Bundel - Raadsvergadering Boxtel van 4 februari 2025

0 Vragenhalfuur
- Vragenhalfuur raad 4 februari 2025

1 Opening en mededelingen van de voorzitter

2 Vaststelling van de agenda
- Vastgestelde agenda raadsvergadering 4 februari 2025

3 Trekking van het stemmingsnummer

4 Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad van 10 december 2024
- Besluitenlijst raad 10 december 2024

5 Mogelijkheid voor portefeuillehouders en/of vertegenwoordigers van Gemeenschappelijke Regelingen tot het doen van mededelingen of het verstrekken van informatie over actuele zaken.

6 Lijst ingekomen stukken
- Lijst ingekomen stukken raad 4 februari 2025
- Beantwoording aanvullende vragen raadsvergadering 4 februari 2025

7 Gelegenheid tot inspreken over niet geagendeerde onderwerpen. Als u hier gebruik van wilt maken, dient u zich uiterlijk 24 uur voor aanvang van de vergadering aan te melden bij de raadsgriffier, Mw. Inge Smits, griffie@boxtel.nl of 655911.
Er heeft zich 1 inspreker aangemeld:
Naam Onderwerp Dhr. Joep van den Aker - Verdonk Zonneparken
- Inspreken raadsvergadering op de tender zonneparken

8 Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel
- Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel- Raadsvoorstel (1366995)
- Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel- Bijlage 1 Motie juli 2023
- Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel- Bijlage 2 Rapport weerbaar en wendbaar
- Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel- Bijlage 3 Bijlagenrapport weerbaar en wendbaar

9 Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum
- BHIC Zienswijze Kadernota 2026- Gewijzigd raadsvoorstel (1367500)
- BHIC Zienswijze Kadernota 2026- Bijlage 1 Concept kadernota
- BHIC Zienswijze Kadernota 2026- Bijlage 2 Zienswijze
- A- Gewijzigd Amendement Het BHIC op data-dieet (PvdA-GL)

10 Tarieven onroerende zaakbelastingen 2025
- Tarieven onroerende-zaakbelastingen 2025- Raadsvoorstel (1365590)
- Tarieven onroerende-zaakbelastingen 2025- Bijlage Verordening

11 Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel
- Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel- Raadsvoorstel
- Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel- Bijlage 1 Besluit bindend adviesrecht
- Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel- Bijlage 1.1 was-wordt

12 Bestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Raadsvoorstel (1363946)
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 1 Nota van zienswijzen
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 2 Verbeelding
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 3 Regels
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 4 Bijlagen bij regels
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 5 Toelichting
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 6.1 Bijlagen bij toelichting
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 6.2 Bijlagen bij toelichting
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 7 Stikstofberekening 9-2 Bosrand
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 8 Stikstofberekening 9-3 Bosrand
- Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 9 Stikstofberekening 9-4

Bosrand

Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 10 Stikstofberekening 17-2 Uilenbroek

Bp Bosrand 2,3,ongenummerd en Uilenbroek 8,13- Bijlage 11 Stikstofberekening 17-3 Uilenbroek

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel bp Bosrand -Uilenbroek

13 Brede Heide perceel N394 (aankoop)

Brede Heide perceel N394 (aankoopovereenkomst)- Raadsvoorstel (1366690)

Brede Heide perceel N394 (aankoopovereenkomst)- Bijlage Begrotingswijziging 25-04

I- Motie planontwikkeling Brede Heide

14 Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde

Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde- Raadsvoorstel (1360924)

Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde- Bijlage Kaart voorgestelde maatregelen

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel Overlast bomen Heidonk e.o.

Overlast matrix bomen met pnt systeem V3 bewonerscomité

Werkdocument overlast matrix ingevuld feb 2024

BWNL DEF Rapportage boomtechnisch onderzoek_4 locaties_Liempde_20231006

BWNL_Bijlage_A_Overzichtstekening_Liempde

BWNL_Bijlage A2_Overzichtstekening overlast tuin_4 locaties_Liempde

BWNL_Bijlage A3_Overzichtstekening overlast dak_4 locaties_Liempde

BWNL_Bijlage B_Tabel overlastvormen, normen en maatregelen_4 locaties_Liempde

V- Amendement Kappen van alle bomen aan de Heidonk (Balans en VVD)

15.B Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

De behandeling van dit raadsvoorstel heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 10 en 11 december 2024. Alvorens over het raadsvoorstel kon worden gestemd, werden eerst de amendementen in stemming gebracht. Bij die stemming op 11 december jl. staakten bij twee amendementen de stemmen (11 stemmen voor - 11 stemmen tegen). Deze amendementen worden nu opnieuw in stemming gebracht. Daarna wordt over het raadsvoorstel en de ingediende moties gestemd.

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage- Raadsvoorstel (1347331)

Vastgestelde (gewijzigde) omgevingsvisie Boxtel 200225

Omgevingsvisie Boxtel- Bijlage 1 Memo gemeenteraad aanvullende informatie tbv behandeling omgevingsvisie in de gemeenteraad (1364030)

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 1 Nota beantwoording zienswijzen

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 2 Omgevingsvisie

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 3 Omgevingseffectrapportage Boxtel

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 4 Toetsingsadvies OER commissie mer

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel en omgevingseffectrapportage- Bijlage 5 Notitie Uitwerking advies commissie mer

Beantwoording technische vraag behorend bij raadsvoorstel Omgevingsvisie

20241211 Adviezen Moties en Amendementen Boxtel behorende bij de omgevingsvisie Boxtel

V- A1 Amendement Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreidng in Liempde (VVD)

A- A2 Amendement Versnel zoekgebied Boxtel zuid (CDA, D66, Combinatie95, SP)

A- A4 Gewijzigd amendement Zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2

A- A6 Amendement juiste locatie station (D66)

A- A7 Amendement Gebiedsvisie stationsomgeving (PvdAGL)

A- A8 Amendement Energieneutraal uiterlijk in 2040 (Combinatie95, SP, PvdAGL, D66)

A- A9 Amendement duurzame energie voor vervoer (Combinatie95, SP, PvdAGL, D66)

I- A10 Amendement Waterstofhub alleen voor opnemen waterstof (BALANS)

A- A11 Amendement Verbeteren leefmilieu (PvdAGL, CDA, D66)

I- A12 Amendement Toekomstbestendige landbouw (BALANS, VVD)

V- A13 Amendement Teelten die veel water en of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben (BALANS, VVD)

A- A14 Amendement Instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen (Combinatie95, PvdAGL, D66, SP)
A- A15 Amendement Ambitie integrale toegankelijkheid (D66, BALANS, CDA, VVD)
A- A16 Amendement Rol van de gemeenteraad bij omgevingsprogramma's (CDA, VVD, BALANS, D66)
I- M2 Motie gebiedsvisie Boxtel Zuid (D66)
V- Gewijzigd Amendement bouwen voor lokale behoefte (C95, CDA, D66, PvdA-GL)
V- Amendement - Randweg Noordwest Boxtel (VVD, CDA, BALANS)
A- Motie rol van de raad (C95, CDA, D66, BALANS, VVD)
A- Onderzoek productie Groen Gas (BALANS, C95, D66)
A- Motie risicoparagraaf in programma's (D66)
A- Motie Toekomstbestendige landbouw (VVD, CDA)

15.B.A3 Gewijzigd Amendement bouwen voor lokale behoefte (C95, CDA, D66, PvdA-GL)

15.B.A5 Amendement - Randweg Noordwest Boxtel (VVD, CDA, BALANS)

16.B Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel

17.B Informatie procedure herbenoeming burgemeester R.S. van Meygaarden
Informatie herbenoeming burgemeester- Raadsvoorstel
Informatie herbenoeming burgemeester- Bijlage 1 Profielschets burgemeester Boxtel 2019
Informatie herbenoeming burgemeester- Bijlage 2 Verordening vertrouwenscommissie die benoeming en herbenoeming burgemeester voorbereidt (Boxtel 2019)
Informatie herbenoeming burgemeester- Bijlage 3 Handreiking burgemeesters benoeming en herbenoeming (dec 2020)

18.B Benoeming leden vertrouwenscommissie voor de benoeming en herbenoeming burgemeester
Benoeming leden vertrouwenscommissie- Raadsvoorstel
Benoeming leden vertrouwenscommissie- Bijlage 1 Verordening vertrouwenscommissie die benoeming en herbenoeming burgemeester voorbereidt (Boxtel 2019)
Benoeming leden vertrouwenscommissie- Bijlage 2 Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad (Boxtel 2018)

19.B Benoeming voorzitter rekenkamer Boxtel
Benoeming voorzitter rekenkamer Boxtel
Benoeming voorzitter rekenkamer Boxtel- bijlage 1 Verordening gemeentelijke rekenkamer Boxtel 2023

20.B Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum

20.B.A1 Gewijzigd Amendement Het BHIC op data-dieet (PvdA-GL)

21.B Tarieven onroerende zaakbelastingen 2025

22.B Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel

23.B Bestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel

24.B Brede Heide perceel N394 (aankoop)

25.B Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde

25.B.M1 Amendement Kappen van alle bomen aan de Heidonk (Balans en VVD)

26 Sluiting

Vragenhalfuur raadsvergadering

4 februari 2025

VVD **Vrijspraak stalbezetters**

1. Is de burgemeester door politie en OM vooraf naar zijn standpunt en advies gevraagd om wél in cassatie te gaan tegen de vrijspraak? Zo ja; wat heeft u geadviseerd?
2. Heeft de gemeente Boxtel de afgelopen jaren op alle mogelijke manier meegewerkt aan het verstrekken van informatie aan het OM? M.a.w. hebben wij er als gemeente alles aan gedaan om het wel tot een rechtsvervolging te laten komen?
3. Hoe houdt de burgemeester de signalen in de gaten van mogelijke nieuwe (soortgelijke) activistische acties in onze gemeente? Wat kunnen we lokaal doen om meer ongewenste acties te voorkomen?

BALANS Toegankelijkheid mindervalide parkeer-plaats Oosterhof

1. Is dit probleem bij u bekend?

2. Is het mogelijk om een parkeerplaats direct naast de winkelwagens in te richten voor scootmobielen?

3. Of als vraag 2 geen oplossing is, kunnen de winkelkarren dan verplaatst worden richting de fietsenrekken?

BALANS Toegankelijkheid mindervalide parkeer-plaats Oosterhof (2)

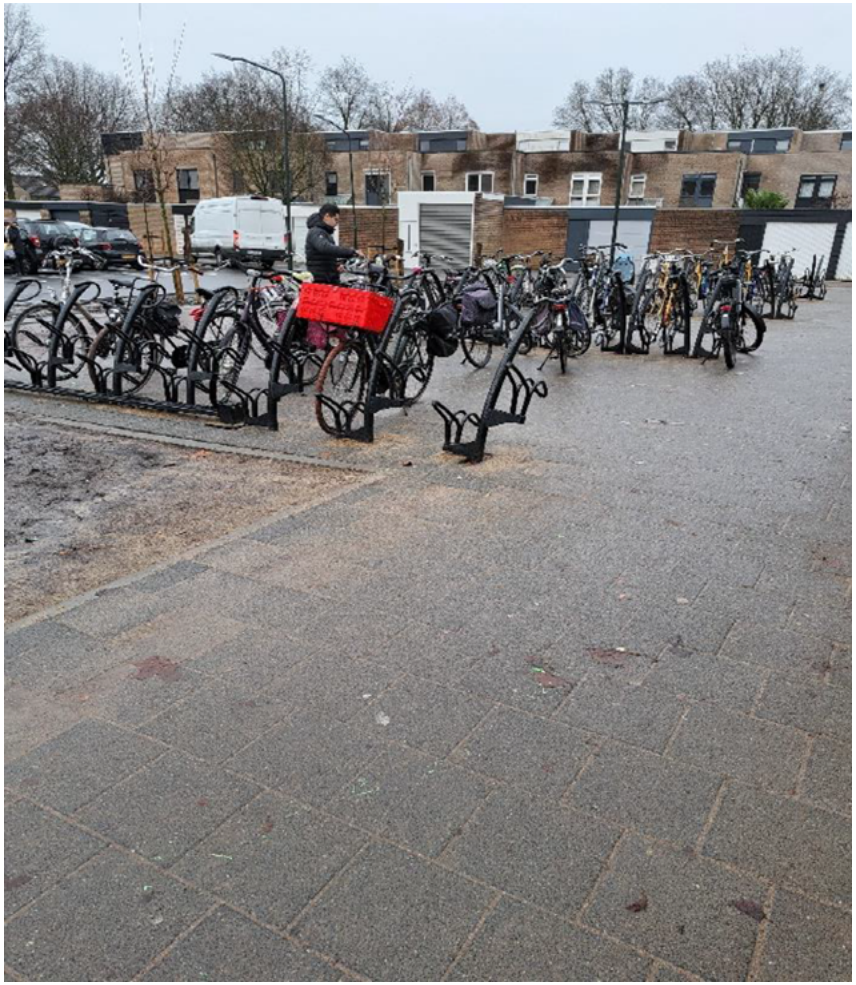

PvdA-GroenLinks Wet Goed Verhuurderschap (1)

1. De website is in het Nederlandse en Engels uitgevoerd. Wanneer worden hier Pools, Roemeens, Oekraïens, Russisch en mogelijk Hindi (taal van de Indiërs) en Filipino (taal van de Filipijnen) aan toegevoegd?
2. Hoe bereikt de informatie van de website (potentiële) huurders?
3. Hoe is de Huurcommissie samengesteld en hoe vindt afstemming plaats?
4. Hoe gaat de gemeente ‘aan de voorkant’ aan de slag bij zowel klein- als grootschalige verhuur?

PvdA-GroenLinks Wet Goed Verhuurderschap (2)

5. Sommige verhuurders hebben een keurmerk. Wanneer vindt onafhankelijke controle na afgifte van het keurmerk plaats?
6. Is er inmiddels een beter beeld van het aantal arbeidsmigranten in Boxtel door meer controle op de BRP-inschrijvingen en een verbeterd registratiesysteem?

meewerkend boxtel

Programma raadsavond

Vastgesteld: 4 februari 2025

Aan de leden van de gemeenteraad van Boxtel,

Hierbij nodig ik u uit voor de openbare vergadering van de raad van onze gemeente. Deze wordt gehouden op 4 februari 2025 om 19.30 uur in de raadzaal aan de Dr. Van Helvoortstraat.

De stukken voor deze vergadering zijn te raadplegen via de gemeentelijke website www.boxtel.nl.

DE VOORZITTER VAN DE GEMEENTERAAD,
R.S. van Meygaarden, burgemeester.

Agenda raadsvergadering

- Vragenhalfuur

1. Opening en mededelingen van de voorzitter
2. Vaststelling van de agenda van de gemeenteraad
3. Trekking van het stemmingsnummer
4. Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad van 10/11 december 2024
5. Mogelijkheid voor portefeuillehouders en/of vertegenwoordigers van Gemeenschappelijke Regelingen tot het doen van mededelingen of het verstrekken van informatie over actuele zaken.
6. Lijst ingekomen stukken

Rubriek 1: Oordeelvormend

7. Gelegenheid tot inspreken over niet geagendeerde onderwerpen[i]; tot uiterlijk 24 uur voor aanvang van de vergadering aan te melden bij de griffier
8. Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel
9. Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum
10. Tarieven onroerende zaakbelastingen 2025
11. Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel
12. Bestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel
13. Brede Heide perceel N394 (aankoop)
14. Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde

Rubriek 2: Besluitvormend

15. Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
16. Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel
17. Informatie procedure herbenoeming burgemeester R.S. van Meygaarden
18. Benoeming leden vertrouwenscommissie voor de benoeming en herbenoeming burgemeester
19. Benoeming voorzitter rekenkamer Boxtel
20. Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum

Vastgesteld: 4 februari 2025

21. Tarieven onroerende zaakbelastingen 2025
22. Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel
23. Bestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel
24. Brede Heide perceel N394 (aankoop)
25. Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde
26. Sluiting

---

[i] Inspreken bij de raadsvergadering? Insprekers dienen zich uiterlijk 24 uur voor aanvang van de vergadering te melden bij de griffie, griffie@boxtel.nl of 0411-655911. De maximale inspraaktijd is 5 minuten per persoon.

meewerkend boxtel

Besluitenlijst gemeenteraad 10 december 2024, voortgezet 11 december

Aanwezig 10 december 2024:

Voorzitter	:	Ronald van Meygaarden
Griffier	:	Inge Smits
Raad	:	Kubra Atalay, Mirjam Bemelmans, Aik van den Boogaard, Luc Bormans, Alex van den Braak, Kim Bremmer, Rianne van Esch, Geeske Groenewegen-van den Akker, Jan van der Heijden, Roel de Los Hoyos, Sohib Hussain, Wout de Jong, Rob Kuppens, Wiebe de Leijer, Miek Nooijen, Stefan de Nijs, Peter den Ouden, Gerlof Roubos, Frans Sannen, Joep Schalkx, Ilse Schelle (vanaf 22.15 uur), Lisa Somers
College	:	Mariëlle van Alphen-Habraken, Hans Heesen, Désiré van Laarhoven-van Abeelen, Fred van Nistelrooij, Wim van der Zanden, gemeentesecretaris Victor Fijneman
Afwezig	:	Rinze van der Veen
Pers/Publiek	:	3 pers 10 publiek

0. Vragenhalfuur

Fractie D66 stelt vragen over inwoners met overgewicht in Boxtel.
De fractie VVD stelt vragen over de verzakking van het talud Eindhovenseweg bij aansluiting Jorishof.
Combinatie95 stelt vragen over Park Molenwijk.

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom bij deze raadsvergadering.

2. Vaststelling van de agenda van de gemeenteraad

De fractie VVD doet een voorstel van orde om de behandeling van het voorstel omgevingsvisie te spreiden over 2 avonden. Vanavond de bespreking in 1e termijn en morgenavond (11 december) de bespreking in 2e termijn en de besluitvorming over dit raadsvoorstel. De raad stemt in meerderheid in met dit voorstel.
De fractie CDA doet een voorstel van orde om de volgorde van behandeling van agendapunten aan te passen en te beginnen met het rekenkameronderzoek Subsidiebeleid. Ook dit ordevoorstel wordt aangenomen.
Met inachtneming van het bovengenoemde stelt de raad de agenda vast.

3. Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 5 november (voortgezet op 6 november) 2024

De raad stelt de besluitenlijst vast.

4. Mogelijkheid voor portefeuillehouders en/of vertegenwoordigers van Gemeenschappelijke Regelingen tot het doen van mededelingen of het verstrekken van informatie over actuele zaken

Wethouder van Alphen informeert de raad over de stand van zaken van het Sociaal convenant. Ondertekening van dit convenant wordt verwacht in het eerste of tweede kwartaal 2025.
Joep Schalkx (voorzitter auditcommissie) wijst de raad op het advies van de auditcommissie inzake twee raadsvoorstellen die vanavond op de agenda van de raad staan.

5. Lijst ingekomen stukken

De lijst ingekomen stukken wordt vastgesteld.

Over onderstaande stukken zullen vragen ingediend worden:

B3	Bewonerscomité Heidonk: Bomenbeleidsplan	BALANS
A3	College van B&W: Beantwoording ex.art.7 vragen PvdA-GroenLinks over ODBN	PvdA-GroenLinks
B9	Werkgroep arbeidsmigranten Vrilkhoven: Arbeidsmigranten	PvdA-GroenLinks

6. Gelegenheid tot inspreken

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

7. Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel
De raad besluit:
1. De conclusies en aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek ‘Subsidiebeleid Boxtel’ over te nemen en hier uitvoering aan te geven;
2. Het college opdracht te geven de aanbevelingen aan het college uit te voeren.

Toelichting: de rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het subsidiebeleid en met name naar de inrichting daarvan. De rekenkamer geeft aanbevelingen en handvatten voor het nieuw op te stellen subsidiebeleid.
Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.
Na bespreking van dit onderwerp wordt afscheid genomen van de voorzitter van de rekenkamer. De raad bedankt de heer Jan van den Heuvel voor de samenwerking en zijn jarenlange inzet.

8. Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
Bij de vaststelling van de agenda is bepaald de behandeling van dit onderwerp te verdelen over 2 avonden. Deze avond geven de fracties in 1e termijn hun inbreng op het voorstel en dienen daarbij een aantal amendementen en moties in. De bespreking in 2e termijn en de besluitvorming vindt plaats tijdens het vervolg van deze raadsvergadering op 11 december 2024. Daar vindt u ook het overzicht van de ingediende amendementen en moties.
Toelichting: in de omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast.

9. Motie vleesverwerkende industrie
Toelichting: deze motie is in de raadsvergadering van 5 november jl. ingediend bij het raadsvoorstel ‘Begroting 2025 Boxtel’. De motie is toen in stemming gebracht, waarbij de stemmen (10 stemmen voor – 10 stemmen tegen). Daarom wordt deze motie nu opnieuw in stemming gebracht (voor: D66, Combinatie95, PvdA-GroenLinks, SP, INbox, tegen: VVD, BALANS, CDA). De stemmen staken wederom (11 stemmen voor -11 stemmen tegen). Omdat de motie voor de tweede keer in stemming is gebracht waarbij de stemmen staakten, is de motie daarmee verworpen.

9. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijk vastgoed
De raad besluit:
1. Het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor het gemeentelijk vastgoed vast te stellen.
2. De investeringen opgenomen in het MJOP te voteren;
3. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening vanaf 1-1-2025 opnieuw vast te stellen.
4. De elfde begrotingswijziging 2024 en de derde begrotings-wijziging 2025 vast te stellen.

Toelichting: het MJOP gemeentelijk vastgoed dient als basis voor onderhoud en toekomstige investeringen. Hierin zijn alle gemeentelijke gebouwen opgenomen die in eigendom zijn van de gemeente.
Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

10. Bestemmingsplan Baroniestraat 24 te Boxtel
De raad besluit:
1. De ingediende zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’ ontvankelijk te verklaren;
2. De ‘Nota van zienswijzen en wijzigingen’ behorende bij het bestemmingsplan vast te stellen en daarmee de zienswijzen van een antwoord voorzien;
3. Het bestemmingsplan ‘Baroniestraat 24 te Boxtel’, NL.IMRO.0757.Baroniestraat24-VA01 (t.o.v. het ontwerpbestemmingsplan) gewijzigd vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen omdat met de gesloten anterieure overeenkomst het kostenverhaal is geregeld.

Toelichting: het bestemmingsplan maakt de realisatie van 48 niet-zelfstandige wooneenheden in twee gebouwen mogelijk voor senioren en mensen met dementie. De twee gebouwen worden gerealiseerd in de pastorietuin.
De fractie Combinatie95 legt een stemverklaring af waarmee men geacht wil worden in te stemmen met het voorstel omdat woon-zorgcomplexen echt nodig zijn. Wel betreurt de fractie het dat de invloed van de WUBBB en de natuurwerkgroep Boxtel niet heeft geleid tot meer natuur.

De fractie D66 legt een stemverklaring af waarmee men geacht wil worden tegen het voorstel te hebben gestemd; men adviseert de gemeente en ontwikkelaar om in de verdere uitwerking van het plan minder woningen op te nemen.
Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en wordt aangenomen (tegen: D66, PvdA-GroenLinks).

11. Grondslag voorzieningen wegen en riolering
De raad besluit:
1. De looptijd van de huidige beheerplannen voor wegonderhoud en riolering te verlengen tot en met 31 december 2025.
2. Vooruitlopend op de nieuwe beheerplannen de huidige beheerplannen wel financieel te actualiseren.

Toelichting: de voorzieningen riolering en wegenbeheer zijn gebaseerd op de beheerplannen. Het verlengen van de looptijd van de beheerplannen zorgt ervoor dat de voorzieningen gehandhaafd blijven.
Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

10. Wijziging gemeentelijke Verordening Sociaal Domein 2024
De raad besluit:
1. De Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen;
2. De Verordening Sociaal Domein 2024 in te trekken.

Toelichting: technische wijzigingen en een inhoudelijke wijziging zijn nodig om de verordening actueel te houden.
Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en wordt aangenomen (tegen: VVD).

11. Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025
De raad besluit:
1. Het inkoop en aanbestedingsbeleid 2025 voor de gemeente Boxtel vast te stellen;
2. De Uniforme inkoopvoorwaarden BOX-SMG-MGD (2022), alsmede de toelichting hierop vast te stellen;
3. Geen consequenties te verbinden aan de inkopen van de gemeente onder de Europese aanbestedingsdrempels voor de financiële rechtmatigheid;
4. Af te wijken van de financiële verordening gemeente Boxtel (d.d. 8-11-2023), art. 28 lid 6. Hierin is opgenomen dat het opstellen van de beleidsregels voor inkoop een verantwoordelijkheid van het college is.

Toelichting: het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt geactualiseerd.
De fractie D66 dient een amendement in met als doel de tekst:
'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van Inkopen. Bij geschiktheid en aanwezigheid van potentiële leveranciers lokaal of regionaal, gaat bij een Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag bij het uitnodigen (mede gezien de afweging van prijs- kwaliteit verhouding in relatie tot omvang van de opdracht) de voorkeur uit naar minimaal twee lokale ondernemers en één ondernemer die uit de regio (of daarbuiten) komt. Bij enkelvoudige onderhandse Offerteaanvragen kan, mede als gevolg van de prijs- kwaliteit verhouding of de benodigde flexibiliteit en snelheid in uitvoering, een lokale ondernemer de voorkeur genieten.'
Te wijzigen in
'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van Inkopen. Bij geschiktheid en aanwezigheid van potentiële leveranciers lokaal of regionaal, gaat bij een meervoudig onderhandse offerteaanvraag bij het uitnodigen (mede gezien de afweging van prijs- kwaliteit verhouding in relatie tot omvang van de opdracht) de voorkeur uit naar minimaal twee lokale/regionale inschrijvers en één inschrijver die van buiten de regio komt. Bij enkelvoudige offerteaanvragen kan, mede als gevolg van de prijs- kwaliteit verhouding of de benodigde flexibiliteit en snelheid in uitvoering, een lokaal bedrijf de voorkeur genieten.'
Na het horen van de beraadslagingen trekt D66 het amendement in.
Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en wordt aangenomen (tegen: D66)

SCHORSING; VERGADERING WORDT VOORTGEZET OP WOENSDAG 11 december 2024

Aanwezig 11 december 2024:

Voorzitter	:	Ronald van Meygaarden
Griffier	:	Inge Smits
Raad	:	Kubra Atalay, Mirjam Bemelmans, Aik van den Boogaard, Luc Bormans, Alex van den Braak, Kim Bremmer (vanaf 21.00 uur), Rianne van Esch, Geeske Groenewegen-van den Akker, Jan van der Heijden, Roel de Los Hoyos, Sohib Hussain (vanaf 20.25 uur), Wout de Jong, Rob Kuppens, Wiebe de Leijer, Miek Nooijen, Stefan de Nijs, Peter den Ouden, Gerlof Roubos, Frans Sannen, Joep Schalkx (vanaf 20.25 uur), Ilse Schelle, Lisa Somers
College	:	Mariëlle van Alphen-Habraken, Hans Heesen, Désiré van Laarhoven-van Abeelen, Fred van Nistelrooij, Wim van der Zanden, gemeentesecretaris Victor Fijneman
Afwezig	:	Rinze van der Veen
Pers/Publiek	:	0 pers 2 publiek

8. Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

De behandeling van dit agendapunt is een voortzetting van de bespreking van dit onderwerp op 10 december jl. De fracties voeren nu in 2e termijn het woord. Alvorens over het raadsvoorstel kan worden gestemd, worden eerst de amendementen in stemming gebracht. Bij twee amendementen staken de stemmen (11 stemmen voor - 11 stemmen tegen). Dit betekent dat deze amendementen de volgende raadsvergadering opnieuw in stemming moeten worden gebracht. Dit heeft tot gevolg dat nu ook niet over het raadsvoorstel en de ingediende moties kan worden gestemd. Ook die stemming vindt plaats tijdens de volgende raadsvergadering.

Ingediende amendementen vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffect-rapportage

Nr.	Indieners	Onderwerp	Tegen gestemd	Uitkomst
A1	VVD	Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding in Liempde* * De heer Van den Braak legt een stemverklaring af waarmee hij geacht wil worden tegen het amendement te hebben gestemd. In het kader van transparantie wil hij kenbaar maken dat hij in de toekomst mogelijk belanghebbende kan zijn.	BALANS, INbox, Combinatie95, D66, PvdA-GroenLinks, SP	Verworpen
A2	Combinatie95, SP, CDA, D66	Versnel zoekgebied Boxtel zuid (gewijzigd amendement)	-	Aangenomen
A3	Combinatie95, CDA, D66, PvdA-GroenLinks	Bouwen voor lokale behoefte (gewijzigd amendement)	BALANS, INbox, SP, VVD	Stemmen staken
A4	VVD, BALANS, CDA	Zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2 (gewijzigd amendement)* *De fractie Combinatie95 legt een stemverklaring af waarmee men geacht wil worden tegen het amendement te hebben gestemd;	Combinatie95, SP, PvdA-GroenLinks	Aangenomen

		een onderzoek vindt men nu niet nodig.		
A5	VVD, BALANS, CDA	Randweg Noordwest Boxtel	Combinatie95, INbox, PvdA-GroenLinks, SP, D66	Stemmen staken
A6	D66	Juiste locatie station	-	Aangenomen
A7	PvdA-GroenLinks	Gebiedsvisie stationsomgeving (gewijzigd amendement)	BALANS	Aangenomen
A8	Combinatie95, SP, D66, PvdA-GroenLinks	Energieneutraal uiterlijk in 2040 (gewijzigd amendement)	VVD	Aangenomen
A9	Combinatie95, SP, D66, PvdA-GroenLinks	Duurzame energie voor vervoer	-	Aangenomen
A10	BALANS	Waterstofhub alleen voor opnemen waterstof		Ingetrokken
A11	PvdA-GroenLinks CDA, D66	Verbeteren van het leefmilieu	-	Aangenomen
A12	BALANS, VVD	Toekomstbestendige landbouw		Ingetrokken
A13	BALANS, VVD	Teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben	CDA, Combinatie95, D66, INbox, SP, PvdA-GroenLinks	Verworpen
A14	Combinatie95, SP, D66, PvdA-GroenLinks	Instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen	BALANS, INbox, VVD	Aangenomen
A15	D66, BALANS, CDA, VVD	Ambitie integrale toegankelijkheid* *De fractie PvdA-GroenLinks legt een stemverklaring af waarmee men geacht wil worden in te stemmen met het voorstel. Het is de fractie niet gelukt om dit vooraf in de omgevingsvisie op te nemen, dus fijn dat het middels dit amendement alsnog wordt opgenomen.	-	Aangenomen
A16	CDA, VVD, BALANS, D66	Rol van de gemeenteraad bij omgevingsprogramma's	-	Aangenomen

Ingediende moties vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

Nr	Indieners	Onderwerp	Tegen gestemd	Uitkomst
M1	Combinatie95, CDA, D66, BALANS, VVD	Rol van de raad		
M2	D66	Gebiedsvisie Boxtel Zuid		Ingetrokken
M3	BALANS, Combinatie95, D66	Onderzoek productie Groen Gas		
M4	D66	Risicoparagraaf in programma's		
M5	BALANS, VVD, CDA	Toekomstbestendige landbouw		

Lijst toezeggingen

Nr.	Datum	Toezegging	Portefeuille	LTA
100	18-09-18	Vragenhalfuur In januari 2019 een beleidsvisie Omgevingsrecht aan de raad voor te leggen	Laarhoven	750
321	27-10-20	Begroting 2021 en Tweede Bestuursrapportage De raad schriftelijk te informeren over het kwijtschelden van het vastrecht voor de grijze kliko in relatie tot de AVG.	Nistelrooij	1083
324	10-11-20	Beleid huisvesting arbeidsmigranten Het initiatief nemen om convenanten te sluiten met het bedrijfs-leven waarin nadere afspraken worden gemaakt over de samen-werking en over een financiële bijdrage van ondernemers	Alphen	1087
342	05-10-21	Aanwijzen welstandsvrij gebied woningbouwontwikkeling De Kleine Aarde In overleg gaan met JOOST of de bomen aan de Munselse Hoeve opgekuild kunnen worden	Laarhoven	1153
343	06-10-21	Plan de Plaetse Zuid Gebied is formeel niet openbaar maar wel toegankelijk voor eenieder	Laarhoven	1154
347	23-11-21	Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Invoering JA-JA sticker’ In algemene zin verkennend te onderzoeken, op basis van de algemene cijfers van het VNG of vergelijkbaar, wat het effect is op de lokale ondernemer indien zij geen reclamefolder meer kunnen verspreiden	Nistelrooij	1171
361	12-07-22	Doorgaand vrachtverkeer Liempde In het onderzoeksprogramma wordt het doorgaand vrachtverkeer in Liempde meegenomen zodat er meer helderheid ontstaat	Nistelrooij	1245
382	08-11-22	Begroting 2023 Boxtel, 2e Bestuursrapportage 2022 Door het college zal in bredere zin gekeken worden naar reclame uitingen/gevelbeleid	Nistelrooij	1300
397	20-12-22	Bestemmingsplan Nieuw Koolwijk Wethouder van Laarhoven zegt toe met ruimte voor ruimte afspraken te willen maken over of er toezicht plaats zou kunnen vinden.	Laarhoven	1328
400	07-03-23	Motie vreemd aan de orde van de dag ‘Bescherming beeldbepalende objecten’ Met de monumentencommissie in gesprek gaan welke handvat-ten in het beleid zij nodig heeft om goed invulling te kunnen geven aan de bescherming van beeldbepalende objecten	Laarhoven	1351
403	07-03-23	Passage Riche - Onttrekking aan de openbaarheid Met de eigenaren van Passage Riche de mogelijkheid te bekijken of de parkeerplaatsen, totdat er een nieuwe ontwikkeling op deze locatie plaatsvindt, gebruikt mogen worden.	Nistelrooij	1354
406	11-04-23	Vragenhalfuur, Dag van het Natuurlijk Kapitaal De gemeente gaat in de digitale nieuwsbrief duurzaamheid aandacht schenken aan Earth Overshoot Day en het actief bekend maken van de tools.	Laarhoven	1360

409	11-04-23	Motie vreemd aan de orde van de dag 'Energie Neutrale Willibrordusschool' Het gesprek aangaan met het schoolbestuur om de strekking van de motie, een zo duurzaam mogelijk gebouw realiseren, te bespreken en dit aan de raad terug te koppelen middels een stuk ter informatie.	Heesen	1363
415	23-07-04	Strategie Klimaatadaptatie 2023-2030 Toegezegd wordt dat het uitvoeringsprogramma vrij direct na de zomer ter kennisname naar de raad komt.	Laarhoven	1376
416	23-07-04	Speelruimtebeleid Boxtel 2023-2032 en Uitvoeringsplan Speelvoorzieningen Boxtel 2023-2032 Toegezegd wordt te kijken naar de mogelijkheden van de aanleg van een Cruijff Court; hij neemt contact op met de jeugdige indiener van het verzoek	Nistelrooij	1377
423	23-09-12	Bestemmingsplan Bosscheweg Boxtel, rotonde De Ketting In lijn met de beantwoording van de zienswijzen- wordt er inzake de gevoerde discussie over het straatje Selissen én het proces van VO naar DO burgerparticipatie ingezet.	Nistelrooij	1392
425	23-09-12	Evaluatie Duurzaam thuis wonen lening en Duurzaamheidslening ondernemers, verenigingen en VVE's De suggestie om een luchtwarmtepomp toe te voegen aan het warmtefonds, wordt met een brief onder de aandacht gebracht	Laarhoven	1394
426	23-09-12	Evaluatie Duurzaam thuis wonen lening en Duurzaamheidslening ondernemers, verenigingen en VVE's Het gesprek met Woonstichting Joost wordt aangegaan zodat huurders zelf duurzaamheidsmaatregelen kunnen treffen zoals zonnepanelen en warmtepompen	Laarhoven	1395
429	23-10-24	Agendapunt 8: Interpellatiedebat Toegezegd wordt, op het vroegst mogelijke zinvolle moment, het Beleid Huisvesting Arbeidsmigranten inclusief de Verordening te evalueren.	Alphen	1411
430	23-10-24	Agendapunt 9: Participatiebeleid Over een jaar wordt, in het kader van de evaluatie, een overzicht van participatietrajecten waar een participatienota voor is geschreven, aan de raad toegestuurd.	Laarhoven	1412
435	23-11-07	Agendapunt 8: Begroting 2024 Samen met clubs in Boxtel bekijken hoe men kan verduur-zamen.	Laarhoven	1435
439	23-12-12	Agendapunt 9: Beleidsnotitie Huishoudelijk Afval en Grondstoffen 2023-2030 Er komt in 2024 een raadsvoorstel over het mogelijk invoeren van een ja-sticker	Nistelrooij	1452
444	23-12-12	Motie vreemd aan de orde van de dag 'Onderzoek tracé snelfietsroute langs de A2' ingediend door VVD In globale termen wordt voor de raad in beeld gebracht wat de voor- en nadelen zijn van een snelfietsroute door Boxtel en een alternatieve snelfietsroute langs de snelweg A2	Nistelrooij	1457
445	23-12-12	Motie vreemd aan de orde van de dag 'Werk aan Schone Lucht' ingediend door PvdA-GroenLinks Er wordt een informatieavond georganiseerd voor de gemeente-raad over het Schone Luchtakkoord	Laarhoven	1458
446	23-12-12	Motie vreemd aan de orde van de dag 'Werk aan Schone Lucht' ingediend door PvdA-GroenLinks Er wordt een informatieavond georganiseerd voor de gemeente-raad over Lokaal Geurbeleid	Laarhoven	1459

448	24-03-19	Amendement Volkshuisvesting Het betrekken van ervaringen van andere gemeenten bij de evaluatie zal, voor zover van toepassing, beperkt worden tot de gemeenten in Noordoost Brabant.	Zanden	1473
451	24-04-16	Vragenhalfuur Vóór het zomerreces wordt het gesprek met partijen aangegaan over het plaatsen van zebrapaden aan de Van Beekstraat.	Nistelrooij	1482
454	24-06-27	Vragenhalfuur: Groene kaart Het initiatief van de buurtbomenkansenkaart wordt opgepakt waarbij gekeken zal worden hoe dit in de gemeente Boxtel tot resultaat gebracht kan worden.	Nistelrooij	1519
455	24-06-27	Inkoop- en aanbestedingsbeleid In het Deltadocument wordt opgenomen dat -bij geschiktheid en aanwezigheid van potentiële leveranciers lokaal of regionaal- bij een meervoudige onderhandse offerteaanvraag bij het uitnodigen, de voorkeur uitgaat naar twee lokale en één regionale/landelijke inschrijver (i.p.v. twee lokale/regionale inschrijver en één inschrijver die van buiten de regio komt).	Heesen	1520
456	24-06-27	Bestemmingsplan 'Woningbouw Ronduutje' Toegezegd wordt dat het in het inrichtingsplan mogelijk is de locatie groener te maken op de plekken met een verkeersbestemming (in het bestemmingsplan).	Laarhoven	1521
458	24-09-17	Motie Vreemd aan de orde van de dag 'Kappen populieren rondom Daasdonk' Toegezegd wordt dat, samen met de populierenwerkgroep, opnieuw naar de kwaliteitstoestand, het veiligheidsrisico van de populieren op Daasdonk wordt gekeken.	Nistelrooij	1532
459	24-09-17	Motie Vreemd aan de orde van de dag 'Kappen populieren rondom Daasdonk' In het voorjaar 2025 is een beheerplan voor de populieren in Boxtel opgesteld.	Nistelrooij	1533
460	24-10-15	Meer Jaren Onderhouds plan (MJOP) sportaccommodaties Er wordt teruggekomen op de technische vraag m.b.t. de tribune	Heesen	1544
461	24-10-15	Economische agenda 203 De gemeenteraad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang.	Van Alphen	1545
462	24-11-05	Begroting De raad kan het 'breed programma migratie' inzien (motie Opvang Oekraïense vluchtelingen).	Alphen	1558
463	24-11-05	Begroting Bij de VNG wordt nagegaan wat de rol van de raad kan zijn in de opvang van Oekraïense vluchtelingen (motie Opvang Oekraïense vluchtelingen)	Alphen	1559
464	24-11-05	Begroting Bekeken wordt of de berekening van de benutbare daken voor zonne-energie nog klopt ten opzichte van de eerdere berekening die is gedaan; dit naar aanleiding van het advies niet meer zonne-energie op te wekken dan het eigen gebruik.	Laarhoven	1560
465	24-11-05	Begroting De raad wordt geïnformeerd over de aanpak van het college voor subsidiemogelijkheden voor huishoudens met energie-armoede.	Laarhoven	1561
466	24-12-10	Rekenkameronderzoek Subsidiebeleid Boxtel Toegezegd wordt het overzicht m.b.t. de incidentele subsidies te delen met de raad.	Heesen	1562

467	24-12-10	Inkoop en aanbestedingsbeleid gemeente Boxtel 2025 Wethouder Heesen zegt, namens wethouder Van Alphen, toe dit beleid onder de aandacht te brengen van de lokale ondernemers	Alphen	1563

Legenda

Afgehandeld

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025,

DE RAAD VOORNOEMD,
de griffier,
I.H.M. Smits

de voorzitter,
R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Ag. Nr: 6
Datum: 4 februari 2025

Onderwerp

Lijst van ingekomen stukken van 5 december 2024 tot 30 januari 2025

- Toelichting: Fracties kunnen over stukken van onderstaande lijst schriftelijk aanvullende vragen stellen. Hierbij de volgende kanttekening: Indienen van aanvullende vragen over de beantwoording van ex.art.37 vragen kan alléén indien minimaal 2 fracties daarom verzoeken.
- Beantwoording van aanvullende vragen op stukken uit rubriek B wordt pas gedaan wanneer de beantwoording van het college aan de afzender toegevoegd kan worden.

Inhoud

A. Stukken voor kennisgeving aan te nemen

Nr.	Afzender	Onderwerp	Datum
1	College van B&W	RIB Collegebesluit afhandeling huisvesting statushouders Tijvert	10-12
2	College van B&W	RIB Jaarverslag Regionaal Team Leerplicht (RTL) 2023-2024	10-12
3	College van B&W	RIB Aanbesteding beheer en exploitatie Dommelbad	10-12
4	College van B&W	RIB Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid '25-'26 Boxtel	17-12
5	College van B&W	RIB Toezichtoordeel Interbestuurlijk Toezicht Informatie- en Archiefbeheer IBT 2024	17-12
6	College van B&W	RIB Eigen bijdrage Oekraïners	07-01
7	College van B&W	RIB Regionalisering toezicht en handhaving Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning	07-01
8	College van B&W	RIB Gemeentenieuws	14-01
9	College van B&W	RIB Inspectie gezondheid populieren Daasdonk	14-01
10	College van B&W	RIB Ombuigingen op GR-en i.r.t. ravijnjaar 2026	28-01
11	College van B&W	RIB Onderbouwing zonneladder	28-01
12	College van B&W	RIB Regionaal Uitvoeringsprogramma Natuur en Landschap	28-01
13	College van B&W	RIB Tweede inspraakronde VAB-beleid	28-01
14	College van B&W	STK Economische ontwikkelingen 2024	13-01
15	College van B&W	Beantwoording vragen PvdA-GroenLinks: Arbeidsmigranten zorg en daklozen	07-01
16	College van B&W	Beantwoording vragen PvdA-GroenLinks: Aanbesteding schuldhulpverlening Buro Verder	10-01
17	College van B&W	Beantwoording vragen Combinatie95: Tafelpraat – verenigingsleven en leefbaarheid	14-01
18	College van B&W	Beantwoording vragen BALANS Procedure registreren en reageren op brieven van inwoners ex.art.37 vragen	
19	College van B&W	Beantwoording vragen SP Besparingsdoelstellingen RES voor inwoners en bedrijven ex.art.37 vragen	23-01
20	RNOB	Werkplannen 2025	16-12
21	RNOB	Nieuwsbrief december 2024	19-12
22	RAV Brabant MWN	Kadernota Begroting 2026	14-01
23	AgriFood Capital	Jaarplan en begroting 2025 ter kennisname	20-01
24	NOVEX De Peel	Regionale Uitvoerings- en investeringsagenda	05-12
25	IZA RNOBB	Webinar IZA gemeenteraadsleden 22 januari 2025	16-01

Ag. Nr: 6
Datum: 4 februari 2025

26	Regionaal Meetnet Zuidoost Brabant	TNO rapportage luchtkwaliteit	20-12
27	De Energiebank Nederland	Effectieve aanpak energiearmoede	05-12
28	Gemeente Achtkarspelen	Motie Meer taken? Meer knaken!	20-11
29	Gemeente Tynaarlo	Motie meer taken meer knaken	20-12
30	Naam bekend bij griffie	Eindejaarsartikel	31-12
31	Naam bekend bij griffie	Vuurwerk	02-01
32	Naam bekend bij griffie	Brief en artikel diverse onderwerpen	09-01
33	Naam bekend bij griffie	De verhoogde temperatuur van het oceaanwater	14-01
34	Naam bekend bij griffie	Artikel stikstofproblematiek	23-01
35	St Het vergeten kind	Stop het doorplaatsen van kinderen in de jeugdzorg	29-01

De voorzitter van de raad stelt u voor de onder A1 t/m 35 genoemde stukken voor kennisgeving aan te nemen.

B. Stukken ter afdoening in handen te stellen van het college van B&W en/of griffie

Nr.	Afzender	Onderwerp	Datum
1	Inwoner	Pastorietuin, Baroniestraat 24	05-12
2	VRBN	Verzoek om zienswijze voor de Kaderbrief 2026	06-12
3	GGD Hart voor Brabant	Verzoek om zienswijze voor de Kaderbrief 2026	11-12
4	Natuurwerkgroep Liempde	Reactie/Zienswijze Groene Kaart Boxtel	10-12
5	Naam bekend bij griffie	Overeenkomst Moorwijk	17-12
6	Naam bekend bij griffie	Overeenkomst Moorwijk	17-01
7	Inwoner	Parkeerbeleid / beoordeling klacht woonerf	02-01
8	FNV	Streekbus voor gebruikers Regiotaxi	16-01
9	Inwoner	Handhavingsverzoek plaatsen trap De Croon	22-01

De voorzitter van de raad stelt u voor de onder B1 t/m B 9 genoemde stukken in handen te stellen van het college van B&W en/of griffie.

Boxtel, 4 februari 2025

De voorzitter van de raad,

R.S. van Meygaarden

Aanvullende vragen op ingekomen stukken, raadsvergadering 4 februari 2025

A27 Brief Energiebank Nederland over effectieve aanpak energiearmoede

- Zijn de huishoudens met energiearmoede goed in beeld? En hoeveel huishoudens zijn dit? En missen we huishoudens? Graag een schatting.
- In hoeverre is de aanpak voor het isoleren van huizen met de laagste energielabels succesvol?
- Bereiken energiecoaches voldoende in huishoudens? Zijn daar cijfers van?

Beantwoording:

- De huishoudens die kampen met energiearmoede zijn goed in beeld. De gemeente Boxtel telt 1374 huishoudens die kampen met energiearmoede. Deze lijst is per definitie niet volledig. Door factoren zoals schaamte of een taalbarrière kunnen sommige huishoudens buiten beeld blijven. Een schatting van het aantal ontbrekende huishoudens is niet aan te geven.

- Voor eigenaar-bewoners met een slecht geïsoleerde woning (energielabel D, E, F of G), die kampen met energiearmoede start in het derde kwartaal van 2025 een isolatie project. Een eerdere start is helaas niet mogelijk, vanwege de landelijke regels Natuurvriendelijk Isoleren. De gemeente Boxtel sluit aan bij een project van het Regionaal Uitvoeringsplatform, waarbij voor deze doelgroep één isolatiemaatregel volledig wordt gefinancierd. De focus ligt op spouwmuurisolatie, maar als dit technisch niet mogelijk is, wordt gezocht naar een passend alternatief. De uitvoering en ontzorging wordt uitbesteed aan gespecialiseerde partijen. De gemeente Boxtel blijft verantwoordelijk voor de coördinatie en communicatie met lokale partners, zoals de Energiecoaches en ContourdeTwern. Het doel is niet alleen om huishoudens te helpen met isolatie, maar hen ook volledig te ontzorgen in financiering en uitvoering. Dit moet leiden tot lagere energiekosten en een hoger wooncomfort. De effectiviteit van deze aanpak zal worden geëvalueerd na de uitvoering van het project in het eerste kwartaal van 2026.

- De Energiecoaches werken nauw samen met professionals en vrijwilligers binnen het sociaal domein. Hierdoor worden huishoudens die hulp nodig hebben actief doorverwezen naar de Energiecoaches. In het afgelopen jaar hebben de Energiecoaches 45 bezoeken aan huis afgelegd in de gemeente Boxtel. Daarnaast worden gratis inloopavonden voor inwoners georganiseerd en geven de Energiecoaches voorlichting op evenementen, zoals het Groener Gras Festival.

A19 Beantwoording vragen SP besparingsdoelstellingen RES voor inwoners en bedrijven ex.art.37

1. Op welke termijn wordt er een fysiek loket ingericht?
2. Als bedrijven die niets doen aan de RES besparingsdoelstellingen niet bekend mogen worden gemaakt, kunnen dan de bedrijven die het wel goed doen worden aangemoedigd met positieve aandacht van de gemeente/pers?
3. Kan er niet een gericht programma worden bedacht (inclusief alle subsidie mogelijkheden) voor huizen van voor 2000 om deze te verduurzamen en aan te bieden aan de eigenaren?

Beantwoording:

1. Dit jaar wordt onderzocht wat de wensen van inwoners en welke mogelijkheden er zijn voor het opzetten van een fysiek energieloket.

2. Als we niet mogen ‘namen en shamen’, dan is het ook niet zonder meer gepast om bedrijven te ‘famen’ als ze het wel goed doen. Want ieder bedrijf heeft een andere potentie en andere prioriteiten. Flankerend aan het repressieve toezicht op de energiebesparingsplicht kunnen we het wel stimuleren en daarvoor zijn we in overleg met ondernemers, bijvoorbeeld met Klankbord Ladonk.

Aanvullende vragen op ingekomen stukken, raadsvergadering 4 februari 2025

3. De gemeente Boxtel werkt samen met het Regionaal Uitvoeringsplatform en het landelijk programma Verbouwstromen aan een gezamenlijke aanpak voor woningverduurzaming. Dit project start naar verwachting in de tweede helft van 2025.

   De focus ligt hierbij op het toegankelijk maken van isolatiemaatregelen voor een bredere doelgroep, waaronder eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen. De grens is gelegd bij woningen gebouwd tot 1992, omdat hierna strengere landelijke isolatieregels van kracht werden. Binnen deze aanpak zullen ook subsidiemogelijkheden in kaart worden gebracht en actief gecommuniceerd naar eigenaar-bewoners. Dit helpt hen om gericht gebruik te maken van financiële ondersteuning.

A33 Brief over verhoogde temperatuur van oceaanwater

De fractie PvdA-GroenLinks heeft geen vragen ingediend.

Geachte raadsleden,

Vele van u kennen mij als lid van de werkgroep GO (Gemotiveerd en Onderbouwd). Vanavond sta ik hier echter grotendeels uit persoonlijke titel en wil ik u graag meenemen in het proces van de tender zonneparken. Ik zou hier wel een uur mee kunnen vullen maar heb nu ongeveer 5 minuten waardoor ik het heb moeten samenvatten. Wat ik vooraf nog wil benadrukken; dat ik dit niet op de persoon, maar puur op de inhoud doe.

Tijdens onze research waren we benieuwd naar de beoordeling van de ingezonden initiatieven voor de tender. Deze informatie werd ons echter niet meteen prijsgegeven waarop een WOO verzoek[1] volgde. Waarmee we inzicht kregen in de wijze waarop de initiatieven zijn beoordeeld door de commissie zonneparken.

Deze commissie die door de gemeente hiervoor is aangesteld, hebben alle ingediende initiatieven beoordeeld op basis van score op de zonneladder en criteria die gesteld zijn onder Stap 1 van de tender zonneparken.

Deze criteria (en de volledige tender) zijn terug te lezen op de gemeentewebsite, voor de volledigheid heb ik deze criteria hieronder toegevoegd:

Bron: https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/duurzaamheidsnieuws/initiatieven-zonnepark-gemeente-boxtel

Stap 1: Initiatief indienen

Het indienen van een initiatief wordt beschouwd als een principeverzoek, waarover leges in rekening worden gebracht. Dit verzoek bevat minimaal:

- Een situatieschets met begrenzing en opstelling panelen, omvormers, gebouwen en landschapselementen.
- Technische gegevens (panelen, omvormers, montagesysteem, aansluiting op elektriciteitsnetwerk).
- Concept-inrichtingsplan waarin verantwoord wordt waarom de locatie geschikt is, hoe de omvang wordt ingepast binnen het landschap, en hoe de maatschappelijke meerwaarde en het meervoudig ruimtegebruik worden vorm gegeven.
- Concept-participatieplan: de beoogde proces- en financiële participatie. Hieruit moet duidelijk worden hoe invulling wordt gegeven uit het streven uit het Klimaatakkoord naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap. Hierdoor moet de lokale gemeenschap zeggenschap kunnen krijgen in het zonnepark en moet in het plan omschreven zijn hoe dit juridisch geborgd wordt.

Volgens deze criteria zou een ingediend initiatief moeten voldoen aan allerlei zaken zoals een situatieschets, opgestelde apparatuur, landschapselementen, en aansluiting op het net.
Ik kan u melden, dit is tot op de dag van vandaag nog grotendeels onduidelijk voor alle initiatieven.

Verder werd verzocht een concept inrichtings- en participatieplan in te dienen.
Ook daar is niet aan voldaan. Inmiddels is wel duidelijk dat er totaal geen participatie is, zowel draagvlak vanuit de omwonende als financiële participatie niet. Minimaal 50% lokaal eigenaarschap is gesteld waarbij geld terug moeten vloeien naar de Boxtelse gemeenschap middels een energiecoöperatie. Maar die heeft Boxtel niet meer waardoor opbrengsten uitsluitend buiten Boxtel terecht zullen komen. Een mooi voorbeeld hiervan is het zonnepark bij de RWZI wat door Dommelstroom, een coöperatie uit Sint-Michielsgestel beheerd wordt en de opbrengsten ervan terugvloeien naar overwegend leden afkomstig uit Sint-Michielsgestel zelf.

Over de opbrengsten uit de opwekking van een zonnepark is in de anterieure overeenkomst opgenomen dat er geld terug moet terugvloeien in een Boxtels omgevingsfonds.
Dit levert slechts zo'n € 23.000 per jaar op, als tenminste alle 4 de zonneparken gerealiseerd zijn.
Onvoldoende om de kosten mee te dekken en geld terug te laten vloeien naar de gemeenschap.

Tekst uit het coalitieakkoord:

Kwaliteit van het landschap is van groot belang voor ons, zeker als centrum van Het Groene Woud. Zonnevelden worden daarom **proportioneel** ingezet en landschappelijk **goed ingepast** met draagvlak vanuit de omgeving. Deze zonnevelden kunnen via ondergroei tevens de **biodiversiteit** versterken. Ook vinden wij het belangrijk dat de lokale maatregelen van de energieopgave **de gemeente per saldo geen geld** kosten, of tenminste kostenneutraal zijn. Sterker, wij vinden dat maatschappelijke zonprojecten (en een evt. windproject) financieel moeten bijdragen aan een nieuw lokaal **duurzaamheidsfonds**. Bij de uit te schrijven tenders is dat een randvoorwaarde. Gelden uit het duurzaamheidsfonds worden besteed aan energiebesparende maatregelen en energie opwekmogelijkheden voor inwoners van de gemeente Boxtel. Doel is dat ook burgers (met name degenen met een smalle beurs) direct of indirect profiteren van de opbrengsten van energieopwekking en dat zij kunnen participeren in de zonprojecten (en eventueel windproject).

Door de initiatiefnemers moest binnen 6 maanden een vergunning worden aangevraagd. Dit is niet gebeurd. Nu inmiddels 4 jaar later, nog net voor het einde van 2024 zijn deze vergunningaanvragen wel ingediend. En alleen maar omdat ze anders geen aanspraak meer kunnen maken op de huidige regelgeving omtrent zonneparken in landelijk gebied, die 1 juli a.s. afloopt.

Helaas zijn deze vergunningaanvragen een haastklus gebleken waardoor ze stuk voor stuk onvolledig zijn en er inmiddels ook alweer één van is ingetrokken. U als raad wordt binnenkort verzocht om hier een bindend advies over af te geven. Maar is dat niet onmogelijk aangezien er immers nog geen enkele aanvraag compleet is en u dan ook geen idee kunt hebben waarover u advies moeten uitbrengen?

Er is dus veel aan te merken op de tender en de behandeling ervan gezien de niet behaalde criteria. Maar wat ik het meest opmerkelijk vond om te lezen in de stukken uit het WOO verzoek, is de wijze waarop de voorkeursvolgorde tot stand is gekomen.
En dat maakt het tevens voor mij ook persoonlijk, ik zal u uitleggen waarom.

De commissie heeft 8 initiatieven moeten beoordelen waarbij het initiatief De Vorst in totaal groter was dan 20ha. Maar aangezien de tender stelt dat initiatieven tot maximaal 20ha in behandeling worden genomen had dit initiatief op dat punt al af moeten vallen. Dat is niet gebeurd, sterker nog, er is besloten dit initiatief op te splitsen in 3 initiatieven, genaamd 5a, 5b en 5c waardoor ze afzonderlijk meer kans maakten[2].

Met name het perceel 5a wat beter bekend is als de Vorst C zou dan hoger scoren omdat het, in een zgn. trede 2 gebied zou vallen en daardoor hoger scoort op de zonneladder, die de gemeente hanteert. Terwijl de overige percelen 5b en 5c in trede 3 van deze zonneladder vallen.

Het opsplitsen van een initiatief is naar mijn idee in strijd met tendervoorwaarden en geeft andere initiatiefnemers daardoor minder kans. Voor deze tender geldt immers dat er hierdoor niet 8 maar 10 locaties beoordeeld moesten worden waardoor de kans om geselecteerd te worden kleiner werd.

Uit het rapport van de commissie zonneparken[1] kwam ook nog eens een andere voorkeursvolgorde naar voren. Het plan aan de Vorst C scoorde in eerste instantie laag, met een plaats 7 op de ranking en zou daarmee dus zijn afgevallen.

Ranking uit rapport van de commissie zonneparken:

#	Naam initiatief	Ranking
1	Boxtel Beerze	3
2	Ontginningsweg	1
3	Dorvensweide	9
4	Kleiner-Liempde	5
5a	a. Zonneweide de Vorst - Ladonk	7
5b	b. Zonneweide de Vorst - Spoor	6
5c	c. Zonneweide de Vorst - Ontginningsweg	10
6	Ecologisch Verbindings-Zonnepark Boxtel	2
7	Kinderbos	4
8	Lagevoortse zonneweide	8

We lezen echter dat er door de commissie ruimte is geboden om dit initiatief binnen 4 weken aan te vullen met een GOED landschappelijks inpassingsplan waardoor het bij de eerste vier zou eindigen. En zo geschiedde..

Onderstaand de passage uit het rapport hierover:

Initiatief 5a ligt weliswaar in trede 2, maar scoort op het criterium A3 ruimtelijk kwaliteit onvoldoende, doordat geen goed landschappelijk inpassingsplan is ingediend. De beoogde landschappelijke inpassing is wel summier beschreven en is naar oordeel van de commissie onvoldoende. Daarom adviseert de commissie om initiatiefnemer gedurende 4 weken in de gelegenheid te stellen het landschappelijk inpassingsplan aan te vullen en aan de Commissie zonneparken voor te leggen ter beoordeling. Als het plan dan wel voldoende scoort, kan het initiatief 5a onderdeel vormen van de voorkeursvolgorde voor de eerste tender van 50 hectare. De initiatieven 5a en 6 hebben dan een gezamenlijke bruto oppervlakte van 25,1 hectare. In trede 3 scoren dan initiatief 2 Ontginningsweg (9,5 hectare) en vervolgens initiatief 1 Boxtel Beerze (13,2 hectare) als beste. Samen hebben de initiatieven 6, 5a, 2 en 1 een bruto oppervlak van 47,8 hectare.

Het kan natuurlijk niet de bedoeling zijn dat een beoordelingscommissie of gemeente een voorkeursbehandeling hanteert, iets wat hier duidelijk wel is gebeurd. Was dit namelijk niet gebeurd dan was De Vorst C als initiatief niet geselecteerd geweest maar zou het initiatief aan het Kinderbos verkozen zijn. Hiermee wordt aangetoond dat deze initiatiefnemer benadeeld is en daardoor is afgevallen.

Dan wil ik u nog bekend maken met een feit waar mijn mond letterlijk van openviel.
Het initiatief De Vorst is ingediend in exact dezelfde periode als toen wij een gedeelte van dit perceel kochten als bouwkavel. Ik heb dit ter verduidelijking op de kaart, die als bijlage is toegevoegd aangegeven.

De grondeigenaar, toen nog initiatiefnemer, alsmede de gemeente en de WUBBB hebben ons hier geen van allen van op de hoogte gesteld. En dat is iets wat we zeer kwalijk vinden aangezien ze allen op de hoogte waren. De WUBBB heeft hier namelijk nog een opmerking over gemaakt in het rapport.

Dit perceel was dan ook niet beschikbaar om ingediend te worden voor de tender, het was ook al geruime tijd in beeld als ruimte voor ruimtekavel. Tijdens de behandeling van de zonnepark initiatieven hebben we in dezelfde periode een omgevingsvergunning voor de bouw van ons huis,

inclusief landschapsversterkingsplan, wat beoordeeld is door diezelfde gemeente en WUBBB ingediend en behandeld gekregen. En ook om deze reden zou het initiatief De Vorst dus niet in behandeling genomen mogen zijn.

Tot slot nog een extra toelichting:
Vlak voor deze raadsvergadering is een 2e WOO verzoek omtrent de scores van de initiatieven gehonoreerd. De inhoudelijke informatie hiervan is terug te vinden op https://open.boxtel.nl/woo-verzoek/adviescommissie-wubb-1e-tender-zonneparken en vervolgens te klikken op de tekst onderaan de website 'Adviescommissie WUBB 1e tender zonneparken'

Uit mailwisseling tussen maar liefst 14 personen, niet uitsluitend leden van de commissie zonneparken zelf, maar ook medewerkers van de gemeente, wordt besproken hoe ze tot de beste scores kunnen komen zodat bepaalde initiatieven bij de eerste vier kunnen eindigen. Dit lijkt me in zijn algemeenheid al niet wenselijk maar zeker niet als daar ook nog personen namens de gemeente bij zitten. Immers is deze commissie aangesteld om de gemeente te adviseren en niet om samen tot de meest ideale score te komen. Er is dan ook duidelijk sprake van een voorkeursvolgorde door dit gegoochel met de scores. Wij hebben de werkelijke scores ook zelf beoordeeld en dan komt er een hele andere voorkeursvolgorde uit. De huidige ranking blijkt dus niet realistisch te zijn.

En uit een mail van een beleidsmedewerker duurzaamheid namens de gemeente is te lezen, dat door deze persoon gevraagd wordt, aan de initiatiefnemer van het inmiddels gerealiseerde zonnepark bij de RWZI, om deel te nemen aan de inschrijving voor de tender zonneparken.
Door het benaderen van potentiële initiatiefnemers en hen te vragen om deel te nemen aan een tender, creëer je mijn inziens een ongelijk speelveld. Immers zou dit initiatief in trede 2 zijn gevallen en daardoor zeker bij de eerste 4 zijn geëindigd, waardoor een ander initiatief zou zijn afgevallen.

Conclusie:
Ik wil u als gemeenteraad vragen om dit op de agenda te zetten, en u ernstig te beraden over deze tender. Om vervolgens tot een passend besluit te komen. Naar mijn idee zou deze tender, moreel gezien, dan ook nietig verklaard moeten worden.
Iets wat tevens een mooi moment tot bezinning op zou leveren. Het zou ook meteen ruimte bieden om eens goed te beraden of zonneparken nog wel de beste keuze zijn. Ik denk het namelijk niet. Eerst dient de netcongestie aangepakt te worden dan kunnen ook de reeds gerealiseerde initiatieven in trede 1, zon op dak, hun stroom kwijt en verder ontwikkeld worden. Vandaar uit kan weer verder gedacht worden in passende oplossingen, wij denken ook dan weer graag met u mee!

Dank voor uw aandacht.
Met vriendelijk groet,

Joep van den Aker – Verdonk

[1] WOO verzoek; rapport commissie zonneparken: https://open.boxtel.nl/woo-verzoek/advies-zonneparken
[2] Deze wordt u op verzoek toegezonden

Bijlagen: plattegronden en luchtfoto's projectlocatie De Vorst inclusief onze kavel

Plattegrond van de initiatieven met onze kavel liggend in initiatief De Vorst

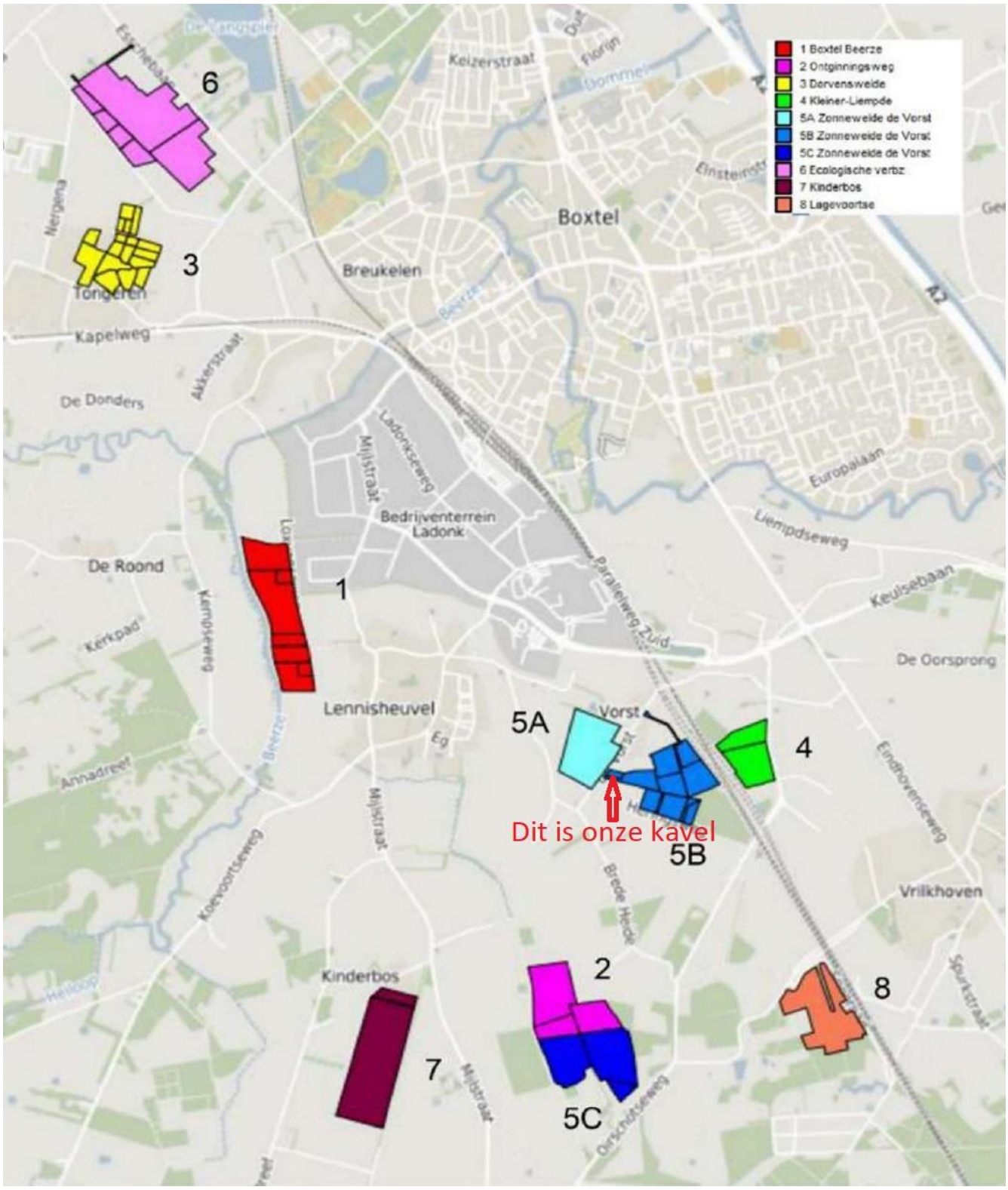

Luchtfoto met kavelaanduiding De Vorst 5a, 5B en onze kavel liggend in initiatief De Vorst

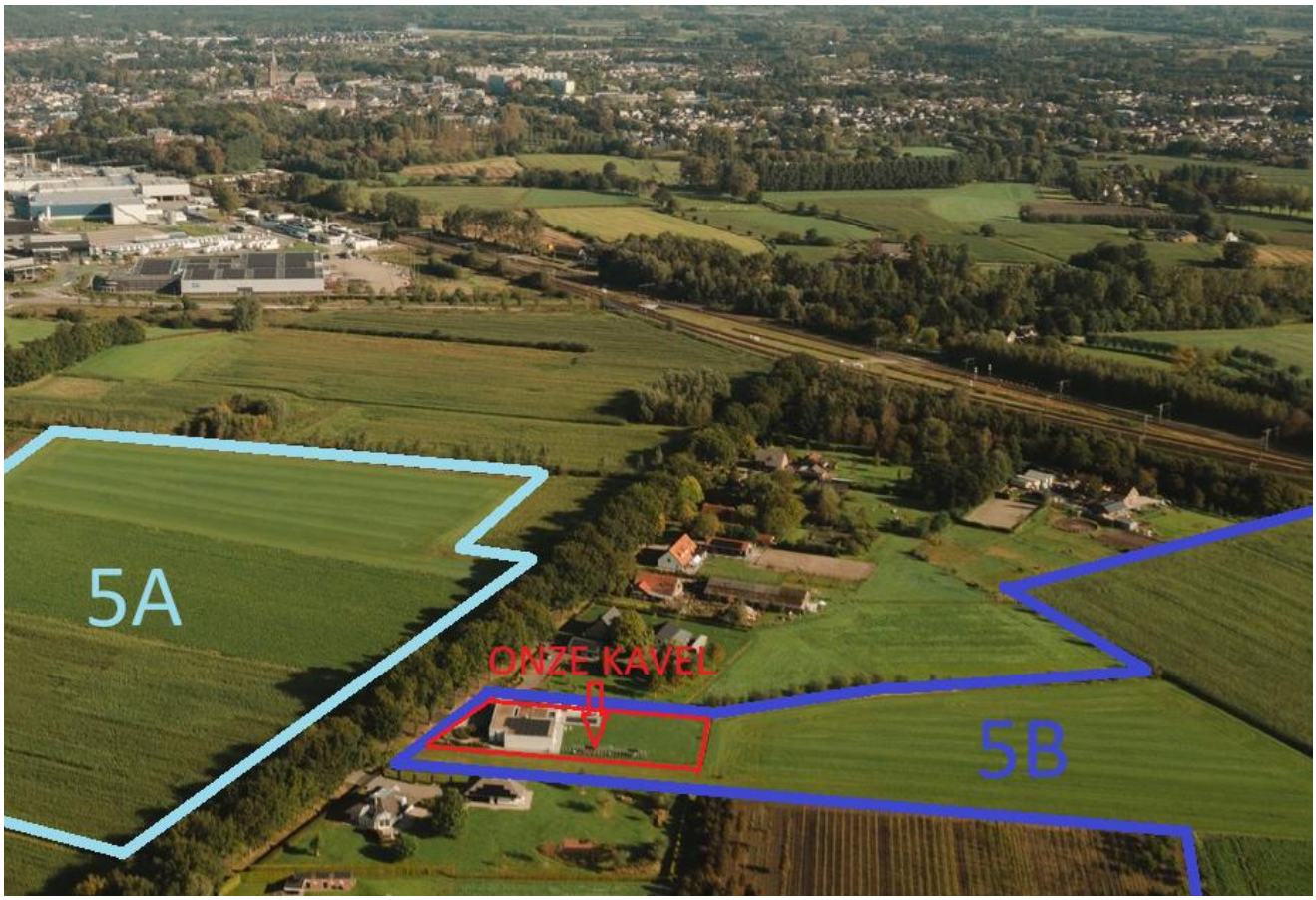

Google Maps kaartweergave plangebied De Vorst met aanduiding van ons perceel

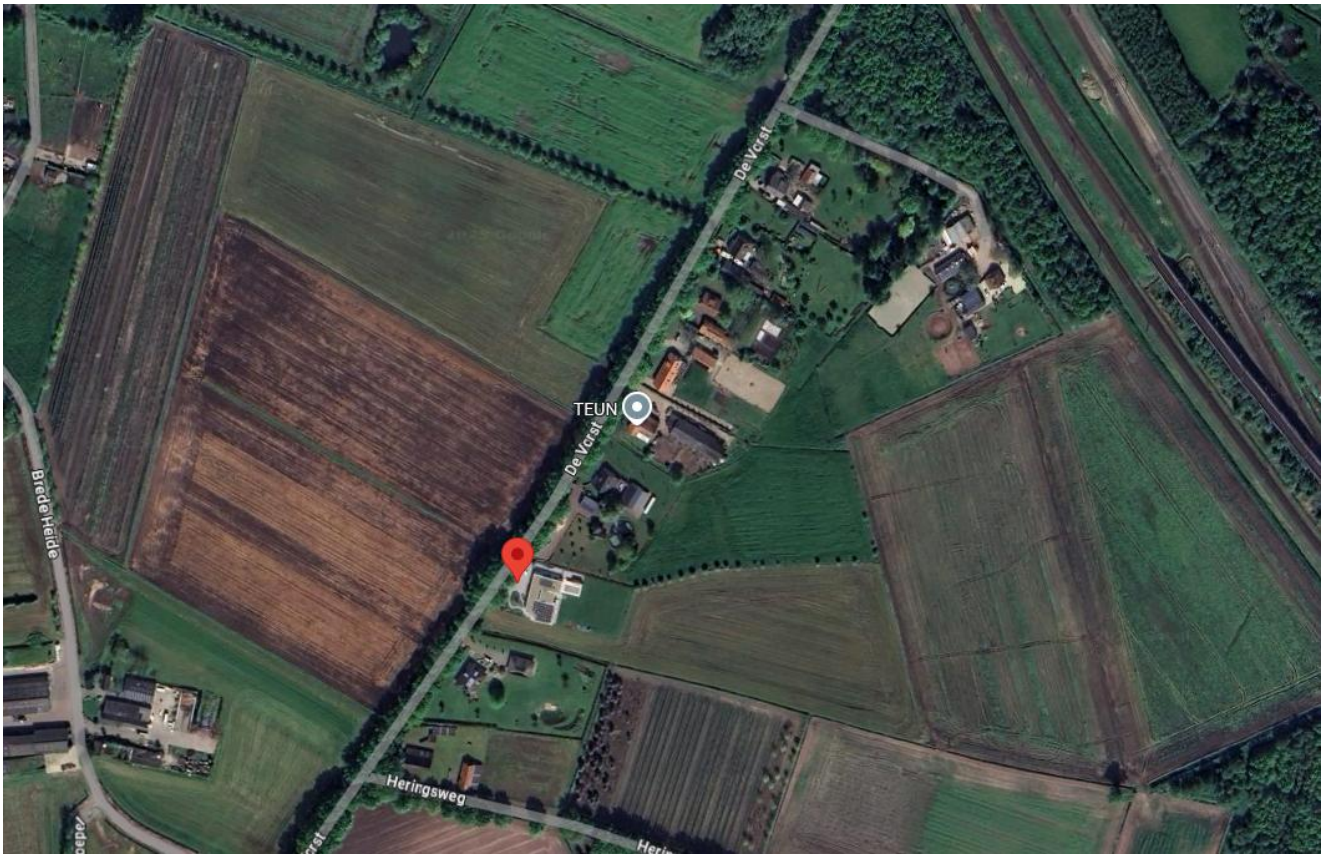

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1366995
Portefeuillehouder:	Ronald van Meygaarden
Steller:	Inge Smits

Onderwerp

Bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Kennis te nemen van het rapport "Gemeente Boxtel weerbaar en wendbaar".
2. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport te onderschrijven.
3. Het college van B&W de bestuursopdracht te geven om voor het zomerreces van 2025 een plan van aanpak op te stellen om te komen tot een aangescherpt profiel van de gemeente Boxtel.

meewerkend boxtel

Inleiding
Ter voorbereiding op de oordeel- en besluitvorming op het onderzoeksrapport “Gemeente Boxtel: weerbaar en wendbaar – een onderzoek naar de bestuurlijke samenwerkingmogelijkheden van de gemeente Boxtel” is op 15 oktober het onderzoeksrapport oordeelvormend voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad werd destijds gevraag om het volgende aan te geven:

1. Wat vindt de raad van de drie conclusies uit het onderzoek?
2. Wat is de mening van de raad over de vier adviezen die in het rapport zijn gedaan?
3. Hoe denkt de raad, na het beantwoorden van de eerste twee vragen, over de toekomstige bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden van Boxtel?
4. Welke kaders en vervolgstappen wil de raad nemen om tot een besluit over het onderzoek te komen?

Met dit raadsvoorstel geeft de raad een vervolg aan het onderzoekrapport.
Om opvolging te geven aan het onderzoeksrapport, is in de klankbordgroep en het presidium gesproken over de verdere stappen. Geadviseerd is het College van B&W de opdracht te geven een plan van aanpak op te stellen. Dit plan moet leiden tot een aangescherpt profiel van de gemeente Boxtel dat recht doet aan het onderzoeksrapport.

Beoogd resultaat
Een plan van aanpak om te komen tot een aangescherpt profiel van de gemeente Boxtel.

Argumenten
2.1. De raad heeft oordeelvormend op 15 oktober 2024 gesproken over het onderzoekrapport
Alle fracties hebben aangegeven zich te kunnen vinden in de 3 conclusies die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen. Tevens hebben zij aangegeven zich te kunnen vinden in de aanbevelingen.

3.1. De stuurgroep en klankbordgroep hebben een advies uitgebracht aan het presidium over het verdere vervolg
In een overleg met de stuur- en klankbordgroep en in het overleg van het presidium is gesproken over de verdere opvolging van het onderzoeksrapport. Geadviseerd is het College van B&W de opdracht te geven een plan van aanpak op te stellen tot een aangescherpt profiel van de gemeente Boxtel dat recht doet aan het onderzoeksrapport.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiën
Aan dit voorstel zitten geen financiële consequenties.

Uitvoering
Het college van B&W stelt een plan van aanpak op.

Communicatie
Het besluit van de raad wordt gedeeld via de gemeentelijke kanalen.

Bijlagen
- Motie Onderzoek naar mogelijke toekomstige samenwerkingsmogelijkheden gemeente Boxtel, 1 juli 2023.

- Gemeente Boxtel: weerbaar en wendbaar – een onderzoek naar de bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden van de gemeente Boxtel; Eindrapport & Van de Laar, 12 juli 2024.
- Gemeente Boxtel: weerbaar en wendbaar – een onderzoek naar de bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden van de gemeente Boxtel; Bijlagenrapport & Van de Laar, 12 juli 2024.

Boxtel, 10 december 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Niet van toepassing.

Contactpersoon

Inge Smits, griffier

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1366995

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

Besluit

1. Kennis te nemen van het rapport "Gemeente Boxtel weerbaar en wendbaar".
2. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport te onderschrijven.
3. Het college van B&W de bestuursopdracht te geven om voor het zomerreces van 2025 een plan van aanpak op te stellen om te komen tot een aangescherpt profiel van de gemeente Boxtel.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

- AAngenomen -

Voor: BALANS
INbox
D66
CDA
SP

Tegen: VVD
PvdA GroenLinks
Combinatie 95

11 juli 2023

(Gewijzigde) MOTIE ONDERZOEK NAAR TOEKOMSTIGE BESTUURLIJKE SAMENWERKINGSMOGELIJKHEDEN GEMEENTE BOXTEL

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van 11 juli 2023,

overwegende dat:

- Het van belang is voor elke gemeente en dus ook voor Boxtel om periodiek na te denken over de toekomst;
- Het de vraag is of daarbij samenwerking met andere gemeenten en regio's tot verbetering kan leiden en wat in dat geval de meest voor de hand liggende denkrichtingen zijn;
- Het van belang is om uit te gaan van het karakter en DNA van Boxtel en haar inwoners;
- Er behoefte is bij de raad om van gedachten te wisselen over de toekomstige bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden op basis van onderzoek en niet op basis van emoties of vooringenomen bestuurlijke standpunten.

Verzoekt het College om:

Een voorstel te ontwikkelen voor de aanpak van een extern onderzoek en dat voor te leggen aan de raad. Dit onderzoek dient antwoord te geven op ten minste de volgende vragen:

- **Wat zijn, gelet op het karakter van Boxtel, partners met wie bestuurlijke samenwerking voor de hand ligt en op welke gronden?**
- **Wat zijn, gelet op de maatschappelijke oriëntaties van Boxtel, voor de hand liggende samenwerkingspartners (gemeenten en regio's)?**
- **Wat zijn de mogelijke samenwerkingsvormen (van lichte ad-hoc samenwerkingen, structurele vaste samenwerkingen of eventueel zelfs bestuurlijke fusies)?**

De huidige samenwerking en een zelfstandig Boxtel dienen ook onderdeel te zijn van het onderzoek.

Het voorstel aan de raad dient ten minste helderheid te bieden over de rollen van college en gemeenteraad gedurende het proces, over de wijze waarop de gemeenteraad wordt betrokken en op welke momenten dat plaatsvindt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 11 juli 2023

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans

INbox
Jan de Koning

D66
Sohib Hussain
Wiebe de Leijer

Ilse Schelle
Geeske van den Akker
Rianne van Esch

Eindrapport

Gemeente Boxtel: weerbaar en wendbaar

Een onderzoek naar de bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden van de gemeente Boxtel

Auteurs S. van de Laar, B. Maes, B. van Ruremonde en N. Hartkamp

Versie Definitief, 12 juli 2024
Plaats Eindhoven, Boxtel

Inhoud

1. Context, aanleiding en vraagstelling

2. Vijf samenwerkingsvormen geduid en gewogen

3. Waar staat Boxtel nu?

4. Wat gebeurt er om Boxtel heen?

5. Onze conclusies en adviezen

1. Context, aanleiding en vraagstelling

1. Context, aanleiding en vraagstelling

Context en aanleiding

- Boxtel is een middelgrote gemeente in de driehoek Eindhoven, Tilburg en 's-Hertogenbosch. De gemeente telt circa 34.000 inwoners, verspreid over de kernen Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch. Boxtel ligt in een landelijke omgeving en heeft een mix van natuur, historische dorpskernen en industrie. De gemeente kent een diverse economie met industrie, landbouw en dienstverlening als belangrijke sectoren.
- De medewerkers van de gemeente Boxtel en van de gemeente Sint-Michielsgestel werken samen in de ambtelijk gefuseerde werkorganisatie MijnGemeenteDichtbij (MGD). Alle beleidsmatige, uitvoerende en bedrijfsvoeringstaken worden door MGD voor beide autonome gemeentebesturen uitgevoerd.
- In de gemeenteraad van Boxtel is d.d. 11 juli 2023 de motie "Onderzoek toekomstige bestuurlijke samenwerkingsmogelijkheden" aangenomen. De raad vraagt in de motie "een voorstel te ontwikkelen voor de aanpak van een extern onderzoek en dat voor te leggen aan de gemeenteraad". Het college heeft de motie overgenomen en opdracht gegeven aan bureau & Van de Laar het onderzoek uit te voeren.
- Het onderzoek dient voor de gemeenteraad antwoord te geven op ten minste de volgende vragen:
    - Wat zijn, gelet op het karakter van Boxtel, partners met wie bestuurlijke samenwerking voor de hand ligt en op welke gronden?
    - Wat zijn, gelet op de maatschappelijke oriëntaties van Boxtel, voor de hand liggende samenwerkingspartners (gemeenten en regio's)?
    - Wat zijn de mogelijke samenwerkingsvormen (lichte ad-hoc samenwerkingen, structurele vaste samenwerkingen of eventueel zelfs bestuurlijke fusies). De huidige samenwerking en een zelfstandig Boxtel dienen ook onderdeel te zijn van het onderzoek.

Vraagstelling aan bureau & Van de Laar

- Aan bureau & Van de Laar zijn de volgende vier hoofdvragen meegegeven:
    1. Theoretisch kader. Beschrijf welke samenwerkingsvormen er bestaan, wat de recente ontwikkelingen zijn en wat de algemene voor- en nadelen van de verschillende samenwerkingsvormen zijn.
    2. Waar staat Boxtel nu? Breng de visie, maatschappelijke oriëntatie en (in)formele samenwerkingen, inclusief afspraken en ontwikkelingen van Boxtel in beeld.
    3. Wat gebeurt er om Boxtel heen? Breng in beeld wat de ontwikkelingen op samenwerkingsgebied zijn bij gemeenten in onze omgeving.
    4. Breng de mogelijke ontwikkelrichting van de bestuurlijke samenwerking van Boxtel in kaart.

Leeswijzer

- Voorliggend rapport bevat de beantwoording van de vier hoofdvragen. De opbouw van het rapport is in lijn met de volgorde van de hoofdvragen: hoofdstuk 2 bevat het theoretisch kader. Hoofdstuk 3 schetst de (samenwerkings)context van Boxtel op dit moment. Hoofdstuk 4 brengt de omgeving in beeld. En tot slot duiden we in hoofdstuk 4 de conclusies en het advies vanuit bureau & Van de Laar.

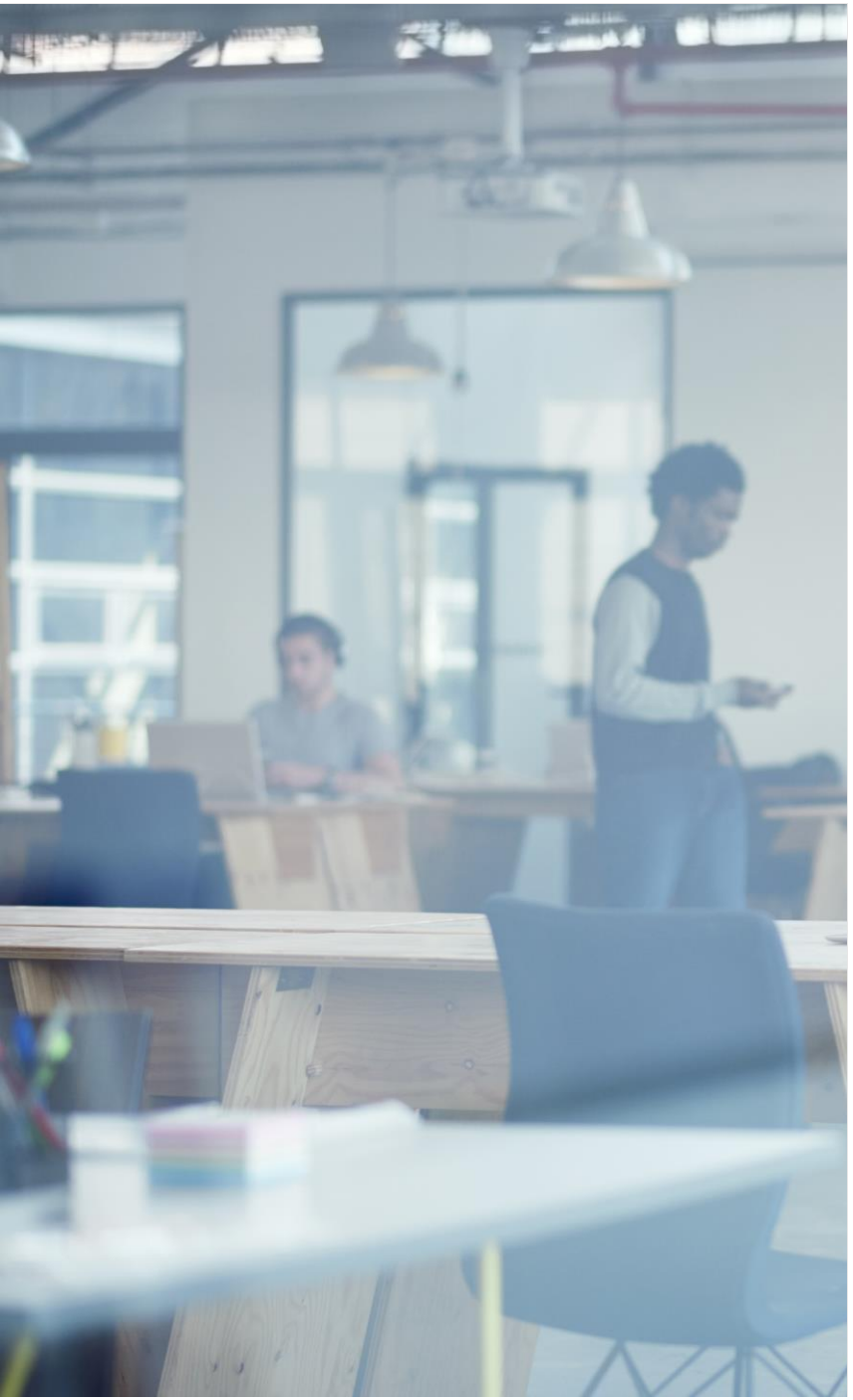

2. Vijf samenwerkingsvormen geduid en gewogen

2a. Vijf samenwerkingsvormen nader geduid

- We zien in de praktijk van het openbaar bestuur in Nederland dat sprake is van een veelheid aan samenwerkingsvormen in de gemeentelijke taakuitvoering. Wij onderscheiden in hoofdlijn vijf samenwerkingsvormen als basis voor het theoretisch kader en de verdere analyse:
    1. informele samenwerking;
    2. regiegemeente;
    3. shared service center;
    4. ambtelijke fusie;
    5. herindeling.
- De vormen betreffen 'archetypen': onderscheidende vormen ten opzichte van elkaar om de verschillen ertussen zo expliciet mogelijk te maken. In de dagelijkse praktijk bestaan uiteraard diverse tussenvormen.
- In dit hoofdstuk duiden we deze samenwerkingsvormen nader (2a), schetsen we een trendlijn in de mate van populariteit van deze vormen in Nederland (2b) en zetten we iedere samenwerkingsvorm af tegen een set van toetsingscriteria (2c).

Samenwerkingsvorm 1: informele samenwerking

- In het geval van 'informele samenwerking' heeft Boxtel een autonoom gemeentebestuur én een eigen ambtelijke organisatie. Er wordt wel samengewerkt met (een) andere gemeente(n) in de regio, maar deze samenwerking zal primair informeel en incidenteel van aard zijn. Boxtel participeert ook bij informele samenwerking uiteraard in de wettelijk verplichte samenwerkingsverbanden, zoals Omgevingsdienst, GGD en Veiligheidsregio.
- Onder druk van majeure opgaven en financiële krapte is het voor met name relatief kleinere gemeenten moeilijk gebleken om op deze wijze de samenwerking te blijven vormgeven. De beoogde impulsen op het gebied van kwaliteit en efficiency blijven vaak in structurele zin uit of raken naar verloop van tijd naar de achtergrond. De 'eigen' organisatie en opgaven hebben in deze samenwerkingsvorm toch veelal de primaire aandacht van de samenwerkingspartners.
- We zien dat veel samenwerkingsrelaties tussen gemeenten ooit op deze informele wijze van de grond zijn gekomen, maar in de loop der jaren zijn beëindigd of zijn doorontwikkeld tot een van de navolgende samenwerkingsvormen.

Voordelen informele samenwerking	Nadelen informele samenwerking
Flexibiliteit: samenwerking op incidentele/ projectbasis. Vrij van structuren en langdurige juridische, personele of financiële verplichtingen.	Onheldere structuur, verantwoordelijkheden, bekostiging en verantwoording door gebrek aan of beperkt uitgewerkte samenwerkingsafspraken.
Autonomie blijft behouden door samenwerking op gebieden van gemeenschappelijk belang, terwijl lokale prioriteiten en beleidslijnen intact blijven.	Gevoelens van ongelijkheid tussen samenwerkende gemeenten: inbreng meer of minder middelen en expertise niet in balans met kosten.
Mogelijk incidentele kostenbesparing, door het delen van middelen en expertise op een flexibele, ad-hoc basis.	Samenwerkingsrelatie is kwetsbaar voor verandering, door de afhankelijkheid van personen, relaties en informele netwerken.

Samenwerkingsvorm 2: regiegemeente

- Binnen de vorm van de regiegemeente heeft Boxtel een zelfstandige ambtelijke organisatie. Boxtel laat een deel van (met name) de uitvoeringstaken uitvoeren door andere gemeenten of partners middels dienstverleningsovereenkomsten. Er is daarmee geen separate juridische samenwerkingsentiteit. Beleid is veelal in eigen huis georganiseerd met regiecapaciteit. Gemeentelijke doelstellingen worden bereikt door regie op inspanningen van alle betrokken partijen.
- In den lande zien we positieve én negatieve ervaringen met deze samenwerkingsvorm. Het construct kan kleinere gemeenten helpen met het op peil houden van de realisatiekracht, maar tegelijkertijd vraagt dit wat van de regiecapaciteit binnen de organisatie. De taakuitvoering wordt namelijk versnipperd. Ook moet je als gemeente accepteren dat er relatief minder grip op de uitvoering is door de wijze van samenwerken dan bij de andere vormen.

Voordelen regiegemeente	Nadelen regiegemeente
Meer ruimte voor het nemen van regie en strategische beslissingen door uitbesteding van taken	Minder grip op en controle over de uitvoering van beleid en dienstverlening, vooral op het gebied van monitoring, toezicht, waarborgen en kwaliteit
Samenwerking maakt het mogelijk om te ‘profiteren’ van innovatiekracht met nieuwe ideeën, technologieën en werkwijzen	Hogere kosten en afhankelijkheid door contracten en managen van externe relaties (vraagt om sterke regiecapaciteit in huis)
Risicobeheersing door gedeelde (financiële) risico's en betere bescherming tegen veranderingen in wet- en regelgeving	Minder maatschappelijke betrokkenheid in uitvoering en zorgen over democratische controle

Samenwerkingsvorm 3: shared service center (SSC)

- In deze vorm werkt Boxtel met partnergemeenten samen op een deel van de gemeentelijke taakuitvoering in een aparte juridische entiteit. Gemeenten zijn opdrachtgever van het SSC én zijn samen eigenaar. In den lande voeren shared service centers veelal met name bedrijfsvoerings- en niet-politiek gevoelige uitvoeringstaken uit.

Voordelen SSC	Nadelen SSC
Schaalgrootte leidt tot betere dienstverlening en reductie van kwetsbaarheid	Kostenstijging door hoger loonniveau, professionalisering en coördinatielast
Toename van arbeidssatisfactie bij en carrièreperspectief voor betrokken medewerkers	Opdrachtgeverschap is lastig te organiseren doordat kennis is ‘uitgeplaatst’
Kleinschaligheid/autonomie blijft behouden terwijl kwaliteit toeneemt	Spanningsveld tussen confectie (*efficiency*) en maatwerk (autonomie)

Samenwerkingsvorm 4: ambtelijke fusie

- Dit is de huidige situatie in Boxtel: de samenwerking in MijnGemeenteDichtbij. De programmagelden blijven bij de individuele gemeenten. Er is sprake van een bundeling van ambtelijke capaciteit in een aparte entiteit. De bedrijfsvoeringsmiddelen gaan over naar de ambtelijke fusieorganisatie (AFO). Gemeenten zijn opdrachtgever en eigenaar van de AFO.
- In den lande zien we verschillende ambtelijke fusieorganisaties die het goed doen en naar tevredenheid de deelnemende gemeentebesturen en inwoners bedienen. Echter zien we ook een trend van steeds meer ambtelijke fusieorganisaties die ontvlochten worden. Ook zijn er momenteel geen gemeenten die inzetten op het vormgeven van een ambtelijke fusieorganisatie.

Voordelen ambtelijke fusie	Nadelen ambtelijke fusie
Betere dienstverlening aan inwoners door impuls kwaliteit en capaciteit.	Gemeentebesturen 'trekken' aan zelfde capaciteit/ kwaliteit.
Toegenomen efficiëntie door professionalisering (kennis en competenties).	(Vooraf) weinig zicht op toekomstig kostenniveau (kostentoedeling is lastig). Spanningsveld tussen confectie (efficiëntie/*efficiency*) en maatwerk (autonomie).
Betere positie als werkgever: ontwikkelen, binden en boeien.	Deelnemers delen niet allemaal zelfde toekomstperspectief: eindmodel, herindelen of einde model?

Samenwerkingsvorm 5: herindeling

- In deze samenwerkingsvorm worden twee (of meer) gemeenten en gemeentebesturen samengevoegd tot één nieuwe gemeente met één begroting. Dit houdt in dat de gemeentegrenzen worden aangepast en de oorspronkelijke gemeenten ophouden te bestaan.
- Na een aantal jaren van relatieve luwte op het gebied van herindelingen lijken gemeentelijke herindelingende komende jaren een groter thema te worden. We zien verschillende gemeenten die momenteel herindelingen verkennen als gevolg van de financiële onhoudbaarheid.

Voordelen herindeling	Nadelen herindeling
Efficiënter gebruik van middelen door schaalvoordelen.	Zorgen over verlies van lokale identiteit wat betreft zeggenschap over directe leefomgeving en de unieke kleur van gemeente/ kernen.
Krachtiger werkgeverschap.	Medewerkers wisselen van werkgever, leidt tot 'opstartfase' en tijdelijke dip in realisatie bestuurlijke opgaven.
Verbeterde bestuurskracht door toename van capaciteit, effectiever bestuur, betere beleidsuitvoering.. Verbeterde regionale positionering.	Schaalsprong is niet zomaar werkelijkheid.

2b. Samenwerkingsvormen ontwikkelen zich door de tijd heen

- Door de jaren heen zien we dat de samenwerkingsvormen zich ontwikkelen c.q. dat samenwerkingsvormen in een bepaald tijdsgewricht in meer of mindere mate worden toegepast tussen gemeenten. Op de navolgende pagina is een grove trendlijn weergegeven van de 'populariteit' van samenwerkingsvormen door de jaren heen.
- Deze trendlijn wordt met name veroorzaakt door de mate van urgentie tot samenwerking, bijvoorbeeld als gevolg van financiële crisis, personele krapte en/ of Kabinetsbeleid waarin taken worden gedecentraliseerd of wordt gestuurd op schaalvergroting van gemeenten. Ook positieve en/ of negatieve ervaringen met samenwerkingsvormen in het land (die de publiciteit halen) leiden ertoe dat vormen op den duur meer of minder voorkomen in het openbaar bestuur.
- Tot circa 2005 zagen we (na een herindelingsgolf eind jaren '90) veel informele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten: gemeente x voerde taak a uit voor gemeente y. En gemeente y voerde taak b uit voor gemeente x.
- Daarna zagen we een ontwikkeling tot krachtenbundeling van gemeenten op één taak. Veelal taken niet direct in het zichtveld van politiek en bestuur, zoals ICT, inkoop en Belastingen. Dergelijke (grote) verbanden zien we nog altijd in het land: de taken vragen specifieke (schaarse) expertise en het principe 'massa is kassa' geldt daarbij veelal.
- Vanaf 2010 (ten tijde van financiële crisis) kwamen de SSC's op: gemeenten bundelden veelal met 3, 4 of 5 gemeenten hun taken op het gebied van bedrijfsvoering. Veelal in de vorm van een separate organisatievorm gemeenschappelijke regeling (GR)) waarin deze taken werden ondergebracht en diensten werden geleverd aan de deelnemende gemeenten.
- Deze ontwikkeling van SSC's ging gepaard met gemeenten die een stap verder gingen en hun volledige ambtelijke organisaties samenvoegden in de vorm van een ambtelijke fusie. Zo ook Boxtel en Sint-Michielsgestel in de vorm van MijnGemeenteDichtbij.
- Deze tendens ontstond in een tijdgewricht waarin de financiële druk op gemeenten hoog was, de decentralisatie in het sociaal domein (inclusief efficiencykorting vanuit het Rijk) een ongewisse uitdaging vormde voor gemeenten én onder aanvoering van Minister Plasterk een poging werd gedaan tot de vorming van '100.000-plus'-gemeenten. Ook mengden sommige provinciebesturen zich in de discussie over de bestuurskracht van gemeenten en de daarbij behorende schaalomvang. Zo ontstond in Noord-Brabant het programma Veerkrachtig Bestuur, waarin de toekomstbestendigheid van gemeenten onder de loep werd genomen.
- De voorbije jaren zien we dat veel ambtelijke fusieorganisaties onder druk zijn komen te staan, uiteenvallen of 'doorontwikkelen' tot een herindeling. Het blijkt in de praktijk complex om alle gemeentelijke taken uit te voeren vanuit één organisatie voor meerdere autonome gemeentebesturen. Discussies over de verdeling van capaciteit en kosten, over de nabijheid van ambtelijke advisering/ uitvoering in relatie tot het gemeentebestuur en haar inwoners en over het toekomstperspectief op de samenwerking helpen niet om de ambtelijke fusie duurzaam in stand te houden. De ambtelijke fusieorganisaties UW Samenwerking (IJsselstein-Montfoort), Duivenvoorde (Wassenaar-Voorschoten), BAR-organisatie (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) en Werkmaatschappij 8KTD (Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel) vielen bijvoorbeeld al (deels) uiteen. Werkorganisatie CGM (Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert) 'ontwikkelde door' tot de gemeente Land van Cuijk.
- Daarbij zien we dat de vorm 'herindeling' – een bestuurlijke fusie tussen gemeenten – van alle tijden is. De verwachting is dat deze vorm de komende bestuursperiode(n) weer aan populariteit kan winnen, gezien de financiële situatie van gemeenten, de arbeidsmarktkrapte, de toenemende complexiteit van de opgaven,het belang van de kracht van regio's en het feit dat enkel ambtelijke krachtenbundeling toch complex blijkt te zijn.

Trendlijn van samenwerkingsvormen tussen gemeenten in Nederland

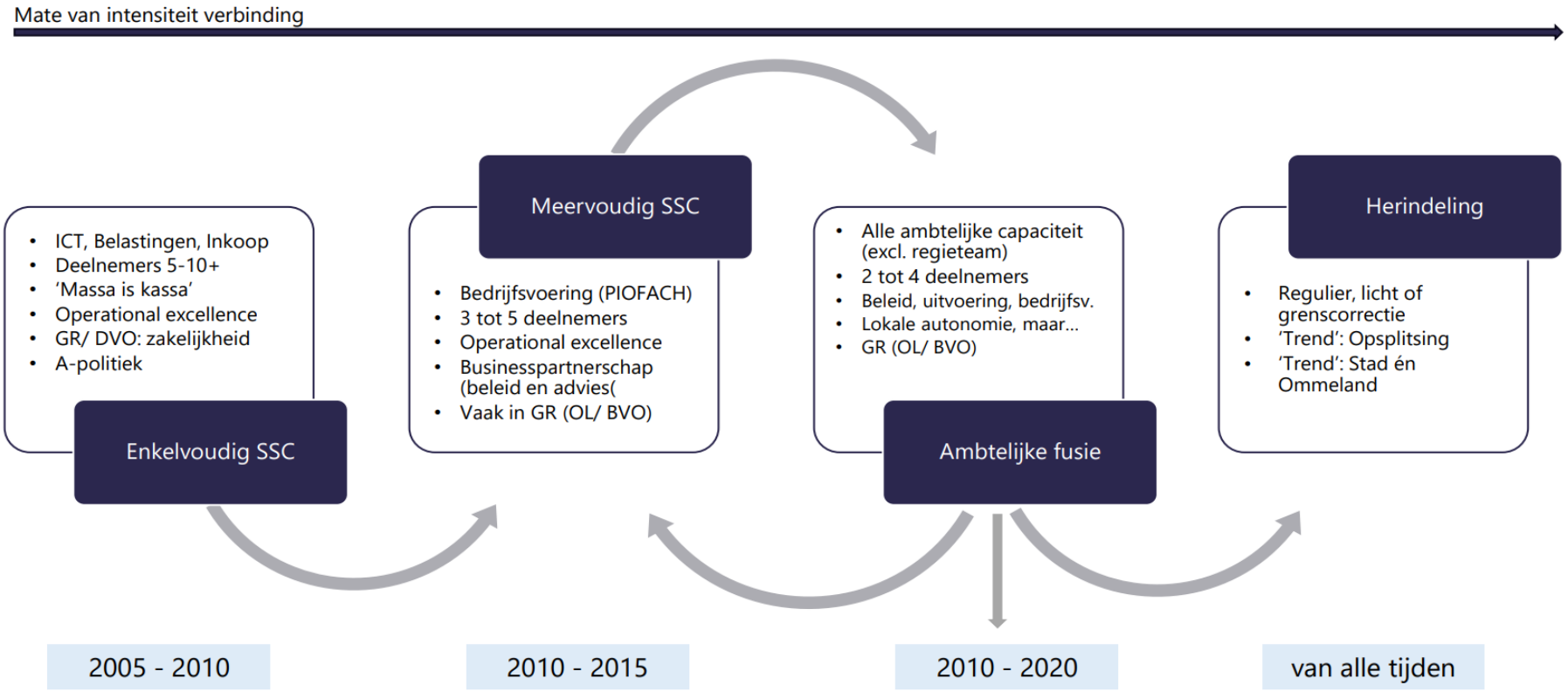

2c. Samenwerkingsvormen getoetst en gewogen

- Hieronder zijn de vijf geduide samenwerkingsvormen afgezet tegen toetsingscriteria in de Boxtelse context. Gezien het feit dat we uitgaan van 'archetypen' is de navolgende toetsing deels gestoeld op aannames. Dit geldt nadrukkelijk ook voor de toetsing aan de financiële impact, waarbij op basis van ervaringscijfers een grove inschatting is gegeven. Een eventuele oriëntatie op een of meerdere samenwerkingsvormen vraagt in onze optiek dan ook in alle gevallen een nadere analyse en verdieping.
- De vijf samenwerkingsvormen zijn hierna één voor één afgezet tegen de volgende negen toetsingscriteria:

    i. Impact op inwoners, ondernemers en instellingen Boxtel
    ii. Beleidsvrijheid van het gemeentebestuur van Boxtel en oog voor couleur locale
    iii. Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing
    iv. Impact op kwaliteit van taakuitvoering
    v. Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering
    vi. Impact op kosten (structureel en incidenteel)
    vii. Impact op kansen voor medewerkers
    viii. Impact op strategische positionering in de regio
    ix. Complexiteit van het veranderproces

Samenwerkingsvorm 1: informele samenwerking

Impact op inwoners, ondernemers en instellingen in Boxtel

- Er wordt naar verwachting meer nabijheid ervaren door de Boxtelse inwoners, ondernemers en instellingen in de dienstverlening. De daadwerkelijke kwaliteit van dienstverlening neemt echter naar verwachting af doordat de kwaliteit van de taakuitvoering vermindert (hierover meer verderop in dit document).

Beleidsvrijheid van het gemeentebestuur van Boxtel en oog voor couleur locale

- Gemeente Boxtel is volledig autonoom in het bepalen van de bestuurlijke prioriteiten. De taakuitvoering is volledig in lijn met de eigen gemeentelijke kleur en bestuurlijke wensen.

Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing

- Er is in grotere mate grip op taakuitvoering en kosten ten opzichte van de huidige situatie.

Impact op kwaliteit taakuitvoering

- Door ontvlechting krijgen beleidsmedewerkers een breder takenpakket waardoor er een verschuiving van meer specialistische functies naar meer generalistische functies plaatsvindt. De kwaliteit van de beleidsvorming neemt hierdoor naar verwachting aanzienlijk af bij deze vorm.
- Tegelijkertijd ontstaat er per gemeente een afname van uitvoeringskwaliteit en capaciteit en een afname van de kwaliteit bij de bedrijfsvoeringstaken. De inhoudelijke kennis, strategische denkkracht en het ontwikkel- en innovatievermogen wordt verspreid over twee gemeenten.

.Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering

- De formatieve robuustheid neemt af en de kwetsbaarheid van de taakuitvoering neemt daardoor toe ten opzichte van de huidige situatie. De mogelijkheid tot onderlinge vervangbaarheid van medewerkers wordt aanzienlijk kleiner.

Impact op kosten (structureel en incidenteel)

- Deze vorm brengt aanzienlijke incidentele lasten met zich mee door de ontvlechting van MGD en het opbouwen van de nieuwe organisatie. Ervaringscijfers uit den lande zitten in de bandbreedte tussen circa 7,5 tot 10 miljoen.
- Gerealiseerde efficiencyvoordelen in MGD worden teniet gedaan door de ontvlechting. Dit geldt voor zowel de personele lasten als inkoopvoordelen. Ook nemen de kosten toe door de uitbesteding van taken en het managen van deze externe relaties. Ervaringscijfers uit den lande laten een kostentoename zien van 5-10% ten aanzien van de personele lasten. Ook de bedrijfsvoeringskosten nemen naar verhouding toe door het verliezen van schaalvoordelen.

Impact op kansen voor medewerkers

- Kansen voor medewerkers nemen aanzienlijk af doordat de mogelijke interne mobiliteit in de nieuwe organisatie lager zal zijn. De arbeidsmarktpositie van Boxtel neemt mogelijk ook af.

Impact op strategische positionering in de regio

- De strategische positionering in de regio neemt naar verwachting enigszins af ten opzichte van de huidige situatie. Door de huidige intensieve samenwerking met Sint-Michielsgestel is het eenvoudiger om gezamenlijk in de regio te acteren op vraagstukken die voor beide gemeenten relevant zijn. Dit voordeel vervalt bij deze vorm.

Complexiteit van het veranderproces

- Ontvlechting en opbouw van een nieuwe organisatie is een kostbaar en langdurig traject. Circa 1 tot 1,5 jaar van besluit tot liquidatie totdat de nieuwe organisatie staat is de norm. Deze periode brengt bovendien grote mate van onzekerheid en interne gerichtheid van medewerkers met zich mee. Er is daarmee ook een groot risico op verloop en de daarmee samenhangende toenemende kwetsbaarheid.

Samenwerkingsvorm 2: regiegemeente

Impact op inwoners, ondernemers en instellingen in Boxtel

- In deze vorm verandert de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen op de taakuitvoering die wordt uitbesteed. Deze is namelijk buiten de gemeentelijke organisatie georganiseerd. Mogelijk ontstaat hierdoor ook de noodzaak voor inwoners zich tot meerdere instanties te wenden, afhankelijk van de gemaakte keuzes. Naar verwachting nemen de toegankelijkheid, nabijheid en zichtbaarheid van de dienstverlening af.

Beleidsvrijheid van het gemeentebestuur van Boxtel en oog voor couleur locale

- Gemeenteraad en bestuur houden logischerwijs beleidsvrijheid. Door te werken met gerichte dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en hierop te sturen, kunnen de Boxtelse wensen ten aanzien van de taakuitvoering worden geborgd. Er is meer ruimte voor het nemen van regie en strategische beslissingen door het uitbesteden van taken. Hierbij is aandachtspunt dat de wens tot couleur locale van Boxtel mogelijk op gespannen voet staat bij de wens tot harmonisering en *efficiency* van eventuele partners.

Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing

- De grip en verantwoording wordt diffuser dan in de huidige situatie doordat taken bij meerdere partijen worden uitbesteed. Ook ontstaat er een grote mate van afhankelijkheid van andere partijen. Hiermee neemt bovendien de mate van democratische controle af.

Impact op kwaliteit taakuitvoering

- De regiegemeente kán een impuls geven aan de kwaliteit van de dienstverlening door taken te beleggen bij (specialistische) derden. Dit kan zorgen voor professionalisering. Daar staat tegenover dat de kwaliteit van beleidsvorming afneemt door een verschuiving van meer specialistische functies naar generalistische functies.

Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering

- De kwetsbaarheid op taken die worden uitbesteed neemt naar verwachting af doordat deze worden uitgevoerd door professionele en meer slagkrachtige organisaties.
- De kwetsbaarheid van de taken die binnen de eigen ambtelijke organisatie worden belegd, neemt aanzienlijk toe. Er is meer noodzaak tot generalisatie bij de beleidscapaciteit. Ook zullen er meer eenpitters werkzaam zijn binnen de zelfstandige ambtelijke organisatie dan nu het geval is.

Impact op kosten (structureel en incidenteel)

- Deze vorm brengt aanzienlijke incidentele lasten met zich mee door de ontvlechting van MGD en het opbouwen van de nieuwe organisatie. Het betreft zowel projectkosten voor opbouw van de nieuwe organisaties als frictiekosten. Ontvlechting brengt circa 7,5 tot 10 miljoen euro aan incidentele lasten met zich mee.
- Gerealiseerde efficiencyvoordelen in MGD worden teniet gedaan door de ontvlechting. Dit geldt voor zowel de personele lasten als inkoopvoordelen. Als gevolg hiervan nemen de structurele lasten aanzienlijk toe. Een indicatie is hiervan niet te geven omdat hiervoor nog onvoldoende duidelijk is hoe Boxtel deze vorm zou willen organiseren.
- Ook nemen de kosten toe door uitbesteding van de taken en managen van de externe relaties.

Impact op kansen voor medewerkers

- Kansen voor medewerkers nemen aanzienlijk af doordat de mogelijke interne mobiliteit in de nieuwe organisatie lager zal zijn. De arbeidsmarktpositie van Boxtel neemt mogelijk ook af.

Impact op strategische positionering in de regio

- De strategische positionering in de regio neemt naar verwachting licht af ten opzichte van de huidige situatie. Door de huidige intensieve samenwerking met Sint-Michielsgestel is het eenvoudiger om gezamenlijk in de regio te acteren op vraagstukken die voor beide gemeenten relevant zijn. Dit voordeel vervalt bij deze vorm.

Complexiteit van het veranderproces

- Ontvlechting en opbouw van een nieuwe organisatie is een kostbaar en langdurig traject. Circa 1 tot 1,5 jaar van besluit tot liquidatie totdat de nieuwe organisatie staat is de norm. Deze periode brengt bovendien grote mate van onzekerheid en interne gerichtheid van medewerkers met zich mee. Er is daarmee ook een groot risico op verloop en de daarmee samenhangende toenemende kwetsbaarheid.
- Bijkomende complexiteit in deze vorm is dat er ook aanvullend strategisch moet worden nagedacht over welke taken worden uitbesteed en bij welke samenwerkingspartner.

Samenwerkingsvorm 3: shared service center (SSC)

Impact op inwoners, ondernemers en instellingen Boxtel

- In deze vorm wordt naar verwachting meer nabijheid in dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen ervaren. Hier staat tegenover dat de kwaliteit van dienstverlening aan inwoners mogelijk afneemt als gevolg van de ontvlechting in de primaire processen.

Beleidsvrijheid van het gemeentebestuur van Boxtel en oog voor couleur locale

- Binnen de gemeentelijke processen krijgt Boxtel volledige autonomie bij het bepalen van de bestuurlijke prioriteiten in de taakuitvoering. Binnen de bedrijfsvoering verandert in principe weinig ten opzichte van de huidige situatie. Wel ontstaat meer afstand tussen de ambtelijke organisatie van Boxtel en MGD als shared service center.

Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing

- De grip op taakuitvoering in de primaire processen en daarmee samenhangende kosten wordt aanzienlijk groter dan in de huidige situatie. Binnen de bedrijfsvoering verandert niks ten opzichte van de huidige situatie.

Impact op kwaliteit taakuitvoering

- Met het toewijzen van beleidsmedewerkers aan gemeenten krijgen de medewerkers een breder takenpakket waardoor er een verschuiving van meer specialistische functies naar meer generalistische functies plaatsvindt. De kwaliteit van de beleidsvorming neemt hierdoor naar verwachting af bij deze vorm.
- De kwaliteit van de bedrijfsvoeringstaken blijft naar verwachting hetzelfde omdat deze gebundeld blijft binnen MGD.

Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering

- De formatieve robuustheid neemt af, waardoorde kwetsbaarheid van de taakuitvoering toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. De mogelijkheid tot onderlinge vervangbaarheid van medewerkers vervalt.

Impact op kosten (structureel en incidenteel)

- Gerealiseerde efficiencyvoordelen in de primaire processen worden teniet gedaan door gedeeltelijke ontvlechting. Dit heeft naar verwachting ook impact op de taakuitvoering van MGD als shared service organisatie. Hierdoor ontstaan additionele coördinatielasten. De structurele lasten van de individuele gemeenten nemen als gevolg hiervan toe: naar schattingis circa 5-10% van de personele lasten voor de primaire processen.
- Gedeeltelijke ontvlechting van MGD gaat samen met aanzienlijke incidentele kosten. Het betreft projectkosten voor de gedeeltelijke ontvlechting van MGD, opbouw van nieuwe organisatie en kosten voor reorganisatie van MGD. Ook is sprake van frictiekosten. Hoewel deze naar verwachting lager zijn dan bij een volledige ontvlechting, laten ervaringscijfers in den lande zien dat deze rond de 6 tot7,5 miljoen liggen.

Impact op kansen voor medewerkers

- De mogelijkheden tot interne mobiliteit in de primaire processen neemt aanzienlijk af door de ontvlechting van de taken. Ook de arbeidsmarktpositie van Boxtel in de primaire processen neemt af ten opzichte van de huidige situatie.

Impact op strategische positionering in de regio

- De strategische positionering in de regio neemt naar verwachting licht af ten opzichte van de huidige situatie. Door de huidige intensieve samenwerking met Sint-Michielsgestel in de primaire processen is het eenvoudiger om gezamenlijk in de regio te acteren op vraagstukken die voor beide gemeenten relevant zijn. Dit voordeel vervalt bij deze vorm.

Complexiteit van het veranderproces

- Gedeeltelijke ontvlechting van MGD en opbouw van een nieuwe organisatie is een kostbaar en langdurig traject. Circa 1 tot 1,5 jaar van besluit tot liquidatie totdat de nieuwe organisatie staat is de norm. Deze periode brengt bovendien een grote mate van onzekerheid en interne gerichtheid van medewerkers met zich mee. Er is daarmee ook een groot risico op verloop en de daarmee samenhangende toenemende kwetsbaarheid. Dit geldt niet alleen voor de medewerkers in de primaire processen, maar ook voor de medewerkers die achterblijven bij MGD.

Samenwerkingsvorm 4: ambtelijke fusie

Impact op inwoners, ondernemers en instellingen Boxtel

- Dienstverlening aan inwoners blijft ongewijzigd ten opzichte van huidige situatie.

Beleidsvrijheid van het gemeentebestuur van Boxtel en oog voor couleur locale

- De beleidsvrijheid van het gemeentebestuur blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. Deze kan onder druk komen door sturing op harmonisatie binnen de ambtelijke context.

Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing

- In principe blijft de grip van het bestuur op de taakuitvoering ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie.

Impact op kwaliteit taakuitvoering

- In principe blijft de kwaliteit van de taakuitvoering ongewijzigd ten opzichte van huidige situatie. Mogelijk zijn door gerichte interventies in het construct nog bepaalde impulsen op de kwaliteit van taakuitvoering te realiseren.

Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering

- De mate van kwetsbaarheid in taakuitvoering blijft gelijk aan huidige situatie. Afhankelijk van de keuze voor wat betreft de mate van gemeentespecifieke taakuitvoering kan de kwetsbaarheid toenemen.

Impact op kosten (structureel en incidenteel)

- Het structurele kostenniveau blijft hetzelfde. Er is geen sprake van incidentele kosten bij een ongewijzigd construct.

Impact op kansen voor medewerkers

- Het kansenniveau van medewerkers blijft gelijk ten opzichte van de huidige situatie. Het werkgeverschap blijft op hetzelfde niveau, evenals de positie op de arbeidsmarkt.

Impact op strategische positionering in de regio

- De strategische positionering in de regio blijft gelijk aan de huidige situatie.

Complexiteit van het veranderproces

- Bij deze vorm is in principe geen sprake van een intensief veranderproces, afhankelijk van de gemaakte keuzes ten aanzien van de organisatie-inrichting.

Samenwerkingsvorm 5: herindeling

Impact op inwoners, ondernemers en instellingen Boxtel

- Voor inwoners, ondernemers en instellingen van Boxtel veranderen vrijwel alle vormen van gemeentelijke dienstverlening bij deze samenwerkingsvorm. Er ontstaat een grotere afstand tussen inwoner en gemeente. Dit vraagt in nog grotere mate om het inzetten op participatie en kernenbeleid. Draagvlak vanuit inwoners, ondernemers en instellingen is belangrijke randvoorwaarde.

Beleidsvrijheid van het bestuur van Boxtel en oog voor couleur locale

- Het gemeentebestuur van Boxtel als zodanig bestaat in deze vorm niet meer. Er wordt op het niveau van de nieuwe gemeente een nieuwe raad en college gevormd.
- Er is volledige beleidsvrijheid en oog voor couleur locale om de ambities en opgaven van de nieuwe gemeente te realiseren.

Grip van het bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing

- Het bestuur behoudt volledig grip op de taakuitvoering en kostenbeheersing omdat in deze vorm niet intensief wordt samengewerkt met derden. Taakuitvoering wordt grotendeels in eigen huis ondergebracht.

Impact op kwaliteit taakuitvoering

- De kwaliteit van de taakuitvoering krijgt naar verwachting een impuls door de focus op één gemeente en daarmee samenhangende beleidsuitvoering en effectiever bestuur.

Impact op kwetsbaarheid taakuitvoering

- In het geval van herindeling met Sint-Michielsgestel blijft de mate van kwetsbaarheid op hetzelfde niveau.

Impact op kosten (structureel en incidenteel)

- Er zijn aanzienlijke incidentele middelen beschikbaar via de Wet Arhi.
- Structurele uitgaven blijven op basis van ervaringen in den lande grotendeels gelijk. Wel zijn er efficiencywinsten te realiseren door 'versimpeling' van de organisatie ten opzichte van huidige situatie.

Impact op kansen voor medewerkers

- De kansen voor medewerkers blijven grotendeels hetzelfde ten opzichte van de huidige situatie. De ambtelijke complexiteit van het werken voor twee gemeentebesturen wordt wel weggenomen.

Impact op strategische positionering in de regio

- De strategische positie in de regio van de nieuwe gemeente neemt aanzienlijk toe. De nieuwe gemeente heeft in verhouding meer invloed in de regio dan in de huidige situatie. Ook biedt de grotere omvang kansen in aansluiting op regio, provincie en Rijk.

Complexiteit van het veranderproces

- Het veranderproces is intensief. Het is zowel een wettelijk traject als een verandertraject.

Samenwerkingsvormen gewogen in context van Boxtel

- In de onderstaande tabel hebben wij de vijf samenwerkingsvormen getoetst aan de toetsingscriteria. Hierbij zetten wij de vijf vormen af tegen de huidige situatie. Deze toetsing zegt vooral iets over de mate van (technische) wenselijkheid van de betreffende vorm.
- Op basis van de tabel kan dan ook niet de conclusie getrokken worden dat de vorm met de meeste plussen automatisch de 'beste' vorm is voor Boxtel. In de vorige paragraaf zijn alle vormen uitgebreid gewogen op de toetsingscriteria en treft u als lezer derhalve de onderbouwing aan van onderstaande 'scores'.

Toetsingscriteria	Informele samenwerking	Regie-gemeente	Shared service center	Ambtelijke fusie	Her-indeling
Impact op inwoners, ondernemers en instellingen	+/-	-	+/-	+/-	-
Beleidsvrijheid bestuur Boxtel en oog voor couleur locale	++	+	+	+/-	+/-
Grip bestuur op taakuitvoering en kostenbeheersing	++	+/-	+	+/-	+
Impact kwaliteit taakuitvoering	-	-	-	+/-	+
Impact kwetsbaarheid taakuitvoering	- -	-	-	+/-	+
Impact op kosten (structureel en incidenteel)	- -	- -	-	+/-	+/-
Impact op kansen medewerkers	- -	- -	-	+/-	+/-
Impact op strategische positionering in de regio	-	-	-	+/-	++
Complexiteit van het veranderproces	- -	- -	- -	+/-	+/-

3. Waar staat Boxtel nu?

3a. Opgaven en ambities van Boxtel in kaart gebracht

Opgaven en ambities van Boxtel gerubriceerd naar zeven kernthema's

- Om inzicht te bieden in de maatschappelijke uitdagingen en bestuurlijke doelen waarmee Boxtel wordt geconfronteerd, is hieronder een profiel van uitdagingen geschetst, gebaseerd op zeven kernthema's. Deze uiteenzetting is tot stand gekomen door middel van een documentenanalyse en gesprekken met gemeenteraadsleden, bestuurders en medewerkers van de ambtelijke organisatie. Hierna adresseren we ieder kernthema gericht.

Zorg & Welzijn

- De gemeente Boxtel staat voor uitdagingen binnen het sociaal domein, voornamelijk op het gebied van zorgkostenbeheersing en het leveren van passende dienstverlening aan de inwoners. Dit vraagt om een gebalanceerde aanpak die zowel tegemoetkomt aan de behoeften van de burgers als financieel haalbaar is voor de gemeente.
- Vanuit het Rijk wordt de focus de komende jaren verlegd van zorg naar preventie, mede door veranderende wetgeving zoals het IZA/GALA akkoord. Preventieve maatregelen kunnen helpen om de kosten van intensievere zorg te beperken en tegelijkertijd het welzijn van de inwoners te verbeteren.
- Het welzijn van elke inwoner staat centraal in Boxtel, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare groepen. Door proactief te investeren in preventieve maatregelen, zoals voorlichtingsprogramma's en vroegtijdige interventies, streeft de gemeente naar het verminderen van zorgbehoeften en het verbeteren van de levenskwaliteit.
- Een belangrijke doelstelling is om alle inwoners te laten participeren in de maatschappij, bijvoorbeeld via betaald werk of vrijwilligerswerk. Voor wie die ondersteuning nodig heeft, biedt Boxtel passende hulp en begeleiding. De gemeente hecht veel waarde aan wederkerigheid en het nakomen van afspraken, wat bijdraagt aan een inclusieve en samenhangende gemeenschap.

Mens & Maatschappij

- Binnen de gemeente Boxtel zijn zichtbare veranderingen gaande op het gebied van sociale cohesie, waarbij traditionele verbanden en verenigingen langzaam afbrokkelen. Waar verenigingen en religieuze gemeenschappen voorheen een cruciale rol speelden in het creëren van een gevoel van verbondenheid, neemt de participatie gestaag af. Zo is het aantal Brabanders dat lid is van een vereniging gedaald van 69% in 2017 naar 52% in 2020.

- Om deze trend te keren en de zelfredzaamheid en vitaliteit van inwoners te vergroten, zijn verschillende initiatieven gestart, zoals "Hartjes in de Wijk" en "Wijzer Ouder Worden". Daarnaast houdt de gemeente rekening met de verwachte groei van het aantal eenpersoonshuishoudens, wat kan leiden tot een afname van sociale cohesie en een toename van eenzaamheid onder inwoners.
- Boxtel staat ook voor de uitdaging van een groeiend stedelijk karakter, met zichtbare effecten zoals een toename van dakloosheid, vervuiling en armoede. Deze ontwikkelingen vragen om doeltreffende maatregelen en beleid om de leefbaarheid van de gemeente te waarborgen.
- Een andere uitdaging is de leegloop van het centrum. Het centrum aantrekkelijk houden en revitaliseren, zodat het een bruisende ontmoetingsplek blijft voor inwoners en bezoekers, vraagt om innovatieve strategieën.

Mobiliteit

- De komende jaren staat de gemeente Boxtel voor uitdagingen op het gebied van transport en mobiliteit, met name als gevolg van het Programma Hoofdfrequent Spoorvervoer (PHS). De toenemende drukte op zowel het spoor als de weg vergroot de problemen rondom het knelpunt bij de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat, wat een grote uitdaging voor Boxtel vormt. Dit vergt intensieve samenwerking met de provincie Noord-Brabant en het Rijk. Uitgangspunt is en blijft echter het oplossen van de knelpunten op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid zoals overeengekomen in de bestuursovereenkomst tussen partijen.
- Met een sterke focus op bodem-, lucht- en waterkwaliteit, richt de gemeente zich specifiek op de risico's en hinder veroorzaakt door het spoor- en vliegverkeer. Er wordt gewerkt aan maatregelen om deze impact te minimaliseren en de leefbaarheid te verbeteren.
- Daarnaast bevindt Boxtel zich strategisch tussen de steden ’s-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven en is het zowel over de weg als per spoor verbonden met haar omgeving. De verwachte groei van het verkeer zal de bereikbaarheid van Boxtel de komende jaren verder beïnvloeden, waardoor het essentieel is om doeltreffende oplossingen te vinden om de mobiliteit te verbeteren en de leefbaarheid te waarborgen.

Klimaat & natuur

- Met het oog op duurzaamheid kent de gemeente Boxtel verschillende opgaven rondom klimaatverandering en -adaptatie. De gevolgen van klimaatverandering worden steeds duidelijker zichtbaar, waardoor Boxtel zich moet ontwikkelen tot een klimaatadaptieve gemeente die beter bestand is tegen extreme weersomstandigheden. Dit vereist een geïntegreerde aanpak waarbij verschillende beleidskaders op het gebied van natuur, klimaat, ruimtelijke ordening, woningbouw en landbouw worden samengebracht.
- Daarnaast staat de biodiversiteit onder druk en wil de gemeente zich actief inzetten voor het behoud ervan. Dit kan onder meer worden bereikt door het bevorderen van bloemrijke beplanting in gebiedsontwikkelingen. Dit vraagt niet alleen inzet vanuit de gemeente, maar ook van inwoners.
- Boxtel streeft naar een duurzame energietransitie door in te zetten op besparing, opwekking en aanpassing aan nieuwe situaties. Dit omvat onder andere het bevorderen van de stap naar aardgasvrij, de installatie van zonnepanelen en de ontwikkeling van zonnevelden. Ook wordt er ingezet op grootschalige duurzame elektriciteit in de vorm van een *energy hub* op bedrijventerrein Ladonk.
- De buitengebieden van Boxtel, zoals Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch, dragen bij aan de diversiteit en het karakter van de gemeente.

Duurzame verstedelijking en een stevige woonopgave

- Gezien de groei van de Brainport-regio en de gunstige ligging van Boxtel wordt een toename van de bevolking verwacht, waardoor de druk op de woningmarkt zal toenemen.
- Daarom heeft Boxtel als motto: ‘Bouwen, bouwen en (ver)bouwen’. De gemeente zal zich de komende jaren richten op een snel, substantieel en betaalbaar woningbouwprogramma om de groei van de gemeente bij te kunnen houden. Dit vergt investeringen om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen.
- Op dit moment is er met name een tekort aan woningen voor zowel starters als senioren. Om aan deze vraag te voldoen, zijn er mogelijkheden voor nieuwe vormen van samenwonen, zoals intergenerationeel wonen en woon-zorgcombinaties. De “Pilot

Circulair bouwen in Boxtel" is een voorbeeld om circulair gebouwde starters- en/ of seniorenwoningen te realiseren op gemeentegrond. Ook is er veel vraag naar flexwoningen. Hiervoor wordt de realisatie versneld. Daarnaast is het van belang om de doorstroming op de woningmarkt te verbeteren, zodat huishoudens gemakkelijker kunnen verhuizen naar een woning die beter bij hun behoeften past.

- Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Deze wet vormt de basis voor de ontwikkeling en het geïntegreerd beheer van de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Hierbij moet er nog aandacht gehouden worden op de nieuwe manier van werken, waar bestuur en organisatie samen optrekken.

Bestuur & organisatie

- De inwoner staat centraal in het beleid van Boxtel, waarbij de gemeente streeft naar een ondersteunende en faciliterende rol. Participatie is een kernwaarde binnen Meewerkend Boxtel, waar 'meewerken' wordt geïntegreerd in het dagelijkse werk en projecten.
- Desondanks blijft het een voortdurende uitdaging om nauw verbonden te blijven met inwoners en ervoor te zorgen dat zij zich gehoord voelen door de gemeente. Het streven is om de gemeente zo toegankelijk mogelijk te maken en een gevoel van nabijheid te creëren. Daarom wordt er ingezet op wijkmakelaars die als verbinders bijdragen aan een nog fijnere leefomgeving voor inwoners.
- Ook brengen de verwachte bezuinigingen in het ravijnjaar 2026extra uitdagingen met zich mee voor de gemeente. Het is van groot belang om hierop voorbereid te zijn en de impact op de inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Economische ontwikkelingen

- Boxtel streeft naar een bloeiende economische ontwikkeling binnen de gemeente en ziet het Green Tech Park Boxtel als een cruciale pijler voor innovatie en groei.
- Het Green Tech Park, gevestigd op bedrijventerrein Vorst B, is bedoeld als een verzamelplaats voor zowel startende als gevestigde ondernemers die zich bezighouden met groene technologie en duurzaamheid.
- Als onderdeel van het Green Tech Park wil Boxtel een dynamische incubator realiseren, waar bedrijven kunnen samenwerken, innoveren en groeien. Deze incubator fungeert als een broedplaats voor nieuwe zakelijke mogelijkheden en duurzame ontwikkelingen.
- Ook moet de toeristische infrastructuur worden bevorderd door de uitvoering van een toeristisch platform. Samen met bedrijven wil de gemeente de mogelijkheden voor overnachting voor zakelijke en recreatieve gasten vergroten.

Opgaven en ambities in helikopterview

- Boxtel staat voor een gecombineerde opgave. Enerzijds heeft de gemeente een dorps karakter (landelijk gebied), anderzijds kent Boxtel stedelijke opgaven. Denk hierbij aan veiligheid, leegstand en migratie, maar ook majeure opgaven ten aanzien van de mobiliteit/ bereikbaarheid (spoor- ensnelweg)**.**
- De positie in de driehoek van drie grote steden biedt kansen voor Boxtel en haar inwoners. Tegelijkertijd zien we dat Boxtel een sterke eigen centrumfunctie heeft in deze driehoek (hierover meer op de volgende pagina's).
- De 'transformatie'/ het toekomstperspectief van Boxtel, gegeven deze opgaven én de ligging van Boxtel, vraagt om een scherp profiel: waar wil Boxtel van zijn en welke keuzes horen daarbij? Ook ten aanzien van het al dan niet aangaan van (bestuurlijke) samenwerkingen. Op onze constateringen over de huidige praktijk zijn wij in nader ingegaan in hoofdstuk 2c.

3b. De maatschappelijke oriëntatie van Boxtel in kaart gebracht

De oriëntatie van Boxtelaren in kaart middels drie indicatoren

- Boxtel bevindt zich in een driehoek tussen drie grote steden (Den Bosch, Eindhoven en Tilburg). Wij constateren dat Boxtel ook, in tegenstelling tot andere omliggende gemeenten, een sterke eigen centrumfunctie heeft. Dit duiden wij middels drie relevante indicatoren:
  - Gemeente waar inwoners Boxtel werken;
  - Gemeente waar Boxtelaren winkelen;
  - Gemeente waar middelbare scholieren naar school gaan.

Inwoners Boxtel vooral werkzaam in Boxtel zelf

- Op de onderstaande kaart is op basis van CBS-data uiteengezet waar de inwoners van Boxtel werken in de regio. Hierbij valt op dat het grootste deel van de inwoners van Boxtel ook in de gemeente werkt. Daarna volgen Den Bosch en Eindhoven.

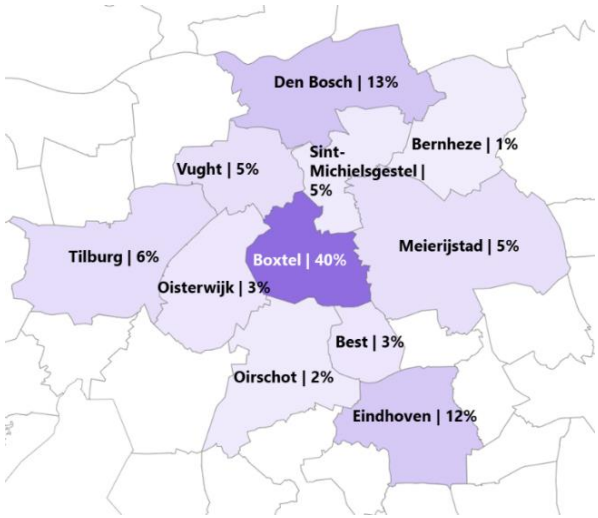

Inwoners Boxtel winkelen grotendeels in Boxtel. Den Bosch goede tweede

- In de onderstaande kaart is het aandeel recreatieve winkelbezoeken (shoppen) van Boxtelaren uiteengezet op basis van data van Koopstromen.
- Hieruit blijkt dat de meeste inwoners winkelen in Boxtel zelf. Daarna volgt Den Bosch met 14%. Eindhoven is de derde gemeente met 6%.

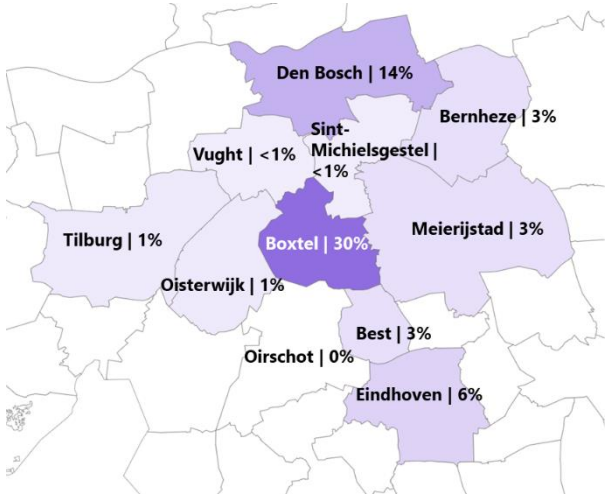

Middelbare scholieren uit Boxtel gaan vooral naar school in Boxtel

- Boxtel heeft verschillende eigen middelbare scholen. We zien dan ook dat het merendeel van de Boxtelse middelbare scholieren naar school gaat in de eigen gemeente. Vught is de tweede gemeente met 7% van het aantal middelbare scholieren.

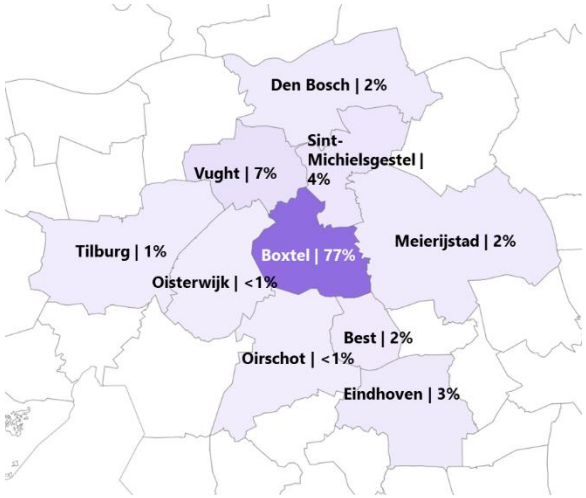

3c. Samenwerkingen Boxtel kwantitatief geduid

Boxtel actief in 36 samenwerkingsverbanden

- Boxtel is actief in 36 samenwerkingsverbanden, waarvan er een aantal worden gedeeld met buurgemeenten:
  - 31 met Meierijstad
  - 31 met Vught
  - 29 met Sint-Michielsgestel
  - 13 met Best
  - 12 met Oirschot
  - 12 met Oisterwijk
- De regionale grenzen komen duidelijk terug in het aantal samenwerkingsverbanden.. Er wordt het meeste samengewerkt met gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant. Met de andere gemeenten werkt Boxtel minder intensief samen in samenwerkingsverbanden.
- Het overzicht van samenwerkingsverbanden waarin Boxtel participeert is uiteengezet in het bijlagenboek.

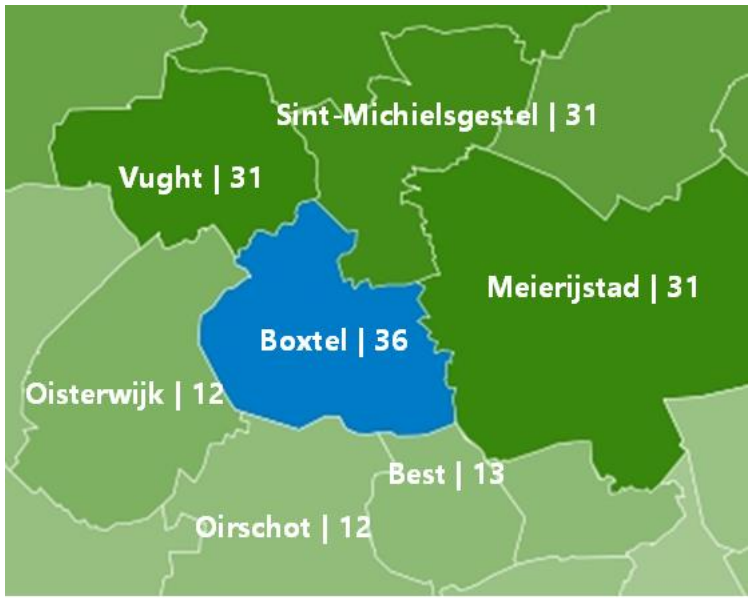

3c. Positie Boxtel in samenwerkingen nader geduid

Boxtel participeert sterk in (bestuurlijke) regionale verbanden. Focus en scherp profiel ontbreken om maximale uit samenwerkingen te halen

- Wij constateren dat Boxtel sterk participeert in regionale (bestuurlijke) verbanden. Zo heeft Boxtel posities in verschillende bestuurlijke gremia in de regio.
- De bestuurlijke samenwerking vindt vanuit Boxtel met name plaats via de Regio Noordoost-Brabant (RNOB). Er is minder bestuurlijke verbinding met gemeenten uit de andere regio's.
- Hoewel Boxtel actief participeert, mist Boxtel een sterk profiel/ de focus om de toegevoegde waarde in de bestuurlijke samenwerking te maximaliseren.
- Er mist in onze optiek inhoudelijke focus: waar staan wij als Boxtel voor aan de lat en wat willen wij uit de samenwerking(en) halen? Ook ontbreekt een zekere regionale focus: richten wij ons op het aanhalen van banden met de regio Eindhoven – gegeven de kansen die de Brainportregio biedt? Of zetten wij maximaal in op samenwerking met een of meerdere buurgemeenten óf op de RNOB als geheel?

Intensieve ambtelijke verbinding met Sint-Michielsgestel. Politiek-bestuurlijk is verbinding beperkt

- Boxtel werkt sinds 2016 intensief ambtelijk samen met Sint-Michielsgestel in MGD-verband. Ondanks deze intensieve samenwerking is de verbinding op politiek-bestuurlijk niveau slechts beperkt:
  - Er is geen sprake van politieke ontmoetingen.
  - Er zijn vrijwel geen college-ontmoetingen, met uitzondering van de AB-vergaderingen van MGD.
  - Er zijn in beperkte mate gezamenlijke portefeuillehoudersoverleggen.

Behoefte aan meer nabijheid beleid en strategie

- Er is sprake van een bestuurlijke behoefte om de ambtelijke beleidscapaciteit en strategisch vermogen 'dichtbij' te hebben om zo meer grip te krijgen op de strategische opgaven van Boxtel.
- Ook is er een sterke behoefte aan meer nabijheid bij de Boxtelse inwoners en ondernemers. MGD biedt voor beiden, in de huidige situatie, slechts in beperkte mate bestuurlijk comfort.

4. Wat gebeurt er om Boxtel heen?

4a. Boxtel vergeleken met de buurgemeenten

Demografisch profiel van Boxtel lijkt op meeste buurgemeenten

- Wanneer wij Boxtel vergelijken met de buurgemeenten in demografisch perspectief, valt het volgende op:
  - Boxtel heeft een vergelijkbaar aantal inwoners met de meeste buurgemeenten. Uitschieter is Meierijstad;
  - De bevolkingsdichtheid per gemeente verschilt. Boxtel lijkt rond het gemiddelde te liggen;
  - De groene druk (aandeel jeugdigen) lijkt redelijk in lijn met dat van de buurgemeenten. De grijze druk is daarentegen wat hoger dan bij de meeste omliggende gemeenten. De verschillen zijn echter marginaal.

Demografisch profiel van Boxtel en buurgemeenten

Gemeente	Inwoner-aantal	Bevolkings-dichtheid	Groene druk (%)	Grijze druk (%)
Boxtel	33.748	489	36,9	41,6
Best	30.897	912	35,6	33,8
Meierijstad	83.715	455	36,2	38,0
Oirschot	19.217	189	34,8	41,6
Oisterwijk	32.941	411	36,4	45,6
Sint-Michielsgestel	30.135	516	40,5	40,5
Vught	32.113	535	41,3	41,3

Boxtel lijkt ‘redelijk’ op de buurgemeenten

- Uiteraard heeft Boxtel zijn eigen unieke opgaven en kenmerken die de gemeente onderscheidend maken van de buurgemeenten. Dit blijkt ook uit het opgavenprofiel. Natuurlijk zijn er ook altijd overeenkomsten met andere gemeenten. Hoe sterker de maatschappelijke, socio-culturele en economische overlap is, hoe meer samenwerking voor de hand ligt, omdat daarmee ook een mogelijke overlap in opgaven bestaat.
- Om te bepalen in hoeverre Boxtel als gemeente ‘lijkt’ op de buurgemeenten is de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex (GDI) gebruikt. Deze is gebaseerd op drie dimensies: Mens & Maatschappij, Milieu & Energie, en Economie. Binnen deze dimensies vallen elk 5 tot 12 indicatoren (factoren die de leefbaarheid van een gemeente beïnvloeden). Hierbij wordt Boxtel per dimensie gescoord op een 10-puntsschaal, waarbij we ook het landelijke minimum en maximum hebben weergegeven om de cijfers in perspectief te plaatsen. De volledige indicatorenlijst en de scores van Boxtel op iedere indicator zijn opgenomen in bijlage D.
- De hoofdthema's die onder 'Mens & Maatschappij' vallen zijn:
  - Basisbehoeften;
  - Persoonlijke ontwikkeling;
  - Sociale ontwikkeling.
- De hoofdthema's die onder ‘Economie’ vallen zijn:
  - Werk;
  - Openbare financiën.
- De hoofdthema’s die onder ‘Milieu & Energie’ vallen zijn:
  - Kwaliteit Milieu & Natuur;
  - Mobiliteit;
  - Klimaat & Energie.

- In onderstaande figuur zijn de scores van Boxtel afgezet op de drie dimensies ten opzichte van de buurgemeenten, het landelijk gemiddelde en de minimale en maximale score.
- De gemeente Boxtel scoort bij Mens & Maatschappij een 6,7, een redelijke score die hoger is dan het landelijke gemiddelde van een 6,4. Alle omliggende gemeenten scoren wat hoger.
- De gemeente Boxtel scoort op Economie een 5,8. Dit is net onder het landelijke gemiddelde van 5,9. Boxtel heeft dezelfde score als Vught en Sint-Michielsgestel, maar scoort lager dan Oirschot (6,7), Best (7,3), en Meierijstad (6,2). Nuancering hierbij is dat de financiële situatie (solvabiliteit) van Boxtel in 2022 hierin is meegenomen. De huidige situatie lijkt rooskleuriger, waardoor de score vermoedelijk hoger ligt in de huidige situatie.
- De gemeente Boxtel scoort op Milieu en Energie een 6,2. Dit is precies gelijk aan het landelijke gemiddeld. Boxtel scoort hetzelfde als Vught, Sint-Michielsgestel, en Oirschot, maar iets lager dan Best (6,4) en Oisterwijk (6,4).

Gemeente	Mens & Maatschappij	Economie	Milieu & Energie
Boxtel	**6,7**	**5,8**	**6,2**
Vught	7,0	5,8	6,2
Sint-Michielsgestel	7,2	5,8	6,2
Oirschot	7,1	6,7	6,3
Best	6,8	7,3	6,4
Oisterwijk	6,9	5,3	6,4
Meierijstad	6,8	6,2	6,3
Gemiddeld in NL	6,4	5,9	6,2
Minimum	5,0	4,0	5,4
Maximum	8,1	8,2	7,0

4b. De oriëntatie van de buurgemeenten geduid en ontwikkelingen op samenwerkingsbied om Boxtel heen

Buurgemeenten zijn grotendeels gericht op grote steden. Er is weinig natuurlijke bestuurlijke verbinding met Boxtel

- Op basis van de gevoerde gesprekken met een vertegenwoordiging van de buurgemeenten van Boxtel én onze feitenanalyse constateren wij dat alle buurgemeenten bestuurlijk sterk georiënteerd zijn op andere buurgemeenten dan Boxtel, dan wel op de grotere regio of centrumstad.
- Er is – hoewel de bestuurlijke betrekkingen redelijk tot goed zijn – geen natuurlijke bestuurlijke samenhang vanuit omliggende gemeenten richting Boxtel.
- Wel wordt door verschillende gemeenten (Vught, Meierijstad en Sint-Michielsgestel) intensief met Boxtel samengewerkt in (grotere) samenwerkingsverbanden. Voor Sint-Michielsgestel geldt dit natuurlijk in het bijzonder vanuit het MGD-verband.
- Onderstaande tabel biedt een overzicht van de primaire bestuurlijke oriëntatie per gemeente en de samenwerkingsverbanden waarop elke gemeente is georiënteerd.

Gemeente	Primaire bestuurlijke oriëntatie	Oriëntatie samenwerkingsverbanden
Oisterwijk	Tilburg Hart van Brabant	Samenwerking op bedrijfsvoering met Goirle en Hilvarenbeek (GHO). Regio Hart van Brabant
Vught	Den Bosch	Regio Noordoost-Brabant
Meierijstad	Driehoek Oss-Den Bosch-Eindhoven	Regio Noordoost-Brabant Verbinding richting MRE
Oirschot	Best en Kempengemeenten	Stedelijk gebied Eindhoven, Kempen, MRE
Best	Oirschot, Eindhoven	Stedelijk gebied Eindhoven, MRE
Sint-Michielsgestel	Den Bosch	Regio Noordoost-Brabant, Boxtel

Ontwikkelingen op samenwerkingsgebied in de regio geduid

- Wij constateren dat vanuit Regio Noordoost-Brabant in de huidige situatie wordt ingezet op een duurzame borging van de samenwerking via een herijkt samenwerkingsconvenant. In een gezamenlijke strategische agenda wordt meer focus/ prioritering vastgelegd.
- De ontwikkelingen in de Brainportregio hebben ook hun sociale en economische impact op Boxtel. Vanuit Project Beethoven wordt 2,5 miljard ingezet op de economische en maatschappelijke schaalsprong van de Metropoolregio Eindhoven. Vanuit de MRE wordt ingezet op uitbreiding en verduurzaming van bedrijventerreinen en een schaalsprong voor de woningbouw met 60.000 tot 65.000 woningen tot 2040. Ook zet MRE grootschalig in op de opwekking van duurzame energie. Al deze ontwikkelingen in combinatie met het belang van Brainport voor heel Nederland maakt dat investeringen in energie-infrastructuur in deze regio de hoogste prioriteit hebben.
- De uitbreiding van ASML en in het verlengde daarvan de ontwikkeling van Brainport hebben zowel positieve als negatieve gevolgen voor de gemeente Boxtel. Enerzijds bieden deze ontwikkelingen kansen voor de inwoners van Boxtel, anderzijds brengen ze grote uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw en mobiliteit.
- De kansen die de Brainportregio biedt, hebben ertoe geleid dat verschillende grensgemeenten van de regio Eindhoven gericht inzetten op het aanhalen van de banden. Denk bijvoorbeeld aan Weert en Meierijstad. De MRE staat open voor ‘samenwerkingspartners’ buiten de MRE vanwege de omvang van de schaalsprong.

- Best en Oirschot verkennen momenteel een mogelijke intensieve samenwerking/ herindeling. In deze verkenning lijkt vooralsnog geen ruimte voor andere gemeenten om zich bij deze beweging aan te sluiten.
- De overige buurgemeenten van Boxtel zetten in op het behoud van hun zelfstandigheid. Zij staan niet open voor het verkennen van een herindeling met andere gemeenten. Ook staan de buurgemeenten, met uitzondering van Sint-Michielsgestel, niet open voor intensieve ambtelijke samenwerking met Boxtel.

5. Onze conclusies en adviezen

5a. Conclusie: onbenut potentieel in de bestuurlijke samenwerking in de regio heeft impact op realisatiekracht

Conclusie 1: Boxtel forse opgaven en potentieel, maar weinig focus en profiel

- Wij constateren dat Boxtel aan de lat staat voor grote opgaven op het gebied van mobiliteit, woningbouw en verschillende andere opgaven met stedelijke en landelijke kenmerken. Opgaven die vragen om een forse realisatiekracht. Zowel binnen de gemeente zelf én in de regio. Veel van deze opgaven zijn namelijk niet op lokale schaal op te lossen.
- Boxtel beweegt zich actief in de samenwerkingsverbanden waaraan de gemeente deelneemt. Tegelijkertijd ontbreekt er een scherp profiel waar Boxtel van wil zijn als gemeente. Ook mist hierdoor focus. Focus om gericht in samenwerkingsverbanden te opereren en focus op het aanhalen of versterken van bestuurlijke samenwerkingen vanuit dit scherpe profiel. Dit heeft negatieve impact op de realisatiekracht. De ambtelijke organisatie biedt in de huidige situatie nog niet genoeg nabijheid en bestuurlijk comfort op hoe Boxtel zich dient te verhouden tot de ontwikkelingen in de regio en welke kansen en mogelijkheden dit biedt voor Boxtel.
- Boxtel verkeert - ten opzichte van de buurgemeenten - in de 'unieke' situatie dat zij in grote mate een eigen centrumfunctie kent. Mede als gevolg van de eigen grote lokale werkgelegenheid én de ligging in een driehoek tussen drie grote steden. Boxtel heeft dan ook in potentie veel te brengen in de regio. Tegelijkertijd constateren wij als gevolg van de oriëntatie van de buurgemeenten om Boxtel heen én het ontbreken van dit scherpe profiel dat Boxtel niet als een natuurlijke partner wordt gezien.

Conclusie 2: Ambtelijke fusie geeft spanningsveld, maar alternatieven niet direct beter

- Hierna beschouwen we de diverse samenwerkingsvormen op wenselijkheid en haalbaarheid in de context van Boxtel:

Informele samenwerking en regiegemeente: impact op realisatiekracht

- Wij constateren dat de samenwerkingsvormen 'informele samenwerking' en 'regiegemeente' een grote negatieve impact hebben op kwetsbaarheid in de taakuitvoering, kosten en kansen van medewerkers. Door ontvlechting van de MGD en het opbouwen van een zelfstandige organisatie zullen binnen de eigen organisatie meer eenpitters worden ingezet met een toename van kwetsbaarheid als gevolg. Er is als gevolg van de ontvlechting sprake van grote incidentele lasten en een toename van structurele lasten door efficiencyverlies. Ook de kansen voor medewerkers nemen af door de kleinere omvang van de organisatie. Hierdoor neemt de mogelijkheid tot interne mobiliteit af.
- Daarnaast leidt een dergelijk veranderproces van ontvlechting tot opbouw van een nieuwe grote organisatie tot hoge interne gerichtheid. Dit zien wij als een groot risico in een krappe arbeidsmarkt. Met daarmee het risico op een negatieve weerslag op de realisatiekracht van Boxtel.

Herindeling 'scoort' goed, maar is onhaalbaar en niet per sé nodig

- Herindeling scoort het 'beste' in technische wenselijkheid ten aanzien van de toetsingscriteria. Tegelijkertijd is deze optie ook in de huidige politiek-bestuurlijke context onhaalbaar. Bovendien is het in onze optiek ook niet per se nodig voor Boxtel om te herindelen om daarmee de politiek-bestuurlijke, financiële en ambtelijke slagkracht te vergroten. Daarvoor lijkt nog in voldoende mate potentieel te bestaan zonder over te gaan tot het opgeven van politiek-bestuurlijke zelfstandigheid.

SSC en ambtelijke fusie: spanningsveld tussen 'nabijheid' en 4K's

- Wij constateren vanuit de impactanalyse dat het grootste verschil tussen de SSC en de ambtelijke fusie zit in grip en nabijheid. Een SSC zorgt voor meer nabijheid en grip van de taken die binnen de "eigen organisatie" zijn belegd. Hierdoor ontstaat ook meer ruimte voor voor couleur locale.
- Tegelijkertijd brengt een ambtelijke fusie een lagere kwetsbaarheid in de primaire processen met zich mee ten opzichte van de SSC. Ook brengt omzetting naar een SSC een groot negatief incidenteel en structureel kosteneffect. Daarnaast heeft een omzetting naar een SSC naar verwachting een negatieve weerslag op de kwaliteit doordat er in de primaire processen meer generalisten nodig zijn dankzij de kleinere omvang van de beschikbare beleidscapaciteit. De kwetsbaarheid neemt daardoor ook toe. Tenslotte is het veranderproces van gedeeltelijke ontvlechting een enorm tijdsintensief traject dat leidt tot grote interne gerichtheid.

Conclusie 3: Geen alternatieve samenwerkingsvorm en -partner voorhanden: focus!

- Om de realisatiekracht wél te vergroten is het essentieel om als Boxtel tot meer focus te komen in de eigen strategische agenda om zodoende meer uit de bestuurlijke samenwerkingsverbanden te halen waaraan Boxtel deelneemt. Juist vanwege de unieke ligging van Boxtel (tussen drie grote steden en aan de grens van de Brainportregio) envanuit het gegeven dat geen verregaande ambtelijke en bestuurlijke samenwerkingsvormen (met uitzondering van MGD) met buurgemeenten mogelijk zijn. Onze handreikingen hoe dit vorm te geven zetten wij hierna uiteen.

5b. Advies: scherp eigen profiel aan én handel hiernaar in de bestuurlijke samenwerkingsrelaties

Advies 1: Scherp eigen profiel en de strategische agenda aan

- Wij adviseren Boxtel om als eerste stap te komen tot een scherp eigen profiel: waar wil Boxtel staan en van zijn in 2040? En wat is er nodig om dat mogelijk te maken? Deze strategische agenda en het profiel dat hieruit voortvloeit helpt de gemeente als richtpunt voor de te ontplooien activiteiten de komende jaren. Waarop zet je in als Boxtel? Ontwikkel je jezelf bijvoorbeeld tot een forensengemeente of zet je juist in op behoud en versterking van de eigen centrumfunctie? Dit soort vraagstukken zou geadresseerd kunnen worden in deze strategische agenda.

Advies 2: Strategische agenda als basis voor oriëntatie op bestuurlijke samenwerkingen: vorm volgt inhoud

- Vanuit deze agenda kan gericht worden ingezet op bestuurlijke samenwerkingen en hoe Boxtel zich hiertoe wil en kan verhouden. Er kan gericht worden ingezet op het aanhalen van bepaalde samenwerkingen of juist het afschalen van andere vormen. Uiteindelijk volgt de vorm van samenwerking vanuit de inhoudelijke opgaven en ambities van Boxtel.

Advies 3: Blijf je als grensgemeente van de Brainportregio verhouden tot kansen en impact van de schaalsprong

- Bovenstaande neemt niet weg dat Boxtel als grensgemeente van de Brainportregio niet blind kan zijn voor de kansen én uitdagingen die de schaalsprong in de Brainportregio met zich meebrengen. Hierbij kan Boxtel met kracht inzetten op het aanhalen van de banden met de MRE, via collectiviteit. Bijvoorbeeld via de RNOB of in sub-verbanden (bijvoorbeeld met Meierijstad).

Advies 4: Laat de inrichting van de 'nabijheid' van de ambtelijke organisatie aansluiten op de bestuurlijke ambities en opgaven van Boxtel

- Zoals eerder geconstateerd vragen de opgaven en ambities van Boxtel om meer nabijheid van de strategische en beleidsmatige capaciteit. Dit omwille van de noodzaak tot het aanscherpen van het eigen strategische profiel, de slag- en denkkracht op de bestuurlijke ambities én om positie en kracht richting de RNOB en Brainportregio beter te benutten.
- Het is daarom van groot belang om zorgvuldig te zijn hoe en in welke vorm deze nabijheid te organiseren. Zeker aangezien de eerder genoemde strategische agenda nog ontbreekt. Het is wenselijk deze eerst concreet vorm te geven en vervolgens te bepalen hoe en in welke vorm de benodigde nabijheid van de beleids- en strategische capaciteit het beste kan worden georganiseerd.

& Van de Laar. Organisatieadviesbureau met denkers én doeners voor de publieke sector.

Resultaatgericht, betrokken en met energie. Zo maken wij impact op maatschappelijke opgaven, bestuurlijke ambities en organisatorische uitdagingen. In de rol van adviseur, onderzoeker, procesbegeleider of door tijdelijk ín uw organisatie te stappen, brengen wij beweging. Zo dragen onze ervaren adviseurs en jonge talenten bij aan een weerbare en wendbare publieke sector.

Wij kraken onze hersens op complexe vragen. Daarbij zijn we scherp in onze analyses. En bieden we concreet handelingsperspectief in onze advisering. We steken ook graag onze handen uit de mouwen om samen met u resultaat te boeken.

Dat doen we bijvoorbeeld door het ontwerpen van passende organisatiestructuren en sturingsconcepten. Door het versterken van leiderschap en het werken aan gewenst gedrag van medewerkers.

Wij helpen bij het verkennen van toekomstscenario's voor publieke organisaties. En we begeleiden processen om organisaties te vitaliseren. Samenwerking of fusie tot stand brengen? Wij helpen bij de vorming, evaluatie en doorontwikkeling. Wij doen kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de effecten van beleid en naar de sterke en verbeterpunten in organisaties en samenwerkingsverbanden.

Onze passie om direct maatschappelijk impact te maken zetten wij in binnen het sociaal domein. Onder andere door het 'vertalen' van de Hervormingsagenda Jeugd. Ook helpen wij bij de realisatie van de transities op het gebied van klimaat en energie.

Staat uw vraagstuk er niet tussen? Verras ons. Wij laten ons graag uitdagen op andere thema's in het publieke domein!

& Van de Laar is in vriendschap verbonden met GNGMKRS, ons label voor interim-bemiddeling, executive search & werving en selectie.

& Van de Laar B.V.

Emmasingel 29-11
5611 AZ Eindhoven
085 - 747 06 18

info@en-vdl.nl
en-vandelaar.nl

Lid van de Raad van Organisatieadviesbureaus (ROA).

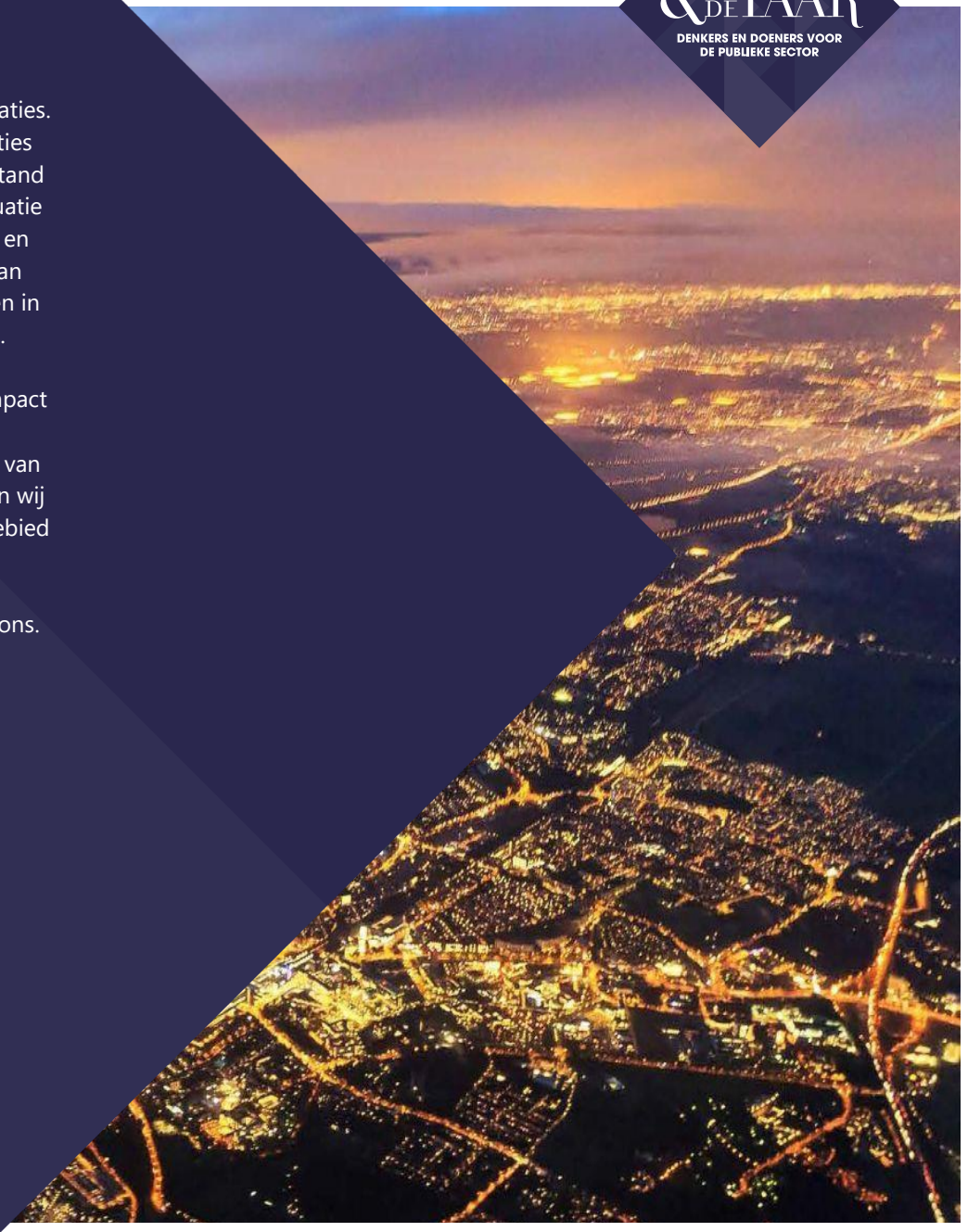

Bijlagenboek

Gemeente Boxtel: weerbaar en wendbaar

Bijlagenboek behorend bij het eindrapport

Auteurs S. van de Laar, B. Maes, B. van Ruremonde en N. Hartkamp

Versie Definitief, 12 juli 2024

Plaats Eindhoven, Boxtel

Inhoudsopgave

A. Samenwerkingsverbanden Boxtel

B. Geraadpleegde personen

C. Geraadpleegde documenten

D. Indicatoren Gemeentelijke Duurzaamheidsindex (GDI)

Bijlage A. Samenwerkingsverbanden Boxtel

Samenwerkingsverbanden Boxtel	
Administratiekantoor DataLand	Samenwerkingsconvenant Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost
Bank Nederlandse Gemeenten	Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij
Bestuurlijke Samenwerking Regio Noordoost-Brabant	Samenwerkingsovereenkomst Specialistische hulp WMO meierij
BOA-Pool Meierij	Servicehuis Parkeer en Verblijfsrechten U.A.
Brabant Water N.V.	Sociale Recherche
Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant	Stadsgewest 's-Hertogenbosch
Gebiedsgerichte Aanpak Verkeer en vervoer regio 's-Hertogenbosch	Stichting A&O fonds
GGD Hart van Brabant	Stichting RIONED
Green Deal Aardgasvrije Wijken	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
Natuur inclusief Grondgebruik Herenboeren	Stuurgroep voortijdig schoolverlaten en arbeidstoeleiding kwetsbare jongeren
Noordoost Brabant Werk!	Taskforce ondermijnende criminaliteit Brabant Zeeland
Omgevingsdienst Brabant Noord	Veilig Thuis Brabant-Noordoost
Regionaal Netwerk het Groene Woud	Veiligheidsoverleg en districtelijk driehoeksoverleg
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Samenwerking Doelmatig Waterbeheer De Meierij	Vereniging Stadswerk Nederland
Samenwerking volwasseneneducatie	Vereniging van Brabantse Gemeenten
Samenwerking Wmo	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Samenwerkingsovereenkomst Uitvoeringsorganisatie Werk, Zorg en Inkomen gemeenten Boxtel en Haaren	WSD-groep

Bijlage B. Geraadpleegde personen

- Burgemeester Ronald van Meygaarden
- Gemeentesecretaris / directeur MijnGemeenteDichtbij Victor Fijneman
- Griffier Inge Smits
- Raadsfractie BALANS
- Raadsfractie Combinatie95
- Raadsfractie CDA
- Raadsfractie PvdA-GL
- Raadsfractie VVD
- Raadsfractie SP
- Raadsfractie D66
- Raadsfractie INbox
- Wethouder Mariëlle van Alphen
- Wethouder Désiré van Laarhoven
- Wethouder Wim van der Zanden
- Wethouder Hans Heesen
- Wethouder Fred van Nistelrooij
- Strategisch Adviseur Directie Nico Kielstra
- Vertegenwoordiging van ondernemingsraad MGD
- Concernmanager sociaal Maria Snellen
- Concernmanager fysiek Fouad Kabbouti
- Concernmanager bedrijfsvoering & dienstverlening Paul van der Schoor
- Best (burgemeester & gemeentesecretaris)
- Meierijstad (burgemeester & gemeentesecretaris)
- Oirschot (burgemeester & gemeentesecretaris)
- Oisterwijk (burgemeester & gemeentesecretaris)
- Sint-Michielsgestel (burgemeester & gemeentesecretaris)
- Vught (burgemeester & gemeentesecretaris)

Bijlage C. Geraadpleegde documenten

- Berenschot. (2021). *Hoe ver is MijnGemeenteDichtbij?: Evaluatie MijnGemeenteDichtbij*.
- BMC. (2020). Integraal MIRT-Onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid Brainportregio. In *Nationale Omgevingsvisie*. https://www.denationaleomgevingsvisie.nl/PageByID.aspx?sectionID=191954&contentPageID=2103887
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2023, 18 december). *Gemeenterekeningen; gemeentelijke taakvelden, gemeentegrootteklasse, regio*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/84413NED
- Flux & Royal HaskoningDHV. (2023). Meerkleurige toekomst in de peel: Ontwikkelperspectief NOVEX de Peel. In *Novex de Peel*. https://www.novexdepeel.nl/over-novex-de-peel/ontwikkelperspectief-2050/
- Fractie Balans, INBox, & D66. (2023, juli). *Motie onderzoek naar toekomstige bestuurlijke samenwerkingmogelijkheden gemeente Boxtel*. Gemeenteraadsvergadering, Boxtel.
- GDIndex. (2022). Hoe duurzaam is mijn gemeente [Dataset]. In *Gdindex.nl*. https://gdindex.nl/content/mijn-gemeente
- Gemeente Boxtel. (z.d.-a). *GreenTech Park Brabant*. Boxtel. https://www.boxtel.nl/greentech
- Gemeente Boxtel. (z.d.-b). *Hartjes in de wijk*. Boxtel. https://www.boxtel.nl/hartjesindewijk
- Gemeente Boxtel. (z.d.-c). *Maatregelenpakket PHS Boxtel*. Boxtel. https://www.boxtel.nl/projecten/maatregelenpakket-phs-boxtel
- Gemeente Boxtel. (z.d.-d). *Visie op wonen*. Boxtel. https://www.boxtel.nl/in-de-gemeente/wonen/visie-op-wonen
- Gemeente Boxtel. (2021). Beleidsakkoord 2021-2026: Samen aan de slag. In *Boxtel*. https://www.boxtel.nl/beleidsakkoord-2021-2026
- Gemeente Boxtel. (2023). *Begroting 2023*. https://boxtel.begroting-2023.nl/assets/docs/Begroting%202023%20def.pdf
- Gemeente Boxtel. (2024). *Begroting 2024*. https://mijngemeentedichtbij.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/44ace791-036f-4b61-ad0f-8882ddf8cc16?documentId=5e2f7cfe-34c6-4495-aaec-cae0bf65fc05&agendaItemId=9f5c4fc8-c547-4a9f-b14d-8921c574512c
- Gemeente Boxtel & Gemeente Sint-Michielsgestel. (2015). *Samen sterker in de Meierij: Bedrijfsplan voor de ambtelijke fusieorganisatie tussen de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel*.
- Gemeente Boxtel, Gemeente Sint-Michielsgestel, & MijnGemeenteDichtbij. (2022). *Inkoopvoorwaarden Boxtel, Sint-Michielsgestel en MijnGemeenteDichtbij (V. 2022)*.
- Gemeente Boxtel & Royal HaskoningDHV. (z.d.-a). *Ambities | Omgevingsvisie Boxtel*. Omgevingsvisie Boxtel. https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/ambities/ambities
- Gemeente Boxtel & Royal HaskoningDHV. (z.d.-b). *Beleidsanalyse | Omgevingsvisie Boxtel*. Omgevingsvisie Boxtel. https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/ambities/beleidsanalyse
- Gemeente Boxtel & Royal HaskoningDHV. (z.d.-c). *Dromentocht | Omgevingsvisie Boxtel*. Omgevingsvisie Boxtel. https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/dromen/dromentocht/
- Gemeente Boxtel & Royal HaskoningDHV. (z.d.-d). *Trends en ontwikkelingen | Omgevingsvisie Boxtel*. Omgevingsvisie Boxtel. https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/ambities/trends-en-ontwikkelingen
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (z.d.). *Boxtel - Samenwerkingen*. Regioatlas. https://www.regioatlas.nl/samenwerkingen/samenwerkingen_item/t/boxtel
- Prorail. (z.d.). *Meteren - Boxtel: Programma Hoogfrequent Spoorvervoer*. ProRail. https://www.prorail.nl/programmas/programma-hoogfrequent-spoorvervoer/phs-meteren-boxtel
- Provincie Noord-Brabant. (z.d.). Samenwerken aan gezondheid in Brabant, drie gezonde levensjaren erbij in 2030: Uitvoeringsagenda Gezondheid 2022-2023. In *Provincie Noord-Brabant*. https://www.brabant.nl/onderwerpen/gezondheid/beleidskader-gezondheid-2021-2030
- Provincie Noord-Brabant. (2022). Levendig Brabant 2030: Integraal Beleidskader Cultuur, Erfgoed, Sport en Vrijetijd. In *Provincie Noord-Brabant*. https://www.brabant.nl/onderwerpen/cultuur-erfgoed-sport-vrijetijd/beleidskader-levendig-brabant-2030

Bijlage D. Indicatoren Gemeentelijke Duurzaamheidsindex

Naam indicator	Indicatorbeschrijving
Minima	Percentage personen in particuliere huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum, voor een periode langer dan 1 jaar
Onderwijs	Percentage voortijdig schoolverlaters in voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO)
Sociale Zekerheid	Aantal uitkeringen sociale zekerheid (WAO, Wajong, WW en WIA), per 1.000 inwoners 15-65 jaar
Gender gelijkheid	Arbeidsparticipatie vrouwen in % van arbeidsparticipatie mannen
Gezondheid – Verstrekte geneesmiddelen	Percentage personen waaraan geneesmiddelen verstrekt worden, als percentage t.o.v. totaal aantal inwoners
Gezondheid - Overgewicht volwassenen	Percentage volwassenen met overgewicht binnen een gemeente.
Sport - aangesloten bij sportvereniging	Percentage personen dat lid is van een sportvereniging, als percentage t.o.v. totaal aantal inwoners
Sport - Bewegingsrichtlijn	Percentage volwassenen dat voldoet aan de gangbare bewegingsrichtlijn / Norm Gezond bewegen
Burgerparticipatie - Opkomstpercentage	Het opkomstpercentage bij de meest recente gemeenteraadsverkiezingen (2022)
Burgerparticipatie - Beroepsbevolking l.o.	Het aandeel laag opgeleiden binnen de beroepsbevolking (15-75 jaar)
Veiligheid	Het aantal geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners
Water - Biologische kwaliteit	Biologische kwaliteit van het oppervlaktewater
Water - Kwaliteit zwemwater	Kwaliteit zwemwater in binnen- of buitenwater.
Lucht - NO2	Voor bevolking gewogen jaargemiddelde concentratie van NO2, in µg/m3
Lucht - pm10	Voor bevolking gewogen jaargemiddelde concentratie van PM10, in µg/m3
Natuur - Groen blauwe ruimte	De groen blauwe ruimte omvat groene en/of natuurlijke gebieden in zowel stad als platteland, exclusief landbouw, in m2 per inwoner.
Huishoudelijk afval	De gemiddelde hoeveeheid, totaal ingezameld huishoudelijk afval per inwoner
Afvalscheiding	Het scheidingspercentage grof en fijn huishoudelijk afval, t.o.v. de totale hoeveelheid verzameld huishoudelijk afval

Naam indicator	Indicatorbeschrijving
Energiegebruik woningen	Het energiegebruik van woningen (elektriciteit, gas en warmte) en publieke dienstverlening (elektriciteit en gas) per inwoner per jaar
Energielabels woningen	Het aandeel woningen en utiliteitsbouw met minimaal energielabel C. Hierbij tellen energielabels van woningen voor 80% mee en labels voor utiliteitsbouw voor 20%
CO2 uitstoot GO	De CO2-uitstoot van woningen en publieke dienstverlening in ton CO2 per inwoner
Hernieuwbare energie - aandeel t.o.v. verbruik	Het aandeel hernieuwbare energie t.o.v. het totale energieverbruik, in %
Hernieuwbare energie - zonnepanelen	Het percentage woningen met geregistreerde zonnepanelen
Vervoerswijze - aandeel gas/elek voertuigen	Het aantal bedrijfs- en personenauto's op aardgas en elektriciteit (per 1.000 huishoudens)
Vervoerswijze - autobezit particuliere huishoudens	Het gemiddeld particulier autobezit per huishouden
CO2 wegverkeer	De uitstoot van CO2 door wegverkeer excl. Autosnelwegen in ton CO2 per inwoner
Werkloosheid	De werkloosheid als % van de beroepsbevolking 15-75 jaar.
Jeugdwerkloosheid	De jeugdwerkloosheid als % van de beroepsbevolking 15-25 jaar.
Werkgelegenheid - ontwikkeling Banen	De verandering van het aantal banen t.o.v. het voorgaande jaar (in %)
Werkgelegenheid - functiemengingsindex	De verhouding tussen het aantal banen en woningen
Solvabiliteit	De verhouding Eigen vermogen / vreemd vermogen van de gemeente
Woonlasten	De woonlasten(OZB, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing, heffing riolering en waterzuivering) per meerpersoonshuishouden, in % van het landelijk gemiddelde

Scores indicatoren Duurzaamheid

Boxtel, score

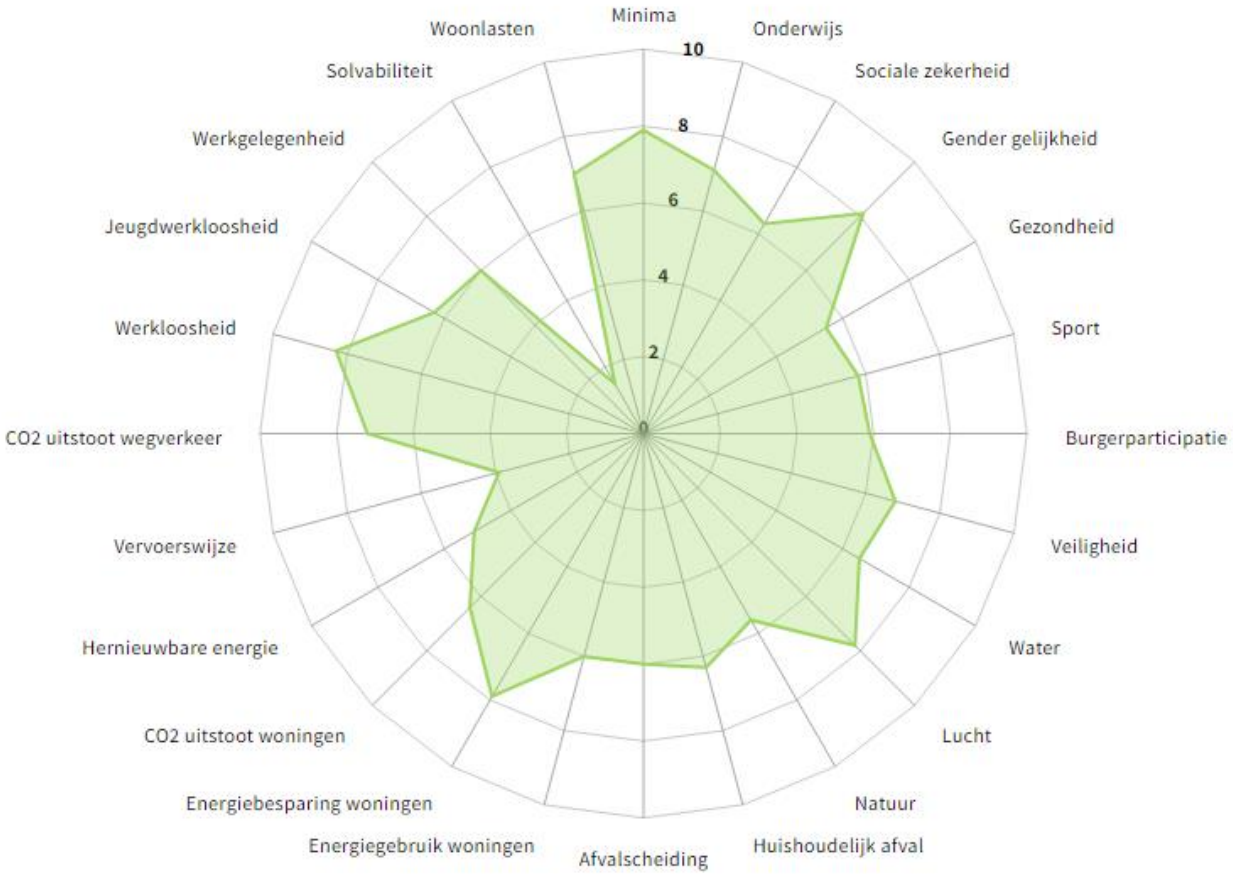

2022

Scores indicatoren Mens & Maatschappij

score

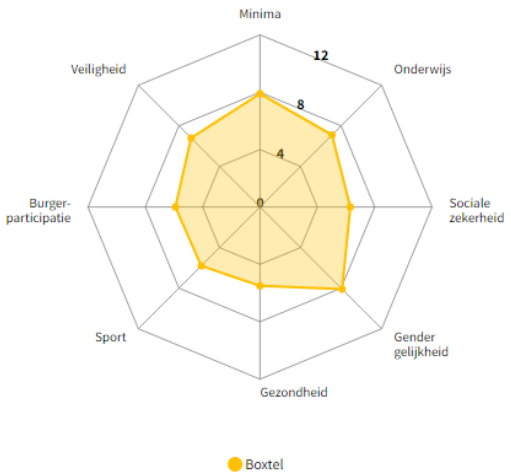

2022

Scores indicatoren Milieu & Energie

score

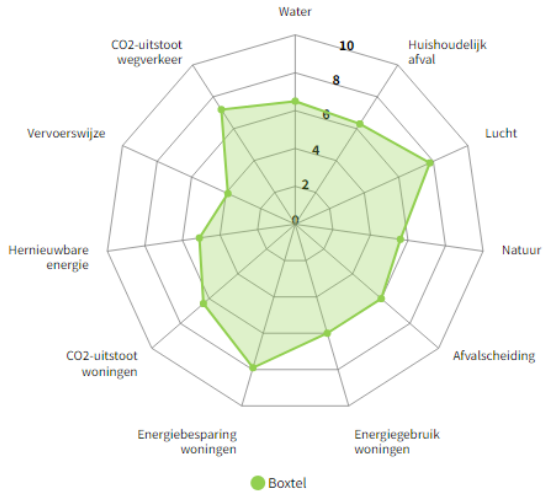

2022

Scores indicatoren Economie

score

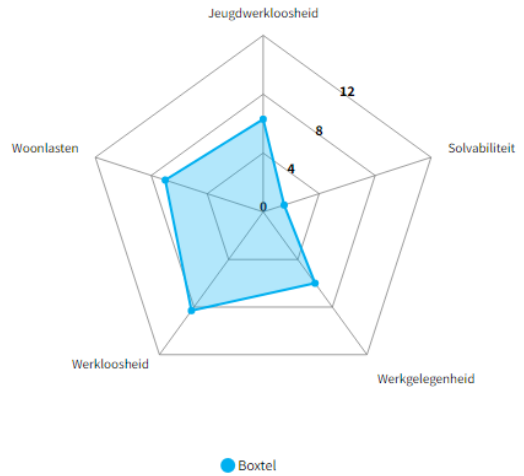

2022

& Van de Laar. Organisatieadviesbureau met denkers én doeners voor de publieke sector.

Resultaatgericht, betrokken en met energie. Zo maken wij impact op maatschappelijke opgaven, bestuurlijke ambities en organisatorische uitdagingen. In de rol van adviseur, onderzoeker, procesbegeleider of door tijdelijk ín uw organisatie te stappen, brengen wij beweging. Zo dragen onze ervaren adviseurs en jonge talenten bij aan een weerbare en wendbare publieke sector.

Wij kraken onze hersens op complexe vragen. Daarbij zijn we scherp in onze analyses. En bieden we concreet handelingsperspectief in onze advisering. We steken ook graag onze handen uit de mouwen om samen met u resultaat te boeken.

Dat doen we bijvoorbeeld door het ontwerpen van passende organisatiestructuren en sturingsconcepten. Door het versterken van leiderschap en het werken aan gewenst gedrag van medewerkers.

Wij helpen bij het verkennen van toekomstscenario's voor publieke organisaties. En we begeleiden processen om organisaties te vitaliseren. Samenwerking of fusie tot stand brengen? Wij helpen bij de vorming, evaluatie en doorontwikkeling. Wij doen kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de effecten van beleid en naar de sterke en verbeterpunten in organisaties en samenwerkingsverbanden.

Onze passie om direct maatschappelijk impact te maken zetten wij in binnen het sociaal domein. Onder andere door het 'vertalen' van de Hervormingsagenda Jeugd. Ook helpen wij bij de realisatie van de transities op het gebied van klimaat en energie.

Staat uw vraagstuk er niet tussen? Verras ons. Wij laten ons graag uitdagen op andere thema's in het publieke domein!

& Van de Laar is in vriendschap verbonden met GNGMKRS, ons label voor interim-bemiddeling, executive search & werving en selectie.

& Van de Laar B.V.

Emmasingel 29-11
5611 AZ Eindhoven
085 - 747 06 18

info@en-vdl.nl
en-vandelaar.nl

Lid van de Raad van Organisatieadviesbureaus (ROA).

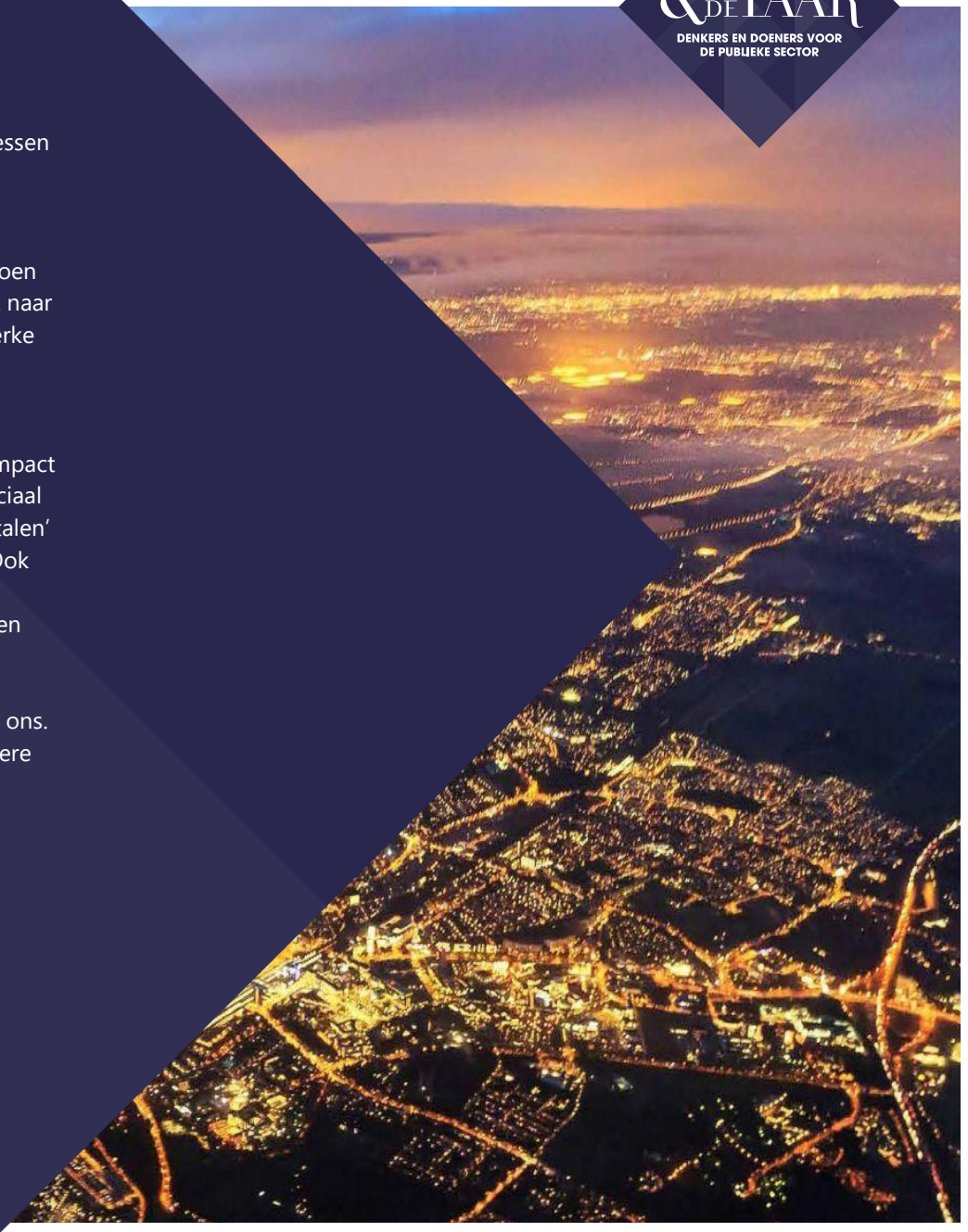

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1367500
Portefeuillehouder:	Ronald van Meygaarden
Steller:	Mariëlle Custers

Onderwerp

Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historische Informatiecentrum

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De uitgezette koers van het BHIC in de Kadernota 2026 te ondersteunen
2. Geen zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026

meewerkend boxtel

Inleiding

Het Brabants Historische Informatiecentrum (BHIC) heeft de Kadernota 2026 aangeboden aan de deelnemers. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze ten aanzien van de kadernota kenbaar te maken.

De begroting 2026 is opgesteld in de lijn van begroting 2025. De verwachte uittreding van Rijk en de daardoor wijzigende financieringswijze zal hierin nog niet verwerkt worden. Er is afgesproken met het Ministerie van OCW dat de ingangsdatum van de nieuwe Archiefwet en het starten van de specifieke uitkering van Rijk, dezelfde zal zijn. Oftewel, zolang de nieuwe Archiefwet niet is ingegaan blijft de huidige financiering door het Ministerie van OCW van kracht. Dit is dan de lumpsum financiering van het Rijk als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling BHIC. Er kan dus geen hiaat in de financiering ontstaan.

BHIC heeft nota genomen van de verwachte verslechterende financiële uitgangspunten van gemeenten in 2026 en heeft daarom in de begroting van 2026 alleen de afgesproken indexering, bepaald op de septembercirculaire gemeentefonds 2024, en geen extra kosten buiten de eerder afgesproken beleidskaders (opbouw bekostiging e-depotvoorziening) opgenomen in de concept kadernota.

Beoogd resultaat

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan de wettelijke voorgeschreven gelegenheid tot het indienen van een zienswijze door uw raad op de Kadernota 2026.

Argumenten

1.1 Bekostiging van de e-depotvoorziening

Het BHIC heeft een eigen e-depotvoorziening voor haar deelnemers. In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de bekostiging van de e-depotvoorziening, nodig voor het uitvoeren van deze nieuwe wettelijke taak. Na consultatie van de portefeuillehouders en het ontvangen van positieve zienswijzen van alle deelnemers, zijn hierover afspraken gemaakt.

Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

1.2 Indexering voor loon- en prijsontwikkeling

Bij het opstellen van de begroting wordt steeds uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon- en prijsontwikkeling. Dit komt op basis de septembercirculaire uit op 3,1% voor 2026. Dit voorlopige percentage wordt in de komende begroting (2026) gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar (2024). Deze systematiek werkt goed en is herkenbaar, omdat aansluiting wordt gezocht met het indexeringssysteem van gemeenten. Voor deze kadernota is dat de septembercirculaire gemeentefonds 2024.

Het lopende jaar (2024) wordt herberekend op basis van de septembercirculiare. De indexering in begroting 2024 bedroeg 3,4%, op het moment van opstelling van die begroting een realistisch percentage. De werkelijke percentages liggen hoger en dit komt uit op bijstelling van 1,5% als gevolg van de meer dan gemiddelde inflatie van de afgelopen jaren. Samen met de voorlopigge indexering van 2026 van 3,1% betekent dit voor de begroting 2026 een indexeringspercentage van 4,6%.

meewerkend boxtel

2.1 Kadernota 2026 ligt in lijn met Begroting 2025
De Kadernota 2026 volgt de lijn van de begroting 2025 en laat derhalve geen onverwachte ontwikkelingen zien. Het betreft vooral indexering als gevolg van loon- prijsontwikkeling en als gevolg van de bekostiging voor de e-depotvoorziening waar duidelijke afspraken zijn gemaakt.

Kanttekeningen
Geen kanttekeningen te melden

Financiën
De bijdragen van de regiopartners zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2024. De bijdrage per inwoner bedraagt in 2026 € 5,06. In 2024 was dit € 4,65. Het verschil valt uiteen in 2 bedragen: € 0,21 indexering 2026 en € 0,20 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het afgesproken groeimodel dat eindigt in 2027.

De compensabele BTW, opgenomen in de jaarlijkse bijdragen, zal door de deelnemers worden teruggevorderd en niet door het BHIC worden geïnd.

De index 2026 van het Rijk en de regiopartners verschilt. De reden hiervoor is, dat de index van het Rijk voor de begroting 2026 zonder correctie van 2024 is. Het Rijk heeft dit verschil al vanaf jaar 2024 gecorrigeerd en beschikbaar gesteld. Dit deel zit dus al in de bijdrage.

De bijdrage aan het BHIC is in 2026 voor de gemeente Boxtel volgens de Kadernota € 172.100 gebaseerd op het inwonersaantal per 1 januari 2024 en de toegepaste prijsindexering van 4,6% voor 2026. Per saldo betekent dit een structurele extra last van € 7.500 vanaf 2026. Voorgesteld wordt om de hogere bijdrage vanaf 2026 mee te nemen met de Voorjaarsnota 2026. De dekking hiervoor komt ten laste van de stelpost prijsstijgingen zoals die in de begroting is opgenomen.

Ontwikkeling bijdrage aan BHIC inclusief e-depotvoorziening en exclusief indexeringen vanaf 2026:

Bijdrage	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Totaal	172.100	178.900	178.900	178.900

Uitvoering
De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op de Kadernota 2026

Communicatie
Het definitieve raadsbesluit vóór 4 maart 2025, schriftelijk te communiceren naar het BHIC

Bijlagen
1. Concept kadernota BHIC 2026
2. Zienswijze concept kadernota 2026 BHIC

Boxtel, 10 december 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Contactpersoon

Onno Vollinga, teammanager Informatievoorziening en Automatisering

meewerkend boxtel

Gewijzigd Raadsbesluit

Registratienr.: 1367500

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

Besluit

1. De uitgezette koers van het BHIC in de Kadernota 2026 te ondersteunen
2. Een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2026 waarmee extra aandacht wordt gevraagd voor de dataopslag zodat de eigen digitale CO2 voetafdruk wordt verkleind

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier, de voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

- aangenomen -

PvdA GROEN LINKS
THUIS IN BOXTEL

Gewijzigd Amendement Het BHIC op data-dieet

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 4 februari 2025, betreffende het raadsvoorstel Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum

Aanvullend op het beleidsplan (Ook) Ons Brabant 2023-2025 vragen wij aandacht voor het verkleinen van de digitale CO2-voetafdruk van dataopslag.

Constaterende dat:

- Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) sinds enkele jaren gegevens in een e-depot opslaat dat inmiddels 13 terabytes beslaat. Dit kost heel veel CO2 en water.
- De CO2-uitstoot afhankelijk van het datatype, datavolume, hoe het wordt gebruikt, opgeslagen en benaderd varieert. Volgens de cijfers uit de Arkivum-casestudie komt het verwerken, opslaan en toegankelijk maken van 1 terabyte data overeen met een uitstoot van 10 kg CO2.

Overwegende dat:

- Bij de kadernota verduurzaming over het gebouw de prachtige Citadel gaat. Maar dat het ook moet gaan over data-dieet van dataopslag, audiobestanden, videonotulen, digitale documenten en afbeeldingen.
- Gemeenten en waterschappen data-grootgebruiker zijn, maar ook burgers vaak veel verbruiken;
- Als je alle apparaten die gebruikmaken van dataopslag meerekent, deze apparaten verantwoordelijk zijn voor 2% van de wereldwijde koolstofemissies en de verwachtingen zijn dat deze enorme koolstofvoetafdruk alsmaar groeit.

Besluit:

Aan de zienswijze toe te voegen extra aandacht voor data opslag zodat de eigen digitale CO2 voetafdruk wordt verkleind

~~Op blz. 3, onder de kop 'Werkplan 2026'~~

- ~~Aan de eerste alinea, na de eerste zin 'Bij de uitvoering van de wettelijke taak in 2026 – naast de reguliere activiteiten 'veel aandacht uitgaan naar de verdere ontwikkeling van het e-depot' de bijzin toe te voegen: 'zoals het verkleinen van de eigen digitale CO2-voetafdruk'.~~
- ~~Een laatste alinea toe te voegen: 'Het BHIC maakt het publiek bewust van de water- en CO2-gevolgen van dataopslag en draagt mogelijkheden van een data-dieet aan.'~~

Boxtel, 4 februari 2025

PvdAGroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

voor PvdA-GroenLinks, INbox, CDA, SP, Combinatie 5, D66

tegen: BALANS, VVD

4 februari 2025
IHMSmith

meewerkend boxtel

Brabants Historisch Informatie Centrum - locatie De Citadel
Postbus 81
5201 AB 'S-HERTOGENBOSCH

Zaaknummer	1367022	Behandeld door:	Mariëlle Custers
Uw kenmerk:		Telefoonnummer:	0411-655753
		Datum	4 februari 2025

Onderwerp: Concept Kadernota 2026 BHIC

Beste heer, mevrouw,

De gemeenteraad van de gemeente Boxtel is op 4 februari 2025 akkoord gegaan met de voorgelegde concept kadernota 2026. Wij ondersteunen de uitgezette koers voor 2026. Wel vragen wij extra aandacht voor de dataopslag zodat de eigen digitale CO2 voetafdruk van het BHIC wordt verkleind (zie bijgevoegd amendement).

We zien graag de door uw algemeen bestuur vastgestelde kadernota 2026 tegemoet.

Met vriendelijke groet,
de raad van de gemeente Boxtel

I.H.M Smits
griffier

R.S. van Meygaarden
voorzitter

Kadernota BHIC 2026

Inleiding
Het BHIC is per 1 januari 2005 ontstaan uit een fusie van het Rijksarchief in Noord-Brabant en de Streekarchieven Brabant-Noordoost en Langs Aa & Dommel. De huidige deelnemers in de Regeling Brabants Historisch Centrum zijn: De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Oss, Sint-Michielgestel en Vught en de algemene en dagelijkse besturen van de waterschappen Aa en Maas en De Dommel.

In financieel opzicht vormt het BHIC voor de deelnemende partijen een weinig verrassend dossier. Normaliter is er alleen sprake van indexering van de bijdragen voor loon-en prijsontwikkeling. Echter als gevolg van de kredietcrisis werd de bijdrage in de periode 2009-2014 niet geïndexeerd en volgde later in 2017 nog een structurele korting van 9%. In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de bekostiging van de e-depotvoorziening, nodig voor het uitvoeren van deze nieuwe wettelijke taak. Na consultatie van de portefeuillehouders en het ontvangen van positieve zienswijzen van alle deelnemers, zijn hierover afspraken gemaakt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de onderdelen Budgetontwikkeling 2026 en Meerjarenraming 2027-2029.

Bestuursvorm
De beoordeling en sturing van de door het BHIC te bereiken effecten is in eerste instantie een taak van het bestuur van het BHIC. De bestuurlijke inrichting van het BHIC is echter volledig afwijkend van wat gangbaar is bij gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur – waarvan een deel tevens als dagelijks bestuur fungeert – bestaat vanaf 2016 uit acht leden: vier ‘rijksleden’ benoemd door de minister en vier ‘regionale’ leden die worden aangewezen door de gemeenten en de waterschappen.
De samenstelling van het bestuur van het BHIC is als volgt:

Naam	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Voorzitter
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Lid
Mevrouw A.M. Demmers-van der Geest	Lid
De heer R.J. van de Mortel	Lid
De heer mr. J.C.M. Pommer	Lid
Mevrouw drs. M.A.H. Moorman	Lid
De heer S. Oegema	Lid
De heer mr. M.W.J.M. de Man	Lid

Het bestuur is autonoom maar dient uiteraard wel gevoed te worden met de denkbeelden en gevoelens van alle deelnemende partijen. Daartoe is er een portefeuillehoudersoverleg in het leven geroepen. Met deze constructie is de directe financiële invloed van de deelnemende gemeenten en waterschappen beperkt, doch is het wel mogelijk om met behoud van effectiviteit op afstand te toetsen en te sturen.
De provincie Noord-Brabant is op haar eigen verzoek geen deelnemer van de gemeenschappelijke regeling van het BHIC, maar heeft met het BHIC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Wijziging gemeenschappelijke regeling, nieuwe Archiefwet en uittreding Rijk
De aanleiding voor het wijzigen van onze gemeenschappelijke regeling is tweeledig. Enerzijds zijn er de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Anderzijds is er de nieuwe Archiefwet 2021, die volgens de laatste informatie, niet eerder van kracht zal worden dan 1 juli 2026/ 1 januari 2027. De invoering van de nieuwe Archiefwet gaat gepaard met de uittreding uit de gemeenschappelijke regeling van de Minister van OCW. Dit geldt voor alle (voormalige) rijks historische centra (RHC's) in Nederland. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over de papieren rijksarchieven en deze blijven bij het BHIC ondergebracht. Dit wordt via een delegatiebesluit en een specifieke uitkering geregeld. Daarnaast is op 1 februari 2024 een bestuursconvenant getekend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de RHC's over de samenwerking. Binnen deze nieuwe samenwerkingsvorm blijft het Rijk langdurig inhoudelijk en financieel betrokken bij de 11 RHC's. Het Rijk heeft aangegeven dat het uittreden geen negatieve budgettaire consequenties zal hebben voor de zittende partners.

In de bestuursvergadering van 5 juli 2024 heeft het bestuur van het BHIC het integrale wijzigingsbesluit, na afronding van de zienswijzeprocedure, ongewijzigd vastgesteld, met dien verstande dat het besluit wel in tweeën geknipt moet worden. Het integrale wijzigingsbesluit is gesplitst in "Wijzigingsbesluit GR 2024" en "Wijzigingsbesluit GR 2025", omdat de wijzigingen gefaseerd in zullen gaan.

<u>Wijziging gemeenschappelijk regeling (Wijzigingsbesluit 2024)</u>
In het Wijzigingsbesluit GR 2024 zijn de wijzigingen met betrekking tot de nieuwe Wgr opgenomen. Deze wetswijziging heeft als voornaamste doel de gemeenteraden en algemene besturen van de waterschappen beter in positie te brengen en zo de democratische legitimatie van de besluitvorming in het kader van de gemeenschappelijke regeling te verbeteren. Overigens zijn ook wijzigingen die voortvloeien uit de Wet open overheid, de Aanpassingswet Wnra en de Wet elektronische publicaties verwerkt. Het gaat hier om kleine, technische wijzigingen. De prognose hiervan is 1 januari 2025 bij publicatie in de Staatscourant.

<u>Wijziging gemeenschappelijk regeling (Wijzigingsbesluit 2025)</u>
In het Wijzigingsbesluit GR 2025 zijn de wijzigingen voortkomend uit de nieuwe Archiefwet, de hiermee samenhangende uittreding van het Rijk en de uittreding van de Algemene Besturen van de waterschappen (DB in plaats van AB in de regeling), opgenomen. De verwachte ingangsdatum van het Wijzigingsbesluit GR 2025 wordt bepaald door de datum van het van kracht worden van de nieuwe Archiefwet en de daadwerkelijke datum van de uittreding van de Minister. De prognose hiervan is 1 juli 2026/ 1 januari 2027. Na de uittreding van het Rijk wordt de nieuwe bestuurssamenstelling van kracht.

<u>Gevolgen voor begroting 2026</u>
De begroting 2026 is opgesteld in de lijn van begroting 2025. De verwachte uittreding van Rijk en de daardoor wijzigende financieringswijze zal hierin nog niet verwerkt worden. Er is afgesproken met het Ministerie van OCW dat de ingangsdatum van de nieuwe Archiefwet en het starten van de specifieke uitkering van Rijk, dezelfde zal zijn. Oftewel, zolang de nieuwe Archiefwet niet is ingegaan blijft de huidige financiering door het Ministerie van OCW van kracht. Dit is dan de lumpsum financiering van het Rijk als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling BHIC. Er kan dus geen hiaat in de financiering ontstaan.

Doelstelling
Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek.

Missie en strategische doelstellingen
In het beleidsplan "(Ook) Ons Brabant" voor de periode 2023-2026, zijn de ambities voor deze jaren geformuleerd en wordt voortgegaan op de ingezette weg. Bij de positionering van het BHIC tonen zich de twee gezichten: enerzijds is het BHIC een archief dat de wettelijke taken uitvoert, anderzijds een publieksinstelling die inhoud geeft aan de maatschappelijke opgave. Deze opgave heeft geen uitzetting van de begroting tot gevolg.

Binnen de archieffunctie bewaart en beheert het BHIC 'op goede, geordende en toegankelijke wijze' zo'n 40 strekkende kilometer papieren archief, alsook een groeiend aantal terabyte aan digitale bestanden. Binnen de publieksfunctie bewerkt, verrijkt, redigeert en presenteert het BHIC de historische informatie en beleving op dusdanige wijze dat een zo groot mogelijk, een zo divers mogelijk en zo tevreden mogelijk publiek wordt bereikt. Het BHIC heeft de volgende ambities:

- Wij beschikken over een eigen digitaal, duurzaam depot
- Wij zijn het Genealogisch Centrum van Brabant
- Wij zijn het foto- en filmgeheugen van Brabant
- Wij schrijven Brabantse Geschiedenis
- Wij verwelkomen een breder publiek

Werkplan 2026

- Bij de uitvoering van de wettelijke taak zal in 2026 – naast de reguliere activiteiten – veel aandacht uitgaan naar de verdere ontwikkeling van het e-depot. Dit digitale duurzame depot is geschikt voor twee soorten archieven: voor documenten die in oorsprong digitaal zijn aangemaakt (born digital) en voor documenten die later zijn gedigitaliseerd. Voor de born-digital documenten geldt dat de deelnemers op kleine schaal hun materiaal al overbrengen naar het e-depot. Het gaat hier om videotulen of projectdossiers. Naar verwachting zullen de deelnemers op middellange termijn in staat zijn om hun afgesloten documentmanagementsysteem goed, geordend en toegankelijk over te brengen naar het e-depot.
  Voor gedigitaliseerde bestanden ligt dat anders, zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen, bodemdossiers, milieuvergunningen, e.d. Een groot aantal deelnemers heeft dit soort archieven gescand en toegankelijk gemaakt. Inmiddels zijn deze vergunningen ook in het e-depot geplaatst. Voor een aantal gemeenten gaat het om een daadwerkelijke vervanging van de papieren exemplaren, bij de overige gemeenten gaat het om kopieën.
- Voor de historisch onderzoekers zullen er steeds meer scans en indexen op internet beschikbaar komen. Het gaat hier om digitale kopieën van originele aktes van Burgerlijke Stand, Bevolkingsregisters, maar ook notariële akten, gevangenisregisters e.d. Het BHIC groeit verder uit tot hét genealogisch centrum van Brabant.
- Een andere belangrijke invulling van de maatschappelijke opgave is het ontsluiten en toegankelijk maken van beeldmateriaal. In ons koude depot worden foto's en films onder de juiste omstandigheden bewaard. Het is nu van belang, dit deel van de Brabantse geschiedenis te ontsluiten voor het brede publiek. Particulieren, organisaties en instellingen melden zich inmiddels met beeldmateriaal, waarbij we strenge criteria hanteren bij acquisitie en selectie. Daardoor worden er ook collecties beleefd geweigerd, ten behoeve van een evenwichtige samenstelling van de collectie. Zo wordt het aantal opgenomen familiefilms relatief minder, en wordt het aandeel van films

gemaakt door o.a. amateurfilmclubs relatief groter. Dit zijn grotere collecties, vaak 'professioneler' gemaakt, met eerder gebeurtenissen in stad of dorp, in plaats van in de familie of bij toeval.

- Voor het schrijven van Brabantse geschiedenis brengen we aan de hand van inmiddels ruim 10.000 verhalen Brabant in beeld. Veelal verhalen van ooggetuigen die hun unieke ervaringen optekenen en zo een aanvulling zijn op de institutionele archieven, zoals met Protest in Brabant. Daarmee willen we de meerstemmigheid en diversiteit van onze archieven bevorderen. We kiezen daarin steeds vaker voor communities. Op die manier worden we meer facilitator dan schrijver. Zo schrijven we samen Brabantse geschiedenis. Eerder werden o.a. websites gelanceerd over het autobezit in Brabant, het rijke roomse leven in Brabant, het Brabantse dorpsleven, de Brabantse gesneuvelden en de Brabantse industrie. Ook in 2026 zal deze reeks worden voortgezet. Ook willen we verder met de dagboeken van De Quay. Daarmee willen we ook aansluiten op de verhaallijnen van de provincie: Bevochten Brabant, Religieus Brabant, Innovatief Brabant en Bestuurlijk Brabant.
- Voor het verwelkomen van een breder publiek wordt het terrein van De Citadel meer ingezet. Daartoe zijn wij in gesprek met Erfgoed Brabant, als potentiële huurder van het voormalige restauratieatelier van het BHIC. Daarvoor zullen wij dit bijgebouw fors moeten verbouwen en krijgt het een kantoorfunctie. De verbouwingskosten zullen door de te ontvangen huurpenningen worden terugverdiend. Erfgoed Brabant is een huurder die zich, net als het BHIC, richt op expertise binnen het erfgoed. Dit zou van toegevoegde waarde kunnen zijn, om de Citadel nog meer de historische context te geven die het in potentie al heeft. De ingebruikname is gepland in het 3^{e} kwartaal van 2025. Naast de andere verhalen willen we verder onze digitale dienstverlening en vindbaarheid optimaliseren, zodat dit een breder publiek bereikt.

Onderhoud en instandhouding De Citadel

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe huurovereenkomst afgesloten en deze loopt voor onbepaalde tijd door. Per 1 januari 2019 is het eigenaarsonderhoud door het RVB overgedragen aan het BHIC. Het Rijk blijft eigenaar, maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel.

Na een proefperiode is er een evaluatie uitgevoerd en ligt er een voorgenomen besluit het één en ander definitief te maken. Naar verwachting treedt per 1 januari 2026 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking. Instellingen zullen in dit nieuwe stelsel niet meer de mogelijkheid hebben dienstverlening af te nemen van het RVB. De tussenliggende jaren gelden als overgangsjaren. Deze periode wordt benut om het nieuwe stelsel vorm te geven en om instellingen de mogelijkheid te geven hun huisvestingsproces in te richten.

Voor De Citadel is een meerjarig onderhouds- en instandhoudingsplan voor de komende 30 jaar opgesteld. Bij het vormgeven van het onderhoud, de instandhouding en de verduurzaming, maken wij onder meer gebruik van de kennis en expertise van het Rijk en Monumentenwacht Noord-Brabant.

<u>Verduurzaming</u>

Het BHIC is gehuisvest in een monumentaal pand. Verduurzaming van het gebouw is niet eenvoudig, enerzijds vanwege de monumentale status en anderzijds vanwege het feit dat wij huurder zijn. Dat wil niet zeggen, dat wij hieraan geen aandacht besteden. We hebben onderzoek gedaan naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen door een EPA-U (Energie Prestatie Advies Utiliteitsgebouwen) op te laten stellen. De doelstelling hiervan is te onderzoeken of we ons gebouw met een verbeterd installatieconcept zo optimaal mogelijk kunnen verduurzamen en ons energieverbruik verder kunnen reduceren. Er zijn 6 aanbevelingen gedaan en globaal doorgerekend, waarbij we ons bij de prioritering richten op hetgeen snel te realiseren is. Bij de verduurzamingsmaatregelen worden genoemd: bijstellen stooklijnen, Ledverlichting, ventilatie, infiltratie, HR++glas en warmtepomp. Uiterlijk in 2026 willen we een Energie Management Systeem (EMS) hebben geïmplementeerd voor een professionele monitoring van het energieverbruik.

Budgetontwikkeling 2026

Bekostiging e-depotvoorziening

Het BHIC heeft een eigen e-depotvoorziening voor haar deelnemers. In 2022 heeft het bestuur een besluit genomen over de bekostiging van de e-depotvoorziening, nodig voor het uitvoeren van deze nieuwe wettelijke taak. Na consultatie van de portefeuillehouders en het ontvangen van positieve zienswijzen van alle deelnemers, zijn hierover afspraken gemaakt.

Middels een groeimodel (4 jaren) wordt een bijdrage ter beschikking gesteld, beginnend met € 0,25 per inwoner in 2024. Vervolgens gaat dit bedrag naar € 0,45 in 2025, € 0,65 in 2026 en € 0,85 per inwoner in 2027. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en volgt vanaf dan jaarlijkse indexering. De kosten van de e-depotvoorziening zijn tot en met 2026 hoger dan de bijdragen. De meerkosten van de e-depotvoorziening zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve e-depot. Indien nodig zal het resterende deel gedekt worden uit een deel van de algemene reserve (deel boven 5%) en herijking van de overige bestemmingsreserves.

Indexering voor loon-en prijsontwikkeling

Bij het opstellen van de begroting wordt steeds uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon- en prijsontwikkeling. Dit voorlopig percentage wordt in de komende begroting (2026) gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar (2024). Deze systematiek werkt goed en is herkenbaar, omdat aansluiting wordt gezocht met het indexeringssysteem van gemeenten. Voor deze kadernota is dat de septembercirculaire gemeentefonds 2024. In deze circulaire worden gemeenten gefaciliteerd bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen. Daartoe is een tabel van het CPB opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB.

De indexering in begroting 2024 bedroeg 3,4%, op het moment van opstelling van die begroting een realistisch percentage. De werkelijke percentages in de laatste septembercirculaire liggen hoger, wat tot een correctie leidt van 1,5% in 2026. Samen met de indexering van 2026 van 3,1% betekent dit voor de begroting 2026 een indexeringspercentage van 4,6%.

Toelichting berekening indexering

Voor de loonontwikkeling houden we rekening met de percentages die genoemd worden bij “Loonvoet sector overheid” in de septembercirculaire gemeentefonds. Voor de prijsontwikkeling hanteren we de percentages die bij “Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)” genoemd worden. Vervolgens wordt de laatst vastgestelde begroting (2025) aangehouden voor de verhouding “Loonontwikkeling – Prijsontwikkeling”.

Septembercirculaire gemeentefonds 2024:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2025 en CEP 2024**

mutaties per jaar in %	2024	2025	2026	2027	2028	2029***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	4,0	2,7	2,6	2,6	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,3	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,9	3,4	2,4	2,3	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	6,4	4,7	3,8	4,8	4,0	4,0
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	5,6	4,8	3,4	4,3	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,0	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9	2,7	2,2	2,2	2,2	2,2

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel

** 2025 is op basis van de MEV 2025, 2024 en 2026 - 2028 is op basis van de CEP 2024

*** cijfers 2028 zijn doorgetrokken naar 2029

Recapitulatie berekening indexpercentage Gemeenten en Waterschappen 2026	
op basis van september circulaire gemeentenfonds 2024	
Berekening indexpercentage 2026	3,1%
Correctie index 2024 te verwerken bij begroting 2026	1,5%
	4,6%

Berekening indexpercentage 2026 (zie septembercirculaire gemeentefonds 2024)

	Gemiddelde vóór weging 2026	Weging o.b.v. Begroting 2026	Gemiddelde ná weging	Begroting 2025
Loonvoet sector overheid	3,8%	*0,58*	2,2%	€ 4.185.800
Prijs overheidsconsumptie (imoc)	2,2%	*0,42*	0,9%	€ 2.995.500
		1,00	**3,1%**	€ 7.181.300

Correctie berekening indexpercentage 2024 (zie septembercirculaire gemeenten 2024)

	Gemiddelde vóór weging 2024	Weging o.b.v. Begroting 2024	Gemiddelde ná weging	Begroting 2024
Loonvoet sector overheid	6,4%	*0,58*	3,7%	€ 3.772.500
Prijs overheidsconsumptie (imoc)	2,9%	*0,42*	1,2%	€ 2.721.700
		1,00	4,9%	€ 6.494.200
Voorlopige index in begroting 2024			3,4%	
Correctie index 2024 te verwerken bij begroting 2026			**1,5%**	

Bijdrage deelnemers 2026

De bijdragen van de regiopartners zijn gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2024. De bijdrage per inwoner bedraagt in 2026 € 5,06. In 2024 was dit € 4,65. Het verschil valt uiteen in 2 bedragen: € 0,21 indexering 2026 en € 0,20 voor de bekostiging van de e-depotvoorziening, conform het afgesproken groeimodel dat eindigt in 2027.

De compensabele BTW, opgenomen in de jaarlijkse bijdragen, zal door de deelnemers worden teruggevorderd en niet door het BHIC worden geïnd.

De index 2026 van het Rijk en de regiopartners verschilt. De reden hiervoor is, dat de index van het Rijk voor de begroting 2026 zonder correctie van 2024 is. Het Rijk heeft dit verschil al vanaf jaar 2024 gecorrigeerd en beschikbaar gesteld. Dit deel zit dus al in de bijdrage.

	2026 bedrag per inwoner				Aantal	Bijdrage	
Deelnemer REGIO	**2025**	**Index 4,6%**	**E-depot**	**2026**	**inwoners**	**2026**	**BCF 2026**
Bernheze	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	32.527	€ 164.700	€ 7.200
Boekel	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	11.293	€ 57.200	€ 2.500
Boxtel	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	33.979	€ 172.100	€ 7.500
Land van Cuijk	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	91.722	€ 464.500	€ 20.400
Maashorst	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	59.222	€ 299.900	€ 13.100
Meierijstad	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	84.304	€ 426.900	€ 18.700
Oss	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	94.634	€ 479.200	€ 21.000
St. Michielsgestel	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	30.094	€ 152.400	€ 6.700
Vught	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	32.356	€ 163.800	€ 7.200
WS Aa en Maas	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	32.937	€ 166.800	€ 0
WS De Dommel	€ 4,65	€ 0,21	€ 0,20	€ 5,06	32.954	€ 166.900	€ 0
					536.022	€ 2.714.400	€ 104.300

Deelnemer RIJK			**2025**	**Index 3,1%**	**E-depot**	**2026**
Min. van OCW-lumpsum			€ 3.404.100	€ 105.500	€ 0	€ 3.509.600
Min. van OCW-kenniscomponent**			€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 50.000
			€ 3.454.100	€ 105.500	€ 0	€ 3.559.600

** Tijdelijke bijdrage

i.v.m. uittreding Rijk

Overige bijdragen 2026
Met de provincie Noord-Brabant is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten per 1 januari 2022 voor een periode van 10 jaar (6 jaar vast en 2 verlengingsopties van 2 jaar).

Afschrijvingsbeleid 2026
Het afschrijvingsbeleid van de voorgaande jaren wordt voortgezet.

Exploitatie 2024
De exploitatierekening over 2024 wordt naar verwachting met een gering positief resultaat afgesloten. De conceptjaarrekening 2024 zal op basis van de huidige planning in het 1e kwartaal van 2025 beschikbaar zijn.

Vermogenspositie 2024
De algemene reserve bedraagt eind 2024 naar verwachting ruim € 400.000. Dit is 7,5% van de deelnemersbijdragen en zit daarmee onder het maximaal toegestane percentage van 10%.

Meerjarenraming 2027-2029

De meerjarenbegroting zal worden opgesteld in de lijn van de begroting 2026. Uitgangspunt blijft dat binnen het beschikbare budget wordt gebleven en dat nieuw beleid budgetneutraal wordt gerealiseerd, tenzij dit een nieuwe wettelijke taak is. Voor de meerjarenbegroting is van belang, dat t/m 2027 de bijdrage wordt verhoogd vanwege de bekostiging van de e-depotvoorziening.

Volgens het afgesproken groeimodel stijgt de bijdrage in 2027 met € 0,20 per inwoner. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage en loopt vanaf dan mee in de jaarlijkse indexering.

		Prijsniveau 2026		
		E-depot € 0,20		
Deelnemer REGIO	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Bernheze	€ 164.700	€ 171.200	€ 171.200	€ 171.200
Boekel	€ 57.200	€ 59.500	€ 59.500	€ 59.500
Boxtel	€ 172.100	€ 178.900	€ 178.900	€ 178.900
Land van Cuijk	€ 464.500	€ 482.800	€ 482.800	€ 482.800
Maashorst	€ 299.900	€ 311.700	€ 311.700	€ 311.700
Meierijstad	€ 426.900	€ 443.800	€ 443.800	€ 443.800
Oss	€ 479.200	€ 498.100	€ 498.100	€ 498.100
St. Michielsgestel	€ 152.400	€ 158.400	€ 158.400	€ 158.400
Vught	€ 163.800	€ 170.300	€ 170.300	€ 170.300
WS Aa en Maas	€ 166.800	€ 173.400	€ 173.400	€ 173.400
WS De Dommel	€ 166.900	€ 173.500	€ 173.500	€ 173.500
	€ 2.714.400	€ 2.821.600	€ 2.821.600	€ 2.821.600

		Prijsniveau 2026		
Deelnemer RIJK	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Min. van OCW-lumpsum	€ 3.509.600	€ 3.509.600	€ 3.509.600	€ 3.509.600
Min. van OCW-kenniscomponent**	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 3.559.600	€ 3.509.600	€ 3.509.600	€ 3.509.600

** Tijdelijke bijdrage
i.v.m. uittreding Rijk

meewerkend boxtel

Brabants Historisch Informatie Centrum - locatie De Citadel
Postbus 81
5201 AB 'S-HERTOGENBOSCH

Zaaknummer	1367022	Behandeld door:	Mariëlle Custers
Uw kenmerk:		Telefoonnummer:	0411-655753
		Datum	4 februari 2025

Onderwerp: Concept Kadernota 2026 BHIC

Beste heer, mevrouw,

De gemeenteraad van de gemeente Boxtel is op 4 februari 2025 akkoord gegaan met de voorgelegde concept kadernota 2026. Wij ondersteunen de uitgezette koers voor 2026.

We zien graag de door uw algemeen bestuur vastgestelde kadernota 2026 tegemoet.

Met vriendelijke groet,
de raad van de gemeente Boxtel

I.H.M Smits
griffier

R.S. van Meygaarden
voorzitter

- aangenomen -

PvdA GROEN LINKS
THUIS IN BOXTEL

Gewijzigd Amendement Het BHIC op data-dieet

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 4 februari 2025, betreffende het raadsvoorstel Zienswijze Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatie Centrum

Aanvullend op het beleidsplan (Ook) Ons Brabant 2023-2025 vragen wij aandacht voor het verkleinen van de digitale CO2-voetafdruk van dataopslag.

Constaterende dat:

- Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) sinds enkele jaren gegevens in een e-depot opslaat dat inmiddels 13 terabytes beslaat. Dit kost heel veel CO2 en water.
- De CO2-uitstoot afhankelijk van het datatype, datavolume, hoe het wordt gebruikt, opgeslagen en benaderd varieert. Volgens de cijfers uit de Arkivum-casestudie komt het verwerken, opslaan en toegankelijk maken van 1 terabyte data overeen met een uitstoot van 10 kg CO2.

Overwegende dat:

- Bij de kadernota verduurzaming over het gebouw de prachtige Citadel gaat. Maar dat het ook moet gaan over data-dieet van dataopslag, audiobestanden, videonotulen, digitale documenten en afbeeldingen.
- Gemeenten en waterschappen data-grootgebruiker zijn, maar ook burgers vaak veel verbruiken;
- Als je alle apparaten die gebruikmaken van dataopslag meerekent, deze apparaten verantwoordelijk zijn voor 2% van de wereldwijde koolstofemissies en de verwachtingen zijn dat deze enorme koolstofvoetafdruk alsmaar groeit.

Besluit:

Aan de zienswijze toe te voegen extra aandacht voor data opslag zodat de eigen digitale CO2 voetafdruk wordt verkleind

~~Op blz. 3, onder de kop 'Werkplan 2026'~~

- ~~Aan de eerste alinea, na de eerste zin 'Bij de uitvoering van de wettelijke taak in 2026 – naast de reguliere activiteiten 'veel aandacht uitgaan naar de verdere ontwikkeling van het e-depot' de bijzin toe te voegen: 'zoals het verkleinen van de eigen digitale CO2-voetafdruk'.~~
- ~~Een laatste alinea toe te voegen: 'Het BHIC maakt het publiek bewust van de water- en CO2-gevolgen van dataopslag en draagt mogelijkheden van een data-dieet aan.'~~

Boxtel, 4 februari 2025

PvdAGroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

voor PvdA-GroenLinks, INbox, CDA, SP, Combinatie 5, D66

tegen: BALANS, VVD

4 februari 2025
HMSmith

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1365590
Portefeuillehouder:	Hans Heesen

Onderwerp

Tarieven onroerende-zaakbelastingen 2025.

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Voor 2025 de volgende tarieven van de onroerende-zaakbelastingen vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2800%;
   b. de eigenarenbelasting
      - voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1062%;
      - voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3381%;
2. Hiertoe de Verordening tot eerste wijziging van de Verordening onroerende-zaabelastingen 2025 vast te stellen.

meewerkend boxtel

Inleiding

In uw vergadering van 5 november 2024 heeft uw gemeenteraad de voorlopige tarieven van de onroerende-zaakbelastingen 2025 vastgesteld. Dit, in afwachting van de resultaten van de herwaardering. De herwaardering is nu afgerond zodat de definitieve tarieven kunnen worden vastgesteld.

Beoogd resultaat

De tarieven van de onroerende-zaakbelastingen 2025 worden in overeenstemming met de daartoe in de begroting geformuleerde uitgangspunten vastgesteld.

Argumenten

1.1 Er dient een OZB-opbrengst te worden gerealiseerd die overeenkomt met de in de Begroting 2025 geformuleerde uitgangspunten.

Voor 2025 zal de opbrengst met 2,9% worden verhoogd (exclusief areaaluitbreidingen).

Het tarief wordt uitgedrukt in een bepaald percentage van de waarde. Vanwege de jaarlijkse herwaardering begint op 1 januari 2025 weer een nieuw WOZ-tijdvak met als waardepeildatum 1 januari 2024. In uw vergadering van 5 november 2024 heeft u de voorlopige tarieven van de onroerende-zaakbelastingen 2025 vastgesteld. Op dat moment waren de resultaten van de herwaardering nog niet bekend. Thans is de herwaardering afgerond zodat de definitieve tarieven kunnen worden vastgesteld. De gemiddelde waardeontwikkeling is voor de woningen berekend op + 5,6%, voor het eigenarendeel niet-woningen op +1,6% en voor het gebruikersdeel niet-woningen op +1,6%. De tarieven voor 2025 zijn derhalve berekend op basis van de genoemde waardeontwikkelingen, met inachtneming van de in de begroting geraamde opbrengst. De voorgestelde tarieven worden dan als volgt:

Heffing	Grondslag	Tarief 2024	Voorstel tarief 2025	
			Voorlopige, fictief, vastgestelde tarieven	Definitief, na afronding herwaardering
OZB woningen eigenaren	% van de WOZ-waarde	0,1072%	0,1286%	0,1062%
OZB niet-woningen eigenaren	% van de WOZ-waarde	0,3320%	0,3984%	0,3381%
OZB niet-woningen gebruiker	% van de WOZ-waarde	0,2531%	0,3037%	0,2800%

2.1. Om de tarieven te kunnen hanteren, moeten we de verordening aanpassen en publiceren

meewerkend boxtel

Kanttekeningen
1.1 Leegstand
Variabelen zoals leegstand (OZB gebruik) kunnen van invloed zijn op de OZB-opbrengsten.

Financiën
De tarieven van de OZB zijn berekend met inachtneming van de in de begroting geraamde opbrengst. De effecten van de waardeontwikkeling bij de uitkering gemeentefonds worden bij de eerstvolgende herberekening van die uitkering zoals gebruikelijk meegenomen.

Uitvoering
Na vaststelling wordt de verordening digitaal bekend gemaakt.

Communicatie
Zie onder 'Uitvoering'. We hebben de nieuwe tarieven ook meegenomen in het wekelijkse persgesprek van het college. Verder worden de belastingplichtigen geïnformeerd via de website van de gemeente en informatie die bij de aanslag wordt verstrekt.

Bijlage
1. Verordening tot eerste wijziging van de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025.

Boxtel, 7 januari 2025
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage
1. N.v.t.

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1365590

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

Besluit

1. Voor 2025 de volgende tarieven van de onroerende-zaakbelastingen vast te stellen:
   a. de gebruikersbelasting 0,2800%;
   b. de eigenarenbelasting
      - voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1062%;
      - voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3381%;
2. Hiertoe de Verordening tot eerste wijziging van de Verordening onroerende-zaabelastingen 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier, de voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

Verordening tot eerste wijziging van de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende verordening:
Verordening tot eerste wijziging van de Verordening onroerende-zaakbelastingen 2025

Artikel I. Wijziging verordening

Artikel 5 wordt vervangen door:

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
   a. de gebruikersbelasting 0,2800%;
   b. de eigenarenbelasting
   1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,1062%;
   2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,3381%.
2. Het bedrag van de belasting wordt per belastingaanslag naar beneden afgerond op gehele euro's.

Artikel II. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van deze verordening is 1 januari 2025.
3.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering 4 februari 2025.

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,
I.H.M. Smits

de voorzitter,
R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1365554
Portefeuillehouder:	Wim van der Zanden
Steller:	Max Depla

Onderwerp

Aanpassing geldend Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Het Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel conform de voorgestelde wijziging vast te stellen.

meewerkend boxtel

Inleiding

Artikel 16.15a van de Omgevingswet bepaalt dat de gemeenteraad gevallen kan aanwijzen waarin de gemeenteraad als adviseur wordt aangewezen bij een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In artikel 16.15b is bepaald dat de beslissing op de aanvraag in zo'n geval wordt genomen met inachtneming van het advies. Hierdoor wordt het advies een zgn. bindend advies: als het advies van de gemeenteraad luidt dat niet moet worden ingestemd met de aanvraag dient de omgevingsvergunning door het college te worden geweigerd. Het gevolg van het aanwijzen van de gemeenteraad als adviseur is dat de beslistermijn voor de aanvraag omgevingsvergunning met vier weken wordt verlengd. Gelet op bovenstaande is op 4 oktober 2022 het Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel (hierna: het besluit) door uw raad vastgesteld. Het besluit is vervolgens op 20 februari 2024 in werking getreden.

In het besluit is in een later stadium een tekstuele fout in een van de artikelen ontdekt. Deze fout moet verholpen worden. Het doel, de strekking, de inhoud en de rol van uw raad ten aanzien van het tot nu toe geldende besluit blijven verder hetzelfde.

Beoogd resultaat

Tekstuele aanpassing van een artikel in het geldende Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel.

Argumenten

1.1 Na de wijziging sluit het besluit juist aan op geldende wetgeving.

Het te wijzigen artikel uit het besluit verwijst onjuist naar een specifieke bepaling uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl). Deze verwijzing is niet juist gelet op het doel en intentie van het te wijzigen artikel. Met de wijziging wordt het artikel aangepast en juist verwezen naar de juiste bepaling uit het Bbl. De wijziging is minimaal en technisch van aard. Zie voor een technische uitleg van de wijziging de bijlage Besluit adviesrecht (was-wordt).

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Na vaststelling door uw raad wordt het aangepaste Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel het geldende rechtskader.

Communicatie

Bij een positief besluit in uw raad wordt de gewijzigde regeling gepubliceerd op www.lokaleregelgeving.overheid.nl.

meewerkend boxtel

Bijlagen

1. Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel
1.1 Besluit adviesrecht (was-wordt)

Boxtel, 26 november 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris, de burgemeester,

V.C. Fijneman R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Mathijs Moors, teammanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1365554

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 november 2024;

Besluit

Het Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel conform de voorgestelde wijziging vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Besluit aanwijzing van gevallen waarin sprake is van bindend adviesrecht bij omgevingsvergunningen gemeente Boxtel (Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel)

Intitulé

Besluit aanwijzing van gevallen waarin sprake is van bindend adviesrecht bij omgevingsvergunningen gemeente Boxtel (Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel)

Artikel 1 Definities

1.In dit besluit wordt verstaan onder:

- bebouwde kom: het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijfsfunctie heeft;
- wet: Omgevingswet.

2. In dit besluit voorkomende begrippen die bij of krachtens de wet zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als daar bedoeld.

Artikel 2 Adviesrecht gemeenteraad

1. De gemeenteraad wordt aangewezen als adviseur om advies uit te brengen over een aanvraag om een omgevingsvergunning voor die gevallen waarbij sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op:

a. het bouwen van ten minste 12 woningen;

b. het bouwen van een nieuw hoofdgebouw, niet zijnde een woning, waarbij de gebruiksoppervlakte meer bedraagt dan:

i. 500 m^2, indien gelegen binnen de bebouwde kom,
ii. 5.000 m^2, indien gelegen buiten de bebouwde kom.

c. het gebruik van gronden in strijd met het omgevingsplan, waarbij de perceelsoppervlakte meer bedraagt dan:

i. 1.500 m^2, indien gelegen binnen de bebouwde kom,
ii. 15.000 m^2, indien gelegen buiten de bebouwde kom.

d. het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde, waarbij:

i. de hoogte meer bedraagt dan 20 m; of
ii. de bebouwingsoppervlakte meer bedraagt dan 2.500 m^2.

e. het opsporen en winnen van schaliegas;

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de aanvraag slechts betrekking heeft op één of meer kleine buitenplanse omgevingsactiviteiten als bedoeld in artikel 3.

Artikel 3 Kleine buitenplanse omgevingsactiviteiten

Als kleine buitenplanse omgevingsplanactiviteiten worden aangewezen buitenplanse omgevingsactiviteiten die betrekking hebben op:

1. een bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan, mits, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom, wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 5 m, tenzij sprake is van een kas of bedrijfsgebouw van lichte constructie ten dienste van een agrarisch bedrijf;
b. de oppervlakte niet meer dan 150 m2.

2. een gebouw ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening als bedoeld in artikel 2.29, onder p, van het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat niet voldoet aan de in dat subonderdeel genoemde eisen, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 5 m, en;
b. de oppervlakte niet meer dan 50 m^2.

3. een bouwwerk, geen gebouw zijnde, of een gedeelte van een dergelijk bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. niet hoger dan 10 m, en;
b. de oppervlakte niet meer dan 50 m^2.

4. een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte aan of op een gebouw, een dakkapel, dakopbouw of gelijksoortige uitbreiding van een gebouw, de uitbreiding van een bouwwerk met een bouwdeel van ondergeschikte aard dan wel voorzieningen gericht op het isoleren van een gebouw;

5. een antenne-installatie, mits niet hoger dan 40 m;

6. het gebruiken van gronden voor een niet-ingrijpende herinrichting van openbaar gebied;

7. het gebruiken van bouwwerken, eventueel in samenhang met bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet vergroten, en van bij die bouwwerken aansluitend terrein, mits, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom, het uitsluitend betreft een logiesfunctie voor werknemers of de opvang van asielzoekers of andere categorieën vreemdelingen;

8. ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 7, voor een termijn van ten hoogste vijftien jaar.

Artikel 4 Slotbepalingen

1. Aanvragen omgevingsvergunning die zijn ingediend voor inwerkingtreding van dit besluit worden afgehandeld met inachtneming van het in het eerste lid genoemde besluit.

2. Dit besluit treedt in werking op een door burgemeester en wethouders te bepalen dag.

3. Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel.

Was-wordt lijst bij Besluit bindend adviesrecht omgevingsvergunningen Boxtel (hierna: het besluit)

Artikel	Was	Wordt	Waarom
Artikel 3 Kleine buitenplanse omgevings-activiteiten, lid 2	*een gebouw ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening als bedoeld in **artikel 2.29, onder p, onder 2°,** van het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat niet voldoet aan de in dat subonderdeel genoemde eisen, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:* a. *niet hoger dan 5 m, en* b. *de oppervlakte niet meer dan 50 m²;*	*een gebouw ten behoeve van een infrastructurele of openbare voorziening als bedoeld in **artikel 2.29, onder p,** van het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat niet voldoet aan de in dat subonderdeel genoemde eisen, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:* a. *niet hoger dan 5 m, en* b. *de oppervlakte niet meer dan 50 m²;*	De oorspronkelijke bepaling (WAS) bevatte de zinsnede ***artikel 2.29, onder p, onder 2°** van het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl).* Wetstechnisch-gezien was de verwijzing naar dit specifieke Bbl-artikel, gelet op de tekst van art. 3 lid 2 van het besluit, niet juist. Immers, de zinsnede *onder 2* ziet op "een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voor:..." Er dient juist verwezen te worden naar dat vernoemd *onder 1°*: *1°.een bouwwerk voor een nutsvoorziening, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, als wordt voldaan aan de volgende eisen:* i. *niet hoger dan 3 m; en* ii. *de oppervlakte niet meer dan 15 m2;* Volgens ons is de intentie dat gebouwen tussen de 3 en 5 meter hoog en tussen de 15 en 50 m2 gezien moeten worden als

			kleine BOPA's en daarboven grote BOPA's. De zinsnede *onder 2* is op basis van bovenstaande uit de oorspronkelijke bepaling verwijderd.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1363946
Portefeuillehouder:	Wim van der Zanden
Steller:	Dirk van Nuland

Onderwerp

Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel – gewijzigd vaststellen bestemmingsplan

Status

Oordeelvormend + Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De ‘nota van zienswijzen en wijzigingen ontwerpbestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ vast te stellen en hiermee de hierin benoemde zienswijzen ontvankelijk en deels gegrond en deels ongegrond te verklaren.
2. Het bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ met kenmerk (NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1) ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan met kenmerk (NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-OTW1) gewijzigd vast te stellen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen voor dit bestemmingsplan omdat het kostenverhaal anderszins is verzekerd, doordat met initiatiefnemer een anterieure overeenkomst is aangegaan.
4. De provincie Noord-Brabant vragen in te stemmen met eerdere bekendmaking van het vaststellingsbesluit.

meewerkend boxtel

Inleiding

Het bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ heeft ter inzage gelegen vanaf 20 december 2023 tot en met dinsdag 30 januari 2024. Er zijn drie zienswijzen ingediend op het ontwerpbestemmingsplan. Naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen zijn er wijzigingen doorgevoerd in het bestemmingsplan. De beantwoording van de zienswijzen en de wijzigingen zijn opgenomen in de nota van zienswijzen en wijzigingen, zoals bijgevoegd als bijlage bij de toelichting (bijlage 1 bij dit voorstel). Het voorstel is om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

De ontwikkeling is complex en heeft een lange voorbereidingstijd gehad, het principeverzoek en besluit stamt uit 2018. Het plan omvat een uitbreiding van een paardenhouderij aan de Bosrand en een sanering van een agrarisch bedrijf aan de Uilenbroek ter compensatie. De planologische ontwikkeling bestaat dus uit twee samenhangende plangebieden met daarin de volgende wijzigingen:

Plangebied Bosrand

- Vervormverandering en vergroting bouwvlak van 0,88 naar 1,18 hectare aan de Bosrand 3. Hiermee worden gebouwen en bouwwerken van de bestaande paardenhouderij planologisch gelegaliseerd. Het gekoppelde bouwvlak aan de Bosrand 2 wordt herbestemd naar wonen en de aanwezige stal wordt gesloopt.
- Het wijzigen van de bestemming van drie woningen (waarvan één woning nog niet opgericht):
    - Bosrand 2 wordt gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
    - Bosrand ongenummerd wordt gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
    - Bosrand 3 wordt aangeduid als bedrijfswoning en plattelandswoning.
- Wijziging bestemming van de gronden ten zuiden van het bouwvlak Bosrand 3, ter grootte van circa 0,82 hectare, van de bestemming ‘Natuur’ naar ‘Agrarisch met waarden’. Deze bestemming sluit hiermee aan op het feitelijke gebruik als weiland ten behoeve van de paardenhouderij en wordt hiermee planologisch gelegaliseerd.

In onderstaande figuur is de beoogde situatie in het deelgebied Bosrand in beeld gebracht (uitsnede situatieschets):

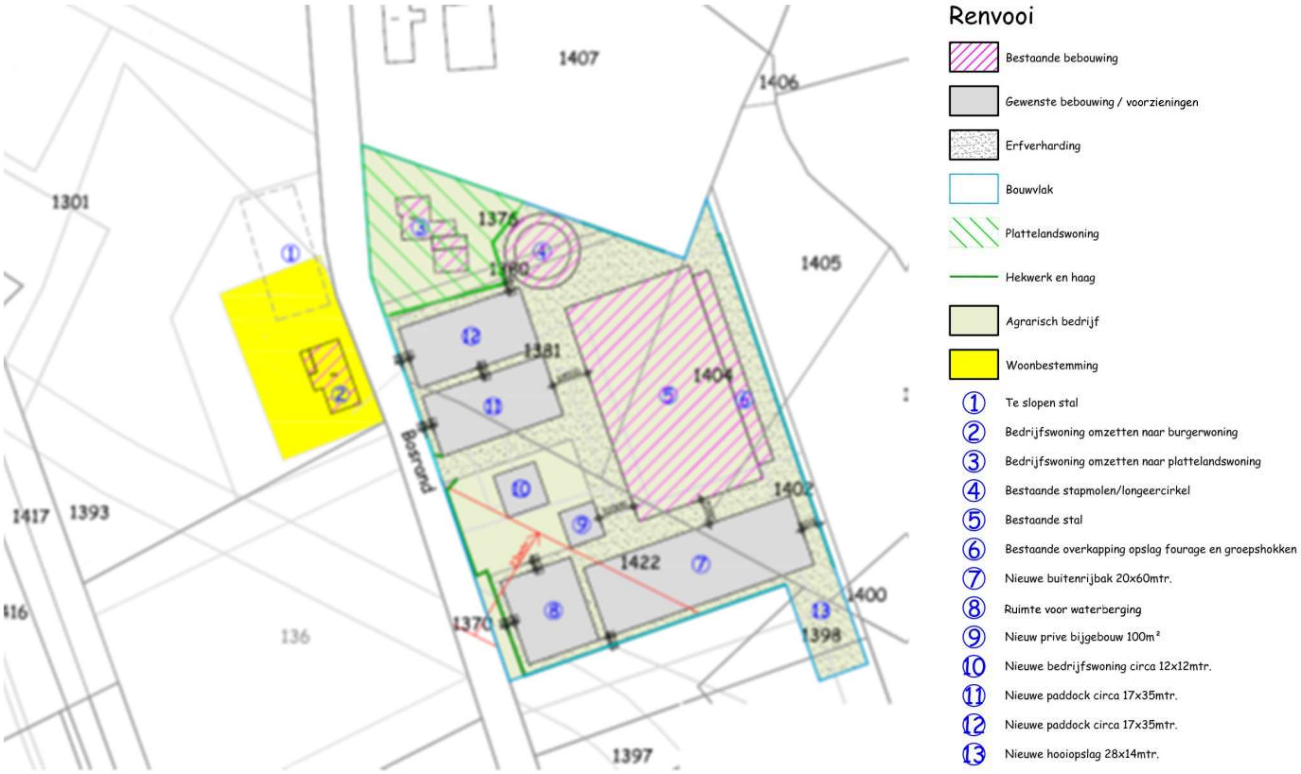

Plangebied Uilenbroek

- Wijziging bestemming van de gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming ‘Agrarisch’ naar ‘Natuur’. Dit ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei ten zuiden van de Bosrand 3 aan de natuurfunctie.
- Beëindiging agrarisch bedrijf Uilenbroek 8-13. Herbestemming van gekoppeld bouwvlak naar ‘Agrarisch’ en ‘Wonen’. Het gekoppelde agrarisch bouwvlak heeft nu een bouwvlak van 0,84 hectare. De resterende woonbestemming aan de Uilenbroek 8 krijgt een woonbestemming van 0,15 hectare. De aanwezige loods en de mestsilo worden gesloopt in het kader van ruimtelijke kwaliteitsverbetering ter compensatie van de ontwikkeling aan de Bosrand te Boxtel.
- Het wegens cultuurhistorische waarde inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden.

In onderstaande figuur is de beoogde situatie in het deelgebied Uilenbroek in beeld gebracht (uitsnede situatieschets):

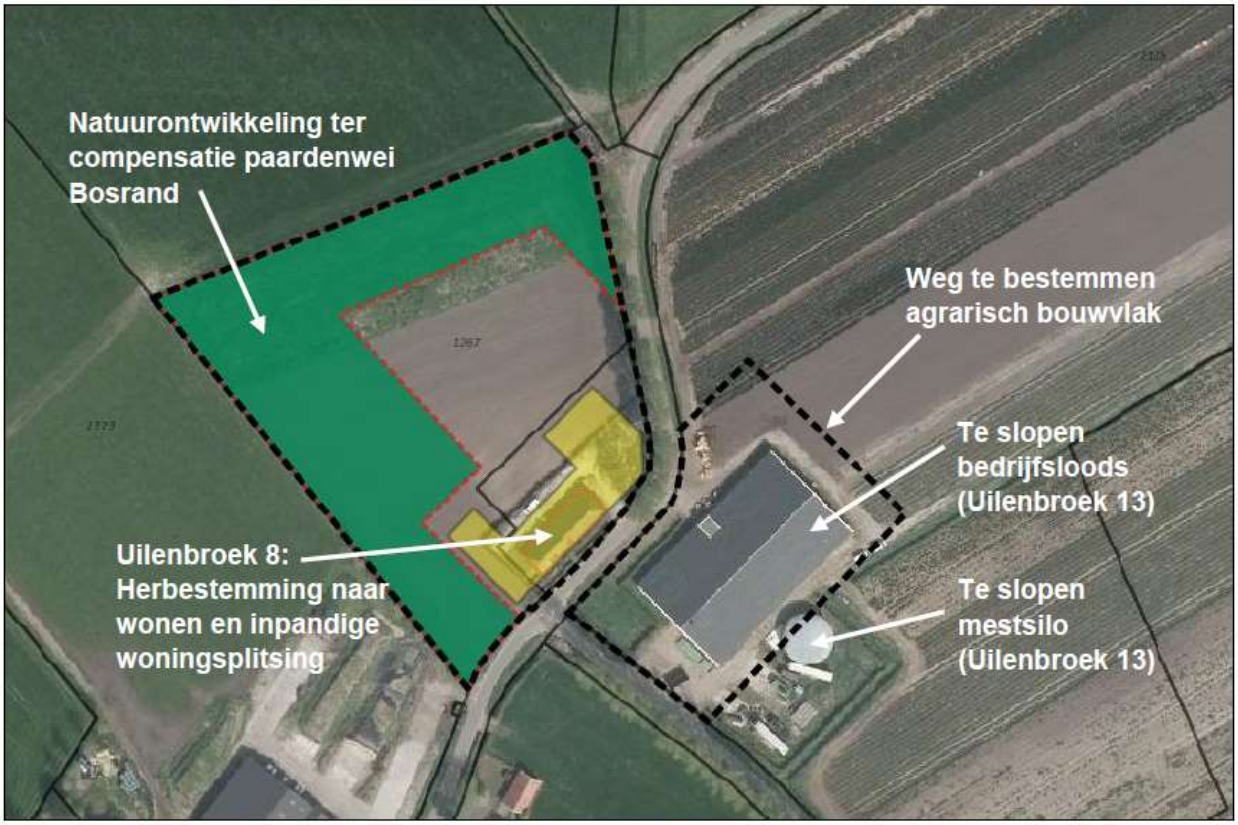

Beoogd resultaat

Een vastgesteld bestemmingsplan voor het juridisch en planologisch mogelijk maken van de beoogde ontwikkelingen ter plaatse van de Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel.

meewerkend boxtel

Argumenten

1.1 Het plan wordt gewijzigd vastgesteld op grond van de ingediende zienswijzen
Het ontwerpbestemmingsplan en de zakelijke omschrijving van de anterieure overeenkomst hebben ter inzage gelegen van vanaf 20 december 2023 tot en met dinsdag 30 januari 2024. Er zijn drie zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Alle drie de zienswijzen zijn tijdig ingediend en daarmee ontvankelijk. In de nota van zienswijzen en wijzigingen wordt inhoudelijk ingegaan op de zienswijzen en de voorgestelde wijzigingen naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen.

1.2 De zienswijzen en interne controle hebben geleid tot enkele wijzigingen
Naar aanleiding van de ingediende zienswijze hebben wij het plan besproken met de initiatiefnemer en is er extern advies gevraagd bij stikstofspecialisten van de Omgevingsdienst Brabant Noord (Odbn). Op basis van de adviezen van de Odbn wordt tegemoet gekomen aan een deel van de zienswijzen door:

- Aanpassingen van de stikstofberekeningen in bijlage 9 en bijlage 17 van de toelichting van zowel de bouw- als gebruiksfase. Hiervoor is het meest recente model van Aerius gebruikt (oktober 2024);
- Wijziging van de toelichting bij de berekeningen in bijlage 9 en bijlage 17 van de toelichting, rondom de gehanteerde referentiesituatie, mogelijke overige effecten, beweiding en bemesting.
- Aanpassing van de voorwaardelijke verplichtingen rondom stikstof in de regels door deze te verbreden naar alle activiteiten in plaats van sec het houden van een aantal dieren.
- Aanpassing van de regels, zodat op het te herbestemmen perceel van natuur naar agrarisch niet langer bemest mag worden. Hiermee worden de stikstofberekeningen waarbij bemesting weggenomen wordt en ingeruild wordt voor meer beweiding ook planologisch juridisch geborgd.

De Odbn heeft de aangepaste berekeningen en motiveringen namens de gemeente gecontroleerd en per brief hier een positief advies over uitgebracht. Hiermee is in voldoende mate aangetoond dat het plan niet zal leiden tot een negatieve invloed op nabijgelegen Natura-2000 gebieden zoals de Kampina ten aanzien van stikstofeffecten of andere overige effecten op het natuurgebied. Zie voor een uitgebreidere motivatie de nota van zienswijzen en wijzigingen in bijlage 1 bij dit voorstel.

2.1 De ontwikkeling past in de uitganspunten van de provinciale omgevingsverordening Noord-Brabant
Het ontwerp heeft ter inzage gelegen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en is in lijn met de uitgangspunten van de toen geldende omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Er is in het voortraject overleg geweest met de provincie en er is door de provincie geen zienswijze op het plan ingediend. Hiermee past het plan dus binnen de uitgangspunten van het provinciaal beleid.

2.2 De ontwikkeling past in de uitgangspunten van de Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 en van de Omgevingsvisie
De gemeente wil de aantrekkelijkheid van het buitengebied vergroten, sanering van het bedrijf aan de Uilenbroek 8-13 en aan de Bosrand 2 sluit aan op dit doel uit de Structuurvisie. Tevens draagt het behoud van de cultuurhistorische waardevolle boerderij aan de Uilenbroek 8 bij aan deze ambitie.

Het plan is gezien de lange doorlooptijd niet inhoudelijk getoetst aan de Omgevingsvisie voor de gemeente Boxtel. Wel is het plan getoetst aan het ambitiedocument en de vast te stellen Omgevingsvisie. Hieruit blijkt dat dit plan bijdraagt aan ambitie 5 voor een aangenaam leven: ‘Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen’. Dit plan draagt hier aan bij door ruimtelijke kwaliteitsverbetering in beide plangebieden en behoud van waardevolle cultuurhistorische waarden.

2.3 Kwaliteitsverbetering als uitgangspunt van het beleid is hier van toepassing
De belangrijkste reden om inhoudelijk medewerking te verlenen aan de plannen aan de Bosrand en de Uilenbroek is de kans om te komen tot ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het buitengebied. De initiatiefnemer heeft geconstateerd dat het toenmalige bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael-De Roond' voor de bedrijfsvoering van de paardenhouderij aan de Bosrand 2-3 niet logisch was. Naar aanleiding hiervan zijn gesprekken gevoerd om te komen tot een ruimtelijke kwaliteitsverbetering als ruil voor medewerking aan de plannen van initiatiefnemer. Naar aanleiding hiervan is in 2018 een positief principebesluit genomen op het principeverzoek om in ruil voor medewerking aan een herbestemming van de Bosrand 2-3 een sanering uit te voeren van het agrarisch bedrijf Uilenbroek 8-13 en aan de Bosrand 2. In dit bestemmingsplan is dit verder concreet uitgewerkt.

Binnen de beleidsregel 'kwaliteitsverbetering van het buitengebied' wordt dit bestemmingsplan gezien als een type categorie 3 ontwikkeling. Oftewel een ontwikkeling met de nodige landschappelijke impact waarvoor de strengste eisen gelden. In Bijlage 6 bij de toelichting van het bestemmingsplan is de totale berekening opgenomen (en toegelicht) voor de benodigde investering in de kwaliteitsverbetering landschap.

Deze kwaliteitsverbetering en compensatie in waardevermeerdering wordt gerealiseerd door:
- Verwijdering agrarisch bouwvlak Uilenbroek 8-13.
- Extra landschappelijke kwaliteitsverbetering landschap rondom Bosrand 2, 3 en ong.
- Sloop loods Uilenbroek 13, ter grootte van 2.162 m2.
- Sloop stal Bosrand 2, ter grootte van 515 m2.

2.4 De WUBBB heeft unaniem positief geadviseerd over de landschappelijke inpassing
Het plan omvat een landschappelijk inpassingsplan voor zowel het plangebied Bosrand als voor het plangebied Uilenbroek. Op 16 september 2020 zijn beide landschappelijk inpassingsplannen besproken door de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplannen Buitengebied Boxtel (WUBBB). De WUBBB heeft positief geadviseerd over de plannen, maar heeft aandacht gevraagd voor enkele details in het plan. De volgende aandachtspunten zijn meegegeven en hierna wordt aangegeven hoe hier invulling aan is gegeven:

- *Veranker de vereiste sloop in een overeenkomst zodat de plicht tot sloop ook gehandhaafd kan worden.*

Er zijn duidelijke sloopafspraken gemaakt in het bestemmingsplan met voorwaardelijke verplichtingen in de planregels. Daarnaast zijn er in de anterieure overeenkomst afspraken gemaakt. De afspraken komen er samenvattend op neer dan de stallen binnen 1 jaar en de mestsilo binnen 5 jaar na vaststelling van het bestemmingsplan moeten worden gesloopt.

- *Neem het landschappelijk inrichtingsplan van 2013 daar waar mogelijk is op in het nieuwe plan;*

Het bij dit bestemmingsplan opgestelde landschappelijke inpassingsplan is voor de plandelen die nu binnen dit bestemmingsplan zijn opgenomen opgesteld ter vervanging van het landschappelijk inpassingsplan uit 2013. Voor het landgoed dat buiten die bestemmingsplan valt, geldt het landschappelijk inpassingsplan (incl. beheerplan) uit 2013. Naar aanleiding van het advies van de Wubbb is de initiatiefnemer gevraagd om door een onafhankelijke partij een onderzoek uit te laten voeren naar de staat van het gehele landgoed, hierbij is gecontroleerd op het inrichtingsplan uit 2013 als zodanig is gerealiseerd en hoe het beheer is opgepakt. Deze controle sluit ook aan bij eerder gemaakte anterieure afspraken uit 2013. Uit dit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de landschappelijke elementen in het landgoed waren aangelegd, maar dat enkele elementen geheel of gedeeltelijk ontbraken. Ook het beheer was in enkele gevallen in strijd met het beheerplan.

In de anterieure overeenkomst tussen initiatiefnemers en College voor dit bestemmingsplan, is afgesproken dat alle uit dit rapport naar voren gekomen gebreken binnen het gehele landgoed, voor vaststelling van dit bestemmingsplan moesten worden hersteld. De gemeente heeft hier op toegezien.

Op 2 december 2024 heeft een uitgebreide veldcontrole plaatsgevonden van het gehele landgoed en hieruit blijkt dat de geconstateerde ontbrekende elementen opnieuw zijn aangeplant. Enkele kleine elementen ontbraken nog en stukken, zoals wandelpaden, waren nog onvoldoende beheerd. Veelal had dit te maken met andere grondeigenaren en of natte omstandigheden. Deze herstelacties zullen alsnog moeten plaatsvinden voorafgaand aan vaststelling, de initiatiefnemer is hierover geïnformeerd. Ter borging van gemaakte afspraken zal voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan een her controle plaatsvinden. De uitkomst van deze hercontrole verneemt u voor /op de InGespreksAvond van 21 januari 2025. Hiermee is voldoende invulling gegeven aan de gemaakte afspraken uit zowel 2013 als uit 2018.

In het reguliere handhaving- en toezicht zal wel aandacht nodig blijven voor het natuurlijk beheer van het gehele landgoed.

- *Niet het hele bestaande bouwblok is meegenomen in de voorgelegde plannen;*

Dit is aangepast naar aanleiding van het advies, alle bestaande bouwvlakken aan de Bosrand en Uilenbroek zijn in zijn geheel meegenomen in de plannen vanaf het ontwerp.

- *Omkadering van de hooiopslag versterken.*

Dit is aangepast in het landschappelijk inpassingsplan en akkoord bevonden.

2.5 Er is een Omgevingsdialoog uitgevoerd
Onderdeel van de planvoorbereiding was het uitvoeren van een omgevingsdialoog met directe omwonenden om ze in een vroegtijdig stadium te informeren en om wensen op te halen. Hieruit is gebleken dat er, behalve enkele wensen over de landschappelijke inpassing van een directe omwonende, geen grote bezwaren zijn tegen het planvoornemen.

In de omgevingsdialoog is de terreinbeheerder van de Kampina niet meegenomen, het is ook geen gebruikelijke praktijk om alle omliggende grondeigenaren hierbij te betrekken. Deze instantie heeft daarom via de zienswijze procedure alsnog gereageerd op het planvoornemen in samenwerking met regionale en provinciale Natuurgroepen.

3.1. Het kostenverhaal is geregeld via een anterieure overeenkomst en de plankosten zijn voldaan
De anterieure overeenkomst is door de initiatiefnemer akkoord bevonden, ondertekend en de plankosten zijn in 2023 voldaan. Het kostenverhaal bestaande uit gemeentelijke plan begeleidings- en procedurekosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Eventuele planschadekosten komen eveneens voor rekening van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer is voor eigen rekening en risico verantwoordelijk voor de realisatie van het bestemmingsplan, inclusief de landschappelijke inpassing en alle kwaliteit verbeterende maatregelen zoals sloop.

4.1 *Er zijn geen provinciale belangen in het geding door de gewijzigde vaststelling*
Bij gewijzigde vaststelling is in artikel 3.8 lid 4 Wro geregeld dat in afwijking van het 3e lid het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan pas zes weken na de vaststelling wordt bekendgemaakt. De gemeenteraad kan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant verzoeken om te verklaren dat zij geen bezwaar hebben tegen eerdere bekendmaking van de vaststelling dan de termijn van zes weken genoemd in artikel 3.8 lid 4 Wro. Doel hiervan is de vervolgprocedure te versnellen zodat de initiatiefnemer niet langer dan noodzakelijk hoeft te wachten. Voor de initiatiefnemer betekent dit een tijdswinst van ongeveer 4-5 weken, indien niet de termijn van zes weken hoeft te worden afgewacht.

meewerkend boxtel

Kanttekeningen

1.1 Ontwikkeling binnen grenzen van gebiedsgerichte aanpak Natura-2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen

In de zienswijze van de terrein beherende instantie en de Natuurgroepen is de gemeente erop gewezen dat het vergroten van een agrarisch bedrijf nabij de Kampina en het herbestemmen van natuur naar agrarische gronden in strijd is met de uitgangspunten van de gebiedsgerichte aanpak (vanaf nu GGA) voor de Kampina en Oisterwijkse Vennen. In de nota van zienswijzen wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Tot op heden wordt er gesproken over de inhoud van GGA Kampina, maar heeft er nog geen formele juridische besluitvorming over plaatsgevonden. Hierbij wijst de gemeente erop dat beide plangebied zijn gelegen buiten het Natura-2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen, maar beide wel binnen het deelgebied 'Essche Stroom' uit de GGA. Dit betekent dat beide plangebieden liggen in de beinvloedingszone rondom het Natura-2000 gebied en dat het daarom te verantwoorden is dat kwaliteitsverbetering binnen dit deelgebied wordt uitgevoerd. Hierbij is tevens rekening gehouden met het feit dat het ene plangebied (Bosrand) direct nabij het Natura-2000 gebied ligt en het andere gebied (Uilenbroek) op verdere afstand ligt. Voor een relatief kleine herbestemming zijn zware compenserende maatregelen gevraagd zoals de sanering van een geheel agrarisch bedrijf.

In algemene zin is het ook zo dat dit bestemmingsplan het eindresultaat is van een langlopende procedure vanaf 2018. Hierover zijn afspraken gemaakt met initiatiefnemers ruim voordat er werd nagedacht over een gebiedsgerichte aanpak voor de Kampina en Oisterwijkse Vennen.

Financiën

Voor dit plan zijn de financiële afspraken vastgelegd in een door initiatiefnemer ondertekende anterieure overeenkomst. De gemeente heeft hier alleen maar een faciliterende rol. De insteek bij de gemaakte afspraak is daarom dat het plan voor de gemeente kostenneutraal afgerond wordt.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Als er beroep wordt ingesteld treedt het bestemmingsplan wel in werking, tenzij er een verzoek om schorsing wordt ingediend bij de Voorzitter van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In dat laatste geval is het bestemmingsplan in ieder geval geschorst totdat op dat verzoek is beslist.

Als het bestemmingsplan in werking is getreden kan het college op basis hiervan een omgevingsvergunningen voor het onderdeel bouwen verlenen voor de bouw van de nieuwe woning en/of de loods en kan het plan worden uitgevoerd. Er is een voorwaardelijke verplichting opgenomen in het bestemmingsplan om te borgen dat de bedrijfsgebouwen tijdig moeten zijn gesloopt.

Communicatie

Wij publiceren het bestemmingsplan op de gebruikelijke (wettelijke) wijze. De communicatie over dit plan met initiatiefnemer verloopt schriftelijk.

De indieners van zienswijzen en de directe omgeving van het plangebied de Bosrand is door de gemeente schriftelijk worden geïnformeerd voorafgaand aan de behandeling van dit bestemmingsplan in de Gemeenteraad. Hierbij wordt aangesloten bij de omgevingsdialoog en de communicatie rondom het ontwerpbestemmingsplan.

De aanleiding hiervan is dat het project een lange voorgeschiedenis kent, met onder andere een handhavingsdossier waarbij diverse omwonenden zijn betrokken. Omdat er ook ruime tijd is geweest tussen het ontwerp en de vaststelling draagt een zorgvuldige communicatie ter voorbereiding aan de

meewerkend boxtel

vatstelling, inclusief het wijzen op de mogelijkheid tot inspraak, bij aan het voorkomen van onnodige beroepszaken bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Bijlagen

1 Nota van zienswijzen en wijzigingen ontwerpbestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’.
2 Verbeelding bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’
3 Regels bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’
4 Bijlagen bij regels bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’
5 Toelichting bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’
6 Bijlagen bij toelichting bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ excl. stikstofsberekeningen
7 Bijlage bij toelichting – stikstofberekening bijlage 9-2 Bosrand
8 Bijlage bij toelichting – stikstofberekening bijlage 9-3 Bosrand
9 Bijlage bij toelichting – stikstofberekening bijlage 9-4 Bosrand
10 Bijlage bij toelichting – stikstofberekening bijlage 17-2 Uilenbroek
11 Bijlage bij toelichting – stikstofberekening bijlage 17-3 Uilenbroek

Noot: vanwege versleuteling in de pdf bestanden kunnen de stikstofberekeningen niet samengevoegd worden met alle andere pdf bijlagen, vandaar dat deze los zijn opgenomen als bijlagen 7-11.

Boxtel, 10 december 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris, de burgemeester,

V.C. Fijneman R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Contactpersoon

Johan van der Heijden, teammanager Ruimtelijke Ontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1363946

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

Besluit

1. De ‘nota van zienswijzen en wijzigingen ontwerpbestemmingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ vast te stellen en hiermee de hierin benoemde zienswijzen ontvankelijk en deels gegrond en deels ongegrond te verklaren.
2. Het bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ met kenmerk (NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1) ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan met kenmerk (NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-OTW1) gewijzigd vast te stellen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen voor dit bestemmingsplan omdat het kostenverhaal anderszins is verzekerd, doordat met initiatiefnemer een anterieure overeenkomst is aangegaan.
4. De provincie Noord-Brabant vragen in te stemmen met eerdere bekendmaking van het vaststellingsbesluit.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier, de voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

Nota van Zienswijzen en Nota van wijzigingen

ONTWERPBESTEMMINGSPLAN
“Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel”

Boxtel
December, 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Beantwoording ontvangen zienswijzen 4
3. Wijzigingen bestemmingsplan 13
3.1 Correctieve aanpassingen n.a.v. de ingebrachte zienswijzen 13

1. Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan “Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel” heeft van woensdag 20 december 2023 tot en met dinsdag 30 januari 2024 voor een ieder ter inzage gelegen.

De terinzagelegging heeft zowel in papieren vorm in het gemeentehuis, als digitaal op de landelijke voorziening via www.ruimtelijkeplannen.nl plaats gevonden. De bekendmaking hiervan heeft op 19 december 2023 plaatsgevonden in het Gemeenteblad en in de lokale krant MooiBoxtel.

Tijdens de periode van terinzagelegging is een ieder in de gelegenheid gesteld om schriftelijk of mondeling een zienswijze in te dienen op het ontwerpbestemmingsplan. In totaal zijn drie zienswijzen ingediend met betrekking tot het bestemmingsplan “Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel”.

Daarnaast is het ontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening toegezonden aan diverse overlegpartners. Van deze overlegpartners is een formele reactie ontvangen van het Waterschap waarin zij hebben aangegeven te kunnen instemmen met het ontwerpbestemmingsplan.

In deze nota zijn de ontvangen zienswijzen samengevat en van een reactie van het college voorzien. In paragraaf drie van deze nota zijn alle eventuele aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan opgenomen.

2. Beantwoording ontvangen zienswijzen

In de onderstaande opsomming behandelen we de ingekomen zienswijzen inhoudelijk. De ontvangen zienswijzen zijn samengevat en vervolgens van een antwoord voorzien. Alle zienswijzen zijn geanonimiseerd.

Volgnummer : 1
Ingekomen : 22 januari 2024

Ontvankelijkheid:
De zienswijze is binnen de inzagetermijn ontvangen en als zodanig is de ingediende zienswijze ontvankelijk.

Samenvatting zienswijze:
1.1
In het landschappelijk inpassingsplan is een bestaande bomenrij ter hoogte van de woning Bosrand 4 ingetekend. Dit is feitelijk onjuist, er staan hier geen bomen.

1.2
In het landschappelijk inpassingsplan is een aan te planten bomenrij opgenomen ter hoogte van de woning Bosrand 4. Deze nieuwe bomenrij belemmert het uitzicht vanuit de woning en dit wordt als onwenselijk ervaren. Het verzoek is om deze bomenrij te laten vervallen in het plan.

1.3
Uit het ontwerpbestemmingsplan blijkt dat er in het uit te breiden bouwvlak van de paardenhouderij Bosrand 3 aan de zuidzijde een opslagvoorziening is gepland voor hooibalen. Indiener begrijpt de behoefte aan opslag van hooibalen, maar verzoekt om de opslag afhankelijk te maken van de te realiseren tweede bedrijfswoning op het bedrijf. Als de bedrijfswoning niet wordt gerealiseerd dan is er geen noodzaak voor deze opslag buiten het bestaande bouwvlak volgens indiener.

Beantwoording:
Voorafgaand aan het indienen van de zienswijze is er mondeling overleg geweest met de projectleider van de gemeente over deze bezwaren. In dit overleg is afgesproken dat indieners een zienswijze zouden indienen zodat hun bezwaren integraal kunnen worden afgewogen en een plek kunnen krijgen in de gehele planologische procedure. Hierna volgt de schriftelijke reactie van de gemeente op de zienswijze:

1.1
In het landschappelijk inpassingsplan in bijlage 5 bij de toelichting en bijlage 2 bij de planregels is een tekening opgenomen van de voorgestelde landschappelijke inpassing (figuur 13). In die tekening zijn indicatief omliggende laan(bomen) opgenomen langs de Bosrand. Naar aanleiding van de zienswijze is gecontroleerd of deze bestaande bomen correct zijn weergegeven in het landschappelijk inpassingsplan.

Hieruit is gebleken dat een op de tekening gevisualiseerde bestaande boom aan de zijde van de Bosrand 4 niet correct is weergegeven. Deze gevisualiseerde bestaande bomen zijn echter slechts ter illustratie en staan feitelijk los van de voorgestelde landschappelijke inpassing en beoordeling hiervan door de gemeente. Er is dan ook geen reden om het landschappelijk inpassingsplan hierop aan te passen.

1.2
De geplande bomenrij ten oosten van de Bosrand op grond van initiatiefnemers is een belangrijk element van de gehele landschappelijke inpassing van het uit te breiden bedrijf. Aan weerszijden van de weg ter hoogte van de Bosrand 4 is nu geen laanbeplanting aanwezig zoals indieners zelf ook hebben ingebracht. Herstel en versterking van deze laanstructuur langs de Bosrand wordt gezien als een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Hiervoor worden in totaal 15 nieuwe bomen aangeplant op zeer ruime plantafstand van 8-10 meter. De afstand tussen de voorgevel van de woning Bosrand 4 en de voorgestelde nieuwe bomen is 17 meter. Hiertussen ligt ter plaatse van de

woning een verharde weg (de Bosrand) met aan weerszijden een sloot. In de voortuin van de Bosrand 4 zijn ook landschappelijke elementen aanwezig zoals een haag en leibomen.

Gezien de feitelijke omstandigheden zoals hiervoor omschreven, is het niet de verwachting dat het uitzicht op enige mate negatief wordt beïnvloed door deze bomenrij. Het betreft een belangrijk onderdeel van de landschappelijke inpassing en daarom wordt alles afwegende, niet tegemoet gekomen aan de wens van initiatiefnemers om het landschappelijk inpassingsplan te wijzigen.

1.3
De afstand tussen de voorgestelde voervoorziening aan de zuidzijde van het bouwvlak en de voorgevel van de Bosrand 4 is meer dan 90 meter. De voervoorziening zal landschappelijk worden ingepast door houtsingels en landschapsbomen en zal in de praktijk niet of nauwelijks zichtbaar zijn vanaf de woning Bosrand 4. Het afhankelijk maken van de realisatie van de voervoorziening aan het wel of niet oprichten van de bedrijfswoning zou de bedrijfsontwikkeling van het bedrijf onnodig belemmeren en hiervoor zijn geen zwaarwegende redenen aangedragen.

Alles afwegende, valt voor de gemeente niet in te zien waarom de bedrijfsontwikkeling van het bedrijf verder beperkt zou moeten worden. Hierbij tekent de gemeente aan dat het vaste jurisprudentie is dat er geen recht op vrij uitzicht is en er met de landschappelijke inpassing voldoende rekening is gehouden met de belangen van omwonenden. Er wordt daarom niet tegemoet gekomen aan de wens van initiatiefnemers om het bestemmingsplan op dit punt te wijzigen.

Conclusie:
Zienswijze nummer 1 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan of het bijbehorende landschappelijk inpassingsplan.

Volgnummer : 2
Ingekomen : 27 januari 2024

Ontvankelijkheid:
De zienswijze is binnen de inzagetermijn ontvangen en als zodanig is de ingediende zienswijze ontvankelijk.

Samenvatting zienswijze:
1.1
Indiener wijst erop dat voor de paardenhouderij aan de Bosrand 3 paardenmest wordt opgehaald door vrachtwagen combinaties. Deze vrachtwagens worden soms afgekoppeld en tijdelijk geparkeerd langs de openbare weg De Roond. Dit leidt volgens indiener tot gevaarlijke verkeerssituaties. Tevens is het in het verleden gebeurd dat hierdoor vaste mest is afgevallen van de vrachtwagens en is achtergelaten. Het verzoek van indiener is dat het afkoppelen en tijdelijk parkeren van deze vrachtwagens op eigen terrein gebeurd van de initiatiefnemers aan de Bosrand 3.

Beantwoording:
1.1
Feitelijk betreft deze zienswijze een klacht over de bedrijfsvoering van de paardenhouderij. De initiatiefnemers zijn geïnformeerd over deze zienswijze en hebben toegezegd dat de bedrijfsvoering hierop is aangepast. Er is afgesproken dat deze vrachtwagens niet meer tijdelijk worden geparkeerd in de berm om gevaarlijke verkeerssituaties te voorkomen en om te voorkomen dat er verontreiniging plaats vindt van de berm door verlies van lading.

Indien indiener van de zienswijze opnieuw een dergelijke klacht heeft dan kan deze gemeld worden bij de gemeente en dan kan de gemeente hierop toezien en waar nodig handhavende acties ondernemen.

Conclusie:
Zienswijze nummer 2 leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Volgnummer : 3
Ingekomen : 30 januari 2024

Ontvankelijkheid:
De zienswijze is binnen de inzagetermijn ontvangen en als zodanig is de ingediende zienswijze ontvankelijk.

Samenvatting zienswijze:
1.1
Indieners maken bezwaar tegen de uitbreiding van het bouwvlak van de paardenhouderij Bosrand 3, ten koste van de bestemming natuur. Dit zorgt naar oordeel van de indieners voor een intensivering van het gebruik in deze overgangszone nabij de Kampina. Indieners wijzen erop dat de natuur in de Kampina ernstig onder druk staat van onder andere stikstofdepositie, verdroging en recreatie. Tevens wijzen zij erop dat er op zowel Nationaal (NPLG) als Provinciaal (BPLG), belangrijke doelen zijn geformuleerd om de Natura-2000 gebieden zoals de Kampina en Oisterwijkse Vennen (hierna: Kampina) te herstellen en verbeteren.

Uit het beleid volgt volgens indieners dat stikstofreductie en het principe van 'water en bodem sturend' leidend zijn. Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt in het beleid dat functies in overgangsgebieden rondom Natura-2000 gebieden 'ten dienste moeten staan voor het natuur- en waterherstel'. Afsluitend wijzen de indieners op de gebiedsgerichte aanpak van het Natura-2000 gebied De Kampina, waar de gemeente Boxtel aan deelneemt.

1.2
Indieners wijzen de gemeente erop dat de compenserende natuur kilometers verderop is gelegen en geen waarde heeft voor de Kampina, waardoor er dus een verslechtering ontstaat. Hierdoor zorgt het plan voor een negatieve invloed op de natuur, terwijl deze juist verstrekt moet worden.

1.3
Er wordt op gewezen dat de uitgevoerde stikstofberekeningen erop duiden dat er sprake is van een op onjuiste wijze verkregen Natuurvergunning voor de paardenhouderij Bosrand 3. Dit wordt onderbouwd aan de hand van drie punten:

a. *De planologische referentiesituatie is onjuist*
   Er is in de berekeningen uitgegaan van de vergunde situatie in het kader van het milieu/natuur spoor in plaats van de feitelijk gerealiseerde situatie op basis van het ruimtelijke spoor (zijnde het vigerende bestemmingsplan). Hierbij wordt gewezen op jurisprudentie waaruit blijkt dat de milieuvergunning niet relevant is voor de planologisch legale situatie. Voor de planologische referentiesituatie moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden uit het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'. Volgens indieners volgt uit dit bestemmingsplan dat ter plaatse van Bosrand 3 geen gebruiksgerichte paardenhouderij is toegestaan. Hierbij wordt gewezen op de planregel 3.1 in combinatie met de begripsomschrijving van een 'Agrarisch bedrijf'. Daarnaast wordt gewezen op de voorwaarde uit het bestemmingsplan rondom de eis van grondgebondenheid van 0,6 GVE/hectare die beperkend zou werken voor het bedrijf. De planologische referentiesituatie zou daarmee onjuist zijn gehanteerd.

   Indieners wijzen erop dat niet eerder een Passende beoordeling is gemaakt voor de planologische referentiesituatie, zijnde het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'. Naar oordeel van initiatiefnemers zou de uitbreiding van een paardenhouderij aan de Bosrand 3 daarom een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling zijn, waarvoor een voortoets en een passende beoordeling had moeten maken.

b. *Passende beoordeling referentiesituatie ontbreekt*

   Indieners benoemen in de zienswijze dat de paardenhouderij voor de Bosrand 2 en 3 een natuurvergunning uit 2016 heeft voor maximaal 1,59 mol/ha/jaar stikstofdepositie met een emissie van 112,6 kg NH3/jaar. In het kader van deze natuurvergunning is extern gesaldeerd met een veehouderij aan De Roond 6. Er wordt op gewezen dat er in deze natuurvergunning een verklaring ontbreekt dat dit bedrijf daadwerkelijk zou zijn beëindigd met het houden van dieren. Bovendien wordt erop gewezen dat in de beschikking zelf de verklaring niet is

verwerkt. Hiermee is de externe saldering volgens indieners onnavolgbaar, omdat niet duidelijk is met welke diercategorie wordt gesaldeerd en hoeveel dierplaatsen en bijbehorende emissies met de gedeeltelijke intrekking zijn vervallen. Bovendien ontbreekt in de bijlage bij de beschikking een verschilberekening van de depositie, er is enkel een berekening bijgevoegd van de beoogde situatie. Hierdoor valt niet uit deze beschikking af te leiden of deze externe saldering afdoende was als mitigerende maatregel in het kader van deze natuurvergunning.

Ten tweede wijzen indieners erop dat in het kader van de natuurvergunning uit 2016 nog vanuit werd gegaan dat significante effecten van stikstofdepositie op het leefgebied van beschermde vogelsoorten in het deel van De Kampina dat is aangewezen als Vogelrichtlijngebied waren uitgesloten. Hierbij werd deze conclusie mede gebaseerd op het Alterra-rapport 2359. Uit de uitspraak van de Afdeling van 20 juli 2016 blijkt dat deze verwijzing naar dit Alterra rapport voor wat betreft een passende beoordeling geen stand houdt.

Ten derde wordt erop gewezen dat in de natuurvergunning een beoordeling ontbreekt van de mogelijke effecten van stikstofdepositie op de leefgebieden van beschermde vogelsoorten in het Natura 2000 gebied Kampina. Hierdoor zou onvoldoende duidelijk zijn of door de betrokken beheermaatregelen de negatieve effecten van de beoogde activiteit in het kader van deze natuurvergunning in voldoende mate kunnen worden voorkomen. Afsluitend is daardoor niet verzekerd dat de kenmerken van dit Natura-2000 gebied niet zullen worden aangetast.

c. *Passende beoordeling nieuwe situatie ontbreekt*
Indieners geven aan dat de uitbreiding van het aantal dieren niet is voorzien van een passende beoordeling. Hierbij wordt gewezen op het feit dat de berekeningen van de stikstofeffecten van de huidige vergunning (Natuurvergunning 2016) zijn uitgevoerd met het model AAgro-Stacks versie 1.0 en er wordt geconstateerd dat dat model al lang is achterhaald. Er wordt gewezen op het AquaPri-arrest van het Hof van justitie waaruit blijkt dat een eerdere foutieve beoordeling of onopgemerkte fout niet als basis kan dienen voor een nieuwe toestemming. Er dient daarom bij de vergunningverlening met de meest actuele versie van het model Aerius worden gewerkt. Een passende beoordeling had daarom onderdeel moeten zijn van de voorbereiding van het bestemmingsplan. Deze passende beoordeling ontbreekt en had wel uitgevoerd moeten worden zo stellen de indieners. Hierbij wordt gewezen op de jurisprudentie waaruit volgt dat: *'een bestemmingsplan dat afzonderlijke significante gevolgen kan hebben voor een Natura-2000 gebied, uitsluitend kan worden vastgesteld als op grond van een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van een Natura-2000 gebied niet zal aantasten'*. Indieners wijzen erop dat de voorgestelde ontwikkeling en uitbreiding van het bedrijf met 21 dieren niet passend is beoordeeld en dat daarom het bestemmingsplan en voorschrift 4.5.3 in stand kan blijven, omdat dit leidt tot een toename van emissie en bijbehorende stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden.

1.4
Er is geen passende beoordeling uitgevoerd naar andere effecten dan stikstofdepositie van de plannen op het Natura-2000 gebied Kampina. Hierbij wordt gewezen op gevolgen van het plan op het gebied van lichthinder, geluid, trillingen, verstoring, verdroging en barrièrewerking en versnippering. Oftewel de externe werking van het plan op dit Natura-2000 gebied en op het Natuurnetwerkbrabant (NNB). In de ogen van de indieners gaat het hierdoor dus om een ontwikkeling die de ecologische waarden en kenmerken van zowel het Natura-2000 gebied als het NNB gebied aantasten.

1.5
Het perceel ten zuiden van de paardenhouderij Bosrand 3 die wordt omgezet van een natuurbestemming naar een agrarische bestemming is niet meegenomen in de QuickScan ecologie voor soorten zoals uitgevoerd in het kader van dit bestemmingsplan. Er is daardoor niet met zekerheid te stellen dat er geen significante effecten kunnen optreden op Natura-2000 gebieden.

Er wordt op basis van deze argumenten verzocht om het bestemmingsplan niet vast te stellen.

Beantwoording:

1.1

De bezwaren van de indieners tegen de uitbreiding van het bedrijf Bosrand 3 nabij het Natura-2000 gebied zijn gezien de natuurbelangen waar zij voor opkomen begrijpelijk. De gemeente heeft echter een totale integrale ruimtelijke afweging te maken en bovendien is zij gebonden aan eerder gemaakte afspraken. Zoals aangegeven in de toelichting bij het bestemmingsplan betreft dit een langlopende planologische procedure.

De initiatiefnemer heeft al vrij snel nadat het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael-De Roond' onherroepelijk was, geconstateerd dat de planologische opzet van de paardenhouderij aan de Bosrand 2-3 voor zijn bedrijfsvoering niet logisch was. Naar aanleiding hiervan zijn gesprekken gevoerd om te komen tot een ruimtelijke kwaliteitsverbetering, in ruil voor medewerking aan de plannen van initiatiefnemer. Naar aanleiding hiervan is in 2018 een positief principebesluit genomen op het principeverzoek om in ruil voor medewerking aan een herbestemming van de Bosrand 3 een sanering uit te voeren van het agrarisch bedrijf Uilenbroek 8-13. In dit bestemmingsplan is dit verder concreet uitgewerkt.

Binnen de beleidsregel 'kwaliteitsverbetering van het buitengebied' wordt dit bestemmingsplan gezien als een type categorie 3 ontwikkeling. Oftewel een ontwikkeling met de nodige landschappelijke impact waarvoor de strengste eisen gelden. In Bijlage 6 bij de toelichting van het bestemmingsplan is de totale berekening opgenomen (en toegelicht) voor de benodigde investering in de kwaliteitsverbetering landschap.

Deze kwaliteitsverbetering en compensatie in waardevermeerdering wordt gerealiseerd door:

- *Verwijdering agrarisch bouwvlak Uilenbroek 8-13.*
- *Extra landschappelijke kwaliteitsverbetering landschap rondom Bosrand 2, 3 en ong.*
- *Sloop loods Uilenbroek 13, ter grootte van 2.162 m2.*
- *Sloop stal Bosrand 2, ter grootte van 515 m2.*

In deze afweging speelt mee dat beide delen van het plangebied, alhoewel niet op dezelfde afstand liggen van De Kampina, maar wel beide in de in de gebiedsgerichte aanpak aangewezen beïnvloedingszone rondom de Kampina liggen. De ligging van zowel het uit te breiden bedrijf (Bosrand 3) als het te saneren bedrijf (Uilenbroek 8-13) zijn gelegen binnen het deelgebied 'Essche Stroom' van de gebiedsgerichte aanpak van de Kampina. Het is dan ook niet onlogisch of in strijd met de gebiedsgerichte aanpak om natuurcompensatie aan te leggen binnen deze beïnvloedingszone.

Dat in de loop der tijd inzichten veranderen, zoals de opstart van de gebiedsgerichte aanpak van de Kampina in 2021, betekent niet dat alle door de gemeente gemaakte afspraken uit het verleden worden opengebroken. In de gebiedsgerichte aanpak gaat het niet alleen om herstel van natuurwaarden maar ook om perspectief bieden voor ondernemers. Er zijn specifieke opgaven geformuleerd binnen deze gebiedsgerichte aanpak:

- *het versterken van (het netwerk van) natuurgebieden;*
- *het ontwikkelen van toekomstbestendige landbouw;*
- *het verbeteren van de beschikbaarheid en kwaliteit van water en de vitaliteit van de bodem;*
- *het geven van een nieuwe economische impuls;*
- *het ontwikkelen van duurzame energievoorziening;*
- *het vergroten van de (be)leefbaarheid;*
- *het bijdragen aan de stikstofreductie.*

Het bedrijf aan de Bosrand 3 betreft in deze een 'productiegerichte paardenhouderij' gericht op het fokken en africhten van paarden. Het bedrijf is geen 'gebruiksgerichte paardenhouderij' die in hoofdzaak is gericht op recreatie. Dit gebruik is in het bestemmingsplan ook geborgd in de planregels.

Planologische uitbreiding van dit bedrijf van 0,8 naar 1,18 hectare draagt bij aan het schetsen van perspectief voor dit bedrijf. Het bedrijf staat centraal in het gehele Landbouwlandgoed 'Bloemendael' van 22,7 hectare. Dit landgoed bestaat uit landbouw en natuurgronden die beheert worden in het kader van de bedrijfsuitvoering van dit bedrijf. Denk hierbij aan beweiding door paarden maar ook aan het produceren van ruwvoer voor de paarden.

Dat het bedrijf vanuit dierenwelzijnsvraagstukken behoefte heeft aan de mogelijkheid om de gronden ten zuiden bij het bedrijf te gebruiken voor het laten loslopen van paarden is voorstelbaar. Dit gebruik, zoals reeds feitelijk langjarig aanwezig, is feitelijk in strijd met de natuurbestemming op het perceel. De herbestemming van deze 0,82 hectare wordt een-op-een gecompenseerd door natuur op grotere afstand van Kampina, maar binnen het deelgebied 'Essche stroom'.

Daarnaast vindt er een sanering plaats van het gekoppelde deel van het bouwvlak ter plaatse van de woning Bosrand 2, dit is een deel van het voormalige bouwvlak dat ook dicht bij de Kampina gelegen was. Er vindt ook een sanering plaats van een agrarisch bedrijf aan de Uilenbroek 8-13. Hiermee neemt het aantal agrarische bedrijven binnen het deelgebied 'Essche stroom' ook feitelijk af. De sanering van dit bedrijf, geeft hiermee ook ruimte en perspectief voor andere agrarische ondernemers in dit deel van de 'Essche stroom' om hier hun bedrijfsvoering verder te kunnen extensiveren. Dit draagt in belangrijke mate bij aan de opgaven in de gebiedsgerichte aanpak.

Alles afwegende draagt dit plan naar oordeel van de gemeente bij aan de opgaven van de gebiedsgerichte aanpak en krijgt de initiatiefnemer de ruimte om het bestaande bedrijf binnen de bestaande strenge kaders (bedrijfsomvang, dieraantallen enz.) te optimaliseren.

1.2
Het is correct dat de voorgestelde natuurcompensatie van 0,82 hectare op grotere afstand van het Natura-2000 gebied is gelegen dan de bestaande natuurbestemming ten zuiden van de locatie Bosrand 3. Echter was de bestaande situatie (intensieve beweiding ten behoeve van dierenwelzijn paardenhouderij) niet in lijn met het toegestane planologische gebruik zoals geregeld in het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'.

Het wegbestemmen van het deel van het bedrijf aan de Bosrand 2, het sanering van het agrarisch bedrijf Uilenbroek 8-13, het een-op-een compenseren van de natuurbestemming en versterking van gehele ruimtelijke kwaliteit door het treffen van extra landschappelijke maatregelen is naar oordeel van de gemeente voldoende compensatie om mee te kunnen werken aan deze plannen.

De gemeente wijst er hierbij op dat reeds in de beantwoording onder 1.1 is aangegeven dat alle delen van het plangebied zijn gelegen binnen het deelgebied 'Essche stroom' en dat hiermee de voorgestelde natuur op de voorgestelde locatie aan de Uilenbroek weldegelijk voldoende natuurwaarde heeft om te kunnen fungeren als compensatie.

1.3
Wij zullen per onderdeel reageren op de argumenten a-c in de zienswijzen.

a. *De planologische referentiesituatie is onjuist*

In de motivering in bijlage 9 bij de toelichting is naar aanleiding van dit deel van de zienswijze gemotiveerd dat het feitelijk aanwezig gebruik van een productiegerichte paardenhouderij was toegestaan onder het regime van het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'. Aanvullend hierop wijst de gemeente erop dat in dit bestemmingsplan ter plaatse van Bosrand 3 een 'agrarisch bedrijf' was toegestaan. In de begripsomschrijving van dit bestemmingsplan is een 'agrarisch bedrijf' gedefinieerd als: "een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen (houtteelt en boomkwekerijen daaronder begrepen en/of door middel van het houden van dieren, niet zijnde: een glastuinbouwbedrijf of een gebruiksgerichte paardenhouderij". Er is in voldoende mate aangetoond en dit is ook bevestigd door de Agrarische beoordelingscommissie dat er in dit geval geen sprake is van een gebruiksgericht maar productiegerichte paardenhouderij.

Hiermee volgt de gemeente, mede op advies van de Odbn, de indieners ook niet dat er sprake zou zijn aan een onjuiste planologische referentiesituatie.

b. *Passende beoordeling referentiesituatie ontbreekt*

De natuurvergunning voor deze paardenhouderij uit 2016 maakt geen onderdeel uit van deze planologische procedure en de rechtmatigheid hiervan kan niet via deze procedure van het bestemmingsplan worden aangevochten. Hiervoor had indiener beroep aan moeten tekenen bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant. Dat is in het kader van deze procedure niet gebeurd zo

blijkt uit deze beschikking. Hiermee is deze natuurvergunning onherroepelijk. De inhoudelijke bezwaren tegen de externe saldering in het kader van deze vergunning behoeven dan ook geen bespreking en doen naar oordeel van de gemeente niet ter zake.

De referentiesituatie is voor het bestemmingsplan de feitelijk aanwezig legaal toegestane situatie. Naar aanleiding van deze zienswijze is de motivering in bijlage 9 bij de toelichting en de toelichting over wat de feitelijk legaal toegestane situatie is, nader uiteengezet. Er is hierbij voldoende aangetoond aan de hand van dierregistratie dat de maximaal toegestane aantallen dieren op zowel het milieu als natuur spoor (Nb vergunning 2016+ PAS Melding) feitelijk zijn gehouden ten tijde van het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan.

c. Passende beoordeling nieuw situatie ontbreekt

Het klopt dat er geen passende beoordeling voor de beoogde (nieuwe) situatie is opgesteld in het kader van de voorbereiding van het voorliggende bestemmingsplan. Hierbij is aangesloten bij de werkwijze van een zogenaamde 'voortoets'. Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten van stikstofdepositie op kwetsbare natuur kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen passende beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunning plichtig. De beoordeling hiervan wordt gedaan in de voortoets.

De mogelijke effecten van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen op de Natura 2000-gebieden in de beide deelgebieden zijn onderzocht in respectievelijk Bijlage 9 (Bosrand) en Bijlage 17 (Deelgebied Uilenbroek). Op grond hiervan is door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxtel besloten dat er geen aanleiding is om een milieueffectrapportage op te stellen (incl. passende beoordeling).

Er zijn ter voorbereiding op het ontwerpbestemmingsplan met het model Aerius berekeningen gemaakt. Daaruit blijkt dat zowel de beoogde bouw- als gebruiksfase niet leidt tot een toename aan stikstofdepositie op omliggende Natura-2000 gebieden. Naar aanleiding van deze zienswijze, zijn deze berekeningen nogmaals aan een kritische toets onderworpen door de Omgevingsdienst Brabant Noord (Odbn). Op grond hiervan zijn de berekeningen aangepast (zie voor de wijzigingen paragraaf 3.1 in deze nota). Deze berekeningen zijn gemaakt met de meest recente versie van het model Aerius (versie oktober 2024). Afsluitend zijn deze berekeningen opnieuw beoordeeld door de Odbn en hieruit blijkt dat de beoogde situatie in zowel bouw- als gebruiksfase niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op omliggende Natura-2000 gebieden.

Er is hiermee in het kader van de voortoets voldoende aangetoond dat de beoogde situatie niet leidt tot significante gevolgen voor omliggende Natura-2000 gebieden. Er is daarom ook geen reden om een volledige passende beoordeling uit te voeren voor dit bestemmingsplan naar oordeel van de gemeente.

1.4
Het klopt dat er geen passende beoordeling is uitgevoerd naar zogenaamde overige effecten van het plan (uitbreiding bedrijf en herbestemming van natuur naar agrarisch). Er is wel een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling voor het plan aangeleverd in november 2023. Hierin wordt uitgebreid gereflecteerd op de mogelijke overige effecten van het plan op het nabijgelegen Natura-2000 gebied de Kampina. De notitie is door de beleidsmedewerker natuur- en landschap van de gemeente Boxtel beoordeeld, dat is een ter zake deskundige ecoloog. De ecoloog heeft ingestemd met de analyse en conclusies en er was dan ook voor de gemeente geen aanleiding om op grond van overige effecten een passende beoordeling op te leggen aan initiatiefnemers. Dit is formeel bevestigd in het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders ter voorbereiding aan de ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan.

Indieners van de zienswijze dragen in de zienswijze geen feiten of omstandigheden aan op grond waarvan de gemeente nu tot een andere conclusie zou zijn gekomen. Er is dan ook geen aanleiding om naar aanleiding van dit onderdeel van de zienswijze het bestemmingsplan te wijzigen.

1.5
Het klopt dat in de quick scan ecologie zoals opgenomen in bijlage 7 bij de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan geen aandacht is besteed aan de herbestemming van het perceel van 0,82 hectare van natuur naar agrarisch. Hier was ook geen aanleiding toe of noodzaak voor omdat het gaat om het planologisch toegestane gebruik in lijn te brengen met het reeds langjarig aanwezig feitelijke

gebruik als weiland voor relatief intensieve begrazing. Aangezien niet beoogd werd het feitelijk gebruik te wijzigen is er geen aanleiding gezien om dit ongewijzigde gebruik ecologisch te laten beoordelen.

Conclusie:
Zienswijze nummer 3 is deels gegrond en leidt tot een wijziging van het bestemmingsplan voor zover het betreft de motiveringen van de stikstofberekeningen, incl. de gehanteerde referentiesituatie. Daarnaast zijn alle stikstofberekeningen opnieuw uitgevoerd op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten zoals verwerkt in Aerius versie oktober 2024. Dit betreffen bijlage 9 en 17 bij de toelichting. De Odbn heeft de berekeningen namens de gemeente gecontroleerd en hier per brief een positief over uitgebracht.

Ter borging van de wijzigingen is in de planregels een wijziging doorgevoerd in de stikstofregel in artikel 4.5.3 en is een algemene stikstofregel in artikel 21.1 toegevoegd. Hiermee is beoogd om te borgen dat alle activiteiten in het kader van het planspoor binnen het plangebied, zowel bouw- als gebruiksactiviteiten niet mogen leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de gehanteerde referentiesituatie.

3. Wijzigingen bestemmingsplan

3.1 Correctieve aanpassingen n.a.v. de ingebrachte zienswijzen

Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen worden de volgende correctieve aanpassingen in de regels of verbeelding opgenomen:

Toelichting

1. Er zijn kleine tekstuele wijzigingen doorgevoerd zoals verwijzingen naar bijlagen en een update van de inhoudsopgave.
2. Paragraaf 5.3 is aangevuld met een motivering van de wijziging van de algemene gebruiksregels op pagina 112 ten aanzien van de stikstofregels in het plan.
3. Paragraaf 6.2.4 is aangevuld op basis van de ontvangen zienswijzen en doorgevoerde wijzigingen.
4. De bijlagenlijst op pagina 115 is aangevuld met de nota van zienswijzen en bijlagen in bijlage 19.

Bijlagen bij de toelichting

1. Aanpassing notitie en stikstofberekeningen in bijlage 9, met daarbij de volgende specifieke wijzigingen:

   Bijlage 9-1 is geüpdatet (toelichting) met daarin de volgende wijzigingen:
   a. Versie motivering aangepast naar november 2024.
   b. Aanvullende motivering dat referentiesituatie van een gebruiksgerichte paardenhouderij was toegestaan in het vigerende bestemmingsplan;
   c. Motivering is deels herschreven ten aanzien van de gehanteerde referentiesituatie in de stikstofberekeningen, waarbij motivering gericht is op legaal, feitelijk aanwezig gebruik in plaats van vergund gebruik.
   d. Aanvullende motivering rondom mogelijke 'overige effecten' van de bedrijfsactiviteiten en herbestemmingen op omliggende Natura-2000 gebieden.
   e. Aanvullende motivering van de referentiesituatie waarbij de Melding Activiteitenbesluit uit 2023 is meegenomen voor het bedrijf Bosrand 2-3.
   f. Aanvullende motivering ten aanzien van gewijzigde wetenschappelijke inzichten over het meenemen van 'koude starts' in Aerius berekeningen vanaf oktober 2024. Zowel in de bouw- als gebruiksfase zijn deze meegenomen.
   g. Aanvullende motivering over de gehanteerde rekensystematiek rondom beweiden en bemesten.

   Bijlagen 9-2, 9-3 en 9-4 zijn vervangen door nieuwe Aerius berekeningen (stikstofberekeningen) op basis van de toelichting in bijlage 9-1.

2. Aanpassen stikstofberekeningen in bijlage 17, met daarbij de volgende specifieke wijzigingen:

   *Bijlage 17-1 is geüpdatet (toelichting) met daarin de volgende wijzigingen***:**
   a. Versie motivering aangepast naar november 2024.
   b. Motivering is aangevuld ten aanzien van de gehanteerde referentiesituatie in de stikstofberekeningen, waarbij motivering gericht is op legaal, feitelijk aanwezig gebruik in plaats van vergund gebruik.
   c. Aanvullende motivering ten aanzien van gewijzigde wetenschappelijke inzichten over het meenemen van 'koude starts' in Aerius berekeningen vanaf oktober 2024. Zowel in de bouw- als gebruiksfase zijn deze meegenomen.
   d. Aanvullende motivering over de gehanteerde rekensystematiek rondom beweiden en bemesten.

   Bijlagen 17-2 en 17--3 zijn vervangen door nieuwe Aerius berekeningen (stikstofberekeningen) op basis van de toelichting in bijlage 17-1.

Regels

1. Voorblad is aangepast en omgezet naar vaststelling, inclusief aanpassing IMRO code.
2. Inhoudsopgave is geüpdatet.
3. Artikel 1.1 is aangepast met een update van IMRO code behorende bij de versie van vaststelling.
4. Artikel 4.5.3 is aangepast (planregel ter borging stikstofeffecten). Hierbij is tekstueel in de eerste zin 'Het houden van dieren is' vervangen door 'De activiteiten uit het bestemmingsplan zijn'.
5. Artikel 21.2 is toegevoegd, hiermee is een algemene gebruiksregel voor het gehele plangebied toegevoegd ten aanzien van stikstof. Deze gebruiksregel heeft de strekking:

   Stikstofdepositie Natura-2000 gebieden
   "*De activiteiten uit het bestemmingsplan zijn uitsluitend toegestaan indien dit niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op de (voor stikstof gevoelige habitats in) Natura 2000- gebieden ten opzichte van de referentiesituatie in het kader van de Wet natuurbescherming, of diens rechtsopvolger.*

   Dit is voor de locatie Bosrand 3 en ongenummerd het geval indien niet meer dieren worden gehouden dan in totaal 27 volwassen paarden, 13 opfokpaarden, 6 volwassen pony's en 5 opfokpony's.

Verbeelding

Ongewijzigd (met uitzondering van wijziging naar vastgesteld en gewijzigde IMRO code)

Legenda

Plangebied

Enkelbestemmingen

- A-AB — Agrarisch - Agrarisch bedrijf
- AW-NL — Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap
- BO — Bos
- N — Natuur
- WA — Water
- W — Wonen

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

m 3070 — maximum oppervlakte bedrijfsgebouwen (m2)

Dubbelbestemmingen

- L-O — Leiding - Olie
- WR-A1 — Waarde - Archeologie 1
- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WR-B — Waarde - Bolle akkers
- WR-LEE — Waarde - Leefgebied soorten van stromend water
- WR-Skc — Waarde - Soorten van kleinschalig cultuurlandschap
- WS-ATT — Waterstaat - Attentiegebied NNB

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (ph) — paardenhouderij
- (sa-pla) — specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning
- (sa-vv) — specifieke vorm van agrarisch - voorwaardelijke verplichting
- (sw-vv2) — specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 2
- (wb) — waterberging

Bestemmingsplan:

Bosrand 2, 3 en ongenummerd en
Uilenbroek 8, 13 Boxtel, locatie Bosrand
Gemeente Boxtel

Opdrachtgever: LS Plan & Advies

Status: vastgesteld

Noordpijl

Get.:	Datum:
MGS	31-10-2024
Formaat:	Schaal:
A3	1:1500

Tekeningnummer:
NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1

BraGIS GIS/CAD Ondersteuning en software
Dalenstraat 4B, 5466 PM Eerde
Tel: 0413-303279
E-mail: info@bragis.nl
Web: www.bragis.nl

Legenda

Plangebied

Enkelbestemmingen

- A — Agrarisch
- N — Natuur
- W — Wonen

Bouwaanduidingen

- [sba-1] — specifieke bouwaanduiding - 1

Maatvoeringen

- 2 — maximum aantal wooneenheden

Dubbelbestemmingen

- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WR-A4 — Waarde - Archeologie 4
- WR-Cwg — Waarde - Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen
- WR-Lsh — Waarde - Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap
- WS-ATT — Waterstaat - Attentiegebied NNB

Gebiedsaanduidingen

- milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

Functieaanduidingen

- (sw-ce) — specifieke vorm van wonen - cultuurhistorisch erf
- (sw-vv1) — specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 1

Bouwvlakken

- bouwvlak

Bestemmingsplan:

Bosrand 2, 3 en ongenummerd en
Uilenbroek 8, 13 Boxtel, locatie Uilenbroek
Gemeente Boxtel

Opdrachtgever: LS Plan & Advies

Status: vastgesteld

Noordpijl

Get.: MGS

Datum: 31-10-2024

Formaat: A3

Schaal: 1:1500

Tekeningnummer:
NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1

BraGIS GIS/CAD Ondersteuning en software
Dalenstraat 4B, 5466 PM Eerde
Tel: 0413-303279
E-mail: info@bragis.nl
Web: www.bragis.nl

Regels

Bestemmingsplan
‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’

Gemeente:	Boxtel
IMRO-code:	NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1
Versie:	Vastgesteld
Datum:	November 2024

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS 2
Artikel 1 Begrippen 2
Artikel 2 Wijze van meten 8
HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS 9
Artikel 3 Agrarisch 9
Artikel 4 Agrarisch – Agrarisch bedrijf 11
Artikel 5 Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap 15
Artikel 6 Bos 17
Artikel 7 Natuur 19
Artikel 8 Water 21
Artikel 9 Wonen 22
Artikel 10 Leiding - Olie 26
Artikel 11 Waarde – Archeologie 1 28
Artikel 12 Waarde – Archeologie 3 31
Artikel 13 Waarde – Archeologie 4 34
Artikel 14 Waarde – Bolle akkers 37
Artikel 15 Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen 38
Artikel 16 Waarde – Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap 39
Artikel 17 Waarde – Leefgebied soorten van stromend water 40
Artikel 18 Waarde – Soorten van kleinschalig cultuurlandschap 41
Artikel 19 Waterstaat – Attentiegebied NNB 43
HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS 44
Artikel 20 Anti-dubbeltelregel 44
Artikel 21 Algemene gebruiksregels 44
Artikel 22 Algemene aanduidingsregels 44
Artikel 23 Algemene afwijkingsregels 44
Artikel 24 Overige regels 45
HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 46
Artikel 25 Overgangsrecht 46
Artikel 26 Slotregel 46
BIJLAGEN BIJ REGELS 47

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’ met identificatienummer NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1 van de gemeente Boxtel;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 AAB
Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen;

1.4 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.5 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.6 aan-huis-verbonden bedrijf
een bedrijf of het bedrijfsmatig uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid gericht op consumentenverzorging, geheel of gedeeltelijk door middel van handwerk, dat door zijn beperkte omvang in een woning en bijgebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend, en waarbij deze activiteit door de bewoner van de woning wordt uitgeoefend;

1.7 aan-huis-verbonden beroep
een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.8 agrarisch bedrijf
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen en/of door het houden van dieren;

1.9 agrarisch grondgebruik
agrarische bodemexploitatie, waaronder het weiden van vee of paarden en/of het verbouwen van gewassen, akkerbouw, fruitteelt en teelt van houtgewas met agrarische productiefunctie daaronder begrepen, met uitzondering van het verbouwen van gewassen in een volkstuincomplex;

1.10 archeologische waarde
de waarde die van belang is voor de archeologie en voor de kennis van de beschavingsgeschiedenis;

1.11 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.12 bed&breakfast
het bieden van de, ten opzichte van het hoofdgebruik ondergeschikte, mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt aan een beperkt aantal personen die hun hoofdverblijf elders hebben;

1.13 bedrijf
een bedrijfseconomische eenheid, gericht op het behalen van winst;

1.14 bedrijfsgebouw
een gebouw, dat dient voor de uitoefening van een bedrijf;

1.15 bedrijfswoning
een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

1.16 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlakte
de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.17 bestaand
- voor zover dit betrekking heeft op bebouwing, gaat het om de oppervlakte van de bebouwing, zoals aanwezig op het tijdstip van de ter inzagelegging van het ontwerpplan, dan wel zoals die mag worden gebouwd krachtens een vóór dat tijdstip aangevraagde vergunning;
- voor zover dit betrekking heeft op het gebruik van grond en opstallen, gaat het om het gebruik zoals dat aanwezig was op het tijdstip dat het plan rechtskracht heeft verkregen.

1.18 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.19 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.20 bijgebouw
een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch en functioneel opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.21 bolle akker
akker waarvan het oppervlak bol ligt; het midden van de akker is dan circa een halve tot een hele meter hoger gelegen dan de rand van de akker;

1.22 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.23 bouwgrens
een grens van een bouwvlak;

1.24 bouwlaag
doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd;

1.25 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.26 bouwperceelgrens
een grens van een bouwperceel;

1.27 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.28 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.29 cultuurhistorische waarden en kenmerken
waarden en kenmerken van een gebied of daar aanwezige zaken, verband houdend met het bouwkundig erfgoed, het stedenbouwkundig erfgoed, de historische groenwaarden, het historisch-geografisch erfgoed en de bekende en verwachte archeologische waarden;

1.30 dak
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.31 diepploegen
grondbewerking dieper dan 40 cm, waartoe wordt gerekend het vermengen, woelen en keren van (alle) lagen in het bodemprofiel;

1.32 extensief recreatief medegebruik
die vormen van natuurvriendelijk recreatief medegebruik die in hoofdzaak zijn gericht op natuur- en landschapsbeleving, zoals wandelen, vogelobservatie e.d.;

1.33 gebiedswaarden
de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden van het gebied, zoals die blijken uit de bestemmingsomschrijving van de bestemmingen en dubbelbestemmingen;

1.34 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.35 grondgebonden agrarisch bedrijf
een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf;

1.36 hoofdgebouw
een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.37 houtteelt
de bedrijfsmatige uitoefening van uitsluitend de functie houtproductie op gronden die in principe hiervoor tijdelijk worden gebruikt;

1.38 huishouden
een huishouden bestaat uit één of meer personen die op hetzelfde adres wonen en een economisch-consumptieve eenheid vormen, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan. Vaak is een huishouden gebaseerd op bloedverwantschap en huwelijksverbinding of een met een huwelijksverbinding gelijk te stellen samenlevingsverband;

1.39 intensieve veehouderij
een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen, met uitzondering van grondgebonden melkrundveehouderij;

1.40 kampeermiddel
tent, tentwagen, kampeerauto, caravan of enig ander onderkomen of verblijf dat geschikt is voor recreatief nachtverblijf;

1.41 kas
een agrarisch bedrijfsgebouw waarvan de wanden en het dek voornamelijk bestaan uit glas of een ander lichtdoorlatend materiaal en dienend voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden waaronder mede begrepen een schuurkas of een permanente tunnel- of boogkas hoger dan 1,5 meter;

1.42 kleinschalige activiteiten
activiteiten die geen onevenredige verkeersaantrekkende werking hebben, die geen elektronisch opgewekt geluid produceren en waaraan maximaal 40 personen deelnemen, zoals workshops, lezingen, wandelingen en dergelijke;

1.43 landschappelijke waarde
gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van het landschap en de natuurwaarden, gericht op ruimtelijke, ecologische, cultuurhistorische en recreatieve aspecten;

1.44 landschapsversterkingsplan
een rapportage waarin is aangegeven op welke wijze een bepaalde ontwikkeling leidt tot een substantiële versterking van de gebiedswaarden. De rapportage bevat versterkingsmaatregelen, zoals het aanleggen van landschaps- of natuurlijke elementen, het aanbrengen van beeldkwaliteit en/of het herstellen van cultuurhistorische elementen aan gebouwen en/of omgeving;

1.45 natuurwetenschappelijke waarde
aan een gebied toegekende waarde in verband met de geologische, bodemkundige en biologische elementen, voorkomend in dat gebied;

1.46 nevenactiviteiten
activiteiten die ondergeschikt zijn aan de primair aan de gronden toegekende functie;

1.47 niet-grondgebonden agrarisch bedrijf
agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt;

1.48 normale onderhoud- of exploitatiewerkzaamheden
werkzaamheden die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waaronder begrepen de handhaving dan wel de realisering van de bestemming;

1.49 overig niet-grondgebonden agrarisch bedrijf
een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf, niet zijnde een intensieve veehouderij; onder overige niet-grondgebonden agrarische bedrijven worden in ieder geval verstaan: champignon-, wormen- en viskwekerijen, witloftrekkerijen en glastuinbouwbedrijven;

1.50 paardenbak
een door middel van een afscheiding afgezonderd stuk terrein met een andere ondergrond dan gras, kennelijk ingericht voor het africhten en/of trainen en berijden van paarden en pony's en/of het anderszins beoefenen van de paardensport, met of zonder de daarbij behorende voorzieningen;

1.51 paardenhouderij
een uit bedrijfseconomisch oogmerk opgezette houderij voor paarden die uitsluitend of in hoofdzaak is gericht op het fokken, opfokken, trainen, africhten, berijden en verhandelen van paarden. Paardenhouderijen zijn nader te onderscheiden in:

- productiegerichte paardenhouderij: een paardenhouderij, waar uitsluitend handelingen aan en/of met paarden worden verricht die primair zijn gericht op het fokken, opfokken, trainen, africhten, berijden en verhandelen van paarden;
- gebruiksgerichte paardenhouderij: het bedrijfsmatig, niet op agrarische productie gericht houden en stallen van paarden en pony's, met als ondergeschikte nevenactiviteit het fokken, opfokken, trainen, africhten en verhandelen van paarden;

1.52 peil

a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: de gemiddelde hoogte van de aan het water grenzende gronden;

1.53 plattelandswoning
een woning, behorend tot of voorheen behorend tot een agrarisch bedrijf, die door een derde bewoond mag worden en wordt beschouwd als onderdeel van het agrarisch bedrijf;

1.54 prostitutie
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander persoon tegen vergoeding;

1.55 reëel agrarisch bedrijf
een agrarisch bedrijf dat de arbeidsomvang heeft van ten minste één volwaardige arbeidskracht en waarvan de continuïteit aannemelijk is;

1.56 seksinrichting
een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een (raam)prostitutiebedrijf, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub, een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.57 teeltondersteunende kassen
ondersteunende voorzieningen, die onderdeel zijn van de totale agrarische bedrijfsvoering van een vollegrondstuinbouwbedrijf of boomkwekerij. Ze worden gebruikt om de bedrijfsvoering te optimaliseren. In teeltondersteunende kassen vindt de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden plaats, waardoor gezorgd kan worden voor een verbetering van de productkwaliteit en/of arbeidsomstandigheden, teeltvervroeging of -verlating en het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffengebruik;

1.58 teeltondersteunende voorzieningen
ondersteunende voorziening die een onderdeel is van de vollegrondse bedrijfsvoering van een tuinbouwbedrijf of boomkwekerij, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen teeltondersteunende

voorzieningen met een tijdelijk karakter (≤ 6 maanden) en teeltondersteunende voorzieningen met een permanent karakter (> 6 maanden);

1.59 teelt van houtgewas met agrarische productiefunctie
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van beplantingsgewassen zoals bos- en haagplantsoen, laan- en parkbomen, vruchtbomen, rozenstruiken, sierconiferen en overige sierheesters, een en ander in de vorm van vollegrondsteelt dan wel containerteelt;

1.60 veehouderij
agrarisch bedrijf gericht op het fokken, mesten en houden van runderen, varkens, schapen, geiten, pluimvee, tamme konijnen en pelsdieren;

1.61 verblijfsrecreatie
recreatie in ruimten of op een terrein welke zijn bestemd of opgericht voor recreatief dag- en nachtverblijf, zoals een groepsaccommodatie, logeergebouw, pension of kampeermiddel door personen die hun hoofdwoonverblijf elders hebben;

1.62 voeropslagvoorziening
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, bedoeld voor de opslag van diervoeders;

1.63 voorgevel
de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw of, indien een perceel met meerdere zijden aan een weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel;

1.64 water en waterhuishoudkundige voorzieningen
al het oppervlaktewater zoals sloten, greppels, (infiltratie)vijvers, kanalen, beken en andere waterlopen, ook als deze incidenteel of structureel droogvallen. Alsmede voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging, hemelwaterinfiltratie en waterkwaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan duikers, stuwen, infiltratievoorzieningen, gemalen, inlaten etc.;

1.65 wonen
het gehuisvest zijn of huisvesten van personen in een woning;

1.66 woning
een complex van ruimten dat dient voor de huisvesting van:
1. één huishouden, of;
2. één huishouden plus maximaal twee individuele personen, of;
3. maximaal 4 individuele personen;

1.67 WUBBB
de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplannen Buitengebied Boxtel;

1.68 zijdelingse perceelsgrens
de grens tussen twee percelen, die voor- en achterzijde van een perceel verbindt.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Gebouwen en bouwwerken:

2.1.1 De bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.1.2 De breedte van een gebouw:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of de harten van de scheidingsmuren.

2.1.3 De dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.1.4 De goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.1.5 De inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.1.6 De oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.1.7 De hoogte van een windturbine:
vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.2 Ondergeschikte bouwdelen
Bij het meten worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwvlak- of bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.3 Maatvoering
Alle maten zijn tenzij anders aangegeven:

a. voor lengten in meters (m);
b. voor oppervlakten in vierkante meters (m²);
c. voor inhoudsmaten in kubieke meters (m³);
d. voor verhoudingen in procenten (%);
e. voor hoeken/hellingen in graden (º).

2.4 Meten
Bij de toepassing van deze regels wordt gemeten tot of vanuit het hart van de lijn.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;
b. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. extensief recreatief medegebruik;
d. doeleinden van openbaar nut;
e. het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en natuurwaarden, archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden en kenmerken van de gronden;

een en ander met bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, onverharde wegen, kavelpaden, landschappelijke inpassing en groenvoorzieningen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen
Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat:

a. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde
Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. teeltondersteunende voorzieningen met een permanent karakter zijn niet toegestaan;
b. voeropslagvoorzieningen zijn niet toegestaan;
c. paardenbakken zijn niet toegestaan;
d. de bouwhoogte van voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik, zoals banken, picknicktafels, informatieborden e.d. bedraagt niet meer dan 2 m;
e. de bouwhoogte van poorten bedraagt niet meer dan 2 m;
f. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde (waaronder erf- en terreinafscheidingen) bedraagt niet meer dan 1 m.

3.3 Nadere eisen

3.3.1 Nadere eisen
Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van:

a. de situering, de oppervlakte en de bouwhoogte van bebouwing;
b. de aard, bouwhoogte en de situering van erfafscheidingen.

3.3.2 Afwegingskader
De in 3.3.1 genoemde nadere eisen mogen uitsluitend worden gesteld:

a. indien dit noodzakelijk is voor een verantwoorde stedenbouwkundige, cultuurhistorische en/of landschappelijke inpassing;
b. ter voorkoming van onevenredige aantasting van de omliggende waarden;
c. ter verbetering van de gebiedskwaliteit ten behoeve van duurzaam agrarisch grondgebruik;
d. ten behoeve van de milieusituatie;
e. ten behoeve van de verkeersveiligheid;
f. ten behoeve van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.3.3 Procedure

Bij het stellen van nadere eisen wordt de volgende procedure gevolgd:

a. het voornemen tot het stellen van nadere eisen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken op het gemeentehuis ter inzage;
b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente worden verspreid, en voorts op elektronische wijze;
c. de bekendmaking houdt mededeling in dat belanghebbenden schriftelijk of elektronisch hun zienswijzen kunnen indienen gedurende de onder a genoemde termijn;
d. degenen die tijdig hun zienswijzen schriftelijk of elektronisch hebben ingediend worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling nader toe te lichten;
e. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen hebben ingediend de beslissing daaromtrent mede.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden voor het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen.

Artikel 4 Agrarisch – Agrarisch bedrijf

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de uitoefening van het agrarische bedrijf, met dien verstande dat:
    1. per bestemmingsvlak ten hoogste één agrarisch bedrijf is toegestaan;
    2. intensieve veehouderijen niet zijn toegestaan;
    3. ter plaatse van de aanduiding 'paardenhouderij' is uitsluitend een productiegerichte paardenhouderij toegestaan;
    4. aan-huis-verbonden beroepen en aan-huis-verbonden bedrijven zijn toegestaan in de hoofd- en bijgebouwen tot een vloeroppervlakte van 50 m^2;
b. een bedrijfswoning uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning';
c. het gebruik van een bedrijfswoning als plattelandswoning uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – plattelandswoning';
d. uitsluitend hemelwaterberging ter plaatse van de aanduiding 'waterberging';
e. nevenactiviteiten in de vorm van educatieve doeleinden voor ruiters/paarden zijn toegestaan;
f. het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en natuurwaarden, archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden en kenmerken van de gronden;

een en ander met bijbehorende voorzieningen, zoals tuinen, erven, terreinen, parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, landschappelijke inpassing en groenvoorzieningen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat:

a. uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van een doelmatig, reëel agrarisch bedrijf, waarbij geldt dat overtollige of leegstaande bebouwing en reeds verstrekte vergunningen worden betrokken bij de beoordeling van de doelmatigheid en de noodzaak van de bebouwing;
b. per aanduiding 'bedrijfswoning' is ten hoogste één bedrijfswoning toegestaan.

4.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan de oppervlakte als aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum oppervlakte bedrijfsgebouwen (m2)'; deze oppervlakte is exclusief de oppervlakte ten behoeve van de bedrijfswoningen en de daarbij behorende bijgebouwen;
b. bedrijfsgebouwen dienen te worden gebouwd met inachtneming van het beginsel van bebouwingsconcentratie;
c. de goothoogte mag niet meer dan 4,50 m bedragen;
d. de bouwhoogte mag niet meer dan 10 m bedragen;
e. de dakhelling mag niet minder dan 20º en niet meer dan 60º bedragen;
f. een gebouw mag ten hoogste één bouwlaag bevatten voor het stallen van dieren;
g. teeltondersteunende kassen zijn niet toegestaan.

4.2.3 Bedrijfswoningen

Voor het bouwen van een bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' gelden de volgende regels:

a. de inhoud mag niet meer bedragen dan 750 m^3 per bedrijfswoning, tenzij op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpplan een grotere inhoud legaal aanwezig was, in welk geval die grotere inhoud is toegestaan en als maximum geldt;
b. de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder dan 3 m bedragen;
c. de goothoogte mag niet meer dan 4,50 m bedragen;

d. de bouwhoogte mag niet meer dan 10 m bedragen;
e. de dakhelling mag niet minder dan 20º en niet meer dan 60º bedragen;
f. ondergrondse gebouwen ten behoeve van de bedrijfswoning mogen uitsluitend worden gebouwd onder de oppervlakte van de bedrijfswoning.

4.2.4 Bijgebouwen bij bedrijfswoningen

Voor het bouwen van bijgebouwen bij bedrijfswoningen ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 100 m^2 per bedrijfswoning;
b. de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder dan 3 m bedragen;
c. de goothoogte mag niet meer dan 3,25 m bedragen;
d. de bouwhoogte mag niet meer dan 5 m bedragen;
e. de dakhelling mag niet minder dan 20º en niet meer dan 60º bedragen.

4.2.5 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van kunstmest- en voedersilo's mag niet meer dan 15 m bedragen;
b. de goothoogte van mestsilo's mag niet meer dan 5 m bedragen;
c. de bouwhoogte van sleufsilo's mag niet meer dan 2,50 m bedragen;
d. de bouwhoogte van poorten mag niet meer dan 2 m bedragen;
e. de bouwhoogte van hekwerken voor paddocks en paardenbakken mag niet meer dan 1,50 m bedragen (ten behoeve van een veekerende werking);
f. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer dan 2 m bedragen. Indien deze erf- en terreinafscheidingen vóór de voorgevel van een bedrijfswoning of het verlengde daarvan worden opgericht mag de bouwhoogte niet meer dan 1,50 m bedragen;
g. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 2,50 m bedragen. Indien deze overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, vóór de voorgevel van een bedrijfswoning of het verlengde daarvan worden opgericht mag de bouwhoogte niet meer dan 1 m bedragen.

4.3 Nadere eisen

4.3.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van:

a. de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing;
b. de aard, bouwhoogte en de situering van erfafscheidingen;
c. voorzieningen ter voorkoming van hemelwaterproblematiek in verband met de nieuwe bebouwing.

4.3.2 Afwegingskader

De in 4.3.1 genoemde nadere eisen mogen uitsluitend worden gesteld:

a. indien dit noodzakelijk is voor een verantwoorde stedenbouwkundige, cultuurhistorische en/of landschappelijke inpassing;
b. ter voorkoming van onevenredige aantasting van de omliggende waarden;
c. ter verbetering van de gebiedskwaliteit ten behoeve van duurzaam agrarisch grondgebruik;
d. ten behoeve van de milieusituatie;
e. ten behoeve van de verkeersveiligheid;
f. ten behoeve van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.3.3 Advies

Met betrekking tot de toepassing van de in 4.3.1 genoemde bevoegdheden wordt advies ingewonnen bij:

a. de WUBBB ten aanzien van de vraag of de gebiedswaarden in voldoende mate worden versterkt bij uitvoering van het ingediende landschapsversterkingsplan (voor zover deze

voorwaarde bij de afwijkingsbevoegdheid is opgenomen), waarbij de WUBBB zich zo nodig baseert op een deskundigenrapport;
b. de AAB voor zover sprake is van een bedrijfseconomisch advies en/of belang alsmede inzake het onderdeel tijdelijke huisvesting van werknemers voor zover het betreft de noodzaak van het aantal werknemers en de huisvestingsperiode.

4.3.4 Procedure

Bij het stellen van nadere eisen wordt de volgende procedure gevolgd:
a. het voornemen tot het stellen van nadere eisen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken op het gemeentehuis ter inzage;
b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente worden verspreid, en voorts op elektronische wijze;
c. de bekendmaking houdt mededeling in dat belanghebbenden schriftelijk of elektronisch hun zienswijzen kunnen indienen gedurende de onder a genoemde termijn;
d. degenen die tijdig hun zienswijzen schriftelijk of elektronisch hebben ingediend worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling nader toe te lichten;
e. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen hebben ingediend de beslissing daaromtrent mede.

4.4 Afwijken van de bouwregels

4.4.1 Algemeen

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:
a. lid 4.2.2 onder c voor een goothoogte tot niet meer dan 6 m, onder de voorwaarde dat dit voor een doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk is;
b. lid 4.2.2 onder e ten behoeve van een geringere dakhelling, onder de voorwaarde dat dit voor een doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk en/of gewenst is;
c. lid 4.2.5 onder g voor het bouwen van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, tot een maximale bouwhoogte van 5 m, onder de voorwaarde dat dit voor een doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk is.

4.5 Specifieke gebruiksregels

4.5.1 Strijdig gebruik

Onder een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan:
a. de exploitatie van een (intensieve) veehouderij;
b. de exploitatie van overig niet-grondgebonden agrarisch bedrijf;
c. de exploitatie van een gebruiksgerichte paardenhouderij;
d. het gebruiken of laten gebruiken van de gronden als stort- of opslagplaats van al dan niet aan het gebruik onttrokken voorwerpen, stoffen en materialen, behoudens opslag die geschiedt in het kader van de normale agrarische bedrijfsvoering;
e. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en opstallen voor nevenactiviteiten na beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering;
f. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en opstallen voor nevenactiviteiten die gepaard gaan met evenementen en een onevenredige verkeersaantrekkende werking;
g. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en opstallen voor huisvesting van werknemers en de direct daarmee in verband houdend gebruik van voorzieningen zoals gemeenschappelijke verblijfsruimte (kantine), sanitair (douches, toiletten), kook- en wasgelegenheid;
h. het bewonen dan wel laten bewonen van bijgebouwen of bedrijfsgebouwen, tenzij hiervoor een omgevingsvergunning is verleend;
i. het gebruiken van de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘waterberging’ voor andere functies dan hemelwaterberging.

4.5.2 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inrichting

Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – voorwaardelijke verplichting’ is alleen toegestaan, indien de landschappelijke inpassing voor locatie Bosrand 3 en ongenummerd binnen maximaal 12 maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is gerealiseerd volgens het landschappelijk inrichtingsplan en aldus in stand wordt gehouden. Onder landschappelijk inrichtingsplan wordt in deze planregels verstaan het landschappelijk inrichtingsplan voor de locatie Bosrand 3 en ongenummerd zoals opgenomen in Bijlage 1.

4.5.3 Stikstofdepositie Natura 2000-gebieden

De activiteiten uit het bestemmingsplan zijn uitsluitend toegestaan indien dit niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op de (voor stikstof gevoelige habitats in) Natura 2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituatie in het kader van de Wet natuurbescherming, of diens rechtsopvolger. Dit is voor de locatie Bosrand 3 en ongenummerd het geval indien niet meer dieren worden gehouden dan in totaal 27 volwassen paarden, 13 opfokpaarden, 6 volwassen pony’s en 5 opfokpony’s.

4.5.4 Voorwaardelijke verplichting hemelwaterberging

a. Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – voorwaardelijke verplichting’ is alleen toegestaan, indien voldoende hemelwaterberging wordt gerealiseerd en in stand gehouden conform het gemeentelijk beleid en de Keur van Waterschap De Dommel.
b. Als het onder lid a bedoelde beleid of regelgeving worden gewijzigd, wordt bij het aanleggen van nieuw verhard oppervlak rekening gehouden met die wijziging.

4.6 Afwijken van de gebruiksregels

4.6.1 Afwijken functie ‘waterberging’

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in 4.1 d en 4.5.1 i voor het gebruiken van de gronden ter plaatse van de functieaanduiding ‘waterberging’ voor de overige toegestane functies binnen deze bestemming, zoals opgenomen in 4.1 a, mits elders binnen het bestemmingsvlak wordt voorzien in de aanleg en instandhouding van voldoende hemelwaterberging. Alvorens te beslissen over het verlenen van een omgevingsvergunning wint het bevoegd gezag advies in bij de waterbeheerder.

Artikel 5 Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik, in de vorm van grasland (beweiding en maaien);
b. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. extensief recreatief medegebruik;
d. doeleinden van openbaar nut;
e. het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en natuurwaarden, archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden en kenmerken van de gronden;

een en ander met bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, onverharde wegen, kavelpaden, landschappelijke inpassing en groenvoorzieningen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemeen

Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat:

a. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. teeltondersteunende voorzieningen zijn niet toegestaan;
b. voeropslagvoorzieningen zijn niet toegestaan;
c. paardenbakken zijn niet toegestaan;
d. de bouwhoogte van voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik, zoals banken, picknicktafels, informatieborden e.d. bedraagt niet meer dan 2 m;
e. de bouwhoogte van poorten bedraagt niet meer dan 2 m;
f. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde (waaronder erf- en terreinafscheidingen) bedraagt niet meer dan 1 m.

5.3 Nadere eisen

5.3.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van:

a. de situering, de oppervlakte en de bouwhoogte van bebouwing;
b. de aard, bouwhoogte en de situering van erfafscheidingen.

5.3.2 Afwegingskader

De in 5.3.1 genoemde nadere eisen mogen uitsluitend worden gesteld:

a. indien dit noodzakelijk is voor een verantwoorde stedenbouwkundige, cultuurhistorische en/of landschappelijke inpassing;
b. ter voorkoming van onevenredige aantasting van de omliggende waarden;
c. ter verbetering van de gebiedskwaliteit ten behoeve van duurzaam agrarisch grondgebruik;
d. ten behoeve van de milieusituatie;
e. ten behoeve van de verkeersveiligheid;
f. ten behoeve van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

5.3.3 Procedure

Bij het stellen van nadere eisen wordt de volgende procedure gevolgd:

a. het voornemen tot het stellen van nadere eisen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken op het gemeentehuis ter inzage;
b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente worden verspreid, en voorts op elektronische wijze;

c. de bekendmaking houdt mededeling in dat belanghebbenden schriftelijk of elektronisch hun zienswijzen kunnen indienen gedurende de onder a genoemde termijn;
d. degenen die tijdig hun zienswijzen schriftelijk of elektronisch hebben ingediend worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling nader toe te lichten;
e. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen hebben ingediend de beslissing daaromtrent mede.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Onder een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan:
a. het gebruik van gronden voor het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen;
b. bemesten.

Artikel 6 Bos

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bos, bebossing en groenvoorzieningen;
b. het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van ecologische waarden;
c. infrastructurele voorzieningen, zoals deze bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
d. water en waterhuishoudkundige voorzieningen, indien en voor zover de voorzieningen (zoals sloten en watergangen) reeds bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
e. extensief recreatief medegebruik;

een en ander met bijbehorende voorzieningen.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemeen

Op of in deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd, met dien verstande dat de hoogte niet meer dan 1 m mag bedragen, tenzij het betreft andere bouwwerken ten behoeve van informatievoorziening waarbij de hoogte niet meer mag bedragen dan 2 m.

6.3 Specifieke gebruiksregels

6.3.1 Strijdig gebruik

Onder een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan het uitvoeren van de volgende werken en/of werkzaamheden:

a. het ophogen, afgraven, vergraven, diepploegen en -woelen en egaliseren van de bodem;
b. de aanleg van een drainagestelsel;
c. het dempen van wateren;
d. het aanbrengen van verhardingen;
e. het aanbrengen van houtgewas ten behoeve van een boomkwekerij;
f. het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen;
g. bemesting.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het indrijven van voorwerpen in de grond;
b. het aanbrengen van onderbemaling;
c. het aanleggen van dammen;
d. het aanleggen van stuwen;
e. de aanleg, verbreden en/of verbeteren van sloten en greppels;
f. het dempen van sloten en greppels;
g. het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
h. het rooien van houtgewas;
i. het aanbrengen van ondergrondse leidingen;
j. het wijzigen / verwijderen van perceelsgrenzen.

6.4.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 6.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
b. reeds legaal in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. die worden uitgevoerd krachtens een landschappelijk inrichtingsplan.

6.4.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 6.4.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de waarden van deze gronden niet onevenredig (kunnen) worden geschaad, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig (kunnen) worden verkleind.

Artikel 7 Natuur

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van de natuurlijke, natuurwetenschappelijke en de landschappelijke waarden;
b. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
c. infrastructurele voorzieningen;
d. extensief recreatief medegebruik;

een en ander met bijbehorende voorzieningen.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemeen

Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat:

a. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan;
b. de bouwhoogte van voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik, zoals banken, picknicktafels, informatieborden e.d. bedraagt niet meer dan 2 m;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt niet meer dan 1 m.

7.3 Specifieke gebruiksregels

7.3.1 Strijdig gebruik

Onder een gebruik in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan het uitvoeren van de volgende werken en/of werkzaamheden:

a. het afgraven, vergraven, diepploegen en -woelen en egaliseren van de bodem;
b. de aanleg van een drainagestelsel;
c. het dempen van wateren;
d. het aanbrengen van verhardingen groter dan 20 m^2;
e. het aanbrengen van houtgewas ten behoeve van een boomkwekerij.

7.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het afgraven en ophogen van de bodem;
b. het indrijven van voorwerpen in de grond;
c. het aanbrengen van onderbemaling;
d. het aanleggen van dammen;
e. het aanleggen van stuwen;
f. de aanleg, verbreden en/of verbeteren van sloten en greppels;
g. het dempen van sloten en greppels;
h. het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
i. het rooien van houtgewas;
j. het aanbrengen van ondergrondse leidingen;
k. het wijzigen / verwijderen van perceelsgrenzen.

7.4.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 7.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden die:

a. het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen;
b. reeds legaal in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. die worden uitgevoerd krachtens een landschappelijk inrichtingsplan.

7.4.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 7.4.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de waarden van deze gronden niet onevenredig (kunnen) worden geschaad, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig (kunnen) worden verkleind.

Artikel 8 Water

8.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. water, waterberging, waterlopen en waterhuishoudkundige voorzieningen;
b. extensief recreatief medegebruik;
c. natuurvriendelijke oevers;

een en ander met bijbehorende voorzieningen.

8.2 Bouwregels
Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming, met dien verstande dat:

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 1 m mag bedragen;
b. aanlegsteigers niet zijn toegestaan.

8.3 Afwijken van de bouwregels
Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 8.1 en 8.2 ten behoeve van oeververbindingen voor wandelaars, mits geen aantasting plaatsvindt van de waarden die de (aanwezige en omliggende) bestemmingen beogen te beschermen.

8.4 Wijzigingsbevoegdheid

8.4.1 Wijzigen naar Natuur
Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemming 'Water' te wijzigen in de bestemming 'Natuur' ten behoeve van behoud en/of ontwikkeling van natuurlijke, natuurwetenschappelijke en de landschappelijke waarden, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. Op voorhand advies is ingewonnen bij de waterbeheerder.

8.4.2 Wijzigen naar Bos
Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemming 'Water' te wijzigen in de bestemming 'Bos' ten behoeve van behoud en/of ontwikkeling van bos, bebossing en groenvoorzieningen, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. De wijziging is uitsluitend toegestaan als de in het gebied aanwezige natuurwaarden, landschapswaarden, archeologische waarden, cultuurhistorische waarden en hydrologische waarden niet onevenredig worden aangetast;
b. Op voorhand advies is ingewonnen bij de waterbeheerder.

Artikel 9 Wonen

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen in een woning;
b. aan-huis-verbonden beroepen en aan-huis-verbonden bedrijven in de hoofdgebouwen of bijgebouwen tot een oppervlakte van 50 m^2 per woning;
c. het behoud, de versterking en/of het herstel van de cultuurhistorische waarde van de bebouwing op locatie Uilenbroek 8, zoals beschreven in Bijlage 4;
d. het behoud, de versterking en/of het herstel van een cultuurhistorisch erf ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – cultuurhistorisch erf';
e. het behoud, het herstel en de versterking van de landschappelijke en natuurwaarden, archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden en kenmerken van de gronden;

een en ander met bijbehorende voorzieningen, zoals tuinen, erven, terreinen, parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, landschappelijke inpassing en groenvoorzieningen.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemeen

a. Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten dienste van de bestemming.

9.2.2 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. per bouwvlak mag ten hoogste één woning worden gebouwd, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' het aantal woningen ten hoogste het aangegeven aantal mag bedragen;
b. een woning mag uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerpplan aanwezige woning;
c. de inhoud van de woning mag niet meer bedragen dan 600 m^3 per woning;
d. de goothoogte mag niet meer dan 4,50 m bedragen;
e. de bouwhoogte mag niet meer dan 9 m bedragen;
f. de dakhelling mag niet minder dan 25º en niet meer dan 60º bedragen;
g. in afwijking van het bepaalde onder c geldt voor voormalige agrarische bedrijfswoningen dat de inhoud van een inpandig stalgedeelte van een voormalige boerderij mag worden verbouwd tot woonruimte als uitbreiding van de bestaande woning, mits daardoor de aard van het pand niet in onevenredige mate wordt aangetast;
h. in afwijking van het bepaalde onder c tot en met f geldt dat indien een grotere inhoud, een hogere goothoogte, een hogere bouwhoogte respectievelijk een lagere of hogere dakhelling legaal aanwezig is op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan, dat deze inhoud, goothoogte, bouwhoogte respectievelijk dakhelling is toegestaan en als maximale inhoud, maximale goothoogte, maximale bouwhoogte en minimale respectievelijk maximale dakhelling geldt;
i. ondergrondse gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd onder de oppervlakte van de woning.

9.2.3 Bijgebouwen

Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende regels:

a. het bijgebouw mag niet vóór de voorgevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan worden opgericht;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de bijgebouwen mag niet meer dan 100 m^2 per woning bedragen;
c. de goothoogte mag niet meer dan 3,25 m bedragen;
d. de bouwhoogte mag niet meer dan 5 m bedragen;
e. ondergrondse bijgebouwen zijn niet toegestaan.

9.2.4 Bijgebouwen cultuurhistorisch erf Uilenbroek 8

Ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen – cultuurhistorisch erf’ gelden, ter verkrijging van een cultuurhistorisch erf, in aanvulling op het bepaalde in 9.2.3 voor het bouwen van bijgebouwen de volgende regels:

a. Bij de noordelijke woning, het voormalige stalgedeelte van de langgevelboerderij Uilenbroek 8, voldoen bijgebouwen aan de volgende voorwaarden:
    1. Een bijgebouw wordt uitgevoerd in een materialisering passend bij het stal/schuurgedeelte van de langgevelboerderij. Hiervoor wordt voor de gevels in hoofdzaak hout of houtachtig materiaal toegepast;
    2. Een bijgebouw wordt niet haaks op de woning geplaatst, maar parallel aan de richting van de weg Uilenbroek (in schuinte meelopend met de weg Uilenbroek);
b. Bij de zuidelijke woning, het (voormalige) woongedeelte van de langgevelboerderij Uilenbroek 8, voldoen bijgebouwen aan de volgende voorwaarden:
    1. Een bijgebouw wordt uitgevoerd in een materialisering passend bij het woongedeelte van de langgevelboerderij. Hiervoor wordt voor de gevels in hoofdzaak steen of steenachtig materiaal toegepast.

9.2.5 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. indien zij vóór de voorgevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan worden opgericht mag de hoogte niet meer dan 1 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 2,50 m bedragen.

9.2.6 Uitsluiting vergunningvrij bouwen cultuurhistorisch erf Uilenbroek 8

De gronden ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – 1’ dienen niet te worden beschouwd als erf in de zin van artikel 1 van Bijlage II behorende bij het Besluit omgevingsrecht, zoals dat artikel luidt op het moment van de datum van inwerkingtreding van dit plan (of diens rechtsopvolger). Dit met als doelstelling om vergunningvrij bouwen van bijgebouwen, op basis van Bijlage II Besluit omgevingsrecht (of diens rechtsopvolger), uit te sluiten, teneinde dat het bevoegd gezag bij een omgevingsvergunning voor het bouwen van bijgebouwen kan toetsen aan de gestelde vereisten van beeldkwaliteit voor het cultuurhistorisch erf.

9.3 Nadere eisen

9.3.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van:

a. de situering, de oppervlakte en de hoogte van bebouwing;
b. de aard, bouwhoogte en de situering van erfafscheidingen;
c. voorzieningen ter voorkoming van hemelwaterproblematiek in verband met de nieuwe bebouwing.

9.3.2 Afwegingskader

De in 9.3.1 genoemde nadere eisen mogen uitsluitend worden gesteld:

a. indien dit noodzakelijk is voor een verantwoorde stedenbouwkundige, cultuurhistorische en/of landschappelijke inpassing;
b. ter voorkoming van onevenredige aantasting van de omliggende waarden;
c. ter verbetering van de gebiedskwaliteit ten behoeve van duurzaam agrarisch grondgebruik;
d. ten behoeve van de milieusituatie;
e. ten behoeve van de verkeersveiligheid;
f. ten behoeve van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

9.3.3 Procedure

Bij het stellen van nadere eisen wordt de volgende procedure gevolgd:

a. het voornemen tot het stellen van nadere eisen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken op het gemeentehuis ter inzage;
b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente worden verspreid, en voorts op elektronische wijze;
c. de bekendmaking houdt mededeling in dat belanghebbenden schriftelijk of elektronisch hun zienswijzen kunnen indienen gedurende de onder a genoemde termijn;
d. degenen die tijdig hun zienswijzen schriftelijk of elektronisch hebben ingediend worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling nader toe te lichten;
e. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen hebben ingediend de beslissing daaromtrent mede.

9.4 Afwijken van de bouwregels

9.4.1 Geringere dakhelling gebouwen
Door middel van een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in 9.2.2 onder f ten behoeve van een geringere dakhelling.

9.4.2 Hogere erfafscheiding / hekwerken voor de voorgevel
Door middel van een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in 9.2.5 onder a ten behoeve van een grotere hoogte voor erfafscheidingen en hekwerken vóór de voorgevel van het hoofdgebouw, onder de voorwaarden dat:
a. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 2 m;
b. de stedenbouwkundige, cultuurhistorische en landschappelijke waarden niet onevenredig worden aangetast.

9.4.3 Voorwaarden afwijking
De in 9.4 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, onder de voorwaarden dat geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

9.5 Specifieke gebruiksregels

9.5.1 Strijdig gebruik
Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruiken van gronden en opstallen voor huisvesting van werknemers en de direct daarmee in verband houdend gebruik van voorzieningen zoals gemeenschappelijke verblijfsruimte (kantine), sanitair (douches, toiletten), kook- en wasgelegenheid;
b. het bewonen dan wel laten bewonen van bijgebouwen of bedrijfsgebouwen, tenzij hiervoor een omgevingsvergunning is verleend.

9.5.2 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inrichting Uilenbroek 8
Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 1’ volgens de bestemming ‘Wonen’ is alleen toegestaan, indien de landschappelijke inpassing voor locatie Uilenbroek 8 binnen maximaal 12 maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is gerealiseerd volgens het landschappelijk inrichtingsplan en aldus in stand wordt gehouden. Onder landschappelijk inrichtingsplan wordt in deze planregels verstaan het landschappelijk inrichtingsplan zoals opgenomen in Bijlage 3.

9.5.3 Voorwaardelijke verplichting sloop Uilenbroek 8
Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 1’ volgens de bestemming ‘Wonen’ is alleen toegestaan, indien:

- binnen maximaal 1 jaar na inwerkingtreding van het bestemmingsplan het gebouw (inclusief fundering en direct aangrenzende verhardingen) is gesloopt, die voor locatie Uilenbroek 8 als zodanig te slopen is aangeduid op de situatietekening zoals opgenomen in Bijlage 2.
- binnen maximaal 5 jaar na vaststelling van het bestemmingsplan de mestsilo (inclusief fundering en direct aangrenzende verhardingen) is gesloopt, die voor locatie Uilenbroek 8 als zodanig te slopen is aangeduid op de situatietekening zoals opgenomen in Bijlage 2.

9.5.4 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inrichting Bosrand 2

Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 2’ volgens de bestemming ‘Wonen’ is alleen toegestaan, indien de landschappelijke inpassing voor locatie Bosrand 2 binnen maximaal 12 maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is gerealiseerd volgens het landschappelijk inrichtingsplan en aldus in stand wordt gehouden. Onder landschappelijk inrichtingsplan wordt in deze planregels verstaan het landschappelijk inrichtingsplan voor de locatie Bosrand 2 zoals opgenomen in Bijlage 1.

9.5.5 Voorwaardelijke verplichting sloop Bosrand 2

Het gebruiken van de gronden en bebouwing ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting 2’ volgens de bestemming ‘Wonen’ is alleen toegestaan, indien binnen maximaal 6 maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan het gebouw (inclusief fundering en direct aangrenzende verhardingen) is gesloopt, die voor locatie Bosrand 2 als zodanig te slopen is aangeduid op de situatietekening zoals opgenomen in Bijlage 2.

Artikel 10 Leiding - Olie

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding – Olie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van:

a. een ondergrondse hoge druk 36" ruwe olieleiding en een hoge druk 24" olieproductenleiding met een belemmeringenstrook van 5 meter ter weerszijden van de betreffende leiding.

10.2 Voorrangsbepaling

In geval van strijdigheid van bepalingen gaan de bepalingen van dit artikel vóór de bepalingen die op grond van andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn. Verder geldt voor zover de op de verbeelding weergegeven dubbelbestemmingen geheel of gedeeltelijk samenvallen, dat de dubbelbestemming 'Leiding – Olie' voorrang krijgt.

10.3 Bouwregels

10.3.1 Bouwregels wegens leiding

a. Op of in de in 10.1 genoemde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bedoelde leiding(en) worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid;
b. Beide hoge druk olietransportleidingen liggen afzonderlijk in een belemmerde strook van 5 meter aan weerszijden van de betreffende leiding waarbinnen een absoluut bouw- en inwerkingverbod geldt.
c. Vanwege de externe veiligheid geldt aan weerszijden van de as van de leiding een toetsingsafstand (de PR 10^{-6} contour) waarbinnen géén (beperkt) kwetsbare objecten gerealiseerd mogen worden.

10.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 10.3.1, teneinde dat wordt gebouwd ten dienste van de overige op deze gronden voorkomende bestemming(en), indien door het bouwen, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de aanwezige leidingen niet onevenredig (kunnen) worden geschaad. Hiertoe wordt advies ingewonnen bij de desbetreffende leidingbeheerder.

10.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

10.5.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van diepwortelende en/of hoogopgaande beplanting of bomen, waaronder bijvoorbeeld rietbeplanting;
b. het opslaan van goederen en/of afvalstoffen;
c. het ophogen en egaliseren, bodemverlaging of afgraven of anderszins wijzigen in maaiveldniveau of weghoogte;
d. het in de grond brengen van voorwerpen;
e. het aanbrengen van gesloten verhardingen;
f. het verrichten van grondroerende activiteiten, bijvoorbeeld het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage, anders dan normaal spit- en ploegwerk;
g. diepploegen;
h. het aanleggen, verdiepen, verruimen of dempen van waterlopen.

10.5.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 10.5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. noodzakelijk zijn in het kader van het onderhoud of exploitatie van de aanwezige leiding(en);
b. ten dienste staan van deze dubbelbestemming voor het oprichten van voorzieningen, zoals meet- en regelkasten, afsluiterputten en/of hekken e.d.;
c. die worden uitgevoerd krachtens een landschappelijk inrichtingsplan zolang de belangen en integriteit van de betrokken buisleiding(en) naar het oordeel van de leidingbeheerder niet worden geschaad.

10.5.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 10.5.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen de aanwezige leidingen niet onevenredig (kunnen) worden geschaad. Hiertoe wordt advies ingewonnen bij de desbetreffende leidingbeheerder.

Artikel 11 Waarde – Archeologie 1

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Waarde – Archeologie 1’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de in de grond aanwezige of te verwachten archeologische waarden.

11.2 Bouwregels

11.2.1 Omgevingsvergunning

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen, overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. een onderzoek als bedoeld in sub a is ook niet vereist indien door het overleggen van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek blijkt dat de verstoringsdiepte van de bouwactiviteit minder diep reikt dan de esdekdiepte;
d. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. de verstoringsdiepte minder diep reikt dan de esdekdiepte;
    4. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

11.2.2 Voorschriften omgevingsvergunning

a. in de situatie als bedoeld in 11.2.1 onder d kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

11.2.3 Uitzonderingen vergunningplicht

Het bepaalde in 11.2.1 en 11.2.2 is niet van toepassing indien de aanvraag betrekking heeft op:

a. een bouwwerk met een bruto oppervlakte van ten hoogste 50 m^2;
b. een bouwwerk waarvoor geen bodemingrepen zijn benodigd dieper dan 40 cm onder maaiveld en waarvoor tevens geen heiwerkzaamheden zijn benodigd;
c. een bouwwerk dat uitsluitend voor archeologisch onderzoek is bestemd met een bouwhoogte tot 3 meter;
d. bouwwerken die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
e. bouwwerken die mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende omgevingsvergunning.

11.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

11.3.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven, egaliseren, diepploegen en-woelen van gronden;
b. het indrijven van voorwerpen in de grond zoals heipalen, damwanden, boor- en pompputten;
c. waterhuishoudkundige ingrepen zoals het aanbrengen van onderbemaling;
d. het aanleggen van dammen en stuwen en het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
e. het aanleggen, dempen of wijzigen (zoals het verbreden, verdiepen, wijzigen van oevers en profiel) van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen;
f. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
g. het rooien van diepwortelende beplantingen voor zover daarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van gras of akkerland in een teelt waarbij bodemvolume wordt afgevoerd, waartoe gerekend worden boomteelt, graszodenteelt en siergewassenteelt;
i. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
j. het aanbrengen van ondergrondse transport- energie of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur, waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 0,50 m bedragen;
k. het slopen van gebouwen en verwijderen van funderingen, waarbij grondroering plaatsvindt.

11.3.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 11.3.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. maximaal 0,40 meter diep reiken ten opzichte van het maaiveld;
b. een verstoringsoppervlakte hebben van ten hoogste 50 m^2;
c. ten dienste staan van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen, mits verricht door een ter zake deskundige;
d. het normale beheer en onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhoud- en vervangingswerkzaamheden van bestaande riolen, bestratingen, beplantingen en binnen bestaande tracés van kavels en leidingen;
e. het normale agrarische gebruik betreffen waaronder worden verstaan grondbewerkingen ten dienste van agrarisch gebruik, mits de bodem tot niet meer dan een diepte van 0,40 meter onder maaiveld wordt geroerd;
f. het aanleggen van een drainagestelsel en beregeningsinstallatie betreffen, waarbij de verstoringsoppervlakte van het perceel per saldo gering is;
g. plaatsvinden binnen een afstand van maximaal 2,5 meter uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
h. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
i. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
j. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek waaruit blijkt dat de verstoringsdiepte van de werkzaamheden of werken minder diep reikt dan de esdekdiepte, en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 11.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld; waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist;
k. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een schriftelijke verklaring met bewijsmateriaal waarbij wordt aangetoond dat de grond reeds dieper is geroerd dan de voorgestelde bewerkingsdiepte en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 11.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld;

waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist.

11.3.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning als bedoeld in 11.3.1 overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. een onderzoek als bedoeld in sub a is ook niet vereist indien door het overleggen van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek blijkt dat de verstoringsdiepte van de activiteit minder diep reikt dan de esdekdiepte;
d. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. de verstoringsdiepte minder diep reikt dan de esdekdiepte;
    4. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

11.3.4 Voorschriften omgevingsvergunning

a. in de situatie als bedoeld in 11.3.3 onder d kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

11.4 Wijzigingsbevoegdheid

11.4.1 Verwijderen dubbelbestemming

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het bestemmingsplan te wijzigen door de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 1’ geheel of gedeeltelijk te verwijderen, indien:

a. uit nader archeologisch onderzoek is gebleken, dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn of zich op een andere plaats bevinden;
b. het op grond van nader archeologisch onderzoek niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het bestemmingsplan ter plaatse in bescherming en veiligstelling van archeologische waarde voorziet.

Artikel 12 Waarde – Archeologie 3

12.1 Bestemmingsomschrijving
De voor ‘Waarde – Archeologie 3’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de in de grond aanwezige of te verwachten archeologische waarden.

12.2 Bouwregels

12.2.1 Omgevingsvergunning
a. de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen, overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. een onderzoek als bedoeld in sub a is ook niet vereist indien door het overleggen van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek blijkt dat de verstoringsdiepte van de bouwactiviteit minder diep reikt dan de esdekdiepte;
d. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. de verstoringsdiepte minder diep reikt dan de esdekdiepte;
    4. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

12.2.2 Voorschriften omgevingsvergunning
a. in de situatie als bedoeld in 12.2.1 onder d kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

12.2.3 Uitzonderingen vergunningplicht
Het bepaalde in 12.2.1 en 12.2.2 is niet van toepassing indien de aanvraag betrekking heeft op:
a. een bouwwerk met een bruto oppervlakte van ten hoogste 500 m^2;
b. een bouwwerk waarvoor geen bodemingrepen zijn benodigd dieper dan 40 cm onder maaiveld en waarvoor tevens geen heiwerkzaamheden zijn benodigd;
c. een bouwwerk dat uitsluitend voor archeologisch onderzoek is bestemd met een bouwhoogte tot 3 meter;
d. bouwwerken die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
e. bouwwerken die mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende omgevingsvergunning.

12.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

12.3.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven, egaliseren, diepploegen en-woelen van gronden;
b. het indrijven van voorwerpen in de grond zoals heipalen, damwanden, boor- en pompputten;
c. waterhuishoudkundige ingrepen zoals het aanbrengen van onderbemaling;
d. het aanleggen van dammen en stuwen en het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
e. het aanleggen, dempen of wijzigen (zoals het verbreden, verdiepen, wijzigen van oevers en profiel) van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen;
f. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
g. het rooien van diepwortelende beplantingen voor zover daarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van gras of akkerland in een teelt waarbij bodemvolume wordt afgevoerd, waartoe gerekend worden boomteelt, graszodenteelt en siergewassenteelt;
i. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
j. het aanbrengen van ondergrondse transport- energie of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur, waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 0,50 m bedragen;
k. het slopen van gebouwen en verwijderen van funderingen, waarbij grondroering plaatsvindt.

12.3.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 12.3.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. maximaal 0,40 meter diep reiken ten opzichte van het maaiveld;
b. een verstoringsoppervlakte hebben van ten hoogste 500 m^2;
c. ten dienste staan van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen, mits verricht door een ter zake deskundige;
d. het normale beheer en onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhoud- en vervangingswerkzaamheden van bestaande riolen, bestratingen, beplantingen en binnen bestaande tracés van kavels en leidingen;
e. het normale agrarische gebruik betreffen waaronder worden verstaan grondbewerkingen ten dienste van agrarisch gebruik, mits de bodem tot niet meer dan een diepte van 0,40 meter onder maaiveld wordt geroerd;
f. het aanleggen van een drainagestelsel en beregeningsinstallatie betreffen, waarbij de verstoringsoppervlakte van het perceel per saldo gering is;
g. plaatsvinden binnen een afstand van maximaal 2,5 meter uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
h. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
i. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
j. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek waaruit blijkt dat de verstoringsdiepte van de werkzaamheden of werken minder diep reikt dan de esdekdiepte, en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 12.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld; waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist;
k. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een schriftelijke verklaring met bewijsmateriaal waarbij wordt aangetoond dat de grond reeds dieper is geroerd dan de voorgestelde bewerkingsdiepte en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 12.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld;

waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist.

12.3.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning als bedoeld in 12.3.1 overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. een onderzoek als bedoeld in sub a is ook niet vereist indien door het overleggen van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek blijkt dat de verstoringsdiepte van de activiteit minder diep reikt dan de esdekdiepte;
d. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. de verstoringsdiepte minder diep reikt dan de esdekdiepte;
    4. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

12.3.4 Voorschriften omgevingsvergunning

a. in de situatie als bedoeld in 12.3.3 onder d kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

12.4 Wijzigingsbevoegdheid

12.4.1 Wijzigen dubbelbestemming

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het bestemmingsplan te wijzigen door de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 3’ geheel of gedeeltelijk te verwijderen, indien:

a. uit nader archeologisch onderzoek is gebleken, dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn of zich op een andere plaats bevinden;
b. het op grond van nader archeologisch onderzoek niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het bestemmingsplan ter plaatse in bescherming en veiligstelling van archeologische waarde voorziet.

Artikel 13 Waarde – Archeologie 4

13.1 Bestemmingsomschrijving
De voor ‘Waarde – Archeologie 4’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de in de grond aanwezige of te verwachten archeologische waarden.

13.2 Bouwregels

13.2.1 Omgevingsvergunning
a. de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen, overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. een onderzoek als bedoeld in sub a is ook niet vereist indien door het overleggen van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek blijkt dat de verstoringsdiepte van de bouwactiviteit minder diep reikt dan de esdekdiepte;
d. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. de verstoringsdiepte minder diep reikt dan de esdekdiepte;
    4. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

13.2.2 Voorschriften omgevingsvergunning
a. in de situatie als bedoeld in 13.2.1 onder d kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

13.2.3 Uitzonderingen vergunningplicht
Het bepaalde in 13.2.1 en 13.2.2 is niet van toepassing indien de aanvraag betrekking heeft op:
a. een bouwwerk met een bruto oppervlakte van ten hoogste 500 m^2;
b. een bouwwerk waarvoor geen bodemingrepen zijn benodigd dieper dan 50 cm onder maaiveld en waarvoor tevens geen heiwerkzaamheden zijn benodigd;
c. een bouwwerk dat uitsluitend voor archeologisch onderzoek is bestemd met een bouwhoogte tot 3 meter;
d. bouwwerken die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
e. bouwwerken die mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende omgevingsvergunning.

13.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

13.3.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven, egaliseren, diepploegen en-woelen van gronden;
b. het indrijven van voorwerpen in de grond zoals heipalen, damwanden, boor- en pompputten;
c. waterhuishoudkundige ingrepen zoals het aanbrengen van onderbemaling;
d. het aanleggen van dammen en stuwen en het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
e. het aanleggen, dempen of wijzigen (zoals het verbreden, verdiepen, wijzigen van oevers en profiel) van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen;
f. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
g. het rooien van diepwortelende beplantingen voor zover daarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van gras of akkerland in een teelt waarbij bodemvolume wordt afgevoerd, waartoe gerekend worden boomteelt, graszodenteelt en siergewassenteelt;
i. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
j. het aanbrengen van ondergrondse transport- energie of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur, waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 0,50 m bedragen;
k. het slopen van gebouwen en verwijderen van funderingen, waarbij grondroering plaatsvindt.

13.3.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 13.3.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. maximaal 0,50 meter diep reiken ten opzichte van het maaiveld;
b. een verstoringsoppervlakte hebben van ten hoogste 500 m^2;
c. ten dienste staan van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen, mits verricht door een ter zake deskundige;
d. het normale beheer en onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhoud- en vervangingswerkzaamheden van bestaande riolen, bestratingen, beplantingen en binnen bestaande tracés van kavels en leidingen;
e. het normale agrarische gebruik betreffen waaronder worden verstaan grondbewerkingen ten dienste van agrarisch gebruik, mits de bodem tot niet meer dan een diepte van 0,50 meter onder maaiveld wordt geroerd;
f. het aanleggen van een drainagestelsel en beregeningsinstallatie betreffen, waarbij de verstoringsoppervlakte van het perceel per saldo gering is;
g. plaatsvinden binnen een afstand van maximaal 2,5 meter uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
h. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan;
i. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
j. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek waaruit blijkt dat de verstoringsdiepte van de werkzaamheden of werken minder diep reikt dan de esdekdiepte, en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 13.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld; waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist;
k. vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een schriftelijke verklaring met bewijsmateriaal waarbij wordt aangetoond dat de grond reeds dieper is geroerd dan de voorgestelde bewerkingsdiepte en voorzien van een verklaring dat in het geval van teelten, zoals bedoeld onder 13.3.1 onder h het afgevoerde bodemvolume weer wordt aangevuld;

waarop het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen heeft gegeven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden is vereist.

13.3.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

a. de aanvrager van een omgevingsvergunning als bedoeld in 13.3.1 overlegt een rapport van een archeologische deskundige waarin de archeologische waarden van het terrein, dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld;
b. een onderzoek als bedoeld in sub a is niet vereist indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
c. het bevoegd gezag verleent de omgevingsvergunning indien naar zijn oordeel genoegzaam blijkt dat:
    1. er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
    2. de betreffende archeologische waarden door de ingreep niet of niet onevenredig worden geschaad;
    3. schade door bouwactiviteiten kan worden voorkomen of zoveel mogelijk kan worden beperkt door het in acht nemen van aan de omgevingsvergunning verbonden voorschriften.

13.3.4 Voorschriften omgevingsvergunning

a. in de situatie als bedoeld in 13.3.3 onder c kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen uitvoeren van opgravingen;
    3. de verplichting de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologische deskundige die voldoet aan een door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.
b. indien het bepaalde onder a sub 3 van toepassing is, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden omtrent de gevolgen van vondsten die worden gedaan tijdens de uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

13.4 Wijzigingsbevoegdheid

13.4.1 Wijzigen dubbelbestemming

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het bestemmingsplan te wijzigen door de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 4’ geheel of gedeeltelijk te verwijderen, indien:

a. uit nader archeologisch onderzoek is gebleken, dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn of zich op een andere plaats bevinden;
b. het op grond van nader archeologisch onderzoek niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het bestemmingsplan ter plaatse in bescherming en veiligstelling van archeologische waarde voorziet.

Artikel 14 Waarde – Bolle akkers

14.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Bolle akkers' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de aanwezige samenhangende cultuurhistorische waarden waaronder begrepen de bolvormige ligging, zandwegenstructuur en de kavelstructuur met bijbehorende kavelgrensbeplanting.

14.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

14.2.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven en egaliseren van gronden;
b. het aanleggen of aanplanten van houtgewas met agrarische productiefunctie;
c. het omzetten van gras of akkerland in een teelt waarbij bodemvolume wordt afgevoerd waartoe gerekend worden graszodenteelt en siergewassenteelt;
d. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen voor zover groter dan 200 m^2 per ingreep;
e. het verwijderen of wijzigen van perceelsgrenzen, zoals tot uiting komend in landschapselementen (kavelgrensbeplanting) en het verwijderen van paden of onverharde wegen.

14.2.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 14.2.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. normale onderhoud- en exploitatiewerkzaamheden betreffen;
b. plaatsvinden binnen de bestemmingen 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' of 'Wonen';
c. die in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan of uitgevoerd kunnen worden op grond van een voor dat tijdstip aangevraagde of verleende vergunning.

14.2.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 14.2.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de waarde van deze gronden kan plaatsvinden.
Onder de waarden van deze gronden wordt onder meer verstaan de waarden van de samenhangende historisch-geografische elementen, zoals deze tot uiting komen in de bolvormige ligging, zandwegenstructuur en de kavelstructuur met bijbehorende kavelgrensbeplanting.

14.2.4 Voorschriften omgevingsvergunning

Indien een omgevingsvergunning wordt verleend voor werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden als bedoeld in 14.2.1 onder b en c kan het bevoegd gezag de volgende voorschriften aan de omgevingsvergunning verbinden:

a. de verplichting tot het treffen van maatregelen waardoor het bij aanvang van de werkzaamheden aanwezige bodemvolume in stand wordt gehouden.

Artikel 15 Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen

15.1 Bestemmingsomschrijving

15.1.1 Algemeen
De voor ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen’ aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van gebouwen.

15.1.2 Nadere detaillering van de bestemming
De cultuurhistorische waarden als bedoeld in artikel 15.1.1 betreffen het gehele erf, inclusief de gehele langgevelboerderij, zoals deze is gelegen binnen de dubbelbestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen’.

15.1.3 Voorrangsbepaling
De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

15.2 Bouwregels
a. Het slopen van de langgevelboerderij is niet toegestaan;
b. Het verbouwen van de langgevelboerderij is niet toegestaan, zonder omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 15.3.

15.3 Afwijken van de bouwregels
Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 15.2 onder b en toestaan dat de karakteristieke langgevelboerderij wordt verbouwd, mits:
a. Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de hoofdvorm, kap, gevelbeeld en belangrijke gevelelementen van het gebouw;
b. De aanvraag om omgevingsvergunning moet zijn voorzien van een deskundigenrapport dat ingaat op de cultuurhistorische waarden en de bouwkundige en/of gebruikstechnische staat van het gebouw in relatie tot de aangevraagde vergunning;
c. Het bevoegd gezag kan één of meerdere voorwaarden verbinden aan de in artikel 15.2 onder b bedoelde omgevingsvergunning teneinde de cultuurhistorische waarden te beschermen.
d. Alvorens het bevoegd gezag beslist over de verlening van de omgevingsvergunning en de daaraan te koppelen voorwaarden, wint zij schriftelijk advies in bij een deskundige op het terrein van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing omtrent de vraag:
    1. of door het verlenen van een omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de cultuurhistorische waarden van het gebouw, en;
    2. of er en zo ja welke voorwaarden dienen te worden gesteld;
    3. bij het bepaalde onder 1 en 2 wordt mede de bouwkundige en/of gebruikstechnische staat van het gebouw betrokken.

Artikel 16 Waarde – Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het leefgebied van soorten van half-open cultuurlandschap, waaronder begrepen:

a. agrarische gronden met een half-open karakter en de daarbij behorende natuurkwaliteiten;
b. extensief gebruikte perceelsranden en overhoekjes.

16.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

16.2.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven en egaliseren van gronden;
b. waterhuishoudkundige ingrepen zoals het aanleggen van een drainagestelsel en het aanbrengen van onderbemaling, tenzij het gaat om vervanging van een reeds bestaand drainagestelsel door een gelijkwaardig stelsel, waaronder een peilgestuurd stelsel;
c. het aanleggen, dempen of wijzigen van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen;
d. het verwijderen of rooien van bos-, natuur- en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie;
e. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen voor zover groter dan 200 m^2 per ingreep;
f. het aanbrengen van ondergrondse leidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 50 cm bedraagt;
g. het verwijderen of wijzigen van perceelsgrenzen, zoals tot uiting komend in greppels, sloten, steilranden, landschapselementen en het verwijderen van paden of onverharde wegen;
h. het oprichten van teeltondersteunende voorzieningen met een tijdelijk karakter.

16.2.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 16.2.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. normale onderhoud- en exploitatiewerkzaamheden betreffen;
b. het normale agrarische gebruik betreffen;
c. plaatsvinden binnen de bestemmingen 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' of 'Wonen';
d. plaatsvinden binnen de bestemmingen 'Natuur' en 'Bos';
e. plaatsvinden in het kader van de natuurontwikkeling of -beheer;
f. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit bestemmingsplan of mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

16.2.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 16.2.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Onder de waarden van deze gronden wordt onder meer verstaan de waarde als leefgebied voor soorten van half-open cultuurlandschap, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van weide- en akkervogels, akkerland, natte of vochtige, matig voedselrijke kruidenrijke graslanden, slootranden en wegbermen en opgaande beplanting.

Artikel 17 Waarde – Leefgebied soorten van stromend water

17.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Waarde – Leefgebied soorten van stromend water' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het leefgebied van soorten van stromend water, waaronder begrepen het stromend karakter en de ecologische kwaliteit van het water.

17.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

17.2.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden
Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden zoals het afgraven, ophogen, vergraven en egaliseren van gronden;
b. het indrijven van voorwerpen in de grond zoals heipalen en damwanden;
c. het aanleggen van dammen en stuwen en het aanbrengen van oeverbeschoeiing;
d. het aanleggen, dempen of wijzigen van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen.

17.2.2 Uitzonderingen vergunningplicht
Het in lid 17.2.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. normale onderhoud- en exploitatiewerkzaamheden betreffen;
b. plaatsvinden in het kader van natuurontwikkeling of -beheer;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit bestemmingsplan of mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

17.2.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader
De in 17.2.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Onder de waarden van deze gronden wordt verstaan de waarde als leefgebied voor soorten van stromend water, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van het natuurlijke karakter en de stroming van watergangen en van migratiemogelijkheden, welke afhankelijk zijn van de structuur en de samenhang van de aanwezige beken en waterlopen.

Artikel 18 Waarde – Soorten van kleinschalig cultuurlandschap

18.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde – Soorten van kleinschalig cultuurlandschap' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het leefgebied van soorten van kleinschalig cultuurlandschap, waaronder begrepen:

a. houtwallen, kleine bosjes, hagen, boszomen en overgangen van bos naar agrarisch gebied, specifiek ten behoeve van het leefgebied van struweelvogels;
b. een afwisselend landschap met voldoende fourageermogelijkheden specifiek ten behoeve van het leefgebied van de das;
c. structuurrijke vegetaties met waardplanten specifiek ten behoeve van het leefgebied voor vlinders;
d. overwinteringsbiotopen (houtige elementen) en voortplantingsbiotopen (poelen) specifiek ten behoeve van het leefgebied voor amfibieën.

18.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

18.2.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals het afgraven, ophogen, vergraven en egaliseren van gronden;
b. waterhuishoudkundige ingrepen zoals het aanleggen van een drainagestelsel en het aanbrengen van onderbemaling;
c. het aanleggen, dempen of wijzigen van sloten, greppels, watergangen en overige waterpartijen;
d. het verwijderen of rooien van bos-, natuur- en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie;
e. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen voor zover groter dan 200 m^2 per ingreep;
f. het aanbrengen van ondergrondse leidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 50 cm bedraagt;
g. het verwijderen of wijzigen van perceelsgrenzen, zoals tot uiting komend in greppels, sloten, steilranden, landschapselementen en het verwijderen van paden of onverharde wegen;
h. het oprichten van teeltondersteunende voorzieningen met een tijdelijk karakter;
i. teelt van houtgewas met agrarische productiefunctie.

18.2.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het in lid 18.2.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. normale onderhoud- en exploitatiewerkzaamheden betreffen;
b. het normale agrarische gebruik betreffen;
c. plaatsvinden binnen de bestemmingen 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' of 'Wonen';
d. plaatsvinden binnen de bestemmingen 'Natuur' en 'Bos';
e. plaatsvinden in het kader van de natuurontwikkeling of -beheer;
f. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit bestemmingsplan of mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

18.2.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader

De in 18.2.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de waarden van deze gronden kan plaatsvinden.

Onder de waarden van deze gronden wordt onder meer verstaan:

a. de waarde als leefgebied voor vlinders, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van bossen, bloemrijke graslanden en ruigtekruidenvegetaties, heide, moerassen en vennen;
b. de waarde als leefgebied voor struweelvogels, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van lichtbeboste heide, bosranden en struweel, bosjes, hagen en houtwallen, kruidenrijke bermen en perceelsranden;
c. de waarde als leefgebied voor de das, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van verblijfslocaties (burchten en bijburchten), primair voedselgebied (vochtige graslanden, al dan niet binnen bijvoorbeeld een hoogstamboomgaard, en bos), secundair voedselgebied (akkers waarin dassen gedurende een beperkt deel van het jaar voedsel vinden van één bepaald type, zoals maïskolven), migratieroutes (wissels, meestal langs lijnvormige landschapselementen, waarlangs dassen zich verplaatsen tussen burcht en voedselgebied). Wanneer één van deze functies wegvalt door een ruimtelijke ingreep is sprake van onevenredige aantasting van het leefgebied van de das;
d. de waarde als leefgebied voor amfibieën, zoals deze waarde tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van enerzijds poelen, vennen, plassen en natte laagtes en anderzijds overhoekjes, struwelen, bosjes, hagen en houtwallen;
e. de kleinschaligheid van het gehele kleinschalig cultuurlandschap;
f. de aanwezigheid van gradiëntsituaties.

Artikel 19 Waterstaat – Attentiegebied NNB

19.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Waterstaat – Attentiegebied NNB' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, herstel en of de ontwikkeling van de hydrologische waarden.

19.2 Specifieke gebruiksregels
Bij toename van het verhard oppervlak is hydrologisch neutraal bouwen het uitgangspunt. Voor een toename van het verharde (bebouwings)oppervlak van meer dan 250 m^2 is een advies van het waterschap vereist.

19.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

19.3.1 Vergunningplicht werken en werkzaamheden
Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het verzetten of vergraven van grond waarbij het maaiveld over meer dan 100 m^2 per perceel wordt gewijzigd of het maaiveld zelf met meer dan 0,20 m wordt gewijzigd;
b. het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,60 m onder maaiveld;
c. het graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
d. de aanleg van drainage ongeacht de diepte tenzij het gaat om vervanging van een reeds bestaande drainage;
e. het verlagen van de waterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
f. het aanbrengen van niet-omkeerbare verhardingen en/of verharde oppervlakten van meer dan 100 m^2 anders dan een bouwwerk.

19.3.2 Uitzonderingen vergunningplicht
Het in lid 19.3.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en / of werkzaamheden die:

a. het normale beheer, gebruik en/of onderhoud betreffen, dan wel van ondergeschikte betekenis zijn;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit bestemmingsplan of mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

19.3.3 Toelaatbaarheid en afwegingskader
De in 19.3.1 genoemde vergunning wordt slechts verleend indien door de werken en/of werkzaamheden, dan wel door de daarvan (direct of indirect) te verwachten gevolgen geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de hydrologische waarden van de natte natuurparel. Alvorens te beslissen over het verlenen van een omgevingsvergunning wint het bevoegd gezag advies in bij de waterbeheerder.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 20 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 21 Algemene gebruiksregels

21.1 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt in elk geval verstaan:

a. het gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting en/of escortbedrijf, raamprostitutie en straatprostitutie;
b. het gebruik van gronden voor evenementen;
c. het gebruik van gronden voor kleinschalig kamperen;
d. (proef)boringen naar gas, waaronder schaliegas.

21.2 Stikstofdepositie Natura 2000-gebieden

De activiteiten uit het bestemmingsplan zijn uitsluitend toegestaan indien dit niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op de (voor stikstof gevoelige habitats in) Natura 2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituatie in het kader van de Wet natuurbescherming, of diens rechtsopvolger.

Dit is voor de locatie Bosrand 3 en ongenummerd het geval indien niet meer dieren worden gehouden dan in totaal 27 volwassen paarden, 13 opfokpaarden, 6 volwassen pony’s en 5 opfokpony’s.

Artikel 22 Algemene aanduidingsregels

22.1 Milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied

Ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied' zijn gronden mede bedoeld voor bescherming van de daarin aanwezige beschermde kleilaag. De regels ter bescherming van de boringsvrije zone, zoals vermeld in de provinciale omgevingsverordening zijn van toepassing.

Artikel 23 Algemene afwijkingsregels

23.1 Afwijkingsmogelijkheden

Het bevoegd gezag kan door middel van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in deze regels, ten behoeve van:

a. de in het plan genoemde goothoogten, bouwhoogten, oppervlakte- en inhoudsmaten, afmetingen, percentages en afstandseisen, waarbij een overschrijding (vermeerdering dan wel vermindering) is toegestaan tot maximaal 10% van deze voorgeschreven maten en normen, met uitzondering van de bepalingen ten aanzien van de maximaal toegestane inhoud van woningen en ten aanzien van de maximale oppervlakte aan bedrijfsgebouwen;
b. de regels en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrenzen, waarbij een overschrijding is toegestaan tot maximaal 2,5 m, en deze noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden wegens de uitmeting van het terrein of uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de gronden en/of de bebouwing, mits de structuur van het plan niet wordt aangetast, de belangen van derden in redelijkheid niet worden geschaad en de afwijking noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het plan;
d. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgericht met een hoogte van maximaal 10 meter;

e. het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrenzen met meer dan 1 m door:
    1. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen en schoorstenen;
    2. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken;
    3. (hoek)erkers over maximaal de halve gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen

    mits de bouw- en bestemmingsgrenzen met niet meer dan 1,5 m wordt overschreden;
f. het bepaalde ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen en toestaan dat de (bouw)hoogte van de gebouwen wordt vergroot ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen.

23.2 Criteria

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 23.1 kan slechts worden verleend, mits:

a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de gebiedswaarden;
b. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:
    1. het straat- en bebouwingsbeeld;
    2. de woonsituatie;
    3. de milieusituatie;
    4. de verkeersveiligheid;
    5. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 24 Overige regels

24.1 Parkeren

24.1.1 Voldoende parkeergelegenheid

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels wordt het aantal benodigde parkeerplaatsen bepaald conform de parkeernormen uit de ‘Beleidsregels parkeren Boxtel 2018’. Indien deze gemeentelijke parkeernormering gedurende de planperiode wordt gewijzigd, dient bij de vergunningverlening te worden voldaan aan de gewijzigde parkeernormen. Hierbij dienen de volgende regels in acht te worden genomen:

a. op eigen terrein dient voorzien te worden in voldoende ruimte voor het parkeren;
b. parkeergelegenheid die is gerealiseerd om te voorzien in voldoende parkeergelegenheid dient in stand te worden gehouden.

24.1.2 Afwijken van parkeereis

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 24.1.1 wat betreft het aantal benodigde parkeerplaatsen op basis van de parkeernormering, indien uit een parkeeronderzoek blijkt dat meer of minder parkeerplaatsen noodzakelijk zijn;
b. lid 24.1.1, indien het voldoen aan de genoemde parkeernormen op eigen terrein door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit en/of voor zover op andere wijze in de nodige parkeerplaatsen wordt voorzien;
c. lid 24.1.1, voor zover toepassing van artikel 24.1.1 leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard, gelet op andere ruimtelijke belangen dan het parkeren.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 25 Overgangsrecht

25.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a met maximaal 10%.

c. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

25.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 26 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan ‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1: Landschappelijk inrichtingsplan Bosrand 2 en Bosrand 3 en ongenummerd
Bijlage 2: Situatietekeningen te slopen gebouwen
Bijlage 3: Landschappelijk inrichtingsplan Uilenbroek 8
Bijlage 4: Rapport cultuurhistorische waarde Uilenbroek 8

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD TE BOXTEL

LANDSCHAPPELIJKE VERANTWOORDING

Oktober 2023

VANDOOREN LANDSCHAP

PRIKKELENDE LANDSCHAPS-ONTWERPEN.

COLOFON

Titel document:

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD

Datum:

Oktober 2023

Status:

Landschappelijke verantwoording

Document:

Enkelzijdig A4 liggend

Locatie:

Bosrand 2, 3 en ongenummerd
Boxtel

Auteur/Adviseur:

VAN **DOOREN** LANDSCHAP

[redacted]

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 3
- 1.1 Aanleiding 3
- 1.2 Locatie 4
- 1.3 Leeswijzer 4

2 Landschap 6
- 2.1 Huidige situatie 6
- 2.2 Historie landschap 10
- 2.3 Beleid 11

3 Planvoorstel 13
- 3.1 Planvoornemen 14
- 3.2 Landschapsplan 15
- 3.3 Beplantings en beheerplan 18

Bijlage I
Bijlage II
Bijlage III

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Binnen het 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' ligt paardenhouderij 'Stoeterij Bloemendael'. Om te kunnen voorzien in de benodigdheden voor de bedrijfsvoering zijn stallings- en trainingsfaciliteiten opgericht op locatie Bosrand 3 te Boxtel.

Figuur 1. Aanduiding plangebied in paars *(bron Topotijdreis.nl)*

Voor deze locatie wordt een ruimtelijke procedure doorlopen, welke samengevat betreft:

- Voor een meer logische erfindeling en om de benodigde bedrijfsvoorzieningen van de stoeterij in het bouwvlak te brengen wordt het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel van vorm veranderd en vergroot.
- De woning Bosrand 2, gelegen aan de overzijde van de weg ten opzichte van de stoeterij, is in de huidige situatie bestemd als bedrijfswoning en wordt herbestemd tot een burgerwoning. De hier aanwezige stal wordt daarbij gesloopt.
- De woning Bosrand ongenummerd betreft in de huidige situatie een nog op te richten landgoedwoning. Deze woning wordt, gelet op haar ligging in directe nabijheid van de bedrijfsvoering van de stoeterij, herbestemd van een burgerwoning tot een bedrijfswoning en wordt binnen het bouwvlak van de stoeterij gebracht.
- Ten zuiden van de stoeterij ligt een paardenwei van circa 0,82 hectare, welke wordt herbestemd van een natuurbestemming tot een agrarische bestemming. Dit zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding ten behoeve van de stoeterij wordt toegestaan. Voor deze weide wordt op een locatie elders (geen onderdeel van voorliggende rapportage), in gelijke omvang aan te leggen natuur gecompenseerd.

Een meer uitgebreide toelichting op de bestaande en beoogde situatie is opgenomen in de toelichting van het nieuwe bestemmingsplan.

Voor de beoogde situatie wordt een herziening van het bestemmingsplan doorlopen. Een landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering vormt hier onderdeel van. Deze notitie is daarvan een uitwerking, voor de percelen aan de Bosrand 2, 3 en ongenummerd.

1.2 Locatie

Het plangebied is geadresseerd Bosrand 2, 3 en ongenummerd, 5281 TJ te Boxtel, kadastraal bekend als gemeente Boxtel, sectie G, perceelnummers 1478, 1479, 1391, 1376, 1380, 1381, 1404, 1422, 1402, 1400, 1398, 1397, 1423, 962 en 961.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 biedt achtergrondinformatie over de plek en omgeving. Eerst wordt de locatie en omgeving beschreven. Daarna een toelichting van de ontstaansonwikkeling van het gebied en visie van de gemeente op het gebied.

Hoofdstuk 3 beschrijft de nieuwe ruimtelijke situatie. Eerst worden de randvoorwaarden voor de planvorming aangeduid, daarna het ruimtelijk voorstel beschreven met toelichting op het gebied van landschap en vastgelegd in een beplantingsplan.

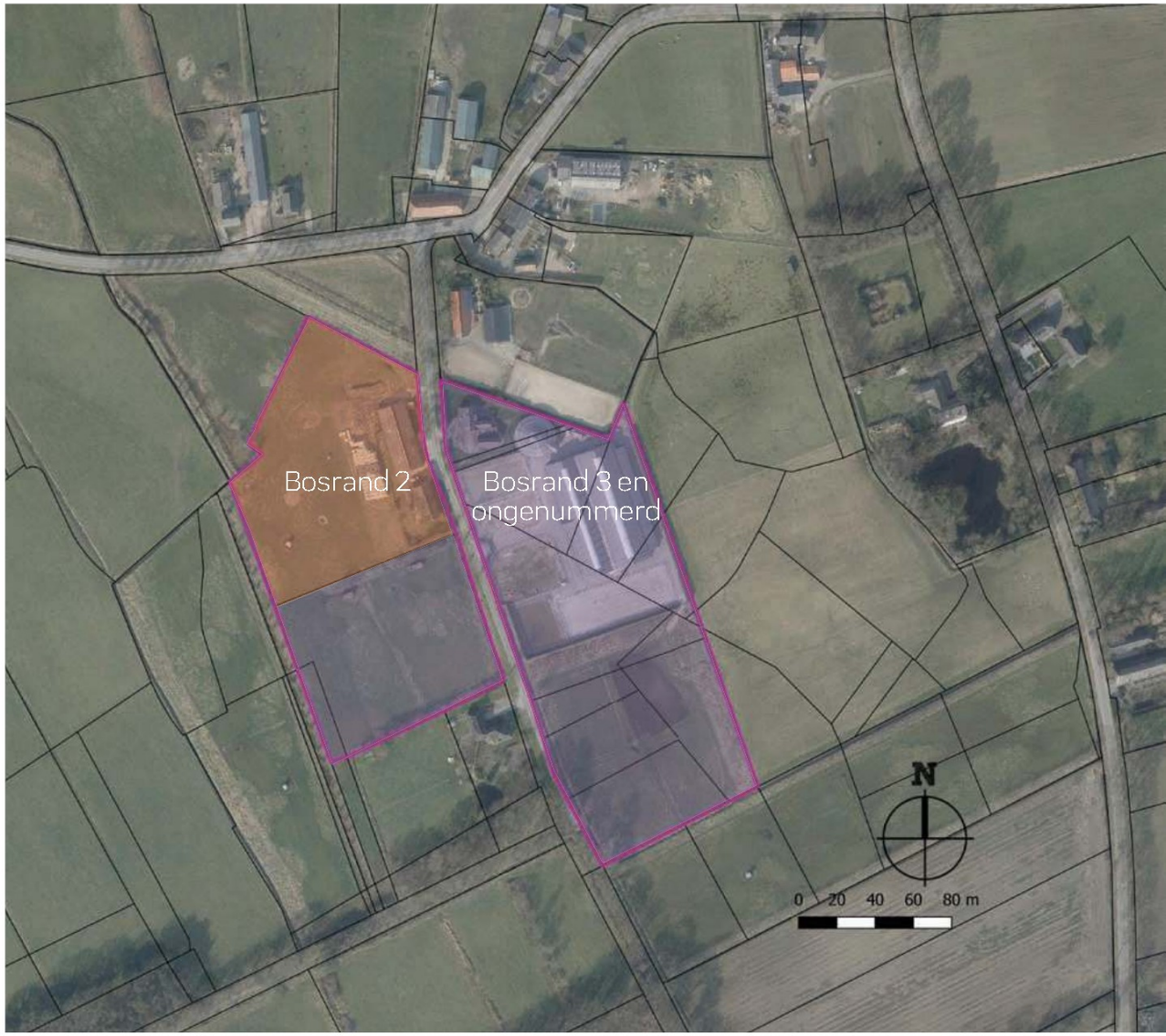

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied op luchtfoto met kadastrale ondergrond voor Bosrand 2, 3 en ongenummerd te Boxtel (Bron:PDOK.nl)

LANDSCHAP

2 LANDSCHAP

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het buitengebied van gemeente Boxtel in het gehucht Roond als onderdeel van 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond '.

Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond

Het Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond kent een oppervlakte van circa 22,7 hectare en is vanaf 2013 ten uitvoering gebracht (en betreft dus nog een relatief jong landgoed in uitvoering). Waar de gronden voorheen grotendeels in gebruik waren als landbouwgronden (grasland), is met de realisatie van het landbouwlandgoed gestreefd naar een kwaliteitsverbetering van het gebied door toevoeging van natuur- en landschapswaarden.

Ruim 20 hectare van de agrarische gronden zijn omgezet naar natuur, in de vorm van houtwallen, een waterloop met natuurvriendelijke oever, een schapendrift, een boomgaard, een poel, en kruiden- en faunarijke graslanden en akkers. Het kleinschalige agrarische landschap in het buurtschap De Roond wordt op deze wijze versterkt en duurzaam in stand gehouden. De invulling is bovendien gericht op het 'Boeren voor natuur'-concept, waarbij een traditionele extensieve landbouw kan worden bedreven op de kruiden- en faunarijke gras- en akkerlanden. Dit mede ter verbetering van de biodiversiteit, de cultuurhistorische waardering van De Roond en de extensieve recreatieve ontsluiting van het gebied en de omliggende natuur. Het landbouwlandgoed is gelegen binnen de 'Robuuste Verbinding De Beerze' en verbindt o.a. de natuurgebieden rondom de stroom de Kleine Aa en Kampina. Het inrichtingsplan vormt de basis voor de nieuwe inrichting.

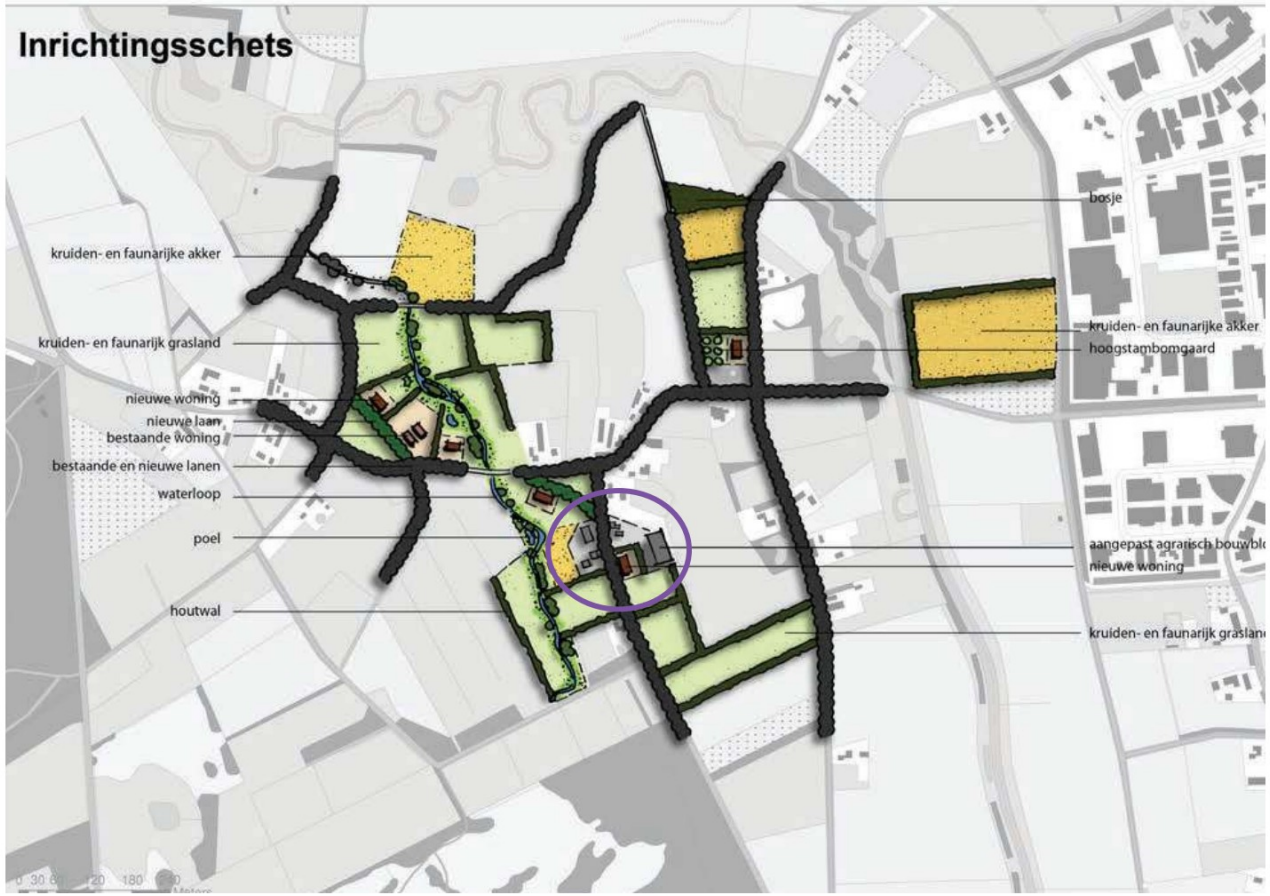

Figuur 3. Inrichtingsschets Praedium Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond, plangebied aangeduid in paars

Buurtschap De Roond

Het buurtschap De Roond is gelegen in het zuidwestelijk deel van het buitengebied van Boxtel, aan de rand van het natuurgebied Kampina. De Roond is een kleinschalige kampontginning, welke is ontstaan na de groei van de bevolking in de Middeleeuwen. De bebouwing van het gehucht heeft veelal een (voormalig) agrarisch karakter. Het gebied kenmerkt zich door een gevarieerd cultuurlandschap met een onregelmatige blokverkaveling. Bomenrijen, lanen, houtsingels en solitaire bomen zorgen voor een groene structuur. Bovendien is het buurtschap gelegen op de overgang van het natte beekdal van de Kleine Aa, richting het droge heidegebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen. Dit is terug te zien in o.a. de variatie van boomsoorten. Natuurgebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen is een natuurgebied met afwisselend droge en natte heide, bossen, beken en vennen.

Bosrand, Boxtel

Dit plangebied is gelegen in het buitengebied van Boxtel en op het landbouwlandgoed, in het gehucht De Roond. Op figuur 1. is de globale ligging van het plangebied weergegeven, ten opzichte van de ruimere omgeving. Hieruit volgt de ligging te midden van het natuurgebied Kampina en de Kleine Aa. Het gehucht De Roond kent een kleinschalige verkaveling, met in hoofdzaak woonbebouwing aan de weg Roond. De weg Bosrand is hiervan een aftakking, richting het natuurgebied Kampina.

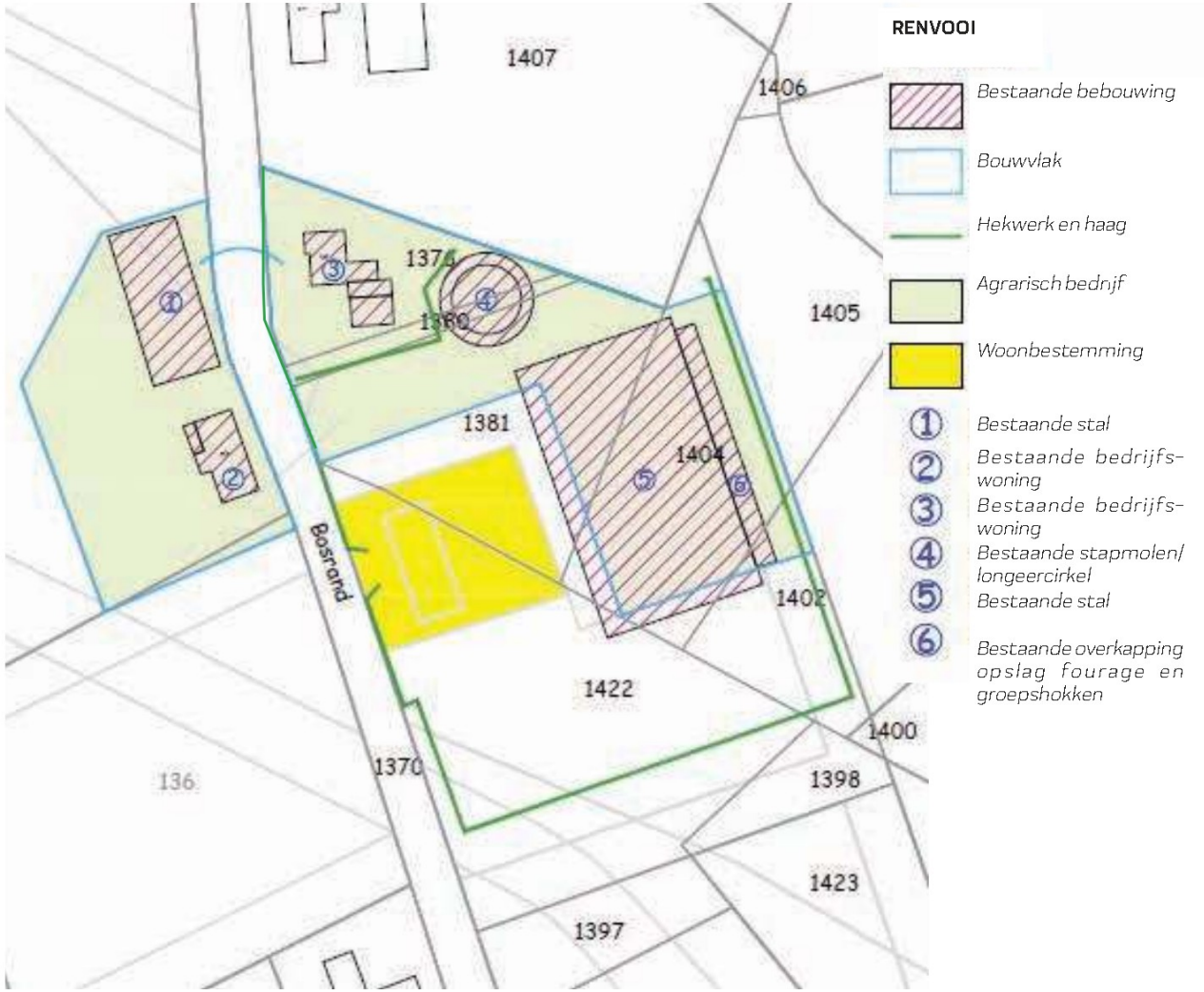

Figuur 4.. Bestaande situatie schematisch

Stoeterij Bloemendael

Aan Bosrand 3 en ong. te Boxtel is de bebouwing aanwezig ten behoeve van Stoeterij Bloemendael. Stoeterij Bloemendael fungeert als een soort van beheerlocatie voor het landgoed. Conform de mogelijkheden uit het geldend bestemmingsplan wordt hier een grondgebonden, productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd. De bedrijfsactiviteiten bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's.

Op locatie worden voor de bedrijfsactiviteiten de benodigde fokdieren (dekhengsten en fokmerries) en jonge paarden in opfok en training gehouden. De paarden, met name de fokmerries en opfokpaarden, worden tevens ingezet voor het natuurbeheer in en rondom het landgoed (middels o.a. begrazing). Aan Bosrand 3 is aanwezig een stalgebouw met binnenrijbaan, paardenboxen en bijbehorende functies (opslag fourage, zadelkamer, kantine e.d.) en een overdekte gecombineerde longeercirkel en stapmolen. De woning Bosrand 3 is in gebruik als bedrijfswoning. De bebouwing is uitgevoerd met een professionele en landelijke uitstraling, waarin veel natuurlijke materialen (passend binnen het landgoed) zijn verwerkt.

Op het buitenterrein is een start gemaakt van de toekomstige functies, zoals paddocks en een buitenrijbaan. Te midden van deze bedrijfsvoering is een nog in te vullen gedeelte aanwezig, met als huidige bestemming een nog op te richten landgoedwoning.

Het bedrijfsgedeelte is functioneel ingericht en geoptimaliseerd voor de agrarische bedrijfsvoering. De gebouwen zijn rondom omgeven door verharding, zodat de verschillende delen van het bedrijf goed bereikbaar zijn. De paddocks zijn afgeschermd met houten afrastering.

Rondom het terrein (stoeterij en huidige bedrijfswoning) is een hoog hekwerk gemaakt voor de veiligheid en tegen ongewenste erfbetreders. Dit hekwerk is aan de voorzijde afgeschermd door een hoge beukenhaag en aan de achter- en zijkant met een coniferenhaag. Deze laatste soortkeuze is gekozen om de wind af te vangen voor de paarden in zowel winter als zomer. Er is weinig tot geen overruimte binnen het bedrijfsgedeelte, waardoor de haag de enige groene aankleding van het bedrijf is.

Door de hoge hagen en dichte poorten rondom is er vanaf de Bosrand weinig tot geen zicht op de bedrijfsvoering. Daarnaast is door de hoge haag in de voortuin van de bedrijfswoning ook geen zicht op de woning.

Naast het terrein begint het landgoed met een houtsingel en weide van kruidenrijk grasland. De weides worden op dit moment benut door het grazen en belopen van paarden.

Bosrand 2

Bosrand 2 en het bijbehorend stalgebouw zijn weergegeven op figuur 2. Aan Bosrand 2 is de tweede bedrijfswoning aanwezig. In het naastgelegen stalgebouw, vroeger in gebruik als rundveestal, worden nu fokmerries en jonge paarden gehuisvest en vindt tevens opslag ten behoeve van het bedrijf plaats. Ook zijn in dit gebouw Bed&Breakfast-ruimtes voor logies gerealiseerd.

In de huidige situatie is Bosrand 2 bestemd als bedrijfswoning bij de stoeterij. In de beoogde situatie wordt Bosrand 2 afgesplitst van het bedrijf en herbestemd tot een burgerwoning. De hier aanwezige stal zal daarbij worden gesloopt.

Beeld 1. Hoge Beukenhaag voor stoeterij en bedrijfswoning

Beeld 2. Hoge beukenhaag voor stoeterij in zuidelijke richting

Beeld 3. Stoetenj met afscherming van coniferenhaag

Beeld 4. Bestaande houtsingel ten zuiden van stoetenj

Beeld 5. Weide ten zuiden van stoeterij

Beeld 6. Bestaande woning Bosrand 2

Beeld 7. Bouw van nieuwe landgoedwoning te noorden van het plangebied

Beeld 8. natuurvriendelijke oever

2.2 Historie landschap

De laatste ijstijd heeft geleid tot de vorming van een pakket dekzand, dat grote delen van Nederland heeft bedekt. In het westen van Nederland is in latere perioden het dekzand met dikke veenpakketten bedekt geraakt. In het zuiden, en daarmee ook in de Gemeente Boxtel, bleef het zand aan de oppervlakte liggen. Van een egale dekzandvlakte was geen sprake. Vlakten en ruggen wisselden elkaar af, waarbij de oriëntatie van de dekzandruggen overwegend zuidwest-noordoost is en daarmee de overheersende zuidwestelijke winden volgt. Naarmate het warmer werd is het dekzandgebied verder vormgegeven. Door het gebied stroomde de rivier de Dommel met haar zijstromen, die beekdalen insneden in het dekzand. Daardoor zijn opvallende hoogteverschillen ontstaan, zoals in het Dommeldal tussen Gemonde en Venrode, waar de beek diep in het dekzand is ingesleten en oeverwallen zijn ontstaan.

De overheersende geomorfologische eenheden in het gebied zijn dan ook voornamelijk dekzanden en beekdalen. Langs het Dommeldal komen daarnaast landduinen voor. In het natuurgebied Kampina komen we deze landduinen ook tegen in combinatie met uitblazingsbekkens of verstuivingen. De verstuivingen zijn geomorfologisch gezien recent (Holoceen) en hebben tot in de Middeleeuwen plaatsgehad, vooral onder invloed van menselijk handelen.

Het gebruik van het land hangt samen met de hoogte t.o.v. de grondwaterspiegel. De meeste nederzettingen in Noord-Brabant zijn ontstaan op middelhoge zandgronden. Deze waren het meest geschikt voor akkerbouw. De lage, vochtige zandgebieden waren in gebruik als weiland en de hoge zandgronden als weiland of bos. Op een dekzandrug aan de rand van de heide ontstond het agrarische gehucht

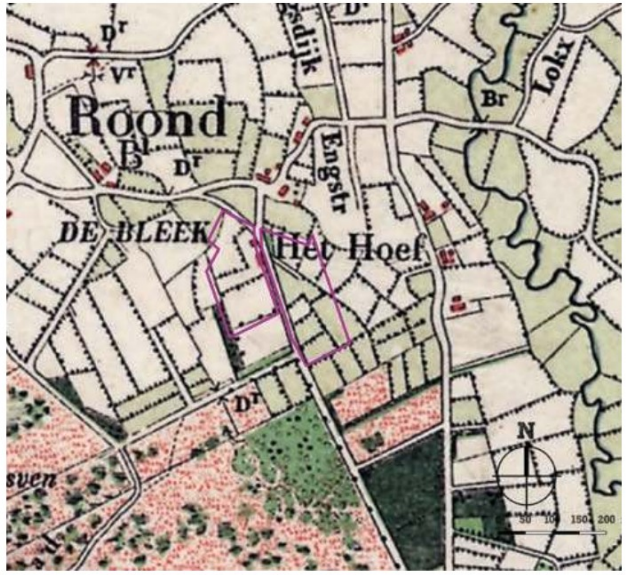

Figuur 5. Plangebied historische kaart 900, plangebied in paars (Bron: PDOK)

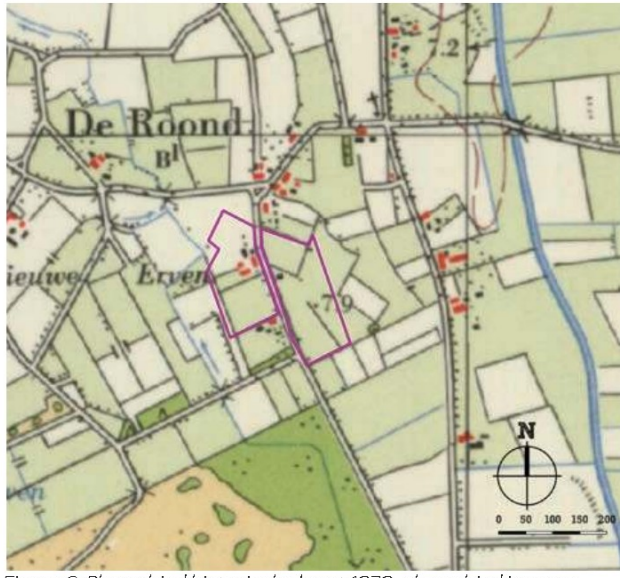

Figuur 6. Plangebied historische kaart 1970, plangebied in paars (Bron: PDOK)

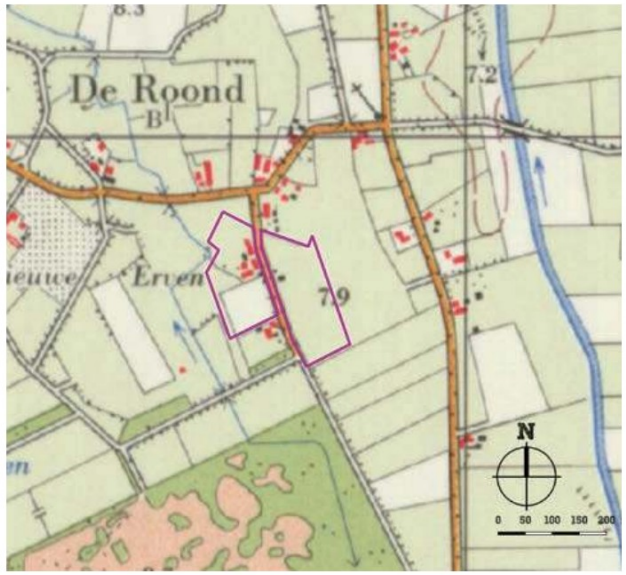

Figuur 7. Plangebied historische kaart 1980, plangebied in paars (Bron: PDOK)

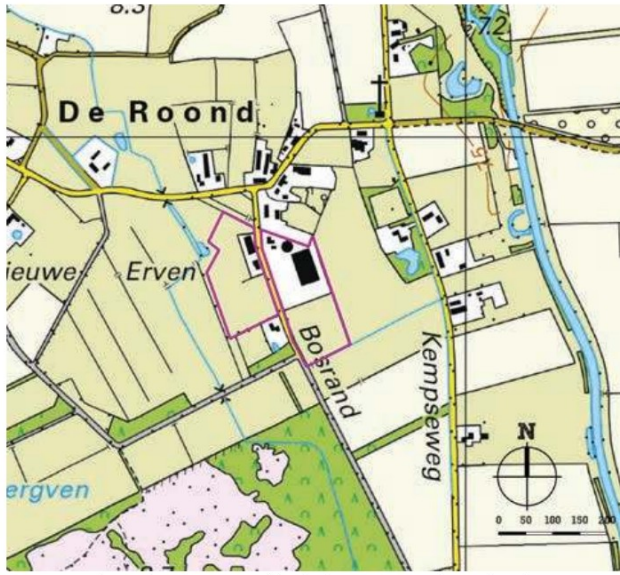

Figuur 8. Plangebied topografische kaart 2017, plangebied in paars (Bron: PDOK)

De Roond. Een clustering van boerderijen, omgeven door akkers. Op de akkers werd potstalmest aangebracht. De kavelranden waren veelal beplant met singels en bomenrijen.

Met de invoering van de trekker en kunstmest werd het vanaf 1900 mogelijk om de schrale grond te ontginnen. Het agrarische gebied breide zich uit. Met de ruilverkaveling in de jaren 70 werden de percelen groter en landschapselementen minder belangrijk voor de bedrijfsvoering. Veel groenstructuren zijn daardoor verloren gegaan. Daarnaast zijn er verschillende driften (zandpaden) rechter gelegd en driehoekige brinken verloren gegaan.

2.3 Beleid

Binnen de gemeente Boxtel is Handreiking kwaliteitsverbetering opgesteld. Hierin staan de voorwaarden beschreven voor de landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap.

Landschappelijke inpassing is het inkleden of omzomen van de locatie met groen. De keuze van groen is mede afhankelijk van het landschap en de locatie. Om de juiste inpassingsmaatregelen te bepalen is het van belang onder welk landschapstype het plangebied valt. In dit geval past het plangebied binnen het zogenaamde 'Essenlandschap'.

Kenmerkend voor dit gebied is het kleinschalig landschap met onregelmatige verkaveling en kromme wegen. De kavelranden zijn geaccentueerd met robuuste landschapselementen. Echter blijft openheid op de akkercomplexen behouden.

ESSENLANDSCHAP

Bomen op de erven en in de tuinen
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Haagbeuk (Carpinus betula)
- (Lei)linde (Tilia europaea 'Pallida')
- Notenboom (Juglans regia)
- Boomgaard of solitaire fruitboom

Hagen op de erven en in de de tuinen
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Veldesdoorn (Acer campestre)

Bomen langs de weg
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)

Houtsingel/wallen
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Haagbeuk (Carpinus betula)
- Zoete kers (Prunus avium)
- Ruwe berk (Betula pendula)
- Winterlinde (Tilia cordata)
- Esdoorn (Acer pseudoplatanus)
- Vuilboom (Rhamnus frangula)
- Lijsterbes (Sorbus aucuparia)
- Hazelaar (Corylus avellana)
- Hulst (Ilex aquifolium)

Figuur 9. Beplantingssoorten Essenlandschap volgens handreiking

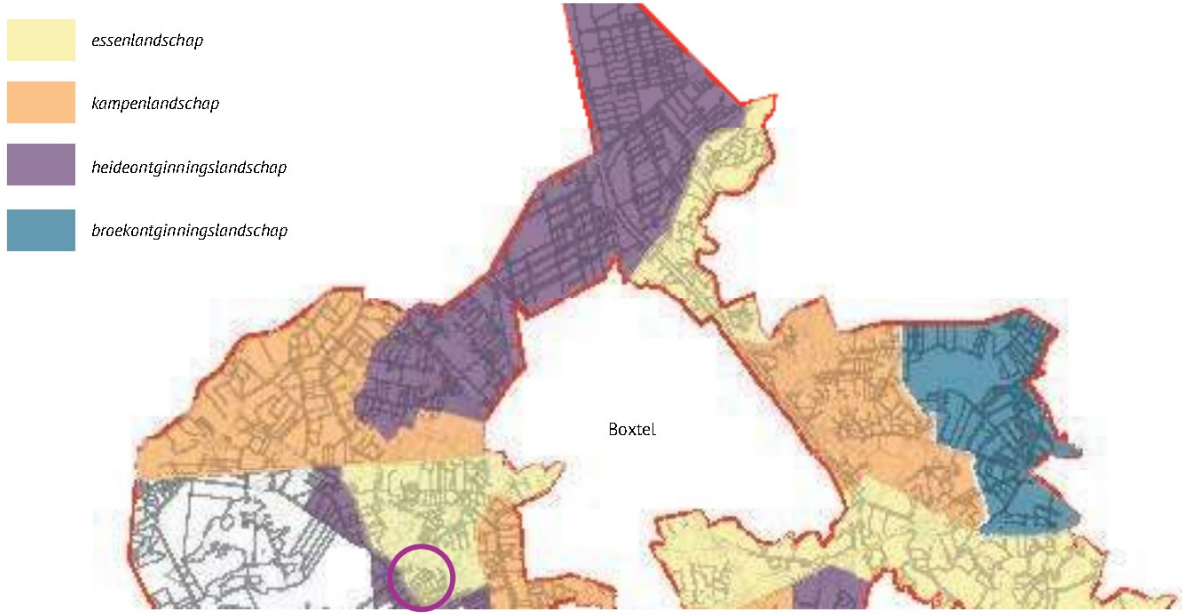

Figuur 10. Uitsnede landschapstype. Aanduiding plangebied in paars

PLANVOORSTEL

3 PLANVOORSTEL

Bij het toestaan van een ruimtelijke ontwikkeling is het van belang dat alle ruimtelijke waarden worden meegewogen. Een plan kan immers afbreuk doen aan bestaande landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Bij de landschappelijke inpassing wordt het beleid en de omgeving bestudeerd en aan de hand daarvan worden ruimtelijke randvoorwaarden opgesteld. Als aan deze voorwaarden worden voldaan kunnen de bebouwing en objecten op een natuurlijke en verzorgde wijze worden ingepast en aansluiten op de aanwezige landschapstructuren.

Beelden van de paarden-uitloop op het huidige landbouwlandgoed

3.1 Planvoornemen

Zoals aangegeven in de 'Aanleiding' (hoofdstuk 1.1), is de initiatiefnemer voornemens een deel van het landbouwlandgoed te herorganiseren, zodat er een betere werkbare situatie ontstaat voor de stoeterij en een meer logische inrichting ten aanzien van de bedrijfswoningen en burgerwoning.

Figuur 11 geeft een beoogde situatie van de herstructurering en aanpassing.
Daarnaast heeft de initiatiefnemer nog extra wensen ten aanzien van de inrichting:

- Geen giftige beplanting voor paarden
- Behoud van bestaand groen
- Behoud van bestaande verharding en ontsluiting
- Een ontsluiting naar de weides en hooiopslag aan de zuidzijde vanaf de stoeterij (nummer 13 op figuur 11)
- Het verplaatsen van de natuurlijke inrichting 'kruiden- en faunarijk grasland' ten zuiden van het bouwvlak (niet op figuur 11 aangegeven) naar een andere geschikte locatie (buiten het plangebied aan de Uilenbroek). Hierdoor is deze weide beter geschikt voor beweiding voor de paarden van de stoeterij in het kader van dierenwelzijn.
- Rekening houden met de bestaande gasleiding. Geen diepgeworteld en opgaand groen boven de leiding.

Het vergroten van het bouwvlak voor de stoeterij heeft consequenties ten aanzien van de 'kwaliteitsverbetering landschap'. Een uitgebreide toelichting ten aanzien van dit onderdeel is toegelicht in de bestemmingsplantoelichting 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'. Uit de berekening blijkt dat er extra landschappelijke kwaliteit moet worden toegevoegd nabij het plangebied.

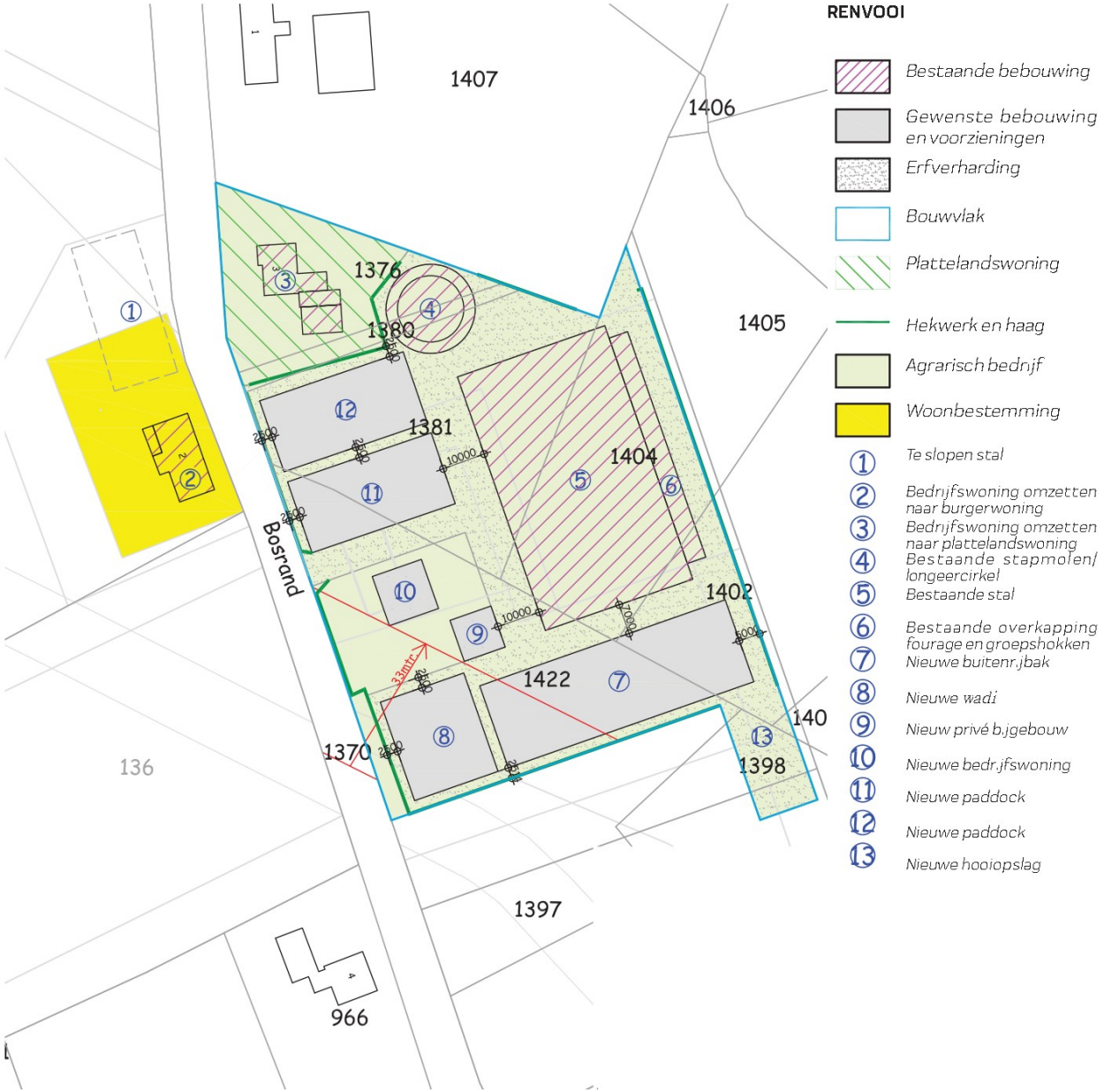

Figuur 11. Beoogde situatie

3.2 Landschapsplan

Met de inpassing van de nieuwe functies en situatie is een landschapsplan opgesteld. Onderstaande de verschillende onderdelen met een indicatie of het tot de landschappelijke inpassing of kwaliteitsverbetering landschap behoort:

1. Zichtbaar maken bestaande bedrijfswoning(i)
2. Inpassen nieuwe bedrijfswoning(i)
3. Groene afscheiding stoeterij (i)
4. Afscherming hooiopslag(i)
5. Aanleg nieuwe houtsingel(kv)
6. Inpassen bestaande woning(i)
7. Bomenrij naast Bosrand(kv)
8. Behoud poel naast waterloop met natuurvriendelijke oever (I)
9. Behoud kruiden- en faunarijk grasland (i)
10. Behoud groensingel (i)
11. Behoud houtsingel (i)
12. Behoud bestaande haag (i)

(i): inpassingsmaatregel
(kv): kwalitatieve verplichting

De stoeterij wordt landschappelijk ingepast door de bedrijfswoningen prominenter aan de straat te manifesteren. Hierdoor ontstaat een afwisseling van open en dicht. Het landschap wordt versterkt door middel van passende robuuste landschapselementen. De bestaande boerderij wordt landschappelijk ingepast met enkele markante bomen. De bestaande onderdelen van het landgoed worden gerespecteerd.

1. Zichtbaar maken bestaande bedrijfswoning

De hoge haag aan de wegzijde wordt verlaagd tot maximaal één meter hoog. Hierdoor komt er zicht op de huidige bedrijfswoning). Indien een hoge afscherming voor de stoeterij wenselijk is, wordt deze gerealiseerd in de zijdelingse perceelsgrens of de 'achtertuin'. In de tuin worden twee nieuwe markante bomen geplant.

Figuur 13. Voorstel landschappelijke inpassing (zie voor plan op maatvaste ondergrond in Bijlage I)

2. Inpassen nieuwe bedrijfswoning

De nieuwe bedrijfswoning (Bosrand ongenummerd) manifesteert zich aan de Bosrand. De woning staat relatief

ver van de straat in verband met de veiligheidszone van de gasleiding. Hierdoor is aan de voorzijde ruimte voor twee landelijke bomen. De voortuin wordt omzoomd met een lage haag. Deze haag wordt gerealiseerd na de bouw van de nieuwe bedrijfswoning.

3. Groene afscheiding stoeterij

De huidige beukenhaag blijft gehandhaafd. De oost- en zuidzijde is afgeschermd met een groene coniferenhaag (Thuja Brabant) als windbreker en afscherming. Binnen het inheemse assortiment is er geen betere groene afscherming toepasbaar, die zowel in de zomer als winter groen blijft. In afweging tegenover technische voorzieningen (zoals een dicht hekwerk, dichte muur of windbreekgaas) is een coniferenhaag een beter alternatief. De groene uitstraling en schuilmogelijkheden voor zowel insecten als vogels biedt meerwaarde. Het voorstel is deze haag te behouden, maar kan niet worden gerekend onder de 'landschappelijke inpassing'.

Voor de nieuwe wadi ten zuiden van de nieuw te bouwen bedrijfswoning (Bosrand ongenummerd) is ruimte voor de aanplant van enkele bomen als versterking van de straat Bosrand.

4. Afscherming hooiopslag

Achter op het perceel is ruimte voor hooiopslag. De balen worden afgeschermd door een gemengde haag en een markante landschapsboom aan de wei-zijde. Aan de achterzijde worden drie berken aangeplant.

5. Aanleg nieuwe houtsingel

Nabij de woningen aan de Bosrand 2 en de nieuw te bouwen landgoedwoning te noorden van Bosrand 2 (buiten onderhavig plangebied gelegen) worden twee nieuwe houtsingels aangelegd. Deze singels verankeren de woningen en vormen tevens een erfafscheiding.

6. Inpassen bestaande woning

De bestaande boerderij wordt opgeknapt. Het terrein krijgt een sobere boerenerf uitstraling met kenmerkende beplanting. Binnen de tuin staan enkele markante bomen.

7. Bomenrij naast Bosrand

Aan de Bosrand staan verspreid enkele bestaande bomen. Deze worden versterkt door de aanleg van nieuwe bomenrij vanaf de stoeterij richting het bos. De passant blijft zicht behouden op het omliggende coulisselandschap.

Referentie solitaire bomenrij

Referentie beukenhaag

Met de aanleg van de bomen wordt rekening gehouden met de bestaande gasleiding. Geen bomen worden geplant in de buurt van de leiding. De exacte situering is dus nader te bepalen mede aan de hand van de feitelijke ligging van de leidingen.

8. Behoud poel naast waterloop met natuur-vriendelijke oever

Aan de westzijde van het plangebied ligt een watergang met een natuurvriendelijke oever. Deze is uitgewerkt conform het Inrichting- en beheerplan Landbouwlandgoed Bloemendaal uit juli 2011. Ter hoogte van nummer 8 ligt een ondiepe poel in glooiende laagte met flauw talud van de natuurvriendelijke oever. Deze blijft gehandhaafd.

De poel wordt niet betreden door paarden en afgeschermd met paal en draad.

9. Behoud kruiden- en faunarijk grasland

De huidige situatie is een kruiden- en faunarijk grasland. Het is wenselijk deze situatie te behouden voor de eenheid van het landgoed en de versterking van de landschappelijke en ecologische waarde naast de beek.

10. Behoud struweelhaag

In een profiel van 6 meter breed is een brede struweelhaag aangeplant. Dit vormt een mooie afscheiding met de naastgelegen woningen. Het is wenselijk deze elementen te behouden in het kader van het landgoed en versterking van de landschappelijke en ecologische waarde.

11. Behoud houtsingel

In een profiel van 10m breed is een houtsingel aangeplant met een groot aandeel eiken. Het voorstel is deze houtsingel uit te laten groeien tot een eikenhakhoutsingel zoals in het oorspronkelijke plan van 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' is bedoeld.

12. Behoud bestaande haag

Aan de voorzijde van de woning Bosrand 2 (tussen de woning en de weg Bosrand) is een bestaande lage beukenhaag aanwezig. Het voorstel is om deze bestaande beukenhaag te behouden, ter inpassing van de woning aan wegzijde.

Uitsnede Inrichting- en beheerplan Landbouwlandgoed Bloemendaal uit juli 2011. Locatie nummer 8 aanduid in oranje.

3.3 Beplantings en beheerplan

Voor de landschappelijke inpassing en compensatie is een beplantings- en beheerplan uitgewerkt. Er is voor sommige elementen gewerkt met keuzevrijheid in soorten.

Haag:

58m bestaand
105m nieuw

Aanplant

- Aanplant enkele rij 2- of 3 jarig bosplantsoen met minimaal 4 planten per meter. Keuze uit de volgende soorten (420 stuks):
- Acer campestre (Veldesdoorn)
- Capinus betulus (Haagbeuk)
- Fagus sylvatica (Groene beuk)

Beheer

- De haag minimaal 1x per jaar scheren tot een minimale hoogte van 0,7 en maximale hoogte van 1,2m;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart;
- Maaisel afvoeren.

Figuur 14. Beplantingsplan (zie voor plan op maatvaste ondergrond in Bijlage II)

Gemengde haag:

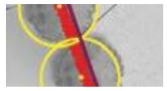

35m nieuw

Aanplant

- De struweelhaag is te realiseren middels de aanplant van 1 rij bosplantsoen met onderlinge afstand van 0,25m. De beplanting groepsgewijs aanplanten met 3 à 5 per soort.
- De keuze voor beplanting bestaat uit soorten die niet giftig zijn voor schapen en paarden.
- In de struweelhaag staan de volgende soorten (2- of 3 jarig bosplantsoen):

1. 20% Acer campestre (Veldesdoorn)
2. 15% Carpinus betulus (Haagbeuk)
3. 15% Fagus sylvatica (Beuk)
4. 50% Corylus Avellana (Hazelaar)

Beheer

- Terugsnoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken aan de zijkanten mogen maximaal 1 maal per 2 jaar worden teruggesnoeid.
- Na het snoeien heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,5 meter.
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan.
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Het snoeihout moet afgevoerd worden. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.

Houtsingel:

110x8m

Aanplant

- De nieuwe houtsingel is te realiseren middels de aanplant van 4 rijen 2- jarig bosplantsoen groepsgewijs in kruiselings plantverband van 1,5 x 1,5m (396st).
- 15% Acer campestre (Veldesdoorn)
- 10% Betula pubescens (Zachte berk)
- 5% Quercus robur (Eik)
- 20% Corylus avellana (Hazelaar)
- 15% Cornus mas (Geke Kornoelje)
- 15% Cornus sanguinea (Rode Kornoelje)
- 20% Viburnum opulus (Gelderse roos)

Beheer

- Het element kan vrij uitgroeien en wordt 1x per 7 jaar, voor 40% afgeslagen (hakhoutbeheer). Overhangende takken aan de zijkanten mogen teruggesnoeid worden;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart. Bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden;
- Bij versnipperen van het takhout worden de snippers niet in het element verwerkt;
- Chemische bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt;
- Bij schade aan het landschapselement wordt de schade hersteld;
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het element bevestigd worden.

Bestaande boom

2 stuks

Beheer

- Zieke en beschadigde takken verwijderen en afvoeren;
- De boom mag niet beschadigd worden door vee. Jonge bomen zijn voorzien van een boomkorf;
- Snoeiwerkzaamheden kunnen gedurende het gehele jaar worden verricht;

Nieuwe boom landschap

15 stuks

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Minimaal 3 soorten kiezen uit onderstaand assortiment en afwisselend planten op de locatie op de tekening. Achter de naam staat de grootte van de boom:

1. Grootbladige linde (Tilia platyphyllos) 16-18
2. Kleinbladige linde (Tilia cordata) 16-18
3. Haagbeuk (Carpinus betulus) 16-18
4. Groene beuk (Fagus sylvatica) 16-18
5. Eik (Quercus robur) 16-18

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Nieuwe erfboom

2 stuks plangebied Bosrand 3 en ong.
3 stuks plangebied Bosrand 2

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Soorten kiezen uit onderstaand assortiment en afwisselend planten. Achter de naam staat de grootte:

1. Grootbladige linde (Tilia platyphyllos) 16-18
2. Kleinbladige linde (Tilia cordata) 16-18
3. Haagbeuk (Carpinus betulus) 16-18
4. Groene beuk (Fagus sylvatica) 16-18
5. Kers (Prunus avium en streekeigen soorten) 16-18
6. Noot (Juglans regia) 16-18

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Nieuwe erfboom 2

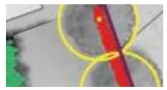

3 stuks

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Soort kiezen uit onderstaand assortiment op de aangewezen locatie conform tekening. Achter de naam staat de grootte:

1. Berk (Betula pendula) 14-16

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Behoud natuurvriendelijke oever

3 are plangebied Bosrand 2

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

De natuuroever wordt periodiek gemaaid met een cyclus van minimaal éénmaal per 2 jaar en maximaal éénmaal per jaar. Het maaisel wordt afgevoerd. De maaiwerkzaamheden vinden plaats in de periode tussen 15 juli en 1 maart. Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen en meststoffen gebruikt op de oever. De oevers worden niet beweid. Bij beweiding van aanliggende landbouwpercelen is een raster aanwezig dat zich op de grens van de oever en het landbouw-perceel bevindt. Uiteindelijk zal er een soortenrijke oever met een hoge natuurwaarde kunnen ontstaan.

Behoud kruiden- en faunarijk grasland

66,7 are plangebied Bosrand 3 en ong.
80,3 are plangebied Bosrand 2

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

Binnen het kruiden- en faunarijk grasland wordt het verbond van de kamgrasvegetatie nagestreefd. Het beheer van het kruiden- en faunarijk grasland bestaat uit hooien en regelmatige beweiding met tussen 1 juli en 1 april een maximale veebezetting van 0.6 GVE per hectare. Het gras wordt jaarlijks voor 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. Er vindt geen bemesting plaats, met uitzondering van maximaal 20 ton ruige stalmest per ha per jaar. Probleemonkruiden, te weten: akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en ongewenste houtsoorten, te weten: Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia mogen pleksgewijs (zonder chemische bestrijdingsmiddelen) bestreden worden.

De vegetatie die zich hier kan ontwikkelen is bekend onder de naam Kamgrasweide, met veel soorten zoals Engels raaigras, Timoteegras, gestreepte witbol, Grote vossenstaart, Beemdlangbloem, Rood Zwenkgras, Veldbeemdgras, Koekoeksbloem, moerasrolklaver, Kale Jonker, Hazezegge en Zachte dravik. Verder komen in dit graslandtype kruiden voor zoals Witte klaver, Madeliefje, Scherpe en Kruipende boterbloem, Veldzuring, Vertakte leeuwentand en Pinksterbloem.

De kamgrasweiden zullen een geliefd foerageergebied voor diverse vogels zijn, zoals Boerenzwaluw en Huiszwaluw. Tevens kunnen vogels zoals Kievit en Patrijs hier broeden. Ook is deze vegetatie van belang voor vlinders en andere insecten en kleine zoogdieren.

Behoud struweelhaag

168x6m

Beheer

- Snoeiwerkzaamheden worden eens in de 5-10 jaar verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart.
- De haag wordt afgezet en heeft een hoogte van tenminste 0,5 meter;
- Overhangende takken mogen eens in de drie jaar worden gesnoeid.
- Na het vlechten heeft de haag een hoogte van tenminste 0,5meter en een breedte van tenminste.
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan, uitgezonderd voor het snoeiwerk van zijkanten.
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Het snoeihout moet afgevoerd worden. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in het element.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het houtgewas bevestigd worden.

Behoud houtsingel

146x10m

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

Langs de hogere essen worden eikenhakhoutwallen en een hakhoutbosje aangelegd. De singels en het bosje bestaan uit opgaande eiken met een bedekking van minimaal 90%. De beplantingen wordt periodiek in een cyclus van éénmaal per 10-15 jaar afgezet. Het afzetten gebeurd tussen 1 oktober en 15 maart. Tenminste 75% van de singel wordt als hakhout beheerd en dus periodiek afgezet. Tevens zullen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element worden gebruikt.

Tijdens het afzetten verandert de betekenis voor flora en fauna. De eerste jaren na het afzetten broeden hier: Grasmus, Bosrietzanger, Geelgors en wellicht Roodborsttapuit. Bij het verder uitgroeien vinden we ook Fitis, Tuinfluiter, Matkop en Spotvogel, en nog weer later worden deze soorten opgevolgd door soorten als de Tjiftjaf en Zwartkop. In de houtwallen zijn ook doornstruiken gepland om de habitat van de Grauwe Klauwier te versterken.

Bijlage I

Landschapsplan op maatvaste ondergrond

Legenda
Bestaande bebouwing
Nieuwe bebouwing
Verharding
Tuin bedrijfswoning
Tuin woning
Paddock
Paardenbak
Bestaande haag hoog
Bestaande haag hoog conifeer
Nieuwe haag laag
Nieuwe gemengde haag laag
Bestaande singel en struweelhaag
Bestaande haag laag
Nieuwe houtsingel
Bestaande boom
Nieuwe boom
Kruidenrijk grasland
Grasland
Bestaande natuur-vriendelijke oever
Plangebied Bosrand 3 en ong.
Plangebied Bosrand 2
Wadi
Bedrijfswoning
Stapmolen
paardenhouderij
Bestaande woning
Nieuwe bedrijfswoning
VANDOOREN LANDSCHAP
Stoeterij Bloemendael
landschappelijke inpassing

Bijlage II

Beplantingsplan op maatvaste ondergrond

Legenda

- Haag
- Gemengde haag
- Houtsingel
- Bestaande boom
- Nieuwe boom landschap
- Nieuwe erfboom
- Nieuwe erfboom 2
- Beheer Natuurvriendelijke oever
- Beheer struweelhaag
- Beheer bestaande houtsingel
- Beheer bestaand kruidenrijk grasland
- Plangebied Bosrand 3 en ong.
- Plangebied Bosrand 2

LANDSCHAP

Stoeterij Bloemendael
Beplantingsplan

Bijlage III

Kwaliteitsberekening landschap

Berekening landschap Bosrand 2, 3 en ongenummerd te Boxtel

VANDOOREN LANDSCHAP
PRIKKELENDE LANDSCHAPS-ONTWERPEN.

d.d. 14 april 2023

Kosten tegenprestatie

De eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de subsidie stimuleringsregeling landschap Noord-Brabant. (STILA 29-03-2023)

omschrijving	eenheid	eenheidsprijs	frequentie in beheer-termijn	totaal
Aanleg groenvoorzieningen				
Aanplanten bosplantsoen houtsingel *inclusief grondbewerking, aanschaf en aanplant*	396 st	€ 2,30		€ 910,80
Aanleg afrastering type rund *onbehandelde palen met twee draden*	126 m	€ 5,98		€ 753,48
Aanplant bomen *inclusief grondbewerking, aanschaf en aanplant*	15 st	€ 90,22		€ 1.353,30
Aanleg boomkorf type rund *onbehandelde palen met twee draden. Bescherming stam en kroon*	11 st	€ 70,80		€ 778,80
Aanleg afrastering type rund *onbehandelde palen met twee draden*	60 m	€ 5,98		€ 358,80
Instandhouding groenvoorzieningen voor een periode van 10 jaar				
Onderhoud houtsingel *afzetten en afvoeren*	8,80 are	€ 31,01	10	€ 2.729,06
Onderhoud bomen *snoeien en afvoeren*	15 st	€ 5,48	10	€ 821,50
Totaal tegenprestatie				**€ 7.705,74**

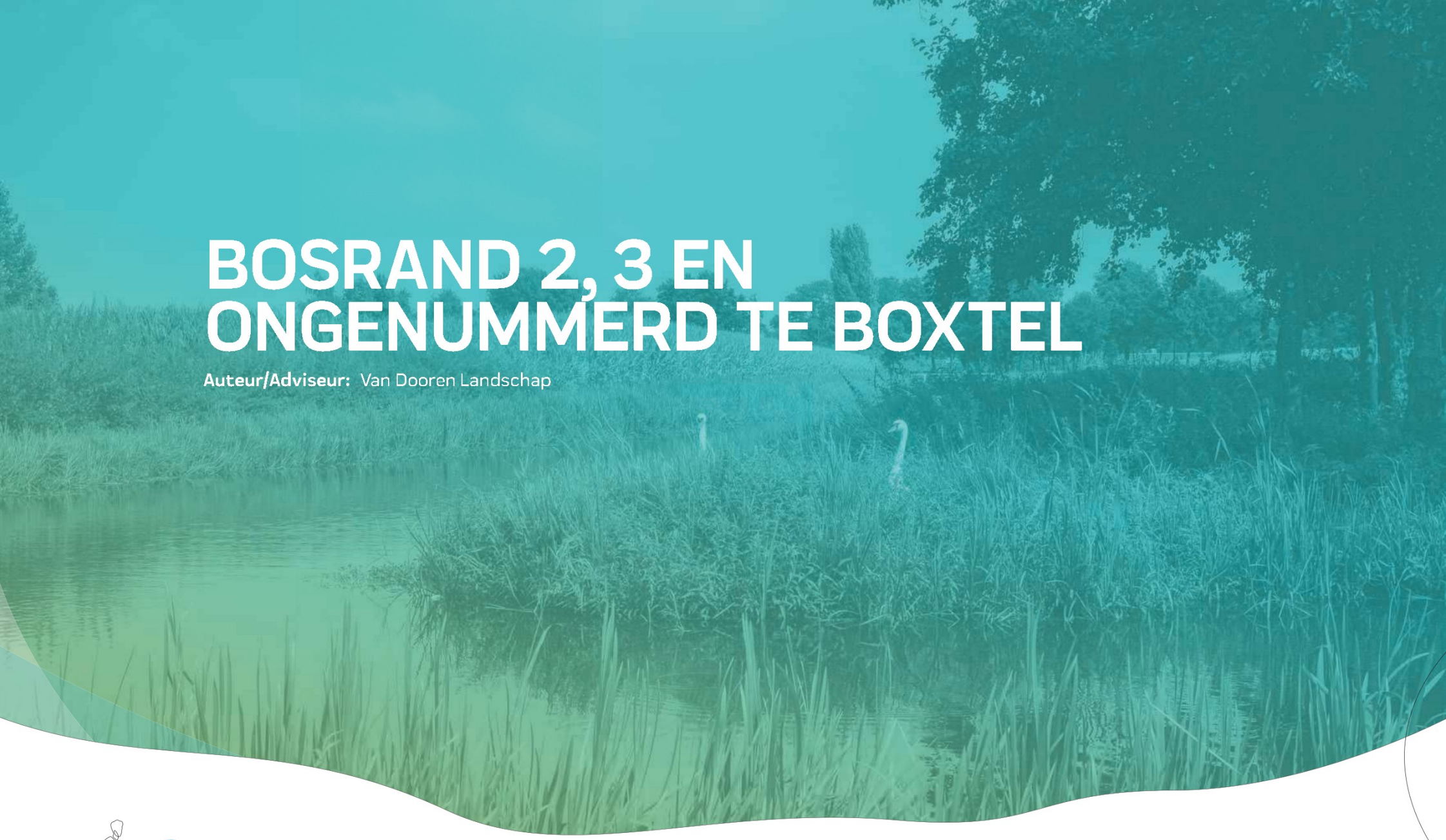

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD TE BOXTEL

Auteur/Adviseur: Van Dooren Landschap

VANDOOREN LANDSCHAP

PRIKKELENDE LANDSCHAPS-ONTWERPEN.

Situatietekeningen te slopen gebouwen

Voorwaardelijke verplichting sloop - <u>locatie Uilenbroek 8 Boxtel</u>

Te slopen loods en mestsilo Uilenbroek 8 - 13, Boxtel

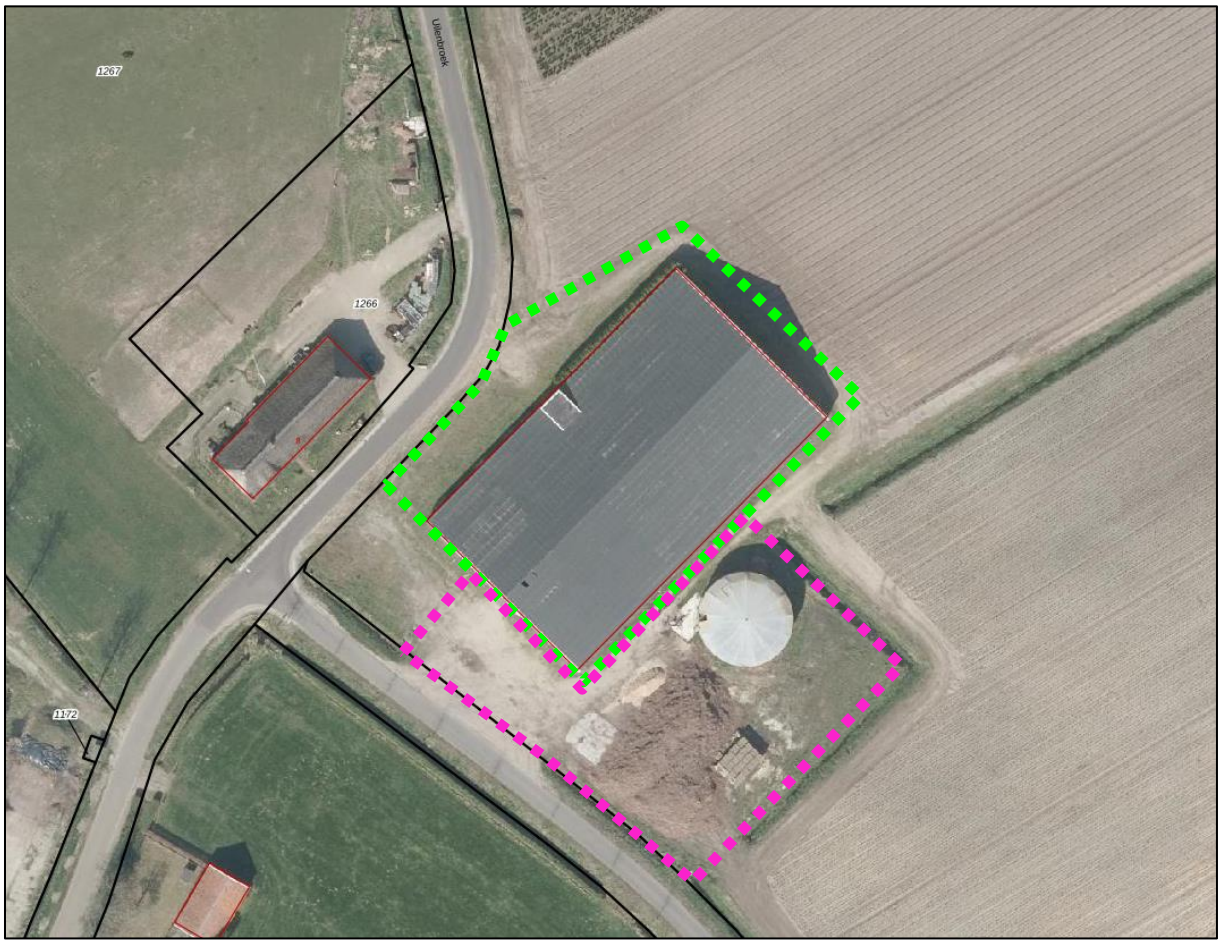

	= Te slopen loods (inclusief fundering en aangrenzende verhardingen). Slooptermijn binnen 1 jaar na inwerkingtreding nieuw bestemmingsplan.
	= Te slopen mestsilo (inclusief fundering en aangrenzende verhardingen). Slooptermijn binnen 5 jaar na vaststelling nieuw bestemmingsplan.

Voorwaardelijke verplichting sloop - <u>locatie Bosrand 2 Boxtel</u>

Te slopen stalgebouw Bosrand 2, Boxtel

	= Te slopen stalgebouw (inclusief fundering en aangrenzende verhardingen). Slooptermijn binnen 6 maanden na onherroepelijk worden nieuw bestemmingsplan.

Landschappelijk inrichtingsplan - Uilenbroek 8, Boxtel

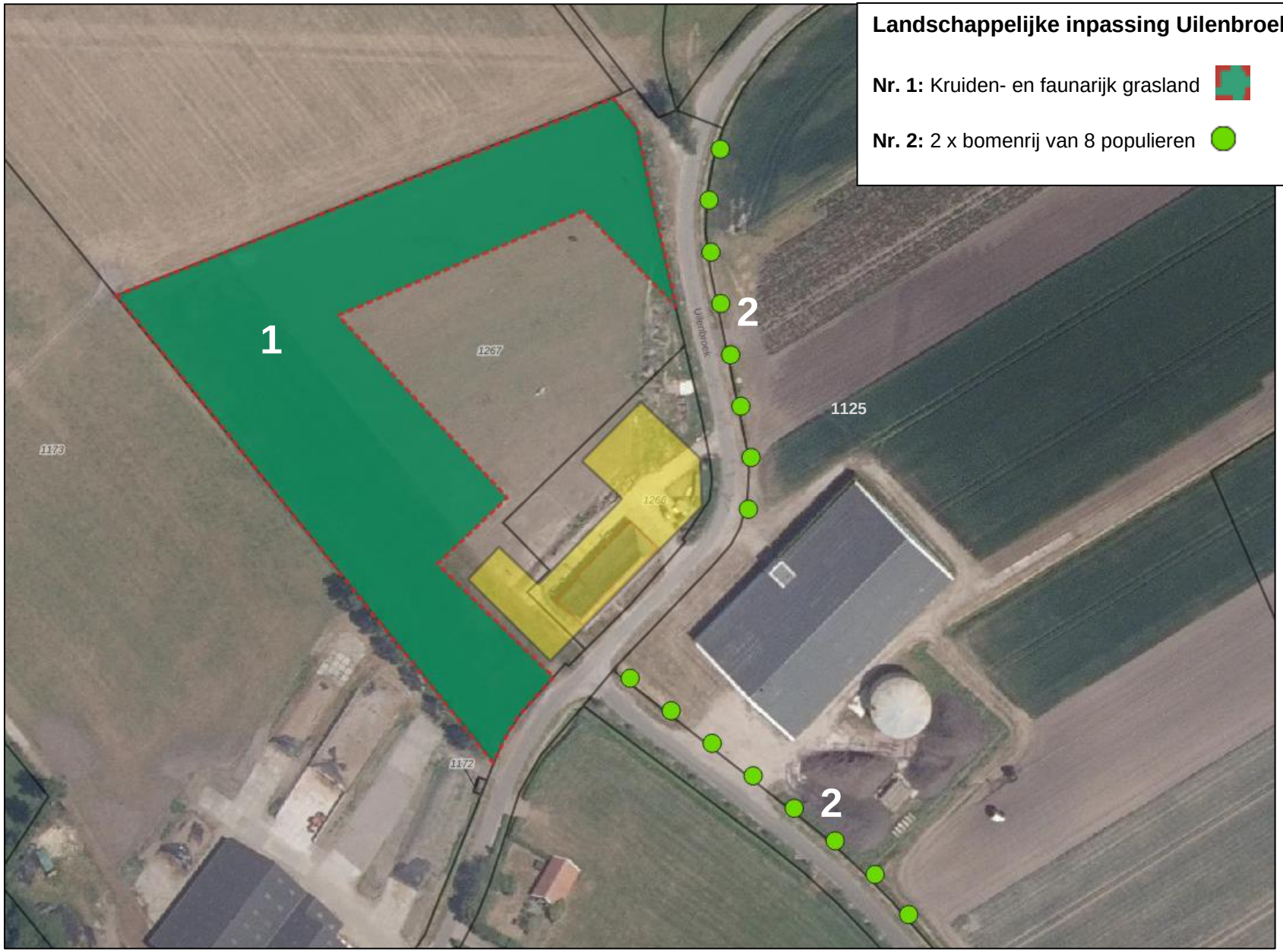

Beschrijving beheermaatregelen:

Kruiden- en faunarijk grasland
Binnen het kruiden- en faunarijk grasland wordt het verbond van de kamgrasvegetatie nagestreefd. Het beheer van het kruiden- en faunarijk grasland bestaat uit hooien en regelmatige beweiding met tussen 1 juli en 1 april een maximale veebezetting van 0,6 GVE per hectare. Het gras wordt jaarlijks voor 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. Er vindt geen bemesting plaats, met uitzondering van maximaal 20 ton ruige stalmest per ha per jaar.
Probleemonkruiden, te weten: akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en ongewenste houtsoorten, te weten: Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia, mogen pleksgewijs (zonder chemische bestrijdingsmiddelen) bestreden worden.

De vegetatie die zich hier kan ontwikkelen is bekend onder de naam Kamgrasweide, met veel soorten zoals Engels raaigras, Timoteegras, gestreepte witbol, Grote vossenstaart, Beemdlangbloem, Rood Zwenkgras, Veldbeemdgras, Koekoeksbloem, moerasrolklaver, Kale Jonker, Hazezegge en Zachte dravik. Verder komen in dit graslandtype kruiden voor zoals Witte klaver, Madeliefje, Scherpe en Kruipende boterbloem, Veldzuring, Vertakte leeuwentand en Pinksterbloem.

De kamgrasweiden zullen een geliefd foerageergebied voor diverse vogels zijn, zoals Boerenzwaluw en Huiszwaluw. Tevens kunnen vogels zoals Kievit en Patrijs hier broeden. Ook is deze vegetatie van belang voor vlinders en andere insecten en kleine zoogdieren.

Bomenrij
Aan de wegzijde op kadastraal perceel 1125 (toebehorend aan Uilenbroek 13) wordt 2 x een bomenrij van 8 populieren aangeplant, h.o.h. circa 12 m. Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren.

De bomen mogen uitgroeien tot volwassen boom. Beheer bestaat uit, indien nodig, zieke en beschadigde takken verwijderen en afvoeren. Indien nodig kunnen snoeiwerkzaamheden voor onderhoud gedurende het gehele jaar worden verricht.

2019-23

Uilenbroek 8

Boxtel

cultuurhistorische verkenning (2019-2023)

vandergeld & partners
ARCHITECTEN AVB BNA

Uilenbroek 8

Inhoudsopgave

1. 1.1 Locatie & Algemene gegevens
2. Omgeving

   2.1 Typologie en karakteristiek van de omgeving

   Door de jaren heen - kaartmateriaal

   Beelden van de situatie in 2010 (nog met bijgebouwen en erfsituatie)

   Het pand
3. 3.1 Uilenbroek 8 Boxtel

   Gevelaanzichten - huidige staat & beelden uit 1959

   Tekening bestaande plattegrond & doorsneden

   Detailfotos gevels / Foto's woongedeelte / stalgedeelte & zolder

   Cultuurhistorische waarden
4. 4.1 De waardering

   4.2 De waardestelling van het complex

   Waarderingsplattegrond van het object in delen
5. 5.1 Restauratie & Splitsing

   5.2 Sloopplan

1.

project

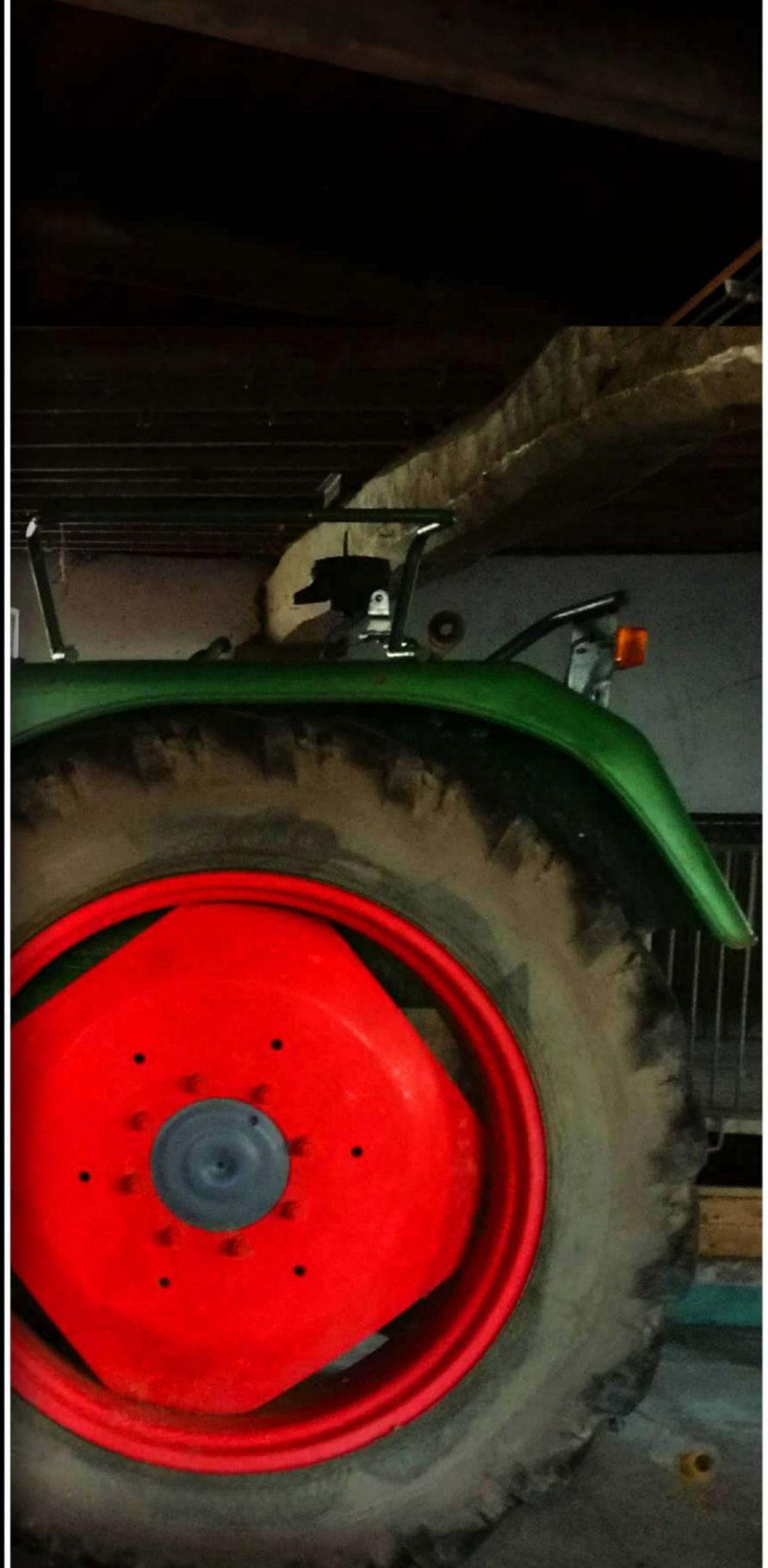

1.1 Algemene projectgegevens

Locatie :

Uilenbroek 8 [redacted] Boxtel

Perceel kadastraal:
Gemeente Boxtel
sectie: H nr: 1266

A. Datum: 18 januari 2019 / wijziging 14 april 2023 & 05-10-23

B. Datum onderzoek: 12-12-2018

C. Korte omschrijving van het werk:
Het werk bestaat in hoofdzaak uit het onderzoek naar het cultuur-historische belang en de bouwkundige conditie van het pand Uilenbroek 8 Boxtel

D. Opdrachtgever :

LS Plan&Advies
[redacted]

E. Uitvoerder opname:

Architectenbureau Van Der Geld
[redacted]

G. Geraadpleegde bronnen

Heemkundige Kring Boxtel
[redacted]
Topotijdreis
Diverse literatuur & eigen archief

2.

de omgeving

2. De omgeving

2.1 Typologie en karakteristiek van de omgeving

Op overwegend grondzandige sedimenten afkomstig van m.n. de Maas heeft de wind gedurende de laatste twee ijstijden een fijnzandig materiaal afgezet; de zandgronden.

Het karakter van dit dekzandenlandschap is later weer sterk bepaald door riviertjes; met hun eroderende werking en veelvuldig verlegging van het stroomgebied.
Brede, ondiepe dalen zijn in natte tijden met dientengevolge groot watertransport, in de zandige afzettingen uitgeslepen.

In dit overgangsgebied, van de Noorder-Kempen en de Meierij, treffen wij hierdoor een opeenvolging van vlakke ruggen en plateaus aan gescheiden door min of meer brede rivierlaagten,
Vanouds vestigde de mens zich in de overgangszones en gebruikten de hogere delen van de dalhellingen voor bouwland (akkers) en de smalle stroken langs de riviertjes voor grasland (beemden). Hogerop vond men veelal bos, gevolgd door heide.

In de middeleeuwen is er sprake van een bevolkingsexpansie met als gevolg, een occupatie van de woeste gronden. De mate van occupatie en dus ontginningen, hing af van het feodale gezag en werd ook sterk beïnvloed door het erfrecht; de gelijke verdeling van het bezit bij erflating. De invloed hiervan was vooral in Brabant sterk, met als gevolg, naast het ontstaan van esdorpen, de kampenaanleg en het ontstaan van gehuchten en buurtschappen.

Een en ander heeft echter in dit gebied niet tot een florissante ontwikkeling van de landbouw geleid; in 1966 lag de gemiddelde bedrijfsgrootte nog beneden de 10 ha.

De oude oorspronkelijke buurtschap [redacted] is ontstaan op de rand van een overgangsgebied tussen het hoger gelegen heidegebied en het door de stromen, de Eschestroom en de Kleine Aa, doorsneden lager gelegen gebied

De ingebruikneming van de bodem heeft ook hier een individualistisch karakter gedragen. De aanleg van de akkercomplexen vond plaats langs de rand van voor aanleg van bouwland geschikte gronden.
Hier kwam ook de hoeve te liggen, die door deze randligging ook geschikte grond voor grasland vond in de onmiddellijke omgeving.

Veeltijds ontstonden op een dergelijk grondencomplex meerdere hoeven en vormden een gehucht, waarbij de bouwlanden over het complex heen aan elkaar groeiden.

Van oorsprong haalden de boeren hun inkomsten uit de productie van wol, maar door gebrek aan afzet ontstond hier in deze omgeving het “gemengde bedrijf”. Voor deze vorm van bestaan was weer van belang, dat op de plek, naast landbouwgrond, weiland, bos en heide beschikbaar waren.

Het boerderijtype bij dit gemengde bedrijf, is de “langgevelboerderij”, waarin het woongedeelte en de te onderscheiden bedrijfsgedeelten als afzonderlijke eenheden naast elkaar zijn geplaatst.

2.

door de jaren heen

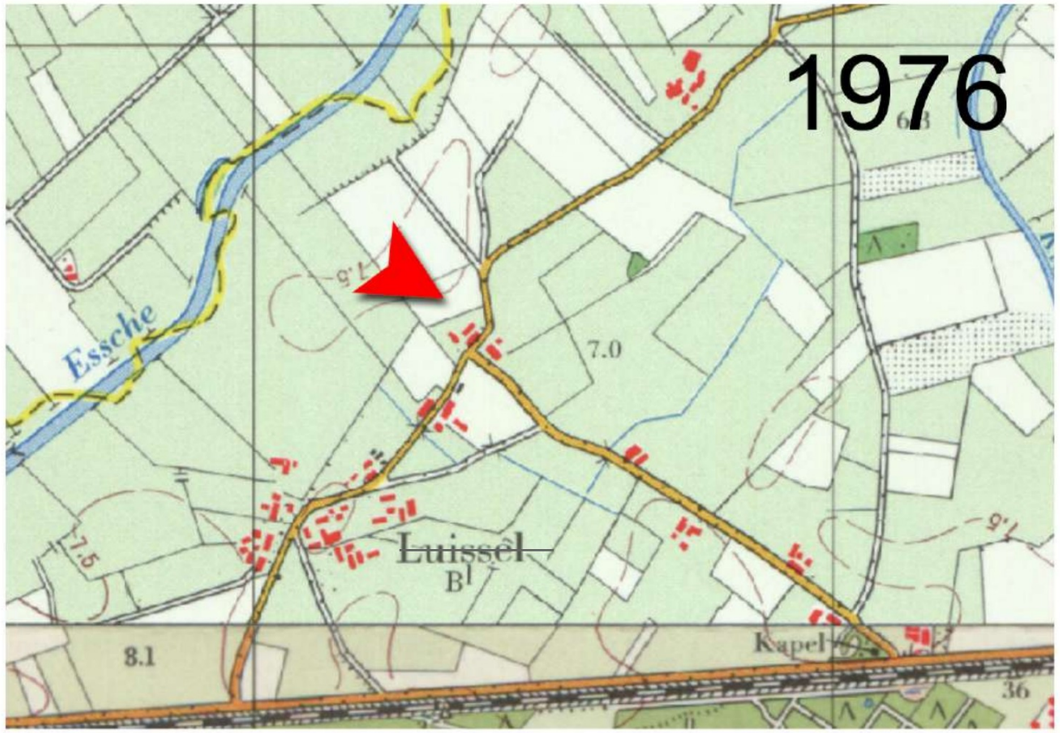

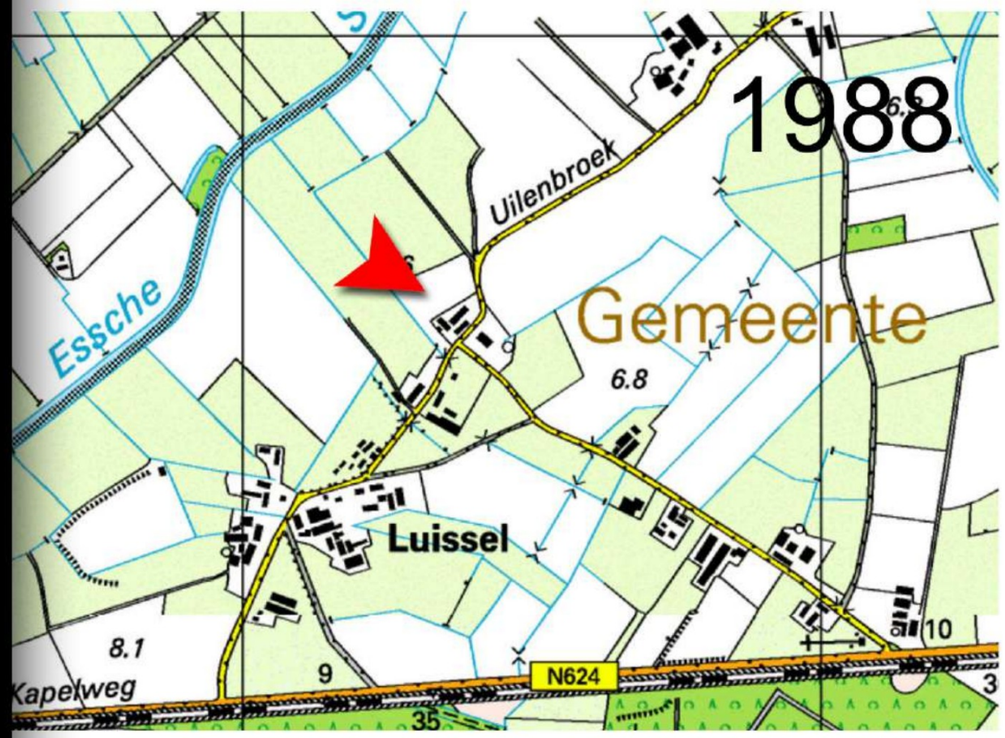

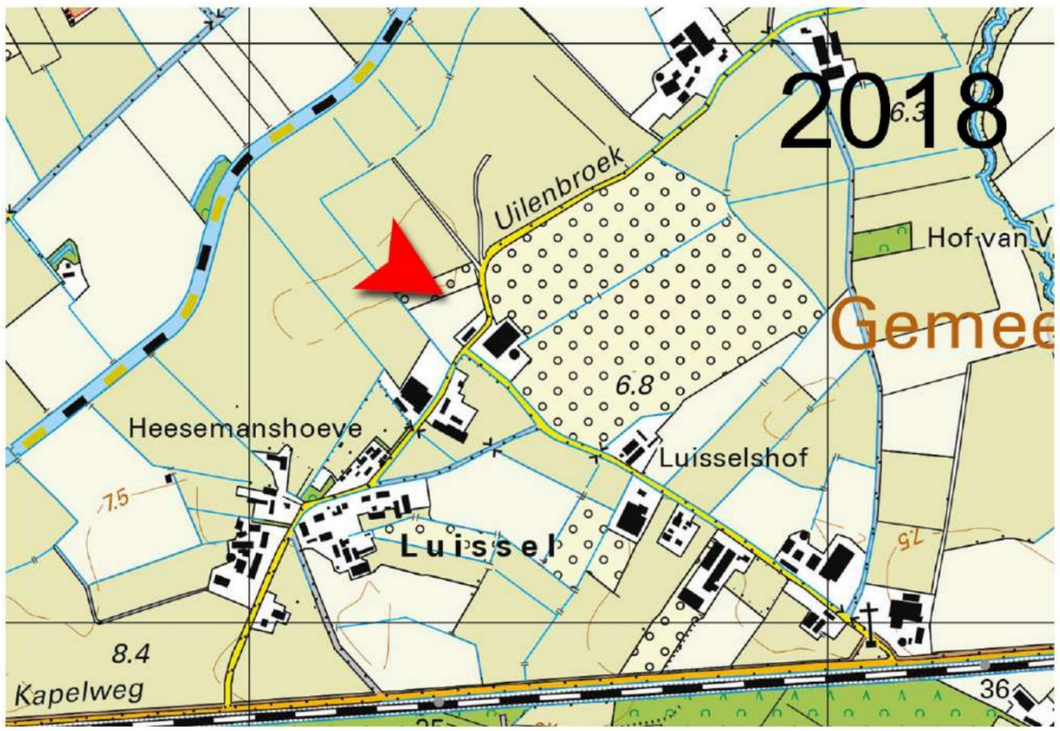

Situatie opname 2010 (Google)

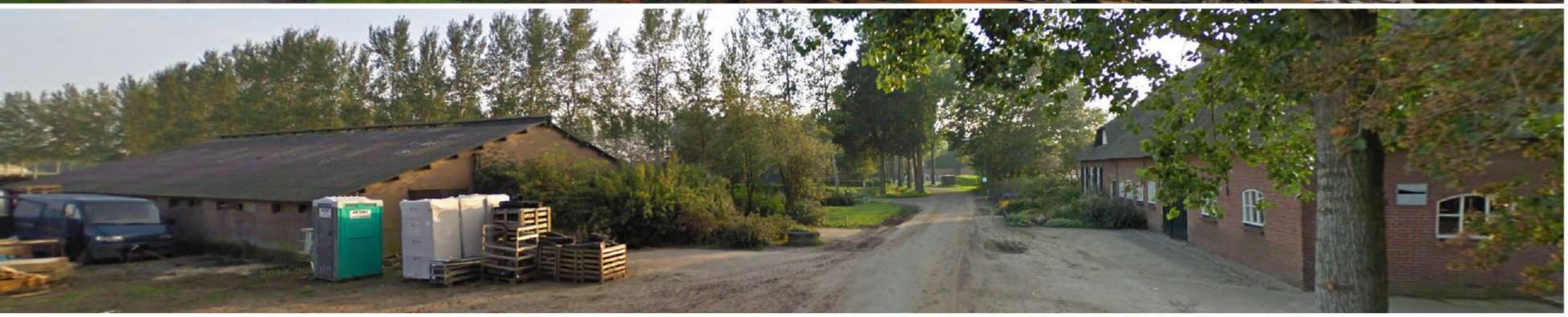

Birdsview 2018

3.

het pand

Bestaande situatie 2019
Voorgevel

3.1 Uilenbroek 8 Boxtel

Van de ontstaansgeschiedenis van Uilenbroek 8 is eigenlijk niets bruikbaars te achterhalen, maar de boerderij vertelt z'n eigen geschiedenis.
Deze boerderij is gebouwd, vanuit het in deze regio vanaf ongeveer 1880, doorontwikkelde bouwprincipe.

Het bouwen vanuit en met gebinten was verleden tijd. Er werd, afgekeken van het bouwen toen in de dorpen en steden, een dakstoel geconstueerd zonder stijlen, maar nog wel met toepassing van moerbalken, waar de spanten op werden gezet..

De buiten- en binnenwanden van de onderbouw werden vanaf die tijd uitgevoerd in metselwerk, met gedeeltelijk houten buitenwanden t.p.v. het stalgedeelte. De draagconstructie van de verdiepingsvloer en de kap worden dan opgelegd op de buitenmuren met toepassing van gemetselde penanten bij de oplegging vn de moerbalken,.
Zo ontstond een nieuw type langevelboerderij: het "eenbeukige dwarshuis".

1959 - Foto : [redacted]

3.

het pand

Bestaande situatie 2018

Achtergevel & linker zijgevel

Het traditionele verschil tussen het woon- en het “bedrijfs”gedeelte, is ook hier blijven bestaan, een brandmuur scheidde het woonhuis van de stal en tas; er is nog een aanzet van een schouw, maar de stookplaatsen zijn nu gewoon aangesloten op de schoorsteen.
De boerderij heeft ook een opkamer en een kelderruimte met gedeeltelijk een gemetseld tongewelf als kelderdek.

Het metselwerk van het pand is nagenoeg geheel uitgevoerd in traditioneel “kruisverband, m.u.v. de rechter zijgevel, welke ooit is vervangen en hersteld.\
Boven de grote raamopeningen zijn nog de hanenkammen en voor de rest zijn rollagen toegepast.
In de linkerzijgevel zijn de oorspronkelijke vlechtingen nog aanwezig.

De kapconstructie bestaat uit een op moerbalken geplaatst “hollandse spant”; een driehoeksspant met gordingen op de uiteinden van twee boven elkaar aangebrachte “haanbalken” en daksporen.

Voor de stabiliteit in de langsrichting zijn de spanten van de kap, afgeschoord op de gordingen. Het constructiemateriaal van de spanten en moerbalken is voor het merendeel eiken.

1959 - Foto : [redacted]

3.

het pand

bestaande situatie 2018

In de stal zijn 3 stuks moerbalken vervangen door stalen onderslagen met kolommen.
T.p.v. de staldeuren is de open ruimte naar de “tas” op de verdieping dichtgelegd met houten ribben en delen; gelijk met de overige bestaande verdiepingsvloer.
De boerderij is heel traditioneel, rietgedekt en voorzien van een wolfseind boven het woongedeelte en een groot dakschild als eindstuk t.p.v. het stalgedeelte.

Van de bestaande gevelopeningen zijn de oorspronkelijke houten kozijnen met ramen, de zogenaamde zesruiters en de buitendeuren vervangen. Het merendeel van de hanenkammen en de rollagen onder de raamkozijnen bij de oorspronkelijke gevelopeningen zijn nog aanwezig.

De ramen van het woongedeelte waren “zesruiters”; de dubbele staldeuren in de voorgevel zijn ongewijzigd; een staldeur is dichtgezet en vervangen door stalramen als de rest.
De stalramen waren oorspronkelijk van gietijzer maar zijn totaal vervangen door betonramen, waarbij het metselwerk vakkundig is geheeld..

Dit voorlopig eindstadium is rond 1970 bereikt en nog steeds te herkennen als een “éénbeukig dwarshuis”, in de traditie van het Brabants “boeren” bouwen van een langgevelboerderij; met z’n lange gevel langs de weg met ook alle belangrijke ingangen. Alle bestemmingsonderdelen, als woning, stal, deel en tas zijn dwars op de lange gevel aangebracht.

1959 - Foto : G.van Meersbergen

3.

het pand

Het pand is in de loop der tijd, m.n. het woongedeelte, meerdere keren verbouwd en aangepast, telkens gewoon om een meer doelmatig gebruik te verkrijgen.
Echt praktische schakels om de historie van de boerderij exact vast te leggen zijn er niet en moeten wij uitgaan van de huidige boerderij en het gebruik als gemengd bedrijf.

De boerderij heeft tot ongeveer 20 jaar geleden als boerenbedrijf bestaan; er is gestopt met het oorspronkelijke boeren en de voormalige bijgebouwen en het erf zijn wel erg rigoureus gesaneerd.

Het stoppen met boeren en eigenlijk alles te laten in en aan het pand zoals het bij het stoppen van het bedrijf was, heeft uiteindelijk het grote voordeel opgeleverd dat de karakteristiek van deze langgevelboerderij behouden is gebleven en een representant is van de ontwikkeling van het platteland in deze tijd.

Ondanks minder goed recent beheer, m.n. het erf, is de boerderij nog steeds een stukje Brabantse historie.
Om dit erfgoed naar de toekomst te behouden, is het advies, dit inclusief het bijbehorende erf, karaktervol passend te herstellen met passende erfbeplanting en een ingebed bijgebouw.

Het complex heeft genoeg oorspronkelijke elementen om de oude karakteristiek te herstellen en zo een aanleiding te zijn, het pand, het beeld van erf en directe omgeving opnieuw goed ingepast te laten zijn in dit eeuwenoud gehuchtje.

Foto: tbg Beeldbank Heemkunde Boxtel

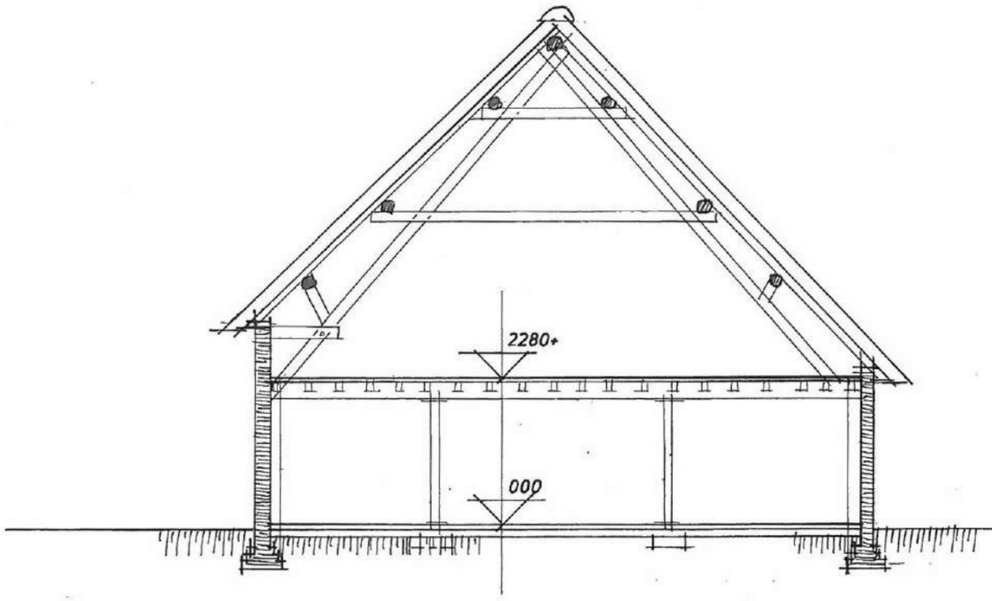

DRSN. A-A

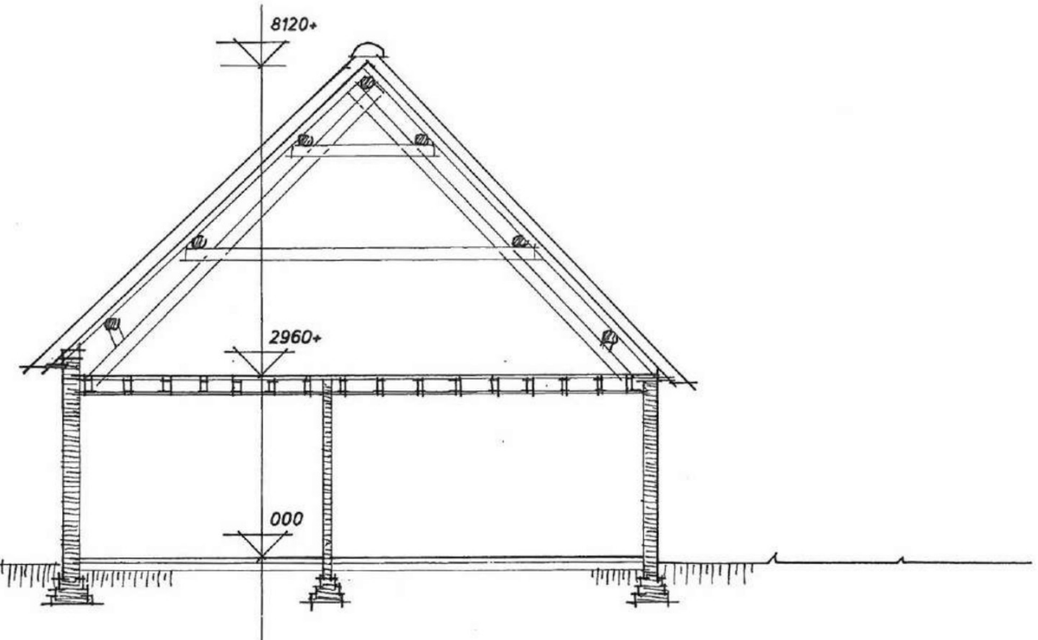

DRSN. B-B

BESTAANDE TOESTAND

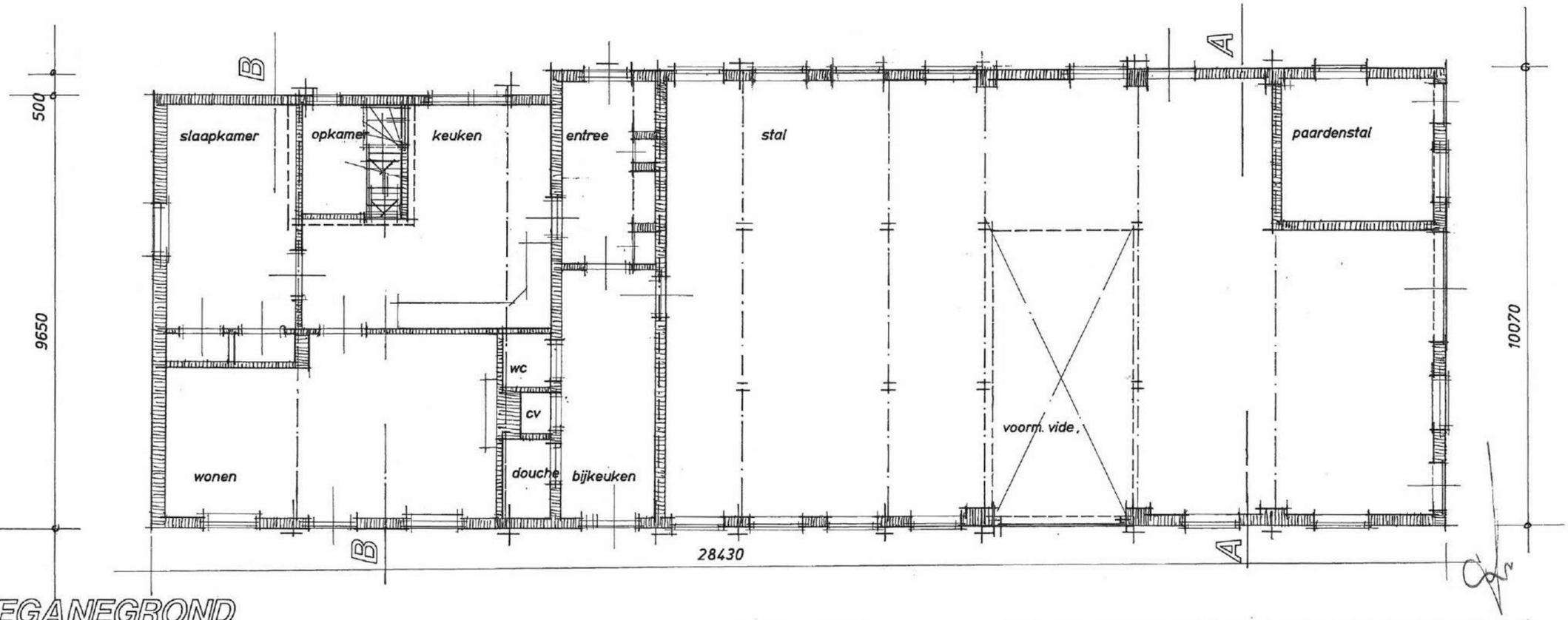

BEGANEGROND

3.

het pand

3.

het pand

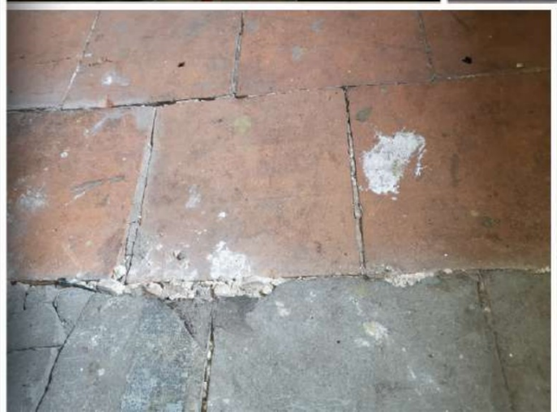

3.

stal

3.

zolder

gefotografeerd richting de brandmuur

3.

zolder

gefotgrafeerd richting de rechter zijgevel

4.

waardestelling

4.1 De waardering.

De boerderij heeft een algemene cultuurhistorische waarde als exponent van het “boeren bouwen' en een stukje agrarische geschiedenis in het historisch gehucht [redacted]

Het pand heeft een positieve architectonische waarde als langgevelboerderij met karakteristieke onderdelen als de kap en de gevels in kruisverband en de aanwezigheid van vlechtingen en hanenkammmen. Tevens ook de aanwezigheid van een gemetseld tongewelf als kelderdek onder de opkamer.

De situatie in de omgeving verdient op dit monent weinig waardering. De sanering is te drastisch uitgevoerd in dit oude beekdalgebied,
De boerderij is opzichzelf niet zeldzaam binnen de grotere regio, maar wel voor [redacted]

Het pand heeft wel een positieve historische waarde door het type.
De traditionele indeling is nog voor het grootste gedeelte aanwezig

4.2 De waardestelling van het complex.

De omgeving van de boerderij en het landschap is in de loop der tijd veranderd, mede door ontginningen, ruilverkaveling en sanering.

De boerderij Uilenbroek 8 maakt geschiedenis door z’n verleden, z’n traditionele vormgeving en bestemming; steeds gebaseerd op een praktische, rationele en beproefde bruikbare Brabantse “boeren” aanpak.

Hoge monumentwaarde:

De waardeling van deze langgevelboerderij is met name hoog door de gehanteerde bouwmethodiek; de rieten kap en de kapconstructie, met de moerbalken en de geschoorde spanten; de gordingen en daksporen.
Een hoge waardering heeft ook de opkamer en de kelder.

Een positieve monumentwaarde is er ook voor het gaaf gevelmetselwerk, de oude staldeuren en het beeld van het afleesbare gebruik van de rechter zijgevel.

Een indiffirente monumentwaarde is van toepassing op m.n. de woningaanpassingen als interieur, maar is herstelbaar. Dit geldt ook voor de ooit uitgevoerde kozijnvernieuwingen van het woongedeelte en de bouwaanpassing van m.n. de linker zijgevel.

.

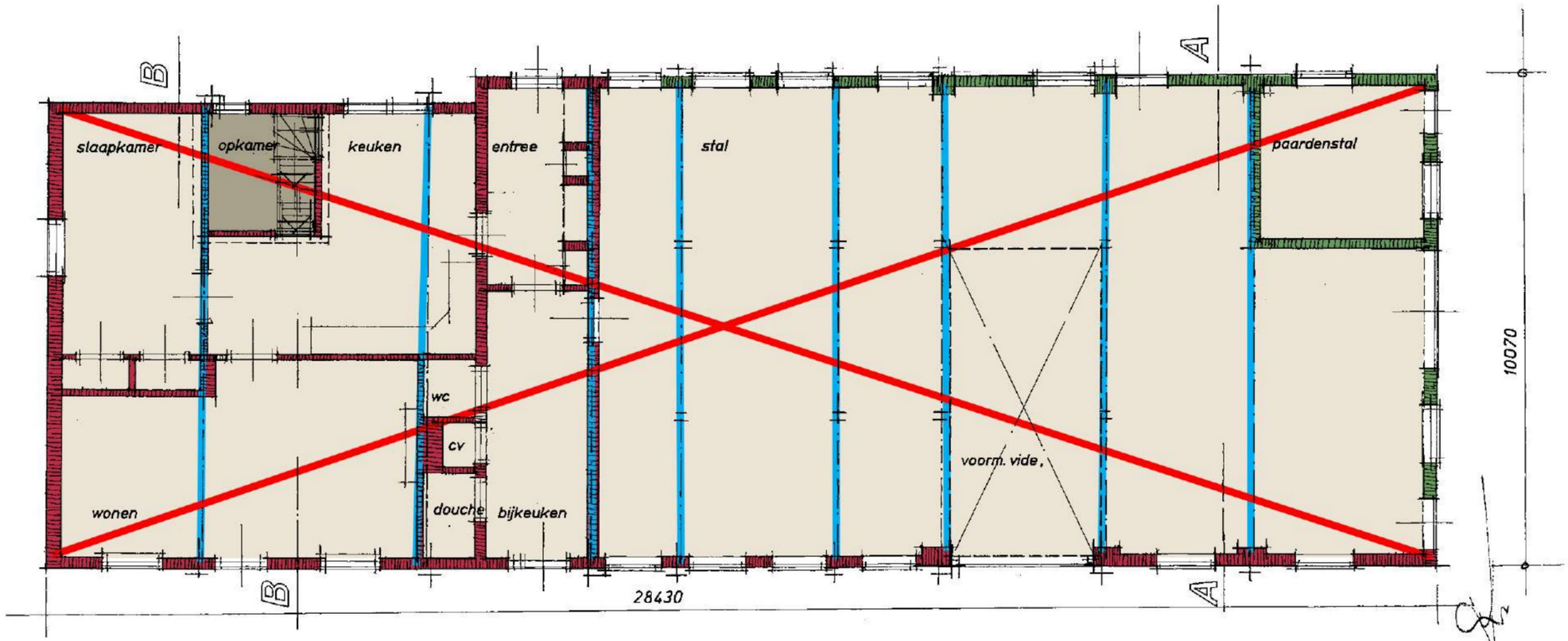

BEGANEGROND

- Hoge monumentwaarde gevels / structuur
- Hoge monumentwaarde als individuele ruimten
- Hoge monumentwaarde als footprint
- Hoge monumentwaarde constructie
- Monumentwaarde van de kap - geheel
- Indifferente monumentwaarde

Waarderingsplattegrond van het object

5.

restauratie / splitsing

5.1 Te volgen kaders bij splitsing / restauratie van het complex.

Gevels :

Het historisch karakter van de zijgevels en voorgevel blijft bestaand met minimale aanpassingen ten behoeve van een nieuwe functie wonen.
In de linker zijgevel worden de houten niet oorspronkelijk kozijnen vervangen door kozijnen in afmeting en beeld als oorspronkelijk.
Het raam op de begane grond wordt teruggeplaatst op zijn oorspronkelijk plek en voorzien van luiken. In de voorgevel bestaande kozijnen ook vervangen volgens omschrijving zoals bij de zijgevel. De staldeuren zoals zichtbaar op oude foto's worden teruggebracht in de gevel en kunnen, zoals voorgesteld in het indicatieve restauratieplan, dienen als toegang(en) tot de woning(en).
De oude bestaande staldeuren blijven gehandhaafd, of vervangen als bestaand, en blijft een grote opening naar de straat.
Een pui wordt diep teruggeplaatst om de oorspronkelijke diepte te accentueren. Bestaande betonramen kunnen worden gehandhaafd en worden voorzien van voorzetramen aan de binnenzijde. Bij eventueel vervangen van deze betonramen zou een optie in staal, als oorspronkelijk, voorstelbaar zijn. De rechterzijgevel blijft als bestaand en wordt gerestaureerd.
De achtergevel blijft deels als bestaand in metselwerk, een houten gevelbekleding zoals oorspronkelijk wordt terggebracht. Openingen zijn deels als bestaand en zoals voorstelbaar vanuit de historie van het bouwerk.
Gevels reinigen alleen wassen om bestaande patina te behouden. Metselwerk, vlechtingen, rollagen, voegwerk en herstellen of vervangen uit te voeren als bestaand werk. Voegwerk bemonsteren.

Dakvlakken :

Rieten kap wordt vervangen als oorspronkelijk inclusief de oorspronkelijk aansluitingen en detailleringen en keramische rietvorsten.
Bestaande dakkapel wordt verwijderd. Ten behoeve van de nieuwe functie wonen worden dakvensters aangebracht. Aan de voorzijde, achterzijde bestaand woongedeelte bescheiden in afmeting en in de uitvoering klassiek en zwart. In het dakvlak van de achtergevel is een gedeelte pangedekt voorstelbaar. Zoals oorspronkelijk of iets afwijkend zoals in het indicatieve schetsplan. In oud Hollandse holle pannen in de kleur natuurrood. Een schoorsteen op het pand is beeldbepalend en dient te worden gehandhaafd.

Interieur woongedeelte & stalgedeelte :

Behouden blijven de opkamer en de kelder. De bestaande voordeur blijft funtioneel, eventueel als hoofdtoegang. De hoofdontsluiting kan eventueel ook verlegd worden naar de meer centraal gelegen nog te herstellen opening met staldeuren. De structuur van het woongedeelte blijft behouden en dient als basis voor de restauratie en nieuwe woonplattegrond.
Karakteristiek van het woonhuis is de aanwezigheid van een schouw. Dit is een van de elementen die teruggebracht kunnen worden bij een renovatie- / restauratie. Het stalgedeelte is vrij indeelbaar met bijvoorbeeld en vide ter plaatse van de oude staldeuren.
Algemeen : De bestaande buitengevels worden aan de binnenzijde geïsoleerd door middel van voorzetwanden. De kap wordt aan de binnenzijde geïsoleerd om te voorkomen dat het beeld van de boerderij wordt aangetast.

Constructie :

Bestaande constructie blijft in structuur en afmetingen als bestaand. Alleen in het schuurgedeelte worden moerbalken hoger gelegd, de bestaande verdiepingsvloer verhoogd, spantbenen ingekort. Dit is noodzakelijk voor de herbestemming van bedrijfsfunctie naar de functie wonen en een minimale vrije hoogtemaat van 2.30m. Bestaand gordingen en sporenkap blijven gehandhaafd.
De kapconstructie wordt gecontroleerd op gebreken en als bestaand / oorspronkelijk hersteld.

5.2 Slopen / demonteren :

Voorafgaand aan start renovatie / restauratie verbouwing dient er een naast een sloop-veiligheidsplan ook een sloopplan gemaakt te worden waarin behoud van de waardevolle elementen zoals aangegeven in deze rapportage / opname gewaarborgd blijven.

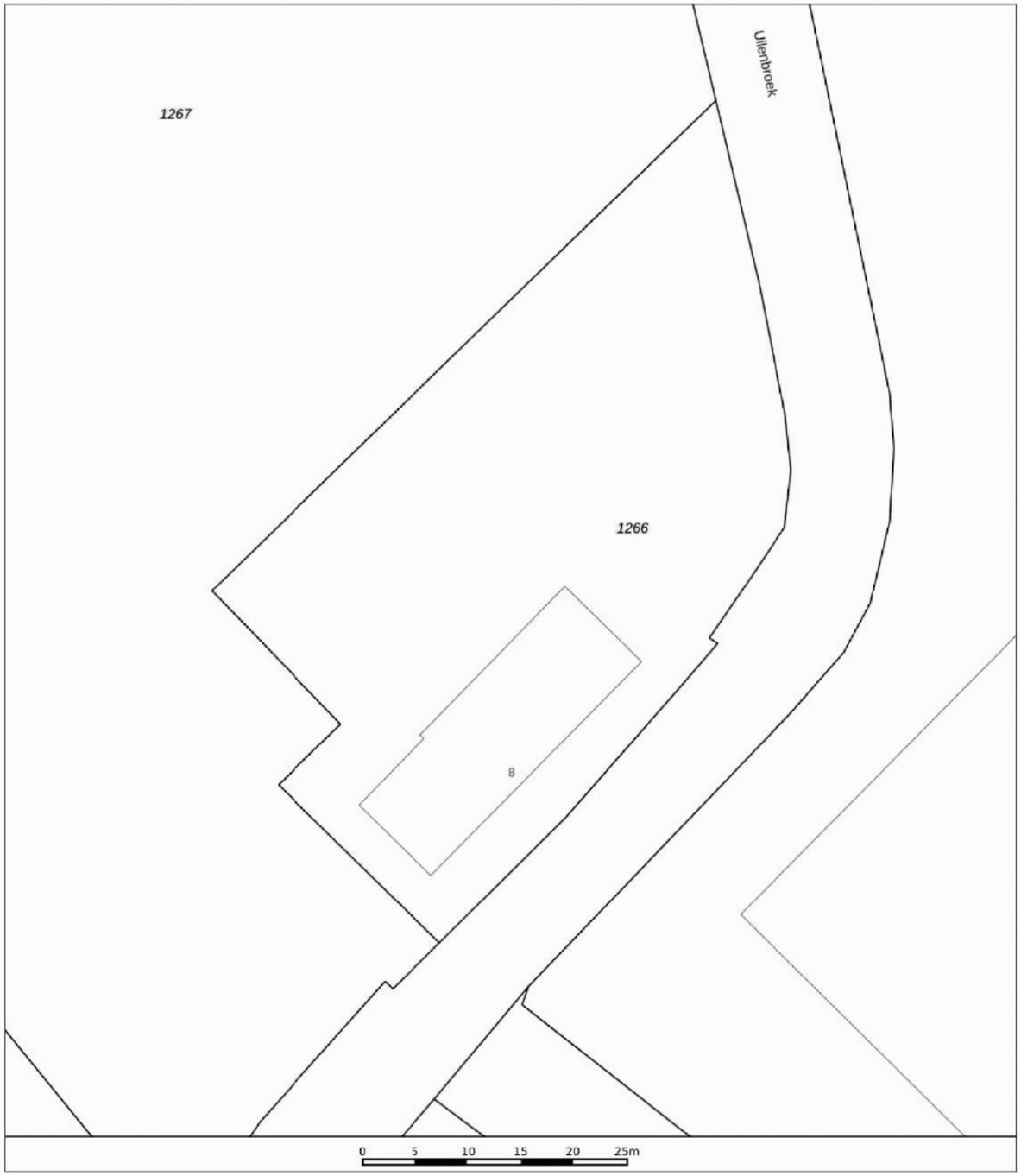

Gemeente : Boxtel
Nummer : H
Perceel : 1266

Situering van het object

Schaal 1:500

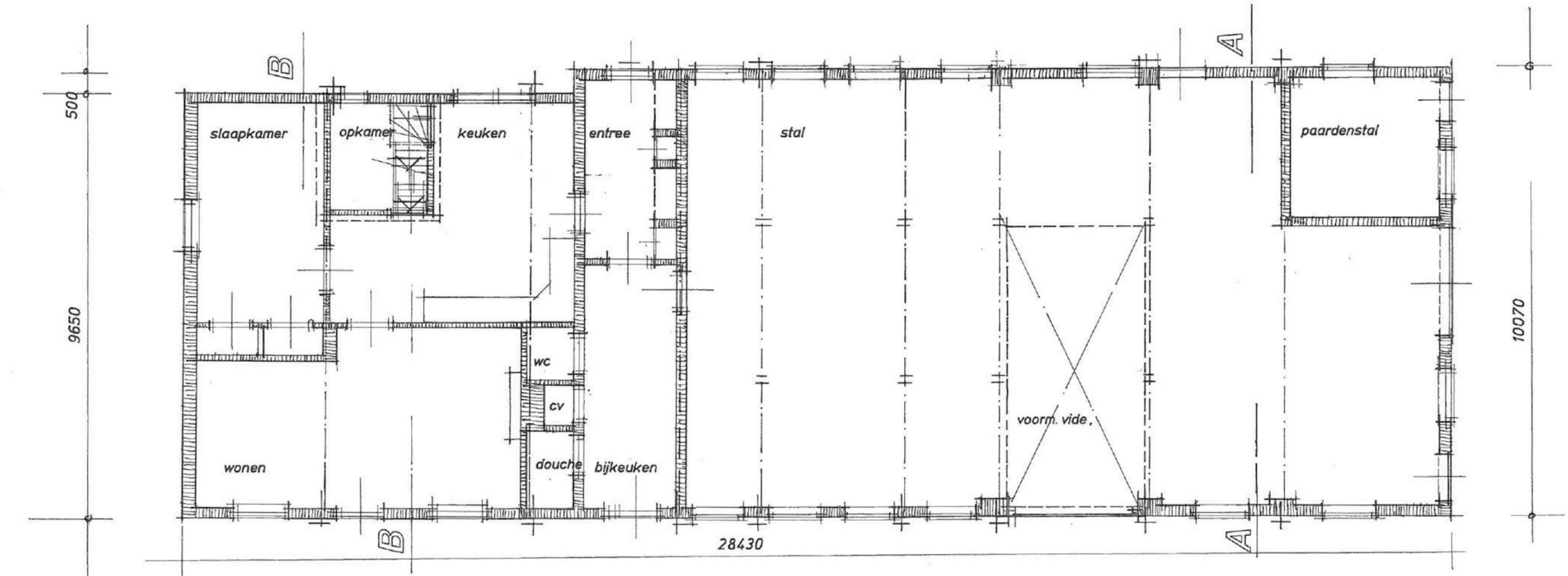

BEGANEGROND

Plattegrond bestaand

Schaal 1:100

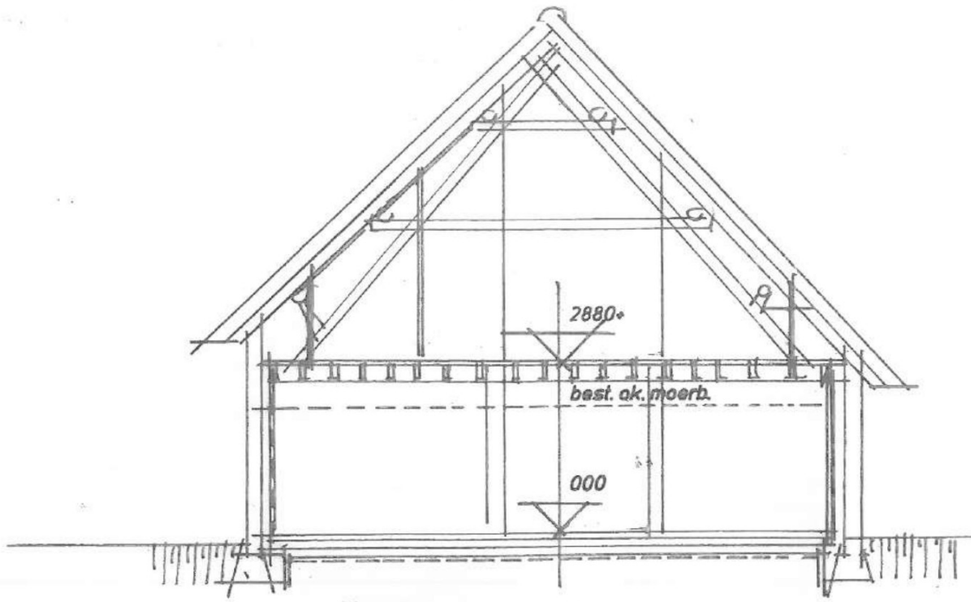

DOORSNEDE A-A

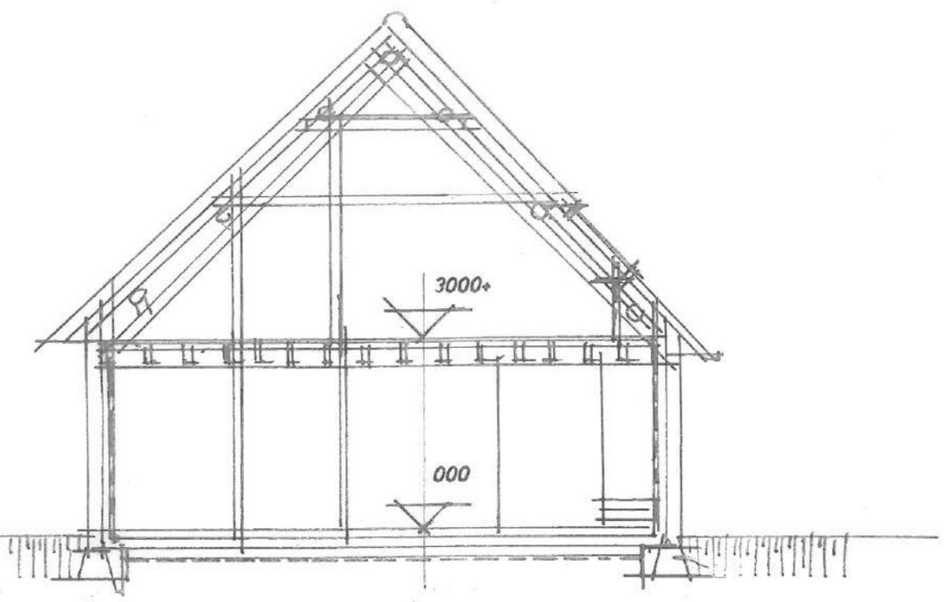

DOORSNEDE B-B

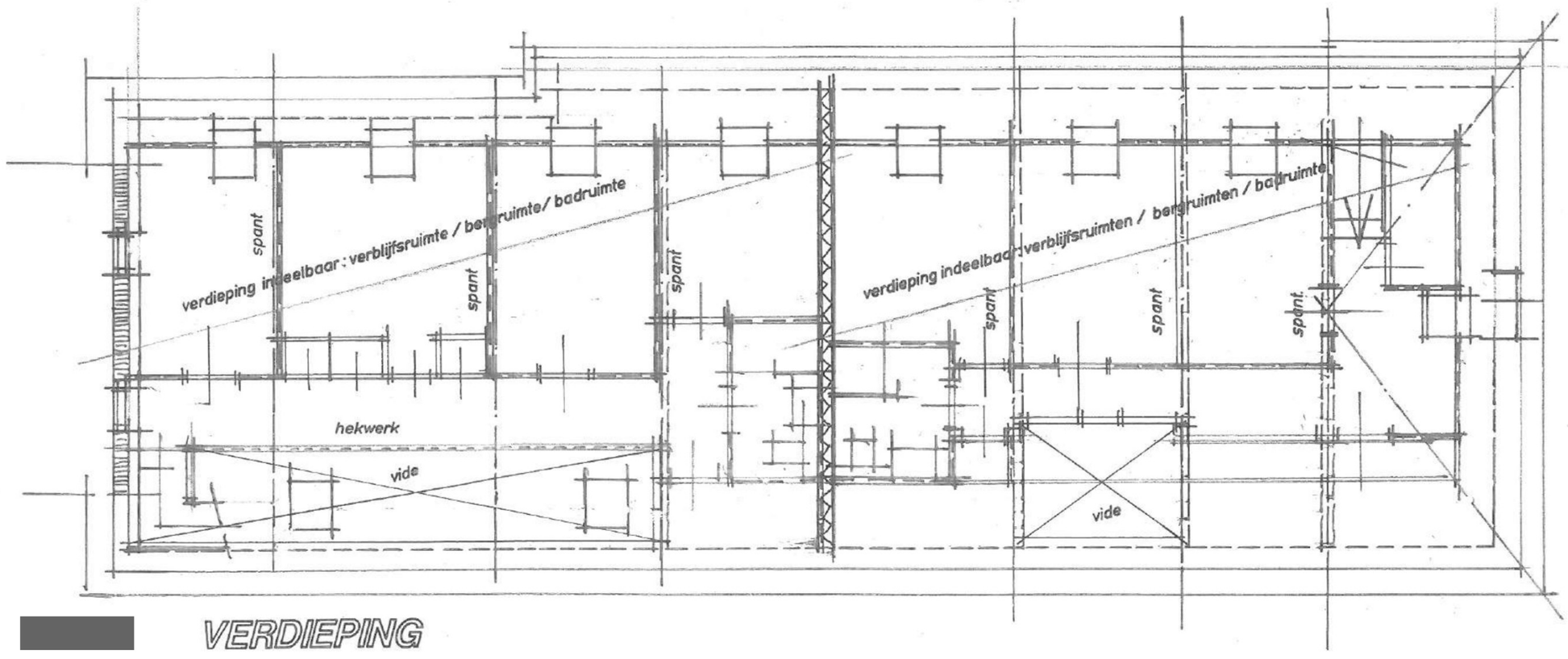

VERDIEPING

Plattegrond en doorsneden bestaand

Schaal 1:100

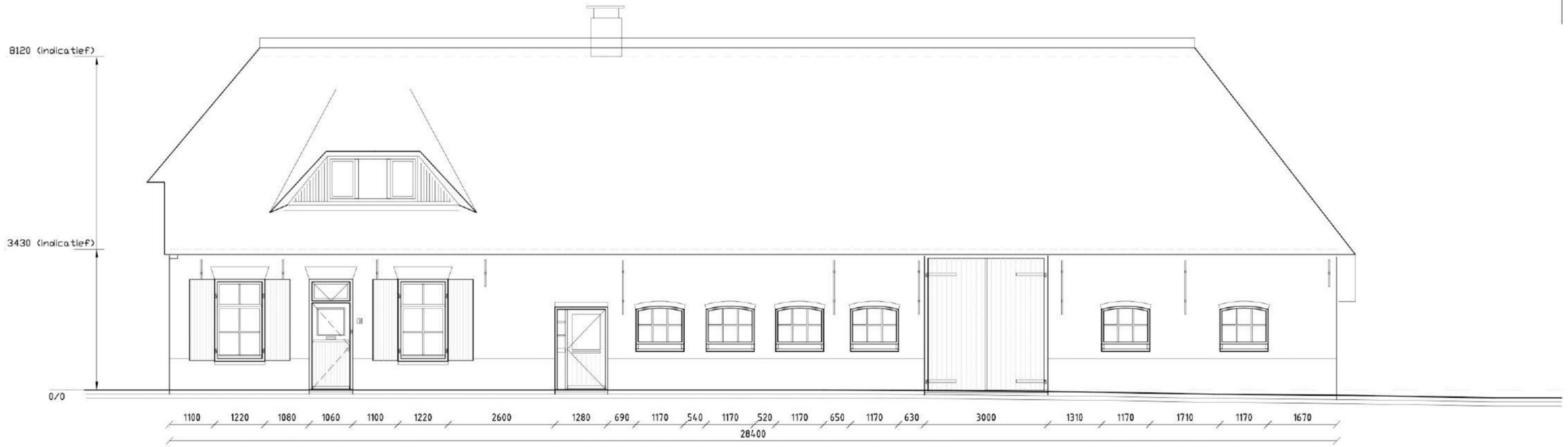

VOORGEVEL

ACHTERGEVEL

Gevelaanzichten bestaand

Schaal 1:100

LINKER ZIJGEVEL

RECHTER ZIJGEVEL

Gevelaanzichten bestaand

Schaal *1:100*

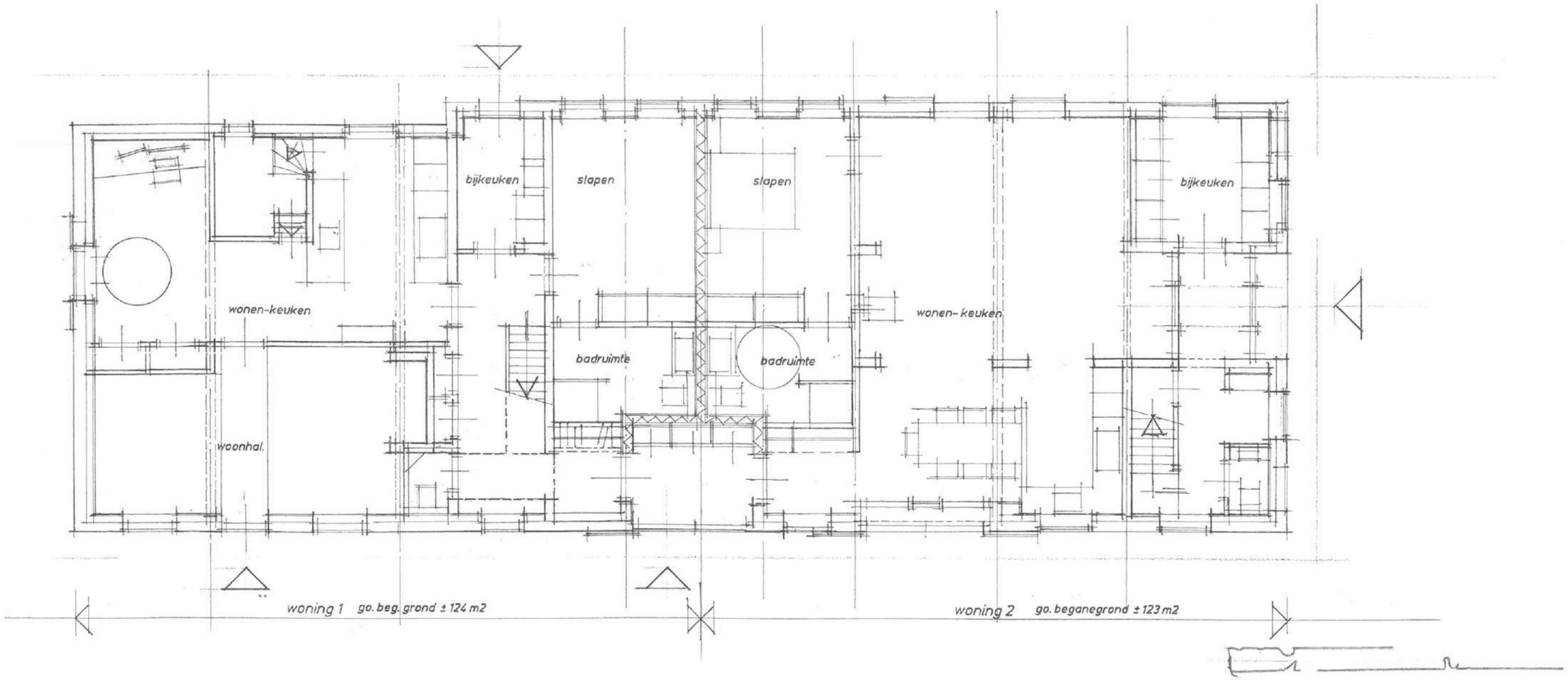

BEGANEGROND BOERDERIJSPLITSING

Plattegrond indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

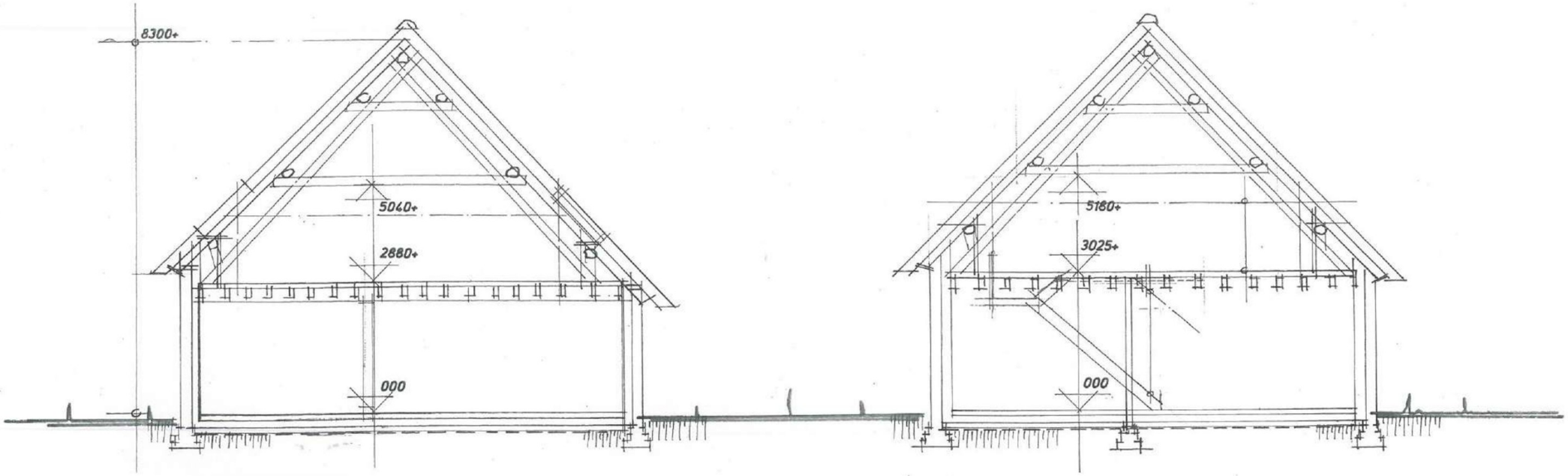

DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

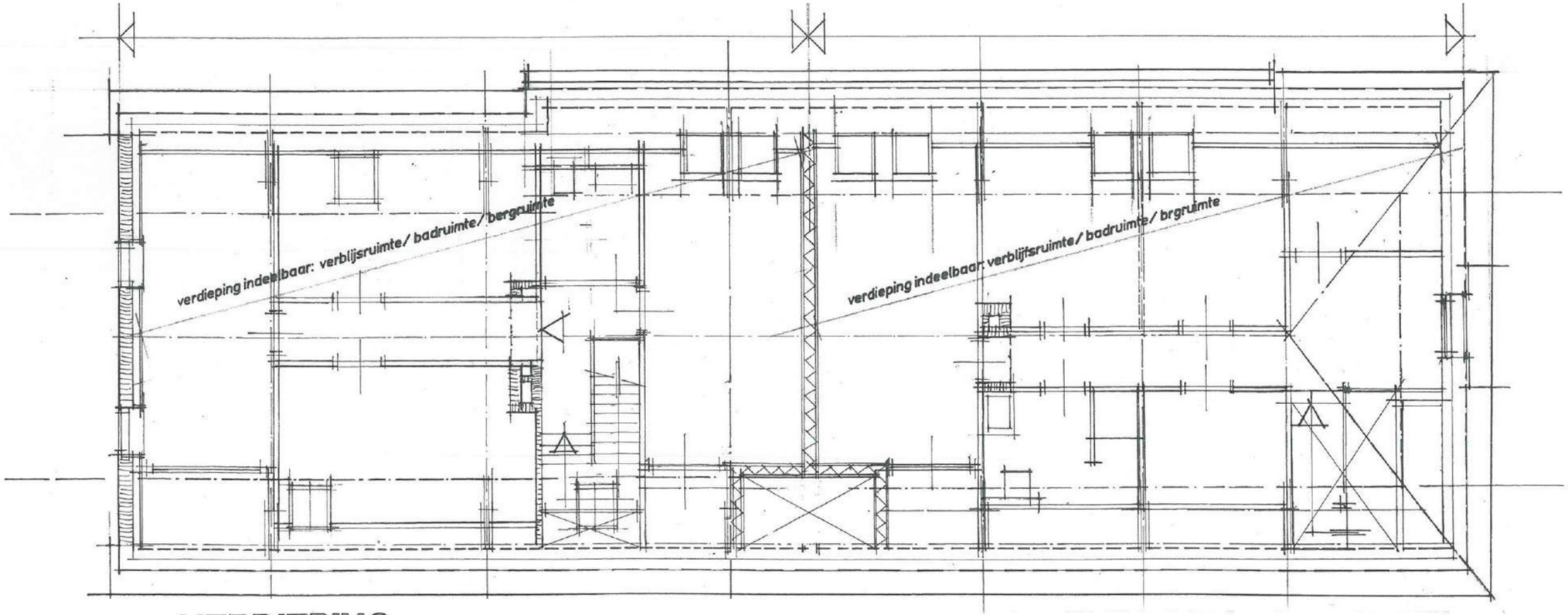

VERDIEPING

Plattegrond & doorsneden indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

VOORGEVEL

ACHTERGEVEL

Gevelaanzichten indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

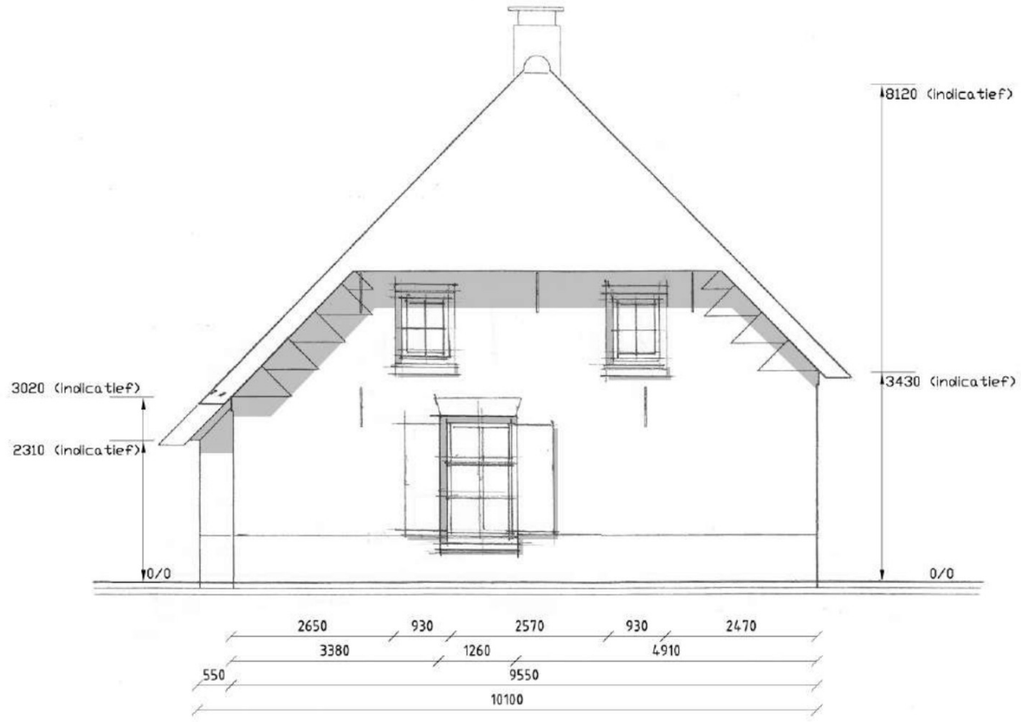

LINKER ZIJGEVEL

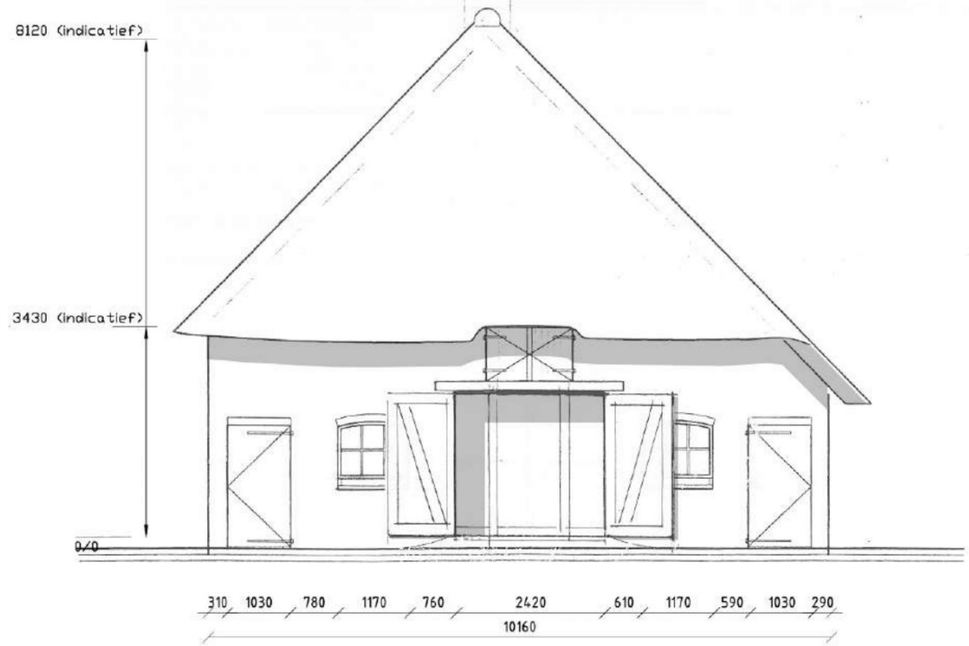

RECHTER ZIJGEVEL

Gevelaanzichten indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

Bestemmingsplan

‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’

Toelichting

LS Plan & Advies

Bestemmingsplan

‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’

Plangegevens

Plannaam	:	Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel
Gemeente	:	Boxtel
IMRO-code	:	NL.IMRO.0757.BP02LandgoedRoond-VST1
Status	:	Vastgesteld
Opgesteld door	:	ing. [redacted]
Projectnr.	:	1914
Datum	:	November 2024

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4
1.1 Aanleiding en doel 4
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 6
1.3 Leeswijzer 8
2. PLANBESCHRIJVING 9
2.1 Beschrijving omgeving 9
2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied 11
2.3 Nadere beschrijving planvoornemen 16
2.4 Geldend bestemmingsplan 25
2.5 Verkeer en parkeren 27
2.6 Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering landschap 29
3. BELEIDSKADER 35
3.1 Rijksbeleid 35
3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 35
3.1.2 Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, Rarro) 36
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 39
3.2 Provinciaal beleid 40
3.2.1 Omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant' 40
3.2.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant 41
3.3 Gemeentelijk beleid 53
3.3.1 Structuurvisie Boxtel 2011 53
3.3.2 Omgevingsvisie Boxtel 54
4. OMGEVINGSASPECTEN 55
4.1 Bodem 55
4.2 Bedrijven en milieuzonering 58
4.3 Veehouderijen en volksgezondheid 64
4.4 Geluid - industrielawaai 67
4.5 Geluid - wegverkeerslawaai 69
4.6 Waterhuishouding 70
4.7 Luchtkwaliteit 78
4.8 Natuurgebieden 79
4.9 Flora en fauna 84
4.10 Externe veiligheid 87
4.11 Kabels, leidingen en hoogspanningsverbindingen 98
4.12 Cultuurhistorie 98
4.13 Archeologie 102
4.14 Milieueffectrapportage en vormvrije m.e.r.-beoordeling 104
5. JURIDISCHE PLANTOELICHTING 106
5.1 Opbouw bestemmingsplan 106
5.2 Toelichting verbeelding 106
5.3 Toelichting regels 108
6. UITVOERBAARHEID EN PROCEDURE 112
6.1 Financiële uitvoerbaarheid 112
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid en procedure 112
6.2.1 Procedure algemeen 112
6.2.2 Omgevingsdialoog 112
6.2.3 Vooroverleg en advies 113
6.2.4 Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen 113
BIJLAGEN 114

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Op 28 juni 2011 heeft de gemeente Boxtel het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' vastgesteld. Dit bestemmingsplan is in 2013 onherroepelijk geworden. Vanaf deze periode is initiatiefnemer gestart met de uitvoering en ontwikkeling van het landgoed. Hierbij worden op een aantal locaties knelpunten ervaren, die de initiatiefnemer in een herziening van het bestemmingsplan wil aanpassen. Het betreft een aantal ontwikkelingen, gelegen op of gelieerd aan de ontwikkeling van Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond. Navolgend worden deze zaken per deelgebied toegelicht.

Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel
Aan Bosrand 2 en 3 te Boxtel is sprake van een bestaand gekoppeld agrarisch bouwvlak met aan beide wegzijdes van de Bosrand een bedrijfswoning (Bosrand 2 en Bosrand 3). Deze locatie fungeert als een soort van beheerlocatie voor het landgoed. Conform de mogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan wordt hier een grondgebonden, productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd onder de naam 'Stoeterij Bloemendael'.
De bedrijfsactiviteiten van Stoeterij Bloemendael bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's. Het bedrijf betreft dus bij uitstek een productiegerichte paardenhouderij, aangezien de bedrijfsvoering gericht is op het voortbrengen en in waarde vermeerderen van de eigen 'producten' (zijnde de paarden en pony's). Dit in tegenstelling tot een gebruiksgerichte paardenhouderij, waar het houden van paarden meer gericht is op de mens (bijvoorbeeld manegelessen, pensionstalling e.d.). Op locatie worden voor de bedrijfsactiviteiten de benodigde fokdieren ((dek)hengsten en fokmerries) en jonge paarden in opfok en training gehouden. De paarden, met name de fokmerries en opfokpaarden, worden tevens ingezet voor het natuurbeheer in en rondom het landgoed (middels o.a. begrazing).

Om te kunnen voorzien in de benodigdheden voor de bedrijfsvoering zijn stallings- en trainingsfaciliteiten opgericht. In 2016 is bij Bosrand 3 gestart met de bouw van het nieuwe stalgebouw met binnenrijhal en de overdekte longeercirkel / stapmolen. Gedurende een ver gevorderd stadium van de bouw bleek dat bij uitmeting in het veld het nieuwe stalgebouw niet volledig binnen het bouwvlak valt. Het bouwvlak wordt op dit bestaande gebouw aangepast. Tevens zijn ten behoeve van de bedrijfsvoering nog andere ondersteunende voorzieningen gewenst, zoals een buitenrijbaan en paddocks. De buitenrijbaan is nodig t.b.v. de training en de paddocks zijn noodzakelijk zodat de trainingspaarden en dekhengsten ook meerdere uren per dag buiten kunnen (uitloopmogelijkheden). Tevens bieden de paddocks buitenuitloop voor de overige paarden buiten het weideseizoen. Het is daarom wenselijk om, ten behoeve van het bovengenoemde, het bouwvlak van vorm te veranderen en te vergroten (van circa 0,88 naar 1,18 hectare, dus circa 0,3 hectare toename). Het voornemen is dus niet gericht op uitbreiding van de paardenhouderij, maar enkel ten behoeve van het realiseren van de benodigde ondersteunende voorzieningen voor het verzorgen en trainen van de reeds aanwezige paarden.

Ter compensatie van deze bouwvlakvergroting wordt in deelgebied 2 een agrarisch bedrijf beëindigd. Hiertoe wordt een bedrijfsloods gesloopt en, na behoud van een bestemmingsvlak rondom de te behouden bedrijfswoning, circa 0,69 hectare agrarisch bouwvlak ingeleverd. Netto is hierdoor binnen de gemeente Boxtel sprake van een ruime afname aan agrarisch bouwvlak. De ontwikkelingen in deelgebied 2 worden navolgend meer uitgebreid toegelicht.

In de huidige situatie is er in deelgebied 1, zoals genoemd, sprake van twee bedrijfswoningen, Bosrand 2 (aan de overzijde van de weg) en Bosrand 3 (aan de zijde van de stoeterij). Daarnaast ligt aan de zijde van de Bosrand 3 nog een op te richten (landgoed)woning op een burgerwoonbestemming. Door de ligging van deze woningen ten opzichte van het bedrijf, kan tot een veel logischere bedrijfssituering en erfindeling worden gekomen. Bovendien is in beginsel slechts een bedrijfswoning ten behoeve van het bedrijf benodigd. Een gebruikswijziging van deze woningen is daarom passend. Bosrand 2 wordt hierbij een burgerwoning, waarbij de hier aanwezige stal (515 m^2) wordt gesloopt. Bosrand

ongenummerd wordt, wegens de ligging te midden van de bedrijfsvoorzieningen, de bedrijfswoning. De bestaande bedrijfswoning Bosrand 3 krijgt de aanduiding 'plattelandswoning'. Deze woning is aan de rand van de bedrijfsvoorzieningen gelegen. Hiermee kan de woning eventueel, al naar gelang de behoefte, in de toekomst nog gebruikt worden als bedrijfswoning (of als burgerwoning) en vormt de woning tevens geen belemmering voor de bedrijfsvoering en/of – ontwikkelingsmogelijkheden van de paardenhouderij.

In dit deelgebied, aan de Bosrand ongenummerd, ten zuiden van de stoeterij, zijn verder een aantal landbouwpercelen gelegen. Op deze percelen was een natuurontwikkeling voorzien met groenzones en kruiden- en faunarijk grasland. Deze groenzones zijn bovendien ook reeds aangelegd. In het 'Inrichting- en beheerplan', versie juli 2011, toebehorende aan het geldende bestemmingsplan zijn de beheermaatregelen opgenomen voor het landgoed. Hierbij is o.a. extensieve beweiding mogelijk van de kruiden- en faunarijke graslanden. De paardenhouderij aan de Bosrand betreft zoals eerder benoemd een grondgebonden agrarisch bedrijf. Deze grondgebondenheid volgt o.a. uit de afhankelijkheid van de gronden voor het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag (beweging en sociaal contact) en de natuurlijke behoefte (fourageren en ruwvoer) voor de paarden. In dit natuurlijke gedrag en deze behoefte kan hoofdzakelijk worden voorzien door het bieden van weidegang. De overige graslanden op het landgoed zullen extensief beheerd worden, conform de voorwaarden en beheermaatregelen uit het inrichting- en beheerplan. Echter wegens het direct grenzen van dit grasland aan het agrarisch bouwvlak is het wenselijk om één weide te hebben waar de paarden ook minder extensief en waar mogelijk jaarrond gebruik kunnen maken van de weide. Dit perceel, met een oppervlakte van circa 8.200 m^2 wordt derhalve hiervoor herbestemd. Dit stuk bestemde natuur, zal in een gelijke uitvoering en omvang worden gecompenseerd in deelgebied 2, als navolgend nader toegelicht.

Concluderend, voor deelgebied 1 is er sprake van de volgende doelstellingen:

- Voor een meer logische erfindeling en om de benodigde bedrijfsvoorzieningen in het bouwvlak te brengen wordt het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel van vorm veranderd en vergroot van 0,88 naar 1,18 hectare (toename circa 0,3 hectare).
- Het wijzigen van het gebruik van de drie woningen Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Hierbij wordt:
    - Bosrand 2 van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
    - Bosrand ongenummerd gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
    - Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor, al naar gelang de behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, als voor bewoning door derden (burgers).

  Netto blijft hierdoor zowel in de huidige, als in de beoogde situatie dus sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning, het betreft dus een netto uitruil van functies.
- Wijziging paardenwei Bosrand ong. ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding wordt toegestaan.

Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel

Ter compensatie van het onttrekken van 0,82 hectare paardenwei aan de natuurfunctie aan de Bosrand, wordt ten noordwesten van de woning Uilenbroek 8 een stuk natuur aangelegd, in gelijke omvang en uitvoering (kruiden- en faunarijk grasland). Dit stuk natuur wordt aangelegd aan de randen van het perceel aan de Uilenbroek. Deze invulling draagt bij aan de biodiversiteit, doordat het kruiden- en faunarijke grasland aantrekkelijk is voor diverse soorten insecten (o.a. vlinders en bijen). Daarnaast verhoogt het de landschappelijke uitstraling ter plaatse, doordat de aanwezige weidegronden aangekleed worden met kruiden- en bloemrijke akkerranden. Deze natuurontwikkeling is hier bovendien passend wegens de ligging het beekdal van de Essche Stroom.

Aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel is een agrarisch bouwvlak aanwezig met een oppervlakte van 8.400 m^2 voor de exploitatie van een boomkwekerij. Binnen het bouwvlak is een bedrijfswoning en een bedrijfsloods aanwezig. Doelstelling is om het agrarische bedrijf te beëindigen en de loods (omvang circa 2.162 m^2) te slopen ten behoeve van de compensatie voor de ontwikkeling aan de Bosrand te

Boxtel. Het agrarische bouwvlak wordt hierbij verwijderd en teruggebracht tot een woonbestemming van circa 1.500 m² (dus afname 0,69 hectare bouwvlak). De ontwikkelingen aan de Bosrand en Uilenbroek zorgen dus gezamenlijk voor een (ruime) netto afname van de oppervlakte agrarisch bouwvlak binnen de gemeente Boxtel.

De woning Uilenbroek 8 betreft bovendien een rietgedekte langgevelboerderij. Wegens o.a. het type en de leeftijd van deze boerderij, is het pand cultuurhistorisch waardevol. Door de zeer royale omvang is deze woning echter kostbaar in aanschaf en onderhoud. Ten behoeve van de bevordering en het behoud van deze langgevelboerderij is het daarom wenselijk om de langgevelboerderij inpandig te splitsen in twee wooneenheden.

Concluderend, voor deelgebied 2 is er sprake van de volgende doelstellingen:

- Wijziging gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Agrarisch' naar 'Natuur' ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei aan Bosrand ong. aan de natuurfunctie.
- Het omzetten van het agrarisch bouwvlak aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel ter grootte van circa 0,84 hectare naar een burgerwoonbestemming van circa 0,15 hectare en daarbij het slopen van een agrarische bedrijfsloods ter compensatie van de ontwikkeling aan Bosrand 3 en ong. te Boxtel.
- Het wegens cultuurhistorische waarde inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden, binnen het nieuwe bestemmingsvlak 'Wonen' van 0,15 hectare.

Ten behoeve van bovengenoemde doelen dient het bestemmingsplan te worden herzien. Hiertoe heeft de gemeente Boxtel op 9 oktober 2018 een positief principebesluit genomen. Onderhavig plan heeft als doelstelling om de voorgenomen ontwikkelingen juridisch-planologisch mogelijk te maken.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. Deelgebied 1 is geadresseerd Bosrand 2, 3 en ongenummerd, 5281 TJ te Boxtel, kadastraal bekend als gemeente Boxtel, sectie G, perceelnummers 1478, 1479, 1391, 1376, 1380, 1381, 1404, 1422, 1402, 1400, 1398, 1397, 1423, 962 en 961.

Het plangebied wordt begrensd door het nieuwe bouwvlak van de stoeterij, het weg te bestemmen bouwvlak rondom Bosrand 2 en de te herbestemmen paardenwei. Overige delen zijn in het plangebied opgenomen ter bestemming (en voorwaardelijke verplichting) van de voorgenomen (of reeds bestaande) landschappelijke inpassing of natuurrealisatie.

Dit deelgebied heeft een totale oppervlakte van circa 4 hectare en is aangeduid op Afbeelding 1. Tevens zijn op deze afbeelding de belangrijkste functies in dit deelgebied benoemd.

Afbeelding 1: Begrenzing plangebied (blauwe omkadering) op luchtfoto, met kadastrale ondergrond, deelgebied 1 – Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel

Deelgebied 2 is geadresseerd Uilenbroek 8 en 13, 5282 HP te Boxtel. De percelen zijn kadastraal bekend als gemeente Boxtel, sectie H, perceelnummers 1125, 1266 en 1267. Het plangebied wordt begrensd door het huidige agrarische bouwvlak en de gronden waar de compenserende aanleg van natuur en landschappelijke inpassing zal plaatsvinden. Dit deelgebied heeft een totale oppervlakte van circa 2,25 hectare en is aangeduid op Afbeelding 2. Tevens zijn op deze afbeelding de belangrijkste functies in dit deelgebied benoemd.

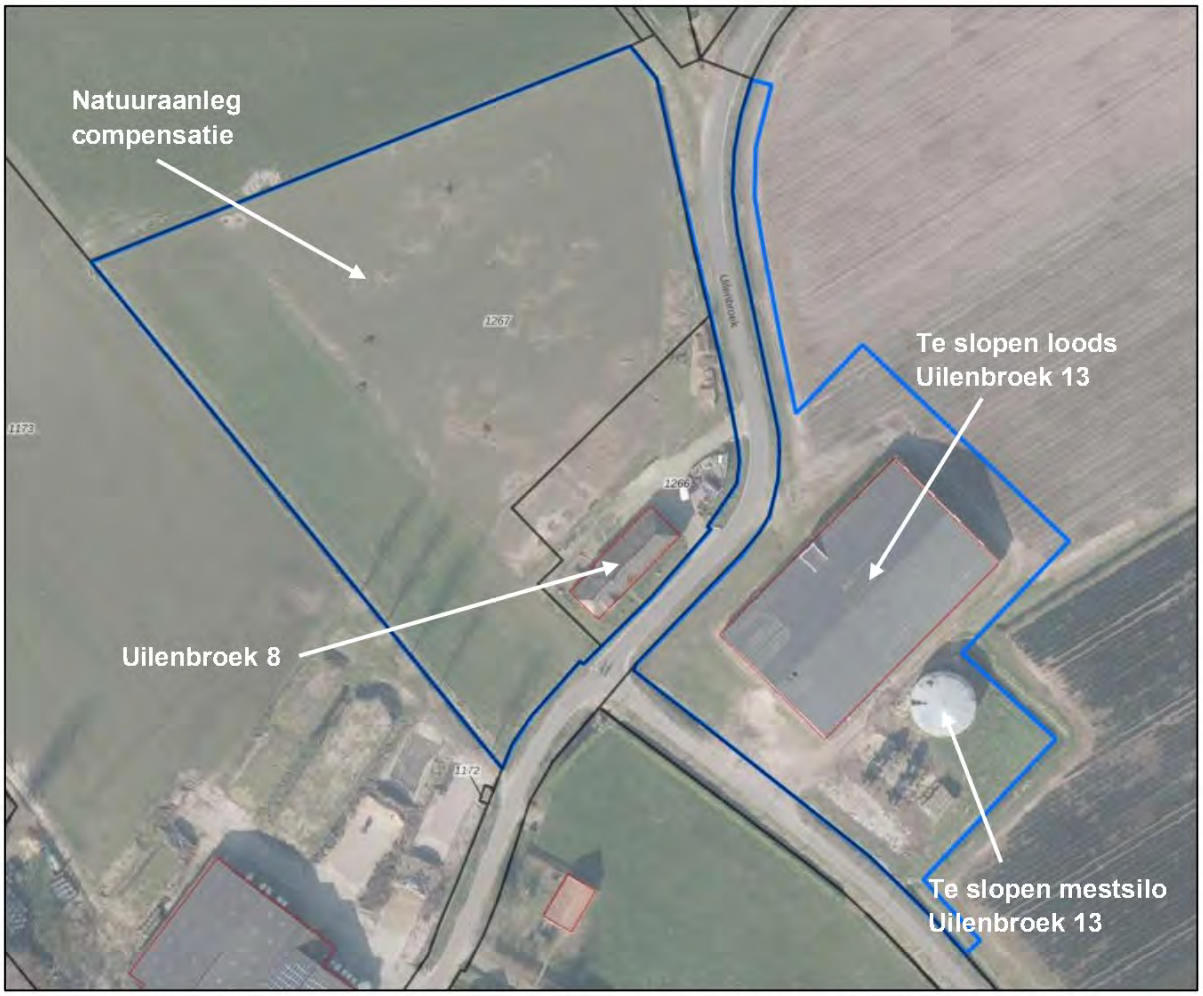

Afbeelding 2: Begrenzing plangebied (blauw omkaderd) op luchtfoto, met kadastrale ondergrond, deelgebied 2 – Uilenbroek 8-13, Boxtel

1.3 Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk is het planvoornemen ingeleid, waarbij de aanleiding, het doel en de ligging en begrenzing van het plangebied kort zijn behandeld. Het tweede hoofdstuk bevat een meer uitgebreide toelichting op het planvoornemen en de omgeving. Hoofdstuk 3 behelst een toetsing van het planvoornemen aan respectievelijk het Rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het daarop volgende hoofdstuk bevat een weergave van en een toetsing aan de relevante omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 is de juridische plantoelichting opgenomen en in het laatste hoofdstuk worden de uitvoerbaarheid en procedure besproken.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Beschrijving omgeving

Deelgebied 1 is gelegen op het Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond. Deelgebied 2 is gelegen in het buurtschap Luissel.

Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond
Het Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond kent een oppervlakte van circa 22,7 hectare en is vanaf 2013 ten uitvoering gebracht (en betreft dus nog een relatief jong landgoed in uitvoering). Waar de gronden voorheen grotendeels in gebruik waren als landbouwgronden (grasland), is met de realisatie van het landbouwlandgoed gestreefd naar een kwaliteitsverbetering van het gebied door toevoeging van natuur- en landschapswaarden. Hiervoor in ruil konden 5 nieuwe landgoedwoningen worden gerealiseerd, van het type langgevelboerderij. Ruim 20 hectare van de agrarische gronden zijn omgezet naar natuur, in de vorm van houtwallen, een waterloop met natuurvriendelijke oever, een schapendrift, een boomgaard, een poel, en kruiden- en faunarijke graslanden en akkers. Het kleinschalige agrarische landschap in het buurtschap De Roond wordt op deze wijze versterkt en duurzaam in stand gehouden. De invulling is bovendien gericht op het 'Boeren voor natuur'-concept, waarbij een traditionele extensieve landbouw kan worden bedreven op de kruiden- en faunarijke gras- en akkerlanden. Dit mede ter verbetering van de biodiversiteit, de cultuurhistorische waardering van De Roond en de extensieve recreatieve ontsluiting van het gebied en de omliggende natuur. Het landbouwlandgoed is gelegen binnen de Robuuste Verbinding De Beerze en verbindt o.a. de natuurgebieden rondom de stroom de Kleine Aa en Kampina. Het landbouwlandgoed is toegankelijk gemaakt voor o.a. wandelaars, door middel van wandelpaden langs het water en door de natuur, met voorzieningen ten behoeve van extensieve recreatie, zoals bankjes en informatievoorzieningen.

Buurtschap De Roond
Het buurtschap De Roond is gelegen in het zuidwestelijk deel van het buitengebied van Boxtel, aan de rand van het natuurgebied Kampina. De Roond is een kleinschalige kampontginning, welke is ontstaan na de groei van de bevolking in de Middeleeuwen. De bebouwing van het gehucht heeft veelal een (voormalig) agrarisch karakter. Het gebied kenmerkt zich door een gevarieerd cultuurlandschap met een onregelmatige blokverkaveling. Bomenrijen, lanen, houtsingels en solitaire bomen zorgen voor een groene structuur. Bovendien is het buurtschap gelegen op de overgang van het natte beekdal van de Kleine Aa, richting het droge heidegebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen. Dit is terug te zien in o.a. de variatie van boomsoorten. Natuurgebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen is een natuurgebied met afwisselend droge en natte heide, bossen, beken en vennen. De noordelijk gelegen Kleine Aa is weer teruggebracht in zijn oude meanderende loop en omringd door natte natuur.

Deelgebied 1 (Bosrand, Boxtel)
Dit deelgebied is gelegen in het buitengebied van Boxtel en op het landbouwlandgoed, in het gehucht De Roond. Op Afbeelding 3 is de globale ligging van het plangebied weergegeven, ten opzichte van de ruimere omgeving. Hieruit volgt de ligging te midden van het natuurgebied Kampina en de Kleine Aa. Het gehucht De Roond kent een kleinschalige verkaveling, met in hoofdzaak woonbebouwing aan de weg Roond. De weg Bosrand is hiervan een aftakking, richting het natuurgebied Kampina.

Ruim ten noorden van het plangebied (> 1.100 m) bevindt zich de spoorlijn Tilburg-Boxtel, met de naastgelegen Kapelweg. Dit is een belangrijke verkeersader tussen Oisterwijk en Haaren enerzijds en Boxtel anderzijds. Ten oosten van het plangebied is op ruime afstand (> 650 m) het Boxtelse bedrijventerrein Ladonk aanwezig.

De bebouwing rondom het plangebied betreft overwegend (burger)woonbebouwing, met daarnaast kleinschalige agrarische bedrijvigheid.

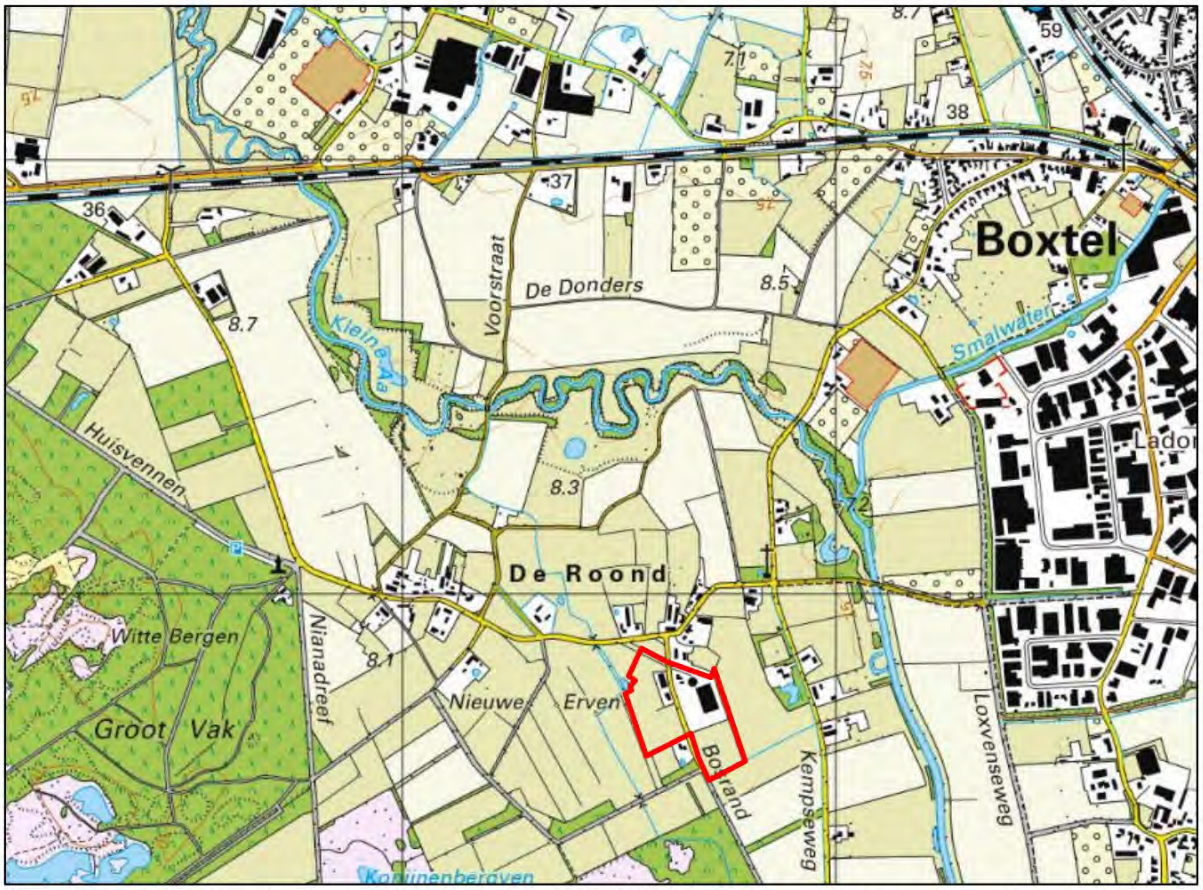

Afbeelding 3: Globale weergave ligging deelgebied 1 ten opzichte van ruimere omgeving. Bron: Topo Tijdreis.

Buurtschap Luissel
Het buurtschap Luissel, gelegen rondom de gelijknamige weg, is oorspronkelijk ontstaan op de rand van een overgangsgebied tussen het hoger gelegen heidegebied en het door de stromen, de Essche stroom en de Kleine Aa, doorsneden lager gelegen gebied. De ingebruikneming van de bodem heeft hier een individualistisch karakter gedragen, ingegeven vanuit de aanleg van akkercomplexen langs de rand van voor aanleg van bouwland functioneel geschikte gronden. Op deze wijze zijn meerdere hoeven gerealiseerd, welke tezamen een gehucht vormden. Het buurtschap ligt ten zuidoosten van de Essche Stroom en ten westen van Boxtel, in het buitengebied.

Deelgebied 2 (Uilenbroek, Boxtel)
Dit deelgebied is gelegen in het buitengebied van Boxtel, buiten het landbouwlandgoed en in het buurtschap Luissel. Op Afbeelding 4 is de globale ligging van het plangebied weergegeven, ten opzichte van de ruimere omgeving.

Het plangebied ligt ten zuiden van de Essche stroom, waar bovendien de gemeentegrens tussen Boxtel en Oisterwijk is gelegen. Uilenbroek 8-13 te Boxtel is gelegen ten noorden van de Kapelweg en spoorlijn Tilburg-Boxtel en het natuurgebied Kampina.

Rondom de planlocatie is er sprake van een menging van functies, waaronder agrarische bedrijvigheid, recreatieve functies, burgerwoningen en andersoortige bedrijvigheid.

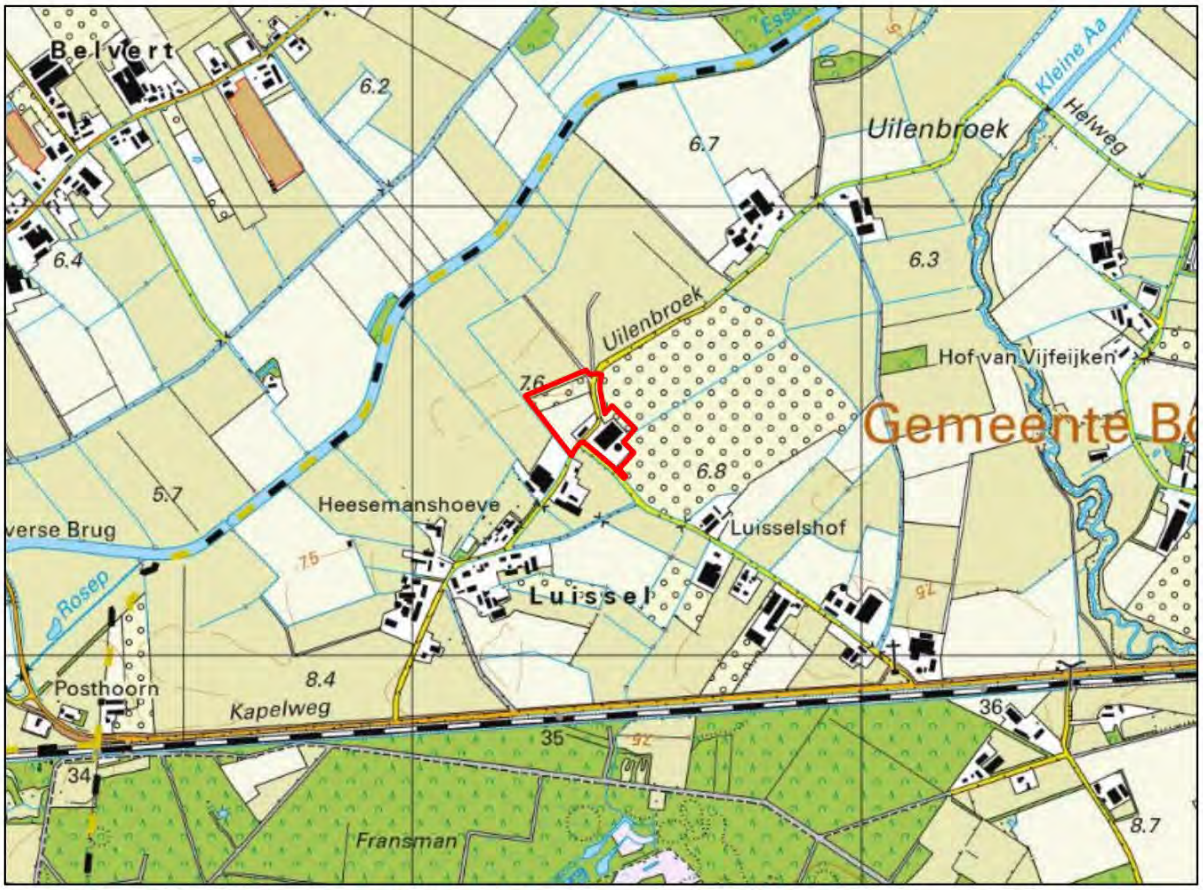

Afbeelding 4: Globale weergave ligging deelgebied 2 ten opzichte van ruimere omgeving.
Bron: Topo Tijdreis.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel
Aan Bosrand 2, 3 en ong. te Boxtel is de bebouwing aanwezig ten behoeve van Stoeterij Bloemendael. Stoeterij Bloemendael fungeert als een soort van beheerlocatie voor het landgoed. Conform de mogelijkheden uit het geldend bestemmingsplan wordt hier een grondgebonden, productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd. De bedrijfsactiviteiten bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's. Op locatie worden voor de bedrijfsactiviteiten de benodigde fokdieren (dekhengsten en fokmerries) en jonge paarden in opfok en training gehouden. De paarden, met name de fokmerries en opfokpaarden, worden tevens ingezet voor het natuurbeheer in en rondom het landgoed (middels o.a. begrazing).

Aan Bosrand 3 is aanwezig een stalgebouw met binnenrijbaan, paardenboxen en bijbehorende functies (opslag fourage, zadelkamer, kantine e.d.) en een overdekte gecombineerde longeercirkel en stapmolen. De woning Bosrand 3 is in gebruik als bedrijfswoning. De bebouwing is uitgevoerd met een professionele en landelijke uitstraling, waarin veel natuurlijke materialen (passend binnen het landgoed) zijn verwerkt. Navolgend zijn een aantal foto's van de huidige bebouwing opgenomen.

Op het buitenterrein is een start gemaakt van de toekomstige functies, zoals paddocks en een buitenrijbaan. Te midden van deze bedrijfsvoering is een nog in te vullen gedeelte aanwezig, met als huidige bestemming een nog op te richten landgoedwoning.

Afbeelding 5: Paardenwei Bosrand ong. met achtergelegen Stoeterij Bloemendael

Afbeelding 6: Stalgebouw en stapmolen / longeercirkel en paddocks Stoeterij Bloemendael

Afbeelding 7: Paddocks, woning Bosrand 3, stapmolen / longeercirkel, verhard erf (parkeerruimte) en stalgebouw Stoeterij Bloemendael

Afbeelding 8: Beweiding van de gronden van het landgoed door de opfokpaarden van Stoeterij Bloemendael

Bosrand 2 en het bijbehorend stalgebouw zijn weergegeven op Afbeelding 9. Aan Bosrand 2 is de tweede bedrijfswoning aanwezig. In het naastgelegen stalgebouw, vroeger in gebruik als rundveestal, worden nu fokmerries en jonge paarden gehuisvest en vindt tevens opslag ten behoeve van het bedrijf plaats. Ook zijn in dit gebouw Bed&Breakfast-ruimtes voor logies gerealiseerd.

Afbeelding 9: Woning Bosrand 2 en bijbehorend stalgebouw. Bron: Google Streetview.

Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel
Aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel is de bebouwing ten behoeve van een boomkwekerij aanwezig. Het betreft een gekoppeld agrarisch bouwvlak met ten westen van de weg Uilenbroek enkel de bedrijfswoning Uilenbroek 8. Aan oostelijke zijde van de weg Uilenbroek is de bedrijfsloods Uilenbroek 13 aanwezig.

Uilenbroek 8 betreft een rietgedekte langgevelboerderij van een royale omvang, welke ten gevolge van het geldende bestemmingsplan inpandig geheel als woning mag worden gebruikt. De ontstaansgeschiedenis van de woning is te herleiden uit de aanwezige bouwstijl en bouwwijze (zie hiertoe ook Bijlage 3 en Bijlage 4). Wegens o.a. het type en de leeftijd, vertegenwoordigt deze boerderij cultuurhistorische waarden voor de streek. Dit wordt later in deze toelichting meer uitgebreid toegelicht.

Aan de overzijde van de weg is een agrarische bedrijfsloods aanwezig (oppervlakte 60,37 x 35,82 = 2.162,5 m^2), opgericht omstreeks begin 2016 en in gebruik ten behoeve van de opslag van machines en werktuigen ten behoeve van een boomkwekerij. De omliggende agrarische gronden zijn tevens in gebruik ten behoeve van deze boomkwekerij.

Afbeelding 10: Voorgevel woning Uilenbroek 8. Bron: Rapport cultuurhistorische waarde Architectenbureau Van der Geld.

Afbeelding 11: Achtergevel woning Uilenbroek 8. Bron: Rapport cultuurhistorische waarde Architectenbureau Van der Geld.

Afbeelding 12: Agrarische bedrijfsloods Uilenbroek 13. Bron: Quickscan flora&fauna Ijzerman Advies.

2.3 Nadere beschrijving planvoornemen

Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel
De bestaande en beoogde situatie voor dit deelgebied is weergegeven op de situatietekeningen in Bijlage 1. Navolgend zijn bovendien uitsneden van deze situatietekeningen opgenomen.

Zoals op deze situatietekeningen zichtbaar, is er in de huidige situatie sprake van een bestaand gekoppeld agrarisch bouwvlak met een oppervlakte van circa 0,88 hectare. De bebouwing is aan twee zijdes van de weg Bosrand aanwezig. Tevens is zichtbaar dat het bestaande stalgebouw gedeeltelijk buiten het agrarisch bouwvlak is gerealiseerd. Daarnaast zijn ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering nog aanvullende ondersteunende bedrijfsvoorzieningen noodzakelijk en zijn deze dus niet meer passend binnen dit bouwvlak.

Tegen het bestaande stalgebouw is het bestemmingsvlak van de nog op te richten landgoedwoning gelegen (met een omvang van 1.463 m^2). Dit woonvlak ligt te midden van de toekomstige bedrijfsvoorzieningen, waardoor een functiewijziging gewenst is voor een meer logische erfindeling.

Daarom wordt de bedrijfsvoering aan de wegzijde van Bosrand 2 beëindigd. De hier aanwezige (verouderde) stal wordt gesloopt. De woning Bosrand 2 wordt herbestemd tot een woonbestemming, in een even grote omvang als het bestemmingsvlak van de huidige landgoedwoning.

Naast de nog op te richten woning Bosrand ongenummerd, zullen aan de zijde van Bosrand 3 nog paddocks, een buitenrijbaan, waterberging en een opslag voor fourage (hooirollen) worden opgericht. Deze functies op het te vergroten deel van het bouwvlak betreffen dus geen stallen, maar ondersteunende voorzieningen ten behoeve van de huidige aanwezige paardenhouderij. In de beoogde situatie wordt het bouwvlak daarvoor vergroot tot circa 1,18 hectare. Dit betreft een toename van circa 0,3 hectare bouwvlak. Het planvoornemen is dus niet gericht op uitbreiding van de paardenhouderij, maar op het realiseren van de benodigde ondersteunende voorzieningen (voor verzorging en training) voor de bestaande paardenhouderij.

Afhankelijk van de bedrijfsvoering zijn één, dan wel twee bedrijfswoningen benodigd. Te allen tijde is tenminste één bedrijfswoning benodigd. In de huidige situatie is er sprake van twee planologisch bestemde bedrijfswoningen. De nieuwe woning Bosrand ongenummerd wordt, gelet op zijn ligging, de eerste bedrijfswoning. Bosrand 3, gelegen aan de rand van het bouwvlak, krijgt een dubbelfunctie. Deze woning kan, al naar gelang de bedrijfsmatige behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, dan wel als een woning ten behoeve van derden (zoals burgerwoning). Hiervoor wordt de aanduiding 'plattelandswoning' toegekend.

De weide ten zuiden van de stoeterij, met een oppervlakte van circa 0,82 hectare, zal worden gebruikt als dagelijkse uitloop voor de paarden, zodat zij hun natuurlijke gedrag (sociaal contact, beweging) kunnen uitoefenen en kunnen voorzien in de natuurlijke behoefte (ruwvoer, fourageren). De compensatie van deze weide zal plaatsvinden op locatie Uilenbroek. In paragraaf 3.2.2 is, mede naar aanleiding van een provinciale vooroverlegreactie, nader toegelicht waarom deze uitruil passend is.

In de beoogde situatie zal het plangebied bovendien landschappelijk worden ingepast. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 2.6.

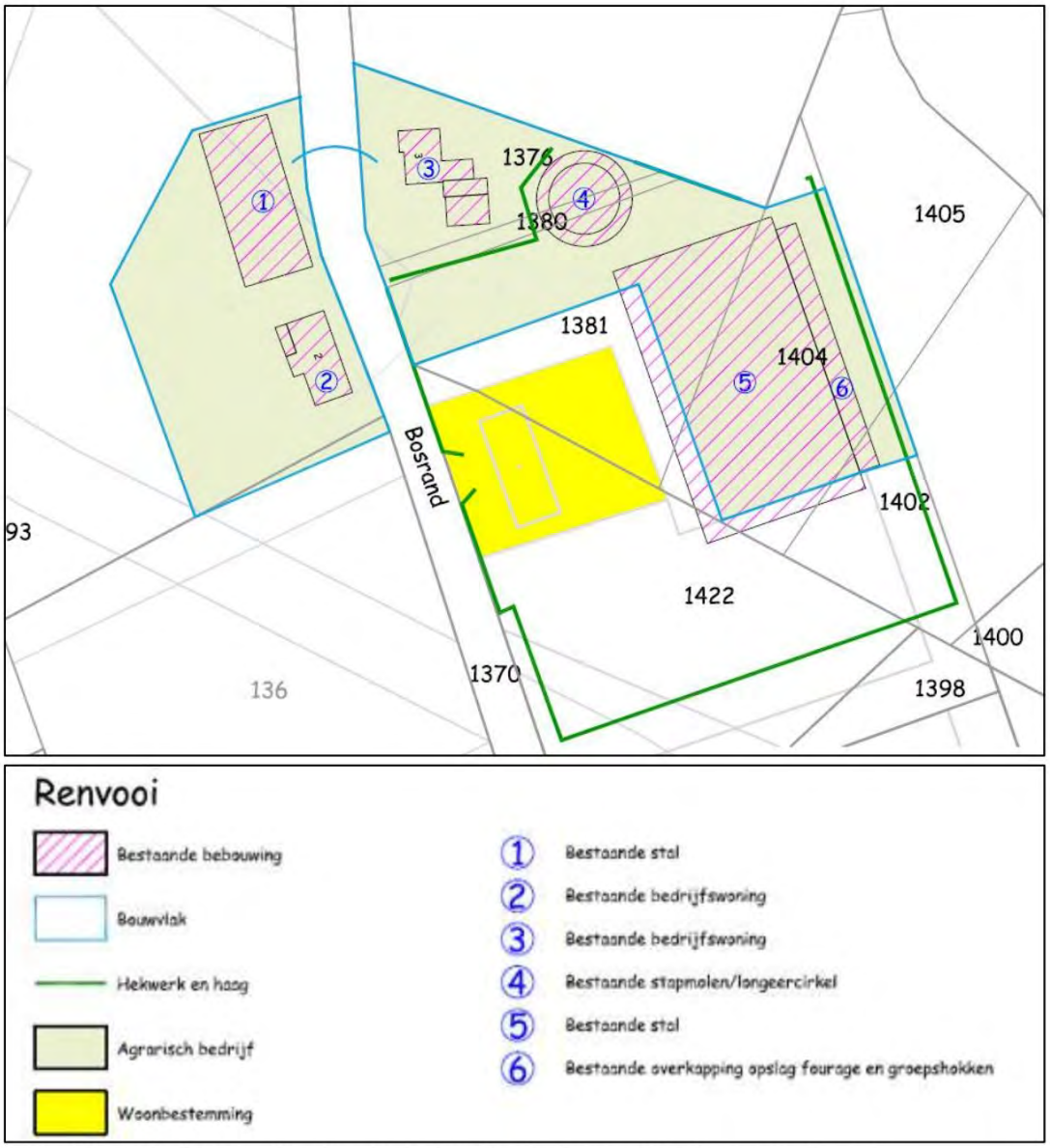

Afbeelding 13: Bestaande planologische situatie Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel.

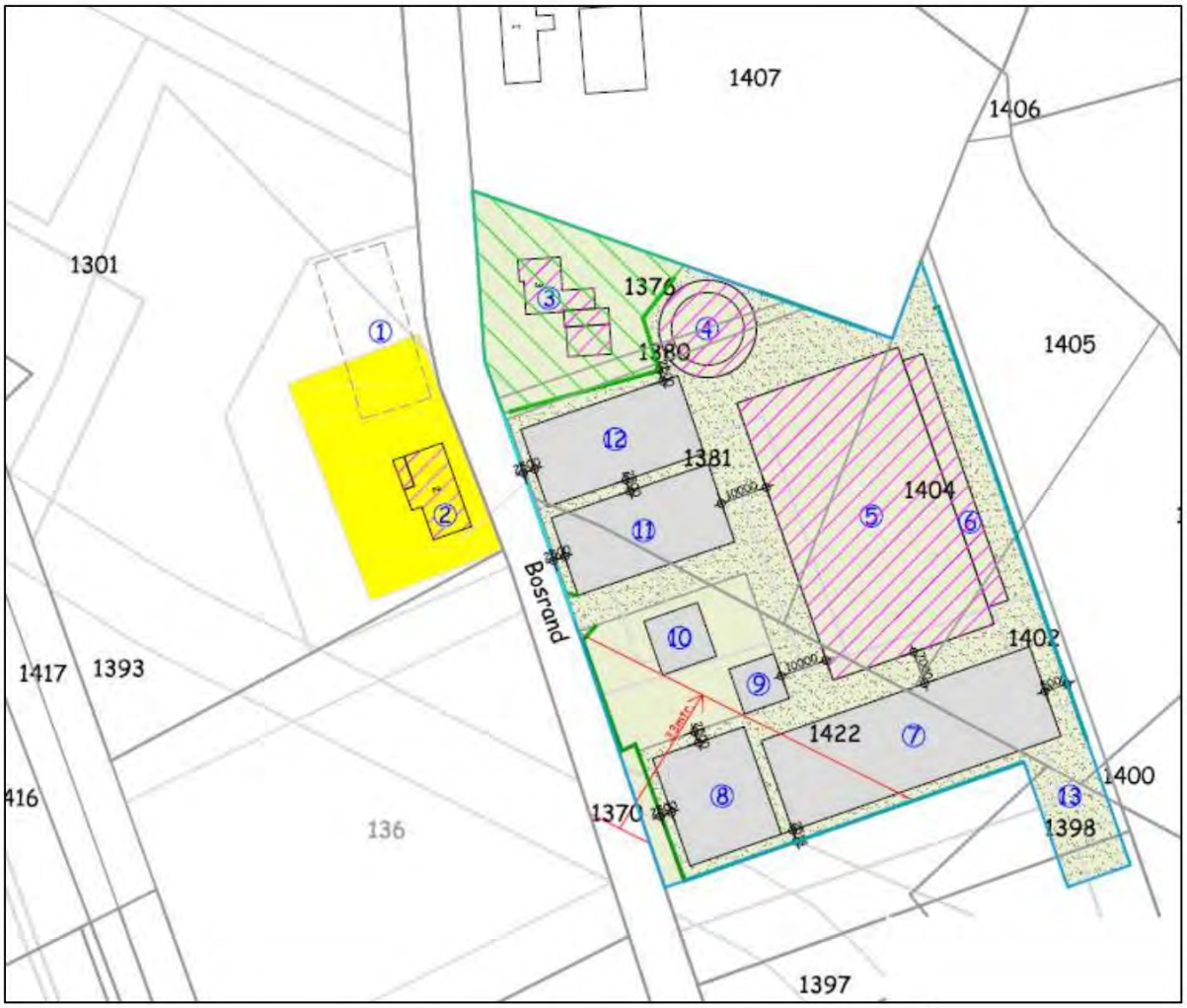

Afbeelding 14: Beoogde planologische situatie Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel.

Samengevat, voor deelgebied 1 is er sprake van de volgende doelstellingen:

- Voor een meer logische erfindeling en om de benodigde ondersteunende bedrijfsvoorzieningen in het bouwvlak te brengen wordt het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel van vorm veranderd en vergroot van 0,88 naar 1,18 hectare (toename circa 0,3 hectare).

- Het wijzigen van het gebruik van de drie woningen Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Hierbij wordt:
    - Bosrand 2 van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
    - Bosrand ongenummerd gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
    - Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor, al naar gelang de behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, als voor bewoning door derden (burgers).

  Netto blijft hierdoor zowel in de huidige, als in de beoogde situatie dus sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning, het betreft dus een netto uitruil van functies.
- Wijziging paardenwei Bosrand ong. ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding wordt toegestaan.

AAB-advies

Om medewerking te kunnen verlenen aan de vergroting van het bouwvlak van Bosrand 3 en ongenummerd is door de gemeente Boxtel een advies gevraagd aan de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen. Dit met als doelstelling om aan te tonen of de gevraagde uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Dit advies, en de overwegingen hiertoe, is in volledigheid bijgevoegd in Bijlage 2. Navolgend is de conclusie uit dit advies samengevat weergegeven.

De Adviescommissie heeft geconstateerd dat aan de Bosrand 3 een bedrijfsvoering in de paardenhouderij wordt geëxploiteerd die de omvang heeft van een volwaardig agrarisch bedrijf. Het ingediende plan betreft de herschikking van functies en de vergroting van het agrarisch bouwvlak. Ten aanzien van de voorgestelde herschikking van functies constateert de Adviescommissie dat het verplaatsen van de (burger)woonbestemming naar de overzijde van de weg en het concentreren van het agrarisch bouwvlak aan de Bosrand 3 een logische en werkbare bedrijfsindeling ten goede komt. De vergroting van het bouwvlak ziet, naast de legalisatie van de bouwvlakoverschrijding van het bestaande bedrijfsgebouw, op het uitbreiden van de ondersteunende voorzieningen voor de bedrijfsvoering in de vorm van opslagruimte, een buitentrainingsbak en uitloopruimte. Deze ondersteunende voorzieningen zijn noodzakelijk voor het functioneren van het paardenhouderijbedrijf.

Samenvattend is de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van oordeel dat de wijziging van de vorm en de vergroting van het bouwvlak aan de Bosrand 3 uit bedrijfseconomisch oogpunt noodzakelijk is voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en de ontwikkeling van dit bedrijf.

Plattelandswoning

Op 1 januari 2013 is de 'Wet plattelandswoningen' in werking getreden. Het betrof een wetswijziging van o.a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en enkele andere wetten om de planologische status van gronden en opstallen (en dus niet het feitelijk gebruik) bepalend te laten zijn voor de mate van milieubescherming, alsmede om de positie van agrarische bedrijfswoningen aan te passen.

Hierbij is het begrip 'plattelandswoning' geïntroduceerd. Dit betreft een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwinrichting, die, op grond van bijvoorbeeld een bestemmingsplan of omgevingsvergunning, naast het gebruik als bedrijfswoning voor het agrarische bedrijf waarbij de woning hoort, tevens door derden (die geen functionele binding hebben met het agrarisch bedrijf ter plaatse, zoals burgers) bewoond mag worden. Deze woning wordt daarbij met betrekking tot die landbouwinrichting voor de toepassing van de diverse wetgeving en de daarop berustende bepalingen beschouwd als onderdeel van die inrichting (en wordt dus niet beschermd tegen de milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf). Dit tenzij bij of krachtens de wetgeving anders is bepaald. Een landbouwinrichting betreft daarbij een inrichting waar uitsluitend of in hoofdzaak agrarische activiteiten worden verricht, zijnde het telen of kweken van landbouwgewassen of het fokken, mesten, houden of verhandelen van landbouwhuisdieren, dan wel activiteiten die daarmee verband houden.

Door het aanduiden van een woning als plattelandswoning, wordt deze woning voor het 'eigen bedrijf' voor de milieubescherming gelijkgesteld aan de eigen bedrijfswoning, ook als deze door derden wordt bewoond die geen binding hebben met het bedrijf ter plaatse. Het beschermingsniveau van de plattelandswoning ligt daarmee gelijk aan die van de eigen bedrijfswoning. Ook voor omliggende locaties wordt deze plattelandswoning gezien als een (bedrijfs)woning toebehorende aan het agrarische bedrijf. Tegen hinder afkomstig van omliggende bedrijven wordt de plattelandswoning dus wel beschermd, maar op dezelfde wijze als ware het een bedrijfswoning.

Plattelandswoningen zijn dus kort samengevat, (voormalige) agrarische bedrijfswoningen, die tevens door derden (burgers) mogen worden bewoond en voor de milieubescherming gelijk worden gesteld aan een bedrijfswoning.

Sinds de inwerkingtreding van deze wetswijziging is diverse jurisprudentie van de ABRvS tot stand gekomen over de plattelandswoningen. De hoofdlijn in de jurisprudentie is dat toekenning van een plattelandswoning mogelijk is, mits voldoende is aangetoond dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Verder volgt uit deze jurisprudentie dat, op grond van Europese regelgeving, plattelandswoningen niet kunnen worden uitgezonderd van toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen (bijv. ten gevolge van fijn stof emissies). In onderhavige toelichting is verantwoord waarom ter plaatse van Bosrand 3 sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat deze aanduiding dus kan worden toegekend.

Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel
Aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel wordt het huidige agrarische bouwvlak van 0,84 hectare gesaneerd en herbestemd tot een burgerwoonbestemming rondom Uilenbroek 8, met een resterende oppervlakte van 0,15 hectare (1.500 m^2). Hierbij wordt de agrarische bedrijfsloods aan Uilenbroek 13 gesloopt. De aanwezige mestsilo wordt eveneens gesloopt, deze mag echter nog voor een periode van maximaal 5 jaar behouden blijven, ten behoeve van de bedrijfsvoering van de aangrenzende landbouwgronden.

Wegens de royale omvang en cultuurhistorische waarde wordt ten behoeve van het behoud, de langgevelboerderij Uilenbroek 8 inpandig gesplitst tot twee wooneenheden. Na de splitsing mag bij beide woondelen bovendien een bijgebouw worden opgericht. In de keuze voor de nieuwe vorm van het bouwvlak is rekening gehouden met een logische erfinrichting bij de oprichting van bijgebouwen bij beide woondelen.

Rondom de woning Uilenbroek 8 wordt bovendien een natuurontwikkeling gerealiseerd, ter grootte van circa 8.200 m^2. Dit betreft een natuurontwikkeling ter compensatie van de paardenwei aan de Bosrand ong. welke aan de natuurfunctie wordt onttrokken. Overeenkomstig het inrichtingsplan van het landgoed zal op deze gronden tevens kruiden- en faunarijk grasland worden aangelegd (zie voor een nadere toelichting hieromtrent tevens paragraaf 3.2.2).

Afbeelding 15: Situatietekening wijzigingen deelgebied 2.

Samengevat, voor deelgebied 2 is er sprake van de volgende ontwikkelingen:

- Wijziging gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Agrarisch' naar 'Natuur' ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei aan Bosrand ong. aan de natuurfunctie.
- Het omzetten van het agrarisch bouwvlak aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel ter grootte van circa 0,84 hectare naar een burgerwoonbestemming van circa 0,15 hectare en daarbij het slopen van een agrarische bedrijfsloods ter compensatie van de ontwikkeling aan de Bosrand te Boxtel.
- Het wegens cultuurhistorische waarde inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden, binnen het nieuwe bestemmingsvlak 'Wonen' van 0,15 hectare.

<u>Cultuurhistorische beoordeling Uilenbroek 8</u>
Op basis van gemeentelijk en provinciaal beleid is splitsing van cultuurhistorisch waardevolle panden in twee zelfstandige wooneenheden mogelijk, als dat bijdraagt aan het behoud of herstel van deze bebouwing. Op basis van het vigerende bestemmingsplan is de woonboerderij aan Uilenbroek 8 echter niet als cultuurhistorisch waardevol of beeldbepalend aangeduid. Daarom is door de gemeente Boxtel als voorwaarde gesteld dat middels een onafhankelijk deskundigenrapport kan worden aangetoond dat het pand cultuurhistorisch waardevol is.

Dit deskundigenrapport is opgesteld door Architectenbureau Van der Geld en bijgevoegd in Bijlage 3. In deze rapportage zijn ook diverse foto's van het object en de cultuurhistorisch waardevolle elementen toegevoegd. Bovendien is dit rapport beoordeeld door de Monumentencommissie Boxtel. Deze beoordeling is bijgevoegd in Bijlage 4. Navolgend zijn delen uit beide documenten samengevat weergegeven.

Cultuurhistorische beoordeling Architectenbureau Van der Geld
Het oude oorspronkelijke buurtschap Luissel is ontstaan op de rand van een overgangsgebied tussen het hoger gelegen heidegebied en het door de stromen, de Essche stroom en de Kleine Aa, doorsneden lager gelegen gebied. De ingebruikneming van de bodem heeft hier een individualistisch

karakter gedragen. De aanleg van de akkercomplexen vond plaats langs de rand van voor aanleg van bouwland geschikte gronden. Hier kwam ook de hoeve Uilenbroek 8 te liggen, die door deze randligging ook geschikte grond voor grasland vond in onmiddellijke omgeving. Veeltijds ontstonden op een dergelijk grondencomplex meerdere hoeven en vormden een gehucht, waarbij de bouwlanden over het complex heen aan elkaar groeiden.

Van oorsprong haalden de boeren hun inkomsten uit de productie van wol, maar door gebrek aan afzet ontstond hier in deze omgeving het 'gemengde bedrijf'. Voor deze vorm van bestaan was weer van belang, dat op de plek, naast landbouwgrond, tevens weiland, bos en heide beschikbaar waren. Het boerderijtype bij dit gemengde bedrijf is de langgevelboerderij, waarin het woongedeelte en de te onderscheiden bedrijfsgedeelten als afzonderlijke eenheden naast elkaar zijn geplaatst.

De exacte ontstaansgeschiedenis van Uilenbroek 8 laat zich niet uit de literatuur herleiden, maar de boerderij vertelt zijn eigen geschiedenis. De boerderij is gebouwd vanuit het in deze regio vanaf ongeveer 1880 doorontwikkelde bouwprincipe.
Bij het bouwen is een dakstoel geconstrueerd, zonder stijlen, maar nog wel met toepassing van moerbalken, waar de spanten op werden gezet. De buiten- en binnenwanden van de onderbouw werden uitgevoerd in metselwerk, met gedeeltelijk houten buitenwanden ter plaatse van het stalgedeelte. De draagconstructie van de verdiepingsvloer en de kap worden dan opgelegd op de buitenmuren met toepassing van gemetselde penanten bij de oplegging van de moerbalken. Zo ontstond een nieuw type langgevelboerderij, het 'eenbeukige dwarshuis'.

Het traditionele verschil tussen het woon- en het bedrijfsgedeelte is ook hier blijven bestaan. Een brandmuur scheidde het woonhuis van de stal en tas. Er is nog een aanzet van een schouw, maar de stookplaatsen zijn nu aangesloten op de schoorsteen. De boerderij heeft een opkamer en een kelderruimte met gedeeltelijk een gemetseld tongewelf als kelderdek.
Het metselwerk is nagenoeg geheel uitgevoerd in traditioneel kruisverband, m.u.v. de rechterzijgevel, welke ooit is vervangen en hersteld. Boven de grote raamopeningen zijn nog de hanenkammen aanwezig en voor de rest zijn rollagen toegepast. In de linkerzijgevel zijn de oorspronkelijke vlechtingen nog aanwezig.

De kapconstructie bestaat uit een op moerbalken geplaatst 'Hollandse spant', een driehoeksspant met gordingen op de uiteinden van twee boven elkaar aangebrachte 'haanbalken' en daksporen. Voor de stabiliteit in de langsrichting zijn de spanten van de kap, afgeschoord op de gordingen. Het constructiemateriaal van de spanten en moerbalken is voor het merendeel eiken. In de stal zijn 3 stuks moerbalken vervangen door stalen onderslagen met kolommen. Ter plaatse van de staldeuren is de open ruimte naar de tas op de verdieping dichtgelegd met houten ribben en delen; gelijk met de overige bestaande verdiepingsvloer.

Van de bestaande gevelopeningen zijn de oorspronkelijke houten kozijnen met ramen, de zogenaamde zesruiters en de buitendeuren vervangen. Het merendeel van de hanenkammen en de rollagen onder de raamkozijnen zijn bij de oorspronkelijke gevelopeningen nog aanwezig. De ramen van het woongedeelte waren zesruiters, de dubbele staldeuren in de voorgevel zijn ongewijzigd. Een staldeur is dichtgezet en vervangen door stalramen als de rest. De stalramen waren oorspronkelijk van gietijzer, maar zijn totaal vervangen door betonramen, waarbij het metselwerk vakkundig is geheeld.

Het voorlopige eindstadium is rond 1970 bereikt en nog steeds herkenbaar als een 'eenbeukig dwarshuis' in de traditie van het Brabants 'boeren bouwen' van een langgevelboerderij, met zijn lange gevel langs de weg met ook alle belangrijke ingangen. Alle bestemmingsonderdelen, woning, stal, deel en tas, zijn dwars op de lange gevel aangebracht.

Het pand is in de loop der tijd, met name het woongedeelte, meerdere keren verbouwd en aangepast, telkens gewoon om een meer doelmatig gebruik te verkrijgen. Echt praktische schakels om de historie van de boerderij exact vast te leggen zijn er niet, waardoor uitgegaan wordt van de huidige boerderij en het gebruik als gemengd bedrijf.

De inpandige bedrijfsfunctie van de boerderij in het oorspronkelijke boeren is gestopt en de voormalige bijgebouwen en het erf zijn vrij rigoureus gesaneerd. Daarbij is de boerderij in de toenmalige staat behouden. Dit heeft als grote voordeel dat de karakteristiek van de langgevelboerderij behouden is gebleven en een representant is van de ontwikkeling van het platteland in deze tijd.

Het complex heeft genoeg oorspronkelijke elementen om als cultuurhistorisch waardevol te worden aangemerkt en om in de oude karakteristiek te herstellen, passend in het eeuwenoude gehuchtje Luissel.

Concluderend, de boerderij heeft een algemene cultuurhistorische waarde als exponent van het 'boeren bouwen' en een stukje agrarische geschiedenis in het historisch gehucht Luissel. Het pand heeft een positieve architectonische waarde als langgevelboerderij, met karakteristieke onderdelen. Deze onderdelen kunnen als volgt worden gewaardeerd:

- Hoge waardering:
    - De gehanteerde bouwmethodiek; de rieten kap en de kapconstructie, met de moerbalken en de geschoorde spanten; de gordingen en daksporen.
    - De opkamer en de kelder, met een gemetseld tongewelf als kelderdek onder de opkamer.
- Positieve waardering:
    - Het gave metselwerk, de oude staldeuren en het beeld van het afleesbare gebruik van de rechter zijgevel.
- Indifferente waardering:
    - De woningaanpassingen als interieur, maar dit is indien nodig herstelbaar.
    - De ooit uitgevoerde kozijnvernieuwingen van het woongedeelte.
    - De bouwaanpassing van met name de linker zijgevel.

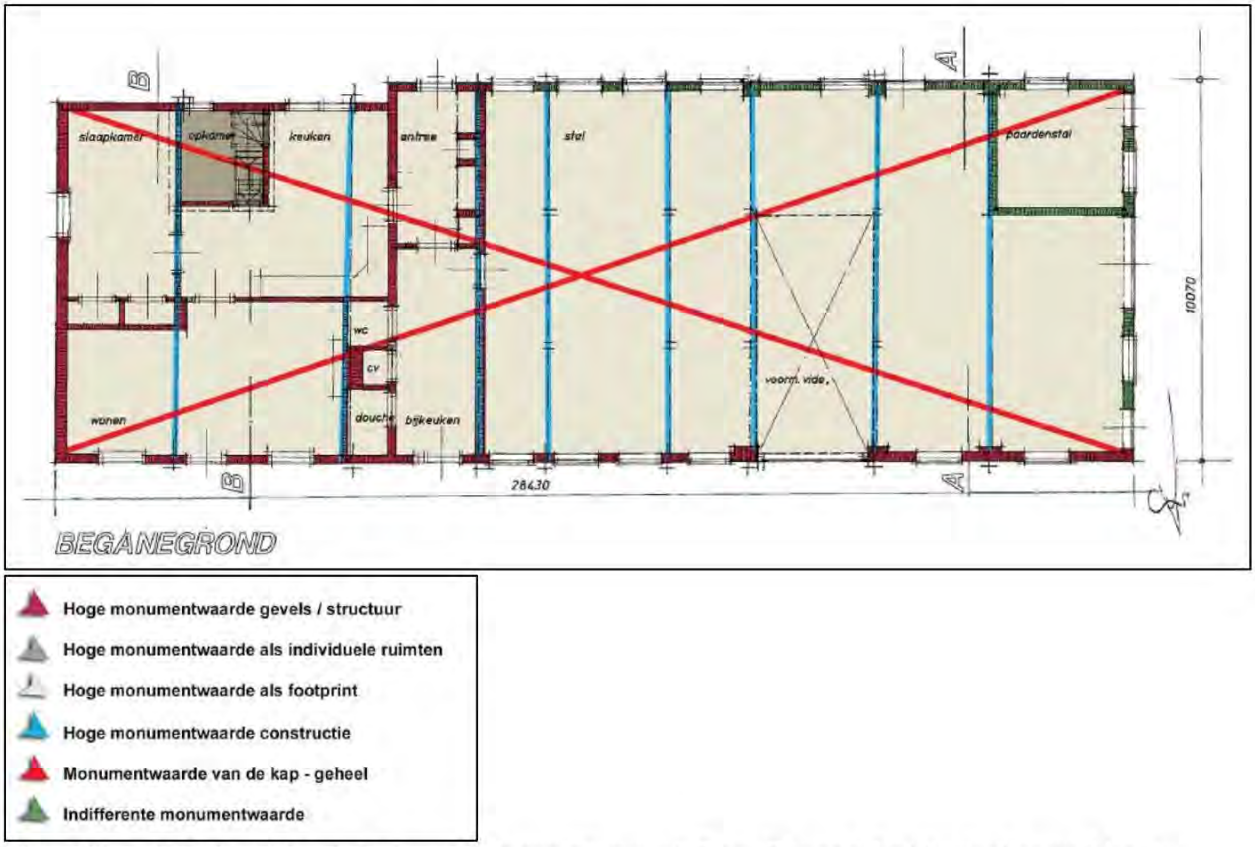

Afbeelding 16: Cultuurhistorische waarderingsplattegrond. Bron: Rapport Architectenbureau Van der Geld.

De rapportage (Bijlage 3) bevat bovendien een weergave waaruit blijkt welke wijzigingen worden doorgevoerd aan de boerderij in de toekomstige situatie, ten behoeve van de inpandige splitsing tot twee wooneenheden. Uit deze rapportage volgt dat benodigde aanpassingen gering zijn. Aanpassingen zijn enerzijds om te kunnen voldoen aan het Bouwbesluit voor de functie wonen en anderzijds gericht op het herstel van oorspronkelijke elementen. Uit deze tekeningen volgt dat de splitsing bijdraagt aan het behoud en herstel van deze cultuurhistorisch waardevolle woonboerderij.

Cultuurhistorische beoordeling Monumentencommissie Boxtel (2019)
De Monumentencommissie Boxtel heeft het deskundigenrapport van Architectenbureau Van der Geld beoordeeld, een locatiebezoek gepleegd en de waarden besproken en beoordeeld in de commissie. Hierbij komt de commissie tot de volgende bevindingen:

- Het exterieur kent meerdere aanpassingen van een langgevelboerderij die op het eerste gezicht eind negentiende eeuw of begin twintigste eeuw zijn gebouwd. Uit de aanpassingen van de stalramen (beton) en het stalgedeelte (grupstal) maakt de monumentencommissie op dat het pand rond de jaren '50 of '60 ingrijpend is verbouwd en gemoderniseerd.
- In het interieur is voornamelijk het woongedeelte drastisch gewijzigd. De schouw is nog deels aanwezig, maar volledig uit zijn context gehaald in de huidige indeling. Ook het tongewelf onder de opkamer is aangepast, maar nog wel grotendeels aanwezig.
- In het stalgedeelte, dat inmiddels in gebruik is als bergruimte, is de constructie aangepast met stalen liggers. Ook valt op dat op de moerbalken onder de spanten een aantal gehakte telmerken zitten die niet in relatie staan tot de spanten.
- In de kap is de constructie versterkt, maar de oorspronkelijke constructie is nog grotendeels aanwezig. De kapconstructie heeft nog een gave opzet met spanten met gehakte telmerken die aangeven dat het geheel nog op hun oorspronkelijke positie staat.
- In de stalruimte is een zoldervloer aangebracht die de oorspronkelijke indeling met tas, deel en stal vertroebelt.
- De grupsleuven en diverse indelingen zijn nog aanwezig en geven een goed beeld van het laatste gebruik van de stal.
- Het rookkanaal bij de brandmuur is niet meer aanwezig. Er is nog wel een aftekening zichtbaar.
- Het terrein rondom de boerderij heeft nauwelijks nog herinneringen aan de opzet van het oorspronkelijke agrarische bedrijf.

De Monumentencommissie is van mening dat de boerderij te weinig waarde heeft om het aan te kunnen wijzen als gemeentelijk monument. Voornamelijk het interieur en het erf hebben sterk geleden onder de vele en drastische wijzigingen. Cultuurhistorisch waardevol vindt de commissie het object wel, ondanks het ontbreken van een afleesbaar boerenerf. Voornaamste punten daarbij zijn typologie (langgevelboerderij) als representant van een ontwikkeling aan het einde van de negentiende eeuw van het buurtschap Luissel en de duidelijke zichtbare doorontwikkeling van de boerderij rond 1965.

Na inpandige splitsing van de langgevelboerderij kunnen bij beide woondelen bijgebouwen worden gerealiseerd. De Monumentencommissie Boxtel heeft richtinggevend geadviseerd in de wijze van uitvoering van deze toekomstige bijgebouwen.
De voorgenomen vorm van het nieuwe bouwvlak rondom Uilenbroek 8 biedt de ruimte voor de realisatie van een tweetal bijgebouwen aan beide zijdes van de langgevelboerderij, haaks op de langgevel. Dit biedt ook vanuit het gebruik de meest logische erfindeling en -situering. Om recht te doen aan de cultuurhistorische waarden van de boerderij heeft de Monumentencommissie aangegeven een materialisatieverschil tussen beide bijgebouwen benodigd te achten. Aan de 'schuur/stal-zijde' van de langgevelboerderij (het noordelijk deel) kan meer een 'schuurachtig' bijgebouw worden geplaatst, bijvoorbeeld in een meer sobere vormgeving, kleurstelling of in materiaalkeuze (hoofdzakelijk hout). Aan de 'woningzijde', het zuidelijk woondeel dient het bijgebouw een uitstraling met meer allure te krijgen, meer passend bij een woongebouw. Dit bijvoorbeeld met een uitvoering in hoofdzakelijk steen of steenachtig materiaal. Het materialisatieverschil levert een belangrijke bijdrage in de cultuurhistorische waardering van het bij de boerderij behorende erf en voorkomt dat de woning de uitstraling krijgt van een twee-onder-een-kap. Daarnaast wordt om

dezelfde reden geadviseerd om het noordelijke bijgebouw niet volledig haaks op de langgevel te realiseren, maar parallel aan de richting van de straat, meelopend in schuinte met de weg Uilenbroek. Dit is illustrerend weergegeven op Afbeelding 17. Dit is daarmee beter passend bij het oorspronkelijke 'boeren bouwen'.

De voornoemde voorwaarden voor beeldkwaliteit voor het bouwen van de bijgebouwen zijn juridisch-planologisch geborgd, middels opname van de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – cultuurhistorisch erf' ter plaatse van de woonbestemming van Uilenbroek 8, in combinatie met een hierbij passende planregeling. Tevens is aan de verbeelding de bouwaanduiding 'specifieke bouwaanduiding – 1' toegekend, met een hieraan gekoppelde planregeling. Dit laatste om het vergunningvrij bouwen, op grond van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, van bijgebouwen uit te sluiten. Hierdoor kan door het bevoegd gezag een toetsing plaatsvinden aan de beeldkwaliteit van de op te richten bijgebouwen, teneinde recht te doen aan het cultuurhistorisch erf en de cultuurhistorische waarde van de aanwezige langgevelboerderij.

Afbeelding 17: Illustratie van advies Monumentencommissie aangaande situering bijgebouw noordelijke woning Uilenbroek 8.

De bescherming en het behoud van de langgevelboerderij, met haar cultuurhistorische waarden, wordt bovendien planologisch geborgd middels de opname van de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen'. Deze regeling zorgt er, samengevat, voor dat de gehele langgevelboerderij, met het bijbehorend erf, behouden dient te blijven. Sloop is niet toegestaan, en verbouw is enkel toegestaan met een omgevingsvergunning waarbij bij het bevoegd gezag aangetoond moet worden dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische waarden van het pand.

Door de opgenomen aanduidingen en dubbelbestemming op de verbeelding, in combinatie met de bijbehorende planregels, wordt de instandhouding van de cultuurhistorische waarden van deze langgevelboerderij geborgd. De voorgenomen ontwikkeling in combinatie met het nieuwe planologische regime borgt dus het behoud en herstel van deze cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.

2.4 Geldend bestemmingsplan

Het geldende bestemmingsplan voor het landbouwlandgoed betreft het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond', als vastgesteld d.d. 28 juni 2011 en waarvan de rechtsgevolgen in stand zijn gebleven na de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 23 januari 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:BY9237). Dit bestemmingsplan had als doelstelling om de oprichting van het landgoed te faciliteren, zoals nader beschreven in paragraaf 2.1. Deelgebied 1 is gelegen in de werkingssfeer van dit bestemmingsplan.

Voor het plangebied aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel (deelgebied 2) geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Boxtel, ontwikkelplan 2013', als vastgesteld d.d. 26 november 2013. Dit bestemmingsplan is vastgesteld met als doel om een 15-tal ruimtelijke ontwikkelingen binnen het buitengebied van de gemeente Boxtel in één planherziening op te nemen. Voor Uilenbroek 8 en 13 betrof dit een vormverandering van het agrarische bouwvlak, waarmee destijds de bouw van de bedrijfsloods kon worden bewerkstelligd. De overige gronden van dit deelgebied zijn gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011', als vastgesteld d.d. 10 april 2012.

Navolgend zijn de uitsneden van de van toepassing zijnde verbeeldingen opgenomen. Het bestemmingsplan voorziet, zoals voorgaand toegelicht, niet in passende bepalingen om het planvoornemen in volledigheid te kunnen faciliteren. Derhalve wordt het voornemen juridisch-planologisch mogelijk gemaakt door middel van een herziening van het bestemmingsplan ex artikel 3.1, eerste lid Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Afbeelding 18: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond', deelgebied 1 rood omkaderd weergegeven.

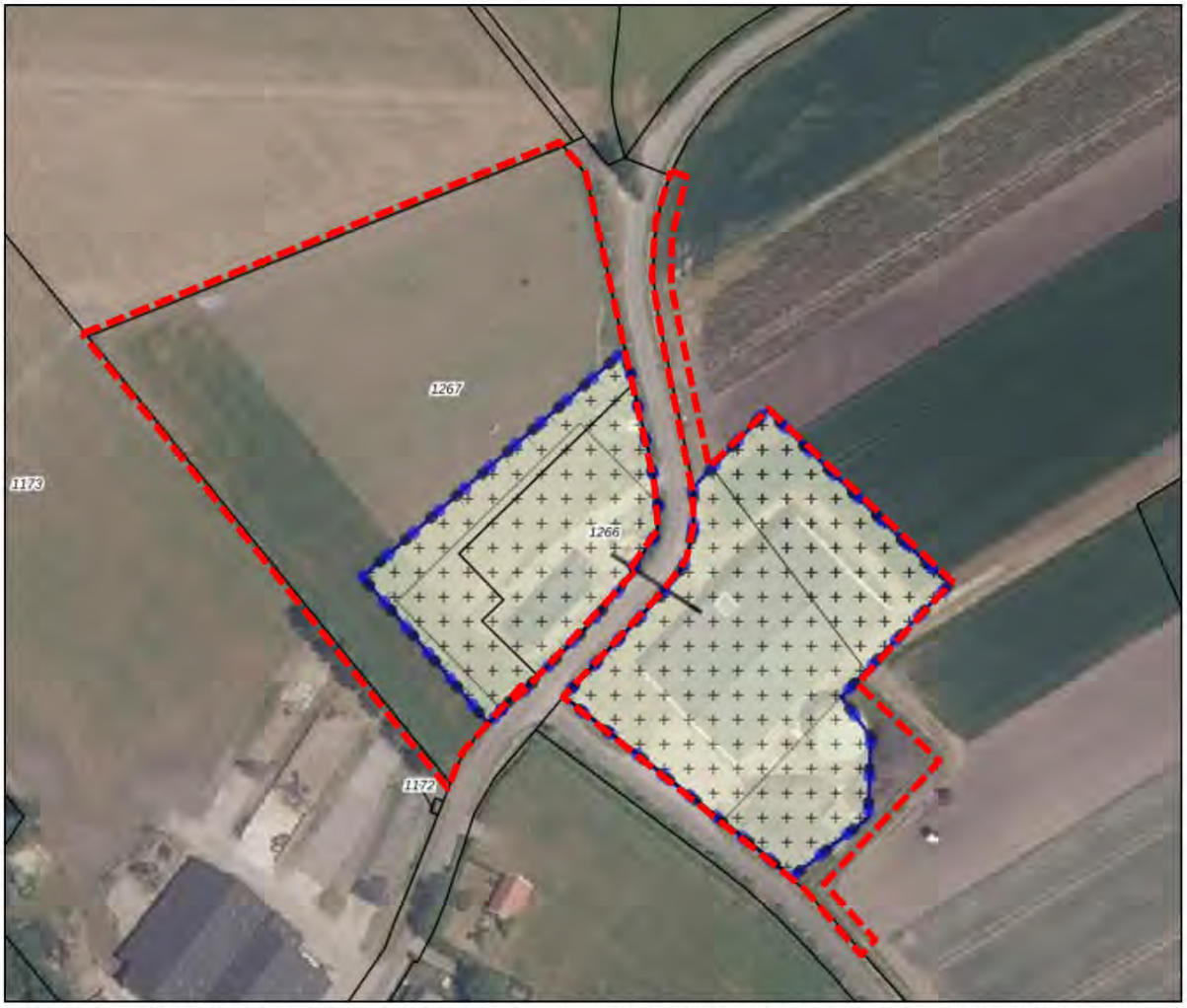

Afbeelding 19: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied Boxtel, ontwikkelplan 2013', deelgebied 2 rood omkaderd weergegeven.

2.5 Verkeer en parkeren

Het toevoegen of veranderen van een functie heeft in veel gevallen een effect op het aantal verkeersbewegingen of de parkeerbehoefte. Het is daarom van belang om te beschouwen welke veranderingen optreden en welk effect dit heeft op verkeer en parkeren.

Verkeer
In deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.) is met name sprake van een functiewijziging met netto uitruil van functies. Zowel in de huidige, als in de beoogde situatie, is er sprake van een agrarisch bouwvlak met twee bedrijfswoningen en één burgerwoning. De vergroting van het bouwvlak heeft als doel om noodzakelijke ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag) en een reeds gerealiseerd stalgebouw volledig binnen het bouwvlak te brengen. Deze vergroting van het bouwvlak zorgt dus niet voor een uitbreiding van het bedrijf, maar maakt de realisatie van de benodigde ondersteunende voorzieningen voor de bestaande paardenhouderij mogelijk. Deze voorzieningen zijn gericht op verzorging en training van de reeds aanwezige paarden (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag). Het voornemen gaat dus niet gepaard met een toename aan verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie. De verkeersbewegingen van de paardenhouderij zijn inzichtelijk gemaakt in het akoestisch onderzoek, als bijgevoegd in Bijlage 8. De verkeersbewegingen zijn tevens benoemd in de rapportage van de stikstofberekeningen in Bijlage 9. In deelgebied 1 is derhalve geen sprake van een wijziging in de verkeersaantrekkende werking. Het wegenstelsel in en rondom het landgoed beschikt bovendien over voldoende capaciteit voor de ontsluiting van het agrarische bedrijf (Bosrand 3 en ongenummerd) en de woning Bosrand 2.

In deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) wordt het boomkwekerijbedrijf beëindigd en de loods gesloopt. Hierdoor resteert de woning Uilenbroek 8. In de beoogde situatie wordt deze woning inpandig gesplitst tot twee wooneenheden (voor burgerbewoning). De verkeersbewegingen ten behoeve van het bedrijf worden dus beëindigd en hiervoor in de plaats komen de verkeersbewegingen van één burgerwoning extra. Door beëindiging van het bedrijf is er sprake van een afname in landbouw- en vrachtverkeer ter plaatse. De weg Uilenbroek beschikt, middels aansluiting op de Kapelweg, over ruim voldoende capaciteit voor de ontsluiting van de twee burgerwoningen.

Parkeren
Door de gemeente Boxtel zijn parkeernormen gesteld ('Beleidsregels parkeren Boxtel 2018'), waarbij aansluiting is gezocht bij de parkeernormen zoals opgenomen in de publicaties van het CROW (ASVV). Deze cijfers worden landelijk gezien als betrouwbare kencijfers en vormen ook het referentiekader bij juridische parkeer-vraagstukken in Nederland. Uitgangspunt voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is het realiseren van een parkeeroplossing op eigen terrein.
In publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren – van parkeerkencijfers naar parkeernormen', december 2018, van kennisplatform CROW, zijn parkeernormen opgenomen voor diverse functies. Bij vrijstaande woningen in het buitengebied (koop, huis, vrijstaand), geldt in het buitengebied in een niet stedelijke omgeving een parkeernorm van 2,0 tot 2,8 parkeerplaatsen per woning. Er dient dus tenminste te worden voorzien in 3 parkeerplaatsen per woning op eigen terrein.

De 3 woningen in deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.) beschikken alle drie over een royaal bij de woning behorend erf, waar met zekerheid voldoende ruimte is om op eigen terrein te voorzien in deze parkeerbehoefte (van tenminste 3 parkeerplaatsen per woning). Ditzelfde geldt bovendien voor de burgerwoningen in deelgebied 2.

Naast voornoemde woningen is er in het plangebied sprake van de paardenhouderij aan Bosrand 3 en ongenummerd. Het voorgenomen agrarisch bouwvlak beschikt over een ruim verhard erf en is in haar bedrijfstype een productiegerichte paardenhouderij. Het aantal bezoekers is derhalve gering en blijft beperkt tot bijvoorbeeld personeel, leveranciers (voer, fourage, mestafvoer), adviseurs, zorgprofessionals (dierenartsen e.d.) en enkele klanten. Deze bezoekers komen daarbij bovendien, gelet op de bedrijfsvoering, niet dagelijks. In de voornoemde CROW-publicatie wordt voor paardenhouderijen (maneges) gerekend met 0,3 – 0,5 parkeerplaatsen per paardenbox. In het stalgebouw van de stoeterij is sprake van 25 paardenboxen. 25 boxen x 0,5 parkeerplaats = 12,5 = 13 parkeerplaatsen. (Een parkeernorm van 0,3 parkeerplaatsen per paardenbox leidt daarbij tot 7,5 = 8 parkeerplaatsen.) Kanttekening kan hierbij echter worden geplaatst dat maneges (gebruiksgerichte paardenhouderij) een wezenlijk andere (grotere) parkeerbehoefte hebben dan productiegerichte paardenhouderijen. Voor maneges geldt dat er sprake is van (groeps)lessen, waarbij gedurende een les meerdere ruiters gelijktijdig aanwezig zijn. Na een les staat daarbij veelal reeds de volgende groep weer klaar. Voor elk paard komt dan in principe ook een berijder, waardoor hiervoor parkeerplaatsen zijn benodigd. Ook is een productiegerichte paardenhouderij wezenlijk anders dan andersoortige gebruiksgerichte paardenhouderijen, zoals een pensionstalling. Bij een pensionstalling heeft elk paard (dus elke box) vrijwel een andere eigenaar die het paard komt verzorgen en berijden. In onderhavige situatie is er sprake van een stoeterij, gericht op het fokken, opfokken, trainen en verhandelen van paarden. Er is dus geen sprake van grote aantallen ruiters. De parkeerbehoefte is derhalve veel geringer en beperkt tot personeel, leveranciers, adviseurs, zorgprofessionals en enkele klanten. Zoals bovendien volgt uit het akoestisch onderzoek (Bijlage 8) is er maximaal sprake van 5 bezoekers met personenwagens per dag. Het is daarom 'worst case' om bij de parkeernormering aan te sluiten van een manege. Het erf, behorende bij het bedrijf beschikt over ruim voldoende capaciteit om op eigen terrein te voorzien in parkeren en laden en lossen. Aan de voorzijde van het stalgebouw (tussen de weg Bosrand en het stalgebouw) is een verhard gedeelte gerealiseerd. Dit verharde gedeelte heeft een lengte van ruim 60 meter. Op dit gedeelte kan dan ook ruimschoots worden voorzien in tenminste 13 parkeerplaatsen (met aanwezige ruimte voor > 20 parkeerplaatsen). Voor het stallen van een paardenvrachtwagen / paardentrailer is eveneens voldoende ruimte op het verharde erf van het beoogde bouwvlak.

In de regels van onderhavig bestemmingsplan is geborgd dat voorzien dient te worden in voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein, waarbij getoetst wordt aan de geldende parkeernormering. Concluderend, op eigen terrein wordt derhalve voorzien in voldoende parkeergelegenheid. Er zal dus geen aanspraak worden gemaakt op de openbare ruimte voor parkeren.

2.6 Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering landschap

De ontwikkelingen in de twee deelgebieden zullen landschappelijk worden ingepast en gaan gepaard met een kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit is bovendien ook zoals voorgeschreven op grond van zowel het gemeentelijk, als het provinciaal ruimtelijk beleid. Ter uitwerking is het voornemen getoetst aan de 'Beleidsregels kwaliteitsverbetering voor het buitengebied' van de gemeente Boxtel (Gemeenteblad 23 april 2015). De genoemde landschappelijke investeringsmaatregelen worden zowel financieel, juridisch als feitelijk verzekerd middels opname in voorwaardelijke verplichtingen in de planregels (in combinatie met de verbeelding).

In Bijlage 5 is het landschappelijk inpassingsplan opgenomen voor de ontwikkeling aan Bosrand 2, 3 en ongenummerd te Boxtel. Bijlage 6 betreft de complete berekening inzake de kwaliteitsverbetering van het landschap. Bijlage 12 bevat het landschappelijk inpassingsplan voor de ontwikkeling aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel.

De ambitie van Boxtel – Beleidsregel kwaliteitsverbetering voor het buitengebied
De provincie Noord-Brabant heeft in haar structuurvisie, de voormalige Verordening ruimte Noord-Brabant en de huidige Interim omgevingsverordening Noord-Brabant het principe van 'kwaliteitsverbetering van het landschap' opgenomen. Hiermee wordt ontwikkelingsruimte geboden onder voorwaarde dat dit gepaard gaat met maatregelen die het landschap versterken. Om te komen tot een concrete doorvertaling en nadere uitwerking van dit beleid is door de gemeente Boxtel de 'Beleidsregel kwaliteitsverbetering voor het buitengebied' opgesteld.

Afhankelijk van de impact van een ruimtelijke ontwikkeling op de omgeving worden drie categorieën en bijbehorende mate van inspanning in kwaliteitsverbetering gehanteerd. De impact op de omgeving wordt hierbij onder meer bepaald door:

- De omvang van de ontwikkeling;
- Nieuw ruimtebeslag of wordt er gebruik gemaakt van bestaande bebouwing;
- De aard van de ontwikkeling en mogelijke hinder voor de omgeving (verkeersaantrekkende werking, geluid, milieucategorie);
- De 'gewenstheid' van een ontwikkeling, geeft deze bijvoorbeeld concreet en direct invulling aan een (sectorale) beleidswens.

De categorie-indeling is hierbij samengevat als volgt:

- Categorie 1: Geen impact op de omgeving, geen benodigde landschappelijke inpassing van toepassing.
- Categorie 2: Beperkte impact op de omgeving, ontwikkeling dient landschappelijk te worden ingepast.
- Categorie 3: (Grote) Impact op de omgeving, landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering.

Bij deze laatste categorie wordt de waardevermeerdering van de gronden ten gevolge van het plan berekend. Vervolgens dient, afhankelijk van de ligging, 25% of 20% van die waardevermeerdering geïnvesteerd te worden in kwaliteitsverbetering. Deze kwaliteitsverbetering kan worden geïnvesteerd in of nabij de ontwikkeling, dan wel wordt de bijdrage gestort in een gemeentelijk landschapsfonds.

De kwalitatieve invulling van de kwaliteitsverbetering kan bestaan uit:

- De aanleg of herstel van natuur- en landschapselementen;
- De aanleg van recreatieve voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik (zoals banken, picknicksets, wandelpaden);

- Fysieke inrichtingsmaatregelen gericht op behoud en herstel van cultuurhistorie en archeologie (bijvoorbeeld restauratie van monumentale boerderijen, beleefbaar maken van cultuurhistorische elementen);
- Kwaliteit van de bebouwing (vernieuwende architectuur);
- Sloop van (niet cultuurhistorisch waardevolle) gebouwen, stallen, kassen en verwijderen van verharding;
- Verkleinen / opheffen van bestemmingsvlakken / bouwvlakken;
- Fysieke bijdrage aan realisering Natuur Netwerk Brabant en ecologische verbindingszones.

Onderhavige ontwikkeling vindt in onderlinge samenhang plaats en is daarom in totaliteit beschouwd, conform de systematiek van categorie 3. In Bijlage 6 is de totale berekening opgenomen (en toegelicht) voor de benodigde investering in de kwaliteitsverbetering landschap. Hieruit volgt een benodigde investering van €71.961,- ten gevolge van de ontwikkelingen in de twee deelgebieden.

Deze kwaliteitsverbetering en compensatie in waardevermeerdering wordt o.a. bewerkstelligd door:
- Uitruil natuurontwikkeling 8.200 m² tussen de beoogde paardenweide aan Bosrand ong. en Uilenbroek 8.
- Verwijdering agrarisch bouwvlak Uilenbroek 8-13.
- Kwaliteitsverbetering landschap rondom Bosrand 2, 3 en ong. (conform landschappelijk inpassingsplan in Bijlage 5). (Hierbij is de landschappelijke inpassing van de erven overigens niet meegeteld als kwaliteitsverbetering.)
- Sloop loods Uilenbroek 13, ter grootte van 2.162 m².
- Sloop stal Bosrand 2, ter grootte van 515 m².

Deze investeringsmaatregelen in de kwaliteitsverbetering vertegenwoordigen een financiële waarde van €74.631,-. Dit betekent dat op deze wijze sprake is van een overwaarde van €2.670,- en dat dus wordt voldaan aan het principe van kwaliteitsverbetering van het landschap uit de gemeentelijke beleidsregels. Navolgend is per deelgebied een weergave, dan wel een korte toelichting, van de beoogde landschappelijke inrichting opgenomen.

Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ongenummerd, Boxtel
In het deelgebied rondom de Bosrand te Boxtel is reeds sprake van een zeer groene omgeving, met diverse bomenrijen, houtwallen en andere groenstructuren. Deze groenstructuren zijn bovendien al significant uitgebreid door de ontwikkeling van het landbouwlandgoed. De bestaande groenstructuren hebben als basis gediend, voor de voorgenomen landschappelijke inpassing in dit deelgebied. Het landschappelijk inrichtingsplan is opgesteld door [redacted] Landschap en bijgevoegd in Bijlage 5.

Afbeelding 20: Landschappelijke invulling Bosrand 2 en Bosrand 3 en ongenummerd te Boxtel. Bron: Landschap

Het landschappelijk inrichtingsplan (zie hiertoe o.a. Afbeelding 20 en Afbeelding 21) is opgesteld voor de gezamenlijke locaties Bosrand 2 en Bosrand 3 / ongenummerd. Dit om de gewenste landschappelijke samenhang te verkrijgen. In de beoogde situatie is er echter sprake van een gescheiden eigendom tussen Bosrand 2 enerzijds (kadastraal perceel nr. 1478), en Bosrand 3 en ongenummerd anderzijds (overige percelen). In het landschappelijk inrichtingsplan is dan ook aangeduid welk deel geldt voor locatie Bosrand 2, en welk deel voor locatie Bosrand 3 en

ongenummerd. In de regels is dan ook sprake van een gescheiden voorwaardelijke verplichting, waarmee is geborgd dat ieder adres haar eigen landschappelijke inpassing dient te realiseren en vervolgens in stand dient te houden.

De stoeterij wordt landschappelijk ingepast door de bedrijfswoningen prominenter aan de straat te manifesteren. Hierdoor ontstaat een afwisseling van open en dicht. Het landschap van het landgoed wordt versterkt door middel van passende robuuste landschapselementen. De bestaande boerderij wordt landschappelijk ingepast met enkele markante bomen. De bestaande onderdelen van het landgoed worden gerespecteerd.

De landschappelijke inpassingsmaatregelen in dit plandeel bestaan samengevat uit:

1. Zichtbaar maken bestaande bedrijfswoning Bosrand 3 (i)
2. Inpassen nieuwe bedrijfswoning Bosrand ongenummerd (i)
3. Groene afscheiding stoeterij (i)
4. Afscherming hooiopslag (i)
5. Aanleg nieuwe houtsingels (kv)
6. Inpassen bestaande woning Bosrand 2 (i)
7. Bomenrij naast Bosrand (kv)
8. Behoud poel naast waterloop met natuurvriendelijke oever (i)
9. Behoud kruiden- en faunarijk grasland uit inrichtingsplan landgoed (i)
10. Behoud groensingel uit inrichtingsplan landgoed (i)
11. Behoud houtsingel uit inrichtingsplan landgoed (i)
12. Behoud bestaande haag woning Bosrand 2 (i)

(i = landschappelijke inpassing; kv = kwaliteitsverbetering van het landschap; enkel de kwaliteitsverbetering van het landschap is daarbij meegerekend voor de investering in kwaliteitsverbetering van het landschap.)

In het landschappelijk inpassingsplan in Bijlage 5 zijn de landschappelijke inpassingsmaatregelen meer uitgebreid beschreven. Hiervoor wordt derhalve naar voornoemde rapportage verwezen.

Afbeelding 21: Beplantingsplan Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Bron: Landschap

Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel

De voorgenomen landschappelijke invulling van Uilenbroek 8-13 te Boxtel is opgenomen op Afbeelding 22. De loods Uilenbroek 13 wordt gesloopt, evenals de mestsilo. Verder wordt het agrarische bouwvlak verwijderd, zodat een woonvlak ten behoeve van burgerbewoning resteert. Rondom de woning zal een landschappelijke erfinrichting, dan wel tuin worden ingericht. Ter compensatie van de paardenweide aan Bosrand ong. wordt circa 8.200 m^2 ten noorden van de woning Uilenbroek 8 ingericht ten behoeve van een natuurontwikkeling. Aan Bosrand ong. was de invulling voorzien als kruiden- en faunarijk grasland, conform de beheermaatregelen uit het 'Inrichting- en beheerplan', versie juli 2011. Deze aanvulling zal gelijkwaardig worden uitgevoerd aan de Uilenbroek te Boxtel. Deze invulling draagt bij aan de biodiversiteit en verhoogt de landschappelijke uitstraling ter plaatse, doordat de weidegronden aangekleed worden met kruiden- en bloemrijke akkerranden. De natuurontwikkeling is hier bovendien passend wegens de ligging in het beekdal van de Essche stroom.

De vormverandering van het bouwvlak (2013) ten behoeve van de bouw van de nieuwe bedrijfsloods Uilenbroek 13 zou destijds gepaard gaan met de realisatie van landschappelijke inpassing. Deze landschappelijke inpassing is echter niet gerealiseerd. Bovendien is de uitvoering van destijds niet meer passend, doordat deze met name was gericht op het 'groen inpakken' van de nieuwe loods. Nadat de loods wordt gesloopt zou dit derhalve een onlogisch landschapselement vormen. Ter compensatie van deze destijds benodigde landschappelijke aanplant wordt nu op het desbetreffende perceel voorzien in een tweetal bomenrijen aan de wegzijde.

Landschappelijke inpassing Uilenbroek 8 = nr. 1 en 2

Nr. 1: Kruiden- en faunarijk grasland

Nr. 2: 2 x bomenrij van 8 populieren

Afbeelding 22: Landschappelijk inpassingsplan Uilenbroek 8-13, Boxtel

De landschappelijke investeringen worden juridisch-planologisch geborgd middels diverse voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan. Geconcludeerd wordt dat met de voorgenomen inrichting sprake is van een adequate landschappelijke inpassing en een kwaliteitsverbetering van het landschap en dat deze feitelijk, financieel en juridisch zijn verzekerd.

3. BELEIDSKADER

De voorgenomen ontwikkeling dient te passen binnen het ruimtelijke beleid van de diverse overheidslagen, te weten het Rijk, de provincie en de gemeente. Navolgend zullen de beleidskaders van deze overheidslagen worden besproken. Daarnaast wordt getoetst of onderhavige ontwikkeling passend is binnen dit beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De ruimtelijke structuurvisie op rijksniveau betreft de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), als vastgesteld op 11 september 2020. De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. In de NOVI wordt door het Rijk een langetermijnvisie, richting 2050, gegeven op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Geconcludeerd wordt dat we in Nederland staan voor een aantal urgente complexe maatschappelijke opgaven, op zowel lokaal, regionaal, nationaal als internationaal niveau. De NOVI beoogt perspectief te bieden om deze opgaven in gezamenlijkheid, samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties, aan te pakken, met regie vanuit het Rijk. Het kernbegrip is daarbij 'omgevingskwaliteit', betreffende ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit. Met daarbij inachtneming van maatschappelijke waarden en inhoudelijke normen voor bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en milieu.

Met een integrale samenwerking en met steeds een zorgvuldige afweging van belangen wordt gewerkt aan de 4 nationale prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;

Wegens mondiale problematieken aangaande klimaatverandering en zeespiegelstijging, dienen keuzes voor functies die gebruik maken van de fysieke leefomgeving meer te worden afgestemd op de eigenschappen van het bodem-watersysteem. Deze keuzes dragen bij aan een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van Nederland in 2050.
Energietransitie is noodzakelijk, maar gaat ook gepaard met conflicterende belangen ten aanzien van ruimtegebruik en effecten op de lange termijn. De NOVI is daarom richtinggevend om bij de inpassing van energieinfrastructuur aandacht te behouden voor de kwaliteit van de leefomgeving.

- Een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel;

In het kielzog van de COVID-19-pandemie wordt hard gewerkt om de gevolgen voor de economie zoveel als mogelijk te beperken. Dat vraagt op korte termijn om ongekende overheidsingrepen en investeringen. Gezocht wordt naar mogelijkheden voor een co-creatie om deze interventies en investeringen ook ten goede te laten komen voor de lange termijn-ambities, namelijk het duurzaam en circulair maken van de economie en energievoorziening en het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving.
Aanvullend wordt bij locaties van kantoren, bedrijventerreinen, grootschalige logistieke functies en datacentra naast de vraag vanuit bedrijven, economische vitaliteit, de aansluiting op het verkeers- en vervoersnetwerk en het elektriciteitsnetwerk rekening gehouden met de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van stad en land. Vanuit nationaal niveau wordt ingezet op actieve clustering van (grootschalige) logistieke functies op logistieke knooppunten langs (inter)nationale corridors.

- Sterke en gezonde steden en regio's;

Met de NOVI wordt gebouwd aan sterke, aantrekkelijke en gezonde steden. Er wordt ingezet op de verdere ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland. Doelstelling is om daar naartoe te groeien en een goed bereikbaar netwerk van steden en regio's te realiseren. De grote actuele woningbehoefte vraagt echter tegelijkertijd om oplossingen op korte termijn. Het kabinet heeft voor de korte termijn daarom een pakket aan maatregelen voorgesteld om de woningbouw een stevige impuls te geven. De locaties bevinden zich daarbij in het Stedelijk Netwerk Nederland. De ontwikkeling vindt plaats in lijn met de ambities van de integrale verstedelijkingsstrategie, zoveel mogelijk in bestaand stedelijk gebied, klimaatbestendig en natuurinclusief. Belangrijke aandacht gaat uit naar het aanbod en de kwaliteit van groen in de stad en de aansluiting op het groene gebied buiten de stad. De COVID-19-

crisis onderstreept de waarde en het belang van een goede inrichting van de openbare ruimte voor het menselijk welbevinden.

- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Doelstelling is te komen tot een landelijk gebied waar het prettig wonen, werken en recreëren is en waar ruimte is en blijft voor economisch vitale landbouw als belangrijke drager van het platteland. De stikstofproblematiek raakt zowel het landelijk gebied, als diverse economische sectoren. De waarde van de natuur, het landschap en de toekomst van de landbouw staan onder druk. Ook de verbetering van de biodiversiteit is daarbij een uitdaging. Houdbare oplossingen vragen echter tijd. Voor de lange termijn wordt daarom gewerkt aan een geleidelijke en zorgvuldige herindeling van het landelijk gebied, onder meer gericht op kringlooplandbouw in goed evenwicht met natuur en landschap.

Naast voornoemde prioriteiten zijn in de NOVI tevens 21 nationale belangen benoemd. De geformuleerde nationale ambities vragen veel van de leefomgeving. Een scala van belangen en claims moet een plek vinden binnen de totale oppervlakte van Nederland. Niet alles kan en niet alles kan overal. Dit leidt soms tot conflicterende belangen, waaruit gekozen moet worden. Het Rijk moet en wil in dit proces het voortouw nemen. Vanuit de NOVI geeft het Rijk de kaders en richting mee voor zowel nationale als decentrale keuzes, waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij alle partijen (Rijk, provincie, waterschappen, gemeenten, bedrijven, maatschappelijke instellingen en burgers) gezamenlijk. Dit om te komen tot de gezamenlijke beoogde transitie naar een duurzame en circulaire samenleving.

De NOVI zal worden uitgevoerd o.a. in de vorm van Omgevingsagenda's, programma's en de Regionale Investeringsagenda's. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als de ondergrond. Het betreft 'omgevingsinclusief' beleid, en de NOVI onderscheidt daarbij drie afwegingsprincipes die kunnen worden toegepast bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies ('dubbele doelstelling');
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
3. Afwentelen wordt voorkomen.

Regie wordt bovendien aan andere overheden meegegeven in de vorm van voorkeursvolgorden voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Zo wordt vanuit het Rijksoverheid sturing gegeven aan beleidsmatige afwegingen en toekomstbestendige ontwikkelingen, waarbij op lokaal niveau de concrete uitwerking hiervan kan worden gemaakt. De nationale strategische keuzes worden daarmee uitgewerkt tot gebiedsgericht maatwerk.

Onderhavige ontwikkeling in de twee deelgebieden is als kleinschalig aan te merken, het betreft een particuliere ontwikkeling op perceelsniveau, waardoor geen van de onderwerpen uit de Nationale Omgevingsvisie van directe toepassing zijn op de ontwikkeling. De ontwikkeling levert wel een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap (sloop van bebouwing, de aanleg van nieuw groen en natuur en aandacht voor cultuurhistorisch waardevolle bebouwing). Verder wordt bij onderhavig besluit toepassing gegeven aan een zorgvuldige ruimtelijke afweging. Het planvoornemen is daarmee niet conflicterend aan de nationale doelen en ambities uit de NOVI. Gelet op het schaalniveau van het voornemen (perceelsniveau) is een nadere toetsing niet aan de orde.

3.1.2 Besluit en ministeriële regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, Rarro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de bijbehorende ministeriële regeling (Rarro) bieden de juridische kaders die nodig zijn om het ruimtelijk rijksbeleid als benoemd in de SVIR te borgen. De onderwerpen uit deze wettelijke regelingen dienen beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op decentraal niveau.

Volgens de kaarten behorende bij het Rarro zijn de deelgebieden gelegen binnen het radarverstoringsgebied van het radarstation Herwijnen, waardoor een maximale bouwhoogte van 90 meter geldt t.o.v. NAP (voor windturbines). Tevens geldt een maximale bouwhoogte van 113 meter t.o.v. NAP voor het radarverstoringsgebied van het radarstation Woensdrecht. Dergelijke

bouwhoogtes zijn bij het plan echter niet aan de orde, waardoor de genoemde bouwhoogtes met zekerheid niet in het geding komen.

Uit de kaarten, zie Afbeelding 23 en Afbeelding 24, volgt verder dat deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.) en deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) gedeeltelijk zijn gelegen binnen een voorkeurstracé voor buisleidingen van nationaal belang (voor vervoer van gevaarlijke stoffen), met het bijbehorend naastgelegen zoekgebied.

De relevante regels voor het voorkeurstracé en de bijbehorende zoekgebieden zijn opgenomen in Titel 2.9 van het Barro. In beide voorkeurstracés zijn bovendien bestaande olietransportleidingen aanwezig, met een bestaande planologische bescherming. Het betreft een traject van een ondergrondse hoge druk 36" ruwe olieleiding en een hoge druk 24" olieproductenleiding, in beheer bij de N.V. Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij. De bescherming van deze bestaande leidingen wordt ongewijzigd overgenomen in onderhavig plan.

Artikel 2.9.3 van het Barro bepaalt dat een gemeenteraad het voorkeurstracé in bestemmingsplannen nader kan uitwerken, waarbij het voorkeurstracé in ieder geval gelegen blijft binnen het zoekgebied. Dit is dus ook de functie van het zoekgebied, namelijk dat de gemeenteraad deze kan betrekken bij de daadwerkelijke uitwerking. Artikel 2.9.4 bevat de belemmerende activiteiten, die enkel gelden voor het voorkeurstracé en dus niet voor de zoekgebieden. Eventuele belemmeringen in de zoekgebieden gaan pas gelden zodra een gemeenteraad heeft besloten om het leidingtracé binnen de zoekgebieden nader te gaan uitwerken.

Artikel 2.9.4 bepaalt in hoofdzaak dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die zijn gelegen binnen het voorkeurstracé, geen (ten opzichte van het geldende planologische regime) nieuwe activiteiten moet toelaten die een belemmering kunnen vormen voor de aanleg van een buisleiding van nationaal belang. Het betreft bijvoorbeeld bouwplannen, de aanleg van wegen en watergangen, de realisatie van andere leidingstelsels, het bebossen e.d.

Deelgebied 2 is nagenoeg volledig gelegen binnen een zoekgebied. Enkel een beperkt deel is gelegen in het voorkeurstracé. Hier is de aanleg van kruiden- en faunarijk grasland voorzien. Voor de ligging binnen het zoekgebied gelden verder geen wettelijke restricties. Dit zou enkel anders kunnen zijn indien de gemeenteraad bezig is met de uitwerking van het voorkeurstracé en hierbij over deze gronden heen zou moeten gaan. De ontwikkelingen in dit deelgebied hebben geen gevolgen voor het genoemde voorkeurstracé.

Voor het plandeel van deelgebied 1, gelegen binnen het voorkeurstracé geldt dat hier geen activiteiten worden gerealiseerd die, als genoemd in artikel 2.9.4, de realisatie van het voorkeurstracé onmogelijk maken. De overige gronden zijn gelegen in het zoekgebied en kennen daardoor geen restricties. Doordat er bovendien sprake is van een bestaande locatie, is het weinig logisch om ter plaatse van de bestaande bebouwing het voorkeurstracé te realiseren.

De met onderhavig plan voorliggende veranderingen, feitelijk en ten opzichte van het geldende planologische regime, zorgen niet voor belemmeringen inzake de aanleg van een buisleiding van nationaal belang.

Met het voornemen zijn voor het overige geen nationale belangen of nationaal aangewezen gebieden gemoeid.

Afbeelding 23: Kaart voorkeurstracés buisleidingen Rarro, deelgebied 1. Voorkeurstracé donkerpaars, zoekgebied lichtpaars weergegeven.

Afbeelding 24: Kaart voorkeurstracés buisleidingen Rarro, deelgebied 2. Voorkeurstracé donkerpaars, zoekgebied lichtpaars weergegeven.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen. De vernieuwde vorm van dit toetsingsinstrument voor zorgvuldig ruimtegebruik bij stedelijke ontwikkelingen is op 1 juli 2017 in werking getreden. Dit motiveringsvereiste houdt in dat de toelichting bij een plan dat 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het plan de ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Een stedelijke ontwikkeling is in het Bro gedefinieerd als 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

De ladder voor duurzame verstedelijking heeft als voornaamste doel om zuinig en zorgvuldig om te gaan met de realisatie van nieuwe stedelijke functies en om ongewenste leegstand te voorkomen. Bovendien wordt met de ladder bijgedragen aan de tendens dat stedelijke functies zo veel mogelijk moeten worden geconcentreerd in het bestaand stedelijk gebied en dat extra ruimtebeslag voor stedelijke functies in het buitengebied in beginsel wordt voorkomen.

Toetsend aan deze ladder dient eerst te worden bepaald of onderhavig plan voorziet in een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. In deelgebied 1 is er sprake van de vergroting van een bouwvlak ten behoeve van een productiegerichte paardenhouderij. Daarnaast worden de drie bestaande / planologisch bestemde woningen wat betreft gebruik van functie gewijzigd. Hierbij blijft het aantal toegestane woningen ongewijzigd behouden.
In deelgebied 2 wordt een agrarisch bouwvlak verwijderd, en wordt een cultuurhistorisch waardevolle langgevelboerderij inpandig gesplitst in twee wooneenheden.

In de beoogde situatie is er in het plangebied sprake van 5 woningen, waarbij 4 reeds planologisch als zodanig bestemd. De woningen zijn bovendien niet aaneengesloten gelegen, maar verspreidliggend over het plangebied aanwezig.

In de jurisprudentie zijn richtlijnen bepaald om te kunnen beoordelen of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het gros van de voorgenomen ontwikkelingen uit onderhavig plan kunnen aangemerkt worden als een functiewijziging (met sanering van overtollige bedrijfsbebouwing).Op 28 juni 2017, kenmerk ECLI:NL:RVS:2017:1724 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State de 'overzichtsuitspraak' inzake de ladder voor duurzame verstedelijking uitgesproken. Hieruit volgt dat een ontwikkeling welke ten opzichte van het voorgaande planologische regime geen nieuw planologisch ruimtebeslag mogelijk maakt, maar alleen een planologische functiewijziging, in beginsel niet voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Van dit uitgangspunt wordt enkel afgeweken indien die planologische functiewijziging van zodanige aard en omvang is dat desalniettemin sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling (o.a. ABRvS 20 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1075).

In de 'overzichtsuitspraak' zijn tevens een aantal ondergrenzen bepaald wanneer ontwikkelingen in beginsel niet als een stedelijke ontwikkeling worden aangemerkt. Dit is o.a. wanneer een ontwikkeling voorziet in een woningbouwplan voor niet meer dan 11 woningen.
In onderhavig plan bevinden zich in het plangebied in de beoogde situatie in totaliteit slechts 5 woningen. Het gros hiervan ondergaat bovendien slechts een planologische functiewijziging en deze woningen zijn niet in elkaars directe nabijheid gelegen. De voorgenomen invulling van het plan met deze woningaantallen kan derhalve met zekerheid niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling.

Daarnaast dient nog beoordeeld te worden of de vergroting van het bouwvlak van de paardenhouderij aangemerkt kan worden als een stedelijke ontwikkeling. Deze functie valt in ieder geval niet onder een bedrijventerrein, kantoren, woningbouwlocaties e.d. Dan dient nog beoordeeld te worden of het initiatief mogelijk kwantificeert als 'andere stedelijke voorzieningen'. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. De toepassing hiervan is dus casuïstisch. De Handreiking van I&M geeft richting aan het begrip 'andere stedelijke voorzieningen' en benoemt hiertoe onderwijs, zorg, cultuur, bestuur, indoor sport en

leisure. Paardenhouderijen, zeker indien deze productiegericht (agrarisch) zijn, vallen dus niet onder de genoemde functies. Gelet op de bedrijfsvoering is de productiegerichte paardenhouderij bovendien niet passend binnen de lijn van ontwikkelingen waarvoor de ladder voor duurzame verstedelijking in het leven is geroepen.

De ladder beoogt stedelijke functies zoveel mogelijk te concentreren in het bestaand stedelijk gebied, en om extra ruimtebeslag voor stedelijke functies in het buitengebied in beginsel te voorkomen. De doelstelling van de ladder beoogt dus een ruimtelijke scheiding tussen stedelijke functies en buitengebied-gebonden functies. De agrarische bedrijfsactiviteiten van een productiegerichte paardenhouderij zijn juist voorbehouden aan het buitengebied. Voor de exploitatie van een paardenhouderij is o.a. het hebben van voldoende (weide)grond in de directe omgeving essentieel. Enerzijds voorziet beweiding in de natuurlijke behoeftes van de paarden, waaronder voldoende beweging, sociaal contact en de mogelijkheid tot fourageren. Anderzijds zijn omliggende weidegronden noodzakelijk voor de ruwvoederwinning van het bedrijf. Het is daarbij een noodzaak dat jonge paarden zoveel mogelijk buiten (op weidegronden) kunnen opgroeien. Een dergelijk bedrijf is dus niet passend binnen het bestaand stedelijk gebied en hoort bij uitstek thuis in het buitengebied. De beoogde paardenhouderij is dus geen ontwikkeling, waarvoor de ladder voor duurzame verstedelijking in het leven is geroepen, aangezien het een aan het buitengebied gebonden functie betreft.

Het plan voorziet dus niet in een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6, lid 2 van het Bro. Als er getoetst wordt aan de doelstelling van de ladder, namelijk het voorkomen van leegstand en het zorgvuldig omgaan met ruimte, dan dient aangetoond te worden dat er sprake is van een behoefte aan die ontwikkeling. De Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen heeft de noodzaak van de ontwikkeling van het bouwvlak van de paardenhouderij, in deelgebied 1, reeds onderschreven (zie Bijlage 2).

Voor de woningen in de beide deelgebieden geldt dat er reeds nagenoeg volledig sprake is van planologisch bestemde woningen. Wegens de behoefte worden deze van functie gewijzigd. Het bewonen van verspreidliggende burgerwoningen in het buitengebied voorziet daarbij nog steeds in een actuele behoefte. De woningtoevoeging vindt plaats op Uilenbroek 8, met inpandig de toevoeging van één woning. Deze inpandige woningsplitsing is noodzakelijk, daar deze cultuurhistorisch waardevolle langgevelboerderij royaal in omvang is, en daardoor kostbaar in aanschaf en onderhoud.

Onderhavig planvoornemen behelst geen stedelijke ontwikkeling en is tevens bij uitstek geen ontwikkeling, waarvoor de ladder voor duurzame verstedelijking in het leven is geroepen, aangezien het aan het buitengebied gebonden functies betreft. Wel is aangetoond dat het plan voorziet in een behoefte aan de ontwikkeling en is gemotiveerd waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Middels voorgenomen ontwikkeling is er sprake van een zorgvuldige afweging omtrent de diverse belangen, zoals middels de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt beoogd.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant'

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 14 december 2018 de Omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant' vastgesteld. Deze omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie beschrijft daarvoor de strategische hoofdopgaven voor de lange termijn over klimaatverandering, energietransitie, verstedelijking en bereikbaarheid, concurrerende duurzame economie en de basis op orde.

De omgevingsvisie heeft een wettelijke basis in het omgevingsrecht (komende Omgevingswet) en vervangt uiteindelijk de strategische elementen van huidige provinciale plannen, zoals de structuurvisie, het verkeers- en vervoersplan, het milieu- en waterplan en de natuurvisie.

De omgevingsvisie ziet op een strategische gebiedsopgave voor de provincie als geheel en formuleert daarbij de ambities voor de toekomst, richting 2050 en met een tussenstap in 2030. Niet wordt vastgelegd hoe deze doelen precies bereikt gaan worden. Met een open blik is centraal uitgangspunt om vanuit alle partijen en disciplines de visie voor Brabant verder te gaan uitwerken. Deze verdere uitwerking van de ambities betreft de navolgende opgave voor de komende bestuursperiodes en zal terecht komen in nog op te stellen programma's.

Om de ambities (het Panorama) te realiseren en Brabant in de toekomst welvarend, verbonden en klimaatproof te laten zijn, worden er vier hoofdopgaven onderscheiden:

- Werken aan de Brabantse energietransitie;
- Werken aan een klimaatproof Brabant;
- Werken aan de slimme netwerkstad;
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie.

De basisopgave is daarbij een balans tussen beschermen (een veilige leefomgeving, een gezonde leefomgeving, met waarborg voor een goede omgevingskwaliteit inclusief natuur) en benutten (optimaal gebruik en ontwikkelen van de leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen).

Tevens wordt de opvatting van de wetgever en de doelstelling van de Omgevingswet gedeeld om bevoegdheden en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk weg te leggen. De gemeente is de eerstverantwoordelijke waar het gaat om ontwikkelen en beschermen van de fysieke leefomgeving. Anderzijds zijn er zaken die het schaalniveau van een gemeente te boven gaan en hebben provincies vanuit de wet specifieke taken en bevoegdheden. Vanuit deze basisgedachte wordt naar de beste rolverdeling gezocht ter verwezenlijking van de strategische ambities.

De Omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen hoe de provincie Noord-Brabant wil gaan denken en handelen onder de nieuwe Omgevingswet. Centraal staat daarbij 'Verbinden in vertrouwen', met de volgende uitgangspunten vanuit de provincie:

- 'We gaan voor meerwaarde-creatie';
- 'We gaan voor technische én sociale innovatie';
- 'We gaan voor kwaliteit boven kwantiteit';
- 'We gaan voor steeds beter';
- 'We gaan voor proactief en preventief boven gevolgbeperking en herstel'.

Onderhavige ontwikkeling is als kleinschalig aan te merken in verhouding tot de strategische gebiedsambities voor de provincie Noord-Brabant richting 2050. Wegens het schaalniveau raakt de ontwikkeling niet de basis- en hoofdopgaven uit de Omgevingsvisie. Wel zorgt de totaalontwikkeling, met o.a. het behoud van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing en het leveren van een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het landschap, voor een positieve bijdrage en het creëren van meerwaarde en kwaliteit in Noord-Brabant. Vanuit die zingeving wordt de planontwikkeling wel geacht op haar niveau bij te dragen aan de ambities als nagestreefd in de Brabantse omgevingsvisie.

3.2.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Naast één omgevingsvisie wordt voor de provincie vanuit de Omgevingswet ook voorgeschreven dat één omgevingsverordening vastgesteld dient te worden voor haar grondgebied. In de omgevingsvisie staat wat de provincie wil bereiken en wat ze wil doen om dat te bereiken. Dat kan vragen om een nadere uitwerking van beleid en maatregelen, een (beleids)programma, of regels om de ambities te realiseren en belangrijke waarden te beschermen. Op het moment dat regels nodig zijn, dan dienen deze opgenomen te worden in een omgevingsverordening. De omgevingsverordening bevat enerzijds algemene regels voor burgers en bedrijven voor activiteiten. Daarnaast zijn instructieregels opgenomen voor bestuursorganen van de overheid, zoals gemeenten en waterschappen. Deze instructieregels dienen in acht te worden genomen bij de uitvoering van taken, zoals de vaststelling van een omgevingsplan.

De Omgevingswet is nog niet in werking getreden (inwerkingtreding 01-01-2024). Om echter naar deze wettelijke transitie toe te werken, maakt de provincie eerst een Interim omgevingsverordening. Deze Interim omgevingsverordening voegt de bestaande regels over de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk samen in één verordening en is in hoofdzaak beleidsneutraal. De omgevingsverordening vervangt onder andere de:

- Provinciale milieuverordening;
- Verordening natuurbescherming;
- Verordening ontgrondingen;
- Verordening ruimte;
- Verordening water;
- Verordening wegen.

Voor ruimtelijke plannen is met name relevant dat de Verordening ruimte Noord-Brabant is opgenomen in de IOV. In de Verordening ruimte Noord-Brabant waren de provinciale ambities uit de 'Structuurvisie 2010 – partiële herziening 2014' (SVRO 2014) doorvertaald naar een kaderstellende set regels die door gemeentes moesten worden toegepast bij ruimtelijke besluiten. Tevens bevatte deze verordening ook rechtstreeks werkende regels, hoofdzakelijk ten aanzien van veehouderijen en mestbewerkingsinitiatieven, die ook in de reguliere vergunningverlening moesten worden toegepast.

De IOV bevat zowel rechtstreeks werkende regels, als instructieregels aan andere bevoegde gezagen. De rechtstreeks werkende regels hebben betrekking op zaken als grondwaterwinning, ontgronden, veehouderijen en mestbewerking. Dergelijke activiteiten zijn met onderhavig plan niet aan de orde.

Het vaststellen van een omgevingsplan, nu nog bestemmingsplan, valt onder de reikwijdte van 'Instructieregels aan gemeenten' (Hoofdstuk 3 van de IOV). De ontwikkelingsmogelijkheden en toegestane functies worden bepaald door de ligging van een locatie binnen de structuren en aanduidingen. Daarnaast bevat de verordening algemene regels voor de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er meerdere sporen die gevolgd moeten worden in het kader van toetsing aan de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Ten eerste moet voldaan worden aan de basisprincipes voor een evenwichtige toedeling van functies. Daarnaast moet worden getoetst aan de geldende regels voor de van toepassing zijnde structuren en aanduidingen.

Navolgend worden ten eerste de algemene regels inzake de bevordering van ruimtelijke kwaliteit getoetst. Daarna volgt een toetsing per deelgebied aan de van toepassing zijnde structuren en aanduidingen.

In paragraaf 3.1.2 van de IOV zijn de basisprincipes voor een evenwichtige toedeling van functies opgenomen. De basisprincipes hebben betrekking op een zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit en een kwaliteitsverbetering van het landschap.

<u>Zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit</u>
Een bestemmingsplan geeft bij de evenwichtige toedeling van functies invulling aan een goede omgevingskwaliteit, met een veilige, gezonde leefomgeving. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- *Zorgvuldig ruimtegebruik.*

  Zorgvuldig ruimtegebruik houdt in dat de toedeling van functies in beginsel plaatsvindt binnen bestaand ruimtebeslag voor bebouwing, behalve als er feitelijk of vanuit kwalitatieve overwegingen onvoldoende ruimte is en uitbreiding op grond van de IOV mogelijk is.

- *De waarden in een gebied met toepassing van de lagenbenadering.*

De toepassing van de lagenbenadering omvat het effect van de ontwikkeling op de lagen in onderlinge wisselwerking met elkaar en het actief benutten van de factor tijd. De lagenbenadering omvat de effecten op:

- De ondergrond, zoals de bodem, het grondwater en archeologische waarden;
- De netwerklaag, zoals infrastructuur, natuurnetwerk, energienetwerk, waterwegen waaronder een goede, multimodale afwikkeling van het personen- en goederenvervoer;
- De bovenste laag, zoals cultuurhistorische en landschappelijke waarden, de omvang van de functie en de bebouwing, de effecten op bestaande en toekomstige functies, de effecten op volksgezondheid, veiligheid en milieu.

Met het actief benutten van de factor tijd wordt bedoeld het rekening houden met de herkomstwaarde, vanuit het verleden, de (on)omkeerbaarheid van optredende effecten en de toekomstwaarde gelet op duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

- *Meerwaardecreatie.*

Meerwaardecreatie omvat een evenwichtige benadering van de economische, ecologische en sociale aspecten die in een gebied en bij een ontwikkeling zijn betrokken, waaronder:

- De mogelijkheid om opgaven en ontwikkelingen te combineren waardoor er meerwaarde ontstaat;
- De bijdrage van een ontwikkeling aan andere opgaven en belangen dan die rechtstreeks met de ontwikkeling gemoeid zijn.

De fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit, kan deel uitmaken van de meerwaardecreatie.

Bij onderhavige ontwikkeling is er in deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ongenummerd) sprake van een bestaand agrarisch bouwperceel ten behoeve van een productiegerichte paardenhouderij. Hierbij wordt de omvang toegevoegd als benodigd voor de ondersteunende voorzieningen. Er wordt dus niet meer ruimte geclaimd dan noodzakelijk, dit volgt het principe van zorgvuldig en zuinig ruimtegebruik. Met de huidige bestemmingsgrenzen ontbreken de mogelijkheden om de ontwikkeling binnen het huidige ruimtebeslag te doen plaatsvinden. Tevens worden hierbij de woningen wat betreft functies herschikt, zodat er sprake is van een logischere erfindeling en een meer functionele toepassing.

In deelgebied 2 wordt, ter compensatie van de ontwikkelingen in deelgebied 1, een agrarisch bedrijf beëindigd. Hierbij wordt voormalige bedrijfsbebouwing gesloopt. Hierdoor resteert een cultuurhistorisch waardevolle woning, welke wordt behouden, hersteld en inpandig wordt gesplitst.

De totale ontwikkeling claimt niet meer ruimte dan noodzakelijk. Functies worden passend herschikt en de ontwikkeling gaat gepaard met een afname van bebouwing en een netto afname van de totale oppervlakte agrarisch bouwvlak. Het plan respecteert daardoor het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.

De lagenbenadering benodigd een verantwoording waaruit blijkt dat rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de diverse lagen. De toetsing van de effecten van het voornemen op de lagen is per onderwerp uitgebreid uiteengezet in voorliggende toelichting. Hieruit, zie hiertoe o.a. Hoofdstuk 4, volgt dat het voornemen ruimtelijk en milieuhygiënisch aanvaardbaar is.

Het plan zorgt op meerdere manieren voor een meerwaardecreatie. Dit enerzijds wegens een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit, zoals nader toegelicht in paragraaf 2.6. Daarnaast blijkt de meerwaardecreatie o.a. uit de totale ontwikkeling, waarbij ruimte voor ontwikkeling van grondgebonden agrarische bedrijvigheid wordt gecreëerd in samenhang met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit, sloop van bebouwing, behoud van cultuurhistorische bebouwing en de aanleg van extra landschappelijke inpassingsmaatregelen op het landgoed. De meerwaarde wordt dus tevens gecreëerd door de ontwikkelingen in de deelgebieden te combineren.

Gelet op het bovenstaande wordt voldaan aan de provinciale zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit.

Kwaliteitsverbetering landschap

In artikel 3.9 van de IOV zijn de regels omtrent kwaliteitsverbetering van het landschap opgenomen. Dit houdt in dat ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied gepaard dienen te gaan met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied of de omgeving. Het bestemmingsplan motiveert dat de verbetering past binnen de gewenste ontwikkeling van het gebied en op welke wijze de uitvoering financieel, juridisch en feitelijk is geborgd. Een verbetering van de landschappelijke kwaliteit kan mede omvatten:

- Landschappelijke inpassing;
- Het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen;
- Het behoud of herstel van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing of terreinen;
- Het wegnemen van verharding;
- Het slopen van bebouwing;
- De realisering van het Natuur netwerk Brabant en ecologische verbindingszones;
- Het aanleggen van extensieve recreatieve mogelijkheden.

Indien de kwaliteitsverbetering niet op locatie kan worden bewerkstelligd is het ook mogelijk een passende financiële bijdrage te doen in een (gemeentelijk) landschapsfonds.

De gemeente Boxtel heeft dit provinciale beleid doorvertaald in een set beleidsregels. In paragraaf 2.6 is deze toetsing uitgevoerd voor onderhavig plan. Dit tezamen met de berekening kwaliteitsverbetering als opgenomen in Bijlage 6 en het landschappelijk inpassingsplan voor Bosrand 2 en Bosrand 3 en ongenummerd in Bijlage 5 en voor Uilenbroek 8 in Bijlage 12. Uit deze toetsing volgt dat de totale ontwikkeling ruimschoots voldoet aan de benodigde investering in de kwaliteitsverbetering van het landschap. Er is bovendien zelfs een overwaarde.

Met de voorgenomen landschappelijke inrichting worden de deelgebieden adequaat landschappelijk ingepast en wordt voldaan aan het (provinciaal en gemeentelijk) vereiste van kwaliteitsverbetering van het landschap. De aanleg van de landschappelijke inpassing, de sloop van de bebouwing en de natuuraanleg wordt bovendien geborgd door een voorwaardelijke verplichting in de planregels. Gelet op het bovenstaande wordt financieel, juridisch en feitelijk verzekerd dat de ontwikkeling gepaard gaat met een evenredige kwaliteitsverbetering van het landschap. De beoogde ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met artikel 3.9 van de IOV.

Structuren en aanduidingen

Deelgebied 1: (Bosrand 2, 3 en ong.)

In Afbeelding 26 is een uitsnede van de basiskaart voor het landelijk gebied, behorende bij de instructieregels aan gemeenten opgenomen. Afbeelding 25 toont de belangrijkste te beschermen functies, zoals de ligging van Natura 2000, het Natuur Netwerk Brabant (NNB) en het stiltegebied (met bijbehorende externe werking). Uit de kaarten behorende bij de IOV volgt dat de ontwikkeling gerealiseerd wordt ter plaatse van de volgende structuren en aanduidingen:

- Structuur 'Landelijk gebied';
- Structuur 'Groenblauwe mantel';
- Aanduiding 'Beperkingen veehouderij';
- Aanduiding 'Verbod uitbreiding veehouderij';
- Aanduiding 'Bescherming Natura 2000';
- Aanduiding 'Stalderingsgebied';
- Aanduiding 'Attentiezone waterhuishouding';
- Aanduiding 'Diep grondwaterlichaam';
- Aanduiding 'Attentiezone stiltegebied';
- Aanduiding 'Norm wateroverlast buiten stedelijk gebied';
- Aanduiding 'Vaarwegbeheer';
- Aanduiding 'Beperking grootschalige logistiek'.

Door de aanduidingen 'Beperkingen veehouderij', 'Verbod uitbreiding veehouderij', 'Bescherming Natura 2000' en 'Stalderingsgebied' gelden er beperkingen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijsector. Veehouderijen zijn hierbij gedefinieerd als:
'agrarisch bedrijf gericht op het fokken, mesten en houden van runderen, varkens, schapen, geiten, pluimvee, tamme konijnen en pelsdieren;'
Paardenhouderijen betreffen hierin dus expliciet geen veehouderijen. Daar het initiatief geen betrekking heeft op een veehouderij, wordt toetsing aan deze aanduidingen buiten beschouwing gelaten.

De aanduiding 'Diep grondwaterlichaam' heeft rechtstreekse toepassing op bepaalde activiteiten die bij onderhavig plan niet van toepassing zijn (onconventionele koolwaterstofwinning). Deze aanduiding wordt voor het overige dus onbesproken gelaten.

De aanduiding 'Norm wateroverlast buiten stedelijk gebied' is opgenomen wegens de provinciale instructieregels aan waterschappen. Deze aanduiding is dus van toepassing bij de uitvoering van beleid en activiteiten door het waterschap. Ook deze aanduiding wordt voor het overige dus onbesproken gelaten.

De aanduiding 'Vaarwegbeheer' bevat een toedeling van het beheer van diverse vaarwegen. Aangezien er in onderhavig gebied geen vaarwegen aanwezig zijn, wordt deze aanduiding voor het overige onbesproken gelaten.

De aanduiding 'Beperking grootschalige logistiek' regelt dat een toename van de bestaande gebruiksoppervlakte voor grootschalige logistiek in beginsel verboden is. Grootschalige logistiek is daarbij gedefinieerd als: 'gebruik van gronden of bouwwerken op een perceel van 3 hectare of groter, waarop grootschalige bebouwing staat en dat in hoofdzaak in gebruik is voor logistieke- of distributieactiviteiten, met een door de aard en schaal van de activiteiten hoge verkeersaantrekkende werking en impact op de omgevingskwaliteit'. Aangezien onderhavige ontwikkeling geen betrekking heeft op grootschalige logistiek, wordt deze aanduiding voor het overige onbesproken gelaten.

Door toekenning van de aanduiding 'Attentiezone waterhuishouding' (artikel 3.26) dient bij plannen voorkomen te worden dat fysieke ingrepen mogelijk worden gemaakt, met een negatief effect op de waterhuishouding van het hierbinnen gelegen Natuur Netwerk Brabant. Bij deze beoordeling dient bovendien het waterschap te worden betrokken. De toetsing voor het aspect water is nader uitgewerkt in paragraaf 4.6. Het plan is hierbij bovendien voor vooroverleg aangeboden bij Waterschap De Dommel. Gelet op de aard en omvang van het plan, en de toetsing in voornoemde paragraaf, is er geen sprake van activiteiten met een negatief effect op de waterhuishouding van het NNB. De plandelen met de aanduiding 'Attentiezone waterhuishouding' hebben in onderhavig bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waterstaat – Attentiegebied NNB' toegekend gekregen. Met deze dubbelbestemming en de bijbehorende regels is het behoud, herstel en de ontwikkeling van de hydrologische waarden van het Natuur Netwerk Brabant geborgd.

De planlocatie is tevens gelegen in een attentiezone rondom een stiltegebied (aanduiding 'Attentiezone stiltegebied'). Het betreft het stiltegebied rondom de 'Kampina'. In artikel 3.14 van de IOV zijn de instructieregels opgenomen voor de attentiezones stiltegebieden. In dit artikel is opgenomen dat een bestemmingsplan bij een evenwichtige toedeling van activiteiten en functies in een attentiezone stiltegebied rekening houdt met het behoud van de stilte en rust in het stiltegebied. In artikel 2.42, lid 1 is de grenswaarde opgenomen voor de externe werking richting het stiltegebied. Als grenswaarde voor een aanvaardbare geluidbelasting vanwege een locatiegebonden milieubelastende activiteit in de attentiezone stiltegebied geldt 50 dB(A) LAeq, 24 uur, op 1,5 meter hoogte:

- Op de grens van het stiltegebied, als de locatie van de activiteit 50 meter of meer van de grens van het stiltegebied ligt;
- Op 50 meter vanaf de grens van de locatie van de activiteit, als deze minder dan 50 meter van de grens van het stiltegebied ligt.

In dit plandeel is in de beoogde situatie sprake van een productiegerichte paardenhouderij en een burgerwoning. Het gebruik van de burgerwoning heeft geen gevolgen voor het stiltegebied. Enkel het gebruik van de paardenhouderij kan mogelijk relevant zijn voor de externe werking richting het stiltegebied. De paardenhouderij is gelegen op meer dan 50 meter van het stiltegebied (circa 95 meter). Derhalve geldt dus een grenswaarde van 50 dB(A) LAeq, 24 uur, op 1,5 meter hoogte op de grens van het stiltegebied. Voor de paardenhouderij is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie hiertoe Bijlage 8 en paragraaf 4.4). Tussen de paardenhouderij en het stiltegebied ligt o.a. de woning Bosrand 4. Uit het akoestisch onderzoek volgt dat de etmaalwaarde ter plaatse van deze woning 37 dB bedraagt. Het stiltegebied zelf ligt nog circa 60 meter verder dan de woning Bosrand 4. Ter plaatse van de grens van het stiltegebied wordt dus ruimschoots voldaan aan de gestelde grenswaarde. Hierdoor kan worden voldaan aan de gestelde geluidsnormen (uit Hoofdstuk 2 van de IOV) voor het behouden van voldoende stilte in het aangeduide stiltegebied.

Zoals in de inleiding toegelicht is er in deelgebied 1 sprake van een vergroting van het bouwvlak van de stoeterij van 0,88 naar 1,18 hectare. Daarnaast worden de drie woningen (Bosrand 2, 3 en ongenummerd) van functie gewijzigd, waarbij netto sprake blijft van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning.

Productiegerichte paardenhouderijen betreffen geen teeltbedrijven, veehouderijen, of glastuinbouwbedrijven en vallen daardoor onder de 'overige agrarische bedrijven'. De van toepassing zijnde regels zijn hiervoor opgenomen in paragraaf 3.6.4. In artikel 3.59 zijn de regels opgenomen voor overige agrarische bedrijven in de groenblauwe mantel. Aan de Bosrand 3 is een bestaande paardenhouderij aanwezig. De ontwikkeling voorziet in een uitbreiding van het bouwperceel van 0,88, naar 1,18 hectare. In artikel 3.59, sub c is opgenomen dat voorzien kan worden in een uitbreiding van een bestaand overig agrarisch bedrijf tot ten hoogste 1,5 hectare bouwperceel, mits uit de toelichting blijkt dat deze uitbreiding noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering.
Daarnaast dient deze uitbreiding, wegens de ligging in de groenblauwe mantel, een positieve bijdrage te leveren aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.

De uitbreiding is noodzakelijk voor de agrarische bedrijfsvoering, als onderschreven door de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen (Bijlage 2). Dit is bovendien nader toegelicht in Hoofdstuk 1 en 2 van onderhavige toelichting.

De ontwikkeling gaat gepaard met een landschappelijke inpassing, de sloop van bebouwing aan Uilenbroek 13 en Bosrand 2, de verwijdering van een agrarisch bouwvlak aan Uilenbroek 13 en de aanleg van nieuwe natuur nabij Uilenbroek 8. Tevens wordt er voorzien in landschappelijke inpassingsmaatregelen ter versterking van het aanwezige landbouwlandgoed. De uitbreiding levert dus een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken. De vergroting van het bouwvlak van de stoeterij voldoet aan de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

De functiewijziging van de drie woningen aan Bosrand 2, 3 en ong. dient getoetst te worden aan paragraaf 3.6.7, de ontwikkeling van niet agrarische functies. In deelgebied 1 vinden de volgende functieveranderingen plaats:

- Bosrand 2 wordt van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
- Bosrand ongenummerd wordt gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
- Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor, al naar gelang de behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, als voor bewoning door derden (burgers).

Netto blijft er zowel in de huidige, als in de beoogde situatie sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning. De woningen worden enkel in functie herschikt ten behoeve van een meer logische erfindeling. Bosrand 3 zal tevens worden aangeduid als plattelandswoning. Hierdoor kan deze woning zowel gebruikt worden als burgerwoning, als bedrijfswoning.

In artikel 3.69 (afwijkende regels wonen) is opgenomen dat voorzien kan worden in het gebruik van een voormalige bedrijfswoning als burgerwoning, als is verzekerd dat er geen splitsing in meerdere woonfuncties plaatsvindt en overtollige bebouwing wordt gesloopt. Bosrand 2 betreft een (voormalige) bedrijfswoning, welke in de beoogde situatie in gebruik wordt genomen als burgerwoning. Deze woning wordt niet gesplitst in meerdere woonfuncties en de bijbehorende bebouwing (het aanwezige stalgebouw) wordt hier gesloopt. De functiewijziging van de woning Bosrand 2 voldoet dus aan artikel 3.69.

In artikel 3.70 (afwijkende regels bedrijfswoningen) is in lid 3 opgenomen dat een bestemmingsplan kan voorzien in het gebruik van een bestaande burgerwoning als bedrijfswoning, als de woning binnen het bouwperceel van het bedrijf wordt gebracht en daarmee een ruimtelijke eenheid vormt. In de beoogde situatie wordt de nog te realiseren woning Bosrand ongenummerd binnen het bouwvlak van de aanwezige stoeterij gebracht. Door de ligging en situering vormt deze woning een ruimtelijke eenheid met het bedrijf. De functiewijziging van de woning Bosrand ongenummerd voldoet dus aan artikel 3.70.

Bosrand 3 blijft een bedrijfswoning, maar mag tevens gebruikt worden als plattelandswoning. Deze mogelijkheid is geboden van overheidswege, middels de 'Wet plattelandswoningen' uit 2013.

De voorgenomen herschikking van woonfuncties is dus passend binnen de regels van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

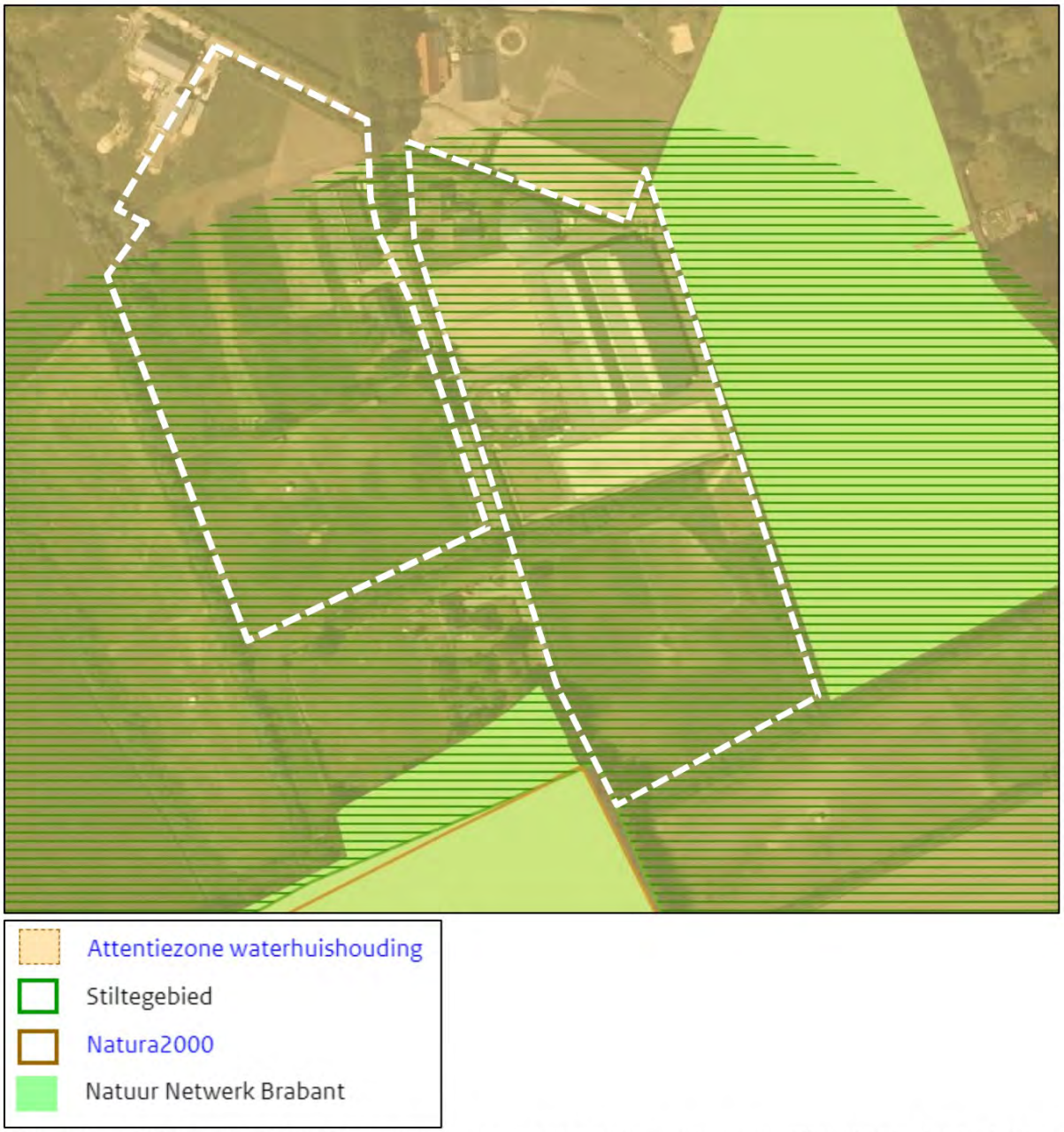

Afbeelding 25: Uitsnede 'Kaart 4: Instructieregels gemeenten: natuur en stiltegebieden', planlocatie deelgebied 1 wit omkaderd weergegeven. (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Afbeelding 26: Uitsnede 'Kaart 6: Instructieregels gemeenten: basiskaart Landelijk gebied', planlocatie deelgebied 1 wit omkaderd weergegeven. (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Deelgebied 2: (Uilenbroek 8-13)
In Afbeelding 27 is een uitsnede van basiskaart behorende bij de instructieregels voor gemeenten in het landelijk gebied voor deelgebied 2 opgenomen. Uit de plankaarten behorende bij de IOV volgt dat de ontwikkeling gerealiseerd wordt ter plaatse van de volgende structuren en aanduidingen:

- Structuur 'Landelijk gebied';
- Structuur 'Groenblauwe mantel';
- Aanduiding 'Stalderingsgebied';
- Aanduiding 'Boringsvrije zone' (deels);
- Aanduiding 'Waterwinning voor menselijke consumptie' (deels);
- Aanduiding 'Attentiezone waterhuishouding' (deels);
- Aanduiding 'Verbod uitbreiding veehouderij' (deels);
- Aanduiding 'Bescherming Natura 2000';
- Aanduiding 'Diep grondwaterlichaam';
- Aanduiding 'Norm wateroverlast buiten stedelijk gebied';
- Aanduiding 'Vaarwegbeheer';
- Aanduiding 'Beperking grootschalige logistiek'.

De ontwikkeling betreft hier de beëindiging van een agrarisch bedrijf, de herbestemming van een bedrijfswoning naar burgerwoning en daarbij de inpandige woningsplitsing tot twee wooneenheden.

Gelet op de aard van deze ontwikkeling zijn de diverse genoemde aanduidingen niet relevant. Voor de herbestemming van de woning Uilenbroek 8 is paragraaf 3.6.7 van de IOV bepalend.
In artikel 3.69, lid d is opgenomen dat een bestemmingsplan kan voorzien in het gebruik van een voormalige bedrijfswoning als burgerwoning, mits is verzekerd dat:

- Er geen splitsing in meerdere woonfuncties plaatsvindt.
- Overtollige bebouwing wordt gesloopt.

Verder is in artikel 3.69, lid c opgenomen dat een bestemmingsplan kan voorzien in de vestiging van of de splitsing in meerdere woonfuncties in cultuurhistorisch waardevolle bebouwing indien dit is gericht op het behoud en herstel van deze bebouwing. In onderhavige situatie is in 2019 door de Monumentencommissie van de gemeente Boxtel de langgevelboerderij cultuurhistorisch waardevol bevonden (zie hiertoe o.a. paragraaf 2.3, Bijlage 3 en Bijlage 4). In het onderhavige plan worden bovendien, middels een dubbelbestemming en diverse aanduidingen, de waarborgen opgenomen ter behoud, bescherming en herstel van de aanwezige cultuurhistorische waarden. Met de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen' wordt bijvoorbeeld geborgd dat (slopen en) verbouwen niet is toegestaan, behoudens met een omgevingsvergunning waarbij aangetoond dient te worden welke gevolgen het verbouwplan heeft voor het behoud van de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Daarbij dient door het bevoegd gezag advies te worden ingewonnen bij een deskundige op het terrein van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Doordat de boerderij royaal in omvang is en gelet op de huidige bouwkundige staat, is splitsing noodzakelijk om de boerderij (betaalbaar) te kunnen behouden, onderhouden en restaureren. Er wordt dus voldaan aan artikel 3.69, lid c.

De boomkwekerij aan de Uilenbroek 8-13 wordt beëindigd. De bedrijfsbebouwing wordt gesloopt, waardoor de woning Uilenbroek 8 resteert. De herbestemming van dit pand tot burgerwoning is passend binnen artikel 3.69, lid d.

De ontwikkeling in deelgebied 2 voldoet aan de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Afbeelding 27: Uitsnede 'Kaart 6: Instructieregels gemeenten: basiskaart Landelijk gebied', planlocatie deelgebied 2 wit omkaderd weergegeven. (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Vooroverlegreactie provincie
In een vooroverlegreactie d.d. oktober 2020 heeft de provincie Noord-Brabant verzocht om een aanvullende motivatie inzake de samenhang (ruimtelijke en functionele eenheid) tussen de uitruil van de paardenwei aan Bosrand ongenummerd op het landgoed en de natuurcompensatie aan Uilenbroek. Zoals in onderhavige toelichting reeds toegelicht, is onderdeel van het plan de wijziging van de paardenwei Bosrand ongenummerd ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding (paardenweide) wordt toegestaan. De gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel, eveneens ter grootte van circa 0,82 hectare, worden hierbij bestemd van 'Agrarisch' naar 'Natuur' ter compensatie van het onttrekken van de gronden aan Bosrand ongenummerd aan de natuurfunctie.

De paardenweide aan Bosrand ongenummerd, ten zuiden van de stoeterij, zal worden gebruikt als dagelijkse uitloop voor de paarden, zodat zij hun natuurlijke gedrag (sociaal contact, beweging) kunnen uitoefenen en kunnen voorzien in de natuurlijke behoefte (ruwvoer, fourageren).

Met het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' is een landbouwlandgoed opgericht. Een landgoed, met landgoedwoningen, waar natuur en landbouw sterk verweven zijn, in de vorm van extensieve en natuurinclusieve landbouw, mede ter bevordering van de biodiversiteit. Gelegen nabij de Kampina en in het beekdal van de Kleine Aa. Ruim 20 hectare van de agrarische gronden zijn omgezet naar natuur, in de vorm van houtwallen, een waterloop met natuurvriendelijke oever, een schapendrift, een boomgaard, een poel, en kruiden- en faunarijke graslanden en akkers. De kruiden- en faunarijke graslanden beslaan van het totaal circa 11,5 hectare. Conform het inrichting- en beheerplan van het landgoed, als toebehorend aan voornoemd bestemmingsplan, bestaat het beheer van deze kruiden- en faunarijke graslanden mede uit extensieve beweiding, door bijvoorbeeld paarden of kleinvee. Dit is een belangrijke wijze van beheer van het landbouwlandgoed. Ook de gronden aan Bosrand ongenummerd zijn in dit inrichting- en beheerplan bestemd als kruiden- en faunarijk grasland (met de bestemming 'Natuur'), met een voorgeschreven wijze van beheer. Ten behoeve van de bedrijfsvoering van de stoeterij is het echter wenselijk om één weide te kunnen gebruiken voor de dagelijkse weidegang van paarden. Hierdoor wordt niet volledig voldaan aan het voorgeschreven beheer van het natuurdoeltype 'kruiden- en faunarijk grasland', doordat de beweiding dan minder extensief geschiedt als voorgeschreven. In de praktijk zijn de gronden in gebruik als grasland en door het gebruik als paardenweide ontstaan er vanzelf kruiden en ruigtes (daar paarden van nature kieskeurige eters zijn en de weide is gelegen in nabijheid van diverse natuur- en landschapselementen waardoor het verzaaien van kruiden ontstaat). Voor de feitelijke beleving van de desbetreffende grond is er dan ook nog steeds sprake van kruiden- en faunarijk grasland, als onderdeel van het landbouwlandgoed. Er is sprake van grasland, met kruiden en ruigtes en in gebruik voor beweiding. Paardenweides zijn bovendien, overeenkomstig kruiden- en faunarijk grasland, een geliefd foerageergebied voor vogels, vlinders, insecten en kleine zoogdieren. Door het beoogde gebruik wordt echter niet volledig voldaan aan het natuurdoeltype als opgenomen in het inrichting- en beheerplan. Hierdoor komt dit natuurdoeltype ter plaatse niet tot volledige wasdom als voorgeschreven. Dit is derhalve de reden geweest dat gezocht is naar een passende locatie ter aanvullende compensatie. Deze locatie betreft de gronden aan de Uilenbroek 8 te Boxtel.

Het landbouwlandgoed kent reeds een verspreid karakter, van diverse gronden rondom het gehucht Roond. Alle gronden in eigendom van initiatiefnemer zijn reeds betrokken bij de uitvoering van het landgoed. De compensatie van 0,82 hectare volgens het natuurdoeltype kruiden- en faunarijk grasland kan derhalve niet binnen de bestaande afbakening van het landgoed worden gevonden. Zowel het deelgebied aan de Bosrand, als het deelgebied aan de Uilenbroek zijn echter gelegen ten westen van de kern Boxtel, in het buitengebied. Dit westelijk deel van het buitengebied van Boxtel is qua beleving en gebruik vergelijkbaar van aard en kent een belangrijke verwevenheid tussen enerzijds agrarisch grondgebruik en anderzijds natuur. Beide deelgebieden zijn gelegen in de invloedssfeer van natuurgebied de Kampina en in de beekdalen van respectievelijk de Essche Stroom en de Kleine Aa. De Kleine Aa is een zijtak van de Beerze en mondt ten noorden van deelgebied 2 uit in de Essche Stroom. De waterstructuren in het beekdal van de Kleine Aa zijn daarbij bovendien aanvullend versterkt met de aanleg van nieuwe waterstructuren op het landbouwlandgoed. Om die reden is er sprake van veel (groenblauwe) verwevenheid tussen beide deelgebieden. Deze verwevenheid volgt

mede uit de extensieve recreatieve ontsluiting van het gehele gebied door fietsers en wandelaars. Het aanwezige landbouwlandgoed vormt dan ook een ruimtelijke en functionele eenheid, met het overige deel van het westelijke buitengebied van Boxtel. Dit ook in het gebruik van het volledig gebied door soorten (fauna, ecologische verwevenheid). Bovendien betreft het aan de Uilenbroek een kwaliteitsverbetering van het landschap om deze nu intensief beheerde landbouwgronden, nabij de Essche Stroom, om te vormen tot extensief beheerd kruiden- en faunarijk grasland. Deze uitruil van gronden wordt derhalve een passende compensatie geacht.

In de vooroverlegreactie d.d. oktober 2022 is door de provincie Noord-Brabant verder aangegeven dat in de aanleg van natuur nabij Uilenbroek 8 een goede invulling van het basisprincipe kwaliteitsverbetering van het landschap wordt gezien. Wel is hierbij verzocht nader inzicht te geven in de verhouding tussen de bestemmingen natuur en de woonbestemmingen van het landgoed, nu een deel van de natuurbestemming wijzigt naar agrarische grond ten behoeve van de stoeterij.
Het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' is vastgesteld d.d. 28 juni 2011. De van toepassing zijnde provinciale verordening ten tijde van deze planvaststelling betrof de 'Verordening ruimte Noord-Brabant 2011' (Vr 2011). Deze verordening bevatte diverse regelingen voor de realisatie van woningen in het buitengebied. Het betrof o.a. artikel 11.4 ('Kwaliteitsverbetering in bebouwingsconcentraties') en artikel 11.5 ('Regels voor landgoederen'). Ondanks dat de plannaam van het bestemmingsplan mogelijk anders suggereert, is geen gebruik gemaakt van de regeling voor nieuwe landgoederen. Bij deze ontwikkeling is immers gebruik gemaakt van artikel 11.4, in combinatie met artikel 14.4 derde lid van de Vr 2011. Dit artikel bood de mogelijkheid om te voorzien in de nieuwbouw van één of meer woningen, mits de toelichting daaromtrent een verantwoording bevatte. Voor de bebouwingsconcentraties binnen de groenblauwe mantel, of binnen het agrarisch gebied, bestond deze mogelijkheid tot uiterlijk 1 juli 2011. Het voornoemde bestemmingsplan is dan ook voor deze datum vastgesteld.
In de toelichting van het bestemmingsplan is destijds gemotiveerd dat met de natuuraanleg (ruim 20 hectare) het passend was om een vijftal nieuwe woningen te realiseren en dat daarmee voldaan werd aan artikel 11.4 in combinatie met 14.4, derde lid van de Vr 2011. De Vr 2011 schreef dus, in tegenstelling tot de landgoederenregeling uit artikel 11.5, geen vaste verplichte omvang voor per wooneenheid.
Met voorliggende ontwikkeling vinden geringe wijzigingen plaats in de natuuromvang als toebehorend aan het landbouwlandgoed. Enerzijds wordt de paardenwei aan de Bosrand uitgewisseld tegen natuuraanleg aan de Uilenbroek. Voorgaand is reeds toegelicht dat de ruimtelijke beleving van de weide aan de Bosrand relatief vergelijkbaar blijft met de huidige voorgeschreven natuur (kruiden- en faunarijk grasland), maar omdat niet volledig kan worden voldaan aan het voorgeschreven natuurdoeltype en het beheerplan, is er gezocht naar een aanvullende compensatie. Deze wordt gevonden aan de Uilenbroek.
Daarnaast wordt het bouwvlak van Bosrand 3 en ongenummerd vergroot. Aan de wegzijde van Bosrand 3 en ongenummerd komt hierdoor 1.716 m^2 houtwal en 3.032 m^2 kruiden- en faunarijk grasland te vervallen (totaal 4.748 m^2). Aan de wegzijde van Bosrand 2 wordt het huidige agrarische bouwvlak echter verkleind, tot de omvang van de nieuwe woonbestemming. Het betreft 3.206 m^2 (deel huidig agrarisch bouwvlak Bosrand 2) – 1.463 m^2 (woonbestemming Bosrand 2) = 1.743 m^2. Ter plaatse van deze verkleining wordt in de nieuwe situatie natuur gerealiseerd. (De oppervlaktes zijn nader inzichtelijk gemaakt in Bijlage 6.) Netto is hierdoor sprake van een oppervlakteverminderingvan 3.005 m^2 natuur (0,3 hectare). Deze verhoudingsgewijs geringe oppervlakteverminderingwordt met onderhavige ontwikkeling bovendien gecompenseerd. Dit niet direct in omvang, maar wel in kwaliteit van het landgoed. In Bijlage 6 is een berekening bijgevoegd van de financiële waarde die de voornoemde natuuraanleg van het landgoed vertegenwoordigd. Hierbij is zelfs (voor initiatiefnemer) minder voordelig gerekend, doordat uitgegaan is van de compensatie van 4.748 m^2, in plaats van de netto 3.005 m^2. Vervolgens is deze waarde gecompenseerd door kwaliteitsverbeterende maatregelen op het landgoed (waarbij de landschappelijke inpassing van Bosrand 2, 3 en ongenummerd daarbij niet is meegeteld). De extra kwaliteitsverbetering van het landgoed bestaat uit de aanleg van een tweetal extra houtsingels, de realisatie van een extra bomenrij langs de Bosrand en de sloop van de stal Bosrand 2. Doordat de oppervlakteverminderingvan natuur kwalitatief is gecompenseerd, wordt blijvend voldaan aan de uitgangspunten uit de destijds geldende Vr 2011.

3.3 Gemeentelijk beleid

Naast het geldende bestemmingsplan, zie paragraaf 2.4, wordt het gemeentelijke ruimtelijke beleid vastgelegd in een structuurvisie. Een gemeentelijke structuurvisie is een strategisch beleidsdocument over de ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in de gemeente. In deze visie gaat het met name om de keuze op hoofdlijnen van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen en het te voeren ruimtelijk beleid. Een structuurvisie is daarbij enkel juridisch bindend voor de gemeente zelf. Het ruimtelijk beleid uit de structuurvisie dient doorvertaald te worden, bijvoorbeeld in bestemmingsplannen, alvorens zij juridische binding geven voor derden. De geldende structuurvisie voor Boxtel, waaronder het buitengebied, wordt in navolgende paragraaf besproken.

3.3.1 Structuurvisie Boxtel 2011

In juli 2011 heeft de gemeenteraad van Boxtel de 'Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011' voor het gemeentelijk grondgebied vastgesteld. Hierin wordt een integrale visie gegeven op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. De visie bestaat ten eerste uit een 'Atlas', dit betreft een inventarisatie van het huidige beleid en een beschrijving van het huidige Boxtel. Vervolgens is in deze atlas een analyse gemaakt op de vier integrale thema': wonen en leven, beleven, ondernemen en verbinden. Naar aanleiding van deze analyse zijn een 'Agenda' (met de belangrijkste vraagstukken) en een 'Bedrijfsplan' (het uitvoeringsprogramma) gemaakt.

In de strategische visie voor Boxtel in 2020 wordt gestreefd naar een duurzaam en dynamisch centrum in Het Groene Woud, met de volgende speerpunten:

- Boxtel blijft voorop met duurzaamheid;
- Boxtel ontwikkelt toerisme en recreatie tot een volwaardige bedrijfstak;
- Boxtel versterkt zijn positie als werkgelegenheidsgemeente;
- Boxtel werkt aan een sterk centrum;
- Boxtel is ook in 2020 een prima woongemeente;
- Boxtel heeft een modern bestuur.

Over het buitengebied van Boxtel wordt aangegeven dat dit een sterke verwevenheid kent van landbouw, natuur, wonen, watersystemen en recreatie. In het gemeentelijke beleid ten aanzien van het buitengebied wordt ingespeeld op deze verwevenheid en wordt getracht deze te behouden en uit te bouwen. Daarbij wordt enerzijds gestreefd naar verbetering en verbreding van agrarische gebruiksmogelijkheden en anderzijds naar versterking van natuurwaarden en cultuurhistorische waarden. Ten aanzien van de ontwikkelingskansen in de agrarische sector wordt gestreefd naar extensivering van grondgebonden bedrijven en het creëren van mogelijkheden voor zowel verbrede als reguliere duurzame landbouw. Intensievere vormen van landbouw passen minder in het buitengebied van Boxtel, maar worden gerespecteerd binnen de randvoorwaarden van duurzaamheid.

Onderhavig plan faciliteert (in deelgebied 1, Bosrand 2, 3 en ong.) de duurzame ontwikkeling van een grondgebonden agrarisch bedrijf, te weten de stoeterij aan Bosrand 3 en ongenummerd. De herschikking van aanwezige woonfuncties, de vergroting van het bouwvlak t.b.v. ondersteunende voorzieningen en de paardenwei maken hiervan onderdeel uit. Deze ontwikkeling respecteert daarbij de aanwezige natuur- en landschapsfuncties en compenseert haar eigen ontwikkeling, met o.a. de aanleg van landschappelijke inpassing, de sloop van bebouwing en de aanleg van nieuwe natuur. Dit is dus passend binnen de ambities als benoemd in de structuurvisie.

In deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) vindt een deel van de genoemde compensatie plaats. Hier wordt een modern agrarisch bedrijf beëindigd en agrarische bedrijfsbebouwing gesloopt. De cultuurhistorisch waardevolle bedrijfswoning resteert en wordt ten behoeve van behoud inpandig gesplitst in twee wooneenheden. Dit sluit aan bij het gemeentelijk streven naar versterking van cultuurhistorische waarden. Het achterliggende erf wordt voorzien van een natuurontwikkeling.

De ontwikkelingen uit onderhavig plan zijn functioneel voor het buitengebied en respecteren de aanwezige kwaliteiten en dragen waar mogelijk bij aan een versterking hiervan. Het plan is daarmee

passend binnen de gemeentelijke structuurvisie. Dit blijkt bovendien uit het positieve principebesluit uit oktober 2018, waarin de gemeente heeft aangegeven akkoord te zijn met onderhavige ontwikkeling.

3.3.2 Omgevingsvisie Boxtel

De gemeente Boxtel is in voorbereiding op het opstellen van een Omgevingsvisie. Daarin wordt een visie gegeven op de vraag hoe de gemeente Boxtel eruit ziet in 2040. In de omgevingsvisie wordt vastgelegd hoe de gemeente Boxtel ook in 2040 een fijne plek wil laten zijn om te wonen, werken, leven en genieten. Het proces om te komen tot een concept-Omgevingsvisie is gaande. Omdat er nog geen sprake is van een concrete concept-visie zijn onderhavige plannen hier op het moment van schrijven nog niet concreet aan getoetst. Onderhavige ontwikkeling geeft echter invulling aan een collegebesluit uit oktober 2018, waarin de gemeente heeft aangegeven akkoord te zijn met onderhavige ontwikkeling.

4. OMGEVINGSASPECTEN

Een bestuursorgaan dient bij de voorbereiding van een besluit, zoals bij het vaststellen van een bestemmingsplan, de nodige kennis te vergaren omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen, zo wordt beschreven in artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Ten behoeve van onderhavig plan zijn de relevante omgevingsaspecten uitgewerkt. Deze aspecten komen in navolgende paragrafen aan bod.

4.1 Bodem

Het landelijk beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. Met andere woorden, de bodemkwaliteit mag geen onaanvaardbaar risico opleveren voor de gebruikers van de bodem. De gewenste functie bepaalt dus ook de gewenste bodemkwaliteit. Op alle locaties waar een ingrijpende functiewijziging of wijziging van het bodemgebruik wordt voorzien, dient een bodemonderzoek te worden uitgevoerd. Indien op grond van historische informatie blijkt dat in het verleden bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden, dan dient een volledig verkennend bodemonderzoek te worden uitgevoerd. Op basis van de onderzoeksresultaten kan vervolgens worden nagegaan of er vervolgmaatregelen getroffen moeten worden, zoals een nader onderzoek of eventueel een bodemsanering.

<u>Deelgebied 1 – Bosrand 2, 3 en ongenummerd</u>
In deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ongenummerd) heeft de functiewijziging van de 3 reeds planologisch bestemde woningen in de basis geen gevolgen voor het aspect bodem. Immers is ter plaatse reeds bewoning toegestaan, waarbij enkel per woning de functie wijzigt (bewoning door burgers, of bewoning door de bedrijfsexploitanten). Dit heeft geen verschil in benodigde bodemkwaliteit tot gevolg. Verder vindt er in dit deelgebied een vergroting van het bouwvlak plaats, ten behoeve van de uitbreiding van de stoeterij met een aantal ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag en hemelwaterberging). Dit betreffen geen gevoelige functies waar sprake is van relevant menselijk verblijf. Ter plaatse van de vergroting van het bouwvlak is derhalve geen bodemonderzoek nodig.

Op locatie Bosrand 2 wordt de bestemming gewijzigd van agrarisch bouwvlak, naar een woonbestemming. Hierbij wordt de aanwezige stal gesloopt. Op deze stal is sprake van een asbestdak. Gelet op de voorgenomen herbestemming (bedrijfsbeëindiging op dit deel) en wegens de aanwezige bebouwing met asbestdak heeft een bodemonderzoek plaatsgevonden. Tevens is de bodem onderzocht ter plaatse van de nog te bouwen woning Bosrand ongenummerd.
Het verkennend en nader bodem- en asbestonderzoek is uitgevoerd door Lankelma Geotechniek Zuid B.V. en in volledigheid bijgevoegd in Bijlage 14. Navolgend worden de belangrijkste conclusies samengevat weergegeven.

Algemeen
De bodem bestaat tot de verkende diepte van 4,00 m-mv overwegend uit matig fijn, matig siltig zand. Met name de bovengrond is humushoudend. In de uitkomende grond zijn lokaal bijmengingen (asbest, baksteen, glas, puin) aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

Deellocatie woning Bosrand 2
De sterke bodemverontreiniging met zink is middels het verkennend en nader bodemonderzoek in horizontale en verticale richting tot aan de perceelsgrens afgeperkt. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten wordt de omvang van de sterke verontreiniging met zink ingeschat op circa 100 m^3 bij een totale oppervlakte van circa 200 m^2, met een gemiddelde laagtedikte van 50 cm. Naar aanleiding hiervan kan geconcludeerd worden dat er volgens de Wet bodembescherming sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het criterium van meer dan 25 m^3 (> interventiewaarde) wordt overschreden. Rekening dient te worden gehouden met het feit dat het volume boven de achtergrondwaarde (AW) en de toetsingswaarde (½ AW+I) groter is.

Deellocatie stal Bosrand 2
Ter plaatse van de deellocatie stal is een verontreiniging met asbest aanwezig. Door middel van het verkennend en nader asbestonderzoek is deze verontreiniging afgeperkt tot aan de perceelsgrens. Het betreft een strook van circa 1 meter breed over de gehele lengte van de stal. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten wordt de omvang van de verontreiniging met asbest (boven interventiewaarde) ingeschat op circa 30 m^3 bij een totale oppervlakte van circa 100 m^2, met een gemiddelde laagtedikte van 30 cm. Ter plaatse is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Voor een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest is geen volumecriterium van toepassing.

Deellocatie Bosrand ongenummerd
Uit de resultaten van het verkennend en nader bodemonderzoek blijkt dat sprake is van een spotverontreiniging met zink. De aangetoonde gehalten zink overschrijden maximaal de ½ (AW+I) waarde.

Conclusie
Middels het uitgevoerde bodemonderzoek is de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd. In het kader van de Wet bodembescherming zijn aanvullende procedures noodzakelijk. Dit wordt navolgend per onderzochte deellocatie toegelicht.

Ter plaatse van de deellocatie Bosrand 2 (woning en stal) mogen geen (graaf)werkzaamheden worden verricht ter plaatse van de verontreiniging met zink en asbest. Voor aanvang van de (graaf)werkzaamheden dient een BUS-melding te worden opgesteld en ingediend bij het bevoegd gezag. Voor zowel de zinkverontreiniging (kenmerk Z-2023-014412/D-2023-166246), als asbestverontreiniging (kenmerk Z-2023-014437/D-2023-166527) zijn d.d. 1 november 2023 BUS-meldingen ingediend bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Na goedkeuring van de BUS-meldingen mogen (graaf)werkzaamheden worden uitgevoerd. Alvorens het bestemmingsplan zal worden vastgesteld, zal bij locatie Bosrand 2 de bodemsanering plaatsvinden.

De kwaliteit ter plaatse van de deellocatie Bosrand ongenummerd vormt gelet op de onderzoeksresultaten geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Hier is derhalve geen sanering of aanvullende procedures benodigd.

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er, na sanering van de voornoemde verontreinigingen op locatie Bosrand 2, sprake is van een aanvaardbare bodemkwaliteit voor de voorgenomen ontwikkeling. Door het onderzoeksbureau is aan initiatiefnemer een inschatting gemaakt van de saneringskosten. Deze saneringskosten passen binnen het door initiatiefnemer gereserveerde budget voor de uitvoeringskosten van het plan. De bodemkwaliteit staat daarmee de (financiële) uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg. De bodemkwaliteit op locatie Bosrand 2 zal geschikt worden gemaakt voor de beoogde functie middels sanering. Deze sanering wordt uitgevoerd voorafgaand aan de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan.

<u>Deelgebied 2 – Uilenbroek 8-13</u>
In deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) is een bestaande woning aanwezig. Deze woning mag in de huidige situatie reeds in haar geheel ten behoeve van wonen worden gebruikt. In de beoogde situatie wordt deze woning inpandig gesplitst in twee wooneenheden. Daar het een bestaande woning betreft, met een inpandige functiewijziging is het aspect bodem niet relevant voor dit voornemen. Verder wordt in dit deelgebied een agrarische bedrijfsloods gesloopt. Daarna resteert aan deze wegzijde agrarische landbouwgrond. Ook voor deze ontwikkeling is het aspect bodem niet relevant.

Volledigheidshalve heeft ter plaatse van het woonerf Uilenbroek 8 een verkennend bodemonderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek, als uitgevoerd door Bodeminzicht, is in volledigheid bijgevoegd in Bijlage 13. Navolgend worden de belangrijkste conclusies samengevat weergegeven.

Resultaten NEN5740 ondergrondse HBO-tank
In de meest verdachte bodemlagen aan de onderzijde van de tank (OG1 tank) en de bovengrond ter plaatse van het ontluchtingspunt (BG1 ontluchting) zijn geen gehaltes aan minerale olie gemeten boven de achtergrondwaarde.

In het grondwater ter plaatse van de HBO-tank (peilbuis 01) is geen gehalte aan minerale olie gemeten boven de streefwaarde.

Resultaten NEN5740 onverdacht erf en landbouwgrond
In de zwak baksteen- en puinhoudende bovengrond van de vaste bodem (BG2) zijn gehaltes aan zink en PAK gemeten boven de achtergrondwaarden. De verhoogde gehaltes zijn gerelateerd aan de waargenomen bijmengingen van baksteen en puin.

In de visueel schone bovengrond (BG3) is een gehalte aan zink gemeten boven de achtergrondwaarde.

In de zintuiglijk schone ondergrond van de vaste bodem (OG2) zijn geen gehaltes aan onderzochte stoffen gemeten boven de achtergrondwaarden.

In het grondwater ter plaatse van 10 zijn gehaltes aan barium en xylenen gedetecteerd boven de streefwaarden. De verhoging aan barium is toe te schrijven aan een natuurlijk verhoogde achtergrondwaarde. Voor het licht verhoogde gehalte aan xylenen bestaat op basis van dit onderzoek geen verklaring. De overschrijding is marginaal en behoeft geen nader onderzoek.

Resultaten NEN5707
Tijdens inspectie van maaiveld en gaten is geen asbestverdacht plaatmateriaal visueel waargenomen. Analyse heeft derhalve niet plaatsgevonden. In het geanalyseerde grondmengmonster mm1 is geen asbest aangetroffen. De concentratie bevindt zich beneden de detectielimiet.

Conclusie en advies
Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen verontreinigingen aangetoond die aanleiding vormen voor het uitvoeren van nader of aanvullend bodemonderzoek.

De aanwezigheid van de ondergrondse tank en de opslag van huisbrandolie heeft de bodem niet verontreinigd met minerale olie.

De locatie is onverdacht op aanwezigheid van asbest in bodem. Omstreeks 2015 zijn de voormalig aanwezige stallen met asbestdaken gesloopt. Voorafgaand aan deze sloop heeft een sloopmelding met asbestinventarisatierapport plaatsgevonden (STER asbestinventarisatie BV, rapportnr. SIA140619-2, juni 2014). Vervolgens heeft de asbestsanering plaatsgevonden op de wettelijk voorgeschreven wijze, met vrijgave, en door een daartoe bevoegde partij (Reyrink Aannemersbedrijven).

De resultaten van het onderzoek stemmen niet overeen met de gestelde hypotheses. De resultaten vormen echter geen aanleiding tot aanpassing van de onderzoeksstrategie.

De bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie vormt geen belemmering voor het beoogde gebruik van het perceel ten behoeve van wonen.

Indien er in de toekomstige situatie sprake zal zijn van grondwerkzaamheden, waarbij grond dient te worden afgevoerd, dan worden de wettelijke regels hieromtrent in acht genomen, zoals een onderzoek naar PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen). Vooralsnog is er echter, gelet op de aard van het planvoornemen, geen sprake van een verwachte benodigde grondafvoer en kan gewerkt worden met een gesloten grondbalans.

De bodemkwaliteit staat de (financiële) uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg en dit aspect wordt in acht genomen bij de planuitvoering.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied wordt bepaald door de milieubelastende activiteiten in de directe omgeving. Een goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven of veehouderijen) en gevoelige functies (zoals woningen of verblijfsrecreatieve eenheden) wordt hinder en gevaar voorkomen en wordt het bedrijven mogelijk gemaakt zich binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen. Deze systematiek wordt 'milieuzonering' genoemd.

De VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering', editie 2009 bevat een richtafstandenlijst, waarmee milieuzonering kan worden toegepast. Deze richtafstandenlijst bevat richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. Deze richtafstanden geven een indicatieve afstand, waarmee hinder ter plaatse van gevoelige functies wordt voorkomen bij een gemiddeld nieuw bedrijf binnen het betreffende type bedrijvigheid. De richtafstanden bieden bovendien in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten. Deze toepassing geeft derhalve een zeer goede indicatie inzake het woon- en leefklimaat ter plaatse van gevoelige functies en de eventuele gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van deze bedrijvigheid. Als de richtafstanden niet worden behaald is nader onderzoek vereist om de aanvaardbaarheid van een ontwikkeling aan te tonen.

De richtafstandenlijsten vermelden de richtafstanden die bij voorkeur worden aangehouden tussen bedrijven en de omgevingstypen 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied', kunnen gemotiveerd kleinere richtafstanden worden aangehouden, daar deze gebieden gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kennen. Navolgend zijn de definities van beide omgevingstypen uit de VNG-handreiking opgenomen.

Tabel 1: Omgevingstypen (Bron: VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering')

Omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied
Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer.
Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Omgevingstype gemengd gebied
Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd.
Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Tabel 2: Richtafstanden en omgevingstype (Bron: VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering')

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Bij het aspect bedrijven en milieuzonering staan twee vragen centraal:

- Is er (blijvend) sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van gevoelige functies, ten gevolge van bedrijvigheid?
- Wordt (omliggende) bedrijvigheid niet onevenredig beperkt in haar bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden ten gevolge van de ontwikkeling?

Navolgend worden deze vragen per deelgebied beschouwd.

Deelgebied 1: (Bosrand 2, 3 en ongenummerd)
In Afbeelding 28 is het plangebied van deelgebied 1 weergegeven, met de omliggende bestemmingen. Hieruit volgt dat de omliggende functies hoofdzakelijk burgerwoningen betreffen. Deze woningen hebben dus geen relevante milieubelasting op het plangebied tot gevolg. In noordelijke richting is enkel aan Roond 6 nog een veehouderij aanwezig. Dit bedrijf beschikt over melding Activiteitenbesluit d.d. 1 juli 2015 voor een kleinschalige rundvee- en paardenhouderij. Het gehouden rundvee betreft zoogkoeien (Rav A2.100) en vrouwelijk jongvee (Rav A3.100).
Te zien is dat tussen het plangebied en dit bedrijf reeds bestaande burgerwoningen aanwezig zijn. Deze woningen zijn dus al potentieel meer beperkend dan ontwikkelingen in het plangebied. Onderhavige ontwikkeling heeft derhalve met zekerheid geen gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van derden.

In het plangebied wordt het bouwvlak vergroot van een paardenhouderij (ten behoeve van de oprichting van ondersteunende voorzieningen). In Tabel 3 zijn de van toepassing zijnde richtafstanden uit de VNG-handreiking opgenomen voor de paardenhouderij aan de Bosrand 3 en ong. en voor de rundvee- en paardenhouderij aan Roond 6.

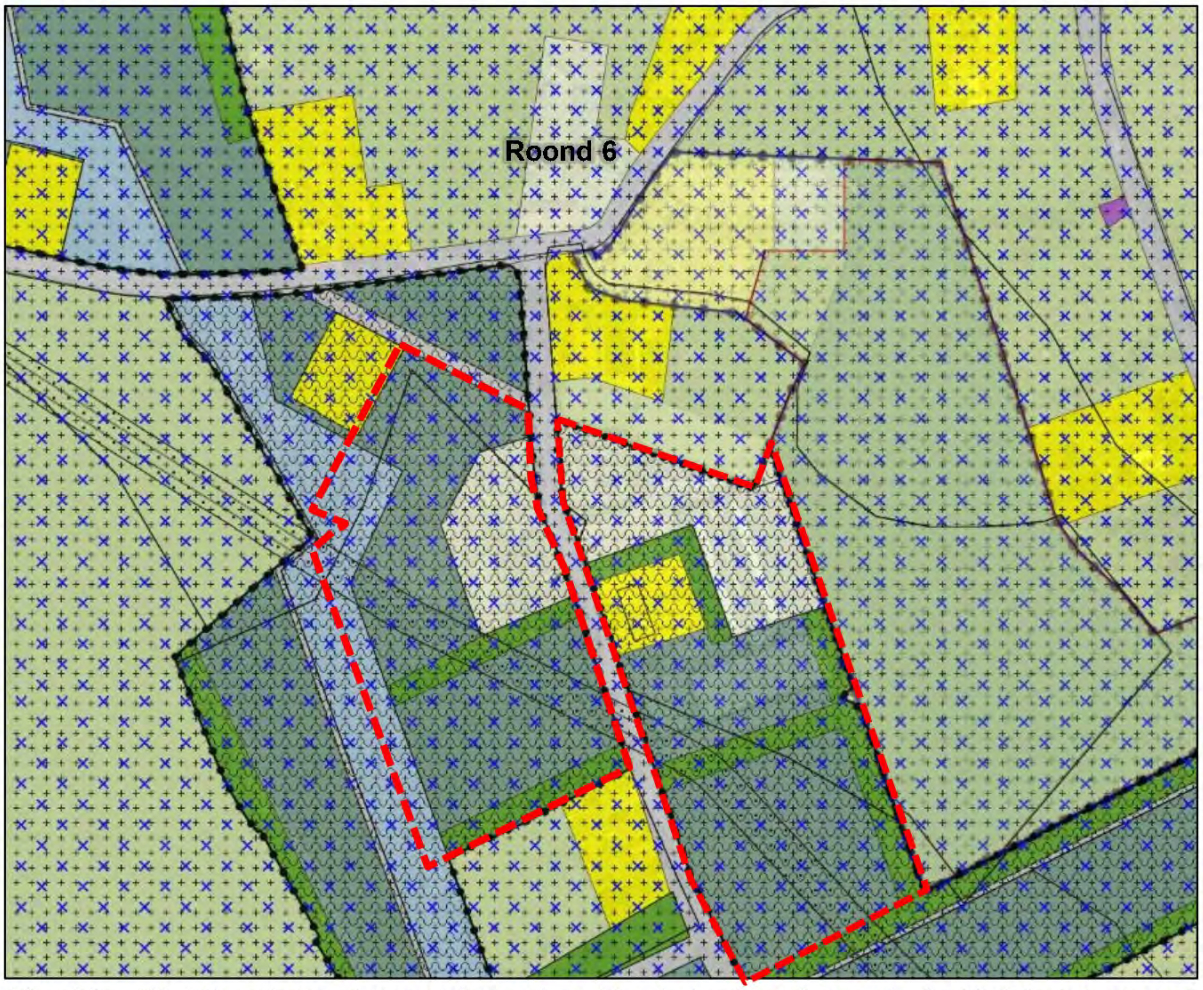

Afbeelding 28: Uitsnede kaart met omliggende geldende bestemmingen, deelgebied 1 globaal rood omkaderd weergegeven.

Tabel 3: Bedrijvigheid in directe omgeving van deelgebied 1, met toe te passen richtafstanden (Bron: VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering')

Adres en omschrijving	Richtafstanden in meters (bij rustige woonwijk / rustig buitengebied)					Categorie
	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Grootste afstand	
Bosrand 3 en ong.						
Paardenhouderij	50	30	30	0	50	3.1
Roond 6						
Rundveehouderij	100	30	30	0	100	3.2
Paardenhouderij	50	30	30	0	50	3.1

Uit bovenstaande tabel volgen voor beide bedrijfstypes richtafstanden van 30 meter voor stof en geluid en 0 meter voor gevaar. Voor geur is een grotere richtafstand opgenomen, namelijk respectievelijk 50 en 100 meter. Deze 100 meter is gebaseerd op de minimaal aan te houden vaste afstanden (voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom), als afkomstig uit de van toepassing zijnde

geurregelgeving. De geurregelgeving voor veehouderijen is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. In deze wetgeving zijn aan te houden geurnormen, dan wel minimaal vereiste vaste afstanden vastgelegd. Deze wetgeving biedt gemeentes bovendien de mogelijkheid om een geurverordening vast te stellen, met afwijkende geurnormen en aan te houden afstanden. De gemeente Boxtel beschikt over de 'Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014', als in werking getreden op 11 juli 2014. Zowel het bedrijf aan Roond 6, als de paardenhouderij aan Bosrand 3 en ong. beschikken over dieren waarvoor niet bij ministeriële regeling (Regeling geurhinder en veehouderij) een geuremissiefactor is vastgesteld. Voor het houden van deze diercategorieën gelden derhalve vaste afstanden.
In de geurverordening van Boxtel is vastgelegd dat de afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden, waarvoor vaste afstanden gelden, en een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom tenminste 25 meter bedraagt, indien het gaat om veehouderijen met maximaal 200 dieren. Deze afstand wordt berekend vanaf het emissiepunt, of wel de plaats waar de lucht de stal verlaat. Daarnaast geldt nog een minimaal vereiste afstand van 25 meter tussen de buitenzijde van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object (of wel de afstand van de gevel van de woning, tot de gevel van de stal).

De afstand tussen het bedrijf Roond 6 (rand van het bouwvlak) en de (dichtstbijzijnde) woning in het plangebied, Bosrand 3, bedraagt circa 95 meter. De vereiste afstand van 25 meter voor geur, en de richtafstanden van 30 meter voor geluid en stof, worden dus ruimschoots behaald. Hieruit volgt dat er in het plangebied met zekerheid sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten gevolge van omliggende bedrijvigheid.

Verder dient beschouwd te worden of er blijvend sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten gevolge van de bedrijfsontwikkeling van de stoeterij aan Bosrand 3 en ongenummerd. De bedrijfsontwikkeling behelst een vergroting van het bouwvlak voor ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag en hemelwaterberging) en dus niet voor een uitbreiding in stallen. Zoals eerder toegelicht geldt in beginsel een richtafstand van 25 meter voor geur, 30 meter voor stof en geluid en 0 meter voor gevaar.

De noordelijk gelegen burgerwoning Bosrand 1 is op circa 25 meter vanaf de rand van het nieuwe bouwvlak gelegen. Op dit deel van het bouwvlak ligt echter enkel de woning Bosrand 3, waar dus geen milieuhinder van afkomstig is. De bedrijvigheid begint op een afstand van circa 50 meter. Ter plaatse van deze woning is dus sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten gevolge van de paardenhouderij. Het bouwvlak wordt bovendien niet uitgebreid in de richting van deze woning.
Ten zuidwesten van het nieuwe bouwvlak is de woning Bosrand 4 gelegen. De afstand tussen deze woning en het nieuwe bouwvlak bedraagt ruim 30 meter. Ook voor deze woning is derhalve sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Dan resteert een beoordeling van de woningen Bosrand 2 en 3. Dit betreffen de huidige eigen bedrijfswoningen en zijn derhalve qua afstand relatief dichtbij het bedrijf gelegen. Het plangebied is gelegen in het buitengebied. Eventuele geurhinder is enkel mogelijk afkomstig van het stalgebouw, of de mestopslag. Stof is op een paardenhouderij in beginsel niet aan de orde. Paarden hebben immers geen emissie van bijvoorbeeld fijn stof (o.a. blijkens de jaarlijks door het Ministerie van I&W gepubliceerde lijst met emissiefactoren fijnstof voor de veehouderij). Stof ten gevolge van het gebruik van een rijbaan, of paddocks is ook niet aan de orde. Stof is namelijk ook hinderlijk voor de paarden zelf en niet positief voor de gezondheid van de dieren. Aangezien het bedrijf wegens de kwaliteitsstandaard de gezondheid voor de paarden zeer hoog in het vaandel heeft staan, wordt dan ook alles gedaan om stof te voorkomen (bijvoorbeeld door bodemtype en indien benodigd bevochtigen). Ten behoeve van de bedrijfsvoering van de paardenhouderij worden stuifgevoelige goederen opgeslagen, het betreft in deze veevoederpellets (paardenbrok) en graanachtig paardenvoer (zoals haver). Deze goederen zijn licht tot nauwelijks stuifgevoelig en worden inpandig opgeslagen in zakgoed. Het voeren gebeurt in het stalgebouw en handmatig door middel van een voerschep. Er is dus met zekerheid geen sprake van een mogelijke uitpandige stofemissie ten gevolge van de opslag (en het voeren) van paardenvoer.

De geluidsbelasting van onderhavige paardenhouderij is ook gering. Het betreft enkel aan het buitengebied gebonden geluid, van bijvoorbeeld een vrachtwagen, of een auto / bestelbus. Dit ten behoeve van de bevoorrading van het bedrijf, het ophalen van mest, of het laden van paarden. Deze activiteiten concentreren zich nabij het stalgebouw. Bij een productiegerichte paardenhouderij zijn dergelijke verkeersbewegingen bovendien vrij gering. In tegenstelling tot bijvoorbeeld andere stallen is er tevens geen sprake van mechanische ventilatie, waarvoor continu ventilatoren draaien. Ook de te dulden geluidsbelasting wordt derhalve aanvaardbaar geacht. Het betreffen reguliere bedrijfsactiviteiten, passend in een landelijk gebied. Zekerheidshalve is hiertoe een akoestisch onderzoek uitgevoerd, zie hiertoe paragraaf 4.4 en Bijlage 8. Uit dit akoestisch onderzoek volgt dat ter plaatse van de omliggende woningen voldaan wordt aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De woning Bosrand 2 is gelegen aan de overzijde van het nieuwe bouwvlak. De afstand tussen de woning en het bouwvlak bedraagt circa 15 meter. De afstand tussen de woning en het stalgebouw bedraagt echter circa 60 meter. Door de aard van de bedrijfsactiviteiten en deze ruime afstand tot het stalgebouw kan geoordeeld worden dat ook ter plaatse van deze woning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Zie hiertoe bovendien het voornoemde akoestisch onderzoek.

De woning Bosrand 3 wordt in de beoogde situatie aangeduid als een plattelandswoning. Dit betekent dat de woning zowel gebruikt mag worden als bedrijfswoning en als burgerwoning. De status van plattelandswoning betekent dat de woning niet beschermd wordt tegen de milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf. Dit is enkel anders voor het aspect luchtkwaliteit, maar zoals eerder toegelicht zorgen paarden niet voor de emissie van fijnstof. Deze woning is gelegen op het bouwvlak. De afstand tussen de woning en het stalgebouw is circa 35 meter. Gelet op de relatief afgeschermde ligging van deze woning aan de rand van het bouwvlak en de afstand tot het stalgebouw kan ook voor deze woning geoordeeld worden dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Uit het uitgevoerde akoestisch onderzoek (Bijlage 8) volgt dat, ondanks dat er geen sprake is van een formele toetsing, er wel voldaan kan worden aan de geluidsnormen ter plaatse van Bosrand 3.
Concluderend, in deelgebied 1 (en ter plaatse van de omliggende woningen) is er blijvend sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Daarnaast zorgt de ontwikkeling niet voor beperkingen in de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van derden.

Deelgebied 2: (Uilenbroek 8-13)
Uilenbroek 8-13 is in de huidige situatie een boomkwekerij. De bedrijfsactiviteiten worden hier beëindigd, waardoor het gebruik van een burgerwoning resteert. Het plangebied zorgt dus zelf niet voor een milieubelasting richting derden. Daardoor dient enkel beoordeeld te worden of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en of de ontwikkeling niet zorgt voor beperkingen in de ontwikkelingsmogelijkheden van derden.

Uilenbroek 8 is een bestaande langgevelboerderij. Het oorspronkelijke woongedeelte is gelegen aan de zuidelijke zijde, het stalgedeelte aan noordelijke zijde. Het bestaande gebouw mag echter in de huidige situatie reeds in volledigheid worden gebruikt ten behoeve van wonen. Doelstelling is om inpandig één extra woning toe te voegen. Dit met het oog op het behoud van deze cultuurhistorisch waardevolle woonboerderij.

De locatie Uilenbroek 8-13 is een voormalige veehouderij. Het bedrijf beschikte over een revisievergunning van 7 november 1989 voor het houden van melkrundvee en varkens. In 2015 zijn twee meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer geaccepteerd voor het omschakelen naar een boomkwekerij. Hierbij is de activiteit houden van dieren beëindigd. Daar Uilenbroek 8 een bedrijfswoning bij een voormalige veehouderij betreft, betekent dit dat door de omschakeling naar een (burger)woonbestemming de toetsing van derden (o.a. veehouderijen) op het object ongewijzigd blijft. Dit mede aangezien er sprake is van een bestaand gebouw ten behoeve van wonen, welke in omvang en ligging ongewijzigd blijft en enkel inpandig wordt gesplitst.

Voor de toetsing van omliggende bedrijven, zoals veehouderijen, is de toetsing van milieugevolgen op bedrijfswoningen en burgerwoningen gelijk. Dit is enkel anders voor het aspect geur afkomstig van

veehouderijen. De regelgeving hieromtrent is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Indien er sprake is van een bedrijfswoning toebehorende aan een andere veehouderij, dan geldt (voor bijvoorbeeld varkens of vleesrunderen) geen toetsing aan geurnormen, maar aan vaste afstanden. Indien een bestaand geurgevoelig object, kortgezegd een gebouw ten behoeve van wonen of verblijf, op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een veehouderij (bijvoorbeeld door beëindiging van het bedrijf, of door afsplitsing), dan blijft deze toetsing aan vaste afstanden ongewijzigd behouden.

Concluderend, wegens cultuurhistorische waarden blijft het pand met de huidige omvang behouden en wordt deze inpandig gesplitst. De bestaande woning is reeds een toetsingsobject voor omliggende bedrijven. Zoals bovenstaand toegelicht blijft deze toetsing ongewijzigd behouden. De herbestemming van het pand, heeft derhalve geen consequenties voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor derden.

Vervolgens resteert een toetsing of ter plaatse van de woning sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Daar omliggende bedrijven bij de vergunningverlening echter in de huidige situatie al rekening dienen te houden met deze woning als toetsingsobject, kan ook deze vraag positief bevestigend beantwoord worden. Indien niet aan de normstelling wordt voldaan, kunnen de omliggende bedrijven immers geen nieuwe vergunning verkrijgen.

In Tabel 4 zijn de omliggende bedrijven weergegeven, met de van toepassing zijnde richtafstanden. In zuidoostelijke richting is het dierenpension Luissel 6 gelegen. De aan te houden richtafstand bedraagt 50 meter. De onderlinge afstand tussen de woning Uilenbroek 8 en het dierenpension bedraagt circa 300 meter. Ter plaatse van de woning wordt dus zeker geen hinder van dit bedrijf ervaren.

In zuidwestelijke richting is aan Luissel 10 en 12 een kampeerboerderij aanwezig. De afstand vanaf Uilenbroek 8 tot dit bestemmingsvlak bedraagt circa 160 meter, waar deze blijkens de richtafstanden 50 meter dient te zijn. Ook ten gevolge van dit bedrijf is er in het plangebied sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Ten zuiden van Uilenbroek 8 is de aangrenzende functie het agrarisch bouwvlak aan Luissel 9. Het betreft een gekoppeld bouwvlak met aan beide zijdes van de weg stallen ten behoeve van een rundveehouderij. De afstand tussen de rand van het bouwvlak en de woning Uilenbroek 8 bedraagt circa 40 meter. De afstand tot het dichtstbijzijnde stalgebouw bedraagt echter tenminste 100 meter.

Zoals uit Tabel 4 volgt zijn de richtafstanden voor geluid, stof en gevaar in rustig buitengebied 30 en 0 meter. Deze afstand wordt met 40 meter ruimschoots behaald. Dan resteert de beoordeling voor het aspect geur.

De van toepassing zijnde richtafstand voor de rundveehouderij voor het aspect geur bedraagt 100 meter. De regelgeving omtrent geurhinder van veehouderijen is opgenomen in de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het pand Uilenbroek 8 betreft een bestaand geurgevoelig object, gelegen in het buitengebied. Door de ontstaansgeschiedenis van de locatie is het een woning, toebehorende aan een voormalige veehouderij. In de Wet geurhinder en veehouderij is bepaald dat voor dergelijke woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, indien een minimale afstand wordt gehanteerd van 50 meter tot het emissiepunt en 25 meter tot de gevel van het dierenverblijf. Deze afstanden worden ruimschoots behaald. Het dichtstbijzijnde emissiepunt en gevel van de stallen zijn gelegen op 100 meter. Tevens wordt een voldoende onderlinge afstand gerespecteerd tussen de opslag van agrarische bedrijfsstoffen, zoals kuilvoer, en de woning Uilenbroek 8.

Geconcludeerd kan worden dat door aard van de woning, de ligging in het buitengebied en de onderlinge afstanden sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in dit deelgebied. Doordat het een bestaande woning betreft, toebehorende aan een voormalige veehouderij, heeft de herbestemming bovendien geen gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van derden.

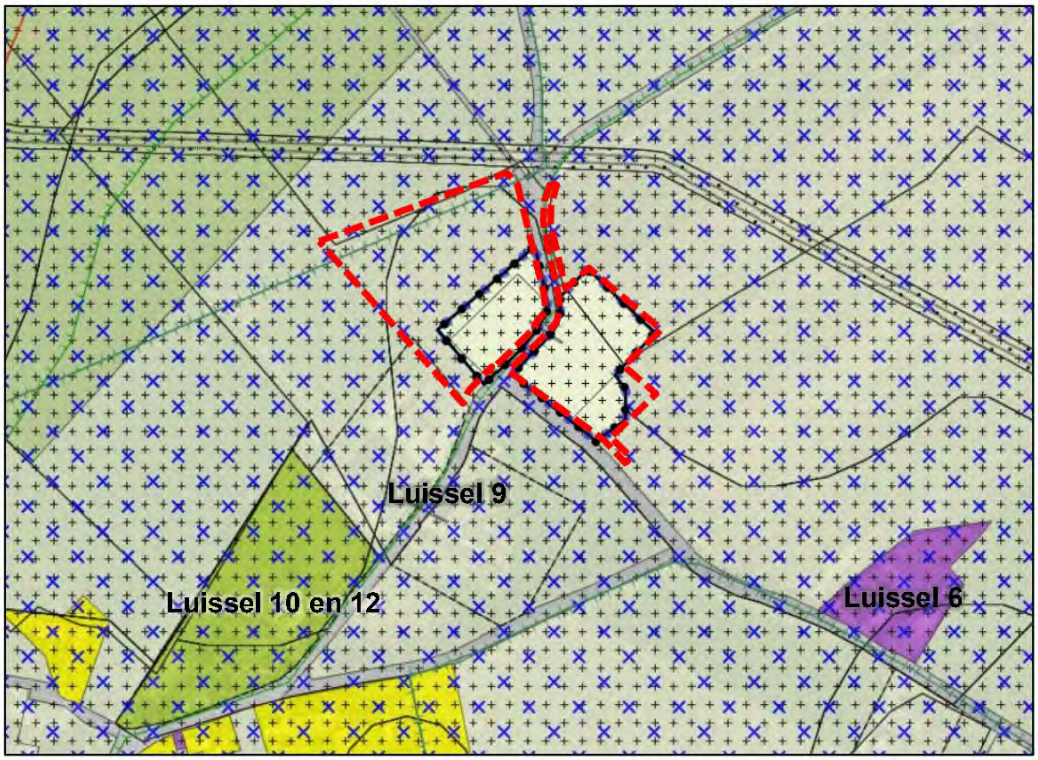

Afbeelding 29: Uitsnede kaart met omliggende geldende bestemmingen, deelgebied 2 globaal rood omkaderd weergegeven.

Tabel 4: Bedrijvigheid in directe omgeving van deelgebied 2, met toe te passen richtafstanden (Bron: VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering')

Adres en omschrijving	Richtafstanden in meters (bij rustige woonwijk / rustig buitengebied)					Categorie
	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Grootste afstand	
Luissel 9: Rundveehouderij	100	30	30	0	100	3.2
Luissel 10 en 12: Kampeerboerderij	30	0	50	30	50	3.1
Luissel 6: Dierenpension	30	0	50	10	50	3.1

4.3 Veehouderijen en volksgezondheid

Veehouderijen zijn tegenwoordig regelmatig onderwerp van discussie omtrent het aspect volksgezondheid. Paardenhouderijen, zoals aanwezig aan Bosrand 3, worden hierbij niet als risicofactoren gezien, de focus ligt met name op grootschalige varkens-, pluimvee- en geitenhouderijen.

Op basis van de momenteel uitgevoerde onderzoeken kunnen nog geen eenduidige conclusies worden getrokken of er sprake is van een causaal verband tussen veehouderijen en volksgezondheid. Dit wordt ook door de Gezondheidsraad geconcludeerd in haar advies van 14 februari 2018 hieromtrent. In dit advies wordt bovendien gesteld dat hoewel niet kan worden vastgesteld wat

eventuele gezondheidseffecten veroorzaakt, dat het wel zinvol is om emissiereducerende maatregelen bij veehouderijen te treffen. Vervolgonderzoek is nog noodzakelijk en gaande.

Navolgend wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste gepubliceerde onderzoeken met betrekking tot veehouderijen en volksgezondheid.

In augustus 2016 is het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' (VGO-1) gepubliceerd, RIVM-rapport 2016-0058. Voor dit onderzoek is uitgebreid onderzoek gedaan in het oosten van Noord-Brabant en het noorden van Limburg, een dichtbevolkt gebied met een hoge veehouderijendichtheid. Deze conclusies zijn derhalve niet één-op-één door te trekken naar gebieden met een andere samenstelling.

- Het VGO-onderzoek bevestigt eerdere bevindingen dat astma en neusallergieën minder voorkomen bij mensen die op korte afstand wonen van veehouderijen. Verder komt COPD in de landelijke delen van het onderzoeksgebied net zo vaak voor als in gebieden met een lage dichtheid aan veehouderijen. COPD-patiënten blijken wel een belangrijke risicogroep voor luchtweg-gerelateerde gezondheidseffecten in relatie tot veehouderijen.
- Uit het VGO-onderzoek komen aanwijzingen naar voren dat het wonen in de buurt van veehouderijen een nadelig effect heeft op de longfunctie. Daarnaast blijkt dat de longfunctie lager is wanneer de concentratie ammoniak in de lucht hoog is. Dit lijkt niet te wijten te zijn aan ammoniak zelf, maar aan fijnstof-deeltjes die worden gevormd doordat ammoniak met andere stoffen in de lucht reageert. In de buurt van veehouderijen komen bovendien meer endotoxinen, fijnstof en mogelijke andere componenten afkomstig uit de veehouderij voor.
- Het VGO-onderzoek heeft nieuwe inzichten opgeleverd in de relatie tussen veehouderij en gezondheid. De inzichten zijn niet compleet en het is niet altijd duidelijk of er een oorzakelijk verband bestaat. Vervolgonderzoek is hiertoe noodzakelijk.

In juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen', RIVM-rapport 2017-0062 (VGO-2). Dit onderzoek bevestigt de conclusies uit het VGO-onderzoek uit augustus 2016. Verder toont dit onderzoek aan dat rondom een individuele geitenhouderij en pluimveehouderijen sprake is van een verhoogde kans op longontsteking.

In september 2018 is een deelrapport 'Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartsenpraktijken 2014-2016' gepubliceerd. Dit rapport maakt deel uit van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO 3). De resultaten van dit onderzoek wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. De associatie tussen een verhoogd risico op longontsteking en het wonen in de buurt van een pluimveehouderij blijkt, in de jaren die binnen deze actualisering zijn onderzocht, niet meer statistisch significant te zijn.

Uit het VGO 2 en VGO 3-onderzoek blijkt dat het verhoogde risico voor longontstekingen in nabijheid van geitenhouderijen zich voordoet, binnen een afstand van 2 km rondom dergelijke bedrijven. Hierbij kan wel de kanttekening worden geplaatst dat bijvoorbeeld in Noord-Brabant een groot deel van de gehele provincie is gelegen binnen deze afstand van 2 km rondom alle geitenhouderijen.

Omdat er natuurlijk geen gezondheidsrisico's mogen ontstaan door de exploitatie van een veehouderij is dit een van de aspecten die in een aanvraag omgevingsvergunning beschouwd dienen te worden. Inmiddels heeft dit onderwerp bovendien geleid tot diverse onderzoeksresultaten en jurisprudentie die betrokken kan worden bij de toetsing van aanvragen omgevingsvergunningen voor veehouderijen. De hoofdlijnen van de jurisprudentie tot op heden zijn als volgt:

- Volksgezondheid moet als aspect worden betrokken bij de omgevingsvergunning milieu;
- Er is geen wettelijk of beleidsmatig toetsingskader voor zoönosen;
- Afwijken van bestaande toetsingskaders vanwege volksgezondheid is alleen mogelijk met algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten;

- Voor zover er geen toetsingskaders zijn (zoals endotoxinen), beoordeelt het bevoegd gezag de vergunningaanvraag met algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten;
- Als algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten ontbreken, maar er is wel een indicatie, dan is weigeren van de vergunning of extra voorschriften mogelijk met het voorzorgbeginsel;
- Een GGD-advies vragen kan, maar is niet verplicht;
- Anticiperen op mogelijke resultaten van toekomstig wetenschappelijk onderzoek is niet toegestaan;
- Het is onder voorwaarden mogelijk om voorschriften op te nemen in de vergunning m.b.t. het verkleinen van gezondheidsrisico's.

Samengevat is er nog geen concreet toetsingskader of rekenmodel, maar dient wel een afweging te worden gemaakt aan de hand van de specifieke situatie en reeds bekende informatie. Effecten op de volksgezondheid van omwonenden kunnen binnen het huidige wettelijke kader dus nog niet concreet worden getoetst. Voordat een omgevingsvergunning, activiteit milieu, verleend wordt, moet het beoogde initiatief van de veehouderij echter getoetst worden aan diverse milieuaspecten, zoals ammoniakuitstoot, geur, fijnstof, aanwezigheid en gebruik van gevaarlijke stoffen, aan- en afvoer van meststoffen, geluid, brandveiligheid, etc. Door diverse wetten is voorgeschreven wat de maximale grenswaarden zijn waaraan een veehouderij moet voldoen. Indien een veehouderij niet voldoet, zal een vergunning dus niet verleend worden. Er mag vanuit worden gegaan dat de grenswaarden die in de wet zijn opgenomen de volksgezondheid in voldoende mate beschermen. In de bedrijfsexploitatie worden gezondheidsrisico's door het toepassen van strenge hygiëneregels bovendien zoveel mogelijk voorkomen.

In het volledige plangebied is de veehouderijendichtheid relatief laag (blijkens de provinciale kaarten met daarop een weergave van de vergunningen als geregistreerd in het Web-BVB, Bestand Veehouderij Bedrijven provincie Noord-Brabant). De onderzoeken focussen nu met name op eventuele gezondheidseffecten in directe nabijheid van grootschalige intensieve veehouderijen en in veedicht gebied. Ook geitenhouderijen kunnen mogelijk een gezondheidsrisico omvatten.

In deelgebied 1 zijn in nabijheid geen intensieve veehouderijen aanwezig. Bovendien is hier sprake van planologisch bestemde woningen, waarbij per saldo geen woningen worden toegevoegd. Gelet op aard, ligging en onderlinge afstanden worden volksgezondheidsrisico's voor de planontwikkeling nihil geacht.

In deelgebied 2 is enkel ten zuiden een intensieve veehouderij (vleesrundveehouderij) aanwezig, gecombineerd met een melkrundveehouderij. De veehouderijendichtheid in het gebied is relatief laag. Voor de rundveehouderij is met de diverse onderzoeken geen causaal verband aangetoond tussen volksgezondheid en de aanwezigheid van dergelijke bedrijvigheid.

Vooruitlopend op wetenschappelijk aangetoonde causale verbanden tussen de veehouderijsector en potentiële risico's voor de volksgezondheid en een wettelijk kader hieromtrent, is de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: endotoxine toetsingskader 1.0' opgesteld. Endotoxine is een celwandfragment van gram negatieve bacteriën. Op 7 juli 2016 verscheen het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodelering' (Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949).
Uit het rapport blijkt dat rondom varkens- en pluimveehouderijen mogelijk een overschrijding van de advieswaarde van 30 EU/m^3 (vastgesteld door de Gezondheidsraad) aan de orde is. De uitkomsten van het endotoxine onderzoek zijn uitgewerkt in een aanvullend onderzoek ('Endotoxine concentraties rond stallen; indicatieve modelberekeningen', ErbrinkStacks Consult, 5 september 2016). Endotoxines kunnen nog niet concreet gemeten, dan wel berekend worden. Wel heeft het aanvullend onderzoek als resultaat dat op basis van een fijnstofemissie (bronsterkte) de aan te houden afstand kan worden bepaald om een te hoge blootstelling aan endotoxinen te voorkomen. Dit heeft geleid tot een rekentabel met afstanden tot varkens- en pluimveehouderijen. De rapporten richten zich met name op deze diercategorieën, omdat bij deze bedrijven de emissie van fijnstof en grovere stofdeeltjes het hoogste is. Bij veehouderijbedrijven met andere diersoorten wordt er vanuit gegaan dat de emissie

van fijnstof en daarmee gepaard gaand, endotoxinen, verhoudingsgewijs laag is en daarom geen relevant risico veroorzaakt.
Op basis van deze rekentabel volgt dat bij afstanden van meer dan 200 meter, overschrijdingen van de advieswaardes voor endotoxinen bij varkenshouderijen (tot circa 1.400 kg PM_{10}/jaar, dus bedrijven met een zeer hoge fijnstof-uitstoot), niet meer voorkomen. Binnen een afstand van 200 meter zijn geen varkenshouderijen aanwezig. Pluimveehouderijen zijn bovendien tot zeer ruime afstand afwezig. Eventuele volksgezondheidsrisico's ten gevolge van endotoxinen kunnen hierdoor worden uitgesloten. In combinatie met de strikte hygiëneregels voor de veehouderij en de lage veehouderijendichtheid, wordt het volksgezondheidsrisico nihil geacht.

Geitenhouderijen zijn op ruime afstand vanaf het gehele plangebied afwezig. Een verhoogd volksgezondheidsrisico ten gevolge van deze sector wordt, mede gelet op de aard van de ontwikkeling, derhalve ook nihil geacht.

Onderhavig plan kan derhalve als aanvaardbaar worden aangemerkt, bezien vanuit veehouderijen en volksgezondheid.

4.4 Geluid - industrielawaai

De exploitatie van een paardenhouderij gaat gepaard met een geluidsbelasting, bijvoorbeeld ten gevolge van verkeersbewegingen en laad- en losactiviteiten. In de VNG-handreiking 'Bedrijven en milieuzonering', editie 2009, zie paragraaf 4.2, is voor geluid voor paardenhouderijen een richtafstand opgenomen van 30 meter. Binnen deze afstand tot het bouwvlak van de paardenhouderij aan Bosrand 3 en ongenummerd zijn een aantal geluidsgevoelige functies aanwezig, te weten Bosrand 1, Bosrand 2. Volledigheidshalve is ook de geluidsbelasting inzichtelijk gemaakt ter plaatse van de eigen bedrijfswoning Bosrand 3, daar deze in de beoogde situatie tevens als plattelandswoning kan worden gebruikt. Om aan te tonen dat voldaan wordt aan de geluidsnormen is zekerheidshalve een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door Gbs Milieuadvies en in volledigheid bijgevoegd in Bijlage 8. Navolgend zijn de conclusies opgesomd.

Middels het akoestisch onderzoek dient aangetoond te worden dat er vanwege de bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij ter plaatse van de omliggende woningen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van geluid gewaarborgd wordt. Daarnaast is in het onderzoek tevens een doorkijk gegeven, waarbij de aangevraagde activiteiten worden afgezet tegen de normstelling voor geluid uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hiertoe is de geluidbelasting bepaald op een aantal beoordelingspunten en getoetst aan de geldende geluidsnormen.
Het akoestisch onderzoek gaat hierbij uit van alle akoestisch relevante activiteiten die in alle redelijkheid aan geluid in de beoogde situatie op het bedrijf te verwachten zijn.

<u>Conclusie en rekenresultaten</u>
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Uit de rekenresultaten blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau maximaal 42 dB(A) etmaalwaarde bedraagt ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2. Omdat de geluidbelasting lager is dan 45 dB(A) etmaalwaarde, conform de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' kan gesteld worden dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast wordt tevens voldaan aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit van 45 dB(A) etmaalwaarde.

Maximaal geluiddrukniveau
Het maximaal geluiddrukniveau (LA,max) bedraagt ten hoogste 67 dB(A) in de dagperiode vanwege het rijden van de vrachtwagen ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2.

Het maximaal geluiddrukniveau (LA,max) bedraagt ten hoogste 58 dB(A) in de avondperiode vanwege het sluiten van portieren ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2.

De richtwaarden/normen bedragen in 1e instantie respectievelijk 65 dB(A) in de dag- 60 dB(A) in de avond- en 55 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het ruimtelijk spoor en respectievelijk 70 dB(A) in de dag- 65 dB(A) in de avond- en 60 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het Activiteitenbesluit. Uit de rekenresultaten blijkt dat ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2 in de dagperiode in 1e instantie niet voldaan kan worden aan stap 2 uit de VNG-publicatie. Maatgevend voor de geluidbelasting is het rijden van de vrachtwagen. Aan stap 3 wordt echter wel voldaan. In het kader van het Activiteitenbesluit wordt de norm voor het maximaal geluiddrukniveau nergens overschreden.

Indirecte hinder
De indirecte hinder vanwege wegverkeer van en naar de inrichting bedraagt maximaal 40 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde wordt derhalve niet overschreden.

Advies en overweging
Maximaal geluiddrukniveau
Uit de rekenresultaten blijkt dat ter plaatse van de woning aan de Bosrand 2 in de dagperiode in 1e instantie niet voldaan wordt aan het maximaal geluiddrukniveau als gevolg van het rijden van de vrachtwagen conform stap 2 van de VNG-brochure. Aan stap 3 wordt echter wel voldaan.

Bronmaatregelen
Het toepassen van bronmaatregelen aan de vrachtwagen wordt niet mogelijk geacht daar het bedrijf afhankelijk is voor transporten van derden.

Noodzaak transporten met vrachtwagen
Ten behoeve van de paardenhouderij komen er vrachtwagens voor o.a. het lossen van fourage, afvoer van mest e.d. Dit is voor een dergelijk bedrijf bedrijfsmatig noodzakelijk. De vrachtwagenbewegingen vinden echter in de praktijk niet dagelijks plaats. Daarnaast komt de vrachtwagen alleen in de dagperiode.

Overdrachtsmaatregelen
Het plaatsen van een scherm is theoretisch mogelijk om het geluid richting de maatgevende woning aan de Bosrand 2 te reduceren. Echter gezien de directe zichtlijn van deze woning richting de in/uitrit van het bedrijf zal een dergelijk scherm geen effect hebben om het geluid voldoende te kunnen reduceren. Het verleggen van de in/uitrit is gezien de infrastructuur ter plaatse tevens geen optie.

Cumulatie
Het bevoegd gezag dient te motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht, waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken. Het bedrijf is gelegen aan een doodlopende weg waar nauwelijks verkeer rijdt. Daarnaast zijn er verder in de directe omgeving geen geluidrelevante bedrijven gelegen waardoor cumulatie niet aan de orde is.

Binnenniveau
Voor de woning aan de Bosrand 2 dient een binnenniveau van 55 dB(A) in de dagperiode gegarandeerd te worden als gevolg van het maximaal geluiddrukniveau. Op basis van de berekening zal een minimale geluidwering van 67 dB(A) – 55 dB(A)) = 12 dB(A) behaald moeten worden. Uitgaande van een standaard woning welke een minimale geluidwering van ongeveer 20 dB(A) heeft zou hier ruimschoots aan voldaan kunnen worden. Hiermee kan een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd worden.

Resumé
Uit het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de omgeving en kan een goed woon- en leefklimaat worden gewaarborgd ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van de bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij. Daarnaast kan het bedrijf voldoen aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

4.5 Geluid - wegverkeerslawaai

Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) dienen de geluidsgrenswaarden in acht te worden genomen, bij de vaststelling van plannen binnen de zones rondom wegen en indien het plan mogelijkheden biedt voor:

- De realisatie van woningen, andere geluidsgevoelige gebouwen en van geluidsgevoelige terreinen;
- De aanleg van een nieuwe weg en/of reconstructie van een bestaande weg;
- Functiewijziging van een niet-geluidsgevoelige functie in een geluidsgevoelige functie.

De onderzoekszone voor wegen is hierbij afhankelijk van de ligging en de hoeveelheid rijbanen. De Wgh regelt bovendien dat binnen een als 'woonerf' aangeduid gebied, of in een zone nabij wegen waarvoor een maximum snelheidsregime van 30 km/u geldt, de betreffende normen niet in acht hoeven te worden genomen.

Als geluidsgevoelige gebouwen worden aangemerkt woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen en kinderdagverblijven. Geluidsgevoelige terreinen zijn woonwagenstandplaatsen of ligplaatsen voor woonschepen.

In deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ongenummerd) worden geen nieuwe geluidgevoelige functies zoals benoemd in de Wet geluidhinder mogelijk gemaakt. Het betreft enkel een functiewijziging van bestaande woningen. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek naar wegverkeerslawaai is derhalve niet noodzakelijk.

In deelgebied 2 wordt in de bestaande woning Uilenbroek 8 inpandig een extra woning toegevoegd. Het betreft echter een bestaand pand, welke nu in haar geheel reeds voor wonen mag worden gebruikt. Er wordt dus geen nieuwe woning gerealiseerd. De weg Uilenbroek is een erftoegangsweg en wordt enkel gebruikt voor de ontsluiting van de in het buurtschap Luissel gelegen functies. Het is dus geen druk bereden doorgaande rijroute. De weg is relatief verkeersluw. De mogelijke gevolgen voor wegverkeerslawaai wordt voor de inpandige woningtoevoeging derhalve niet relevant geacht.

Uit de indicatieve verkeersmilieukaart, Afbeelding 30, blijkt dat de geluidbelasting op de woning Uilenbroek 8 wordt geschat op circa 46 dB. Dit is lager dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wet geluidhinder en bevestigd de aanname van een rustige weg. Geconcludeerd kan worden dat een procedure hogere waarde geluid niet hoeft te worden gevolgd en dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Afbeelding 30: Indicatieve verkeersmilieukaart ter plaatse van Uilenbroek 8

Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat in het plangebied sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op basis van het aspect wegverkeerslawaai.

4.6 Waterhuishouding

Waterhuishoudkundige aspecten zijn een belangrijk aandachtspunt bij het opstellen van ruimtelijke plannen. De watertoets is dan ook wettelijk verankerd in artikel 3.1.6 lid 1, sub b Bro. Hierin is bepaald dat een plan een waterparagraaf dient te bevatten, waarin de keuzes ten aanzien van water gemotiveerd worden. Daarnaast dient ook de waterbeheerder om een advies te worden gevraagd.

Beleid Waterschap De Dommel

Waterbeheerprogramma 2022-2027 - Water als basis voor een toekomstbestendige leefomgeving

Het water- en bodemsysteem is onontbeerlijk voor een gezonde en leefbare ruimtelijke inrichting van Noord-Brabant. Meer dan ooit is het belangrijk om rekening te houden met het concept van de lagenbenadering om een toekomstbestendige leefomgeving te waarborgen. Door klimaatverandering en ruimtelijke druk, staat immers de veerkracht van het water- en bodemsysteem onder druk. De lagenbenadering beschrijft de ruimte in drie lagen. De eerste laag bestaat uit de fysieke ondergrond, het water- en bodemsysteem. De tweede laag bevat netwerken van infrastructuur met onder meer wegen, spoorlijnen en waterwegen. Tot slot de derde laag met de menselijke activiteiten zoals wonen, werken en recreëren en de fysieke neerslag daarvan.

Ruimtelijke planning en gebiedsontwikkeling is een proces waarin continu keuzes worden gemaakt. De lagenbenadering helpt in dit keuze- en afwegingsproces en dient als kwaliteitskader voor alle (ruimtelijke) plannen. Elke laag draagt bij aan de ontwikkeling. De lagenbenadering betekent wel dat een onderliggende laag voorwaarden stelt aan andere lagen. Zeker vanuit een perspectief van duurzame ontwikkeling zijn veerkracht en omkeerbaarheid van ingrepen belangrijke gegevenheden.

Met het Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP5) start Waterschap De Dommel met de 'watertransitie': op weg naar een toekomstbestendige waterhuishouding. Uiterlijk in 2050 is de waterhuishouding in het hele beheergebied toekomstbestendig. Dit betekent een waterhuishouding die in een goede waterkwaliteit voorziet. En een waterhuishouding die robuust, wendbaar en in balans is met de omgeving. Zowel in het bebouwde als het landelijke gebied en van de beekdalen tot en met de hoge zandruggen. Het grond- en oppervlaktewatersysteem kan de grotere weersextremen opvangen door maximaal gebruik te maken van de dempende sponswerking van de bodem/ondergrond en de natuurlijke hoogteverschillen voor het vasthouden van water.

Het waterschap hanteert drie principes die inhoudelijke sturing geven aan de watertransitie:

- Elke druppel vasthouden en infiltreren waar deze valt.
- Functies passen zich aan het bodem- en watersysteem aan.
- Wat schoon is moet schoon blijven.

We moeten ons, nog meer dan voorheen, aanpassen aan de veranderende leefomgeving en op zoek gaan naar nieuwe oplossingen en antwoorden. Juist de voor Midden-Brabant zo karakteristieke verwevenheid van bebouwing, landbouw en natuur is een kans om de wateropgaven slim in te passen. Dit vereist een integrale, gebiedsgerichte aanpak samen met alle partijen. Een gebiedsgerichte aanpak is alleen succesvol als naast de wateropgaven ook de opgaven vanuit natuur, stikstof, economie, landbouwtransitie, energietransitie, biodiversiteit, mobiliteit en woningbouw onderdeel van de aanpak zijn. Niet sectoraal, maar integraal. Alleen dan gaan we oplossingen vinden voor een leefbaar Midden-Brabant met een duurzaam en toekomstbestendig watersysteem dat goed is voor inwoners, bedrijven, landbouw en natuur. De grote uitdaging zit hem vooral in de vraag hoe we dit gaan bereiken. Meer dan voorheen gaat het waterschap daarbij:

- Van beekdalgericht naar gebiedsgericht; de aandacht gaat naast het beekdal ook uit naar de flanken, de hoge zandruggen en bebouwd gebied.
- Van sectoraal naar integraal; samen met overheden en gebiedspartners maakt het waterschap keuzes over meerdere opgaven in een gebied.
- Van water afvoeren naar elke druppel telt; maximaal water conserveren, minder grondwater gebruiken en slimmer sturen.

Naast het waterbeheerprogramma heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op de verschillende thema's/speerpunten uit het waterbeheerprogramma en heeft het waterschap een eigen verordening; de Keur en de Legger. De Keur Waterschap De Dommel 2015 bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. De Legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. Veelal is voor deze ingrepen een watervergunning van het waterschap benodigd.

Keur
De waterschapsdoelen zijn doorvertaald in beleidsregels, waaronder de Keur. De drie Noord-Brabantse Waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel hebben gezamenlijk besloten om de Keuren te uniformeren en te dereguleren. De nieuwe uniforme keuren zijn in werking getreden op 1 maart 2015. In de Keuren zijn diverse regels opgenomen om gebieden met een specifieke waterhuishoudkundige functie te beschermen, zoals de attentiegebieden en de invloedsgebieden Natura 2000. Er geldt een specifiek beschermingsregime, afhankelijk van het type gebied en de ligging in of nabij een beschermd gebied en de voorgenomen activiteiten.

Een ander zeer belangrijk en vaak ruimtevragend aspect betreft de verplichting om zorgvuldig om te gaan met neerslag afkomstig van een toename van verhard of bebouwd oppervlak of door het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak. Per 26 maart 2021 is de laatste partiële herziening van de Keur en de Algemene Regels van Waterschap de Dommel in werking getreden. Een watervergunning is noodzakelijk, tenzij:

- De waterparagraaf van het bestemmingsplan, na 1 januari 2019, de schriftelijke instemming heeft verkregen van Waterschap de Dommel en de in de waterparagraaf genoemde maatregelen zijn uitgevoerd, of voor zover:
- Het afkoppelen van verhard oppervlak maximaal 10.000 m^2 is, of:
- De toename van verhard oppervlak maximaal 500 m^2 is, of:
- De toename van verhard oppervlak bestaat uit een groen dak, of
- De toename van verhard oppervlak tussen de 500 m^2 en 10.000 m^2 is, en compenserende maatregelen zijn getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan. Er moet dan een voorziening worden getroffen met een minimale retentiecapaciteit, conform de rekenregel:

Benodigde retentiecapaciteit (in m^3) = toename verhard oppervlak (in m^2) x gevoeligheidsfactor x 0,06

De gevoeligheidsfactor kan 1, ½, of ¼ bedragen en is aangeduid op de kaart 'Algemene regel versnelde afvoer regenwater door verhard oppervlak', toebehorende aan de Keur. Daarnaast zijn een aantal voorschriften gesteld aan nieuwe retentievoorzieningen, zoals dat de bodem boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) dient te liggen, er een vertraagde afvoer naar het oppervlaktewater plaatsvindt (diameter 4 cm) en er sprake dient te zijn van een overloopconstructie. De gevoeligheidsfactor wordt niet toegepast bij toenames van verharde oppervlaktes groter dan 10.000 m^2. Dan wordt immers gerekend met een benodigde bergingscapaciteit van 600 m^3/hectare toename verhard oppervlak.

<u>Beleid gemeente Boxtel</u>
De gemeente Boxtel heeft haar gemeentelijke water- en rioleringsbeleid voor de jaren 2020-2024 vastgelegd in het 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan' (VGRP). In het VGRP wordt ten aanzien van de strategie voor hoe om te gaan met hemelwater aangesloten bij het beleid van Waterschap De Dommel. Hydrologisch neutraal ontwikkelen is daarbij het uitgangspunt. Dit betekent dat hemelwater dat op daken en verhardingen valt, niet versneld mag worden afgevoerd naar oppervlaktewater. In nieuwbouw- en herbouwsituaties moet aan een bergingseis van 60 mm/24 uur worden voldaan. In tegenstelling tot de Keur, hanteert de gemeente Boxtel een ondergrens van 250 m^2 toename verhard/bebouwd oppervlak (in plaats van 500 m^2) vanaf wanneer compensatie moet plaatsvinden.

Toetsing

Uit de Keurkaart, Afbeelding 31 volgt dat deelgebied 1 is gelegen in Attentiegebied en in invloedsgebied Natura 2000. Er zijn geen A-watergangen in directe nabijheid van dit deelgebied gelegen.

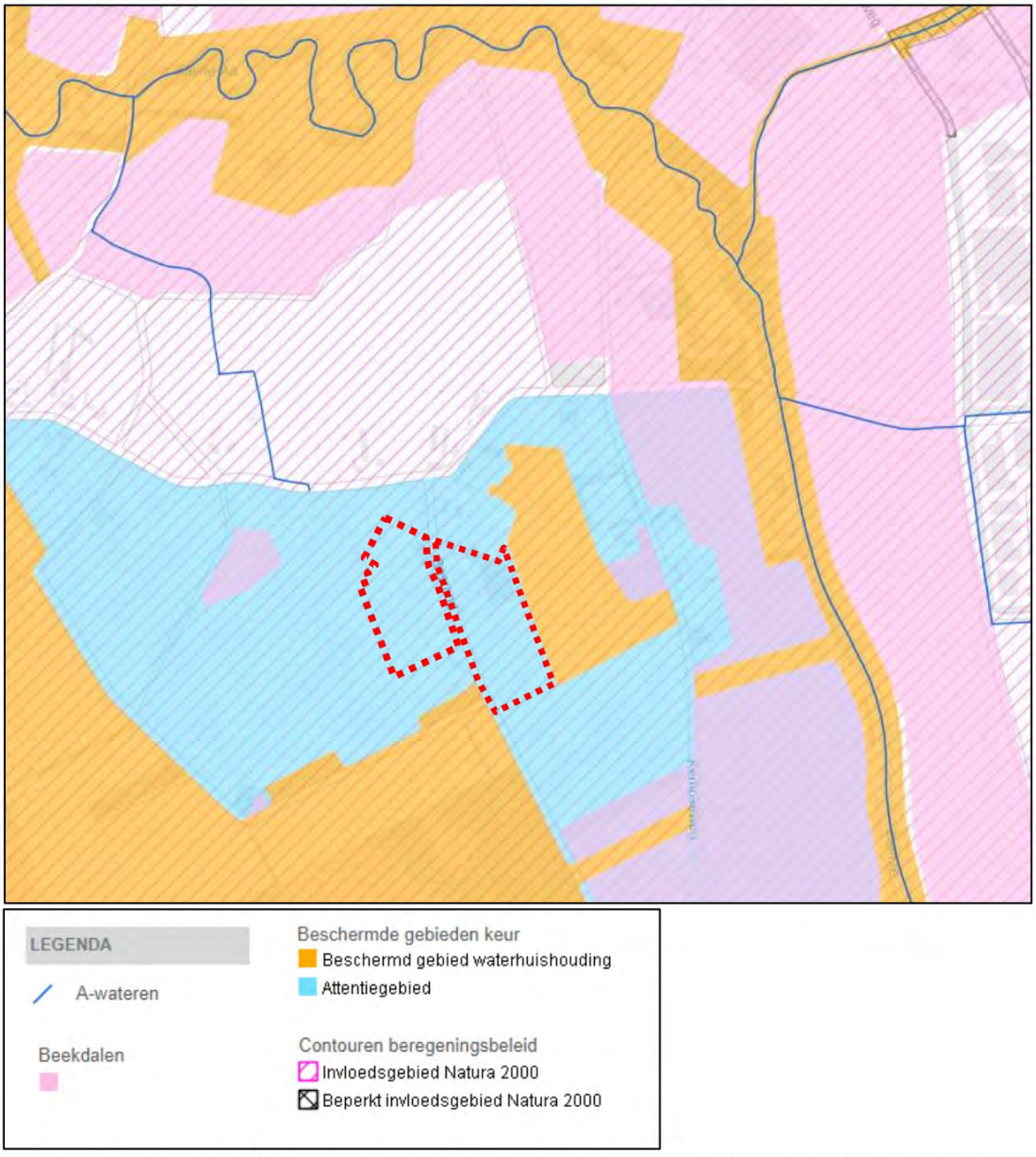

Afbeelding 31: Uitsnede Keurkaart, deelgebied 1 globaal rood omkaderd weergegeven.

Deelgebied 2, zie de Keurkaart in Afbeelding 32, is slechts voor een beperkt deel gelegen in Attentiegebied en voor het overige in invloedsgebied Natura 2000. In het plangebied is een bestaande A-watergang aanwezig, zie Afbeelding 33. Deze bestaande A-watergang blijft met het planvoornemen ongewijzigd behouden. Met de plaatsing van de nieuwe bomen uit het landschappelijk inrichtingsplan zal rekening worden gehouden (voldoende afstand) met de ligging en onderhoudszone van deze bestaande watergang.

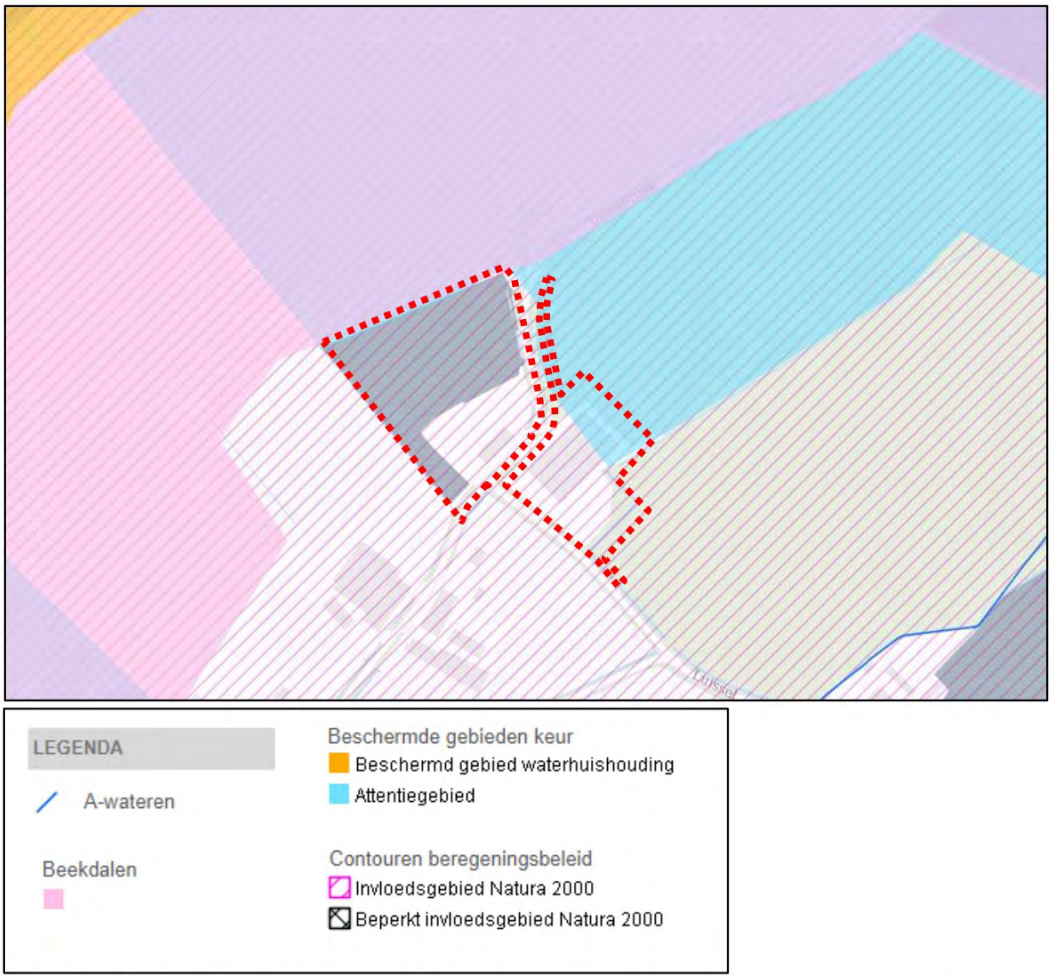

Afbeelding 32: Uitsnede Keurkaart, deelgebied 2 globaal rood omkaderd weergegeven.

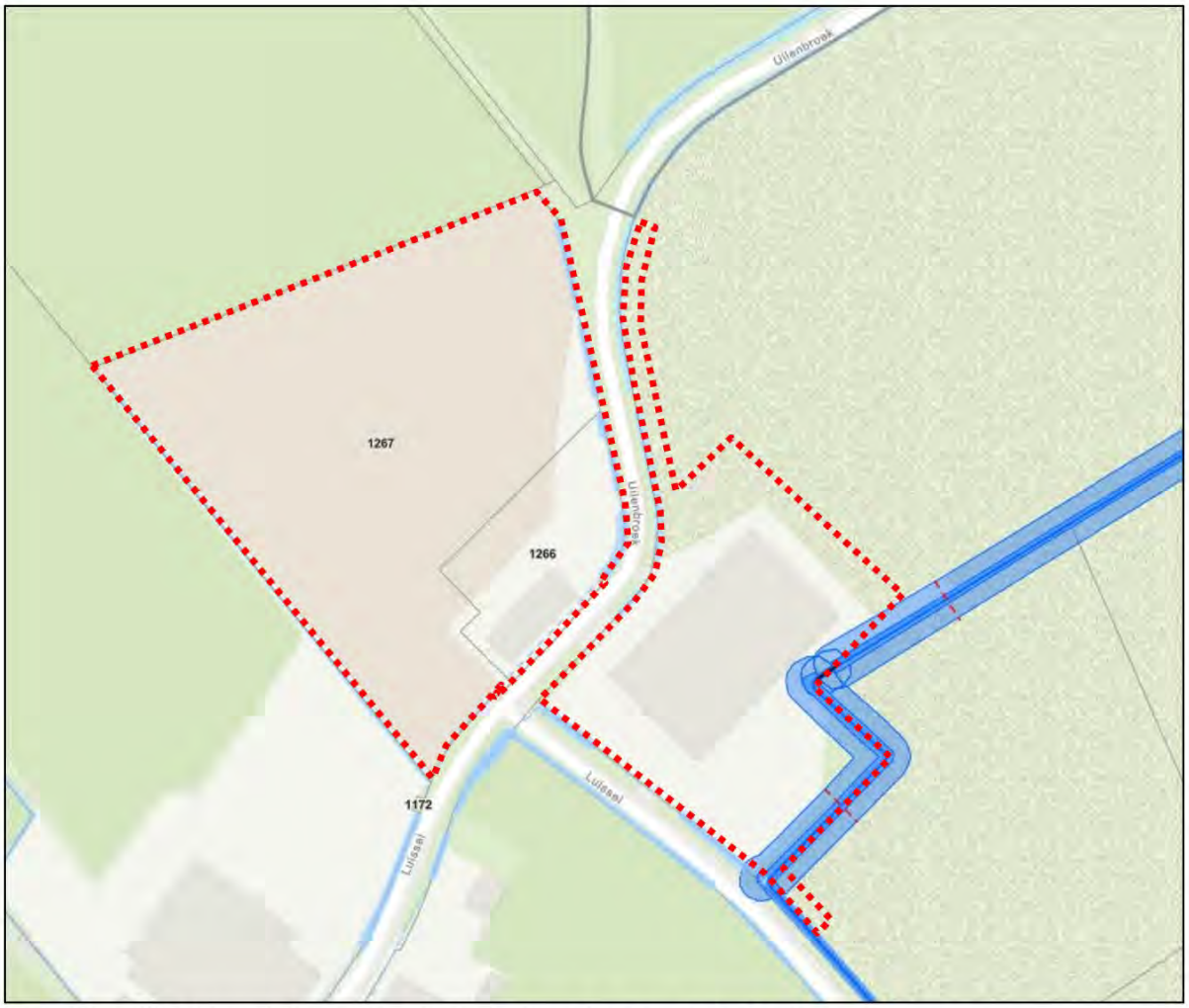

Afbeelding 33: Uitsnede Leggerkaart, deelgebied 2 globaal rood omkaderd weergegeven.

Onderhavig plan heeft slechts een beperkte invloed op de waterhuishoudkundige situatie. Navolgend zal per deellocatie een beschouwing worden gemaakt of er sprake is van een toename van het bebouwd en verhard oppervlak en de eventueel benodigde hemelwaterberging.

In deelgebied 1 vindt ten eerste een herschikking plaats in het gebruik van de drie aanwezige woningen. Dit heeft geen gevolgen voor het aspect water. Daarnaast wordt het bouwvlak van de paardenhouderij uitgebreid. Waterschap De Dommel hanteert als referentiesituatie december 2009 voor het bepalen van een toename van het verhard/bebouwd oppervlak. Dit is namelijk de datum vanaf wanneer de verplichting voor hemelwaterberging bij nieuwbouw/uitbreidingen voor het eerst is gaan gelden. In die periode was op locatie Bosrand 2 en 3 sprake van een agrarisch bedrijf (rundveehouderij). Op Afbeelding 34 is een luchtfoto-weergave opgenomen van de situatie in 2009. Uit een meting vanaf deze luchtfoto volgt dat het verharde, dan wel bebouwde oppervlak in 2009, 5.330 m^2 bedraagt.

Afbeelding 34: Weergave bebouwd en verhard oppervlak 2009 locatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd. (Bron: Topo Tijdreis)

Tevens is een beschouwing gemaakt van het verhard/bebouwd oppervlak in de beoogde situatie van de paardenhouderij (Bosrand 3 en ongenummerd). De verharding/bebouwing rondom de woning Bosrand 3 blijft ongewijzigd behouden. Rondom het stalgebouw zijn hemelwaterkolken aangebracht om het hemelwater van de erfverharding af te voeren. Aan de stapmolen/longeercirkel en het stalgebouw zijn dakgoten aanwezig ten behoeve van het afvoeren van hemelwater. De buitenrijbaan is uitgevoerd met een niet-waterdoorlaatbare ondergrond, met een systeem met sturing op het vochtgehalte in de bodem t.b.v. de berijdbaarheid. Deze rijbaan kan derhalve voor het watersysteem worden beschouwd als vergelijkbaar met erfverharding. Het overtollig water zal vertraagd worden afgevoerd. Het waterafvoersysteem van deze rijbaan staat overigens niet in contact met het grondwater (ligt niet dieper dan de gemiddeld hoogste grondwaterstand). Er is dus geen sprake van een drainage-werking. In de huidige situatie voeren de kolken, dakgoten en het systeem van de rijbaan af op de bestaande sloten rondom het bedrijf (op de noordelijke perceelsgrens, oostelijke perceelsgrens en ten zuiden aan wegzijde Bosrand).
Ook het hemelwater van de nog te bouwen woning Bosrand ongenummerd dient te worden geïnfiltreerd. De paddocks zijn onverhard en zijn niet voorzien van drainage. Hemelwater dat in deze paddocks valt zal derhalve blijvend ter plaatse infiltreren. De smalle strookjes erfverharding rondom de paddocks en ter plaatse van de inrit zijn op afschot aangelegd, zodanig dat deze afstromen naar de onverharde paddocks. Het hemelwater van deze verharding zal derhalve eveneens in de paddocks infiltreren.

Het bebouwd/verhard oppervlak dat in de beoogde situatie zorgt voor een afstromende werking betreft dus de woning, het bijgebouw en de verharding van Bosrand 3 (ongewijzigd ten opzichte van bestaand en de situatie in 2009), de stapmolen/longeercirkel, het stalgebouw, de buitenrijbaan, de hooiopslag, de woning en het bijgebouw van Bosrand ongenummerd en de verharding direct rondom het stalgebouw en de buitenrijbaan. Dit is een totaal van 7.880 m^2.

Tabel 5: Oppervlaktes bebouwd en verhard oppervlak referentiesituatie (2009) en beoogde situatie plandeel Bosrand 3 en ongenummerd

Plandeel	Verhard / bebouwd oppervlak (m^2) – december 2009	Beoogde situatie verhard / bebouwd oppervlak (m^2) (schatting)
Bosrand 3 en ongenummerd	5.330	7.880
Toename (m^2)		**2.550**

De oppervlakte aan bebouwing en verharding in de huidige en beoogde situatie is samengevat in Tabel 5. Er is dus sprake van een toename van het bebouwd/verhard oppervlak van 7.880 m^2 – 5.330 m^2 = 2.550 m^2. Zowel op grond van het beleid van Waterschap De Dommel als het gemeentelijke VGRP is derhalve hemelwaterberging benodigd. Volgens de rekenregels leidt dit tot een benodigde retentiecapaciteit van 2.550 m^2 x gevoeligheidsfactor 1 x 0,06 = 153 m^3 waterbergingscapaciteit.

Zoals voorgaand toegelicht vindt de huidige afwatering plaats richting omliggende perceelssloten. Conform de regels van het gemeentelijk water- en rioleringsbeleid en de Keur van Waterschap De Dommel zal de afwatering van een gedeelte van de bebouwing en verharding (de netto toename ten opzichte van 2009) worden afgekoppeld en op eigen terrein worden geborgd. Hiervoor dient initiatiefnemer aanwezige hemelwaterafvoeren te verleggen richting een nog nieuw aan te leggen hemelwaterberging.

Ten behoeve van hemelwaterberging zal een ondiepe wadi worden gerealiseerd, ten zuiden van de nog te realiseren woning Bosrand ongenummerd en ten westen van de rijbaan. Voor de beoogde situering van deze wadi zie o.a. Afbeelding 35 (en het landschappelijk inpassingsplan in Bijlage 5). Ter plaatse van deze wadi is sprake van een GHG van 40-60 cm, blijkens de kaarten van Waterschap De Dommel. Gekozen wordt voor een maximale diepte voor de wadi van 40 cm, ook omwille van de ter plaatse aanwezige archeologische waarden. De ingetekende wadi heeft een oppervlakte van circa 420 m^2. Met een benodigde bergingscapaciteit van 153 m^3 en een maximale diepte van 40 cm zorgt dit voor een benodigde ruimte van tenminste 382,5 m^2. Er is daarom voldoende ruimte om de wadi aan te leggen met aan de randen een ietwat glooiend talud, dusdanig dat er tenminste 153 m^3 kan worden geborgd. Tevens zal een overstort worden gerealiseerd op de bestaande perceelssloot aan wegzijde van de Bosrand. De wadi zal worden aangelegd buiten de dubbelbestemming 'Leiding – Olie' (en dus de insteek tenminste op meer dan 5 m vanaf de aanwezige leidingen). Ter plaatse van deze wadi is op de verbeelding de functieaanduiding 'waterberging' toegekend. In de regels is bepaald dat deze gronden uitsluitend zijn bedoeld voor de functie hemelwaterberging. In de regels is hierbij wel een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid opgenomen, waarmee hiervan kan worden afgeweken (zodat ter plaatse ook overige functies zijn toegestaan conform hetgeen toegestaan in het bestemmingsvlak 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'), mits elders in het bestemmingsvlak voldoende hemelwaterberging wordt gerealiseerd en in stand gehouden. Bij de vergunningverlening dient de waterbeheerder (Waterschap De Dommel) om advies te worden gevraagd.

In de regels is bovendien voor de locatie Bosrand 3 en ongenummerd een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de aanleg en instandhouding van voldoende hemelwaterberging, overeenkomstig de regels uit het gemeentelijk beleid en de Keur van Waterschap De Dommel.

Door de te realiseren hemelwaterberging en de opgenomen regels wordt de voorgenomen ontwikkeling op dit plandeel (het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en ongenummerd) hydrologisch neutraal gerealiseerd.

Afbeelding 35: Weergave beoogde ligging wadi locatie Bosrand 3 en ongenummerd. Globale ligging overstort op bestaande perceelssloot weergegeven met rode stippellijn. (Bron: landschappelijk inpassingsplan, Bijlage 5)

Voor het deel Bosrand 2 geldt dat hier in de huidige situatie sprake is van een stalgebouw (515 m^2). Dit stalgebouw wordt gesloopt. Nadat deze locatie is herbestemd tot een burgerwoning wordt mogelijk een bijgebouw gerealiseerd (circa 100 m^2) en wordt eventueel gedeeltelijk erfverharding aangelegd ten behoeve van het woongebruik van deze woning. Gelet op de sloop van het huidige stalgebouw, wordt deze locatie met zekerheid hydrologisch neutraal ontwikkeld.

De ontwikkeling aan Bosrand 2, 3 en ong. heeft derhalve gelet op het bovenstaande geen negatieve gevolgen voor de waterhuishoudkundige situatie. De ontwikkeling wordt hydrologisch neutraal gerealiseerd.

In deelgebied 2 wordt een ruime afname van het bebouwd en verhard oppervlak bewerkstelligd door sloop van de loods Uilenbroek 13 en het verwijderen van het agrarisch bouwvlak (en daarmee de aanwezige erfverharding). Enkel de woning Uilenbroek 8 resteert, met daarbij een verhard erf en bijbehorende bijgebouwen functionerend voor woongebruik. Deze ontwikkeling heeft daarmee een positief gevolg voor de waterhuishoudkundige situatie.

Door de ligging binnen een 'Invloedsgebied Natura 2000' gelden er restricties ten aanzien van grondwateronttrekkingen en beregenen, wegens mogelijke effecten op de Natura 2000-gebieden. Dergelijke activiteiten zijn met voorgenomen planherziening niet voorzien. Met het planvoornemen gaan bovendien geen andere ingrepen in het watersysteem gepaard. Tevens is er geen sprake van handelingen in en rondom A-waterlopen.

Het planvoornemen heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishoudkundige situatie in het plangebied. Met het voornemen gaan voor het overige geen ingrepen in het watersysteem gepaard.

4.7 Luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer is de Europese richtlijn op het gebied van grenswaarden voor diverse stoffen opgenomen. Het doel van deze wet is om mensen te beschermen tegen het gevaar van luchtvervuiling. In Bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn milieukwaliteitseisen voor de buitenlucht opgenomen. Deze milieukwaliteitseisen zijn vertaald naar grenswaarden van de concentratie van stikstofdioxide, fijnstof, lood, zwaveldioxide, koolmonoxide en benzeen.

Een ontwikkeling kan op basis van artikel 5.16, eerste lid, onder c uit de Wet milieubeheer worden toegestaan indien aannemelijk kan worden gemaakt dat een uitoefening of toepassing, rekening houdend met de effecten, de luchtkwaliteit 'niet in betekenende mate' (NIBM) verslechtert. Een project draagt in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging als het een toename veroorzaakt van meer dan 1,2 $\mu g/m^3$ voor zowel PM_{10} als NO_2. Overschrijding van de grenswaarden voor de overige genoemde stoffen is in het buitengebied, of in kleine kernen, nagenoeg nooit aan de orde.

In de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (NIBM) zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarin de uitoefening van bevoegdheden of toepassing van een of meer wettelijke voorschriften in ieder geval 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt. Blijkens voorschrift 3A.2 van deze regeling worden woningbouwlocaties, in geval van één ontsluitingsweg, die netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, aangemerkt als een toepassing die niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Ditzelfde geldt bovendien voor woningbouwlocaties met netto niet meer dan 3.000 woningen in geval van twee ontsluitingswegen met gelijkmatige verkeersverdeling.
Onderhavig plan heeft betrekking op 5 woningen in totaliteit, waarvan 4 reeds planologisch bestemd. Deze woningen ondergaan een functiewijziging. Deze woningen zijn bovendien verspreidliggend vanaf elkaar aanwezig.

Voor de stoeterij in deelgebied 1 is er sprake van een vergroting van het bouwvlak. Dit is echter ten behoeve van ondersteunende voorzieningen en heeft dus geen invloed op eventuele emissies. Bovendien zorgen paarden niet voor de uitstoot van emissies, zoals fijnstof (o.a. blijkens de jaarlijks door het Ministerie van I&W gepubliceerde lijst met emissiefactoren fijnstof voor de veehouderij).
Ten behoeve van de bedrijfsvoering van de paardenhouderij worden stuifgevoelige goederen opgeslagen, het betreft in deze veevoederpellets (paardenbrok) en graanachtig paardenvoer (zoals haver). Deze goederen zijn licht tot nauwelijks stuifgevoelig en worden inpandig opgeslagen in zakgoed. Het voeren gebeurt in het stalgebouw en handmatig door middel van een voerschep. Er is dus met zekerheid geen sprake van een mogelijke uitpandige stofemissie ten gevolge van de opslag (en het voeren) van paardenvoer.

Gelet op de grenswaarden voor woningbouw om NIBM bij te dragen, 1.500 respectievelijk 3.000 woningen, kan tevens worden gesteld dat onderhavige ontwikkeling door aard en omvang met zekerheid niet in betekenende mate bijdraagt aan het potentieel verslechteren van de luchtkwaliteit.

De functies in het plangebied gaan niet gepaard met relevante emissies van luchtverontreinigende stoffen.

Separaat dient beoordeeld te worden of de luchtkwaliteit ter plaatse aanvaardbaar is voor menselijk verblijf. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN-kaarten) van het RIVM. Op deze kaarten wordt de achtergrondconcentratie inzichtelijk gemaakt welke het gevolg is van de infrastructurele en bedrijvige omstandigheden ter plaatse. Uit de GCN-kaarten (voor 2022) volgt dat de achtergrondconcentraties in de deelgebieden als volgt zijn:

- Deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.)
  - PM_{10}: 16,73 µg/m^3 (16 - 18 µg/m^3)
  - NO_2: 11,38 µg/m^3 (10 - 15 µg/m^3)
- Deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13)
  - PM_{10}: 16,79 µg/m^3 (16 - 18 µg/m^3)
  - NO_2: 11,7 µg/m^3 (10 - 15 µg/m^3)

Voor PM_{10} en NO_2 geldt voor de jaargemiddelde concentratie een grenswaarde van 40 µg/m^3. Wat betreft zowel fijnstof als stikstofdioxide wordt dus ruimschoots voldaan aan de gestelde grenswaarden. In het plangebied is dus sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat inzake luchtkwaliteit.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de onderhavige ontwikkeling.

4.8 Natuurgebieden

De nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb) is in werking getreden op 1 januari 2017 en heeft daarbij het voorheen geldende wettelijke stelsel voor de natuurbescherming vervangen, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De wet regelt ten eerste de taken en bevoegdheden ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden en planten- en diersoorten ('gebiedsbescherming' en 'soortenbescherming'). Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden. In de Wet natuurbescherming is de Europese regelgeving omtrent natuurbescherming, zoals vastgelegd in de Vogel- en Habitatrichtlijn als uitgangspunt genomen.

De gebiedsbescherming van de Wnb richt zich in hoofdzaak op de bescherming van de Natura 2000-gebieden. Provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om gebieden naar keuze, gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland, aan te wijzen en te beschermen via eigen provinciaal beleid. Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden', onderscheidenlijk 'bijzondere provinciale landschappen'. Vrijwel alle verantwoordelijkheden inzake natuurbescherming zijn bij de provincies komen te liggen.

Ten aanzien van gebiedsbescherming is in de Wet natuurbescherming opgenomen dat beoordeeld dient te worden of plannen (en projecten) significante gevolgen kunnen hebben voor de Natura 2000-gebieden. Een plan kan worden vastgesteld indien op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat een plan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, een verslechterend of een significant verstorend effect kan hebben voor de Natura 2000-gebieden. Er gelden dan geen verdere restricties of procedurele vereisten vanuit de Wet natuurbescherming.

Natura 2000-gebieden kunnen schade ondervinden wegens diverse aspecten, zoals verdroging, oppervlakteverlies, verontreiniging, versnippering, verzilting, optische verstoring, verzuring en vermesting. Potentiële externe effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie, kunnen in de regel reeds met voldoende zekerheid worden uitgesloten indien een locatie op ruime afstand of buiten een Natura 2000-gebied is gelegen. De potentiële effecten ten gevolge van stikstofdepositie (en dientengevolge verzuring en vermesting) kunnen ook op grotere afstanden merkbaar zijn.

In Nederland zijn er 118 (van de 161) Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats, waarvan de kritische depositiewaarde (KDW) reeds wordt overschreden. De KDW geeft aan bij welke mate van stikstofdepositie wordt aangenomen dat niet langer op voorhand kan worden uitgesloten dat er een risico is dat de kwaliteit van het habitattype wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de stikstofdepositie. Indien een planvoornemen geen stikstofdepositie veroorzaakt op de Natura 2000-gebieden, of geen toename ten opzichte van de referentiesituatie (de feitelijke, bestaande en legale situatie ten tijde van de planvaststelling), kan worden uitgesloten dat het plan een significant gevolg kan hebben. Hierbij wordt de stikstofdepositie inzichtelijk gemaakt op de hexagonen van de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden met het rekenprogramma AERIUS Calculator.

De mogelijke effecten van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen op de Natura 2000-gebieden in de beide deelgebieden zijn onderzocht in respectievelijk Bijlage 9 (Deelgebied 1) en Bijlage 17 (Deelgebied 2). Navolgend worden per deelgebied de conclusies uit deze rapportages opgenomen. Voor de volledige toelichting, met o.a. een toelichting op de referentiesituatie, de beoogde situatie en de in- en output van de berekeningen wordt naar beide rapportages verwezen.

<u>Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel</u>
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied vanaf de planlocatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd betreft 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Het nieuwe bouwvlak van de stoeterij aan de Bosrand 3 is gelegen op circa 95 meter afstand (zie hiertoe Afbeelding 36). Overige Natura 2000-gebieden zijn gelegen op meer dan 7,5 kilometer afstand. Door deze ruime afstand zijn er op deze overige Natura 2000-gebieden met zekerheid geen mogelijke negatieve effecten, anders dan eventueel ten gevolge van stikstofdepositie. Door de korte afstand tot het Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is zowel een beoordeling benodigd van de mogelijke overige effecten, als ook ten gevolge van stikstofdepositie.

In de rapportage in Bijlage 9 heeft deze beoordeling plaatsgevonden, zowel ten aanzien van de overige aspecten, als ten gevolge van stikstofdepositie. In deze rapportage zijn bovendien berekeningen met AERIUS Calculator opgenomen. Navolgend worden de conclusies uit deze rapportage samengevat. Voor de volledige motivering en conclusies wordt naar voornoemde rapportage verwezen.

Afbeelding 36: Globale ligging planlocatie deelgebied 1 (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. (Bron: AERIUS Calculator)

Stikstofdepositie – verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie
Conform vaste planjurisprudentie betreft de referentiesituatie voor de Wet natuurbescherming de feitelijk, bestaande en legale situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan. De locatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd beschikt over diverse milieu- en natuurtoestemmingen. Tevens is onderzocht welke dieren er feitelijk op locatie worden gehouden. Uit de berekening met AERIUS Calculator, met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten (toename) boven de 0,00 mol N/ha/jaar. De rekenresultaten tonen zelfs een gedeeltelijke afname.

Tevens zijn rekenpunten toegevoegd op de buitenlandse Natura 2000-gebieden. Ook op deze rekenpunten is geen sprake van een depositietoename.

Met de uitspraak van de ABRvS d.d. 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaan, Oirschot), is bevestigd dat met de laatste wijziging van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2020 er geen sprake meer is van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, indien gebruik wordt gemaakt van 'intern salderen'. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. Als de wijziging of uitbreiding niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (dus middels intern salderen), dan is volgens

de rechtspraak van de Afdeling op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft. In onderhavige situatie is derhalve sprake van intern salderen. Op de planlocatie vinden wijzigingen plaats, welke per saldo niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.

Stikstofdepositie – Sloopfase Bosrand 2
Uit de berekening met AERIUS Calculator, met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, gecumuleerd met de werkzaamheden voor de sloop van de stal Bosrand 2 volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Stikstofdepositie – Bouwfase Bosrand ongenummerd
Uit de berekening met AERIUS Calculator, met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, gecumuleerd met de werkzaamheden voor de bouw van de woning Bosrand ongenummerd volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Overige effecten (niet zijnde stikstofdepositie)
Bovendien is gemotiveerd, o.a. door de aard en omvang van het voornemen (paardenhouderij en burgerwoning), de geringe feitelijke wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie, en de reeds verleende Wnb-vergunning met bijbehorende beoordeling, kunnen ook overige potentiële effecten op de Natura 2000-gebieden (niet zijnde stikstofdepositie) worden uitgesloten.

Conclusie
Het planvoornemen heeft dus geen negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden.

Doorvertaling aspect stikstof en Natura 2000-gebieden in onderhavig plan
Uit de rapportage in Bijlage 9 volgt dat de beoogde situatie geen mogelijke nadelige gevolgen heeft voor de Natura 2000-gebieden. Om dit ook voor de maximale planologische situatie als zodanig te borgen, zijn hiervoor een aantal regels in onderhavig bestemmingsplan opgenomen. Zo is in de regels geborgd dat ter plaatse van de paardenwei ten zuiden van Bosrand 3 en ongenummerd (de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap') de gronden zijn bestemd voor grasland. Tevens is bemesten als strijdig gebruik opgenomen. Hierdoor is ook juridisch-planologisch geborgd dat bemesten (anders dan natuurlijke bemesting ten gevolge van beweiding) ter plaatse niet meer is toegestaan. Verder zijn voor de paardenhouderij Bosrand 3 en ongenummerd de maximale dieraantallen in de regels vastgelegd.

Hierdoor zijn de belangrijkste uitgangspunten van de uitgevoerde berekeningen ook verwerkt in het planologische regime.

<u>Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel</u>
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied vanaf de planlocatie Uilenbroek 8-13 te Boxtel betreft 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Dit gebied is gelegen op circa 620 meter ten zuiden van de planlocatie. Het dichtstbijzijnde voor stikstofgevoelige habitat in dit gebied is gelegen op een afstand van eveneens circa 620 meter.

Het voornemen betreft samengevat de herbestemming van het aanwezige agrarisch bedrijf tot een burgerwoning. De aanwezige bedrijfsvoering wordt ter plaatse dus beëindigd. Hierbij wordt deze bestaande woning inpandig gesplitst tot twee wooneenheden en er wordt nieuwe natuur aangelegd.
Het voornemen zorgt hierdoor planologisch voor een afname van toegestane uitstoot van milieubelastende stoffen en voor een afname van toegestane activiteiten (beëindiging exploitatie agrarische bedrijfslocatie). Tevens is de planlocatie op ruime afstand gelegen ten opzichte van de Natura 2000-gebieden. Tussen de planlocatie en 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is bovendien sprake van diverse tussengelegen bebouwing, bedrijfsactiviteiten en de spoorlijn.

Gelet op het huidige en beoogde gebruik, de ruime afstand tot de Natura 2000-gebieden en de tussengelegen functies, is er geen sprake van overige effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie, zoals bijvoorbeeld verdroging of verstoring. De beoogde bestemmingswijziging zorgt

niet voor mogelijke negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden. Derhalve resteert volledigheidshalve enkel een beoordeling van het aspect stikstofdepositie. Dit zal navolgend worden toegelicht.

Afbeelding 37: Globale ligging planlocatie deelgebied 2 (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. (Bron: AERIUS Calculator)

In de rapportage in Bijlage 17 zijn berekeningen met AERIUS Calculator uitgevoerd. Navolgend worden de conclusies samengevat.

Stikstofdepositie – verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie
Conform vaste planjurisprudentie betreft de referentiesituatie voor de Wet natuurbescherming de feitelijk, bestaande en legale situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan. De locatie Uilenbroek 8-13 beschikt over een milieutoestemming. Uit de berekening met AERIUS Calculator, met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten (toename) boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Tevens zijn rekenpunten toegevoegd op de buitenlandse Natura 2000-gebieden. Ook op deze rekenpunten is geen sprake van een depositietoename.

Met de uitspraak van de ABRvS d.d. 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaan, Oirschot), is bevestigd dat met de laatste wijziging van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2020 er geen sprake meer is van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, indien gebruik wordt gemaakt van 'intern salderen'. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. Als de wijziging of uitbreiding niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (dus middels intern salderen), dan is volgens de rechtspraak van de Afdeling op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft.
In onderhavige situatie is derhalve sprake van intern salderen. Op de planlocatie vinden wijzigingen plaats, welke per saldo niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.

Stikstofdepositie – Bouw- en sloopfase
Uit de berekening met AERIUS Calculator van de werkzaamheden voor de sloop van de loods, silo en woningsplitsing volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Overige effecten (niet zijnde stikstofdepositie)
Bovendien door de aard en omvang van het voornemen (beëindiging agrarisch bedrijf), de geringe feitelijke wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie, de afstand en de tussengelegen functies kunnen ook overige potentiële effecten op de Natura 2000-gebieden (niet zijnde stikstofdepositie) worden uitgesloten.

Conclusie
Het planvoornemen heeft dus geen negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden.

4.9 Flora en fauna

Ook de voormalige Flora- en faunawet is per 1 januari 2017 opgegaan in de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat de soortenbescherming ook via deze overkoepelende natuurwet is geregeld. Het beschermingsregime van soorten is o.a. afkomstig uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Bovendien is voor de soortenbescherming wettelijk rechtstreeks verwezen naar de hiervoor relevante Europese verdragen, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Het beschermingsregime betreffende soorten (flora en fauna) is opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wnb. De verbodsbepalingen zijn hierbij afhankelijk gesteld van de soort (en daarmee de opname van die soort op de diverse lijsten) en de voorgenomen handelingen. Bovendien is een algemeen geldende zorgplicht opgenomen om handelingen achterwege te laten of maatregelen te treffen, om te voorkomen dat nadelige gevolgen ontstaan voor in het wild levende dieren en planten.

Conform de Wet natuurbescherming is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied. Vanuit die kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wnb. Conform vaste jurisprudentie kan een plan worden vastgesteld, of een project doorgang vinden, indien aannemelijk wordt gemaakt dat het aspect flora en fauna niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

Ten behoeve van het aspect flora en fauna is door Ijzerman Advies in de deelgebieden een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Deze quickscan is bijgevoegd in Bijlage 7. Voor het volledige onderzoek en de conclusies wordt naar deze bijlage verwezen. Navolgend is dit onderzoek kort samengevat.

De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek naar de actuele beschermde natuurwaarden van een locatie in relatie tot de geplande ingrepen. Het betreft een momentopname en bestaat uit een veldinspectie, een deskstudie en een beoordeling op basis van expert judgement.

Gebieden
De deelgebieden zijn niet gelegen in een Natura 2000-gebied of in gebieden die behoren tot het Natuur Netwerk Brabant. Door de aard van de ontwikkeling kan worden gesteld dat er geen (relevante wijziging in) emissies van stoffen, geluid of licht zullen optreden die significant negatieve effecten zullen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000 gebied.

Flora
Bij de veldinspectie zijn de locaties onderzocht door een ervaren vegetatiekundige, op het voorkomen van beschermde soorten of resten hiervan. De gebieden zijn met nadruk geïnspecteerd op potentiële groeiplaatsen voor beschermde soorten. De locaties laten zich omschrijven als voedselrijke, gebruiksgrond. Beschermde soorten of hun groeiplaatsen zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Ongewervelden
Op de ontwikkellocaties ontbreken geschikte biotopen voor beschermde ongewervelden.

Amfibieën, vissen en reptielen
De ontwikkelingen zijn landgebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast. Potentiële geschikte water- en oeverstructuren voor beschermde soorten ontbreken op de planlocaties zelf. Beschermde amfibieën- of vissoorten zullen hierdoor geen gebruik maken van het plangebieden als voortplantingsgebied.

In theorie is het mogelijk dat er in een plangebied enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn (artikel 3.10), worden zij niet bedreigd in hun voorkomen en staan vermeld als vrijgestelde soorten. Voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen wordt vrijstelling verleend als de handeling verband houdt met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (hier van toepassing). Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Op de planlocaties zijn geen overig beschermde soorten aangetroffen.

Broedvogels
Alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Gedurende eventuele werkzaamheden dient daarom rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Er wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

Vooral de omliggende groenstructuren rondom de locatie Bosrand 2 en Uilenbroek 13 zouden nestlocaties kunnen bevatten voor algemene soorten. Ten tijde van de inspectie waren er geen actieve broedgevallen aanwezig.

In de loods Uilenbroek 13 waren enkele verlaten nesten van houtduif aanwezig. Er is met nadruk gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van nestlocaties van uilen, roofvogels, gierzwaluwen en huismussen, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd kunnen zijn. Alle te slopen bebouwing was goed visueel te inspecteren op sporen die duiden om aanwezigheid van vaste nestlocaties. Er zijn geen nesten, prooiresten of uitwerpselen van deze groepen aangetroffen in de te slopen structuren op Bosrand en Uilenbroek.

Zoogdieren
Het is mogelijk dat er een enkel individu van een beschermde soort op de locaties kan worden aangetroffen, zoals egel, mol, konijn, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Deze soorten zijn weliswaar beschermd, maar behoren in de provincie Noord-Brabant tot de vrijgestelde soorten. In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen hoeft voor deze soorten geen ontheffing meer te worden aangevraagd. Het

is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van de mogelijk meest verstorende werkzaamheden in de maanden september en oktober.

In de provincie Noord-Brabant zijn de bunzing, hermelijn en wezel eveneens beschermd. De locaties zijn uitvoerig geïnspecteerd op sporen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. Ook is gekeken of er op de locaties potentieel geschikt habitat aanwezig is. Er zijn geen sporen zoals prooiresten, wissels, uitwerpselen of nestmateriaal of geschikt habitat aangetroffen.

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep beschermde soorten. De checklist van het Vleermuisprotocol 2017 geeft voor gebouwen een drietal aandachtspunten. Alle te slopen bebouwing is uitvoerig geïnspecteerd op het voorkomen van sporen en potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen in de diverse seizoenstadia. Alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken. Hiervoor is eveneens gebruik gemaakt van een endoscoop met camera.

Meststrepen op de muren, uitwerpselen, dode dieren of prooiresten die zouden kunnen duiden op de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen ontbreken. Spouwruimtes ontbreken in beide te slopen structuren. In theorie zouden algemene soorten zoals gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus) en laatvlieger (Eptesicus serotinus) kunnen voorkomen. Deze dieren zijn cultuurvolgers en maken vaak gebruik van lijnvormige groen- en bebouwingsstructuren en straatverlichting.

Bestaande lijnvormige groenstructuren waarlangs migratie- of foerageerroutes van vleermuizen zouden kunnen liggen, worden niet aangetast door de voorgenomen plannen. Eventuele vliegroutes worden niet onderbroken. De geplande ontwikkeling heeft door gebrek aan geschikte verblijfslocaties of het ontbreken van een gebruiksfunctie (foerageergebied of vliegroute) geen negatieve effecten op lokale populaties vleermuizen.

Advies

- Vrijgestelde soorten kunnen mogelijkerwijs worden aangetroffen. Hiervoor hoeft in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing of vergunning meer te worden aangevraagd. Het voorkomen van deze soorten wordt door de geplande ontwikkelingen niet in gevaar gebracht. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden in de maanden september en oktober.
- Voor overige beschermde soorten is nader onderzoek niet noodzakelijk door het ontbreken van geschikte biotopen. Vaste verblijfslocaties van vleermuizen en jaarrond beschermde vogelnesten bevinden zich niet op de locatie.
- Ter voorkoming van het verstoren van broedende vogels wordt aangeraden eventuele kap- en sloopwerkzaamheden tussen half juli en half maart (buiten het broedseizoen) te verrichten. Het verstoren van broedende vogels is verboden. Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing verleend. In het broedseizoen kan ook gesloopt worden, alleen dient het dan onder begeleiding van een ter zake kundige te worden uitgevoerd. Ten tijde van de inspectie zijn er geen broedende vogels of in gebruik zijnde nesten aangetroffen. In potentie is de locatie wel geschikt om als broedlocatie te kunnen dienen. Bij sloop- en kapwerkzaamheden in het broedseizoen moet vooraf worden vastgesteld of er sprake is van broedgevallen.

Het aspect flora en fauna staat dus met zekerheid de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg en er is geen sprake van een mogelijk negatief effect op soorten.

4.10 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de risico's die kunnen ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit heeft betrekking op inrichtingen (bedrijven), transportroutes (wegen, spoorwegen en vaarwegen) en buisleidingen. Omdat de gevolgen bij een calamiteit groot kunnen zijn, is in wetgeving bepaald wanneer risico's – met het voldoen aan normen – aanvaardbaar zijn en wanneer ze verantwoord moeten worden. Deze zogenoemde verantwoordingsplicht betekent dat in ruimtelijke procedure de keuzes moeten worden onderbouwd én verantwoord door het bevoegd gezag. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan in te stemmen met de risico's en de betreffende situatie aanvaardbaar te vinden. De aanvaardbare risico's zijn vast gelegd in diverse besluiten. De belangrijkste in de ruimtelijke ordening zijn:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Om voldoende ruimte te scheppen tussen risicobronnen en de personen of objecten die risico lopen (kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten) moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid (meer personen toevoegen aan een gebied) kunnen om nader onderzoek vragen.

Binnen de beleidskaders voor deze drie typen risicobronnen staan altijd twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen.

Risiconormering

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico wordt gedefinieerd als 'de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen bij een risicovolle activiteit'. In Nederland heeft de overheid bepaald dat in principe nergens in Nederland iemand een groter plaatsgebonden risico mag lopen dan 1 op de 1 miljoen per jaar (10^{-6}/jaar). Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6} contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen kwetsbare objecten (zoals woningen, ziekenhuizen, scholen) geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten (zoals kleine kantoren, winkels en bedrijfsgebouwen) geldt de 10^{-6} contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde, waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. Onder beperkt kwetsbare objecten worden ook verstaan bedrijfswoningen, of verspreidliggende woningen met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang (10 personen of meer). Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Voor het groepsrisico geldt een verantwoordingsplicht. Dit houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd én verantwoord door het bevoegd gezag.

Verantwoordingsplicht groepsrisico

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag (veelal de gemeente). Door de verantwoordingsplicht worden gemeenten gedwongen het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen. Ook bestaat er in bepaalde gevallen een adviesplicht voor de regionale brandweer of veiligheidsregio. In de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico zijn de onderdelen van de verantwoording nader uitgewerkt en toegelicht (Afbeelding 38). Door het uitwerken van de verantwoordingsplicht neemt het

bevoegd gezag de verantwoordelijkheid voor het 'restrisico' dat overblijft nadat benodigde de veiligheidsverhogende maatregelen genomen zijn.

Bron	Wanneer groepsrisicoverantwoording?
Inrichtingen (Bevi)	Altijd wanneer binnen invloedsgebied ruimtelijk besluit wordt genomen.
Buisleidingen (Bevb)	Altijd wanneer binnen invloedsgebied een ruimtelijk besluit wordt genomen. Er kan echter worden volstaan met een beperkte verantwoording wanneer: 1) het groepsrisico lager is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde, of 2) de toename minder is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde, of 3) personen zich buiten de 100% letaliteitsgrens bevinden. Bij een beperkte verantwoording hoeven alleen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd te worden.
Weg, spoorweg of binnenwater (Bevt)	Altijd wanneer binnen invloedsgebied een ruimtelijk besluit wordt genomen. Er kan echter worden volstaan met een beperkte verantwoording wanneer: 1) het groepsrisico lager is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde, of 2) de toename minder is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde, of 3) personen zich buiten de 200 meter-zone bevinden. Bij een beperkte verantwoording hoeven alleen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd te worden.

Afbeelding 38: Groepsrisicoverantwoording 'Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico'.

Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Boxtel
Het doel van de Beleidsvisie externe veiligheid (2010) is duidelijkheid verschaffen aan burgers en bedrijven over de wijze waarop de gemeente omgaat met het ruimtelijke scheiden van risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten. Er wordt in de visie invulling gegeven aan de omgang met risiconormen en richtlijnen voor drie verschillende gebiedstypen:

- risicoluw gebied;
- gemengd gebied;
- intensief gebied.

Voorliggend plangebied kan worden aangemerkt als gemengd gebied. In het gemengd gebied wordt de aanwezigheid van bepaalde risicobronnen als vanzelfsprekend gezien. Door historische ontwikkelingen heeft er een menging van verschillende activiteiten plaatsgevonden. Bestaande risicovolle activiteiten blijven toegestaan. Nieuwe risicovolle activiteiten zijn alleen toegestaan voor zover expliciet aangegeven. Ruimtelijke ontwikkelingen nabij risicovolle infrastructuur zijn eveneens toegestaan, mits wordt voldaan aan de wettelijke normen en de verantwoordingsplicht.

Ambitieniveau 'gemengd' m.b.t. plaatsgebonden risico
• Beperkt kwetsbare objecten, waarvoor richtwaarden gelden in plaats van grenswaarden, mogen in nieuwe situaties nergens binnen de PR 10^{-6}/jaarcontour van een bedrijf of transportas liggen. • Voor bestaande situaties geldt het stand-still principe.
Ambitieniveau 'gemengd' m.b.t. groepsrisico
• Overschrijding van de oriënterende waarde van het GR wordt niet geaccepteerd. • Een significante toename van het groepsrisico wordt geaccepteerd zolang de oriënterende waarde niet overschreden wordt.

Afbeelding 39: Ambitieniveau 'gemengd'

Overige toetsing
Tevens wordt in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening' (artikel 3.1 Wro) onder andere getoetst aan eventueel van toepassing zijnde veiligheidsafstanden uit het Activiteitenbesluit, het Vuurwerkbesluit, het Barro, de effectafstanden uit de 'Circulaire effectafstanden LPG-tankstations' enzovoorts.

Inventarisatie en toetsing
Om te bepalen of er in de directe omgeving van het plangebied risicofactoren aanwezig zijn is de risicokaart (met de bijbehorende database) geraadpleegd, zie hiertoe Afbeelding 40 voor deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.). Voor deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) is de uitsnede van de risicokaart opgenomen in Afbeelding 43. Tevens is het vigerende bestemmingsplan geraadpleegd.

Uit deze kaarten volgt dat de deelgebieden niet zijn gelegen binnen risicocontouren ten gevolge van inrichtingen of risicovolle bedrijfsactiviteiten.

Wel zijn de deelgebieden gelegen binnen het invloedsgebied van de spoorweg Tilburg – Boxtel. Deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) is gelegen op circa 580 meter vanaf de spoorweg. Deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ongenummerd) is gelegen op ruim 1100 meter vanaf de spoorweg. Tussen de 200 en 1500 meter is er enkel nog sprake van een invloedsgebied voor het toxisch scenario. In dit gebied kan voldoende bescherming worden geboden door ramen en deuren te sluiten. Overige risicoaspecten, zoals een BLEVE (explosie) of invloedsgebied plasbrand, zijn op een dergelijke afstand niet meer aan de orde. Binnenshuis zijn mensen vanaf 200 meter voldoende veilig. Conform het Bevt dient voor een plan binnen het invloedsgebied van een transportroute een verantwoording van het groepsrisico uitgevoerd te worden. Aangezien het plan niet binnen 200 meter van de transportroute ligt, kan volstaan worden met een beperkte verantwoording (artikel 8, lid 1 en artikel 7, Bevt).

Ten oosten van deelgebied 1 zijn op ruim 480 meter afstand een tweetal hoge druk (aard)gastransportleidingen van de Gasunie gelegen. Op de kaarten zijn rondom deze leidingen geen PR 10^{-6} risicocontouren aangeduid. Het invloedsgebied 100% letaliteit is voor deze aardgasleidingen gelegen op 80 meter en voor 1% letaliteit op 170 meter. Het plangebied is ruimschoots buiten deze afstanden gelegen. Bovendien behelst het plan in dit deelgebied enkel een functiewijziging van reeds planologisch bestemde woningen (en een bouwvlakvergroting ten behoeve van ondersteunende voorzieningen voor de paardenhouderij (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag)). Deze woningen zijn zowel in de huidige, als in de beoogde situatie beperkt kwetsbare objecten. Doordat het reeds bestemde woningen betreft is er geen sprake van een toename van het plaatsgebonden risico of groepsrisico. Het aantal personen in het plangebied neemt niet toe door het planvoornemen.

Direct ten zuiden van deelgebied 1, en ten noorden van deelgebied 2, zijn twee brandstofleidingen aanwezig. Het betreft een tracé van een hoge druk 36" ruwe olieleiding (RRP-L9) en een hoge druk 24" olieproductenleiding (RRP-L6). Deze buisleidingen hebben aan beide zijdes een belemmeringenstrook van 5 m. Beide leidingen zijn in beheer bij de N.V. Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij. Het plan is voor vooroverleg aangeboden aan de leidingbeheerder (kenmerk 2022/6606). Bij dit vooroverleg zijn kaarten verkregen met de ligging van de leidingen en de risicocontouren. Deze kaarten zijn opgenomen in Bijlage 18 en uitsneden daarvan in Afbeelding 42 en Afbeelding 45. Op deze kaarten is de plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6}) weergegeven, die gehanteerd moet worden bij de bouw van (beperkt) kwetsbare objecten. Binnen deze afstand mogen geen (beperkt) kwetsbare objecten worden opgericht. De PR 10^{-6} contouren zijn locatie-afhankelijk en tonen een verloop in de waarden (o.a. wegens diepte en getroffen technische maatregelen aan de leiding). Voor de leiding RRP-L9 varieert deze afstand tussen de 31,5 m en 41,6 m. Voor de RRP-L6 betreft dit tussen de 13,8 m en 44,2 m.
De bescherming van deze leidingen, alsmede de bijbehorende externe veiligheidsrisico's zijn opgenomen in de dubbelbestemming 'Leiding – Olie' in het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'. Deze dubbelbestemming wordt in onderhavig plan overgenomen. Hierdoor wordt blijvend geborgd dat geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten binnen de risicocontour worden opgericht. Op de verbeelding is voor de op te richten woning Bosrand ongenummerd middels een

aanduiding (functieaanduiding 'bedrijfswoning') bepaald waar deze mag worden opgericht. Deze aanduiding is zodanig gekozen dat deze buiten de $PR10^{-6}$ contour van deze beide leidingen valt.

Het invloedsgebied verantwoording groepsrisico van deze RRP-leidingen bedraagt voor de 36" leiding maximaal 62,3 meter en voor de 24" leiding maximaal 70,5 meter. Deelgebied 1 is deels binnen dit invloedsgebied gelegen. Binnen dit invloedsgebied zijn de woningen Bosrand 2 en Bosrand ongenummerd aanwezig. De woning Bosrand 3 valt buiten het genoemde invloedsgebied.
De afstand van de woning Uilenbroek 8 tot deze leidingen bedraagt meer dan 115 meter, waardoor deze woning volledig buiten het invloedsgebied (en de PR 10^{-6} contour) is gelegen. De ontwikkelingen ter plaatse van Uilenbroek 8 zijn dus wat betreft externe veiligheid voor deze leidingen niet relevant.

Ten opzichte van het geldende bestemmingsplan worden in deelgebied 1 geen extra woningen mogelijk gemaakt. Binnen het invloedsgebied van de RRP-leidingen zijn enkel de woningen Bosrand 2 en Bosrand ongenummerd gelegen. In de huidige situatie is Bosrand 2 een bedrijfswoning en Bosrand ongenummerd een burgerwoning. In de beoogde situatie worden deze functies omgewisseld. Er is dus enkel sprake van een herschikking in functies onderling, waarbij netto sprake blijft van een planologische bestemming voor (in het invloedsgebied) een bedrijfswoning en een burgerwoning. Deze ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de risico's inzake externe veiligheid of een toename van het aantal personen in het plangebied. In de veiligheidszone van de leiding zijn in de nieuwe situatie (ten opzichte van de huidige situatie) bovendien enkel ondersteunende voorzieningen ten behoeve van de paardenhouderij voorzien (paddocks / buitenrijbaan / hemelwaterberging). De ontwikkeling in deelgebied 1 heeft dus geen wijziging in veiligheidsrisico's tot gevolg. Er is geen sprake van een toename in het groepsrisico of de personendichtheid in het plangebied.

De ontwikkeling in deelgebied 2 vindt buiten de risicocontouren van beide buisleidingen plaats. Een agrarisch bedrijfsgebouw wordt gesloopt en inpandig wordt in de aanwezige woning één extra woning toegevoegd. Dit heeft geen gevolgen voor een relevante wijziging in het groepsrisico. Omdat ter plaatse sprake is van een relatief dunbevolkt gebied is bovendien niet te verwachten dat de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt overschreden.

Aan het ambitieniveau uit de gemeentelijke beleidsvisie wordt voldaan. Het restrisico wordt bestuurlijk aanvaardbaar geacht. Geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een aanvaardbare situatie vanuit het aspect externe veiligheid.

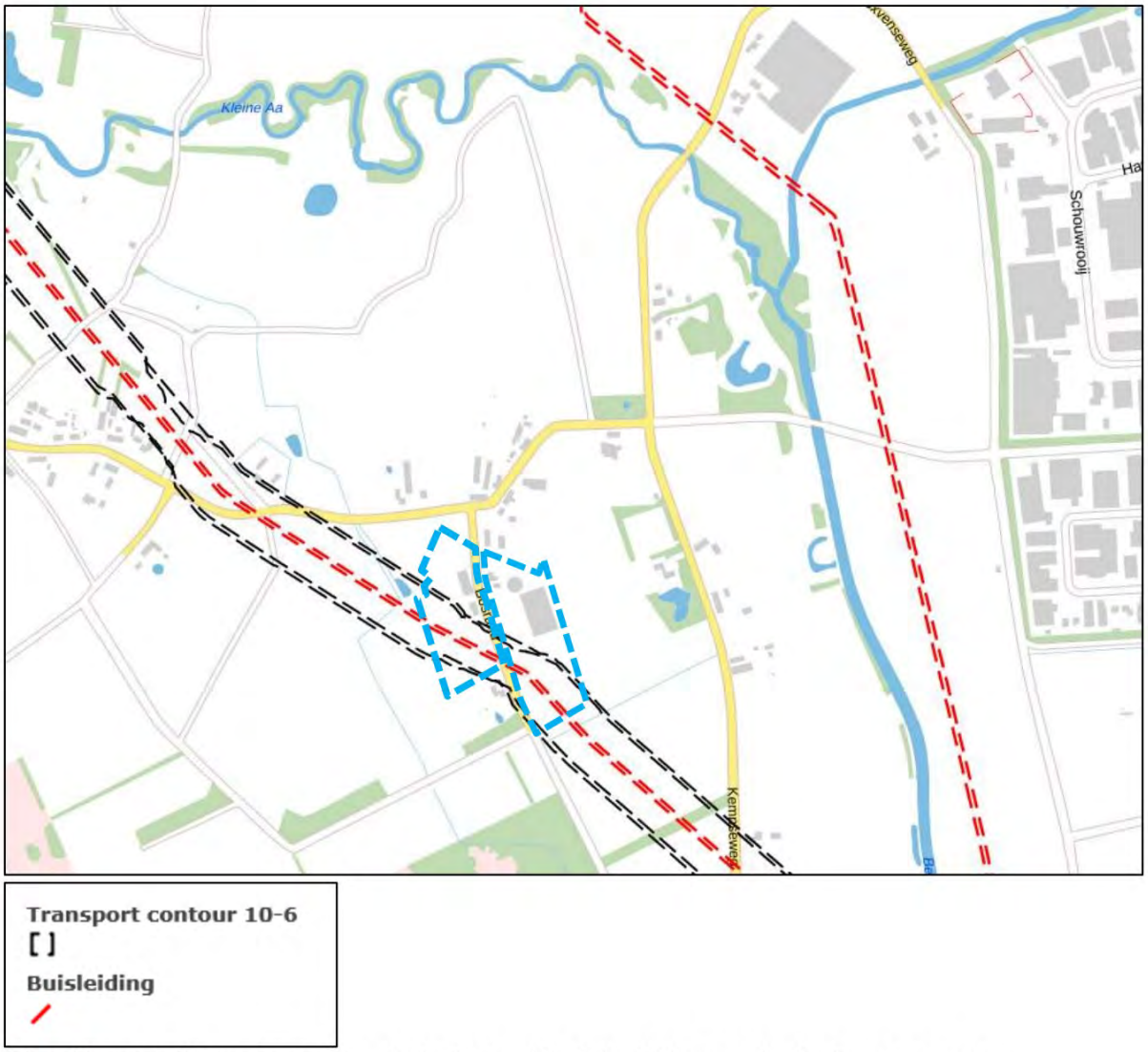

Afbeelding 40: Uitsnede risicokaart, deelgebied 1 globaal blauw omkaderd weergegeven

Afbeelding 41: Kaart met ligging buisleidingen, deelgebied 1 globaal blauw omkaderd weergegeven.

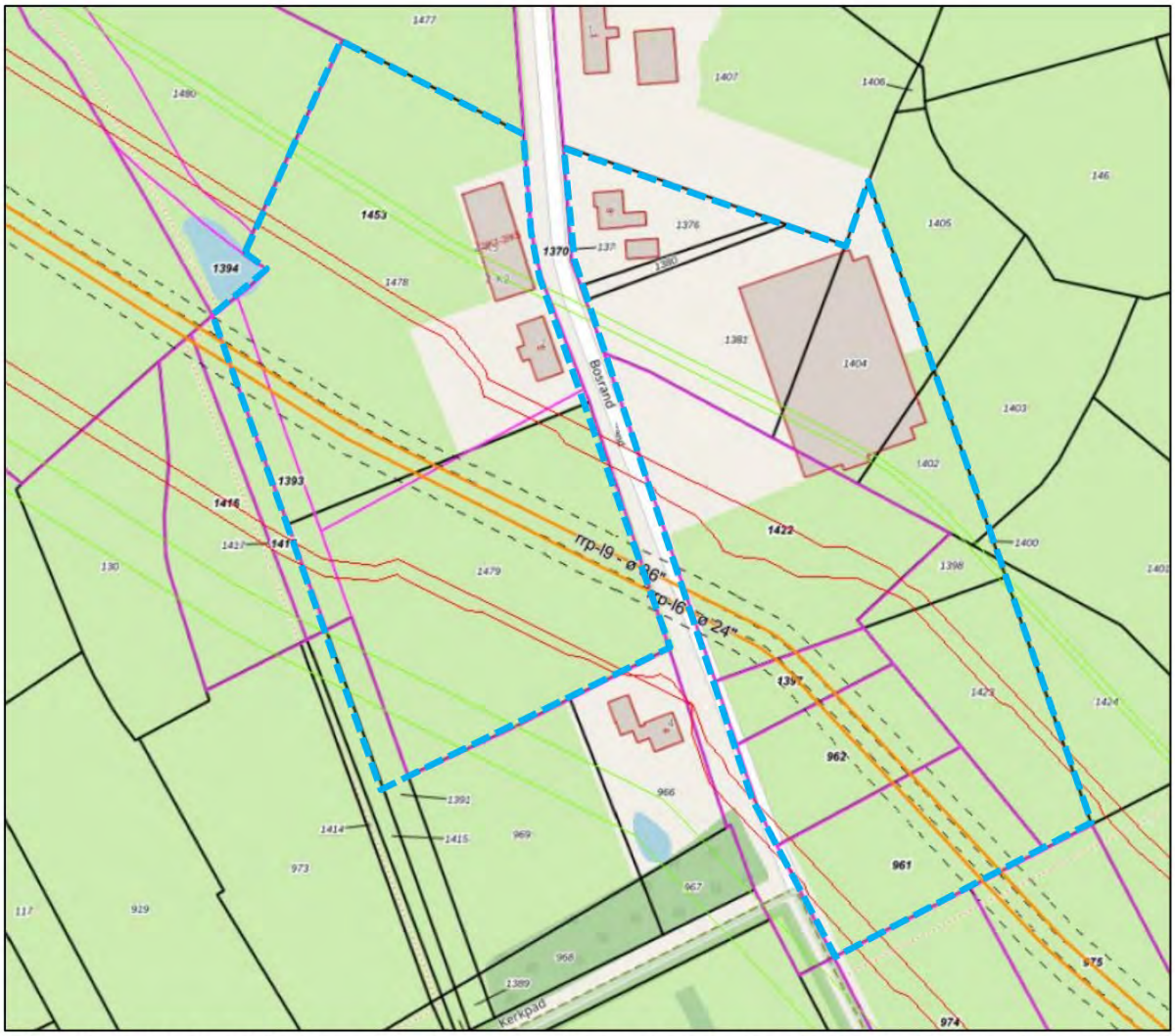

Afbeelding 42: Kaart RRP met ligging buisleidingen (oranje lijnen). Deelgebied 1 globaal blauw omkaderd weergegeven. De rode lijn is een weergave van de PR 10^{-6} contour. De lichtgroene lijn is de 1% letaliteit. Volledige kaart bijgevoegd in Bijlage 18. (Aan deze uitgave en weergave kunnen geen rechten worden ontleend. Indien gewenst kan de juiste ligging van de RRP-leiding(en) ter plaatse aangegeven worden.)

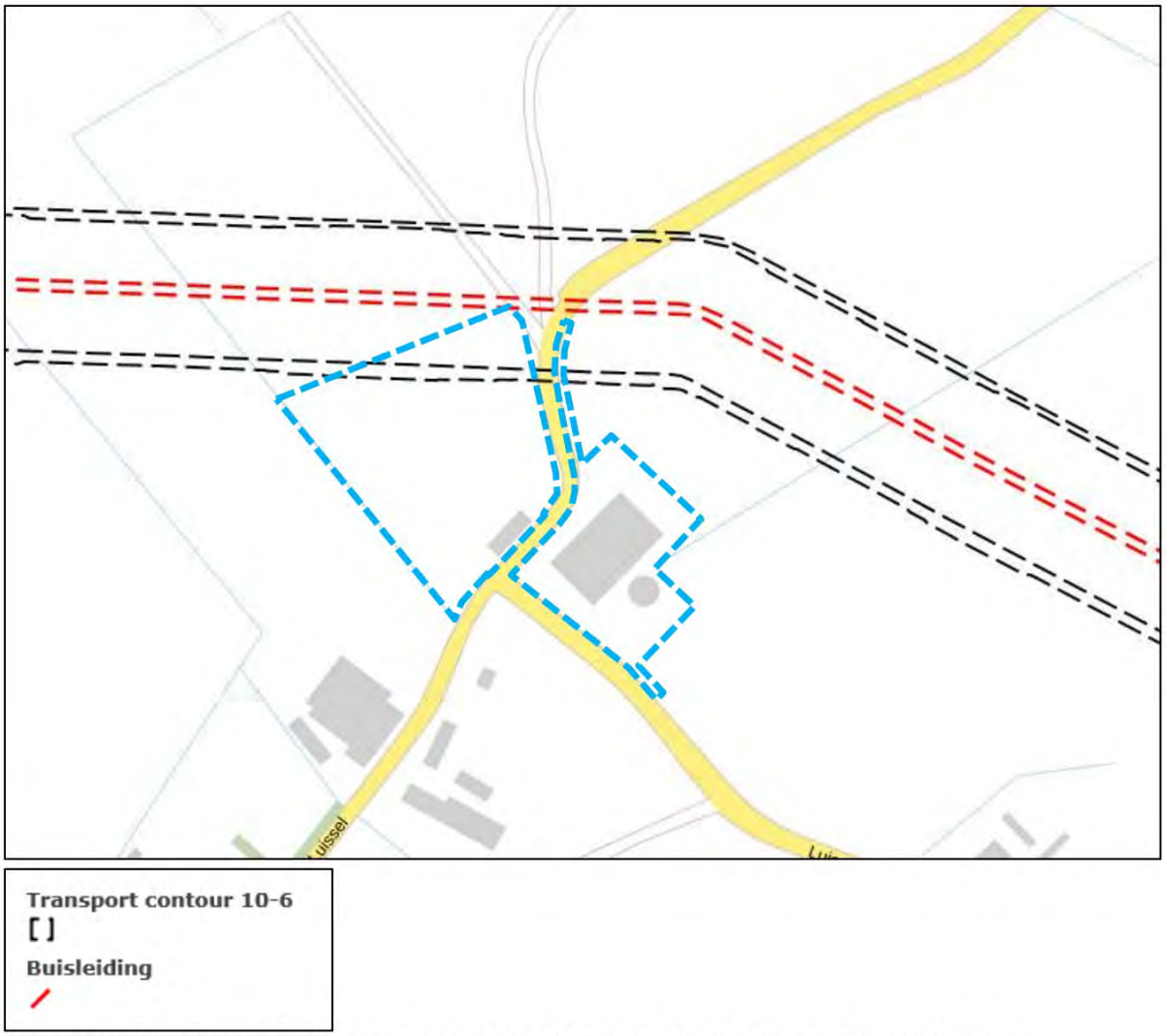

Afbeelding 43: Uitsnede risicokaart, deelgebied 2 globaal blauw omkaderd weergegeven.

Afbeelding 44: Kaart met ligging buisleidingen, deelgebied 2 globaal blauw omkaderd weergegeven.

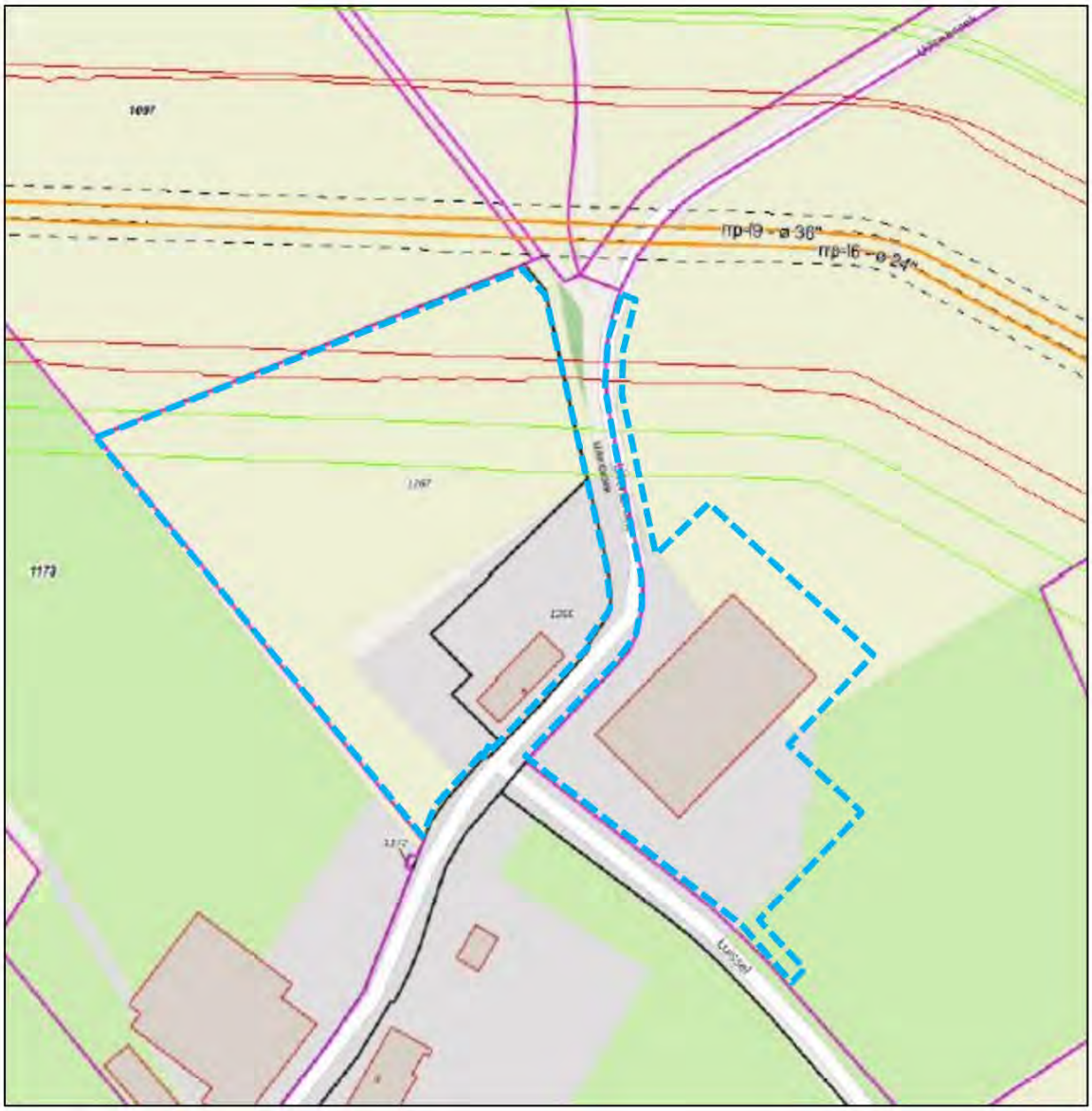

Afbeelding 45: Kaart RRP met ligging buisleidingen (oranje lijnen). Deelgebied 2 globaal blauw omkaderd weergegeven. De rode lijn is een weergave van de PR 10^{-6} contour. De lichtgroene lijn is de 1% letaliteit. Volledige kaart bijgevoegd in Bijlage 18. (Aan deze uitgave en weergave kunnen geen rechten worden ontleend. Indien gewenst kan de juiste ligging van de RRP-leiding(en) ter plaatse aangegeven worden.)

<u>Verantwoording groepsrisico spoorweg</u>
Het plangebied en de geprojecteerde ontwikkeling bevindt zich in het invloedsgebied voor het toxisch scenario van de spoorweg Tilburg – Boxtel. Deelgebied 1 is gelegen op ruim 1100 meter vanaf de spoorweg, deelgebied 2 is gelegen op circa 580 meter afstand. Op deze afstand is het toxisch scenario maatgevend. Effecten als gevolg van een plasbrand of BLEVE reiken niet tot het plangebied.

Ontwikkeling groepsrisico
Vanwege de afstand tot het spoor zal een eventuele toename van personendichtheden niet significant doorwerken in de rekenkundige hoogte van het groepsrisico. De beschouwing van het groepsrisico en de verantwoording daarvan is om deze reden volledig kwalitatief uitgevoerd.

Mogelijkheden tot beperking groepsrisico
De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is op deze grote afstand tot de risicobron (spoorweg) geen item. Zoals gesteld heeft op deze afstand

een toe- of afname van personendichtheid geen invloed op het groepsrisico. Verder is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000. Veiligheidsmaatregelen aan de bron zijn daarom niet realistisch.

De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval
In geval van een calamiteit zal de brandweer ingezet worden aan de bron ter beperking van de effecten van de calamiteit. Het bestrijdbaarheidsvraagstuk in relatie tot de ontwikkeling op deze grote afstand van de risicobron wordt om voornoemde redenen niet verder beschouwd. Rond het plangebied zijn voldoende aan- en afvoerroutes beschikbaar voor de inzet van hulpdiensten.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid
Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Het zelfredzame vermogen van personen is een belangrijke voorwaarde om grote calamiteiten bij een incident te voorkomen. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting en zijn afhankelijk van het maatgevende scenario.
Blootstelling aan een toxisch gas is in onderhavige situatie het bepalende scenario. In geval van een calamiteit dienen personen te schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters. Woningen zijn, wegens de eisen uit het Bouwbesluit, goed geïsoleerd, waardoor deze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is daarbij dat eventuele luchtbehandelingsinstallaties eenvoudig zijn uit te schakelen (en ramen en deuren zijn te sluiten).

Verder dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwings- en AlarmSysteem) als onderdeel van de algemene rampenbestrijding. Het grondgebied van Boxtel valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen. Tevens wordt er gebruik gemaakt van NL-alert. NL-alert is een alarmmiddel van de overheid voor de mobiele telefoon. Met NL-alert kan de overheid mensen in de directe omgeving van een noodsituatie met een tekstbericht informeren. In het bericht staat specifiek wat er aan de hand is en iemand op dat moment het beste kan doen.

De mogelijkheden ten aanzien van zelfredzaamheid in het plangebied kunnen als positief worden beoordeeld. Er is geen grotere groep niet - of verminderd – zelfredzame mensen in het plangebied aanwezig. Het voornemen ziet op een herschikking van aanwezige woonfuncties en de uitbreiding van een paardenhouderij met ondersteunende voorzieningen. De aanwezigen zijn naar verwachting derhalve voldoende mobiel om zelfstandig te kunnen vluchten. Bovendien is het aantal mensen in het plangebied beperkt (en is er geen sprake van een relevante toename aan mensen binnen het plangebied). Binnen het plangebied zijn tevens voldoende vluchtwegen van de risicobron af.

Conclusie invloedsgebied spoorweg
De beoogde ontwikkeling is niet gelegen binnen een PR 10^{-6} risicocontour of een plasbrandaandachtsgebied. Wel is de planlocatie gelegen binnen het invloedsgebied van gevaarlijke stoffen over een spoorweg. Door de ligging van de locatie en de aard van de gevraagde functie kunnen zaken als bereikbaarheid door hulpdiensten, mogelijkheden bestrijdbaarheid in geval van calamiteiten, alarmeringsmogelijkheden en zelfredzaamheid als positief worden beoordeeld. Het groepsrisico is beperkt verantwoord en wordt aanvaardbaar geacht.

<u>Advies veiligheidsregio</u>
De Veiligheidsregio Brabant Noord is door de gemeente Boxtel gevraagd om te adviseren omtrent te plannen. Het advies is in volledigheid toegevoegd in Bijlage 11. Voor deelgebied 1, Bosrand 2, 3 en ongenummerd, is er geen sprake van een toename van het aantal personen / woningen. Een advies is voor deze locatie derhalve niet noodzakelijk. Het advies beperkt zich om deze reden tot de ontwikkeling in deelgebied 2, plandeel Uilenbroek. Hier wordt middels woningsplitsing één woning aan het plangebied toegevoegd. De Veiligheidsregio adviseert positief en geeft informatie en handvaten

mee om de zelfredzaamheid in het plangebied te verhogen. Deze informatie is opgenomen in voornoemde bijlage.

4.11 Kabels, leidingen en hoogspanningsverbindingen

Bij ruimtelijke ingrepen dient de initiatiefnemer rekening te houden met planologisch relevante kabels en leidingen. Onder planologisch relevante kabels en leidingen wordt verstaan:

- Hoogspanningsverbindingen van 50 kV en hoger;
- Buisleidingen voor transport van aardgas met een uitwendige diameter van meer dan 50 mm en een druk van meer dan 16 bar;
- Buisleidingen voor transport van aardolieproducten met een uitwendige diameter van meer dan 70 mm en een druk van meer dan 16 bar;
- Buisleidingen met een diameter van 400 mm of meer buiten de bebouwde kom;
- Buisleidingen voor transport van andere stoffen dan aardgas en aardolieproducten, die risico's met zich meebrengen voor mens en/of leefomgeving wanneer deze leidingen beschadigd raken.

In het plangebied zijn, zoals in voorgaande paragraaf beschouwd, enkel twee olieleidingen aanwezig in beheer bij de N.V. Rotterdam-Rijn Pijpleidingmaatschappij (zie hiertoe tevens Bijlage 18). Ter bescherming van deze leidingen, met de bijbehorende belemmeringenstrook is in het geldende bestemmingsplan een dubbelbestemming aanwezig. Deze dubbelbestemming wordt in onderhavig plan opgenomen, zodat de bescherming van deze leidingen blijvend wordt geborgd. De planontwikkeling heeft geen betrekking op ingrepen met mogelijke gevolgen voor beide leidingen.

Een zeer beperkt deel van de stoeterij is gelegen binnen de dubbelbestemming. Op dit deel is een hekwerk ter erfafscheiding aanwezig en erfverharding. De aanleg van de huidig aanwezige voorzieningen is destijds ter plaatse afgestemd met een coördinator van RRP. Direct buiten de dubbelbestemming zal worden voorzien in de realisatie van hemelwaterberging, middels een ondiepe wadi. Doordat de wadi wordt aangelegd buiten de dubbelbestemming, is de insteek gelegen op minimaal 5 meter van de leiding. Dit heeft hierdoor geen gevolgen voor de beide leidingen.

Voor het overige is er geen sprake van aanwezigheid van planologisch relevante kabels, leidingen of hoogspanningsverbindingen.

Naast bovengenoemde leidingen, kunnen ook nog andere kabels en leidingen in het plan aanwezig zijn (zoals elektriciteits- of waterleidingen). Bij eventuele toekomstige bodemingrepen zal door initiatiefnemer een KLIC-melding worden gedaan. Hierdoor kunnen ook deze eventueel aanwezige reguliere leidingen afdoende worden beschermd bij bodemingrepen.

4.12 Cultuurhistorie

Het cultuurhistorisch belang wordt in de ruimtelijke ordening o.a. behartigd door opname van een motiveringsvereiste in artikel 3.1.6, lid 5 Besluit ruimtelijke ordening. Dit artikel bepaalt dat in een toelichting tenminste een beschrijving wordt opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. In de provincie Noord-Brabant dienen in het kader van het behoud van waardevolle cultuurhistorische elementen en archeologische vindplaatsen, bestemmingsplannen te worden getoetst aan de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW-kaart 2010, herziening 2016). Een uitsnede van deze kaart voor het plangebied is bijgevoegd in Afbeelding 46 en Afbeelding 47. Hierop staan de bepalende cultuurhistorische elementen aangeven, van rijksbelang (kaartlaag II) en provinciaal belang (kaartlaag I). Tevens geeft deze kaart een weergave van de Cultuurhistorische Waardenkaart 2006 (kaartlaag III). Deze laatste kaartlaag heeft geen juridisch bindende werking. Volgens de toelichting op de Cultuurhistorische Waardenkaart is deze kaartlaag te beschouwen als informatie- en inspiratiebron. De provincie hecht aan deze aspecten geen nader belang meer en deze kaartlaag wordt dan ook niet meer op provinciaal niveau geactualiseerd. Dit wordt overgelaten aan de gemeentes.

Uit de cultuurhistorische waardenkaart volgt dat deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.) is gelegen in de regio Meierij, cultuurhistorisch landschap Groene Woud en archeologisch landschap Dommeldal Nuenen-Gestel. De wegen Roond en Bosrand hebben bovendien een redelijk hoge historisch geografische waarde toegekend gekregen.
Deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) is eveneens gelegen in de regio Meierij en het cultuurhistorisch landschap Groene Woud. Verder is dit deelgebied gelegen in het archeologisch landschap Dekzandrug Tilburg-Den Bosch. De weg Uilenbroek heeft een redelijk hoge historisch geografische waarde.

De regio Meierij kent een zeer uitgestrekte ligging, die de cultuurhistorische waarden van een relatief grootschalige regio vertegenwoordigen. De bewoningsgeschiedenis en de inrichting van het gebied zijn in hoge mate bepaald door de natuurlijke terreingesteldheid. De indeling in agrarische gebruikseenheden is op veel plaatsen nog goed herkenbaar. In combinatie met de dorpen en buurtschappen en de plaatselijk aanwezige kleinschaligheid verleent dit het gebied een grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Twee andere aspecten die het landschap van de Meijerij kenmerken zijn de landgoederen en buitenplaatsen en de populierenteelt.

De uitgestrekte ligging geldt bovendien voor het cultuurhistorisch landschap Groene Woud. Het Groene Woud is aangewezen als Nationaal Landschap. Kenmerkend is de opbouw van het gebied in beekdalen en dekzandplateaus en de inrichting die nauw gerelateerd is aan de terreingesteldheid. Kleinschalige Middeleeuwse ontginningslandschappen worden afgewisseld met uitgestrekte bossen, heidevelden, zandverstuivingen en jonge ontginningen. Specifieke elementen zijn laanstructuren, kastelen, buitenplaatsen en watermolens. In dit landschap wordt het cultuurhistorisch belang beschermd door o.a. het behoud van de kleinschalige karakteristieken, het afstemmen van nieuwe economische dragers op de cultuurhistorische identiteit van het Groene Woud en het vergroten van de cultuurhistorische waardering door het vergroten van de beleving.

Ook het archeologisch landschap Dommeldal Nuenen-Gestel vertegenwoordigt een relatief grootschalige regio. Doelstelling is hier het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief (o.a. door afstemming van het gemeentelijk archeologiebeleid). Dit landschap omvat het rivierdal van de Dommel tussen Sint-Michielsgestel en Nuenen, alsmede de hierin uitwaterende beken, waaronder de Kleine Aa onder Boxtel.

Het archeologisch landschap Dekzandrug Tilburg-Den Bosch kent dezelfde doelstelling als het archeologisch landschap Dommeldal Nuenen-Gestel, namelijk het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief (in het archeologiebeleid). Het aspect archeologie komt in navolgende paragraaf verder aan bod. Dit gebied loopt van Goirle tot Vught en heeft een langgerekte vorm. Het gebied herbergt relatief veel middelgrote woonkernen. Rondom de bebouwde kommen is voornamelijk landbouwgrond aanwezig. Het landschap is o.a. opgebouwd uit de beekdalen van de Lei en de Essche Stroom.

De provinciale strategieën voor de cultuurhistorische ontsluiting van bovengenoemde gebieden is opgesteld voor de volledige regio en kent derhalve een ander schaalniveau dan onderhavig planvoornemen.

Met de invulling en ontwikkeling van het landbouwlandgoed is een belangrijke bijdrage geleverd aan de cultuurhistorische ontsluiting en beleving van het gebied. Dit o.a. met de aangelegde landschappelijke elementen, waaronder een aantal driehoekige pleintjes, het herstellen van de oude loop (anno 1900) van de waterloop, de aanleg van kruiden- en faunarijke graslanden en akkers, boomgaarden en houtsingels. Ook de landgoedwoningen krijgen een hierbij passende bouwtypologie.

Onderhavig plan heeft betrekking op relatief kleinschalige ontwikkelingen, gelieerd aan de uitvoering van het landgoed. Voor deelgebied 1 wordt het bouwvlak van de stoeterij gering uitgebreid, met een toevoeging van 0,3 hectare bouwvlak. Deze ontwikkeling wordt landschappelijk ingepast en gaat gepaard met een compensatie (sloop bebouwing, verwijdering van een agrarisch bouwvlak elders).

De gebruikswijziging van de woningen heeft geen invloed op het aspect cultuurhistorie. Met het plan blijft bovendien de geografische waarde van de wegen Bosrand en Roond ongewijzigd intact.

In deelgebied 2 wordt een moderne agrarische bedrijfsloods gesloopt, waarna de langgevelboerderij Uilenbroek 8 resteert. Deze woning is cultuurhistorisch waardevol bevonden, zie hiertoe o.a. de nadere toelichting in paragraaf 2.3, Bijlage 3 en Bijlage 4. De planontwikkeling in dit deelgebied zorgt voor een verbetering van de cultuurhistorische waarden ter plaatse. Door inpandige woningsplitsing kan dit pand bovendien beter (betaalbaar) onderhouden en behouden worden.

Onderhavige initiatieven zijn relatief kleinschalig van aard en kennen niet het schaalniveau waarop de cultuurhistorische waarden van de genoemde gebieden ontwikkeld of versterkt kunnen worden ter verwezenlijking van de regionale ambities. Wel draagt de ontwikkeling, op haar schaalniveau, positief bij aan de cultuurhistorische waarden. Dit o.a. door ontwikkeling, in samenhang met compenserende sloop, verwijdering agrarisch bouwvlak en aanleg van nieuwe landschapselementen. Tevens wordt een cultuurhistorisch waardevolle woonboerderij behouden en door de uitvoering van het plan versterkt. Het voornemen respecteert dus het aspect cultuurhistorie.

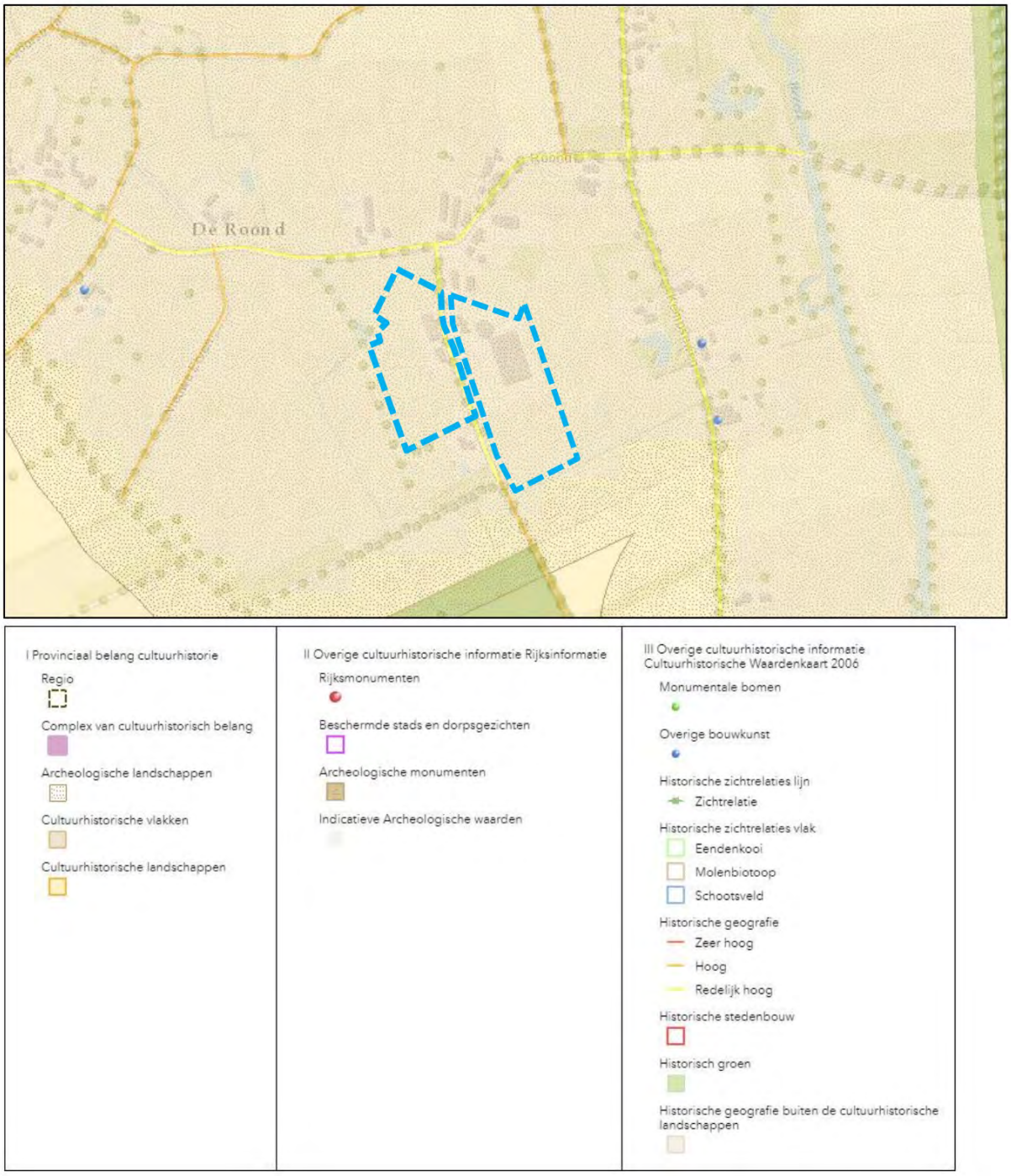

Afbeelding 46: Uitsnede CHW-kaart 2010, herziening 2016, plangebied deelgebied 1 globaal blauw omkaderd weergegeven.

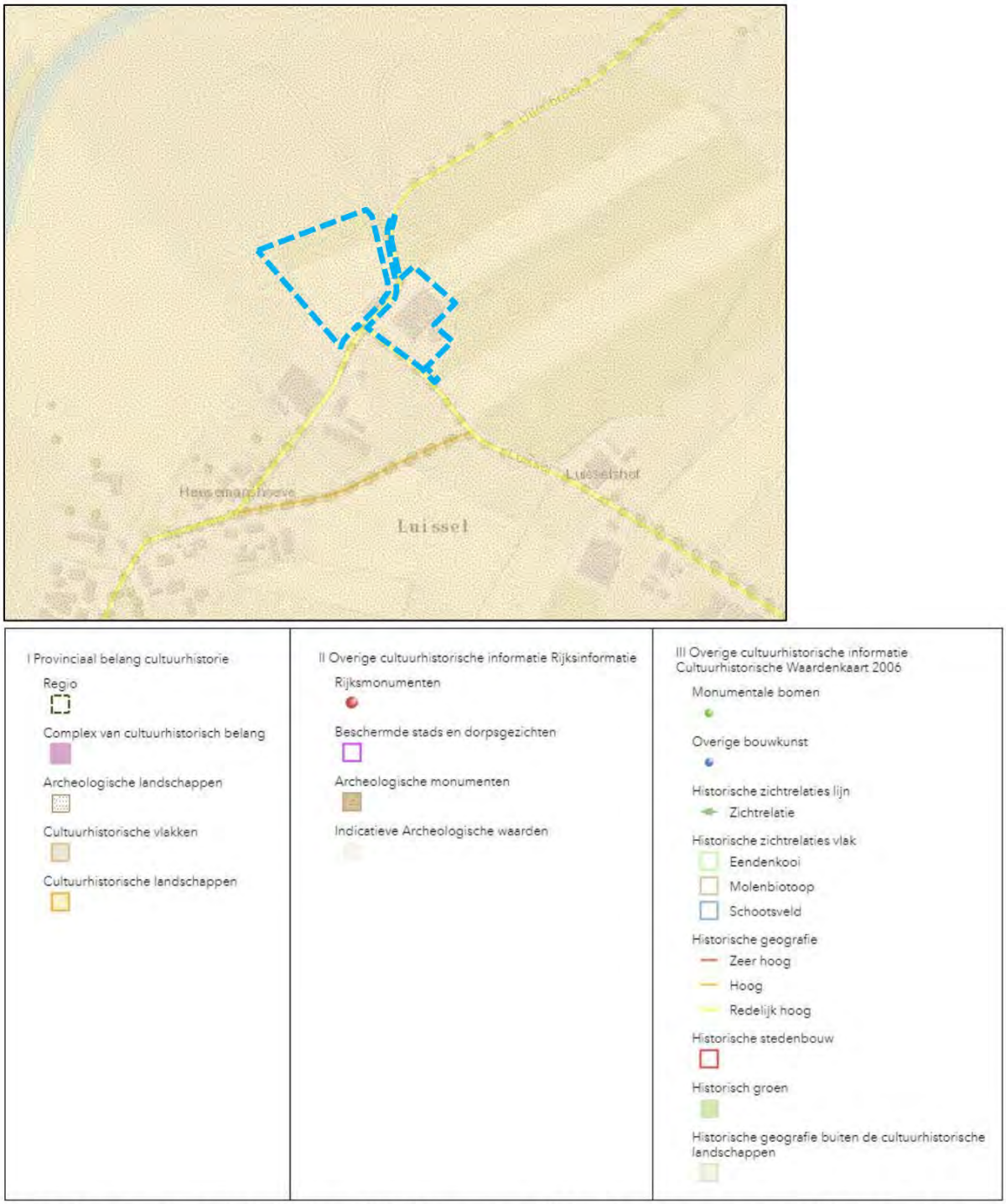

Afbeelding 47: Uitsnede CHW-kaart 2010, herziening 2016, plangebied deelgebied 2 globaal blauw omkaderd weergegeven.

4.13 Archeologie

In 1992 heeft Nederland het 'Verdrag van Malta' inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed in Europees verband mede ondertekend. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming.
Sinds 2007 kent Nederland de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, betreft een wijziging van de Monumentenwet 1988). Op basis van deze wet zijn gemeenten verplicht een archeologisch beleid te voeren. Daar hoort ook bij dat de archeologische waarden en verwachtingen

binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt moeten worden. Verder stelt de Wamz 2007 dat gemeenten archeologieparagrafen moeten opnemen in bestemmingsplannen. Het doel hiervan is om het 'bodemarchief' zoveel mogelijk te beschermen. De archeologische resten in de bodem vormen een belangrijke bron van informatie over het verleden.

Vanaf 1 juli 2016 wordt de bescherming voor archeologie gereguleerd in de Erfgoedwet. De voorgeschreven archeologische bescherming uit de Monumentenwet 1988 (inclusief de Wamz) wordt hiermee voortgezet. In de Erfgoedwet is o.a. geregeld hoe gebouwde en archeologische monumenten aangewezen kunnen worden als wettelijk beschermd monument. Een stelsel aan diverse vergunningen en subsidieregelingen draagt vervolgens bij aan de bescherming van deze monumenten. Verder stelt deze wet o.a. uitvoeringsregels aan de archeologische monumentenzorg, met bijvoorbeeld regels inzake certificering en de omgang met vondsten in het kader van archeologisch onderzoek. De Erfgoedwet bevat daarnaast (middels het overgangsrecht en de verwijzing hierin naar de Monumentenwet 1988) regels voor omgang met archeologie in het algemeen. Hierbij is o.a. bepaald dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan, rekening dient te worden gehouden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Tevens kan in het belang van de archeologische monumentenzorg hiertoe een omgevingsvergunningstelsel (bijvoorbeeld voor bouwen of voor aanlegactiviteiten) met de bijbehorende onderzoeksvereisten verplicht worden gesteld.

Doorvertaling van de (bescherming van de) archeologische waarden vindt normaliter plaats in bestemmingsplannen, door middel van een archeologische dubbelbestemming. De voor onderhavig plangebied geldende archeologische dubbelbestemmingen, met de van toepassing zijnde regels ter bescherming van de archeologische waarden, zijn in het plan ongewijzigd overgenomen. De archeologische bescherming blijft daardoor ongewijzigd behouden.
Het aspect archeologie komt mogelijk in het geding bij bodemingrepen. Archeologisch onderzoek is vereist als deze bodemingrepen een bepaalde omvang en diepte overschrijden. Deze omvang en diepte is vastgelegd in de archeologische dubbelbestemmingen.

In deelgebied 1 (Bosrand 2, 3 en ong.) is voor het aspect archeologie ten opzichte van het geldende planologische regime enkel de vergroting van het bouwvlak voor de paardenhouderij relevant. In het geldende bestemmingsplan zijn ter plaatse de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 1' en 'Waarde – Archeologie 3' opgenomen. Hierdoor geldt een archeologische onderzoeksverplichting bij respectievelijk bodemingrepen groter dan 50 m^2 en dieper dan 40 cm onder maaiveld ('Waarde – Archeologie 1') en groter dan 500 m^2 en dieper dan 40 cm onder maaiveld ('Waarde – Archeologie 3'). Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling zijn geen archeologisch relevante bodemingrepen voorzien, ten opzichte van de huidige situatie. Op de locatie van de paardenhouderij wordt in de nieuwe situatie wel een hemelwaterberging gerealiseerd, in de vorm van een ondiepe wadi (maximale diepte 40 cm). Hierdoor komen geen archeologische waarden in het geding. De geldende archeologische dubbelbestemmingen worden op de planlocatie ongewijzigd overgenomen. Hierdoor geldt dat bij eventuele toekomstige relevante bodemingrepen archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd, dan wel anderszins aangetoond of gemotiveerd dient te worden dat archeologische waarden niet in het geding komen.

In deelgebied 2 (Uilenbroek 8-13) zijn op het huidige agrarische bouwvlak in het geldende bestemmingsplan geen archeologische dubbelbestemmingen opgenomen. Daarbij wordt in dit plandeel een in 2016 gebouwde loods gesloopt en het agrarisch bouwvlak verwijderd. Verder resteert de woning, welke inpandig wordt gesplitst in twee wooneenheden. Deze ontwikkeling heeft derhalve geen gevolgen voor het aspect archeologie.

De ontwikkeling heeft derhalve geen relevante gevolgen voor het aspect archeologie.

4.14 Milieueffectrapportage en vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het voornemen dient te worden getoetst aan de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. of er sprake is van een mogelijke verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage. Een milieueffectrapportage (MER), en de bijbehorende procedure (m.e.r.), is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming omtrent plannen en projecten. Het gaat hierbij wel enkel om plannen en projecten, waarbij het milieu mogelijk nadelig kan worden beïnvloed. Voor plannen gelden de onderstaande criteria als uitgangspunt om te beoordelen of een MER noodzakelijk is:

1. Plannen die kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten (boven de grenswaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r.);
2. Plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura 2000 gebieden;
3. Plannen en activiteiten die op grond van een provinciale milieuverordening zijn aangewezen als MER-plichtig.

Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. Aanleiding hiertoe is de modernisering van de m.e.r.-wetgeving in 2010 en de uitspraak van het Europese Hof van 15 oktober 2009 (HvJ EG 15 oktober 2009, zaak C-255/08 – Commissie vs. Nederland). Deze wijziging heeft tot gevolg dat de grenswaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r. indicatief zijn geworden. Ook een project net onder de drempelwaarden, kan immers (afhankelijk van de omstandigheden van de activiteit en de ligging) belangrijke nadelige (milieu)gevolgen hebben. Ook onder de genoemde drempelwaarden moet derhalve worden beoordeeld of het doorlopen van een m.e.r.(beoordeling) noodzakelijk is. Dit betreft de 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Deze beoordeling houdt in dat onderzocht dient te worden of er bij het initiatief sprake is van bijzondere omstandigheden of milieueffecten, waardoor toch een MER moet worden opgesteld. Hierbij worden de selectiecriteria uit Bijlage III bij de Europese m.e.r.-richtlijn (2011/92/EU) gehanteerd. Deze criteria betreffen o.a. de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

Uit het eerstgenoemde criterium volgt dat het plan moet worden beschouwd in relatie tot de drempelwaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r.
In onderhavige situatie is er in deelgebied 1 met name sprake van de vergroting van een agrarisch bouwvlak, ten behoeve van een productiegerichte paardenhouderij. Deze bouwvlakvergroting ziet in hoofdzaak op een uitbreiding ten behoeve van ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan en hooiopslag) en dus niet in het aantal te houden dieren. Op de C- en D-lijst is in onderdeel D14 opgenomen de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren. Een plan is, gelet op D14, kaderstellend voor een m.e.r.-beoordelingsplichtig project indien de activiteit betrekking heeft op meer dan 100 stuks volwassen paarden of pony's (Regeling ammoniak en veehouderij, categorie K1 en K3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld (Rav, categorie K2 en K4). Op de stoeterij worden ruimschoots minder dan 100 paarden en pony's in totaal gehouden. Daarbij is bovendien ook een groot deel van de gehouden paarden jonger dan 3 jaar.

De planwijziging ziet daarbij op de oprichting van ondersteunende voorzieningen en niet op de oprichting van nieuwe stalgebouwen. Het plan is tevens niet gericht op een wijziging in dieraantallen. Door de aard van de voorgenomen wijzigingen, is het dus discutabel of er sprake is van de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie en het hier dus een activiteit betreft als genoemd in het Besluit m.e.r. Tevens worden de genoemde dieraantallen niet overschreden.
Het plan blijft ruimschoots onder de drempelwaarden als genoemd in onderdeel D14. Het plan is daarom niet plan-m.e.r.-plichtig.

Indien geoordeeld wordt dat er, voor de wijziging van de paardenhouderij, wel sprake is van een activiteit als genoemd in onderdeel D14, dan is er sprake van een activiteit onder de drempelwaarden. Een bestemmingsplan (ruimtelijk plan op grond van artikel 3.1 Wro) is daarbij niet opgenomen in Kolom 4 Projecten, maar in Kolom 3 plannen. De m.e.r.-beoordeling is dus volledig vormvrij. Voor onderhavig

plan is volledigheidshalve een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Het resultaat hiervan is opgenomen in Bijlage 10.

Voor het overige is er in de deelgebieden met name sprake van een gebruikswijziging van woonfuncties. In totaliteit zijn er in de beoogde situatie in het plangebied 5 woningen, waarvan 3 burgerwoningen en 2 bedrijfswoningen. In deelgebied 1 is er sprake van 3 reeds planologisch bestemde woningen. Deze woningen worden van functie veranderd, waarbij er netto sprake blijft van 2 bedrijfswoningen en 1 burgerwoning.
Het plan ziet in deelgebied 2 slechts op de toevoeging van één woning. Het betreft een inpandige woningtoevoeging van één naar twee woningen. Hierbij wordt overigens een boomkwekerij beëindigd.

Het realiseren van woningbouwprojecten kan mogelijk gekwalificeerd worden onder D 11.2, zijnde de 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. Gelet op aard en omvang is er hier echter geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject. Dit is bovendien nader gemotiveerd in de toelichting van het bestemmingsplan (in paragraaf 3.1.3). Het aantal woningen is te gering, en te verspreidliggend aanwezig, om te kunnen spreken over een stedelijke ontwikkelingsproject.

Geconcludeerd kan worden dat het plan derhalve niet kaderstellend is voor een m.e.r.-(beoordelings)plichtig besluit. Wat betreft het eerste criterium geldt geen plicht tot het opstellen van een MER. Door middel van Bijlage 10, de toetsing in deze toelichting, inclusief onderzoeksrapportages, heeft wel een beoordeling van de milieuaspecten plaatsgevonden, welke inhoudelijk gelijk te stellen is aan een vormvrije m.e.r.-beoordeling voor een dergelijk initiatief. Hieruit zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen gebleken, waaruit bovendien geconcludeerd kan worden dat er geen noodzaak is tot het opstellen van een MER.
Ten aanzien van het tweede criterium inzake een mogelijke MER-plicht, geldt dat er bij onderhavige situatie geen sprake is van een plan waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Onderhavige ontwikkeling heeft, wegens aard, omvang, dan wel afstand, geen mogelijk significant effect op de Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het derde criterium geldt dat onderhavige activiteit niet is aangewezen als MER-plichtig op grond van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Er is dus geen sprake van de verplichting tot het opstellen van een MER en het doorlopen van de bijbehorende procedure. Wel heeft er in deze plantoelichting een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaatsgevonden. Er is geen sprake van belangrijke nadelige milieugevolgen. Er is dus voldaan aan de wettelijke verplichtingen hieromtrent.

5. JURIDISCHE PLANTOELICHTING

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de wijze van doorvertaling van de voorgenomen ontwikkeling in een juridisch-planologische regeling.

5.1 Opbouw bestemmingsplan

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen dient vast te stellen, waarbij ten behoeve van 'een goede ruimtelijke ordening' de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruiken en bebouwen van gronden.

De Wro en het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bevatten een nadere uitwerking uit welke onderdelen een bestemmingsplan in ieder geval moet bestaan. Een bestemmingsplan bestaat tenminste uit een verbeelding met planregels en een toelichting daarop. De verbeelding en regels vormen daarbij tezamen het juridisch bindende onderdeel van het bestemmingsplan. De regels bevatten het juridisch instrumentarium inzake het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken, en bepalen de toegelaten bebouwing. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van de regels, alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. In de toelichting wordt gemotiveerd waarom met het planvoornemen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Ondanks dat de toelichting geen onderdeel uitmaakt van het juridisch plangedeelte, fungeert de toelichting wel als interpretatiekader voor de uitleg van de regeling, indien hierover interpretatieverschillen blijken te bestaan.

Een bestemmingsplan dient bovendien eenvoudig raadpleegbaar te zijn. Daarom zijn er van overheidswege standaarden vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening, waarmee plannen op een vergelijkbare wijze worden opgebouwd en gevisualiseerd. De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) biedt bindende standaarden voor de opbouw van de regels en de verbeelding van een bestemmingsplan. Bij onderhavig plan worden deze standaarden gevolgd.

5.2 Toelichting verbeelding

Als basis voor de verbeelding van onderhavig plan zijn de geldende bestemmingsplannen 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond', 'Buitengebied 2011' en 'Buitengebied Boxtel, ontwikkelplan 2013' gehanteerd. De van toepassing zijnde enkelbestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen zijn als basis overgenomen. Vervolgens zijn de aanpassingen doorgevoerd die noodzakelijk zijn om de voorgenomen inrichting te realiseren. Navolgend worden per deelgebied de belangrijkste zaken voor de verbeelding toegelicht, en op welke wijze deze zijn verwerkt.

Deelgebied 1: Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel
In dit deelgebied is het bouwvlak voor de hier aanwezige paardenhouderij (Bosrand 3 en ong.) vergroot, zodat alle bedrijfsvoorzieningen en de nog op te richten woning binnen het agrarische bouwvlak worden gebracht. Deze gronden hebben de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'. Het bouwvlak heeft de functieaanduiding 'paardenhouderij' toegekend gekregen, waarmee is geregeld dat ter plaatse uitsluitend een productiegerichte paardenhouderij is toegestaan.

Daarnaast is de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – voorwaardelijke verplichting' toegekend. Aan deze aanduiding wordt in de regels een voorwaardelijke verplichting verbonden, ter juridisch-planologische verzekering van de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing, als toebehorend aan locatie Bosrand 3 en ongenummerd, conform het inrichtingsplan (Bijlage 5). In het inrichtingsplan is hierbij tekstueel en visueel onderscheid gemaakt tussen welke landschappelijke inrichting toebehoort aan het adres Bosrand 3 en ongenummerd enerzijds, en Bosrand 2 anderzijds. Elk adres is derhalve (middels een eigen voorwaardelijke verplichting) verantwoordelijk voor de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inrichting op haar eigen locatie.

Verder zijn voor locatie Bosrand 3 en ongenummerd voorwaardelijke verplichtingen opgenomen omtrent stikstofdepositie (zie paragraaf 4.8 voor een nadere toelichting) en voor aanleg en instandhouding van voldoende hemelwaterberging (zie paragraaf 4.6 voor een nadere toelichting).

In het bouwvlak zijn twee functieaanduidingen 'bedrijfswoning' opgenomen, waarbij in de regels is opgenomen dat per aanduiding één bedrijfswoning is toegestaan. Ter plaatse van woning Bosrand 3 is aanvullend de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – plattelandswoning' opgenomen, zodat het gebruik van de bedrijfswoning als plattelandswoning wordt toegestaan.

In het bouwvlak van de paardenhouderij is bovendien de functieaanduiding 'waterberging' opgenomen, waarmee wordt geregeld dat de ter plaatse van deze aanduiding aanwezige gronden uitsluitend bestemd zijn voor hemelwaterberging. Met een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kan hiervan worden afgeweken, mits wordt aangetoond dat elders in het bestemmingsvlak wordt voorzien in de aanleg en instandhouding van voldoende hemelwaterberging. Hiervoor dient advies te worden ingewonnen bij de waterbeheerder.

Tenslotte is voor de stoeterij de maximum toegestane oppervlakte aan bedrijfsgebouwen (3.070 m^2) begrensd, middels opname van de aanduiding 'maximum oppervlakte bedrijfsgebouwen (m^2)'. Dit betreft de bestaande feitelijke aanwezige hoeveelheid bebouwing (stalgebouw circa 2.570 m^2, stapmolen circa 400 m^2) plus 100 m^2 uitbreidingsruimte ten behoeve van een geringe mate van flexibiliteit.

Ten zuiden van de paardenhouderij is de paardenwei aanwezig, welke in de beoogde situatie minder extensief wordt gebruikt voor de beweiding van paarden. Deze gronden worden daarom herbestemd van 'Natuur', naar 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap', waarmee dit gebruik wordt toegestaan.

Tenslotte wordt de voormalige bedrijfswoning Bosrand 2 herbestemd naar een burgerwoning, door de toekenning van de bestemming 'Wonen'. Tevens wordt aan dit bestemmingsvlak de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – voorwaardelijke verplichting 2' toegekend, zodat de hier voorgenomen landschappelijke inpassing wordt geborgd (de landschappelijke inpassing voor locatie Bosrand 2, als opgenomen in Bijlage 5). Ook de sloop van het aanwezige stalgebouw wordt middels een voorwaardelijke verplichting verzekerd.

De overige gronden in dit deelgebied krijgen een bestemming 'Bos', 'Natuur' of 'Water' ten behoeve van de landschappelijke inrichting, of de reeds huidig bestemde natuurontwikkeling van het landgoed.

Op dit plandeel zijn bovendien de diverse dubbelbestemmingen overgenomen, als van toepassing uit het vigerende bestemmingsplan.

Deelgebied 2: Uilenbroek 8-13, Boxtel
In deelgebied 2 wordt het huidige agrarische bouwvlak wegbestemd door het bouwvlak te verwijderen. Rondom de woning Uilenbroek 8 wordt een enkelbestemming 'Wonen' toegevoegd. De woning is cultuurhistorisch waardevol bevonden en wordt ten behoeve van het behoud inpandig gesplitst in twee wooneenheden. Het behoud van de cultuurhistorische waarden wordt mede geborgd door opname van de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen'.

Tevens wordt de maatvoeringsaanduiding 'maximum aantal wooneenheden: 2' aan het woonvlak toegekend. Ter bevordering van de inrichting van een historisch erf is bovendien de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – cultuurhistorisch erf' aan het bestemmingsvlak toegekend. Aan deze aanduiding worden regels ten aanzien van beeldkwaliteit verbonden, zodat de oprichting van de bijgebouwen een bijdrage levert aan de cultuurhistorische waardering van het erf. Om deze reden is eveneens de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – 1' toegekend, met een hieraan gekoppelde planregeling. Dit laatste om het vergunningvrij bouwen, op grond van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (of diens rechtsopvolger), van bijgebouwen uit te sluiten. Hierdoor kan door het bevoegd gezag een toetsing plaatsvinden aan de beeldkwaliteit van de op te richten bijgebouwen,

teneinde recht te doen aan het cultuurhistorisch erf en de cultuurhistorische waarde van de aanwezige langgevelboerderij.

De gronden achter de woning worden ingericht ten behoeve van natuur, ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei aan Bosrand ong. aan de natuurfunctie. Deze gronden worden derhalve bestemd met de enkelbestemming 'Natuur'. De woning Uilenbroek 8 krijgt bovendien de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – voorwaardelijke verplichting 1', zodat deze natuurontwikkeling met een voorwaardelijke verplichting wordt verzekerd. Aan deze functieaanduiding is bovendien de voorwaardelijke verplichting ten aanzien van de sloop van de loods en mestsilo gekoppeld.

De overige gronden uit dit deelgebied krijgen de enkelbestemming 'Agrarisch'. Verder zijn de geldende dubbelbestemmingen en gebiedsaanduiding ongewijzigd overgenomen.

5.3 Toelichting regels

Conform de SVBP dienen de regels te bestaan uit 'Inleidende regels' (Hoofdstuk 1), 'Bestemmingsregels' (Hoofdstuk 2), 'Algemene regels' (Hoofdstuk 3) en 'Overgangs- en slotregels' (Hoofdstuk 4). Tevens is de opbouw en volgorde van de diverse artikelen grotendeels voorgeschreven in de SVBP. Aanvullend schrijft het Besluit ruimtelijke ordening een aantal standaardregels voor, zoals het overgangsrecht. Deze zaken zijn in acht genomen bij het opstellen van de planregels.

Als basis voor onderhavige planregels, zijn de vigerende regels afkomstig van de bestemmingsplannen 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond', 'Buitengebied 2011' en 'Buitengebied Boxtel, ontwikkelplan 2013' gehanteerd. De van toepassing zijnde regels voor de enkelbestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen zijn als basis overgenomen. Vervolgens zijn de aanpassingen doorgevoerd die noodzakelijk zijn om de voorgenomen inrichting te realiseren. Tevens zijn de partiële aanpassingen ten gevolge van het bestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Kamerbewoning Boxtel', als vastgesteld d.d. 27 oktober 2020 in onderhavige planregeling verwerkt.

Navolgend worden de belangrijkste planregels nader toegelicht.

Artikel 1 Begrippen
In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd, die bij de uitleg van de regels worden gehanteerd.

In de begrippen is o.a. 'paardenhouderij' nader gedefinieerd. Dit betreft een uit bedrijfseconomisch oogmerk opgezette houderij voor paarden en/of pony's die uitsluitend of in hoofdzaak is gericht op het fokken, opfokken, trainen, africhten, berijden en verhandelen van paarden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen productiegerichte paardenhouderijen en gebruiksgerichte paardenhouderijen. Productiegerichte paardenhouderijen zijn daarbij primair gericht op het fokken, opfokken, trainen, africhten, berijden en verhandelen van paarden. Gebruiksgerichte paardenhouderijen zijn, in tegenstelling tot productiegerichte paardenhouderijen, niet op agrarische productie gericht. Het betreft bijvoorbeeld pensionstallen en maneges (waar de paarden meer ten dienste van het gebruik door de mens worden gehouden). In de regels is bepaald dat ter plaatse van Bosrand 3 en ongenummerd enkel een productiegerichte paardenhouderij is toegestaan.

Verder is planspecifiek het begrip 'plattelandswoning' belangrijk. Dit betreft een woning, behorend tot of voorheen behorend tot een agrarisch bedrijf, die door een derde bewoond mag worden en wordt beschouwd als onderdeel van het agrarisch bedrijf. Deze woning mag dus zowel worden gebruikt als bedrijfswoning, of voor bewoning door derden (burgers) die geen binding hebben met het ter plaatse aanwezige agrarische bedrijf. Voor de milieutoetsing wordt deze woning beschouwd als onderdeel van de inrichting.

Artikel 2 Wijze van meten
Dit artikel bevat de spelregels over de wijze waarop de genoemde maatvoering (afstanden, hoogtes, oppervlaktes e.d.) in dit plan worden gemeten.

Artikel 3 Agrarisch
Dit zijn de gronden binnen het plangebied waar agrarisch grondgebruik en extensief recreatief medegebruik is toegestaan. Op deze gronden mogen enkel bouwwerken worden gebouwd t.b.v. deze bestemmingen, zoals picknicktafels, bankjes en afrasteringen voor beweiding.

Artikel 4 Agrarisch – Agrarisch bedrijf
Op deze gronden is per bestemmingsvlak één agrarisch bedrijf toegestaan. Doordat het bouwvlak Bosrand 3 en ongenummerd de aanduiding 'paardenhouderij' toegekend heeft gekregen, is geregeld dat ter plaatse uitsluitend een productiegerichte paardenhouderij is toegestaan. Het gebruik van de locatie voor o.a. gebruiksgerichte paardenhouderij is hierbij bovendien als strijdig gebruik aangemerkt.

Op het bestemmingsvlak zijn twee bedrijfswoningen toegestaan, door toekenning van tweemaal de functieaanduiding 'bedrijfswoning'. De woning Bosrand 3 heeft de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – plattelandswoning' toegekend gekregen, waarmee in de regels is bepaald dat de woning (en het bijbehorende erf) zowel als bedrijfswoning, als ten behoeve van bewoning door derden is toegestaan.

Dit artikel bevat verder de bouw- en gebruiksregels voor de stoeterij, voor de gronden binnen het bestemmingsvlak. Hierbij is met een aanduiding de toegestane oppervlakte aan bedrijfsgebouwen voor de stoeterij begrensd.

In de regels is tevens een voorwaardelijke verplichting opgenomen ten behoeve van de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inrichting, zoals opgenomen in het landschappelijk inrichtingsplan. Hiermee wordt verzekerd dat deze zaken (landschappelijke inpassing en hemelwaterberging) worden uitgevoerd (en vervolgens in stand worden gehouden). Verder bevatten de regels voorwaardelijke verplichtingen met betrekking tot stikstofdepositie ter voorkoming van een significant negatief effect op de Natura 2000-gebieden en voor de aanleg en instandhouding van voldoende hemelwaterberging.

Artikel 5 Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap
Dit zijn de gronden binnen het plangebied waar agrarisch grondgebruik en extensief recreatief medegebruik is toegestaan. Het betreft de agrarische gronden op het landbouwlandgoed. Op deze gronden mogen enkel bouwwerken worden gebouwd t.b.v. deze bestemmingen, zoals picknicktafels, bankjes en afrasteringen voor beweiding. In de regels is vastgelegd dat deze gronden zijn bestemd als grasland (voor beweiding en maaien). Bemesten (behoudens natuurlijk bemesten ten gevolge van beweiden) is daarbij in de regels als strijdig gebruik aangemerkt.

Artikel 6 Bos
Deze gronden zijn bestemd voor bos, bebossing en groenvoorzieningen. Deze bestemming wordt in het plan gebruikt voor de houtwallen op het landbouwlandgoed.

Artikel 7 Natuur
De gronden met de bestemming 'Natuur' zijn bestemd voor o.a. de ontwikkeling, het behoud en het herstel van natuur- en landschapswaarden. De gronden waar een natuurlijke inpassing voor het landbouwlandgoed zijn voorzien, of reeds zijn gerealiseerd, hebben deze bestemming toegekend gekregen. Ook de gronden achter Uilenbroek, waar de compensatie ten behoeve van de paardenwei plaatsvindt, hebben de enkelbestemming 'Natuur' verkregen.

Artikel 8 Water
Dit zijn de gronden van het landbouwlandgoed, waar reeds sprake is van de enkelbestemming 'Water'. Deze gronden zijn bestemd voor de natuurvriendelijke oever van de op het landgoed aangelegde watergang.

Artikel 9 Wonen
Dit artikel bevat de bouw- en gebruiksregels voor burgerwoningen. In onderhavig plan betreft dit de woningen Bosrand 2 en Uilenbroek 8. Beide woningen beschikken over eigen voorwaardelijke verplichtingen, waarmee respectievelijk de landschappelijke inpassing voor Bosrand 2 en de aanleg van natuur aan de noordzijde van de woning Uilenbroek 8 worden verzekerd. Ook de sloopverplichtingen zijn voor beide adressen geborgd.

Wegens de cultuurhistorische waarden van de woning Uilenbroek 8 zijn aanvullend hiervoor aanduidingen toegekend, met de bijbehorende regels ter bescherming en borging van deze cultuurhistorische waarden.

Artikel 10 Leiding – Olie
Dit artikel behelst de bescherming van de bestaande in het plangebied gelegen brandstofleidingen.

Artikel 11, 12, 13 Waarde – Archeologie 1, 3 en 4
Deze dubbelbestemmingen hebben als doelstelling het behoud en de bescherming van de in de grond aanwezige of te verwachten archeologische waarden. Een archeologisch onderzoek is veelal benodigd indien bodemingrepen van een bepaalde omvang en diepte worden uitgevoerd. De archeologische dubbelbestemmingen verschillen daarin van elkaar, met name in de mate van vrijstelling voor archeologisch onderzoek voor verschillende oppervlaktes en dieptes van de bodemingrepen. Deze bescherming is verwerkt in vergunningstelsels bij bouwactiviteiten of voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Artikel 14 Waarde – Bolle akkers
Deze dubbelbestemming beschermt de cultuurhistorische waarden van het landgoed, waaronder begrepen de bolvormige ligging van akkers, en de bijbehorende zandwegen- en kavelstructuur. Deze bescherming is uitgewerkt in een vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Artikel 15 Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen
Deze dubbelbestemming is toegekend aan het woonvlak Uilenbroek 8, ter borging van de instandhouding, beheer en de versterking van de cultuurhistorische waarden van de aanwezige langgevelboerderij en het bijbehorende erf.

Artikel 16 Waarde – Leefgebied soorten van half-open cultuurlandschap
Deze dubbelbestemming is van toepassing op de gronden buiten het landgoed en beschermt het leefgebied van soorten van half-open cultuurlandschap. Ook voor deze bescherming is een vergunningsstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden geïntroduceerd.

Artikel 17 Waarde – Leefgebied soorten van stromend water
Deze dubbelbestemming is van toepassing op de gronden met de bestemming 'Water', ter bescherming van het leefgebied van soorten van stromend water. Ook voor deze bescherming is een vergunningsstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden geïntroduceerd.

Artikel 18 Waarde – Soorten van kleinschalig cultuurlandschap
Deze dubbelbestemming beschermt het leefgebied van diverse soorten op het landbouwlandgoed. De bescherming is doorvertaald in een vergunningsstelsel met afwegingskader voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Artikel 19 Waterstaat – Attentiegebied NNB
Deze dubbelbestemming zorgt voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van de hydrologische waarden en is een doorvertaling van de (provinciale) bescherming van de attentiegebieden voor het Natuur Netwerk Brabant. Ook deze dubbelbestemming bevat een vergunningsstelsel met afwegingskader voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

Artikel 20 Anti-dubbeltelregel
In dit artikel wordt geregeld dat voor gronden die eenmaal in aanmerking zijn genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing blijven.

Artikel 21 Algemene gebruiksregels
De algemene gebruiksregels omvatten een algemene verbodsbepaling om de gronden en bouwwerken te gebruiken tot een doel strijdig met de opgenomen bestemmingsomschrijvingen en duiden wat in elk geval in het gehele bestemmingsplan als strijdig, dan wel niet strijdig gebruik wordt aangemerkt.
Tevens is in de algemene gebruiksregels een bepaling opgenomen waarmee wordt geborgd dat de activiteiten uit het bestemmingsplan uitsluitend zijn toegestaan indien dit niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op de (voor stikstof gevoelige habitats in) Natura 2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituatie in het kader van de Wet natuurbescherming, of diens rechtsopvolger. In de bijlagen met AERIUS-berekeningen, Bijlage 9 en Bijlage 17, is aangetoond en inzichtelijk gemaakt dat hier met voorliggend plan aan wordt voldaan.

Artikel 22 Algemene aanduidingsregels
Dit artikel bevat de beschermingsregels voor de algemene gebiedsaanduidingen.

Artikel 23 Algemene afwijkingsregels
In dit artikel is een aantal algemene afwijkingsregels opgenomen, ter toevoeging van een bepaalde mate van geringe flexibiliteit in de planregels. Deze afwijkingen betreffen bijvoorbeeld een afwijkingsbevoegdheid tot maximaal 10% van de voorgeschreven maten en normen. Hiervoor gelden afwegingscriteria, bijvoorbeeld dat er sprake dient te zijn van een aanvaardbare woon- en milieusituatie, verkeersveiligheid en dat gebruiksmogelijkheden van derden niet onevenredig mogen worden geschaad.

Artikel 24 Overige regels
Dit artikel bevat de bepalingen omtrent parkeren. Hierbij is bepaald dat voorzien dient te worden in voldoende parkeergelegenheid, conform de gemeentelijke 'Beleidsregels parkeren Boxtel 2018', dan wel latere wijzigingen van dit beleid. Gerealiseerde parkeergelegenheid om te voldoen aan deze normering, dient vervolgens in stand te worden gehouden.

Artikel 25 Overgangsrecht
Dit artikel betreft het overgangsrecht met betrekking tot (legale) bouwwerken en gebruik, welke afwijken van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt. Deze bouwwerken mogen in beginsel worden behouden (gedeeltelijk vervangen en vernieuwen) en het gebruik mag worden voortgezet, totdat het gebruik voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken. Wijziging van het afwijkend gebruik of bouwen is hierbij beperkt toegestaan, conform de hiervoor opgenomen regels.

Artikel 26 Slotregel
Dit artikel bevat de wettelijk vastgelegde aanhaaltitel voor toepassing van de regels.

Door de keuze van de bestemmingen en aanduidingen op de verbeelding, in combinatie met de bijbehorende regels, wordt het planvoornemen juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.

6. UITVOERBAARHEID EN PROCEDURE

6.1 Financiële uitvoerbaarheid

De voorgestane ontwikkeling van de twee deelgebieden te Boxtel betreft een particulier initiatief. De met de ontwikkeling gepaard gaande kosten worden dan ook gedragen door de desbetreffende initiatiefnemer. Hierbij is de economische uitvoerbaarheid voor de gemeente gegarandeerd. Er zijn geen financiële consequenties van het plan voor de gemeente Boxtel. Dit is vastgelegd in een anterieure overeenkomst, waarin is opgenomen dat eventuele planschade voor rekening komt van de initiatiefnemer. Bovendien zijn de gemeentelijke kosten verhaald via het in rekening brengen van planbegeleidings- en procedurekosten. Doordat het verhaal van de kosten van grondexploitatie anderszins is verzekerd, er geen fasering of tijdvak behoeft te worden vastgelegd en er geen sprake is van anderszins vast te leggen locatie-eisen (aan openbare ruimte of woningbouwcategorieën) is geen exploitatieplan benodigd. De economische uitvoerbaarheid is hiermee afdoende aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid en procedure

Bij de maatschappelijke uitvoerbaarheid gaat het erom dat er maatschappelijk draagvlak is voor een planvoornemen. In dat kader wordt de gelegenheid tot inspraak geboden conform de wettelijk voorgeschreven procedure. Bovendien vindt overleg plaats met de daartoe aangewezen instanties.

6.2.1 Procedure algemeen

In Hoofdstuk 3 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn de inhoudelijke vereisten opgenomen voor bestemmingsplannen. In artikel 3.1.1 van het Bro is opgenomen dat de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg pleegt met de besturen van de bij het plan betrokken provincie en waterschap. Indien nodig dient bovendien overleg plaats te vinden met de besturen van andere gemeenten of met eventuele andere diensten die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

De formele vaststellingsprocedure van een bestemmingsplan vindt plaats volgens artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Hierbij wordt o.a. afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard, met een aantal aanvullende procedurevereisten. Het (ontwerp)plan wordt ter visie gelegd gedurende een periode van zes weken. Gedurende deze periode wordt eenieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken omtrent het plan. Na behandeling van de eventueel ingebrachte zienswijzen dient de gemeenteraad binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging te beslissen omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. Na vaststelling wordt het besluit bekend gemaakt en het plan wederom voor een periode van zes weken ter visie gelegd. Gedurende deze periode kunnen belanghebbenden tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). Indien geen beroep wordt ingesteld, is het plan daags na de inzagetermijn onherroepelijk en treedt het plan bovendien in werking.

6.2.2 Omgevingsdialoog

In maart 2023 heeft een tweede omgevingsdialoog per deelgebied plaatsgevonden. Hierbij zijn per deelgebied informerende brieven met illustrerende situatietekening bezorgd, met een uitnodiging tot een informatieavond. Hierbij zijn alle adressen uitgenodigd binnen een afstand van circa 200 meter rondom het plangebied.

Voor het deelgebied Bosrand heeft een informatieavond plaatsgevonden. Het verslag van deze omgevingsdialoog is opgenomen in Bijlage 15. Het verslag zoals opgenomen in deze bijlage is ook toegezonden aan de aanwezigen. Naar aanleiding van het toegezonden verslag zijn geen aanvullende reacties meer ontvangen.

Voor het deelgebied Uilenbroek zijn geen aanmeldingen ontvangen voor de informatieavond. Tevens is niemand op de informatieavond geweest en zijn er ook niet via andere wijze reacties ingekomen. Het verslag van deze omgevingsdialoog (met o.a. een afschrift van de uitnodigingsbrief en de adressenlijst) is opgenomen in Bijlage 16.

Met de omgevingsdialoog zijn de omwonenden over de plannen geïnformeerd en zijn zij in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen, opmerkingen te maken of suggesties te doen.

6.2.3 Vooroverleg en advies

In het kader van het wettelijk vooroverleg is onderhavig bestemmingsplan voorgelegd bij provincie Noord-Brabant en Waterschap De Dommel. Tevens is het bestemmingsplan ter advisering voorgelegd aan de WUBBB (de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplannen Buitengebied Boxtel) en de Veiligheidsregio Brabant Noord. De cultuurhistorische waardering van de langgevelboerderij Uilenbroek 8 is bovendien onderschreven door de Monumentencommissie Boxtel. Wegens de in (nabijheid van) het plangebied gelegen buisleidingen is het plan ook ter vooroverleg aangeboden aan de N.V. Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij.

Een specifieke toelichting op de aanvullingen naar aanleiding van de provinciale vooroverlegreactie zijn opgenomen in paragraaf 3.2.2.

De vooroverlegreacties en adviezen zijn in acht genomen bij de verdere planuitwerking. De inhoudelijke uitwerking naar aanleiding van deze vooroverlegreacties en advisering is opgenomen in de desbetreffende inhoudelijke paragrafen van onderhavige toelichting.

6.2.4 Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen

Het ontwerpbestemmingsplan 'Bosrand 2,3 en ongenummerd en Uilenbroek 8,13 Boxtel' heeft met ingang van 20 december 2023 tot en met 30 januari 2024 ter inzage gelegen. Gedurende deze inzagetermijn zijn 3 zienswijzen ingediend. Een samenvatting van de ingediende zienswijzen en de gevolgen voor voorliggend plan zijn nader toegelicht in de nota van zienswijzen, als opgenomen in Bijlage 19. Tevens zijn in deze bijlage de ambtshalve wijzigingen toegelicht.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Situatietekeningen Bosrand 2, 3 en ong. – Bestaande en beoogde situatie
Bijlage 2: AAB-advies paardenhouderij Bosrand 3 en ongenummerd
Bijlage 3: Rapport cultuurhistorische waarde Uilenbroek 8
Bijlage 4: Beoordeling monumentencommissie Uilenbroek 8
Bijlage 5: Landschappelijk inrichtingsplan Bosrand 2 en Bosrand 3 en ongenummerd
Bijlage 6: Berekening kwaliteitsverbetering landschap
Bijlage 7: Quickscan flora en fauna, alle deelgebieden
Bijlage 8: Akoestisch onderzoek industrielawaai Bosrand 3 en ongenummerd
Bijlage 9: Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator Bosrand
Bijlage 10: Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling
Bijlage 11: Advies veiligheidsregio
Bijlage 12: Landschappelijk inrichtingsplan Uilenbroek 8
Bijlage 13: Verkennend bodemonderzoek Uilenbroek 8
Bijlage 14: Verkennend en nader bodem- en asbestonderzoek Bosrand 2 en ongenummerd
Bijlage 15: Verslag omgevingsdialoog – plandeel Bosrand
Bijlage 16: Verslag omgevingsdialoog – plandeel Uilenbroek
Bijlage 17: Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator Uilenbroek
Bijlage 18: Kaarten RRP-leidingen
Bijlage 19: Nota van zienswijzen

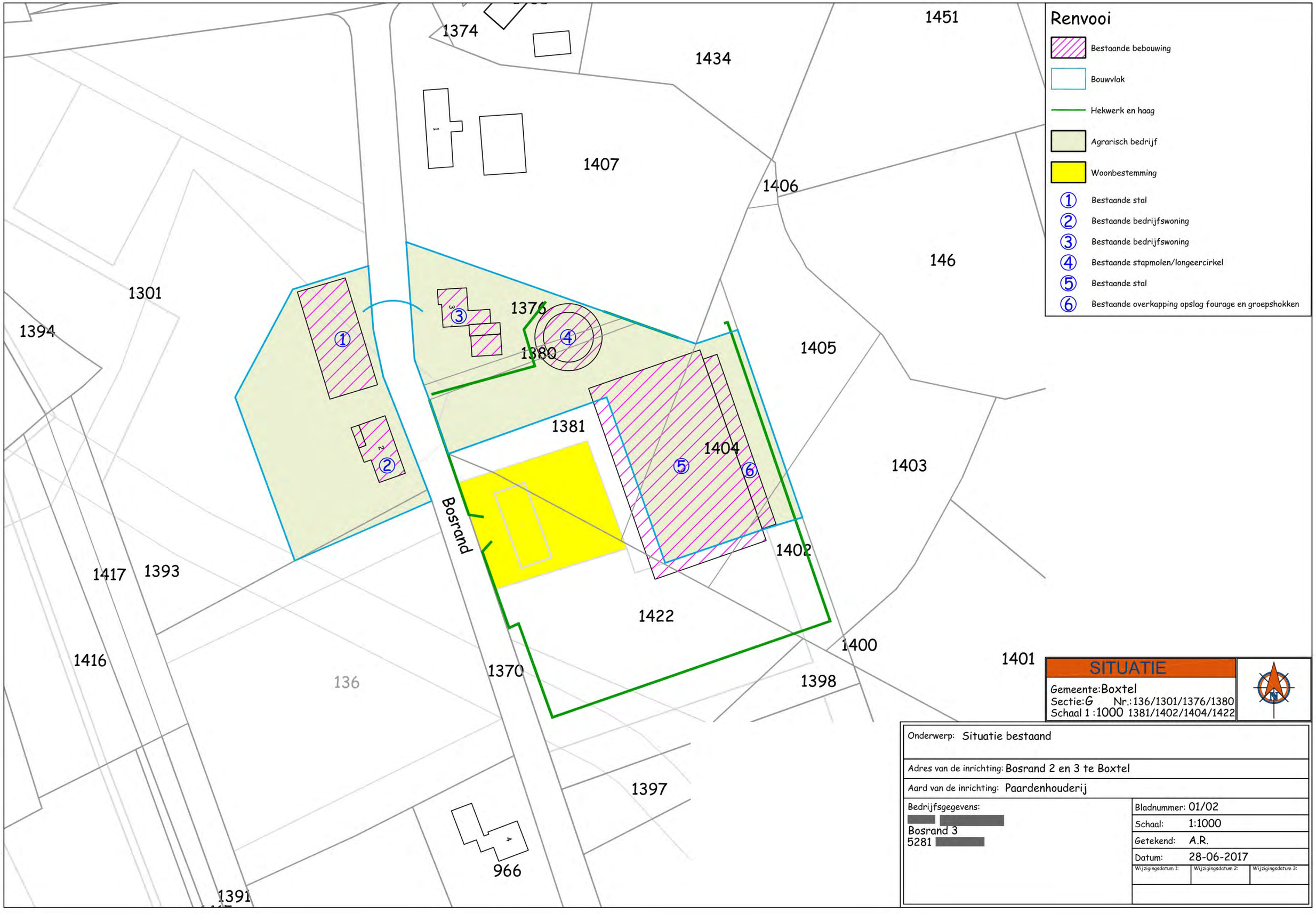

SITUATIE

Gemeente: Boxtel
Sectie: G Nr.: 136/1301/1376/1380
Schaal 1 :1000 1381/1402/1404/1422

Onderwerp:	Situatie bestaand
Adres van de inrichting:	Bosrand 2 en 3 te Boxtel
Aard van de inrichting:	Paardenhouderij
Bedrijfsgegevens: [redacted] Bosrand 3 5281 [redacted]	
Bladnummer:	01/02
Schaal:	1:1000
Getekend:	A.R.
Datum:	28-06-2017
Wijzigingsdatum 1: / Wijzigingsdatum 2: / Wijzigingsdatum 3:	

Renvooi

- Bestaande bebouwing
- Gewenste bebouwing / voorzieningen
- Erfverharding
- Bouwvlak
- Plattelandswoning
- Hekwerk en haag
- Agrarisch bedrijf
- Woonbestemming

1. Te slopen stal
2. Bedrijfswoning omzetten naar burgerwoning
3. Bedrijfswoning omzetten naar plattelandswoning
4. Bestaande stapmolen/longeercirkel
5. Bestaande stal
6. Bestaande overkapping opslag fourage en groepshokken
7. Nieuwe buitenrijbak 20x60mtr.
8. Ruimte voor waterberging
9. Nieuw prive bijgebouw 100m²
10. Nieuwe bedrijfswoning circa 12x12mtr.
11. Nieuwe paddock circa 17x35mtr.
12. Nieuwe paddock circa 17x35mtr.
13. Nieuwe hooiopslag 28x14mtr.

SITUATIE

Gemeente: Boxtel
Sectie: G Nr.: 136/1301/1376/1380
Schaal 1 :1000 1381/1402/1404/1422

Onderwerp: Situatie gewenst

Adres van de inrichting: Bosrand 2 en 3 te Boxtel

Aard van de inrichting: Paardenhouderij

Bedrijfsgegevens: [redacted]

Bladnummer:	02/02
Schaal:	1:1000
Getekend:	A.R.
Datum:	28-06-2017

Wijzigingsdatum 1:	Wijzigingsdatum 2:	Wijzigingsdatum 3:
27-03-2018/A.M.	24-10-2023	

GEMEENTE BOXTEL
18 DEC 2018
GC18.04520 ovb
afd. kopie

Adviescommissie
Agrarische Bouwaanvragen

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Boxtel
t.a.v. [redacted]
Ruimtelijke Ontwikkeling
[redacted] 10.000
[redacted] BOXTEL

18.0022183
Inkomende Post Boxtel

Uw kenmerk	*Ons nummer*	*Datum*
Gc18.04520, [redacted]	BA 9429	13 december 2018
Behandeld door	*Onderwerp*	*Bijlage*
[redacted]		

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 16 oktober 2018, inzake het verzoek van [redacted] over de locatie Bosrand 3 in Haaren, delen wij u het volgende mede.

Op basis van overleg met [redacted] diens adviseur [redacted] de door uw gemeente toegezonden stukken en nader onderzoek komt de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen tot de volgende bevindingen.

Bedrijfsbeschrijving
[redacted] (30jaar), de dochter van [redacted] exploiteert vanuit de Bosrand 3 een bedrijfsvoering in de paardenhouderij. In 2011 is voor deze locatie het bestemmingsplan gewijzigd, en heeft in samenhang met natuurontwikkeling en de omzetting naar extensief grasland de ontwikkeling van landhuizen plaatsgevonden. Aan de Bosrand 3 is een landbouwlandgoed ontwikkeld waartoe in 2011 een inrichting- en beheerplan als bijlage bij het bestemmingsplan is opgenomen. In totaal is op de omliggend gelegen gronden ruim 20 ha aan nieuwe natuur en extensief grasland (maximale dierbezetting 0.6 GVE pet hectare) ontwikkeld.

De bedrijfsbebouwing aan de Bosrand 3 bestaat uit de woning Bosrand 3, een bedrijfsruimte van 36 x 55 meter en een longeercirkel annex stapmolen. De bedrijfsruimte is een aantal jaren geleden gebouwd en hierin zijn een rijbak van 20 x 52 meter aanwezig, een 25-tal paardenboxen en ondersteunende voorzieningen aanwezig. In het kader van de landgoedontwikkeling is destijds aan de voorzijde van de

bezoekadres:
Hintham 156
[redacted] Rosmalen
Tel. (073) 612 55 20

postadres:
[redacted] 1153
[redacted] 's-Hertogenbosch
Fax (073) 614 99 91

www.AABbrabant.nl
info@AABbrabant.nl
ABN-AMRO 42.99.52.457

Op al onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Tilburg. Op verzoek wordt hiervan een exemplaar toegezonden.

rijhal een bouwkavel voor een vrijstaande woning ingetekend.
Aan de overzijde van de Bosrand 3 is oudere bebouwing aanwezig in de vorm van een bedrijfswoning (Bosrand 2) en een stal. Beide locaties zijn met een koppelteken met elkaar verbonden.

[redacted] heeft in eerste instantie ervaring opgedaan middels het werken bij enkele bekende dressuurstallen. Verder heeft zij in het verleden deel uitgemaakt van het nationale A-kader van de Yong Riders en heeft zij in die periode goede resultaten behaald in de dressuursport.
De bedrijfsvoering van [redacted] is gericht op het fokken, opfokken en trainen van paarden waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de kleuraftekening van de dieren. De dierstapel omvat een tiental volwassen merries, een twintigtal dieren in de opfok, twee goedgekeurde hengsten en momenteel 12 trainingspaarden. Jaarlijks wordt een 7/8-tal veulens geboren die in beginsel worden aangehouden. Met de paarden wordt deelgenomen aan keuringen en trainingspaarden kunnen op wedstrijden worden uitgebracht.
Aan de Bosrand 3 worden hoofdzakelijk de fokmerries en de trainingspaarden gehuisvest. Aan de Bosrand 2 worden met name de opfokpaarden gehuisvest. Eventueel worden hier ook volwassen merries ondergebracht, en op deze locatie vindt enige opslag van hooi/stro en bedrijfsbenodigdheden plaats.

De gronden van het landgoed worden mede gebruikt voor het bieden van uitloop en beweging aan de paarden en de beperkte beweiding ervan. De gronden van het landgoed zijn verschraald, waardoor de voedingswaarde van het gras dat hier groeit laag is. Met name de ruwvoerwinning van graskuil/hooi vindt plaats op elders in de nabije omgeving gelegen reguliere cultuurgronden. Veelal betreft dit gronden die tijdelijk niet in gebruik zijn voor boomkwekerij Flora Partners en waarop gras als rustgewas wordt geteeld.

Verzoek
Het verzoek omvat de herschikking van de bebouwing en bestemmingen aan de Bosrand 2 en 3. De huidige situatie is dat het aldaar gevestigde bedrijf in planologisch opzicht beschikt over een gekoppeld bouwvlak met twee bedrijfswoningen. Het bouwperceel (1463 m2) voor de nog te bouwen landgoedwoning is naast het bedrijfsgebouw gelegen en is derhalve sturend in de ontwikkeling van het bedrijf.

Het verzoek is om het gedeelte agrarisch bouwvlak aan de Bosrand 2 te laten vervallen, de aldaar aanwezige bebouwing te slopen, en om op deze locatie de landgoedwoning te bouwen.
Voor de locatie aan de Bosrand 3 is het verzoek om de bedrijfswoning Bosrand 2 hier naartoe te verplaatsen en te bouwen op de huidige locatie van de landgoedwoning.

Verder is het verzoek om het bouwvlak aan de Bosrand 3 te vergroten voor de agrarische bedrijfsvoering. Deze uitbreiding betreft de bouw van een veldschuur van 14 x 28 meter, de aanleg van een buitenbak van 20 x 60 meter, en de aanleg van een drietal paddocks van circa 500 m2 elk. De veldschuur is bedoeld voor de opslag van hooi/stro, de stalling van machines en de opslag van bedrijfsbenodigdheden. De rijbak kan aanvullend op de binnentraining worden gebruikt, en de paddocks zijn met name bedoeld voor het bieden van beweging aan paarden in de periode dat geen beweiding plaatsvindt.
Tot slot is de aanwezige bedrijfsruimte aan de Bosrand 3 een vijftal meters buiten het vigerend bouwvlak gesitueerd. Middels de voorgestelde aanpassing van het bouwvlak wordt ook dit aspect gecorrigeerd.

Advies
Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen tot de volgende conclusie. De bedrijfslocatie aan de Bosrand 3 heeft de bestemming agrarisch bedrijf en ter plaatse is de exploitatie van een grondgebonden agrarisch bedrijf toegestaan.
De Adviescommissie constateert dat aan de Bosrand 3 een bedrijfsvoering in de paardenhouderij wordt geëxploiteerd die de omvang heeft van een volwaardig agrarisch bedrijf.
Het ingediende plan betreft de herschikking van functies aan de Bosrand 2/3 en de vergroting van het agrarisch bouwvlak aan de Bosrand 3.

Ten aanzien van de voorgestelde herschikking van functies constateert de Adviescommissie dat het verplaatsen van de te bouwen landgoedwoning naar de overzijde van de weg en het concentreren van het agrarisch bouwvlak aan de Bosrand 3 een logische en werkbare bedrijfsindeling ten goede komt. De Adviescommissie onderschrijft de landbouwkundige noodzaak van deze ontwikkeling.
De vergroting van het bouwvlak ziet, naast de legalisatie van de bouwvlakoverschrijding door het bedrijfsgebouw, op het uitbreiden van de ondersteunende voorzieningen voor de bedrijfsvoering in de vorm van opslagruimte, een buitentrainingsbak en uitloopruimte. Deze ondersteunende voorzieningen zijn noodzakelijk voor het functioneren van het paardenhouderijbedrijf.

Samenvattend is de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van oordeel dat de wijziging van de vorm en de vergroting van het bouwvlak aan de Bosrand 3 uit bedrijfseconomisch oogpunt noodzakelijk is voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en de ontwikkeling van dit bedrijf.

Graag ontvangen wij een kopie van het schrijven van de gemeente, waarin de genomen beslissing aan de aanvrager wordt medegedeeld.

Hoogachtend,

ADVIESCOMMISSIE AGRARISCHE
BOUWAANVRAGEN

[redacted]

[redacted]
secretaris

Uilenbroek 8

Boxtel

cultuurhistorische verkenning (2019-2023)

2019-23

vandergeld & partners
ARCHITECTEN AVB BNA

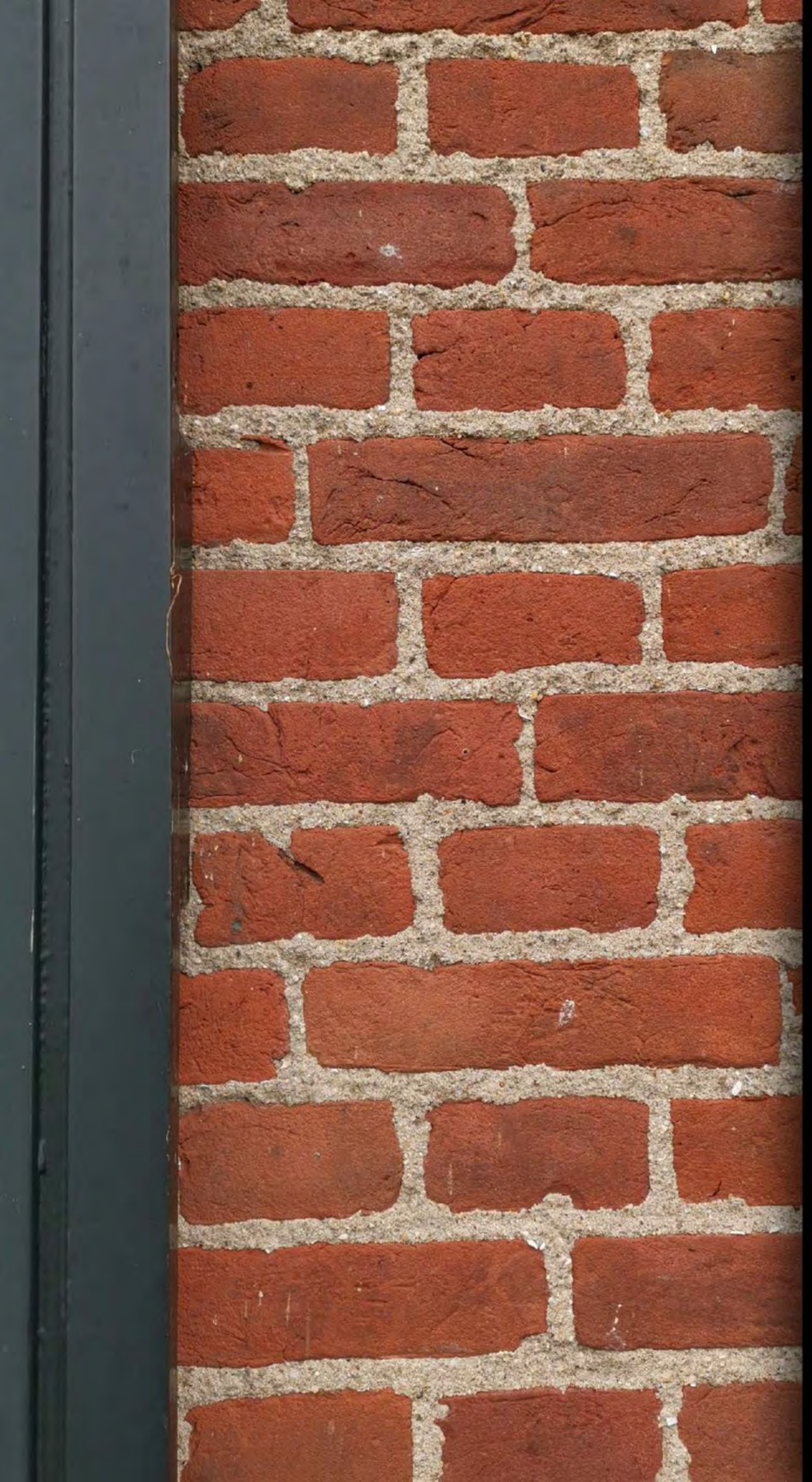

Uilenbroek 8

Inhoudsopgave

1. 1.1 Locatie & Algemene gegevens
2. Omgeving

   2.1 Typologie en karakteristiek van de omgeving

   Door de jaren heen - kaartmateriaal

   Beelden van de situatie in 2010 (nog met bijgebouwen en erfsituatie)

   Het pand
3. 3.1 Uilenbroek 8 Boxtel

   Gevelaanzichten - huidige staat & beelden uit 1959

   Tekening bestaande plattegrond & doorsneden

   Detailfotos gevels / Foto's woongedeelte / stalgedeelte & zolder

   Cultuurhistorische waarden
4. 4.1 De waardering

   4.2 De waardestelling van het complex

   Waarderingsplattegrond van het object in delen
5. 5.1 Restauratie & Splitsing

   5.2 Sloopplan

1.

project

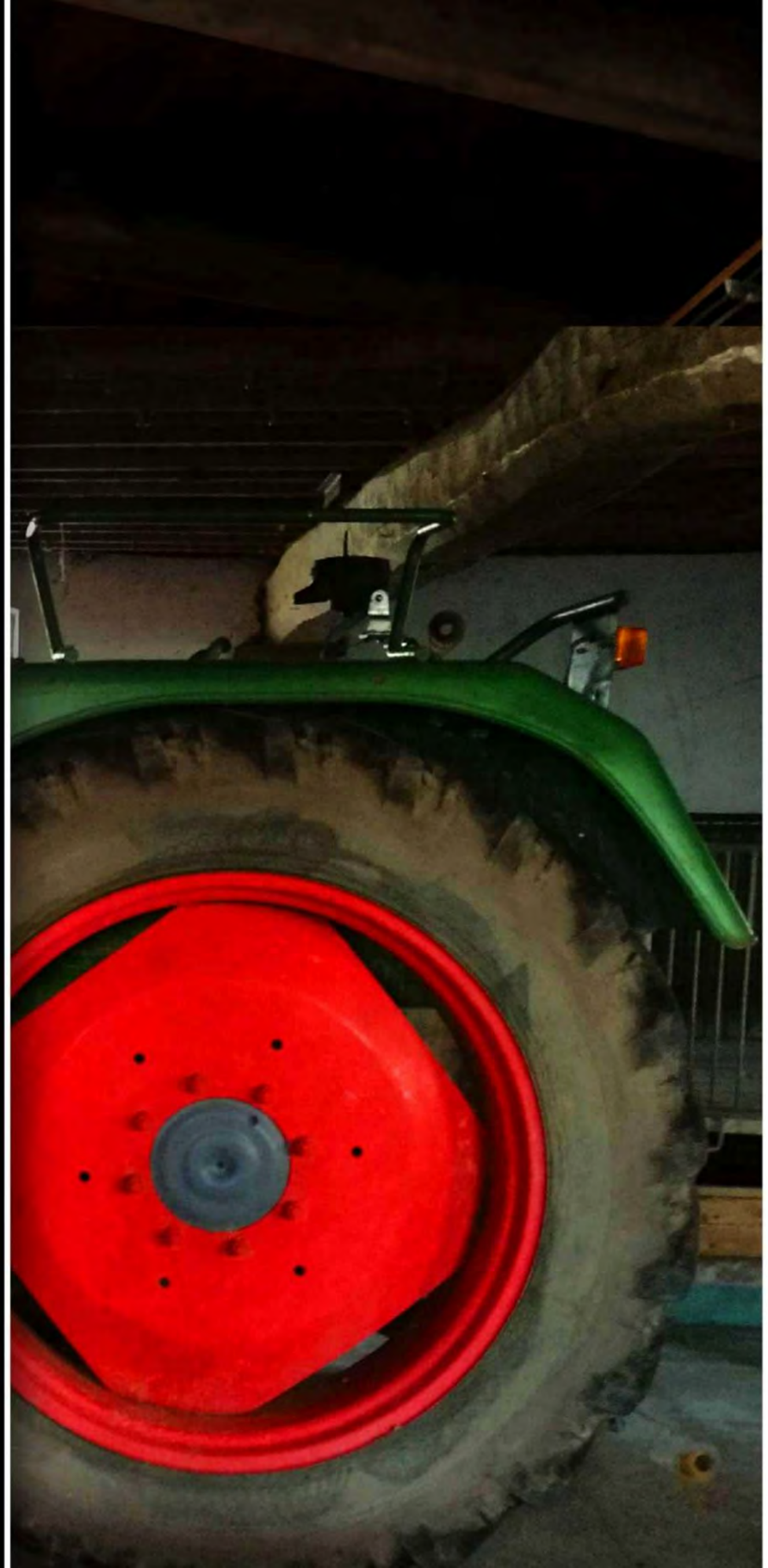

1.1 Algemene projectgegevens

Locatie :

Uilenbroek 8 5282 HP Boxtel

Perceel kadastraal:
Gemeente Boxtel
sectie: H nr: 1266

A. Datum: 18 januari 2019 / wijziging 14 april 2023 & 05-10-23

B. Datum onderzoek: 12-12-2018

C. Korte omschrijving van het werk:
Het werk bestaat in hoofdzaak uit het onderzoek naar het cultuur-historische belang en de bouwkundige conditie van het pand Uilenbroek 8 Boxtel

D. Opdrachtgever :

LS Plan&Advies
Berktweg 3 5076 PA Haaren
Telefoon: 06 3150026

E. Uitvoerder opname:

Architectenbureau Van Der Geld
[redacted]

G. Geraadpleegde bronnen

Heemkundige Kring Boxtel
BHIC
Topotijdreis
Diverse literatuur & eigen archief

2.

de omgeving

2. De omgeving

2.1 Typologie en karakteristiek van de omgeving

Op overwegend grondzandige sedimenten afkomstig van m.n. de Maas heeft de wind gedurende de laatste twee ijstijden een fijnzandig materiaal afgezet; de zandgronden.

Het karakter van dit dekzandenlandschap is later weer sterk bepaald door riviertjes; met hun eroderende werking en veelvuldig verlegging van het stroomgebied.
Brede, ondiepe dalen zijn in natte tijden met dientengevolge groot watertransport, in de zandige afzettingen uitgeslepen.

In dit overgangsgebied, van de Noorder-Kempen en de Meierij, treffen wij hierdoor een opeenvolging van vlakke ruggen en plateaus aan gescheiden door min of meer brede rivierlaagten,
Vanouds vestigde de mens zich in de overgangszones en gebruikten de hogere delen van de dalhellingen voor bouwland (akkers) en de smalle stroken langs de riviertjes voor grasland (beemden). Hogerop vond men veelal bos, gevolgd door heide.

In de middeleeuwen is er sprake van een bevolkingsexpansie met als gevolg, een occupatie van de woeste gronden. De mate van occupatie en dus ontginningen, hing af van het feodale gezag en werd ook sterk beïnvloed door het erfrecht; de gelijke verdeling van het bezit bij erflating. De invloed hiervan was vooral in Brabant sterk, met als gevolg, naast het ontstaan van esdorpen, de kampenaanleg en het ontstaan van gehuchten en buurtschappen.

Een en ander heeft echter in dit gebied niet tot een florissante ontwikkeling van de landbouw geleid; in 1966 lag de gemiddelde bedrijfsgrootte nog beneden de 10 ha.

De oude oorspronkelijke buurtschap Luissel is ontstaan op de rand van een overgangsgebied tussen het hoger gelegen heidegebied en het door de stromen, de Eschestroom en de Kleine Aa, doorsneden lager gelegen gebied

De ingebruikneming van de bodem heeft ook hier een individualistisch karakter gedragen. De aanleg van de akkercomplexen vond plaats langs de rand van voor aanleg van bouwland geschikte gronden.
Hier kwam ook de hoeve te liggen, die door deze randligging ook geschikte grond voor grasland vond in de onmiddellijke omgeving.

Veeltijds ontstonden op een dergelijk grondencomplex meerdere hoeven en vormden een gehucht, waarbij de bouwlanden over het complex heen aan elkaar groeiden.

Van oorsprong haalden de boeren hun inkomsten uit de productie van wol, maar door gebrek aan afzet ontstond hier in deze omgeving het "gemengde bedrijf". Voor deze vorm van bestaan was weer van belang, dat op de plek, naast landbouwgrond, weiland, bos en heide beschikbaar waren.

Het boerderijtype bij dit gemengde bedrijf, is de "langgevelboerderij", waarin het woongedeelte en de te onderscheiden bedrijfsgedeelten als afzonderlijke eenheden naast elkaar zijn geplaatst.

2.

door de jaren heen

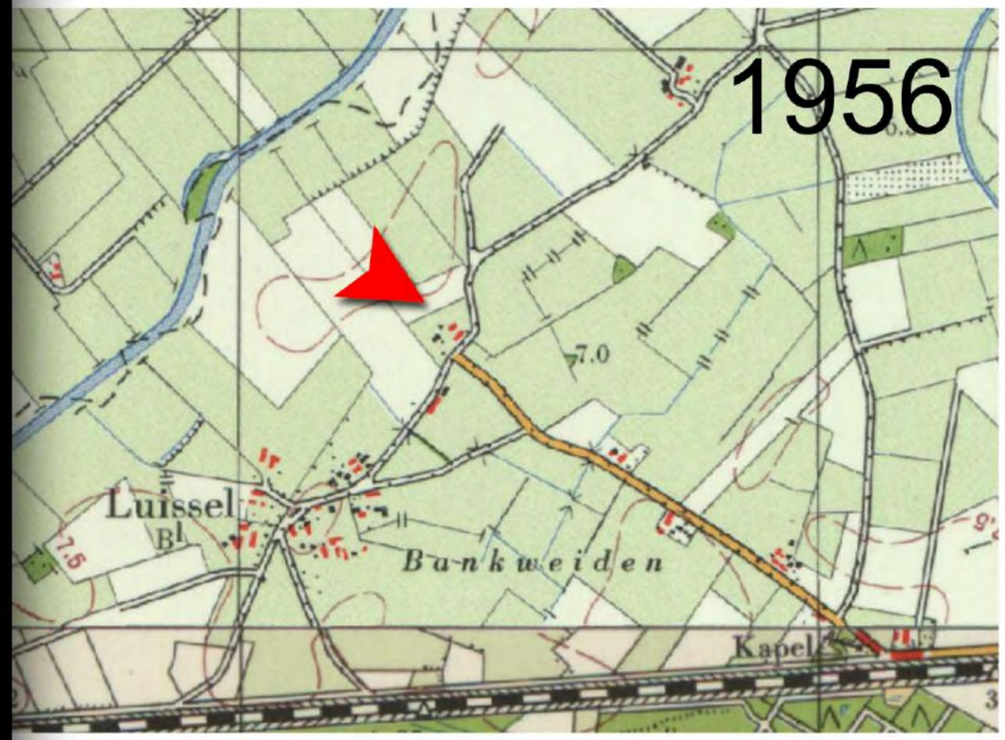

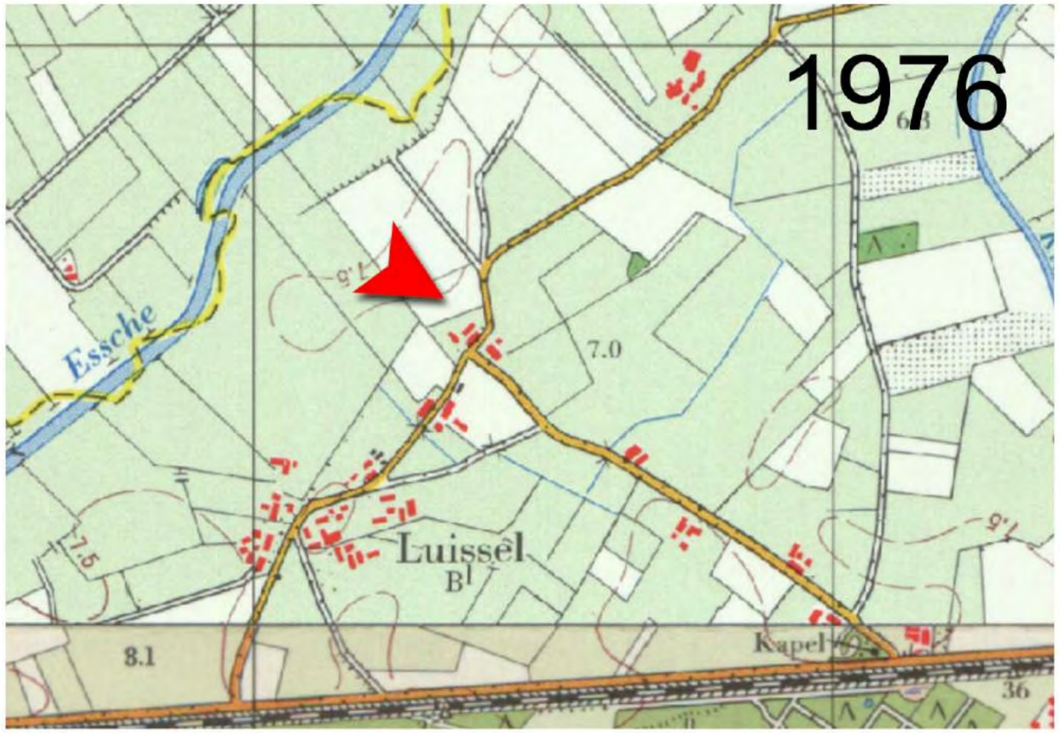

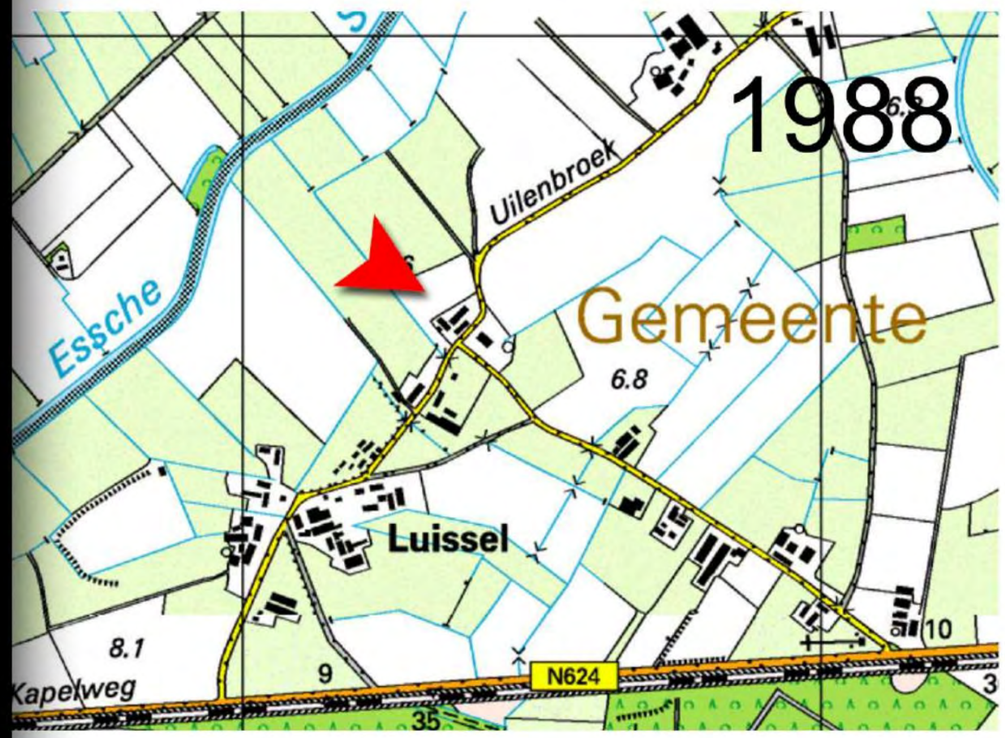

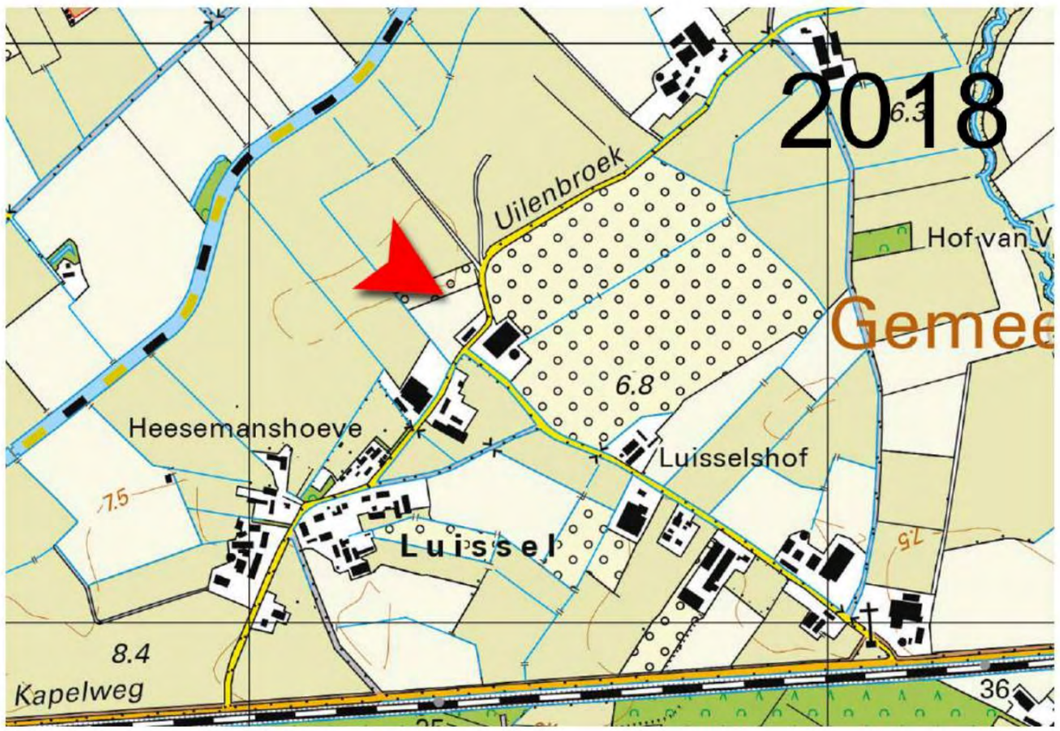

Situatie opname 2010 (Google)

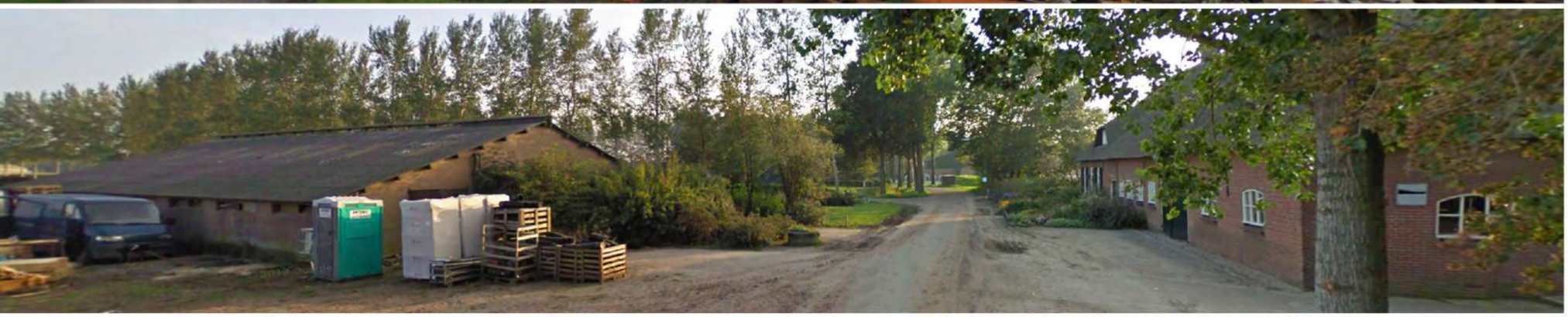

Birdsview 2018

3.

het pand

Bestaande situatie 2019
Voorgevel

3.1 Uilenbroek 8 Boxtel

Van de ontstaansgeschiedenis van Uilenbroek 8 is eigenlijk niets bruikbaars te achterhalen, maar de boerderij vertelt z'n eigen geschiedenis.
Deze boerderij is gebouwd, vanuit het in deze regio vanaf ongeveer 1880, doorontwikkelde bouwprincipe.

Het bouwen vanuit en met gebinten was verleden tijd. Er werd, afgekeken van het bouwen toen in de dorpen en steden, een dakstoel geconstueerd zonder stijlen, maar nog wel met toepassing van moerbalken, waar de spanten op werden gezet..

De buiten- en binnenwanden van de onderbouw werden vanaf die tijd uitgevoerd in metselwerk, met gedeeltelijk houten buitenwanden t.p.v. het stalgedeelte. De draagconstructie van de verdiepingsvloer en de kap worden dan opgelegd op de buitenmuren met toepassing van gemetselde penanten bij de oplegging vn de moerbalken,.
Zo ontstond een nieuw type langevelboerderij: het "eenbeukige dwarshuis".

1959 - Foto : G.van Meersbergen

3.

het pand

Bestaande situatie 2018

Achtergevel & linker zijgevel

Het traditionele verschil tussen het woon- en het “bedrijfs”gedeelte, is ook hier blijven bestaan, een brandmuur scheidde het woonhuis van de stal en tas; er is nog een aanzet van een schouw, maar de stookplaatsen zijn nu gewoon aangesloten op de schoorsteen.
De boerderij heeft ook een opkamer en een kelderruimte met gedeeltelijk een gemetseld tongewelf als kelderdek.

Het metselwerk van het pand is nagenoeg geheel uitgevoerd in traditioneel “kruisverband, m.u.v. de rechter zijgevel, welke ooit is vervangen en hersteld.\
Boven de grote raamopeningen zijn nog de hanenkammen en voor de rest zijn rollagen toegepast.
In de linkerzijgevel zijn de oorspronkelijke vlechtingen nog aanwezig.

De kapconstructie bestaat uit een op moerbalken geplaatst “hollandse spant”; een driehoeksspant met gordingen op de uiteinden van twee boven elkaar aangebrachte “haanbalken” en daksporen.

Voor de stabiliteit in de langsrichting zijn de spanten van de kap, afgeschoord op de gordingen. Het constructiemateriaal van de spanten en moerbalken is voor het merendeel eiken.

1959 - Foto : G.van Meersbergen

3.

het pand

bestaande situatie 2018

In de stal zijn 3 stuks moerbalken vervangen door stalen onderslagen met kolommen.
T.p.v. de staldeuren is de open ruimte naar de “tas” op de verdieping dichtgelegd met houten ribben en delen; gelijk met de overige bestaande verdiepingsvloer.
De boerderij is heel traditioneel, rietgedekt en voorzien van een wolfseind boven het woongedeelte en een groot dakschild als eindstuk t.p.v. het stalgedeelte.

Van de bestaande gevelopeningen zijn de oorspronkelijke houten kozijnen met ramen, de zogenaamde zesruiters en de buitendeuren vervangen. Het merendeel van de hanenkammen en de rollagen onder de raamkozijnen bij de oorspronkelijke gevelopeningen zijn nog aanwezig.

De ramen van het woongedeelte waren “zesruiters”; de dubbele staldeuren in de voorgevel zijn ongewijzigd; een staldeur is dichtgezet en vervangen door stalramen als de rest.
De stalramen waren oorspronkelijk van gietijzer maar zijn totaal vervangen door betonramen, waarbij het metselwerk vakkundig is geheeld..

Dit voorlopig eindstadium is rond 1970 bereikt en nog steeds te herkennen als een “éénbeukig dwarshuis”, in de traditie van het Brabants “boeren” bouwen van een langgevelboerderij; met z’n lange gevel langs de weg met ook alle belangrijke ingangen. Alle bestemmingsonderdelen, als woning, stal, deel en tas zijn dwars op de lange gevel aangebracht.

1959 - Foto : G.van Meersbergen

3.

het pand

Het pand is in de loop der tijd, m.n. het woongedeelte, meerdere keren verbouwd en aangepast, telkens gewoon om een meer doelmatig gebruik te verkrijgen.
Echt praktische schakels om de historie van de boerderij exact vast te leggen zijn er niet en moeten wij uitgaan van de huidige boerderij en het gebruik als gemengd bedrijf.

De boerderij heeft tot ongeveer 20 jaar geleden als boerenbedrijf bestaan; er is gestopt met het oorspronkelijke boeren en de voormalige bijgebouwen en het erf zijn wel erg rigoureus gesaneerd.

Het stoppen met boeren en eigenlijk alles te laten in en aan het pand zoals het bij het stoppen van het bedrijf was, heeft uiteindelijk het grote voordeel opgeleverd dat de karakteristiek van deze langgevelboerderij behouden is gebleven en een representant is van de ontwikkeling van het platteland in deze tijd.

Ondanks minder goed recent beheer, m.n. het erf, is de boerderij nog steeds een stukje Brabantse historie.
Om dit erfgoed naar de toekomst te behouden, is het advies, dit inclusief het bijbehorende erf, karaktervol passend te herstellen met passende erfbeplanting en een ingebed bijgebouw.

Het complex heeft genoeg oorspronkelijke elementen om de oude karakteristiek te herstellen en zo een aanleiding te zijn, het pand, het beeld van erf en directe omgeving opnieuw goed ingepast te laten zijn in dit eeuwenoud gehuchtje.

Foto: tbg Beeldbank Heemkunde Boxtel

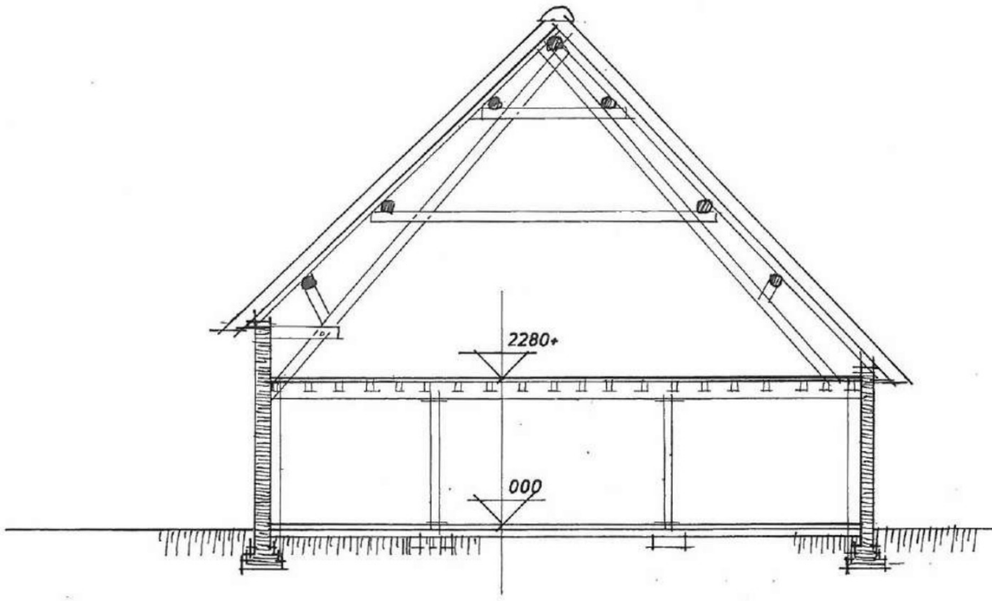

DRSN. A-A

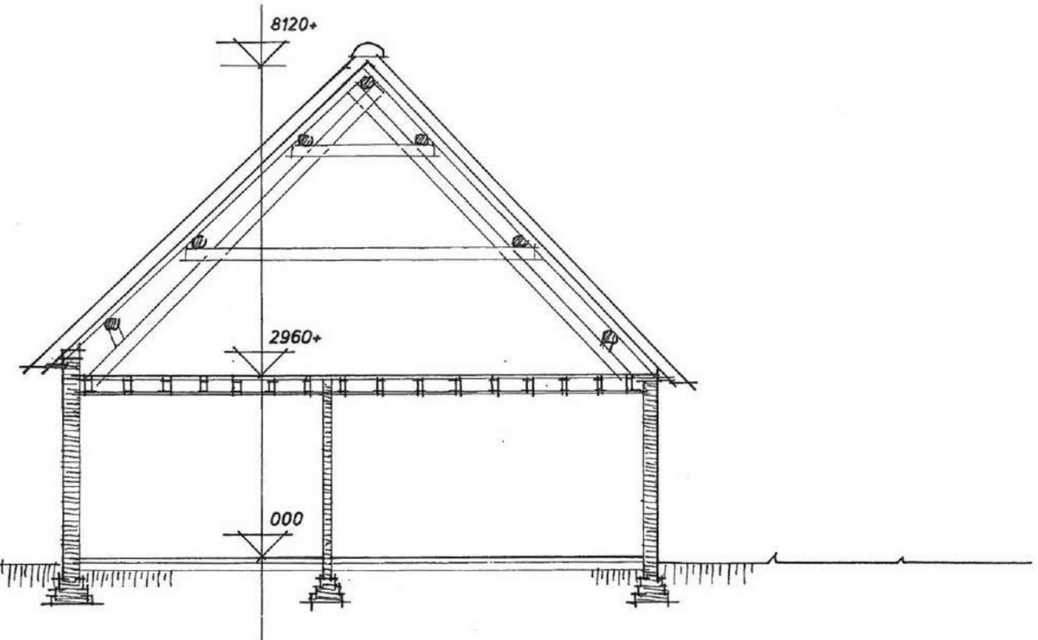

DRSN. B-B

BESTAANDE TOESTAND

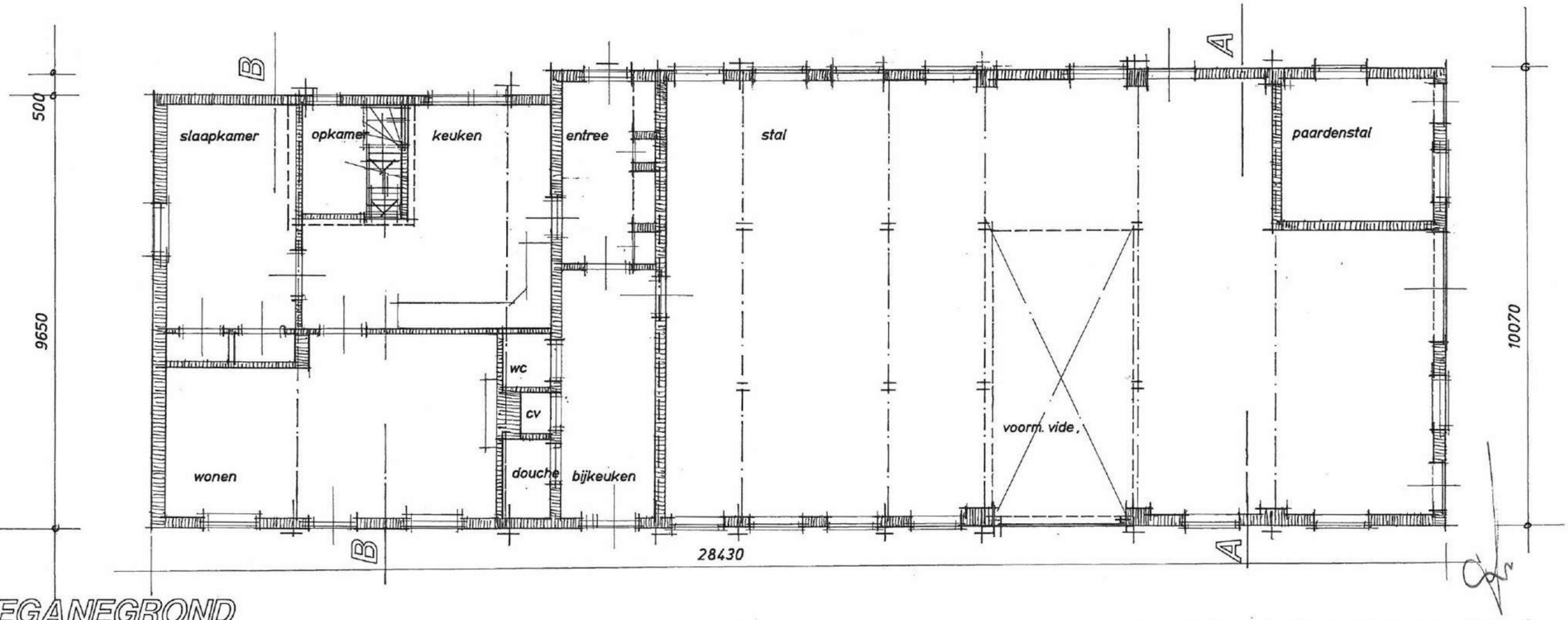

BEGANEGROND

3.

het pand

3.

het pand

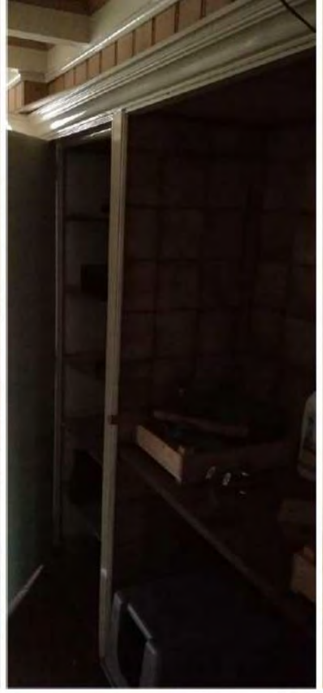

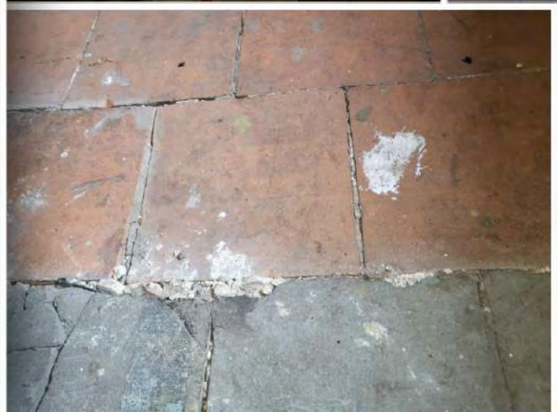

3.

stal

3.

zolder

gefotografeerd richting de brandmuur

3.

zolder

gefotgrafeerd richting de rechter zijgevel

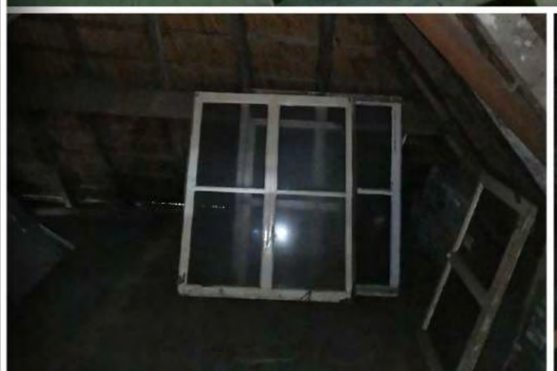

4.

waardestelling

4.1 De waardering.

De boerderij heeft een algemene cultuurhistorische waarde als exponent van het “boeren bouwen' en een stukje agrarische geschiedenis in het historisch gehucht Luissel.

Het pand heeft een positieve architectonische waarde als langgevelboerderij met karakteristieke onderdelen als de kap en de gevels in kruisverband en de aanwezigheid van vlechtingen en hanenkammmen. Tevens ook de aanwezigheid van een gemetseld tongewelf als kelderdek onder de opkamer.

De situatie in de omgeving verdient op dit monent weinig waardering. De sanering is te drastisch uitgevoerd in dit oude beekdalgebied,
De boerderij is opzichzelf niet zeldzaam binnen de grotere regio, maar wel voor Luissel.

Het pand heeft wel een positieve historische waarde door het type.
De traditionele indeling is nog voor het grootste gedeelte aanwezig

4.2 De waardestelling van het complex.

De omgeving van de boerderij en het landschap is in de loop der tijd veranderd, mede door ontginningen, ruilverkaveling en sanering.

De boerderij Uilenbroek 8 maakt geschiedenis door z'n verleden, z'n traditionele vormgeving en bestemming; steeds gebaseerd op een praktische, rationele en beproefde bruikbare Brabantse “boeren” aanpak.

Hoge monumentwaarde:

De waardeling van deze langgevelboerderij is met name hoog door de gehanteerde bouwmethodiek; de rieten kap en de kapconstructie, met de moerbalken en de geschoorde spanten; de gordingen en daksporen.
Een hoge waardering heeft ook de opkamer en de kelder.

Een positieve monumentwaarde is er ook voor het gaaf gevelmetselwerk, de oude staldeuren en het beeld van het afleesbare gebruik van de rechter zijgevel.

Een indiffirente monumentwaarde is van toepassing op m.n. de woningaanpassingen als interieur, maar is herstelbaar. Dit geldt ook voor de ooit uitgevoerde kozijnvernieuwingen van het woongedeelte en de bouwaanpassing van m.n. de linker zijgevel.

.

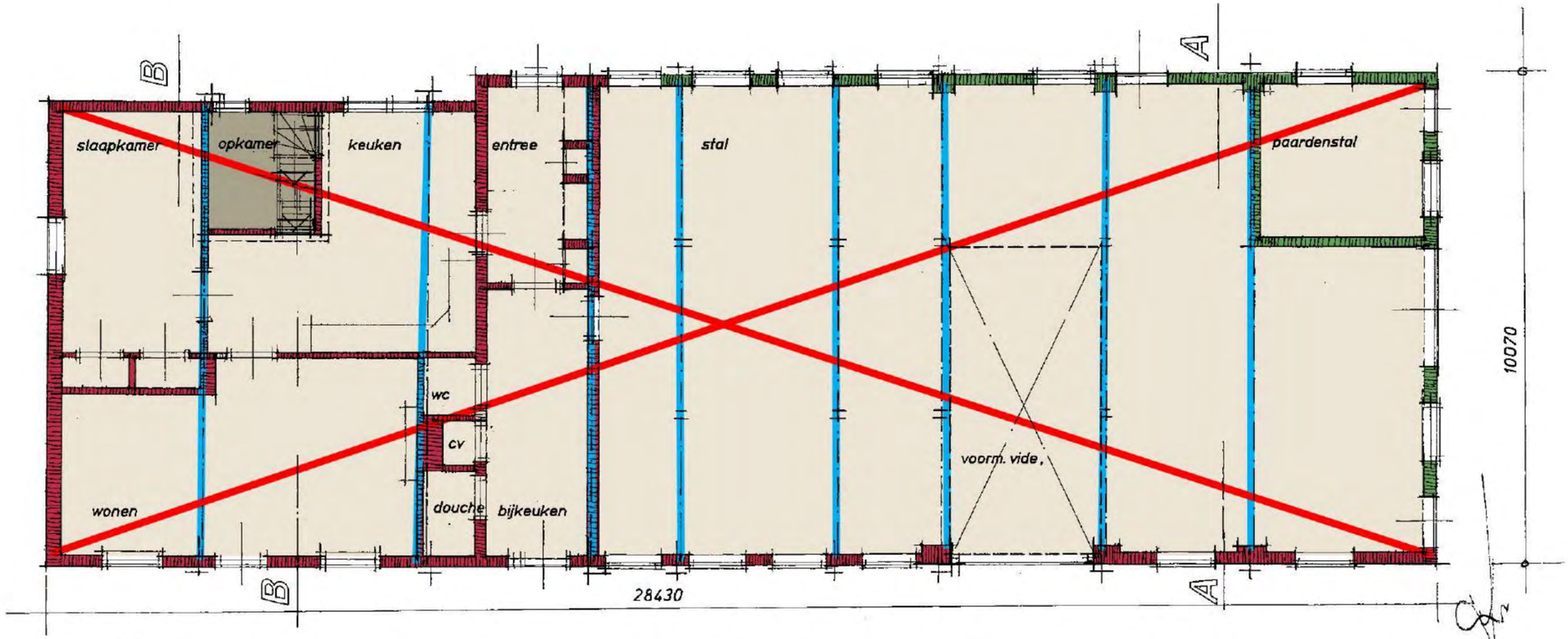

BEGANEGROND

- Hoge monumentwaarde gevels / structuur
- Hoge monumentwaarde als individuele ruimten
- Hoge monumentwaarde als footprint
- Hoge monumentwaarde constructie
- Monumentwaarde van de kap - geheel
- Indifferente monumentwaarde

Waarderingsplattegrond van het object

5. restauratie / splitsing

5.1 Te volgen kaders bij splitsing / restauratie van het complex.

Gevels :

Het historisch karakter van de zijgevels en voorgevel blijft bestaand met minimale aanpassingen ten behoeve van een nieuwe functie wonen.
In de linker zijgevel worden de houten niet oorspronkelijk kozijnen vervangen door kozijnen in afmeting en beeld als oorspronkelijk.
Het raam op de begane grond wordt teruggeplaatst op zijn oorspronkelijk plek en voorzien van luiken. In de voorgevel bestaande kozijnen ook vervangen volgens omschrijving zoals bij de zijgevel. De staldeuren zoals zichtbaar op oude foto's worden teruggebracht in de gevel en kunnen, zoals voorgesteld in het indicatieve restauratieplan, dienen als toegang(en) tot de woning(en).
De oude bestaande staldeuren blijven gehandhaafd, of vervangen als bestaand, en blijft een grote opening naar de straat.
Een pui wordt diep teruggeplaatst om de oorspronkelijke diepte te accentueren. Bestaande betonramen kunnen worden gehandhaafd en worden voorzien van voorzetramen aan de binnenzijde. Bij eventueel vervangen van deze betonramen zou een optie in staal, als oorspronkelijk, voorstelbaar zijn. De rechterzijgevel blijft als bestaand en wordt gerestaureerd.
De achtergevel blijft deels als bestaand in metselwerk, een houten gevelbekleding zoals oorspronkelijk wordt terggebracht. Openingen zijn deels als bestaand en zoals voorstelbaar vanuit de historie van het bouwerk.
Gevels reinigen alleen wassen om bestaande patina te behouden. Metselwerk, vlechtingen, rollagen, voegwerk en herstellen of vervangen uit te voeren als bestaand werk. Voegwerk bemonsteren.

Dakvlakken :

Rieten kap wordt vervangen als oorspronkelijk inclusief de oorspronkelijk aansluitingen en detailleringen en keramische rietvorsten.
Bestaande dakkapel wordt verwijderd. Ten behoeve van de nieuwe functie wonen worden dakvensters aangebracht. Aan de voorzijde, achterzijde bestaand woongedeelte bescheiden in afmeting en in de uitvoering klassiek en zwart. In het dakvlak van de achtergevel is een gedeelte pangedekt voorstelbaar. Zoals oorspronkelijk of iets afwijkend zoals in het indicatieve schetsplan. In oud Hollandse holle pannen in de kleur natuurrood. Een schoorsteen op het pand is beeldbepalend en dient te worden gehandhaafd.

Interieur woongedeelte & stalgedeelte :

Behouden blijven de opkamer en de kelder. De bestaande voordeur blijft funtioneel, eventueel als hoofdtoegang. De hoofdontsluiting kan eventueel ook verlegd worden naar de meer centraal gelegen nog te herstellen opening met staldeuren. De structuur van het woongedeelte blijft behouden en dient als basis voor de restauratie en nieuwe woonplattegrond.
Karakteristiek van het woonhuis is de aanwezigheid van een schouw. Dit is een van de elementen die teruggebracht kunnen worden bij een renovatie- / restauratie. Het stalgedeelte is vrij indeelbaar met bijvoorbeeld en vide ter plaatse van de oude staldeuren.
Algemeen : De bestaande buitengevels worden aan de binnenzijde geïsoleerd door middel van voorzetwanden. De kap wordt aan de binnenzijde geïsoleerd om te voorkomen dat het beeld van de boerderij wordt aangetast.

Constructie :

Bestaande constructie blijft in structuur en afmetingen als bestaand. Alleen in het schuurgedeelte worden moerbalken hoger gelegd, de bestaande verdiepingsvloer verhoogd, spantbenen ingekort. Dit is noodzakelijk voor de herbestemming van bedrijfsfunctie naar de functie wonen en een minimale vrije hoogtemaat van 2.30m. Bestaand gordingen en sporenkap blijven gehandhaafd.
De kapconstructie wordt gecontroleerd op gebreken en als bestaand / oorspronkelijk hersteld.

5.2 Slopen / demonteren :

Voorafgaand aan start renovatie / restauratie verbouwing dient er een naast een sloop-veiligheidsplan ook een sloopplan gemaakt te worden waarin behoud van de waardevolle elementen zoals aangegeven in deze rapportage / opname gewaarborgd blijven.

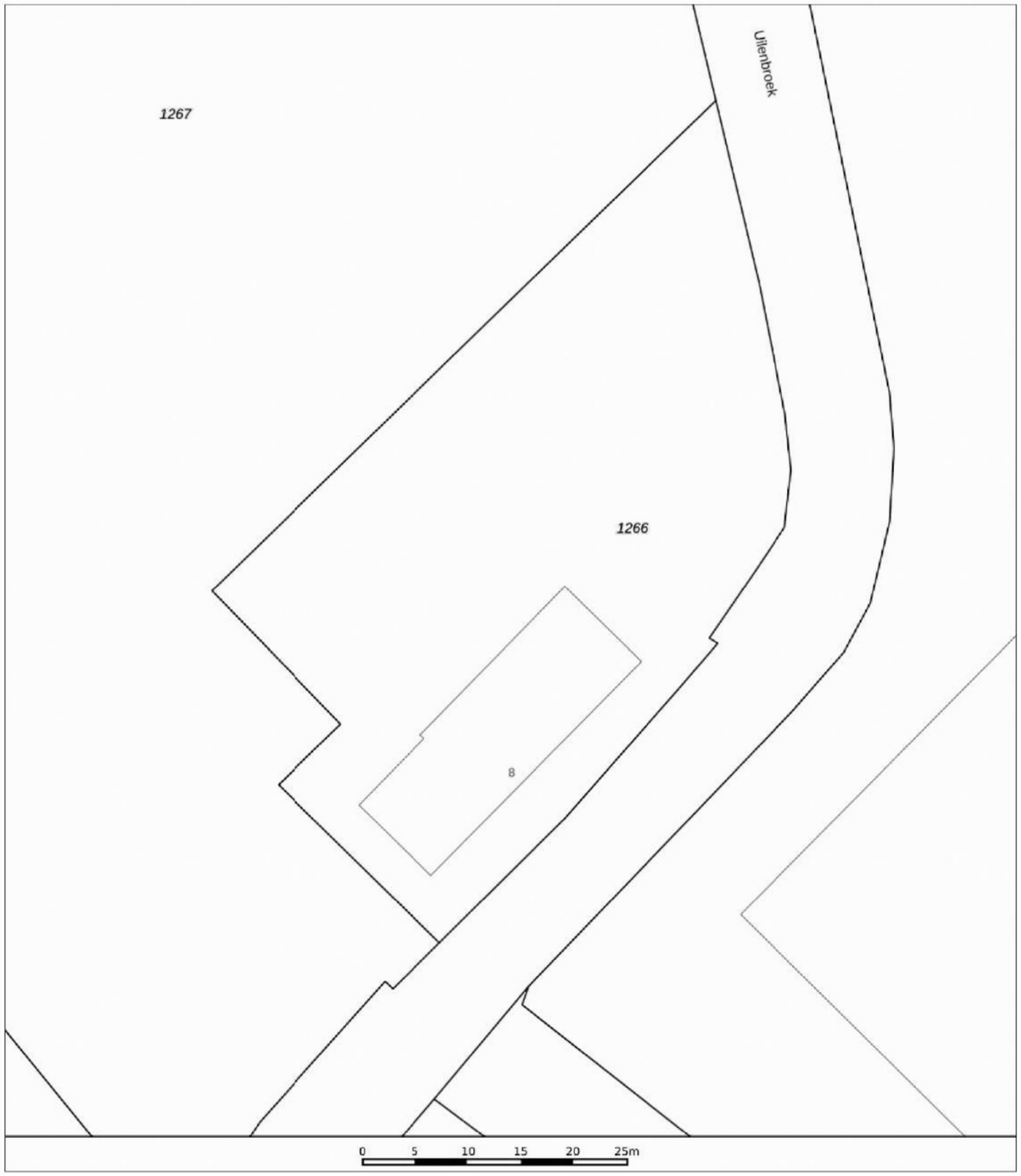

Gemeente : Boxtel
Nummer : H
Perceel : 1266

Situering van het object

Schaal 1:500

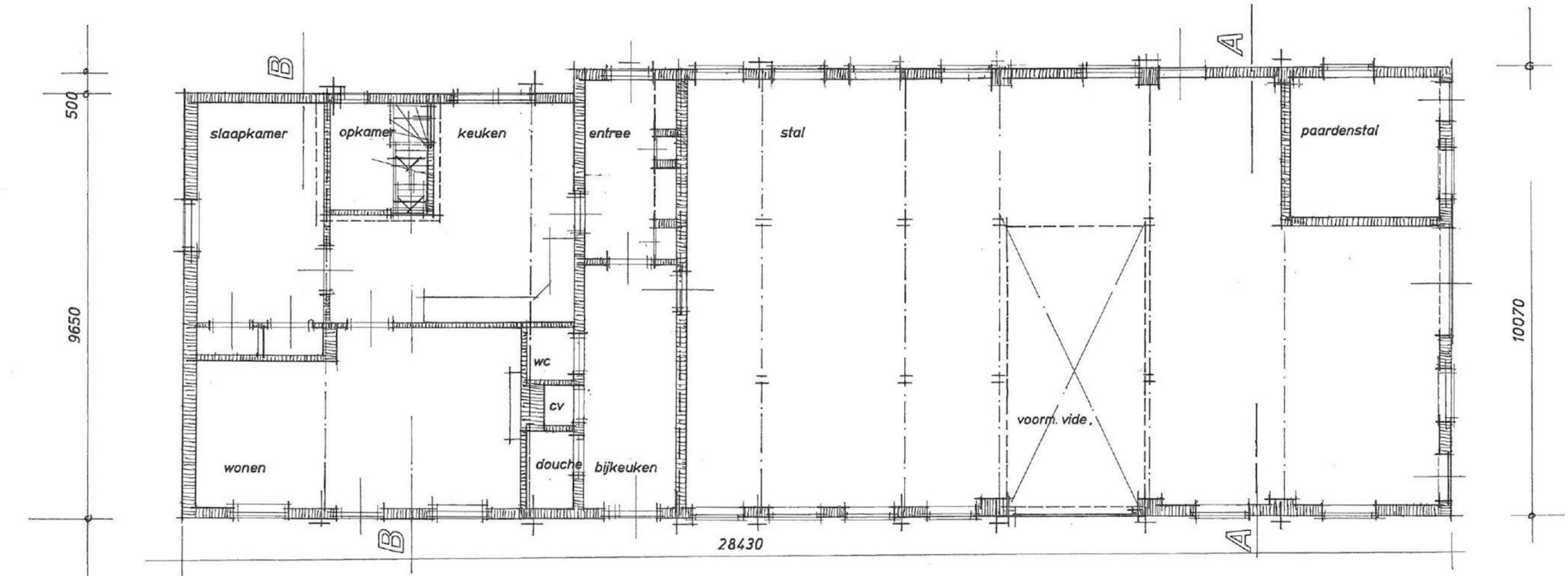

BEGANEGROND

Plattegrond bestaand

Schaal 1:100

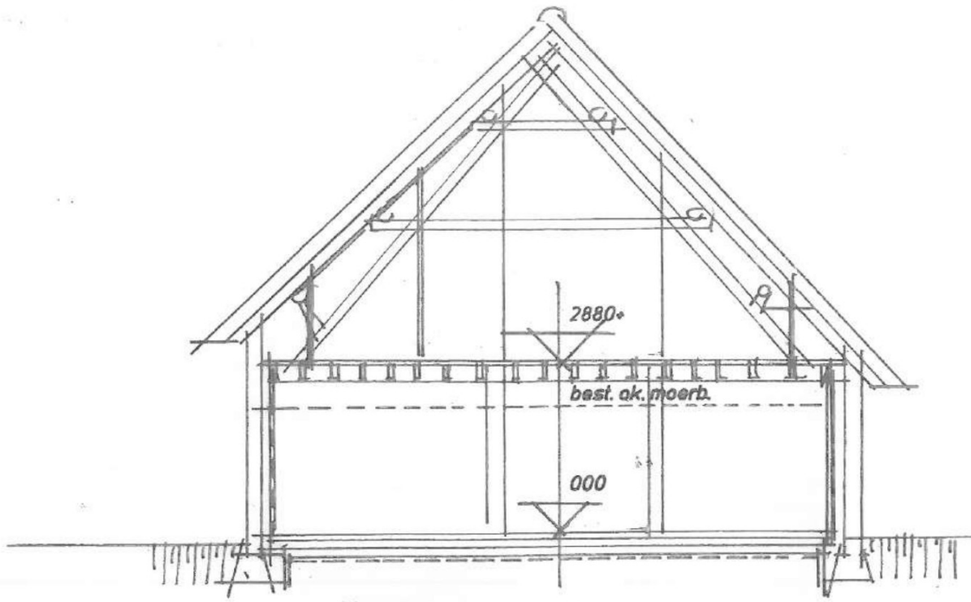

DOORSNEDE A-A

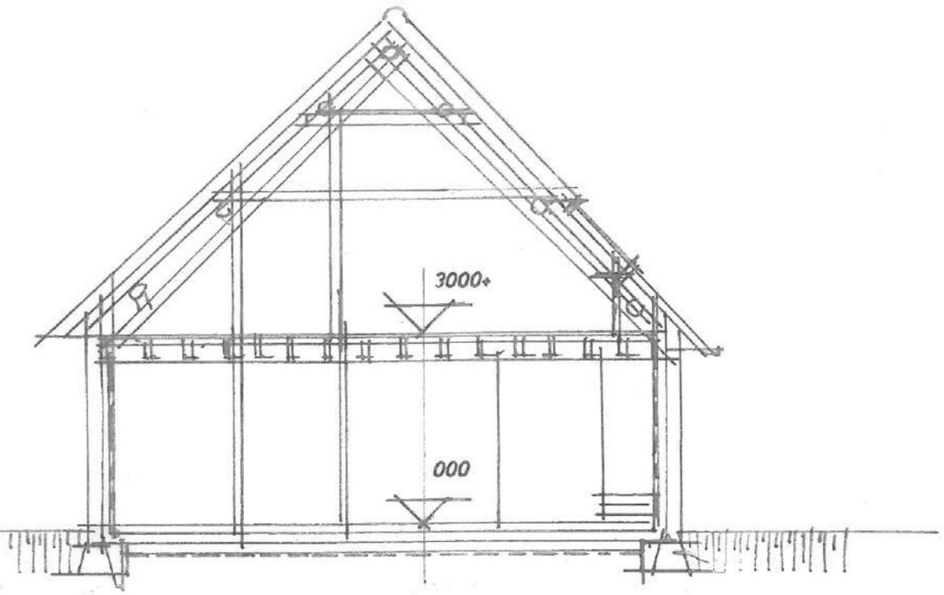

DOORSNEDE B-B

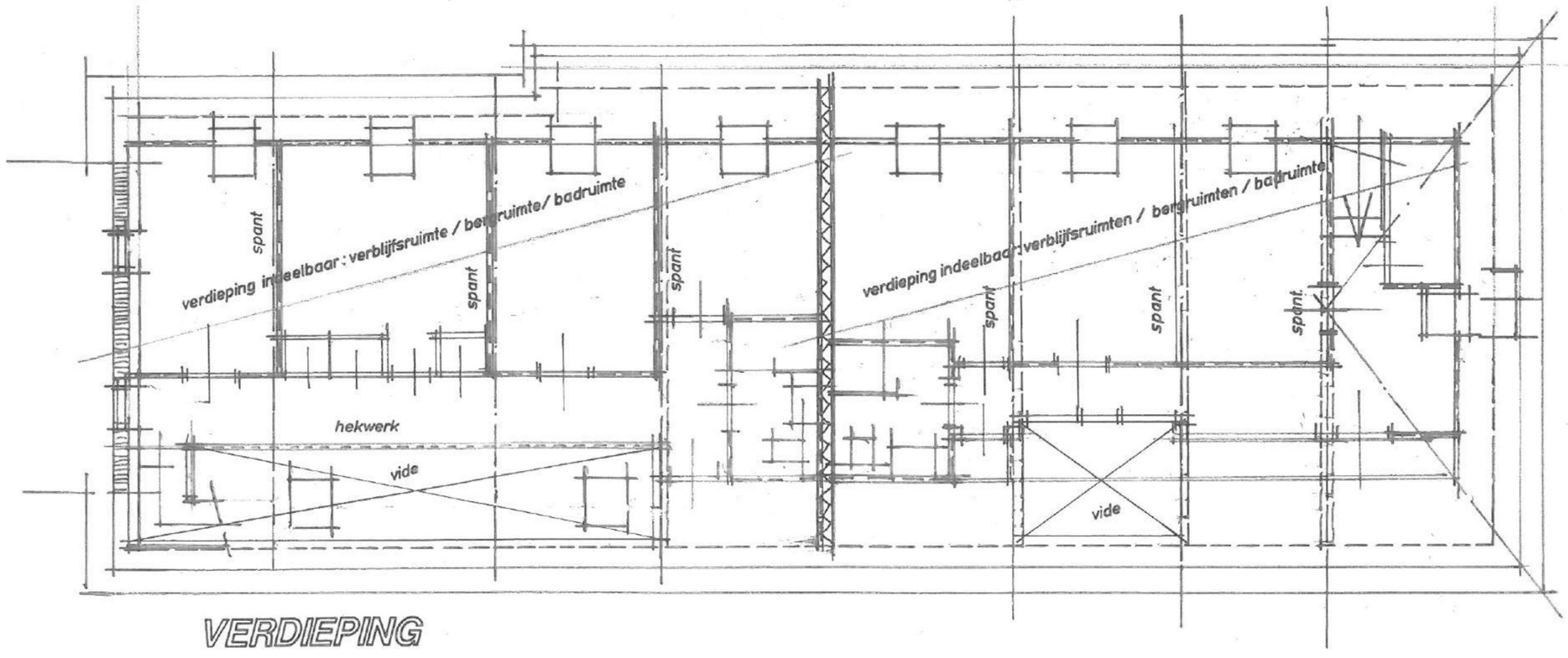

VERDIEPING

Plattegrond en doorsneden bestaand

Schaal 1:100

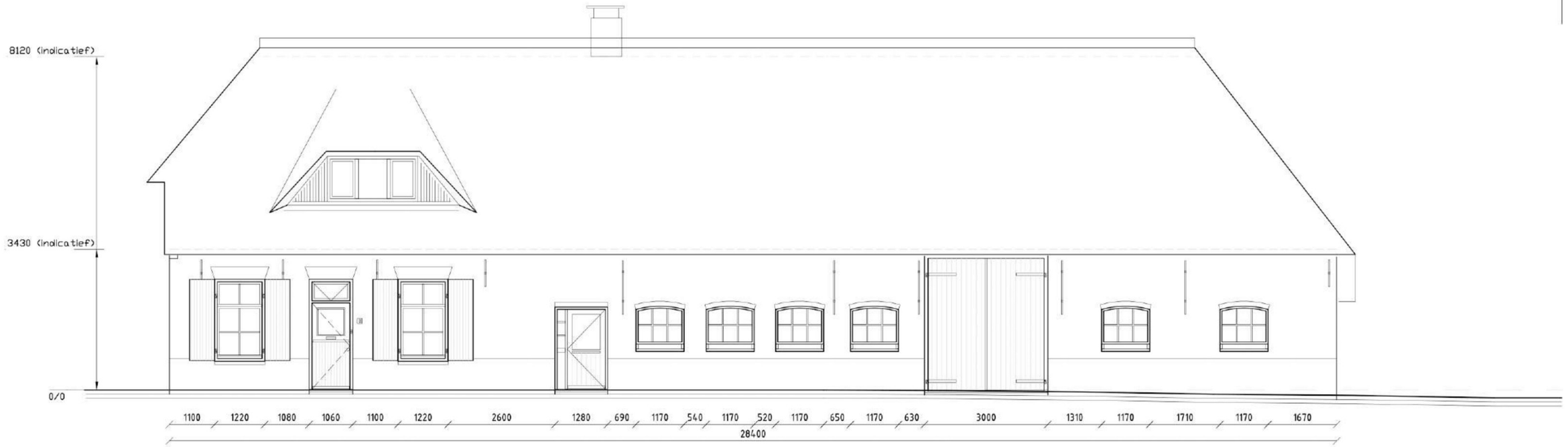

VOORGEVEL

ACHTERGEVEL

Gevelaanzichten bestaand

Schaal 1:100

LINKER ZIJGEVEL

RECHTER ZIJGEVEL

Gevelaanzichten bestaand

Schaal *1:100*

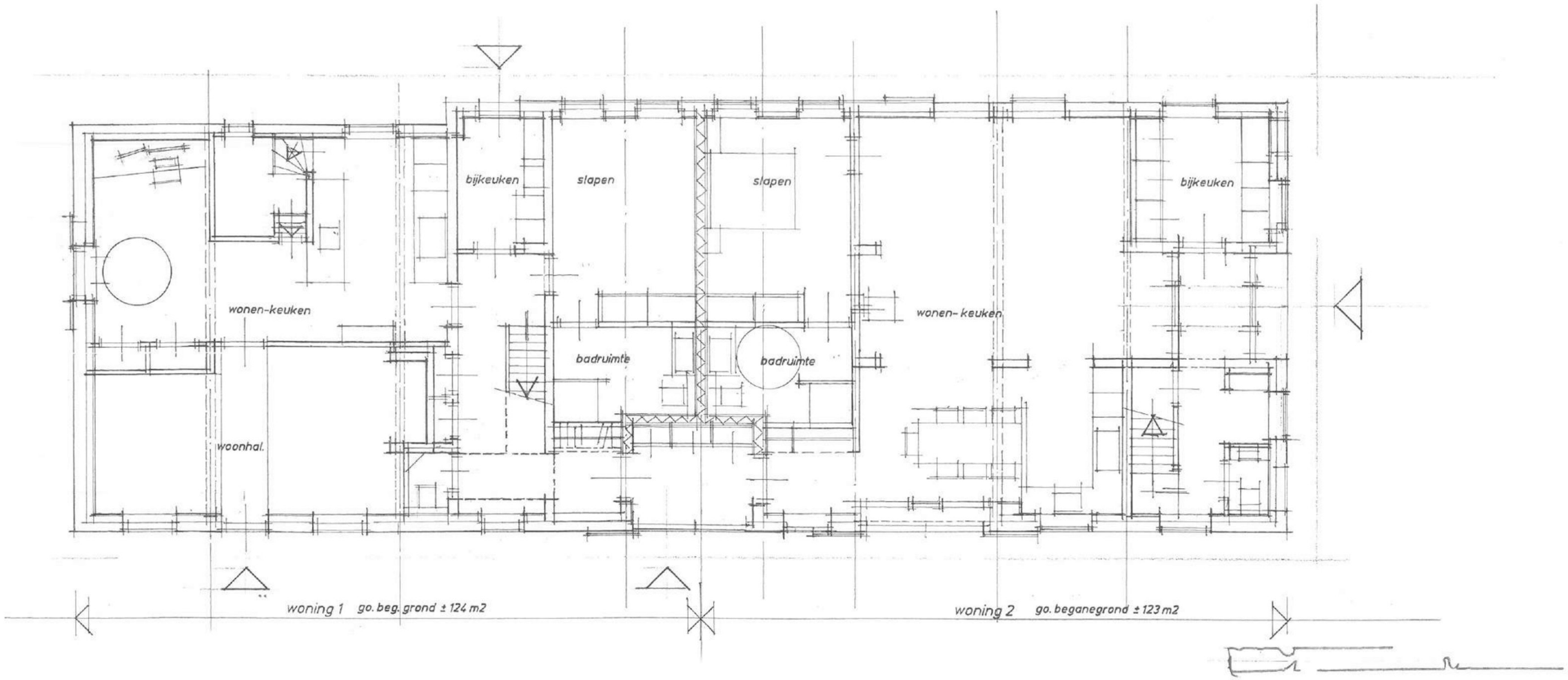

BEGANEGROND BOERDERIJSPLITSING

Plattegrond indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

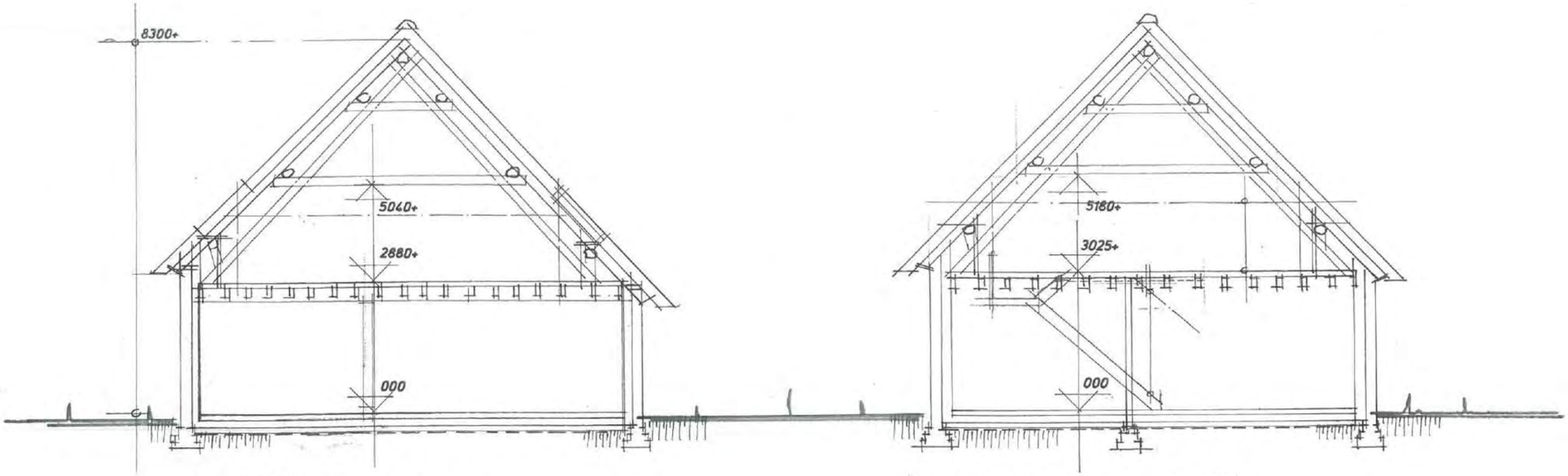

DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

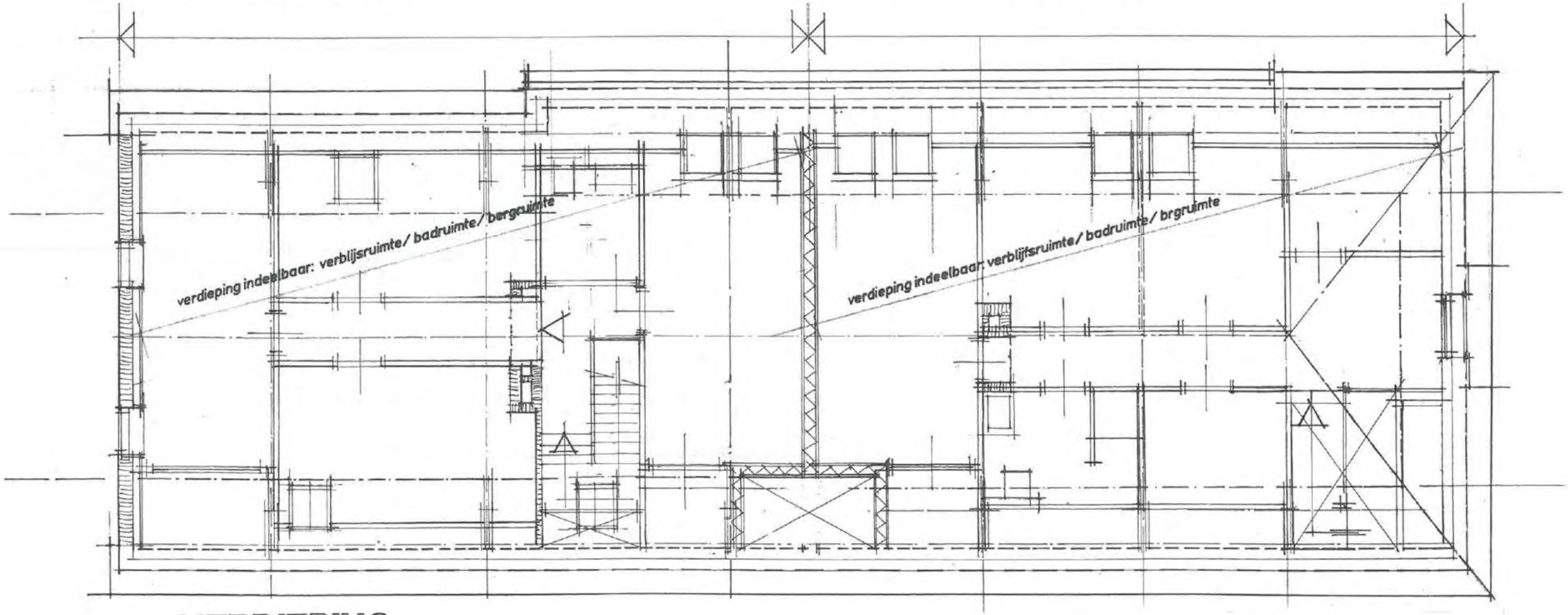

VERDIEPING

Plattegrond & doorsneden indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

VOORGEVEL

ACHTERGEVEL

Gevelaanzichten indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

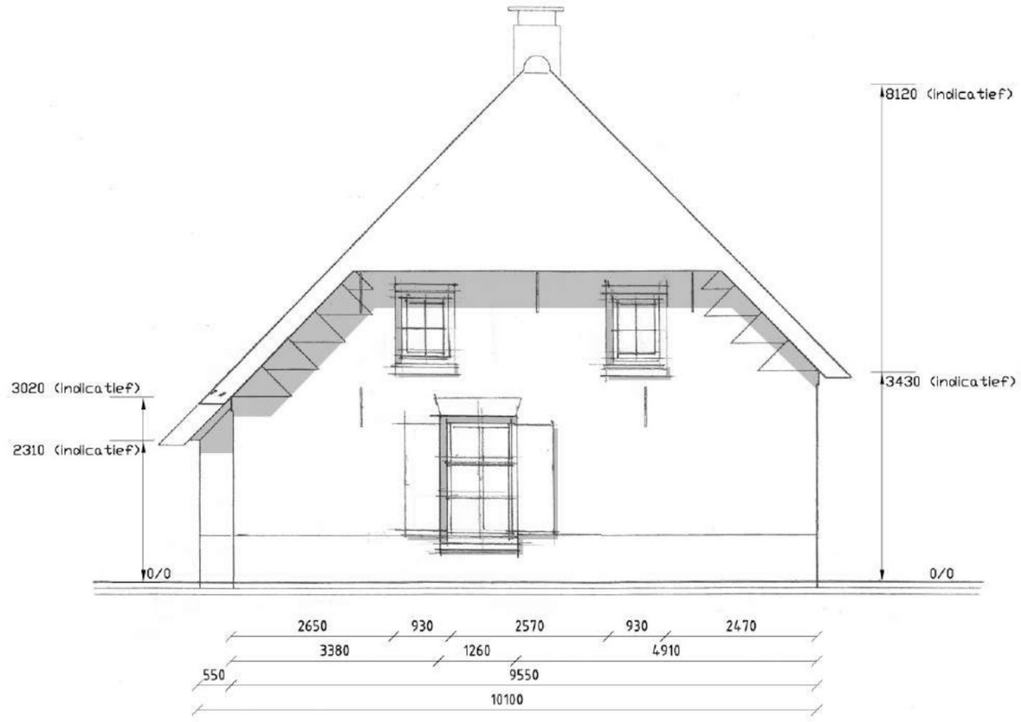

LINKER ZIJGEVEL

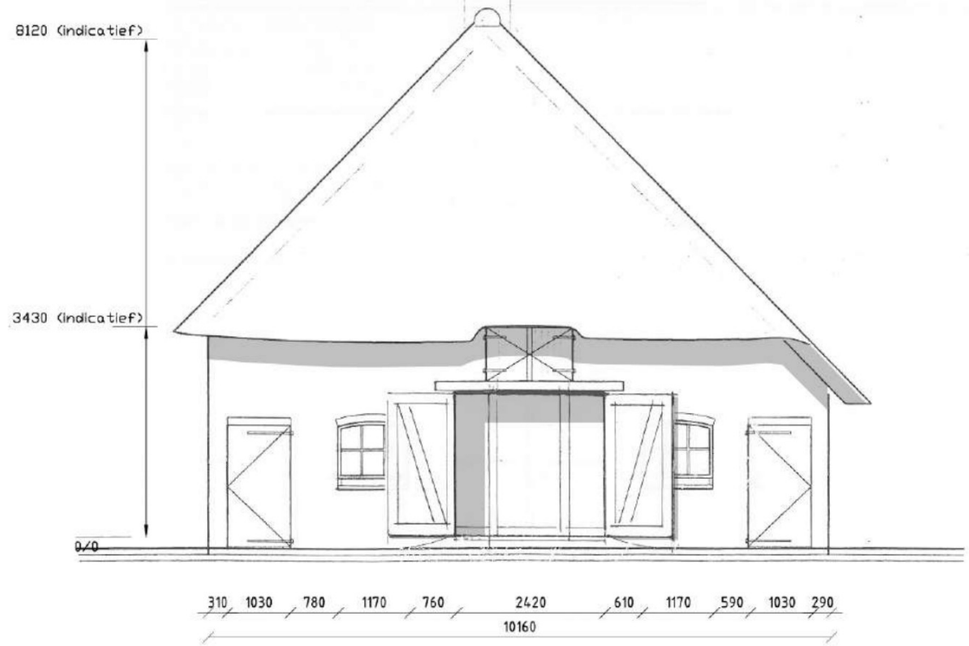

RECHTER ZIJGEVEL

Gevelaanzichten indicatief schetsplan splitsing / restauratie

Schaal 1:100

Beoordeling monumentencommissie Boxtel

Uilenbroek 8 te Boxtel

Buurtschap Luissel

Op woensdag 8 mei 2019 om 10 uur hebben twee leden van de monumentencommissie Boxtel (secretaris en monumentencommissielid) het pand aan de Uilenbroek 8 te Boxtel bezocht. Daarbij waren tevens aanwezig de eigenaren en een planoloog van het Bureau LSplan. De doelstelling van het bezoek was om het verzoek van de eigenaren tot het aanwijzen van het pand als cultuurhistorisch waardevol object te beoordelen. Het plan is om de boerderij te splitsen in twee wooneenheden. Om dit mogelijk te maken dient het object een monumentenstatus dan wel een status als cultuurhistorisch waardevol te hebben. De aanvrager heeft, om de cultuurhistorische waarde vast te stellen, een rapport op laten stellen door architectenbureau Van der Geld te Hilvarenbeek.

Rapport

In het rapport van architectenbureau Van der Geld wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van de streek en het buurtschap Luissel. Over de ontstaansgeschiedenis van de langgevelboerderij wordt aangegeven dat deze afkomstig is vanuit een bouwtraditie die ontstaat rond 1880 in deze streek en dat deze dan ook vanaf dat moment gebouwd kan zijn. Exacte gegevens van de bouw van de boerderij wordt in het rapport niet vermeld. Verder gaat het rapport in op de diverse verbouwingen. Deze verbouwingen worden als doelmatig beschreven. Voornamelijk het woongedeelte is meerder malen ingrijpend verbouwd. Sinds de jaren ‘20 dient het pand niet meer als boerderij, maar als woning (voorhuis) met bergruimte (stalgedeelte).

Verder is in het rapport een uitgebreide fotoreportage opgenomen die een goed beeld geeft van de huidige staat van het pand. In het rapport wordt aangegeven dat het recente beheer (voornamelijk het erf) van de boerderij minder goed is geweest, maar dat het desondanks nog steeds een stukje Brabants historie is. Het complex biedt nog voldoende mogelijkheden op basis van de aanwezige elementen om de oude karakteristiek te herstellen. En zo het beeld van een eeuwen oud gehuchtje te behouden en te versterken.

Tot slot is er in het rapport een waardering en een waardestelling opgenomen.

Het object heeft positieve algemene cultuurhistorische waarden als voorbeeld van het “boeren bouwen” en de agrarische geschiedenis. Daarnaast architectonische waarden door de karakteristieke onderdelen (kap, vlechtwerk, gevelmetselwerk in het exterieur en het tonggewelf onder de opkamer in het interieur). Ook de herkenbaarheid als type en de nog deels aanwezige traditionele indeling wordt gewaardeerd met een positieve waarde.

Het erf en de directe omgeving wordt als niet waardevol omschreven door de drastische sanering van het terrein.

Monumentwaarden volgens het rapport:

- Hoog voor de gehanteerde bouwmethodiek met rieten kap, kapconstructie met moerbalken, geschoorde spanten, gordingen en de daksporen.

- Positief voor het gave metselwerk, staldeuren en het beeld van het afleesbare gebruik van de rechterzijgevel.

- Indifferent zijn de aanpassingen aan het woongedeelte, kozijn vernieuwingen in het woongedeelte en de aanpassingen in de linkerzijgevel.

Bevindingen van de monumentencommissie

- Het exterieur kent meerdere aanpassingen van een langgevelboerderij die op het eerste gezicht eind negentiende eeuw of begin twintigste eeuw zijn gebouwd. Uit de aanpassingen van de stalramen (beton) en het stalgedeelte (grupstal) maakt de monumentencommissie op dat het pand rond de jaren '50 of '60 ingrijpend is verbouwd en gemoderniseerd.

- In het interieur is voornamelijk het woongedeelte drastisch gewijzigd. De schouw is nog deels aanwezig maar volledig uit zijn context gehaald in de huidige indeling. Ook het tongewelf onder de opkamer is aangepast maar nog wel grotendeels aanwezig.

- In het stalgedeelte, dat inmiddels in gebruik is als bergruimte, is de constructie aangepast met stalen liggers. Ook valt op dat op de moerbalken onder de spanten een aantal gehakte telmerken zitten die niet in relatie staan tot de spanten.

- In de kap is de constructie versterkt, maar de oorspronkelijke constructie is nog grotendeels aanwezig. De kapconstructie heeft nog een gave opzet met spanten met gehakte telmerken die aangeven dat het geheel nog op hun oorspronkelijke positie staat.

- In de stalruimte is een zoldervloer aangebracht die de oorspronkelijke indeling met tas, deel en stal vertroebelt.

- De grupsleuven en diverse indelingen zijn nog aanwezig en geven een goed beeld van het laatste gebruik van de stal.

- Het rookkanaal bij de brandmuur is niet meer aanwezig. Er is nog wel een aftekening zichtbaar.

- Het terrein rondom de boerderij heeft nauwelijks nog herinneringen aan de opzet van het agrarisch bedrijf.

Kadasterviewer

Vanuit de kadasterviewer heeft de monumentencommissie kunnen achterhalen dat de boerderij in 1882 is gesticht.

Minuutplan 1832 geen bebouwing

Veldwerkkaart 1882 boerderij gesticht

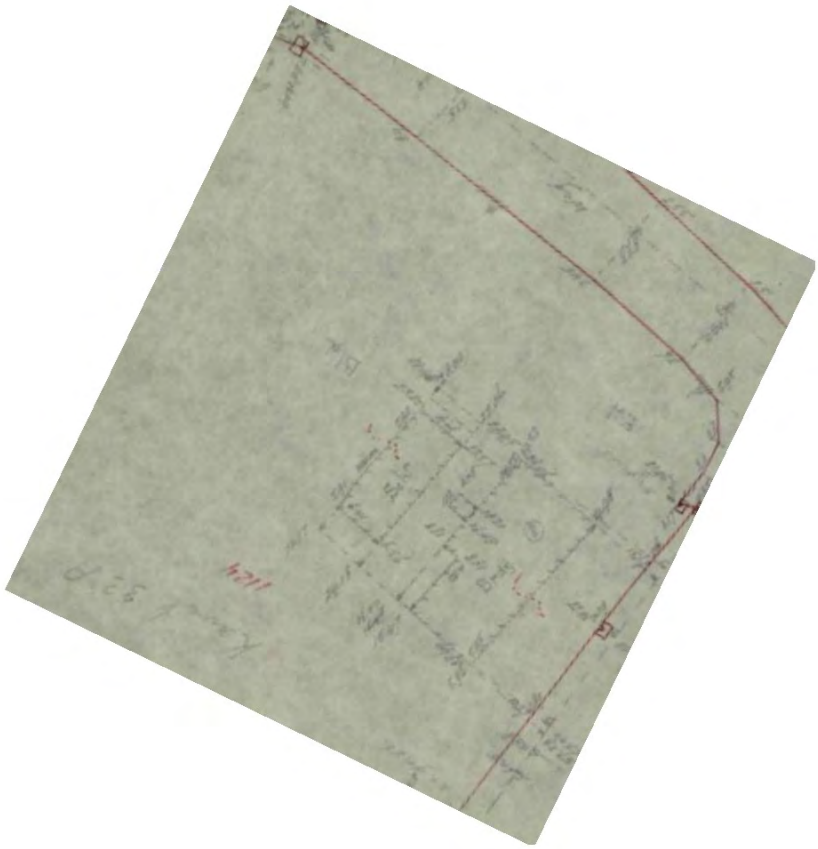

Veldwerkkaart 1965

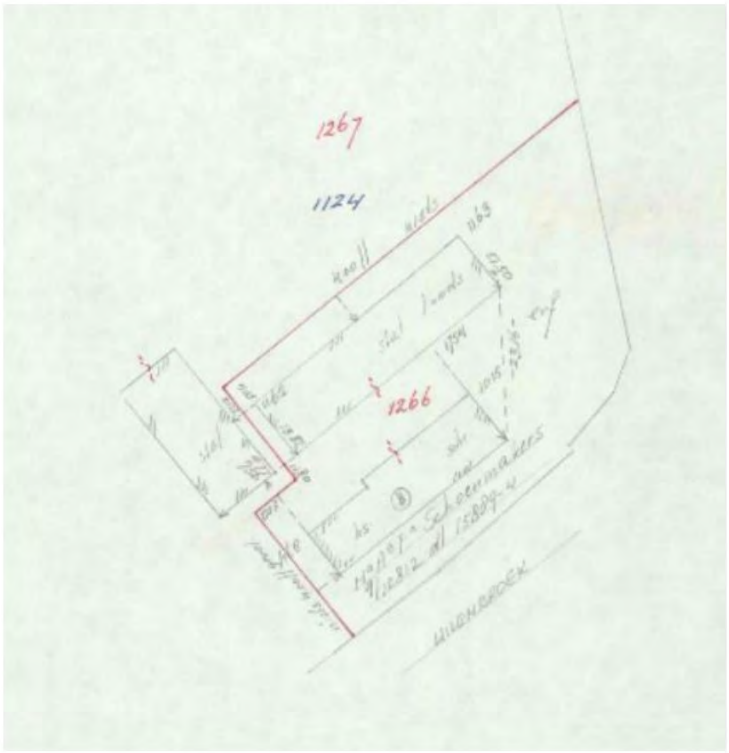

Veldwerkkaart 2002

Conclusie

De monumentencommissie is van mening dat de boerderij te weinig waarde heeft om het aan te kunnen wijzen als gemeentelijk monument. Voornamelijk het interieur en het erf hebben sterk geleden onder de vele en drastische wijzigingen. Cultuurhistorisch waardevol vindt de monumentencommissie het object wel ondanks het ontbreken van een afleesbaar boerenerf. Voornaamste punten daarbij zijn; typologie (langgevelboerderij) als representant van een ontwikkeling aan het einde van de negentiende eeuw van het buurtschap Luissel en de duidelijk zichtbare doorontwikkeling van de boerderij rond 1965.

Plaatsen bergingen op het terrein

Bij een eventuele splitsing van het perceel is er de wens om voor beide percelen een schuur bij te bouwen. Het is in dit stadium van belang dat de monumentencommissie aangegeven heeft wat de meest gewenste posities zijn voor deze schuren.

De commissie adviseert om het noordelijke bijgebouw (aan de schuurkant) het uiterlijk van een houten schuur te geven en van het zuidelijke bijgebouw een stenen bijgebouw te maken. Hiermee wordt voorkomen dat het geheel een uitstraling heeft van een standaard tweekapper en is het onderscheid tussen het oorspronkelijke woonhuis en de oorspronkelijke schuur duidelijk zichtbaar. Daarnaast adviseert de commissie om het noordelijke bijgebouw parallel aan de richting van de straat te bouwen (zie voorbeeld afbeelding 1).

1.

Foto's

Zie ook het rapport van Van der Geld.

Voor- en linkerzijgevel

Voorgevel stalgedeelte

Rechterzijgevel. Vernieuwd en voorzien van staldeuren (1968)

Achtergevel stalgedeelte

Achter- en linkerzijgevel woongedeelte

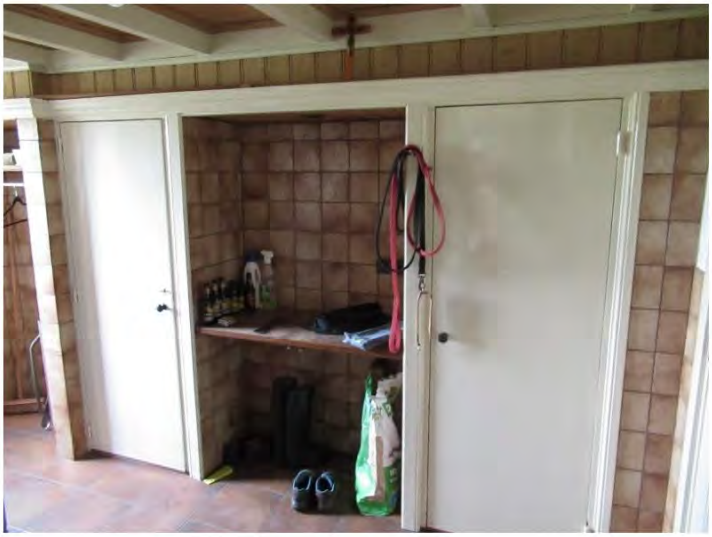

Voormalige schouw. Nu in de hal tussen de stal en het woonhuis.

Tongewelf onder de opkamer. Is deels afgetopt (achterste gedeelte)

Verdiepingsvloer in de stal zit voor de staldeuren in de rechterzijgevel.

Moerbalken op penant in de stal met nieuwere verdiepingsvloer.

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD TE BOXTEL

LANDSCHAPPELIJKE VERANTWOORDING

Oktober 2023

VANDOOREN LANDSCHAP

PRIKKELENDE LANDSCHAPS-ONTWERPEN.

VAN**DOOREN**
LANDSCHAP

PRIKKELENDE
LANDSCHAPS-
ONTWERPEN.

COLOFON

Titel document:

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD

Datum:

Oktober 2023

Status:

Landschappelijke verantwoording

Document:

Enkelzijdig A4 liggend

Locatie:

Bosrand 2, 3 en ongenummerd
Boxtel

Auteur/Adviseur:

VAN **DOOREN** LANDSCHAP

[redacted]

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 3
- 1.1 Aanleiding 3
- 1.2 Locatie 4
- 1.3 Leeswijzer 4

2 Landschap 6
- 2.1 Huidige situatie 6
- 2.2 Historie landschap 10
- 2.3 Beleid 11

3 Planvoorstel 13
- 3.1 Planvoornemen 14
- 3.2 Landschapsplan 15
- 3.3 Beplantings en beheerplan 18

Bijlage I
Bijlage II
Bijlage III

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Binnen het 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' ligt paardenhouderij 'Stoeterij Bloemendael'. Om te kunnen voorzien in de benodigdheden voor de bedrijfsvoering zijn stallings- en trainingsfaciliteiten opgericht op locatie Bosrand 3 te Boxtel.

Figuur 1. Aanduiding plangebied in paars *(bron Topotijdreis.nl)*

Voor deze locatie wordt een ruimtelijke procedure doorlopen, welke samengevat betreft:

- Voor een meer logische erfindeling en om de benodigde bedrijfsvoorzieningen van de stoeterij in het bouwvlak te brengen wordt het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel van vorm veranderd en vergroot.
- De woning Bosrand 2, gelegen aan de overzijde van de weg ten opzichte van de stoeterij, is in de huidige situatie bestemd als bedrijfswoning en wordt herbestemd tot een burgerwoning. De hier aanwezige stal wordt daarbij gesloopt.
- De woning Bosrand ongenummerd betreft in de huidige situatie een nog op te richten landgoedwoning. Deze woning wordt, gelet op haar ligging in directe nabijheid van de bedrijfsvoering van de stoeterij, herbestemd van een burgerwoning tot een bedrijfswoning en wordt binnen het bouwvlak van de stoeterij gebracht.
- Ten zuiden van de stoeterij ligt een paardenwei van circa 0,82 hectare, welke wordt herbestemd van een natuurbestemming tot een agrarische bestemming. Dit zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding ten behoeve van de stoeterij wordt toegestaan. Voor deze weide wordt op een locatie elders (geen onderdeel van voorliggende rapportage), in gelijke omvang aan te leggen natuur gecompenseerd.

Een meer uitgebreide toelichting op de bestaande en beoogde situatie is opgenomen in de toelichting van het nieuwe bestemmingsplan.

Voor de beoogde situatie wordt een herziening van het bestemmingsplan doorlopen. Een landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering vormt hier onderdeel van. Deze notitie is daarvan een uitwerking, voor de percelen aan de Bosrand 2, 3 en ongenummerd.

1.2 Locatie

Het plangebied is geadresseerd Bosrand 2, 3 en ongenummerd, 5281 TJ te Boxtel, kadastraal bekend als gemeente Boxtel, sectie G, perceelnummers 1478, 1479, 1391, 1376, 1380, 1381, 1404, 1422, 1402, 1400, 1398, 1397, 1423, 962 en 961.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 biedt achtergrondinformatie over de plek en omgeving. Eerst wordt de locatie en omgeving beschreven. Daarna een toelichting van de ontstaansonwikkeling van het gebied en visie van de gemeente op het gebied.

Hoofdstuk 3 beschrijft de nieuwe ruimtelijke situatie. Eerst worden de randvoorwaarden voor de planvorming aangeduid, daarna het ruimtelijk voorstel beschreven met toelichting op het gebied van landschap en vastgelegd in een beplantingsplan.

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied op luchtfoto met kadastrale ondergrond voor Bosrand 2, 3 en ongenummerd te Boxtel (Bron:PDOK.nl)

LANDSCHAP

2 LANDSCHAP

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het buitengebied van gemeente Boxtel in het gehucht Roond als onderdeel van 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond '.

Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond

Het Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond kent een oppervlakte van circa 22,7 hectare en is vanaf 2013 ten uitvoering gebracht (en betreft dus nog een relatief jong landgoed in uitvoering). Waar de gronden voorheen grotendeels in gebruik waren als landbouwgronden (grasland), is met de realisatie van het landbouwlandgoed gestreefd naar een kwaliteitsverbetering van het gebied door toevoeging van natuur- en landschapswaarden.

Ruim 20 hectare van de agrarische gronden zijn omgezet naar natuur, in de vorm van houtwallen, een waterloop met natuurvriendelijke oever, een schapendrift, een boomgaard, een poel, en kruiden- en faunarijke graslanden en akkers. Het kleinschalige agrarische landschap in het buurtschap De Roond wordt op deze wijze versterkt en duurzaam in stand gehouden. De invulling is bovendien gericht op het 'Boeren voor natuur'-concept, waarbij een traditionele extensieve landbouw kan worden bedreven op de kruiden- en faunarijke gras- en akkerlanden. Dit mede ter verbetering van de biodiversiteit, de cultuurhistorische waardering van De Roond en de extensieve recreatieve ontsluiting van het gebied en de omliggende natuur. Het landbouwlandgoed is gelegen binnen de 'Robuuste Verbinding De Beerze' en verbindt o.a. de natuurgebieden rondom de stroom de Kleine Aa en Kampina. Het inrichtingsplan vormt de basis voor de nieuwe inrichting.

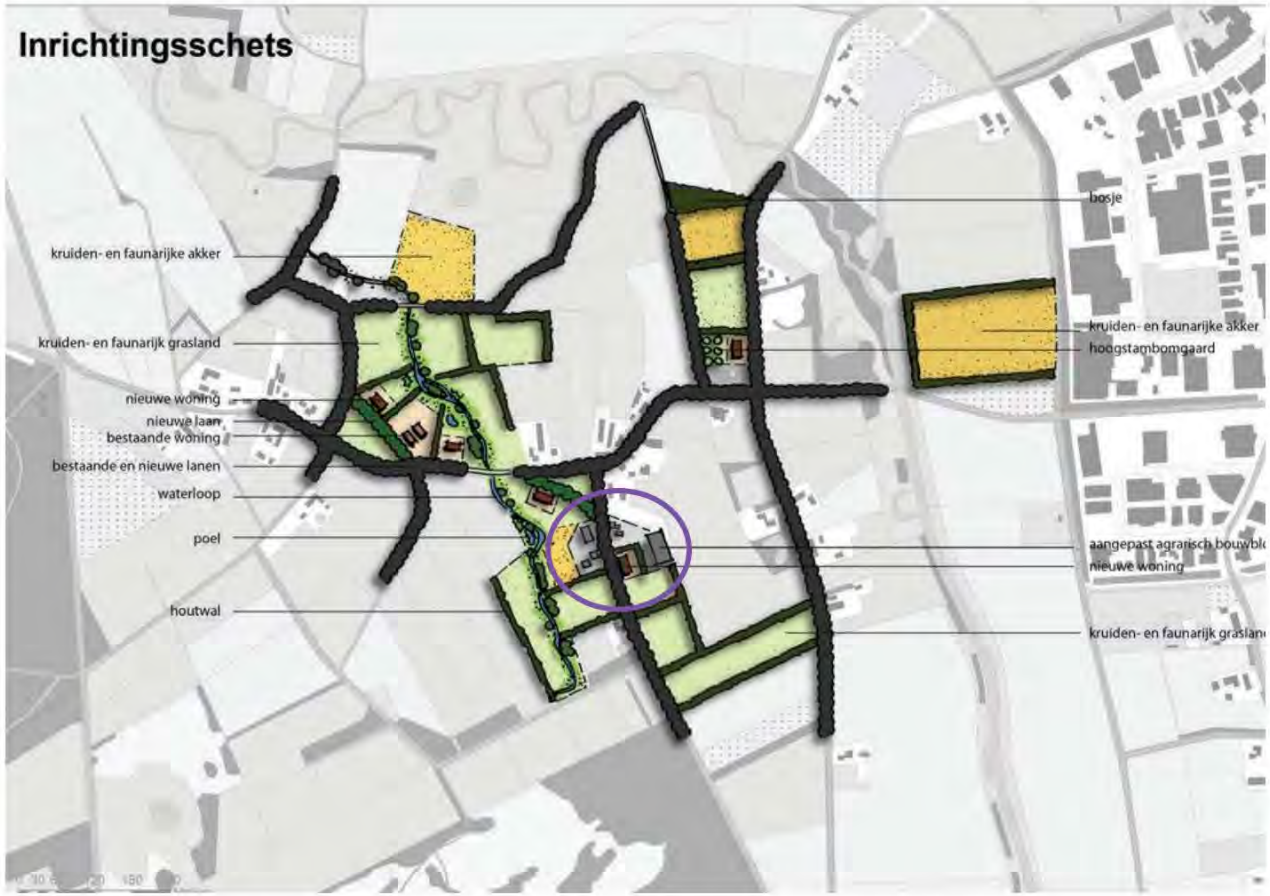

Figuur 3. Inrichtingsschets Praedium Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond, plangebied aangeduid in paars

Buurtschap De Roond

Het buurtschap De Roond is gelegen in het zuidwestelijk deel van het buitengebied van Boxtel, aan de rand van het natuurgebied Kampina. De Roond is een kleinschalige kampontginning, welke is ontstaan na de groei van de bevolking in de Middeleeuwen. De bebouwing van het gehucht heeft veelal een (voormalig) agrarisch karakter. Het gebied kenmerkt zich door een gevarieerd cultuurlandschap met een onregelmatige blokverkaveling. Bomenrijen, lanen, houtsingels en solitaire bomen zorgen voor een groene structuur. Bovendien is het buurtschap gelegen op de overgang van het natte beekdal van de Kleine Aa, richting het droge heidegebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen. Dit is terug te zien in o.a. de variatie van boomsoorten. Natuurgebied Kampina & Oisterwijkse bossen en vennen is een natuurgebied met afwisselend droge en natte heide, bossen, beken en vennen.

Bosrand, Boxtel

Dit plangebied is gelegen in het buitengebied van Boxtel en op het landbouwlandgoed, in het gehucht De Roond. Op figuur 1. is de globale ligging van het plangebied weergegeven, ten opzichte van de ruimere omgeving. Hieruit volgt de ligging te midden van het natuurgebied Kampina en de Kleine Aa. Het gehucht De Roond kent een kleinschalige verkaveling, met in hoofdzaak woonbebouwing aan de weg Roond. De weg Bosrand is hiervan een aftakking, richting het natuurgebied Kampina.

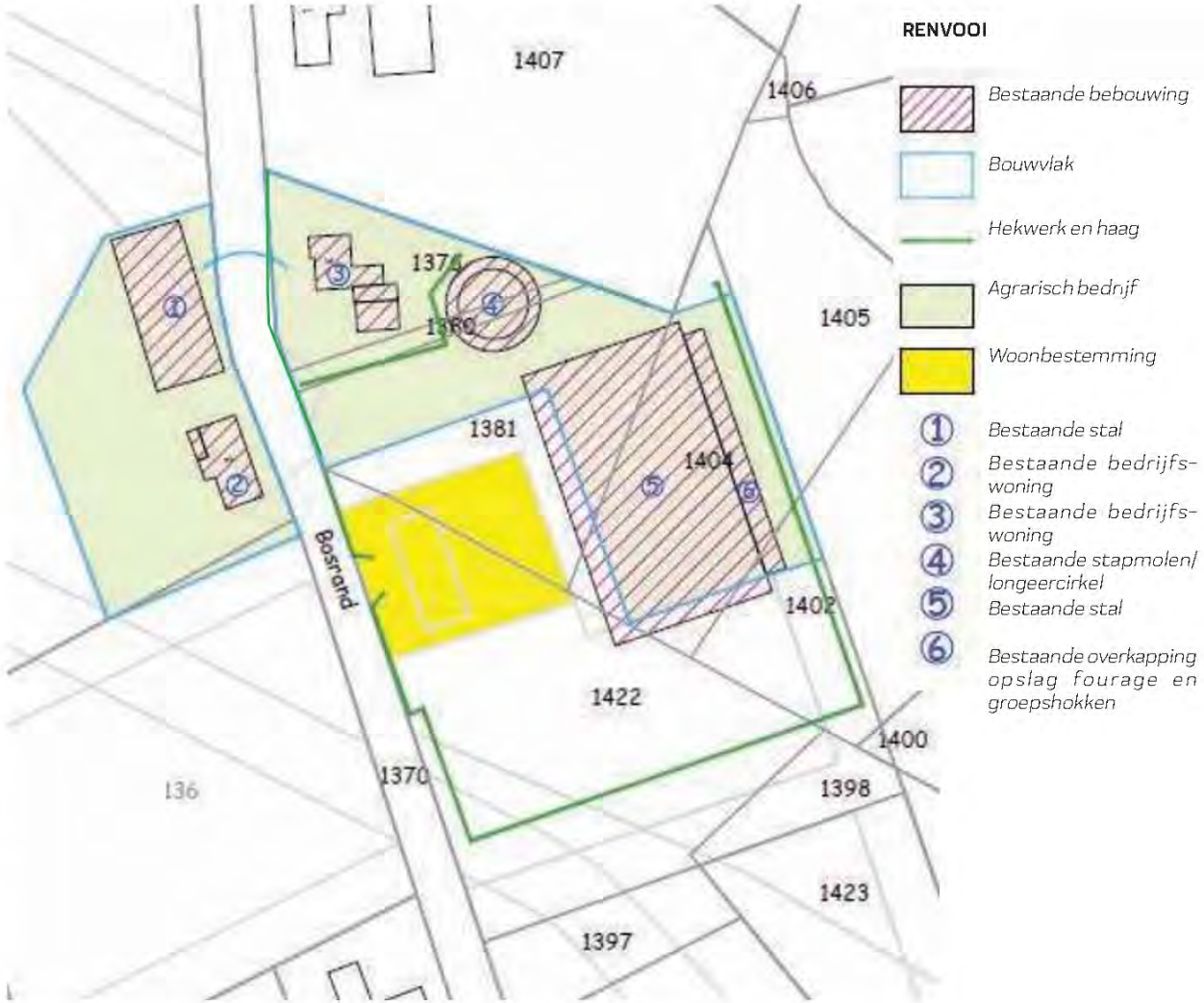

Figuur 4.. Bestaande situatie schematisch

Stoeterij Bloemendael

Aan Bosrand 3 en ong. te Boxtel is de bebouwing aanwezig ten behoeve van Stoeterij Bloemendael. Stoeterij Bloemendael fungeert als een soort van beheerlocatie voor het landgoed. Conform de mogelijkheden uit het geldend bestemmingsplan wordt hier een grondgebonden, productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd. De bedrijfsactiviteiten bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's.

Op locatie worden voor de bedrijfsactiviteiten de benodigde fokdieren (dekhengsten en fokmerries) en jonge paarden in opfok en training gehouden. De paarden, met name de fokmerries en opfokpaarden, worden tevens ingezet voor het natuurbeheer in en rondom het landgoed (middels o.a. begrazing). Aan Bosrand 3 is aanwezig een stalgebouw met binnenrijbaan, paardenboxen en bijbehorende functies (opslag fourage, zadelkamer, kantine e.d.) en een overdekte gecombineerde longeercirkel en stapmolen. De woning Bosrand 3 is in gebruik als bedrijfswoning. De bebouwing is uitgevoerd met een professionele en landelijke uitstraling, waarin veel natuurlijke materialen (passend binnen het landgoed) zijn verwerkt.

Op het buitenterrein is een start gemaakt van de toekomstige functies, zoals paddocks en een buitenrijbaan. Te midden van deze bedrijfsvoering is een nog in te vullen gedeelte aanwezig, met als huidige bestemming een nog op te richten landgoedwoning.

Het bedrijfsgedeelte is functioneel ingericht en geoptimaliseerd voor de agrarische bedrijfsvoering. De gebouwen zijn rondom omgeven door verharding, zodat de verschillende delen van het bedrijf goed bereikbaar zijn. De paddocks zijn afgeschermd met houten afrastering.

Rondom het terrein (stoeterij en huidige bedrijfswoning) is een hoog hekwerk gemaakt voor de veiligheid en tegen ongewenste erfbetreders. Dit hekwerk is aan de voorzijde afgeschermd door een hoge beukenhaag en aan de achter- en zijkant met een coniferenhaag. Deze laatste soortkeuze is gekozen om de wind af te vangen voor de paarden in zowel winter als zomer. Er is weinig tot geen overruimte binnen het bedrijfsgedeelte, waardoor de haag de enige groene aankleding van het bedrijf is.

Door de hoge hagen en dichte poorten rondom is er vanaf de Bosrand weinig tot geen zicht op de bedrijfsvoering. Daarnaast is door de hoge haag in de voortuin van de bedrijfswoning ook geen zicht op de woning.

Naast het terrein begint het landgoed met een houtsingel en weide van kruidenrijk grasland. De weides worden op dit moment benut door het grazen en belopen van paarden.

Bosrand 2

Bosrand 2 en het bijbehorend stalgebouw zijn weergegeven op figuur 2. Aan Bosrand 2 is de tweede bedrijfswoning aanwezig. In het naastgelegen stalgebouw, vroeger in gebruik als rundveestal, worden nu fokmerries en jonge paarden gehuisvest en vindt tevens opslag ten behoeve van het bedrijf plaats. Ook zijn in dit gebouw Bed&Breakfast-ruimtes voor logies gerealiseerd.

In de huidige situatie is Bosrand 2 bestemd als bedrijfswoning bij de stoeterij. In de beoogde situatie wordt Bosrand 2 afgesplitst van het bedrijf en herbestemd tot een burgerwoning. De hier aanwezige stal zal daarbij worden gesloopt.

Beeld 1. Hoge Beukenhaag voor stoeterij en bedrijfswoning

Beeld 2. Hoge beukenhaag voor stoeterij in zuidelijke richting

Beeld 3. Stoetenj met afscherming van coniferenhaag

Beeld 4. Bestaande houtsingel ten zuiden van stoetenj

Beeld 5. Weide ten zuiden van stoeterij

Beeld 6. Bestaande woning Bosrand 2

Beeld 7. Bouw van nieuwe landgoedwoning te noorden van het plangebied

Beeld 8. natuurvriendelijke oever

2.2 Historie landschap

De laatste ijstijd heeft geleid tot de vorming van een pakket dekzand, dat grote delen van Nederland heeft bedekt. In het westen van Nederland is in latere perioden het dekzand met dikke veenpakketten bedekt geraakt. In het zuiden, en daarmee ook in de Gemeente Boxtel, bleef het zand aan de oppervlakte liggen. Van een egale dekzandvlakte was geen sprake. Vlakten en ruggen wisselden elkaar af, waarbij de oriëntatie van de dekzandruggen overwegend zuidwest-noordoost is en daarmee de overheersende zuidwestelijke winden volgt. Naarmate het warmer werd is het dekzand-gebied verder vormgegeven. Door het gebied stroomde de rivier de Dommel met haar zijstromen, die beekdalen insneden in het dekzand. Daardoor zijn opvallende hoogte-verschillen ontstaan, zoals in het Dommeldal tussen Gemonde en Venrode, waar de beek diep in het dekzand is ingesleten en oeverwallen zijn ontstaan.

De overheersende geomorfologische eenheden in het gebied zijn dan ook voornamelijk dekzanden en beekdalen. Langs het Dommeldal komen daarnaast landduinen voor. In het natuurgebied Kampina komen we deze landduinen ook tegen in combinatie met uitblazingsbekkens of verstuivingen. De verstuivingen zijn geomorfologisch gezien recent (Holoceen) en hebben tot in de Middeleeuwen plaatsgehad, vooral onder invloed van menselijk handelen.

Het gebruik van het land hangt samen met de hoogte t.o.v. de grondwaterspiegel. De meeste nederzettingen in Noord-Brabant zijn ontstaan op middelhoge zandgronden. Deze waren het meest geschikt voor akkerbouw. De lage, vochtige zandgebieden waren in gebruik als weiland en de hoge zandgronden als weiland of bos. Op een dekzandrug aan de rand van de heide ontstond het agrarische gehucht

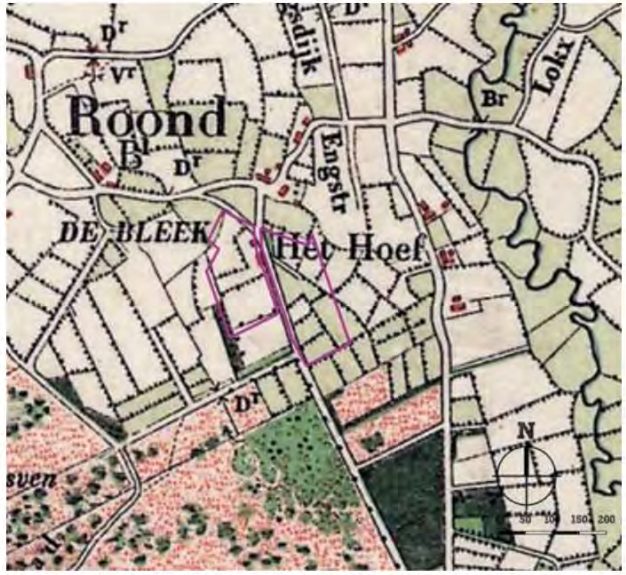

Figuur 5. Plangebied historische kaart 900, plangebied in paars (Bron: PDOK)

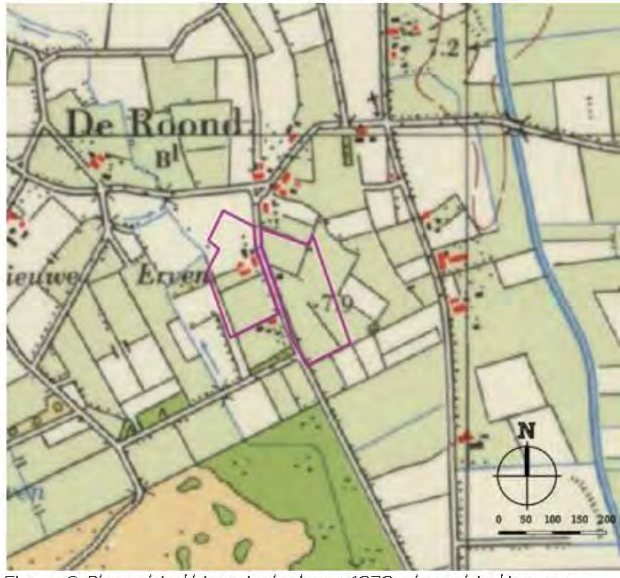

Figuur 6. Plangebied historische kaart 1970, plangebied in paars (Bron: PDOK)

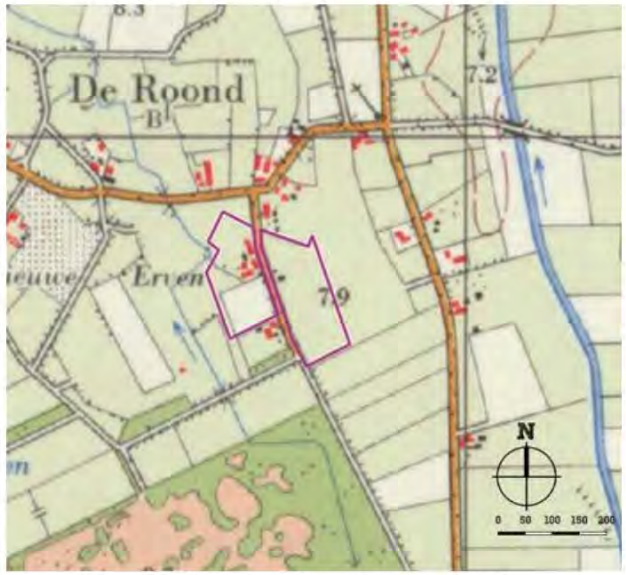

Figuur 7. Plangebied historische kaart 1980, plangebied in paars (Bron: PDOK)

Figuur 8. Plangebied topografische kaart 2017, plangebied in paars (Bron: PDOK)

De Roond. Een clustering van boerderijen, omgeven door akkers. Op de akkers werd potstalmest aangebracht. De kavelranden waren veelal beplant met singels en bomenrijen.

Met de invoering van de trekker en kunstmest werd het vanaf 1900 mogelijk om de schrale grond te ontginnen. Het agrarische gebied breide zich uit. Met de ruilverkaveling in de jaren 70 werden de percelen groter en landschapselementen minder belangrijk voor de bedrijfsvoering. Veel groenstructuren zijn daardoor verloren gegaan. Daarnaast zijn er verschillende driften (zandpaden) rechter gelegd en driehoekige brinken verloren gegaan.

2.3 Beleid

Binnen de gemeente Boxtel is Handreiking kwaliteitsverbetering opgesteld. Hierin staan de voorwaarden beschreven voor de landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap.

Landschappelijke inpassing is het inkleden of omzomen van de locatie met groen. De keuze van groen is mede afhankelijk van het landschap en de locatie. Om de juiste inpassingsmaatregelen te bepalen is het van belang onder welk landschapstype het plangebied valt. In dit geval past het plangebied binnen het zogenaamde 'Essenlandschap'.

Kenmerkend voor dit gebied is het kleinschalig landschap met onregelmatige verkaveling en kromme wegen. De kavelranden zijn geaccentueerd met robuuste landschapselementen. Echter blijft openheid op de akkercomplexen behouden.

ESSENLANDSCHAP

Bomen op de erven en in de tuinen
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Haagbeuk (Carpinus betula)
- (Lei)linde (Tilia europaea 'Pallida')
- Notenboom (Juglans regia)
- Boomgaard of solitaire fruitboom

Hagen op de erven en in de de tuinen
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Veldesdoorn (Acer campestre)

Bomen langs de weg
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)

Houtsingel/wallen
- Zomereik (Quercus robur)
- Wintereik (Quercus petrea)
- Beuk (Fagus sylvatica)
- Haagbeuk (Carpinus betula)
- Zoete kers (Prunus avium)
- Ruwe berk (Betula pendula)
- Winterlinde (Tilia cordata)
- Esdoorn (Acer pseudoplatanus)
- Vuilboom (Rhamnus frangula)
- Lijsterbes (Sorbus aucuparia)
- Hazelaar (Corylus avellana)
- Hulst (Ilex aquifolium)

Figuur 9. Beplantingssoorten Essenlandschap volgens handreiking

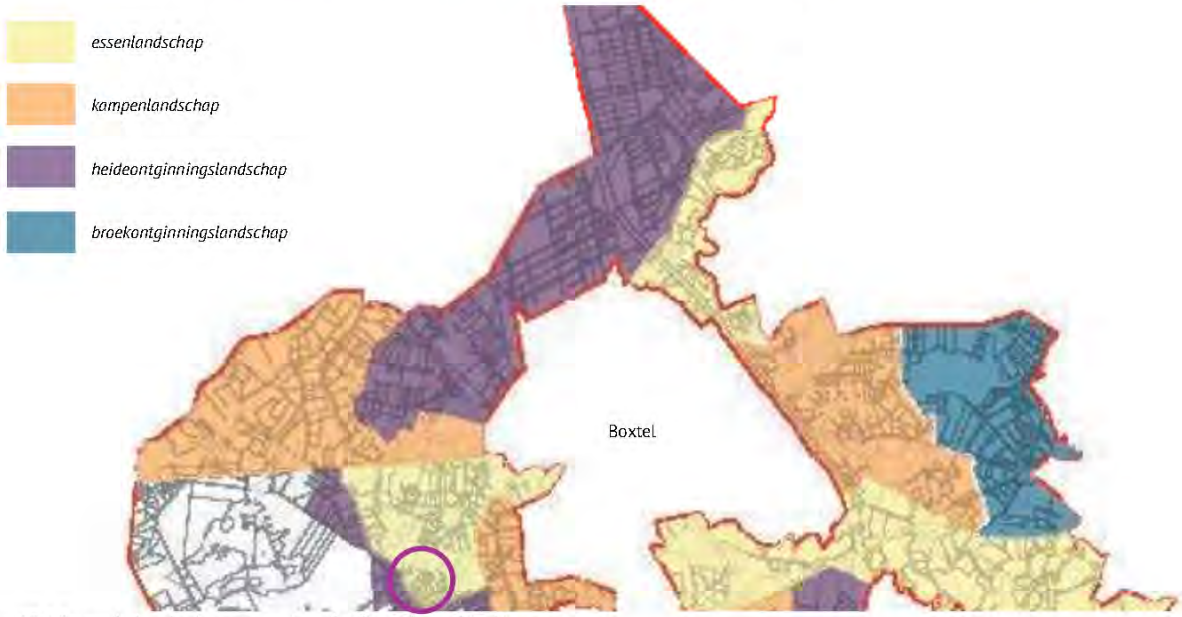

Figuur 10. Uitsnede landschapstype. Aanduiding plangebied in paars

PLANVOORSTEL

3 PLANVOORSTEL

Bij het toestaan van een ruimtelijke ontwikkeling is het van belang dat alle ruimtelijke waarden worden meegewogen. Een plan kan immers afbreuk doen aan bestaande landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Bij de landschappelijke inpassing wordt het beleid en de omgeving bestudeerd en aan de hand daarvan worden ruimtelijke randvoorwaarden opgesteld. Als aan deze voorwaarden worden voldaan kunnen de bebouwing en objecten op een natuurlijke en verzorgde wijze worden ingepast en aansluiten op de aanwezige landschapstructuren.

Beelden van de paarden-uitloop op het huidige landbouwlandgoed

3.1 Planvoornemen

Zoals aangegeven in de 'Aanleiding' (hoofdstuk 1.1), is de initiatiefnemer voornemens een deel van het landbouwlandgoed te herorganiseren, zodat er een betere werkbare situatie ontstaat voor de stoeterij en een meer logische inrichting ten aanzien van de bedrijfswoningen en burgerwoning.

Figuur 11 geeft een beoogde situatie van de herstructurering en aanpassing.
Daarnaast heeft de initiatiefnemer nog extra wensen ten aanzien van de inrichting:

- Geen giftige beplanting voor paarden
- Behoud van bestaand groen
- Behoud van bestaande verharding en ontsluiting
- Een ontsluiting naar de weides en hooiopslag aan de zuidzijde vanaf de stoeterij (nummer 13 op figuur 11)
- Het verplaatsen van de natuurlijke inrichting 'kruiden- en faunarijk grasland' ten zuiden van het bouwvlak (niet op figuur 11 aangegeven) naar een andere geschikte locatie (buiten het plangebied aan de Uilenbroek). Hierdoor is deze weide beter geschikt voor beweiding voor de paarden van de stoeterij in het kader van dierenwelzijn.
- Rekening houden met de bestaande gasleiding. Geen diepgeworteld en opgaand groen boven de leiding.

Het vergroten van het bouwvlak voor de stoeterij heeft consequenties ten aanzien van de 'kwaliteitsverbetering landschap'. Een uitgebreide toelichting ten aanzien van dit onderdeel is toegelicht in de bestemmingsplantoelichting 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'. Uit de berekening blijkt dat er extra landschappelijke kwaliteit moet worden toegevoegd nabij het plangebied.

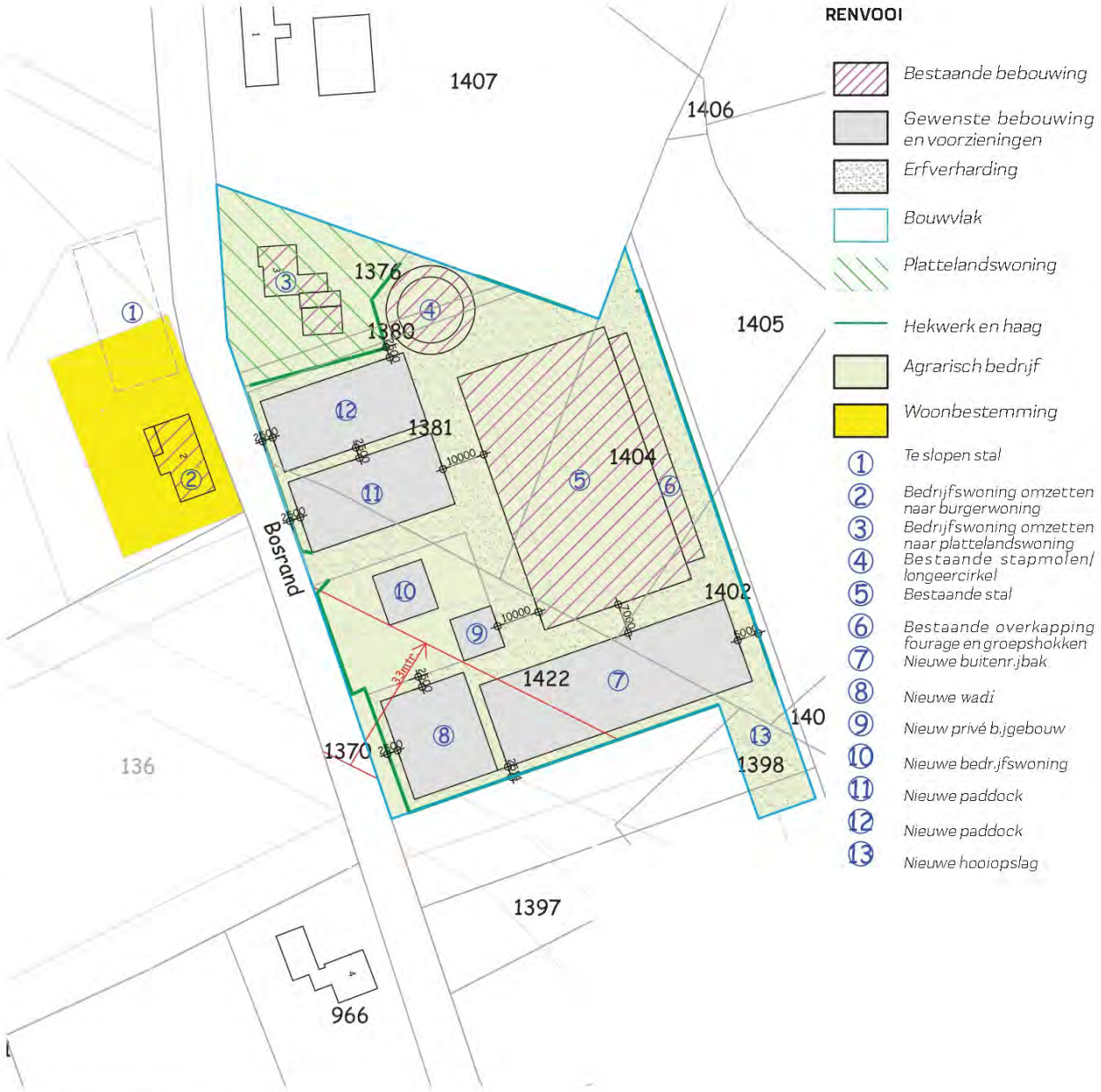

Figuur 11. Beoogde situatie

3.2 Landschapsplan

Met de inpassing van de nieuwe functies en situatie is een landschapsplan opgesteld. Onderstaande de verschillende onderdelen met een indicatie of het tot de landschappelijke inpassing of kwaliteitsverbetering landschap behoort:

1. Zichtbaar maken bestaande bedrijfswoning(i)
2. Inpassen nieuwe bedrijfswoning(i)
3. Groene afscheiding stoeterij (i)
4. Afscherming hooiopslag(i)
5. Aanleg nieuwe houtsingel(kv)
6. Inpassen bestaande woning(i)
7. Bomenrij naast Bosrand(kv)
8. Behoud poel naast waterloop met natuurvriendelijke oever (I)
9. Behoud kruiden- en faunarijk grasland (i)
10. Behoud groensingel (i)
11. Behoud houtsingel (i)
12. Behoud bestaande haag (i)

(i): inpassingsmaatregel
(kv): kwalitatieve verplichting

De stoeterij wordt landschappelijk ingepast door de bedrijfswoningen prominenter aan de straat te manifesteren. Hierdoor ontstaat een afwisseling van open en dicht. Het landschap wordt versterkt door middel van passende robuuste landschapselementen. De bestaande boerderij wordt landschappelijk ingepast met enkele markante bomen. De bestaande onderdelen van het landgoed worden gerespecteerd.

1. Zichtbaar maken bestaande bedrijfswoning

De hoge haag aan de wegzijde wordt verlaagd tot maximaal één meter hoog. Hierdoor komt er zicht op de huidige bedrijfswoning). Indien een hoge afscherming voor de stoeterij wenselijk is, wordt deze gerealiseerd in de zijdelingse perceelsgrens of de 'achtertuin'. In de tuin worden twee nieuwe markante bomen geplant.

Figuur 13. Voorstel landschappelijke inpassing (zie voor plan op maatvaste ondergrond in Bijlage I)

2. Inpassen nieuwe bedrijfswoning

De nieuwe bedrijfswoning (Bosrand ongenummerd) manifesteert zich aan de Bosrand. De woning staat relatief

ver van de straat in verband met de veiligheidszone van de gasleiding. Hierdoor is aan de voorzijde ruimte voor twee landelijke bomen. De voortuin wordt omzoomd met een lage haag. Deze haag wordt gerealiseerd na de bouw van de nieuwe bedrijfswoning.

3. Groene afscheiding stoeterij

De huidige beukenhaag blijft gehandhaafd. De oost- en zuidzijde is afgeschermd met een groene coniferenhaag (Thuja Brabant) als windbreker en afscherming. Binnen het inheemse assortiment is er geen betere groene afscherming toepasbaar, die zowel in de zomer als winter groen blijft. In afweging tegenover technische voorzieningen (zoals een dicht hekwerk, dichte muur of windbreekgaas) is een coniferenhaag een beter alternatief. De groene uitstraling en schuilmogelijkheden voor zowel insecten als vogels biedt meerwaarde. Het voorstel is deze haag te behouden, maar kan niet worden gerekend onder de 'landschappelijke inpassing'.

Voor de nieuwe wadi ten zuiden van de nieuw te bouwen bedrijfswoning (Bosrand ongenummerd) is ruimte voor de aanplant van enkele bomen als versterking van de straat Bosrand.

4. Afscherming hooiopslag

Achter op het perceel is ruimte voor hooiopslag. De balen worden afgeschermd door een gemengde haag en een markante landschapsboom aan de wei-zijde. Aan de achterzijde worden drie berken aangeplant.

5. Aanleg nieuwe houtsingel

Nabij de woningen aan de Bosrand 2 en de nieuw te bouwen landgoedwoning te noorden van Bosrand 2 (buiten onderhavig plangebied gelegen) worden twee nieuwe houtsingels aangelegd. Deze singels verankeren de woningen en vormen tevens een erfafscheiding.

6. Inpassen bestaande woning

De bestaande boerderij wordt opgeknapt. Het terrein krijgt een sobere boerenerf uitstraling met kenmerkende beplanting. Binnen de tuin staan enkele markante bomen.

7. Bomenrij naast Bosrand

Aan de Bosrand staan verspreid enkele bestaande bomen. Deze worden versterkt door de aanleg van nieuwe bomenrij vanaf de stoeterij richting het bos. De passant blijft zicht behouden op het omliggende coulisselandschap.

Referentie solitaire bomenrij

Referentie beukenhaag

Met de aanleg van de bomen wordt rekening gehouden met de bestaande gasleiding. Geen bomen worden geplant in de buurt van de leiding. De exacte situering is dus nader te bepalen mede aan de hand van de feitelijke ligging van de leidingen.

8. Behoud poel naast waterloop met natuur-vriendelijke oever

Aan de westzijde van het plangebied ligt een watergang met een natuurvriendelijke oever. Deze is uitgewerkt conform het Inrichting- en beheerplan Landbouwlandgoed Bloemendaal uit juli 2011. Ter hoogte van nummer 8 ligt een ondiepe poel in glooiende laagte met flauw talud van de natuurvriendelijke oever. Deze blijft gehandhaafd.

De poel wordt niet betreden door paarden en afgeschermd met paal en draad.

9. Behoud kruiden- en faunarijk grasland

De huidige situatie is een kruiden- en faunarijk grasland. Het is wenselijk deze situatie te behouden voor de eenheid van het landgoed en de versterking van de landschappelijke en ecologische waarde naast de beek.

10. Behoud struweelhaag

In een profiel van 6 meter breed is een brede struweelhaag aangeplant. Dit vormt een mooie afscheiding met de naastgelegen woningen. Het is wenselijk deze elementen te behouden in het kader van het landgoed en versterking van de landschappelijke en ecologische waarde.

11. Behoud houtsingel

In een profiel van 10m breed is een houtsingel aangeplant met een groot aandeel eiken. Het voorstel is deze houtsingel uit te laten groeien tot een eikenhakhoutsingel zoals in het oorspronkelijke plan van 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' is bedoeld.

12. Behoud bestaande haag

Aan de voorzijde van de woning Bosrand 2 (tussen de woning en de weg Bosrand) is een bestaande lage beukenhaag aanwezig. Het voorstel is om deze bestaande beukenhaag te behouden, ter inpassing van de woning aan wegzijde.

Uitsnede Inrichting- en beheerplan Landbouwlandgoed Bloemendaal uit juli 2011. Locatie nummer 8 aanduid in oranje.

3.3 Beplantings en beheerplan

Voor de landschappelijke inpassing en compensatie is een beplantings- en beheerplan uitgewerkt. Er is voor sommige elementen gewerkt met keuzevrijheid in soorten.

Haag:

58m bestaand
105m nieuw

Aanplant

- Aanplant enkele rij 2- of 3 jarig bosplantsoen met minimaal 4 planten per meter. Keuze uit de volgende soorten (420 stuks):
- Acer campestre (Veldesdoorn)
- Capinus betulus (Haagbeuk)
- Fagus sylvatica (Groene beuk)

Beheer

- De haag minimaal 1x per jaar scheren tot een minimale hoogte van 0,7 en maximale hoogte van 1,2m;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart;
- Maaisel afvoeren.

Figuur 14. Beplantingsplan (zie voor plan op maatvaste ondergrond in Bijlage II)

Gemengde haag:

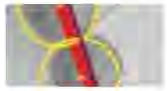

35m nieuw

Aanplant

- De struweelhaag is te realiseren middels de aanplant van 1 rij bosplantsoen met onderlinge afstand van 0,25m. De beplanting groepsgewijs aanplanten met 3 à 5 per soort.
- De keuze voor beplanting bestaat uit soorten die niet giftig zijn voor schapen en paarden.
- In de struweelhaag staan de volgende soorten (2- of 3 jarig bosplantsoen):

1. 20% Acer campestre (Veldesdoorn)
2. 15% Carpinus betulus (Haagbeuk)
3. 15% Fagus sylvatica (Beuk)
4. 50% Corylus Avellana (Hazelaar)

Beheer

- Terugsnoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken aan de zijkanten mogen maximaal 1 maal per 2 jaar worden teruggesnoeid.
- Na het snoeien heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter en een breedte van tenminste 0,5 meter.
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan.
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Het snoeihout moet afgevoerd worden. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.

Houtsingel:

110x8m

Aanplant

- De nieuwe houtsingel is te realiseren middels de aanplant van 4 rijen 2- jarig bosplantsoen groepsgewijs in kruiselings plantverband van 1,5 x 1,5m (396st).
- 15% Acer campestre (Veldesdoorn)
- 10% Betula pubescens (Zachte berk)
- 5% Quercus robur (Eik)
- 20% Corylus avellana (Hazelaar)
- 15% Cornus mas (Geke Kornoelje)
- 15% Cornus sanguinea (Rode Kornoelje)
- 20% Viburnum opulus (Gelderse roos)

Beheer

- Het element kan vrij uitgroeien en wordt 1x per 7 jaar, voor 40% afgeslagen (hakhoutbeheer). Overhangende takken aan de zijkanten mogen teruggesnoeid worden;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart. Bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden;
- Bij versnipperen van het takhout worden de snippers niet in het element verwerkt;
- Chemische bestrijdingsmiddelen worden niet gebruikt;
- Bij schade aan het landschapselement wordt de schade hersteld;
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het element bevestigd worden.

Bestaande boom

2 stuks

Beheer

- Zieke en beschadigde takken verwijderen en afvoeren;
- De boom mag niet beschadigd worden door vee. Jonge bomen zijn voorzien van een boomkorf;
- Snoeiwerkzaamheden kunnen gedurende het gehele jaar worden verricht;

Nieuwe boom landschap

15 stuks

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Minimaal 3 soorten kiezen uit onderstaand assortiment en afwisselend planten op de locatie op de tekening. Achter de naam staat de grootte van de boom:

1. Grootbladige linde (Tilia platyphyllos) 16-18
2. Kleinbladige linde (Tilia cordata) 16-18
3. Haagbeuk (Carpinus betulus) 16-18
4. Groene beuk (Fagus sylvatica) 16-18
5. Eik (Quercus robur) 16-18

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Nieuwe erfboom

2 stuks plangebied Bosrand 3 en ong.
3 stuks plangebied Bosrand 2

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Soorten kiezen uit onderstaand assortiment en afwisselend planten. Achter de naam staat de grootte:

1. Grootbladige linde (Tilia platyphyllos) 16-18
2. Kleinbladige linde (Tilia cordata) 16-18
3. Haagbeuk (Carpinus betulus) 16-18
4. Groene beuk (Fagus sylvatica) 16-18
5. Kers (Prunus avium en streekeigen soorten) 16-18
6. Noot (Juglans regia) 16-18

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Nieuwe erfboom 2

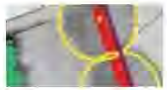

3 stuks

Aanplant

Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren. Soort kiezen uit onderstaand assortiment op de aangewezen locatie conform tekening. Achter de naam staat de grootte:

1. Berk (Betula pendula) 14-16

Beheer

- Zie 'Bestaande boom'

Behoud natuurvriendelijke oever

3 are plangebied Bosrand 2

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

De natuuroever wordt periodiek gemaaid met een cyclus van minimaal éénmaal per 2 jaar en maximaal éénmaal per jaar. Het maaisel wordt afgevoerd. De maaiwerkzaamheden vinden plaats in de periode tussen 15 juli en 1 maart. Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen en meststoffen gebruikt op de oever. De oevers worden niet beweid. Bij beweiding van aanliggende landbouwpercelen is een raster aanwezig dat zich op de grens van de oever en het landbouwperceel bevindt. Uiteindelijk zal er een soortenrijke oever met een hoge natuurwaarde kunnen ontstaan.

Behoud kruiden- en faunarijk grasland

66,7 are plangebied Bosrand 3 en ong.
80,3 are plangebied Bosrand 2

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

Binnen het kruiden- en faunarijk grasland wordt het verbond van de kamgrasvegetatie nagestreefd. Het beheer van het kruiden- en faunarijk grasland bestaat uit hooien en regelmatige beweiding met tussen 1 juli en 1 april een maximale veebezetting van 0.6 GVE per hectare. Het gras wordt jaarlijks voor 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. Er vindt geen bemesting plaats, met uitzondering van maximaal 20 ton ruige stalmest per ha per jaar. Probleemonkruiden, te weten: akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en ongewenste houtsoorten, te weten: Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia mogen pleksgewijs (zonder chemische bestrijdingsmiddeler) bestreden worden.

De vegetatie die zich hier kan ontwikkelen is bekend onder de naam Kamgrasweide, met veel soorten zoals Engels raaigras, Timoteegras, gestreepte witbol, Grote vossenstaart, Beemdlangbloem, Rood Zwenkgras, Veldbeemdgras, Koekoeksbloem, moerasrolklaver, Kale Jonker, Hazezegge en Zachte dravik. Verder komen in dit graslandtype kruiden voor zoals Witte klaver, Madeliefje, Scherpe en Kruipende boterbloem, Veldzuring, Vertakte leeuwentand en Pinksterbloem.

De kamgrasweiden zullen een geliefd foerageergebied voor diverse vogels zijn, zoals Boerenzwaluw en Huiszwaluw. Tevens kunnen vogels zoals Kievit en Patrijs hier broeden. Ook is deze vegetatie van belang voor vlinders en andere insecten en kleine zoogdieren.

Behoud struweelhaag

168x6m

Beheer

- Snoeiwerkzaamheden worden eens in de 5-10 jaar verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart.
- De haag wordt afgezet en heeft een hoogte van tenminste 0,5 meter;
- Overhangende takken mogen eens in de drie jaar worden gesnoeid.
- Na het vlechten heeft de haag een hoogte van tenminste 0,5meter en een breedte van tenminste.
- Het gebruik van een klepelmaaier is niet toegestaan, uitgezonderd voor het snoeiwerk van zijkanten.
- Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
- Het snoeihout moet afgevoerd worden. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond mag niet leiden tot schade aan het element.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in het element.
- Het element mag niet worden beschadigd door vee. Een raster ter bescherming mag niet aan het houtgewas bevestigd worden.

Behoud houtsingel

146x10m

Beheer (conform het inrichtings- en beheerplan van Landgoed Bloemendael De Roond)

Langs de hogere essen worden eikenhakhoutwallen en een hakhoutbosje aangelegd. De singels en het bosje bestaan uit opgaande eiken met een bedekking van minimaal 90%. De beplantingen wordt periodiek in een cyclus van éénmaal per 10-15 jaar afgezet. Het afzetten gebeurd tussen 1 oktober en 15 maart. Tenminste 75% van de singel wordt als hakhout beheerd en dus periodiek afgezet. Tevens zullen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element worden gebruikt.

Tijdens het afzetten verandert de betekenis voor flora en fauna. De eerste jaren na het afzetten broeden hier: Grasmus, Bosrietzanger, Geelgors en wellicht Roodborsttapuit. Bij het verder uitgroeien vinden we ook Fitis, Tuinfluiter, Matkop en Spotvogel, en nog weer later worden deze soorten opgevolgd door soorten als de Tjiftjaf en Zwartkop. In de houtwallen zijn ook doornstruiken gepland om de habitat van de Grauwe Klauwier te versterken.

Bijlage I

Landschapsplan op maatvaste ondergrond

Bedrijfswoning
1
Stapmolen
paardenhouderij
3
Nieuwe bedrijfswoning
2
Bestaande woning
6
12
5.
8.
9.
10
7.
4.
11.
Legenda
Bestaande bebouwing
Nieuwe bebouwing
Verharding
Tuin bedrijfswoning
Tuin woning
Paddock
Paardenbak
Bestaande haag hoog
Bestaande haag hoog conifeer
Nieuwe haag laag
Nieuwe gemengde haag laag
Bestaande singel en struweelhaag
Bestaande haag laag
Nieuwe houtsingel
Bestaande boom
Nieuwe boom
Kruidenrijk grasland
Grasland
Bestaande natuur-vriendelijke oever
Plangebied Bosrand 3 en ong.
Plangebied Bosrand 2
Wadi
VANDOOREN
LANDSCHAP
Stoeterij Bloemendael
landschappelijke inpassing

Bijlage II

Beplantingsplan op maatvaste ondergrond

VANDOOREN LANDSCHAP

Stoeterij Bloemendael
Beplantingsplan

Bijlage III

Kwaliteitsberekening landschap

Berekening landschap Bosrand 2, 3 en ongenummerd te Boxtel

VANDOOREN LANDSCHAP
PRIKKELENDE LANDSCHAPS-ONTWERPEN

d.d. 14 april 2023

Kosten tegenprestatie

De eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de subsidie stimuleringsregeling landschap Noord-Brabant. (STILA 29-03-2023)

omschrijving	eenheid		eenheidsprijs	frequentie in beheer-termijn		totaal
Aanleg groenvoorzieningen						
Aanplanten bosplantsoen houtsingel *inclusief grondbewerking, aanschaf en aanplant*	396	st	€ 2,30		€	910,80
Aanleg afrastering type rund *onbehandelde palen met twee draden*	126	m	€ 5,98		€	753,48
Aanplant bomen *inclusief grondbewerking, aanschaf en aanplant*	15	st	€ 90,22		€	1.353,30
Aanleg boomkorf type rund *onbehandelde palen met twee draden. Bescherming stam en kroon*	11	st	€ 70,80		€	778,80
Aanleg afrastering type rund *onbehandelde palen met twee draden*	60	m	€ 5,98		€	358,80
Instandhouding groenvoorzieningen voor een periode van 10 jaar						
Onderhoud houtsingel *afzetten en afvoeren*	8,80	are	€ 31,01	10	€	2.729,06
Onderhoud bomen *snoeien en afvoeren*	15	st	€ 5,48	10	€	821,50
Totaal tegenprestatie					**€**	**7.705,74**

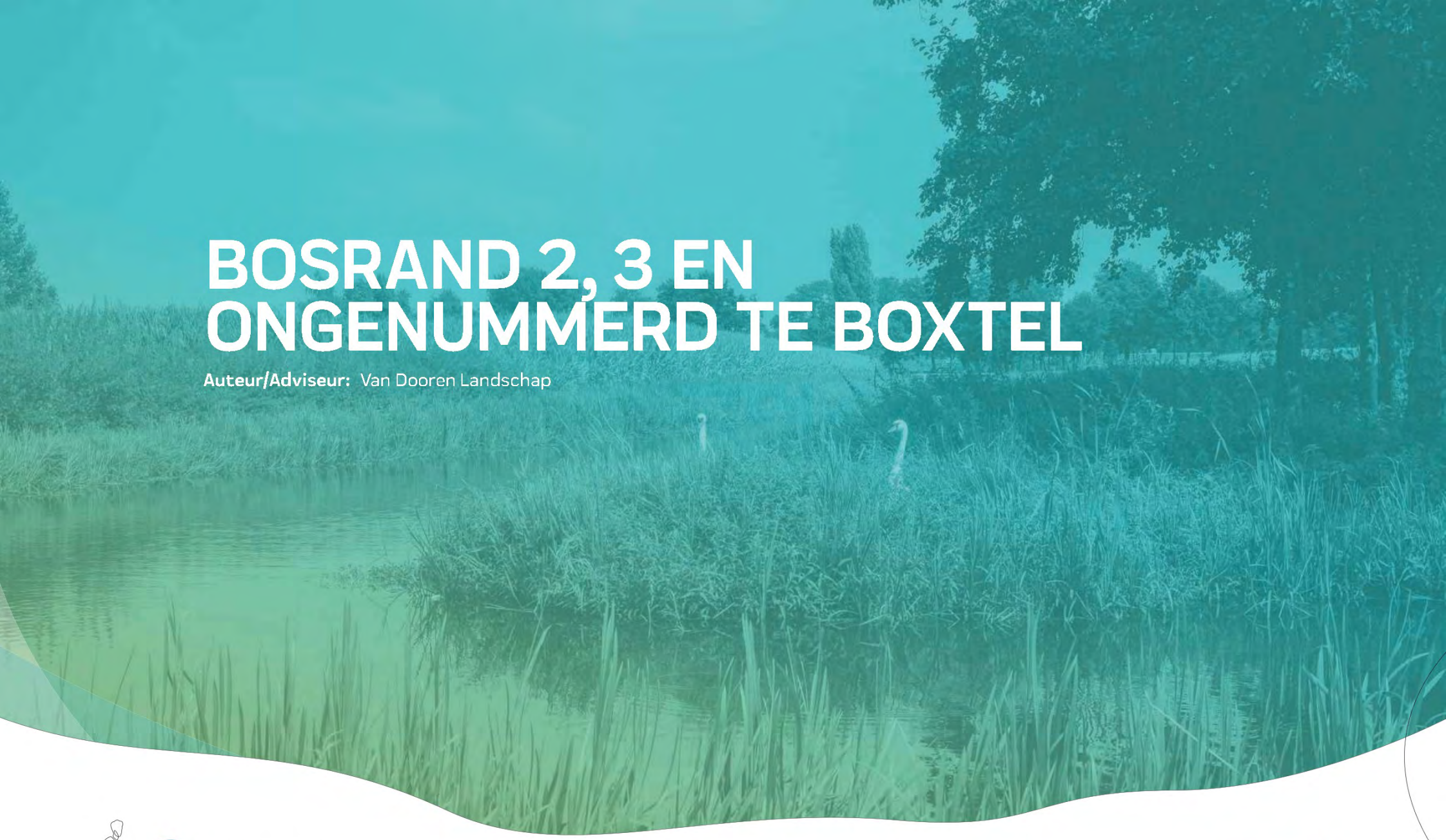

BOSRAND 2, 3 EN ONGENUMMERD TE BOXTEL

Auteur/Adviseur: Van Dooren Landschap

VANDOOREN LANDSCHAP

PRIKKELENDE
LANDSCHAPS-
ONTWERPEN.

Berekening kwaliteitsverbetering van het landschap

Datum: April 2023

Toelichting: Waardestelling o.b.v. 'Beleidsregels kwaliteitsverbetering voor het buitengebied' gemeente Boxtel (Gemeenteblad 23 april 2015)

Berekening investering

Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel

Huidige situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Agr. bouwvlak - gekoppeld deel Bosrand 2	3.206	x	25	=	€ 80.150
Agr. bouwvlak - gekoppeld deel Bosrand 3	5.629	x	25	=	€ 140.725
Bestemmingsvlak Wonen Bosrand ong.	1.463	x	250	=	€ 365.750
Bestemming Bos	1.716	x	1	=	€ 1.716
Bestemming Natuur	3.032	x	1	=	€ 3.032
	15.046				€ 591.373

Beoogde situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en ong.	11.840	x	25	=	€ 296.000
Bestemmingsvlak Wonen Bosrand 2	1.463	x	250	=	€ 365.750
Bestemming Natuur / Bos	1.743	x	1	=	€ 1.743
	15.046				€ 663.493

Waardevermeerdering	€ 663.493	-	€ 591.373		€ 72.120
Benodigde investering	€ 72.120	x	25%		€ 18.030

Te compenseren aanleg natuur, wegens vergroting bouwvlak	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Houtwal eiken (€8,- per m^2)	1.716	x	8	=	€ 13.728
Kruiden- en faunarijk grasland en akkers (€1000,- per ha)	3.032	x	0,1	=	€ 303
					€ 14.031

Uilenbroek 8-13, Boxtel

Huidige situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Agrarisch bouwvlak	8.400	x	25	=	€ 210.000
	8.400				€ 210.000

Beoogde situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Bestemmingsvlak Wonen	1.500	x	250	=	€ 375.000
Agrarische grond	6.900	x	5	=	€ 34.500
	8.400				€ 409.500

Waardevermeerdering	€ 409.500	-	€ 210.000		€ 199.500
Benodigde investering	€ 199.500	x	20%		€ 39.900

Paardenwei Bosrand ong. Boxtel en natuurontwikkeling Uilenbroek

Huidige situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Bestemming Natuur Bosrand	8.200	x	1	=	€ 8.200
Agrarische grond Uilenbroek	8.200	x	5	=	€ 41.000
	16.400				€ 49.200

Beoogde situatie	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Agrarische grond Bosrand	8.200	x	5	=	€ 41.000
Bestemming Natuur Uilenbroek	8.200	x	1	=	€ 8.200
	16.400				€ 49.200

Waardevermeerdering	€ 49.200	-	€ 49.200		€ -
Benodigde investering					€ -

Totale benodigde investering kwaliteitsverbetering	€ 71.961

Berekening investeringsmaatregelen

Investering kwaliteitsverbetering landschap (excl. kosten landschappelijke inpassing)
Bosrand 2, 3 en ongenummerd
Zie landschappelijk inrichtingsplan Van Dooren Landschap

					Totaal
					€ 7.706

	Opp. (m^2)		Waarde (€)		Totaal
Sloop loods Uilenbroek 13	2.162	x	25	=	€ 54.050
(Loods: 60,37 x 35,82 m = 2.162 m2)					
Sloop stal Bosrand 2	515	x	25	=	€ 12.875
(Stal: 35 x 14,7 m = 515 m2)					
Totale investeringsmaatregelen					€ 74.631

Totaal kwaliteitsverbetering

Totaal benodigde investering kwaliteitsverbetering	€	71.961
Totaal investeringsmaatregelen	€	74.631
Extra inspanning boven op verplichting	€	2.670

Toelichting oppervlaktes berekening kwaliteitsverbetering – Beoogde situatie

---

Bosrand 2, 3 en ong. Boxtel

Zie navolgende situatietekeningen voor de oppervlaktes per bestemming in de huidige en beoogde situatie. Het plandeel dat van waarde wijzigt betreft de oppervlakte van voormalig gekoppeld deel bouwvlak Bosrand 2 (3.206 m^2) + nieuw bouwvlak Bosrand 3 en ong. (11.840 m^2) = totaal 15.046 m^2.

Ter plaatse van het nieuwe bouwvlak had deels natuuraanleg gerealiseerd moeten worden. Het betrof voor een deel houtwal (‘Bos’) en voor het overige kruiden- en faunarijk grasland (‘Natuur’). Omdat deze oppervlaktes niet zijn aangelegd, worden deze nu gecompenseerd. De financiële investering die hier gedaan had moeten worden is te herleiden uit Hoofdstuk 5 van de Toelichting op het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond'. Deze investering dient nu te worden gecompenseerd in de nieuwe kwaliteitsverbetering.

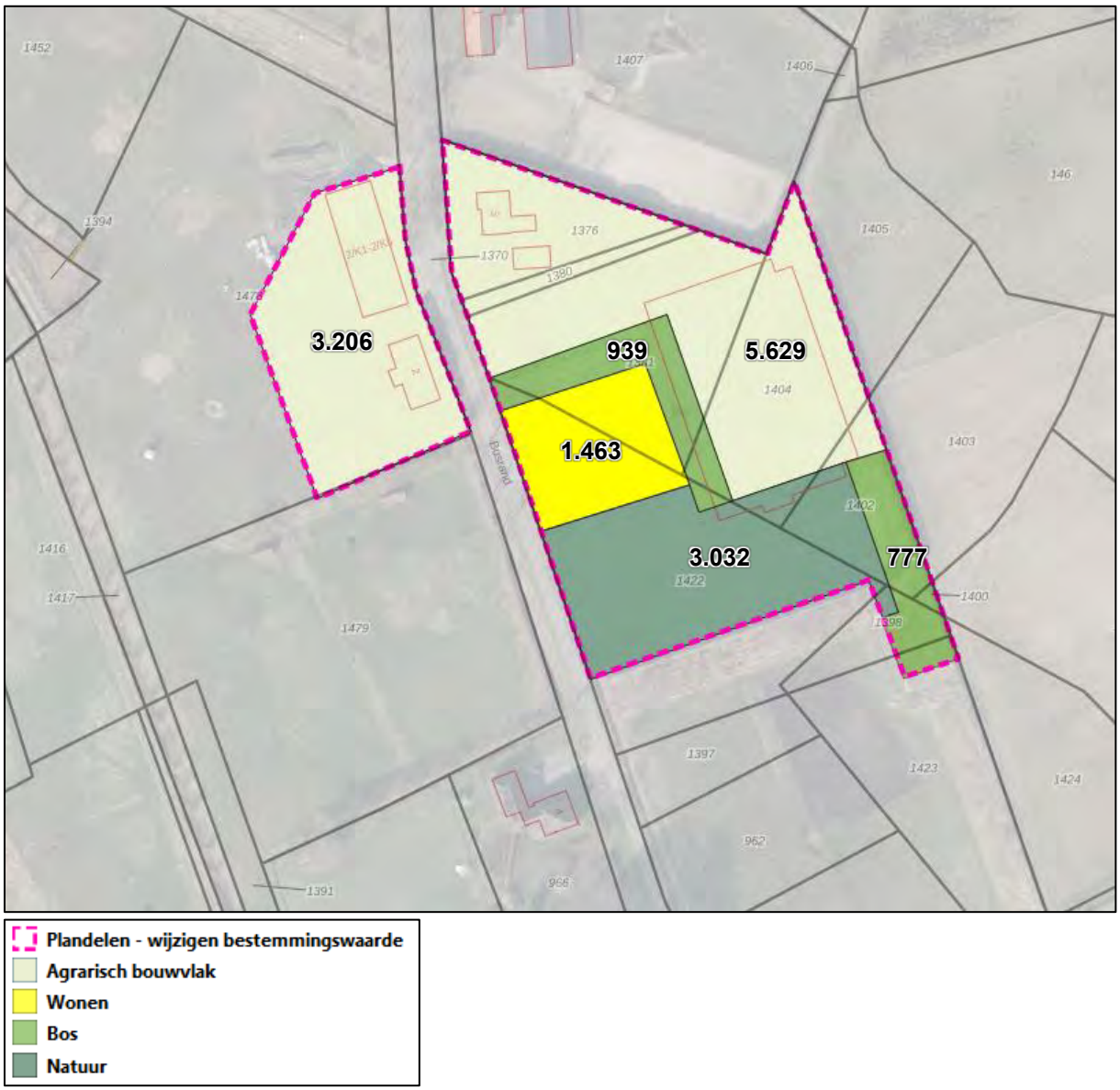

Oppervlaktes (in m^2) bestemmingen huidige situatie

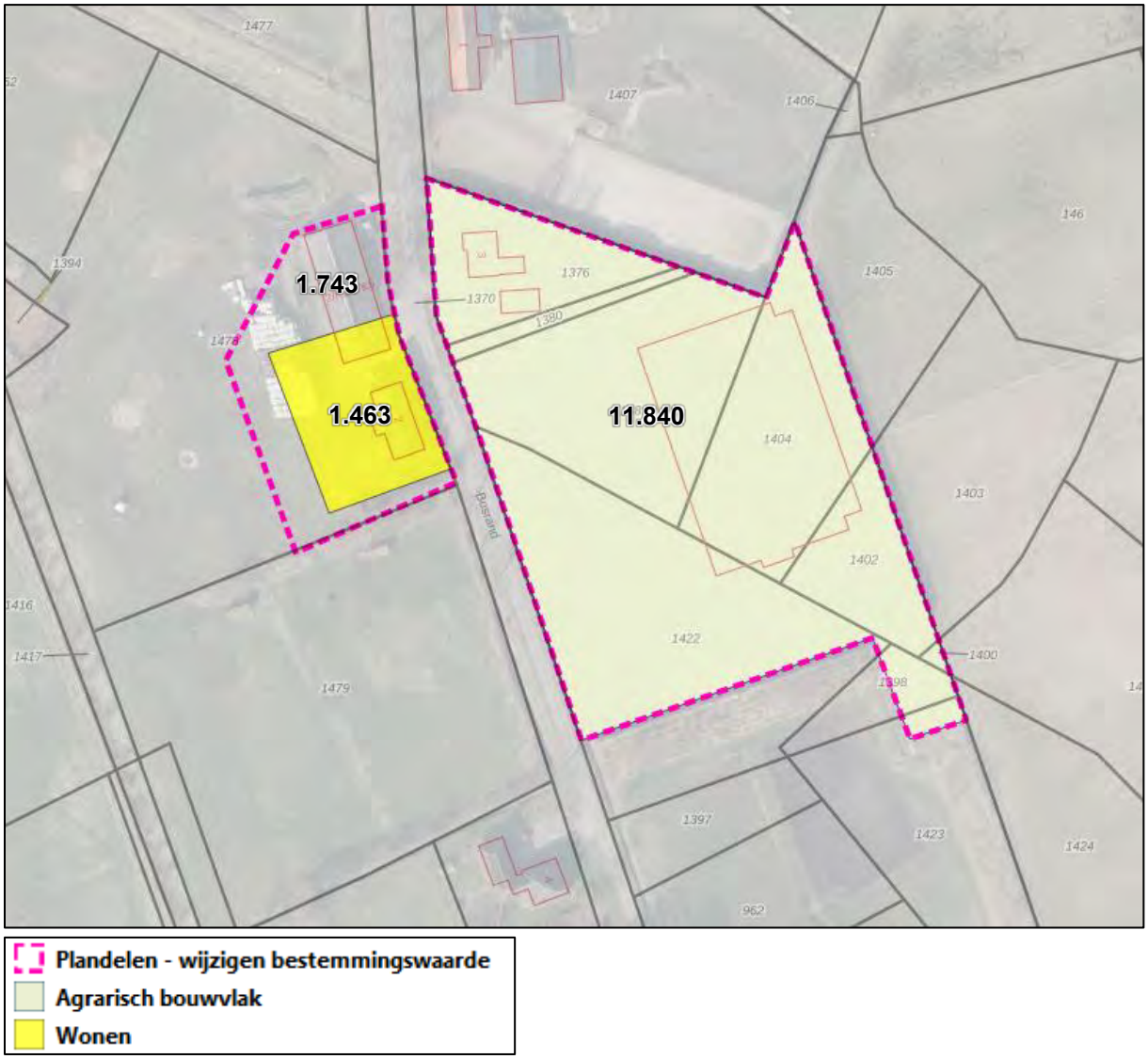

Oppervlaktes (in m²) bestemmingen nieuwe situatie

Uilenbroek 8-13, Boxtel

Het vigerend agrarisch bouwvlak is 8.400 m^2. In de nieuwe situatie wordt dit een bestemmingsvlak ‘Wonen’ van 1.500 m^2. De resterende 6.900 m^2 wordt agrarische grond zonder bouwvlak.

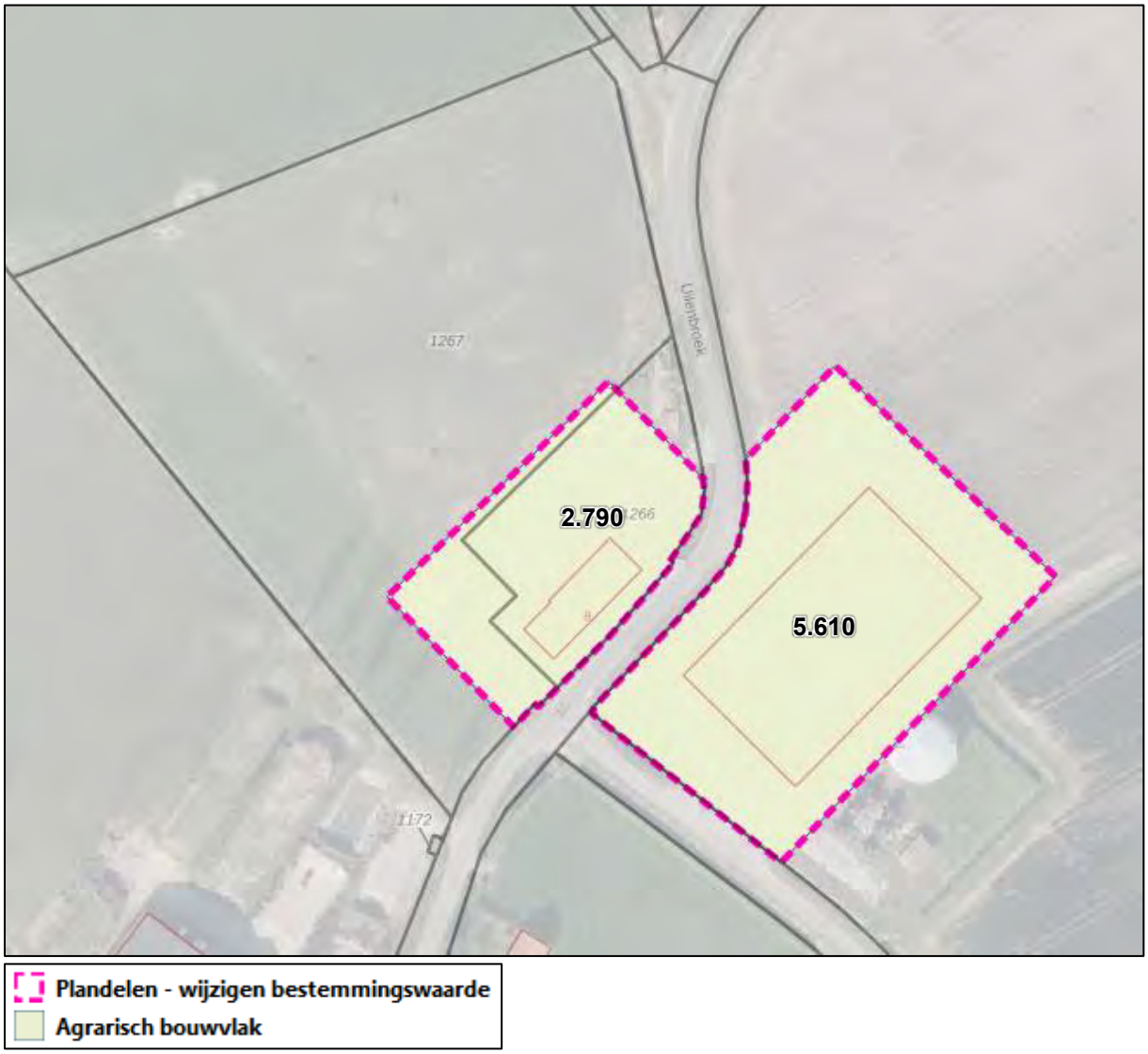

Oppervlaktes (in m^2) bestemmingen huidige situatie

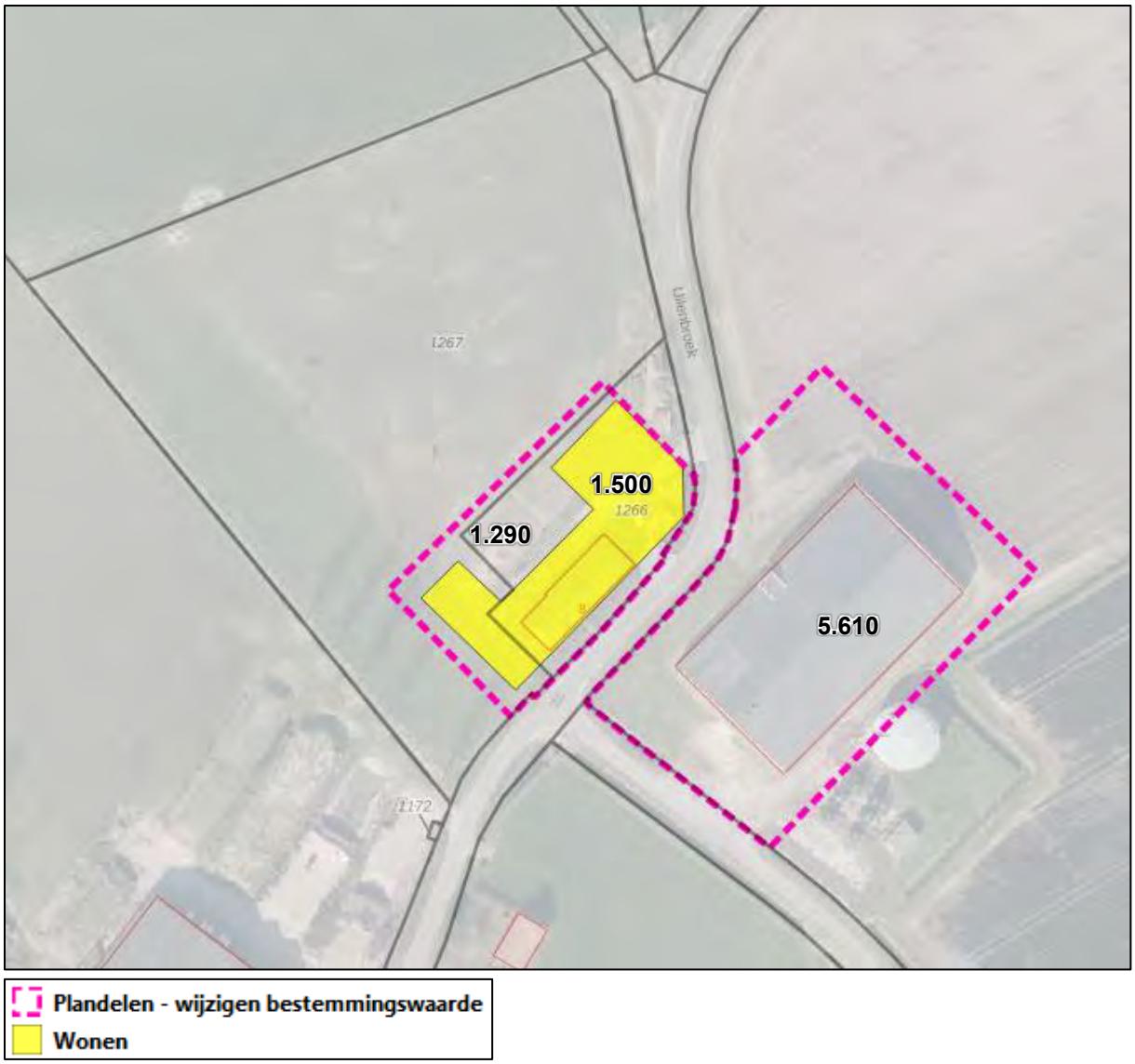

Oppervlaktes (in m²) bestemmingen nieuwe situatie

Paardenwei Bosrand ong. Boxtel en natuurontwikkeling Uilenbroek

Aan de Bosrand ong. worden gronden met de bestemming ‘Natuur’ (kruiden- en faunarijk grasland) omgezet naar ‘Agrarisch met waarden’ (dit t.b.v. de gewenste beweiding door paarden). Om deze ontwikkeling te compenseren is de wens om een deel met een evengrote oppervlakte bij Uilenbroek 8 te Boxtel om te zetten naar ‘Natuur’ (met kruiden- en faunarijk grasland).

Oppervlaktes (in m²) bestemmingen nieuwe situatie

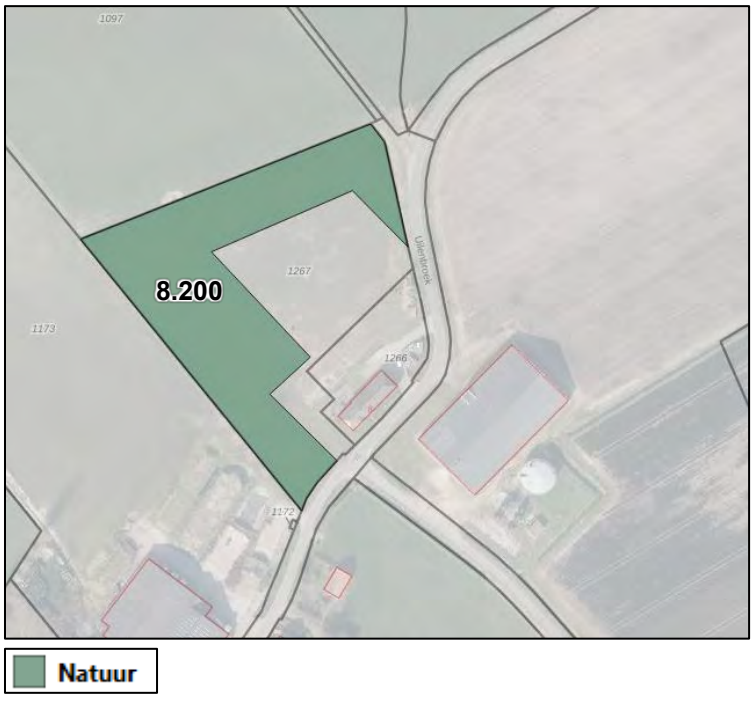

Oppervlaktes (in m²) bestemmingen nieuwe situatie

quick scan flora en fauna

onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen

ijzerman advies
ruimtelijke ordening & ecologie

2 locaties Boxtel:
Bosrand 2, 3 en ongenummerd, Uilenbroek 8-13

rapportnummer 2019511

quick scan flora en fauna

2 locaties Boxtel:

Bosrand 2, 3 en ongenummerd, Uilenbroek 8-13

rapportnummer 2019511

rapportnummer:	2019511
datum:	12 juni 2019, gewijzigd 23 april 2020
opdrachtgever:	[redacted]
uitvoerder:	© IJzerman advies Postbus 6035 5002 AA Tilburg GSM [redacted] Mai[redacted] www.ijzermanadvies.com
projectleider:	S.J. IJzerman

[redacted]

IJzerman advies is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Beleidskader 5

Wet natuurbescherming 5

Werkwijze quick scan 6

Veldinspectie 6

Deskstudie 6

Expert judgement 6

Gebiedsbeschrijvingen 7

Deelgebied 2, 3 en ongenummerd 7

Deelgebied Uilenbroek 8-13 9

Beschermde natuurwaarden

Gebieden 11

Flora 12

Ongewervelden 12

Amfibieën, vissen en reptielen 12

Broedvogels 12

Zoogdieren 13

Advies 14

Bronnen 15

Inleiding

In opdracht van [redacted] heeft IJzerman advies een quick scan flora en fauna uitgevoerd voor een tweetal planlocaties te Boxtel.
Het gaat om de locaties Bosrand 2, 3 en ongenummerd en de locatie Uilenbroek 8-13.
De quick scan is uitgevoerd in het kader van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.
Bij ruimtelijke ingrepen dient in kaart te worden gebracht of actuele beschermde natuurwaarden van de locatie worden bedreigd.

In deze quick scan flora en fauna wordt vooraf een inschatting gemaakt van de effecten die toekomstige ruimtelijke ingrepen op de actuele beschermde natuurwaarden zullen hebben. Daarnaast wordt ook vanuit het oogpunt van planologische gebiedsbescherming naar de locatie gekeken.

De quick scan flora en fauna is een toetsingsinstrument en levert een aantal duidelijke adviezen die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen (zoals bijvoorbeeld, een aanvullend onderzoek, vergunning, ontheffing of een goedgekeurde gedragscode).

IJzerman advies is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en hanteert de door deze brancheorganisatie opgestelde gedragscode.

Beleidskader

Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt 3 bestaande wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Boswet en de Flora- en faunawet (bescherming van soorten).

Met de Wet natuurbescherming komt de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen in principe bij de provincies te liggen. Dit is conform het bestuursakkoord natuur waarin is aangegeven dat de decentralisatie van de taken en bevoegdheden op het vlak van de natuurwetgeving haar beslag zal krijgen in de Wet natuurbescherming. Provincies nemen hiermee de taak over die tot nu toe werd uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Daarmee is de provincie bevoegd gezag voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten (hierna genoemd 'handelingen') bij Natura 2000- gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als sprake is van locatie gebonden activiteiten met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan het aanvragen van de omgevingsvergunning apart een ontheffing aangevraagd. In het eerste geval geeft de initiatiefnemer bij de aanvraag omgevingsvergunning aan dat er sprake is van handelingen met gevolgen voor beschermde dieren plantensoorten.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:
1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)
3. Beschermingsregime andere soorten (artikel 3.10)

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Dit kan eveneens verschillen per provincie.

Landelijk zijn er van een aantal vogelsoorten bovendien de nesten jaarrond beschermd.

Daarnaast zijn er een aantal soorten landelijk vrijgesteld bij specifieke activiteiten.

Werkwijze quick scan

De quick scan flora en fauna is een oriënterend onderzoek naar de actuele beschermde natuurwaarden van een locatie in relatie tot de geplande ingrepen. De quick scan flora en fauna is een momentopname in tegenstelling tot een volledig ecologisch onderzoek dat uitgebreider is wat betreft omvang en tijdsduur.
Een volledig ecologisch onderzoek bestaat uit soortgerichte, uitgebreide inventarisaties, die meestal in diverse opnamerondes en volgens standaardmethodes worden uitgevoerd.
De quick scan flora en fauna bestaat uit een veldinspectie, een deskstudie en een beoordeling op basis van expert judgement. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de quick scan een veelgebruikt instrument dat inzicht geeft in de consequenties van de ingrepen ten aanzien van de natuurwetgeving.

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaats gevonden op 17 mei 2019. Hierbij werd de ecologische potentie van de locatie in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten (ook in de directe omgeving) onderzocht. Er is gezocht naar sporen van zoogdieren en vogels (uitwerpselen, nesten, holen, haren, veren, krabsporen en pootafdrukken) en structuren die in potentie bruikbaar zouden zijn als nest- of verblijfslocatie voor beschermde soorten. Alle qua bestemming te wijzigen structuren waren visueel goed te onderzoeken. Daarnaast is er gezocht naar plantenresten of beginnende vegetaties. De weersomstandigheden waren vochtig en bewolkt ten tijde van de inspectie.

Deskstudie

De deskstudie richt zich op bekende ruimtelijke plannen (lokaal, provinciaal, nationaal en Europees) die relevant zijn voor deze locatie. Vooral het onderdeel gebiedsbescherming wordt in de deskstudie nader onderzocht.

Expert judgement

Op basis van expert judgement wordt een uitspraak gedaan over de actuele beschermde natuurwaarden van de locatie in relatie tot geplande ontwikkelingen. Voor de expert judgement kan gebruik worden gemaakt van een netwerk van specialisten.
Als de deskstudie en de veldinspectie onvoldoende houvast bieden om tot een onderbouwde beoordeling te komen, zal worden aangegeven dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is om de effecten op de aanwezige natuurwaarden te kunnen beoordelen.

Gebiedsbeschrijvingen

Deelgebied Bosrand 2, 3 en ongenummerd

De planlocatie Bosrand 2,3 en ongenummerd bestaat uit diverse bebouwing en inrichting. De quick scan heeft vooral de focus op de ruimtelijke ontwikkelingen die mogelijk schadelijk zijn voor beschermde soorten of gebieden. In dit deelgebied gaat de aandacht vooral uit naar de te slopen stal bij Bosrand 2 (zie afbeelding 1 blauwe omtrek). Het hele plangebied (gele omtrek) en de context daarvan is echter visueel onderzocht. Vooral de braakliggende gronden hebben hierbij extra aandacht gekregen.

De stal bestaat uit bakstenen muren en een dak van asbest beplating. In het noordelijke staldeel zijn enkele paardenboxen. Het zuidelijke deel wordt gebruikt als opslaglocatie. Langs de oostzijde van de te slopen stal staan enkele struiken en jonge bomen.
De stal zal gesloopt worden en mogelijk zullen ook de groenstructuren direct langs de schuur verwijderd worden.

Afbeelding 1: ligging plangebied in geel, te slopen stal in blauw (bron: Google Earth)

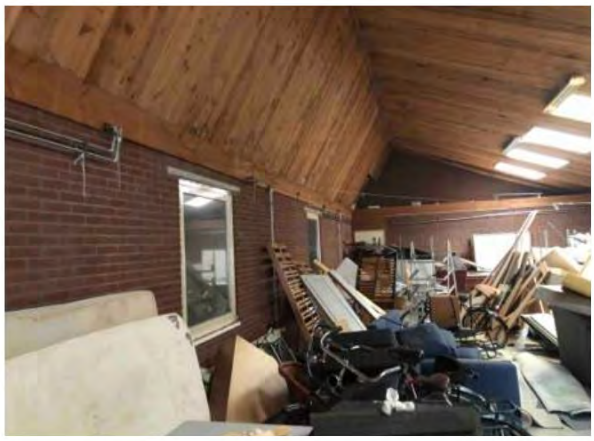

VERBODEN
TOEGANG

Deelgebied Uilenbroek 8-13

De planlocatie Uilenbroek omvat een woonboerderij op nummer 8, met omliggende grond. En daarnaast een grote loods op nummer 13. Het plangebied wordt zuidelijk begrensd door de weg Luissel.

De quick scan heeft vooral de focus op de ruimtelijke ontwikkelingen die mogelijk schadelijk zijn voor beschermde soorten of gebieden. In dit deelgebied gaat de aandacht vooral uit naar de te slopen loods bij Uilenbroek 13 (zie afbeelding 2 blauwe omtrek). Het hele plangebied (gele omtrek) en de context daarvan is echter visueel onderzocht. Vooral de braakliggende gronden hebben hierbij extra aandacht gekregen.

De loods bestaat volledig uit plaatmateriaal muren en een dak van golfplaten beplating. Langs een zijde staan enkele coniferen aangeplant. De loods is in gebruik als opslagruimte voor divers materiaal. Van hout, stellages tot machines. De loods zal gesloopt worden en de coniferen worden verwijderd.

Afbeelding 2: ligging plangebied in geel, te slopen loods in blauw(bron: Google Earth)

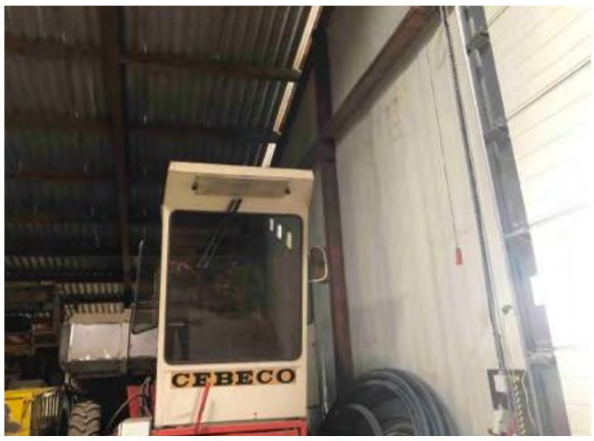
CEBECO

Beschermde natuurwaarden

Gebieden

De plangebieden zijn niet gelegen in een Natura 2000 gebied of nabij gebieden die behoren tot het NatuurNetwerkBrabant.
De locatie Bosrand is gelegen op 450 meter oostelijk en noordelijk van Natura-2000 gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen.
Locatie Uilenbroek ligt 580 meter ten noorden van de begrenzing van dit gebied.

Door de aard van de ontwikkeling kan worden gesteld dat er geen (relevante wijzigingen in) emissies van stoffen, geluid of licht zullen optreden die significant negatieve effecten zullen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000 gebied.
Een vergunning Wet natuurbescherming aangaande Natura 2000 gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

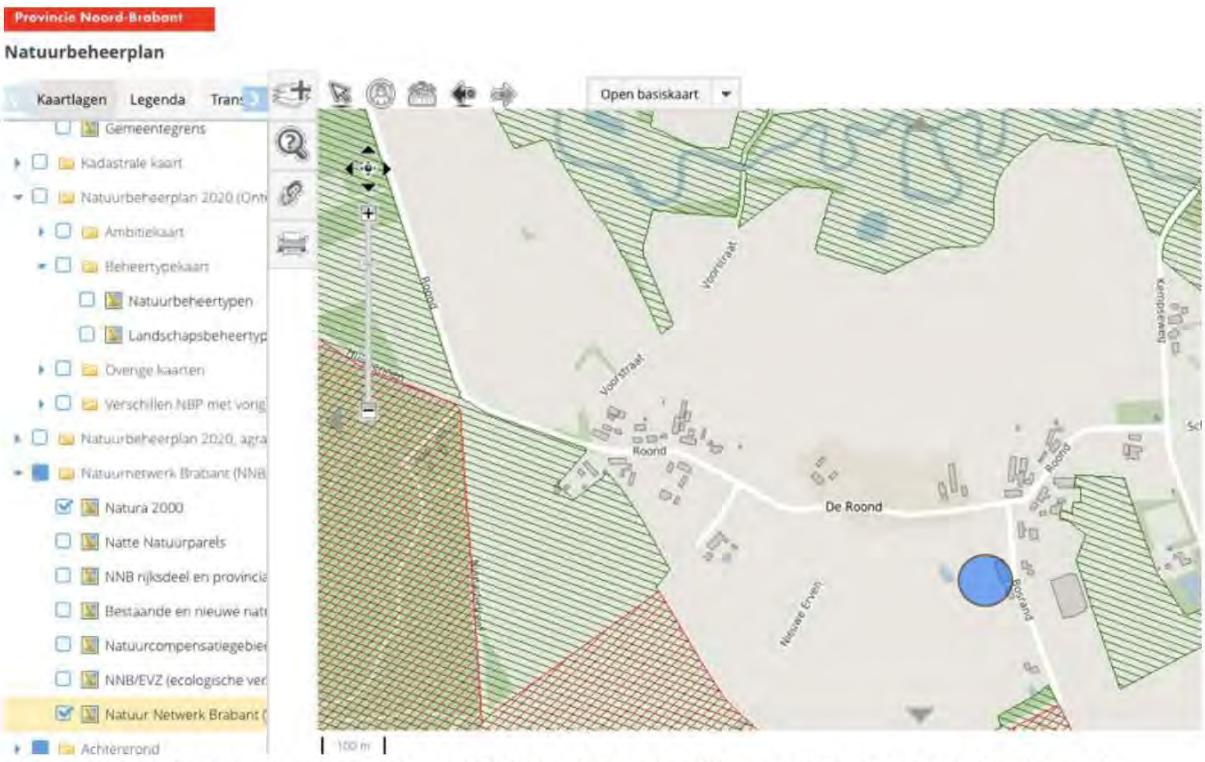

Afbeelding 3: ligging plangebied Bosrand (blauw) ten opzichte van Natura 2000 gebied (rood) en voormalig EHS gebied (groen) (bron: www.brabant.nl)

Flora

Bij de veldinspectie zijn de locaties onderzocht door een ervaren vegetatiekundige, op het voorkomen van beschermde soorten of resten hiervan. De gebieden zijn met nadruk geïnspecteerd op potentiële groeiplaatsen voor beschermde soorten. De locaties laten zich omschrijven als voedselrijke, gebruiksgrond in agrarische omgeving. Beschermde soorten of hun groeiplaatsen zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden hier ook niet verwacht.

Ongewervelden

Op de ontwikkellocaties ontbreken geschikte biotopen voor beschermde ongewervelden.

Amfibieën, vissen en reptielen

De ontwikkelingen zijn landgebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast. Potentiële geschikte water- en oeverstructuren voor beschermde soorten ontbreken op de planlocaties zelf. Beschermde amfibieën- of vissoorten zullen hierdoor geen gebruik maken van het plangebieden als voortplantingsgebied.
In theorie is het mogelijk dat er in een plangebied enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn (artikel 3.10), worden zij niet bedreigd in hun voorkomen en staan vermeld als vrijgestelde soorten. Voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen wordt vrijstelling verleend als de handeling verband houdt met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (hier van toepassing).

Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.
Op de planlocaties zijn geen overig beschermde soorten aangetroffen.

Broedvogels

Alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van de nieuwe Wet natuurbescherming. Daarom dient gedurende de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Er wordt geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen.
Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.
Vooral de omliggende groenstructuren rondom de locatie Bosrand 2 en Uilenbroek 13 zouden nestlocaties kunnen bevatten voor algemene soorten. Ten tijde van de inspectie waren er geen actieve broedgevallen aanwezig.
In de loods Uilenbroek 13 waren enkele verlaten nesten van houtduif aanwezig.

Er is met nadruk gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van nestlocaties van uilen, roofvogels, gierzwaluwen en huismussen, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd kunnen zijn. Alle te slopen bebouwing was goed visueel te inspecteren op sporen die duiden om aanwezigheid van vaste nestlocaties. Er zijn geen nesten, prooiresten of uitwerpselen van deze groepen aangetroffen in de te slopen structuren op Bosrand en Uilenbroek.

Zoogdieren

Het is mogelijk dat er een enkel individu van een beschermde soort op de locaties kan worden aangetroffen, zoals egel, mol, konijn, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Deze soorten zijn weliswaar beschermd, maar behoren in de provincie Noord-Brabant tot de vrijgestelde soorten.
In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen hoeft voor deze soorten geen ontheffing meer te worden aangevraagd. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden in de maanden september en oktober.

In de provincie Noord-Brabant zijn de bunzing, hermelijn en wezel eveneens beschermd. De locaties zijn uitvoerig geïnspecteerd op sporen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. Ook is gekeken of er op de locaties potentieel geschikt habitat aanwezig is. Er zijn geen sporen zoals prooiresten, wissels, uitwerpselen of nestmateriaal of geschikt habitat aangetroffen.

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep beschermde soorten.
De checklist van het Vleermuisprotocol 2017 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtpunten:
- Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam,- zomer- en paarverblijfplaatsen,
- zijn er sporen van aanwezigheid en
- is er sprake van een foerageergebied?

Alle te slopen bebouwing is uitvoerig geïnspecteerd op het voorkomen van sporen en potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen in de diverse seizoenstadia. Alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken. Hiervoor is eveneens gebruik gemaakt van een endoscoop met camera.
Meststrepen op de muren, uitwerpselen, dode dieren of prooiresten die zouden kunnen duiden op de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen ontbreken.
Spouwruimtes ontbreken in beide te slopen structuren.

In theorie algemene soorten zoals gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus) en laatvlieger (Eptesicus serotinus) voorkomen. Deze dieren zijn cultuurvolgers en maken vaak gebruik van lijnvormige groen- en bebouwingsstructuren en straatverlichting.
Bestaande lijnvormige groenstructuren waarlangs migratie- of foerageerroutes van vleermuizen zouden kunnen liggen, worden niet aangetast door de voorgenomen plannen. Eventuele vliegroutes worden niet onderbroken.
De geplande ontwikkeling heeft door gebrek aan geschikte verblijfslocaties of het ontbreken van een gebruiksfunctie (foerageergebied of vliegroute) geen negatieve effecten op lokale populaties vleermuizen.

Advies

- Vrijgestelde soorten kunnen mogelijkerwijs worden aangetroffen. Hiervoor hoeft in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing of vergunning meer te worden aangevraagd. Het voorkomen van deze soorten wordt door de geplande ontwikkelingen niet in gevaar gebracht. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Hierbij valt te denken aan het uitvoeren van de meest verstorende werkzaamheden in de maanden september en oktober.
- Voor overige beschermde soorten is nader onderzoek niet noodzakelijk door het ontbreken van geschikte biotopen. Vaste verblijfslocaties van vleermuizen en jaarrond beschermde vogelnesten bevinden zich niet op de locatie.
- Ter voorkoming van het verstoren van broedende vogels wordt aangeraden eventuele kap- en sloopwerkzaamheden tussen half juli en half maart (buiten het broedseizoen) te verrichten. Het verstoren van broedende vogels is verboden. Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing verleend. In het broedseizoen kan ook gesloopt worden, alleen dient het dan onder begeleiding van een ter zake kundige[1] te worden uitgevoerd. Ten tijde van de inspectie zijn er geen broedende vogels of in gebruik zijnde nesten aangetroffen. In potentie is de locatie wel geschikt om als broedlocatie te kunnen dienen. Bij sloop- en kapwerkzaamheden in het broedseizoen moet vooraf worden vastgesteld of er sprake is van broedgevallen.

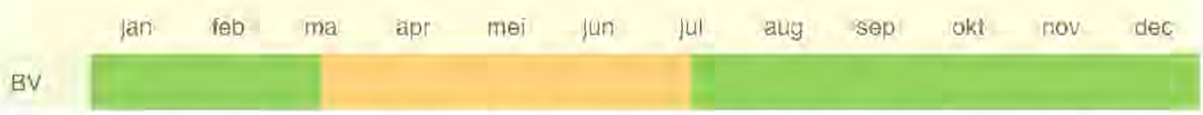

Tabel 2 : aandachtskalender Broedvogels (BV). Voorkeursperiode voor werkzaamheden in groen.

[1] Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die :

•Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of

•Als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of

•Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, [redacted] etc.)

Bronnen

http://www.brabant.nl/
www.vogelbescherming.nl
www.ravon.nl
www.[redacted]nl
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/wetgeving-voor-natuurbescherming-in-nederland

Boye, P. et al., *Fledermäuse und Fledermausschutz in Deutschland*, Bundesambt für Naturschutz, Bonn, 1999.

Broekhuizen, S., et al., *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*, KNNV, Utrecht, 1992.

Diepenbeek, A. van, *Veldgids diersporen*, KNNV, Utrecht, 1999.

Diepenbeek, A. van & J. van Delft, *Het waarnemen van amfibieën en reptielen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Diepenbeek, A. van & R. Creemers, *Herkenning amfibieën en reptielen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Dietz, C. et al., *Handbuch der Fledermäuse Europas und Nordwestafrikas*, Kosmos, 2007.

Dietz, M. et al. *Von Fledermäusen und Menschen*, Bundesambt für Naturschutz, Bonn, 2002.

Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap, Schuyt & Co, 1995.

Lenders, H.J.R. en C.C.H. Marijnissen, *Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld*, Stichting RAVON, Nijmegen, 1993.

Limpens, H., et al., *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, KNNV, Utrecht, 1997.

Mebs, T. et al., *Uilen van Europa*, Tirion, Baarn, 2004.

Meijden, R. van der, *Heukels' Flora van Nederland*, Wolters-Noordhoff, 1996.

Nie, H. de, *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, Media Publishing Int BV, Doetinchem 1996.

Simon, M, et al. *Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns*, Bundesambt für Naturschutz, Bonn, 2004.

Sinsch, U., *Biologie und Ökologie der Kreuzkröte*, Laurenti, 1998.

[redacted] Vogelonderzoek Nederland, *Atlas van de Nederlandse broedvogels; verspreiding, aantallen, verandering* - Nederlandse Fauna 5. Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden, 2002.

Spikmans, F. & J. Kranenbarg, *Herkenning zoetwatervissen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Spikmans, F. & T. de Jong, *Het waarnemen van zoetwatervissen*, RAVON, Nijmegen, 2006.

Stumpel, T en H. Strijbosch, *Veldgids Amfibieën en reptielen*, KNNV, Utrecht, 2006.

Twisk, P., et al., *Zoogdieren van West-Europa*, KNNV, Utrecht, 1994.

Weeda, E.J. et al., *Nederlandse Oecologische Flora*, KNNV, Leiden, 1999.

Akoestisch onderzoek
Industrielawaai
Paardenhouderij
Bosrand 3 te Boxtel

Gbs Milieuadvies [redacted]
[redacted]
[redacted] Breda [redacted]

Colofon

Rapportnummer:	Raoi0105
Versie:	1
Plaats en datum:	Breda, 03 april 2020
Opdrachtgever:	[redacted]
Contactpersoon:	[redacted]
Onderzoekslocatie:	Bosrand 3 [redacted]
Contactpersoon:	[redacted]
Uitgevoerd door:	Gbs Milieuadvies A. van Bergenstraat 95 4811 SN Breda
Contactpersoon: E-mail: Telefoon:	[redacted]
Auteur:	[redacted]

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of anderzijds zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of van Gbs Milieuadvies.

Inhoudsopgave Pagina

1. Inleiding 4
2. Normstelling 6
   2.1. Algemeen 6
   2.2. Activiteitenbesluit 9
3. Situatie en bedrijfsactiviteiten 10
   3.1. Situatie 10
   3.2. Bedrijfsactiviteiten 11
      3.2.1. Representatieve bedrijfssituatie (Rbs) 11
4. Modellering 13
   4.1. Bronvermogenbepaling 13
   4.2. Indirecte hinder 13
   4.3. Modelgegevens/bedrijfsduren 14
5. Rekenresultaten 15
   5.1. Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau 15
   5.2. Maximaal geluiddrukniveau 16
   5.3. Indirecte hinder 16
6. Conclusie 17
7. Advies en overweging 18

Figuren

1 Situatieschets
2 Modelgegevens, objecten
3 Modelgegevens, bronnen – lichte motorvoertuigen diversen
4 Modelgegevens, bronnen – vrachtwagen/paardenwagen
5 Modelgegevens, bronnen – mini(shovel)
6 Modelgegevens, bronnen – stationaire bronnen
7 Modelgegevens, bronnen – piekbronnen
8 Modelgegevens, bronnen – indirecte hinder
9 Modelgegevens, immissiepunten

Bijlagen

1 Modelgegevens
2 Rekenresultaten langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$)
3 Rekenresultaten maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$)
4 Rekenresultaten indirecte hinder

1. Inleiding

In opdracht van [redacted] is door Gbs Milieuadvies een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen vanwege bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij aan De Bosrand 3 te Boxtel.

Aan Bosrand 2 en 3 te Boxtel is sprake van een bestaand gekoppeld agrarisch bouwvlak met aan beide wegzijdes van de Bosrand een bedrijfswoning (Bosrand 2 en Bosrand 3). De bedrijfsontwikkeling behelst een vergroting van het bouwvlak voor ondersteunende voorzieningen, waaronder: paddocks, buitenrijbaan en hooiopslag.

Daarnaast worden de aanwezige woningen van functie veranderd.
Bosrand 2 en 3 zijn daarbij de huidige bedrijfswoningen. Tegen het bouwvlak aan ligt nog een op te richten landgoedwoning, Bosrand ongenummerd.
In de nieuwe situatie worden deze woningen van functie gewijzigd:

- Bosrand 2 wordt een burgerwoning;
- Bosrand 3 wordt een plattelandswoning;
- Bosrand ong. wordt de bedrijfswoning.

Formeel gezien hoeft ter plaatse van de plattelandswoning aan De Bosrand 3 geen toetsing plaats te vinden. Echter is in onderhavig onderzoek de geluidbelasting ter plaatse van de plattelandswoning toch inzichtelijk gemaakt.

In verband met deze wijzigingen is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is dit akoestisch onderzoek opgesteld. Daarnaast zal in onderhavig onderzoek een paragraaf worden opgenomen waarin de aangevraagde activiteiten worden afgezet tegen de geldende normen conform het Activiteitenbesluit.

Aangetoond dient te worden dat er in de omgeving sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten gevolge van de voorgenomen toekomstige bedrijfsvoering. Hiertoe is de geluidbelasting bepaald op een aantal beoordelingspunten en getoetst aan de geldende geluidsnormen.

Het akoestisch onderzoek is opgesteld aan de hand van de volgende gegevens:

- Het doornemen van de bedrijfsvoering met de initiatiefnemer. Hierbij zijn de uitgangspunten van het akoestisch onderzoek besproken;
- Kadastrale kaart;
- Plattegrondtekening;
- Luchtfoto's.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het toetsingskader beschreven. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de situatie en de bedrijfsactiviteiten. Hoofdstuk 4 gaat in op de modellering. Hoofdstuk 5 geeft de rekenresultaten weer. Tot slot volgt in hoofdstuk 6 en 7 respectievelijk de conclusie en advies/overweging.

2. Normstelling

2.1. *Algemeen*

Bij de toetsing of sprake is van een goed woon- en leefklimaat wordt aangesloten bij de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering", editie 2009.

Vanwege de ligging van het plangebied aan De Bosrand te Boxtel (zie figuur 2.1) kan worden gesteld dat de locatie is gelegen in het omgevingstype 'rustig buitengebied'.

Stap 1: Indien de richtafstand voor het aspect geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven: inpassing is dan mogelijk. Voor gebiedstype "rustig buitengebied" is de richtafstand 30 meter. Hier kan niet aan worden voldaan.

Stap 2: Indien stap 1 niet toereikend is, dan is inpassing mogelijk bij een geluidsbelasting op woningen van:

- Maximaal 45 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau.

Dit komt neer op:
- 45 dB(A) in de dagperiode;
- 40 dB(A) in de avondperiode;
- 35 dB(A) in de nachtperiode;

-50 dB(A) etmaalwaarde als gevolg van de verkeersaantrekkende werking.

- Maximaal 65 dB(A) piekgeluiden.

Dit komt neer op:
- 65 dB(A) in de dagperiode;
- 60 dB(A) in de avondperiode;
- 55 dB(A) in de nachtperiode.

Stap 3: Indien stap 2 niet toereikend is, dan is inpassing mogelijk bij een geluidsbelasting op woningen van:

- Maximaal 50 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau.

Dit komt neer op:
- 50 dB(A) in de dagperiode;
- 45 dB(A) in de avondperiode;
- 40 dB(A) in de nachtperiode.

-50 dB(A) etmaalwaarde als gevolg van de verkeersaantrekkende werking.

- Maximaal 70 dB(A) piekgeluiden.

Dit komt neer op:
- 70 dB(A) in de dagperiode;
- 65 dB(A) in de avondperiode;
- 60 dB(A) in de nachtperiode;

Het bevoegd gezag dient echter te motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht, waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken.

Stap 4: Bij een hogere geluidsbelasting dan aangegeven in stap 3 zal inpassing doorgaans niet mogelijk zijn. Indien het bevoegd gezag niettemin tot inpassing wil overgaan, dient het dit grondig te onderzoeken, onderbouwen en motiveren, waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidsbelasting moet worden betrokken.

In figuur 2.1 is een luchtfoto opgenomen met daarin de locatie waar het bedrijf is gevestigd en de directe omgeving.

Figuur 2.1 (situatieschets directe omgeving)
Bron: Google Maps

2.2. *Activiteitenbesluit*

Naast het RO-spoor gelden tevens de normen afkomstig uit het Activiteitenbesluit.

Conform het Activiteitenbesluit artikel 2.17 lid 5 mag het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen niet meer bedragen dan 45 dB(A) etmaalwaarde, ofwel:

45 dB(A) tussen 06.00 en 19.00 uur
40 dB(A) tussen 19.00 en 22.00 uur
35 dB(A) tussen 22.00 en 06.00 uur

Het maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$) mag ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen niet meer bedragen dan:

70 dB(A) tussen 06.00 en 19.00 uur
65 dB(A) tussen 19.00 en 22.00 uur
60 dB(A) tussen 22.00 en 06.00 uur

De in de periode tussen 06.00 uur en 19.00 uur opgenomen waarden zijn niet van toepassing op laad- en losactiviteiten, alsmede op het in en uit de inrichting rijden van landbouwtractoren of motorrijtuigen met beperkte snelheid.

3. Situatie en bedrijfsactiviteiten

3.1. *Situatie*

De bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's. Het bedrijf betreft dus bij uitstek een productiegerichte paardenhouderij, aangezien de bedrijfsvoering gericht is op het voortbrengen en in waarde vermeerderen van de eigen 'producten' (zijnde de paarden en pony's). Dit in tegenstelling tot een gebruiksgerichte paardenhouderij, waar het houden van paarden meer gericht is op de mens (bijvoorbeeld manegelessen, pensionstalling e.d.).

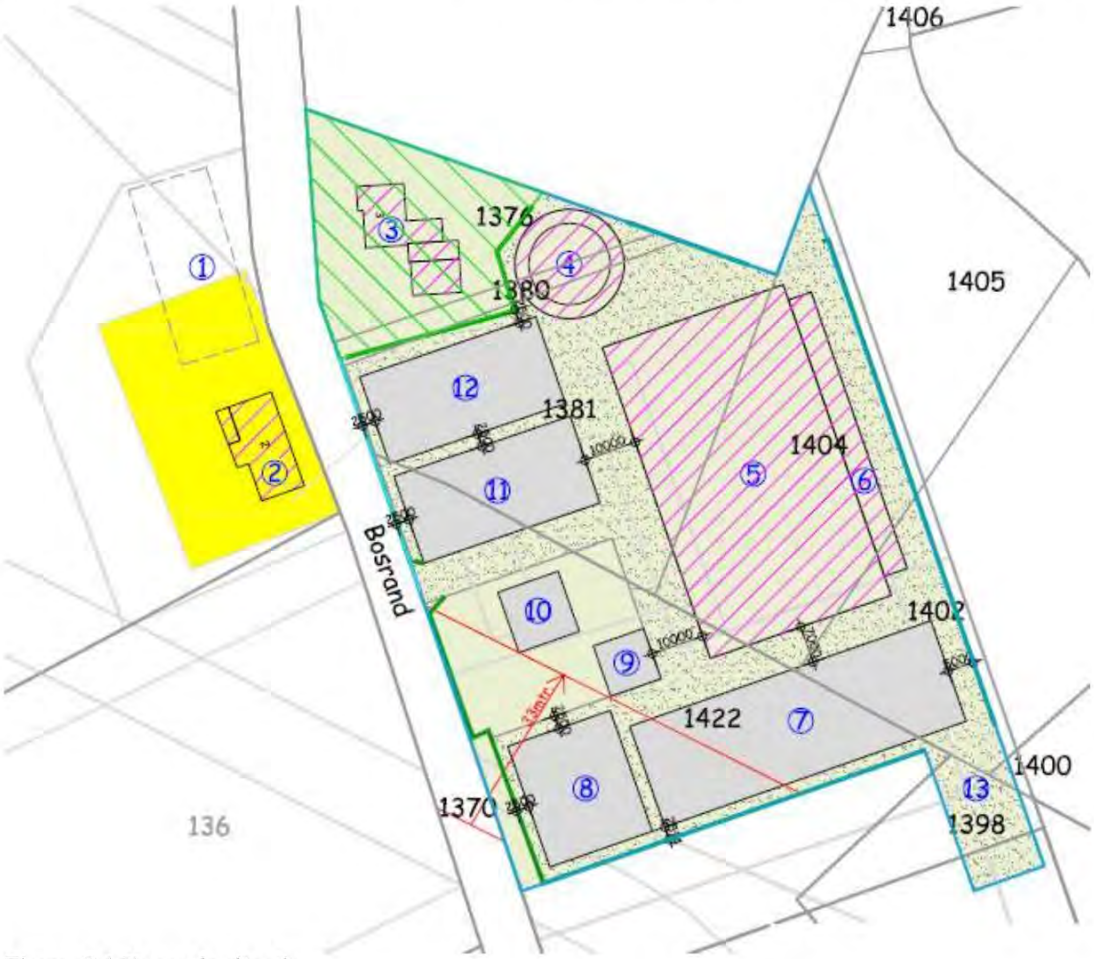

Figuur 3.1 Beoogde situatie

3.2. *Bedrijfsactiviteiten*

3.2.1. Representatieve bedrijfssituatie (Rbs)

De representatieve bedrijfssituatie dient conform de 'Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening' betrekking te hebben op een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit van de inrichting. Dit kan gezien worden als de meest geluidbelastende bedrijfssituatie welke meer dan 12 keer per jaar voorkomt.

In overleg met de inrichtinghouder zijn onderstaande uitgangspunten met betrekking tot de bedrijfsvoering tot stand gekomen. De uitgangspunten hebben alléén betrekking op de geluidrelevante bronnen. Hieronder wordt de representatieve bedrijfssituatie besproken.

Transportbewegingen en laad- en losactiviteiten

- Het verladen van paarden. Dit kan plaatsvinden in de dagperiode ten westen van de paardenstal. Het verladen van een paard duurt gemiddeld 3 minuten. Per dag worden maximaal 2 paarden verladen met behulp van een kleine paardenwagen.
- Mini(shovel) type Giant welke gedurende 2 uur in de dagperiode in bedrijf kan zijn ten behoeve van diverse laad- en losactiviteiten voor o.a. hooi/stro/mest. Deze wordt hoofdzakelijk aan de achterzijde van het bedrijf ingezet;
- Vrachtwagenkraan welke gedurende 0,5 uur in de dagperiode in bedrijf kan zijn voor het laden van de mest ter hoogte van de mestopslag. Hierbij draait de vrachtwagen met een verhoogd toerental.
- Het vullen van de propaantank. Dit kan plaatsvinden gedurende 15 minuten in de dagperiode met behulp van 1 vrachtwagen ten zuidwesten van de paardenstal.

Mobiele bronnen:

- Lichte motorvoertuigen (bestelwagens en personenauto's) ten behoeve van derden die op het terrein van de inrichting rijden. In onderhavig onderzoek wordt gerekend met 3 stuks in de dagperiode en 2 stuks in de avondperiode. De voertuigen rijden met een maximale snelheid van 10 km/h over het terrein van de inrichting.
- Paardenwagen welke op het terrein van de inrichting kan rijden t.b.v. het verladen van de paarden. Gerekend wordt met 2 stuks per dag in de dagperiode.
- Vrachtwagen welke op het terrein van de inrichting kan rijden t.b.v. de aanvoer van voer, de aanvoer van hooi/stro, de afvoer van mest en het vullen van de propaantank. Deze activiteiten vinden niet allen dagelijks of wekelijks plaats. In onderhavige situatie wordt gerekend met maximaal 1 vrachtwagen per dag. De motorvoertuigen rijden met een snelheid van 10 km/h over het terrein van de inrichting.

In tabel 3.2.1.1 zijn de voertuigpassages op het terrein van de inrichting opgenomen.

Tabel 3.2.1.1 Voertuigpassages op het terrein van de inrichting

Omschrijving	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Lichte motorvoertuigen	6	4	-
Zware motorvoertuigen	2	-	-
Paardenwagen	4	-	-

Niet relevante bronnen

- De elektrische motor ten behoeve van de stapmolen kan als akoestisch niet relevant worden beschouwd.
- Het lossen van voer (zakgoed). Het voer wordt handmatig uitgeladen.
- De geluiduitstraling vanuit de paardenverblijven, stallen en opslagruimtes etc. is gezien het binnenniveau (<70 dB(A)), de geringe bedrijfsduren en de opbouw van de gebouwen als akoestisch niet relevant te beschouwen.
- Het rijden met paarden in de buitenrijbak. Het loslopen van paarden in de paddocks. Het contactgeluid van de paarden met het zand tijdens het rijden/springen in de buitenrijbak, kan gezien de geringe geluidproductie, vanwege de zachte ondergrond als akoestisch niet relevant worden beschouwd.
- De natuurlijke ventilatie van paardenboxen.
- Het beregenen van de rijbak. Dit kan plaatsvinden in de dagperiode middels een standaard beregeningsapparaat (vergelijkbaar met die in gebruik bij particuliere huishoudens). Deze is als akoestisch niet relevant te beschouwen.

4. Modellering

4.1. *Bronvermogenbepaling*

Akoestische bronvermogens

In tabel 4.1.1 zijn de akoestische bronvermogens opgenomen van alle relevante geluidbronnen.

Tabel 4.1.1 Akoestische bronvermogens (L_w) in dB(A)

Bronomschrijving	L_w	Herkomst
Mini shovel (rijden/laden/lossen)	100	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen
Vrachtwagenkraan t.b.v. laden mest	100	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten
Verpompen propaan	96	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten
Verladen paarden	95	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten
Paardenwagen	95	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen
Zware motorvoertuigen 10 km/h	102	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen
Zware motorvoertuigen 30 km/h	106	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen
Lichte motorvoertuigen 30 km/h	96	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen
Lichte motorvoertuigen 10 km/h	90	Kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen

Piekniveaus

Het maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$) is de hoogste waarde van:
1. Activiteiten met de mini(shovel). Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 106 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijk materieel).
2. Het rijden van vrachtwagens. Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 109 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten).
3. Het rijden van de paardenwagen. Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 100 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten).
4. Het hinniken van de paarden in de buitenrijbak of tijdens het verladen van de paarden. Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 111 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten).
5. Het sluiten van portieren. Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 100 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke activiteiten).
6. Het rijden van personenauto's. Hiervoor is een bronvermogen aan te houden van 95 dB(A) (kengetal, gebaseerd op metingen aan soortgelijke voertuigen).

4.2. *Indirecte hinder*

De indirecte hinder vanwege wegverkeer van en naar de inrichting is bepaald ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen. Hiervoor is gebruik gemaakt van het akoestisch rekenmodel. Als passagesnelheid is 30 km/h aangehouden.

4.3. *Modelgegevens/bedrijfsduren*

Alle relevante bronnen, objecten en immissiepunten zijn ingevoerd in een grafisch rekenmodel conform de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai (VROM 1999). Bijlage 1 en de figuren 1 tot en met 9 bevatten de modelgegevens in respectievelijk numerieke en grafische vorm. In bijlage 1 zijn tevens de bedrijfsduurcorrecties van alle relevante geluidbronnen opgenomen. In het rekenmodel is voor de mobiele bronnen op het terrein en voor de indirecte hinder een afstand tussen de bronnen aangehouden van 10 meter. Opgemerkt dient te worden dat bij de gegevens van de mobiele piekbronnen alleen het bronvermogen relevant is. De mogelijk in de bijlage vermelde bedrijfsduurcorrecties worden niet meegenomen in de berekening.

Gehanteerd rekenmodel

DGMR Geomilieu, versie 5.00, is gehanteerd als rekenmodel.

De volgende situaties zijn doorgerekend:
- Situatie 1: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
- Situatie 2: Maximaal geluiddrukniveau
- Situatie 3: Indirecte hinder

Bodemfactor/ overdracht

De bodem in het overdrachtsgebied is als akoestisch zacht beschouwd, met uitzondering van de ingevoerde bodemdelen.

Keuze immissiepunten

De immissiepunten zijn gemodelleerd op 1,5 meter en 5 meter boven lokaal maaiveld. Berekend zijn de invallende geluidniveaus, dus zonder gevelreflectie van het achter het immissiepunt gelegen gevelvlak. Voor de beoordeling van de geluidbelasting is voor de dagperiode een waarnemingshoogte van 1,5 meter boven maaiveld gehanteerd. Voor de avondperiode is een waarnemingshoogte van 5,0 meter boven maaiveld gehanteerd. Daarnaast is er een drietal referentiepunten ingevoerd met een bijbehorende hoogte van 5,0 meter op 50 meter van de inrichtingsgrens.

5. Rekenresultaten

5.1. *Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau*

In tabel 5.1.1 zijn de rekenresultaten voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) opgenomen. De richtwaarden/normen bedragen respectievelijk 45 dB(A) in de dag- 40 dB(A) in de avond- en 35 dB(A) in de nachtperiode. De rekenresultaten zijn tevens opgenomen in bijlage 2.

Tabel 5.1.1 Rekenresultaten $L_{Ar,LT}$ in dB(A)

Punt	Omschrijving	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur	Etmaal waarde
	Richtwaarde	**45 dB(A)**	**40 dB(A)**	**35 dB(A)**	
1	Bosrand 4	37	14	-	37
2	Bosrand 2	40	26	-	40
3	Bosrand 2	42	26	-	42
4	Bosrand 3 (plattelandswoning)	34	21	-	34
5	Bosrand 3 (plattelandswoning)	32	16	-	32
6	Bosrand 1	34	12	-	34
7	Kempseweg 4	30	<10	-	30
8	Referentiepunt noord	43	<10	-	43
9	Referentiepunt west	37	20	-	37
10	Referentiepunt zuid	43	<10	-	43

Uit toetsing van de rekenresultaten blijkt dat ten aanzien van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) voldaan kan worden aan de richtwaarden van 45 dB(A) etmaalwaarde conform stap 2 uit de VNG-publicatie en aan de normstelling van het Activiteitenbesluit van 45 dB(A) etmaalwaarde.

Formeel gezien hoeft ter plaatse van de plattelandswoning aan De Bosrand 3 geen toetsing plaats te vinden. Echter is de geluidbelasting toch inzichtelijk gemaakt.

5.2. *Maximaal geluiddrukniveau*

In tabel 5.2.1 zijn de rekenresultaten voor het maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$) opgenomen. De richtwaarden/normen bedragen in 1e instantie respectievelijk 65 dB(A) in de dag- 60 dB(A) in de avond- en 55 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het ruimtelijk spoor en respectievelijk 70 dB(A) in de dag- 65 dB(A) in de avond- en 60 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het Activiteitenbesluit. De rekenresultaten zijn tevens opgenomen in bijlage 3.

Tabel 5.2.1 Rekenresultaten $L_{A,max}$ in dB(A)

Punt	Omschrijving	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
1	Bosrand 4	63	45	-
2	Bosrand 2	67	57	-
3	Bosrand 2	67	58	-
4	Bosrand 3 (plattelandswoning)	63	52	-
5	Bosrand 3 (plattelandswoning)	57	45	-
6	Bosrand 1	54	42	-
7	Kempseweg 4	50	26	-
8	Referentiepunt noord	62	38	-
9	Referentiepunt west	63	51	-
10	Referentiepunt zuid	66	35	-

Uit tabel 5.2.1 blijkt dat ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2 in de dagperiode in 1e instantie niet voldaan kan worden aan stap 2 uit de VNG-publicatie. Maatgevend voor de geluidbelasting is het rijden van de vrachtwagen. Aan stap 3 wordt echter wel voldaan.

In het kader van het Activiteitenbesluit wordt de norm voor het maximaal geluiddrukniveau nergens overschreden.

5.3. *Indirecte hinder*

De indirecte hinder vanwege wegverkeer van en naar de inrichting bedraagt maximaal 40 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2. Bijlage 4 omvat de rekenresultaten van de indirecte hinder.

6. Conclusie

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Uit de rekenresultaten blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau maximaal 42 dB(A) etmaalwaarde bedraagt ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2.

Omdat de geluidbelasting lager is dan 45 dB(A) etmaalwaarde, conform de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' kan gesteld worden dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast wordt tevens voldaan aan de normstelling uit het Activiteitenbesluit van 45 dB(A) etmaalwaarde.

Maximaal geluiddrukniveau

Het maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$) bedraagt ten hoogste 67 dB(A) in de dagperiode vanwege het rijden van de vrachtwagen ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2.

Het maximaal geluiddrukniveau ($L_{A,max}$) bedraagt ten hoogste 58 dB(A) in de avondperiode vanwege het sluiten van portieren ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2.

De richtwaarden/normen bedragen in 1e instantie respectievelijk 65 dB(A) in de dag- 60 dB(A) in de avond- en 55 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het ruimtelijk spoor en respectievelijk 70 dB(A) in de dag- 65 dB(A) in de avond- en 60 dB(A) in de nachtperiode in het kader van het Activiteitenbesluit.

Uit de rekenresultaten blijkt dat ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2 in de dagperiode in 1e instantie niet voldaan kan worden aan stap 2 uit de VNG-publicatie. Maatgevend voor de geluidbelasting is het rijden van de vrachtwagen. Aan stap 3 wordt echter wel voldaan.

In het kader van het Activiteitenbesluit wordt de norm voor het maximaal geluiddrukniveau nergens overschreden.

Indirecte hinder

De indirecte hinder vanwege wegverkeer van en naar de inrichting bedraagt maximaal 40 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde wordt derhalve niet overschreden.

7. Advies en overweging

Maximaal geluiddrukniveau

Uit tabel 5.2.1 blijkt dat ter plaatse van de woning aan De Bosrand 2 in de dagperiode in 1e instantie niet voldaan wordt aan het maximaal geluiddrukniveau als gevolg van het rijden van de vrachtwagen conform stap 2 van de VNG-brochure. Aan stap 3 wordt echter wel voldaan.

Bronmaatregelen

Het toepassen van bronmaatregelen aan de vrachtwagen wordt niet mogelijk geacht daar het bedrijf afhankelijk is van derden.

Noodzaak transporten met vrachtwagen

Ten behoeve van de paardenhouderij komen er vrachtwagens voor o.a.: het lossen van propaan, afvoer van mest e.d. Dit is voor een dergelijk bedrijf onontkomelijk. De vrachtwagenbeweging vinden niet dagelijks plaats. Daarnaast komt de vrachtwagen alleen in de dagperiode.

Overdrachtsmaatregelen

Het plaatsen van een scherm is theoretisch mogelijk om het geluid richting de maatgevende woning aan De Bosrand 2 te reduceren. Echter gezien de directe zichtlijn van deze woning richting de in/uit van het bedrijf zal een dergelijk scherm geen effect hebben om het geluid voldoende te kunnen reduceren. Het verleggen van de in/uitrit is gezien de infrastructuur ter plaatse tevens geen optie.

Cumulatie

Het bevoegd gezag dient echter te motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie acceptabel acht, waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken.

Het bedrijf is gelegen aan een doodlopende weg waar nauwelijks verkeer rijdt. Daarnaast zijn er verder in de directe omgeving geen geluidrelevante bedrijven gelegen waardoor verdere cumulatie niet aan de orde is.

Binnenniveau

Voor de woning aan De Bosrand 2 dient een binnenniveau van 55 dB(A) in de dagperiode gegarandeerd te worden als gevolg van het maximaal geluiddrukniveau. Op basis van de berekening zal een minimale geluidwering van 67 dB(A) – 55 dB(A)) = 12 dB(A) behaald moeten worden.

Uitgaande van een standaard woning welke een minimale geluidwering van ongeveer 20 dB(A) heeft zou hier ruimschoots aan voldaan kunnen worden. Hiermee kan een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd worden.

Resumé

Uit het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de omgeving en kan een goed woon- en leefklimaat worden gewaarborgd ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van de bedrijfsactiviteiten van de paardenhouderij. Daarnaast kan het bedrijf voldoen aan de grenswaarden van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Figuren

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Situatieschets
Bron: Google Earth

Industrielawaal - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, objecten

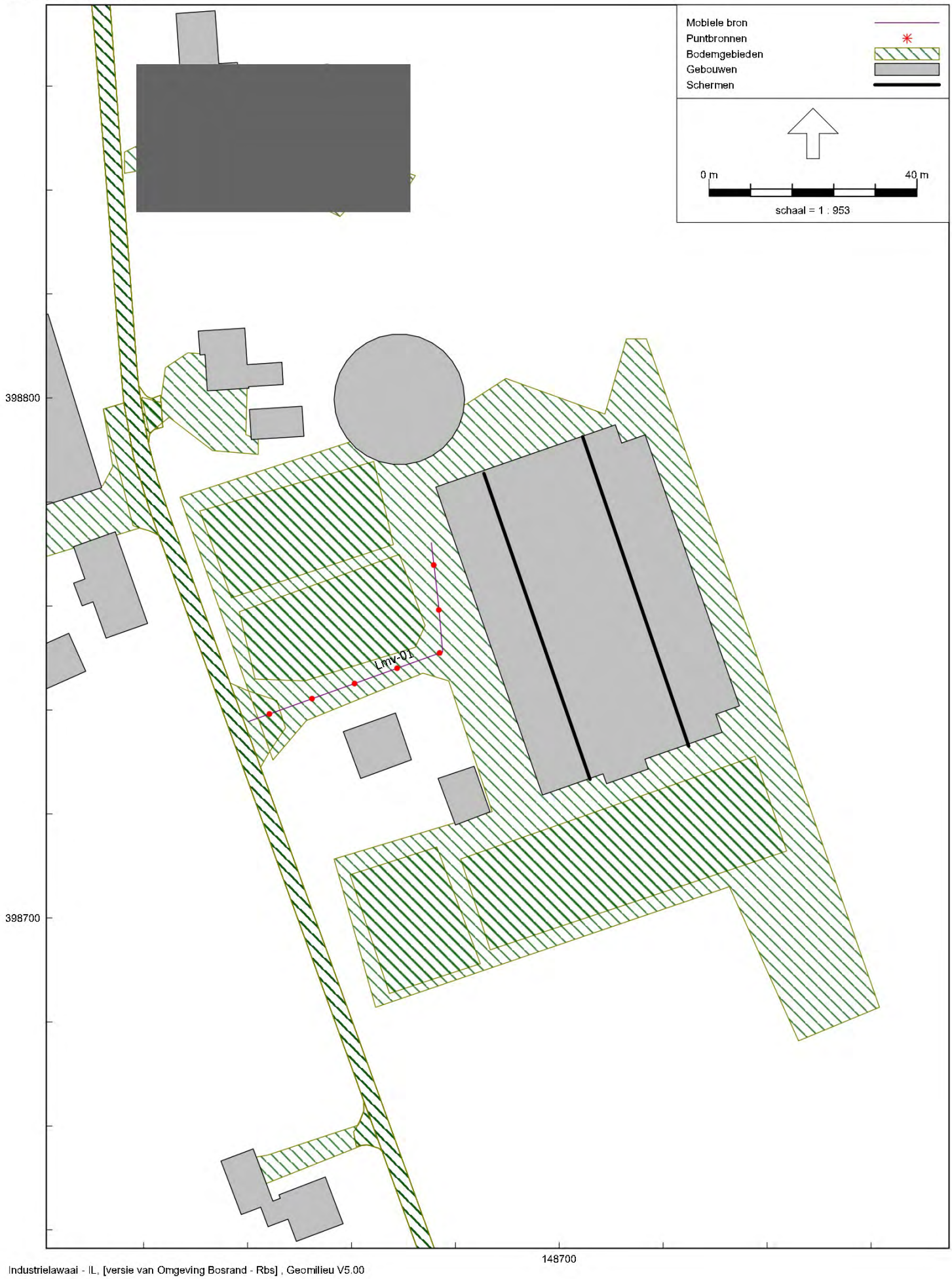

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Lichte motorvoertuigen

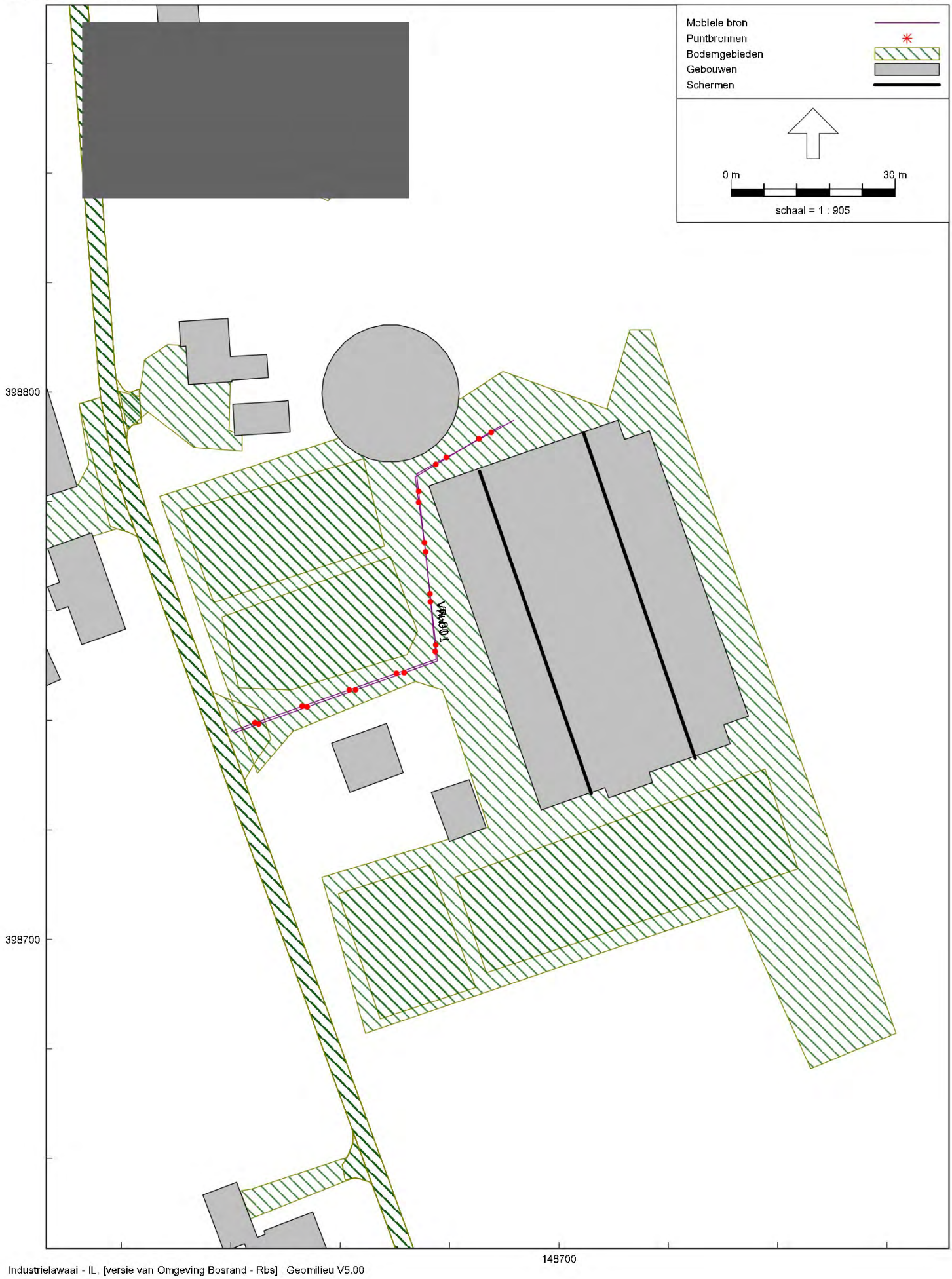

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Vrachtwagen/paardenwagen

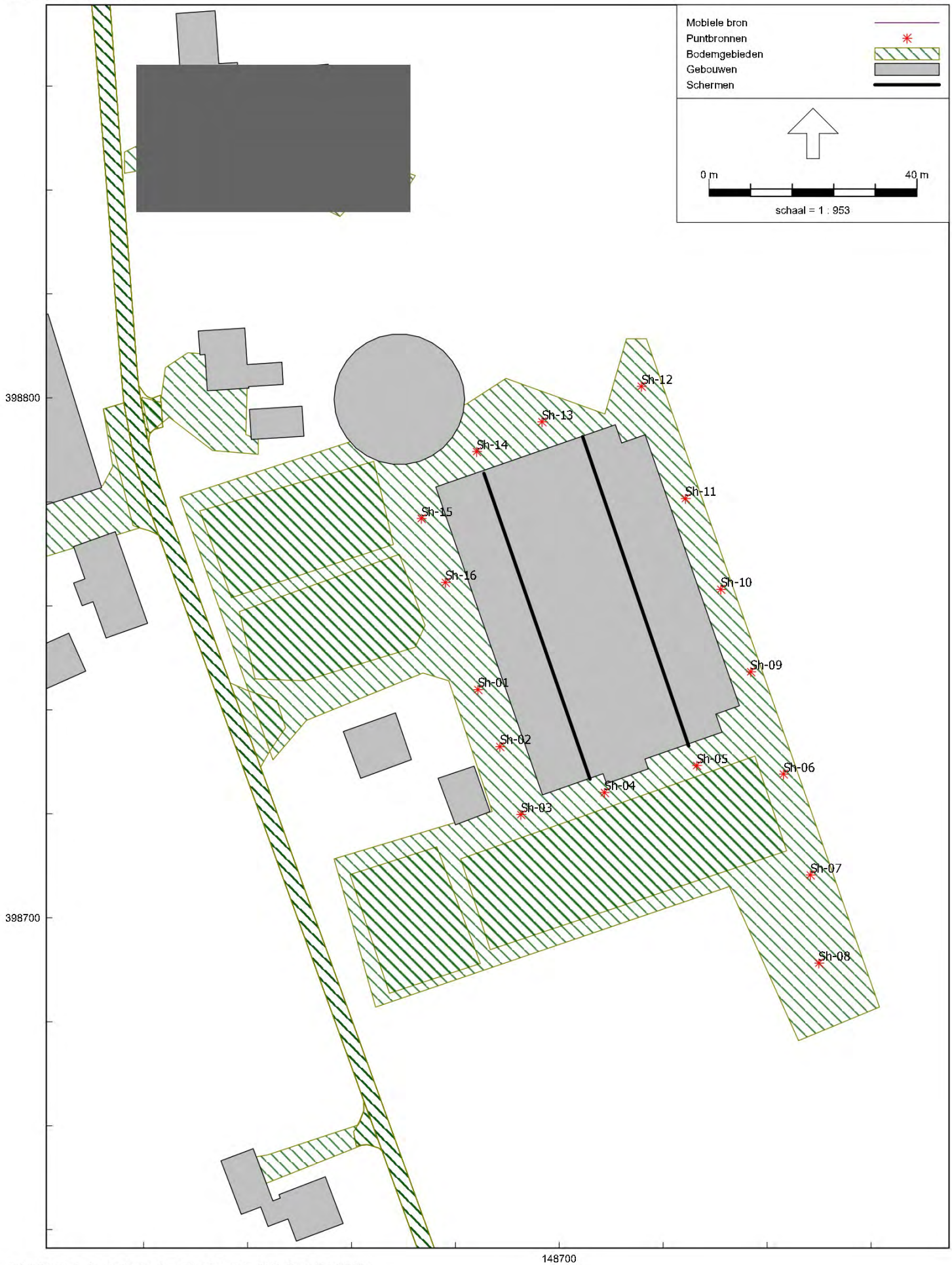

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Mini(shovel) rijden, laden, lossen

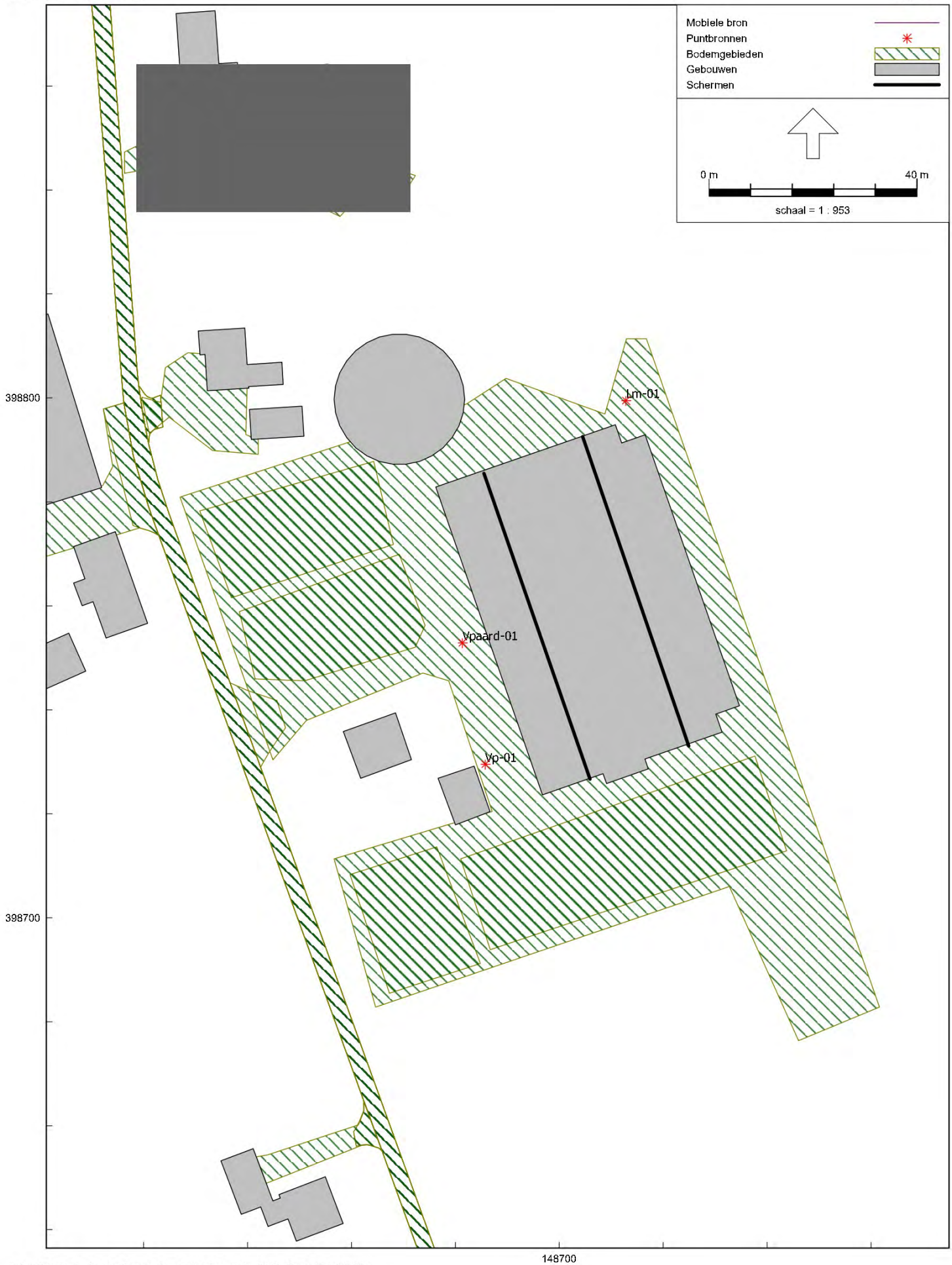

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Stationaire bronnen

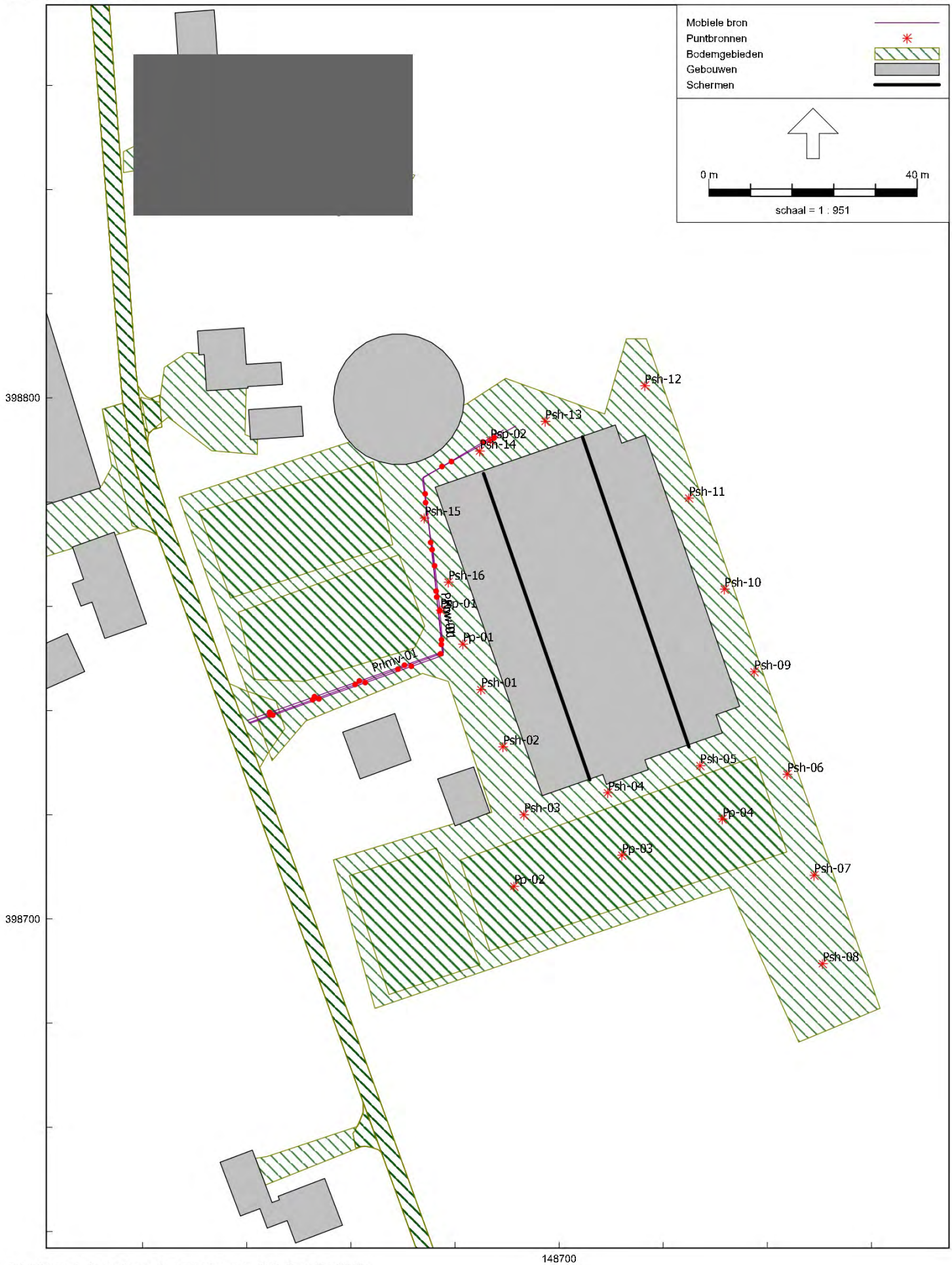

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Piekbronnen

Industrielawaai - IL, [versie van Omgeving Bosrand - Rbs] , Geomilieu V5.00

Modelgegevens, bronnen
Indirecte hinder

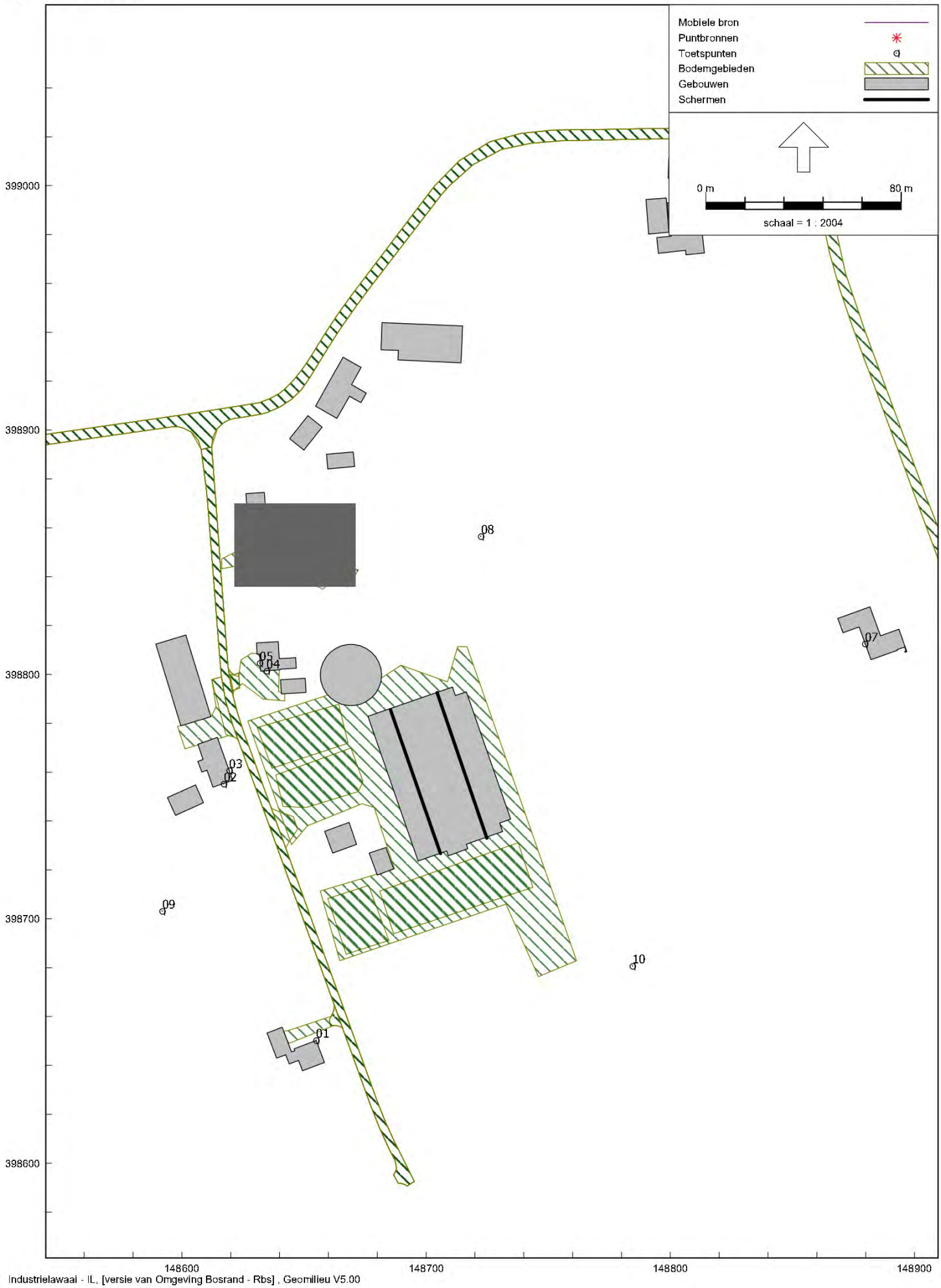

Modelgegevens, immissiepunten

Bijlage 1

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Maaiveld	Hoogte	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k	Cp
G-01	Bosrand 4	148634,88	398653,26	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-02	Bosrand 2	148606,52	398764,37	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-03	Gebow derden	148594,09	398749,61	0,00	4,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-04	Gebouw derden	148601,59	398816,16	0,00	5,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-05	Bosrand 3	148643,10	398806,64	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-06	Gebouw derden	148650,49	398798,41	0,00	6,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-07	Bosrand 1	148637,24	398864,48	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-08	Gebouw derden	148655,53	398864,19	0,00	5,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-09	Gebouw derden	148644,13	398896,48	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-10	Roond 3	148660,71	398920,40	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-11	Gebouw derden	148714,69	398936,24	0,00	6,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-12	Gebouw derden	148659,24	398890,06	0,00	6,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-13	Roond 1	148809,48	399010,83	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-14	Gebouw derden	148791,16	398980,22	0,00	6,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-15	Gebouw derden	148814,50	398983,88	0,00	6,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-16	Kempseweg 4	148877,04	398825,98	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-17	Rijhal	148710,80	398794,84	0,00	4,40	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-18	Stapmolen	148681,78	398799,75	0,00	6,29	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-19	Toekomstige bedrijfswoning	148658,45	398735,83	0,00	8,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB
G-20	Toekomstige bijgebouw	148683,60	398729,16	0,00	4,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0 dB

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Bf
	transitie/transitie	148662,36	398664,85	0,00
	transitie/transitie	148623,25	398800,54	0,00
	rijbaan lokale weg/gesloten verharding	148368,60	398902,83	0,00
	transitie/transitie	148319,95	398897,06	0,00
	rijbaan lokale weg/gesloten verharding	148982,09	398431,86	0,00
	transitie/transitie	148649,81	398708,76	0,00
	inrit/open verharding	148645,62	398741,80	0,00
	transitie/transitie	148616,21	398799,02	0,00
	rijbaan lokale weg/gesloten verharding	148649,81	398708,76	0,00
	transitie/transitie	148649,81	398708,76	0,00
	inrit/open verharding/gebakken klinkers	148662,36	398664,85	0,00
	inrit/transitie	148623,25	398800,54	0,00
	inrit/open verharding	148623,25	398800,54	0,00
	transitie/transitie	148649,81	398708,76	0,00
	transitie/transitie	148319,95	398897,06	0,00
B-01	Bosrand	148649,81	398708,76	0,00
B-02	Roond	148319,95	398897,06	0,00
B-03	Kempseweg	148982,09	398431,86	0,00
B-04	Erfverharding	148662,43	398664,77	0,00
B-05	Erfverharding	148616,21	398799,02	0,00
B-06	Buitenrijbak	148681,00	398711,35	0,50
B-07	Paddock	148630,80	398778,28	0,50
B-08	Paddock	148638,41	398758,89	0,50
B-09	Paddock	148659,70	398708,31	0,50
B-10	Erfverharding	148716,75	398811,37	0,00
B-11	Erfverharding	148616,33	398843,23	0,00
B-12	Erfverharding	148621,09	398793,21	0,00

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Cp	X-1	Y-1	X-n	Y-n	Lengte	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k
N-01	Nok rijhal	0,00	7,80	Eigen waarde	2 dB	148685,48	398785,49	148705,90	398726,69	62,25	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
N-02	Nok rijhal	0,00	8,98	Eigen waarde	2 dB	148704,50	398792,53	148724,92	398733,02	62,91	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 31	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k	Refl.L 31
N-01	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
N-02	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hoogte	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Richt.	Hoek	Cb(u)(D)
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148684,35	398743,90	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148688,57	398732,92	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148692,60	398719,86	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148708,70	398724,09	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148726,46	398729,28	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148743,13	398727,64	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148748,32	398708,24	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148749,96	398691,30	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148736,84	398747,31	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148731,10	398763,16	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148724,27	398780,65	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148715,80	398802,24	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148696,68	398795,40	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148684,11	398789,67	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148673,45	398776,82	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	148678,09	398764,53	0,00	1,00	0,00	72,80	82,80	89,90	92,60	94,90	94,60	90,30	0,00	19,82	--	--	0,00	360,00	0,125
Vp-01	Verpompen propaan	148685,75	398729,55	0,00	1,00	50,60	67,30	73,60	77,90	87,80	92,20	90,10	83,00	68,70	16,81	--	--	0,00	360,00	0,250
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	148712,80	398799,50	0,00	1,00	73,50	76,30	91,50	93,40	93,70	93,00	92,10	87,50	78,30	13,80	--	--	0,00	360,00	0,500
Vpaard-01	Verladen paard	148681,33	398752,90	0,00	1,50	54,80	58,70	72,50	80,00	85,20	87,30	92,30	85,30	77,30	20,79	--	--	0,00	360,00	0,100
Psp-01	Piek sluiten portieren	148677,21	398759,26	0,00	1,00	79,75	79,75	87,45	91,35	89,85	94,25	95,65	87,55	75,25	0,00	0,00	--	0,00	360,00	12,000
Psp-02	Piek sluiten portieren	148686,75	398791,83	0,00	1,00	79,75	79,75	87,45	91,35	89,85	94,25	95,65	87,55	75,25	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Pp-01	Piek hinniken paard	148681,50	398752,76	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Pp-02	Piek hinniken paard	148691,30	398706,24	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Pp-03	Piek hinniken paard	148712,05	398712,20	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Pp-04	Piek hinniken paard	148731,33	398719,18	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	148684,98	398744,02	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	148689,20	398733,04	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	148693,23	398719,97	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	148709,33	398724,21	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	148727,09	398729,40	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	148743,76	398727,76	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	148748,95	398708,36	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	148750,59	398691,42	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	148737,47	398747,43	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	148731,73	398763,28	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	148724,90	398780,77	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	148716,43	398802,35	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	148697,31	398795,52	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	148684,74	398789,79	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	148674,08	398776,94	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	148678,72	398764,65	0,00	1,00	57,00	69,00	92,20	96,70	101,60	98,40	98,20	95,20	87,90	0,00	--	--	0,00	360,00	12,000

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Lwr Totaal	Hdef.
Sh-01	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-02	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-03	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-04	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-05	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-06	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-07	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-08	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-09	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-10	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-11	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-12	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-13	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-14	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-15	--	--	100,02	Eigen waarde
Sh-16	--	--	100,02	Eigen waarde
Vp-01	--	--	95,54	Eigen waarde
Lm-01	--	--	100,11	Eigen waarde
Vpaard-01	--	--	94,88	Eigen waarde
Psp-01	4,000	--	100,00	Eigen waarde
Psp-02	--	--	100,00	Eigen waarde
Pp-01	--	--	111,00	Eigen waarde
Pp-02	--	--	111,00	Eigen waarde
Pp-03	--	--	111,00	Eigen waarde
Pp-04	--	--	111,00	Eigen waarde
Psh-01	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-02	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-03	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-04	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-05	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-06	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-07	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-08	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-09	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-10	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-11	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-12	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-13	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-14	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-15	--	--	105,83	Eigen waarde
Psh-16	--	--	105,83	Eigen waarde

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Gem.snelheid	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Lw Totaal	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lengte
Pwih-01	Paardenwagen (30 km/h)	0,00	0,75	30	0,00	80,80	82,40	90,20	90,20	93,70	95,80	91,40	0,00	99,96	4	--	--	151,60
Vwih-01	Zware motorvoertuigen (30 km/h)	0,00	1,00	30	0,00	90,70	93,00	94,20	98,00	100,70	100,30	96,40	88,60	105,98	2	--	--	151,60
Lmvih-01	Lichte motorvoertuigen (30 km/h)	0,00	0,75	30	58,00	62,60	82,00	80,70	86,90	91,30	91,40	87,10	78,60	96,11	6	4	--	151,58
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,00	0,75	10	64,70	65,90	74,20	75,70	80,00	82,00	88,10	77,00	66,70	90,13	6	4	--	60,91
Vw-01	Vrachtwagen	0,00	1,00	10	0,00	86,70	89,00	90,20	94,00	96,70	96,30	92,40	84,60	101,98	2	--	--	94,08
Pw-01	Paardenwagen	0,00	0,75	10	0,00	75,80	77,40	85,20	85,20	88,70	90,80	86,40	0,00	94,96	4	--	--	91,36
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,00	0,75	10	0,00	80,80	82,40	90,20	90,20	93,70	95,80	91,40	0,00	99,96	4	--	--	91,36
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,00	0,75	10	0,00	80,10	81,80	85,00	76,60	90,40	89,70	85,70	81,00	94,97	6	4	--	60,91
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	0,00	1,00	10	0,00	93,70	96,00	97,20	101,00	103,70	103,30	99,40	91,60	108,98	2	--	--	94,08

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Gem.snelheid	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Lw Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Lengte
Pwih-01	Paardenwagen (30 km/h)	0,00	0,75	30	0,00	80,80	82,40	90,20	90,20	93,70	95,80	91,40	0,00	99,96	39,78	--	--	151,60
Vwih-01	Zware motorvoertuigen (30 km/h)	0,00	1,00	30	0,00	90,70	93,00	94,20	98,00	100,70	100,30	96,40	88,60	105,98	42,79	--	--	151,60
Lmvih-01	Lichte motorvoertuigen (30 km/h)	0,00	0,75	30	58,00	62,60	82,00	80,70	86,90	91,30	91,40	87,10	78,60	96,11	38,02	35,01	--	151,58
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,00	0,75	10	64,70	65,90	74,20	75,70	80,00	82,00	88,10	77,00	66,70	90,13	33,61	30,60	--	60,91
Vw-01	Vrachtwagen	0,00	1,00	10	0,00	86,70	89,00	90,20	94,00	96,70	96,30	92,40	84,60	101,98	38,05	--	--	94,08
Pw-01	Paardenwagen	0,00	0,75	10	0,00	75,80	77,40	85,20	85,20	88,70	90,80	86,40	0,00	94,96	35,16	--	--	91,36
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,00	0,75	10	0,00	80,80	82,40	90,20	90,20	93,70	95,80	91,40	0,00	99,96	35,16	--	--	91,36
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,00	0,75	10	0,00	80,10	81,80	85,00	76,60	90,40	89,70	85,70	81,00	94,97	33,61	30,60	--	60,91
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	0,00	1,00	10	0,00	93,70	96,00	97,20	101,00	103,70	103,30	99,40	91,60	108,98	38,05	--	--	94,08

Model: Rbs
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	Bosrand 4	148655,01	398650,28	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
02	Bosrand 2	148617,11	398755,26	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
03	Bosrand 2	148619,43	398760,75	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
04	Bosrand 3 (plattelandswoning)	148634,75	398801,43	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
05	Bosrand 3 (plattelandswoning)	148631,95	398804,68	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
06	Bosrand 1 (plattelandswoning)	148631,41	398850,13	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
07	Kempseweg 4	148879,73	398812,54	0,00	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
08	Referentiepunt noord	148722,40	398856,51	0,00	--	5,00	--	--	--	--	Nee
09	Referentiepunt west	148591,98	398703,13	0,00	--	5,00	--	--	--	--	Nee
10	Referentiepunt zuid	148784,49	398680,69	0,00	--	5,00	--	--	--	--	Nee

Bijlage 2

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: Rbs

Model eigenschap	
Omschrijving	Rbs
Verantwoordelijke	jerry
Rekenmethode	#2|Industrielawaai|IL|
Aangemaakt door	jerry op 19-3-2020
Laatst ingezien door	jerry op 2-4-2020
Model aangemaakt met	Geomilieu V5.00
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Bosrand 4	1,50	37,0	12,7	--	37,0
01_B	Bosrand 4	5,00	39,3	14,4	--	39,3
02_A	Bosrand 2	1,50	40,1	23,7	--	40,1
02_B	Bosrand 2	5,00	42,6	26,0	--	42,6
03_A	Bosrand 2	1,50	42,1	24,0	--	42,1
03_B	Bosrand 2	5,00	45,0	26,5	--	45,0
04_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	33,9	18,3	--	33,9
04_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	37,4	21,3	--	37,4
05_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	32,0	13,7	--	32,0
05_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	33,8	16,3	--	33,8
06_A	Bosrand 1 (plattelandswoning)	1,50	34,0	10,7	--	34,0
06_B	Bosrand 1 (plattelandswoning)	5,00	35,5	11,7	--	35,5
07_A	Kempseweg 4	1,50	30,0	-9,1	--	30,0
07_B	Kempseweg 4	5,00	31,6	-8,0	--	31,6
08_B	Referentiepunt noord	5,00	42,6	6,8	--	42,6
09_B	Referentiepunt west	5,00	36,8	19,6	--	36,8
10_B	Referentiepunt zuid	5,00	42,8	3,2	--	42,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 01_A - Bosrand 4
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Bosrand 4	1,50	37,0	12,7	--	37,0
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,9	--	--	29,9
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,5	--	--	29,5
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,1	--	--	27,1
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,6	--	--	26,6
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,5	--	--	26,5
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,9	--	--	25,9
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,8	--	--	24,8
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,5	--	--	24,5
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	24,4	--	--	24,4
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,5	--	--	22,5
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	19,1	--	--	19,1
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,5	--	--	18,5
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	9,7	12,7	--	17,7
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	16,9	--	--	16,9
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	12,7	--	--	12,7
Pw-01	Paardenwagen	0,75	12,2	--	--	12,2
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,0	--	--	11,0
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,2	--	--	9,2
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,8	--	--	6,8
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,1	--	--	6,1
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,0	--	--	6,0
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,9	--	--	5,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 01_B - Bosrand 4
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_B	Bosrand 4	5,00	39,3	14,4	--	39,3
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,4	--	--	32,4
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,3	--	--	32,3
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,1	--	--	29,1
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,6	--	--	28,6
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,6	--	--	28,6
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,5	--	--	28,5
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,1	--	--	27,1
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	26,8	--	--	26,8
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,1	--	--	26,1
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,4	--	--	24,4
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,4	--	--	21,4
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	21,0	--	--	21,0
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	11,4	14,4	--	19,4
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	18,8	--	--	18,8
Pw-01	Paardenwagen	0,75	14,0	--	--	14,0
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	13,8	--	--	13,8
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,3	--	--	13,3
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,7	--	--	10,7
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,0	--	--	8,0
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,8	--	--	7,8
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,7	--	--	7,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,9	--	--	6,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 02_A - Bosrand 2
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
02_A	Bosrand 2	1,50	40,1	23,7	--	40,1
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	34,5	--	--	34,5
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	34,0	--	--	34,0
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	31,6	--	--	31,6
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	20,7	23,7	--	28,7
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	28,3	--	--	28,3
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,2	--	--	28,2
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	26,9	--	--	26,9
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	25,2	--	--	25,2
Pw-01	Paardenwagen	0,75	24,0	--	--	24,0
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	23,8	--	--	23,8
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,7	--	--	23,7
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,9	--	--	22,9
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,7	--	--	21,7
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	16,3	--	--	16,3
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,2	--	--	12,2
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,3	--	--	11,3
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,1	--	--	11,1
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,5	--	--	10,5
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,0	--	--	10,0
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,1	--	--	9,1
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,9	--	--	8,9
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,8	--	--	6,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 02_B - Bosrand 2
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
02_B	Bosrand 2	5,00	42,6	26,0	--	42,6
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	37,2	--	--	37,2
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	36,5	--	--	36,5
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	34,8	--	--	34,8
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	23,0	26,0	--	31,0
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	30,6	--	--	30,6
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	30,5	--	--	30,5
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	29,9	--	--	29,9
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	27,8	--	--	27,8
Pw-01	Paardenwagen	0,75	26,3	--	--	26,3
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,8	--	--	24,8
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,2	--	--	23,2
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	22,3	--	--	22,3
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,7	--	--	20,7
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,7	--	--	18,7
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,8	--	--	15,8
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,3	--	--	13,3
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,2	--	--	13,2
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,3	--	--	12,3
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,9	--	--	11,9
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,8	--	--	8,8
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,4	--	--	8,4
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,1	--	--	8,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_A - Bosrand 2
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_A	Bosrand 2	1,50	42,1	24,0	--	42,1
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	35,7	--	--	35,7
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	35,2	--	--	35,2
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,9	--	--	32,9
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	32,4	--	--	32,4
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	30,1	--	--	30,1
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,5	--	--	29,5
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	29,2	--	--	29,2
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	21,0	24,0	--	29,0
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,1	--	--	28,1
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	28,1	--	--	28,1
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	26,0	--	--	26,0
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,9	--	--	25,9
Pw-01	Paardenwagen	0,75	24,9	--	--	24,9
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,4	--	--	21,4
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,0	--	--	15,0
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,2	--	--	14,2
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,4	--	--	12,4
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,1	--	--	12,1
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,2	--	--	11,2
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,8	--	--	7,8
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,4	--	--	7,4
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,1	--	--	7,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 03_B - Bosrand 2
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
03_B	Bosrand 2	5,00	45,0	26,5	--	45,0
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	38,9	--	--	38,9
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	38,5	--	--	38,5
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	35,9	--	--	35,9
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	34,4	--	--	34,4
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,7	--	--	32,7
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,6	--	--	32,6
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	31,8	--	--	31,8
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	23,5	26,5	--	31,5
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	31,1	--	--	31,1
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	30,6	--	--	30,6
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	28,6	--	--	28,6
Pw-01	Paardenwagen	0,75	27,7	--	--	27,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,4	--	--	27,4
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,9	--	--	23,9
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,8	--	--	18,8
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,0	--	--	14,0
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,2	--	--	13,2
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,1	--	--	13,1
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,9	--	--	12,9
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,2	--	--	9,2
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,8	--	--	8,8
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,3	--	--	8,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 04_A - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
04_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	33,9	18,3	--	33,9
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,9	--	--	25,9
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,5	--	--	25,5
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,7	--	--	24,7
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	24,5	--	--	24,5
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	23,5	--	--	23,5
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	15,3	18,3	--	23,3
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,0	--	--	22,0
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,2	--	--	21,2
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	21,2	--	--	21,2
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	21,1	--	--	21,1
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,3	--	--	20,3
Pw-01	Paardenwagen	0,75	19,1	--	--	19,1
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,7	--	--	17,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,7	--	--	15,7
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,8	--	--	11,8
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,7	--	--	11,7
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,3	--	--	10,3
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,6	--	--	8,6
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,7	--	--	7,7
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,0	--	--	7,0
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-0,1	--	--	-0,1
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-2,0	--	--	-2,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 04_B - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
04_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	37,4	21,3	--	37,4
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,7	--	--	29,7
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,3	--	--	29,3
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	28,0	--	--	28,0
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,6	--	--	27,6
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,3	--	--	27,3
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	26,6	--	--	26,6
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	18,3	21,3	--	26,3
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	24,6	--	--	24,6
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,9	--	--	23,9
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	23,9	--	--	23,9
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,5	--	--	22,5
Pw-01	Paardenwagen	0,75	22,2	--	--	22,2
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,4	--	--	21,4
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,4	--	--	19,4
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,5	--	--	15,5
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,6	--	--	13,6
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,8	--	--	10,8
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,3	--	--	10,3
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,0	--	--	10,0
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,3	--	--	8,3
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,4	--	--	4,4
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	3,0	--	--	3,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 05_A - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	32,0	13,7	--	32,0
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,6	--	--	27,6
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,9	--	--	24,9
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,1	--	--	23,1
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	20,5	--	--	20,5
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	19,3	--	--	19,3
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	10,7	13,7	--	18,7
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	18,3	--	--	18,3
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,8	--	--	15,8
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,4	--	--	15,4
Pw-01	Paardenwagen	0,75	15,3	--	--	15,3
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,8	--	--	14,8
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,6	--	--	14,6
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,3	--	--	13,3
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,3	--	--	12,3
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,2	--	--	11,2
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	7,7	--	--	7,7
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,9	--	--	6,9
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,3	--	--	6,3
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,6	--	--	5,6
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,2	--	--	5,2
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-3,7	--	--	-3,7
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-6,1	--	--	-6,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 05_B - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
05_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	33,8	16,3	--	33,8
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	30,0	--	--	30,0
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,1	--	--	27,1
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,7	--	--	24,7
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	13,3	16,3	--	21,3
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	20,3	--	--	20,3
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	19,7	--	--	19,7
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	18,4	--	--	18,4
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,4	--	--	18,4
Pw-01	Paardenwagen	0,75	18,0	--	--	18,0
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	16,1	--	--	16,1
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,1	--	--	15,1
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,9	--	--	13,9
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,9	--	--	13,9
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,7	--	--	13,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,5	--	--	11,5
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	10,3	--	--	10,3
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,4	--	--	8,4
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,1	--	--	7,1
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-2,7	--	--	-2,7
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-3,9	--	--	-3,9
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-4,4	--	--	-4,4
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	-4,8	--	--	-4,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 06_A - Bosrand 1 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
06_A	Bosrand 1 (plattelandswoning)	1,50	34,0	10,7	--	34,0
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	29,5	--	--	29,5
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,9	--	--	25,9
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,5	--	--	24,5
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,8	--	--	22,8
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,5	--	--	22,5
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,4	--	--	22,4
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	21,6	--	--	21,6
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,4	--	--	19,4
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,7	--	--	18,7
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	15,9	--	--	15,9
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	7,7	10,7	--	15,7
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,8	--	--	12,8
Pw-01	Paardenwagen	0,75	12,1	--	--	12,1
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	10,1	--	--	10,1
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	8,9	--	--	8,9
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,9	--	--	7,9
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,7	--	--	7,7
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,0	--	--	6,0
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,9	--	--	5,9
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,3	--	--	4,3
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	3,0	--	--	3,0
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	2,0	--	--	2,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 06_B - Bosrand 1 (plattelandswoning)
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
06_B	Bosrand 1 (plattelandswoning)	5,00	35,5	11,7	--	35,5
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	31,2	--	--	31,2
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,5	--	--	28,5
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,2	--	--	26,2
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	24,5	--	--	24,5
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	23,6	--	--	23,6
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,7	--	--	21,7
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,3	--	--	21,3
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,8	--	--	18,8
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	8,7	11,7	--	16,7
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	16,6	--	--	16,6
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	15,4	--	--	15,4
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,7	--	--	14,7
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,6	--	--	14,6
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	13,2	--	--	13,2
Pw-01	Paardenwagen	0,75	13,0	--	--	13,0
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,2	--	--	11,2
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,9	--	--	9,9
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,4	--	--	9,4
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,8	--	--	6,8
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,6	--	--	6,6
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,1	--	--	5,1
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,3	--	--	4,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 07_A - Kempseweg 4
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
07_A	Kempseweg 4	1,50	30,0	-9,1	--	30,0
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	23,2	--	--	23,2
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,6	--	--	20,6
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,5	--	--	20,5
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,5	--	--	20,5
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,1	--	--	20,1
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,9	--	--	17,9
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,7	--	--	17,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,7	--	--	17,7
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,4	--	--	17,4
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,1	--	--	17,1
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	14,1	--	--	14,1
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,5	--	--	10,5
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	7,4	--	--	7,4
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	4,9	--	--	4,9
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,3	--	--	4,3
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	2,9	--	--	2,9
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	0,9	--	--	0,9
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	0,4	--	--	0,4
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	0,2	--	--	0,2
Pw-01	Paardenwagen	0,75	-0,6	--	--	-0,6
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	-12,1	-9,1	--	-4,1
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	-6,8	--	--	-6,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 07_B - Kempseweg 4
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
07_B	Kempseweg 4	5,00	31,6	-8,0	--	31,6
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	24,7	--	--	24,7
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,2	--	--	22,2
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,2	--	--	22,2
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,1	--	--	22,1
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,1	--	--	22,1
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,7	--	--	19,7
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,2	--	--	19,2
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,2	--	--	19,2
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,9	--	--	18,9
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	18,6	--	--	18,6
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	16,2	--	--	16,2
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	13,2	--	--	13,2
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,8	--	--	9,8
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,5	--	--	6,5
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	6,3	--	--	6,3
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	4,6	--	--	4,6
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	3,2	--	--	3,2
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	2,7	--	--	2,7
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	2,6	--	--	2,6
Pw-01	Paardenwagen	0,75	1,3	--	--	1,3
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	-11,0	-8,0	--	-3,0
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	-4,9	--	--	-4,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 08_B - Referentiepunt noord
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
08_B	Referentiepunt noord	5,00	42,6	6,8	--	42,6
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	38,8	--	--	38,8
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	33,4	--	--	33,4
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	33,2	--	--	33,2
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,6	--	--	32,6
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	32,2	--	--	32,2
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	30,1	--	--	30,1
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,2	--	--	28,2
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,4	--	--	26,4
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,6	--	--	22,6
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	21,9	--	--	21,9
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	20,9	--	--	20,9
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,5	--	--	20,5
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	17,5	--	--	17,5
Pw-01	Paardenwagen	0,75	16,6	--	--	16,6
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	13,6	--	--	13,6
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	13,1	--	--	13,1
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,9	--	--	12,9
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	3,8	6,8	--	11,8
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,6	--	--	11,6
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,6	--	--	10,6
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,4	--	--	9,4
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	6,6	--	--	6,6

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 09_B - Referentiepunt west
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
09_B	Referentiepunt west	5,00	36,8	19,6	--	36,8
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,1	--	--	29,1
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,7	--	--	28,7
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,7	--	--	28,7
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,3	--	--	26,3
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	24,8	--	--	24,8
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	16,5	19,6	--	24,6
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	24,4	--	--	24,4
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	24,1	--	--	24,1
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	23,3	--	--	23,3
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,6	--	--	22,6
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	22,3	--	--	22,3
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,7	--	--	20,7
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	20,4	--	--	20,4
Pw-01	Paardenwagen	0,75	20,2	--	--	20,2
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	20,1	--	--	20,1
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,9	--	--	19,9
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	19,7	--	--	19,7
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	12,7	--	--	12,7
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,6	--	--	11,6
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,3	--	--	5,3
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,7	--	--	4,7
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	4,1	--	--	4,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq bij Bron voor toetspunt: 10_B - Referentiepunt zuid
Groep: Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau
Groepsreductie: Nee

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
10_B	Referentiepunt zuid	5,00	42,8	3,2	--	42,8
Sh-08	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	37,6	--	--	37,6
Sh-07	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	35,1	--	--	35,1
Sh-05	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	33,3	--	--	33,3
Sh-06	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	31,7	--	--	31,7
Sh-04	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	31,7	--	--	31,7
Lm-01	Vrachtwagenkraan laden mest	1,00	30,2	--	--	30,2
Sh-10	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	29,5	--	--	29,5
Sh-09	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	28,1	--	--	28,1
Sh-11	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,7	--	--	27,7
Sh-03	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	27,6	--	--	27,6
Sh-12	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	26,0	--	--	26,0
Vp-01	Verpompen propaan	1,00	25,7	--	--	25,7
Sh-02	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	25,6	--	--	25,6
Vpaard-01	Verladen paard	1,50	11,9	--	--	11,9
Sh-01	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	11,0	--	--	11,0
Sh-16	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	10,7	--	--	10,7
Sh-15	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,9	--	--	9,9
Sh-13	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	9,4	--	--	9,4
Vw-01	Vrachtwagen	1,00	9,3	--	--	9,3
Lmv-01	Lichte motorvoertuigen 10 km/h	0,75	0,2	3,2	--	8,2
Sh-14	Mini(shovel) rijden/laden/lossen	1,00	5,4	--	--	5,4
Pw-01	Paardenwagen	0,75	4,0	--	--	4,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 3

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Bosrand 4	1,50	63,2	42,3	--
01_B	Bosrand 4	5,00	66,2	44,6	--
02_A	Bosrand 2	1,50	67,3	54,7	--
02_B	Bosrand 2	5,00	68,5	57,3	--
03_A	Bosrand 2	1,50	66,8	55,2	--
03_B	Bosrand 2	5,00	68,3	58,4	--
04_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	62,6	48,7	--
04_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	65,7	51,5	--
05_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	56,7	42,7	--
05_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	59,5	45,4	--
06_A	Bosrand 1 (plattelandswoning)	1,50	54,4	40,9	--
06_B	Bosrand 1 (plattelandswoning)	5,00	56,3	42,5	--
07_A	Kempseweg 4	1,50	49,7	25,2	--
07_B	Kempseweg 4	5,00	51,4	25,9	--
08_B	Referentiepunt noord	5,00	61,7	38,4	--
09_B	Referentiepunt west	5,00	62,9	50,6	--
10_B	Referentiepunt zuid	5,00	65,6	34,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 01_A - Bosrand 4
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Bosrand 4	1,50	63,2	42,3	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	56,5	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	63,2	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	60,0	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	58,2	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	46,4	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	42,0	42,0	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	55,9	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,3	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,2	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,3	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,6	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,2	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,9	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,2	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,1	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,0	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,8	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,4	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,7	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,4	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,0	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,1	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,7	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	42,3	42,3	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	30,3	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		63,2	42,3	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 01_B - Bosrand 4
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_B	Bosrand 4	5,00	66,2	44,6	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	58,5	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	66,2	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	62,5	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	60,5	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	48,2	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	43,6	43,6	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	57,8	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,4	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,3	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,7	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,6	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,9	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,5	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,6	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,7	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,9	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,5	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,6	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,9	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,3	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,3	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,7	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,8	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	44,6	44,6	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	31,0	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		66,2	44,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 02_A - Bosrand 2
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_A	Bosrand 2	1,50	67,3	54,7	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	64,1	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	57,6	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	42,2	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	43,9	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	58,2	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	53,4	53,4	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	67,3	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	56,7	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,3	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,6	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,2	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,8	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,9	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,5	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,5	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,3	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,2	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,4	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,6	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,0	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,8	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	59,0	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	59,5	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	54,7	54,7	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	43,4	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		72,8	62,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 02_B - Bosrand 2
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
02_B	Bosrand 2	5,00	68,5	57,3	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	67,1	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	59,9	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	44,9	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	45,5	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	59,7	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	54,9	54,9	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	68,5	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	60,1	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,0	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,9	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,0	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,9	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,0	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,4	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,8	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,0	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,3	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,6	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,3	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,8	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	61,9	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	62,5	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	57,3	57,3	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	44,5	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		72,7	62,4	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 03_A - Bosrand 2
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
03_A	Bosrand 2	1,50	66,8	55,2	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	65,4	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	50,4	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	46,5	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	44,9	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	57,7	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	53,0	53,0	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	66,8	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,0	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,8	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,0	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,6	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,7	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,9	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,8	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,5	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,8	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,2	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,0	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,3	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,7	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	60,8	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	60,3	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	55,2	55,2	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	49,2	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		75,2	65,0	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 03_B - Bosrand 2
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
03_B	Bosrand 2	5,00	68,3	58,4	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	68,3	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	52,7	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	46,5	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	46,6	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	59,4	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	54,7	54,7	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	68,3	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	61,4	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,6	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,5	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,5	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,9	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,9	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,6	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,0	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,3	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,8	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,8	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	56,1	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,0	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	64,3	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	63,9	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	58,4	58,4	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	52,1	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		74,7	64,4	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 04_A - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	62,6	48,7	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	58,6	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	48,1	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	42,7	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	40,1	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	53,4	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	48,7	48,7	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	62,6	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,3	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,0	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,2	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,0	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,4	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,4	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,9	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,4	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	25,2	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	27,1	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,4	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,2	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,2	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,6	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	48,5	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,1	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	46,2	46,2	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	40,8	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		72,9	62,9	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 04_B - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
04_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	65,7	51,5	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	62,3	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	51,4	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	44,9	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	44,0	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	56,3	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	51,5	51,5	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	65,7	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	55,2	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,4	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,0	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,3	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,0	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,7	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,2	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,3	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	30,4	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	31,8	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,5	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,8	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,9	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	48,9	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,7	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,7	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	50,3	50,3	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	43,6	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		72,7	62,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 05_A - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
05_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	56,7	42,7	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	45,2	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	47,8	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	44,8	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	41,5	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	47,3	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	42,7	42,7	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	56,7	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,0	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	48,0	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,3	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,5	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,1	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	23,5	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,5	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,8	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	21,0	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	31,9	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,6	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,3	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,7	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,9	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,7	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,4	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	36,3	36,3	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	36,3	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		73,5	63,5	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 05_B - Bosrand 3 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
05_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	59,5	45,4	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	47,6	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	49,0	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	46,0	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	42,4	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	50,1	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	45,4	45,4	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	59,5	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,5	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,9	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,8	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,9	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,7	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	24,5	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,7	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,3	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	22,4	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	22,6	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	23,0	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,6	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,3	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,3	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	55,3	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,3	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	39,4	39,4	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	35,8	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		73,3	63,2	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 06_A - Bosrand 1 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
06_A	Bosrand 1 (plattelandswoning)	1,50	54,4	40,9	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	48,4	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	45,8	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	36,1	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	34,0	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	45,7	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	40,9	40,9	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	54,4	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,4	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,0	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,4	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	28,0	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	27,1	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,3	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	30,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,3	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,5	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	34,2	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,6	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,1	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	50,7	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,3	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,7	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,5	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	38,6	38,6	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	35,7	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		71,5	61,5	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 06_B - Bosrand 1 (plattelandswoning)
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
06_B	Bosrand 1 (plattelandswoning)	5,00	56,3	42,5	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	51,3	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	47,4	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	39,0	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	37,6	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	47,8	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	42,5	42,5	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	56,3	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,2	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,5	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,8	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	31,0	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	30,4	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,6	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	40,7	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,6	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,5	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,5	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,0	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,7	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,0	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,0	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,2	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	41,1	41,1	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	37,9	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		71,4	61,3	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 07_A - Kempseweg 4
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
07_A	Kempseweg 4	1,50	49,7	25,2	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	31,0	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	48,5	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	49,2	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	49,7	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	38,1	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	21,9	21,9	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	46,4	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	30,4	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	26,8	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	33,6	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,7	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,2	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,8	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,4	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,2	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,6	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,7	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,6	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	41,8	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	42,7	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,7	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	25,5	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	26,2	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	25,2	25,2	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	38,5	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		49,7	29,7	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 07_B - Kempseweg 4
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
07_B	Kempseweg 4	5,00	51,4	25,9	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	32,4	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	50,0	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	50,8	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	51,4	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	40,1	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	22,9	22,9	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	48,3	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,9	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	29,6	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,4	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,9	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,6	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	43,5	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	43,2	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	43,1	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,6	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,6	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,5	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	43,6	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,6	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,7	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	28,8	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	29,0	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	25,9	25,9	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	40,4	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		51,4	30,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 08_B - Referentiepunt noord
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
08_B	Referentiepunt noord	5,00	61,7	38,4	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	50,8	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	40,6	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	45,3	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	44,1	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	53,7	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	38,4	38,4	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	61,7	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,1	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,2	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,5	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,5	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	36,2	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,5	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,5	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,6	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,3	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	55,2	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,7	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,1	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,0	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,4	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,0	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	43,3	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	38,3	38,3	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	52,6	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		61,7	41,1	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 09_B - Referentiepunt west
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
09_B	Referentiepunt west	5,00	62,9	50,6	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	61,5	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	58,8	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	56,9	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	55,1	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	53,8	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	49,1	49,1	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	62,9	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	49,0	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,5	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,3	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	46,1	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,8	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	47,6	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	48,1	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	45,1	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	32,1	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	30,2	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	31,2	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,3	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	39,1	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	44,7	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,1	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,5	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	50,6	50,6	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	39,6	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		62,9	50,6	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAmax bij Bron voor toetspunt: 10_B - Referentiepunt zuid
Groep: Maximaal geluiddrukniveau

Naam Bron	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
10_B	Referentiepunt zuid	5,00	65,6	34,6	--
Pp-01	Piek hinniken paard	1,50	49,9	--	--
Pp-02	Piek hinniken paard	1,50	61,2	--	--
Pp-03	Piek hinniken paard	1,50	64,0	--	--
Pp-04	Piek hinniken paard	1,50	65,6	--	--
Ppw-01	Piek rijden paardenwagen	0,75	41,5	--	--
Prlmv-01	Piek rijden lichte motorvoertuigen	0,75	34,6	34,6	--
Prvw-01	Piek rijden zware motorvoertuigen	1,00	51,0	--	--
Psh-01	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	37,2	--	--
Psh-02	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,1	--	--
Psh-03	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	53,0	--	--
Psh-04	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	57,1	--	--
Psh-05	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	58,8	--	--
Psh-06	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	56,4	--	--
Psh-07	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	59,9	--	--
Psh-08	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	62,7	--	--
Psh-09	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,5	--	--
Psh-10	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	54,6	--	--
Psh-11	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	52,8	--	--
Psh-12	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	51,2	--	--
Psh-13	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,9	--	--
Psh-14	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	31,7	--	--
Psh-15	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	38,3	--	--
Psh-16	Piek activiteiten mini(shovel)	1,00	35,1	--	--
Psp-01	Piek sluiten portieren	1,00	34,0	34,0	--
Psp-02	Piek sluiten portieren	1,00	30,8	--	--
LAmax	(hoofdgroep)		65,6	36,5	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 4

Rapport: Resultatentabel
Model: Rbs
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Indirecte hinder
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Bosrand 4	1,50	19,2	14,2	--	19,2
01_B	Bosrand 4	5,00	21,0	16,0	--	21,0
02_A	Bosrand 2	1,50	35,2	30,4	--	35,4
02_B	Bosrand 2	5,00	35,1	30,3	--	35,3
03_A	Bosrand 2	1,50	39,6	34,7	--	39,7
03_B	Bosrand 2	5,00	39,5	34,6	--	39,6
04_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	36,4	31,5	--	36,5
04_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	36,8	31,9	--	36,9
05_A	Bosrand 3 (plattelandswoning)	1,50	39,1	34,2	--	39,2
05_B	Bosrand 3 (plattelandswoning)	5,00	39,4	34,5	--	39,5
06_A	Bosrand 1 (plattelandswoning)	1,50	34,2	29,3	--	34,3
06_B	Bosrand 1 (plattelandswoning)	5,00	34,7	29,8	--	34,8
07_A	Kempseweg 4	1,50	7,8	1,5	--	7,8
07_B	Kempseweg 4	5,00	8,7	2,7	--	8,7
08_B	Referentiepunt noord	5,00	18,3	12,8	--	18,3
09_B	Referentiepunt west	5,00	24,7	19,6	--	24,7
10_B	Referentiepunt zuid	5,00	13,0	7,5	--	13,0

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator

Onderwerp	:	Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator t.b.v. herziening bestemmingsplan – Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel
Opgesteld door	:	ing. [redacted]
Projectnr.	:	1914
Datum	:	November 2023, gewijzigd november 2024

Inleiding voornemen

Aan Bosrand 2 en 3 te Boxtel is sprake van een bestaand gekoppeld agrarisch bouwvlak met aan beide wegzijdes van de Bosrand een bedrijfswoning (Bosrand 2 en Bosrand 3). Conform de mogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan wordt hier een grondgebonden, productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd. Om te kunnen voorzien in de benodigdheden voor de bedrijfsvoering zijn stallings- en trainingsfaciliteiten opgericht. Tevens is aan de zijde van Bosrand 3 nog een op te richten woning aanwezig (Bosrand ongenummerd).

Dat er sprake is van een productiegerichte paardenhouderij volgt o.a. uit de feitelijke bedrijfsvoering en de verhouding tussen de aanwezige volwassen en jonge dieren op locatie. Dat er sprake is van een productiegerichte paardenhouderij wordt bovendien onderschreven door de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen (AAB) (AAB-advies is opgenomen als bijlage bij de toelichting van voorliggend bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'). De bedrijfsactiviteiten van de aanwezige stoeterij bestaan hoofdzakelijk uit het fokken, opfokken, africhten, trainen en verhandelen van paarden en pony's. Het bedrijf betreft dus bij uitstek een productiegerichte paardenhouderij, aangezien de bedrijfsvoering gericht is op het voortbrengen en in waarde vermeerderen van de eigen 'producten' (zijnde de paarden en pony's). Dit in tegenstelling tot een gebruiksgerichte paardenhouderij, waar het houden van paarden meer gericht is op de mens (bijvoorbeeld manegelessen, pensionstalling e.d.). Op locatie worden voor de bedrijfsactiviteiten de benodigde fokdieren ((dek)hengsten en fokmerries) en jonge paarden in opfok en training gehouden. Dit gebruik is dus passend binnen de geldende bestemming die ter plaatse een agrarisch bedrijf toestaat.

Doelstelling is om een ruimtelijke procedure te doorlopen om een aantal wijzigingen in het geldende planologische regime aan te brengen. Dit is nader uiteengezet in de toelichting van het bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'. Het betreft voor dit plandeel samengevat:

- Voor een meer logische erfindeling en om de benodigde bedrijfsvoorzieningen in het bouwvlak te brengen wordt het agrarisch bouwvlak Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel van vorm veranderd en vergroot van circa 0,88 naar circa 1,18 hectare (toename circa 0,3 hectare).
- Het wijzigen van het gebruik van de drie woningen Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Hierbij wordt:
  - Bosrand 2 van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
  - Bosrand ongenummerd gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
  - Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor, al naar gelang de behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, als voor bewoning door derden (burgers). Netto blijft hierdoor zowel in de huidige, als in de beoogde situatie dus sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning, het betreft dus een netto uitruil van functies.
- Wijziging paardenwei Bosrand ong. ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding wordt toegestaan.

Afbeelding 1: Weergave plangebied met beschrijving functies.

In de huidige situatie zorgt de exploitatie van de paardenhouderij reeds voor de uitstoot van stikstofverbindingen. Hiervoor beschikt het bedrijf over diverse milieu- en natuurtoestemmingen en is er sprake van een feitelijke situatie. In onderhavige rapportage wordt onderzocht welke gevolgen de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling heeft voor de Natura 2000-gebieden. Tevens wordt hierbij de stikstofdepositie ten gevolge van de beoogde bedrijfsopzet inzichtelijk gemaakt en wordt deze vergeleken met de referentiesituatie.

Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming is in werking getreden op 1 januari 2017 en heeft daarbij het voorheen geldende wettelijke stelsel voor de natuurbescherming vervangen, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De wet regelt ten eerste de taken en bevoegdheden ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden en planten- en diersoorten ('gebiedsbescherming' en 'soortenbescherming'). Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden. In de Wet natuurbescherming is de Europese regelgeving omtrent natuurbescherming, zoals vastgelegd in de Vogel- en Habitatrichtlijn als uitgangspunt genomen.

Ten aanzien van gebiedsbescherming is in de Wet natuurbescherming opgenomen dat beoordeeld dient te worden of plannen (en projecten) significante gevolgen kunnen hebben voor de Natura 2000-gebieden. Een plan kan worden vastgesteld indien op grond van objectieve gegevens kan worden

uitgesloten dat een plan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, een verslechterend of een significant verstorend effect kan hebben voor de Natura 2000-gebieden. Er gelden dan geen verdere restricties of procedurele vereisten vanuit de Wet natuurbescherming.

(Deze voornoemde regels zijn overigens per 01-01-2024 beleidsneutraal overgenomen in de Omgevingswet. De inhoudelijke conclusies uit onderhavige rapportage zijn derhalve na deze wetswijziging onverkort van toepassing.)

Natura 2000-gebieden kunnen schade ondervinden wegens diverse aspecten, zoals verdroging, oppervlakteverlies, verontreiniging, versnippering, verzilting, optische verstoring, verzuring en vermesting. Potentiële externe effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie, kunnen in de regel reeds met voldoende zekerheid worden uitgesloten indien een locatie op ruime afstand van een Natura 2000-gebied is gelegen. De potentiële effecten ten gevolge van stikstofdepositie (en dientengevolge verzuring en vermesting) kunnen ook op grotere afstanden merkbaar zijn.

In Nederland zijn er 118 (van de 161) Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats, waarvan de kritische depositiewaarde (KDW) reeds wordt overschreden. De KDW geeft aan bij welke mate van stikstofdepositie wordt aangenomen dat niet langer op voorhand kan worden uitgesloten dat er een risico is dat de kwaliteit van het habitattype wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de stikstofdepositie. Indien een planvoornemen geen stikstofdepositie veroorzaakt op de Natura 2000-gebieden, of geen toename ten opzichte van de referentiesituatie, kan worden uitgesloten dat het plan een significant gevolg kan hebben. Hierbij wordt de stikstofdepositie inzichtelijk gemaakt met het rekenprogramma AERIUS Calculator en betreft de toetsingswaarde dus 0,00 mol N/ha/jaar (toename) op de hexagonen van de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden.

Toetsing voornemen en overige aspecten, niet zijnde stikstofdepositie
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied vanaf de planlocatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd betreft 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Het nieuwe bouwvlak van de stoeterij aan de Bosrand 3 is gelegen op circa 95 meter afstand (zie hiertoe Afbeelding 2). Overige Natura 2000-gebieden zijn gelegen op meer dan 7,5 kilometer afstand. Door deze ruime afstand zijn er op deze overige Natura 2000-gebieden met zekerheid geen mogelijke negatieve effecten, anders dan eventueel ten gevolge van stikstofdepositie. Door de korte afstand tot het Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is wel ook een beoordeling benodigd van de mogelijke overige effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie. Het aspect stikstofdepositie wordt in navolgende paragrafen separaat beoordeeld.

Ten eerste heeft voor de bestaande situatie reeds gedeeltelijk door het bevoegd gezag (de provincie Noord-Brabant) een beoordeling plaatsgevonden van de overige effecten. Dit in het kader van de vergunningverlening op grond van de Wet natuurbescherming. In de huidige situatie wordt aan de Bosrand 2 en 3 reeds een paardenhouderij geëxploiteerd. De bestaande paardenhouderij beschikt reeds over een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming, als verleend d.d. 26 april 2016 (kenmerk Z/006363). In deze vergunning heeft o.a. een beoordeling plaatsgevonden omtrent het ter plaatse houden van paarden, in relatie tot de aanwezige Natura 2000-gebieden. In de Wnb-vergunning is geoordeeld dat er door de beoogde bedrijfsopzet geen sprake is van significante negatieve gevolgen op de Natura 2000-gebieden. De Wnb-vergunning kon derhalve worden verleend. Voor het aspect stikstofdepositie is extern gesaldeerd ten behoeve van de vergunningverlening. Voor de overige effecten (verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d.) is geoordeeld dat deze aspecten niet aan de orde zijn bij het gebruik van de paardenhouderij in nabijheid van het desbetreffende natuurgebied. Door het bevoegd gezag heeft dus reeds een beoordeling plaatsgevonden omtrent de overige aspecten, waarbij, voor het destijds aangevraagde, is geconcludeerd dat er geen sprake is van overige effecten.

De huidige en beoogde situatie voor de paardenhouderij Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd is niet exact overeenkomstig de verleende vergunning Wet natuurbescherming d.d. 26 april 2016. Daarom

wordt navolgend een hernieuwde beoordeling en afweging uitgevoerd voor de overige effecten niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie (zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d.).

De bedrijfsvoering van Bosrand 3 en ongenummerd te Boxtel betreft die van een productiegerichte paardenhouderij. De belangrijkste bedrijfsactiviteiten zullen dus inpandig plaatsvinden (in stalgebouw met binnenrijhal of overdekte longeercirkel en stapmolen). De bebouwing op locatie (stalgebouw en longeercirkel/stapmolen) zijn relatief dicht uitgevoerd, behoudens openstaande deuren, en stalramen. De inpandige bedrijfsactiviteiten zijn ter plaatse van het Natura 2000-gebied dus niet relevant waarneembaar.

De activiteiten op het buitenterrein betreffen het rijden met een minishovel, verkeersbewegingen, het leiden van paarden naar bijvoorbeeld de paddocks en stapmolen/longeercirkel en het rijden in de buitenrijbak. De buitenrijbaan is onverlicht en er is geen sprake van een geluidsinstallatie. De verlichting op het buitenterrein is spaarzaam uitgevoerd (het betreft beperkte naar beneden gerichte moderne erfverlichting). Al deze bedrijfsactiviteiten worden daarbij hoofdzakelijk afgeschermd door de eigen bedrijfsbebouwing, de landschappelijke inpassing van het bedrijf en de houtsingels van het landgoed. Ook de activiteiten op het buitenterrein zijn ter plaatse van het Natura 2000-gebied dus niet relevant waarneembaar.

In de weide ten zuiden van de stoeterij worden paarden geweid. Hier kunnen de paarden hun natuurlijke gedrag uitoefenen (foerageren, sociaal contact). In het desbetreffende Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' worden paarden en pony's (en runderen) ingezet als natuurlijke begrazers. Tevens is er in de directe nabijheid en door het gebied sprake van diverse bestaande ruiterroutes die het gebied doorkruisen. Het rijden en beweiden van paarden zijn dus hele gebiedseigen activiteiten. De aanwezigheid van dieren op deze weide heeft derhalve geen verstorende effecten op het Natura 2000-gebied.

De woning Bosrand 2 wordt afgesplitst van het bedrijf en herbestemd tot burgerwoning. De woning is ook feitelijk aanwezig en in gebruik, dus behoort ook toe aan de planologische referentiesituatie (bestaande situatie). Na de herbestemming blijft de woning ongewijzigd behouden, enkel wordt deze bewoond door burgers. Er is hierdoor ter plaatse geen sprake meer van bedrijfsactiviteiten. Bovendien is deze woning gelegen op circa 170 m afstand tot het Natura 2000-gebied en zijn er tussen de woning en het gebied diverse houtsingels van het landgoed en een andere burgerwoning Bosrand 4 gelegen. Gelet op de functie en ligging kan geconcludeerd worden dat deze woning geen nadelige effecten heeft op het Natura 2000-gebied.
Ditzelfde geldt ook voor de nog te bouwen woning Bosrand ongenummerd. Dit woongebruik heeft door de afstand, tussengelegen functies en landschapselementen geen nadelige effecten op het Natura 2000-gebied.

Er is dus geen sprake van potentiële externe effecten, zoals optische verstoring of verstoring door licht en geluid. De voorgenomen ontwikkeling en de exploitatie van een productiegerichte paardenhouderij heeft tevens geen gevolgen ten aanzien van bijvoorbeeld verdroging, oppervlakteverlies, verontreiniging, versnippering, verzilting, bewuste verandering soortensamenstelling e.d. Er is dus geen sprake van mogelijke overige effecten op de Natura 2000-gebieden.

Afbeelding 2: Globale ligging planlocatie (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden en stikstofgevoelige habitats. (Bron: AERIUS Calculator)

Navolgend volgt een meer inhoudelijke toelichting en beoordeling van de diverse functies en wijzigingen op locatie in relatie tot het aspect stikstofdepositie (verzuring en vermesting) en de Wet natuurbescherming.

Stikstofdepositie - Berekeningen AERIUS Calculator

De potentiële stikstofdepositie wordt berekend met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Hierbij zijn de invoergegevens bepaald, mede op basis van de meest actuele handleiding 'Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator' van BIJ12. Navolgend wordt de input hiervan toegelicht. De volledige berekeningen met in- en output zijn bijgevoegd in de bijlagen.

Referentiesituatie

Conform vaste planjurisprudentie betreft de referentiesituatie voor de Wet natuurbescherming de feitelijk, bestaande en legale situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan. De locatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd beschikt over diverse milieu- en natuurtoestemmingen. Deze verleende toestemmingen worden navolgend volledigheidshalve toegelicht.

Ten eerste is er sprake van een onherroepelijke vergunning op grond van de Wet natuurbescherming, als verleend d.d. 26 april 2016, kenmerk Z/006363-31517. De dieraantallen en -categorieën als vergund zijn opgenomen in Tabel 1. Deze dieren zijn hierbij vergund in de aanwezige stal op locatie Bosrand 3.

Tabel 1: Vergunde situatie Wnb-vergunning 26-04-2016, stal Bosrand 3 (en melding Activiteitenbesluit milieubeheer d.d. 09-12-2015)

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	18	5,0	90,0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	3	2,1	6,3
K3.100	Volwassen pony (>3 jr)	4	3,1	12,4
K4.100	Pony in opfok (< 3 jr)	3	1,3	3,9
			Totaal	**112,6**

Daarnaast is er sprake van een melding Activiteitenbesluit milieubeheer d.d. 9 december 2015, kenmerk acceptatie 22349/136189. In deze melding zijn voor de stal op Bosrand 3 de dieren gemeld zoals opgenomen in Tabel 1 en voor de stal op Bosrand 2 de dieren zoals opgenomen in Tabel 2.

Voor de dieren zoals opgenomen in Tabel 2 is bovendien een PAS-melding geaccepteerd d.d. 3 mei 2016, kenmerk 21JnVzqM52qK. Voor de PAS-meldingen zijn door de rijksoverheid diverse toezeggingen gedaan dat hiervoor depositieruimte zal worden toegekend, teneinde een nieuwe Wnb-vergunning te verlenen. Dit traject is ook voor locatie Bosrand 2 en 3 ingezet, onder kenmerk Z/167970. Naast deze PAS-melding zijn deze dieren echter ook gemeld op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hierdoor horen deze dieren dan ook toe aan de vergunde situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan.

Het enige verschil tussen de voornoemde PAS-melding en de milieumelding is dat er bij de PAS-melding 1 volwassen paard (K1.100) minder is gemeld, dus 9 in plaats van 10 paarden.

Tabel 2: Dieraantallen PAS-melding 03-05-2016, stal Bosrand 2 (en melding Activiteitenbesluit milieubeheer d.d. 09-12-2015)

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	9 (10)	5,0	45 (50)
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	10	2,1	21
K3.100	Volwassen pony (>3 jr)	2	3,1	6,2
K4.100	Pony in opfok (< 3 jr)	2	1,3	2,6
			Totaal	**74,8 (79,8)**

De vergunde/gemelde situatie betreft dus de dieraantallen in Tabel 1 en Tabel 2 samen. Het gaat om een totaal van 112,6 + 74,8 = 187,4 kg NH_3/jaar.

Op 27 december 2023 is bovendien een actualisatie van de melding o.g.v. het Activiteitenbesluit milieubeheer ingediend. Deze melding is geaccepteerd d.d. 30 april 2024 onder kenmerk Z/213922. Hierbij is melding gedaan van het houden van alle dieren op locatie Bosrand 3. Het gaat hierbij om de dieraantallen als opgenomen in Tabel 3. (Dit zijn overigens dezelfde dieraantallen en -categorieën als in de verleende Wnb-vergunning d.d. 2016 en de AIM-melding d.d. 2015 gezamenlijk). Hierbij zijn milieukundig overigens ook de beoogde paddocks, buitenrijbaan, vaste mestopslag, opslag voor kuilvoerbalen e.d. reeds gemeld.

Tabel 3: Dieraantallen melding Activiteitenbesluit milieubeheer als geaccepteerd d.d. 30-04-2024

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	27	5,0	135,0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	13	2,1	27,3
K3.100	Volwassen pony (>3 jr)	6	3,1	18,6
K4.100	Pony in opfok (< 3 jr)	5	1,3	6,5
			Totaal	**187,4**

Voorgaand is dus een inzicht gegeven in de actuele milieu- en natuurtoestemmingen. Conform vaste jurisprudentie dient bij de plantoetsing voor de referentiesituatie echter te worden uitgegaan van het planologisch legaal aanwezige feitelijke gebruik. Voorgaand is de vergunde/gemelde situatie voor de locatie toegelicht. Vervolgens dient te worden beoordeeld hoeveel dieren er ter plaatse feitelijk worden gehouden.

Voor paarden is er sprake van een verplichting tot I&R (Identificatie & Registratie). Alle paarden en pony's hebben hierbij een uniek levens- en chipnummer. De registratie van paarden op een locatie vindt plaats via een relatienummer en UBN, met een registratie bij RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). In Bijlage 1 is de stallijst uit de RVO-registratie (d.d. 23 oktober 2023) opgenomen van Stoeterij Bloemendael (Bosrand 3). Uit deze registratie volgt de aanwezigheid van in totaal 50 paarden.

Op basis van de geboortedata kan worden bepaald of het volwassen dieren (≥ 3 jaar) of dieren in opfok (jonger dan 3 jaar) betreft. Hieruit volgt dat er sprake is van 35 volwassen dieren en 15 opfok. Op basis van een opgave van de bedrijfseigenaar blijkt dat de volwassen dieren onderverdeeld zijn in 27 volwassen paarden en 8 volwassen pony's. De opfokdieren betreffen 10 opfokpaarden en 5 opfokpony's. Deze dieraantallen zijn samengevat in Tabel 4 en worden gehouden in de stal Bosrand 3. Hieruit volgt dat de feitelijk aanwezige dieraantallen binnen het ammoniakplafond blijven van de vergunde/gemelde situatie. De dieren uit Tabel 4 betreffen derhalve de referentiesituatie als bedoeld in de plantoetsing voor de Wet natuurbescherming.

Tabel 4: Referentiesituatie, feitelijke bestaande en legale situatie Bosrand 3

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	27	5,0	135,0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	10	2,1	21,0
K3.100	Volwassen pony (>3 jr)	8	3,1	24,8
K4.100	Pony in opfok (< 3 jr)	5	1,3	6,5
			Totaal	**187,3**

De stallen worden natuurlijk geventileerd, in hoofdzaak door grote openstaande deuren, stalramen in de boxen en open groepshokken.

Ten tijde van de Wnb-vergunningverlening in 2016 werd nog geen concrete beoordeling uitgevoerd van overige stikstofemitterende bronnen, zoals verkeersbewegingen en CV-ketels. Deze bronnen zijn echter inherent aan de bedrijfsvoering en het project. De Raad van State heeft intussen bevestigd in de uitspraak van 18 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2760, dat deze bronnen tevens als vergund dienen te worden beoordeeld.

Naast bovenstaande dieraantallen, behoren dus ook de overige stikstofbronnen aan de referentiesituatie toe (welke inherent zijn aan de bedrijfsvoering en het project). Het betreft:

- CV-ketel woning Bosrand 3: 3,59 kg NO_X/woning/jaar, standaardwaarde voor vrijstaande oudere woningen op basis van de factsheet waarnaar verwezen wordt in de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator;

- CV-ketel woning Bosrand 2: 3,59 kg NO_x/woning/jaar, standaardwaarde voor vrijstaande oudere woningen op basis van de factsheet waarnaar verwezen wordt in de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator;
- Verkeersbewegingen, zie navolgende toelichting;
- Werktuigen binnen de inrichting, zie navolgende toelichting;
- Bemesting landbouwgrond, zie navolgende toelichting.

Voor de bepaling van de verkeersgeneratie wordt waar mogelijk aangesloten bij de kengetallen van Kennisplatform CROW ('Toekomstbestendig parkeren – Van parkeerkencijfers naar parkeernormen', publicatie 381, december 2018). Ten eerste is er in het plangebied sprake van drie toegestane woningen. Het betreft vrijstaande koopwoningen in het buitengebied. Het CROW hanteert hiervoor een verkeersgeneratie van 7,8 – 8,6 verkeersbewegingen per etmaal, afgerond 9 verkeersbewegingen per etmaal. Er is dus sprake van 3 x 9 = 27 lichte verkeersbewegingen per etmaal, ten gevolge van het gebruik van de woningen.

De bedrijfsmatige verkeersbewegingen ten gevolge van de paardenhouderij kunnen worden afgeleid uit het akoestisch onderzoek, als toebehorend aan het bestemmingsplan. Hieruit volgt per etmaal:

- 2 x (kleine) paardenvrachtwagen / auto met trailer t.b.v. verladen paarden = 4 lichte verkeersbewegingen;
- 5 x (bestel)auto's derden t.b.v. bedrijfsvoering (personeel, dierenarts, klanten, hoefsmid e.d.) = 10 lichte verkeersbewegingen;
- 1 x vrachtwagen t.b.v. laden/lossen materiaal (mest, fourage, e.d.) = 2 zware verkeersbewegingen.

Dit zorgt voor een totaal van 41 (27 + 4 + 10) lichte verkeersbewegingen en 2 zware verkeersbewegingen per etmaal.

In het AERIUS-rekenmodel vanaf oktober 2024 dienen ook de 'koude starts' te worden berekend (conform de 'Handreiking Koude Start' van Bij12). Een 'koude start' is het fenomeen dat voertuigen met een koude motor meer emissie uitstoten dan voertuigen met een warme motor. De koude start heeft een overgang richting warme motor die van korte duur is. Vandaar dat bij het opstellen van emissiefactoren de keuze is gemaakt om koude emissie (in gram/koude start) en warme emissie (in gram/km) te scheiden. Uit de publicaties van TNO (de partij die de emissiefactoren na onderzoek publiceert) volgen deze uitgangspunten:

- Er is duidelijk onderscheid te maken tussen voertuigen met koude start en rijdend verkeer. Aangezien de koude start beperkt is qua duur, respectievelijk 10 en 30 seconden voor benzine-, LPG- en dieselvoertuigen (zowel licht-, middel- als zwaarverkeer).
- In (verkennend) onderzoek van TNO is naar voren gekomen dat binnen de periode van 10 tot 30 seconden de voertuigen nog niet of nauwelijks van hun startlocatie zijn vertrokken. De emissie van de koude start zal op basis van dit onderzoek hoofdzakelijk plaatsvinden rondom de startlocatie van het voertuig en niet op de wegen met doorgaand verkeer.
- Na ongeveer 2 uur stilstand (zonder draaiende motor) is de motor weer koud. Dit is van belang voor het toekennen van emissie op locaties waar voertuigen tijdelijk stilstaan, o.a. parkeerplaatsen, laden/lossen.

Uit de TNO-onderzoeken en publicaties bleek, als in de voornoemde handreiking nader gemotiveerd, bovendien dat een differentiatie van koude start en warme motor bij mobiele werktuigen geen meerwaarde te hebben. Een koude start wordt derhalve enkel gemodelleerd bij wegverkeer.

Voorgaand zijn de van toepassing zijnde verkeersbewegingen toegelicht. Er dient dus beoordeeld te worden bij welke van deze verkeersbewegingen sprake is van een koude start. Verkeersbewegingen bestaan uit aankomend en vertrekkend verkeer. De hogere emissie bij een koude start is enkel de eerste 10 en 30 seconden bij een koude motor. Bij aankomend verkeer is hierdoor geen sprake van een koude

start. Bij vertrekkende verkeer is er sprake van een koude motor indien deze voorafgaand aan het wegrijden dus tenminste 2 uur stil heeft gestaan.

De koude starts kunnen o.b.v. bedrijfsvoering en gebruik navolgend worden samengevat:

- 3 x koude start per woning per etmaal. Dus 3 woningen x 3 koude starts = 9 koude starts licht verkeer per etmaal.
- Paardenvrachtwagen / auto met trailer → 1 x koude start licht verkeer per etmaal
- (Bestel)auto's derden t.b.v. bedrijfsvoering → 2 x koude start licht verkeer per etmaal
- Vrachtwagens → Geen koude start, vrachtwagens zijn na aankomst korter dan 2 uur aanwezig op locatie voor laden/lossen.

Dit zorgt voor een totaal van 12 koude starts voor lichte verkeersbewegingen per etmaal.

Op de openbare weg zijn voor de voornoemde verkeersbewegingen twee rijroutes gehanteerd. Samen met initiatiefnemer is gekeken naar de rijroutes ter ontsluiting van de locatie en hoe deze in de praktijk het meest worden bereden. Dit ook wegens de meest logische routering richting (boven)regionale ontsluitingsroutes en voorzieningen. Er is een rijroute gemodelleerd in noordwestelijke richting (via Bosrand naar de Roond). Deze route gaat richting de Kapelweg (richting Haaren/Oisterwijk en richting Boxtel). De andere gemodelleerde rijroute is in noordoostelijke richting (via Bosrand naar de Roond, richting Kempseweg). Dit is de route richting de kern van Boxtel (t.b.v. voorzieningen) en richting Lennisheuvel. De lichte verkeersbewegingen zijn evenredig over beide rijroutes gemodelleerd. De zware verkeersbewegingen zijn gemodelleerd over de route richting de Kapelweg, om in beginsel de kern met zwaar verkeer zoveel mogelijk te vermijden. De routes zijn gemodelleerd totdat de verkeersbewegingen in het heersende verkeersbeeld zijn opgenomen.

Uit het akoestisch onderzoek kunnen bovendien de mobiele werktuigen binnen de inrichting worden herleid. Het akoestisch onderzoek gaat hierbij uit van een representatieve maximale bedrijfssituatie. Hierbij is voor de (mini)shovel gerekend met het maximaal in werking zijn van 2 uur per dag. Dit is dus de maximale bedrijfsduur op één dag (conform de werkwijze in de regelgeving omtrent geluid). In de praktijk is het in werking zijn van de shovel niet dagelijks benodigd en bijvoorbeeld op weekenddagen is er ook minder gebruik. In de praktijk zal er daarom sprake zijn van het gemiddeld in werking zijn van de shovel van 0,5 uur per dag. Dit leidt tot een brandstofverbruik van 0,5 uur/dag x 365 dagen x 3 l/uur = 547,5 → 550 liter/jaar brandstofverbruik.

In het akoestisch onderzoek is bovendien uitgegaan van verladingen met een vrachtwagen. Hierbij draait de vrachtwagen stationair. Dit betreft in de praktijk bij een productiegerichte paardenhouderij circa 1 uur/week. 1 uur x 52 weken x 4 l/uur = 208 →250 liter/jaar brandstofverbruik (afronding naar boven).

Voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling heeft bovendien betrekking op de omzetting van de paardenwei Bosrand ongenummerd ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook beweiding kan worden toegestaan. In het geldende bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond', als vastgesteld d.d. 28 juni 2011, is met een 'inrichting- en beheerplan' vastgelegd welk grondgebruik (dus ook ter plaatse van de bestemming 'Natuur') momenteel is toegestaan. In dit beheerplan is bepaald dat op de kruiden- en faunarijke graslanden bemesting is toegestaan, van maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare per jaar. Deze bemesting vindt bovendien ook feitelijk plaats.

Het geldende planologische regime, als vastgelegd in het bestemmingsplan 'Landbouwlandgoed Bloemendael De Roond' had als doel om het gebruik overeenkomstig het voornoemde inrichting- en beheerplan mogelijk te maken. De geldende bestemming staat dit gebruik dus toe. De eerdere planologische regimes van dit perceel zijn altijd landbouw geweest, tot dus het bestemmingsplan in 2011, waarmee restricties aan het gebruik zijn opgelegd. Deze restricties uit het inrichting- en beheerplan zijn maximaal 0,6 GVE/ha/jaar beweiding en maximaal 20 ton ruige stalmest/ha/jaar bemesten. In onderhavige situatie wordt er 'worst case' voor gekozen om in de referentiesituatie enkel

de emissie van het bemesten te berekenen, ondanks dat er dus aanvullend ook nog extensief mag worden beweid.

Er dient berekend te worden welke emissie van toepassing is bij deze bemesting. Hiervoor dient ten eerste de stikstofgebruiksnorm te worden bepaald. De hier van toepassing zijnde stikstofgebruiksnorm volgt uit de tabellen bij het 'Mestbeleid 2024, Tabel 2 Stikstof landbouwgrond', RVO. In onderhavige situatie is er sprake van zuidelijke zandgronden (zandgrond in provincie Noord-Brabant), waardoor voor grasland met beweiden een stikstofgebruiksnorm van 250 kg N per ha per jaar geldt. Er is geen sprake van een derogatievergunning, waardoor hiervan maximaal 170 kg N afkomstig mag zijn uit dierlijke mest en het overige (250 kg – 170 kg = 80 kg N) uit kunstmest. In dit geval mag volgens het inrichtings- en beheerplan geen kunstmest worden toegepast, dus er wordt enkel uitgegaan van de 170 kg N uit dierlijke mest.

Vervolgens dient te worden beoordeeld of aannemelijk is dat met de toegestane mesthoeveelheid deze volledige stikstofgebruiksnorm kan worden ingevuld. Er mag dus 20 ton ruige stalmest per hectare per jaar worden uitgereden. Dit kan mest van verschillende diersoorten zijn. Bij de toepassing van mest kan in de basis worden uitgegaan van forfaitaire gehaltes, die door de overheid zijn vastgelegd in 'Tabel 11 Normen en mestcodes aanvoer en afvoer (dierlijke) mest', januari 2024. Ruige stalmest, betreft mest waarbij sprake is van een mengsel van vaste ontlasting, urine en stro of ander plantaardig materiaal. Ruige stalmest kan daardoor o.a. van bijvoorbeeld rundvee, paarden of schapen komen. In de voornoemde tabel is bijvoorbeeld voor schapen 8,5 kg stikstof per ton mest opgenomen. 20 ton x 8,5 kg = 170 kg N. Met toepassing van die 20 ton ruige stalmest per hectare per jaar kan dus de stikstofgebruiksnorm van 170 kg N per hectare per jaar worden ingevuld.

Voor dierlijke mest moet vervolgens worden bepaald wat het TAN-gehalte (Totaal Ammoniakaal Stikstof (N)) is. De TAN is dus het deel van de totale stikstofexcretie dat de bron is voor vervluchtigen tot ammoniak. Deze gehaltes zijn daarbij inzichtelijk gemaakt in het rapport 'Rekenregels van de KringloopWijzer 2020', WUR, rapport WPR-1023, bladzijde 14, tabel 1.2. Voor graasdieren vaste mest is het TAN-gehalte 14 (% van totaal N). 170 kg N per hectare leidt met een TAN van 14%, dus tot 23,8 kg N per hectare.

Vervolgens dient de emissiefactor voor ammoniak (NH_3) te worden bepaald, welke afhankelijk is van de mesttoedieningstechniek. Deze emissiefactor betreft het % van TAN. Deze volgt uit het rapport 'Emissies naar lucht uit de landbouw berekend met NEMA voor 1990-2019', WOt-technical rapport 203 WUR, april 2021, bladzijde 165 en bladzijde 164 (tabel B17.3). Voor grasland, bovengronds verspreiden is sprake van een emissiefactor van 68% van het TAN. 23,8 kg N per hectare per jaar x 68% = 16,184 kg NH_3 per hectare per jaar.

In onderhavige situatie gaat het echter om 0,82 hectare. 16,184 kg NH_3/ha/jaar x 0,82 hectare = 13,27 kg NH_3/jaar, als emissie voor het bemesten.

De invoergegevens en wijze van modellering zijn bepaald op basis van de meest actuele handleiding 'Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator' van BIJ12.

Er is geen gebouwinvloed gemodelleerd. De voornoemde handleiding schrijft een aantal criteria voor om te oordelen of gebouwinvloed van toepassing is. Enkel indien alle criteria gelijktijdig van toepassing zijn dient gebouwinvloed te worden meegenomen. In onderhavige situatie wordt niet voldaan aan criterium 2, namelijk dat de puntbron staat op een dominant gebouw, dus een relatief groot obstakel in zijn omgeving. In onderhavige situatie is er sprake van diverse aanwezige bebouwing, bossingels en bospercelen. Er is dus geen sprake van een groot dominant gebouw in een open veldsituatie. Bovendien betreft het stalgebouw reeds een bestaande stal. De informatie die in AERIUS is meegenomen is gebaseerd op de bestaande bebouwing en terreinruwheid. De aanwezige bebouwing en beplanting is derhalve reeds meegenomen in de terreinruwheid die in AERIUS wordt toegepast.

Beoogde situatie

De beoogde situatie is nagenoeg overeenkomstig de referentiesituatie, behoudens een aantal wijzigingen:

- De stal Bosrand 2 zal worden gesloopt.
- Het perceel van 0,82 hectare zal in de beoogde situatie worden ingezet voor beweiding. De huidige bemesting van het kruiden- en faunarijk grasland wordt dus omgewisseld voor de beoogde beweiding.
- De woning Bosrand ongenummerd is reeds planologisch toegestaan. Echter, doordat dit een nieuw te bouwen woning is, zal deze 'aardgasloos' worden uitgevoerd. Sinds 1 juli 2018 is het niet meer toegestaan om nieuw te bouwen woningen nog aan te sluiten op het aardgasnet.
- De aanwezige paardenaantallen en bijbehorende verdeling in volwassen/opfok en verdeling paarden/pony's kunnen op basis van een normale bedrijfsvoering fluctueren. In de referentiesituatie wordt uitgegaan van de feitelijk aanwezige dieraantallen, conform de RVO-registratie. De dieraantallen en -categorieën van de beoogde situatie zijn opgenomen in Tabel 5 (dit zijn overigens tevens de dieraantallen en -categorieën van de reeds geaccepteerde melding Activiteitenbesluit milieubeheer, als geaccepteerd d.d. 30-04-2024 (Tabel 3)).

Voor het overige zijn de bronnen van de beoogde situatie gelijkluidend aan de bronnen in de referentiesituatie. Voor een toelichting op deze bronnen wordt dan ook verwezen naar de toelichting omtrent de referentiesituatie.

Tabel 5: Beoogde situatie stal Bosrand 3

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	27	5,0	135,0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	13	2,1	27,3
K3.100	Volwassen pony (>3 jr)	6	3,1	18,6
K4.100	Pony in opfok (< 3 jr)	5	1,3	6,5
			Totaal	**187,4**

Samen met de exploitant van de paardenhouderij is bezien wat de representatieve maximale invulling is van de beoogde weide van 0,82 hectare. Op locatie wordt een productiegerichte paardenhouderij geëxploiteerd, zowel voor paarden, als voor pony's. In het zomerseizoen (grofweg april / mei tot september / oktober, al naar gelang o.a. de weersomstandigheden en de geboorte- en afspeendata van de veulens) wordt de weide gebruikt voor de buitenuitloop van 5 merries, met 5 veulens. Deze dieren lopen daarbij enkel overdag buiten (8 uur). Buiten het zomerseizoen wordt de weide gebruikt voor groepjes jonge paarden (opfokpaarden). Het betreft dan groepjes van circa 4 paarden, welke steeds na een aantal uren worden omgewisseld voor een ander groepje. Ook hierbij gaat het om een totale periode van circa 8 uur per dag.

Voor de emissie ten gevolge van de beoogde beweiding is naar aanleiding van het bovenstaande een 'worst case' inschatting gemaakt. Er is namelijk gekozen voor de volgende uitgangspunten:

- Er is gerekend met 5 merries, met 5 veulens, uit de diercategorie paarden. Er is dus niet gerekend met (een deel) pony's, ondanks dat deze een lagere emissiefactor hebben.
- Er is jaarrond gerekend met 5 merries, met 5 veulens. Dit terwijl dus buiten het zomerseizoen opfokpaarden op de weide lopen. Deze dieren hebben een lagere emissiefactor.
- Er heeft geen verdiscontering plaatsgevonden van de stalemissies. Immers, als de paarden op de weide lopen, dan staan deze niet op stal. In de beoogde situatie is nu berekend met dat (dezelfde) paarden ook jaarrond in de stal staan.
- Er is gerekend met de stalemissiefactoren voor de paarden die op de weide lopen. In december 2019 heeft het Adviescollege Stikstofproblematiek (Commissie Remkes) een tussentijds advies uitgebracht inzake bemesten en beweiden. Voor de emissiefactoren voor de huisvesting van dieren, als opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, wordt uitgegaan van het

jaarrond opstallen van dieren. Voor beweiden geldt dat het aannemelijk is dat er geen sprake is van een hogere depositie dan waar in de stalvergunning al rekening mee is gehouden. Ammoniakemissie wordt bij weidegang immers gereduceerd, ten opzichte van opstallen, aangezien door weidegang de urine plaatselijk gescheiden wordt van de mest. Pas bij menging van urine met mest komt ammoniak vrij. Indien dieren op stal worden gehouden zullen zij op dezelfde locatie mesten en urineren. In de weide is er echter sprake van een grotere loopruimte en wordt mest en urine gescheiden. Hierdoor is er sprake van een vermindering in ammoniakemissie. Desondanks is hier 'worst case' toch gerekend met de stalemissiefactoren.

Uitgaande van de 5 merries met 5 veulens (paarden), beweiding in de dagperiode is er sprake van de emissie als opgenomen in Tabel 6.

Tabel 6: Dieren beweiding

RAV-code	Omschrijving	Aantal	NH_3-emissie (kg / dier)	Totaal NH_3 (kg)
K1.100	Volwassen paarden (>3 jr)	5	5,0	25,0
K2.100	Paarden in opfok (<3 jr)	5	2,1	10,5
			Totaal	**35,5**
			8 uur per dag (van 24 uur)	**11,83**

Bouw- en sloopfase

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering, met het bijbehorende Besluit stikstofreductie en natuurverbetering, in werking getreden. Deze wetten wijzigen de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming. Deze wetswijziging bevat daarbij een partiële vrijstelling van de natuurvergunningplicht voor bouw-, sloop- en aanlegactiviteiten (de bouw- en aanlegfase), met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen. Deze uitzondering op de vergunningplicht is opgenomen in artikel 2.9a Wet natuurbescherming, juncto artikel 2.5 Besluit natuurbescherming. Op 2 november 2022 is door de Raad van State echter de 'Porthos-uitspraak' (ECLI:NL:RVS:2022:3159) gedaan. Uit deze uitspraak volgt dat de bouwvrijstelling niet mag worden toegepast. Derhalve dient voor bouwplannen weer beoordeeld te worden welk effect zij hebben op de Natura 2000-gebieden.

De bouw van de stal op locatie Bosrand 3 heeft reeds plaatsgevonden voor 2 november 2022. Na deze datum is er enkel sprake van twee belangrijke feitelijke wijzigingen (bouwen en slopen), namelijk de sloop van de stal Bosrand 2 en de nieuwbouw van de woning Bosrand ongenummerd. Deze beide activiteiten zullen niet gelijktijdig plaatsvinden. Immers de sloop van de stal Bosrand 2 is middels voorwaardelijke verplichting gekoppeld aan het nieuwe bestemmingsplan en ligt derhalve qua termijn vast. Voor de nieuwbouw van de woning dienen na inwerkingtreding van het bestemmingsplan eerst de benodigde vergunningprocedures doorlopen te worden. Initiatiefnemer heeft bovendien niet de intentie om op korte termijn reeds over te gaan tot de voorgenomen bouw. Het is derhalve aannemelijk dat deze nieuwbouw pas zal plaatsvinden na de sloop. Navolgend worden de invoergegevens voor beide berekeningen toegelicht.

Gedurende sloopfase en de bouwfase is ook de paardenhouderij in gebruik. Derhalve zijn de sloopfase en de bouwfase gecumuleerd met de berekeningen ten gevolge van de voornoemde beoogde situatie.

Sloopfase Bosrand 2

De bestaande stal Bosrand 2 betreft een oudere stal van geringe omvang. Voor de berekening is een praktijkinschatting gemaakt van de benodigde werkzaamheden voor de sloop, inclusief omliggende terreinwijzigingen (herstel bermen e.d.). Naast het gebruik van mobiele werktuigen zal een deel van de sloop ook handmatig geschieden.
Voor de werkzaamheden is circa 3 werkdagen een mobiele kraan benodigd. Het betreft 3 dagen x 8 uur x 12 l/uur = 288 liter diesel.

Verder zijn verkeersbewegingen benodigd voor het afvoeren van sloopafval en het aanvoeren van de mobiele kraan. Het betreft in totaliteit 22 bewegingen zwaar verkeer. Aanvullend zijn ook 30 verkeersbewegingen licht verkeer benodigd, voor de aanvoer van personeel. Het bouwverkeer zal de kern vermijden en is daarom gemodelleerd op de route richting de Kapelweg.

Ook bij de sloopfase dienen de 'koude starts' (zie voorgaande toelichting) te worden gemodelleerd. Het zwaar verkeer zal naar de locatie toerijden (dus met warme motor) en zal minder dan 2 uur op locatie zijn voor laden en lossen (en dus weer met warme motor wegrijden). Er is dus geen sprake van 'koude starts' voor zwaar verkeer. Voor het licht verkeer is 'worst case' gerekend met de helft van alle verkeersbewegingen (dus 30 / 2 = 15) koude starts licht verkeer. Het betreft dus 15 starts licht verkeer in totaliteit (dus gemodelleerd als 15 per jaar).

Bouwfase Bosrand ongenummerd

Op locatie Bosrand ongenummerd is reeds sprake van een planologische toestemming voor een nieuw te bouwen woning. In de huidige bestemde situatie betreft dit een op te richten landgoedwoning. In de beoogde situatie wordt dit een op te richten bedrijfswoning. Voor de bouw van deze woning zijn mobiele werktuigen benodigd.

Voor de nieuwbouw van woningen wordt in de praktijk vaak gebruik gemaakt van een (elektrische) bouwkraan/bouwlift, welke gedurende de gehele bouwperiode op de bouwlocatie wordt geplaatst. Het bouwen gebeurt hierbij veelal handmatig, ondersteund door de tilkracht van de bouwkraan. Op locatie is bovendien een bestaande (kracht)stroomaansluiting aanwezig. Voor aansturing van de bouwkraan/bouwlift zijn derhalve geen aggregaten benodigd. Voor bepaalde werkzaamheden is het echter benodigd dat mobiele werktuigen worden ingezet. Het betreft bijvoorbeeld het uitgraven van de fundering, beton storten e.d. Voor de bouw van een dergelijke woning is de praktijkinschatting dat over de gehele bouwperiode circa 50 uur mobiele werktuigen zijn benodigd, met een brandstofverbruik van 12 l/uur (dit betreft een overschatting, daar diverse mobiele werktuigen een geringer brandstofverbruik hebben). Het betreft daarmee een totaal brandstofverbruik van 600 liter diesel.

Verder zijn voertuigbewegingen benodigd. Enerzijds voor de aan- en afvoer van bouwpersoneel en anderzijds voor de aan- en afvoer van bouwmaterialen en werktuigen. Voor de bouw van de woning kan worden uitgegaan van 260 lichte verkeersbewegingen en 100 zware verkeersbewegingen. Het bouwverkeer zal de kern vermijden en is daarom gemodelleerd op de route richting de Kapelweg.

Ook bij de bouwfase dienen de 'koude starts' (zie voorgaande toelichting) te worden gemodelleerd. Het zwaar verkeer zal naar de locatie toerijden (dus met warme motor) en zal minder dan 2 uur op locatie zijn voor laden en lossen (en dus weer met warme motor wegrijden). Er is dus geen sprake van 'koude starts' voor zwaar verkeer. Voor het licht verkeer is 'worst case' gerekend met de helft van alle verkeersbewegingen (dus 260 / 2 = 130) koude starts licht verkeer. Het betreft dus 130 starts licht verkeer in totaliteit (dus gemodelleerd als 130 per jaar).

Rekenresultaten en conclusie

Stikstofdepositie – verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie
Uit de berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 2), met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten (toename) boven de 0,00 mol N/ha/jaar. De rekenresultaten tonen zelfs een gedeeltelijke afname.

Tevens zijn rekenpunten toegevoegd op de buitenlandse Natura 2000-gebieden. Ook op deze rekenpunten is geen sprake van een depositietoename.

Met de uitspraak van de ABRvS d.d. 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaan, Oirschot), is bevestigd dat met de laatste wijziging van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2020 er geen sprake meer is van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, indien gebruik wordt gemaakt van 'intern salderen'. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. Als de wijziging of uitbreiding niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (dus middels intern salderen), dan is volgens de rechtspraak van de Afdeling op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft. In onderhavige situatie is derhalve sprake van intern salderen. Op de planlocatie vinden wijzigingen plaats, welke per saldo niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.

Stikstofdepositie – Sloopfase Bosrand 2
Uit de berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 3), met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, gecumuleerd met de werkzaamheden voor de sloop van de stal Bosrand 2 volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Stikstofdepositie – Bouwfase Bosrand ongenummerd
Uit de berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 4), met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, gecumuleerd met de werkzaamheden voor de bouw van de woning Bosrand ongenummerd volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Overige effecten (niet zijnde stikstofdepositie)
Bovendien is gemotiveerd, o.a. door de aard en omvang van het voornemen (paardenhouderij en burgerwoning), de geringe feitelijke wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie, en de reeds verleende Wnb-vergunning met bijbehorende beoordeling, kunnen ook overige potentiële effecten op de Natura 2000-gebieden (niet zijnde stikstofdepositie) worden uitgesloten.

Conclusie
Het planvoornemen heeft dus geen negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden.

Bijlagen:

- **Bijlage 1: Stallijst Bosrand 3 – RVO**
- **Bijlage 2: Berekening AERIUS Calculator – Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie**
- **Bijlage 3: Berekening AERIUS Calculator – Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie, cumulatie met sloopfase stal Bosrand 2**
- **Bijlage 4: Berekening AERIUS Calculator – Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie, cumulatie met bouwfase Bosrand ongenummerd**

Bijlage 1:
Stallijst Bosrand 3 - RVO

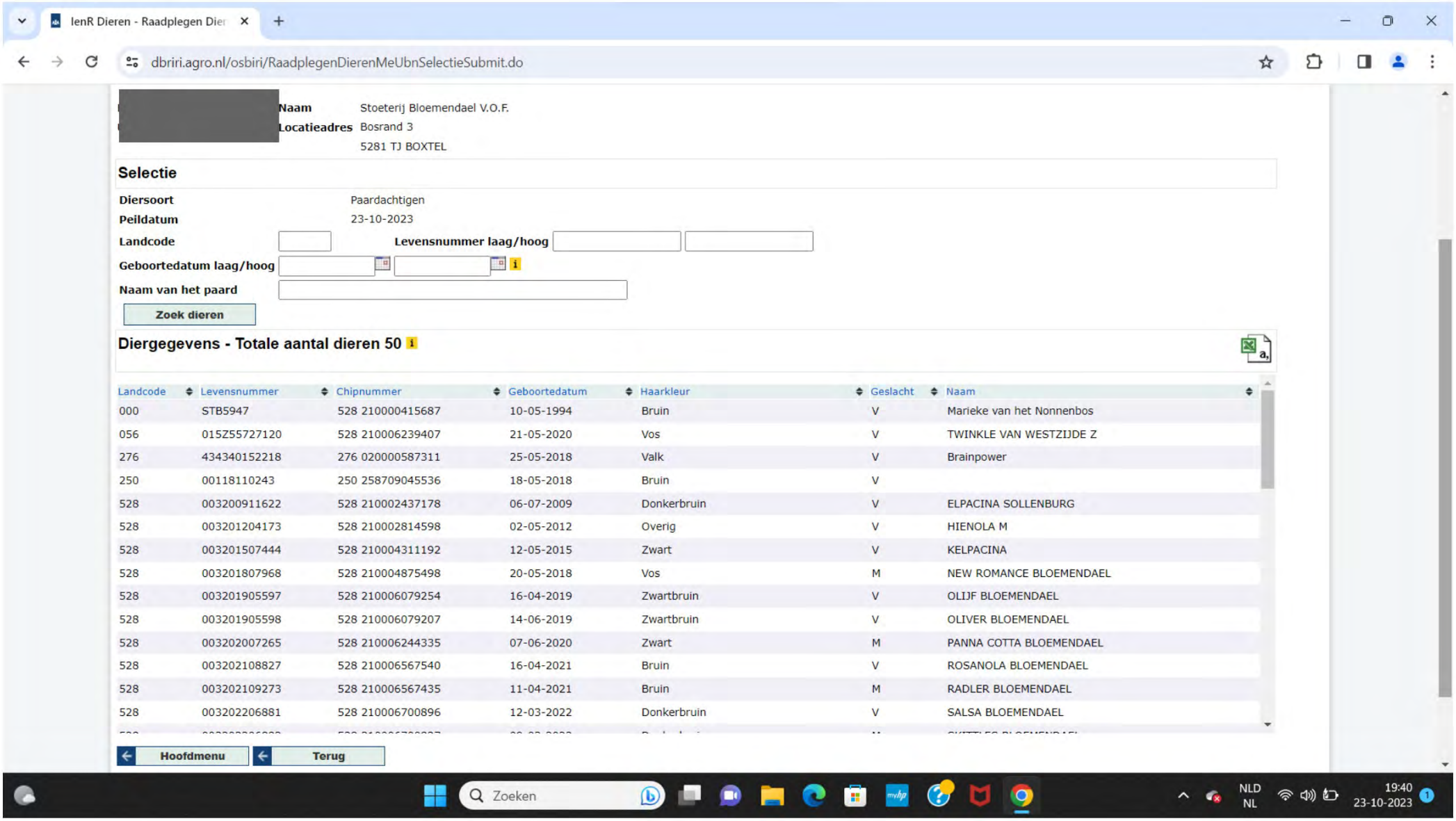
IenR Dieren - Raadplegen Dier
dbriri.agro.nl/osbiri/RaadplegenDierenMeUbnSelectieSubmit.do
Naam Stoeterij Bloemendael V.O.F.
Locatieadres Bosrand 3
5281 TJ BOXTEL
Selectie
Diersoort Paardachtigen
Peildatum 23-10-2023
Landcode
Levensnummer laag/hoog
Geboortedatum laag/hoog
Naam van het paard
Zoek dieren
Diergegevens - Totale aantal dieren 50
Landcode Levensnummer Chipnummer Geboortedatum Haarkleur Geslacht Naam
000 STB5947 528 210000415687 10-05-1994 Bruin V Marieke van het Nonnenbos
056 015Z55727120 528 210006239407 21-05-2020 Vos V TWINKLE VAN WESTZIJDE Z
276 434340152218 276 020000587311 25-05-2018 Valk V Brainpower
250 00118110243 250 258709045536 18-05-2018 Bruin V
528 003200911622 528 210002437178 06-07-2009 Donkerbruin V ELPACINA SOLLENBURG
528 003201204173 528 210002814598 02-05-2012 Overig V HIENOLA M
528 003201507444 528 210004311192 12-05-2015 Zwart V KELPACINA
528 003201807968 528 210004875498 20-05-2018 Vos M NEW ROMANCE BLOEMENDAEL
528 003201905597 528 210006079254 16-04-2019 Zwartbruin V OLIJF BLOEMENDAEL
528 003201905598 528 210006079207 14-06-2019 Zwartbruin V OLIVER BLOEMENDAEL
528 003202007265 528 210006244335 07-06-2020 Zwart M PANNA COTTA BLOEMENDAEL
528 003202108827 528 210006567540 16-04-2021 Bruin V ROSANOLA BLOEMENDAEL
528 003202109273 528 210006567435 11-04-2021 Bruin M RADLER BLOEMENDAEL
528 003202206881 528 210006700896 12-03-2022 Donkerbruin V SALSA BLOEMENDAEL
Hoofdmenu
Terug
Zoeken
NLD NL
19:40 23-10-2023

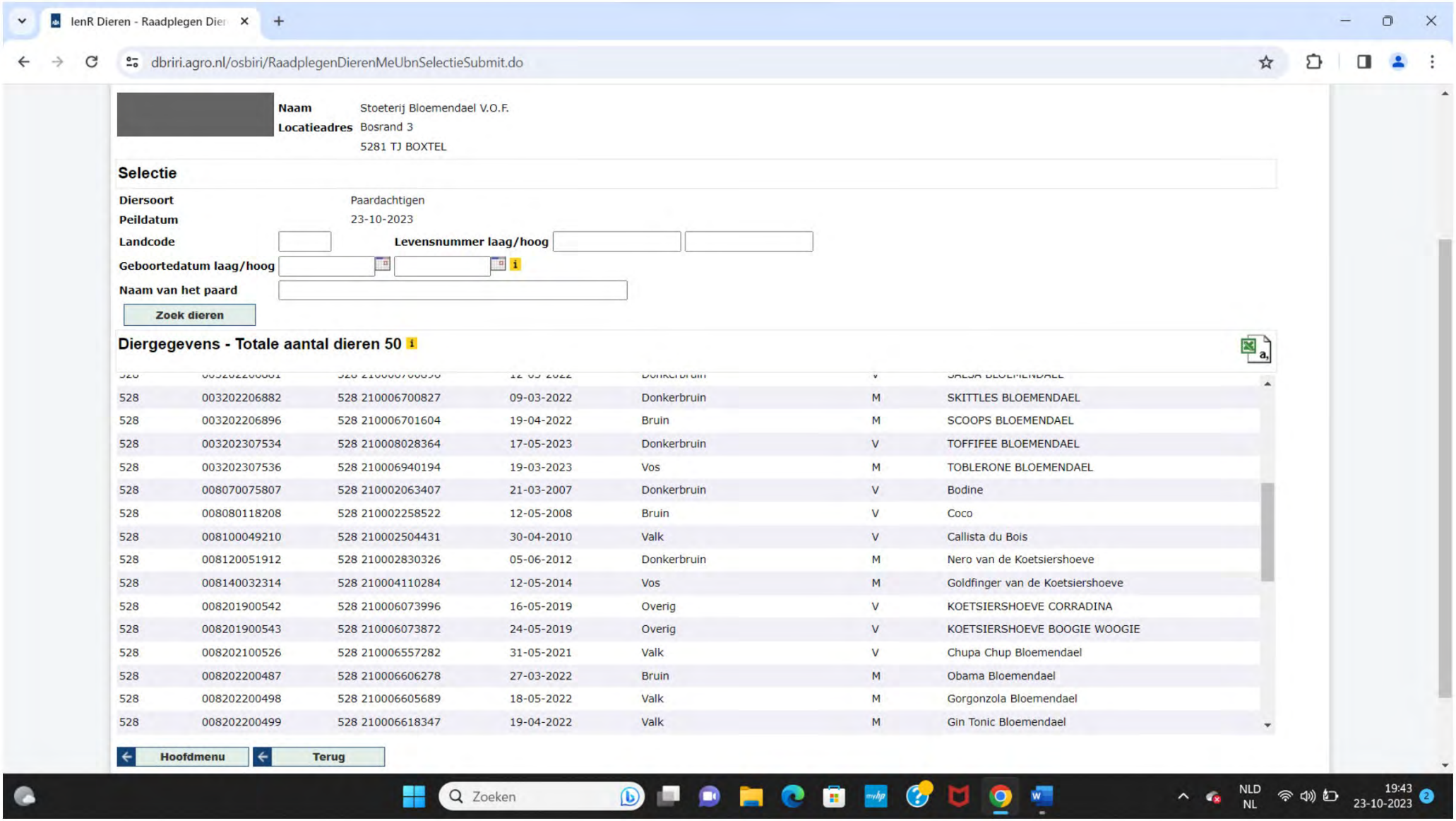
IenR Dieren - Raadplegen Dier
dbriri.agro.nl/osbiri/RaadplegenDierenMeUbnSelectieSubmit.do
Naam Stoeterij Bloemendael V.O.F.
Locatieadres Bosrand 3
5281 TJ BOXTEL
Selectie
Diersoort Paardachtigen
Peildatum 23-10-2023
Landcode
Levensnummer laag/hoog
Geboortedatum laag/hoog
Naam van het paard
Zoek dieren
Diergegevens - Totale aantal dieren 50
528 003202206882 528 210006700827 09-03-2022 Donkerbruin M SKITTLES BLOEMENDAEL
528 003202206896 528 210006701604 19-04-2022 Bruin M SCOOPS BLOEMENDAEL
528 003202307534 528 210008028364 17-05-2023 Donkerbruin V TOFFIFEE BLOEMENDAEL
528 003202307536 528 210006940194 19-03-2023 Vos M TOBLERONE BLOEMENDAEL
528 008070075807 528 210002063407 21-03-2007 Donkerbruin V Bodine
528 008080118208 528 210002258522 12-05-2008 Bruin V Coco
528 008100049210 528 210002504431 30-04-2010 Valk V Callista du Bois
528 008120051912 528 210002830326 05-06-2012 Donkerbruin M Nero van de Koetsiershoeve
528 008140032314 528 210004110284 12-05-2014 Vos M Goldfinger van de Koetsiershoeve
528 008201900542 528 210006073996 16-05-2019 Overig V KOETSIERSHOEVE CORRADINA
528 008201900543 528 210006073872 24-05-2019 Overig V KOETSIERSHOEVE BOOGIE WOOGIE
528 008202100526 528 210006557282 31-05-2021 Valk V Chupa Chup Bloemendael
528 008202200487 528 210006606278 27-03-2022 Bruin M Obama Bloemendael
528 008202200498 528 210006605689 18-05-2022 Valk M Gorgonzola Bloemendael
528 008202200499 528 210006618347 19-04-2022 Valk M Gin Tonic Bloemendael
Hoofdmenu
Terug
Zoeken
NLD
NL
19:43
23-10-2023

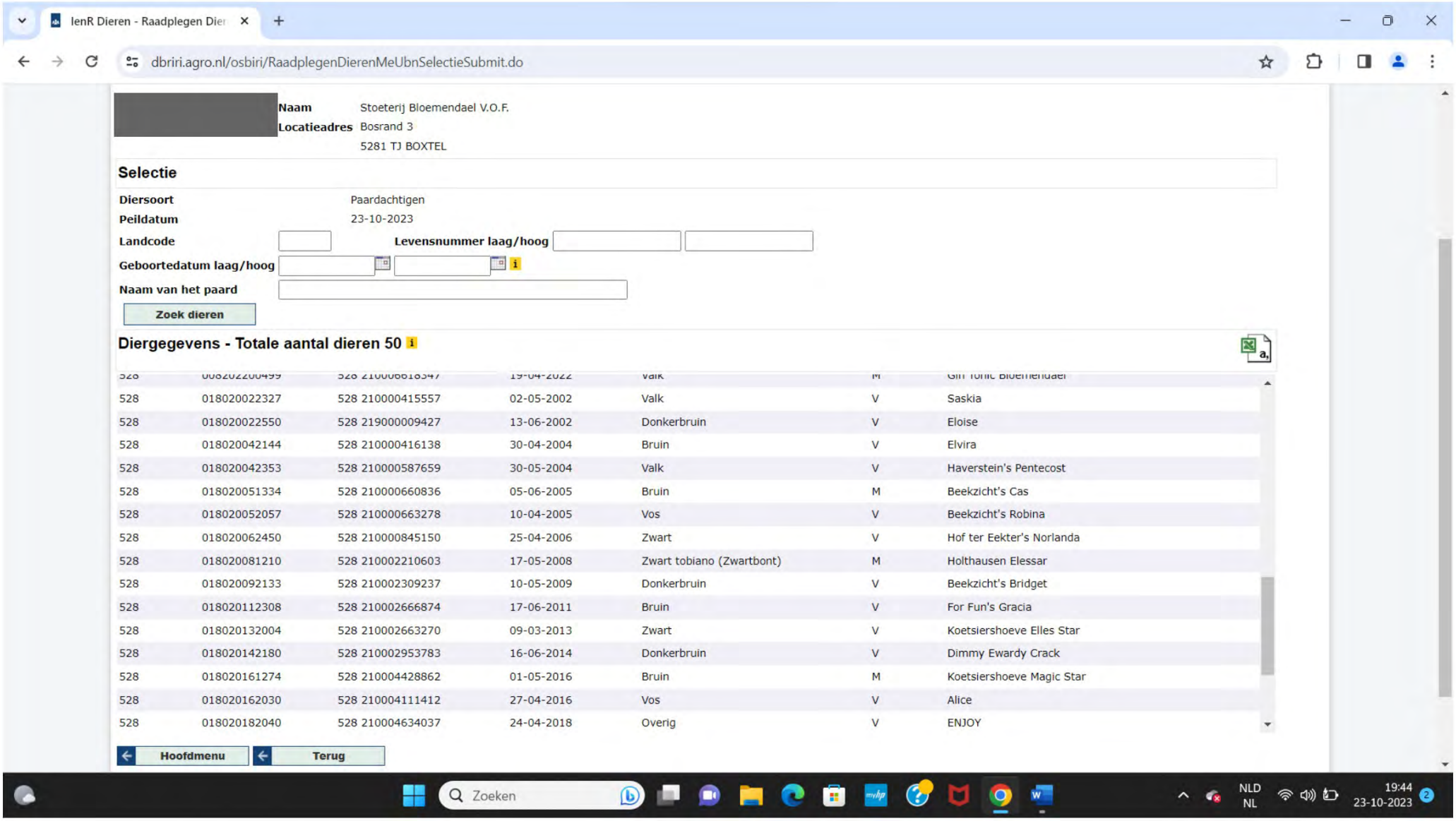
IenR Dieren - Raadplegen Dier
dbriri.agro.nl/osbiri/RaadplegenDierenMeUbnSelectieSubmit.do
Naam Stoeterij Bloemendael V.O.F.
Locatieadres Bosrand 3
5281 TJ BOXTEL
Selectie
Diersoort Paardachtigen
Peildatum 23-10-2023
Landcode
Levensnummer laag/hoog
Geboortedatum laag/hoog
Naam van het paard
Zoek dieren
Diergegevens - Totale aantal dieren 50
528 018020022327 528 210000415557 02-05-2002 Valk V Saskia
528 018020022550 528 219000009427 13-06-2002 Donkerbruin V Eloise
528 018020042144 528 210000416138 30-04-2004 Bruin V Elvira
528 018020042353 528 210000587659 30-05-2004 Valk V Haverstein's Pentecost
528 018020051334 528 210000660836 05-06-2005 Bruin M Beekzicht's Cas
528 018020052057 528 210000663278 10-04-2005 Vos V Beekzicht's Robina
528 018020062450 528 210000845150 25-04-2006 Zwart V Hof ter Eekter's Norlanda
528 018020081210 528 210002210603 17-05-2008 Zwart tobiano (Zwartbont) M Holthausen Elessar
528 018020092133 528 210002309237 10-05-2009 Donkerbruin V Beekzicht's Bridget
528 018020112308 528 210002666874 17-06-2011 Bruin V For Fun's Gracia
528 018020132004 528 210002663270 09-03-2013 Zwart V Koetsiershoeve Elles Star
528 018020142180 528 210002953783 16-06-2014 Donkerbruin V Dimmy Ewardy Crack
528 018020161274 528 210004428862 01-05-2016 Bruin M Koetsiershoeve Magic Star
528 018020162030 528 210004111412 27-04-2016 Vos V Alice
528 018020182040 528 210004634037 24-04-2018 Overig V ENJOY
Hoofdmenu
Terug
Zoeken
NLD
NL
19:44
23-10-2023

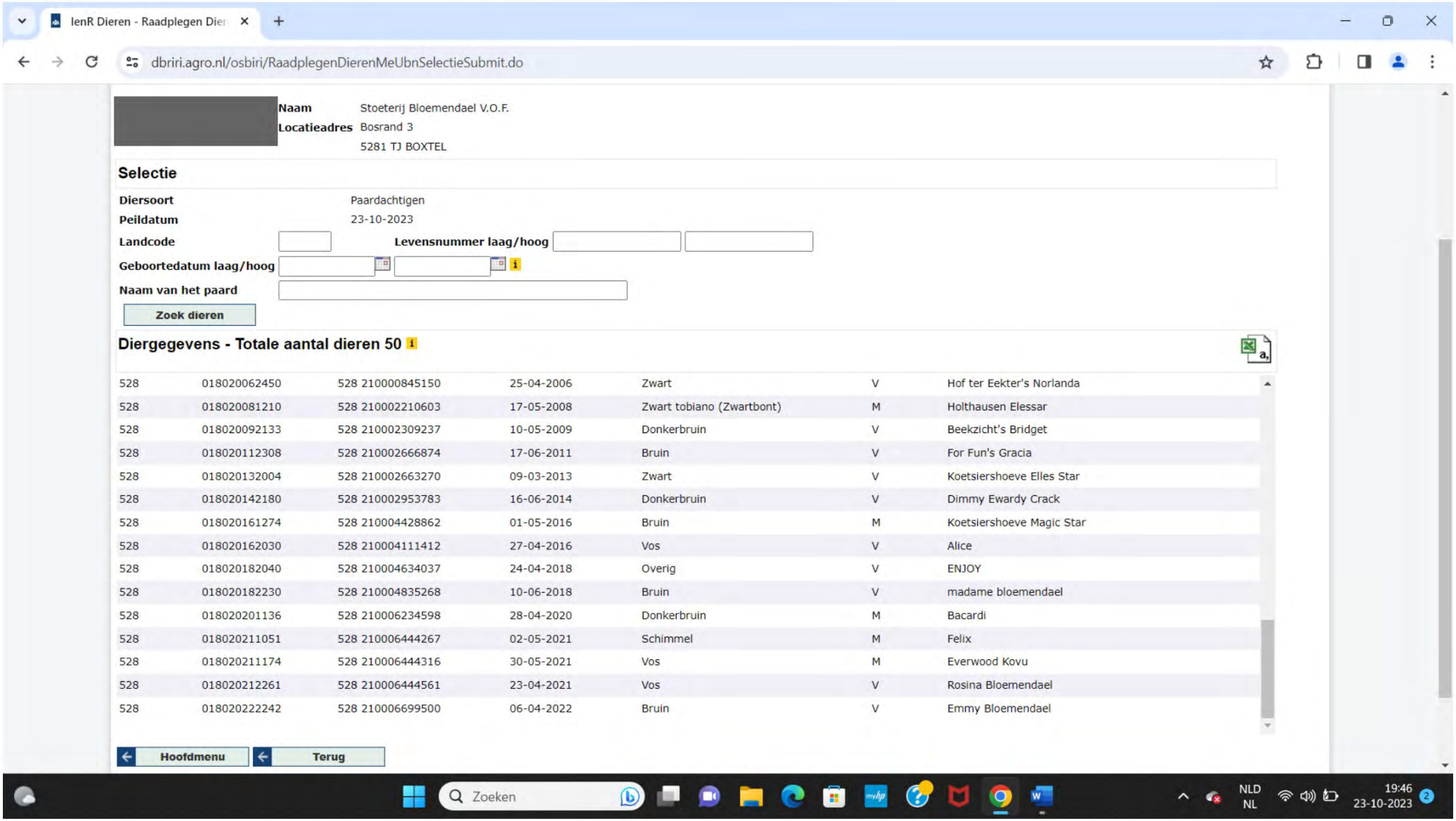
IenR Dieren - Raadplegen Dier
dbriri.agro.nl/osbiri/RaadplegenDierenMeUbnSelectieSubmit.do
Naam Stoeterij Bloemendael V.O.F.
Locatieadres Bosrand 3
5281 TJ BOXTEL
Selectie
Diersoort Paardachtigen
Peildatum 23-10-2023
Landcode
Levensnummer laag/hoog
Geboortedatum laag/hoog
Naam van het paard
Zoek dieren
Diergegevens - Totale aantal dieren 50
528 018020062450 528 210000845150 25-04-2006 Zwart V Hof ter Eekter's Norlanda
528 018020081210 528 210002210603 17-05-2008 Zwart tobiano (Zwartbont) M Holthausen Elessar
528 018020092133 528 210002309237 10-05-2009 Donkerbruin V Beekzicht's Bridget
528 018020112308 528 210002666874 17-06-2011 Bruin V For Fun's Gracia
528 018020132004 528 210002663270 09-03-2013 Zwart V Koetsiershoeve Elles Star
528 018020142180 528 210002953783 16-06-2014 Donkerbruin V Dimmy Ewardy Crack
528 018020161274 528 210004428862 01-05-2016 Bruin M Koetsiershoeve Magic Star
528 018020162030 528 210004111412 27-04-2016 Vos V Alice
528 018020182040 528 210004634037 24-04-2018 Overig V ENJOY
528 018020182230 528 210004835268 10-06-2018 Bruin V madame bloemendael
528 018020201136 528 210006234598 28-04-2020 Donkerbruin M Bacardi
528 018020211051 528 210006444267 02-05-2021 Schimmel M Felix
528 018020211174 528 210006444316 30-05-2021 Vos M Everwood Kovu
528 018020212261 528 210006444561 23-04-2021 Vos V Rosina Bloemendael
528 018020222242 528 210006699500 06-04-2022 Bruin V Emmy Bloemendael
Hoofdmenu
Terug
Zoeken
NLD
NL
19:46
23-10-2023

Bijlage 2:
Berekening AERIUS Calculator
Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie

Bijlage 3:
Berekening AERIUS Calculator
Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie, cumulatie met sloopfase stal Bosrand 2

Bijlage 4:
Berekening AERIUS Calculator
Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie, cumulatie met bouwfase Bosrand ongenummerd

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling plan

Onderwerp	:	Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling plan Bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'
Opgesteld door	:	[redacted]
Datum	:	November 2023

1. Aanleiding

1.1 Inleiding

Op 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat, onder bepaalde omstandigheden, de effecten van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die via een bestemmingsplanherziening mogelijk worden gemaakt, middels een vormvrije m.e.r.-beoordeling in beeld moeten worden gebracht. Hiertoe dient een aanmeldnotitie te worden opgesteld, op basis waarvan beoordeeld wordt of het noodzakelijk is om een milieueffectrapportage (MER) op te stellen.

Voorliggende aanmeldnotitie is opgesteld in het kader van het bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'. Deze aanmeldnotitie gaat vergezeld van het (ontwerp)bestemmingsplan, met bijbehorende bijlagen en onderzoeksrapportages. In deze aanmeldnotitie wordt dan ook, waar mogelijk, verwezen naar voornoemde documenten en deze documenten dienen in samenhang te worden beschouwd.

In deze aanmeldnotitie zijn de milieueffecten in relatie tot het planvoornemen geïnventariseerd en weergegeven. Op basis van deze aanmeldnotitie dient het bevoegd gezag een besluit te nemen over het al dan niet opstellen van een milieueffectrapportage. Dit besluit wordt gemotiveerd in het bestemmingsplan.

1.2 Samenvatting planvoornemen

Het bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel' heeft betrekking op ruimtelijke ontwikkelingen in een tweetal deelgebieden.

Deelgebied 1 is gelegen aan Bosrand 2, Bosrand 3 en Bosrand ongenummerd te Boxtel. In dit deelgebied is sprake van de volgende doelstellingen:

- Het bouwvlak van de productiegerichte paardenhouderij Bosrand 3 en ongenummerd wordt van vorm veranderd en vergroot van circa 0,88 hectare naar circa 1,18 hectare (toename circa 0,3 hectare) voor een meer logische erfindeling en om de benodigde ondersteunende bedrijfsvoorzieningen (paddocks, hooiopslag en buitenrijbaan) te kunnen realiseren. De paardenhouderij zelf wordt dus niet uitgebreid, maar het planvoornemen heeft betrekking op het realiseren van de benodigde ondersteunende voorzieningen voor de bestaande paardenhouderij.
- Het wijzigen van de functies van de drie (reeds bestemde) woningen Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Hierbij wordt:
    - Bosrand 2 van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
    - Bosrand ongenummerd gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
    - Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor, al naar gelang de behoefte, zowel gebruikt worden als bedrijfswoning, als voor bewoning door derden (burgers).

Netto blijft hierdoor zowel in de huidige, als in de beoogde situatie dus sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning, het betreft dus een netto uitruil van functies.
- Wijziging paardenwei Bosrand ong. ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Natuur' naar 'Agrarisch met waarden', zodat ter plaatse ook minder extensieve beweiding wordt toegestaan.

Deelgebied 2 is gelegen aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel. In dit deelgebied is sprake van de volgende doelstellingen.
- Wijziging gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Agrarisch' naar 'Natuur' ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei aan Bosrand ong. aan de natuurfunctie.
- Het omzetten van het agrarisch bouwvlak (boomkwekerij) aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel ter grootte van circa 0,84 hectare naar een burgerwoonbestemming van circa 0,15 hectare en daarbij het slopen van een agrarische bedrijfsloods ter compensatie van de ontwikkeling aan Bosrand 3 en ong. te Boxtel.
- Het wegens cultuurhistorische waarde inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden, binnen het nieuwe bestemmingsvlak 'Wonen' van 0,15 hectare.

2. Wet milieubeheer en Besluit milieueffectrapportage

2.1 Inleiding
Het planvoornemen dient te worden getoetst aan de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. of er sprake is van een mogelijke verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage. Een milieueffectrapportage (MER), en de bijbehorende procedure (m.e.r.), is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming omtrent plannen en projecten. Het gaat hierbij wel enkel om plannen en projecten, waarbij het milieu mogelijk nadelig kan worden beïnvloed. Voor plannen gelden de onderstaande criteria als uitgangspunt om te beoordelen of een MER noodzakelijk is:
1. Plannen die kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten (boven de drempelwaarden uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r.);
2. Plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is in verband met een mogelijk significant negatief effect op Natura 2000 gebieden;
3. Plannen en activiteiten die op grond van een provinciale milieuverordening zijn aangewezen als MER-plichtig.

Plannen als genoemd in onderdeel 2 en 3 kunnen direct leiden tot een m.e.r.-plicht. In onderhavige situatie is geen sprake van een plan waarvoor een passende beoordeling is benodigd. Bovendien is het planvoornemen niet aangewezen als m.e.r.-plichtig op grond van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Derhalve resteert een beoordeling van onderdeel 1.

Voor onderdeel 1 is er sprake van een plan-m.e.r.-plicht indien het plan kaderstellend is voor een toekomstig m.e.r.-(beoordelings)plichtig besluit. Het dient dan om een *activiteit* te gaan boven de *drempelwaarden (gevallen)* uit de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r.

Indien het een activiteit betreft als genoemd op de C- of D-lijst van het Besluit m.e.r., maar de activiteit blijft onder de genoemde drempelwaarden, dan dient beoordeeld te worden of het doorlopen van een m.e.r.(beoordeling) noodzakelijk is. Dit betreft de 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'.

De procedure van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is daarbij bovendien afhankelijk van of het plan genoemd wordt in Kolom 3 Plannen of Kolom 4 Besluiten.
Indien het plan genoemd wordt in Kolom 4 besluiten, dan is de procedure als opgenomen in artikel 2, lid 5, sub b, van het Besluit milieueffectrapportage van toepassing.

Indien het plan is opgenomen in Kolom 3 Plannen, dan is de vormvrije m.e.r.-beoordeling echt vormvrij. Dan dient in het uiteindelijke moederbesluit (bijvoorbeeld in de plantoelichting) de beslissing te worden gemotiveerd over het wel of niet uitvoeren van een m.e.r. Verder gelden er dan geen andere wettelijke vereisten.

Indien er geen sprake is van activiteiten als genoemd op de C- of D-lijst is er geen sprake van een benodigde m.e.r.(-beoordeling) en gelden eveneens geen wettelijke vereisten hieromtrent.

2.2 Inhoudsvereisten aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling houdt in dat onderzocht dient te worden of er bij het initiatief sprake is van bijzondere omstandigheden of belangrijke milieueffecten, waardoor toch een MER moet worden opgesteld. Hierbij worden de selectiecriteria uit Bijlage III bij de Europese m.e.r.-richtlijn (2011/92/EU) gehanteerd. Deze criteria betreffen o.a. de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

Bij de mededeling, of wel aanmeldnotitie, wordt de volgende informatie verstrekt:

- Een beschrijving van de activiteit, met in het bijzonder:
    - Een beschrijving van de fysieke kenmerken van de gehele activiteit en, voor zover relevant, van sloopwerken;
    - Een beschrijving van de locatie van de activiteit, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de activiteit van invloed kan zijn.
- Een beschrijving van de waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben;
- Een beschrijving, voor zover er informatie over deze gevolgen beschikbaar is, van de waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben ten gevolge van:
    - Indien van toepassing, de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen.
    - Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name bodem, land, water en biodiversiteit.
- Bij het verstrekken van de informatie houdt de initiatiefnemer rekening met de relevante criteria van Bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn, en, voor zover relevant, met de beschikbare resultaten van andere relevante beoordelingen van gevolgen voor het milieu. Bijlage III noemt drie beoordelingscriteria:
    1. De kenmerken van de activiteit (waaronder omvang, verontreiniging, hinder en risico van ongevallen).
    2. De plaats van de activiteit (in relatie tot de kwetsbaarheid van het milieu).
    3. De kenmerken van het potentiële effect (waaronder het bereik, de orde van grootte en waarschijnlijkheid van het effect).

Tevens kan de mededeling een beschrijving bevatten van de geplande maatregelen om waarschijnlijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of te voorkomen.

Deze onderwerpen worden in de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 nader uitgewerkt.

2.3 Vormvrije m.e.r.-beoordeling vanwege Besluit m.e.r.

Voor onderhavig ruimtelijk plan is gekeken naar activiteiten die een m.e.r.-(beoordelings)plicht kennen op grond van het Besluit m.e.r. Hierbij is de volgende activiteit gevonden die mogelijk m.e.r.-(beoordelings)plichtig is:

Categorie	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevallen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Projecten
D 14	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan: [….] 12°. 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld. (Rav cat. K.2 en K.4) [….]	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het reconstructieplan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	Een besluit waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn dan wel waarop titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

In onderhavige situatie is er in deelgebied 1 met name sprake van de vergroting van een agrarisch bouwvlak, ten behoeve van een productiegerichte paardenhouderij. Deze bouwvlakvergroting ziet in hoofdzaak op een uitbreiding ten behoeve van ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan en hooiopslag) en dus niet in het aantal te houden dieren.

In categorie D14 is opgenomen de oprichting, wijziging of uitbreiding van een *installatie* voor het fokken, mesten of houden van dieren. Een plan is, gelet op D14, kaderstellend voor een m.e.r.-beoordelingsplichtig project indien de activiteit betrekking heeft op meer dan 100 stuks volwassen paarden of pony's (Regeling ammoniak en veehouderij, categorie K1 en K3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld (Rav, categorie K2 en K4). Op de stoeterij worden ruimschoots minder dan 100 paarden en pony's in totaal gehouden. Daarbij is bovendien ook een groot deel van de gehouden paarden jonger dan 3 jaar.

De planwijziging ziet daarbij op de oprichting van ondersteunende voorzieningen en niet op de oprichting van nieuwe stalgebouwen. Het plan is tevens niet gericht op een wijziging in dieraantallen. Door de aard van de voorgenomen wijzigingen, is het dus discutabel of er sprake is van de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie en het hier dus een activiteit betreft als genoemd in het Besluit m.e.r. Tevens worden de genoemde dieraantallen niet overschreden.
Het plan blijft ruimschoots onder de drempelwaarden als genoemd in onderdeel D14. Het plan is daarom niet plan-m.e.r.-plichtig.

Indien geoordeeld wordt dat er wel sprake is van een activiteit als genoemd in onderdeel D14, dan is er sprake van een activiteit onder de drempelwaarden. Een bestemmingsplan (ruimtelijk plan op grond van artikel 3.1 Wro) is daarbij niet opgenomen in Kolom 4 Projecten, maar in Kolom 3 plannen. De m.e.r.-beoordeling is dus volledig vormvrij.

Voor het overige is er in de deelgebieden met name sprake van een gebruikswijziging van woonfuncties. In totaliteit zijn er in de beoogde situatie in het plangebied 5 woningen, waarvan 3 burgerwoningen en 2 bedrijfswoningen. In deelgebied 1 is er sprake van 3 reeds planologisch bestemde woningen. Deze woningen worden van functie veranderd, waarbij er netto sprake blijft van 2 bedrijfswoningen en 1 burgerwoning.

Het plan ziet in deelgebied 2 slechts op de toevoeging van één woning. Het betreft een inpandige woningtoevoeging van één naar twee woningen. Hierbij wordt overigens een boomkwekerij beëindigd.

Het realiseren van woningbouwprojecten kan mogelijk gekwalificeerd worden onder D 11.2, zijnde de 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. Gelet op aard en omvang is er hier echter geen sprake van een stedelijk ontwikkelingsproject. Dit is bovendien nader gemotiveerd in de toelichting van het bestemmingsplan (in paragraaf 3.1.3). Het aantal woningen is te gering, en te verspreidliggend aanwezig, om te kunnen spreken over een stedelijke ontwikkelingsproject.

Derhalve resteert een vormvrije m.e.r.-beoordeling voor de wijziging van de paardenhouderij.

3. Beschrijving van de activiteit

Een nadere beschrijving van het planvoornemen, de bestaande en beoogde situatie, en de ligging van de locatie is uitgebreid opgenomen in de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan. In paragraaf 1.2 van onderhavige aanmeldnotitie is de activiteit kort samengevat.

4. Kenmerken van het project

4.1 Toetsingscriteria

Conform Bijlage III van de EU-richtlijn dient in het bijzonder in overweging te worden genomen:

- De omvang van het project;
- Cumulatie met andere projecten;
- Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- De productie van afvalstoffen;
- Verontreiniging en hinder;
- Het risico van zware ongevallen en/of rampen;
- Risico's voor de menselijke gezondheid.

4.2 De omvang van het project

Het plan heeft betrekking op de vergroting van een bouwvlak voor een productiegerichte paardenhouderij van circa 0,88 naar circa 1,18 hectare. Dit ten behoeve van de realisatie van ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag). In samenhang met de ontwikkeling wordt een boomkwekerij (met een bouwvlak van 0,84 hectare) beëindigd en herbestemd tot een langgevelboerderij met inpandig twee burgerwoningen. Netto is er dus sprake van een afname van agrarisch bouwvlak binnen de gemeente.

4.3 Cumulatie met andere projecten

In het plangebied bevinden zich twee deelgebieden welke in samenhang worden ontwikkeld. In de omgeving van het plangebied zijn geen grootschalige ontwikkelingen bekend die kunnen leiden tot een stapeling (cumulatie) van milieueffecten. Er zijn voor het overige geen relevante activiteiten of projecten waarmee rekening moet worden gehouden in de beoordeling.

4.4 Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen ten behoeve van realisatie en onderhoud van de gebouwde omgeving zal plaatsvinden op een conventionele manier en geeft geen aanleiding aanzienlijke gevolgen

voor het milieu te veronderstellen, zodanig dat daarvoor een MER dient te worden uitgevoerd. Eventuele bouwactiviteiten worden verricht met standaard bouwmaterialen, grondstoffen die niet bijzonder schaars zijn.

4.5 De productie van afvalstoffen
Het voornemen heeft geen betrekking op een relevante wijziging in de productie van afvalstoffen. De ontwikkeling is gericht op het wijzigen van het bouwvlak ten behoeve van ondersteunende voorzieningen en de functiewijziging van bestaande woningen.

4.6 Verontreiniging en hinder
De bedrijfsactiviteiten van een paardenhouderij worden o.a. gereguleerd in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Door te voldoen aan de algemene wet- en regelgeving en de geldende milieuwetgeving wordt verontreiniging en hinder voorkomen. Hiervoor wordt bovendien verwezen naar Hoofdstuk 4 van de toelichting bij het (ontwerp)bestemmingsplan.

4.7 Het risico van zware ongevallen en/of rampen
Paardenhouderijen en woningen zijn geen risicobron. De ontwikkeling behelst niet het gebruik van risicovolle stoffen, transportassen of buisleidingen.

4.8 Risico's voor de menselijke gezondheid
Paardenhouderijen en woningen zijn geen risico voor de menselijke gezondheid.

5. Locatie van het plan

5.1 Toetsingscriteria
De mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het plan van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- Het bestaande grondgebruik;
- De relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- Het opname vermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de gevoelige gebieden, in dit geval bijvoorbeeld Natuur Netwerk Nederland, Natura 2000, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

5.2 Het bestaande grondgebruik
Op de locatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd is in de bestaande situatie reeds een paardenhouderij aanwezig. Doelstelling is om het bouwvlak te vergroten ten behoeve van ondersteunende voorzieningen (paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag) voor de bestaande paardenhouderij. Daarnaast worden de reeds aanwezige woningen van functie gewijzigd. De uitbreiding wordt gecompenseerd met beëindiging van de boomkwekerij aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel.

5.3 Natuurlijke hulpbronnen
Ter plaatse van het plangebied zijn geen relevante natuurlijke hulpbronnen die bijdragen aan het plan, dan wel een effect hebben op het plan.

5.4 Opname vermogen / gevoeligheid van het milieu
Uit de beoordeling van de planologisch relevante milieuaspecten (zie toelichting bij (ontwerp)bestemmingsplan en bijbehorende onderzoeksrapportages) volgt dat het planvoornemen deze aspecten niet belemmerd.

6. Kenmerken van de potentiële effecten

6.1 Toetsingscriteria

Bij de potentiële effecten van het plan wordt voor zover relevant gekeken naar:

- De orde van grootte en het (ruimtelijk) bereik van het effect;
- De aard van het effect;
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De intensiteit en de complexiteit van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het plan;
- De cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten;
- De mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

De mogelijke effecten worden, voor zover relevant voor het planvoornemen, aan de hand van de verschillende relevante thema's beschreven. Vanwege de aard van de ingreep wordt nader aandacht besteed aan de potentiële (milieu)effecten die kunnen optreden.

6.2 Toets van het plan aan de criteria

Het bereik van het effect betreft de directe omgeving van de planlocatie. Er is geen sprake van een grensoverschrijdend karakter van de ontwikkeling. Hierna wordt ingegaan op de verschillende omgevingsaspecten.

Omgevingsaspecten	Beschrijving van de mogelijke effecten	Doorlopen m.e.r.-procedure noodzakelijk?
Bodem	Verwezen wordt naar paragraaf 4.1 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Milieuhinder ten gevolge van bedrijvigheid	Verwezen wordt naar paragraaf 4.2 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Veehouderijen en volksgezondheid	Verwezen wordt naar paragraaf 4.3 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Geluid – industrielawaai	Verwezen wordt naar paragraaf 4.4 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Geluid – wegverkeerslawaai	Verwezen wordt naar paragraaf 4.5 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Waterhuishouding	Verwezen wordt naar paragraaf 4.6 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Luchtkwaliteit	Verwezen wordt naar paragraaf 4.7 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Natuur / ecologie	Verwezen wordt naar paragraaf 4.8 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Flora en fauna	Verwezen wordt naar paragraaf 4.9 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Externe veiligheid	Verwezen wordt naar paragraaf 4.10 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Cultuurhistorie	Verwezen wordt naar paragraaf 4.12 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee
Archeologie	Verwezen wordt naar paragraaf 4.13 van de toelichting van het (ontwerp)bestemmingsplan	Nee

7. Conclusies en advies

In het kader van deze aanmeldnotitie (en de bijbehorende plandocumenten) is in voldoende mate inzicht verkregen in de milieugevolgen van het planvoornemen. Gelet op de kenmerken van het plan, de locatie van het plan en de kenmerken van de potentiële effecten moet worden geconcludeerd dat het plan niet leidt tot milieueffecten van een dusdanige omvang dat sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu'. Er is daarom geen aanleiding of noodzaak voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Advies: Externe veiligheid Landgoed Bloemendael te Boxtel

> Gegevens risicobeheersing

Behandeld door:	[redacted]
Telefoon:	[redacted]
E-mail:	[redacted]@brwbn.nl
Datum brief:	1 juli 2020

> Gegevens aanvrager

Aanvrager	Mijngemeentedichtbij
Contactpersoon:	[redacted]
Telefoon en e-mail:	[redacted] | [redacted]@MijnGemeenteDichtbij.nl

> Gegevens aanvraag

Locatie	Bosrand 2 en 3 + 8 -13, Uilenbroek 8, Boxtel
Zaaknummer aanvrager:	ontwikkeling Landgoed Bloemendael
Zaaknummer brandweer:	2020-000097

> Adviesgrondslag

U hebt op 1 juli 2020 j.l. de Veiligheidsregio Brabant Noord in de gelegenheid gesteld om te reageren op het bestemmingplan 'Uilenbroek 8, Boxtel'. Omdat de ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden in het invloedsgebied van de Rotterdam-Rijn pijpleiding (deelgebied 1) en het spoortraject Tilburg-Boxtel (deelgebied 2) dient conform art 12 BEVB en art 7 BEVT het groepsrisico te worden verantwoord.
Voor de locatie Bosrand 2 en 3 is geen sprake van een toename van het aantal personen/woningen. Een advies is voor deze locatie niet noodzakelijk.

Dit advies beperkt zich om deze reden tot de ontwikkeling in deelgebied 2 waar als gevolg van een woningsplitsing 1 woning aan het plangebied wordt toegevoegd.

De volgende documenten hebben we gebruikt bij onze advisering:
- Het scenarioboek Externe Veiligheid
- Bestemmingsplan 'Partiele herziening landbouwlandgoed Bloemendael de Roond'

> Scenario's

Het relevante scenario i.r.t de ontwikkeling is een toxische wolk.

Een toxische wolk wordt veroorzaakt door een incident tijdens de verlading of door een mechanische impact op de tank. Hierdoor ontstaat een gat in de tank waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische stof vrijkomt en met de wind mee wordt verspreidt. De gevolgen voor personen zijn afhankelijk van de

concentratie en blootstellingstijd aan de stof. Indien personen binnen schuilen wordt het risico op letsel sterk gereduceerd

> Beoordeling zelfredzaamheid

Voor het scenario **toxische wolk** is schuilen het beste handelingsperspectief. Om veilig schuilen binnen de bebouwing mogelijk te maken dient de bebouwing aan bepaalde veiligheidseisen te voldoen.
Besteed bij de verbouw van de boerderij aandacht aan het afdichten van de woningen. Eventuele aanwezige ventilatieopeningen moeten afgesloten kunnen worden.

De mogelijkheden ten aanzien van de zelfredzaamheid zijn goed. Er worden geen niet- of verminderd zelfredzame mensen in het plangebied gehuisvest. De aanwezigen zijn normaal gesproken in staat om zelfstandig conform instructies bijvoorbeeld via NL-Alert te reageren. Het aantal mensen in het plangebied is beperkt.

> Beoordeling bestrijdbaarheid

Bij het scenario toxische wolk zal de brandweer proberen de toxische wolk neer te slaan. Bij een snelle verspreiding van de toxische wolk zal dit echter beperkt effect hebben.
De bestrijdbaarheid wordt om deze reden als matig beoordeeld.

> Advies

De veiligheidsregio adviseert om de volgende maatregelen te nemen om de zelfredzaamheid in het plangebied te verhogen.

- Informeer de initiatiefnemers c.q. de toekomstige bewoners actief over het aanwezige risico en handelingsperspectief. Deze informatie kan worden meegenomen in het besluit om zich op deze locatie te vestigen. Hiermee wordt in optimale vorm invulling gegeven aan het risicobewustzijn van- en het nemen van een eigen verantwoordelijkheid door de burger. Deze informatie zorgt er ook voor dat de bewoners op het moment dat een incident plaats vindt direct weten hoe te handelen, dit heeft een positieve invloed op de mate van zelfredzaamheid.

Landschappelijk inrichtingsplan - Uilenbroek 8, Boxtel

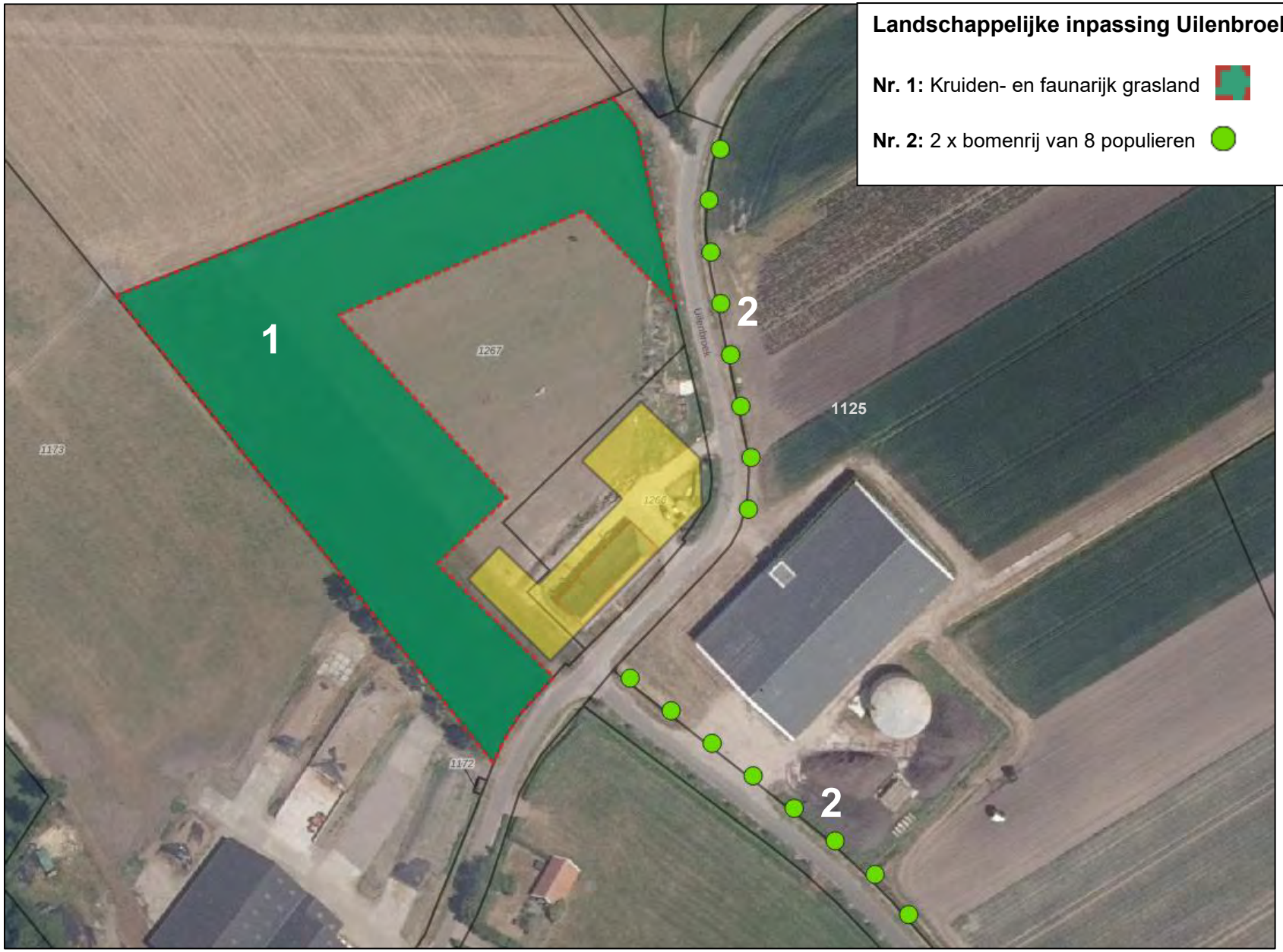

Beschrijving beheermaatregelen:

Kruiden- en faunarijk grasland
Binnen het kruiden- en faunarijk grasland wordt het verbond van de kamgrasvegetatie nagestreefd. Het beheer van het kruiden- en faunarijk grasland bestaat uit hooien en regelmatige beweiding met tussen 1 juli en 1 april een maximale veebezetting van 0,6 GVE per hectare. Het gras wordt jaarlijks voor 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. Er vindt geen bemesting plaats, met uitzondering van maximaal 20 ton ruige stalmest per ha per jaar.
Probleemonkruiden, te weten: akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse Duizendknoop en ongewenste houtsoorten, te weten: Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia, mogen pleksgewijs (zonder chemische bestrijdingsmiddelen) bestreden worden.

De vegetatie die zich hier kan ontwikkelen is bekend onder de naam Kamgrasweide, met veel soorten zoals Engels raaigras, Timoteegras, gestreepte witbol, Grote vossenstaart, Beemdlangbloem, Rood Zwenkgras, Veldbeemdgras, Koekoeksbloem, moerasrolklaver, Kale Jonker, Hazezegge en Zachte dravik. Verder komen in dit graslandtype kruiden voor zoals Witte klaver, Madeliefje, Scherpe en Kruipende boterbloem, Veldzuring, Vertakte leeuwentand en Pinksterbloem.

De kamgrasweiden zullen een geliefd foerageergebied voor diverse vogels zijn, zoals Boerenzwaluw en Huiszwaluw. Tevens kunnen vogels zoals Kievit en Patrijs hier broeden. Ook is deze vegetatie van belang voor vlinders en andere insecten en kleine zoogdieren.

Bomenrij
Aan de wegzijde op kadastraal perceel 1125 (toebehorend aan Uilenbroek 13) wordt 2 x een bomenrij van 8 populieren aangeplant, h.o.h. circa 12 m. Bomen planten in ruim plantvak en goed verankeren.

De bomen mogen uitgroeien tot volwassen boom. Beheer bestaat uit, indien nodig, zieke en beschadigde takken verwijderen en afvoeren. Indien nodig kunnen snoeiwerkzaamheden voor onderhoud gedurende het gehele jaar worden verricht.

Rapport

verkennend bodemonderzoek
Uilenbroek 8 te Boxtel

bodeminzicht

Bezoekadres Jekschotstraat 12
Postcode en plaats 5465 PG Veghel
[redacted]

Projectnaam	Uilenbroek 8 te Boxtel
Projectnummer	B2152
Opdrachtgever	[redacted]
Status	Definitief
Versie	1
Aantal pagina's	10 (exclusief bijlagen)
Datum	28 september 2018
Samenstelling rapport en kwaliteitscontrole	dhr. M. Gloudemans

[redacted]

Inhoud

1 INLEIDING 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Aanleiding en doel van het onderzoek 3
1.3 Partijdigheid 3
1.4 Opbouw van het rapport 3
2 VOORONDERZOEK 4
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie 4
2.2 Voormalig en huidig gebruik van de locatie 4
2.3 Beschikbare onderzoeksgegevens 4
2.4 Bodem- en geohydrologische gegevens 5
2.5 Hypothese en onderzoeksstrategie 5
3 UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN 6
3.1 Veldwerkzaamheden 6
3.2 Zintuiglijke waarnemingen en veldmetingen 6
3.3 Meetgegevens grondwater 6
3.4 Chemische analyse en monsterselectie 7
3.5 Geselecteerde grondmonsters en chemische analyses 7
3.6 Overzicht grondwatermonsters en chemische analyses 7
3.7 Monstersamenstelling en analyses asbest 7
3.7.1 Aangetroffen asbestverdacht materiaal 7
3.7.2 Samenstelling mengmonsters grond 7
4 RESULTATEN 8
4.1 Toetsingskader 8
4.2 Toetsing analyseresultaten grond en grondwater 8
4.3 Wijze van beoordeling en toetsing asbest 8
4.4 Analyseresultaten grond- en grondwatermonsters en interpretatie 9
4.5 Analyseresultaten inspectiegaten 9
4.6 Analyseresultaten plaatmateriaalmonster 9
5 CONCLUSIES EN ADVIES 10

BIJLAGEN

Bijlage 1: Topografische ligging onderzoekslocatie
Bijlage 2: Situatietekening met boorpunten
Bijlage 3: Boorprofielbeschrijvingen
Bijlage 4: Getoetste tabellen grond en grondwater
Bijlage 5: Analysecertificaten
Bijlage 6: veldwerkrapportage

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van [redacted] heeft Bodeminzicht een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op het perceel Uilenbroek 8 te Boxtel (gemeente Boxtel).

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de richtlijnen zoals deze zijn opgesteld in NEN 5740 en NEN 5707.
De NEN 5740 beschrijft de werkwijze voor het opstellen van een onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek naar de aanwezigheid van bodemverontreiniging.
De NEN 5707 beschrijft de werkwijze voor het opstellen van een onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek naar de aanwezigheid van asbest. Indien meer dan 50% puin (v/v) in de bodem wordt aangetroffen, is de NEN5897 van toepassing.
De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 2000.

1.2 Aanleiding en doel van het onderzoek

Aanleiding voor het verkennend bodemonderzoek is de voorgenomen aankoop van het perceel.

Het doel van het onderzoek is het bepalen van de bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie.
De doelstelling van het verkennend onderzoek asbest is om met een relatief geringe onderzoeksinspanning na te gaan of de verdenking op verontreiniging van de bodem met asbest terecht is en een indicatieve uitspraak te doen over het asbestgehalte in de bodem.

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek zijn aannames gedaan over het al dan niet aanwezig zijn van potentiële verontreinigingsbronnen en is een onderzoekshypothese opgesteld.

1.3 Partijdigheid

Bodeminzicht en partijen die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van dit rapport hebben op geen enkele wijze een relatie met de opdrachtgever en zijn geen belanghebbenden bij de onderzochte locatie.

Bodeminzicht garandeert hiermee derhalve dat een volledig onafhankelijk en onpartijdig onderzoek is uitgevoerd.

1.4 Opbouw van het rapport

In het voorliggende rapport komen de volgende aspecten aan de orde:
Vooronderzoek (hoofdstuk 2)
Uitgevoerde werkzaamheden (hoofdstuk 3)
De resultaten van het onderzoek (hoofdstuk 4)
Conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 5)

2 VOORONDERZOEK

Onderdeel van een verkennend bodemonderzoek op basis van de NEN 5740 vormt een vooronderzoek, uit te voeren conform NEN 5725 [NNI, januari 2009].

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
A. Opdrachtgever en contactpersoon
B. Het milieu-archief van de gemeente Boxtel
C. Kadastrale kaarten
D. Topografische kaarten (topotijdreis)
E. Grondwaterkaarten
F. www.bodemloket.nl
G. Locatiebezoek

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

		bron	bijlage
adres onderzoekslocatie	Uilenbroek 8 te Boxtel	A	1
kadastrale registratie	Boxtel H 1266 en 1267	C	1
oppervlakte	onderzochte oppervlakte 3.000 m²	A	2
ligging onderzoekslocatie	buiten bebouwde kom	D	1
huidige functie	woonboerderij met erf en landbouwgrond	A, G	-
beschrijving bebouwing/inrichting	op de locatie is een rietgedekte woonboerderij aanwezig.	G	2
beschrijving maaiveld	het erf is voorzien van straatwerk van betonklinkers op de oprit en achter de woonboerderij. Een klein deel is verhard met puin. Op het erf is een depot aanwezig met puingranulaat, vrijgekomen bij de sloop van stallen. Op de hoek van de woonboerderij is een opslag van golfplaten op een pallet onder een zeil. Op het maaiveld van de landbouwgrond, waar voorheen de stallen stonden, zijn puinsporen zichtbaar.	G	2

2.2 Voormalig en huidig gebruik van de locatie

		bron	aanpassing strategie
voormalig gebruik locatie algemeen	De locatie is agrarisch gebruikt met veehouderij. De dieren werden gehuisvest in stallen achter de boerderij. De stallen zijn recentelijk gesloopt.	A, B	-
(sloot-)dempingen	nee	D	-
ophogingen	nee	A, B	-
bebouwing	de stallen zijn gesloopt. Op de gebouwen lagen asbesthoudende golfplaten. Deze platen zijn voor sloop van de bebouwing gesaneerd.	D	de bodem is verdacht ter plaatse van vml stallen voor verontreiniging met asbest
bodembedreigende activiteiten, opslagtanks en opslag bodembedreigende stoffen	voor de woonboerderij ligt een ondergrondse huisbrandolietank. De tank is buitengebruik gesteld maar nog wel aanwezig in de bodem. Het ontluchtingspunt is aanwezig tegen de gevel van de boerderij. Het vullen van de tank vond plaats middels een vulpunt op de bovenzijde van de tank. De inhoud van de tank wordt ingeschat op maximaal 5.000 liter.	A, B, G	de bodem t.p.v. de ondergrondse tank is verdacht op minerale olie

2.3 Beschikbare onderzoeksgegevens

		bron	aanpassing strategie
onderzoek op locatie	de locatie is niet eerder onderzocht.	B	-
onderzoek in directe omgeving	niet bekend	B	-

2.4 Bodem- en geohydrologische gegevens

Bodemopbouw			
deklaag	fijn tot matig grof zand. Plaatselijk komt leem, klei en veen voor.	Nuenengroep	0-20 m-mv
eerste watervoerend pakket	matig tot zeer grove grindrijke zanden, met plaatselijk een kleilaag.	Formatie van Sterksel/Veghel	20-60 m-mv
scheidende laag	kleihoudende afzettingen	Kedichem/Tegelen	60-110 m-mv
hydrologie			
diepte freatisch grondwater	1,5 m-mv		
stromingsrichting	noordwestelijk		

2.5 Hypothese en onderzoeksstrategie

NEN5740: Op basis van het vooronderzoek wordt uitgegaan van een onverdachte locatie (tabel 3) met een ondergrondse brandstoftank die als verdacht wordt beschouwd (VEP-OO).
NEN5707: Op basis van het vooronderzoek wordt de bodem ter plaatse van de voormalige stallen als diffuus verdacht beschouwd met betrekking tot de aanwezigheid van asbest met een heterogene verdeelde verontreiniging (tabel 9).

(deel)-locatie	*opper-vlakte*	*hypo-these*	*boringen*		*analyses*	
NEN5740						
ondergrondse HBO-tank	5.000 l	VEP-OO	1	tot 0,5 m-onderzijde tank	1	minerale olie grond
			1	peilbuis	1	minerale olie grondwater
ontluchtings-punt			1	tot 0,5 m-mv	1	minerale olie grond
gehele terrein	3.000 m²	onver-dacht	9	tot 0,5 m-mv	3	standaardpakket grond
			2	tot 2,0 m-mv/grondwater		
			1	peilbuis	1	standaardpakket grondwater
NEN5707						
terreindeel met voormalige situering stallen	1.000 m²	ver-dacht	ja	inspectie maaiveld	1	eventueel aangetroffen asbestverdacht materiaal wordt geanalyseerd op asbestgehalte per vindplaats. Mengmonsters van de grond worden in het veld samengesteld.
			5	inspectiegaten minimaal 0,3x0,3 meter, maximaal 50 cm diep		
			1	handboringen in inspectiegaten tot 2,0 m-mv/grondwater		

3 UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Veldwerkzaamheden

verricht onder procescertificaat BRL SIKB 2000	
conform protocol 2001	ja
datum	4 september 2018
veldmedewerker(s)	M. Gloudemans, Bodeminzicht certificaat EC-SIK-20303
afwijkingen	-
bijzonderheden	-
conform protocol 2002	ja
datum	17 september 2018
veldmedewerker(s)	M. Gloudemans, Bodeminzicht certificaat EC-SIK-20303
afwijkingen	-
bijzonderheden	-
conform protocol 2018	ja
datum	4 september 2018
veldmedewerker(s)	M. Gloudemans, Bodeminzicht certificaat EC-SIK-20303
afwijkingen	-
bijzonderheden	-

- In bijlage 2 is de plaats van de boringen/sleuven in de situatietekening opgenomen.
- Voor de gedetailleerde boorprofielbeschrijvingen per boring wordt verwezen naar bijlage 3.
- In bijlage 6 zijn de veldwerkrapportages opgenomen

3.2 Zintuiglijke waarnemingen en veldmetingen

Boring	*Diepte boring (m -mv)*	*Traject (m -mv)*	*soort*	*Waargenomen bijzonderheden*
01	3,50	0,00 - 0,50	Zand	zwak baksteenhoudend
		0,50 - 2,00	Zand	zwak roesthoudend
		2,00 - 3,50	Zand	geen olie-water reactie
02	2,50	0,70 - 2,00	Zand	zwak roesthoudend
		2,00 - 2,50	Zand	geen olie-water reactie
07	0,60	0,00 - 0,60		volledig menggranulaat, Gestaakt
08	1,00	0,25 - 0,70	Zand	resten baksteen
10	3,50	0,80 - 2,20	Zand	zwak roesthoudend
11	0,50	0,00 - 0,40	Zand	zwak puinhoudend, mm1
12	0,50	0,00 - 0,40	Zand	zwak puinhoudend, mm1
13	0,50	0,00 - 0,40	Zand	zwak puinhoudend, mm1
14	0,50	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend, mm1
15	0,50	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend, mm1
16	0,50	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend

De aangetroffen bijzonderheden hebben niet geleid tot aanpassing van de onderzoeksstrategie.

3.3 Meetgegevens grondwater

	filterdiepte (m-mv)	*grondwaterstand (m-mv)*	*zuurgraad (pH)*	*EC in µS/cm*	*troebelheid in NTU*
01-1-1	2,50 - 3,50	2,30	6,4	541	15,7
10-1-1	2,50 - 3,50	2,02	5,9	747	16,74

De gemeten waardes worden niet als afwijkend beschouwd voor de regio en geven geen indicatie voor de aanwezigheid van verontreinigingen in het grondwater.

3.4 Chemische analyse en monsterselectie

De chemische analyses van de grond- en grondwatermonsters geven informatie over de feitelijke aanwezigheid en concentraties van onderzochte stoffen of groepen stoffen. De chemische analyses zijn uitgevoerd volgens het door de door de Raad voor Accreditatie (RvA) geaccrediteerde laboratorium Al-West B.V. in Deventer. Het laboratorium werkt volgens de meest van toepassing zijnde normen van het Nederland Normalisatie Instituut (NNI).

3.5 Geselecteerde grondmonsters en chemische analyses

Analyse-monster	*Traject (m - mv)*	*Deelmonsters*	*Analysepakket*[1]	*reden/motivatie*
OG1 tank	2,00 - 2,50	01 (2,00 - 2,50) 02 (2,00 - 2,50)	Minerale Olie GC (AS3000)	meest verdachte bodemlaag HBO-tank
BG1 ontluchting	0,00 - 0,50	01 (0,00 - 0,50)	Minerale Olie GC (AS3000)	meest verdachte bodem ontluchtings-punt
BG2	0,00 - 0,70	01 (0,00 - 0,50) 08 (0,25 - 0,70) 11 (0,00 - 0,40) 12 (0,00 - 0,40) 13 (0,00 - 0,40) 14 (0,00 - 0,50) 15 (0,00 - 0,50) 16 (0,00 - 0,50)	NEN 5740 Standaardpakket + Structuur en voorb. (AS3000)	bovengrond, zwak puin/baksteenhoudend
BG3	0,00 - 0,60	03 (0,00 - 0,50) 05 (0,35 - 0,60) 06 (0,25 - 0,60) 09 (0,00 - 0,50) 10 (0,00 - 0,50)	NEN 5740 Standaardpakket + Structuur en voorb. (AS3000)	bovengrond, visueel schoon
OG2	1,00 - 2,00	04 (1,50 - 2,00) 10 (1,00 - 1,50)	NEN 5740 Standaardpakket + Structuur en voorb. (AS3000)	ondergrond, visueel schoon

1)Het NEN 5740 standaardpakket bodem bestaat uit de volgende parameters: droogrest, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), PCB's, PAK, minerale olie.

De analyseresultaten hebben geen aanleiding gegeven individuele monsters separaat te analyseren.

3.6 Overzicht grondwatermonsters en chemische analyses

Peilbuis	*Filterdiepte in m-mv*	*Analysepakket*	*Bijzonderheden*
01-1-1	2,50 - 3,50	OLIE (AS3000)	-
10-1-1	2,50 - 3,50	NEN 5740gw standaardpakket (AS3000)[1]	-

1)Het standaardpakket grondwater bestaat uit de volgende parameters: metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromatische koolwaterstoffen, vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen, minerale olie.

3.7 Monstersamenstelling en analyses asbest

Ten behoeve van het verkennend onderzoek asbest zijn van de gaten en boringen mengmonsters samengesteld en is asbestverdacht materiaal verzameld uit de maaiveldinspectie en inspectie van de bodem.

3.7.1 Aangetroffen asbestverdacht materiaal

Op maaiveld zijn geen asbestverdachte fragmenten aangetroffen.
Tijdens het graven en zeven van grond uit de inspectiegaten zijn geen asbestverdachte fragmenten aangetroffen.

3.7.2 Samenstelling mengmonsters grond

omschrijving monster	*geselecteerde inspectiegaten*	*traject in m-mv*	*Bijzonderheden*	*Analysepakket*
mm1	11 t/m 15	0,00 – 0,50	<20% bodemvreemde bijmenging	asbest grond NEN5898 (<20mm) 10-15 kg (AS3000)

4 RESULTATEN

4.1 Toetsingskader

De verontreinigingssituatie van de bodem kan worden beoordeeld door toetsing van de gemeten gehaltes in grond en grondwater aan de achtergrondwaardes grond en streefwaarden grondwater en de interventiewaarden grond en grondwater. De achtergrondwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit.

De interventiewaarden geven aan wanneer de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, dier en plant ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. Om van een *"geval van ernstige bodemverontreiniging"* te spreken dient voor ten minste één stof de gemiddelde concentratie van minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarde.

In onderhavig rapport worden de volgende termen gebruikt om de mate van verontreiniging aan te geven:

- **niet verontreinigd:** de concentratie aan verontreiniging is lager dan of gelijk aan de achtergrondwaarde;
- **licht verontreinigd:** de concentratie aan verontreiniging is hoger dan de achtergrondwaarde maar lager dan of gelijk aan de halve som van de achtergrond- en interventiewaarde;
- **matig verontreinigd:** de concentratie aan verontreiniging is hoger dan de halve som van de achtergrond- en interventiewaarde maar lager dan of gelijk aan de interventiewaarde;
- **sterk verontreinigd:** de concentratie aan verontreinigingen is hoger dan de interventiewaarde.

Uit de NEN 5740 kan het volgende worden afgeleid. Uitvoering van vervolgonderzoek is in de meeste gevallen alleen noodzakelijk wanneer de concentratie van een stof de halve som van de achtergrondwaarde en de interventiewaarde overschrijdt. Deze waarde wordt ook in de Leidraad Bodembescherming gehanteerd als de concentratiegrens waarboven een nader onderzoek moet worden uitgevoerd. Bij overschrijding van de interventie-waarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de saneringsurgentie te bepalen.

4.2 Toetsing analyseresultaten grond en grondwater

De analyseresultaten van de grond zijn getoetst aan de achtergrond- (A) en interventiewaarden (I) uit de circulaire streef- en interventiewaarden bodemsanering [Staatscourant 2000-39]. In de toetsingstabel zijn zowel de achtergrondwaarden (A) als de interventiewaarden (I) voor microverontreinigingen opgenomen. De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van het (gemeten) lutum- en organisch stofgehalte van de bodem. De analyseresultaten van het grondwater zijn getoetst aan de streef- (S) en interventiewaarden (I). De gemeten waarden van de onderzochte (meng-)monsters met overschrijdingstabellen zijn in bijlage 4 weergegeven. In bijlage 5 zijn de analysecertificaten opgenomen.

4.3 Wijze van beoordeling en toetsing asbest

De beoordeling en interpretatie van de analyseresultaten van de grondmonsters geschiedt op basis van het Besluit Bodemkwaliteit. De hoogte van zowel de interventiewaarde, de hergebruikwaarde, als de rest-concentratienorm voor asbest is vastgesteld op 100 mg/kg d.s. De berekening voor de toetsing aan deze norm wordt op de volgende wijze uitgevoerd:
(10x gehalte ambifool asbest)+(gehalte serpentijn asbest)=<100 mg/kg d.s.

Per (deel)locatie en per (verdachte) bodemlaag moeten alle indicatieve resultaten worden getoetst aan de interventiewaarde, volgens onderstaande criteria.

- Gaten 30 cm x 30 cm: indien voor een (deel)locatie en bodemlaag het gewogen gehalte aan asbest (hoogste gehalte) kleiner is dan de helft van de interventiewaarde is verder onderzoek niet noodzakelijk en is het statistisch aannemelijk dat de interventiewaarde ook niet in een nader onderzoekstraject zal worden overschreden;
- Gaten 30 cm x 30 cm; indien voor een (deel)locatie en bodemlaag het gewogen gehalte aan asbest (hoogste gehalte) groter is dan de helft van de interventiewaarde is nader onderzoek noodzakelijk;
- Boringen (< 35 cm): indien in het opgeboorde materiaal uit minimaal één boring binnen een (deel)locatie asbest wordt aangetroffen, dan is aanvullend onderzoek verplicht. Er kan worden gekozen voor een volledig verkennend onderzoek met behulp van gaten of er kan direct worden overgegaan tot nader onderzoek.
- Boringen(< 35 cm): indien in geen van de boringen binnen een (deel)locatie asbest wordt aangetroffen, dan is nader onderzoek niet verplicht.

Bij toetsing is de hoogste bepaalde waarde binnen een (deel)locatie en bodemlaag bepalend.

4.4 Analyseresultaten grond- en grondwatermonsters en interpretatie

omschrijving	*monster*	*traject*	*overschrijding achtergrond- of streefwaarde*	*overschrijding interventiewaarde*
meest verdachte bodemlaag HBO-tank	OG1 tank	2,00 - 2,50	-	-
meest verdachte bodem ontluchtingspunt	BG1 ontluchting	0,00 - 0,50	-	-
bovengrond, zwak puin/baksteenhoudend	BG2	0,00 - 0,70	Zink (0,12) PAK 10 VROM (0,3)	-
bovengrond, visueel schoon	BG3	0,00 - 0,60	Zink (0,07)	-
ondergrond, visueel schoon	OG2	1,00 - 2,00	-	-
grondwater HBO-tank	01-1-1	2,50 - 3,50	-	-
grondwater erf	10-1-1	2,50 - 3,50	Barium (0,23) Xylenen (som) (-)	-

[1]Index (GSSD - AW) / (I - AW)

4.5 Analyseresultaten inspectiegaten

monster	*inspectiegaten*	*traject in m-mv*	*analyse*	*analyseresultaten*		
				verhoogde parameter	*hecht-gebonden*	*gewogen concentratie (mg/kg d.s.)*
mm1	11 t/m 15	0,00 – 0,50	NEN5898	-	-	<1

4.6 Analyseresultaten plaatmateriaalmonster

Tijdens de maaiveldinspectie en het graven en zeven van grond uit de inspectiegaten wordt visueel beoordeeld of mogelijk sprake is van asbesthoudend plaatmateriaal. Verdacht materiaal wordt per vindlocatie (maaiveld/inspectiegat) verzameld en geanalyseerd op gehalte aan asbest.
Tijdens het verkennend asbestonderzoek is geen asbestverdacht plaatmateriaal aangetroffen op maaiveld en in de inspectiegaten. Derhalve heeft geen analyse plaatsgevonden.

Bij de interpretatie van het totaal aan onderzoeksgegevens dient, gezien de gehanteerde strategie (gebaseerd op de Nederlandse Norm NEN 5740) welke is gericht op een indicatieve beoordeling van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem, rekening te worden gehouden met een zeker restrisico.

Een bodemonderzoek is een momentopname waarbij steekproefsgewijs boringen/inspectiegaten worden verricht/gegraven en peilbuizen worden geplaatst op een veelal willekeurige, maar meest voor de hand liggende locatie. Derhalve kan nooit uitgesloten worden dat op de onderzoekslocatie verontreinigingen aanwezig zijn die bij dit onderzoek niet zijn aangetoond.

Bodeminzicht kan hiervoor niet aansprakelijk worden gesteld.

5 CONCLUSIES EN ADVIES

Resultaten NEN5740 ondergrondse HBO-tank
In de meest verdachte bodemlagen aan de onderzijde van de tank (OG1 tank) en de bovengrond ter plaatse van het ontluchtingspunt (BG1 ontluchting) zijn geen gehaltes aan minerale olie gemeten boven de achtergrondwaarde.
In het grondwater ter plaatse van de HBO-tank (peilbuis 01) is geen gehalte aan minerale olie gemeten boven de streefwaarde.

Resultaten NEN5740 onverdacht erf en landbouwgrond
In de zwak baksteen- en puinhoudende bovengrond van de vaste bodem (BG2) zijn gehaltes aan zink en PAK gemeten boven de achtergrondwaarden. De verhoogde gehaltes zijn gerelateerd aan de waargenomen bijmengingen van baksteen en puin.
In de visueel schone bovengrond (BG3) is een gehalte aan zink gemeten boven de achtergrondwaarde.
In de zintuiglijk schone ondergrond van de vaste bodem (OG2) zijn geen gehaltes aan onderzochte stoffen gemeten boven de achtergrondwaarden.

In het grondwater ter plaatse van 10 zijn gehaltes aan barium en xylenen gedetecteerd boven de streefwaarden. De verhoging aan barium is toe te schrijven aan een natuurlijk verhoogde achtergrondwaarde. Voor het licht verhoogde gehalte aan xylenen bestaat op basis van dit onderzoek geen verklaring. De overschrijding is marginaal en behoeft geen nader onderzoek.

Resultaten NEN5707
Tijdens inspectie van maaiveld en gaten is geen asbestverdacht plaatmateriaal visueel waargenomen. Analyse heeft derhalve niet plaatsgevonden.
In het geanalyseerde grondmengmonster mm1 is geen asbest aangetroffen. De concentratie bevindt zich beneden de detectielimiet.

Conclusie en advies
Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen verontreinigingen aangetoond die aanleiding vormen voor het uitvoeren van nader of aanvullend bodemonderzoek.
De aanwezigheid van de ondergrondse tank en de opslag van huisbrandolie heeft de bodem niet verontreinigd met minerale olie.
De locatie is onverdacht op aanwezigheid van asbest in bodem.
De resultaten van het onderzoek stemmen niet overeen met de gestelde hypotheses. De resultaten vormen echter geen aanleiding tot aanpassing van de onderzoeksstrategie.
De bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie vormt geen belemmering voor de beoogde aankoop van het perceel.

De eventueel bij werkzaamheden vrijkomende grond is op of buiten het onderzoeksterrein herbruikbaar. Indien vrijkomende grond van de locatie afgevoerd dient te worden, dient men rekening te houden met de regels van het vigerende Besluit Bodemkwaliteit.

Bijlage 1

Topografische ligging onderzoekslocatie

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: B2152

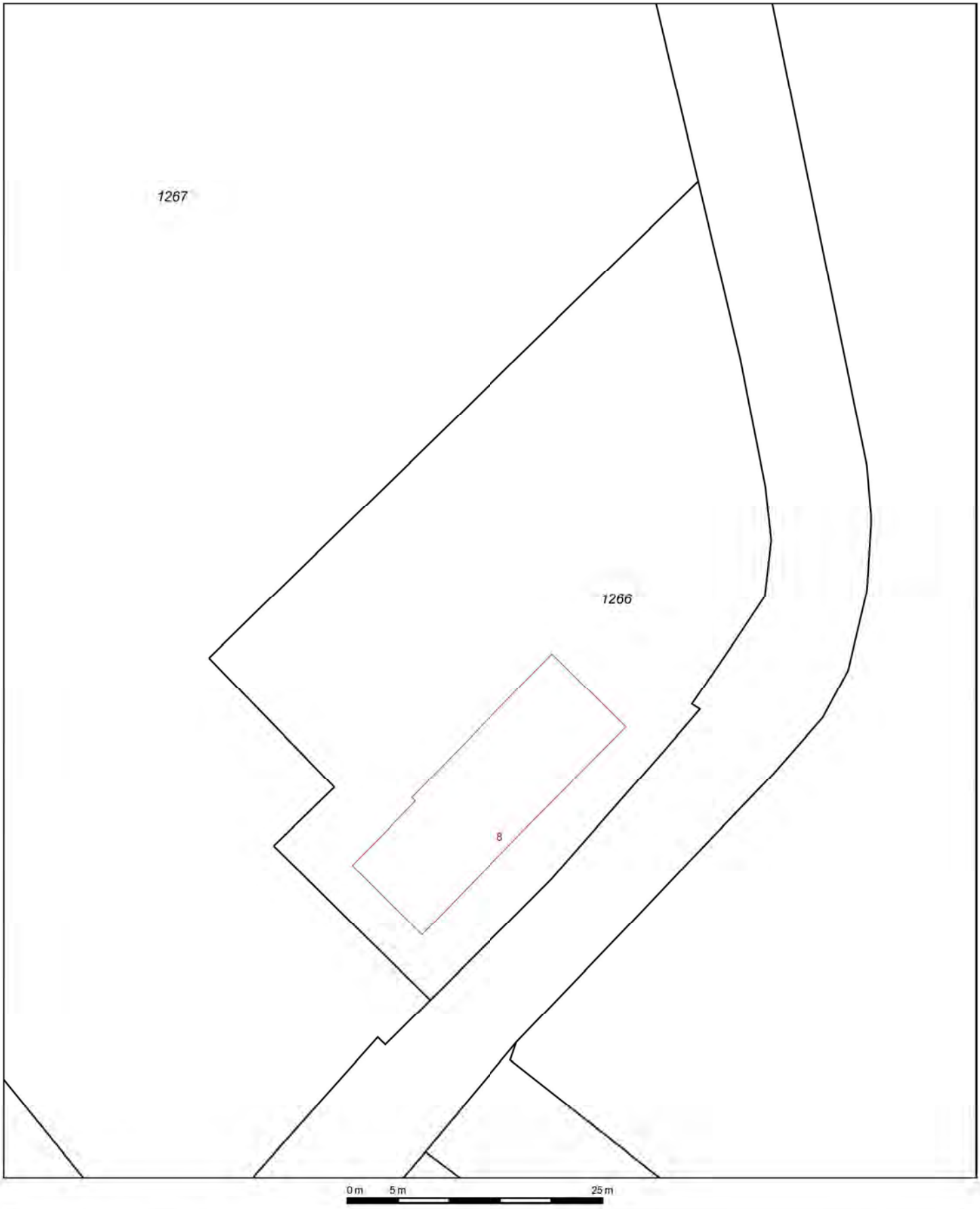

12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Vastgestelde kadastrale grens
Voorlopige kadastrale grens
Administratieve kadastrale grens
Bebouwing
Overige topografie

Deze kaart is noordgericht

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente	BOXTEL
Sectie	H
Perceel	1266

Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 28 september 2018
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

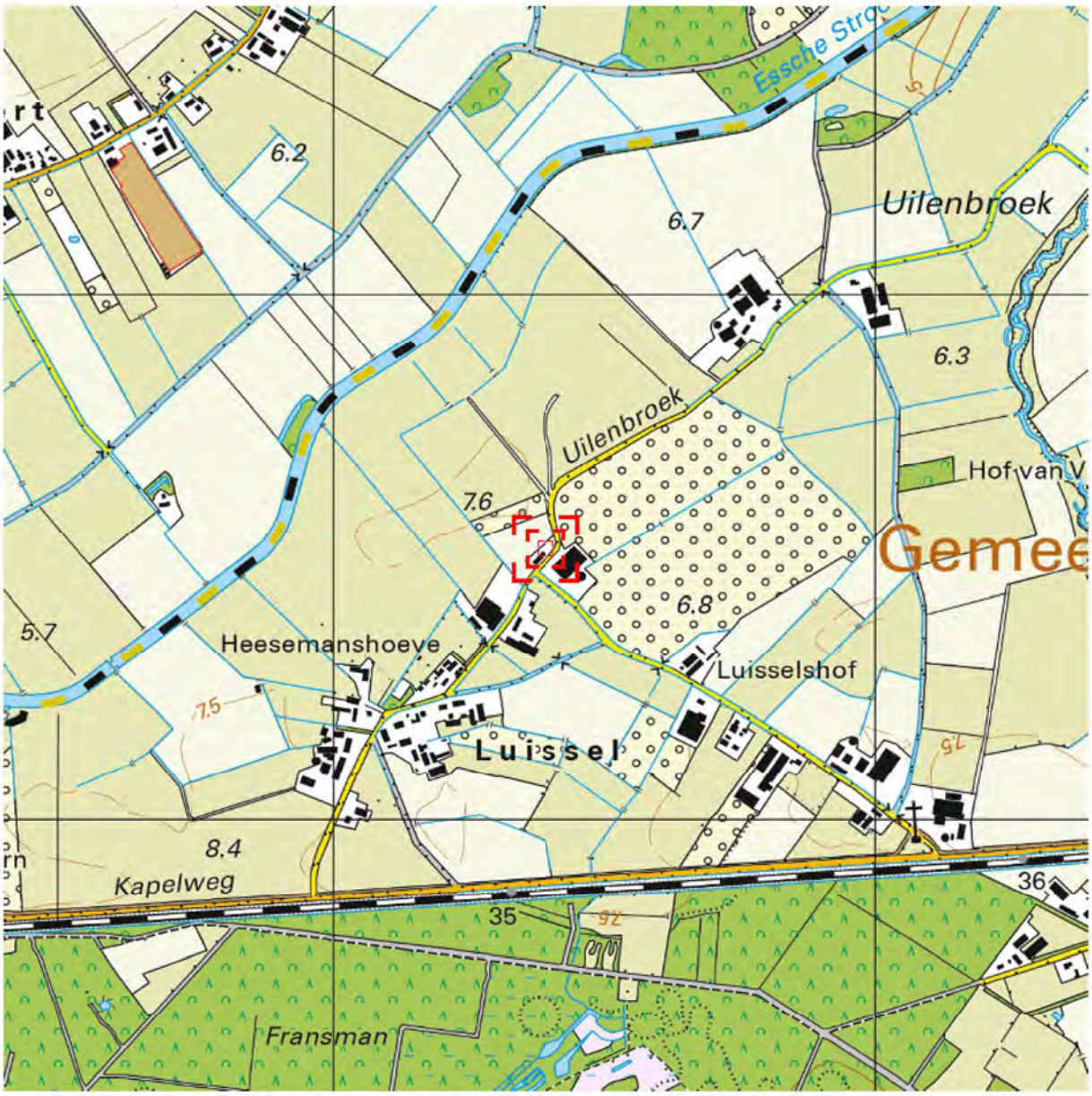

0 m 125 m 625 m

Deze kaart is noordgericht. Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object BOXTEL H 1266
Uilenbroek 8, 5282HP Boxtel
CC-BY Kadaster.

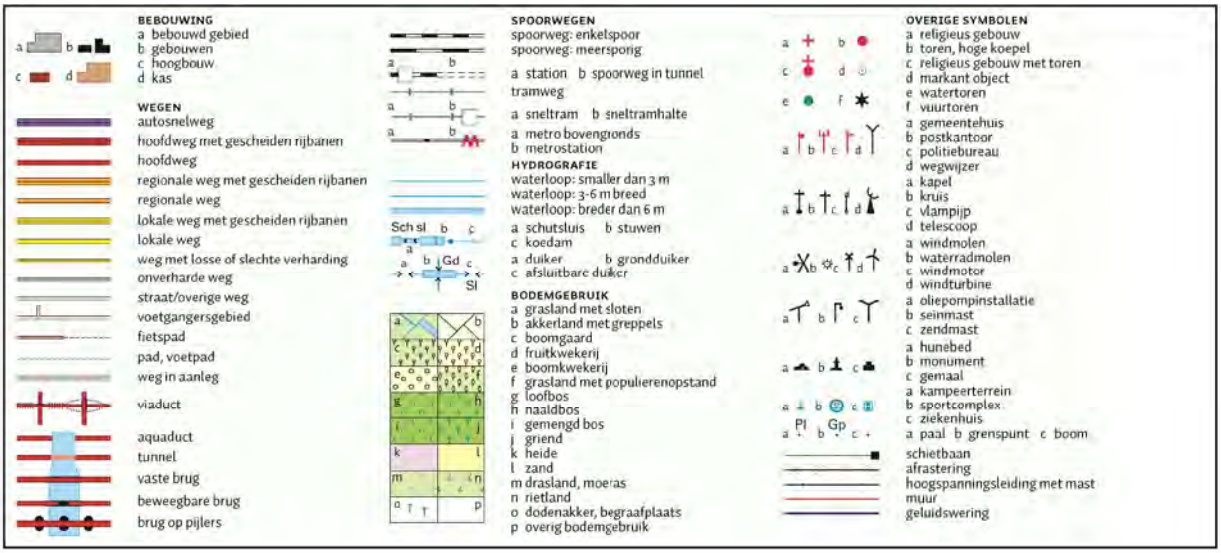

Bijlage 2

Situatietekening met boorpunten

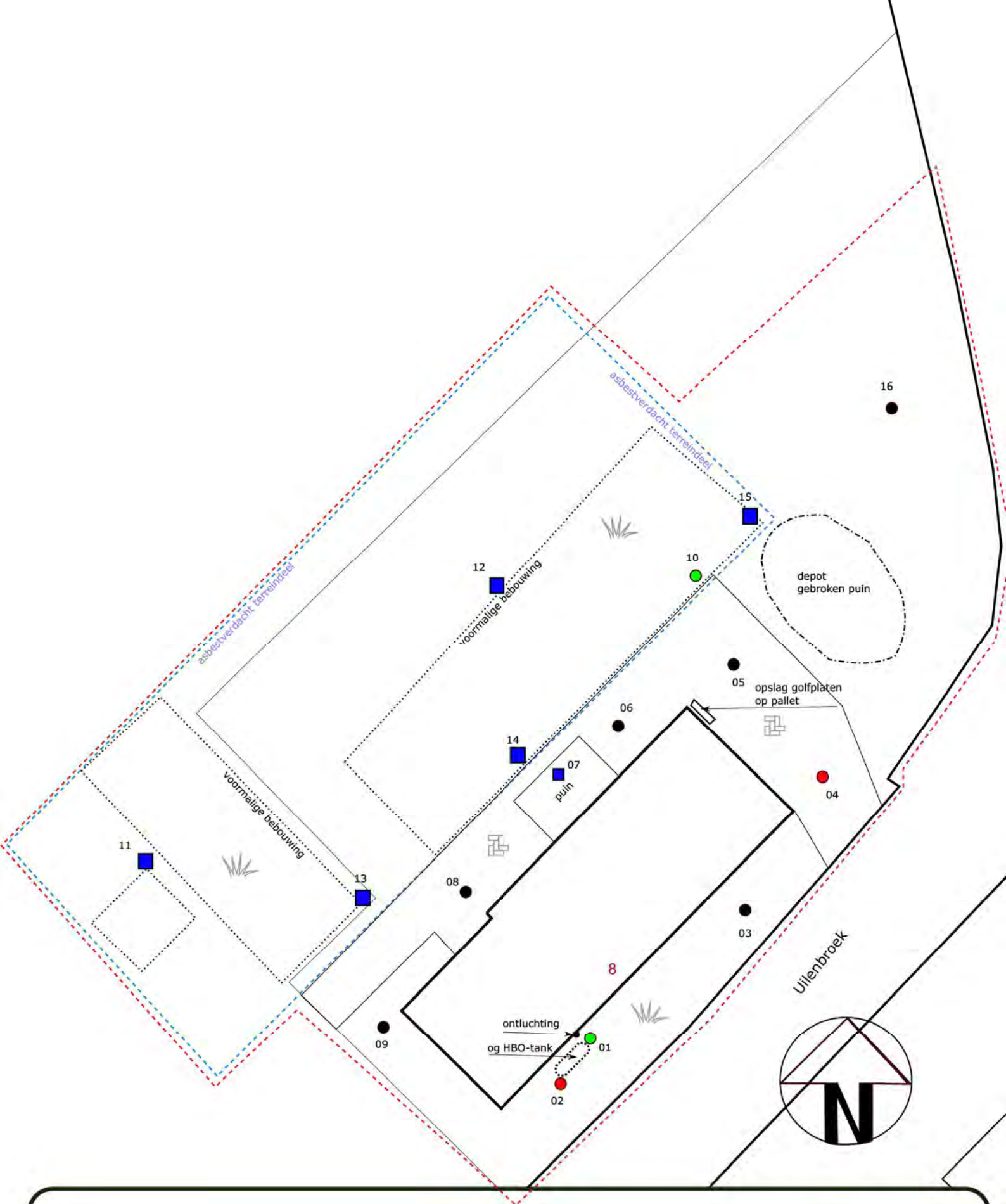

Situatietekening met boorlocaties

Project:

Uilenbroek 8 te Boxtel

Projectnummer:

B2152

Legenda:

- Begrenzing onderzoekslocatie
- Boringen t.b.v. bovengrond
- Boringen t.b.v. boven- en ondergrond
- Boring met peilbuis
- Asbestgat/sleuf

0 m — 25 m

bodeminzicht

Datum:
28-09-2018

klinkers, grind, tegels, beton, onverhard, asfalt

Bijlage 3

Boorbeschrijvingen

Bijlage: Boorprofielen

Boring: 01

Datum: 4-9-2018
GWS: 200
Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

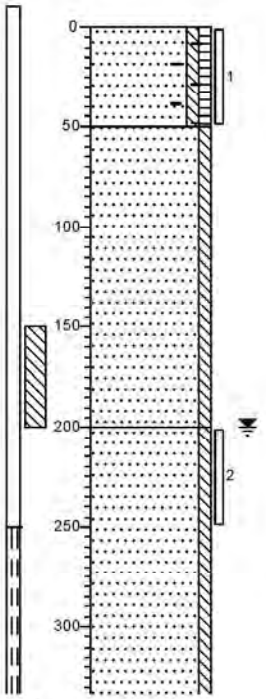

erf
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak roesthoudend, licht oranjebeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, licht grijsbeige, Edelmanboor

Boring: 02

Datum: 4-9-2018
Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

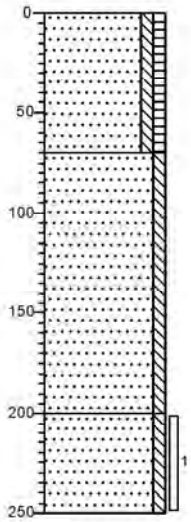

erf
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak roesthoudend, licht oranjebeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, licht grijsbeige, Edelmanboor

Boring: 03

Datum: 4-9-2018
Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

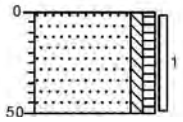

erf
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Boring: 04

Datum: 4-9-2018
Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

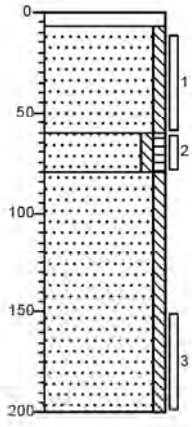

klinker
Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht geelbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor

Projectnaam: Uilenbroek 8 te Boxtel

Projectcode: B2152

'getekend volgens NEN 5104'

Bijlage: Boorprofielen

Boring: 05

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

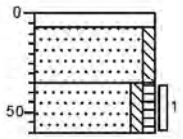

klinker

Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht geelbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Boring: 06

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

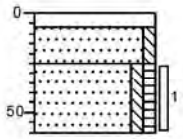

klinker

Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht geelbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Boring: 07

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

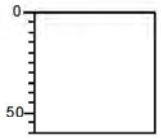

puin

Volledig menggranulaat, Graven, Gestaakt

Boring: 08

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

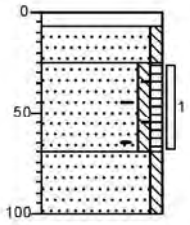

klinker

Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht geelbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, resten baksteen, donker bruinbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor

Projectnaam: Uilenbroek 8 te Boxtel

Projectcode: B2152

'getekend volgens NEN 5104'

Bijlage: Boorprofielen

Boring: 09

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

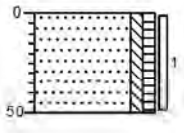

erf

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Boring: 10

Datum: 4-9-2018

GWS: 200

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

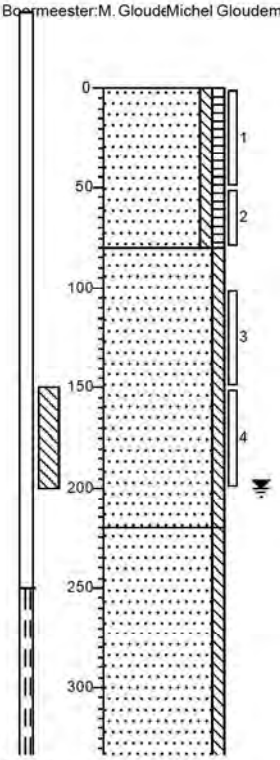

erf

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak roesthoudend, licht oranjebeige, Edelmanboor

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht grijsbeige, Edelmanboor

Boring: 11

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

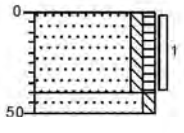

akker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Graven, mm1

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Graven

Boring: 12

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

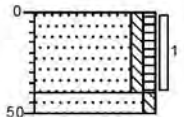

akker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Graven, mm1

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Graven

Projectnaam: Uilenbroek 8 te Boxtel

Projectcode: B2152

'getekend volgens NEN 5104'

Bijlage: Boorprofielen

Boring: 13

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

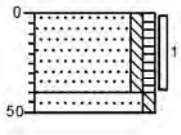

akker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Graven, mm1

Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Graven

Boring: 14

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

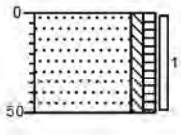

akker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Graven, mm1

Boring: 15

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

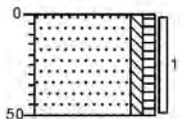

akker

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Graven, mm1

Boring: 16

Datum: 4-9-2018

Boormeester: M. Gloude Michel Gloudemans

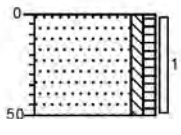

erf

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor

Projectnaam: Uilenbroek 8 te Boxtel

Projectcode: B2152

'getekend volgens NEN 5104'

Legenda (conform NEN 5104)

grind

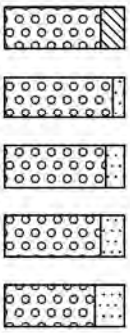

zand

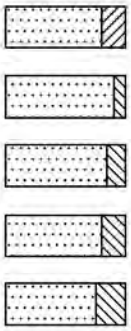

veen

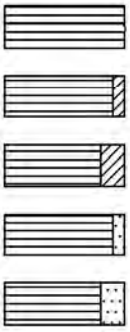

klei

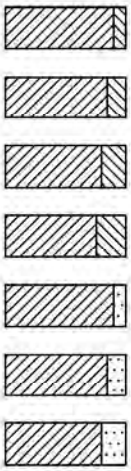

leem

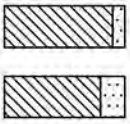

overige toevoegingen

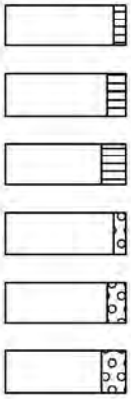

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

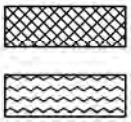

peilbuis

Bijlage 4

Getoetste tabellen

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		OG1 tank			BG1 ontluchting			BG2		
Grondsoort		Zand			Zand			Zand		
Zintuiglijke bijmengingen		geen olie-water reactie			zwak baksteenhoudend			zwak baksteenhoudend, resten baksteen, zwak puinhoudend		
Certificaatcode		791785			791785			791785		
Boring(en)		01, 02			01			01, 08, 11, 12, 13, 14, 15, 16		
Traject (m -mv)		2,00 - 2,50			0,00 - 0,50			0,00 - 0,70		
Humus	% ds	2,0			2,0			2,9		
Lutum	% ds	2,0			2,0			2,1		
Datum van toetsing		28-9-2018			28-9-2018			21-9-2018		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
IJzer	% ds							<5,0	3,5 (6)	
Kobalt	mg/kg ds							<3,0	<7,3	-0,04
Nikkel	mg/kg ds							4,5	13,0	-0,34
Koper	mg/kg ds							18	36	-0,03
Zink	mg/kg ds							*92*	*212*	*0,12*
Molybdeen	mg/kg ds							<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds							<0,20	<0,23	-0,03
Barium	mg/kg ds							37	142 (6)	
Kwik	mg/kg ds							<0,05	<0,05	-0
Lood	mg/kg ds							24	37	-0,03
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds							<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds							0,59	0,59	
Fenanthreen	mg/kg ds							2,7	2,7	
Fluorantheen	mg/kg ds							2,9	2,9	
Chryseen	mg/kg ds							1,3	1,3	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds							1,5	1,5	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds							1,5	1,5	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds							0,74	0,74	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds							1,1	1,1	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds							0,82	0,82	
PAK 10 VROM	mg/kg ds								*13*	*0,3*
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds								<0,017	-0
PCB 28	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 52	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 101	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 118	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 138	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 153	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
PCB 180	mg/kg ds							<0,0010	<0,0024	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)		<3	7 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	-0,01	<35	<123	-0,01	54	186	-0
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)		<3	7 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)		<4	14 (6)		11	38 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)		13	45 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)		12	41 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)		6	30 (6)		10	34 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)		5	17 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)		<5	12 (6)	
OVERIG										
Droge stof	%	85,0	85,0 (6)		90,9	90,9 (6)		92,3	92,3 (6)	
Lutum	%							2,1		
Organische stof (humus)	%							2,9		

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		BG3			OG2		
Grondsoort		Zand			Zand		
Zintuiglijke bijmengingen					zwak roesthoudend		
Certificaatcode		791785			791785		
Boring(en)		03, 05, 06, 09, 10			04, 10		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,60			1,00 - 2,00		
Humus	% ds	1,8			0,20		
Lutum	% ds	2,4			1,0		
Datum van toetsing		21-9-2018			21-9-2018		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN							
IJzer	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)	
Kobalt	mg/kg ds	<3,0	<7,1	-0,05	<3,0	<7,4	-0,04
Nikkel	mg/kg ds	<4,0	<7,9	-0,42	<4,0	<8,2	-0,41
Koper	mg/kg ds	9,6	19,6	-0,14	<5,0	<7,2	-0,22
Zink	mg/kg ds	*77*	*179*	*0,07*	22	52	-0,15
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	<0,20	<0,24	-0,03	<0,20	<0,24	-0,03
Barium	mg/kg ds	<20	<52 (6)		<20	<54 (6)	
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0
Lood	mg/kg ds	22	34	-0,03	<10	<11	-0,08
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,11	0,11		<0,050	<0,035	
Chryseen	mg/kg ds	0,057	0,057		<0,050	<0,035	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,063	0,063		<0,050	<0,035	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		0,48	-0,03		<0,35	-0,03
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,025	0,01		<0,025	0,01
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0035	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	-0,01	<35	<123	-0,01
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)		<4	14 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
OVERIG							
Droge stof	%	90,8	90,8 (6)		89,0	89,0 (6)	
Lutum	%	2,4			1,0		
Organische stof (humus)	%	1,8			0,20		

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 3: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000

Tabel 4: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		01-1-1			10-1-1		
Datum		17-9-2018			17-9-2018		
Filterdiepte (m -mv)		2,50 - 3,50			2,50 - 3,50		
Datum van toetsing		28-9-2018			28-9-2018		
Monsterconclusie		Voldoet aan Streefwaarde			Overschrijding Streefwaarde		
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN							
Kobalt	µg/l				<2,0	<1,4	-0,23
Nikkel	µg/l				<3,0	<2,1	-0,22
Koper	µg/l				5,9	5,9	-0,15
Zink	µg/l				16	16	-0,07
Molybdeen	µg/l				<2,0	<1,4	-0,01
Cadmium	µg/l				<0,20	<0,14	-0,05
Barium	µg/l				*180*	*180*	*0,23*
Kwik	µg/l				<0,05	<0,04	-0,04
Lood	µg/l				<2,0	<1,4	-0,23
AROMATISCHE VERBINDINGEN							
Benzeen	µg/l				<0,20	<0,14	-0
Ethylbenzeen	µg/l				<0,20	<0,14	-0,03
Tolueen	µg/l				0,63	0,63	-0,01
Xylenen (som)	µg/l					*0,31*	*0*
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l				0,24	0,24	
ortho-Xyleen	µg/l				<0,10	<0,07	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l				<0,20	<0,14	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l					1,4[2,14]	
PAK							
Naftaleen	µg/l				<0,020	<0,014	0
PAK 10 VROM	-					<0,00020[11]	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
1,3-Dichloorpropaan	µg/l				<0,20	<0,14	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l				<0,20	<0,14	
Dichloorpropaan	µg/l					<0,42	-0
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	µg/l				0,42		
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l					<0,14	0,01
1,1-Dichlooretheen	µg/l				<0,10	<0,07	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l				<0,10	<0,07	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l				<0,10	<0,07	
Dichloormethaan	µg/l				<0,20	<0,14	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l				<0,20	<0,14	-0,01
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				<0,20	<0,14[14]	
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l				<0,10	<0,07	0,01
1,1-Dichloorethaan	µg/l				<0,20	<0,14	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l				<0,20	<0,14	-0,02
1,2-Dichloorpropaan	µg/l				<0,20	<0,14	
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l				<0,10	<0,07	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l				<0,10	<0,07	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l				<0,20	<0,14	-0,05
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l				<0,10	<0,07	0
Vinylchloride	µg/l				<0,20	<0,14	0,03
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7[6]		<10	7[6]	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03	<50	<35	-0,03
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7[6]		<10	7[6]	
Minerale olie C16 - C20	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C20 - C24	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C24 - C28	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C28 - C32	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C32 - C36	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C36 - C40	µg/l	<5,0	3,5[6]		<5,0	3,5[6]	

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
>T	: Groter dan Tussenwaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 5: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
Barium	µg/l	50	200		625
Cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
Kobalt	µg/l	20	0,7		100
Koper	µg/l	15	1,3		75
Kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood	µg/l	15	1,7		75
Molybdeen	µg/l	5	3,6		300
Nikkel	µg/l	15	2,1		75
Zink	µg/l	65	24		800
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Tolueen	µg/l	7			1000
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Dichloorpropaan	µg/l	0,8			80
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600

Bijlage 5

Analysecertificaten

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

BODEMINZICHT V.O.F.
Dhr. M. Gloudemans
JEKSCHOTSTRAAT 12
5465 PG VEGHEL

Datum	12.09.2018
Relatienr	35006376
Opdrachtnr.	791785

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 791785 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35006376 BODEMINZICHT V.O.F.
Uw referentie	B2152 Uilenbroek 8 te Boxtel
Opdrachtacceptatie	05.09.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. +31/570788113
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 791785 Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
676907	04.09.2018	BG1 ontluchting (0-50)
676908	04.09.2018	BG2 (0-70)
676917	04.09.2018	BG3 (0-60)
676923	04.09.2018	mm1 (0-50)
676924	04.09.2018	OG1 tank (200-250)

		Eenheid	676907 BG1 ontluchting (0-50)	676908 BG2 (0-70)	676917 BG3 (0-60)	676923 mm1 (0-50)	676924 OG1 tank (200-250)
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	--	++
S	Droge stof	%	90,9	92,3	90,8	--	85,0
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	--	<5,0	<5,0	--	--
Fracties (sedigraaf)							
S	Fractie < 2 µm	% Ds	--	2,1	2,4	--	--
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	--	2,9 x)	1,8 x)	--	--
Voorbehandeling metalen analyse							
S	Koningswater ontsluiting		--	++	++	--	--
Metalen (AS3000)							
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	--	37	<20	--	--
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	--	<0,20	<0,20	--	--
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	--	<3,0	<3,0	--	--
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	--	18	9,6	--	--
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	--	<0,05	<0,05	--	--
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	--	24	22	--	--
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	--	<1,5	<1,5	--	--
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	--	4,5	<4,0	--	--
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	--	92	77	--	--
PAK (AS3000)							
S	Anthraceen	mg/kg Ds	--	0,59	<0,050	--	--
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	--	1,5	<0,050	--	--
S	Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	--	1,5	<0,050	--	--
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	--	0,82	<0,050	--	--
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	--	0,74	<0,050	--	--
S	Chryseen	mg/kg Ds	--	1,3	0,057	--	--
S	Fenanthreen	mg/kg Ds	--	2,7	<0,050	--	--
S	Fluorantheen	mg/kg Ds	--	2,9	0,11	--	--
S	Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	--	1,1	0,063	--	--
S	Naftaleen	mg/kg Ds	--	<0,050	<0,050	--	--
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	--	13 #)	0,48 #)	--	--
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	54	<35	--	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	--	<3 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 791785 Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
676927	04.09.2018	OG2 (100-200)

		Eenheid	676927 OG2 (100-200)
Algemene monstervoorbehandeling			
S	Voorbehandeling conform AS3000		++
S	Droge stof	%	89,0
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0
Fracties (sedigraaf)			
S	Fractie < 2 µm	% Ds	<1,0
Klassiek Chemische Analyses			
S	Organische stof	% Ds	<0,2 x)
Voorbehandeling metalen analyse			
S	Koningswater ontsluiting		++
Metalen (AS3000)			
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	<20
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	<5,0
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	<10
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<4,0
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	22
PAK (AS3000)			
S	Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050
S	Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	<0,050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050
S	Chryseen	mg/kg Ds	<0,050
S	Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050
S	Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050
S	Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050
S	Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	0,35 #)
Minerale olie (AS3000/AS3200)			
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 791785 Bodem / Eluaat

		Eenheid	676907 BG1 ontluchting (0-50)	676908 BG2 (0-70)	676917 BG3 (0-60)	676923 mm1 (0-50)	676924 OG1 tank (200-250)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	--	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<4 *	11 *	<4 *	--	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<5 *	13 *	<5 *	--	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<5 *	12 *	<5 *	--	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	6 *	10 *	<5 *	--	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	5 *	<5 *	--	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	--	<5 *
Polychloorbifenylen (AS3000)							
S	PCB 28	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 52	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 101	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 118	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 138	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 153	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	PCB 180	mg/kg Ds	--	<0,0010	<0,0010	--	--
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	--	0,0049 #)	0,0049 #)	--	--
Asbestbepaling in grond/puin							
	Zie bijlage voor toelichting asbestanalyse		--	--	--	++	--
S	Som gewogen asbest	mg/kg Ds	--	--	--	<1	--

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **791785 Bodem / Eluaat**

		Eenheid	676927 OG2 (100-200)
Minerale olie (AS3000/AS3200)			
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3** *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4** *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5** *
Polychloorbifenylen (AS3000)			
S	PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0049** #)
Asbestbepaling in grond/puin			
	Zie bijlage voor toelichting asbestanalyse		--
S	Som gewogen asbest	mg/kg Ds	--

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%
Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163

Begin van de analyses: 05.09.2018
Einde van de analyses: 12.09.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. +31/570788113
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 791785 Bodem / Eluaat

Toegepaste methoden

AS3000 asbest in bodem en materialen: Som gewogen asbest

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

<Geen informatie>: Zie bijlage voor toelichting asbestanalyse

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Zink (Zn) Cadmium (Cd) Barium (Ba) Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Kobalt (Co) Koper (Cu) Koolwaterstoffractie C10-C40 Benzo(ghi)peryleen Benzo(a)anthraceen Anthraceen Benzo(k)fluorantheen Naftaleen Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen Fluorantheen Fenanthreen Chryseen Benzo-(a)-Pyreen Som PAK (VROM) (Factor 0,7) PCB 28 PCB 52 PCB 101 PCB 118 PCB 138 PCB 153 PCB 180 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koningswater ontsluiting Fractie < 2 µm

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA | 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Bijlage analyseresultaten asbest

Analist:	Jvo

Monster Nr.	Monster omschrijving	Drogestof gehalte (%)	Nat gewicht (g)	Droog gewicht
676923	mm1 (0-50)	93,6	16000	14981

Zeeffractie	Zeeffractie (m/m%)	Massa fractie (g)	Onderzoc ht (%)	chrysotiel (mg/kg ds tot.)	amosiet (mg/kg ds tot.)	crocidoliet (mg/kg ds tot.)	Aantal hecht geb.	Aantal niet hechtgeb.	Asbest (mg/kg ds tot.)	95%-betrouwbaarheids-interval (mg/kg ds) ondergrens	bovengrens
>20 mm	0	0	100				0	0			
8 - 20 mm	2,1	307,5	100				0	0			
4 - 8 mm	1,2	180	100				0	0			
2 - 4 mm	0,89	133,2	56				0	0			
1 - 2 mm	1,2	180,4	26				0	0			
0.5 mm - 1 mm	2	302,7	8				0	0			
< 0.5 mm	92	13762,26	0,1				nvt	nvt		nvt	nvt
Totalen	99	14866,06					0	0			
								Na afronding volgens norm (mg/kg) :	<1	<1	<1

Asbesthoudende materialen	Hechtgebonden
nvt	nvt
nvt	nvt
nvt	nvt

Gerapporteerde asbestgehaltes zijn afgeronde waardes,
in de totaalgehaltes kunnen geringe afwijkingen voorkomen.

Conclusie:

	Gemeten Gehalte (mg/kg ds)	95%-betrouwbaarheids-interval (mg/kg ds) ondergrens	bovengrens
De bepalings grens is	-	-	1
Hoeveelheid hechtgebonden asbesthoudend materiaal	<1	<1	<1
Hoeveelheid niet hechtgebonden asbesthoudend materiaal	<1	<1	<1
Serpentijn asbest	<0.1	<0.1	<0.1
Amfibool asbest	<0.1	<0.1	<0.1
Totaal asbest	<1	<1	<1
Gewogen totaal asbest (serpentijn + 10 x amfibool)	**<1**	**<1**	**<1**

In het, met de optische lichtmicroscoop, onderzochte deel van de fractie <500 µm zijn geen asbestverdachte vezels gevonden.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-1529262-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 791785, Analysis No. 676907, created at 10.09.2018 08:48:20

Monsteromschrijving: BG1 ontluchting (0-50)

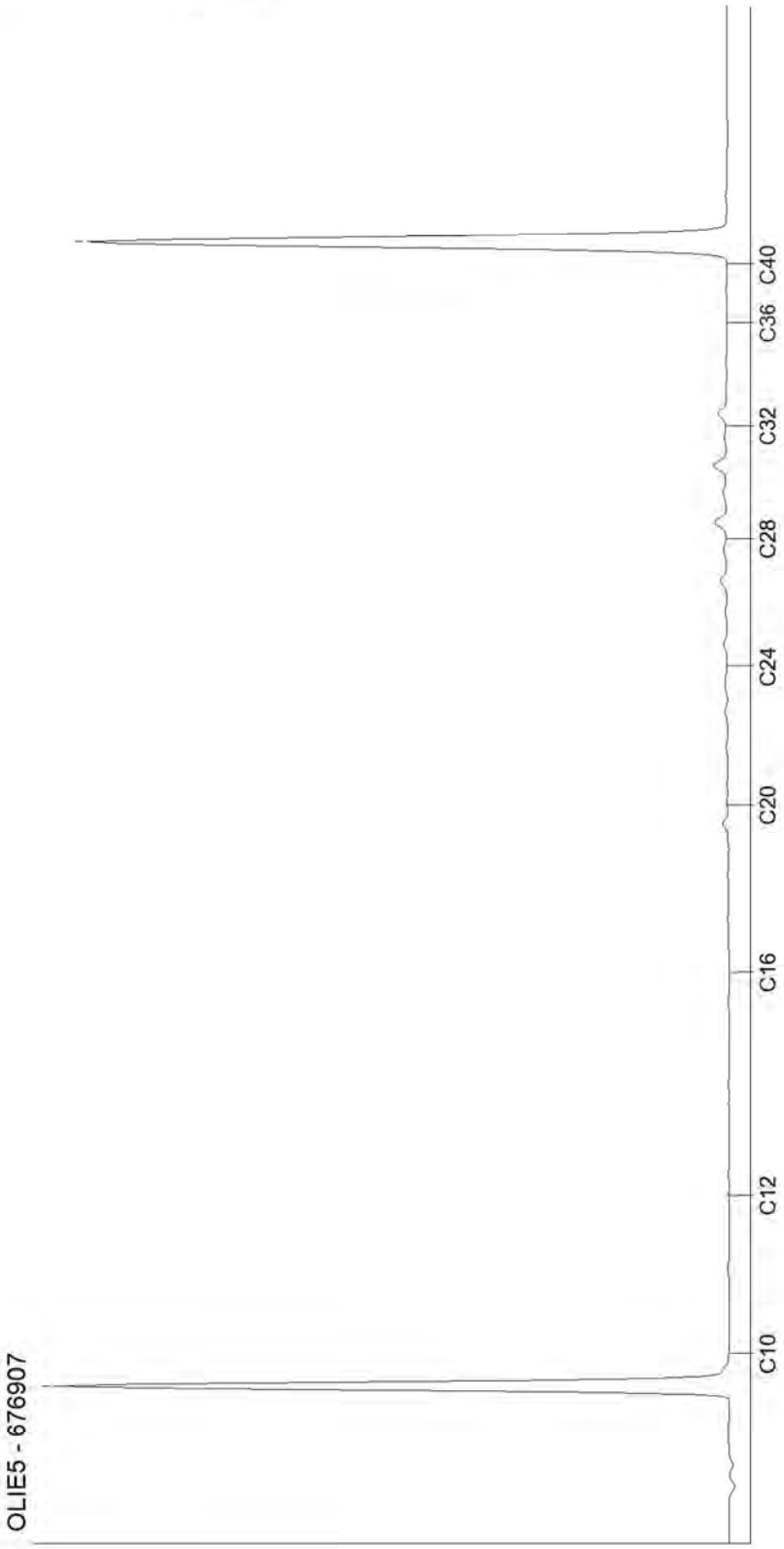

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-1152926 1-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 791785, Analysis No. 676908, created at 07.09.2018 12:10:15

Monsteromschrijving: BG2 (0-70)

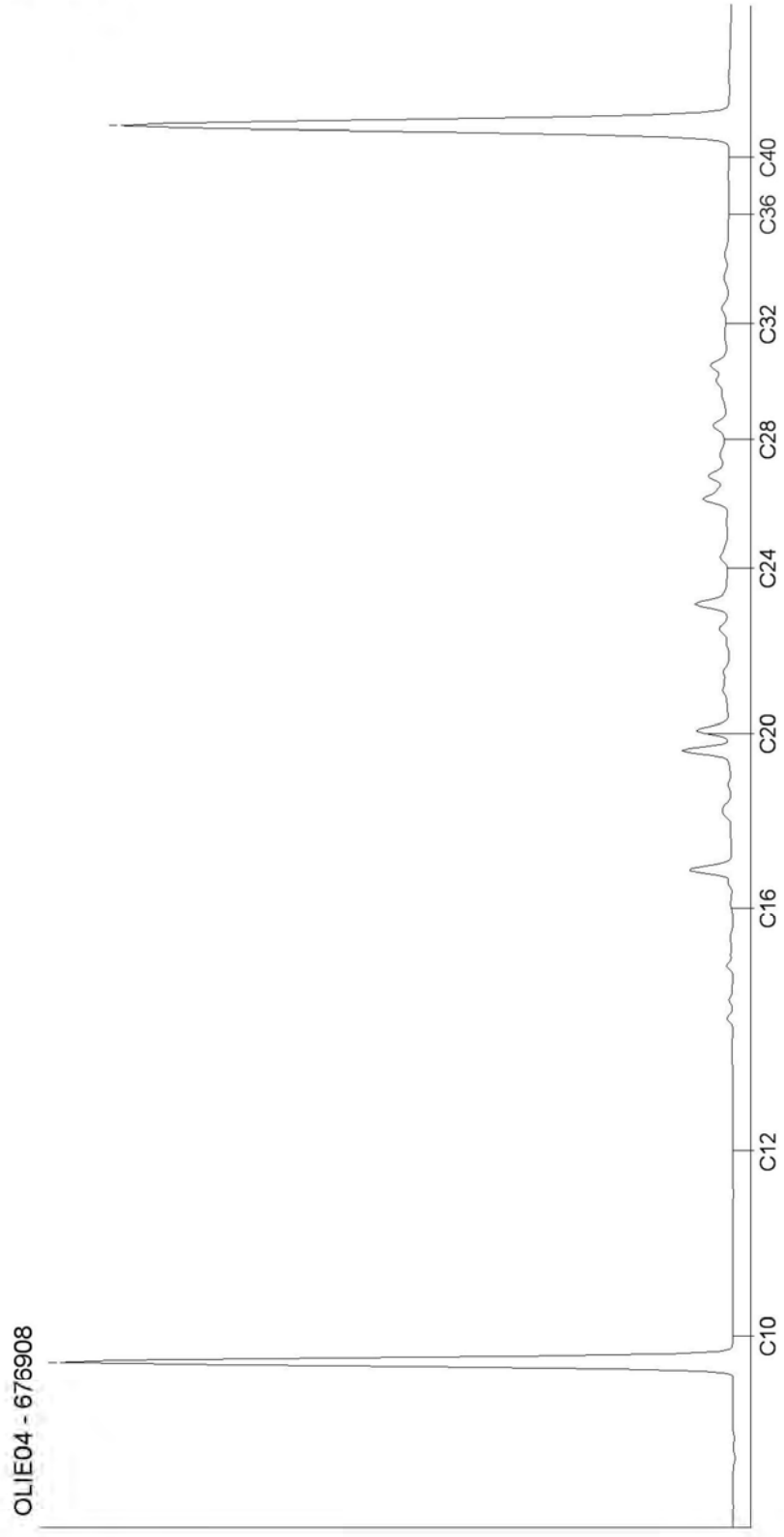

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11529261-NL-I

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 791785, Analysis No. 676917, created at 07.09.2018 12:10:15

Monsteromschrijving: BG3 (0-60)

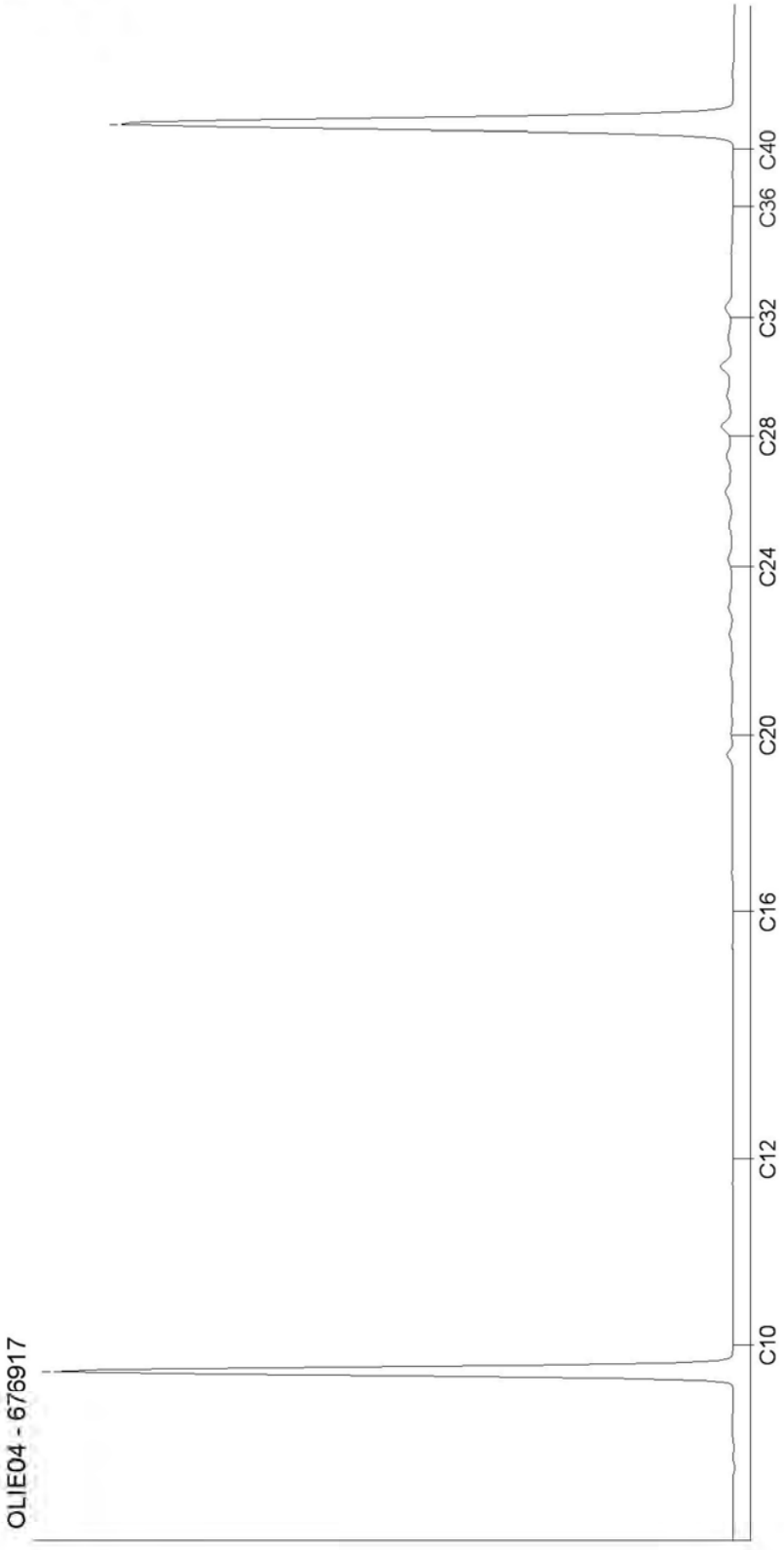

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11529261-NL-I

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 791785, Analysis No. 676924, created at 10.09.2018 08:48:20

Monsteromschrijving: OG1 tank (200-250)

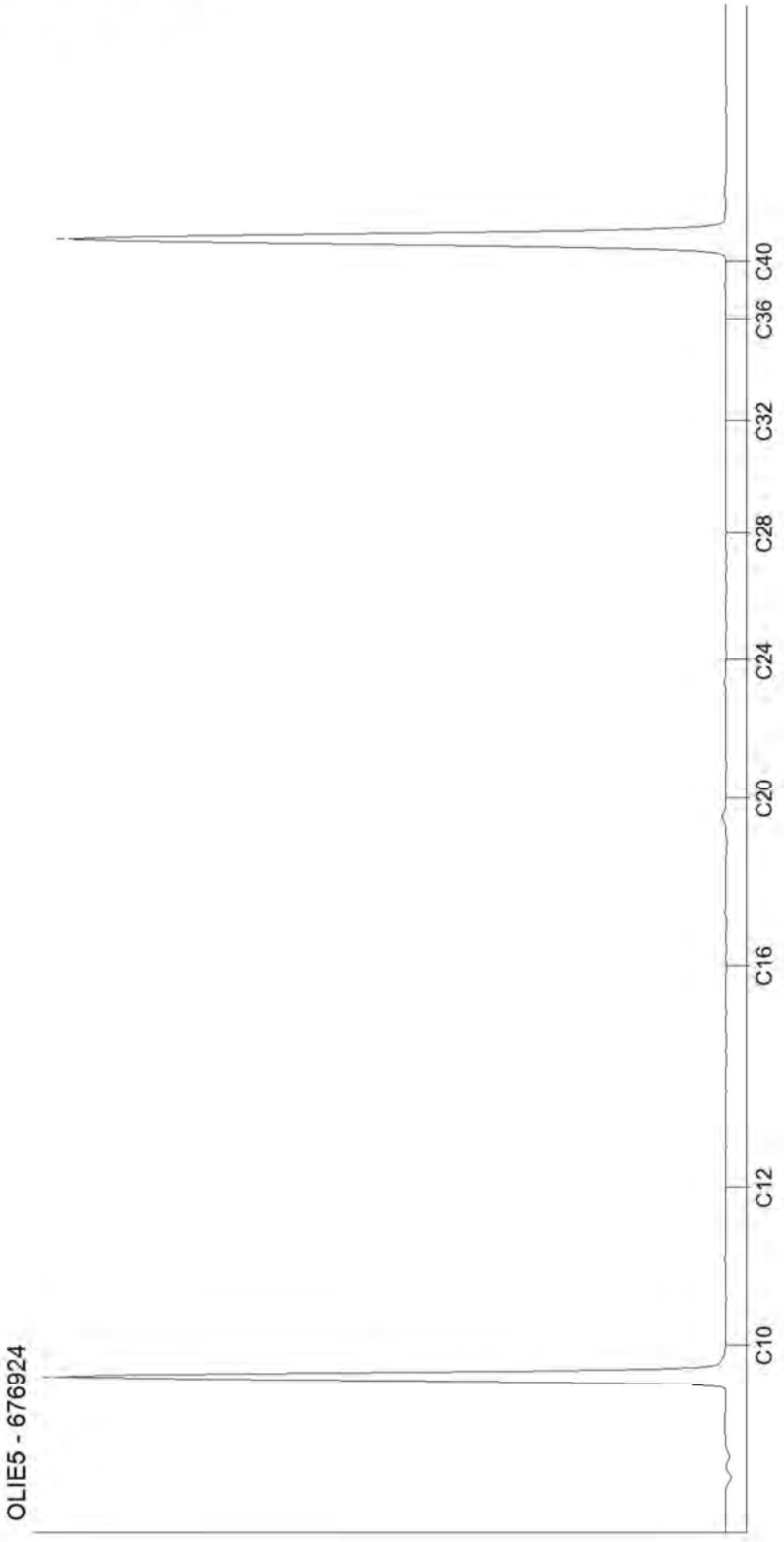

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11529261-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 791785, Analysis No. 676927, created at 10.09.2018 08:48:20

Monsteromschrijving: OG2 (100-200)

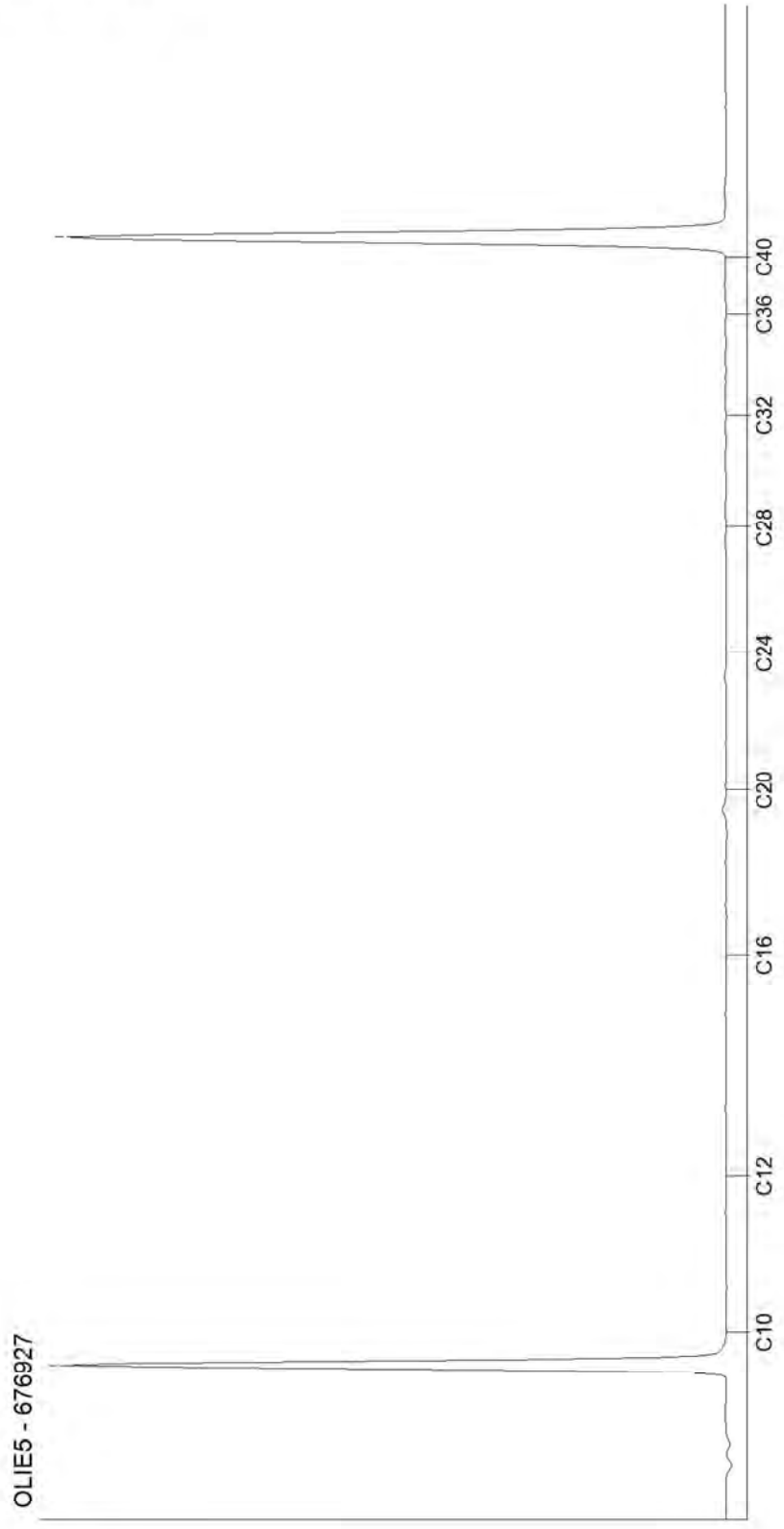

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11529261-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

BODEMINZICHT V.O.F.
Dhr. M. Gloudemans
JEKSCHOTSTRAAT 12
5465 PG VEGHEL

Datum	24.09.2018
Relatienr	35006376
Opdrachtnr.	794440

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 794440 Water**

Opdrachtgever	35006376 BODEMINZICHT V.O.F.
Uw referentie	B2152 Uilenbroek 8 te Boxtel
Opdrachtacceptatie	18.09.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. 31/570788113
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898 VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur ppa. Marc van Gelder Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA | 005

DOC-13-11573580-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 794440 Water**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
691264	01-1-1 (250-350)	17.09.2018	
691265	10-1-1 (250-350)	17.09.2018	

		Eenheid	691264 01-1-1 (250-350)	691265 10-1-1 (250-350)
Metalen (AS3000)				
S	Barium (Ba)	µg/l	--	**180**
S	Cadmium (Cd)	µg/l	--	**<0,20**
S	Kobalt (Co)	µg/l	--	**<2,0**
S	Koper (Cu)	µg/l	--	**5,9**
S	Kwik (Hg)	µg/l	--	**<0,05**
S	Lood (Pb)	µg/l	--	**<2,0**
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	--	**<2,0**
S	Nikkel (Ni)	µg/l	--	**<3,0**
S	Zink (Zn)	µg/l	--	**16**
Aromaten (AS3000)				
S	Benzeen	µg/l	--	**<0,20**
S	Tolueen	µg/l	--	**0,63**
S	Ethylbenzeen	µg/l	--	**<0,20**
S	m,p-Xyleen	µg/l	--	**0,24**
S	ortho-Xyleen	µg/l	--	**<0,10**
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	µg/l	--	**0,31** #)
S	Naftaleen	µg/l	--	**<0,020**
S	Styreen	µg/l	--	**<0,20**
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)				
S	Dichloormethaan	µg/l	--	**<0,20**
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	--	**<0,20**
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	--	**<0,10**
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	--	**<0,20**
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	--	**<0,20**
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	--	**<0,10**
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	--	**<0,10**
S	Vinylchloride	µg/l	--	**<0,20**
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	--	**<0,10**
S	Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	--	**<0,10**
S	trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	--	**<0,10**
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	--	**0,14** #)
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	--	**0,21** #)
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	--	**<0,20**

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 794440 Water**

		Eenheid	691264 01-1-1 (250-350)	691265 10-1-1 (250-350)
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)				
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	--	<0,10
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	--	<0,20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	--	<0,20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	--	<0,20
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	µg/l	--	0,42 #)
Broomhoudende koolwaterstoffen				
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	--	<0,20
Minerale olie (AS3000)				
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50	<50
	Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	<10 *	<10 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	<10 *	<10 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	<5,0 *	<5,0 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	<5,0 *	<5,0 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	<5,0 *	<5,0 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	<5,0 *	<5,0 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	<5,0 *	<5,0 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	<5,0 *	<5,0 *

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 18.09.2018
Einde van de analyses: 22.09.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit

AL-West B.V. Dhr. Jan Godlieb, Tel. 31/570788113
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA | 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 794440 Water**

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Protocollen AS 3100: Zink (Zn) Nikkel (Ni) Molybdeen (Mo) Lood (Pb) Kwik (Hg) Koper (Cu) Kobalt (Co) Barium (Ba) Cadmium (Cd) Dichloormethaan Tribroommethaan (bromoform) Benzeen Trichloormethaan (Chloroform) Tolueen Tetrachloormethaan (Tetra) 1,1-Dichloorethaan Ethylbenzeen ortho-Xyleen 1,2-Dichloorethaan m,p-Xyleen Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen 1,1,1-Trichloorethaan Styreen 1,1,2-Trichloorethaan Vinylchloride 1,1-Dichlooretheen Cis-1,2-Dichlooretheen trans-1,2-Dichlooretheen Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) Som Dichlooretheen (Factor 0,7) Trichlooretheen (Tri) Tetrachlooretheen (Per) 1,1-Dichloorpropaan 1,2-Dichloorpropaan 1,3-Dichloorpropaan Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) Koolwaterstoffractie C10-C40

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA | D85

DOC-13-11573580-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 794440, Analysis No. 691264, created at 20.09.2018 06:12:24

Monsteromschrijving: 01-1-1 (250-350)

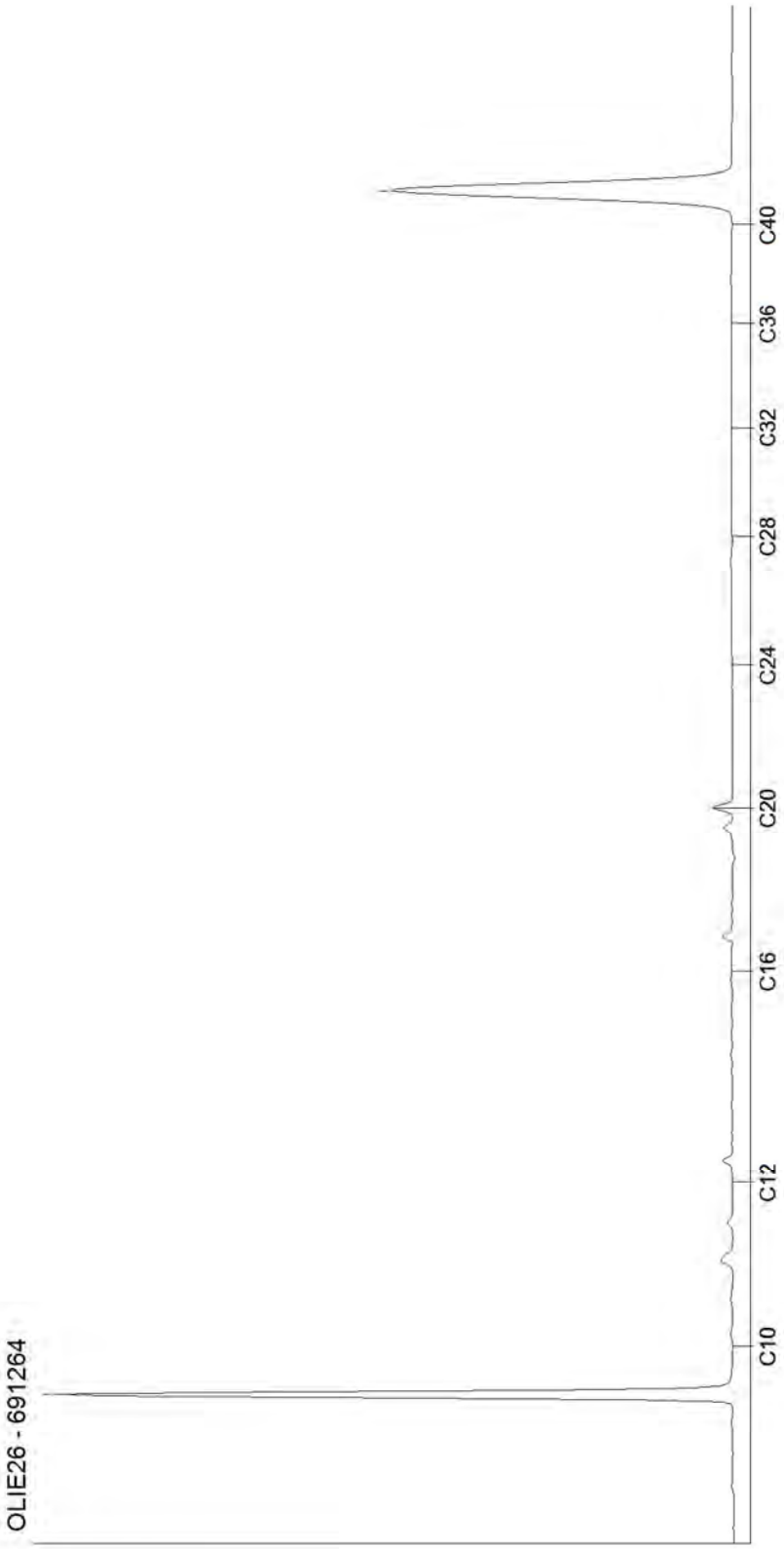

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11573644-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 794440, Analysis No. 691265, created at 20.09.2018 06:12:24

Monsteromschrijving: 10-1-1 (250-350)

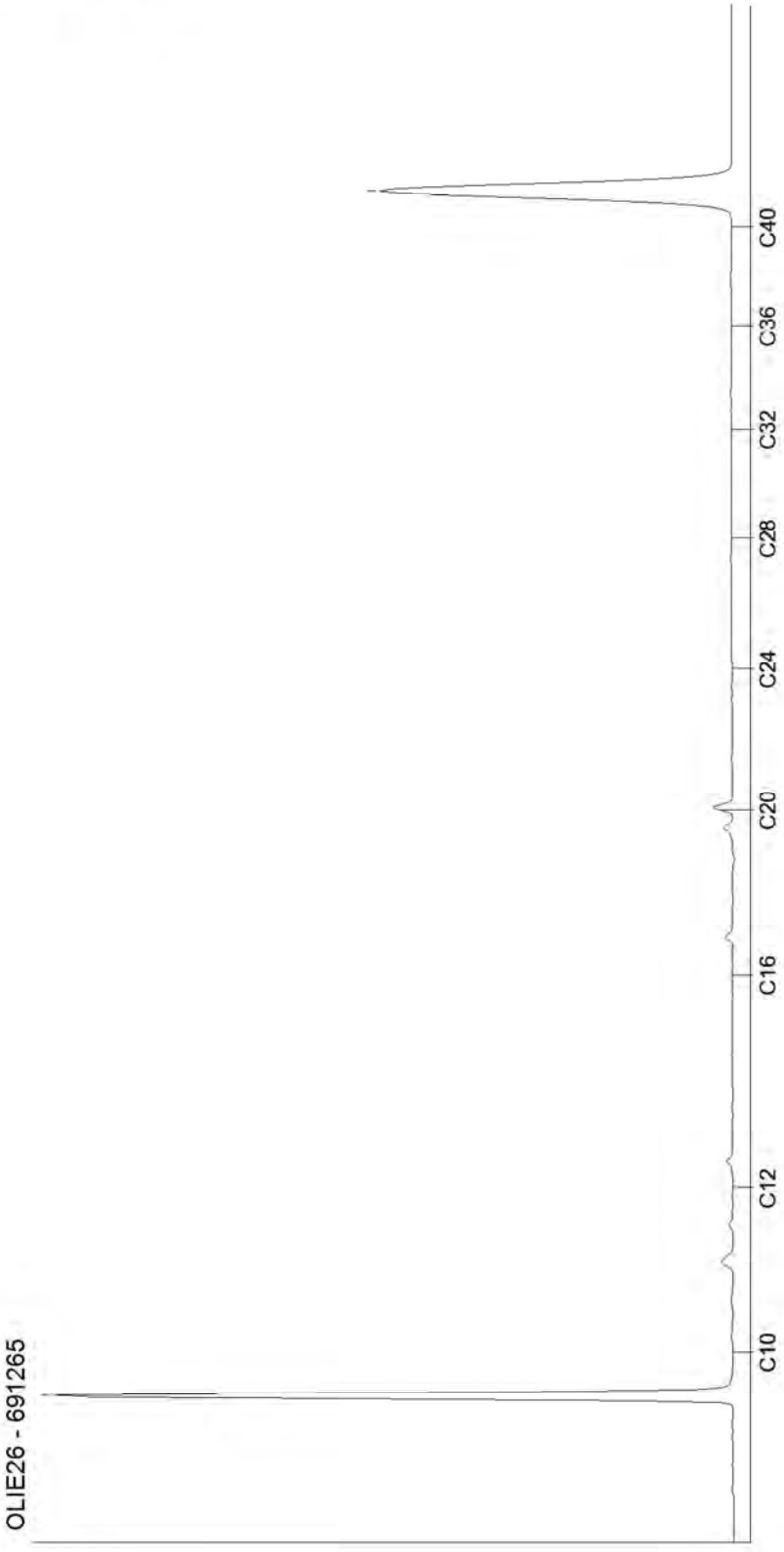

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11573644-NL-F2

Bijlage 6

Veldwerkrapportage

Monsternemingsplan

Projectgegevens

Projectkenmerk Bodeminzicht: Projectkenmerk opdrachtgever:	B2152
Locatie, Gemeente:	Uilenbroek 8 te Boxtel Boxtel
Opdrachtgever: adres contactpersoon	mevrouw E. van Pinxten Hezelaar 1b 5271 SK Sint-Michielsgestel dhr. T. Meeuwis
Type onderzoek:	☑ verkennend asbest in grond onderzoek ☐ nader onderzoek asbest in grond
Doel onderzoek:	☑ Vaststellen of de locatie asbestverdacht is ☐ Verontreinigingsgraad van de locatie vaststellen ☐ Omvang verontreiniging met asbest in bodem vaststellen
Uitvoerende organisatie:	Bodeminzicht
Uitvoeringsdatum:	4 september 2018

Veldwerkopdrachtacceptatie

Vallen werkzaamheden binnen werkgebied, technische bekwaamheid	☑ Ja ☐ Nee
Komen werkzaamheden overeen met proceseisen uit BRL 2000 & prot. 2018	☑ Ja ☐ Nee
Zijn kabels & leidingen, ondergrondse obstakels in kaart gebracht	☐ Ja, KLIC melding met volledige tekeningset en bijlagen ☑ Ja, verkregen van opdrachtgever ☐ Nee
Is het veldwerk en de eisen aan het veldwerk in alle opzichten duidelijk	☑ Ja ☐ Nee,
Voldoende gekwalificeerd personeel, apparatuur en middelen beschikbaar	☑ Ja ☐ Nee
Wie is beslissingsbevoegd bij treffen van onverwachte/ voorziene situatie	☐ Opdrachtgever ☑ Projectleider

Veldwerk en monsterneming

Aard materiaal:	☑ Grond tot 50% bijmenging ☐ Puin
Oppervlakte onderzoekslocatie (m^2):	1.000 m^2
Indelen in deellocaties:	☐ Ja ☑ Nee
Voorgeschreven indeling:	☐ ruimtelijke eenheid max. 1.000m^2 ☑ n.v.t. ☐ anders:
Foto's nemen:	☑ Ja ☐ Nee

Plan van Aanpak

Omvang van het veldwerk Afmetingen in meters (LxBxD)	5 gaten van minimaal 0,3x0,3x0,5 _____ sleuven van minimaal 2,0x0,3x0,5 1 boringen tot ondergrond (max. 2m)
Te hanteren bemonsteringsmethoden, instructie voor monsterneming	Conform NEN 5707 en BRL SIKB 2000 protocol 2018, o.a.: - Maaiveldinspectie in stroken van max. 1,5m, haaks op elkaar - 1 materiaalverzamelmonster van aangetroffen asbest op maaiveld per RE - Per RE/deelgebied minimaal 1 MM van bovengrond - 20 grepen van 0,5kg per MM - Max. 5 sleuven per mengmonster (N.O.) - Verschillende grondsoorten apart bemonsteren - Verschillende verontreinigingsgraden apart bemonsteren - Opgegraven grond inspecteren en zeven/harken. - Grove fractie >20mm gescheiden per Sleuf verpakken en analyseren.
Te verwachten aard en mate van verontreiniging	☐ De locatie is onverdacht voor aanwezigheid van asbest op of in de bodem ☑ De locatie is verdacht door sloopwerkzaamheden bouwwerken ☑ Asbesthoudend dak zonder dakgoten en onverhard maaiveld ☑ puin(laag) op/in maaiveld ☐ Asbestverdacht materiaal aangetroffen tijdens locatiebezoek
Overige werkwijze bepalende info (veiligheids)eisen opdrachtgever, etc.	☑ Stroomschema (RI&E) gebruiken en zo nodig maatregelen uit CROW 132/400 toepassen ☐ ...
Instructie voor locatiebezoek	☑ Nvt ☐ ...

Materialen en hulpmiddelen

Benodigde wettelijke en locatiespecifieke maatregelen	☑ Standaard PBM pakket; laarzen, overall, handschoenen ☐ ...
Instructie omtrent het inzetten van materialen en hulpmiddelen	
Veiligheidsinstructie asbest	☐ n.v.t. ☑ Zie kick-off verslag "asbest"

Monstergegevens

Aanleveren van monsters	- Projectnummer op verpakkingen noteren - Aanleveren aan lab : AL-West BV te Deventer - Plaats en tijd aanleveren : zelfde/volgende werkdag op laten halen bij Bodeminzicht te Veghel - Analyses (zo mogelijk) NEN 5707 grond(meng)monsters NEN 5897 puin(meng)monsters NEN 5896 materiaal(verzamel)monsters

Controle bijlagen

Kaart van de locatie (verplicht)	☑ Aanwezig (schaal tussen 1:1000 en 1:100)
Vermeld op kaart:	☐ Indeling in deelgebieden ☑ Indeling in stroken voor visuele inspectie maaiveld ☐ Indien van toepassing de plaatsen waar reeds asbestverdachte materialen zijn waargenomen ☑ Plaatsen van gaten en diepten (indien van toepassing: lengte en breedte) ☐ Plaatsen van sleuven met aangegeven: lengte, breedte, diepte en richting ☐ Plaatsen van boringen en diepten

Kwalitering monsternemingsplan

	Naam	Handtekening	Datum
Opsteller: projectleider	Dhr. M.A.J. Gloudemans		4-9-2018
Kwaliteitscontrole: erkend veldwerker	Dhr. M.A.J. Gloudemans		4-9-2018

Bijlagen:
- Terra Index veldwerkgegevens
- Kaart van de locatie

Invulinstructies resultaten asbestonderzoek

Inspectiecoëfficiëntie maaiveld	- 90-100% Zand; droog, los en geen vegetatie - 70-90% Zand; vochtig, vastgereden en/of matige vegetatie - 70-90% Klei/leem en veen; droog, los en geen vegetatie - 50-70% Klei/leem en veen; vochtig, vastgereden en/of matige vegetatie
Inspectiecoëfficiëntie gaten/sleuven	- 100% indien wordt voldaan aan de eisen van de NEN 5707
Soortelijke dichtheid van grondsoorten (in kg/liter)	- Grond; zwak siltig 1,85kg / sterk siltig 1,80kg - Zand; zwak siltig 1,85kg / sterk siltig (kleiig) 1,75kg - Leem; zwak zandig 1,70kg / sterk zandig 1,70kg - Klei; zwak zandig 1,75kg / sterk zandig 1,70kg - Veen; matig zandig of kleiig 1,25kg / sterk zandig of kleiig 1,40kg - Naar eigen inzicht in verband met vochtgehalte.
Type asbestverdacht materiaal	- Gp = golfplaat - Vp = Vlakke plaat (cementgebonden) - Bu = buis/leiding (cementgebonden) - Overige producten zijn nader te specificeren, zoals: brandwerend board, leidingisolatie, pakkingmateriaal, koord, kit, bitumen, leien, imitatiemarmer, etc.

Monsternemingsformulier

Onafhankelijkheidsverklaring

Verklaring:	De veldwerker verklaart hierbij geen binding te hebben met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie, zoals verwoord in paragraaf 3.2.7 van de BRL SIKB 2000.

Projectgegevens

projectnummer: projectnaam:	B2152 Uilenbroek 8 te Boxtel			
locatie, gemeente:	Uilenbroek 8 te Boxtel Boxtel			
opdrachtgever: adres contactpersoon	mevrouw E. van Pinxten Hezelaar 1b5271 SK Sint-Michielsgestel dhr. T. Meeuwis			
type onderzoek:	☑ verkennend asbest in grond onderzoek ☐ nader onderzoek asbest in grond			
Doel onderzoek:	☑ Vaststellen of de locatie asbestverdacht is ☐ Verontreinigingsgraad van de locatie vaststellen ☐ Omvang verontreiniging met asbest in bodem vaststellen			
Uitvoerende organisatie:	Bodeminzicht			
Projectleider(s):	M.A.J. Gloudemans ; 06-24282524 (cert. EC-SIK-20303)			
Ervaren veldwerker(s):	M.A.J. Gloudemans ; 06-24282524 (cert. EC-SIK-20303)			
Veldwerker(s) in opleiding:				
Uitvoeringsdatum en tijd:	4 september 2018	Aanvang: 14.30	Einde:16.30	Veldwerkregistraties:

Voorbereidingen

Plan van aanpak veiligheid aanwezig	☑ Ja ☐ Nvt
Verplicht materiaal aanwezig	☑ Ja; spade, hark, folie en werkschets (1:1000 – 1:100) ☐ Nee
Checklist overig onderzoeksmateriaal	Indien noodzakelijk meenemen en gebruiken voor uitvoering: ☑ alles aanwezig ☐ Schouwbak ☐ Grove zeven met een maaswijdte van 40 en 20 millimeter ☐ Grondboor met een middellijn, van tenminste driemaal zo groot als de maximale deeltjesgrootte (D100) van de asbestverdachte stukjes op de locatie of met een middellijn van maar minimaal 12 centimeter. ☐ Monsterschep van minimaal 10 centimeter lang en 5 centimeter breed ☐ Meetlint ☐ Meetwiel ☐ Piketpaaltjes ☐ Markeerlint ☐ Laadschop of vergelijkbaar gemechaniseerde apparatuur, geschikt voor nemen van monsters ☐ Hersluitbare plastic zakken & plakband ☐ Afsluitbare emmers ☐ Ruime hoeveelheid werkwater van drinkwaterkwaliteit ☐ Grove balans met een bereik tot 20 kilogram, afleesbaar op ééntiende kilogrammen (nauwkeurigheid van circa 1 %)
Checklist materiaal voor de veiligheid	Indien noodzakelijk meenemen en gebruiken voor veiligheid: ☐ Afspoelbare- of wegwerpoveralls ☐ Afspoelbare laarzen of wegwerpoverschoenen ☐ Veiligheidshelm ☐ Veiligheidshandschoenen ☐ P3-overdrukmasker met filter en laadapparaten ☐ Volgelaatsmasker ☐ Overdrukcabine op de laadschop of kraan ☐ Asbest decontaminatie-unit ☐ Plakband ☐ Stickers met de tekst "Voorzichtig, bevat asbest" en/of "Asbesthoudend afval"

Locatiegegevens

Aard materiaal:	☑ grond (<50% bijmengingen) ☐ puin (>50% bijmengingen)
Oppervlakte onderzoekslocatie (m²):	1.000
Locatie ingedeeld in deelgebieden:	☐ Ja ☑ Nee
Zo ja, indeling o.b.v. welke criteria:	☐ Ruimtelijke eenheid van max. 1.000m² ☑ n.v.t.

Omstandigheden visuele inspectie

Neerslag	☑ < 10mm; regen / hagel / sneeuw ☐ > 10mm; regen / hagel / sneeuw
Tijdstip	14.35 uur (na zonsopgang) / 14.50uur (vóór zonsondergang)
Zicht	☐ < 50 m ☑ > 50 m
Bedekking maaiveld	☑ < 25%; vegetatie / waterplassen / vorst / anders nl.: ☐ > 25%; vegetatie / waterplassen / vorst / anders nl.:
Vegetatie verwijderd	☑ Nvt ☐ Ja, bedekkingsgraad na verwijdering < 25% ☐ Ja, bedekkingsgraad na verwijdering > 25% ☐ Nee
Aanpassen onderzoekshypothese	☑ Hypothese gelijk aan vooronderzoek, aanpassing niet noodzakelijk ☐ Hypothese gewijzigd t.o.v. vooronderzoek, aanpassen naar:

Uitgevoerde werkzaamheden en verzamelde gegevens

Bodemvochtigheid i.v.m. veiligheid	☐ > 10%, namelijk ..... % ☐ < 10%, namelijk ..... %
Veldwerkgegevens vastgelegd	☑ Ja, in terraindex ☐ Nee
Bodemprofielbeschrijvingen gemaakt	☑ Ja, per gat/sleuf ☐ Nee
Vermoedelijke herkomst asbest (type, herkomst)	- - - -

Checklist bijlagen

Foto's genomen	☑ Ja ☐ Nee
Kaart volledig	☐ Zaken op kaart uit monsternemingsplan aanpassen (zo nodig) ☐ Vindplaatsen asbest aangegeven kaart ☐ Plaats van elk proefvlak/raster, elk gat, elke sleuf en elke boring aangegeven kaart ☐ Nee

Monstergegevens

Coderingen vermeld in terraindex en verpakkingen	☑ Ja ☐ Nee
Datum overdracht monsters aan lab	Datum: 5-9-2018

Overzicht van afwijkingen

Eventuele afwijkingen op het PvA	☑ Uitgevoerd conform BRL SIKB 2000, protocol 2018 en NEN 5707 ☐ NEN5897 als gevolg van puinverhardingen/lagen >50% bijmenging ☐ Afwijkingen incl. aard en motivatie: - - -

Kwalitering monsterneming:

	Naam	Handtekening
Opsteller: erkend veldwerker	M.A.J. Gloudemans	
Kwaliteitscontrole: projectleider	M.A.J. Gloudemans	

bodeminzicht

Veldwerk rapportage formulier BRL SIKB 2000

Locatie adres	Uilenbroek 8 te Boxtel
Projectnummer	B2152
Opdrachtgever	mevrouw E. van Pinxten
Contactpersoon	dhr. T. Meeuwis
datum	4 september 2018 4,0 uren op locatie 17 september 2018 1,0 uren op locatie
uitgevoerd door	Michel Gloudemans

Veldwerk conform	BRL 2000 Veldwerk bij milieu hygiënisch bodemonderzoek		
Protocol	☑ 2001	☑ 2002	☑ 2018
werkzaamheden	☑ verrichte boringen ☑ plaatsen peilbuizen ☐ overige:	☑ watermonstername ☐ overige:	☑ graven sleuven/gaten ☑ maaiveldinspectie asbest ☐ overige:

Afwijking van protocol	☑ nee ☐ ja
Asbestonderzoek gedeeltelijk in puin(granulaat) conform NEN5897	☑ nee ☐ ja
Schaalverdeling veldtekening gecontroleerd en boorpunten ingemeten	☐ nee ☑ ja
asbestverdacht materiaal aangetroffen	☑ nee ☐ ja
toelichting	

Voorgaande werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat conform de aangegeven beoordelingsrichtlijn en de bijbehorend(e) protocol(len).

Onder verwijzing naar de wettelijk verplichte functiescheiding tussen eigenaar en veldwerker c.q. monsternemer verklaart Bodeminzicht hierbij dat geen sprake is van een binding met de opdrachtgever die de onafhankelijkheid en integriteit van de werkzaamheden zou kunnen beïnvloeden.

Handtekening(-en):

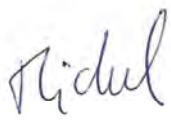

lankelma
Geo- milieu en funderingstechniek

Rapport: VERKENNEND EN NADER BODEM- EN ASBESTONDERZOEK

Bosrand 2 en 3

Boxtel

Opdrachtgever: [redacted]
5076RA [redacted]

Projectnummer: 2202496 Versie: 1

Rapportdatum: 4 november 2022
Status: Definitief

Auteur: [redacted]

Kwaliteitscontrole: [redacted]

[redacted]

silt

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
1.1 Opdrachtvorming 1
1.2 Doelstelling 1
1.3 Gevolgde richtlijnen en opbouw rapportage 1
2 Vooronderzoek 3
2.1 Locatiegegevens 3
2.2 Historische informatie 3
2.3 Gebiedsgericht beleid en/of kwaliteit grond en grondwater 4
2.4 Bevindingen bodemonderzoeken en/of archief onderzoek 4
2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologie 5
2.6 Resumé 6
3 Hypothese en Onderzoeksstrategie 7
3.1 Verkennend bodem- en asbestonderzoek 7
3.1.1 Hypothese 7
3.1.2 Onderzoeksstrategie 7
3.2 Nader bodem- en asbestonderzoek 8
3.2.1 Onderzoeksstrategie 8
4 Verkennend bodem- en asbestonderzoek 9
4.1 Grond 9
4.2 Asbest 10
4.2.1 Visuele inspectie maaiveld en weersomstandigheden 10
4.2.2 Visuele inspectie grove fractie 10
4.3 Grondwater 11
4.4 Afwijkingen BRL-SIKB 2000 protocollen 2001, 2002 en 2018 11
5 Nader bodem- en asbestonderzoek 12
5.1 Nader bodemonderzoek 12
5.2 Nader asbestonderzoek 13
5.2.1 Visuele inspectie maaiveld en weersomstandigheden 13
5.2.2 Visuele inspectie grove fractie 13
5.3 Afwijkingen BRL-SIKB 2000 protocollen 2001 en 2018 13
6 Analyses en resultaten laboratoriumonderzoek 14
6.1 Toetsingscriteria 14
Generiek referentiekader Wet bodembescherming (Wbb) 14
Generiek referentiekader kader Besluit bodemkwaliteit (Bbk) 14
Asbest in grond 15
6.2 Verkennend bodemonderzoek 15
6.2.1 Grond 15
6.2.2 Asbest 16
6.2.3 Grondwater 16
6.3 Nader bodemonderzoek 17
6.4 Verklaring analyseresultaten 18
6.4.1 Verkennend bodemonderzoek 18
6.4.2 Nader bodemonderzoek 19
7 Conclusie en aanbeveling 21
7.1 Conclusie 21
7.2 Resumé en aanbeveling 21

Bijlagen

Bijlage 1: Regionale ligging locatie
Bijlage 2: Situatietekening met boorlocaties
Bijlage 3: Profielbeschrijvingen
Bijlage 4: Analysecertificaten grond en grondwater
Bijlage 5: Toetsingstabellen grond en grondwater
Bijlage 6: Fotorapportage
Bijlage 7: Asbestconcentratieberekening

1 Inleiding

1.1 Opdrachtvorming

In opdracht van [redacted] heeft Lankelma Geotechniek Zuid B.V. een verkennend bodem- en asbestonderzoek en een nader bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd op een locatie gelegen aan de Bosrand 2 en 3 te Boxtel. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage 1.

De aanleiding voor het laten uitvoeren van het verkennend bodemonderzoek is de voorgenomen ontwikkeling ter plaatse van de onderzoekslocatie. Als gevolg hiervan dient de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd te worden. Daarnaast dient door middel van onderhavig onderzoek beoordeeld te worden of aanvullende procedures noodzakelijk zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb). De aanleiding voor het laten uitvoeren van het nader onderzoek vormen de resultaten uit het verkennend onderzoek.

Opgemerkt wordt dat bij een bodemonderzoek sprake is van een steekproefsgewijze bemonstering die erop is gericht om te kunnen beoordelen of (mogelijke) bodemverontreinigingen aanwezig zijn, evenals het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. De mogelijkheid blijft daarom bestaan dat puntverontreinigingen, welke niet voortkomen uit het historisch onderzoek, niet door het onderzoek worden aangetoond. Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname is.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de Nederlandse normen NEN5740/A1 en NEN5707/C2. Het veldwerk is onder certificaat uitgevoerd op grond van beoordelingsrichtlijn BRL-SIKB 2000.

Het hierbij behorende procescertificaat en keurmerk van Lankelma Geotechniek Zuid B.V. is van toepassing op het gehele proces van het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, vanaf acceptatie tot aan de overdracht van de veldgegevens en monsters.

Lankelma Geotechniek Zuid B.V. heeft geen binding met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie anders dan als onafhankelijk onderzoeksbureau. Verder is zij gecertificeerd in het kader van ISO-9001 en de BRL-SIKB 2000 "veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek" en de daarbij behorende protocollen. Hierbij gelden de ten tijde van het uitvoeren van het veldwerk, vigerende versies van deze documenten.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek wordt onderstaand puntsgewijs benoemd:

- historisch onderzoek naar bodembedreigende activiteiten/situaties binnen de locatie middels welke een inschatting wordt gemaakt of en waar op de locatie bodemverontreiniging te verwachten is;
- bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie;
- op basis van de resultaten vaststellen of in het kader van de Wbb sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- bepalen of de bodem wel dan niet verdacht is voor asbest.

1.3 Gevolgde richtlijnen en opbouw rapportage

De werkzaamheden zijn door Lankelma Geotechniek Zuid B.V. onder certificaat uitgevoerd, te weten conform BRL-SIKB 2000 en de daaraan gekoppelde protocollen:

- 2001: "Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen";
- 2002: "Het nemen van grondwatermonsters";
- 2018: "Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem".

In de BRL-SIKB 2000 wordt verwezen naar de Nederlandse normen voor bodemonderzoek die eveneens bepalend zijn voor de uitvoering van het bodemonderzoek. De belangrijkste en meest bepalende normeringen zijn de NEN5725:2017 "Bodem-landbodem-strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek", de NEN5740/A1: 2016 "Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek" en de NEN5707/C2: 2017 "Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in de bodem en partijen grond". Evenals de NTA5755 "Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek - Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging".

Voorliggend rapport presenteert de resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2), de onderzoekshypothese en –strategie (hoofdstuk 3) en de resultaten van het veldwerk (hoofdstuk 4) en analytisch onderzoek en de aan het onderzoek te verbinden interpretatie van de onderzoeksresultaten (hoofdstuk 5) en conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 6).

2 Vooronderzoek

Conform het onderzoeksprotocol NEN5725 is ten behoeve van de bepaling van de onderzoeksstrategie op onderhavige locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit vooronderzoek zijn opgenomen in voorliggend hoofdstuk. De in paragraaf 2.1 t/m 2.3 opgenomen informatie is afkomstig van/uit:

- terreininspectie;
- het archief van Lankelma Geotechniek Zuid B.V.;
- archiefonderzoek door een ambtenaar van de gemeente Boxtel;
- informatie opdrachtgever;
- TNO (Regis);
- website www.topotijdreis.nl;
- website www.bodemloket.nl.

Vermeld dient te worden dat de verantwoordelijkheid voor de resultaten van onderhavig onderzoek worden beperkt tot de aan deze resultaten ten grondslag liggende en op het moment van onderzoek ter beschikking staande gegevens alsmede de bij de terreininspectie geconstateerde situatie.

Aanleiding en aspecten van het vooronderzoek
De aanleiding voor het opstellen van onderhavig vooronderzoek sluit aan bij A 'opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek', uit de NEN5725.

2.1 Locatiegegevens

Algemeen
De onderzochte locatie is gelegen aan de Bosrand 2 en 3 te Boxtel. Kadastraal is de locatie bekend onder kadastrale gemeente Boxtel, sectie G, nrs. 1422 en 1478, ged. De coördinaten volgens het R.D. stelsel zijn voor de deellocatie woning en stal x = 148,605 en y = 398,782 en voor de deellocatie paardenwei x = 148,666 en y = 398,728.

Het oppervlak van de deellocatie woning bedraagt max. 1.500 m² en het oppervlak van de deellocatie paardenwei bedraagt max. 1.500 m². Ten tijde van de uitvoering van het onderzoek was de deellocatie woning deels bebouwd met een woonhuis en een schuur, deels verhard met klinkers en deels in gebruik als tuin. De deellocatie paardenwei was in gebruik als paardenwei, waarin verschillende hooibalen lagen opgeslagen en zich een bovengrondse gastank bevond. In bijlage 2 is voornoemde situatie van de onderzoekslocatie weergegeven. Onderhavige locatie is zuidwestelijk gelegen ten opzichte van het centrum van Boxtel.

Terreininspectie
Door een gecertificeerd medewerker van Lankelma Geotechniek Zuid B.V. is een terreininspectie uitgevoerd voorafgaande aan de veldwerkzaamheden. Foto's van de locatie zijn in bijlage 6 toegevoegd. De locatie is daadwerkelijk in gebruik zoals in voorgaande alinea omschreven. Er zijn tijdens de terreininspectie geen bijzonderheden (zoals verdachte plekken, artefacten of bodembeschermende voorzieningen, puin en/of asbest op het maaiveld, asbest beschoeiingen, verzakkingen, verhogingen, verkleuringen, brandplaatsen) geconstateerd, welke een aanwijzing zouden kunnen zijn voor een mogelijke bodemverontreiniging.

2.2 Historische informatie

Uit het historisch kaartmateriaal blijkt dat er eind 19e eeuw sprake was van een gebied met een agrarische bestemming. Deze bestemming is tot op heden niet veranderd. Sinds het begin van de 20e eeuw is er bebouwing op of rond onderhavige onderzoekslocatie te vinden.

De deellocatie woning grenst aan de oostzijde aan de geasfalteerde weg 'Bosrand'. De overige zijden grenzen aan akkerland. De deellocatie paardenwei grenst aan de westzijde aan de geasfalteerde weg 'Bosrand. De oostzijde grenst aan stallen en de overige zijden grenzen aan andere paardenbakken.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn gegevens bekend van activiteiten die de bodem mogelijk negatief hebben kunnen beïnvloeden. De te slopen stal nabij de deellocatie woning heeft een asbestverdacht dak, zonder afvoergoot en zonder verhardingen om de schuur heen. Er is niets bekend over een (voormalige) ondergrondse c.q. bovengrondse brandstoftank.

Voormalige stortlocatie
Ter plaatse van de onderzoekslocatie is voor zover bekend geen sprake van een (voormalige) stortlocatie.

Explosieven
De Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) geeft voor Nederland een landelijk overzicht op een kleine schaal van de (verwachte) ligging van resten van ondergronds en bovengronds militair erfgoed. De onderzoekslocatie is gesitueerd in de zone 'Overige gebieden'. Binnen deze zone kunnen resten worden verwacht van kleinere objecten en structuren zoals crashlocaties, veldgraven en onderduikholen.

Asbestverdachte activiteiten
Op de onderzoekslocatie hebben, voor zover ons bekend, in het verleden geen bedrijven gestaan die mogelijk asbesthoudend materiaal hebben geproduceerd of verwerkt. Tevens is niets bekend over stortingen, dempingen of ophogingen met asbesthoudende materialen en/of –buizen in de grond evenals asbestbewerking ter plaatse. Ook is niets bekend over calamiteiten waarbij asbesthoudende materialen zijn vrij kunnen komen.

De te slopen stal op de deellocatie woning heeft een asbestverdacht dak, zonder afvoergoot en zonder verhardingen om de schuur heen. Dit geeft een reële kans op dat er asbest in de bodem terecht is gekomen.

Op de deellocatie paardenwei is voor zover bekend nooit sprake geweest van halfverhardingen (zijnde grond dan wel fundatiemateriaal) zoals een weg, parkeerplaats, ophooglaag en/of puindemping.

Op de deellocatie woning is voor zover bekend sprake van een klinkerverharding.

2.3 Gebiedsgericht beleid en/of kwaliteit grond en grondwater

Het onderhavige onderzoeksgebied is gelegen binnen een gebied waarvoor een bodemkwaliteitskaart (Lievense Milieu B.V., documentcode 16M1041.RAP001, d.d. 28 februari 2019) is opgesteld. De milieuhygiënische kwaliteit wordt als zijnde de klasse Landbouw/Natuur beschouwd.

2.4 Bevindingen bodemonderzoeken en/of archief onderzoek

Bij de gemeente Boxtel en via de omgevingsrapportage zijn gegevens bekend van bodemonderzoeken en/of potentieel bodembedreigende activiteiten ter plaatse van en/of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. In onderstaande tekst zijn de bevindingen hiervan in het kort omschreven.

Verkennend bodemonderzoek, Bosrand 4, G & O – Consult B.V., d.d. 16 mei 1997
De aanleiding voor dit onderzoek is de vergunningaanvraag voor de voorgenomen bouw van een woning met garage.
Uit de analyseresultaten van het grondmengmonster GM 1 (bovengrond) blijkt dat het gehalte aan PAK verhoogd is ten opzichte van de betreffende streefwaarde. Een reden voor deze lichte verontreiniging is op basis van de historische gegevens niet aan te geven. Grondmengmonster GM 2 (ondergrond) bevat geen verhoogde gehaltes ten opzichte van de betreffende streefwaarden. Het grondwater ter plaatse van peilbuis 1 bevat een verhoogde concentratie lood ten opzichte van de betreffende streefwaarde. Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen bronnen voor een dergelijke verontreiniging aanwezig (geweest). Dit wordt bevestigd door het feit dat lood niet of nauwelijks in de boven- en ondergrond wordt waargenomen. Een reden voor eerdergenoemde verontreiniging is op basis van de historische gegevens niet aan te geven. De geconstateerde verontreiniging maakt mogelijk deel uit van de natuurlijk verhoogde achtergrondwaarde.
Op basis van deze resultaten hoeven geen beperkingen te worden gesteld aan het gebruik van de grond met betrekking tot de geplande bouwactiviteiten. Geadviseerd wordt om geen gebruik te maken van het grondwater voor bevloeiingsdoeleinden.

Verkennend NEN-bodemonderzoek, Roond 1, Inp.in-Blokpoel Son Milieu, opdrachtnummer MB-4859, d.d. 3 maart 2003
De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande nieuwbouw.
In de vaste bodem wordt door geen van de onderzochte parameters de streefwaarde, dan wel detectiegrens overschreden. In het grondwater zijn lichte verhogingen aan chroom, zink en som xylenen aangetoond. Het licht verhoogde gehalte aan chroom en zink in het grondwater kan waarschijnlijk worden toegeschreven aan een diffuus verhoogd achtergrondniveau. Overigens kunnen de gehalten aan enkele zware metalen in ondiep grondwater sterk in tijd en ruimte variëren. Het licht verhoogde gehalte aan som xylenen is niet eenduidig te verklaren. Xylenen komen onder andere als bestanddeel in olie- en teerachtige producten voor. De verhoging is echter niet meer dan marginaal, het gehalte wijkt niet duidelijk af van een niveau zoals dat vaker op "onverdachte" terreinen wordt gemeten. Dergelijke gehalten zijn vaak niet reproduceerbaar.
Het geheel aan onderzoeksresultaten (o.a. veldwaarnemingen, aanvullende historische informatie en analyseresultaten getoetst aan het desbetreffende kader) geeft formeel aanleiding de gestelde hypothese 'onverdacht' te verwerpen. Het criterium voor nader onderzoek wordt niet overschreden, nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Resumerend kan bij beoordeling van het geheel aan onderzoeksresultaten gesteld worden dat de aangetroffen bodemkwaliteit aanvaardbaar wordt geacht en zodoende geen belemmering vormt voor de geplande nieuwbouw.

2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

De op basis van de geraadpleegde bronnen verwachte ondiepe geologie op de locatie is weergegeven in tabel 2.1. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het de geologische bodemopbouw betreft die door TNO is geïnterpoleerd op basis van onderzoek in de omgeving. De werkelijke laagopbouw en –samenstelling kunnen hiervan afwijken.

*tabel 2.1 Geohydrologische bodemopbouw**

Diepte [m-mv]	Formatienaam	Lithologie
0,00 – 19,70	Formatie van Boxtel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en fijn zand, weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind
19,70 – 20,20	Formatie van Boxtel	Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei, midden en fijn zand, weinig klei, veen en grof zand
20,20 – 31,00	Formatie van Boxtel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en fijn zand, weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind
31,00 – 68,00	Formatie van Sterksel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit grof en midden zand, weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei

* *Bron: Landelijk DGM model V1.3 – 2009, NITG-TNO, de werkelijke diepte en formatienaam kan afwijken (met name nabij geologische breukzones)*

Het grondwater in het ondiepe (freatische) grondwater stroomt regionaal gezien in overwegend noordwestelijke richting. De locatie ligt niet in het intrekgebied van een grondwaterwinning c.q. een grondwaterbeschermingsgebied.

2.6 Resumé

Uit het vooronderzoek is geen informatie naar voren gekomen waaruit zou kunnen blijken dat op of in de directe nabijheid van de locatie (<25 meter) sprake is, of is geweest van (bedrijfsmatige) activiteiten welke een bedreiging voor de bodemkwaliteit zouden kunnen vormen.

Er zijn geen gegevens bekend van voormalige opslag van olie of bestrijdingsmiddelen. Tevens is er niets bekend over een (voormalige) ondergrondse c.q. bovengrondse brandstoftank.

Voor onderhavig onderzoek worden drie deellocaties onderscheiden, te weten:
- woning;
- stal;
- paardenwei.

De deellocatie stal wordt ten gevolge van het asbestverdachte dak van de stal (zonder afvoergoot en zonder verhardingen) als verdacht voor de parameter asbest beschouwd.

3 Hypothese en Onderzoeksstrategie

3.1 Verkennend bodem- en asbestonderzoek

3.1.1 Hypothese

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek is de locatie ten aanzien van de grond en het grondwater als 'onverdacht' gekwalificeerd.

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek is de deellocatie stal met betrekking tot de parameter asbest als 'verdachte' locatie gekwalificeerd.

3.1.2 Onderzoeksstrategie

Grond en grondwater
Voor de onderzoekslocatie is bij het vaststellen van de onderzoeksstrategie de boor-, bemonsterings- en analysestrategie gehanteerd, zoals beschreven in de NEN5740/A1 'Onderzoeksstrategie voor een onverdachte niet-lijnvormige locatie' (ONV-NL, tabel 3.1).

Asbest
Op basis van de resultaten van het vooronderzoek is de deellocatie stal met betrekking tot de parameter asbest, grotendeels als 'verdachte' locatie gekwalificeerd. Dit heeft betrekking op de asbestverdachte dakbedekking.

De bodem rondom de stal dient als asbestverdacht te worden beschouwd en onderzocht te worden conform de NEN5707 'Diffuus belaste locaties met een heterogeen verdeelde asbestverontreiniging' (tabel 7).

In tabel 3.1 en tabel 3.2 zijn overzichten opgenomen van de uit te voeren veldwerkzaamheden en laboratoriumwerkzaamheden.

tabel 3.1 Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden verkennend bodemonderzoek

Deellocatie	Veldwerk				Analyses		
	0,5 m-mv	1,0 m-mv	2,0 m-mv	peilbuis[1]	bovengrond	ondergrond	grondwater
Woning (max. 1.500)	5	1	1	1	2 x NEN5740[2]	1 x NEN5740[2]	1 x NEN5740[3]
Paardenwei (max. 1.500)	6	-	1	1	2 x NEN5740[2]	1 x NEN5740[2]	1 x NEN5740[3]

1	Indien een grondwaterspiegel wordt aangetroffen dieper dan 5 m-mv behoeft geen peilbuis te worden geplaatst.
2	Standaard NEN5740 pakket voor grond: zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink), organische parameters (PAK (som 10), minerale olie, PCB (som 7)), lutum en organische stof.
3	Standaard NEN 5740 pakket voor grondwater: zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink), benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen, styreen, naftaleen, minerale olie, vinylchloride, 1,1-dichlooretheen, dichloormethaan, trans-1,2-dichlooretheen, cis-1,2-dichlooretheen, Som1,2-dichlooretheen, 1,1-dichlooretheaan, chloroform, 1,1,1-trichloorethaan, tetrachloormethaan, 1,2-dichloorethaan, trichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, 1,1-dichloorpropaan, 1,3-dichloorpropaan, Somdichloorpropaan, 1,1,2-trichloorethaan, tetrachlooretheen, bromoform.

tabel 3.2 Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden verkennend asbestonderzoek

Deellocatie	Veldwerk		Analyses	
	asbestgaten	boringen	grond	puin
Stal	6	6 tot 1,0 m-mv	3 x NEN5707 2 x PCB	-

3.2 Nader bodem- en asbestonderzoek

3.2.1 Onderzoeksstrategie

Voor de onderzoekslocatie is bij het vaststellen van het onderzoeksprogramma uitgegaan van de richtlijn "Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek" (NTA 5755 juli 2010)".

tabel 3.3 Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden nader bodemonderzoek

Te onderzoeken	Veldwerk	Analyses
	1 m-mv	grondmonsters
Deellocatie woning Rondom boring PB01	7	8 x zink
Deellocatie paardenwei Rondom boring B208	4	4 x zink

Volgens de NEN5725 dient een nader asbestonderzoek uitgevoerd te worden middels het graven van inspectiesleuven. In uitzonderingsgevallen, voor kleinschalige locaties waar het praktisch niet mogelijk/gewenst is om proefsleuven te graven met behulp van een graafmachine, kan worden volstaan met het handmatig maken van inspectiegaten van minimaal 30 x 30 cm in de verdachte bodemlaag. Als standaard geldt dat voor één proefsleuf (lengte 2 m) minimaal twee gaten moeten worden gegraven'. Voor onderhavige onderzoekslocatie is besloten om twee asbestinspectiegaten te graven naast elkaar.

tabel 3.4 Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden nader asbestonderzoek

Deellocatie / Oppervlak (m²)	Veldwerk		Analyses	
	asbestgaten	boringen	grond	puin
Stal (ca. 2.000)	2 x 4	-	5 x NEN5707 5 x PCB	-

4 Verkennend bodem- en asbestonderzoek

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder procescertificaat van de BRL-SIKB 2000, conform de protocollen 2001, 2002 en 2018 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. Evenals de daaraan gekoppelde Nederlandse Eenheidsnormen (NEN).

4.1 Grond

Het plaatsen van de boringen en de peilbuizen is door de erkende veldwerker [redacted] uitgevoerd op 2 september 2022. Op instructie en onder controle van voornoemde erkend persoon zijn (veld)werkzaamheden uitgevoerd door de veldwerker in opleiding [redacted] De veldwerkers verklaren hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van de BRL-SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen.
In tabel 4.1 zijn ten behoeve van het onderzoek de uitgevoerde werkzaamheden opgenomen.

tabel 4.1 Uitgevoerde werkzaamheden

Boring	Diepte[m-mv]	Filterdiepte [m-mv]
Woning		
B03 t/m B07	0,50	-
B08	1,00	-
B02	2,00	-
PB01	4,00	3,00 – 4,00
Stal		
B101 t/m B106	1,00	
Paardenwei		
B203 t/m B208	0,50	-
B202	2,00	-
PB201	3,85	2,85 – 3, 85

**Gestaakt*

De bodem op de locatie bestaat tot de verkende diepte van 4,00 m-mv overwegend uit matig fijn, matig [redacted] zand. Met name de bovengrond is humushoudend. De situering van de onderzoekslocatie en de geplaatste boringen en peilbuizen is opgenomen in bijlage 2. Voor de complete boorbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

In de uitkomende grond zijn lokaal waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. In tabel 4.2 volgt per monsternametraject een opsomming van de waargenomen afwijkingen.

tabel 4.2 Waargenomen afw.jkingen

Boring	Diepte [m-mv]	Afwijking
Woning		
B05, B06 en B07	0,00 – 0,50	Sporen glas
B08	0,30 – 0,50	Sporen baksteen
Stal		
B101 en B102	0,00 – 0,20	Sporen puin
B103	0,00 – 0,20	Resten asbest
	0,20 – 0,50	Sporen puin
B104, B105 en B106	0,00 – 0,20	Sporen puin, resten asbest
	0,20 – 0,50	Sporen puin
Paardenwei		
B208	0,00 – 0,50	Sporen baksteen

4.2 Asbest

Veiligheid
De arbeidshygiënische maatregelen tijdens het uitvoeren van het onderzoek moeten voldoen aan de voorschriften uit het Arbeidsomstandighedenbesluit (hoofdstuk 4: afdeling 1 en 2). De maatregelen zijn uitgewerkt in de CROW-publicatie 400 "Werken in en met verontreinigde grond". Voorafgaand aan het onderzoek is een beoordeling uitgevoerd van mogelijke blootstellingrisico's aan schadelijke stoffen.

Voorafgaand aan de uitvoer van de veldwerkzaamheden is vastgesteld dat het bodemvochtgehalte meer dan 10% betrof. Tijdens de beoordeling van de locatie zijn geen blootstellingsrisico's gedefinieerd. Derhalve zijn naast de standaard persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM: veiligheidsschoenen en handschoenen) geen aanvullende maatregelen getroffen c.q. PBM en gebruikt.

4.2.1 Visuele inspectie maaiveld en weersomstandigheden

De veldwerkzaamheden zijn door de erkende veldwerker [redacted] uitgevoerd op 2 september 2022. Op instructie en onder controle van voornoemde erkend persoon zijn (veld)werkzaamheden uitgevoerd door de veldwerker in opleiding [redacted] De veldwerkers verklaren hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van het protocol 2018.

Bij de uitgevoerde inspectie van het maaiveld zijn geen bodemvreemde materialen, kleuren e.d. aangetroffen, welke een aanwijzing zou kunnen voor een mogelijke bodemverontreiniging.

De inspectie efficiëntie bedraagt minder dan 25% (lees: groot gedeelte van de locatie bebouwd), op basis van de uitgevoerde visuele inspectie van het maaiveld.

De weersomstandigheden kunnen als volgt worden omschreven:
- regenval minder dan 10 mm;
- geen hagel en/of sneeuwval;
- tussen zonsop- en -ondergang;
- geen mist (zicht > 50 meter).

4.2.2 Visuele inspectie grove fractie

Op basis van de opgestelde onderzoeksstrategie is tijdens het verkennend asbestonderzoek een 6 tal inspectiegaten gegraven (G101 t/m G106). Voor de uiteindelijke situering van de inspectiegaten verwijzen wij naar bijlage 2 van dit schrijven. In bijlage 3 zijn de boorprofielen weergegeven. In bijlage 6 zijn relevante foto's toegevoegd.

De uitkomende bodemmaterialen zijn naast het inspectiegat uitgespreid en visueel beoordeeld op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Hierbij zijn geen asbestverdachte materialen >20 mm aangetroffen. Vervolgens is de grond gezeefd met een grove zeef (maaswijdte 20 mm). Hierbij zijn asbestverdachte materialen aangetroffen. Tevens zijn er asbestverdachte materialen aangetroffen in de vorm van bodemvreemde bijmengingen zijnde puinresten, zie tabel 4.3.

tabel 4.3 Waargenomen afwijkingen

Boring	Diepte [m-mv]	Afwijking
Stal		
G101 en G102	0,00 – 0,20	Sporen puin
B103	0,00 – 0,20	Resten asbest
	0,20 – 0,50	Sporen puin
B104, B105 en B106	0,00 – 0,20	Sporen puin, resten asbest
	0,20 – 0,50	Sporen puin

4.3 Grondwater

De peilbuizen zijn, na inachtneming van de geldende rustperiode van minimaal een week, door de erkende veldwerker [redacted] bemonsterd op 9 september 2022. De veldwerker verklaart hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van protocol 2002. In tabel 4.4 zijn de gegevens hiervan weergegeven.

tabel 4.4 Peilbuisgegevens

Peilbuisnummer	**PB01 (deellocatie woning)**	**PB201 (deellocatie paardenwei)**
Datum bemonstering	**9 september 2022**	**9 september 2022**
Diepte grondwaterspiegel [m-mv]	2,25	2,20
Filterstelling [m-mv]	3,00 – 4,00	2,80 – 3,80
Toestroming	Goed	Goed
Beluchting	Niet belucht	Niet belucht
Zuurgraad [pH]	6,60	6,70
Elektrische geleidbaarheid [Ec, µS/cm]	643	794
Troebelheid (NTU)	18*	21*
Waargenomen afwijkingen	Geen	Geen
Drijflaag	Geen	Geen

**De troebelheid van het grondwater uit de peilbuizen kan hoog worden genoemd. De in de NEN5744 gehanteerde waarde voor troebelheid van 10 NTU kan indicatief worden genoemd. Deze is gebaseerd op standaard factoren die zich in de natuur voordoen. Hogere troebelheden duiden op het feit dat onnatuurlijk hoge krachten op de bodemdeeltjes rond (de omstorting van) het peilfilter zijn of worden uitgeoefend. Aangezien de peilbuizen recentelijk is geplaatst en het feit dat de bodemopbouw uit matig fijn zand bestaat (lees: matig fijne fracties) is het gemeten verhoogde NTU gehalte niet vreemd te noemen. In onderhavig geval gaan wij er vanuit dat de troebelheid wordt veroorzaakt door de in suspensie zijnde vaste (grond)deeltjes.*

4.4 Afwijkingen BRL-SIKB 2000 protocollen 2001, 2002 en 2018

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen opgetreden in het kader van de BRL-SIKB 2000 protocollen 2001, 2002 en 2018.

5 Nader bodem- en asbestonderzoek

Naar aanleiding van de resultaten van het uitgevoerde verkennend bodem- en asbestonderzoek is een nader bodemonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van zware metalen (zink) in de grond ter plaatse van de deellocatie woning en deellocatie paardenwei. Daarnaast is een nader onderzoek naar het voorkomen van asbest uitgevoerd ter plaatse van de deellocatie stal. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder procescertificaat van de BRL-SIKB 2000, conform de protocollen 2001 en 2018 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. Evenals de daaraan gekoppelde Nederlandse Eenheidsnormen (NEN).

5.1 Nader bodemonderzoek

Het plaatsen van de boringen van het nader onderzoek ter plaatse van de deellocatie woning en paardenwei is door de erkende veldwerker [redacted] uitgevoerd op 6 oktober 2022. De veldwerker verklaart hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van de BRL-SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen. In tabel 5.1 zijn ten behoeve van het onderzoek de uitgevoerde werkzaamheden opgenomen.

tabel 5.1 Uitgevoerde werkzaamheden

Deellocatie	Boring	Diepte [m-mv]	Filterdiepte [m-mv]
Woning			
B404*	0,25	-	
B401 t/m B403, B405 en B406	1,00	-	
PB01-A	1,10	-	
Paardenwei			
B208-A en B501 t/m B503	1,00	-	

**Gestaakt*

De bodem op de locatie bestaat tot de verkende diepte van 1,10 m-mv overwegend uit matig fijn, matig [redacted] zand. Met name de bovengrond is humushoudend. De situering van de onderzoekslocatie en de geplaatste boringen is opgenomen in bijlage 2. Voor de complete boorbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

In de uitkomende grond zijn lokaal waarnemingen gedaan die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. In tabel 5.2 volgt per monsternametraject een opsomming van de waargenomen afwijkingen.

tabel 5.2 Waargenomen afwijkingen

Boring	Diepte [m-mv]	Afwijking
Woning		
PB01-A	0,30 – 0,60	Zwak koolashoudend
B401 en B402	0,20 – 0,50	Matig baksteenhoudend
B404	0,08 – 0,25	Matig baksteenhoudend, zwak leisteenhoudend
B405	0,20 – 0,50	Sporen baksteen
	0,50 – 1,00	Zwak baksteenhoudend
B406	0,20 – 0,50	Matig baksteenhoudend
Paardenwei		
B208-A	0,00 – 0,50	Matig baksteenhoudend, resten tegel
	0,50 – 1,00	Zwak baksteenhoudend
B501	0,60 – 1,00	Zwak baksteenhoudend
B502	0,00 – 1,00	Sporen baksteen

5.2 Nader asbestonderzoek

Volgens de NEN5725 dient een nader asbestonderzoek uitgevoerd te worden middels het graven van inspectiesleuven. In uitzonderingsgevallen, voor kleinschalige locaties waar het praktisch niet mogelijk/gewenst is om proefsleuven te graven met behulp van een graafmachine, kan worden volstaan met het handmatig maken van inspectiegaten van minimaal 30 x 30 cm in de verdachte bodemlaag. Als standaard geldt dat voor één proefsleuf (lengte 2 m) minimaal twee gaten moeten worden gegraven'. Voor onderhavige onderzoekslocatie is besloten om twee asbestinspectiegaten te graven naast elkaar.

Veiligheid
De arbeidshygiënische maatregelen tijdens het uitvoeren van het onderzoek moeten voldoen aan de voorschriften uit het Arbeidsomstandighedenbesluit (hoofdstuk 4: afdeling 1 en 2). De maatregelen zijn uitgewerkt in de CROW-publicatie 400 "Werken in en met verontreinigde grond". Voorafgaand aan het onderzoek is een beoordeling uitgevoerd van mogelijke blootstellingrisico's aan schadelijke stoffen.

Voorafgaand aan de uitvoer van de veldwerkzaamheden is vastgesteld dat het bodemvochtgehalte meer dan 10% betrof. Tijdens de beoordeling van de locatie zijn geen blootstellingsrisico's gedefinieerd. Derhalve zijn naast de standaard persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM: veiligheidsschoenen en handschoenen) geen aanvullende maatregelen getroffen c.q. PBM en gebruikt.

5.2.1 Visuele inspectie maaiveld en weersomstandigheden

Het plaatsen van de inspectiegaten van het nader onderzoek is door de erkende veldwerker [redacted] uitgevoerd op 6 oktober 2022. De veldwerker verklaart hierbij de werkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever te hebben uitgevoerd, conform de eisen van het protocol 2018.

Bij de uitgevoerde inspectie van het maaiveld zijn geen bodemvreemde materialen, kleuren e.d. aangetroffen, welke een aanwijzing zou kunnen voor een mogelijke bodemverontreiniging.

De inspectie efficiëntie bedraagt circa dan 25% (lees: groot gedeelte van de locatie bebouwd), op basis van de uitgevoerde visuele inspectie van het maaiveld.

De weersomstandigheden kunnen als volgt worden omschreven:
- regenval minder dan 10 mm;
- geen hagel en/of sneeuwval;
- tussen zonsop- en -ondergang;
- geen mist (zicht > 50 meter).

5.2.2 Visuele inspectie grove fractie

Tijdens het nader asbestonderzoek zijn een 8 tal asbestinspectiegaten gegraven (2 per sleuf, voor de sleuven SL301 t/m SL304). Voor de uiteindelijke situering van de inspectiegaten verwijzen wij naar bijlage 2 van dit schrijven. In bijlage 3 zijn de boorprofielen weergegeven. In bijlage 6 zijn relevante foto's toegevoegd.

De uitkomende bodemmaterialen zijn naast het inspectiegat uitgespreid en visueel beoordeeld op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Hierbij zijn geen asbestverdachte materialen >20 mm aangetroffen. Vervolgens is de grond gezeefd met een grove zeef (maaswijdte 20 mm). In de uitkomende grond van SL301 zijn asbestverdachte materialen aangetroffen. In de overige vrijkomende grond zijn geen asbestverdachte materialen, danwel bodemvreemde bijmengingen aangetroffen.

5.3 Afwijkingen BRL-SIKB 2000 protocollen 2001 en 2018

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen opgetreden in het kader van de BRL-SIKB 2000 protocollen 2001 en 2018.

6 Analyses en resultaten laboratoriumonderzoek

De grond(meng)monsters en de grondwatermonsters zijn in het laboratorium van Eurofins Analytico [redacted] (door de RvA erkend) chemisch geanalyseerd. De analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000. De analysecertificaten zijn weergegeven in bijlage 4. De resultaten zijn getoetst aan de achtergrondwaarden en interventiewaarden en weergegeven in bijlage 5.

6.1 Toetsingscriteria

Teneinde de mate van verontreiniging van de bodem te kunnen beoordelen, zijn de chemische analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters getoetst aan de richtlijnen die zijn vastgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (de zogenaamde generieke referentiewaarden).

Generiek referentiekader Wet bodembescherming (Wbb)

De gehalten en concentraties van de milieuschadelijke stoffen in respectievelijk de grond- dan wel grondwatermonsters worden gerelateerd aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering (Per 1 juli 2013), die een onderdeel vormt van de Wet bodembescherming (Wbb).

Bij de referentiewaarden wordt onderscheid gemaakt in zogenaamde generieke ofwel landelijke achtergrondwaarden (in geval van grond), streefwaarden (in geval van grondwater) en de interventiewaarden (zowel grond als grondwater):

achtergrondwaarde (grond) of S-waarde (grondwater)	=	waarde voor een schone, multifunctionele bodem
½ (AW of SW+I) waarde of bodemindex	=	Waarde waarbij men een aanvullend/nader onderzoek in overweging dient te nemen ((achtergrond- of streefwaarde + interventiewaarde) / 2)
interventiewaarde of I-waarde	=	interventiewaarde voor sanering(sonderzoek)

De referentiewaarden voor grond zijn mede afhankelijk gesteld van het gehalte lutum (fractie <2µm) en organische stof. Dit betekent dat bij elk (verkennend) bodemonderzoek de gemeten waarden moeten worden omgerekend als zijnde "standaard bodem" (10% organische stof en 25% lutum). De omgerekende waarden worden vervolgens getoetst aan de vigerende referentiewaarden. Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- licht verhoogd gehalte: gehalte tussen de achtergrondwaarde (grond) c.q. streefwaarde (grondwater) en de ½ (AW+I) waarde;
- matig verhoogd gehalte: gehalte tussen de ½ (AW of SW+I) waarde of bodemindex en gelijk interventiewaarde;
- sterk verhoogd gehalte: gehalte groter dan de interventiewaarde.

Generiek referentiekader kader Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

Bij het op basis van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) toepassen van een partij grond, volgens het generieke toetsingskader, spelen de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem een belangrijke rol. In verband met hergebruiksmogelijkheden van de grond voor een toepassing als zijnde landbodem, zijn de in de grond(meng)monsters gemeten gehalten indicatief getoetst aan de waarden afkomstig uit de Regeling bodemkwaliteit (Bijlage B, tabellen 1 en 2). Dit is geschied met behulp van het toetsingsinstrument BoToVa (Bodemtoets- en validatieservice).

Ten aanzien van de resultaten van de toetsing wordt in voorliggend rapport de volgende terminologie gehanteerd:

- achtergrondwaarden: grond die vrij toepasbaar is bij elke bodemfunctie en elke bodemkwaliteit;
- wonen: grond kan worden toepast bij de bodemfuncties en bodemkwaliteiten 'wonen' en 'industrie';
- industrie: grond kan worden toegepast bij bodemfunctie en bodemkwaliteit 'industrie';
- niet toepasbaar: grond kan niet elders worden toegepast en dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker.

Asbest in grond

De resultaten van het asbestonderzoek 'grond' zijn getoetst aan interventiewaarde opgenomen in bijlage B (grond en baggerspecie) van de Regeling bodemkwaliteit. Deze is van toepassing wanneer men de grond wil hergebruiken. In deze bijlage is opgenomen dat een concentratie van 100 mg/kgds wordt gehanteerd. Dit op basis van de gewogen norm (concentratie serpentijn asbest + 10 x concentratie amfibool asbest).

In de NEN5707 (2017) is opgenomen dat indien het asbestgehalte kleiner is dan de helft van de interventiewaarde (afkomstig uit de Circulaire bodemsanering), het statistisch aannemelijk is dat ook in een nader onderzoekstraject de interventiewaarde niet zal worden overschreden. In deze gevallen geldt er geen noodzaak tot het uitvoeren van een nader onderzoek asbest. Bij een asbestgehalte groter dan de helft van de interventiewaarde is een nader onderzoek asbest verplicht. De hoogst bepaalde waarde binnen een (deel)locatie is hiervoor bepalend.

6.2 Verkennend bodemonderzoek

In onderstaande tabel 6.1 en tabel 6.2 is inzichtelijk gemaakt hoe de betreffende monsters (grond en asbest) zijn samengesteld. Tevens zijn in tabel 6.3 de resultaten van het grondwateronderzoek weergegeven.

6.2.1 Grond

In tabel 6.1 zijn alleen de onderzochte parameters vermeld, waarvan de concentraties de betreffende achtergrondwaarden overschrijden.

tabel 6.1 Resultaten grondonderzoek verkennend bodemonderzoek

Monster-nr.	Samenstelling (m-mv)	Bodemsamenstelling/ bijmengingen	Analyseparameters	Parameters >AW	Toets (Wbb)	Bbk
Deellocatie woning						
MM1	B02 (0,00 - 0,50) B03 (0,00 - 0,50) B04 (0,00 - 0,50) PB01 (0,08 - 0,58)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Koper Lood Zink	* * ***	NT
Uitsplitsingen MM1						
PB01-1	PB01 (0,08 - 0,58)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	***	NT
B02-1	B02 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	IND
B03	B03 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	IND
B04	B04 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	-	-	AW
MM2	B05 (0,00 - 0,50) B06 (0,00 - 0,50) B07 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen glas	NEN5740 pakket grond	Zink	*	AW
Uitsplitsingen MM2						
B05	B05 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen glas	Zink	-	-	AW
B06	B06 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen glas	Zink	Zink	*	IND
B07	B07 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen glas	Zink	Zink	*	WO
MM3	B02 (1,40 - 1,50) B02 (1,50 - 2,00) PB01 (1,20 - 1,70) PB01 (1,70 - 2,00)	Matig fijn matig [redacted] zand	NEN5740 pakket grond	-	-	AW
Deellocatie stal						
MM6	B101 (0,00 - 0,20) B102 (0,00 - 0,20) B103 (0,00 - 0,20)	Zeer fijn tot matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen puin, resten asbest	PCB	-	-	AW
MM7	B104 (0,00 - 0,20) B105 (0,00 - 0,20) B106 (0,00 - 0,20)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen puin, resten asbest	PCB	-	-	AW

Monster-nr.	Samenstelling (m-mv)	Bodemsamenstelling/ bijmengingen	Analysepara-meters	Parameters >AW	Toets (Wbb)	Bbk
Deellocatie paardenwei						
MM4	B202 (0,00 - 0,50) B204 (0,00 - 0,50) B205 (0,00 - 0,50) B206 (0,00 - 0,20) B207 (0,00 - 0,30) PB201 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	NEN5740 pakket grond	Zink	*	IND
MM5	B202 (1,00 - 1,50) B202 (1,50 - 2,00) PB201 (1,20 - 1,70) PB201 (1,70 - 2,00)	Matig fijn matig [redacted] zand	NEN5740 pakket grond	-	-	AW
B202-1	B202 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	IND
B203	B203 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	WO
B207-1	B207 (0,00 - 0,30)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	-	-	AW
B208-1	B208 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen baksteen	NEN5740 pakket grond	Koper Lood Minerale olie Zink	* * * **	IND

	Verklaring gebruikte afkortingen:		Verklaring van de tekens:
AW	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarde 2000	*	groter dan AW en kleiner of gelijk aan de bodemindex
WO	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse wonen	**	groter dan bodemindex (0,5), kleiner of gelijk interventiewaarde
IND	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse industrie	***	groter dan interventiewaarde
NT	voldoet aan bodemkwaliteitsklasse niet toepasbaar	-	gehalte niet verhoogd t.o.v. AW dan wel detectiegrens
Bbk	indicatief getoetst aan Besluit bodemkwaliteit		

6.2.2 Asbest

In tabel 6.2 is een overzicht weergegeven van de totale gehalten aan asbest. In de tabel zijn per traject alleen de gemiddelde totaal gewogen gehalten opgenomen per (deel)locatie (lees: wanneer sprake is van een verkennend asbestonderzoek), wanneer is voldaan aan de homogeniteitstoets.

Het berekende totale gewogen gehalte is een sommatie van de grove fractie (indien aangetoond tijdens de visuele inspectie van de sleuven/gaten) en de concentratie van de fijne fractie (analytisch gemeten in het laboratorium).

tabel 6.2 Resultaten verkennend bodemonderzoek asbest

Monsternr.	Samenstelling en bodemlaag [m-mv]	Gewogen asbestconcentratie [mg/kg.ds]			Toets
		Grove fractie	Fijne fractie	Totaal	
Deellocatie stal					
MM8 asbest (grond)	G101 (0,00 - 0,20) G102 (0,00 - 0,20)	n.a.	<0,5	<0,5	--
MM9asbest (grond)	G104 (0,00 - 0,20) G105 (0,00 - 0,20) G106 (0,00 - 0,20)	177,2	1,9	179,2	+
G103 asbest (grond)	G103 (0,00 - 0,20)	0,0	<0,5	<0,5	--

	Verklaring van de tekens:
+	concentratie overschrijdt interventiewaarde
+/-	concentratie gelegen tussen de detectiegrens en de samenstellingswaarde (=interventiewaarde)
--	concentratie lager dan de detectiegrens
-	concentratie overschrijdt niet de helft van de grenswaarde
#	homogeniteitstoets voldoet
##	voldoet niet aan homogeniteitstoets

6.2.3 Grondwater

In tabel 6.3 zijn alleen de onderzochte parameters vermeld, waarvan de concentraties de betreffende streefwaarden overschrijden.

tabel 6.3 Resultaten grondwateronderzoek

Monsternr.	Analyse	Parameters >SW	Toets (Wbb)
Deellocatie woning			
PB01-1-1	NEN5740 grondwater	Barium	*
Deellocatie paardenwei			
PB201-1-1	NEN5740 grondwater	Barium	**

Verklaring van de tekens:	
*	groter dan streefwaarde en kleiner of gelijk ½ (streefwaarde+I) waarde
**	groter dan ½ (SW+I) waarde en kleiner of gelijk interventiewaarde
***	groter interventiewaarde
-	gehalte niet verhoogd t.o.v. streefwaarde dan wel detectiegrens

6.3 Nader bodemonderzoek

Om de omvang van de aanwezige verontreinigingen te kunnen bepalen is een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de deellocatie woning, deellocatie stal en de deellocatie paardenwei.

In onderstaande tabel 6.4 en tabel 6.5 is inzichtelijk gemaakt hoe de betreffende monsters (grond en asbest) zijn samengesteld.

tabel 6.4 Resultaten grondonderzoek nader bodemonderzoek

Monster-nr.	Samenstelling (m-mv)	Bodemsamenstelling/ bijmengingen	Analysepara-meters	Parameters >AW	Toets (Wbb)	Bbk
Deellocatie woning						
MM10	B401 (0,08 - 0,20) B402 (0,08 - 0,20) B403 (0,08 - 0,25)	Matig fijn matig [redacted] zand	Zink	Zink	*	IND
MM11	B401 (0,20 - 0,50) B402 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, matig baksteenhoudend	Zink	Zink	***	NT
Uitsplitsingen MM11						
B401-2	B401 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, matig baksteenhoudend	Zink	Zink	***	NT
B402-2	B402 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, matig baksteenhoudend	Zink	Zink	***	NT
MM12	B405 (0,08 - 0,20) B406 (0,08 - 0,20)	Matig fijn matig [redacted] zand	Zink	Zink	***	NT
Uitsplitsingen MM12						
B405-1	B405 (0,08 - 0,20)	Matig fijn matig [redacted] zand	Zink	Zink	***	NT
B406-1	B406 (0,08 - 0,20)	Matig fijn matig [redacted] zand	Zink	-	-	AW
PB01-A-3	PB01-A (0,60 - 1,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	-	-	AW
Verdere inkadering						
B401-3	B401 (0,50 - 1,00)	Matig fijn matig [redacted] zand	Zink	Zink	***	NT
B402-3	B402 (0,50 - 1,00)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	-	-	AW
B403-2	B403 (0,25 - 0,60)	Zeer fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	IND
B405-3	B405 (0,50 - 1,00)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, zwak baksteenhoudend	Zink	-	-	AW
PB01-A-3	PB01-A (0,60 - 1,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	-	-	AW
SL301-5	SL301 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	***	NT
SL302-	SL303 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	**	IND
Deellocatie stal						
MM14pcb	SL301 (0,20 - 0,50) SL302 (0,20 - 0,50) SL303 (0,20 - 0,50) SL304 (0,20 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	PCB	-	-	AW
SL301-1-2	SL301 (0,00 - 0,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	PCB	-	-	AW
SL302-1-2	SL302 (0,00 - 0,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	PCB	-	-	AW
SL303-1-2	SL303 (0,00 - 0,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	PCB	-	-	AW
SL304-1-2	SL304 (0,00 - 0,10)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	PCB	-	-	AW
Deellocatie paardenwei						

B208-A-2	B208-A (0,50 - 1,00)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, zwak baksteenhoudend	Zink	Zink	*	IND
B501-1	B501 (0,00 - 0,30)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	WO
B502-1	B502 (0,00 - 0,50)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus, sporen baksteen	Zink	Zink	*	IND
B503-1	B503 (0,00 - 0,30)	Matig fijn matig [redacted] zand, humeus	Zink	Zink	*	IND

tabel 6.5 Resultaten nader asbestonderzoek

Monsternr.	Samenstelling en bodemlaag [m-mv]	Gewogen asbestconcentratie [mg/kg.ds]			Toets
		Grove fractie	Fijne fractie	Totaal	
SL301-1-1 (grond)	SL301 (0,00 - 0,10)	45,4	0,5	45,9	-
SL302-1-1 (grond)	SL302 (0,00 - 0,10)	n.a.	< 0,3	< 0,3	--
SL303-1-1 (grond)	SL303 (0,00 - 0,10)	n.a.	< 0,4	< 0,4	--
SL304-1-1 (grond)	SL304 (0,00 - 0,10)	n.a.	< 0,4	< 0,4	--
MM13asbest	SL301 (0,20 - 0,50) SL302 (0,20 - 0,50) SL303 (0,20 - 0,50) SL304 (0,20 - 0,50	n.a.	< 0,1	< 0,1	--

	Verklaring van de tekens:
+	concentratie overschrijdt interventiewaarde
+/-	concentratie gelegen tussen de detectiegrens en de interventiewaarde
--	concentratie lager dan de detectiegrens
-	concentratie overschrijdt niet de helft van de grenswaarde
#	homogeniteitstoets voldoet
##	voldoet niet aan homogeniteitstoets

6.4 Verklaring analyseresultaten

6.4.1 Verkennend bodemonderzoek

Deellocatie woning
In het grondmengmonster MM1 (bovengrond) zijn licht verhoogde gehaltes aan koper en lood aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarden, doch overschrijden de interventiewaarden niet. Tevens is in dit grondmengmonster een sterk verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de interventiewaarden. Uit analyse van de individuele monsters van MM1 blijkt dat in het grondmonster PB01-1 (bodemlaag 0,08 – 0,58 m-mv) een sterk verhoogd gehalte aan zink is aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de interventiewaarde. In de grondmonsters B02-1 en B03 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv) zijn licht verhoogde gehaltes aan zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet. In het grondmonster B04 (bodemlaag, 0,00 – 0,50 m-mv) is analytisch geen verhoogd gehalte aan zink aangetoond.

In het grondmengmonster MM2 (bovengrond, sporen glas) is een licht verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de achtergrondwaarde, doch overschrijdt de interventiewaarde niet. In verband met het sterk verhoogde gehalte aan zink in MM1 is besloten de individuele monsters van MM2 eveneens separaat te onderzoeken op het gehalte zink. Uit deze individuele analyses blijkt dat in het grondmonster B05 (bodemlaag 0,00 -0,50 m-mv, sporen glas) analytisch geen verhoogd gehalte met zink is aangetoond. In de grondmonsters B06 en B07 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv, sporen glas) zijn licht verhoogde gehaltes aan zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet.

In het grondmengmonster MM3 (ondergrond) zijn analytisch geen van de onderzochte parameters in verhoogde mate aangetoond. Allen liggen onder de achtergrondwaarden.

In het grondwater uit peilbuis PB01 is een licht verhoogde concentratie aan barium aangetoond. Deze concentratie overschrijdt de streefwaarde doch niet de interventiewaarde.

Deellocatie stal
In het grondmengmonster MM9 asbest (asbestinspectiegaten G104 t/m G106, bodemlaag 0,00 – 0,20 m-mv) is een verhoogd gehalte aan asbest aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de interventiewaarde van 100 mg/kg ds.

In de grondmengmonsters MM8 asbest (grond, G101 en G102, bodemlaag 0,00 – 0,20 m-mv) en G103 asbest (grond, G103, bodemlaag 0,00 – 0,20 m-mv) is een gehalte asbest aangetoond kleiner dan detectielimiet.

In de grondmengmonsters MM6 en MM7 (bovengrond) is analytisch geen verhoogde gehalte aan PCB aangetoond. Allen liggen onder de achtergrondwaarden.

Deellocatie paardenwei
In het grondmengmonster MM4 (bovengrond) zijn licht verhoogde gehaltes aan zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet.

In het grondmonster B208-1 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv, sporen baksteen) zijn licht verhoogde gehaltes aan koper, lood en minerale olie aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarden, doch overschrijden de interventiewaarden niet. Tevens is in dit grondmonster een verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt ½ (AW+I), doch overschrijdt de interventiewaarde niet.

In de individuele grondmonsters B202-1 en B203 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv) zijn licht verhoogde gehaltes aan zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet.

In het grondmonster B207-1 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv) is analytisch geen verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Het aangetoonde gehalte ligt onder de achtergrondwaarde.

In het grondmengmonster MM5 (ondergrond) zijn analytisch geen van de onderzochte parameters in verhoogde mate aangetoond. Allen liggen onder de achtergrondwaarden.

In het grondwater uit peilbuis PB201 is een verhoogde concentratie aan barium aangetoond. Deze concentratie overschrijdt de tussenwaarde doch niet de interventiewaarde.

6.4.2 Nader bodemonderzoek

Deellocatie woning
Ter plaatse van het sterk verhoogd gehalte aan zink in boring PB01 is nader bodemonderzoek uitgevoerd.

In het grondmengmonster MM10 (bovengrond) is een licht verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de achtergrondwaarde, doch overschrijdt de interventiewaarde niet.

In het grondmengmonster MM11 (bovengrond, matig baksteenhoudend) is een sterk verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de streefwaarde. Uit analyse van de individuele monsters van MM11 blijkt dat in de grondmonsters B401-2 en B402-2 (bodemlaag, 0,20 – 0,50 m-mv, matig baksteenhoudend) sterk verhoogde gehaltes aan zink zijn aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de interventiewaarde.

In het grondmengmonster MM12 (bovengrond) is een sterk verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de interventiewaarde. Uit analyse van de individuele monsters van MM12 blijkt dat in het grondmonster B405-1 (bodemlaag 0,08 – 0,20 m-mv) een sterk verhoogd gehalte aan zink is aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de interventiewaarde. In het grondmonster B406-1 (bodemlaag 0,08 – 0,20 m-mv) is analytisch geen verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Het aangetoonde gehalte ligt onder de achtergrondwaarde.

In het grondmonster PB01-A-3 (ondergrond, bodemlaag 0,60 – 1,10 m-mv) is analytisch geen verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Het aangetoonde gehalte ligt onder de achtergrondwaarde.

Deellocatie stal
Vanwege het aangetroffen gehalte aan asbest in MM9 asbest (asbestinspectiegaten G104 t/m G106, bodemlaag 0,0 – 0,2 m-mv) is een nader onderzoek asbest uitgevoerd.

In de individuele grondmonsters SL302, SL303, SL304 (bodemlaag 0,00 – 0,10 m-mv) is een gehalte asbest aangetoond kleiner dan de detectielimiet. In grondmengmonster MM13 asbest (bodemlaag 0,20 – 0,50 m-mv) is eveneens een gehalte asbest aangetoond kleiner dan de detectielimiet.

In het grondmonster SL301 (bodemlaag 0,00 – 0,10 m-mv) is een verhoogd gehalte aan asbest aangetoond. Dit gehalte overschrijdt niet de helft van de interventiewaarde.

In het grondmengmonster MM14pcb en in de grondmonsters SL301-1, SL302-1, SL303-1 en SL304-1 (allen bodemlaag 0,00 – 0,10 m-mv) is analytisch geen verhoogd gehalte PCB. Het aangetoonde gehalte ligt onder de achtergrondwaarde.

Deellocatie paardenwei
Ter plaatse van het verhoogd gehalte aan zink (overschrijding (½ AW+I)) in boring B208 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv) is nader bodemonderzoek uitgevoerd.

In de grondmonsters B501-1 (bodemlaag 0,00 – 0,30 m-mv), B502-1 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv, sporen baksteen) en B503-1 (bodemlaag 0,00 – 0,50 m-mv) zijn licht verhoogde gehaltes aan zink aangetoond. Deze gehaltes overschrijden de achtergrondwaarde, doch overschrijden de interventiewaarde niet.

In het grondmonster B208A-2 (ondergrond) is een licht verhoogd gehalte aan zink aangetoond. Dit gehalte overschrijdt de achtergrondwaarde, doch overschrijdt de interventiewaarde niet.

7 Conclusie en aanbeveling

In opdracht van [redacted] heeft Lankelma Geotechniek Zuid B.V. een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd op een locatie gelegen aan de Bosrand 2 en 3 te Boxtel.

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit bodemonderzoek is de voorgenomen ontwikkeling op deze locatie. Als gevolg hiervan is de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd. Daarnaast is door middel van onderhavig onderzoek beoordeeld of aanvullende procedures noodzakelijk zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb).

Naar aanleiding van de resultaten van het verkennend bodem- en asbestonderzoek is een nader bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd.

7.1 Conclusie

Algemeen
De bodem bestaat tot de verkende diepte van 4,00 m-mv overwegend uit matig fijn, matig [redacted] zand. Met name de bovengrond is humushoudend. In de uitkomende grond zijn lokaal bijmengingen (asbest, baksteen, glas, puin) aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van verontreinigende stoffen in de bodem. Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen welke tot een aanpassing van de boorstrategie heeft geleid.

Deellocatie woning
De sterke bodemverontreiniging met zink is middels van het verkennend en nader bodemonderzoek in horizontale en verticale richting tot aan de perceelsgrens afgeperkt. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten wordt de omvang van de sterke verontreiniging met zink ingeschat op circa 100 m^3 bij een totale oppervlakte van circa 200 m^2, met een gemiddelde laagtedikte van 50 cm. Naar aanleiding hiervan kan geconcludeerd worden dat er volgens de Wet bodembescherming sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Het criterium van meer dan 25 m^3 (> interventiewaarde) wordt overschreden. Rekening dient te worden gehouden met het feit dat het volume boven de achtergrondwaarde (AW) en de toetsingswaarde (½ AW+I) groter is.

Deellocatie stal
Ter plaatse van de deellocatie stal is een verontreiniging met asbest aanwezig. Door middel van het verkennend en nader asbestonderzoek is deze verontreiniging afgeperkt tot aan de perceelsgrens. Het betreft een strook van circa 1 meter breed over de gehele lengte van de stal. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten wordt de omvang van de verontreiniging met asbest (boven interventiewaarde) ingeschat op circa 30 m^3 bij een totale oppervlakte van circa 100 m^2, met een gemiddelde laagtedikte van 30 cm. Ter plaatse is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Voor een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest is geen volumecriterium van toepassing.

Deellocatie paardenwei
Uit de resultaten van het verkennend en nader bodemonderzoek blijkt dat sprake is van een spotverontreiniging met zink. De aangetoonde gehalten zink overschrijden maximaal de ½ (AW+I) waarde.

7.2 Resumé en aanbeveling

Middels onderhavig bodemonderzoek is de milieuhygiënische kwaliteit van de grond en het grondwater vastgelegd. In het kader van de Wet bodembescherming zijn aanvullende procedures noodzakelijk. Op basis van de bevindingen uit onderhavig bodemonderzoek zijn er, ons inziens, vanuit milieuhygiënisch oogpunt derhalve belemmeringen c.q. beperkingen voor de voorgenomen ontwikkeling op deze locatie.

Wanneer men (graaf)werkzaamheden en/of wijzigingen uit gaat voeren, dient men rekening te houden met de volgende zaken:

- wanneer men grond van de locatie wil afvoeren dient men rekening te houden met afzetkosten. Een acceptant van de grond kan een aanvullend onderzoek eisen (lees partijkeuring). Op basis van dit onderzoek is de bovengrond op de deellocatie woning indicatief maximaal als Niet Toepasbaar bestempeld. De ondergrond op de deellocatie woning is indicatief bestempeld als klasse AW2000. De bovengrond op de deellocatie paardenwei is indicatief maximaal als klasse Industrie bestempeld. De ondergrond op de deellocatie paardenwei is indicatief bestempeld als de klasse AW2000;
- ter plaatse van de deellocatie woning/stal mogen geen (graaf)werkzaamheden worden verricht ter plaatse van de verontreiniging met zink en asbest. Voor aanvang van de (graaf)werkzaamheden dient een BUS-melding te worden opgesteld en ingediend te worden bij het bevoegd gezag. Na goedkeuring van de BUS-melding mogen (graaf)werkzaamheden worden uitgevoerd;
- de kwaliteit ter plaatse van de deellocatie paardenwei vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling;
- het verlenen van een omgevingsvergunning is ter competentie aan het bevoegd gezag.

Bijlage 1 : Regionale ligging locatie

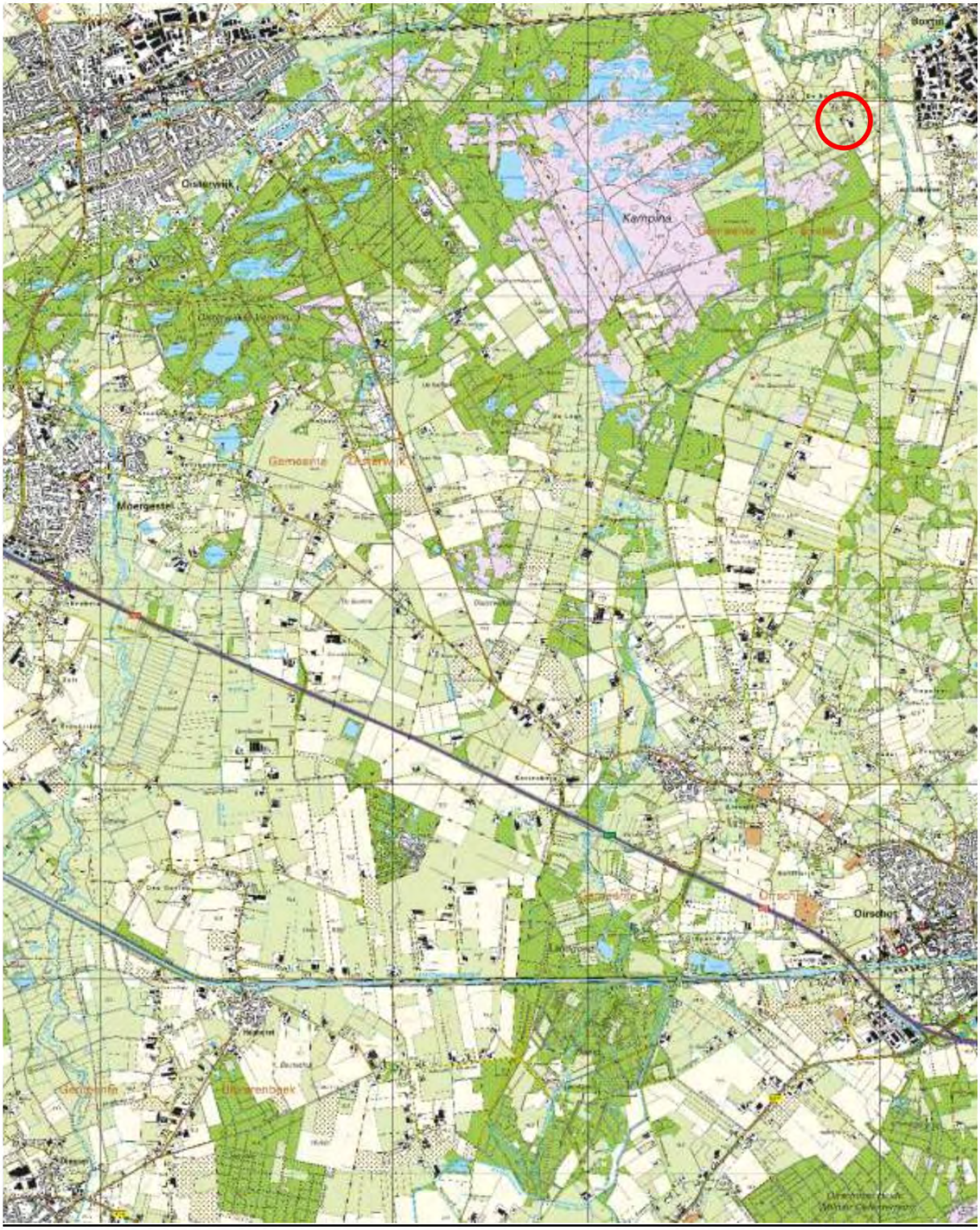
Kampina
Moergestel
Oirschot

Bijlage 2 : Situatietekening met boorlocaties

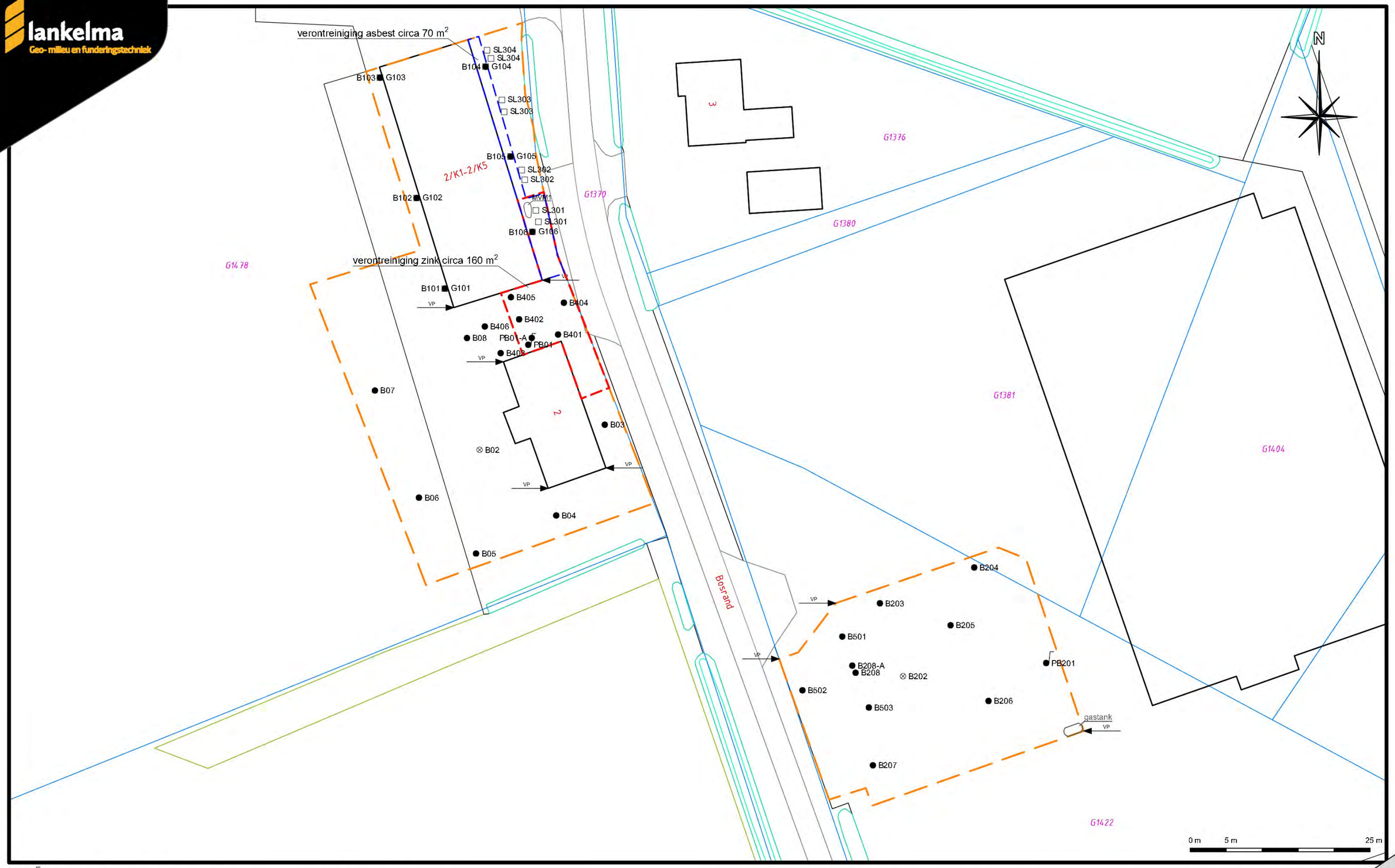

●	Boring afgewerkt met een peilbuis	VP →	Vast punt
⊗	Boring tot circa 2,0 meter minus maaiveld	G1478	Kadastraal nummer
●	Boring tot circa 0,5 meter minus maaiveld	– – –	Verontreinigingscontour asbest
□	Inspectiegat	– – –	Verontreinigingscontour zink
– – –	Begrenzing onderzoekslocatie		

Datum tekening:	03-11-2022	Projectnummer:	2202496
Schaal:	1:500	Onderdeel:	Situatietekening
Formaat:	A3	Opdrachtgever:	LS Plan & Advies
Bijlage:	2	Project:	Bosrand 2 en 3 te Boxtel

L:\Projecten\2022\Gripp Projecten\22024\2202496 Boxtel\5 Tekeningen\2202496 Boxtel MSC6.dwg

Bijlage 3 : Profielbeschrijvingen

Boring: PB01

Datum: [redacted] 2-9-2022

grondwaterstand in cm-mv: 250

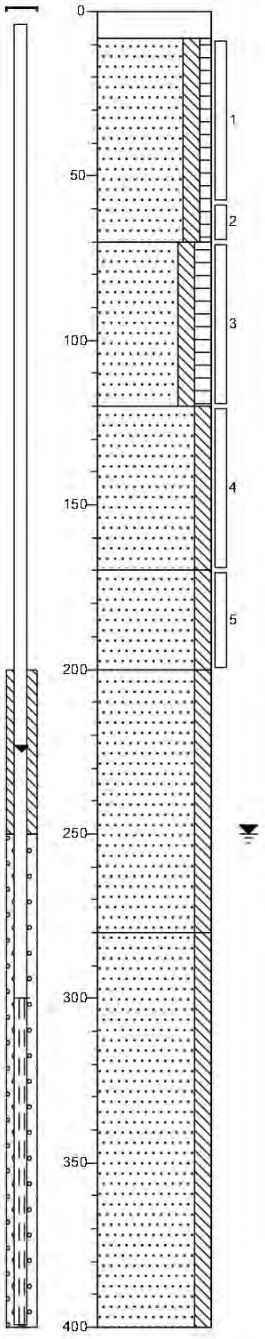

0	klinker
8	Edelmanboor, klinker
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker geelbruin, Edelmanboor, geroerd
70	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
120	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak roesthoudend, licht geelbruin, Edelmanboor
170	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] licht bruingrijs, Edelmanboor
200	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraalgrijs, Edelmanboor
280	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraalgrijs, Zuigerboor
400	

Boring: B02

Datum: [redacted] 2-9-2022

grondwaterstand in cm-mv: 190

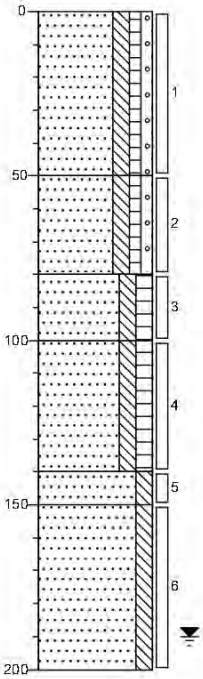

0	gras
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
50	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
80	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
100	
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
140	
150	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal geelgrijs, Edelmanboor
	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraalgrijs, Edelmanboor
200	

Boring: B03

Datum: [redacted] 2-9-2022

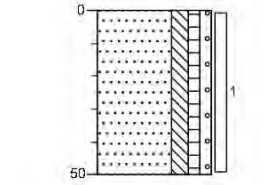

0	tuin
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, donker grijsbruin, Edelmanboor
50	

Boring: B04

Datum: [redacted] 2-9-2022

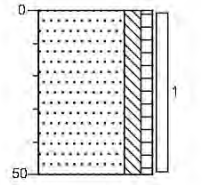

0	tuin
	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
50	

Boring: B05

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

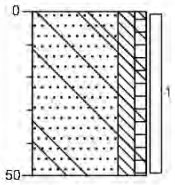

0 weiland

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen glas, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B06

Datum. [redacted] 2-9-2022 [redacted]

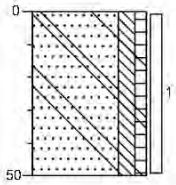

0 weiland

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen glas, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B07

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

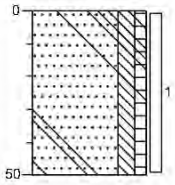

0 weiland

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen glas, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B08

Datum. [redacted] 2-9-2022 [redacted]

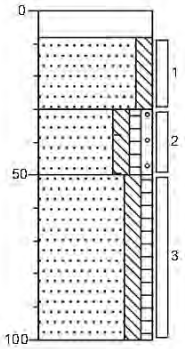

0 klinker

8 Klinker

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal grijs, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

100

Boring: PB01-A

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

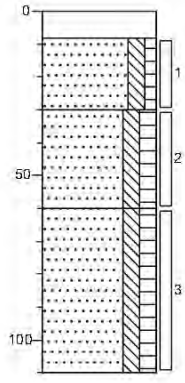

0 klinker

8 Edelmanboor, klinker

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker geelgrijs, Edelmanboor, geroerd

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, zwak koolashoudend, donker zwartbruin, Edelmanboor

60

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

110

Boring: B401

Datum. [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

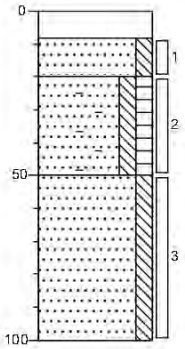

0 klinker

8 Edelmanboor

Zand, matig fijn, matig [redacted] licht beigegrijs, Edelmanboor

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, matig baksteenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Zand, matig fijn, matig [redacted] licht bruingeel, Edelmanboor, Geroerd.

100

Boring: B402

Datum: [redacted] 6-10-2022

Jeroen Gahrmann

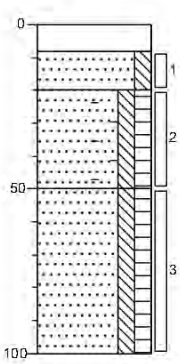

0	klinker
8	Edelmanboor
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] licht beigegrijs, Edelmanboor
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, matig baksteenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
100	

Boring: B403

Datum: [redacted] 6-10-2022

Jeroen Gahrmann

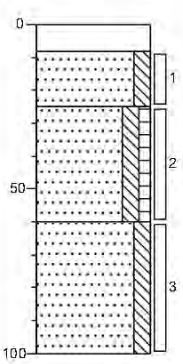

0	klinker
8	Edelmanboor
25	Zand, matig fijn, matig [redacted] lichtgrijs, Edelmanboor
60	Zand, zeer fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak roesthoudend, donker zwartgeel, Edelmanboor
	Zand, matig fijn, matig [redacted] donker grijsgeel, Edelmanboor
100	

Boring: B404

Datum: [redacted] 6-10-2022

Jeroen Gahrmann

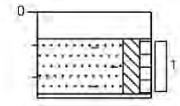

0	klinker
8	Edelmanboor
25	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, matig baksteenhoudend, sterk leisteenhoudend, neutraalgrijs, Edelmanboor
	Edelmanboor, Gestaakt, volledig leisteen (antropogeen).

Boring: B405

Datum: [redacted] 6-10-2022

Jeroen Gahrmann

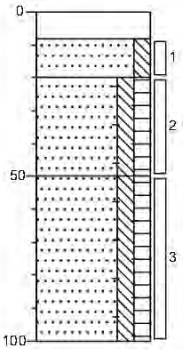

0	klinker
8	Edelmanboor
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] licht beigegrijs, Edelmanboor
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, sporen baksteen, donker grijsbruin, Edelmanboor
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, zwak baksteenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
100	

Boring: B406

Datum: [redacted] 6-10-2022

Jeroen Gahrmann

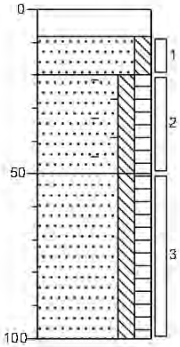

0	klinker
8	Edelmanboor
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] licht beigegrijs, Edelmanboor
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, matig baksteenhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
100	

Boring: B101

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

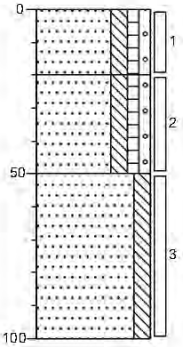

0	gras
20	Zand, zeer fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1 kg >20 mm
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, neutraal grijsbruin, Schep
	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal geelgrijs, Edelmanboor
100	

Boring: B102

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

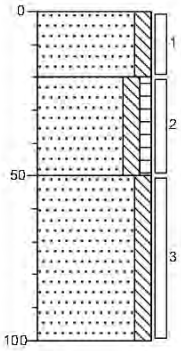

0	gras
20	Zand, zeer fijn, matig [redacted] sporen puin, neutraalgrijs, Schep, 0,1 kg>20mm
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, neutraal grijsbruin, Schep
100	Zand, matig fijn, matig [redacted] matig roesthoudend, neutraal geelgrijs, Edelmanboor

Boring: B103

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

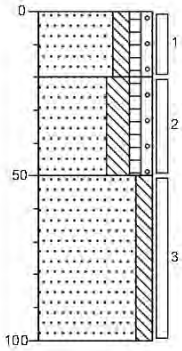

0	gras
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, resten asbest, donkergrijsbruin, Schep
50	Zand, matig fijn, sterk [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, donkergrijsbruin, Schep, 1.6kg>20mm
100	Zand, matig fijn, matig [redacted] sporen roest, neutraal geelgrijs, Edelmanboor

Boring: B104

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

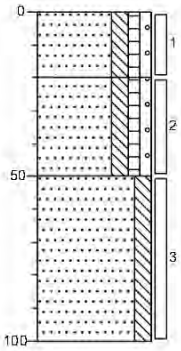

0	gras
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, resten asbest, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1kg>20mm
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1,3kg >20mm
100	Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal cremegrijs, Edelmanboor

Boring: B105

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

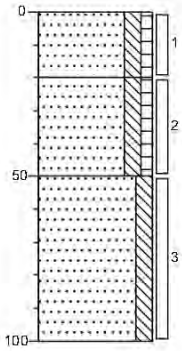

0	gras
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen puin, matig steenhoudend, resten asbest, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1kg >20mm
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen puin, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1,3kg >20mm
100	Zand, matig fijn, matig [redacted] sporen roest, neutraal cremegrijs, Edelmanboor

Boring: B106

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

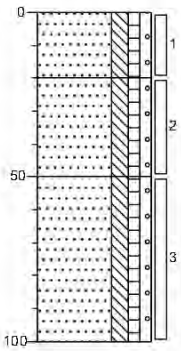

0	gras
20	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, resten asbest, neutraal grijsbruin, Schep, 0,9kg>20mm
50	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1kg>20mm
100	Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, neutraal bruingrijs, Edelmanboor

Boring: G101

Datum: [redacted] 2-9-2022

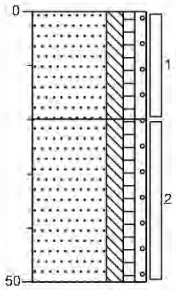

0 gras

Zand, zeer fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1 kg >20 mm

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, neutraal grijsbruin, Schep

50

Boring: G102

Datum: [redacted] 2-9-2022

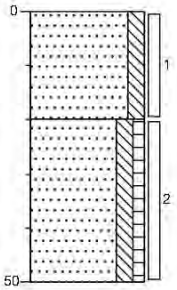

0 gras

Zand, zeer fijn, matig [redacted] sporen puin, neutraal grijs, Schep, 0,1 kg >20 mm

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, neutraal grijsbruin, Schep

50

Boring: G103

Datum: [redacted] 2-9-2022

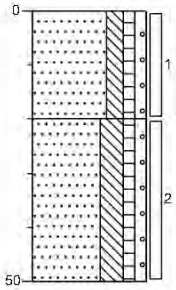

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, resten asbest, donker grijsbruin, Schep

20

Zand, matig fijn, sterk [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, donker grijsbruin, Schep, 1.6kg >20mm

50

Boring: G104

Datum: [redacted] 2-9-2022

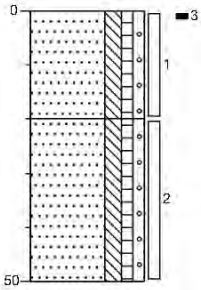

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, resten asbest, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1kg >20 mm

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1,3kg >20mm

50

Boring: G105

Datum: [redacted] 2-9-2022

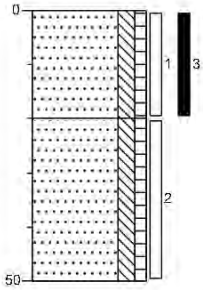

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen puin, matig steenhoudend, resten asbest, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1kg >20mm

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, sporen puin, matig steenhoudend, neutraal grijsbruin, Schep, 1,3kg >20mm

50

Boring: G106

Datum: [redacted] 2-9-2022

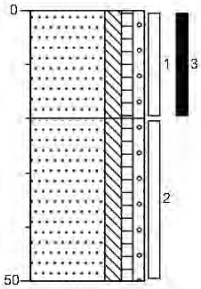

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, resten asbest, neutraal grijsbruin, Schep, 0,9kg > 20 mm

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen puin, neutraal grijsbruin, Schep, 1,1kg > 20 mm

50

Boring: SL301

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

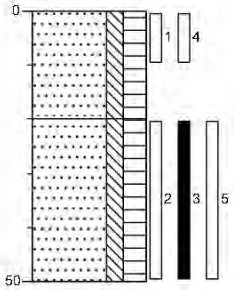

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, resten wortels, donkerbruin, Schep

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, donkerbruin, Schep

50

Boring: SL302

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

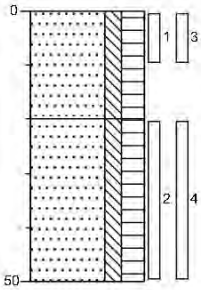

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, resten wortels, donkerbruin, Schep

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, donkerbruin, Schep

50

Boring: SL303

Datum: [redacted]

6-10-2022

Jeroen Gahrmann

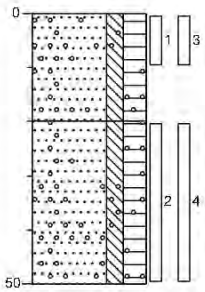

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, resten wortels, matig grindhoudend, donkerbruin, Schep

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, matig grindhoudend, donkerbruin, Schep

50

Boring: SL304

Datum: [redacted]

6-10-2022

Jeroen Gahrmann

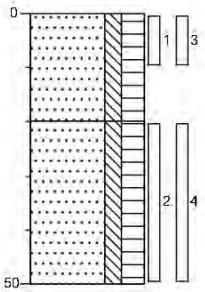

0 gras

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, resten wortels, donkerbruin, Schep

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] sterk humeus, donkerbruin, Schep

50

Boring: PB201

Datum: [redacted] 2-9-2022

grondwaterstand in cm-mv: [redacted] 250

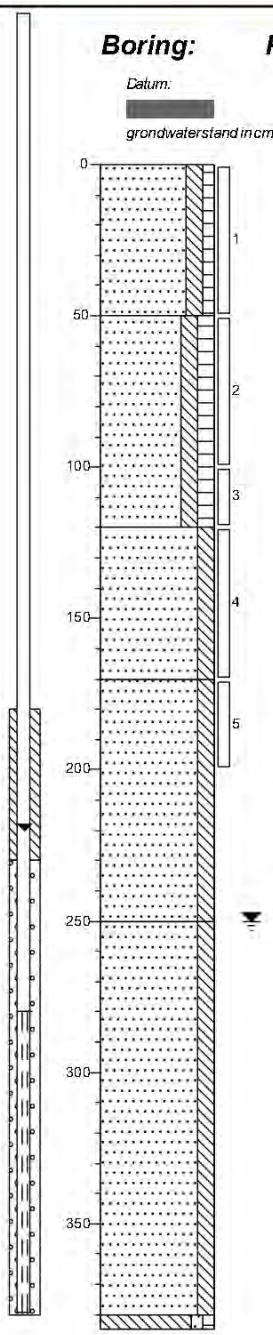

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker geelbruin, Edelmanboor, geroerd

50

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor

120

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal blauwgrijs, Edelmanboor

170

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraalgrijs, Edelmanboor

250

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraalgrijs, Zuigerboor

380
385

Leem, zwak zandig, zwak humeus, donker bruingrijs, Zuigerboor

Boring: B202

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

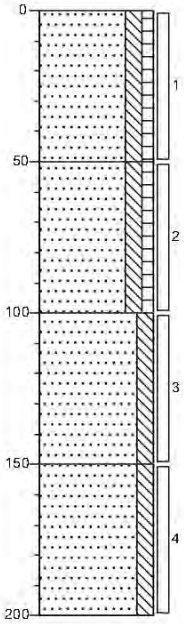

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

100

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig roesthoudend, neutraal geelgrijs, Edelmanboor

150

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal blauwgrijs, Edelmanboor

200

Boring: B203

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

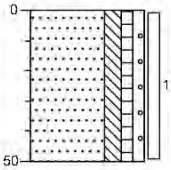

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B204

Datum: [redacted] 2-9-2022 [redacted]

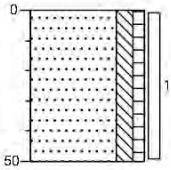

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B205

Datum: [redacted] 2-9-2022

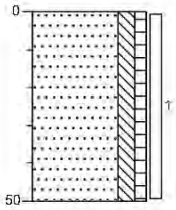

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B206

Datum: [redacted] 2-9-2022

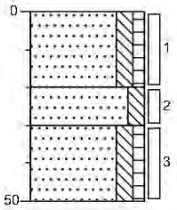

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donkerbruin, Edelmanboor

20

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal grijs, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B207

Datum: [redacted] 2-9-2022

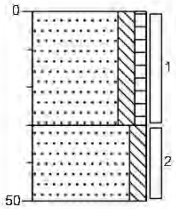

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] neutraal cremegrijs, Edelmanboor

50

Boring: B208

Datum: [redacted] 2-9-2022

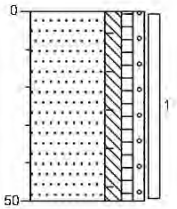

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: B208-A

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

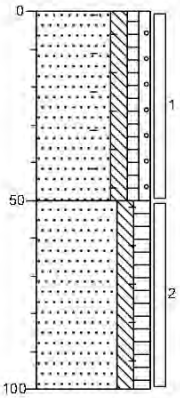

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] zwak humeus, zwak grindig, matig baksteenhoudend, resten tegel, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

50

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, zwak baksteenhoudend, neutraal grijsbruin, Edelmanboor

100

Boring: B501

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

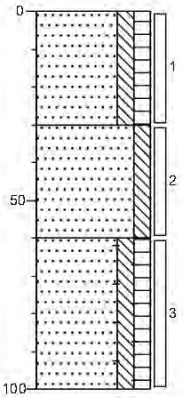

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] donkergrijs, Edelmanboor

80

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, zwak baksteenhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

100

Boring: B502

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

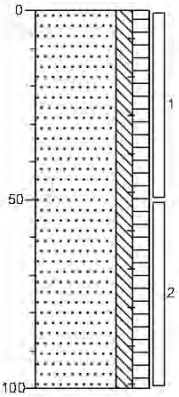

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor

100

Boring: B503

Datum: [redacted] 6-10-2022 Jeroen Gahrmann

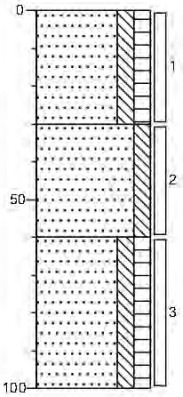

0 braak

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

30

Zand, matig fijn, matig [redacted] donkergrijs, Edelmanboor

80

Zand, matig fijn, matig [redacted] matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

100

Legenda (conform NEN 5104)

grind

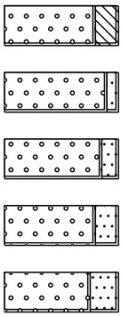

Grind,
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig

zand

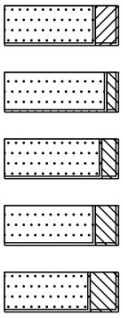

Zand, kleiïg
Zand, zwak
Zand, matig
Zand, sterk
Zand, uiterst

veen

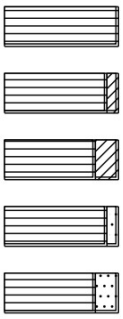

Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleiïg
Veen, sterk kleiïg
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig

peilbuis

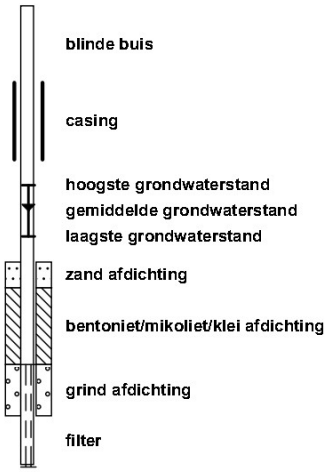

blinde buis
casing
hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand
zand afdichting
bentoniet/mikoliet/klei afdichting
grind afdichting
filter

klei

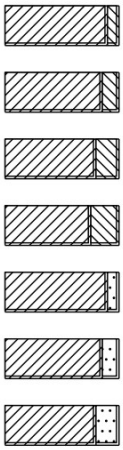

Klei, zwak
Klei, matig
Klei, sterk
Klei, uiterst
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig

leem

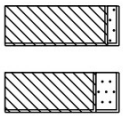

Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

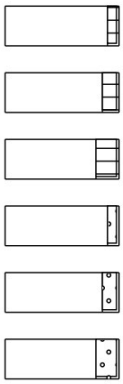

zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig

geur

geen geur
zwakke geur
matige geur
sterke geur
uiterste geur

olie

geen olie-water reactie
zwakke olie-water reactie
matige olie-water reactie
sterke olie-water reactie
uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

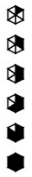

>0
>1
>10
>100
>1000
>10000

monsters

geroerd monster
ongeroerd monster
volumering

overig

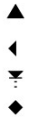

bijzonder bestanddeel
Gemiddeld hoogste grondwaterstand
grondwaterstand
Gemiddeld laagste grondwaterstand

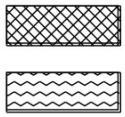

slib
water

Bijlage 4 : Analysecertificaten grond en grondwater

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 09-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022137209/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	05-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137209/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	09-Sep-2022/14:31
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	91.4	90.1
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	0.0011 [1)]
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [2)]	0.0053

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B101 (0-20) B102 (0-20) B103 (0-20)	Grond (AS3000)	12959373
2	B104 (0-20) B105 (0-20) B106 (0-20)	Grond (AS3000)	12959374

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022137209/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12959373	B101 (0-20) B102 (0-20) B103 (0-20)				
0539711493	B101	0	20	02-Sep-2022	1
0539711498	B102	0	20	02-Sep-2022	1
0539711490	B103	0	20	02-Sep-2022	1
12959374	B104 (0-20) B105 (0-20) B106 (0-20)				
0539711494	B104	0	20	02-Sep-2022	1
0539711480	B105	0	20	02-Sep-2022	1
0539710962	B106	0	20	02-Sep-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022137209/1

Opmerking 1)

PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Opmerking 2)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022137209/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 12-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022137196/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	05-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137196/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	12-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	12-Sep-2022/12:00
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	90.7	94.1	92.3	87.0	90.5
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.7	3.1	2.9	<0.7	2.4
	Gloeirest	% (m/m) ds	97	97	97	99	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2.0	3.1	2.9	2.8	3.8
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	33	22	21	<20	<20
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.24	0.28	0.29	<0.20	0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	3.3	<3.0	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	20	38	12	<5.0	12
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8.0	<4.0	<4.0	<4.0	4.9
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	53	72	19	<10	20
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	220	440	75	<20	180
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	28	<11	11	<11	12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	17	7.9	8.8	<5.0	8.6
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	54	<35	<35	<35	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.				
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B208 (0-50)	Grond (AS3000)	12959332
2	B02 (0-50) B03 (0-50) B04 (0-50) PB01 (8-58)	Grond (AS3000)	12959333
3	B05 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-50)	Grond (AS3000)	12959334
4	B02 (140-150) B02 (150-200) PB01 (120-170) PB01 (170-200)	Grond (AS3000)	12959335
5	B202 (0-50) B204 (0-50) B205 (0-50) B206 (0-20) B207 (0-30) PB201 (0-50)	Grond (AS3000)	12959336

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137196/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	12-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	12-Sep-2022/12:00
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.14	<0.050	<0.050	<0.050	0.078
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.064	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.29	0.082	0.11	<0.050	0.12
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.15	<0.050	0.051	<0.050	0.061
S	Chryseen	mg/kg ds	0.18	0.068	0.074	<0.050	0.072
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.082	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.17	0.055	0.060	<0.050	0.060
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.13	0.051	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.14	0.061	0.053	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.4	0.49	0.52	0.35 1)	0.57

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B208 (0-50)	Grond (AS3000)	12959332
2	B02 (0-50) B03 (0-50) B04 (0-50) PB01 (8-58)	Grond (AS3000)	12959333
3	B05 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-50)	Grond (AS3000)	12959334
4	B02 (140-150) B02 (150-200) PB01 (120-170) PB01 (170-200)	Grond (AS3000)	12959335
5	B202 (0-50) B204 (0-50) B205 (0-50) B206 (0-20) B207 (0-30) PB201 (0-50)	Grond (AS3000)	12959336

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137196/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	12-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	12-Sep-2022/12:00
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	3/4

	Analyse	Eenheid	6
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	86.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4.4
	Metalen		
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	<20
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	<20
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35
	Polychloorbifenylen, PCB		
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	B202 (100-150) B202 (150-200) PB201 (120-170) PB201 (170-200)	Grond (AS3000)	12959337

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137196/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	12-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	12-Sep-2022/12:00
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	4/4

	Analyse	Eenheid	6	
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	1)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	B202 (100-150) B202 (150-200) PB201 (120-170) PB201 (170-200)	Grond (AS3000)	12959337

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022137196/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12959332	B208 (0-50)				
0539711458	B208	0	50	02-Sep-2022	1
12959333	B02 (0-50) B03 (0-50) B04 (0-50) PB01 (8-58)				
0539710976	PB01	8	58	02-Sep-2022	1
0539710968	B03	0	50	02-Sep-2022	1
0539710978	B04	0	50	02-Sep-2022	1
0539710963	B02	0	50	02-Sep-2022	1
12959334	B05 (0-50) B06 (0-50) B07 (0-50)				
0539710986	B05	0	50	02-Sep-2022	1
0539710979	B06	0	50	02-Sep-2022	1
0539710983	B07	0	50	02-Sep-2022	1
12959335	B02 (140-150) B02 (150-200) PB01 (120-170) PB01 (1 70-200)				
0539710966	PB01	170	200	02-Sep-2022	5
0539711118	B02	140	150	02-Sep-2022	5
0539710987	B02	150	200	02-Sep-2022	6
0539711084	PB01	120	170	02-Sep-2022	4
12959336	B202 (0-50) B204 (0-50) B205 (0-50) B206 (0-20) B2 07 (0-30) PB201 (0-5				
0539711461	PB201	0	50	02-Sep-2022	1
0539711450	B204	0	50	02-Sep-2022	1
0539711448	B205	0	50	02-Sep-2022	1
0539711454	B206	0	20	02-Sep-2022	1
0539711484	B207	0	30	02-Sep-2022	1
0539711455	B202	0	50	02-Sep-2022	1
12959337	B202 (100-150) B202 (150-200) PB201 (120-170) PB20 1 (170-200)				
0539711457	PB201	120	170	02-Sep-2022	4
0539711443	PB201	170	200	02-Sep-2022	5
0539711464	B202	100	150	02-Sep-2022	3
0539711462	B202	150	200	02-Sep-2022	4

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022137196/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022137196/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

eurofins | — analytics

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12959332
Certificate no.:2022137196
Sample description.: B208 (0-50)

V

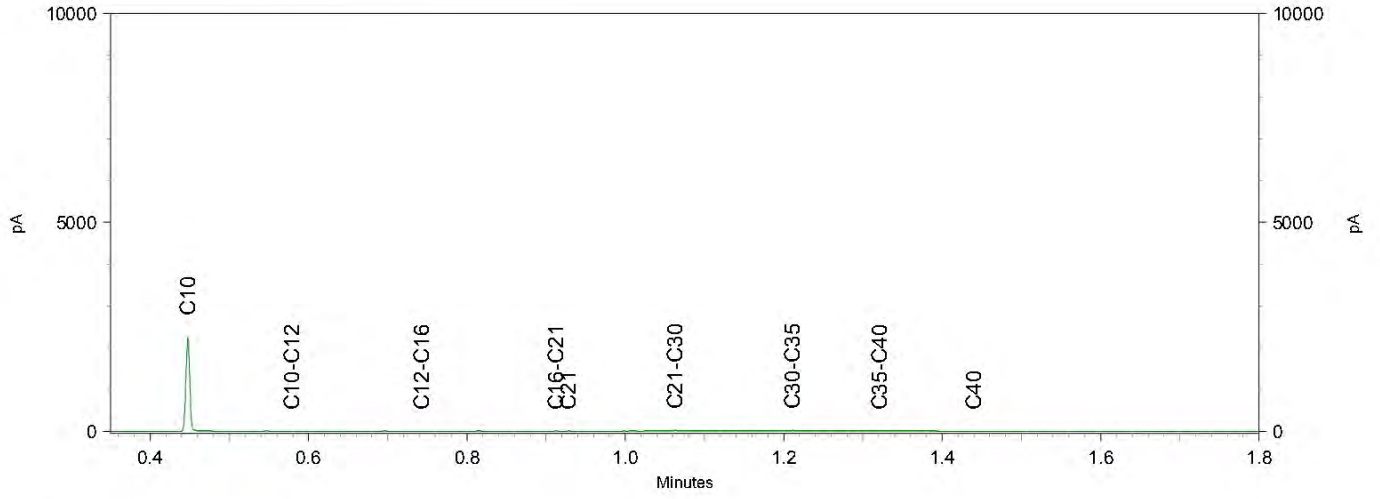

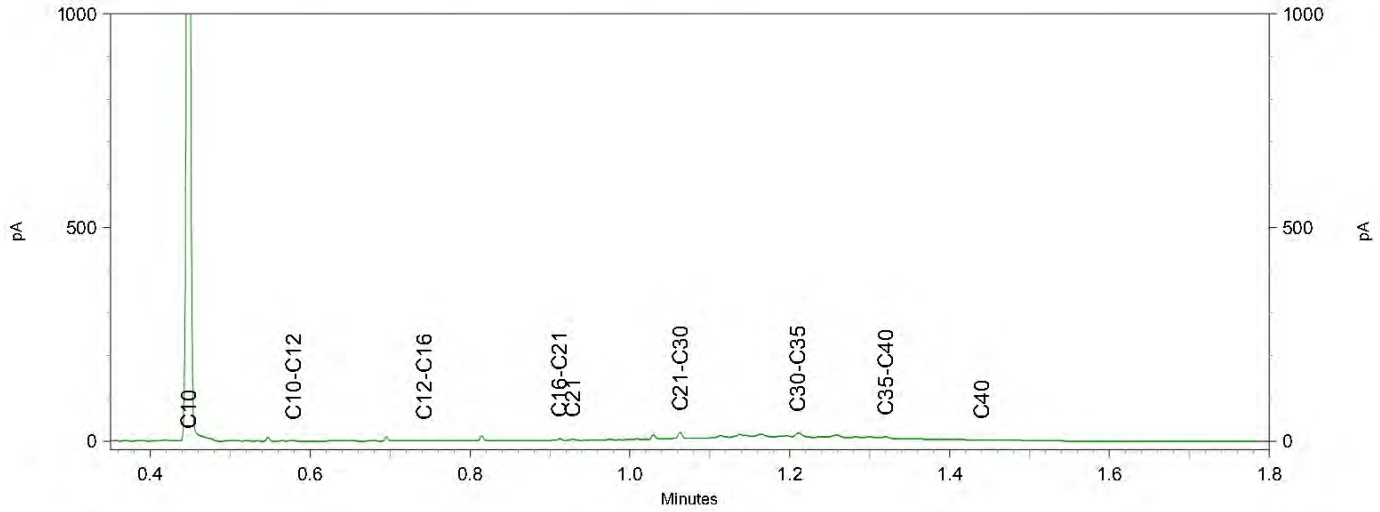

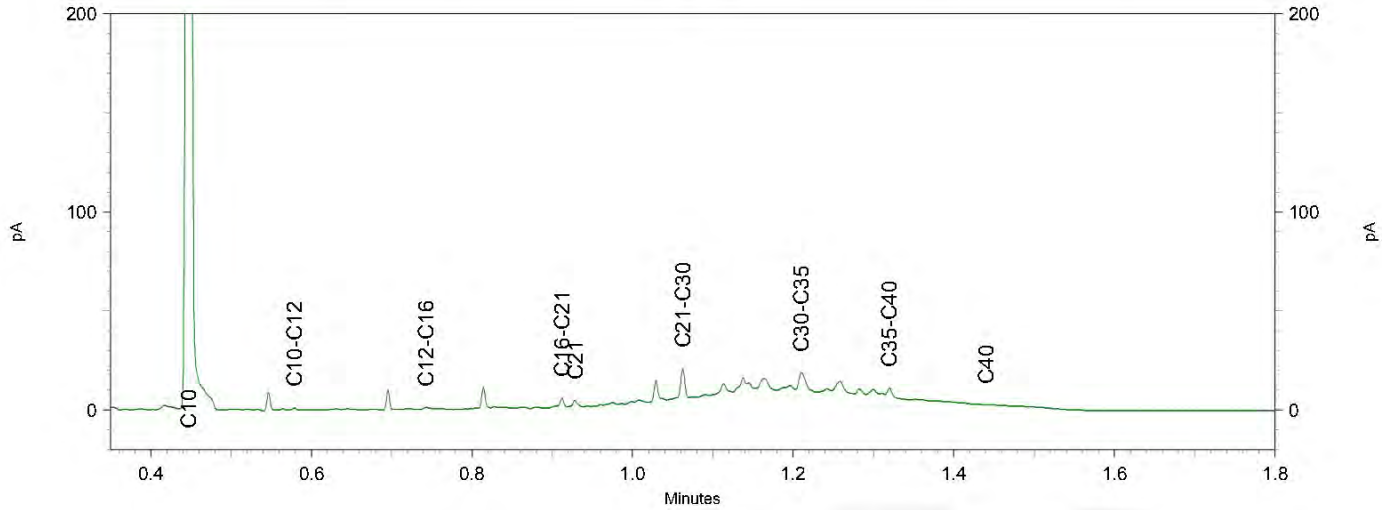

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 20-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022143780/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	15-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022143780/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	15-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	20-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	20-Sep-2022/15:32
		Bijlage	A,C,D
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	95.5	91.4	95.7	90.4	91.5
	Metalen						
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	180	120	27	35	110

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B02-1 B02 (0-50)	Grond (AS3000)	12983173
2	B03 B03 (0-50)	Grond (AS3000)	12983174
3	B04 B04 (0-50)	Grond (AS3000)	12983175
4	B05 B05 (0-50)	Grond (AS3000)	12983176
5	B06 B06 (0-50)	Grond (AS3000)	12983177

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022143780/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	15-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	20-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	20-Sep-2022/15:32
		Bijlage	A,C,D
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	95.0	87.3	90.8	92.5	92.1
	Metalen						
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	66	120	85	53	1400

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	B07 B07 (0-50)	Grond (AS3000)	12983178
7	B202-1 B202 (0-50)	Grond (AS3000)	12983179
8	B203 B203 (0-50)	Grond (AS3000)	12983180
9	B207-1 B207 (0-30)	Grond (AS3000)	12983181
10	PB01-1 PB01 (8-58)	Grond (AS3000)	12983182
			Akkoord
			Pr.coörd.

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

RF
TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022143780/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12983173	B02-1 B02 (0-50)				
0539710963	B02	0	50	02-Sep-2022	1
12983174	B03 B03 (0-50)				
0539710968	B03	0	50	02-Sep-2022	1
12983175	B04 B04 (0-50)				
0539710978	B04	0	50	02-Sep-2022	1
12983176	B05 B05 (0-50)				
0539710986	B05	0	50	02-Sep-2022	1
12983177	B06 B06 (0-50)				
0539710979	B06	0	50	02-Sep-2022	1
12983178	B07 B07 (0-50)				
0539710983	B07	0	50	02-Sep-2022	1
12983179	B202-1 B202 (0-50)				
0539711455	B202	0	50	02-Sep-2022	1
12983180	B203 B203 (0-50)				
0539711453	B203	0	50	02-Sep-2022	1
12983181	B207-1 B207 (0-30)				
0539711484	B207	0	30	02-Sep-2022	1
12983182	PB01-1 PB01 (8-58)				
0539710976	PB01	8	58	02-Sep-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022143780/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2022143780/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Droge stof	12983173
	12983174
	12983175
	12983176
	12983177
	12983178
	12983179
	12983180
	12983181
	12983182

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 14-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022157456/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	06-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022157456/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	07-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	14-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	14-Oct-2022/07:45
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	89.5	86.7	87.1	88.8	91.4
	Metalen						
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	170	65	97	100	160

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B208-A-2 B208-A (50-100)	Grond (AS3000)	13142059
2	B501-1 B501 (0-30)	Grond (AS3000)	13142060
3	B502-1 B502 (0-50)	Grond (AS3000)	13142061
4	B503-1 B503 (0-30)	Grond (AS3000)	13142062
5	MM10 B401 (8-20) B402 (8-20) B403 (8-25)	Grond (AS3000)	13142063

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022157456/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	07-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	14-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	14-Oct-2022/07:45
		Bijlage	A,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	6	7	8
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	88.9	91.2	81.4
	Metalen				
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	1100	660	49

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MM11 B401 (20-50) B402 (20-50)	Grond (AS3000)	13142064
7	MM12 B405 (8-20) B406 (8-20)	Grond (AS3000)	13142065
8	PB01-A-3 PB01-A (60-110)	Grond (AS3000)	13142066

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd. VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022157456/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13142059	B208-A-2 B208-A (50-100)				
0539541175	B208-A	50	100	06-Oct-2022	2
13142060	B501-1 B501 (0-30)				
0539541186	B501	0	30	06-Oct-2022	1
13142061	B502-1 B502 (0-50)				
0539541178	B502	0	50	06-Oct-2022	1
13142062	B503-1 B503 (0-30)				
0539541176	B503	0	30	06-Oct-2022	1
13142063	MM10 B401 (8-20) B402 (8-20) B403 (8-25)				
0539543389	B402	8	20	06-Oct-2022	1
0539367454	B401	8	20	06-Oct-2022	1
0539543397	B403	8	25	06-Oct-2022	1
13142064	MM11 B401 (20-50) B402 (20-50)				
0539541408	B402	20	50	06-Oct-2022	2
0539367450	B401	20	50	06-Oct-2022	2
13142065	MM12 B405 (8-20) B406 (8-20)				
0539541262	B405	8	20	06-Oct-2022	1
0539325623	B406	8	20	06-Oct-2022	1
13142066	PB01-A-3 PB01-A (60-110)				
0539367464	PB01-A	60	110	06-Oct-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022157456/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 19-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022162483/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	17-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022162483/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	17-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	19-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	19-Oct-2022/07:39
		Bijlage	A,C,D
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	89.5	89.0	92.5	90.7
	Metalen					
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	1300	1000	630	25

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B401-2 B401 (20-50)	Grond (AS3000)	13160315
2	B402-2 B402 (20-50)	Grond (AS3000)	13160316
3	B405-1 B405 (8-20)	Grond (AS3000)	13160317
4	B406-1 B406 (8-20)	Grond (AS3000)	13160318

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd. VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022162483/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13160315	B401-2 B401 (20-50)				
0539367450	B401	20	50	06-Oct-2022	2
13160316	B402-2 B402 (20-50)				
0539541408	B402	20	50	06-Oct-2022	2
13160317	B405-1 B405 (8-20)				
0539541262	B405	8	20	06-Oct-2022	1
13160318	B406-1 B406 (8-20)				
0539325623	B406	8	20	06-Oct-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022162483/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2022162483/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Droge stof	13160315
	13160316
	13160317
	13160318

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 20-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022164637/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	19-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022164637/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	19-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	20-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	20-Oct-2022/16:00
		Bijlage	A,C,D
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses					
S	Droge stof	% (m/m)	85.4	84.9	89.6	87.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.8	2.5	0.9	2.5
	Gloeirest	% (m/m) ds	98	97	99	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.9	3.2	2.6	2.3
	Metalen					
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	1200	22	93	400

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B401 (50-100)	Grond (AS3000)	13167604
2	B402 (50-100)	Grond (AS3000)	13167605
3	B403 (25-60)	Grond (AS3000)	13167606
4	SL301 (20-50)	Grond (AS3000)	13167607

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022164637/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13167604	B401 (50-100)				
0539325629	B401	50	100	06-Oct-2022	3
13167605	B402 (50-100)				
0539543391	B402	50	100	06-Oct-2022	3
13167606	B403 (25-60)				
0539543379	B403	25	60	06-Oct-2022	2
13167607	SL301 (20-50)				
0539541378	SL301	20	50	06-Oct-2022	5

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022164637/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2022164637/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Droge stof	13167604
	13167605
	13167606
	13167607

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 21-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	20221165554/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	20-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022165554/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	20-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	21-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	21-Oct-2022/15:49
		Bijlage	A,C,D
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	83.3	88.3
	Metalen			
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	30	290

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	B405 (50-100)	Grond (AS3000)	13174267
2	SL303 (20-50)	Grond (AS3000)	13174268

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022165554/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13174267	B405 (50-100)				
0539543384	B405	50	100	06-Oct-2022	3
13174268	SL303 (20-50)				
0539541438	SL303	20	50	06-Oct-2022	4

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022165554/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Metalen			
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2022165554/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Droge stof	13174267
	13174268

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 13-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022157483/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	06-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022157483/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	07-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	13-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	13-Oct-2022/10:33
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	87.0	85.0	84.5	84.9	81.6
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0010 1)	<0.0010	0.0016 1)	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0012 2)	<0.0010	0.0018 2)	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	0.0024	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0057	0.0049 3)	0.0086	0.0049 3)	0.0049 3)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM14pcb SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-50) SL304 (20-50)	Grond (AS3000)	13142194
2	SL301-1-2 SL301 (0-10)	Grond (AS3000)	13142195
3	SL302-1-2 SL302 (0-10)	Grond (AS3000)	13142196
4	SL303-1-2 SL303 (0-10)	Grond (AS3000)	13142197
5	SL304-1-2 SL304 (0-10)	Grond (AS3000)	13142198
			Akkoord
			Pr.coörd.

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

VA TESTEN RvA L010

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022157483/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13142194	MM14pcb SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-50) SL304 (20-50)				
0539541378	SL301	20	50	06-Oct-2022	5
0539541428	SL302	20	50	06-Oct-2022	4
0539541438	SL303	20	50	06-Oct-2022	4
0539541427	SL304	20	50	06-Oct-2022	4
13142195	SL301-1-2 SL301 (0-10)				
0539541436	SL301	0	10	06-Oct-2022	4
13142196	SL302-1-2 SL302 (0-10)				
0539541430	SL302	0	10	06-Oct-2022	3
13142197	SL303-1-2 SL303 (0-10)				
0539541433	SL303	0	10	06-Oct-2022	3
13142198	SL304-1-2 SL304 (0-10)				
0539541431	SL304	0	10	06-Oct-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022157483/1

Opmerking 1)
PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Opmerking 2)
PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Opmerking 3)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022157483/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 08-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022137218/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	05-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137218/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	08-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	08-Sep-2022/20:50
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2	3
Extern / Overig onderzoek				
Droge stof (Extern)	% (m/m)	83.3 1)	95.3 1)	92.9 1)
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.4 2)	14.8 2)	12.8 2)
Droge massa aangeleverd monster	g	11129 1)	14152 1)	11938 1)
Asbest fractie <0,5mm	mg	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	9.6 2)
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	38 2)
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest (som)	mg	0.0 2)	0.0 2)	48 2)
Totaal asbest (ondergrens)	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.5 1)
Totaal asbest (bovengrens)	mg/kg ds	0.9 1)	0.9 1)	0.8 1)
Serpentijn ondergrens	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.4 1)
Serpentijn bovengrens	mg/kg ds	0.4 1)	0.4 1)	0.6 1)
Amfibool ondergrens	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.1 1)
Amfibool bovengrens	mg/kg ds	0.4 1)	0.4 1)	0.2 1)
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.5 2)	<0.5 2)	2.0 2)
Totaal gehalte asbest	mg/kg ds	<0.5 2)	<0.5 2)	0.7 2)
Serpentijn concentratie	mg/kg ds	<0.5 2)	<0.5 2)	0.5 2)
Amfibool concentratie	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.1 2)
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.7 2)
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	G103 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959422
2	G101 (0-20) G102 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959423
3	G104 (0-20) G105 (0-20) G106 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959424

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: BS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022137218/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12959422	G103 (0-20)				
1749442MG	G103	0	20	02-Sep-2022	1
12959423	G101 (0-20) G102 (0-20)				
1749444MG	G101	0	20	02-Sep-2022	1
1749444MG	G102	0	20	02-Sep-2022	1
12959424	G104 (0-20) G105 (0-20) G106 (0-20)				
1749446MG	G104	0	20	02-Sep-2022	1
1749446MG	G105	0	20	02-Sep-2022	1
1749446MG	G106	0	20	02-Sep-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022137218/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022137218/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest Grond NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406753**
Uw project omschrijving : **2022137218-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318371**
Uw referentie : **G103 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : [redacted]
Analysedatum : 08-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13360 g
Droge massa aangeleverde monster : 11129 g
Percentage droogrest : 83,3 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10357,5	94,8	10,0	0,10	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	61,1	0,6	8,8	14,40	0	0,0
1-2 mm	53,6	0,5	22,1	41,23	0	0,0
2-4 mm	133,1	1,2	133,1	100,00	0	0,0
4-8 mm	152,9	1,4	152,9	100,00	0	0,0
8-20 mm	170,8	1,6	170,8	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**10929,0**	**100,0**	**497,7**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
1-2 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,5**	**0,0**	**0,9**	**<0,5**	**0,0**	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,4**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,5 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406753**
Uw project omschrijving : **2022137218-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318372**
Uw referentie : **G101 (0-20) G102 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : N.E.
Analysedatum : 08-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14850 g
Droge massa aangeleverde monster : 14152 g
Percentage droogrest : 95,3 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	12348,6	88,8	12,0	0,10	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	414,0	3,0	79,2	19,13	0	0,0
1-2 mm	398,7	2,9	114,7	28,77	0	0,0
2-4 mm	229,0	1,6	229,0	100,00	0	0,0
4-8 mm	171,9	1,2	171,9	100,00	0	0,0
8-20 mm	160,3	1,2	160,3	100,00	0	0,0
>20 mm	181,8	1,3	181,8	100,00	0	0,0
Totaal	**13904,3**	**100,0**	**948,9**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,5**	**0,0**	**0,9**	**<0,5**	**0,0**	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,4**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,5 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406753**
Uw project omschrijving : **2022137218-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318373**
Uw referentie : **G104 (0-20) G105 (0-20) G106 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : A.Z.
Analysedatum : 07-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 12850 g
Droge massa aangeleverde monster : 11938 g
Percentage droogrest : 92,9 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10840,0	92,8	13,4	0,12	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	130,4	1,1	36,7	28,14	0	0,0
1-2 mm	141,3	1,2	40,5	28,66	0	0,0
2-4 mm	106,5	0,9	106,5	100,00	1	9,6
4-8 mm	141,5	1,2	141,5	100,00	1	38,5
8-20 mm	327,1	2,8	327,1	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**11686,8**	**100,0**	**665,7**		**2**	**48,1**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,5	0,4	0,7	0,4	0,3	0,5	0,1	0,1	0,2
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**0,7**	**0,5**	**0,8**	**0,5**	**0,4**	**0,6**	**0,1**	**0,1**	**0,2**

Aangetroffen type asbest : serpentijn en amfibool
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,5	0,1	0,7
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,5	0,1	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **2,0 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406753**
Uw project omschrijving	:	**2022137218-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**7318373**
Uw referentie	:	**G104 (0-20) G105 (0-20) G106 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**02/09/2022**

Asbestonderzoek - productidentificatie

zeeffractie (mm)	materiaal	gebondenheid	asbestsoort	percentage (m/m %)
2-4 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15
			crocidoliet	2-5
4-8 mm	cement, vlakke plaat	hecht	chrysotiel	10-15
			crocidoliet	2-5

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406753**
Uw project omschrijving	:	**2022137218-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406753**
Uw project omschrijving	:	**2022137218-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7318371	G103 (0-20)	G103	0-.2	1749442MG
7318372	G101 (0-20) G102 (0-20)	G102	0-.2	1749444MG
		G101	0-.2	1749444MG
7318373	G104 (0-20) G105 (0-20) G106 (0-20)	G104	0-.2	1749446MG
		G105	0-.2	1749446MG
		G106	0-.2	1749446MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406753**
Uw project omschrijving	:	**2022137218-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 12-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022137247/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	05-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022137247/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	07-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	12-Sep-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	12-Sep-2022/13:17
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2	3	4
Extern / Overig onderzoek					
Droge stof (Extern)	% (m/m)	97.2 1)	74.7 1)	95.8 1)	99.5 1)
Aantal stuks		6 2)	2 2)	8 2)	2 2)
Totaal massa asbest	g	229.5 2)	18.6 2)	84.1 2)	64.5 2)
Amfibool massa asbest	mg	0.0 2)	651.0 2)	2944.0 2)	0.0 2)
Serpentijn massa asbest	mg	0 2)	2325 2)	10512 2)	0 2)
Totaal Amfibool ondergrens	mg	0 1)	372 1)	1682 1)	0 1)
Totaal Amfibool bovengrens	mg	0 1)	930 1)	4205 1)	0 1)
Totaal Serpentijn ondergrens	mg	0 1)	1860 1)	8410 1)	0 1)
Totaal Serpentijn bovengrens	mg	0 1)	2790 1)	12615 1)	0 1)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	G103 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959512
2	G104 (0-2)	Asbestverdachte grond	12959513
3	G105 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959514
4	G106 (0-20)	Asbestverdachte grond	12959515

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: BS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022137247/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12959512	G103 (0-20)				
0413272AK	G103	0	20	02-Sep-2022	3
12959513	G104 (0-2)				
0413269AK	G104	0	2	02-Sep-2022	3
12959514	G105 (0-20)				
0413271AK	G105	0	20	02-Sep-2022	3
12959515	G106 (0-20)				
0413270AK	G106	0	20	02-Sep-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022137247/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022137247/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Verz. NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest Verzamel NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406756**
Uw project omschrijving : **2022137247-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318378**
Uw referentie : **G103 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.Z.
Datum geanalyseerd : 05-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 236,1 g
Droge massa aangeleverde monster : 229,5 g
Percentage droogrest : **97,20 m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden-	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	229,5				6	0,0	0,0
Totaal	**229,5**				**6**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Totaal massa asbest: **0.0 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406756**
Uw project omschrijving : **2022137247-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318379**
Uw referentie : **G104 (0-2)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.Z.
Datum geanalyseerd : 05-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 24,9 g
Droge massa aangeleverde monster : 18,6 g
Percentage droogrest : **74,70** **m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden- [redacted]	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	18,6	hecht	chrysotiel 10-15	crocidoliet 2-5	2	2325,0	651,0
Totaal	**18,6**				**2**	**2325,0**	**651,0**
					Ondergrens	1860	372
					Bovengrens	2790	930

Aangetroffen type asbest : Serpentijn en Amfibool
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	2300	650	3000
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	2300	650	

Totaal massa asbest: **3000 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1406756**
Uw project omschrijving : **2022137247-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7318380**
Uw referentie : **G105 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **02/09/2022**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.S.
Datum geanalyseerd : 05-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 87,8 g
Droge massa aangeleverde monster : 84,1 g
Percentage droogrest : **95,79 m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden- [redacted]	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	84,1	hecht	chrysotiel 10-15	crocidoliet 2-5	8	10512,5	2943,5
Totaal	**84,1**				**8**	**10512,5**	**2943,5**
					Ondergrens	8410	1682
					Bovengrens	12615	4205

Aangetroffen type asbest : Serpentijn en Amfibool
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	11000	2900	13000
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	11000	2900	

Totaal massa asbest: **13000 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406756**
Uw project omschrijving	:	**2022137247-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**7318381**
Uw referentie	:	**G106 (0-20)**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**02/09/2022**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.Z.
Datum geanalyseerd : 05-09-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 64,8 g
Droge massa aangeleverde monster : 64,5 g
Percentage droogrest : **99,54** **m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden- [redacted]	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	64,5				2	0,0	0,0
Totaal	**64,5**				**2**	**0,0**	**0,0**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Totaal massa asbest: **0.0 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406756**
Uw project omschrijving	:	**2022137247-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406756**
Uw project omschrijving	:	**2022137247-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7318378	G103 (0-20)	G103 (0-20)	0-.2	0550394201
7318379	G104 (0-2)	G104	0-.02	0413269AK
7318380	G105 (0-20)	G105 (0-20)	0-.2	0550394203
7318381	G106 (0-20)	G106 (0-20)	0-.2	0550394204

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1406756**
Uw project omschrijving	:	**2022137247-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbest verzamelmonster	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 18-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022157472/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	06-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022157472/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	07-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	17-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	17-Oct-2022/23:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
Extern / Overig onderzoek						
Droge stof (Extern)	% (m/m)	88.0 1)	88.4 1)	90.2 1)	88.5 1)	83.8 1)
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	61.7 2)	14.7 2)	13.8 2)	14.4 2)	15.7 2)
Droge massa aangeleverd monster	g	54270 1)	13012 1)	12493 1)	12779 1)	13190 1)
Asbest fractie <0,5mm	mg	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)	N.v.t. 1)
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Asbest (som)	mg	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Totaal asbest (ondergrens)	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)
Totaal asbest (bovengrens)	mg/kg ds	0.2 1)	1.0 1)	0.6 1)	0.7 1)	0.8 1)
Serpentijn ondergrens	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)
Serpentijn bovengrens	mg/kg ds	0.1 1)	0.5 1)	0.3 1)	0.3 1)	0.4 1)
Amfibool ondergrens	mg/kg ds	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)	0.0 1)
Amfibool bovengrens	mg/kg ds	0.1 1)	0.5 1)	0.3 1)	0.3 1)	0.4 1)
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.1 2)	<0.6 2)	<0.3 2)	<0.4 2)	<0.4 2)
Totaal gehalte asbest	mg/kg ds	<0.1 2)	<0.6 2)	<0.3 2)	<0.4 2)	<0.4 2)
Serpentijn concentratie	mg/kg ds	<0.1 2)	<0.6 2)	<0.3 2)	<0.4 2)	<0.4 2)
Amfibool concentratie	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)	0.0 2)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM13asbest SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-50) SL304 (20-50)	Asbestverdachte grond	13142153
2	SL301-1-1 SL301 (0-10)	Asbestverdachte grond	13142154
3	SL302-1-1 SL302 (0-10)	Asbestverdachte grond	13142155
4	SL303-1-1 SL303 (0-10)	Asbestverdachte grond	13142156
5	SL304-1-1 SL304 (0-10)	Asbestverdachte grond	13142157

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: BS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022157472/1

Monster nr. / Barcode	Uw monsteromschrijving / Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13142153	MM13asbest SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-5 0) SL304 (20-50)				
1749302MG	SL301	20	50	06-Oct-2022	2
1749306MG	SL302	20	50	06-Oct-2022	2
1749304MG	SL303	20	50	06-Oct-2022	2
1749308MG	SL304	20	50	06-Oct-2022	2
13142154	SL301-1-1 SL301 (0-10)				
1749301MG	SL301	0	10	06-Oct-2022	1
13142155	SL302-1-1 SL302 (0-10)				
1749305MG	SL302	0	10	06-Oct-2022	1
13142156	SL303-1-1 SL303 (0-10)				
1749303MG	SL303	0	10	06-Oct-2022	1
13142157	SL304-1-1 SL304 (0-10)				
1749307MG	SL304	0	10	06-Oct-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022157472/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022157472/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Grond NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1424189**
Uw project omschrijving : **2022157472-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7365503**
Uw referentie : **MM13asbest SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-5**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : [redacted]
Analysedatum : 17-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 61670 g
Droge massa aangeleverde monster : 54270 g
Percentage droogrest : 88,0 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	49776,1	92,2	10,0	0,02	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	612,6	1,1	140,2	22,89	0	0,0
1-2 mm	618,5	1,1	224,3	36,27	0	0,0
2-4 mm	618,5	1,1	618,5	100,00	0	0,0
4-8 mm	352,0	0,7	352,0	100,00	0	0,0
8-20 mm	578,7	1,1	578,7	100,00	0	0,0
>20 mm	1458,0	2,7	1458,0	100,00	0	0,0
Totaal	**54014,4**	**100,0**	**3381,7**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,1**	**0,0**	**0,2**	**<0,1**	**0,0**	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,1**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,1 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1424189**
Uw project omschrijving : **2022157472-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7365504**
Uw referentie : **SL301-1-1 SL301 (0-10)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : [redacted]
Analysedatum : 17-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14720 g
Droge massa aangeleverde monster : 13012 g
Percentage droogrest : 88,4 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	11667,5	91,2	10,0	0,09	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	347,1	2,7	77,8	22,41	0	0,0
1-2 mm	380,0	3,0	100,6	26,47	0	0,0
2-4 mm	113,0	0,9	113,0	100,00	0	0,0
4-8 mm	110,3	0,9	110,3	100,00	0	0,0
8-20 mm	173,6	1,4	173,6	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**12791,5**	**100,0**	**585,3**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,6**	**0,0**	**1,0**	**<0,6**	**0,0**	**0,5**	**0,0**	**0,0**	**0,5**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,6 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1424189**
Uw project omschrijving : **2022157472-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7365505**
Uw referentie : **SL302-1-1 SL302 (0-10)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.M.
Analysedatum : 17-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13850 g
Droge massa aangeleverde monster : 12493 g
Percentage droogrest : 90,2 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10779,6	87,6	12,3	0,11	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	342,7	2,8	76,4	22,29	0	0,0
1-2 mm	261,9	2,1	116,6	44,52	0	0,0
2-4 mm	261,9	2,1	261,9	100,00	0	0,0
4-8 mm	265,1	2,2	265,1	100,00	0	0,0
8-20 mm	283,4	2,3	283,4	100,00	0	0,0
>20 mm	117,7	1,0	117,7	100,00	0	0,0
Totaal	**12312,3**	**100,0**	**1133,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,3**	**0,0**	**0,6**	**<0,3**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,3 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1424189**
Uw project omschrijving : **2022157472-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7365506**
Uw referentie : **SL303-1-1 SL303 (0-10)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.M.
Analysedatum : 17-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14440 g
Droge massa aangeleverde monster : 12779 g
Percentage droogrest : 88,5 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	11950,0	95,2	12,3	0,10	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	101,2	0,8	17,3	17,09	0	0,0
1-2 mm	75,1	0,6	32,0	42,61	0	0,0
2-4 mm	75,2	0,6	75,2	100,00	0	0,0
4-8 mm	93,5	0,7	93,5	100,00	0	0,0
8-20 mm	99,7	0,8	99,7	100,00	0	0,0
>20 mm	154,6	1,2	154,6	100,00	0	0,0
Totaal	**12549,3**	**100,0**	**484,6**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,4**	**0,0**	**0,7**	**<0,4**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1424189**
Uw project omschrijving : **2022157472-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7365507**
Uw referentie : **SL304-1-1 SL304 (0-10)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist : [redacted]
Analysedatum : 17-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 15740 g
Droge massa aangeleverde monster : 13190 g
Percentage droogrest : 83,8 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	12579,3	97,0	10,0	0,08	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	64,1	0,5	12,6	19,66	0	0,0
1-2 mm	71,2	0,5	25,2	35,39	0	0,0
2-4 mm	71,2	0,5	71,2	100,00	0	0,0
4-8 mm	47,9	0,4	47,9	100,00	0	0,0
8-20 mm	65,0	0,5	65,0	100,00	0	0,0
>20 mm	73,5	0,6	73,5	100,00	0	0,0
Totaal	**12972,2**	**100,0**	**305,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,4**	**0,0**	**0,8**	**<0,4**	**0,0**	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,4**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,4 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1424189**
Uw project omschrijving	:	**2022157472-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1424189**
Uw project omschrijving	:	**2022157472-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7365503	MM13asbest SL301 (20-50) SL302 (20-50) SL303 (20-5	SL303 SL302 SL304 SL301	.2-.5 .2-.5 .2-.5 .2-.5	1749304MG 1749306MG 1749308MG 1749302MG
7365504	SL301-1-1 SL301 (0-10)	SL301	0-.1	1749301MG
7365505	SL302-1-1 SL302 (0-10)	SL302	0-.1	1749305MG
7365506	SL303-1-1 SL303 (0-10)	SL303	0-.1	1749303MG
7365507	SL304-1-1 SL304 (0-10)	SL304	0-.1	1749307MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1424189**
Uw project omschrijving	:	**2022157472-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 27-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022168275/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	26-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022168275/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	26-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	27-Oct-2022
Uw monsternemer		Rapportagedatum	27-Oct-2022/17:04
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	67.7	1)
Aantal stuks		4	2)
Totaal massa asbest	g	10.7	2)
Amfibool massa asbest	mg	0.0	2)
Serpentijn massa asbest	mg	1338	2)
Totaal Amfibool ondergrens	mg	0	1)
Totaal Amfibool bovengrens	mg	0	1)
Totaal Serpentijn ondergrens	mg	1070	1)
Totaal Serpentijn bovengrens	mg	1605	1)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	SL301PLAAT (0,00 - 0,10) SL301 (20-50)	Asbestverdachte arond	13184491

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022168275/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13184491	SL301PLAAT (0,00 - 0,10) SL301 (20-50)				
P52410284	SL301	20	50	06-Oct-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022168275/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022168275/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Verzamel NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode : **1433180**
Uw project omschrijving : **2022168275-2202496**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **7389823**
Uw referentie : **SL301PLAAT (0,00 - 0,10) SL301 (20-50)**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **06/10/2022**

Asbest verzamelmonster

Initialen analist : A.M.
Datum geanalyseerd : 26-10-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 15,8 g
Droge massa aangeleverde monster : 10,7 g
Percentage droogrest : **67,72** **m/m %**

type onderzocht materiaal	massa onderzocht materiaal (gram)	gebonden-	percentage serpentijn asbest (m/m %)	percentage amfibool asbest (m/m %)	aantal geanalyseerde deeltjes	serpentijn massa asbest (mg)	amfibool massa asbest (mg)
cement, golfplaat	10,7	hecht	chrysotiel 10-15		4	1337,5	0,0
Totaal	**10,7**				**4**	**1337,5**	**0,0**
					Ondergrens	1070	0
					Bovengrens	1605	0

Aangetroffen type asbest : Serpentijn
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	1300	0,0	1300
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	1300	0,0	

Totaal massa asbest: **1300 mg**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086)
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1433180**
Uw project omschrijving	:	**2022168275-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1433180**
Uw project omschrijving	:	**2022168275-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7389823	SL301PLAAT (0,00 - 0,10) SL301 (20-50)	SL301	.2-.5	P5241028

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Projectcode	:	**1433180**
Uw project omschrijving	:	**2022168275-2202496**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbest verzamelmonster	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Lankelma Geotechniek Zuid B.V.
T.a.v. Walter van den Heuvel
Postbus 38
[redacted] OIRSCHOT
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 15-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022141577/1
Uw project/verslagnummer	2202496
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	13-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
Ing. [redacted]
Technical Manager

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022141577/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	13-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	15-Sep-2022
Uw monsternemer	[redacted]	Rapportagedatum	15-Sep-2022/16:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	68	350
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	µg/L	<2.0	<2.0
S	Koper (Cu)	µg/L	3.0	<2.0
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	<2.0
S	Nikkel (Ni)	µg/L	5.0	<3.0
S	Lood (Pb)	µg/L	4.5	<2.0
S	Zink (Zn)	µg/L	35	<10
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	<0.20
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	<0.90
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	<0.020
S	Styreen	µg/L	<0.20	<0.20
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	<0.20
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	PB01 (300-400)	Water (AS3000)	12975458
2	PB201 (280-380)	Water (AS3000)	12975459

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	2202496	Certificaatnummer/Versie	2022141577/1
Uw projectnaam	Bosrand 2 en 3, Boxtel	Startdatum analyse	13-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	15-Sep-2022
Uw monsternemer	[redacted]	Rapportagedatum	15-Sep-2022/16:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 1)	0.14 1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	0.42
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	PB01 (300-400)	Water (AS3000)	12975458
2	PB201 (280-380)	Water (AS3000)	12975459

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022141577/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12975458	PB01 (300-400)				
0680628917	PB01	300	400	09-Sep-2022	1
0680604494	PB01	300	400	09-Sep-2022	2
0801065857	PB01	300	400	09-Sep-2022	3
12975459	PB201 (280-380)				
0680628923	PB201	280	380	09-Sep-2022	1
0680604495	PB201	280	380	09-Sep-2022	2
0801063773	PB201	280	380	09-Sep-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022141577/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

[redacted]
NL-3771NB [redacted]
+31 (0)34 242 63 00
[redacted]@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
[redacted]@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: [redacted]
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022141577/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Bijlage 5 : Toetsingstabellen grond en grondwater

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B208-1			MM1			MM2		
Certificaatcode		2022137196			2022137196			2022137196		
Boring(en)		B208			B02, B03, B04, PB01			B05, B06, B07		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,58			0,00 - 0,50		
Humus	% ds	2,70			3,10			2,90		
Lutum	% ds	2,00			3,10			2,90		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Interventiewaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	mg/kg ds		<0,018	-0		<0,016	-0		<0,017	-0
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,003		<0,001	<0,002		<0,001	<0,002	
METALEN										
Kobalt	mg/kg ds	<3	<7	-0,04	3,3	10,4	-0,03	<3	<7	-0,05
Nikkel	mg/kg ds	8	23	-0,18	<4	<7	-0,42	<4	<8	-0,42
Koper	mg/kg ds	20	40	0	38	73	0,22	12	23	-0,11
Zink	mg/kg ds	220	513	0,64	440	963	1,42	75	167	0,05
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	0,24	0,40	-0,02	0,28	0,45	-0,01	0,29	0,47	-0,01
Barium	mg/kg ds	33	128 (6)		22	75 (6)		21	73 (6)	
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0
Lood	mg/kg ds	53	82	0,07	72	109	0,12	19	29	-0,04
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds	97			97			97		
Droge stof	% m/m	90,7			94,1			92,3		
Lutum	%	<2			3,1			2,9		
Organische stof (humus)	%	2,7			3,1			2,9		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie	mg/kg ds	<3	8 (6)		<3	7 (6)		<3	7 (6)	
Minerale olie	mg/kg ds	54	200	0	<35	<79	-0,02	<35	<84	-0,02
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	13 (6)		<5	11 (6)		<5	12 (6)	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	<5	13 (6)		<5	11 (6)		<5	12 (6)	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	28	104 (6)		<11	25 (6)		11	38 (6)	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	17	63 (6)		7,9	25,5 (6)		8,8	30,3 (6)	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<6	16 (6)		<6	14 (6)		<6	14 (6)	
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds	0,064	0,064		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,14	0,14		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,29	0,29		0,082	0,082		0,11	0,11	
Chryseen	mg/kg ds	0,18	0,18		0,068	0,068		0,074	0,074	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,15	0,15		<0,05	<0,04		0,051	0,051	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,17	0,17		0,055	0,055		0,06	0,06	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,082	0,082		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,14	0,14		0,061	0,061		0,053	0,053	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,13	0,13		0,051	0,051		<0,05	<0,04	
PAK	mg/kg ds		1,38	-0		0,49	-0,03		0,52	-0,03

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM3			MM4			MM5		
Certificaatcode		2022137196			2022137196			2022137196		
Boring(en)		B02, B02, PB01, PB01			B202, B204, B205, B206, B207, PB201			B202, B202, PB201, PB201		
Traject (m -mv)		1,20 - 2,00			0,00 - 0,50			1,00 - 2,00		
Humus	% ds	0,70			2,40			0,70		
Lutum	% ds	2,80			3,80			4,40		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	mg/kg ds		<0,025	0		<0,020	0		<0,025	0
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,004		<0,001	<0,003		<0,001	<0,004	
METALEN										
Kobalt	mg/kg ds	<3	<7	-0,05	<3	<6	-0,05	<3	<6	-0,05
Nikkel	mg/kg ds	<4	<8	-0,42	4,9	12,4	-0,35	<4	<7	-0,43
Koper	mg/kg ds	<5	<7	-0,22	12	23	-0,11	<5	<7	-0,22
Zink	mg/kg ds	<20	<32	-0,19	180	388	0,43	<20	<30	-0,19
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	0,2	0,3	-0,02	<0,2	<0,2	-0,03
Barium	mg/kg ds	<20	<49 (6)		<20	<44 (6)		<20	<42 (6)	
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0	<0,05	<0,05	-0
Lood	mg/kg ds	<10	<11	-0,08	20	30	-0,04	<10	<11	-0,08
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds	99			97			99		
Droge stof	% m/m	87			90,5			86,3		
Lutum	%	2,8			3,8			4,4		
Organische stof (humus)	%	<0,7			2,4			<0,7		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	9 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie	mg/kg ds	<35	<123	-0,01	<35	<102	-0,02	<35	<123	-0,01
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	15 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	15 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	<11	39 (6)		12	50 (6)		<11	39 (6)	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	<5	18 (6)		8,6	35,8 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<6	21 (6)		<6	18 (6)		<6	21 (6)	
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		0,078	0,078		<0,05	<0,04	
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		0,12	0,12		<0,05	<0,04	
Chryseen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		0,072	0,072		<0,05	<0,04	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		0,061	0,061		<0,05	<0,04	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		0,06	0,06		<0,05	<0,04	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
PAK	mg/kg ds		<0,35	-0,03		0,57	-0,02		<0,35	-0,03

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
< = AW	: <= Achtergrondwaarde
> AW	: < Tussenwaarde
< I	: Tussen tussenwaarde en interventiewaarde
> I	: > Interventiewaarde
1	: Gemeten gehalte is <= 0
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
8	: Asbest voldoet
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 3: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
METALEN					
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM6			MM7			MM14pcb		
Certificaatcode		2022137209			2022137209			2022157483		
Boring(en)		B101, B102, B103			B104, B105, B106			SL301, SL302, SL303, SL304		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,20			0,00 - 0,20			0,20 - 0,50		
Humus	% ds	10,00			10,00			10,00		
Lutum	% ds	25,0			25,0			25,0		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	mg/kg ds		<0,0049	-0,02		0,0053	-0,02		0,0057	-0,01
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		0,001	0,001	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,001		0,0011	0,0011		0,0012	0,0012	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
OVERIG										
Droge stof	% m/m	91,4			90,1			87		

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		SL301-1-2						SL303-1-2		
Certificaatcode		2022157483						2022157483		
Boring(en)		SL301						SL303		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,10						0,00 - 0,10		
Humus	% ds	10,00						10,00		
Lutum	% ds	25,0						25,0		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde					chtergrondwaarde	Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	mg/kg ds		<0,0049	-0,02		0,0086	-0,01		<0,0049	-0,02
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,001		0,0016	0,0016		<0,001	<0,001	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,001		0,0018	0,0018		<0,001	<0,001	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,001		0,0024	0,0024		<0,001	<0,001	
OVERIG										
Droge stof	% m/m	85			84,5			84,9		

Tabel 3: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		SL304-1-2		
Certificaatcode		2022157483		
Boring(en)		SL304		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,10		
Humus	% ds	10,00		
Lutum	% ds	25,0		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB	mg/kg ds		<0,0049	-0,02
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,001	
OVERIG				
Droge stof	% m/m	81,6		

---	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
< = AW	: <= Achtergrondwaarde
> AW	: < Tussenwaarde
< I	: Tussen tussenwaarde en interventiewaarde
> I	: > Interventiewaarde
1	: Gemeten gehalte is <= 0
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
8	: Asbest voldoet
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 4: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster					B03					
Certificaatcode					2022143780					
Boring(en)					B03					
Traject (m -mv)					0,00 - 0,50					
Humus	% ds				3,10					
Lutum	% ds				3,10					
Monsterconclusie				g Achtergrondwaarde	Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	180	394	0,44	120	263	0,21	27	59	-0,14
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	95,5			91,4			95,7		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster					B06			B07		
Certificaatcode					2022143780			2022143780		
Boring(en)					B06			B07		
Traject (m -mv)					0,00 - 0,50			0,00 - 0,50		
Humus	% ds				2,90			2,90		
Lutum	% ds				2,90			2,90		
Monsterconclusie				Achtergrondwaarde	Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
			GSSD	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	35	78	-0,11	110	244	0,18	66	147	0,01
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	90,4			91,5			95		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 3: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B202-1						B207-1		
Certificaatcode		2022143780						2022143780		
Boring(en)		B202						B207		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50						0,00 - 0,30		
Humus	% ds	2,40						2,40		
Lutum	% ds	3,80						3,80		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde					g Achtergrondwaarde	Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	120	258	0,2	85	183	0,07	53	114	-0,04
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	87,3			90,8			92,5		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 4: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B208-A-2			[redacted]			[redacted]		
Certificaatcode		2022157456								
Boring(en)		B208-A								
Traject (m -mv)		0,50 - 1,00								
Humus	% ds	2,70								
Lutum	% ds	2,00								
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Interventiewaarde			Overschrijding Interventiewaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	170	396	0,44	1300	2846	4,67	1200	2723	4,45
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds							98		
Droge stof	% m/m	89,5			89,5			85,4		
Lutum	%							2,9		
Organische stof (humus)	%							1,8		

Tabel 5: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		[redacted]			[redacted]			B403-2		
Certificaatcode								2022164637		
Boring(en)								B403		
Traject (m -mv)								0,25 - 0,60		
Humus	% ds							0,90		
Lutum	% ds							2,60		
Monsterconclusie		g Interventiewaarde			chtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	1000	2189	3,53	22	49	-0,16	93	214	0,13
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds				97			99		
Droge stof	% m/m	89			84,9			89,6		
Lutum	%				3,2			2,6		
Organische stof (humus)	%				2,5			0,9		

Tabel 6: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B405-1			[redacted]			B406-1		
Certificaatcode		2022162483						2022162483		
Boring(en)		B405						B406		
Traject (m -mv)		0,08 - 0,20						0,08 - 0,20		
Humus	% ds	3,10						3,10		
Lutum	% ds	3,10						3,10		
Monsterconclusie		Overschrijding Interventiewaarde			Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	630	1379	2,14	30	68	-0,12	25	55	-0,15
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	92,5			83,3			90,7		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 7: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		B501-1			[redacted]			B503-1		
Certificaatcode		2022157456						2022157456		
Boring(en)		B501						B503		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,30						0,00 - 0,30		
Humus	% ds	2,70						2,70		
Lutum	% ds	2,00						2,00		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaard					Achtergrondwaarde	Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	65	152	0,02	97	226	0,15	100	233	0,16
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	86,7			87,1			88,8		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 8: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		[redacted]			[redacted]			MM12		
Certificaatcode								2022157456		
Boring(en)		3403						B405, B406		
Traject (m -mv)								0,08 - 0,20		
Humus	% ds							3,10		
Lutum	% ds							3,10		
Monsterconclusie		g Achtergrondwaarde			Overschrijding Interventiewaarde			Overschrijding Interventiewaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	160	350	0,36	1100	2408	3,91	660	1445	2,25
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds									
Droge stof	% m/m	91,4			88,9			91,2		
Lutum	%									
Organische stof (humus)	%									

Tabel 9: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		PB01-1			PB01-A-3			SL301-5		
Certificaatcode		2022143780			2022157456			2022164637		
Boring(en)		PB01			PB01-A			SL301		
Traject (m -mv)		0,08 - 0,58			0,60 - 1,10			0,20 - 0,50		
Humus	% ds	3,10			3,10			2,50		
Lutum	% ds	3,10			3,10			2,30		
Monsterconclusie		Overschrijding Interventiewaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde			Overschrijding Interventiewaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
Zink	mg/kg ds	1400	3065	5,04	49	107	-0,06	400	923	1,35
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds							97		
Droge stof	% m/m	92,1			81,4			87,4		
Lutum	%							2,3		
Organische stof (humus)	%							2,5		

Tabel 10: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		[redacted]		
Certificaatcode				
Boring(en)				
Traject (m -mv)				
Humus	% ds			
Lutum	% ds			
Monsterconclusie			Achtergrondwaarde	
		Meetw	**GSSD**	**Index**
METALEN				
Zink	mg/kg ds	290	669	0,91
OVERIG				
Gloeirest	% (m/m) ds			
Droge stof	% m/m	88,3		
Lutum	%			
Organische stof (humus)	%			

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
< = AW	: <= Achtergrondwaarde
> AW	: < Tussenwaarde
< I	: Tussen tussenwaarde en interventiewaarde
> I	: > Interventiewaarde
1	: Gemeten gehalte is <= 0
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
8	: Asbest voldoet
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 11: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720

Bijlage 6 : Fotorapportage

106

101

102

103

104

105

106

101

102

103

104

105

Bijlage 7 : Asbestconcentratieberekening

projectnummer **2202496**
projectnaam **Bosrand 2 en 3 te Boxtel**

						grove fractie		fijne fractie		gewogen concentratie (mg/kg ds)		totaal gewogen
mengmonster	*gaten*	*m3 asbestgat*	*s.g.*	*droge stofgehalte*	*kg d.s.*	*% grove fractie*	*gram asbest*	*% fijne fractie*	*conc. asbest (mg/kg*	*grove fractie*	*fijne fractie*	*mg/kg ds*
G103 (0-20)	G103	0.02	1.8	83.3	27.0	10%	0,0	90%	<0,5	0,0	<0,5	<0,5
G101 G102 (0-20)	G101 + G102	0.04	1.8	95.3	61.8	10%	n.a.	90%	<0,5	n.a.	<0,5	<0,5
G104 G105 G106 (0-20)	G104 + G105 + G106	0.05	1.8	92.9	90.3	5%	16	95%	2	177.2	1.9	179.1
SL301 (0-10)	SL301	0.018	1.8	88.4	28.6	5%	1.3	95%	0.5	45.4	0.475	45.9

lankelma
Geo- milieu en funderingstechniek

lankelma

Geo- milieu en funderingstechniek

Technisch bodemonderzoek

- Sonderen in Nederland, België en Frankrijk.
- Sonderen met (track)truck, minirups, demontabel en hand
- Sonderen op het water (met hefeiland)
- Dissipatieproeven
- Peilbuizen wegdrukken
- Mechanisch (puls)boren conform protocol 'Mechanisch boren' (2101).
- Handboren (tot circa 5 m)
- Geotechnische monitoring
- Doorlatendheidsmetingen verzadigde en onverzadigde zone
- Palen doormeten (akoestisch)
- Onderzoek naar niet gesprongen explosieven (NGE)
- dGPS-metingen

Geotechnisch en geohydrologisch advies

- Funderingsadvies bebouwing, leidingen, constructies
- Geohydrologische modellering (bemaling, drainage, wateroverlast, barrièrewerking, etc.)
- Bemalingsadvies, bemalingsplan, monitoringsplan, vergunningsaanvraag, MER aanmeldnotitie
- Bouwputadvies, damwandberekeningen en -advies
- Zettings- en ophoogadvies, inclusief voorbelasting, zettingsversnelling
- Zettingsrisico's bemaling t.b.v. CAR-verzekering
- Stabiliteitsberekeningen taluds
- Infiltratiegeschiktheidsadvies, watertoetsadvies
- Civieltechnisch hergebruik grond
- Analyse waterstanden, doorlatendheid, wateroverlast.
- GIS-toepassingen en geostatistiek: (hoogtemodellen, zanddieptekaarten, etc)
- Algemene expertise, controle grondverbetering

Milieukunde

- Verkennend onderzoek
- Onderzoek naar asbest in de (water)bodem
- Nulsituatie-onderzoek
- Nader onderzoek
- Waterbodemonderzoek (monsternameboot)
- BUS-melding
- Saneringsplan
- Milieukundige begeleiding
- Second opinion
- Partijkeuring
- Bouwstoffenkeuring
- Onderzoek PFAS

Geotechnisch laboratorium

- Classificatieproeven, volumegewicht, watergehalte
- Gloeiverlies
- Atterbergse grenzen (fallcone en Casagrande)
- Samendrukkingsproeven, CRS
- Korrelverdeling, -vorm en afleiding k-waarden
- Triaxiaalproeven
- Direct Shear (DS), Direct Simple Shear (DSS)
- Diverse RAW-proeven (oa. 2, 9, 10, 11,13, 14, 28, 35)
- Fotoboring
- Advies omtrent uitvoering(swijze) en belastingtrappen
- Digitaal bestel- en informatieportaal: www.siltlab.nl

Lankelma Geotechniek Zuid BV
Putstraat 9a, [redacted] Middelbeers
Postbus 38, [redacted] Oirschot

Tel. 0499 – 578520
Website: www.silt.nl
E-mail: [redacted]@silt.nl

KvK. nr.: 17131641
IBAN: [redacted]
BTW: NL 8105.11.654.B.01

silt

Verslag omgevingsdialoog - Plandeel Bosrand

Bestemmingsplan
‘Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel’

Datum: April 2023

In juli 2020 heeft (i.v.m. de toen geldende situatie rondom Covid-19) een schriftelijke omgevingsdialoog plaatsgevonden. Hierbij zijn brieven bezorgd met uitleg over de plannen (inhoudelijk gelijkend op de uitnodiging voor de informatieavond d.d. maart 2023) en is de mogelijkheid geboden om hierop te reageren. Hierbij zijn alle adressen benaderd binnen een afstand van circa 200 meter rondom het plangebied.

Echter, in verband met de doorlooptijd van het bestemmingsplan sinds medio 2020 heeft een hernieuwde omgevingsdialoog plaatsgevonden. Begin maart 2023 zijn uitnodigingen verzonden voor een informatieavond op donderdag 23 maart 2023, welke plaatsvond op locatie Bosrand 3. Tevens is in de brief de mogelijkheid geboden om in contact te komen, mocht de datum van 23 maart 2023 niet passend zijn en indien de omwonenden toch graag wensen te reageren op het planvoornemen. Alle adressen binnen een afstand van circa 200 meter rondom het plangebied hebben een brief ontvangen.

In het voorliggende verslag zijn de volgende zaken opgenomen:

- Adressenlijst genodigden
- Uitnodiging informatieavond
- Lijst aanwezigen informatieavond
- Presentatie informatieavond
- Verslag informatieavond

Adressenlijst genodigden

Bosrand 1, 5281 TJ Boxtel
Bosrand 4, 5281 TJ Boxtel
Roond 1, 5281 SG Boxtel
Roond 3, 5281 SG Boxtel
Roond 3a, 5281 SG Boxtel
Roond 4, 5281 SG Boxtel
Roond 6, 5281 SG Boxtel
Roond 8, 5281 SG Boxtel
Roond 10, 5281 SG Boxtel
Roond 12, 5281 SH Boxtel
Kempseweg 4, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 5, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 5a, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 7, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 7a, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 9, 5281 TH Boxtel
Kempseweg 11, 5281 TH Boxtel
Kavel 2 (nog op te richten landgoedwoning)
Kavel 3 (nog op te richten landgoedwoning)
Gemeente Boxtel (verantwoordelijk wethouder en behandelend ambtenaar)

Uitnodiging informatieavond

LS Plan & Advies

Aan de buurtbewoners van Bosrand, Boxtel

Datum	:	6 maart 2023
Onderwerp	:	**Uitnodiging omgevingsdialoog** **Toelichting plannen Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel** **Donderdagavond 23 maart, 19:30 uur** **Locatie: Bosrand 3, Boxtel (kantine paardenhouderij)**

Beste buurtbewoner,

Aan de Bosrand 2 en 3 te Boxtel is de paardenhouderij van [redacted] gevestigd. Doelstelling is om voor deze locatie een aantal veranderingen in het bestemmingsplan door te voeren. Hiervoor wordt momenteel een nieuw bestemmingsplan voorbereid. In juni 2020 bent u hierover reeds per brief geïnformeerd. Ten opzichte van toen zijn de plannen nagenoeg ongewijzigd gebleven. Wegens de situatie rondom het Coronavirus is de dialoog toen schriftelijk gevoerd.

Via deze weg willen wij u als buurtgenoot alsnog uitnodigen voor een bijeenkomst, om een toelichting te geven op de plannen. Tijdens deze bijeenkomst willen wij u bovendien in de gelegenheid stellen om vragen te stellen, opmerkingen te maken of suggesties te geven.

Korte uitleg ontwikkeling Bosrand 2, 3 en ongenummerd, Boxtel
In de huidige situatie heeft het bedrijf Bosrand 2 en 3 een gekoppeld agrarisch bouwvlak, met aan beide zijdes van de weg een deel bouwvlak met een bedrijfswoning (Bosrand 2 en Bosrand 3). Tevens ligt tegen het nieuwe stalgebouw van de paardenhouderij nog een op te richten kavel voor een landgoedwoning (Bosrand ongenummerd).

De aanwezige paardenhouderij [redacted] richt zich op het fokken, opfokken, africhten en trainen van paarden en pony's. Hiervoor worden op locatie dekhengsten, fokmerries, jonge paarden in training en jonge paarden in opfok gehouden. Om deze paarden op de juiste manier te kunnen verzorgen en trainen zijn, naast de bestaande stallen, een aantal ondersteunende voorzieningen nodig. Het betreft paddocks (voor buitenuitloop van bijvoorbeeld hengsten, of in aanvulling op het weideseizoen), een buitenrijbaan (voor de training) en een opslag van hooirollen. Binnen het huidige bouwvlak is te weinig ruimte voor deze voorzieningen.

Door de huidige wijze van bestemmen met aan twee zijdes van de weg een bedrijfswoning, de aanwezige landgoedkavel en de benodigde bedrijfsvoorzieningen is het wenselijk om het bestemmingsplan voor deze locatie te wijzigen.

Hierbij zal aan het deel van Bosrand 2 de bedrijfsvoering worden beëindigd en het aanwezige stalgebouw worden gesloopt. Deze woning zal in de nieuwe situatie als burgerwoning worden gebruikt en maakt dan geen onderdeel meer uit van de paardenhouderij.

Aan de zijde van Bosrand 3 is het de bedoeling dat het bouwvlak wordt aangepast, zodat de paddocks, buitenrijbaan, een hooiopslag en het landgoedkavel binnen het bouwvlak worden geplaatst. De nog op te richten landgoedwoning zal als bedrijfswoning onderdeel worden van de paardenhouderij. De woning Bosrand 3 krijgt in de beoogde situatie een dubbele functie en wordt bestemd als plattelandswoning.

LS Plan & Advies | Berktweg 3, 5076 PA Haaren
KvK-nr. 67701051 | Tel nr. 06 31 58 00 26 | E-mail: linda@lsplanadvies.nl

Deze woning kan daardoor zowel worden bewoond door burgers, of als bedrijfswoning (al naar gelang de behoefte voor het bedrijf).

Samengevat heeft het plan voor deze locatie dus betrekking op:

- Het vergroten en van vorm veranderen van het bouwvlak van 0,88 hectare naar 1,18 hectare (toename circa 0,3 hectare) om het erf logischer in te delen en om alle benodigde ondersteunende bedrijfsvoorzieningen in het bouwvlak te brengen (buitenrijbaan, paddocks, erfverharding, hooiopslag).
- Het wijzigen van het gebruik van de drie woningen Bosrand 2, 3 en ongenummerd. Hierbij wordt:
  - Bosrand 2 van functie gewijzigd van bedrijfswoning naar burgerwoning.
  - Bosrand ongenummerd (landgoedkavel) gewijzigd van burgerwoning naar bedrijfswoning.
  - Bosrand 3 wordt aangeduid als plattelandswoning. Deze woning kan hierdoor zowel gebruikt worden als bedrijfswoning of voor bewoning door derden (burgers).

  Netto blijft hierdoor zowel in de huidige, als in de beoogde situatie dus sprake van twee bedrijfswoningen en één burgerwoning, het betreft dus een netto uitruil van functies.

De wei direct ten zuiden van de paardenhouderij zal in hoofdzaak worden gebruikt voor de dagelijkse uitloop van de paarden uit het stalgebouw.

Het plan gaat tevens gepaard met een landschappelijke inpassing. Om de vergroting van het bouwvlak van de paardenhouderij aan de Bosrand te compenseren wordt elders in de gemeente Boxtel een agrarisch bouwvlak, in eigendom van [redacted] verwijderd en de aanwezige agrarische bedrijfsloods wordt daar gesloopt (Uilenbroek 8-13, Boxtel). Dit te verwijderen bouwvlak is veel groter (0,69 hectare) dan de voorgenomen uitbreiding aan de Bosrand. De herbestemming van de locatie Uilenbroek maakt om deze reden ook onderdeel uit van deze ontwikkeling.

In de situatietekening in de bijlage is de beoogde situatie voor Bosrand 2, 3 en ongenummerd weergegeven.

Uitnodiging omgevingsdialoog
De bijeenkomst van de omgevingsdialoog willen wij laten plaatsvinden op donderdagavond 23 maart, om 19:30 uur op locatie Bosrand 3 te Boxtel (in de kantine van de daar aanwezige paardenhouderij).

Ten behoeve van de voorbereidingen zouden wij het op prijs stellen als u van te voren wilt laten weten dat u komt en met hoeveel personen. Aanmelden kan per e-mail of telefonisch:

- Per e-mail: [redacted]
- Telefonisch:

Indien u voornoemde datum verhinderd bent, maar indien u naar aanleiding van deze toelichtende brief nog vragen, opmerkingen of suggesties heeft, dan kunt u tevens via bovenstaande contactgegevens reageren.

Met vriendelijke groet,
LS Plan & Advies

[redacted]

Adviseur ruimtelijke ordening en milieu

Bijlage: Situatietekening beoogde situatie

Bijlage: Situatietekening beoogde situatie

Lijst aanwezigen informatieavond

	Aanwezig = X
Bosrand 1, 5281 TJ Boxtel	X
Bosrand 4, 5281 TJ Boxtel	X
Roond 1, 5281 SG Boxtel	
Roond 3, 5281 SG Boxtel	
Roond 3a, 5281 SG Boxtel	
Roond 4, 5281 SG Boxtel	X
Roond 6, 5281 SG Boxtel	X
Roond 8, 5281 SG Boxtel	X
Roond 10, 5281 SG Boxtel	X
Roond 12, 5281 SH Boxtel	
Kempseweg 4, 5281 TH Boxtel	
Kempseweg 5, 5281 TH Boxtel	X
Kempseweg 5a, 5281 TH Boxtel	
Kempseweg 7, 5281 TH Boxtel	
Kempseweg 7a, 5281 TH Boxtel	
Kempseweg 9, 5281 TH Boxtel	
Kempseweg 11, 5281 TH Boxtel	
Kavel 2 (nog op te richten landgoedwoning)	X
Kavel 3 (nog op te richten landgoedwoning)	
Gemeente Boxtel (verantwoordelijk wethouder en behandelend ambtenaar)	X

Presentatie informatieavond

1

2

Genodigden

3

Stoeterij [redacted]

- Fokken, opfokken, africhten en trainen van paarden en pony's
- Hoofdzakelijk: Dressuur
- Fokmerries en jonge paarden beweiding landgoed

4

Huidige situatie

- Gekoppeld agrarisch bouwvlak, met twee bedrijfswoningen
  - Bosrand 2 en Bosrand 3
- Nog op te richten landgoedkavel: Bosrand ongenummerd
- In bouwvlak te weinig ruimte voor voorzieningen stoeterij
  - Paddocks, buitenrijbaan, hooiopslag
- Gewenst: Paardenwei voor dagelijkse uitloop

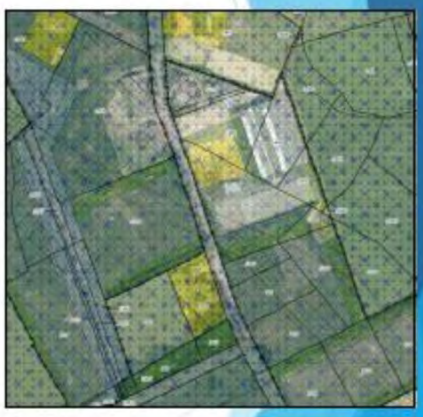

5

Plangebied

6

Beoogde situatie

- Vergroten bouwvlak circa 0,88 ha → 1,18 ha
  - Buitenrijbaan, paddocks, erfverharding, hooiopslag
- Wijzigen bestemmingen woningen
  - Bosrand 2: bedrijfswoning → burgerwoning
  - Bosrand 3: bedrijfswoning → plattelandswoning
  - Bosrand ong.: landgoedwoning → bedrijfswoning
- Paardenwei
  - Herbestemming van natuur tot weide

7

Beoogde situatie

8

Input vanuit de buurt

- Vragen / opmerkingen / suggesties?

9

Verslag informatieavond

De informatieavond heeft plaatsgevonden op locatie Bosrand 3 (kantine van de paardenhouderij), aanvang 19:30 uur. Na een ontvangst met koffie en thee heeft een presentatie plaatsgevonden met toelichting over de voorgenomen ontwikkelingen. Gedurende deze presentatie en na afloop konden hierover vragen worden gesteld of opmerkingen worden gemaakt. Navolgend worden de vragen en opmerkingen samengevat weergegeven.

Er is gevraagd waaruit de uitbreiding/wijziging van het bedrijf bestaat. Hierbij is geantwoord dat dit betreft:

- De verandering van de bestemming van de paardenweide.
- De aanpassing van de bestemmingen van de drie toegestane woningen.
- Aanpassing van het bouwvlak ten behoeve van de benodigde voorzieningen.

Een volgende vraag is gericht op de hooibalen-opslag en of dit groter wordt dan de huidige opslag. Hierbij is aan de hand van de situatietekening toegelicht waar het in de nieuwe situatie is toegestaan om hooibalen op te slaan. Op de situatietekening is een opslagruimte hiervoor gereserveerd die landschappelijk wordt ingepast. De aanwezigen geven aan dat ze de ruimte op de tekening relatief klein vinden. Aanvullend hierover wordt toegelicht dat de opslag binnen het nieuwe bouwvlak moet plaatsvinden. Een aanwezige geeft aan bang te zijn dat de hooiopslag mogelijk het uitzicht gaat belemmeren.

Er wordt gevraagd waar de mesthoop van de paardenhouderij komt. Aan de hand van de situatietekening wordt toegelicht dat deze mesthoop blijft zoals deze nu is en zoals deze is aangegeven op de kaart.

Er wordt een vraag gesteld over de paardenweide, welke in het bestemmingsplan wordt omgezet van een natuurbestemming naar agrarische grond. Hierover wordt gesteld dat op de informatieavond een belanghebbende wordt gemist, namelijk Natuurmonumenten. Hierop wordt gereageerd dat het echt een informatieavond betreft voor omwonenden/buurtbewoners en dat daarom geen overige partijen zijn benaderd. Aanvullend wordt toegelicht dat het een uitruil betreft en dat de natuurgrond elders gecompenseerd wordt. Tevens wordt er extra landschappelijke inpassing op het perceel gerealiseerd. Ook wordt gevraagd wat het in de praktijk betekent dat er meer paarden op dit weiland mogen, zodra het een agrarische bestemming heeft. De exploitant van de paardenhouderij licht toe dat het feitelijke gebruik van de weide vergelijkbaar blijft na de omzetting.

Meerdere aanwezigen geven aan dat het nieuwe bestemmingsplan invloed heeft op hun uitzicht, en dat dit ook geldt voor de landgoedwoning die momenteel wordt gebouwd aan de Roond. De landgoedwoning die nu wordt gebouwd maakt echter geen onderdeel uit van voorliggend bestemmingsplan.

Verder wordt gevraagd of er al in de planning staat wanneer de nieuwe bedrijfswoning wordt gebouwd. Het antwoord hierop is dat het geldende bestemmingsplan reeds toelaat dat hier een woning gebouwd mag worden (een landgoedwoning). Deze woning ligt onlogisch in het bedrijfsperceel van de paardenhouderij en wordt dus herbestemd van landgoedwoning naar bedrijfswoning. Het bestemmingsplan bepaalt straks dat dit mag, er is nog geen verleende bouwvergunning en de aanvraag hiervan is ook nog niet gepland. Eerst dient het nieuwe bestemmingsplan te worden vastgesteld.

In de uitnodiging voor de informatieavond staat de tekst: 'De wei direct ten zuiden van de paardenhouderij zal in hoofdzaak worden gebruikt voor de dagelijkse uitloop van de paarden uit het stalgebouw.' (Onderstreping staat niet in de uitnodigingsbrief.) Er wordt gevraagd of dit ook een andere activiteit kan zijn, dan het uitlopen van paarden, gezien de gekozen formulering. Er is ten eerste uitgelegd dat dit zeker geen bewuste keuze in tekstgebruik is. Ten tweede wordt toegelicht dat de nieuwe bestemming agrarische grond betreft. In de praktijk zal dit betekenen dat die gronden als weide worden gebruikt en als alternatief bijvoorbeeld om te hooien. Er is geen intentie dat die gronden voor andere doeleinden zal worden gebruikt.

Er wordt gevraagd of de weide rechts van de paardenhouderij, tegen de Kempseweg aan, ook binnen het nieuwe bestemmingsplan valt. Hierop wordt gereageerd dat dit deel geen onderdeel uitmaakt van dit nieuwe bestemmingsplan.

De vraag wordt gesteld hoeveel mensen er in een (bedrijfs)woning mogen wonen. Deze vraag komt voort uit gebruik uit het verleden waarin de woning Bosrand 2 werd bewoond door arbeidsmigranten. Uit het nieuwe bestemmingsplan volgt dat in een woning in beginsel één huishouden mag wonen, en dat het dus niet is toegestaan om groepen arbeidsmigranten te huisvesten.

Er wordt gevraagd hoe het zit met de positie van de reeds aanwezige stapmolen. De stapmolen is vergund en staat binnen het nu geldende bouwvlak. Hierop worden twijfels uitgesproken of de stapmolen toch niet te dicht bij de sloot van het aangrenzende perceel is gebouwd.

Afsluitend wordt gevraagd of het verdere vervolg van de procedure kan worden toegelicht. Hierop wordt gereageerd dat het concept-bestemmingsplan ter behandeling voorligt bij de gemeente en de overige belanghebbende partijen (zoals provincie en waterschap). Er wordt toegelicht dat dit al een ruime doorlooptijd heeft, sinds 2018. De formele vervolgstap is dat er een ontwerpbestemmingsplan wordt gepubliceerd en ter inzage wordt gelegd. Dit wordt gepubliceerd, waarna het bestemmingsplan online zichtbaar is op www.ruimtelijkeplannen.nl. Tevens wordt toegelicht dat dan zienswijzen kunnen worden ingediend. Na de inzagetermijn wordt het bestemmingsplan ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Daarna wordt het bestemmingsplan opnieuw gepubliceerd en kan desgewenst beroep worden ingesteld.

Tijdens de informatieavond is afgesproken dat het verslag aan de aanwezigen zou worden toegezonden. In april 2023 is een afschrift van het verslag aan de aanwezigen gemaild.

Verslag omgevingsdialoog - Plandeel Uilenbroek

Bestemmingsplan
'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'

Datum: April 2023

In juli 2020 heeft (i.v.m. de toen geldende situatie rondom Covid-19) een schriftelijke omgevingsdialoog plaatsgevonden. Hierbij zijn brieven bezorgd met uitleg over de plannen (inhoudelijk gelijkend op de uitnodiging voor de informatieavond d.d. maart 2023) en is de mogelijkheid geboden om hierop te reageren. Hierbij zijn alle adressen benaderd binnen een afstand van circa 200 meter rondom het plangebied. Er zijn geen reacties ontvangen op de destijds verzonden brief.

Echter, in verband met de doorlooptijd van het bestemmingsplan sinds medio 2020 heeft een hernieuwde omgevingsdialoog plaatsgevonden. Begin maart 2023 zijn uitnodigingen verzonden voor een informatieavond op dinsdag 21 maart 2023, welke plaats zou vinden op locatie Bosrand 3. Tevens is in de brief de mogelijkheid geboden om in contact te komen, mocht de datum van 21 maart 2023 niet passend zijn en indien de omwonenden toch graag wensen te reageren op het planvoornemen. Alle adressen binnen een afstand van circa 200 meter rondom het plangebied hebben een brief ontvangen.

Er hebben geen aanmeldingen plaatsgevonden op de uitnodiging voor de informatieavond. Tevens is niemand op de informatieavond geweest en zijn er ook niet via andere wijze reacties ingekomen.

In het voorliggende verslag zijn de volgende zaken opgenomen:

- Adressenlijst genodigden
- Uitnodiging informatieavond

Adressenlijst genodigden

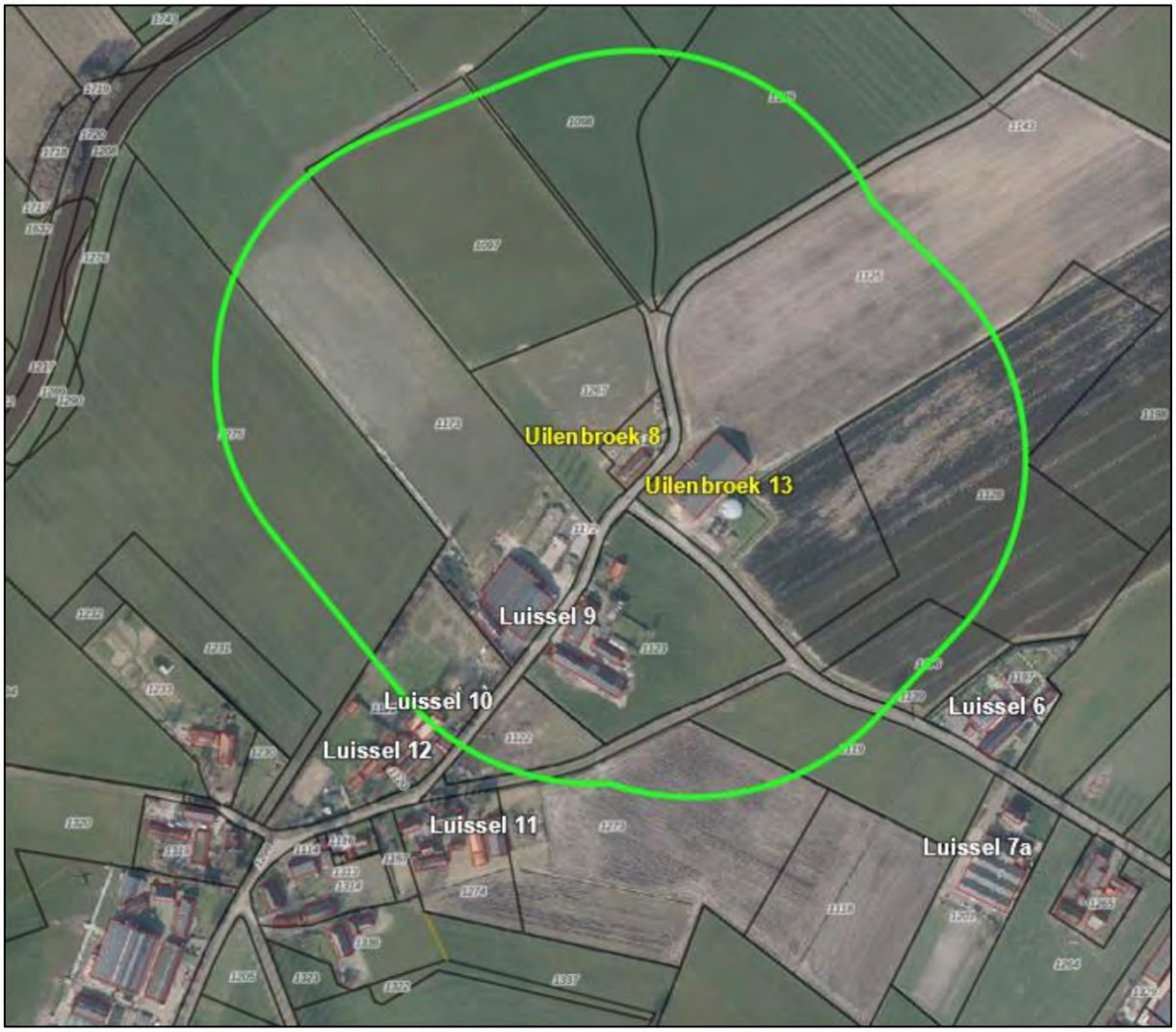

Luissel 6, 5282 JD Boxtel
Luissel 7a, 5282 JD Boxtel
Luissel 9, 5282 JD Boxtel
Luissel 10, 5282 JD Boxtel
Luissel 11, 5282 JD Boxtel
Luissel 12, 5282 JD Boxtel
Gemeente Boxtel (verantwoordelijk wethouder en behandelend ambtenaar)

Uitnodiging informatieavond

Aan de buurtbewoners van Uilenbroek, Boxtel

Datum	:	6 maart 2023
Onderwerp	:	**Uitnodiging omgevingsdialoog** **Toelichting plannen Uilenbroek 8-13, Boxtel** **Dinsdagavond 21 maart, 19:30 uur** **Locatie: Bosrand 3, Boxtel (kantine paardenhouderij)**

Beste buurtbewoner,

Aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel is een agrarisch bedrijf (boomkwekerij) van [redacted] gevestigd. Doelstelling is om voor deze locatie een aantal veranderingen in het bestemmingsplan door te voeren. Hiervoor wordt momenteel een nieuw bestemmingsplan voorbereid. In juni 2020 bent u hierover reeds per brief geïnformeerd. Ten opzichte van toen zijn de plannen nagenoeg ongewijzigd gebleven. Wegens de situatie rondom het Coronavirus is de dialoog toen schriftelijk gevoerd.

Via deze weg willen wij u als buurtgenoot alsnog uitnodigen voor een bijeenkomst, om een toelichting te geven op de plannen. Tijdens deze bijeenkomst willen wij u bovendien in de gelegenheid stellen om vragen te stellen, opmerkingen te maken of suggesties te geven.

Korte uitleg ontwikkeling Uilenbroek 8-13, Boxtel
Aan Uilenbroek 8-13 te Boxtel is een agrarisch bouwvlak van circa 0,84 hectare aanwezig. Hier wordt momenteel een boomkwekerij geëxploiteerd. Het bedrijf is aan twee zijdes van de weg Uilenbroek gelegen. Aan de ene zijde is de bedrijfswoning (Uilenbroek 8) aanwezig en aan de andere zijde de bedrijfsloods van de boomkwekerij (Uilenbroek 13).

Doelstelling is om het aanwezige agrarische bedrijf ter plaatse te beëindigen en de loods te slopen. De beëindiging van deze locatie en het slopen van de loods is een compensatie voor een ontwikkeling elders binnen de gemeente Boxtel (Bosrand 2 en 3, Boxtel). Deze locaties worden dan ook gezamenlijk van bestemming gewijzigd.

De aanwezige langgevelboerderij Uilenbroek 8 betreft een cultuurhistorisch waardevolle woonboerderij. Dit is ook door de gemeentelijke monumentencommissie als zodanig geconcludeerd. De aanwezige boerderij is royaal in omvang en daardoor kostbaar in aanschaf en onderhoud. Ten behoeve van de bevordering en het behoud van deze langgevelboerderij is het daarom wenselijk om de langgevelboerderij inpandig te splitsen in twee woningen. Na splitsing kan bij beide woondelen bovendien een regulier bijgebouw (garage) worden opgericht.

Aan de achterzijde van de langgevelboerderij zal bovendien op een deel van de gronden een landschappelijke inpassing / natuurcompensatie (kruiden- en faunarijk grasland) plaatsvinden.

Samengevat heeft het plan voor deze locatie dus betrekking op:

- Het omzetten van het agrarisch bouwvlak aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel ter grootte van circa 0,84 hectare naar een burgerwoonbestemming van circa 0,15 hectare en daarbij het slopen van de aanwezige agrarische bedrijfsloods. (Ter compensatie van de ontwikkeling aan Bosrand 3

LS Plan & Advies | Berktweg 3, 5076 PA Haaren
KvK-nr. 67701051 | Tel nr. 06 31 58 00 26 | E-mail: linda@lsplanadvies.nl

en ong. te Boxtel.) De mestsilo wordt op de meer lange termijn gesloopt (5 jaar na bestemmingsplan).
- Het wegens cultuurhistorische waarden inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden.

Op de volgende afbeelding is de beoogde situatie globaal weergegeven.

Uitnodiging omgevingsdialoog
De bijeenkomst van de omgevingsdialoog willen wij laten plaatsvinden op dinsdagavond 21 maart, om 19:30 uur op locatie Bosrand 3 te Boxtel (in de kantine van de daar aanwezige paardenhouderij).

Ten behoeve van de voorbereidingen zouden wij het op prijs stellen als u van te voren wilt laten weten dat u komt en met hoeveel personen. Aanmelden kan per e-mail of telefonisch:
- Per e-mail: [redacted]
- Telefonisch:

Indien u voornoemde datum verhinderd bent, maar indien u naar aanleiding van deze toelichtende brief nog vragen, opmerkingen of suggesties heeft, dan kunt u tevens via bovenstaande contactgegevens reageren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Adviseur ruimtelijke ordening en milieu

Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator

Onderwerp	:	Berekening stikstofdepositie AERIUS Calculator t.b.v. herziening bestemmingsplan – Uilenbroek 8-13, Boxtel
Opgesteld door	:	ing. [redacted]
Projectnr.	:	1914
Datum	:	November 2023, gewijzigd november 2024

Inleiding voornemen

Aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel is een agrarisch bouwvlak aanwezig voor de exploitatie van een boomkwekerij. Binnen het bouwvlak is een bedrijfswoning en een bedrijfsloods aanwezig. Doelstelling is om het agrarische bedrijf te beëindigen en de loods te slopen ten behoeve van de compensatie voor de ontwikkeling aan de Bosrand te Boxtel. Het agrarische bouwvlak wordt hierbij verwijderd en teruggebracht tot een woonbestemming van circa 1.500 m^2.

De woning Uilenbroek 8 betreft bovendien een rietgedekte langgevelboerderij. Wegens o.a. het type en de leeftijd van deze boerderij, heeft het pand cultuurhistorische waarde. Door de zeer royale omvang is deze woning echter kostbaar in aanschaf en onderhoud. Ten behoeve van de bevordering en het behoud van deze langgevelboerderij is het daarom wenselijk om de langgevelboerderij inpandig te splitsen in twee wooneenheden.

Ter compensatie van het onttrekken van 0,82 hectare paardenwei aan de natuurfunctie aan de Bosrand, wordt ten noordwesten van de woning Uilenbroek 8 een stuk natuur aangelegd, in gelijke omvang en uitvoering (kruiden- en faunarijk grasland).

Doelstelling is om een ruimtelijke procedure te doorlopen om een aantal wijzigingen in het geldende planologische regime aan te brengen. Dit is nader uiteengezet in de toelichting van het bestemmingsplan 'Bosrand 2, 3 en ongenummerd en Uilenbroek 8, 13 Boxtel'. Het betreft voor dit plandeel samengevat:

- Wijziging gronden ten noordwesten van Uilenbroek 8 te Boxtel ter grootte van circa 0,82 hectare van de bestemming 'Agrarisch' naar 'Natuur' ter compensatie van het onttrekken van de paardenwei aan Bosrand ong. aan de natuurfunctie.
- Het omzetten van het agrarisch bouwvlak aan de Uilenbroek 8-13 te Boxtel ter grootte van circa 0,84 hectare naar een burgerwoonbestemming van circa 0,15 hectare en daarbij het slopen van een agrarische bedrijfsloods ter compensatie van de ontwikkeling aan Bosrand 3 en ong. te Boxtel.
- Het wegens cultuurhistorische waarde inpandig splitsen van de authentieke langgevelboerderij aan de Uilenbroek 8 te Boxtel in twee wooneenheden, binnen het nieuwe bestemmingsvlak 'Wonen' van 0,15 hectare.

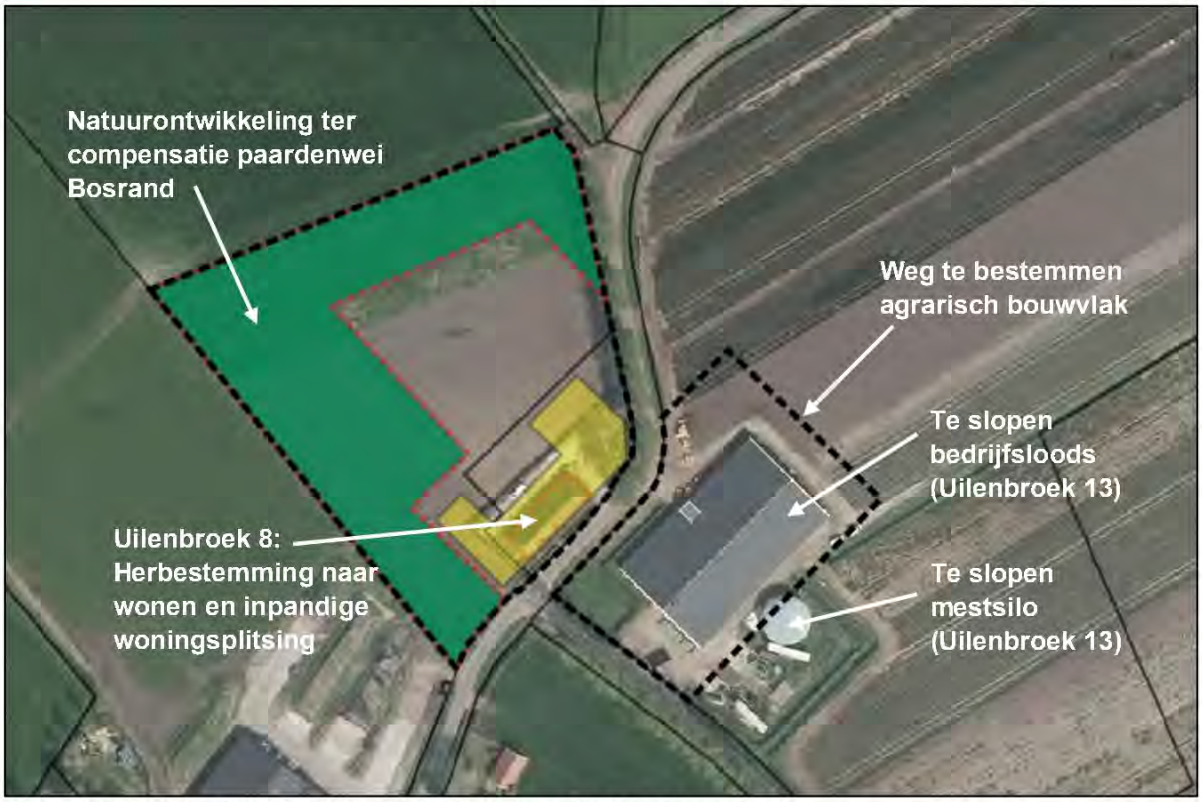

Afbeelding 1: Weergave plangebied met beschrijving functies en wijzigingen.

In de huidige situatie zorgt de exploitatie van de boomkwekerij reeds voor de uitstoot van stikstofverbindingen. Hiervoor beschikt het bedrijf over een milieutoestemming. In onderhavige rapportage wordt onderzocht welke gevolgen de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling heeft voor de Natura 2000-gebieden. Tevens wordt hierbij de stikstofdepositie ten gevolge van de beoogde situatie inzichtelijk gemaakt en wordt deze vergeleken met de referentiesituatie.

Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming is in werking getreden op 1 januari 2017 en heeft daarbij het voorheen geldende wettelijke stelsel voor de natuurbescherming vervangen, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De wet regelt ten eerste de taken en bevoegdheden ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden en planten- en diersoorten ('gebiedsbescherming' en 'soortenbescherming'). Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden. In de Wet natuurbescherming is de Europese regelgeving omtrent natuurbescherming, zoals vastgelegd in de Vogel- en Habitatrichtlijn als uitgangspunt genomen.

Ten aanzien van gebiedsbescherming is in de Wet natuurbescherming opgenomen dat beoordeeld dient te worden of plannen (en projecten) significante gevolgen kunnen hebben voor de Natura 2000-gebieden. Een plan kan worden vastgesteld indien op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat een plan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, een verslechterend of een significant verstorend effect kan hebben voor de Natura 2000-gebieden. Er gelden dan geen verdere restricties of procedurele vereisten vanuit de Wet natuurbescherming.

(Deze voornoemde regels zijn overigens per 01-01-2024 beleidsneutraal overgenomen in de Omgevingswet. De inhoudelijke conclusies uit onderhavige rapportage zijn derhalve na deze wetswijziging onverkort van toepassing.)

Natura 2000-gebieden kunnen schade ondervinden wegens diverse aspecten, zoals verdroging, oppervlakteverlies, verontreiniging, versnippering, verzilting, optische verstoring, verzuring en vermesting. Potentiële externe effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie, kunnen in de regel reeds met voldoende zekerheid worden uitgesloten indien een locatie op ruime afstand van een Natura 2000-gebied is gelegen. De potentiële effecten ten gevolge van stikstofdepositie (en dientengevolge verzuring en vermesting) kunnen ook op grotere afstanden merkbaar zijn.

In Nederland zijn er 118 (van de 161) Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats, waarvan de kritische depositiewaarde (KDW) reeds wordt overschreden. De KDW geeft aan bij welke mate van stikstofdepositie wordt aangenomen dat niet langer op voorhand kan worden uitgesloten dat er een risico is dat de kwaliteit van het habitattype wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de stikstofdepositie. Indien een planvoornemen geen stikstofdepositie veroorzaakt op de Natura 2000-gebieden, of geen toename ten opzichte van de referentiesituatie, kan worden uitgesloten dat het plan een significant gevolg kan hebben. Hierbij wordt de stikstofdepositie inzichtelijk gemaakt met het rekenprogramma AERIUS Calculator en betreft de toetsingswaarde dus 0,00 mol N/ha/jaar (toename) op de hexagonen van de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden.

Toetsing voornemen
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied vanaf de planlocatie Uilenbroek 8-13 te Boxtel betreft 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Dit gebied is gelegen op circa 620 meter ten zuiden van de planlocatie. Het dichtstbijzijnde voor stikstofgevoelige habitat in dit gebied is gelegen op een afstand van eveneens circa 620 meter.

Het voornemen betreft samengevat de herbestemming van het aanwezige agrarisch bedrijf tot een burgerwoning. De aanwezige bedrijfsvoering wordt ter plaatse dus beëindigd. Hierbij wordt deze bestaande woning inpandig gesplitst tot twee wooneenheden en er wordt nieuwe natuur aangelegd.

Het voornemen zorgt hierdoor planologisch voor een afname van toegestane uitstoot van milieubelastende stoffen en voor een afname van toegestane activiteiten (beëindiging exploitatie agrarische bedrijfslocatie). Tevens is de planlocatie op ruime afstand gelegen ten opzichte van de Natura 2000-gebieden. Tussen de planlocatie en 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is bovendien sprake van diverse tussengelegen bebouwing, bedrijfsactiviteiten en de spoorlijn.

Gelet op het huidige en beoogde gebruik, de ruime afstand tot de Natura 2000-gebieden en de tussengelegen functies, is er geen sprake van overige effecten, niet zijnde ten gevolge van stikstofdepositie, zoals bijvoorbeeld verdroging of verstoring. De beoogde bestemmingswijziging zorgt niet voor mogelijke negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden. Derhalve resteert volledigheidshalve enkel een beoordeling van het aspect stikstofdepositie. Dit zal navolgend worden toegelicht.

Afbeelding 2: Globale ligging planlocatie (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. (Bron: AERIUS Calculator)

Berekeningen AERIUS Calculator

De potentiële stikstofdepositie wordt berekend met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Hierbij zijn de invoergegevens bepaald, mede op basis van de meest actuele handleiding 'Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator' van BIJ12. Navolgend wordt de input hiervan toegelicht. De volledige berekeningen met in- en output zijn bijgevoegd in de bijlagen. In Bijlage 1 is een verschilberekening bijgevoegd van de referentiesituatie en beoogde situatie. Bijlage 2 betreft de berekening van de sloop-, bouw- en aanlegfase.

Referentiesituatie

Conform vaste planjurisprudentie betreft de referentiesituatie voor de Wet natuurbescherming de feitelijk, bestaande en legale situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan. De locatie Uilenbroek 8-13 te Boxtel beschikt over een milieutoestemming. Op 30 september 2015 is een melding Activiteitenbesluit milieubeheer geaccepteerd, onder kenmerk 22348/133664, voor de exploitatie van een boomkwekerij. Dit betreft ook de feitelijk aanwezige situatie.

In de referentiesituatie is er ten eerste sprake van het gebruik van de bedrijfswoning. Deze wordt in haar geheel verwarmd middels een aardgasgestookte CV-ketel. Voor de emissiefactoren van woningen zijn kengetallen beschikbaar in een factsheet waarnaar verwezen wordt in de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator. De standaardwaarde voor vrijstaande oudere woningen betreft hierbij 3,59 kg NO_x/woning/jaar.

Daarnaast is er sprake van verkeersbewegingen. Voor de bepaling van de verkeersgeneratie wordt waar mogelijk aangesloten bij de kengetallen van Kennisplatform CROW ('Toekomstbestendig parkeren – Van parkeerkencijfers naar parkeernormen', publicatie 381, december 2018). In het plangebied is sprake van een bestaande woning. Het betreft een vrijstaande koopwoning in het buitengebied. Het CROW hanteert hiervoor een verkeersgeneratie van 7,8 – 8,6 verkeersbewegingen per etmaal, afgerond 9 verkeersbewegingen per etmaal.

Daarnaast is er sprake van bedrijfsmatig verkeer voor de boomkwekerij. Hiervoor kunnen aanvullend per etmaal 4 verkeersbewegingen met zware voertuigen (2 vrachtwagens en/of tractoren) worden gerekend en 4 verkeersbewegingen lichte voertuigen (2 auto's / bestelauto's).

Er is dus in totaal sprake van 13 (9 + 4) lichte verkeersbewegingen en 4 zware verkeersbewegingen per etmaal.

In het AERIUS-rekenmodel vanaf oktober 2024 dienen ook de 'koude starts' te worden berekend (conform de 'Handreiking Koude Start' van Bij12). Een 'koude start' is het fenomeen dat voertuigen met een koude motor meer emissie uitstoten dan voertuigen met een warme motor. De koude start heeft een overgang richting warme motor die van korte duur is. Vandaar dat bij het opstellen van emissiefactoren de keuze is gemaakt om koude emissie (in gram/koude start) en warme emissie (in gram/km) te scheiden. Uit de publicaties van TNO (de partij die de emissiefactoren na onderzoek publiceert) volgen deze uitgangspunten:

- Er is duidelijk onderscheid te maken tussen voertuigen met koude start en rijdend verkeer. Aangezien de koude start beperkt is qua duur, respectievelijk 10 en 30 seconden voor benzine-, LPG- en dieselvoertuigen (zowel licht-, middel- als zwaarverkeer).
- In (verkennend) onderzoek van TNO is naar voren gekomen dat binnen de periode van 10 tot 30 seconden de voertuigen nog niet of nauwelijks van hun startlocatie zijn vertrokken. De emissie van de koude start zal op basis van dit onderzoek hoofdzakelijk plaatsvinden rondom de startlocatie van het voertuig en niet op de wegen met doorgaand verkeer.
- Na ongeveer 2 uur stilstand (zonder draaiende motor) is de motor weer koud. Dit is van belang voor het toekennen van emissie op locaties waar voertuigen tijdelijk stilstaan, o.a. parkeerplaatsen, laden/lossen.

Uit de TNO-onderzoeken en publicaties bleek, als in de voornoemde handreiking nader gemotiveerd, bovendien dat een differentiatie van koude start en warme motor bij mobiele werktuigen geen meerwaarde te hebben. Een koude start wordt derhalve enkel gemodelleerd bij wegverkeer.

Voorgaand zijn de van toepassing zijnde verkeersbewegingen toegelicht. Er dient dus beoordeeld te worden bij welke van deze verkeersbewegingen sprake is van een koude start. Verkeersbewegingen bestaan uit aankomend en vertrekkend verkeer. De hogere emissie bij een koude start is enkel de eerste 10 en 30 seconden bij een koude motor. Bij aankomend verkeer is hierdoor geen sprake van een koude start. Bij vertrekkende verkeer is er sprake van een koude motor indien deze voorafgaand aan het wegrijden dus tenminste 2 uur stil heeft gestaan.

De koude starts kunnen o.b.v. bedrijfsvoering en gebruik navolgend worden samengevat:

- 3 x koude start voor de woning per etmaal
- 1 x koude start zwaar verkeer voor vrachtwagen en/of tractor t.b.v. boomkwekerij
- 1 x koude start licht verkeer voor lichte voertuigen t.b.v. boomkwekerij

Dit zorgt voor een totaal van 4 koude starts voor lichte verkeersbewegingen en 1 koude start voor zware verkeersbewegingen per etmaal.

In de referentiesituatie is bovendien een mestsilo aanwezig. Tevens zijn er mobiele werktuigen aanwezig in de bedrijfsloods, zoals een diesel-aangedreven verreiker en heftruck. Deze bedrijfsactiviteiten zijn nu 'worst case' niet meegenomen als emissiebronnen in de referentiesituatie.

Op de openbare weg is voor deze verkeersbewegingen één rijroute gehanteerd. Dit betreft de rijroute in zuidelijke richting, richting de Kapelweg. Uilenbroek en Luissel wordt met name gebruikt door bestemmingsverkeer, waarbij de verdere ontsluiting zal plaatsvinden vanaf de Kapelweg. Het verkeer zal in de praktijk dus vrijwel altijd in zuidelijke richting vertrekken. De route is gemodelleerd totdat de verkeersbewegingen in het heersende verkeersbeeld zijn opgenomen.

Beoogde situatie
Qua wijzigingen in het plangebied is voor het aspect stikstofdepositie enkel de herbestemming van het agrarische bedrijf tot burgerwoning relevant. Hierbij wordt de woning bovendien inpandig gesplitst tot twee wooneenheden. Voor de overige gronden in het plangebied (zoals de herbestemming van de landbouwgrond naar natuurgrond) hebben de voorgenomen planologische wijzigingen geen gevolgen voor potentiële stikstofemissies.

De beoogde situatie is vergelijkbaar met de referentiesituatie, behoudens een drietal wijzigingen:

- De woning Uilenbroek 8 wordt inpandig gesplitst tot twee wooneenheden. In de huidige situatie wordt het volledige pand verwarmd en gebruikt voor wonen (één woning). In de beoogde situatie wordt in dit bestaande pand een extra woning gecreëerd. Doordat de woning in de huidige situatie reeds in volledigheid wordt verwarmd en gebruikt voor wonen, heeft de inpandige ingebruikname van een extra woning geen gevolgen voor de emissie.
- De bedrijfsmatige verkeersbewegingen komen te vervallen en er komen extra verkeersbewegingen ten gevolge van het gebruik van de gesplitste langgevelboerderij (wijziging van één naar twee woningen). In de nieuwe situatie is er (conform de CROW-kengetallen) sprake van 18 (2 x 9) lichte verkeersbewegingen per etmaal.
- De koude starts worden in de beoogde situatie dus ook gewijzigd. Het betreft 3 x koude start per woning per etmaal, dus 6 koude starts lichte verkeersbewegingen per etmaal.

Bouw- en sloopfase
Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering, met het bijbehorende Besluit stikstofreductie en natuurverbetering, in werking getreden. Deze wetten wijzigen de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming. Deze wetswijziging bevat daarbij een partiële vrijstelling van de natuurvergunningplicht voor bouw-, sloop- en aanlegactiviteiten (de bouw- en aanlegfase), met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen. Deze uitzondering op de vergunningplicht is opgenomen in artikel 2.9a Wet natuurbescherming, juncto artikel 2.5 Besluit natuurbescherming. Op 2 november 2022 is door de Raad van State echter de 'Porthos-uitspraak' (ECLI:NL:RVS:2022:3159) gedaan. Uit deze uitspraak volgt dat de bouwvrijstelling niet mag worden toegepast. Derhalve dient voor bouwplannen weer beoordeeld te worden welk effect zij hebben op de Natura 2000-gebieden.

In de beoogde situatie vinden qua feitelijke wijzigingen plaats: de sloop van de loods, de sloop van de silo en de verbouw van de woning. Deze activiteiten zullen niet gelijktijdig plaatsvinden. Voor bijvoorbeeld de sloop van de loods en de sloop van de silo zijn in het bestemmingsplan voorwaardelijke verplichtingen opgenomen, waarbij een specifieke termijn is vastgelegd. In de uitgevoerde AERIUS-berekening zijn echter 'worst case' alle voornoemde bouw-, sloop- en aanlegactiviteiten in één berekening gemodelleerd.

De loods betreft een moderne bedrijfsloods (gerealiseerd na vergunningverlening voor de bouwactiviteit d.d. 9 september 2015, kenmerk RV/2015216). Deze loods zal dus niet worden gesloopt, maar met

name worden gedemonteerd ter recycling / hergebruik van de bouwmaterialen elders. De sloop vindt dus gedeeltelijk handmatig plaats, ondersteund met (elektrische) hoogwerker.

Voor de sloop van de loods en silo zijn samengevat aanvullend de volgende mobiele werktuigen benodigd:

- Verreiker: 7 werkdagen x 8 uur x 6 l/uur = 336 liter diesel
- Rupskraan/mobiele kraan: 15 werkdagen x 8 uur x 12 l/uur = 1.440 liter diesel
- Telescoopkraan: 1 werkdag x 8 uur x 12 l/uur = 96 liter diesel

Voor de aan- en afvoer van materieel, sloopafval en personeel zijn circa 40 vrachtwagens (80 bewegingen zwaar verkeer) en 50 auto's/bestelauto's (100 bewegingen licht verkeer) benodigd.

De verbouw van de langgevelboerderij tot twee wooneenheden zal hoofdzakelijk handmatig geschieden. Daarnaast is er sprake van verkeersbewegingen voor de aanvoer van bouwmaterialen en personeel. Het zal in totaliteit circa 10 vrachtwagens (20 bewegingen zwaar verkeer) en 100 auto's/bestelauto's (200 bewegingen licht verkeer) betreffen.

Ook bij de sloopfase dienen de 'koude starts' (zie voorgaande toelichting) te worden gemodelleerd. Het zwaar verkeer zal naar de locatie toerijden (dus met warme motor) en zal minder dan 2 uur op locatie zijn voor laden en lossen (en dus weer met warme motor wegrijden). Er is dus geen sprake van 'koude starts' voor zwaar verkeer. Voor het licht verkeer is 'worst case' gerekend met de helft van alle verkeersbewegingen (dus 300 / 2 = 150) koude starts licht verkeer. Het betreft dus 150 starts licht verkeer in totaliteit (dus gemodelleerd als 150 per jaar).

Rekenresultaten en conclusie

Stikstofdepositie – verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie

Uit de berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 1), met de verschilberekening tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten (toename) boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Tevens zijn rekenpunten toegevoegd op de buitenlandse Natura 2000-gebieden. Ook op deze rekenpunten is geen sprake van een depositietoename.

Met de uitspraak van de ABRvS d.d. 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaan, Oirschot), is bevestigd dat met de laatste wijziging van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2020 er geen sprake meer is van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, indien gebruik wordt gemaakt van 'intern salderen'. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. Als de wijziging of uitbreiding niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (dus middels intern salderen), dan is volgens de rechtspraak van de Afdeling op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft.
In onderhavige situatie is derhalve sprake van intern salderen. Op de planlocatie vinden wijzigingen plaats, welke per saldo niet leiden tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.

Stikstofdepositie – Bouw- en sloopfase

Uit de berekening met AERIUS Calculator (Bijlage 2) van de werkzaamheden voor de sloop van de loods, silo en woningsplitsing volgt dat er geen sprake is van depositieresultaten boven de 0,00 mol N/ha/jaar.

Overige effecten (niet zijnde stikstofdepositie)
Bovendien door de aard en omvang van het voornemen (beëindiging agrarisch bedrijf), de geringe feitelijke wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie, de afstand en de tussengelegen functies kunnen ook overige potentiële effecten op de Natura 2000-gebieden (niet zijnde stikstofdepositie) worden uitgesloten.

Conclusie
Het planvoornemen heeft dus geen negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden.

Bijlagen:

- **Bijlage 1: Berekening AERIUS Calculator – Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie**
- **Bijlage 2: Berekening AERIUS Calculator – Bouw- en sloopfase**

Bijlage 1:
Berekening AERIUS Calculator
Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie

Bijlage 2:
Berekening AERIUS Calculator
Bouw- en sloopfase

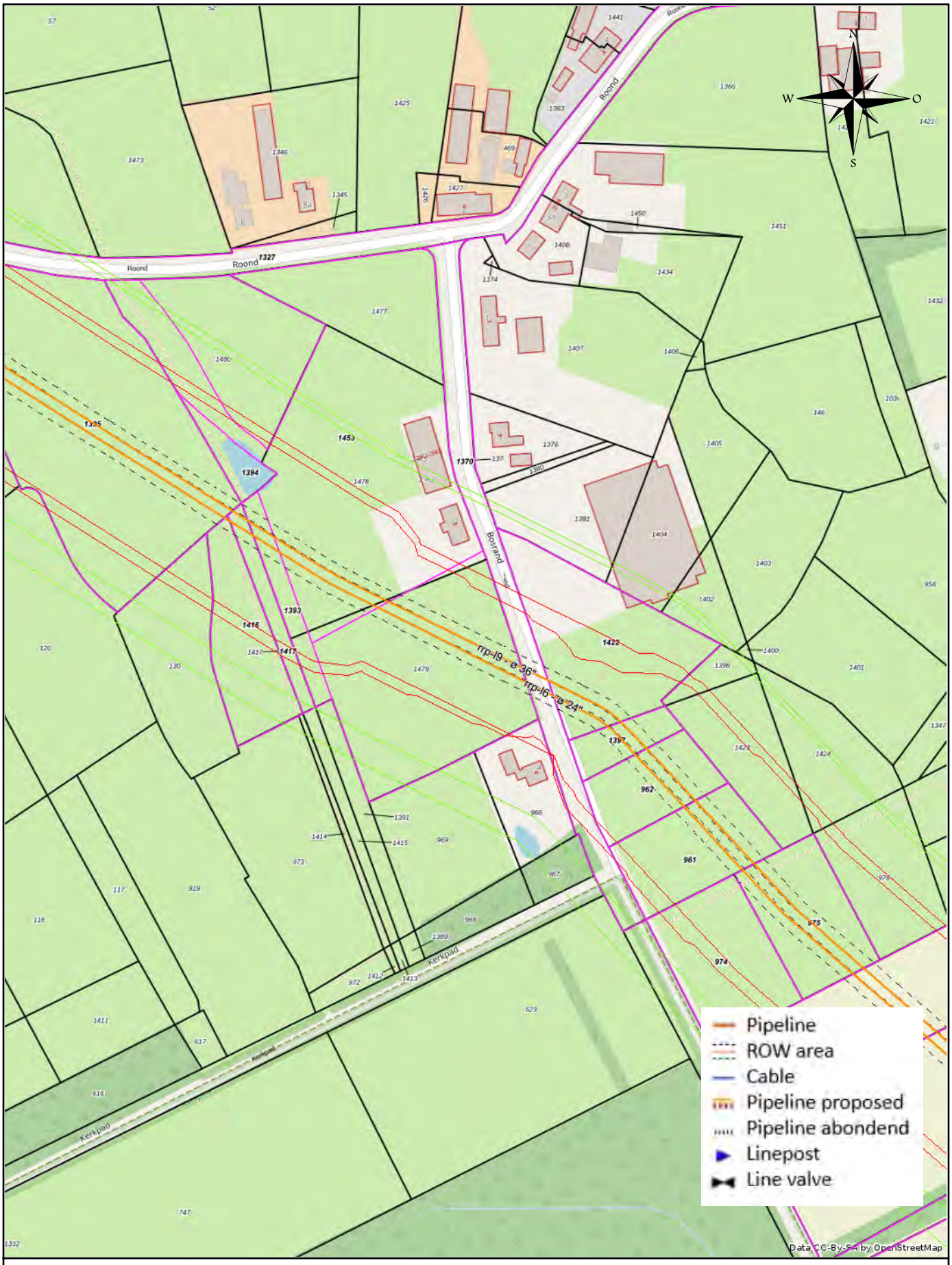

RRP

Aan deze uitgave en weergave kunnen geen rechten worden ontleend. Indien gewenst kan de juiste ligging van de RRP-leiding(en) ter plaatse aangegeven worden.

PlotNL_detail 2

0 100 200 300 m

	Maatstaf: 1:2500	Gemaakt op: 13.04.2023	

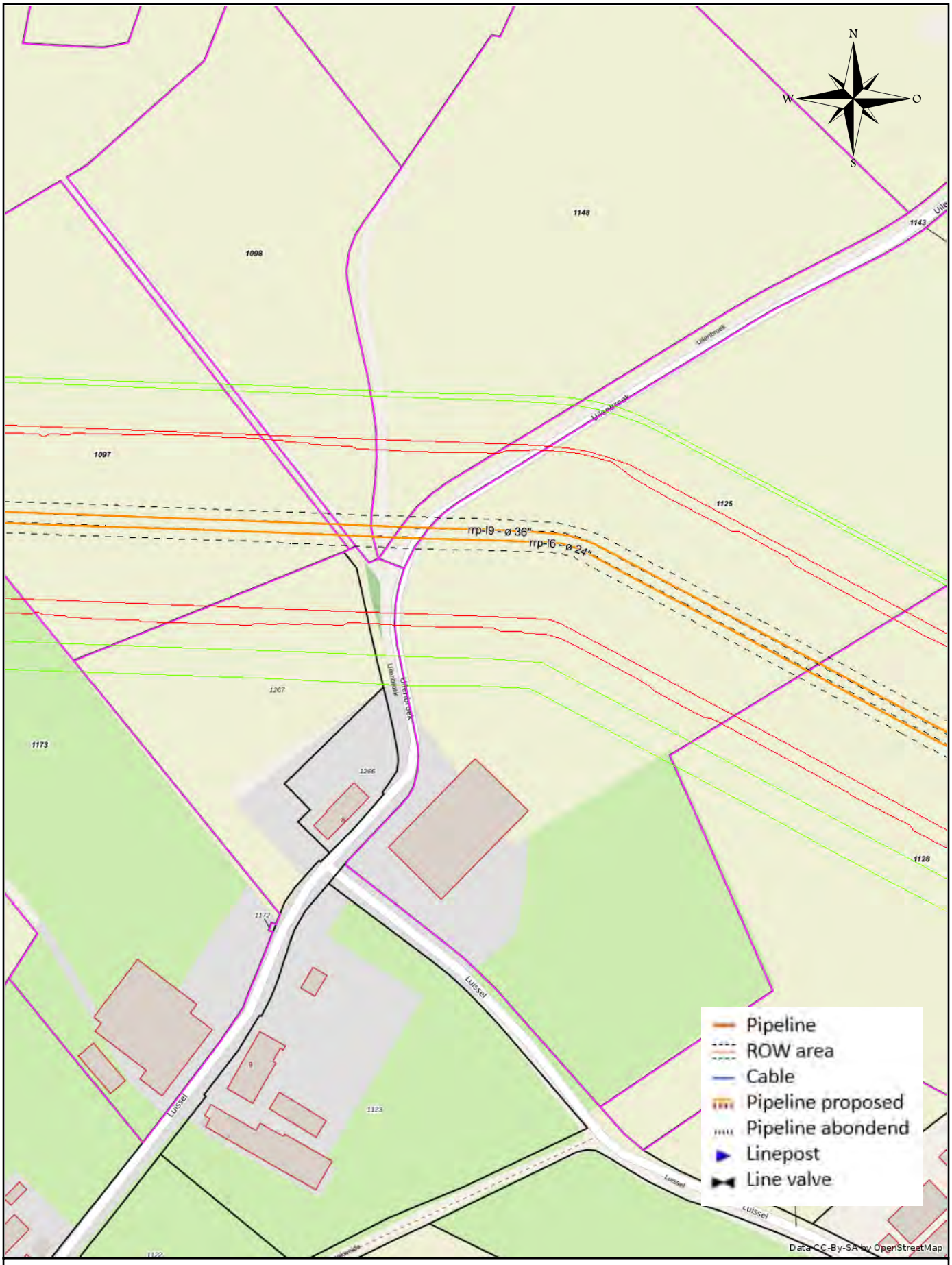

RRP

Aan deze uitgave en weergave kunnen geen rechten worden ontleend. Indien gewenst kan de juiste ligging van de RRP-leiding(en) ter plaatse aangegeven worden.

PlotNL_detail

0 100 200 300 m

	Maatstaf: 1:2500	Gemaakt op: 13.04.2023	

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	LS Plan & Advies
Inrichtingslocatie	Bosrand 3, 5281 TJ Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel
Toelichting	Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel

Berekening

AERIUS kenmerk	Rm78NQZjsh9L
Datum berekening	25 november 2024, 15:23
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie - Referentie	2025	201,0 kg/j	29,6 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2025	199,7 kg/j	29,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie - Referentie	2,47 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Beoogde situatie - Beoogd	2,45 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	6,66 ha		
Grootste toename	-		
Grootste afname	0,02 mol/ha/j		

Referentiesituatie (Referentie), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,3 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Bemesten	13,3 kg/j	-
8 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,6 kg/j

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,4 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Beweiden	11,8 kg/j	-
8 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	6,66	1.886,06	0,00	-	6,66	0,02

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	6,66	1.886,06	0,00	-	6,66	0,02

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek
Regte Heide & Riels Laag
Kempenland-West

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
2	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (23 km)	X:132370 Y:381733	-
1	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (20 km)	X:133551 Y:385590	-

Referentiesituatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,3 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	10	NH_3	2,1		21,0 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	8	NH_3	3,1		24,8 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Bemesten	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	13,3 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Mestaanwending (dierlijke mest)	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	13,3 kg/j

8 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148627,53 Y:398771,63		
Oppervlakte	0,13 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,4 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	13	NH_3	2,1		27,3 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	6	NH_3	3,1		18,6 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Beweiden	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	11,8 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Beweiding	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	11,8 kg/j

8 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148628,23 Y:398770,08		
Oppervlakte	0,12 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	LS Plan & Advies
Inrichtingslocatie	Bosrand 3, 5281 TJ Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel
Toelichting	Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel i.c.m. cumulatie sloop stal Bosrand 2

Berekening

AERIUS kenmerk	S5fy2x7CybjZ
Datum berekening	25 november 2024, 15:23
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie - Referentie	2025	201,0 kg/j	29,6 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2025	199,7 kg/j	30,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie - Referentie	2,47 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Beoogde situatie - Beoogd	2,45 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	5,45 ha		
Grootste toename	-		
Grootste afname	0,02 mol/ha/j		

Referentiesituatie (Referentie), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,3 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Bemesten	13,3 kg/j	-
8 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,6 kg/j

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,4 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Beweiden	11,8 kg/j	-
9 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Sloop stal	69,1 g/j	0,4 kg/j
10 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
11 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - sloop Bosrand 2	0,0 kg/j	4,1 g/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,7 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	5,45	1.886,06	0,00	-	5,45	0,02

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	5,45	1.886,06	0,00	-	5,45	0,02

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek
Regte Heide & Riels Laag
Kempenland-West

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
2	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (23 km)	X:132370 Y:381733	-
1	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (20 km)	X:133551 Y:385590	-

Referentiesituatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,3 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	10	NH_3	2,1		21,0 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	8	NH_3	3,1		24,8 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Bemesten	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	13,3 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Mestaanwending (dierlijke mest)	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	13,3 kg/j

8 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148626,95 Y:398770,32		
Oppervlakte	0,15 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,4 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	13	NH_3	2,1		27,3 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	6	NH_3	3,1		18,6 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Beweiden	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	11,8 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Beweiding	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	11,8 kg/j

8 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW - sloop				NO_x	49,2 g/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	12,1 g/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,4 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	22,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

9 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Sloop stal	NO_x	0,4 kg/j
Locatie	X:148600,85 Y:398797,32	NH_3	69,1 g/j
Oppervlakte	0,15 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	288 l/j	24 u/j	20 l/j	NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	69,1 g/j

10 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148627,2 Y:398772,61		
Oppervlakte	0,10 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

11 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - sloop Bosrand 2	NO_x	4,1 g/j
		NH_3	0,0 kg/j
Locatie	X:148619,25 Y:398797,94		
Oppervlakte	0,09 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	15,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	LS Plan & Advies
Inrichtingslocatie	Bosrand 3, 5281 TJ Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel
Toelichting	Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie Bosrand 2, 3 en ongenummerd Boxtel i.c.m. cumulatie bouw Bosrand ongenummerd

Berekening

AERIUS kenmerk	RzLD59xjL7dd
Datum berekening	25 november 2024, 15:13
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie - Referentie	2025	201,0 kg/j	29,6 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2025	199,8 kg/j	30,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie - Referentie	2,47 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Beoogde situatie - Beoogd	2,46 mol/ha/j	2892118	Kampina & Oisterwijkse Vennen

Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	3,82 ha
Grootste toename	-
Grootste afname	0,02 mol/ha/j

Referentiesituatie (Referentie), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,3 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Bemesten	13,3 kg/j	-
8 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,6 kg/j

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 3	-	3,6 kg/j
2 Wonen en Werken | Woningen | Bosrand 2	-	3,6 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele werktuigen	64,1 g/j	18,6 kg/j
6 Landbouw | Dierhuisvesting | Stal Bosrand 3	187,4 kg/j	-
7 Landbouw | Landbouwgrond | Beweiden	11,8 kg/j	-
9 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Bouw Bosrand ong.	0,1 kg/j	0,7 kg/j
10 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	1,2 kg/j
11 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - bouw Bosrand ong.	5,8 g/j	35,7 g/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,8 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	3,82	1.886,06	0,00	-	3,82	0,02

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	3,82	1.886,06	0,00	-	3,82	0,02

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek
Regte Heide & Riels Laag
Kempenland-West

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
2	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (23 km)	X:132370 Y:381733	-
1	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (20 km)	X:133551 Y:385590	-

Referentiesituatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,3 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	10	NH_3	2,1		21,0 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	8	NH_3	3,1		24,8 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Bemesten	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	13,3 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Mestaanwending (dierlijke mest)	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	13,3 kg/j

8 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148630,13 Y:398766,05		
Oppervlakte	0,13 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 3	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148634,96 Y:398808,59	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bosrand 2	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:148615,64 Y:398758,61	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

3 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW				NO_x	2,1 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

4 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer - NO				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:148660,02 Y:398937,06	Type scherm	-	-	NO_2	72,6 g/j
Lengte	473,30 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	18,6 kg/j
Locatie	X:148691,05 Y:398745,17	NH_3	64,1 g/j
Oppervlakte	1,02 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Minishovel	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	550 l/j	184 u/j		NO_x	11,9 kg/j
					NH_3	4,1 g/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	250 l/j	63 u/j	4 l/j	NO_x	6,7 kg/j
					NH_3	60,0 g/j

6 Landbouw | Dierhuisvesting

Naam	Stal Bosrand 3	Uittreedhoogte	2,0 m	NH_3	187,4 kg/j
Locatie	X:148708 Y:398762	Warmteinhoud	0,000 MW		
Oprichting dierverblijf	23-12-2015				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	Huisvestingssysteem - Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
Paarden	HL1.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden van 3 jaar en ouder)	27	NH_3	5		135,0 kg/j
Paarden	HL2.100 - Overige huisvestingssystemen (Paarden jonger dan 3 jaar)	13	NH_3	2,1		27,3 kg/j
Paarden	HL3.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's van 3 jaar en ouder)	6	NH_3	3,1		18,6 kg/j
Paarden	HL4.100 - Overige huisvestingssystemen (Pony's jonger dan 3 jaar)	5	NH_3	1,3		6,5 kg/j

7 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Beweiden	Uittreedhoogte	0,5 m	NH_3	11,8 kg/j
Locatie	X:148723,35 Y:398633,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
		Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,82 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Beweiding	NO_x	0,0 kg/j
		NH_3	11,8 kg/j

8 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer NW - bouw Bosrand ong				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:148517,43 Y:398892,91	Type scherm	-	-	NO_2	56,3 g/j
Lengte	522,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	7,4 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	260,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	100,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

9 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouw Bosrand ong.	NO_x	0,7 kg/j
Locatie	X:148676,43 Y:398732,67	NH_3	0,1 kg/j
Oppervlakte	0,09 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Div. werktuigen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	600 l/j	50 u/j	42 l/j	NO_x	0,7 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j

10 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	1,2 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:148628,5 Y:398768,29		
Oppervlakte	0,11 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	12,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

11 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - bouw Bosrand ong.	NO_x	35,7 g/j
		NH_3	5,8 g/j
Locatie	X:148656,31 Y:398744,77		
Oppervlakte	0,05 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	130,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	LS Plan & Advies
Inrichtingslocatie	Uilenbroek 8, 5282HP Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Uilenbroek 8-13, Boxtel
Toelichting	Verschilberekening referentiesituatie en beoogde situatie

Berekening

AERIUS kenmerk	Rte1EYW9ZD5e
Datum berekening	31 oktober 2024, 12:46
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie - Referentie	2025	0,3 kg/j	16,0 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2025	0,2 kg/j	4,7 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie - Referentie	0,02 mol/ha/j	2933390	Kampina & Oisterwijkse Vennen
Beoogde situatie - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,44 ha		
Grootste toename	-		
Grootste afname	0,01 mol/ha/j		

Referentiesituatie (Referentie), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Uilenbroek 8	-	3,6 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	0,2 kg/j	9,1 kg/j
Verkeersnetwerk	0,1 kg/j	3,3 kg/j

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Wonen en Werken | Woningen | Uilenbroek 8	-	3,6 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - gebruik	97,5 g/j	0,6 kg/j
Verkeersnetwerk	57,0 g/j	0,5 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	0,44	2.294,73	0,00	-	0,44	0,01

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	0,44	2.294,73	0,00	-	0,44	0,01

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
2	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (23 km)	X:132365 Y:381737	-
1	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (19 km)	X:133551 Y:385590	-

Referentiesituatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Uilenbroek 8	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:146376,16 Y:400492,62	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeer		Links	Rechts	NO_x 3,3 kg/j
Locatie	X:146265,25 Y:400304,66	Type scherm	-	-	NO_2 0,8 kg/j
Lengte	501,09 m	Hoogte	-	-	NH_3 0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	13,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	4,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	9,1 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:146396,79 Y:400494,8		
Oppervlakte	0,09 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	4,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	1,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Uilenbroek 8	Uittreedhoogte	7,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:146376,16 Y:400492,62	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:146265,25 Y:400304,66	Type scherm	-	-	NO_2	65,8 g/j
Lengte	501,09 m	Hoogte	-	-	NH_3	57,0 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	18,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - gebruik	NO_x	0,6 kg/j
		NH_3	97,5 g/j
Locatie	X:146389,36 Y:400489,88		
Oppervlakte	0,10 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	6,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	LS Plan & Advies
Inrichtingslocatie	Uilenbroek 8, 5282 HP Boxtel

Activiteit

Omschrijving	Uilenbroek 8-13, Boxtel
Toelichting	Sloop- en bouwfase Uilenbroek Boxtel

Berekening

AERIUS kenmerk	Ri1fwKH4Zpr9
Datum berekening	31 oktober 2024, 12:49
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Sloop- en bouwfase - Beoogd	2025	0,5 kg/j	3,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Sloop- en bouwfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Sloop- en bouwfase (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Sloop loods en silo	0,4 kg/j	3,4 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude starts - sloop	6,7 g/j	41,2 g/j
Verkeersnetwerk	7,5 g/j	0,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Sloop- en bouwfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
2	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (23 km)	X:132365 Y:381737	-
1	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (19 km)	X:133551 Y:385590	-

Sloop- en bouwfase, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Sloop loods en silo	NO_x	3,4 kg/j
Locatie	X:146424,06 Y:400476,8	NH_3	0,4 kg/j
Oppervlakte	0,56 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	336 l/j	56 u/j	23 l/j	NO_x	0,8 kg/j
					NH_3	80,6 g/j
Mobiele kraan / rupskraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1440 l/j	120 u/j	100 l/j	NO_x	2,1 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Telescoopkraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	96 l/j	8 u/j	6 l/j	NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	23,0 g/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:146258,41 Y:400296,71	Type scherm	-	-	NO_2	54,3 g/j
Lengte	500,56 m	Hoogte	-	-	NH_3	7,5 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	300,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	100,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude starts - sloop	NO_x	41,2 g/j
Locatie	X:146392,95 Y:400488,4	NH_3	6,7 g/j
Oppervlakte	0,10 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	150,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.0.1_20241009_75e59949f9
Database versie	2024_75e59949f9_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel Bestemmingsplan Bosrand -Uilenbroek
Raadsvergadering 4 februari 2025

	Ingediend door:	Vraag	Antwoord
1	PvdA-GroenLinks	Wat is de invloed van de uitspraak op het bestemmingsplan Bosrand 2 en 3 en Uilenbroek?	De uitspraak van de rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 gaat over een zaak tussen Greenpeace en de Staat. Die rechtszaak ging over het uitblijven van voldoende maatregelen die de stikstofuitstoot moeten verlagen voor de meest kwetsbare natuur in Nederland. De uitspraak van afgelopen woensdag gaat dus over de vraag of de Staat voldoende maatregelen heeft getroffen om verslechtering van de natuur te voorkomen. De uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024 gaat over de vraag voor welke projecten en wijzigingen daarvan een Natuurvergunning vereist is. In beide gevallen gaat het niet om een bestemmingsplan dat ter discussie staat, zoals wel in dit geval. Het voorliggende bestemmingsplan Bosrand-Uilenbroek gaat over de planologische legalisatie van een bestaand aanwezige paardenhouderij aan de Bosrand 3, zonder dat daarbij bedrijfsbebouwing of het aantal dieren mogen worden uitgebreid ten opzichte van de feitelijk aanwezige en milieu vergunde situatie. In ruil hiervoor wordt aan de overzijde van de weg aan de Bosrand 2 een stal gesloopt. Bovendien wordt aan de Uilenbroek 8-13 een ander agrarisch bedrijf wegbestemd en wordt de aanwezige loods en mestsilo gesloopt. De inschatting is dan ook dat deze beide uitspraken geen directe gevolgen hebben voor dit bestemmingsplan. Wel is het zo dat er rondom planologische procedures altijd juridische risico’s zijn en zeker rondom het aspect stikstof. Niet al die risico’s zijn weg te nemen, maar stikstofspecialisten van de ODBN hebben de gemeente hierin bijgestaan en hebben positief geadviseerd op de motivering en stikstofberekeningen. De recente uitspraken van de rechtbank Den Haag en de Raad van State, inzake stikstof, doen hier wat ons betreft dus niets aan af. Wel kunnen de uitspraken op de lange termijn gevolgen hebben, maar dat valt nu nog niet in te schatten.

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1366690
Portefeuillehouder:	Wim van der Zanden
Steller:	John Meeuwesen

Onderwerp

Brede Heide perceel N394 (aankoopovereenkomst)

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. In te stemmen met de aankoopovereenkomst voor de transactie van € 950.000 tussen de erven van de heer G.J. van Gestel en gemeente Boxtel aangaande de verwerving van perceel N394 (Brede Heide 2);
2. Een krediet te voteren van € 955.000 (aankoopprijs en bijkomende kosten overdracht) en deze te dekken vanuit de algemene middelen:
3. De 4e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

meewerkend boxtel

Inleiding

De gemeente Boxtel is door de erven van de heer G.J. van Gestel benaderd met de vraag of de gemeente interesse heeft in de aankoop van perceel N394. Het perceel is gelegen aan de Brede Heide in Lennisheuvel en kent een oppervlakte van 6.000 m2.
Eind 2023 heeft het College ingestemd met het sluiten van een optieovereenkomst voor het betreffende perceel. In het onderzoek naar inbreidingslocaties is dit perceel ook naar voren gekomen. Uitgebreid onderzoek heeft de haalbaarheid voor woningbouw aangetoond.
Op 18 juni 2024 heeft het College ingestemd om op basis van de resultaten van de haalbaarheidsstudies te starten met het opstellen van de aankoopovereenkomst voor een bedrag van € 950.000.

Met de erven van de heer G.J. van Gestel is overeenstemming bereikt over de voorliggende aankoopovereenkomst voor de aankoop van perceel N394 voor een bedrag van € 950.000.

Het college heeft geheimhouding opgelegd op bijlage 1 bij dit raadsvoorstel en op de bijlage taxatierapport bij het collegevoorstel. Dit laatste document is in te zien bij de griffie.

Beoogd resultaat

De aankoop van perceel N394 (Brede Heide 2) door instemming met de aankoopovereenkomst inzake een strategische grondverwerving om plan voor woningbouw te ontwikkelen, rekening houdend met het gemeentelijk beleid.

Argumenten

1.1 De haalbaarheidsstudies een kans aangeven voor de locatie.
Het perceel valt grotendeels binnen bestemmingsplan Lennisheuvel met de aanduiding “woonbestemming” en provinciaal in “Landelijke kern”. Alles overziende maakt dit het perceel interessant voor woningbouw. Binnen deze kaders hebben de haalbaarheidsstudies plaatsgevonden vanuit verschillende invullingen op het gebied van woningbouw.

1.2 De aankoopovereenkomst past binnen de strategische grondverwerving.
In het kader van een actiever grondbeleid is in de nota grondbeleid de ruimte opgenomen voor strategische grondaankopen. Deze aankoop(overeenkomst) voor deze strategische grondverwerving past binnen deze (beleids)ruimte.

1.3 Dit perceel naar voren komt binnen het onderzoek naar inbreidingslocaties.
In het onderzoek naar mogelijke inbreidingslocaties is dit perceel ook naar voren gekomen als een mogelijke inbreidingslocatie voor o.a. woningbouw.

1.4 De locatie nu voor aankoop beschikbaar is.
Uit strategisch oogpunt en met het oog op de gewenste regierol vanuit de gemeente wordt de stap gezet om vanuit de optieovereenkomst tot deze aankoopovereenkomst te komen.

1.5 Het aankoopbedrag in lijn ligt met het taxatierapport en kan tegen de verkrijgingsprijs worden geactiveerd.
Voor perceel N394 is recent een taxatierapport opgesteld. Het geheime taxatierapport is voor raadsleden in te zien bij de griffie. De uitkomst van de taxatie wijkt slechts in zeer geringe mate af van het aankoopbedrag. Het aankoopbedrag kan als marktconform aangeduid worden waardoor het vastgoed tegen de verkrijgingsprijs met bijkomende kosten (notariële overdracht) wordt geactiveerd op onze balans. De bijkomende kosten van notariële overdracht zijn een inschatting en zijn bij feitelijke overdracht bekend via de te ontvangen nota van afrekening.

2.1 Voor de aankoop een krediet te voteren.
De aankoopwaarde van het onroerend goed bedraagt € 950.000 waarvan grondpositie € 848.000 en woning € 102.000. Bij de notariële overdracht komen bijkomende kosten inzake de werkzaamheden van de notaris aan de orde. De bijkomende kosten (notaris en kadaster) worden ingeschat op € 5.000. Voor

de aankoopwaarde vermeerderd met de bijkomende kosten wordt een krediet gevraagd ter grootte van € 955.000.

3.1 De exploitatielasten worden verwerkt in de begroting van de gemeente.

Na aankoop zal de gemeente als eigenaar de eigenaarslasten in rekening geb racht krijgen bestaande uit o.a. WOZ en waterschapslasten. Daarnaast ontstaan na de verwerving ook rentelasten en afschrijvingskosten met betrekking tot het onroerend goed. Via de begrotingswijziging worden deze lasten opgenomen in de begroting.

Kanttekeningen

1.1 De optietermijn is met twee maanden verlengd.

Voor een uitgebreide analyse van de mogelijkheden van de inzet van deze locatie zijn diverse scenario's op het gebied van haalbaarheid onderzocht. Hierdoor is de termijn, zoals opgenomen in de optieovereenkomst, met twee maanden verlengd.

1.2 (Tijdelijke) opbrengsten niet in beeld.

Het perceel met de daarop aanwezige bebouwing is een gelegenheidsaankoop die de gemeente met beide handen heeft aangegrepen. Het perceel biedt voldoende potentie voor ontwikkelingen. De uitvoering en keuze hiervan is een ander traject. Wat we in de 'time being' met de woning gaan doen, kan de gemeente na aankoop rustig bekijken en op een later moment nader op terugkomen. Het perceel is aangekocht als een strategische verwerving. Een strategische verwerving is geen aankoop met een vooraf bepaald doel. Tijdelijke inzet woningen en/of tijdelijke verhuur kan een mogelijke optie zijn.

Financiën

Met betrekking tot het onderdeel financiën en de financiering gelden de navolgende uitgangspunten:

- De aankoopwaarde bedraagt € 950.000 waarvan grondpositie € 848.000 en woning € 102.000;
- De bijkomende kosten (notaris en kadaster) worden ingeschat op € 5.000; indien deze hoger uitvallen zal dat bij bestuursrapportage gemeld worden;
- De overige eigenaarslasten zijn ingeschat op € 2.000; dit bedrag is gebaseerd op de werkelijke eigenaarslasten zoals in 2024 door de eigenaar/erven betaald. Deze bestaan uit WOZ, waterschapslasten en verzekering en vermeerderd onderhoud.
- Geen rekening gehouden met eventuele baten door (tijdelijke) verhuur.
- Afschrijving woning op 30 jaar conform actueel beleid nota activeren;
- Op de grondpositie wordt niet afgeschreven;
- Actuele rekenrente van 0,79%.

De jaarlasten geven onderstaand beeld voor de komende jaren:

	2025	2026	2027	2028
A: Afschrijvingslasten	€ -2.300	€ -3.400	€ -3.400	€ -3.400
B 1: Rentelasten woning	€ -500	€ -800	€ -800	€ -700
B 2: Rentelasten grondpositie	€ -4.500	€ -6.700	€ -6.700	€ -6.700
C: Kapitaallasten (A+B)	**€ -7.300**	**€ -10.900**	**€ -10.900**	**€ -10.800**
D: Overige eigenaarslasten	€ -2.000	€ -2.000	€ -2.000	€ -2.000
E: Tekort (C+D)	**€ -9.300**	**€ -12.900**	**€ -12.900**	**€ -12.800**

De structurele lasten zijn geraamd op ca. € 13.000. Hiervoor doen wij een beroep de algemene middelen. Eventuele opbrengsten zullen verrekend worden met bovengenoemde kosten.

De financiële gevolgen zijn verwerkt in de 4e begrotingswijziging 2025.

Uitvoering
Na instemming van de aankoopovereenkomst wordt de aankoopovereenkomst verzonden aan de notaris voor het opstellen van de akte tot de juridische en feitelijke overdracht van het perceel.N394 (Brede Heide 2).

Communicatie
Het raadsvoorstel wordt desgewenst toegelicht in het persgesprek.

Bijlagen
Bijlage 1. Aankoopovereenkomst inclusief situatietekening (geheim)
Bijlage 2. BW 25-04 Aankoop Brede Heide 2

Ter inzage
Taxatierapport (geheim)

Boxtel, 10 december 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage
1. N.v.t.

Contactpersoon
Johan van der Heijden, teammanager Ruimtelijke Ontwikkeling

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1366690

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 november 2024;

Besluit

1. In te stemmen met de aankoopovereenkomst voor de transactie van € 950.000 tussen de erven van de heer G.J. van Gestel en gemeente Boxtel aangaande de verwerving van perceel N394 (Brede Heide 2);
2. Een krediet te voteren van € 955.000 op basis van de aankoopprijs en bijkomende kosten en deze te dekken vanuit de algemene middelen;
3. De 4e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier, de voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

De gemeenteraad van Boxtel besluit de begroting van inkomsten en uitgaven via:

- begrotingswijziging 04 – Aankoop Brede Heide 2
- begrotingsjaar 2025

als volgt te wijzigen:

Programma	Overige mutaties 2025	Overige mutaties 2026	Overige mutaties 2027	Overige mutaties 2028
Baten:				
1 Duurzame Transformatie				
2 Sociale Kracht				
3 Leefbare Ruimte				
4 Vitaal Ondernemen				
5 Meewerkend Bestuur				
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Lasten:				
1 Duurzame Transformatie				
2 Sociale Kracht				
3 Leefbare Ruimte	9.300	12.900	12.900	12.800
4 Vitaal Ondernemen				
5 Meewerkend Bestuur	-9.300	-12.900	-12.900	-12.800
Totaal lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
SALDO BEGROTING	**0**	**0**	**0**	**0**

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Boxtel,
in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025.

De griffier, De voorzitter,

I.H.M. Smits R.S. van Meygaarden

- ingetrokken -

combinatie95

Motie planontwikkeling Brede Heide

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 4 februari 2024, betreffende het raadsvoorstel 1366690 - Brede Heide perceel N394 (aankoopovereenkomst)

Overwegende dat:

- Het college van B&W aangeeft dat deze gronden aangekocht worden om woningbouw te ontwikkelen;
- Er in Lennisheuvel sterke behoefte is aan starters- en seniorenwoningen;
- Dit ook aangegeven wordt vanuit de gemeenschap van Lennisheuvel;
- Met inbreiding aan de Brede Heide tegemoet kan worden gekomen aan deze behoefte;
- Dit perceel gelegen is aan de rand van de kern van Lennisheuvel, binnen de bebouwde kom;
- Daardoor op een relatief snelle manier tot woningbouw gekomen moet kunnen worden;
- Nieuwbouw aldaar passend moet zijn in de directe omgeving.

Verzoekt het college:

- Vanuit deze strategisch aankoop snel over te gaan tot het maken van plannen om aan het perceel invulling te geven voor nieuwbouw,
- Bij de invulling van haar plannen tot nieuwbouw aldaar, binnen haar mogelijkheden, alleen de bouw van starters- en seniorenwoningen toe te staan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs
Joep Schalkx
Peter den Ouden
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden (woordvoerder)

4 februari 2025

IMSmib

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1360924
Portefeuillehouder:	Fred van Nistelrooij
Steller:	Roland Tromp

Onderwerp

Overlast bomen Heidonk e.o. Liempde

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Over te gaan tot het kappen van vijf ongezonde en onveilige bomen en vijf overlast gevende bomen aan de Heidonk in Liempde en omgeving (Heidonk, Sportlaan, Kerkheiseweg en Bergstraat).
2. Om waar door de betrokken omwonende gewenst, over te gaan tot het uitvoeren van verzwaarde snoei in de laanstructuur langs de Heidonk in Liempde en omgeving (Heidonk, Sportlaan, Kerkheiseweg en Bergstraat).

meewerkend boxtel

Samenvatting

Na het signaal van een aantal bewoners over overlast van bomen aan en rond Heidonk heeft de gemeenteraad gevraagd de overlast te onderzoeken. Op 8 november 2022 heeft de raad met motie 1284 gevraagd in overleg te treden met de betreffende bewoners om in gezamenlijkheid te komen tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing, met als uitgangspunt onveilige situaties te voorkomen en gezonde bomen te behouden.
Dit raadsvoorstel licht toe dat verschillende malen is overlegd en een semi-objectieve toets is toegepast. Desonondanks is er verschil van inzicht gebleven over het voorstel om beperkte kap en verzwaarde snoei toe te passen in aanvulling op het gewone beheer.

Inleiding

In december 2022 zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd met een aantal bewoners van de Heidonk in Liempde en omgeving over de overlast die zij ervaren van de daar aanwezige bomen. Deze bewoners gaven aan dat de

- overhangende takken,
- plak- en aanslag op private eigendommen,
- vallend blad en eikels,
- wateronttrekking tuinen,
- overlast door vogels en
- een onveilig gevoel door (vermeende) instabiliteit en slechte conditie van de bomen,

tot een onacceptabele verlaging van het leefgenot leiden. De bewoners zijn van mening dat alle bomen in de betreffende straten vervangen dienen te worden. In verdere en aanvullende gesprekken is gebleken dat niet alle bewoners deze mening delen.
Op een zo objectief mogelijke manier is in beeld gebracht welke bomen een onevenredige overlast geven in relatie tot de maatschappelijke waarde van een volwassen laanboom. Omdat ook is gevraagd zoveel mogelijk gezonde bomen te behouden, is gekeken naar welke bomen onveilig zijn. en

Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is een evenwichtige keuze tussen enerzijds het behoud van bomen en anderzijds het verminderen van overlast.

Argumenten

1.1 Door het nemen van maatregelen zoals kappen van enkele bomen en verzwaarde snoei wordt de overlast verminderd.
Door een erkend bureau (Bomenwacht Nederland) zijn alle bomen beoordeeld. Bijna alle bomen blijken een levensverwachting van langer dan vijftien jaar te hebben. Bij een vijftal bomen is de conditie slecht tot zeer matig te noemen. Deze bomen gaan we, mede vanwege de veiligheid, verwijderen.

1.2 *Door het weloverwogen uitvoeren van maatregelen blijven de laanstructuur en de gezonde bomen behouden.*
Langs alle genoemde straten staan zomereiken (Quercus robur) en beuken (Fagus sylvatica) waarvan de geschatte toekomstverwachting langer is dan 15 jaar. De bomen langs de Heidonk staan op de concept Groen Kaart als nevenstructuur ingetekend. De nevenstructuur is bepalend voor de uitstraling en structurering van de wijken.
De bomen zijn een belangrijk onderdeel in het straatbeeld van Liempde. Bomen dragen bij aan biodiversiteit en klimaatadaptatie en helpen tegen hittestress. Een complete kap en herplant zou zorgen dat het landschapsbeeld, de biodiversiteit en vermindering van hittestress de komende decenia niet, of in elk geval sterk verminderd,aanwezig zou zijn.

2.1. Verzwaarde snoei draagt extra bij aan het verminderen van overlast.
Naast de stabiliteits- en conditiebeoordeling is de mate van overhang van takken over de private perceelsgrenzen in kaart gebracht. Bij sommige bewoners is er sprake van aanzienlijke overhang in de voor- en achtertuin. Met verzwaarde snoei kan de mate van overlast worden teruggebracht.
Op basis van de ervaren overlast, de uitkomsten van het onderzoek en het gebruik van een overlastmatrix, is bij een vijftal bomen te spreken van disproportionele overlast, waarbij verzwaarde snoei onvoldoende oplossing biedt. Het is om die reden verdedigbaar om deze vijf bomen te kappen.

2.2. Verzwaarde snoei wordt alleen met toestemming van aanwonende uitgevoerd.
Verzwaarde snoei zorgt voor minder overhangende takken boven tuinen en daarmee voor minder schaduw en vrucht- en bladval. Dat heeft invloed op de beleving van overlast. Voor verschillende bomen geldt dat de overlast door aanwonende anders wordt ervaren. Waar de een schaduwwerking en vallend blad als overlast ervaart, vindt de ander dit een waardevolle toevoeging aan tuin en bodemleven. Daarom wordt voor de bomen die voor overlast zouden kunnen zorgen met de direct aanwonende gesproken of dat ook zo ervaren wordt en of verzwaarde snoei nodig is.

Kanttekeningen

1.1 *Het nemen van maatregelen kan verwachtingen in andere straten wekken.*
Een verwijdering van bomen vanwege overlast kan leiden tot een precedentwerking. Het gemeentelijk beleid is dat we zuinig zijn op onze bomen en dat enige overlast aanvaard moet worden. Elke situatie is uniek en wordt apart overwogen.

1.2. *De verwijdering van een vijftal bomen vanwege slechte conditie kan gezien worden als maatregel om overlast te voorkomen en daarmee als precedentwerking terwijl deze maatregel sowieso uitgevoerd moet worden voor de veiligheid.*
Deze maatregel moet hoe dan ook uitgevoerd worden en is in die zin geen gevolg van de motie of klachten. Het is een reguliere beheermaatregel.

1.3 De voorgestelde maatregelen zijn niet voor iedereen aanvaardbaar
De bewoners waar in eerste instantie mee is gesproken blijven van mening dat alle bomen verwijderd en vervangen moeten worden. Dit is door de wethouder bij het aannemen van de motie aangegeven als risico. De gemeente acht volledige kap niet nodig.

meewerkend boxtel

2.*2. Bezwaren tegen de omgevingsvergunning voor de kap van bomen kunnen niet worden uitgesloten.*
De verwijdering van een vijftal bomen vanwege disproportionele overlast kan tot gegronde, bezwaren leiden. Ondanks de argumenten die er voor de kap zijn, kan bezwaar worden aangetekend tegen de nog aan te vragen omgevingsvergunning.

2.*3 Het in overleg met direct aanwonende al dan niet uitvoeren van verzwaarde snoei van bomen kan tot een verschillend beeld leiden.*
Als enkele aanwonende instemmen met een verzwaarde snoei en anderen dit niet nodig achten kan een gediffertieerd beeld in de laanstructuur ontstaan. Het is daarom nodig om het eindbeeld wel mee te wegen bij het uitvoeren van de daadwerkelijke snoei.

Financiën
De kosten voor het uitvoeren van verzwaarde snoei wordt geschat op € 15.000,-
De uitvoeringskosten voor de verwijdering van 10 bomen bedraagt € 5.000,-
Totale kosten € 20.000,-

De verwijderingskosten van €5.000 zijn gedekt uit de beschikbaar gestelde exploitatitatiepost 2025 binnen openbaar groen voor onderhoud en kapvergunningen.
Voor de kosten voor de verzwaarde snoei is het voorstel deze te dekken uit de egalisatiereserve groenbeheer. Dit past binnen de doelstelling van deze reserve en is toereikend (begroot per 1-1-2025 op € 439.000).
Met de 1e berap in 2025 zal dit voorstel meegenomen worden en de onttrekking financieel vertaald.

Uitvoering
Na besluitvorming gaan we over tot verzwaarde snoei, dit onder toezicht van onze boomdeskundige die ook contact houdt met de aanwonende.
Daarnaast wordt omgevingsvergunning aangevraagd voor het verwijderen van 10 bomen.
Nadat de vergunning is afgegeven worden de bomen gekapt.

Communicatie
De gesprekspartners worden na besluitvorming in een gesprek verder geinformeerd.
De bewoners ontvangen een bewonersbrief met toelichting
Tijdens de reguliere snoeironde in Liempde zijn de uitvoerders aangesproken door diverse bewoners. Zij gaven aan niet op de hoogte te zijn van het beeld dat alle bomen overlast veroorzaken. Voordat er verzwaarde snoei wordt toegepast overleggen we met de direct aanwonende of daar behoefte aan is zodat er geen onnodige maatregelen worden genomen.

Bijlagen
Kaart met de voorgestelde maatregelen.

Boxtel, 19 november 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris, de burgemeester,

V.C. Fijneman R.S. van Meygaarden

Contactpersoon
Erik van Ooijen, teammanager Beheer en Uitvoering

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1360924

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024;

Besluit

1. Over te gaan tot het kappen van vijf ongezonde en onveilige bomen en vijf overlast gevende bomen aan de Heidonk in Liempde en omgeving (Heidonk, Sportlaan, Kerkheiseweg en Bergstraat).
2. Om waar door de betrokken omwonende gewenst, over te gaan tot het uitvoeren van verzwaarde snoei in de laanstructuur langs de Heidonk in Liempde en omgeving (Heidonk, Sportlaan, Kerkheiseweg en Bergstraat).

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

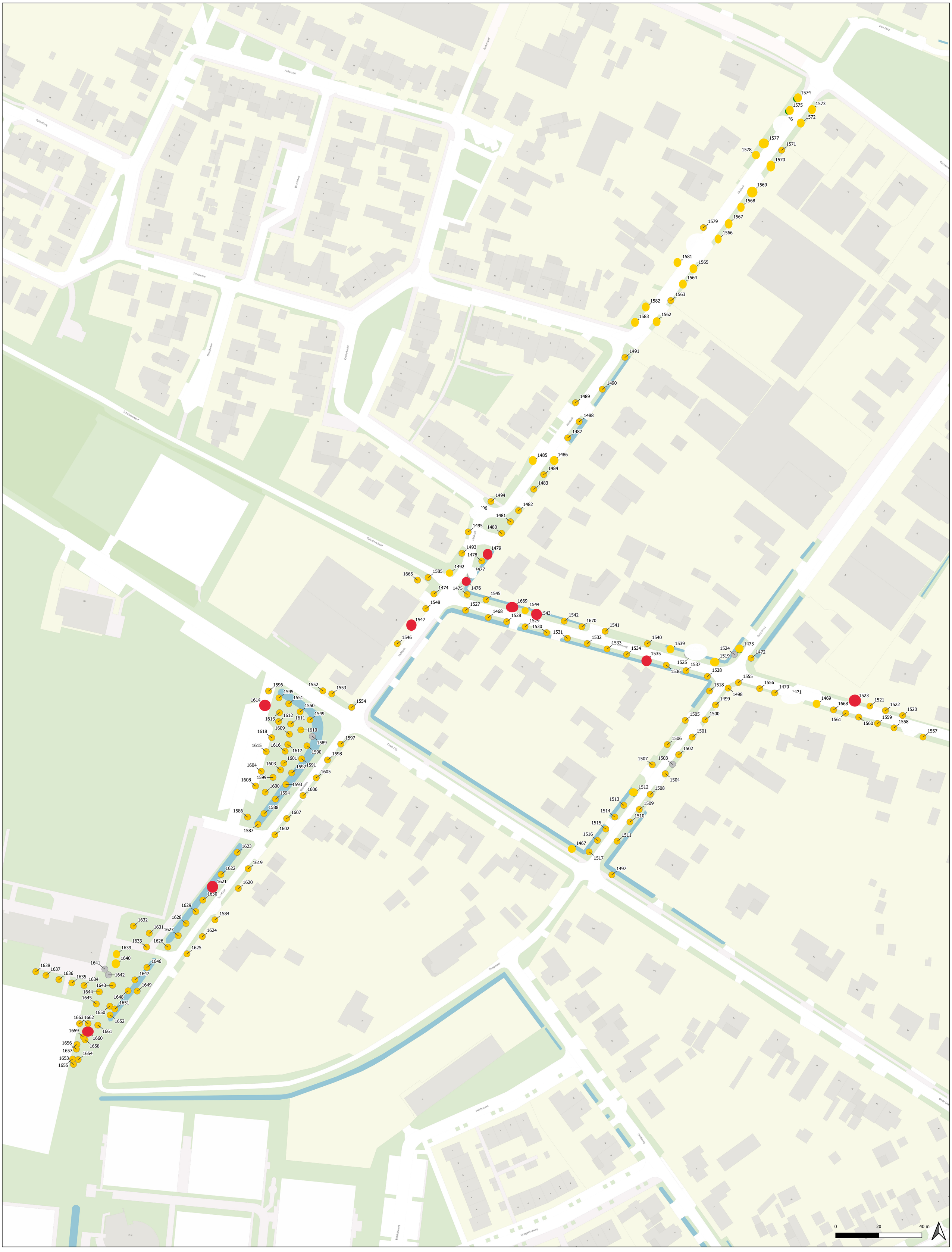

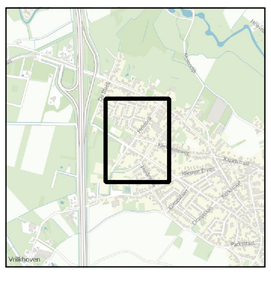

Beheermaatregelen

- = snoeimaatregel
- = kapaanvraag

Kwaliteitscategorie Liempde

Opdrachtgever:	Gemeente Boxtel
Schaal:	1:750
Formaat:	A1
Tekenaar:	Aldo Vree
Status:	Definitief
Datum:	01 mei 2023

Bomenwacht Nederland B.V.
Van Rietlaan 33
3461 HW Linschoten
T (085) 822 80 10
I www.bomenwacht.nl

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel Overlast bomen Heidonk eo
Raadsvergadering 4 februari 2025

	Ingediend door:	Vraag	Antwoord
1	BALANS	Onderdeel van het door de raad vastgestelde bomenbeleidsplan is een model om overlast te objectiveren. Met betrekking tot de overlast van de bomen aan de Heidonk e.o. hebben we hierover de volgende vragen: 1. Is het model om overlast te objectiveren in deze casus gebruikt? 2. Zo ja, wat waren de uitkomsten en kunnen we de 'berekening' ontvangen? 3. Zo nee, waarom is dit model niet gebruikt? Juist in deze casus is het objectiveerbaar maken van de overlast heel belangrijk? 4. Daarnaast hebben we begrepen dat er door de bomenwacht een rapport is opgesteld, kunnen we dat ontvangen?	1. Ja de matrix is als hulpmiddel gebruikt, in samenhang met de verschillende andere onderzoeken en heeft geresulteerd in het voorstel zoals dit nu bij de gemeenteraad ligt. 2. Zie het antwoord hierboven, als bijlage ontvangt u de blanco matrix en het in februari 2024 ingevulde (hulp)bestand. 3. N.v.t. 4. Bij deze antwoorden ontvangt u het rapport en bijlagen.
2	BALANS	Zouden jullie me het op dit moment van kracht zijnde bomenbeleidsplan willen mailen? Ik weet namelijk niet welk plan nu van kracht is.	Het Bomenbeleidsplan Boxtel 2022-2040 is maart 2022 vastgesteld en van toepassing (beslispunt 1). https://www.boxtel.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/bomenbeleid?search=bomenbeleidsplan De Bomenverordening is toen ook vastgesteld (beslispunt 3), maar deze treedt pas in werking na vaststelling van de Groene Kaart. Op dit moment is dan ook voor kapvergunningsaanvragen de APV nog van toepassing. We toetsen kapaanvragen aan het nieuwe Bomenbeleidsplan, maar in de APV wordt verwezen naar het de lijst Monumentale bomen, die onderdeel is van het oude Bomenbeleidsplan. Daarom is dit nog niet formeel ingetrokken. Bij het vaststellen van de Bomenverordening is al wel besloten dat de toepasselijke artikelen van de APV en het oude bomenbeleidsplan formeel worden ingetrokken met de vaststelling en inwerkingtreding van de Groene Kaart (beslispunt 5 a t/m c). Dan is de verwarring die in de huidige situatie kan ontstaan afgelopen.

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel Overlast bomen Heidonk eo
Raadsvergadering 4 februari 2025

			De Groene Kaart is in voorbereiding. De periode waarin inwoners bomen konden aanmelden, is inmiddels gesloten. We bereiden nu de vaststelling van de Groene Kaart voor. Hiervoor moeten alle aanmeldingen individueel getoetst worden aan de criteria en moet de berichtgeving naar melders en eigenaren worden voorbereid, en natuurlijk de bestuurlijke stukken opgesteld en afgestemd.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

		Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
A	**Boomwaarde**				
	Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt		De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
	Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)		Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
	Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
	Boomfase:	jong / half / volwassen / volwassen / Veteraan			
B	**Veiligheid, conditie en levensverwachting**				
	Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
	Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
	Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
	Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrei onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is min 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is max 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)			
	Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			
		TOTAAL BOOMWAARDE	**0**		

CONCEPT

C	**Schaduwwerking**						
	Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
	Oppervlakte voortuin (m2)		m2				
	Oppervlakte dak (m2)		m2				
	solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
	Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel
	Boom staat aan de noordoost of noordwestzijde t.o.v. perceel	0 pnt				Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
	Boom aan de westzijde of oostzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
	Boom aan de zuidwest of zuidoostzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					**Maatwerk**:
	Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					**Maatwerk:**
D	**Kroonvolume en overhangende takken**						
	Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee					takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
	Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee					takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking		m2		Maatwerk
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2		Maatwerk
	Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2		Maatwerk
E	**Wortelgroei/ opdruk**						
	Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt				Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Wortelgroei in de tuin	5 pnt				Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
	Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee				Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee				Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
F	**Bladval, vruchtval en bloesems**						
	Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt				**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
	Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt					
	Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt					
	Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt					
	Boomhoogte < 10 m	0 pnt					
	Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)					Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
	Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt					
	vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt					
	Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt					
	Vruchtval boven tuin	10 pnt					
	Vruchtval boven overige verharding	5 pnt					
	Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terrras	10 pnt					In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's
G	**Vogels/ insecten**						
	Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee				Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
	Overige nestelende vogels	ja/ nee				**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
	Eikenprocessierups	ja/ nee				Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	
H	**Overig**						
	Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee				**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
	Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee				**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
	Allergie	ja/ nee				**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
	Belemmering uitzicht	ja/ nee				**Geen maatregelen;**	
	Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee				**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	**0**
Resultaat boomwaarde/overlast	**0**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.		
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Aan dit document kunnen geen rechten aan worden ontleend

Type overlast		standpunt gemeente	overlast weging	Maatregelen
schaduwwerking tuin	Deze overlast is mede afhankelijk van de indeling en grootte van het perceel en de standplaats van de boom ten opzichte van de zon en de woning	in beginsel geen reden om maatregelen te treffen.	ja	
te weinig daglicht in woning		De bewoner zal zelf moeten aantonen dat het gaat om zware hinder. Dit kan bestaan uit een onderzoeksrapport waaruit blijkt dat er te weinig daglicht in de woning komt. In het onderzoeksrapport wordt de daglichttoetreding getoetst aan de normen in Bouwbesluit conform NEN 2057:2011, “bepaling van de equivalente daglichtoppervlakte van een ruimte” (hoe lang en hoeveel daglicht komt er per dag binnen).	aantoonbaarheid door bewoner	
Mos en of algengroei		geen reden om het treffen van maatregelen	nee	
vocht ten gevolge van bomen		geen reden om het treffen van maatregelen	nee	
Blad en bloesemval	Blad- en bloesemval is een natuurlijk verschijnsel en is van tijdelijke aard.	De situatie ter plaatse bepaalt hoe vaak het blad wordt opgeruimd. Dat kan variëren tussen 1 en 4 keer per seizoen. Belangrijk hierbij is het aantal bomen in de straat, de soort, maar ook het weer. De gemeentelijke opzichters hebben hierbij de regie.	ja	roosters plaatsen in dakgoten plaatsen extra bladkorven intensivering bladruimen
Zonnepanelen	inwoners zelf verantwoordelijk zijn voor de afweging of hun dak geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen. Daarom wordt dit niet meegenomen in de overlastweging.	geen reden om het treffen van maatregelen	nee	
Allergiemeldingen				

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

1

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**65**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	638	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	145	m2	0	Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0	Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0	Maatwerk

E Wortelgroei/ opduk

		Invul gedeelte (puntverd)		
Zichtbare wortelopduk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

		Invul gedeelte (puntverd)		
Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk) Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terrras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**15**
Resultaat boomwaarde/overlast	**50**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.		
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

2

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	216	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	120	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	15
Resultaat boomwaarde/overlast	50

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

3

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	136	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	85	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	20	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	35
Resultaat boomwaarde/overlast	30

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

4

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	138	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan				
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt				
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt				
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt				
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt				
		0		Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	115	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	20
Resultaat boomwaarde/overlast	45

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse onderzonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname					
Naam inspecteur					
Boom ID nummer(s):					
Straat:					
Boomsoort:					
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht		
Jaar van aanplant:					
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan			
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m	
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m		
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee			

Locatie

4A

		Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
A	**Boomwaarde**				
	Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
	Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
	Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
	Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			
B	**Veiligheid, conditie en levensverwachting**				
	Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
	Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
	Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
	Verwachte levensduur van de boom	(-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
	Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			
		TOTAAL BOOMWAARDE	**65**		

C	**Schaduwwerking**								
	Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2						
	Oppervlakte voortuin (m2)	135	m2						
	Oppervlakte dak (m2)		m2						
	solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan							
	Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt							
	Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt							
	Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt							
	Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**
D	**Kroonvolume en overhangende takken**								
	Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
	Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m bedekking	70	m2		0		Maatwerk
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2		0		Maatwerk
	Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2		0		Maatwerk
E	**Wortelgroei/ opdruk**								
	Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt					0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Wortelgroei in de tuin	5 pnt					5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
	Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee						Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee						Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
F	**Bladval, vruchtval en bloesems**								
	Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt							
	Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt							
	Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt							
	Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt							
	Boomhoogte < 10 m	0 pnt					10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
	Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)								
	Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt						Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
	vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt							
	Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt							
	Vruchtval boven tuin	10 pnt							
	Vruchtval boven overige verharding	5 pnt					15		
	Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt					0		In incidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's
G	**Vogels/ insecten**								
	Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee						Indien ja: **maatwerk** afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
	Overige nestelende vogels	ja/ nee						**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
	Eikenprocessierups	ja/ nee						Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	
H	**Overig**								
	Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee						**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
	Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee						**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
	Allergie	ja/ nee						**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
	Belemmering uitzicht	ja/ nee						**Geen maatregelen;**	
	Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee						**Geen maatregelen**	
							TOTAAL OVERLAST	**30**	
							Resultaat boomwaarde/overlast	**35**	
	Is er sprake van disproportionele overlast?	Ja/ nee							
	Ja, op grond van:								
	Nee, op grond van:	**op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen**							

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:	
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:	
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5		
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Niet algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * én de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * én de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.	
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))				
5	Kandelaberen				
	Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
	Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

4B

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**65**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	144	m2
Oppervlakte voortuin (m2)		m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	84	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	Enkele klinkers opdruk	20	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt		5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee			Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee			Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
		10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
		15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt		0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	**50**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

5

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**65**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	440	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking	275	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**15**
Resultaat boomwaarde/overlast	**50**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.

Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

6

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	600	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	200	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)		0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	15
Resultaat boomwaarde/overlast	50

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

7

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	1300	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	125	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	15
Resultaat boomwaarde/overlast	50

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

8

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	168	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	147	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	20
Resultaat boomwaarde/overlast	45

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **Overhang aanwezig maar geringe overige overlastvormenin combinatiemet waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

9

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**65**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	165	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan				
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt				
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt				
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt				
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt				
				0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	105	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	Enkele klinkers opdruk	20	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt		5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee			Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee			Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt				
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt				
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)						
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt					
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt					
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt					
Vruchtval boven tuin	10 pnt					
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt			0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	**50**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.		
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

10

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**70**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	240	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	140	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**25**
Resultaat boomwaarde/overlast	**45**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang, overige overlastvormen en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

11

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven	
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht	
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht	
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar	
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht	
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee	

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

			Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2			
Oppervlakte voortuin (m2)	247	m2			
Oppervlakte dak (m2)		m2			
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan				
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt				**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt				**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt				**Maatwerk**:
					Maatwerk:

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	133	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

			Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

			Standpunt gemeente	Maatregelen
Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

		Standpunt gemeente	Maatregelen
Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

		Standpunt gemeente
Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	30
Resultaat boomwaarde/overlast	35

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang, overige overlastvormen en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

12

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**65**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	228	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan				
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt				
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt				
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt				
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt				

0

Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling.
Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.

geen maatregelen, want de boom geeft geen schaduw op het perceel
geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Maatwerk:
Maatwerk:

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	190	m2	5		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)		15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**35**
Resultaat boomwaarde/overlast	**30**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang, overige overlastvormen en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

13

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	65

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	270	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	12m	bedekking	324	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	35
Resultaat boomwaarde/overlast	30

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **op basis van te weinig overhang, overige overlastvormen en waarde boom; wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:	
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:	
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5		
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	→ **ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.	
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))				

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

14

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	50	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE **70**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	240	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	12m	bedekking	360	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	15			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt				
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt				
Boomhoogte < 10 m	0 pnt		10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)					
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt				
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt				
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt		15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven tuin	10 pnt				
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt				
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	Vlgs bewoner	10		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**60**
Resultaat boomwaarde/overlast	**10**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van: **Woning wordt omringd door bomen. Bomen voor zijn huis reiken voor meer dan 2/3 deel over zijn voortuin voorstel kap 2 bomen**

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	**ja**	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))	**2 bomen**		

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

15

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	50

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)		m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
			10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt				
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt				
Boomhoogte < 10 m	0 pnt		10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)					
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt				
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt				
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt				
Vruchtval boven tuin	10 pnt		10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt				
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	Vlgs bewoner	10		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	45
Resultaat boomwaarde/overlast	5

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

16

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (<50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	50

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	600 m2					
Oppervlakte voortuin (m2)	m2					
Oppervlakte dak (m2)	m2					
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt		bedekking		m2				Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	15m	bedekking	360	m2	10			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt				
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt				
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt				
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)						
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt					
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt					
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt					
Vruchtval boven tuin	10 pnt					
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	Vlgs bewoner		10		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	55
Resultaat boomwaarde/overlast	-5

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van: **Woning wordt omringd door bomen. Meer dan 1/3 deel van zijn achtertuin wordt overgroeid door bomen, staat aan de zuidzijde, veel schaduw, veel vruchtval**

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))	**2 bomen**		

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

17

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	280	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	270	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**45**
Resultaat boomwaarde/overlast	**5**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **overhang aanwezig in voortuin, geen dichte kroonmassa ; door snoeiwerkzaamheden kan de overlast verminderd word**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

18

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven	
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht	
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht	
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar	
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht	
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee	

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	192	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt		10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt				**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt				**geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt				**Maatwerk**:
					Maatwerk:

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	100	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)		15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	40
Resultaat boomwaarde/overlast	5

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **bomen staan ruim van elkaar, 1 boom al flink ingenomen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse onderzonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie: **19**

		Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
A	**Boomwaarde**				
	Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
	Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
	Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
	Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			
B	**Veiligheid, conditie en levensverwachting**				
	Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
	Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
	Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
	Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
	Verwachte levensduur van de boom	(-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
	Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			
		TOTAAL BOOMWAARDE	**45**		
C	**Schaduwwerking**				
	Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	m2			
	Oppervlakte voortuin (m2)	216 m2			
	Oppervlakte dak (m2)	m2			
	solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
	Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
	Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
	Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
	Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt	10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**
D	**Kroonvolume en overhangende takken**				
	Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee			takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
	Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee			takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt 10m bedekking 120 m2	0		Maatwerk
	Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt bedekking m2	0		Maatwerk
	Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt bedekking m2	0		Maatwerk
E	**Wortelgroei/ opdruk**				
	Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
	Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
	Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
F	**Bladval, vruchtval en bloesems**				
	Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt		**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
	Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
	Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
	Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
	Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10		
	Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
	Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt		Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
	vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
	Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
	Vruchtval boven tuin	10 pnt			
	Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15		
	Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In incidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's
G	**Vogels/ insecten**				
	Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee		Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
	Overige nestelende vogels	ja/ nee		**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
	Eikenprocessierups	ja/ nee		Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	
H	**Overig**				
	Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee		**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
	Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee		**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
	Allergie	ja/ nee		**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
	Belemmering uitzicht	ja/ nee		**Geen maatregelen;**	
	Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee		**Geen maatregelen**	
		TOTAAL OVERLAST	**40**		
		Resultaat boomwaarde/overlast	**5**		

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **bomen staan ruim van elkaar, 1 boom al flink ingenomen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * én de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * én de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5	Kandelaberen			
	Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.		
	Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

20

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	288	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	65	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	0	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**25**
Resultaat boomwaarde/overlast	**25**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **geringe overhang**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

21

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	420	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				10	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	250	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	40
Resultaat boomwaarde/overlast	5

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **Bewoner geeft aan geen problemen te hebben met overlast . Wel snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

22

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	176	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	50	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	30
Resultaat boomwaarde/overlast	15

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **geen grote overhang en andere geringe overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

23

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	588	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	420	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**35**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **geen grote overhang en andere geringe overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

24

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	260	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	133	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **geen grote overhang en andere geringe overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

25

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	75	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	250	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**35**
Resultaat boomwaarde/overlast	**10**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **geen grote overhang en andere geringe overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

26

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	144	m2				
Oppervlakte voortuin (m2)		m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
					0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.

Maatregelen
geen maatregelen, want de boom geeft geen schaduw op het perceel
geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw
Maatwerk:
Maatwerk:

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	15m	bedekking	270	m2	5		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	35
Resultaat boomwaarde/overlast	10

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **wel overhang, geen probleem met geparkeerde auto's, overhang maar kan verminderd worden door snoeimaatregelen**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

27

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE **45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)		m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
			0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

28

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	372	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	310	m2	5		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**35**
Resultaat boomwaarde/overlast	**10**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **overhang op voortuin is aanwezig, geringe overlastvormen; wel snoei om overhang te beperken**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

29

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	234	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
				0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	126	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	30
Resultaat boomwaarde/overlast	15

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhangen overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

30

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	540 m2						
Oppervlakte voortuin (m2)	m2						
Oppervlakte dak (m2)	m2						
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan						
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt						
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt						
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt						
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt						

0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**	

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel	
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak	
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk	
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	10m	bedekking	300	m2	10		Maatwerk	
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk	

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**35**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **overhang aanwezig maar beperkte overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.		
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

31

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	444	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	155	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

32

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2					
Oppervlakte voortuin (m2)	340	m2					
Oppervlakte dak (m2)		m2					
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan						
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt						
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt						
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt						
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt						

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	200	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

33

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	798	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	5m	bedekking	190	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**25**
Resultaat boomwaarde/overlast	**25**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

34

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	798	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee						takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking	24	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	0	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**15**
Resultaat boomwaarde/overlast	**35**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; grote voortuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

35

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	798	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	380	m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	25
Resultaat boomwaarde/overlast	20

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; grote voortuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

36

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	105	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	210	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	15			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	15	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**50**
Resultaat boomwaarde/overlast	**-5**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van: **takken hangen over gevel, veel overhang in combinatie met andere overlastvormen**

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	**ja**	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))	**1 boom kap**		

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen / weinig / veel

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

37

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2		
Oppervlakte voortuin (m2)	540	m2		
Oppervlakte dak (m2)		m2		
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	7m	bedekking	252	m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	30
Resultaat boomwaarde/overlast	15

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; grote voortuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

38

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	45

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)	256	m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	15m	bedekking	480	m2	5		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	35
Resultaat boomwaarde/overlast	10

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **overhang aanwezig, beperkte overige overlastvormen; door snoei overlast te beperken**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

39

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2				
Oppervlakte voortuin (m2)		m2				
Oppervlakte dak (m2)		m2				
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan					
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt					
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt					
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt					
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt					
			0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt	bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**25**
Resultaat boomwaarde/overlast	**25**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van:

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	ja	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

40

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven	
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht	
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht	
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar	
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht	
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	10
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee	

TOTAAL BOOMWAARDE	**45**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	516	m2
Oppervlakte voortuin (m2)		m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			

0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel				
		geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw				
		geen maatregelen, want de boom geeft slechts beperkt schaduw				
		Maatwerk:				
		Maatwerk:				

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	5m	bedekking	170	m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt			
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)		15	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt			
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**15**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang , tuin in de zon geringe overige overlastvormen; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

41

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin	560	m2
Oppervlakte voortuin (m2)		m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan			
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt			
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt			
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt			
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt			
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee							takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt		bedekking		m2			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt	7m	bedekking	203	m2	0		Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0		Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**25**
Resultaat boomwaarde/overlast	**25**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; grote achtertuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

42

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten	snoei regulier onderhoud
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe	snoei regulier onderhoud
Boombeeld (habitus)	Vrijuit groeiend / Niet vrijuit groeiend / Vormboom			
Boomfase:	jong / halfwas / jong volwassen / volwassen / Veteraan			

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven			
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht			
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht			
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar			
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht			
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-30 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15		
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee			

TOTAAL BOOMWAARDE	50

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2					
Oppervlakte voortuin (m2)	170	m2					
Oppervlakte dak (m2)		m2					
solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan						
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt						
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt						
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt						
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt						

Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.	**geen maatregelen**, want de boom geeft geen schaduw op het perceel **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **geen maatregelen**, want de boom geeft slechts beperkt schaduw **Maatwerk**: **Maatwerk:**

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van de gevel
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee								takken terugsnoeien tot 2 m van het dak
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	10m	bedekking	340	m2	5			Maatwerk
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0			Maatwerk

E Wortelgroei/ opdruk

		Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente	Maatregelen
Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van zware overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.	Eventueel: groeiplaatsverbetering, wortelsnoei en of grotere boomvak
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.	Als sprake is van aantoonbare schade zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.	Als sprake is van overlast zal de gemeente samen met de bewoner(s) zoeken naar een oplossing. Mogelijke acties kunnen ook bij de bewoner liggen.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt			
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt			
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt			
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.	
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)				
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt			
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt			
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt			
Vruchtval boven tuin	10 pnt	10	Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.	
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt			
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terras	10 pnt	0		In icidentele gevallen bladluisbestrijding met Adalia's

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming	voorkoming van nesteldrang/ verplaatsing van nesten - afhankelijk van wet natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente	
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/	

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.	
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang	
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg	
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**	
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**	

TOTAAL OVERLAST	30
Resultaat boomwaarde/overlast	20

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **beperkte overhang en overige overlastvormen; zeer grote achtertuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.		

Overlast matrix - weging stapeling van overlast

Uitgangspunt van de gemeente is om gezonde bomen zo lang mogelijk te laten staan. Echter mede door bepaalde keuzes in het verleden kunnen bomen voor overlast zorgen. Ook wordt overlast van een boom door iedereen anders ervaren. De ervaring van overlast is subjectief. Enige vorm van overlast door een boom moet men accepteren vanwege het algemeen belang die bomen vertegenwoordigen.
Men spreekt van disproportionele overlast wanneer het gaat over een optelsom van diverse ondervonden overlast vormen. Deze matrix dient als hulpmiddel om een juiste afweging en conclusie te kunnen maken in het kader van disproportionele overlast.

Boompaspoort

Datum van opname				
Naam inspecteur				
Boom ID nummer(s):				
Straat:				
Boomsoort:				
Kroontransparatie	Open	Half open	dicht	
Jaar van aanplant:				
Solitaire boom of deel uit makend van een laanstructuur	Solitair	Laan		
Aantal m van de erfgrens	0-0,5 m	0,5-2 m	2-6 m	> 6m
Boomhoogtecategorie (actuele hoogte)	< 10 m	10-20 m	> 20 m	
Historie (stond de boom eerder dan de woning/ aanbouw etc)	Ja	Nee		

Locatie

43

A Boomwaarde

	Situatiebeoordeling (omcirkel)	Invul gedeelte (puntverd)	Standpunt gemeente
Ecologische waarde en klimaatadaptatie:	Hoog 10 pnt/ goed 5 pnt / matig 0 pnt	5	De ecologische en deels klimaatadaptatie waarde hangt voor een groot deel af van: boomsoort, boomfase en boomkroonvolume. Bv vrijuitgroeiende inheemse boom met een leeftijd > 70 jaar heeft een waarde van 10 punten
Boomwaarde volgens bomenbeleidsplan	Monumentaal (zie standpunt gemeente) Waardevol (zie standpunt gemeente) Hoofdstructuur (70 pnt) Nevenstructuur (50 pnt) Overig (30 pnt)	30	Bomen die onder de categorie monumentaal, waardevol, hoofdstructuur en nevenstructuur vallen - zeer beperkte maatregelen. Voor monumentale bomen geldt het "geen kap, tenzij" beleid. Waardevolle bomen: uitgangspunt: zo lang mogelijk behoud, tenzij principe

	Vrijuit groeiend		Niet vrijuit groeiend		Vormboom
Boombeeld (habitus)					
Boomfase:	jong	halfwas	jong volwassen	volwassen	Veteraan

B Veiligheid, conditie en levensverwachting

Hoe is de conditie van de boom	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ afgestorven		
Vitaliteit (soortafhankelijk)	goed/ matig / slecht		
Hoe is de veiligheid van de boom	goed/ matig / slecht		
Hoe is de beheerbaarheid van de boom (juiste boom op juiste plaats '= *zouden we bij herplant een andere soort/ vorm gebruiken)*	goed/ voldoende/ onvoldoende/ slecht/ onhoudbaar		
Kwaliteit (toetsing BVC laatste 5 jaar)	goed/voldoende/ matig/ slecht		
Verwachte levensduur van de boom	<10jr (-50 pnt) >10 jr - heeft relatie tot groeiplaatsinrichting Groeiplaatsinrichting; - er is 100% groen/ onverhard terrein onder de kroonprojectie (20 pnt) (geldt ook voor techn aangepaste groeiplaats) - er is meer dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroonproj. (15 pnt) - er is minder dan 50% groen/ onverhard terrein onder de kroon (10 pnt)	15	
Staan in de komende 5 jaar renovaties op de planning die van invloed kunnen zijn op de levensverwachting van de boom?	ja/ nee		

TOTAAL BOOMWAARDE	**50**

C Schaduwwerking

Oppervlakte achtertuin (m2) + incl zijtuin		m2
Oppervlakte voortuin (m2)	360	m2
Oppervlakte dak (m2)		m2

solitaire boom of maakt de boom deel uit van een laan met een gesloten kroonstructuur	Solitair/ open laan/ gesloten laan		
Boom staat noordoost /noordwest / noord t.o.v. perceel	0 pnt		
Boom aan de oost- of westzijde t.o.v. het perceel	0 pnt		
Boom aan de zuidoost of zuidwestzijde t.o.v. het perceel	5 pnt		
Boom aan de zuidzijde van het perceel	10 pnt		
		0	Overlast door schaduw is voor de gemeente in beginsel geen reden om maatregelen te treffen. Bomen zorgen met hun schaduw in de zomer voor verkoeling. Wanneer er sprake is van "zware hinder" dan zal de gemeente maatregelen nemen. Dit hangt deels af van kroonvolume, standplaats, overhang etc.

D Kroonvolume en overhangende takken

Takken groeien minder dan 2 m van de gevel af	ja/ nee						
Takken groeien minder dan 2 m van het dak af	ja/ nee						
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 2/3 deel de voortuin	5 pnt	15m	bedekking	450	m2	5	
Boomkroon(of meerdere) bedekt voor meer dan 1/3 deel de achtertuin	10 pnt		bedekking		m2	0	
Boomkroon (of meerdere) bedekt voor meer dan 1/5 deel het hoofdgebouw	15 pnt		bedekking		m2	0	

E Wortelgroei/ opdruk

Zichtbare wortelopdruk op perceel van bewoner. Zichtbare schade aan het straatwerk, erfafscheidingen en opstallen	20 pnt	0	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels. Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.
Wortelgroei in de tuin	5 pnt	5	Bewoner heeft wortelkaprecht. Elke perceeleigenaar moet zelf voorkomen, dat wortels zijn perceel ingroeien. Van de gemeente kan niet worden verwacht dat zij alle bomen controleren op doorschietende wortels.
Fundering woning aangetast door wortelgroei	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom. Daarnaast heeft eigenaar wortelkaprecht.
Vocht en schimmelvorming in de woning	ja/ nee		Verzoeker dient aannemelijk te maken dat de overlast wordt veroorzaakt door de boom.

F Bladval, vruchtval en bloesems

Boomhoogte >15 m en < 5m vd gevel	15 pnt		
Boomhoogte > 15m en > 5 m vd gevel	10 pnt		
Boomhoogte tussen 10-15 m en < 5 m vd gevel	5 pnt		
Boomhoogte tussen 10-15 m en > 5 m vd gevel	0 pnt		
Boomhoogte < 10 m	0 pnt	10	**In principe geen maatregelen**. Dit heeft in sterke mate een relatie met boomfase, hoogte en kroonvolume. Dit behoort tot de normale levenscyclus van een boom. Indien de gemeente maatregelen neemt mbt snoei dan heeft dit direct een verminderend effect op de hoeveelheid blad en vruchtval.
Maximaal 30 pnt (meerdere opties gelijktijdig mogelijk)			
Vruchtval veroorzaakt gladheid	15 pnt		Waar problemen door gladheid ontstaan op parkeerplekken, wandel- en fietspaden zal de gemeente de verharding vegen. In andere situaties zal alleen vruchtval geen reden zijn om maatregelen te treffen. Ook vruchtval in de dakgoot is geen reden om maatregelen te treffen.
vruchtval veroorzaakt stank	20 pnt		
Vruchtval boven parkeerplaats bij aantoonbare schade aan voertuig	15 pnt		
Vruchtval boven tuin	10 pnt		
Vruchtval boven overige verharding	5 pnt	10	
Zichtbare druipende boom vanwege bladluis boven parkeerplaats, tuin of terrras	10 pnt	0	

G Vogels/ insecten

Jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen van kolonievogels in de boom of direct aangrenzend bomen aanwezig?	ja/ nee	Indien ja: **maatwer**k afhankelijk van Wet Natuurbescherming
Overige nestelende vogels	ja/ nee	**Geen maatregelen:** dit is inherent aan het hebben van groen in de gemeente
Eikenprocessierups	ja/ nee	Gerichte bestrijding volgens een vooropgezet EPR- beheerprogramma/

H Overig

Angst omvallen/ omwaaien	ja/ nee	**Geen maatregelen**: angst is subjectief. De gemeente houdt de veiligheid van haar bomen periodiek nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.
Zonnepanelen schaduwwerking	ja/ nee	**Geen maatregelen**; privaat belang is ondergeschikt aan algemeen belang
Allergie	ja/ nee	**Geen maatregelen**. Pollen verspreiden zich over km afstand. Het weghalen van de boom neemt de pollen in de lucht niet weg
Belemmering uitzicht	ja/ nee	**Geen maatregelen;**
Slechte ontvangst schotel of antenne	ja/ nee	**Geen maatregelen**

TOTAAL OVERLAST	**30**
Resultaat boomwaarde/overlast	**20**

Is er sprake van disproportionele overlast? Ja/ nee

Ja, op grond van:

Nee, op grond van: **overhang is aanwezig, geringe overige overlastvormen; grote beboste achtertuin; wel snoei**

Maatwerk:

Welke maatregel kan er genomen worden in relatie tot overlastoplossing en behoud van de boom

1	Reguliere snoei; max. 15% bladmassa verwijderen	**ja**	nee, zie 2	nee want:
2	Verzwaarde snoei; max. 30% bladmassa verwijderen, waarbij innemen takken toegestaan is. Boomkroon mag niet meer dan 20% ingenomen worden conform bomenbeleidsplan	ja	nee, zie 3	nee want:
3	Kandelaberen?	ja	nee, zie 5	
4	Kap van de boom of dunning van bomen in laan	ja	nee	**ALLEEN:** * Het algemeen belang van de boom weegt niet op tegen de hinder die de bewoner(s) hiervan ondervindt. * **én** de maatregel heeft geen nadelige gevolgen voor de overblijvende bomen of het beeld van de omgeving * **én** de maatregel leidt niet tot ongewenst precedentwerking.
	Kapvoorstel bomen (boomnummer(s))			

5 Kandelaberen

Kandelaberen	**NEE:** Niet alle bomen kunnen we als gemeente kandelaberen; dit gezien soort. De gemeente past dit toe in incidentele gevallen. Kandelaberen is kapvergunningsplichtig.			
Brengt de maatregel een repeterend karakter met zich mee die de onderhoudskosten structureel omhoog brengt?	geen	weinig	veel	

Beoordeling

Bij een gelijk aantal punten of wanneer het verschil < 10 punten is dan ligt het definitieve besluit bij de beheerder na afstemming met de technische toezichthouder.

Bomenwacht
NEDERLAND

Boomtechnisch onderzoek
6 oktober 2023

Circa 200 bomen
4 locaties, Liempde

Wij staan voor een toekomst waarin we efficiënt en planmatig met onze bomen in de publieke ruimte omgaan.

OPDRACHTGEVER:	Gemeente Boxtel
PROJECTCODE:	P23088
STATUS RAPPORTAGE:	Concept
VERSIE RAPPORTAGE:	1
DATUM:	6 oktober 2023
OMSLAGFOTO:	Eiken, Heidonk

PROJECTTEAM:	
J. Eringa	Projectleider
H. Roos	Adviseur Bomen
A. Vree	Adviseur GIS en data
N. de Haan	Projectmedewerker
S. Driessen	Juridisch Adviseur

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Situatie 6

3. Onderzoeksmethode 8

3.1 Kwaliteitsbeoordeling 8

3.2 Vormen van overlast 11

4. Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen 15

4.1 Wettelijke kaders (veiligheid/zorgplicht, burenrecht) 15

4.2 Kaders bomenbeleid Boxtel 21

4.3 Relevante normen 22

5. Resultaten inventarisatie kwaliteit 25

5.1 Algemene kenmerken 25

5.2 Conditie 26

5.3 Veiligheid 27

5.4 Beheerbaarheid 28

5.5 Kwaliteit 29

5.6 Aanvullende beoordeling stamschade door snoei Hedera 30

6. Resultaten inventarisatie overlast 34

6.1 Veiligheid 34

6.2 Schaduwwerking, uitzicht en beschutting 34

6.3 Seizoensgebonden/incidentele overlast 35

6.4 Mogelijke maatregelen per overlastvorm 36

7. Conclusie en advies 38

7.1 Kwaliteit 38

7.2 Advies en maatregelen in relatie tot overlast 38

Bijlagen 39

1. Inleiding

AANLEIDING, DOELSTELLING EN VERANTWOORDING

In opdracht van de gemeente Boxtel, de heer R. Tromp, heeft Bomenwacht Nederland een boomtechnisch onderzoek uitgevoerd bij 201 bomen op 4 locaties in Liempde.

Aanleiding van dit onderzoek wordt gevormd door de hinder/overlast die door omwonenden van de bomen ervaren wordt. De opdrachtgever wil daarom graag weten wat de kwaliteit is van de bomen en de overlast laten toetsen. Daarnaast wil de opdrachtgever weten wat mogelijke oplossingsrichtingen binnen en buiten de kaders van het bomenbeleidsplan van de gemeente Boxtel zijn.

Het gaat om de volgende 4 locaties.

Locatie	Aantal bomen
Heidonk	45
Sportlaan	82
Kerkheiseweg	38
Bergstraat	24

Op basis van de bevindingen kan een weloverwogen besluit worden genomen over de toekomst van de bomen.

H. Roos, Adviseur Bomen bij Bomenwacht Nederland, heeft op 11 en 12 april 2023 het onderzoek uitgevoerd en vervolgens de rapportage opgesteld. Aanvullend is door H. Roos op 3 oktober 2023 een veldopname verricht om schade aan 2 bomen te beoordelen. De rapportage is technisch en inhoudelijk nagelopen door S.J.M. van der Burg (Adviseur Bomen en European Tree Technician) en S. Driessen (Projectleider / Juridisch Adviseur).

De beoordeling is uitgevoerd conform de offerte met het kenmerk P23088 van 17 maart 2023.

2

Situatie

BESCHRIJVING VAN SITUATIE IN HET PROJECTGEBIED

2. Situatie

De onderzoeksbomen staan in Liempde (gemeente Boxtel), in een woonwijk van ongeveer 40 jaar oud. De ondergrond bestaat uit zandgrond. De meeste bomen zijn gelijktijdig met de bouw van de wijk aangeplant. Aangezien het een woonwijk betreft, en er zich dagelijks mensen onder de bomen begeven, kan de gevaarzetting als hoog worden aangemerkt. Er zijn bomen in 4 verschillende straten onderzocht. Deze locaties staan hieronder beschreven.

Heidonk

De Heidonk is een klinkerstraat die wordt gekenmerkt door hoge eiken en linden. De bomen staan in de grasberm tussen de straat en de woningen. De bomen verkeren in de volwasfase van hun ontwikkeling en hebben grotendeels een hoogte van meer dan 18 meter bereikt. De bomenrij is onderdeel van de door gemeente Boxtel vastgelegde bomenstructuur, als 'nevenstructuur'.

Kerkheiseweg

Op de Kerkheiseweg staan voornamelijk eiken van meer dan 18 meter hoog. De bomen staan aan weerszijden in de berm tussen de rijbaan en de erfgrens. Tussen de bomen en de erfgrens ligt een sloot die in de zomer droog staat.

Sportlaan

De onderzoeksbomen aan de Sportlaan staan deels langs een smalle asfaltweg in de berm. Aan de ene kant bevindt zich een sportpark, aan de andere zijde liggen woningen. De smalle asfaltweg loopt over in een onverhard zandpad. Langs dit pad is een aantal bomen beoordeeld die meer in wildverband staan. Aan de noordkant van de Sportlaan staat een aangeplante bomengroep bestaande uit eiken, die gelijktijdig zijn opgegroeid. In de Sportlaan staan voornamelijk eiken. Deze bomen verkeren in de volwasfase van hun ontwikkeling.

Bergstraat

De Bergstraat is een klinkerweg met aan weerszijden woningen. De straat wordt gekenmerkt door eiken en beuken in de volwasfase van hun ontwikkeling. De bomen staan in de grasberm tussen de weg en de woningen.

3

Onderzoeksmethode

BESCHRIJVING VAN DE METHODIEK

3. Onderzoeksmethode

BESCHRIJVING VAN DE MANIER VAN ONDERZOEKEN

3.1 Kwaliteitsbeoordeling

De kwaliteit van elke onderzoeksboom is vastgesteld aan de hand van 3 factoren: conditie, veiligheid en beheerbaarheid. Deze factoren worden hieronder verder uitgelegd. Aan elk aspect wordt een *even* cijfer gegeven, op een schaal van 0 tot 8. De beoordeling is de uitkomst van een visuele beoordeling.

Conditie

De conditie zegt iets over de staat (de gezondheidstoestand) van de boom. Met name naalden/bladeren, het groeien van de boom en het reageren op eventuele beschadigingen zeggen wat over de actuele conditie.

Bij bladeren/naalden wordt de -kleur en -grootte maar ook hoe dicht het bladerdek is beoordeeld. Een boom met goede conditie heeft doorgaans een donkere, heldere kleur, een maximale grootte en heeft een dichte, volle kroon. Belangrijk hierbij is een goede vakkennis van boomsoorten. Elke soort heeft immers zijn eigen specifieke kleur en grootte van bladeren en de ene boom heeft een meer transparante kroon dan een andere. In het geval in het najaar / de winter geen bladeren aanwezig zijn, wordt naar bladknoppen gekeken.
Bij het beoordelen van de groei wordt gekeken of de boom nog groter (hogere en/of bredere kroon, dikkere stam) wordt. Bij bomen met een goede conditie wordt de kroon doorgaans elk jaar groter en de stam dikker. Bij bomen met slechte conditie wordt de kroon juist kleiner doordat afstervende takken uit de kroon vallen. Ook neemt dan de stamdiameter niet of nauwelijks meer toe.
Verder zegt het reageren op beschadigingen (bijvoorbeeld door aanrijdingen van auto's of afgezaagde takken) iets over de conditie. Bomen met goede conditie groeien zulke beschadigingen snel, rondom en -uiteindelijk- volledig dicht. Bomen met slechte conditie zijn daar niet (meer) toe in staat.

Ten slotte wordt gekeken of er ziekten of aantastingen zijn. Deze kunnen ook een negatieve invloed hebben op de conditie van de boom. Zo kunnen insecten aan bladeren vreten of bacteriën of schimmels de boom aantasten, net zoals dat bij mensen gebeurt.

Veiligheid

Bij de beoordeling van de veiligheid is gekeken of er aanwijzingen zijn die aangeven dat er een veiligheidsrisico is. Hierbij wordt beoordeeld of er takken uit de kroon kunnen breken/vallen, of de stam kan breken of dat de boom met wortel en al kan omvallen.

Voorbeelden van aanwijzingen hiervoor zijn: paddenstoelen (paddenstoelen zijn het gevolg van schimmelaantastingen en kunnen op houtrot duiden), holten, scheuren in het hout of de bodem, of takken die niet goed aan de stam of een zijtak zijn aangehecht (zogenaamde plakoksels).

Zijn er geen aanwijzingen voor een veiligheidsrisico, dan krijgt de boom de hoogste score (8). Zijn er wel aanwijzingen voor een veiligheidsrisico, dan worden maatregelen geadviseerd om dit risico op te heffen. Het cijfer is afhankelijk van de geadviseerde veiligheidsmaatregelen. *Onderstaande* tabel geeft de relatie weer tussen de toegekende veiligheidscijfers en de geadviseerde veiligheidsmaatregelen.

Cijfer / beoordeling veiligheid	Mogelijke veiligheidsmaatregelen
8	• Geen veiligheidsmaatregelen nodig
6	• Tak(ken) innemen (door snoei inkorten) • Tak(ken) verwijderen (door snoei volledig weg uit de kroon halen) • Grof dood hout verwijderen (snoeien van allen dikke dode takken)
4	• Kroonreductie (rondom kleiner snoeien van de hele kroon) • Verankering aanbrengen (middels een lijn takken met elkaar verbinden om bij breuk te voorkomen dat takken uit de boom vallen) • Verankering controleren en/of bijstellen • Jaarlijkse inspectie (elk jaar – en niet 1 x 3-5 jaar) controleren van de boom).
2	• Vellen (boom kappen)
0	• Vellen (boom kappen)
Niet te beoordelen	• Hercontrole (door omstandigheden kon de boom niet volledig gecontroleerd worden; dit dient alsnog te gebeuren).
Nader onderzoek	• Nader onderzoek (met apparatuur de boom aanvullend onderzoeken om zo het eventuele risico beter in te schatten)

Beheerbaarheid

Bij het beoordelen van de beheerbaarheid wordt gekeken of de juiste boom op de juiste plaats staat en of de boom daarbij goed functioneert. In het geval een of beide niet het geval zijn, dan zijn werkzaamheden nodig. Voorbeelden hiervan zijn frequente/ingrijpende snoei van de boom, frequentere inspecties/onderzoek aan de boom, het recht leggen van tegels rond de boom, het verhelpen verstopping van een riool door wortels, et cetera.

De beheerbaarheid van elke onderzoeksboom is beoordeeld aan de hand van diverse factoren. Naast de conditie en veiligheid zijn onder andere ook de standplaats/omgeving rond de boom, de boomsoort, hoe lang de boom naar verwachting nog leeft relevant. Ook is van belang hoe van te voren bedacht is dat de boom op latere leeftijd er moet uitzien; hoe groot de betreffende boom moet zijn geworden.

Gezonde bomen met de hoogste veiligheidsscore en zonder knelpunten op beheerbaarheid scoren een 8 op dit onderdeel. Dode bomen krijgen de laagste score toebedeeld (cijfer 0).

Kwaliteit

De 3 afzonderlijke waarderingscijfers voor conditie, veiligheid en beheerbaarheid worden vermenigvuldigd. Dit resulteert in een kwaliteitsgetal (tussen 0 en 512). Op basis hiervan wordt de boom ingedeeld in een kwaliteitscategorie.
De volgende tabel geeft een overzicht van de gehanteerde categorieën en de bijbehorende omschrijvingen.

Kwaliteitscategorie	Kwaliteitsgetal	Omschrijving
Slecht	0 – 75	De boom functioneert niet.
Matig	75 - 200	De boom functioneert niet naar behoren.
Voldoende	200 - 512	De boom functioneert naar behoren.
Nader onderzoeken	–	*Op basis van een visuele beoordeling kan de kwaliteit niet met zekerheid worden vastgesteld. Om de kwaliteit te kunnen vaststellen, dient eerst een specialistisch nader onderzoek te worden uitgevoerd.*
Niet te beoordelen	–	*De kwaliteit kan niet worden beoordeeld; bijvoorbeeld doordat de boom niet bereikbaar was of omdat de boom door klimplanten niet goed (volledig) zichtbaar was.*
Niet aanwezig	–	*De boom is op locatie niet aangetroffen.*

Advies

Naar aanleiding van de kwaliteitsbeoordeling is een advies opgesteld met veiligheids- en/of onderhoudsmaatregelen. Indien actieve veiligheidsmaatregelen noodzakelijk zijn om de risico's voor de omgeving te minimaliseren, is de boom benoemd als *risicoboom*. Vergen de gebreken in de huidige situatie (nog) geen actieve maatregelen maar is jaarlijkse inspectie wel gewenst, dan is de boom als *attentieboom* aangemerkt.

3.2 Vormen van overlast

De gemeente Boxtel wil graag een aantal overlastvormen in kaart gebracht hebben in het onderzoeksgebied in Liempde. De overlast is onderzocht en opgedeeld in 3 categorieën namelijk: veiligheid, schaduwwerking & beschutting en seizoensgebonden/incidentele overlast.

In *bijlage B* is een tabel opgenomen met relevante overlastvormen, de normen en mogelijke maatregelen. Hieronder staan de in kaart gebrachte overlastvormen per thema omschreven.

Veiligheid

Overhangende takken boven paden en wegen/boven de tuin en bebouwing

Overhangende takken boven paden en wegen
Bij overhangende takken boven paden en wegen kan de doorgang van voetgangers en/of verkeer belemmerd worden waardoor de veiligheid in het geding komt. Schade aan voertuigen of letsel door aanrijdingen kunnen het gevolg zijn. Takken tegen gevels van gebouwen kunnen schade veroorzaken en voor zichtbelemmering zorgen.

Overhangende takken boven de tuin en bebouwing
Bij overhangende takken boven tuinen en gebouwen kan overlast worden ervaren zoals groene aanslag op bebouwing, bladafval in de tuin en schaduwwerking.
De overlastvormen waarbij de takken binnen de normen van de vereiste vrije doorgang hangen, worden per overlastvorm geregistreerd onder het kopje 'Schaduwwerking, uitzicht en beschutting'.

Eikenprocessierups

Eikenprocessierupsen komen voor in alle soorten eiken, maar verreweg het meeste in de zomereik (*Quercus robur*). De rupsen beschikken over brandharen die ze loslaten en afschieten wanneer ze in een stresssituatie terechtkomen. Brandharen van de eikenprocessierups zijn schadelijk voor mensen en dieren. Ze kunnen jeuk, luchtwegproblemen en schade aan ogen veroorzaken. De brandharen hebben weerhaken waardoor ze in de poriën van de huid vast komen te zitten. Aan de punt van de brandhaar bevindt zich een eiwit die een allergische reactie kan veroorzaken. Brandharen van de eikenprocessierups kunnen 6 tot 8 jaar actief blijven. Bron: www.processierups.nu.

Gevoel van onveiligheid (storm en bomen in slootkant)

Wanneer bomen in een slootkant wortelen, kan het zijn dat de bomen scheefzakken en dat de stabiliteit wordt aangetast. Bomen bij sloten die in de zomer droog staan zijn minder gevoelig voor dit fenomeen omdat de boom onder de sloot kan wortelen.

Schaduwwerking, uitzicht en beschutting

Schaduw in de tuin en verminderde daglichtintreding in de woning

Onvoldoende daglicht in huis door het blokkeren van zonlicht van bomen kan voor overlast zorgen. Een donkere leefomgeving kan als onprettig en somber worden ervaren.

Verminderd rendement van zonnepanelen

Als er schaduw op zonnepanelen valt, leveren deze minder stroom op. Er zijn wel technologische ontwikkelingen om dit te verhelpen, maar er zijn nog altijd situaties waarbij schaduw op zonnepanelen een groot financieel effect heeft.

Seizoensgebonden / incidentele overlast

Plak en aanslag op eigendommen (bladluis)

Bomen kunnen bladluizen aantrekken. Deze luizen scheiden een plakkerige substantie uit die op de ondergrond voor overlast kan zorgen. Met name de plak op auto's wordt als overlast ervaren. Sommige boomsoorten, zoals linden, zijn gevoeliger voor het aantrekken van bladluizen dan andere soorten.

Hoeveelheid blad en vruchtval / eikels in de tuin

Bloesem, bladeren, naalden, zaden en vruchten van bomen kunnen ophopen op trottoirs en wegen. Dit kan leiden tot gladheid, veel opruimwerk, een rommelig aangezicht en stank. Vallende vruchten zoals eikels en kastanjes kunnen leiden tot schade aan onder andere auto's, daken en andere eigendommen.

Wateronttrekking aan de tuin

Wanneer bomen in tuinen of op percelen van particulieren wortelen, kan het voorkomen dat ze water onttrekken aan de grond van deze percelen wat ten nadele kan zijn van de begroeiing in de tuin.

Roekenkolonie

Vogels die in bomen verblijven kunnen voor overlast zorgen door de uitwerpselen die ze uitscheiden en het lawaai dat ze produceren. Het moeten poetsen van auto's, tuinmeubilair of het schrobben van stoepen en terrassen zijn veel voorkomende klachten.

Schade aan kabels en leidingen

Het kan voorkomen dat boomwortels schade aanrichten aan kabels, leidingen of buizen. De meest voorkomende klacht (in het algemeen) is een verstopping van het riool. In de meeste gevallen is een lekkende rioolbuis de oorzaak van de problemen. De wortels vinden voeding in de rioolbuis en wortelen hier waardoor er schade of een verstopping ontstaat. Het verwijderen van de boomwortel heeft in deze gevallen geen zin. Het vervangen van de rioolbuis wel.

4

Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen

WETTELIJK KADER

4. Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen

BESCHRIJVING VAN HET WETTELIJK KADER VOOR OMGAAN MET OVERLAST DOOR BOMEN

We spreken van overlast als sprake is van een vorm van last die zwaarder is dan je redelijkerwijs moet accepteren. In de landelijke wetgeving (Burenrecht, Burgerlijk wetboek 5, artikel 37 en verder) wordt gesproken over onrechtmatige hinder.

Dit is overlast die wettelijk gezien niet mag. Het gaat daarbij om buren (eigenaren van aangrenzende percelen) waarbij in dit geval de gemeente een gelijkwaardige buur van haar inwoners is wat betreft rechten en plichten. Elke boomeigenaar heeft ook rechten en plichten ten aanzien van veiligheid en het voorkomen van schade door haar bomen aan derden en hun eigendommen (zorgplicht).

Voor overlast veroorzaakt door bomen, is in landelijke wetgeving weinig vastgelegd. Een gemeente kan, als lokale overheid, wel aanvullende zaken ten aanzien van overlast veroorzaakt door haar eigen bomen vastleggen in haar beleid. Daarmee komt ze in zekere zin tegemoet aan haar inwoners.

In dit hoofdstuk zijn de wettelijke kaders voor overlast conform het Burenrecht en Zorgplicht uiteengezet, aangevuld met de zaken die gemeente Boxtel in haar Bomenbeleidsplan ten aanzien van overlast door bomen heeft vastgelegd. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een aantal normen die in Nederland gebruikelijk en algemeen geaccepteerd zijn.

4.1 Wettelijke kaders (veiligheid/zorgplicht, burenrecht)

Veiligheid, zorgplicht en schade (onrechtmatige daad)

In beginsel is iedere boomeigenaar aansprakelijk voor schade veroorzaakt door deze boom. Van rechtswege is de boomeigenaar de eigenaar van de grond waarop de boom zich bevindt, behalve in geval van (voor)pootrecht, waarbij bomen door de pootrechthouder op gemeentegrond worden aangeplant. In het geval van pootrecht is nog steeds de boomeigenaar verantwoordelijk voor de veiligheid, en kan deze door de gemeente worden aangeschreven om maatregelen te treffen als de veiligheid van de weg of de omgeving in het geding is.

De door de boom veroorzaakte schade moet het gevolg zijn van een onrechtmatige daad. In artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW) is de onrechtmatige daad als volgt omschreven: een inbreuk op een recht; een doen of nalaten in strijd met de wettelijke plicht; een doen of nalaten in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Het kan dus gaan om handelingen aan of bij een boom of juist het nalaten daarvan (onvoldoende onderhoud) waardoor deze boom iemand schade toebrengt.

Een eigenaar van een boom kan aansprakelijkheid voorkomen wanneer hij kan bewijzen dat hij aan zijn zorgplicht heeft voldaan.

Controlefrequentie
Hoever de zorgplicht gaat, hang af van de omstandigheden van die boom: hoe groot is de boom en waar staat hij? De algemene zorgplicht die voor de meeste bomen geldt, bestaat eruit dat er sprake moet zijn van regelmatig regulier onderhoud en regelmatige uitwendige controle op gebreken aan de boom (de zogenaamde boomveiligheidscontrole). Afhankelijk van leeftijd, omvang en groeiplaats zullen dat jaarlijkse tot 5-jaarlijkse controles zijn. Voor bomen binnen (semi-) openbaar, bebouwd gebied is een frequentie van 1 keer per 3 à 4 jaar gebruikelijk, of vaker als de omgeving of de boom zelf meer risico met zich kan meebrengen. Als uit zo'n controle blijkt dat maatregelen nodig zijn om veiligheidsrisico's weg te nemen of er meer onderzoek nodig is, moeten deze maatregelen en/of onderzoeken ook binnen een bepaalde periode uitgevoerd worden.

Erfgrens

In principe is de toegestane afstand van bomen tot de erfgrens 2 meter (BW 5:42), tenzij in de lokale verordening of gebruiken een kleinere afstand is vastgelegd. Deze regel gaat niet op als er in het verleden andere afspraken zijn gemaakt of als sprake is van verjaring waarbij de situatie (aanwezigheid van de boom) minimaal 20 jaar bestaat, of een bepaald ontwerp (bomen/groenstructuur) in beleid is vastgelegd. In die laatste gevallen wordt gekeken naar de ernst van de overlast, getoetst aan de kaders. Er kan dan ook een andere maatregel worden genomen dan kap, zeker wanneer het een beschermwaardige boom of -structuur betreft.

Mandeligheid

Wanneer een boom zich op de erfgrens bevindt, zijn beide buren mede-eigenaar van de boom. Er is op dat moment sprake van mandeligheid (Burgerlijk Wetboek 5:60 tot en met 5:68). Geen van beide eigenaren mag iets aan de boom veranderen zonder nadrukkelijke toestemming van de andere eigenaar.

Regulier onderhoud en (boomveiligheids)controle is wel toegestaan. Beide buren moeten hieraan meewerken. Deze mandelige bomen moeten op kosten van alle mede-eigenaren worden onderhouden en indien nodig vernieuwd.

Het is mogelijk dat een boom geplant wordt op een perceel, en over de erfgrens van een naastgelegen perceel groeit. Zodra de stam van de boom over de erfgrens groeit, is er sprake van mandeligheid. De meting om dit vast te stellen moet gedaan worden door middel van verticale natrekking. Verticale natrekking houdt in dat een gebouw, werk of beplanting hoort bij de grond waar het op staat (waar het verticaal mee verbonden is). In het geval alleen ondergronds wortels over de erfgrens gegroeid zijn, is er sprake van horizontale natrekking, in welk geval de boom in zijn geheel eigendom blijft van de oorspronkelijke eigenaar.

Volgens Artikel 66 van BW5 is het mogelijk voor een mede-eigenaar om zijn aandeel in een mandelige zaak (boom), afzonderlijk van zijn erf over te dragen aan de overige mede-eigenaars.

Overlast door takken

Erfgrens en overhangende takken boven de tuin
Bij bomen die op minder dan 2 meter van de erfgrens staan, is de kans op overlast bij naburen wel zeer groot. In die gevallen is het burenrecht (Burgerlijk Wetboek 5, titel 4) van toepassing.

Dit betekent dat grondeigenaren van de naastgelegen gronden geen onrechtmatige hinder van de bomen mogen ondervinden (overhangende takken, wortelgroei) en bij hinder de boomeigenaar mogen aanspreken op het verhelpen van die hinder. Mocht de eigenaar geen gehoor geven aan dergelijke verzoeken, dan mogen buren deze hinder zelf wegnemen. Echter dient wel sprake te zijn van onrechtmatige hinder (bladval, lichtderving en lichte overhang valt daar wettelijk gezien niet onder) en mag de boom in kwestie niet onherstelbaar beschadigd worden (aantasting habitus, of dusdanige snoei van takken of wortels dat daardoor onveilige situaties ontstaan, nu of in de toekomst).

Daarnaast geldt de regel dat bomen op een afstand van minimaal 2 meter van de erfgrens moeten staan, tenzij in de gemeentelijke verordening een afwijking daarop is opgenomen.

Bomen in een specifieke aanplant (veelal structuur, in enkele gevallen solitair) volgens een vastgelegde beleidsstatus of beheerplan of in een reeds langere tijd zo bestaande situatie (verjaring na 20 jaar), kunnen rechtmatig op een kleinere afstand dan de wettelijke 2 meter (of een kleinere, door de gemeente vastgestelde afstand) van een erfgrens staan.

Echter zal in deze gevallen de kans op overlast bij naburen zeer groot, tot 100 procent zijn.

Overhangende takken boven wegen en paden
Bij overhangende takken boven paden en wegen kan de doorgang van voetgangers en/of verkeer belemmerd worden waardoor de veiligheid in het geding komt. Schade aan voertuigen of letsel door aanrijdingen kunnen het gevolg zijn.

Alle gemeentelijke bomen langs wegen en paden worden periodiek volgens een geaccepteerde methode opgekroond. Dit houdt in dat de onderste takken worden gesnoeid totdat de vereiste vrije doorgang is bereikt. Deze normen staan beschreven in het Handboek Bomen. Takken die lager hangen dan de norm, dienen uit veiligheidsoverwegingen altijd verwijderd te worden.

Vereiste vrije doorgang	
Extra vrije doorgang	6,5 meter boven maaiveld
Auto(rij)weg	4,5 meter boven maaiveld
Voet- en fietspad	2,5 meter boven maaiveld

Bron: Handboek Bomen 2022

Takken tegen de gevel of tegen straatmeubilair
Takken tegen gevels van gebouwen kunnen schade veroorzaken en voor belemmering zorgen binnen de obstakelvrije zone (1 tot 2 meter) bij ramen en deuren zoals omschreven in Handboek Bomen 2022, 8.17.d). Dit kan een bouwkundig probleem of zelfs veiligheidsproblemen opleveren, zoals bij geblokkeerde vluchtroutes.

Takken tegen straatmeubilair kunnen schade veroorzaken als ze zich in de obstakelvrije zone bevinden (1 tot 2 meter) zoals omschreven in Handboek Bomen 2022, 8.17.d). Ook kunnen ze bij straatverlichting zorgen voor belemmering van de wegverlichting, en het zicht belemmeren op straatmeubilair zoals verkeersborden, stoplichten en de rijbaan.

Takken in de obstakelvrije zone dienen te worden verwijderd om de omgeving voldoende veilig te houden en schade aan eigendommen van derden te voorkomen.

Hoewel overhangende takken boven de tuin of bebouwing volgens vastgestelde nomen niet als overlast gezien hoeven worden, kan een overmatige overhang voor de bewoners/gebruikers van de tuin en/of het gebouw wel erg vervelend zijn. Als een groot deel van de kroon boven de tuin of de bebouwing hangt (1/3 deel of meer bij overhang boven tuinen, en 1/2 deel of meer bij overhang boven het hoofdgebouw), kan de specifieke situatie beoordeeld worden en gekeken worden of maatregelen toch wenselijk en mogelijk zijn.

Vallend hout
Bewoners kunnen zich onveilig voelen door vallende takken, en dit melden als overlast. Overlast door vallend hout is gegrond als sprake is van een veiligheidsrisico: de boom heeft afgestorven takken gevormd dikker dan 4 cm en langer dan 50 cm (bron, Handboek Bomen 2022,) of als levende takken afbreken. Dit laatste kennen we als takbreukproblematiek die bij een aantal boomsoorten op latere leeftijd kan ontstaan (denk aan *Populus x canadensis*, *Acer saccharinum*, *Cedrus libani*).

Vallende takken kunnen leiden tot schade en letsel. Doorgaans worden deze gebreken bij de cyclische inspectie en onderhoud verholpen. Ontstaat in de tussenliggende periode een nieuw risico op vallend hout, dan zal de gemeente maatregelen nemen, waarbij begonnen wordt met nader onderzoek naar de oorzaak.

Ook kan het zijn dat een boom volledig is afgestorven. In dat geval wordt vaak overgegaan tot kap, maar ook omvorming tot ecologisch beheerde boom is een mogelijkheid, als de directe omgeving veiliggesteld kan worden.

Snoeimaatregelen door derden
Het snoeien van een boom van iemand anders (particulier of gemeente) zonder toestemming of aanzegging met reactieperiode (in geval van bijvoorbeeld overlast door overhangende takken) geldt ook als onrechtmatige daad. Met dergelijke ingrepen wordt in feite andermans eigendom beschadigd. In zulke gevallen kunnen civielrechtelijke stappen genomen worden door de rechtmatige boomeigenaar, die vaak resulteren in een schadevergoeding.

Schade door wortels

Bij schade door wortels is overlast gegrond als de bestratingsopdruk groter is dan 3 cm (norm CROW). Ook is sprake van gegronde overlast als door een expert is aangetoond dat de boom gevels en/of funderingen verdrukt of de wortels anderszins schade aanrichten. Wortels mogen worden gekapt, mits de boom niet dermate beschadigd wordt waardoor veiligheidsproblemen ontstaan (dit gebeurt wanneer er wortels dikker dan 4 cm worden verwijderd).

Bestratingsopdruk
Wortels kunnen bestratingsopdruk veroorzaken waardoor tegels en andere verhardingselementen ongelijk gaan liggen. In asfalt ontstaan hobbels. Voetgangers kunnen struikelen, bestuurders kunnen de macht over het stuur kwijtraken als gevolg van bestratingsopdruk. Bij bestratingsopdruk vanaf 3 cm wordt de norm overschreden en dienen maatregelen getroffen te worden.-*Bron: CROW, kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2013, bijlage 2.*

Overlast door boomwortels aan derden
Wortels kunnen in tuinen voor een onregelmatige en ondoordringbare bodem zorgen.

Wortels kunnen rioolbuizen binnendringen via reeds bestaande scheuren/openingen, waardoor die verstopt raken. Bij een lekkende rioolbuis waar wortels in groeien, biedt het weghalen van de boom meestal geen oplossing: het vervangen van de rioolbuis wel.

In uitzonderlijke gevallen kunnen wortels leiden tot verdrukking van een gevel of fundering. Dit is meestal het geval wanneer wortels via aanwezige scheuren of openingen een gevel of fundering in kunnen groeien, en vervolgens door diktegroei deze openingen verder uiteen drukken. Hierbij is van belang dat aantoonbaar is dat de schade daadwerkelijk door de wortels veroorzaakt is.

Zelf wortels afzagen
Het is bij Wet geregeld dat je doorschietende wortels op eigen erf mag kappen, ongeacht wie de eigenaar is, zonder dat je een verzoek aan de boomeigenaar moet doen zoals bij overhangende takken (artikel 5:44 van het Burgerlijk Wetboek).

Het afzagen van wortels dient haaks op de lengte te gebeuren zodat de snoeiwond zo klein mogelijk is. Snoeiwonden vormen een ingang voor ziekten en aantastingen, en zorgen op langere termijn voor conditie-afname en mogelijk uiteindelijk afsterven van de boom.

Het wortelgestel van de boom zorgt voor de stabiliteit. Het minimale dat de boom nodig heeft om zichzelf overeind te houden, wordt de stabiliteitskluit genoemd. Volgens Handboek Bomen, hoofdstuk 2.22.c wordt op basis van de stamdiameter op 1,30 meter boven het maaiveld de doorsnede van de stabiliteitskluit bepaald. Binnen deze stabiliteitskluit mogen geen wortels worden verwijderd.

Net als bij het verwijderen van overhangende takken geldt ook hier de regel dat de boom niet onherstelbaar beschadigd mag raken. Dergelijke beschadiging gebeurt bij het verwijderen van wortels dikker dan 4 cm of het verwijderen van wortels binnen de stabiliteitskluit (zie de volgende tabel).

Stamdiameter (1,3 m +m.v.)	Straal stabiliteitskluit (afstand tot hart van de boom) als er aan één zijde wortels worden verwijderd	Straal stabiliteitskluit (afstand tot hart van de boom) als er aan meer zijden wortels worden verwijderd
Tot 20 cm	125 cm	200 cm
21 tot 40 cm	150 cm	250 cm
41 tot 60 cm	175 cm	300 cm
61 tot 80 cm	225 cm	350 cm
81 tot 100	250 cm	400 cm
Groter dan 101 cm	350 cm	500 cm

Bron: Handboek Bomen 2022, hoofdstuk 2.22c.

Overlast zonder wettelijk kader

Veel klachten en meldingen gaan over het woongenot dat door bomen wordt aangetast. Denk aan bladval, vogelpoep, luizen of vruchten, het belemmerde uitzicht of juist teveel inkijk vanwege het verwijderen van groen. Er wordt vaak een beroep gedaan op 'rechten' en soms noemt men het uitzicht als reden om een huis te kopen. Deze vormen van overlast hebben vaak een seizoensgebonden, tijdelijk karakter. Wel kan het zijn dat een bepaalde boomsoort ieder seizoen een bepaalde mate van overlast geeft. In combinatie met de locatie, de beleidsstatus van de bomen en andere beheerknelpunten kan dat meespelen in de overweging om maatregelen te treffen.

4.2 Kaders bomenbeleid Boxtel

Bomenbeleidsplan Boxtel

In het Bomenbeleidsplan Boxtel 2022-2040 zijn in hoofdstuk 9 kaders en uitgangspunten rondom hinder, overlast en meldingen opgenomen.

Uitgangspunt is dat enerzijds bomen een zekere waarde hebben, en gemeente Boxtel daar zuinig op wil zijn, zeker als de boom een bepaalde beleidsstatus heeft. Anderzijds wordt hinder van bomen door inwoners ook serieus genomen, en zal dus in elke situatie eerlijk afgewogen moeten worden wat de belangen zijn en welke maatregelen passen.

Bomen hebben een aantal natuurlijke seizoensgebonden verschijnselen die voor gemeente Boxtel geen reden zijn om bomen te kappen of te snoeien. Het gaat dan over natuurlijke verschijnselen zoals: blad- en vruchtval, bloesem en stuifmeel. Dit zijn natuurlijke processen die iedere boom in meer of mindere mate heeft.
Aanwonenden zullen de lusten en lasten van gemeentelijke bomen moeten accepteren. Het kappen van bomen om deze redenen zal niet gebeuren.

De bomen in gemeente Boxtel zijn onderverdeeld naar de categorieën monumentaal, waardevol, boomstructuur en overige bomen. Een hogere status betekent in principe meer bescherming voor de boom, omdat het belang van de boom ook voor meerdere inwoners en bezoekers geldt. Bij monumentale en waardevolle bomen is verwijderen van de boom of sterk snoeien een maatregel die niet wenselijk is.

In gevallen waar overlast dusdanig groot is dat de kwaliteit van de leefomgeving en het leefgenot in geding zijn, is een nadere afweging van de ervaren overlast en andere belangen (boom, omgeving) nodig. Deze afweging moet eerlijk en transparant zijn, en op een volgende situatie weer op dezelfde manier kunnen worden toegepast (niet per sé met dezelfde uitkomsten).

Bij zonnepanelen gelden de uitgangspunten dat bij plaatsing daarvan de aanwezigheid van bomen en te verwachten toekomstige groei daarvan moet worden meegenomen. Gemeentebomen worden niet verwijderd of beschadigd ten gunste van een rendementsverhoging.

Bij nieuwe inrichting of herinrichting wordt zoveel mogelijk geprobeerd toekomstige overlast te voorkomen, voor zover dit te overzien is.

In bijlage 1 van het Bomenbeleidsplan Boxtel 2022-2040 (begrippenlijst) staat dat het snoeien van meer dan 20% van de boomkroon of het wortelgestel, geldt als vellen. Voor een dergelijke actie dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Eikenprocessierupsprotocol Gemeente Boxtel

Volgens het (meest actuele) eikenprocessierupsprotocol van de gemeente Boxtel worden eikenprocessierupsen alleen actief bestreden bij sport en speelvelden.

4.3 Relevante normen

In dit document wordt gebruik gemaakt van de volgende geijkte normen:

Handboek Bomen 2022

Handboek Bomen is opgesteld door Norminstituut Bomen, een onafhankelijke stichting. Elke 4 jaar worden de normen geactualiseerd en aangevuld volgens de laatste inzichten. Organisaties met een wat groter bomenbestand (gemeenten, provincies, waterschappen, het Rijk, zorginstellingen, etc.) en aannemers/uitvoerders van werkzaamheden kunnen licentiehouder zijn, en daarmee de in het handboek gestelde normen van toepassing verklaren, tenzij expliciet (vastgelegd in beleid, beheerplan of contract) op bepaalde onderdelen wordt afgeweken.

CROW

De Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van het CROW bevat normen, meetinstructies en meetlatten voor de kwaliteit van allerlei mogelijke elementen in de openbare ruimte, en de inrichting met deze elementen. Denk aan straatmeubilair, wegen, bodem, parkeerplaatsen, gladheidbestrijding, maar ook beplantingsvakken en zichthoeken.

TNO

Onvoldoende daglicht in huis door het blokkeren van zonlicht van bomen kan voor overlast zorgen. Een donkere leefomgeving kan als onprettig en somber worden ervaren, echter is in wetgeving geen recht op daglicht vastgelegd. Omdat wel algemeen erkend wordt dat onvoldoende daglicht niet wenselijk is, heeft TNO een norm voor daglichtintreding in huis geformuleerd. Het gaat om de *volgende* norm:

De 'lichte' TNO-norm: ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari tot 21 oktober (gedurende 8 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam.
Deze norm wordt alleen toegepast op gevels die zon kunnen ontvangen. Noordgevels zijn uitgesloten van de TNO norm, deze ontvangen immers nooit direct zonlicht.

Bron: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/omgevingsthema/bezonning/

5

Resultaten inventarisatie kwaliteit

BEOORDELING VAN DE KWALITEIT

5. Resultaten inventarisatie kwaliteit

BESCHRIJVING EN VISUALISATIE VAN DE RESULTATEN VAN DE KWALITEITSBEOORDELING

Voor de inventarisatie heeft de opdrachtgever kaartmateriaal aangeleverd met daarop 201 boompunten. Tijdens de inventarisatie is per boompunt de situatie geregistreerd zoals aangetroffen op locatie (zie het registratieformulier in *bijlage C*, kolom 'Boompunt op kaart'). De *volgende* tabel geeft een overzicht van de bijzonderheden. Op de overzichtskaart in *bijlage A* is de locatie van de onderzoeksbomen weergegeven.

Boompunt op kaart	Boomhoogteklasse	Aantal
Onjuist, gecorrigeerd	Het boompunt was niet correct weergegeven op het kaartmateriaal. De adviseur heeft dit gecorrigeerd.	5
Boompunt toegevoegd	Het boompunt was niet ingetekend op het kaartmateriaal. De adviseur heeft het boompunt op het kaartmateriaal toegevoegd.	2
Boom niet aanwezig	Op het kaartmateriaal was een boompunt ingetekend, maar een daarmee corresponderende boom is op locatie in zijn geheel niet aangetroffen.	12

5.1 Algemene kenmerken

De *volgende* grafiek geeft weer hoe het beoordeelde bomenbestand is opgebouwd.

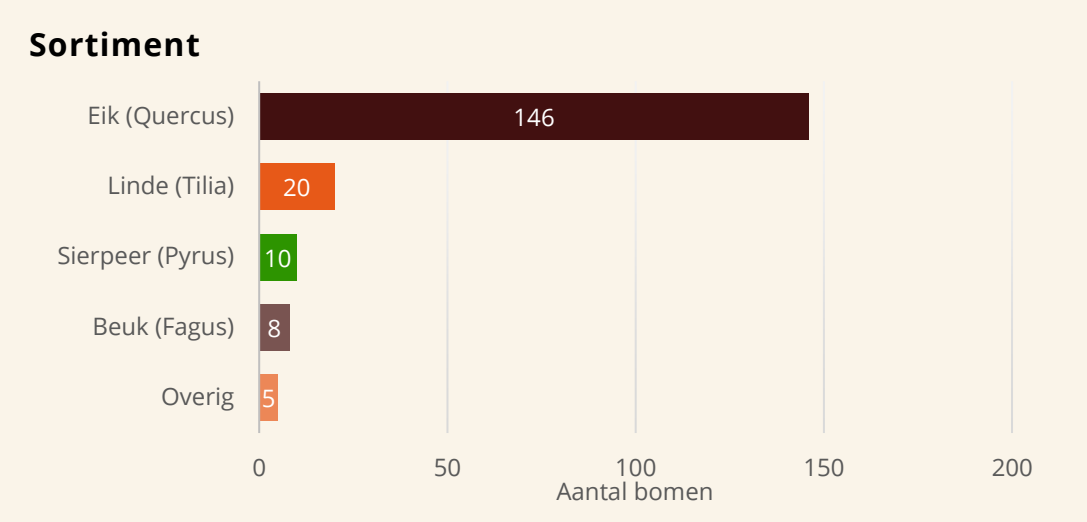

De categorie 'Overig' bestaat uit 5 bomen verdeeld over de soorten berk (*Betula pendula*), els (*Alnus glutinosa*) en 3 verschillende esdoorns (*Acer*).

Het grootste deel van de onderzoeksbomen (144 stuks) zijn zomereiken (*Quercus robur*). Dit zijn in Nederland inheemse bomen die honderden jaren oud kunnen worden. De zomereik heeft een bovengemiddeld groot regeneratief vermogen. Dit betekent dat hij goed in staat is om steeds een nieuwe kroon te maken op het moment dat de oude kroon te groot wordt om deze te kunnen voeden. Er zijn ook 2 Amerikaanse eiken (*Quercus rubra*) aangetroffen. Dit zijn bomen die oorspronkelijk in Amerika voorkomen. Ook deze bomen kunnen zeer oud worden.

De 20 linden zijn Hollandse linden (*Tilia* x *europaea*). Deze inheemse bomen hebben een zeer groot regeneratief vermogen en staan bekend om hun lange levensduur.

De 10 sierperen (*Pyrus calleryana* 'Chanticleer') zijn kleinere sierboompjes met een hoge sierwaarde door de volle witte bloesem in het voorjaar. De aangetroffen variant is de meest populaire soort sierpeer. Dit komt mede door de hoge resistentie tegen de perenprachtkever.

In het onderzoeksgebied staan 7 bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') en 1 gewone beuk (*Fagus sylvatica*). De beuk is een inheemse boomsoort die voorkomt in grote delen van Europa. Deze bomen hebben van nature een dicht bladerdek dat ze goed beschermt tegen de zon. Dit hebben ze nodig omdat de stam gevoelig is voor verbranding. De gewone beuk heeft een groene bladkleur, de bruine beuk is een variant waarbij de bladeren donkerbruin/dieprood gekleurd zijn.

5.2 Conditie

De grafiek geeft per straat weer hoe de conditie van de bomen is beoordeeld.

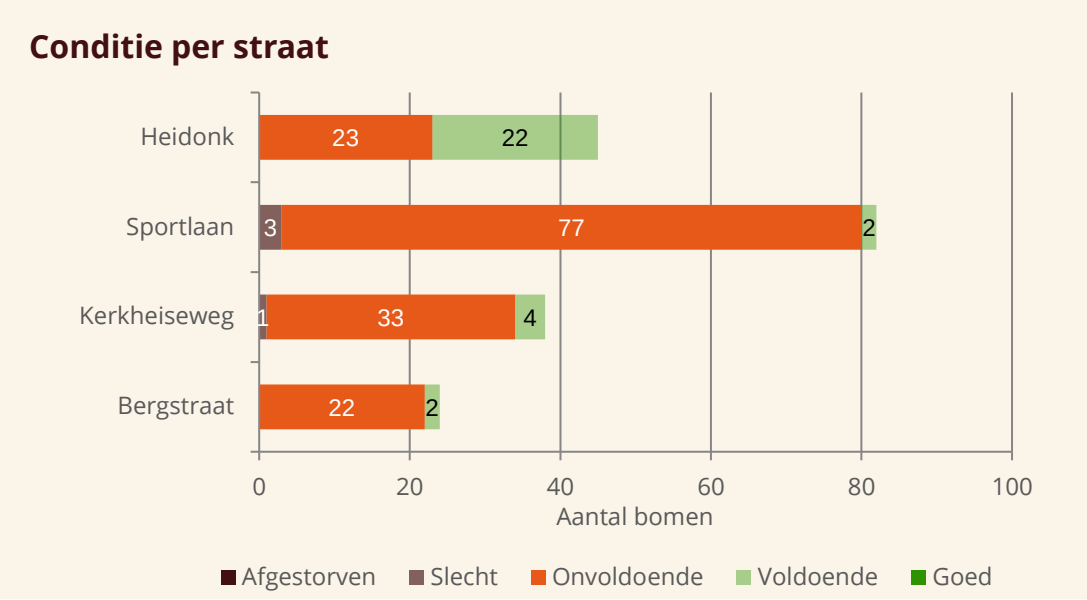

De conditie is bij 30 bomen als voldoende beoordeeld (waarderingscijfer 6). Bij deze bomen is sprake van een jaarlijks beperkt toenemend kroonvolume.

Bij 155 bomen is de conditie als onvoldoende aangemerkt (waarderingscijfer 4). Bij 18 bomen is sprake van een vroegtijdig gestagneerde groei, bij 130 bomen is een verminderde twijg- en knopbezetting geconstateerd.

Bomen van een duurzame soort, zoals zomereik, waarbij een verminderde twijg-/knopbezetting is geconstateerd kunnen nog wel een gunstige toekomstverwachting hebben (meer dan 15 jaar). Dit komt mede door het hoge regeneratieve vermogen dat de bomen hebben zoals omschreven onder de kop 'Algemene kenmerken'.

Bij 4 bomen is de conditie als slecht aangemerkt (waarderingscijfer 2). Bij 3 bomen is sprake van afstervingsverschijnselen. 1 eik (nummer 1523) is al op stam gezet, deze loopt nog wel uit.

5.3 Veiligheid

Hieronder worden de bijzonderheden omtrent veiligheid benoemd.

Bij 49 van de 189 bomen is grof dood hout in de kroon aangetroffen. Dit betekent dat er afgestorven takken zijn aangetroffen, buiten de normen van Handboek Bomen 2022. Het laten afsterven van takken is voor bomen een natuurlijk proces. Takken die zich binnen in de kroon bevinden en geen of weinig licht krijgen, vervullen voor de boom geen functie, hierom zal de boom deze takken 'afstoten'. In het reguliere onderhoud neemt de gemeente standaard maatregelen om dit tijdelijke veiligheidsrisico weg te nemen.
1 boom heeft een onbalans in de verhouding tussen de lengte en diameter. Dit houdt in dat hij concurrerend voor licht, te veel de hoogte in is gegroeid en de stam te dun is gebleven om voldoende stabiel te kunnen zijn.
Bij 2 bomen is een belemmering van de doorrijhoogte in het wegprofiel geconstateerd. Dit houdt in dat de takken lager hangen den de gestelde norm van 4,5 meter (Handboek Bomen 2022).

Bij 1 linde is een takaanhechting als plakoksel beoordeeld. Het gaat om 2 stamdelen die stijl opgaand in een V-vorm groeien. Aan de binnenkant van de aanhechting is bastweefsel blijven zitten waardoor deze stamdelen niet vergroeien en een zwakke aanhechting vormen die gemakkelijk kan uitbreken.

Een aantal bomen aan de Heidonk en de Kerkheiseweg staan aan of in een slootkant. De bomen staan recht overeind en vertonen geen tekenen van scheefstand of een kantelende kluit. De sloot staat in de zomer droog, waardoor de bomen stabiliteitswortels onder de sloot kunnen maken. Deze bomen zijn als stabiel beoordeeld.

5.4 Beheerbaarheid

De onderstaande grafiek geeft de beheerbaarheid van de onderzoeksbomen per straat weer.

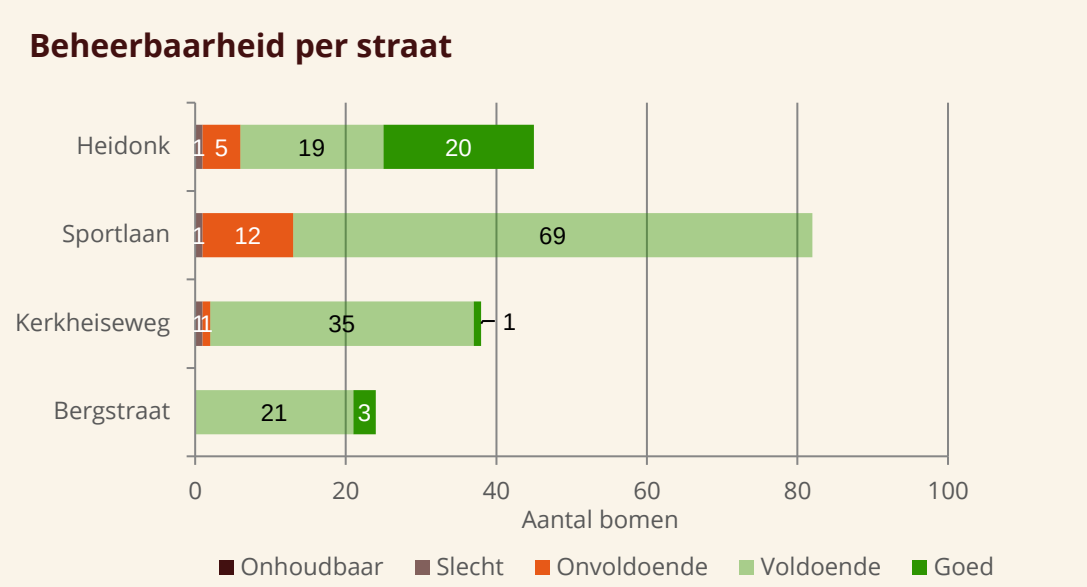

De beheerbaarheid is bij 24 bomen als goed beoordeeld (waarderingscijfer 8). Bij deze bomen zijn geen beheerknelpunten waargenomen en dergelijke problemen worden ook niet verwacht.

De beheerbaarheid is bij 144 bomen als voldoende beoordeeld (waarderingscijfer 6). Op dit moment zijn er geen beheerknelpunten. De meest voorkomende, in de toekomst voorzienbare beheerknelpunten hebben te maken met de staat waarin de oudere bomen functioneren. De bomen zijn gestagneerd in hun groei en hebben een verminderde twijg-/knopbezetting. De toekomstverwachting voor de oude eiken en beuken met een voldoende beheerbaarheid is meer dan 15 jaar, omdat het bomen van een duurzame soort betreft. Dit houdt in dat ze lange tijd kunnen overleven ondanks dat ze in hun groei gestagneerd zijn.

Bij de bomen met een goede en voldoende beheerbaarheid zijn geen buitensporige beheermaatregelen nodig.

Bij 18 bomen is de beheerbaarheid als onvoldoende aangemerkt (waarderingscijfer 4). Bij deze bomen zijn er beheerbaarheidsknelpunten geconstateerd zoals aanrij-/maaischades, bestratingsopdruk, of een afgestorven top. Bij 1 linde is er in de stam een plakoksel aangetroffen.

Bij 8 sierperen is de beheerbaarheid als onvoldoende aangemerkt omdat deze bomen een onvoldoende conditie hebben. Sierperen zijn bomen van een niet duurzame soort. De toekomstverwachting voor de sierperen is nu 5 tot 15 jaar. Maar als de conditie van de bomen stabiel blijft, kunnen de sierperen nog langer dan 15 jaar gehandhaafd blijven.

Bij 3 bomen is de beheerbaarheid als slecht aangemerkt (waarderingscijfer 2). Dit zijn alle 3 eiken die jaarlijks geïnspecteerd dienen te worden. 1 boom staat al op stam, maar loopt nog wel minimaal uit. Bij 1 boom zijn verregaande afstervingsverschijnselen geconstateerd, en bij 1 boom zijn afstervingen aangetroffen, in combinatie met een onbalans in de verhouding tussen de lengte en diameter.

Bij 4 bomen (nummers 1552, 1553, 1563 en 1546) is bestratingsopdruk aangetroffen, die civieltechnisch is op te lossen. Bij bomen 1563, en 1546 is de bestratingsopdruk als ernstig beoordeeld (meer dan 3 cm) .Bij bomen 1552 en 1553 is matige bestratingsopdruk aangetroffen (tot 2 cm).

5.5 Kwaliteit

Op basis van de conditie, veiligheid en beheerbaarheid is de kwaliteit van de onderzoeksbomen bepaald.

De volgende grafiek laat zien hoe de bomen verdeeld zijn over de diverse kwaliteits-categorieën.

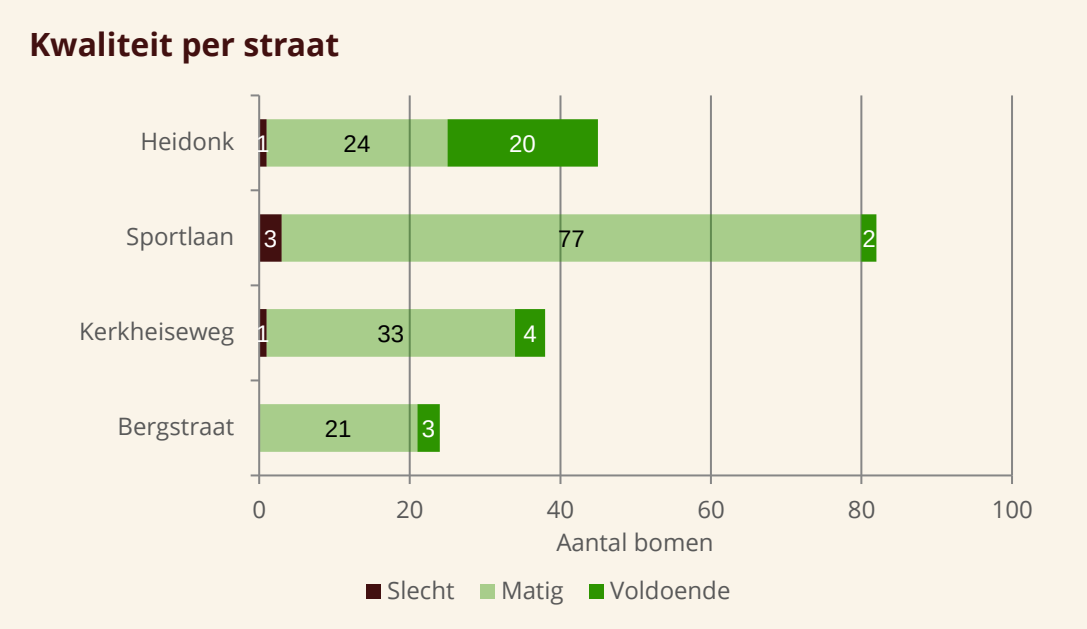

Bij een matige kwaliteit kan het zijn dat de toekomstverwachting voor de boom nog steeds meer dan 15 jaar is. In het onderzoeksgebied betreft dit voornamelijk zomereiken met een onvoldoende conditie. Dit zijn bomen van een duurzame soort waarbij ook bij een onvoldoende conditie geen vervroegde afsterving verwacht wordt.

Bestratingsopdruk bij boom 1563

Boom 1614, slechte kwaliteit

5.6 Aanvullende beoordeling stamschade door snoei Hedera

Naar aanleiding van een aanvullende vraag, hebben wij op 3 oktober 2023 een extra beoordeling uitgevoerd bij 2 bomen. Bij deze bomen is stamschade ontstaan die is veroorzaakt door het verwijderen van klimplanten. Het gaat om bomen 1481 en 1482.

Bij de bomen is onderzocht of er sprake is van beschadiging aan de stam, en of deze beschadiging invloed heeft op de kwaliteit van de bomen, en/of de veiligheid.

Bij beide bomen zijn ondiepe inkepingen aangetroffen die duiden op schade die is veroorzaakt door een kettingzaag. Vermoedelijk is net niet zorgvuldig genoeg gewerkt tijdens het verwijderen van klimplanten, waardoor de stam van de bomen geraakt is met de draaiende of uitlopende ketting.

De beschadigingen zijn zeer ondiep (maximaal 0,5 cm) en al volledig overgroeid. Met een boomhamer is op en rond de beschadigingen geklopt. Er is geen klankafwijking aangetroffen. Dit wijst erop dat er zich geen, of minimale verborgen rotte zones/holtes onder de beschadigingen bevinden.

Hoewel elke beschadiging aan een boom een potentiële ingang is voor infecties, kan worden gezegd dat deze beschadigingen een minimale invloed hebben op de beheerbaarheid en de kwaliteit van de bomen. Aangezien is beoordeeld dat deze beschadigingen de boomkwaliteit nauwelijks negatief beïnvloeden, en ook niet wordt verwacht dat ze in de aankomende 15 jaar voor problemen zullen zorgen, zijn de beschadigingen niet in de gegevens opgenomen als gebrek.

Stambeschadigingen bij bomen 1481 (links) en 1482 (rechts).

Ter referentie is op de volgende pagina een afbeelding van een gerenommeerde methode voor beoordeling van mechanische gebreken toegevoegd (methode van Mattheck). De methode houdt aan dat bomen een zogeheten restwand van 1/3 van de stam mogen hebben (middelste boom op de afbeelding). Daarnaast mag de boom ook een holte hebben die maximaal 122 graden (ongeveer 1/3) van de omtrek bedraagt (rechter boom op de afbeelding).

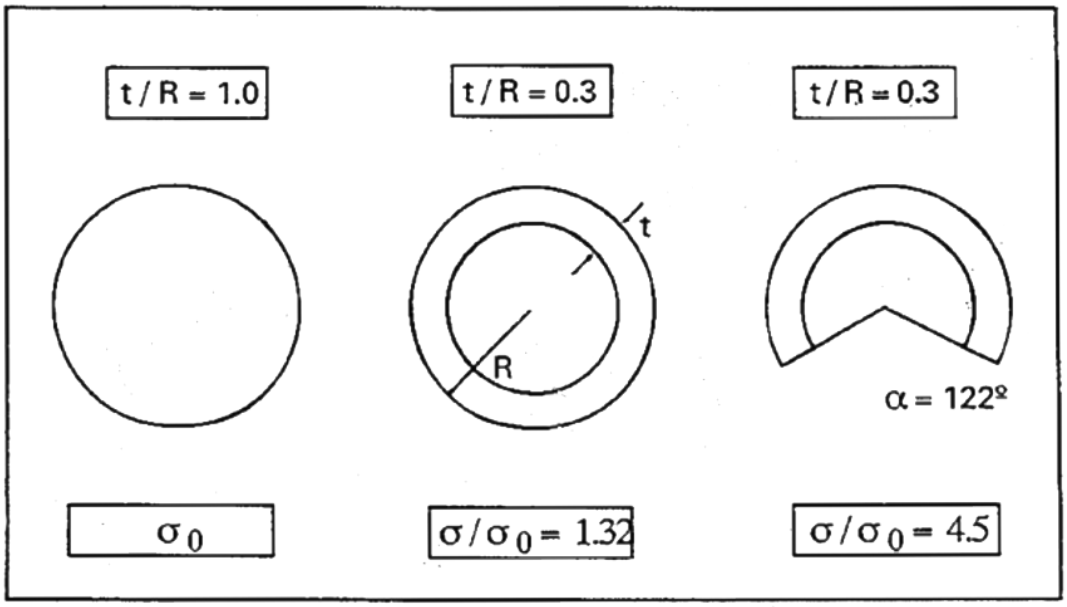

Methode van Mattheck

6

Resultaten inventarisatie overlast

BEOORDELING VAN DE OVERLAST

6. Resultaten inventarisatie overlast

BESCHRIJVING VAN DE RESULTATEN VAN DE INVENTARISATIE VAN OVERLAST DOOR BOMEN

6.1 Veiligheid

Gevoel van onveiligheid (storm en bomen in de slootkant)

In het onderzoeksgebied zijn bomen aangetroffen die in de slootkant staan. Zoals omschreven in hoofdstuk 5 bij '5.3 Veiligheid' zijn deze bomen als stabiel beoordeeld. Er zijn bomen aangetroffen waarin zich afgestorven takken in de kroon bevinden (grof dood hout). Er is 1 boom aangetroffen waarbij er takken in het rijprofiel van de weg hangen. In het registratieformulier (*bijlage C*) is dit opgenomen als: 'Belemmering doorrijhoogte'.

In het hoofdstuk 'Conclusie en advies' staan de te nemen maatregelen uitgewerkt.

6.2 Schaduwwerking, uitzicht en beschutting

Overhangende takken boven de tuin en bebouwing

Bij 127 bomen zijn takken boven percelen en tuinen geregistreerd. Bij 23 van deze bomen zijn er ook takken boven daken aangetroffen. De volgende tabellen geven de mate van overhang schematisch weer.

Straat	Bomen met takken boven tuinen			
	0-5 m	5-7 m	7-10 m	10-15 m
Bergstraat	4	5	8	4
Heidonk	19	8	9	6
Kerkheiseweg	4	5	15	12
Sportlaan	5	8	10	5

Straat	Bomen met takken boven daken			
	0-5 m	5-7 m	7-10 m	10-15 m
Bergstraat	-	-	-	-
Heidonk	6	1	1	1
Kerkheiseweg	5	2	1	2
Sportlaan	2	2	-	-

Overzichtskaarten waarop de mate van overhangende takken boven tuinen en daken worden weergegeven zijn terug te vinden in *bijlage A*.

Overlastvormen die gerelateerd kunnen worden aan overhangende takken boven tuinen zijn:

- Schaduw in de tuin en verminderde daglichtintreding in de woning.
- Verminderd rendement van zonnepanelen.
- Plak en aanslag op eigendommen (bladluis).
- Hoeveelheid blad en vruchtval/eikels in de tuin.

Omdat per bewoner de overlast die wordt ervaren kan verschillen, zijn deze gegevens lastig op te nemen. Om deze reden hebben we de mate van de overhang boven tuinen/percelen en daken in meters, als leidraad aangehouden voor het meten van potentiële overlast t.a.v. de bovenstaande overlastvormen.

Eikenprocessierups

Ten tijde van de beoordeling zijn de rupsen nog niet actief. Het is dan ook niet te beoordelen of er actieve processierupsen in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Ten tijde van het onderzoek zijn geen oude nesten aangetroffen.

Wateronttrekking aan de tuin

Wateronttrekking aan de tuin ten nadele van de tuinplanten is een lastig te beoordelen vorm van overlast. Gezien de afstand van de bomen tot de erfgrenzen is wel te beoordelen dat de bomen wortelen in de tuin. Dit betekent dat de bomen water onttrekken aan de tuinen. Voordelen van bomen in en naast de tuin kunnen zijn dat de bomen voor beschutting tegen zon en wind zorgen voor de planten. Daarnaast wortelen de bomen over het algemeen dieper dan de tuinplanten waardoor concurrentie voor vocht minder relevant is. Bovendien dragen bomen actief bij aan het bodemleven, waar planten van kunnen profiteren.

6.3 Seizoensgebonden/incidentele overlast

Roekenkolonie

Er is geen kolonie van roeken aangetroffen in het onderzoeksgebied. In 3 bomen is een vogelnest geregistreerd.

Schade aan kabels en leidingen

Visueel hebben we niet kunnen beoordelen of er sprake is van een breuken in kabels of leidingen door de groei van boomwortels.

Overhangende taken boven tuin en dak.

Overhangende takken boven tuin en dak.

6.4 Mogelijke maatregelen per overlastvorm

Per overlastvorm gelden verschillende normen, en zijn er een aantal verschillende maatregelen mogelijk. Om dit overzichtelijk te houden zijn de normen en maatregelen opgenomen in een tabel. Deze is te vinden in *bijlage B*. Verdere toelichting omtrent de kaders van de gemeente Boxtel zijn te vinden in hoofdstuk 4.

7

Conclusie en advies

7. Conclusie en advies

CONCLUSIE EN ADVIES VOOR DE BOMEN OP BASIS VAN DE ONDERZOEKSRESULTATEN

7.1 Kwaliteit

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de resultaten van de kwaliteitsbeoordeling.

Kwaliteit	Waardering					Totaal
	Onhoudbaar	Slecht	Onvoldoende	Voldoende	Goed	
Conditie	-	4	155	30	-	189
Veiligheid	-	-	5	50	134	
Beheerbaarheid	-	3	18	144	24	
Kwaliteits-categorie	Slecht: 5		Matig: 155		Voldoende: 29	

Bij 49 bomen dient grof dood hout uit de kroon verwijderd te worden. Dit kan met het reguliere cyclische onderhoud worden meegenomen.

Bij 3 bomen dient een beslissing te worden genomen om deze te handhaven of te vellen. 1 eik staat al op stam, maar loopt nog wel uit (boom 1523). De andere 2 eiken hebben eveneens een slechte conditie in combinatie met afstervingsverschijnselen en een toekomstverwachting van 1 tot 5 jaar. Bij 1 van deze bomen is ook een onbalans in de verhouding tussen lengte en diameter geconstateerd (boom 1660).

Bij 1 boom dient een stamdeel te worden ingenomen om de boom veilig te kunnen stellen ten aanzien van een plakoksel (boom 1571).

Bij 2 bomen dient de doorgang vrijgemaakt te worden voor verkeer (bomen 1549 en 1579).

7.2 Advies en maatregelen in relatie tot overlast

Op basis van de onderzoeksresultaten en de kaders zoals omschreven in hoofdstuk 4 ‘kaders uit wet en regelgeving’ is een tabel opgesteld met de normen en te overwegen maatregelen. Deze tabel is terug te vinden in *bijlage B*.

Bijlagen

BIJLAGE A

Overzichtstekeningen:

A1 Kwaliteit
A2 Overlast tuin
A3 Overlast dak

BIJLAGE B

Tabel normen en maatregelen overlast

BIJLAGE C

Registratieformulier

Vervolg

Bomenwacht Nederland ondersteunt u graag in de vervolgfases van het project. Denk daarbij aan een bewonersavond voor aanvullende toelichting of het opstellen van een vervangingsplan. Neemt u gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Bomenwacht
NEDERLAND

Voor meer informatie kijk op
www.bomenwacht.nl

Kwaliteitscategorie
- Voldoende
- Matig
- Slecht
- Niet aanwezig

Kwaliteitscategorie Liempde

Opdrachtgever:	Gemeente Boxtel
Schaal:	1:750
Formaat:	A1
Tekenaar:	Aldo Vree
Status:	Definitief
Datum:	01 mei 2023

Bomenwacht Nederland B.V.
Van Rietlaan 33
3461 HW Linschoten
T (085) 822 80 10
I www.bomenwacht.nl

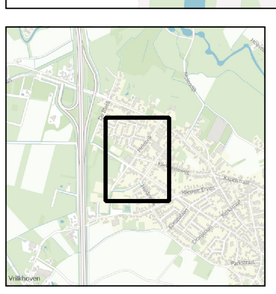

Tak boven tuin (m)

- 0 - 5
- 5 - 7
- 7 - 10
- 10 - 15
- Niet aanwezig
- N.v.t.

Overlast tuin Liempde

Opdrachtgever:	Gemeente Boxtel
Schaal:	1:750
Formaat:	A1
Tekenaar:	Aldo Vree
Status:	Definitief
Datum:	17 mei 2023

Bomenwacht Nederland B.V.
Van Rietlaan 33
3461 HW Linschoten
T (085) 822 80 10
I www.bomenwacht.nl

Bomenwacht NEDERLAND

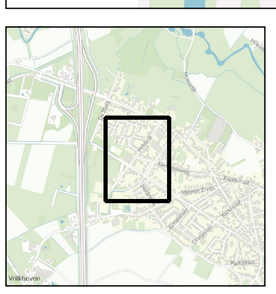

Tak boven dak (m)

- 0 - 5
- 5 - 7
- 7 - 10
- 10 - 15
- Niet aanwezig
- N.v.t.

Overlast dak Liempde

Opdrachtgever:	Gemeente Boxtel
Schaal:	1:750
Formaat:	A1
Tekenaar:	Aldo Vree
Status:	Definitief
Datum:	17 mei 2023

Bomenwacht Nederland B.V.
Van Rietlaan 33
3461 HW Linschoten
T (085) 822 80 10
I www.bomenwacht.nl

Bijlage B
Overlastvormen, normen en mogelijke maatregelen

De onderstaande tabel geeft de relevante overlastvormen, de normen en mogelijke maatregelen weer.
Let op: Bij een reductie van meer dan 20 procent van de boomkroon of het wortelgestel dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.
Zie voor meer informatie Bijlage 1 van het Bomenbeleidsplan Boxtel 2022-2040.

** Beschermwaardige bomen in gemeente Boxtel zijn onderverdeeld naar de categorieën monumentaal, waardevol en boomstructuur.*

Veiligheid				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Eikenprocessierups	De gemeente neemt maatregelen tegen Eikenprocessierups aan de hand van het meest actuele EPR protocol Boxtel.		Zie het actuele EPR-protocol Boxtel	Zie het actuele EPR-protocol Boxtel
Onveiligheid(gevoel van), bomen in slootkant, storm	Overlast door gevoel van onveiligheid is gegrond als door een boomtechnisch deskundige is aangetoond dat de betreffende boom onveilig is.		• Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Ruimtelijke inrichting (wegindeling) aanpassen • Kappen	• Nader onderzoek • Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Ruimtelijke inrichting (wegindeling) aanpassen • Kappen

Veiligheid				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Overhangende takken boven paden en wegen (buiten de norm van de vereiste vrije doorgang)	Bij overhangende takken is overlast gegrond als de takken lager hangen dan de norm van Handboek Bomen 2022, zoals omschreven in hoofdstuk 4 'Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen'.		• Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Ruimtelijke inrichting (wegindeling) aanpassen	• Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Ruimtelijke inrichting (wegindeling) aanpassen

Schaduwwerking, uitzicht en beschutting				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Overhangende takken boven tuinen	Overlast door overhangende takken boven tuinen wordt als gegrond geacht, wanneer de takken zich in de obstakelvrije zone van 1 tot 2 meter tot het hoofdgebouw bevinden (zie hoofdstuk 4 'Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen').	Overlast door overhangende takken boven tuinen wordt als niet gegrond geacht. Als de kroon zich minimaal 1/3 deel boven de tuin bevindt, kan dit desondanks overlast opleveren. Dit wordt per situatie beoordeeld.	Geen maatregel, of • Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen Bij klachten door overlast van overhangende takken boven tuinen waarbij de boomkroon zich minimaal 1/2 deel boven de tuin bevindt, wordt per situatie beoordeeld of dat maatregelen nodig en mogelijk zijn.	Bij klachten door overlast van overhangende takken boven tuinen waarbij de boomkroon zich minimaal 1/2 deel boven de tuin bevindt, wordt per situatie beoordeeld of dat maatregelen nodig en mogelijk zijn.

Schaduwwerking, uitzicht en beschutting				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Overhangende takken boven bebouwing	Overlast door overhangende takken boven bebouwing wordt als gegrond geacht, wanneer de takken zich in de obstakelvrije zone van 1 tot 2 meter tot het hoofdgebouw bevinden (zie hoofdstuk 4 'Kaders uit wet- en regelgeving voor overlast door bomen').	Overlast door overhangende takken boven bebouwing buiten de norm van de obstakelvrije zone wordt als niet gegrond geacht. Als de kroon zich minimaal 1/2 deel boven het hoofdgebouw bevindt kan dit desondanks overlast opleveren. Dit wordt per situatie beoordeeld.	• Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Ruimtelijke inrichting (wegindeling) aanpassen • Kappen Bij klachten door overlast van overhangende takken boven bebouwing waarbij de boomkroon zich minimaal 1/3 deel boven het hoofdgebouw bevindt, wordt per situatie beoordeeld of dat maatregelen nodig en mogelijk zijn.	• Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen Bij klachten door overlast van overhangende takken boven bebouwing waarbij de boomkroon zich minimaal 1/3 deel boven het hoofdgebouw bevindt, wordt per situatie beoordeeld of dat maatregelen nodig en mogelijk zijn.
Schaduw in de tuin en verminderde daglichtintreding in de woning	Overlast door verminderde daglichtintreding in de woning is gegrond als er in de woning minder dan 2 bezonningsuren zijn op het midden van de vensterbank (met uitzondering van de noordgevel) in de periode tussen 19 februari en 21 oktober.		Geen maatregel, of • Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Kappen	Geen maatregel, of • Reguliere snoei-ingreep • Verzwaarde snoei-ingreep • Gefaseerde snoei-ingrepen • Kappen
Verminderd rendement van zonnepanelen		Overlast door schaduw op zonnepanelen, zonneboilers en dergelijke is ongegrond.	Geen maatregel *Bij nieuwe aanplant rekening houden met sortimentskeuze.*	Geen maatregel *Bij nieuwe aanplant rekening houden met sortimentskeuze.*

Seizoensgebonden overlast				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Hoeveelheid blad en vruchtval / eikels in de tuin		Overlast door blad en vruchtval/vallende eikels in de tuin wordt als niet gegrond geacht, conform Bomenbeleidsplan Boxtel.	Geen maatregel, of • Reguleren (vaker vegen) • Bladkorven plaatsen in specifieke gevallen • Informeren dat de overlast tijdelijk is / wat de bewoner zelf kan doen	Geen maatregel, of • Reguleren (vaker vegen) • Bladkorven plaatsen in specifieke gevallen • Informeren dat de overlast tijdelijk is / wat de bewoner zelf kan doen
Plak en aanslag op eigendommen (bladluis)		Overlast door plak en aanslag op eigendommen wordt als niet gegrond geacht, conform Bomenbeleidsplan Boxtel.	Geen maatregel, of • Informeren dat de overlast tijdelijk is • Bij luizen: bestrijden (door middel van lieveheersbeestjes) *Bij reconstructie rekening houden met sortiment.*	Geen maatregel, of • Informeren dat de overlast tijdelijk is • Bij luizen: bestrijden (door middel van lieveheersbeestjes) *Bij reconstructie rekening houden met sortiment.*
Roekenkolonie		Overlast door een roekenkolonie / vogels wordt als niet gegrond geacht, conform Bomenbeleidsplan Boxtel.	Geen maatregel, of • Informeren dat de overlast tijdelijk is / wat de bewoner zelf kan doen	Geen maatregel, of • Informeren dat de overlast tijdelijk is / wat de bewoner zelf kan doen
Schade aan kabels en leidingen	Schade aan kabels/leidingen is gegrond als door een boomtechnisch adviseur is vastgesteld dat de betreffende schade veroorzaakt is door de boom.		Geen maatregel, of • Herstelwerkzaamheden • Bij schade aan riool: vervangen rioolbuis • Maatwerk in specifieke gevallen	Geen maatregel, of • Herstelwerkzaamheden • Bij schade aan riool: vervangen rioolbuis • Maatwerk in specifieke gevallen

Seizoensgebonden overlast				
Overlastvorm	Wel gegrond	Niet gegrond	Mogelijke maatregelen reguliere (overige) bomen	Mogelijke maatregelen beschermwaardige bomen*
Wateronttrekking aan de tuin		Overlast door wateronttrekking aan de tuin wordt als niet gegrond geacht.	Geen maatregel, of • Bewoners informeren wat ze zelf kunnen doen (plantkeuze, regenwater infiltreren, et cetera)	Geen maatregel, of Bewoners informeren wat ze zelf kunnen doen (plantkeuze, regenwater infiltreren, et cetera)

BALANS

VVD Boxtel

Amendement

Kappen van alle bomen aan de Heidonk

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van
4 februari 2025,

overwegende dat:

- Omwonenden van de Heidonk en omgeving al vele jaren last hebben van overlast van de bomen langs de Heidonk en omgeving
- Op 8 november 2022 een motie is aangenomen waarin aan het college gevraagd wordt om in overleg te treden met de omwonenden die overlast hebben om in gezamenlijkheid te komen tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing, met als uitgangspunt onveilige situaties te voorkomen en gezonde bomen te behouden.
- Dit overleg heeft meerdere malen heeft plaatsgevonden
- Er desondanks verschil van inzicht gebleven is over het voorstel om beperkte kap en verzwaarde snoei toe te passen in aanvulling op het gewone beheer.
- Er dus een keuze gemaakt moet worden door het College
- Deze keuze in het voordeel van de bomen en in het nadeel van de omwonenden is uitgevallen
- Deze keuze niet past bij het motto van Boxtel om een gemeente te zijn waar het prettig wonen is
- Deze keuze ook niet past bij de zorgplicht van de gemeente naar haar inwoners
- Deze keuze ook niet past bij beleidsakkoord waarin prominent is opgenomen dat de inwoners centraal staan

Besluit:

Het onder 1 in het raadsvoorstel opgenomen Besluit te vervangen door: Over te gaan tot het kappen van alle bomen aan de Heidonk en omgeving (Heidonk, Sportlaan, Kerkheisweg en Bergstraat) die zijn opgenomen in de bijgevoegde kaart, en in samenspraak met de aanwonenden te komen tot herplant met meer oog voor diversiteit van soorten bomen.

Onderdeel 2 van het Besluit te laten vervallen.

voor: BALANS, VVD

tegen: INDOX, CDA, PvdA-Groenlinks, SP, Combinatie 95, D66

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 4 februari 2025

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen - van den Akker
Rianne van Esch

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

4 februari 2025

THMSmith

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1347331
Portefeuillehouder:	Désiré van Laarhoven, Wim van der Zanden
Steller:	Monique Weber

Onderwerp

Vaststellen omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen.
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer.
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

meewerkend boxtel

Inleiding

In 2021 zijn we een interactief traject gestart voor het opstellen van de eerste omgevingsvisie Boxtel. Uw gemeenteraad is nauw betrokken bij het proces om te komen tot een omgevingsvisie voor Boxtel. Er is een klankbordgroep gemeenteraad ingesteld en er hebben diverse werksessies met u plaatsgevonden over dit onderwerp. Eind december 2022 heeft u het ambitiedocument van de omgevingsvisie vastgesteld. Met verschillende betrokkenen, binnen en buiten de organisatie, is gewerkt aan de vertaling van het ambitiedocument naar de ontwerp omgevingsvisie. Begin 2024 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de ontwerp omgevingsvisie samen de omgevingseffectrapportage (OER) vrijgegeven voor inspraak. Van 22 januari tot en met 4 maart 2024 heeft de ontwerp omgevingsvisie samen met de omgevingseffectrapportae ter inzage gelegen. De ontvangen zienswijzen en het voorstel tot aanpassing van de omgevingsvisie zijn verwerkt in de nota beantwoording zienswijzen.

De commissie voor de milieueffectrapportage (commissie mer) is gevraagd een toetsingsadvies te geven op de OER die bij de omgevingsvisie hoort. Op 22 mei 2024 heeft de commissie haar toetsingsadvies uitgebracht. Op de inhoud hiervan en de wijze waarop daar rekening mee is gehouden bij de besluitvorming over de omgevingsvisie wordt verderop in dit voorstel ingegaan.

Met afronding van de inspraak- en ontwerpprocedure en het ontvangen toetsingsadvies van de commissie mer is de omgevingsvisie met bijhorende OER gereed om vast te stellen. We zien deze vaststelling enerzijds als een mijlpaal voor afronding van de fase van totstandkoming. En anderzijds als het startpunt om de omgevingsvisie verder uit te werken en te realiseren.

Beoogd resultaat

Vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel.

Argumenten

1.1 Een omgevingsvisie is verplicht op grond van de Omgevingswet

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Boxtel zich op langere termijn ontwikkelt en wat de gemeente daar op hoofdlijnen aan wil doen. De omgevingsvisie is het instrument om samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving aan te brengen. Er is één omgevingsvisie voor de gehele gemeente Boxtel.

1.2 Het vaststellen van een omgevingsvisie is één van de actiepunten uit het beleidsakkoord 2021-2026 'Samen aan de slag'.

In deze integrale visie richting 2040 komen voor het fysieke domein veel onderwerpen uit het beleidsakkoord terug. Dit gebeurt aan de hand van de thema's Aangenaam Leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

1.3 Bestaand beleid is geïnventariseerd en een uitgebreid participatietraject is doorlopen

Voor het opstellen van de omgevingsvisie is een beleidsanalyse uitgevoerd. Hierin is geïnventariseerd welk bestaand beleid meegenomen wordt in de omgevingsvisie. Ook nieuwe beleidsdocumenten worden geïntegreerd in de omgevingsvisie. Een goed voorbeeld hiervan is het vastgestelde programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023 – 2028.

Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de omgevingsvisie te betrekken.

- Voor fase 1 (dromen) is het participatieplan door de gemeenteraad vastgesteld in juli 2021 (zaak 1269777). In deze fase zijn de volgende middelen ingezet om informatie op te halen bij geïnteresseerden: swipocratie (participatie tool), een online vragenlijst, een interactieve kaart, mailbox waar geïnteresseerden vragen konden stellen en opmerkingen konden doorgeven, bijeenkomsten in verschillende gemeenschapshuizen (door Covid-19 hebben er ook een aantal online plaats gevonden), bijeenkomsten medewerkers van buitenschoolse opvang (BSO), brede ambtelijke bijeenkomst en een sessie met het college. In het totaal hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd.

- Voor fase 2 (bouwvoorbereiding) zijn de volgende middelen ingezet: werksessies met ketenpartners, werksessies met maatschappelijke stakeholders, swipocratie, werksessie met de gemeenteraad, werksessie met het college en een brede ambtelijke werksessie.
- In fase 3 (bouwen) was er een werksessie voor het college, een werksessie voor de gemeenteraad, bijeenkomsten voor ambtenaren samen met ketenpartners & maatschappelijke stakeholders, gemeentehuiskamergesprekken voor inwoners en gastlessen op het JRL.
- In fase 4 (oplevering) is de omgevingsvisie onder de aandacht gebracht door middel van een kaartenactie. In deze fase is er een werksessie met de gemeenteraad geweest en zijn er verschillende overleggen met het college geweest.
- De gemeenteraad is via de klankborgroep omgevingsvisie op de hoogte gehouden van de gemaakte stappen.
- Tot slot heeft de ontwerp omgevingsvisie nog formeel 6 weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn er nog twee inloopmomenten voor geïnteresseerden georganiseerd.

1.4 Integrale benadering van beleid in de fysieke leefomgeving
Ook in de gemeente Boxtel zijn veel opgaven die samenkomen in de leefomgeving. Er zijn ook maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, gezonde leefomgeving en klimaatveranderingen, die in Boxtel leiden tot ontwikkelingen. Soms kunnen deze opgaven worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is een beperkte ruimte beschikbaar en niet alles kan zomaar overal. Dit vraagt om een visie die kaders schept en richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving voor de gemeente Boxtel. De omgevingsvisie richt zich op 4 hoofdthema's: 1) Aangenaam leven, 2) Verbindend netwerk, 3) Krachtige economie, 4) Inclusieve duurzaamheid. Deze thema's zijn zowel uitgewerkt in tekst als op kaart. De tekst is leidend. In de omgevingsvisie worden 7 deelgebieden beschreven. Uitwerking vindt op basis van de Omgevingswet plaats in programma's.

1.5 De raad moet de omgevingsvisie vaststellen.
De bevoegdheid tot het vaststellen van de omgevingsvisie ligt bij de gemeenteraad. Een omgevingsvisie bindt alleen de gemeente zelf en heeft geen directe juridische gevolgen voor andere partijen. Wel vormt de visie het kader voor de nadere uitwerking omgevingsprogramma´s, het omgevingsplan en ook concrete projecten en initiatieven.

2.1 Effecten van de keuzes zijn in beeld gebracht in de omgevingseffectrapportage (OER)
Om goede keuzes te kunnen maken voor de toekomst, kijken we ook naar de impact die de verschillende keuzes hebben op de omgeving. Dat is gedaan in het OER. Hierin wordt de impact van onder andere milieu, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid meegenomen. Dit traject heeft gelijktijdig opgelopen met het opstellen van de omgevingsvisie. Voor de omgevingsvisie zijn de effecten van twee scenario's met elkaar vergeleken. Aan de hand van deze vergelijking is het voorkeursalternatief (de omgevingsvisie) opgesteld. Zo is het advies uit het OER meegenomen in de keuzes die uiteindelijk in de ontwerp omgevingsvisie zijn gemaakt. Met het OER wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om een milieu effect rapportage op te stellen. Verplicht onderdeel van de procedure is dat de Commissie mer advies uitbrengt over het OER.

3.1 De ontvangen zienswijzen geven aanleiding om de ontwerp omgevingsvisie gewijzigd vast te stellen
De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft formeel ter inzage gelegen. Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling. Tevens is in de nota aangegeven welke zienswijzen aanleiding geven tot gewijzigde vaststelling. Voor de volledige inhoud wordt verwezen naar de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (bijlage 1).

4.1 Commissie mer geeft aan dat proces goed doorlopen is en dat er goede bouwstenen liggen voor vervolgbesluiten.
De commissie mer geeft aan dat het OER methodisch goed onderbouwd is en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER

een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het ´rad van de leefomgeving´ geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De ´foto van de leefomgeving´ is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten, aldus de commissie.

5.1 Het toetsingsadvies van de commissie mer ligt in lijn met vervolgaanpak uitwerking omgevingsvisie.
De commissie mer geeft aan dat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen in programma's en omgevingsplan. Of de ambities gehaald worden is wel afhankelijk van die keuzes. De commissie adviseert om op basis van het OER een overzicht te maken met de belangrijkste ruimtelijke dilemma´s waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. Dit is uitgewerkt in de notitie uitwerking advies commissie mer (zie bijlage 5).

6.1 Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 vervalt
Met de vaststelling van de omgevingsvisie komt de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 te vervallen. Deze moet worden ingetrokken, omdat deze wettelijk gezien anders ook blijft gelden. Omdat de raad de structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 heeft vastgesteld, moet de raad ook het besluit nemen om deze in te trekken.

Kanttekeningen
1.1 Uitdaging om te realiseren
De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente. Dit betekent dat de gemeente zich moet inspannen om de omgevingsvisie te realiseren. Om de ambities te realiseren is het nodig, dat veel partijen (gemeente, ontwikkelaars, producenten en inwoners) samenwerken. Hier is integrale afstemming voor nodig. Uitwerking van de omgevingsvisie vindt plaats via het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Onder de Omgevingsvisie is monitoring verplicht. Dan wordt ook inzichtelijk of en in welke mate de ambities zijn gerealiseerd.

1.2. Afwijken bij zwaarwegend gemeenschappelijk belang
Een beperkte plaatselijke afname van één of meer kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per situatie gemotiveerd moeten worden. 4 jaar na vaststelling wordt de omgevingsvisie geactualiseerd. Dit kan nodig zijn om ambities bij te stellen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen.

1.3 Autonome ontwikkelingen mogelijk in strijd met de omgevingsvisie
Lopende projecten waar al een bestemmingsplan voor is vastgesteld, een vergunning voor is verleend of een planologische procedure voor is gestart, maar die nog niet gerealiseerd zijn kunnen in strijd zijn met de ambities zoals opgenomen in de omgevingsvisie. Dit zijn autonome ontwikkelingen en kunnen daarom toch gerealiseerd worden. De omgevingsvisie geldt voor nieuwe ontwikkelingen.

3.1 Veel waardevolle input voor omgevingsprogramma's
De omgevingsvisie is op hoofdlijnen. De uitwerking daarvan gebeurt in o.a. omgevingsprogramma's. Veel zienswijzen bevatten waardevolle input voor deze omgevingsprogramma's. De meeste zienswijzen gingen al in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie of vroegen om betrokken te worden bij de verdere uitwerking. Deze input bewaren we voor het moment dat we met de omgevingsprogramma's aan de slag gaan.

-

Financiën
<u>Totstandkoming omgevingsvisie.</u>
De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie zijn betaald uit het budget dat beschikbaar is gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet. Het budget is toereikend.

De kosten voor het opstellen van de omgevingseffectrapportage en het advies door de commissie mer zijn betaald uit het bestaand budget bij het beleidsproduct "project omgevingswet". Het budget is toereikend.

Uitwerking omgevingsvisie.
De uitwerking van de omgevingsvisie vraagt om een langjarige inzet van personeel en middelen en om samenwerking met stakeholders en ketenpartners. De uitwerking vindt gefaseerd plaats in omgevingsprogramma's en gebiedsgerichte programma's en bestaat uit afzonderlijke besluiten met bijhorende financiering. De gemeentelijke begroting is hierbij kaderstellend.

Uitvoering

De omgevingsvisie vormt het kader voor de nadere uitwerking in het omgevingsplan, omgevingsprogramma´s en ook concrete projecten en initiatieven.

Na vaststelling van de omgevingsvisie start de uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's. Dit zijn zowel thematische als gebiedsgerichte programma's. Hierin werken we de ambities uit naar concrete doelstellingen en geven we aan hoe deze gerealiseerd gaan worden en hoe we dat gaan monitoren. De Omgevingswet bepaalt dat het college van Burgemeester en Wethouders het bevoegd gezag is voor het vaststellen van omgevingsprogramma's (artikel 3.4 Ow). Het omgevingsprogramma kan wel voor instemming / ondersteuning aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Afhankelijk van de inhoud van het omgevingsprogramma en de financiële consequenties (gemeenteraad besluitnemend orgaan) zal per omgevingsprogramma de wijze van samenwerking met de gemeenteraad en haar rol worden bepaald.

De uitvoering van omgevingsprogramma's vraagt om een aanpak van programmatisch werken. Hoe het programmatisch werken vormgegeven wordt in de organisatie, wordt als eerste uitgewerkt. Daarnaast wordt de prioritering van uit te werken omgevingsprogramma´s bepaald.

We monitoren of de ambities van de omgevingsvisie worden gehaald. Als dit niet het geval is kunnen maatregelen worden genomen, zoals het starten van een programma. Zo nodig actualiseren we de omgevingsvisie door bijvoorbeeld een nieuwe ambitie toe te voegen of in te spelen op landelijke ontwikkelingen. In december 2022 heeft u bij het vaststellen van de ambities bepaald dat we de omgevingsvisie herzien 4 jaar na vaststelling.

Communicatie

Inspraakprocedure.
De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via onze eigen kanalen (website, advertentie in de krant en social media). Met name de advertentie op social media is goed bekeken: meer dan 10.000 keer.
Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloopmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloopmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers één van de twee inloopmomenten bezocht.
Er zijn 89 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn samengevat in de Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en daarin voorzien van een inhoudelijke beoordeling.

Na vaststelling omgevingsvisie.
Op overheid.nl (officiële publicaties), in het wekelijkse persgesprek en via onze eigen kanalen wordt de vaststelling van de omgevingsvisie Boxtel bekend gemaakt. De omgevingsvisie is altijd digitaal

meewerkend boxtel

raadpleegbaar via de projectenwebsite, zie: https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage. In een infographic wordt de vastgestelde omgevingsvisie uitgelegd.

Als uw raad instemt met de nota beantwoording zienswijzen wordt deze verzonden naar de personen die een zienswijzen ingediend hebben.

De vastgestelde omgevingsvisie inclusief bijbehorende documenten worden gepubliceerd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Na het vaststellen van de omgevingsvisie is geen beroep / bezwaar mogelijk.

Bijlagen

1. Nota beantwoording zienswijzen omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport.
2. Omgevingsvisie gemeente Boxtel
3. Omgevingseffectrapportage Boxtel
4. Toetsingsadvies OER commissie mer
5. Notitie: Uitwerking advies commissie mer.

Na besluitvorming van uw gemeenteraad zijn bijlage 1, 2 en 3 ook digitaal beschikbaar via de speciale projectwebsite:
https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/homepage

Boxtel, 2 juli 2024
Burgemeester en wethouders van Boxtel,

de secretaris,	de burgemeester,
V.C. Fijneman	R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Niet van toepassing

Contactpersoon

Wil Krause, teammanager Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling

meewerkend boxtel

Gewijzigd Raadsbesluit

Registratienr.: 1347331

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 juli 2024;

Besluit

1. De Omgevingsvisie Boxtel (gewijzigd) vast te stellen met inachtneming van de volgende aangenomen amendementen:
   - A2 Versneld zoekgebied Boxtel Zuid
   - A4 Zoekgebied extra bedrijventerrein Oostzijde A2
   - A6 Juiste locatie station
   - A7 Gebiedsvisie stationsomgeving
   - A8 Energieneutraal uiterlijk in 2040
   - A9 Duurzame energie voor vervoer
   - A11 Verbeteren van het leefmilieu
   - A14 Instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen
   - A15 Ambitie integrale toegankelijkheid
   - A16 Rol van de gemeenteraad bij omgevingprogramma's
2. De omgevingseffectrapportage vast te stellen.
3. De nota beantwoording zienswijze omgevingsvisie Boxtel vast te stellen.
4. Kennis te nemen van het toetsingsadvies van de commissie mer
5. De notitie Uitwerking advies commissie mer vast te stellen.
6. De structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

meewerkend boxtel

Omgevingsvisie Boxtel

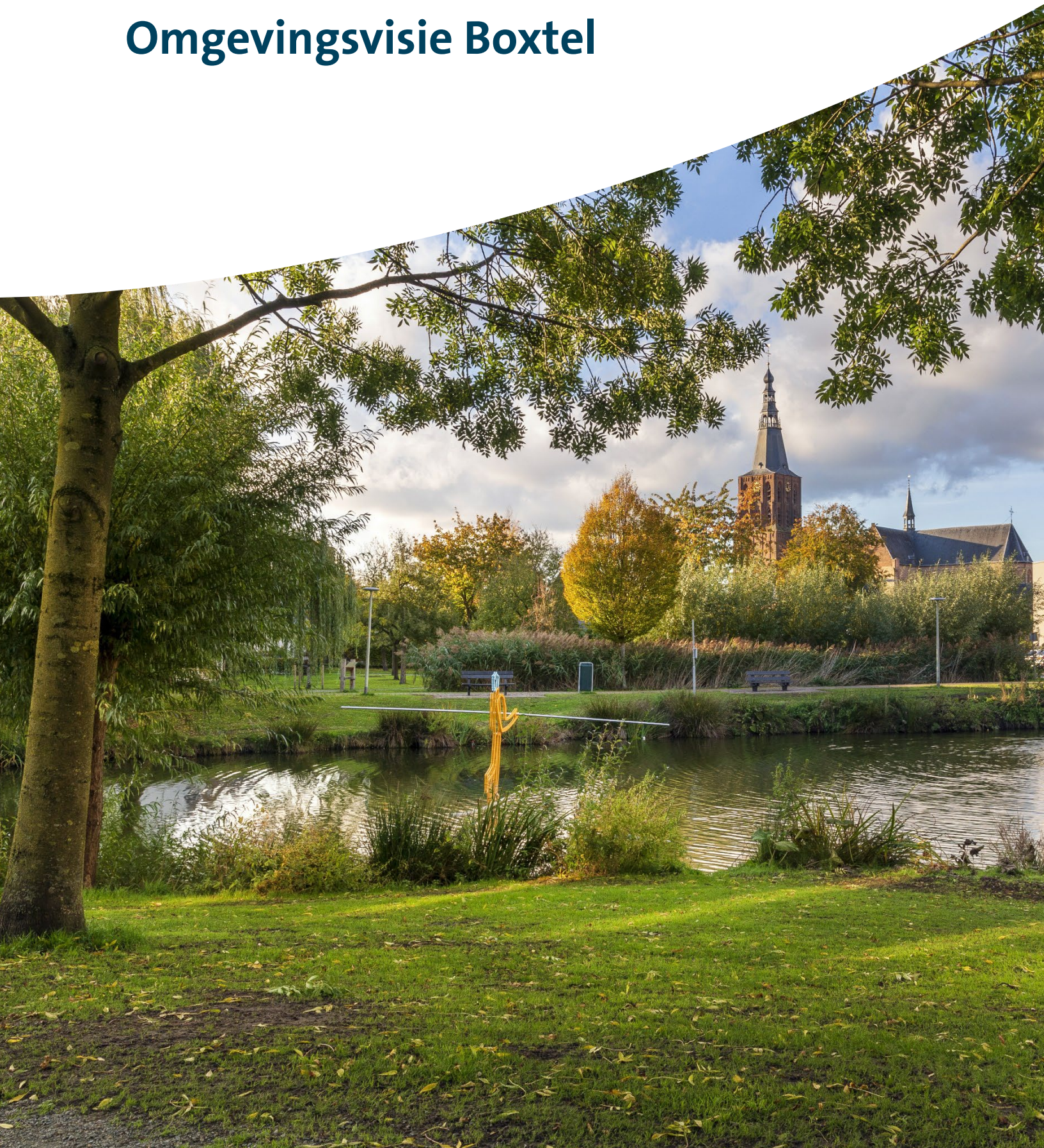

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel!

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

De ontwerp omgevingsvisie is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Thema's: De omgevingsvisie is opgebouwd aan de hand van vier hoofdthema's. Alle aspecten van de leefomgeving komen hierin terug. De thema's bieden structuur bij de invulling van de omgevingsvisie. De hoofdthema's zijn: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.
- Dromen: Iedereen kon meedromen over zijn/ haar leefomgeving in 2040. Welke kwaliteiten moeten we behouden en waarvan dromen we nog? Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: en route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners. De 'kernkwaliteiten' van Boxtel zijn groen, verbonden en ondernemend. De dromen zijn uitgewerkt in ambities.
- Ambities: Wat hebben we nodig en wat is er mogelijk om de dromen te bereiken? Welke keuzes zijn hiervoor nodig? We formuleerden ambities op basis van de dromen, kernkwaliteiten en de trends en ontwikkelingen. We zijn in gesprek gegaan over de kansen, dilemma's en keuzes. In het ambitiedocument beschrijven we onze ambities voor 2040 per hoofdthema. Het ambitiedocument is eind 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.
- Scenario's: De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de toekomst van gemeente Boxtel. In de scenario's hebben we de uiterste opgezocht: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. De twee scenario's zijn beoordeeld met een score in het omgevingseffectrapport. Dit hielp ons om keuzes te maken voor de omgevingsvisie. Van de scenario's is één omgevingsvisie gemaakt.
- Visie: In de omgevingsvisie komt alles samen: de kernkwaliteiten, de ambities en de scenario's. In de omgevingsvisie beschrijven we de uitgangspunten die gelden voor de hele gemeente en uitgangspunten die gelden voor specifieke deelgebieden. De omgevingsvisie is ook uitgewerkt op een interactieve kaart. Zo is in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
- Omgevingseffectrapport (OER): Hier staat de informatie over het OER-traject dat is doorlopen.
- Doorwerking: Hier beschrijven we hoe we de omgevingsvisie gaan gebruiken. De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering te geven aan de omgevingsvisie. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het belangrijk om stil te staan bij de rol die de gemeente hierin kan vervullen. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdragen leveren aan de kernkwaliteiten en ambities.
- Totstandkoming: De omgevingswet gaat ervan uit dat we samen -samenleving en gemeente- verantwoordelijk zijn voor de fysieke leefomgeving. Daarom hebben we tijdens het maken van de omgevingsvisie meerdere keren geparticipeerd, zowel intern als extern. Daarmee zijn veel meningen en ideeën verzameld die in de ontwerp omgevingsvisie zijn meegenomen. Onze ontwerp omgevingsvisie hebben we daardoor echt samen gemaakt: met de gemeente, inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, verenigingen, deskundigen en belanghebbenden.

Waarom een omgevingsvisie?

Iedere gemeente in Nederland stelt op basis van de nieuwe Omgevingswet een omgevingsvisie op. De omgevingsvisie geeft aan hoe we de totale fysieke leefomgeving voor een lange periode willen inrichten. Denk hierbij aan gebouwen, wegen, water, bodem, landschappen, natuur en erfgoed.

Volgens de Omgevingswet moet de omgevingsvisie in elk geval het volgende beschrijven:

- de grootste kwaliteiten van de leefomgeving;
- de plannen voor ontwikkelingen;
- de hoofdlijnen van het beleid.

De gemeenten bepalen zelf de verdere invulling en vorm van de omgevingsvisie. Voor de invulling van de omgevingsvisie van gemeente Boxtel hebben we gekozen voor een website: www.ovisie-boxtel.ireporting.nl/ De omgevingsvisie is ingedeeld in vier hoofdthema's.

In de gemeente Boxtel zijn veel ontwikkelingen in de leefomgeving. Denk hierbij aan woningbouw, stoppende agrarische bedrijven, en het opwekken van duurzame energie. Soms kunnen deze ontwikkelingen worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is weinig ruimte en niet alles kan zomaar overal. De omgevingsvisie helpt om de juiste balans te vinden tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving:

1. De visie geeft een integrale richting aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, en de uitwerking van beleid in onder andere programma's en het omgevingsplan;
2. De visie geeft een uitnodigend en inspirerend toekomstbeeld dat is opgesteld met en voor inwoners, organisaties en (maatschappelijke) ondernemers;
3. De visie geeft de werkwijze aan: wat doet de gemeente, wat laten we aan de markt over, wat laten we aan de samenleving over, en welke voorwaarden stellen we hierbij?

De gemeenteraad beslist

De gemeenteraad stelt de omgevingsvisie vast. Ook wijzigingen in de omgevingsvisie vragen om een besluit van de gemeenteraad. Dit gaat via de wettelijke procedure van inspraak:

- Ter inzage leggen van de ontwerp omgevingsvisie;
- Mogelijkheid indienen reacties/ zienswijzen;
- Vaststellen omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Omdat de omgevingsvisie algemeen beleid bevat, is na het vaststellen van de omgevingsvisie geen beroep/ bezwaar mogelijk.

Inhoudsopgave

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel! .....
Thema's *1*
Dromen *4*
Kernkwaliteiten 6
Dromen 9
Ambities *12*
De ambities 13
Beleidsanalyse 17
Trends en ontwikkelingen 18
Scenario's *20*
Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 22
Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 24
Omgevingsvisie gemeente Boxtel *26*
Uitgangspunten 28
Deelgebieden 33
Omgevingseffectrapport *40*
Doorwerking *43*
Totstandkoming *51*
Verklarende woordenlijst *53*
Colofon *55*

Thema's

Thema's

De omgevingsvisie bouwen we op aan de hand van vier hoofdthema's. De hoofdthema's zijn onderverdeeld in verschillende subthema's. De thema's bieden structuur en steun bij de invulling van de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie behandelt de thema's in samenhang met elkaar. De thema's zijn bewust zo gekozen dat alle aspecten van de leefomgeving hierin terug kunnen komen. Zowel de sociale, ruimtelijke, economische als ecologische aspecten komen erin terug. Hiermee bieden de thema's een goede basis om op zoek te gaan naar de juiste balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De effecten op de leefomgeving worden onderzocht in een omgevingseffectrapport.

Themacirkel omgevingsvisie

Aangenaam leven
Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Verbindend Netwerk
Het hoofdthema verbindend netwerk gaat over de netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Krachtige economie
Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema.

Inclusieve duurzaamheid
Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

Dromen

Dromen

Wat vinden we belangrijk? In welke omgeving wonen en leven we prettig in 2040? En welke kwaliteiten zijn er nu al in de gemeente en moeten we behouden? Om daar achter te komen hebben we onze bewoners en andere betrokkenen uitgenodigd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld. Door verschillende vormen van participatie hebben meer dan achthonderd mensen meegedacht over de dromen en kwaliteiten van de gemeente Boxtel. Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: een route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners.

Op de kaart hieronder kun je de dromentocht bekijken. Via deze link naar de wegpagina kan je de dromentocht ook online beleven.

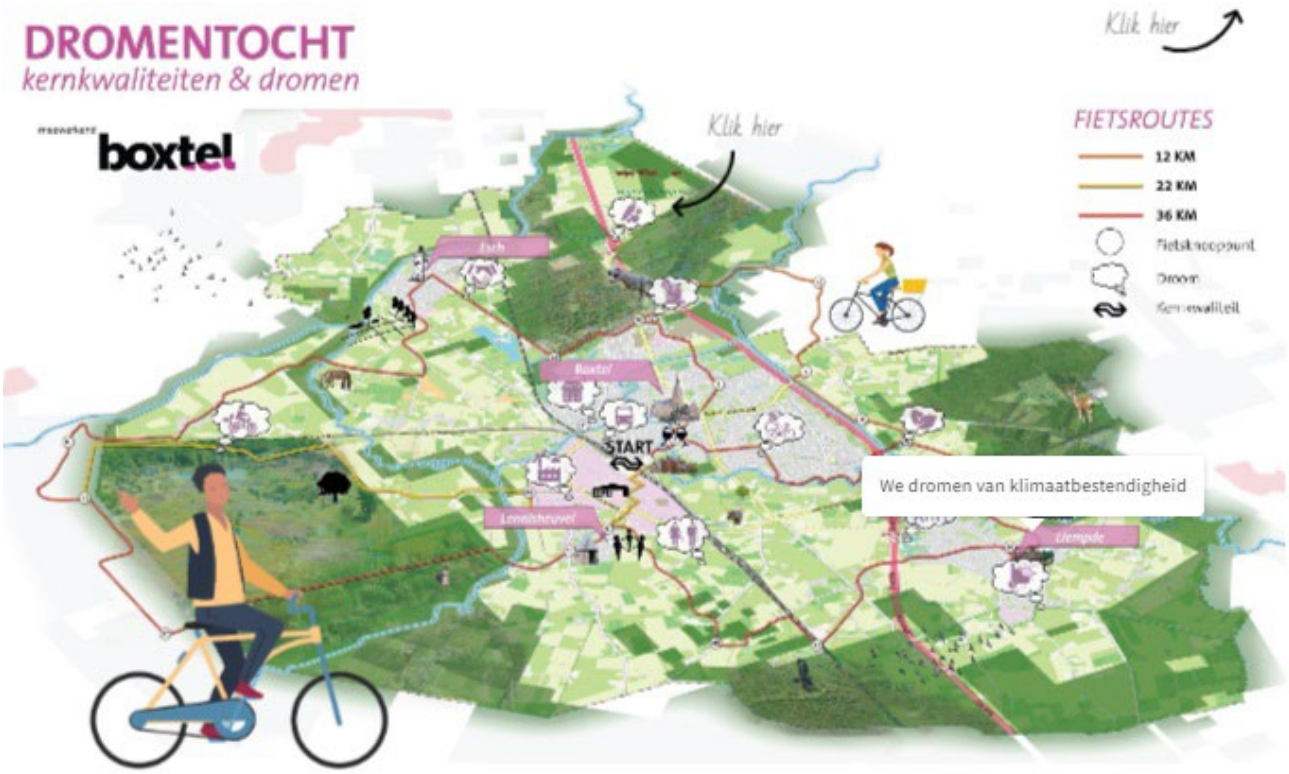

Dromentocht Boxtel

Het is ook mogelijk om de dromentocht in het echt te ervaren. De tocht maakt gebruik van de fietsknooppunten uit het fietsroutenetwerk. Je kunt de route overal oppakken, korter of langer maken, of een gedeelte van de route wandelen. De tocht stuurt je door de levendige dorpen en door het groen van het buitengebied, waardoor de dromen en kwaliteiten tot leven komen.

Meer informatie

De dromentocht met de dromen en kwaliteiten is de samenvatting van de dromen die we hebben opgehaald. Wil je meer weten? We hebben ook een verslag gemaakt van het verloop van de participatie. En een verslag van de manier waarop we alle inbreng hebben geanalyseerd. Voor wie graag alle details wil weten, zijn de ruwe data te downloaden via onze webpagina.

Kernkwaliteiten

"Groen, verbonden en ondernemend Boxtel!"

Groen, verbonden en ondernemend zijn de belangrijkste kernkwaliteiten voor de gemeente Boxtel.

De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de gemeente goed verbonden met de stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Groen

Sparrenrijk in Boxtel

Groen en water door het dorp

Onze gemeente staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In onze dorpen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. Ze dragen bij aan de biodiversiteit, het vasthouden van regenwater en zorgen voor verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Ook nu zijn er opvallend veel initiatieven uit de samenleving die zijn gericht op duurzaamheid.

"De Hooibrug om 7 uur 's morgens, helemaal alleen met de watervogels. Dat is het ultieme moment van geluk"

Ring van natuur

Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

"Het mooiste aan Boxtel vind ik het binnenrijden door de groene laan met bomen"

Afwisselend landschap

Het landschap van onze gemeente is afwisselend. Je vindt er verspreide bebouwing, houtwallen, beekdalen, verschillende soorten bossen en historische gebouwen. Boxtel is één van de oudste kernen van Brabant en dat zie je aan de monumenten, zoals kasteel Stapelen en de Basiliek. Het buitengebied is prachtig, met graslanden, akkers en kleine weggetjes. Ook agrarische bedrijven hebben er een plaats. De variatie maakt het buitengebied erg geschikt voor recreatie en biedt tegelijk rust en ruimte. Er lopen projecten om het ouderwetse landschap te herstellen en het nóg mooier te maken.

Verbonden

NS-station in Boxtel

Centraal in de stedendriehoek

Onze gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel en met de auto via de A2 en de N624. We zijn letterlijk verbonden met onze omgeving. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen. En onze gemeente is goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren.

"Boxtel is aantrekkelijk om te wonen vanwege de goede treinverbinding met Den Bosch, Tilburg en Eindhoven"

Actieve en betrokken inwoners

Onze kernen hebben een dorps karakter. Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Er is veel sociale kracht en er zijn veel bewonersinitiatieven. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen te verwezenlijken. Denk aan PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel en de Herenboeren. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, duurzaamheid en samen iets bereiken. Creatieve en betrokken inwoners zorgen voor ontmoetingen en verbondenheid met elkaar en met de dorpen en het behouden van hun tradities.

"De enorm bevlogen en gedreven vrijwilligers-gemeenschap maakt Boxtel uniek!"

Diversiteit

In onze gemeente hebben inwoners veel verschillende achtergronden. Er zijn dorpelingen die al generaties lang hier wonen, maar ook inwoners die voor werk of om andere redenen zijn verhuisd naar onze kernen. Dat zorgt soms voor tegenstellingen en andere inzichten. Hierdoor is in onze gemeente altijd een tegenkracht aanwezig, die zorgt voor de noodzakelijke kritische noot.

Ondernemend

Jaarlijkse bierpompfeest in Esch

Levendige dorpskernen
Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel. Onze gemeente kent veel (culturele) tradities en evenementen, zoals de unieke Heilige Bloedprocessie, Rondje Lennisheuvel, de Brabantse Boeremèrt in Liempde, het Bierpompfeest in Esch en het Brass'nWoods festival. Dat zorgt ervoor dat er vaak iets te doen is in onze dorpen, waar inwoners en bezoekers op af komen.
De kern Boxtel heeft veel (stadse) voorzieningen. Bijvoorbeeld veel goede en verschillende scholen, maar ook het Oertijdmuseum en andere musea. Het historische karakter van het dorp Boxtel en de gezellige terrassen maken een bezoek aantrekkelijk.

Veel bedrijvigheid
Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in onze gemeente, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en handel, met brouwerijen, boerderijen en slachterijen. Ook nu nog maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt er bovendien voor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden.

"Ga zo door met mooie, duurzame initiatieven een plekje te geven!"

Dromen

Hoe moet de gemeente Boxtel er in 2040 uitzien? En wat is nodig om die toekomstdromen waar te maken? Om daarachter te komen hebben we onze inwoners en andere betrokkenen gevraagd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld voor de gemeente Boxtel. De dromen kun je in vogelvlucht bekijken op de kaart van onze dromentocht door de gemeente Boxtel. Je kunt er hier ook in meer detail over lezen.

De dromen zijn verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

De verzameling van dromen is nog geen blauwdruk voor de omgevingsvisie. Niet alle dromen kunnen verwezenlijkt worden. Soms zijn dromen tegenstrijdig en soms zijn er randvoorwaarden die dromen in de weg staan. We moeten keuzes maken over welke dromen we willen verwezenlijken. Onze inwoners dromen van een ambitieuze gemeente met duidelijke doelen, die inwoners betrekt bij het maken en uitvoeren van plannen.

Aangenaam leven

We dromen van verschillende woningen die passen bij onze inwoners
In 2040 bestaan onze dorpen uit veel verschillende soorten huizen en nieuwe woonvormen. Er zijn bijvoorbeeld amfibiewoningen langs en op het water en hoogbouw rondom het treinstation. Onze woningen kunnen makkelijk worden aangepast aan veranderende behoeftes. Grote woningen worden opgesplitst in kleinere. Er zijn wooncombinaties van jong en oud en wonen wordt meer gecombineerd met (mantel)zorg. Hierdoor kan iedereen een geschikte, betaalbare woonplek vinden en is er genoeg doorstroming. Families kunnen bij elkaar in de buurt wonen en nieuwe inwoners worden verwelkomd.

We dromen van nog meer groen
In 2040 zijn er in onze gemeente nog meer mooie, groene en beleefbare plekken. Het molenlandschap van Kasteren is hersteld. De binnendommeltjes zijn op verschillende plaatsen in de kern Boxtel te zien. Over het Duits lijntje kun je prachtig wandelen en fietsen. Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De bermen langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

We dromen ervan om als gemeente meer aandacht te hebben voor gezondheid en leefbaarheid
In 2040 nodigt onze openbare ruimte uit om meer te bewegen. Overal zijn plaatsen waar inwoners samen kunnen sporten en elkaar kunnen ontmoeten. Sport- en andere verenigingen spelen daarbij een grote rol. De wegen zijn vooral geschikt om te wandelen of de fiets te pakken. Er is veel informatie beschikbaar over het verbeteren van de mentale en lichamelijke gezondheid, vooral van jongeren en ouderen. Onze gemeente heeft een hoge leefkwaliteit en hoge kwaliteit aan voorzieningen.

Verbindend netwerk

We dromen van duurzaam verkeer
In 2040 zijn er in onze gemeente minder auto's. Onze inwoners maken meer gebruik van openbaar vervoer en reizen met deelauto's, die aan de randen van de wijken staan. Een auto voor de deur is niet meer vanzelfsprekend. Op de fiets of te voet naar je bestemming of ander vervoer is de meest logische keuze. Met de (elektrische) fiets en te voet zijn voorzieningen voor iedereen goed te bereiken. De voertuigen die nog rondrijden zijn elektrisch of werken op waterstof en zelfrijdend. Door de autoluwe wegen zijn onze dorpen veiliger, milieuvriendelijker en gezelliger.

We dromen van nog betere bereikbaarheid
In 2040 is onze gemeente nog beter verbonden. Er zijn veilige verbindingen tussen de dorpen, maar het wordt ook steeds gemakkelijker en sneller om te reizen naar de grote stad. Het treinstation is een knooppunt van allerlei vormen van transport, waar je moeiteloos overstapt van het ene op het andere vervoermiddel (hub). De verbindingen per spoor zijn uitgebreid en de treinen rijder vaker. We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch. Rondwegen binnen de gemeente zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer.

We dromen van nog meer verbondenheid en samenwerking
In 2040 is de gemeente Boxtel een plek waar iedereen op zijn eigen manier kan meedoen. Er zijn gelijke kansen voor iedereen. Onze inwoners delen meer spullen en verhalen en durven elkaar om hulp te vragen. Ze kijken nog meer naar elkaar om. Door de actieve inwoners, stichtingen en verenigingen die samenwerken is er veel te beleven in onze dorpen. En er zijn veel plekken waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Krachtige economie

We dromen van duurzaam ondernemen
In 2040 is de gemeente Boxtel dé plek om als ondernemer aan de slag te gaan. Als ondernemer is er in onze gemeente veel ruimte om je te ontwikkelen en te vernieuwen. De gemeente luistert naar de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers met ideeën. Waar het kan, ondersteunt de gemeente. Altijd geeft de gemeente een duidelijke reactie, ook als iets niet kan. De focus ligt op lokale samenwerkingen, tussen ondernemers binnen de gemeente. Daardoor is er verbondenheid tussen ambachten, bedrijvigheid en landbouw. In onze dorpen zijn goede winkels en detailhandel, zoveel mogelijk met lokale producten, bijvoorbeeld van de lokale duurzame landbouw.

We dromen van een sterke economie met genoeg banen
In 2040 is de gemeente Boxtel economisch sterk én duurzaam. We dromen van genoeg werk voor onze inwoners en mensen van buiten. Boxtel staat bekend als een gemeente waar je kan werken, waardoor er meer kansen zijn voor bedrijvigheid en industrie. Er is vooral veel werk in zakelijke dienstverlening, handel en horeca. Er zijn nieuwe economische mogelijkheden in het buitengebied en de ontwikkeling van Greentech Park Brabant gaat voorspoedig. Er zijn slimme (economische) verbindingen met de grote steden om ons heen.

We dromen van milieuvriendelijke industrie
In 2040 is (bijna) alle industrie in onze gemeente toekomstbestendig. Dit betekent dat onze industrie zo duurzaam mogelijk is. Het is voor bedrijven aantrekkelijk om goederen per spoor te vervoeren, om lokale grondstoffen en producten te gebruiken en materialen te hergebruiken. Onze economie is goed op weg naar circulariteit en klimaatneutraliteit. De aanwezige industrie past bij het groene imago van onze gemeente met aandacht voor het milieu. De lucht is schoon en geur, geluid en trillingen leiden niet tot overlast voor onze inwoners.

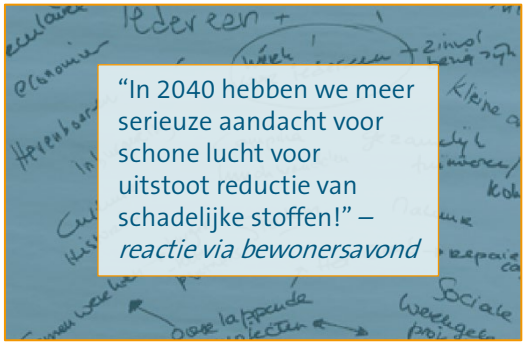

Inclusieve duurzaamheid

We dromen van klimaatbestendigheid
In 2040 staat Boxtel bekend als een klimaatbestendige gemeente. Asfalt en tegels zijn vervangen door groen. Onze bodem is gezond en er is veel bodemleven, zodat er meer regenwater vastgehouden wordt. De gemeente en inwoners werken samen om goed voor het groen te zorgen, waarbij kinderen en bezoekers worden betrokken bij allerlei creatieve ideeën. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van klimaatbestendigheid.

We dromen over combinaties met natuur
In 2040 combineren we natuur op allerlei manieren met andere functies. Inwoners wonen onder groene daken in een groene omgeving met veel foerageer-, schuil- en nestmogelijkheden voor allerlei dieren. Er zijn mogelijkheden voor ecotoerisme en duurzame recreatie. Natuur-inclusieve landbouw wint steeds meer terrein. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van duurzaamheid.

We dromen van energieneutraliteit
In 2040 maken we alleen nog maar gebruik van duurzame energie. Vooral zonne-energie is in onze gemeente populair en veel inwoners en bedrijven hebben zonnepanelen op hun daken. In het buitengebied wordt kleinschalig zonne-energie opgewekt, door natuur te combineren met zonneweides. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van energieneutraliteit.

Ambities

Ambities

Wat is nodig om de dromen te bereiken? Kunnen alle dromen wel tegelijk waargemaakt worden? Op basis van de dromen formuleerden we mogelijke ambities. Een ambitie kan ook een reactie zijn op een trend of ontwikkeling. Of de ambitie kan zich richten op de kwaliteiten die behouden moeten worden. Op basis hiervan zijn wij in gesprek gegaan met stakeholders over de kansen en dilemma's, en de voorliggende keuzes. De raad stelde dit ambitiedocument[1] vast.

De ambities

Per hoofdthema beschrijven we de ambities op hoofdlijnen:

Aangenaam leven

De gemeente Boxtel staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In de kernen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. De beschikbaarheid van woningen staat echter onder druk. Onder de inwoners is er ook behoefte aan ontmoeting, (basis-)voorzieningen in elke kern en mogelijkheden om te sporten en te bewegen.

De ambities die horen bij het thema **Aangenaam leven** zijn:

1. **Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.**
   Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.

2. **De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.**
   Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar te tegen te komen.

3. **De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.**
   Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.

4. **De leefomgeving is veilig en gezond.**
   We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.

5. **Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.**

[1] Het ambitiedocument is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.

6. **De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.**
   De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.

Verbindend netwerk

De gemeente Boxtel ligt te midden van de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente. Bewoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voorzieningen van de steden om ons heen. De gemeente is aantrekkelijk en goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren, maar er is nog ruimte voor groei. Ook op sociaal gebied wordt er gewerkt aan verbondenheid. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen waar te maken. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, ontmoeten, duurzaamheid en samen iets bereiken. Er liggen veel kansen voor een fijn gemeenschapsgevoel binnen de kernen. Ook worden er samenwerkingen opgezocht, bijvoorbeeld met andere gemeenten, de regio of de provincie, om ambities waar te maken.

De ambities die horen bij het thema **Verbindend netwerk** zijn:

1. **Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.**
   Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.

2. **De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.**
   Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.

3. **De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.**
   We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.

Krachtige economie

Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in de gemeente Boxtel, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en ook nu maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Er zijn kansen om een groeiende economie en duurzaamheid hand in hand te laten gaan. Er wordt aandacht besteed aan de verdere transitie binnen de landbouw en daarbij zoeken we ook naar oplossingen voor leegstaande stallen.

De ambities die horen bij het thema **Krachtige economie** zijn:

1. **Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).**
   Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.

2. **De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.**
   De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.

3. **De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.**
   De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk. Bedrijven die vooral leunen op goedkope arbeidsmigranten dragen niet bij aan de brede welvaart en vestigen in Boxtel zal worden ontmoedigd.

Inclusieve duurzaamheid

De gemeente draagt bij aan de doelen van het klimaatakkoord en er wordt bij woningen en bedrijven rekening gehouden met het milieu. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt ervoor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden. Het groen en het water draagt bij aan de biodiversiteit. Het vasthouden van regenwater zorgt voor vergroening en verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in de gemeente veel aandacht voor duurzaamheid en ook nu zijn er veel initiatieven uit de samenleving die zich hierop richten. Het is belangrijk dat iedereen die dat wil hieraan mee kan doen.

De ambities die horen bij het thema **Inclusieve duurzaamheid** zijn:

1. **Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.**
   De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.

2. **Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.**
   Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.

3. **Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.**
   Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.

4. **De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en spant zich hiervoor maximaal in.**
   Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.

Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren, en de thema's hebben invloed op elkaar. We brengen daarom de ambities met elkaar in verband. Als voor een thema de situatie op dit moment nog ver weg ligt van onze ambitie, dan is dat een opgave. De zogeheten 'foto van de leefomgeving' in het OER helpt om de opgave scherp te krijgen. In deze 'foto van de leefomgeving' staat hoe de gemeente Boxtel er nu en in de toekomst uitziet als er geen omgevingsvisie zou zijn.

We bekijken de kansen om ambities en opgaven van verschillende thema's te combineren. Niet alles is overal mogelijk. Het verbinden van de ambities kan daardoor ook tot dilemma's leiden.

Beleidsanalyse

Het beleid van de gemeente Boxtel bestaat uit wetten, regels, afspraken en plannen die voor de gemeente gelden. Om daar een goed beeld van te krijgen heeft de gemeente een beleidsanalyse gemaakt. De gemeente gebruikt dit als vertrekpunt voor het opstellen van de omgevingsvisie. De kaart hieronder laat een overzicht zien van al het bestaande beleid. Een paar voorbeelden daarvan zijn;

- Nieuwe woningen in alle kernen in de gemeente Boxtel
- Een snelfietsroute tussen 's-Hertogenbosch en Eindhoven die loopt door de gemeente Boxtel
- Samen aan de slag, beleidsakkoord 2021 – 2026
- Toekomstig bedrijventerrein GreenTech Park Brabant
- Het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Boxtel

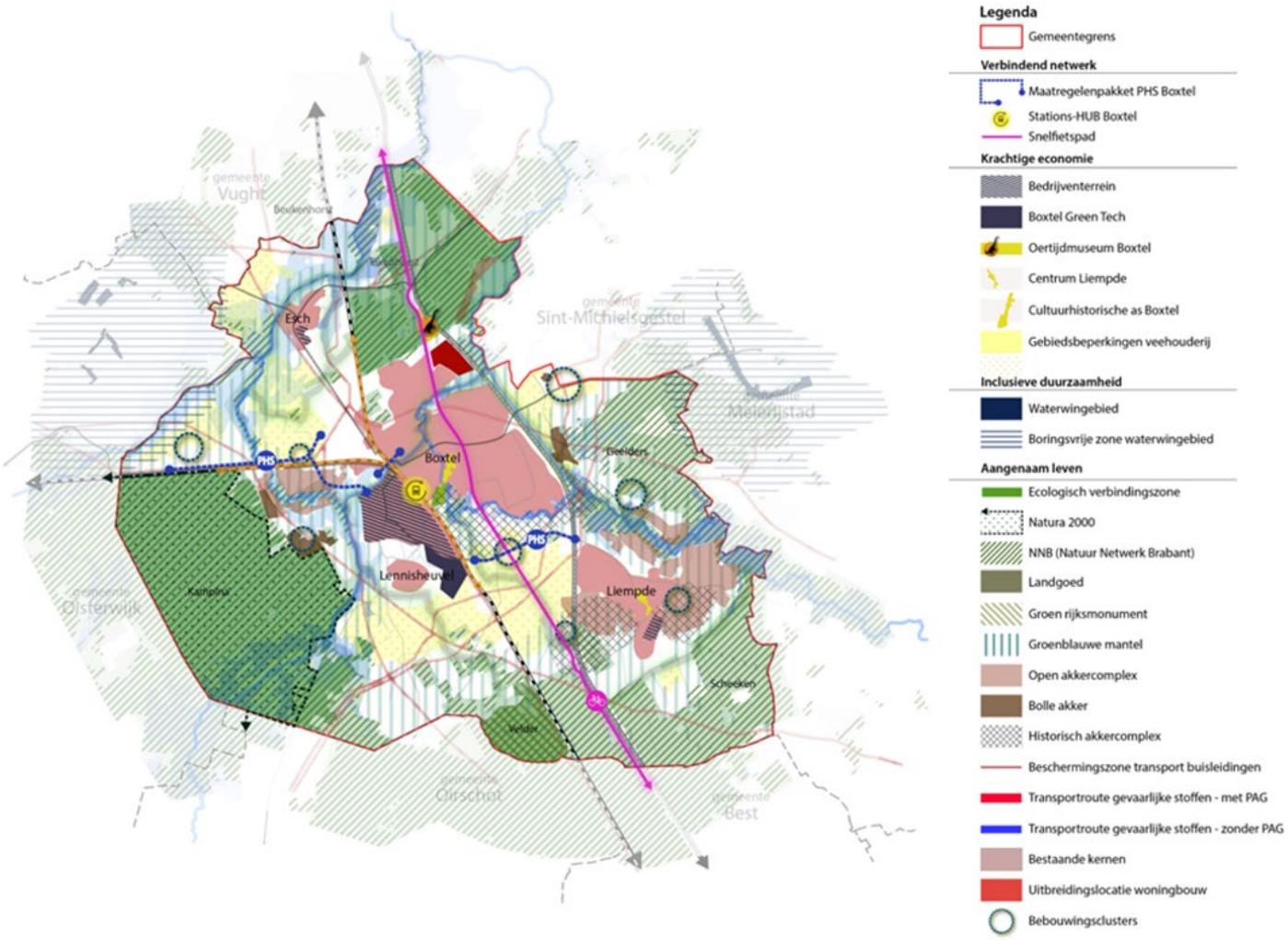

Beleidsanalysekaart Boxtel

Trends en ontwikkelingen

Voor alle vier de thema's hebben we in grote lijnen trends en ontwikkelingen in beeld gebracht. Deze laten zien hoe de thema's in de toekomst veranderen of hetzelfde blijven. Veranderingen kunnen ontstaan door bijvoorbeeld nieuwe ideeën en uitvindingen, of veranderingen in normen en waarden. Belangrijke trends en ontwikkelingen maken het nodig om afspraken te maken hoe we hiermee omgaan. Dit kan gaan over maatschappelijke ontwikkelingen binnen Nederland. Het kan ook gaan over wereldwijde ontwikkelingen en afspraken, zoals over de opwarming van de aarde. Deze afspraken leiden tot wetten en regels vanuit de Europese Unie, het Rijk en de provincie. Met het maken van de omgevingsvisie moeten we hier rekening mee houden.

Trends en ontwikkelingen binnen Nederland

Energietransitie: de energietransitie is de overgang van het gebruik van fossiele energie naar hernieuwbare energie. De energietransitie is een opgave die voortkomt uit de Klimaatwet. In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over het terugbrengen van CO2 -uitstoot, zodat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot onder 2 graden Celsius. Voor Nederland betekent dit dat onze uitstoot van CO2 in 2030 met 49% moet worden teruggebracht, en met 95% in 2050. De huidige energiecrisis, die is ontstaan door een wereldwijd tekort aan energie, maakt energiebesparing en het haalbaar en betaalbaar maken van de energietransitie extra belangrijk. De gemeente werkt op dit moment samen met de regio Noordoost-Brabant aan de Regionale Energiestrategie (RES). Het doel is om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit, het gasloos maken van gebouwen en de infrastructuur die hiervoor nodig is. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de leefomgeving.

Klimaatadaptatie: is een opgave die ook voortkomt uit de Klimaatwet. Als gevolg van klimaatverandering nemen de kansen op extreme hitte, wateroverlast en droogte toe. Bij klimaatadaptatie gaat het er niet om de klimaatverandering te beperken, maar om ons voor te bereiden op de gevolgen ervan. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is afgesproken dat heel Nederland in 205S0 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Op lokaal niveau moeten we hiervoor maatregelen nemen, bijvoorbeeld door meer waterberging aan te leggen.

Landelijk gebied: vanuit het Rijk wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De aanpak richt zich niet alleen op stikstof, maar ook op het behalen van de (Europese) normen voor de waterkwaliteit, bodem, klimaat en biodiversiteit. Tegelijkertijd willen we perspectief bieden voor de boeren. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen.

Duurzame Verstedelijking: Een belangrijk onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaat over 'verstedelijking en verstedelijkingsopgaven'. Ook in Brabant ligt een forse bouw-, transformatie en herstructureringsopgave. Brabantbreed willen we naast de grote vraag naar ruimte voor woningen en bedrijvigheid ook andere opgaven oplossen met betrekking tot klimaatadaptatie, energietransitie, slimme mobiliteit, biodiversiteit, gezondheid en circulaire economie. Eén van de stedelijke regio's in Brabant is de stedelijke regio 's-Hertogenbosch. De regio maakt afspraken met provincie en Rijk over een duurzame verstedelijking. De gemeente Boxtel maakt deel uit van deze regio.

Trends en ontwikkelingen in Boxtel

Er zijn trends en ontwikkelingen die meer specifiek voor Boxtel gelden. Deze trends en ontwikkelingen hebben we verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie. Hieronder zijn de trends en ontwikkelingen in relatie tot Boxtel beschreven:

Aangenaam leven
De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving met de typisch Brabantse kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde en de kern Boxtel met een meer stedelijk karakter. De gegevens van het CBS laten zien dat er voor gemeente Boxtel een middelmatige groei van inwoners wordt verwacht tussen nu en 2035. De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis. Gezinnen worden kleiner en er is meer immigratie. Hierdoor neemt de drukte op de woningmarkt toe en is er te weinig aanbod voor starters en senioren. Het lukt jonge gezinnen niet altijd om te wonen op de plek waar ze willen. Een andere trend is de vergrijzing. Er wordt daarom ook gezocht naar andere manieren van wonen, waarbij gekeken wordt naar nieuwe vormen van samenwonen (jong-oud, woon-zorg) en nieuwe vormen van gezond wonen in/met groen.

Verbindend netwerk
De gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. Per weg en per spoor is de gemeente letterlijk verbonden met de omgeving. De drukte op de omliggende wegen (A2, N65, A50, A58) neemt toe en daardoor wordt Boxtel minder goed bereikbaar. Tegelijkertijd biedt het treinstation in de gemeente genoeg ruimte voor groei en kan het station de verwachte reizigersstromen verwerken. De verwachting is dat station Boxtel in de toekomst een belangrijker knooppunt wordt en dat woningen en werkgelegenheden steeds beter bereikbaar worden via het openbaar vervoer. De gemeente zal groeien in het aantal verbindingen, zowel fysiek als sociaal. Als gevolg van sociale media en moderne werkvormen werken meer mensen thuis en verandert de manier van contact hebben met elkaar. Ook zien we de verschillen tussen jong en oud en arm en rijk groter worden. Hier tegenover staat dat veel inwoners een actieve houding hebben en met nieuwe ideeën komen om elkaar toch te ontmoeten of om iets bij te dragen aan de gemeenschap. De invloed van inwoners neemt toe en de gemeente denkt mee met haar inwoners.

Krachtige economie
De goede ligging van de gemeente Boxtel maakt het een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is een redelijke hoeveelheid bedrijventerreinen aanwezig, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Vooral de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening zijn goed aanwezig. Met GreenTech Park Brabant creëert de gemeente een bedrijventerrein voor bedrijven die bezig zijn met circulariteit en/of natuurlijke grondstoffen. Ook biedt het ruimte voor innovatie en herstructurering op Ladonk. Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn. Daarnaast ontstaat er bij steeds meer mensen een mix van thuiswerken en op kantoor werken. Bovendien zorgt de verandering van boerenbedrijven voor ander soort werk in de landbouw.

Inclusieve duurzaamheid
Op landelijk niveau wordt de doelstelling om energieneutraal te zijn op 2050 gelegd. De gemeente Boxtel streeft ernaar om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn en daarmee haar duurzame samenleving te bevestigen. Er is daarom steeds meer ruimte voor duurzaam verkeer, duurzaam toerisme, duurzaam wonen en duurzame industrie. Klimaatadaptatie wordt steeds belangrijker en er is een toename in circulaire landbouw en bedrijvigheid en deel-mobiliteit. Tegelijkertijd zijn er uitdagingen met betrekking tot water en hittestress. Er wordt gezocht naar nieuwe manieren voor duurzame energie, door bijvoorbeeld natuur-inclusieve zonneparken, of een warmtenet.

Scenario's

Scenario’s

De ambities zijn vertaald naar twee scenario’s voor de gemeente Boxtel. In de scenario’s hebben we de uiterste opgezocht. Is bijvoorbeeld in één variant gekozen voor weinig woningen bouwen, dan is in de andere variant gekozen voor heel veel woningen bouwen. Samen met o.a. bewoners en maatschappelijke partijen hebben we allebei de scenario’s aangescherpt.

De twee scenario’s zijn:

1. Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek
2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Deze scenario’s zijn met een score beoordeeld in een omgevingseffectrapport. Doordat we in allebei de scenario’s de uiterste hebben opgezocht, geeft de beoordeling van het omgevingseffectrapport ons een goed beeld over welke ambities we wel en niet kunnen realiseren. Dit helpt om tot een voorkeursscenario te komen. Het voorkeursscenario (de omgevingsvisie) is een mix van de twee scenario’s.

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek tussen Den Bosch, Tilburg en Eindhoven. De meeste nadruk ligt hierbij op de ambities die horen bij de hoofdthema's: Aangenaam leven en Inclusieve duurzaamheid.

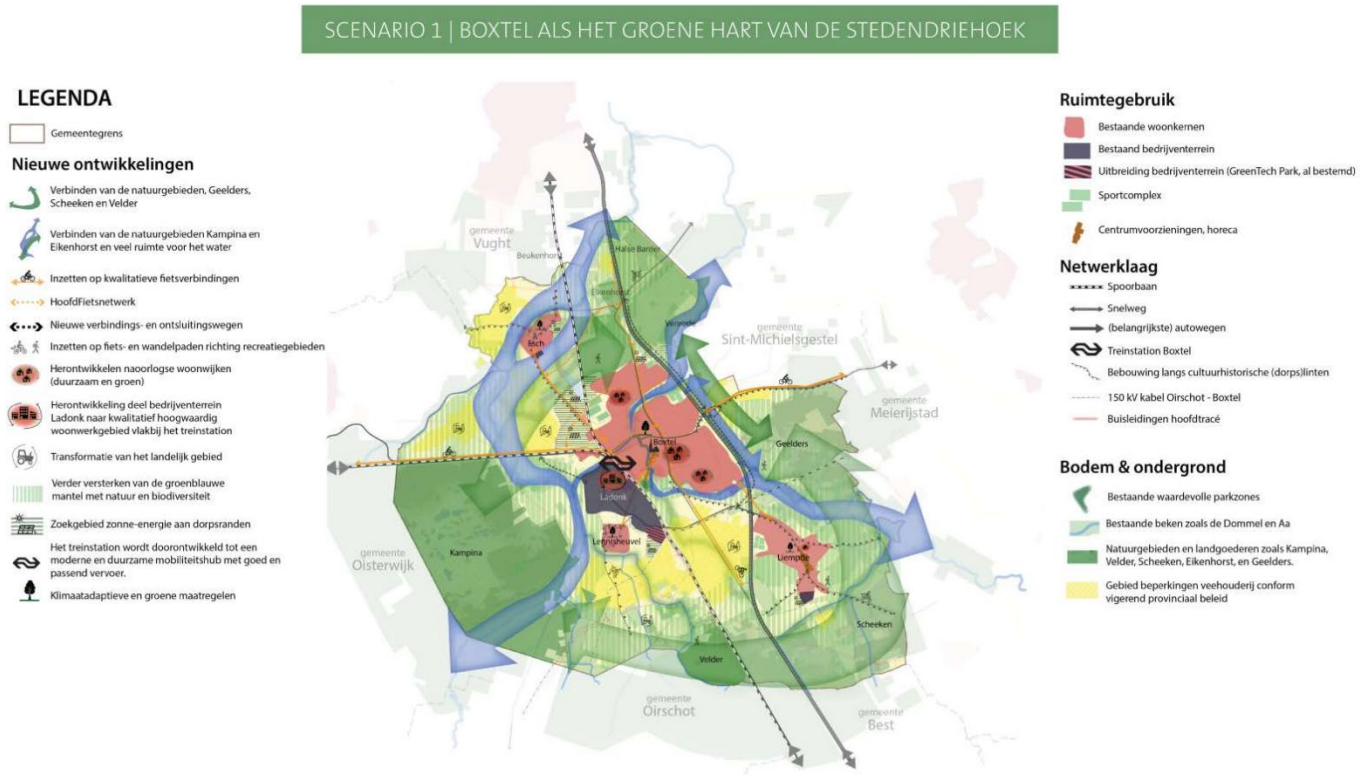

Visualisatie van Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, de Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones: deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water in beekdalen.
Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogs buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van het groen en de straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Er is ook aandacht

voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en er worden mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving.
De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.
Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.

Verbindend netwerk
De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de dorpen. Bestaande routes worden waar nodig aangepast en er wordt uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Krachtige economie
Binnen dit scenario krijgen boeren die willen stoppen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's.
Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of een bed and breakfast.
Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en het terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.
De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. De bodem en het watersysteem zijn leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdieren. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren.
Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen.
In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

Inclusieve duurzaamheid
Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzend aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.

Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als werk- en woongemeente van de regio, waarbij maximaal wordt ingezet op een ondernemend Boxtel. Hierbij ligt de meeste nadruk op de ambities die horen bij de thema's: Krachtige economie en Verbindend netwerk.

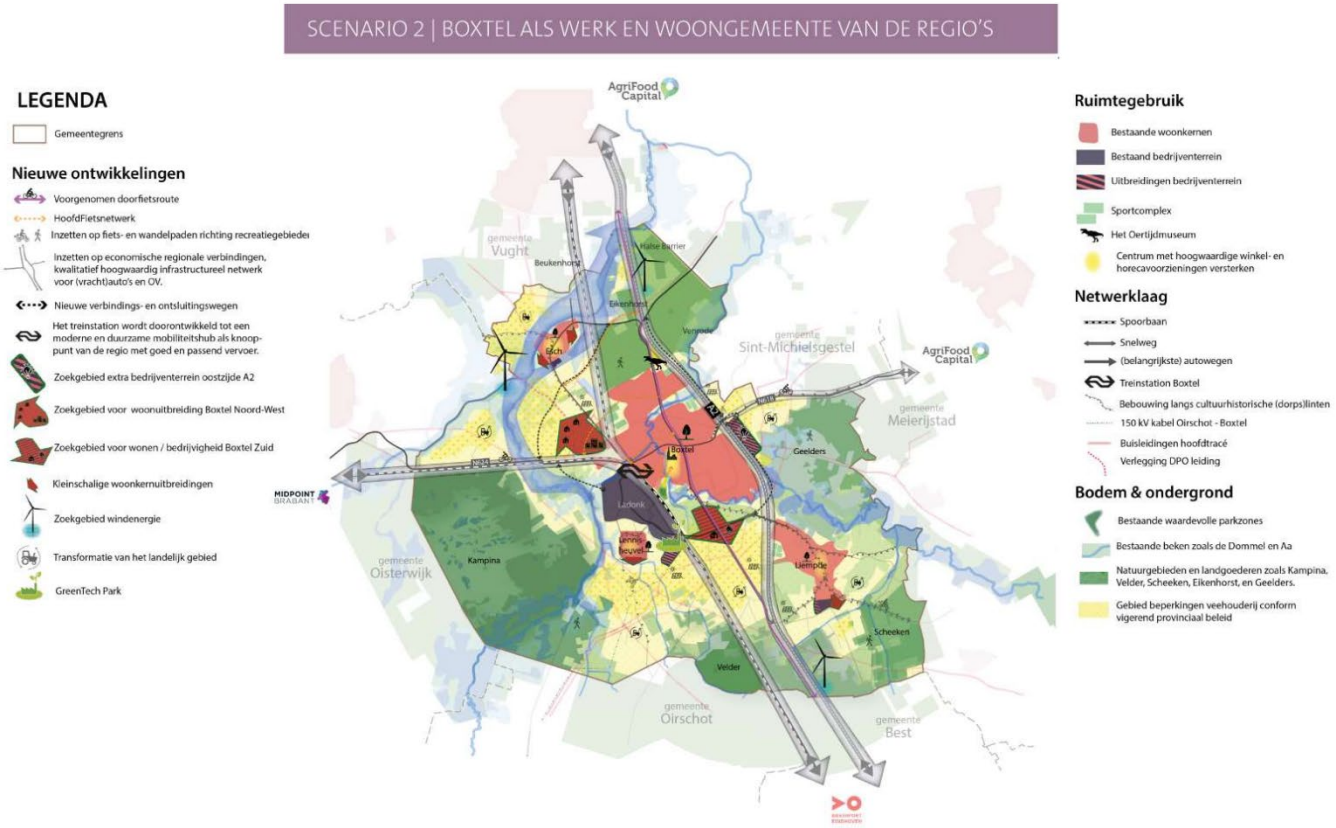

Visualisatie van Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van één of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.

Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.

Verbindend netwerk
Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden, naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel en naar de AgriFood capital (waar Boxtel zelf binnen valt) ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters).
Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid.
Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.

Krachtige economie
Boxtel is van oudsher een gemeente waar niet alleen gewoond, maar ook gewerkt wordt. Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat.
De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te bouwen. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie aan de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan.
Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.
Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden.
Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.
Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.

Inclusieve duurzaamheid
Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

Omgevingsvisie gemeente Boxtel

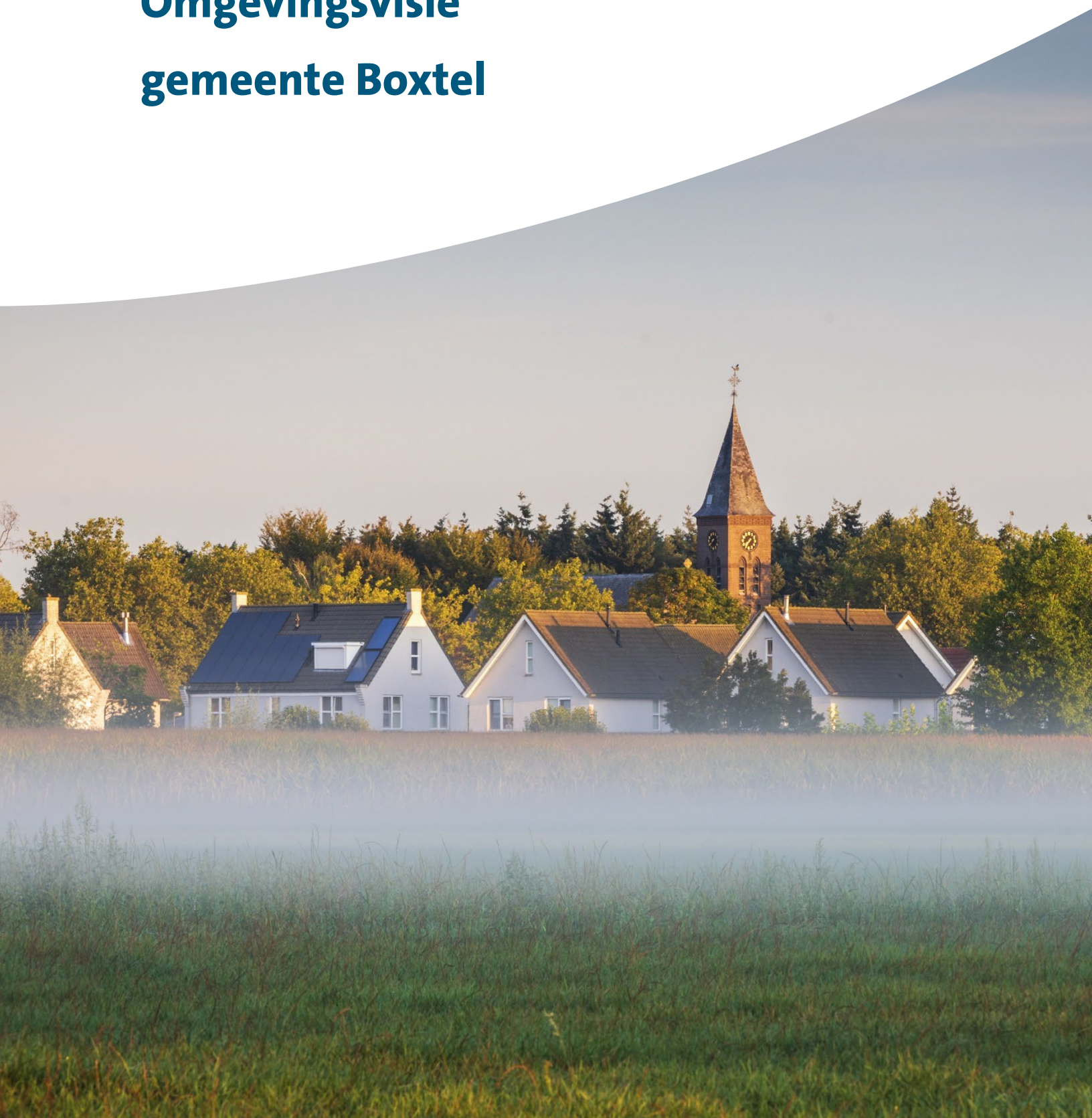

Omgevingsvisie | gemeente Boxtel

Het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio

In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke dorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Ze zijn gebaseerd op de kwaliteiten, de vastgestelde ambities en bevatten onderdelen van beide scenario's die zijn onderzocht in de Omgevingseffectrapportage. Dit met het oog op het zo veel mogelijk behalen van de ambities én het zoveel mogelijk beperken van negatieve effecten.
Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
Naast de algemene uitgangspunten zijn er ook specifieke gebiedsgerichte ontwikkelingen, deze zijn beschreven bij de deelgebieden op de kaart. Bij de deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

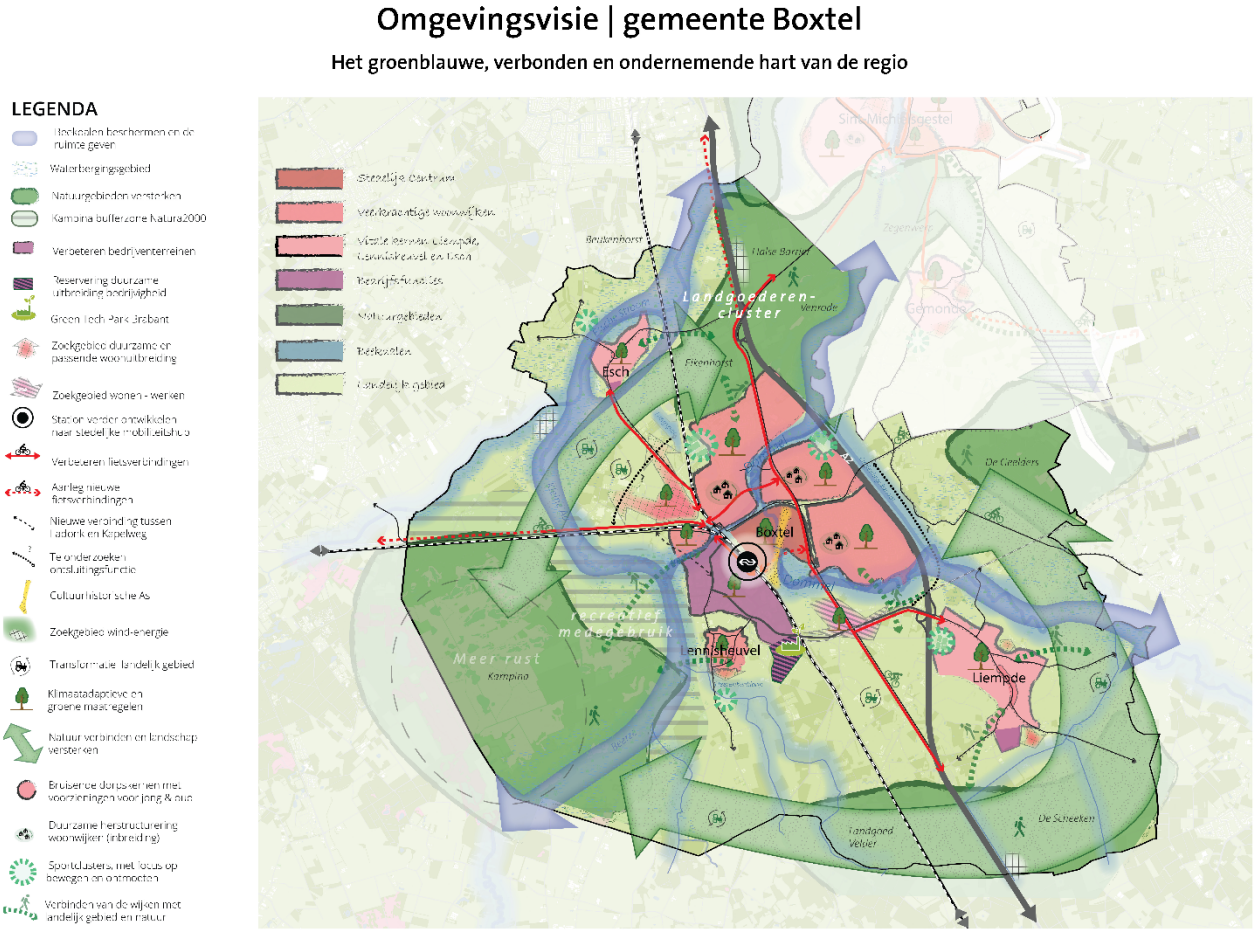

Omgevingsvisiekaart Boxtel

Uitgangspunten

Aangenaam leven

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling. Dit wordt verder beschreven onder het hoofthema Inclusieve duurzaamheid.

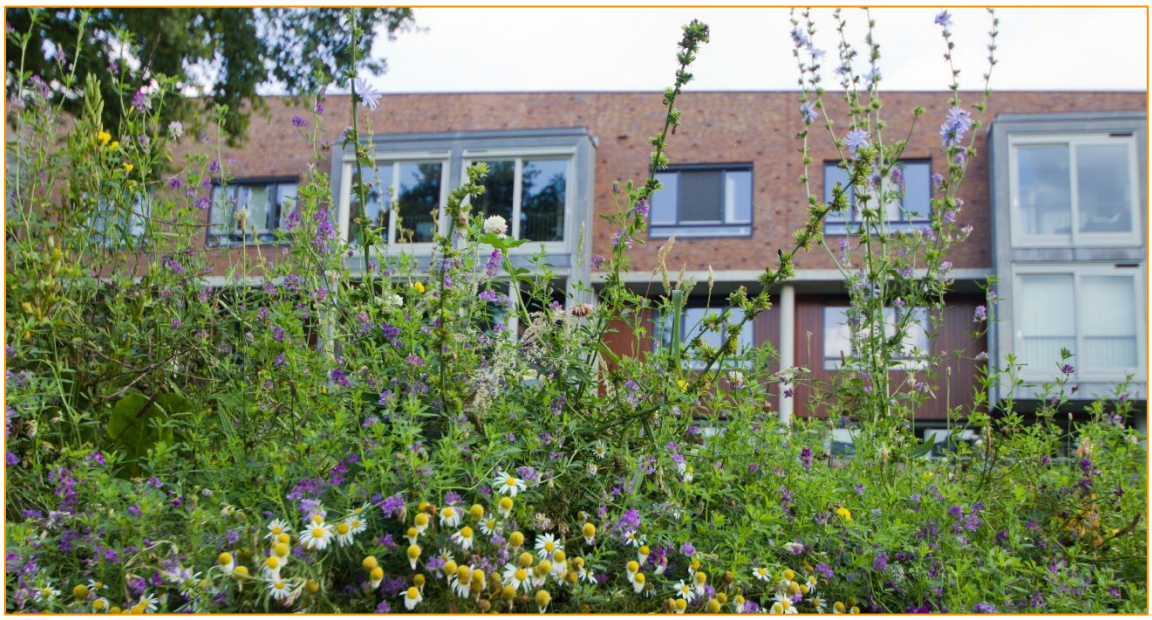

- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

- Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals basis, voortgezet en beroepsonderwijs, sport-, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Om dit succesvol toe te passen is samenwerken door alle verschillende partijen heel belangrijk. Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. Dit onderzoek is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van woonlocaties.

- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene en culturele kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaat adaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en verbeteren ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit. We ontwikkelen beleid om overlast tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidsbelasting op de woningen, worden geluidsmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidsreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.

Verbindend netwerk

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel is sociaal inclusief en stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten en volwaardig mee te doen, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. Voorzieningen (fysiek en maatschappelijk) en de openbare ruimte zijn integraal toegankelijk zodat ook mensen met een beperking hier gelijkwaardig gebruik van kunnen maken.
- Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. En gaat een onderzoek doen naar een nieuwe ontsluiting en naar de mogelijkheden van aangrenzende bedrijvigheid. Er wordt volop ingezet op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving en bijbehorende voorzieningen worden aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar duurzame energie voor vervoer worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema Krachtige economie.

- Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.
- De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.
- De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Het brede aanbod van voortgezet en beroepsonderwijs dragen bij aan het goede vestigingsklimaat. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maak en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

- Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouw-ontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw en niet te worden ingezet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit is verder beschreven onder het hoofdthema Inclusieve duurzaamheid.
- Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Inclusieve duurzaamheid

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.
- Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit agri-pv (gecombineerd gebruik landbouw – energie), recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

- Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
- In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

Stedelijk centrum

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij ook als toegang naar het centrum (en omgeving) met een goede op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken en de economische as door het centrum. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene, recreatieve en culturele verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor toegankelijkheid door ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum).

Veerkrachtige woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor veerkrachtige woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;
- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de middellange tot langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De verbinding van de bedrijventerreinen met de A2 wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen. De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaat adaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon-, werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

Natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en De Geelders met De Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zoals de Kampina en De Scheeken (met de aanwezige edelherten) zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door niet te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen

Beken zoals De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap.

Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout en andere biobased bouwmaterialen.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen, de bufferzone rondom de Kampina en zones rondom de andere natuurgebieden zoals De Scheeken en De Geelders kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.

Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Bestaande zandpaden worden (ook uit ecologisch oogpunt) beschermd en verbeterd. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst, Eikenhorst, Wilhelminapark en Halse Barrier. Het Noordwestelijke cluster loopt over in aangrenzende landgoederen. In het zuiden ligt landgoed Velder. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

Omgevingseffectrapport

Omgevingseffectrapport (OER)

Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan leiden tot belangrijke veranderingen. Als dat zo is, dan is het in Nederland verplicht om het beleid uit de omgevingsvisie te toetsen door middel van een milieueffectrapport. Omdat de omgevingsvisie over de hele leefomgeving gaat, wordt in het milieueffectrapport ook gekeken naar de hele leefomgeving. Het milieueffectrapport bij een omgevingsvisie wordt een omgevingseffectrapport (OER) genoemd.

Als er problemen kunnen optreden, dan laat het OER zien waar en hoe erg die zijn. Deze informatie kan de gemeente gebruiken bij het schrijven van ambities of bij het maken van keuzes voor nieuw beleid. Als de gemeente vindt dat problemen of ambities nog niet genoeg worden behandeld, dan kan zij ervoor kiezen om het nieuwe beleid verder aan te vullen. Ook kan ervoor gekozen worden om goede dingen nog beter te maken. Als er gevolgen zijn van nieuw beleid, dan kan de gemeente zien wat kan helpen om problemen weg te nemen of te verminderen. Ook laat het OER zien of ambities gehaald kunnen worden. Van het uiteindelijk gekozen nieuwe beleid laat het OER zien wat de gevolgen zijn voor de leefomgeving en voor het behalen van ambities.

Het OER bestaat uit 9 stappen. We beschrijven hier de stappen op hoofdlijnen.
De samenvatting van het OER en het complete OER voor de omgevingsvisie van Boxtel is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

1. **Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)**
   De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het OER onderzocht gaan worden (‘reikwijdte’). Daarnaast staat er in de NRD welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop de beoordelingsaspecten onderzocht worden en met welke diepgang (‘detailniveau’) dat gebeurt.
   Het uitbrengen van de NRD is het officiële startpunt van de m.e.r.-procedure. De m.e.r.-procedure staat voor het hele proces dat gevolgd moet worden, het omgevingseffectrapport (OER) is daar een product van. In deze notitie staat welke onderwerpen (reikwijdte) in het OER onderzocht worden en op welke manier (detailniveau). Als de NRD klaar is, wordt er gestart met het maken van het OER.
   De NRD is ter inzage gelegd. Dat betekent dat iedereen deze NRD kon bekijken en zijn/haar mening hierover mocht geven. De binnengekomen vragen en opmerkingen zijn na de ter inzagelegging beantwoord in de 'Nota van Antwoord'. Hierna is het NRD vastgesteld. Het NRD is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads
2. **Beoordelingskader**
   Thema’s die belangrijk zijn voor de omgevingsvisie zijn in het OER vertaald naar zogenaamde beoordelingsaspecten. Deze beoordelingsaspecten beschrijven hoe een bepaald thema in het OER beoordeeld wordt. Door de beoordelingsaspecten goed aan te laten sluiten op ambities kan het OER goed helpen om te laten zien of ambities gehaald kunnen worden. Het overzicht van alle beoordelingsaspecten heet het beoordelingskader. Het vormt een kader om te beschrijven hoe de leefomgeving nu is en hoe de leefomgeving er in de toekomst uitziet of uit kan zien door de effecten van de omgevingsvisie.
3. **Foto van de leefomgeving**
   Om de gevolgen van de omgevingsvisie te kunnen inzien is het belangrijk te weten hoe de leefomgeving van Boxtel nu en in de toekomst is. De beschrijving van de situatie nu en in de toekomst heet de ‘foto van de leefomgeving’. In deze ‘foto’ is er voor elk beoordelingsaspect beoordeeld wat de kwaliteit nu is en hoe de kwaliteit in de toekomst wordt als er geen omgevingsvisie zou zijn. Hoe de leefomgeving nu is wordt de huidige situatie genoemd. Hoe het zal zijn in de toekomst zonder omgevingsvisie wordt de autonome ontwikkeling genoemd. In het OER hebben we de autonome ontwikkeling beschreven voor het jaar 2030, met een aanvullende doorkijk naar 2040.
4. **Kansen en risico’s voor nieuwe beleid in beeld brengen: effectbeoordeling scenario’s en concept-voorkeursalternatief**
   De keuze voor nieuw beleid dat de gemeente in de omgevingsvisie opneemt wordt in het OER vergeleken met de situatie zonder omgevingsvisie. In het OER zijn twee scenario’s voor nieuw beleid onderzocht. Beide scenario’s zijn ingevuld vanuit een bepaalde invalshoek en beschrijven verschillende keuzes voor nieuw beleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de kansen en risico’s (effecten) van de scenario’s in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de

effectbeoordeling van de scenario's heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn onderdelen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief. Ook dit concept-voorkeursalternatief wordt getoetst op kansen en risico's.

5. **Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief**
   De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief heeft de gemeente gebruikt bij het opstellen van de concept-omgevingsvisie. Hierin staat nieuw beleid om op basis van het definitieve voorkeursalternatief in de omgevingsvisie op te nemen. Dit is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van het nieuwe beleid in beeld gebracht.
6. **Passende beoordeling Natura 2000**
   Omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat het nieuwe beleid van de omgevingsvisie een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is een Passende Beoordeling gemaakt. Daarin is beoordeeld of het nieuwe beleid tot aanmerkelijk negatieve effecten op de zogenaamde instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kan leiden en zo ja, hoe die negatieve effecten voorkomen kunnen worden ('mitigerende maatregelen').
7. **Botsproeven en mitigerende maatregelen**
   Het is belangrijk om te weten of al het nieuwe beleid goed bij elkaar past. Dit is beoordeeld met botsproeven. Het kan namelijk zijn dat er op een plek meerdere ideeën zijn. De plannen kunnen elkaar sterker maken, maar kunnen ook leiden tot conflict. Voor het concept- en definitieve voorkeursalternatief zijn botsproeven uitgevoerd.
   Voor sommige aspecten leidt het nieuwe beleid alsnog tot risico's op negatieve effecten of tot een te laag kwaliteitsniveau. Voor deze aspecten zijn mogelijkheden voor verbetering gegeven. Dit is gedaan met opties voor beleid of concrete mitigerende maatregelen.
8. **Doelbereik**
   Op basis van de beoordelingsaspecten van het OER die samenhangen met de ambities van de omgevingsvisie, is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid bijdraagt aan het behalen van die ambities. Voor de twee scenario's en het concept-voorkeursalternatief is een doorkijk gegeven naar het doelbereik, het definitieve voorkeursalternatief is beoordeeld op doelbereik.
9. **Monitoring**
   Monitoring is een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie volgens de Omgevingswet. Door middel van monitoring worden de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie inzichtelijk en wordt de kans geboden om op tijd bij te sturen in de gewenste richting. Monitoring maakt geen onderdeel uit van het OER, maar er is wel een eerste begin gemaakt. Meer informatie over monitoring en evaluatie lees je bij de Doorwerking van de omgevingsvisie.

Doorwerking

Doorwerking van de omgevingsvisie

De omgevingsvisie vertelt de hoofdlijnen van het beleid en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. Tegelijkertijd biedt de omgevingsvisie het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en het realiseren van de ambities. De omgevingsvisie draagt hiermee bij aan het vinden van de balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Op het hoge schaalniveau van de omgevingsvisie zijn de kernkwaliteiten, ambities en de opgaven vaak goed met elkaar te combineren. Bij de concretere uitwerking van de omgevingsvisie kan het behouden van de kernwaarden of het niet realiseren van de ambities op gespannen voet staan met de opgaven. Het leidende principe is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente. Een beperkte plaatselijke afname van een of meerdere kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn, als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per geval moeten worden gemotiveerd.

Die balans behouden is echter een continu proces en daarvoor is veel meer nodig dan alleen het vaststellen van de omgevingsvisie. Daarom is het goed om vooruit te kijken: hoe komt de gewenste ontwikkeling tot stand? Wie staat daarvoor aan de lat? En hoe kan de kwaliteit worden gewaarborgd? Hoe halen we de ambities? De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering aan de omgevingsvisie te geven. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het van belang stil te staan bij de rol die de gemeente hierin wil en kan vervullen, de zogeheten 'sturingsfilosofie'.

Rolverdeling (sturingsfilosofie)

De omgevingsvisie is bij uitstek het kaderstellende instrument onder de Omgevingswet

De sturingsfilosofie gaat over de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving. Deze is de afgelopen jaren veranderd. Onze samenleving is complex, verandert snel en inwoners zijn goed geïnformeerd. Visies en plannen zijn niet langer een mededeling, maar worden steeds vaker een uitnodiging aan de samenleving om met ons mee te denken over (creatieve) oplossingen. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. Per onderwerp, project of initiatief zoeken we daarom naar de meest geschikte vorm.

Manieren om te sturen
In het schema op de volgende pagina benoemen we vier vormen waarop we als gemeente kunnen sturen. We kunnen de nadruk leggen op het behalen van resultaten of op het creëren van randvoorwaarden. Ook maken we onderscheid in de betrokkenheid van de samenleving bij de ambities van de gemeente.

Voor Boxtel is het van ‘buiten naar binnen’ werken een belangrijk speerpunt. Dit komt ook terug in het merk ‘Ondernemend Boxtel’. De gemeente Boxtel is in eerste instantie kaderstellend, maar we willen een faciliterende, ondersteunende gemeente zijn. Waar mogelijk zullen we ook loslaten en meer verantwoordelijkheid leggen bij de inwoners en ondernemers. We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties initiatief nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en er meer verantwoordelijkheid en zorg voor dragen. We stimuleren initiatieven, terwijl we als gemeente duidelijk zijn in wat wel en wat er niet mogelijk is. Dit is bijvoorbeeld te zien aan:

- Er ligt steeds meer verantwoordelijkheid bij de inwoners en ondernemers
- We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties meer initiatief gaan nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en hier verantwoordelijkheid voor nemen
- Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar
- Er zijn veel bewonersinitiatieven waarbij inwoners ideeën organiseren en realiseren (bijv. PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel of de Herenboeren)

Meewerkend Boxtel

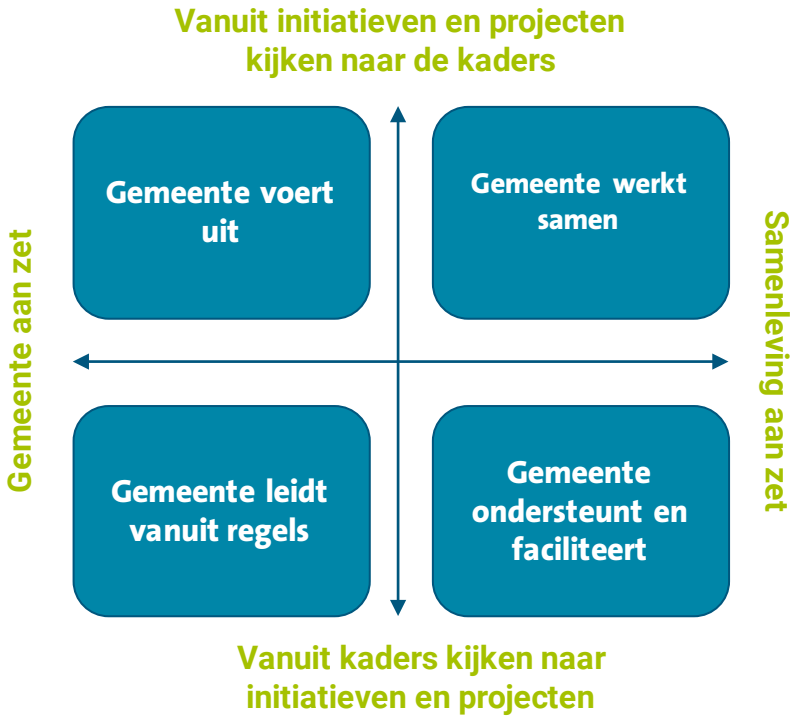

Schema met verschillende posities die de overheid kan aannemen. Eigen bewerking Royal HaskoningDHV (2020) naar Van der Steen e.a. (2004)

We geloven dat onze omgevingsvisie het beste tot zijn recht komt als we er samen met onze inwoners aan werken. Met ons merk 'meewerkend Boxtel' onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. Wij werken graag mee.

We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie is.

Instrumenten

De Omgevingswet bestaat uit zes instrumenten:

- Omgevingsvisie
- Omgevingsprogramma
- Omgevingsplan
- Algemene Rijksregels
- Omgevingsvergunningen
- Projectbesluit

Hieronder vertellen we meer over het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Meer informatie over de andere instrumenten kan je vinden op Informatiepunt Leefomgeving.

Omgevingsprogramma's

De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie.

Aanleiding
We maken een omgevingsprogramma als er een wettelijke verplichting is, of bij een langjarige, belangrijke en/of complexe opgave. Een opgave is belangrijk en/of complex als er meerdere (type) maatregelen nodig zijn, als er bestuurlijke prioritering en het toewijzen van budget vereist is, of als de opgave een grote impact heeft op de samenleving of de fysieke ruimte (bij deze programma's is er ook een m.e.r. verplichting).

Uitgangpunten
In aanvulling op de wettelijke vereisten worden de volgende uitgangspunten gebruikt bij het maken van nieuwe programma's:

- De programma's moeten passen binnen de omgevingsvisie van Boxtel. Dit betekent dat de programma's bijdragen aan de opgaven en ambities van de omgevingsvisie en rekening houden met de kernkwaliteiten van Boxtel;
- De programma's maken de ambities uit de omgevingsvisie meer concreet door het stellen van (meetbare) doelen voor de korte- en middellange termijn. Door middel van monitoring van het programma wordt gecontroleerd of de doelen behaald worden;
- Het maken van een programma doen we met behulp van participatie. Bij programma's is er een motiveringsplicht. Dit betekent dat de programma's beschrijven hoe inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden en marktpartijen betrokken zijn bij het maken van het programma en hoe zij bijdragen aan de doelen van het programma.
- Na de vaststelling van de omgevingsvisie wordt er een procedure/ uitvoeringsdocument vastgesteld waarbij de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van omgevingsprogramma's nader wordt bepaald. Dit document wordt vastgesteld in overleg met de raad. In elk programma wordt beschreven wat de rolverdeling (sturingsfilosofie) is en wie het programma vaststelt (het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad).
- De raad wordt nauw betrokken in het traject om de werkwijze voor het opstellen en werken met omgevingsprogramma's en de prioritering van de omgevingsprogramma's vast te stellen.
- De programma's richten zich op een bepaald onderwerp of gebied. Dit moet in afstemming met andere programma's die een bijdrage leveren aan dat onderwerp of gebied.
    - Bij een gebiedsgericht programma moeten er meerdere grote opgaven spelen die met elkaar samenhangen, die impact hebben op de leefomgeving.

Omgevingsprogramma's in Boxtel
De komende jaren werken we in elk geval aan programma's voor de volgende onderwerpen. Bij elk programma benoemen we ook aan welke ambitie het programma bijdraagt.

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	*Ambitie Aangenaam Leven 1:* Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd. *Ambitie Algemeen Leven 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Gezondheid	*Ambitie Aangenaam Leven 3:* De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten *Ambitie Aangenaam Leven 4:* De leefomgeving is veilig en gezond. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Recreatie en toerisme	*Ambitie Krachtige Economie 2:* De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
Economie	*Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).

	Ambitie Krachtige Economie 3: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Duurzame mobiliteit	*Ambitie Verbindend Netwerk 1:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer. *Ambitie Verbindend Netwerk 2:* De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
Klimaatadaptatie en water	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3: De* gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1: Er* is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Natuur, landschap en biodiversiteit	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen. *Ambitie Krachtige Economie 1*: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Accommodatie & voorzieningen	*Ambitie Aangenaam Leven 2*: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Warmte	*Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	*Specifiek programma ter onderbouwing van de financiêle bijdragen bij private ontwikkelingen. Meer hierover lees je bij het kopje Kostenverhaal.*

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en stationsgebied (aan de voor- als achterzijde van het station) en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan vervangt de bestemmingsplannen en lokale verordeningen die we eerder hadden. Het nieuwe omgevingsplan bevat (samen met de waterschapsverordening van het waterschap) alle regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau.

Onze omgevingsvisie is een langetermijnvisie. Bij het maken van het omgevingsplan houden we rekening met de keuzes en uitgangspunten uit de omgevingsvisie. Het omgevingsplan geeft invulling aan de ambities uit onze omgevingsvisie, met name voor thema's waarbij de gemeente een sturende rol heeft.

Het omgevingsplan kan helpen om de ambities van de omgevingsvisie of een programma te stimuleren, door meer ruimte te bieden aan ontwikkelingen die hierbij passen. Ook de uitwerking van een omgevingsprogramma kan leiden tot regels in het omgevingsplan.

Overgangsfase

De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Het geeft richting, schetst ambities en legt dilemma's bloot. De omgevingsvisie geeft niet op alle vragen een antwoord. De concrete invulling van deze visie komt terug in de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme. Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie. Wanneer de programma's worden vastgesteld dan wordt het oude beleid ingetrokken. Bestaand beleid kan ook worden ingetrokken wanneer het achterhaald is en er geen programma nodig is.

Toetsen van initiatieven in de overgangsfase

Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.

Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien.

De overgangsfase van de Omgevingswet duurt tot eind 2031. Vanaf dat moment moet elke gemeente een omgevingsplan hebben vastgesteld.

Beleidscyclus en monitoring

Beleidscyclus

De Omgevingswet maakt het verplicht om beleid te monitoren en te evalueren. Hiermee wordt duidelijk of de uitwerking van het beleid ook daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Hiervoor maken we gebruik van een beleidscyclus:

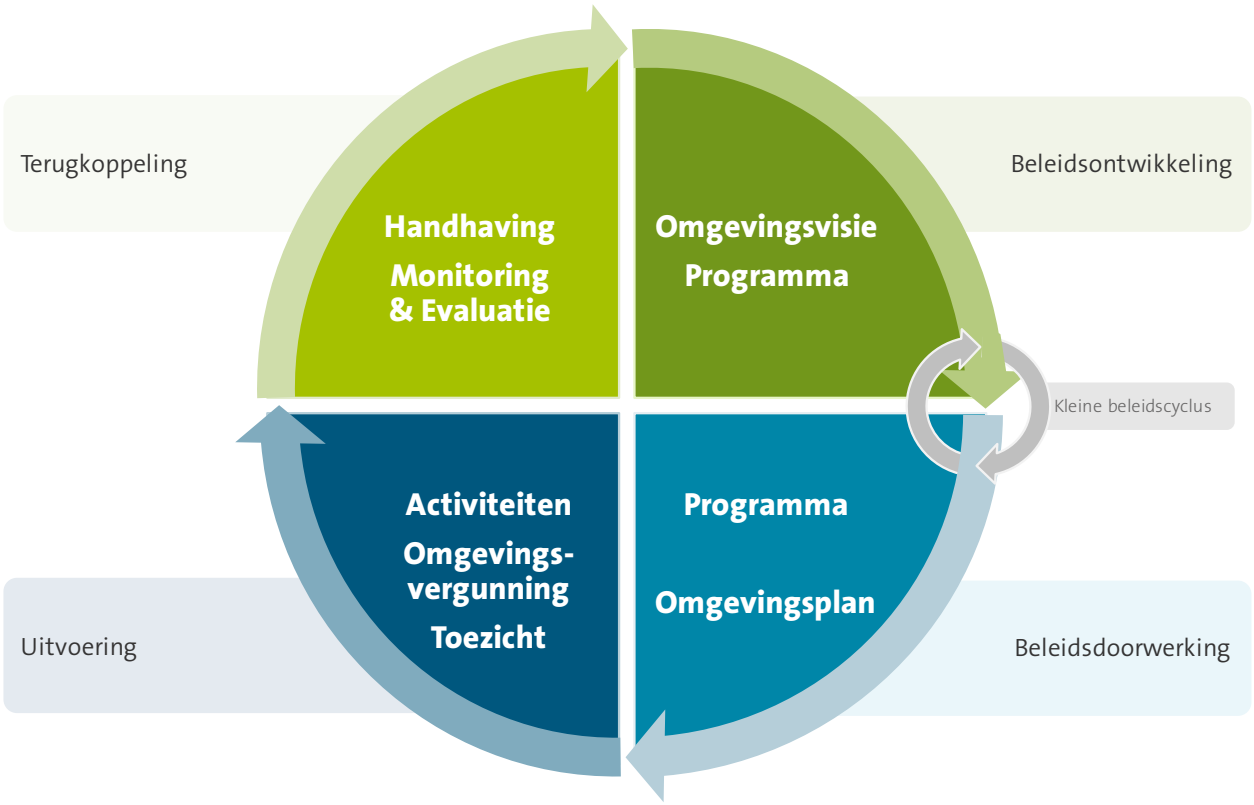

1. Beleidsontwikkeling: Het opstellen van de Omgevingsvisie. Deze stap is met het vaststellen van de Omgevingsvisie Boxtel voltooid;
2. Beleidsdoorwerking: Uitspraken uit de Omgevingsvisie maken we concreet met de instrumenten van de Omgevingswet (in bijvoorbeeld een omgevingsprogramma of omgevingsplan);
3. Uitvoering: We passen concrete besluiten en regels toe. Dat gebeurt niet alleen door de gemeente, juist de uitvoering van activiteiten en projecten van initiatiefnemers staat in deze stap centraal;
4. Terugkoppeling: Met behulp van monitoring en evaluatie reflecteren we op de behaalde resultaten. Uit de terugkoppeling blijkt of bijstelling van de beleidsdoelen of het anders inzetten van de instrumenten nodig is om de ambities te halen. Daarna gebruiken we de reflectie voor de volgende beleidscyclus.

Monitoring

In stap 4 van de beleidscyclus (Terugkoppeling) gebruiken we monitoring. We letten op of de ambities en doelen uit de omgevingsvisie worden behaald, dat noemen we monitoring. Dit helpt ons om goede en snelle besluiten te nemen. Monitoring doen we aan de hand van ons OER (Omgevingseffectrapportage). Hierin staat een beoordelingskader waarmee we kunnen controleren of we als gemeente de juiste richting op groeien. Ook de omgevingsprogramma's helpen bij de monitoring. Een voorbeeld hiervan is het programma Volkshuisvestiging. Hiermee monitoren we elk jaar hoeveel woningen en wat voor woningen er in elk dorp gerealiseerd zijn. We gebruiken zoveel mogelijk informatie die openbaar toegankelijk is. Een voorbeeld hiervan is de informatie die de GGD beschikbaar stelt. De GGD meet regelmatig de mening van inwoners op onderwerpen zoals gezondheid en veiligheid.

Actualisering Omgevingsvisie
De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn, met een stip op de horizon in 2040. Doordat de omgevingsvisie voornamelijk op hoofdlijnen een toekomstvisie schetst, zal deze niet snel verouderen. Wel is het mogelijk dat de monitoring of nieuwe ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de omgevingsvisie.

Omdat we nu nog niet weten hoe de situatie er over een enkele jaren uit ziet, kiezen we er als gemeente voor om onze omgevingsvisie zo actueel mogelijk te houden. We gaan uit van bijstelling van de omgevingsvisie, vier jaar na vaststelling. Het actualiseren van de omgevingsvisie kan door bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe ambitie of door het geven van duidelijkere kaders op een bepaald onderwerp. Hieruit kan ook volgen dat een programma moet worden aangepast. Of dat een nieuw programma moet worden opgestart.

Kostenverhaal

Om de ambities uit de Omgevingsvisie waar te maken, zijn investeringen nodig om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te verbeteren. Denk hierbij aan de verbetering van het landschap, de aanleg van infrastructuur voor verkeers- en openbare vervoersnetwerken van gemeentelijk of regionaal belang of de aanleg van recreatievoorzieningen. Ook stuurt de gemeente om een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad te bereiken.

De Omgevingswet geeft de gemeente de bevoegdheid om financiële bijdragen te vragen voor deze investeringen. Dit kan bij aangewezen activiteiten waarvoor de gemeente het Omgevingsplan wijzigt of de activiteit mogelijk maakt met een buitenplanse omgevingsplan activiteit, de zogenaamde ontwikkelopgave. De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het ‘programma wonen en zorg’ het college verzoeken om af te wijken. Het is een bevoegdheid van het college om dit beargumenteerd toe te staan. De initiatiefnemer doet dan een storting in het volkshuisvestingsfonds. De gemeente neemt vervolgens de verantwoordelijkheid op zich om op een andere locatie extra betaalbare woningen toe te voegen. Dit kan met een gemeentelijke grondexploitatie of via een privaat initiatief. De locatie waar de compensatie plaatsvindt kan een bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds krijgen.

Heb je een initiatief?

We willen graag samenwerken aan de leefomgeving van Boxtel en daarom verwelkomen we nieuwe initiatieven en projecten. Wel moeten nieuwe ontwikkelingen passen binnen de randvoorwaarden uit deze omgevingsvisie. Om na te gaan of de gemeente je initiatief wil ondersteunen, letten we op de volgende punten:

1. Onderbouwing: Het initiatief draagt bij aan de ambities van gemeente Boxtel, zoals beschreven in deze omgevingsvisie. Ook doet het initiatief geen afbreuk aan de kernkwaliteiten. Waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken. Je bent als initiatiefnemer verantwoordelijk om te onderbouwen dat je initiatief aan de punten voldoet.
2. Intaketafel: Tijdens een gemeentelijke intaketafel bespreken we of het initiatief wenselijk is en of het initiatief past binnen de kaders van de omgevingsvisie. Of we bepalen wat er nog nodig is om het initiatief te laten bijdragen aan de omgevingsvisie.

Omgevingsdialoog: Naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig is, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders.

Totstandkoming

Totstandkoming

De Omgevingswet gaat ervan uit dat we samen met de gemeenschap verantwoordelijk worden voor de fysieke leefomgeving. We hebben de omgevingsvisie samen met inwoners, ondernemers en partners gemaakt. We zijn in vier fasen tot een omgevingsvisie gekomen.

Fase 1: Bouwstenen verzamelen (Beleidsanalyse)
Er is begonnen met het verzamelen van informatie, waarvan een beleidsanalyse is gemaakt. De beleidsanalyse was het 'vertrekpunt' van de omgevingsvisie: alle bestaande kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en beleidsregels zijn in kaart gebracht en samengevat.

Fase 2: Bouwvoorbereiding (Dromen en ambities)
Samen met de inwoners en andere betrokkenen gedroomd over hoe de gemeente Boxtel er in 2040 uit moet zien: wat is er in 2040 belangrijk en welke kwaliteiten moeten we behouden? Ook is er gekeken naar wat er nodig is om de dromen te bereiken, en of alle dromen wel tegelijk waargemaakt kunnen worden. Op basis van de dromen zijn ambities geformuleerd, samen met stakeholders en ketenpartners. In december 2022 is het ambitiedocument vastgesteld door de gemeenteraad.
In fase 2 zijn we ook gestart met het omgevings-effectrapport.

Fase 3: Bouwen (Keuzes en afronding)
De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de gemeente Boxtel. In deze scenario's zijn de uitersten opgezocht, om zo tot keuzes te komen. Samen met bewoners, maatschappelijke partijen, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, het college en de raad zijn de scenario's aangescherpt. Beide scenario's zijn beoordeeld in het OER om een goed beeld te krijgen over welke ambities wel en niet gerealiseerd kunnen worden. Vervolgens is een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Deze is beoordeeld en daarna zijn de laatste aanscherpingen gemaakt tot een definitief voorkeurs-scenario, wat nu de omgevingsvisie is.

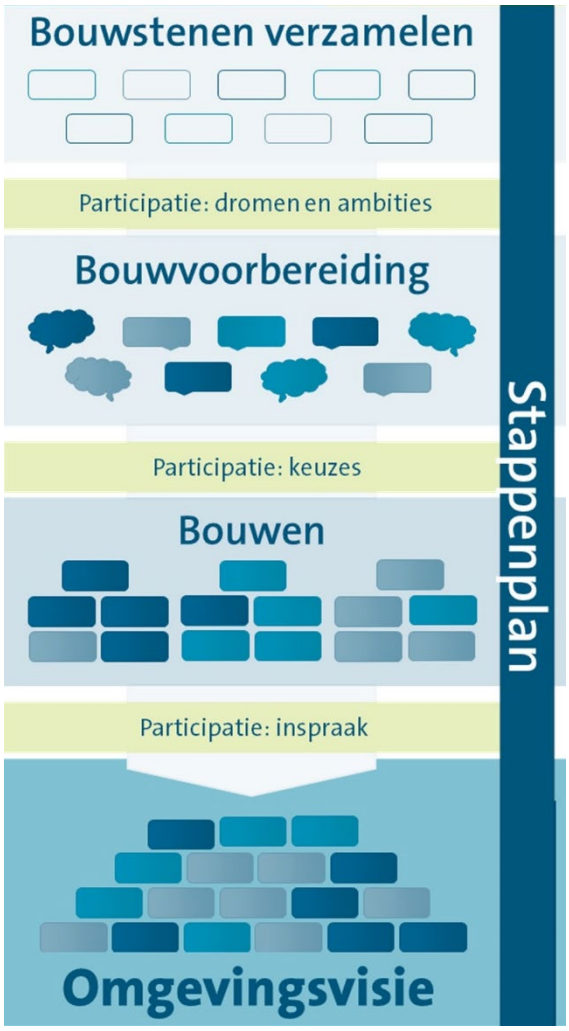

Fase 4: Oplevering
De laatste fase is het vaststellen van de omgevingsvisie. Tijdens deze fase kunnen inwoners, ondernemers, ketenpartners, maatschappelijke organisaties nog één keer hun mening geven tijdens de officiële inspraakprocedure. Daarna stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Hierna is geen beroep meer mogelijk.

De omgevingsvisie is een visie voor de lange-termijn. Na de vaststelling vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Verklarende woordenlijst

Begrip	Uitleg
Agrarisch natuurbeheer	Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap.
Agri-pv	Een combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie.
Algemene Rijksregels	Het Rijk heeft algemene regels, voor een effectieve uitvoering van de doelen van de Omgevingswet. De Algemene Rijksregels zijn regels die gelden voor iedereen die een activiteit aanvraagt of uitvoert.
Autoluw	Een gebied met een minder prominente rol van geparkeerde en rijdende auto.
Biodiversiteit	Biodiversiteit omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, maar ook de genetische variatie binnen die soorten en de variatie aan ecosystemen waarvan ze deel van uitmaken.
Duurzame landbouw	Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Gewasbeschermings-middelen	Chemische gewasbeschermingsmiddelen (pesticiden) zijn stoffen die gebuikt worden bij het bestrijden van plagen en bij het beschermen van gewassen tegen ziekte, insecten en onkruid.
Circulaire economie	Systeem waarin afval niet meer bestaat en alle producten (of onderdelen daarvan) worden hergebruikt.
Cultuurhistorie	De geschiedenis van alles dat door mensen gemaakt is en niet op natuurlijke wijze ontstaan is.
Deelmobiliteit	Vervoermiddelen die met verschillende gebruikers worden gedeeld. Bijvoorbeeld auto's, fietsen of bromfietsen, zijn (tegen betaling) voor een korte periode voor iedereen toegankelijk.
Ecologische verbindingszones	Een verbinding tussen natuurgebieden met nieuwe of herstelde natuur.
Energietransitie	De overgang van een energiesysteem gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem gebaseerd op duurzame en CO2-neutrale energiebronnen. Dit betekent de overgang van het gebruik van kolen, olie en gas naar het gebruik van zon, wind en water als bron van energie.
Erosie	Het wegwaaien of wegspoelen van de bovenste bodemlaag (toplaag) door wind of (regen)water.
Hernieuwbare grondstoffen	Hernieuwbare grondstoffen zijn onuitputtelijk, groeien weer aan en kunnen telkens opnieuw worden gewonnen. Bijvoorbeeld hout, katoen en wol.
Hittestress	Negatieve effecten die zich voordoen in een periode van zeer warm weer.
Infiltreren	Het weg laten zakken van regenwater in de bodem.
Ketenpartners	Partners die nauw betrokken zijn bij de totstandkoming van de omgevingsvisie
Klimaatadaptatie	Maatregelen waarmee de negatieve effecten van klimaatverandering worden beperkt.
Klimaatbestendig	Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering.

Kringlooplandbouw	Een vorm van landbouw waarbij alles dat door het landbouwsysteem wordt gebruikt (grondstoffen, voedingsstoffen, energie) in datzelfde systeem weer wordt aangevuld. Bij kringlooplandbouw komt zo min mogelijk afval vrij, is de uitstoot van schadelijke stoffen zo klein mogelijk en worden grondstoffen en eindproducten met zo min mogelijk verliezen benut (ook wel circulaire landbouw genoemd).
Meervoudig ruimtegebruik	Het gebruiken van een stuk grond- of wateroppervlakte voor meer dan één doel.
Mobiliteitshub	Een plek waar verschillende vervoersvormen samenkomen en waar je kan overstappen van het ene vervoerstype op een ander vervoerstype.
Natuur	Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.
Natuurinclusief	Manier van bouwen waarmee de biodiversiteit en leefbaarheid in de omgeving worden behouden of versterkt.
Omgevingsplan	In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Die keuzes werkt zij uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan voor ieder gebied zeggen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid.
Omgevingsvergunning	Een officiële (noodzakelijke) toestemming van een overheidsorganisatie om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren.
Omgevingswet	De Omgevingswet is bedoeld om een goed evenwicht te vinden tussen het gebruiken en beschermen van de fysieke leefomgeving. De nieuwe wet zorgt voor minder en duidelijkere regels. Ook zorgt de wet ervoor dat de leefomgeving als één samenhangend geheel wordt behandeld. De wet geeft ruimte voor lokaal maatwerk en zorgt ervoor dat besluiten sneller en beter kunnen worden genomen.
Projectbesluit	Het projectbesluit is een instrument voor waterschappen, provincies en het Rijk. Het projectbesluit is bedoeld om complexe projecten met een publiek belang mogelijk te maken. Bijvoorbeeld de aanleg of uitbreiding van een snelweg of de versterking van een primaire waterkering.
Programma's	Om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving te bereiken kan de gemeente een Programma opstellen met beleid en maatregelen. Die maatregelen kunnen van alles zijn. Denk aan beleidsregels en geldzaken, maar ook aan communicatie en de uitvoering van projecten.
Schone Lucht Akkoord	Het Schone luchtakkoord is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren.
Wadi	Een WADI (Water Afvoer Drainage en Infiltratie) is een met grind en zand gevulde sloot of greppel, die water kan vasthouden en infiltreren.
Warmtenet	Een netwerk van leidingen onder de grond waar warm water doorheen stroomt. Het warme water verwarmt gebouwen.

Colofon

Titel: Omgevingsvisie Boxtel

Status: Definitief

Uitgevoerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V.

In opdracht van en in samenwerking met: Gemeente Boxtel

Projectreferentie: BH7677

Auteurs: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Beelden: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Gecontroleerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 11 februari 2025)

Vrijgegeven door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 12 februari 2025)

Projectleider gemeente: Gemeente Boxtel

Memo

Van	College van Burgemeester en Wethouders
Aan	Gemeenteraad van de gemeente Boxtel
Datum	5 november 2024
Zaaknummer	1364030 (memo) 1347331 (hoofdzaak omgevingsvisie)

Onderwerp

Aanvullende informatie t.b.v. behandeling omgevingsvisie in de gemeenteraad

Inleiding

Op 17 september heeft de gemeenteraad besloten om het onderwerp: ‘Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage’ van de agenda te halen. De raad heeft aangegeven behoefte te hebben aan meer informatie over o.a. de bevoegdheden van de raad na vaststelling van de omgevingsvisie.
In het presidium van 24 september is besloten om aan het college een memo te vragen waarin ingegaan wordt op de volgende onderwerpen:

1. Bevoegdheden raad onder de omgevingswet.
2. Overzicht vraag / antwoord betreffende het proces.
3. Overzicht op te stellen programma’s.

In deze memo gaan we in op deze onderwerpen. Naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn tijdens de in-gesprekavond van 3 september is er ook nog nadere informatie reactie advies commissie MER opgenomen in deze memo (punt 4).

Wij vertrouwen erop dat met het aanleveren van deze memo voldaan wordt aan de behoefte van de gemeenteraad om voor de besluitvorming van de omgevingsvisie (nu geagendeerd voor december) nadere informatie te ontvangen.

1. Rol en verantwoordelijkheden raad en college bij omgevingsvisie, omgevingsprogramma’s en omgevingsplan

De Omgevingswet gaat uit van samenhangend, integraal beleid. Én van onderling vertrouwen. Tussen overheid en burger, tussen overheden onderling, maar ook tussen gemeenteraad en college. Het onderscheid tussen strategisch beleid (omgevingsvisie) en meer uitvoeringsgericht beleid (programma’s) is hiervan een uitwerking. In onderstaande afbeelding is goed te zien dat de Omgevingswet hierbij als uitgangspunt een 'haasje over'-principe hanteert. De raad is bevoegd voor de omgevingsvisie, het college voor het programma. Vervolgens stelt de raad het omgevingsplan vast en verleent het college de vergunningen.

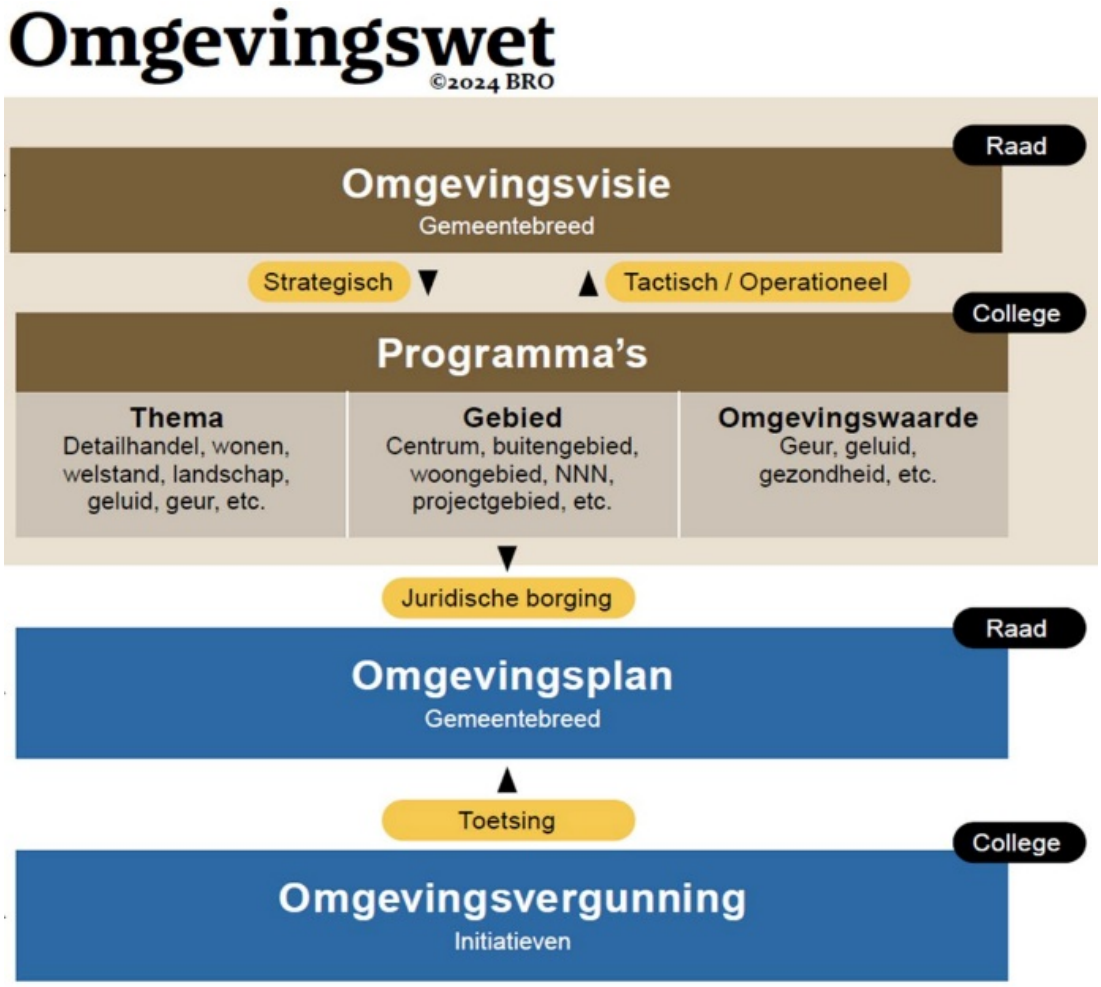

Het college kan op basis van artikel 3.4 van de Omgevingswet programma's vaststellen. Dat de raad wettelijk niet bevoegd is om programma's vast te stellen, betekent niet dat de raad niet betrokken kan worden bij de totstandkoming en besluitvorming omtrent een programma. Op basis van artikel 2.2 van de Omgevingswet houdt het college bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden immers rekening met de taken en bevoegdheden van bijvoorbeeld de raad, en stemt zo nodig met de raad af.

Hoe die afstemming vormgegeven wordt, kan per situatie/programma verschillen. Afhankelijk van welk programma en de mate waarin in dat programma naast maatregelen (uitvoering van omgevingsvisie) ook nadere beleidsregels worden opgenomen is de rol van de raad in zo'n traject groter of kleiner. Zo kan de raad vooraf geïnformeerd worden of om advies/mening gevraagd worden, bijvoorbeeld in een oordeelsvormende vergadering. Ook kan het zijn dat de raad vanwege het budgetrecht (artikel 189 Gemeentewet) betrokken moet worden.

Via een motie (opdracht aan het college) of amendement (tekstaanpassing in de omgevingsvisie) kan de raad bij de vaststelling van de omgevingsvisie borgen dat er een werkwijze/procedure wordt vastgelegd over de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van omgevingsprogramma's.
Zoals gebruikelijk in de samenwerking tussen college en raad, zal ook in deze fase het college zich inspannen om de raad zo goed als mogelijk te betrekken. Zo zal de raad nauw betrokken worden in het

traject om de werkwijze voor het opstellen van en werken met omgevingsprogramma's én de prioritering van de omgevingsprogramma's vast te stellen.

Tot slot wijzen wij erop dat de raad kan besluiten om de omgevingsvisie eerder te wijzigen dan over 4 jaar, indien zij daar goede redenen voor meent te hebben. Zo'n reden zou ook kunnen zijn dat de uitwerking van een bepaald programma niet aansluit bij de wensen van de raad. De kans daarop achten wij overigens erg klein. Het is immers onze intentie om de mening van de raad over die uitwerking aan de voorkant op te halen (participatie) en mee te nemen teneinde een gedragen uitgewerkt programma te kunnen vaststellen.

Voor specifieke onderwerpen verplicht de Omgevingswet bestuursorganen een programma op te stellen. Voor gemeenten gaat het dan om een Actieplan geluid (alleen gemeenten groter dan 100.000 inwoners), Geluidsaneringsprogramma wegen onder beheer van de gemeente (dit is in Boxtel al in beeld. Voor alle woningen die in aanmerking komen is al subsidie aangevraagd) en Programma bij (dreigende) overschrijding omgevingswaarde (in Boxtel niet aan de orde). Voor de gemeente Boxtel is er geen sprake van verplicht op te stellen programma's.

De niet verplichte programma's die de komende tijd in elk geval worden uitgewerkt zijn in de omgevingsvisie op pagina 46 en 47 opgesomd. Onder punt 3 van deze memo staat (ook) een overzicht van deze programma's.

2. Overzicht vraag / antwoord betreffende het proces

De onderstaande vragen zijn tijdens de informatieavond van 27 augustus gesteld met betrekking tot proces. Het gegeven antwoord erbij vermeld.

Vraag: Wanneer wordt de omgevingsvisie bijgesteld en hoe verloopt proces tot vaststelling / besluitvorming.
Antwoord: 4 jaar na vaststelling wordt de omgevingsvisie herzien. Dit heeft de raad bij het vaststellen van de ambities in december 2022 al bepaald. Het herzien van de omgevingsvisie gaat op dezelfde manier als het proces nu: participatie, inspraak, conceptversie ter inzage, formeel besluitvorming door de gemeenteraad. De raad wordt dan uiteraard weer betrokken bij het proces. Een herziening kan ook eerder aan de orde zijn als lokale en/of landelijke ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

Vraag / opmerking: Wat is de status van het document als het vastgesteld is? Wie mag ervan af wijken. Kan het college afwijken van de door de raad vastgestelde ambities?
Antwoord: De omgevingsvisie is voor de gemeente zelfbindend en heeft geen directe juridische gevolgen voor andere partijen. Wel vormt de visie het kader voor de nadere uitwerking omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en ook concrete projecten en initiatieven. Dit betekent dat de gemeente zich dient in te spannen om de genoemde ambities te realiseren. Een visie is op hoofdlijnen, hoe we dit gaan doen is uitwerking in programma's en omgevingsplan. Een beperkte plaatselijke afname van een of meerdere kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn, als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. In theorie zou in een bepaald programma (vast te stellen door college) afgeweken kunnen worden van wat er in de omgevingsvisie is opgenomen over het betreffende onderwerp. Het is echter juist de bedoeling om omgevingsvisie en programma's op elkaar af te stemmen en te verbinden. Via tussentijdse monitoring en evaluatie, waarin de raad uitdrukkelijk wordt meegenomen, en uiteindelijk actualiseren van de visie zelf (bevoegdheid van de raad) na uiterlijk 4 jaar, kan de raad zo nodig bijsturen in het beleid. Zie ook de vraag hierna over vaststellen programma.

Iets anders is de situatie waarin een initiatiefnemer iets wil of aanvraagt wat afwijkt van de omgevingsvisie/omgevingsplan. Dan hangt het ervan af wat voor project het betreft en met welke procedure dat behandeld moet worden. Is voor de afwijking een wijziging van het omgevingsplan nodig dan is de raad daartoe aan zet. Kan de gevraagde afwijking middels een BOPA vergunning dan is het aan het college om daarover te beslissen tenzij het om een project gaat dat door de raad is aangewezen om bindend advies over te geven.

Vraag: Wie is bevoegd om de programma's vast te stellen?
Antwoord: Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente kan op basis van artikel 3.4 van de Omgevingswet programma's vaststellen. De raad van een gemeente is niet bevoegd om programma's vast te stellen. Dat betekent overigens niet dat de raad niet betrokken kan worden bij de totstandkoming en besluitvorming omtrent een programma. Op basis van artikel 2.2 van de Omgevingswet houdt het college bij de uitoefening van haar taken en bevoegdheden immers rekening met de taken en bevoegdheden van bijvoorbeeld de raad en stemt zo nodig met de raad af.
Afhankelijk van de inhoud van het omgevingsprogramma en de financiële consequenties (gemeenteraad besluit nemend orgaan) zal per omgevingsprogramma de wijze van samenwerking met de gemeenteraad en haar rol worden bepaald.

Vraag: Waarom de omgevingsvisie nu vaststellen? We hebben tot 1 januari 2027.
Antwoord: De deadline voor het vaststellen van een omgevingsvisie was oorspronkelijk 1 januari 2025. Deze deadline is verschoven door het (meerdere malen) uitstellen van de invoering van de Omgevingswet. Bovendien is er behoefte aan een actueel beleidskader, gelet op de huidige maatschappelijke opgaven. De geldende Structuurvisie 'Verfrissend Boxtel' dateert uit 2011.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de termijn voor het vaststellen van het omgevingsplan niet bijgesteld. Tot eind 2031 hebben gemeenten de tijd om het tijdelijke deel (ruimtelijke regels uit verschillende vervallen instrumenten) van het omgevingsplan om te vormen tot één nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente. Hiervoor dient de omgevingsvisie vastgesteld te zijn.

Ter voorbereiding van de raadsvergadering van 17 september is in de periode na de in-gesprekavond van 3 september tot 17 september onderstaande technische vraag gesteld met betrekking tot proces.

Vraag: Tot op heden stelt de raad beleidsplannen en visies vast zoals de economische visie, toerisme en recreatie, programma wonen.
Nu gaat de raad de omgevingsvisie vaststellen. Deze visie biedt de kaders voor allerlei beleid, maar dit is op een "hoog schaalniveau". De verdere uitwerking vindt plaats in programma's. Echter worden deze programma's niet meer door de raad vastgesteld, maar door het college. Uiteraard zal het college ook luisteren naar wat de raad wil, maar strikt genomen is het vaststellen van de programma's een bevoegdheid van het college.
Wij zouden graag zien dat de raad een duidelijke stem heeft in (een deel van) de programma's en de uitwerking van de programma's. Hoe dit precies zou moeten / kunnen weet ik niet. Vandaar de vraag "Hoe kan dit op een goede wijze formeel vastgelegd worden, met respect voor de rolverdeling tussen college en raad?"
Antwoord: Bij elk op- en vast te stellen programma hoort verplicht een participatietraject. Ook de raad krijgt daarin een rol. Formele bevoegdheid tot vaststelling van omgevingsprogramma's ligt bij het college. Het nieuwe omgevingsplan, waarin verschillende onderwerpen vanuit de programma's gaan landen, wordt wel door de raad vastgesteld.
Afhankelijk van welk programma en de mate waarin in dat programma naast maatregelen (uitvoering van omgevingsvisie) ook nadere beleidsregels worden opgenomen is de rol van de raad in zo'n traject groter of kleiner.
In een motie kan de raad het college opdragen om, in vervolg op de vaststelling van de omgevingsvisie, in overleg met de raad afspraken te maken waarmee de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van programma's nader wordt bepaald en vastgelegd. Bijvoorbeeld in de vorm van een instemmingsvereiste of een zogenaamde procedure van wensen en bedenkingen of andere vergelijkbare procedure. Mocht de raad hierover in de tekst van de omgevingsvisie iets opgenomen willen zien dan moet dat via een amendement.

3. Overzicht op te stellen programma's

De omgevingsvisie is de paraplu waar het nieuwe beleid in de vorm van plannen en programma's onder gaat vallen. De programma's zijn een verdere uitwerking waarin invulling wordt gegeven om aan de ambities te voldoen. In de omgevingsvisie is benoemd welke ambities op welke manier terugkomen in de programma's. Daarnaast wordt er een Omgevingsplan opgesteld met daarin regels voor de fysieke leefomgeving van Boxtel.

De aankomende jaren worden door de gemeente in elk geval de volgende omgevingsprogramma's uitgewerkt:

- Programma wonen
- Programma gezondheid
- Programma recreatie en toerisme
- Programma economie
- Programma duurzame mobiliteit
- Programma klimaatadaptatie en water
- Programma duurzaamheid
- Programma natuur, landschap en biodiversiteit
- Programma accommodatie en voorzieningen
- Programma warmte
- Programma kostenverhaal en financiële bijdragen (oktober 2024 vastgesteld)

Naast de hierboven genoemde programma's gaan we ook werken met gebiedsgerichte programma's. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities voor de omgevingsvisie. Dit doen we in ieder geval voor:

- Kern van Boxtel
- Het Vitaal landelijk gebied.

Maar er komen de aankomende jaren meer gebiedsgerichte programma's.

Op pagina 46 en 47 van de omgevingsvisie staat per omgevingsprogramma aangegeven aan welke ambitie het programma bijdraagt.

4. Nadere informatie reactie advies commissie MER

Tijdens de in-gesprek avond van 3 september is de vraag gesteld of het antwoord op het advies van de commissie MER voldoende is? Zijn alle dilemma's genoemd?

Antwoord: De kern van het advies van de Commissie mer komt neer op de volgende 4 punten:

1.Welke beleidskeuzes van andere overheden zijn bepalend voor nog te maken keuzes in de omgevingsvisie en -programma's.

2.Overzicht van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover nog besluiten genomen moeten worden.

3.In welke programma's wordt over die dilemma's besloten.

4.Hoe worden het omgevingsbelang en de ambities daarin meegenomen.

In de notitie d.d. 13 augustus 2024 van het college aan de raad is hier als volgt invulling aan gegeven:

1.Op pagina 5 onder het kopje *Samenhang met programma's en plannen van andere overheden* is opgesomd welk beleid van andere overheden hierbij een rol speelt.

2.Op pagina 5 onder het kopje *Dilemma's* zijn de belangrijkste dilemma's hiertoe opgesomd. Er staat enkele dilemma's, maar feitelijk zijn dat de belangrijkste dilemma's. Namelijk (1) woningbouw en voorzieningen versus klimaat adaptieve/groene maatregelen en mobiliteitsvoorzieningen en (2) de slag om het buitengebied, aangezien daar veel belangen samenkomen die allemaal om ruimte

vragen en waarin dus keuzes gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn er nog meer dilemma's, maar die zijn in de notitie niet uitputtend opgesomd.

3.We hebben niet elk programma precies gekoppeld aan een bepaald dilemma. Ten eerste zullen dilemma's vaak in meerdere programma's terugkomen. En voor de toekomstige invulling van het buitengebied ligt het voor de hand dat met name in het gebiedsgerichte programma Vitaal Landelijk Gebied daar invulling aan zal gaan geven.

4.Op pagina 6 onder de kopjes Het omgevingsbelang en onderzoek en Monitoring is aangegeven hoe het omgevingsbelang en de ambities meegenomen worden in de verdere uitwerking van de programma's.

Nota beantwoording zienswijzen

Ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel en het Omgevingseffectrapport (OER)

Datum: 25 juni 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 De nieuwe omgevingsvisie 4
1.2 De inspraakprocedure 4
1.3 Leeswijzer 5
2. Algemene beantwoording 7
2.1 Omgevingsvisie 7
2.2 OER 10
2.3 Omgevingsvergunning 10
2.4 Melding openbare ruimte 10
3. Beantwoording per zienswijze 11
3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie 11
3.1.1 Thema's 11
3.1.2 Dromen 11
3.1.3 Ambities 13
3.1.4 Scenario's 16
3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart 22
3.2 Aangenaam leven 25
3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel 25
3.2.2 Identiteit van de plek 26
3.2.3 Duurzame verstedelijking 28
3.2.4 Passende voorzieningen 36
3.2.5 Gezonde leefomgeving 37
3.2.6 Veilige leefomgeving 38
3.3 Verbindend netwerk 41
3.3.1 Iedereen doet mee 41
3.3.2 Centrale ligging 41
3.3.3 Fietsnetwerk 47
3.4 Krachtige economie 50
3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar 50
3.4.2 Goed vestigingsklimaat 50
3.4.3 Agrarische bedrijvigheid 52
3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen 56
3.5 Inclusieve duurzaamheid 57
3.5.1 Water en bodem sturend 57

3.5.2 Klimaatadaptieve maatregelen 60
3.5.3 Energietransitie 60
3.5.4 Duurzame landbouw 72
3.5.5 Grondstoffen 82
3.6 Deelgebieden 83
3.6.1 Stedelijk centrum 83
3.6.2 Robuuste woonwijken 84
3.6.3 Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde 85
3.6.4 Bedrijfsfuncties 87
3.6.5 Natuurgebieden 89
3.6.6 Beekdalen 94
3.6.7 Landelijk gebied 99
3.7 Het OER 109
3.8 Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking 113
3.8.1 Participatie en samenwerking 113
3.8.2 Doorwerking en totstandkoming 118
3.8.3 Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie 123
3.8.4 Algemene opmerkingen over de openbare ruimte 129
3.8.5 Spoorzone 131
3.8.6 Overige onderwerpen 133
4.Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt? 134
4.1 Omgevingsvisie 134
4.1.1 Wijzigingen aan de hand van zienswijzen 134
4.1.2 Ambtshalve wijzigingen 136
4.2 OER 136
4.3 Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's 138

1. Inleiding

Deze nota beantwoording zienswijzen gaat over de adviezen en zienswijzen die zijn ingediend op de ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage.

1.1 De nieuwe omgevingsvisie

De gemeente Boxtel is bezig om een omgevingsvisie 2040 te maken. Deze omgevingsvisie beschrijft hoe Boxtel de fysieke leefomgeving voor een lange periode wil inrichten. De gemeente stelt 1 omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Gemeenten moeten op grond van de Omgevingswet voor 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld. Omdat de omgevingsvisie belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben is het nodig om een omgevingseffectrapportage (OER) uit te voeren. Gelijktijdig met het proces van de omgevingsvisie is het OER opgesteld. Het OER heeft als doel om (milieu) effecten integraal mee te wegen in de besluitvorming voor de omgevingsvisie. Daarnaast is er een passende beoordeling Wet natuurbescherming opgesteld vanwege mogelijke nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden Kampina en Oisterwijkse Vennen.

1.2 De inspraakprocedure

De ontwerp omgevingsvisie met bijbehorende omgevingseffectrapportage heeft van 22 januari tot en met 4 maart 2024 ter inzage gelegen. De formele aankondiging van de ter inzage legging is gemeld in het gemeenteblad. Daarnaast is de ter inzage legging breed aangekondigd via de gemeentelijke kanalen (website, advertentie in de krant en social media). De stukken waren digitaal in te zien via de website van de gemeente of via een link bij de publicatie. Daarnaast hebben de stukken ter inzage gelegen op het gemeentehuis van Boxtel.

Ketenpartners, stakeholders en degenen die zich hebben aangemeld om op de hoogte te blijven, zijn per e-mail op de hoogte gebracht van de ter inzagelegging. De instanties die de NRD (Notitie Reikwijdte Detailniveau) toegestuurd gekregen hebben, zijn nu ook weer geraadpleegd. Het gaat om de volgende instanties:

- De Veiligheidsregio
- De provincie Noord-Brabant
- De Gasunie
- Rotterdam-Rijn Pijpleiding
- Rijksdienst voor Cultuur Erfgoed
- GGD Hart van Brabant
- Waterschap De Dommel
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Defensie Pijpleiding Organisatie
- Prorail
- Brabant Water
- Regio Noordoost Brabant
- De gemeenten Sint-Michielsgestel, ’s-Hertogenbosch, Meierijstad, Best, Oirschot, Oisterwijk, Vught en Bernheze.

Voor geïnteresseerden hebben we nog twee inloopmomenten georganiseerd. Tijdens deze inloopmomenten konden ze de stukken inzien en vragen stellen aan projectteamleden. In totaal hebben ongeveer 50 burgers en/of belanghebbenden één van de twee inloopmomenten bezocht.

Tijdens de inspraakperiode zijn 89 zienswijzen ingediend. Deze worden behandeld in deze nota beantwoording zienswijzen. Volgens de wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) mogen NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aangeboden worden.

Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- Ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- Personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden.

Als het voor de uitvoering van een publieke taak moet, mogen persoonsgegevens wel digitaal aangeboden worden. Deze nota wordt digitaal aangeboden. NAW-gegevens zijn niet vermeld, behalve waar de wet dat toelaat. Zienswijzen ingediend door een particulier of op persoonlijke titel zijn geanonimiseerd in dit document.

1.3 Leeswijzer

Deze reactienota is opgebouwd in lijn met hoofdstukken van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk 2 beantwoordt de algemene vragen die gesteld zijn. Hoofdstuk 3 beantwoordt de individuele zienswijzen. Deze zijn ingedeeld conform de hoofdstukindeling van de omgevingsvisie. Het laatste hoofdstuk (hoofdstuk 4) beschrijft welke wijzigingen zijn aangebracht in de omgevingsvisie.

In hoofdstuk 3 staat bij de zienswijze een nummer toegevoegd, zie onderstaand voorbeeld:

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Alle indieners van een zienswijze hebben een ontvangstbevestiging ontvangen. Het nummer vermeld in deze nota (in bovenstaand voorbeeld 1345868) correspondeert met het zaaknummer zoals vermeld op de ontvangstbevestiging, zie onderstaande afbeelding:

Zaaknummer 1345868 Behandeld door:
Uw kenmerk: Telefoonnummer:
Datum
Onderwerp: Ontvangstbevestiging zienswijze ontwerp omgevingsvisie Boxtel

De nota van beantwoording is digitaal te raadplegen via de website van de omgevingsvisie. De nota staat bij de downloads, zie: https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

Wanneer u de nota opent kunt u via digitaal zoeken snel uw zienswijze terugvinden. Dit werkt als volgt:

1. Open de nota (PDF bestand).
2. Typ uw zaaknummer in in de zoekbalk, zie onderstaande afbeelding:

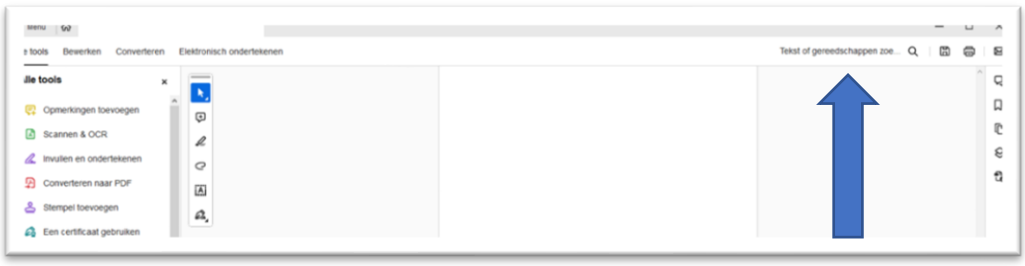

3. In het voorbeeld hieronder is zaaknummer 1345868 ingegeven

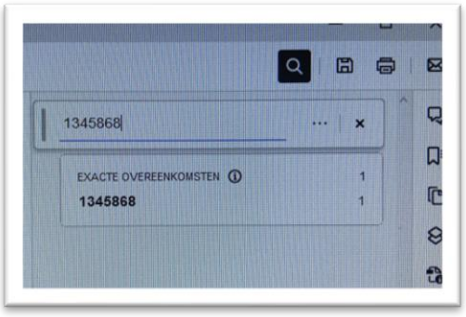

Er wordt ook meteen aangegeven hoe vaak de zoekterm voorkomt in het document. In het voorbeeld 1x.

4. Druk op enter en de eerste zoekterm wordt gemarkeerd weergegeven, zie afbeelding hieronder

5. Door op de pijltjes te klikken naast de zoekterm kunt u makkelijk navigeren naar de volgende locatie waar de zoekterm staat.

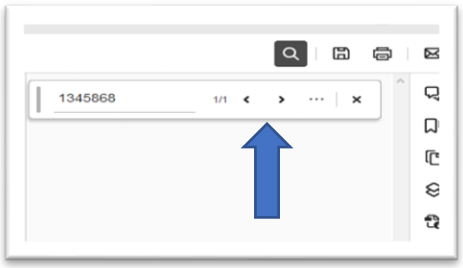

Wilt u liever een analoog exemplaar ontvangen, stuur dan een mailtje naar Omgevingsvisie@Boxtel.nl of bel naar 0411 – 655 911. Dan sturen wij u een analoog exemplaar op.

2. Algemene beantwoording

Bij elke zienswijze is een reactie geschreven waarin ingegaan wordt op de ingediende suggesties/ aanbevelingen. De zienswijzen hebben grofweg betrekking op de volgende onderwerpen:

- Omgevingsvisie
- OER
- Omgevingsvergunning
- Melding openbare ruimte

2.1 Omgevingsvisie

Detailniveau en abstractieniveau

Een groot deel van de zienswijzen gaan (deels) ook in op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie, concrete maatregelen of projecten, en individuele percelen. De zienswijzen die hier betrekking op hebben worden niet terzijde gelegd, maar hebben geen invloed op de inhoud van de omgevingsvisie. Dit omdat de omgevingsvisie als strategische visie voor de lange termijn een hoger abstractieniveau heeft. Deze zienswijzen vormen waardevolle informatie voor een omgevingsprogramma en/of het omgevingsplan. Op het moment dat we aan de slag gaan met een omgevingsprogramma betrekken we deze zienswijzen bij het op te stellen programma.

Scenario's

Een deel van de zienswijzen doet suggesties voor andere invalshoeken voor de scenario's, benoemen zaken uit de scenario's die volgens indieners niet gewenst zijn of doen tekstvoorstellen voor de aanpassing van de scenario's. De scenario's zijn opgesteld op basis van het participatieproces en afgestemd met de gemeenteraad. De scenario's onderzoeken de zogenaamde 'hoeken van het speelveld' en waren een hulpmiddel om te komen tot de omgevingsvisie. De scenario's zijn getoetst op effecten in het OER. Daarmee hebben we een eerste inzicht gekregen in de effecten van de scenario's. Op basis van deze inzichten hebben we verder gewerkt aan het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie (het voorkeursalternatief in het OER traject) dat een plek heeft gekregen in de Omgevingsvisie. De scenario's waren 'slechts' een hulpmiddel voor de omgevingsvisie in een eerdere fase die al eerder is afgerond. De scenario's worden daarom niet meer aangepast.

Participatieproces

Er zijn zienswijzen die ingaan op het participatieproces. Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen om zoveel mogelijk inwoners, ondernemers, stakeholders en ketenpartners bij het opstellen van de ontwerp omgevingsvisie te betrekken. In de eerste fase (dromen) hebben ruim 800 geïnteresseerden input geleverd. In de daarop volgende fasen hebben we verschillende werksessies georganiseerd voor ketenpartners en maatschappelijke stakeholders. Inwoners konden digitaal via swipocratie reageren op stellingen. Tijdens gemeentehuiskamergesprekken zijn we met inwoners in gesprek gegaan over de verschillende scenario's. De resultaten/ analyse van de participatie en de scenario's zijn ook terug te vinden op de speciale website van de omgevingsvisie: https://ovisie-

boxtel.ireporting.nl/homepage**.** Nu is de ontwerp omgevingsvisie af. Hier kon iedere belanghebbende op reageren.

Landelijk gebied en duurzame landbouw

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over het landelijk gebied met een wisselende strekking. Enerzijds maken indieners zich zorgen over de beschikbare ruimte die er is voor agrarische bedrijvigheid, natuur en recreatie en toerisme en vooral de combinatie hiervan. Anderzijds zijn er ook vragen over hoe de gemeente omgaat met de al heersende problematiek in het buitengebied, o.a. in relatie tot agrariërs en toerisme. De omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen een richting aan hoe we het landelijk gebied in de toekomst voor ons zien als gemeente. De omgevingsvisie doet geen gedetailleerde uitspraken op bedrijfs- of kavelniveau. Dit past niet bij de aard en het doel van een omgevingsvisie.

De aankomende jaren zal het beleid voor het landelijk gebied verder worden uitgewerkt op gemeentelijk niveau in het Programma Vitaal landelijk gebied, waarbij de belanghebbenden in het landelijk gebied worden betrokken. Daarnaast is de gemeente één van de partners in Brabantse gebiedsgerichte aanpak Kampina en Oisterwijkse Vennen. Het beleid van het Rijk en de provincie (provinciaal programma landelijk gebied) zijn c.q. worden kaderstellend voor de uitwerking in gemeentelijk beleid, zoals het Programma Vitaal landelijk gebied. Dit zorgt voor consistentie en afstemming tussen de verschillende bestuursniveaus.

Er wordt opgemerkt dat er ook zienswijzen zijn die ingaan op specifieke regelgeving, waarvan de gemeente niet het bevoegd gezag is, zoals met betrekking tot nitraat en de Kader Richtlijn Water. Op het gebied van gezondheid is de GGD een belangrijke partner. De juridische doorvertaling in regels zal plaatsvinden in het Omgevingsplan, waar relevant wordt regelgeving vanuit hogere overheden hierbij ook vertaald op lokaal niveau.

Uiteraard heeft de gemeente ook oog voor een eerlijke prijs voor de producten en de waardering voor en het vakmanschap van de agrariër. Die aspecten laten zich echter minder goed vangen in een omgevingsvisie die gericht is op de fysieke leefomgeving.

Op dit moment is de gemeente Boxtel bezig met het opstellen van beleid ten aanzien van voormalige agrarische bebouwing, het zogeheten VAB-beleid. Dit beleid is in ontwikkeling en wordt naar verwachting eind 2024 vastgesteld.

Definities landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die specifiek vragen om een definitie te geven van duurzame landbouw, natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw. Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw, zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Dit wordt in de omgevingsvisie als volgt beschreven:

"geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."

Voor de nadere uitwerking van beleid maakt de gemeente gebruik van de gangbare definities, zoals onderzocht door de Wageningen Universiteit, bron: SPLENDID, 2021. *Typeringen voor*

kringlooplandbouw Spatial Planning for Environmentally Diverse Circular Development: Landscape Architecture and Spatial Planning Group, Wageningen University and Research.

In de omgevingsvisie is tevens opgenomen dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager is en blijft als voedselproducent. Ook worden mogelijkheden genoemd en gestimuleerde, zoals agrarisch natuurbeheer en ander vormen van bedrijvigheid zoals (neven)functies in de vorm van recreatie.

Duurzame energieopwekking

Er zijn veel zienswijzen binnengekomen over duurzame energieopwekking en met name ten aanzien van het de nut en de noodzaak voor grondgebonden zonnevelden en windturbines. In heel Nederland werken 30 regio's samen met het doel om in 2030 de uitstoot van CO2 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Dat is zo vastgelegd in de Klimaatwet en uitgewerkt in het Klimaatakkoord. Boxtel maakt deel uit van de Regionale Energie Strategie (RES) Noordoost Brabant. Binnen deze RES is afgesproken dat alle gemeenten een bijdrage leveren aan de RES-opgave. Om dat te bereiken is de grootschalige opwek van duurzame elektriciteit noodzakelijk. De gemeente Boxtel streeft hierin naar een optimale mix van zon- en windenergie. Uit onderzoek blijkt dat alleen zonnepanelen op daken onvoldoende zijn om de doelen te behalen, daarom zijn in de omgevingsvisie in lijn met de RES ook onder voorwaarden andere opties waaronder grondgebonden zonneparken en windenenergie mogelijk. Tegelijkertijd wordt door de RES en de gemeente Boxtel ook vol ingezet op zon op daken en energiebesparing.

Meer informatie over de RES en alle publicaties en rapporten zijn te is te vinden www.energiewerkplaatsbrabant.nl

Zonneladder en beleid van het Rijk

Meerder indieners van zienswijzen geven aan dat zonneparken niet mogelijk zijn vanwege beleid van het Rijk en/of de provincie. Het is correct dat het Rijk en de provincies het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonne-energie in principe ongewenst vinden. Echter, gelden de volgende uitzonderingssituaties volgens het Rijk en de provincies (Kamerbrief d.d. 6 juli 2023 van Minister Jetten):

a. AgriPV: combinatie van een substantiële agrarische functie met een zonnepark.

b. landbouwgronden die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie zijn.

c. als de aanleg van zonneparken op gronden betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik

De omgevingsvisie sluit aan bij de uitzonderingsgronden van de Kamerbrief, omdat volgens de omgevingsvisie zonnevelden alleen mogelijk zijn als dubbelgebruik, zoals Agri-PV of in combinatie met de natuurontwikkeling (biodiversiteit) voor gronden die in ontwikkeling zijn bijvoorbeeld in het kader van de omslag naar duurzame landbouw. Welke gronden dit precies zijn wordt samen met de betreffende stakeholders uitgewerkt in de lopende gebiedsprocessen en in het toekomstige Programma vitaal landelijk gebied. De gemeente Boxtel is daarom van mening de omgevingsvisie niet in strijd is met het beleid van het Rijk en de provincies. De Provincie Noord-Brabant heeft op dit punt ook geen zienswijze ingediend tegen het ontwerp van de omgevingsvisie.

Lopende initiatieven zonneparken

Er zijn daarnaast veel zienswijzen binnengekomen over specifieke initiatieven /lopende projecten voor de ontwikkeling van zonneparken. Dit is geen nieuw beleid dat volgt uit de omgevingsvisie. Deze initiatieven/ lopende projecten volgen uit de reeds eerder vastgestelde visie Zonne- en windenergie waar de uitgifte van 50 hectare aan zonneparken is opgenomen. Het beleid, de criteria en procedures voor de zonneparken zijn te vinden op de website van de gemeente: Criteria en procedures zonnepark gemeente Boxtel | Boxtel

2.2 OER

De zienswijzen die gaan over de OER betreffen voornamelijk verdiepende vragen en aandachtpunten voor de monitoring. De verdiepende vragen beantwoorden we in deze nota. De aandachtspunten voor monitoring nemen we mee in de beleidscyclus zoals beschreven in de omgevingsvisie.

2.3 Omgevingsvergunning

De omgevingsvisie gaat niet over ontwikkelingen op perceelniveau. Het kan zijn dat voor een ontwikkeling een omgevingsvergunning nodig is. Op de website van de gemeente staat de te volgen procedure beschreven. De link naar de website: https://www.boxtel.nl/omgevingsvergunning

2.4 Melding openbare ruimte

Vragen over de openbare ruimte zoals losliggende stoeptegels, kapotte straatverlichting en rondzwervend afval kunnen makkelijk en snel online gemeld worden via fixi. Meer informatie hierover staat op de website: https://www.boxtel.nl/aanvragen-regelen-en-melden/in-de-openbare-ruimte/melding-openbare-ruimte

3. Beantwoording per zienswijze

3.1 Inleidende hoofdstukken van de omgevingsvisie

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

3.1.1 Thema's

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf 'thema's' in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.1.2 Dromen

Verscheidenheid dorpen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener is van mening dat de waarde van eigen kracht en verscheidenheid van dorpen in gemeente Boxtel onvoldoende uitgelicht worden in de Omgevingsvisie. Indiener vindt dat erkennen van de diversiteit in de ruimtelijke en maatschappelijk samenstelling van dorpen en meer stedelijke kern Boxtel als basis dient voor de verdere uitwerking van de thema's.

Antwoord: Het klopt dat de dorpskernen niet individueel uitgebreid zijn beschreven. De verscheidenheid komt wel terug in o.a. de beschrijving van de kernkwaliteiten die gebaseerd zijn op een uitgebreid participatietraject onder inwoners en stakeholders binnen de gemeente. Daarnaast benadrukken we dat het leidende principe voor de omgevingsvisie is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente en waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken (doorwerking van de omgevingsvisie).

Tekstvoorstel kwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Elk dorp heeft een eigen identiteit, andere actieve verenigingsleven en hiermee gepaard-voorzieningen op dorpsniveau. Deze verscheidenheid wordt als goud voor de toekomst van Boxtel beschouwd. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de meer stedelijke kern van de gemeente goed verbonden met de ov-structuur. De wegverbindingen met de omringende stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg zijn richting Tilburg onvoldoende toekomst vast en daardoor een uitdaging, rekening houdend met verkeersoverlast voor omringende dorpen. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Centraal in de stedendriehoek. Onze gemeente ligt centraal tussen ’s-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel. Voor wat betreft auto verkeer, is de verbinding e~~n met de auto~~ via de A2 optimaal. Echter richting Tilburg en de N624 ligt de uitdaging om het verkeer te leiden via de “ring” Vught, Helvoirt, Oisterwijk, kern Boxtel; zodat het gebied gelegen binnen deze driehoek, niet wordt belast met ongewenst doorgaand verkeer. Er zijn ingrepen nodig om de in potentie goede verbindingen ~~We zijn letterlijk verbonden~~ met onze omgeving optimaal te benutten. De goede verbindingen zullen ~~brengen~~ je dan snel brengen van en naar dorpen en meer stedelijke kern van de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen met de fiets, OV of auto vervoer. En onze gemeente ~~is~~ zal dan nog beter ~~goed~~ bereikbaar zijn voor mensen die er komen werken of recreëren.

Antwoord: De totstandkoming van de Omgevingsvisie vond plaats in meerdere fasen. Bij de start zijn na een intensief participatieproces de kernkwaliteiten van de gemeente geformuleerd. Een aantal van de tekstvoorstellen zien niet op die kernkwaliteiten, maar op ervaren knelpunten. Daarom worden de betreffende voorstellen niet overgenomen in de Omgevingsvisie 2040 onder kernkwaliteiten. Inhoudelijk komen de gesignaleerde knelpunten in een andere vorm terug in onder andere door de gemeenteraad vastgestelde ambities (2022) en in de Omgevingsvisie zelf. Zo luidt bijvoorbeeld 'Ambitie Verbindend netwerk 2': De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Het onderwerp komt ook terug in de omgevingsvisie onder 'Uitgangspunten verbindend netwerk', tweede bullet en onder het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.

Tekstvoorstel kwaliteiten groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode, Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. Ook rondom het dorp Esch is een groene gordel. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

Antwoord: Er is gekozen om als voorbeeld en ter herkenning de grotere groene gebieden in de gemeente te benoemen. Dit is geen complete opsomming van alle groene gebieden in de gemeente en inderdaad rondom Esch bevinden zich ook groene gebieden. We zien geen aanleiding om hier specifiek het groen rondom dorp Esch te benoemen.

Tekstvoorstel dromen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. De groene gordel rondom Esch is nog meer herkenbaar. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De bermen langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

Antwoord: De tekst bij dit onderdeel is gericht op het algemene gedachte, dat we zorgen voor voldoende wandel- en fietsroutes, die alle groene gebieden met elkaar verbinden, zodat onze

inwoners daar gebruik van kunnen maken. We zien geen aanleiding om de groene gordel rondom Esch daar specifiek bij te benoemen.

3.1.3 Ambities

Ambities krachtige economie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor krachtige economie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen' (pagina 15).

Antwoord: Daarmee wordt bedoeld dat we aansluiten bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. We proberen (verdere) achteruitgang van de kwaliteit van het water- en bodemsysteem te voorkomen en met elkaar te werken aan systeemherstel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er bedoeld wordt met: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven'. Indiener vraagt zich daarbij ook af wat de gemeente concreet gaat doen om dit te faciliteren.

Antwoord: Dit is vooralsnog een uitgesproken ambitie. Hoe hier concreet invulling aan gegeven gaat wordt uitgewerkt in het programma Economie en het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 15 t.a.v. krachtige economie punt 3; 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.'

Als de gemeente Boxtel een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven wil zijn, zal ze ook beleid moeten ontwikkelen voor het ontmoedigen van niet-duurzame bedrijven die reeds in Boxtel gehuisvest zijn, aldus de indiener. Indiener benoemd dat duurzame bedrijven zich niet vestigen in een omgeving waar geen grenzen worden gesteld aan niet-duurzame bedrijven. Dit zal een ommekeer zijn ten aanzien van eerder uitgevoerd beleid door de gemeente Boxtel waarbij de gemeente Boxtel de opschaling van de Vion productielocatie niet heeft tegengehouden, aldus de indiener.

Het valt indiener op dat in de ontwerpvisie wordt benoemd dat duurzamere bedrijfsvoering wordt gestimuleerd, maar niet dat niet-duurzame bedrijfsvoering zal worden ontmoedigd.

Antwoord: in alle gevallen wordt er gekeken naar de duurzaamheid van bedrijven maar ook naar de toekomstbestendigheid. Bestaande bedrijven zijn ook druk bezig met het verduurzamen van hun bedrijf(sprocessen) wat gestimuleerd wordt door de gemeente. Met de ontwikkeling en invulling van GreenTech Park Brabant kan de gemeente zich onderscheiden. Door de vrijkomende panden te revitaliseren/verduurzamen wordt het vestigingsklimaat op de huidige bedrijventerreinen verbeterd. Er is veel wet- en regelgeving (deels nog in ontwikkeling) waarin niet-duurzame bedrijfvoering wordt ontmoedigd zoals door verplichte verduurzaming van bedrijfspanden, energiebesparingsplicht, en

'right to repair'. Dit wordt niet in de omgevingsvisie maar vanuit Rijskwege of op Europees niveau bepaald.

Ambities inclusieve duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de ambities voor inclusieve duurzaamheid. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er concreet bedoeld wordt met: 'Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd' (pagina 16).

Antwoord: Met 'standaard klimaatbestendig ingericht' wordt bedoeld: Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering. Het gaat bij de effecten om: wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 16 t.a.v. inclusieve duurzaamheid punt 4: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal'. Indiener benoemd dat hier wordt gesteld dat de gemeente-initiatieven zal faciliteren, maar zou er volgens indiener tegelijkertijd gesteld mogen worden dat de gemeente Boxtel geen vestigingsklimaat wil zijn voor grote energie-consumerende bedrijven (nieuwe datacenters, uitbreiding van bestaande Bedrijven in de gemeente Boxtel).
Ook bij "Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren", wordt ontmoedigingsbeleid helaas niet genoemd, aldus de indiener.

Antwoord: De gemeente heeft niet de ambitie om de door indiener genoemde bedrijven te faciliteren. Inzet wordt verduurzaming bestaande bedrijven en aantrekken nieuwe/ innovatieve/ duurzame bedrijven

Tekstvoorstel trends en ontwikkelingen aangenaam leven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Algemene trend om te verdichten bij bestaande bebouwde omgeving en het groen karakter van huidige groen/landschappelijke/ buiten gebieden te versterken. Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis.

Antwoord: Het verdichten van bestaand stedelijk gebied (inbreiding, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen) en het versterken van het landschap zijn onderdeel van deze Omgevingsvisie 2040. Wij verwijzen onder visie naar 'Uitgangspunten aangenaam leven' de bullets 1 en 2 en 'Inclusieve duurzaamheid'. We handhaven de oorspronkelijke tekst.

Trends en ontwikkelingen krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 19 t.a.v. Krachtige economie. Er wordt gesteld dat 'Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn.'

Indiener vindt dat dit een stelling is die discutabel is, omdat is gebleken dat de gemeente zelf niet kan voorkomen dat arbeidsmigranten ook buiten de gemeente Boxtel werkzaam kunnen én mogen zijn. Volgens indiener zou het goed zijn als de ontwerpvisie hier iets meer diepgang aan geeft door te specificeren in welke industrietakken deze arbeidsmigranten worden ingezet en of zij deze industrietakken überhaupt niet willen stimuleren of faciliteren. Indiener doelt hier op geuroverlast-veroorzakende bedrijven uit de vleesverwerkende industrie, evenals andere vervuilende en overdadig energie-consumerende bedrijven in Boxtel. Indiener benoemd dat de arbeidsmigranten vaak uitvoerders van ongeschoold en zwaar intensief werk zijn en bijvoorbeeld niet werkzaam voor de kennis- of duurzaamheidsindustrie. De bedrijven waar de arbeidsmigranten werken die binnen én buiten Boxtel gehuisvest zijn, zullen niet 'vanzelf' de ontwerpvisie 2040 zullen gaan nastreven, aldus indiener. Door de huisvesting van arbeidsmigranten te faciliteren, werkt de gemeente (zij het indirect) actief mee aan het minder snel of niet behalen van de eigen doelstellingen van 2040, aldus indiener. Volgens indiener is het realistischer het ontwerp hierop bij te stellen door te benoemen dat zowel grootschaligheid van de huisvesting als ook de industrietakken waarvoor de arbeidsmigranten werken, beide niet meewerken aan het behalen van de doelstellingen van de omgevingsvisie 2040. Het welzijn in het leefgebied van de Boxtelaren is alleen te behouden door op kleine schaal huisvesting voor arbeidsmigranten toe te staan, mits zij werkzaam zijn binnen de gemeente Boxtel vindt de indiener.

Antwoord: De door indiener aangehaalde zin uit de Omgevingsvisie heeft geen betrekking op de exacte werklocatie van arbeidsmigranten. Onder de derde bullet van 'Uitgangspunten Krachtige economie' is aangegeven hoe de gemeente Boxtel invulling wil geven aan werken en ondernemen.
De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. De afweging van ontwikkelingen zal op meerdere schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.
De door indiener aangehaalde punten zijn onderdeel van meerdere beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld het door de gemeenteraad (10 november 2020) vastgestelde beleid "Huisvesting Arbeidsmigranten Boxtel". Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie en blijft buiten beschouwing. Onder 'Doorwerking' zijn de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie.

Trends en ontwikkelingen inclusieve duurzaamheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt verstaan onder circulaire landbouw (pagina 19). En hoe dit zich uit binnen de gemeente Boxtel. Volgens indiener zal er breed gekeken moeten worden naar oplossingen (bijvoorbeeld ook ruimte voor mono-mestvergisting) om in 2050 energieneutraal te kunnen zijn. Indiener vraagt zich af of de gemeente dit voor zich ziet als ontwikkelrichting?

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.1.4 Scenario’s

In paragraaf 2.1 is een algemene toelichting gegeven over hoe om is gegaan met de scenario's.

Participatie bij scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemt dat op pagina 21 staat dat de scenario’s aangescherpt zijn door maatschappelijke partijen. Indiener vraagt wanneer dit met ZLTO is gebeurd en wat er toen is aangegeven?

Antwoord: Er zijn werksessies geweest waar maatschappelijke partijen voor uitgenodigd waren. Bijeenkomsten zijn gebruikt om te checken of we de uitersten opgezocht hadden.

Scenario 1, veilige fietsverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het gewenst is dat er een veilige fietsverbinding komt, zoals aangegeven op de kaart van scenario 1. Indiener geeft aan dat uit veiligheidsoogpunt, bij voorkeur, voetpad en de autoweg van elkaar gescheiden worden.

Indiener geeft aan dat het niet gewenst en niet nodig is dat er een fietsverbinding komt met het pad 'de Lange Loop' richting Liempde (zie kaart scenario 1 met 'inzetten op kwalitatieve fietsverbindingen').

Antwoord: De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie zijn meerdere nieuwe fietsverbindingen opgenomen. *De opmerking ten aanzien van het scheiden van voetpaden en autowegen wordt onderschreven en meegenomen bij de uitwerking in projecten.*

Scenario 1, natuurinclusieve landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1, krachtige economie en vraagt om een uitwerking van de definitie van natuurinclusieve landbouw en wat dit per sector betekent.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, vruchtbare bodems

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) reageert op scenario 1 en geeft aan dat de natte en vruchtbare bodems juist geschikt zijn voor het telen van landbouwgewassen en dat het zaak is dat deze ingezet kunnen blijven worden voor de landbouw. Indiener geeft daarbij aan dat verschillende beekdalen een open karakter hebben wat niet strookt met het voornemen om hier juist biomassa en hout te telen. Indiener vraagt wat de gemeente hiermee wil doen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Scenario 1, windenergie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in 'Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek' windmolens ontbreken. Indiener vraagt zich af waarom dit is. Indiener is van mening dat windmolens qua ruimtebeslag een stuk gunstiger zijn dan zonneparken.

We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullende merken wij op dat onderzoek uitwijst dat er in Boxtel door de ruimtelijke belemmeringen en luchtvaartbeperkingen zeer beperkt mogelijkheden zijn voor grootschalige windenergie, waarvan de clusters bovendien moeilijk inpasbaar zijn in het landschap.

Scenario 1, prognose opwekking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over prognose van opwekking in scenario 1. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of zeker kan worden gesteld dat de prognose (eerste scenario, opwekken 143TJ) gemaakt is op basis van recente cijfers over de capaciteit van zonnepanelen en het aantal vierkante meter dak en gevel van gebouwen in de gemeente Boxtel.

Antwoord: Die prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021, maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment, omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 23 bij Scenario 1 m.b.t. benodigde zonne-energie staat: 'De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast.' Indiener heeft hierover de volgende vragen:

1. Hoe zijn deze cijfers tot stand gekomen?
2. Waar komen deze cijfers vandaan?
3. Indiener neemt aan dat dit de zonne-energiebehoefte in 2040 is. Is deze aanname correct?
4. Heeft men bij het bepalen van deze energiebehoefte rekening gehouden met 'van het gas af' en het 'overgaan van koolwaterstoffen' naar elektriciteit voor het verkeer en industrie, landbouw en bouwmachines?
5. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale elektriciteitsbehoefte van de gemeente Boxtel?
6. Hoe verhoudt deze energiebehoefte uit zonne-energie zich t.o.v. de totale energiebehoefte van de gemeente Boxtel? D.w.z. als men rekening houdt met de transitie van gas naar elektriciteit, de transitie van benzine, diesel etc. naar elektriciteit?
7. Hoe denkt men het zomer- winter probleem op te lossen met zonne- en windenergie?
8. Bij Scenario 2 niets over de energiebehoefte in termen van TJ. Wat is in scenario 2 de energiebehoefte?
9. Bij het scenario van de Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel ook niets over de energiebehoefte in termen van TJ.
    a. Wat is in dit scenario de energiebehoefte?
    b. Hoe ontwikkelt die energiebehoefte zich in de loop van de tijd?

c. Wat is het huidig energieverbruik, zowel elektrisch als fossiel?

10. Indiener neemt aan dat de verschillende scenario's verschillende energiebehoeftes hebben. Klopt deze aanname?
11. Hoe wordt energieverbruik toegerekend? (Bijvoorbeeld energiegebruik (doorgaand) verkeer op A2)"

Antwoord: Deze vragen gaan over de opgestelde scenario's 1 en 2. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Aanvullend in reactie op de vragen ten aanzien van de onderzoeken en gegevens:

1. *De voor dat scenario opgestelde prognose is gemaakt bij de RES NOB 1.0 in 2021 (wat gaat over 2030), maar zal niet veel afwijken van de potentie op dit moment (voor de visie richting 2040), omdat enerzijds het rendement iets is toegenomen, maar anderzijds belemmeringen (netcongestie, eisen verzekeraars) zijn toegenomen.*
2. *Zie vorig antwoord.*
3. *De Regionale Energie Strategie (RES) opgave aan hernieuw op te wekken elektriciteit uit zon bedraagt 290 TJ (=0,08 TWh). De verwachting is dat door alle ontwikkelingen zoals elektrificatie (aardgasvrij, elektrisch rijden en het en de toepassing van koolwaterstoffen) dat de vraag naar elektriciteit in bepaalde maten kan toenemen. De zonne-energiebehoefte voor de periode 2030-2040 wordt op een later moment bepaald.*
4. *Zie vorig antwoord.*
5. *Gemeente Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid. De uitwerking van de verdere electriciteitsbehoefte vindt plaats in een programma. Hierop wordt nader ingegaan onder 'Doorwerking'.*
6. *Boxtel zal in de huidige plannen de energievraag voornamelijk met zon invullen op basis van technisch haalbaarheid.*
7. *Hier kunnen we momenteel nog geen antwoord op geven. Dit wordt later uitgewerkt in een programma.*
8. *De uitganspunten bij scenario 2 gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
9. *Zie onderstaande antwoorden*
    a. *De uitganspunten van het scenario ontwerp omgevingsvisie gaan vooral over dubbelgebruik van ruimte. De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Om die reden is het aantal TJ niet genoemd. Dit wordt uitgewerkt in een programma. dat zegt niets over de energiebehoefte anders dan een eventuele andere verdeling. Maar de RES-doelstelling vanuit de RES 1.0 NOB, 0,08 TWh hernieuwbare elektriciteit blijft voor nu hetzelfde.*
    b. *Ook hier geldt dat de vraag naar elektriciteit door ontwikkelingen kan of toe- of afnemen. Dit hoort thuis in een programma.*
    c. *Dit valt buiten het kader van deze omgevingsvisie. Voor meer informatie verwijzen wij u naar bijlage 2, RES 1.0 NOB.*
10. *De scenario's maken gebruik van verschillende invalshoeken. Bij de verschillende scenario's zijn andere ontwikkelingen/gebruiksfuncties van toepassing (woningbouw/ natuur etc) en dus eventueel ook een andere energiebehoefte. De energiebehoefte wordt bepaald door meerdere factoren, waaronder ruimtelijke keuzes maar ook energiebesparing.*
11. *Dat valt buiten het kader van de Omgevingsvisie en is onderdeel van de RES.*

Scenario 2, krachtige economie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de volgende passage: Bladzijde 25: t.a.v. Krachtigere economie: Er wordt gesteld dat het landelijk gebied de functie ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ heeft. Indiener benoemd dat als dit wordt nagestreefd, het ook vanzelfsprekend is dat het bestemmingsplan ‘buitengebied 2016’ wordt gevolgd met duidelijke regels voor gebruik en bebouwing. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel het eigen voorgenomen beleid t.a.v. het verlenen van ontheffing voor een periode van 15 jaar (tot 2039) voor het bouwen van een grootschalig huisvestingscomplex voor arbeidsmigranten moet bijstellen.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's. Het landelijk gebied heeft een veelheid aan functies. Ook vele andere functies komen in de Omgevingsvisie aan bod, zoals wonen, (agrarische)bedrijvigheid en water. Deze vindt u terug onder de ambities, uitgangspunten en de deelgebieden. Het aanpassen van eerder door de raad vastgesteld beleid valt buiten het kader van de omgevingsvisie.

Scenario 2, industrie bij de Koppenhoefstraat

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 134955

Indiener benoemd dat in scenario 2 aan de Koppenhoefstraat een blokje industrieterrein ingetekend is. Dit blokje komt niet meer terug in het ontwerp. Dat vindt de indiener jammer. Indiener wil er voor pleiten toch een rood blok in te tekenen. De reden hiervoor is dat de gemeente Boxtel structureel kampt met te weinig budget voor wegenaanleg. Wat indiener zich voorstelt is dat de Koppenhoefstraat een fietsstraat wordt waarbij je richting omleidingskanaal, groen hebt. Achter dit groen zit bebouwing van kleinschalige industrie, groot- en detailhandel en woningen. Deze woningen horen bij de kleinschalige industrie op het terrein. Het streven zou gericht moeten zijn op duurzame industrie mooi ingepast in het landschap, aldus indiener. Indiener vindt Veroude en Classic Park daar een voorbeeld van. Aan de westzijde van de Koppenhoefstraat dus een groene aanblik. Vanaf de oostzijde van het omleidingskanaal en de nieuwe ontsluitingsweg zie je dan allerlei typen van bedrijvigheid, aldus indiener. Een verstandig ingepast bedrijvig terrein kan volgens indiener innoverend en als voorbeeldfunctie werken voor Boxtel.

Indiener vindt dat in het blokje industrieterrein aan de Koppenhoefstraat uit scenario 2 ook een aantal woningen een plaats kunnen vinden. Voor het maken van een nieuwe ontsluitingsweg langs het kanaal is het niet ondenkbaar dat een aantal woningen worden gesloopt. Die mensen moeten ergens blijven op een mooie plek. Die plek kan aan de Koppenhoefstraat worden gevonden, aldus indiener

Antwoord: In het proces om te komen tot een omgevingsvisie zijn twee scenario's opgesteld en onderzocht in een omgevingseffectrapportage, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1.
Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en scenario 2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. In dat laatste scenario zat inderdaad een zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2. Een bedrijventerrein aan de oostzijde van de A2 is alleen een optie als er ook een passende ontsluitingsstructuur te realiseren is. Op dit moment ontbreekt deze. In de omgevingsvisie is ter plaatse 'een onderzoek naar een ontsluitingsfunctie' opgenomen, die deels samenvalt met de aanduiding 'Beekdal'. Op het moment dat een dergelijk onderzoek start wordt de optie van een bedrijventerrein daarbij betrokken. Als het onderzoek start kan ook het punt van eventueel noodzakelijke woningbouw worden betrokken.

Scenario 2 tekstvoorstel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Hiermee wordt rekening gehouden met ruimtelijke zorg voor de groene ring rondom Esch, het versterken van het dorpse karakter van dit dorp, en volgend het principe: Esch is eind bestemming voor auto verkeer. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen. De uitwerking van ruimtelijk zorgvuldig ingepaste uitbreidingen is richtinggevend en gaat voor het aantal woningen.

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. Deze nieuwe randweg houdt rekening met het principe, Esch is eind bestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan.

Antwoord: De teksten van de scenario's worden niet achteraf aangepast. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's.

Duurzame energie in de scenario's

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de manier waarop duurzame energie is meegenomen in de scenario's. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981, 1345905, 1345941, 1345966

Indieners benoemen dat beide scenario’s uitgaan van energieneutraliteit in Boxtel, door in te zetten op zonne-energie. De zon schijnt vooral overdag en niet in de winter.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Alleen zonne-energie is geen duurzame oplossing, aldus de indiener. In het eerste scenario staat dat met zon op daken beperkt kan worden opgewekt. Volgens de indiener klopt dat als men met verouderde technologie en gegevens werkt. In de huidige markt kan op zonnige dagen via panelen op daken zoveel worden opgewekt dat afschakelen van omvormers al noodzakelijk is. Toekomstige overtollige energie (op zonnige dagen) kan makkelijk opgevangen worden met daken die nog niet van panelen zijn voorzien, aldus indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345941, 1345966

Indieners vragen hoe een scenario eruit ziet waarin de rijksoverheid gevolgd wordt en 2/3 van de energie die Boxtel gebruikt uit Wind op zee gehaald wordt.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's en ten aanzien van de opwek van duurzame energie.

Bebouwing langs Liempdseweg in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er bebouwing komt langs de Liempdseweg, zoals aangegeven op de kaarten van scenario 1 en 2.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de scenario's

Verbinding Omleidingskanaal in de scenario's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het niet gewenst is dat er een weg komt zoals aangegeven op de kaart 'Scenario 1' en 'Scenario 2'. Dat geldt ook voor het aangegeven deel van deze route langs het Omleidingskanaal, aldus de indiener. Het Omleidingskanaal en de stroken zijn namelijk zeer belangrijke ecologische verbindingszones.

De twee scenario's zijn 'slechts' een hulpmiddel geweest om te komen tot de uiteindelijke omgevingsvisie. De scenario's hebben op zichzelf geen status en worden niet meer aangepast. In de uiteindelijke omgevingsvisie is aangegeven 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie'. In het onderzoek naar de haalbaarheid zullen de mogelijke effecten op ecologische verbindingszones worden meegenomen.

3.1.5 Ontwerp Omgevingsvisie inleiding en omgevingsvisiekaart

Woningbouwplannen op de omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1347012

Indiener mist, o.a. op het kaartje (pagina 27, Omgevingseffectrapportage (OER)) de plannen die indiener ingediend heeft bij de gemeente omtrent woningbouw. Indiener ziet hier graag een aanpassing op.

Antwoord: We vermoeden dat indiener het kaartje op pagina 27 van de omgevingsvisie bedoeld, in plaats van de Omgevingseffectrapportage (daar staat namelijk geen kaartje op pagina 27). Het door indiener bedoelde gebied maakt onderdeel uit van de Noordwesthoek. Dit gebied is op de kaart aangeduid als een zoekgebied voor "Duurzame en passende woonuitbreiding". Voor dat gebied loopt een onderzoek naar o.a. woningbouwmogelijkheden.

Tekstvoorstel Ontwerp Omgevingsvisie inleiding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp met eigen karakter en identiteit. Deze diversiteit wordt als goud beschouwd voor de toekomst. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven met bijhorende voorzieningen voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten en tegelijkertijd de groen-blauwe structuur, waardoor onze gemeente zo waardevol wordt bevonden, zoveel mogelijk versterken. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen. We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Hiermee dient rekening te worden gehouden met het versterken van de diversiteit van de verschillende onderdelen waar de huidige gemeente uit bestaat. Kleine kernen in een groenrijke omgeving en een meer stedelijke kern (voormalige Boxtel).

Antwoord: Alternatief tekstvoorstel voor de eerste suggestie.
Het volgende tekstvoorstel wordt overgenomen: Na Beerze en voor Ook toevoegen: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.
Het tweede tekstvoorstel over de groen-blauwe structuur staat al in andere bewoordingen in de inleiding, namelijk 'De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze'.
Het versterken van die kwaliteit komt in de Omgevingsvisie 2040 terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' bullet 1.
Het derde tekstvoorstel over het versterken van de diversiteit komt inhoudelijk terug in de visie terug onder 'Uitgangspunten aangenaam leven', bullet 2.

Omgevingsvisiekaart leidend

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af of de omgevingsvisiekaart op pagina 27 voor de gemeente leidend is? Zo ja, dan kunnen de andere kaarten beter geschrapt worden om onduidelijkheid en verwarring te voorkomen, aldus indiener.

Antwoord: De tekst van de omgevingsvisie is leidend, de kaart is ondersteunend. De overige kaarten handhaven we. Ze geven inzicht hoe de visie tot stand is gekomen.

Leesbaarheid Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vindt de resolutie van de omgevingsvisiekaart matig, waardoor de kaart niet goed leesbaar is. Volgens indiener is het formaat van de kaart niet passend bij de omgeving van het gebied dat het beschrijft. Indiener vraagt zich af waarom de kaart geen A3-formaat is. Op basis van het huidige formaat en resolutie is geen goed oordeel te vormen over de inhoud van de visiekaart, aldus indiener.

Antwoord: De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart, de digitale kaart kan worden uitvergroot waardoor deze goed leesbaar is. Zie: Ontwerp Omgevingsvisie | gemeente Boxtel | Omgevingsvisie Boxtel (ireporting.nl)
De omgevingsvisie is via de speciale website ook als PDF document te downloaden en het is mogelijk om deze op A3 af te drukken.

Sportclusters op de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op de kaart de sportclusters ingetekend staan. Deze kaart geeft de visie voor 2040 weer. Voor zover indiener kan zien, zijn de sportclusters op de huidige locatie gepositioneerd. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener is van mening dat, gezien de perikelen rond De Braken, dit niet correct is. Indiener vraagt zich af of het de visie van de gemeente is dat dit ook de gewenste locaties in 2040 zijn.

Antwoord: Het klopt dat de huidige sportclusters op de kaart ingetekend zijn.
Als een sportcluster op termijn verplaatst / verdwijnt is dit een aanleiding om de omgevingsvisie op dat punt te actualiseren.
Met sportclusters bedoelen we verschillende terreinen van sportverenigingen en niet één enkele voorziening zoals de Braken of het Dommelbad.

Symbool zoekgebied windmolens op de Omgevingsvisiekaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op de kaart van pagina 27 een ander symbool voor ‘zoekgebied windmolens' staat dan op de kaart op pagina 23 bij ‘Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio’. Dit is volgens indiener inconsistent. Het op pagina 23 gehanteerde symbool is volgens indiener duidelijker en heeft de voorkeur. Indiener verzoekt dit consistent te maken.

Antwoord: Voor het zoekgebied voor windenergie is op de kaart van de scenario's inderdaad een ander symbool gebruikt. Er is bewust gekozen voor een ander symbool op de kaart van de ontwerp omgevingsvisie. Zo wordt meer het gebied geaccentueerd.

Tekst leidend, t.o.v. de kaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 27 van OOB staat: 'Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.' Indiener vraagt zich af welke betekenis toe te kennen aan de 'de tekst is leidend' in bovenstaand citaat:

1. In het geval tekst en kaart niet met elkaar in overeenstemming zijn, dan is de tekst leidend,

en/of

2. Indien iets op kaart vermeld staat, waar in de tekst niets over gezegd wordt, dan is datgene wat op de kaart staat:
    a. rechtsgeldig en bindend;
    b. alleen illustratief en verder niet bindend of rechtsgeldig;
    c. niet relevant.
3. In het WBL (Woningbouwlocaties Liempde 2025-2025, gepubliceerd mei 2015) werd op pagina 17 m.b.t. Locatie Kerkheiseweg-Boxtelseweg (het huidige plan Kerkweide-Oost en -West) vermeld 'Zo kunnen 15-20 woningen worden gerealiseerd'. De bijbehorende schetsen/kaarten toonden een woningaantal, dat varieerde tussen 24 en 38 woningen. Uiteindelijk werd de inhoud van dit visie-achtige document op dit punt volledig terzijde geschoven. Er komen bijna 60 woningen op dit terrein.
    a. Kan dit in de toekomst met de Omgevingswet ook zo gebeuren?
    b. Hoe moet een WBL-achtig document in de Omgevingswet gepositioneerd worden?"

Antwoord: Met de tekst is leidend wordt bedoeld dat in de tekst de omgevingsvisie wordt beschreven. Een aantal zaken die in de tekst benoemd worden zijn visueel gemaakt op de kaart. Niet alles is visueel duidelijk vorm te geven, vandaar tekst is leidend.
U vraagt of in de toekomst uiteindelijke aantallen te bouwen woningen op een specifieke locatie af kunnen wijken van eerdere documenten, zoals een visie. Het antwoord daarop is ja.
In visies en voorbereidende stukken voor concrete woningbouwlocaties wordt vaak een eerste inschatting gemaakt van het aantal te realiseren woningen. Bij de verdere uitwerking ontstaat meer gedetailleerd inzicht in de mogelijkheden. Dat hangt bijvoorbeeld ook samen met het type te bouwen woningen. Vrijstaande woningen, appartementen en/of rijwoningen kennen bijvoorbeeld allemaal een ander ruimtebeslag. Het uiteindelijke aantal te bouwen woningen ligt vast in een omgevingsplan en/of omgevingsvergunning (voor 1 januari 2024 een bestemmingsplan).

3.2 Aangenaam leven

Eén van de vier hoofdthema's zoals behandeld in de omgevingsvisie is 'aangenaam leven'. Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid. Bijbehorende uitgangspunten hebben betrekking op de groene kwaliteit van de gemeente Boxtel, de identiteit van de plek, duurzame verstedelijking, passende voorzieningen, een gezonde leefomgeving en tot slot een veilige leefomgeving. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.2.1 Groene kwaliteit Boxtel

Onderhoud van bestaande en nieuwe natuur

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de bekostiging en onderhoud van bestaande en nieuwe natuur. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937, 1346043, 1346039, 1345899

Indieners zijn van mening dat er geen onderbouwing is van verdienmodellen die het onderhoud van de bestaande en gewenste nieuwe natuur kunnen bekostigen. Indieners vinden dat het onderhoud van de bestaande natuur nu al achterstallig is.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van agrarisch natuurbeheer (zowel van bestaande als de gewenste nieuwe natuur). Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron zijn voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het gaat te ver om in de omgevingsvisie in detail in te gaan op hoe het verdienmodel eruit ziet. Dit kan worden uitgewerkt in het Programma Vitaal landelijk gebied, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Te denken valt o.a. aan subsidies bij SKNL (Kwaliteitsimpuls natuur en landschap) en aan subsidies bij ANLB (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer).

Herkomst nieuw groen in woonwijken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de gemeente geen teelten wil welke een watervraag behoeven, maar wel groen toe wil voegen aan de woonwijken. Indiener vraagt waar de gemeente het groen vandaan wil halen.

Antwoord: Waar het groen (struiken, planten, bomen) uiteindelijk vandaan wordt gehaald, is geen onderwerp van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de omgevingsvisie niet stelt dat er helemaal geen sprake van een watervraag voor teelten mag zijn.

Scherpe keuzes natuur en groene kwaliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op het hoofdstuk 'uitgangspunten'. Hier staat de passage "Natuur en groene kwaliteit van Boxtel moet behouden blijven […] dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen". Bij dit uitgangspunt past niet het omzomen van dorpen met zonneparken. Indiener vraagt het gemeentebestuur en de gemeenteraad daar dan ook scherpere keuzes in te maken die daadwerkelijk passen bij dit uitgangspunt.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

3.2.2 Identiteit van de plek

Identiteit van Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) heeft een aanvulling op de passage 'Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek'. Indiener vindt dat als wordt uitgegaan van de identiteit van de plek, dan is het van belang de identiteit van de plek/een dorp/een kern vooraf te definiëren. Voor Lennisheuvel wil de indiener dat doen met een nieuwe dorpsvisie die indiener samen met bewoners en de gemeente wil opstellen. De nieuwe dorpsvisie moet daarmee een specifiek afwegingskader voor de toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel worden, aldus indiener. Indiener wil dat de dorpsvisie t.z.t. toevoegt wordt aan de Omgevingsvisie als nadere uitwerking. Indiener verwacht dat de Omgevingsvisie in de tekst en de visiekaart wordt aangepast, bijvoorbeeld door nog geen keuzes voor uitbreiding, inbreiding of andere ontwikkelingen op te nemen.

Antwoord: Of nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek kan vanuit verschillende invalshoeken worden beoordeeld. Denk aan welstand, stedenbouw, (landschaps)architectuur, heemkunde, natuur en natuurlijk de beleving van bewoners. Een dorpsvisie heeft een ander schaalniveau dan deze omgevingsvisie. In de omgevingsvisie zijn er op hoofdlijnen onderbouwde keuzes gemaakt. Deze zijn vertaald in ambities en geven antwoord op de maatschappelijke opgaven. Deze gaan niet altijd op alle details in op het niveau van een dorpsvisie. Voor wat betreft de keuzes voor inbreiding, uitbreiding en overige ontwikkelingen. De maatschappelijke opgaven onder andere op het gebied van wonen zijn groot. Dit betekent ook, dat wij op kaart en in de tekst de aanduidingen en teksten over deze onderwerpen handhaven. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Beschrijving van identiteit van de dropen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat het woord 'identiteit' slechts twee keer voorkomt in de Omgevingsvisie. En dan niet als beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke kernen/dorpen, maar als beschrijving van Boxtel als geheel. Als de gemeente het zo belangrijk vindt dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van een plek, dan is het van belang die identiteit zo precies mogelijk te beschrijven, aldus de indiener. Volgens indiener is het

anders geen referentiekader om toekomstige ontwikkelingen te beoordelen. Dit is volgens indiener een essentiële omissie in de Omgevingsvisie. Indiener verzoekt de Omgevingsvisie aan te vullen en opnieuw ter inzage te leggen.

Antwoord: Naar aanleiding van o.a. deze zienswijze voegen we op een tweetal plaatsen tekst toe over de identiteit van de dorpen.
Onder kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.
Onder vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.
We kozen voor een globale kaderstellende visie richting 2040. Een precieze beschrijving van de identiteit van de afzonderlijke dorpen past niet binnen de opzet van deze visie, die bewust betrekking heeft op de gemeente Boxtel als geheel. Dit is in lijn met de kaders van de Omgevingswet die vraagt om 1 overkoepelende visie voor het gehele grondgebied van de gemeente. Bij concrete planvorming heeft u de mogelijkheid in het kader van de burgerparticipatie mee te denken over o.a. de identiteit van de plek.

Zonnevelden niet passend bij koesteren bestaande waarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de zin: 'Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging'. Indiener geeft aan dat de manier waarop de zin is verwoord niet passend is voor het onderdeel 'uitgangspunten'. Als het uitgangspunt is dat bestaande waarden worden gekoesterd en nieuwe ontwikkelingen in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde staat, dan kun je niet in de daaropvolgende zin beweren dat woningen of zonnevelden als nieuwe kwaliteiten kunnen worden gezien, aldus de indiener. Bij woningen kan indiener zich daar nog iets van voorstellen, omdat je woonbuurten op een landschappelijke manier kan inrichten en de leefkwaliteit voor mens en dier kan borgen. Voor zonnevelden die omringd worden met hekken en geen bijdrage leveren aan de leefkwaliteit kun je dat niet beweren volgens de indiener.

Antwoord: ten aanzien van de zonneparken en het geldende beleid wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Combineren van economische activiteiten en landschapsimpulsen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener benoemt het volgende: om blauwe en groene ontwikkelingen te kunnen realiseren is het noodzaak dat er ook mogelijkheden zijn om ondersteunende rode ontwikkelingen te realiseren (economische activiteiten). Uit de omgevingsvisie blijkt volgens indiener onvoldoende dat deze mogelijkheden er zijn of dat de ambitie aanwezig is om bijvoorbeeld op landgoederen het realiseren van (cultuurhistorisch)bebouwing te faciliteren. Hierbij ligt het volgens indiener voor de hand om de voorwaarde op te nemen dat, bij het realiseren van bebouwing maatwerk geleverd kan en moet worden ten aanzien van historische context, beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteitsverbetering ten aanzien van natuur, landschap en water.

Indiener zou graag zien dat in de omgevingsvisie wordt opgenomen dat er ruimte is voor een combinatie van economische activiteiten en realisatie natuur- en landschapsimpulsen (rood voor groen/blauw) binnen in ieder geval het landgoederencluster.

Antwoord: Onder 'Uitgangspunten aangenaam leven' is onder de tweede bullet opgenomen, dat nieuwe ontwikkelingen rekening houden met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Verdere uitwerking dient dan ook plaats te vinden in op te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.2.3 Duurzame verstedelijking

Woningbouwlocatie Boxtel Noordwest minder geschikt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

De indiener (Inveniam) is van mening dat de locatie Boxtel Zuid, ten opzichte van Boxtel Noordwest, beter geschikt is voor woningbouw op de korte tot middellange termijn. Boxtel Noordwest betreft namelijk een gecompliceerde woningbouwontwikkeling met veel knelpunten zoals bereikbaarheid, het spoor en de gewenste nieuwe rondweg, aldus de indiener.

Antwoord: ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatie specifieke factoren. Die specifieke factoren zijn er ook voor Boxtel-Zuid. Denk aan o.a. de ligging ten opzichte van de Dommel (Beekdal), de Rijksweg A2, Ladonk, het spoor en aanwezige waarden. Er is geen aanleiding nu te komen tot een andere keuze. We ronden het lopende onderzoek naar de Noordwesthoek af en handhaven de keuze voor deze locatie voor de korte en middellange termijn.
Dit volgt onder meer uit:

- *Structuurvisie Verfrissend Boxtel (2011): Bij de totstandkoming van die visie lag de keuze voor de Oksel en Selissen als eerstvolgende uitbreidingslocatie voor de kern Boxtel voor. Toen is door de gemeenteraad de keuze gemaakt voor wat inmiddels Heem van Selis is. Boxtel-Zuid was toen niet in beeld.*
- *In de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (2023-0801) is voor wat betreft Boxtel-Zuid alleen het gebied ten noorden van de Dommel aangeduid als Verstedelijking afweegbaar en niet het gebied ten zuiden van de Dommel. Voor de Noordwesthoek geldt, dat een veel ruimer gebied de aanduiding verstedelijking afweegbaar heeft.*
- *Verstedelijkingsopgave Stedelijke regio 's-Hertogenbosch: Bij de woningbouwopgave van Brabant en de regio's wordt nadrukkelijk gekeken naar woningbouwmogelijkheden bij knooppunten van openbaar vervoer. Boxtel kent een uitstekende ligging aan het spoor met station en verbindingen in de richting van Brainport Eindhoven, Hart van Brabant (Tilburg) en de Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch. Binnen het traject van de verstedelijkingsopgave zijn de kansen voor de Noordwesthoek nadrukkelijk in beeld gebracht. Ook maakt de Noordwesthoek onderdeel uit van de regionale woondeal.*

Woonuitbreiding Boxtel-Zuid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het zoekgebied wonen en werken bij Boxtel-Zuid. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het belangrijk is dat de nieuwe bebouwing ten noorden van de Keulsebaan beperkt blijft tot het gearceerde gebied van de pijl (zie 'Omgevingsvisiekaart Boxtel') en dat er geen bebouwing bijkomt in het gebied. Indiener benoemd de hoge waarde van het Dommeldal ten zuiden

van de Dommel en het aansluitend landelijk gebied tussen de A2 en Eindhovenseweg tot aan de Keulsebaan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap de Dommel) benoemd dat er twee mogelijke locaties voor nieuwe woonwijken benoemd worden: Boxtel Noord-West en het gebied ten zuiden van Boxtel tussen Dommeldal en A2. Indiener gaat ervanuit dat het uitgangspunt 'dat het beekdal niet geschikt is voor woningbouw' hier wordt toegepast.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt nog een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw.

De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener spreekt grote bezorgdheid uit over de mogelijke woongebied-uitbreiding in zuidelijke richting. Het oevergedeelte ten zuiden van de Dommel met zijn bolle akkers heeft grote natuurhistorische en belevingswaarde. Realisering van een woonwijk daar zou, volgens de indiener al een bedreiging vormen voor de natuur in dat Dommeldal gedeelte, zelfs als het oevergedeelte tussen de Liempdseweg en de Dommel niet voor bebouwing zou worden aangewezen. Ook de zichtlijnen vanuit de noordkant van de Dommel vanaf de Lange Loop zouden onherstelbaar worden ontsierd. Die bedreiging wordt nog versterkt indien de in voornoemde schets groen gestreepte ontsluitingsweg vanuit Boxtel-oost over de Dommel naar die toekomstige woonomgeving zou worden gerealiseerd, aldus de indiener. Dit plan heeft een al jarenlang sluimerend bestaan. De waarschijnlijkheid van deze ongewenste verstoring van de rust en de natuur in het Dommel oevergebied wordt volgens indiener door realisatie van deze woningbouwplannen verder vergroot.

Indiener is van mening dat het ontwikkelen van een woongebied ten zuiden van de Keulsebaan in een driehoek Keulsebaan-A2-Eindhovenseweg mogelijk meer ruimte biedt om ook voor de lange termijn uitbreiding met de nodige voorzieningen en mogelijk economische activiteiten te realiseren. De ruimte, de rust en de natuurhistorische waarden die thans nog aanwezig zijn in het Dommeldalgedeelte worden daarmee in stand gehouden en mogelijk versterkt indien de in dit gebied nog liggende boerenbedrijven de gelegenheid wordt geboden hun activiteiten op een milieuvriendelijke manier voort te zetten.

Antwoord: De bedoelde pijlen zijn indicatief en hebben ook betrekking op het gebied tussen Keulsebaan-A2 en Eindhovenseweg. Dit gebied is inderdaad in beeld als zoekgebied voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. De algemene uitgangspunten

zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn echter onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345950

Indiener ziet plannen in de Omgevingsvisie die met elkaar botsen. Het gaat om het op lange termijn realiseren van een grootschalige woonwijk in het zuidelijke deel van Boxtel. Het betreffende gebied is op dit moment buitengebied met cultuurhistorische bolle akkers en is stroomgebied van de Dommel. Het vormt de groene zuidelijke entree van Boxtel en is de landelijke verbinding tussen de kern en omliggende landbouw- en natuurgebieden. De vruchtbare grond wordt grotendeels gebruikt voor agrarische doeleinden, aldus de indiener. Indiener benoemd dat meerdere passages uit de omgevingsvisie pleiten voor behoud van dit gebied in de huidige vorm in plaats van ontwikkeling tot grootschalige woonwijk. Indiener ziet daarom graag dat een ander gebied wordt aangewezen voor het bouwen van woningen.

Antwoord: Ongeacht de locatie is een -grootschalige- woningbouwontwikkeling altijd complex door locatiespecifieke factoren. De mogelijkheden voor grootschalige uitbreidingslocaties bij de kern Boxtel zijn beperkt door o.a. de ligging tegen de A2, bedrijventerrein Ladonk en meerdere spoorlijnen. Met de Noordwesthoek en Boxtel-Zuid zijn die locaties gekozen die het meeste aansluiten bij de bestaande bebouwing en de bereikbaarheid van voorzieningen. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. De algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing. Dit betekent water en bodem sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen en de beekdalen zelf niet in aanmerking komen voor ontwikkeling, zoals woningbouw. Ook zijn klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening randvoorwaarden voor ontwikkeling. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346508

Indiener maakt bezwaar tegen de plannen zoals gepubliceerd in het Ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad. Indiener verwijst in deze naar het telefoongesprek van 20 februari jl. met wethouder de heer Wim van der Zanden.
De ontwerpplannen, waarvan bewoners, zoals indiener, niet persoonlijk over zijn geïnformeerd, maken duidelijk dat de gemeente in het gebied Keulsebaan-Dommel woningen wil bouwen. Ook wil de gemeente industriële bedrijven toe laten zich te vestigen in dit gebied.
Het verbaast indiener dat in het telefonisch overleg met de Provinciale Staten bleek dat ook zij verwonderd waren. De bestaande bestemmingsplannen staan niet toe dat er in dit gebied gebouwd gaat worden.

Indiener maakt bezwaar tegen deze plannen en wel om de volgende redenen:

1. Indiener is van mening dat het leefgenot van de indiener zelf en ook andere bewoners wiens woning grenst aan dit gebied, gigantisch wordt beperkt. Immers het prachtige uitzicht, de Dommel en haar weilanden, is waarom indiener dit huis dertig jaar geleden heeft gekocht.
2. Makelaars geven aan dat de waarde van het huis van indiener aanzienlijk zal gaan dalen.
3. Als gevolg van de publicaties in het Brabants Centrum en Brabants Dagblad is er zelfs nu al sprake van de duidelijke waardedaling. 'Het spreekt vanzelf dat ik daarvoor de Gemeente Boxtel aansprakelijkheid zal houden', aldus indiener.

Antwoord: De bedoelde pijl in het gebied Boxtel-Zuid is een globale aanduiding van het 'zoekgebied wonen en werken'. De pijl op de kaart vormt geen exacte begrenzing van het zoekgebied. Zoals in de Omgevingsvisie is opgenomen is de tekst leidend. Boxtel-Zuid is in beeld voor een nieuwe woonwijk inclusief werken en voorzieningen op de langere termijn. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een gebied wordt een gebiedsvisie opgesteld. Deze geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een Programma. De provincie geeft geen specifieke zienswijze op het zoekgebied Boxtel-Zuid (zie nr 1345457). Wel vragen zij om de uitwerking van de Omgevingsvisie en locaties op te pakken via werkateliers samen met provincie en waterschap. Hier gaat de gemeente graag op in. De Omgevingswet regelt wanneer sprake is van nadeelcompensatie (voorheen planschade).

Verdichting in het centrum

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over verdichting met woningbouw in het centrum. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345934

Indiener reageert op de visie betreffende toekomstige woonlocaties, samenhangend met de ambitie om tot 2027 een 1300-tal woningen te bouwen en daarna in de periode 2027-2032 nog 985 woningen. Indiener is van mening dat, behalve renovatie van bestaande woonbuurten in het centrum, geen duidelijk voornemen bestaat tot verdichting van woonlocaties in het centrum. Deze verdichting leidt indirect tot grotere behoefte aan winkelaanbod, waarmee ook de economische centrumfunctie gebaat zou zijn, aldus de indiener. Verdichting van de woningdichtheid in het bestaande centrum zou tevens een vermindering van de uitbreidingsbehoefte naar de twee toekomstige bouwlocaties kunnen opleveren, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gestreefd moet worden naar het zoveel mogelijk sparen van de lege natuurlijke ruimte voor de dieren, om deze zo vrij te laten leven. De vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters enzovoorts, hebben dit nodig, anders sterven ze uit, aldus de indiener. Als er woningbouw nodig is zou de Gemeente volgens indiener zoveel mogelijk de lege plekken in de stad moeten bebouwen.

Antwoord: De omgevingsvisie stelt dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie (indiener noemt dit 'lege plekken in de stad') de voorkeur heeft. Het toevoegen van woningen komt aan bod in de deelgebieden robuuste woonwijken en in het bijzonder het centrum. In omgevingsvisie is opgenomen dat kansen worden benut om woningen voor

met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Gemeente Boxtel is van mening dat de visie (onder ambitie Aangenaam Leven en onder deelgebieden Robuuste Woonwijken en Stedelijk Centrum Boxtel) voldoende aan bod komt dat het toevoegen van woningen ook gepaard gaat met extra voorzieningen (zoals winkels) maar ook groen en ontmoeten. Om de ambities voor een passend woningaanbod te kunnen behalen zijn echter ook uitbreidingslocaties (deels op langere termijn) nodig.

Geen bebouwing in natuurgebied

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345864

Indiener reageert op '*ontwerp Omgevingsvisie gemeente Boxtel en de Omgevingsvisiekaart Boxtel'.* Indiener vindt het belangrijk dat er geen bebouwing bijkomt en er ook geen mogelijkheid is tot toename van motorvoertuigen. Het gaat hierbij om het gebied ten zuiden van de Dommel tussen de Eindhovenseweg en de A2, tot tenminste 100 meter ten zuiden van de Liempdseweg. Ook het gebied ten zuiden van het Leemputtenpad en de Gemondesestraat, tussen de A2 en de Molendijk, tot aan de Boxtelseweg. En, het gebied langs het Omleidingskanaal van de A2 tot en met een strook van 50 meter ten noordoosten van het Omleidingskanaal.

Antwoord: De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt (en dus het woningbehoeftevraagstuk) door woningen te realiseren. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk/nodig om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nieuwe woningen toevoegen betekent inderdaad extra mensen en daarmee extra mobiliteit/verkeersbewegingen. De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen.

Uitbreiding bij Esch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

In de uitgangspunten onder Aangenaam Leven is aandacht gegeven aan de wijze waarop Boxtel invulling wenst te geven aan de nodige woningbouw opgave. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is verheugd te lezen dat primair wordt ingezet op inbreiding, herstructurering en transformatie. Volgens indiener is het een goede insteek om nou juist daar op in te zetten.

Ook wordt aangegeven dat kleinschalige uitbreidingen nodig zijn aan de randen van de kern van Esch. Indiener vraagt de gemeente dit goed af te wegen en voorzichtig te zijn met steeds een klein beetje uitbreiden, velen kleine uitbreidingen hebben uiteindelijk ook een grote impact. Indiener vraagt een duidelijk begrenzing tussen kern en het buitengebied te koesteren en zuinig te zijn met het resterende buitengebied (landbouw/ natuur)"

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze. Kleinschalige uitbreiding worden gedaan alleen indien nodig en moeten zorgvuldig gebeuren in lijn met de uitgangspunten van de omgevingsvisie.

Woonruimte in Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener oppert om van de ‘bedroevende en ongewenste Vorst B en C’ snel ‘Vorst Woonruimte te maken. Indiener geeft aan dat de kern Lennisheuvel inmiddels al decennia smeekt om meer woonruimte. De lokale bevolking is druk bezig om op eigen initiatief nieuwe bouwlocaties te opperen en bouwplannen te ontplooien. De ervaring leert dat in beide gevallen men van de gemeente niet op bijval of andere ondersteuning hoeft te rekenen, aldus indiener.

Indiener is van mening niks terug te zien over hoe Lennisheuvel beter kan overgaan in buur ‘de Kampina’. Het enige dat er volgens indiener op sommige pagina's en niet consequent in staat, is ‘Vorst C". Volgens indiener is dit nog een bedrijventerrein dat Lennisheuvel verder afzondert van Boxtel, de bestaande kernwaarde van Lennisheuvel omgeving nog verder kapot maakt, om nog maar te zwijgen over het negatieve effect op relatie tussen de gemeente en de dorpsgenoten.

Antwoord: Voor de gemeente Boxtel zijn na een participatieproces de kernkwaliteiten geformuleerd. Die zijn 'Groen, verbonden en ondernemend Boxtel'. Naast een woongemeente is Boxtel ook een werkgemeente. Het beschikbaar zijn van voldoende woon- en werklocaties is daarvoor een randvoorwaarde. Om die reden zijn zowel toekomstige woon- en/of werklocaties opgenomen in de Omgevingsvisie. Vorst C is opgenomen als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. De omgevingsvisie blijft op dit onderdeel ongewijzigd.
Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. We voerden voor alle kernen, waaronder Lennisheuvel, onderzoek uit naar mogelijke inbreidingslocaties. Vorst B is in het verleden al aangewezen als bedrijventerrein (GreenTech Park Brabant). Hier wordt in de Omgevingsvisie niet vanaf geweken.

Woningbouwlocatie Selissen Noord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345564

Indiener zou graag zien dat de locatie Selissen Noord specifiek wordt aangewezen als woningbouwlocatie. Ondanks dat Selissen Noord in alle gemeentelijke beleidsstukken wordt aangewezen als woningbouwlocatie is dit, volgens de indiener, nergens terug te vinden is in de concept omgevingsvisie van Boxtel. In de concept omgevingsvisie wordt de locatie aangeduid als onderdeel van de robuuste woonwijken.

Antwoord: De locatie Selissen Noord is opgenomen in het deelgebied robuuste woonwijk en maakt daarmee deel uit van het stedelijk gebied. Op het abstractieniveau van de Omgevingsvisie duiden we daarbinnen geen concrete -toekomstige- woningbouwlocaties aan. De beoordeling of en in welke mate een locatie geschikt is voor woningbouw vindt binnen de kaders van deze Omgevingsvisie plaats en wordt mede bepaald door locatiespecifieke kenmerken. De Omgevingsvisie blijft op dit punt ongewijzigd.

Duurzame herstructurering Oost

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan de aanduiding 'duurzame herstructurering woonwijken (inbreiding)' voor de wijk Oost, zorgelijk te vinden. Bij de opzet van de wijk was gepland om de strook waarin nu het

winkelcentrum Oost ligt groen te houden. Daar is helaas niet veel van terecht gekomen, aldus de indiener. De wijk Oost is een vrij nieuwe wijk en de indiener vindt dat deze behoefte heeft aan groen.

Antwoord: De gemeente Boxtel vindt groen in de robuuste woonwijken een belangrijk punt. Bij de duurzame herstructurering van woonwijken spelen echter meerdere opgaven zoals inbreiding (toevoegen van woningen), transformatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. De concrete uitwerking hiervan is maatwerk per gebied. Op het niveau van de omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken over (winkelcentrum)Oost gedaan. Het betreffende winkelcentrum is overigens al gerenoveerd.

Tekstvoorstel duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Leidend boven het aantal woningen is de toevoeging van ruimtelijke kwaliteit. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.

Antwoord: De maatschappelijke opgaven zijn groot en divers. Dat maakt planvorming een grote uitdaging. Meerdere ambities en onderdelen van de omgevingsvisie zien toe op identiteit, kwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik. Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal geheel, dat uitvoerbaar is. Een 100% score op alle relevante aspecten is niet haalbaar. Om die reden maken we op voorhand niet een keuze over wat leidend is ruimtelijke kwaliteit of het aantal woningen.

Onderscheid tussen uitgangspunten en ambities

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat er verschillende uitgangspunten op onduidelijke wijze gestapeld worden; aantallen, kwaliteit kernen, inbreiding en uitbreiding. Dit zorgt volgens indiener ervoor dat het onleesbaar wordt en er geen duidelijke keuzes worden gemaakt. Indiener benoemd dat er in het digitale document een verwijzing zit naar deelgebieden die niet naar het goede onderdeel van de Omgevingsvisie verwijst. Volgens de indiener is het zo niet te beoordelen wat als uitgangspunten gehanteerd worden en wat als ambitie. Indiener ziet dit als twee verschillende zaken en kan zo niet beoordelen of ingestemd kan worden met de bedoelde uitgangspunten. Tevens verwacht indiener dat dit voor veel individuele burgers nog veel moeilijker is.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen met een beperkte omvang. Deze is digitaal toegankelijk gemaakt. We vinden het vervelend dat deze opzet voor u verwarrend werkt. De gemeenteraad stelde eind 2022 de ambities vast. Deze vindt u ook onder een afzonderlijk kopje terug. We verwijzen u graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota..

Buitengebied besparen bij woningbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener benoemd dat het behoud van natuurlijke ruimtes cruciaal is om het vrije leven van dieren in Brabant te waarborgen. Denk hierbij aan vogels, reeën, vossen, konijnen, steenmarters, enzovoorts.

Indiener stelt voor dat, mocht woningbouw onvermijdelijk zijn, de gemeente eerst de onbebouwde gebieden in de stad benut en onze natuur - en buitengebieden besparen.

Antwoord: Wij realiseren ons dat ruimte schaars is en er meerdere ruimteclaims zijn. In de omgevingsvisie onder de derde bullet van 'Aangenaam leven' staat dat het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie de voorkeur heeft. Om de ambities te halen is meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele grootschalige woninguitbreidingen mogelijk.

Duurzame verstedelijking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Op pagina 28 staat het volgende: 'Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen.' Dit resulteert in volgende vragen:

1. Waarom 'maximaal'?
2. Is de gemeente tevreden als er in de periode 2023? Waarom ook geen 'minimaal' aantal?
3. Wat is het minimumaantal woningen dat men wil realiseren?
4. Is een kamer in een Polenhotel ook een woning?
5. Waar komen deze cijfers vandaan?
6. Wat is de onderbouwing?
7. Welke bevolkingsprognose ligt ten grondslag aan deze woningbouwbehoefte?
8. Welke prognose m.b..t. 'aantal; bewoners per woning ligt hieraan ten grondslag?
9. Wat is de definitie van woning?
10. Wie telt allemaal mee als inwoner?
11. 985 lijkt mij erg precies. Waarom geen 1000?
12. Periode aanduidingen: Op pagina 28 staan de volgende periode aanduidingen: 'Tussen 2023 en 2027' en 'Van 2028 tot 2032' etc. Indiener gaat ervan uit dat hier opeenvolgende periodes bedoeld worden zoals 2023 tot en met 2027. Klopt dat? Indiener verzoekt consequent taalgebruik bij periode-aanduidingen te gebruiken.
13. Maximaal 1300 woningen voor de periode 2023 tot en met 2027
    a. Hoeveel woningen zijn er in 2023 gerealiseerd?
    b. Van hoeveel woningen is begin 2024 dat zij uiterlijk 31 december 2027 gerealiseerd zijn?
    c. Hoeveel woningen verwacht men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben
    d. Hoeveel woningen hoopt men voor 31 december 2027 gerealiseerd te hebben?

Antwoord:
1) 'Maximaal' heeft te maken met fasering over de periodes van 2 x 5 jaar;
2) omdat dit de woningbehoefte is die de gemeente wil invullen is dit tevens het 'minimum', we zetten daarom in op 130% van dit getal in woningbouwplannen;
3) 2290 in 10 jaar;
4) nee;
5) Rapport "Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg, gemeente Boxtel" van bureau Companen (17 september 2022);
6) dat staat uitgebreid beschreven in dat rapport;

7) In het rapport zijn 3 volkshuisvestelijke scenario's uitgewerkt vertrekkend vanuit de provinciale bevolkingsprognose;
8) het eerste scenario is gelijk aan de provinciale prognose (van 2021) en de 2 andere scenario's nemen die als vertrekpunt, waarbij de aanname over huishoudgrootte hetzelfde is als die van de provinciale prognose;
9) een het gaat hier steeds om "zelfstandige" woningen, d.w.z. eigen adres, eigen ingang, eigen keuken, eigen badkamer e.d.;
10) zie hfst 2 van het onderzoeksrapport, waarbij het gaat om eigen inwoners, verhuisbewegingen tussen gemeente en regio en de instroom naar zelfstandig wonen van urgente aandachtsgroepen;
11) we hebben onze berekeningen niet steeds afgerond, maar uiteraard zijn wij ook blij als het 1000 wordt;
12) correct, het gaat om 2 x 5 jaar, dus 23 t/m 27 en 28 t/m 32;
13) realisatie 2023 wordt binnenkort gepubliceerd.

3.2.4 Passende voorzieningen

Zelfstandige woonvormen voor ouderen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zelfstandige woonvormen voor ouderen. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of er in de visie iets opgenomen kan worden over woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar wonen. Deze woningen maken het mogelijk voor ouderen om elkaar veel te helpen, én het is efficiënt voor hulpverleners. De reden, genoemd voor deze woonvorm, is dat Nederland snel vergrijst snel en dat dat waarschijnlijk ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemd dat Nederland vergrijst en dat ook het geval zal zijn voor de gemeente Boxtel. Woonvormen waarin ouderen zelfstandig bij elkaar kunnen wonen, maken het mogelijk dat ze elkaar veel kunnen helpen en het is efficiënt voor hulpverleners. Maar, dit soort woonvormen als knarre hofjes komen meestal alleen tot stand als initiatieven actief door de overheid aangemoedigd worden, aldus indiener.

Antwoord: De gemeenteraad stelde vooruitlopend op de Omgevingsvisie het Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027 onder de titel ‘Samen bouwen aan een thuis in Boxtel’ (4 juli 2023) vast. Hierin wordt speciaal aandacht besteed aan bijzondere woonvormen zoals gezamenlijk wonen voor ouderen (bv. hofjes). Onze inzet is dat we dit soort initiatieven stimuleren en faciliteren. Ook de relatie tussen wonen, welzijn en zorg is onderdeel van het programma. Doel daarvan is dat inwoners, en met name ouderen, langer zelfstandig kunnen wonen door passende ondersteuning en zorg. De genoemde woonvormen kunnen, door onderlinge hulp en efficiënter gebruik van professionals, hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Omdat genoemd programma een uitwerking is van deze Omgevingsvisie hoeft de tekst van laatstgenoemde geen aanpassing.

3.2.5 Gezonde leefomgeving

Uitgangspunten per onderwerp gezonde leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Volgens indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) worden er bij gezonde leefomgeving verschillende soorten uitgangspunten opeengestapeld. Gezondheid, klimaatadaptatie en verontreiniging (lucht-, geluid- en geur-) zijn verschillende zaken. Ze kunnen wel met elkaar verbonden worden, maar voor de omgevingsvisie is het belangrijk om per onderwerp eigen uitgangspunten te benoemen en vervolgens te omschrijven hoe die samen bijdragen aan een gezonde leefomgeving, aldus indiener. Door het nu op een hoop te gooien en niet concreet te maken, blijft het vrijblijvend en onduidelijk en biedt het geen houvast of afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen, aldus indiener.

Antwoord: Gekozen is voor een visie op hoofdlijnen richting 2040. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie. Zoals uit het hoofdstuk 'Doorwerking' blijkt werken we de komende jaren aan o.a. een programma Gezondheid en Klimaatadaptatie - water. Overigens bevat de visie over de genoemde onderwerpen afzonderlijke uitgangspunten en ambities. Voor gezondheid is bijvoorbeeld genoemd dat het versterken van de groene en culturele kwaliteit een positief effect heeft op de gezondheid en datzelfde geldt voor bewegen in de openbare ruimte. Klimaatadaptieve maatregelen vindt u terug onder 'Uitgangspunten inclusieve duurzaamheid' onder de tweede bullet.

Geestelijke gezondheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan dat de focus lijkt te liggen op fysieke voorzieningen voor fysieke gezondheid. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener vraagt ook welke fysieke voorzieningen voor geestelijke gezondheid opgetuigd worden.

Antwoord: De omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving. Dit is het wettelijke kader vanuit de Omgevingswet. De ambities met betrekking tot gezondheid zijn in de omgevingsvisie daardoor ook met name op de fysieke omgeving en voorzieningen gericht. Het bevorderen en beschermen van de gezondheid gebeurt ook vanuit het maatschappelijk/sociaal domein. Beide in samenhang met elkaar. Dit geldt zowel voor fysieke gezondheid als mentale/psychische gezondheid.
Het is nog niet concreet aan te geven welke fysieke voorzieningen we voor geestelijke gezondheid creëren dan wel gebruiken. Dit wordt op een later moment uitgewerkt. Tegelijkertijd wordt door de gemeente ook gewerkt aan een visie voor het sociaal domein.

Geur-uitstoot

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op bladzijde 29 staat: ‘overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.’ De woordkeuze ‘proberen’ is volgens indiener veel te voorzichtig en te zwak. De in de lokale media veelbesproken geur-uitstoot van vleesverwerkingsbedrijf Vion is volgens indiener geen visitekaartje voor de gemeente Boxtel. Het zou de omgevingsvisie 2040 versterken daar veel sterkere bewoordingen te gebruiken en ook de ‘geurbeleving’ van de Boxtelse gemeenschap hierin mee te nemen, aldus de indiener.

Daarnaast benoemd indiener dat er wederom geen ontmoedigingsbeleid benoemd is. Indiener vraagt of ‘minimaal wettelijk’ en ‘proberen’ daadwekelijk de visie 2040 is.

De wettelijke eisen vormen de basis. Namens de gemeente houdt de Omgevingsdienst toezicht op de naleving hiervan. Rond Vion is tevens een geurbelevingsonderzoek uitgevoerd en vanuit dat onderzoek vindt overleg plaats om de juiste aanvullende (bovenwettelijke) maatregelen te bespreken. Ook hier is de Omgevingsdienst nauw bij betrokken.

3.2.6 Veilige leefomgeving

Snelheidsovertreding Esschebaan

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over snelheidsovertredingen bij de Esschebaan. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933 en 1346049

Indiener geeft aan dat men op de Esschebaan vaak denkt dat het daar een autosnelweg is. Indiener geeft aan dat de snelheidsgrens van 60 km/u bijna altijd wordt overschreden. Dit heeft tot gevolg dat er enorme geluidsoverlast is. Ook is dit volgens indiener gevaarlijk bij voorbeeld het aan de wegzetten van de vuilcontainer. In plaats van dat automobilisten gas terugnemen, lijkt het alsof er alleen nog maar harder gereden wordt. Er wordt helemaal nooit op snelheid gecontroleerd en indiener vindt dat daar wat aan gedaan moet worden; dat is ook leefbaarheid! De Esschebaan is door de enorme toename van auto's een heel drukke weg geworden.

Antwoord: De opmerking sluit niet aan bij de reikwijdte en het detailniveau van de omgevingsvisie, wij verwijzen indiener graag naar de algemene toelichting in hoofdstuk 2. Aanvullende wordt opgemerkt dat uit onderzoek blijkt dat 85% van de automobilisten op de Esschebaan 66 km/uur of zachter rijdt. Dit valt binnen landelijk geaccepteerde normen. De intensiteiten van het verkeer liggen lager dan waar de inrichting van de weg voor geschikt is.

Verkeersveiligheid langzaam verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener zou in de visie graag iets terugzien over het veilig oversteken voor langzaam verkeer. Met het vergrijzen van de bevolking wordt de groep langzame verkeersdeelnemers namelijk steeds groter, aldus de indiener. Denk aan: langzaam lopende wandelaars; driewiel fietsen; scoot-mobielen en rolstoelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie zijn twee ambities benoemd onder “Aangenaam Leven”, die hier betrekking op hebben. Met het begrip Inclusie wordt ook bedoeld dat iedereen, jong en oud, kan deelnemen in het openbaar gebied. Dit wordt geconcretiseerd in het Programma Duurzame Mobiliteit. Daar wordt gesproken over aandacht/maatregelen in het kader van vergrijzing en openbare ruimte.

Reikwijdte veiligheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: ‘Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving’. Dit leidt bij indiener tot de volgende vragen en opmerkingen:

1. Veiligheid behelst volgens indiener ook kwantitatieve- en kwalitatieve voedselveiligheid, kwantitatieve en kwalitatieve energieveiligheid. Hieraan besteedt het plan geen aandacht, aldus indiener. Verder is er vanuit dit soort invalshoeken niet alleen een verantwoordelijkheid voor de eigen burgers, maar minimaal ook voor de 'buren'. Denk hierbij aan Eindhoven, Den Bosch en Tilburg als dichtbevolkte stedelijke gebieden en een aantal kleinere gemeenten als landelijk gebied, aldus indiener. Indiener vraagt hoe de gemeente kijkt naar deze gedeelde verantwoordelijkheid en hoe deze gedeelde verantwoordelijkheid wordt vormgegeven.
2. Veiligheid vereist volgens indiener moed om flexibel om te gaan met regels of ze in voorkomende gevallen aan je laars te lappen. Denk aan de regels dat boeren hun aardappels voor 1 oktober gerooid moeten hebben. Dit kan leiden tot financiële- en zelfs fysieke hongersnood, aldus indiener. Indiener vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, waarom niet? Als de gemeente Boxtel deze mening deelt, ziet zij dan mogelijkheden om in de OOB hiervoor uitgangspunten op te nemen, vraagt de indiener. Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat voor uitgangspunten voegt zij dan toe?
3. Het lijkt indiener verstandig het ruimen van leegstaande stallen op te nemen in de OOB. Dit ter preventie van criminaliteit. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee waarom niet? Zo ja, dan neemt indiener aan, dat zij dit uitgangspunt opneemt in de OOB? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De Omgevingsvisie richt zich op de fysieke leefomgeving. Voedselveiligheid en energieveiligheid maken hier alleen onderdeel van uit voor zover dit consequenties heeft voor de inrichting van de fysieke leefomgeving. In dat kader is vooral ingegaan op het ruimtegebruik voor duurzame energie en externe veiligheid. In beide gevallen wordt gezamenlijk opgetrokken met de buurgemeenten en de provincie zoals in de Regionale Energie Strategie en bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor.
Veel uitgangspunten, zoals het rooien van aardappels voor 1 oktober, worden al door hogere overheden bepaald. De Omgevingsvisie zal geen uitgangspunten bevatten die hiermee in strijd zijn. Daarvoor is een lobbytraject het aangewezen instrument.
Via het beleid van vrijkomende agrarische bebouwing dat in voorbereiding is en later ook het programma vitaal landelijk gebied worden kaders gegeven hoe om te gaan met stoppende agrarische bedrijven en leegstaande stallen, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1.

Brandgangen in het landschap

Onderstaande heeft betrekking op zienswijze 1345966

Indiener benoemd dat Lennisheuvel door steeds meer leidingen met gevaarlijke stoffen doorkruist wordt. In het nieuws was volgens indiener dat er de afgelopen jaren meer natuurrampen zijn geweest in Nederland. Boxtel ligt in een gebied dat de afgelopen jaren te maken had met veel droogte en een grondwater tekort. Bij een ramp is het handig als het landschap is voorzien van "brandgangen" waardoor branden gemakkelijker beperkt blijven, aldus de indiener. Indiener leest hierover nog niks in de omgevingsvisie en vraagt zich af of dit onderwerp opgenomen kan worden.

Antwoord: Het abstractieniveau van de Omgevingsvisie is te hoog om hierop in te gaan. Dit neemt niet weg dat de Veiligheidsregio en de gemeente het risico van natuurbranden onderkennen en hierop acties ondernemen.

Fijnstof reductie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt of in die visie opgenomen kan worden wat er gedaan wordt aan het reduceren van de fijnstof belasting. Europese wet- en regelgeving voor het beschermen van de gezondheid van inwoners wordt namelijk steeds strikter. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben volgens indiener waarschijnlijk wel een grotere impact op het vangen van fijnstof. Het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos, is ook een goede manier om fijnstof te reduceren, aldus indiener.

Antwoord: De gemeente Boxtel is aangesloten bij het SLA (schone lucht akkoord). In diverse onderdelen wordt er gezamenlijk gekeken op welke manier hier binnen de wet- en regelgeving geacteerd kan worden. Tevens nemen we in de uitwerking in programma's en het omgevingsplan de opties om een positieve bijdragen te leveren aan verbetering leefomgeving zeker mee.

Uitstoot- en milieu impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener begrijpt niet dat er niets gezegd wordt over eventuele technische en innovatieve mogelijkheden om de uitstoot en milieu-impact te verlagen terwijl we wereldwijd vooroplopen voor wat betreft een lage milieu impact en uitstoot. We hebben de laagste foorprint per kilo product ter wereld, aldus de indiener.

We zijn vanuit NL zeker innovatief. Maar we stimuleren, en waar mogelijk faciliteren wij, nieuwe innovaties die bijdragen leveren aan verlaging van negatieve effecten voor mens dier en natuur.

3.3 Verbindend netwerk

Het tweede hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is ‘verbindend netwerk’. Dit hoofdthema heeft betrekking op de bestaande netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving. De uitgangspunten, zoals opgesteld in de omgevingsvisie, die hieronder vallen hebben betrekking op een omgeving die zo is ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. Ook mobiliteit is een integraal onderdeel, waar de gemeente Boxtel haar centrale ligging benut. Tot slot is een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen van belang. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema ‘verbindend netwerk’ zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.3.1 Iedereen doet mee

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over iedereen doet mee in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.3.2 Centrale ligging

Ontsluitingskwaliteit OV

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn. Indiener ziet ten aanzien van het uitbreiden van het HOV, in het BIDbook OV Zuid-Nederland, een verhoging van de sprinterfrequentie Boxtel-Eindhoven. Er is geen extra HOV gepland via Boxtel. Volgens de indiener is - in voorbereiding van de nieuwe OV-concessie (vanaf 2027) - de Provincie heel duidelijk over het feit dat er is niet meer geld is dus dat op andere punten ingeleverd moet worden als het HOV doorgaat.

Antwoord: De gemeente Boxtel is op de hoogte van het ontbreken van een extra HOV bij Boxtel in het BIDbook OV Zuid-Nederland. Echter, de planhorizon van de omgevingsvisie ligt met 2040 een stuk verder weg dan de OV concessies tot 2027. Het staat de gemeente Boxtel vrij om op de lange termijn meer ambitie te tonen op HOV. De Gemeente Boxtel handhaaft deze ambitie.

Onderzoek ontsluitingswegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het voor de aangegeven route onder 'onderzoek naar ontsluitingsfunctie' vanaf de Keulsebaan en/of de Liempdseweg en ten noordoosten van het Omleidingskanaal niet gewenst is voor gemotoriseerd verkeer. Indiener stelt voor om voor de ontsluiting van een extra bedrijventerrein ten oosten van de A2 de eerste +/- 1km van en naar de Schijndelsedijk te benutten, en het verder gelegen dele luw te laten voor motorvoertuigen.

Antwoord: Dit is onderwerp van vervolgonderzoek en gemotoriseerde verkeer wordt niet op voorhand uitgesloten.

Onderlinge verbinding kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie zou moeten aantonen dat de gemeente Boxtel uiteenlopende kernen kent, die logischerwijs op basis van afstand, mobiliteitswensen en andere leefbaarheid indicatoren op een aantrekkelijke duurzame manier met elkaar verbonden zouden moeten zijn, worden en gehouden. De nadruk zou moeten liggen op een veilig en (visueel)aantrekkelijk netwerk van voet- en vooral fietspaden. Zodat mensen op dagelijkse basis verleid worden om de auto te laten staan. Dat is veiliger, beter voor het milieu en zelfs beter voor de gemeentelijke financiën, gezien goed ontworpen en uitgevoerde voet- en fietspaden met veel minder kosten veel meer mobiliteit kunnen bevorderen.

Antwoord: De omgevingsvisie zet in op meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen, ook tussen Esch, Lennisheuvel en Liempde om fietsgebruik te stimuleren. In het Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan uitbreiding van het netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden (bestaand en nieuw), met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Daarbij wordt dus actief ingezet op een beter zichtbaar (of zoals indiener aangeeft: visueel aantrekkelijk) netwerk met als doel een gedragsverandering in de maatschappij naar onder andere fietsgebruik.

Toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak

Onderstaande heeft betrekking op 1345918

Indiener geeft aan dat het terecht is dat de gemeente streeft naar een veilige leefomgeving en dat wordt opgemerkt dat verkeersveiligheid een belangrijk onderdeel daarvan is. Er worden echter geen duidelijke keuzes gemaakt. De omgevingsvisie heeft niet voor niets het woord ‘visie’ in zich, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de visie geen inzicht wordt gegeven in de best passende en toekomstgerichte integrale mobiliteitsaanpak voor de gemeente. Ook de relatie tussen mobiliteit/ ontsluiting/ bereikbaarheid en de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw is niet herkenbaar.

Antwoord: De gemeente heeft de ambitie volop in te zetten op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen en ziet dit als een passende en toekomstgerichte mobiliteitsaanpak. Zo zorgen we ervoor dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Dat draagt volgens de gemeente bij aan een meer verkeersveilige leefomgeving. De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit.
Uitspraken over verkeersontsluiting voor de mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden bij dergelijke woningbouw-ontwikkelingen.

Overlast door treinverkeer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de overlast die veroorzaakt wordt door treinverkeer. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972 en 1345993

Indiener geeft aan dat in de jaren dat indiener in Boxtel woont het vervoer verdrievoudigd is. Hierdoor ontstaat vaak herrie (veroorzaakt door het remmen van de goederentreinen) en stank. Indiener geeft aan ook mee te maken dat de kopjes van de plank vallen door het harde trillen. Aanpassing van het spoor zou voor indiener dus een must zijn, zeker als meer groen, meer rust en fijnere leefomgeving voor mens en dier het idee is. Verder geeft indiener aan dat de prijs van het OV omlaag zou moeten en aanpassingen aan het spoor nodig zijn als de gemeente inderdaad in wil zetten op meer openbaar vervoer.

Antwoord: de hoeveelheid geluid dat het spoor mag maken wordt begrensd middels de wettelijke systematiek van geluidproductieplafonds. Omdat de individuele treinpassages stiller worden, ontstaat hierdoor meer ruimte voor het aantal passages zonder dat de geluidbelasting op de woningen toeneemt. Wel zijn er vorig jaar op diverse locaties raildempers aangelegd en worden in de toekomst geluidschermen gerealiseerd.
De maatregelen naar trillingen zijn voor het spoor tussen Den Bosch en Boxtel onderzocht. Voor de woningen in Boxtel is geconcludeerd dat de benodigde maatregelen te kostbaar zijn en daarmee niet doelmatig.
De gemeente erkend dat de leefbaarheid rond het spoor onder druk staat en verzoekt het Rijk om bovenwettelijke maatregelen. Dit doet de gemeente samen met omliggende gemeenten. Helaas tot op heden zonder concreet resultaat omdat het Rijk aangeeft hiervoor vooralsnog onvoldoende geld beschikbaar te hebben.

Visie spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan een visie te hebben op de omgeving van het spoor en deelt deze graag.

Antwoord: De gemeente dankt ProRail voor het delen van haar visie en neemt deze mee in de verdere uitwerking/ projecten die spelen rondom het spoor.

Aandachtspunten bouwen bij spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) ziet bereikbaarheid per spoor als belangrijke voorwaarde voor ruimtelijke ontwikkelingen die ook een mobiliteitsbehoefte hebben. Indiener wil meedenken bij nieuwbouw van woningen langs het spoor in de nabijheid van stations, de verdichting rond stations en de vrije baan. Dat draagt bij aan de duurzame OV-bereikbaarheid in Nederland. Bouwen nabij het spoor is een samenspel met meerdere belangen dat ook afwegingen noodzakelijk maakt. ProRail wil daarbij graag een aantal aandachtspunten benoemen die in de uitwerking een rol zouden moeten spelen, met als uitgangspunt dat de bedrijfsvoering en eventueel toekomstige uitbreidingen van ProRail niet worden belemmerd. Verder verzoekt indiener de gemeente om indiener - vooruitlopend op de Omgevingswet - actief te betrekken bij het verder ontwikkelen van bouwplannen in de directe nabijheid van de spoorbaan, teneinde in gezamenlijk overleg tot overeenstemming te komen c.q. afspraken te maken alvorens tot uitvoering zal worden overgegaan.

Antwoord: Bij concrete locaties is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is. We onderkennen, de complexiteit van bouwen nabij het spoor en de noodzaak om stakeholders zoals ProRail te betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan.

Risico overwegen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat overwegen een risico vormen tussen weg- en spoorverkeer. Om de risico's daarvan te verminderen, is in 2015 een bestuursovereenkomst 'Oplossing verkeersproblematiek dubbele spoorwegovergang Tongersestraat Boxtel' tussen de gemeente Boxtel, Rijk en Provincie Noord-Brabant gesloten. Daarnaast is er met de voormalige gemeente Haaren een bestuursovereenkomst gesloten voor de overweg Runsdijk die inmiddels in gemeente Boxtel ligt. Indiener is zich ervan bewust dat door omstandigheden buiten de gemeente Boxtel om, de realisatie van de vervangende voorzieningen vertraging heeft opgelopen. Toch wil indiener hiervoor, gezien het belang van de verkeersveiligheid, ook in de Omgevingsvisie aandacht vragen.

Antwoord: Concrete inrichtingsmaatregelen zijn niet beschreven in een omgevingsvisie. De aanleg van de bedoelde vervangende voorziening beschouwd de gemeente als een autonome ontwikkeling, ook gelet op de bestuursovereenkomst die in 2015 is gesloten. Deze past geheel binnen de ambities van de Omgevingsvisie voor een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeente is verheugd om te vernemen dat ProRail werk maakt van een spoedige uitvoering van de overeenkomst.

Stationszichtlijnen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Doordat de stationsomgeving een ideale plek is om je te vestigen, ziet indiener (ProRail) de laatste jaren steeds meer verdichting en hoogbouw rond het station. Indiener is van mening dat dit de vindbaarheid van een station niet ten goede komt. Reizigers voelen zich hierdoor onzeker, hetgeen een vorm van stress veroorzaakt. Ondanks dat er bewegwijzering is, blijkt uit onderzoek dat zicht op de hoofdingang de beste manier is om het station te vinden. Zichtlijnen naar het station spelen daar een belangrijke rol in. Indiener wil graag dat binnen de planontwikkelingen de zichtlijnen geborgd blijven.

Antwoord: Bij de uitwerking van projecten zal de gemeente zichtlijnen i.r.t vindbaarheid van het station meenemen. Echter, de vindbaarheid van het station kan volgens de gemeente geen reden zijn om niet te kiezen voor verdichting rondom het stations, wat ook aansluit bij beleid vanuit het Rijk.

Windbeleving op station

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt dat hoogbouw rond het station invloed heeft op de windbeleving van de reiziger. Gemiddeld wachten reizigers 7 tot 10 minuten op een trein en dat doen ze bij voorkeur op het perron waar de trein halteert. Wachten met veel wind draagt niet bij aan een positieve stations beleving. Reizigers wachten bij voorkeur warm, beschut en comfortabel. Helaas is er echter niet voldoende wachtgelegenheid voor elke reiziger. Daardoor is het van belang dat in de omgeving rekening wordt gehouden met de windbeleving op het perron. Hoogbouw rond het station heeft ook invloed op de windcirculatie/windstromen en kan risico's opleveren voor omliggende bebouwing (zoals schade aan daken/kappen) door veranderende windbelastingen. Hiermee dient rekening te worden gehouden, aldus indiener

Deze opmerking wordt meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Duurzame en slimme mobiliteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345860

Indiener (Gemeente 's-Hertogenbosch) vraagt zich af of de ambities rondom het thema 'verbindend' netwerk wel realistisch zijn en stelt dat het discutabel is of de bereikbaarheid echt verbeterd wordt door te werken aan slimme infrastructuur, geschikt voor zelfrijdende auto's. Indiener stelt dat 'zelfrijdende auto's' blijven hangen op ethische dilemma's en dat het altijd de voorkeur zal hebben dat de verbinding tussen Boxtel en Den Bosch, voor auto's, via de snelweg zal lopen.

Antwoord: Zorgen door indiener over realiteitsgehalte worden (deels) gevolgd echter alleen als je kijkt naar de situatie nu (2024). De planhorizon is echter 2040 en we blijven wereldwijd innoveren op slimme verkeerssystemen. Daarnaast worden ten onrechte zelfrijdende auto's 1-op-1 gekoppeld aan een slim verkeerssysteem/ infrastructuur. Dit is een voorbeeld (dit kan onder andere door slimme verkeerssystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's) en is niet limitatief. Het staat de gemeente Boxtel vrij een hoge ambitie voor slimme verkeerssystemen te hanteren. Uiteraard moeten toekomstige innovaties uitwijzen of deze zelfrijdende auto's (of andere innovatieve verkeerssystemen of infrastructuur) er (ethisch gezien) kunnen komen. Gemeente Boxtel onderschrijft dat de verbinding via de snelweg tussen Boxtel en Den Bosch belangrijk blijft.

Onderzoeken nieuwe verbinding Europalaan – Keulsebaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) roept de gemeente op om een andere mogelijkheid te onderzoeken m.b.t. de oostelijke ontsluitingsweg langs de A2; een nieuwe verbinding tussen Europalaan en Keulsebaan.

Antwoord: In de omgevingsvisie is een zoekgebied aangeduid ten zuiden van de wijk Oost. In dit ontwikkelproces wordt de ontsluiting van de wijk en een mogelijke nieuwe ontwikkeling integraal beschouwd. Onderzoek doen voor alternatieve ontsluiting vindt uitvoering in nader te definiëren gebiedsgerichte aanpak. En valt buiten de scope van de Omgevingsvisie.

Nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener is blij om te zien dat een ontsluitingsweg van de afrit Liempde naar de N618 onderdeel is van de ontwerp-Omgevingsvisie. Met alle ontwikkelingen die gaande zijn zal dit veel sluipverkeer via de Koppenhoefstraat naar Liempde en de A2 rijden vermijden.

Antwoord: Dit is overgenomen uit het bestaande Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan 2008 als wens en is nog steeds een ambitie/ontwikkeling voor de toekomst. Het gaat naar verwachting inderdaad een bijdrage leveren aan ongewenst verkeer op meerdere wegen. We zijn blij met de ondersteunende reactie.

Financiering ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener vindt dat nieuwe ontsluitingen in Boxtel vaak struikelen door het gegeven dat Boxtel te weinig budget heeft voor nieuwe wegenaanleg. Met de mogelijkheid van het inpassen van een "bedrijvig terrein" kan een nieuwe ontsluitingsweg beter gefinancierd worden, alsdus indiener.

Antwoord: de gemeente heeft kennisgenomen van deze suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

Meewerking nieuwe ontsluitingsweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345955

Indiener benoemd dat als er een nieuwe ontsluitingsweg en een “bedrijvig terrein” wordt gemaakt ter hoogte van de Koppenhoefstraat, dat er dan altijd de vraag komt waar natuurcompensatie kan plaats vinden. Indiener heeft nog agrarische gronden aan de Koppenhoefstraat. Indiener is bereid om met de gemeente mee te denken om een nieuwe goede noord-zuid ontsluiting voor Boxtel mogelijk te maken.

Antwoord: Wij stellen het op prijs dat u meedenkt en nemen kennis van uw suggestie, die betrokken kan worden bij het onderzoek naar de ontsluitingsfunctie op een nader te bepalen moment.

VRI's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345916

Indiener is, als stedenbouwkundig en verkeerskundig ingenieur zijnde, van mening dat de voorgenomen VRI (verkeersregelinstallatie) een ernstige verslechtering zal opleveren van de huidige wel verbeterbare situatie omtrent rotonde Boseind. De VRI zal mensen te voet en te fiets de auto in jagen, meer ongevallen veroorzaken (Zoals VRI's dat volgens uiteenlopend onderzoek altijd doen ten opzichte van rotondes) en de verkeerssituatie qua doorstroming ook verslechteren.

Antwoord: Concrete maatregelen, zoals een VRI behoren niet tot het detailniveau van een omgevingsvisie. Zie ook de algemene toelichting en beantwoording in hoofdstuk 2 van deze notitie. Wel wordt opgemerkt dat het doel van de aanpassing is om de verkeersafwikkeling te verbeteren, na aanleg van de nieuwe verbindingsweg (VLK), van alle gebruikers en de veiligheid van langzaam verkeer t.o.v. vracht en auto, door geregelde oversteekmogelijkheden.

Langetermijnvisie verkeer

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener geeft aan een lange termijnvisie op verkeer te missen. Indiener is van mening dat dit een visie moet zijn die niet alleen de technologische ontwikkelingen van de transportmiddelen belicht, maar met name de consequenties daarvan op de fysieke leefomgeving. Vanuit dit perspectief geeft indiener een korte schets hoe zo’n visie eruit zou kunnen zien:

Vracht-, pakket en personenvervoer wordt verzorgd door autonome voertuigen. Deze gaan minimaal 1 miljoen kilometers mee. Particulier eigendom van voertuigen is een uitzondering. De mens komt er niet meer aan te pas als bestuurder. Hij geeft via internet aan een centrale door wanneer hij van waar-naar waar wil. De centrale combineert ritten voor verschillende aanvragers. Het voertuig komt voorrijden. De voertuigen houden rekening met elkaar en met hun omgeving. Dit heeft tot gevolg, dat er vrijwel geen ongelukken meer zijn, dat de voertuigen veel dichter achter elkaar kunnen rijden, dat ze veel intensiever gebruikt worden. Dit heeft weer tot gevolg, dat we met dezelfde hoeveelheid asfalt meer verkeer vervoer kunnen realiseren. Doordat we voertuigen intensiever benutten kunnen we ook met veel minder voertuigen toe. Doordat de voertuigen intensiever gebruikt worden en er sowieso veel minder zijn, is er veel minder parkeerruimte nodig.

Als gevolg van dit alles komt ook de distributie van pakketten en de gewone wekelijkse boodschappen in een ander daglicht te staan. Mensen bestellen hun wekelijkse boodschappen via internet. In grote

volledig geautomatiseerde warehouses worden de boodschappen voor een individu bij elkaar gezocht om vervolgens automatisch in autonome bezorgvoertuigen geladen te worden, die zij vervolgens weer afleveren bij de klant of bij een afhaalpunt. Het vullen van die volledig geautomatiseerde warehouses gebeurt m.b.v. autonome vrachtvoertuigen, die automatisch gelost worden. Al deze autonomie en automatisering zorgt er voor, dat we een groot aantal arbeidskrachten vrij spelen, die op een andere manier een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

Het ov op het platteland is hiermee veranderd van aanbod-gestuurd vervoer naar vraag-gestuurd. Dit niet alleen v.w.b, tijd maar ook vraag-gestuurd op plaats. Een vraag die opdoemt is in hoeverre treinen uiteindelijk nog bestaansrecht hebben.

Deelt de gemeente het nut van zo'n schets? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat doet de gemeente ermee?"

Antwoord: Het is een beeld wat tot de mogelijkheden behoort. Het is ondoenlijk alles omvattend te schrijven wat mogelijk is, maar een toekomstschets kan helpen bij de beschreven ambities en doelen. In het aanstaande Programma Duurzame Mobiliteit wordt aandacht gegeven aan een toekomstbeeld en de vertaling daarnaartoe.

Tekstvoorstel Verbindend Netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elk dorp.

Antwoord: Vanuit mobiliteit stellen we functionele mobiliteitswensen op, die een plaats krijgen in de openbare ruimte. Speelt in op samenwerking beeldkwaliteit en functie. We vinden de suggestie passend en nemen deze over. Wel vervangen we het woord 'dorp' door het woord 'kern'.

3.3.3 Fietsnetwerk

Verkeersveiligheid Oude Rijksweg in Liempde

Onderstaande heeft betrekking op 1345994

Indiener geeft zijn visie betreffende de snelfietspaden, als benoemd onder het gedeelte Verbindend netwerk: 'We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch'. Volgens indiener is het een en ander op dit moment nog niet in lijn met de huidige situatie op de Oude Rijksweg in Liempde. Als brede snelfietspaden nagestreefd worden, zullen er hier, bij goedkeuring van een arbeidsmigranten-huisvestigingslocatie op de Oude Rijksweg, zeer frequent arbeidsmigranten wandelen/lopen. Er is immers geen voetpad in het buitengebied beschikbaar, aldus de indiener. Deze toekomstige situatie is volgens indiener niet in lijn zijn met ambitie 6 op pagina 14 (De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd). Indiener is van mening dat de veiligheid van de snel fietsers hierdoor in gevaar komt. Het is namelijk niet aannemelijk dat de arbeidsmigranten allemaal achter elkaar zullen gaan lopen op het gescheiden fietspad van de Oude Rijksweg. Deze situatie geldt volgens indiener ook voor het verlengde van de Oude Rijksweg, zijnde de Eindhovenseweg, richting de rotonde met de passer naar Boxtel centrum.

Antwoord: De door u aangehaalde punten zijn onderdeel van de uitwerking van de omgevingsvisie, zie ook de toelichting in hoofdstuk 2 van deze nota. Onder 'Doorwerking' zijn in de omgevingsvisie de nog op te stellen programma's opgenomen, die nodig zijn om de door de gemeenteraad in 2022 vastgestelde ambities te realiseren. De door u genoemde onderwerpen zijn relevant voor de -nog op te stellen programma's, zoals Economie, Mobiliteit en Vitaal Landelijk gebied. Uw zienswijze leidt niet tot wijzigingen in de Omgevingsvisie. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is door de gemeenteraad beleid vastgesteld 'Beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten gemeente Boxtel 2020'. Deze blijft van toepassing en staat los van de omgevingsvisie.

Verkeerssituatie Liempdseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener stelt dat het verkeer over de Liempdseweg beperkt dient te blijven tot bestemmingsverkeer met een fiets-, bromfiets-, en voetgangers-verbinding.

Antwoord: Uitspraken over bestemmingsverkeer zijn niet op het abstractieniveau van een visie en worden opgenomen in een programma en/of verkeersbesluiten. Er dient vervolgonderzoek gedaan te worden waarbij opgemerkt moet worden dat gemotoriseerd verkeer niet op voorhand wordt uitgesloten.

Fietsverbinding langs Eindhovenseweg

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat de fietsverbinding langs de Eindhovenseweg gewenst is. Hetzelfde geldt ook voor het veilig kunnen wandelen. Indiener stelt dat dit met name van groot belang is voor het deel vanaf Eindhovenseweg nr. 10 tot en met de Liempdseweg.

Antwoord: We herkennen de wens en deze wordt opgenomen in het Programma Duurzame Mobiliteit. Hierbij beoordelen we de problematiek rondom de Eindhovenseweg in breed verband en ook in relatie tot de mogelijke ontwikkeling van Boxtel Zuid op lange termijn, zoals omschreven in de omgevingsvisie.

Fietsverbinding A2 - Eindhovenseweg aantasting Dommeldal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat een verbinding, van de A2 tot de Eindhovenseweg, een zware aantasting zou zijn van het Dommeldal, het Historisch Akkercomplex en de Ecologische rust. Indiener geeft aan dat er al een verbinding is, via een voetgangersbrug, over de Dommel. Wellicht kan er, ter plaatse van de brug over de Dommel van de Eindhovenseweg, een betere aansluiting komen voor voetgangers met de Lange Loop, om zo de brug gemakkelijker te kunnen benutten. Een andere mogelijkheid is wellicht om alleen voor voetgangers een brug over de Dommel te maken, in het verlengde van het doodlopend deel van de Europalaan.

Antwoord: voor het bedoelde gebied ten zuiden van Boxtel is indicatief een pijl aangegeven als zoekgebied voor een toekomstige woon-werk locatie op de langere termijn. Dit zal verder moeten worden uitgewerkt in een gebiedsvisie in de vorm van een Programma onder de Omgevingsvisie. De ontsluiting en de fietsverbinding zullen hier een integraal onderdeel van uitmaken waar wij de suggestie van indiener bij zullen betrekken.

Verkeersveiligheid oude Rijksweg richting het Hollands Diep

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op de gevaarlijke verkeerssituatie bij het omhooggaande weggedeelte van de Oude Rijksweg richting de afslag naar het Hollands Diep. Er is daar geen gescheiden fietspad en de snelfietsers hebben daar een zeer smal wegdek te delen met auto's, vrachtwagens en landbouwvoertuigen. Indiener heeft schriftelijk bevestiging gekregen dat de situatie van de snelfietsroute niet is meegenomen en het huidige wegvak ongewijzigd qua breedte zal blijven. Er is alleen gesteld dat dit te zijner tijd (dus na 2024) opnieuw zal worden bekeken zonder nu daar enige toezegging in te willen doen.

Antwoord: Dit is een vraag op projectniveau en wordt uiteindelijk behandeld in de uitwerking van het verbeteren van het fietsnetwerk, mogelijk als of in combinatie snelfietsroute. We delen de zorg over het huidige gebruik en hebben er aandacht voor in het dossier Barrierweg (waar indiener mogelijk op doelt). Voor de Omgevingsvisie valt deze locatie daarmee onder het Programma Mobiliteit en krijgt daar verdere concrete aandacht of uitwerking.

3.4 Krachtige economie

Het derde hoofdthema van de omgevingsvisie van Boxtel is ‘krachtige economie’. Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema. De uitgangspunten die onder dit hoofdthema vallen zijn: bereikbare bedrijventerreinen, een goed vestigingsklimaat, agrarische bedrijvigheid en tot slot verduurzaming van bedrijventerreinen. De zienswijzen zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.4.1 Bedrijventerreinen bereikbaar

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over de bereikbaarheid van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.4.2 Goed vestigingsklimaat

Bestaande bedrijven vragen te vertrekken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk ‘Krachtige economie’. Indiener vraagt zich af, waarom als er voor is gekozen om geen ruimte te bieden aan nieuwe bedrijven en dat er tegelijkertijd niet voor is gekozen om aan bestaande bedrijven die aan die criteria voldoen (veel ruimte, weinig toegevoegde waarde, zoals VION) te vragen is om te vertrekken.

Antwoord: Het vragen aan bestaande bedrijven die rechtmatig hun bedrijf opereren om te vetrekken is niet aan de orde, en valt niet onder de Omgevingsvisie.

Doelstelling energieneutraal

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat op het gebied van energieconsumptie Boxtel bepaalde bedrijven niet welkom hoeft te heten, of bestaande bedrijven te faciliteren (bijv. datacenters). Indiener is van mening dat deze bedrijven de gemeente Boxtel niet helpen om bij te dragen aan de doelstelling om energieneutraal te worden in 2040.

Antwoord: Sinds kort mag er maatschappelijk geprioriteerd worden bij de aanvraag om nieuwe en uitbreidingen van bestaande grootzakelijke aansluitingen. Die prioritering is aan de provincie samen met de netbeheerders en regio. Maar ook daarbij krijgen maatschappelijk gewenste bedrijven die een bijdrage leveren in het verminderen van de netcongestie voorrang.

Vervuilende industrietak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener reageert op pagina 31: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners'. Indiener is van mening dat de ontwerpvisie een stuk duidelijker is, als bovenstaande wordt aangevuld met

bedrijven die een relatief grote uitstoot aan stikstof veroorzaken, danwel onderdeel van een sterk vervuilende industrietak zijn (oftewel een grote 'footprint') veroorzaken.

Antwoord: Onder meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel vallen meerdere onderwerpen. Hierbij wordt ook gekeken naar uitstoot en branche. De tekst wordt niet aangepast.

Waterstofhub

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage op pagina 30: 'We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.' Indiener vindt dat hiermee de mogelijkheid van een waterstofhub meteen van de tafel is geveegd. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Deelt de gemeente deze mening? Zo nee, waarom niet?
2. Als men echt de mogelijkheid van een waterstofhub open wil houden, dan moet in de OOB in de laatst geciteerde paragraaf een uitzondering gemaakt worden voor de waterstofhub, aldus de indiener.
3. Deelt de gemeente deze constatering? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke aanpassing maakt zij in de OOB?"

Antwoord: 1) We delen de mening niet. Op dit moment is niet bekend wat het ruimtebeslag is van een waterstofhub en een waterstofhub is ook geen voorbeeld van een grote logistieke dienstverlener. 2) Het ruimtebeslag kan dus ook relatief klein zijn. Daarnaast kan een waterstofhub ook randvoorwaardelijk zijn voor nieuwe vormen van bedrijvigheid die door de strategische ligging van Boxtel aan de Delta Rhine Corridor en A2 aangetrokken worden en ook Boxtel veel meerwaarde kunnen leveren. 3b) Wij delen deze constatering niet omdat zelfs in het geval dat een waterstofhub veel ruimte inneemt, het een grote meerwaarde kan hebben voor de gemeente Boxtel. Er is dus geen noodzaak tot aanpassing.

Detailhandel in de toekomst

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener verwijst naar de volgende passage op pagina 31: 'Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.' Indiener benoemd dat horeca en detailhandel laagwaardige vormen van werk zijn; veel uren voor een beperkt salaris. Internet neemt langzaam maar zeker een groot deel van de detailhandel over. Het is logistiek veel milieuvriendelijker dan detailhandel in winkels, omdat het aantal verkeersbewegingen veel kleiner is, aldus de indiener. Op de wat langere termijn kan een groot deel van de menselijke inzet voor het transport, laden en lossen vervangen worden door robotisering en autonome voertuigen, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of de gemeente Boxtel deze constatering deelt? Zo nee, waarom niet?
2. Indiener vraagt zich af of het niet verstandiger is om v.w.b. detailhandel uit te gaan van een sterke daling en een daarop afgestemde visie te ontwikkelen?"

Antwoord: De constateringen van indiener worden niet onderschreven. Voor een aantrekkelijk centrumgebied zijn horeca en detailhandel volgens de gemeente ook in de toekomst belangrijk. De opmerking met betrekking tot laagwaardige vormen van werk wordt niet gedeeld. De sectoren horeca en detailhandel bieden werkgelegenheid waar ook behoefte aan is. Boxtel is bovendien

bekend om het rijke horeca-aanbod. Ten aanzien van detailhandel wordt opgemerkt dat verkoop via internet niet per definitie milieuvriendelijker is, eerder milieuonvriendelijker door de vele transportbewegingen. Bovendien is er door de verkoop via internet veel vraag naar arbeid in de vorm van bijv. orderpicking in magazijnen. Dit wordt zeker niet als een hoogwaardigere vorm van arbeid gezien t.o.v. de reguliere detailhandel of horeca. De suggestie voor de ontwikkeling van beleid op het gebied van detailhandel wordt meegenomen in de uitwerking van een programma voor de kern Boxtel en in het omgevingsplan.

Weren van slachterijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) reageert op het volgende: 'De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.' Indiener vindt dat deze doelstelling tot het weren van slachterijen dient te voeren.

Antwoord: De gemeente faciliteert een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Inkomstenbronnen door bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat een gemeente geld nodig heeft om te kunnen functioneren. De OOB stelt onder andere grenzen aan de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de vestiging van bedrijvigheid. Deze bedrijvigheid leidt weer tot inkomstenbronnen voor de gemeente, aldus de indiener.

1. Indiener vraagt zich af of (industriële) bedrijvigheid alleen via de OZB als inkomstenbron voor een gemeente fungeert. Zo nee, op welke manieren nog meer?
2. Indiener vraagt zich af, als er meer manieren zijn, is hier rekening mee gehouden bij het opstellen van de OOB?

Antwoord: In het kader van deze omgevingsvisie is er geen onderzoek gedaan naar inkomstenbronnen van bedrijvigheid, of welke andere functie dan ook. Dit behoort niet tot het kader van een Omgevingsvisie.

3.4.3 Agrarische bedrijvigheid

Huidige problematiek agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt dat in het stuk niet duidelijk wordt wat de gemeente gaat doen voor de huidige agrariërs en de problematieken waar zij tegenaan lopen. Indiener vraagt hoe gaat de gemeente deze problematieken gaat wegnemen om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Leegloop en toekomstperspectief agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over leegloop en het toekomstperspectief van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat op veel plaatsen in Boxtel agrarische bedrijven zijn gestopt. Er zijn minder agrarische bedrijven actief dan er wordt aangenomen. Op verschillende plaatsen is er al een leegloop van agrarische bedrijven. Indiener benoemd dat er door forse afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven binnen 10 jaar bij verdere beperkingen de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De huidige en overgebleven agrarische bedrijven mogen volgens indiener geen belemmeringen krijgen door de nieuwe ontwikkelingen, zodat er ook in 2040 nog een diversiteit is van agrarische bedrijven in en producten uit Boxtel. Volgens indiener moet er naast ruimte voor extensieve bedrijven en bedrijven met nevenactiviteiten ook ruimte zijn en blijven voor gangbare agrarische bedrijven en extensieve bedrijven. Local voor Local productie is volgens de indiener maar een kleine nichemarkt. De doorsnee Boxtels Burger gaat naar de supermarkt en niet naar de boerderijwinkel. De gemeente onderschat de hoeveelheid blijvende agrarische bedrijven en de interesse van stoppende agrariërs die een rol zouden willen spelen in het onderhoud van het buitengebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener ziet in dit huidige ontwerp van de omgevingsvisie weinig perspectief voor de landbouw. Indiener is zelfs bang dat er over een jaar of 10 pas het besef komt dat de landbouw hun perspectief ontnomen is, en er geen leefbaar en goed onderhouden buitengebied meer is. Indiener zou willen benadrukken om zuinig te zijn op onze toekomstige agrariërs en ze het niet moeilijker te maken dan wettelijk al gedaan wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er een zichtbare afname is van agrarische bedrijven in Boxtel. Het gebrek aan ondersteuning voor de overgebleven bedrijven baart indiener zorgen.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de economische levensvatbaarheid van het buitengebied onder druk staat door beperkingen en een afnemend aantal agrarische bedrijven.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het behoud van diversiteit in agrarische bedrijven en producten gegarandeerd moet worden.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat er ruimte dient te blijven voor gangbare agrarische bedrijven, naast extensieve bedrijven en lokale productie.

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de gemeente de waarde van blijvende agrarische bedrijven en hun rol in het landschapsbeheer lijkt te onderschatten.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Stopzetting agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de stopzetting van agrarische bedrijven. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat de beperkingen en regelgeving zullen leiden tot verdere stopzetting van agrarische bedrijven, wat kan leiden tot verpaupering van het buitengebied en het wegvallen van economische spelers.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener merkt op dat er de laatste jaren veel agrarische ondernemers zijn gestopt in het landelijk gebied. Daardoor zijn er veel recreatie- en neven activiteiten en woningen in het buitengebied bij gekomen. Indiener vraagt zich af of het buitengebied er daardoor ook mooier op geworden is. Met deze plannen vallen de agrarische gebieden bijna weg.

Antwoord: wij verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota over landelijk gebied.

Ruimte voor agrarische bedrijvigheid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener merkt op dat er nu al veel minder agrarische bedrijven zijn dan de gemeente zelf inzichtelijk heeft. Indiener geeft aan dat er voldoende ruimte moet zijn voor de gangbare agrarische bedrijven. Hier zullen de meeste burgers gebaat bij zijn als het om eten of om andere producten gaat, aldus de indiener.

Antwoord: Naast dat het om de hoeveelheid agrarische bedrijven gaat, is de omgevingsvisie vooral ook gericht op de kwaliteit van voedselproductie. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent, zoals in de omgevingsvisie is genoemd. Met innovatie en bijvoorbeeld voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief worden geboden voor de agrariërs.

Visiekaart kleinschalige woningenbouw bij stoppende agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) merkt op dat het hoofdstuk ‘krachtige economie’ zo algemeen blijft. Indiener stelt voor om daar waar geldt dat (kleinschalige) woningbouw denkbaar is, en agrariërs willen stoppen, dit te koppelen aan de visiekaart en een concrete plek aan te wijzen.

Antwoord: De gevraagde aanpassing over het aangeven op kaart van concrete plekken voor (kleinschalige) woningbouw op locaties van stoppende agrariërs past niet bij een visie op hoofdlijnen richting 2040. Het onderwerp wordt de komende jaren uitgewerkt in o.a. een programma Vitaal landelijk gebied en er is beleid voor Vrijkomende Agrarische bebouwing in voorbereiding (vaststelling najaar 2024). Voor het toevoegen van woningen moet altijd een locatie specifieke afweging worden gemaakt waarin ook de belangen van agrarische bedrijven worden meegewogen die niet van plan zijn om te stoppen.

Randvoorwaarden voor verandering functie of verdienmodel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt wat de 'bepaalde randvoorwaarden' zijn waarbinnen agrariërs die willen stoppen hun verdienmodel kunnen veranderen. Indiener vraagt daarbij ook op welke manier bestaande (agrarische) functies beschermd worden tegen deze ontwikkelingen.

Antwoord: De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Momenteel wordt ook gewerkt aan nieuw beleid voor de vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (vaststelling najaar 2024). Daarin wordt nader invulling gegeven aan de randvoorwaarden waaronder functiewijziging plaats kan vinden van bestaande agrarische bedrijven. Omschakeling is alleen mogelijk binnen de wettelijke kaders en is niet mogelijk zonder een integrale afweging, waarbinnen de belangen van omliggende agrarische bedrijven worden meegenomen.

Windmolens op rest-erf van agrariërs

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 31 staat: 'Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking.'

1. Indiener vraagt om 'erf' te definiëren. Indiener neemt aan dat dit het stuk grond is waarop de gebouwen staan met een klein randje grond er omheen. De echte 'open landbouwgronden' horen hier niet bij. Klopt dit?
2. Zo'n erf zal in de meeste gevallen buiten het 'zoekgebied windmolens', zoals op de kaart aangegeven, vallen, aldus indiener. Indiener benoemd dat in de tekst de zoekgebieden nergens zijn beschreven.
    a. Indiener vraagt zich af of dit een middel is om stoppende boeren in staat te stellen straks op hun eigen rest-erf windmolens te plaatsen, om te zorgen dat zij financieel rond kunnen komen?
    b. Indiener vraagt zich af of deze mogelijkheid ook open staat voor 'rest-erven' buiten een 'zoekgebied windmolens'?
    c. Indiener vraagt zich af of dit de eerdere opmerking van indiener bevestigt over: windmolens op boerenerven van stoppende boeren buiten 'zoekgebieden voor wind', zoals aangegeven op kaart

Antwoord:
De uitwerking van het beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen heeft een eigen proces. Dat wordt op dit moment vormgegeven en in het najaar ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In dat nog vast te stellen beleid werken we de kaders uit voor de mogelijkheden op vrijkomende agrarische locaties.

Mogelijkheden voor bedrijfslocaties in het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) verzoekt om het bestaansrecht van de (lid-)bedrijven (in het buitengebied) te erkennen en om met omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen die voor de bedrijven relevant zijn. Dit geldt in relatie tot de vigerende vestigingslocatie

en de uitvoering van werken met ‘de plicht’ die bedrijven hebben om invulling te geven aan de omgevingswaarden, beheer en behoud van de openbare ruimte in brede zin en op het gebied van lokale circulaire economie en duurzaamheid. Indiener vraagt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen, uitbreiden en om nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan dat de ligging van zijn bedrijven in het buitengebied, ten opzichte van industrieterreinen, essentieel is. Voornaamste redenen zijn: 1) Het voorkomen van hinderlijke verkeerssituaties, omdat onstluitingswegen niet altijd berekend zijn op machines. 2) Het voorkomen van onnodige verkeersbewegingen. 3) Het werk van deze bedrijven bevindt zich veelal in het buitengebied, aldus de indiener.

Antwoord: De keuzes voor het kunnen doorontwikkelen van bedrijven op bestaande locaties en nieuwvestiging vallen buiten het kader van deze Omgevingsvisie 2040. De diversiteit in bedrijven is groot, waardoor op voorhand geen algemene uitspraak mogelijk is over de juiste vestigingslocatie. Deze komen aan de orde in programma's, zoals Vitaal Landelijk gebied en Economie. Het omgevingsplan voorziet in de juridische regeling. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van de omgevingsvisie. Aanvullend wordt opgemerkt dat de wegen in het buitengebied zeker niet in alle gevallen goed geschikt zijn voor veel vrachtbewegingen.

3.4.4 Verduurzaming bedrijventerreinen

Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die reageren op de paragraaf over verduurzaming van bedrijventerreinen in de Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

3.5 Inclusieve duurzaamheid

Het laatste hoofdthema zoals behandeld in de omgevingsvisie is ‘inclusieve duurzaamheid’. Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema. Hier vallen de volgende uitgangspunten onder: water en bodem sturend, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, duurzame landbouw en grondstoffen. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het thema ‘inclusieve duurzaamheid’ zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van deze uitgangspunten.

3.5.1 Water en bodem sturend

Aandacht voor water en bodem sturend

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het feit dat water en bodem sturend zullen zijn. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) spreekt zijn waardering uit over het feit dat er expliciet aandacht wordt besteed aan het thema water en bodem sturend.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345896

Indiener (Waterschap De Dommel) merkt op dat het principe van water en bodem sturend expliciet is benoemd in de omgevingsvisie voor nieuwe ontwikkelingen. Indiener is positief over het feit dat (als eerste uitgangspunt voor de omgevingsvisie 2040) wordt benoemd dat water en bodem, sturend zijn voor het gebruik van gronden en nieuwe ontwikkelingen. Hetzelfde geldt voor het uitgangspunt dat beekdalen en de natste gebieden niet geschikt zijn voor woningbouw en dat klimaat adaptieve maatregelen randvoorwaarden zijn voor ontwikkeling in kernen en het landelijk gebied.

Antwoord: Als gemeente sluiten wij aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. Wij onderstrepen het belang om het water- en bodemsysteem in samenhang met het grondgebruik en nieuwe ontwikkelingen te bekijken.

Water- en bodem sturend geen ambitie, maar wel als uitgangspunt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het vreemd dat bodem- en water sturend niet als zodanig in de ambities en scenario’s genoemd is maar wel in de uitgangspunten benoemd wordt. Indiener vraagt waarom dit het geval is. Volgens de indiener is de invulling van dit leidende principe niet passend met de ruimtelijke ordeningsopgave waar de gemeente voor staat. Bij een water- en bode sturend principe zal volgens indiener het waterpeil van de watergangen en beekdalen een peil krijgen, waardoor verschillende ontwikkelingen weg zullen moeten. Indiener spreekt liever niet over een systeemherstel met water en bodem sturend (terug naar vroeger) maar van het aanpassen van het systeem naar nieuwe maatschappelijke opgaven en omstandigheden, waarbij bijvoorbeeld waterkwaliteitsdoelen gehaald worden.

Antwoord: Het uitgangspunt water en bodem sturend volgt uit de ambities die zijn beschreven onder inclusieve duurzaamheid, zoals "er is sprake van een goede water- en bodemkwaliteit". Het uitganspunt is bedoeld voor alle nieuwe ontwikkelingen, en waar mogelijk wordt ook het huidige gebruik aangepast. Dit is niet altijd mogelijk.

Beekdalen en hoogwaterbescherming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

De gemeente Boxtel heeft een bijzondere ligging in of nabij beekdalen van Dommel, Beerze en Esschestroom. Dit wordt ook benoemd als een unieke kwaliteit van de gemeente die ruimte krijgt. Het belang voor bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts wordt daarbij benoemd. Indiener (Waterschap De Dommel) bevestigt dit. Overstromingsrisico's stroomafwaarts hebben te maken met de relatie met hoog water op de Maas. Deze invloed reikt tot aan Boxtel. Indiener vraagt dit expliciet te benoemen, om de regionale samenhang en noodzaak tot samenwerking te bevestigen.

Antwoord: De indiener heeft gelijk dat dit een grotere samenhang heeft en de samenwerking noodzakelijk is. Een beschrijving van de werking van het watersysteem op een hoger schaalniveau past niet bij de reikwijdte van een gemeentelijke omgevingsvisie, en is volgens de gemeente ook niet nodig om toch goed samen te kunnen werken. De gemeente blijft in de toekomst graag samenwerken met Waterschap de Dommel en andere betrokken partijen, zoals dat nu ook al wordt gedaan.

Bodem en water sturend bij ruimtelijke keuzes en grondgebruik

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

In het kader van het handelingsperspectief Watertransitie van de indiener (Waterschap de Dommel) kijkt indiener bij ontwikkelingen of deze op een hoge kop, flank of meer in het beekdal liggen. De invulling van de watertransitie verschilt per type gebied. Kenmerkend voor de gemeente Boxtel is dat zij doorsneden wordt door beekdalen en verder grotendeels uit flanken bestaat (overgang tussen hogere en lagere gronden), aldus de indiener. Waar in de beekdalen rekening houden met ruimte voor piekafvoeren in het (regionale) watersysteem van belang is, wat ook wordt benoemd, is op de flanken het vinden van een balans tussen droge en natte situaties de uitdaging. Indiener adviseert dit explicieter te benoemen.

Op de hogere delen van de gemeente is juist de aanvulling van grondwater meer van belang. In Boxtel betreft dat primair locaties waar bebouwing aanwezig is. Indiener vindt het daarom positief om te zien dat bijvoorbeeld afkoppelen van hemelwater als standaard voor robuuste woonwijken is benoemd. De flanken zijn veelal de meest geschikte gronden voor de landbouw. Bij het thema landelijk gebied wordt terecht benoemd dat de toekomst van het landelijk gebied om keuzes vraagt.

Water en bodem zijn leidend. Dat is volgens indiener niet enkel een kwestie van een goede kwaliteit van water en bodem en het vasthouden van water, maar gaat over ruimtelijke keuzes en grondgebruik. Dit laatste lijkt bij genoemde ambities voor het programma Klimaatadaptatie en water niet benoemd. Indiener vraagt om hier meer expliciet aandacht aan te geven.

Antwoord: De invulling van de opgaven m.b.t. water (grond, oppervlaktewater, afval) worden verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water en het Programma Vitaal Landelijk Gebied. Hierin is de ruimte om de complexiteit van het systeem te benoemen, en om keuzes en maatregelen

nader uit te werken. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. De omgevingsvisie is hierbij richtinggevend.

Waterbeschermingsgebieden beschermen en water een plek geven in ruimtelijke plannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) benoemd dat de ambities en uitgangspunten uit de omgevingsvisie een concrete uitwerking krijgen in (onder andere) de omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. Deze zijn bijvoorbeeld van groot belang om beekdalen/waterbergingsgebieden binnen de gemeentegrens te beschermen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw te ontzien. Indiener vindt dat deze uitwerking samen met de provincie plaats zou moeten vinden. Indiener vraagt om aan te geven of dat klopt.

Daarnaast is indiener van mening dat bijvoorbeeld het programma Klimaatadaptatie en water (en anders een programma Water en riolering) een geschikt programma is om het uitgangspunt van standaard afkoppelen in op te nemen.

Via deze zienswijze biedt indiener nadrukkelijk aan om concreet verder te denken over de plek van water in ruimtelijke plannen en relevante thema's zoals, naast het programma Klimaatadaptatie en Water, het programma Wonen en Landelijk gebied.

Antwoord: Ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw worden op een passende wijze ingepast in overleg met de provincie en het waterschap. De uitgangspunten van de Omgevingsvisie voor een klimaatadaptieve inrichting zijn hierbij onverkort van toepassing.

De concretere uitwerking zal zijn beslag krijgen in het Programma Klimaatadaptatie en Water. Hierbij maken wij graag gebruik van de kennis en expertise van Waterschap de Dommel. Wat betreft het afkoppelen zijn wij dezelfde mening toegedaan en wordt dit verder uitgewerkt in het Programma Klimaatadaptatie en Water.

De beekdalen zijn al indicatief aangegeven op de kaart van de omgevingsvisie. In reactie op de zienswijze voegen wij hier nog de waterbergingsgebieden aan toe, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening van de Provincie.

Behoud vruchtbare gronden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener is van mening dat het behoud van vruchtbare gronden voor landbouw, met name in beekdalen, van groot belang is voor de productie en opbrengsten van agrarische bedrijven. Deze gronden zijn volgens indiener minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten.

Antwoord: de zienswijze van indiener is in lijn met de omgevingsvisie waarin is opgenomen dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw.

3.5.2 Klimaatadaptieve maatregelen

Faciliteren groene daken

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt groene daken een goede ontwikkeling maar vraagt hoe de gemeente gaat faciliteren in het maken van de zoden welke uiteindelijk de groene daken moeten vormen.

Antwoord: waar de beplanting voor groene daken vandaan komt is geen onderwerp voor de omgevingsvisie.

3.5.3 Energietransitie

Duurzame energieopwekking op basis van recente cijfers en ontwikkelingen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de cijfers die gebruikt zijn voor duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345907, 1345932, 1345939, 1345919, 1345944, 1345961, 1345985

Indieners geven aan het belangrijk te vinden dat de scenario's voor duurzame energieopwekking gebaseerd zijn op cijfers niet ouder dan drie jaar. Indieners vinden dat de gemeente zich moet baseren op de technologie die verwacht wordt voor de komende 10 jaar.

Antwoord: De gemeente is onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES) waar gebruik wordt gemaakt van de meest actuele cijfers. Voor de opwek opgave van duurzame energie wordt de komende 10 jaar ingezet op bewezen technologieën, zoals wind- en zonne-energie. Wij verwijzen aanvullend naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Geen duurzame energieopwekking in het buitengebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zeggen dat het buitengebied niet ten koste mag gaan van duurzame opwekking. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345885, 1345915, 1345916, 1345911, 1345932, 1345939, 1345933, 1345919, 1345938, 1345942, 1345953, 1345974, 1345970, 1345993, 1345983, 1345903, 1345904, 1345905, 1345895, 1345900, 1345933, 1345930, 1345972, 1345961, 1345947, 1346049

Indieners zijn van mening dat het buitengebied (landbouw en natuur) niet ten koste mag gaan van duurzame energieopwekking. Indieners vinden dat er voornamelijk ingezet moet worden op zon op dak, langs snelwegen of op parkeerplaatsen.

Antwoord: Op natuur (NNB) is geen energieopwekking toegestaan en op landbouwgronden alleen bij uitzondering, zie ook de toelichting in paragraaf 2.1. Op dak en genoemde objecten is onvoldoende ruimte voor de opgave. Tot nu toe is ongeveer 20% van de opwek opgave voor 2030 op dak gerealiseerd. Wij gaan ervan uit dat dat door zon op dak en objecten dit kan toenemen tot 40%, zodat voor het overige deel zon op land(-bouwgrond) noodzakelijk is. En dan nog heeft de opgave voor 2030 betrekking op de helft van de klimaatopgave. In de periode 2030-2050 moeten we de andere helft van de benodigde CO2-reductie realiseren door opwek en een efficiënter gebruik van energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345919, 1345951, 1345956, 1345944, 1345961, 1345990, 1345985

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente (en in het bijzonder voor Lennisheuvel en omstreken) zo groen mogelijk blijft en dat de ruimte voor landbouw en natuur niet gebruikt wordt voor de opwekking van energie. Dit geldt volgens indieners voor Lennisheuvel, omdat daar de gehele tijd geknaagd wordt aan de groene open ruimte.

Antwoord: Zonneparken in Natuurnetwerk Brabant (NNB) zijn op grond van provinciaal beleid niet toegestaan en op landbouwgrond alleen als dit noodzakelijk is of valt onder uitzonderingen. Zie ook paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345930

Indiener geeft aan dan zonnepaneel-velden het leef geluk volkomen weg zal nemen. Indiener dringt erop aan dat de plannen voor een zonnepark aan de Esschebaan geschrapt worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener vindt dat kostbare landbouwgrond niet opgeofferd mag worden voor zonneparken. Volgens indiener is dit tegenstrijdig met 'de meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw). Daarnaast gaan volgens indiener de dieren eronder lijden. Ook wordt de uitkijk van indiener beperkt en zijn er mogelijke effecten op de gezondheid. Daarnaast zou het volgens indiener tot waardevermindering van de huizen kunnen zorgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het terecht dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van agrarische gebruik.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345961

Indiener geeft aan het absoluut niet eens te zijn met de geplande zonneparken in de vrije natuur, waarlangs dan gewandeld wordt. Indiener geeft aan dat dit een gedachte is om mentaal ziek van te worden en indiener ook somber stemt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener ziet graag dat zonneparken op landbouwgrond uit de ontwerp-Omgevingsvisie worden gehaald, omdat dit door de Rijksoverheid wordt afgeraden en er geen draagvlak is.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking 1345961

Indiener vindt het belangrijk dat de landbouw en natuur niet nu al wordt opgeofferd, omdat de gemeente "bang" is dat de transitie-doelen niet worden gehaald.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346035

Indiener is het niet eens met de aanleg van zonneparken en in het landelijk gebied.
Indiener noemt hiervoor de volgende redenen:

- Energie opwekken op plekken waar het niet direct wordt gebruikt is op dit moment geen optie omdat de teruglevering aan het stroomnet voor de komende jaren niet mogelijk is.

- Kleinschalige zonneparken leveren geen structurele, toekomstvaste bijdrage aan de landelijke energietransitie en zijn voor de komende vijf tot tien jaar en zelfs niet eens in staat om te doen waarvoor ze zijn bedacht: leveren van elektriciteit aan het stroomnet.
- Veel inwoners van Boxtel hebben, net als indiener, de afgelopen jaren welbewust de stap gemaakt, met subsidies vanuit de overheid, om via eigen zonnepanelen in een (groot) deel van hun eigen energiebehoefte te voorzien, en het overschot terug te leveren.
- Kleinschalige zonneparken, waarbij landbouwgronden of natuurgebieden worden opgeofferd, leveren enkel een financieel voordeel op voor investeerders, die veelal niet eens in de gemeente woonachtig zijn, laat staan dat ze die energie zelf kunnen/willen gaan gebruiken.
- De natuur is volgens indiener in dit scenario het tweede slachtoffer. Als landbouwgronden straks vol zouden staan met zonnepanelen is dat waardevolle stukje natuur voor eens en voor altijd verdwenen dus kan er nooit sprake zijn van bevordering van de biodiversiteit zoals in de omgevingsvisie staat verwoord, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en landbouwgrond. Aanvullende wordt opgemerkt dat zonneparken niet zijn toegestaan in Natuurgebieden, en dat uit onderzoek blijkt dat bij een goede landschappelijke inpassing de biodiversiteit in zonneparken kan toenemen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op de passage “Waar dat kan wordt zonne-energie […] buitengebied ingezet.” Indiener is van mening dat inmiddels is ingehaald door de actualiteit. De Ministers Jetten en De Jonge hebben op 26 oktober 2023 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin een weergave van afspraken die tussen Rijk, Provincies, gemeenten, waterschappen en anderen zijn gemaakt m.b.t. de ontwikkeling van zonneparken. Uit deze brief blijkt dat zonnevelden in landelijk gebied (lees: buitengebied) niet zijn toegestaan. De Omgevingsvisie van Boxtel moet hieraan worden aangepast, aldus indiener. Ook eerder vastgesteld beleid (Visie Zon- en Wind uit 2020) moet om diezelfde reden worden herzien. Ook deze visie is daarmee achterhaald en kan niet meer worden uitgevoerd. Indiener is van mening dat de gemeenteraad e.e.a. integraal dient te herzien.

Antwoord: *We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en beleid van het Rijk.*

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345965

Voor de indiener is het belangrijk dat de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina, natuur met landbouw blijft en niet voor opwek van energie wordt gebruikt.

Antwoord: De Kampina en haar bufferzones vormen een onderdeel van de Natura 2000 gebieden: een netwerk van beschermde natuurgebieden. Indiener geeft aan dat 'de kleine groene strook tussen de bebouwing van Lennisheuvel en de Kampina niet voor opwerk van energie wordt gebruikt'. Dit is ook niet de bedoeling en staat ook niet als zodanig op de omgevingsvisiekaart. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345992

Indiener wil graag voorlopige standpunten en zorgen kenbaar maken. Het betreft de geplande zonnevelden in de gemeente, en in het bijzonder die aan de Beerze. Er is volgens indiener steeds minder natuur in en rond Boxtel. Indiener benoemd de zandwegen Pinkstelaarseweg uitlopend op Loxvenseweg (de achtertuin van Lennisheuvel en de sleutel naar de Kampina), daar waar de boer mooi en gezond voedsel teelt, en waar op een dag vele mensen wandelen, op een steenworp afstand van de Kampina. Het is een stuk land, waar je volgens indiener in de zomers, nog reeën kunt zien, die van uit de Kampina komen. Er zijn vele argumenten aan te halen, om Nee te zeggen tegen zulke grote zonnevelden, aldus de indiener.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonne-energie op industrieterreinen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zonnepanelen op industrieterreinen. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345900, 1345907, 1345933, 1345974, 1345961, 1345973, 1346049

Indieners geven aan dat het inzetten van grootschalige zonne-energie thuis hoort op industrieterreinen waar ook de afname plaatsvindt. Dit zal bijdragen aan net-ontlasting, in plaats van net belasting op zonnige dagen en dit volgt de zonne-ladder.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener vraagt zich af waarom er niet beter wordt gehandhaafd op het aansporen of dwingen van grote bedrijven om zonnepanelen op eigen terrein te installeren.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Zonneladder aanhouden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat de zonneladder aangehouden dient te worden en dat er in principe geen vruchtbare gronden meer aangewend mogen worden voor zonneparken (provinciaal beleid is geen extra zonnevelden meer op landbouwgrond). Realisatie van zonneparken in en rondom extensieve beheerde gronden, rondom natuur kan een win-win situatie opleveren, aldus indiener. Indiener is van mening dat men hierover geen visie heeft. Indiener noemt verder dat heel veel agrarische bedrijven zonnepanelen op hun daken hebben en hierin zelfvoorzienend zijn. Indiener is energieleverend.

Antwoord: We zijn blij met de bijdrage van de agrarische bedrijven aan de energietransitie. Voor de rest verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken in relatie tot bestaand beleid en plannen.

Dubbelfunctie energieopwekking in beekdalen/natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het positief dat de zonneladder toegepast gaat worden, maar vraagt zich af waarom er geen energieopwekking in de beekdalen/natuur mag. Indiener vraagt waarom hier geen dubbelfunctie mag komen, zodat goede landbouwgrond beschikbaar blijft voor de landbouw.

Antwoord: Energieopwekking in natuur is op grond van provinciale regels niet toegestaan en in beekdalen ongewenst. Maar ook de landbouwkundige kwaliteit van grond dient bij de inzet van landbouwgrond voor zonneparken afgewogen te worden.

Geen zonnepanelen op vruchtbare grond

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er geen zonnepanelen mogen komen op vruchtbare grond. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners vinden dat de visie op zonneparken zorgvuldig bekeken dient te worden. Indieners zijn van mening dat zonnepanelen niet op vruchtbare grond gelegd mogen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat in de omgevingsvisie is aangegeven dat zonnevelden niet ten koste mogen gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

Zonneparken blokkeren ruimte om te wandelen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908

Indiener is het niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken. Indiener is van de mening dat, door deze in de vrije natuur te plaatsen, er niet meer gewandeld kan worden in de vrije natuur.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader dubbelgebruik juist ruimte kan komen voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Geen zonneweides in uitloopgebied en landschapspark

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat het bestemmingsplan buitengebied 2016 geen ruimte biedt voor zonneweide-locaties voor energieopwekking; dit is niet voor niets destijds zo gesteld, aldus de indiener. Volgens indiener zal dit vrijwel onmiddellijk het authentieke karakter van het buitengebied verpesten en zullen recreanten en toeristen er zich niet meer door aangetrokken voelen. Een verbod op zonnepaneel-weiden lijkt indiener daarom logisch te benoemen voor de gebieden met de functies 'uitloopgebied' en 'landschapspark'

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken. Aanvullend wordt opgemerkt dat er bij zonneparken in het kader meervoudig ruimtegebruik, zoals opgenomen in de omgevingsvisie, er ook kansen zijn voor recreatief medegebruik, zoals wandelen.

Zonnepanelen op perronoverkappingen en risicoanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) stelt zich als doel om in 2030 CO2 neutraal te opereren. Dat betekent dat vele daken en perronoverkappingen voorzien zijn of worden van zonnepanelen om zo voldoende stroom op te wekken voor verlichting, reisinformatie, liften en roltrappen. Indiener verzoekt derhalve bij het maken van plannen rekening te houden met mogelijke schaduwwerking op de ProRail zonnepanelen en indien nodig met indiener in contact te treden, zodat voornoemde doelstelling van indiener voor 2030 haalbaar blijft.

Indiener stelt dat uit een risicoanalyse moet blijken dat zonnepanelen c.a. op bijvoorbeeld parkeerplaatsen en/of geluidschermen en/of langs spoorwegen geen negatief effect hebben op de hoofdspoorweginfrastructuur. Dat moet onder meer uit de vereiste EMC (elektromagnetische compatibiliteit) berekening blijken, aldus de indiener. En dan met name de weerstandsbeïnvloeding (geen aardingen/aansluitpunten in buurt van het spoor conform RLN00398) en diverse aspecten met betrekking tot aansluiting op het hoogspanningsnet. Ook voor de weerkaatsing van licht van zonnepanelen dient volgens indiener aangetoond te worden dat aanwezige seinen niet “overstraald” kunnen worden door lichtweerkaatsing door de zonnepanelen. Indiener adviseert om deze risico’s te laten berekenen en, voordat gestart wordt met de realisatie van het zonnepark, indiener te voorzien van de uitkomsten.

Antwoord: Deze opmerkingen worden meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Agrarische waarde zonneweide

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat Agri-pv wordt gedefinieerd als een ‘combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie’. Indiener vraagt zich af welke agrarische waarde een zonneweide heeft.

Antwoord: Er zijn verschillende praktijkvoorbeelden bekend, waarbij zonneparken bijvoorbeeld worden gecombineerd met de teelt van zacht fruit (de zonnepanelen dienen als teelt ondersteunende voorziening), het extensief houden van schapen, of verticale zonnepanelen in combinatie met blijvend grasland en begrazing. Maar zonneparken kunnen ook gecombineerd worden met flora die stuivers aantrekt en daarmee een dienst levert aan de landbouw. En er zijn nog verschillende andere innovaties mogelijk en/of in onderzoek.

Mogelijkheden windenergie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het toepassen van windenergie. Enerzijds zijn indieners voor windenergie, ze zien het als een beter alternatief dan zonneparken. Anderzijds zijn indieners tegen het toepassen van windenergie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen het toepassen van windenergie.

Enerzijds voor windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

- Indiener is van mening dat het verstandig is om te kijken naar alternatieve energieopwekking, zoals wind. Volgens de indiener zullen enkele windmolens langs de snelweg en/of delen van het spoor niemand in de weg staan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

- Volgens indiener kan Boxtel zich beter richten op alternatieven zoals windenergie waarbij een hoger rendement te behalen valt ten opzichte van de verouderde zonnepanelen en parken.

Anderzijds tegen windenergie;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Indiener (Beraad de Verborgen Buitens) is verrast door het opnieuw opnemen van de mogelijkheid van windturbines in het noordelijke deel van gemeente Boxtel. Indiener ziet dit als een grote bedreiging voor de kwaliteiten van het gebied. Indiener is van mening dat de gemeente Boxtel hier opnieuw voorbijgaat aan eerder geuite bezwaren vanuit de (landgoed)eigenaren en bewoners van dit gebied alsook de ondubbelzinnige bezwaren van belangrijke natuurorganisaties zoals Natuurmonumenten, Brabantse milieufederatie en andere partijen. Indiener vraagt om de Omgevingsvisie op dit onderdeel aan te passen, omdat gezien alle eerdere correspondentie en reacties vanuit het gebied het plaatsen van windturbines in het noordelijk landgoederencluster niet gewenst is en niet mogelijk is gebleken. Indiener is van mening dat de wens om turbines te plaatsen in de landgoederen cluster niet te verenigen is en haaks staat op die voorgenoemde ambities. Waar 'dubbel gebruik' geschreven wordt, verwacht indiener dat er in realiteit 'gemotiveerd wordt afgeweken' van die prachtig ambities op gebied van natuur/ biodiversiteit. Indiener geeft aan dat waar in de visie is opgenomen dat Gemeente Boxtel inzet op een gezonde leefomgeving van haar inwoners, het vergroten van de biodiversiteit en het versterken van de natuurwaarden, zijn dit precies de aspecten die zijn aangehaald door de diverse partijen waarom windturbines niet mogelijk zijn in dit gebied. Indiener geeft aan dat waar keer op keer de wens voor turbines in dit gebied gewoon wordt opgeschreven, hierdoor het idee normaliseert dat in de toekomst kan worden gezegd: ja maar, het is toch al opgenomen in eerdere besluitvorming, wij geven hier slechts uitvoering aan.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

- Indiener (Groene Hart) vindt dat de status van het onderdeel zijn van Het Groene Woud maakt dat bepaalde ontwikkelingen en ambities daar niet binnen passen. Dit geldt volgens indiener vooral voor ontwikkelingen die grootschalig zijn en een grote omgevigsverstoring met zich meebrengen. Verglazing van percelen t.b.v. zonnestroom passen volgens indiener naar aard en omvang op geen enkele wijze in het oude cultuurlandschap. Windturbines zijn wellicht nog meer verstorend omdat ze naast geluid en schaduwval vooral landschappelijk storen en op geen enkel wijze vallen in te passen, aldus de indiener. Hier dient bovendien rekening gehouden te worden met de grensoverschrijdende gevolgen. De schade stopt niet bij een grens van een natuurgebied. Daarom dient volgens indiener ook een ruime bufferzone rondom Het Groene Woud in acht genomen te worden.

Antwoord: Omdat het niet altijd waait en de zon niet altijd schijnt, is een combinatie van zon en wind de meest duurzame en goedkope vorm van energie. Daarom dient onderzocht te worden of windenergie inpasbaar is en dient het belang van een duurzame en betaalbare energievoorziening afgewogen te worden tegen andere waarden. Pas als die afweging heeft plaatsgevonden, kan het opgenomen worden in besluitvorming.
Wij gaan die mogelijkheden verder verkennen, maar ook langs de A2 moet goed gekeken worden of windenergie inpasbaar en haalbaar is. Uit onderzoek blijkt dat de ruimtelijke beperkingen geen grootschalige windenergie langs het spoor mogelijk maken.

Andere vormen duurzame energie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het opnemen van andere vormen van duurzame energie in de Omgevingsvisie. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345979, 1345981, 1345907, 1345979, 1345941, 1345942, 1345966, 1345979

De indiener stelt dat de scenario's geen aandacht besteden aan andere vormen van duurzame energie opwekking zoals bodemwarmte of het vergisten van dierenpoep en andere biomassa (zoals hout, bladafval, rioolvet, ..). Indiener vraagt zich af of dit verwerkt kan worden in een scenario en visie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener vindt dat de gemeente er goed aan zou doen om het advies van het rijk op te volgen i.p.v. koortsachtig vast te houden aan verouderde plannen en technieken.

Antwoord: Bodemwarmte biedt met name kansen in de collectieve warmtevoorziening en daarvoor zijn de mogelijkheden onderzocht en blijkt dat vooral in de hoogbouw er kansen liggen. Mestvergisting kan ook een bijdrage leveren, maar de opgave voor Boxtel zal vooral met zon en wind ingevuld moeten worden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345908, 1345987, 1345929, 1345974

Indiener noemt dat energie-neutraal willen zijn in 2040, met alleen zon en wind energie een illusie is. Maar, dat dit wel aangevuld kan worden met energie uit geothermie en biomassa.

Antwoord: Wij willen niet in 2040, maar zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Uit onderzoek in het kader van de Transitievisie Warmte (TVW) en specifiek onderzoek naar de mogelijkheden voor collectieve warmte is gebleken dat geothermie voor onze gemeente niet haalbaar is. Biomassa en de omzetting van opgewekte elektriciteit in waterstof kunnen in de toekomst ook een bijdrage leveren. Die andere vormen zijn onvoldoende om de doelstelling in 2050 te behalen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor, zoals opgenomen in de omgevingsvisie.

Definitie duurzame energieopwekking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt wat de definitie is van duurzame energieopwekking. Indiener vraagt daarnaast welke vormen van energieopwekking vallen onder duurzame energie; zonnepanelen? windmolens? mestvergisting? bio brandstof?

Antwoord: De definitie van duurzame energieopwek is: de opwek van hernieuwbare energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. De genoemde categorieën vallen daar onder voorwaarden onder.

Wijkverwarming

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat de rijksoverheid en netbeheerders gemeentes oproepen om na te denken over hoe warmte per wijk zal worden gemaakt. Indiener leest niets terug over dit onderwerp. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario's en visie.

Antwoord: De transitievisie warmte is niet vastgesteld als programma onder de Omgevingswet. Er komt een wettelijke verplichting om dit wel te doen. Het programma Warmte is daarom in de omgevingsvisie in het hoofdstuk 'Doorwerking' genoemd als toekomstige programma in lijn met de volgende ambitie van de omgevingsvisie: "De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave."

Waterstof

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het gebruik van waterstof. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345904

Indiener benoemd dat er op dit moment ontwikkelingen zijn in de wind-sector om over-capaciteit op te slaan in waterstof. Een energiebron die veel beter toekomst bestendig is dan de oude documenten waarop de huidige omgevingsvisie gebaseerd is, aldus de indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie is gebaseerd op de geldende afspraken en meest actuele informatie die in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) beschikbaar zijn, zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1. Aanvullend wordt opgemerkt dat de waterstof afkomstig van wind op zee kansen biedt vanwege de ligging van Boxtel ten opzichte van de Delta Rhine Corridor. Daarom is het onderzoeken van deze kansen ook in de omgevingsvisie opgenomen. De (on)mogelijkheden en de haalbaarheid hiervan zullen uit onderzoek moeten blijken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 30 staat: 'Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat stelt men zich fysiek voor bij een energie- en waterstof-hub?
2. Hoe vindt verdere distributie plaats vanuit deze hub?
3. Is het een leidingen knooppunt met opslagcapaciteit (gashouders) en aan en afrijdende vrachtwagens, of …
4. Hoeveel ruimte denkt men hiervoor nodig te hebben?
5. Wat is het motief om een energie- en waterstofhub te willen:
    a. werkgelegenheid;
    b. groene imago;
    c. belasting opbrengst voor de gemeente;
    d. Of is de waterstofhub een van de vervelende dingen die Boxtel op zich wil nemen? Met name het aspect veiligheid speelt een rol.
    e. Wat heeft zo'n uitspraak voor gevolgen:
        i. als Shell zich meldt voor het vestigen van zo'n hub is de gemeente dan bijna verplicht hierin mee te gaan?

ii. hoe verhoudt zo'n uitspraak zich tot het beperkt ontwikkelen van industrieterreinen?

Antwoord:

1. *Met energie- en waterstof hub wordt bedoeld een samenwerking tussen de bedrijven op het bedrijventerrein gericht op energiesturing. Bij een waterstof hub kan waterstof uit de Delta Rhine Corridor (DRC) worden afgenomen of opgewekte elektriciteit omgezet worden in waterstof in ingevoegd worden in die DRC.*
2. *Met name door de DRC, maar dit is nog onderwerp van onderzoek.*
3. *Dit is onderwerp van nader onderzoek.*
4. *Hiervoor is nog geen concreet ruimtebeslag bekend en dit ruimtebeslag is ook afhankelijk van toekomstige normen voor de externe veiligheid. Dit moet nog worden onderzocht.*
5. *Zie onderstaande antwoorden*
    a. *Dit biedt ook kansen voor de lokale werkgelegenheid, maar de DRC is van internationaal belang en is vooral noodzakelijk om de werkgelegenheid te kunnen behouden.*
    b. *De DRC ligt ondergronds, maar voor een waterstofhub zal bovengronds ruimte gereserveerd moeten worden, die landschappelijk goed ingepast moet en kan worden.*
    c. *De belastingopbrengsten op internationale schaal komen maar beperkt ten goede aan de gemeente Boxtel, maar geeft de DRC wel kansen voor Boxtel boven gemeenten waar de DRC niet doorheen loopt.*
    d. *Daarbij moeten de kosten (in brede zin) afgewogen te worden ten opzichte van de baten en moeten met name de veiligheidsrisico's afgewogen worden.*
    e. *Zie onderstaande antwoorden:*
        i. *Wie zich ook meldt voor zo'n hub, dan is het altijd nog aan het gemeentebestuur om bepalen of en zo ja, onder welke voorwaarden we daar medewerking aan willen verlenen.*
        ii. *Als behoefte is aan een waterstof hub dan vraagt dat ruimte, maar dan nog kan dit samengaan met het beperkte ontwikkelen van industrieterreinen als de ruimtebehoefte van zo'n hub beperkt is. Dit moet nog nader worden onderzocht.*

Stroom terugleveren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345900

Indiener vindt het belangrijk dat de gemeente aantoont dat het mogelijk is om zonder problemen stroom terug te leveren aan het net.

Antwoord: Het technisch ontwerp van zonneparken moet erop gericht zijn om een bijdrage te leveren aan de vermindering van de netcongestie. Dit kan door een batterijopslag en door gebruik te maken van nieuwe contractvormen met de netbeheerder die in de toekomst onder de Energiewet mogelijk worden. Dan spreek je bijvoorbeeld af dat je alleen elektriciteit levert op momenten dat er vraag is. Dan is de prijs ook hoger, waarmee de hogere kosten voor de opslag vergoed worden.

Netcongestie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over congestie op het elektriciteitsnet. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat de categorie zonnepaneel op korte termijn vol is. Het net kan het niet aan en voorlopig is er geen betaalbare opslag, aldus de indiener. Op zomerse dagen is er al te veel zonnestroom. Indiener vraagt zich af hoe de OOB zich verhoudt tot de realiteit.

Antwoord: Het net kan het niet aan omdat we allemaal tegelijkertijd elektriciteit terugleveren, waardoor er mee aanbod is dan vraag naar elektriciteit. Maar als we onder andere in zonneparken batterijopslag realiseren, dan kan die elektriciteit nuttig gebruikt worden en kan het aanbod meer in balans met het aanbod worden gebracht.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929

Indiener reageert op, dat de zonnepanelen pas over vijf jaar in gebruik kunnen worden genomen, vanwege capaciteitsproblemen op het net. Indiener geeft aan dat dit een behoorlijk risico lijkt. Over 5 jaar kan wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid er totaal anders uitzien, aldus de indiener. Daarnaast wordt er volgens indiener een investering gedaan die vijf jaar niet zal renderen en dus geld kost.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345947

Indiener wijst erop dat de capaciteit van het elektriciteitsnet ervoor kan zorgen dat de zonneparken niet effectief zijn.

Antwoord: Er zal pas in de realisatie van zonneparken geïnvesteerd worden op het moment dat er zekerheid is over de levering van de opgewekte elektriciteit aan afnemers. Dit brengt risico's met zich mee, maar als we nu geen ruimte reserveren voor de opwekopgave door zonneparken te vergunnen, dan is er in de toekomst ook geen ruimte als de capaciteitsproblemen zijn opgelost. Bovendien zullen netbeheerders niet investeren in infrastructuur als er geen aanvraag ligt voor een aansluiting. Daarnaast kunnen zonneparken ook een bijdrage leveren aan het verminderen van netcongestie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener benoemd dat netbeheerders verwachten dat de krapte op het elektriciteitsnetwerk lang kan aanhouden. Een logische oplossing volgens indiener is energie besparen en meer opwekken achter de meter. Indiener ziet dit niet heel duidelijk deel uitmaken van op zijn minst één scenario en vraagt zich af of dit aangepast kan worden.

Antwoord: zowel energiebesparing als opwekking achter meter zijn doelen uit de vastgesteld Regionale Energiestrategie en is in elk scenario aan de orde. De concrete maatregelen worden verder uitgewerkt in het programma Duurzaamheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345942

Indiener ziet graag dat het beleid voor duurzame energie geactualiseerd wordt op de huidige technologie en ontwikkelingen. Indiener wijst erop dat dit plan vijf jaar geleden is gedacht en is gebaseerd uit cijfers uit 2011-2017. Toen was er nog geen idee van de netcongestie die nu speelt. Indiener vraagt zich daarom af waarom er meer zonneparken in de natuur gerealiseerd worden als deze niet aangesloten kunnen worden.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van duurzame energie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener stelt dat het elektriciteitsnet overbelast is en dit voorlopig niet opgelost is. Indiener benoemd het volgende: “Tot grofweg 2030 zal de netcongestie alleen maar toenemen, tenzij je in een gebied zit waar de netbeheerder bezig is met het verzwaren van het net”, aldus een expert. "De aanleidingen

voor het probleem gaan harder dan dat er oplossingen komen." Volgens indiener houdt de OOB geen rekening met de onder andere door de RABO geschetste realiteit. Indiener vraagt zich af:

1. Hoe kijkt de gemeente naar deze realiteit?
2. Het lijkt indiener zinvol om de realiteit te verwerken in de OOB. Dit betekent bijvoorbeeld dat er iets opgenomen wordt als: 'Realisatie op korte termijn heeft geen zin. Plannenmaken en vergunningverstrekking voeren we in hoog tempo uit. Dit om later een vliegende start te kunnen met de realisatie als de tijd rijp is.' indiener vraagt wat de gemeente vindt van zo'n aanvulling.

Antwoord: Om de energietransitie mogelijk te maken zijn dus oplossingen noodzakelijk die een bijdrage leveren aan de vermindering van netcongestie, dus bijvoorbeeld batterijopslag of de omzetting in waterstof.

1. *De realiteit van netcongestie vraagt die oplossingen*
2. *Die oplossingen zijn randvoorwaardelijk voor de energietransitie, maar de energietransitie als ambitie is opgenomen. Het kan zijn dat die oplossingen tijd vragen, waardoor de realisatie van de opwekopgave vertraagd, maar de gevolgen voor de omgeving op lange termijn zijn gelijk. Een aanvulling is daarom niet noodzakelijk.*

Elektrisch rijden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener ziet niets uitgewerkt worden over het opladen van elektrische auto's, tractoren, kranen en graafmachines, terwijl dit wel de verwachte richting is op de stikstof en fijn stof problemen aanpak. Indiener vraagt zich af of dit opgenomen kan worden in de in de scenario's en visie.

Antwoord: Het opladen van elektrische voertuigen is een uitwerking van maatregelen die volgen uit de Omgevingsvisie. We danken u voor de suggesties en nemen deze mee in de uitwerking in het programma Duurzaamheid.

Dubbelgebruik zonnevelden met recreatie en biodiversiteit

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat de combinatie met recreatie in theorie misschien dubbelgebruik is, maar er niet concreet gemaakt wordt, welke vorm van recreatie kan worden gezien als een functie die te combineren is met zonnevelden. Indiener stelt; we moeten de eerste toerist nog maar zien die ervoor kiest om tussen de zonnepanelen in een groot zonneveld te flaneren. Bovendien worden zonnevelden volgens indiener afgeschermd van de omgeving met grote, hoge hekken. Die zijn dus helemaal niet voor mensen toegankelijk en daarmee valt de dubbelfunctie met recreatie af. Biodiversiteit is geen opzichzelfstaande functie en daarom kan om die reden geen sprake zijn van dubbelgebruik, aldus indiener. Datzelfde geldt voor waterberging. Meervoudig ruimtegebruik van zonnevelden is daarmee volgens indiener onvoldoende onderbouwd.

Antwoord: We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1. ten aanzien van zonneparken, bestaand beleid hieromtrent en lopende initiatieven. Aanvullende merken we op dat in de omgevingsvisie is opgenomen voor meervoudig ruimtegebruik, en dat uit onderzoek (en uit de praktijk) blijkt dat goed ingepaste zonneparken wel degelijk een bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit, en met juiste inrichting ook waterbergend vermogen kunnen hebben.

Gebiedseigen kenmerken bij klimaataanpak

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De klimaataanpak behelst volgens indiener (Beraad de Verborgen Buitens) meer dan alleen de energie-transitie. Indiener is van mening dat moet worden gekeken vanuit de gebiedseigen kenmerken welke inbreng kan worden geleverd. Zo biedt de gemeente Boxtel o.a. een hele belangrijke bijdrage in de water-buffering, biodiversiteit etc.

Antwoord: we delen de zienswijze van indiener, daarom gaar de omgevingsvisie onder het hoofdstuk 'Inclusieve Duurzaamheid' juist in op alle door indiener genoemde aspecten.

3.5.4 Duurzame landbouw

Toelichting landbouwtermen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die zich afvragen wat de betekenis is van verschillende landbouwtermen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346050, 1345902, 1345937, 1346043

Indiener geeft aan dat er binnen de omgevingsvisie verschillende termen gebruikt worden, waarbij geen duidelijke definitie is gegeven. Bijvoorbeeld "duurzame landbouw", "natuurinclusieve landbouw", "kringlooplandbouw" en "intensieve landbouw". Indieners zien een uitleg van deze termen graag terugkomen in de woordenlijst, uitgesplitst per sector om het tastbaar te maken.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050, 1345960

Indieners vragen wat er bedoeld wordt met 'de omslag naar duurzame landbouw'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Volgens de indiener (ZLTO) worden een aantal termen door elkaar gehaald, namelijk circulaire-, natuurinclusieve- en kringloop landbouw. Volgens indiener zitten hier wezenlijke verschillen in, waardoor het stuk anders geïnterpreteerd kan worden. Indiener stelt voor om de term toekomstbestendige landbouw te gebruiken, zodat het recht doet aan de vijf verschillende vormen van landbouwtransitie welke ook door provincie Noord-Brabant zijn opgenomen in haar beleid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van de definities. De nadere uitwerking krijgt plaats in het programma Vitaal landelijk gebied. We passen de term duurzaam niet aan naar toekomstbestendig, omdat de term duurzaam passend is bij de reeds door de raad vastgestelde ambities onder het thema 'Inclusieve Duurzaamheid'.

Bodemuitputting en (kunst)mest

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over bodemuitputting door (kunst)mest. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902, 1346043, 1345995

Indieners geven aan dat extensieve land- en tuinbouw, waaronder boomteelt, minder gewas opbrengst en dus ook minder CO_2 vastlegging geeft. Indieners benoemen ook dat de huidige mestnormen en nitraat gebruiksnormen nog verder naar beneden gaan de komende jaren door Europese en landelijke beperkingen. Een achteruitgang van het organische stofgehalte van de bodem leidt vervolgens

indieners weer tot meer uitspoeling. In feite kan men de grond dan niet in balans houden en put men de grond ook bij extensief gebruik uit wat juist niet de bedoeling kan en mag zijn, aldus indieners. Volgens indiener zorgen alle laanbomen voor CO_2 vastlegging en in stedelijke omgeving gaan de bomen 'verder met vastleggen'.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener ziet door de beperkingen in gewaskeuze en verminderde (kunst)mestgift de opbrengsten dalen. Zo komt het verdienmodel van indiener ernstig in het gedrang. Extensiveren klinkt leuk maar dan is er meer grond nodig terwijl er in de gemeente Boxtel de laatste jaren al heel veel landbouwgrond is verdwenen voor natuur, woningbouw en wegen, aldus indiener. Indiener is van mening dat als daar nog meer van gaat verdwijnen, weinig boeren hun inkomen nog op peil kunnen houden, wat gaat leiden tot grotere bedrijven.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat de gevolgen van beperkingen op mestnormen en nitraatgebruik worden onderschat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener gaat er van uit, dat de gemeente Boxtel met het zoveel mogelijk uitbannen van kunstmest onder andere een bijdrage wil leveren aan het voldoen aan de stikstofnormen. Indiener vraagt of dit klopt. Indiener vraagt of er nog andere doelstellingen zijn, die de gemeente hiermee nastreeft. Zo ja, welke doelen zijn dit dan?

Het belangrijkste doel van het beperken van stikstofuitstoot is het bevorderen van biodiversiteit, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente Boxtel deze mening deelt. Zo nee, welke doelstelling heeft de gemeente er dan mee? Zo ja, heeft de gemeente er nog meer doelstellingen mee? Zo ja welke dan?

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan dat een heel goed punt in de omgevingsvisie is dat de beschikbare landbouwgronden niet te veel gebruikt worden voor gewassen die veel bestrijdingsmiddelen nodig hebben. Al noemt indiener ook dat je daar niet altijd aan ontkomt. Indiener is van mening dat de oude bemesting met de gierton veel beter voor de biodiversiteit is, vogels gingen daarna op t veld zitten.

Antwoord: In het algemeen wordt opgemerkt dat een te veel aan kunstmest een negatief effect op de bodemkwaliteit kan hebben, en dat de productie van kunstmest veel energie kost, daarom is in de omgevingsvisie het streven opgenomen om 'niet of nauwelijks' kunstmest te gebruiken. (Kunst)mest zal niet per definitie onwenselijk zijn. Gelet op de zienswijzen passen we de woorden 'niet of nauwelijks' daarom aan in zo min mogelijk'.

De door indieners genoemde voorbeelden en voorgestelde maatregelen en normen gaan verder en zijn concreter dan wat er in de omgevingsvisie staat. Concrete richtlijnen voor (kunst)mest zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in het programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij wordt opgemerkt dat de Europese normen en richtlijnen leidend zijn. Aanvullende wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Oorzaak laag grondwaterpeil

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de oorzaken van een laag grondwaterpeil. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902, 1345937

Indieners zijn van mening dat een mogelijk laag grondwaterpeil niet alleen te danken is aan de agrarische sector maar juist voor een groot deel aan de industrie en grondwateronttrekking bij infrawerken, zoals tunnelbakken. Indieners benoemen dat de agrarische sector het water terug in de bodem brengt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt voor dat als bepaalde gebieden vernat moeten worden, dat dit dan in het gebied zelf gebeurt en niet 1 kilometer verderop.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet gesteld dat een laag grondwaterpeil alleen aan de agrarische sector te danken zou zijn. De suggesties van indieners worden meegenomen in de uitwerking van her programma's Vitaal landelijk gebied en Duurzaamheid.

Drainage en druppelirrigatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat initiatieven zoals peil gestuurde drainage en druppelirrigatie al worden toegepast om watergebruik te verminderen.

Antwoord: het is goed om te lezen dat indieners al initiatieven nemen om watergebruik te verminderen. Het verminderen van watergebruik sluit aan bij de doelen en ambities van de omgevingsvisie. De uitwerking van maatregelen volgt in de programma's.

Agrarisch gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen en water

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het agrarische gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en water. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

Indieners vinden dat zonder onderbouwing wordt gesuggereerd dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en water in Boxtel te hoog is met de opmerking dat er voor teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water wordt gebruikt er geen ruimte is.

Volgens indieners is anno 2024 het gewasbeschermingsmiddelen gebruik aanzienlijk lager dan 10 jaar geleden en daarnaast wordt er steeds meer gewerkt en ingezet op natuurlijke groene gewasbeschermingsmiddelen en natuurlijke producten ter stimulering de Plantweerbaarheid.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven al dan niet uit België dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Indiener benoemd dat de land en tuinbouw volop bezig is met projecten zoals peil gestuurde drainage, druppel irrigatie en dergelijke om watergebruik te verminderen.

Het kunnen en mogen gebruiken van grondwater is voor een deel van de agrarische bedrijven van levensbelang, volgens de indiener. Dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Het aanbrengen van water in zijn teelt kost de agrariër fors geld en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, benoemd indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet dus ook mogelijk blijven, vind de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat voor het bovenwettelijke PlanetProof certificaat je maar maximaal 3 Kg per Ha aan werkzame stof mag hebben van gewasbeschermingsmiddelen. Boomkwekerij van indiener zit maar net boven de 1 Kg werkzame stof per Ha en gebruikt minimaal gewasbeschermingsmiddelen mede door mechanische onkruidbestrijding, aldus indiener.

Antwoord: de omgevingsvisie gaat niet in op specifieke bedrijven, maar we waarderen het zeer dat indieners al zeer bewust omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. In de omgevingsvisie kijken we naar de bijdrage die de gemeente Boxtel kan leveren aan de gezamenlijke opgave om vervuiling tegen te gaan. Het is in het algemeen belang om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen te verlagen. Het is de ambitie om dit verlagen en dit is nodig gelet op afname van de biodiversiteit en de veranderingen in het klimaat.

Gelet op de reactie van indieners nuanceren we de tekst. We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt."

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener geeft aan dat er wordt gesuggereerd dat teelten die veel water vragen en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben, niet samen kunnen gaan met een duurzame landbouw. Indiener vraagt welke teelten hieronder worden verstaan, en hoe de gemeente dit ziet in combinatie met de opgave voor met landbouwperspectief.

Indiener geeft aan dat in het document wordt gesuggereerd dat bepaalde sectoren veel water en gewasbescherming behoeven en dan er erg negatieve effecten zijn op bijvoorbeeld de waterkwaliteit. De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet om het gebruik van gewasbescherming en water terug te brengen, aldus indiener. Volgens de indiener is het van belang dat de juiste context geschept wordt en dat er op basis van meten en feiten wordt beredeneerd. Negatieve waterkwaliteit kan volgens indiener ook door andere factoren, als bijvoorbeeld rioolwaterzuiveringen of emissies uit het buitenland, worden bepaald.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346039

Indiener wil graag onder de aandacht brengen dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aanzienlijk verminderd is, en er wordt ingezet op duurzame alternatieven.

Antwoord: we waarderen dat er door indieners al veel stappen zijn gezet en verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat er zonder verdere onderbouwing wordt gesuggereerd dat er geen ruimte is voor het teelten waar veel gewasbeschermingsmiddelen en water voor wordt gebruikt. Indiener denkt dat er eerst mensen moeten komen kijken vanuit de gemeentes bij de des betreffende bedrijven. Indiener stelt dat áls er gespoten wordt, dit meer biologisch dan chemisch is. Veel mensen zijn totaal niet op de hoogte van wat er daadwerkelijk wordt gebruikt. Het is alleen mogelijk de biologie die de planten versterkt, bij de planten te krijgen middels spuittechnieken. Vaak hebben deze middelen een grotere geur afscheiding dan chemische middelen waardoor de agrarische sector vaak als vervuilers worden aangekeken.

Indiener geeft aan dat de laatste 15 jaar het gebruik van chemische middelen al ver afgenomen is en dat dit zeker nog verder af gaat nemen. Echter, er moet dan wel bij iedereen een knop om bij. Dus, ook voor de mensen die plannen maken voor de gemeenten.

Indiener is van mening dat het totaal absurd is hoe er over watergebruik wordt gesproken. De agrarische sector brengt bijna alles terug in de grond. In de agrarische sector wordt al het water opgevangen en hergebruikt. Vollegrond bedrijven zijn druk bezig met druppel irrigatie. Ga naar de industrie die alles op slokken en als afvalwater weer lozen.

Indiener stelt dat water van levensbelang is voor de agrarische sector en het oppompen van water dus ook moet blijven.

Indiener stelt voor de boom-en planten teelt niet weg te schuiven, maar te stimuleren. Deze ondernemingen zijn een aanwinst voor natuur en mens, aldus indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Belang van grondwater voor boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat het kunnen en mogen gebruiken van grondwater voor een groot deel van de percelen van Boomkwekerij De Spankert van levensbelang is, dit mede door de extremere weertypes met langere periode van droogte. Indiener heeft momenteel ruim 15 ha voorzien van druppel bevloeiing/irrigatie en heeft hiermee ten opzichte van voorheen een flinke water en energie/brandstof besparing gerealiseerd. Het gebruik van (grond) water in de teelt kost geld en tijd en het gebruik is dan vaak ook een afgewogen beslissing, aldus indiener. Het gebruik en oppompen van grondwater moet volgens indiener dus ook mogelijk blijven. Via irrigatie geeft indiener een gebalanceerde mix van vloeibare meststoffen mee afhankelijk van wat de grond en de teelt nodig heeft. Dit wordt ook wel fertigatie genoemd. Van uitspoeling van meststoffen is hierbij geen sprake, aldus indiener.

Antwoord: we waarderen dat er door indieners al veel stappen zijn gezet. De omgevingsvisie doet geen uitspraken op bedrijfsniveau. We verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Overdadige neerslag

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat op pagina 37 staat: ‘Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuur inclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben.’

Indiener benoemd dat het OOB primair geschreven lijkt vanuit de grote droogte in de afgelopen jaren. Nu blijkt overdadige neerslag ook een probleem. Hierdoor ontstaat volgens indiener verzadigde sponswerking en wordt naast wateropslag ook waterafvoer weer een issue.

Indiener vraagt zich af of de OOB hier ook aandacht aan kan besteden. Misschien is er op termijn toch behoefte aan water slurpende planten, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het zinvol is om wat flexibiliteit te hebben in de OOB.

Antwoord: de omgevingsvisie is niet geschreven vanuit gebeurtenissen van de afgelopen jaren, maar vanuit lange termijn trends en ontwikkeling die zich voordoen. Er is geen reden tot aanpassing.

Natuurinclusieve landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over natuurinclusieve landbouw. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat alle landbouw natuurinclusief moet worden. Volgens de indiener zijn op locaties verder van de natuur, soepelere richtlijnen voor beregening en bemesting mogelijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt ook dat alle landbouw natuurinclusief dient te worden. Dat wil zeggen circulaire landbouw met respect voor de ecologie en milieu, aldus de indiener.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

De gemeente zet in op natuur inclusieve landbouw. Indiener is van mening dat hierin de volgorde en een goede samenwerking met gebiedspartners belangrijk zijn. Grond strategie blijft volgens indiener een van de belangrijkste punten hierin en vergt echt nog een verdiepingsslag.

Antwoord: De gemeente is er zich van bewust dat grondstrategie een belangrijk instrument is, en verdiept moet worden. Dit kan de gemeente alleen met partners zoals grondeigenaren en de Provincie. De uitwerking heeft plaats in een programma en de Provincie en het Waterschap hebben in hun zienswijzen al aangeboden hierin samen op te trekken.

Financiële garantie duurzame landbouw

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat er wordt bedoeld met 'er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw'. Indiener vraagt hoe de gemeente omgaat met de gevolgen van deze ontwikkeling. Indiener vraagt zich af hoe de gemeente hierbij garantie geeft voor een financieel duurzame bestendigheid.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende merken wij op dat de gemeente onmogelijk financiële garanties af kan geven voor de bestendigheid van welke sector dan ook.

Strenge afspraken landbouwactiviteiten rond natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om strenge afspraken te maken over landbouwactiviteiten rond natuurgebieden; geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden of intensieve recreatiebedrijven. Geen ontwatering, beregening, gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest. En strenge afspraken over bemesting

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw, en nemen de opmerking van indiener mee in de uitwerking van het programma Vitaal landelijk gebied.

Negatieve beeldvorming van de landbouw

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat de Omgevingsvisie een negatieve beeldvorming van de landbouw weergeeft. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, *1345922, 1345960, 1346039, 1345902*

Indieners zijn van mening dat het Ontwerp Omgevingsvisie gedeeltelijk een negatieve beeldvorming van de huidige land- en tuinbouw weergeeft. De visie presenteert een idealistisch maar onhaalbaar beeld van de agrarische sector en het buitengebied. Volgens indieners lijkt de gemeente de omvang van de blijvende agrarische bedrijven die interesse hebben in het onderhoud van het buitengebied, te onderschatten.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Duurzame bedrijfsvoering (jonge) agrariërs

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de (al) duurzame bedrijfsvoering van agrariërs. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1346043, 1345902, 1345937, 1345922, 1345960, 1346039

Indieners geven aan dat de agrarische sector al duurzamer bezig is dan vaak wordt aangenomen, en dat de jonge generatie agrariërs duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan en aan innovatieve

oplossingen werkt. Volgens indieners komt er door Europese en landelijke beperkingen/eisen en mede door deze omgevingsvisie een gebrek aan perspectief en dreigt de jonge ondernemer af te haken. Juist deze jonge generatie moet volgens de indiener ook in 2040 nog kunnen blijven ondernemen in het buitengebied van Boxtel. Daarom moeten volgens indieners de extensieve, de gangbare en de toekomstbestendige agrarische bedrijven mogelijkheden blijven behoud.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener benoemd dat zowel de veehouderij als akkerbouw al sinds jaar en dag bezig is om op een zo'n duurzame manier zijn producten te produceren. Indiener benoemd dat er zijn vele milieu en natuureisen zijn waaraan de landbouw moet voldoen, zowel op Europees als nationaal niveau. Uit de visie lijkt het er volgens indiener op alsof de gemeente nog verder gaat in deze eisen. Door het opleggen van deze eisen kan het economisch niet meer interessant zijn deze producten te produceren en verdwijnt de landbouw uit de gemeente, aldus de indiener. Indiener is van mening dat de gemeente agrarische ondernemers juist zou moeten willen stimuleren en helpen zodat de gemeente zijn bedrijvigheid in het buitengebied houdt en zodat het buitengebied ook onderhouden wordt.

Antwoord: De gemeente Boxtel is blij te horen dat de indieners deze ontwikkeling (bij de jongere generatie) ziet. Dat past binnen de ambitie 'krachtige economie' die ruimte biedt voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie. De gemeente Boxtel onderkent dat de landbouw een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit is bij het deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' in de omgevingsvisie reeds opgenomen. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Boomkwekerij

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener (laanboomkweker) is van mening dat bij verdere beperkingen en afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven de economische drager voor het buitengebied dreigt weg te vallen. De laanboomkwekerij zorgt, volgens indiener, voor een diversiteit in het landschap. Door de verschillende soorten bomen en struiken, het gebruik van grasbannen tussen de rijen bomen en rondom het perceel en her der bloemstroken zorgt dit voor een grotere biodiversiteit. Indiener stelt dat het merendeel van de burgers de grote biodiversiteit waardeert.

Antwoord: De gemeente Boxtel en daarmee de omgevingsvisie onderkent dat de landbouw (waaronder de gemeente ook de boomkwekerij toe rekent) een belangrijke landschappelijke drager en voedselproducent is en blijft. Dit wordt bij de deelgebied uitwerking 'landelijk gebied' nadrukkelijk gezegd. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Dicht bij consument telen en verkopen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het telen dicht bij de consument. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond kerk en Orion werkgroep) vraagt zich af hoe de gemeenten het zo dicht mogelijk bij de consument telen, verwerken en verkopen van de producten gaat realiseren.

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag dat er in de ontwerp-Omgevingsvisie meer wordt uitgeweid over de plannnen voor de duurzame landbouw en welke producten dicht bij de consument kunnen worden geteeld, verwerkt en verkocht.

Antwoord: we weiden hier in de omgevingsvisie bewust niet verder over uit, dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener heeft ernstige twijfels bij de haalbaarheid en betaalbaarheid van 'local voor local', qua voeding. Het aantal consumenten dat hier extra voor wil betalen, is volgens indiener, zeer beperkt. Als grootste voorbeeld blijkt dat zelfs de Hereboeren nog steeds niet aan hun gewenste aantal deelnemers zit (200). Ook blijkt uit landelijke gegevens dat het aandeel biologisch al vele jaren rond de 4% zit en dit ook niet gaat stijgen. Ik durf zelfs te stellen dat de gangbare landbouw een lagere footprint heeft dan de biologische en dus eigenlijk beter is voor de natuur. De meeste mensen gaan niet meer betalen voor hun eten en zo lang dit goedkoper uit het buitenland in de supermarkt ligt, zijn er geen mogelijkheden om deze trend te veranderen in “local voor local”.

Antwoord: we nemen het standpunt van indiener ter kennisgeving aan en dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Waarde landbouwgrond

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet dat er agrarische gronden worden omgezet naar natuurgronden, waardoor er weinig ruimte is voor agrariërs om te extensiveren. Indiener is bang dat als in het plan agrarische gronden om worden gezet, grondeigenaren te maken krijgen met een lagere waardering van deze gronden. Indiener heeft het idee dat met dit plan planmakers de waarde van de gronden bepalen.

Antwoord: concrete maatregelen en grondwaarde vallen niet binnen het kader van de omgevingsvisie. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien landelijk gebeid en duurzame landbouw.

Centraliseren groenteteelt

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het centraliseren van de groenteteelt in een volledig beheerste gesloten omgeving niet veel werkgelegenheid oplevert, we wonen toch al met te veel mensen op te weinig grond, aldus de indiener. Alles wat we kunnen weg-automatiseren of alles wat we - voor menselijke inspanning - overbodig maken is meegenomen, aldus indiener.

1. Beperkt of geen gebruik van kunstmest resulteert in beperkte opbrengst. Als er geen kunstmest gebruikt mag worden resteert stalmest in combinatie met groenbemesting (stikstof bindende planten) dus. Indiener vraagt zich af:
    a. Hoe verhoudt dit zich tot de mogelijkheden voor veeteelt en bio-industrie?
    b. Hierover geen woord in deze omgevingsvisie. Betekent dit dat dit een 'vrije kwestie' is?
2. Er wordt niet gesproken over veeteelt, veehouderij.
    a. Waarom niet?
    b. Zijn er gronden waar alleen maar gras kan groeien? (Wij kunnen geen gras eten. Wij hebben dus grasconverteerders nodig.)"

Antwoord: dit is onderdeel van de uitwerking in een programma. We verwijzen verder naar de beantwoording in paragraaf 2.1 ten aanzien van duurzame landbouw.

Natuur-centraal wereldbeeld

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener is van mening dat het type wereldbeeld, dat impliciet achter biodiversiteit schuilgaat, getypeerd kan worden als een ‘natuur-centraal’ wereldbeeld. Indiener vraagt of de gemeente deze mening deelt. Zo nee, welk type wereldbeeld ligt hier volgens de gemeente aan ten grondslag?

Indiener benoemd dat bij een ‘natuur-centraal’ wereldbeeld je maatregelen neemt die optimaal zijn voor de ‘natuur als geheel’. Dit impliceert, dat de gevolgen van het realiseren van je visie nadelig kunnen uitpakken voor de mens’. Bijvoorbeeld hongersnood. Die hongersnood hoeft zich niet meteen te voltrekken in Boxtel of omgeving, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet?

Indiener vraagt of de gemeente Boxtel net als indiener zelf vindt dat de afbouw van kunstmestgebruik in balans moet zijn met een vreedzame en geleidelijke afbouw van de bevolkingsomvang. Zo nee, waarom niet?"

Antwoord: Nee, de gemeente deelt de mening niet. De omvang van de bevolking behoort niet tot de invloedsfeer van de gemeente Boxtel. De gemeente zet in op een gezonde bodem waardoor de voedselproductie minder afhankelijk is van kunstmest. Er ligt overigens niet een specifiek type wereldbeeld aan de omgevingsvisie ten grondslag. In de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie komen juiste alle aspecten van people, planet en profit aan bod.

Permanente bewoning Dennenoord

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Indiener benoemd dat de permanente bewoning in Dennenoord stikstof uitstoot geeft door verkeersbewegingen in het buitengebied van Boxtel West. Hiervoor zullen volgens indiener welllicht agrarische bedrijven worden uitgekocht en extra natuur worden aangelegd ter compensatie. Echter de overblijvende agrarische bedrijven in Boxtel West moeten mogelijkheden blijven houden, aldus indiener. Indiener geeft aan dat als dit op plaatsen niet mogelijk of gewenst is, dat er dan een compensatieregeling hiervoor zal moeten komen.

Antwoord: De Omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen en voorziet dan ook niet in een detailniveau zoals indiener hier bedoelt. Verdere uitwerking van de visie dient plaats te vinden in op

te stellen programma's, zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal Landelijk gebied. De Omgevingsvisie blijft ongewijzigd.

3.5.5 Grondstoffen

Hernieuwbare grondstoffen bouwprojecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd de volgende passage: ‘In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten.’ Het gaat hier over ‘inkoop en uitvoering van bouwprojecten’. Indiener vraagt zich af over welke bouwprojecten het hier gaat. Alle bouwprojecten, uitgevoerd op grondgebied van de gemeente Boxtel? Of alleen de door de gemeente Boxtel binnen haar eigen gemeentegrenzen uitgevoerde bouwprojecten?

Antwoord: Het is de ambitie om in 2040 bouwprojecten binnen de gemeente op deze wijze uit te voeren. Het betreft de bouwprojecten waar de gemeente vanuit haar bevoegdheid (in 2040) inspraak in heeft.

3.6 Deelgebieden

In dit hoofdstuk van de omgevingsvisie zijn de uitgangspunten beschreven die specifiek voor de deelgebieden gelden. Er wordt hier onderscheid gemaakt tussen stedelijke centrum, robuuste woonwijken, vitale kernen, bedrijfsfuncties, natuurgebieden, beekdalen en landelijk gebied. De binnengekomen zienswijzen die aansluiten op het hoofdstuk 'deelgebieden' zijn in de volgende sub-hoofdstukken gecategoriseerd aan de hand van bovengenoemde categorieën.

3.6.1 Stedelijk centrum

De Dommel door Boxtel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het beleefbaar maken van de Dommel door Boxtel. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener is van mening dat het heel belangrijk is om de Dommel (door Boxtel) en historische sloten te bewaren, oevers niet te verlagen en beekdalen op te hogen.

Antwoord: Dank voor de suggestie. De gemeente onderstreept het belang van de Dommel door het stedelijk centrum van Boxtel. De uitwerking van het meer zichtbaar maken van de Dommel is geen onderdeel van de Omgevingsvisie maar een apart project. In de uitwerking zal met alle belangen (recreatief, natuurlijk (herstel) van de watergang, ecologie) rekening gehouden worden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

De ambitie om de Dommel meer zichtbaar en beter beleefbaar te maken vindt de indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) goed. Indiener vraagt zich af hoe dat concreet uitgevoerd gaat worden. Het blijft vaag en niet concreet, terwijl hier een grote kans ligt om Boxtel aantrekkelijker voor eigen bewoners en buitenstaanders te maken.

Antwoord: Deze ambitie zal in een uitwerking kunnen plaatsvinden waarbij er een continue afweging met andere ambities voor o.a. natuur(verbindingen) gemaakt zal worden.

Grenzen compact centrum

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) verzoekt in ruimtelijke zin een compact centrum te definiëren en aan te geven wat de grenzen van dat compacte centrum zijn

Antwoord: Dit valt niet in de Omgevingsvisie maar vindt nadere uitwerking in een programma en/of Omgevingsplan.

Dorp Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) stelt dat Boxtel geen stedelijk centrum heeft. Het is een dorp.

Antwoord: Het centrum van Boxtel onderscheidt zich door stedelijke kenmerken qua voorzieningenniveau, dichtheid, aanwezigheid station etc. ten opzichte van andere gedeelten van Boxtel en andere kernen binnen de gemeente. Er bestaan geen officiële regels over dorp versus stad.

3.6.2 Robuuste woonwijken

Betekenis robuust

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Robuust is volgens de Van Dale 'sterk, stevig gebouwd', of 'flink, krachtdadig' (bijv. robuuste maatregelen). In veel omgevingsvisies komt het woord robuust voor. Het wordt alleen niet duidelijk hoe wij robuust in de eerste betekenis van Van Dale moeten zien in relatie tot woonwijken, aldus de indiener. Dat vraagt volgens de indiener nadere uitwerking en toelichting.

Indiener is van mening, dat in plaats van robuust, veerkrachtig misschien beter op zijn plaats is.

Antwoord: We vinden dit een prima suggestie en vervangen de term door veerkrachtige woonwijken. Op deze worden zowel de fysieke als de sociale aspecten van deze wijken recht gedaan.

Totstandkoming mobiliteitstransitie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Deelgebieden, robuuste woonwijken'. Indiener benoemd dat bij het inrichten van bereikbaarheid wordt uitgegaan van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Indiener vindt het goed om het autogebruik terug te dringen, mits daar een goed alternatief tegenover staat. Indiener verzoekt concreet te maken hoe die mobiliteitstransitie tot stand gaat komen en welke maatregelen daarvoor in de omgevingsvisie worden genomen.

Antwoord: De concrete maatregelen zijn nog niet bekend en worden onderzocht in het kader van het programma Duurzame Mobiliteit.

Combinatie wonen, werken en voorzieningen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op 'zoekgebieden toekomstige woonwijken'. Hier wordt in één adem wonen, werken en voorzieningen genoemd. Dit vraagt om een nadere omschrijving, aldus de indiener. Indiener is van mening dat het niet aan te bevelen is om wonen en werken op deze locaties te combineren, tenzij het bijvoorbeeld voor beroep aan huis is. Voorzieningen zouden volgens indiener gelezen moeten worden als buurtvoorzieningen die het buurtleven bevorderen.

Antwoord: De Noordwesthoek kreeg op de kaart de aanduiding 'Duurzame en passende woonuitbreiding'. Het gebied 'Boxtel-Zuid' de aanduiding 'zoekgebied wonen- werken'. Bij de ontwikkeling van die locaties stellen we een gebiedsvisie op. We kijken dan ook welke voorzieningen noodzakelijk zijn voor de betreffende wijk, maar ook voor de gemeente als geheel. De gebiedsvisie geeft gedetailleerder inzicht in de waarden en welke delen voor welke functie geschikt zijn. Er vindt een nadere afweging plaats tussen die waarden en de beoogde functies. Een gebiedsvisie stellen we onder de Omgevingswet vast in de vorm van een Programma. Burgerparticipatie maakt daarvan onderdeel uit. De eerder door de raad vastgestelde ambities (2022) en de algemene uitgangspunten zoals genoemd in de omgevingsvisie zijn onverkort van toepassing bij het opstellen van een programma.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat 'Het gebied ten zuiden van Boxtel' niet naar een specifiek gebied of locatie verwijst en daarmee te ruim geformuleerd. Dat biedt geen duidelijk inzicht in wat daarmee bedoeld wordt, en dat geeft geen vertrouwen voor de gemeenschap van Lennisheuvel, aldus de indiener.

Antwoord: Het gebied is in de tekst van de omgevingsvisie nader gedefinieerd als het gebied tussen het Dommeldal en de A2 en ter ondersteuning is het gebied indicatief aangegeven op de kaart met de pijlen. De exacte begrenzing is bewust niet aangegeven en is onderwerp van vervolgonderzoek.

3.6.3 Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Dorpsvisie Lennisheuvel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Vitale kernen, Lennisheuvel". Indiener verzoekt om in de omgevingsvisie op te nemen dat de gemeente in samenwerking met CROLL en de inwoners van het dorp Lennisheuvel een dorpsvisie gaat opstellen. De functie van de dorpsvisie is dat het, voor tien jaar, het afwegingskader wordt voor toekomstige ontwikkeling van Lennisheuvel. Indiener is van mening dat de Omgevingsvisie geen concrete ontwikkellocaties of zoekgebieden op zou moeten nemen.

Antwoord: Voor de beantwoording van deze zienswijze verwijzen wij naar paragraaf 3.3.2.

Compleet verhaal

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vinden dat er een compleet verhaal per dorpskern in de Omgevingsvisie hoort. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974, 1345987

Indiener is van mening dat een compleet verhaal, per dorpskernen, beter aansluit bij de beleving van bewoners. Waar Boxtel een stadse inslag heeft zullen de kernen een meer dorpse inslag vragen. Dat heeft op vele aspecten invloed. Waar groen in de stad uit parken bestaat, zal dat in de dorpen meer in tuinen en vooral de vrije natuur er omheen zijn. Indiener is het daarom ook absoluut niet eens met de plannen rondom de geplande zonneparken en deze te plaatsen in de vrije natuur.

Antwoord: De gemeente Boxtel onderstreept juist het dorpse karakter van de kernen als kwaliteit die behouden en waar mogelijk versterkt wordt. Toevoegingen van woningen moeten bijvoorbeeld passen bij het eigen groene en dorpse karakter van de verschillende kernen. De (nieuwe) ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Voor wat betreft de zoekgebieden voor wind- en zon, verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1

Tekstvoorstel vitale kernen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345868

Indiener doet een tekstvoorstel, dit is onderstreept: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp wordt beschouwd als waardevol. Het is de diversiteit van de kernen wat samen met het meer stedelijke karakter van voormalig gemeente Boxtel een aantrekkelijke palet voor de toekomst vormt. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werkkavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn voorzieningen en ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. In de openbare Ruimte zijn ~~voor~~ parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur belangrijk. Ze versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde en in meer bescheiden mate ook Esch, spelen hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. Voor Esch geldt eindbestemming voor auto verkeer vanuit alle richtingen. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel."

Antwoord: Van tekstvoorstel 1 nemen we de eerste zin aangepast over: Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. Het tweede deel is al in aangepaste vorm opgenomen onder 7b Kernkwaliteiten en ziet toe op de gemeente als geheel en niet specifiek op het deelgebied 'Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde'.
Het toevoegen van voorzieningen is overbodig, omdat onder het algemene uitgangspunt 'Aangenaam leven' al is opgenomen dat bij een aantrekkelijke woonomgeving ook passende voorzieningen voor alle kernen horen. Het toevoegen van 'in de openbare ruimte' leidt mogelijk tot een ongewenste beperking. Zo kunnen bijvoorbeeld ook kunst en cultuur in bebouwde voorzieningen plaatsvinden. Het belang van ontmoeting is al genoemd in de eerste zin van de tweede alinea van dit deelgebied. Door de woorden 'met name' gaat het bij toerisme niet uitsluitend over Liempde, maar ook over de kernen Esch en Lennisheuvel en is een tekstaanpassing niet nodig.

De omgevingsvisie 2040 is een visie op hoofdlijnen. Een concrete uitspraak dat Esch eindbestemming is voor autoverkeer uit alle richtingen past niet bij een visie op hoofdlijnen. Een dergelijke keuze vraagt om onderzoek naar de consequenties en vraagt om uitwerking in het programma Mobiliteit of concretere gebiedsvisie.

3.6.4 Bedrijfsfuncties

Wandel- en fietsverbinding moeten uitnodigen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk "Bedrijfsfuncties". Indiener stelt voor toe te voegen dat de wandel- en fietsverbindingen ook uitnodigend en aantrekkelijk (in de zin van beleving) moeten zijn.

Antwoord: In relatie tot bedrijfsfuncties merken we op dat de nadruk ligt op goede en functionele verbindingen, richting en over Ladonk. Uiteraard proberen we waar mogelijk de beeldkwaliteit te verbeteren. Maar de nadruk/prioriteit ligt niet op aantrekkelijkheid in de zin van beleving. De beschrijving 'goede fietsverbindingen' vinden wij daarom beter passend en wijzigen we niet.

Opheffing geluidszonering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) vraagt zich af wat het voornemen voor de opheffing van geluidszonering voor gevolgen heeft voor zittende bedrijven die overmatig lawaai produceren. Het gevolg hiervan is namelijk dat grote lawaaimakers zich dan niet meer kunnen vestigen, aldus de indiener.

Antwoord: Op Ladonk is nu nog voor een zeer beperkt gedeelte sprake van een gezoneerd bedrijventerrein. Grote lawaaimakers zijn bedrijven die alleen mogelijk zijn op een gezoneerd bedrijventerrein. Er bevinden zich al meerdere jaren geen grote lawaaimakers meer op Ladonk. Voor de zittende bedrijven zijn er dan ook geen gevolgen. Er zijn bij de gemeente ook geen initiatieven bekend dat een grote lawaaimaker zich op Ladonk wil vestigen.

Geur- en luchtemissie op Ladonk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener benoemd dat op pagina 36 staat: '*Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen'.* Indiener is van mening dat dit gecomplementeerd dient te worden met geur- en luchtemissie.

Antwoord: De zinsnede is bedoeld voor het in de toekomst verwijderen van de geluidzone op Ladonk om de grote lawaaimakers te weren. Ladonk blijft een groot industrieterrein waar bedrijven nu en in de toekomst gevestigd zijn. De bedrijven dienen zich aan de milieuwetgeving te houden en worden hierop gecontroleerd door de Omgevingsdienst.

Vorst C

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over Vorst C. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) benoemd dat Vorst C wordt gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn en dat begin 2018 het Brabants Dagblad een artikel publiceerde over Vorst C met daarin de verwijzing naar een besluit van het provinciebestuur. Dat komt er volgens indiener op neer dat deze locatie niet meer als bedrijvenlocatie ontwikkeld zou worden. Bovendien heeft de gemeente de grond naar aanleiding van dat besluit terug verkocht aan de voormalige eigenaar, aldus de indiener. Indiener vraagt zich af of het besluit van het provinciebestuur gepubliceerd kan worden.

Indiener vraagt zich af waarom de omgevingsvisie terugkomt op eerdere besluit, door gebied Vorst C nu toch als mogelijke werklocatie aan te wijzen. Vervolgens wordt er ook nog aan gekoppeld dat het gebied kan worden ingezet voor zonnevelden. Dat is geen bedrijfsinvulling, dus in dit onderdeel niet op zijn plaats.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan geen uitbreiding van industrie richting de Vorst te willen, maar eerst graag de beschikbare panden te willen benutten. Daarnaast is indiener ook van mening dat het tegenstrijdig zou zijn met zicht op het idee om de gemeente groen of nog groener te maken/ houden en meer recreatie te willen.

Indiener zou Vorst B en C liever niet terug zien in de omgevingsvisie. De reden hiervoor is ook het opofferen van landbouwgrond.

Antwoord: Vorst B (GreenTech Park Brabant) en C zijn al langere tijd in beeld om te ontwikkelen, daarom ook in deze hoedanigheid meegenomen in Omgevingsvisie. Om onder andere lokale bedrijven ruimte te bieden is er nieuw bedrijventerrein nodig, hier is Vorst B voor in beeld. De vrijkomende panden kunnen dan weer opnieuw ingevuld worden. Met de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant op Vorst B wil de gemeente beide; nieuw/groen bedrijventerrein en vrijkomende panden benutten. Voor wat betreft besluiten van de provincie (het is niet duidelijk op welke besluiten indiener precies doelt) verwijzen we indiener naar de provincie. Het gebied bekend als Vorst-C is in de omgevingsvisie gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

De hoogte in bouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan en helemaal niet te willen dat er de hoogte in wordt gebouwd, om te voorkomen dat de bewoners aan de Vorst en Brede Heide tegen deze industrie panden aan zitten te kijken.

Antwoord: Bij ontwikkeling (ontwerp bestemmingsplan en inrichtingsplan) op Vorst B wordt er rekening gehouden met de bouwhoogte en ook een groene bufferzone.

3.6.5 Natuurgebieden

Verbinden en verbeteren van natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat de omgevingsvisie gericht is op: het verbinden en kwalitatief verbeteren van de natuurgebieden, het vergroten van biodiversiteit, het belang van de beken en beekdalen en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Antwoord: We hechten als gemeente inderdaad veel waarde aan ons groen-blauwe karakter en streven er in onze visie naar om groen en water robuust, verbonden en beleefbaar te houden en te maken in ons landschap.

Bescherming leembossen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat een van de belangrijkste verbindingen om de N2000 status van Kampina te behouden en te versterken de EVZ is (verbinding tussen Dommeldal en Kampina). Indiener vindt dat er extra aandacht en energie (via de visie en bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) voor moet komen. Indiener benoemd dat de bufferzones nog uitgewerk moet worden, maar juist die bufferzones zijn landschappelijk en ecologisch van belang om N2000-doelstellingen in de natuurgebieden te behouden. Daarom moet rond de natuurgebieden geen intensieve landbouw, boomteelt, zonnevelden en intensieve recreatiebedrijven toegestaan worden volgens de indiener. Verder geen onwatering, geen beregening, geen bestrijdingsmiddelen en geen kunstmestgebruik en strenge afspraken. Of dit te vatten is onder de term natuurinclusieve landbouw vraagt de indiener zich sterk af.

Indiener benoemd dat de recreatieve druk op de Boxtelse natuurgebieden al te hoog is. Het is van belang om samen met de terreinorganisaties en particuliere eigenaren te gaan zoneren, aldus indiener.

Indiener benoem: De Boxtelse leembossen (o.a. De Geelders, De Scheeken en velder) waren en zijn nog steeds Natura 2000-waardig hetgeen helaas destijds niet door de landelijke overheid is onderkend. De Boxtelse leembossen zijn nationaal en internationaal van belang. Het gaat daarbij o.a. over de habitattypen Eikenhaagbeukenbossen en Vochtiggalluviale bossen, aldus de indiener. Voor het eerste (zeldzame) bostype geldt dat in Nederland slechts 20% van het geschatte landelijk oppervlak in Natura 2000-gebied ligt. Andere voor Natura 2000 kwalificerende waarden naast beide habitattypen zijn de soorten zoals wespendief, zwarte specht, middelste bonte specht maar met name de recent aangetroffen vermiljoenkever, wespendief en zwarte specht hebben in de leembossen veruit de hoogste dichtheid vergeleken met alle andere rijke bossen in Nederland. Het is volgens indiener van belang dat deze leembossen versterkt worden en met goede bufferzones beschermd worden.

Antwoord: We danken de indiener voor de verschillende suggesties voor specifieke aandacht voor het belang van verbinden –en versterken en verhogen van de kwaliteit van bestaande natuurgebieden. Dit is een gedetailleerde uitwerking van de Omgevingsvisie, die binnen het programma's Natuur, landschap en biodiversiteit, dan wel gebiedsprocessen (zoals GGA Kampina) opgepakt kunnen worden.

Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt dat Liempde van belang is als cultuurhistorisch super-ensemble. De bijzondere meerwaarde van Liempde zit volgens de indiener niet in de ruime aanwezigheid van bijzondere leembossen, populierenrijen, bolakkers, beekdalen en langgevelboerderijen, maar juist in het feit dat deze waarden als geheel nog aanwezig en beleefbaar zijn en dat de relatie tussen de verschillende waarden ook nog aanwezig is. Indiener vindt dat er via de omgevingsvisie aandacht en stimulering moet zijn voor het versterken van de waarde van Liempde als cultuurhistorisch super-ensemble. De belangrijke Boxtelse en Liempdse kwaliteit zijn volgens indiener de open-akkercomplexen (bijv. Kasteren, Hezelaar, Vrilkhoven, Munsel, Luisseletc.). In 2005 heeft de gemeente een zeér uitgebreid onderzoek door Kortlang en Leenders laten uitvoeren, waarbij Liempde bepaald werd als cultuurhistorisch superensemble. Het is van belang om dít onderzoek als basis voor het behoud van deze waarden te gebruiken, aldus indiener.

Antwoord: De cultuurhistorische waardestelling van Bolle Akkers en Open Akkers in het buitengebied van Boxtel en Liempde, wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid. Deze cultuurhistorische gegevens worden meegenomen in het verhaal van gemeente Boxtel.

Wettelijke natuurwaarden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat bij een nieuwe waardering van de ruimte dient te worden uitgegaan van de werkelijk natuurwaarden en niet zoals gebruikelijk als zodanig op de plankaart opgenomen percelen die een compromis zijn tussen natuur en economische belangen.

Het grote gebrek van de tot nu toe gevolgde waarderingsmethodiek is volgens de indiener dat uitgegaan wordt van de huidige gebiedswaarde die bepaald wordt door de grillen van de toevallige beheerswijze. De echte gebiedswaarde wordt volgens de indiener mede bepaald door de potentiele natuur en landschaps ontwikkelingswaarde. Daar komt dan nog bij dat de vergaande verstening, versnippering en verrommeling van het buitengebied maken dat agrarische gronden zonder bebouwing een ruimtelijke/landschappelijke bijzonderheid zijn geworden, aldus de indiener. Volgens indiener zijn onbebouwde arealen van groot ecologisch belang voor de migratie van plant en dier. Dit alles maakt dat een gebiedswaardering zoals 'agrarisch zonder waarde ' niet meer van deze tijd zijn, aldus de indiener. Bij aanslagen op het buitengebied voor stedelijke uitbreiding of infrastructuur dienen volgens indiener ook de 'gronden zonder meerwaarde' veel zwaarder te worden meegewogen in het kader van mitigatie en compensatie. Dit geldt ook voor hun cultuurhistorische betekenis, aldus indiener. Deze wordt niet alleen in materiele zin bepaald door persistente ruimtelijke elementen zoals kavelgrenzen oude wegen, akkers en of bebouwingen maar ook door het functionele aspect waar de gronden nog steeds agrarisch gebruikt worden zoals dat eeuwenlang het geval was. Er ligt een directe relatie tussen de cultuurhistorie en het Nationale Landschapspark Het Groene Woud. Het eigen gebiedskarakter behouden en herstellen vormt hierbij een hoofdopgave, aldus de indiener.

Antwoord: We danken de indiener voor de suggestie om een andere waarderingsmethodiek te ontwikkelen om gebiedwaardes vast te leggen. Dit kan als input worden meegenomen bij nadere uitwerkingen van de Omgevingsvisie, zoals in programma's of het Omgevingsplan.

Financiering nieuwe natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt hoe het aanleggen van nieuwe natuur samengaat met het feit dat het geld voor nieuwe natuur vanuit het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) op is grotendeels op en de gelden uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) niet lijken te komen.

Antwoord: Vanuit het Rijk (en de Provincie) wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen. Voor zover de gemeente Boxtel kan beoordelen wordt het proces rondom het BPLG programma van de provincie (en daarboven het NPLG) weer opgestart en zijn er nog steeds gelden beschikbaar en te verdelen.

Stimuleren groenblauwe dooradering

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Volgens indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) is het van belang dat de gemeente Boxtel actief een regeling promoot, al of niet regionaal, waarbij groenblauwe dooradering gestimuleerd wordt. Indiener wil deze actie ondersteunen en waar nodig helpen om dit voor elkaar te krijgen.

Antwoord: We danken de indiener voor het aanbod om te ondersteunen bij de opgave om groenblauwe dooradering in het buitengebied te verhogen. Stimulering van groenblauwe dooradering zal worden opgepakt binnen het Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

Ecologisch netwerk

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat een ontwerp van een plaatselijk ecologisch netwerk tot op perceelniveau (met aanduiding van op te lossen ecologische knelpunten) noodzakelijk is om ontwikkelingen die daar van invloed zijn, goed te kunnen sturen. Nog niet bebouwde openingen in lintbebouwingen of bebouwingsconcentraties dienen volgens de indiener gehandhaafd te blijven t.b.v. een te behouden doorkijk naar het buitengebied en de functie als ecologische verbindingscorridor (moet dus deels uitmaken van het plaatselijk eco-netwerk), aldus de indiener.

Antwoord: het past niet binnen het detailniveau van de omgevingsvisie om tot op perceel niveau met aanduidingen van op te lossen knelpunten te komen. We nemen de genoemde suggesties mee voor de nadere uitwerking in programma's.

Percentage voor natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener geeft aan dat het wenselijk lijkt om in het buitengebied een percentage vast te stellen voor houtwallen, hagen en rietkragen.

Antwoord: De voorgestelde maatregelen gaan verder en zijn concreter dan wat er nu in de omgevingsvisie staat (het abstractieniveau van de visie). Een percentage of norm voor bijvoorbeeld houtwallen, hagen en rietkragen zijn geen onderdeel van de omgevingsvisie maar kunnen wel uitgewerkt worden in een programma onder de omgevingsvisie. We houden hiervoor ook de

ontwikkelingen voor een mogelijke landelijke Groennorm in de gaten om bij te dragen aan o.a. klimaatadapatatie, biodiversiteit en/of gezondheid.

Gebruik begrip natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345864

Indiener geeft aan dat het belangrijk is om het begrip 'natuur' correct te gebruiken. Omschrijvingen als het doen van “natuurherstel” en maken van “natuurvriendelijke oevers” zijn volgens indiener niet correct. Het afgraven van oevers voor het maken van de zogenaamde “natuurvriendelijke oevers” is volgens indiener juist natuurvernieling. Indiener stelt dat er wel van 'ecologieherstel' gesproken kan worden, evenals 'bodemherstel' om daarmee de basis van een rivier en of een landschap te herstellen.

Antwoord: De keuze binnen deze omgevingsvisie is gevallen op de woorden 'natuurherstel' en 'natuurvriendelijke oevers'. Dit zijn beide gangbare en geaccepteerde termen en de gemeente wijzigt deze terminologie daarom niet.

Definitie natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) vraag hoe natuur gedefinieerd wordt. Wat onder 'natuur' verstaan dient te worden wisselt nog erg en voert tot onenigheid, aldus de indiener. Om dit op te lessen doet indiener het volgende voorstel: natuur is zo min mogelijk door de mens beïnvloede hoedanigheid. natuurwaarden bestaan uit: abiotische natuurwaarden (waterregiem, bodemstructuur en geomorfologie). Deze vormen het fundament van alle natuurwaarden zoals de biotische (flora en fauna). De derde betekenis is die van de potentiële natuur ontwikkelwaarde.

Antwoord: De term natuur zoals o.a. veelvuldig gebruikt in paragraaf 3.6.5. uit de Omgevingsvisie heeft veelal betrekking op alle gronden die in het omgevingsplan een bestemming natuur hebben. Over het algemeen zijn dit gronden die liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Natuurnetwerk Brabant (NNB). Dit betreft de fysieke locatie en niet zozeer wat deze natuur inhoudt. We stellen voor om dit in de begrippenlijst te benoemen en de navolgende definitie van het begrip natuur op te nemen.

Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.

Belasting natuur door recreatie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de belasting van natuur door recreatie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat recreatie ook een belasting geeft voor de natuur. Hierbij kan gedacht worden aan stikstof uitstoot, verkeersbewegingen, afval wat mensen achterlaten en ook wat er door mensen vernield wordt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat de recreatieve druk in de gemeente Boxtel te hoog is. Volgens indiener is het van belang om te zoneren en bijvoorbeeld de schouwpaden niet meer te gebruiken voor recreatie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat er is opgenomen om de recreatiedruk op de Natura2000 gebieden af te nemen door de recreatie te verspreiden binnen de overige natuurgebieden en landelijk gebied. Indiener begrijpt deze aanpak, maar ziet dezelfde bedreigingen en effecten op natuurgebieden. Dit vraagt dus om een zorgvuldige aanpak, ook in samenwerking met de (landgoed)eigenaren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vindt het tegenstrijdig dat er volgens de visie meer recreatie en toerisme in het buitengebied komt, resulterend in een hogere stikstofuitstoot (door meer verkeersbewegingen en activiteiten), terwijl de agrariërs hun uitstoot juist moeten beperken.

Antwoord: De gemeente onderschrijft de zienswijze en streeft ook naar een zorgvuldige aanpak waarbij maatregelen nader worden uitgewerkt in een programma samen met partners in het gebied en andere overheden. Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in het OER. Op deze manier wil Gemeente Boxtel juist meer ruimte bieden aan agrariërs en landgoederen door het bieden van uitbreidingsmogelijkheid van de functies voor het landelijk gebied. Hoe dit invulling zal krijgen, zal per gebied verschillen en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Vitaal landelijk gebied en programma Recreatie en Toerisme.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat er op pagina 37 staat ‘We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan.’ Volgens de indiener ontbreekt hier het woordje ‘niet’ en moet er staan: ‘We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek niet toe te staan.’

Antwoord: Er is sprake van een verschrijving. Wij danken de indiener voor de alertheid en passen de zin aan.

Paardensport in natuurgebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345972

Indiener geeft aan dat het mooi zou zijn om meer mogelijkheden te hebben om bv de paardensport/hobby te mogen beoefenen. Indiener ziet dit dan ook graag terug in de omgevingsvisie en zou meer ruimte willen voor recreatie in de natuurgebieden, specifiek de paardensport.

Antwoord: Dit zal veelal zijn uitwerking vinden in de gebiedsprocessen rondom de natuurgebieden, waarbij het "reguleren" van recreatie in de nog vast te stellen bufferzones rondom de natuur kern als doel hebben om de kwetsbare natuur te beschermen. We passen daarom de omgevingsvisie nu niet hierop aan. De gemeente kan bij de uitwerking van de Omgevingsplannen wel ruimte bieden aan paardensport, maar de grondeigenaren niet dwingen om dit toe te staan.

Natuurbeheer bij de kleine Aa

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat het rond het gebied aan de kleine Aa, al een groot gebied getoverd is tot natuur. Dit moest een open natuurgebied zijn. Indiener nodigt uit om eens te gaan kijken hoe het er nu uitziet. Nog 20 jaar verder en het is totaal dicht gegroeid omdat het beheer ervan aan zijn lot wordt overgelaten, aldus indiener.

Antwoord: De betreffende gebieden zijn in bezit en beheer van natuurbeherende organisatie. Het beheer van deze gebieden is geen onderdeel van de Omgevingsvisie.

3.6.6 Beekdalen

Agrarische mogelijkheden binnen beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarische mogelijkheden binnen beekdalen. Enerzijds zijn indieners tegen intensieve teelt op beekdalen. Anderzijds vragen indieners zich af of er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel aankijkt tegen agrarische mogelijkheden binnen beekdalen.

Enerzijds tegen intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

- Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) vindt dat de druk/opmars van de bomenteelt en andere intensieve teelten op de beekdalen teruggedrongen dient te worden. Het kleinschalige cultuurlandschap dient weer prioriteit te krijgen volgens de indiener. Dit om een beekdalindustrielandschap, net als het met stellage-teetten volgepakte Dommeldal (Kleine Dommel) in Nuenen, te voorkomen. Dit geeft volgens de indiener het voorbeeld hoe het juist niet moet.

Anderzijds voor intensieve teelt;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

- Indiener geeft aan dat beekdalen de beste gronden zijn voor de landbouw. Dus als hier het waterpeil wordt verhoogd, krijgt men een probleem. Zeer vruchtbare gronden gaan dan ten onder. Dit mag en kan niet wil je de vruchtbare grond in ere houden.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899 en 1345902

- Indieners benoemen dat de vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor de landbouw. Volgens indieners vallen beekdalen onder de meest vruchtbare gronden en worden al decennia bewerkt. Deze gronden zijn minder gevoelig voor droogte en hebben vaak een hoog organisch gehalte door de eeuwenlange bewerking. Deze gronden zorgen voor goede productie en opbrengsten, aldus de indieners. Indieners zijn van mening dat de visie op de beekdalen een grote belemmering is voor bestaande en blijvende bedrijven welke deels hun grond in het beekdal hebben liggen. Indieners benoemen dat de mindere gronden door ruilverkavelingen in Boxtel door de laatste decennia al omgevormd naar natuur of extensieve landbouw. Er is de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 Ha van landelijk gebied omgezet in Natuur, aldus de indieners.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345960

- Indiener vindt het belangrijk dat gangbare landbouw, die door de jaren heen al veel duurzamer is geworden en de kringloop al steeds verder heeft gesloten ook in de toekomst mogelijk blijft. Echter wordt hier in het ontwerp omgevingsvisie niet over gesproken, aldus de indiener. Om ook in de toekomst voor het bedrijf van de indiener bestaansrecht te houden, is het volgens indiener belangrijk dat ook in de beekdalen ontwikkeling van boerenbedrijven mogelijk blijft zonder extra beperkingen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

- De grond van indiener valt gedeeltelijk in het beekdal van de Essche stroom. In de ontwerp omgevingsvisie geeft dit veel beperkingen voor de bedrijfsvoering van indiener. Bijvoorbeeld door uitsluiting van gewassen, omdat gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest niet meer mogelijk is. Ook benoemd indiener dat er wordt gezegd dat de meest vruchtbare gronden voor de landbouw behouden worden. Deze gronden liggen volgens indiener zeker ook in de beekdalen waar minder last ondervonden wordt van droogte in de zomer, zodat deze gewassen vaak een hogere opbrengst hebben dan elders.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

- Indiener benoemd zijn percelen die in het beekdal liggen. Zoals nu omschreven in de visie zijn de beekdalen volgens indiener een grote belemmering voor bestaande en blijvende bedrijven. Citaat: “Met oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico’s stroomafwaarts”. Indiener geeft aan erg geschrokken te zijn van dit citaat en indiener krijgt het gevoel dat de onderneming van indiener niet meer gewenst is in dit gebied. Daarbij lijkt het erop dat de gemeente iedere vorm van verandering binnen het bedrijf of de gebouwen van indiener tegen zal werken. Dit baart indiener grote zorgen.

Antwoord:
De gemeente begrijpt de zorg van de indieners en vindt het spijtig te lezen dat de indieners het gevoel hebben niet meer gewenst te zijn in dit gebied. Vooropgesteld: de omgevingsvisie en omgevingsvisiekaart gaat niet in op perceel niveau of specifieke bedrijven en doet daar geen uitspraken over. Zie ook de algemene beantwoording in hoofdstuk 2 van deze nota. En hoofdstuk 2.1 met de toelichting ten aanzien van duurzame landbouw. Aanvullende in antwoord op de zienswijzen van indieners over landbouw in de beekdalen:

Het klopt dat de gemeente de beekdalen en de meest natte gebieden niet inzet voor nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw en/of het toevoegen van verharding. We gaan uit van een omslag naar duurzame landbouw, waarin water en bodem leidend zijn voor het gebruik van de beschikbare gronden. Intensieve (bomen)teelten zijn naar verwachting derhalve niet passend in de natte beekdalen.

Voor zover gronden in beekdalen niet noodzakelijk zijn voor klimaat(veiligheid) zoals waterberging gaan we ervan uit, dat deze veelal beschikbaar blijven voor de landbouw, bijvoorbeeld in de vorm van grasland. De gemeente stelt ook in de omgevingsvisie dat de meest vruchtbare gronden zoveel mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuur inclusieve landbouw. Hiertoe kunnen ook de beekdalen behoren. De nadere uitwerking hiervan volgt in de programma’s en deels ook vanuit beleid en regels vanuit de provincie en het waterschap.

Het is dus niet gezegd dat 'er niets meer kan of dat het niet meer gewenst is in dit gebied' en dat de gemeente 'iedere vorm van verandering tegen zal werken' zoals enkele indieners stellen. Veranderingen binnen het bedrijf of de gebouwen van indieners zullen beoordeeld worden of deze klimaat adaptief zijn, passen bij bodem en watersysteem en/of een duurzame of natuur inclusieve landbouw wordt toegepast en op grond van de geldende wet- en regelgeving.

Houtteelt in natte gebieden

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902

Het bedrijf van indiener heeft goede beekdal gronden in gebruik rondom het Smalwater en de Dommel. Ook liggen er volgens indiener percelen van andere Boxtelse boomkwekers rondom De Dommel in Liempde en de Koevoortseloop. Indiener benoemd dat het bestemmingsplan 'Buiten gebied Boxtel' aangeeft dat er in een zone rondom het Smalwater tussen de Kapelweg een verbod is op houtachtige teelten. De reden hiervoor is dat het een (half) open cultuurlandschap betreft, alsdus indiener. Dit strookt volgens de indiener niet met de Omgevingsvisie waarbij men in lagere en nattere gebieden vaak rondom waterstromen beekdalen nu graag een productie ziet van duurzaam geteeld hout en ander Biobased bouwmaterialen. Dit tast volgens de indiener ook de openheid van het gebied aan en ruikt naar willekeur.

Antwoord: De uitwerking van de Omgevingsvisie in regels vindt plaats in het Omgevingsplan. We gaan ervan uit, dat er een omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt gemaakt, waarbij water en bodem sturend zijn. Bij het opstellen van de Omgevingsplan regels wordt integraal naar een gebied gekeken, waarbij ook cultuurhistorische of landschappelijke waarden, zoals het open akkercomplex ten zuiden van de Kapelweg juist aanleiding kunnen geven om beperkingen aan agrarisch gebruik op te leggen en niet zozeer de ligging in het beekdal.

Ruimtelijke ontwikkelingen in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt het goed dat met het oog op klimaatverandering nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen tegen worden gegaan waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd. Indiener is van mening dat dit met terugwerkende kracht ook geldt bij het bouwen in de pastorietuin in Boxtel wat een belangrijke groene stapsteen is in de verbinding van natuur.

Antwoord: De visie gaat om toekomstige ontwikkelingen richting 2040 en doet geen uitspraken over de aanvaardbaarheid van concrete plannen die onder de Wet ruimtelijke ordening in procedure zijn gebracht.

Waterkwaliteit

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de waterkwaliteit in de Beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345902 en 1346039

Indiener is van mening dat oppervlaktewater zoals De Dommel en Smalwater/ Kleine Aa in Boxtel vaak ook vervuild is door lozingen van niet agrarische bedrijven, al dan niet uit België, dat via de Kempen door Boxtel stroomt of door overstorten van riolen bij grote hoeveelheden regen.

Onderstaande heeft betrekking op 1345937

Indiener stelt dat vervuiling van water vaak al elders vandaan komt, zoals niet agrarische bedrijven uit de Kempen en België. Dit alles stroomt wel door Boxtel den Dommel / Kleine Aa. Vaak zitten er ook nog overstorten op, aldus indiener.

Antwoord: De invloed van vervuiling door industrie wordt meegenomen in het beleid van de waterschappen, echter hebben we in Boxtel geen directe invloed op deze vervuiling. Overstorten vanuit de riolering zijn sterk verminderd vanwege de hogere eisen die we hebben om over te mogen storten. Er is veel regenwater afgekoppeld van het riool, waardoor er minder overstorten plaatsvinden. Hiermee wordt voldaan aan de eisen. Een enkele overstort heeft een tijdelijke lokale impact, maar is minder erg dan een constante vervuiling. De invloed van chemische gewasbeschermingsmiddelen is separaat te meten en is een constante aanvoer. Wat betreft de waterkwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater hanteren we de (Europese) normen (KRW). In het landelijk gebied zijn met name de provincie en Waterschappen hiervoor aan zet. Door in de omgevingsvisie de omslag naar natuur inclusieve landbouw en het nemen van inrichtingsmaatregelen op te nemen, zetten we in op de verbetering van de waterkwaliteit op ons eigen grondgebied.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener is bang de schuld te krijgen als de doelen van de waterkwaliteit niet gehaald gaan worden, terwijl het overgrote deel van het water door de Essche stroom en waterschapssloten in het gebied komt. Indiener vreest hierdoor extra maatregelen opgelegd te krijgen terwijl indiener er al veel aan doet om de waterkwaliteit goed houden en zo mogelijk te verbeteren. Ook waterpeil verhogingen in het gebied zullen een negatief effect hebben op de uitspoeling van nutriënten, om nog maar niet te spreken over wat er gebeurt als er water uit de stromen op ons land komt.

Antwoord: Niemand krijgt de schuld, tenzij er aantoonbaar bewuste lozingen op of in de bodem of op oppervlaktewater plaatsvinden. De bijdrage van de gemeente aan de KRW-richtlijnen is erop gericht om te zorgen dat het oppervlaktewater niet zwaarder vervuild de gemeente verlaat dan dat het de gemeente is binnengekomen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat De Groote Waterloop in Liempde al jarenlang aandacht krijgt als EVZ-verbinding (tussen Velder De Scheeken en het Dommeldal) en deze toch niet optimaal functioneert. De kwaliteit van het water (door overstorten en A2-rijkweg-water) schiet volgens indiener te kort en de ecologische natuurzone is te smal, waardoor aanliggende landbouwpercelen te veel invloed hebben op de kwaliteit en het ecologisch belang van de Groote Waterloop. Indiener benoemd dat afkoppelen van het oppervlaktewater van de A2 opgenomen zou kunnen worden als uitvoeringsactie. Dit is volgens indiener noodzakelijk vanwege de vervuiling die nu direct in de Groote waterloop stroomt. Indiener benoemd dat er maar weinig waterlopen zijn die volledig in één gemeente liggen. Hier kan de gemeente Boxtel dus het verschil maken door via de omgevingsvisie actie te ondernemen (bijvoorbeeld via een uitvoeringsplan) om de Groote Waterloop tot een volwaardige ecologische verbinding te maken, aldus de indiener.

Antwoord: Gemeente en waterschap werken momenteel reeds aan (her)inrichting van EVZ Groote waterloop. De uitvoeringsactie(s) rondom afkoppeling, dan wel gebruik van het tunnelbakwater van de A2 bij Best in de Scheeken is een project waar meerdere partijen (en gemeente) bij betrokken zijn en is te gedetailleerd voor de omgevingsvisie.

Beekdal als leembosverbinding

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemd dat Leembossen voor Boxtel van belang zijn. Daarom is het volgens indiener van belang dat het functionele leembosareaal toeneemt. Enerzijds kan dit door hydrologisch herstel en areaaluitbreiding, anderzijds kan dat door de leembossen met elkaar te verbinden en ze te integreren in het bekensysteem. Een logische verbindingsroute is volgens de indiener via het Dommeldal. Dat kan goed functioneren wanneer de leembossen ecologisch met het Dommeldal verbonden zijn en wanneer het Dommeldal ook als goede leembosverbinding is ingericht. Het is van belang om de beekdalen in te richten als goede leembosverbinding, aldus de indiener.

Antwoord: De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Het uitbreiden van het leembosareaal en het verbinden van de leembossen vormt een nadere invulling van hiervoor benoemde uitgangspunten in de Omgevingsvisie. De suggesties worden meegenomen bij de uitwerking in de programma's Natuur, Landschap en Biodiversiteit en Vitaal landelijk gebied.

Afmeting beekdalen

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de afmeting van de beekdalen. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345894

Indiener (Natuurgroep werkgroep Liempde) benoemt het belang dat een beekdal ook kwantitatief weergegeven wordt. Indien een beekdal ecologisch optimaal moet functioneren dan is een breedte beekdal van belang, dat wil zeggen ten minste 750 meter, aldus de indiener. Dit is volgens indiener ook voor de beleving van een beekdal van belang. De beekdalen zijn een van de belangrijkste sterkten van het Boxtelse landschap. Door juist de sterkten te versterken krijgt Boxtel volgens indiener een betere identiteit en wordt het landschap en de ecologie versterkt. Door een breed én ecologisch beekdal is er minder uitspoel van meststoffen en bestrijdingsmiddelen en kunnen de laatste riooloverstorten gesaneerd worden, aldus de indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345966

Indiener vraagt zich af of de verschillende beken en lopen binnen de gemeente niet meer ruimte moeten krijgen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) benoemd dat in de omschrijving van deelgebied Beekdal is opgenomen dat nieuwe ontwikkelingen (bouwwerken of verhardingen) in de beekdalen worden tegengaan. Indiener vraagt zich af hoe dit vervolg krijgt en waar de begrenzing van de beekdalen ligt. Indiener is van mening dat dit om een nadere uitwerking en bovenal ook duidelijkheid vraagt. Indiener vraagt zich af wat hiervan de effecten voor de landgoederen zijn.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345052

Indiener vindt dat in de Omgevingsvisie ontbreekt hoe groot een beekdal is en wat er gebeurt om de waterkwaliteit te verbeteren.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

Het bedrijf van indiener ligt tegen het beekdal van de Dommel en de Grote Waterloop aan. Indiener stelt dat de ingetekende pijl, op de kaart, veel breder is dan in de huidige situatie. De ingetekende pijl geeft een groot gebied aan, in het net genoemde beekdal, als toekomstige verbindingszone.

Antwoord: Beekdalen zijn indicatief weergegeven in de Omgevingsvisie. De precieze (benodigde) omvang voor specifieke doelstellingen zoals klimaatadaptatie (berging) en/ of natuurdoelstellingen zijn onderdeel van een nadere uitwerking in programma's zoals Natuur, Landschap en Biodiversiteit, dan wel de regels in het omgevingsplan.

Achterliggend doel in Beekdalen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt wat het achterliggende doel is in de Beekdalen. Indiener benoemt het volgende; als het doel is dat de waterkwaliteit in de beek omhoog moet dan kunnen we dit onderschrijven en zullen we daaraan moeten werken. Hiervoor zal dan ook gemeten moeten worden wat de bijdrage is van bijvoorbeeld de agrarische sector om vervolgens ook de juiste stappen te kunnen zetten. Het wordt nu niet duidelijk wat het doel is. Nu kan het gelezen worden alsof er enkel natuurinclusieve landbouw mogelijk is.

Antwoord: Het achterliggende doel in de beekdalen is dat er een gezond en duurzaam water- en bodemsysteem bestaat en verdere achteruitgang wordt voorkomen door te werken aan systeemherstel. Hiermee sluiten we aan bij het landelijke en provinciale beleid 'water en bodem sturend'. De omgevingsvisie geeft aan dat de meest vruchtbare gronden zoveel als mogelijk beschikbaar blijven voor duurzame landbouw. Dat kan natuurinclusieve landbouw zijn. In ieder geval een vorm van duurzame landbouw waar verstoring van de bodem en het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3.6.7 Landelijk gebied

NNB-grens

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de grenzen van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Enerzijds zijn indieners voor uitbreiding van het NNB. Anderzijds vinden indiener dat de huidige NNB-grens gehandhaafd moet worden. Onder 'antwoord' is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds voor uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

- Volgens indiener (Beraad de verborgen Buitens) liggen er veel kansen om het Natuur Netwerk verder uit te breiden, robuuster te maken en nieuwe natuur (NNB en ONNB) te realiseren, aansluitend op bestaande oude natuurstructuren in lijn met de gemeentelijke ambities. Indiener stelt voor om in aanvulling op de tekst dit explicieter te maken o.a. bij de uitgangspunten onder het kopje Aangenaam Leven, als ook in de nadere omschrijving van de deelgebieden en dan specifiek Landelijk gebied.

Anderzijds tegen uitbreiding NNB;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345936

- Indiener vindt dat de huidige NNB-grens duidelijk gehandhaafd moet blijven en niet uitgebreid mag worden ten koste van de schaarse landbouwgrond. Die grond is namelijk mede ook een huiskavel waar de koeien op weiden, alsdus indiener.

Antwoord: De grote groene pijlen met de aanduiding 'natuur verbinden en landschap versterken' zijn indicatief en niet bedoelt als harde grens tussen natuur en landbouw en relateren dus ook niet aan het NNB-gebied. De gemeente kan in de toekomst wel meewerken aan uitbreiding van NNB –en ONNB -gebieden, maar de provincie is hierin bevoegd gezag.

Recreatie in het landelijk gebied

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over recreatie in het landelijk gebied. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937

Indiener geeft aan dat recreatie goed is, maar dat vaste woonverblijven (zoals het er nu aan toe gaat) daar niet onder valt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346050

Indieners vinden dat (de ontwikkeling van) recreatieve functies geen belemmering mogen vormen voor groei en ontwikkeling van de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Het landschap van onze gemeente is afwisselend: verschillende functies krijgen een plek in het landschap. Ook agrarische functies en recreatieve functies. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven/initiatiefnemers die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten en ambities van de gemeente. Bij een concreet initiatief wordt ook altijd naar de geldende wet- en regelgeving gekeken en bij de belangenafweging worden ook de belangen van naburige (agrarische)bedrijven meegewogen. Vaste woonverblijven (gemeente veronderstelt dat indiener hier 'permanente bewoning van recreatiewoningen' mee bedoelt) zijn in beginsel niet wenselijk.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899, 1345902

Indiener is van mening dat toerisme en recreatie afhankelijk is van de behoefte uit de markt en ook een verdienmodel dient te hebben Dat de voormalige camping Dennenoord een recreatiepark is geworden waar heden ten dage nagenoeg alleen maar permanente bewoning is geeft aan dat er bedrijfsmatig moeilijk een verdienmodel is, aldus indiener. Indiener geeft aan dat kleinschalige recreatie als nevenactiviteit prima is, zolang dit geen belemmering geeft voor de gangbare agrarische bedrijven.

Antwoord: Zo staat het ook verwoord in de omgevingsvisie: Recreatie en toerisme worden een belangrijke economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Uiteraard worden plannen en initiatieven op economische haalbaarheid geschat maar dat is niet het detailniveau van de omgevingsvisie om daar een uitspraak over te doen.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener geeft aan dat als er meer recreatie, natuur, wandel- en fietspaden in het buitengebied komen, dit ook veel meer mensen met zich mee brengt. Dat geeft ook een extra drukte in het buiten gebied, met extra auto's en fietsers. Op parkeerplaats De Roond staat op een mooie dag de straat al helemaal vol geparkeerd. Zo vol dat doorgang voor hulpdiensten bijna niet mogelijk is. Als er nog meer verkeer en mensen komen recreëren, geeft dat ook enorme belasting voor die mensen die hun werk in het buitengebied hebben. Indiener vraagt zich af hoe dat wordt opgelost.

Antwoord: Wij herkennen het als aandachtspunt en dit zal meegenomen worden in de verdere uitwerking in programma's Recreatie en Toerisme en Vitaal landelijk gebied. De genoemde locatie heeft nadrukkelijk aandacht in het lopende gebiedsproces rondom de Kampina.

Lage ruimtelijke kwaliteit buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd een probleemanalyse in relatie tot de lage ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. Met name de versteningsstroom die plaatsgevonden heeft, is de veroorzaker hiervan, volgens indiener. Deze heeft tot een vergaande versnippering van ruimte en functies gevoerd met een sterke verrommeling als bijkomend gevolg. Veel van de verstening heeft volgens indiener ook plaats gevonden op verkeerde landschaps-ecologische plaatsen met fatale barrieregevolgen.

Antwoord: Bedankt voor uw probleemanalyse. In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan.

Verstening van het buitengebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Indiener (Groene Hart) benoemd dat in algemene zin het buitengebied dermate intensief versteend is dat in ieder geval een verdere belasting met nieuwvestigingen of grootschalige uitbreidingen ongewenst is. Hiervoor moet volgens indiener een stringent handhavingsbeleid gevoerd worden. Dit op basis van een integraal afgewogen kaart van de gehele bebouwingsstructuur met de aanduiding van toegestane en ongewenste bouwkavels met prioritering t.b.v. een beleid van actieve sanering/amovering, aldus de indiener. Ook de functieverandering bij stoppende agrarische bedrijven verdient volgens indiener bijsturing om de bedrijfsgebouwen voor opslagdoeleinden toe te staan. In plaats van een begin te maken met de zo noodzakelijke ontstening blijven de stallen en schuren dan ten eeuwige dagen gehandhaafd, aldus de indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie streven wij ernaar om deze verharding (door indiener 'verstening' genoemd) tegen te gaan door nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegen te gaan. Voor vrijkomen agrarische bebouwing wordt specifiek beleid opgesteld, zie ook paragraaf 2.1 van deze nota.

Coöperatief verband

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de landbouw belangrijk blijft als landschappelijke drager en als voedselproducent. Indiener vraagt wat er wordt bedoeld met dat een coöperatief verband

mogelijkheden biedt. Veel boeren, tuinders en kwekers werken reeds in coöperatief verband m.b.t. bijvoorbeeld inkoop, grond, afzet en machines.

Antwoord:
Met coöperatief bedoelen we initiatieven zoals Herenboeren. Daarnaast zijn er initiatieven mogelijk vanuit het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Op dit moment loopt een subsidietraject (LEADER) voor het gebied het Groene Woud waaronder het grondgebied van Boxtel. Tot 7 januari 2025 kunnen subsidieaanvragen worden ingediend gestoeld op:
• betekenisvol bijdragen aan een gezonde leef- en werkomgeving;
• karakteristieke waarden van natuur, landschap, erfgoed en betrokkenheid van bewoners en bedrijven;
• balans met een duurzame economie.

Programma landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) geeft aan dat het de gemeente siert dat er de komende jaren wordt gewerkt aan een programma Landelijk gebied. Om dit succesvol te laten verlopen en ook daadwerkelijk doelen te kunnen behalen, is volgens de indiener van belang dat er niet aan de voorkant al allemaal randvoorwaarden opgelegd worden waardoor het speelveld te klein wordt. De sector heeft volgens de indiener veel ambities maar het moet wel realistisch zijn om stappen te kunnen zetten, waarbij de knelpunten helder gemeten en geformuleerd zijn.

Antwoord: we verwijzen naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Ruimtelijke dillema's landelijk gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat een groot gedeelte van hetgeen wat in de omgevingsvisie beschreven staat, hele goede en mooie vergezichten zijn. Het is echter redelijk gemakkelijk om deze op te schrijven en hiervan een plaatje te maken, aldus de indiener. Tevens zijn de verschillende plaatjes volgens indiener ook best uit leggen. Op de erven van de leden van ZLTO komen de verschillende plaatjes en vraagstukken samen wat zorgt voor grote dilemma’s, aldus de indiener. Indiener is van mening dat in de omgevingsvisie hier ook wat over gezegd moeten worden.

Antwoord: Hetgeen nu is opgeschreven in de omgevingsvisie is passend bij het abstractieniveau van een omgevingsvisie. We onderschrijven dat als het concreter wordt/ ontwikkeling op bedrijfsniveau de keuzes en dillema's ook tastbaarder en lastiger worden. Dit zal nader uitgewerkt moeten worden in programma's en plannen, zie paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied.

Geen belemmering agrarische bedrijven

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die uiten dat agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door nieuwe ontwikkelingen. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345937, 1346043

Indieners zijn van mening dat overige agrarische bedrijven geen belemmeringen mogen ondervinden door de nieuwe ontwikkelingen zodat agrarische bedrijven tot en na 2040 ook met een groot diversiteit aan bedrijven in Boxtel nog een bestaansrecht hebben.

Antwoord: Zoals opgenomen in de omgevingsvisie blijft de landbouw wat de gemeente betreft een landschappelijke drager als voedselproducent en zijn er daarnaast ook mogelijkheden voor verbreding met andere functies zoals agrarisch natuurbeheer en recreatie. Kortom, een diversiteit aan bedrijven in de woorden van de indiener. Het kan bij nieuwe ontwikkelingen nooit worden uitgesloten dat deze invloed hebben op agrarische bedrijven en vice versa. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345922

Indiener vraagt zich af hoelang indiener nog melkveehouder kan zijn. Er moet in het buitengebied het één en ander komen zoals natuur inclusieve landbouw, beekdalen, de zonneweide, nattere bodems voor populier bossen en extra natuur. Dit zijn allemaal projecten waar grond voor nodig is. Maar voor de melkveehouder heeft indiener ook gronden nodig. Volgens indiener blijft daar weinig ruimte voor over, zeker als we naar een natuur inclusieve melkveehouderij willen gaan.

Antwoord: een melkveehouderij en agrarische natuurbeheer en/of recreatief medegebruik staan volgens de gemeente zeker niet per definitie op gespannen voet met elkaar. In tegendeel. Ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 2.1 van deze nota.

Agrarische sector ondergesneeuwd

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Volgens de indiener lijkt de agrarische sector wat ondergesneeuwd te worden onder natuur, toerisme, wandelgebied voor andere inwoners, belang van landgoederen, zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap, coöperatie van amateurboeren en burgers.

1. Deelt de gemeente deze constatering?
2. Zo niet, waarom niet?
3. Waar is de agrarische sector in de OOB?
4. Het lijkt alleen te gaan om akkerbouw op volle grond en dan alleen in circulaire, kunstmest- en water-zuinige vorm.
    a. Is de gemeente het hier mee eens?
    b. Zo nee, waarom niet?
5. Waarom geen aandacht voor kassen en andere industriële groente- en fruit verbouw?
6. Waar is onze voedselvoorziening en die van onze buren?
7. Hoe zit het met bio-industrie?
8. Waar moet de wat belastender industrie/bedrijvigheid naar toe?
9. Moet Boxtel ook niet een deel hiervan op zijn schouders nemen? Je kunt immers niet alle vervelende zaken op een ander afschuiven
10. Waarom geen aandacht voor industriële landbouw:
    a. slafabriek;
    b. boontjesfabriek;

Antwoord: de gemeente deelt de constatering niet dat de agrarische sector is 'ondergesneeuwd'. Op verschillende plekken in de omgevingsvisie komt deze terug, en specifiek in het deelgebied landelijk gebied.
We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Agrarisch natuurbeheer

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over agrarisch natuurbeheer. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat agrarisch natuurbeheer een interessante aanvulling kan zijn, maar geen vervanging kan zijn van het hoofdinkomen. Op die manier kan het volgens indiener ook niet geschetst worden in het stuk. Indiener vindt dat hier een financiële doorrekening gemaakt moet worden, om een juiste afweging te maken van de opbrengsten t.o.v. de investering.

Antwoord: in de omgevingsvisie wordt niet aangegeven dat agrarisch natuurbeheer het hoofdinkomen zou zijn, maar wordt het juist als voorbeeld genoemd van een alternatieve inkomstenbron. We verwijzen verder naar de beantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 2.1 van deze nota ten aanzien van landelijk gebied en duurzame landbouw.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op de volgende passage: 'Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.' Indiener vraagt zich af:

1. Wat wordt verstaan onder 'agrarisch natuurbeheer'?
2. Wat levert het op voor wie?
3. Wie betaalt het?"

Antwoord: Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap. We voegen deze definitie toe. Agrarisch natuurbeheer levert voordelen op voor natuur en landschap en een aanvullende (alternatieve) inkomstenbron voor agrariërs. Hiervoor bestaan reeds verschillende subsidiemogelijkheden. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345943

Indiener ziet graag meer focus op het betrekken van agrarische bedrijven bij het eventuele natuurbeheer van nieuwe natuurgronden. Indiener merkt op dat in de praktijk natuurgronden vaak slecht beheerd worden, waardoor de onkruiddruk bij aangrenzende agrarische bedrijven omhooggaat.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345995

Indiener vraagt zich af hoe, in de toekomst, de kosten voor natuurbehoud betaald zullen worden. Indiener verwacht in de gemeente Boxtel een groot aantal stoppers onder de agrariërs, meestal omdat een opvolger ontbreekt. Indiener schat dat dit zeker 40% gaat zijn in de komende 10 jaar. Indiener is van mening dat als we over 10 jaar nog een vitaal en leefbaar buitengebied willen hebben, er zuinig omgegaan moet worden met de agrariërs die er nog zijn.

Antwoord: De gewenst omslag naar meer natuurinclusieve landbouw en hiermee samenhangende verdienmodellen, dan wel agrarisch natuurbeheer kunnen hieraan bijdragen. Naar verwachting zal natuurinclusieve landbouw ook meer ruimte per agrariër vragen. Dit zal een nadere uitwerking vinden in het Programma Vitaal landelijk gebied. Zie ook de beantwoording in paragraaf 2.1 van deze nota.

Bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt waar de bufferzone rond de Kampina vandaan komt. Indiener benoemd dat er op dit moment een GGA proces loopt voor de Kampina en Oisterwijkse Bossen en Vennen, waar de gemeente Boxtel ook bij aangehaakt is. Indiener vraagt welk pad de gemeente voor ogen heeft om de bufferzone te realiseren en hoe dit samenhangt met de GGA. Volgens de indiener heeft de bufferzone een nadelig effect op het bereiken van de doelen omdat dit niet de focus heeft op doelbereik maar uitgaat van middelvoorschriften. Indiener benoemd daarbij dat het niet duidelijk is wat er wordt bedoeld met bijvoorbeeld 'transformatie landelijk gebied', wat het erg ingewikkeld maakt om hier conclusies uit te trekken waardoor interpretatieverschillen op de loer liggen en ontwikkeling stagneert.

Antwoord: De bufferzone is indicatief op de kaart van de Omgevingsvisie opgenomen en is gebaseerd op de deelgebieden kaart, die gebruikt wordt binnen het reeds lopende GGA-proces. Het gaat hier derhalve niet over het realiseren van een bufferzone maar om het benoemen van het gebied, dat onlosmakelijk onderdeel is van het GGA-gebiedsproces. De doelstellingen van het GGA-proces zullen sturend zijn op de ontwikkelingen in dit gebied. We verwachten, dat de transformatie naar natuurinclusieve landbouw en de principes van bodem en watersturend een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen voor de Kampina.

Zonnepark in de bufferzone Kampina

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk 'Landelijk gebied'; Hier staat de zin 'Wordt verder uitgewerkt in Programma Landelijk Gebied'. Indiener benoemd dat bufferzones rondom Kampina ook onderdeel zijn van het landelijk gebied en omdat er zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn, kan een zonnepark niet ontwikkeld en/of vergund worden voordat hierover nader onderzoek is gedaan in het kader van Programma Landelijk Gebied.

Antwoord: Indiener geeft aan dat 'zonneparken in de bufferzone van De Kampina gepland zijn' echter dit is ten onrechte want deze zijn hier niet gepland. Het kan zijn dat de indiener de scenariokaart (waar wel nog een zoekgebied voor zonne-energie op staat) verward met de definitieve omgevingsvisiekaart.

Noordelijke landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat het gehele noordelijke landgoederencluster een essentiële rol vervult in de verbinding met de bekendere grotere natuurgebieden, mede door de aanwezige verbindende waterstructuur (Essche Stroom en Dommel). Dus ook de gronden van de aanpalende landgoederen van leden van het Beraad die net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel liggen. Bovendien is indiener van mening dat dit op een nog hoger abstractie niveau moet worden

bekeken in verband met de winst die ligt in de verbinding van het landgoederencluster met de natuur en duurzame landbouw van de aanpalende gemeenten. Dit betekent volgens indiener dat ook de grotere natuurgebieden buiten de gemeente Boxtel moeten worden betrokken.

Antwoord: wij zien deze rol ook en derhalve zijn deze gebieden veelal onderdeel van de "natuurgebieden" en zones "natuur verbinden en landschap versterken" in de omgevingsvisie.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het noordelijke landgoederencluster bevindt zich in het beekdal van de Essche Stroom en Dommel welke aan de noordzijde (net buiten gemeente Boxtel) uiteindelijk samen komen. Indiener (Beraad de verbogen Buitens) erkent het belang en de rol van dit gebied in waterbuffering als een belangrijk kwaliteit. Tegelijkertijd vraagt indiener aandacht voor een aantal zaken:

- Zowel binnen het Waterschap, provincie als gemeente worden deze gronden gezien als de oplossing voor het drooghouden van steden en dorpen, maar men gaat voorbij aan de bewoners en gebruikers binnen deze beekdalen.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met wateroverlast, afwaardering van gronden, mogelijk verhuizen van bedrijven en compensatie voor het gebruiken van deze beekdalen als opvangbak.
- Indiener vraagt zich af hoe omgegaan wordt met de rotzooi en het vervuilde slib wat achterblijft.

Antwoord: In de Omgevingsvisie wordt niet ingegaan op concrete maatregelen die nodig zijn om aan de visie en ambitie te voldoen. Deze zullen deels worden uitgewerkt in gemeentelijke programma's, maar vallen met name onder de bevoegdheid van het waterschap. Afwaardering van gronden kan vallen onder nadeelcompensatie (voorheen: planschade) hiervoor vormt de Omgevingswet het wettelijke kader. Wel moet er in ogenschouw worden genomen dat een beekdal naar haar aard een gebied is waar water zich verzameld en waar in het gebruik dus rekening mee kan worden gehouden. Ook dient in ogenschouw te worden genomen dat er een gemiddelde overstromingskans is van 1 x in de 100 jaar. Dat is geen jaarlijks terugkerende overlast en/of vervuiling van het gebied. Wel kunnen de risico's toenemen als gevolg van klimaatverandering.

Gebiedsaanpak landgoederencluster

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Het landgoederencluster is verdeeld over drie gemeenten en dit vraagt volgens indiener om een gebiedsaanpak, in samenwerking met naburige gemeenten. Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat hierin aandacht moet zijn voor een goede balans tussen de rol van de bekendere natuurbeherende organisaties, én de rol van de particuliere (landgoed)eigenaren.

Antwoord: Een gebiedsproces waar het landgoederencluster onderdeel van uit maakt en diverse ambitie en doelstellingen van de Omgevingsvisie opgepakt worden zou onderdeel zijn van een nadere uitwerking in een gebiedsprogramma.

Cultuurhistorische waarden landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de cultuurhistorische waarden van de verschillende landgoederen binnen het landgoederen cluster onvoldoende worden benoemd, erkend en daarmee onvoldoende worden gebruikt. Om dit beter te borgen stelt indiener voor dit explicieter

te benoemen in de Omgevingsvisie, onder andere in de omschrijving van de deelgebieden, specifiek bij Landelijk gebied.

Antwoord: in de omgevingsvisie staat onder landelijk gebied al het volgende opgenomen: "Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving." Hiermee komen deze aspecten al expliciet aan bod. De landgoederen en cultuurhistorie zijn daarnaast ook specifiek benoemd onder het kopje 'Kwaliteiten' in de omgevingsvisie.

Benoemen Boxtelse landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345973

Indiener (Beraad de verborgen Buitens) is van mening dat de tekst moet worden aangevuld met alle Boxtelse landgoederen, dus ook Wilheminapark, én Halse Barrier. En waardevol te vermelden de aangrenzende landgoederen in dit gebied - net buiten de gemeentegrenzen van Boxtel - zoals Zegenrode, Zegenwerp, Bleijendijk en Beukenhorst.

Antwoord: We danken u voor deze goede suggestie. We passen de tekst aan en voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.

Ontwikkelen landgoederen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is voornemens een ruimtelijke, landschappelijke en natuurlijke kwaliteitsimpuls te geven aan zijn landgoed. Deze kwaliteitsimpuls bestaat onder andere uit het versterken van de bestaande natuur- en landschapskwaliteiten. Maar ook uit het realiseren van waterdoelen en het herstellen van de aanwezige cultuurhistorie, aldus de indiener. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het herstellen van de oude cultuurhistorische bebouwing; een beperkte rode ontwikkeling ter ondersteuning van de blauwe en groene functies op het landgoed.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie veel mooie aanknopingspunten bevat voor de gewenste ontwikkelingen op landgoed het Wilhelminapark. Door het realiseren van nieuwe natuur, revitaliseren van bos- en watersysteem, introduceren van natuurinclusieve landbouw wil indiener op het landgoed een aantal gemeenschappelijke elementen daadwerkelijk realiseren.

Indiener benoemd dat landgoed Wilhelminapark vroeger bestond uit een agrarisch landgoed met vier bouwconcentraties. Deze zijn in de loop der jaren verloren gegaan. Het landgoed (de indiener) zou op basis van voorgaande graag aan de slag willen, binnen de voorwaarden die passen bij de huidige tijd, omgeving en met de kennis van nu, met als doel de omgevingskwaliteit te versterken.

Antwoord: Wij nodigen indiener uit plannen te ontwikkelen die bijdragen aan de ambities van de omgevingsvisie en de kernkwaliteiten van de gemeente Boxtel.

Landelijk gebied omgezet in natuur

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan dat er de laatste 20 jaar in Boxtel al 400 ha. van landelijk gebied naar natuur om is gezet. Indiener benoemd enkele percelen die omgezet zijn naar natuur, maar vroeger nog voor landbouw in gebruik zijn geweest.

Antwoord: Gemeente dankt indiener voor deze getallen en informatie.

3.7 Het OER

OER staat voor omgevingseffectrapport, een milieueffectrapport die bij een omgevingsvisie wordt opgesteld en waarin naast de milieuaspecten ook sociale en economisch aspecten worden meegenomen. Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan namelijk leiden tot belangrijke veranderingen. Dit is in beeld gebracht in het OER.

Stikstofuitstoot door recreatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

Indiener geeft aan dat flinke uitbreiding van recreatie ook grote belasting geeft in de natuur en leidt tot een hogere stikstof uitstoot door verkeersbewegingen in het buitengebied.

Antwoord: Recreatie zou kunnen leiden tot een toename van de door de indiener benoemde vormen van belasting op de natuur. De gemeente Boxtel zet voornamelijk in op kleinschalige recreatie en noemt het belang van het station als overstaplocatie voor toerisme. Met het oog op bestaande toerisme wordt o.i. niet ingezet op grootschalige recreatie en bijbehorende effecten in de Omgevingseffectrapportage.

Externe veiligheid spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt voor het aspect Externe Veiligheid, in relatie tot Railverkeer, gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).

Antwoord: In het OER is externe veiligheid opgenomen als 'omgevingsveiligheid'. Bij de invulling van dit aspect is aangesloten op de eisen zoals gesteld in de Omgevingswet waarbij de focus ligt op het aantal kwetsbare objecten binnen plaatsgebonden risicocontour en de hoeveelheid bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebieden. De informatie die gebruikt is om de huidige situatie te beschrijven komt uit de Signaleringskaart EV (2022). Dit is samengevat in de 'foto van de leefomgeving' en vormt de referentiesituatie van het OER. De 'foto van de leefomgeving' is definitief opgeleverd in maart 2023 en wordt niet meer aangepast op basis van nieuwe input. Het beoordelingskader zoals uitgewerkt in het OER is benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) welke in 2022 zes weken ter inzage heeft gelegen. Er is destijds geen zienswijze ingediend die gevraagd heeft om gebruik te maken van de meest recente gegevens uit het Basisnet.

Geluidhinder spoor

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst erop dat voor het aspect Geluid, in relatie tot railverkeer, in een akoestisch onderzoek de wettelijk verplichte brongegevens uit het geluidregister spoor gebruikt dienen te worden. Het gebruik van deze brongegevens borgt dat de toekomstige bewoners geen hogere geluidbelasting gaan ondervinden dan op basis van de wettelijke geluidproductieplafonds verwacht mag worden.

Antwoord: Het OER is een effectrapportage op een hoog abstractieniveau. Voor een OER is geen akoestisch onderzoek opgesteld. De Omgevingsvisie Boxtel wordt verder uitgewerkt in vervolg plannen en programma's. De door de indiener genoemde uitgangspunten zullen bij concrete ontwikkelingen worden meegenomen bij de op te stellen onderzoeken.

Trillinghinder bij toekomstige ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) beoogt niet alleen voor gemeenten en provincies (die plannen maken in de spooromgeving), maar ook voor toekomstige bewoners rond het spoor een “goede buur” te zijn. Indien de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen, bebouwing dichtbij het spoor mogelijk maken, kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners/gebruikers ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht indiener het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. In het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten raadt indiener aan om het aspect trillinghinder af te wegen, zoals door Informatiepunt Leefomgeving wordt aanbevolen. Indiener raadt dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij de Omgevingsvisie en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen. In dit kader verwijst indiener naar de Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen.

Antwoord: Het aspect 'trillingen' is niet als afzonderlijk aspect meegenomen in het OER. Alle in het OER onderzochte aspecten zijn opgenomen in het beoordelingskader van het OER en benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft in 2022 zes weken ter inzage gelegen. Hierop is geen zienswijze ingediend met de vraag om trillingen op te nemen. In de Omgevingsvisie zijn zoekgebieden aangewezen voor woningbouw. Eén van deze zoekgebieden ligt naast de spoorlijn waarmee het door de indiener aangedragen onderwerp trillingen relevant wordt. Het hoge abstractieniveau van de Omgevingsvisie leent zich echter niet om al veel over trillingen te kunnen zeggen. De zoekgebieden zijn namelijk niet verder geconcretiseerd, het is dus onduidelijk wat voor soort woningen er komen en waar deze komen te staan. Op het moment dat dat duidelijk is, kan er pas een onderzoek naar trillingen uitgevoerd worden en kan ook berekend worden of en waar er sprake is van trillingshinder.

Financiële impact

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt of de gemeente in de omgevingseffectrapportage de ontwikkelingen en keuzes gaat afwegen ten opzichte van de financiële impact. Dit om de best passende keuze te maken.

Antwoord: Het OER is een vorm van een milieueffectrapport (MER) waarin de effecten van het voorgenomen beleid op het milieu en daarnaast ook de economische en sociale aspecten inzichtelijk wordt. Het gaat hier om aspecten die ruimtelijk specifiek te maken zijn. Het doel van een MER of OER is om de gemeente beslisinformatie voor besluitvorming te bieden op het milieuvlak. Het is aan de gemeente Boxtel om vervolgens al dan niet een financiële afweging te maken van keuzes waarbij ook de milieu informatie uit het OER meegenomen wordt. Deze financiële afweging hangt ook samen met verdere uitwerking van keuzes uit de Omgevingsvisie, dit zal de gemeente doen in omgevingsprogramma's en het omgevingsplan zoals genoemd in de Omgevingsvisie.

Effect erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) is van mening dat op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage de disciplines erfgoed en archeologie onvoldoende zijn onderzocht. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het Omgevingseffectrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide

beleidsterreinen en het effect van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving. Indiener meent dat het rapport vóór de definitieve vaststelling, op basis van een actuele beleidsnota erfgoed en een aangepaste erfgoedkaart, een nadere aanvulling verdient te krijgen op de (sub)thema's erfgoed en archeologie. Indiener wil graag meewerken aan de totstandkoming van een nieuwe erfgoedkaart.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over archeologie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Het gaat hierbij om de meest recente cultuurhistorische beleidsadvieskaart uit 2011.
Op dit moment wordt de nota (onderdeel programma recreatie en toerisme) geactualiseerd. De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgesteld.

Beoordeling landschap, cultuurhistorie en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Heemkunde Boxtel) benoemd een vijftal bevindingen die hieronder uiteengezet zijn:

1. In de effectrapportage is geen sprake van een logische doorloop van thema's en subthema's in de onderdelen ambities, rad van de leefomgeving, foto van de leefomgeving, effecten van het voorkeursalternatief en de botsproeven, aldus de indiener.
2. De cluster landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie is volgens figuur 0.2. op bladzijde 6 als subthema van het thema Aangenaam leven opgenomen. Hoewel indiener de samenhang zien, in de statuten van Heemkunde Boxtel is eenzelfde cluster opgenomen, voor een effectenrapportage is de cluster te breed en te uiteenlopend.
3. Het beoordelingsinstrument voor de kwaliteitsniveaus van de Foto van de leefomgeving is niet goed toepasbaar op erfgoed en archeologie. Hierdoor onderbouwt de effectrapportage onvoldoende wat de gevolgen zijn van de omgevingsvisie voor deze twee disciplines. Het gebrek aan data voor erfgoed en archeologie in het omgevingseffectenrapport maakt het moeilijk, zo niet onmogelijk, om conclusies te trekken over de impact van de nieuwe omgevingsvisie op beide beleidsterreinen, aldus de indiener.
4. Ook andersom is de invloed van erfgoed en archeologie op de fysieke leefomgeving niet beschreven of benoemd, aldus de indiener.
5. Op vitale onderdelen van de omgevingseffectrapportage zijn de disciplines erfgoed en archeologie weinig of niet onderzocht omdat het afwegingsmodel voor de navolgbaarheid van de foto van de leefomgeving (blz. 42) criteria hanteert die niet of nauwelijks van toepassing zijn op erfgoed en archeologie, aldus de indiener.

Antwoord: Voor het OER is een beoordelingskader opgesteld die is afgestemd met de gemeente. Hierbij is aangesloten op de thema's die de gemeente gekozen heeft voor de omgevingsvisie Boxtel, zoals bijvoorbeeld aangenaam leven. Het beoordelingskader is in verkorte vorm opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die eind 2022 ter inzage heeft gelegen voor een periode van zes weken. Iedereen was in die periode in de gelegenheid om input te geven op de gepresenteerde aspecten, waaronder landschap, cultuurhistorie en archeologie. U heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om aan de voorkant uw punten in te brengen.
Voor de foto van de leefomgeving is de keuze gemaakt om het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie kwalitatief in de vullen en niet kwantitatief. Dit omdat aanwezigheid van bepaalde waarden een gegeven is waarmee je rekening moet houden, maar wat je niet meer zal uitbreiden. In het OER is vervolgens een doorkijk gegeven op de gevolgen van het voorgenomen beleid op dit aspect. Daarmee is het aspect integraal beschouwd in het OER.

Indeling thema's erfgoed en archeologie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

In het effectmetingsrapport zijn op diverse plekken niet gelijke indelingen in thema's en subthema's gemaakt, aldus indiener (Heemkunde Boxtel). Indiener is van mening dat dit verwarrend is en leidt tot het weglaten van relevante informatie over erfgoed en archeologie.

Antwoord: In het OER is aan de voorkant een indeling gemaakt van thema's en subthema's waarbij aangesloten is op de gehanteerde thema's in de Omgevingsvisie. Het aspect landschap, cultuurhistorie en archeologie heeft een plek gekregen onder het thema 'aangenaam leven' en is alleen daaronder beoordeeld. Het is onduidelijk welke relevante informatie over erfgoed en archeologie zou zijn weggelaten door de gekozen structuur.

Provinciale gebiedsaanduiding cultuurhistorie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener (Groene Hart) benoemd dat het een veel gemaakte fout is om de provinciale gebiedsaanduidingen zoals cultuurhistorisch betekenisvol over te nemen en het daarbij te laten. Het provinciale beleid heeft echter alleen betrekking op waarden en belangen van provinciaal en nationaal belang. Dat is echter onvoldoende voor de cultuurhistorische waarden op gemeentelijke schaal bezien. Dit speelt ook bij de aardkundige waarden die alleen op provinciale schaal zijn geselecteerd en dan ook nog onvolledig. Het micro reliëf op gemeentelijk speelt daarbij geen enkele rol. Met de komst van het AHN is het vrij eenvoudig een volledig en complete inventarisatie te verkrijgen, volgens de indiener.

Antwoord: De in het OER opgenomen informatie over cultuurhistorie en erfgoed is informatie die door de gemeente ter beschikking is gesteld voor het OER. Voor het abstractieniveau van de omgevingsvisie is een complete en volledige inventarisatie van het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN) voor de visie en het bijbehorende OER niet nodig.

3.8 Overige zienswijzen; algemene opmerkingen, participatie, doorwerking

In dit hoofdstuk worden de zienwijzen over het proces achter de omgevingsvisie behandeld. Daarnaast komen hier de zienswijzen aan bod die niet direct over de onderwerpen uit de Omgevingsvisie of het OER gaan.

3.8.1 Participatie en samenwerking

Participatie bij een gedragen visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346043

Indiener geeft aan de behoefte te voelen met alle betrokken partijen in gesprek te gaan over de ontwikkeling van een visie die voor iedereen wenselijk is. Indiener is van mening dat een open dialoog en samenwerking tussen alle belanghebbenden kan leiden tot een omgevingsvisie die recht doet aan de diverse belangen en behoeften binnen onze gemeenschap. Indiener staat open voor constructieve gesprekken en is bereid bij te dragen aan een visie die op brede steun kan rekenen.

Antwoord: De gemeente bedankt de indiener voor deze proactieve houding. In het kader van de omgevingsvisie is al een uitgebreid participatie traject doorlopen (zie ook hoofdstuk 2 van deze nota). Ook bij de verdere uitvoering, zoals bij de ontwikkeling van de programma's geven we hier verder gevolg aan.

Participatie met boeren en ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vindt het jammer dat er geen directe inhoudelijke afstemming is geweest met de indiener als grootste stakeholder van grondgebied van de gemeente. Het gevoel heerst dat er niet veel is gedaan met de input die door verschillende (bestuurs)leden bij de verschillende bijeenkomsten is gedeeld. Indiener vraagt hoe de input van de boeren en de ZLTO richting de toekomst beter meegenomen gaat worden in de visie en de daaropvolgende omgevingsplannen.

Antwoord: ZLTO is als stakeholder uitgenodigd voor diverse bijeenkomsten om input te leveren voor de ontwerp omgevingsvisie. Bij verschillende bijeenkomsten was een afvaardiging van ZLTO aanwezig. Er spelen zoveel ontwikkelingen in het landelijk gebied, dat ervoor gekozen is om een Programma Vitaal landelijk gebied op te gaan stellen. In dit programma werken we samen met stakeholders en direct betrokkenen. Hiervoor wordt een apart participatietraject opgesteld.

Participatie bij verdere uitwerking

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die vragen om betrokken te worden bij verdere uitwerking. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1343822

Indiener (Cumela Nederland) geeft aan zichzelf, als organisatie, te herkennen in de visie en graag samen te willen werken en te participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.

Antwoord: Prettig te horen dat u zich herkent in de visie. Wij zetten uw organisatie op de stakeholderlijst. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1344229

Indiener (Rijkswaterstaat) verzoekt om betrokken te worden bij een verdere uitwerking van thema's/ ambities met raakvlak voor Rijkswaterstaat, zoals de verbinding van bedrijventerreinen met de A2.

Antwoord: Wij onderschrijven het feit dat Rijkswaterstaat een belangrijke partij hierin is. Bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en plannen, zullen wij u ook uitnodigen voor het participatietraject.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) ziet in de visie een stevige basis voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Boxtel. Indiener blijft graag met de gemeente in overleg over de uitwerking van de visie in samenhang met zowel de provinciale ambities als de ambities van de gemeente Boxtel en de ambities van het waterschap. Indiener trekt in de verdere uitwerking van deze visie in programma's graag proactief met de gemeente en het Waterschap De Dommel op.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals de Provincie Noord Brabant en Waterschap De Dommel. Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod tot intensievere samenwerking tijdens de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.

Participatie voor duurzaamheid

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over participatie m.b.t. duurzame energie. Onder 'antwoord' is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 1345900, 1345932, 1345939, 1345956, 1345944, 1345965, 1345961, 1345985, 1345990

Indieners vinden het belangrijk dat de gemeente minimaal één keer per jaar met inwoners (waaronder kinderen) van elke dorpskern overlegt over duurzaamheid en hoe dit ingevuld kan worden. In lijn hiermee geven indieners aan, dat ideeën van de gemeente die niet op draagvlak kunnen rekenen, bijgesteld moeten worden. Indieners benoemen dat veel kennis en passie is bij inwoners.

Antwoord: We verwijzen u naar het eerste hoofdstuk. Hoe we jong en oud betrekken bij de opgaven op het gebied van duurzaamheid valt buiten het kader van deze Omgevingsvisie. In onze duurzaamheidsagenda ligt de nadruk op communicatie en participatie met het oog op het krijgen van draagvlak. Naast informeren is het doel ook het inspireren, in beweging brengen en daadwerkelijk betrekken van mensen. Het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een zorg van ons allemaal. Een greep uit de vele acties: we ontwikkelen een participatiepanel, er is een driemaandelijkse nieuwsbrief, we hebben 3 klimaatburgemeesters, we organiseren klimaatlunches en er is het project buurkracht. Voor meer info verwijzen wij u naar onze website.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar de kinderen die in Boxtel en alle dorpen erom heen wonen, want zij zijn de toekomst! Als het zo doorgaat dan blijft er niks meer over van dit mooie groene dorp Lennisheuvel, volgens indiener.

Antwoord: De jeugd heeft de toekomst en zijn het met indiener eens dat ze gehoord dienen te worden. We hebben het voortgezet onderwijs bezocht in het proces tot de totstandkoming van de omgevingsvisie. Uw tip nemen we mee in de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345985

Indiener benoemd dat het proces m.b.t. de zoek locaties van zonnevelden niet transparant is verlopen en criteria zijn volgens indiener onbegrijpelijk. Hoe is het mogelijk dat je komt tot de locatie langs de Beerze. Dat klopt gewoon niet, aldus de indiener. Stop en zwem uit de fuik met het contract dat de gemeente is aangegaan met de derde partij, aldus de indiener.

Antwoord: Inwoners en belangengroepen worden betrokken bij de beleidsontwikkeling en bij omgevingsdialogen voor gebiedsontwikkeling. Ten aanzien van het reeds doorlopen beleidsproces over de zonnevelden verwijzen we naar de beantwoording in paragraaf 2.1.

Gezamenlijke ambities realiseren

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener staat niet negatief tegenover de omgevingsvisie en ziet zelfs veel aanknopingspunten om gezamenlijke ambities te realiseren.

Antwoord: Bedankt voor uw positieve reactie en proactieve houding.

Samenwerking aan grensoverschrijdende thema's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345455

Indiener (Gemeente Vught) heeft de omgevingsvisie met belangstelling gelezen en heeft geen opmerkingen.

Indiener geeft aan overeenkomsten te zien met de recent vastgestelde Omgevingsvisie voor de gemeente Vught en stelt voor om samen te werken met andere gemeenten op grensoverschrijdende thema's, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, natuurontwikkeling en water.

Antwoord: Gemeente bedankt voor de reactie en de interesse. De Gemeente maakt graag gebruik van het aanbod.

Samenwerken naar programma's

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) stelt voor om samen met de gemeente en het Waterschap De Dommel in werkateliers te bekijken hoe de ambities uit de gemeentelijke Omgevingsvisie verantwoord vertaald kunnen worden naar uitvoerbare programma’s met inachtneming van de diverse opgaven waar de waterschappen en de provincie voor aan de lat staan. Indiener ziet meerwaarde in proactief en integraal met elkaar samenwerken. Hierdoor wordt door de diverse schaallagen heen de praktische

haalbaarheid van de ambities helder en inzichtelijk en zullen doelen makkelijker en sneller op de juiste plekken en in de juiste vorm behaald worden.

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de primaire verantwoordelijkheid voor het maken van keuzes over de inrichting van hun fysieke leefomgeving ligt bij de gemeente, waardoor er ruimte is om hun verantwoordelijkheid te nemen. Indiener denkt graag mee en ziet meerwaarde in het integraal optrekken in het vertalen van de Omgevingsvisie in actuele, realiseerbare programma's.

Antwoord: De gemeente onderschrijft het belang van proactief en integrale samenwerking tussen de betrokken overheden, zoals Provincie en Waterschap De Dommel en maakt graag gebruik van dit aanbod.

Medewerking programma's en cultuurhistorische waardenkaart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346060

Indiener benoemd dat in de Omgevingswet is geregeld dat erfgoed en archeologie, een plaats krijgen in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten. Tevens is vastgelegd dat gemeenten belanghebbenden en geïnteresseerden betrekken bij de voorbereiding van beleid en uitvoering van beheer en onderhoud van de gebouwde ruimte.

Voor de opstelling van de omgevingsvisie heeft de gemeente Boxtel een uitgebreid participatieproces doorlopen. De gemeente verwacht dit jaar haar omgevingsvisie vast te stellen. Daarna volgt het opstellen van een omgevingsplan en daarin wordt opgenomen hoe met het erfgoed wordt omgegaan, aldus de indiener.

Indiener (Heemkunde Boxtel) biedt hun medewerking aan in de vorm van menskracht voor de adviescommissie, daarnaast wil indiener meewerken aan de actualisatie van de cultuurhistorische waarde kaart en monumentenregister.

Antwoord: Bedankt voor uw aanbod. Momenteel zijn we bezig met de actualisatie van de erfgoednota, daar valt niet de cultuurhistorische waarde kaart binnen evenals het monumentenregister. Beiden zijn wel twee aandachtspunten waar we te zijner tijd mee aan de gang gaan. Zicht op welke periode dit plaats gaat vinden is er nog niet.

Overeenkomsten Omgevingsvisie Boxtel en Sint-Michielsgestel

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen die ingaan op de overeenkomsten tussen de Omgevingsvisie van Boxtel en die van Sint-Michielsgestel. Enerzijds zijn indiener hier over te spreken en anderzijds vinden indieners dat dit geen recht doet aan het participatieproces. Onder ‘antwoord’ is per zienswijze beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Enerzijds positief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345053

- Indiener geeft complimenten voor het feit, dat het ambtelijk apparaat van MijnGemeenteDichtbij ervoor gezorgd heeft dat de OOB en de OOstM (Sint-Michielsgestel) qua opzet en daar waar mogelijk ook inhoudelijk (vrijwel) gelijk zijn.

Antwoord: Wij danken u voor het compliment

Anderzijds negatief;

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345899

- Indiener noemt dat, gezien de gemeente verschillende bewonersavonden en stakeholder-bijeenkomsten heeft gehouden, je zou verwachten dat de input door de bewoners en stakeholders meegenomen zou worden in de omgevingsvisie. Wat volgens indiener dan erg opvallend is, is dat de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Boxtel en de ontwerp omgevingsvisie van de gemeente Sint-Michielsgestel nagenoeg identiek zijn. Indiener vindt dat binnen het onderdeel van de dromen er nog enigszins wordt gepoogd om een verschil van karakter te krijgen, echter de ambities welke vervolgens gedestilleerd worden uit de stukken zijn bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten maar vooral ook wat de waarde is van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener vindt dit een ondermijning van het democratisch systeem, wat geen recht doet aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente die van buiten naar binnen werkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

- Indiener (ZLTO) benoemd dat Gemeente Boxtel en gemeente Sint-Michielsgestel sinds 2016 een ambtelijke samenwerking aangegaan via. Indiener vindt het opvallend dat de ontwerp omgevingsvisie van beide gemeenten nagenoeg identiek zijn. Met name de ambities zijn volgens indiener bijna identiek. Indiener vraagt zich af wat de waarde is geweest van de dromenbijeenkomsten en van het hebben van twee verschillende gemeenteraden als de schrijver van de stukken uiteindelijk bepaald wat het beeld van 2040 gaat worden. Indiener noemt dit een ondermijning van het democratisch systeem en doet volgens hen geen recht aan een mooi, verankerd en toekomstbestendig beeld van de gemeente.

Antwoord: De vorm van de omgevingsvisie is vormvrij. We hebben gekozen voor dezelfde hoofdthema's en hoofdopzet. Op inhoud zijn er zeker verschillen. Zowel de uitwerking van de kernkwaliteiten als de ruimtelijke keuzes en kaarten zijn echt gemeente specifiek.

Omgevingsvisie en publiekelijke partijen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener vraagt zich af of de OOB moet voldoen aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en Waterschap. Indiener vraagt zich af wie moet nagaan of dit inderdaad het geval is. Indiener vraagt zich af of Provincie en Waterschap ook een zienswijze moeten/kunnen indienen als zij het niet eens zijn met bepaalde zaken in de OOB? Indiener vraagt; als de definitief vastgestelde Omgevingsvisie Boxtel niet voldoet aan de richtlijnen, beleidsplannen, visies van Provincie en/of Waterschap, wiens beleid is dan maatgevend of kan dit een zaak van de rechter worden. Indiener vraagt zich af of er nog meer partijen zijn die van overheidswege vanuit een specifiek perspectief betrokken zijn. Zoals Rijkswaterstaat i.v.m. A2, Ministerie van Defensie i.v.m. NAVO-pijpleiding, Prorail i.v.m. spoorwegen en gevaarlijk transport over spoor, Gasunie i.v.m. gasleiding, Enexis i.v.m. elektriciteitsnetwerk, Tennet i.v.m. hoofdnet elektriciteit.

Antwoord: De omgevingsvisie is een visie van de gemeente waarin beschreven wordt hoe de gemeente er in 2040 uitziet. Om deze visie te realiseren zijn meerdere partijen nodig. Zo ook de provincie en het waterschap. Beide hebben ook een zienwijzen ingediend. Beide hebben gevraagd om bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsprogramma's en het

omgevingsplan betrokken te worden. Zij zullen zeker bij een aantal omgevingsprogramma's betrokken worden.

3.8.2 Doorwerking en totstandkoming

Uitwerking van de Omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener reageert op pagina 44. Indiener interpreteert dit als volgt: het is mooi om allerlei idealen te hebben. Zodra die idealen in een concrete situatie/omgeving waargemaakt worden, word je geconfronteerd met de weerbarstigheid en complexiteit van de realiteit ter plekke. Je ontkomt niet aan het maken van vuile handen en in een aantal gevallen loop je gewoon vast, aldus de indiener. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt.

Het tot het uiterste benutten van de mogelijkheden, die de rechtstaat biedt, spelen hierbij volgens indiener een zeer vervelende en verstorende rol. Hetzelfde geldt volgens indiener voor de machtsongelijkheid tussen de gemeente en haar burgers. Gebruik maken van de mogelijkheden van de rechtstaat en gebruik maken van een machtspositie zorgen samen voor een vervelende spiraal. Indiener vraagt of de gemeente deze conclusie deelt. Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke middelen ziet de gemeente om zo'n spiraal zoveel mogelijk te voorkomen?

Antwoord: De omgevingsvisie geeft een richting en kaders, maar de gemeente erkent dat er inderdaad bij de uitwerking veel keuzes nog nodig zijn. Bij ontwikkelingen is het de opgave om de ambities en uitgangspunten samen te laten komen tot een zo optimaal mogelijk geheel, dat uitvoerbaar is en draagvlak heeft. Daarbij zijn verschillende en soms ook tegenstrijdig belangen gemoeid. Wanneer een initiatief niet past binnen het omgevingsplan dan zal een omgevingsdialoog worden gevoerd, de gemeente heeft hiervoor een handreiking/beleid opgesteld. Het voeren van een goede omgevingsdialoog is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Deze dialoog kan bijdragen aan het voorkomen van gerechtelijke procedures, maar sluit dit niet uit. Het staat uiteindelijk eenieder vrij om de mogelijkheden die de rechtstaat biedt te benutten. Die kaders zijn vastgelegd in de Omgevingswet door de Rijksoverheid.
Onder 'Doorwerking' wordt verder ingegaan op de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving.

Bewonersinitiatieven

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat in de rolverdeling en bewoners-initiatieven ook CROLL moet worden genoemd.

Antwoord: in de omgevingsvisie zijn stakeholders en maatschappelijke organisaties niet met naam genoemd. CROLL kan betrokken worden bij de uitwerking van de omgevingsprogramma's.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat tijdens individueel mondeling overleg met de Integraal Projectleider op het inloopmoment van 27 februari, deze projectleider aangaf dat de basishouding van de gemeente t.o.v. initiatieven aangedragen door burgers, rechtspersonen en andere overheden 'ja, tenzij' is. Indiener vraagt of de gemeente, deze insteek schriftelijk kan bevestigen in haar reactie op deze zienswijze. Het

is indiener achteraf gezien niet duidelijk of deze basishouding voortkomt uit (de invoering van) de Omgevingswet of dat het een kentering is in de houding van de gemeente Boxtel ten opzichte van haar burgers en andere belanghebbenden. Indiener ziet graag een antwoord op deze vraag. Indiener vraagt zich af waar zo'n tenzij uit voort kan komen.

Antwoord: De Omgevingswet beoogt niet alleen het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het wil ook ruimte maken voor ontwikkelingen. Dit betekent voor overheden een andere houding naar burgers en bedrijven met initiatieven. Het 'ja, mits' of 'ja-, tenzij' principe, in plaats van het 'nee, tenzij'-principe. De tenzij bestaat uit de randvoorwaarden uit de omgevingsvisie, en mogelijk uit de geldende wet- en regelgeving waar de gemeente ook altijd aan toetst. In de omgevingsvisie is hierover mee opgenomen in het hoofdstuk 'Doorwerking' onder het kopje 'Heb je een initiatief'. Het 'ja- tenzij' principe sluit bovendien aan bij het huidige motto van de gemeente 'Meewerkend Boxtel' hierin onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners en ondernemers.

Afweging van ontwikkelingen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt hoe de afweging van ontwikkelingen gedaan gaat worden en hoe de gemeente een transparant proces gaat vormgeven hierbij?

Antwoord: De hoofdlijnen hiervoor staan onder 'Doorwerking'. Daarin gaan we in op de rolverdeling (sturingsfilosofie) tussen de gemeente en de samenleving. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen, dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. De afweging van ontwikkelingen kan op verschillende schaalniveaus plaatsvinden. Bijvoorbeeld in deze visie, maar ook in programma's, bij het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld.

Koesteren en versterken kernkwaliteiten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) reageert op het hoofdstuk “Doorwerking”. Hier wordt gezegd dat de omgevingsvisie “het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en ambities” biedt. Maar die kernwaarden worden volgens indiener nergens expliciet genoemd. Indiener vraagt zich af wat er met deze omgevingsvisie gekoesterd en versterkt wordt? Het is volgens indiener een kans die is blijven liggen om hier aandacht aan te besteden en daarmee wordt ook een kans gemist om duidelijkere keuzes te maken.

Antwoord: Hiermee bedoelen we de (kern)kwaliteiten die in de Omgevingsvisie expliciet zijn toegelicht in het hoofdstuk 'Dromen'. Voor de helderheid vervangen we het woord kernwaarden in het hoofdstuk "Doorwerking" door het woord kernkwaliteiten, zodat het in lijn is met het hoofdstuk 'Dromen' waarin de (kern)kwaliteiten zijn beschreven.

Faciliterende rol van de gemeente

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345050

Indiener (ZLTO) vindt het goed om te lezen dat de gemeente graag van ‘buiten naar binnen’ werkt en faciliteren en ondersteunend wil zijn. Indiener vraagt hoe dit loopt in de praktijk.

Antwoord: Wat we ‘buiten’ horen en zien, nemen we mee terug naar ‘binnen’. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Houding gemeente bij initiatief

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener stelt twee vragen met betrekking tot mensen met een initiatief. Waar worden de kernkwaliteiten benoemd? Wat mag je als initiatiefnemer concreet verwachten van de gemeente qua ondersteuning, houding, etc?

Antwoord: De kernkwaliteiten vindt u onder 'Dromen'. We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten. Wat we ‘buiten’ horen en zien, nemen we mee terug naar ‘binnen’. Door dit te doen weten we wat burgers, bedrijven en andere belanghebbenden belangrijk vinden.

Verwijzing extern document

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat door het verwijzen naar een extern document, zoals in het stuk over participatiebeleid, het document minder leesbaar en dus onduidelijker wordt.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten leesbaar en duidelijk zijn voor iedereen. We nemen uw input mee.

Programma Landelijk Gebied

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener vraagt zich af waarom het programma voor het Landelijk gebied, waar eerder naar wordt verwezen, niet bij de omgevingsprogramma's benoemd is.

Antwoord: Het staat genoemd onder de paragraaf gebiedsgerichte programma's die onder de tabel staat met omgevingsprogramma's.

Financiële afwegingskader

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt zich af of het kostenverhaal de plek is waar het financiële afwegingskader van de verschillende keuzes moeten landen. Indiener vraagt hoe dit vorm zou krijgen als het antwoord hierop ja is. Indiener vraagt waar dit anders wordt gedaan als het antwoord nee is.

Antwoord: De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de

functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het 'programma wonen en zorg' het college verzoeken om af te wijken.

Overgangsfase omgevingswet

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat de Omgevingswet een overgangsfase en een bijbehorende regeling kent. Dit alles is beschreven op pagina 48 van de OOB onder de kop 'Overgangsfase'. Deze fase loopt vanaf 1 januari 2024 tot eind 2031. Indiener stelt aan de hand van enkele citaten een aantal vragen:

1. 'Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, als een bedrijf, dat gevestigd is op bedrijventerrein Ladonk en dat zijn nuttige oppervlakte wil verdrievoudigen, door de hoogte in te gaan, dit mag doen ook al overschrijdt het betreffende bedrijf hiermee de hoogtegrenzen, zoals aangegeven in het vigerende bestemmingsplan. Op pagina 36 staat volgens indiener namelijk: 'Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan.'
2. 'Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.' Indiener vraagt of dit betekent dat bijvoorbeeld, de eigenaar van woning in een beekdal toestemming krijgt om een garage te bouwen, als het vigerende bestemmingsplan dit toestaat. Op pagina 43 staat volgens indiener namelijk: 'Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan.'
3. 'De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme.' Er staat 'bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme'.
    a. Indiener vraagt welke beleidsdocumenten er nog meer zijn.
    b. Indiener vraagt welke rechtskracht deze visiedocumenten hebben.
    c. Indiener vraagt of WBL ook deel uitmaakt van de documenten waarin bestaand beleid is vastgelegd.
4. 'Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien.'
    a. Indiener vraagt wat 'beleidsmatig toetsen' anders is dan gewoon 'toetsen'.
    b. Indiener vraagt wat bedoeld wordt met 'regelgeving'. In de GBR staat het volgende zinsdeel 'bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden'. Mag indiener hieruit concluderen, dat visiedocumenten geen onderdeel uitmaken van 'regelgeving'?
    c. Indiener vraagt wat in deze context onder 'geldende regelgeving' wordt verstaan. Is dit alleen de pré 1 januari 2024 regelgeving of ook de nieuwe regelgeving van na 1 januari 2024?

Al met al krijgt indiener de indruk, dat de 'aanvragende persoon/instantie' gebruik kan maken van een soort voordeelregel. Hij kan zich beroepen op die delen van de beleidsdocumenten, regelgeving die hem het beste uitkomen in het kader van het initiatief, waarvoor hij vergunning/toestemming vraagt,

aldus de indiener. Dit sluit bij het ‘ja, tenzij’, zoals uitgesproken door de Integraal projectleider. Indiener stelt hierover de volgende vragen:

1. Klopt deze constatering? Zo niet, hoe moet ik het dan zien?
2. Wil de gemeente dit ook? Of heeft de gemeente niets te willen en is dit een voortvloeisel uit de Omgevingswet?
3. Wat zijn de gevolgen voor vergunning- /toestemmingsaanvragen over zaken, die niet in de OOB of geldende regelgeving vermeld staan? De gemeente heeft dan geen handvatten om zich op te beroepen ter onderbouwing van het ‘tenzij’. Klopt dit?

1. Zolang de gemeente nog niet beschikt over een actueel, nieuw vastgesteld omgevingsplan hebben de voorheen geldende bestemmingsplannen gezamenlijk te gelden als tijdelijk omgevingsplan waaraan concrete ontwikkelingen getoetst moeten worden. In dit geval zal er sprake zijn van strijdigheid met het (tijdelijke) omgevingsplan en is een omgevingsvergunning afwijken nodig. De omgevingsvisie vormt hierbij een toetsingskader in combinatie met overige geldende wet- en regelgeving. Afwijken met een omgevingsvergunning betreft een bevoegdheid (geen verplichting) van het bestuursorgaan, waarbij zal worden getoetst aan het meest actuele beleid.
2. De omgevingsvisie is zelfbindend (voor de gemeente) en is niet gericht op rechtsgevolg. Als een activiteit op basis van het vigerende bestemmingsplan/omgevingsplan is toegestaan, dan blijft dat ook zo na vaststelling van de omgevingsvisie. Bij de ontwikkeling en vaststelling van het (nieuwe) omgevingsplan zal de gemeente wel rekening moeten houden met ambities en uitganspunten van de omgevingsvisie. Maar ook met bestaande rechten. Dit vraagt dus om een afweging die op een later moment gemaakt zal worden. Met nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen is bedoeld grootschalige ontwikkelingen die niet (nu al) direct juridisch-planologisch zijn toegestaan. Dit betreft dus niet het bouwen van een garage die nu reeds wel direct is toegestaan als bijgebouw bij een bestaande woning.
3. Staand beleid blijft gelden totdat het wordt ingetrokken omdat bijv. een nieuw programma wordt vastgesteld. Deze documenten worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag die niet past in het geldende bestemmingsplan.
4 Beleidsmatig toetsen en toetsen is inderdaad hetzelfde. Regelgeving is een breed begrip waarbij sommige regelgeving direct bindend is voor de gemeente zelf zoals de omgevingsvisie en andere regelgeving zoals bestemmingsplan/omgevingsplan voor iedereen direct bindend is. Als ontwikkelingen direct juridisch-planologisch zijn toegestaan, hebben wij als gemeente geen weigeringsgrond en vindt naast de juridische toetsing geen beleidsmatige toetsing ihkv de wenselijkheid plaats.

1.2.3 Deze veronderstelling is niet juist. Als indiener van een plan kun je niet zomaar shoppen in van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Gemeente/bevoegd gezag bepaalt welk toetsingskader van toepassing is en in hoeverre een initiatief daar al dan niet binnen past. Geldende regelgeving beslaat in principe alle onderwerpen/zaken die voorkomen in de fysieke leefomgeving. Deze regelgeving is (vooralsnog) vrijwel hetzelfde gebleven, maar staat nu in andere wetten/regelingen/artikelen. Zo zijn alle geldende bestemmingsplannen vanaf 1 januari 2024 het omgevingsplan van rechtswege, aangevuld met alle juridisch bindende wetten/regels die over de fysieke leefomgeving gaan.

Omgevingsdialoog

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat als er over 'omgevingsdialoog' gesproken wordt, er ook een dialoog is, en niet een mededeling en een plan dat doorgedrukt wordt "omdat het nu eenmaal al bedacht is", aldus de indiener.

Antwoord: Doorwerking van onze Omgevingsvisie in plannen: naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig omdat het initiatief niet in het omgevingsplan past, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders. De gemeente heeft hier apart beleid voor opgesteld.

Waterbergingsgebieden in de beleidsanalyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345986

Indiener (Waterschap De Dommel) vindt dat in de beleidsanalyse een concrete verwijzing naar waterbergingsgebieden mist. Indiener verzoekt dit nog op te nemen.

Antwoord: We nemen de waterbergingsgebieden conform staand beleid (Omgevingsverordening van de provincie) over op de kaart van de omgevingsvisie.

3.8.3 Algemene opmerkingen over de Omgevingsvisie

Taalniveau omgevingsvisie

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over het taalniveau van de Omgevingsvisie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905, 134519, 1345956, 1345944, 1345993, 1345900, 1345932, 1345939

Indiener vindt het belangrijk dat documenten van de gemeente gemakkelijker te lezen zijn in de toekomst.

Antwoord: We vinden het belangrijk dat onze documenten toegankelijk en begrijpelijk zijn voor iedereen, en houden hier zoveel mogelijk rekening mee. We maken gebruik van een digitale vorm (website) en de omgevingsvisie is te lezen als 'boekje' in PDF.

Omgevingsvisie weinig concreet

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over de concreetheid van de Omgevingsvisie. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345929, 1345974

Indiener geeft aan het een groot maar weinig concreet document te vinden

Antwoord: Een omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Wel bevat de visie duidelijke ambities op hoofdlijnen en ook concrete uitgangspunten algemeen en per deelgebied). De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Omgevingsvisie voor kinderen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345990

Indiener vindt het belangrijk dat zo'n stuk zoals dit van de gemeente gemakkelijker te lezen is voor kinderen bijvoorbeeld in een stripverhaal of iets anders leuks, maar niet iets van 100 pagina's.

Antwoord: Daar de interactieve vorm (website) hebben we de omgevingsvisie zo aantrekkelijk mogelijke gemaakt. In pdf-vorm is de totale ontwerp omgevingsvisie 60 pagina's wat relatief compact is voor een omgevingsvisie. De suggestie voor een infographic of vergelijkbare vorm vinden wij een goede aanvullende suggestie en nemen we over.

Heldere visie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Allereerst willen wij (Provincie Noord Brabant) u complementeren met de voorliggende 'Omgevingsvisie Boxtel in ontwikkeling!' en het proces dat is doorlopen. Het is een helder en duidelijk geschreven visie die getuigt van een intensief en interactief proces met de diverse stakeholders en de inwoners. Het kaartmateriaal is aantrekkelijk vormgegeven en ook interactief te raadplegen. Het document heeft een uitnodigend karakter.

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie aansluit bij de belangrijkste basis voor de provincie Noord-Brabant, zoals beschreven in de omgevingsvisie van indiener. Namelijk: 'een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit, die kan fungeren als uitgangspunt om te werken aan een welvarend, verbonden, klimaat-proof en vernieuwend Brabant'

Antwoord: Wij danken u voor het compliment. Wij delen uw mening.

Lagenbenadering bij verdere uitwerking

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345457

Indiener (Provincie Noord Brabant) geeft aan dat de Omgevingsvisie op hoofdlijnen geformuleerd is, maar dat dit een goede basis vormt voor de nadere invulling via programma's. Indiener geeft aan dat het belangrijk is om uit te gaan van de lagenbenadering ('diep, rond en breed kijken'), wat zal helpen bij het maken van keuzes en prioriteiten stellen. De richting die vanuit de ambities wordt meegegeven, speelt hierbij een belangrijke rol. Alsmede het uitgangspunt dat bodem en water leidend zijn en de diverse onderwerpen die zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening zoals het natuurnetwerk, werelderfgoed en stiltegebieden.

Antwoord: De gemeente erkent dat veel uitwerking nog nodig is in programma's, waarvoor in de omgevingsvisie een eerste aanzet is gegeven. En waarbij de ambities en uitgangspunten van de omgevingsvisie inderdaad richtinggevend zijn. De suggestie van het gebruik van de lagenbenadering nemen wij ter harte en is (zonder de letterlijke bewoording te gebruiken) ook al onderdeel van deze omgevingsvisie. Het uitganspunt bodem en water sturend is een algemeen uitganspunt dat in de verder uitwerking in projecten en programma's en het Omgevingsplan wordt meegenomen. Het natuurnetwerk Brabant en de stiltegebieden zijn benoemd in de Omgevingsvisie en worden concreter uitgewerkt in het programma Natuur, Landschap en biodiversiteit.

Positionering van Boxtel

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345918

Indiener (Stichting Rond Kerk en Orion werkgroep CROLL) is van mening dat het een gemis is, dat de omgevingsvisie niet begint met een positionering, identiteit en kernwaarden van Boxtel. Een duidelijke positionering zou namelijk helpen bij het maken van juiste keuzes en is een begin van een afwegingskader. Indiener roept de gemeente op daarvoor een extra hoofdstuk in een nieuw concept

van de Omgevingsvisie op te nemen en dat nieuwe concept daarna opnieuw voor te leggen aan de bevolking en andere belanghebbenden.

Antwoord: Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Visie' is de positionering van Boxtel beschreven en het tabblad/ hoofdstuk 'Dromen' gaat in op de kernkwaliteiten van Boxtel. Onder het tabblad/ hoofdstuk 'Doorwerking' is genoemd dat initiatieven o.a. worden getoetst aan de kernkwaliteiten. Kortom, de genoemde punten uit de zienwijze komen allemaal aan de orde in de omgevingsvisie. De vormgeving van de omgevingsvisie is vormvrij. Er is gekozen voor een digitale versie met een interactieve kaart. We zien geen reden voor een nieuw hoofdstuk en het opnieuw ter inzage leggen van de omgevingsvisie.

Uitgangspunten omgevingsvisie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) benoemd dat de uitgangspunten op veel plekken enorm globaal en breed beschreven zijn waardoor het eigenlijk nog niet zoveel zegt. Volgens de indiener maakt dit het ingewikkeld om conclusies te trekken.

Antwoord: Het is inherent aan een omgevingsvisie dat een hogere mate van abstractie aanwezig is. De programma's en plannen die volgen onder de omgevingsvisie zullen de concreetheid bevatten waar de indiener mogelijk naar op zoek is.

Cultuurhistorische bebouwing

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346036

Indiener is van mening dat de omgevingsvisie geen of weinig aanknopingspunten bevat om herstel van de cultuurhistorische bebouwing mogelijk te maken.

Antwoord: Dit wordt meegenomen in de actualisatie van het erfgoedbeleid (onderdeel Programma Recreatie en Toerisme). De geactualiseerde versie is nog niet formeel vastgelegd.

Andere duurzaamheidsaspecten

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener vindt het belangrijk dat andere aspecten van duurzaamheid, zoals meewegen van belangen van belanghebbenden, duurzame ontwikkeling van natuur en welzijn en gezondheid ook aan bod komen.

Antwoord: Niet alleen het meewegen, maar ook het betrekken van belanghebbenden is belangrijk niet alleen voor de gemeente, maar ook bij inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. Onder doorwerking gaan we daar verder op in. We willen een faciliterende gemeente zijn, waarbij alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld.
De duurzame ontwikkeling van natuur vindt u terug onder het thema 'Aangenaam leven' en het deelgebied 'Natuurgebieden'. Welzijn en gezondheid komen terug onder 'Aangenaam Leven' en 'Verbindend netwerk'. Ook werken we momenteel aan een visie op het sociaal domein, waar deze thema's vanzelfsprekend in terug komen.

Ontmoedigingsbeleid

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345994

Indiener vindt dat ontmoedigingsbeleid ook een onderdeel van het ontwerp omgevingsvisie hoort te zijn. Op pagina 44 van het gedeelte “Doorwerking van de omgevingsvisie” wordt de rolverdeling/sturingsfilosofie toegelicht. Indiener zou het passend vinden als in het ontwerp ‘omgevingsvisie’ wordt, benoemd dat de gemeente ook kan sturen op ontmoediging door middel van het niet-verlenen van omgevingsvergunningen en idem dito activiteiten-vergunningen. Laat de mate van uitstoot maar bepalend zijn voor het verlenen van vergunningen, evenals het aantal verkeersbewegingen dat een industriële activiteit teweegbrengt, aldus indiener.

Antwoord: In de omgevingsvisie is het volgende uitganspunt opgenomen: "We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren". Indien een activiteit niet minimaal aan de wettelijke eisen voldoet dan betekent dit ook dat er geen omgevingsvergunning kan worden verleend. In die zin is er dus al sprake van 'ontmoedigingsbeleid'. Op het gebied van geur-lucht en geluidskwaliteit worden in de toekomst mogelijk ook strengere normen gehanteerd, voor zover dit binnen de kaders van de Omgevingswet mogelijk is. Dit moet nog worden onderzocht en nader uitgewerkt worden in het Programma Gezondheid.

Sociale impact analyse

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) mist een sociaaleconomische impact analyse.

Antwoord: Voor de omgevingsvisie is een Omgevingseffectrapportage (OER) uitgevoerd, zoals de Omgevingswet voorschrijft. Onderdeel van de Omgevingseffectrappportage zijn ook sociaaleconomische aspecten, zoals maatschappelijk deelname, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod.

Landbouwvisie ZLTO

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346050

Indiener (ZLTO) vraagt welke passages uit de landbouwvisie van ZLTO-afdeling Dommel en Aa in de omgevingsvisie zijn verwerkt. Indiener geeft aan dat het gevoel heerst dat hier niet veel mee is gedaan.

Antwoord: Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd bij de totstandkoming van de omgevingsvisie waar ook de ZLTO vertegenwoordigd was, en haar visie en standpunten heeft toegelicht. Er zijn verschillende onderwerpen en elementen terug te zien in de omgevingsvisie die door de ZLTO zijn ingebracht. Bijvoorbeeld het behouden van de meest vruchtbare gronden voor (duurzame) landbouw. Maar ook de combinatie van landbouw met ander opgaven en functies., zoals Agri-PV (combinatie van zonne-energie en teelt van gewassen). Ook geeft de ZLTO in haar visie aan dat agrariërs in staat zijn om natuur te ontwikkelen en beheren wanneer zij hier de ruimte en een passende vergoeding voor krijgen. Dit sluit naadloos aan bij het agrarisch natuurbeheer zoals genoemd in de omgevingsvisie. Niet elk punt wat de ZLTO inbrengt komt uiteraard letterlijk terug, om meerdere redenen. Ook de belangen en input van anderen partijen en opgaven zijn meegewogen. Daarnaast zijn veel punten die ZLTO noemt gedetailleerder dan het abstractieniveau van een omgevingsvisie. Deze onderwerpen worden of zijn al opgepakt in andere beleidsontwikkeling, zoals het VAB-beleid (in ontwikkeling), beleid huisvesting arbeidsmigranten (staand beleid) het

toekomstige programma Vitaal landelijk gebied en het Omgevingsplan. Hierbij nemen wij uw input (visie ZLTO) ook weer mee.

Omgevingswet juridisch

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener heeft een aantal juridische vragen en opmerkingen over de Omgevingswet:

1. Indiener benoemd dat de Omgevingswet eist dat iedere gemeente op 1 Januari 2024 een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie moet hebben. Indiener vraagt of dit klopt.
2. De gemeente Boxtel is hier niet in geslaagd, aldus de indiener. Indiener vraagt wat hiervan de juridische consequenties zijn voor de periode van 1 januari 2024 tot de definitieve vaststelling door gemeenteraad.
3. Indiener vraagt of er nog beroep mogelijk is tegen een door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Indiener vraagt welke wettelijke mogelijkheden er zijn voor een 'aanvragende persoon/instantie' om zich te beroepen op het feit, dat er geen door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie is.
5. Indiener vraagt of de gemeente, middelen heeft om haar onwelgevallige ontwikkelingen tegen te houden in de periode van 1 januari 2024 tot het moment, dat de Omgevingsvisie definitief is vastgesteld door de Gemeenteraad. Zo ja, welke middelen zijn dit?
6. Indiener vraagt welke datum maatgevend is voor de op een door 'aanvragende persoon/instantie' ingediend verzoek toe te passen wet- en regelgeving.

Antwoord:
1. Gemeenten moeten uiterlijk op 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld.
2. Wij gaan de deadline van 1 januari 2027 halen.
3. Tegen een door de gemeenteraad vastgestelde omgevingsvisie is geen beroep mogelijk bij de Raad van State of een andere gerechtelijke instantie.
4. Geen, gemeenten hebben tot 1 januari 2027 om hun omgevingsvisie vast te laten stellen.
5. Vigerend beleid geldt totdat nieuw beleid is vastgesteld. Met een voorbereidingsbesluit kunnen activiteiten voorkomen worden die in strijd zijn met in voorbereiding zijnde nieuwe regels.
6. De datum waarop een besluit genomen wordt over een aangevraagde omgevingsvergunning is maatgevend. Het recht dat op dat moment geldt is in beginsel van toepassing. Het overgangsrecht bij de Omgevingswet bepaalt dat een aanvraag die is ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) moet worden beoordeeld en afgehandeld op basis van het oude recht zoals dat gold tot 31 december 2023.

'Bindend' en 'inspannend'

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346053

Indiener benoemd dat in de GBR1 staat - 'De omgevingsvisie is bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden. De gemeente gaat zich inspannen om de in omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren.' - 'Dat betekent ook dat bij het inzetten van de andere gemeentelijke instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsprogramma's, het omgevingsplan of omgevingsvergunningen), we rekening houden met de omgevingsvisie.' Dit roept bij indiener een aantal vragen op:

1. Indiener vraagt wat het begrip 'bindend' inhoud.

2. Met betrekking tot het woord ‘inspannen’; indiener vraagt of hieruit geconcludeerd kan worden dat het om een inspanningsverplichting van de gemeente gaat. Betreft het hier geen resultaatverplichting?
3. In diezelfde zin gaat het over ‘zich inspannen om de in de omgevingsvisie genoemde ambities te realiseren’. Indiener vraagt zich af of hieruit geconcludeerd mag worden dat die inspanningsverplichting beperkt blijft tot de ambities. In de OOB staan meer zaken dan alleen ambities of is gemeente hierover een andere mening toegedaan?
4. Indiener vraagt zich af hoe de begrippen ‘bindend voor ons als gemeente’ en ‘inspannen’ zich verhouden tot al die andere in de OOB vermelde zaken. Of moet de OB alleen als een ambitiedocument gezien worden? Hoe kijkt de gemeente hiernaar?
5. Indiener is van mening dat het zinsdeel ‘bindend voor ons als gemeente, maar bevat géén regels voor inwoners, bedrijven of andere overheden’ suggereert, dat de OOB voor alle andere betrokkenen een redelijk vrijblijvend document is. Indiener vraagt zich af of dat ook zo is. Of stelt het OOB ook grenzen aan de rechten en verplichtingen van de andere betrokkenen? Zo ja, welke?
6. Indiener is van mening dat de zinsnede ‘rekening houden met de omgevingsvisie’ redelijk vrijblijvend klinkt, dat het in ieder niet klinkt als In hoeverre deelt de gemeente dit?

Indiener benoemt het volgende: in de OOB staat op pagina 41 onder ‘Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief’ een soort definitie van omgevingsvisie. ‘(...)de omgevingsvisie (...) is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid’.

7. Indiener stelt, dat als dit inderdaad de definitie van omgevingsvisie is, dat het begrip ‘bindend’ uit de GBR niet verder kan gaan dan dat de gemeente gebonden is in haar afwegingen voor nieuw omgevingsbeleid te refereren aan de OOB. Klopt dit?
8. Indiener vraagt zich af hoe de term ‘omgevingsbeleid’ geïnterpreteerd moet worden. Zijn dit de in de GBR genoemde ‘omgevingsprogramma’s, het omgevingsplan en omgevingsvergunningen’?
9. Indiener neemt aan dat de OOB geen deel uitmaakt van het ‘omgevingsbeleid, klopt dit?
10. Als er vooraf geen duidelijkheid kan worden geschapen in de rechten en plichten, die gemeente en andere betrokkenen aan de OOB kunnen ontlenen, dan rest betrokkenen niets anders dan de weg naar de rechter of naar de Raad van State. Dit kan betrekking hebben op de OOB zelf, maar ook op het gebruik van elementen uit de OOB, die al of niet worden aangehaald ter onderbouwing van het verder uit te werken beleid, aldus de indiener. In deze geldt volgens indiener dat voorkomen beter is dan genezen. Met andere woorden een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk helder en consistent OOB zijn uitermate belangrijk om juridische procedures zoveel mogelijk te voorkomen. Indiener vraagt zich af of de gemeente deze mening deelt.
11. Indiener is van mening dat een juridisch heldere positionering en een inhoudelijk heldere en consistente OOB ellenlange vertragende procedures, hoge kosten en (zinloze) overbelasting van het juridisch apparaat voorkomt. Het feit dat er een Omgevingsvisie moet zijn komt voort uit de Omgevingswet. Hoe positioneert de Omgevingswet de Omgevingsvisie in de zin van rechten en plichten van betrokkenen t.o.v. :
    a. Het tot stand komen van een Omgevingsvisie
    b. Een vigerende Omgevingsvisie
    c. Aanpassen van een Omgevingsvisie:
        i. Incidenteel
        ii. Periodiek

Antwoord:

1. Dat de gemeente gehouden is aan haar eigen omgevingsvisie en hier alleen in uitzonderlijke gevallen en goed gemotiveerd van af kan wijken.
2. Dat is correct. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeente voor de realisatie van de ambities ook afhankelijk is van derden zoals ondernemers, het waterschap en de Provincie.
3. Het is correct dat de gemeente stuurt op het behalen van de in de omgevingsvisie gestelde ambities. Doelen of aandachtspunten die daarmee samenhangen of uit voortvloeien worden daarin meegenomen.
4. De omgevingsvisie is een ambitiedocument, maar tegelijkertijd ook richtinggevend voor de uitwerking in programma's en een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
5. Het is vrijblijvend in die zin dat er geen sprake kan zijn van een resultaatsverplichting voor derde partijen. Juridische binding (voor derden) ontstaat pas bij het vaststellen van algemene regels (zoals het omgevingsplan) of beschikkingen (zoals omgevingsvergunningen).
6. De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente, dus de gemeente is verplicht rekening te houden met de visie bij het opstellen van programma's en het omgevingsplan. Dit is niet vrijblijvend.
7. Niet helemaal. De omgevingsvisie is ook een afwegingskader voor initiatieven en projecten die niet passen binnen het omgevingsplan.
8. Dat is correct.
9. De omgevingsvisie op zichzelf is ook beleid, maar dan op het hoogste abstractieniveau. De concrete beleidsuitwerking volgt inderdaad in programma's en het omgevingsplan.
10. De positionering van de omgevingsvisie en het andere omgevingsbeleid volgt uit de Omgevingswet. Tegen de omgevingsvisie staat geen bezwaar en beroep open, dit volgt uit de wet. De gemeente deelt de mening dat consistentie tussen de omgevingsvisie en het daaropvolgende beleid van groot belang is. Dit is ook beschreven in de omgevingsvisie.
11. Antwoord:
    a. Voor de totstandkoming van de Omgevingsvisie is de wettelijke procedure gevolgd
    b. Er is een vigerende structuurvisie, deze wordt ingetrokken bij vaststelling van de omgevingsvisie,
    c. Uitgangspunt is actualisatie van de omgevingsvisie 4 jaar na vaststelling of zoveel eerder als de omstandigheden daarom vragen, zoals een nieuwe ambitie. Dit is beschreven in de omgevingsvisie onder het hoofdstuk/tabblad 'Doorwerking'

3.8.4 Algemene opmerkingen over de openbare ruimte

Zwerfafval op straat

Er zijn meerdere zienswijzen binnengekomen over zwerfafval op straat. Onder ‘antwoord’ is beschreven hoe de gemeente Boxtel hier tegen aankijkt.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346049

Indiener pleit voor educatieve programma's op scholen om herhaaldelijk voorlichting te geven over het vermijden van afval op straat en in het water. Zwerfafval langs fietspaden en in het centrum van Boxtel bij winkelgebieden vraagt om aandacht van zowel winkeliers als de gemeente, aldus indiener.

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener ziet langs fietspaden veel vuil liggen en is van mening dat er op scholen herhalend voorlichting gegeven dient te worden over het niet dumpen van afval op straat en in het water. Dit geldt natuurlijk

ook voor volwassenen, die moeten er ook herhaaldelijk op gewezen worden dat afval niet op straat hoort! Ook in het centrum van Boxtel, in de winkelstraten, ligt veel rommel wat overal heen waait. De winkeliers zouden hier volgens indiener mee tegen kunnen doen door dit op te ruimen. Een voorbeeld, voor de winkel van Kruidvat is het altijd een troep.

Antwoord: We volgen met afval landelijke en regionale campagnes om inwoners te wijzen op hun verantwoordelijkheid tav (zwerf)afval.

Planschade door landschappelijke-inpassingsplannen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345905

Indiener vindt het belangrijk dat de woonomgeving zo natuurlijk mogelijk blijft en er geen planschade wordt geleden op woningen en aangelegde natuurlijke omgeving, ingegeven door ingediende landschap-inpassingsplannen. Hiervoor zijn volgens de indiener vele kosten gemaakt voor natuurlijke aanleg op zijn percelen.

Antwoord: In de Omgevingsvisie is opgenomen is dat initiatieven en projecten binnen de randvoorwaarden van de omgevingsvisie dienen te passen. De omgevingsvisie bevat verschillende uitgangspunten bijvoorbeeld ten aanzien van het waarborgen van natuur en groene kwaliteit. Dit laat onverlet dat er ook nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw mogelijk zijn op grond van de omgevingsvisie. Nadeelcompensatie (voorheen planschade) is geregeld in de Omgevingswet.

Uitstraling leefomgeving

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345933

Indiener is van mening dat er gelet moet worden op dat de leefomgeving er zo mooi mogelijk uitziet. Het stoort indiener vreselijk dat, bij het binnen rijden van Esch, er een lelijke, met groene alg begroeide zeecontainer, opdoemt. Dit is volgens indiener geen gezicht en doet afbreuk aan het liefelijke dorp, waar mensen hun best doen hun huizen en tuinen netjes onderhouden.

Antwoord: : Wij waarderen het dat u oog heeft voor de kwaliteit van uw leefomgeving en uw bijdrage daaraan levert. Het is niet uit te voorkomen, dat er situaties ontstaan, waar de één zich aan stoort en die voor een ander geen probleem zijn.

Reduceren luchtverontreiniging met groen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345981

Indiener benoemd dat Europese wet- en regelgeving steeds strikter wordt om de gezondheid van inwoners te beschermen. Groene muren, begroeide aarde wallen, struiken en bomen spelen volgens indiener een belangrijke rol bij het reduceren van fijnstof. Naast wegen in de gemeente Boxtel ligt nu nog veel gras wat eenvoudig in onderhoud is, maar weinig bijdraagt aan biodiversiteit en fijnstof reductie, geeft indiener aan. Vaste planten en of struiken vergen ook niet veel onderhoud maar hebben waarschijnlijk wel een groter impact op het vangen van fijnstof. Indiener vindt het laten begroeien van betonnen muren met klimmers of mos een goede manier om fijnstof te reduceren. Voor de biodiversiteit zou de gemeente ook beter moeten samenwerken met organisaties als Brabants landschap, ark etc. om de diverse natuurgebieden versneld aan elkaar te knopen, aldus indiener.

De gemeente dankt de indiener voor het geven van de visie en de vele voorbeelden over hoe we de gezondheid van inwoners beter kunnen beschermen door het toevoegen van groen. De

omgevingsvisie onderstreept het toevoegen van groen en het verbeteren van de kwaliteit van bestaand groen. Door het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes, poelen en/of de suggesties die de indiener geeft, verbetert de biodiversiteit en de beleving. De gemeente werkt graag samen met bedrijven en inwoners om samen het groen te onderhouden.

3.8.5 Spoorzone

Beperkingengebieden en vergunningaanvragen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) wijst op de in de Omgevingswet c.a. vastgelegde beperkingengebieden voor hoofdspoorwegen. De beperkingengebieden staan vermeld in artikel 3.5 van het Omgevingsbesluit. Binnen deze Beperkingengebieden is voor te verrichten activiteiten op grond van artikel 5.1 lid 2 van de Omgevingswet een vergunning van- of melding aan ProRail vereist. De regels hieromtrent staan in hoofdstuk 9 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Bij meervoudige aanvragen is de gemeente Boxtel het bevoegde gezag, waarbij de vergunning alleen verleend kan worden nadat indiener haar gemandateerde advies met instemming heeft gegeven. Bij enkelvoudige aanvragen blijft de minister bevoegd gezag en zal ProRail namens de minister vergunning verlenen. Indien de gemeente Boxtel een melding moet doen, houd er dan rekening mee dat de melding ten minste 4 weken voor aanvang van de werkzaamheden moet zijn ingediend. Indien er een vergunning moet worden aangevraagd, houd er dan rekening mee dat de vergunning voor de aanvang van de werkzaamheden verleend dient te zijn. De behandeltermijn van een volledige, ontvankelijke aanvraag is acht weken (met de mogelijkheid de termijn met maximaal 6 weken te verlengen). De melding en vergunningaanvraag kunnen worden gedaan/ingediend via het Omgevingsloket. Meer informatie over het indienen van aanvragen of het doen van meldingen onder de Omgevingswet vindt u op onze website.

Antwoord: Deze opmerking wordt meegenomen bij eventuele toekomstige vergunningaanvragen.

Onderstations

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

De binnen het plangebied aanwezige onderstations mogen volgens de indiener (ProRail) niet komen te vervallen. Deze onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van de hoofdspoorweginfrastructuur en daarmee voor de berijdbaarheid van het spoor, aldus de indiener. Tevens verzoekt indiener (ProRail) zorg te dragen voor dat de onderstations - net als in de huidige situatie - te allen tijde bereikbaar zullen zijn voor onderhouds- en hulpdiensten. Met het oog op potentiële risico's voor het bouwen nabij of boven een onderstation dient rekening te worden gehouden met een afstand van 10 meter gemeten vanaf de gevels van het onderstation.

Antwoord: Deze opmerking wordt, voor zover relevant, meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Rail-gebonden gebouwen

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) geeft aan dat de binnen het plangebied aanwezige rail-gebonden gebouwen en ondergrondse infra, deel uitmakende van de hoofdspoorweginfrastructuur, al dan niet gelegen op percelen van indiener (ProRail), te allen tijde bereikbaar dienen te zijn en te blijven ten behoeve van

het spoorwegbeheer en/of voor hulpdiensten. Het functioneren van deze voorzieningen mag niet worden beïnvloed door ontwikkelingen in de omgeving, aldus indiener.

Antwoord: Deze opmerking wordt voor zover relevant meegenomen bij de uitwerking van concrete projecten/ vergunningaanvragen.

Stabiliteit spoorbaan

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In verband met het borgen van de stabiliteit van de spoorbaan, met bijbehorende voorzieningen, mag het waterpeil niet wijzigen. Tevens dient de gemeente Boxtel te borgen dat werkzaamheden geen invloed hebben op de stabiliteit van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen, alsmede op het ongehinderd gebruik van de spoorbaan met bijbehorende voorzieningen. In het bijzonder merkt indiener (ProRail) op dat de initiatiefnemer schriftelijk dient aan te tonen dat in het geval van het infiltreren van hemelwater in de nabijheid van de spoorlijn er geen nadelige effecten optreden op de stabiliteit van de hoofdspoorweginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen.

Antwoord: Het Waterschap is bevoegd gezag voor het peilbeheer en bij aanpassingen met mogelijk effect op het watersysteem zal het waterschap altijd om advies worden gevraagd. De opmerkingen van ProRail nemen we mee voor eventuele toekomstige projecten waarbij in de besluitvorming ook het belang van het natuurgebied wordt meegewogen.

Bestemming spoorzone

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

Indiener (ProRail) verzoekt zorg te dragen dat gronden, welke momenteel voorzien zijn van de bestemming Spoorwegdoeleinden of Railverkeer, deze bestemming ook in de toekomst zullen behouden. Ook verzoekt indiener de gemeente Boxtel om geen dubbelbestemmingen mogelijk te maken. Indien desondanks een dubbelbestemming archeologie wordt opgenomen over de bestemming Spoorwegdoeleinden, dan zou indiener graag zien dat deze dubbelbestemming aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten betreft.

Antwoord: Deze opmerking wordt ter harte genomen bij de uitwerking in het Omgevingsplan.

Percelen ProRail

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345923

In de Omgevingsvisie zijn percelen opgenomen die in eigendom zijn van Railinfratrust B.V./ProRail B.V. (verder te noemen “ProRail”). Indiener (ProRail) merkt in dit kader op dat deze percelen - zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van ProRail - niet mogen worden gebruikt. Deze percelen zijn door ProRail benodigd ten behoeve van de uitvoering van haar wettelijke taken en voor eventuele toekomstige (uitbreiding)plannen. De percelen van indiener, alsmede de spoorbaan, dienen door ProRail, haar aannemers of hulpdiensten te allen tijde onbelemmerd toegankelijk te zijn en te blijven met het materieel dat ook momenteel wordt gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden en in het geval van calamiteiten. Dit geldt ook voor over-/onderbouwingen en/of overkragingen van deze gronden. ProRail verzoekt u tevens alle percelen van ProRail te voorzien van de bestemming Verkeer-Railverkeer. Bestaande rechten op percelen van derden ten behoeve van bereikbaarheid van ProRail assets dienen behouden te blijven.

Antwoord: Ambities in de omgevingsvisie staan los van de eigendomssituatie van de gronden. Deze zal de gemeente uiteraard respecteren. Het spreekt voor zich dat de gemeente gronden van derden niet zonder toestemming gebruikt.

3.8.6 Overige onderwerpen

Beleid actualisatie

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1345932

Indiener geeft aan dat met alle recente ontwikkelingen het goed zou zijn als B&W en de gemeenteraad het beleid actualiseren.

Antwoord: Er is niet duidelijk welke recente ontwikkelingen worden bedoeld en daarom kan dit ook geen aanleiding zijn voor actualisatie van beleid of deze visie.

Bestuurlijke organisatie Het Groene Hart

Onderstaande zienswijze heeft betrekking op 1346073

Volgens indiener (Groene Hart) ontbreekt het bij het Groene Woud aan een goede bestuurlijke organisatie die voor een integratie ontwikkelingsvisie staat, waardoor de plannen van de betrokken gemeenten niet goed onderling kunnen worden afgestemd.

Antwoord: deze opmerking valt buiten het kader van een omgevingsvisie en nemen we ter kennisgeving aan.

4.Wat is er gedaan met de binnengekomen zienswijzen? Welke wijzigingen zijn er gemaakt?

4.1 Omgevingsvisie

Alle binnengekomen zienswijzen zijn in bovenstaande hoofdstukken beantwoord. Het kan zijn dat een zienswijze leidt tot aanpassing van de Omgevingsvisie, in dat geval wordt dat doorgevoerd. In deze paragraaf staat benoemd om welke aanpassingen het gaat, waarbij onderscheid gemaakt is in wijzigingen aan de hand van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.

4.1.1 Wijzigingen aan de hand van zienswijzen

Aan de hand van de binnengekomen zienswijzen zijn er tekstaanpassingen, aanpassingen op de kaart en overige toevoegingen aan de omgevingsvisie.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven, met een verwijzing naar het paginanummer van het pdf-bestand van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Kwaliteiten	6	We voeren daar een tekstuele wijziging door en veranderen kwaliteiten in kernkwaliteiten.
Kwaliteiten	8	We hebben een aantal teksten toegevoegd over de kernkwaliteiten: Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel.
Ontwerp Omgevingsvisie	27	De onderstreepte tekst is toegevoegd: De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen.
Verbindend netwerk	30	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern.
Inclusieve duurzaamheid	32	We passen de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" als volgt aan: "Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt".
Robuuste woonwijken	Diverse	Robuuste woonwijken wordt vervangen door veerkrachtige woonwijken.
Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde	35	De onderstreepte tekst is toegevoegd: Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp is waardevol.

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Natuurgebieden	37	De onderstreepte tekst is toegevoegd: We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door niet te veel recreatie op één plek toe te staan.
Natuurgebieden	37	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op van het begrip natuur: "Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren."
Landelijk gebied	39	We voegen Wilhelminapark en Halse Barrier toe aan de tekst met de mededeling, dat het cluster noord-westelijk overloopt in aangrenzende landgoederen.
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor duurzame landbouw: Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Landelijk gebied	39	In de verklarende woordenlijst nemen we de volgende definitie op voor agrarisch natuurbeheer: "Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap."

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- We nemen zoekgebieden waterberging op in de kaart. Dit betreffen gebieden conform de provinciale verordening.
- Tekstueel: deelgebied robuuste woonwijken gewijzigd in veerkrachtige woonwijken.

Overig

We maken een infographic over de Omgevingsvisie.

4.1.2 Ambtshalve wijzigingen

Bij de ambtshalve wijzigingen is ook onderscheid gemaakt tussen tekstaanpassingen en aanpassingen op de kaart.

Tekstaanpassingen

In onderstaande tabel zijn de tekstaanpassingen beschreven:

Hoofdstuk	Pagina	Aanpassing
Ontwerp Omgevingsvisie	27	Lintdorpen is vervangen door dorpen, omdat niet elk dorp ook een lintdorp is. Het woord dorp is ook toegankelijkere taal.
Uitgangspunten	31	We passen de zin “De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw“ als volgt aan: “De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw”.
Doorwerking van de Omgevingsvisie	45	We halen de doorgestreepte tekst weg: ‘We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie ~~is en hoe we participatieresultaten meewegen als we beslissingen moeten maken~~.’
Omgevings-programma's	47	We voeren daar een tekstuele wijziging door: Programma Natuur en Landschap wordt Programma Natuur, landschap en biodiversiteit.

In de definitieve versie zijn daarnaast enkele ondergeschikte tekstuele wijzigingen doorgevoerd, zoals het toevoegen van de actuele datums en grammaticale verbetering. Dit zijn aanpassingen die aansluiten bij de status van ontwerp Omgevingsvisie naar de definitieve Omgevingsvisie.

Kaart

In onderstaande punten zijn de aanpassingen aan de kaart beschreven:

- In de legenda: duurzame en passende woonuitbreiding gewijzigd in Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding.
- In de legenda: onderzoek naar randwegfunctie gewijzigd in te onderzoeken randwegfunctie.

4.2 OER

Het OER is een losstaand onderzoek dat geholpen heeft om het beleid uit de omgevingsvisie verder aan te scherpen, dit onderzoek is in principe afgerond en heeft zijn nut gehad. Op basis van de binnengekomen zienswijzen wordt het OER daarom niet aangepast. In de zienswijzen zijn punten benoemd die relevant zijn voor vervolgbesluiten, deze worden meegenomen bij de uitwerking van omgevingsplannen en programma's.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is gevraagd om toetsingsadvies uit te brengen op het OER. Op 22 mei 2024 is het definitieve toetsingsadvies aangeleverd door de Commissie.

Het toetsingsadvies

Het advies van de Commissie stelt dat *‘het OER methodisch goed is opgebouwd en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien*

dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten'.

Volgens de Commissie ontbreekt op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen onzeker. De Commissie vindt het essentieel dat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER. . In een memo, als aanvulling op het OER beschrijven we hoe we invulling geven aan het advies van de Commissie. Deze memo zal samen met de omgevingsvisie en het OER met de raad worden gedeeld.

Inhoudelijk heeft de commissie enkele opmerkingen gemaakt over de 'foto van de leefomgeving'. De eerste opmerking gaat over de kwalitatieve invulling van aspecten en in hoeverre deze naar de achtergrond verdwijnen doordat ze niet in het rad van de leefomgeving zijn opgenomen. De kwalitatieve aspecten zijn tekstueel uitgeschreven in het OER en daarom bewust niet meegenomen in het rad van de Leefomgeving. De tweede opmerking gaat over de beoordeling van verkeersveiligheid en de vergelijking ten opzichte van de provincie Noord-Brabant. De Commissie geeft aan het oordeel te rooskleurig te vinden en daarmee een verkeerd beeld te geven aangezien de verkeersveiligheid in de provincie Noord-Brabant in algemene zin er slecht voor staat. Er is bewust voor gekozen om een vergelijking met de provincie te maken en niet met het heel Nederland, vanwege het gelijkwaardige karakter. Ten opzichte van het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant scoort de gemeente Boxtel beter.

Aanvullend geeft de commissie aan om verdere maatregelen voor geluidhinder uit te werken in het vervolg van de Omgevingsvisie. Dit omdat dit, ondanks het nieuwe beleid, toch een knelpunt blijft. Tenslotte voorziet de omgevingsvisie in nieuwe woonwijken waardoor het autoverkeer toeneemt, welke effecten dit gaat hebben op de doorstroming, capaciteit van het wegennet en de verkeersveiligheid moet verder onderzocht worden bij de uitwerking van plannen en programma's. Als gemeente nemen wij dit mee naar de toekomst.

De gemeente werkt aan een oplegnotitie voor de Raad die beschrijft hoe het proces verder ingericht moet worden richting de toekomst (bij uitwerking van omgevingsplannen en programma's) met aandacht voor de dilemma's die uit het OER blijken.

4.3 Uitwerkingen omgevingsplannen en programma's

De aankomende jaren gaat de gemeente Boxtel werken aan de uitwerking van de omgevingsvisie. Dit gebeurt in programma's en het omgevingsplan. Een deel van de uitwerking is ook afhankelijk van wat er op andere bestuurlijke niveaus wordt besloten, bijvoorbeeld het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Brabant. Vanuit de zienwijzen is input gegeven die relevant is voor de uitwerking van de Omgevingsvisie, dit nemen we mee in de programma's en het omgevingsplan. De volgende plannen en programma's worden in ieder geval opgesteld:

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	*Ambitie Aangenaam Leven 1:* Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd. *Ambitie Algemeen Leven 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Gezondheid	*Ambitie Aangenaam Leven 3:* De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten *Ambitie Aangenaam Leven 4:* De leefomgeving is veilig en gezond. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Recreatie en toerisme	*Ambitie Krachtige Economie 2:* De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
Economie	*Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Duurzame mobiliteit	*Ambitie Verbindend Netwerk 1:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer. *Ambitie Verbindend Netwerk 2:* De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
Klimaatadaptatie en water	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk

	energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Natuur, landschap en biodiversiteit	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen. *Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Accommodatie & voorzieningen	*Ambitie Aangenaam Leven 2:* De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Warmte	*Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	Specifiek programma ter onderbouwing van de financiële bijdragen bij private ontwikkelingen.

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.

meewerkend boxtel

Omgevingsvisie Boxtel

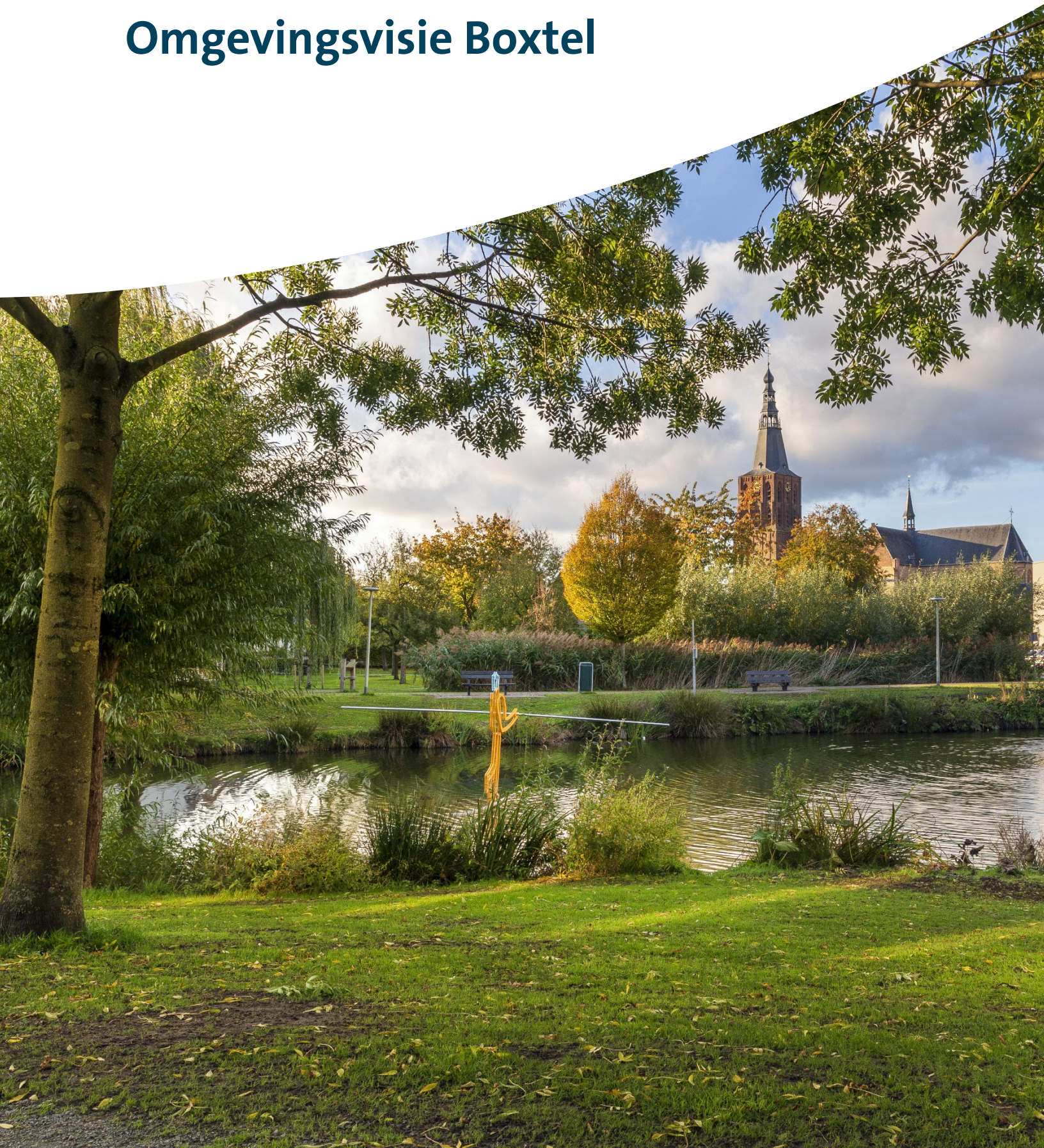

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel!

Hoe ziet de gemeente Boxtel eruit in 2040? Deze vraag staat centraal in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie gaat over de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van Boxtel. Maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid en duurzame energie. De omgevingsvisie bekijkt deze onderwerpen in samenhang met elkaar en beschrijft de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

De ontwerp omgevingsvisie is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Thema's: De omgevingsvisie is opgebouwd aan de hand van vier hoofdthema's. Alle aspecten van de leefomgeving komen hierin terug. De thema's bieden structuur bij de invulling van de omgevingsvisie. De hoofdthema's zijn: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.
- Dromen: Iedereen kon meedromen over zijn/ haar leefomgeving in 2040. Welke kwaliteiten moeten we behouden en waarvan dromen we nog? Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: en route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners. De 'kernkwaliteiten' van Boxtel zijn groen, verbonden en ondernemend. De dromen zijn uitgewerkt in ambities.
- Ambities: Wat hebben we nodig en wat is er mogelijk om de dromen te bereiken? Welke keuzes zijn hiervoor nodig? We formuleerden ambities op basis van de dromen, kernkwaliteiten en de trends en ontwikkelingen. We zijn in gesprek gegaan over de kansen, dilemma's en keuzes. In het ambitiedocument beschrijven we onze ambities voor 2040 per hoofdthema. Het ambitiedocument is eind 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.
- Scenario's: De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de toekomst van gemeente Boxtel. In de scenario's hebben we de uiterste opgezocht: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek en Boxtel als werk- en woongemeente van de regio. De twee scenario's zijn beoordeeld met een score in het omgevingseffectrapport. Dit hielp ons om keuzes te maken voor de omgevingsvisie. Van de scenario's is één omgevingsvisie gemaakt.
- Visie: In de omgevingsvisie komt alles samen: de kernkwaliteiten, de ambities en de scenario's. In de omgevingsvisie beschrijven we de uitgangspunten die gelden voor de hele gemeente en uitgangspunten die gelden voor specifieke deelgebieden. De omgevingsvisie is ook uitgewerkt op een interactieve kaart. Zo is in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
- Omgevingseffectrapport (OER): Hier staat de informatie over het OER-traject dat is doorlopen.
- Doorwerking: Hier beschrijven we hoe we de omgevingsvisie gaan gebruiken. De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering te geven aan de omgevingsvisie. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het belangrijk om stil te staan bij de rol die de gemeente hierin kan vervullen. De gemeente Boxtel neemt een positieve houding aan tegenover initiatieven die passen binnen de omgevingsvisie en een bijdragen leveren aan de kernkwaliteiten en ambities.
- Totstandkoming: De omgevingswet gaat ervan uit dat we samen -samenleving en gemeente- verantwoordelijk zijn voor de fysieke leefomgeving. Daarom hebben we tijdens het maken van de omgevingsvisie meerdere keren geparticipeerd, zowel intern als extern. Daarmee zijn veel meningen en ideeën verzameld die in de ontwerp omgevingsvisie zijn meegenomen. Onze ontwerp omgevingsvisie hebben we daardoor echt samen gemaakt: met de gemeente, inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, verenigingen, deskundigen en belanghebbenden.

Waarom een omgevingsvisie?

Iedere gemeente in Nederland stelt op basis van de nieuwe Omgevingswet een omgevingsvisie op. De omgevingsvisie geeft aan hoe we de totale fysieke leefomgeving voor een lange periode willen inrichten. Denk hierbij aan gebouwen, wegen, water, bodem, landschappen, natuur en erfgoed.

Volgens de Omgevingswet moet de omgevingsvisie in elk geval het volgende beschrijven:

- de grootste kwaliteiten van de leefomgeving;
- de plannen voor ontwikkelingen;
- de hoofdlijnen van het beleid.

De gemeenten bepalen zelf de verdere invulling en vorm van de omgevingsvisie. Voor de invulling van de omgevingsvisie van gemeente Boxtel hebben we gekozen voor een website: www.ovisie-boxtel.ireporting.nl/ De omgevingsvisie is ingedeeld in vier hoofdthema's.

In de gemeente Boxtel zijn veel ontwikkelingen in de leefomgeving. Denk hierbij aan woningbouw, stoppende agrarische bedrijven, en het opwekken van duurzame energie. Soms kunnen deze ontwikkelingen worden gecombineerd, maar niet altijd. Er is weinig ruimte en niet alles kan zomaar overal. De omgevingsvisie helpt om de juiste balans te vinden tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving:

1. De visie geeft een integrale richting aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, en de uitwerking van beleid in onder andere programma's en het omgevingsplan;
2. De visie geeft een uitnodigend en inspirerend toekomstbeeld dat is opgesteld met en voor inwoners, organisaties en (maatschappelijke) ondernemers;
3. De visie geeft de werkwijze aan: wat doet de gemeente, wat laten we aan de markt over, wat laten we aan de samenleving over, en welke voorwaarden stellen we hierbij?

De gemeenteraad beslist

De gemeenteraad stelt de omgevingsvisie vast. Ook wijzigingen in de omgevingsvisie vragen om een besluit van de gemeenteraad. Dit gaat via de wettelijke procedure van inspraak:

- Ter inzage leggen van de ontwerp omgevingsvisie;
- Mogelijkheid indienen reacties / zienswijzen;
- Vaststellen omgevingsvisie door de gemeenteraad.

Omdat de omgevingsvisie algemeen beleid bevat, is na het vaststellen van de omgevingsvisie geen beroep/ bezwaar mogelijk.

Inhoudsopgave

Welkom bij de omgevingsvisie Boxtel! .....
Thema's *1*
Dromen *4*
Kernkwaliteiten 6
Dromen 9
Ambities *12*
De ambities 13
Beleidsanalyse 17
Trends en ontwikkelingen 18
Scenario's *20*
Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 22
Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 24
Omgevingsvisie gemeente Boxtel *26*
Uitgangspunten 28
Deelgebieden 33
Omgevingseffectrapport *40*
Doorwerking *43*
Totstandkoming *51*
Verklarende woordenlijst *53*
Colofon *55*

Thema’s

Thema's

De omgevingsvisie bouwen we op aan de hand van vier hoofdthema's. De hoofdthema's zijn onderverdeeld in verschillende subthema's. De thema's bieden structuur en steun bij de invulling van de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie behandelt de thema's in samenhang met elkaar. De thema's zijn bewust zo gekozen dat alle aspecten van de leefomgeving hierin terug kunnen komen. Zowel de sociale, ruimtelijke, economische als ecologische aspecten komen erin terug. Hiermee bieden de thema's een goede basis om op zoek te gaan naar de juiste balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De effecten op de leefomgeving worden onderzocht in een omgevingseffectrapport.

Themacirkel omgevingsvisie

Aangenaam leven
Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Verbindend Netwerk
Het hoofdthema verbindend netwerk gaat over de netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Krachtige economie
Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema.

Inclusieve duurzaamheid
Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

Dromen

Dromen

Wat vinden we belangrijk? In welke omgeving wonen en leven we prettig in 2040? En welke kwaliteiten zijn er nu al in de gemeente en moeten we behouden? Om daar achter te komen hebben we onze bewoners en andere betrokkenen uitgenodigd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld. Door verschillende vormen van participatie hebben meer dan achthonderd mensen meegedacht over de dromen en kwaliteiten van de gemeente Boxtel. Deze dromen en kwaliteiten zijn samengevat in een dromentocht: een route door onze gemeente langs de hoogtepunten van onze bewoners.

Op de kaart hieronder kun je de dromentocht bekijken. Via deze link naar de wegpagina kan je de dromentocht ook online beleven.

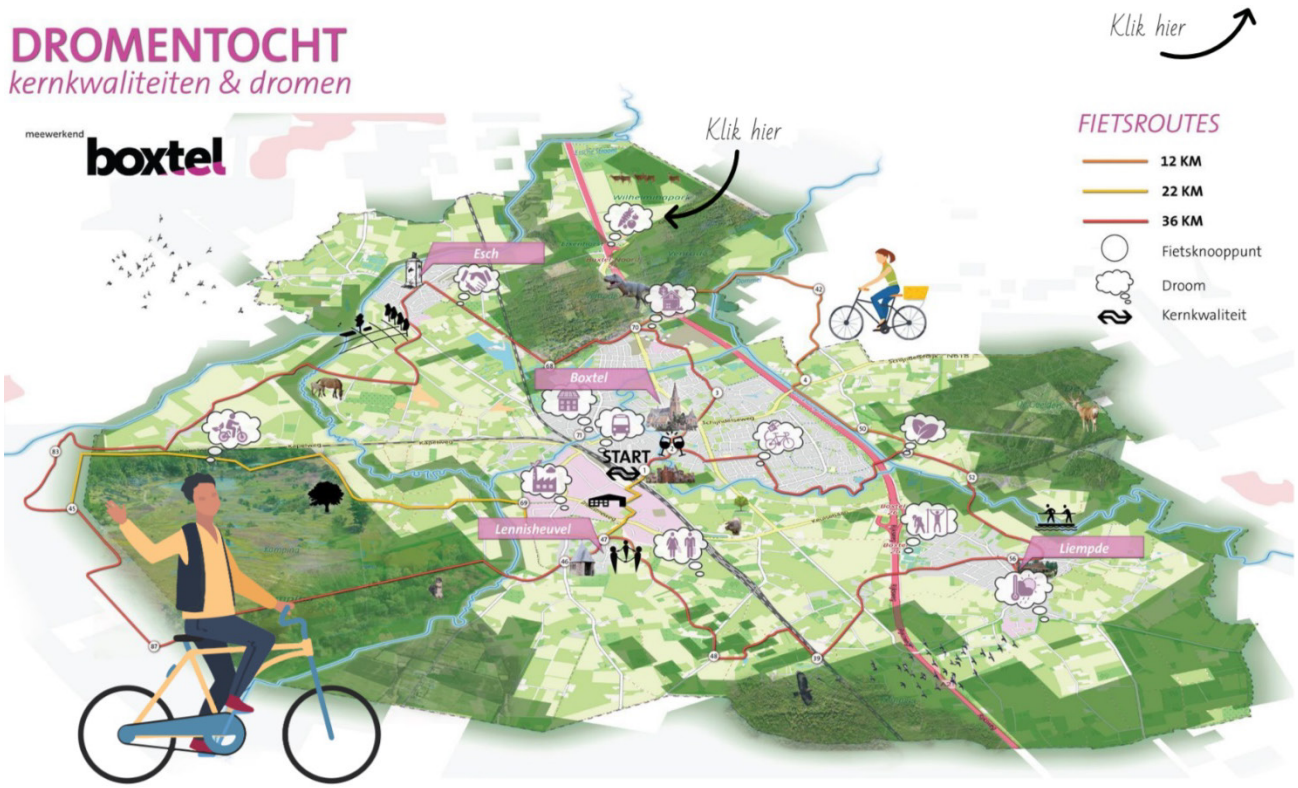

Dromentocht Boxtel

Het is ook mogelijk om de dromentocht in het echt te ervaren. De tocht maakt gebruik van de fietsknooppunten uit het fietsroutenetwerk. Je kunt de route overal oppakken, korter of langer maken, of een gedeelte van de route wandelen. De tocht stuurt je door de levendige dorpen en door het groen van het buitengebied, waardoor de dromen en kwaliteiten tot leven komen.

Meer informatie

De dromentocht met de dromen en kwaliteiten is de samenvatting van de dromen die we hebben opgehaald. Wil je meer weten? We hebben ook een verslag gemaakt van het verloop van de participatie. En een verslag van de manier waarop we alle inbreng hebben geanalyseerd. Voor wie graag alle details wil weten, zijn de ruwe data te downloaden via onze webpagina.

Kernkwaliteiten

"Groen, verbonden en ondernemend Boxtel!"

Groen, verbonden en ondernemend zijn de belangrijkste kernkwaliteiten voor de gemeente Boxtel.

De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving, typische Brabantse dorpen en de stadse voorzieningen in het centrum van Boxtel. Door de goede bereikbaarheid over het spoor en de weg is de gemeente goed verbonden met de stedendriehoek van 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Verbinding is bovendien ook terug te vinden in de saamhorigheid, de gezamenlijke activiteiten en tradities. In onze gemeente wordt er veel samengewerkt.

Groen

Sparrenrijk in Boxtel

Groen en water door het dorp

Onze gemeente staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In onze dorpen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. Ze dragen bij aan de biodiversiteit, het vasthouden van regenwater en zorgen voor verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Van oudsher is er in onze gemeente veel aandacht voor duurzaamheid. Ook nu zijn er opvallend veel initiatieven uit de samenleving die zijn gericht op duurzaamheid.

"De Hooibrug om 7 uur 's morgens, helemaal alleen met de watervogels. Dat is het ultieme moment van geluk"

Ring van natuur

Er zijn veel bosgebieden en landgoederen in onze gemeente. Denk aan de Kampina, De Mortelen, De Scheeken, De Geelders, Landgoed Velder, Landgoed Heerenbeek, Venrode Eikenhorst en het Sparrenrijk. Samen vormen deze gebieden een groene ring in onze gemeente. We vinden ze vooral belangrijk vanwege de natuur en de cultuurhistorie. Maar ze zijn ook goed voor het klimaat en nodigen uit tot naar buiten gaan en bewegen.

"Het mooiste aan Boxtel vind ik het binnenrijden door de groene laan met bomen"

Afwisselend landschap

Het landschap van onze gemeente is afwisselend. Je vindt er verspreide bebouwing, houtwallen, beekdalen, verschillende soorten bossen en historische gebouwen. Boxtel is één van de oudste kernen van Brabant en dat zie je aan de monumenten, zoals kasteel Stapelen en de Basiliek. Het buitengebied is prachtig, met graslanden, akkers en kleine weggetjes. Ook agrarische bedrijven hebben er een plaats. De variatie maakt het buitengebied erg geschikt voor recreatie en biedt tegelijk rust en ruimte. Er lopen projecten om het ouderwetse landschap te herstellen en het nóg mooier te maken.

Verbonden

NS-station in Boxtel

Centraal in de stedendriehoek

Onze gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel en met de auto via de A2 en de N624. We zijn letterlijk verbonden met onze omgeving. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente Boxtel. Onze inwoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voordelen van de steden om ons heen. En onze gemeente is goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren.

"Boxtel is aantrekkelijk om te wonen vanwege de goede treinverbinding met Den Bosch, Tilburg en Eindhoven"

Actieve en betrokken inwoners

Onze kernen hebben een dorps karakter. Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Er is veel sociale kracht en er zijn veel bewonersinitiatieven. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen te verwezenlijken. Denk aan PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel en de Herenboeren. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, duurzaamheid en samen iets bereiken. Creatieve en betrokken inwoners zorgen voor ontmoetingen en verbondenheid met elkaar en met de dorpen en het behouden van hun tradities.

"De enorm bevlogen en gedreven vrijwilligers-gemeenschap maakt Boxtel uniek!"

Diversiteit

In onze gemeente hebben inwoners veel verschillende achtergronden. Er zijn dorpelingen die al generaties lang hier wonen, maar ook inwoners die voor werk of om andere redenen zijn verhuisd naar onze kernen. Dat zorgt soms voor tegenstellingen en andere inzichten. Hierdoor is in onze gemeente altijd een tegenkracht aanwezig, die zorgt voor de noodzakelijke kritische noot.

Ondernemend

Jaarlijkse bierpompfeest in Esch

Levendige dorpskernen

Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Deze verscheidenheid kenmerkt de gemeente als geheel. Onze gemeente kent veel (culturele) tradities en evenementen, zoals de unieke Heilige Bloedprocessie, Rondje Lennisheuvel, de Brabantse Boeremèrt in Liempde, het Bierpompfeest in Esch en het Brass'nWoods festival. Dat zorgt ervoor dat er vaak iets te doen is in onze dorpen, waar inwoners en bezoekers op af komen. De kern Boxtel heeft veel (stadse) voorzieningen. Bijvoorbeeld veel goede en verschillende scholen, maar ook het Oertijdmuseum en andere musea. Het historische karakter van het dorp Boxtel en de gezellige terrassen maken een bezoek aantrekkelijk.

"Ontmoeten en samenwerken: al een enorme traditie op zich!"

Veel bedrijvigheid

Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in onze gemeente, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en handel, met brouwerijen, boerderijen en slachterijen. Ook nu nog maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt er bovendien voor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden.

"Ga zo door met mooie, duurzame initiatieven een plekje te geven!"

Dromen

Hoe moet de gemeente Boxtel er in 2040 uitzien? En wat is nodig om die toekomstdromen waar te maken? Om daarachter te komen hebben we onze inwoners en andere betrokkenen gevraagd om mee te dromen over hun ideale toekomstbeeld voor de gemeente Boxtel. De dromen kun je in vogelvlucht bekijken op de kaart van onze dromentocht door de gemeente Boxtel. Je kunt er hier ook in meer detail over lezen.

De dromen zijn verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie: Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid.

De verzameling van dromen is nog geen blauwdruk voor de omgevingsvisie. Niet alle dromen kunnen verwezenlijkt worden. Soms zijn dromen tegenstrijdig en soms zijn er randvoorwaarden die dromen in de weg staan. We moeten keuzes maken over welke dromen we willen verwezenlijken. Onze inwoners dromen van een ambitieuze gemeente met duidelijke doelen, die inwoners betrekt bij het maken en uitvoeren van plannen.

Aangenaam leven

We dromen van verschillende woningen die passen bij onze inwoners
In 2040 bestaan onze dorpen uit veel verschillende soorten huizen en nieuwe woonvormen. Er zijn bijvoorbeeld amfibiewoningen langs en op het water en hoogbouw rondom het treinstation. Onze woningen kunnen makkelijk worden aangepast aan veranderende behoeftes. Grote woningen worden opgesplitst in kleinere. Er zijn wooncombinaties van jong en oud en wonen wordt meer gecombineerd met (mantel)zorg. Hierdoor kan iedereen een geschikte, betaalbare woonplek vinden en is er genoeg doorstroming. Families kunnen bij elkaar in de buurt wonen en nieuwe inwoners worden verwelkomd.

We dromen van nog meer groen
In 2040 zijn er in onze gemeente nog meer mooie, groene en beleefbare plekken. Het molenlandschap van Kasteren is hersteld. De binnendommeltjes zijn op verschillende plaatsen in de kern Boxtel te zien. Over het Duits lijntje kun je prachtig wandelen en fietsen. Allerlei wandel- en fietsroutes verbinden de parken met de beken, de bossen en de landgoederen. Onze inwoners maken daar veel gebruik van en zijn daardoor fitter en gezonder. De bermen langs de wegen vormen een aantrekkelijke bloemenzee.

We dromen ervan om als gemeente meer aandacht te hebben voor gezondheid en leefbaarheid
In 2040 nodigt onze openbare ruimte uit om meer te bewegen. Overal zijn plaatsen waar inwoners samen kunnen sporten en elkaar kunnen ontmoeten. Sport- en andere verenigingen spelen daarbij een grote rol. De wegen zijn vooral geschikt om te wandelen of de fiets te pakken. Er is veel informatie beschikbaar over het verbeteren van de mentale en lichamelijke gezondheid, vooral van jongeren en ouderen. Onze gemeente heeft een hoge leefkwaliteit en hoge kwaliteit aan voorzieningen.

Verbindend netwerk

We dromen van duurzaam verkeer
In 2040 zijn er in onze gemeente minder auto's. Onze inwoners maken meer gebruik van openbaar vervoer en reizen met deelauto's, die aan de randen van de wijken staan. Een auto voor de deur is niet meer vanzelfsprekend. Op de fiets of te voet naar je bestemming of ander vervoer is de meest logische keuze. Met de (elektrische) fiets en te voet zijn voorzieningen voor iedereen goed te bereiken. De voertuigen die nog rondrijden zijn elektrisch of werken op waterstof en zelfrijdend. Door de autoluwe wegen zijn onze dorpen veiliger, milieuvriendelijker en gezelliger.

We dromen van nog betere bereikbaarheid
In 2040 is onze gemeente nog beter verbonden. Er zijn veilige verbindingen tussen de dorpen, maar het wordt ook steeds gemakkelijker en sneller om te reizen naar de grote stad. Het treinstation is een knooppunt van allerlei vormen van transport, waar je moeiteloos overstapt van het ene op het andere vervoermiddel (hub). De verbindingen per spoor zijn uitgebreid en de treinen rijder vaker. We dromen van brede snelfietspaden naar Eindhoven en 's-Hertogenbosch. Rondwegen binnen de gemeente zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer.

We dromen van nog meer verbondenheid en samenwerking
In 2040 is de gemeente Boxtel een plek waar iedereen op zijn eigen manier kan meedoen. Er zijn gelijke kansen voor iedereen. Onze inwoners delen meer spullen en verhalen en durven elkaar om hulp te vragen. Ze kijken nog meer naar elkaar om. Door de actieve inwoners, stichtingen en verenigingen die samenwerken is er veel te beleven in onze dorpen. En er zijn veel plekken waar jong en oud elkaar ontmoeten.

Krachtige economie

We dromen van duurzaam ondernemen
In 2040 is de gemeente Boxtel dé plek om als ondernemer aan de slag te gaan. Als ondernemer is er in onze gemeente veel ruimte om je te ontwikkelen en te vernieuwen. De gemeente luistert naar de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers met ideeën. Waar het kan, ondersteunt de gemeente. Altijd geeft de gemeente een duidelijke reactie, ook als iets niet kan. De focus ligt op lokale samenwerkingen, tussen ondernemers binnen de gemeente. Daardoor is er verbondenheid tussen ambachten, bedrijvigheid en landbouw. In onze dorpen zijn goede winkels en detailhandel, zoveel mogelijk met lokale producten, bijvoorbeeld van de lokale duurzame landbouw.

We dromen van een sterke economie met genoeg banen
In 2040 is de gemeente Boxtel economisch sterk én duurzaam. We dromen van genoeg werk voor onze inwoners en mensen van buiten. Boxtel staat bekend als een gemeente waar je kan werken, waardoor er meer kansen zijn voor bedrijvigheid en industrie. Er is vooral veel werk in zakelijke dienstverlening, handel en horeca. Er zijn nieuwe economische mogelijkheden in het buitengebied en de ontwikkeling van Greentech Park Brabant gaat voorspoedig. Er zijn slimme (economische) verbindingen met de grote steden om ons heen.

We dromen van milieuvriendelijke industrie
In 2040 is (bijna) alle industrie in onze gemeente toekomstbestendig. Dit betekent dat onze industrie zo duurzaam mogelijk is. Het is voor bedrijven aantrekkelijk om goederen per spoor te vervoeren, om lokale grondstoffen en producten te gebruiken en materialen te hergebruiken. Onze economie is goed op weg naar circulariteit en klimaatneutraliteit. De aanwezige industrie past bij het groene imago van onze gemeente met aandacht voor het milieu. De lucht is schoon en geur, geluid en trillingen leiden niet tot overlast voor onze inwoners.

Inclusieve duurzaamheid

We dromen van klimaatbestendigheid
In 2040 staat Boxtel bekend als een klimaatbestendige gemeente. Asfalt en tegels zijn vervangen door groen. Onze bodem is gezond en er is veel bodemleven, zodat er meer regenwater vastgehouden wordt. De gemeente en inwoners werken samen om goed voor het groen te zorgen, waarbij kinderen en bezoekers worden betrokken bij allerlei creatieve ideeën. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van klimaatbestendigheid.

We dromen over combinaties met natuur
In 2040 combineren we natuur op allerlei manieren met andere functies. Inwoners wonen onder groene daken in een groene omgeving met veel foerageer-, schuil- en nestmogelijkheden voor allerlei dieren. Er zijn mogelijkheden voor ecotoerisme en duurzame recreatie. Natuur-inclusieve landbouw wint steeds meer terrein. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van duurzaamheid.

We dromen van energieneutraliteit
In 2040 maken we alleen nog maar gebruik van duurzame energie. Vooral zonne-energie is in onze gemeente populair en veel inwoners en bedrijven hebben zonnepanelen op hun daken. In het buitengebied wordt kleinschalig zonne-energie opgewekt, door natuur te combineren met zonneweides. We zijn een voorbeeld voor andere gemeenten op het gebied van energieneutraliteit.

Ambities

Ambities

Wat is nodig om de dromen te bereiken? Kunnen alle dromen wel tegelijk waargemaakt worden? Op basis van de dromen formuleerden we mogelijke ambities. Een ambitie kan ook een reactie zijn op een trend of ontwikkeling. Of de ambitie kan zich richten op de kwaliteiten die behouden moeten worden. Op basis hiervan zijn wij in gesprek gegaan met stakeholders over de kansen en dilemma's, en de voorliggende keuzes. De raad stelde dit ambitiedocument[1] vast.

De ambities

Per hoofdthema beschrijven we de ambities op hoofdlijnen:

Aangenaam leven

De gemeente Boxtel staat bekend als een groene gemeente, zowel op het gebied van natuur als duurzaamheid. In de kernen vind je veel bomen, parken en water. De Dommel loopt dwars door het centrum van Boxtel en langs Liempde. Vanuit Esch en Lennisheuvel sta je zo aan de Esschestroom, de Kleine Aa of de Beerze. Het groen en het water zorgen voor een fijne leefomgeving en bieden ruimte voor recreatie. De beschikbaarheid van woningen staat echter onder druk. Onder de inwoners is er ook behoefte aan ontmoeting, (basis-)voorzieningen in elke kern en mogelijkheden om te sporten en te bewegen.

De ambities die horen bij het thema **Aangenaam leven** zijn:

1. **Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.**
   Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.

2. **De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.**
   Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar te tegen te komen.

3. **De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.**
   Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.

4. **De leefomgeving is veilig en gezond.**
   We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.

5. **Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.**
   Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar

[1] Het ambitiedocument is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.

6. **De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.**
   De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.

Verbindend netwerk

De gemeente Boxtel ligt te midden van de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De goede verbindingen brengen je snel van en naar de gemeente. Bewoners kunnen gemakkelijk gebruik maken van de voorzieningen van de steden om ons heen. De gemeente is aantrekkelijk en goed bereikbaar voor mensen die er komen werken of recreëren, maar er is nog ruimte voor groei. Ook op sociaal gebied wordt er gewerkt aan verbondenheid. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen waar te maken. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, ontmoeten, duurzaamheid en samen iets bereiken. Er liggen veel kansen voor een fijn gemeenschapsgevoel binnen de kernen. Ook worden er samenwerkingen opgezocht, bijvoorbeeld met andere gemeenten, de regio of de provincie, om ambities waar te maken.

De ambities die horen bij het thema **Verbindend netwerk** zijn:

1. **Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.**
   Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.

2. **De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.**
   Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.

3. **De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.**
   We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.

Krachtige economie

Al in de twaalfde en dertiende eeuw vestigden mensen zich in de gemeente Boxtel, aan de doorgaande route tussen 's-Hertogenbosch en Maastricht. Het centrum werd een plek voor ambacht en ook nu maakt de goede ligging de gemeente Boxtel een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Hierdoor is het mogelijk om in de gemeente Boxtel te wonen én te werken. Er zijn kansen om een groeiende economie en duurzaamheid hand in hand te laten gaan. Er wordt aandacht besteed aan de verdere transitie binnen de landbouw en daarbij zoeken we ook naar oplossingen voor leegstaande stallen.

De ambities die horen bij het thema **Krachtige economie** zijn:

1. **Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).**
   Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.

2. **De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.**
   De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.

3. **De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.**
   De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.

Inclusieve duurzaamheid

De gemeente draagt bij aan de doelen van het klimaatakkoord en er wordt bij woningen en bedrijven rekening gehouden met het milieu. Het duurzame karakter van de gemeente zorgt ervoor dat lokale, duurzame ideeën aangemoedigd worden. Het groen en het water draagt bij aan de biodiversiteit. Het vasthouden van regenwater zorgt voor vergroening en verkoeling in de zomer. Van oudsher is er in de gemeente veel aandacht voor duurzaamheid en ook nu zijn er veel initiatieven uit de samenleving die zich hierop richten. Het is belangrijk dat iedereen die dat wil hieraan mee kan doen.

De ambities die horen bij het thema **Inclusieve duurzaamheid** zijn:

1. **Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.**
   De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de

ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.

2. **Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.**
   Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.

3. **Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.**
   Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.

4. **De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.**
   Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.

Het behalen van de ambities kan op verschillende manieren, en de thema's hebben invloed op elkaar. We brengen daarom de ambities met elkaar in verband. Als voor een thema de situatie op dit moment nog ver weg ligt van onze ambitie, dan is dat een opgave. De zogeheten 'foto van de leefomgeving' in het OER helpt om de opgave scherp te krijgen. In deze 'foto van de leefomgeving' staat hoe de gemeente Boxtel er nu en in de toekomst uitziet als er geen omgevingsvisie zou zijn.

We bekijken de kansen om ambities en opgaven van verschillende thema's te combineren. Niet alles is overal mogelijk. Het verbinden van de ambities kan daardoor ook tot dilemma's leiden.

Beleidsanalyse

Het beleid van de gemeente Boxtel bestaat uit wetten, regels, afspraken en plannen die voor de gemeente gelden. Om daar een goed beeld van te krijgen heeft de gemeente een beleidsanalyse gemaakt. De gemeente gebruikt dit als vertrekpunt voor het opstellen van de omgevingsvisie. De kaart hieronder laat een overzicht zien van al het bestaande beleid. Een paar voorbeelden daarvan zijn;

- Nieuwe woningen in alle kernen in de gemeente Boxtel
- Een snelfietsroute tussen 's-Hertogenbosch en Eindhoven die loopt door de gemeente Boxtel
- Samen aan de slag, beleidsakkoord 2021 – 2026
- Toekomstig bedrijventerrein GreenTech Park Brabant
- Het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Boxtel

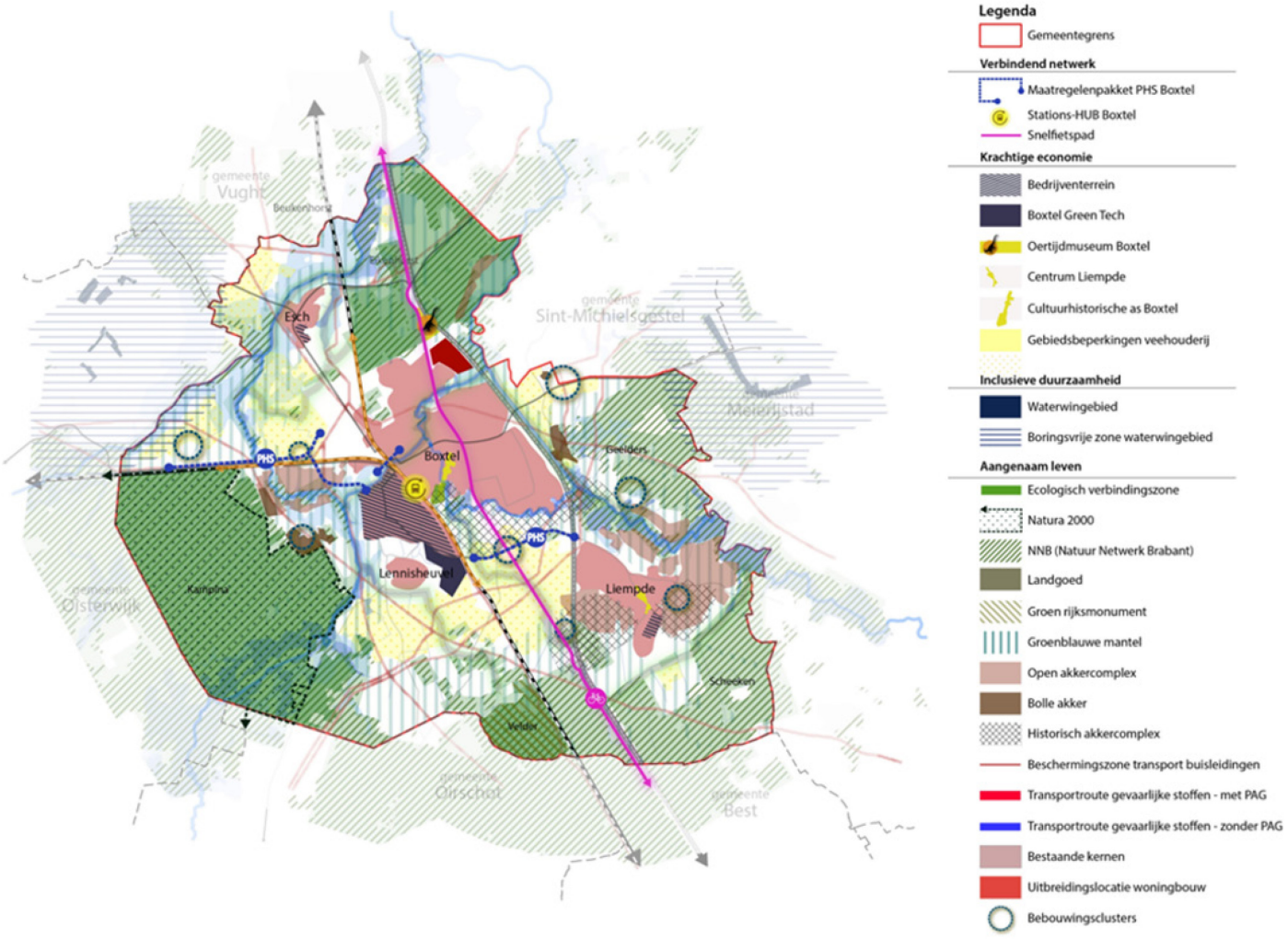

Beleidsanalysekaart Boxtel

Trends en ontwikkelingen

Voor alle vier de thema's hebben we in grote lijnen trends en ontwikkelingen in beeld gebracht. Deze laten zien hoe de thema's in de toekomst veranderen of hetzelfde blijven. Veranderingen kunnen ontstaan door bijvoorbeeld nieuwe ideeën en uitvindingen, of veranderingen in normen en waarden. Belangrijke trends en ontwikkelingen maken het nodig om afspraken te maken hoe we hiermee omgaan. Dit kan gaan over maatschappelijke ontwikkelingen binnen Nederland. Het kan ook gaan over wereldwijde ontwikkelingen en afspraken, zoals over de opwarming van de aarde. Deze afspraken leiden tot wetten en regels vanuit de Europese Unie, het Rijk en de provincie. Met het maken van de omgevingsvisie moeten we hier rekening mee houden.

Trends en ontwikkelingen binnen Nederland

Energietransitie: de energietransitie is de overgang van het gebruik van fossiele energie naar hernieuwbare energie. De energietransitie is een opgave die voortkomt uit de Klimaatwet. In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over het terugbrengen van CO2 -uitstoot, zodat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot onder 2 graden Celsius. Voor Nederland betekent dit dat onze uitstoot van CO2 in 2030 met 49% moet worden teruggebracht, en met 95% in 2050. De huidige energiecrisis, die is ontstaan door een wereldwijd tekort aan energie, maakt energiebesparing en het haalbaar en betaalbaar maken van de energietransitie extra belangrijk. De gemeente werkt op dit moment samen met de regio Noordoost-Brabant aan de Regionale Energiestrategie (RES). Het doel is om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit, het gasloos maken van gebouwen en de infrastructuur die hiervoor nodig is. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de leefomgeving.

Klimaatadaptatie: is een opgave die ook voortkomt uit de Klimaatwet. Als gevolg van klimaatverandering nemen de kansen op extreme hitte, wateroverlast en droogte toe. Bij klimaatadaptatie gaat het er niet om de klimaatverandering te beperken, maar om ons voor te bereiden op de gevolgen ervan. In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is afgesproken dat heel Nederland in 205S0 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Op lokaal niveau moeten we hiervoor maatregelen nemen, bijvoorbeeld door meer waterberging aan te leggen.

Landelijk gebied: vanuit het Rijk wordt geïnvesteerd in een duurzaam landelijk gebied en in robuuste natuur. Het doel is om de natuur te beschermen en het verlies van biodiversiteit te herstellen. De aanpak richt zich niet alleen op stikstof, maar ook op het behalen van de (Europese) normen voor de waterkwaliteit, bodem, klimaat en biodiversiteit. Tegelijkertijd willen we perspectief bieden voor de boeren. De provincies moeten hier gebiedsplannen voor opstellen.

Duurzame Verstedelijking: Een belangrijk onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaat over 'verstedelijking en verstedelijkingsopgaven'. Ook in Brabant ligt een forse bouw-, transformatie en herstructureringsopgave. Brabantbreed willen we naast de grote vraag naar ruimte voor woningen en bedrijvigheid ook andere opgaven oplossen met betrekking tot klimaatadaptatie, energietransitie, slimme mobiliteit, biodiversiteit, gezondheid en circulaire economie. Eén van de stedelijke regio's in Brabant is de stedelijke regio 's-Hertogenbosch. De regio maakt afspraken met provincie en Rijk over een duurzame verstedelijking. De gemeente Boxtel maakt deel uit van deze regio.

Trends en ontwikkelingen in Boxtel

Er zijn trends en ontwikkelingen die meer specifiek voor Boxtel gelden. Deze trends en ontwikkelingen hebben we verdeeld over de vier hoofdthema's van de omgevingsvisie. Hieronder zijn de trends en ontwikkelingen in relatie tot Boxtel beschreven:

Aangenaam leven
De gemeente Boxtel kenmerkt zich door een groene omgeving met de typisch Brabantse kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde en de kern Boxtel met een meer stedelijk karakter. De gegevens van het CBS laten zien dat er voor gemeente Boxtel een middelmatige groei van inwoners wordt verwacht tussen nu en 2035. De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen en daarom is er ook een strijd om ruimte te zien. Bovendien wordt het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Er is scheefgroei waarbij huishoudens goedkoper of duurder wonen dan bij hun inkomen past en ouderen wonen langer thuis. Gezinnen worden kleiner en er is meer immigratie. Hierdoor neemt de drukte op de woningmarkt toe en is er te weinig aanbod voor starters en senioren. Het lukt jonge gezinnen niet altijd om te wonen op de plek waar ze willen. Een andere trend is de vergrijzing. Er wordt daarom ook gezocht naar andere manieren van wonen, waarbij gekeken wordt naar nieuwe vormen van samenwonen (jong-oud, woon-zorg) en nieuwe vormen van gezond wonen in/met groen.

Verbindend netwerk
De gemeente ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. Per weg en per spoor is de gemeente letterlijk verbonden met de omgeving. De drukte op de omliggende wegen (A2, N65, A50, A58) neemt toe en daardoor wordt Boxtel minder goed bereikbaar. Tegelijkertijd biedt het treinstation in de gemeente genoeg ruimte voor groei en kan het station de verwachte reizigersstromen verwerken. De verwachting is dat station Boxtel in de toekomst een belangrijker knooppunt wordt en dat woningen en werkgelegenheden steeds beter bereikbaar worden via het openbaar vervoer. De gemeente zal groeien in het aantal verbindingen, zowel fysiek als sociaal. Als gevolg van sociale media en moderne werkvormen werken meer mensen thuis en verandert de manier van contact hebben met elkaar. Ook zien we de verschillen tussen jong en oud en arm en rijk groter worden. Hier tegenover staat dat veel inwoners een actieve houding hebben en met nieuwe ideeën komen om elkaar toch te ontmoeten of om iets bij te dragen aan de gemeenschap. De invloed van inwoners neemt toe en de gemeente denkt mee met haar inwoners.

Krachtige economie
De goede ligging van de gemeente Boxtel maakt het een interessante plek voor bedrijven en ondernemers. Er is een redelijke hoeveelheid bedrijventerreinen aanwezig, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Vooral de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening zijn goed aanwezig. Met GreenTech Park Brabant creëert de gemeente een bedrijventerrein voor bedrijven die bezig zijn met circulariteit en/of natuurlijke grondstoffen. Ook biedt het ruimte voor innovatie en herstructurering op Ladonk. Het aantal arbeidsmigranten binnen de gemeente neemt toe door de aanwezigheid van werkzaamheden waar geen werknemers meer voor te vinden zijn. Daarnaast ontstaat er bij steeds meer mensen een mix van thuiswerken en op kantoor werken. Bovendien zorgt de verandering van boerenbedrijven voor ander soort werk in de landbouw.

Inclusieve duurzaamheid
Op landelijk niveau wordt de doelstelling om energieneutraal te zijn op 2050 gelegd. De gemeente Boxtel streeft ernaar om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn en daarmee haar duurzame samenleving te bevestigen. Er is daarom steeds meer ruimte voor duurzaam verkeer, duurzaam toerisme, duurzaam wonen en duurzame industrie. Klimaatadaptatie wordt steeds belangrijker en er is een toename in circulaire landbouw en bedrijvigheid en deel-mobiliteit. Tegelijkertijd zijn er uitdagingen met betrekking tot water en hittestress. Er wordt gezocht naar nieuwe manieren voor duurzame energie, door bijvoorbeeld natuur-inclusieve zonneparken, of een warmtenet.

Scenario's

Scenario’s

De ambities zijn vertaald naar twee scenario’s voor de gemeente Boxtel. In de scenario’s hebben we de uiterste opgezocht. Is bijvoorbeeld in één variant gekozen voor weinig woningen bouwen, dan is in de andere variant gekozen voor heel veel woningen bouwen. Samen met o.a. bewoners en maatschappelijke partijen hebben we allebei de scenario’s aangescherpt.

De twee scenario’s zijn:

1. Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek
2. Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Deze scenario’s zijn met een score beoordeeld in een omgevingseffectrapport. Doordat we in allebei de scenario’s de uiterste hebben opgezocht, geeft de beoordeling van het omgevingseffectrapport ons een goed beeld over welke ambities we wel en niet kunnen realiseren. Dit helpt om tot een voorkeursscenario te komen. Het voorkeursscenario (de omgevingsvisie) is een mix van de twee scenario’s.

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek tussen Den Bosch, Tilburg en Eindhoven. De meeste nadruk ligt hierbij op de ambities die horen bij de hoofdthema's: Aangenaam leven en Inclusieve duurzaamheid.

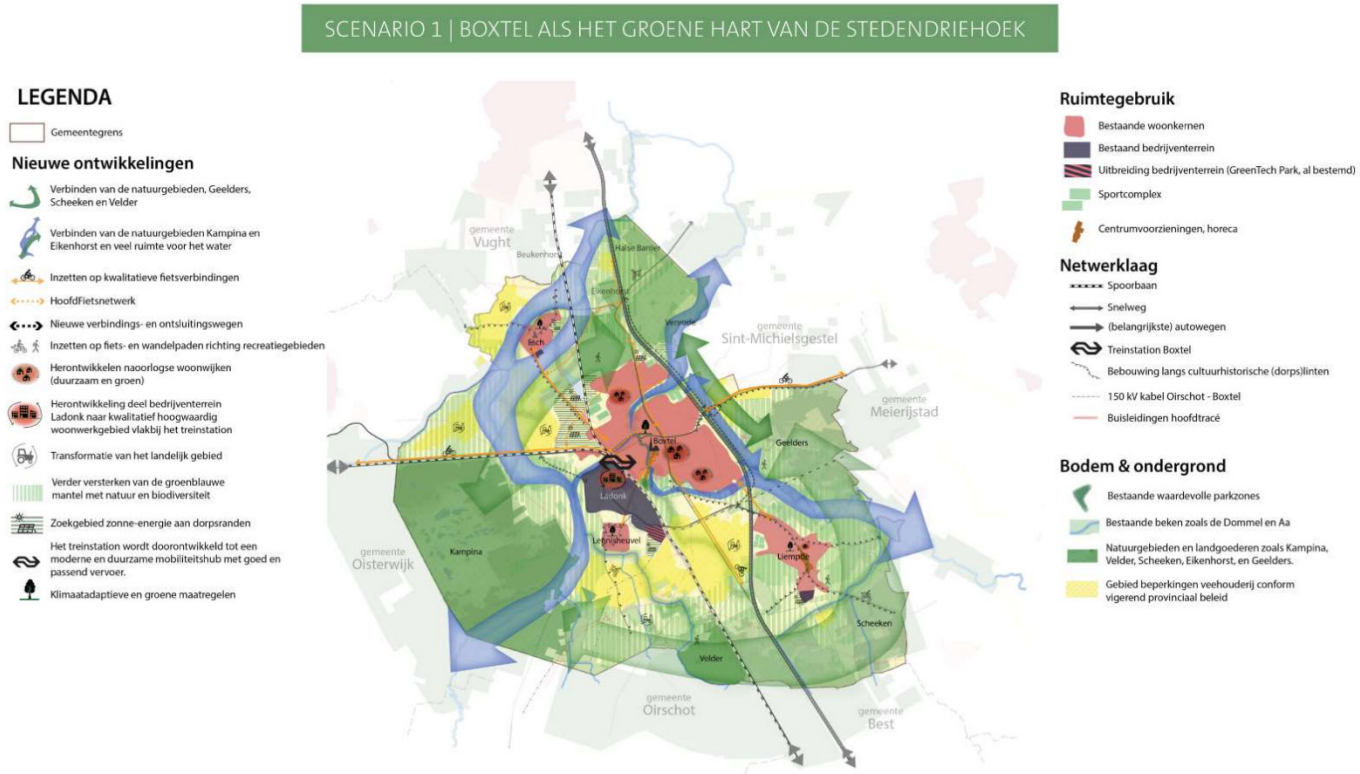

Visualisatie van Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, de Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones: deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water in beekdalen.
Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogs buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van het groen en de straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Er is ook aandacht

voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en er worden mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving.
De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.
Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.

Verbindend netwerk
De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de dorpen. Bestaande routes worden waar nodig aangepast en er wordt uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Krachtige economie
Binnen dit scenario krijgen boeren die willen stoppen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's.
Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of een bed and breakfast.
Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en het terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.
De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. De bodem en het watersysteem zijn leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdieren. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren.
Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen.
In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

Inclusieve duurzaamheid
Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ (Terajoule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzend aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.

Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Dit scenario gaat uit van de ontwikkeling van de gemeente Boxtel als werk- en woongemeente van de regio, waarbij maximaal wordt ingezet op een ondernemend Boxtel. Hierbij ligt de meeste nadruk op de ambities die horen bij de thema's: Krachtige economie en Verbindend netwerk.

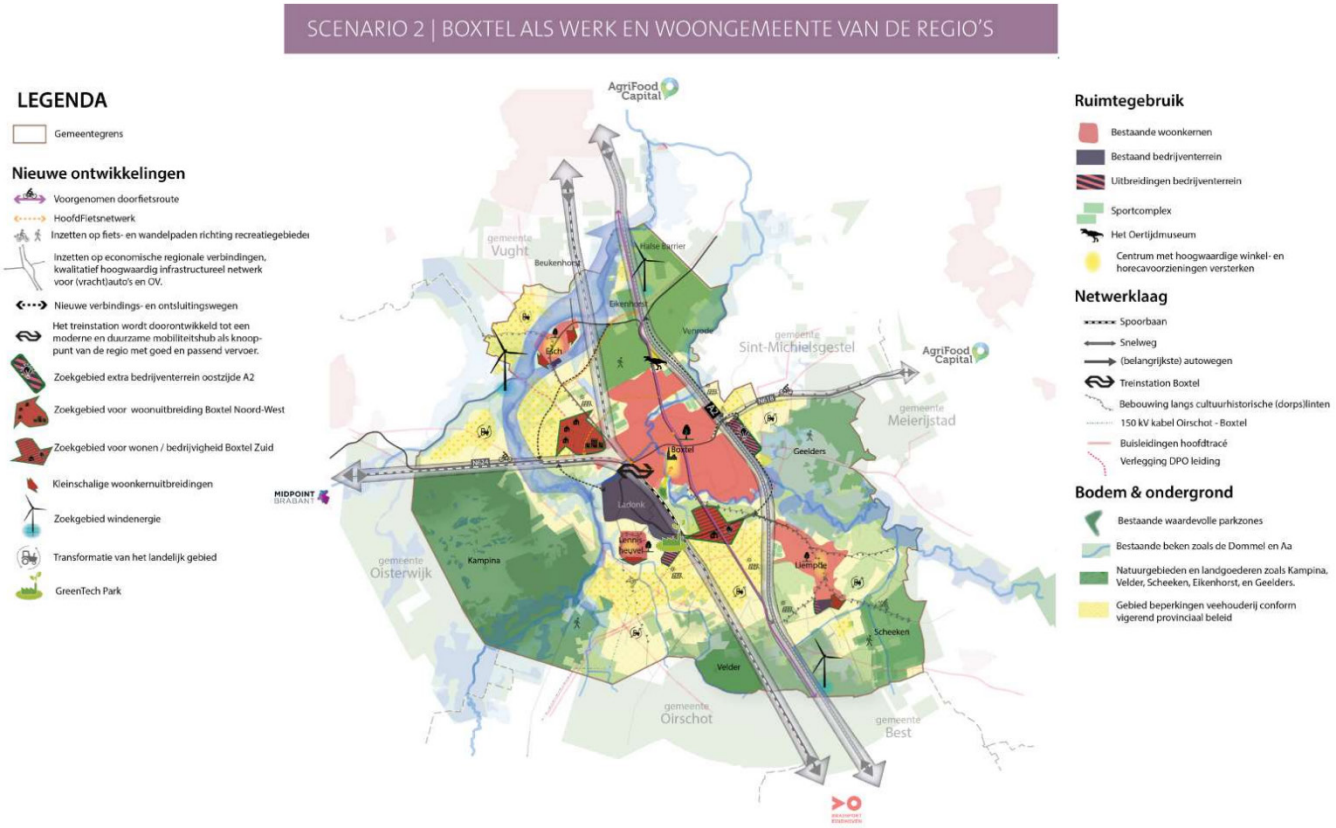

Visualisatie van Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Hieronder worden per hoofdthema de leidende principes beschreven voor dit scenario. Deze zijn gebaseerd op de vastgestelde ambities.

Aangenaam leven

Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van één of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.

Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.

Verbindend netwerk
Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden, naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel en naar de AgriFood capital (waar Boxtel zelf binnen valt) ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters).
Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid.
Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samen gaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.

Krachtige economie
Boxtel is van oudsher een gemeente waar niet alleen gewoond, maar ook gewerkt wordt. Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat.
De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te bouwen. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie aan de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan.
Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.
Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden.
Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.
Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.

Inclusieve duurzaamheid
Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

Omgevingsvisie gemeente Boxtel

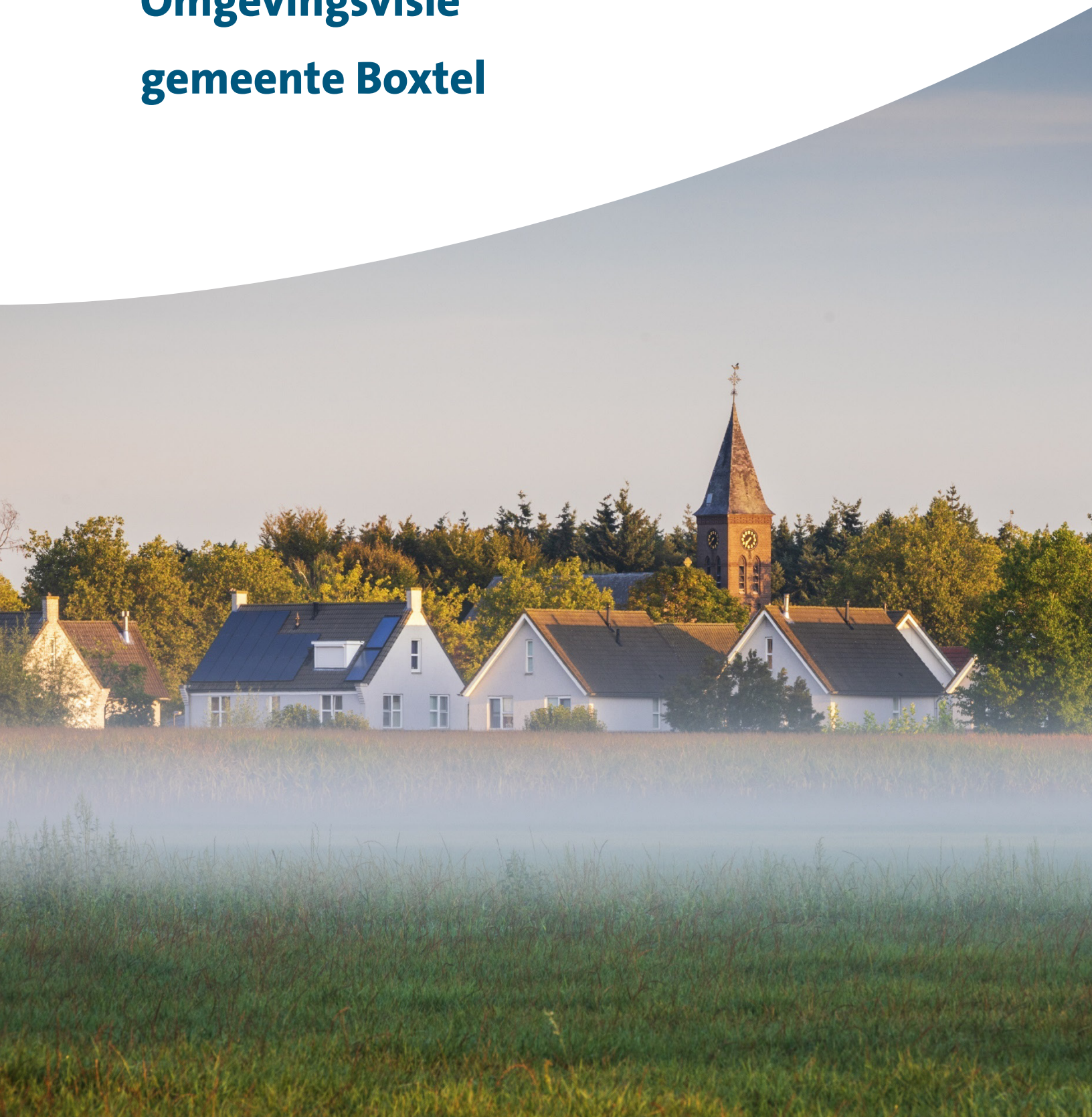

Omgevingsvisie | gemeente Boxtel

Het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio

In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke dorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Elk dorp heeft een eigen identiteit met bijbehorende voorzieningen. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Ze zijn gebaseerd op de kwaliteiten, de vastgestelde ambities en bevatten onderdelen van beide scenario's die zijn onderzocht in de Omgevingseffectrapportage. Dit met het oog op het zo veel mogelijk behalen van de ambities én het zoveel mogelijk beperken van negatieve effecten.
Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Hoewel de tekst leidend is, laat de kaart in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
Naast de algemene uitgangspunten zijn er ook specifieke gebiedsgerichte ontwikkelingen, deze zijn beschreven bij de deelgebieden op de kaart. Bij de deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

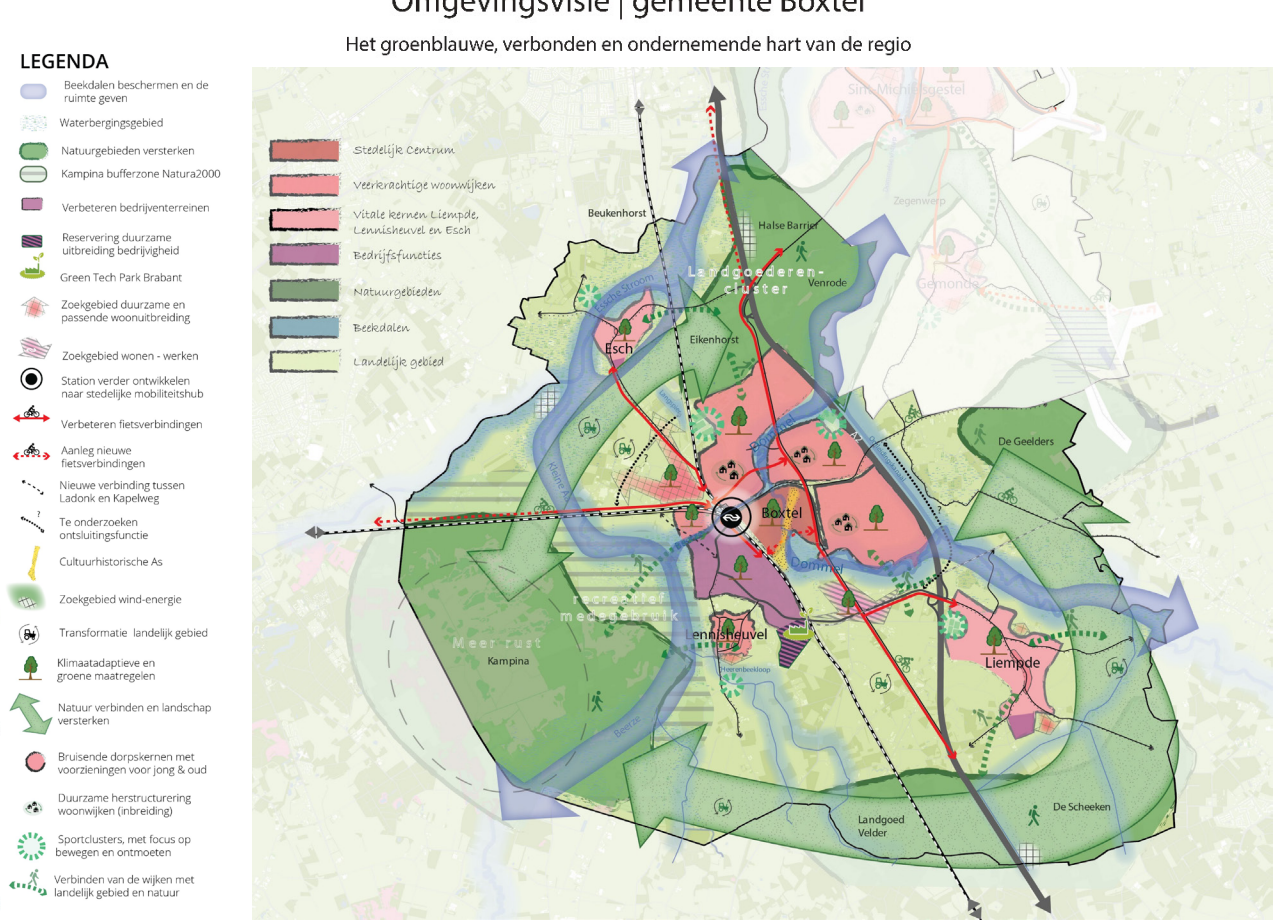

Omgevingsvisiekaart Boxtel

Uitgangspunten

Aangenaam leven

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling. Dit wordt verder beschreven onder het hoofthema Inclusieve duurzaamheid.

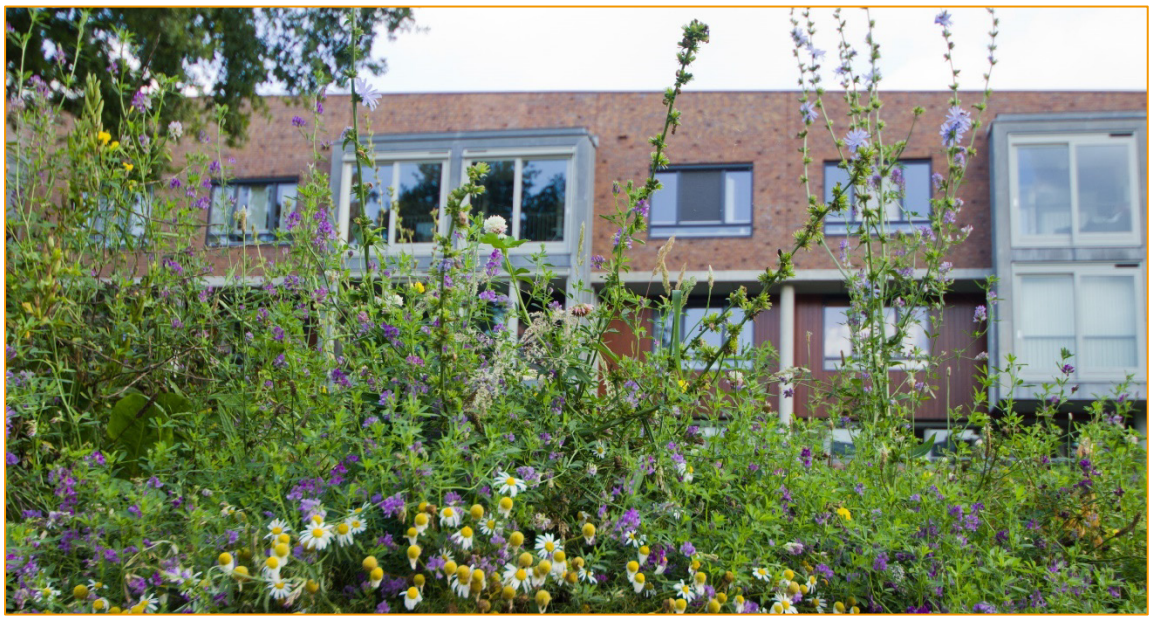

- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

- Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals basis, voortgezet en beroepsonderwijs, sport-, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Om dit succesvol toe te passen is samenwerken door alle verschillende partijen heel belangrijk. Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. Dit onderzoek is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van woonlocaties.

- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene en culturele kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaat adaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidsbelasting op de woningen, worden geluidsmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidsreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.

Verbindend netwerk

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.
- Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving en bijbehorende voorzieningen worden aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er wordt hier rekening gehouden met het karakter van elke kern. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema Krachtige economie.

- Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.
- De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.
- De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Het brede aanbod van voortgezet en beroepsonderwijs dragen bij aan het goede vestigingsklimaat. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maak en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

- Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouw-ontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen indien mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw en niet te worden ingezet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit is verder beschreven onder het hoofdthema Inclusieve duurzaamheid.
- Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Inclusieve duurzaamheid

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.
- Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit agri-pv (gecombineerd gebruik landbouw – energie), recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

- Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
- In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

Stedelijk centrum

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij ook als toegang naar het centrum (en omgeving) met een goede op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken en de economische as door het centrum. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene, recreatieve en culturele verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor toegankelijkheid door ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum).

Veerkrachtige woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor veerkrachtige woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;
- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. Het eigen karakter van elk dorp is waardevol. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De verbinding van de bedrijventerreinen met de A2 wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen. De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaat adaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon-, werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

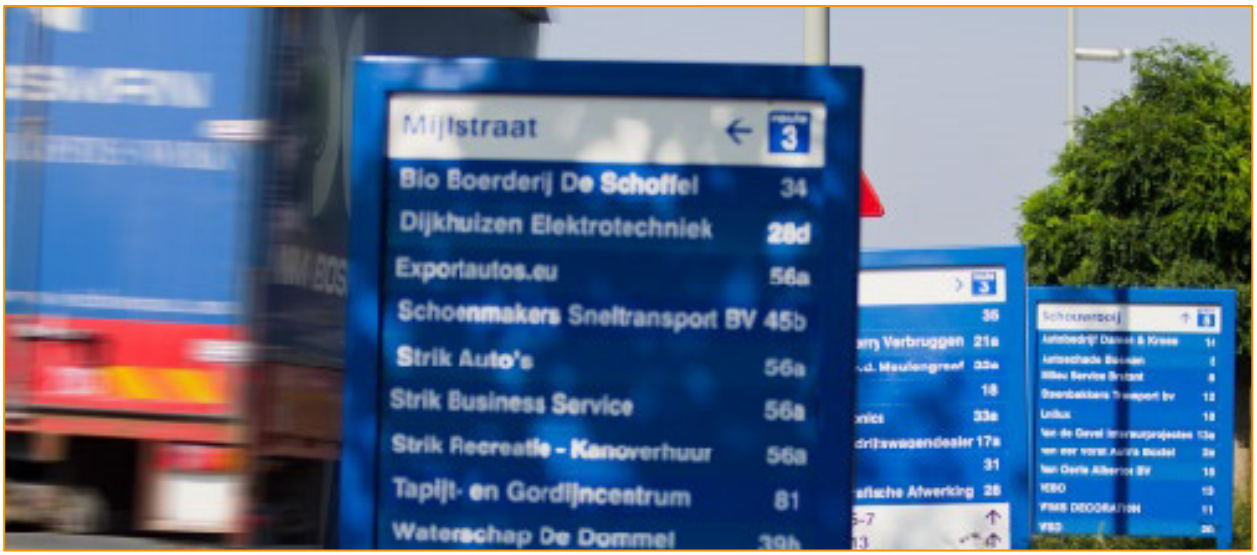

Natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en De Geelders met De Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zoals de Kampina en De Scheeken (met de aanwezige edelherten) zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door niet te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen

Beken zoals De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap.

Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout en andere biobased bouwmaterialen.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen, de bufferzone rondom de Kampina en zones rondom de andere natuurgebieden zoals De Scheeken en De Geelders kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.

Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Bestaande zandpaden worden (ook uit ecologisch oogpunt) beschermd en verbeterd. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst, Eikenhorst, Wilhelminapark en Halse Barrier. Het Noordwestelijke cluster loopt over in aangrenzende landgoederen. In het zuiden ligt landgoed Velder. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

Omgevingseffectrapport

Omgevingseffectrapport (OER)

Nieuw beleid uit de omgevingsvisie kan leiden tot belangrijke veranderingen. Als dat zo is, dan is het in Nederland verplicht om het beleid uit de omgevingsvisie te toetsen door middel van een milieueffectrapport. Omdat de omgevingsvisie over de hele leefomgeving gaat, wordt in het milieueffectrapport ook gekeken naar de hele leefomgeving. Het milieueffectrapport bij een omgevingsvisie wordt een omgevingseffectrapport (OER) genoemd.

Als er problemen kunnen optreden, dan laat het OER zien waar en hoe erg die zijn. Deze informatie kan de gemeente gebruiken bij het schrijven van ambities of bij het maken van keuzes voor nieuw beleid. Als de gemeente vindt dat problemen of ambities nog niet genoeg worden behandeld, dan kan zij ervoor kiezen om het nieuwe beleid verder aan te vullen. Ook kan ervoor gekozen worden om goede dingen nog beter te maken. Als er gevolgen zijn van nieuw beleid, dan kan de gemeente zien wat kan helpen om problemen weg te nemen of te verminderen. Ook laat het OER zien of ambities gehaald kunnen worden. Van het uiteindelijk gekozen nieuwe beleid laat het OER zien wat de gevolgen zijn voor de leefomgeving en voor het behalen van ambities.

Het OER bestaat uit 9 stappen. We beschrijven hier de stappen op hoofdlijnen.
De samenvatting van het OER en het complete OER voor de omgevingsvisie van Boxtel is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads

1. **Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)**
   De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het OER onderzocht gaan worden (‘reikwijdte’). Daarnaast staat er in de NRD welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop de beoordelingsaspecten onderzocht worden en met welke diepgang (‘detailniveau’) dat gebeurt.
   Het uitbrengen van de NRD is het officiële startpunt van de m.e.r.-procedure. De m.e.r.-procedure staat voor het hele proces dat gevolgd moet worden, het omgevingseffectrapport (OER) is daar een product van. In deze notitie staat welke onderwerpen (reikwijdte) in het OER onderzocht worden en op welke manier (detailniveau). Als de NRD klaar is, wordt er gestart met het maken van het OER.
   De NRD is ter inzage gelegd. Dat betekent dat iedereen deze NRD kon bekijken en zijn/haar mening hierover mocht geven. De binnengekomen vragen en opmerkingen zijn na de ter inzagelegging beantwoord in de 'Nota van Antwoord'. Hierna is het NRD vastgesteld. Het NRD is te downloaden via https://ovisie-boxtel.ireporting.nl/downloads
2. **Beoordelingskader**
   Thema’s die belangrijk zijn voor de omgevingsvisie zijn in het OER vertaald naar zogenaamde beoordelingsaspecten. Deze beoordelingsaspecten beschrijven hoe een bepaald thema in het OER beoordeeld wordt. Door de beoordelingsaspecten goed aan te laten sluiten op ambities kan het OER goed helpen om te laten zien of ambities gehaald kunnen worden. Het overzicht van alle beoordelingsaspecten heet het beoordelingskader. Het vormt een kader om te beschrijven hoe de leefomgeving nu is en hoe de leefomgeving er in de toekomst uitziet of uit kan zien door de effecten van de omgevingsvisie.
3. **Foto van de leefomgeving**
   Om de gevolgen van de omgevingsvisie te kunnen inzien is het belangrijk te weten hoe de leefomgeving van Boxtel nu en in de toekomst is. De beschrijving van de situatie nu en in de toekomst heet de ‘foto van de leefomgeving’. In deze ‘foto’ is er voor elk beoordelingsaspect beoordeeld wat de kwaliteit nu is en hoe de kwaliteit in de toekomst wordt als er geen omgevingsvisie zou zijn. Hoe de leefomgeving nu is wordt de huidige situatie genoemd. Hoe het zal zijn in de toekomst zonder omgevingsvisie wordt de autonome ontwikkeling genoemd. In het OER hebben we de autonome ontwikkeling beschreven voor het jaar 2030, met een aanvullende doorkijk naar 2040.
4. **Kansen en risico’s voor nieuwe beleid in beeld brengen: effectbeoordeling scenario’s en concept-voorkeursalternatief**
   De keuze voor nieuw beleid dat de gemeente in de omgevingsvisie opneemt wordt in het OER vergeleken met de situatie zonder omgevingsvisie. In het OER zijn twee scenario’s voor nieuw beleid onderzocht. Beide scenario’s zijn ingevuld vanuit een bepaalde invalshoek en beschrijven verschillende keuzes voor nieuw beleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de kansen en risico’s (effecten) van de scenario’s in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de

effectbeoordeling van de scenario's heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn onderdelen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief. Ook dit concept-voorkeursalternatief wordt getoetst op kansen en risico's.

5. **Effectbeoordeling van definitief voorkeursalternatief**
   De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief heeft de gemeente gebruikt bij het opstellen van de concept-omgevingsvisie. Hierin staat nieuw beleid om op basis van het definitieve voorkeursalternatief in de omgevingsvisie op te nemen. Dit is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende uitgangspunten voor nieuw omgevingsbeleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van het nieuwe beleid in beeld gebracht.
6. **Passende beoordeling Natura 2000**
   Omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat het nieuwe beleid van de omgevingsvisie een negatief effect heeft op beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is een Passende Beoordeling gemaakt. Daarin is beoordeeld of het nieuwe beleid tot aanmerkelijk negatieve effecten op de zogenaamde instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kan leiden en zo ja, hoe die negatieve effecten voorkomen kunnen worden ('mitigerende maatregelen').
7. **Botsproeven en mitigerende maatregelen**
   Het is belangrijk om te weten of al het nieuwe beleid goed bij elkaar past. Dit is beoordeeld met botsproeven. Het kan namelijk zijn dat er op een plek meerdere ideeën zijn. De plannen kunnen elkaar sterker maken, maar kunnen ook leiden tot conflict. Voor het concept- en definitieve voorkeursalternatief zijn botsproeven uitgevoerd.
   Voor sommige aspecten leidt het nieuwe beleid alsnog tot risico's op negatieve effecten of tot een te laag kwaliteitsniveau. Voor deze aspecten zijn mogelijkheden voor verbetering gegeven. Dit is gedaan met opties voor beleid of concrete mitigerende maatregelen.
8. **Doelbereik**
   Op basis van de beoordelingsaspecten van het OER die samenhangen met de ambities van de omgevingsvisie, is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid bijdraagt aan het behalen van die ambities. Voor de twee scenario's en het concept-voorkeursalternatief is een doorkijk gegeven naar het doelbereik, het definitieve voorkeursalternatief is beoordeeld op doelbereik.
9. **Monitoring**
   Monitoring is een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie volgens de Omgevingswet. Door middel van monitoring worden de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie inzichtelijk en wordt de kans geboden om op tijd bij te sturen in de gewenste richting. Monitoring maakt geen onderdeel uit van het OER, maar er is wel een eerste begin gemaakt. Meer informatie over monitoring en evaluatie lees je bij de Doorwerking van de omgevingsvisie.

Doorwerking

Doorwerking van de omgevingsvisie

De omgevingsvisie vertelt de hoofdlijnen van het beleid en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving op de lange termijn. Tegelijkertijd biedt de omgevingsvisie het kader voor het koesteren en versterken van de kernwaarden en het realiseren van de ambities. De omgevingsvisie draagt hiermee bij aan het vinden van de balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Op het hoge schaalniveau van de omgevingsvisie zijn de kernkwaliteiten, ambities en de opgaven vaak goed met elkaar te combineren. Bij de concretere uitwerking van de omgevingsvisie kan het behouden van de kernwaarden of het niet realiseren van de ambities op gespannen voet staan met de opgaven. Het leidende principe is dat initiatieven en projecten een bijdrage leveren aan de kernkwaliteiten van de gemeente. Een beperkte plaatselijke afname van een of meerdere kernkwaliteiten kan verdedigbaar zijn, als hiermee een zwaarwegend gemeenschappelijk belang is gediend. Deze afweging is in elke situatie anders en zal dus per geval moeten worden gemotiveerd.

Die balans behouden is echter een continu proces en daarvoor is veel meer nodig dan alleen het vaststellen van de omgevingsvisie. Daarom is het goed om vooruit te kijken: hoe komt de gewenste ontwikkeling tot stand? Wie staat daarvoor aan de lat? En hoe kan de kwaliteit worden gewaarborgd? Hoe halen we de ambities? De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten om uitvoering aan de omgevingsvisie te geven. Voor de juiste inzet van de instrumenten is het van belang stil te staan bij de rol die de gemeente hierin wil en kan vervullen, de zogeheten 'sturingsfilosofie'.

Rolverdeling (sturingsfilosofie)

De omgevingsvisie is bij uitstek het kaderstellende instrument onder de Omgevingswet

De sturingsfilosofie gaat over de rolverdeling tussen de gemeente en de samenleving. Deze is de afgelopen jaren veranderd. Onze samenleving is complex, verandert snel en inwoners zijn goed geïnformeerd. Visies en plannen zijn niet langer een mededeling, maar worden steeds vaker een uitnodiging aan de samenleving om met ons mee te denken over (creatieve) oplossingen. Als gemeente zoeken we de balans tussen hoe we initiatieven kunnen steunen en hoe we waarborgen dat de kwaliteit van onze leefomgeving zo hoog mogelijk blijft. Per onderwerp, project of initiatief zoeken we daarom naar de meest geschikte vorm.

Manieren om te sturen
In het schema op de volgende pagina benoemen we vier vormen waarop we als gemeente kunnen sturen. We kunnen de nadruk leggen op het behalen van resultaten of op het creëren van randvoorwaarden. Ook maken we onderscheid in de betrokkenheid van de samenleving bij de ambities van de gemeente.

Voor Boxtel is het van ‘buiten naar binnen’ werken een belangrijk speerpunt. Dit komt ook terug in het merk ‘Ondernemend Boxtel’. De gemeente Boxtel is in eerste instantie kaderstellend, maar we willen een faciliterende, ondersteunende gemeente zijn. Waar mogelijk zullen we ook loslaten en meer verantwoordelijkheid leggen bij de inwoners en ondernemers. We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties initiatief nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en er meer verantwoordelijkheid en zorg voor dragen. We stimuleren initiatieven, terwijl we als gemeente duidelijk zijn in wat wel en wat er niet mogelijk is. Dit is bijvoorbeeld te zien aan:

- Er ligt steeds meer verantwoordelijkheid bij de inwoners en ondernemers
- We willen dat inwoners en (maatschappelijke) organisaties meer initiatief gaan nemen om zelf vorm te geven aan hun leefomgeving en hier verantwoordelijkheid voor nemen
- Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar
- Er zijn veel bewonersinitiatieven waarbij inwoners ideeën organiseren en realiseren (bijv. PEP in Esch, SPPiLL in Liempde, Samen Ouder Worden in Boxtel of de Herenboeren)

Meewerkend Boxtel

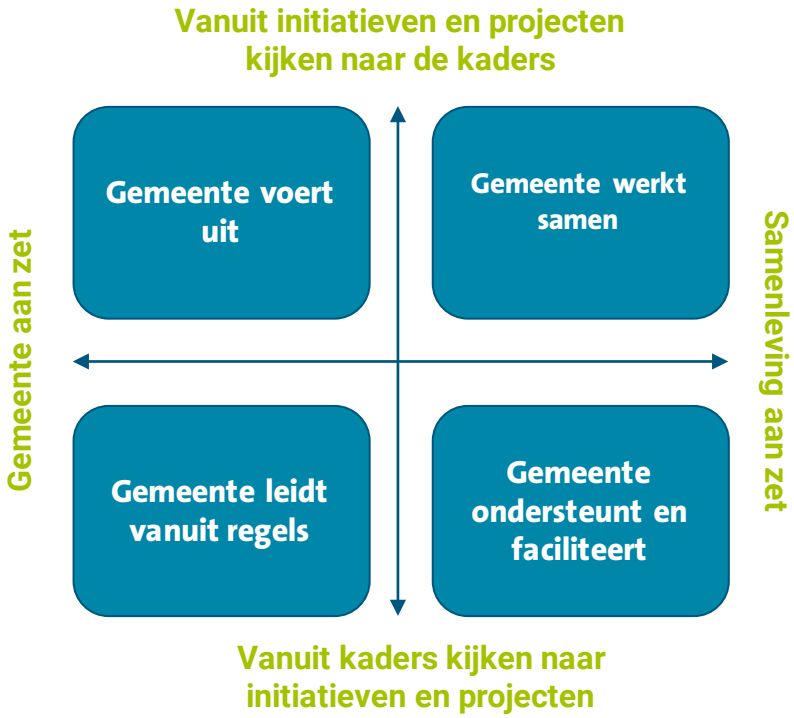

Schema met verschillende posities die de overheid kan aannemen. Eigen bewerking Royal HaskoningDHV (2020) naar Van der Steen e.a. (2004)

We geloven dat onze omgevingsvisie het beste tot zijn recht komt als we er samen met onze inwoners aan werken. Met ons merk 'meewerkend Boxtel' onderstrepen we onze rol, die we als gemeente willen pakken. Ondersteunend, faciliterend, dicht bij de inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. Wij werken graag mee.

We willen een faciliterende gemeente zijn, waarin alle belangen gehoord kunnen worden. Omdat goede participatie daarbij onmisbaar is, hebben we participatiebeleid vastgesteld. Hierin staat omschreven wat onze visie op participatie is.

Instrumenten

De Omgevingswet bestaat uit zes instrumenten:

- Omgevingsvisie
- Omgevingsprogramma
- Omgevingsplan
- Algemene Rijksregels
- Omgevingsvergunningen
- Projectbesluit

Hieronder vertellen we meer over het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Meer informatie over de andere instrumenten kan je vinden op Informatiepunt Leefomgeving.

Omgevingsprogramma's

De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn. Voor de uitvoering op korte en middellange termijn worden programma's gemaakt. Een programma helpt bij het behalen van de ambities van de omgevingsvisie.

Aanleiding
We maken een omgevingsprogramma als er een wettelijke verplichting is, of bij een langjarige, belangrijke en/of complexe opgave. Een opgave is belangrijk en/of complex als er meerdere (type) maatregelen nodig zijn, als er bestuurlijke prioritering en het toewijzen van budget vereist is, of als de opgave een grote impact heeft op de samenleving of de fysieke ruimte (bij deze programma's is er ook een m.e.r. verplichting).

Uitgangpunten
In aanvulling op de wettelijke vereisten worden de volgende uitgangspunten gebruikt bij het maken van nieuwe programma's:

- De programma's moeten passen binnen de omgevingsvisie van Boxtel. Dit betekent dat de programma's bijdragen aan de opgaven en ambities van de omgevingsvisie en rekening houden met de kernkwaliteiten van Boxtel;
- De programma's maken de ambities uit de omgevingsvisie meer concreet door het stellen van (meetbare) doelen voor de korte- en middellange termijn. Door middel van monitoring van het programma wordt gecontroleerd of de doelen behaald worden;
- Het maken van een programma doen we met behulp van participatie. Bij programma's is er een motiveringsplicht. Dit betekent dat de programma's beschrijven hoe inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden en marktpartijen betrokken zijn bij het maken van het programma en hoe zij bijdragen aan de doelen van het programma.
- In elk programma wordt beschreven wat de rolverdeling (sturingsfilosofie) is en wie het programma vaststelt (het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad).
- De programma's richten zich op een bepaald onderwerp of gebied. Dit moet in afstemming met andere programma's die een bijdrage leveren aan dat onderwerp of gebied.
    - Bij een gebiedsgericht programma moeten er meerdere grote opgaven spelen die met elkaar samenhangen, die impact hebben op de leefomgeving.

Omgevingsprogramma's in Boxtel
De komende jaren werken we in elk geval aan programma's voor de volgende onderwerpen. Bij elk programma benoemen we ook aan welke ambitie het programma bijdraagt.

Programma	Aanleiding
Programma Wonen	*Ambitie Aangenaam Leven 1:* Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd. *Ambitie Algemeen Leven 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Gezondheid	*Ambitie Aangenaam Leven 3:* De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten *Ambitie Aangenaam Leven 4:* De leefomgeving is veilig en gezond. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Recreatie en toerisme	*Ambitie Krachtige Economie 2:* De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
Economie	*Ambitie Krachtige Economie 1:* Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Krachtige Economie 3: De* gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Duurzame mobiliteit	*Ambitie Verbindend Netwerk 1:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

	Ambitie Verbindend Netwerk 2: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
Klimaatadaptatie en water	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3: De* gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1: Er* is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Duurzaamheid	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen *Ambitie Krachtige Economie 3:* De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 2:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 3:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard. *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Natuur, landschap en biodiversiteit	*Ambitie Aangenaam Leven 5:* Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen. *Ambitie Krachtige Economie 1*: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht). *Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 1:* Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
Accommodatie & voorzieningen	*Ambitie Aangenaam Leven 2*: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. *Ambitie Verbindend Netwerk 3:* De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Warmte	*Ambitie Inclusieve Duurzaamheid 4:* De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.
Kostenverhaal en Financiële bijdragen	*Specifiek programma ter onderbouwing van de financiêle bijdragen bij private ontwikkelingen. Meer hierover lees je bij het kopje Kostenverhaal.*

Gebiedsgerichte programma's

We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. Dit doen we in ieder geval voor de kern van Boxtel en voor het Vitaal landelijk gebied, maar er kunnen de komende jaren meer gebiedsgerichte programma's bijkomen. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities van de omgevingsvisie.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan vervangt de bestemmingsplannen en lokale verordeningen die we eerder hadden. Het nieuwe omgevingsplan bevat (samen met de waterschapsverordening van het waterschap) alle regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau.

Onze omgevingsvisie is een langetermijnvisie. Bij het maken van het omgevingsplan houden we rekening met de keuzes en uitgangspunten uit de omgevingsvisie. Het omgevingsplan geeft invulling aan de ambities uit onze omgevingsvisie, met name voor thema's waarbij de gemeente een sturende rol heeft.

Het omgevingsplan kan helpen om de ambities van de omgevingsvisie of een programma te stimuleren, door meer ruimte te bieden aan ontwikkelingen die hierbij passen. Ook de uitwerking van een omgevingsprogramma kan leiden tot regels in het omgevingsplan.

Overgangsfase

De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Het geeft richting, schetst ambities en legt dilemma's bloot. De omgevingsvisie geeft niet op alle vragen een antwoord. De concrete invulling van deze visie komt terug in de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

De Omgevingswet geldt vanaf 1 januari 2024. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten veel omgevingsprogramma's nog worden opgestart. Toch is er al veel over de fysieke leefomgeving vastgelegd in ander bestaand beleid, bijvoorbeeld de visie recreatie en toerisme. Zolang de concrete invulling van de omgevingsvisie nog niet is vastgelegd in programma's, blijft het bestaande beleid voor de van kracht voor zover dit niet strijdig is met de omgevingsvisie. Wanneer de programma's worden vastgesteld dan wordt het oude beleid ingetrokken. Bestaand beleid kan ook worden ingetrokken wanneer het achterhaald is en er geen programma nodig is.

Toetsen van initiatieven in de overgangsfase

Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden tijdens de overgangsfase o.a. getoetst aan het oorspronkelijke bestemmingsplan en/of aan de lijst met vergunningsvrije activiteiten. Als het initiatief binnen die regels past, wordt er niet aan de omgevingsvisie getoetst.

Ruimtelijke initiatieven die niet aan de geldende regelgeving voldoen worden wél beleidsmatig aan de omgevingsvisie getoetst en de programma's die daaruit voortvloeien.

De overgangsfase van de Omgevingswet duurt tot eind 2031. Vanaf dat moment moet elke gemeente een omgevingsplan hebben vastgesteld.

Beleidscyclus en monitoring

Beleidscyclus

De Omgevingswet maakt het verplicht om beleid te monitoren en te evalueren. Hiermee wordt duidelijk of de uitwerking van het beleid ook daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Hiervoor maken we gebruik van een beleidscyclus:

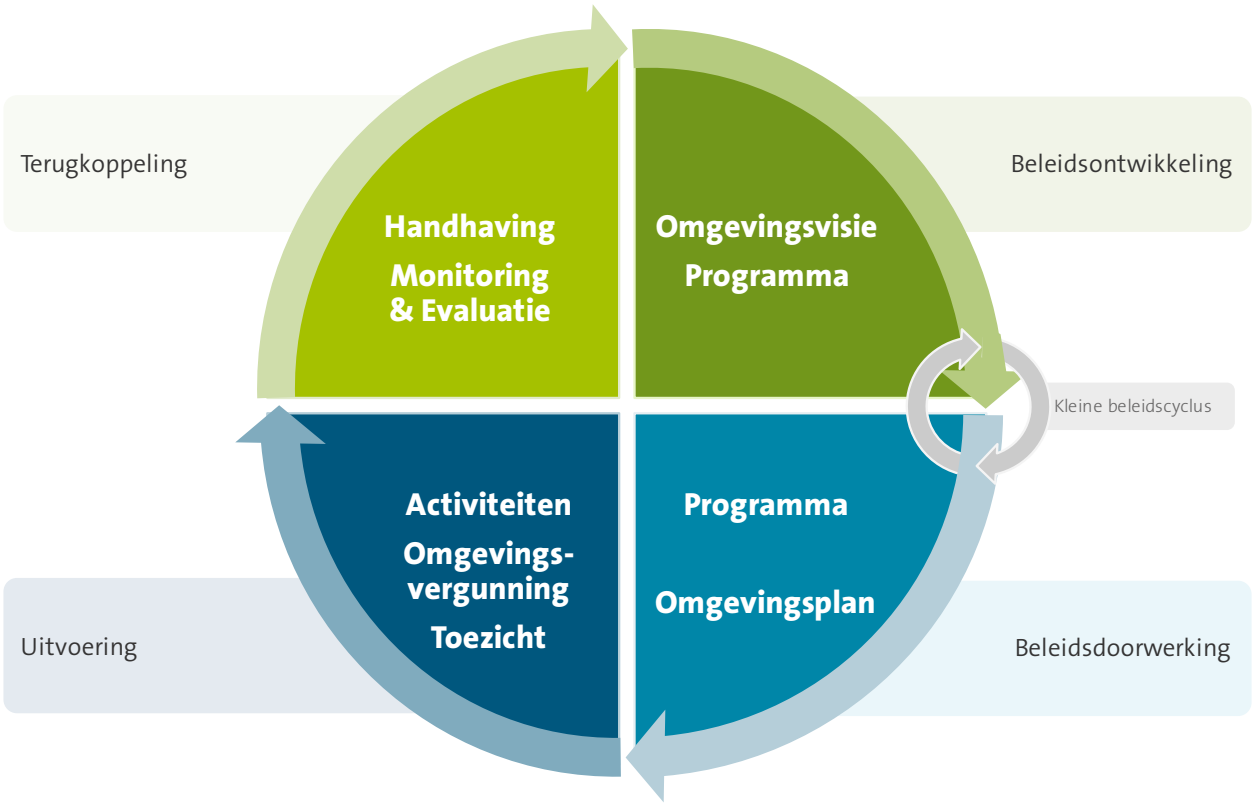

1. Beleidsontwikkeling: Het opstellen van de Omgevingsvisie. Deze stap is met het vaststellen van de Omgevingsvisie Boxtel voltooid;
2. Beleidsdoorwerking: Uitspraken uit de Omgevingsvisie maken we concreet met de instrumenten van de Omgevingswet (in bijvoorbeeld een omgevingsprogramma of omgevingsplan);
3. Uitvoering: We passen concrete besluiten en regels toe. Dat gebeurt niet alleen door de gemeente, juist de uitvoering van activiteiten en projecten van initiatiefnemers staat in deze stap centraal;
4. Terugkoppeling: Met behulp van monitoring en evaluatie reflecteren we op de behaalde resultaten. Uit de terugkoppeling blijkt of bijstelling van de beleidsdoelen of het anders inzetten van de instrumenten nodig is om de ambities te halen. Daarna gebruiken we de reflectie voor de volgende beleidscyclus.

Monitoring

In stap 4 van de beleidscyclus (Terugkoppeling) gebruiken we monitoring. We letten op of de ambities en doelen uit de omgevingsvisie worden behaald, dat noemen we monitoring. Dit helpt ons om goede en snelle besluiten te nemen. Monitoring doen we aan de hand van ons OER (Omgevingseffectrapportage). Hierin staat een beoordelingskader waarmee we kunnen controleren of we als gemeente de juiste richting op groeien. Ook de omgevingsprogramma's helpen bij de monitoring. Een voorbeeld hiervan is het programma Volkshuisvestiging. Hiermee monitoren we elk jaar hoeveel woningen en wat voor woningen er in elk dorp gerealiseerd zijn. We gebruiken zoveel mogelijk informatie die openbaar toegankelijk is. Een voorbeeld hiervan is de informatie die de GGD beschikbaar stelt. De GGD meet regelmatig de mening van inwoners op onderwerpen zoals gezondheid en veiligheid.

Actualisering Omgevingsvisie
De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn, met een stip op de horizon in 2040. Doordat de omgevingsvisie voornamelijk op hoofdlijnen een toekomstvisie schetst, zal deze niet snel verouderen. Wel is het mogelijk dat de monitoring of nieuwe ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de omgevingsvisie.

Omdat we nu nog niet weten hoe de situatie er over een enkele jaren uit ziet, kiezen we er als gemeente voor om onze omgevingsvisie zo actueel mogelijk te houden. We gaan uit van bijstelling van de omgevingsvisie, vier jaar na vaststelling. Het actualiseren van de omgevingsvisie kan door bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe ambitie of door het geven van duidelijkere kaders op een bepaald onderwerp. Hieruit kan ook volgen dat een programma moet worden aangepast. Of dat een nieuw programma moet worden opgestart.

Kostenverhaal

Om de ambities uit de Omgevingsvisie waar te maken, zijn investeringen nodig om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te verbeteren. Denk hierbij aan de verbetering van het landschap, de aanleg van infrastructuur voor verkeers- en openbare vervoersnetwerken van gemeentelijk of regionaal belang of de aanleg van recreatievoorzieningen. Ook stuurt de gemeente om een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad te bereiken.

De Omgevingswet geeft de gemeente de bevoegdheid om financiële bijdragen te vragen voor deze investeringen. Dit kan bij aangewezen activiteiten waarvoor de gemeente het Omgevingsplan wijzigt of de activiteit mogelijk maakt met een buitenplanse omgevingsplan activiteit, de zogenaamde ontwikkelopgave. De onderbouwing van de financiële bijdragen werkt de gemeente uit in het programma kostenverhaal en financiële bijdragen. Het programma geeft inzicht in de investeringsopgave en de functionele samenhang met de ontwikkelopgave. In het programma onderbouwt de gemeente het tarief voor de financiële bijdragen en geeft zij aan hoe ze dit tarief actualiseert en verantwoording aflegt over de uitvoering van de investeringen. Het programma gaat ook in op het volkshuisvestingsfonds. Initiatiefnemers kunnen als hun initiatief niet voldoet aan het woningbouwprogramma van het ‘programma wonen en zorg’ het college verzoeken om af te wijken. Het is een bevoegdheid van het college om dit beargumenteerd toe te staan. De initiatiefnemer doet dan een storting in het volkshuisvestingsfonds. De gemeente neemt vervolgens de verantwoordelijkheid op zich om op een andere locatie extra betaalbare woningen toe te voegen. Dit kan met een gemeentelijke grondexploitatie of via een privaat initiatief. De locatie waar de compensatie plaatsvindt kan een bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds krijgen.

Heb je een initiatief?

We willen graag samenwerken aan de leefomgeving van Boxtel en daarom verwelkomen we nieuwe initiatieven en projecten. Wel moeten nieuwe ontwikkelingen passen binnen de randvoorwaarden uit deze omgevingsvisie. Om na te gaan of de gemeente je initiatief wil ondersteunen, letten we op de volgende punten:

1. Onderbouwing: Het initiatief draagt bij aan de ambities van gemeente Boxtel, zoals beschreven in deze omgevingsvisie. Ook doet het initiatief geen afbreuk aan de kernkwaliteiten. Waar mogelijk helpt het initiatief juist om de kernkwaliteiten te versterken. Je bent als initiatiefnemer verantwoordelijk om te onderbouwen dat je initiatief aan de punten voldoet.
2. Intaketafel: Tijdens een gemeentelijke intaketafel bespreken we of het initiatief wenselijk is en of het initiatief past binnen de kaders van de omgevingsvisie. Of we bepalen wat er nog nodig is om het initiatief te laten bijdragen aan de omgevingsvisie.

Omgevingsdialoog: Naast de omgevingsvisie heb je als initiatiefnemer ook te maken met de regels van het omgevingsplan. Als er voor je initiatief een omgevingsvergunning nodig is, dan is het voeren van een omgevingsdialoog verplicht. Een omgevingsdialoog is een overleg tussen de initiatiefnemer, omwonenden en andere stakeholders.

Totstandkoming

Totstandkoming

De Omgevingswet gaat ervan uit dat we samen met de gemeenschap verantwoordelijk worden voor de fysieke leefomgeving. We hebben de omgevingsvisie samen met inwoners, ondernemers en partners gemaakt. We zijn in vier fasen tot een omgevingsvisie gekomen.

Fase 1: Bouwstenen verzamelen (Beleidsanalyse)
Er is begonnen met het verzamelen van informatie, waarvan een beleidsanalyse is gemaakt. De beleidsanalyse was het 'vertrekpunt' van de omgevingsvisie: alle bestaande kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en beleidsregels zijn in kaart gebracht en samengevat.

Fase 2: Bouwvoorbereiding (Dromen en ambities)
Samen met de inwoners en andere betrokkenen gedroomd over hoe de gemeente Boxtel er in 2040 uit moet zien: wat is er in 2040 belangrijk en welke kwaliteiten moeten we behouden? Ook is er gekeken naar wat er nodig is om de dromen te bereiken, en of alle dromen wel tegelijk waargemaakt kunnen worden. Op basis van de dromen zijn ambities geformuleerd, samen met stakeholders en ketenpartners. In december 2022 is het ambitiedocument vastgesteld door de gemeenteraad.
In fase 2 zijn we ook gestart met het omgevingseffectrapport.

Fase 3: Bouwen (Keuzes en afronding)
De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de gemeente Boxtel. In deze scenario's zijn de uitersten opgezocht, om zo tot keuzes te komen. Samen met bewoners, maatschappelijke partijen, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, het college en de raad zijn de scenario's aangescherpt. Beide scenario's zijn beoordeeld in het OER om een goed beeld te krijgen over welke ambities wel en niet gerealiseerd kunnen worden. Vervolgens is een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Deze is beoordeeld en daarna zijn de laatste aanscherpingen gemaakt tot een definitief voorkeursscenario, wat nu de omgevingsvisie is.

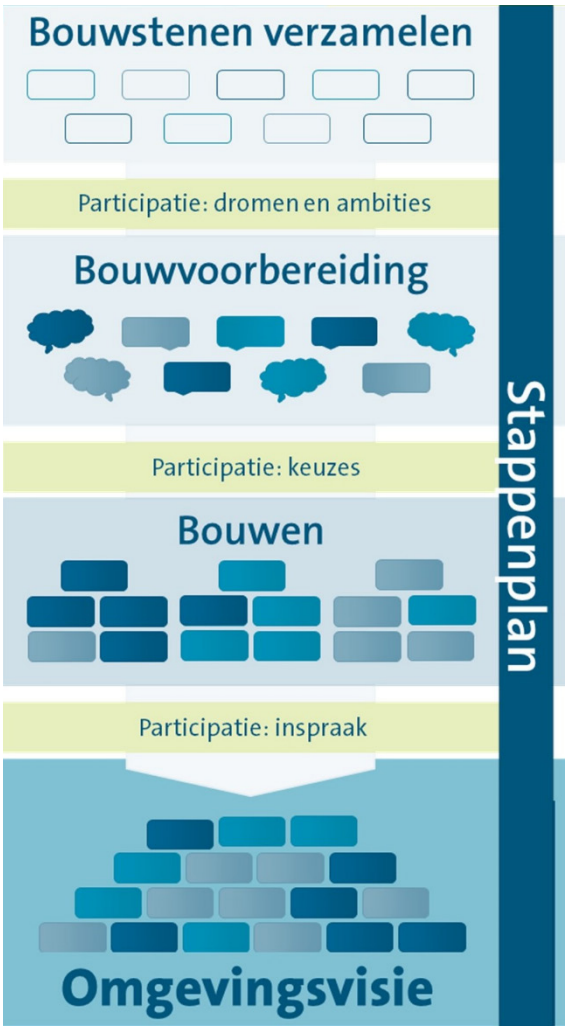

Fase 4: Oplevering
De laatste fase is het vaststellen van de omgevingsvisie. Tijdens deze fase kunnen inwoners, ondernemers, ketenpartners, maatschappelijke organisaties nog één keer hun mening geven tijdens de officiële inspraakprocedure. Daarna stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Hierna is geen beroep meer mogelijk.

De omgevingsvisie is een visie voor de lange-termijn. Na de vaststelling vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Verklarende woordenlijst

Begrip	Uitleg
Agrarisch natuurbeheer	Agrarisch natuurbeheer is een concept waarbij agrarische ondernemers verschillende maatregelen nemen op en rond hun bedrijf ten gunste van natuur en landschap.
Agri-pv	Een combinatie van landbouw en het opwekken van zonne-energie.
Algemene Rijksregels	Het Rijk heeft algemene regels, voor een effectieve uitvoering van de doelen van de Omgevingswet. De Algemene Rijksregels zijn regels die gelden voor iedereen die een activiteit aanvraagt of uitvoert.
Autoluw	Een gebied met een minder prominente rol van geparkeerde en rijdende auto.
Biodiversiteit	Biodiversiteit omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen, maar ook de genetische variatie binnen die soorten en de variatie aan ecosystemen waarvan ze deel van uitmaken.
Duurzame landbouw	Natuurinclusieve (kringloop) landbouw en kringlooplandbouw zijn beide vormen van de overkoepelende term duurzame landbouw. Onder duurzame landbouw verstaan we: "geen teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht."
Gewasbeschermings-middelen	Chemische gewasbeschermingsmiddelen (pesticiden) zijn stoffen die gebuikt worden bij het bestrijden van plagen en bij het beschermen van gewassen tegen ziekte, insecten en onkruid.
Circulaire economie	Systeem waarin afval niet meer bestaat en alle producten (of onderdelen daarvan) worden hergebruikt.
Cultuurhistorie	De geschiedenis van alles dat door mensen gemaakt is en niet op natuurlijke wijze ontstaan is.
Deelmobiliteit	Vervoermiddelen die met verschillende gebruikers worden gedeeld. Bijvoorbeeld auto's, fietsen of bromfietsen, zijn (tegen betaling) voor een korte periode voor iedereen toegankelijk.
Ecologische verbindingszones	Een verbinding tussen natuurgebieden met nieuwe of herstelde natuur.
Energietransitie	De overgang van een energiesysteem gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem gebaseerd op duurzame en CO2-neutrale energiebronnen. Dit betekent de overgang van het gebruik van kolen, olie en gas naar het gebruik van zon, wind en water als bron van energie.
Erosie	Het wegwaaien of wegspoelen van de bovenste bodemlaag (toplaag) door wind of (regen)water.
Hernieuwbare grondstoffen	Hernieuwbare grondstoffen zijn onuitputtelijk, groeien weer aan en kunnen telkens opnieuw worden gewonnen. Bijvoorbeeld hout, katoen en wol.
Hittestress	Negatieve effecten die zich voordoen in een periode van zeer warm weer.
Infiltreren	Het weg laten zakken van regenwater in de bodem.
Ketenpartners	Partners die nauw betrokken zijn bij de totstandkoming van de omgevingsvisie
Klimaatadaptatie	Maatregelen waarmee de negatieve effecten van klimaatverandering worden beperkt.
Klimaatbestendig	Hoe goed is iets beschermd tegen de effecten van klimaatverandering.

Kringlooplandbouw	Een vorm van landbouw waarbij alles dat door het landbouwsysteem wordt gebruikt (grondstoffen, voedingsstoffen, energie) in datzelfde systeem weer wordt aangevuld. Bij kringlooplandbouw komt zo min mogelijk afval vrij, is de uitstoot van schadelijke stoffen zo klein mogelijk en worden grondstoffen en eindproducten met zo min mogelijk verliezen benut (ook wel circulaire landbouw genoemd).
Meervoudig ruimtegebruik	Het gebruiken van een stuk grond- of wateroppervlakte voor meer dan één doel.
Mobiliteitshub	Een plek waar verschillende vervoersvormen samenkomen en waar je kan overstappen van het ene vervoerstype op een ander vervoerstype.
Natuur	Het begrip natuur omvat alle levende organismen, hun habitat, het ecosysteem waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of ze al dan niet voorkomen onder invloed van menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouw- en huisdieren.
Natuurinclusief	Manier van bouwen waarmee de biodiversiteit en leefbaarheid in de omgeving worden behouden of versterkt.
Omgevingsplan	In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Die keuzes werkt zij uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan voor ieder gebied zeggen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid.
Omgevingsvergunning	Een officiële (noodzakelijke) toestemming van een overheidsorganisatie om bepaalde activiteiten te mogen uitvoeren.
Omgevingswet	De Omgevingswet is bedoeld om een goed evenwicht te vinden tussen het gebruiken en beschermen van de fysieke leefomgeving. De nieuwe wet zorgt voor minder en duidelijkere regels. Ook zorgt de wet ervoor dat de leefomgeving als één samenhangend geheel wordt behandeld. De wet geeft ruimte voor lokaal maatwerk en zorgt ervoor dat besluiten sneller en beter kunnen worden genomen.
Projectbesluit	Het projectbesluit is een instrument voor waterschappen, provincies en het Rijk. Het projectbesluit is bedoeld om complexe projecten met een publiek belang mogelijk te maken. Bijvoorbeeld de aanleg of uitbreiding van een snelweg of de versterking van een primaire waterkering.
Programma's	Om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving te bereiken kan de gemeente een Programma opstellen met beleid en maatregelen. Die maatregelen kunnen van alles zijn. Denk aan beleidsregels en geldzaken, maar ook aan communicatie en de uitvoering van projecten.
Schone Lucht Akkoord	Het Schone luchtakkoord is een akkoord tussen Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren.
Wadi	Een WADI (Water Afvoer Drainage en Infiltratie) is een met grind en zand gevulde sloot of greppel, die water kan vasthouden en infiltreren.
Warmtenet	Een netwerk van leidingen onder de grond waar warm water doorheen stroomt. Het warme water verwarmt gebouwen.

Colofon

Titel: Omgevingsvisie Boxtel

Status: Definitief

Uitgevoerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V.

In opdracht van en in samenwerking met: Gemeente Boxtel

Projectreferentie: BH7677

Auteurs: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Beelden: Royal HaskoningDHV Nederland B.V

Gecontroleerd door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 2 juli 2024)

Vrijgegeven door: Royal HaskoningDHV Nederland B.V (d.d. 3 juli 2024)

Projectleider gemeente: Gemeente Boxtel

Omgevingseffectrapport (OER)

Bij de ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel

Datum vrijgave voor inspraak: 16 januari 2024

meewerkend boxtel

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Omgevingseffectrapport (OER)

Sub titel: Bij de ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel 2040
Referentie: BH7677-MI-RP-230704-1429
Status: Definitief/2
Datum: 10 januari 2024
Projectnaam: Omgevingsvisies Boxtel-Gestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

Publieksvriendelijke samenvatting **1**

1 Waarom een omgevingsvisie en OER? 24
1.1 Omgevingsvisie gemeente Boxtel 24
1.2 Waarom een OER? 24
1.3 De m.e.r.-procedure 26
1.4 Leeswijzer 27

2 Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt? 28
2.1 Totstandkoming van de omgevingsvisie 28
2.2 De inhoud van de omgevingsvisie 29

3 Hoe is het OER gemaakt? 36
3.1 Algemene aanpak 36
3.2 Proces en aanpak 36
3.3 Het beoordelingskader 38
3.4 De ‘foto van de leefomgeving’ 39
3.5 De effectbeoordeling 44
3.6 De botsproeven 45
3.7 Het doelbereik 46
3.8 De Passende Beoordeling 46

4 Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’? 47
4.1 Algemeen beeld 47
4.2 Belangrijke aandachtspunten 49

5 Welke scenario’s zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan? 52
5.1 Totstandkoming van de scenario’s 52
5.2 Belangrijkste effecten 54
5.3 Kwalitatieve aspecten 56
5.4 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie 57
5.5 Doorkijk naar het doelbereik 59

6 Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?
6.1 Totstandkoming van het concept-voorkeursalternatief 61
6.2 Belangrijkste bevindingen 64

7 Wat is het voorkeursalternatief? 71
7.1 Verbeelding van het voorkeursalternatief 71
7.2 Omschrijving van het voorkeursalternatief 72
7.3 Verantwoording totstandkoming VKA 80

8 Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief? 83
8.1 Wat zijn de effecten van het voorkeursalternatief? 83
8.2 Wat gebeurt er met de kwalitatieve aspecten? 91
8.3 Hoe ontwikkelen de knelpunten ten opzichte van de referentiesituatie? 93
8.4 Conclusie 97

9 Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden? 100
9.1 Passende Beoordeling Natura 2000 100
9.2 Resultaten Passende Beoordeling 100

10 Is het nieuwe beleid consistent? 101
10.1 Kansen op synergie 103
10.2 Risico's op strijdigheid 104

11 Draagt het voorkeursalternatief bij aan het halen van de ambities? 106

12 Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk? 115

13 Wat komt er na het OER? 117
13.1 Doorwerking in programma's 118
13.2 Doorwerking in Omgevingsplan 118
13.3 Monitoring van de beleidsambities uit de Omgevingsvisie 119

Bijlagen
A1 Foto van de leefomgeving
A2 Scopingstabel
A3 Notitie scenariobeoordeling
A4 Notitie beoordeling concept-voorkeursalternatief
A5 Omschrijving definitief VKA
A6 Effectbeoordeling VKA
A7 Beargumentatie effectbeoordeling VKA
A8 Passende Beoordeling
A9 Botsproeven
A10 Beargumentatie botsproeven
A11 Doelbereik VKA

Publieksvriendelijke samenvatting

Waarom komt er een omgevingsvisie en een omgevingseffectrapport?

Op 1 januari 2024 gaat de **Omgevingswet** in. Er zijn nu veel verschillende wetten en regels over het milieu en de omgeving. De nieuwe Omgevingswet brengt deze wetten en regels samen tot één wet. Hierdoor wordt het makkelijker om de wetten en regels te gebruiken. De Omgevingswet verplicht het maken van een omgevingsvisie. De gemeente Boxtel moet daarom voor 2027 een **omgevingsvisie** maken. Deze omgevingsvisie beschrijft hoe de gemeente Boxtel zich ontwikkelt voor een lange periode, tot 2040.

In deze omgevingsvisie staan de grote onderwerpen uit de omgeving, zoals wonen, verkeer, natuur, landschap, gezondheid en economie. Omdat deze onderwerpen samen bekeken worden, zijn er kansen voor verbindingen tussen de onderwerpen. Maar er moeten wel keuzes gemaakt worden. Niet alles kan namelijk zomaar overal.

In de omgevingsvisie beschrijft de gemeente hoe ze willen dat Boxtel er uit ziet in de toekomst. Dit heten **ambities**. Het laat zien wat Boxtel in 2040 wil zijn. Met deze ambities maakt de gemeente keuzes voor nieuw beleid. De omgevingsvisie heeft nog weinig details. Dit wordt uitgewerkt in omgevingsprogramma's, het omgevingsplan of ander beleid. Deze programma's en omgevingsplan maken met meer detail duidelijk wat er waar precies gaat gebeuren.

Het kan zijn dat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie tot belangrijke veranderingen leidt. In Nederland is het dan verplicht om dit te toetsen met een **milieueffectrapport**. Hierin staat wat de gevolgen voor het milieu zijn. Als de gemeente een besluit moet nemen kunnen zij de informatie uit het milieueffectrapport meenemen in het besluit. De gemeente neemt zo het milieu mee in hun beslissingen. Omdat de omgevingsvisie over de hele omgeving gaat, wordt in het milieueffectrapport ook gekeken naar de hele omgeving. Daarom heet het milieueffectrapport bij een omgevingsvisie een **omgevingseffectrapport (OER)**.

Wat staat er in de omgevingsvisie?

De omgevingsvisie bestaat uit vier fases (zie Figuur 0.1). In elke fase hebben mensen mee mogen denken. Dit waren de inwoners, ondernemers, ketenpartners, maatschappelijke organisaties en de bestuurders van de gemeente. In de omgevingsvisie staan de meningen en ideeën van deze mensen.

In de eerste fase *Bouwstenen verzamelen* is informatie verzameld, waarmee een beleidsanalyse is gemaakt. Dit zijn alle bestaande kwaliteiten, ontwikkelingen en beleid.

In de tweede fase *Bouwvoorbereiding* is er samen gedroomd over Boxtel in 2040. Van de dromen zijn ambities voor de toekomst gemaakt. In deze fase is ook gestart met het maken van het OER).

In de derde fase *Bouwen* zijn de ambities gebruikt om twee **scenario's** op te stellen voor de gemeente Boxtel. Deze scenario's verschillen zo veel mogelijk van elkaar. De scenario's zijn beoordeeld in het OER. Van de twee scenario's is één *concept-voorkeursalternatief (concept-VKA)* gemaakt, die opnieuw

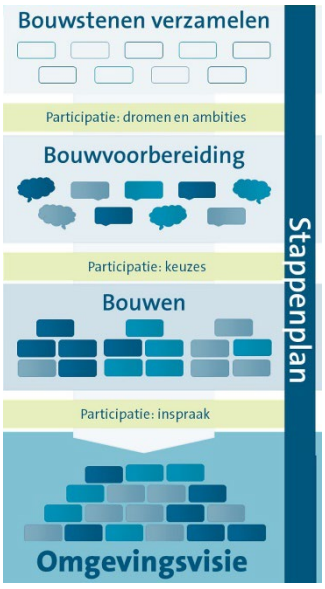

Figuur 0.1: Fases van de omgevingsvisie

beoordeeld is. Daarna is een *definitief voorkeursalternatief (definitief VKA)* gemaakt, dat nu de ontwerp-omgevingsvisie is.

In de vierde fase *Oplevering* maakt de gemeente de ontwerp-omgevingsvisie af. De inwoners, ondernemers, ketenpartners en maatschappelijke organisaties kunnen nog één keer hun mening geven in de officiële **inspraakprocedure**. Daarna stelt de gemeenteraad de definitieve omgevingsvisie vast. Dan vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Figuur 0.2: Thema's en subthema's voor de omgevingsvisie Boxtel

De omgevingsvisie heeft vier **hoofdthema's**:
1. *Aangenaam leven;*
2. *Verbindend netwerk*;
3. *Krachtige economie,* en;
4. *Inclusieve duurzaamheid*.

De thema's bieden structuur en steun bij de invulling van de omgevingsvisie. De omgevingsvisie behandelt de thema's in samenhang met elkaar. De hoofdthema's zijn bewust zo gekozen zodat alle aspecten van de leefomgeving hier in terug kunnen komen en de verbinding wordt gelegd met het sociaal domein. De indeling van de (hoofd)thema's is geïnspireerd op de provinciale omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant en gespecificeerd voor in de praktijk spelende thema's binnen de gemeente. Zowel de sociale, economische als ecologisch aspecten komen terug in de hoofdthema's. Hiermee bieden de hoofthema's een goed basis om op zoek te gaan naar de juiste balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

Verbindend Netwerk
Het hoofdthema verbindend netwerk gaat over de netwerken, zowel fysiek als sociaal. In fysieke zin gaat het hierbij om zowel de boven- als ondergrondse netwerken voor verkeer- en vervoer en de (digitale) infrastructuur. In sociale zin gaat het om netwerken die er aan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Krachtige economie
Dit hoofdthema gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat in de gemeente. Ook de transitie van de landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang voor een krachtige economie.

Aangenaam leven
Dit hoofdthema heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap en de voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Inclusieve duurzaamheid
Inclusieve duurzaamheid is een breed thema dat ingaat op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Klimaatadaptatie is het aanpassen aan klimaatverandering, zoals omgaan met toenemende overstromingen, droogte en hitte. Klimaatmitigatie is het voorkomen van verdere klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit kan door het (omschakeling naar hernieuwbare energie

en hergebruiken van natuurlijk hulpbronnen (circulariteit). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

De hoofdthema's bestaan uit verschillende **subthema's** (zie Figuur 0.2).

Van de dromen (uit de fase Bouwvoorbereiding) maakte de gemeente Boxtel **ambities**. De gemeente Boxtel heeft 16 ambities voor 2040. Deze passen in de vier hoofdthema's.

Tabel 0.1: Ambities voor 2040 van de gemeente Boxtel

Thema	#	Ambitie
Aangenaam leven	1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.
	2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.
	3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.
	4	De leefomgeving is veilig en gezond.
	5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.
	6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
Verbindend netwerk	7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.
	8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.
	9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.
Krachtige economie	10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).
	11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.
	12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
Inclusieve duurzaamheid	13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.
	14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.
	15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.
	16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.

Wat staat er in het omgevingseffectrapport?

Het OER begint met een soort Plan van Aanpak. Dit heet de **Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)** (zie Figuur 0.3). Hierin staat wat in het OER beoordeeld wordt en hoe dat wordt gedaan.

Daarna wordt een **beoordelingskader** gemaakt. In het beoordelingskader staan **beoordelingsaspecten**. Beoordelingsaspecten zijn de belangrijkste graadmeters van de kwaliteit van de gemeente. De beoordelingsaspecten worden in de foto van de leefomgeving en het OER gebruikt.

Met het beoordelingskader wordt een **Foto van de leefomgeving** gemaakt. Deze gaat over:

- Hoe het nu gaat in de gemeente Boxtel (**huidige situatie**);
- Hoe het in de toekomst gaat als er geen omgevingsvisie is (**autonome ontwikkelingen**).

Dit wordt voor alle beoordelingsaspecten beoordeeld.
Het verschil tussen nu en de toekomst heet een ontwikkeling of **trend**. Hoe het nu gaat en hoe het in de toekomst gaat krijgen een score:

- Groen betekent: het gaat goed ☺
- Oranje betekent: het kan beter 😐
- Rood betekent: het gaat slecht ☹

Gaat het in de toekomst beter (↗), dan is er een positieve ontwikkeling. Gaat het in de toekomst slechter (↘), dan is er een negatieve ontwikkeling. Blijft het in de toekomst gelijk (=), dan is er een neutrale ontwikkeling.

De scores staan in een Rad van de Leefomgeving. Zo is het makkelijk te zien wat goed gaat en wat slecht gaat, nu en in de toekomst.

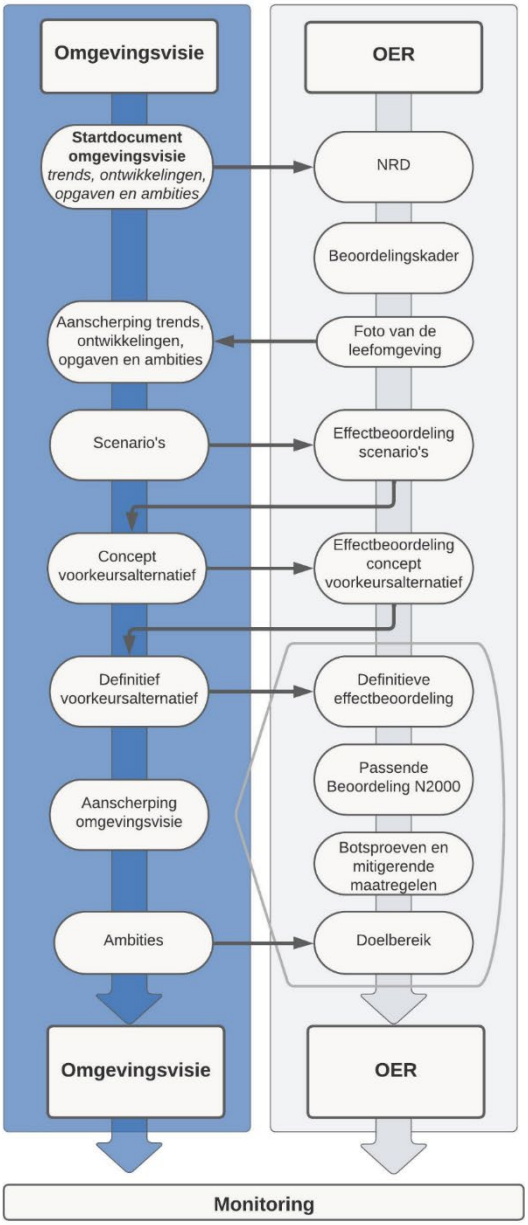

Figuur 0.3: Stappen van de omgevingsvisie en het OER

De gemeente maakte twee **scenario's** voor de omgevingsvisie in de fase *Bouwen*. Dit zijn verschillende invullingen van de toekomst van Boxtel. Deze scenario's zijn beoordeeld op de beoordelingsaspecten uit het beoordelingskader. Dit laat zien of het door de invullingen van de scenario's met de beoordelingsaspecten beter (kansen) of slechter (risico's) gaat in de toekomst. Met deze informatie maakte de gemeente één nieuw invulling voor de toekomst, dit heet een **concept-VKA**. Deze is opnieuw beoordeeld. Met deze informatie maakte de gemeente een **definitief VKA**. Dit is de omgevingsvisie.

Het definitief VKA is ook beoordeeld op dezelfde manier als de scenario's. Dit zegt wat beter gaat en wat slechter gaat in de gemeente Boxtel in 2040. Er is gekeken of alle plannen passen in de ruimte door middel van **botsproeven**. Ook is gekeken of de ambities gehaald worden (het **doelbereik**).

Voor het definitief VKA is ook een **Passende Beoordeling** gemaakt. Dit beschrijft welk effect de plannen hebben op de natuur in Natura 2000-gebieden. Als het door de omgevingsvisie slechter gaat met de natuur in de Natura 2000-gebieden, dan moet de gemeente hier maatregelen voor nemen om het te verbeteren.

Als laatste maakt de gemeente een **monitoringsprogramma**. Dit houdt het werken van het nieuwe beleid in de gaten. Het laat ook zien of de gemeente de ambities ook echt haalt. In het monitoringsprogramma legt de gemeente vast wat ze precies gaat doen om dit in beeld te brengen.

Hoe staat het er nu voor?

Hoe het er voor staat in de gemeente Boxtel is te zien in Figuur 0.4. Dit wordt het 'rad van de leefomgeving' genoemd. Alle beoordelingsaspecten staan hier in. Het rad laat zien hoe het er nu voor staat (witte lijn) en hoe het er in de toekomst (zonder omgevingsvisie) voor staat (gestippelde lijn).

In Figuur 0.4 is te zien dat het er op dit moment wisselend voor staat in de gemeente Boxtel. Met sommige beoordelingsaspecten gaat het goed, met anderen gaat het slecht. In de tabel hieronder is te zien voor welke beoordelingsaspecten nog extra aandacht nodig is in de omgevingsvisie, dit zijn de beoordelingsaspecten die er slecht voor staan.

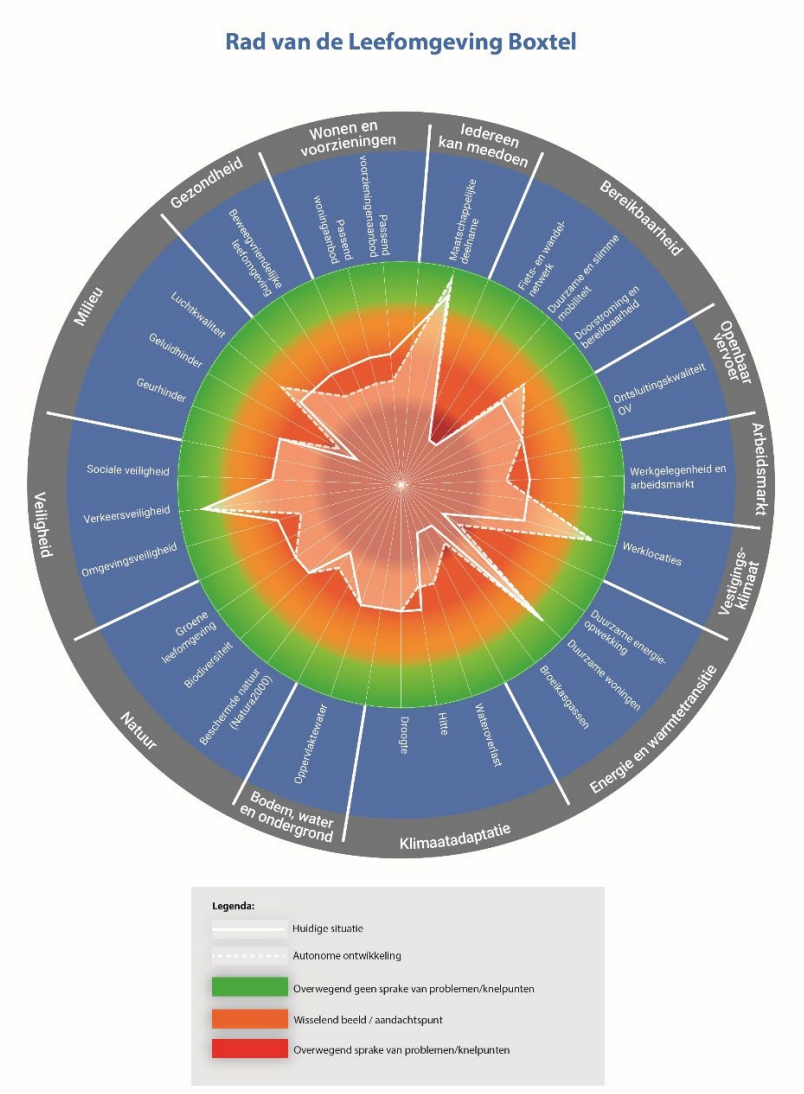

Figuur 0.4: Rad van de leefomgeving van de gemeente Boxtel

In Tabel 0.2 is te zien hoe de beoordelingsaspecten er voor staan in de gemeente Boxtel op dit moment. Met een aantal beoordelingsaspecten gaat het goed en met aan aantal gaat het slecht. Met veel beoordelingsaspecten gaat het nog niet goed genoeg en kan het dus beter.

Tabel 0.2: Hoe gaat het nu in de gemeente Boxtel?

Hoe gaat het nu met de gemeente Boxtel?		
Het gaat goed ☺	Het kan beter 😐	Het gaat slecht ☹
• Maatschappelijke deelname • Duurzame woningen • Verkeersveiligheid	• Doorstroming en bereikbaarheid • Ontsluitingskwaliteit OV • Werkgelegenheid en arbeidsmarkt • Werklocaties • Hitte • Droogte • Oppervlaktewater • Biodiversiteit • Groene leefomgeving • Omgevingsveiligheid • Sociale veiligheid • Geurhinder • Luchtkwaliteit • Beweegvriendelijke leefomgeving • Passend woningaanbod • Passend voorzieningenaanbod	• Fiets- en wandelnetwerk • Duurzame en slimme mobiliteit • Duurzame energieopwekking • Broeikasgassen • Wateroverlast • Beschermde natuur (Natura 2000) • Geluidhinder

De gemeente Boxtel heeft op dit moment plannen die vastgesteld zijn en uitgevoerd worden, dit is het **vastgestelde beleid**. In de komende jaren wordt dit uitgevoerd. Het kan zijn dat het door deze nieuwe plannen beter of slechter gaat met sommige beoordelingsaspecten. In Tabel 0.3 is te zien welke beoordelingsaspecten er door de nieuwe plannen goed of beter voor staan. Ook is te zien welke beoordelingsaspecten er, ondanks de nieuwe plannen, slecht voor blijven staan of slecht voor komen te staan. Hoe een beoordelingsaspect zich ontwikkelt, is te zien met de pijltjes achter de beoordelingsaspecten: het kan beter (↗) of slechter (↘) gaan of het kan gelijk blijven (=).

Tabel 0.3: Hoe gaat het in de toekomst met de gemeente Boxtel?

Hoe gaat het in de toekomst met de gemeente Boxtel?		
Het gaat goed ☺	Het kan beter 😐	Het gaat slecht ☹
• Maatschappelijke deelname ↗ • Werklocaties ↗ • Duurzame woningen = • Verkeersveiligheid =	• Doorstroming en bereikbaarheid ↗ • Ontsluitingskwaliteit OV = • Werkgelegenheid en arbeidsmarkt ↘ • Wateroverlast ↗ • Hitte ↘ • Droogte = • Oppervlaktewater = • Beschermde natuur (Natura 2000) ↗ • Biodiversiteit = • Groene leefomgeving = • Omgevingsveiligheid ↘ • Sociale veiligheid = • Geurhinder = • Luchtkwaliteit ↗ • Beweegvriendelijke leefomgeving ↘ • Passend woningaanbod ↘ • Passend voorzieningenaanbod ↘	• Fiets- en wandelnetwerk = • Duurzame en slimme mobiliteit = • Duurzame energieopwekking ↗ • Broeikasgassen ↗ • Geluidhinder ↗

Een beoordelingsaspect dat nu niet heel goed gaat en in de toekomst slechter wordt, is een **knelpunt**. In de omgevingsvisie moet hier iets aan gebeuren. De volgende beoordelingsaspecten zijn een knelpunt:

- *Fiets- en wandelnetwerk;*
- *Duurzame en slimme mobiliteit;*
- *Duurzame energieopwekking;*
- *Broeikasgassen*
- *Omgevingsveiligheid, en;*
- *Geluidhinder.*

Een beoordelingsaspect dat nu niet heel goed gaat en in de toekomst gelijk blijft, is een **aandachtspunt**. In de omgevingsvisie moet hier aandacht voor zijn. De volgende beoordelingsaspecten zijn een aandachtspunt:

- *Werkgelegenheid en arbeidsmarkt;*
- *Wateroverlast;*
- *Hitte;*
- *Beschermde natuur (Natura 2000);*[1]
- *Beweegvriendelijke leefomgeving,* en;
- *Passend voorzieningenaanbod*.

[1] *Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld op de grens tussen rood en oranje en is daarom een aandachtspunt*

Wat stond er in de scenario's en het concept-voorkeursalternatief?

Er zijn als eerste twee scenario's gemaakt (zie Tabel 0.4). Scenario 1 gaat over een groene omgeving. Scenario 2 gaat over werken en wonen. Het is dan makkelijk om de scenario's te vergelijken. Na de beoordeling van de scenario's is het concept-VKA gemaakt (zie Tabel 0.4). De gemeente heeft in het concept-VKA ook algemene punten beschreven waar ze aan werken. Dit gaat bijvoorbeeld over klimaatadaptatie en de gezonde leefomgeving.

Tabel 0.4: De teksten van scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Thema	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Wonen	De gemeente knapt oude buurten op. Er komen niet meer nieuwe huizen bij dan nu bekend is. In de buurten komt groen en water(berging).	De gemeente bouwt maximaal 3.000 nieuwe huizen. Er komen veel nieuwe huizen bij Boxtel. Er komen weinig huizen bij Liempde, Esch en Lennisheuvel.	De gemeente bouwt tot 2027 maximaal 1.300 nieuwe huizen. Daarna bouwt ze nog 985 nieuwe huizen.
Voorzieningen	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen.	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen. Er komen nieuwe voorzieningen in nieuwe buurten. Dit is bijvoorbeeld een school, huisarts of supermarkt.	De gemeente verbetert bestaande voorzieningen. Er komen nieuwe voorzieningen als dat nodig is. Dit is bijvoorbeeld een school, huisarts of supermarkt.
Natuur	De gemeente verbindt de natuurgebieden beter met elkaar. De gemeente maakt nieuwe natuur.	Het blijft hetzelfde.	De gemeente verbindt de natuurgebieden beter met elkaar.
Mobiliteit	Er komen nieuwe fietspaden. Het treinstation wordt een duurzame mobiliteitshub.	Het treinstation wordt een duurzame mobiliteitshub. Er komen meer wegen. Zo kan er meer verkeer rijden.	De gemeente verbetert openbaar vervoer, fietsen en wandelen. Er komt meer duurzaam vervoer.
Transitie landelijk gebied	Er komt meer landbouw met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking.	Het landelijk gebied is een plek waar natuur en ontspanning zijn. Er is ruimte voor duurzame vormen van landbouw.	Er komt meer landbouw met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking.
Toerisme	Er komt meer ontspanning in de natuur. Er is ruimte voor kleine hotels en B&B's.	Er komen meer toeristen naar de gemeente.	Er komen meer toeristen voor de natuur en cultuur.
Bedrijventerreinen	Bestaande bedrijventerreinen worden duurzaam en groen. Er komt geen bedrijventerrein bij.	Er komt elk jaar 2 ha bedrijventerrein bij. Dit kan bij de A2 of op Ladonk.	Er komen alleen bedrijven bij die goed zijn voor de inwoners.
Duurzame energie	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen weinig

Thema	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning.	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijkt ook naar windenergie.	zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijkt ook naar windenergie.
Circulariteit	*Geen uitspraak*	*Geen uitspraak*	Er is in de toekomst minder afval. De bouw gebruikt duurzame spullen.

Wat blijkt uit scenario's en het concept-voorkeursalternatief?

De gemeente Boxtel heeft verschillende invullingen voor nieuw beleid laten toetsen om te zien wat de gevolgen hiervan zijn. Eerst heeft de gemeente twee scenario's gemaakt. De scenario's hebben een verschillende invulling van plannen. De scenario's zijn beoordeeld. Er is gekeken naar de beoordelingsaspecten en hoe die er op dit moment voor staan. De vraag is of de leefomgeving door de nieuwe plannen beter wordt (kansen) of slechter (risico).

Scenario 1 heeft meer groen. Meer groen zorgt ervoor dat er kansen zijn dat het beter gaat met natuur en klimaat. In scenario 1 worden meer fiets- en wandelpaden gemaakt. Scenario 2 heeft meer bouw en daardoor zijn er veel risico's. Nieuwe huizen en meer bedrijven zorgen ervoor dat het slechter kan gaan met natuur en verkeersveiligheid.

Na de beoordeling van de scenario's is een concept-VKA gemaakt. Dit is een combinatie van de twee scenario's en nieuwe ideeën. Er is ook gekeken hoe de risico's uit de scenario's in kansen kunnen veranderen. Ook het concept-VKA is beoordeeld op kansen en risico's.

Door scenario 1 gaat het met veel beoordelingsaspecten beter. Door de gemeente groener te maken, gaat het beter met klimaatadaptatie en natuur. Door scenario 2 gaat het met andere beoordelingsaspecten beter. Het gaat beter met wonen en voorzieningen en vervoer. Maar er zijn ook veel risico's dat het slechter gaat. Voor het concept-VKA is gekeken wat goed werkt bij scenario 1 en 2. Daarom gaat het bij het concept-VKA ook met veel beoordelingsaspecten beter. Gezondheid, klimaatadaptatie en natuur worden beter door het concept-VKA.

Zoals eerder beschreven zijn er op dit moment beoordelingsaspecten die er niet goed voor staan. Voor de scenario's en het concept-VKA is gekeken wat er met deze beoordelingsaspecten gebeurt door de nieuwe plannen. Dit is te zien in Tabel 0.5. In de tabel is te zien of het beter gaat (↑) of slechter (↓) door de scenario's of het concept-VKA. Het kan ook zijn dat het veel beter of slechter wordt in vergelijking met het andere scenario. In dat geval zijn er twee pijlen te zien (↑↑ of ↓↓).

Met scenario 1 zijn er voor veel knelpunten kansen dat het beter wordt. Alleen *geluidhinder* blijft gelijk. Voor scenario 2 zijn er kansen en risico's. Voor *duurzame en slimme mobiliteit* en *duurzame energieopwekking* zijn er kansen dat het beter wordt. Voor *broeikasgassen* en *geluidhinder* zijn er risico's dat het slechter wordt. Voor *fiets- en wandelnetwerk* blijft het gelijk.

In het concept-VKA is alleen voor *geluidhinder* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.5). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.5: Effecten op de knelpunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Knelpunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑	0	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑	↑	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑	↑↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑	↓	↑
Geluidhinder	↑	0	↓	↓

Ook voor de beoordelingsaspecten die een verslechtering laten zien is gekeken wat er gebeurt door de nieuwe plannen (zie Tabel 0.6). Met scenario 1 zijn er risico's dat het slechter wordt voor *passend woningaanbod*. Dan kan verder verslechteren. Voor scenario 2 is dat zelfs zo voor meer beoordelingsaspecten: *wateroverlast*, *hitte*, *beschermde natuur (Natura 2000)* en *omgevingsveiligheid*.
In het concept-VKA is alleen voor *omgevingsveiligheid* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.6). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.6: Effecten op de aandachtspunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Aandachtspunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	0	↑	↑
Wateroverlast	Nu ↓ / Toekomst	↑	↓*	↑
Hitte	↓	↑	↓*	↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Nu ↓ / Toekomst	↑	↓*	↑
Omgevingsveiligheid	↓	0	↓*	↓*
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑	↑↑	↑
Passend woningaanbod	↓	↓*	↑	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑	↑	↑

** Bij deze aspecten is er een verslechtering naar de score 'rood'. Het aandachtspunt kan een knelpunt worden.*

Het kan ook zijn dat er zoveel risico's zijn dat een beoordelingsaspect dat er eerder goed voor stond, nu slechter wordt. Voor welke beoordelingsaspecten dit geldt is te zien in Tabel 0.7. Voor scenario 1 gaat het om *biodiversiteit*. Voor scenario 2 gaat het om *doorstroming en bereikbaarheid*, *biodiversiteit*, *groene leefomgeving*, *geurhinder* en *luchtkwaliteit*.

In het concept-VKA is alleen voor *geurhinder* nog een risico dat het slechter wordt (zie Tabel 0.7). Voor de andere beoordelingsaspecten zijn er kansen dat het beter wordt.

Tabel 0.7: Nieuwe aandachtspunten voor scenario 1, scenario 2 en het concept-voorkeursalternatief

Nieuwe aandachtspunten	Score	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Doorstroming en bereikbaarheid	↑	0	↓	↑
Biodiversiteit	=	↓	↓↓	↑
Groene leefomgeving	=	↑	↓	↑
Geurhinder	=	↑	↓	↓
Luchtkwaliteit	↑	↑	↓	↑

Er zijn ook beoordelingsaspecten die geen score hebben. Dit zijn **kwalitatieve beoordelingsaspecten**. In de foto van de leefomgeving is alleen beschreven hoe het er mee gaat, nu en in de toekomst (zie Tabel 0.8). De omgevingsvisie heeft ook een effect op deze beoordelingsaspecten. Bij scenario 1 gaat het met alle beoordelingsaspecten beter, behalve *kennis en innovatie* en *afval en grondstoffen*. Bij scenario 2 zijn er twee beoordelingsaspecten waar het slechter mee gaat: *Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorie en archeologie*. Bij het concept-VKA gaat het ook met alle beoordelingsaspecten beter, behalve *kennis en innovatie*.

Tabel 0.8: Kwalitatieve beoordelingsaspecten

Kwalitatieve beoordelingsaspecten	Scenario 1	Scenario 2	Concept-VKA
Kennis en innovatie	0	↑	0
Toerisme en recreatie	↑	↑↑	↑
Duurzame landbouw	↑↑	↑	↑
Afval en grondstoffen	0	0	↑
Bodemkwaliteit	↑↑	↑	↑
Grondwater	↑↑	↑	↑
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	↑	↓	↑
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	↑	↓	↑

Wat staat er in de omgevingsvisie?

Het definitief VKA is gemaakt door te kijken naar de beoordeling van het concept-VKA (zie Tabel 0.9). De gemeente heeft gekeken naar de beoordeling en wat er nog verder te verbeteren is. Het definitief voorkeursalternatief is de omgevingsvisie. In Tabel 0.9 staat in het kort wat de plannen uit de omgevingsvisie zijn.

Tabel 0.9: De teksten van het definitief voorkeursalternatief

Thema	Definitief VKA
Wonen	De gemeente bouwt tot 2027 maximaal 1.300 nieuwe huizen. Daarna bouwt ze tot 2032 985 nieuwe huizen. Hoeveel huizen erbij komen tussen 2032 en 2040 is nog niet bepaald. De nieuwe huizen passen bij de vraag die er is. De gemeente gebruikt de ruimte goed. Er komen veel nieuwe huizen in Boxtel. Er komen ook huizen in Esch, Lennisheuvel en Liempde.
Voorzieningen	De gemeente maakt bestaande voorzieningen beter. Er komen nieuwe voorzieningen als dat nodig is. In Boxtel komen voorzieningen voor oudere mensen. Deze zijn dicht bij de huizen. In het centrum is er ruimte voor ontmoeting. In Esch, Lennisheuvel en Liempde is er ook ruimte voor ontmoeting.
Natuur	De gemeente verbetert de kwaliteit van de natuur. Ze verbindt de natuurgebieden beter met elkaar. Ze maakt de omgeving meer natuurlijk. Het natuurgebied de Kampina krijgt veel aandacht. Er is aandacht voor de beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel.
Mobiliteit	De gemeente maakt wandelen, fietsen en openbaar vervoer beter. Tussen de dorpen komen betere fietspaden. Er komt meer duurzaam vervoer. Het treinstation wordt een plek met deelauto's en deelscooters. Het is makkelijk om met de fiets naar het station te gaan. Auto's zijn te gast in het centrum van Boxtel, Esch, Lennisheuvel en Liempde. In de gemeente komen meer laadpalen voor elektrische auto's.

Transitie landelijk gebied	Er komt landbouw in combinatie met natuur. Boeren die willen stoppen kunnen andere dingen doen, zoals het starten van een boerenwinkeltje of het opwekken van duurzame energieopwekking. Natuur is belangrijk bij de keuzes van boeren. Landbouw kan de natuur verbeteren. Boeren maken voedsel voor mensen in de gemeente.
Toerisme	Er komen meer toeristen voor de natuur en cultuur. Boxtel wordt mooier gemaakt zodat er meer toeristen komen.
Bedrijventerreinen	Er komen alleen bedrijven bij die iets toevoegen voor de inwoners. Dit zijn kleinere bedrijven en bedrijven die weinig ruimte nodig hebben. Dit kan op het bestaande bedrijventerrein Ladonk. Broxven bij Esch wordt een plek om te wonen.
Duurzame energie	Er komen veel zonnepanelen op daken. Er komen ook zonnepanelen op het land. Dit gaat samen met natuur en/of ontspanning. De gemeente kijken ook naar windenergie.
Circulariteit	Er is in de toekomst minder afval. De bouw gebruikt duurzame spullen.

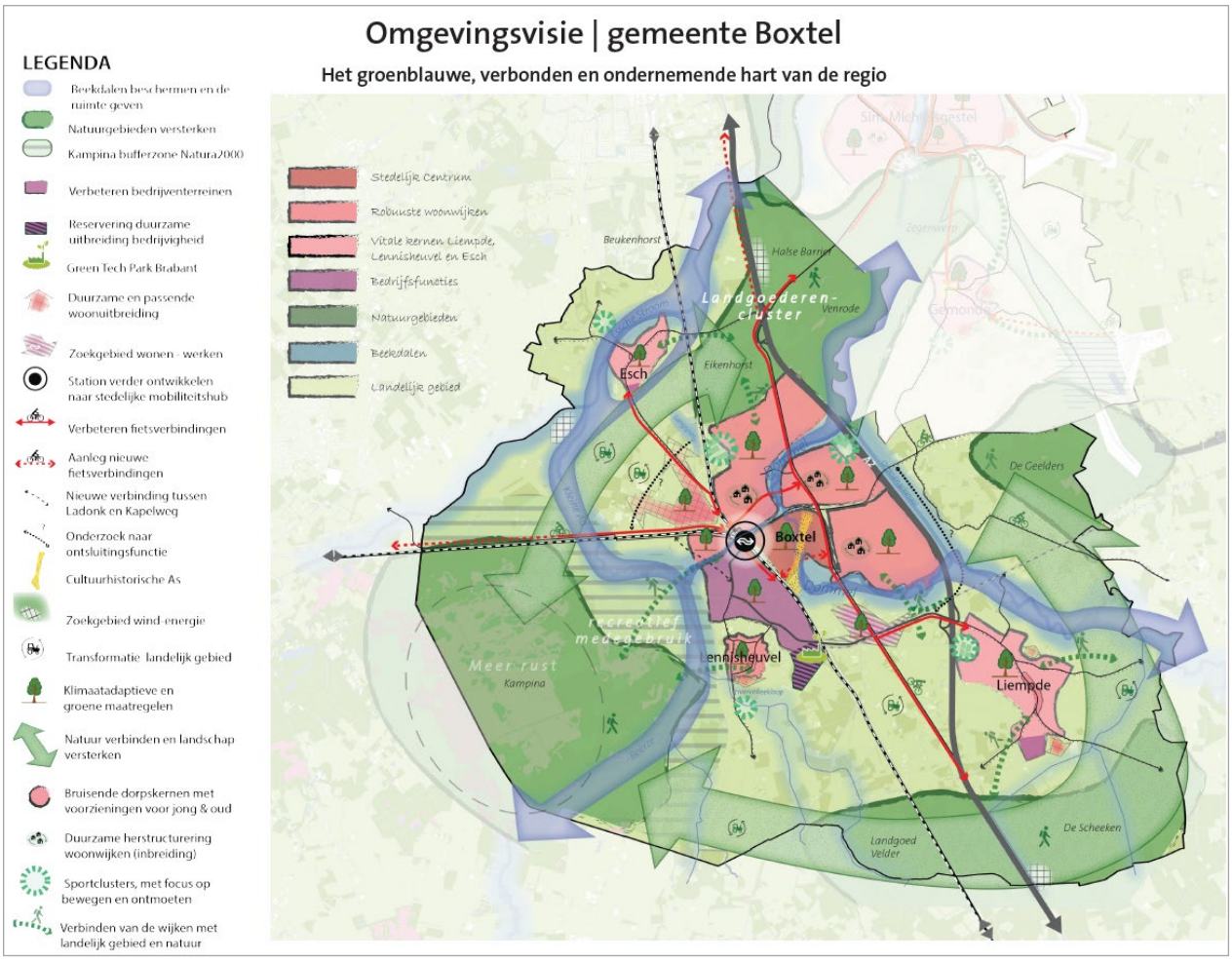

Figuur 0.5: Het definitief voorkeursalternatief in de gemeente Boxtel

Wat blijkt er uit de omgevingsvisie?

Voor het definitief VKA zijn er veel kansen dat het beter gaat met de gemeente Boxtel in 2040. Figuur 0.6 laat zien hoe de beoordelingsaspecten zich ontwikkelen door de omgevingsvisie. De witte stippellijn is hoe de gemeente Boxtel gaat zijn in de toekomst zonder de omgevingsvisie. De gele lijn is hoe de gemeente Boxtel gaat zijn in de toekomst met de omgevingsvisie.

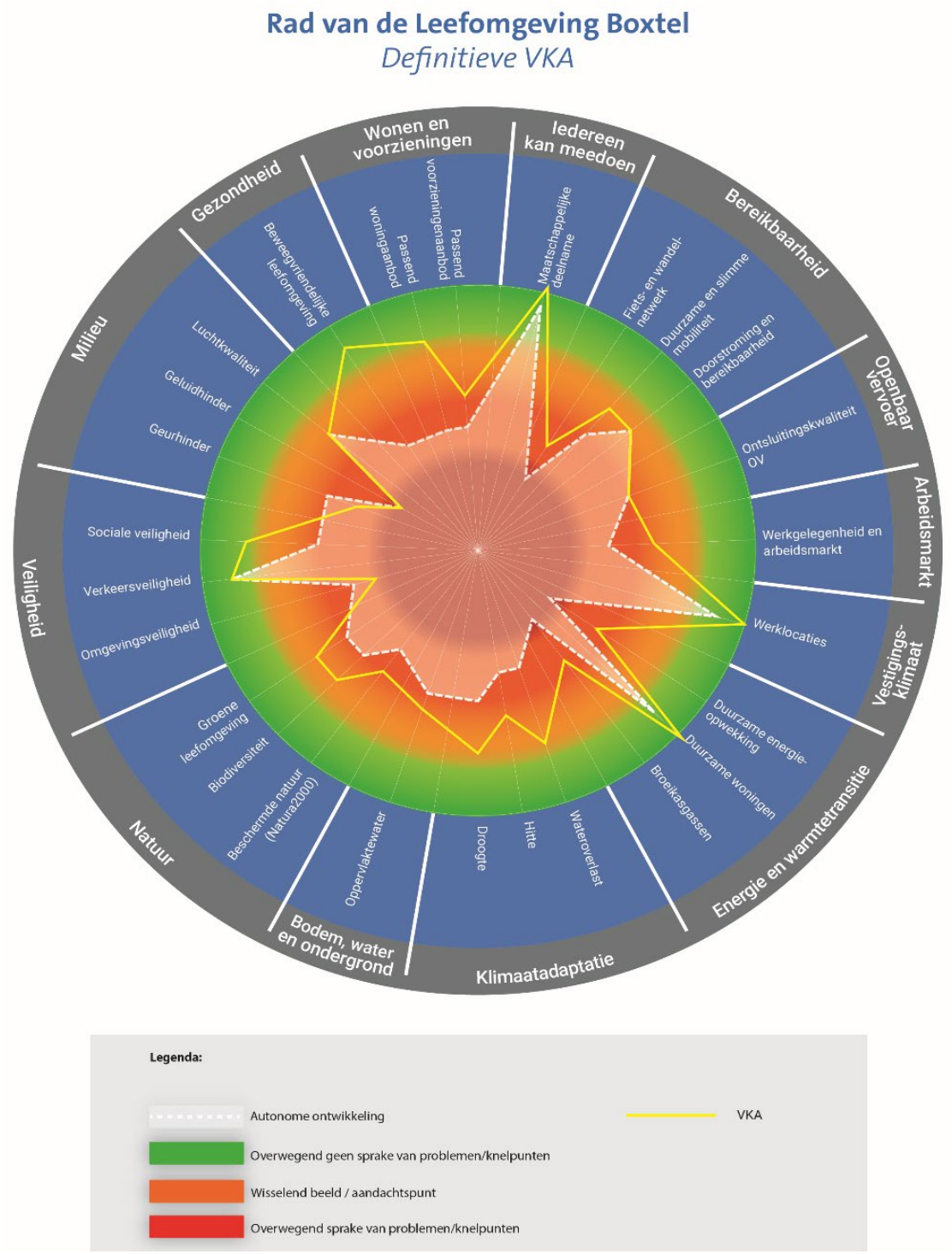

Figuur 0.6: Rad van de leefomgeving voor de gemeente Boxtel

Door het definitief VKA gaat het met veel beoordelingsaspecten beter. Door de gemeente groener te maken, gaat het beter met klimaatadaptatie, bodem en natuur. Verder gaat het goed met werken en gezondheid.

Zoals eerder beschreven zijn er op dit moment beoordelingsaspecten die er niet goed voor staan. Voor het definitief VKA is gekeken wat er met deze beoordelingsaspecten gebeurt door de nieuwe plannen. Dit is te zien in Tabel 0.10. In de tabel is te zien of het beter gaat (⬆) of slechter (⬇) door het definitief VKA.

Met het definitief VKA zijn er voor veel knelpunten kansen dat het beter wordt. Alleen *geluidhinder* blijft gelijk. Er zijn evenveel kansen en risico's voor *geluidhinder*. Het is dus niet duidelijk wat hiermee gaat gebeuren.

Tabel 0.10: Effecten op de knelpunten voor het definitief voorkeursalternatief

Knelpunten	Score	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	⬆
Duurzame en slimme mobiliteit	=	⬆
Duurzame energieopwekking	⬆	⬆
Broeikasgassen	⬆	⬆
Geluidhinder	⬆	0

Ook voor de beoordelingsaspecten die een verslechtering laten zien is gekeken wat er gebeurt door de nieuwe plannen (zie Tabel 0.11). Met het definitief VKA zijn er risico's dat het slechter wordt voor *omgevingsveiligheid*. Dat kan verder verslechteren.

Tabel 0.11: Effecten op de aandachtspunten voor het definitief voorkeursalternatief

Aandachtspunten	Score	Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	⬇	⬆
Wateroverlast	Nu ⬇ / Toekomst	⬆
Hitte	⬇	⬆
Beschermde natuur (Natura 2000)	Nu ⬇ / Toekomst	⬆
Omgevingsveiligheid	⬇	⬇*
Beweegvriendelijke leefomgeving	⬇	⬆
Passend woningaanbod	⬇	⬆
Passend voorzieningenaanbod	⬇	⬆

** Bij deze aspecten is er een verslechtering naar de score 'rood'. Het aandachtspunt kan een knelpunt worden.*

Het kan ook zijn dat er zoveel risico's zijn dat een beoordelingsaspect dat er eerder goed voor stond, nu slechter wordt. Voor welke beoordelingsaspecten dit geldt is te zien in Tabel 0.12. Voor het definitief VKA geldt dat voor *geurhinder*.

Tabel 0.12: Nieuwe aandachtspunten voor het definitief voorkeursalternatief

Nieuwe aandachtspunten	Score	Concept-VKA
Geurhinder	=	⬇

Verder zijn er nog de **kwalitatieve beoordelingsaspecten** (zie Tabel 0.13). Bij het definitief VKA gaat het met alle beoordelingsaspecten beter.

Tabel 0.13: Kwalitatieve beoordelingsaspecten

Kwalitatieve beoordelingsaspecten	Definitief VKA
Kennis en innovatie	⬆
Toerisme en recreatie	⬆
Duurzame landbouw	⬆
Afval en grondstoffen	⬆
Bodemkwaliteit	⬆
Grondwater	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆

Wat zijn de gevolgen voor de natuur?

De omgevingsvisie kan een negatief effect hebben op natuur. Daarom is een Passende Beoordeling Natura 2000 gemaakt. Deze gaat over de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Er zijn drie soorten risico's voor de natuur:
- Stikstofdepositie;
- Verstoring door mensen die ontspannen, en;
- Dieren die sterven door windenergie.

Stikstof in de natuur is al hoog op veel plekken. Daarom mag dit niet meer toenemen. Sommige plannen van de gemeente Boxtel zorgen voor minder stikstof. Andere plannen zorgen voor meer stikstof. Hier moet de gemeente goed op letten in de toekomst.

Tabel 0.14: Uitkomsten Passende Beoordeling

Thema		Risico's op negatief effect Natura 2000			Eindbeoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	
1	Wonen[2]	Stikstofdepositie Verstoring door mensen die ontspannen	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	De gemeente kan een negatief effect voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	Stikstofdepositie	De gemeente kan een negatief effect voorkomen
8	Duurzame energie	Dieren die sterven door windenergie	Geen effect	Geen effect	De gemeente kan een negatief effect voorkomen

[2] *Bij wonen is ook de autonome ontwikkeling van de woningbouw bij Moorwijk meegenomen.*

Hoe passen alle plannen uit de omgevingsvisie in de ruimte?

Er is maar weinig ruimte in een gemeente. Alle plannen voor de toekomst moeten wel in die ruimte passen. Plannen kunnen goed bij elkaar passen en elkaar helpen. Dit wordt kansen op **synergie** genoemd. Plannen kunnen elkaar ook in de weg zitten. Dit wordt risico's op **strijdigheid** genoemd. In het OER is getoetst of alle plannen passen. Deze test heet een **botsproef**.

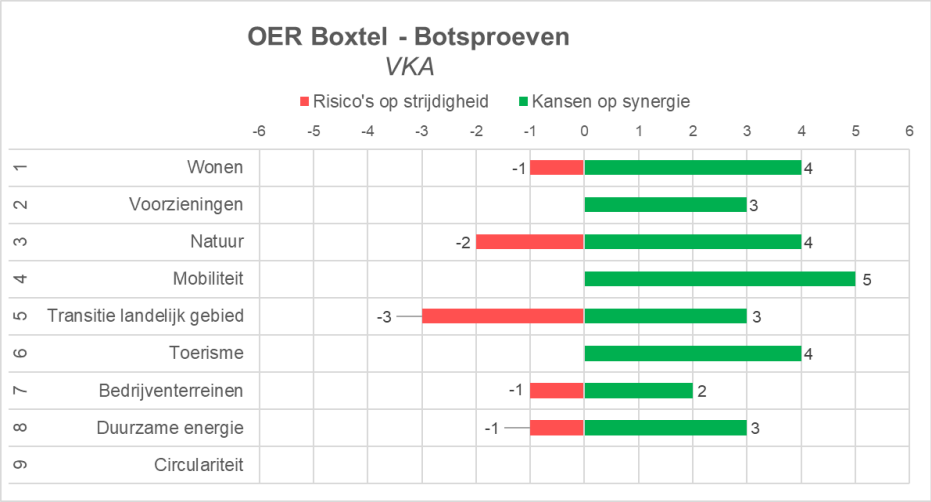

Figuur 0.7: Botsproeven voor de gemeente Boxtel

Voor alle onderwerpen zijn er kansen dat de plannen bij andere onderwerpen passen (zie Figuur 0.7).

Voor *wonen*, *natuur*, *transitie landelijk gebied*, *bedrijventerreinen* en *duurzame energie* zijn er risico's op strijdigheid. Hier moet de gemeente dus goed op letten bij het uitwerken van de plannen.

Plannen voor *mobiliteit* passen bij veel andere onderwerpen, zoals plannen voor *wonen* en *voorzieningen*. Er zijn geen risico's dat andere onderwerpen de plannen voor *mobiliteit* in de weg zitten. Dit is ook zo voor plannen voor *toerisme* en *voorzieningen*.

Voor *transitie landelijk gebied* zijn er even veel kansen op synergie als risico's op strijdigheden. *Transitie landelijk gebied* heeft namelijk veel ruimte nodig. Dit kan andere plannen tegenhouden. Voor plannen voor *circulariteit* zijn er geen kansen en geen risico's.

Haalt de gemeente Boxtel de ambities?

In de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel staan 16 ambities voor de toekomst (zie Tabel 0.15). De nieuwe plannen uit de omgevingsvisie zouden moeten helpen om de ambities te halen. Dit is getoetst in het OER. Eerst is gekeken welke beoordelingsaspecten bij de ambitie passen. Op basis van de beoordeling op kansen en risico's is vervolgens gekeken of het genoeg is om de ambities te halen. Dit is te zien in Tabel 0.15.

De score is:

- ☺ Er is een kans dat het beoordelingsaspect helpt de ambitie te halen
- 😐 Er zijn kansen en risico's, dus het is niet duidelijk of het beoordelingsaspect helpt de ambitie te halen
- ☹ Er is een risico dat het beoordelingsaspect ervoor zorgt dat de gemeente de ambitie niet haalt

Tabel 0.15: Het halen van de ambities voor de gemeente Boxtel

Ambitie		Beoordelingsaspect	Definitief VKA
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	☺
		Omgevingsveiligheid	☹
		Geurhinder	☹
		Geluidhinder	😐
		Luchtkwaliteit	😐
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
		Biodiversiteit	☺
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐
		Sociale veiligheid	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
		Verkeersveiligheid	😐
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De	Toerisme en recreatie	☺

Ambitie		Beoordelingsaspect	Definitief VKA
	aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.		
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
		Werklocaties	☺
		Kennis en innovatie	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺
		Oppervlaktewater	☺
		Grondwater	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺
		Hitte	☺
		Droogte	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	☺
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺
		Duurzame woningen	☺

De gemeente Boxtel heeft een goede kans om alle ambities te halen. Er is alleen een risico dat de gemeente ambitie 4 niet haalt. Dit ligt vooral aan de beoordelingsaspecten omgevingsveiligheid en geurhinder. Figuur 0.8 laat zien hoe groot de kansen en risico's zijn voor het halen van een ambities. Ambities 5 en 14 hebben de meeste kansen dat ze gehaald worden. De ambities 5, 6 en 7 hebben meer kansen dan risico's. Ambitie 4 heeft even veel kansen als risico's.

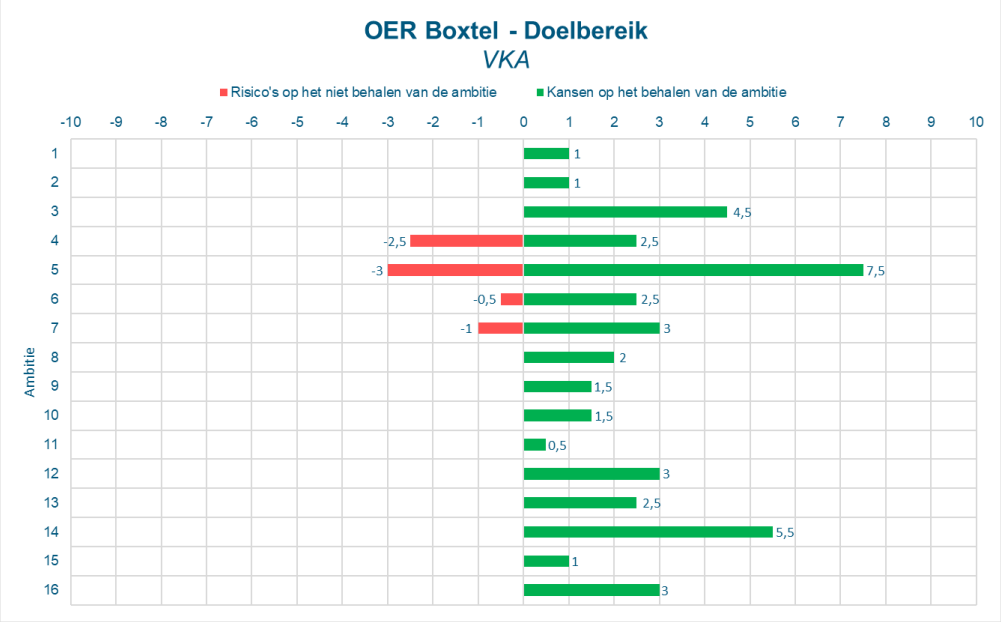

Figuur 0.8: Het halen van de ambities voor de gemeente Boxtel

Wat kan de gemeente Boxtel doen om de negatieve effecten tegen te gaan?

De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* zorgen ervoor dat de gemeente Boxtel ambities misschien niet haalt. Maatregelen kunnen er voor zorgen dat een risico zo klein mogelijk is of een kans wordt. Dit heten **mitigerende maatregelen**.

Omgevingsveiligheid kan door de omgevingsvisie verslechteren. Het gaat hier om activiteiten die voor gevaar voor mensen zorgen. Door huizen ver van plekken te bouwen die gevaarlijke activiteiten hebben, is er minder kans dat de veiligheid slechter wordt. Ook kunnen de gevaarlijke activiteiten verplaatst worden. De gemeente gaat extra regels maken om de omgevingsveiligheid te verbeteren.

G*eurhinder* kan door de omgevingsvisie ook verslechteren. Boerderijen zorgen vaak voor geurhinder. Door huizen ver van boerderijen te bouwen, is er minder kans op geurhinder. De gemeente gaat in haar beleid geurhinder toevoegen. Daarmee kan geurhinder minder worden.

Wat komt er hierna?

Bij de Omgevingswet is de gemeente verplicht de effecten van haar plannen te meten en te beoordelen. Dit heet **monitoring en evaluatie**. Met de informatie kan de gemeente een nieuwe omgevingsvisie beter maken. Dit heet een **beleidscyclus** (zie Figuur 0.9).

Figuur 0.9: Beleidscyclus bij de omgevingsvisie

De beleidscyclus voor de omgevingsvisie bestaat uit vier stappen:

1. De gemeente maakt de omgevingsvisie.
2. Van de omgevingsvisie maakt de gemeente **omgevingsprogramma's**. Een omgevingsprogramma heeft ambities voor een onderdeel van de omgevingsvisie, bijvoorbeeld de energietransitie. Het omgevingsprogramma beschrijft een plan om deze ambities te halen. Dit gebeurt met projecten en maatregelen. Ook beschrijft een omgevingsprogramma hoe de gemeente dit meet. Van de omgevingsprogramma's maakt de gemeente een **omgevingsplan**. Hierin staan alle regels voor bijvoorbeeld bouwen, milieu, erfgoed en waterbeheer.
3. Daarna voert de gemeente de plannen uit.
4. Aan het einde kijkt de gemeente of de ambities uit de omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's zijn gehaald. Dit wordt gedaan op de manier die de gemeente al had gekozen. De resultaten gebruikt de gemeente om een nieuwe omgevingsvisie te maken. Als ambities niet gehaald zijn, kan de gemeente hier meer aandacht aan geven.

Na vier jaar begint de beleidscyclus weer bij stap 1 met een nieuwe versie van de omgevingsvisie.

Het meten en beoordelen van de plannen doet de gemeente met de beoordelingsaspecten uit het OER. Hiervoor gebruikt de gemeente dezelfde bronnen. Als er nieuwe bronnen beschikbaar zijn, kijkt de gemeente of dit handig is.

OER bij de Omgevingsvisie Boxtel 2040

1 Waarom een omgevingsvisie en OER?

1.1 Omgevingsvisie gemeente Boxtel

De gemeente Boxtel werkt momenteel aan de vernieuwing van haar omgevingsbeleid, specifiek de omgevingsvisie. Deze is verplicht onder de nieuwe Omgevingswet en wordt in 2024 vastgesteld. De omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Boxtel zich op de langere termijn ontwikkelt en wat de gemeente daar op hoofdlijnen aan wil doen. In de Omgevingswet is de omgevingsvisie hét instrument om samenhang in het beleid voor de fysieke leefomgeving aan te brengen. De omgevingsvisie is een strategische beleidsvisie waarin opgaven en ambities voor de leefomgeving zijn opgenomen voor de lange termijn (2040) en richtinggevende keuzes op hoofdlijnen waarmee de gemeente invulling wil geven aan het behalen van de ambities. Verdere uitwerking van die keuzes vindt na vaststelling van de omgevingsvisie plaats in instrumenten zoals bijvoorbeeld het omgevingsplan en programma's.

1.2 Waarom een OER?

De gemeente Boxtel wil de gevolgen van het nieuwe omgevingsbeleid uit de omgevingsvisie op de leefomgeving in beeld brengen. Daarom is er bij de omgevingsvisie een Omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. Het OER levert de informatie die nodig is om een zorgvuldig besluit te nemen over de omgevingsvisie. Daarbij zijn alle relevante belangen meegewogen. Ook beschrijft en verantwoordt het OER de resultaten van dit proces.

Voor bepaalde ontwikkelingen moet onder de Omgevingswet een milieueffectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd. In het Omgevingsbesluit (hoofdstuk 11 en bijlage V) is opgenomen voor welke activiteiten en ontwikkelingen een m.e.r.-plicht geldt. Voorbeelden van activiteiten en ontwikkelingen waarvoor dit geldt zijn:

- De aanleg van wegen, spoorwegen en binnenvaarwegen van een bepaalde lengte;
- De bouw van meer dan 2.000 woningen;
- De bouw of aanpassing van een windturbinepark of verbrandingsinstallatie.

Het kan ook zijn dat in de omgevingsvisie beleid staat wat mogelijk verstorend is voor de natuur in Natura 2000-gebieden. Dit zijn gebieden die op Europees niveau beschermd zijn. Als onduidelijk is hoe groot de mogelijke gevolgen zijn voor dit gebied, moet hier onderzoek naar gedaan worden. Dit onderzoek heet een passende beoordeling. Voor de gemeente Boxtel wordt een passende beoordeling uitgevoerd, deze is onderdeel van het OER.

Als een m.e.r. bij een omgevingsvisie verplicht is, dan moet de uitgebreide m.e.r-procedure doorlopen worden. Er wordt dan een milieueffectrapport (MER) opgesteld, dat met de (ontwerp)-omgevingsvisie ter inzage gaat en waar de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) een advies over moet geven. Een MER bij de omgevingsvisie wordt OER genoemd, hoe dit ziet is uitgelegd in onderstaand kader.

Wat is m.e.r., wat is MER en wat is OER?
M.e.r. staat voor 'milieueffectrapportage' en is de procedure waarbinnen een MER wordt opgesteld.

MER staat voor 'milieueffectrapport' en bevat de resultaten van het onderzoek naar de (milieu)effecten binnen een m.e.r. De toevoeging 'plan' (planMER) wil zeggen dat het om een MER voor een plan gaat, zoals een omgevingsvisie.

De omgevingsvisie bevat de menselijke leefomgeving als geheel, dus zowel fysiek, economisch als sociaal. Dit vraagt om een breder georiënteerd proces dan een traditioneel MER. OER staat voor 'omgevingseffectrapport', waarin naast de milieueffecten ook andere omgevingseffecten, zoals sociale en economische, in beeld worden gebracht. We spreken daarom hier niet over een planMER maar over een OER. Voor de juridische juistheid wordt nog wel gesproken van een m.e.r.-procedure.

De omgevingsvisie beschrijft de ambities van de gemeente en wat de gemeente op hoofdlijnen gaat doen om die ambities te halen (het nieuwe beleid). Het OER beschrijft:

- De kwaliteiten van de leefomgeving (de huidige situatie en autonome ontwikkeling).
- De gevolgen van het beleid op de leefomgeving.
- Of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

Bij de uitwerking van de omgevingsvisie heeft de gemeente ingezet op een proces met interactie tussen het uitwerken van de omgevingsvisie en het opstellen van het OER. Dit wordt een ontwerpend-OER genoemd. De interactie tussen beide bestaat uit regelmatige wederzijdse terugkoppeling tussen de beleidsontwikkeling aan de ene kant (omgevingsvisie) en de gevolgen ervan voor de leefomgeving aan de andere kant (m.e.r.).

Op deze manier is het OER gebruikt om het beleid aan te scherpen en om beleidskeuzes te maken en aan te scherpen. De gemeente wil het OER ook gebruiken als basis voor het monitoren en bijsturen van het beleid tijdens de uitvoering.

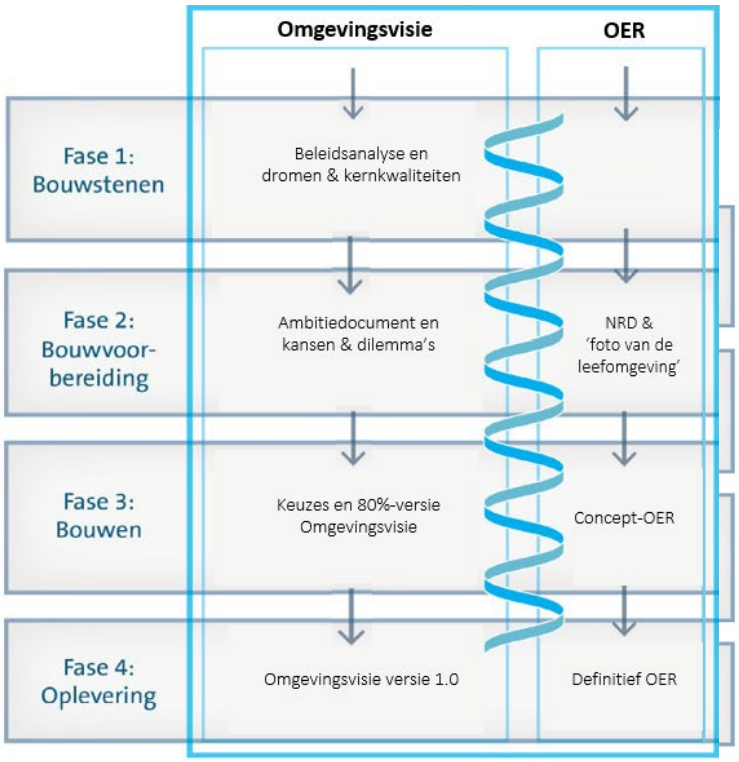

Figuur 1.1: Interactie tussen omgevingsvisie en OER.

1.3 De m.e.r.-procedure

In het OER zijn op basis van de m.e.r.-procedure de gevolgen van de omgevingsvisie op de leefomgeving in beeld gebracht. Die informatie moet gebruikt worden bij de besluitvorming over de omgevingsvisie. De m.e.r.-procedure is gebaseerd op Europese regelgeving. Het doel van m.e.r. is het bieden van voldoende informatie waarmee de gemeente Boxtel het milieu- en leefomgevingsbelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming over de omgevingsvisie kan betrekken. De m.e.r.-procedure voor de omgevingsvisie is verlopen in lijn met de wettelijke vereisten, deze is als volgt:

1. **Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag**

   De m.e.r.-procedure is gestart met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en publicatie van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD heeft ter visie gelegen van 15 september tot 28 oktober 2022.

2. **Raadplegen betrokken instanties over reikwijdte en detailniveau van het OER en vaststellen reikwijdte en detailniveau**

   De gemeente Boxtel heeft verschillende instanties gevraagd om op de NRD te reageren[3]. Daarnaast heeft iedereen de mogelijkheid gehad schriftelijk te reageren op de ter inzage gelegde NRD. Op de NRD zijn 7 zienswijzen binnengekomen vanuit de stad en de betrokken instanties. De gemeente heeft een Nota van Antwoord opgesteld en de relevante punten uit de zienswijzen hebben een plek gekregen in het OER.

3. **Opstellen OER en Passende Beoordeling**

   Vervolgens is het OER opgesteld. Omdat significante negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel op voorhand niet konden worden uitgesloten is er een Passende Beoordeling uitgevoerd voor het voorkeursalternatief (zie hoofdstuk 9 van dit OER). De Passende Beoordeling is een bijlage bij het OER.

4. **Ter inzage leggen OER en ontwerp-omgevingsvisie**

   Het OER wordt begin 2024 samen met de ontwerp-omgevingsvisie zes weken ter inzage gelegd. Iedereen heeft in deze zes weken de gelegenheid zienswijzen in te dienen. De Commissie voor de milieueffectrapportage toetst in deze periode de kwaliteit van het OER en beoordeelt of de juiste (milieu)informatie aanwezig is om een besluit over de omgevingsvisie te kunnen nemen.

5. **Besluit en vervolg**

   De omgevingsvisie en het OER worden vastgesteld door het bevoegd gezag, de gemeenteraad van de gemeente Boxtel.

[3] De volgende instanties zijn actief geraadpleegd: de Provincie Noord-Brabant, de Veiligheidsregio, de Gasunie, Rotterdam-Rijn Pijpleiding, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, GGD Hart van Brabant, Waterschap De Dommel, Rijkswaterstaat Zuid-Holland, Defensie Pijpleiding Organisatie, ProRail, Brabant Water, Regio Noord-Oost Brabant en de gemeenten Sint-Michielsgestel, 's-Hertogenbosch, Meierijstad, Best, Oirschot, Oisterwijk, Vught en Bernheze

1.4 Leeswijzer

Dit OER bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 2: Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt?
- Hoofdstuk 3: Hoe is het OER gemaakt?
- Hoofdstuk 4: Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’?
- Hoofdstuk 5: Welke scenario’s zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan?
- Hoofdstuk 6: Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?
- Hoofdstuk 7: Wat is het voorkeursalternatief?
- Hoofdstuk 8: Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief?
- Hoofdstuk 9: Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden?
- Hoofdstuk 10: Is het nieuwe beleid consistent?
- Hoofdstuk 11: Draagt het nieuwe beleid bij aan het halen van de ambities?
- Hoofdstuk 12: Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk?
- Hoofdstuk 13: Wat komt na het OER?

2 Waar gaat de omgevingsvisie over en hoe is deze gemaakt?

2.1 Totstandkoming van de omgevingsvisie

In 2021 is gestart met de omgevingsvisie. Doordat het een lang proces is, is de omgevingsvisie verdeeld in vier verschillende fases. In elke fase heeft er participatie plaatsgevonden, zowel intern als extern. Daarmee zijn veel meningen en ideeën verzameld, die in de visie zijn meegenomen.

Fase 1: Bouwstenen verzamelen (Beleidsanalyse)
Er is begonnen met het verzamelen van informatie, waarvan een beleidsanalyse is gemaakt. De beleidsanalyse was het 'vertrekpunt' van de omgevingsvisie: alle bestaande kwaliteiten, trends, ontwikkelingen en beleidsregels zijn in kaart gebracht en samengevat.

Fase 2: Bouwvoorbereiding (Dromen en ambities)
In 2021 is samen met de inwoners en andere betrokkenen gedroomd over hoe gemeente Boxtel er in 2040 uit moet zien: *wat is er in 2040 belangrijk en welke kwaliteiten moeten we behouden?* Ook is er gekeken naar wat er nodig is om de dromen te bereiken, en of alle dromen wel tegelijk waargemaakt kunnen worden. Op basis van de dromen zijn ambities geformuleerd, samen met stakeholders en ketenpartners. In december 2022 is het ambitiedocument vastgesteld door de gemeenteraad.

In fase 2 is ook gestart met het OER, hoe de omgevingsvisie en het OER samenhangen is beschreven in paragraaf 3.2.

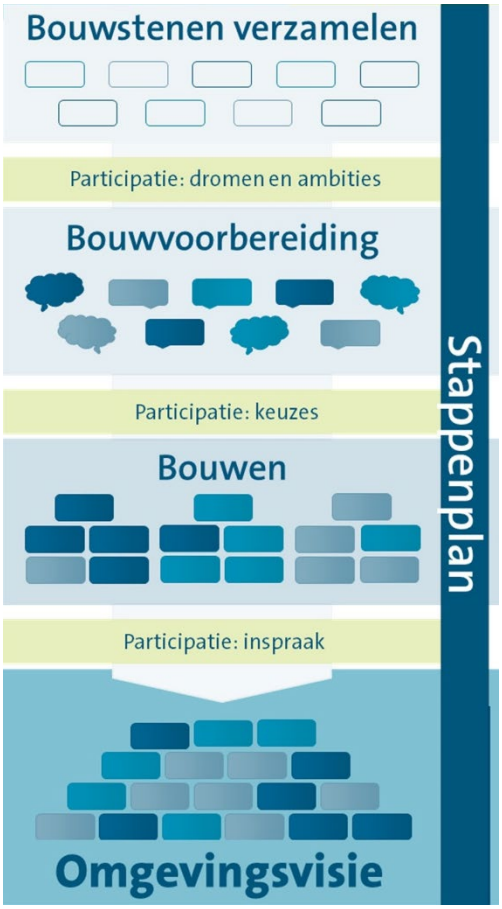

Figuur 2.1: Stappenplan omgevingsvisie voor de gemeente Boxtel

Fase 3: Bouwen (Keuzes en afronding)
De ambities zijn vertaald naar twee scenario's voor de gemeente Boxtel. In deze scenario's zijn de uitersten opgezocht, om zo tot keuzes te komen. Samen met bewoners, maatschappelijke partijen, ketenpartners, de ambtelijke organisatie, het college en de raad zijn de scenario's aangescherpt. Beide scenario's zijn beoordeeld in het OER om een goed beeld te krijgen over welke ambities wel en niet gerealiseerd kunnen worden. Vervolgens is een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Deze is beoordeeld en daarna zijn de laatste aanscherpingen gemaakt tot een definitief voorkeursalternatief, wat nu de omgevingsvisie is.

Fase 4: Oplevering
De laatste fase is het vaststellen van de omgevingsvisie. Tijdens deze fase kunnen inwoners nog één keer hun mening geven tijdens de officiële inspraakprocedure. Daarna stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Hierna is geen beroep meer mogelijk. De omgevingsvisie is een visie voor de lange-termijn. Na de vaststelling vormt de omgevingsvisie de basis voor omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

2.2 De inhoud van de omgevingsvisie

In de omgevingsvisie staat hoe de gemeente Boxtel zich gaat ontwikkelen tot 2040. Er worden beslissingen gemaakt over bijvoorbeeld de kwaliteiten, de groene omgeving en de leefbaarheid van de gemeente Boxtel. Omdat de ruimte beperkt is, maar de vraag groot, is het belangrijk om goed na te denken over wat waar kan en hoe functies gecombineerd kunnen worden. De omgevingsvisie helpt om de juiste balans te vinden tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving:

- De visie geeft een integrale richting aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, en de uitwerking van beleid in onder andere programma's en het omgevingsplan;
- De visie geeft een uitnodigend en inspirerend toekomstbeeld dat is opgesteld met en voor inwoners, organisaties en (maatschappelijke) ondernemers;
- De visie geeft de werkwijze aan: wat doet de gemeente, wat doet de markt, waar is de samenleving aan zet, en welke voorwaarden worden hierbij gesteld?

2.2.1 De gemeente Boxtel

De gemeente Boxtel ligt in de provincie Noord-Brabant. In de gemeente liggen naast de kern Boxtel nog drie kernen, namelijk: Esch, Lennisheuvel en Liempde (zie Figuur 2.2). Er is veel groen en natuur in de gemeente, zo ligt er in het zuidwesten Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen. Ook zijn er veel landgoederen en bossen. Boxtel is de grootste kern in de gemeente, waar ook voorzieningen zijn. De omliggende kernen maken hier ook gebruik van.

De gemeente Boxtel ligt binnen de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven en heeft een goede (OV-)verbinding met deze steden. Boxtel ligt aan de snelweg A2 en de spoorlijn Eindhoven - Tilburg. De kernen in de gemeente zijn forensendorpen, mensen wonen in de kernen en werken vooral in steden in de buurt. In de gemeente is er ruimte voor industrie, waardoor de gemeente veel verschillende soorten bedrijven aantrekt en werkgelegenheid creëert. Er wordt aandacht besteed aan de verdere transitie binnen de landbouw en daarbij zoeken we ook naar oplossingen voor leegstaande stallen

De gemeente Boxtel is een groene gemeente, met veel bomen, parken en water. Dit zorgt voor een fijne leefomgeving en biedt ruimte voor recreatie. De beschikbaarheid van woningen staat onder druk. Er is behoefte aan ontmoeting, (basis-)voorzieningen in elke kern en mogelijkheden om te sporten en te bewegen. Inwoners organiseren zich om hun ideeën, inzichten en wensen waar te maken. Initiatieven zijn vaak gericht op sociale verbondenheid, ontmoeten, duurzaamheid en samen iets bereiken.

De gemeente draagt bij aan de doelen van het Klimaatakkoord. Het groen en het water draagt bij aan de biodiversiteit. Van oudsher is er in de gemeente veel aandacht voor duurzaamheid en ook nu zijn er veel initiatieven uit de samenleving die zich hierop richten. Het is belangrijk dat iedereen die dat wil hieraan mee kan doen.

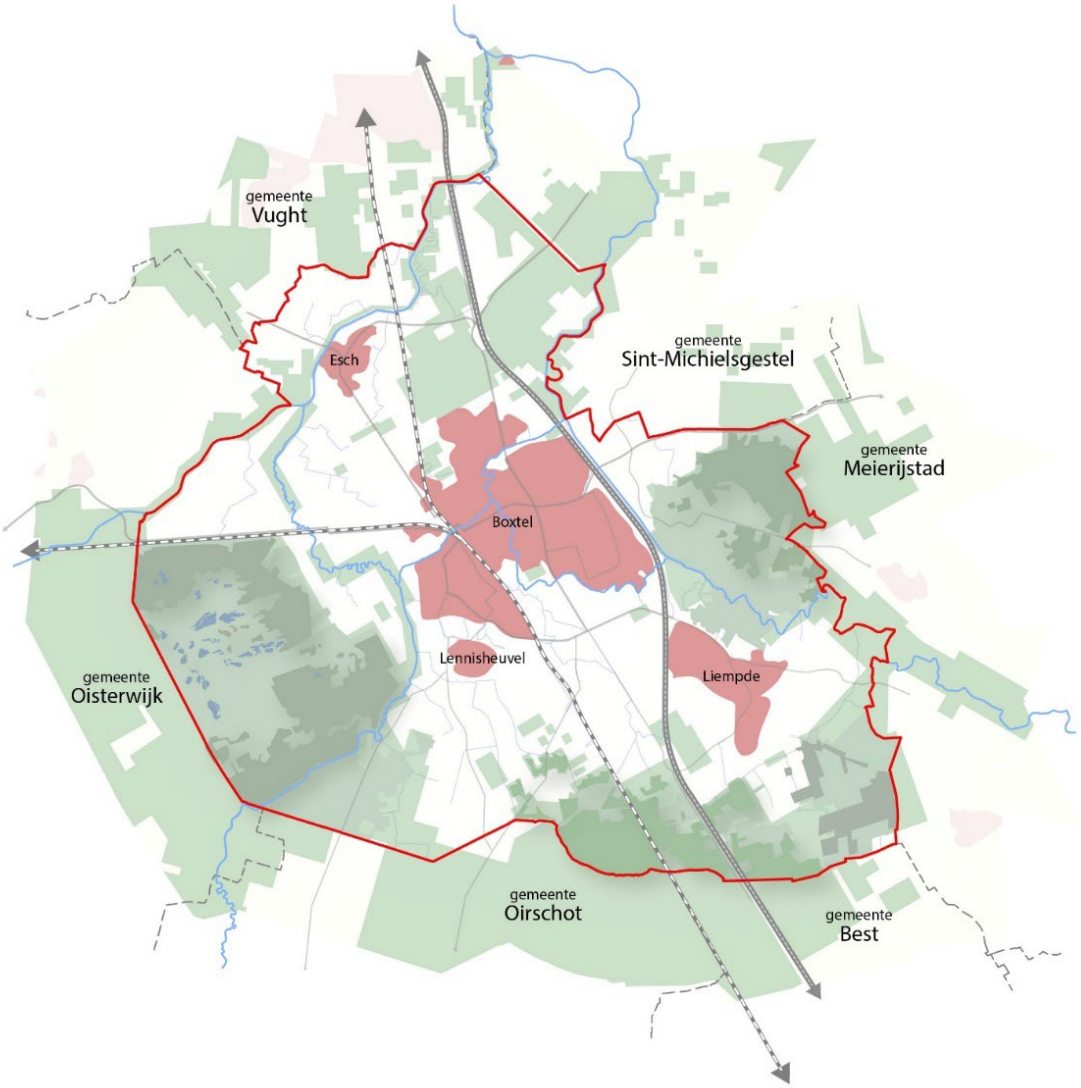

Figuur 2.2: Ligging van de gemeente Boxtel.

2.2.2 Thema's, dromen en ambities

De omgevingsvisie is opgebouwd aan de hand van vier hoofdthema's: *Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie* en *Inclusieve duurzaamheid* (zie Figuur 2.3).

Het hoofdthema *Aangenaam leven* heeft betrekking op wonen en alles wat samenhangt met een aangename woonomgeving. Hieronder vallen onderwerpen, zoals het landschap, natuur, voorzieningen, gezondheid en veiligheid.

Het hoofdthema *Verbindend netwerk* gaat over de netwerken. In fysieke zin gaat het hierbij om netwerken voor verkeer- en vervoer, zowel boven- als ondergronds. In sociale zin gaat het om netwerken die eraan bijdragen dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving.

Het hoofdthema *Krachtige economie* gaat over de economische aspecten, zoals het vestigingsklimaat, kennis en innovatie en de arbeidsmarkt in de gemeente. Ook de transitie van duurzame landbouw en toerisme en recreatie zijn van belang in dit hoofdthema.

Het hoofdthema *Inclusieve duurzaamheid* gaat in op klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Het gaat hier over de omschakeling naar circulariteit en hernieuwbare energie (energie die afkomstig is uit natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, bijvoorbeeld door zonnepanelen of een warmtepomp). Ook biodiversiteit, bodem en water komen terug binnen dit hoofdthema.

Figuur 2.3: Hoofdthema's uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Elk van deze hoofdthema's is opgedeeld in subthema's, zoals te zien in Figuur 2.4Figuur 2.4.

Figuur 2.4: Themacirkel van de omgevingsvisie van de gemeente Boxtel

Samen met bewoners en andere betrokkenen heeft de gemeente Boxtel vastgesteld de kwaliteiten van de gemeente zijn en wat de dromen zijn voor 2040. De kernkwaliteiten van Boxtel zijn groen, verbonden en ondernemend. Per thema zijn meerdere dromen voor de toekomst van Boxtel vastgelegd. Deze zijn vervolgens vertaald naar ambities. Over de kwaliteiten, de dromen en de ambities kan meer worden gelezen in de omgevingsvisie. In Tabel 2.1 staan de ambities zoals deze zijn vastgesteld voor de gemeente Boxtel.

Tabel 2.1: Ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Thema	#	Ambitie
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook

Thema	#	Ambitie
		zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.

Thema	#	Ambitie
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.

2.2.3 Trends en ontwikkelingen

In Nederland spelen er een aantal trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de vier thema's. Op nationaal niveau is er gekeken naar de effecten van de energietransitie, klimaatadaptatie, het landelijk gebied en duurzame verstedelijking. Daarnaast is er per thema gekeken wat de trends en ontwikkelingen zijn binnen de gemeente Boxtel.

Aangenaam leven
Binnen het thema Aangenaam leven is te zien dat er een middelmatige groei aan inwoners wordt verwacht tot 2035, wat zorgt voor een strijd om ruimte. Ook wordt het verschil met tussen het stedelijk gebied en het buitengebied steeds kleiner. Huishoudens wonen in huizen die niet bij hun inkomen passen en ouderen blijven langer thuis wonen. De drukte op de woningmarkt neemt toe en er is te weinig aanbod voor starters en senioren.

Verbindend netwerk
Binnen het thema Verbindend netwerk is te zien dat de drukte op de weg toeneemt, maar dat er ruimte voor groei is rond het openbaar vervoer. Er wordt meer thuis gewerkt en manieren van contact veranderen. Er ontstaan grotere verschillen tussen jong en oud en arm en rijk. Inwoners komen steeds vaker zelf met ideeën en hebben een actieve houding.

Krachtige economie
Binnen het thema Krachtige economie is te zien dat de komst van GreenTech Park Brabant zorgt voor een verandering van het type bedrijven dat aanwezig is in de gemeente. Er is meer ruimte voor bedrijven die zich bezighouden met circulariteit en/of natuurlijke grondstoffen. Er is een stijging te zien in het aantal arbeidsmigranten. Ook verandert het type werk in de landbouw.

Inclusieve duurzaamheid

Binnen het thema Inclusieve duurzaamheid is er, naar de landelijke doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050, te zien dat de gemeente ernaar streeft zo snel mogelijk energieneutraal te zijn en een duurzame samenleving te bewerkstelligen. Klimaatadaptatie wordt steeds belangrijker en er is een toename in circulaire landbouw en bedrijvigheid en deel-mobiliteit. Er wordt gezocht naar nieuwe manieren voor duurzame energie.

3 Hoe is het OER gemaakt?

3.1 Algemene aanpak

Het OER bij de omgevingsvisie Boxtel geeft inzicht in:

1. **De kwaliteiten van de leefomgeving van Boxtel**
   Hoe staat de leefomgeving in Boxtel er op dit moment voor? Dat is beschreven in de 'foto van de leefomgeving' en vormt de referentiesituatie van dit OER. De referentiesituatie is zowel de huidige situatie als de autonome ontwikkeling (dit is bestaand beleid waarover al besluiten zijn genomen). De 'foto van de leefomgeving' is opgenomen in bijlage A1 van dit OER. De huidige situatie laat zien hoe het er op dit moment voor staat in Boxtel. De autonome ontwikkeling is de situatie in 2030 bij ongewijzigd voortzetten van het vastgestelde beleid. Daar waar mogelijk wordt een doorkijk gemaakt naar 2040. Uit de 'foto van de leefomgeving' blijkt waar het de leefomgeving nu 'op orde' is en waar er nu en bij bestaand, ongewijzigd beleid knelpunten of problemen verwacht worden. Deze knelpunten zijn ook visueel weergeven in een knelpuntenkaart. In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste conclusies uit de 'foto van de leefomgeving' beschreven.

2. **De gevolgen van het beleid op de leefomgeving**
   Dit laat zien wat de verwachte gevolgen zijn van het nieuwe beleid wat onderdeel uitmaakt van de scenario's en het (concept) voorkeursalternatief voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Boxtel en in hoeverre dat de autonome trends de kwaliteiten van de leefomgeving beïnvloeden. Om dit te kunnen beoordelen moet de omgevingsvisie voldoende concrete uitspraken bevatten van nieuw beleid en waar een relatie met de leefomgeving mee gelegd kan worden.

3. **Of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities**
   Dit laat zien in hoeverre verwacht wordt dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de ambities die met de omgevingsvisie nagestreefd worden.

3.2 Proces en aanpak

Onderstaand Figuur 3.1 geeft het proces van dit OER schematisch weer, waarbij ook de interactie met de omgevingsvisie te zien is. In deze paragraaf worden de stappen op hoofdlijnen beschreven. In de overige paragrafen van dit hoofdstuk worden deze stappen uitgebreider beschreven.

NRD
De NRD beschrijft welke onderscheidende alternatieven in het OER onderzocht gaan worden ('reikwijdte'). Daarnaast staat er in de NRD welke beoordelingsaspecten onderzocht gaan worden, de manier waarop en met welke diepgang ('detailniveau') dat gebeurt.

Beoordelingskader
In het beoordelingskader zijn beoordelingsaspecten opgenomen die in dit OER beoordeeld zijn. Het vormt daarmee het kader voor de beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen en de effecten van de omgevingsvisie.

Foto van de leefomgeving

In de 'foto van de leefomgeving' zijn de huidige situatie en autonome ontwikkeling tot 2030 beschreven voor de beoordelingsaspecten zoals opgenomen in het beoordelingskader. Autonome ontwikkelingen zijn trends, ontwikkelingen en vigerend beleid. Het is opgesteld op basis van de best beschikbare actuele informatie, data en toekomst-prognoses. Aanvullend is een doorkijk gemaakt naar 2040.

Effectbeoordeling scenario's en concept-voorkeursalternatief

In het OER zijn twee scenario's voor nieuw beleid onderzocht. Beide scenario's zijn ingevuld vanuit een bepaalde dominante invalshoek, waarbij beide scenario's een bepaalde nadruk kennen qua beleidsinvulling. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van de scenario's in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's, heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn elementen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief. Deze is vervolgens op effecten beoordeeld.

Effectbeoordeling definitief voorkeursalternatief

De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief heeft de gemeente gebruikt bij het opstellen van een concept-omgevingsvisie. Hierin staat het definitieve voorkeursalternatief voor in de omgevingsvisie op te nemen nieuw beleid. Dit is één omvattend geheel van strategische, richtinggevende hoofdlijnen voor nieuw omgevingsbeleid. Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van het nieuwe beleid in beeld gebracht.

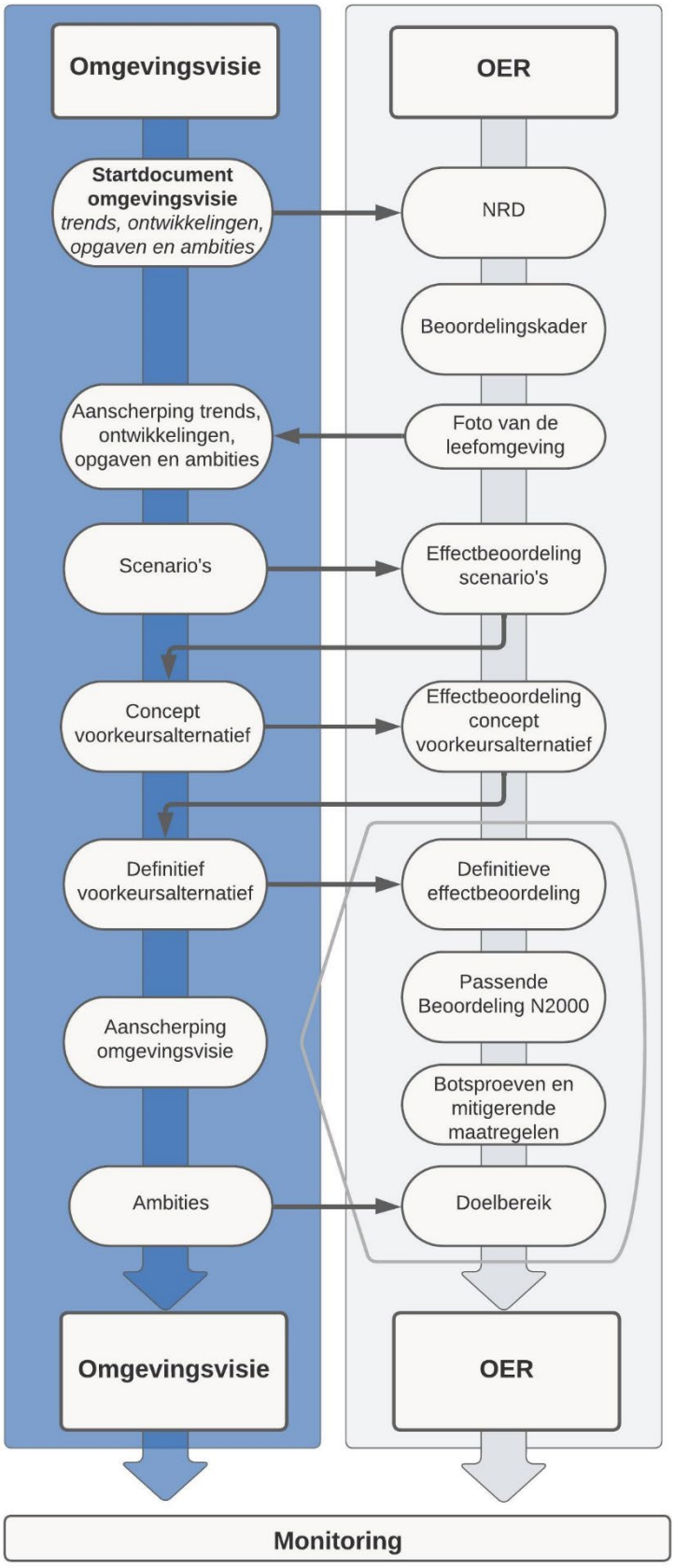

Figuur 3.1: Processchema omgevingsvisie en OER gemeente Boxtel

Passende Beoordeling Natura 2000
Omdat op voorhand niet uitgesloten kon worden dat het nieuwe beleid tot significante negatieve effecten in Natura 2000-gebieden leidt, is een Passende Beoordeling opgesteld. Daarin is beoordeeld of het nieuwe beleid tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kan leiden en zo ja, op welke manier die effecten voorkomen kunnen worden (‘mitigerende maatregelen’).

Botsproeven en mitigerende maatregelen
Met zogenaamde ‘botsproeven’ is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid consistent is en of ze ruimtelijk gezien naast elkaar kunnen bestaan. Er is beoordeeld of de verschillende beleidsonderdelen elkaar versterken en conflicteren. Voor het concept- en definitieve voorkeursalternatief zijn botsproeven uitgevoerd.

Voor leefomgevingsaspecten waar het nieuwe beleid risico’s oplevert op negatieve effecten, en waar er ondanks het nieuwe beleid nog sprake is van een tekortschietend kwaliteitsniveau mogelijkheden voor verdere verbetering gegeven. Dat is gedaan in de vorm van beleidsopties of concrete mitigerende maatregelen.

Doelbereik
Op basis van de beoordelingsaspecten van het OER die samenhangen met de ambities van de omgevingsvisie, is beoordeeld in hoeverre het nieuwe beleid bijdraagt aan het behalen van die ambities. Voor de twee scenario’s en het concept-voorkeursalternatief is een doorkijk gegeven naar het doelbereik en het definitieve voorkeursalternatief is beoordeeld op doelbereik.

Monitoring
Monitoring is een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie volgens de Omgevingswet. Door middel van monitoring worden de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie inzichtelijk en wordt de kans geboden om tijdig bij te sturen in de gewenste richting. Monitoring maakt geen onderdeel uit van dit OER, wel is er een aanzet gegeven. In hoofdstuk 13 wordt hier nader op ingegaan als onderdeel van het vervolg op dit OER.

3.3 Het beoordelingskader

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de omgevingsvisie zijn in beeld gebracht aan de hand van het beoordelingskader (zie Tabel 3.1). Het beoordelingskader volgt de brede en integrale benadering uit de Omgevingswet. Dit betekent dat naast de thema’s binnen de fysieke leefomgeving het beoordelingskader ook sociale en economische thema’s bevat. Met een dergelijk breed beoordelingskader kan het OER daadwerkelijk bijdragen aan een goede en brede weging van alle relevante belangen in de omgevingsvisie van de gemeente Boxtel.

Het beoordelingskader is het resultaat van een analyse van opgaven in de fysieke leefomgeving en de ambities voor de omgevingsvisie. Bij het opstellen van te beschouwen beoordelingsaspecten is ook in ogenschouw genomen welke gegevens er beschikbaar waren. Het beoordelingskader is gaandeweg binnen de procesaanpak van het OER verder aangescherpt ten opzichte van de NRD, waarbij sommige beoordelingsaspecten zijn opgesplitst of samengenomen.

Tabel 3.1: Beoordelingskader

Hoofdthema	Sub-thema	Beoordelingsaspecten
Verbindend netwerk	Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname
	Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, doorstroming en bereikbaarheid
	Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV
Krachtige economie	Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
	Vestigingsklimaat	Werklocaties
	Kennis en innovatie	Kennis en innovatie*
	Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie*
	Duurzame landbouw	Duurzame landbouw*
Inclusieve duurzaamheid	Afval en grondstoffen	Circulariteit*
	Energie- en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking, duurzame woningen, energiebesparing
	Klimaatadaptatie (wateroverlast, hitte en droogte)	Wateroverlast, hitte, droogte
	Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit*, oppervlaktewater, grondwater*
Aangenaam leven	Natuur	Beschermde natuur (N2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones*, biodiversiteit, groene leefomgeving
	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie*
	Veiligheid	Omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid
	Milieu	Geurhinder, geluidhinder, luchtkwaliteit
	Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving
	Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod

** Voor deze aspecten geldt dat deze kwalitatief zijn omschreven, waardoor er geen waardeoordeel in de vorm van een kwaliteitsniveau is toegekend.*

3.4 De ‘foto van de leefomgeving’

De ‘foto van de leefomgeving’ beschrijft de staat van de leefomgeving in de gemeente Boxtel. Hierbij wordt de huidige situatie en de autonome ontwikkeling tot 2030 gemeentebreed beschreven, en daar waar mogelijk een doorkijk gegeven naar 2040. De huidige situatie en de autonome ontwikkeling vormen samen de referentiesituatie voor dit OER. De beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling is in samengevatte en visuele vorm weergeven in het ‘rad van de leefomgeving’, in de vorm van kwaliteitsniveaus hoe de leefomgeving ervoor staat (zie Figuur 3.3).

Wijze van beschrijven van de referentiesituatie
De huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn beschreven en er is een kwaliteitsniveau toegekend. Daarmee is een overzichtelijk beeld ontstaan van waar de leefomgeving gemeentebreed op orde is, waar er problemen en knelpunten optreden en wat de autonome trends daarin zijn. Voor de toekenning van een kwaliteitsniveau aan de beoordelingsaspecten is per beoordelingsaspect een schaallat gedefinieerd. Op basis van deze schaallat is een kwaliteitsniveau toegekend aan de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Over het algemeen: bij kwaliteitsniveau 'groen' is overwegend sprake van een goede kwaliteit, dat wil zeggen: er is geen sprake van overschrijding van wettelijke of beleidsnormen, knelpunten of anderszins. Bij kwaliteitsniveau 'rood' is sprake van overwegend slechte kwaliteit, dat wil zeggen: er is sprake van overschrijding van normen of knelpunten. Bij kwaliteitsniveau 'oranje' is er sprake van een wisselend beeld ten aanzien van de aanwezigheid van problemen en/of het risico op problemen, de kwaliteit zit dan tussen groen en rood in.

Rad van de leefomgeving
De resultaten van de beoordeling van de huidige situatie en autonome ontwikkeling worden weergeven in het zogenaamde 'rad van de leefomgeving'. Het rad visualiseert hoe de kwaliteit van de leefomgeving er in de gemeente Boxtel voor staat voor alle thema's en beoordelingsaspecten. In de beoordeling van de beoordelingsaspecten zijn de volgende kwaliteitsniveaus gehanteerd:

- Gemeentebreed overwegend geen sprake van knelpunten of problemen ('goed')
- Gemeentebreed overwegend wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico ('oranje')
- Gemeentebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht')

In het rad wordt de huidige situatie weergeven door de witte aaneengesloten lijn, de autonome ontwikkeling wordt weergeven door de donkerblauwe stippellijn.

De navolgbaarheid van de 'foto van de leefomgeving'
Voor het zo objectief, navolgbaar en reproduceerbaar mogelijk toekennen van kwaliteitsniveaus zijn de volgende factoren bepalend:

1. Beschikbare informatie en status daarvan;
2. Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van een groen, oranje en rood kwaliteitsniveau;
3. Waardering van de autonome ontwikkeling.

Deze drie factoren worden hieronder verder toegelicht.

1. Beschikbare informatie en status daarvan
Er wordt onderscheid gemaakt in drie verschillende vormen van beschikbare informatie:

1. Kwantitatieve informatie: dit betreft cijfermatige informatie, bijvoorbeeld data uit rekenmodellen of meetgegevens.
2. Kwalitatieve informatie: dit betreft niet-cijfermatige informatie, bijvoorbeeld kaartmaterieel met landschapstypen.
3. *Expert judgement*: in dit geval is er geen kwantitatieve of kwalitatieve informatie beschikbaar en wordt teruggevallen op het oordeel van een expert.

Over het algemeen geldt dat kwantitatieve informatie het meest objectief, navolgbaar en reproduceerbaar is, en *expert judgement* het minst. Kwalitatieve informatie zit er tussenin. Er is daarom gestreefd om de beoordeling zoveel mogelijk op basis van objectieve, kwantitatieve informatie te baseren. Bij beoordelingsaspecten waar dat niet beschikbaar is, is teruggevallen op kwalitatieve informatie. Daar waar

ook geen kwalitatieve informatie beschikbaar is, is teruggevallen op *expert judgement*. In de 'foto van de leefomgeving' (zie bijlage A1) is per beoordelingsaspect aangegeven welk type informatie is gebruikt.

Bronvermelding
De leefomgevingskwaliteiten voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling zijn in beeld gebracht op basis van beschikbare (cijfermatige en kwalitatieve) informatie bij de gemeente Boxtel, de provincie Noord-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, Waterschap De Dommel en openbare bronnen. Per thema en beoordelingsaspect is in de navolgende hoofdstukken aangegeven welke bronnen specifiek zijn gebruikt. In de beschouwing van de autonome ontwikkeling zijn de gevolgen van verschillende trends en ontwikkelingen voor de verschillende beoordelingsaspecten meegewogen, zoals technologische ontwikkelingen (zoals in mobiliteit en digitalisering), maatschappelijke ontwikkelingen (zoals ontwikkeling van de economie en het aantal huishoudens) en andere autonome trends die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloeden (zoals klimaatverandering). Ook is meegewogen wat de verwachte invloed is als het bestaande beleid wordt voortgezet. Waar mogelijk worden belangrijke onzekerheden expliciet benoemd (denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van schone, emissieloze voertuigtechnologie).

2. Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van een groen, oranje en rood kwaliteitsniveau
Onder referentiewaarde wordt hier verstaan een waarde waaraan een kwaliteitsniveau wordt gerelateerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in:

1. Wettelijke normen;
2. Vastgestelde beleidsnormen of -doelstellingen
3. Advieswaarden van instituten (bijvoorbeeld GGD, RIVM, WHO);
4. Vraag versus aanbod (vanuit maatschappij, markt);
5. Benchmark ten opzichte van gemeentelijke doelstellingen/ambities;
6. Benchmark ten opzichte van landelijk gemiddelde, tijdreeksen (ontwikkelingen van de indicator over de afgelopen tijd) en geografische vergelijkingen (cijfers en trends van vergelijkbare gemeenten of de provincie Brabant);
7. *Expert judgement*.

Bovenstaande opsomming moet als rangorde gezien worden qua objectiviteit, navolgbaarheid en reproduceerbaarheid. Per beoordelingsaspect is het afgelopen als een ladder, te beginnen bij 1 en eindigen bij 7. Daar waar er wettelijke normen beschikbaar zijn, zijn die gehanteerd. Bij afwezigheid van wettelijke normen is teruggevallen op vastgestelde beleidsnormen en zo verder. Daar waar geen enkele andere referentie beschikbaar is om een kwaliteitsniveau aan te relateren, is teruggevallen op *expert judgement*. In de hoofdstukken met de resultaten van de beoordeling zijn telkens aan het begin de gehanteerde informatie en referentiewaarde gedefinieerd.

Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit
Binnen het thema 'aangenaam leven' en sub-thema 'milieu' is één van de beoordelingsaspecten 'luchtkwaliteit'. Het beoordelingscriterium daarbij is de concentratie van en blootstelling aan fijnstof (PM_{10}, $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2).

Beschikbare informatie: kwantitatief, concentratiekaarten op basis van modelberekeningen.
Referentiewaarde: wettelijke normen (grenswaarden Wet milieubeheer) en gezondheidskundige advieswaarden (WHO).

Hiermee is voor dit aspect kwantitatieve informatie beschikbaar en wettelijke normen en gezondheidskundige advieswaarden als referentiewaarden voor de definitie van kwaliteitsniveaus. Op basis hiervan is de onderstaande schaallat voor kwaliteitsniveaus toegekend.

Tabel 3.2: Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit

Kwaliteitsniveau	Luchtkwaliteit
Groen	Wettelijke grenswaarden worden overal behaald en WHO-advieswaarden worden (zo goed als) overal behaald.
Oranje	Wettelijke grenswaarden worden overal of bijna overal behaald, WHO-advieswaarden worden niet gehaald.
Rood	Op meerdere locaties worden wettelijke grenswaarden overschreden.

Op basis van de beschikbare kwantitatieve informatie en de gedefinieerde schaallat is het kwaliteitsniveau toegekend voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Het toegekende kwaliteitsniveau is een gemeentebreed beeld, daar waar er specifieke relevante afwijkingen zijn van het gemeente brede beeld wordt dat in de onderbouwende beschrijving benoemd.

De toegekende kwaliteitsniveaus zijn voor alle beoordelingsaspecten in het 'rad van de leefomgeving' toegekend, zoals in Figuur 3.2 weergegeven.

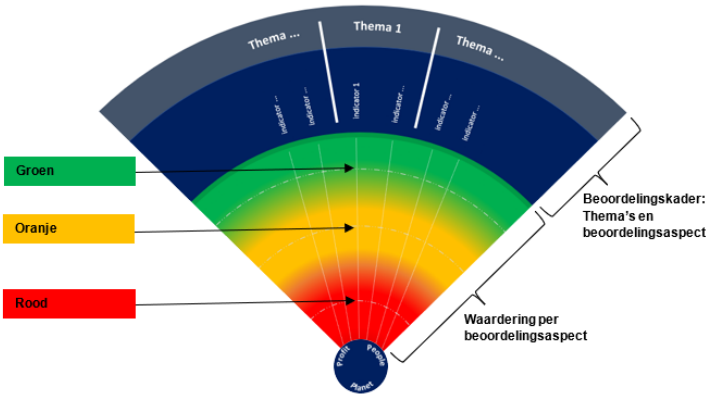

Figuur 3.2: Algemene schaallat van de beoordelingsaspecten zoals visueel weergegeven in een uitsnede van het Rad van de leefomgeving

3. Waardering autonome ontwikkeling

Bij de beschouwing van beoordelingsaspecten is een waardering gegeven aan de autonome ontwikkeling, op basis van een kwalitatieve inschatting van ontwikkelingen die optreden als gevolg van:

- De mate waarin autonome trends en ontwikkelingen leiden tot een vooruitgang of achteruitgang van de huidige situatie, zoals demografische veranderingen, klimaatveranderingen en veranderingen in de woningmarkt.
- De mate waarin voortzetting van bestaand (gemeentelijk) beleid leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.
- De mate waarin besluiten over plannen, programma's en projecten die worden geïnitieerd door andere partijen zoals Rijkswaterstaat, het Waterschap Aa en Maas en andere overheden leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.

Toekomstjaar autonome ontwikkeling

De omgevingsvisie Boxtel is gericht op 2040. Omdat de meeste beschikbare informatie over autonome trends of prognoses voor leefomgevingsaspecten niet verder gaan dan 2030 of omdat de onzekerheidsmarge na 2030 groot wordt, is in het OER 2030 in beginsel als toekomstjaar gehanteerd. Aanvullend is een doorkijk gegeven richting 2040.

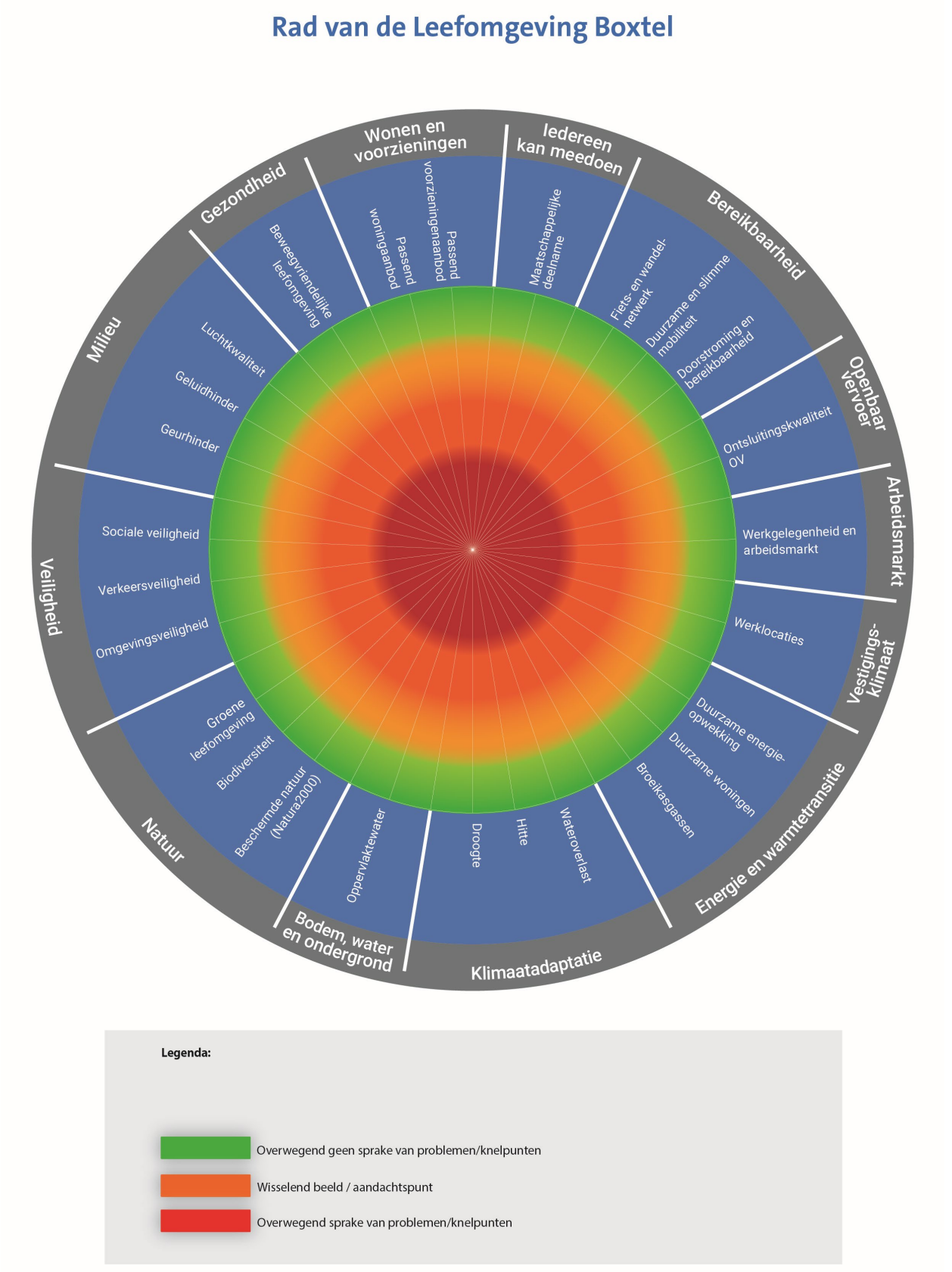

Figuur 3.3: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel (zonder invulling)

3.5 De effectbeoordeling

Het OER toetst het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie op effecten, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn ook op effecten beoordeeld. De beoordeling van effecten van deze scenario's geeft inzicht in de consequenties van (beleids)keuzes en helpt om het beleid in de omgevingsvisie verder aan te scherpen. Op basis van de twee scenario's is vervolgens een concept-voorkeursalternatief gedefinieerd. De effectbeoordeling van de scenario's en het concept-voorkeursalternatief is gedaan in tussentijdse notities. De resultaten hiervan zijn te lezen in hoofdstuk 5 en 6.

De beoordelingsmethodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Dit beleid moet echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, -programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, dus er is gekozen voor een kwalitatieve beschouwing. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden, maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid. Deze informatie voorziet de makers van de omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's en een concept-voorkeursalternatief voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt, is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten

Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn natuur, mobiliteit en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van *expert judgement* bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A2 een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten. Alle aspecten uit de foto van de leefomgeving zijn gerelateerd aan tenminste één beleidsuitspraak.

Tabel 3.3: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De beoordeling

Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van *expert judgement* een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in Tabel 3.3.

De effecten in het 'rad van de leefomgeving'
De kansen op positieve effecten en de risico's op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of -verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's en het concept-voorkeursalternatief in het rad van de leefomgeving te projecteren, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De effectbeoordeling van de scenario's en concept-voorkeursalternatief ten opzichte van de referentiesituatie is in de tussentijdse notities bijgevoegd (zie bijlagen A3 en A4). De daar benoemde kansen en risico's zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten is benoemd in de tussentijdse notities en samengevat in dit OER.

3.6 De botsproeven

De omgevingsvisie Boxtel schetst een samenhangend en integraal beeld van de leefomgeving van de gemeente Boxtel, de opgaven die er liggen, de ambities die de gemeente wil behalen en het nieuwe beleid dat helpt de ambities te halen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. In dit OER zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. De beleidsuitspraken zijn, op systematische wijze, onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In Tabel 3.4 is de score weergeven die bij de systematische beoordeling gehanteerd is.

Tabel 3.4: Gehanteerde scoringstabel bij botsproeven

Score	Definitie
+	Kans op synergie/versterking
0	Nagenoeg geen effect
-	Risico op tegenstrijdigheid
+/-	Zowel sprake van synergie als tegenstrijdigheid
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraken

3.7 Het doelbereik

Draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het halen van de gestelde ambities? Dat is de vraag die centraal staat in het doelbereik. In het OER is beoordeeld in hoeverre de ambities zoals deze geformuleerd zijn, haalbaar zijn in 2040 en in welke mate de beleidsuitspraken uit het voorkeursalternatief bijdragen. Om tijdig te kunnen bijsturen is ervoor gekozen ook een doorkijk naar het doelbereik te geven op basis van de effectbeoordeling van het concept-voorkeursalternatief. Op die manier is de gemeente Boxtel in de gelegenheid gesteld om het beleid, waar nodig, aan te passen om de ambities te halen.

3.8 De Passende Beoordeling

De gemeente Boxtel legt in haar omgevingsvisie het ruimtelijk beleid vast. In het OER wordt bepaald of dit beleid uitvoerbaar is. In dat kader is in het OER met behulp van een voortoets bepaald of een Passende Beoordeling uitgevoerd moet worden. De Wet natuurbescherming schrijft namelijk voor dat wanneer een activiteit of plan significant negatieve effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied een Passende Beoordeling moet worden opgesteld. Bij deze beoordeling wordt niet alleen gekeken naar de gevolgen van de activiteit zelf, maar ook naar de gevolgen die de activiteit in combinatie met andere activiteiten of plannen heeft. Het nieuwe plan kan alleen worden vastgesteld, wanneer op grond van de Passende Beoordeling is vastgesteld dat de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast.

De Passende Beoordeling is de wettelijke plantoets die hoort bij kaderstellende plannen waarvan een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied op voorhand niet uitgesloten kan worden. Het doel van de Passende Beoordeling is:

- Het in beeld brengen van de risico's op significant negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-netwerk als gevolg van het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie.
- Beschrijven van mitigerende maatregelen en/of beleidsaanpassingen die nodig zijn om significante effecten te voorkomen. Het gaat hier met name om aanbevelingen voor de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten.
- Waar relevant: kansen op positieve effecten.

Het detailniveau van de Passende Beoordeling sluit aan bij het detailniveau van de omgevingsvisie en het definitief voorkeursalternatief. In de Passende Beoordeling is bepaald welke factoren een knelpunt zijn bij het behalen van de doelen van de gebieden binnen de verschillende Natura 2000-landschappen. Dit geeft handvatten om een risico-inschatting te maken van de nieuwe beleidsuitspraken. Wanneer bijvoorbeeld verstoring een belangrijk knelpunt binnen een Natura 2000-landschap is, dan is er eerder sprake van een risico op een negatief effect bij beleid dat leidt tot een toename van verstoring. Wanneer van het nieuwe beleid de locatie bekend is, kan nauwkeuriger worden aangegeven welke Natura 2000-gebieden beïnvloed kunnen worden. Aan de hand van deze informatie dient de Passende Beoordeling aannemelijk te maken dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten en dat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie uitvoerbaar is. De Passende Beoordeling sluit aan op de beoordeling die in het OER is gemaakt.

4 Wat staat er in de ‘foto van de leefomgeving’?

4.1 Algemeen beeld

De staat van de fysieke leefomgeving van Boxtel is samengevat weergegeven in het ‘rad van de leefomgeving’ (zie Figuur 4.1). De witte lijn geeft de huidige situatie weer, de witte stippellijn de autonome ontwikkeling in 2030. Het verschil tussen de autonome ontwikkeling en de huidige situatie geeft weer in hoeverre er sprake is van een negatieve of positieve autonome trend voor de verschillende beoordelingsaspecten. De positie van de lijnen in het Rad (de witte doorgetrokken lijn en de witte stippellijn) is per indicator bepaald aan de hand van de definitie en de gehanteerde schaallat voor de waardering van de huidige en autonome situatie. Dit wordt beschreven per indicator in de ‘foto van de leefomgeving’ in bijlage A1.

Huidige situatie: wisselend kwaliteitsbeeld
De huidige staat van de fysieke leefomgeving in Boxtel laat een wisselend beeld zien. Vooral voor de aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid staat de fysieke leefomgeving er op dit moment over het algemeen goed voor (‘groen’). Leefomgevingsaspecten met een laag kwaliteitsniveau (‘rood’) zijn fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid en geluidhinder.

Autonome ontwikkeling 2030: negatieve en positieve trends
De autonome ontwikkeling in Boxtel laat wisselende trends zien in de kwaliteit van de leefomgeving. Bij fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit en omgevingsveiligheid is ook in 2030 nog sprake van een tekortschietend kwaliteitsniveau, naar verwachting op hetzelfde niveau als in of verslechterend ten opzichte van de huidige situatie (kwaliteitsniveau ‘rood’). Voor de aspecten duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder zijn positieve autonome trends te verwachten, maar niet voldoende om ‘uit het rood’ te komen. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij bovengenoemde aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. De locaties van deze knelpunten zijn verder toegelicht in paragraaf 4.2.

De aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, hitte, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ maar laten autonoom een verslechterende trend zien. Ook voor deze aspecten liggen belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. Deze aspecten zijn dan ook verder toegelicht in paragraaf 4.2.

Daarentegen zijn de aspecten wateroverlast en beschermde natuur (Natura 2000) in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, maar is de verwachting dat deze autonoom verbeteren naar kwaliteitsniveau ‘oranje’. De aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, maar laten autonoom geen verandering zien.

De aspecten doorstroming en bereikbaarheid en luchtkwaliteit zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en laten autonoom een verbetering binnen ‘oranje’ zien. Het aspect werklocaties laat autonoom een verbetering van ‘oranje’ naar ‘groen’ zien.

De aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’ en blijven autonoom gelijk of laten een verbetering binnen ‘groen’ zien.

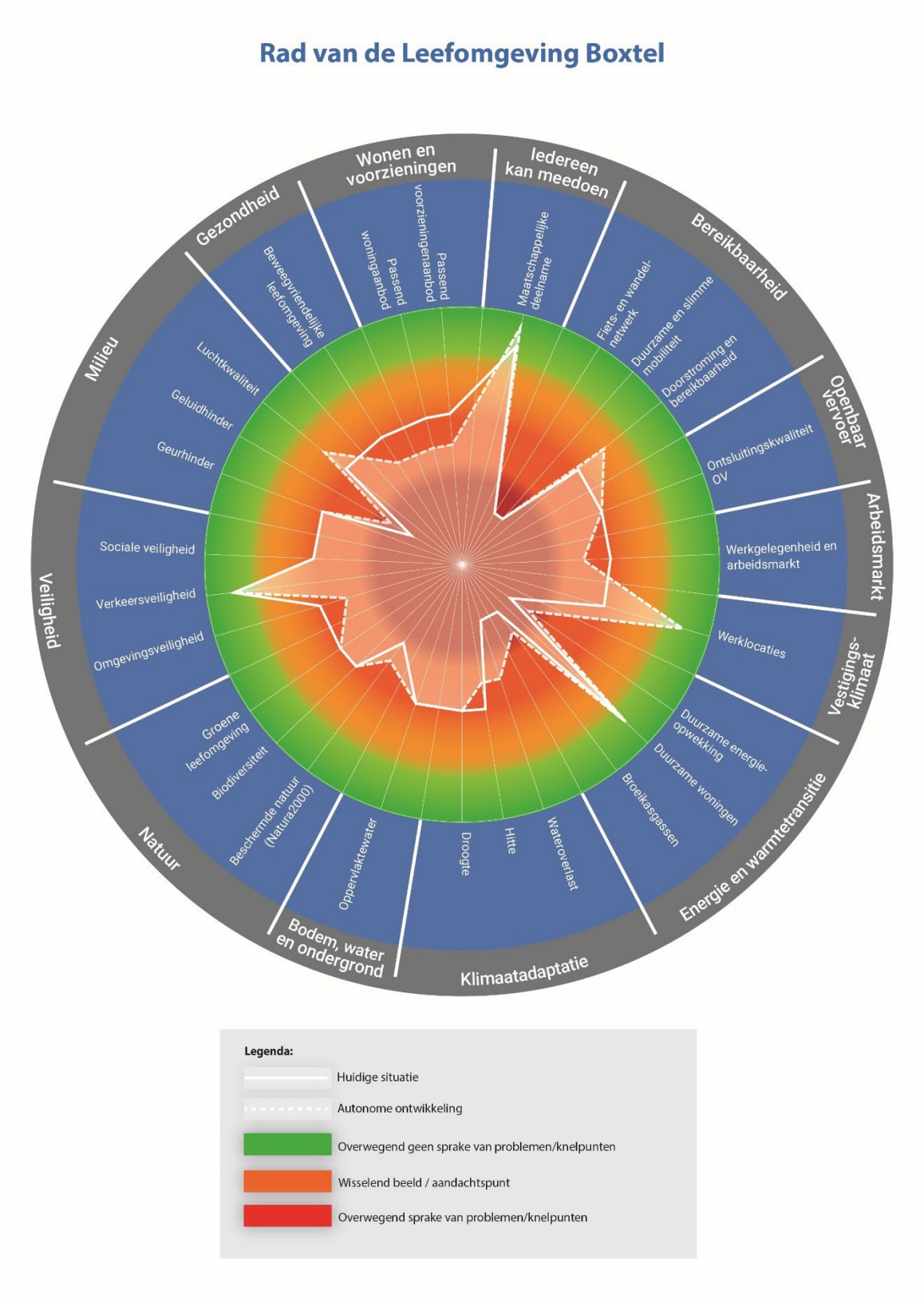

Figuur 4.1: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel

4.2 Belangrijke aandachtspunten

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau '*rood*' en '*oranje met verslechterende trend*' zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. De aspecten waar het om gaat en het specifieke aandachtspunt zijn hieronder omschreven. Figuur 4.2 geeft een deel van deze aspecten visueel weer in een knelpuntenkaart. Voor sommige aspecten geldt dat deze niet ruimtelijk-specifiek te maken zijn, doordat er geen locatie-specifieke informatie is of omdat het een gemeentebreed aspect is (bijv. broeikasgassen). In deze paragraaf is per beoordelingsaspect aangegeven of dat hiervoor geldt of niet.

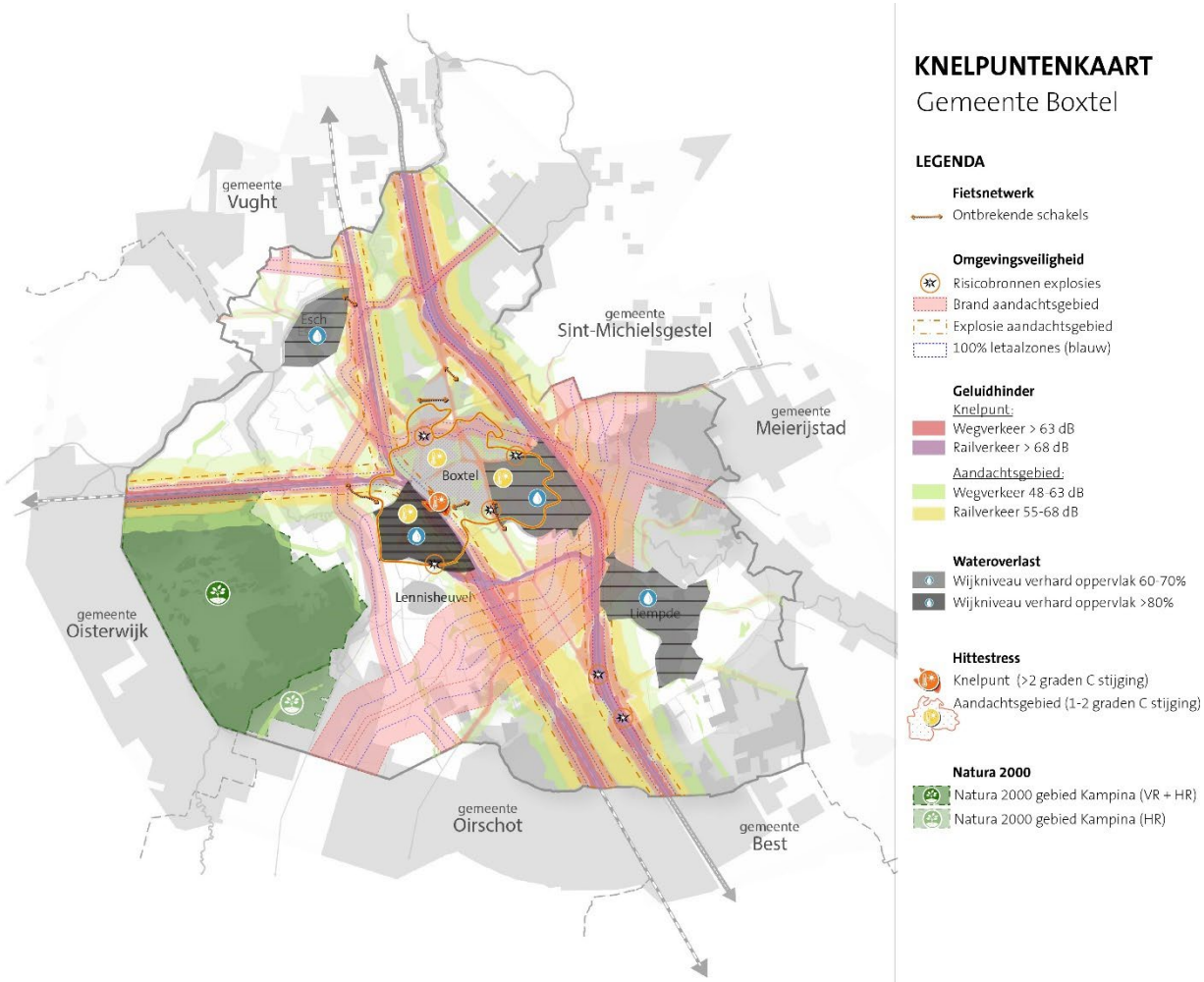

Figuur 4.2: Knelpuntenkaart gemeente Boxtel

Knelpunten
Knelpunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom in het ‘rood’ blijven

Fiets- en wandelnetwerk
In het fietsnetwerk in de gemeente ontbreken op dit moment verbindende schakels. Deze zijn in de kaart aangegeven. Daarnaast ervaren gebruikers de kwaliteit van fietspaden slechter dan landelijk gemiddeld. Dit is niet ruimtelijk-specifiek te maken en is daarom niet in op de kaart weergeven.

Duurzame en slimme mobiliteit
Het aantal deelauto’s en elektrische auto’s blijft in de gemeente Boxtel achter op het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Duurzame energieopwekking
Het percentage duurzaam opgewekte energie ligt lager dan het landelijk gemiddelde en voldoet nog niet aan de doelstelling vanuit de EU. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Broeikasgassen
De gemeente Boxtel voldoet nog niet aan de gestelde reductiedoelen uit de Klimaatwet. Het aspect broeikasgassen is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Geluidhinder
De aanwezigheid van het spoor en de A2 zijn een bron van geluid. Daarnaast zijn er ook provinciale en lokale wegen in Boxtel waar rondom geluidhinder kan worden ervaren. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Aandachtspunten
Aandachtspunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom verbeteren naar ‘oranje’ of in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom verslechteren binnen ‘oranje’ of naar ‘rood’.

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
Het aantal banen in Boxtel ligt lager dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Het aspect werkgelegenheid en arbeidsmarkt is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Wateroverlast
Met name in de bebouwde kom van de kernen in de gemeente Boxtel zijn er tijdens extreme regenbuien locaties waar sprake is of kan zijn van wateroverlast. Dit hangt samen met het percentage verhard oppervlak in de bebouwde kom. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Hitte
Hittestress wordt veroorzaakt door een groot percentage verhard oppervlakte. In gebieden waar kwetsbare functies aanwezig zijn (zoals verzorgingstehuizen) kan dit een groot probleem vormen. De aandachtsgebieden voor hittestress zijn weergeven in Figuur 4.2.

Beschermde natuur (Natura 2000)
Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Boxtel voldoen op dit moment nog niet aan de gewenste staat van instandhouding. Daarnaast zijn deze gevoelig voor stikstofuitstoot. In de kaart is het

Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen opgenomen omdat dit gebied binnen de gemeentegrens van Boxtel ligt.

Omgevingsveiligheid
In de gemeente Boxtel ligt een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast ligt er een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de PR10-6 per jaar contour van Vion Boxtel B.V.. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Beweegvriendelijke leefomgeving
De gemeente Boxtel blijft met name achter op het landelijk gemiddelde qua speelplekken en recreatief groen-blauw. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Passend voorzieningenaanbod
In de gemeente Boxtel is de gemiddelde afstand naar bepaalde voorzieningen groter dan gemiddeld genomen in de provincie Noord-Brabant. Het gaat met name om horecavoorzieningen en winkels, culturele voorzieningen en voorzieningen voor gezondheid en welzijn. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Naast bovenstaande aandachtspunten geldt dat de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom geen verbetering of verslechtering laten zien. Ook hier ligt een opgave voor de omgevingsvisie. Deze aspecten zijn niet in bovenstaand Figuur 4.2 weergeven.

5 Welke scenario's zijn er onderzocht en wat zijn de gevolgen daarvan?

De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen om twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A3). In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste punten uit deze notitie overgenomen.

5.1 Totstandkoming van de scenario's

De twee scenario's zijn tot stand gekomen door een uitgebreid participatieproces georganiseerd door de gemeente Boxtel. Er zijn twee scenario's opgesteld die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' bevatten. Het nieuwe beleid uit de scenario's is uiteengezet in verschillende thema's, zoals wonen, natuur en mobiliteit. Dit zijn de beleidsuitspraken, per thema is er één beleidsuitspraak. In Tabel 5.1 zijn deze beleidsuitspraken kort samengevat. In bijlage A3 is een uitgebreide beschrijving van beide scenario's opgenomen. Beide scenario's zijn ook ruimtelijk gevisualiseerd in een kaart. In Figuur 5.1 is scenario 1 te zien en in Figuur 5.2 is scenario 2 te zien.

Tabel 5.1: Samenvatting van de beleidsuitspraken van scenario 1 en scenario 2

Thema	Scenario 1	Scenario 2
Wonen	Naoorlogse buurten worden geherstructureerd. Het uitgangspunt is autonome groei van woningen, waarbij aandacht is voor toevoeging van groen en water(berging).	Inbreiding en uitbreiding met maximaal 3.000 nieuwe woningen. De locaties ten noordoosten en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor grootschalige uitbreiding. Meer kleinschalige uitbreiding bij Liempde, Esch en Lennisheuvel.
Voorzieningen	Behoud en optimalisatie van bestaande voorzieningen in elke buurt.	Behoud van bestaande voorzieningen en toevoeging van nieuwe voorzieningen in nieuwe woonwijken.
Natuur	De natuurgebieden worden beter met elkaar verbonden (robuuste ring) met versterking van bestaande natuur en eventueel toevoeging van nieuwe natuur.	Behoud van huidig groen en toevoeging van nieuw groen in lijn met autonoom beleid.
Mobiliteit	De fietsnetwerken in de dorpen worden aangepast en uitgebreid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een duurzame mobiliteitshub.	Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een duurzame mobiliteitshub. Daarnaast komen er op verschillende plekken nieuwe ontsluitingswegen om nieuwe woon- en werklocaties beter bereikbaar te maken.
Transitie landelijk gebied	Omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Boeren die willen stoppen krijgen ruimte voor omschakeling naar recreatie en duurzame energieopwekking.	Het landelijk gebied wordt een uitloopgebied waar ontwikkeling van natuur en recreatie samenkomen. Er is ruimte voor duurzamere vormen van landbouw.
Toerisme	Versterking van recreatieve activiteiten in de natuur. Er is ruimte voor kleinschalige overnachtingsmogelijkheden.	Aantrekken van toeristen uit de regio door het versterken van bestaande trekpleisters.
Bedrijventerreinen	Verduurzamen en vergoenen van bestaande bedrijventerreinen. Er komt geen uitbreiding van bedrijvigheid.	Er is een jaarlijkse toename van 2 ha bedrijventerrein per jaar. Bij Ladonk is ruimte voor inbreiding. Bij de A2 is ruimte voor een nieuw bedrijventerrein.

Thema	Scenario 1	Scenario 2
Duurzame energie	Maximale inzet zon op dak en waar nodig zon op land in combinatie met natuur en/of recreatie.	Maximale inzet zon op dak en waar nodig zon op land in combinatie met natuur en/of recreatie. Daarnaast zijn er drie zoekgebieden voor windenergie.

Figuur 5.1 is een weergave van het beleid uit scenario 1.

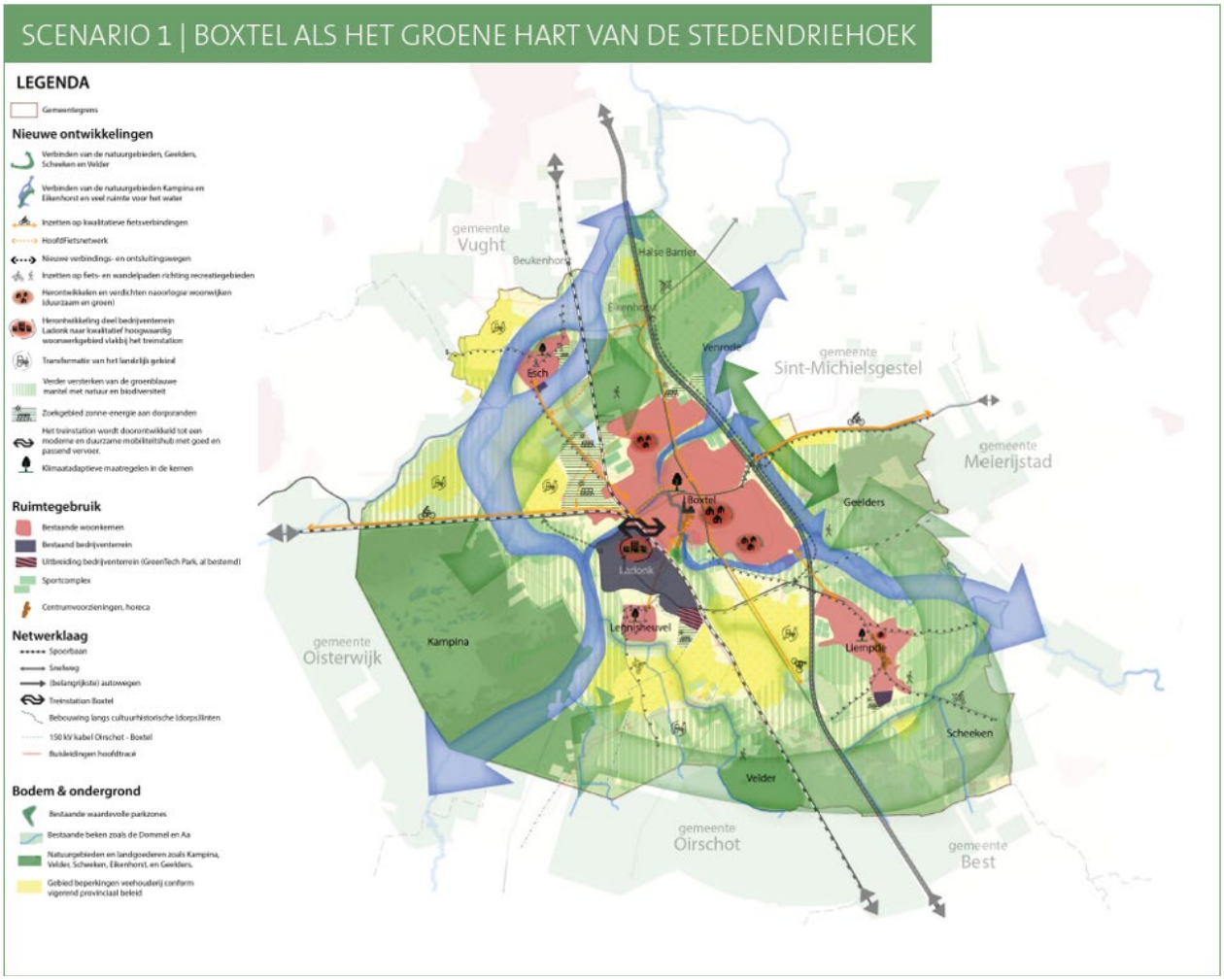

Figuur 5.1: Visualisatie van het beleid uit scenario 1

Figuur 5.2 is een weergave van het beleid uit scenario 2.

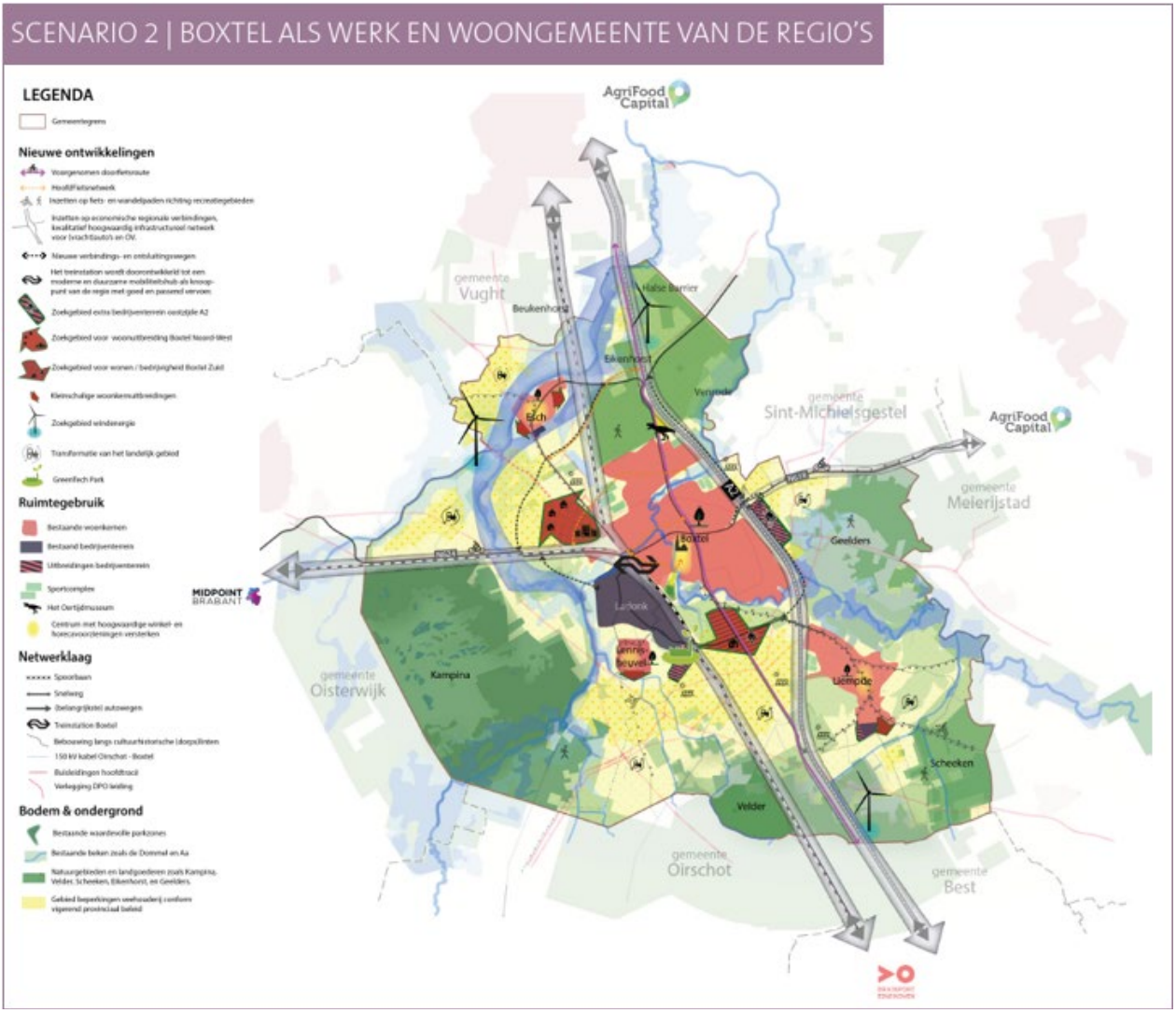

Figuur 5.2: Visualisatie van het beleid uit scenario 2

5.2 Belangrijkste effecten

In bovenstaande paragraaf zijn de beleidsuitspraken kort toegelicht. Deze zijn beoordeeld op omgevingseffecten. In Figuur 5.3 is het rad van de leefomgeving te zien. De witte stippenlijn laat zien hoe elk beoordelingsaspect uit de foto van de leefomgeving zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario's zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie, dus of er overwegend kansen of risico's voorzien zijn. Zo is ook goed te zien hoe de scenario's scoren ten opzichte van elkaar. Onder de figuur zijn de grootste verschillende tussen de twee scenario's kort toegelicht.

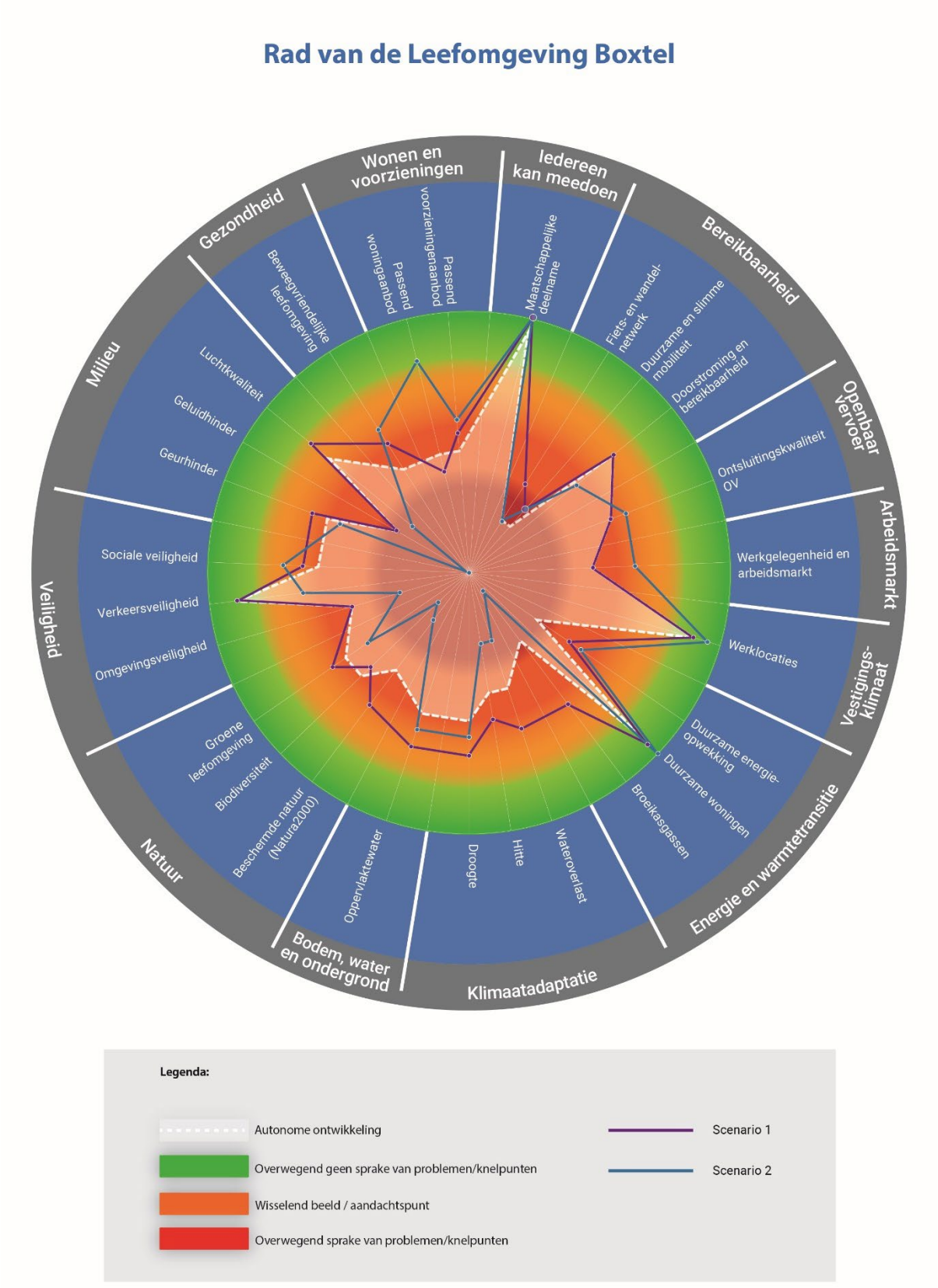

Figuur 5.3: Rad van de Leefomgeving gemeente Boxtel voor de scenario's

Overall biedt scenario 1 meer kansen dan scenario 2. Daarnaast zijn er bij scenario 2 veel meer risico's voorzien. Dit hangt samen met een aantal factoren. Hieronder zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten, die van invloed zijn op de omgevingseffecten, toegelicht.

Bij scenario 2 zijn veel meer risico's voorzien, omdat ingezet wordt op een forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid, met daarbij de toevoeging van nodige voorzieningen en nieuwe ontsluitingswegen. Groei gaat gepaard met gevolgen. Daar tegenover wordt in scenario 1 ingezet op een autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Dit scenario richt zich op behoud en relatief weinig ontwikkeling. Hierdoor zijn bij scenario 2 veel risico's voorzien voor klimaatadaptatie, natuur en milieu die zich in scenario 1 amper voordoen.

Daarnaast zet scenario 1 in op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen. Er wordt ook nieuwe natuur toegevoegd in de vorm van verbindingszones. Dit biedt veel kansen voor natuur, terwijl bij scenario 2 enkel het behoud van bestaande natuur centraal staat. Scenario 1 focust op nieuwe fiets- en wandelverbindingen voor eigen bewoners, terwijl scenario 2 inzet op het aantrekken van toerisme van buitenaf waardoor de druk op Boxtel kan toenemen.

Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat. Dit kan risico's vormen voor natuur en geluidhinder.

5.3 Kwalitatieve aspecten

Onderstaande beoordelingsaspecten zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar of kon niet gesteld worden in hoeverre de referentiesituatie er goed of slecht voor staat. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'.

In de effectbeoordeling van de scenario's zijn deze kwalitatieve aspecten wel beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Hieronder is per scenario voor de kwalitatieve aspecten schematisch weergegeven of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ↑) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ↓). Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn en twee pijltjes betekent dat dit scenario net wat beter/slechter scoort (meer kansen of risico's) ten opzichte van het andere scenario.

Wat opvalt uit onderstaande Tabel 5.2 is dat bij scenario 1 sprake is van overwegend kansen bij alle kwalitatieve aspecten. Bij scenario 2 is er ook sprake van minder kansen en overwegend risico's op twee kwalitatieve aspecten. In de scenariobeoordeling (bijlage A3) zijn de kansen en risico's tekstueel toegelicht.

Tabel 5.2: Overwegend kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten bij de kwalitatieve aspecten

Kwalitatieve aspecten	Scenario 1	Scenario 2
Kennis en innovatie	0	↑
Toerisme en recreatie	↑	↑↑
Duurzame landbouw	↑↑	↑
Afval en grondstoffen	0	0
Bodemkwaliteit	↑↑	↑
Grondwater	↑↑	↑
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	↑	↓
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	↑	↓

5.4 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie

In de 'foto van de leefomgeving' is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend: groen, oranje of rood. De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau 'rood' en 'oranje met verslechterende trend' zijn aangemerkt als respectievelijk knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie.

In onderstaande tabellen is weergegeven hoe deze knelpunten zich ontwikkelen per scenario. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) voor de bestaande knelpunten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn en twee pijltjes betekent dat dit scenario net wat beter/slechter scoort (meer kansen of risico's) ten opzichte van het andere scenario.

Bestaande knelpunten
In de 'foto van de leefomgeving' zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder*.

Uit Tabel 5.3 blijkt dat bij het merendeel van de knelpunten sprake is van overwegend kansen. Het is onzeker in hoeverre de kansen leiden tot een opheffing van het knelpunt. Bij scenario 1 is de kans groot dat het knelpunt voor *fiets- en wandelnetwerk* verholpen wordt, omdat er meerdere nieuwe fietsverbindingen toegevoegd worden. Dit is niet het geval in scenario 2. Voor de andere knelpunten bestaan ook kansen, maar het is nog onzeker in hoeverre dit kan leiden tot opheffing van het knelpunt. Dit komt omdat de beleidsuitspraken inzetten op verbetering, maar het niet concreet genoeg is om met zekerheid te zeggen dat het knelpunt wordt opgelost. Het gaat dan om de beoordelingsaspecten *duurzame en slimme mobiliteit (S1 en S2)*, *duurzame energieopwekking (S1 en S2)* en *broeikasgassen (S1)*. Scenario 2 laat meer risico's zien voor *broeikasgassen*, waardoor het knelpunt blijft bestaan. Voor *geluidhinder* geldt dat er in scenario 1 geen kansen of risico's zijn en in scenario 2 is er meer risico's zijn dan kansen, waardoor het knelpunt blijft bestaan.

Tabel 5.3: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie per scenario

Knelpunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Fiets- en wandelnetwerk	=	⬆	0
Duurzame en slimme mobiliteit	=	⬆	⬆
Duurzame energieopwekking	⬆	⬆	⬆⬆
Broeikasgassen	⬆	⬆	⬇
Geluidhinder	⬆	0	⬇

Bestaande aandachtspunten
Naast bestaande knelpunten zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod*.

In Tabel 5.4 is te zien dat binnen scenario 1 sprake is van (overwegend) kansen bij de meeste aspecten. Bij al deze aspecten (met een groen pijltje omhoog) wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen. Uitzondering hierop vormt passend woningaanbod, hiervoor zijn er enkel risico's. De aandachtspunten voor

werkgelegenheid en arbeidsmarkt, omgevingsveiligheid en passend woningaanbod blijven bestaan, waarbij passend woningaanbod mogelijk een nieuw knelpunt vormt.

In scenario 2 is sprake van (overwegend) risico's voor wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000) en omgevingsveiligheid waardoor deze allen mogelijk een nieuw knelpunt vormen. Bij de andere aspecten die positief scoren wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen.

Tabel 5.4: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie per scenario

Aandachtspunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	0	↑
Wateroverlast	Huidig / Autonoom	↑	↓*
Hitte	↓	↑	↓*
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig / Autonoom	↑	↓*
Omgevingsveiligheid	↓	0	↓*
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑	↑↑
Passend woningaanbod	↓	↓*	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑	↑

** Bij deze aspecten is er sprake van een verdere verslechtering richting kwaliteitsniveau 'rood', waarmee het aandachtspunt een knelpunt kan worden.*

Nieuwe knelpunten

Zoals hierboven beschreven is in scenario 1 mogelijk sprake van een nieuw knelpunt voor *passend woningaanbod*. In scenario 2 vormen de aspecten *wateroverlast*, *hitte*, *beschermde natuur (Natura 2000)* en *omgevingsveiligheid* mogelijk een nieuw knelpunt.

Nieuwe aandachtspunten

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie 'oranje' scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's dan kansen leidt (rood pijltje omlaag).

Uit Tabel 5.5 blijkt dat er bij scenario 2 er bij alle onderstaande aspecten mogelijk nieuwe knelpunten ontstaan. Bij scenario 1 is dat enkel het geval bij *biodiversiteit*, maar het is onwaarschijnlijk dat dit daadwerkelijk een knelpunt wordt, omdat er ook kansen zijn voorzien in dit scenario.

Tabel 5.5: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Nieuwe aandachtspunten	Referentiesituatie	Scenario 1	Scenario 2
Doorstroming en bereikbaarheid	↑	0	↓
Biodiversiteit	=	↓	↓↓
Groene leefomgeving	=	↑	↓
Geurhinder	=	↑	↓
Luchtkwaliteit	↑	↑	↓

5.5 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld (zie Tabel 5.6). Deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *Aangenaam leven, Verbindend netwerk, Krachtige economie en Inclusieve duurzaamheid*. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Op basis van de effectbeoordeling is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

Tabel 5.6: Doorkijk naar doelbereik

Ambitie		Beoordelingsaspect	Scenario 1	Scenario 2
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☹	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	😐	☹
		Omgevingsveiligheid	😐	☹
		Geurhinder	☺	☹
		Geluidhinder	😐	☹
		Luchtkwaliteit	☺	☹
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺	☹
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺	☹
		Biodiversiteit	☹	☹
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺	☹
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐	☹
		Sociale veiligheid	☺	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐	☹
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
		Verkeersveiligheid	😐	☹
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺	☺

Ambitie		Beoordelingsaspect	Scenario 1	Scenario 2
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	Toerisme en recreatie	☺	☺
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	😐	☺
		Werklocaties	😐	☺
		Kennis en innovatie	😐	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺	☺
		Oppervlaktewater	☺	☺
		Grondwater	☺	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺	☹
		Hitte	☺	☹
		Droogte	☺	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	😐	😐
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺	☺
		Duurzame woningen	☺	☺

6 Wat is het concept-voorkeursalternatief en wat zijn de gevolgen daarvan?

Op basis van de twee scenario's heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Dit concept-voorkeursalternatief is op effecten beoordeeld. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4). In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste punten uit deze notitie overgenomen. De onderbouwing hoe de scenariobeoordeling gebruikt is om tot een concept-voorkeursalternatief en vervolgens een definitief voorkeursalternatief gekomen is, is beschreven in hoofdstuk 7.3.

6.1 Totstandkoming van het concept-voorkeursalternatief

Wat is het concept-voorkeursalternatief?
Het concept voorkeursalternatief (hierna: concept-VKA) is tot stand gekomen naar aanleiding van de resultaten van de beoordeling van de scenario's. De beoordeling van effecten van de scenario's heeft de gemeente inzicht gegeven in de consequenties van (beleids)keuzes. Met de scenario's zijn zogenoemde 'de hoeken van het speelveld' onderzocht. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-VKA. Het concept-VKA is een 80% versie van het definitieve voorkeursalternatief en wordt op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. In het concept-VKA staan nieuwe beleidsuitspraken per thema's (dezelfde thema's als bij de scenario's). De thema's zijn wonen, voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie. Er is één nieuw thema toegevoegd in het concept-VKA; *circulariteit*.

Waarom een concept-voorkeursalternatief?
Het concept-VKA is een tussenstap tussen de scenario's en het definitieve VKA. De beoordeling van het concept-VKA op omgevingseffecten heeft de gemeente de kans gegeven om het definitieve VKA nog verder aan te scherpen naar aanleiding van de resultaten. Hierdoor is het definitieve VKA volledig en integraal gemaakt en afgewogen.

Wat staat er in het concept-voorkeursalternatief?
Zoals hierboven benoemd is het concept-VKA een 80% versie van het definitieve VKA. Dit betekent dat het concept-VKA grotendeels overeenkomt met het definitieve VKA. In het definitieve VKA zitten nog enkele aanpassingen en aanscherpingen. De aangeleverde teksten uit het omgevingsvisietraject en de beleidsuitspraken uit het concept-VKA zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4).

De gemeente Boxtel heeft in haar concept-VKA bepaalde uitspraken gedaan die algemeen gelden voor nieuwe ontwikkelingen, deze worden integraal meegenomen in de beoordeling en zijn niet opgenomen in Tabel 6.1. Het gaat om uitspraken gericht op bodem en water sturend, klimaatadaptatie, natuur en groene kwaliteit, cultuurhistorie en een gezonde leefomgeving. De volledige uitspraken zijn te vinden in de bijlage. Hieronder zijn op hoofdlijnen de beleidsuitspraken uit het concept-VKA samengevat.

Tabel 6.1: Samenvatting van de beleidsuitspraken van het concept-VKA

	Concept-VKA
Wonen	Tussen 2023 en 2027 worden minimaal 1.300 woningen toevoegen in lijn met de trend van de afgelopen jaren plus een extra ambitie. Van 2028 tot 2032 worden nogmaals 985 woningen toegevoegd. Hierbij wordt gelet op de woningbehoefte.
Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen.
Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden.
Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's.
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw.
Toerisme	Het centrum ontwikkelt zich ook als ‘Poort’ functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel.
Bedrijventerreinen	Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten.

In Figuur 6.1 is het beleid uit het concept-VKA visueel weergeven.

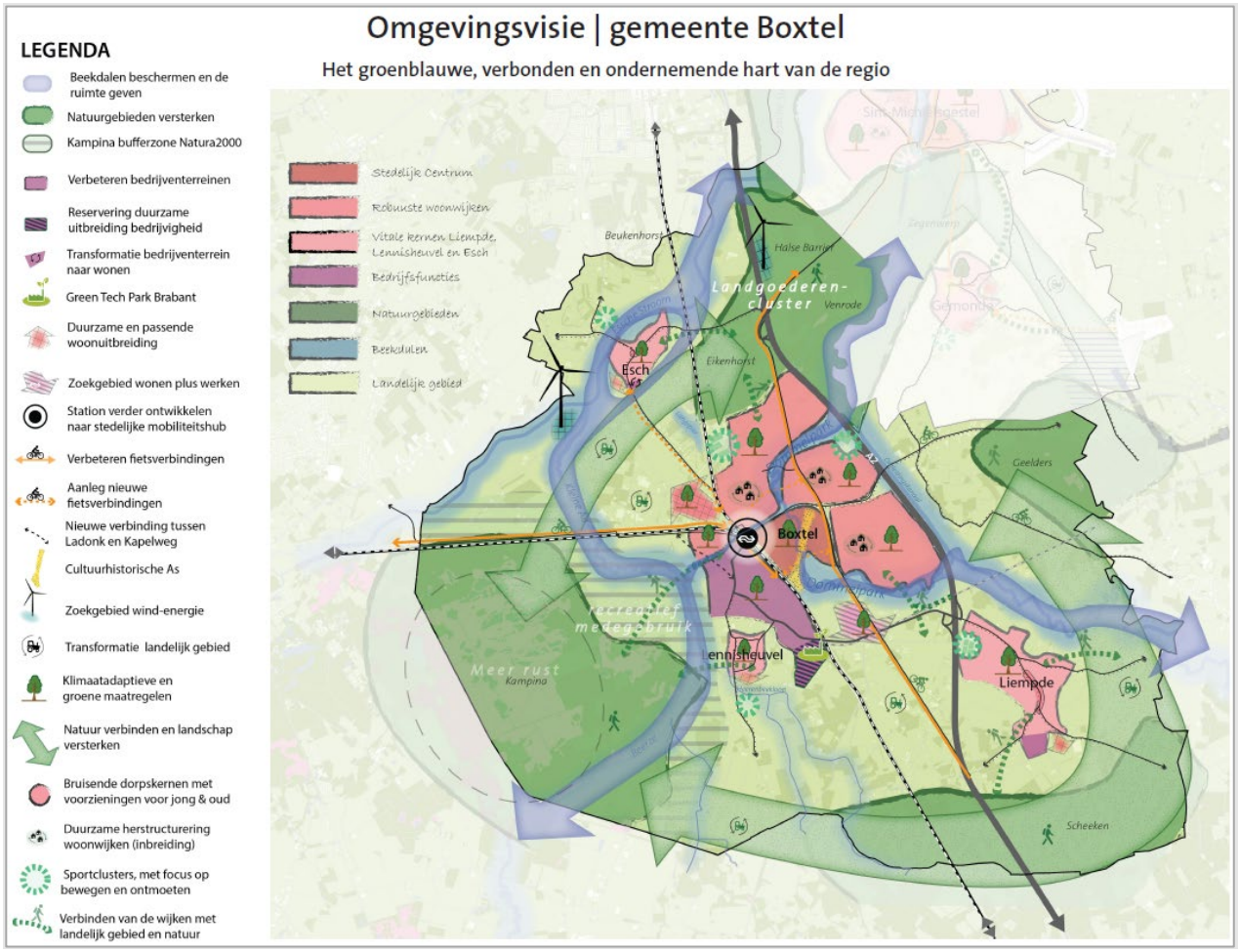

Figuur 6.1: Visualisatie van het beleid uit het concept-VKA voor de gemeente Boxtel

Hoe is het concept-voorkeursalternatief beoordeeld?

Het concept-VKA is op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. Er is een effectbeoordeling gedaan en er is een doorkijk geven of het de verwachting is dat de ambities van de gemeente wel of niet gehaald wordt. De aanpak is uitgebreid beschreven, respectievelijk in paragraaf 0 en 3.7. Daarnaast zijn er botsproeven uitgevoerd, om te kijken of het nieuwe beleid elkaar versterkt of dat het elkaar tegenspreekt en/of knelt. De aanpak van de botsproeven is uitgebreid beschreven in paragraaf 3.6.

De resultaten van de effectbeoordeling, de doorkijk naar de ambities en de botsproeven zijn opgenomen in een aparte notitie (zie bijlage A4). Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen beschreven. Aan de hand van deze bevindingen heeft de gemeente een aanscherping gemaakt naar een definitief VKA.

6.2 Belangrijkste bevindingen

6.2.1 Effecten van het concept-VKA

De effecten van het nieuwe beleid zijn weergeven in het ‘rad van de leefomgeving’. De witte stippenlijn laat zien hoe elk beoordelingsaspect uit de foto van de leefomgeving zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario’s zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie, dus of er overwegend kansen of risico’s voorzien zijn. Scenario 1 is de paarse lijn en scenario 2 de blauwe lijn. Tenslotte is het concept-VKA toegevoegd met een gele lijn. Zo is ook goed te zien hoe de scenario’s en het concept-VKA scoren ten opzichte van elkaar.

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico’s op negatieve effecten. Ten opzichte van scenario 2 richt het concept-VKA zich meer op toevoeging van natuur, groen, waterberging en duurzame vormen van mobiliteit. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico’s op negatieve effecten. Dit komt omdat in scenario 1 enkel ingezet wordt op autonome groei van woningbouw en werkgelegenheid. In het concept-VKA is wel nieuwe woningbouw en bedrijvigheid opgenomen, waardoor er meer risico’s ontstaan. In bijlage A4 is uitgebreid toegelicht wat de verschillen zijn tussen de scenario’s en het concept-VKA.

De meeste kansen op positieve effecten zijn er bij de aspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid*. Dit komt doordat het concept-VKA inzet op verbetering van het fiets- en wandelnetwerk, toevoeging van waterberging, verbinden van natuurgebieden met nieuwe natuur en het faciliteren van ontmoeting. Voor *beschermde natuur (Natura 2000)* en *biodiversiteit* bestaan er naast deze kansen ook risico’s op negatieve effecten, maar er is overwegend sprake van kansen. De risico’s ontstaan door de toename van stikstofuitstoot als gevolg van extra verkeersbewegingen, verduurzaming van panden waar beschermde soorten leven en toepassing van windenergie bij natuurgebieden met (beschermde) soorten.

Voor de aspecten *doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid* en *luchtkwaliteit* zijn er evenveel kansen als risico. Er zijn kansen omdat er in het concept-VKA wordt ingezet op duurzame vormen van mobiliteit, er zijn risico’s door extra verkeersbewegingen. Per saldo zijn er meer risico’s voor *geluidhinder*. Dit komt ook door het extra verkeersbewegingen. Er zijn enkel risico’s voorzien voor *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* door de uitbreiding van woningen nabij gebieden waar het veiligheidsrisico hoger is en waar meer geurhinder optreedt.

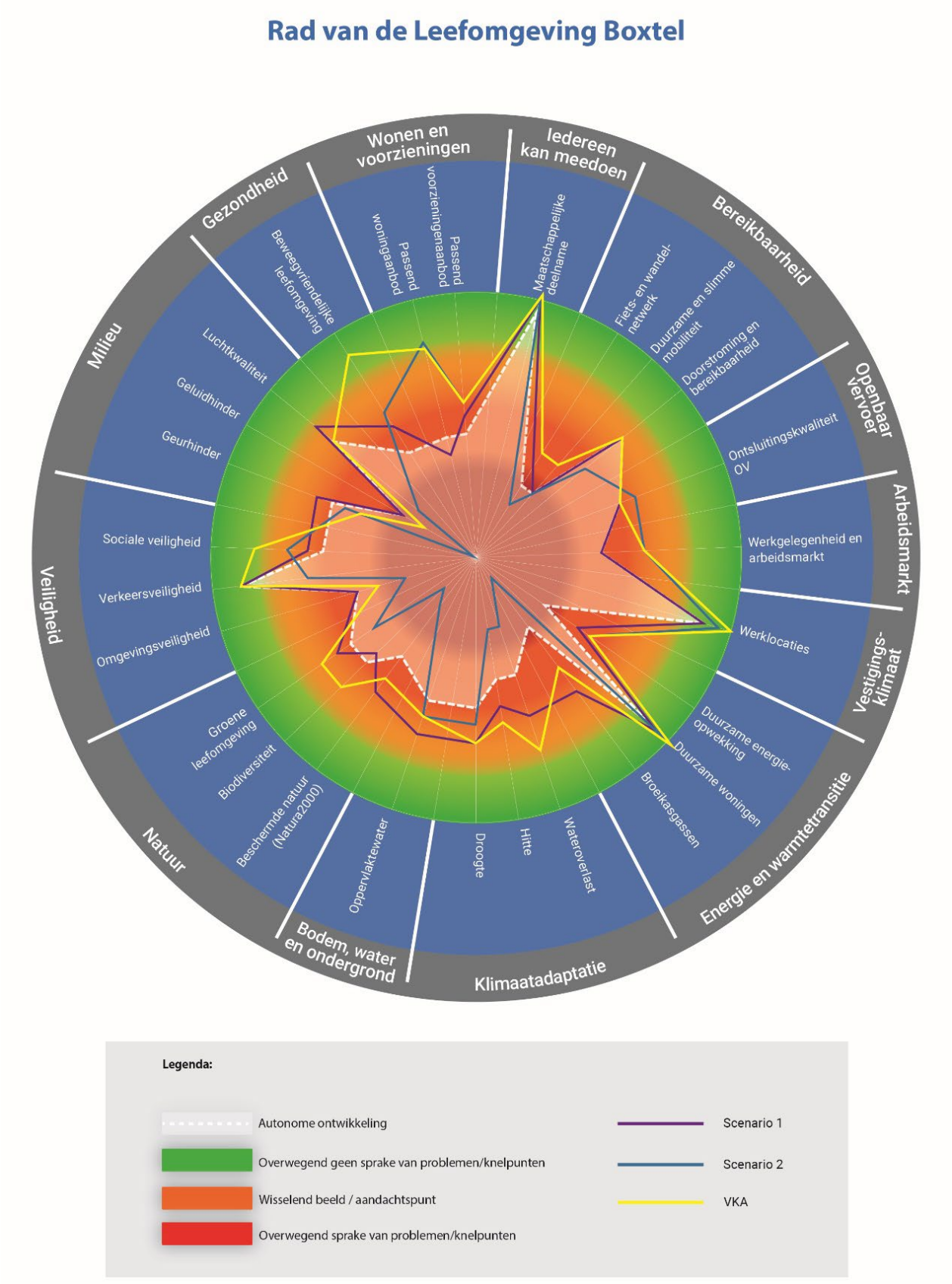

Figuur 6.2: Rad van de Leefomgeving gemeente Boxtel

6.2.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

Een aantal beoordelingsaspecten zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld: *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, afval en grondstoffen, bodemkwaliteit, grondwater, natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorie en archeologie*. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar of kon niet gesteld worden in hoeverre de referentiesituatie er goed of slecht voor staat. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'.

In de effectbeoordeling van het voorkeursalternatief zijn deze kwalitatieve aspecten wel beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In onderstaande tabel is te zien hoe deze kwalitatieve aspecten zich ontwikkelen voor het concept-VKA. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) voor de kwalitatieve aspecten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn.

Voor vrijwel alle kwalitatieve aspecten zijn overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De uitzondering hierop is het aspect kennis en innovatie, waar geen effect wordt verwacht. In bijlage A4 zijn de kansen en risico's uitgebreid toegelicht.

Tabel 6.2: Ontwikkeling van kwalitatieve aspecten in het concept-VKA

Kwalitatieve aspecten	Concept-VKA
Kennis en innovatie	0
Toerisme en recreatie	⬆
Duurzame landbouw	⬆
Afval en grondstoffen	⬆
Bodemkwaliteit	⬆
Grondwater	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆

6.2.3 Ontwikkeling knel- en aandachtspunten ten opzichte van de referentiesituatie

In de 'foto van de leefomgeving' is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend: groen, oranje of rood. De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau 'rood' en 'oranje met verslechterende trend' zijn aangemerkt als respectievelijk knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. In bijlage A4 is de ontwikkeling van knel- en aandachtspunten uitgebreid toegelicht.

In onderstaande tabellen is te zien hoe deze knelpunten zich ontwikkelen voor het concept-VKA. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) voor de bestaande knelpunten. Nul (0) betekent dat er geen effecten zijn.

Bestaande knelpunten

In de 'foto van de leefomgeving' zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder*.

Bij bijna alle bestaande knelpunten is een kans op een positief effect te zien. Voor de aspecten *fiets- en wandelnetwerk* en *duurzame en slimme mobiliteit* zal het knelpunten mogelijk verholpen worden, want er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten. Bij de aspecten *duurzame energieopwekking* en *broeikasgassen* is het onzeker in hoeverre de kansen leiden tot een opheffing van het knelpunt. Voor de andere knelpunten bestaan ook kansen, maar het is nog onzeker in hoeverre dit kan leiden tot opheffing van het knelpunt. Dit komt omdat de beleidsuitspraken inzetten om verbetering maar het niet concreet genoeg is om met zekerheid te zeggen dat het knelpunt wordt opgelost. Voor *geluidhinder* is er een risico op een negatief effect, waardoor de situatie mogelijk zal verslechteren en het knelpunt blijft bestaan.

Tabel 6.3: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie per scenario

Knelpunten	Referentiesituatie	Concept-VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑
Geluidhinder	↑	↓

Bestaande aandachtspunten en nieuwe knelpunten

Naast bestaande knelpunten zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod*.

Bij de meeste aspecten zijn overwegend kansen voorzien. Bij deze aspecten bestaat de kans dat het aandachtspunt verholpen wordt. Bij het aspect omgevingsveiligheid zijn enkel risico's voorzien waardoor het aandachtspunt blijft bestaan en dit mogelijk een nieuw knelpunt vormt.

Tabel 6.4: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie per scenario

Aandachtspunten	Referentiesituatie	Concept-VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	↑
Wateroverlast	Huidig / Autonoom	↑
Hitte	↓	↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig / Autonoom	↑
Omgevingsveiligheid	↓	↓
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑
Passend woningaanbod	↓	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑

Nieuwe knelpunten

Voor het aspect *omgevingsveiligheid* ontstaat er door het concept-VKA een nieuw knelpunt.

Nieuwe aandachtspunten

Er ontstaat mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect *geurhinder*. Het gaat hier om een aspect dat in de referentiesituatie oranje scoort met een positieve trend en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's dan kansen leidt door het realiseren van nieuwe woningen in gebieden waar een kans is op geurhinder.

Tabel 6.5: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Aandachtspunten	Referentiesituatie	Concept-VKA
Geurhinder	↑	↓

6.2.4 Botsproeven

Omdat het concept-VKA een samenhangend en integraal beeld schetst, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? In paragraaf 3.6 is de methodiek van de botsproeven beschreven. In bijlage A4 zijn de resultaten van de botsproeven uitgebreid toegelicht.

In Tabel 6 staan de resultaten van de botsproeven. Daarvoor is zijn de volgende scores gebruikt.

- Groen: er is sprake van versterking tussen de uitspraken
- Oranje: er is zowel sprake van versterking als tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Rood: er is sprake van tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Grijs: er is geen sprake van versterking of tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- *Lichtgrijs: niet van toepassing/geen relatie*

Tabel 6.6: Resultaten van de botsproeven van het concept-VKA

Beleidsuitspraken	Wonen	Voorzieningen	Natuur	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Circulariteit
Wonen									
Voorzieningen									
Natuur									
Mobiliteit									
Transitie landelijk gebied									
Toerisme									
Bedrijventerreinen									
Duurzame energie									
Circulariteit									

Uit de botsproeven blijkt dat er tussen de beleidsuitspraken uit het concept-VKA veel kansen op synergie zijn. De meeste kansen op synergie zijn er bij de beleidsuitspraak *mobiliteit*. De meeste risico's op strijdigheid zijn er bij de beleidsuitspraak *transitie landelijk gebied*. Deze is strijdig met de beleidsuitspraken *wonen, natuur, bedrijventerreinen* en *duurzame energie*.

6.2.5 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld. De ambities zijn opgenomen in paragraaf 2.2.2. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Op basis van de effectbeoordeling is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt. In onderstaande tabel is te zien of het beleid uit het concept-VKA wel of niet bijdraagt aan het halen van de ambities.

Uit de tabel blijkt dat het beleid uit het concept-VKA bijdraagt aan het behalen van vrijwel alle ambities. Enkel ambitie 4, 'De leefomgeving is veilig en gezond', wordt naar verwachting niet gehaald. Het is niet aannemelijk dat ambitie 4 wordt behaald omdat er (overwegend) risico's zijn voorzien bij de gerelateerde aspecten *omgevingsveiligheid*, *geurhinder* en *geluidhinder*.

Tabel 6.7: Doorkijk naar het doelbereik van het concept-VKA

Ambitie		Beoordelingsaspect	Concept-VKA
1	Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	Passend woningaanbod	☺
2	De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	Passend voorzieningenaanbod	☺
3	De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
		Fiets- en wandelnetwerk	☺
4	De leefomgeving is veilig en gezond.	Broeikasgassen	☺
		Omgevingsveiligheid	☹
		Geurhinder	☹
		Geluidhinder	☹
		Luchtkwaliteit	😐
5	Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
		Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
		Biodiversiteit	☺
		Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
6	De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	Verkeersveiligheid	😐
		Sociale veiligheid	☺
7	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Doorstroming en bereikbaarheid	😐
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐
		Verkeersveiligheid	😐
8	De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	Fiets- en wandelnetwerk	☺
		Duurzame en slimme mobiliteit	☺
		Ontsluitingskwaliteit OV	😐

Ambitie		Beoordelingsaspect	Concept-VKA
9	De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	Maatschappelijke deelname	☺
10	Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	Duurzame landbouw	☺
11	De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	Toerisme en recreatie	☺
12	De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
		Werklocaties	☺
		Kennis en innovatie	☺
13	Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	Bodemkwaliteit	☺
		Oppervlaktewater	☺
		Grondwater	☺
14	Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	Wateroverlast	☺
		Hitte	☺
		Droogte	☺
15	Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	Circulariteit	☺
16	De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	Duurzame energieopwekking	☺
		Duurzame woningen	☺

7 Wat is het voorkeursalternatief?

In dit hoofdstuk is het definitieve voorkeursalternatief (hierna VKA) beschreven. Dit vormt de omgevingsvisie Boxtel 2040. Het VKA is uitgewerkt op basis van de scenariobeoordeling en het daaropvolgende concept-VKA. Het VKA is een combinatie van beleid uit beide scenario's en is verder aangescherpt op basis van de beoordeling van het concept-VKA. In paragaaf 7.3 is omschreven hoe de gemeente de beoordeling van de scenario's en het concept-VKA heeft gebruikt voor het opstellen van het definitieve VKA.

De omschrijving van het voorkeursalternatief is opgenomen in bijlage A5. Deze omschrijving is één op één verwerkt in de te beoordelen beleidsuitspraken, ook is er een kaart gemaakt met daarin de ontwikkelingen op specifieke locaties in de gemeente. De gemeente Boxtel heeft het nieuwe beleid per hoofdthema gespecificeerd. De vier hoofdthema's zijn: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid.* Voor het VKA heeft de gemeente ervoor gekozen om deelgebieden te benoemen, deze zijn verwerkt in de teksten van het VKA en in de beleidsuitspraken meegenomen.

7.1 Verbeelding van het voorkeursalternatief

In Figuur 7.1 is de verbeelding van het voorkeursalternatief te zien. Hierin staat waar de deelgebieden liggen en op welke locaties welke ruimtelijke ontwikkelingen voorzien zijn. In de volgende paragraaf zijn de beleidsuitspraken die hieraan ten grondslag liggen uitgebreid beschreven.

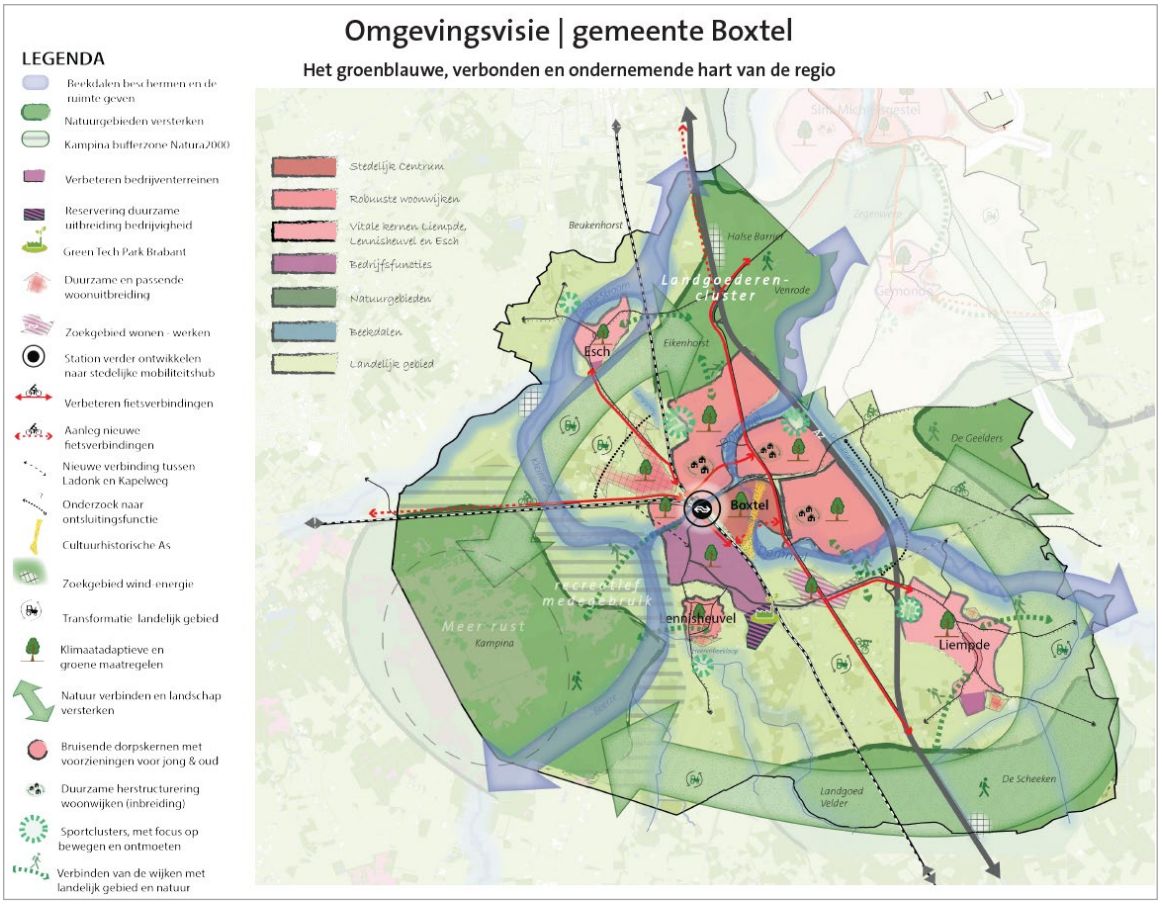

Figuur 7.1: Verbeelding van het voorkeursalternatief

7.2 Omschrijving van het voorkeursalternatief

Voor het VKA heeft de gemeente, in tegenstelling tot de scenario's, ervoor gekozen algemene uitganspunten te formuleren. Deze algemene uitgangspunten gelden voor alle uitspraken. Daarnaast zijn de specifiek gebiedsgerichte ontwikkelingen, zoals beschreven bij de deelgebieden, opgenomen onder de bijpassende beleidsuitspraken.

Algemene uitspraken

Onderstaande uitspraken zijn integraal meegenomen in de beoordeling van het VKA:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkelingen.
- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast door stank tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidbelasting op de woningen, worden geluidmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.
- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het

landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Ook binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.

Beleidsuitspraken definitief VKA

In onderstaande tabel zijn de beleidsuitspraken opgenomen die een plek krijgen in de omgevingsvisie. Ten opzichte van het concept-VKA (de 80% versie) zijn er kleine tekstuele wijzigingen doorgevoerd, er zijn geen grote inhoudelijke wijzigingen.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebied robuuste woonwijken* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. *Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
Natuur	*Deelgebied natuurgebieden* De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. *Deelgebied beekdalen* De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
Mobiliteit	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. *Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. *Deelgebied landelijk gebied* De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	*Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. *Deelgebied bedrijfsfuncties* Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Afkorting	Beleidsuitspraken definitief VKA
	Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

7.3 Verantwoording totstandkoming VKA

In hoofdstuk 5 en 6 van dit OER zijn de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's en het concept-voorkeursalternatief beschreven. De gemeente heeft deze resultaten gebruikt om tot komen tot het definitieve VKA. In deze paragraaf beschrijft de gemeente hoe ze de informatie uit de beoordelingen in het OER hebben gebruikt om het nieuwe beleid continue aan te scherpen.

Het proces
De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen om eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om op die manier 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Scenario 1 luidt *"Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek"*. Scenario 2 luidt *"Boxtel als werk- en woongemeente van de regio".* Aan de hand van het beoordelingskader zijn de effecten van de scenario's in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling van de scenario's, heeft de gemeente Boxtel een concept-voorkeursalternatief opgesteld. Daarbij zijn elementen uit de twee scenario's samengevoegd tot één alternatief zijnde het concept-voorkeursalternatief. Deze is vervolgens ook weer op effecten beoordeeld en met de uitkomsten daarvan is als laatste stap het definitieve voorkeursalternatief opgesteld dat als basis dient voor de omgevingsvisie.

Door middel van de tussentijdse effectbeoordelingen heeft het OER bijgedragen aan een stapsgewijze opbouw, toetsing en totstandkoming van een evenwichtige omgevingsvisie waarmee er naar verwachting positief bijgedragen wordt aan de gestelde ambities.

De scenariobeoordeling
Uit de beoordeling van scenario 1 is gebleken dat:

- Dit niet of minimaal bijdraagt aan het behalen van de volgende drie ambities:
  - *Ambitie 1*: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd (onder het thema 'aangenaam leven')
  - *Ambitie 12*: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven (onder het thema 'krachtige economie').
  - *Ambitie 15*: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard (onder het thema 'inclusieve duurzaamheid').
- Dat het onzeker is of dit bijdraagt aan het behalen van de volgende twee ambities:
  - *Ambitie 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 7*: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer (onder het thema 'verbindend netwerk').

Uit de beoordeling van scenario 2 is gebleken dat:

- Dit niet bijdraagt aan het behalen van de volgende vier ambities:
  - *Ambitie 4*: De leefomgeving is veilig en gezond (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 5*: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 14:* Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen (onder het thema 'inclusieve duurzaamheid').
  - *Ambitie 15:* Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.
- Dat het onzeker is of dit bijdraagt aan het behalen van de volgende twee ambities:
  - *Ambitie 6:* De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd (onder het thema 'aangenaam leven').
  - *Ambitie 7:* Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer (onder het thema 'verbindend netwerk').

De verschillen tussen de ambities die niet gehaald worden in beide scenario's zijn in grote lijnen te verklaren doordat in scenario 1 vooral ingezet wordt op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen, toevoegen nieuwe natuur in de vorm van verbindingszones, autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. In scenario 2 staat behoud van bestaande natuur centraal, aantrekken van toerisme van buitenaf en forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid. Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat.

Het concept-voorkeursalternatief
Bij het opstellen van het concept-VKA is er gebruik gemaakt van de effectbeoordelingsresultaten van de twee (uiterste) scenario's. Hiermee is inzicht verkregen in de consequenties van (beleids)keuzes. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-VKA. Daarbij speelt ook een rol dat de woningbouwopgave hoog op de politieke agenda staat en in de omgevingsvisie van invloed is op verschillende ambities.

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. In plaats van 5 à 6 ambities per scenario die niet gehaald worden blijft er daarvan nog 1 ambitie over in het concept-VKA. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico's op negatieve effecten. Ten opzichte van scenario 2 richt het concept-VKA zich meer op toevoeging van natuur, groen, waterberging en duurzame vormen van mobiliteit. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico's op negatieve effecten. Dit komt omdat in scenario 1 enkel ingezet wordt op autonome groei van woningbouw en werkgelegenheid. In het concept-VKA is wel nieuwe woningbouw en bedrijvigheid opgenomen, waardoor er meer risico's ontstaan.

Uit de beoordeling van het concept-voorkeursalternatief is gebleken dat dit (enkel) niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambitie:

- *Ambitie 4:* De leefomgeving is veilig en gezond (onder het thema 'aangenaam leven').

Het concept-VKA zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden zijn er toch enkele gevolgen van het voorgenomen beleid die leiden tot meer risico's dan kansen. Dit geldt met name voor omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder (door uitbreiding van woningen op bepaalde locaties en verkeersaantrekkende werking). Er zijn per saldo meer risico's dan kansen waardoor het niet aannemelijk is dat deze ambitie vanuit het concept-VKA gehaald wordt.

Het definitieve voorkeursalternatief
Om het beleid ook meer te laten bijdragen aan de *ambitie 4: 'De leefomgeving is veilig en gezond'* is in het definitieve VKA meegenomen dat:

- Voor wat betreft omgevingsveiligheid het VKA nu aansluit bij de wens om extra woningen te bouwen. Extra randvoorwaarden dienen meenemen te worden in verdere uitwerking per locatie.
- Voor wat betreft geurhinder het opstellen van geurbeleid als programma is benoemd, in combinatie met programma transitie landbouw.
- Voor wat betreft geluidhinder aanvullende maatregelen bij bestaande woningen zijn benoemd zoals geluidarmere bestrating. Ook het terugbrengen van toegestane snelheid van 50 km/u naar 30 km/u draagt bij aan het terugdringen van geluidhinder ook al is deze maatregel in eerste instantie bedoeld voor verkeersveiligheid en het centraal stellen van het fietsgebruik.
- Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen moeten uitbreidingslocaties integraal ontwikkeld worden ten aanzien van de mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie.

Op basis hiervan is de ambitie *Aangenaam Leven 4: De leefomgeving is veilig en gezond* in de effectbeoordeling in plaats van niet haalbaar nu veranderd in onzeker of de ambitie gehaald wordt. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in combinatie met monitoring zal moeten uitwijzen in de toekomst of deze ambitie gehaald wordt of niet.

8 Wat zijn de gevolgen van het voorkeursalternatief?

In dit hoofdstuk zijn de effecten van het voorkeursalternatief (VKA) beschreven. Dit is gedaan door de beleidsuitspraken (zoals beschreven in hoofdstuk 7) te toetsen aan de beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving'. In de 'foto van de leefomgeving' zijn de huidige situatie en de autonome ontwikkeling beschreven, dit vormt de referentiesituatie van dit OER. Omdat het voorkeursalternatief voor de omgevingsvisie niet in detail uitgewerkt is, is het niet mogelijk de effecten precies te berekenen (kwantitatief). Er wordt een oordeel op basis van expert judgement gedaan en daarom gesproken van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. De effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden, maar geven een indicatie van de mogelijke gevolgen van een beleidsuitspraak. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een programma en /of een omgevingsplan. De effectbeoordeling van het VKA en de argumentatie hierachter zijn opgenomen in bijlagen A6 en A7.

8.1 Wat zijn de effecten van het voorkeursalternatief?

De resultaten van de effectbeoordeling van het VKA zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

8.1.1 Overall beeld per beoordelingsaspect

Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid*. Dit komt omdat er wordt ingezet op het creëren van ontmoetings- en recreatiemogelijkheden in de hele gemeente en het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk in en tussen de kernen. Daarnaast wordt er relatief veel groen oppervlak toegevoegd met ruimte voor waterberging in de kern Boxtel en op bedrijventerreinen. Natuurgebieden worden beter met elkaar verbonden.

Voor de aspecten *beschermde natuur (Natura 2000)* en *biodiversiteit* zijn er naast kansen ook enkele risico's op negatieve effecten. Per saldo zijn er meer kansen dan risico's. Risico's zijn er door een mogelijke stikstoftoename als gevolg van extra verkeersbewegingen door uitbreiding van woongebieden en bedrijventerreinen. Dit speelt met name in de kernen Boxtel en Liempde, maar ook in de andere kernen is dit een risico. Daarnaast kan de biodiversiteit verstoord worden door de aanleg van nieuwe bedrijvigheid op locaties die nu groen zijn rond de kernen Boxtel en Liempde. Ook de verduurzaming van bedrijven op de bestaande bedrijventerreinen en de eventuele toepassing van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom, en langs de A2 (ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier) kunnen de biodiversiteit verstoren.

De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate dan de best scorende beoordelingsaspecten (zoals opgesomd onder het eerste tekstblok): *maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, broeikasgassen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving*, *passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod*. Bij al deze aspecten zijn enkel kansen op positieve effecten voorzien en geen risico's op negatieve effecten.

Er zijn evenveel risico's op negatieve effecten als kansen op positieve effecten voorzien voor *doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid, geluidhinder* en *luchtkwaliteit*. Er zijn kansen op positieve effecten door de inzet op duurzamere mobiliteitsvormen in de kernen, het weren van de auto uit de kernen en door het verbeteren van het fietsnetwerk in en tussen alle kernen. Door de uitbreiding van bedrijvigheid bij de kernen Boxtel en Liempde, waarbij meer woon-werk verkeer gaat rijden, ontstaan er risico's. De gemeente heeft in de aanscherping van het concept-VKA richting het definitieve VKA meerdere maatregelen opgenomen om de risico's voor geluidhinder verder te verminderen. Bijvoorbeeld, bij de herinrichting van drukke wegen worden geluidmaatregelen afgewogen en de geluidszonering bij bedrijventerrein Ladonk wordt op termijn opgeheven. Geluid blijft een knelpunt (score rood), maar is er geen sprake van een potentiële verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie.

De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* laten enkel risico's zien. De gemeente neemt waar nodig maatregelen om omgevingsveiligheidsrisico's te bepreken, maar dit neemt niet weg dat de uitbreiding van woningen bij de kern Boxtel nabij het spoor (Boxtel Noordwest) een risico vormt. Daarnaast is er woningbouwuitbreiding voorzien nabij bedrijven die geurhinder produceren bij Boxtel Noordwest, Boxtel Zuid en Liempde. De gemeente is zich bewust van de risico's voor omgevingsveiligheid en geurhinder. De gemeente kiest er bewust voor om eerst uit te breiden nabij de spoorzone om de nieuwe woongebieden goed bereikbaar te maken. Deze locatie zit ook in de Regionale Woondeal die met het Rijk gesloten is.

Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect *ontsluitingskwaliteit OV*. Er wordt ingezet op het ontwikkelen van een mobiliteitshub in de kern Boxtel, maar dit is het bestaande station. Er komen geen extra haltes/hubs bij in de gebieden waar de ontsluitingskwaliteit onvoldoende is.

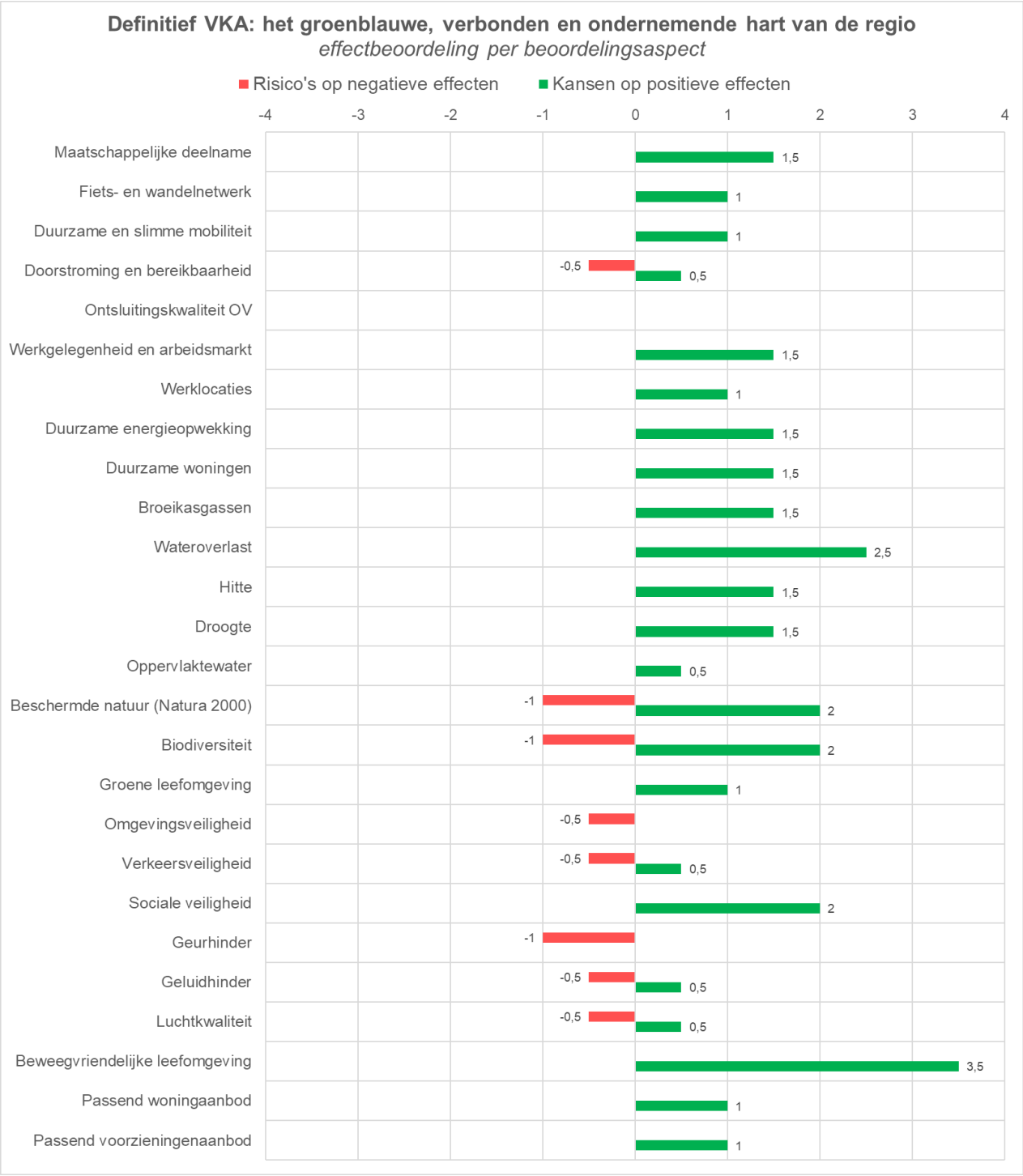

Figuur 8.1: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per beoordelingsaspect (in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen).

8.1.2 Overall beeld per beleidsuitspraak

Alle beleidsuitspraken kennen kansen op positieve effecten, in alle gevallen zijn er meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. De beleidsuitspraken met alleen **kansen op positieve effecten** zijn, op volgorde van de grootte van de positieve effecten:

Natuur
De natuurgebieden in de gemeente Boxtel worden kwalitatief verbeterd en met elkaar verbonden (waaronder de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken). Het verbinden wordt gedaan door nieuw groen, nieuwe natuur en/of natuurinclusieve landbouw. Voor de Kampina is extra aandacht omdat de biodiversiteit daar onder grote druk staat. Hier wordt water langer vastgehouden, stikstof teruggedrongen en de grondwaterstand verhoogd. Recreatie wordt gestimuleerd in de gebieden rondom de Kampina. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel krijgen meer de ruimte. Nieuwe ontwikkelingen worden in de beekdalen tegengegaan. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de Kampina en de beekdalen.

Mobiliteit
In de kern Boxtel wordt ingezet op het treinstation van Boxtel, dat wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station wordt beter bereikbaar gemaakt voor fietsers en deelmobiliteit, terwijl autoverkeer meer naar de randen van de kernen wordt verplaatst. De Stationsstraat in Boxtel wordt heringericht met als doel het verbeteren van de verbinding tussen het station en het centrum. Er wordt ingezet op gedragsverandering. In de kernen Liempde, Esch en Lennisheuvel wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer zoveel mogelijk geweerd. Tussen alle kernen worden de fietsverbindingen verbeterd. De beleidsuitspraak zal in alle kernen effect hebben.

Transitie landelijk gebied
De gemeente Boxtel wil inzetten op duurzame landbouw en verandering van functie of verdienmodel voor agrariërs die willen stoppen. Functies worden gecombineerd. De exacte inrichting van het landelijk gebied wordt nog uitgewerkt. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in het landelijk gebied (buiten de kernen).

Voorzieningen
In de gemeente Boxtel wordt er ingezet op zowel nieuwe voorzieningen als het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. In de kern Boxtel is dit met name het toevoegen van voorzieningen voor senioren en het toegankelijk maken van voorzieningen voor ouderen en mindervaliden. In de kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde wordt er gestreefd om bestaande voorzieningen te behouden en te versterken. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kern Boxtel.

Toerisme
In de kern Boxtel wordt het centrum ontwikkeld als 'poort' voor toeristen van onder andere het Groene Woud. De Cultuurhistorische As en de Dommel zullen in de kern Boxtel meer worden benadrukt. De beken in de gemeente krijgen meer de ruimte om door het landschap te kronkelen wat aantrekkelijk kan zijn voor toerisme. De kern Liempde is een gastvrije kern met een divers toeristisch aanbod. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kernen Boxtel en Liempde.

Circulariteit
Lokale kringloopinitiatieven worden in de gehele gemeente gestimuleerd. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant wordt circulariteit bevorderd. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben bij het GreenTech Park Brabant. Het gaat vooral om een regulerende, stimulerende en faciliterende rol vanuit de gemeente en niet om concrete acties. Die liggen bij de bedrijven zelf.

Er zijn drie beleidsuitspraken waarbij er **zowel kansen op positieve effecten als risico's op negatieve effecten** kunnen optreden. Per saldo is bij al deze beleidsuitspraken sprake van meer kansen dan risico's. Het gaat om de volgende beleidsuitspraken:

Bedrijventerreinen
In de gemeente Boxtel worden bestaande bedrijventerreinen bereikbaar gehouden en er wordt geïnvesteerd in duurzame maatregelen. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering, bijvoorbeeld door vergroening en het verbeteren van de infiltratie van hemelwater. Er zijn kansen voor uitbreiding aan de rand van Ladonk. In Vorst-B wordt het GreenTech Park Brabant ontwikkeld. Vorst-C is gereserveerd als mogelijke werklocatie. Het bedrijventerrein Broxven in Esch kan worden getransformeerd naar een woongebied. In Liempde heeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid, met aan de rand mogelijkheden voor woon-werkkavels. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kernen Boxtel en Liempde.

Door de toevoeging van bedrijvigheid (op onbebouwde plekken) kan er mogelijk meer woon-werk verkeer gaan rijden. Dit heeft een negatief effect op de beoordelingsaspecten: *doorstroming en bereikbaarheid, beschermde natuur (Natura 2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit, verkeersveiligheid* en *luchtkwaliteit*.

Wonen
In de kern Boxtel worden verouderde wijken duurzaam herontwikkeld en is er ruimte voor grootschalige uitbreiding van het aantal woningen. In de kern Esch zijn er kansen voor de transformatie van een bedrijventerrein naar een woongebied. In de kernen Liempde, Esch en Lennisheuvel is er ruimte voor kleinschalige uitbreiding van het aantal woningen. De beleidsuitspraak zal het meeste effect hebben in de kern Boxtel. In alle kernen wordt rekening gehouden met ruimte voor groen en klimaatadaptatie.

Door de toevoeging van nieuwe woningen nabij het spoor en nabij bedrijven die geurhinder veroorzaken, kunnen er negatieve effecten ontstaan. Ook gaat er mogelijk meer verkeer rijden. Dit heeft een negatief effect op de beoordelingsaspecten: *beschermde natuur (Natura 2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, omgevingsveiligheid en geurhinder.*

Duurzame energie
Voor duurzame energie zet de gemeente in op zon op daken, zonnevelden en windenergie. Zonne-energie wordt eerst toegepast in bestaand bebouwd gebied en waar nodig in het buitengebied. De zoekgebieden voor windenergie is in het landelijk gebied, specifiek in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en langs de A2 ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier. De beleidsuitspraak zal voor zonne-energie het meeste effect hebben in het bebouwde gebied en voor windenergie in de zoekgebieden.

De mogelijke toepassing van windenergie kan zorgen voor een negatief effect in de zoekgebieden op: *biodiversiteit* en *geluidhinder*.

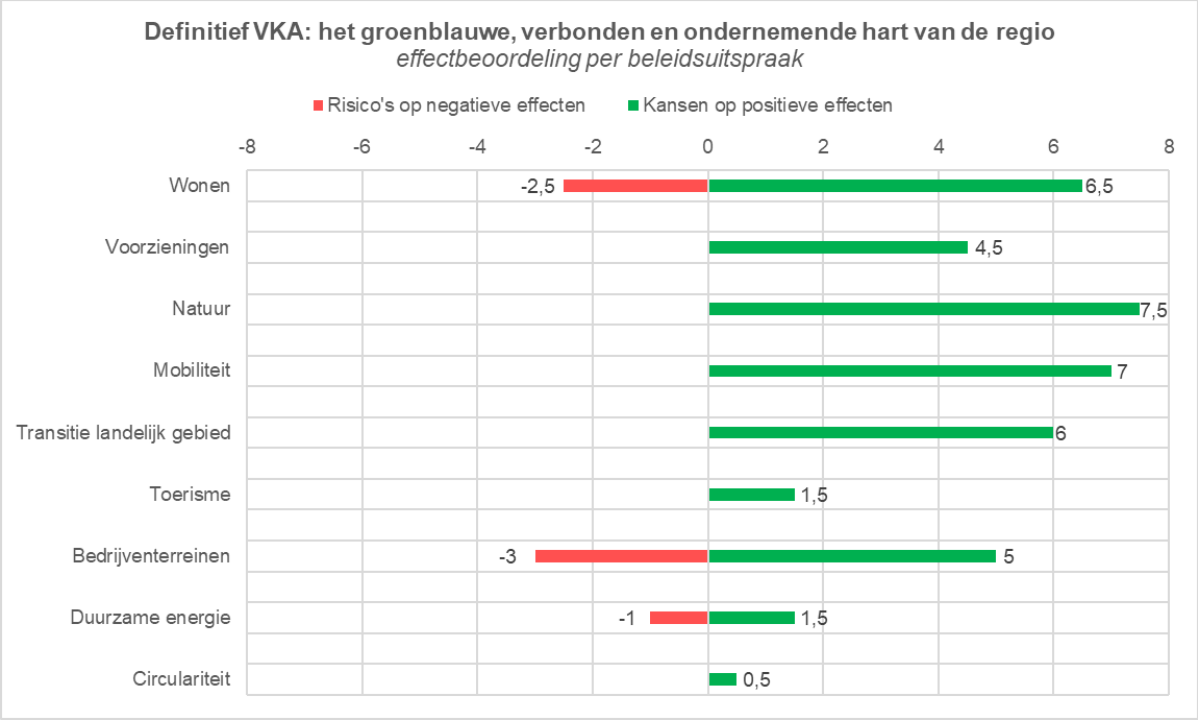

Figuur 8.2: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per beleidsuitspraak.

8.1.3 Overall beeld per hoofdthema

De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's *aangenaam leven* en *krachtige economie*. Dit komt met name door de uitspraak over natuur, waarbij veel kansen voorzien zijn (zoals ook te zien in Figuur 8.2).

Het hoofdthema *inclusieve duurzaamheid* heeft de minste kansen op positieve effecten. Per saldo zijn er wel meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten.

Voor het hoofdthema *verbindend netwerk* worden er geen risico's op negatieve effecten voorzien.

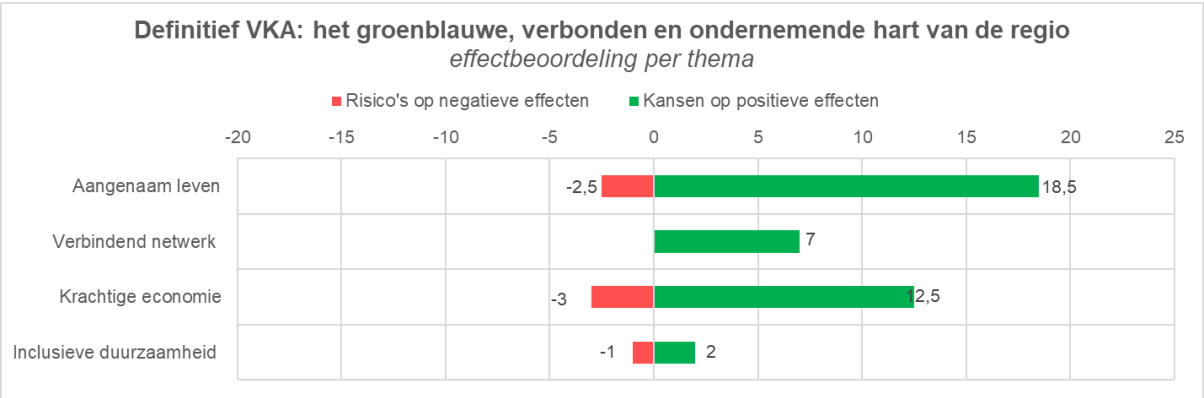

Figuur 8.3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het VKA, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

8.1.4 Overall beeld per deelgebied

De gemeente Boxtel heeft in haar omgevingsvisie verschillende deelgebieden genoemd, namelijk: *stedelijk centrum, robuuste woonwijken, vitale kernen, bedrijfsfuncties, natuurgebieden, beekdalen* en *landelijk gebied*. Deze deelgebieden zijn integraal opgenomen in de beleidsuitspraken. Hieronder is een globaal overzicht gegeven van de belangrijkste kansen en risico's voor deze deelgebieden, op basis van de effectbeoordeling.

Stedelijk centrum
In het stedelijk centrum van Boxtel ligt de focus op het bouwen van woningen en voorzieningen, de mobiliteitstransitie en gedragsverandering. Er komen ontmoetingsplekken die voor iedereen toegankelijk zijn. Auto's worden geweerd en verplaatst naar de randen van het centrum. De verbinding van het centrum met het station wordt verbeterd. Cultuurhistorische kwaliteiten worden behouden en benadrukt. Belangrijke rol voor het centrum is ook het aantrekken van toeristen. Er komt ruimte voor recreatie en wandelpaden langs de Dommel.

Het deelgebied stedelijk centrum is gerelateerd aan de beleidsuitspraken voorzieningen, mobiliteit en toerisme. Kansen op positieve effecten in dit deelgebied zijn er voor de beoordelingsaspecten maatschappelijke deelname, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, sociale veiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving en passend voorzieningenaanbod. Dit komt door inzet op ontmoetingsplekken en leefbaarheid met nieuwe woningen voor ouderen en voorzieningen. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Robuuste woonwijken
Met robuuste woonwijken worden de woonwijken in de kern Boxtel bedoelt die in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw gebouwd zijn. Sommige wijken zijn verouderd en minder duurzaam maar worden verduurzaamd. In de wijken komt ruimte voor groen en waterberging, duurzame mobiliteit, bewegen en ontmoeten. De voorzieningen worden toegankelijk en bereikbaar gemaakt.

Het deelgebied robuuste woonwijken is gerelateerd aan de beleidsuitspraak wonen. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten duurzame woningen, wateroverlast, hitte, broeikasgassen, biodiversiteit en groene leefomgeving. In tegenstelling tot de uitspraak wonen zijn er geen risico's op negatieve effecten omdat het om bestaand gebied gaat en niet om nieuwe woonwijken. Met name nieuwe woonwijken leiden tot risico's op negatieve effecten.

Vitale kernen
Met de vitale kernen worden de kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde bedoelt. In deze kernen komt er ruimte voor nieuwe woningen om het aanbod passend te maken. De ontmoetingsplekken worden behouden en waar mogelijk versterkt met ruimte voor klimaatadaptatie. Doorgaand gemotoriseerd verkeer wordt zoveel mogelijk verweerd en de fietsverbindingen tussen de kernen worden beter benut en uitgebreid. De kern Liempde is belangrijk voor toerisme. De beken krijgen meer ruimte om door het landschap te kronkelen, dit kan positief zijn voor recreatie en toerisme. In Esch zijn er mogelijkheden voor transformatie van bedrijventerrein Broxven naar woningbouw. In Liempde heeft Daasdonk mogelijkheid voor bedrijvigheid.

Het deelgebied vitale kernen is gerelateerd aan de beleidsuitspraken wonen, voorzieningen, mobiliteit, toerisme en bedrijfsfuncties. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten passend woningaanbod, fiets- en wandelnetwerk, verkeersveiligheid, toerisme en recreatie. Voor de beoordelingsaspecten geluidhinder en luchtkwaliteit geldt dat nieuwe woningen een risico vormen maar gemotoriseerd verkeer weren uit de kernen weer kansen zijn. Uitbreidingen van het aantal woningen kunnen ook risico's vormen voor beschermde natuurgebieden, NNB en geurhinder.

Bedrijfsfuncties
De terreinen en gebouwen worden verduurzaamd en deze gebieden krijgen een groenere inrichting met ruimte voor klimaatadaptieve maatregelen en aandacht voor biodiversiteit. Het bedrijventerrein Ladonk in de kern Boxtel wordt beter bereikbaar met deelmobiliteit en goede fiets- en wandelvoorzieningen. Er wordt een duurzame bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij de milieubelasting (geur, geluid en luchtemissies) vermindert. Bij Ladonk zal de geluidzonering op termijn opgeheven worden, waardoor grote lawaaimakers geen plek meer krijgen. Op de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk is ruimte voor inbreiding. Op de langere termijn is een nieuw bedrijventerrein (Vorst C) gereserveerd. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf (MKB).

Het deelgebied bedrijfsfuncties is gerelateerd aan de beleidsuitspraak bedrijventerreinen. Kansen op positieve effecten zijn er voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt en werklocaties, wateroverlast en hitte. Risico's op negatieve effecten zijn er met name voor de overkoepelende uitspraak bedrijventerreinen, niet voor dit deelgebied.

Natuurgebieden
Bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd en met elkaar verbonden door natuurlijk groen, nieuwe natuur of natuurinclusieve landbouw. Er worden maatregelen genomen om Natura 2000-gebied Kampina te ontlasten. Met een bufferzone wordt water beter vastgehouden tegen verdroging. Met natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op het terugdringen van stikstof. Recreatie wordt toegestaan in de bufferzone om de kwetsbare delen van de Kampina te ontlasten.

Het deelgebied natuurgebieden is gerelateerd aan de beleidsuitspraak natuur. Kansen op positieve effecten zijn er voor duurzame landbouw, droogte, bodemkwaliteit, grondwater, Natura 2000-gebieden en NNB, groene leefomgeving, biodiversiteit, en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Beekdalen
De beken de Beerze, de Essche Stroom en de Dommel krijgen de ruimte voor natuur, recreatie en het vasthouden van water. In de beekdalen zijn nieuwe ontwikkelingen, die afbreuk doen aan de kwaliteit van natuur in beekdalen, tegengegaan. De beekdalen vormen de verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden.

Het deelgebied beekdalen is gerelateerd aan de beleidsuitspraak natuur. Kansen op positieve effecten zijn er voor wateroverlast, droogte, grondwater, biodiversiteit, groene leefomgeving en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

Landelijk gebied
In het landelijk gebied wordt de omslag naar duurzame landbouw gemaakt, waarbij water en bodem leidend zijn. In de natte delen wordt water zo goed mogelijk vastgehouden. Agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de landschappelijke kwaliteit en helpt om de natuurgebieden in Boxtel beter met elkaar te verbinden. De recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied, waardoor het gebied ook een recreatieve functie krijgt. Recreatie en toerisme worden belangrijker voor het landelijk gebied.

Het deelgebied landelijk gebied is gerelateerd aan de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied. Kansen op positieve effecten zijn er voor duurzame landbouw, droogte, bodemkwaliteit, oppervlaktewater, grondwater, Natura 2000-gebieden, NNB, biodiversiteit, groene leefomgeving en beweegvriendelijke leefomgeving. Er zijn geen risico's op negatieve effecten.

8.2 Wat gebeurt er met de kwalitatieve aspecten?

De beoordelingsaspecten *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie* zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van het VKA zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in het VKA. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

In onderstaande Tabel 8.1 is te zien hoe deze kwalitatieve aspecten zich ontwikkelen met het nieuwe beleid. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) voor de kwalitatieve aspecten.

Tabel 8.1: Ontwikkeling van kwalitatieve aspecten in het VKA

Kwalitatieve aspecten	VKA
Kennis en innovatie	⬆
Toerisme en recreatie	⬆
Duurzame landbouw	⬆
Afval en grondstoffen	⬆
Bodemkwaliteit	⬆
Grondwater	⬆
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	⬆
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	⬆

Kennis en innovatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het aspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De beleidsuitspraak voor bedrijventerreinen biedt een kans voor kennis en innovatie, omdat er ingezet wordt op innovatieve bedrijfsvoering. De verwachting is daarom dat kennis en innovatie positief zal ontwikkelen.

Toerisme en recreatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het aspect toerisme en recreatie is er een relatie met de beleidsuitspraak toerisme. Op basis van deze beleidsuitspraak is er een kans op positief effect door de inzet op toeristische voorzieningen voor met name dagjesmensen in de kernen Boxtel en Liempde. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het aspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en natuur. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op vormen van duurzame landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect duurzame landbouw in het landelijk gebied.

Afval en grondstoffen
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het aspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken bedrijventerreinen en circulariteit. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op het verminderen van restafval in de kernen en circulaire bedrijfsvoering op de bedrijventerreinen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het aspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op nieuwe natuur, vormen van duurzame landbouw en omdat water en bodem sturend zijn bij ontwikkelingen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect bodemkwaliteit in het landelijk gebied en de natuurgebieden.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het aspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van deze beleidsuitspraken zijn er kansen op positieve effecten door de toevoeging van waterberging en de inzet op vormen van duurzame landbouw in het landelijk gebied. De maatregelen gericht op klimaatadaptatie kunnen ook bijdragen aan het kwaliteit en kwantiteit van het grondwater, bijvoorbeeld door water langer vast te houden. Hierdoor is er meer water en kunnen de aanwezige concentraties vreemde stoffen die aanwezig zijn in het water verdund worden. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en klimaatadaptatie. Op basis van deze beleidsuitspraken worden er overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het verbinden van natuurgebieden, het verminderen autogebruik in de kernen door het faciliteren van andere soorten vervoer en de inzet op vormen van duurzame landbouw in het landelijk gebied. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid rond de kernen. De verwachting is dat er (per saldo) sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie en klimaatadaptatie. Op basis van deze beleidsuitspraken worden er kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het versterken van het landschap in de natuurgebieden en de beekdalen en de van de cultuurhistorische waarden in de kern Boxtel en door het faciliteren van recreatieve activiteiten in de bufferzones rond de natuurgebieden waardoor het landschap mogelijk beter beleefbaar wordt. De

verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie.

8.3 Hoe ontwikkelen de knelpunten ten opzichte van de referentiesituatie?

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie. Dit is in lijn met het doel van de Omgevingswet. Hieronder zijn de knelpunten uit de ‘foto van de leefomgeving’ opgesomd, de ‘foto van de leefomgeving’ is opgenomen als bijlage A1 van dit OER.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.*

Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 8.4 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van het VKA ten opzichte van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of er sprake is van een verbetering, of juist een verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het kan ook zijn dat er geen effect is.

Paragraaf 8.3.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit het VKA meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 8.3.2 gaat hier verder op in.

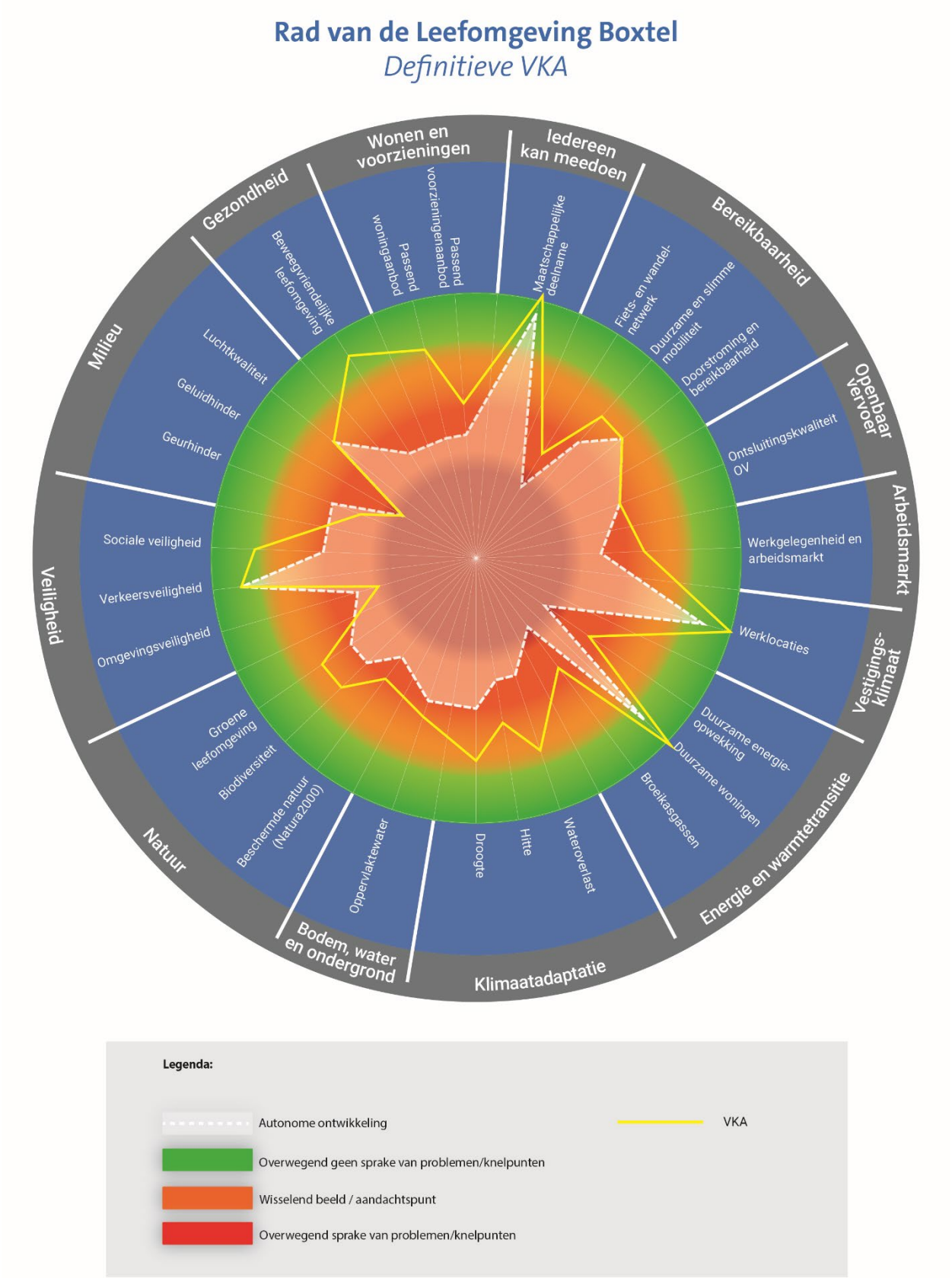

Figuur 8.4: Rad van de Leefomgeving VKA

8.3.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van het VKA beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat ’het VKA bijdraagt aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen in en tussen de kernen. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen, het is niet aannemelijk dat het leidt tot kwaliteitsniveau ‘groen’.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door het toevoegen van een mobiliteitshub in de kern Boxtel. Omdat het gaat om één hub (die niet de gehele gemeente kan dienen) wordt het knelpunt mogelijk niet geheel verholpen.
- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid laat enkel kansen op positieve effecten zien. De kansen op positieve effecten ontstaan door het toepassen van zon op dak in de kernen en zonne-energie in het buitengebied en windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en langs de A2 (ter hoogte van De Scheeken en Halse Barrier). Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid biedt enkel kansen op positieve effecten. De kansen ontstaan door het bieden van duurzame alternatieven voor mobiliteit in de kernen, het verduurzamen van woningen in de kern Boxtel en de inzet op duurzame energieopwekking. Het is onzeker in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de landelijke doelstellingen voor broeikasgassen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het nieuwe beleid resulteert evenwichtig in een kans op positief effect en een risico op negatief effect. Enerzijds neemt geluidhinder mogelijk toe door de toepassing van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom en de toevoeging van woningen en bedrijvigheid aan de randen van de kernen, waardoor er meer verkeer gaat rijden. Anderzijds zullen er bij de herinrichting van drukkere wegen geluidmaatregelen afgewogen worden (zoals het verlagen van de snelheid), zal de geluidszonering bij bedrijventerrein Ladonk opgeheven worden en wordt er ingezet op duurzamere vormen van vervoer in de kernen. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt verholpen zal worden of verder zal verslechteren.

De volgende aandachtspunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door toevoeging van nieuwe bedrijvigheid (Midden- en Klein Bedrijven (MKB) en maak- en creatieve industrie) in de kernen Boxtel en Liempde en voorzieningen in de kern Boxtel. Met de uitwerking van het nieuwe beleid wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de toevoeging van natuurlijk groen en waterberging in nieuw en verouderde woonwijken, op bedrijventerreinen en rondom Kampina in de ‘bufferzone’. Met de uitwerking van het nieuwe beleid wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen in bestaande en nieuwe woonwijken. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verminderd of mogelijk opgelost.
- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het nieuwe beleid resulteert in overwegend kansen op positieve effecten door het verbinden van natuurgebieden en de transitie van intensieve veehouderij naar vormen van duurzame landbouw. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid aan de rand van de kernen. Naar verwachting wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen met het nieuwe beleid. Bij verdere uitwerking van de plannen moet goed gekeken worden naar eventuele stikstoftoenames.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Met het nieuwe beleid zijn risico’s op negatieve effecten voorzien door de bouw van woningen naast de kern Boxtel nabij de spoorzone (aandachtsgebied voor omgevingsveiligheid) en door realisatie van windenergie in de oksel van de Kleine Aa en de Essche Stroom. De gemeente zal alle relevante ontwikkelingen toetsen op omgevingsveiligheid en waar nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen. De gemeente kiest er bewust voor om uit te breiden nabij de spoorzone om de nieuwe woongebieden goed bereikbaar te maken. Naar verwachting is er daarom sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt.
- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door het versterken en toevoegen van nieuwe fiets- en wandelpaden in en tussen de kernen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verhopen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door de grootschalige uitbreiding van het aantal woningen en het bouwen van nieuwe woningen die passen bij de behoefte. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt naar verwachting verholpen.

- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het nieuwe beleid resulteert in kansen op positieve effecten door het voorzieningenaanbod beter passend te maken en nieuwe voorzieningen indien nodig toe te voegen bij nieuwe woonwijken. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.

8.3.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten als gevolg van het VKA

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid uit het VKA kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt een knelpunt gaat vormen. Bij het volgende aspect (zoals hierboven toegelicht) kan dit het geval zijn:

- Omgevingsveiligheid

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten als gevolg van het VKA. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten leidt. Bij het volgende aspect kan dit het geval zijn:

- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Er is een risico op negatief effect door het realiseren van nieuwe woningen bij Boxtel Noordwest, Boxtel-Zuid en in de kern Liempde, waar een kans is op geurhinder door geurproducerende bedrijven. Met het nieuwe beleid ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

8.4 Conclusie

In onderstaande tabellen is te zien hoe de knel- en aandachtspunten zich ontwikkelen door het nieuwe beleid uit het VKA. In de tabel zijn de referentiesituatie en de gevolgen van het VKA te zien. De referentiesituatie is de situatie zoals deze is beschreven in de 'foto van de leefomgeving'. Dit is de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Er kan sprake zijn van een verslechtering (↓), verbeterende (↑) of gelijkblijvende trend (=) in de autonome ontwikkeling ten opzichte van de huidige situatie.

Het VKA zijn de gevolgen van het nieuwe beleid. De tabel geeft weer of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ↑) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ↓) door het VKA voor de bestaande knel- en aandachtspunten. Het gelijkteken (=) betekent dat er evenveel kansen als risico's zijn voorzien. In de laatste tabel is te zien of er nieuwe aandachts- of knelpunten ontstaan door het nieuwe beleid uit het VKA.

Tabel 8.2: Ontwikkeling van de bestaande knelpunten uit de referentiesituatie

Knelpunten	Referentiesituatie	VKA
Fiets- en wandelnetwerk	=	↑
Duurzame en slimme mobiliteit	=	↑
Duurzame energieopwekking	↑	↑
Broeikasgassen	↑	↑
Geluidhinder	↑	=

Tabel 8.3: Ontwikkeling van de bestaande aandachtspunten uit de referentiesituatie

Aandachtspunten	Referentiesituatie	VKA
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	↓	↑
Wateroverlast	Huidig / Autonoom	↑
Hitte	↓	↑
Beschermde natuur (Natura 2000)	Huidig / Autonoom	↑
Omgevingsveiligheid	↓	↓
Beweegvriendelijke leefomgeving	↓	↑
Passend woningaanbod	↓	↑
Passend voorzieningenaanbod	↓	↑

Tabel 8.4: Mogelijke nieuwe aandachtspunten

Aandachtspunten	Referentiesituatie	VKA
Geurhinder	↑	↓

Het nieuwe beleid uit het voorkeursalternatief biedt veel kansen en weinig risico's. Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten *beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000), biodiversiteit* en *sociale veiligheid.* De beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid* en *geurhinder* laten enkel risico's zien. Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect *ontsluitingskwaliteit OV*.

Bij alle kwalitatieve aspecten (geen kwaliteitsniveau toegekend) is sprake van een positieve ontwikkeling door het nieuwe beleid. Het gaat om de beoordelingsaspecten: *kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones* en *landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*.

In de 'foto van de leefomgeving' zijn knelpunten en aandachtspunten aangewezen; beoordelingsaspecten die er in de huidige situatie niet goed voor staan. Bij veel van deze knel- en aandachtspunten is een positieve ontwikkeling voorzien en bij sommige aspecten wordt het knelpunt ook daadwerkelijk verholpen. De knelpunten met een positieve ontwikkeling zijn: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking* en *broeikasgassen.* De aandachtspunten met een positieve ontwikkeling zijn: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Het beoordelingsaspect *geluidhinder* is in de referentiesituatie aangemerkt als knelpunt, omdat op meerdere plekken bij geluidgevoelige functies niet voldaan wordt aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer. Door het nieuwe beleid is er zowel een kans op positief effect als een risico op negatief effect voorzien. Er is een kans, omdat er wordt ingezet op duurzame vormen van mobiliteit, waardoor geluidhinder door auto's mogelijk afneemt. Er is een risico, omdat ingezet wordt op windenergie wat geluidhinder kan veroorzaken. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt verholpen zal worden of verder zal verslechteren.

Het beoordelingsaspect *omgevingsveiligheid* is in de referentiesituatie aangemerkt als aandachtspunt, omdat een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt en een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour ligt. Door het nieuwe beleid zijn enkel risico's op negatieve effecten voorzien. Naar verwachting is er daarom sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt.

Door het nieuwe beleid zijn er voor het beoordelingsaspect *geurhinder* enkel risico's voorzien. Met het nieuwe beleid ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

9 Wat zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden?

In dit hoofdstuk is een korte samenvatting opgenomen van de bevindingen uit de Passende Beoordeling voor de Omgevingsvisie Boxtel 2040. De volledige Passende Beoordeling is opgenomen in bijlage A8.

9.1 Passende Beoordeling Natura 2000

Omdat het op voorhand niet is uitgesloten dat het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie een (significant) negatief effect veroorzaakt op de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura 2000-gebieden is een Passende Beoordeling opgesteld op grond van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

In deze Passende Beoordeling is het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie beoordeeld aan de hand van beleidsuitspraken die in het OER zijn geselecteerd. Het gaat om uitspraken die voldoende concreet zijn en die een relatie hebben met de leefomgeving. De Passende Beoordeling beoordeeld per uitspraak of en zo ja hoe groot het risico is op significant negatieve effecten op Natura 2000-gebied in en in de omgeving van Boxtel. Daarbij is getoetst aan de belangrijkste instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 20000-gebied. Bij de beoordeling is aangesloten bij het karakter van het strategische beleid in de Omgevingsvisie, wat wil zeggen dat de beoordeling op hoofdlijnen is gedaan.

Het doel van de passende beoordeling is het in beeld brengen:

a) van de risico's op het optreden van (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van het nieuwe beleid van de Omgevingsvisie Boxtel 2040 en
b) met welke maatregelen geconstateerde risico's voorkomen of beperkt kunnen worden.

Geconstateerde risico's zijn aandachtspunten waar bij de verdere uitwerking van het beleid rekening mee gehouden moet worden. Op deze manier kan voorkomen worden dat (significant) negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk optreden.

In de Passende Beoordeling is naar verschillende storingsfactoren gekeken, zoals effecten van stikstofdepositie, ruimtebeslag, effecten als gevolg van hydrologische veranderingen (bijvoorbeeld verdroging of vernatting) of verstoring door geluid of optische verstoring. Het gaat hierbij om effecten in de gebruiksfase. Effecten als gevolg van de aanlegfase worden in deze passende beoordeling niet meegenomen omdat op basis van het strategische karakter onvoldoende duidelijk is op welke wijze de beleidsuitspraken worden uitgewerkt. De Passende Beoordeling is opgenomen in bijlage A8 onderstaand zijn de hoofdlijnen van de resultaten en conclusies opgenomen.

9.2 Resultaten Passende Beoordeling

Meerdere beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie Boxtel 2040 kunnen tot risico's leiden op significant negatieve effecten binnen Natura 2000-gebieden. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen. De risico's hebben betrekking op:

- Stikstofdepositie;
- Verstoring door recreatie;
- Aanvaringsslachtoffers door windturbines.

Aangezien stikstofdepositie (huidig, autonoom) een knelpunt is twee omliggende Natura 2000-gebieden (Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek en Kampina & Oisterwijkse Vennen) en een kleine toename al een significant negatief effect kan veroorzaken, is cumulatie met betrekking tot stikstofdepositie een belangrijk aandachtspunt. De gemeente Boxtel heeft in haar Omgevingsvisie ook beleidsuitspraken die leiden tot een afname aan stikstofdepositie, zoals maatregelen die duurzame vormen van vervoer bevorderen.

Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet integraal aandacht zijn voor ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verhoogde milieudruk binnen Natura 2000-gebieden. Door een integrale aanpak en de projectscope van een ontwikkeling zo in te steken dat ook maatregelen om stikstofdepositie te verminderen worden betrokken bij de ontwikkeling (interne saldering) kan een significant negatief effect voorkomen worden.

De Omgevingsvisie, de programma's en het omgevingsplan zijn instrumenten om tot een goede integrale uitwerking van het beleid te komen. Er zijn mogelijkheden voorhanden om significant negatieve gevolgen binnen de omliggende Natura 2000-gebieden te voorkomen. Het nieuwe beleid waar de Omgevingsvisie Boxtel 2040 in voorziet, is daarmee in beginsel uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel Natura 2000-gebieden).

Tabel 9-1: Beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie met een risico op een significant negatief effect.

Beleidsuitspraak		Risico's op negatief effect Natura 2000			Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek		
1	Wonen[4]	Stikstof-depositie Verstoring door recreatie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	• Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). • Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. • Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Zie beleidsuitspraak 1	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
8	Duurzame energie	Aanvarings-slachtoffers door windturbines	n.v.t.	n.v.t.	• Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. • Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.

[4] *Bij wonen is de autonome ontwikkeling van woningbouw bij Moorwijk meegenomen*

10 Is het nieuwe beleid consistent?

Het voorkeursalternatief schetst een samenhangend, integraal beeld van de leefomgeving van Boxtel, de ambities die er liggen en wat de gemeente aan nieuw beleid voorneemt om die ambities te behalen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en niet conflicteert. Hierbij is het van belang dat dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? De beleidsuitspraken zijn onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In bijlage A9 en A10 zijn de botsproeven en de argumentatie hierachter opgenomen.

In Tabel 10.1 staan de resultaten van de botsproeven. Daarvoor is zijn de volgende scores gebruikt.

- Groen: er is sprake van versterking tussen de uitspraken
- Oranje: er is zowel sprake van versterking als tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Rood: er is sprake van tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- Grijs: er is geen sprake van versterking of tegenstrijdigheid tussen de uitspraken
- *Lichtgrijs: niet van toepassing/geen relatie*

Tabel 10.1: Resultaten van de botsproeven van het VKA

Beleidsuitspraken	Wonen	Voorzieningen	Natuur	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Circulariteit
Wonen									
Voorzieningen									
Natuur									
Mobiliteit									
Transitie landelijk gebied									
Toerisme									
Bedrijventerreinen									
Duurzame energie									
Circulariteit									

Figuur 10.1 geeft een samenvatting van de resultaten van de botsproeven. Per beleidsuitspraak zijn de opgetelde aantallen kansen en risico's opgenomen. Het gaat om een rekenkundige optelling, het geeft daarmee een algemeen beeld hoeveel kansen en risico's er geconstateerd zijn. In het algemeen is er sprake van meer kansen op synergie (versterking) dan risico's op strijdigheid. De meeste beleidsuitspraken laten zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden zien. Een aantal beleidsuitspraken laten enkel kansen op synergie zien. Geen enkele beleidsuitspraak laat enkel risico's op strijdigheden zien. Dit is hieronder verder toegelicht.

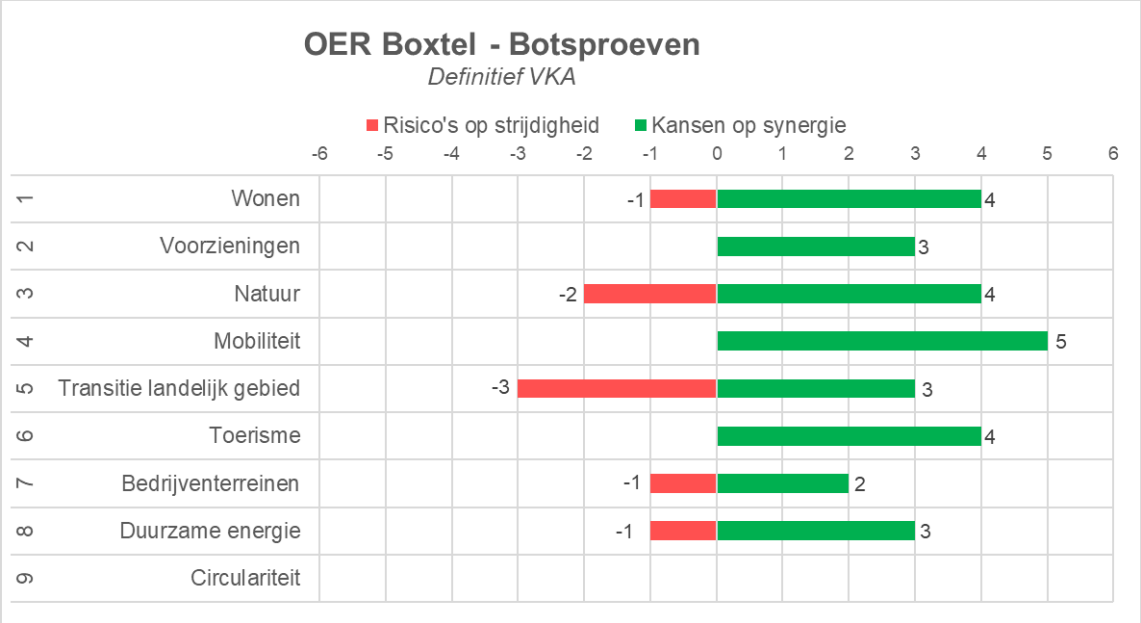

Figuur 10.1: Botsproeven met risico op strijdigheid en kans op synergie

10.1 Kansen op synergie

Wonen

De beleidsuitspraak over wonen kan vier andere beleidsuitspraken versterken: voorzieningen, natuur, mobiliteit en duurzame energie.

- *Wonen en voorzieningen:* goede voorzieningen maken nieuwe woongebieden aantrekkelijk om in te wonen
- *Wonen en natuur:* de natuur in Boxtel wordt beter verbonden met de nieuwe en bestaande woongebieden, waardoor er meer gerecreëerd wordt en de woongebieden aantrekkelijker zijn.
- *Wonen en mobiliteit:* de nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van nieuwe fiets- en wandelverbindingen en het realiseren van een mobiliteitshub bij het station.
- *Wonen en duurzame energie:* de uitbreiding van woongebieden biedt kansen voor meer zon op dak (meekoppelkans).

Voorzieningen

De beleidsuitspraak over voorzieningen kan drie andere beleidsuitspraken versterken: wonen, mobiliteit en toerisme. De synergie tussen voorzieningen en wonen is hierboven al beschreven.

- *Voorzieningen en mobiliteit:* de nieuwe en verbeterde bestaande voorzieningen zijn beter bereikbaar door nieuwe fiets- en wandelverbindingen en deelmobiliteit.
- *Voorzieningen en toerisme:* passende voorzieningen waar ontmoeting gestimuleerd wordt, maken Boxtel aantrekkelijk voor toeristen.

Natuur

De beleidsuitspraak over natuur kan vier andere beleidsuitspraken versterken: wonen, mobiliteit, transitie landelijk gebied en toerisme. De synergie tussen natuur en wonen is hierboven al beschreven.

- *Natuur en mobiliteit:* nieuwe en verbeterde fiets- en wandelpaden maken de natuur in het buitengebied beter beleefbaar.
- *Natuur en transitie landelijk gebied:* vormen van duurzame landbouw kunnen de natuurwaarden versterken.
- *Natuur en toerisme:* hoogwaardige natuur die goed beleefbaar is, werkt aantrekkelijk voor toerisme.

Mobiliteit
De beleidsuitspraak over mobiliteit kan vijf andere beleidsuitspraken versterken: wonen, voorzieningen, natuur, toerisme en bedrijventerreinen. De synergie tussen mobiliteit en wonen - voorzieningen - natuur is hierboven al beschreven.

- *Mobiliteit en toerisme:* deelmobiliteit en nieuwe fiets- en wandelpaden maken Boxtel beter bereikbaar voor toeristen.
- *Mobiliteit en bedrijventerreinen:* deelmobiliteit en nieuwe fiets- en wandelpaden maken bedrijventerreinen aantrekkelijker als werkomgeving.

Transitie landelijk gebied
De beleidsuitspraak over transitie landelijk gebied kan drie andere beleidsuitspraken versterken: natuur, toerisme en duurzame energie. De synergie tussen transitie landelijk gebied en natuur is hierboven al beschreven.

- *Transitie landelijk gebied en toerisme:* kleine recreatieve initiatieven in het landelijk gebied kunnen Boxtel aantrekkelijker maken voor toerisme.
- *Transitie landelijk gebied en duurzame energie:* opwekking van duurzame energie kan samengaan met vormen van duurzame landbouw met meervoudig ruimtegebruik.

Toerisme
De beleidsuitspraak over toerisme kan vier andere beleidsuitspraken versterken: voorzieningen, natuur, mobiliteit en transitie landelijk gebied. De synergie tussen toerisme en al deze andere beleidsuitspraken is hierboven al beschreven.

Bedrijventerreinen
De beleidsuitspraak over bedrijventerreinen kan twee andere beleidsuitspraken versterken: mobiliteit en duurzame energie. De synergie tussen bedrijventerreinen en mobiliteit is hierboven al beschreven.

- *Bedrijventerreinen en duurzame energie:* de uitbreiding van werkgebieden biedt kansen voor meer zon op dak (meekoppelkans) en Vorst C biedt kansen voor duurzame initiatieven.

Duurzame energie
De beleidsuitspraak over duurzame energie kan drie andere beleidsuitspraken versterken: wonen, transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De synergie tussen duurzame energie en al deze andere beleidsuitspraken is hierboven al beschreven.

Circulariteit
De beleidsuitspraak over circulariteit heeft geen kansen op synergie met andere beleidsuitspraken.

10.2 Risico's op strijdigheid

Wonen
De beleidsuitspraak over wonen kan botsen met één andere beleidsuitspraak: transitie landelijk gebied.

- *Wonen en transitie landelijk gebied:* nieuwe woongebieden kunnen ten kosten gaan van het landelijk gebied (conflicterende ruimteclaim).

Voorzieningen
De beleidsuitspraak over voorzieningen heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Natuur
De beleidsuitspraak over natuur kan botsen met twee andere beleidsuitspraken: transitie landelijk gebied en duurzame energie.

- *Natuur en transitie landelijk gebied:* de nieuwe natuurverbinding en het landelijk gebied zijn voorzien in dezelfde ruimte (conflicterende ruimteclaim).
- *Natuur en duurzame energie:* de zoekgebieden voor windenergie zijn voorzien in natuurgebied (conflicterende ruimteclaim). Windenergie kan afbreuk doen aan de geambieerde natuur en landschapswaarden.

Mobiliteit
De beleidsuitspraak over mobiliteit heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Transitie landelijk gebied
De beleidsuitspraak over transitie landelijk gebied kan botsen met drie andere beleidsuitspraken: wonen, natuur en bedrijventerreinen. De strijdigheid tussen transitie landelijk gebied en wonen – natuur is hierboven al beschreven.

- *Transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen:* nieuwe werkgebieden kunnen ten kosten gaan van het landelijk gebied (conflicterende ruimteclaim).

Toerisme
De beleidsuitspraak over toerisme heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

Bedrijventerreinen
De beleidsuitspraak over bedrijventerreinen kan botsen met één andere beleidsuitspraak: transitie landelijk gebied. De strijdigheid tussen bedrijventerreinen en transitie landelijk gebied is hierboven al beschreven.

Duurzame energie
De beleidsuitspraak over duurzame energie kan botsen met één andere beleidsuitspraak: natuur. De strijdigheid tussen duurzame energie en natuur is hierboven al beschreven.

Circulariteit
De beleidsuitspraak over circulariteit heeft geen risico op strijdigheid met andere beleidsuitspraken.

11 Draagt het voorkeursalternatief bij aan het halen van de ambities?

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*.

Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in dit hoofdstuk, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn.

Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van het VKA bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Dit is een optelling van de kansen en risico's per aspect zoals opgenomen in bijlage A6. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt. Dit is de optelling van alle aan de ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Hiervoor is bijlage A11 gebruikt.

In dit hoofdstuk is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het nieuwe beleid. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten (er zijn meer kansen dan risico's), en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten (er zijn meer risico's dan kansen), en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting verdere uitwerking van het beleid in programma's en of het Omgevingsplan.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	
Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Passend woningaanbod	☺
Conclusie: het nieuwe beleid gaat uit van een groei van ongeveer 2.300 woningen tot aan 2032 die aansluiten bij de behoefte (koop en huur voor starters, alleenstaanden en ouderen). In alle kernen worden woningen toegevoegd door inbreiding, herstructurering, transformatie en splitsing van bestaande woningen. Aan de randen van de dorpen (Esch, Liempde en Lennisheuvel) is ruimte voor kleinschalige uitbreiding van het aantal woningen. Aan de rand van de kern Boxtel is een grootschalige woningbouwlocatie opgenomen. Het is aannemelijk dat met deze beleidsinzet de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	
Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Passend voorzieningenaanbod	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het behoud en versterking van bestaande voorzieningen en waar nodig realisatie van nieuwe voorzieningen. Het gaat hierbij om basisvoorzieningen zoals een supermarkt, scholen, sport- en zorgvoorzieningen. Het is aannemelijk dat met het voorgenomen beleid de ambitie behaald wordt.	

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	
Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op nieuwe wandel- en fietsroutes en routes voor ommetjes, de bestaande fiets- en wandelroutes worden waar nodig opnieuw ingericht om deze veiliger te maken. Bestaande centra, parken, pleintjes en sportvoorzieningen worden beter ingericht als ontmoetingsplekken. Deze plekken zijn ook toegankelijk voor ouderen en mindervaliden. Ook komen er ontmoetingsplekken bij, onder anderen in de nieuwe woonwijken. Het is aannemelijk dat deze beleidsinzet bijdraagt aan het stimuleren van meer beweging en ontmoeting en dat daarmee de ambities wordt behaald.	

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.	
We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Broeikasgassen	☺
Omgevingsveiligheid	☹
Geurhinder	☹
Geluidhinder	😐
Luchtkwaliteit	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden en voorziene maatregelen zijn er door het nieuwe beleid toch meer risico's dan kansen voor omgevingsveiligheid en geurhinder. Dit komt door de uitbreiding van het aantal woningen langs het spoor waar sprake is van veiligheidsrisico's en in de buurt van bedrijven die geurhinder veroorzaken. Voor geluidhinder en luchtkwaliteit zijn er evenveel kansen als risico's voorzien. Per saldo zijn er (voor alle aspecten bij elkaar opgeteld) evenveel kansen als risico's. Het is onzeker of de ambitie behaald wordt. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in programma's moet uitwijzen of dit het geval kan zijn.	

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	
Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
Biodiversiteit	☺
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het verbinden van natuurgebieden en versterking van het (cultuur)landschap. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen natuurgebieden. Naast kansen op positieve effecten zijn er ook risico's op negatieve effecten, zij het in mindere mate. De risico's ontstaan door extra stikstofuitstoot als gevolg van meer verkeersbewegingen door nieuwe woningen en werkgebieden (beschermde natuur (Natura 2000)). De verduurzaming van gebouwen en toepassing van windenergie kan leefgebieden van beschermde soorten aantasten en vormt daarmee een risico. Overwegend is er voor alle vier de aspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie sprake van overwegend kansen. Het is daarmee de verwachting dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	
De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Verkeersveiligheid	😐
Sociale veiligheid	☺
Conclusie: het nieuwe beleid voorziet in zowel kansen als risico's voor verkeersveiligheid, per saldo zijn deze in evenwicht. Er zijn kansen voor verkeersveiligheid, omdat gemotoriseerd verkeer geweerd wordt uit kernen en het fietsnetwerk verbeterd wordt door de aanleg van ontbrekende schakels en veiliger maken van bestaande routes met bijvoorbeeld betere straatverlichting. Voor sociale veiligheid zijn er enkel kansen voorzien. Er wordt ingezet op meer mogelijkheden voor ontmoeting en samenhorigheid. Daarnaast zijn er mogelijkheden tot het creëren van woon/werkgebieden en zullen leegstaande gebouwen benut worden. Overall is het te verwachten dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	
Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Verkeersveiligheid	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op verduurzaming van het vervoer, zowel door het beschikbaar stellen van deelconcepten als het ontwikkelen van een mobiliteitshub. Fietsen en wandelen wordt gestimuleerd door de aanleg van fiets- en wandelroutes en bestaande routes worden veiliger ingericht. Auto's worden geweerd uit de kernen. Door deze inzet is er overwegend sprake van meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. Hierdoor is het de verwachting dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	
Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op een mobiliteitshub bij het station in Boxtel. Vanaf deze locatie zullen deelconcepten aangeboden worden en nieuwe en verbeterde bestaande (snelle) fietsverbindingen komen. De fietsroutes verbinden de kernen met elkaar, de kernen met omliggende steden en de stad (wijken) met het buitengebied. Het is de verwachting dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	
We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Maatschappelijke deelname	☺
Conclusie: Het nieuwe beleid voorziet dat op verschillende plekken nieuwe en beter passende voorzieningen worden gerealiseerd. Bij deze voorzieningen zijn ontmoetingsplekken die voor iedereen toegankelijk zullen zijn. Het fiets- en wandelnetwerk wordt verbeterd zodat (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor alle inwoners, met name degenen die daarop aangewezen zijn. Het is aannemelijk dat dit beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	
Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Duurzame landbouw	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op een transitie van de traditionele landbouw naar meer duurzame vormen van landbouw met meer ruimte voor natuur. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, er nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt worden en biodiversiteit uitgebreid wordt. Het nieuwe beleid biedt mogelijkheden voor o.a. kleinschalige recreatieve voorzieningen, duurzame energieopwekking en kleinschalige woningbouw in het landelijk gebied. Het is de verwachting dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	
De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Toerisme en recreatie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het vergroten van de toegankelijkheid en de beleving van het centrum en het buitengebied voor dagjesmensen. Hierbij is ruimte voor passende en kleinschalige voorzieningen, zoals horeca. De cultuurhistorie in het centrum zal verder geaccentueerd worden, zodat het beter beleefbaar wordt. Het is aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	
De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
Werklocaties	☺
Kennis en innovatie	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op uitbreiding van bedrijfslocaties, waarbij ruimte is voor kennis en innovatie en verduurzaming van panden. Er is ruimte voor uitbreiding van werklocaties gericht op duurzame innovatie en circulaire economie. Voor alle aan deze ambitie gerelateerde aspecten geldt dat er enkel sprake is van kansen op positieve effecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	
De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Bodemkwaliteit	☺
Oppervlaktewater	☺
Grondwater	☺
Conclusie: het nieuwe beleid bevat verschillende randvoorwaarden voor water en bodem. Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. Water krijgt meer de ruimte, onder andere in de beekdalen. Daarnaast wordt er actief ingezet op vormen van duurzame landbouw wat positief is voor de water- en bodemkwaliteit, omdat er minder gebruik wordt gemaakt van mest en bestrijdingsmiddelen. Er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten. Het is daarmee aannemelijk dat de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	
Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Wateroverlast	☺
Hitte	☺
Droogte	☺
Conclusie: het nieuwe beleid bevat veel maatregelen gericht op klimaatadaptatie. In de bebouwde omgeving worden klimaatadaptieve maatregelen genomen, zoals het toevoegen van waterberging en van groen om hittestress te verminderen. In het buitengebied krijgt water meer de (uitloop)ruimte in de beekdalen. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Er zijn enkel kansen voorzien voor de aan deze ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Daarmee is het aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	
Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we 'biobased': een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Circulariteit	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op het verminderen van restafval per inwoner en vermindering van het gebruik van hernieuwbare grondstoffen door voorwaarden te stellen voor nieuwe ontwikkelingen en voorlichting te geven. Het is daarmee aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	
Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	
Beoordelingsaspect	*VKA*
Duurzame energieopwekking	☺
Duurzame woningen	☺
Conclusie: het nieuwe beleid zet in op verduurzaming van bestaande woningen, verduurzaming van bedrijfspanden en duurzame energieopwekking voornamelijk met zon op dak en daarnaast door zon- en windenergie in het buitengebied. Er worden uitsluitend kansen voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten, waardoor het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Conclusie

Het nieuwe beleid draagt bij aan het behalen van vrijwel alle ambities, maar het verschilt per ambitie hoeveel kansen er zijn om deze ambitie te halen (zie Figuur 11.1). Ambities die beïnvloed worden door meer beoordelingsaspecten hebben een grotere kans op het wel of niet behalen van de ambitie omdat er meer kansen of risico's aan gerelateerd zijn. Uit de figuur blijkt dat alle ambities kansen op het behalen van de ambitie laten zien. Ambities 3, 5 en 14 laten de meeste kansen zien. De ambities 4, 5, 6 en 7 laten naast kansen ook risico's zien.

Bij ambitie 4 is het onzeker in hoeverre deze ambitie behaald wordt, omdat de risico's op het niet behalen van de ambitie even groot zijn als de kansen op het behalen van de ambitie. Ambitie 4 luidt als volgt: 'De leefomgeving is veilig en gezond.' Het nieuwe beleid zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden en voorziene maatregelen zijn er door het nieuwe beleid toch risico's door de uitbreiding van woningen langs het spoor waar sprake is van veiligheidsrisico's en in de buurt van bedrijven die geurhinder veroorzaken. Verdere uitwerking van het nieuwe beleid in programma's zal moeten uitwijzen of de ambitie gehaald wordt.

Bij ambitie 5 zijn de meeste risico's dat de ambitie niet gehaald wordt, maar hier zijn er meer kansen. Of een ambitie daadwerkelijk behaald wordt, is afhankelijk van de verdere uitwerking van het beleid. Deze paragraaf geeft alleen aan of er meer kansen dan risico's zijn voor het behalen van de ambitie.

Voor de ambities 6 en 7 geldt dat er enkele risico's op negatieve effecten zijn maar dat is beperkt, ook hier zijn er meer kansen op positieve effecten.

Disclaimer: voor het doelbereik is op basis van de effectbeoordeling een inschatting gemaakt of het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambities. Het is niet met zekerheid te zeggen of de ambities daadwerkelijk behaald worden, er is alleen een richting te noemen. Uit monitoring moet de aankomende jaren blijken of het beleid zich daadwerkelijk ontwikkelt zoals ingeschat. Zo niet dan kan dat een teken zijn om tijdig bij te sturen om ambities te halen. In hoofdstuk 13 heeft de gemeente Boxtel beschreven hoe zij monitoring op gaan pakken.

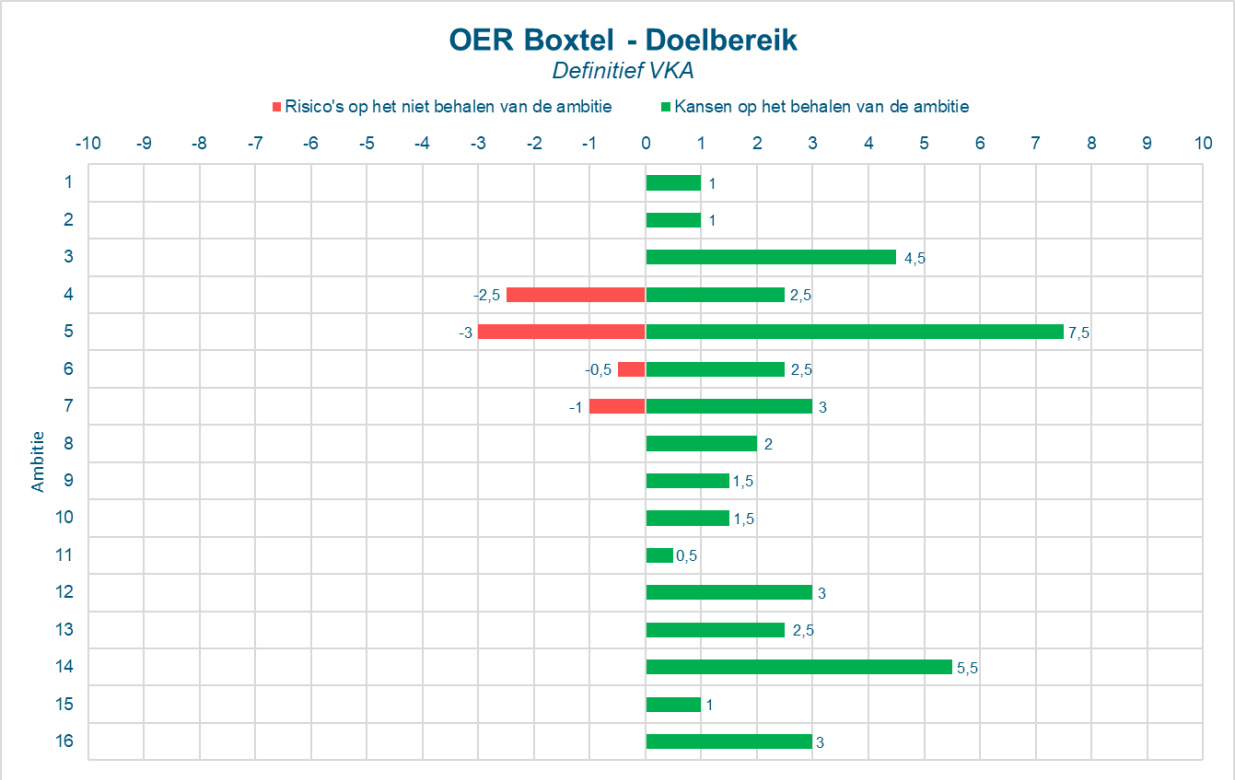

Figuur 11.1: Kansen en risico's op het behalen van de ambities

12 Welke mitigerende maatregelen zijn mogelijk?

De effectbeoordeling in hoofdstuk 8 laat zien bij welke beoordelingsaspecten het nieuwe beleid risico's oplevert op negatieve effecten, en/of waar er ondanks het nieuwe beleid nog een tekortschietend kwaliteitsniveau te verwachten is. Voor die aspecten geven we in dit hoofdstuk een voorstel voor mogelijkheden voor verdere verbetering, in de vorm van beleidsopties of concrete mitigerende maatregelen. Voor Natura 2000-gebieden zijn de mitigerende maatregelen in hoofdstuk 9 beschreven.

In onderstaande tabellen zijn mitigerende maatregelen beschreven per beoordelingsaspect. De tabel geeft weer hoe de referentiesituatie er voor staat en of er sprake is van overwegend kansen (groen pijltje omhoog ⬆) of overwegend risico's (rood pijltje omlaag ⬇) door het nieuwe beleid. Het gelijkteken (=) betekent dat er evenveel kansen als risico's zijn voorzien.

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Omgevingsveiligheid	⬇	⬇
Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering Omgevingsveiligheid is in de referentiesituatie een aandachtspunt. Omdat er enkel risico's voorzien zijn wordt dit door het nieuwe beleid mogelijk een knelpunt. Er zijn woningbouwuitbreidingen voorzien bij aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid. De aanbeveling is om (beperkt) kwetsbare objecten zo veel mogelijk buiten het aandachtsgebied te houden en waar mogelijk andere functies aan de randen langs het spoor te plaatsen. Daarnaast kunnen er in een latere (plan)fase extra randvoorwaarden benoemd worden om het risico te mitigeren.		

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Geurhinder	⬆	⬇
Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering Geurhinder wordt mogelijk een nieuw aandachtspunt, omdat er enkel risico's zijn voorzien door het nieuwe beleid. Er zijn woningbouwuitbreidingen voorzien in de buurt van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen). Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het aankopen of het verplaatsen van geurintensieve bedrijven.		

Beoordelingsaspect	Referentiesituatie	Omgevingsvisie
Geluidhinder	↑	=

Beleidsopties/mitigerende maatregelen voor verbetering
Geluidhinder is in de referentiesituatie een knelpunt. Met het nieuwe beleid wordt het knelpunt naar verwachting niet verholpen. De verdere uitwerking van het nieuwe beleid zal uitwijzen in hoeverre het knelpunt zal verminderen of verder zal verslechteren.

De uitbreiding van woningen en bedrijvigheid zorgt voor extra verkeersbewegingen wat kan leiden tot meer geluidhinder. Ook de toepassing van windenergie kan geluidhinder veroorzaken. Daartegenover is de gemeente voornemens om de geluidszonering bij Ladonk op te heffen, gemotoriseerd verkeer uit kernen te weren en bij herinrichting van drukke wegen geluidmaatregelen af te wegen. Er zijn nog extra maatregelen mogelijk om de kansen te vergroten en het knelpunt voor geluidhinder te verminderen. Met betrekking tot de inbreiding van woningen wordt geadviseerd specifieke voorwaarden op te nemen over afstanden tussen bronnen van geluidhinder en woningen en de hoeveelheid toegestane geluidniveau. Met gemeentebrede snelheidsbeperkingen (bijvoorbeeld 30 km/u) en daarop toegespitste infrastructuur kan geluidhinder door verkeer verminderd worden, wat ook positief is voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen er maatregelen genomen worden aan de gevel, zoals het realiseren van een geluidluwe gevel. Ten aanzien van de uitbreiding van bedrijvigheid wordt geadviseerd om eisen te stellen over parkeernormen waarbij autogebruik geminimaliseerd wordt.

13 Wat komt er na het OER?

De nieuwe Omgevingswet stelt monitoring en evaluatie van het beleid verplicht om in beeld te krijgen of de uitwerking van het beleid daadwerkelijk bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Periodiek wordt er middels een terugkoppeling nieuwe input geleverd voor de beleidsontwikkeling wat kan leiden tot voortzetting of bijsturing van het beleid. Door monitoring en evaluatie ontstaat een gesloten beleidscyclus. Onderstaande figuur geeft de beleidscyclus weer. Deze beleidscyclus werkt als volgt.

1) In de beleidsontwikkeling wordt de Omgevingsvisie opgesteld, deze stap wordt met vaststelling van de Omgevingsvisie Boxtel voltooid;
2) In de beleidsdoorwerking worden de uitspraken uit de Omgevingsvisie verder geconcretiseerd in uitvoeringsprogramma's en andere instrumenten, zoals het Omgevingsplan, dit wordt in paragrafen 13.1 en 13.2 besproken;
3) Tijdens de uitvoering worden de concrete besluiten en/of regels en ander instrumentarium toegepast;
4) In de terugkoppeling wordt door monitoring en evaluatie gereflecteerd op behaalde resultaten waarna deze op basis van hun betekenis input vormen voor een nieuwe beleidscyclus. Hier gaat paragraaf 13.3 dieper op in.

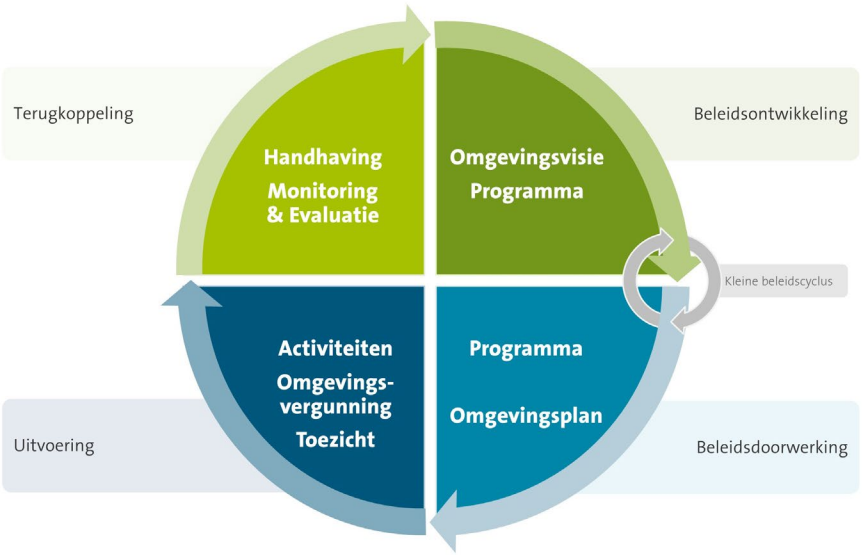

Figuur 13.1: Beleidscyclus ontwerp-Omgevingsvisie Boxtel

Met de vertaling van de Omgevingsvisie naar een Omgevingsplan en eventuele omgevingsprogramma's start de beleidscyclus van de Omgevingswet. Deze beleidscyclus vormt een instrument om de uitvoering van de Omgevingsvisie volgens een logisch proces te structureren. Figuur 13.1 geeft de beleidscyclus weer. De strategische cyclus (*"kleine beleidscyclus")* draait om de verbetering van de inhoud van het beleid, in dit geval de Omgevingsvisie, terwijl de operationele beleidscyclus ingaat op de uitvoering van het beleid. De grote cyclus (met gekleurde pijlen aangeduid) eindigt met monitoring waarmee het resultaat van het beleid inzichtelijk gemaakt wordt.

13.1 Doorwerking in programma’s

Naast de Omgevingsvisie heeft de gemeente Boxtel de mogelijkheid tot het opstellen van omgevingsprogramma’s. De gemeente Boxtel kent geen verplichte programma’s onder de Omgevingswet.

De doorwerking van de Omgevingsvisie in programma’s werkt als volgt:

1) **Omgevingsprogramma's opstellen**:
   Op basis van de Omgevingsvisie worden omgevingsprogramma's ontwikkeld. Deze programma's concretiseren de doelen en ambities uit de visie in specifieke acties, projecten en maatregelen. Omgevingsprogramma's zijn gericht op het realiseren van bepaalde maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, duurzame mobiliteit, klimaatadaptatie, gebiedsontwikkeling, enzovoort. Onderdeel van een op te stellen programma is een monitoringstool waarmee beoordeeld kan worden in hoeverre het programma bijdraagt aan het behalen van de ambities die gerelateerd zijn aan dat programma. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van dezelfde beoordelingsmethodiek als bij het beoordelen van de nu vastgestelde Omgevingsvisie en de daarin opgenomen ambities (aan de hand van smileys bij de beoordelingsaspecten per ambitie). Door dit op dezelfde wijze te beoordelen en met elkaar te vergelijken wordt inzicht verkregen in het effect van de programma’s.
2) **Uitvoering en implementatie**:
   Omgevingsprogramma's vormen de operationele uitvoeringsagenda van de Omgevingsvisie. Ze bevatten concrete maatregelen en projecten die moeten worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Het omgevingsprogramma dient als leidraad voor de betrokken actoren en partijen om gezamenlijk te werken aan de realisatie van de gewenste ontwikkelingen. De programma’s kunnen ook input leveren voor het Omgevingsplan en de daarin op te nemen planregels. De programma’s vormen op die manier een brug tussen de abstracte Omgevingsvisie enerzijds en het concrete Omgevingsplan anderzijds.
3) **Monitoring en evaluatie**:
   Gedurende de uitvoering van de omgevingsprogramma’s wordt de voortgang gemonitord en geëvalueerd aan de hand van de monitoringstool zoals omschreven bij punt 1 hiervoor. Dit helpt bij het beoordelen of de gestelde doelen en ambities worden behaald en of er eventueel bijsturing nodig is. Op basis van deze evaluaties kunnen de omgevingsprogramma's worden bijgesteld en geoptimaliseerd. Na afronding van een programma wordt op dezelfde wijze een eindevaluatie uitgevoerd.

Kortom, omgevingsprogramma's zijn concrete uitvoeringsplannen die voortvloeien uit de omgevingsvisie. Ze vertalen de doelen en ambities uit de visie naar specifieke acties en projecten die moeten worden uitgevoerd om de gewenste ontwikkelingen te realiseren en leveren input voor het Omgevingsplan.

13.2 Doorwerking in Omgevingsplan

Na het opstellen van de Omgevingsvisie dient het Omgevingsplan opgesteld te worden. De relatie tussen de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en de stappen van een Omgevingsplan, na totstandkoming van de Omgevingsvisie, zijn als volgt:

1) **Omgevingsplan opstellen**:
   Het Omgevingsplan wordt opgesteld op basis van de Omgevingsvisie. Het Omgevingsplan bevat concrete regels en voorschriften voor het gebruik en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving binnen het betreffende gebied. Het plan omvat onder andere regels met betrekking tot bouwen, milieu, erfgoed, waterbeheer, enzovoort.

2) **Vertaling van visie naar plan**:
   Bij het opstellen van het Omgevingsplan worden de beleidskeuzes en ambities uit de Omgevingsvisie vertaald naar concrete voorschriften en regelingen. Het Omgevingsplan dient de doelen en uitgangspunten van de Omgevingsvisie te weerspiegelen.
3) **Coherentie en consistentie**:
   Het Omgevingsplan moet in lijn zijn met de Omgevingsvisie. Er dient samenhang en consistentie te zijn tussen beide documenten. Het Omgevingsplan mag geen regels bevatten die in strijd zijn met de visie en moet juist de beoogde ontwikkelingen en ambities ondersteunen.

Kortom, de Omgevingsvisie fungeert als een overkoepelend kader en richtinggevend document voor de ontwikkeling van een gebied, terwijl het Omgevingsplan de concrete regels en voorschriften bevat die gebaseerd zijn op de visie. Het Omgevingsplan implementeert als het ware de beleidskeuzes en ambities uit de Omgevingsvisie in de juridische context van de fysieke leefomgeving.

13.3 Monitoring van de beleidsambities uit de Omgevingsvisie

Monitoring en evaluatie is verplicht onder de Omgevingswet. De gemeente monitort of de ambities van de Omgevingsvisie worden gehaald. Als dit niet het geval is kunnen maatregelen worden genomen, zoals het starten van een programma of het bijstellen/actualiseren van strategische doelen en ambities in de Omgevingsvisie. Uitgegaan wordt van herziening van de omgevingsvisie 4 jaar na vaststelling. Of dit haalbaar is, is ook afhankelijk van de snelheid van de totstandkoming van programma's en het omgevingsplan, maar ook van de snelheid van ontwikkelingen of de bestuurlijke visie op trends en ontwikkelingen. Zo kunnen toekomstige ontwikkelingen of beleidsmatige wijzigingen op lokaal, provinciaal en nationaal niveau aanleiding zijn om de ambities van de Omgevingsvisie bij te stellen.

Om hier inzicht in te krijgen wil de gemeente een monitoringsprogramma opzetten, aansluitend op en overeenkomend met de beoordelingskaders zoals opgenomen in dit OER. De daarin opgenomen beoordelingsaspecten vormen samen met de ambities het vertrekpunt. Hiervoor wordt in elk geval gebruik gemaakt van dezelfde beoordelingsaspecten en bronnen zoals bijvoorbeeld CBS, RIVM, CROW, RVO, RDW, klimaatmonitor/klimaateffectatlas, Atlas van de leefomgeving, Alterra, PBL, VNG en GGD. De ontwikkelingen rondom dataverzameling gaan heel snel. De gemeente volgt deze ontwikkelingen en beoordeelt welke data kan helpen om de beoordelingsaspecten te monitoren. Naast kwantitatieve indicatoren zal, waar mogelijk, ook ingezet worden op kwalitatieve beoordelingsmethodieken waarbij tevens inwoners/stakeholders betrokken worden als dat van toegevoegde waarde wordt geacht. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het "Monitoroverzicht Sociaal Domein en Gezondheid". Dit is een overzicht waarin alle relevante monitors en dashboards over thema's in het sociaal domein en gezondheid op één centrale plek worden verzameld. Verder wordt gebruik gemaakt van bestaande informatie die we zelf hebben of door derden (bijv. de GGD) beschikbaar wordt gesteld. Indien de situatie er om vraagt vragen we aan een externe om hun monitoring (bijv. GGD monitoring) uit te breiden met gebiedsgebonden indicatoren die voor ons van belang zijn. In het op te stellen monitoringsprogramma wordt dit beschreven.

Nieuwe ontwikkelingen worden gespiegeld met de beoordelingsaspecten uit het beoordelingskader en de ambities om in beeld te krijgen in hoeverre ambities gehaald worden, kansen op verbetering mogelijk zijn of dat er risico's op verslechtering zijn.

De gemeente werkt op dit moment uit hoe deze taak goed ingebed kan worden in de organisatie. Belangrijk onderdeel hierin vormt het omzetten van de (ambtelijke) projectgroep die de Omgevingsvisie en het OER opgesteld heeft naar een kernteam Omgevingsvisie. In dit team zit veel kennis over de Omgevingsvisie. Het

kernteam kan goed beoordelen of programma's, projecten en het Omgevingsplan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. De komende maanden wordt dit proces verder uitgewerkt.

Geadviseerd wordt om de volgende stappen te doorlopen voor het monitoringsprogramma ten behoeve van de beleidsevaluatie:

Stap 1: Welke ontwikkelingen hebben plaats gevonden sinds het vorige peil-/meetmoment? Dat kunnen vaststelling van programma's zijn, autonome trends, wetenschappelijke inzichten en/of nieuwe wet- en regelgeving.

Stap 2: Vallen de gevolgen voor de leefomgeving van deze ontwikkelingen binnen de ambities van de Omgevingsvisie en/of doen zich (nieuwe) knelpunten of problemen voor? Gemeente kijkt hierbij of de leefomgeving zich in 'de goede richting', of 'niet de goede richting' ontwikkeld.

Stap 3: Zijn er aanvullende maatregelen of ingrepen nodig om de gevolgen van de leefomgeving acceptabel te houden of te krijgen?

Stap 4: Zijn de ambities van de omgevingsvisie nog realistisch? Voldoen de gestelde kaders nog? Is er aanleiding voor bijstellen van de bestuurlijke aanpak?

Stap 5: Geven programma's of het omgevingsplan aanleiding om de omgevingsvisie bij te stellen?

Begrippenlijst

Begrip	Betekenis
Autonome ontwikkeling	Op zichzelf staande ontwikkeling die plaats vindt als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd.
Beleidsuitspraak	Wijziging ten opzichte van het vigerend beleid zoals vastgelegd wordt in het Omgevingsvisie
Bevoegd gezag	Overheidsinstantie die bevoegd is over de voorgenomen activiteit een besluit te nemen.
Botsproeven	Beoordeling of het nieuwe beleid daadwerkelijk ruimtelijk bij elkaar past.
Doelbereik	Beoordeling of de doelen en ambities zoals die gesteld zijn in de Omgevingsvisie ook daadwerkelijk gehaald worden.
Ecologische verbindingszone	Zone waarlangs dieren en planten zich van het ene natuurgebied naar het andere kunnen verplaatsen en verspreiden.
Effectbeoordeling	Beoordeling van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie op positieve en negatieve effecten
Emissie	Uitstoot van stoffen.
GS	Gedeputeerde Staten
Habitat	Standplaats van een organisme. Het gaat hier om de soort specifieke levensruimte van een plant of dier.
Hittestress	Stress op het menselijk lichaam veroorzaakt door een periode van uitzonderlijk warm weer
Huidige situatie	Omschrijving van hoe de gemeente er op dit moment voor staat.
m.e.r.	(de) Milieueffectenrapportage (de procedure).
MER	(het) Milieueffectrapport.
Mitigerende maatregelen	Maatregelen die genomen worden om effecten te beperken.
NNN	Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een samenhangend netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden.
NOX	Stikstofoxide
OER	(het) Omgevingseffectrapport
Passende Beoordeling	Beoordeling van de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie op significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden
PM10	Fijn stof, waarbij de stofdeeltjes kleiner zijn dan 2,5 µm
PM10	Fijn stof, waarbij de stofdeeltjes kleiner zijn dan 10 µm
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PS	Provinciale Staten
Referentiesituatie	Situatie die als uitgangspunt wordt genomen om het voorgenomen beleid mee te vergelijken.
Schaallat	Methode om het effect van maatregelen ten opzichte van de referentiesituatie (huidige situatie plus autonome ontwikkeling) te bepalen.
Thema ('s)	Aspecten waaraan de verschillende alternatieven getoetst worden om een afweging tussen de alternatieven te maken.

Bijlagen

A1 Foto van de leefomgeving

RAPPORT

Foto van de leefomgeving

OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-MI-RP-230327-1129
Status: Definitief
Datum: 27 maart 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Foto van de leefomgeving

Sub titel: OER bij Omgevingsvisie Boxtel
Referentie: BH7677-MI-RP-230327-1129
Status: Definitief
Datum: 27 maart 2023
Projectnaam: Omgevingsvisie Boxtel-Sint Michielsgestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Royal HaskoningDHV

Inhoud

1	**De ‘foto van de leefomgeving’**	**4**
1.1	Waarom een ‘foto van de leefomgeving’	4
1.2	Wat is een ‘foto van de leefomgeving’?	4
1.3	Wat wordt er gedaan met de informatie uit de ‘foto van de leefomgeving’?	5
1.4	Hoe sluit de ‘foto van de leefomgeving’ aan op de Omgevingsvisie?	5
1.5	Hoe is de ‘foto van de leefomgeving’ gemaakt?	7
1.6	Welke wetten, regels en beleid worden meegenomen in de ‘foto van de leefomgeving’?	11
1.7	Wat wordt er al ontwikkeld in de gemeente?	12
2	**Het ‘rad van de leefomgeving’**	**13**
2.1	Wat blijkt er uit de ‘foto van de leefomgeving’?	14
2.2	Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de Omgevingsvisie	15
3	**Thema ‘verbindend netwerk’**	**18**
3.1	Iedereen kan meedoen	18
3.1.1	Maatschappelijke deelname	18
3.2	Bereikbaarheid	23
3.2.1	Fiets- en wandelnetwerk	23
3.2.2	Duurzame en slimme mobiliteit	27
3.2.3	Doorstroming en bereikbaarheid	32
3.3	Openbaar vervoer	36
3.3.1	Ontsluitingskwaliteit OV	36
4	**Thema ‘krachtige economie’**	**38**
4.1	Arbeidsmarkt	38
4.1.1	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	38
4.2	Vestigingsklimaat	41
4.2.1	Werklocaties	41
4.3	Kennis en innovatie	43
4.4	Toerisme en recreatie	44
4.5	Duurzame landbouw	45
5	**Thema ‘inclusieve duurzaamheid’**	**47**
5.1	Afval en grondstoffen	48
5.2	Energie en warmtetransitie	51
5.2.1	Duurzame energieopwekking	51
5.2.2	Duurzame woningen	56
5.2.3	Broeikasgassen	58
5.3	Klimaatadaptatie	62
5.3.1	Wateroverlast	62

5.3.2 Hitte 68
5.3.3 Droogte 75
5.4 Bodem, water en ondergrond 79
5.4.1 Bodemkwaliteit 79
5.4.2 Oppervlaktewater 81
5.4.3 Grondwater 84

6 Thema ‘aangenaam leven’ 89
6.1 Natuur 90
6.1.1 Beschermde natuur (Natura 2000) 90
6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones 98
6.1.3 Biodiversiteit 100
6.1.4 Groene leefomgeving 105
6.2 Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie 107
6.3 Veiligheid 110
6.3.1 Omgevingsveiligheid 110
6.3.2 Verkeersveiligheid 116
6.3.3 Sociale veiligheid 122
6.4 Milieu 128
6.4.1 Geurhinder 128
6.4.2 Geluidhinder 132
6.4.3 Luchtkwaliteit 141
6.5 Gezondheid 147
6.5.1 Beweegvriendelijke leefomgeving 147
6.6 Wonen en voorzieningen 150
6.6.1 Passend woningaanbod 150
6.6.2 Passend voorzieningenaanbod 157

Referentielijst 160

1 De ‘foto van de leefomgeving’

1.1 Waarom een ‘foto van de leefomgeving’

De Nederlandse overheid werkt aan een nieuwe wet waarin al het relevante beleid voor de leefomgeving wordt gebundeld en gemoderniseerd. Deze wet heet de Omgevingswet en treedt naar verwachting in januari 2024 in werking. Het idee achter de bundeling van verschillende wetten in de Omgevingswet is dat ruimtelijke ontwikkelingen daardoor makkelijker mogelijk te maken zijn door minder regels en een samenhangende aanpak.

Als onderdeel van de Omgevingswet zijn lokale en regionale overheden verplicht om een Omgevingsvisie op te stellen. Een Omgevingsvisie is een lange termijnvisie waar de maatschappelijke opgaven en de kernkwaliteiten van een gemeente of provincie staan beschreven. In de Omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma’s.

De gemeente Boxtel werkt aan haar Omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Omdat het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een Omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd.

Voordat een omgevingseffectrapport geschreven kan worden, moet duidelijk zijn wat er precies onderzocht (reikwijdte) wordt en op welk detailniveau. Dit is gedaan in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), de eerste stap in de m.e.r.-procedure. In de NRD is ook een definitief beoordelingskader gepubliceerd (versie november 2022). Deze is daarna verder uitgewerkt. In het beoordelingskader staat welke beoordelingsaspecten beoordeeld worden en welke criteria daarvoor gebruikt worden. De volgende stap is het schrijven van de ‘foto van de leefomgeving’.

1.2 Wat is een ‘foto van de leefomgeving’?

De ‘foto van de leefomgeving’ is de referentiesituatie die gebruikt wordt in het OER. Het beschrijft hoe de Boxtelse leefomgeving er nu voor staat, dit wordt de huidige situatie genoemd. Ook is in beeld gebracht hoe de leefomgeving zich naar verwachting ontwikkelt in de toekomst (2030-2040). Dit wordt de autonome ontwikkeling genoemd. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie bij voortzetting van het huidige beleid, rekening houdend met autonome trends (bijvoorbeeld klimaatverandering) en al genomen besluiten over ingrepen in de leefomgeving. Per beoordelingsaspect wordt de huidige situatie en de autonome ontwikkeling beschreven.

Op die manier brengt de ‘foto van de leefomgeving’ in beeld wat de kwaliteit is van de verschillende aspecten van de Boxtelse leefomgeving. Ook laat de ‘foto van de leefomgeving’ zien bij welke leefomgevingsaspecten er nu en in de toekomst problemen en knelpunten optreden en welke autonome trends er daarin te verwachten zijn. Deze informatie vormt belangrijke input voor de Omgevingsvisie. Door tijdig te weten waar knelpunten of problemen zich voordoen kan er in de Omgevingsvisie een keuze gemaakt worden voor nieuw strategisch beleid.

1.3 Wat wordt er gedaan met de informatie uit de ‘foto van de leefomgeving’?

Zoals hierboven beschreven vormt de ‘foto van de leefomgeving’ de basis voor het OER bij de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel. In het OER wordt het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie getoetst op effecten in termen van kansen op positieve effecten en risico’s op negatieve effecten ten opzichte van de referentielijst. Het OER heeft een abstract karakter en de effecten worden daarom kwalitatief beoordeeld.

Door het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie te toetsen in het OER ontstaat een beeld van de te verwachten impact van het nieuwe beleid, inclusief mate van invloed dat het nieuwe (strategische) beleid heeft op autonome trends en ontwikkelingen ten opzichte van het bestaande beleid. In het OER wordt een samenvatting opgenomen van de ‘foto van de leefomgeving’.

Basis voor monitoring
De horizon voor de Omgevingsvisie is 2040 en het karakter is abstract. Dat maakt dat het nog onduidelijk is hoe het beleid uit de Omgevingsvisie precies wordt uitgevoerd. Daarnaast is er onzekerheid over de implicaties die het beleid op lange termijn heeft voor de fysieke leefomgeving. Daarom is het belangrijk dat er vroegtijdig wordt ingezet op monitoring.

Gezien deze onzekerheden is het belangrijk om met monitoring de ‘vinger aan de pols te houden’. Dit wordt gedaan tijdens de periode dat het beleid uitgevoerd wordt. Op die manier kan er bij eventuele onvoorziene omstandigheden tijdig bijgestuurd worden. Ook voor deze monitoring is het belangrijk om een beeld te hebben van de uitgangssituatie waartegen autonome ontwikkelingen en het optreden van effecten, kansen en risico’s kunnen worden afgezet. Deze beschrijving van de ‘foto van de leefomgeving’ biedt daarom ook een basis voor toekomstige monitoring.

1.4 Hoe sluit de ‘foto van de leefomgeving’ aan op de Omgevingsvisie?

De gemeente Boxtel heeft voorafgaand aan de ‘foto van de leefomgeving’ al gewerkt aan de inhoud van de Omgevingsvisie. Zo is er nagedacht wat de thema’s van de Omgevingsvisie zijn en welke trends en ontwikkelingen er per thema zijn. De vier thema’s uit de Omgevingsvisie zijn te zien in onderstaande figuur.

Figuur 1-1: De vier thema's uit de Omgevingsvisie Boxtel

De gemeente vindt het daarnaast belangrijk dat zoveel mogelijk mensen meedenken met wat er in de Omgevingsvisie komt te staan. Daarom heeft de gemeente inwoners, organisaties en ondernemers gevraagd hoe zij Boxtel in de toekomst zien en wat zij belangrijk vinden, dit noemt de gemeente de droombeelden en kernwaarden. Met de thema’s en de droombeelden en kernwaarden is gewerkt aan ambities. De ambities zijn vastgesteld en laten zien waar de belangrijke opgaven en dilemma’s liggen voor nieuw beleid.

Met de ‘foto van de leefomgeving’ wordt in beeld gebracht hoe Boxtel er in de huidige situatie en bij uitvoering van bestaand beleid voor staat. De ‘foto van de leefomgeving’ haakt daar zoveel als mogelijk aan op de Omgevingsvisie. Met de concept-ambities is gekeken welke beoordelingsaspecten logischerwijs meegenomen moeten worden in de ‘foto van de leefomgeving’. Deze beoordelingsaspecten hebben een plek gekregen in het beoordelingskader en zijn verder uitgewerkt in criteria. De beoordelingsaspecten zijn ingedeeld bij één van de vier thema’s uit de Omgevingsvisie. Deze ‘foto van de leefomgeving’ volgt qua indeling de thema’s uit de Omgevingsvisie.

Figuur 1-2: Thema’s uit de Omgevingsvisie Boxtel

1.5 Hoe is de ‘foto van de leefomgeving’ gemaakt?

Het beoordelingskader

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de Omgevingsvisie worden in beeld gebracht aan de hand van het beoordelingskader (zie tabel 1-1). Het beoordelingskader volgt de brede en integrale benadering uit de Omgevingswet [Aan de slag met de Omgevingswet, 2019]. Dit betekent dat naast de thema’s binnen de fysieke leefomgeving het beoordelingskader ook sociale en economische thema’s bevat. Het beoordelingskader voor Boxtel staat in onderstaande tabel.

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is een eerste versie van het beoordelingskader gepubliceerd. Onderstaand beoordelingskader is ten opzichte van de NRD verder aangescherpt, waarbij sommige beoordelingsaspecten zijn opgesplitst, samengevoegd of toegevoegd. Aanleiding hiervoor was de aanscherping van de ambities in het proces van de Omgevingsvisie. Deze ambities zijn niet meegewogen in deze ‘foto van de leefomgeving’, waarin de referentiesituatie beschreven is.

Tabel 1-1: Beoordelingskader zoals gehanteerd in deze ‘foto van de leefomgeving’

Hoofdthema	Sub-thema	Beoordelingsaspecten
Verbindend netwerk	Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname
	Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, doorstroming en bereikbaarheid
	Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV
Krachtige economie	Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
	Vestigingsklimaat	Werklocaties
	Kennis en innovatie	Kennis en innovatie
	Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie
	Duurzame landbouw	Duurzame landbouw
Inclusieve duurzaamheid	Afval en grondstoffen	Circulariteit
	Energie- en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking, duurzame woningen, energiebesparing
	Klimaatadaptatie (wateroverlast, hitte en droogte)	Wateroverlast, hitte, droogte
	Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit, oppervlaktewater, grondwater
Aangenaam leven	Natuur	Beschermde natuur (N2000), Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit, groene leefomgeving
	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorie, erfgoed en archeologie
	Veiligheid	Omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid, sociale veiligheid
	Milieu	Geurhinder, geluidhinder, luchtkwaliteit
	Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving
	Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod.

Definitie beoordelingsaspecten

In het beoordelingskader zijn per thema en sub-thema beoordelingsaspecten opgenomen. Per beoordelingsaspect is een beoordelingscriterium gedefinieerd. Voor de invulling van het beoordelingscriterium kunnen meerdere indicatoren gebruikt zijn.

Voorbeeld beoordelingsaspect, -criterium en indicatoren
Binnen het thema 'gezondheid' is het beoordelingsaspect 'beweegvriendelijke leefomgeving'.

Het beoordelingscriterium daarbij is de mate van een de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving.

De gebruikte indicatoren bij het beoordelen van dit criterium is de mate van beweegvriendelijkheid van de leefomgeving op basis van de indicator van het RIVM. Deze indicator laat per gemeente zien hoe de publieke ruimte in de fysieke woonomgeving scoort op de mogelijkheid voor mensen om te bewegen en te sporten. De indicator wordt bepaald door vier deelindicatoren: sportaccommodaties, sport- en speelplekken, recreatief groen- en blauw, nabijheid van voorzieningen.

Voor elk beoordelingsaspect wordt de huidige situatie en autonome ontwikkeling beschreven. Op basis daarvan wordt er een conclusie getrokken over hoe het gesteld is met de kwaliteit van de leefomgeving. Dit wordt het kwaliteitsniveau genoemd. Belangrijk daarbij is de waardering van de kwaliteit van de leefomgeving. Aan de hand van de beoordelingsaspecten zijn de leefomgevingskwaliteiten navolgbaar en reproduceerbaar.

Resultaten van beoordeling: kwaliteitsniveaus
De beoordeling van de aspecten resulteert per aspect in een kwaliteitsniveau: groen, oranje of rood. Per aspect is een schaallat gedefinieerd voor de toekenning van een kwaliteitsniveau. In het algemeen geldt: bij kwaliteitsniveau groen is sprake van een overwegend goede kwaliteit, er is geen sprake van overschrijding van wettelijke of beleidsnormen, knelpunten of anderszins. Bij rood is sprake van overwegend slechte kwaliteit, dat wil zeggen: er is sprake van overschrijding van normen of knelpunten. Bij oranje is er in zijn algemeenheid sprake van risico op normoverschrijding of knelpunten, de kwaliteit zit dan tussen groen en rood in.

Voor het zo objectief, navolgbaar en reproduceerbaar mogelijk toekennen van kwaliteitsniveaus zijn twee aspecten bepalend:
a) Beschikbare informatie en de status daarvan;
b) Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van kwaliteitsniveau groen, oranje, rood.

Per beoordelingsaspect is een schaallat voor de kwaliteitsniveaus gedefinieerd op basis van bovenstaande twee aspecten. De schaallat is gebaseerd op indicatoren die het meest tot de kern van het beoordelingsaspect behoren en waar goede informatie beschikbaar voor is om er een kwaliteitsniveau aan toe te kennen. Het kan voorkomen dat er indicatoren zijn bij een beoordelingsaspect die wel in de beschrijving van de huidige situatie terugkomen, maar niet expliciet in de schaallat voor het kwaliteitsniveau. In dat geval behoort de indicator niet tot de kern van het beoordelingsaspect en/of is de beschikbare informatie niet voldoende geschikt om het te vertalen naar een schaallat. In enkele gevallen is er te weinig informatie aanwezig om een goede schaallat te maken, in dat geval is het beoordelingsaspect kwalitatief ingevuld zonder dat er een score aan toegekend is.

Beschikbare informatie en status daarvan
Hierbij is onderscheid in:
1) *Kwantitatieve informatie*: dit betreft cijfermatige informatie, bijvoorbeeld data uit rekenmodellen of meetgegevens.
2) *Kwalitatieve informatie:* dit betreft niet-cijfermatige informatie, bijvoorbeeld kaartmateriaal met landschapstypen.
3) *Expert-judgement*: in dit geval is er geen kwantitatieve of kwalitatieve informatie beschikbaar en wordt teruggevallen op het oordeel van een specialist.

Over het algemeen geldt dat kwantitatieve informatie het meest objectief, navolgbaar en reproduceerbaar is, en expert-judgement het minst. Kwalitatieve informatie zit er tussenin. Er is daarom gestreefd om de beoordeling zoveel mogelijk op basis van kwantitatieve informatie te baseren. Bij aspecten waar dat niet beschikbaar is, is teruggevallen op kwalitatieve informatie. Daar waar ook geen kwalitatieve informatie beschikbaar is, is teruggevallen op expert-judgement.

Bronvermelding
De leefomgevingskwaliteiten voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling zijn in beeld gebracht op basis van beschikbare (cijfermatige en kwalitatieve) informatie bij de gemeente Boxtel, de provincie Noord-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, Waterschap De Dommel en openbare bronnen. Per thema en beoordelingsaspect is in de navolgende hoofdstukken aangegeven welke bronnen specifiek zijn gebruikt. In de beschouwing van de autonome ontwikkeling zijn de gevolgen van verschillende trends en ontwikkelingen voor de verschillende beoordelingsaspecten meegewogen, zoals technologische ontwikkelingen (zoals in mobiliteit en digitalisering), maatschappelijke ontwikkelingen (zoals ontwikkeling van de economie en het aantal huishoudens) en andere autonome trends die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving beïnvloeden (zoals klimaatverandering). Ook is meegewogen wat de verwachte invloed is als het bestaande beleid wordt voortgezet. Waar mogelijk worden belangrijke onzekerheden expliciet benoemd (denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van schone, emissieloze voertuigtechnologie).

Beschikbare referentiewaarde voor het definiëren van groen, oranje, rood
Onder referentiewaarde wordt hier verstaan een waarde waaraan een kwaliteitsniveau wordt gerelateerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in:

1) Wettelijke normen;
2) Vastgestelde beleidsnormen of -doelstellingen;
3) Advieswaarden van instituten (bijvoorbeeld GGD, RIVM, WHO);
4) Vraag versus aanbod (vanuit maatschappij, markt);
5) Benchmark ten opzichte van gemeentelijke doelstellingen/ambities;
6) Benchmark ten opzichte van landelijk gemiddelde, tijdreeksen (ontwikkelingen van de indicator over de afgelopen tijd) en geografische vergelijkingen (cijfers en trends van vergelijkbare gemeenten of de provincie Noord-Brabant);
7) Expert judgement.

Bovenstaande opsomming moet als rangorde gezien worden in objectiviteit, navolgbaarheid en reproduceerbaarheid. Per beoordelingsaspect is deze rangorde afgelopen als een ladder, te beginnen bij 1 en eindigen bij 7. Als er wettelijke normen beschikbaar zijn, zijn die gehanteerd. Bij afwezigheid van wettelijke normen is teruggevallen op vastgestelde beleidsnormen en zo verder. Daar waar geen enkele andere referentie beschikbaar is om een kwaliteitsniveau aan te relateren, is teruggevallen op expert-judgement. In de hoofdstukken met de resultaten van de beoordeling zijn telkens aan het begin de gehanteerde informatie en referentiewaarde gedefinieerd.

Voorbeeld schaallat kwaliteitsniveau: luchtkwaliteit
Binnen het thema 'aangenaam leven' en sub-thema 'milieu' is één van de beoordelingsaspecten 'luchtkwaliteit'. Het beoordelingscriterium daarbij is de concentratie van en blootstelling aan fijnstof (PM_{10}, $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2).

Beschikbare informatie: kwantitatief, concentratiekaarten op basis van modelberekeningen.
Referentiewaarde: wettelijke normen (grenswaarden Wet milieubeheer) en gezondheidskundige advieswaarden (WHO).

Hiermee is voor dit aspect kwantitatieve informatie beschikbaar en wettelijke normen en gezondheidskundige advieswaarden als referentiewaarden voor de definitie van kwaliteitsniveaus. Op basis hiervan is de onderstaande schaallat voor kwaliteitsniveaus toegekend.

Kwaliteitsniveau	Luchtkwaliteit
Groen	Wettelijke grenswaarden worden overal behaald en WHO-advieswaarden worden (zo goed als) overal behaald.
Oranje	Wettelijke grenswaarden worden overal of bijna overal behaald, WHO-advieswaarden worden niet gehaald
Rood	Op meerdere locaties worden wettelijke grenswaarden overschreden.

Op basis van de beschikbare kwantitatieve informatie en de gedefinieerde schaallat is het kwaliteitsniveau toegekend voor de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Het toegekende kwaliteitsniveau is een gemeentebreed beeld, daar waar er specifieke relevante afwijkingen zijn van het gemeente brede beeld wordt dat in de onderbouwende beschrijving benoemd.

De toegekende kwaliteitsniveaus zijn voor alle beoordelingsaspecten in het Rad van de leefomgeving toegekend, zoals onderstaand weergegeven.

Figuur 1-3: Algemene schaallat van de indicatoren zoals visueel weergegeven in een uitsnede van het Rad van de leefomgeving.

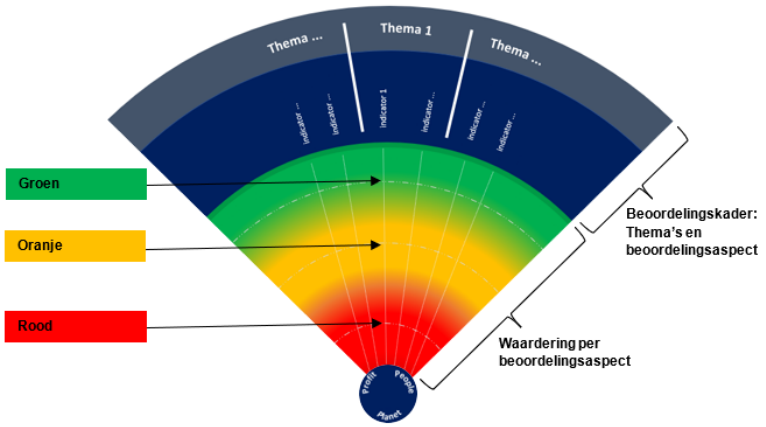

Waardering autonome ontwikkeling
Bij de beschouwing van indicatoren is een waardering gegeven aan de autonome ontwikkeling, op basis van een kwalitatieve inschatting van ontwikkelingen die optreden als gevolg van:

- De mate waarin autonome trends en ontwikkelingen leiden tot een vooruitgang of achteruitgang van de huidige situatie, zoals demografische veranderingen, klimaatveranderingen en veranderingen in de woningmarkt.
- De mate waarin voortzetting van bestaand (gemeentelijk) beleid leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.
- De mate waarin besluiten over plannen, programma's en projecten die worden geïnitieerd door andere partijen zoals het Rijk, Rijkswaterstaat, het Waterschap De Dommel en omliggende gemeenten leidt tot een vooruitgang of achteruitgang.

Toekomstjaar autonome ontwikkeling
De Omgevingsvisie Boxtel is gericht op 2040. Omdat de meeste beschikbare informatie over autonome trends of prognoses voor leefomgevingsaspecten niet verder gaan dan 2030 of omdat de onzekerheidsmarge na 2030 groot wordt, is in het OER 2030 in beginsel als toekomstjaar gehanteerd. Aanvullend is een doorkijk gegeven richting 2040.

1.6 Welke wetten, regels en beleid worden meegenomen in de 'foto van de leefomgeving'?

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie is rekening gehouden met regelgeving en beleid van andere overheden. Daarbij gaat het om beleid en besluiten die onderdeel zijn van de volgende plannen en programma's:

- *Europese regelgeving:* M.e.r.-richtlijn, Vogel- en Habitatrichtlijn, NEC-richtlijn, Kaderrichtlijn water, Richtlijn luchtkwaliteit, Europese Richtlijn Overstromingsrisico's, Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB), Verdrag van Malta, Verdrag van Granada, Richtlijnen trillingen.
- *Nationale regelgeving en beleid:*
    - *Wetten:* Wet ruimtelijke ordening (Wro), Wet natuurbescherming (Wnb), Wet ammoniak en veehouderij (Wav), Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), Wet milieubeheer (Wm), Waterwet, Wet geluidhinder (Wgh), Erfgoedwet 2016, Wet archeologische monumentenzorg (Wamz), Wet bodembescherming (Wbb);
    - *Besluiten:* Besluit ruimtelijke ordening (Bro), Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro en Rarro), Besluit huisvesting ammoniak en veehouderijen (Amvb Huisvesting), Besluit externe veiligheid inrichtingen milieubeheer (Bevi, Revi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb, Revb), Besluit externe veiligheid Transport (Bevt, Revt), Besluit bodemkwaliteit (Bbk), Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (BKMW);
    - *Nota's:* Nationale Omgevingsvisie (NOVI), Nationaal waterplan 2016-2021, Structuurvisie buisleidingen (2012-2035), Waterbeleid 21e Eeuw, Klimaatakkoord, regionaal energieakkoord, Energieakkoord.
- *Regionaal:* Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2022), Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW), Energieagenda 2019-2030, Beleidskader Mobiliteit Koers 2030, Brabants verkeersveiligheidsplan 2020-2024, concept-RES regio Noordoost-Brabant.
- *Gemeentelijk:* Visie en uitvoeringsprogramma bezoekerseconomie Boxtel 2022, Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2008-2020, Buitengebied 2011, Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014, Visie Duurzaamheid Boxtel 2030, Visie zonne- en windenergie, Verordening Sociaal Domein 2021, Beleidsvisie externe veiligheid 2010, Nota bodembeheer 2019-2024, Transitievisie warmte 2021, Uitvoeringsprogramma warmtetransitie 2023.

1.7 Wat wordt er al ontwikkeld in de gemeente?

Op dit moment vinden er ook ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de gemeente Boxtel of zijn deze vastgesteld. Dit is relevant om mee te nemen omdat het onderdeel uitmaakt van de autonome ontwikkeling. Het gaat om de volgende relevante fysiek ruimtelijke ingrepen:

- Bouw van in totaal 565 tot 597 verschillende type woningen verspreid over de kernen in de gemeente Boxtel [Gemeente Boxtel, 2022e]
    - 482 woningen aan de Heem van Selis
    - 72 woningen op de Lindenlust en Lange Linden
    - 3 woningen aan de Munselde Hoeve 34-36 (halfhard plan)
    - 18 woningen en 11 appartementen aan de Kerkheiseweg-Zonneweide West (halfhard plan)
    - 11 seniorenwoningen aan de Pastorie Vendelstraat
- Reconstructie van de Bosscheweg
- Sluiting van de dubbel spoorwegovergang aan de Tongersestraat
- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg
- Herinrichting rijbanen en kruispunten aan de Keulsebaan
- Aanleg van een fietsonderdoorgang aan de Tongersestraat
- Aanpassing van een spoorwegovergang aan de Runsdijk
- Ontwikkeling van GreenTech Park Brabant

2 Het ‘rad van de leefomgeving’

De resultaten van de foto van de leefomgeving zijn samengevat weergegeven in het Rad van de leefomgeving Boxtel (zie onderstaand figuur). De witte lijn geeft de huidige situatie weer, de witte stippellijn de autonome ontwikkeling in 2030. Het verschil tussen de autonome ontwikkeling en de huidige situatie geeft weer in hoeverre er sprake is van een negatieve of positieve autonome trend voor de verschillende indicatoren. De positie van de lijnen in het Rad (de witte lijn en de blauwe stippellijn) is per indicator bepaald aan de hand van de definitie en de gehanteerde schaallat voor de waardering van de huidige en autonome situatie, zoals in de hoofdstukken per thema en beoordelingsaspect beschreven en verantwoord is. Onderstaand worden voor de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen beknopte samenvattingen gegeven. De volgende hoofdstukken bevatten de volledige beschrijvingen voor alle beoordelingsaspecten.

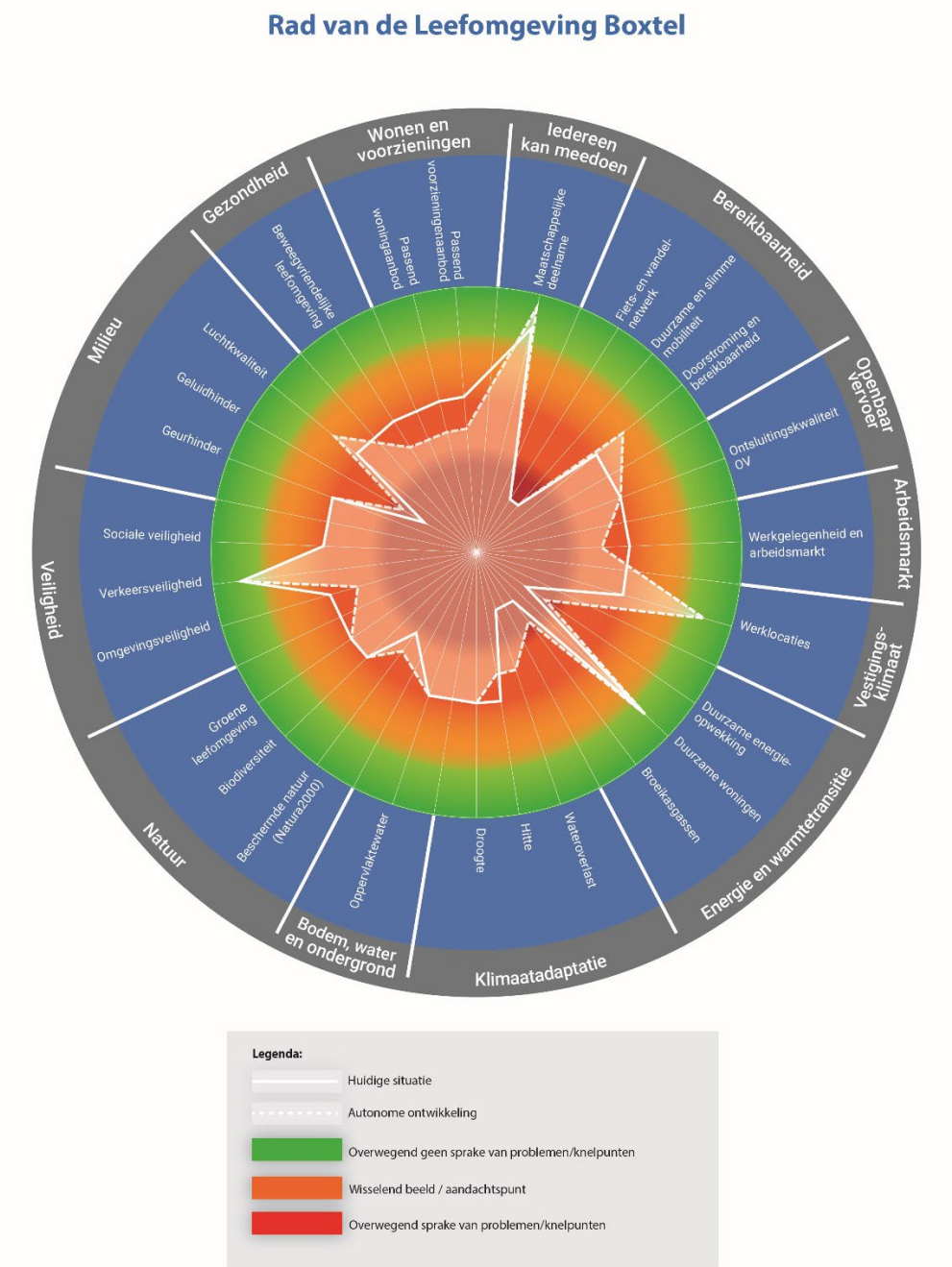

Figuur 2-1: Rad van de leefomgeving gemeente Boxtel

2.1 Wat blijkt er uit de ‘foto van de leefomgeving’?

Huidige situatie: wisselend kwaliteitsbeeld
De huidige staat van de fysieke leefomgeving in Boxtel laat een wisselend beeld zien. Vooral voor de aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid staat de fysieke leefomgeving er op dit moment over het algemeen goed voor (‘groen’). Leefomgevingsaspecten met een laag kwaliteitsniveau (‘rood’) zijn fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen, wateroverlast, beschermde natuur (Natura 2000) en geluidhinder.

Autonome ontwikkeling 2030: negatieve en positieve trends
De autonome ontwikkeling in Boxtel laat wisselende trends zien in de kwaliteit van de leefomgeving. Bij fiets- en wandelnetwerk en duurzame en slimme mobiliteit is ook in 2030 nog sprake van een tekortschietend kwaliteitsniveau, naar verwachting op hetzelfde niveau als in of verslechterend ten opzichte van de huidige situatie (kwaliteitsniveau ‘rood’). Voor de aspecten duurzame energieopwekking, broeikasgassen en geluidhinder zijn positieve autonome trends te verwachten, maar niet voldoende om ‘uit het rood’ te komen. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij bovengenoemde aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. De locaties van deze knelpunten zijn verder toegelicht in hoofdstuk 2.2.

De aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, hitte, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ maar laten autonoom een verslechterende trend zien. Ook voor deze aspecten liggen belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. Deze aspecten zijn dan ook verder toegelicht in hoofdstuk 2.2.

Daarentegen zijn de aspecten wateroverlast en beschermde natuur (N2000) in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, maar is de verwachting dat deze autonoom verbeteren naar kwaliteitsniveau ‘oranje’. De aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, maar laten autonoom geen verandering zien.

De aspecten omgevingsveiligheid, doorstroming en bereikbaarheid en luchtkwaliteit zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en laten autonoom een verbetering binnen ‘oranje’ zien. Het aspect werklocaties laat autonoom een verbetering van ‘oranje’ naar ‘groen’ zien.

De aspecten maatschappelijke deelname, duurzame woningen en verkeersveiligheid zijn in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’ en blijven autonoom gelijk of laten een verbetering binnen ‘groen’ zien.

2.2 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de Omgevingsvisie

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie. De aspecten waar het om gaat en het specifieke aandachtspunt zijn hieronder omschreven. Figuur 2-2 geeft een deel van deze aspecten visueel weer in een knelpuntenkaart. Voor sommige aspecten geldt dat deze niet ruimtelijk-specifiek te maken zijn, doordat er geen locatie-specifieke informatie is of omdat het een gemeentebreed aspect is (bijv. broeikasgassen).

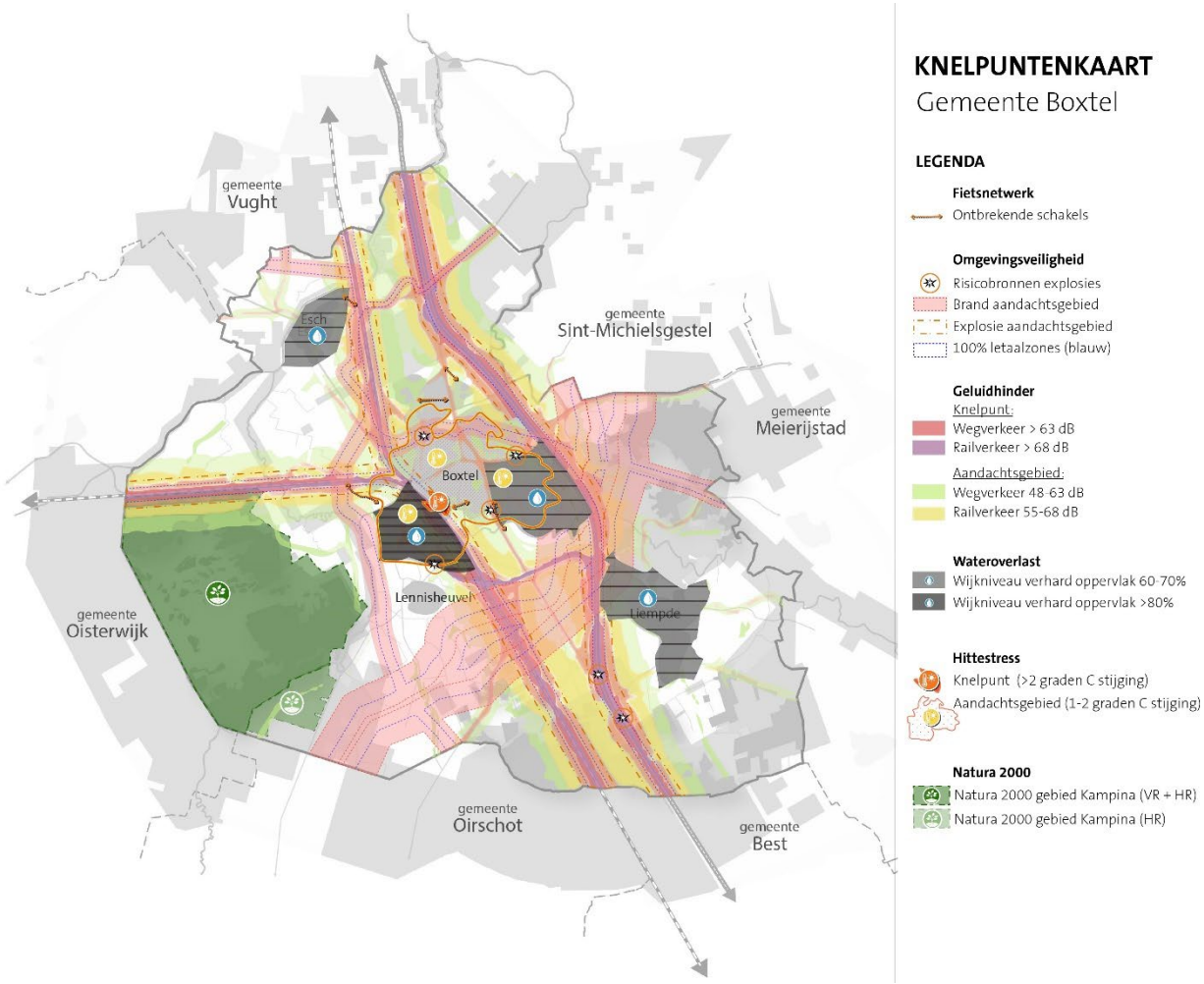

Figuur 2-2: Knelpuntenkaart gemeente Boxtel

Knelpunten
Knelpunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom in het ‘rood’ blijven

Fiets- en wandelnetwerk
In het fietsnetwerk in de gemeente ontbreken op dit moment verbindende schakels. Deze zijn in de kaart aangegeven. Daarnaast ervaren gebruikers de kwaliteit van fietspaden slechter dan landelijk gemiddeld. Dit is niet ruimtelijk-specifiek te maken en is daarom niet in op de kaart weergeven.

Duurzame en slimme mobiliteit
Het aantal deelauto’s en elektrische auto’s blijft in de gemeente Boxtel achter op het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Duurzame energieopwekking
Het percentage duurzaam opgewekte energie ligt lager dan het landelijk gemiddelde en voldoet nog niet aan de doelstelling vanuit de EU. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Broeikasgassen
De gemeente Boxtel voldoet nog niet aan de gestelde reductiedoelen uit de Klimaatwet. Het aspect broeikasgassen is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Geluidhinder
De aanwezigheid van het spoor en de A2 zijn een bron van geluid. Daarnaast zijn er ook provinciale en lokale wegen in Boxtel waar rondom geluidhinder kan worden ervaren. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Aandachtspunten
Aandachtspunten zijn de aspecten die in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en autonoom verbeteren naar ‘oranje’ of in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom verslechteren binnen ‘oranje’ of naar ‘rood’.

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
Het aantal banen in Boxtel ligt lager dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant. Het aspect werkgelegenheid en arbeidsmarkt is een gemeentebreed aspect en daardoor niet ruimtelijk-specifiek te maken.

Wateroverlast
Met name in de bebouwde kom van de kernen in de gemeente Boxtel zijn er tijdens extreme regenbuien locaties waar sprake is of kan zijn van wateroverlast. Dit hangt samen met het percentage verhard oppervlak in de bebouwde kom. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Hitte
Hittestress wordt veroorzaakt door een groot percentage verhard oppervlakte. In gebieden waar kwetsbare functies aanwezig zijn (zoals verzorgingstehuizen) kan dit een groot probleem vormen. De aandachtsgebieden voor hittestress zijn weergeven in Figuur 2-2.

Beschermde natuur (Natura 2000)
Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Boxtel voldoen op dit moment nog niet aan de gewenste staat van instandhouding. Daarnaast zijn deze gevoelig voor stikstofuitstoot. In de kaart is het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen opgenomen omdat dit gebied binnen de gemeentegrens van Boxtel ligt.

Omgevingsveiligheid
In de gemeente Boxtel ligt een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast ligt er een beperkt kwetsbaar gebouw binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour van Vion Boxtel B.V.. Deze locaties zijn aangegeven op de kaart.

Beweegvriendelijke leefomgeving
De gemeente Boxtel blijft met name achter op het landelijk gemiddelde qua speelplekken en recreatief groen-blauw. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Passend voorzieningenaanbod
In de gemeente Boxtel is de gemiddelde afstand naar bepaalde voorzieningen groter dan gemiddeld genomen in de provincie Noord-Brabant. Het gaat met name om horecavoorzieningen en winkels, culturele voorzieningen en voorzieningen voor gezondheid en welzijn. Dit aspect is een gemeentebreed aspect en is niet ruimtelijk- specifiek te maken.

Naast bovenstaande aandachtspunten geldt dat de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, droogte, oppervlaktewater, biodiversiteit, groene leefomgeving, sociale veiligheid en geurhinder in de huidige situatie beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘oranje’ en autonoom geen verbetering of verslechtering laten zien. Ook hier ligt een opgave voor de Omgevingsvisie. Deze aspecten zijn niet in bovenstaand Figuur 2-2 weergeven.

3 Thema ‘verbindend netwerk’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘verbindend netwerk’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Iedereen kan mee doen	Maatschappelijke deelname		↗
Bereikbaarheid	Fiets- en wandelnetwerk		=
	Duurzame en slimme mobiliteit		=
	Doorstroming en bereikbaarheid		↗
Openbaar vervoer	Ontsluitingskwaliteit OV		=

3.1 Iedereen kan meedoen

3.1.1 Maatschappelijke deelname

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Maatschappelijke deelname	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat sociale cohesie ervaart [GGD, 2020] • Het percentage mantelzorgers [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart [GGD, 2020] • Het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club [GGD, 2020]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmark van het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet, het percentage inwoners dat sociale cohesie ervaart, het percentage mantelzorgers, het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart en het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club in vergelijking met het provinciale gemiddelde.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde, **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde.
Oranje	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel vrijwel gelijk aan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.
Rood	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat veel sociale cohesie ervaart is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage mantelzorgers is in Boxtel lager dan provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat eenzaamheid ervaart is in Boxtel hoger dan het provinciale gemiddelde **en** het percentage inwoners dat lid is van een (sport)vereniging of -club is in Boxtel lager dan het provinciale gemiddelde.

Huidige situatie
Maatschappelijke participatie houdt in dat inwoners actief meedoen aan het maatschappelijke leven, als leerling, werknemer, ondernemer, vrijwilliger of mantelzorger. Mensen met gezondheidsproblemen doen over het algemeen minder mee aan de maatschappij dan gezonde mensen. Ze kunnen bijvoorbeeld niet werken of raken in een sociaal isolement. Andersom kan meedoen aan de maatschappij een positief effect hebben op gezondheid. Dat geldt bijvoorbeeld voor school en werk. Daarnaast hebben sociale contacten een positieve invloed op de gezondheid [RIVM, 2021].

Onderstaande Tabel 3-1 geeft voor verschillende indicatoren behorende tot maatschappelijke participatie weer welk percentage volwassenen met de desbetreffende indicator te maken heeft. Deze percentages zijn afgezet tegen het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant. De uitkomsten uit deze tabel worden vervolgens verder toegelicht.

Vrijwilligerswerk
Vrijwilligerswerk is werk dat men onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving. In de gemeente Boxtel is het percentage vrijwilligers hoger dan het provinciaal gemiddelde. Inwoners in de leeftijdscategorie 65+ doen zowel in Boxtel als provinciaal gezien meer vrijwilligerswerk dan volwassenen tot 65 jaar [GGD, 2020].

Sociale cohesie
Sociale cohesie duidt op de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. In Boxtel is de mate van sociale cohesie vrijwel gelijk aan die van het provinciale gemiddelde. Inwoners in de leeftijdscategorie 65+ ervaren meer sociale cohesie dan volwassenen tot 65 jaar [GGD, 2020].

Eenzaamheid
Eenzaamheid komt in de gemeente Boxtel minder vaak voor dan in de provincie Noord-Brabant. Dit geldt voor zowel volwassenen tot 65 jaar als volwassenen van 65+ jaar. Wel geldt dat voor deze laatste groep het gevoel van eenzaamheid een stuk hoger is dan voor de eerste groep [GGD, 2020].

Lidmaatschap (sport)vereniging of -club
In de gemeente Boxtel zijn volwassenen vaker lid van een (sport)vereniging of -club dan in de provincie Noord-Brabant. Dit geldt voor zowel volwassenen tot 65 jaar als volwassenen van 65+ jaar. Volwassenen van 65+ jaar zijn vaker lid van een vereniging of club dan volwassenen tot 65 jaar. Er is een afnemende trend te zien in het percentage volwassenen dat lid is van een vereniging of club.

Mantelzorg
Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Het percentage volwassenen dat mantelzorg geeft is in Boxtel iets hoger dan het provinciaal gemiddelde. Het percentage volwassenen in Boxtel dat zich tamelijk zwaar belast voelt door het geven van mantelzorg is gelijk [GGD, 2020].

Jeugdigen met jeugdhulp
Jeugdhulp is hulpverlening die bestemd is voor jongeren met problemen, veelal in de vorm van het bieden van bescherming en opvang, of van extra begeleiding en opvoeding. In de gemeente Boxtel zijn er gemiddeld minder jeugdigen met jeugdhulp in vergelijking met het provinciaal gemiddelde. Alleen het percentage jongeren met jeugdhulp met verblijf is iets hoger dan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant [CBS, 2021a]. De jeugdinstelling De la Salle/Koraal is gevestigd in Boxtel.

Tabel 3-1: Maatschappelijke participatie in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant in 2020 [CBS, 2021a; GGD, 2020].

Indicator	Omschrijving	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Vrijwilligerswerk	Percentage volwassenen (18-64 jaar)	26%	24%
	Percentage volwassenen (65+ jaar)	34%	29%
Sociale cohesie	Percentage volwassenen dat veel sociale cohesie ervaart (19-64 jaar)	15%	13%
	Percentage volwassenen dat sociale cohesie ervaart (65+ jaar)	21%	20%
Eenzaamheid	Percentage volwassenen dat eenzaam is (18-64 jaar)	38%	43%
	Percentage ouderen dat eenzaam is (65+ jaar)	46%	48%
Lidmaatschap (sport)vereniging of -club	Percentage volwassenen dat lid is van een (sport)vereniging of -club (18-64 jaar)	56%	50%
	Percentage volwassenen dat lid is van een (sport)vereniging of -club (65+ jaar)	66%	58%
Mantelzorg	Percentage volwassenen dat mantelzorg geeft (18+ jaar)	17%	15%
	Voelt zich tamelijk zwaar belast door het geven van mantelzorg (18+ jaar)	2%	2%
Jeugdigen met jeugdhulp	Percentage jongeren met jeugdzorg in natura (in 2021)	9,4%	10,1%
	Percentage jongeren met jeugdhulp in natura (in 2021)	9,2%	9,9%
	Percentage jongeren met jeugdhulp zonder verblijf (in 2021)	8,9%	9,5%
	Percentage jongeren met jeugdhulp met verblijf (in 2021)	0,9%	0,8%
	Percentage jongeren in jeugdbescherming (in 2021)	1,0%	1,1%
	Percentage jongeren in jeugdreclassering (in 2021)	0,2%	0,3%

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, omdat de gemeente Boxtel op bijna alle indicatoren beter scoort dan de provincie Noord-Brabant.

Autonome ontwikkeling

De Gemeente Boxtel zet met het beleid *Integrale Verordening Sociaal Domein 2021* in op maatschappelijke indicatoren [Gemeente Boxtel, 2021a]. Hieronder wordt per indicator omschreven wat specifiek vigerend beleid is.

Vrijwilligerswerk

De Gemeente Boxtel heeft geen beleid opgesteld in het kader van vrijwilligerswerk. Wel heeft de gemeente een website ingericht dat als informatiepunt dient voor alle vragen met betrekking tot vrijwilligerswerk. Deze wordt uitgevoerd door maatschappelijk partners van de Gemeente Boxtel, die hiervoor subsidie ontvangen. Om subsidie te ontvangen, heeft de Gemeente Boxtel het volgende doel meegegeven aan de maatschappelijk partners: *het ondersteunen van actieve vrijwilligersorganisaties en het vrijwilligerswerk dat binnen de wijken en kernen wordt gedaan*.

Sociale cohesie
De Stichting Wijkorgaan Boxtel Oost is opgericht om de leefbaarheid en de sociale cohesie in de wijk Boxtel Oost te verhogen. Deze stichting werkt samen met de inwoners van Boxtel Oost en stimuleert en faciliteert de initiatieven die uit de wijk naar voren komen. Dit met de gedachte: de leefbaarheid kan enkel verhoogd worden als de bewoners daar zélf een bijdrage aan kunnen leveren.

Eenzaamheid
Ondanks dat de eenzaamheid onder 65+'ers in de gemeente Boxtel (46%) iets lager is dan het Noord-Brabants gemiddelde (48%), is nog steeds bijna de helft van de 65+'ers in Boxtel eenzaam. De Gemeente Boxtel linkt dergelijke cijfers aan andere maatschappelijke problemen, zoals hittestress. Ouderen (75+) kunnen bij eenzaamheid bijvoorbeeld sneller slachtoffer worden van hittestress, omdat ze hun dorstgevoel minder snel signaleren en mogelijk kunnen uitdrogen als ze alleen zijn. Eenzaamheid is vooral iets dat leeft onder ouderen. Mede in dit verband is Beleidsnotitie Samen Ouder worden in de Gemeente Boxtel tot stand gekomen door een onafhankelijke groepering. De ambitie: 'In de gemeente Boxtel heb je een goede oude dag' is richtinggevend voor dit beleid. Op basis hiervan wil de Gemeente Boxtel een gezamenlijk beleid, een samenwerkingsagenda en een actieplan (uitvoeringsagenda) gericht op ouderen in Boxtel. Hierin neemt de gemeente de regie, maar samenwerking en afstemming staan hierbij voorop. Uitgangspunt is dat het vele waardevolle werk dat nu al gebeurt, wordt gekoesterd. De gemeente zal vanuit het perspectief van ouderen zorgen voor integrale afstemming tussen de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg. De notitie is als uitgangspunt gehanteerd voor het opstellen van de uitvoeringsagenda Ouderen. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheid voor het opnieuw opstarten van een samenwerking met vrijwillige en professionele netwerkpartners. Hierbij is een brede vertegenwoordiging van de maatschappij een belangrijk aandachtspunt. Kortom er wordt aandacht besteed aan het uitvoeren van de notitie.

Lidmaatschap (sport)vereniging of -club
De Gemeente Boxtel heeft een Welzijnsfonds waaruit inwoners met een laag inkomen een vergoeding kunnen krijgen om te sporten on om mee te doen aan culturele, religieuze en andere maatschappelijke activiteiten.

Mantelzorg
In de Integrale Verordening Sociaal Domein wordt de gemeentelijke taak benoemd "om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en in de huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid)." Een goede mantelzorg is een van de redenen waarom inwoners langer thuis kunnen blijven wonen. De gemeente neemt daarom maatregelen om de mantelzorgers te ondersteunen en stelt jaarlijks een mantelzorgwaardering vast die kan bestaan uit éénmalig geldbedrag, een attentie of een andere wijze van waardering [Gemeente Boxtel, 2021a].

Jeugdigen met jeugdhulp
In de Integrale Verordening Sociaal Domein gaat de gemeente in op jeugdhulp. De gemeente formuleert hierbij de volgende uitgangspunten [Gemeente Boxtel, 2021a]:

- Alle hulp en ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en hun sociale netwerk.
- De gemeente betrekt de wensen van de jeugdige en zijn ouders bij de keuze welke jeugdhulp wordt ingezet.
- Allereerst wordt gekeken naar welke mogelijkheden er zijn voor de toepassing van algemene voorzieningen, die gericht zijn op preventie. Wanneer het gewenste effect daarvan niet mogelijk is, wordt gekeken of jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor een individuele voorziening. Algemene voorzieningen bestaan onder andere uit:

- Het versterken van opvoed- en opgroeiomgeving
- Informatie, advies en toelichting
- Opvang
- Jeugdgezondheidszorg
- Activiteiten gericht op ontwikkeling en talent
- Opvoedondersteuning (lichte vorm)
- (school)maatschappelijk werk
- Online hulpverlening
- Voorzieningen voor spoedeisende situaties

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente met haar beleid inzet op het verbeteren van de maatschappelijke deelname op verschillende fronten.

Doorkijk 2040
Door ontwikkelingen als vergrijzing en groeiende concurrentie tussen steden kan het aantal (vrijwillig) werkzame mensen na 2030 afnemen. Of dit ook het geval is in Boxtel is afhankelijk van de verdere invulling van het beleid van de gemeente na 2030. Het aantal ouderen neemt de komende decennia naar verwachting fors toe. Het zwaartepunt van de vergrijzing ligt tussen 2025 en 2040. Met name het aantal oude ouderen zal meer dan verdubbelen. De kloof tussen zorgvraag en beschikbare (mantel)zorg neemt hierdoor dramatisch snel toe. De organisatie van betaalbare zorg en ondersteuning aan ouderen thuis vormt een grote uitdaging voor de toekomst. Als samenleving zullen we tot (creatieve) oplossingsrichtingen moeten komen die vaak buiten de zorg liggen.

Een andere grote uitdaging is om mensen in staat te (blijven) stellen mee te kunnen doen aan de samenleving. Deze wordt steeds complexer, waardoor dit niet vanzelfsprekend is. Er ontstaat sluipenderwijs een tweedeling tussen mensen wel en niet mee kunnen blijven doen. Bepalende factoren zijn hierbij de vaardigheden (bijv. digitaal), de toegankelijkheid van de openbare voorzieningen en het beschikbaar hebben van sociaal, cultureel en economisch kapitaal.

3.2 Bereikbaarheid

3.2.1 Fiets- en wandelnetwerk

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

**in verband met te weinig informatie over het wandelnetwerk is de score enkel gebaseerd op het fietsnetwerk*

Fiets- en wandelnetwerk	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Score Fietsstad [Fietsersbond, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van score fietsnetwerk ten opzichte van landelijk gemiddelde en expert judgement op basis van ontbrekende schakels in wandel – en fietsnetwerk
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De score van het fietsnetwerk ligt voor alle indicatoren boven het landelijk gemiddelde **en** er zijn geen ontbrekende schakels in het fiets- **en** wandelnetwerk
Oranje	De score van het fietsnetwerk ligt voor meerdere indicatoren onder het landelijke gemiddelde **en** er zijn ontbrekende schakels in het fiets- **of** wandelnetwerk
Rood	De score van het fietsnetwerk ligt voor nagenoeg alle indicatoren onder het landelijke gemiddelde **en** er zijn ontbrekende schakels in het fiets- **en** wandelnetwerk

Huidige situatie

Fietsnetwerk

Figuur 3-1 geeft het fietspadennetwerk van de gemeente Boxtel weer. Hieruit blijkt dat een groot deel van het fietsnetwerk in Boxtel onderdeel is van het regionale netwerk. Deze verbinden Boxtel voor fietsers met de omliggende steden. Een groot deel van dit regionale netwerk is een vrijliggend fietspad of een fietsstraat. De rest is een niet vrijliggend fietspad. Op een aantal plekken mist nog een deel van het regionale fietsnetwerk.

Met name in het centrum van Boxtel en Liempde ligt het primaire fietsnetwerk van de gemeente Boxtel. Het grootste deel hiervan is een niet vrijliggend fietspad. Op een aantal plekken mist nog een deel van het primaire fietsnetwerk.

In het buitengebied is een secundair/recreatief fietsnetwerk, deels bestaande uit vrijliggende fietspaden, maar grotendeels niet vrijliggende fietspaden. Dit recreatieve fietsnetwerk is vrijwel geheel compleet.

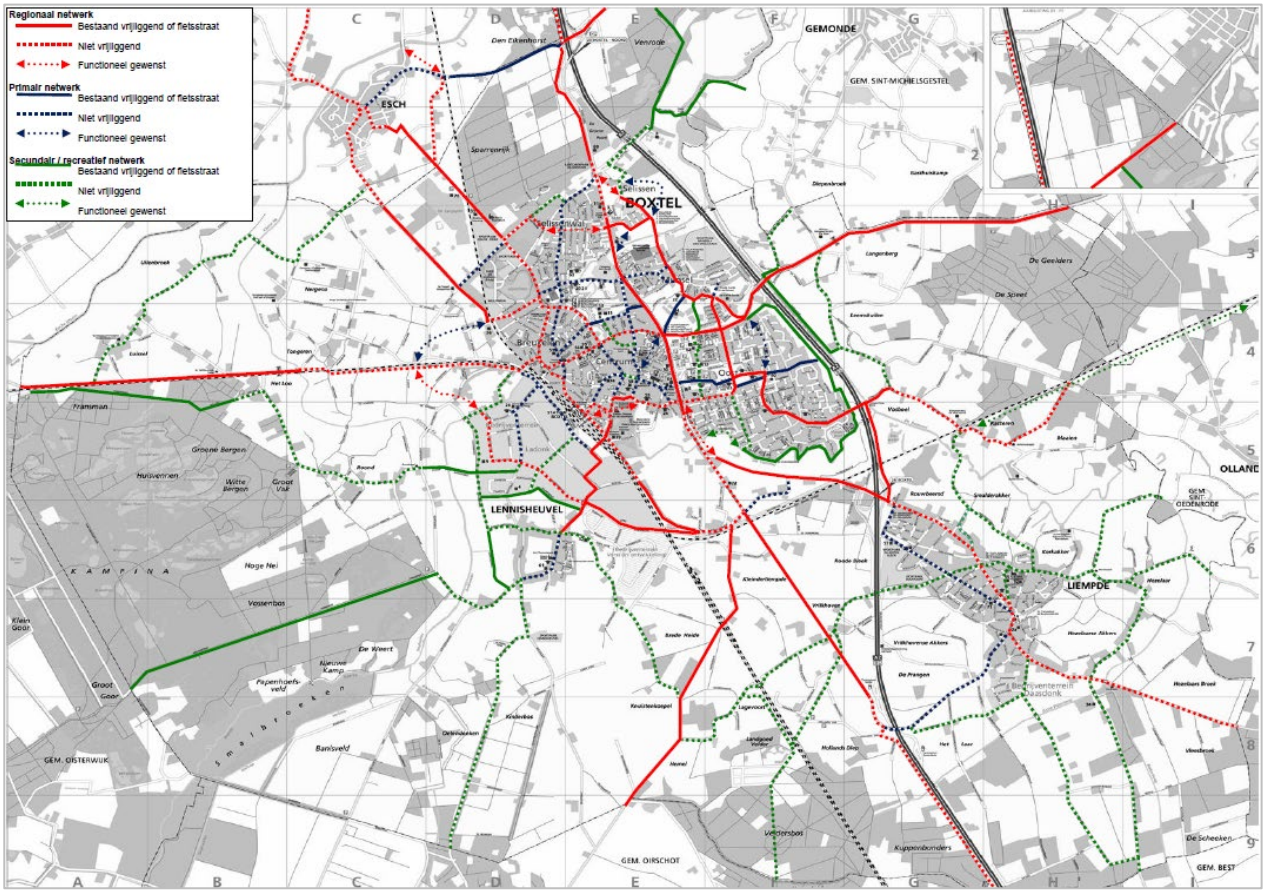

Figuur 3-1: Fietspaden in de gemeente Boxtel in 2022 [aangeleverd door de Gemeente Boxtel, 2022]

In 2022 is door de Fietsersbond een lijst gepresenteerd met daarin scores van het fietsklimaat in alle gemeenten in Nederland. Op basis van meerdere objectieve en subjectieve indicatoren is een score bepaald tussen 1 en 5. Onderstaande tabel geeft de score van de gemeente Boxtel ten opzichte van het landelijk gemiddelde weer. De roodgekleurde indicatoren scoren lager dan het landelijke gemiddelde, de groen gekleurde indicatoren scoren hoger dan het landelijk gemiddelde [Fietsersbond, 2022].

Tabel 3-2: Score fietsstad 2022 [Fietsersbond, 2022]

Indicator		Definitie indicator	Score	
			Gemeente Boxtel	Nederland
Subjectief	8-80	Zegt iets over hoe het is om als kwetsbare fietser te fietsen in een gemeente (8/80-jarigen)	3,4	3,6
	Beleving	Zegt iets over hoe fietsers het ervaren om in een gemeente te fietsen (stressvol/ontspannen)	3,3	3,6
	Onderhoud	Zegt iets over het onderhoud van de infrastructuur (afwatering/kuilen in de weg/winteronderhoud/verwijdering van bladeren)	3,4	3,6
	Netwerk	Zegt iets over de mate waarin het fietsnetwerk logisch gekozen is (route makkelijk te vinden/omrijden)	3,7	4,1
	Infrastructuur	Zegt iets over hoe de infrastructuur geregeld is (is er voldoende comfortabele verharding/voldoende parkeerplekken van voldoende kwaliteit)	3,3	3,6

Objectief	Omrijdfactor	Zegt iets over hoe ver er omgereden moet worden in kilometers ten opzichte van de hemelsbrede afstand (hoe kleiner de afstand hoe hoger de score)	1,0	2,5
	Rotondes	Zegt iets over hoe rotondes ontworpen zijn (hebben fietsers voorrang op rotondes)	4,0	4,0
	50 km/uur	Zegt iets over of een fietser op 50 km/uur wegen de weg deelt met een automobilist of dat er gescheiden fietspaden zijn	1,2	2,0
	Stedelijke dichtheid	Zegt iets over de dichtheid van een gemeente, hoe dichter hoe meer bestemmingen er op fietsafstand liggen	4,5	3,2
Totaal			*3,2*	*3,5*

Uit de tabel kan worden afgeleid dat de gemeente Boxtel ondergemiddeld presteert. Vergeleken met 2020 is er wel een verbetering te zien, maar op alle indicators waar de gemeente Boxtel lager op scoorde, doen ze dat nog steeds. Alleen op stedelijke dichtheid scoort de gemeente positief en op rotondes gelijk aan het gemiddelde.

Wandelnetwerk

Figuur 3-2 geeft de wandelpaden in de gemeente Boxtel weer. Hieruit blijkt dat een groot deel van dit netwerk verhard is, maar dat ook delen onverhard of semi-verhard zijn.

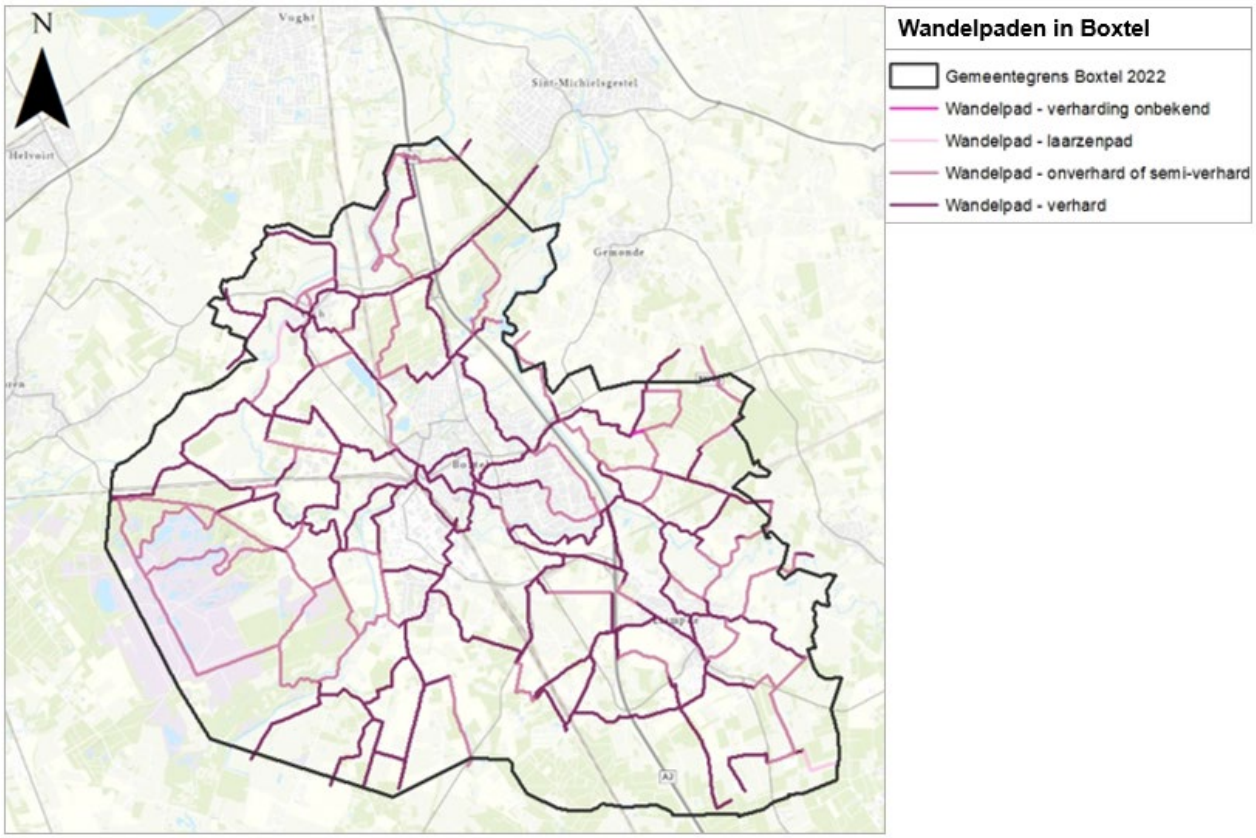

Figuur 3-2: Wandelpaden in de gemeente Boxtel in 2022 [eigen creatie RHDHV op basis van Routes in Brabant, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, omdat de gemeente Boxtel op bijna alle indicatoren uit het onderzoek van de Fietsbond slechter scoort dan het gemiddelde voor Nederland en er schakels ontbreken in het fietsnetwerk.

Autonome ontwikkeling

Fietsnetwerk
Eén van de acties op de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid Boxtel is het realiseren van snelle fietsverbindingen. Het doel hiervan is het stimuleren van fietsgebruik op lange afstanden. De gemeente wil dit doel realiseren door het in regioverband opzetten van snelle fietsverbindingen naar omliggende kernen en gemeenten. De doorlooptijd van deze actie is 2018-2022.

Uit het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) uit 2008 is het beleid ten aanzien van de fiets vastgelegd. Hieruit komt onder andere naar voren: “*Om het hoge aandeel in de modal split vast te houden worden maatregelen getroffen om het fietsverkeer te stimuleren. De gemeente Boxtel zet daarom in de eerste plaats in op het uitbreiden en voltooien van het Boxtelse fietsnetwerk.”* Een deel van de verbeteringen is doorgevoerd, waaronder Brouwerlaan, Molenwijkseweg, Rechterstraat, Munselse Hoeve, P. Erasstraat en P. Noord en Zuid. Omdat er nog geen nieuw GVVP of Mobiliteitsplan is opgesteld, wordt voor het bepalen van de autonome ontwikkeling rekening gehouden met voortzetting van dit beleid.

Wandelnetwerk
De gemeente heeft nog geen specifiek beleid gericht op het verbeteren van het wandelnetwerk. Het mobiliteitsplan moet nog afgerond worden. Wel zijn er al een aantal verbeteringen doorgevoerd, zoals bij de Brouwerlaan, Molenwijkseweg, Rechterstraat, MunselseHoeve, P. Erasstraat en P. Noord en Zuid.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de gemeente geen actueel beleid heeft om het fietsnetwerk te verbeteren. Het is daardoor onduidelijk of slecht scorende indicatoren op basis van de ‘score fietsstad’ opgelost worden.

Doorkijk 2040
Verdergaande verbetering van het wandel en fietsnetwerk is primair afhankelijk van concrete beleidsinzet na 2030.

3.2.2 Duurzame en slimme mobiliteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame en slimme mobiliteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde energieverbruik van Verkeer en Vervoer [Rijksoverheid, 2020] • Aantal deelauto's per 100.000 inwoners [CROW, 2021a] • Aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021] • Aantal semi(publieke) laadpalen in de gemeente [Rijkswaterstaat, 2021] • Gebruik fiets (modal split fiets) [CROW, 2020]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets)
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Alle indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Twee of drie indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen lager dan het provinciale gemiddelde
Rood	Alle indicatoren (energieverbruik, aantal deelauto's per 100.000 inwoners, aantal elektrische auto's per 1.000 inwoners, aantal (semi)publieke laadpalen en modal split fiets) liggen lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Energieverbruik

De klimaatmonitor stelt gegevens beschikbaar over het gemiddelde energieverbruik van Verkeer en Vervoer per inwoner. Hierin is omgerekend hoeveel energie er wordt verbruikt in het lokale verkeer en vervoer. Dit is te verklaren doordat de A2 door de gemeente Boxtel loopt en deze is meegenomen in de berekening. In de gemeente Boxtel was dit in 2020 40,77 GJ/inwoner (zie Figuur 3-3). Ten opzichte van voorgaande jaren is dit een flinke daling na een sterke stijging tussen 2015 en 2017 en een lichte daling in 2018 en 2019. Deze sterke daling is mogelijkerwijs veroorzaakt door de coronapandemie, waardoor men onder andere meer thuis heeft gewerkt. De cijfers zijn hoger dan het gemiddelde per inwoner van de provincie Noord-Brabant, dat uitkomt op 28,22 GJ/inwoner in 2020. Voorgaande jaren was dit verschil relatief groter [Rijksoverheid, 2020].

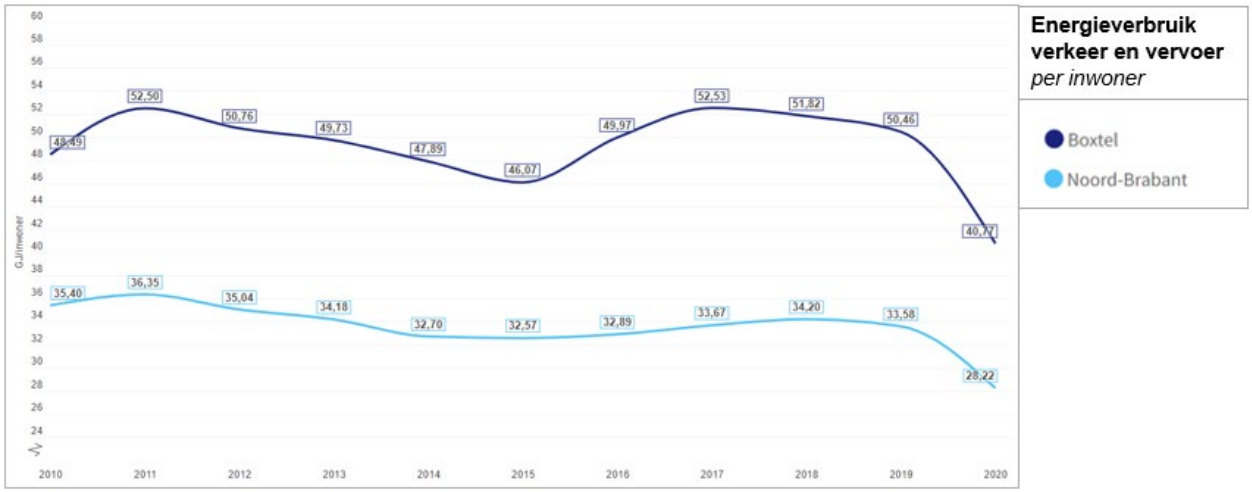

Figuur 3-3: Energieverbruik verkeer en vervoer per inwoner in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Rijksoverheid, 2020]

Duurzame mobiliteit

De omslag naar duurzame en slimme mobiliteit is één van de transities die actueel is in de Nederlandse samenleving. De stikstofproblematiek vraagt om nieuwe en duurzame oplossingen. Eén van die oplossingen is de overstap naar duurzame en slimme mobiliteit. Dit kunnen verschillende vormen van mobiliteit zijn, zoals deelauto's of elektrische auto's. Het aantal deelauto's in de gemeente Boxtel is in de periode 2017-2021 toegenomen van 2,8 deelauto's per 100.000 inwoners in 2017 naar 12,1 deelauto's per 100.000 inwoners in 2021 (zie Figuur 3-4). Het aantal deelauto's in Boxtel ligt fors lager dan het provinciale gemiddelde van 6,0 deelauto's per 100.000 inwoners in 2017 en 15,7 deelauto's per 100.000 inwoners in 2021 [CROW, 2021a].

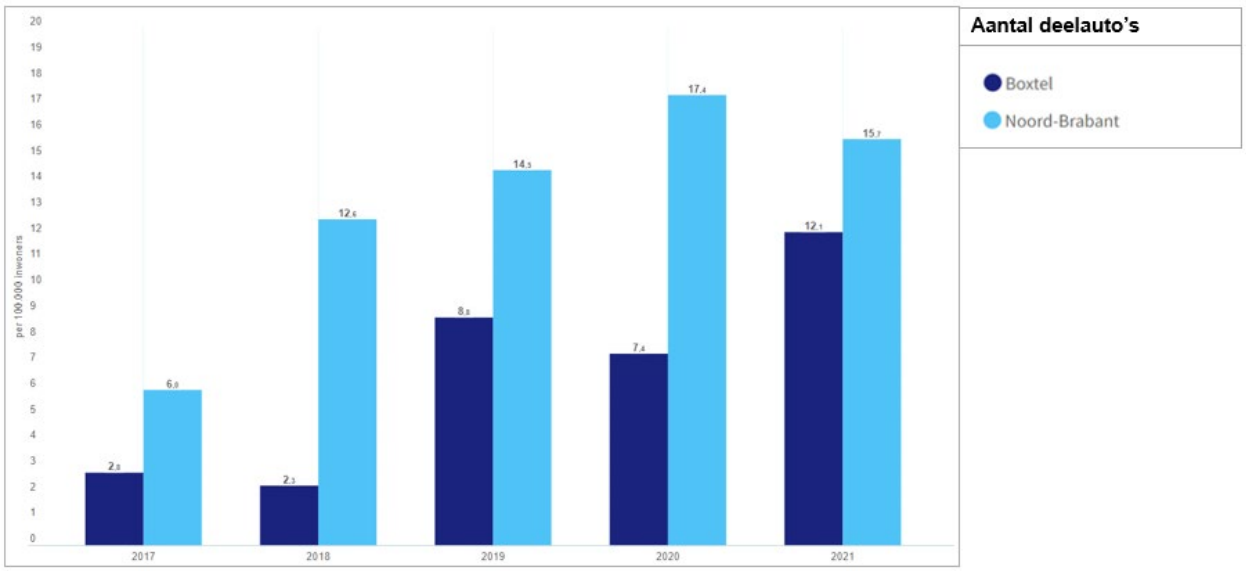

Figuur 3-4: Aantal deelauto's in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CROW, 2021].

Naast de opkomst van deelauto's beginnen elektrische auto's een groter aandeel te krijgen in de mobiliteit. In de periode van 2016 tot 2021 steeg het aantal elektrische personenauto's van 0 per 1.000 inwoners naar 7 per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel (zie Figuur 3-5). Deze toename bleef wel achter in vergelijking met de provincie Noord-Brabant, waar het aantal elektrische personenauto's in dezelfde periode steeg van 1 per 1.000 inwoners naar 16 per 1.000 inwoners [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021]. Elektrische auto's zijn afhankelijk van laadpalen. Sinds 2019 is er een geleidelijke stijging in het aantal (semi)publieke laadpalen per 1.000 inwoners van 1,6 per 1.000 inwoners in juli 2019 naar 3,8 per 1.000 inwoners in juni 2021 (zie Figuur 3-6). De uitschieter in december 2019 is waarschijnlijk een fout in de data. Sinds september 2020 zit het aantal laadpalen per 1.000 inwoners rond het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant [Rijkswaterstaat, 2021].

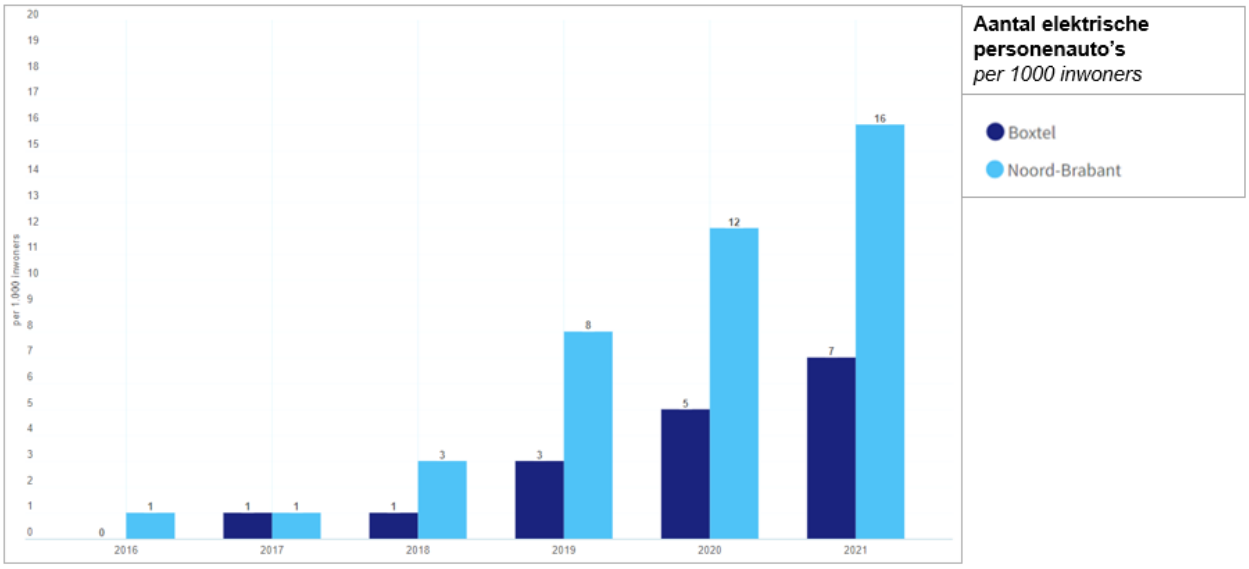

Figuur 3-5: Aantal elektrische personenauto's per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant [Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021]

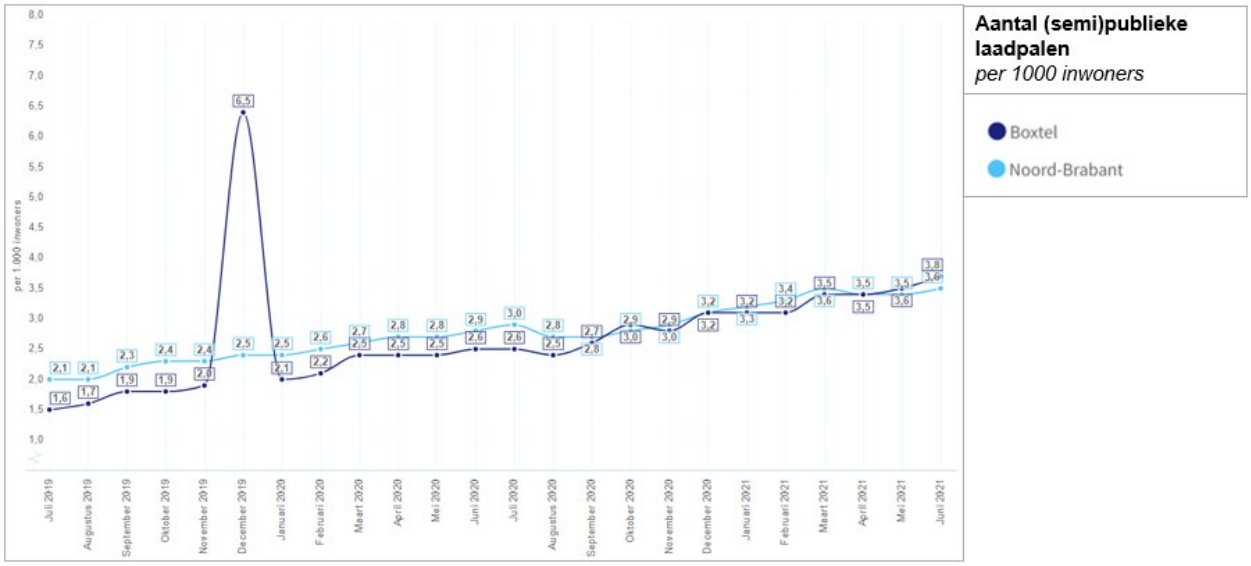

Figuur 3-6 Aantal (semi)publieke laadpalen per 1.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Rijkswaterstaat, 2021]

Modal split fiets

Voor wat betreft de modal split van de fiets (aandeel verplaatsingen per fiets per dag als percentage van het totaal aantal verplaatsingen) kan gesteld worden dat de modal split in de gemeente Boxtel op 33,7% ligt in 2020. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 25,2% [CROW, 2020]. Voor de gemeente Boxtel is er in 2020 een toename van de modal shift van de fiets te zien, na een dalende trend sinds 2015. Deze daling is mogelijkerwijs beïnvloed door de coronapandemie, waardoor men onder andere meer thuis heeft gewerkt. Voor de provincie Noord-Brabant is de modal shift van de fiets ongeveer gelijk gebleven in de afgelopen jaren. Verplaatsingen met de fiets worden gezien als duurzame manier van transport en vallen daardoor onder duurzame mobiliteit [CE Delft, 2018].

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, omdat de gemeente Boxtel op de meeste indicatoren gelijk of slechter scoort dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
De opkomst van nieuwe technologieën en verdergaande digitalisering heeft invloed op de mobiliteit. De opkomst van slimme, zelfrijdende voertuigen en het delen van vervoermiddelen zijn daar voorbeelden van. Tot 2030 is het de verwachting dat het aandeel auto’s die deels of geheel automatisch rijden nog niet zo groot is dat er substantiële veranderingen in het wegbeeld gaan optreden[1] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017].

In het voorjaar van 2020 werden in Nederland ruim 64.000 deelauto’s aangeboden. Dat is een flinke toename (26%) ten opzichte van 2019 [KiM, 2021]. De groei van autodelen manifesteert zich voornamelijk in de G4-steden. De verwachting is dat dit de komende jaren sterk door zal groeien. De mobiliteitseffecten van autodelen worden kleiner verondersteld dan het effect op ruimtegebruik (minderparkeerplaatsen nodig). Autodelers maken vaak minder gebruik van de auto, vaak zijn het ook mensen die anders geen auto zouden gebruiken. Mensen die veel autorijden zijn minder geneigd om te delen, omdat dat niet praktisch wordt bevonden [2] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017]. Voor personenvervoer zijn substantiële positieve effecten van nieuwe ontwikkelingen als zelfrijdende auto’s en autodelen op de bereikbaarheid in 2030 niet te verwachten. Het slimmer delen en combineren van ladingen kan in het goederenvervoer mogelijk nog wel winst opleveren, waardoor minder vrachtverkeer nodig is[3] [De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel, 2017].

De gemeente Boxtel vormt, samen met tien andere gemeenten en twee waterschappen, onderdeel van de regio Noordoost-Brabant. Overheden hebben in het klimaatakkoord afgesproken om een landsdekkend geheel van zogenaamde Regionale Mobiliteitsprogramma’s te ontwikkelen. Dit betekent dat elke regio verplicht is om een mobiliteitsprogramma op te stellen. Dit programma wordt als instrument gezien om op regionale schaal ‘‘toekomstbestendige bereikbaarheidsoplossingen te realiseren die bijdragen aan de transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem’’ [VNG, 2020].

In 2020 heeft de regio Noordoost-Brabant het Regionaal Mobiliteitsprogramma Noordoost-Brabant 2020-2023 vastgesteld. In dit programma zijn vijf hoofdopgaven geformuleerd die uitgewerkt zijn in vijf programma’s [Regio Noordoost Brabant, 2020a]:

- Duurzame bereikbaarheid en robuuste netwerken
- Slimme en efficiënte mobiliteit
- Veilige mobiliteit
- Versterking vitale leefomgeving en klimaat
- Versterking vestigingsklimaat en verstedelijkingsstrategie

In de afgelopen jaren is al een aantal projecten geïnventariseerd en opgezet. Hierin komt onder andere Onderzoek Snelfietsroute Oisterwijk – Boxtel als project terug. De komende tijd zullen de deelprogramma’s nader uitgewerkt wordt.

In 2019 is de gemeente gestart met de MObiliteitsVisiE tot 2031, afgekort MOVE’31. In deze visie staat:

- Wat de gemeente wil bereiken en waar ze staat als het gaat om mobiliteit;

[1] *De verwachting is dat deze effecten gaan optreden als 25-40% van alle auto’s deels of gedeeltelijk automatisch rijden.*
[2] *Ibid.*
[3] *Ibid.*

- Hoe de gemeente omgaat met trends en ontwikkelingen die MOVE ’31 raken;
- Een voorkeursvariant voor de verbindingsweg tussen de A2 en de N618 en een agenda om dit te realiseren;
- Een beeld van hoe de hoofdwegenstructuur er in 2031 uitziet, met een doorkijk naar 2050;
- Of en zo ja welke beleidsprioriteiten en -voorkeuren er zijn om de visie om te zetten in beleid.

In 2014 is de conceptversie ter inzage gelegd. Op dit moment is de visie nog niet definitief vastgesteld. In de Tweede Bestuursrapportage 2021 van de gemeente is opgenomen dat de raadsopdracht voor MOVE’31 is gewijzigd en dat er wordt gewerkt aan een actualisatie van het verkeersbeleid, waarin de kwaliteit van de leefomgeving nadrukkelijk betrokken wordt. Om de gewijzigde aanpak te accentueren, krijgt het plan een nieuwe naam. Een van de onderdelen die in deze vernieuwde aanpak terugkomt, is de landelijke ambitie om in de bebouwde kom meer wegen van 50 naar 30-km per uur. Omdat dit nog niet definitief is, wordt dit niet als autonome ontwikkeling meegenomen.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de gemeente als onderdeel van de Regio Noordoost Brabant werkt aan duurzame mobiliteit. Er zijn nog geen concrete maatregelen benoemd die ingezet worden om dit te bewerkstelligen, maar het is aannemelijk dat dit in de toekomst zal komen.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat technologische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit na 2030 verder door ontwikkelen, waardoor duurzame vormen van vervoer steeds vaker voor zullen komen. Het is daardoor aannemelijk dat het kwaliteitsniveau op het vlak van duurzame en slimme mobiliteit na 2030 verder verbetert. Voor de gemeente Boxtel bestaat de kans dat er een steeds grotere achterstand op het provinciale gemiddelde ontstaat.

3.2.3 Doorstroming en bereikbaarheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Doorstroming en bereikbaarheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde afstand van woningen tot hoofdwegennet [CBS, 2022a] • Aanwezigheid van knelpunten in doorstroming [Noord-Brabant, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van de gemiddelde afstand tot hoofdwegennet en expert judgement op basis van de mate van doorstroming op binnenstedelijke wegen
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot hoofdverkeerswegen is kleiner dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn geen knelpunten met betrekking tot de doorstroming
Oranje	De afstand tot hoofdverkeerswegen is vrijwel gelijk aan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn enkele knelpunten met betrekking tot de doorstroming
Rood	De afstand tot hoofdverkeerswegen is groter dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en er zijn veel knelpunten met betrekking tot de doorstroming

Huidige situatie

Afstand tot hoofdweg

De autobereikbaarheid is gedefinieerd als de afstand in kilometers tot een oprit van een provinciale- of rijksweg (hoofdverkeersweg). In de gemeente Boxtel is deze gemiddelde afstand 1,8 kilometer (in 2021).

Tabel 3-3: Gemiddelde afstand tot hoofdweg in 2021 [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Afstand tot oprit hoofdverkeer	1,8 km	2,1 km

Doorstroming

Doorstroming is de mate waarin het verkeer zich vlot kan verplaatsen over een infrastructuur. De doorstroming wordt onder meer bepaald door de verkeersintensiteit, de inrichting van de weg en het aantal conflicten met andere verkeersstromen. In Figuur 3-7 en Figuur 3-8 is weergegeven waar knelpunten in de doorstroming van wegverkeer plaatsvinden tijdens de ochtend- en avondspits. De kaarten tonen de knelpunten op het RVM-netwerk (regionaal verkeersmanagement-netwerk). Er is sprake van een knelpunt als de gemiddeld gereden snelheid in de avondspits (16 - 18 u) lager is dan de streefsnelheid die voor dat wegvak geldt. De streefsnelheid is afhankelijk van de wettelijke snelheid en prioriteit die het wegvak heeft in het netwerk. Bijvoorbeeld: een 80km-weg met prioriteit 2 heeft een streefsnelheid van 55 km/u, terwijl een 100km-weg met prioriteit 2 een streefsnelheid heeft van 80 km/u [Noord-Brabant, 2022].

Uit de kaarten blijkt dat er op een aantal plekken binnen Boxtel knelpunten zijn in de ochtend en avondspits:

- De op- en afritten van de A2 bij afslag 25 en aansluitend bij het kruispunt van de Bosscheweg;
- De op- en afritten van de A2 bij afslag 26 en aansluitend het viaduct (Keulsebaan);
- Een stukje verderop op de Keulsebaan bij rotonde De Goor;
- En aan het einde van de Keulsebaan bij rotonde Boseind, bij bedrijventerrein Ladonk.

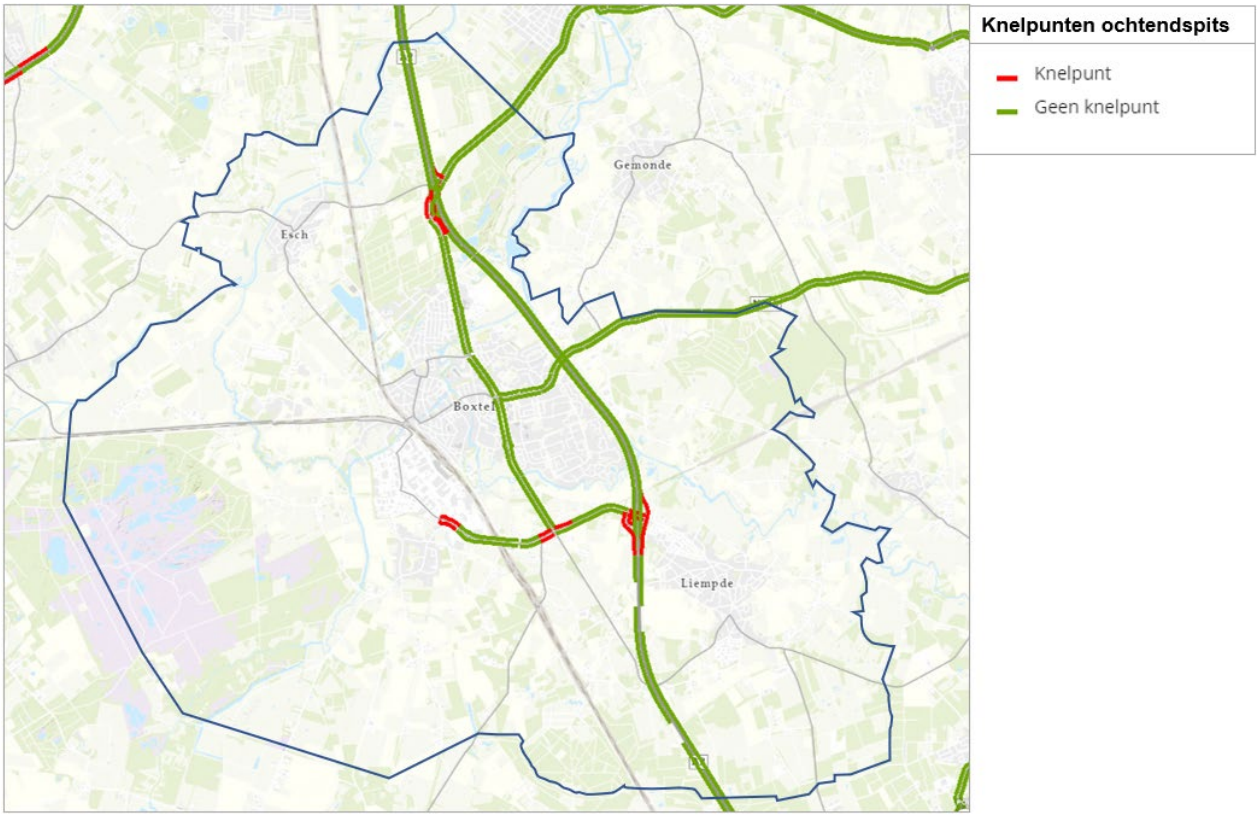

Figuur 3-7: Knelpunten in de doorstroming op het RVM-netwerk tijdens de ochtendspits [Noord-Brabant, 2022]

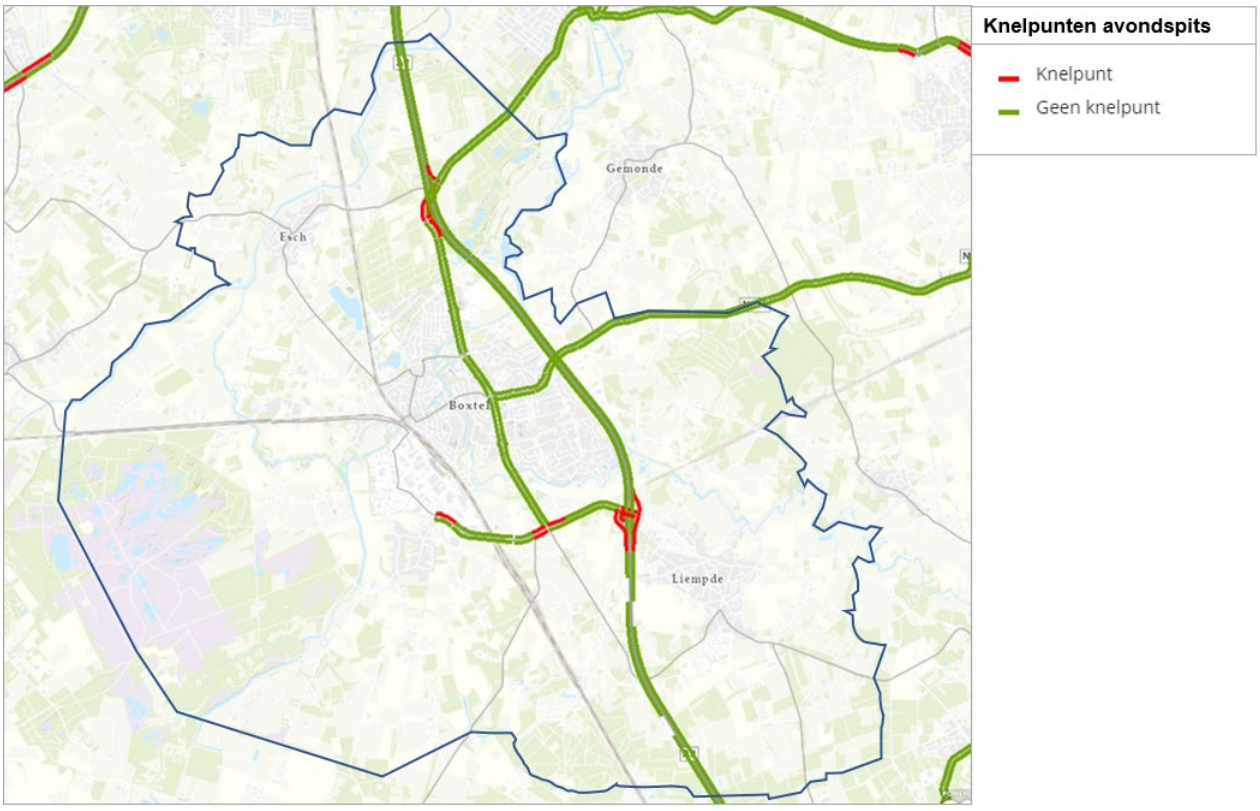

Figuur 3-8: Knelpunten in de doorstroming op het RVM-netwerk tijdens de avondspits [Noord-Brabant, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de A2 vlak langs Boxtel loopt maar er enkele knelpunten zijn met betrekking tot de doorstroming.

Autonome ontwikkeling

Algemene trends

Nieuwe technologieën als drones, kleine elektrische bezorgvoertuigen, toename van milieuzones, opkomst van nul-emissiezones en toenemende e-commerce zorgen naar verwachting voor nieuwe logistieke concepten in steden. In drukke stedelijke gebieden is in de toekomst een prominentere rol voor de fiets voorzien en krijgt de auto een minder prominente plek in het beleid. De elektrische fiets ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk alternatief voor middellange afstanden voor zowel auto als OV. Een extra stimulans om vaker de fiets of e-bike te gebruiken is een toename van snelfietspaden. In het mobiliteitssysteem blijft de auto vooralsnog de meest gebruikte modaliteit, al is de verwachting dat de modal split verandert en het openbaar vervoer procentueel gezien iets sterker toeneemt.

De situatie in Boxtel

Op dit moment wordt er gewerkt aan Het Maatregelenpakket PHS Boxtel. Het Maatregelenpakket PHS Boxtel komt voort uit het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en uit het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) van het Rijk. Door de toename van spoor- en wegverkeer worden de problemen rond het huidige knelpunt bij de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat steeds groter. Dit heeft gevolgen voor de omwonenden van het spoor, de gebruikers van de spoorwegovergangen, de betrouwbaarheid van het spoor en de bereikbaarheid. Het maatregelenpakket geeft tevens de mogelijkheid om al bestaande knelpunten in Boxtel op te lossen. Er wordt onder andere gewerkt aan:

- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK): De bereikbaarheid van Boxtel en van het bedrijventerrein Ladonk is van groot belang voor inwoners, bezoekers en bedrijven. De gemeente ziet dat de doorstroming op de Keulsebaan op sommige momenten niet goed is en wil dit gaan veranderen, zodat het verkeer in de toekomst goed kan doorstromen en het bedrijventerrein Ladonk en Boxtel een goede ontsluiting hebben. Het nieuwe ontwerpbestemmingsplan Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg, de ontwerp-verkeersbesluiten tot sluiting van de dubbele spoorwegovergang Tongersesetraat en Kapelweg en het ontwerp-besluit Hogere waarden Wet geluidhinder, hebben vanaf 11 februari 2022 ter inzage gelegen. Zo’n 40 partijen (omwonenden, bedrijven, instanties, stichtingen, verenigingen etc.) hebben een zienswijze ingediend. Alle zienswijzen zijn samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien in een integrale nota van zienswijzen. Op basis hiervan heeft het college van burgemeester en wethouders op 14 juni 2022 het volgende besloten:
  - Sluiting van de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat voor gemotoriseerd verkeer (verkeersbesluit);
  - Sluiting van de spoorwegovergang Kapelweg voor gemotoriseerd verkeer (verkeersbesluit);
  - Het vaststellen van hogere waarden Wet geluidhinder voor enkele woningen nabij de nieuwe VLK
- Keulsebaan en Fietsonderdoorgang: Voor buurtschap Tongeren is de bereikbaarheid en het beperken van een toename van verkeer door het gebied belangrijk. De gemeente wil de bereikbaarheid van Tongeren na sluiting van de dubbele spoorwegovergang borgen en maatregelen treffen om doorgaand verkeer te ontmoedigen. Op 3 augustus 2022 heeft De Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan Keulsebaan en het bestemmingsplan Fietsonderdoorgang Tongersestraat. Door beide bestemmingsplannen gaat nu een streep. De gemeente gebruikt komende tijd om de overwegingen en consequenties goed te bestuderen.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente Boxtel maatregelen neemt die de bereikbaarheid plaatselijk zullen verbeteren.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat nieuwe technologieën als autonoom rijden, verdergaande digitalisering, kleine elektrische verzorgvoertuigen, e-bikes na 2030 verder wortel schieten. Dat biedt kansen voor een intelligenter en efficiënter verkeer- en vervoerssysteem en daardoor verbetering van doorstroming en autobereikbaarheid. In hoeverre de infrastructuur uitgebreid wordt om de afstand tot hoofdverkeerswegen en de doorstroming te verbeteren is afhankelijk van het beleid na 2030.

3.3 Openbaar vervoer

3.3.1 Ontsluitingskwaliteit OV

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Ontsluitingskwaliteit OV	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • PTAL-score (ontsluitingskwaliteit OV) [CROW, 2019] • Afstand tot treinstation [CBS, 2022a]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van de afstand tot treinstation ten opzichte van het landelijk gemiddelde en ontsluitingskwaliteit openbaar vervoer (PTAL-score) ten opzichte van de landelijke PTAL-score
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel is kleiner dan het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel is beter dan gemiddeld genomen over Nederland (PTAL-score ligt boven het landelijk gemiddelde).
Oranje	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel ligt rond het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel ligt rond het landelijke gemiddelde (PTAL-score ligt rond het landelijk gemiddelde).
Rood	De gemiddelde afstand tot een treinstation in Boxtel is groter dan het landelijk gemiddelde en de ontsluitingskwaliteit in Boxtel is slechter dan gemiddeld genomen over Nederland (PTAL-score ligt onder het landelijk gemiddelde).

Huidige situatie

De gemeente Boxtel heeft één treinstation, gelegen aan twee spoorlijnen: Tilburg Universiteit – Weert (spoorlijn 6400) en ‘s-Hertogenbosch – Deurne (spoorlijn 4400). De gemiddelde afstand tot een treinstation ligt in de gemeente Boxtel op 2,3 kilometer (in 2020). Dit ligt fors lager dan het provinciale gemiddelde van 6,1 kilometer [CBS, 2022a].

De Public Transport Accessibility Level (PTAL) geeft een indicatie van de ontsluitingskwaliteit van het openbaar vervoer, middels een score. Dit wordt gedaan op basis van vier indicatoren:

- Looptijd naar een halte of fietstijd naar een station;
- Het aantal en soort modaliteiten;
- Frequentie van de modaliteiten;
- Betrouwbaarheid van de modaliteiten.

Een PTAL-score van tussen de 0-2,5 wordt gezien als slecht ontsloten, de maximale score is 40 wat aangeeft dat een gebied uitmuntend ontsloten is. De Nederlandse gemeente met de hoogste PTAL-score is Amsterdam (15,66), terwijl het Nederlandse gemiddelde 7,57 is [CROW, 2019]. De PTAL-score voor Boxtel is 4,82, dit ligt lager dan het gemiddelde van 5,31 voor de RES-regio Noordoost-Brabant en het landelijk gemiddelde.

In onderstaande figuur is de PTAL-score ruimtelijk verbeeld. Hieruit blijkt dat met name de kernen rondom Boxtel een lage PTAL-score hebben, en daardoor slecht ontsloten zijn. Dit komt doordat deze kernen niet beschikken over een treinstation en er naar verwachting minder bushaltes zijn. De kern Boxtel scoort daarentegen beter dan de omgeving met een PTAL-score tussen de 5-15 relatief ‘goed’ in vergelijking tot de rest van de gemeente [CROW, 2019].

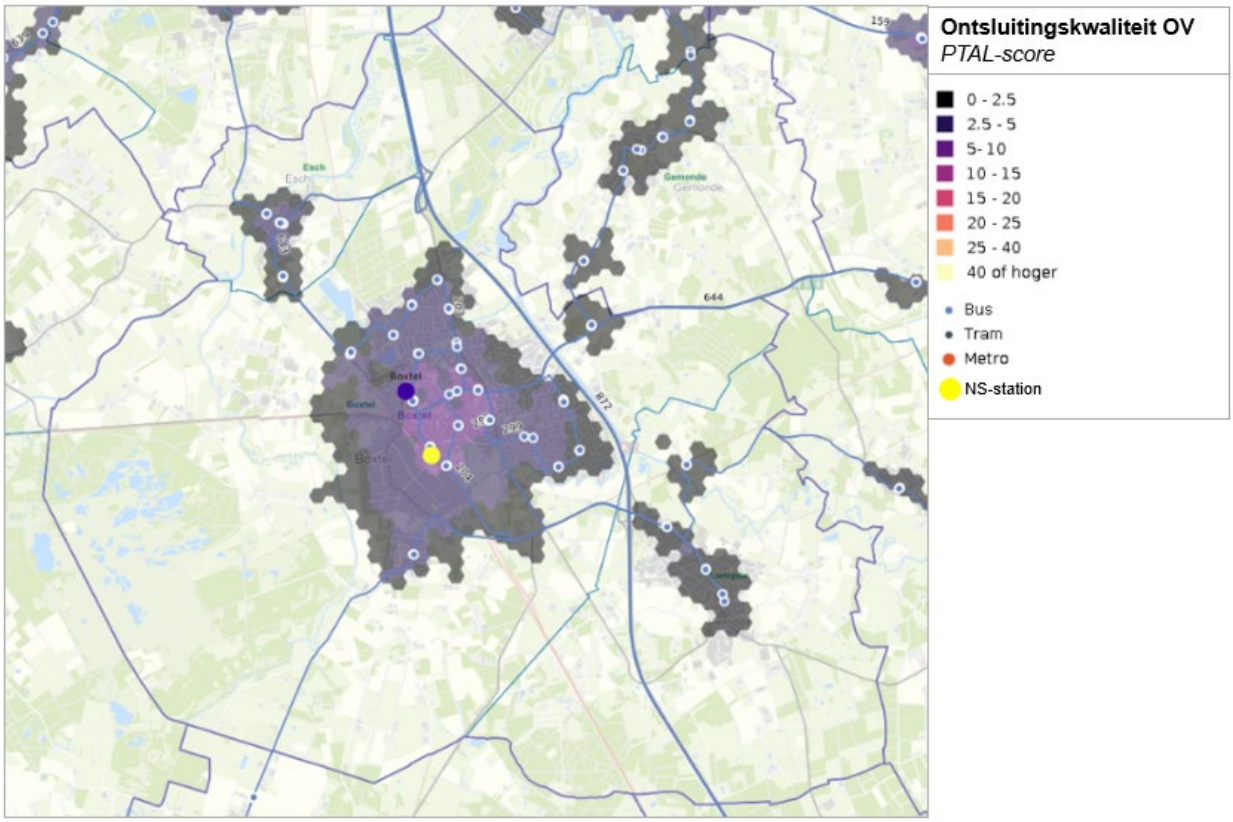

Figuur 3-9: Ontsluitingskwaliteit van het openbaar vervoer op basis van de PTAL-score [CROW, 2019]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de gemiddelde afstand tot een treinstation lager ligt dan gemiddeld en de PTAL-score slechter scoort dan het landelijke gemiddelde.

Autonome ontwikkeling

De Provincie Noord-Brabant heeft een beleidskader mobiliteit, koers 2030 opgesteld. In dit kader geeft de Provincie richting aan het mobiliteitssysteem van de toekomst via ambities en doelen. De Provincie wil het aantal ketenreizen verdubbelen, wat inhoudt dat mensen overstappen van het ene vervoermiddel op het andere, dus bijvoorbeeld fiets-trein of fiets-bus. Door beschikbare en betrouwbare real time reisinformatie tracht de provincie het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Ook wil de provincie de kwaliteit van ketenreizen verbeteren door de snelheid en het comfort aan te pakken [Provincie Noord-Brabant, 2020b].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er vanuit de provincie Noord-Brabant ingezet wordt op verbeterde ketenmobiliteit maar de gemeente Boxtel hier geen specifiek beleid op heeft. Hierdoor is het niet aannemelijk dat de situatie autonoom verder verbetert.

Doorkijk 2040

Het is aannemelijk dat de verduurzamingstrend na 2030 doorzet en meer mensen gebruik maken van het openbaar vervoer. In hoeverre het beleid na 2030 ingaat op het verbeteren van de infrastructuur ten behoeve van openbaar vervoer is onduidelijk.

4 Thema ‘krachtige economie’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘krachtige economie’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Arbeidsmarkt	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		↘
Vestigingsklimaat	Werklocaties		↗
Kennis en innovatie	Kennis en innovatie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Toerisme en recreatie	Toerisme en recreatie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Duurzame landbouw	Duurzame landbouw	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	

4.1 Arbeidsmarkt

4.1.1 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal arbeidsplaatsen [VNG, 2021] • Netto arbeidsparticipatie [CBS, 2021a]
Beschikbare referentiewaarden	Aantal arbeidsplaatsen en netto arbeidsparticipatie in de gemeente Boxtel ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aantal arbeidsplaatsen en de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel vrijwel gelijk aan of hoger dan het provinciaal gemiddelde
Oranje	Het aantal arbeidsplaatsen of de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel lager dan provinciaal gemiddeld
Rood	Het aantal arbeidsplaatsen en de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Boxtel lager dan het provinciaal gemiddelde

Huidige situatie

Aantal arbeidsplaatsen

In de gemeente Boxtel zijn er 648,5 banen per 1.000 inwoners. Dit is lager dan het provinciale gemiddelde van 696,3 banen per 1.000 inwoners, zie Tabel 4-1.

Tabel 4-1: Aantal banen per 1.000 inwoners (15-74 jaar) in 2021 [VNG, 2021]

	Boxtel	Noord-Brabant
Aantal banen	648,5	696,3

De meeste banen in de gemeente Boxtel zijn in de industrie (31%), zoals te zien in Figuur 4-1. Dit is fors hoger dan het provinciale gemiddelde van 21,4%. De gemeente Boxtel heeft daarom procentueel ook minder banen in de zakelijke dienstverlening, namelijk 20,4% ten opzichte van het provinciale gemiddelde van 28,1%. Na de industrie zijn er de meeste banen in de collectieve dienstverlening.

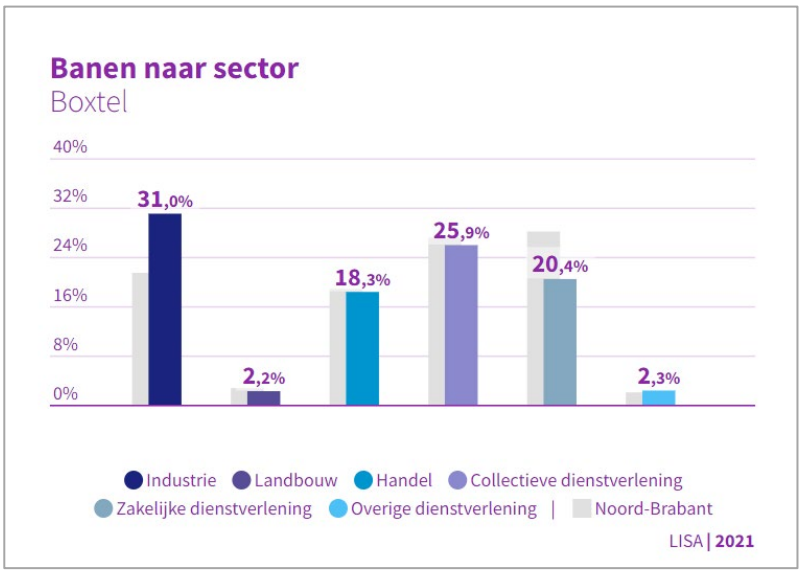

Figuur 4-1: Type banen naar sector in de gemeente Boxtel ten opzichte van het provinciale gemiddelde [VNG, 2021]

Netto arbeidsparticipatie

De netto arbeidsparticipatie is het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). De gegevens zijn gepresenteerd voor de bevolking van 15 tot 75 jaar. In de gemeente Boxtel is de netto arbeidsparticipatie 71,7%. Dit is vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.

Tabel 4-2: Netto arbeidsparticipatie in % in 2020 [CBS, 2021b]

	Boxtel	Noord-Brabant
Netto arbeidsparticipatie	71,7	71,9

Conclusie

De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Boxtel lager is dan provinciaal gemiddeld. De netto arbeidsparticipatie in de gemeente Boxtel is vrijwel gelijk aan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling

De werkgelegenheid in Nederland blijft toenemen door een groeiende Nederlandse economie. Door factoren zoals vergrijzing en krimp van de bevolkingsgroei neemt het aantal werkzame mensen af en kunnen niet alle banen opgevuld worden. In meerdere sectoren zal de vraag naar personeel mogelijk gaan stijgen. Dit is afhankelijk van de groei van de economie.

De provincie Noord-Brabant heeft als ambitie om een plek te zijn voor big data en de nieuwste datatechnologieën in maatschappelijke zin. Deze toonaangevende bedrijven moeten zorgen voor genoeg werkgelegenheid in de omgeving [Provincie Noord-Brabant, 2021c]. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid gericht op werkgelegenheid.

Conclusie

De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een lichte verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit komt omdat door vergrijzing en krimp van de bevolkingsgroei het aantal werkzame mensen afneemt. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid op dit punt.

Doorkijk 2040

De verwachting is dat er door de snelle technologische veranderingen verschuivingen in het type werkgelegenheid plaatsvinden, waarbij de focus zal gaan liggen binnen dienstverlenende sectoren. Hoe de werkgelegenheid zich in Boxtel ontwikkelt na 2030 is afhankelijk van het dan vigerende beleid.

4.2 Vestigingsklimaat

4.2.1 Werklocaties

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Werklocaties	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Type werklocaties [Stec Groep, 2018]
Beschikbare referentiewaarden	De aanwezige type werklocaties binnen Boxtel [Stec Groep, 2018]
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	In Boxtel zijn alle type werklocaties vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)
Oranje	In Boxtel is één van de vier type werklocaties niet vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)
Rood	In Boxtel is twee of meer type werklocaties niet vertegenwoordigd (Stedelijk – klein tot middelgroot, functioneel klein tot middelgroot, functioneel – grootschalig en thematisch/campus)

Huidige situatie

Werklocaties zijn plekken waar bedrijven zich vestigen en ontwikkelen. In onderstaande tabel staan de bedrijventerreinen die in de gemeente Boxtel liggen. Hierin is het uitgegeven oppervlak en het nog uitgeefbare oppervlak uitgelicht. ‘Uitgegeven oppervlakte’ is de oppervlakte van de werklocaties (in netto ha) die uitgegeven is aan de (toekomstige) gebruikers van het terrein. ‘Nog uitgeefbaar’ is het nog beschikbaar aantal hectaren dat uitgegeven kan worden.

Figuur 4-2: Bedrijventerreinen in Boxtel [Stec Groep, 2018]

Kern	Plan naam	Uitgegeven oppervlakte (per 1-1-2020)	Nog uitgeefbaar	Type werklocatie
Boxtel	Ladonk en Vorst	117,1 ha	0,9 ha	Functioneel - grootschalig
Boxtel	Munsel-Selissen	0,95 ha	0	Functioneel - klein tot middelgroot
Boxtel	Vorst II	0 ha	11 ha	Thematisch/campus
Esch	Broxven	2,5 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Liempde	Heidonk en Bergstr	2,6 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Liempde	Daasdonk	6,6 ha	0	Stedelijk - klein tot middelgroot
Totaal		**129,7 ha**	**11,9 ha**	

Stec Groep heeft in opdracht van de Provincie Noord-Brabant in 2018 een onderzoek uitgevoerd naar bedrijventerreinen en kantoren in Noord-Brabant. Dit onderzoek gaat in op de huidige en toekomstige kwaliteit (type bedrijventerrein) en kwantiteit (hectare bedrijventerrein) van de in Noord-Brabant aanwezige bedrijventerreinen [Stec Groep, 2018].

In dit onderzoek is onderscheid gemaakt in vier typen werklocaties. In bovenstaande tabel is aangegeven tot welk type de werklocaties in gemeente Boxtel behoren. De vier typen onderscheiden zich in kavelgrootte en de milieucategorieën die toegestaan zijn op deze werklocaties. In onderstaande tabel zijn de verschillen tussen de vier typen werklocaties weergeven.

Tabel 4-3: Indeling van type werklocatie naar kavelgrootte en milieucategorie [Stec Groep, 2018]

		Stedelijk *klein en middelgroot*	**Functioneel** *klein en middelgroot*	**Functioneel** *grootschalig*	**Bijzonder** *thematisch of campus*
Kavelgrootte	< 0,5 ha	■	■		■
	0,5-5 ha			■	
	> 5 ha				
Milieucategorie	t/m cat. 2	■			
	t/m cat. 3		■	■	■
	t/m cat. 4				
	cat. 5 of 6				

Het GreenTech Park op Vorst II kan gekenmerkt worden als een thematisch cluster. In Noordoost-Brabant is naast GreenTech Park nog een ander thematisch cluster aanwezig: bedrijventerrein Sterckwijck/Healthcampus in Boxmeer. Op GreenTech Park Boxtel worden kavel tussen de 0,5 en 1,5 ha toegestaan met een uitzondering voor maximaal 2 ha. Voor de milieucategorie wordt maximaal 3.2 toegestaan. Stec Groep signaleert in het onderzoek dat in een aantal gemeenten in Noordoost-Brabant een beperkt aanbod voor lokale bedrijven is. Dit geldt onder andere voor Boxtel.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat in Boxtel bijna alle type werklocaties vertegenwoordigd zijn in de huidige situatie. De ruimte voor een thematisch/campus bedrijventerrein moet nog uitgegeven worden.

Autonome ontwikkeling
In 2018 was er bij Ladonk (Spoorzone) een harde plancapaciteit voor kantoorruimte van 13.000 m^2 bvo. Daarnaast wordt Greentech Park Vorst II gerealiseerd, naar verwachting in 2024.

In de visie bezoekerseconomie Boxtel 2022-2030 staat dat bedrijventerreinen als voornaamste functie een productie en/of logistieke functie moeten behouden. Detailhandel of horeca op deze locaties zorgt voor versnippering van de structuur. Er wordt dan ook geen medewerking verleend aan verzoeken voor vestiging van detailhandel of horeca op een van de bedrijventerreinen in de gemeente.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de huidige functies blijven bestaan en GreenTech Park gerealiseerd wordt.

Doorkijk 2040
Hoe vraag en aanbod op bedrijventerreinen in Boxtel zich na 2030 ontwikkelt is afhankelijk van de dan beschikbare harde en zachte plancapaciteit als onderdeel van het dan vigerende beleid van de gemeente.

4.3 Kennis en innovatie

Het aspect kennis en innovatie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
Kennis en innovatie zijn met elkaar verbonden. Doordat kennis wordt toegepast kan innovatie worden gerealiseerd. Innovatie gaat over het ontwikkelen en implementeren van nieuwe ideeën, producten of processen.

De rol van de gemeente Boxtel is het faciliteren en stimuleren van innovatie en kennis en het bieden van broedplaatsen hiervoor. Dit doet de gemeente bijvoorbeeld door de ontwikkeling van Vorst B mogelijk te maken. Dit bedrijventerrein wordt ontwikkeld tot GreenTech Park Brabant: een bedrijventerrein gericht op biobased economie en circulariteit. De gemeente Boxtel is sinds 2018 bezig met de ontwikkeling van het GreenTech Park Brabant.

Naast het GreenTech Park is in de wijk Munsel De Kleine Aarde gelegen. Dit is een centrum waar bewoners, bedrijven en bezoekers kennis kunnen nemen van nieuwe technieken en inzichten om duurzaam om te gaan met voedsel, water en energie. In 2017 is een doorstart gemaakt waarbij de gemeente Boxtel, verschillende bedrijven, onderwijsinstellingen en vrijwilligers samengewerkt hebben. Sindsdien ligt de focus op duurzame vormen van wonen, technologie, ondernemen, voedselproductie en educatie, aangevuld met onderwijsactiviteiten en recreatie.

Autonome ontwikkeling
In 2024 wordt het GreenTech Park Brabant naar verwachting opgeleverd [Gemeente Boxtel, 2022a]. De gemeente heeft de ambitie om een leeromgeving te creëren op het Greentech Park Brabant. Hierbij heeft de gemeente drie kansen geformuleerd:

- Innovatie als speerpunt voor het Greentech Park Brabant
- Leeromgeving waarbij scholieren en studenten worden betrokken
- Aanwezigheid kennisinstelling in het Greentech Park voor kenniscreatie en kennisdeling

Daarnaast wil de gemeente ruimte bieden voor innovatie. Hierbij ziet de gemeente twee kansen:

- Synergie en innovatie door aanwezigheid van vergelijkbare bedrijfsactiviteiten, gericht op circulariteit en ‘groene’ technologie
- Aanwezigheid van een incubator trekt nieuwe innovatie start-ups

Naast deze kansen ziet de gemeente ook risico’s. Bijvoorbeeld dat bedrijven langs elkaar heen bewegen, in plaats van met elkaar samen werken of dat bedrijven niet open staan voor kennisdeling.

4.4 Toerisme en recreatie

Het aspect toerisme en recreatie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
Momenteel zijn er zo'n 45 -50 aanbieders van toeristische verblijven in de gemeente Boxtel. In totaal zijn deze aanbieders goed voor ongeveer 28.000 overnachtingen per jaar. In 2019 waren er 22.000 extra overnachtingen op de tijdelijke camping bij Landgoed Velder i.v.m. meerdaagse evenementen. In vergelijking: Sint -Michielsgestel heeft 100.000 en Vught 160.000 overnachtingen per jaar. Het aanbod in Boxtel ligt dus fors lager ten opzichte van deze twee gemeenten. Het aanbod is veelal kleinschalig: met name B&B's en vakantiewoningen. Er is momenteel geen groot hotel of vakantiepark (gericht op toeristisch gebruik) aanwezig in de gemeente. De bezetting van de accommodaties, voor zover bekend, is relatief laag te noemen.

De grootste trekker van dagcreatief aanbod is de natuur. In 2015 trok alleen natuurgebied Kampina al 219.000 unieke bezoekers. Daarnaast zijn er zo'n 20 aanbieders die zorgen voor nog eens ca. 275.000 bezoeken per jaar. Het aanbod wordt qua bezoekersaantal gedomineerd door het Oertijdmuseum (85.499 bezoekers in 2019). Daarna zijn er zo'n 5 aanbieders met een behoorlijk aantal bezoekers. Het overige aanbod is kleinschaliger, zoals kleinere (dorps)musea en verhuur (fiets, kano etc.) [Gemeente Boxtel, 2022b].

Autonome ontwikkeling
In de Visie en uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie Boxtel 2022 heeft de gemeente ambities en doelen geformuleerd ten aanzien van toerisme en recreatie. Twee van deze (groei)doelen zijn:

- Minstens verdubbeling van overnachtingen in 2030 (t.o.v. 2022) door toevoegen middelgroot hotel en vakantiepark/camping.
- Groei van bezoeken dagrecreatief aanbod met 15% in 2030 (t.o.v. 2022).

Om dit te kunnen realiseren zijn ook acties geformuleerd. Hieronder is een aantal van deze acties benoemd (dit zijn ze dus niet allemaal). Door deze gemeentelijke inzet zal het huidige aanbod van overnachtingen en recreatie vergroten en kwalitatief verbeteren.

- Proactief ruimte bieden aan nieuwe initiatieven door één of meerdere locaties aan te wijzen voor nieuwvestiging camping/vakantiepark;
- Planologisch mogelijk maken van herbestemming naar toeristische doeleinden of toeristische nevenactiviteiten;
- Meer dagrecreatieve ontwikkeling mogelijk (maken) bij het cluster de Langspier om daarmee het cluster te versterken en meer te verbinden aan het Oertijdmuseum [Gemeente Boxtel, 2022b].

Gezien de lage bezettingsgraad in de huidige situatie is de vraag of een toevoeging van overnachtingsmogelijkheden een boost zal geven aan de toeristische sector.

4.5 Duurzame landbouw

Het aspect duurzame landbouw is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Landbouw en voedsel zijn belangrijke onderdelen van de identiteit van de provincie Noord-Brabant. In de provincie zijn internationaal toonaangevende bedrijven op het gebied van plantaardige en dierlijke ketens aanwezig [Provincie Noord-Brabant, 2022a]. Er is een aantal ontwikkelingen te zien in de agrarische sector van Noord-Brabant. De afgelopen 20 jaar heeft er in sterke mate schaalvergroting plaatsgevonden, terwijl het aantal bedrijven in veel van de deelsectoren afneemt. Daarnaast neemt het aantal dieren in de provincie Noord-Brabant sinds 2015 af. Voor veel kleine bedrijven is er geen bedrijfsopvolger beschikbaar, waardoor het aantal grote bedrijven zal toenemen. Ter plaatse van de vrijkomende bedrijfsgebouwen zullen nieuwe functies ontstaan in het buitengebied. Deze ontwikkelingen zorgen voor een verandering in het agrarische landschap in de provincie Noord-Brabant [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

Mede door de ontwikkelingen in de landbouw staat de provincie Noord-Brabant, net als de andere provincies in Nederland, voor grote opgaven op het gebied van water, bodem, natuur, biodiversiteit, stikstof, fijnstof, broeikasgassen, gezondheid en ruimtelijke ordening. Intensivering van de landbouwprocessen zorgt ervoor dat onder andere verzuring, vermesting, verdroging en verandering van de landschappelijke waarden ontstaat [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

In de gemeente Boxtel liggen rond de honderd veehouderijen (zie Figuur 4-3).

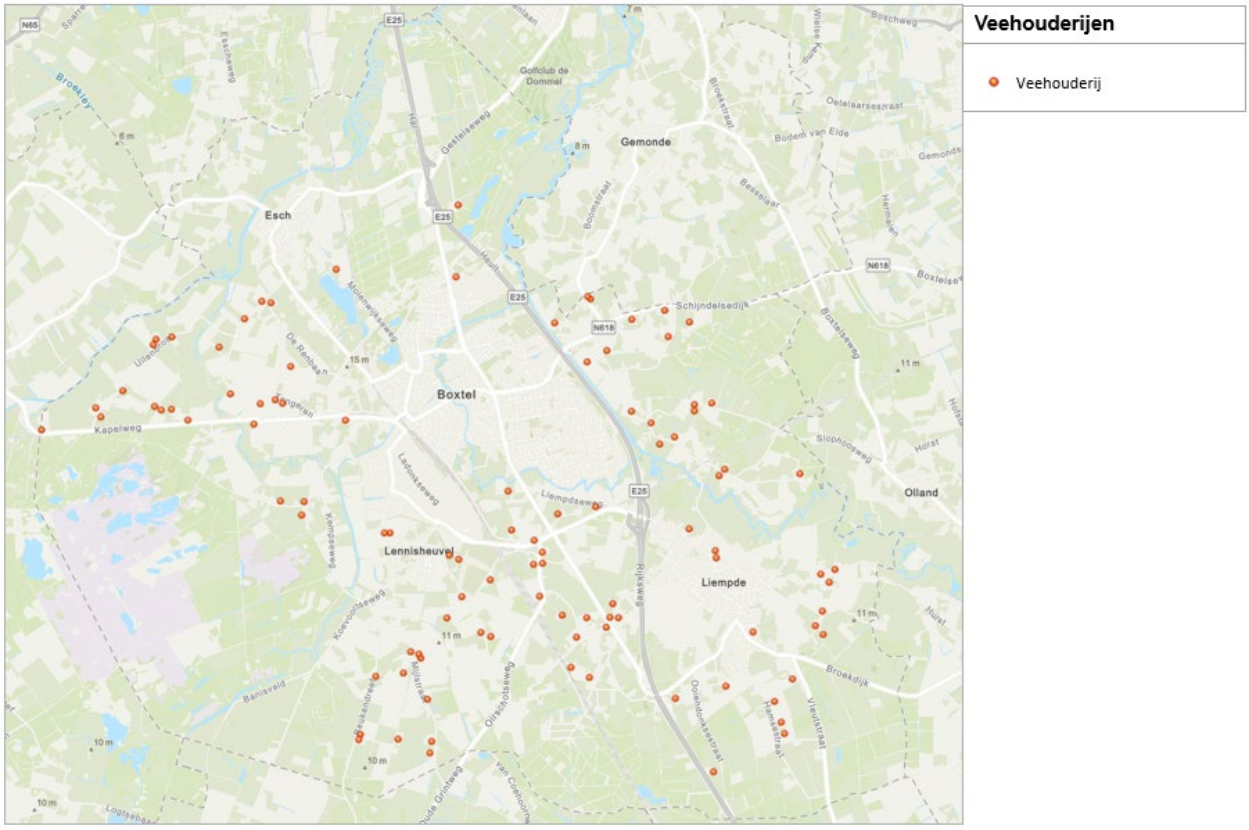

Figuur 4-3: Veehouderijen in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022c]

Autonome ontwikkeling
Om de doelen en ambities op het gebied van bodem, water, biodiversiteit en ruimtelijk ordening te behalen, is een transformatie van het hele landbouwsysteem nodig. Directe sturing vanuit de Provincie Noord-Brabant om veranderingen in het landbouwsysteem te realiseren zijn daarentegen beperkt. Dit maakt het moeilijk voor de Provincie Noord-Brabant om de doelen en ambities te behalen. Samenwerking van de hele keten is nodig om de benodigde transitie voor elkaar te krijgen. Omdat sturing beperkt mogelijk is, wordt er vooral gericht op de technische aspecten van de landbouw, zoals emissienormen en beperking van mestgebruik. De transformatie zou juist moeten komen uit de innovatiekracht van de landbouwsector [Provincie Noord-Brabant, 2022b].

In 2017 hebben Provinciale Staten besloten de Verordening natuurbescherming aan te passen met als doel een versnelde emissiereductie van ammoniak uit stallen te bewerkstelligen als onderdeel van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS). Per 1 januari 2024 moeten veel veehouders aanpassingen aan hun stallen hebben uitgevoerd om zo te voldoen aan de (Interim) Omgevingsverordening ((I)OV). Dit levert een substantiële bijdrage aan het behalen van de richtinggevende doelen die het Rijk aan de provincie stelt. Een uitzondering geldt voor natuurinclusieve bedrijven en stoppende bedrijven. De provincie Noord-Brabant ondersteunt en faciliteert daarom veehouders om de stap te maken van gangbare landbouw naar natuurinclusieve grondgebonden landbouw [Provincie Noord-Brabant, 2022a]. De technische innovatie van stallen is door de Raad van State ter discussie gesteld.

Bij natuurinclusieve landbouw produceren agrariërs voedsel en gewassen in harmonie met milieu, natuur en landschap. Zij doen dit door natuurlijke processen in de bedrijfsvoering te integreren, te zorgen voor een gezond bodem- en watersysteem, een aantrekkelijk landschap en meer biodiversiteit, passend binnen een economisch rendabele bedrijfsvoering. Dit kan bijvoorbeeld door minder kunstmest, bestrijdingsmiddelen en medicatie te gebruiken en meer ruimte te geven aan planten en dieren [Provincie Noord-Brabant, 2022a].

Omdat niet bekend is wat de status van duurzaamheid is van de veehouderijen in de gemeente Boxtel, is het moeilijk te zeggen hoe groot de opgave is waar de gemeente voor staat. De gemeente Boxtel heeft geen gemeentelijk beleid op het gebied van duurzame landbouw, maar heeft als ambitie om nieuwe vestigingen van intensieve, niet-bodemgebonden veehouderijen uit te sluiten. Daarnaast is er een gezamenlijke koers bepaald voor de regio Noordoost Brabant. Dat is uitgewerkt in de koersnotitie Transitie landbouw op Dreef. De gemeenteraad is hier eerder over geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. De volgende stap is het opstellen van een gemeentelijk projectplan.

5 Thema ‘inclusieve duurzaamheid’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘inclusieve duurzaamheid’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Afval en grondstoffen	Circulariteit	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Energie en warmtetransitie	Duurzame energieopwekking		↗
	Duurzame woningen		=
	Broeikasgassen		↗
Klimaatadaptatie	Wateroverlast		↗
	Hitte		↘
	Droogte		=
Bodem, water en ondergrond	Bodemkwaliteit	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
	Oppervlaktewater		=
	Grondwater	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	

5.1 Afval en grondstoffen

Het aspect afval en grondstoffen is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie
In een circulaire economie staan gesloten kringlopen centraal en wordt er naar gestreefd dat grondstoffen, onderdelen en producten zo min mogelijk hun waarde verliezen. Een circulaire economie gaat over het aanzienlijk efficiënter inzetten van alle beschikbare grondstoffen in de economie, zowel abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiele grondstoffen) als biogrondstoffen (biomassa en voedsel), en draagt bij aan meerdere doelen, zoals het tegengaan van klimaatverandering, het verlies van biodiversiteit door onder andere stikstofdeposities en plasticsoep in oceanen, en het verminderen van leveringsrisico's [Hanemeijer et al., 2021].

In de Integrale Circulaire Economie Rapportage 2021 onder leiding van het PBL wordt geconstateerd dat diverse trends in het Nederlandse grondstoffengebruik en de daaraan verbonden effecten niet de goede kant opgaan. De grondstoffenefficiëntie is toegenomen, maar dit heeft niet geleid tot een sterke vermindering van het grondstoffengebruik. Het totale grondstoffengebruik van Nederland is sinds 2010 nauwelijks veranderd. Ook is voor de Nederlandse consumptie steeds meer land nodig in de productieketen. Daarnaast wordt er sinds 2014 weer meer afval gestort en worden zes van de zeven gestelde overkoepelende nationale doelen voor afval naar verwachting niet gehaald. Ook zijn de leveringsrisico's voor de Nederlandse economie toegenomen. Bedrijven in de maakindustrie lopen de grootste leveringsrisico's vanwege de afhankelijkheid van zeldzame aardmetalen, kobalt, wolfraam, tantaal, tin en indium. Deze kritieke metalen worden bijvoorbeeld toegepast in machines, onderdelen en voor transportmiddelen, elektronica, en zijn belangrijk voor de energietransitie [Hanemeijer et al, 2021].

Voor Nederland als geheel geldt dat de meeste innovatieve circulaire bedrijven en circulaire projecten vooral technologisch van aard zijn en gericht op recycling. Er is minder aandacht voor innovaties die het grondstoffengebruik radicaal kunnen veranderen. De economie functioneert zodoende nog grotendeels volgens de principes van een lineaire economie [Hanemeijer et al, 2021].

In de gemeente Boxtel werd in 2019 een totaal van 523 kilogram huishoudelijk afval per inwoner ingezameld [Gemeentelijke duurzaamheidsindex, 2022a]. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 499 kilogram huishoudelijk afval per inwoner. Het scheidingspercentage van huishoudelijk afval (grof en fijn) is in gemeente Boxtel met 66% vrijwel gelijk aan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant van 68%. Deze percentages liggen beide ver boven het landelijk gemiddelde van 56%. [Gemeentelijke duurzaamheidsindex, 2022b]. Het scheidingspercentage van de gemeente Boxtel was niet in lijn met de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding in 2020 conform het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029 [Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2017].

Alle Brabantse bedrijventerreinen staan voor een opgave als het gaat om energie en circulariteit. Uit analyses blijkt dat sommige bedrijventerreinen om verschillende redenen veel potentie hebben voor verduurzaming. Bijvoorbeeld door omvang (beschikbaar) plangebied, type bedrijvigheid, ruimtegebruik, bereikbaarheid, milieuruimte, bebouwingsvormen, ligging t.o.v. bebouwde omgeving, etc. Door het selecteren van prioritaire locaties kan deze veelzijdigheid sneller en effectiever worden benut. Hierdoor kunnen terreinen met veel potentie een prominente rol vervullen in de circulaire economie.

In Figuur 5-1 is het bedrijventerrein met veel potentie op het gebied van industriële symbiose en recycling weergegeven. Industriële symbiose is een vorm van bemiddeling om bedrijven samen te brengen in samenwerkingen waarbij het afval van het ene bedrijf gebruikt wordt als grondstof voor het andere bedrijf.

Bedrijventerrein Ladonk / Vorst is aangemerkt als terrein met potentie voor een grote oogst van industriële symbiose en recycling [Provincie Noord-Brabant, 2022d].

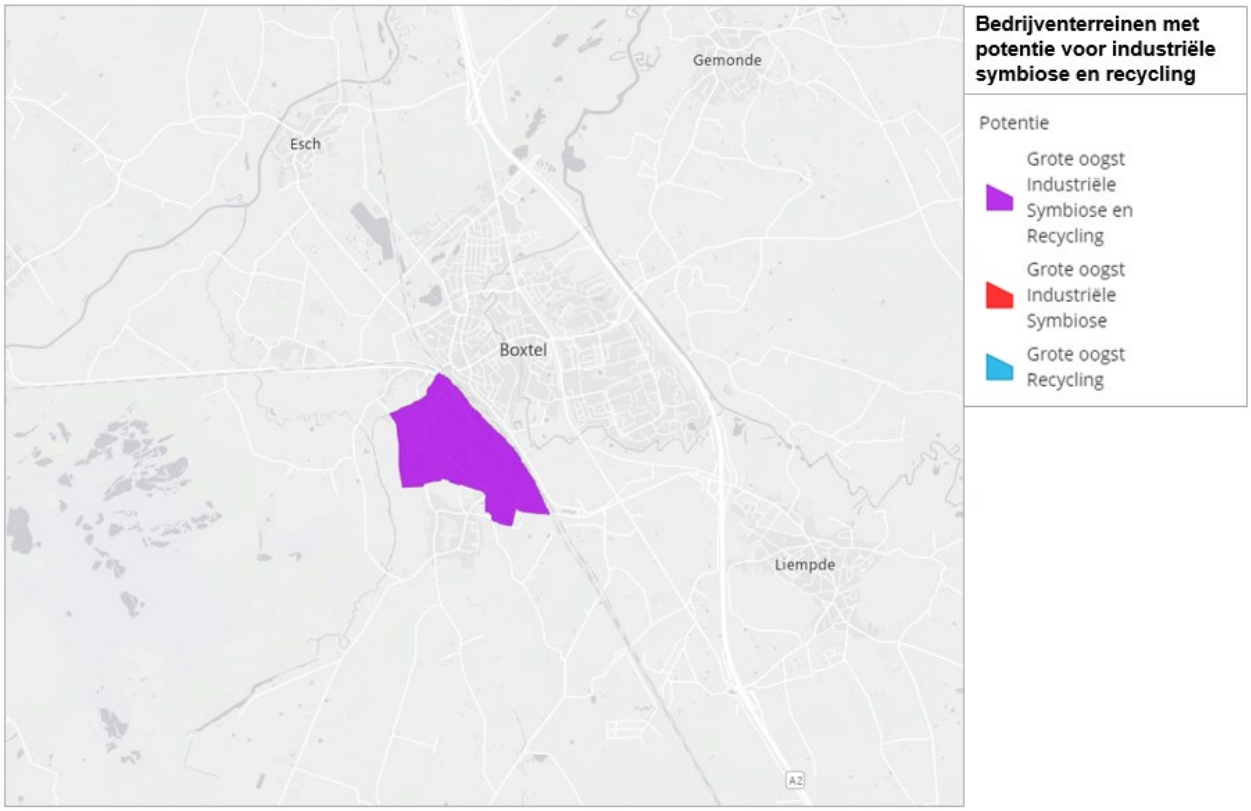

Figuur 5-1 Bedrijventerreinen in de gemeente Boxtel met potentie voor industriële symbiose en recycling [Provincie Noord-Brabant, 2022d]

De afgelopen jaren heeft in de gemeente Boxtel een omslag plaats gevonden, waarbij steeds minder gesproken wordt over afval en meer over (het terugwinnen van) grondstoffen. Gemeente Boxtel heeft het Manifest “Energiek met Afval” ondertekend, waarbij verklaard wordt actief te streven naar het bereiken van minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020 en minder dan 5 kg restafval per inwoner per jaar in 2030. Er is een Diftar systeem ingevoerd. Hierbij betaalt een inwoners op basis van welk afval weggegooid wordt. Hoe meer restafval er wordt aangeboden, hoe meer afvalstoffenheffing er betaald moet worden. Hierdoor wordt afvalscheiding gestimuleerd [Gemeente Boxtel, 2017].

Autonome ontwikkeling

Zonder aanvullend beleid neemt de druk op natuur en milieu vanwege het grondstoffengebruik de komende decennia verder toe. Met name door een verdere toename van de wereldbevolking alsook de consumptie per wereldburger wordt verwacht dat in 2060 het gebruik van grondstoffen zal zijn verdubbeld ten opzichte van 2017 [Hanemeijer et al, 2021].

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt de Rijksoverheid als doel om in 2050 geheel circulair te zijn. Het tussendoel is om in 2030 primaire abiotische grondstofgebruik (mineralen, metalen en fossiele grondstoffen) te halveren. Dit is moeilijk om te monitoren omdat er een circulaire economie niet in één getal te vangen is [Planbureau voor de Leefomgeving, 2020].

In het nationale beleid is tot nu toe vooral ingezet op de vorming van een brede coalitie met partijen in de samenleving en op facilitering van circulaire initiatieven, bijvoorbeeld door kennisontwikkeling te bevorderen

en partijen samen te brengen op basis van vrijwillige afspraken zoals het Betonakkoord en het Plastic Pact. Dat past bij de startfase van het circulaire-economiebeleid. Maar vrijwilligheid en vrijblijvendheid in de aanpak zijn uiteindelijk ontoereikend voor de stevige ambitie van het kabinet om in 2050 te zijn overgeschakeld naar een volledig circulaire economie [Hanemeijer et al, 2021].

Het doel van de Gemeente Boxtel is om inwoners bewuster te maken van hun handelen door het aanbod van alternatieven te stimuleren en het scheiden van grondstoffen laagdrempeliger te maken. Verder werkt de Gemeente Boxtel samen met de Provincie Noord-Brabant om hergebruik van grondstoffen en materialen te stimuleren. De Provincie Noord-Brabant volgt de landelijke doelen voor 2030 en streeft naar een economie die in 2050 verregaand circulair is [Provincie Noord-Brabant, 2021a].

In 2024 wordt het GreenTech Park Brabant naar verwachting opgeleverd [Gemeente Boxtel, 2022a]. GreenTech Park Boxtel is een bedrijventerrein gericht op biobased economie en circulariteit. Door de gemeente Boxtel is een ambitiedocument opgesteld voor GreenTech Park. De ambitie is dat bedrijven volgens de R-ladder (circulariteitsladder) binnen R0 (refuse), R1 (rethink) en R2 (reduce) actief zijn.

5.2 Energie en warmtetransitie

5.2.1 Duurzame energieopwekking

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame energieopwekking	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • % duurzaam opgewekte energie t.o.v. klimaatdoelstellingen [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van het percentage duurzaam opgewekte energie ten opzichte de gestelde EU-doelen uit het klimaatakkoord en het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aandeel duurzaam opgewekte energie voldoet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie **en** is hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Het aandeel duurzaam opgewekte energie ligt rond het niveau van de doelen van de Europese Unie, maar er is een risico op het niet halen van deze doelen **en** het aandeel duurzame opwekking ligt rond het provinciale gemiddelde
Rood	Het aandeel duurzaam opgewekte energie voldoet niet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie **en** is lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Bij het gebruik van fossiele brandstoffen komt CO_2 vrij. In grote hoeveelheden draagt dit gas bij aan het broeikaseffect. Het broeikaseffect zorgt voor een belangrijk deel van de opwarming van de aarde. Nu meer duidelijkheid bestaat over de eindigheid van fossiele brandstoffen en over de gevolgen voor het klimaat, wordt de noodzaak van hernieuwbare energie meer en in breder internationaal verband onderkend.

De Europese Unie heeft een doelstelling opgesteld voor al haar lidstaten om de negatieve effecten van klimaatverandering te beperken. Deze doelstelling omvat een percentage duurzaam opgewekte energie dat in het streefjaar behaald moet zijn. Voor elke lidstaat is dit een ander percentage afhankelijk van de fysieke omstandigheden in een land. In 2019 kwam 8,7% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen. In 2030 moet dat 27% zijn en in 2050 100% [Rijksoverheid, 2009; Rijksoverheid, 2022a].

Duurzame energieopwekking draait om de productiekant van energie. Duurzame energieopwekking kan door installatie van zonnepanelen en windturbines en daarnaast door gebruik van geothermie en restwarmte. Dit laatste is niet per definitie duurzaam in productie maar hergebruik of benut hiervan kan gezien worden als duurzaam doordat het voorkomt dat andere bronnen gebruikt worden.

Vrijwel elke gemeente stelt zich ten doel om het gebruik van hernieuwbare energie aanzienlijk te verhogen, tot in ieder geval de huidige landelijke doelstelling van 14% in 2020. In 2019 lag het gebruik van hernieuwbare energie in de gemeente Boxtel op 3,07% [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]. Dit is onder de landelijke doelstelling en lager het gemiddelde van 6,0% in Nederland en van 5,2% in de provincie Noord-Brabant in datzelfde jaar. Ook als wordt gekeken naar het gebruik van hernieuwbare energie, elektriciteit en warmte loopt de gemeente Boxtel al een aantal jaar achter op de provincie Noord-Brabant (zie onderstaande tabel). Ook in vergelijking met Nederland loopt de gemeente Boxtel achter. Alleen

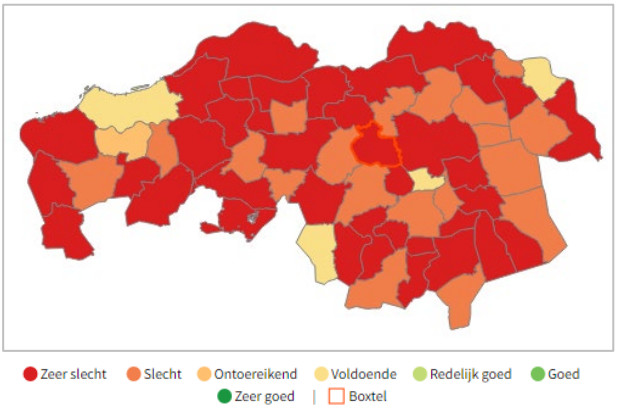

Figuur 5-2: Spreiding hernieuwbare energie scores in de provincie Noord-Brabant [Gemeentelijke Duurzaamheidsindex, 2022c]

het gebruik van hernieuwbare energie voor vervoer is hoger dan gemiddeld in Nederland [Klimaatmonitor, 2022a].

Tabel 5-1: Percentage bekende hernieuwbare energie, elektriciteit, warmte en energie voor vervoer in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Klimaatmonitor, 2022a]

	Hernieuwbare energie		Elektriciteit		Warmte		Energie voor vervoer	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2010	2,5%	?	-	?	4,1%	5,7%	2,0%	1,9%
2011	3,0%	?	0,2%	?	4,8%	6,1%	2,7%	2,7%
2012	3,0%	4,9%	0,5%	4,9%	4,6%	6,2%	2,8%	2,8%
2013	3,2%	4,9%	0,9%	5,2%	4,8%	6,0%	2,8%	2,7%
2014	3,7%	6,3%	1,5%	7,1%	5,2%	7,6%	3,4%	3,4%
2015	3,6%	6,8%	1,9%	8,5%	5,4%	8,3%	3,0%	2,9%
2016	3,5%	6,8%	2,6%	9,5%	5,6%	8,2%	2,4%	2,4%
2017	3,9%	7,1%	3,1%	10,0%	5,6%	8,3%	2,9%	3,0%
2018	4,9%	7,2%	4,7%	12,4%	5,3%	6,5%	4,7%	4,7%
2019	6,0%	9,2%	6,3%	16,0%	5,8%	8,2%	6,0%	6,1%
2020	7,0%	10,6%	10,1%	20,5%	6,5%	8,7%	5,9%	6,3%

Zonne- en windenergie

Op dit moment is er geen grootschalige opwek van energie door zonne- en windenergie aanwezig in de gemeente Boxtel. Er zijn geen cijfers bekend over het aantal zonnepanelen bij panelen of bedrijven.

Capaciteit elektriciteitsnetwerk

Duurzame energie moet ook terug geleverd worden aan het elektriciteitsnet, dit heet invoeding. Daarbij moet lokaal gestreefd worden naar een balans tussen vraag en aanbod van elektriciteit. Hiervoor is lokaal een energy hub nodig. De laatste tijd zijn er met name in de provincie Noord-Brabant capaciteitstekorten. Onderstaande figuur laat zien dat de situatie in Boxtel op dit moment ‘oranje’ scoort. Dat betekent dat er op dit moment nog geen problemen zijn, maar dat die binnen afzienbare tijd wel kunnen ontstaan. Dat betekent dat niet alle duurzame infrastructuur voor de opwek van energie zomaar aangesloten kan worden op het elektriciteitsnetwerk. Grootschalige projecten (zonnevelden en grote bedrijfsdaken) kunnen op dit moment niet worden aangesloten. De gemeente Boxtel heeft geen macht over het hoogspanningsnet, vergroting van de capaciteit is aan de netbeheerders. Dit is niet van de een op de andere dag geregeld en gaan hier vaak jaren overheen voordat de capaciteit is uitgebreid [Netbeheer Nederland, 2022]. Niet alleen het hoogspanningsnet moet namelijk uitgebreid worden, maar vanwege de elektrificatie (warmtepompen, elektrisch laden) moet ook het laagspanningsnet in een groot deel van de wijken verzwaard worden.

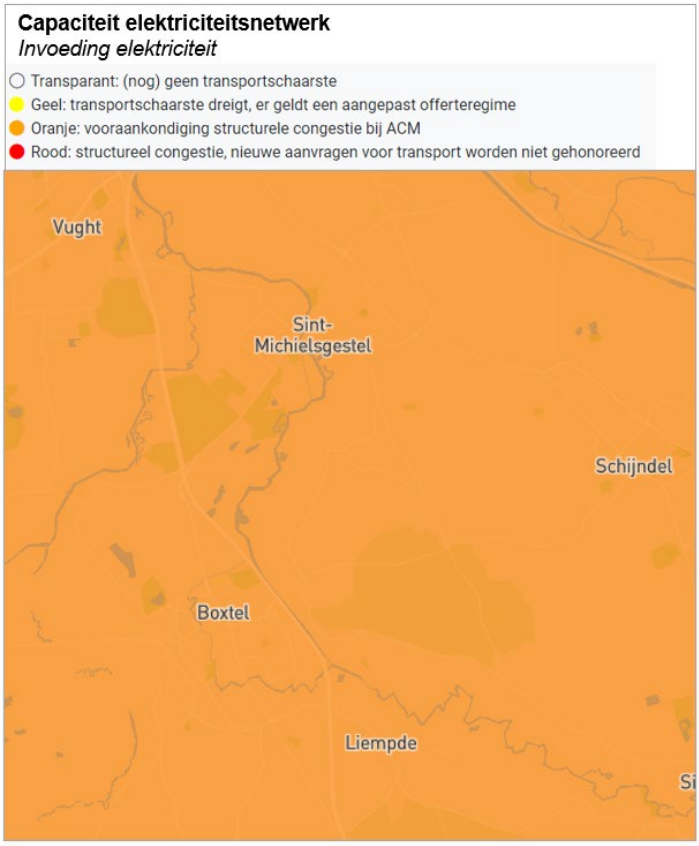

Figuur 5-3: Capaciteit op het elektriciteitsnetwerk op 14-12-2022, op basis van invoeding van elektriciteit [Netbeheer Nederland, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat het aandeel duurzaam opgewekte energie niet voldoet aan de doelen zoals opgesteld door de Europese Unie en lager is dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling
Elke gemeente, provincie, waterschap en netbeheerder werkt in regionaal verband samen met stakeholders aan een Regionale Energiestrategie (RES). De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor besparing, de opwekking van duurzame elektriciteit en warmte en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. Vanuit de RES Noordoost Brabant (RES NOB) 1.0 is er een lokale resultaatverplichting voor hernieuwbaar op te wekken elektriciteit. De Gemeente Boxtel heeft als opgave 0,08 TWh aan elektriciteitsopwekking te realiseren, wat neer komt op 5% van de totale opgave voor Noordoost Brabant. In 2020 was 0,02 TWh hiervan vergund en vastgelegd in het beleid [Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant, 2020]. Hierbij gaat het alleen om zon op dak. Dit is vergunningsvrij, maar vanwege netcongestie is de 0,02 TWh nog niet volledig gerealiseerd in 2022.

In 2017 heeft de Gemeente Boxtel de Visie Duurzaam Boxtel 2030 vastgesteld, waarin het doel is geformuleerd om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn als gemeente. Dit wil zeggen dat er geen CO_2-uitstoot meer is door de verbranding van fossiele brandstoffen. Om dit te bereiken wordt ingezet op zonne- en windenergie. Hiervoor is in 2020 de Visie Zonne- en Windenergie Boxtel opgesteld. Daarin is de ambitie opgenomen om vijf zonneparken van 50 ha per stuk te realiseren. De gemeente Boxtel onderzoekt de potentie van een combinatie van windenergie, zonneparken en zon op dak. Er is onderzoek gedaan wat de

beperkingen in het gebied zijn voor zonne- en windenergie en welke locaties wel geschikt zijn (zie Figuur 5-4). Netcongestie zorgt er voor dat het moeilijk is om doelen op het gebied van energie te halen.

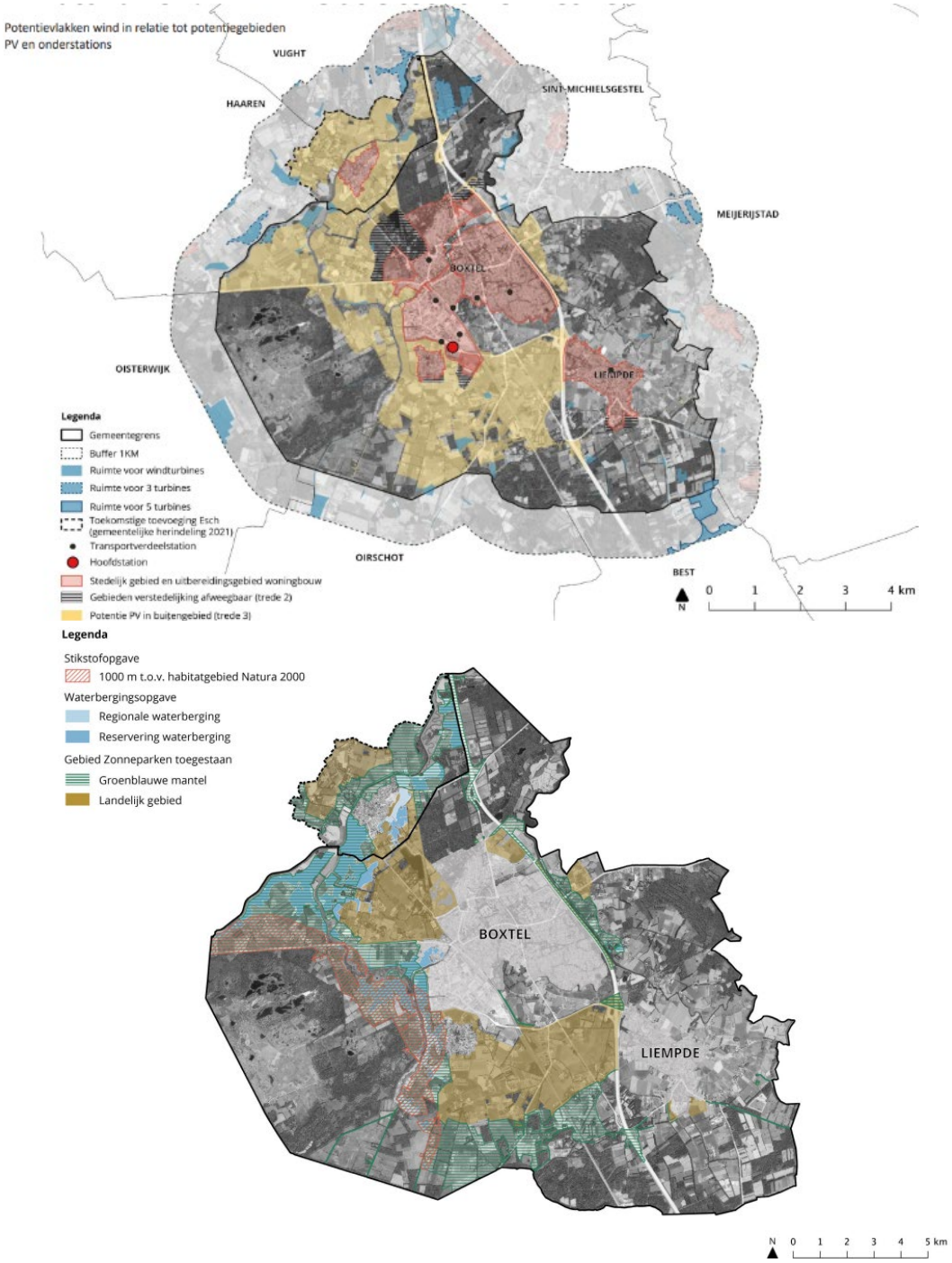

Figuur 5-4: Potentiële locaties zonne-energie (onder) en windenergie (boven) gemeente Boxtel [Gemeente Boxtel, 2020]

In het verlengde hiervan doet de Gemeente Boxtel in 2022 onderzoek naar de haalbaarheid van een energiehub. In de gemeente Boxtel is namelijk, zoals al eerder gesteld, sprake van transportschaarste in de teruglevering en de afname. Dit betekent dat er onvoldoende capaciteit op het netwerk beschikbaar is

om grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit aan te kunnen sluiten. Dit zal waarschijnlijk tot 2031 doorzetten volgens de investeringsplannen van TenneT en Enexis. De plannen voor zonne- en windenergie kunnen nu geen doorgang krijgen. Een energiehub is een slim lokaal gesloten netwerk, waarin lokaal opgewekte energie zo nodig tijdelijk wordt opgeslagen en vervolgens direct wordt geleverd aan lokale grootverbruikers. Dit zou kunnen leiden tot een gedeeltelijke oplossing van de transportschaarste [Gemeente Boxtel, 2022c].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het voornemen is er om meer duurzame energie op te wekken, het is aannemelijk dat het percentage duurzaam opgewekte energie in de toekomst toe zal nemen. Of de doelstellingen gehaald worden is afhankelijk van de daadwerkelijke realisatie van de plannen.

Doorkijk 2040
Het is te verwachten dat na 2030 de inzet op duurzame energieopwekking doorzet, wat leidt tot een positieve trend. In hoeverre dat op termijn leidt tot het behalen van Europese doelen is afhankelijk van de exacte beleidsinzet en de inzet van de markt en lokaal eigendom na 2030 en van de capaciteit en mogelijkheden van de energie-infrastructuur en de mate waarin dat waar nodig uitgebreid wordt.

5.2.2 Duurzame woningen

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Duurzame woningen	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddeld energielabel woningen [RVO, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking op basis van het percentage woningen met een groen energielabel ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het percentage woningen met een groen energielabel is hoger dan het provinciale gemiddelde
Oranje	Het percentage woningen met een groen energielabel is gelijk aan het provinciale gemiddelde
Rood	Het percentage woningen met een groen energielabel is lager dan het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Sinds 2008 is een energielabel verplicht bij oplevering, verkoop en verhuur van een woning. Het energielabel heeft als doel om eigenaren van woningen of gebouwen bewust te maken van de hoeveelheid energie die ze verbruiken. Per 1 januari 2021 is het energielabel en de methode hoe het label bepaald wordt veranderd, in lijn met de herziening van de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen. Er is geen wetgeving die woningeigenaren verplicht om hun huis te verduurzamen. Wel zijn er subsidies beschikbaar vanuit het Rijk voor het verhogen van het energielabel vanuit het Nationaal Isolatieprogramma.

In de gemeente Boxtel heeft 79,1% van de woningen een groen energielabel (zie Tabel 5-2). Dat betekent dat het energielabel C of hoger is. Dit is hoger dan in de provincie Noord-Brabant, waar 75,7% van de woningen een groen energielabel heeft. Met name het aantal woningen met een A of A+-energielabel in de gemeente Boxtel is sinds 2019 gestegen. In het percentage woningen met een D-, E-, F- of G-energielabel is sinds 2020 weinig verandering gekomen, terwijl hier vanuit het Nationaal Isolatieprogramma de nadruk op ligt [RVO, 2022].

Tabel 5-2: Energielabel woningen in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant in 2022 [RVO, 2022]

Energielabel	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
A++	0,1%	0,4%
A+	1,9%	0,7%
A	22,7%	28,9%
B	20,5%	18,4%
C	33,9%	27,3%
D	10,8%	11,0%
E	4,5%	6,2%
F	2,3%	3,5%
G	2,9%	2,9%

In de gemeente Boxtel is het percentage woningen met zonnepanelen hoger dan in de provincie Noord-Brabant (zie Figuur 5-5). Deze is voor de gemeente Boxtel 21,6% en in de provincie Noord-Brabant 16,7%. Het percentage woningen is sinds 2012 in zowel de gemeente Boxtel als de provincie Noord-Brabant jaarlijks toegenomen, maar in de gemeente Boxtel verloopt deze toename sneller [CBS, 2020].

Figuur 5-5: Percentage woningen met zonnepanelen in gemeente Boxtel in vergelijking met provincie Noord-Brabant (voorlopige cijfers 2020) [CBS, 2020]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, omdat het aantal woningen met een groen energielabel hoger ligt dan het provinciale gemiddelde.

Autonome ontwikkeling

Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030. De nadruk ligt daarbij op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G). Hiervoor stelt het Rijk vier miljard euro beschikbaar. Via lokaal beleid worden koopwoningen, in samenwerking met de gemeente, geïsoleerd [Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2022]. De Gemeente Boxtel is bezig met het vertalen van deze doelen in uitvoeringsplannen voor de warmtetransitie. In 2022 zijn er aanvullende plannen gepresenteerd voor het verduurzamen van huurwoningen. Het plan is om vanaf 2030 geen woningen meer te verhuren met een energielabel E, F of G, zowel door woningcorporaties als particuliere verhuurders [Rijksoverheid, 2022b].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat de landelijke trend is dat woningen steeds meer verduurzaamd worden, maar de gemeente Boxtel hier nog geen concrete plannen voor heeft.

Doorkijk 2040

Afhankelijk van de beleidsinzet stimuleert de energietransitie het gebruik en de ontwikkeling van methoden voor energiebesparing en verduurzaming van woningen. De verwachting is dat de trend na 2030 zich doorzet tot 2040, waardoor er mogelijk een verdere verbetering binnen het kwaliteitsniveau groen plaatsvindt. Dit is echter afhankelijk van de concrete beleidsinvulling na 2030.

5.2.3 Broeikasgassen

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Broeikasgassen	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Uitstoot CO_2 [Klimaatmonitor, 2022b] • Uitstoot methaan Klimaatmonitor, 2022c] • Uitstoot lachgas [Klimaatmonitor, 2022c]
Beschikbare referentiewaarden	Wettelijke doelstelling op basis van de Klimaatwet (2030 55% reductie broeikasgassen, 2050 95% reductie t.o.v. waarden 1990).
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel in lijn met doelen reductie broeikasgassen Klimaatwet, geen risico op niet behalen doelstelling.
Oranje	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel rond niveau doelen Klimaatwet, maar risico op niet behalen doelen.
Rood	Reductie uitstoot CO_2 Boxtel blijft achter bij doelen Klimaatwet.

Huidige situatie

De groei van de wereldbevolking en -economie leidt zonder ingrijpen ook tot een groei in de uitstoot van broeikasgassen. Om verandering van het klimaat en opwarming van de aarde te beperken heeft de Nederlandse overheid in 2019 de Klimaatwet geïntroduceerd. In de Klimaatwet is opgenomen dat in 2030 een reductie in broeikasgassen van 55% ten opzichte van de 1990 waarden gerealiseerd moet zijn om in 2050 een reductie van 95% ten opzichte van de 1990 waarden te bewerkstelligen [Overheid.nl, 2022].

In 2017 was de totale uitstoot van broeikasgassen (CO_2, methaan, lachgas en fluorhoudende gassen) in Nederland 12,6% lager dan in 1990. Het aandeel CO_2 in de totale uitstoot van broeikasgassen is gestegen van 74% in 1990 naar 85% in 2017. De uitstoot van CO_2 was in 2017 net zo hoog als in 1990. De uitstoot van de andere broeikasgassen (methaan, lachgas en fluorhoudende gassen) is gehalveerd ten opzichte van 1990 [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

Figuur 5-6 geeft de totale CO_2-uitstoot weer binnen de gemeente Boxtel conform de Klimaatmonitor van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Uit het figuur kan afgeleid worden dat het grootste aandeel CO_2 uitgestoten wordt door verkeer en vervoer (46,6%), gevolgd door de gebouwde omgeving (35,7%). In de periode 2010-2020 is de totale CO_2-uitstoot in de gemeente Boxtel met ongeveer 20% afgenomen. Dit is ongeveer gelijk aan de daling in CO_2-uitstoot in de provincie Noord-Brabant (20,8%) [Klimaatmonitor, 2022b].

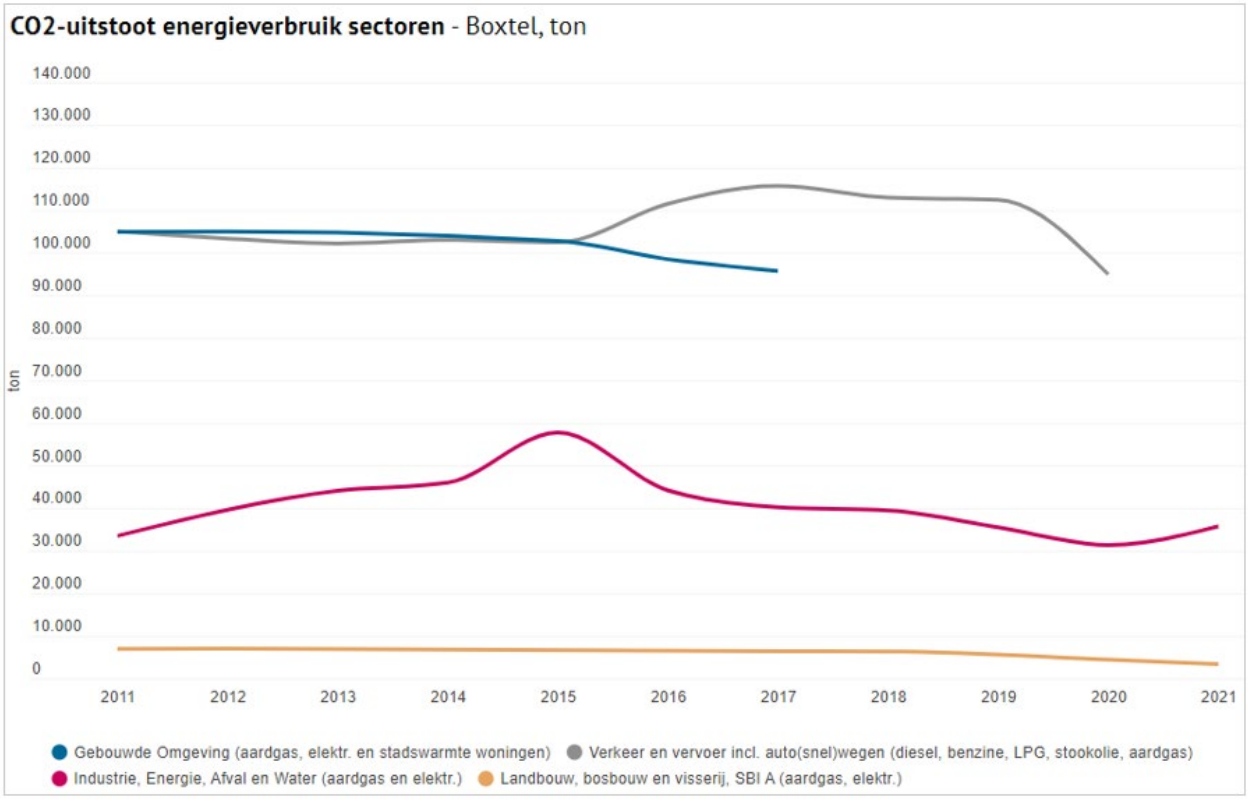

Figuur 5-6: CO_2-uitstoot van de gemeente Boxtel tussen 2010 en 2020 [Klimaatmonitor, 2022b]

Figuur 5-7 geeft de uitstoot van overige broeikasgassen (methaan, lachgas en F-gassen) in de gemeente Boxtel weer. Uit de grafiek kan afgeleid worden dat over de periode 2015-2020 de uitstoot van methaan is toegenomen met 4,3%. Dit kan verklaard worden door een toegenomen veestapel in 2021. In de provincie Noord-Brabant is juist het tegenovergestelde effect te zien. Daar is de uitstoot van methaan met 10,2% gedaald. Tussen 2017 en 2018 is er wel een daling in de uitstoot van methaan geweest in gemeente Boxtel, maar dit heeft niet aangehouden. De uitstoot van lachgas is met 12,6% toegenomen en de uitstoot van F-gassen zelfs met 117,7%. Deze toename van methaan en lachgas is waarschijnlijk het gevolg van de uitbreiding van de veestapel. Gemiddeld genomen over de provincie Noord-Brabant neemt de uitstoot van deze twee gassen juist af [Klimaatmonitor, 2022c].

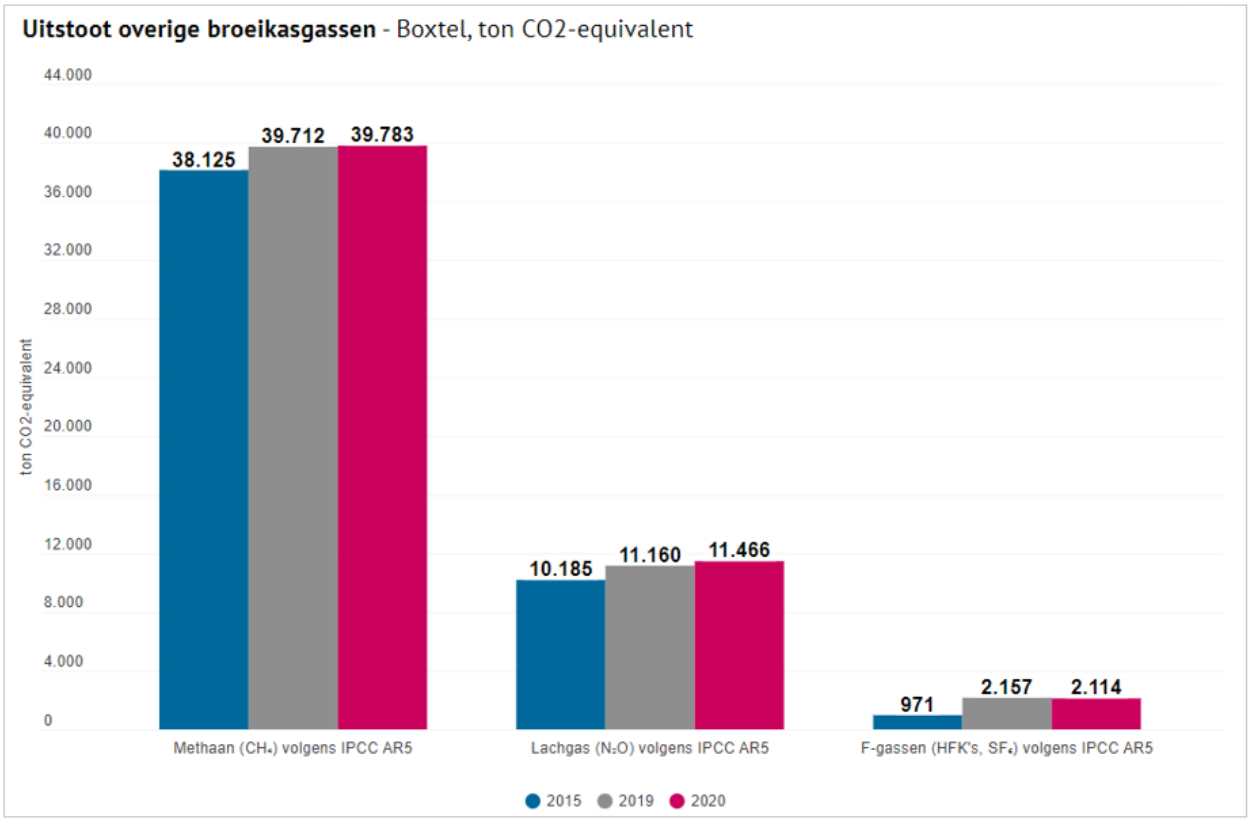

Figuur 5-7: Methaan-, lachgas- en F-gasuitstoot van de gemeente Boxtel tussen 2015 en 2020 [Klimaatmonitor, 2022c]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat de reductie van CO_2-uitstoot en de uitstoot van overige broeikasgassen in Boxtel achterblijft bij de doelen uit de Klimaatwet.

Autonome ontwikkeling
Zolang het aandeel energie uit fossiele bronnen en het energiegebruik niet substantieel afnemen, zal ook de uitstoot van broeikasgassen niet substantieel afnemen. Rijksbeleid is een emissiereductiedoel (CO_2) van 55% in 2030 ten opzichte van 1990, wat verankerd is in een Klimaatwet. Dit is in lijn met 95% emissiereductie in 2050 en is passend bij het realiseren van de doelstelling uit het Parijsakkoord om de temperatuurstijging te beperken tot ruim onder de 2 graden. In de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) van 2022 wordt geconcludeerd dat als wordt gekeken naar concreet en uitgewerkt beleid de vermindering in uitstoot van broeikasgassen blijft steken op 39% tot 50% in 2030 [NOS, 2022].

De Provincie Noord-Brabant heeft in de energieagenda haar eigen ambities en doelen geformuleerd. De provincie wil in 2030 een CO_2-reductie van 50% realiseren (ten opzichte van 1990) en in 2050 een reductie van 90% [Provincie Noord-Brabant, 2018a]. Het Beleidskader Mobiliteit sluit aan bij dit doel. Hiermee zet de Provincie Noord-Brabant in op het verduurzamen van voertuigen en vaartuigen in het personen- en goederenvervoer en op een energie- en klimaatneutrale infrastructuur in Noord-Brabant. Zo wordt er onder andere ingezet op emissieloze OV-bussen, wordt duurzaam vervoer en thuiswerken gestimuleerd, worden publieke laadpalen gebouwd en wordt het netwerk van snelfietsroutes geëvalueerd. Dit probeert de Provincie Noord-Brabant te doen in samenwerking met partners en stakeholders [Provincie Noord-Brabant, 2020a].

De Gemeente Boxtel wil op verschillende manieren bijdragen aan het verminderen van broeikasgassen, met name CO_2. Deze zijn samengebracht in de Visie Duurzaam Boxtel 2030 en het Beleidsakkoord 2021-2026. Gemeente wil door het verkleinen van hun voetafdruk (door bijvoorbeeld het tegengaan van verspilling, in te zetten op de circulaire economie, lokale voedselproductie te stimuleren en energieneutraal te worden) de uitstoot van broeikasgassen terugdringen. Met ondernemers van bedrijventerreinen wil de Gemeente Boxtel inzetten op het verkleinen van de voetdruk door in te zetten op energiebesparing en -opwekking. Met agrarische ondernemers wordt eveneens samengewerkt op het gebied van energie, waarbij er een nadrukkelijke wens bestaat om verdere kansen op o.a. bodemverbetering, CO_2-opslag en innovatie te verkennen. Verder wil de Gemeente Boxtel in de omgeving bossen en landschapselementen aanplanten die extra CO_2 opslaan [Gemeente Boxtel, 2017].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat er wel degelijk beleid aanwezig is dat voor een vermindering van broeikasgassen kan zorgen, maar er worden geen concrete doelen gesteld voor wat bereikt moet worden in 2030. Daardoor is het onduidelijk of de gestelde klimaatdoelen gehaald worden.

Doorkijk 2040
Het behalen van de doelen zoals verankerd in de Klimaatwet zullen ook na 2030 een opgave vormen in Boxtel. Doorzetting van de verbeterende trend na 2030 is mogelijk, maar is afhankelijk van de concrete beleidsinvulling na 2030.

5.3 Klimaatadaptatie

5.3.1 Wateroverlast

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Wateroverlast	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Water op straat na een extreme bui [Klimaateffectatlas, 2018] • Belangrijkste inundatiepunten [Witteveen+Bos, 2019] • Concentratie grijs in de gemeente [Cobra Groeninzichten, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van water op straat na een extreme bui, belangrijkste inundatiepunten en concentratie grijs in de gemeente
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Nergens of vrijwel nergens is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend minder dan 40%
Oranje	Op een aantal plekken is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend tussen de 40% en 70%
Rood	Op veel plekken is sprake van water op straat na een extreme bui en inundatiepunten en de concentratie grijs in de gemeente is overwegend groter dan 70%.

Huidige situatie

Wateroverlast kan ontstaan als gevolg van hevige regenbuien en als gevolg van een overstroming. Wanneer er gekeken wordt naar wateroverlast als gevolg van hevige regenbuien kan dit ontstaan door een beperkte afvoer van regenwater op verharde oppervlakten door onvoldoende waterberging en/of beperkte capaciteit van het rioolsysteem. In situaties van hevige regenval kan dit grote economische schade tot gevolg hebben. De effecten van wateroverlast worden bekeken aan de hand van de mate van verharding in een gebied in relatie tot de hoeveelheid neerslag [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

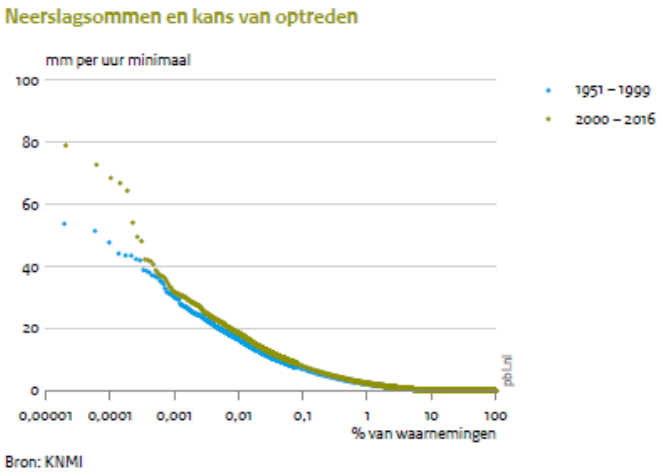

Figuur 5-8: Neerslagsommen en kans van optreden [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019]

Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. De piekneerslag is de laatste jaren toegenomen. Na het jaar 2000 treedt er 15% vaker piekneerslag op dan voor het jaar 2000 (zie Figuur 5-8). Een toename van de piekneerslag vergroot de kans op wateroverlast met name in dichtbebouwde gebieden, met bijbehorende schade [Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2019].

In Figuur 5-9 is de mogelijke hoeveelheid water op straat na een extreme regenbui te zien [Klimaateffectatlas, 2018]. Hoe donkerder de kleur hoe dieper het water in die straat. De kaart is gemaakt met een rekenmodel. Voor het model is een regenbui gebruikt die in het huidige klimaat eens per 100 jaar voorkomt. Op de kaart staan talloze diepdonkere stippen, verspreid over het gehele grondgebied van de gemeente. In deze situaties is de kans groter dat er schade optreedt als gevolg van water dat (over de stoepen) gebouwen instroomt, of dat er vervuild water op straat blijft staan, waardoor regenwater zicht mengt met water dat terugkomt uit het riool. Dit kan ziektes veroorzaken. Daarnaast kan de wateroverlast er voor zorgen dat wegen onbegaanbaar worden.

De mogelijke hoeveelheid water na een extreme bui is in de gemeente Boxtel vergelijkbaar met die van omringende en andere Noord-Brabantse gemeenten.

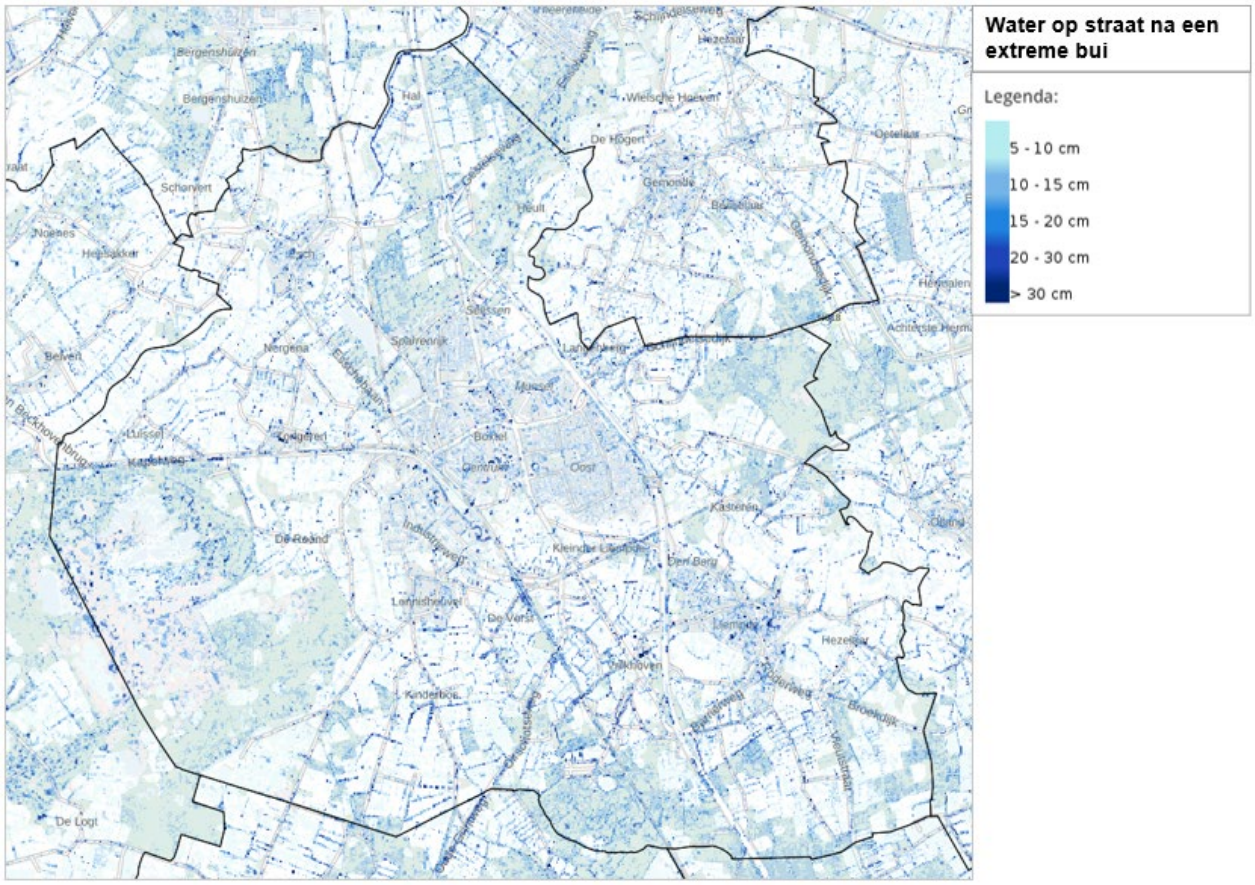

Figuur 5-9: De mogelijke hoeveelheid water na een extreme bui in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2018]

De afgelopen jaren is het verharde oppervlakte in Nederland toegenomen. Zowel het oppervlaktewatersysteem als het rioolwatersysteem is niet voldoende meegegroeid om de pieken in het water voldoende op te vangen. Het rioolsysteem wordt voor 70 jaar aangelegd en is aangepast op een bui die eens in de vijf jaar voor komt qua omvang en duur. Door de toename van de hoeveelheid hemelwater is extra belasting op het rioolsysteem ontstaan. De grenzen van het huidige watersysteem zijn bijna bereikt. Naast het rioolsysteem worden de zuiveringsinstallaties ook zwaarder belast door de pieken in het water. Rioolwater kan daardoor bij hevige neerslag ongezuiverd op het oppervlaktewater geloosd worden, met negatieve gevolgen voor waterkwaliteit.

In 2019 is een klimaatstresstest voor de gemeente Boxtel opgesteld. Een van de onderdelen die in deze stresstest behandeld wordt is wateroverlast. De stresstest geeft een goed eerste beeld van het huidige en het toekomstige niveau van wateroverlast in de gemeente Boxtel. Voor het bepalen van de wateroverlast is in het bebouwde gebied meer in detail onderzocht dan met de Klimaateffectatlas mogelijk is. Om de hemelwateroverlast inzichtelijk te maken is het rioleringsstelsel met een 2D-model (Infoworks ICM) doorgerekend [Witteveen+Bos, 2019]. De resultaten hiervan voor de kern Boxtel en Liempde zijn in Figuur 5-10 weergegeven.

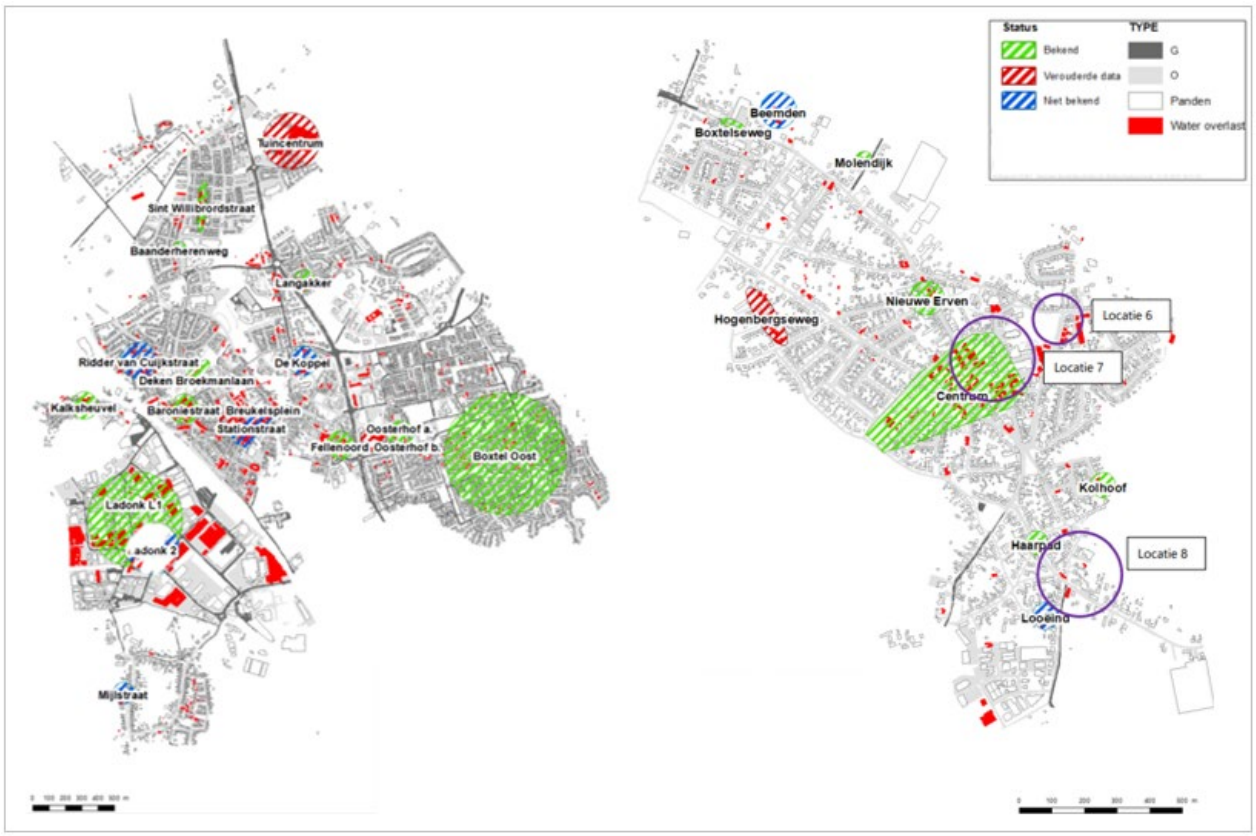

Figuur 5-10: Belangrijkste inundatieplekken in Boxtel (links) en Liempde (rechts) [Witteveen+Bos, 2019]

Figuur 5-11 geeft de concentratie ‘grijs’ (o.a. stenen, verharding, kale grond, zandverstuiving) in de gemeente Boxtel weer. In buurten met veel verharding is de kans op wateroverlast groter, zeker in laaggelegen buurten. Uit Figuur 5-11 blijkt dat het percentage verharding per gebied in de gemeente verschillend is. Vooral het bedrijventerrein Ladonk bestaat uit veel grijs (80% of meer). Het riool is hier in dit gebied op aangepast. Ook de wijk Boxtel-Oost, en de dorpen Esch en Liempde zijn sterk versteend [Cobra Groeninzichten, 2021].

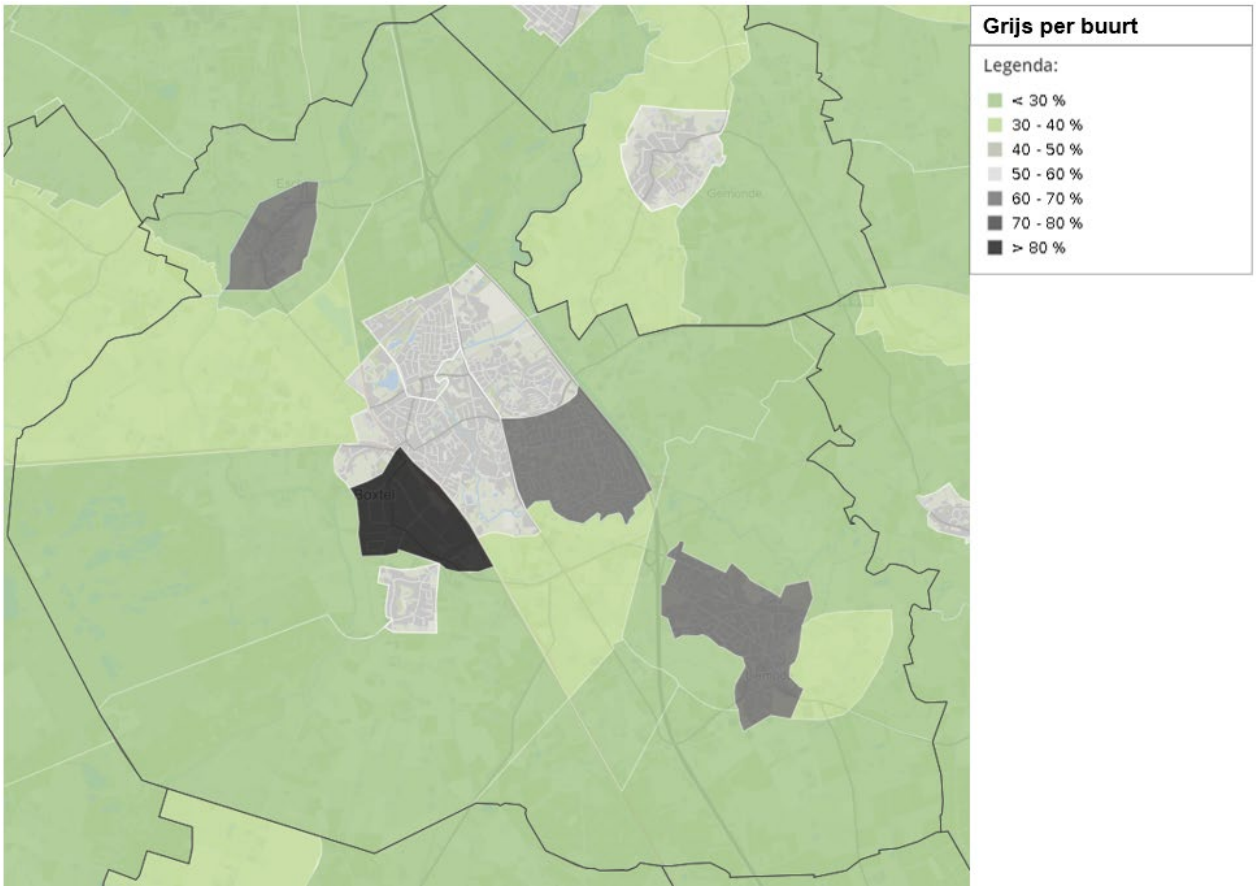

Figuur 5-11: Grijs per buurt in de gemeente Boxtel [Cobra Groeninzichten, 2021]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat er op veel plekken water op straat staat na een extreme bui, er veel inundatiepunten zijn en de concentratie grijs in de gemeente op een aantal plekken 60% en hoger is.

Autonome ontwikkeling
Door klimaatverandering (en temperatuurstijging) zal de intensiteit en de frequentie van hoosbuien verder gaan toenemen [STOWA, 2018]. De gemeente heeft een zorgplicht voor de opvang en afvoer van hemelwater. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de verwerking van hemelwater, voor zover dit niet op particulier terrein kan worden verwerkt.

Het Waterschap De Dommel heeft als doel om uiterlijk in 2050 de waterhuishouding in hun hele beheergebied toekomstbestendig te maken, zo blijkt uit het waterbeheerprogramma 2022-2027. Deze waterhuishouding moet in een goede waterkwaliteit voorzien; robuust, wendbaar en in balans met de omgeving zijn. Zowel in het bebouwde als het landelijke gebied en van de beekdalen tot en met de hoge zandruggen. Het grond- en watersysteem moet ook optimaal voorbereid zijn op grotere weerextremen door maximaal gebruik te maken van de dempende sponswerking van de bodem/ondergrond en de natuurlijke hoogteverschillen voor het vasthouden van water [Waterschap De Dommel, 2021].

Een van de onderdelen van het waterbeheerprogramma is ‘Programma Droge Voeten’. Het perspectief 2050 bestaat grofweg uit drie onderdelen:

- Het systeem is in balans met de omgeving en kan periodes van droogte én een teveel aan water goed opvangen;
- In de stad zijn de openbare ruimte en bebouwing aangepast aan het veranderde klimaat;
- De omslag in denken - van water afvoeren naar water vasthouden - heeft geresulteerd in een toekomstbestendige waterhuishouding.

Voor 2027 heeft het waterschap al een aantal doelen geformuleerd in de richting van dit 2050-perspectief:

- In 2027 is het watersysteem aantoonbaar verbeterd:
    - In 2027 voldoen we overal aan de geldende normen voor wateroverlast en zijn de regionale keringen op orde;
    - Alle belanghebbenden weten wat ze van ons mogen verwachten in het tegenaan van wateroverlast;
    - De normloze beekdalen zijn vanuit de ruimtelijke ordening beschermd als een natuurlijk overstromingsgebied en de grondgebruikers kennen de impact hiervan.
- Het groot onderhoud aan de belangrijkste overige keringen is in deze planperiode uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma voor de overige keringen is vastgesteld, inclusief een plan van aanpak voor handhaving en een doorkijk voor de periode na 2027;
- De aanpak van wateroverlast - zoals de aanleg klimaatbuffers komt expliciet terug in de uitvoeringsagenda’s voor (ruimtelijke) klimaatadaptatie bij gemeenten. Alle gemeenten hebben hierover afspraken gemaakt met het waterschap, met daarbij duidelijk gedefinieerde resultaten en afspraken over de inzet van capaciteit en middelen vanuit het waterschap.

In het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 van de gemeente Boxtel is een van de speerpunten een klimaatbestendig Boxtel [Arcadis, 2019]. Binnen dit speerpunt is een tweetal ambities geformuleerd:

1. Het opstellen van een adaptatiestrategie en adaptatieprogramma;
2. Het versterken van het waterbewustzijn van iedere perceeleigenaar.

Om deze ambities te bereiken, zijn zeven strategische doelen opgesteld:

1. We gaan planmatig te werk bij klimaatadaptatie;
2. We gaan de klimaatdialoog aan met belanghebbende partijen (gedaan in 2021);
3. We benutten klimaatadaptatie om een impuls te geven aan onze leefomgeving;
4. We brengen de waterstromen tussen bebouwd en landelijk gebied met elkaar in balans;
5. We leggen onszelf hanteerbare normen op;
6. We geven het goede voorbeeld;
7. We zorgen voor een stok achter de deur.

Figuur 5-12 is een kaart met daarop de kans op overstromingen en de resulterende overstromingsdiepte in 2050. Er is nergens in de gemeente Boxtel een grote kans (één keer in de tien jaar) op overstroming. In het figuur geldt dat hoe duidelijker de kleur, hoe groter de kans op overstroming in het gebied. De diepte is met verschillende kleuren aangegeven. Langs de bestaande wateren geldt een middelgrote kans (één keer in de 100 jaar) op overstromingen. In ongeveer hetzelfde gebied bestaat een kleine kans (één keer in de 1000 jaar) op overstroming. In het noordwestelijke deel van de gemeente, richting Vught, bestaat een bijzonder kleine overstromingskans (één keer in de 100.000 jaar), waarbij de overstromingsdiepte ook hoger is. In het grootste deel van de gemeente bestaat geen overstromingskans [Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico’s (ROR), 2021].

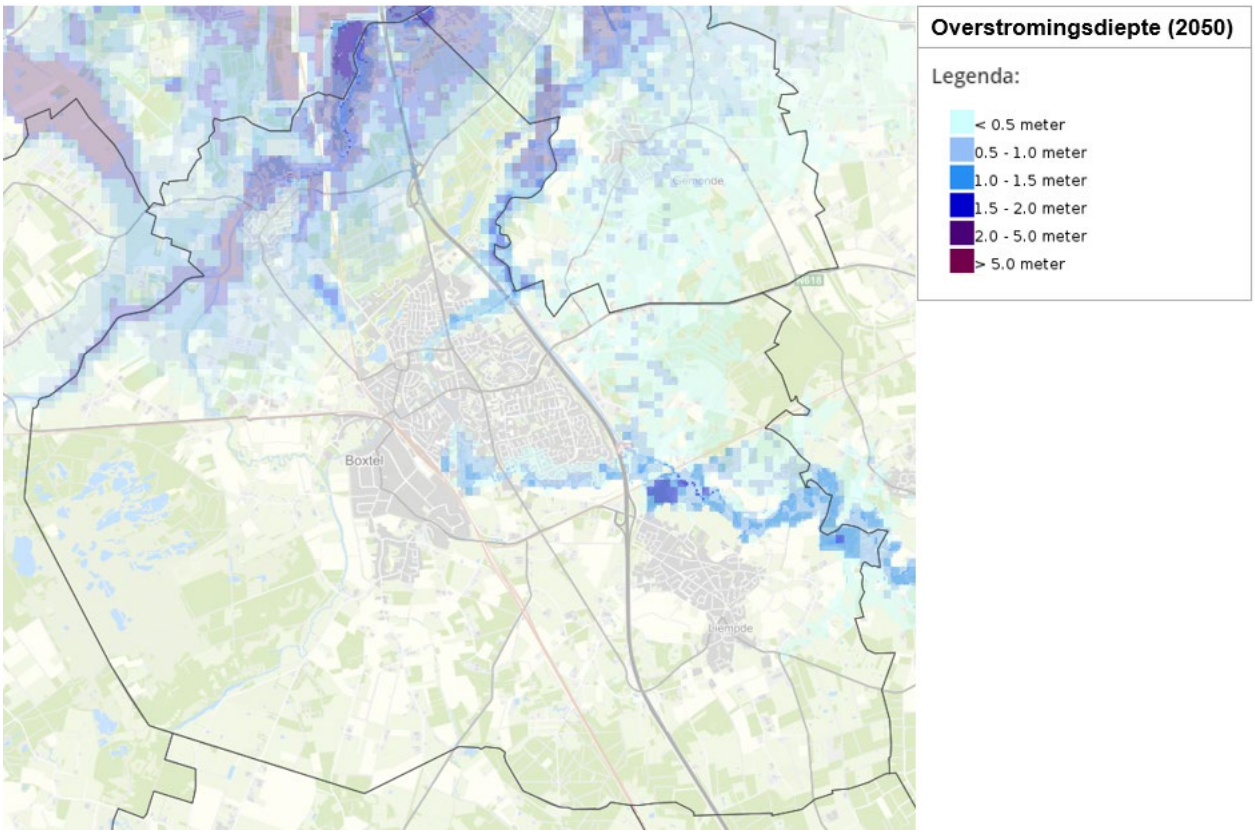

Figuur 5-12: Waterdiepte bij zeer kleine tot grote kans voor de gemeente Boxtel (2050) [Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR), 2021]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het waterschap De Dommel en de gemeente Boxtel zijn actief bezig met beleid om wateroverlast te verminderen. Op sommige plekken is er de kans op wateroverlast voor 2050. Het gaat hier specifiek om wateroverlast door overstromingen.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de gevolgen van klimaatverandering ook na 2030 doorzetten en kunnen zorgen voor wateroverlast. Bij doorzettende bevolkingsgroei moet er gezocht worden in gebieden die (gaan) overstromen, waar deze van oudsher niet bebouwd werden. Daardoor zal aantal getroffen woningen toenemen als geen adaptieve maatregelen worden genomen. Het is aannemelijk dat het aantal getroffen personen of gebieden door wateroverlast toeneemt.

5.3.2 Hitte

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Hitte	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Hitterisico/gezondheidsrisico's door hittestress [Witteveen+Bos, 2021] • Stedelijk hitte eiland effect (UHI-score) [Atlas Natuurlijk Kapitaal, 2022] • Knelpunten als gevolg van hittestress [Witteveen+Bos, 2021b]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van de mate van hitterisico, het stedelijk hitte eiland effect en de knelpunten als gevolg van hittestress
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Overal of bijna overal is op er geen hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 0°C en 1°C. Er is geen sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.
Oranje	Overal of bijna overal is er een klein hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 1°C en 2°C. Er is op één of enkele locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.
Rood	Overal of bijna overal is er een groot hitterisico **en** binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect boven de 2°C. Er is op meerdere locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.

Huidige situatie

De kans op een zomerse dag en een hittegolf is vergeleken met het begin van de vorige eeuw sterk vergroot. Door de klimaatverandering zullen hete zomers en hittegolven (zoals die van de afgelopen zomers) frequenter voorkomen. Met het toenemen van het aantal zomerse dagen en hittegolven (met hoge nachtelijke temperaturen) neemt ook de kans toe op hittestress in bebouwd gebied. Daarnaast draagt het percentage verhard oppervlak zoals weergeven in Figuur 5-11 (zie paragraaf 5.3.1 over wateroverlast) bij aan hittestress in bebouwd gebied.

Hittestress kan effect hebben op beweegbare infrastructuur, zoals bruggen die niet meer opengaan. Daarnaast kan het de kans op legionella vergroten, doordat waterleidingen te heet worden. Voor de mate van hittestress wordt gekeken naar de verhouding verharding in relatie tot aanwezigheid van groen en water. Groen en water kunnen een verkoelend effect hebben en zorgen voor verdampingskoeling. Onder groen worden bomen, struiken en lage vegetatie zoals gras verstaan. Bij veel verharding is er minder verdamping door planten, waardoor het warmer kan worden. Door de aanwezigheid van gebouwen koelt het 's nachts ook minder snel af; de warmte blijft tussen gebouwen hangen. In landelijke gebieden kan hitte effecten hebben op de biodiversiteit, infrastructuur, waterleidingen en toename van blauwalg en verwarming van koelwater.

Hittestress is verbonden aan de ervaren gevoelstemperatuur, wat afhankelijk is van de luchtvochtigheid, windsnelheid, temperratuur van de aangevoerde lucht, warmte- en zonnestraling en antropogene warmte (zie Figuur 5-13). In Figuur 5-14 is een kaart van de hittestress door warme nachten in de huidige situatie opgenomen. Hittestress is persoonsgebonden. De oppervlaktetemperatuur en luchttemperatuur zijn meetbaar, maar de gevoelstemperatuur is per persoon anders. Dit geldt ook voor de mate waarin mensen bestand zijn tegen uv-straling en luchtvochtigheid. In Tabel 5-3 is de ervaring en fysiologisch stressniveau per gevoelstemperatuur opgenomen. Hieruit is af te leiden dat bij temperaturen boven de 35ºC mensen grote tot extreme hittestress ervaren [Witteveen+Bos, 2019]. In Figuur 5-15 is de hittekaart met de gevoelstemperatuur weergegeven. In combinatie met Tabel 5-3 kan worden geconcludeerd dat er in een groot deel van de gemeente Boxtel sprake is van grote hittestress. Op een aantal plekken is zelfs sprake van extreme hittestress. Dit is met name het geval bij industrie- en bedrijventerreinen en in het centrumgebied; dit zijn gebieden waar veel verharding en weinig groen aanwezig is.

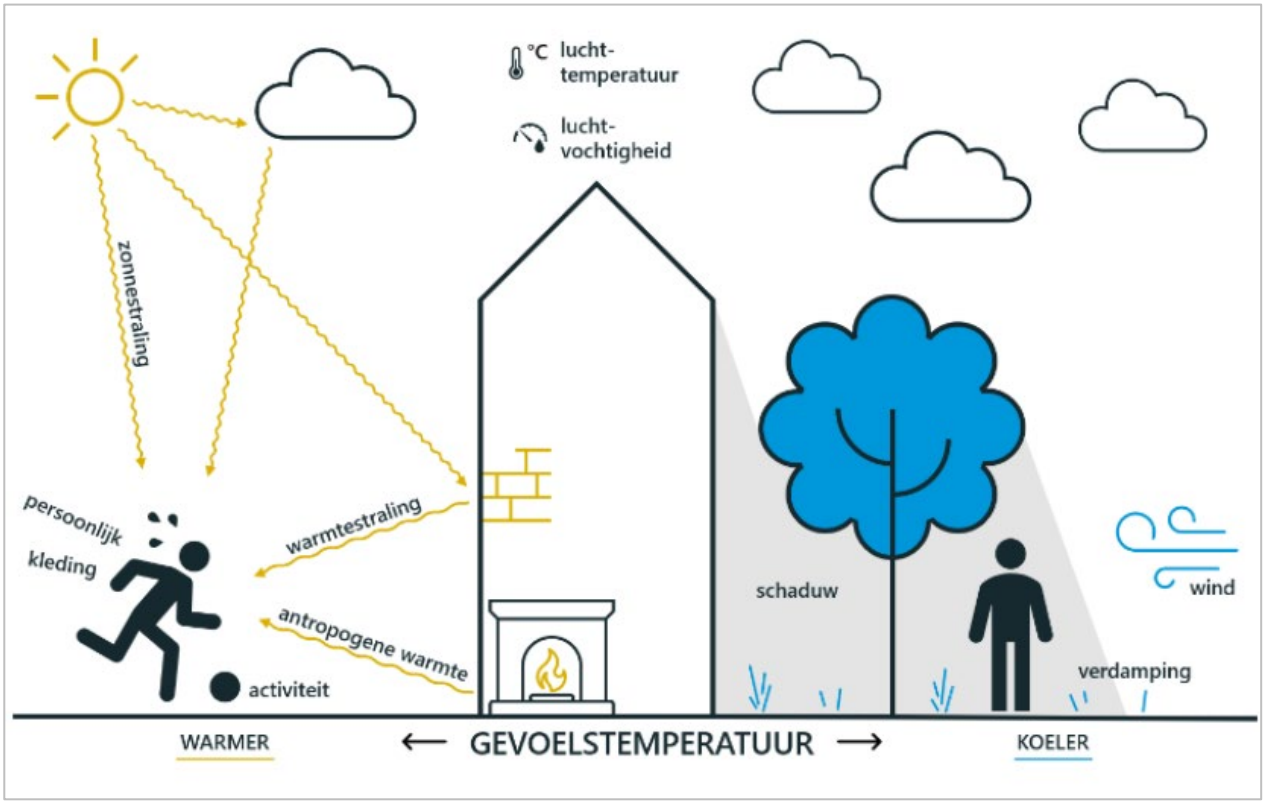

Figuur 5-13: Animatie van factoren die de gevoelstemperatuur beïnvloeden [Witteveen+Bos, 2019]

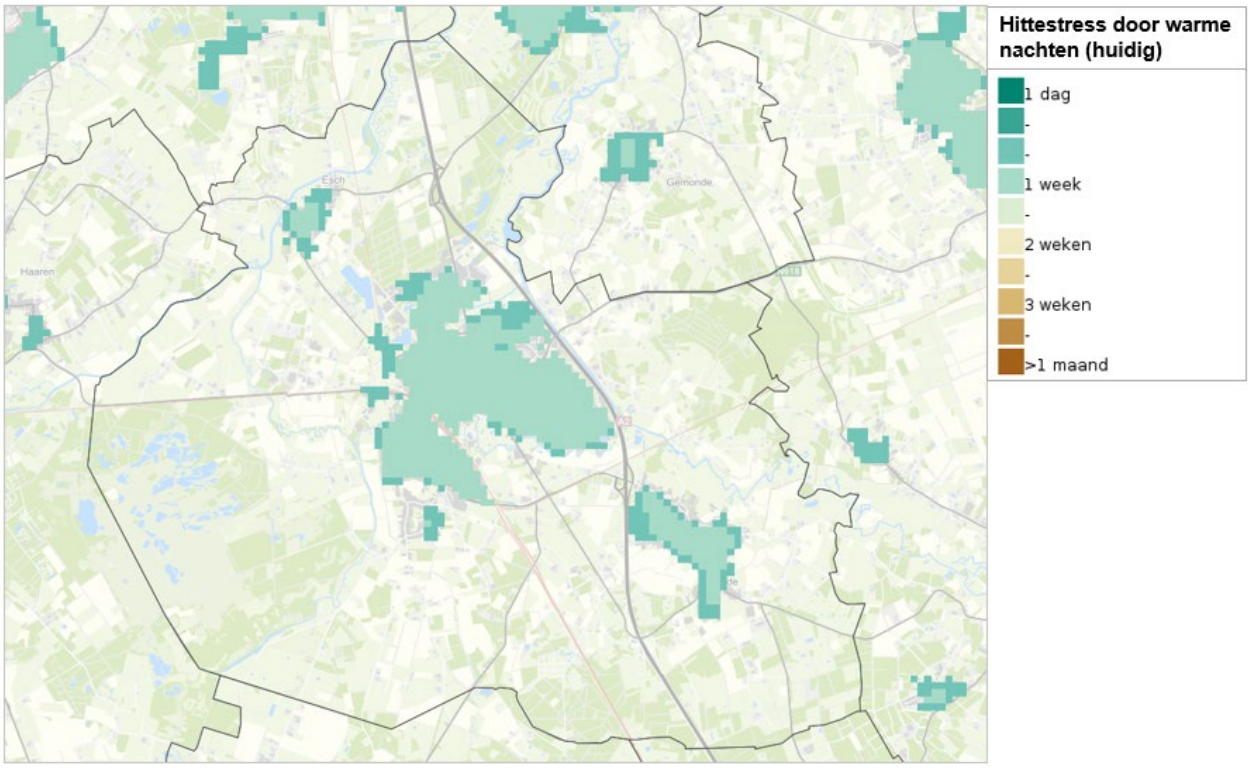

Figuur 5-14: Hittestress door warme nachten in de huidige situatie in Boxtel [Wageningen Environmental Research, 2016]

Tabel 5-3: Ervaring en fysiologisch stressniveau per gevoelstemperatuur [Witteveen+Bos, 2019]

Gevoelstemperatuur (ºC)	Ervaring	Fysiologisch stressniveau
18-23	Comfortabel	Geen stress
23-29	Beetje warm	Lichte hittestress
29-35	Warm	Matige hittestress
35-41	Heet	Grote hittestress
>41	Zeer heet	Extreme hittestress

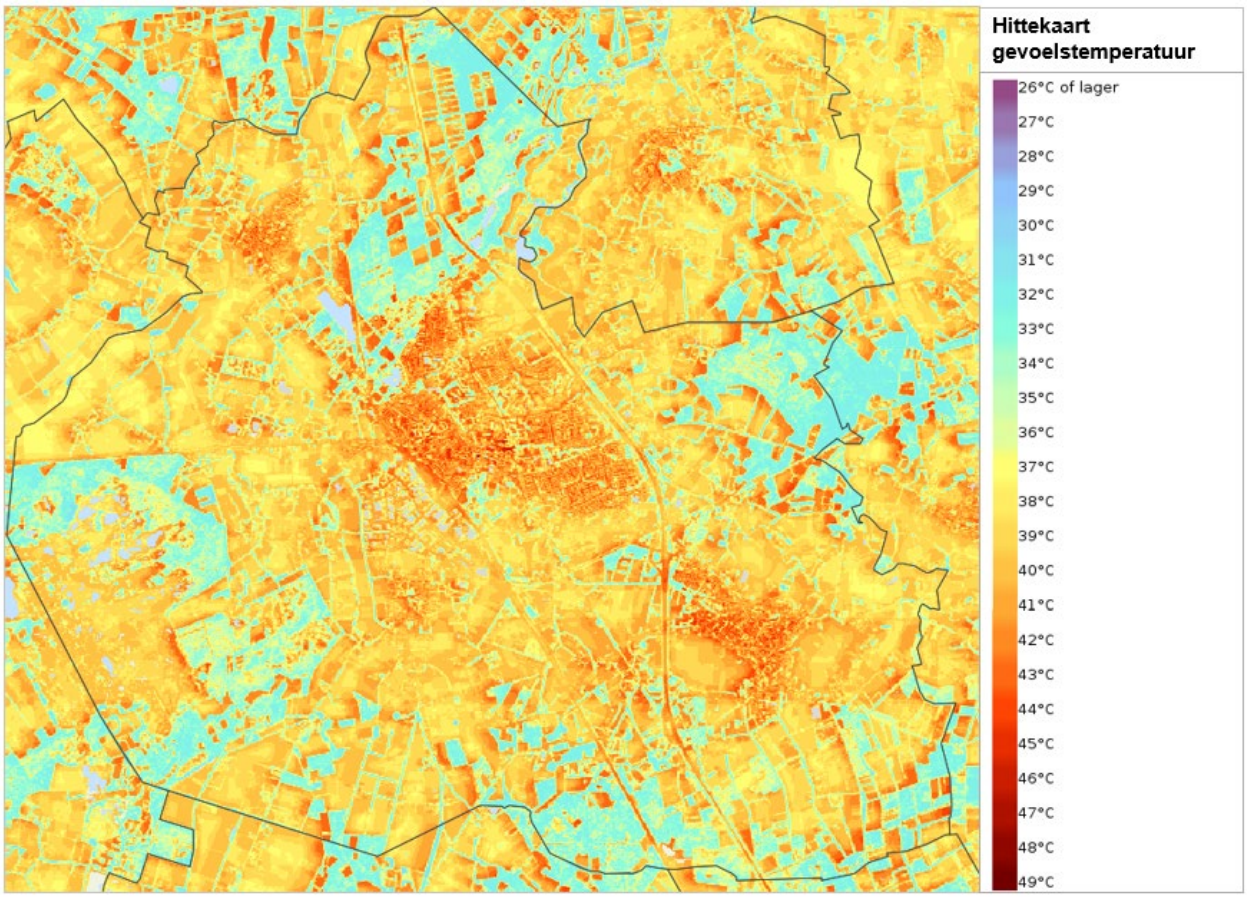

Figuur 5-15: Gevoelstemperatuur in de gemeente Boxtel [Witteveen+Bos, 2021b]

In de gemeente Boxtel zijn de buurten geïdentificeerd die voor hittestress aandachtsgebieden zijn. Aspecten van de buurt die geanalyseerd zijn; kwetsbare functiegebieden, verkoelingsbehoefte nacht- en/of dag, hittegevoelige socio-economische functies, percentage ouderen 65+, percentage en locatie van het groen. Onderstaande tabel verwijst naar de hitte-gevoeligheid van deze functiegebieden [Witteveen+Bos, 2019].

Tabel 5-4: Overzicht hittegevoelige functies in de gemeente Boxtel [Witteveen+Bos, 2019]

Buurten	Kenmerkende functies	Verkoelings-behoefte	Hittegevoelige socio-economische functies	Percentage kwetsbare ouderen (65+)	Percentage groen	Aandachts-gebied?
Boxtel-Centrum/ Boxtel-Noord/ Munsel-Selissen	Woongebied Centrum/ winkelgebied	Hoge verkoelings-behoefte overdag en 's nachts	- Dependance Jeroen Bosch Ziekenhuis - Treinstation - Buurthuis de Walnoot - Kinderboerde rij Boxtel - Basisscholen - Kinderopvang - Bejaardentehuis	30 %	40 tot 50 %	Ja
Boxtel Ladonk industrieterrein	Industrieterrein	Lage verkoelings-behoefte overdag en 's nachts	- Geen	?	20 tot 30 %	Nee
Boxtel-Oost	Woongebied Sportterrein Industrieterrein	- Woongebied; gemiddelde verkoelings-behoefte overdag en in de nacht - Sportterrein; lage verkoelingsbehoef te overdag en hoge verkoelingsbehoef te 's nachts - Industrieterrein; lage verkoelingsbehoef te overdag en s 'nachts	- Zorghuis Stichting Vrienden van Lindenlust-Liduina - Bassischolen - Buurtvereniging in Goede Aarde	24 %	>50 %	Ja
Boxtel-Liempde	Woongebied Sportterrein	Gemiddelde verkoelingsbehoef te overdag en in de nacht	- Basisschool de oversteek - Zorggroep Elde - Dorpshuis De Vlaswiek - Kinderopvang	19 %	>50 %	Nee
Boxtel Lennisheuvel	Woongebied	Gemiddelde verkoelingsbehoef te overdag en in de nacht	- Basisschool St Theresia - Kinderopvang	8 %	40 tot 50 %	Nee

In Figuur 5-16 is het stedelijk hitte-eiland effect (UHI) weergegeven voor de gemeente Boxtel. Het UHI is het gemiddelde luchttemperatuurverschil tussen de stedelijke en omliggende landelijke gebieden. Het UHI is het sterkst 's nachts. Het zorgt ervoor dat de luchttemperatuur 's nachts minder daalt waardoor met name gevoelige bevolkingsgroepen (baby's, kinderen, ouderen) gezondheidseffecten ondervinden. Te veel warmte kan leiden tot vermoeidheid, concentratieproblemen, duizeligheid en hoofdpijn. De kaart geeft een voorspelling van het stedelijke hitte-eiland effect op basis van verschillende onderliggende kaartgegevens:

de bevolkingsdichtheid, windsnelheid, hoeveelheid groen, water en verharding. Uit Figuur 5-16 kan afgeleid worden dat er met name in en rond het centrum van de stad Boxtel een UHI is met temperatuurstijgingen tussen de 1,4°C en 2,0 °C. In de buitenwijken is er sprake van een milder effect tussen de 0,6°C en 1,4°C.

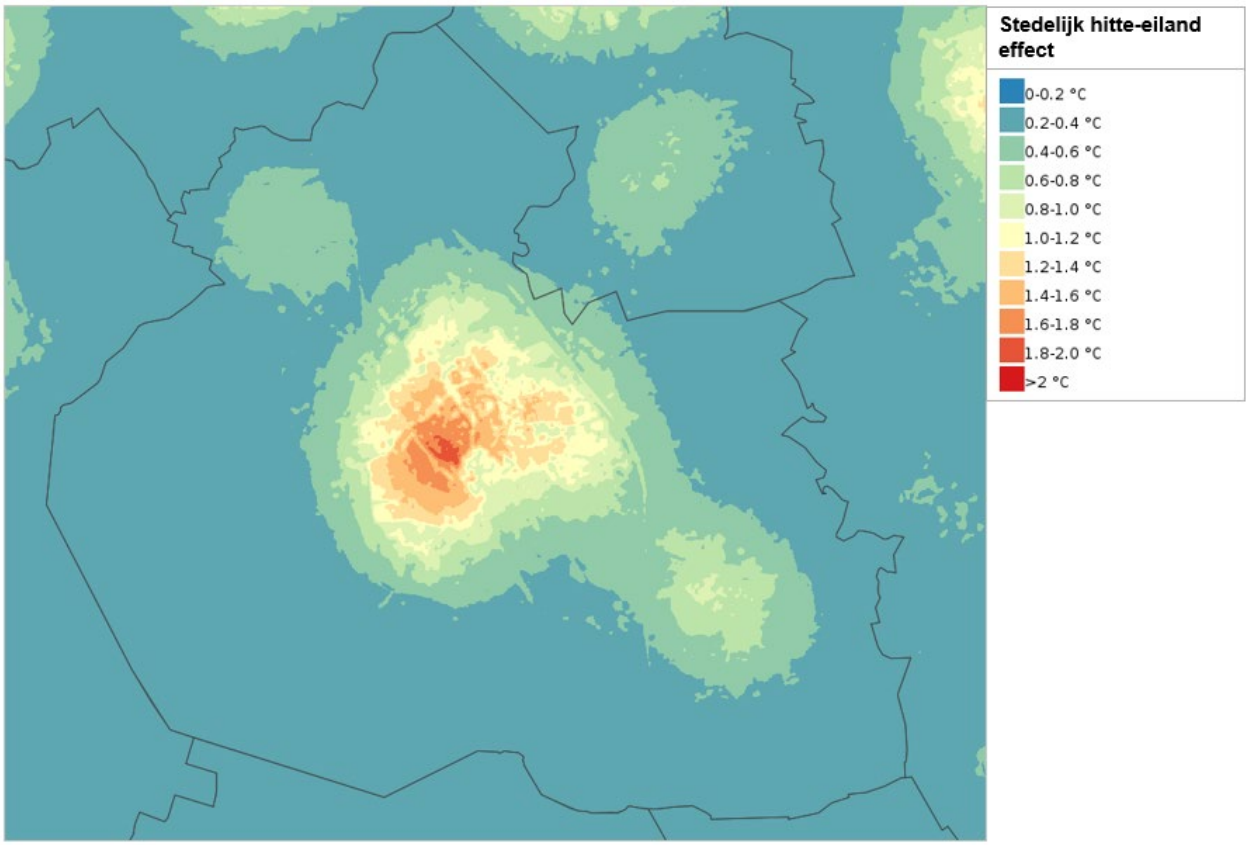

Figuur 5-16: Stedelijk hitte eiland effect (UHI) in de gemeente Boxtel [Atlas Natuurlijk Kapitaal, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat er bijna overal een klein hitterisico is en binnen de bebouwde kom ligt het stedelijk hitte eiland effect tussen de 1°C en 2°C. Er is op één of enkele locaties sprake van knelpunten als gevolg van hittestress.

Autonome ontwikkeling
Volgens de KNMI' 14-klimaatscenario's worden de zomers rond 2050 1 tot 2,3 °C warmer ten opzichte van de periode 1981-2010. Door de klimaatsverandering komen hete zomers en hittegolven (zoals die van 2018) frequenter voor. De kans op hitte in het stedelijk gebied zal daarom toenemen. Dit zal negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid van de mens en de arbeidsproductiviteit.

In 2019 is een klimaatstresstest voor de gemeente Boxtel opgesteld. Een van de onderdelen die in deze stresstest behandeld worden is hitte. De stresstest geeft een goed eerste beeld van het huidige en het toekomstige niveau van hittestress in de gemeente Boxtel. Punten van aandacht uit de analyse zijn [Witteveen+Bos, 2019]:

- De voorspelde toename van het aantal tropische dagen (≥ 30°) en het aantal warme nachten (≥ 20°) in de gemeente Boxtel in 2050. In de huidige situatie is het aantal tropische dagen drie tot zes per jaar in de gemeente Boxtel en in het scenario 2050 WH wordt dit vijftien tot achttien dagen per

jaar. Voor de nachten geldt dat in de huidige situatie er gemiddeld twee tot zes tropische nachten zijn per jaar en in het toekomstige scenario 14 tot 21 tropische nachten per jaar.

- Ook is er een toename voorspeld van de reeks aan dagen dat de temperatuur van het oppervlaktewater in de gemeente Boxtel boven de 20°C is (van tien tot twintig dagen naar 30 tot 40 dagen).
- De vraag hoe ernstig de toename van het aantal hete dagen-en nachten in de gemeente Boxtel is, is te beantwoorden aan de hand van de kaart van het huidige stedelijk hitte-eiland effect. De voorspelde toename van het aantal warme dagen-en nachten leidt ertoe dat in 2050 het gehele stedelijk hitte-eiland effect in de gemeente Boxtel versterkt zal worden. Voor hittegevoelige functies en groepen zal dit leiden tot een versterking van de effecten die zij momenteel al ervaren van hittestress. Een ander belangrijk inzicht is dat het aantal warme nachten sterker toeneemt in de gebieden waar momenteel al een versterkt hitte-eiland effect optreedt. Dat dit zorgelijk is, is te herleiden uit de kwetsbaarheidskaart met daarop de functiegebieden waarin te zien is dat de toename van warme nachten veelal plaats vindt op plekken die de functie kennen van ‘centrumgebied’, ‘woongebied’ en ‘sportterrein’. Dit zijn bij gebieden die baat hebben bij verkoeling in de avond en nacht. Het feit dat in deze gebieden meer warme nachten plaatsvinden is daarom een belangrijk gegeven

Omdat er nog geen landelijke normering voor hittestress bestaat, wordt door in het rapport Klimaatstresstest gemeente Boxtel geadviseerd om op gemeentelijk niveau de dialoog hierover te blijven voeren. Verwacht wordt dat het hanteren van onderstaande ontwerprichtlijnen hittestress gedeeltelijk kunnen beperken. De verwachte effecten hiervan zijn nog niet inzichtelijk gemaakt. De volgende ontwerprichtlijnen worden geadviseerd om hittestress tegen te gaan [Witteveen+Bos, 2019]:

- **Bomen**: uit onderzoek blijkt dat het toevoegen van bomen in de straat de meest verkoelende werking heeft op de luchttemperatuur lokaal en overdag. Het toevoegen van bomen in het straatbeeld kan zorgen voor een temperatuurdaling lokaal van gemiddeld 0,4 tot 1,6 °C.
- **Groen**: uit onderzoek blijkt dat groen een significant verkoelend effect heeft op de stadstemperatuur als deze minimaal 200 m² bedraagt. Uit onderzoek is ook naar voren gekomen dat het in vergelijking tot een groot stadspark wel beter is om meerdere kleine stadsparken aan te leggen. Hierdoor creëer je meerdere koelpunten in de gebouwde omgeving en kunnen meer mensen gebruik maken van de koelte.
- **Water**: over het algemeen bieden waterlichamen in de stad niet veel verkoeling doordat open water veel warmte absorbeert wat in de avond weer wordt afgegeven aan de omgeving. In het voorjaar geldt echter dat het water vaak nog koud is waardoor het relatief een verkoelend werking heeft. Naarmate de zomer vordert draagt het opgewarmde water echter vaak bij aan de opwarming van de stad.
- **Materiaalkeuze**: het type materiaal dat gebruikt wordt voor verharding en bebouwing heeft grote invloed op de hoeveelheid warmte die wordt vastgehouden in een wijk. De exacte invloed op hitte is afhankelijk van de albedo waarde van het gekozen materiaal. Deze albedo waarde drukt de hoeveelheid zonnestraling en warmte uit die door een oppervlak teruggekaatst wordt, uitgedrukt in een procentwaarde. Een materiaal met een lager albedo zoals een lichtere kleur steen of hout weerkaatst meer warmte en warmt de wijk minder op.
- **Daken**: groene daken worden veelal onterecht als zeer effectief tegen hittestress beschreven. Feit is dat vegetatie op maaiveldniveau de grootste invloed heeft op de luchttemperatuur en het effect van groene daken op de gevoelstemperatuur op straatniveau bijna verwaarloosbaar is. Echter geldt wel; hoe lager de bebouwing en daarmee het dak, hoe meer invloed een groen dak heeft op het verkoelen van het straatniveau. Daarnaast zijn groene daken heel effectief voor andere zaken. Zo zijn ze goed voor het koel houden van het klimaat binnenshuis, het bergen van hemelwater, de werking van zonnepanelen, het vangen van fijnstof en het bevorderen van de biodiversiteit in de gebouwde omgeving.

- **Wind**: wind heeft een positief effect op de gevoelstemperatuur in de zomer maar een negatief effect op de gevoelstemperaturen in de winter. Koude winterdagen hebben over het algemeen meer nadelige gevolgen doordat ze tot meer oversterfte leiden dan warme zomerdagen. Hierdoor is het niet altijd verstandig in de stad extra verkoelingsmaatregelen te nemen door middel van wind.
- **Antropogene warmte**: naast de gebouwde omgeving is de door de mens geproduceerde antropogene warmte van invloed op de luchttemperatuur die gevoeld wordt op straatniveau. De totale antropogene warmte wordt grotendeels bepaald door het aanwezige verkeer, elektriciteitsverbruik (met name airconditioners) en het aantal mensen in de ruimte.

De opbrengsten hiervan zijn nog niet voor alle ontwerprichtlijnen bekend. Ook is nog onzeker in hoeverre de ontwerprichtlijnen in de praktijk worden toegepast. Daarom wordt in de beoordeling van de autonome ontwikkeling enkel uitgegaan van het hebben van ontwerprichtlijnen.

Conclusie
Omdat de kans op hitte in stedelijk gebied verder zal toenemen en onvoldoende zicht is op de verwachte effecten van de ontwerprichtlijnen, wordt voor de autonome ontwikkeling kwaliteitsniveau ‘oranje’ toegekend, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de gevolgen van klimaatverandering (onder andere warmere zomers) na 2030 verder doorzetten. Het hitterisico in bebouwd gebied neemt dan niet af en kan afhankelijk van toekomstige beleidsinzet tot een verslechtering leiden ten opzichte van 2030.

5.3.3 Droogte

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Droogte	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Risico op droogtestress [KWR water, 2017] • Droogtegevoeligheid van de grondwaterafhankelijke natuur [KWR & FWE, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van droogtestresskaart en de droogtegevoeligheid van grondwaterafhankelijke natuur [Klimaateffectatlas, 2022]
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van geen risico of een laag risico op droogtestress **en** er is amper sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur
Oranje	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van een gemiddeld risico op droogtestress **en** er is op een aantal locaties sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur
Rood	Overal of bijna overal is op basis van de droogtestresskaart sprake van een hoog risico op droogtestress **en** er is op een aantal locaties sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur

Huidige situatie

In de zomers zal Nederland vaker te maken krijgen met droogte [KNMI, 2011]. Zoet water wordt dan schaarser door zoute kwel en een grotere watervraag. Als in droogteperiodes veel grondwater wordt onttrokken kan droogtestress ontstaan. Droogtestress komt voor wanneer de bodem zover uitdroogt dat planten niet meer optimaal kunnen verdampen. Dit kan onder andere ontstaan door een neerslagtekort. Het kan met name voorkomen in bodems met een diepe grondwaterstand beneden het maaiveld en met een grove textuur, zoals grof zand. Op zware kleigrond kan ook droogtestress ontstaan. Droogtestress kan negatieve gevolgen hebben voor de gewasopbrengst in de landbouw, de natuur, bodemdaling en de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. Droogte wordt beoordeeld aan de hand van de omvang van gebieden met droogtestress. Dit betreft gebieden buiten de bebouwde kom waar sprake is van grasland [KWR water, 2017].

Figuur 5-17 geeft het risico op droogtestress in de gemeente Boxtel weer. Met name in het Groene Woud bij de Heult (in het noorden van de gemeente Boxtel) en bij het natuurgebied Kampina (in het westen van de gemeente Boxtel) is een hoog risico op droogtestress. In het grootste deel van de gemeente Boxtel geldt een laag risico op droogtestress [KWR water, 2017]. In het onderzoek ‘Zonder water, geen later’ wordt geconcludeerd dat er een groter risico op droogtestress op de hoge zandgronden geldt dan eerder werd gedacht.

In Figuur 5-18 is de droogtegevoeligheid van de grondwaterafhankelijke natuur in Boxtel weergegeven. Deze vegetaties zijn afhankelijk van ondiep grondwater, waardoor er sneller schade kan ontstaan aan deze vegetatie in droge periodes. In paragraaf 5.4.3 (over grondwater) is de gemiddeld lage grondwaterstand (GLG) in de gemeente Boxtel weergegeven. Als je deze kaart naast onderstaande kaart legt valt het op dat bij het natuurgebied Kampina zeer droogtegevoelige natuur aanwezig is en dat de GLG in dit gebied laag is. Hier is in droge periodes dus kans op schade aan de natuur [KWR & FWE, 2021].

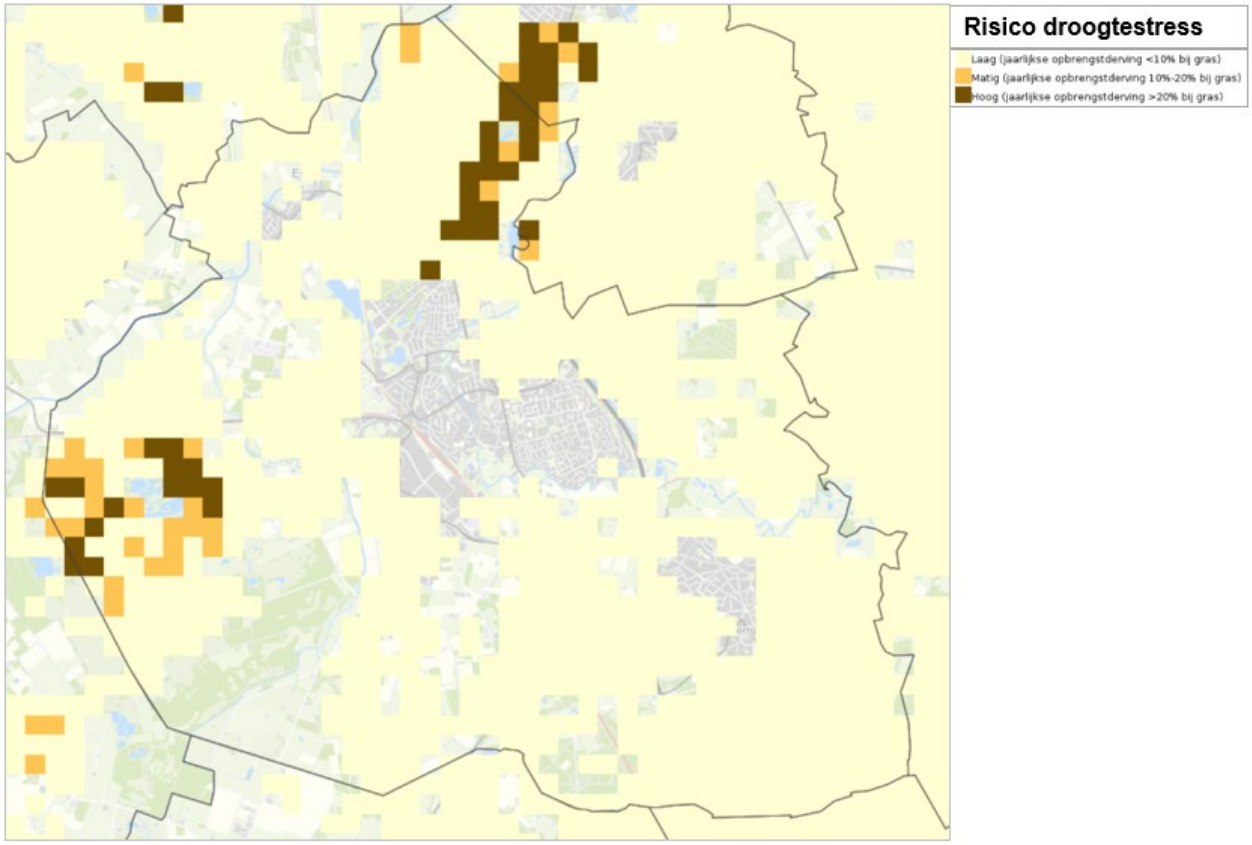

Figuur 5-17: Risico op droogtestress in de gemeente Boxtel [KWR water, 2017]

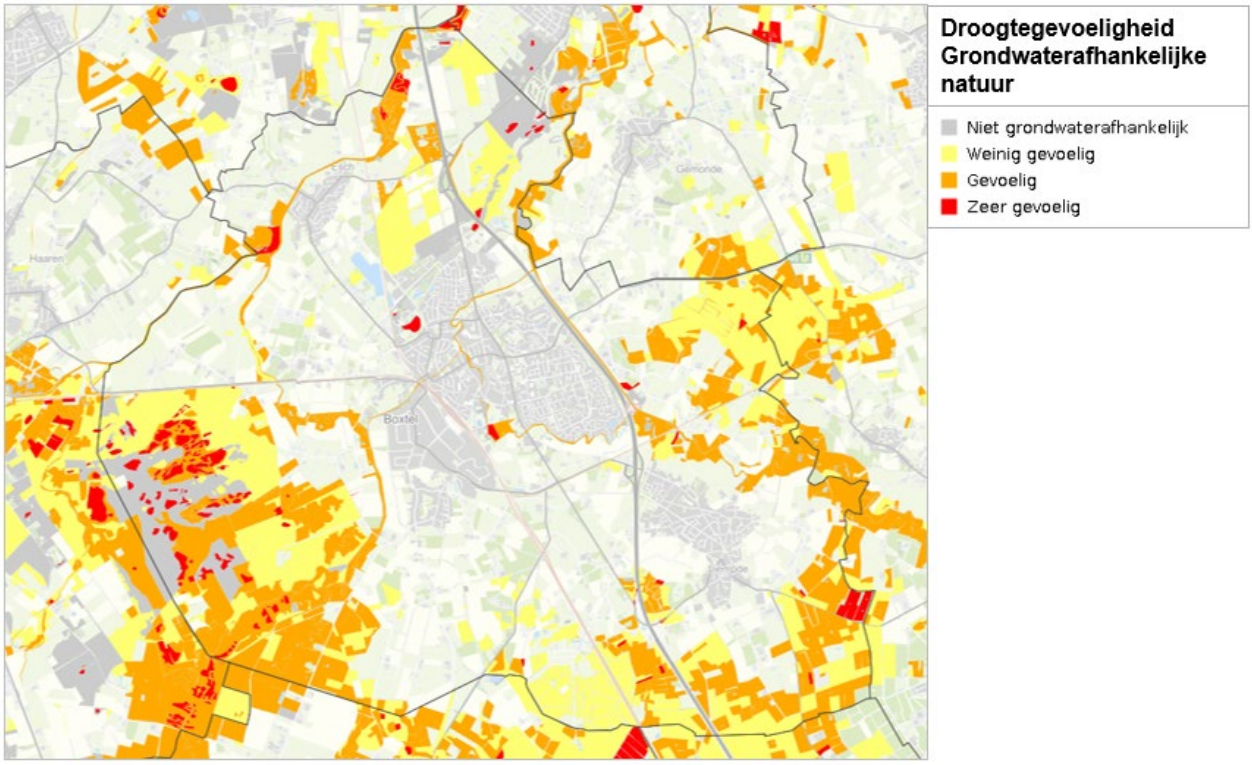

Figuur 5-18: Droogtegevoeligheid van grondwaterafhankelijke natuur in de gemeente Boxtel [KWR & FWE, 2021]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat er op basis van de droogtestresskaart sprake is van een gemiddeld risico op droogtestress in het grootste deel van de gemeente Boxtel en er is op één locatie sprake van een lage GLG bij grondwaterafhankelijke natuur.

Autonome ontwikkeling
Autonoom worden de gevolgen van klimaatverandering steeds meer voelbaar. Droge periodes (met weinig neerslag) zullen doorgaans steeds langer en frequenter worden. Wanneer langdurige droogte optreedt bij droogtegevoelige grondwaterafhankelijke natuur dan veroorzaakt dit natuurschade. Soorten die afhankelijk zijn van ondiep grondwater zullen verdwijnen en droogteresistente soorten zullen hiervoor in de plaats gaan groeien.

Waterschap De Dommel heeft een nieuw waterbeheerprogramma voor de periode 2022-2027 opgesteld. Het programma Voldoende Water is één van de speerpunten van dit programma. In dit programma wordt aandacht besteed aan het tegengaan van droogtestress. Na de droogte van 2018 heeft het waterschap, samen met de omgeving, al een aantal waterconserverende maatregelen genomen. De uitdaging is om komende periode nog meer in te zetten op nieuwe en slimme oplossingen die goed zijn voor het kostbare grondwater en goed zijn voor landbouw, natuur, bedrijven en inwoners. Die oplossingen worden in drie richtingen (sporen) gezocht [Waterschap De Dommel, 2021]:

- **Spoor 1**: Meer water conserveren. De maatregelen binnen dit spoor zijn erop gericht om eind 2027 een trendbreuk te zien van verdroging in het grondgebied De Dommel.
- **Spoor 2**: Minder grondwater gebruiken. Binnen dit spoor wordt gestimuleerd om minder grondwater te gebruiken en om dus meer innovatieve en efficiënte systemen te gebruiken. Bovendien wordt er gestreefd naar meer inzicht en toezicht op grondwatergebruik. Zo wil het waterschap dat alle grondwater onttrekkers waar het waterschap bevoegd gezag voor is in 2027 een waterboekhouding hebben, waarin reductie van het grondwatergebruik en voeding van het grondwater opgenomen staat.
- **Spoor 3**: Slimmer en sneller sturen om de effecten van periodes met weinig water (droogte) te minimaliseren. Dit spoor staat onder andere in het teken van verbeterde risico-afwegingen, het doorontwikkelen van modellen die droogte moeten voorspellen en het delen van data met watergebruikers en partners.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024 is een van de speerpunten het klimaatbestendig maken van de gemeente Boxtel. Droogte speelt voor de gemeente hierbij ook een belangrijke rol. Via een grondwatermeetnet heeft de gemeente een vinger aan de pols met betrekking tot het ontwateringsniveau. Bij langdurige droogte kan het grondwater wegzakken, bij langdurig natte perioden kan het grondwaterpeil stijgen. Er zal altijd sprake zijn van een bepaalde mate van fluctuatie. Met name als gevolg van klimaatverandering of grote ingrepen in het gebied kan het fluctuatiepatroon veranderen en mogelijk structurele grondwater onder- of overlast ontstaan. Hier kunnen mensen last van ondervinden. In geval van structureel nadelige overlast komt de gemeente, mits dit doelmatig is, in actie. Daarnaast tracht te gemeente meer hemelwater in de bodem te brengen (vanuit haar zorgplicht) om reserves op te bouwen [Arcadis, 2019].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er door het waterschap nog naar oplossingen gezocht wordt en er geen gemeentelijk beleid is voor de gemeente Boxtel.

Doorkijk 2040
Richting 2040 zullen lange droge periodes en de gevolgen van droogte verder toenemen. De mate van deze gevolgen zijn deels afhankelijk van toekomstige beleidsinvulling.

5.4 Bodem, water en ondergrond

5.4.1 Bodemkwaliteit

Het aspect bodemkwaliteit is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Preventie
In de Nederlandse milieuwetgeving is vastgelegd dat het voor bedrijven niet is toegestaan om activiteiten uit te voeren zonder dat daarvoor vooraf een milieuvergunning is verleend of een melding op grond van het Activiteitenbesluit is gedaan. Hierdoor behouden de bevoegde gezagen zicht op welke bedrijven er binnen hun grenzen welke activiteiten uitvoeren.

Grove hoofdregel is dat wanneer een bedrijf het milieu weinig tot aanzienlijk belast voldaan moet worden aan de algemene milieuregels (het Activiteitenbesluit). Deze gelden voor elk afzonderlijk bedrijf en een meldingsplicht geldt. Het overgrote deel van de bedrijven die in Nederland zijn gevestigd vallen onder deze meldingsplicht van het Activiteitenbesluit. Er kan gedacht worden aan geluidvoorschriften, bodem beschermende maatregelen, lozingseisen, emissie-eisen.

In Tabel 5-5 zijn het aantal meldingen en vergunningen van bedrijven binnen Boxtel in 2021 weergegeven. Er zijn 33 bedrijven die aan de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit hebben voldaan.

Tabel 5-5: Aantal meldingen en vergunningen bedrijven in Boxtel 2021

Typen meldingen en vergunningen	Aantal 2016
Melding Activiteitenbesluit	40
Aanvragen Omgevingsvergunning Wabo milieu	7
Melding Besluit bodemkwaliteit of Besluit mobiel breken	46

Spoedlocaties
Bodemverontreiniging kan mogelijk gezondheidsrisico's veroorzaken, de exacte risico's van bodemverontreiniging hangen af van de mate van blootstelling aan de verontreiniging. Voor verontreinigingen die ontstaan zijn na 1 januari 1987 geldt dat de verontreiniging volledig weggenomen of ongedaan gemaakt moet worden. Bij een voorval waardoor er verontreiniging ontstaat moet de veroorzaker de bodem zo snel mogelijk saneren. Bij het achterblijven van (rest-)verontreinigingen na een sanering geldt een nazorgplicht.

De locaties met onaanvaardbare risico's bij het huidige gebruik, zijn in het bodemsaneringsbeleid gedefinieerd als spoedlocaties. Er wordt onderscheid gemaakt in drie soorten spoedlocaties. Bij humane spoedlocaties is er sprake van onaanvaardbare risico's voor de mens. Spoedlocaties verspreiding zijn locaties waarbij verontreinigingen zich verspreiden via het grondwater. Tenslotte zijn spoedlocaties ecologie locaties waarbij het ecosysteem wordt bedreigd [CLO, 2015]. In 2018 waren er drie spoedlocaties aanwezig in de gemeente Boxtel: Prins Hendrikstraat, Stationsstraat, Van Salmstraat. In 2018 was de sanering van de verontreiniging bij de Prins Hendrikstraat gestart, maar het risico was niet beheerst. In 2018 was ook gestart met het saneren van de verontreiniging aan de Van Salmstraat, het risico was beheerst. De verontreiniging aan de Stationsstraat was niet aangepakt [Provincie Noord-Brabant, 2018b].

Voormalige stortplaatsen

In Noord-Brabant zijn ongeveer 600 voormalige stortplaatsen met een gemiddelde grootte van 1,5 hectare. Deze stortplaatsen zijn de afgelopen jaren bijna allemaal meerdere malen onderzocht op milieu-hygiënische aspecten. De provincie zet zich in om voormalige stortplaatsen een nieuwe zinvolle bestemming te geven.

In Figuur 5-19 zijn de voormalige stortplaatsen in de gemeente Boxtel weergegeven. Binnen de gemeentegrenzen liggen 13 voormalige stortplaatsen. Bij deze voormalige stortplaatsen is de kans op bodemverontreiniging groot(er). Per locatie is terug te vinden wat de milieuhygiënische situatie is.

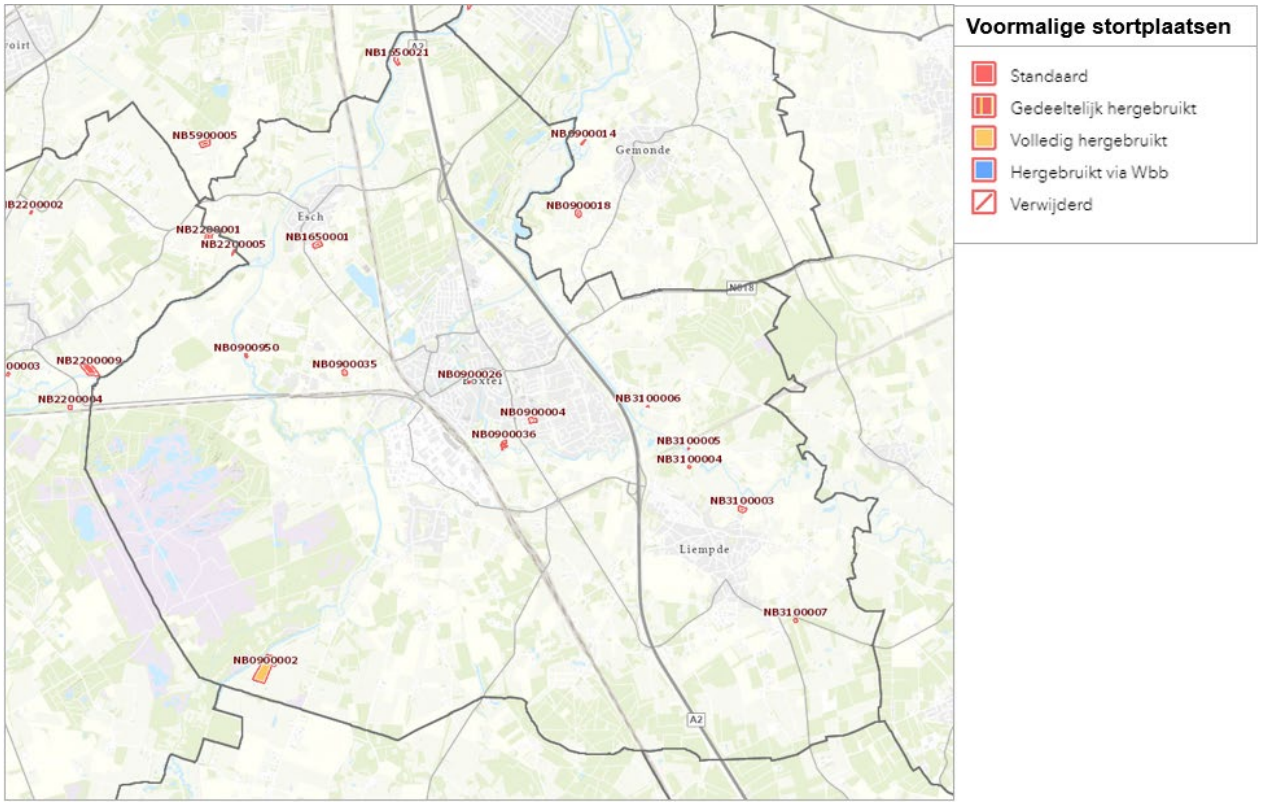

Figuur 5-19: Voormalige stortplaatsen in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022e]

Autonome ontwikkeling

De Nota bodembeheer 2019-2024 is gericht op het huidige sectorale beleid (gericht op de chemische kwaliteit). Daarnaast is voorgesorteerd op de Omgevingswet, die zich richt op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en ondergrond. Met genoemde Nota wordt hierop geanticipeerd. Maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie en de energietransitie vragen om ruimtelijke ingrepen, waarbij grondstromen ontstaan. Grondstromen die de Regio op een duurzame en efficiënte wijze wil hergebruiken. Doordat de deelnemende gemeenten de voorliggende Nota bodembeheer vaststellen en het beheergebied verruimen tot de Regio wordt hiervoor de basis gelegd.

5.4.2 Oppervlaktewater

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Oppervlaktewater	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Chemische toestand [Brabant in Zicht, 2021] • Ecologische toestand of potentieel oppervlaktewater [Brabant in Zicht, 2021]
Beschikbare referentiewaarden	De chemische en de ecologische toestand van wateren op basis van de KRW-doelstellingen voor 2027.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De chemische en ecologische toestand van alle wateren voldoen aan de KRW-doelstellingen
Oranje	De chemische en/of ecologische toestand van de wateren voldoen deels aan de KRW-doelstellingen
Rood	De chemische en ecologische toestand van de wateren voldoen nergens aan de KRW-doelstellingen

Huidige situatie

Een goede oppervlaktewaterkwaliteit is belangrijk voor mens, natuur en bedrijvigheid. Industrie en landbouw stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van het water. Het gaat dan om water waar niet te veel voedingsstoffen en geen vervuilende stoffen in zitten.

Om een goede oppervlaktewaterkwaliteit te realiseren en te borgen is de Kaderrichtlijn Water (KRW) opgesteld. De KRW is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren vanaf 2015 aan bepaalde eisen moest voldoen. Daarnaast zijn er waterkwaliteitsdoelen geformuleerd. In 2027 moeten deze doelen gerealiseerd zijn.

Het doel van KRW is om chemisch schoon en ecologisch gezond water te realiseren. De chemische en ecologische toestand wordt op basis van verschillende parameters (stoffen) bepaald. De chemische toestand van het oppervlaktewater wordt in de KRW-beoordeling bepaald door de aanwezigheid van 53 stoffen of groepen van stoffen. Een onvoldoende kwaliteit wordt meestal veroorzaakt doordat één of twee stoffen niet aan de norm voldoen. De ecologische toestand laat zien in hoeverre een waterlichaam een goed leefklimaat biedt voor planten en dieren. De ecologische toestand (en het potentieel) wordt beoordeeld op basis van vier biologische kwaliteitselementen en een aantal biologische ondersteunende parameters. De ecologische toestand wordt per parameter gerapporteerd in klassen: goed, matig, ontoereikend en slecht. Een parameter in de klasse “goed” voldoet aan de KRW-doelstelling voor die parameter [Rijksoverheid 2017].

In Tabel 5-6 is de chemische en ecologische toestand van vier KRW-waterlichamen weergegeven in en rondom de gemeente Boxtel. Het gaat om de Essche Stroom, de Broekleij, de Midden- en Beneden Dommel en de Groote waterloop. Zoals te zien in onderstaande tabel is de chemische toestand van de Midden- en Benenden Dommel niet van voldoende kwaliteit volgens de KRW-doelstelling. De andere drie wateren voldoen wel. Daarnaast is de ecologische toestand in de Essche Stroom ontoereikend. In de andere drie wateren is de ecologische toestand matig. Allen voldoen daarmee niet aan de KRW-doelstelling.

Tabel 5-6: Chemische en ecologische toestand van waterlichamen in en rondom de gemeente Boxtel volgens de KRW-doelstellingen [Brabant in Zicht, 2021]

#	Water	Chemische toestand	Ecologische toestand of potentieel
1	Essche Stroom	Voldoet	Ontoereikend
2	Broekleij	Voldoet	Matig
3	Midden- en Beneden Dommel	Voldoet niet	Matig
4	Groote waterloop	Voldoet	Matig

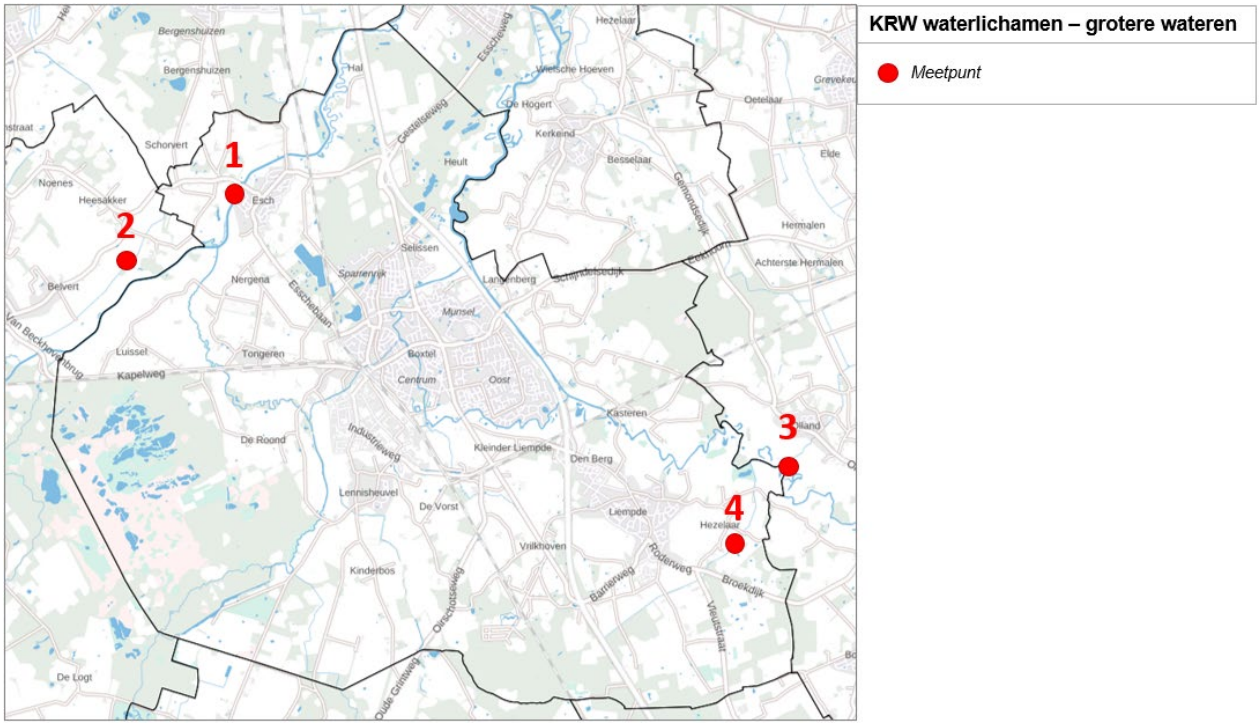

Figuur 5-20: Meetpunten van de KRW-waterlichamen in en rondom de gemeente Boxtel

De temperatuur van oppervlaktewater is bepalend voor de kwaliteit en ecologische toestand van het water. Wanneer de temperatuur boven de 20°C uitkomt daalt de oplosbaarheid van zuurstof in water, neemt de consumptie van zuurstof in het water toe en groeit blauwalg veel beter. Ook groeien in opgewarmd water ziekteverwekkers beter en verspreiden ziekten sneller in warm water. De grens van 20°C is daarmee een ‘tipping point’ voor waterkwaliteit van oppervlaktewater.

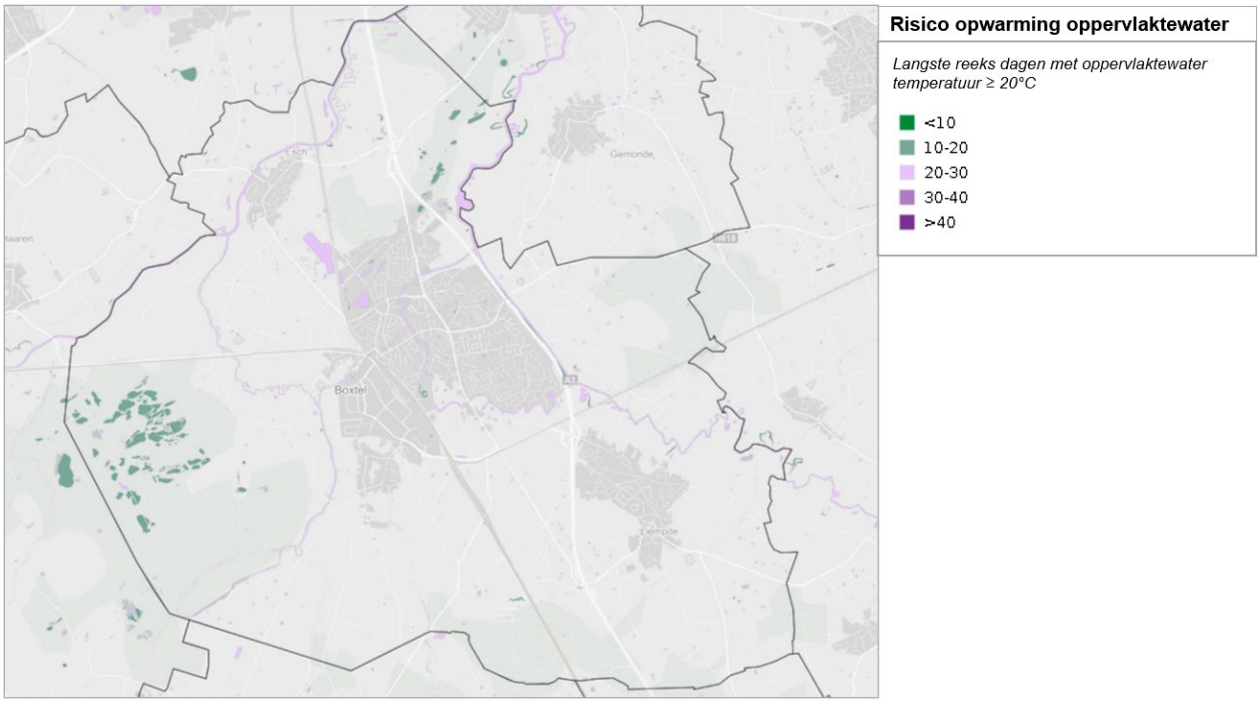

Figuur 5-21: Langste reeks dagen met oppervlaktewater temperatuur >20 graden Celsius [Klimaateffectatlas, 2022]

In Figuur 5-21 is het risico op opwarming van het oppervlaktewater weergegeven. Voor elk jaar is de maximale lengte (in dagen) van periodes bepaald waarin de watertemperatuur zonder onderbreking hoger is dan 20°C. De gemiddelde maximale periode is weergegeven op de kaart. Bij de Kampinase Heide is amper sprake van opwarming van oppervlaktewater. In de andere waterlichamen in Boxtel is sprake van een reeks van 20-30 dagen waarin de temperatuur van het oppervlaktewater boven de 20 graden Celsius is. In deze wateren is de kans dus groter dan de waterkwaliteit slecht(er) is.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat in een groot deel van de waterlichamen de chemische toestand voldoet aan de KRW-doelstellingen. De ecologische toestand voldoet nergens aan de KRW-doelstellingen.

Autonome ontwikkeling
Via monitoring probeert de provincie Noord-Brabant het rijksbeleid voor stoffen in grond- en oppervlaktewater (het KRW) te evalueren om zo te kijken of het leidt tot de gewenste waterkwaliteitsverbetering. Echter, autonome ontwikkelingen zoals klimaatverandering (bodemdaling en lange periodes van droogte) kunnen ook grote negatieve invloed hebben op de kwantiteit en kwaliteit van het oppervlaktewater.

Naast de provincie is ook het waterschap voornemens om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Het Waterschap de Dommel geeft vorm aan het programma Schoon Water langs drie sporen:

- *Verbeteren van de ecologische waterkwaliteit in waterlichamen:*
  In 2027 heeft het waterschap KRW-maatregelen genomen voor verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in de waterlichamen en het grondwater. Onderdeel hiervan in het aanpakken van overstorten.
- *Verbeteren van de waterkwaliteit en nuttig inzetten van effluent (gezuiverd afvalwater):*
  De waterkwaliteit van het effluent wordt verder verbeterd door een verdergaande zuivering. Benedenstrooms wordt het effluent hergebruikt (een pilot) en bovenstrooms wordt het gebruikt als belangrijke voeding voor de beken.
- *Doelen stellen voor en acties richten op overige wateren:*
  Verbeteren van de waterkwaliteit van de overige wateren door doelen te stellen binnen de gebiedsgerichte aanpak en samen met partners acties hierop richten.

Autonoom neemt het risico op opwarming van het oppervlaktewater toe, door klimaatverandering. De waterlichamen, die in de huidige situatie een reeks van 20-30 dagen kennen waarin de temperatuur van het oppervlaktewater boven de 20 graden Celsius is, zullen in 2050 (2050 Hoog) een reeks van 30-40 dagen te verduren krijgen [Klimaateffectatlas, 2022]. Hiermee is de kans aanwezig dat de waterkwaliteit autonoom verslechterd.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Het waterschap is voornemens om de (ecologische) waterkwaliteit te verbeteren, maar het is nog onduidelijk welke maatregelen ze precies willen nemen. Tegelijkertijd vindt er autonoom een opwarming van oppervlaktewater plaats waardoor de waterkwaliteit mogelijk afneemt.

Doorkijk 2040
Of er in de toekomst (na 2030) sprake is van een kering van de trend richting een verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit is afhankelijk van het dan vigerend beleid.

5.4.3 Grondwater

Het aspect grondwater is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Grondwaterstanden

Grondwater is het water dat zich in de grond bevindt. De hoogte van het grondwater wordt de grondwaterstand genoemd. Als de grondwaterstand niet optimaal is kan er sprake zijn van grondwateroverlast of grondwateronderlast. Bij grondwateroverlast ligt de grondwaterstand te hoog, dit kan leiden tot overlast en schade in de vorm van natte kelders en kruipruimten. Overlast kan veroorzaakt worden door een natuurlijke oorzaak zoals extreme neerslag of de samenstelling van de bodem. Bij grondwateronderlast is er sprake van een te lage grondwaterstand. Dit heeft gevolgen voor onder andere funderingen van huizen gebouwen en leiden tot bijvoorbeeld paalrot en verzakkingen van huizen en gebouwen.

Een grondwaterstand tussen de 0,6 meter en 1,5 meter onder het maaiveld kan als een optimum gezien worden in het bebouwde gebied. Boven de 0,6 meter is er verhoogd risico op het onderlopen van kelders of kruipruimtes, onder de 1,5 meter is er risico op het droogvallen van paalfunderingen.

De grondwaterstanden worden weergeven in Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GLG). De grondwaterstanden (GHG en GLG) in de gemeente Boxtel zijn weergeven in Figuur 5-22 en Figuur 5-23.

Uit Figuur 5-22 kan afgeleid worden dat de GHG langs rivieren en in het zuiden van de gemeente Boxtel tussen de 0,2 en 0,8 meter ten opzichte van maaiveld (m-mv) ligt. Hier liggen natuurgebieden De Mortelen en Scheeken (hart van het Nationaal Landschap het Groene Woud). Van oorsprong is dit een moerasachtig gebied. De Mortelen en Scheeken liggen laag en in de bodem is een leemlaag aanwezig die ervoor zorgt dat het water niet wegsijpelt, maar aan de oppervlakte blijft. In de gebouwde omgeving is de GHG lager, namelijk tussen de 1 m-mv en dieper dan 2 m-mv. Dit is het gevolg van de zandige ondergrond in Boxtel, waardoor water snel en diep in de grond kan zakken.

Uit Figuur 5-23 kan afgeleid worden dat de GLG voor een groot deel van Boxtel tussen de 1 m-mv en 1,5 m-mv ligt. In de gebouwde omgeving is de GLG voornamelijk dieper dan 2 m-mv is.

Grondwaterkwaliteit door kwel

Uittreden van grondwater heet kwel. Kwel beperkt zich doorgaans tot diepe polders en de lage randen van heuvels, duinen en plateaus. Het stroomt daar naartoe vanuit hoger gelegen gebieden, waar water in de grond infiltreert. Hoogteverschillen en de bodemopbouw zorgen voor een wisselwerking tussen kwel en infiltratie. Door menselijk ingrijpen kan de ‘flux’ tussen kwel en infiltratie veranderen, bijvoorbeeld door grondwaterwinningen. Binnen de gemeente Boxtel zijn geen drinkwaterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden aanwezig. Wel zijn er twee boringsvrije zones aanwezig langs de randen van de gemeente, zie Figuur 5-24.

Kwel kan nadelig zijn voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, bijvoorbeeld door zout en nutriënten. Kwel kan ook van zeer goede kwaliteit zijn, zoals het water dat aan de rand van de Veluwe uittreedt. Als zoute kwel via de bodem verplaatst is er sprake van verzilting. Verzilting is in Boxtel niet aan de orde. Wel is er langs rivieren in Boxtel sprake van kwel (zie Figuur 5-25).

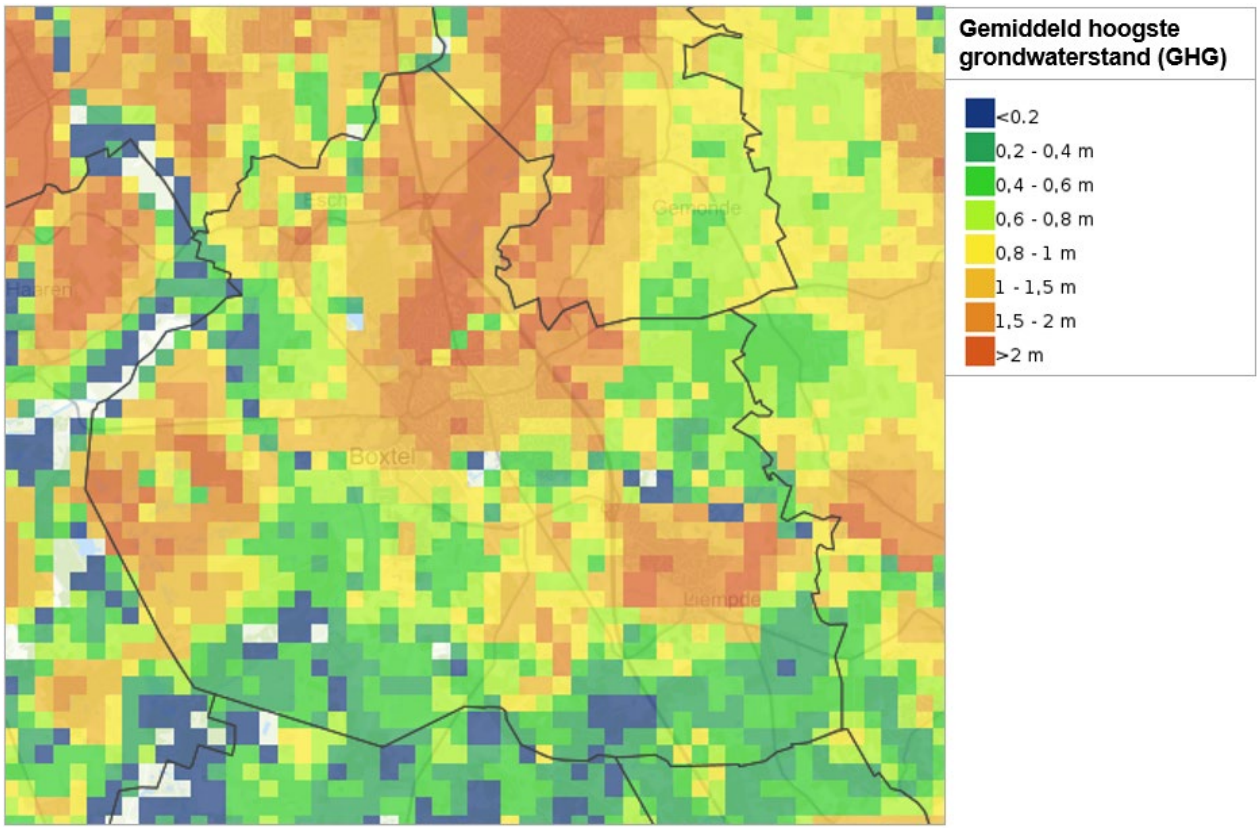

Figuur 5-22: Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

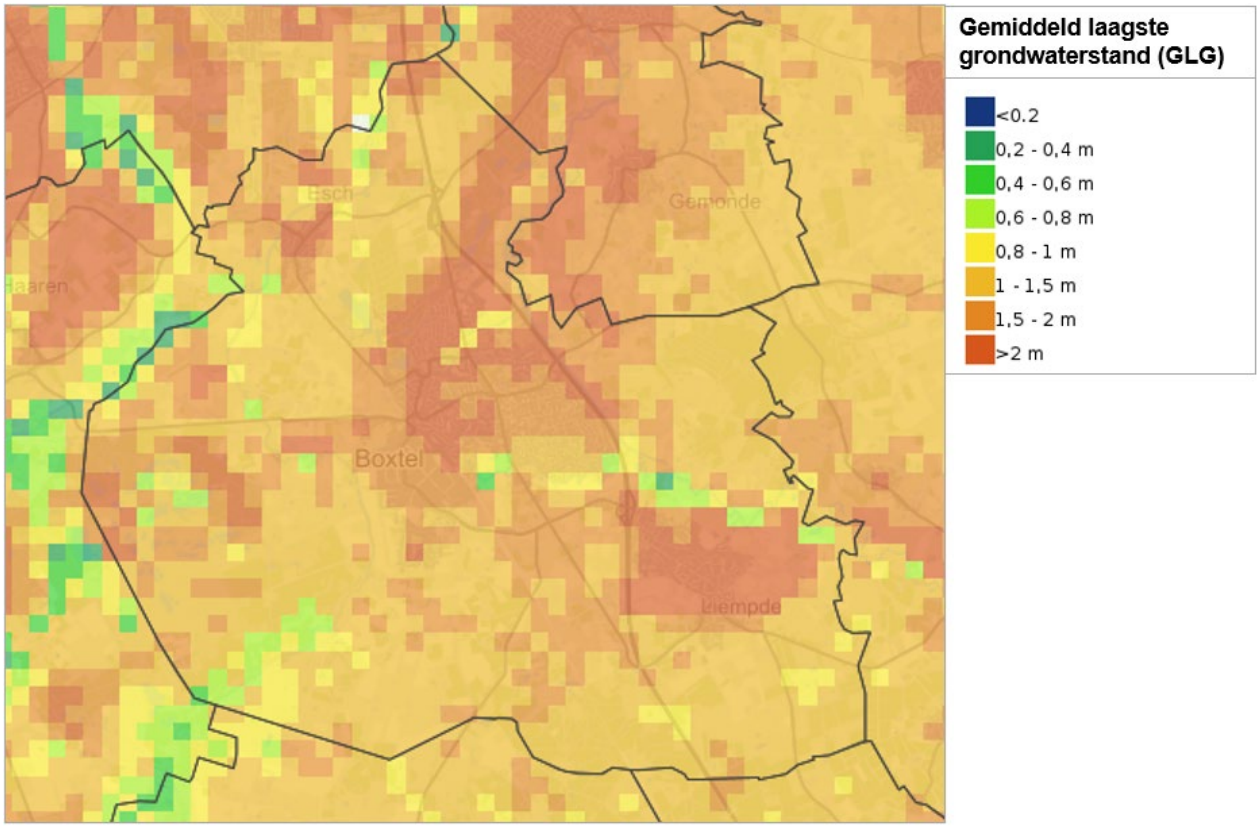

Figuur 5-23: Gemiddeld Laagste Grondwaterstand in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

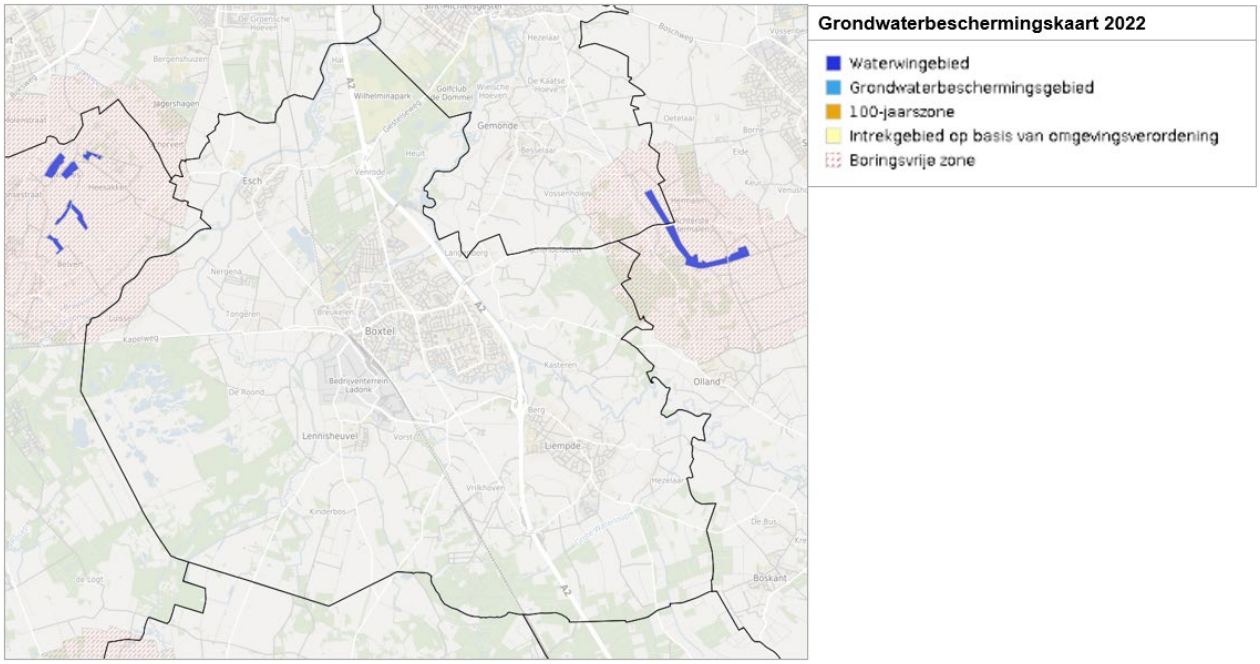

Figuur 5-24: Grondwaterbeschermingskaart 2022 [Atlas Leefomgeving, 2022]

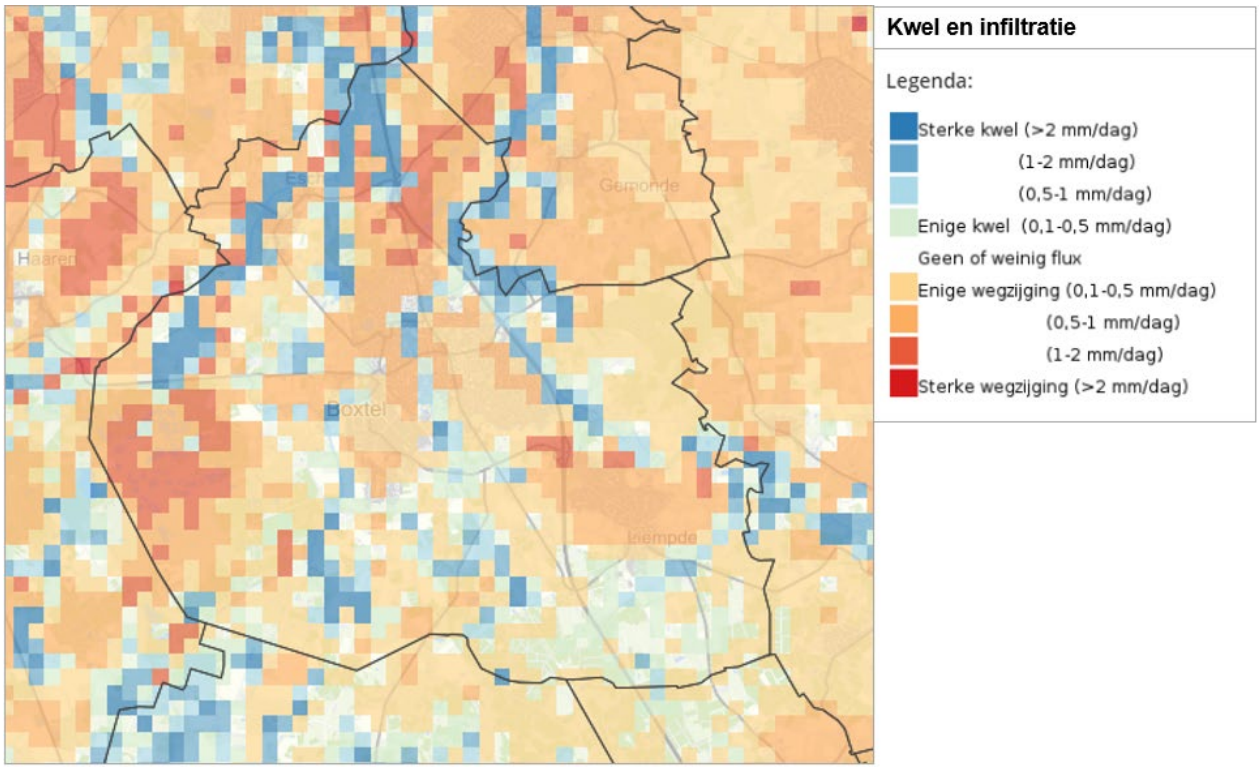

Figuur 5-25: Kwel en infiltratie in de gemeente Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

Autonome ontwikkeling

Grondwaterstanden

De verwachting is dat als gevolg van klimaatverandering er meer extreme neerslag zal vallen gedurende de winters en er een groter watertekort ontstaat gedurende droge en warme zomers. Klimaatverandering heeft daarom effect op de grondwaterstand. Figuur 5-26 en Figuur 5-27 laten de verandering in GHG en GLG zien in 2050 met een hoog klimaatscenario. Aannemelijk is dat de verandering die in deze figuren waarneembaar is ook in 2030 merkbaar zal zijn, in een minder mate dan in 2050.

Voor de GHG in Boxtel (Figuur 5-26) kan geconcludeerd worden dat als gevolg van klimaatverandering de grondwaterstand met name licht zal stijgen in natuurgebieden, waar de grondwaterstand in de huidige situatie op sommige plekken al hoog is. En in delen van de gebouwde omgeving, waar de grondwaterstand laag is. In combinatie met extreme regenbuien kan dit zorgen voor (tijdelijke) wateroverlast. De GLG zal in delen van het buitengebied verder dalen (Figuur 5-27). Dit kan verdroging tot gevolg hebben, dat impact kan hebben op natuur en landbouw.

Bij matig droogteresistente natuur is een hogere grondwaterstand belangrijk voor de instandhouding van de aanwezige natuur. Autonome daling van de grondwaterstand kan hier dus schade aan de natuur aanrichten. In Figuur 6-9 in paragraaf 6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is weergegeven welke natuurgebieden droogtegevoelig en grondwaterafhankelijk zijn (attentiezone waterhuishouding). Zoals weergegeven in Figuur 5-27 daalt de GLG in deze gebieden waar droogtegevoelige natuur aanwezig is. Dit kan impact hebben op de aanwezige natuur(waarden).

Grondwaterkwaliteit door kwel

Ten opzichte van de huidige situatie neemt kwel autonoom enigszins toe op de locaties waar al sprake is van kwel.

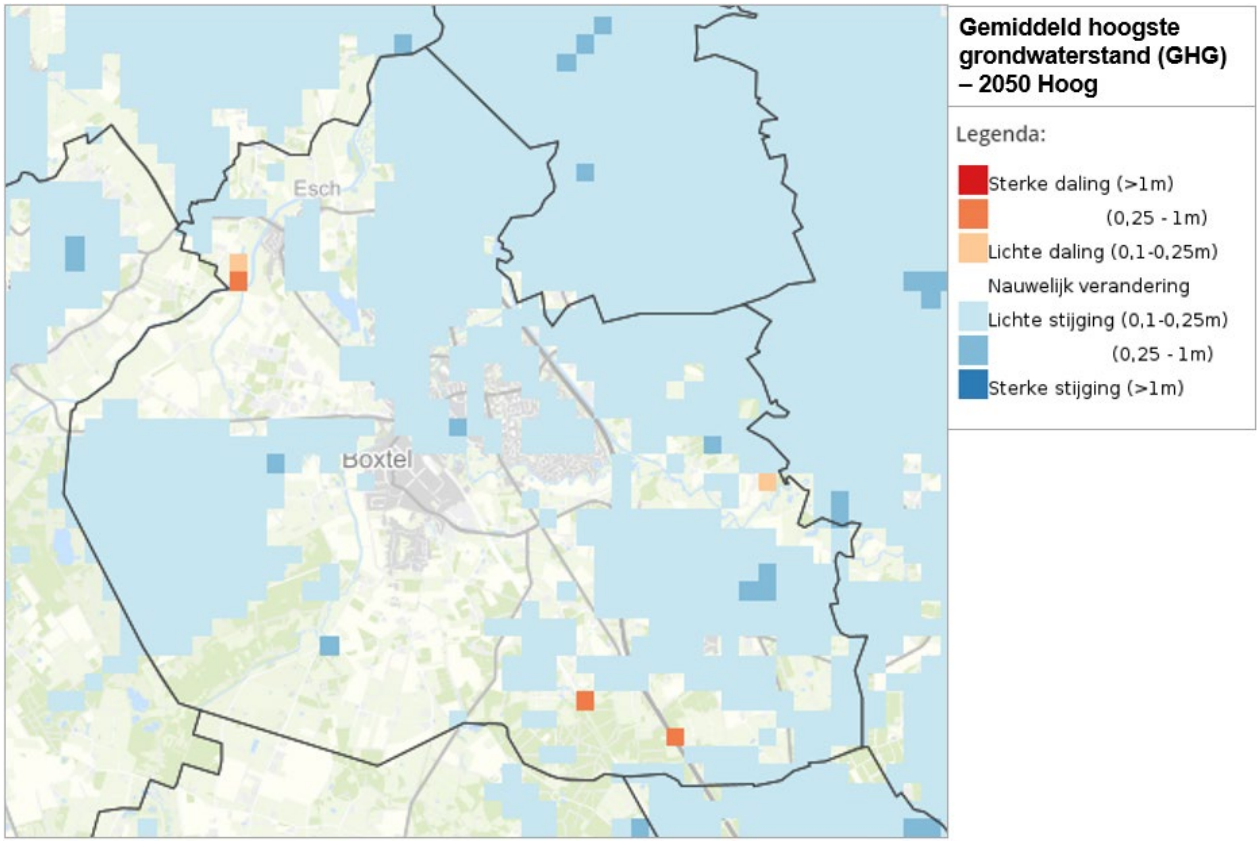

Figuur 5-26: Verandering in de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) tot 2050 in Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

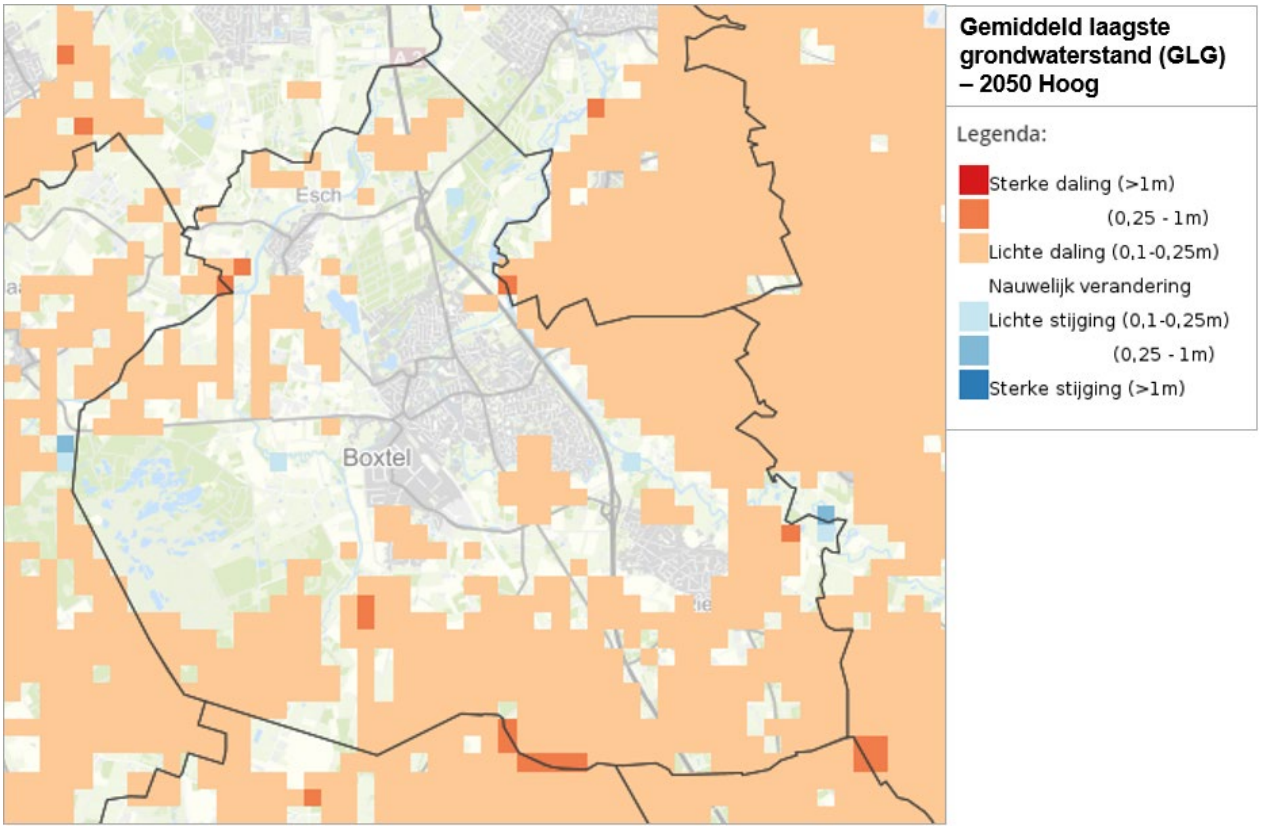

Figuur 5-27: Verandering in de Gemiddelde Laagste Grondwaterstand (GHG) tot 2050 in Boxtel [Klimaateffectatlas, 2022]

6 Thema ‘aangenaam leven’

In onderstaande tabel is een samenvatting van de beoordelingen van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van de aspecten binnen het thema ‘aangenaam leven’.

Subthema	Aspect	Kwaliteitsniveau	
		Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Natuur	Beschermde natuur (Natura 2000)		↗
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
	Biodiversiteit		=
	Groene leefomgeving		=
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Aspect is kwalitatief ingevuld*	
Veiligheid	Omgevingsveiligheid		↘
	Verkeersveiligheid		=
	Sociale veiligheid		=
Milieu	Geurhinder		=
	Geluidhinder		↗
	Luchtkwaliteit		↗
Gezondheid	Beweegvriendelijke leefomgeving		↘
Wonen en voorzieningen	Passend woningaanbod		↘
	Passend voorzieningenaanbod		↘

6.1 Natuur

6.1.1 Beschermde natuur (Natura 2000)

Beschermde natuur (Natura 2000)	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000 [Provincie Noord-Brabant, 2016a; 2016b; 2016c] • Mate van overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) stikstof Natura 2000 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van het behalen van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen en de overschrijding van de kritische depositiewaarde stikstof
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De instandhoudingsdoelstellingen bevinden allen zich in een gunstige staat van instandhouding en er is in geen van de gebieden sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.
Oranje	De instandhoudingsdoelstellingen bevinden zich deels in een gunstige staat van instandhouding en er is in één of twee van de gebieden sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.
Rood	Geen enkele instandhoudingsdoelstelling bevindt zich in een gunstige staat van instandhouding en in alle gebieden is sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van stikstof.

Huidige situatie

Natura 2000 is het samenhangende netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie, bestaande uit Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden. De Europese afspraken zijn in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de in voornoemde gebieden geformuleerde instandhoudings-doelstellingen.

In zogenoemde aanwijzingsbesluiten is de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. In een aanwijzingsbesluit wordt onder meer vermeld voor welke soorten en/of habitattypen het gebied van belang is en welke doelen per soort of habitattype worden nagestreefd (‘instandhoudingsdoelstellingen’). De instandhoudingsdoelstellingen vormen de specifieke doelstellingen die in een gebied gelden en zijn gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en soorten.

Natura 2000-gebieden zijn in beheer bij de provincies, die beheerplannen opstellen voor de Natura 2000-gebieden binnen hun grondgebied. In de beheerplannen wordt aangegeven op welke wijze, waar, wanneer de ‘instandhoudingsdoelstellingen’ gehaald gaan worden. Vaak zijn er voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen zowel interne als externe maatregelen nodig. Beheerplannen zijn tevens het uitgangspunt en toetsingskader voor handhaving en vergunningverlening.

Ontwikkelingen in Boxtel kunnen van invloed zijn op de kwaliteit van nabijgelegen Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld vanwege uitstoot van stikstof dat neer kan slaan in Natura 2000-gebieden of de onttrekking van water die tot verstoring (verdroging) binnen het Natura 2000-gebied kan leiden. Daarom worden in dit hoofdstuk de Natura 2000-gebieden binnen een straal van 10 kilometer van de gemeentegrens van Boxtel uitgelicht.

In de gemeente Boxtel ligt Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Binnen een straal van 10 kilometer rondom Boxtel liggen nog twee Natura 2000-gebieden. Dit zijn de gebieden Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Al deze drie gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijn. Een deel van het gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is aangewezen

onder Habitat- en Vogelrichtlijn. De ligging van de Natura 2000-gebieden rondom Boxtel is weergeven in Figuur 6-1.

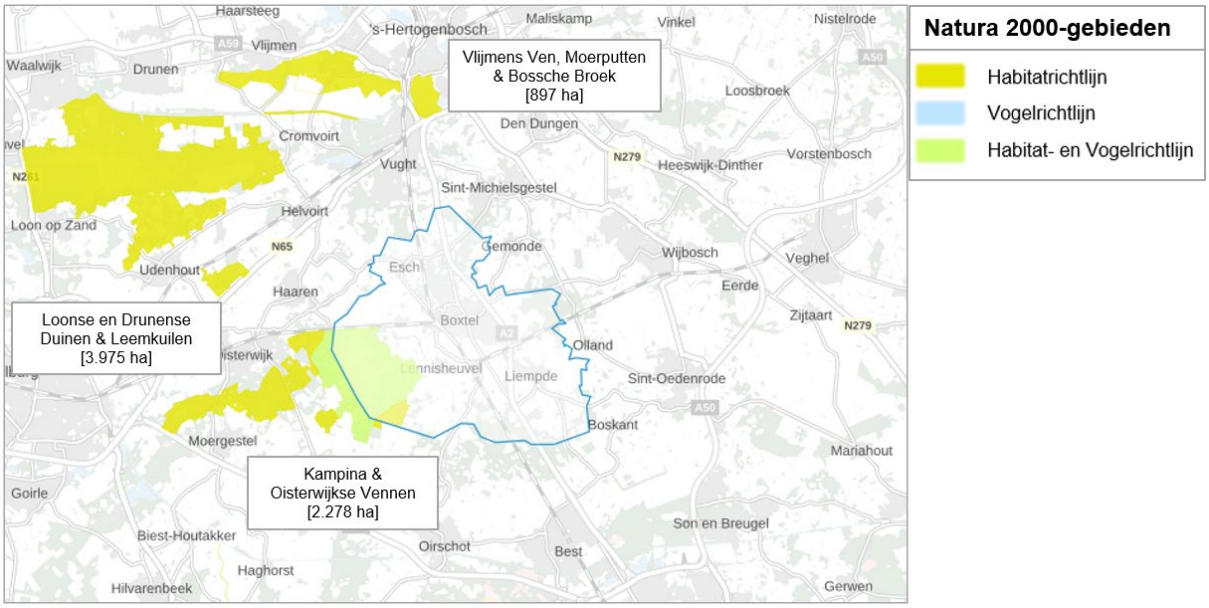

Figuur 6-1: Ligging van natura 2000-gebieden binnen en straal van 10 kilometer rondom de gemeente Boxtel (blauw omlijnd) [Atlas van de leefomgeving, 2022]

Kampina & Oisterwijkse Vennen

Algemeen

Kampina & Oisterwijkse Vennen is een 2.278 hectare groot gebied dat ten zuidoosten van de gemeente Boxtel ligt. Het gebied ligt voor een groot deel binnen de gemeente Boxtel. Het gebied bestaat uit twee deelgebieden, namelijk Kampina en de Oisterwijkse vennen en bossen.

Status N2000

Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen heeft twee verschillende statussen. Een deel van het gebied is aangewezen volgens de habitat- en vogelrichtlijn en een deel is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen, habitatrichtlijnsoorten, broedvogels als niet-broedvogels aanwezig in dit gebied. Welke specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-2: In het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen voorkomende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten, broedvogels en niet-broedvogels [Natura 2000, 2022a]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten	Broedvogels	Niet broedvogels
H2310 Stuifzandheiden met struikhei **H2330 Zandverstuivingen** **H3110 Zeer zwakgebufferde vennen** **H3130 Zwakgebufferde vennen** **H3160 Zure vennen** **H4010A Vochtige heiden** **H4030 Droge heiden** **H6410 Blauwgraslanden** **H7110B* Actieve hoogvenen** **H7150 Pioniersvegetaties en snavelbiezen** **H7210* Galigaanmoerassen** **H9120 Beuken-eikenbossen met hulst** **H9190 Oude eikenbossen** **H91D0* Hoogveenbossen** **H91E0C* - Vochtige alluviale bossen**	H1042 Gevlechte witsnuitlibel H1082 Gestreepte waterroofkever H1149 Kleine modderkruiper H1163 Rivierdonderpad H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree	A004 Dodaars A276 Roodborsttapuit	A701 Taigarietgans

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Kampina & Oisterwijkse Vennen is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verdroging door verandering van de grondwaterstand, verandering van de stroomsnelheid, overstromingsfrequentie en/of de dynamiek substraat, geluid, licht, trillingen, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem, mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) en de verandering van soortensamenstelling [Provincie Noord-Brabant, 2016a].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is voor meerdere in het gebied aanwezige habitattypen, -soorten en vogels stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen, -soorten en vogels onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Kampina & Oisterwijkse Vennen zijn zes kernopgaven geformuleerd. Voor vijf van de zes kernopgaven geldt ook een wateropgave. Dit houdt in dat het huidige watersysteem onvoldoende geschikt is voor de habitattypen en -soorten die onder de kernopgave vallen. Om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken zijn optimale watercondities nodig. Hiervoor is geen ‘sense of urgency’ vastgelegd. Dit wordt afgegeven als er binnen 10 jaar mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat.

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen
Algemeen
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is een 3.975 hectare groot gebied dat ten noordwesten van de gemeente Boxtel ligt. Het in het gebied aanwezige dekzand is door de jaren heen begroeid geraakt met bos, maar door het kappen van de bossen is het zand gaan stuiven en zijn de huidige Loonse en Drunense duinen ontstaan. Rondom deze duinen zijn er naald- en eikenbossen.

Status N2000
Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen als habitatrichtlijnsoorten aanwezig in dit gebied. Welke typen en soorten specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-3: In het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen voorkomende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten [Natura 2000, 2022b]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten
H2310 Stuifzandheiden met struikhei **H2330 Zandverstuivingen** **H3130 Zwakgebufferde vennen** **H4030 Droge heiden** **H6410 Blauwgraslanden** **H9120 Beuken-eikenbossen met hulst** **H9160A Eiken-haakbeukenbossen** **H9190 Oude eikenbossen** **H91E0C* - Vochtige alluviale bossen**	H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verontreiniging, geluid, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem, mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) en de verandering van soortensamenstelling [Provincie Noord-Brabant, 2016b].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied is voor het gros van de in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen en -soorten onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen zijn twee kernopgaven geformuleerd.

<u>Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek</u>
Algemeen
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is een 897 hectare groot gebied dat ten noorden van de gemeente Boxtel ligt. Het gebied bestaat uit drie deelgebieden, namelijk Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied, de Moerputten is een natuurreservaat waar elzenbroekbos en blauwgrasland aanwezig is en het Bossche Broek is een gebied met een moerassig karakter waar blauwgraslanden aanwezig zijn.

Status N2000
Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek heeft is aangewezen volgens de habitatrichtlijn. Er zijn zowel habitattypen als habitatrichtlijnsoorten aanwezig in dit gebied, welke specifiek aanwezig zijn, is te zien in onderstaande tabel.

Figuur 6-4: In het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek voorkomende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten [Natura 2000, 2022c]

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten
H3140 Kranswierwateren **H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruid** **H6230* Heischale graslanden** **H6410 Blauwgraslanden** **H6430A Ruigten en zomen** **H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden** **H7140A Overgangs- en trilvenen**	H1059 Pimpernelblauwtje H1061 Donker pimpernelblauwtje H1134 Bittervoorn H1145 Grote modderkruiper H1149 Kleine modderkruiper H1166 Kamsalamander H1831 Drijvende waterweegbree

Gevoeligheid
In en rondom het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek kunnen activiteiten plaatsvinden die de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied beïnvloeden. Dit worden storingsfactoren genoemd. Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is gevoelig voor verzuring van de bodem of het water, vermesting door stikstof of fosfaat, verdroging door veranderende grondwaterstand, optische verstoring door mensen of voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem en mechanische effecten (betreding, golfslag en luchtwervelingen) [Provincie Noord-Brabant, 2016c].

Staat van instandhouding
De staat van instandhouding wordt gemeten met instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de doelen die in het Natura 2000-gebied moeten worden bereikt. Het uiteindelijke doel is een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau om het voortbestaan van de soort of habitat te garanderen in de toekomst. De staat van instandhouding in het N2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is voor meerdere in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten stabiel. Toch staan er ook enkele habitattypen en -soorten onder druk en zijn ze kwetsbaar. Er is op dit moment nog geen sprake van een gunstige staat van instandhouding.

Kernopgaven
Kernopgaven zijn specifieke opgaven die er zijn voor habitattypen, -soorten en vogels in een Natura 2000-gebied gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen. Voor Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn drie kernopgaven geformuleerd. Voor twee van de drie kernopgaven geldt ook een waterovergave. Dit houdt in dat het huidige watersysteem onvoldoende geschikt is voor de habitattypen en -soorten die onder de kernopgave vallen. Om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken zijn optimale watercondities nodig. Hiervoor is geen ‘sense of urgency’ vastgelegd. Dit wordt afgegeven als er binnen 10 jaar mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat.

<u>Stikstofdepositie</u>
In de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Deze gebieden zijn onderdeel van de partiele herziening Programma Aanpak Stikstof 2015-2021. Doel hiervan is om de achteruitgang in natuurkwaliteit van deze gebieden als gevolg van stikstofdepositie tot stilstand te brengen en te herstellen. Op basis van de AERIUS-berekeningen aan stikstofdepositie blijkt dat de stikstofdepositie in alle drie de Natura 2000-gebieden in het referentiejaar 2014 de kritische depositiewaarde overschrijdt. [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]. Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden staat los van de (gezondheids)normen voor stikstofuitstoot als onderdeel van luchtkwaliteit (zie hoofdstuk 6.4.3).

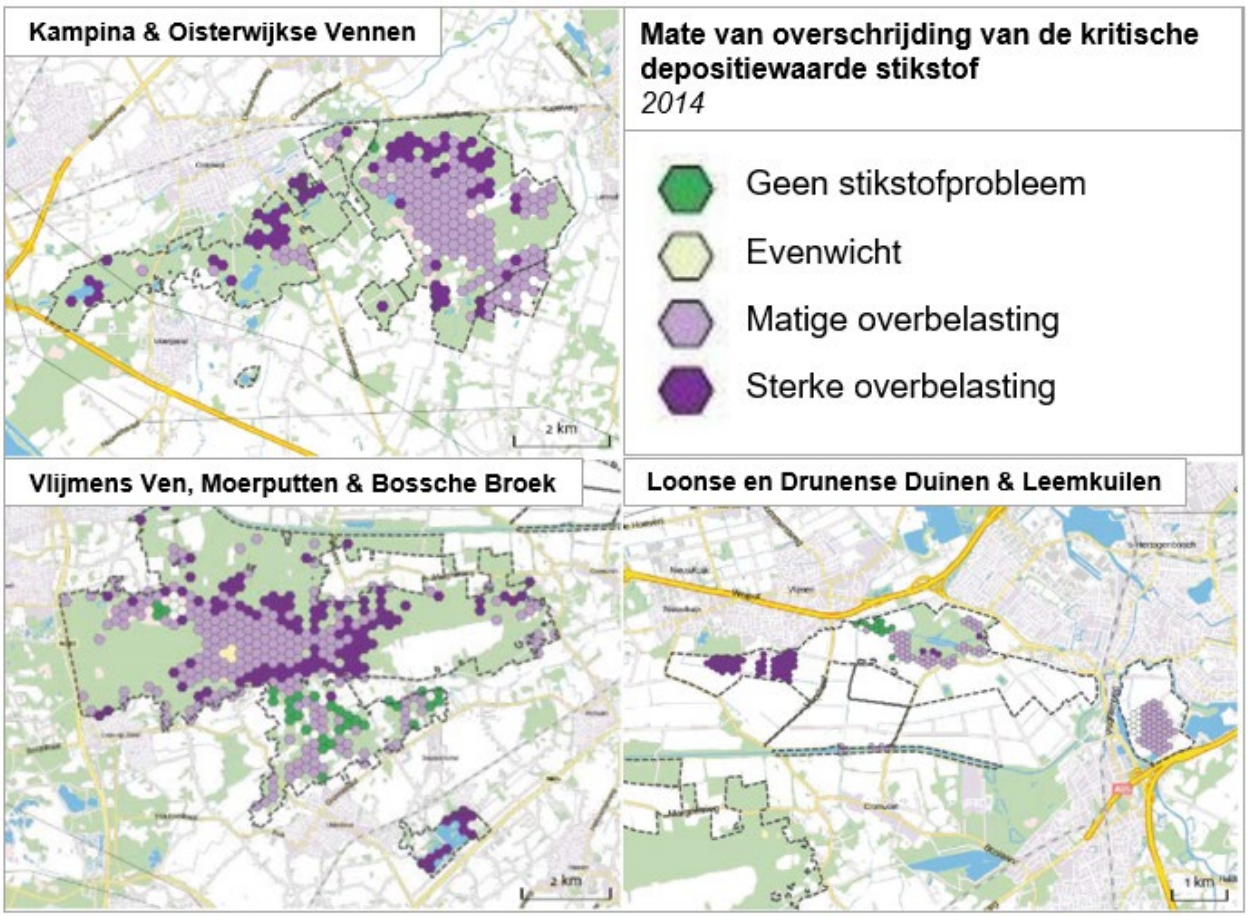

Figuur 6-5: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het referentiejaar (2014) [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood' op de grens met 'oranje'. In zowel het Natura 2000-gebied dat in Boxtel ligt (Kampina & Oisterwijkse Vennen) als de twee Natura 2000-gebieden die rondom de gemeente liggen, is de staat van instandhouding nog niet gunstig. Enkele van de in het gebied aanwezige habitattypen en -soorten staan onder druk. Toch is er ook een groot deel stabiel. In alle drie de Natura 2000-gebieden is daarnaast sprake van overschrijding van de kritische depositiewaarde stikstof.

Autonome ontwikkeling

De komende jaren wordt er hard gewerkt om de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden te halen. Hiervoor zijn voor alle gebieden Natura 2000-beheerplannen vastgesteld, waarin staat beschreven:

- welke inrichtings- en beheermaatregelen getroffen worden per habitattype, -soort, broedvogel of niet-broedvogel;
- in welke periode de maatregelen worden uitgevoerd;
- wie dit uitvoert;
- welke middelen hiervoor gereserveerd moeten worden.

Het is aannemelijk dat bij uitvoering van de maatregelen bijgedragen wordt aan een gunstige staat van instandhouding.

Stikstofdepositie

Voor alle drie de Natura 2000-gebieden geldt dat er zowel in 2020 (Figuur 6-6) als in 2030 (Figuur 6-7) sprake is van een overbelasting van stikstof in nagenoeg het gehele gebied, zij het met een afnemende trend ten opzichte van het referentiejaar (2014) (zie Figuur 6-5). In een deel van de Natura 2000-gebieden is er sprake van 'geen stikstofprobleem' of 'evenwicht'. In de overige delen van de Natura 2000-gebieden is er grotendeels sprake van een matige overbelasting en op enkele punten een sterke overbelasting van stikstofdepositie. Tot aan 2030 verbetert de situatie in de gebieden en komt er relatief meer oppervlakte bij zonder stikstofprobleem. Echter neemt de oppervlakte waar sprake is van een sterke overbelasting af maar er blijven desondanks locaties bestaan die een sterke overbelasting van stikstof kennen. De overbelasting van stikstofdepositie vormt een knelpunt ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende habitattypen [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c].

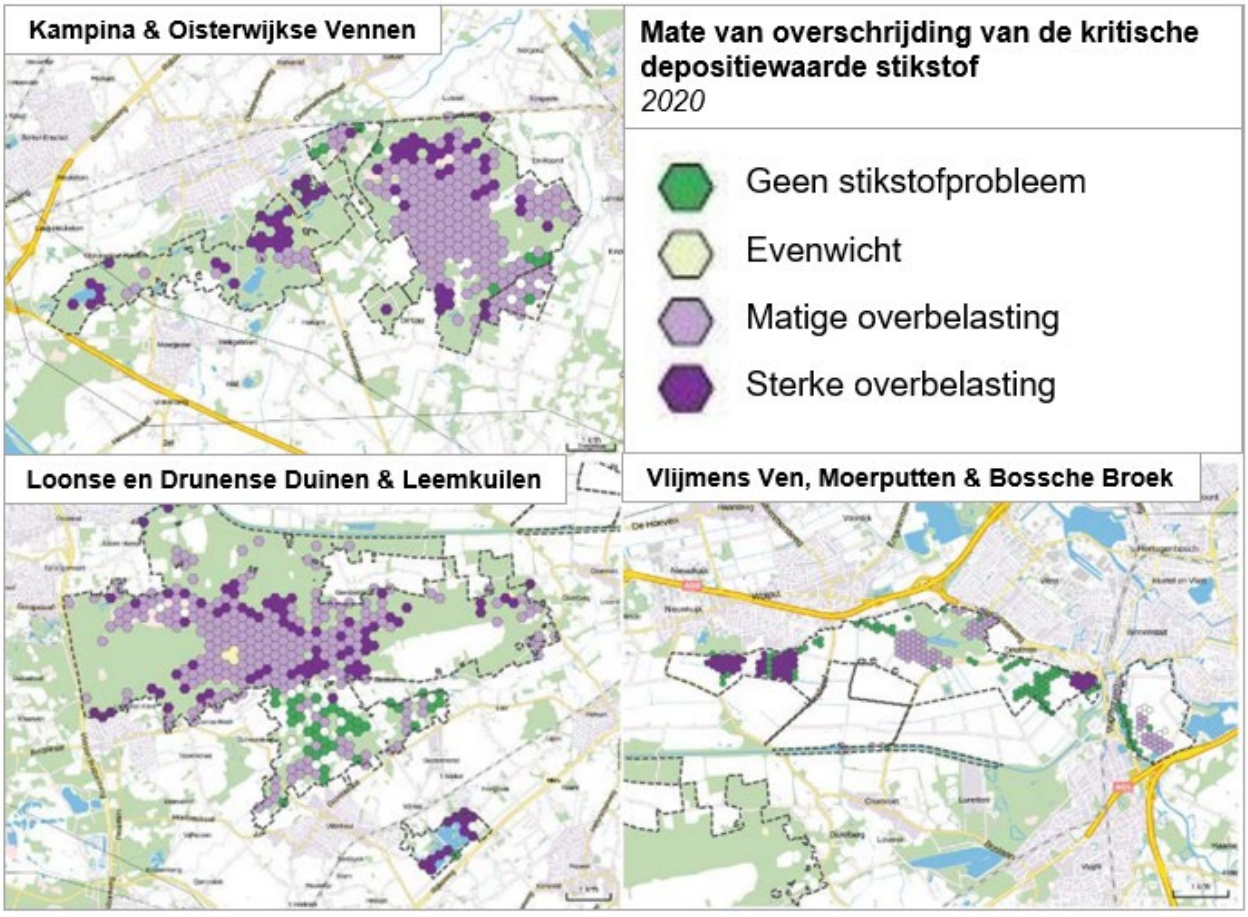

Figuur 6-6: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het jaar 2020 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

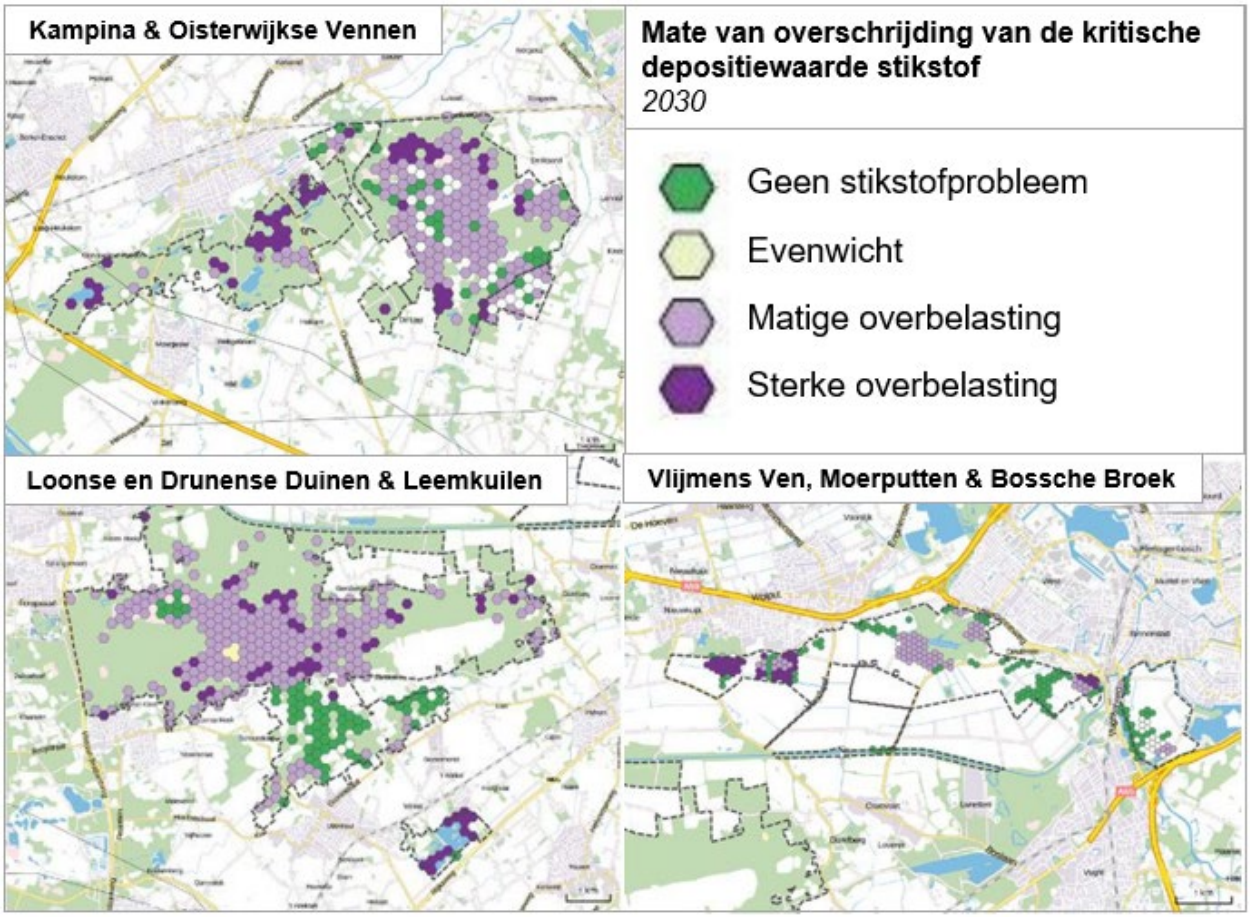

Figuur 6-7: Relatieve stikstofbelasting in de Natura 2000-gebieden in het jaar 2030 [Provincie Noord-Brabant, 2017a; 2017b; 2017c]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat het aannemelijk is dat door uitvoering van de maatregelen uit het beheerplan Natura 2000 de staat van instandhouding van in de Natura 2000-gebieden voorkomende habitattypen, -soorten, broedvogels en niet-broedvogels zal verbeteren. Ook de mate van overschrijding van kritische depositiewaarde zal naar verwachting verbeteren, desondanks zullen er locaties blijven bestaan waar sprake is van een sterke overbelasting.

Doorkijk 2040
De verwachting is dat de beheerplannen van Natura 2000-gebieden in en rondom Boxtel behaald worden wat leidt tot de instandhouding van de Natura 2000-gebieden na 2030. Onduidelijk is wat gevolgen rondom nieuw beleid rondom stikstof gaat hebben voor de periode tot aan 2040, dit is afhankelijk van de verdere beleidsinvulling.

6.1.2 Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones

Het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones (EVZ) is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden. Het vormt een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid. Streven is de biodiversiteit in Nederland ten minste te stabiliseren, en dus verdere achteruitgang tegen te gaan. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Daarom duidt de provincie Noord-Brabant het met de naam: Natuurnetwerk Brabant (NNB). De effecten op NNB door plannen worden beoordeeld aan de hand van drie criteria, namelijk het oppervlak, de samenhang en de 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland, deze gebieden vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk.

In Figuur 6-8 is de natuur behorende tot het Natuurnetwerk Brabant in de gemeente Boxtel weergegeven. Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen, gelegen in het westen van Boxtel behoort tot het NNB. Daarnaast behoort met name de natuur in het buitengebied van Boxtel tot het Natuurnetwerk Brabant. Tussen grotere natuurkernen van het Natuurnetwerk Brabant liggen ecologische verbindingszones (EVZ's) of worden deze nog gerealiseerd. Deze zones zorgen ervoor dat fauna veilig tussen deze gebieden kan bewegen.

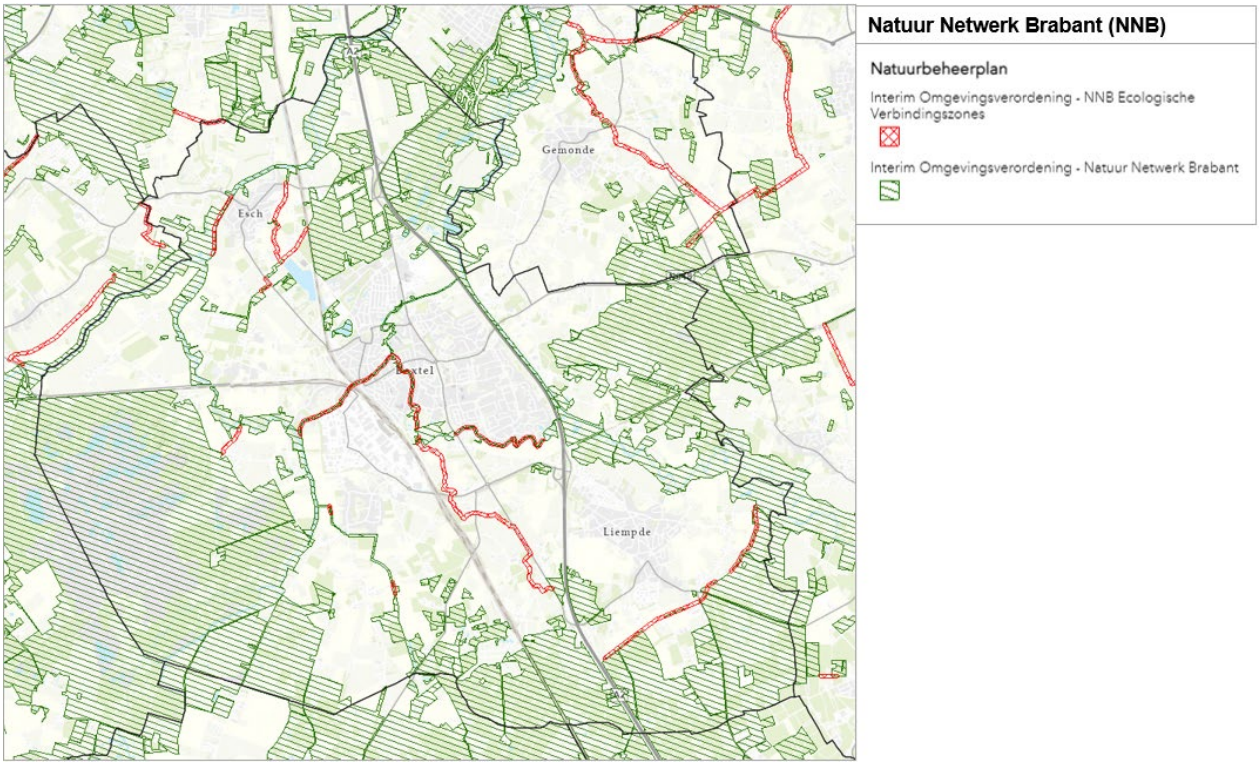

Figuur 6-8: Natuurnetwerk Brabant en de ecologische verbindingszones in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022f]

Attentiezone waterhuishouding

De provincie Noord-Brabant heeft attentiezones voor waterhuishouding aangewezen. Deze attentiezones zijn een samenvoeging van: beschermd gebied waterhuishouding (Verordening water) en natte natuurparels (Verordening ruimte). Deze gebieden zijn gevoelig voor verdroging, dus het is belangrijk dat het grondwaterpeil hier hoog is en blijft. Een bestemmingsplan binnen een Attentiezone waterhuishouding moet de waterhuishouding beschermen en functies of activiteiten uitsluiten die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het hierbinnen gelegen Natuurnetwerk Brabant.

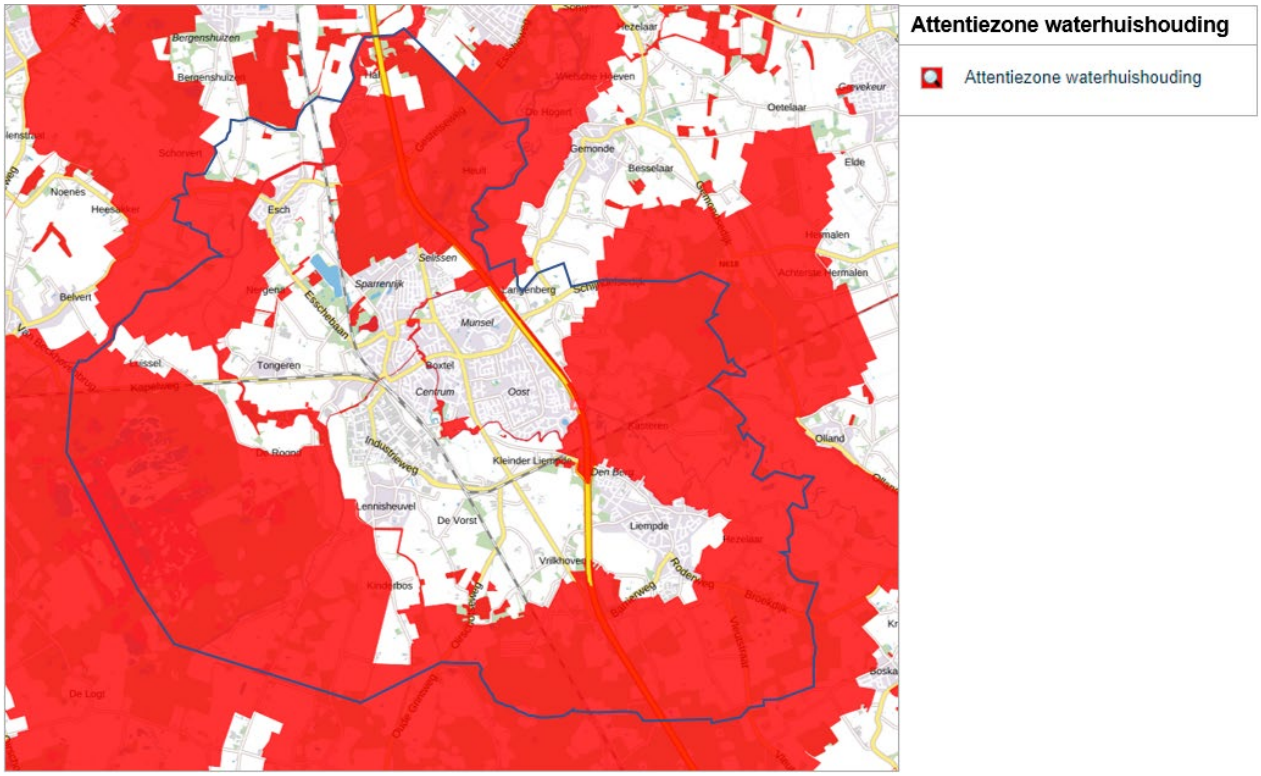

Figuur 6-9: Attentiezone waterhuishouding in de gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022g]

Autonome ontwikkeling

De Provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor het natuurbeleid. Ongeveer 90% van het Natuurnetwerk Brabant is bestaande natuur, de overige 10% wordt gevormd door aanleg van nieuwe natuur. De provincie heeft het Groen Ontwikkelfonds Brabant opgericht om initiatiefnemers te helpen nieuwe natuur te maken. Het doel van de Provincie is om uiterlijk in 2027 alle nieuwe natuur en ontbrekende schakels voltooid te hebben [Provincie Noord-Brabant, 2021b].

Voor het Natuurnetwerk Brabant is er een Natuurbeheerplan. In het Natuurbeheerplan staat waar en welke soort natuur aanwezig is of ontwikkeld kan worden. De aanwezige natuur staat op de beheertypekaarten, en met de ambitiekaart geeft de provincie de ambities aan voor het natuurbeheer. Op basis van het natuurbeheerplan kunnen beheerders bij de provincie een subsidie aanvragen voor de ontwikkeling of voor het beheer van deze natuur (Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Brabant). Volgens de Ambitiekaart uit het natuurbeheerplan is een omvorming van bestaande natuur wenselijk op meerdere locaties in Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2022f].

Doorkijk 2040

Het is aannemelijk dat het Natuurnetwerk Brabant voor 2040 in zijn geheel voltooid is.

6.1.3 Biodiversiteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Biodiversiteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Soortendiversiteit [Atlas van de leefomgeving, 2022] • Soortendiversiteit Rode lijstsoorten [Atlas van de leefomgeving, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Expert judgement op basis van beschikbare regelgeving en gegevens
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De biodiversiteit in de gemeente is over het algemeen hoog
Oranje	De biodiversiteit in de gemeente is in enkele gebieden hoog en voor de rest gemiddeld
Rood	De biodiversiteit in de gemeente is over het algemeen laag

Huidige situatie

Biodiversiteit omvat de verscheidenheid aan leven van verschillende ecosystemen zoals een bos, een oceaan maar ook de aarde als geheel. Het omvat alle op aarde levende organismen zoals planten, dieren en micro-organismen en de verscheidenheid hiervan binnen een ecosysteem. Biodiversiteit staat onder druk door menselijk handelen waardoor veel soorten met uitsterven zijn bedreigd of reeds zijn uitgestorven. Bedreigingen voor biodiversiteit zijn onder andere invasieve exoten, habitatverlies en overexploitatie. Wereldwijd is in de Conventie voor Biologische Diversiteit (CBD) afgesproken dat landen ernaar streven hun biodiversiteit te behouden en te beschermen en deze op een duurzame manier te benutten [Compendium voor de leefomgeving, 2022].

Natura 2000-gebieden

In het zuidwesten van de gemeente Boxtel ligt het natuurgebied Kampina dat onderdeel is van het Natura 2000 gebied ‘Kampina & Oisterwijkse Vennen’ (zie Figuur 6-10), en is aangewezen als habitat- en vogelrichtlijngebied. Het gebied bestaat uit natte heide met vennen, gagelstruwelen, beemden, loofbossen en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn grotendeels ontstaan gedurende de laatste ijstijd maar een deel van de vennen is ontstaan door turfwinning. Door bomenkap ontstond rond 1400 een grote zandverstuiving in het gebied dat uiteindelijk dichtgroeide met heide. Momenteel wordt het gebied begraast door runderen en paarden om deze heide te behouden en te voorkomen dat het gebied dichtgroeit met grassen en bomen [Natuurmonumenten, 2022].

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het natuurgebied Kampina is daarnaast ook aangewezen als Natuurnetwerk Brabant (hierna: NNB). In het gebied komen verschillende beheertypen voor waaronder vennen (N06.05 en N06.06), droge en vochtige heide (N07.01 en N06.04), dennen-, eiken- en beukenbos (N15.02), kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) en rivier- en beekbegeleidend bos (N14.01). In de gemeente Boxtel zijn meerdere gebieden aangewezen als NNB. Deze gebieden concentreren zich aan de noord-, oost- en zuidzijde van de gemeente en hebben verschillende beheertypen waaronder kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) en verschillende soorten bossen (N14.01, N14.02, N14.03, N15.02, N16.03 en N16.04). Verder zijn er in de gemeente Boxtel meerdere beken aanwezig die vallen onder het NNB met beheertype N03.01 zoals de Dommel, Kleine Aa en Beerze. In de hele gemeente zijn verder ook meerdere gebieden aanwezig die onder Natuurnetwerk Brabant vallen maar nog omgevormd moeten worden naar een (nog vast te stellen) beheertype. Het betreft over het algemeen veelal agrarische gebieden (akkerbouw en grasland).

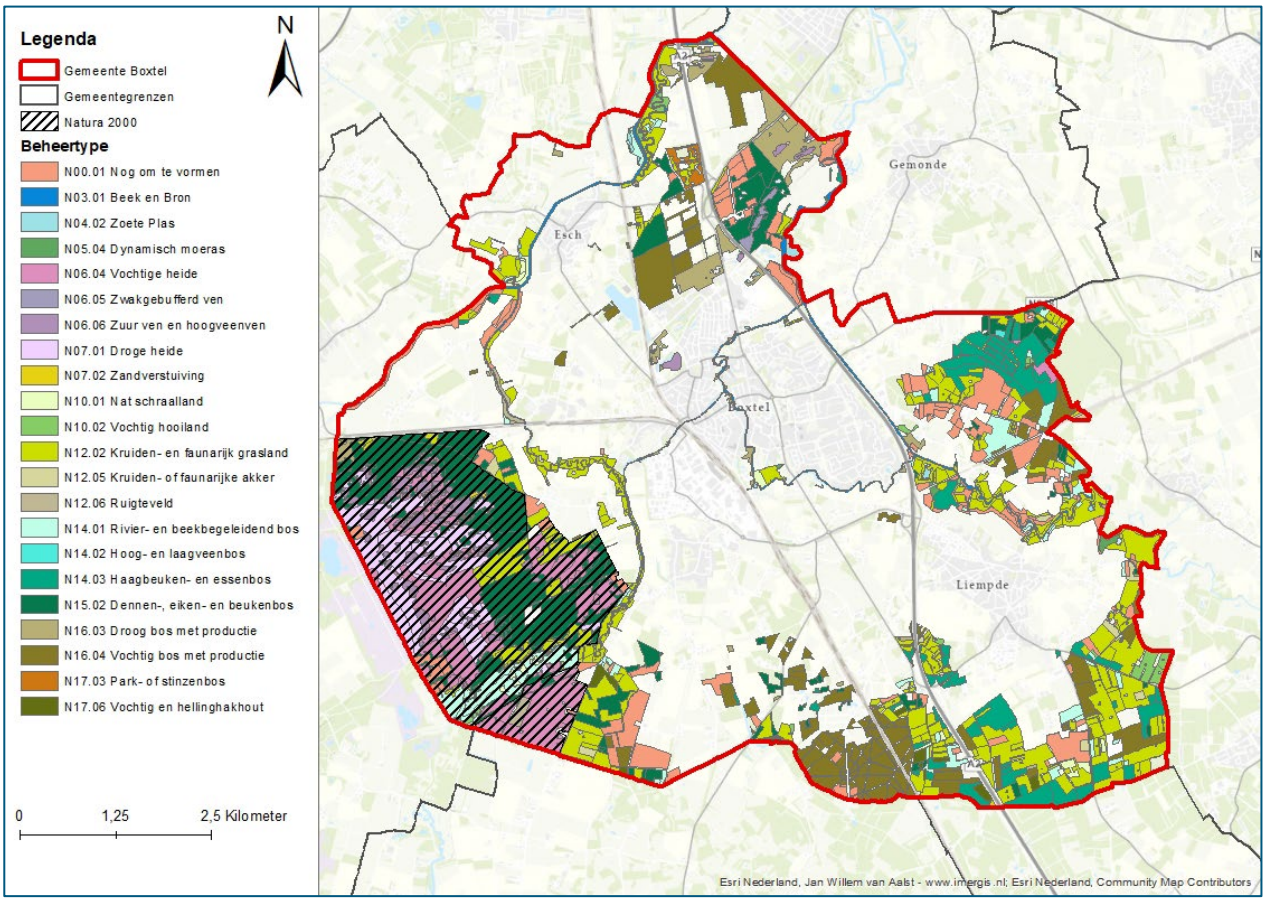

Figuur 6-10: Ligging van gemeente Boxtel (rood omlijnd) en het Natura 2000 gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'(zwart gestreept) in het westen van de gemeente en het Natuurnetwerk Brabant in de gemeente.

Overige (groen)structuren

De gemeente Boxtel bestaat uit vier woonkernen namelijk: Boxtel, Liempde, Esch en Lennisheuvel. Deze woonkernen bieden geschikt leefgebied voor gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Verder zijn er in de woonkernen meerdere parken en andere groenstructuren zoals bomenrijen aanwezig. Deze groene gebieden in de gemeente bieden voor verschillende soorten geschikt leefgebied. Zo bieden bomen geschikte nestlocaties voor verschillende soorten vogels. Daarnaast zijn de door de gemeente met wilde bloemen ingezaaide bedden ook voor insecten van belang voor voedsel. Aangezien deze bedden pas in het voorjaar gemaaid worden kunnen deze ook door ongewervelden gebruikt worden voor de overwintering [Gemeente Boxtel, 2022d]. De wateren in de woonkernen bieden daarnaast voor verschillende soortgroepen zoals amfibieën, vissen en libellen leefgebied. De woonkernen nemen in de gemeente Boxtel relatief weinig ruimte in beslag.

In het overige deel van de gemeente zijn voornamelijk agrarische gebieden aanwezig. Dit buitengebied biedt waarde voor verschillende soorten waaronder uilen en marterachtigen. Zo kunnen de boerderijen in deze gebieden geschikte verblijfplaatsen bieden voor steenmarter en bieden de agrarische graslanden geschikt foerageergebied voor de das. Maar ook de bomenrijen in het buitengebied zijn van belang voor soorten. Zo kunnen deze door vogels gebruikt worden als broedlocatie maar deze kunnen ook onderdeel zijn van een vliegroute van vleermuizen tussen hun verblijfplaats in de woonkernen en het foerageergebied

in het buitengebied. Daarnaast kunnen eventueel aanwezige bloemrijke akkerranden waarde hebben voor ongewervelden.

Bescherming van bomen

In de gemeente Boxtel zijn bomen beschermt via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) uit 2012 [Gemeente Boxtel, 2012]. Bomen met een stamdiameter van meer dan 10 cm mogen niet zomaar gekapt worden. Er zijn ook enkele uitzonderingen opgenomen in de APV. Verder kan een vergunningsaanvraag geweigerd worden wanneer de boom een belangrijke waarde heeft. Daarnaast kunnen er bij het verlenen van een vergunningvoorschriften worden meegegeven zoals herplant van bomen. Als aanvulling hierop zijn voor de gemeente het bomenbeleidsplan [Idverde Advies, 2022] en de boomstructurenkaart [Idverde advies, 2021] opgesteld.

Soortendiversiteit en conclusie

Als gekeken wordt naar de soortendiversiteit in de gemeente is zichtbaar dat deze hoger is waar het NNB ligt (Figuur 6-11 en Figuur 6-12). Hierbij laat het natuurgebied Kampina de hoogste soortendiversiteit zien [Atlas van de leefomgeving, 2022]. Daarnaast is in het oosten en het zuiden van de gemeente ook een hogere soortendiversiteit in Rode Lijst-soorten. Deze soortendiversiteit is bepaald aan de hand van waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is mogelijk dat de soortendiversiteit in werkelijkheid in sommige delen van de gemeente hoger liggen dan dat deze op de kaart laten zien. Dit omdat op locaties die regelmatig door mensen worden bezocht over het algemeen meer waarnemingen worden gedaan van soorten en dus een hogere soortendiversiteit laten zien.

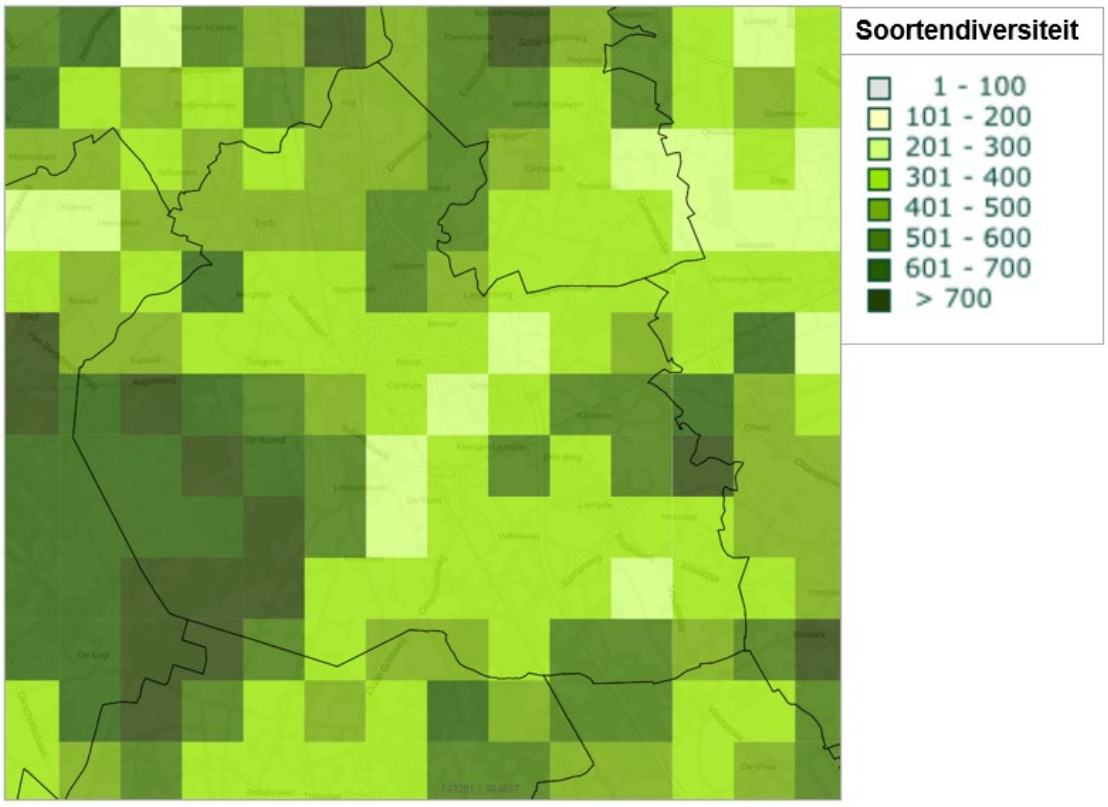

Figuur 6-11: De soortendiversiteit in de gemeente Boxtel (in het midden) volgens data van NDFF [Atlas van de leefomgeving, 2022].

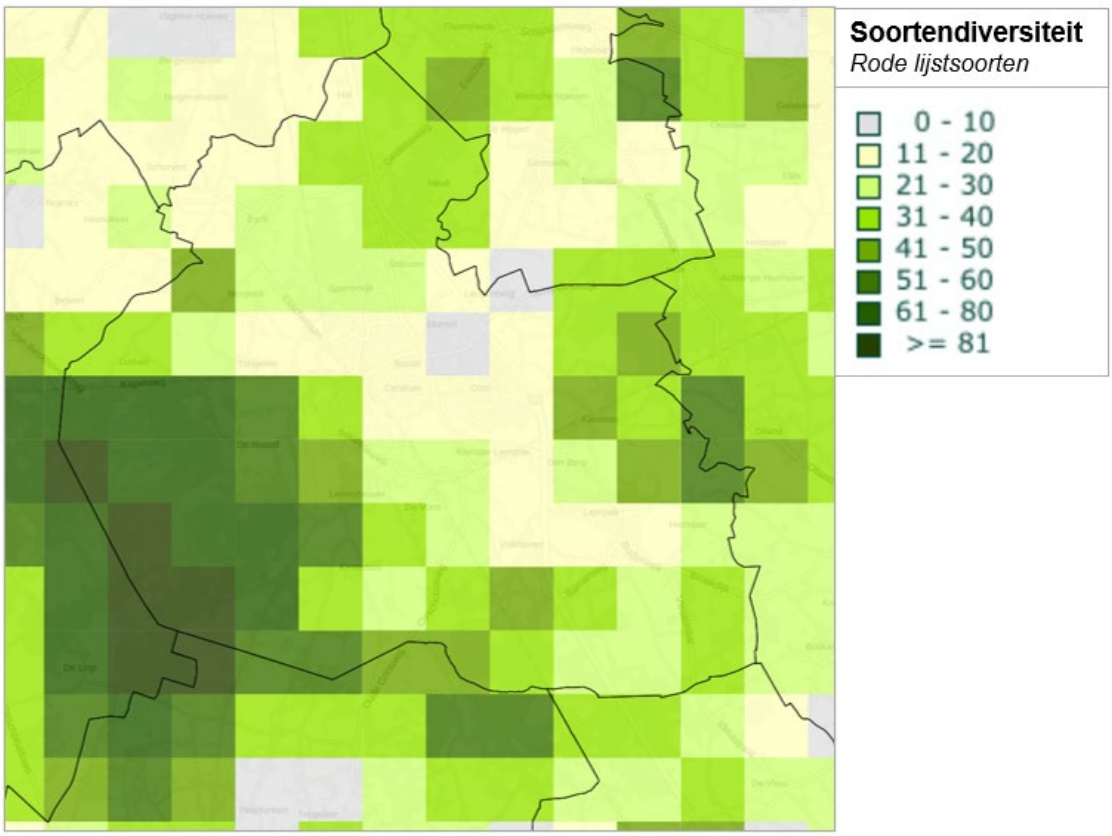

Figuur 6-12: De soortendiversiteit van rode lijst soorten in de gemeente Boxtel (in het midden) volgens data van NDFF [Atlas van de leefomgeving, 2022]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat enkele gebieden in de gemeente een hoge biodiversiteit hebben maar in de rest van de gemeente gemiddeld is.

Autonome ontwikkeling

Natura 2000-gebieden

Het natuurgebied Kampina gelegen in het westen van de gemeente is aangewezen als onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Kampina en Oisterwijkse Vennen'. Dit Natura 2000-gebied heeft veertien habitattypen waarbij in de gebiedsanalyse [Provincie Noord-Brabant, 2017a] is opgenomen dat acht van deze typen een uitbreidingsdoelstelling hebben. De overige habitattypen dienen behouden te blijven en waar mogelijk dient de kwaliteit hiervan verbeterd te worden. Voor alle aanwezige habitattypen en de instandhoudings-doelstellingen hiervan vormt stikstofdepostie een knelpunt. De verwachting is dat door ontwikkelingen zoals woningbouw dit nog steeds een knelpunt zal vormen.

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

De verwachting is dat het areaal van NNB in de gemeente Boxtel hetzelfde zal blijven. Wanneer ontwikkelingen plaats vinden die effect kunnen hebben op NNB dan dienen deze voorkomen of gemitigeerd te worden. Verder zijn er in de gemeente verschillende gebieden aangewezen die nog omgevormd moeten worden. De verwachting is dat wanneer deze locaties ontwikkeld worden deze het NNB in de gemeente zullen versterken.

Overige (groen)structuren
Vanwege de grote vraag naar woonruimte is de verwachting dat de aanwezige woonkernen zullen uitbreiden en het oppervlak agrarische gebieden zal afnemen. De bouw van huizen en de aanleg van wegen zal ten koste gaan van geschikt leefgebied van verschillende soorten. Wel kunnen bijvoorbeeld bij nieuwbouw kansen ontstaan voor soorten. Zo kunnen in nieuwbouw kasten worden verwerkt die geschikt zijn voor gebouwbewonende vleermuizen en vogels. Maar er kan bijvoorbeeld ook voor worden gekozen om inheemse bomen aan te planten en inheemse bloemen in te zaaien.

Bescherming van bomen
De verwachting is dat de bomenstructuur in de gemeente Boxtel enigszins verslechtert. Als er bomen worden gekapt en deze herplant moeten worden dan hebben deze nooit dezelfde waarde als de boom die gekapt werd. De bomen die herplant worden zijn meestal kleiner dan de bomen die gekapt worden. Verder kan het aantal bomen in de gemeente afnemen door bomenziektes. Dit is vooral een risico wanneer veel zelfde soort bomen bij elkaar staan. Verder kan het klimaat een knelpunt zijn. Zo kan aanhoudende droogte ervoor zorgen dat er gedurende de zomer meer bomen doodgaan. Maar ook een toename aan stormen kan ervoor zorgen dat bomen omwaaien en daarmee verloren gaan.

Soortendiversiteit en conclusie
De verwachting is dat de soortendiversiteit in de gemeente ongeveer gelijk zal blijven. Het is mogelijk dat hierin wel een verschuiving plaats zal vinden door klimaatverandering (bijvoorbeeld hitte), de verwachte toename van bebouwd gebied en afname van agrarisch gebied.

Verder geldt dat het verlies van de aanwezige landschapswaarden in het buitengebied moeilijk tot niet gecompenseerd kan worden.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat wettelijk of planologische natuurgebieden behouden blijven maar de rest van de natuurwaarden in de gemeente door de al aanwezige knelpunten niet zullen verbeteren en door uitbreiding van de woonkernen mogelijk verslechteren of verschuiven.

Doorkijk 2040
Ook na 2030 is het de verwachting dat de autonome trend zich doorzet vanwege de wettelijke verplichting om een gunstige staat van instandhouding te realiseren of te behouden. Omdat enkele knelpunten buiten de macht van de gemeente vallen, is het aannemelijk dat het kwaliteitsniveau ook na 2030 ‘oranje’ blijft.

6.1.4 Groene leefomgeving

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Groene leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Afstand tot openbaar groen [CBS, 2022a] • Groenkaart/index [Alterra, 2017]
Beschikbare referentiewaarden	Wetenschappelijke advieswaarde (Europees wetenschappelijk onderzoek) voor afstand tot openbaar groen en benchmarking op basis van de groenindex.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot openbaar groen is minder dan 300 meter en de groenindex ligt boven het landelijke gemiddelde
Oranje	De afstand tot openbaar groen is meer dan 300 meter en de groenindex ligt rond het landelijke gemiddelde
Rood	De afstand tot openbaar groen is meer dan 500 meter en de groenindex ligt onder het landelijke gemiddelde

Huidige situatie

De leefbaarheid in een wijk of dorp neemt toe naar mate er meer groen en water aanwezig is. Alle natuurgebieden, (sport)parken, openbaar groen en tuinen dragen bij aan de groenbeleving van de omgeving. Openbare groengebieden binnen een afstand van 500 meter van de woning spelen een grote rol voor ontspanning, bewegen en ontmoeten [Atlas van de leefomgeving, 2019]. Voor het dagelijks gebruik van groen (spelen, luieren en sporten) zijn openbare groengebieden (parken, bossen, natuurgebieden en dagrecreatieve terreinen) binnen een afstand van 500 meter van de woning van belang. Europees onderzoek adviseert een maximale afstand van 300 meter tot stedelijke groen met een minimale afmeting van 1 hectare [Van den Bosch et all, 2016]. De gemiddelde afstand tot openbaar groen (2017) in de gemeente Boxtel is 500 meter. Dit is gelijk aan het provinciale gemiddelde. De gemiddelde afstand tot recreatief binnenwater (2015) is met 2,8 kilometer ook gelijk aan het provinciale gemiddelde [CBS, 2022a].

De groenindex is een indicator van de hoeveelheid groene biomassa met een waarde tussen de 0 en 1, waarin 0 equivalent is aan geen groen en 1 aan veel groen. In de groenindex wordt de hoeveelheid groen binnen de bebouwde kom onderzocht. De gemeente Boxtel staat op plek 263 in de Nederlandse ranglijst met een groenindex van 0,4314. De groenindex van Boxtel ligt daarmee iets onder het landelijke gemiddelde van 0,4568 [Alterra, 2017]. Figuur 6-13 geeft de groenlocaties in de gemeente Boxtel weer.

Uit de Brabantscan (2020) blijkt dat 88% van de inwoners van Boxtel (ouder dan 18 jaar) vindt dat de buurt waarin zij wonen voldoende groen heeft. Dit percentage ligt hoger dan het provinciale gemiddelde (83%). Van de inwoners in Boxtel vindt 93% het ook belangrijk dat er groen in de buurt is [Brabantscan, 2022].

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de afstand tot openbaar groen 500 meter is (openbare groengebieden binnen een afstand van 500 meter van de woning spelen een grote rol voor ontspanning, bewegen en ontmoeten). De groenindex ligt iets onder het landelijke gemiddelde.

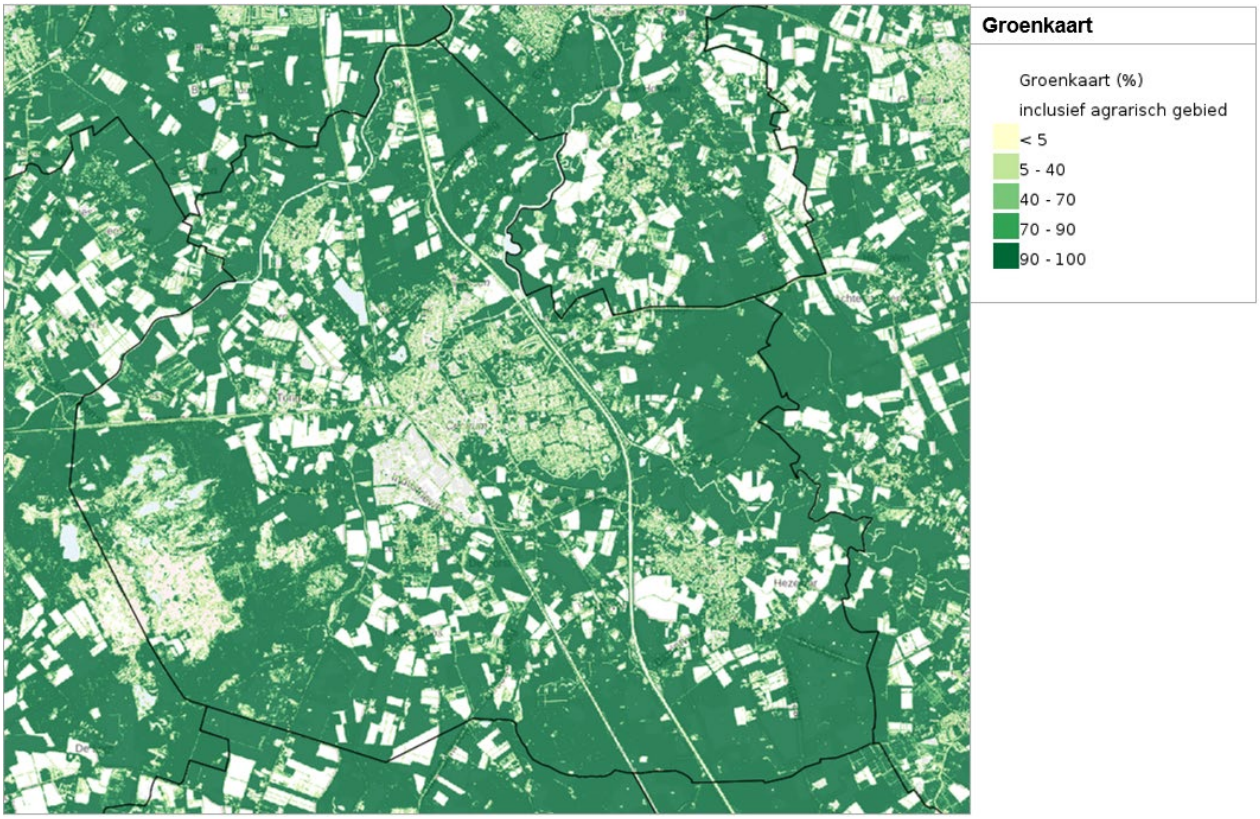

Figuur 6-13: Groenkaart van de gemeente Boxtel [Atlas van de Leefomgeving, 2022]

Autonome ontwikkeling
Autonoom zijn er risico's voor het groen door een toename van de ruimtedruk, onder andere vanuit de woningbouwopgaves en de energietransitie.

De gemeente Boxtel heeft een bomenbeleidsplan 2022-2040. De gemeente hecht waarde aan het behoud van haar bomen, in het bijzonder aan bomen in structuren en monumentale en waardevolle bomen. Het Bomenbeleidsplan geeft de visie van Boxtel op bomen, het geeft de randvoorwaarden aan en brengt samenhang in het bomenbeleid. Onderdeel van het bodembeleidsplan zijn hoofd- en neven-boomstructuren die nog voltooid moeten worden. De gemeente Boxtel is voornemens de bomenstructuur te voltooien.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', gelijk aan de huidige situatie. Dit is omdat er autonoom risico's zijn voor het groen door een toename van de ruimtedruk, onder andere vanuit de woningbouwopgaves en de energietransitie. Daarentegen is de gemeente Boxtel voornemens om bestaande bomen te beschermen en om de bomenstructuur uit het bomenbeleidsplan te voltooien.

Doorkijk 2040
Tot aan maar ook na 2030 kunnen er conflicterende ruimteclaims verwacht worden tussen ruimte voor groen en opgaven vanuit woningbouw en energietransitie. Exacte beleidsinvulling voor groen na 2030 en bijvoorbeeld technologische ontwikkelingen met betrekking tot de energietransitie zijn bepalend voor de trend na 2030.

6.2 Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie

Het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is kwalitatief omschreven, er is geen beoordeling in de vorm van een kwaliteitsniveau gegeven.

Huidige situatie

De Provincie Noord-Brabant ziet haar erfgoed als een belangrijk deel van haar identiteit. Het gaat hierbij om erfgoed met een belangrijke regionale identiteit en hangt samen met het ruimtelijk belang. Dit is ook vastgelegd in de provinciale Structuurvisie ruimtelijke ordening, zodat het erfgoed altijd een plek krijgt in ruimtelijke beslissingen. Figuur 6-14 laat de cultuurhistorische waarden zien die voor de gemeente Boxtel zijn vastgesteld door Provincie Noord-Brabant [Provincie Noord-Brabant, 2010].

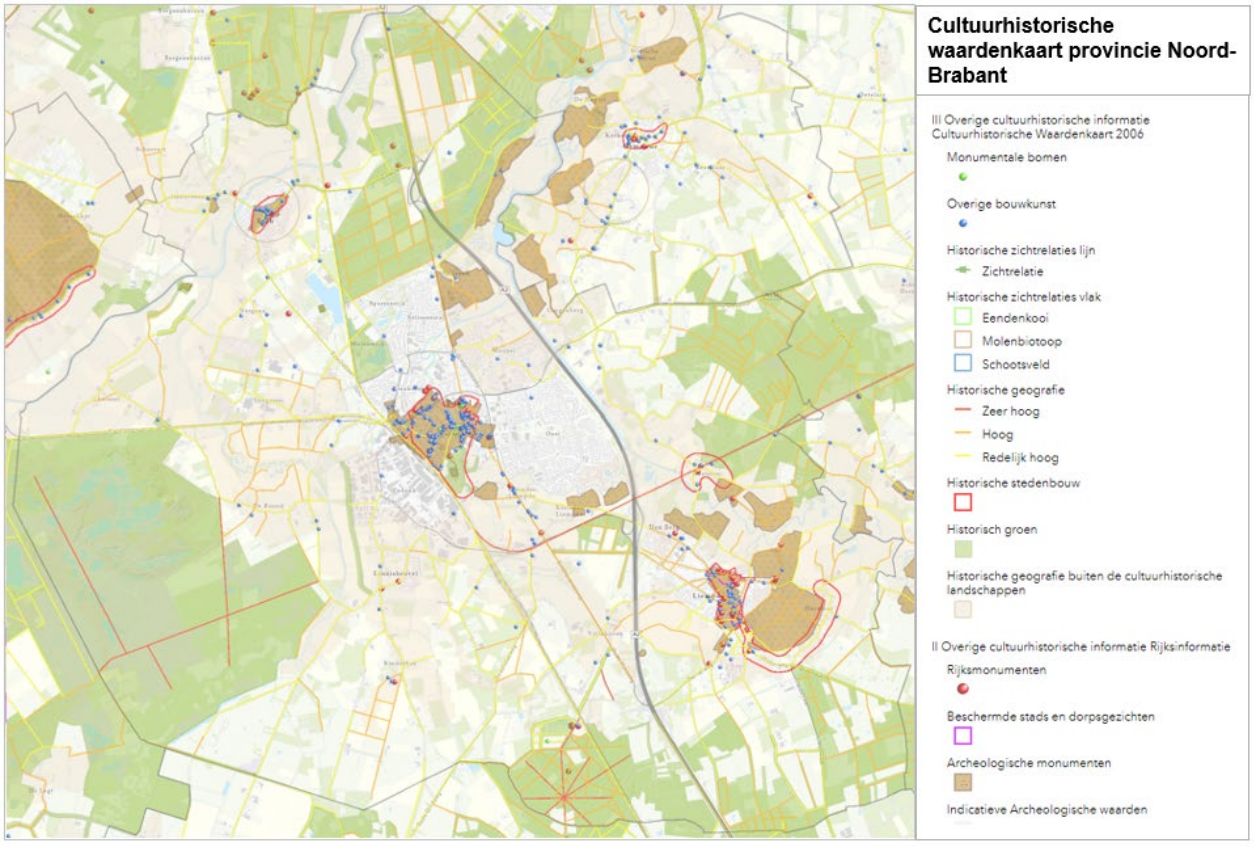

Figuur 6-14: Cultuurhistorische waarden gemeente Boxtel [Provincie Noord-Brabant, 2010]

In 2011 is er door RAAP Archeologische Adviesbureau onderzoek gedaan naar de archeologische en cultuurhistorische waarden in de gemeente Boxtel Dit is de basis geweest voor paragraaf 6.5 Gebiedswaarden van het bestemmingsplan voor het buitengebied in de gemeente Boxtel uit 2011. Hierin zijn naast bovengenoemde cultuurhistorische waarden, nog een aantal andere gebiedswaarden opgenomen (zie Figuur 7-15) [Gemeente Boxtel, 2011]:

Heidegebied De Kampina: De cultuurhistorische kenmerken van dit heidegebied zijn de afwateringskanalen, veenwinputten, loopgraven, historische begroeiing en zandwegenstructuur.

Dommeldal: De cultuurhistorische kenmerken van dit beekdal zijn de steilranden, meanders, restanten van meanders, broekbossen, hakhoutbosjes, beemdenstructuur en bijbehorende kavelgrensbeplanting.

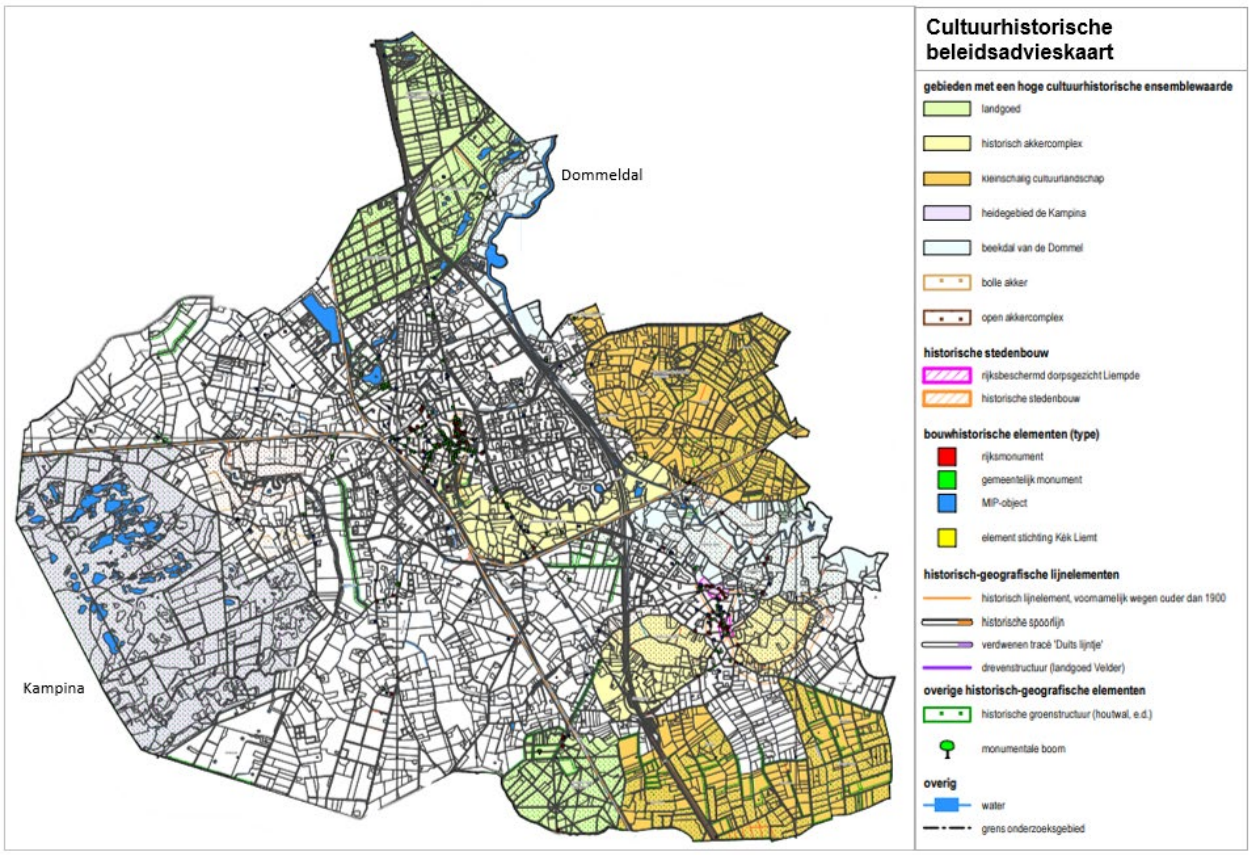

Figuur 6-15 Cultuurhistorische beleidsadvieskaart [RAAP Archeologisch Adviesbureau, 2011]

Landgoed: Het betreft landgoederen Sparrenrijk en De Eikenhorst, Venrode, Zegenrode, Halsche Barrier, Wilhelminapark, Velder. De cultuurhistorische kenmerken van deze gebieden zijn de wegen/lanenstructuur, zandwegen, historisch groen en bijbehorende bebouwing.

Historisch akkercomplex: De cultuurhistorische kenmerken van dit historische akkercomplex (Kleinder Liempde, akkercomplex ten zuiden van Liempde) zijn de kavelstructuur, zandwegenpatroon, kavelgrensbeplanting en slotenpatroon.

Kleinschalig cultuurlandschap: De cultuurhistorische kenmerken van het kleinschalig cultuurlandschap (De Geelders en De Scheeken) zijn de kavelstructuur met bijbehorende begroeiing, zandwegenstructuur en rabatten/slotenpatroon.

Bolle akker: De cultuurhistorische kenmerken van de bolle akkers zijn de bolvormige ligging, zandwegenstructuur en de kavelstructuur met bijbehorende kavelgrensbeplanting. Bolle akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De bolling van de oude akker beperkt zich tot het individuele akkerperceel, dus tot percelen met een oppervlak van een halve tot twee hectare, die met hun omliggende hagen een meer besloten landschap vormen. Op de bolle akkers werden van oudsher voornamelijk éénjarig seizoensgebonden akkerbouwgewassen geteeld. Houtachtige beplanting was vrijwel alleen aanwezig in de wegbermen aan de rand van akkers. Deze opgaande beplanting accentueerde de openheid van de akkers zelf.

Open akkercomplex: De cultuurhistorische kenmerken van deze open akkercomplexen zijn de zandwegenstructuur en openheid. Open akkers behoren tot de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Het Groene Woud. Open akkers zijn aaneengesloten akkergebieden met een oppervlak van 50 tot meer dan 200 hectare. Het gaat het om grote aaneengesloten gebieden waarbij de openheid van het akkercomplex als geheel evidenter is dan bij de bolle akkers. Vaak worden ze genoemd naar het gehucht

waartoe ze behoren. In het akkercomplex komen nauwelijks bomen of struiken voor. Open akkercomplexen liggen aanzienlijk hoger dan de omgeving. Het verschil werd nog extra versterkt door een eeuwenlange bemesting met heideplaggen die ook zand bevatten. Hierdoor ontstaat een dik plaggendek. Behoud van het verkavelingspatroon en de daarbij behorende versterkende landschapselementen zijn belangrijk in deze gebieden, evenals het behoud van de perceelsgrenzen.

De gemeente Boxtel telt 93 inschrijvingen in het rijksmonumentenregister, waarvan 34 in de plaats Boxtel, 12 in de plaats Esch, 45 in de plaats Liempde en 2 in de plaats Lennisheuvel. Daarnaast kent de gemeente Boxtel 217 gemeentelijke monumenten, waarvan 149 in de plaats Boxtel, 37 in de plaats Esch en 31 in de plaats Liempde. Daarnaast is het gezicht op Liempde een rijksbeschermd dorpsgezicht [Restauratiefonds, 2022].

Autonome ontwikkeling
In het bestemminsplan Buitengebied 2011 is vastgelegd wat er wel en vooral niet mag gebeuren in gebieden met grote cultuurhistorische waarde. De gemeente Boxtel streeft naar het behouden en versterken van de essentiële cultuurhistorische waarde van het natuurrijke cultuurlandschap. Bebouwing en erfinrichting moeten in maat en vorm zoveel mogelijk aansluiten bij de kleinschaligheid en de cultuurhistorie van het landschap. De historische (land)wegen, structuur en waardevolle morfologie moeten zoveel mogelijk worden behouden, net als de bestaande groenstructuren en perceelscheidingen [Gemeente Boxtel, 2011].

6.3 Veiligheid

6.3.1 Omgevingsveiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Omgevingsveiligheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal kwetsbare objecten binnen plaatsgebonden risicocontour [Signaleringskaart EV, 2022] • Hoeveelheid bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied
Beschikbare referentiewaarden	Aanwezigheid van kwetsbare gebouwen binnen 10-6 per jaar PR-contour conform Bkl en aanwezigheid brand- en explosieaandachtsgebied conform Bkl
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Er zijn geen kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **en** er is sprake van een beperkt aandeel bebouwing binnen een brand- en explosieaandachtsgebied
Oranje	Er zijn één of meer kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **of** er is wel sprake van een redelijk aandeel bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied
Rood	Er zijn één of meer kwetsbare gebouwen aanwezig binnen een 10^{-6} per jaar PR-contour **en** er is sprake van een redelijk aandeel bebouwing binnen brand- en explosieaandachtsgebied

Omgevingsveiligheid (beter bekend onder de naam externe veiligheid) betreft de beschouwing en afweging van de risico's voor de leefomgeving ten gevolge van een ongeval bij de opslag, het transport en de productie van gevaarlijke stoffen waarbij dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Risicobronnen in het kader van omgevingsveiligheid zijn onder andere autosnelwegen, spoorlijnen, vaarwegen en buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Ook bedrijven die grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen gebruiken/ produceren vallen onder omgevingsveiligheid. In het omgevingsveiligheidsbeleid staat de beperking van mogelijke effecten van gevaarlijke activiteiten voor de omgeving centraal.

Beleidsverandering ten gevolge van de Omgevingswet

Tot de komst van de Omgevingswet bestaat het wettelijk kader uit verschillende besluiten en regelingen. De belangrijkste zijn het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Daarnaast zijn er voor verschillende activiteiten veiligheidsafstanden vastgelegd in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Onder de Omgevingswet wordt het externe-veiligheidsbeleid gemoderniseerd en wordt gesproken van omgevingsveiligheidsbeleid. Het omgevingsveiligheidsbeleid wordt verankerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De essentie van het beleid verandert: daar waar onder de vigerende wetgeving het groepsrisico en het plaatsgebonden risico centraal staan, wordt er onder de Omgevingswet uitgegaan van aandachtsgebieden en voorschriftengebieden, in plaats van het groepsrisico. Hier zal later in het hoofdstuk verder op ingegaan worden. Een aantal termen gaat wijzigen en een deel van het beleid wordt anders ingericht. Dit laatste heeft gevolgen bij ruimtelijke planvorming zoals de invulling van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Plaatsgebonden risico en groepsrisico

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is het risico op een plaats nabij een transportroute, buisleiding of inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats verblijft, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met de buisleiding, op de transportroute of binnen de inrichting, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. De weergave van het PR is in de vorm van risicocontouren op een geografische ondergrond weer te geven.

Onder de vigerende wetgeving is de 10^{-6} per jaar PR-contour de grenswaarde voor kwetsbare objecten en als richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Onder de Omgevingswet geldt: de 10^{-6} per jaar PR-contour als grenswaarde voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties en als standaardwaarde voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is de kans per jaar dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt uitgedrukt met een oriëntatiewaarde welke wordt weergegeven in een zogenoemde fN-curve. Op basis van de hoogte van het groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de procentuele stijging ten gevolge van een ruimtelijke ontwikkeling is de mate van verantwoording bepaald. De verantwoording groepsrisico is een afweging van bevoegd gezag, waarbij advies wordt ingewonnen bij de veiligheidsregio, hoe om te gaan met de gevaren en bijbehorende veiligheidsrisico's.

Aandachtsgebieden

In plaats van het groepsrisico uit te drukken in een fN-curve, komen er aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn gebieden rond infrastructuur (met transport van gevaarlijke stoffen) of een activiteit (met gevaarlijke stoffen) waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevaren die in de omgeving kunnen optreden. Dat betekent dat zich, bij een ongeval, nog levensbedreigende gevolgen voor personen in gebouwen kunnen voordoen.

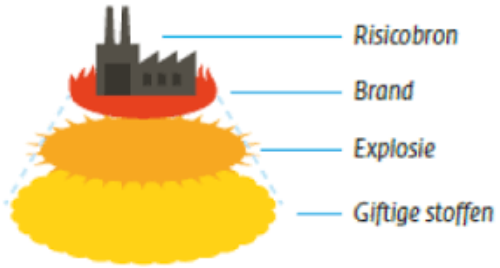

Daarbij is onderscheid gemaakt tussen drie soorten gevaren voor de omgeving:

- warmtestraling (brand)
- overdruk (explosie)
- concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk)

Het bepalen van een aandachtsgebied maakt direct zichtbaar welke gevaren in een gebied kunnen optreden. Hierdoor vormt het aandachtsgebied een instrument voor bedrijf, bestuurder en burger om het gesprek over veiligheid en bescherming te starten.

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. Deze wordt getoetst aan hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Binnen een aandachtgebied zijn kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen toegestaan mits dit goed onderbouwd is (bijvoorbeeld omdat er effect- of kansreducerende maatregelen zijn getroffen). Voor maatregelen ten aanzien van de gevaren van brand en explosie kan de gemeente dat doen door voorschriftengebieden aan te wijzen. Voor nieuwe en bestaande zeer kwetsbare gebouwen is het aanwijzen van een voorschriftengebied verplicht. Onder bestaande zeer kwetsbare gebouwen wordt ook verstaan wat al in het omgevingsplan mogelijk wordt gemaakt.

Huidige situatie

Onderstaande figuur geeft de bronnen gerelateerd aan omgevingsveiligheid binnen de gemeente Boxtel weer. Uit dit figuur kan afgeleid worden dat er meerdere risicobronnen aanwezig zijn.

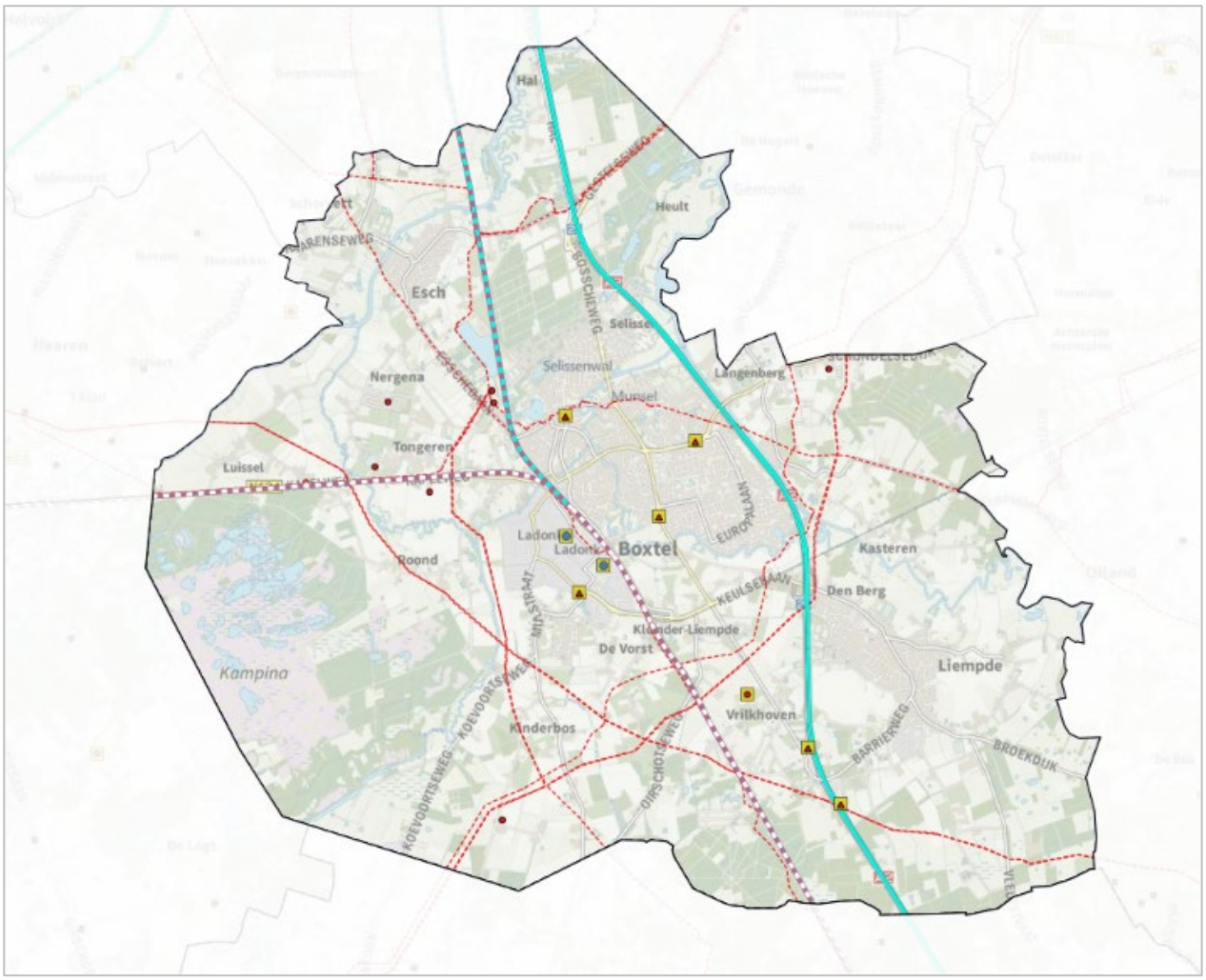

Figuur 6-16: Omgevingsveiligheid risicobronnen binnen de gemeente Boxtel [Signaleringskaart EV, 2022]

Figuur 6-17 geeft de bekende brand- en explosieaandachtsgebieden van risicobronnen in het kader van omgevingsveiligheid binnen de gemeente Boxtel weer, alsmede de 100% letaalzones.

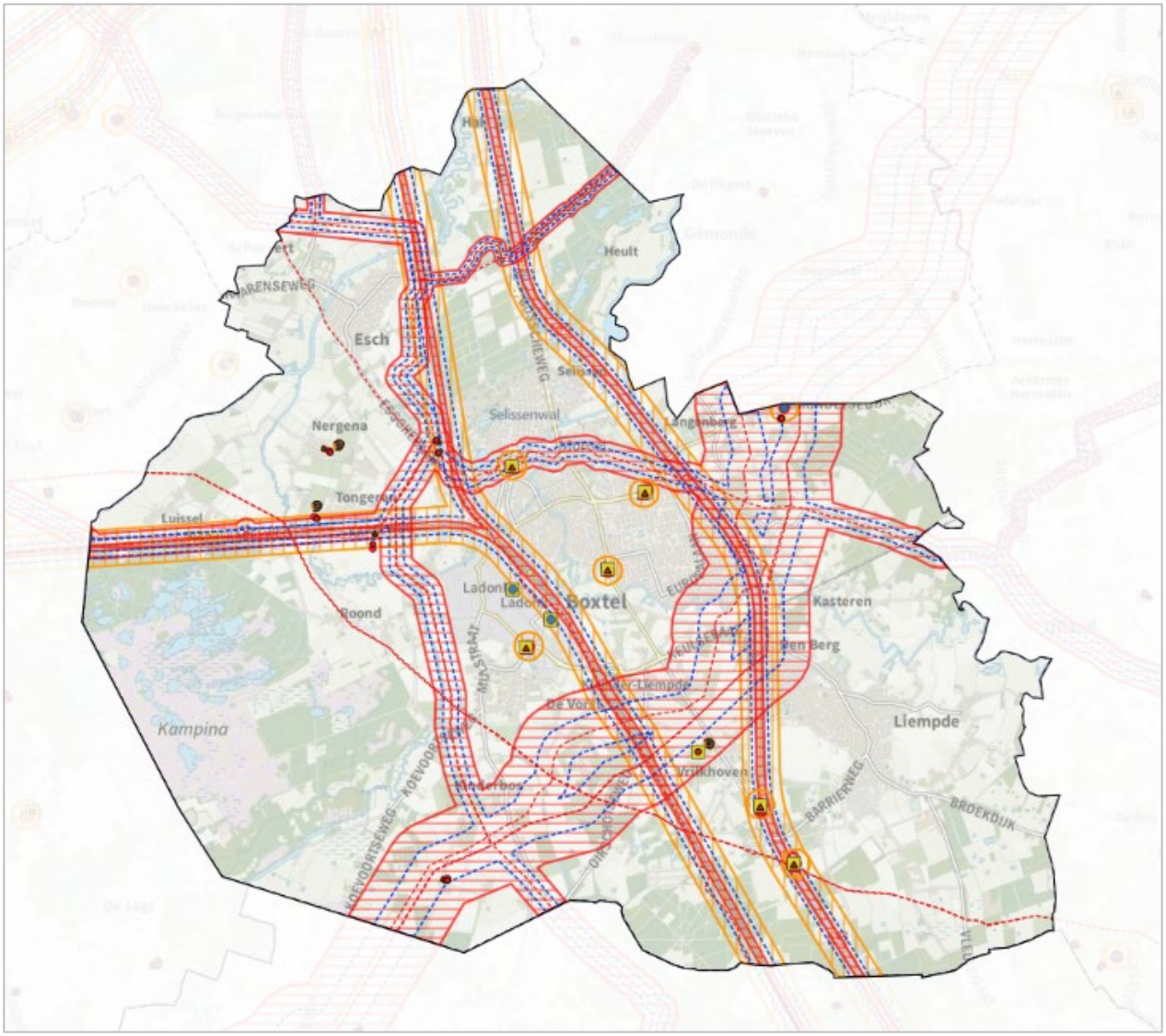

Figuur 6-17 Omgevingsveiligheid brand- (rood) en explosie- (oranje) aandachtsgebieden + 100% letaalzones (blauw) binnen gemeente Boxtel [Signaleringskaart EV, 2022]

De autosnelweg A2, de spoorlijn Tilburg - Boxtel en de spoorlijn Boxtel - Eindhoven zijn aangewezen als transportroutes voor gevaarlijke stoffen onder de Regeling basisnet. Deze transportroutes kennen onder de komende Omgevingswet een brandaandachtsgebied van 30 meter en explosieaandachtsgebied van 200 meter. Het gifwolkaandachtsgebied is niet op de kaart weergegeven, omdat nog niet is vastgesteld hoe groot deze gaat worden. Echter, er is gezien de invloedsgebieden onder de vigerende wetgeving een aannemelijke kans dat deze gifwolkaandachtsgebieden relevant zullen zijn voor de gemeente Boxtel. Wanneer de Omgevingswet inwerking treedt, zullen de verschillende aandachtsgebieden over (beperkt) kwetsbare gebouwen komen te liggen. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

Voor het spoortraject Tilburg - Boxtel geldt een $PR10^{-6}$ per jaar contour van 6 meter. Voor zowel de autosnelweg A2 als voor het spoortraject Boxtel - Eindhoven geldt dat er geen plaatsgebonden risico $PR10^{-6}$ per jaar contour is die buiten de infrastructuur ligt.

Binnen de gemeente liggen meerdere hogedruk aardgastransportleidingen, een aardolieleiding en een leiding van de defensie. Deze buisleidingen hebben een brandaandachtsgebied. De grootte van deze aandachtsgebieden is afhankelijk van druk, diameter en de te vervoeren stof van de leiding en zal gelijk zijn aan de huidige 1% letaalgrens. Afhankelijk van de ligging gelden er plaatselijk $PR10^{-6}$ per jaar contouren. Binnen 5 meter aan weerszijden van de buisleidingen geldt tevens een bebouwingsvrije zone. De leiding Z-544-01 in het bijzonder loopt direct door de gemeente Boxtel. Hierdoor liggen veel (beperkt) kwetsbare objecten binnen het brandaandachtsgebied. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

Zowel binnen de bebouwde kom als in het buitengebied zijn er verschillende locaties waar activiteiten met gevaarlijke stoffen gevestigd zijn, zoals Vion Boxtel B.V. Een deel van deze activiteiten heeft een plaatsgebonden-risicocontour die doorgaans binnen de inrichtingsgrens ligt. Dit is echter, zoals bij Vion Boxtel B.V., niet altijd het geval. Hierdoor liggen er bij Vion Boxtel B.V. beperkt kwetsbare gebouwen binnen de $PR10^{-6}$ per jaar contour. Van de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (PR 10-6) mag gemotiveerd worden afgeweken. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door het bevoegd gezag.

Binnen de bebouwde kom van de kern Boxtel zijn deze inrichtingen met name gevestigd aan de zuidwestelijke kant van de stad. Daarnaast zijn er enkele tankstations met LPG; deze tankstations hebben plaatsgebonden-risicocontouren en een aandachtsgebied voor brand van 60 meter en explosie van 160 meter. Wanneer in de nabijheid van deze tankstations een ontwikkeling plaatsvindt dient het plaatsgebonden risico en het groepsrisico te worden berekend. In het buitengebied liggen inrichtingen met gevaarlijke stoffen op terreinen van boerenbedrijven. Dit betreft de opslag van propaan tanks. Ook voor de inrichtingen geldt dat er onder de Omgevingswet sprake is van brand- en explosieaandachtsgebieden die over (beperkt) kwetsbare gebouwen komen te liggen. Het is dan aan de gemeente om conform het Bkl al dan niet een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen bouwkundige of gelijkwaardige maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw.

Conclusie
Aan het beoordelingsaspect omgevingsveiligheid wordt in de huidige situatie kwaliteitsniveau ‘oranje’ toegekend, omdat een groot aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt (zoals weergegeven in figuur 6-17).

Autonome ontwikkeling
Er is geen toename van het aantal risicobronnen voorzien in de autonome situatie. De plaatsgebonden-risicocontouren en de ligging van de aandachtsgebieden blijven gelijk. Door nieuwbouw van woningen en voorzieningen kan de hoeveelheid bebouwing binnen de aandachtsgebieden toenemen. Voor deze ontwikkelingen kan de gemeente binnen aandachtsgebieden van risicobronnen voorschriftengebieden aanwijzen.

De provincie Noord-Brabant zet voor de langere termijn in op de zogenoemde goederenruit Zuid-Nederland. Het doorgaande goederenvervoer over spoor gaat dan vanuit de Rotterdamse haven of vanuit Zeeland naar Duitsland en België zoveel mogelijk buiten Brabant om. De provincie wil de Brabantroute ontlasten, omdat deze door een aantal grote steden loopt. Ze stimuleert het gebruik van de Betuweroute langs Nijmegen, al kan de genomen route niet afgedwongen worden. Voor een aantal bestemmingen wordt de Betuweroute

verplicht, bijvoorbeeld voor treinen tussen de Rotterdamse haven en Noordoost-Europa. Tot 2025 werkt de Duitse overheid aan een verbetering van de aansluiting met de Betuweroute. Tijdens deze werkzaamheden rijden er tijdelijk meer goederentreinen over de Brabantroute. Om de capaciteit voor het goederenverkeer via de Betuweroute te vergroten, legt de Duitse overheid een extra spoor (3e spoor) aan tussen Emmerich en Oberhausen. Het is niet aantoonbaar of er hierdoor ook meer gevaarlijke stoffen over het spoor vervoerd gaan worden. Tevens is het onduidelijk of het aantal in Basisnet vergunde transporten over de Brabantroute naar beneden of naar boven bijgesteld gaat worden. Er wordt daarom in de beoordeling van de autonome situatie uitgegaan van de huidige vergunde situatie.

Over de spoorlijn 's-Hertogenbosch – Eindhoven vindt momenteel geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats, al heeft het spoor wel een brand- en explosieaandachtsgebied. Dit verandert in de nabije toekomst als het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) wordt uitgevoerd. De capaciteit van het spoor op het traject Meteren – Boxtel moet conform de Voorkeursbeslissing PHS ten behoeve van de herroutering van het goederenvervoer en de toename van het aantal reizigerstreinen worden uitgebreid met een zuidwestboog bij Meteren. Als gevolg van het PHS gaan vervoerstromen verschuiven. Voor de gemeente Boxtel betekent dit, dat vervoer van gevaarlijke stoffen gaat plaatsvinden over de spoorlijn 's-Hertogenbosch – Eindhoven. Het brand- en explosieaandachtsgebied veranderen niet ten opzichte van de huidige situatie.

Conclusie
Aan de autonome ontwikkeling wordt kwaliteitsniveau 'oranje' toegekend met een lichte verslechtering. Er zijn geen grote veranderingen van het aantal risicobronnen in de autonome situatie. Wel heeft de gemeente het voornemen om meerdere kwetsbare gebouwen (woningen) te realiseren, welke mogelijk voor een deel in aandachtsgebieden gerealiseerd worden. Op basis van expert judgement wordt aangenomen dat de situatie niet verbetert en dat het kwaliteitsniveau 'oranje' ook in de autonome situatie van toepassing blijft.

Doorkijk 2040
Voor omgevingsveiligheid is het aannemelijk dat de geschetste trend in 2030 zich voortzet richting 2040. Of het kwaliteitsniveau nog verbetert is afhankelijk van ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de exacte beleidsinvulling na 2030.

6.3.2 Verkeersveiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Verkeersveiligheid	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021] • Aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021] • Locaties verkeersongevallen [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021
Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking aantal verkeersdoden en verkeersongevallen ten opzichte van het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners is lager dan het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners is lager dan het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.
Oranje	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners ligt rond het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners ligt rond het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.
Rood	Het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners is hoger dan het gemiddelde bij gemeenten van gelijke stedelijkheid (sterk stedelijk) **en** het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners is hoger dan het gemiddelde bij de provincie Noord-Brabant.

Huidige situatie

De verkeersveiligheid wordt beïnvloed door de fysieke infrastructuur en het gedrag van verkeersdeelnemers. De meeste ongelukken in het verkeer gebeuren als gevolg van menselijke fouten. Afleiding speelt een rol bij het ontstaan van 68% van de ongevallen. Eén van de bronnen van afleiding is het gebruik van een smartphone of andere apparatuur tijdens verkeersdeelname. Het aantal ernstig verkeersgewonden is de afgelopen tien jaar landelijk gezien gestegen met gemiddeld 2,5% per jaar.

In de afgelopen 10 jaar is het aantal verkeersdoden onder fietsers niet duidelijk afgenomen en het aantal verkeersdoden onder bestuurders van scootmobielen (inclusief gemotoriseerde invalidenvoertuigen) laat zelfs een stijgende trend zien. Het is aannemelijk dat de vergrijzing hierbij een rol speelt. Ook worden de wegen steeds drukker met de diverse vormen van vervoer (speed pedelecs, elektrische fietsen en elektrische auto's), waardoor de kans op ongelukken wordt vergroot [CBS, 2022b].

Het aantal verkeersdoden nam landelijk in 2021 in totaal af, veroorzaakt door een afname in dodelijke slachtoffers onder fietsers en automobilisten. Het aantal dodelijke slachtoffers op de motor of bromfiets/snorfiets nam daarentegen toe. Fietsongevallen komen voornamelijk voor onder 60+'ers, terwijl auto-ongelukken voornamelijk voorkomen bij slachtoffers jonger dan 60 jaar.

Sinds 2017 zijn er landelijk meer verkeersslachtoffers gevallen die op de fiets zaten dan in de auto (207 en 175 verkeersdoden in 2021 respectievelijk). Dit komt ook door een sterke opkomst van de e-bikes (80 verkeersdoden). Het verschil tussen fietsers en automobilisten is wel minder groot dan in 2020. Dodelijke slachtoffers onder motorrijders is na fietsers en automobilisten nog steeds het meest voorkomend (52 verkeersdoden). Het aantal verkeersslachtoffers op een bromfiets/snorfiets is zo hard gestegen dat er nu meer bromfietsers/snorfietsers een dodelijk verkeersongeval krijgen dan voetgangers (49 en 43 verkeersdoden respectievelijk).

Verkeersongevallen

In 2020 daalde het aantal verkeerongevallen zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant sterk ten opzichte van 2019 (zie Figuur 6-18). Dit was een positieve ontwikkeling na een stijgende trend de afgelopen jaren, maar de daling kan grotendeels verklaard worden door de COVID-19-pandemie waardoor

er minder verkeersbewegingen waren. In 2020 lag in Boxtel het aantal verkeersongevallen op 4,0 per 1.000 inwoners, wat, net als voorgaande jaren, lager is dan het gemiddelde aantal in de provincie Noord-Brabant (5,5 per 1.000 inwoners in 2020) [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

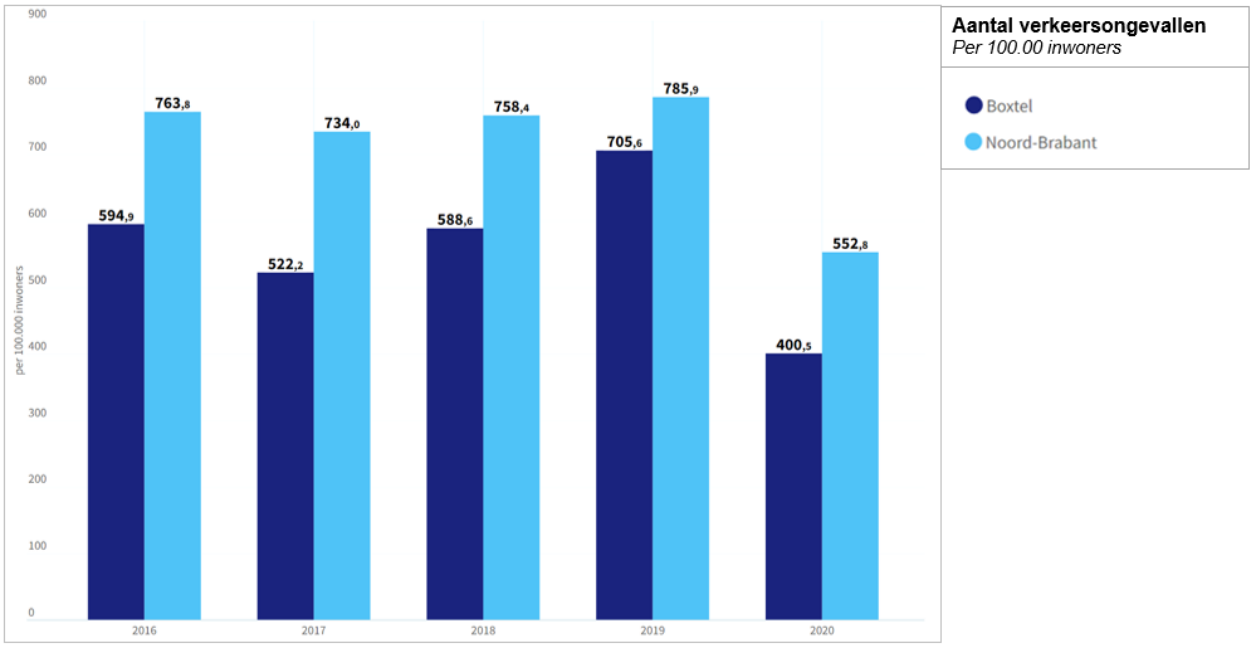

Figuur 6-18: Aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

Verkeersdoden

In de provincie Noord-Brabant is het aantal verkeersdoden het afgelopen decennium ongeveer gelijk gebleven (zie Figuur 6-19). Deze trend is ongeveer hetzelfde voor Nederland. In de gemeente Boxtel is daarentegen een afnemende trend te zien. Tussen 2012 en 2019 nam het aantal verkeersdoden met 53,2% af. Sinds een aantal jaar ligt het aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners onder het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant en van Nederland. Van 2015 tot 2019 waren er in de gemeente Boxtel cumulatief 12,3 verkeersdoden per 100.000 inwoners. In 2020 waren er geen verkeersdoden [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

Verkeerongevallen naar zwaarte

In Figuur 6-20 is een verdeling weergegeven van de verkeersongevallen naar zwaarte. Hierin is onderscheid gemaakt in materiele schade, letsel en dodelijke afloop. Uit dit figuur blijkt dat er in de gemeente Boxtel procentueel vaker verkeersongelukken gebeuren die resulteren in letsel dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Er gebeuren minder ongelukken die resulteren in enkel materiele schade. Wat de reden hiervoor is, is onbekend. Het aantal verkeersongelukken met een dodelijke afloop was lager dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant, namelijk 0,0% [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021].

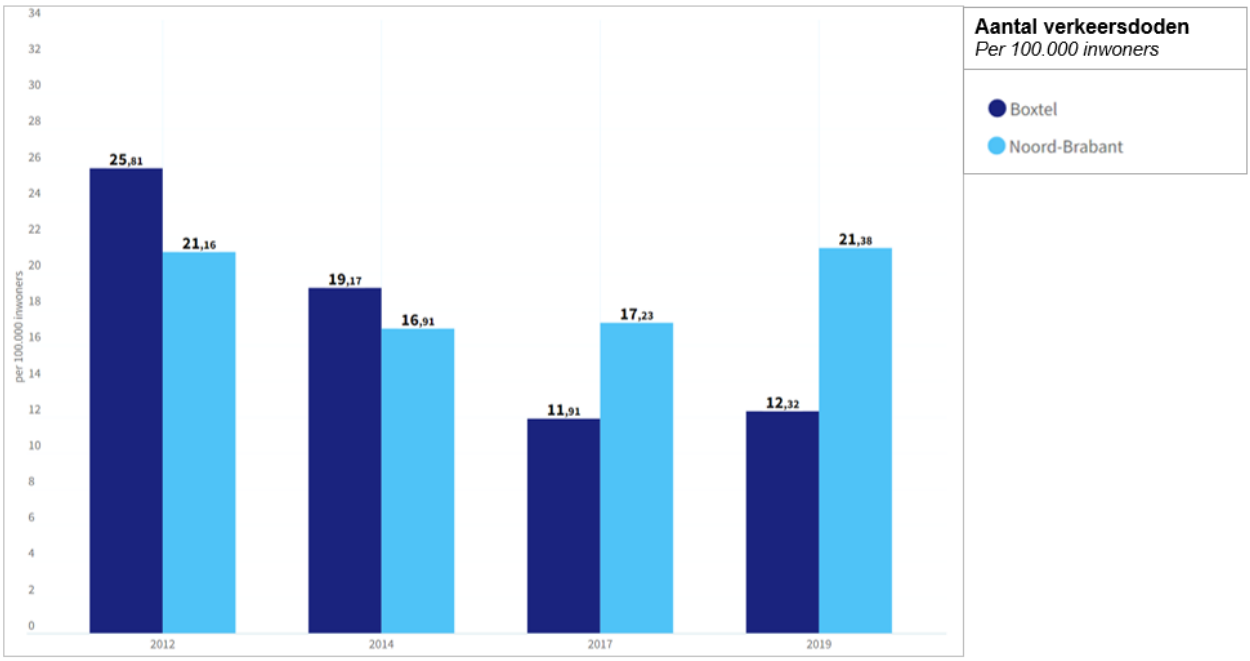

Figuur 6-19: Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners (5-jaars cumulatief) in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

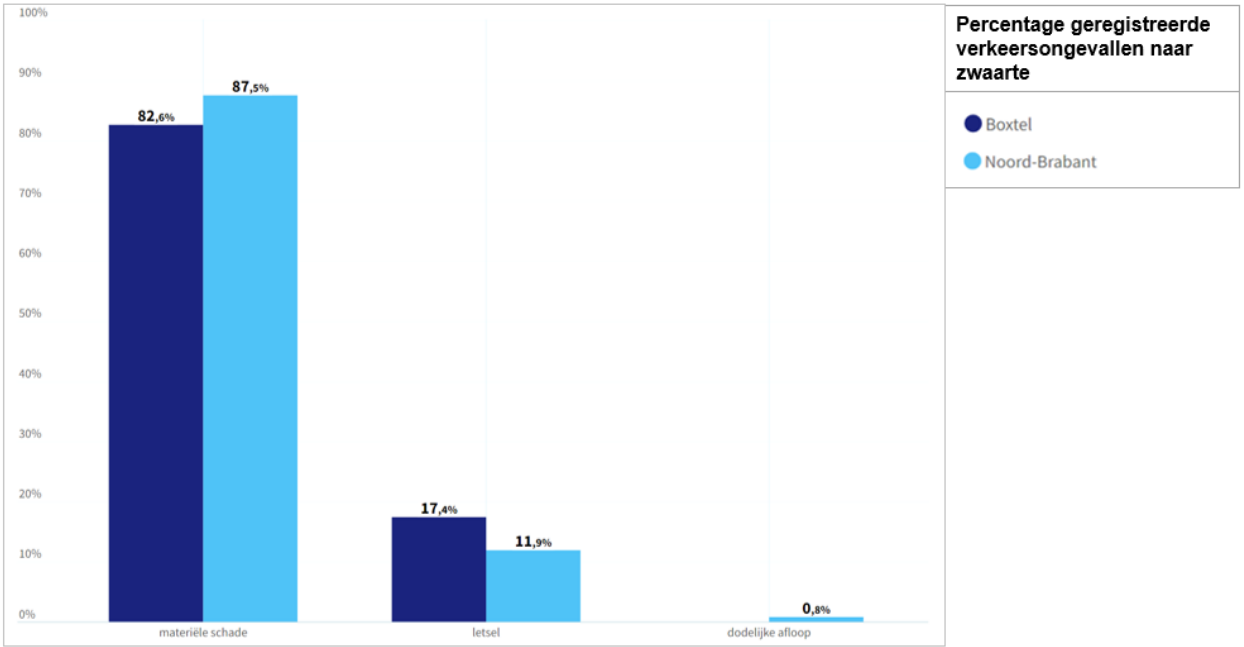

Figuur 6-20: Percentage geregistreerde verkeersongevallen naar zwaarte in de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2021]

Locaties verkeersonveiligheid

De A2 loopt onder andere door de gemeente Boxtel. Omdat deze snelweg onder het beheer van Rijkswaterstaat valt, wordt deze buiten beschouwing gelaten in de analyse van verkeersonveilige locaties. Ook provinciale wegen worden buiten de beschouwing gelaten.

In Figuur 7-21 en Figuur 7-22 zijn respectievelijk de locaties weergeven die naar de hoeveelheid ongevallen (heatmap) en de specifieke locaties. Het betreft verkeersongevallen met enkel materiële schade als ook letsel of een dodelijke afloop. Locaties waar op basis van onderstaande figuren sprake is van een hoog aantal verkeersongevallen zijn:

- Schijndelseweg, ter hoogte van de fietsoversteekplaatsen
- Kruispunt Kruisbroeksestraat/Ladonkseweg
- Baanderherenweg
- Hobbendonkseweg
- Kruispunt Esschebaan/Essche Heike
- Dorpsstraat (te Esch)
- Nieuwstraat (te Liempde)
- Oirschotseweg

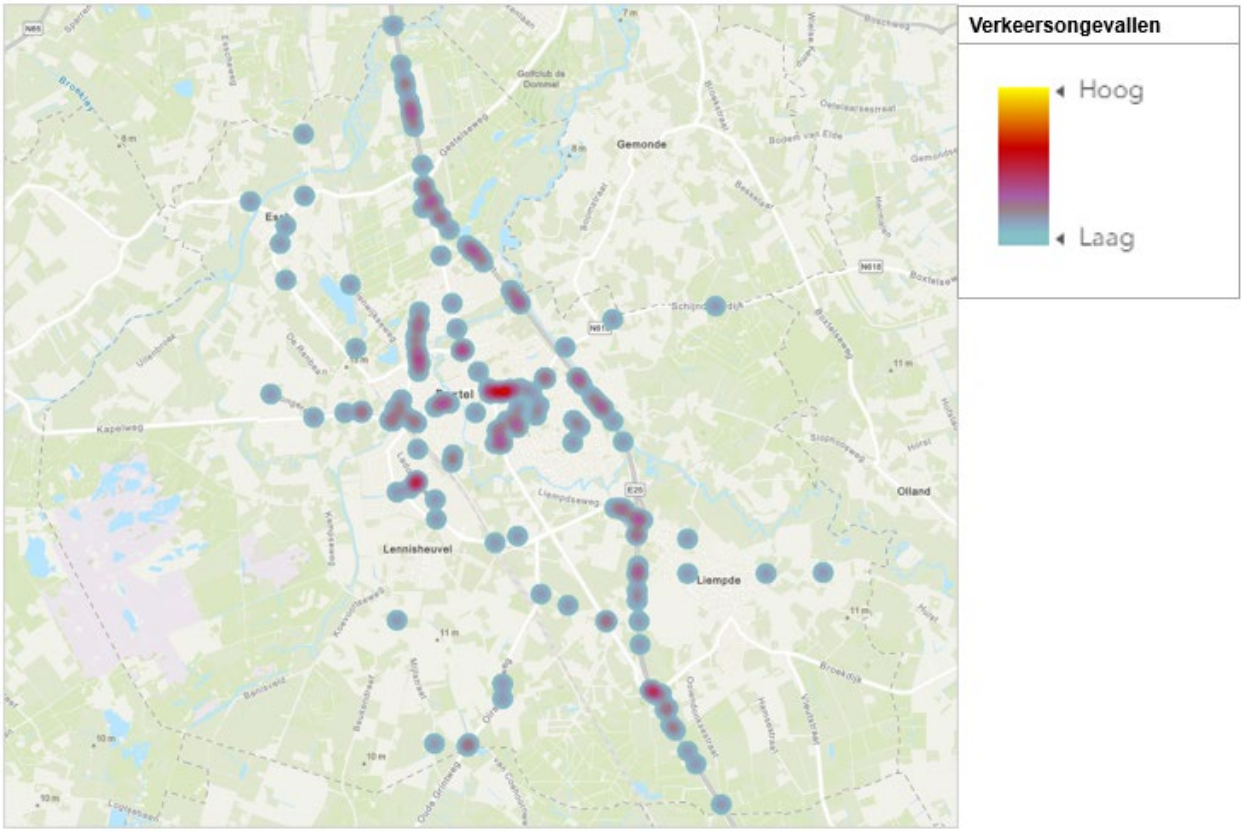

Figuur 6-21: Warmtekaart verkeersongevallen in de gemeente Boxtel in 2020 [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2022]

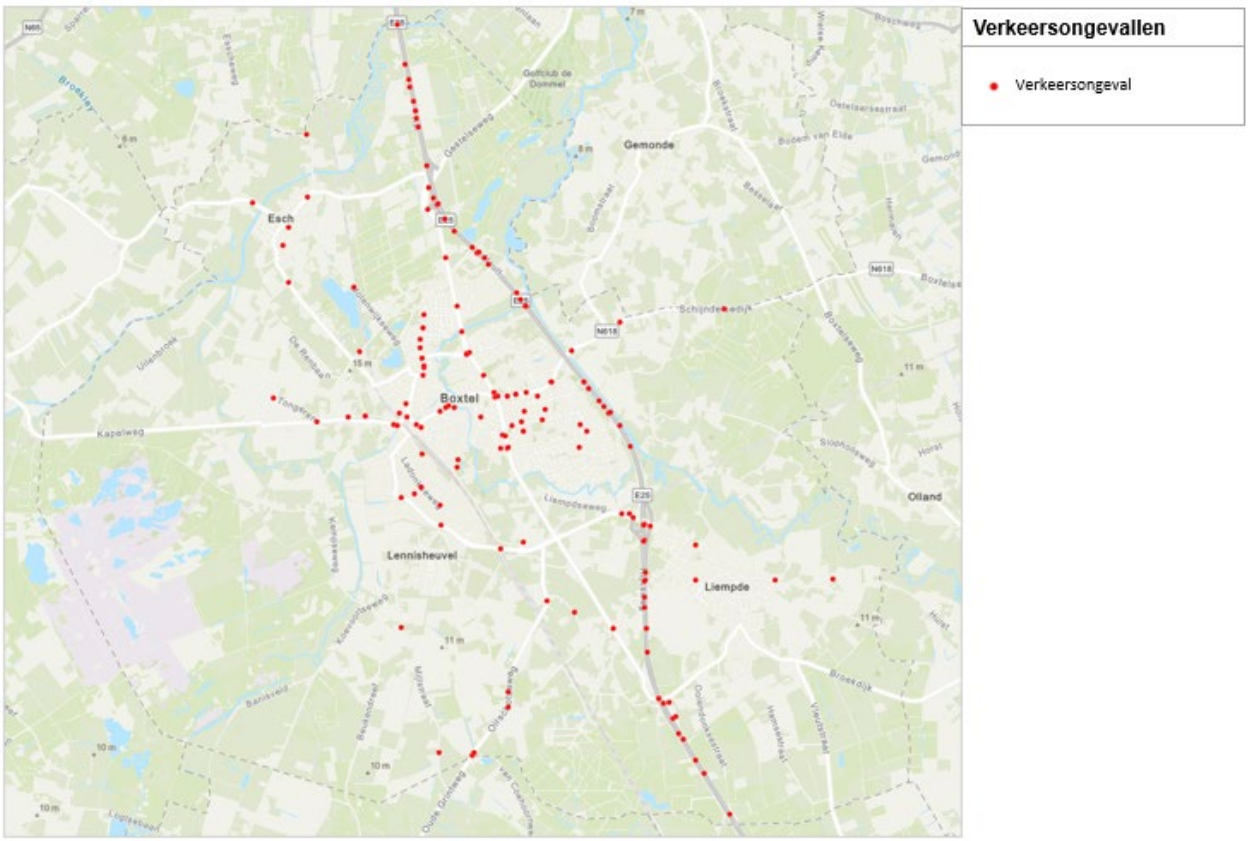

Figuur 6-22: Locatie verkeersongevallen in de gemeente Boxtel in 2020 [Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland, 2022]

Perceptie verkeersveiligheid

Om de perceptie van de verkeersveiligheid te meten, worden aan inwoners stellingen voorgelegd over de verkeerssituatie in hun omgeving. Uit de Kindmonitor 0-11 jaar van de GGD Hart voor Brabant blijkt dat een bijna een derde (32%) van de ouders van kinderen in de leeftijd 0-11 jaar een veilige oversteekplaats in de buurt mist en een op de vier (26%) mist veilige fietsmogelijkheden. Dit ligt hoger dan het gemiddelde de provincie Noord-Brabant (31% en 23% respectievelijk). Daarnaast ervaart 13% van de ouders dat kun kind niet altijd buiten kan spelen, omdat er te veel verkeer is. Dit is lager dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant (14%) [Brabantse Omgevingsscan, 2021].

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, omdat het aantal verkeersongevallen en het aantal verkeersdoden lager ligt dan het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.

Autonome ontwikkeling

Landelijke doelen voor de verkeersveiligheid worden niet gehaald en het aantal verkeersongelukken en verkeersdoden daalt nog niet. Op 8 juli 2021 is een motie aangenomen om in 2030 het aantal verkeersslachtoffers te halveren ten opzichte van 2020 [SWOV, 2021]. Dit is een tussenstap naar het doel om 0 verkeersdoden te hebben in 2050. Uit het model dat SWOV heeft ontwikkeld komt dat voor 2030 de prognoses variëren voor het aantal ernstig verkeersgewonden tussen de 14.700 en 19.200 [SWOV, 2015]. De onzekerheid in de prognose wordt met name veroorzaakt door onzekerheden in de mobiliteitsontwikkelingen, in de uitwerking van de ‘Lokale aanpak veilig fietsen’ in concrete maatregelen en in hun effecten, en door onzekerheden in de ontwikkelingen op het gebied van voertuigautomatisering en rijtaakondersteuning. Ook in 2030 zal de doelstelling 2020 voor ernstig verkeersgewonden zeer

waarschijnlijk nog niet gehaald zijn. Uit het model komt ook dat het aantal verkeersdoden in 2030 naar verwachting tussen de 330 en 470 ligt.

Technologische ontwikkelingen, zoals ‘autonoom’ en ‘connected’ rijden kunnen autonoom leiden tot een verkleining van de verkeersruimte. In potentie kan dit een positieve impact hebben op verkeersveiligheid vanwege een efficiënter verkeers- en transportsysteem en het door ontwikkelen van dynamisch verkeersmanagement. Hoe snel dit gaat, hoe goed de technologie ongelukken kan voorkomen en in hoeverre de nieuwe vervoerssystemen een eigen infrastructuur vereisen is nog onzeker.

De verantwoordelijkheid voor verkeersveiligheid is door het Rijk gedirigeerd aan de provincies en de regio’s. Hierbij spelen het provinciale beleid en het regionale beleid ten aanzien van verkeersveiligheid een rol. De provincie Noord-Brabant heeft een verkeersveiligheidsplan 2020-2024 opgesteld waarin ze een aantal (nieuwe) maatregelen benoemen om de verkeersveiligheid te verbeteren [Provincie Noord-Brabant, 2020b].

1) Verbetering van de verkeersongevallendata: gebruik blijven maken van risico-inventarisaties, ongevallenanalyses, onderzoeken en lokale kennis en werken aan de beschikbaarheid van overige data.
2) Aanpak infrastructuur: met data bepalen waar knelpunten liggen en waar nodig aanpassingen maken aan de infrastructuur.
3) Aanpak gericht op fiets en normvervaging: extra maatregelen nemen voor de fiets, uitbreiding van het verkeersonderwijs en onderzoek doen naar normvervaging.
4) Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven: het betrekken van stakeholders bij de uitvoering en bij het gedrag van weggebruikers o.a. door het inzetten van de werkgeversbenadering van het Brabant Mobiliteitsnetwerk.
5) Vergroten verantwoordelijkheidsbesef bij Brabanders: ontwikkelen van een communicatiestrategie gericht op de Brabantse burgers met als onderdeel van de strategie het opzetten van een campagne die aansluit bij landelijke verkeerscampagnes.

In hun Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2008-2020 heeft de gemeente Boxtel drie plekken aangehaald die veiliger gemaakt moesten worden. Deze drie plekken zijn allemaal aangepakt en het aantal verkeersongevallen is afgenomen. Voor de periode na 2020 is het verkeers- en vervoersplan nog niet definitief, dus deze is niet meegenomen in de autonome ontwikkeling [Gemeente Boxtel, 2008].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘groen’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er na 2020 geen verkeersplan meegenomen kan worden, waardoor het onzeker is hoe de situatie zich zal ontwikkelen.

Doorkijk 2040
Ontwikkelingen als diversificatie van verkeersdeelnemers en autonoom rijden zullen naar verwachting na 2030 verder ontwikkeld zijn dan daarvoor. De mate waarin het verkeersbeleid daarin is mee ontwikkeld en in staat is om het risico op verkeersongevallen te verminderen is echter onzeker.

6.3.3 Sociale veiligheid

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Sociale veiligheid	

Status gebruikte informatie	Kwantitatief
	• Sociale veiligheidsindex [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]:
	  ○ Onveiligheidsgevoelens
	  ○ Onveiligheidsperceptie
	  ○ Vermijdingsgedrag
	• Beleving sociale veiligheid [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

Beschikbare referentiewaarden	Benchmarking index sociale veiligheid (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid ten opzichte van de provincie Noord-Brabant
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De sociale veiligheidsindex ligt voor alle categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid lager dan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Oranje	De sociale veiligheidsindex ligt voor één of meerdere categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid hoger dan of gelijk aan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.
Rood	De sociale veiligheidsindex ligt voor alle categorieën (onveiligheidsgevoelens, onveiligheidsperceptie, vermijdingsgedrag) en beleving sociale onveiligheid hoger dan of gelijk aan het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de provincie Noord-Brabant.

Huidige situatie

Om de sociale veiligheid te beoordelen, wordt gekeken naar de onveiligheidsgevoelens, de onveiligheidsperceptie en vermijdingsgedrag. Samen vormen deze drie indicatoren de onveiligheidsbeleving. De waarde van de indicatoren is gebaseerd op stellingen uit de Veiligheidsmonitor. De indicatoren zijn gepresenteerd als een index. Dit betekent dat het alleen het verschil laat zien ten opzichte van een bepaald jaar (in dit geval 2014). Als een indicator dus de waarde 60 heeft, betekent dit dat er een afname is geweest van 40%, dus in dit geval een positief effect. Er kan weinig worden gezegd over hoe een indicator zich verhoudt tot de provincie Noord-Brabant. Er kan alleen gezegd worden of de indicatoren zich hetzelfde hebben ontwikkeld door de jaren heen. Verder wordt de sociale veiligheid beoordeeld door te kijken naar wat bewoners zeggen over hun gevoel van veiligheid in de GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen [2020].

Onveiligheidsgevoelens

'Onveiligheidsgevoelens' zijn een meting van hoe onveilig mensen zich voelen in de buurt. In Figuur 6-23 is de index van de onveiligheidsgevoelens van de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. Uit dit figuur blijkt dat de onveiligheidsgevoelens sinds 2014 zijn gedaald in zowel gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant, respectievelijk 14% en 13% in 2021. Lange tijd bleef het onveiligheidsgevoel in de gemeente Boxtel nagenoeg gelijk terwijl het daalde in de provincie Noord-Brabant, maar sinds 2019 is dit ook in gemeente Boxtel aan het dalen. In 2021 was het onveiligheidsgevoel in de gemeente Boxtel ongeveer even veel gedaald als in de provincie Noord-Brabant.

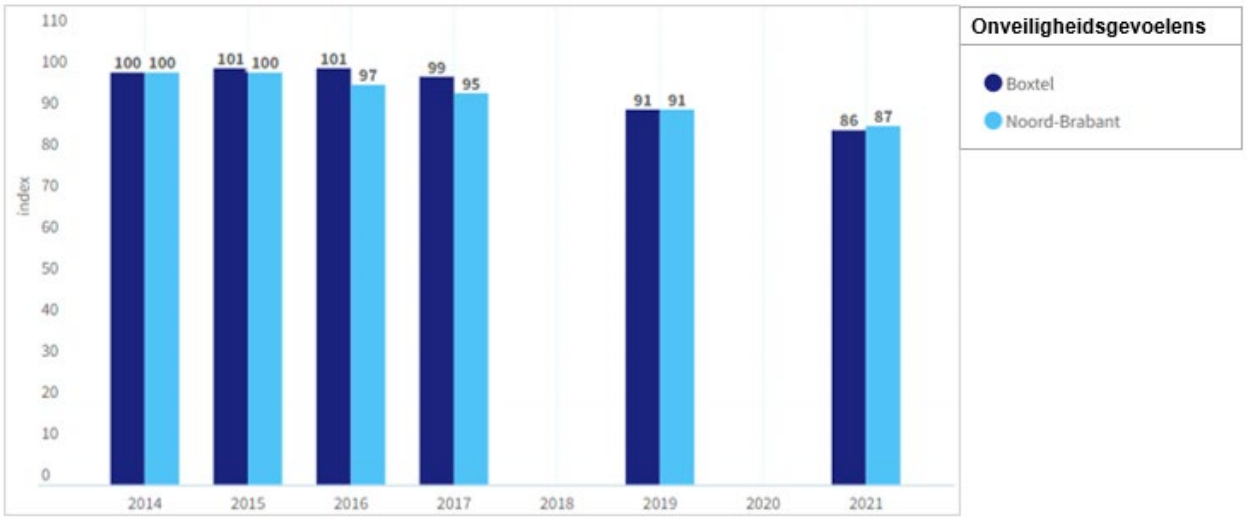

Figuur 6-23: Onveiligheidsgevoelens voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Onveiligheidsperceptie

'Onveiligheidsperceptie' is een meting van hoe de omvang van criminaliteit wordt ervaren. In Figuur 6-24 is de index van de onveiligheidsperceptie van de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. De onveiligheidsperceptie is voor de provincie Noord-Brabant sinds 2014 geleidelijk aan het verbeteren, met een daling van 15% in 2021 ten opzichte van het basisjaar 2014. In de gemeente Boxtel verslechterde de onveiligheidsperceptie juist tot 2017, ondanks de verbetering in 2016. Sinds 2017 is deze trend omgedraaid en is de onveiligheidsperceptie sterk aan het verbeteren. In 2021 was er sprake van een verbetering van 32% ten opzichte van het basisjaar 2014. De reden hiervoor is niet bekend.

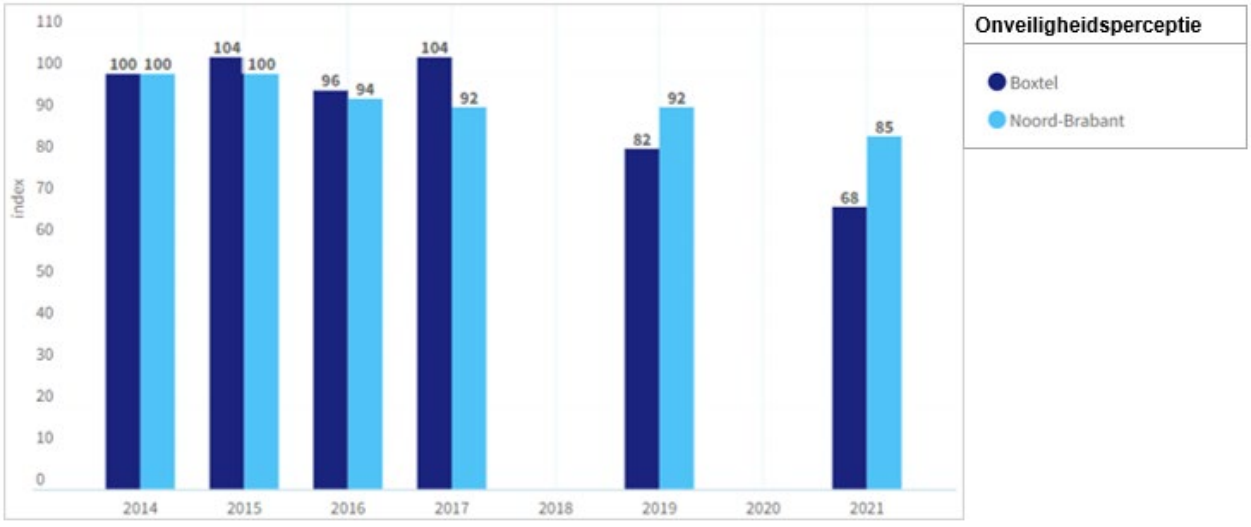

Figuur 6-24: Onveiligheidsperceptie voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Vermijdingsgedrag

'Vermijdingsgedrag' is een meting van hoe vaak mensen het eigen gedrag aanpassen aan situaties in de buurt in verband met onveiligheid. In Figuur 6-25 is de index van de onveiligheidsperceptie van Boxtel en de provincie Noord-Brabant te zien. Uit de toename in de figuur blijkt dat dit type gedrag sinds 2014 steeds vaker voorkwam bij mensen, zowel in gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. In de gemeente Boxtel was de toename sterker dan in de provincie Noord-Brabant. Sinds 2017 is er sprake van een verbetering en begon dit gedrag minder voor te komen, zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. In 2021 is er sprake van een afname van 6% ten opzichte van het basisjaar 2014 voor in de provincie Noord-Brabant, voor de gemeente Boxtel is er sprake van een lichte afname van 2% ten opzichte van het basisjaar en ligt niveau nagenoeg gelijk aan 2014.

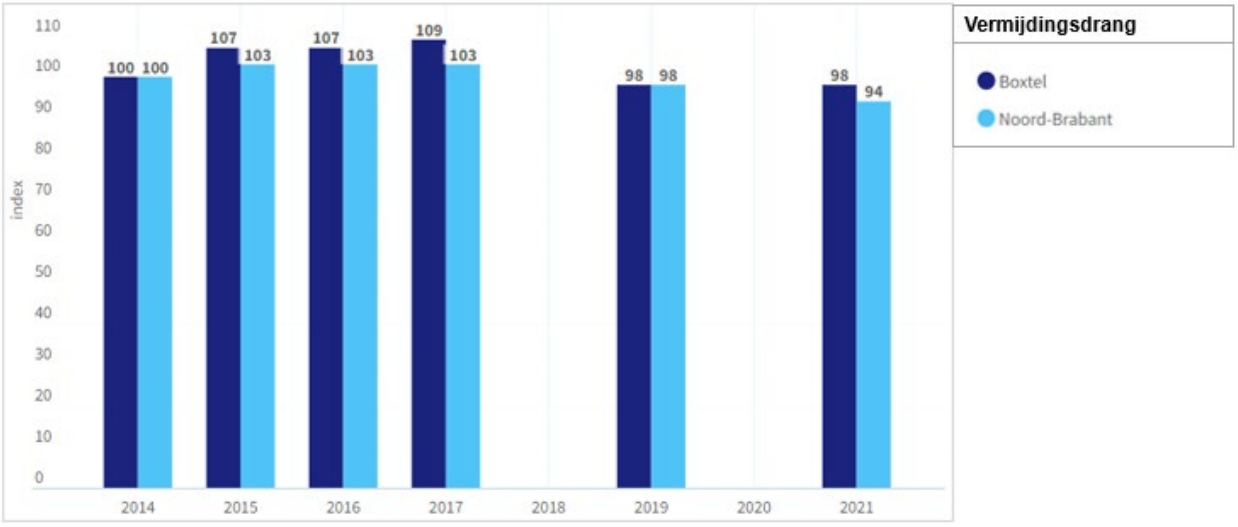

Figuur 6-25: Vermijdingsdrang voor de gemeente Boxtel ten opzichte van de provincie Noord-Brabant [CBS Veiligheidsmonitor, 2021]

Beleving van sociale veiligheid

In de Gezondheidsmonitor, een enquête die elke 4 jaar wordt gedaan door de GGD, worden vragen gesteld over hoe veilig mensen zich voelen. In Tabel 6-1 is te zien dat mensen in alle leeftijdscategorieën zich veiliger zijn gaan voelen over het afgelopen decennium, zowel in de gemeente Boxtel als in de provincie Noord-Brabant. Het gevoel van veiligheid is iets hoger in de gemeente Boxtel dan in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-1: Stelling: voelt zich veilig voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	78%	78%	77%	78%	83%	78%
2012	78%	77%	78%	77%	77%	80%
2016	81%	78%	79%	76%	86%	83%
2020	84%	82%	82%	81%	88%	84%

Er is geen duidelijke trend te zien in het onveiligheidsgevoel overdag bij alle leeftijdscategorieën (zie Tabel 6-2). In 2020 was het percentage mensen dat zich onveilig voelde overdag ongeveer gelijk in de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-2: Stelling: voelt zich wel eens onveilig overdag voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	7%	8%	8%	7%	6%	10%
2012	8%	8%	8%	7%	11%	10%
2016	5%	7%	5%	7%	4%	7%
2020	7%	7%	7%	7%	8%	8%

Bij het percentage mensen dat zich 's nachts onveilig voelt is een dalende trend te zien, wat betekent dat mensen zich veiliger zijn gaan voelen (zie Tabel 6-3). Verrassend genoeg is het onveiligheidsgevoel onder de 65+ in de gemeente Boxtel lager dan in de andere leeftijdscategorieën en dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. In 2012 was dit juist nog de grootste groep die zich 's nachts onveilig voelde. Waarom dit zo sterk gedaald is, is niet bekend. Het percentage dat zich 's avonds onveilig voelt ligt in de laatste jaren in de gemeente Boxtel lager dan in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-3: Stelling: voelt zich wel eens onveilig 's avonds/'s nachts voor de gemeente Boxtel en de provincie Noord-Brabant [GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, 2020]

	18+ jaar		18-64 jaar		65+ jaar	
	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
2009	21%	21%	22%	21%	16%	21%
2012	22%	22%	21%	23%	23%	21%
2016	18%	22%	20%	24%	13%	16%
2020	16%	18%	17%	19%	11%	15%

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de gemeente Boxtel het op de meeste indicatoren gelijkwaardig of beter doet dan Noord-Brabant, behalve op de indicator vermijdingsgedrag, die weinig verandering laat zien over de jaren heen.

Autonome ontwikkeling

De gemeente Boxtel werkt samen aan de integrale veiligheid met de gemeentes Heusden, Meierijstad, Sint-Michielsgestel en Vught. Hiervoor is een integraal veiligheidsplan 2023-3026 opgesteld. Hierin worden een aantal trends en ontwikkelingen gesignaleerd [Meierij, 2022]:

- Een nagenoeg gelijkblijvend aantal misdrijven;
- Een toename van het aantal meldingen overlast jeugd, jongeren staan in de huidige maatschappij onder druk;
- Een enorme toename van incidenten met kwetsbare- en/of personen met onbegrepen gedrag;
- Een daling van het aantal woninginbraken en kans op slachtofferschap (traditionele criminaliteit);
- Het aantal misdrijven op het gebied van horizontale fraude/digitale oplichting stijgt;
- Een verharding van ondermijnende criminaliteit;
- Een toename van maatschappelijke en sociale onrust;
- Een dalend vertrouwen in de overheid;

- Meer maatschappelijke vraagstukken worden bij de gemeente neergelegd, veelal (deels) bij veiligheid;
- De huidige maatschappelijke ontwikkelingen (stijging energiekosten, inflatie) zorgen voor een toename van de druk op een grotere groep inwoners en creëren nieuwe risico's voor veiligheidsproblematiek.

Op basis van deze trends en ontwikkelingen hebben de vijf gemeentes besloten extra aandacht te geven de komen vier jaar aan de volgende overkoepelende strategische thema's [Meierij, 2022]:

1) Het verstevigen van zorg en veiligheid voor kwetsbare inwoners en huishoudens en jongeren, onder andere door:
   - *Kwetsbare inwoners en huishoudens* - Verstevigen van de ketensamenwerking tussen het sociaal domein en veiligheidsinstanties, waarbij (eigen) verantwoordelijkheden, het benutten van mogelijkheden en integraliteit centraal staan.
   - *Kwetsbare inwoners en huishoudens* - Maatschappelijke coalities verstevigen met bijvoorbeeld woningbouwcoöperaties, in het kader van (vroeg-) signalering en integraliteit.
   - *Jongeren* - Intensiever samenwerken met ouders/opvoeders, wijk- en maatschappelijke partners (zoals het onderwijs of welzijnsinstanties) om jongeren op een positieve manier onderdeel te laten zijn en blijven van een vertrouwde, veilige buurt.
   - *Jongeren* - Stevige regie op de ketensamenwerking vanuit de gemeente: (vroegtijdig) investeren in integrale groepsaanpak middels het 7-stappen model (methodiek) en een structurele overlegstructuur.
2) Het vergroten van de digitale veiligheid, onder andere door:
   - Het eigen huis op orde brengen en houden op het gebied van informatiebeveiliging, zodat we aan het basisniveau voldoen.
   - Investeren op bewustwording en deskundigheidsbevordering van de eigen gemeenten.
   - Integrale voorbereiding op cyberincidenten- en crises bijvoorbeeld met ketenpartners (Veiligheidsregio Brabant-Noord, politie en OM); hieronder valt ook de voorbereiding op online aangejaagde ordeverstoringen.
3) Het tegengaan van polarisatie en voorkomen maatschappelijke onrust, onder andere door:
   - Investeren in sociale cohesie in onze wijken en dorpen, met name gericht op jeugdigen en kwetsbare(n).
   - Investeren in stevige lokale netwerken en het aangaan van andere coalities.
   - Het opzetten van een netwerk van sleutelfiguren om beter in contact te staan met de diverse gemeenschappen.
4) Het tegengaan van ondermijning/georganiseerde criminaliteit, onder andere door:
   - We werken in de aanpak van ondermijning integraal samen met de partners binnen het basisteam Meierij. Alleen door samen op te trekken, is het mogelijk een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Een samenhangende aanpak van preventie, weerbaarheid en verstoring is nodig. Voorop staat het realiseren van impact.
   - We werken aan het voorkomen van jonge aanwas en zetten in op het weerbaar maken van jeugdigen.
   - Investeren op weerbare ondernemers en het bouwen van sterke coalities. Daarnaast gaan we werken aan barrières, om een eerlijk ondernemersklimaat te creëren.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat het onduidelijk is welk effect het beleid heeft op de verschillende indices van de sociale veiligheidsindex.

Doorkijk 2040
Indien de gemeente Boxtel het huidige beleid na 2030 voortzet en verder concretiseert is het aannemelijk dat de onveiligheidsbeleving ook na 2030, (positief) beïnvloed wordt. In hoeverre dit leidt tot een verandering in kwaliteitsniveau na 2030 is afhankelijk van het dan vigerende beleid.

6.4 Milieu

6.4.1 Geurhinder

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Geurhinder	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Geurhinderkaarten [ODBN, 2019]
Beschikbare referentiewaarden	Geurhinderkaart veehouderijen getoetst aan de GGD-richtlijnen
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Er is zowel in de bebouwde kom als het buitengebied sprake van een goede geursituatie bij geurgevoelige objecten (volgens de GGD-normen)
Oranje	In de bebouwde kom en in het buitengebied is op een aantal plekken sprake van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten
Rood	In de bebouwde kom en in het buitengebied is op een veel plekken sprake van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten

Huidige situatie

Geurhinder door veehouderijen

Geurhinder kan optreden door langdurige blootstelling aan een geur of (kortdurende) blootstelling aan onaangename geuren. In de gemeente Boxtel bevindt zich een aantal veehouderijen. Veehouderijen zijn mogelijke bronnen voor geurhinder en daarom gelden voor veehouderijen regels met betrekking tot aan te houden afstanden tot voor geurhinder gevoelige objecten zoals woningen.

De GGD heeft voor geurhinder van veehouderijen advieswaarden opgesteld. Bij woonfuncties achten de GGD'en meer dan 12% geurhinder onacceptabel (dit komt overeen met maximaal 2 OU/m^3 in de woonkern). Bij gemengde functies (wonen en werken) zijn hogere geurhinderpercentages denkbaar. Hoger dan 20% geurhinder vindt de GGD onacceptabel (dit komt overeen met maximaal 10 OU/m^3 in het buitengebied).

Tabel 6-4: GGD-beoordeling geurhinder van veehouderijen [RIVM, 2022a]

Percentage geurgehinderden	Geurbelasting (OU/m3)	
	Voorgrond	*Achtergrond*
12% (woonfuncties)	2	5
20% (buitengebied)	5	10

In Figuur 6-26 is de geurkaart van Boxtel weergegeven. In de kaart is te zien waar de veehouderijen liggen die geurhinder veroorzaken (donkerblauwe vierkantjes). Hiervan zijn er tientallen aanwezig binnen de gemeente. Daarnaast is de achtergrondbelasting in OU/m^3 weergegeven. Op een aantal locaties bij veehouderijen is deze belasting hoog (10 - >40 OU/m^3). Op deze locaties is daarom sprake van een slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten (gebouw bestemd voor wonen of verblijf). De slechte geursituaties bevinden zich bij Luissel, Tongeren, Nergena, Esch, Kinderbos, Kleinder-Liempde, Vrilkhoven, Selissen en Langenberg. In Tabel 6-5 is weergegeven hoe de geursituatie bij geurgevoelige objecten is beoordeeld.

Tabel 6-5: Beoordeling geurgevoelige objecten [ODBN, 2019]

Woon-/leefklimaat	Goed (GGD)	Afweegbaar	Slecht
Normen bebouwde kom	≤ 5	5-10	> 10
Normen buitgebied	≤ 10	10-20	> 20

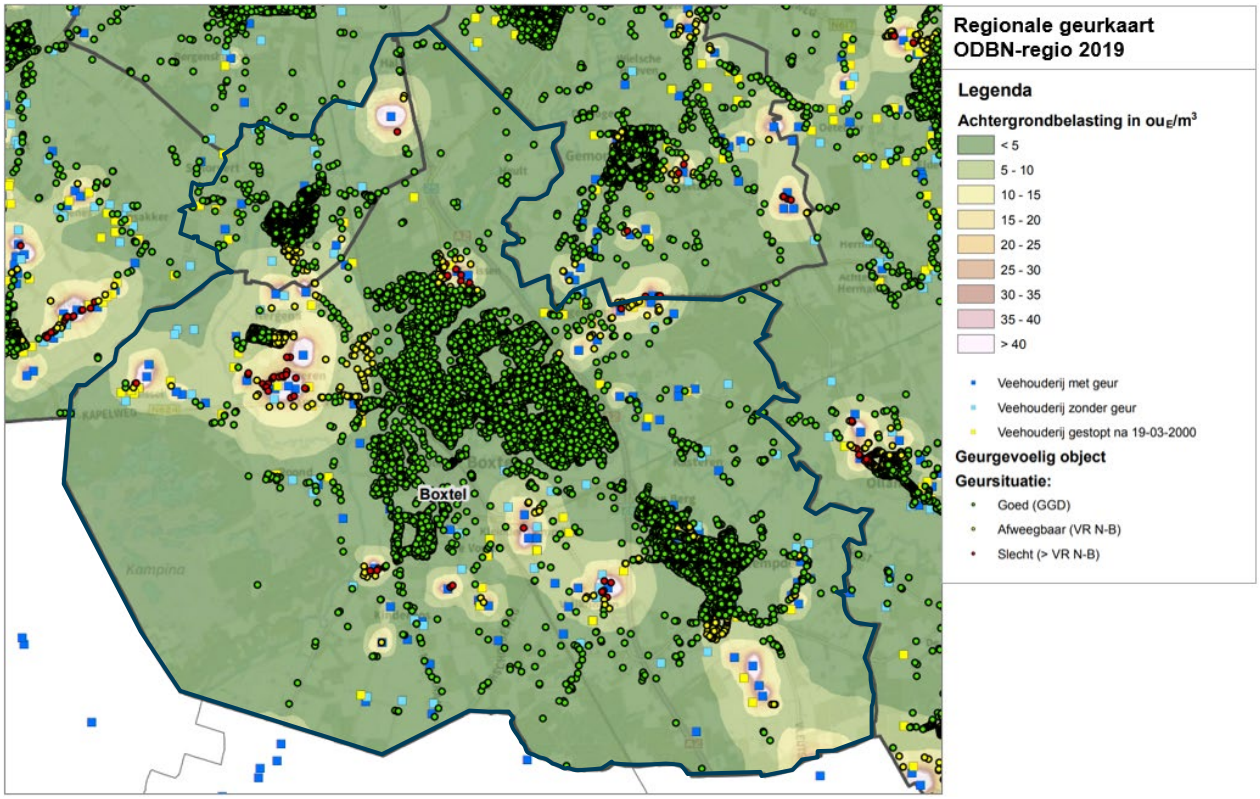

Figuur 6-26: Regionale geurkaart met achtergrondbelasting en geursituatie bij geurgevoelige objecten [ODBN, 2019]

In onderstaande tabel is het percentage volwassenen (18-64 jaar) dat in de laatste 12 maanden ernstige geurhinder heeft ervaren (2020). Uit deze tabel blijkt dat in Boxtel-Centrum, Boxtel-Noord en Esch de meeste geurhinder wordt ervaren. Het percentage komt niet boven de 12% (GGD-richtlijn)

Tabel 6-6: Percentage geurgehinderden door veehouderijen in verschillende wijken in Boxtel (18-64 jaar) [Brabantscan, 2020a]

Wijk	Percentage ernstig geurgehinderden (18-64 jaar)				
	Door landbouw- en veeteeltactiviteiten	*Door stallen met (pluim)vee*	*Door mest uitrijden*	*Door opslag/productie van veevoer*	*Door vergister*
Liempde	1	2	1	1	0
Boxtel-Oost	2	0	0	1	0
Munsel-Selissen, Lennisheuvel	1	1	3	2	0
Boxtel-Centrum	4	2	0	1	0
Boxtel-Noord	4	4	5	4	3
Esch	8	4	6	4	0
Gemeente Boxtel	*3*	*2*	*2*	*2*	*0*

Geurhinder door overige bronnen

Naast veehouderijen zijn er ook andere bronnen die geurhinder kunnen veroorzaken. In onderstaande tabel zijn deze andere bronnen weergegeven. In Boxtel ervaart in totaal ongeveer 1 op de 10 volwassenen (18-64 jaar) ernstige geurhinder. Dit komt deels door veehouderijen, zoals hierboven verder toegelicht. Maar ook bedrijven/industrie en open haard/allesbrand veroorzaken relatief veel geurhinder in Boxtel. In 2020 zijn in Boxtel 190 klachten van geuroverlast binnengekomen bij de Milieuklachtencentrale [Brabant in Zicht, 2020]. Bij de gemeente is bekend dat Vion (producent van vlees, vleesproducten en plantaardige alternatieven) die zich gevestigd heeft op bedrijventerrein Ladonk, geuroverlast veroorzaakt.

Tabel 6-7: Percentage geurgehinderden door overige bronnen in Boxtel (18-64 jaar) [Brabantscan, 2020a]

	Percentage ernstig geurgehinderden (18-64 jaar)					
	Totaal	*Door riolering/zuivering*	*Door bedrijven/industrie*	*Door vliegverkeer*	*Door wegverkeer*	*Door open haard/allesbrand*
Gemeente Boxtel	11	1	4	0	1	3

Conclusie

De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat in de bebouwde kom en in het buitengebied van Boxtel op een aantal plekken sprake is van een afweegbare of slechte geursituatie bij geurgevoelige objecten.

Autonome ontwikkeling

Het beëindigen van veehouderijen staat sinds het uitbreken van de ‘stikstofcrisis’ volop in de belangstelling. Het kabinet reserveert miljarden euro’s om veehouderijen te sluiten om zo de stikstof-, natuur-, klimaat- en wateropgaven in het landelijk gebied te realiseren [Planbureau voor de Leefomgeving, 2022]. Bij het sluiten van veehouderijen zal ook de geurhinder in de omgeving afnemen.

Met de routekaart stalaanpassingen 2024 wil de provincie Noord-Brabant veehouderijen sturen en helpen bij het verduurzamen van de stallen. Dit wil de provincie doen door het vergunningsverleningsproces te optimaliseren, te zorgen dat de financiële ondersteuning van het Rijk snel bij de veehouder terecht komt en door de veehouder goed te informeren. Onder de stalaanpassingen zijn technieken bekend die geurhinder kunnen verminderen [Provincie Noord-Brabant, 2022a].

In de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014 van de gemeente Boxtel zijn afstanden vastgesteld voor geurgevoelige objecten (binnen en buiten de bebouwde kom) als het gaat om veehouderijen waarvoor vaste afstanden gelden. In onderstaande tabel zijn deze afstanden weergegeven. Voor het gebied Tongeren – Nergena geldt een andere geurnorm ten opzichte van de rest van de gemeente. Hier is de geurbelasting hoog.

Tabel 6-8: Andere afstanden volgens de Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014 [Gemeente Boxtel, 2014]

	Afstand tot geurgevoelige objecten	**Vereiste**
Bebouwde kom	50 meter	Maximaal 56 dieren
Buitengebied	25 meter	Maximaal 200 dieren

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, gelijk aan de huidige situatie. Dit omdat er geen specifiek gemeentelijk beleid is dat zich richt op het verminderen van geurgehinderden. Het is onduidelijk in hoeverre stalaanpassingen de komende jaren gaan zorgen voor een vermindering van geurhinder. Daarnaast is het niet zeker of eventuele sluitingen van veehouderijen plaats zullen vinden binnen Boxtel.

Doorkijk 2040
Of er na 2030 sprake is van een vermindering van geurhinder is primair afhankelijk van het dan vigerende beleid.

6.4.2 Geluidhinder

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Geluidhinder	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Wegverkeerlawaai • Railverkeerlawaai
Beschikbare referentiewaarden	Wegverkeerlawaai en railverkeerlawaai bij woongebieden getoetst aan de wettelijke grenswaarden en de WHO-advieswaarden
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Vrijwel overal wordt voldaan aan de wettelijke voorkeursgrenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer
Oranje	Vrijwel overal wordt voldaan aan de wettelijke maximale grenswaarden voor wegverkeer en railverkeer. Op meerdere plekken wordt niet voldaan aan de WHO-advieswaarden
Rood	Op meerdere plekken wordt niet voldaan aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer

Huidige situatie

Geluiden in de omgeving kunnen een grote bijdrage leveren aan de beleving van de leefomgeving. Te veel geluid is vaak onwenselijk of zelfs schadelijk. Gezondheidseffecten als slaapverstoring, gehoorschade, risico op hart- en vaatziekten of verminderd prestatievermogen en leerproblemen bij kinderen willen we uiteraard zoveel mogelijk voorkomen.

Een belangrijke basis voor de ruimtelijke afweging in het kader van het aspect geluid is de Wet geluidhinder (Wgh). Deze wet biedt geluidgevoelige functies (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerlawaai, spoorweglawaai en industrielawaai door middel van zonering. De wettelijke grenswaarden die doorgaans gelden op de gevels van woningen zijn in onderstaande tabel weergegeven. De gemeente Boxtel heeft beleid voor het vaststellen van hogere grenswaarden in specifieke gevallen.

Tabel 6-9: Wettelijke grenswaarden geluid bij woningen (in stedelijk gebied) volgens de Wet geluidhinder (Wgh) [Overheid.nl, 2017]

Bron	Voorkeursgrenswaarde	Maximale grenswaarde
Wegverkeer	48 dB	63 dB
Railverkeer	55 dB	68 dB

In 2018 heeft de WHO (World Health Organization) nieuwe gezondheidskundige richtlijnen voor geluid gepubliceerd: Environmental Noise Guidelines for the European Region (2018). De richtlijn geeft aanbevelingen voor weg-, rail-, vliegverkeer, windturbines en recreatiegeluid en is gebaseerd op de nieuwste wetenschappelijke inzichten (tot en met 2014). In onderstaande tabel zijn de WHO-advieswaarden weergegeven ten aanzien van weg-, rail- en vliegverkeer. De WHO-advieswaarden zijn zonder aftrek conform art. 110g Wet geluidhinder.

Tabel 6-10: WHO-advieswaarden (2018) m.b.t. jaargemiddelde en nachtelijke blootstelling aan geluid door weg-, rail-, en vliegverkeer [RIVM, 2018a]

Bron	Jaargemiddelde blootstelling	Onderbouwing	Nachtelijke blootstelling	Onderbouwing
Wegverkeer	53 dB L_{den}	10% ernstige hinder	45 dB L_{night}	3% ernstige slaapverstoring
Railverkeer	54 dB L_{den}	10% ernstige hinder	44 dB L_{night}	3% ernstige slaapverstoring
Vliegverkeer	45 dB L_{den}	10% ernstige hinder	40 dB L_{night}	11% ernstige slaapverstoring

Wegverkeer

De maximale wettelijke grenswaarde voor wegverkeer is doorgaans 63 dB op de gevel van een woning. De voorkeursgrenswaarde is 48 dB. In Figuur 6-27 is het wegverkeerlawaai (Lden) in Boxtel weergegeven. Met grijs is aangegeven waar de woongebieden liggen in de gemeente.

Geluidwaarden (Lden) door wegverkeer die hoger zijn dan 68 dB beperken zich tot de A2, de Keulsebaan en de Gesteiseweg. Bij enkele bestaande woningen zijn overschrijdingen van de maximale grenswaarde (63 dB) bekend. Dit is langs de Bosscheweg, Eindhovenseweg, Mgr Wilmerstraat en de Baroniestraat. Langs de drukke wegen is sprake van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde op de gevels van woningen:

- Schijndelseweg → Monseigneur Wilmerstraat → Baroniestraat
- Van Hornstraat
- Sint Jorisstraat → Baanderherenweg
- Brederodeweg
- Bosscheweg
- Huygenstraat

Langs veel deze wegen is ook sprake van een overschrijding van de WHO-advieswaarden. Volgens deze advieswaarden geldt een jaarlijkse blootstelling van 53 dB Lden.

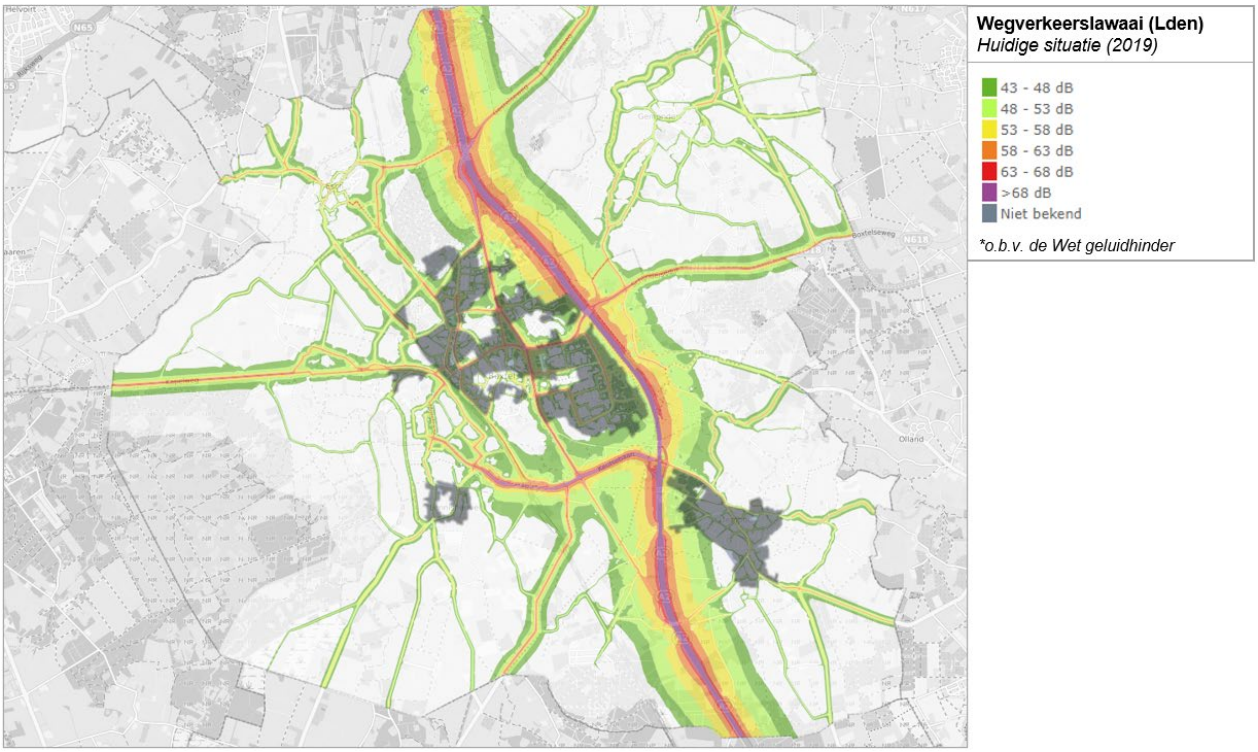

Figuur 6-27: Wegverkeerslawaai (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Naast de jaargemiddelde blootstelling (Lden) wordt volgens de WHO-advieswaarden ook getoetst aan de nachtelijke blootstelling (Lnight). Voor wegverkeer geldt hier een advieswaarde van 45 dB Lnight. In Figuur 6-28 is de nachtelijke blootstelling door wegverkeer in Boxtel weergegeven. Aan de WHO-advieswaarden wordt niet voldaan langs verschillende wegen (geluidbelasting op de gevel). Het gaat voornamelijk om de wegen die hierboven al opgesomd zijn.

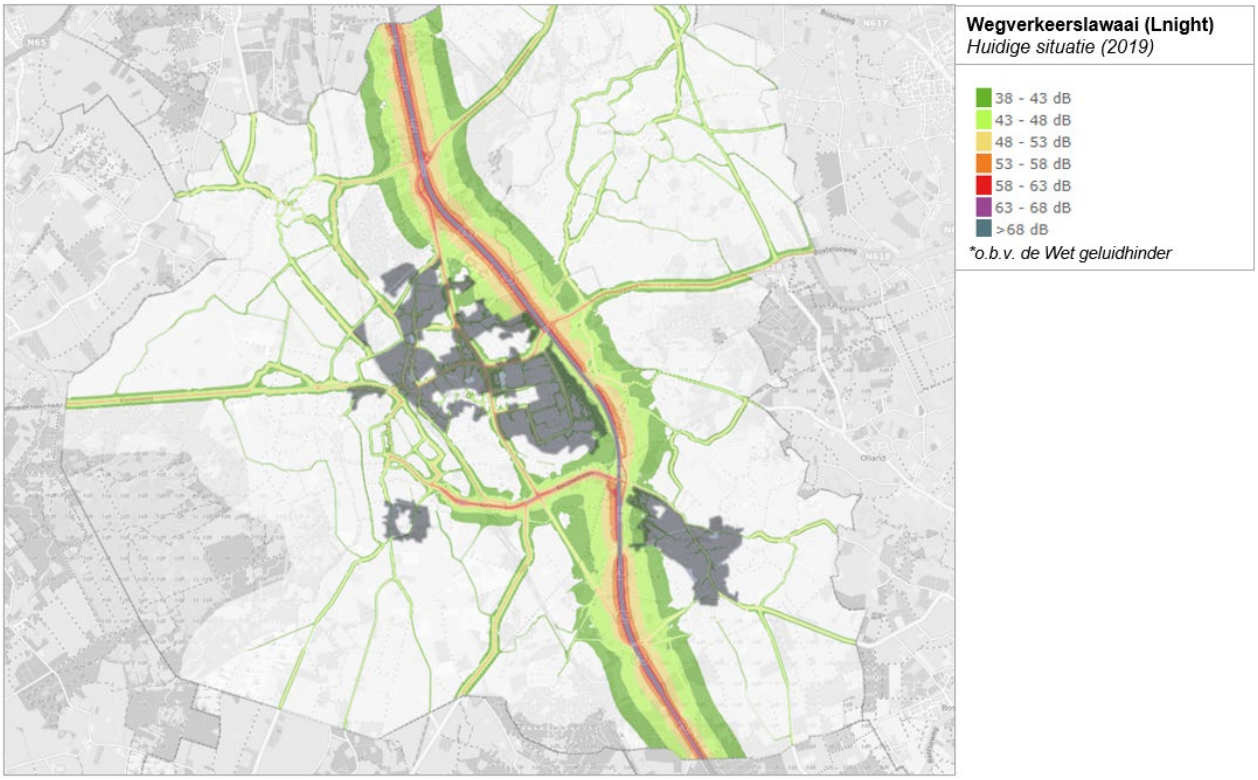

Figuur 6-28: Wegverkeerslawaai nachtelijke blootstelling (Lnight) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Railverkeer

De maximale wettelijke grenswaarde voor railverkeer is doorgaans 68 dB op de gevel van een woning. De voorkeursgrenswaarde is 55 dB. In Figuur 6-29 is het railverkeerlawaai (Lden) in Boxtel weergegeven. Met grijs is aangegeven waar de woongebieden liggen in de gemeente.

Bij enkele bestaande woningen langs het spoor zijn overschrijdingen van de maximale grenswaarde bekend. Dit is voornamelijk langs de Kapelweg, Tongersestraat, Parallelweg Noord, Parallelweg Zuid, Spoorstraat, Brugstraat, Ridder van Cuijkstraat en Tongeren. Daarnaast is er langs het spoor bij meerdere woningen ook een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 55 dB Lden. Het is onduidelijk waar deze grens precies ligt, omdat onderstaande figuur gebruik maakt van een schaallat met de bandbreedte 53-58 dB. Op vrijwel dezelfde plekken en bij dezelfde woningen is sprake van een overschrijding van de WHO-advieswaarden Volgens deze advieswaarden geldt een jaarlijkse blootstelling van 54 dB Lden voor railverkeer.

Naast de jaargemiddelde blootstelling (Lden) wordt volgens de WHO-advieswaarden ook getoetst aan de nachtelijke blootstelling (Lnight). Voor railverkeer geldt hier een advieswaarde van 44 dB Lnight. In Figuur 6-30 is de nachtelijke blootstelling door railverkeer in Boxtel weergegeven. Aan de WHO-advieswaarden wordt ook op grotere afstand van het spoor niet voldaan.

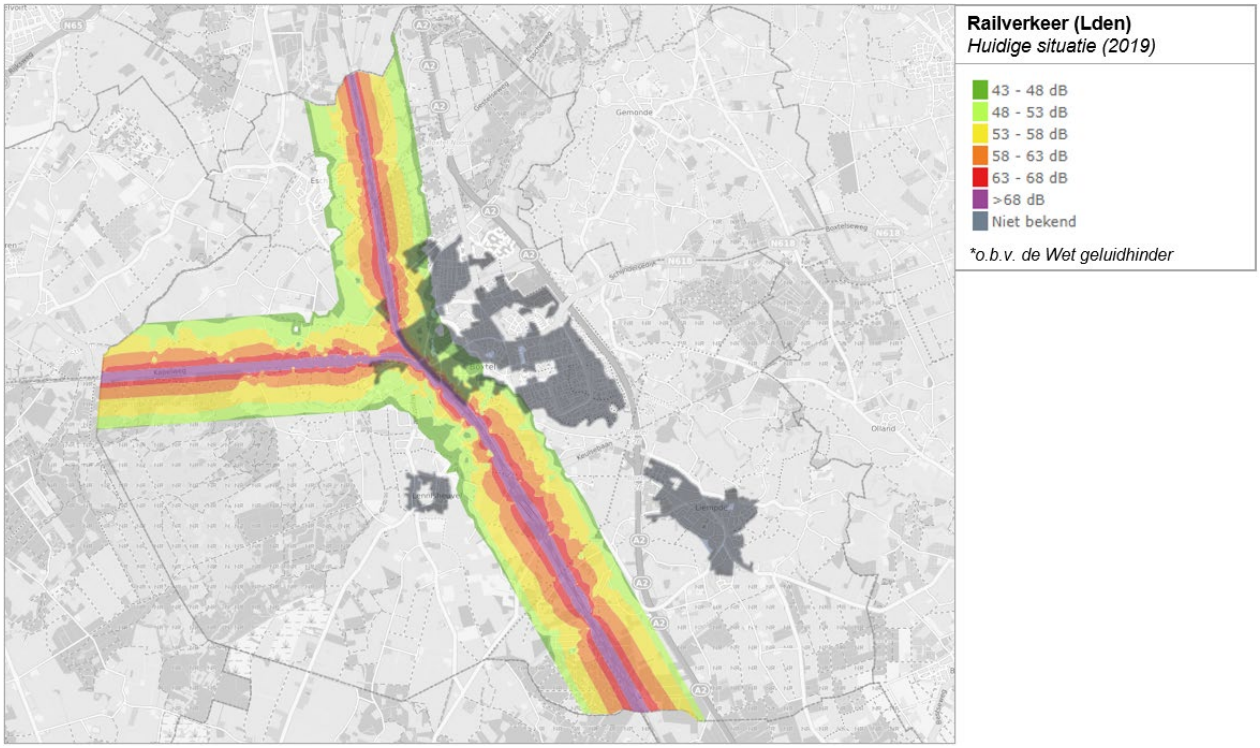

Figuur 6-29: Railverkeerlawaai (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

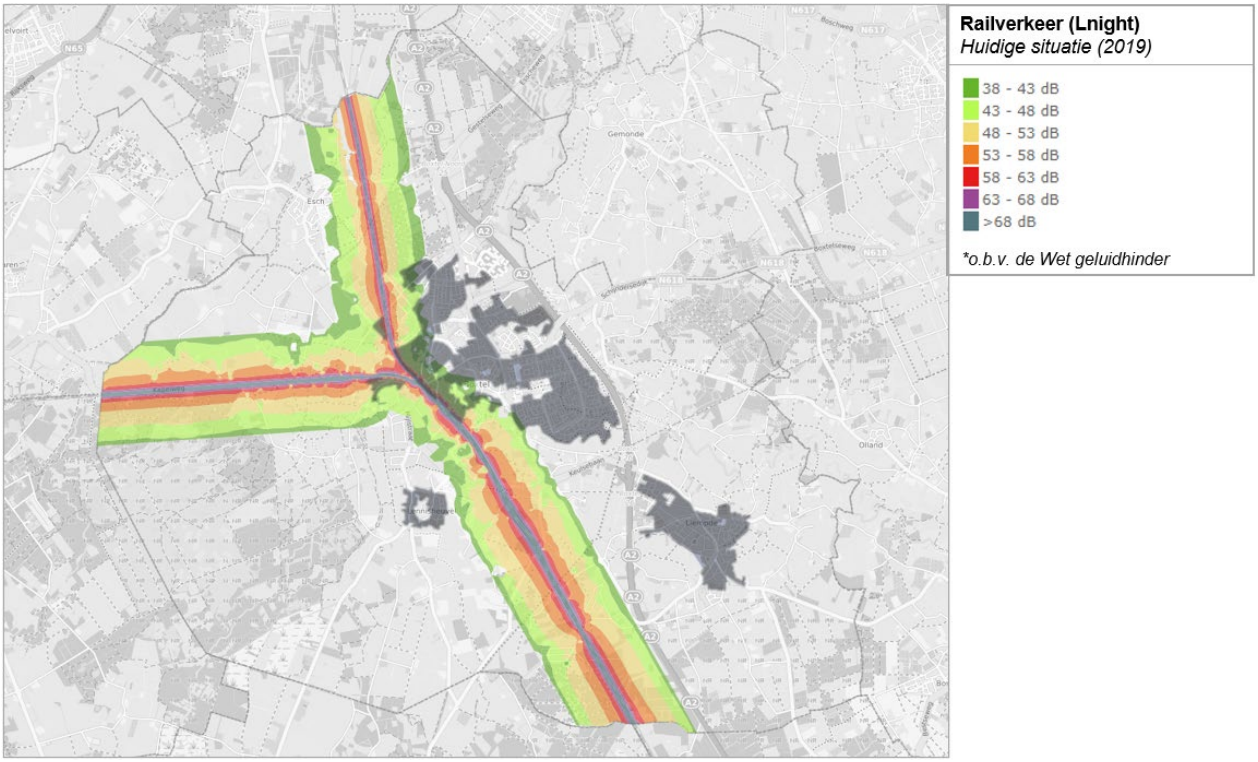

Figuur 6-30: Railverkeerlawaai nachtelijke blootstelling (Lnight) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

Vliegverkeer

In de gemeente Boxtel lijkt geen sprake te zijn van een overschrijding van de WHO-advieswaarden voor het geluidniveau van vliegverkeer (volgens de kaart van Atlas Leegomgeving, 2022). De gemeente Boxtel is als randgemeente aangesloten bij de overleggen over Eindhoven Airport. Er zijn meerdere klachten over vliegverkeer binnen Boxtel bekend, zie ook *beleving van geluidoverlast* later in deze paragraaf.

Industrielawaai

Op industrieterrein Ladonk Boxtel is een geluidszone aanwezig. Binnen deze zone mag geen geluidsgevoelige bebouwing of terreinen worden ingericht, tenzij een hogere waarde is vastgesteld. Er zitten geen grotere lawaaimakers meer. De zone is nog wel aanwezig. Bij de gemeente is bekend dat Vion (producent van vlees, vleesproducten en plantaardige alternatieven) gevestigd op bedrijventerrein Ladonk, geluidoverlast veroorzaakt.

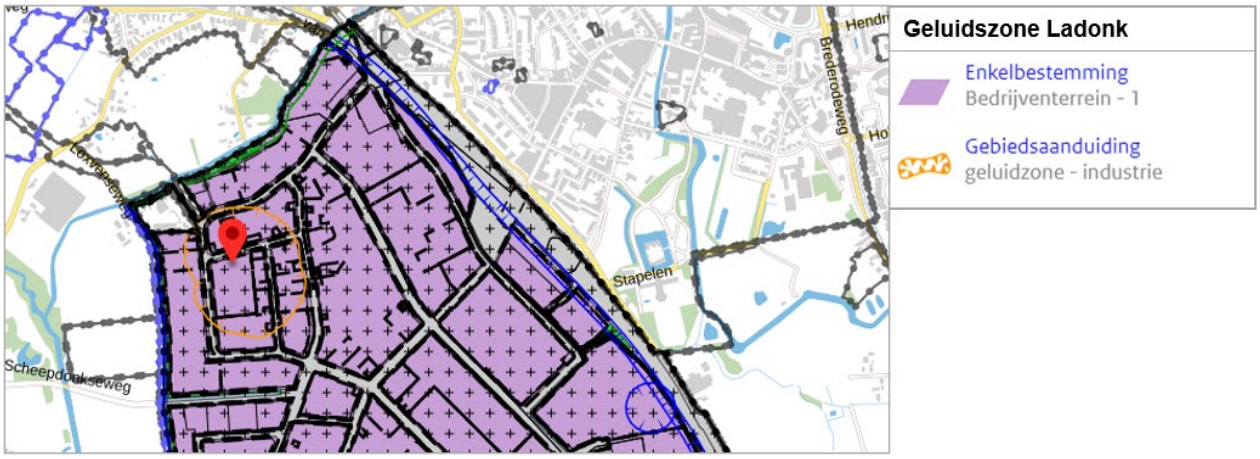

Figuur 6-31: Geluidzone bedrijventerrein Ladonk

Cumulatie

Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. De berekening van het cumuleren van geluid houdt rekening met verschillen in hinderlijkheid tussen verschillende soorten geluid. Onder de Omgevingsregeling zal het optellen van geluid belangrijker worden.

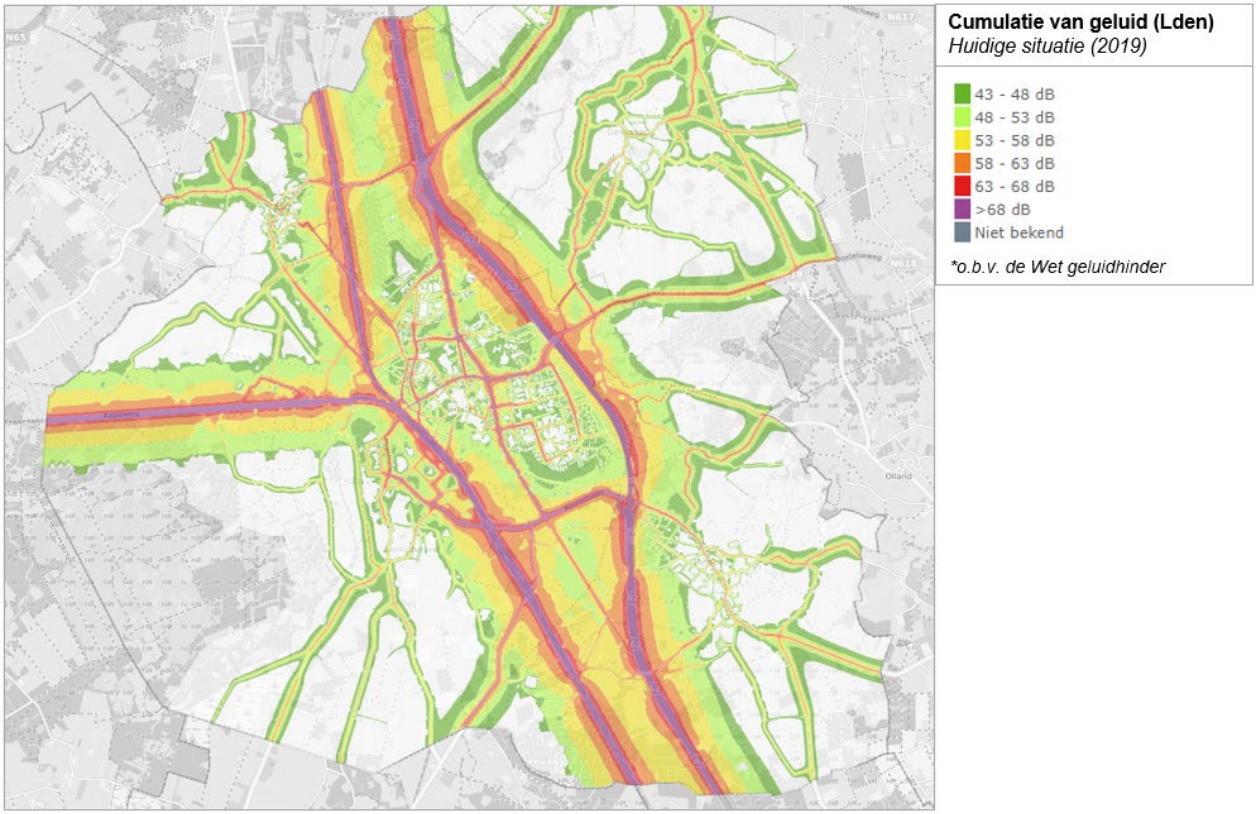

Figuur 6-32: Cumulatie van geluid (Lden) in 2019 in de gemeente Boxtel [iCinity, 2019]

In Figuur 6-32 is de cumulatie van geluid (Lden) weergegeven in de gemeente Boxtel. Zoals uit bovenstaande paragrafen duidelijk is geworden is er met name langs de hoofdwegen en het spoor sprake van geluidoverlast op de gevel van woningen.

Beleving van geluidoverlast

De hoeveelheid geluid in de omgeving speelt een rol in de beleving van de omgeving. Geluidsterkte vanaf ongeveer 45 decibel kan als hinderlijk ervaren worden [Rijksoverheid, 2006]. Het percentage volwassenen (18-64 jaar) dat in de afgelopen 12 maanden ernstige geluidhinder heeft ervaren is in Boxtel 25%. Dit is gelijk aan het provinciale gemiddelde. In Figuur 6-33 is weergegeven welke bronnen verantwoordelijke zijn voor deze ernstige geluidhinder. Hieruit blijkt dat er relatief veel overlast is van brommers/scooters en buren naast wegen en railverkeer. In Boxtel wordt gemiddeld meer overlast ervaren door treinverkeer en minder door vliegverkeer ten opzichte van het gemiddelde in provincie Noord-Brabant. Inzet van de gemeente beperkt zich vooral tot wegverkeer (exclusief brommers) [Brabantscan, 2020b].

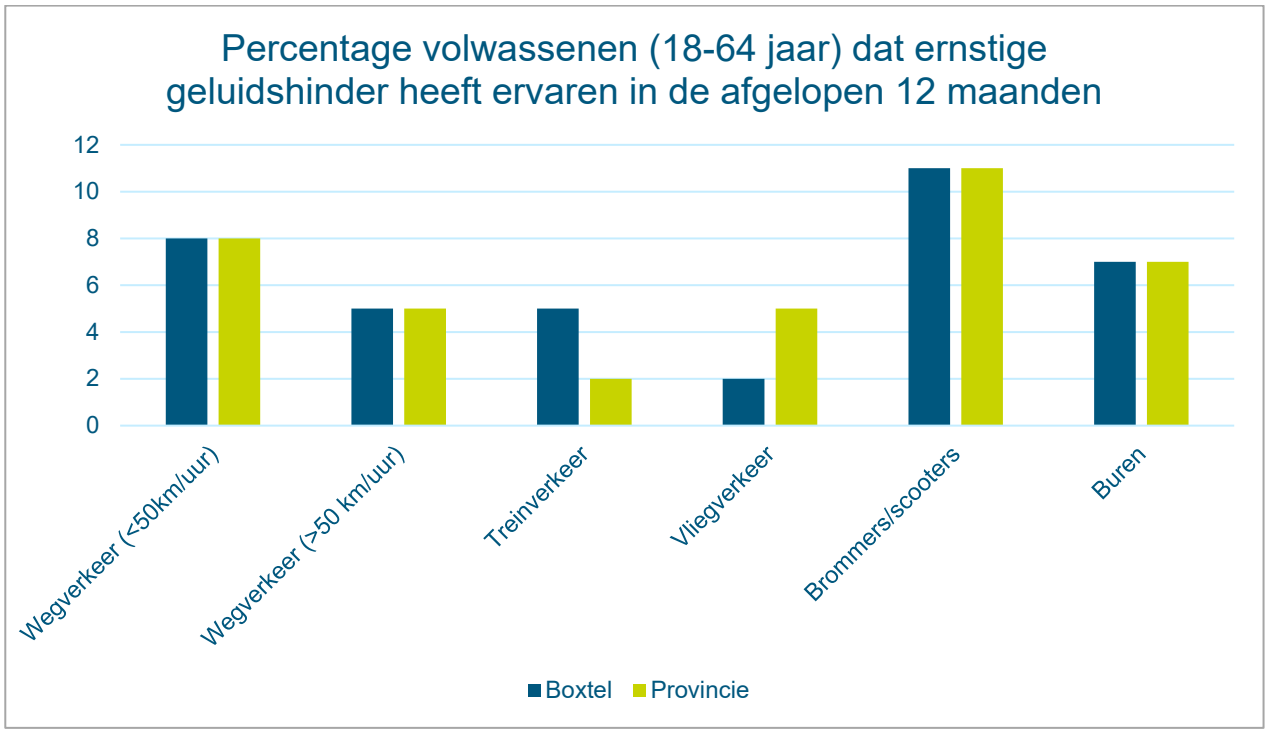

Figuur 6-33: percentage volwassenen (18-65 jaar) dat ernstige geluidshinder heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden toegespitst in verschillende bronnen [Brabantscan, 2020b]

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'rood', omdat op meerdere plekken niet voldaan wordt aan de wettelijke maximale grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor wegverkeer en railverkeer.

Autonome ontwikkeling

Wegverkeer

In Boxtel loopt één geluidsaneringsproject om 52 woningen te voorzien van gevelmaatregelen om het geluidniveau in de woning te beperken. Het geluidniveau op de gevel zal hiermee niet verminderen.

Daarnaast zal de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Dit zal leiden tot lagere geluidbelastingen op de doorgaande route Mgr Wilmerstraat - Baroniestraat - Van Hornstraat - Tongersestraat. Hierdoor zijn er in de toekomst mogelijk geen overschrijdingen meer van de maximale waarde op woningen langs deze route.

Railverkeer

Voor het spoor in Boxtel is een geluidsaneringsbesluit genomen met maatregelen in de vorm van raildempers en geluidschermen. Daarnaast worden een aantal woningen nog voorzien van gevelmaatregelen. De raildempers zijn in het najaar van 2022 al aangebracht. Inzet voor de geluidschermen is dat de realisatie voor de 80 weekse afsluiting (november 2024 – mei 2026) van het derde spoor Duitsland (minder gebruik van de Betuweroute en dus drukker op de Brabantroute) gaat plaatsvinden. Uit het akoestisch onderzoek (MJPG rail) blijkt dat er na de maatregelen nog 6 woningen over zijn met een geluidbelasting hoger dan 68 dB, waarvan 3 een geluidbelasting van 70 dB of hoger.

Er loopt vanuit de gemeente op dit moment een onderzoek naar mogelijke bovenwettelijke maatregelen m.b.t. het spoor gericht op geluid en trillingen. Het is nog onduidelijk of dit in de toekomst iets gaat opleveren.

Cumulatie

In de autonome situatie (2030) neemt de cumulatieve geluidbelasting op een aantal plekken af, zie Figuur 6-34. Zoals bij de Parkweg en de Van Hornstraat. Dit kan het gevolg zijn van minder verkeer op deze plekken. Er zijn geen grote verschuivingen ten opzichte van de huidige situatie.

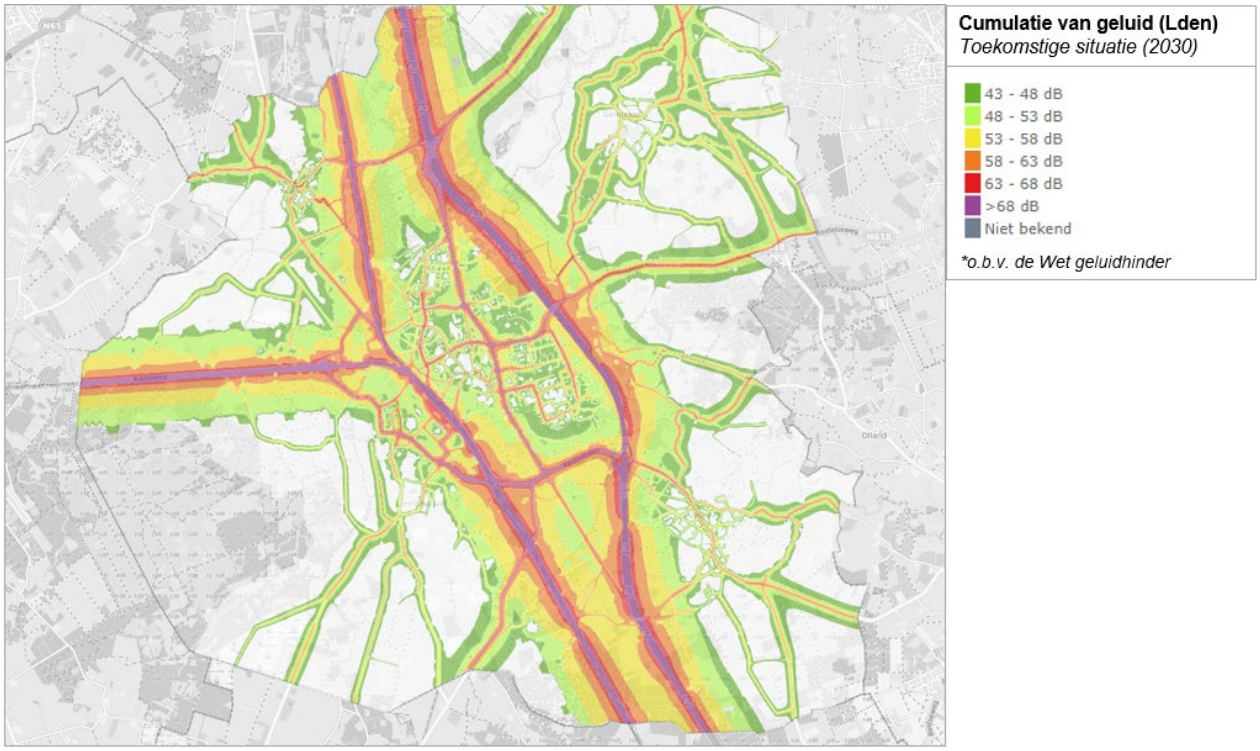

Figuur 6-34: Cumulatieve geluidbelasting in de toekomstige situatie (2030) [iCinity, 2019]

** de maatregelen raildempers en geluidschermen bij het spoor zijn nog niet meegenomen in deze kaart. Na realisatie hiervan zal de cumulatieve geluidbelasting rond het spoor verbeteren*

Beleving van geluidoverlast

Autonoom zijn er trends en ontwikkelingen die mogelijk zorgen voor meer geluidhinder:

- Ontwikkeling van windmolens, toename airco's en warmtepompen met buitenunits (ventilatoren) ten behoeve van de energietransitie.
- De ambitie tot uitbreiding van bedrijventerrein (2 hectare/jaar). Hierdoor is kans op extra (industrie)lawaai en eventueel meer geluidhinder vanwege extra transport.
- Inbreiding/uitbreiding van woningen zorgt voor extra verkeer en daarmee mogelijk extra overlast.

Elektrificeren van het vervoer zal juist voor een vermindering van geluidhinder kunnen zorgen. Vooral in de beleving als het gaat om brommers/scooters.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘rood’ met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit is het geval omdat er maatregelen genomen worden die de geluidhinder door wegverkeer en railverkeer zullen verminderen, maar het is onduidelijk in hoeverre de overschrijding van wettelijke grenswaarden en WHO-advieswaarden verholpen wordt.

Doorkijk 2040
Bij een verwacht toenemend bevolkingsaantal na 2030 wordt de potentiële groep ernstig gehinderden door geluid groter. Kwaliteitsniveau rood lijkt ook na 2030 aannemelijk. In hoeverre de trend wijzigt is afhankelijk van ontwikkelingen in geluidreducerende technieken bij bijvoorbeeld motorvoertuigen en van de mate waarin de gemeente Boxtel na 2030 maatregelen treft om de geluiddeken te reduceren.

6.4.3 Luchtkwaliteit

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Luchtkwaliteit	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Fijnstof PM_{10} • Fijnstof $PM_{2.5}$ • Stikstofdioxide Op basis van luchtkwaliteitskaarten [Atlas van de leefomgeving, 2022]
Beschikbare referentiewaarden	Wettelijke grenswaarden (Wet Milieubeheer) en WHO-advieswaarden ($PM_{10,}$ $PM_{2.5}$ en NO_2)
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) zijn in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden en WHO-advieswaarden
Oranje	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) zijn in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden, maar boven de WHO-advieswaarden
Rood	De concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) overschrijden de wettelijke grenswaarden

Huidige situatie

De afgelopen decennia is de lucht in Nederland een stuk schoner geworden en voldoet nu vrijwel overal aan de Europese normen. Het huidige beleid is gericht op het halen van wettelijke grenswaarden. Hoewel de luchtkwaliteit grotendeels aan de normen voldoet, veroorzaakt luchtverontreiniging nog steeds aanzienlijke gezondheidsschade. Fijnstof in de lucht leidt in Nederland tot een levensduurverkorting van naar schatting twaalf maanden. Volgens de Gezondheidsraad leiden concentraties fijnstof, stikstofdioxide en ozon in de lucht naar schatting tot 12.000 vroegtijdige sterfgevallen per jaar [Gezondheidsraad, 2018].

Naast wettelijke grenswaarden zijn er ook de WHO-advieswaarden voor Luchtkwaliteit. Deze waarden liggen lager dan de wettelijke grenswaarden en zijn gericht op het creëren van een gezonde leefomgeving. Eind 2021 zijn de WHO-advieswaarden bijgesteld. De waarden zijn fors lager geworden ten opzichte van de advieswaarden uit 2005. In Tabel 6-11 zijn de wettelijke grenswaarden en de WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit weergegeven.

Tabel 6-11:Grenswaarden en WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit

Stof	Soort norm	Wettelijke grenswaarden	WHO-advieswaarden
Fijnstof PM_{10}	Jaargemiddelde	40 µg/m^3	15 µg/m^3
Fijnstof $PM_{2,5}$	Jaargemiddelde	25 µg/m^3	5 µg/m^3
Stikstofdioxide NO_2	Jaargemiddelde	40 µg/m^3	10 µg/m^3

In Figuur 6-35 zijn de concentraties fijnstof (PM_{10}) in 2020 weergegeven. De hoogste concentraties fijnstof PM_{10} (tot 18 µg/m^3) bevindt zich bij de gebouwde omgeving en langs de A2. In Figuur 6-36 zijn de concentraties fijnstof ($PM_{2.5}$) in 2020 weergegeven. Hoge concentraties $PM_{2.5}$ bevinden zich, net als bij fijnstof (PM_{10}) rondom de gebouwde omgeving en langs de A2. Binnen de gemeente is sprake van een concentratie ($PM_{2,5}$) tussen 8 en 10 µg/m^3. De concentraties PM_{10} en $PM_{2,5}$ blijven onder de wettelijke grenswaarden, maar liggen in de hele gemeente boven de WHO-advieswaarden.

Naast fijnstof is stikstofdioxide van invloed op de volksgezondheid. In Figuur 6-37 zijn de stikstofdioxide (NO_2) concentraties weergeven. De hoogste concentraties stikstofdioxide zijn gemeten langs de A2 en de ontsluitingswegen van Boxtel. De gemeten concentraties lopen hier op tot 20-25 µg/m^3. De concentraties NO_2 blijven onder de wettelijke grenswaarden, maar liggen voornamelijk boven de WHO-advieswaarden. Bij de Kampinase Heide liggen de NO_2 concentraties onder de 10 µg/m^3.

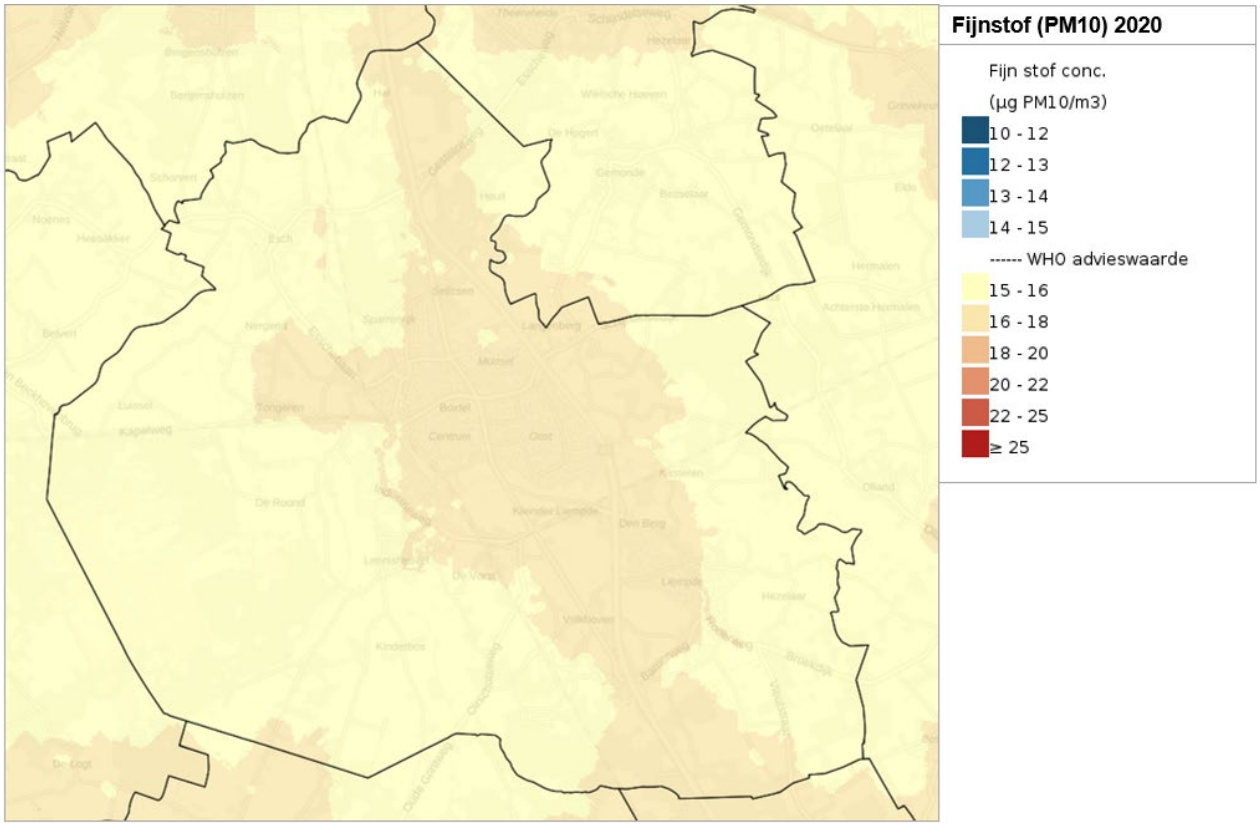

Figuur 6-35: Fijnstof concentratie (PM10) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

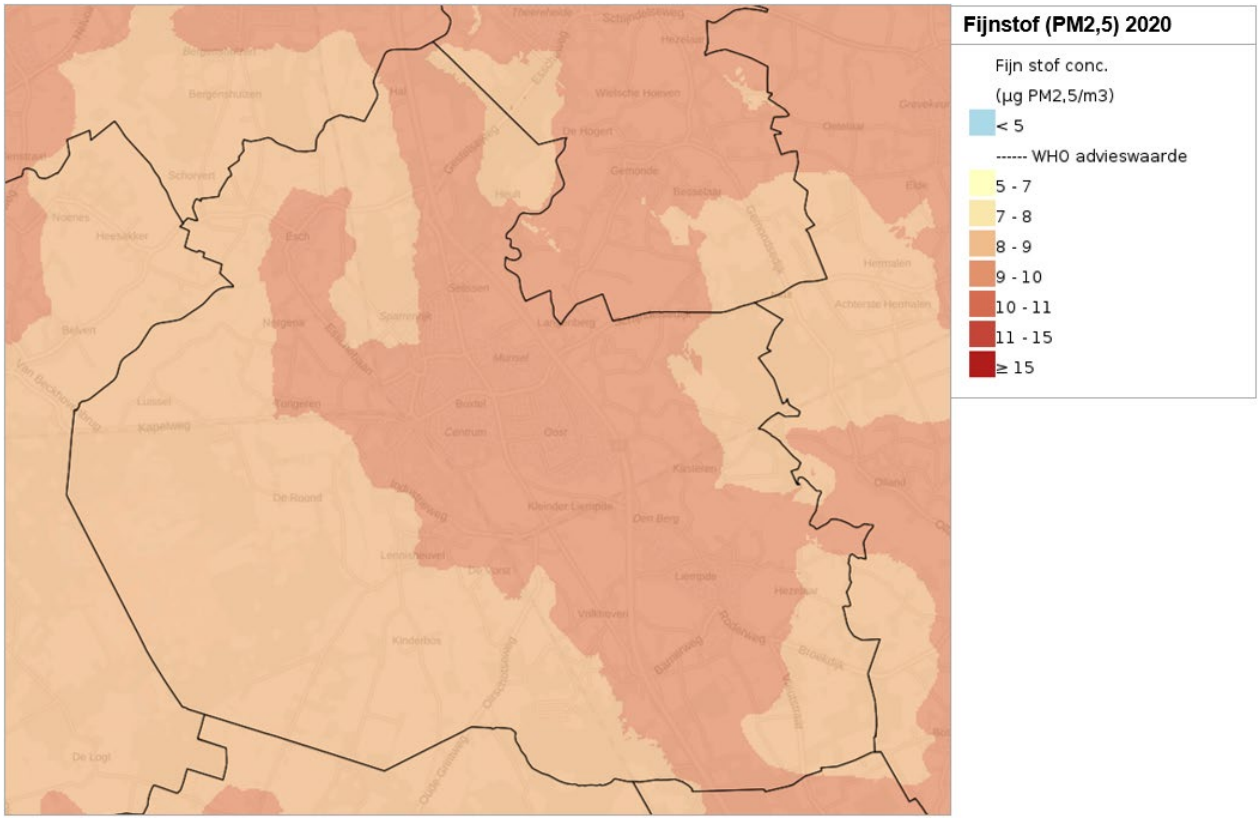

Figuur 6-36: Fijnstof concentratie (PM2,5) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

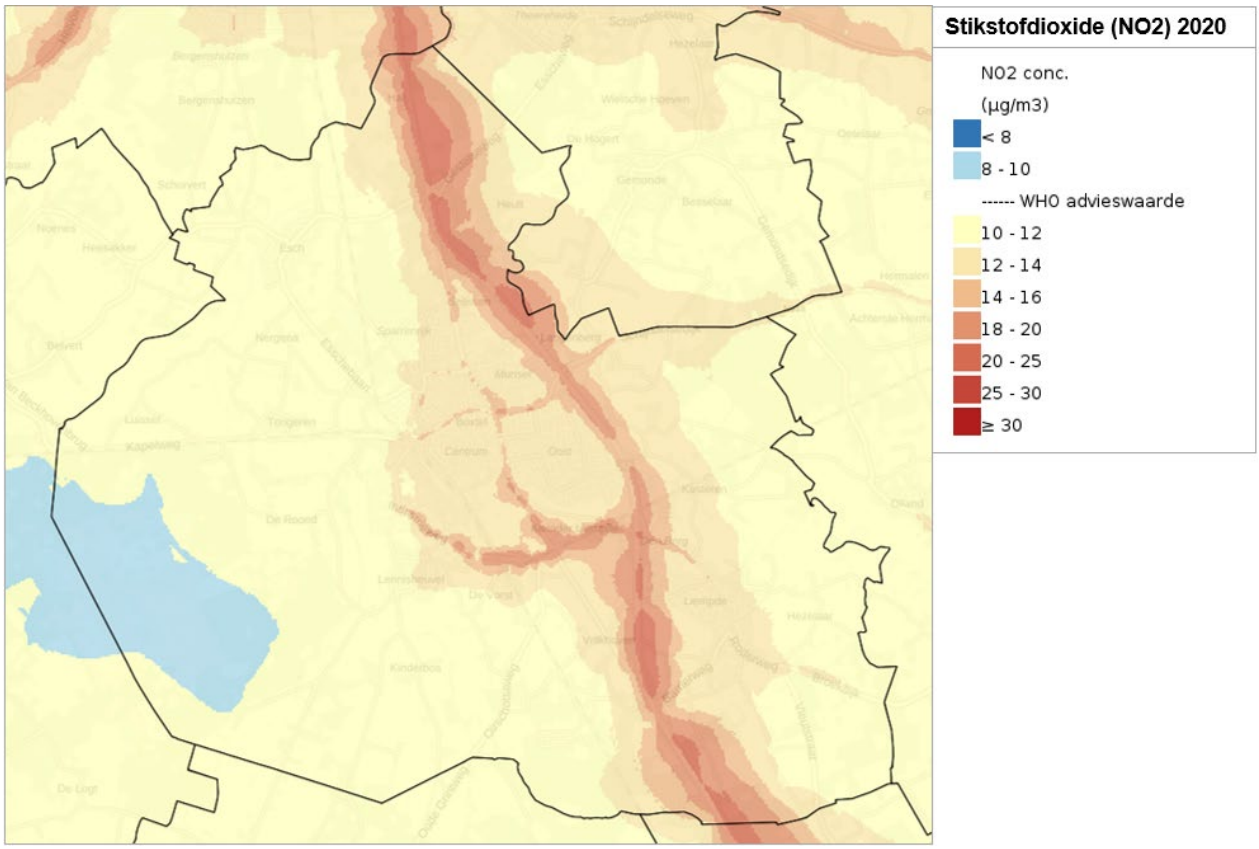

Figuur 6-37: Stikstofdioxide concentratie (NO2) in de gemeente Boxtel in 2020 [Atlas leefomgeving, 2022]

Onderstaande figuren laten de uitstoot van bronnen in de gemeente Boxtel in 2019 zien. Houtstook levert de grootste bijdrage aan de emissie (onder houtstook valt ook de emissie van kaarsen en barbecues). Uit de figuren blijkt dat voor PM_{10} wegverkeer, houtstook en landbouw de belangrijkste bronnen zijn. Voor $PM_{2,5}$ zijn de belangrijkste bronnen houtstook, wegverkeer en overig. Voor NO_2 geldt dat wegverkeer en landbouw de belangrijkste emissiebronnen zijn.

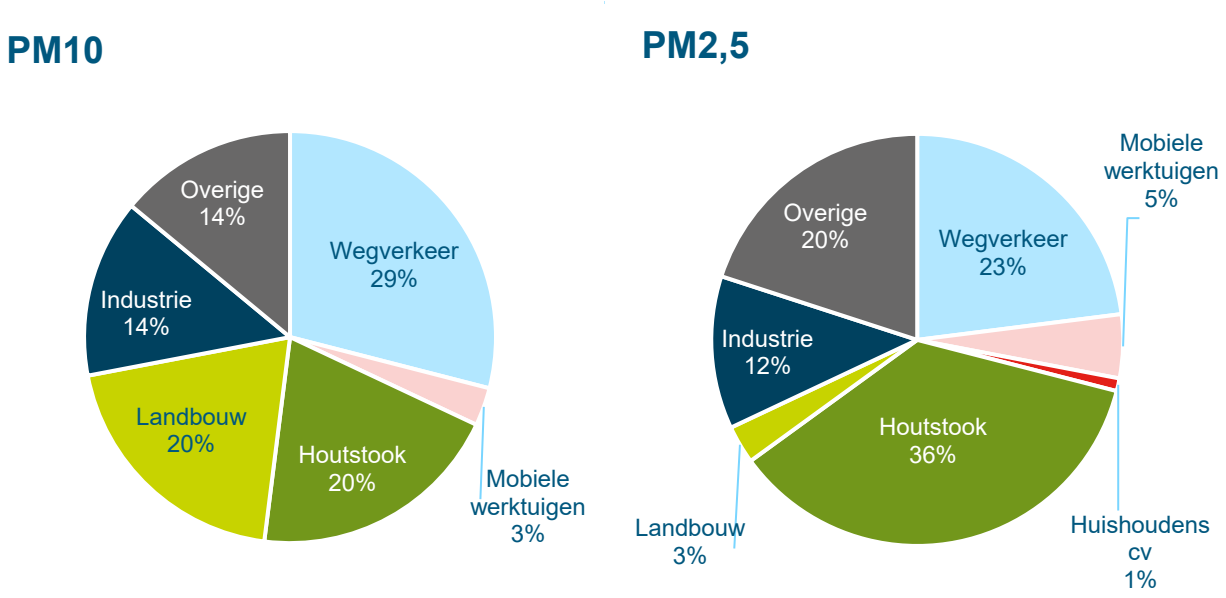

Figuur 6-38: Emissiebronnen in Boxtel PM10 en PM2,5 [GGD, 2019]

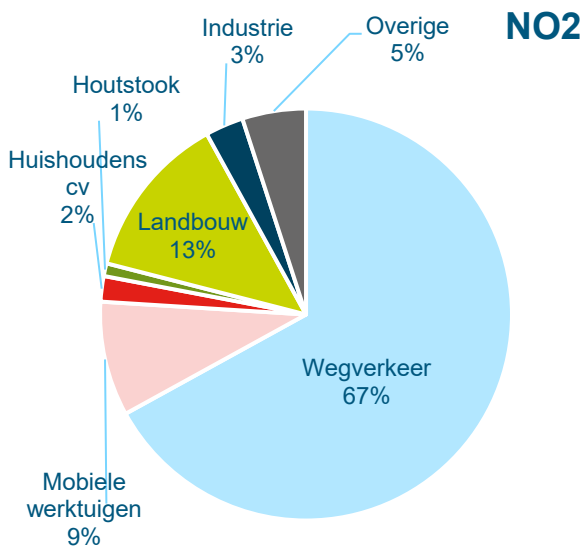

Figuur 6-39: Emissiebronnen in Boxtel NO2 [GGD, 2019]

Gezondheidseffecten door blootstelling aan luchtverontreiniging

De blootstelling aan luchtverontreiniging leidt tot gezondheidsschade. De tabel hieronder toont de gezondheidseffecten door luchtverontreiniging in de gemeente Boxtel in 2019.

Tabel 6-12: Gezondheidseffecten door blootstelling aan luchtverontreiniging in de gemeente Boxtel [GGD, 2019]

Gezondheidseffect (leeftijdscategorie)	Indicator	Aantal gevallen	Aandeel*
Laag geboortegewicht (0-1)	$PM_{2,5}$	1	8,5%
Incidentie astma kinderen (0-18)	NO_2	10	19,4%
Incidentie hartvaatziekten (totaal) (40+)	$PM_{2,5}$	81	9,4%
	NO_2	190	22,0%
Longkanker (50+)	$PM_{2,5}$	3	15,6%
Ziekenhuisopnames astma (alle leeftijden)	$PM_{2,5}$	<1	2,5%
	NO_2	<1	0%
Ziekenhuisopnames COPD (alle leeftijden)	$PM_{2,5}$	2	2,8%
Ziekenhuisopnames ischemische hartziekten (40+)	NO_2	2	2,1%
Daling longcapaciteit kinderen (FEV1) in % (0-18)	$PM_{2,5}$	1,8	n.v.t.
	NO_2	1,2	n.v.t.
Vroegtijdige sterfte in dagen (30+)	PM_{10} + NO_2	359**	n.v.t.

** Aandeel: van het totaal aantal gevallen van deze aandoening in de gemeente is het genoemde percentage toe te schrijven aan luchtverontreiniging*

***Aantal dagen i.p.v. aantal gevallen*

Uit de tabel blijkt onder andere dat bij bijna 1 op de 7 longkankerpatiënten (boven de 50 jaar) in Boxtel het ontstaan van de longkanker toe te schrijven is aan luchtverontreiniging ($PM_{2,5}$). En bijna 1 op de 5 kinderen met astma in Boxtel zou, als er geen luchtverontreiniging (NO_2) was, geen astma hebben. De vroegtijdige sterfte ten gevolge van gelijktijdige blootstelling aan PM_{10} en NO_2 bedraagt in Boxtel gemiddeld 359 dagen. Doordat er variatie is in blootstelling aan NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ tussen buurten, kan ook de mate van gezondheidseffecten verschillen tussen buurten [GGD, 2019].

De GGD heeft vastgesteld dat de gezondheidsschade door de blootstelling aan luchtverontreiniging in Boxtel en Noord-Brabant vergelijkbaar is met het meeroken van 4,9 sigaretten per dag. De buitenlucht die inwoners inademen is dus vergelijkbaar met de lucht die iemand zou inademen als een huisgenoot elke dag bijna 5 sigaretten binnenshuis rookt.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje', omdat de concentraties fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) in de hele gemeente onder de wettelijke grenswaarden liggen, maar boven de WHO-advieswaarden vallen.

Autonome ontwikkeling
De kwaliteit van de lucht is grotendeels afhankelijk van landelijke en internationale ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en technologische ontwikkelingen. Ontwikkelingen met betrekking tot het gebruik van duurzame energiebronnen kunnen een positieve bijdrage leveren aan de luchtkwaliteit, maar het is nog onzeker wat de effecten hier precies van zullen zijn. Ook kan het gebruik van andere vormen van mobiliteit (bijvoorbeeld elektrisch vervoer) een positief effect hebben. Door onder andere de verwachte toenemende bevolkingsdichtheid, voortgaande verstedelijking en groei van het verkeer zullen naar verwachting meer mensen worden blootgesteld aan een relatief hogere concentratie van luchtverontreiniging [RIVM, 2018b].

Het samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is verlengd tot het ingaan van de Omgevingswet om de resterende knelpunten op te lossen. In het Actieprogramma Luchtkwaliteit staan de maatregelen die zich richten op het beperken van de uitstoot van de industrie en het verkeer (over weg en water). Daarnaast heeft de overheid het Schone Lucht Akkoord (SLA) opgesteld met het doel de gezondheidsschade door luchtvervuiling in 2030 te beperken ten opzichte van de huidige situatie [Rijksoverheid, 2021]. Het SLA is in 2021 ondertekend door de gemeente Boxtel. Aan het SLA zijn verschillende vaste maatregelen verbonden die de luchtkwaliteit moeten verbeteren.

Het besluit tot deelname aan het akkoord loopt gelijktijdig met het de evaluatie van het Luchtkwaliteitsplan 2011. Die had in 2017 al afgerond moeten zijn, maar werd uitgesteld wegens te weinig ambtelijke capaciteit. Omdat aan het Luchtkwaliteitsplan geen geld gekoppeld was, zijn met name de punten die extra geld kosten uit dit plan niet gerealiseerd. Deelname aan het SLA biedt volgens het gemeentebestuur een mooie kans om een vervolg te geven aan het kwaliteitsplan.

In een later stadium wordt een concreet uitvoeringsplan vastgesteld. Daarin wordt gekeken naar het meenemen van verbetering van de luchtkwaliteit bij bestaande projecten en doelstellingen zoals het stimuleren van elektrisch vervoer, het gebruik van OV, het verduurzamen van bedrijventerreinen, de regionale energiestrategie en het verlagen van de stikstofuitstoot. Daarnaast wordt onderzocht of er mogelijk meer bijgedragen kan worden door vergunningverlening en toezicht en handhaving [MooiBoxtel.nl, 2020].

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau 'oranje' met een lichte verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit komt omdat Boxtel in 2021 het Schone Lucht Akkoord heeft ondertekend. De gemeente geeft hiermee een vervolg aan het Luchtkwaliteitsplan en is voornemens om dit op te volgen met een uitvoeringsplan. Door autonome trends, zoals een bevolkingstoename, is nog onduidelijk hoe sterk de luchtkwaliteit (concentraties PM_{10}, $PM_{2,5}$ en NO_2) zal verbeteren.

Doorkijk 2040

Het is aannemelijk dat technologische ontwikkelingen met betrekking tot onder andere schone mobiliteit ook na 2030 doorzetten. De verwachting is dat door technologische ontwikkelingen en beleid op verschillende niveaus zal leiden tot een verdere verbetering van de luchtkwaliteit tot 2040.

6.5 Gezondheid

6.5.1 Beweegvriendelijke leefomgeving

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving [RIVM, 2022b]
Beschikbare referentiewaarden	Landelijke benchmark op basis van kernindicator beweegvriendelijke omgeving RIVM
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld boven de 60
Oranje	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld tussen de 40 en de 60
Rood	De score voor de kernindicator beweegvriendelijke omgeving ligt gemiddeld onder de 40

Huidige situatie

"Een beweegvriendelijke omgeving faciliteert, stimuleert en daagt uit om te bewegen en te sporten. Denk hierbij aan voldoende wandel- en fietspaden, speeltuinen, parken en bos. Het beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte is primair een lokale verantwoordelijkheid." [Sociaal Cultureel Planbureau, 2018].

Het RIVM heeft een kernindicator beweegvriendelijke omgeving ontwikkeld. De beweegvriendelijke omgeving is één van de 20 kernindicatoren voor het landelijk monitoren van sport en bewegen. Het laat voor alle gemeenten in Nederland zien hoe de publieke ruimte in de fysieke woonomgeving scoort op de mogelijkheid voor mensen om te bewegen en te sporten. De kernindicator wordt bepaald door vier deelindicatoren [RIVM, 2022b] met een eigen databron:

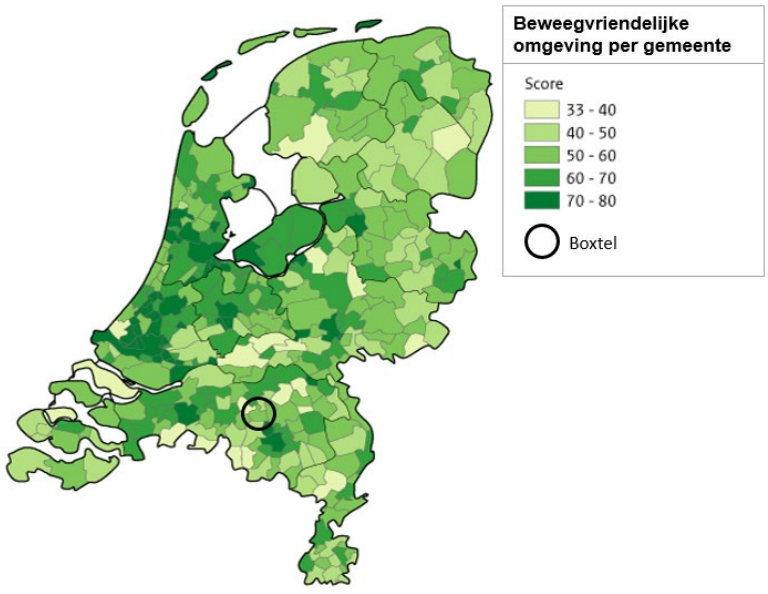

Sportaccommodaties: diversiteit en nabijheid voetbalvelden, hockeyvelden, tennisbanen, sporthallen, fitnessvoorzieningen en zwembaden;

Sport- en speelplekken: nabijheid sport- en speelplekken in de openbare ruimte;

Recreatief groen- en blauw: nabijheid van oppervlakten parken, water geschikt voor recreatief gebruik, en;

Nabijheid van voorzieningen: gemiddelde afstand tot voorzieningen van algemeen dagelijks gebruik, zoals supermarkten en scholen.

Figuur 6-40 Score beweegvriendelijke leefomgeving per gemeente (2020) [RIVM, 2022b]

Per gemeente wordt de absolute score (gebaseerd op objectieve registraties) op de onderliggende elementen omgerekend naar een score tussen de 0 en 100. De score wordt per deelindicator berekend door de score op alle onderliggende elementen te middelen. Het gemiddelde van de scores op de vier deelindicatoren is uiteindelijk de waarde voor de kernindicator.

Uit Figuur 6-40 en Tabel 6-13 is te zien dat de gemeente Boxtel het net iets slechter doet op de kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving dan het gemiddelde in Nederland. Als per deelindicator wordt gekeken in Tabel 6-13, blijkt dat de gemeente Boxtel het beter doet dan gemiddeld in Nederland voor de deelindicatoren ‘sportaccommodaties’ en, met name, ‘nabijheid voorzieningen’. Voor de deelindicatoren ‘recreatief groen-blauw’ en ‘speelplekken’ scoort de gemeente Boxtel iets slechter dan gemiddeld in Nederland. De waarde van de kernindicator is het gemiddelde van de scores op de vier deelindicatoren.

Tabel 6-13: Score beweegvriendelijke leefomgeving gemeente Boxtel ten opzichte van Nederland (2020) [RIVM, 2022b]

	Kernindicator	Deelindicator			
	Beweegvriendelijke omgeving	**1. Sportaccommo-daties**	**2. Speelplekken**	**3. Recreatief groen-blauw**	**4. Nabijheid voorzieningen**
Nederland	**60**	62	72	63	41
Boxtel	**57**	63	57	57	52

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de score voor de kernindicator beweegvriendelijke leefomgeving met 57 tussen de 40 en de 60 ligt.

Autonome ontwikkeling
Autonoom staan de deelindicatoren die vallen onder de kernindicator ‘beweegvriendelijke leefomgeving’ onder druk. Ruimteclaims voor woningbouw en energietransitie vormen risico’s voor speelplekken, sportvoorzieningen en de nabijheid van groen en buitengebieden. Doordat meer mensen ouder worden, neemt ook het aantal mensen met een chronische ziekte, sociale problemen en eenzaamheid toe. Er zal vaker sprake zijn van een opeenstapeling van gezondheids- en sociale problemen bij kwetsbare groepen [RIVM, 2018b].

De komende jaren zal door vergrijzing, migratie en het toenemende belang van de beleving van sport een verschuiving plaatsvinden naar andere typen sport, vooral naar meer individuele (zelfgeorganiseerde) sporten of alternatieven op bestaande sporten. Voorbeelden hiervan zijn hardlopen en bootcampen in zelfgeorganiseerde groepjes, maar ook wandelvoetbal voor ouderen, kitesurfen en klimmen. Landelijke trends en ontwikkelingen in de sport laten zien dat Nederlanders in 2030 minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Dit heeft naar verwachting gevolgen voor de manier waarop sport georganiseerd wordt, waarbij de openbare ruimte vaker gebruikt zal worden om te sporten [Sociaal Cultureel Planbureau, 2018].

Uit onderzoek blijkt dat de kenmerken veiligheid, een goed onderhouden openbare ruimte, verlichting, vrijliggende wandel- en fietspaden kenmerken zijn die belangrijk zijn om meer sport en beweging tot stand te brengen in buurten. Uit dit onderzoek blijkt tevens dat deze kenmerken vaker belangrijk gevonden worden dan dat deze daadwerkelijk aanwezig zijn in buurten [Kennisbank Sport en Bewegen, 2020]. Om beweging onder ouderen te bevorderen is het belangrijk dat op "logische routes" van en naar voorzieningen voldoende bankjes staan om te rusten. Ook is de fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte belangrijk voor ouderen en mensen met een beperking (denk aan rolstoelgebruikers of mensen met een visuele beperking).

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de gemeente Boxtel geen beleid heeft om de druk op de beweegbare leefomgeving te verminderen.

Doorkijk 2040

Of en hoe de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving zich ontwikkelt na 2030 is afhankelijk van het beleid van de gemeente Boxtel. Indien de gemeente Boxtel na 2030 inzet op het verbeteren van speelplekken, recreatief groen-blauw en nabijheid van voorzieningen is het aannemelijk dat de negatieve trend gekeerd kan worden en er sprake kan zijn van een verbetering.

6.6 Wonen en voorzieningen

6.6.1 Passend woningaanbod

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Vraag vs. aanbod
Beschikbare referentiewaarden	Vraag en aanbod op basis van het woningmarkonderzoek voor de gemeente Boxtel
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	Het aanbod is voor alle woningtypen in balans met de behoefte
Oranje	De behoefte overstijgt voor één of meerdere woningtypen het aanbod
Rood	De behoefte overstijgt voor vrijwel alle woningtypen het aanbod

Huidige situatie

In Boxtel wonen zo'n 33.000 inwoners en zijn in totaal zo'n 14.600 huishoudens. De kern Boxtel is met 24.945 inwoners en 11.355 huishoudens verreweg de grootste kern. Hier woont driekwart van de inwoners van de gemeente. Na Boxtel is Liempde de grootste kern, met zo'n 4.800 inwoners en ruim 1.900 huishoudens. Esch en Lennisheuvel zijn aanmerkelijk kleiner. Dit hoofdstuk is beschreven op basis van de informatie uit het woningbouwonderzoek voor de gemeente Boxtel door Companen (2022).

Huishoudens en inkomen

Op dit moment is 15% van de huishoudens in de gemeente Boxtel in de leeftijd van 75 jaar of ouder. Een bijna even grote groep huishoudens (17%) is in de leeftijd van 65 tot 75 jaar. Het aandeel gezinnen in de gemeente is nu 33%. Het aandeel huishoudens tussen 35 en 55 en onder de 35 jaar is beide 11%. De afkorting phh in onderstaande figuur staat voor (één à twee) persoonshuishouden.

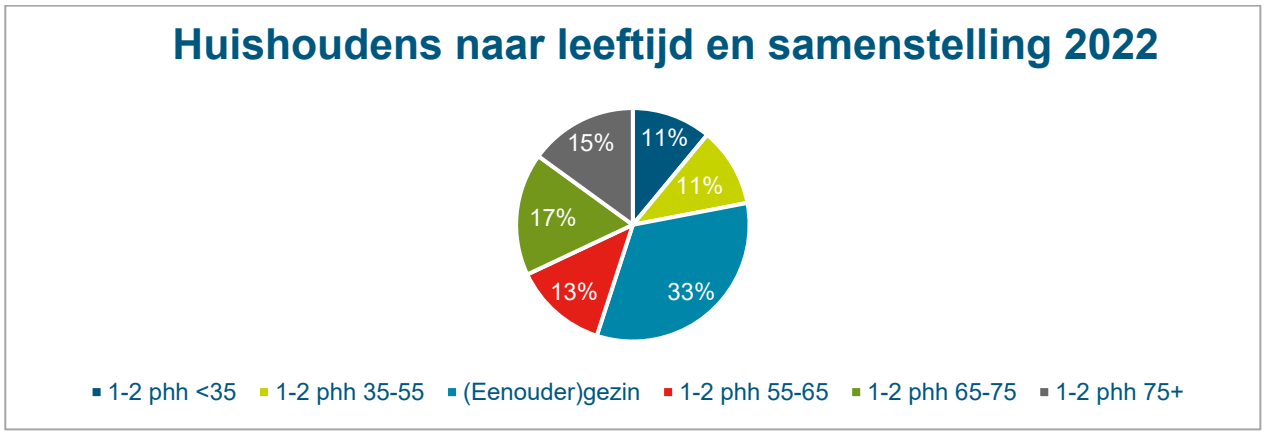

Figuur 6-41: Huishoudens in Boxtel naar leeftijd en samenstelling 2022 [Companen, 2022]

Bijna de helft van de huishoudens in Boxtel behoort tot de corporatiedoelgroep. Ruim 20% behoort tot de laagste inkomens die in aanmerking komen voor een passende woning van een woningcorporatie. Dit zijn huishoudens met een inkomen tot aan de huurtoeslaggrens. Een vrijwel even grote groep behoort tot de overige corporatiedoelgroep. Dit zijn huishoudens met een inkomen tussen de huurtoeslaggrens en de EC-inkomensgrens. Bijna 15% van de huishoudens heeft een (hoog) middeninkomen van ongeveer €45.000 tot €56.000. Ruim een derde van de huishoudens in de gemeente heeft een hoger inkomen, vanaf ongeveer 1,5 x het modale inkomen. Onder jongere huishoudens (tot 25 jaar) is het aandeel lage inkomens veel groter

dan gemiddeld over de hele beroepsbevolking (59%). Van de gezinnen heeft meer dan de helft een hoog inkomen. Oudere huishoudens in Boxtel behoren bovengemiddeld vaak tot de corporatiedoelgroep.

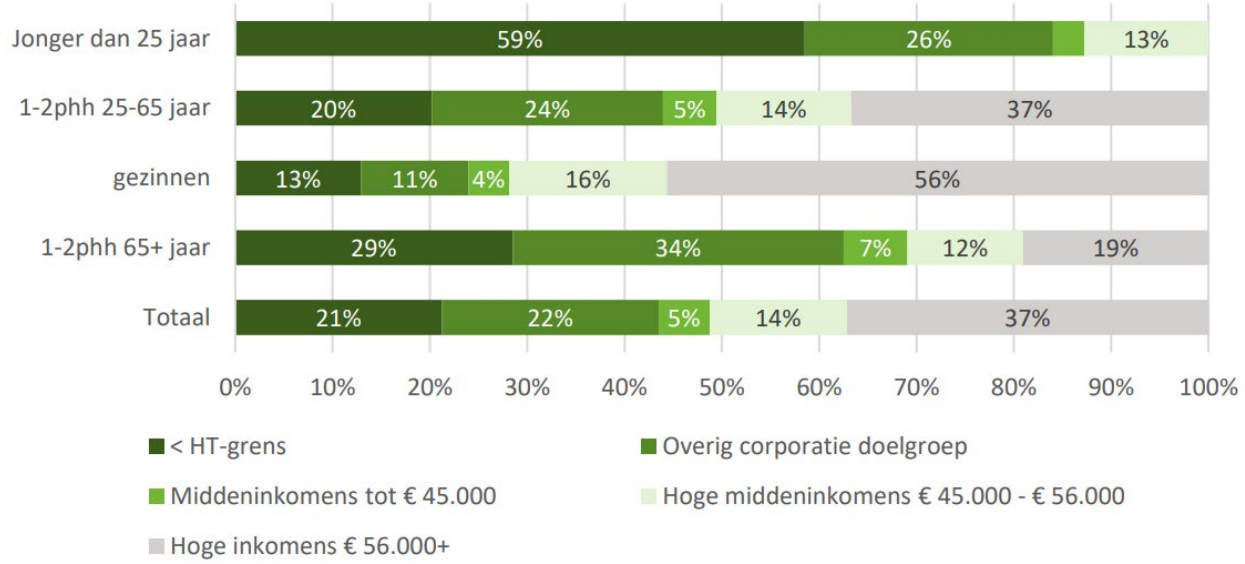

Figuur 6-42: Gemeente Boxtel; inkomenspositie huishoudens naar leeftijd en samenstelling [Companen, 2022]

Bestaande woningvoorraad

Ruim 60% van de woningen in Boxtel is een koopwoning. In de kleinere kernen binnen de gemeente is dit aandeel hoger dan in de kern Boxtel zelf. Bijna een derde (29%) van de woningen in de gemeente is een sociale huurwoning, een kleine 10% is een particuliere huurwoning. In onderstaande Figuur 6-43 is de verdeling sociale huur, particuliere huur, koop weergegeven per wijk. Opvallend is dat er in Boxtel-Noord en Boxtel-Centrum relatief veel huurwoningen zijn. In Lennisheuvel zijn de meeste koopwoningen.

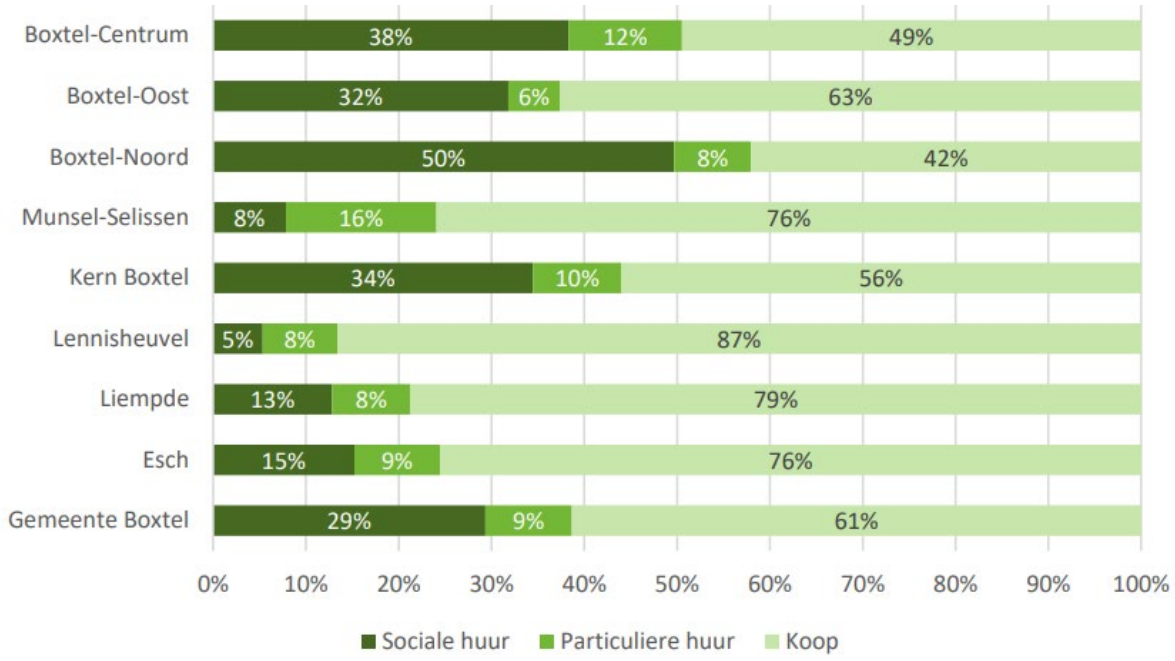

*Figuur 6-43: Woningvoorraad naar eigendom (*Incl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) in de gemeente Boxtel (2022) [Companen, 2022]*

Koopvoorraad

Ruim een derde van de koopwoningenvoorraad (36%) in de gemeente bestaat uit rij-/hoekwoningen. Een bijna even groot deel (32%) betreft tweekappers, bijna een kwart (24%) zijn vrijstaande woningen. Een kleine 10% van de koopwoningen in de gemeente Boxtel zijn appartementen (zie Figuur 6-44).

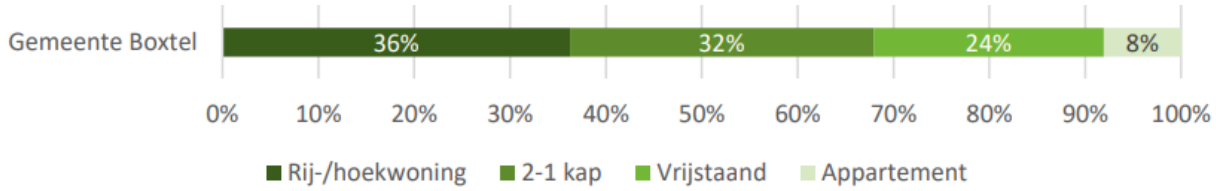

Figuur 6-44: Koopwoningvoorraad naar woningtype (excl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) 2022 [Companen, 2022]

Meer dan de helft van de koopvoorraad in de gemeente Boxtel heeft een WOZ-waarde tot € 350.000 (prijspeil 1 januari 2021). Echter, goedkope koopwoningen met een WOZ-waarde tot € 200.000 zijn er nauwelijks meer. Ruim één op de vijf koopwoningen heeft een WOZ-waarde van € 350.000 tot € 450.000 en een kwart heeft een WOZ-waarde vanaf € 450.000.

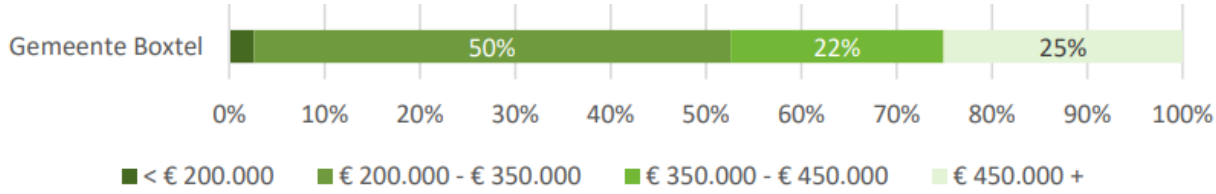

*Figuur 6-45: Koopvoorraad naar prijsklasse (*Incl. opgeleverde nieuwbouwwoningen Munsel-Selissen) 2022 [Companen, 2022]*

Sociale huurvoorraad

Er staan in de gemeente Boxtel zo'n 4.000 corporatiewoningen. Bijna 80% van de corporatiewoningen heeft op dit moment een huur onder de eerste aftoppingsgrens[4] (€ 633,25). Een relatief groot deel van de corporatiewoningen (14%) heeft een huur onder de kwaliteitskortingsgrens[5] (€ 442,46). Een kleine 10% van de corporatiewoningen in Boxtel heeft een huurprijs tussen de eerste en de tweede aftoppingsgrens[6] (€ 678,66) en een even groot deel heeft een huur tussen de tweede aftoppingsgrens en de liberalisatiegrens (€ 763,47). Een klein deel van de corporatiewoningen (3%) wordt verhuurd in de vrije sector.

Particuliere huurvoorraad

Volgens de Lokale Monitor Wonen[7] heeft ongeveer 26% van de particuliere huurwoningen in de gemeente Boxtel een sociale huur. Ongeveer 32% van de particuliere huurwoningen zou behoren tot de middenhuur, met een huur tussen de liberalisatiegrens (€ 763) en € 950 per maand. Ruim 40% van de particuliere huurwoningen in de gemeente heeft volgens de Lokale Monitor Wonen een huur vanaf € 950 [Lokale monitor wonen, 2020].

[4] *Huurprijsgrens voor het passend toewijzen van woningen aan kleine huishoudens.*
[5] *Huurprijsgrens voor het toewijzen aan jonge huishoudens (tot 23 jaar) en voor kwetsbare huurders.*
[6] *Huurprijsgrens voor passend toewijzen aan grotere huishoudens.*
[7] *De Lokale Monitor Wonen geeft een inzicht, op basis van een inschatting. Dat betekent dat deze informatie kan afwijken van de werkelijke situatie en als indicatief moet worden beschouwd*

Woningbehoefte

De gemeente Boxtel kent een woningtekort van 3,5%. Het is onduidelijk wat de woningbehoefte (kwantitatief en kwalitatief) precies inhoudt. Wel kan geconcludeerd worden dat de volgende scheefgroeiingen aanwezig zijn in het woningaanbod:

- *Levensloopgeschikt wonen*
  Veel alleenstaande ouderen wonen niet in een levensloopgeschikte woning. Slechts een beperkt deel van de woningvoorraad in de gemeente Boxtel is geschikt voor mensen met een lichte functiebeperking. Het betreft 13% van de woningvoorraad. Wel is een groot deel van de woningvoorraad potentieel geschikt; met een relatief beperkte investering geschikt te maken. Dit betreft 63% van de woningvoorraad in de gemeente.
- *Veel jongeren in een particuliere huurwoning*
  Twee derde van de huishoudens in Boxtel woont in een koopwoning. Het aandeel jonge huishoudens (tot 25 jaar) dat in een koopwoning woont, is aanmerkelijk kleiner dan gemiddeld in de gemeente. Van deze groep woont ongeveer 20% in een koopwoning. Veel vaker (57%) wonen zij in een corporatiewoning, maar een groot deel (bijna een kwart) woont in een particuliere huurwoning.
- *Veel lage inkomens in particuliere huur*
  Van de huishoudens die in de particuliere huursector wonen, behoort ongeveer 60% tot de corporatiedoelgroep.
- *Middeninkomens kunnen moeilijk een woning kopen*
  De sterke prijsontwikkeling ongunstig voor huishoudens die de koopmarkt willen betreden. Om in de gemeente Boxtel een tussenwoning te kopen met een gemiddelde prijs van € 330.000 is een bruto jaarinkomen van ongeveer € 68.000 nodig. Goedkope koopwoningen met een WOZ-waarde tot € 200.000 zijn er nauwelijks meer. Dit kan samenhangen met het feit dat slechts 10% van de koopwoningen in de gemeente Boxtel appartementen zijn.
- *Geclusterd wonen voor ouderen*
  Voor ouderen die behoefte hebben aan geclusterd wonen is er momenteel een tekort van 245 woningen. Op dit moment is het aanbod aan geclusterde woningen met Wlz-zorg gelijk aan de vraag.

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de behoefte voor meerdere woningtypen het aanbod overstijgt.

Autonome ontwikkeling

Huishoudensprognose

Volgens de provinciale prognose neemt het aantal huishoudens in de gemeente in de periode 2022 – 2030 toe met 725. Het aantal inwoners stijgt volgens deze prognose in dezelfde periode met 495. Dit is vooral het gevolg van de huishoudensverdunning van eigen bevolking in de gemeente; door de vergrijzing neemt het aantal kleine huishoudens toe en stijgt het aantal huishoudens sneller dan de bevolking. Hierdoor neemt de gemiddelde huishoudensgrootte de komende jaren af.

In deze prognose wordt ervan uitgegaan dat vestiging en vertrek in de gemeente in evenwicht zijn, er vestigen zich per saldo evenveel mensen als er vertrekken. Dit sluit voor Boxtel aan op de trend van de afgelopen jaren. Echter, de reden dat zich niet meer mensen in de gemeente hebben gevestigd, is dat er naar verhouding erg weinig woningen aan de voorraad zijn toegevoegd, te weinig om per saldo ook te voorzien in de vraag van buiten de gemeente. Die vraag is er wel degelijk. In jaren dat er meer woningen werden opgeleverd, was in Boxtel ook duidelijk sprake van een positief migratiesaldo. Daarom is voor Boxtel een Trendprognose gemaakt die is gebaseerd op de woningbouw in deze jaren. Volgens de Trendprognose

neemt het aantal huishoudens in Boxtel in de periode 2022 tot 2025 toe met 425 en in de periode 2022 tot 2030 met 1.125. Inclusief de inloop van het woningtekort komt het neer op een toevoeging van 1.480 woningen in de periode tot 2030. Dit zijn zo'n 185 woningen per jaar, 705 woningen in de periode tot 2025 en 775 in de periode van 2025 tot 2030.

Tabel 6-14: Provinciale en gemeentelijke geschatte woningbehoefte Boxtel (incl. inloop woningtekort tot 2%) [Companen, 2022]

	Geschatte woningbehoefte		
	2022-2025	2025-2030	2022 – 2030
Provinciale prognose	+455	+525	+975
Gemeentelijke trendprognose	+705	+775	+1.480
Gemeentelijk ambitiescenario	+955	+1.025	+1.980

Op dit moment is 15% van de huishoudens in de gemeente Boxtel in de leeftijd van 75 jaar of ouder. Een bijna even grote groep huishoudens (17%) is in de leeftijd van 65 tot 75 jaar. Het aantal 75-plus huishoudens in de gemeente neemt de komende jaren sterk toe. In 2030 is volgens de prognose 20% van de huishoudens 75 jaar of ouder en in 2040 is dit 25%. Dat is een toename met twee derde. Het aandeel huishoudens in de leeftijd van 65 tot 75 jaar blijft overigens ongeveer even groot. Het is dus vooral het aandeel oudere ouderen dat sterk toeneemt. Het aandeel gezinnen in de gemeente is nu 33%. Dit neemt af tot 32% in 2030 en 31% in 2040. Het aandeel gezinnen blijft dus redelijk constant. Het aandeel middelbare kleine huishoudens neemt ook wat af, maar ook deze afname is relatief gering. Het aandeel jonge huishoudens neemt af van 11% nu naar 9% in 2030 en 7% in 2040.

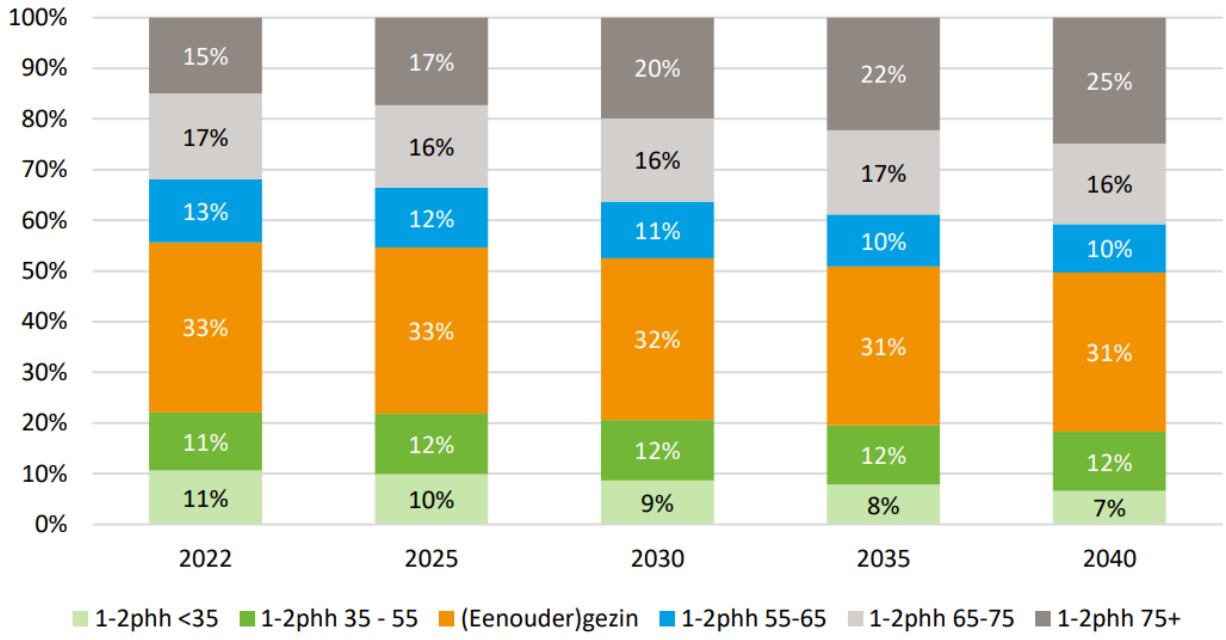

Figuur 6-46: Huishoudensprognose naar leeftijd en huishoudenssamenstelling 2022-2030 [Companen, 2022]

Harde en zachte plancapaciteit

De planvoorraad omvat voor de periode 2022 tot 2030 738 woningen met een harde planstatus en 620 woningen met een zachte planstatus. Ten opzichte van de aanvullende woningbehoefte op basis van de Trendprognose is er daarmee nog onvoldoende plancapaciteit. De aanvullende woningbehoefte volgens de Trendprognose is tot 2030 1.480 woningen. Er zijn plannen voor 1.358 woningen. Dit betekent dat er, op basis van de Trendprognose, plannen moeten worden toegevoegd en dat er geen enkele ruimte is voor planuitval, die zich doorgaans wel voordoet. Er zijn voldoende harde plannen om in de aanvullende

woningbehoefte in de komende jaren te voorzien. Voor de periode vanaf 2025 is dat zeker nog niet het geval.

In Figuur 6-47 zijn de harde en zachte plannen uitgezet per woningtype. Hieruit valt op te maken dat er relatief veel koop-eengezinswoningen gebouwd gaan worden in de prijsklassen middelduur en duur.

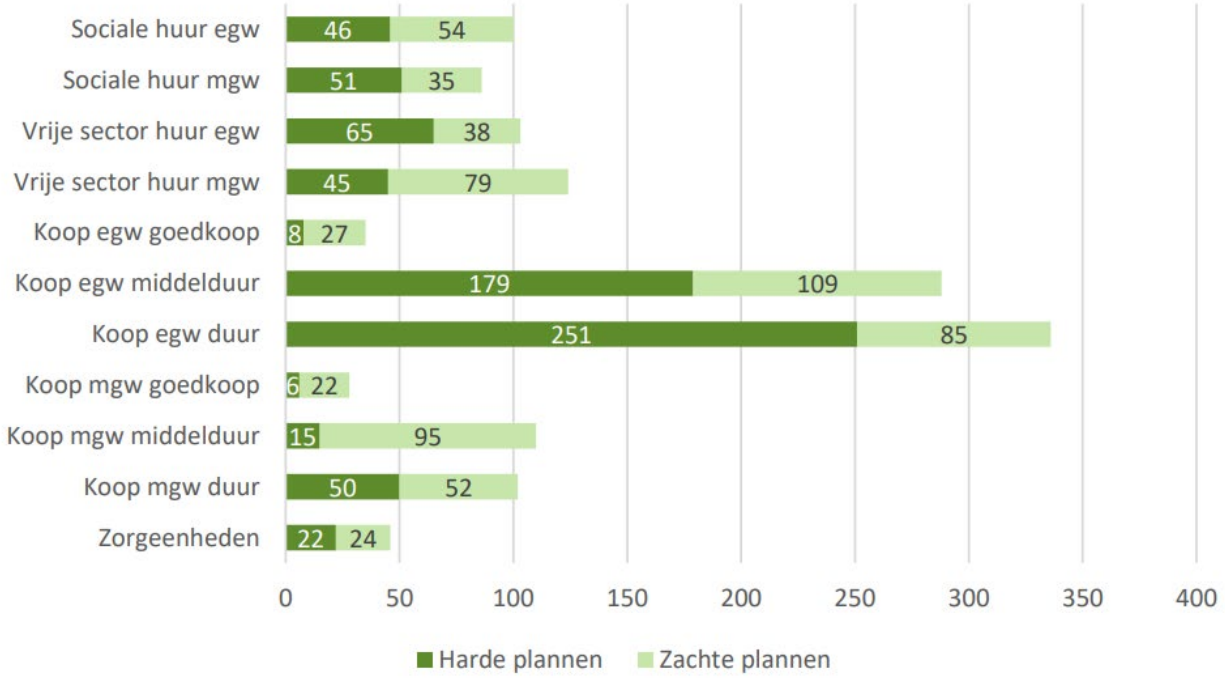

Figuur 6-47: Planvoorraad 2022 tot 2030 in de gemeente Boxtel, naar eigendom en woningtype [Companen, 2022]

Woningbehoefte

In alle kernen is sprake van te weinig harde plannen om te voorzien in de ontwikkeling van de woningbehoefte volgens de Trendprognose. De harde plancapaciteit in de kern Boxtel voorziet in de behoefteontwikkeling in de eerste jaren, maar niet in die in de periode vanaf 2025. In Esch, maar met name in Liempde is de harde planvoorraad veel kleiner dan uit de behoefte volgens de Trendprognose blijkt. In Lennisheuvel zijn er geen harde woningbouwplannen, terwijl ook daar sprake is van een aanvullende woningbehoefte.

Als de harde planvoorraad vergeleken wordt met de kwalitatieve woningbehoefte in de periode tot 2030 (zie Figuur 6-48), dan kan het volgende vastgesteld worden:

- Er is in bijna alle woningmarktsegmenten de komende periode sprake van een aanvullende woningbehoefte. In die zin sluiten de plannen aan bij de behoefteontwikkeling.
- De enige echte mismatch doet zich voor bij grondgebonden woningen in de vrije huursector.
- In de koopsector ligt het zwaartepunt in de plannen in het dure en het middeldure segment. Getalsmatig zijn er geen grote discrepanties, maar in de koopsector is ook veel vraag naar goedkopere woningen, zowel grondgebonden als appartementen. De planvoorraad voorziet hierin niet of nauwelijks.
- In de sociale huursector zijn er veel te weinig harde plannen om in de behoefteontwikkeling volgens de Trendprognose te voorzien.

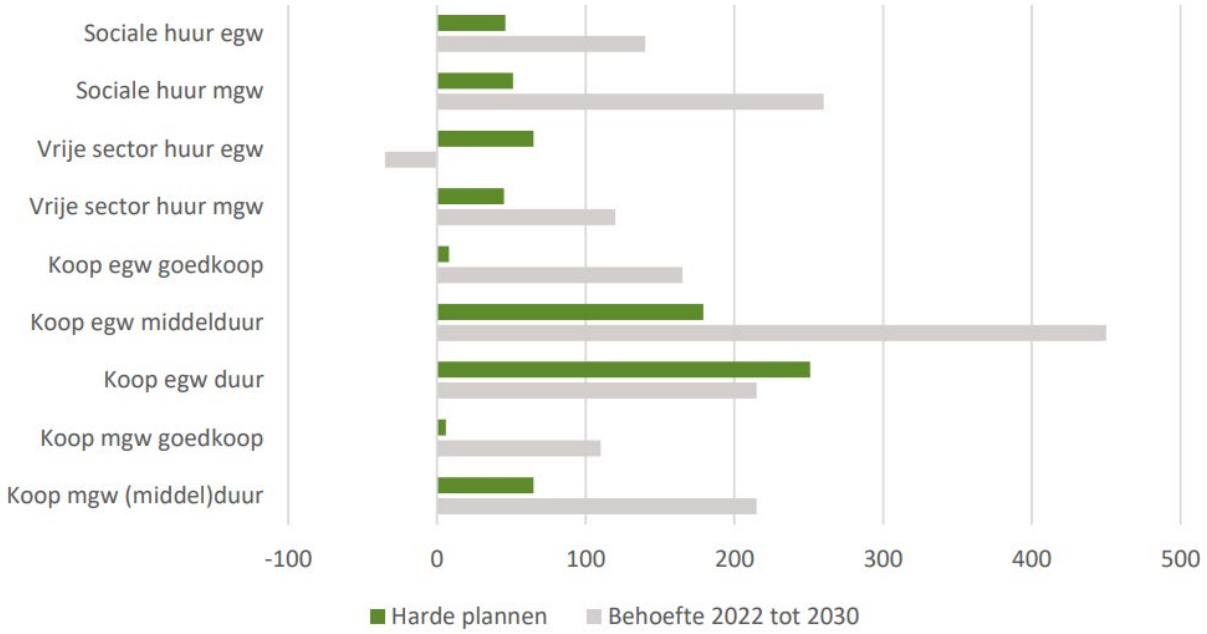

Figuur 6-48: Vergelijking harde plannen met woningbehoefte trendvariant 2022 tot 2030, naar eigendom en prijsklasse [Companen, 2022]

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit is omdat voor meerdere woningtypen de plancapaciteit achterblijft op de behoefte. Het gaat hier met name om goedkopere koopwoningen en woningen in de sociale huursector.

Doorkijk 2040
Of de tekorten in de woonsector opgelost worden is afhankelijk van de dan vastgestelde plancapaciteit (harde plancapaciteit), dan wel de mogelijkheid om extra woningen te bouwen, en de specifieke vraag naar woningen na 2030.

6.6.2 Passend voorzieningenaanbod

Indicatoren en kwaliteitsniveaus

Beweegvriendelijke leefomgeving	
Status gebruikte informatie	Kwantitatief • Gemiddelde afstand tot voorzieningen [CBS, 2022a]: ○ Onderwijs ○ Horeca en winkels ○ Culturele voorzieningen ○ Gezondheid en welzijn
Beschikbare referentiewaarden	Afstand tot verschillende typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ten opzichte van het provinciale gemiddelde
Schaallat kwaliteitsniveaus	
Groen	De afstand tot alle typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt onder het provinciale gemiddelde
Oranje	De afstand tot één of meer typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt rond het provinciale gemiddelde
Rood	De afstand tot alle typen voorzieningen (onderwijs, horeca en winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn) ligt boven het provinciale gemiddelde

Huidige situatie

Adequate voorzieningen zijn maatschappelijke voorzieningen waartoe eenieder toegang zou moeten hebben. Onder het aspect voorzieningen beschouwen we voorzieningen op wijk, stad en regionaal niveau. In deze ‘foto van de leefomgeving’ worden voorzieningen op het gebied van onderwijs, horeca, winkels, culturele voorzieningen, gezondheid en welzijn beschouwd.

Onderwijsvoorzieningen

De afstand tot onderwijsvoorzieningen is in de gemeente Boxtel kleiner of gelijk aan het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-15). Met name de afstand voor kinderen op het voortgezet onderwijs is lager.

Tabel 6-15: Afstand tot onderwijsvoorzieningen en kinderopvang in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Kinderdagverblijf	0,7	0,7
Buitenschoolse opvang	0,7	0,7
Basisonderwijs	0,7	0,7
Voortgezet onderwijs totaal	1,8	2,6
Vmbo	2,4	2,7
Havo/vwo	2,2	3,4

Horecavoorzieningen en winkels

Supermarkten en andere winkels met dagelijkse levensmiddelen zijn in de gemeente Boxtel iets verder weg dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-16). Een warenhuis is daarentegen in de gemeente Boxtel dichterbij dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. De meeste type eetgelegenheden zijn verder weg gelegen dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Hotels zijn daarentegen dichterbij.

Tabel 6-16: Afstand tot horecavoorzieningen en winkels in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Grote supermarkt	1,0	0,9
Overige dagelijkse levensmiddelen	1,0	0,8
Warenhuis	2,1	2,6
Cafés en dergelijke	1,0	1,0
Cafetaria's en dergelijke	0,8	0,7
Restaurants	1,0	0,8
Hotels en dergelijke	1,8	2,4

Culturele voorzieningen

De bibliotheek, het zwembad en het museum zijn in de gemeente Boxtel dichterbij aanwezig dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-17). Alle andere type culturele voorzieningen liggen verder dan gemiddeld.

Tabel 6-17: Afstand tot culturele voorzieningen in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Bibliotheek	1,6	2,2
Zwembad	2,2	3,4
Kunstijsbaan	15,3	14,2
Museum	1,9	4,2
Podiumkunsten (excl. festivals)	8,5	4,9
Poppodium	13,3	9,8
Bioscoop	9,4	6,8
Sauna	12,5	6,8
Attractie	8,0	5,3

Gezondheid en welzijn

De huisartsenpost ligt in de gemeente Boxtel iets verder dan gemiddeld in de provincie Noord-Brabant (zie Tabel 6-18). De apotheek ligt daarentegen iets dichterbij. In de gemeente Boxtel ligt het ziekenhuis inclusief buitenpolikliniek op minder dan de helft van de afstand gemiddeld in de provincie Noord-Brabant. Het ziekenhuis exclusief buitenpolikliniek ligt daarentegen bijna twee keer zo ver als gemiddeld in de provincie Noord-Brabant.

Tabel 6-18: Afstand tot gezondheid en welzijn in gemeente Boxtel ten opzichte van provincie Noord-Brabant (in km, 2021) [CBS, 2022a]

	Gemeente Boxtel	Provincie Noord-Brabant
Huisartsenpraktijk	1,1	1,0
Apotheek	1,3	1,4
Ziekenhuis (incl. buitenpolikliniek)	2,4	5,2
Ziekenhuis (excl. buitenpolikliniek)	12,6	7,2

Conclusie
De huidige situatie is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, omdat de afstand tot verschillende typen voorzieningen rond het provinciale gemiddelde ligt.

Autonome ontwikkeling
Het is de verwachting dat de druk op voorzieningen (zoals scholen en zorg) in Nederland toe zal nemen door toename in de bevolking en verandering van de bevolkingssamenstelling met een toename in vergrijzing. De vraag naar fysieke winkelruimte zal in de komende jaren verder afnemen, onder andere vanwege de opkomst van het online winkelen. Met name in de landelijke gebieden zal het aantal voorzieningen afnemen, waardoor de leefbaarheid van de (kleinere) kernen onder druk komt te staan.

Conclusie
De autonome ontwikkeling is beoordeeld met kwaliteitsniveau ‘oranje’, met een verslechtering ten opzichte van de huidige situatie. Dit omdat de landelijke trend is dat door vergrijzing en veranderende behoeften in voorzieningen de afstand tot voorzieningen toe zal nemen. De gemeente Boxtel heeft geen specifiek beleid dat in gaat op voorzieningen wat de landelijke trend kan keren.

Doorkijk 2040
Hoe de afstand tot voorzieningen zich na 2030 ontwikkelt is afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot online winkelen en e-consults. De kans bestaat dat fysieke voorzieningen in aantal afnemen waardoor afstand tot voorzieningen toe kan nemen.

Referentielijst

- Alterra [2017]. Groenmonitor. Toegankelijk via: https://www.groenmonitor.nl/
- Arcadis [2019]. Verbreed gemeentelijk rioleringsplan. Gemeente Boxtel 2020-2024.
- Atlas Natuurlijk Kapitaal [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Atlas van de Leefomgeving [2019]. Groene leefomgeving. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/thema/natuur/groene-leefomgeving
- Atlas van de Leefomgeving [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
- Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland [2021]. Verkeersveiligheid. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/mobiliteit/
- Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland [2022]. Kaartlaag Verkeersongevallen. Toegankelijk via: https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?layers=70af32b9cde74bfeb432facce416b9d5
- Brabant in Zicht [2020]. Veilig en gezond boven de grond; geur. Toegankelijk via: http://www.brabantinzicht.nl/toestand-natuur-water-en-milieu/milieu/
- Brabant in Zicht [2021]. Schoon en natuurlijk water. Toegankelijk via: http://www.brabantinzicht.nl/toestand-natuur-water-en-milieu/water/
- Brabantscan [2020a]. Geurhinder. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantscan [2020b]. Ernstige geluidhinder. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantscan [2022]. Groen in de buurt. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- Brabantse Omgevingsscan [2021]. Verkeersveiligheid. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive
- CBS [2020]. Woningen met zonnepanelen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CBS [2021a]. Jongeren met jeugdhulp in natura. Toegankelijk via: https://brabantscan.nl/jive/
- CBS [2021b]. Netto arbeidsparticipatie. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording
- CBS [2022a]. Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, regionale cijfers. Toegankelijk via : https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/80305ned/table?fromstatweb
- CBS [2022b]. Minder verkeersdoden in 2021. Toegankelijk via: https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/15/minder-verkeersdoden-in-2021
- CBS Veiligheidsmonitor [2021]. Sociale veiligheid, indices onveiligheidsbeleving. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CE Delft [2018]. Benchmark actieve, gezonde, duurzame mobiliteit gemeenten. Toegankelijk via: https://www.ce.nl/assets/upload/file/Rapporten/2018/4N74/CE_Delft_4N74_Benchmark_actieve_gezonde_duurzame_mobiliteit_gemeenten_DEF.pdf
- CHW [2010, herziening 2016] https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1dab0b45b3234fffa8090a4bc8ae06f8
- CLO [2015]. Aantal spoedlocaties bodemverontreiniging 2014. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl025816-inventarisatie-van-aantal-locaties-met-bodemverontreiniging-#:~:text=Spoedlocaties%20bodemverontreiniging%20zijn%20locaties%20die,ecosysteem%20wordt%20bedreigd%20(spoedlocaties%20ecologie
- Cobra Groeninzichten [2021]. Grijs per buurt. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Companen [2022]. Woningmarktonderzoek en onderzoek wonen met zorg.
- Compendium voor de leefomgeving [2022]. Biodiversiteit. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl1083-wat-is-biodiversiteit

- CROW [2019]. Dashboard Deur tot Deur.
- CROW [2020]. Verplaatsingen. Toegankelijk via: https://www.duurzaamheidsscore.nl/viewer/
- CROW [2021a]. Deelauto's. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- CROW [2021b] https://www.duurzaamheidsscore.nl/viewer
- De Zwarte Hond, Goudappel Coffeng, Tauw, Rebel [2017]. MIRT-onderzoek Bereikbaarheid Rotterdam Den Haag; Analyse en Oplossingsrichtingenfase, eindrapport, 21 juli 2017.
- Fietsersbond [2022]. Fietsgemeente 2022: Hoe scoort jouw gemeente? Toegankelijk via: https://www.fietsersbond.nl/fietsgemeente-2022/fietsgemeente-2022-hoe-scoort-jouw-gemeente/
- Gemeente Boxtel [2008]. Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan 2008-2020.
- Gemeente Boxtel [2011]. Buitengebied 2011. Toegankelijk via: https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1/t_NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1_index.html
- Gemeente Boxtel [2012]. Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR392129/4
- Gemeente Boxtel [2014]. Verordening Geurhinder en Veehouderij 2014. Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR333166
- Gemeente Boxtel [2017]. Visie Duurzaam Boxtel 2030.
- Gemeente Boxtel [2020]. Visie zonne- en windenergie.
- Gemeente Boxtel [2021]. Tweede bestuursrapportage 2021. Toegankelijk via https://boxtel.begroting-2022.nl/assets/docs/Tweede%20Bestuursrapportage%20def.pdf
- Gemeente Boxtel [2021a]. Integrale Verordening Sociaal Domein 2021 Boxtel. Toegankelijk via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR655918/2
- Gemeente Boxtel [2022a]. Ambitiedocument GreenTech Park Brabant. Toegankelijk via: https://praatmee.boxtel.nl/projecten/greentechparkbrabant/default.aspx
- Gemeente Boxtel [2022b]. Visie en uitvoeringsprogramma Bezoekerseconomie Boxtel 2022.
- Gemeente Boxtel [2022c]. Persbericht: Boxtel onderzoekt haalbaarheid energiehub. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/nieuws/persbericht-boxtel-onderzoekt-haalbaarheid-energiehub\
- Gemeente Boxtel [2022d]. Biodiversiteit. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/wat-doet-de-gemeente-aan-duurzaamheid/biodiversiteit
- Gemeente Boxtel [2022e]. Reviewtabel conceptversie foto van de leefomgeving_Boxtel_december_2022_bijlage A
- Gemeentelijke duurzaamheidsindex [2022a]. Huishoudelijk afval. Toegankelijk via: https://gdindex.nl/dashboard/dashboard/huishoudelijk-afval
- Gemeentelijke duurzaamheidsindex [2022b]. Afvalscheiding. Toegankelijk via: https://gdindex.nl/dashboard/dashboard/afvalscheiding
- Gemeentelijke Duurzaamheidsindex [2022c]. Hernieuwbare energie. Toegankelijk via: Dashboard - Hernieuwbare energie - Boxtel (gdindex.nl)
- Gezondheidsraad [2018]. Gezondheidswinst door schonere lucht. Toegankelijk via: https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2018/01/23/gezondheidswinst-door-schonere-lucht
- GGD [2019]. Factsheet luchtkwaliteit en gezondheid gemeente Boxtel
- GGD [2020]. Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen.
- Hanemeijer, A., M. Kishna, M. Kooke, H. Brink, J. Koch, A.G. Prins, T. Rood [2021]. Integrale Circulaire Economie Rapportage, PBL-publicatienummer 4124
- https://www.klimaatadaptatiebrabant.nl/l/library/download/urn:uuid:017c5471-cd20-4326-87b4-3752d10e38ae/rapport+stresstest+boxtel.pdf
- https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/hittekaart-gevoelstemperatuur
- https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/mobiliteit
- IBIS [2021]. Overzicht bedrijventerreinen IBIS 2021. Excel.

- iCinity [2019]. Contouren Lden en Lnight. Toegankelijk via: Icinity (dat.nl)
- Idverde Advies [2021]. Boomstructurenkaart Boxtel.
- Idverde Advies [2022]. Bomenbeleidsplan Boxtel.
- Kennisbank Sport en Bewegen [2020]. Belangrijke buurtkenmerken voor een beweegvriendelijke omgeving. Toegankelijk via: https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=10117&m=1600944125&action=file.download
- KiM [2021]. Deelauto- en deelfietsmobiliteit in Nederland. Toegankelijk via: https://www.kimnet.nl/binaries/kimnet/documenten/rapporten/2021/10/05/deelauto--en-deelfietsmobiliteit-in-nederland-ontwikkelingen-effecten-en-potentie/Deelauto-+en+deelfietsmobiliteit+in+Nederland-Ontwikkelingen%2C+effecten+en+potentie-pdfA.pdf
- Klimaateffectatlas [2018]. Water op straat na een extreme bui. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten
- Klimaateffectatlas [2022]. Kaarten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/
- Klimaateffectatlas, Witteveen+Bos, 2021
- Klimaatmonitor [2022a]. Percentage bekende hernieuwbare – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- Klimaatmonitor [2022b]. CO_2-uitstoot – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- Klimaatmonitor [2022c]. Uitstoot (CO_2-eq.) – Gemeente Boxtel. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/jive
- KNMI [2011]. Kaartverhaal droogte. Toegankelijk via: http://www.klimaateffectatlas.nl/nl/kaartverhaal-droogte
- KWR & FWE [2021]. Droogtegevoeligheid natuur. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/droogtegevoeligheid-natuur
- KWR water [2017]. Droogtestress. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/droogtestress
- Landelijk informatiesysteem Water en Overstromingen (LIWO)/Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) [2021]. Overstromingsdiepte. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/overstromingsdiepte
- Lokale Monitor Wonen [2020]. Wonen in Boxtel.
- Meierij [2022]. Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken [2019]. PlanMER Nationale Omgevingsvisie.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [2022]. Nationaal Isolatieprogramma. Toegankelijk via: https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/nationaal-isolatieprogramma
- Ministerie van Infrasturctuur en Milieu [2017]. Landelijk afvalbeheerplan 2017-2019; *Slimmer omgaan met grondstoffen.* Toegankelijk via: file:///C:/Users/922902/Downloads/lap3_deel-e_sectorplannen_inspraakversie_final.pdf
- MooiBoxtel.nl [2020]. Boxtel doet mee met 'Schone Lucht Akkoord'. Toegankelijk via: https://www.mooiboxtel.nl/nieuws/algemeen/54670/boxtel-doet-mee-met-schone-lucht-akkoord-
- Natura 2000 [2022a]. Kampina en Oisterwijkse Vennen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen
- Natura 2000 [2022b]. Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen
- Natura 2000 [2022c]. Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek
- Natuurmonumenten [2022]. Natuurgebied Kampina. Toegankelijk via: https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/kampina
- Netbeheer Nederland [2022]. Capaciteitskaart elektriciteitsnetwerk. Toegankelijk via: https://capaciteitskaart.netbeheernederland.nl/

- Noord-Brabant [2022]. Staat van Brabant – knelpunten en doorstroming. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=285d214900a64194bf34b728262749 75
- NOS [2022]. Nieuw rapport: klimaatambities groot, maar met dit beleid onhaalbaar. Toegankelijk via: https://nos.nl/collectie/13871/artikel/2450657-nieuw-rapport-klimaatambities-groot-maar-met-dit-beleid-onhaalbaar
- ODBN [2019]. Regionale geurkaart ODBN-gerio 2019.1.
- Overheid.nl [2017]. Wet geluidhinder. Toegankelijk via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0003227/2017-05-01
- Overheid.nl [2022]. Klimaatwet. Toegankelijk via: https://wetten.overheid.nl/BWBR0042394/2020-01-01
- Planbureau voor de Leefomgeving [2020]. Balans van de Leefomgeving. Toegankelijk via: https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-balans-van-de-leefomgeving-2020-4165.pdf
- Planbureau voor de Leefomgeving [2022]. Beëindigen van veehouderijen; lessen uit 25 jaar beëindigingsregelingen. Toegankelijk via: https://www.pbl.nl/publicaties/be%C3%ABindigen-van-veehouderijen
- Provincie Noord-Brabant [2010]. Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1dab0b45b3234fffa8090a4bc8ae06f8
- Provincie Noord-Brabant [2016a]. Beheerplan Kampina en Oisterwijkse Vennen.
- Provincie Noord-Brabant [2016b]. Beheerplan Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.
- Provincie Noord-Brabant [2017a]. Gebiedsanalyse Kampina en Oisterwijkse Vennen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/133_Kampina-en-Oisterwijkse-vennen_gebiedsanalyse_15-12-17_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2017b]. Gebiedsanalyse Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/131_Loonse-en-Drunense-Duinen-en-Leemkuilen_gebiedsanalyse_15-12-17_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2017c]. Gebiedsanalyse Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek. Toegankelijk via: https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/132_Vlijmens-Ven-Moerputten-en-Bossche-Broek_gebiedsanalyse_15-12-2017_NB.pdf
- Provincie Noord-Brabant [2018a]. Energieagenda 2019-2030.
- Provincie Noord-Brabant [2018b]. Lijst Spoedlocatie Provincie Noord-Brabant november 2018.
- Provincie Noord-Brabant [2020a]. Beleidskader Mobiliteit Koers 2030. Toegankelijk via: https://www.brabant.nl/onderwerpen/verkeer-en-vervoer/verkeers-en-vervoersbeleid/koers-mobiliteit
- Provincie Noord-Brabant [2020b]. Brabants verkeersveiligheidsplan 2020-2024.
- Provincie Noord-Brabant [2021a]. Meerwaarde met kringlopen; uitvoeringsagenda circulaire economie 2021-2023. Toegankelijk via: https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/wat-gebeurt-er-lokaal-en-in-de-regio-op-het-gebied-van-duurzaamheid/provincie-noord-brabant
- Provincie Noord-Brabant [2021b]. Natuurnetwerk Brabant (NNB). Toegankelijk via: https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natuur/natuurnetwerk-nederland-(voorheen-ehs)/natuurnetwerk-brabant-(nnb)

- Provincie Noord-Brabant [2021c]. Uitvoeringsagenda Data Economie 2021-2023. Toegankelijk via: https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/7dcb1e41-e758-4e6d-a2ce-10b11670c569
- Provincie Noord-Brabant [2022a]. Routekaart stalaanpassingen Noord-Brabant 2024.
- Provincie Noord-Brabant [2022b]. PlanMER bij het Beleidskader Landbouw en Voedsel Noord-Brabant. *Samenvatting en aanvulling, februari 2022.*
- Provincie Noord-Brabant [2022c]. Veehouderijen 4.0. Toegankelijk via: https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?layers=70af32b9cde74bfeb432facce416b9d5
- Provincie Noord-Brabant [2022d]. Kaarten verduurzamen Brabantse bedrijventerreinen. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=3c6df1195dc04a5d8c5ee0ff0b090dbc
- Provincie Noord-Brabant [2022e]. Voormalige stortplaatsen op de kaart. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=9b9851faebd04297b0c5ed386a72230a
- Provincie Noord-Brabant [2022f]. Kaartbank. Toegankelijk via: https://noord-brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=b6414403ef5e4e9aa8875a7c366209c6
- Provincie Noord-Brabant [2022g]. Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (geconsolideerd 15-05-2022). Toegankelijk via: https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapViewer/Default.aspx?id=NLIMRO9930InterimOvrgc-0422
- RAAP Archeologisch Adviesbureau [2011]. Boextel binnen en buiten den Brugghen. Toegankelijk via: https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1/tb_NL.IMRO.0757.Bp01buitengeb2011-onh1_6.pdf
- Regio Noordoost Brabant [2020a]. Regionaal Mobiliteitsprogramma Noordoost-Brabant 2020-2023.
- Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant [2020]. Concept-RES regio Noordoost-Brabant; *Definitieve versie*.
- Restauratiefonds [2022]. Boxtel. Toegankelijk via: https://www.monumenten.nl/gemeentes/boxtel
- Rijksdienst voor het Wegverkeer [2021]. Elektrische personenauto's. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- Rijksoverheid [2006]. Beleving geluid. Toegankelijk via: https://www.clo.nl/indicatoren/nl102904-beleving-geluid#:~:text=Toestand,de%2045%20en%2065%20decibel.
- Rijksoverheid [2009]. Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen. Richtlijn 2009/28/EG. Toegankelijk via: blg-70239.pdf (officielebekendmakingen.nl)
- Rijksoverheid [2017]. Kaderrichtlijn Water; Hoe worden ecologische doelen bepaald? Toegankelijk via: https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/kaderrichtlijn-water/uitvoering/rijn-west/we/krw/ecologische-doelen-bepaald/
- Rijksoverheid [2020]. Energieverbruik Verkeer en vervoer per inwoner. Toegankelijk via: https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive/
- Rijksoverheid [2021]. Schone Lucht Akkoord. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/luchtkwaliteit/gezondheidsschade-door-luchtvervuiling-halveren
- Rijksoverheid [2022a]. Duurzame energie. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-energie
- Rijksoverheid [2022b]. Duurzaam wonen voor iedereen. Toegankelijk via: https://www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/hugo-de-jonge/nieuws/2022/06/01/duurzaam-wonen-voor-iedereen

- Rijkswaterstaat [2021]. Klimaatmonitor – (Semi)publieke e-laadpunten. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- RIVM [2018]. Kernboodschappen VTV-2018. Toegankelijk via: https://www.vtv2018.nl/node/591
- RIVM [2018a]. Advieswaarden omgevingsgeluid van de WHO. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheidseffecten-geluid/advieswaarden-who
- RIVM [2018b]. VTV-2018. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/volksgezondheid-toekomst-verkenning-vtv/vtv-2018
- RIVM [2021]. Participatie. Toegankelijk via: https://www.loketgezondleven.nl/integraal-werken/succesfactoren/participatie
- RIVM [2022a]. Veehouderij: Gezondheidskundige advieswaarden. Toegankelijk via: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-veehouderij/beoordeling-gezondheidsrisico-veehouderij-ggd/gezondheidskundige-advieswaarden
- RIVM [2022b]. Op de kaart: Beweegvriendelijke omgeving. Toegankelijk via: https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kaarten/beweegvriendelijkeomgeving
- RVO [2022]. Energielabel woningen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/jive/
- Signaleringskaart Externe Veiligheid [2022].
- Sociaal Cultureel Planbureau [2018]. Rapportage Sport 2018. Toegankelijk via: https://www.scp.nl/publicaties/monitors/2018/12/12/rapportage-sport-2018
- Stec Groep [2018]. Prognose bedrijventerreinen en kantoren Noord-Brabant.
- STOWA [2018]. Droogte en hitte in de stad. Toegankelijk via: https://www.stowa.nl/deltafacts/zoetwatervoorziening/aanpassen-aan-klimaatverandering/droogte-en-hitte-de-stad
- SWOV [2015]. De verkeersveiligheid in 2020 en 2030; prognoses voor de aantallen verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden. Toegankelijk via: https://swov.nl/system/files/publication-downloads/r-2015-17.pdf
- SWOV [2021]. Aantal verkeersslachtoffers moet 2030 gehalveerd zijn. Toegankelijk via: https://swov.nl/nl/nieuws/aantal-verkeersslachtoffers-moet-2030-gehalveerd-zijn
- Van den Bosch. Et. All [2016]. Development of an urban green space indicator and the public health rationale. Toegankelijk via: https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26573907/
- VNG [2020]. Regionale Mobiliteitsprogramma's. Toegankelijk via: https://vng.nl/sites/default/files/2020-01/handreiking-1.0-regionale-mobiliteitsprogrammas.pdf
- VNG [2021]. Werk en inkomen. Toegankelijk via: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/werk-en-inkomen
- Wageningen Environmental Research [2016]. Hittestress door warme nachten. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/warme-nachten
- Waterschap De Dommel [2021]. Water als basis voor een toekomstbestendige leefomgeving. Waterbeheerprogramma 2022-2027. Toegankelijk via: https://cuatro.sim-cdn.nl/dommel/uploads/wdd-waterbeheerprogramma-2022-2027_.pdf
- Waterschap Dommel [2021]. Waterbeheerprogramma 2022-2027. https://cuatro.sim-cdn.nl/dommel/uploads/wdd-waterbeheerprogramma-2022-2027_.pdf
- Witteveen+Bos [2019]. Berekening water- en rioolmaatregelen Liempde. Klimaatstresstest Boxtel.
- Witteveen+Bos [2021]. Klimaatstresstest gemeente Boxtel
- Witteveen+Bos [2021b]. Hittekaart gevoelstemperatuur. Toegankelijk via: https://www.klimaateffectatlas.nl/nl/hittekaart-gevoelstemperatuur

A2 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's alternatieven								
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Circulariteit*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*									
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*									
	Duurzame en slimme mobiliteit									
	Doorstroming en bereikbaarheid									
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*									
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*									
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*									
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*									
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*									
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*									
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*									
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*									
	Duurzame woningen									
	Broeikasgassen									
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*									
	Hitte									
	Droogte									
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*									
	Oppervlaktewater									
	Grondwater									
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*									
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones									
	Biodiversiteit									
	Groene leefomgeving									
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*									
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*									
	Verkeersveiligheid									
	Sociale veiligheid									
Milieu	*Geurhinder*									
	Geluidhinder									
	Luchtkwaliteit									
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*									
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*									
	Passend voorzieningenaanbod									

A3 Notitie scenariobeoordeling

RAPPORT

OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Scenariobeoordeling

Klant:	Gemeente Boxtel
Referentie:	BH7677-MI-RP-230426-1436
Status:	Definitief/1
Datum:	15 juni 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: OER bij Omgevingsvisie Boxtel

Sub titel: Scenariobeoordeling
Referentie: BH7677-MI-RP-230426-1436
Status: Definitief/1
Datum: 15 juni 2023
Projectnaam: Omgevingsvisie Boxtel-Gestel
Projectnummer: BH7677

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Inleiding 1

2 Methodiek 2

3 De scenario’s 4

3.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 4

3.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 9

4 De resultaten van de effectbeoordeling 13

4.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek 13

4.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio 16

4.3 Vergelijking scenario’s 19

4.4 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten 21

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten 23

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten 23

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten 26

6 Doorkijk naar het doelbereik 27

6.1 De ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040 27

6.2 Resultaten doorkijk doelbereik 30

6.3 Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie 36

Bijlagen 38

A1 Scopingstabel

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling

A3 Beargumentatie effectbeoordeling

A4 Rad van de leefomgeving scenario 1

A5 Rad van de leefomgeving scenario 2

1 Inleiding

De gemeente Boxtel werkt aan haar Omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Een Omgevingsvisie is een lange termijnvisie waar de maatschappelijke opgaven en de kernkwaliteiten van de gemeente staat beschreven. In de Omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma's.

Omdat het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een Omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd. De eerste stap in het OER is het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD staat beschreven wat er precies onderzocht wordt in het OER (reikwijdte) en met welke diepgang dit gebeurt (detailniveau). Na de NRD is gestart met het in beeld brengen van de referentiesituatie, hierin staat beschreven hoe Boxtel er nu voor staat (huidige situatie) en wat er in de toekomst gebeurt als het bestaande beleid uitgevoerd wordt (autonome ontwikkeling). De referentiesituatie is uitgewerkt in de 'foto van de leefomgeving'.

De volgende stap in het OER is het in beeld brengen van de effecten van het nieuwe beleid, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld, de resultaten hiervan zijn opgenomen in dit rapport. De beoordeling van effecten van deze scenario's geeft inzicht in de consequenties van (beleids)keuzes en helpt om het beleid in de Omgevingsvisie verder aan te scherpen tot een voorkeursalternatief.

Leeswijzer
Dit rapport bevat de bevindingen van de effectbeoordeling van de scenario's. In hoofdstuk 2 staat beschreven hoe de beoordeling tot stand is gekomen, de methodiek. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzochte scenario's en welke beleidsuitspraken beoordeeld zijn. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de effectbeoordeling beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de ontwikkeling van de knelpunten en aandachtspunten zoals deze in de 'foto van de leefomgeving' benoemd zijn. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin is gekeken of het beleid uit de scenario's bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

2 Methodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Op basis van de door de gemeente aangeleverde scenario's is beoordeeld welke uitspraken concreet genoeg zijn. Hierbij is onderstaande tabel gebruikt.

Tabel 1: Categorisering beleid

Categorie	Toelichting	Methode
Ambitie	Geen beleidskeuze maar een ambitie (wat is de stip op de horizon?)	**Geen effectbeoordeling.** De beleidskeuze worden wel afgezet tegen de ambities (mate van doelbereik)
Voortzetting bestaand beleid	Beleidskeuze die een bestendiging en voortzetting is van bestaand beleid	**Geen effectbeoordeling.** De verandering ten opzichte van de referentiesituatie is per definitie gelijk aan '0', de referentiesituatie is immer situatie o.b.v. voortzetten bestaand beleid.
Concreet besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate concreet, dat er zicht is op de uitvoering	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. de mate waarin keuzes nu al kunnen leiden tot een verandering in de mate waarin ambities voor beoordelingsaspecten uit het 'rad van de leefomgeving' worden bereikt
Principe besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate globaal, dat een nadere afweging van keuzes in vervolgbesluiten nodig is voor zicht op uitvoering. Het kader voor de te nemen vervolgbesluiten is in zicht.	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. een beschouwing van kansen en risico's die relevant zijn voor vervolgbesluiten, gezien de gevolgen die toekomstige keuzes kunnen hebben voor het bereiken van de ambities voor indicatoren uit het 'rad van de leefomgeving'.
Proces besluit	Beleidskeuze die nieuw is en intentie betreft om een stap te zetten in een proces dat kan leiden tot nieuw beleid.	**Geen effectbeoordeling** Effecten zijn niet in te schatten omdat de aard van eventuele vervolgbesluiten nog onduidelijk is (bijv. de gemeente Boxtel wil onderzoeken of …).

De concrete beleidsuitspraken moet echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, -programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, er is daarom gekozen voor een **kwalitatieve beschouwing**. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid en de richting daarvan (positief of negatief). Deze informatie voorziet de makers van de Omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten

Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn wonen, voorzieningen, bedrijventerreinen, mobiliteit, natuur en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van expert-judgement bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A1 is een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten.

De beoordeling

Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van expert-judgement een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De effecten in het 'rad van de leefomgeving'

De kansen op positieve effecten en de risico's op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de Omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of – verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de ontwikkelingen van de scenario's in het rad van de leefomgeving te projecten, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De ontwikkeling van de scenario's ten opzichte van de referentiesituatie is gebaseerd op de effectbeoordeling van de scenario's (bijlage A2). De daar benoemde kansen en risico's zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten is benoemd in hoofdstuk 4.

Tenslotte is in hoofdstuk 6 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin zijn beoordelingsaspecten aan de ambities uit de Omgevingsvisie gelinkt. Vervolgens is er, op basis van de effectbeoordeling, gekeken of het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

3 De scenario’s

Dit hoofdstuk beschrijft de scenario’s zoals deze zijn opgesteld voor de Omgevingsvisie Boxtel 2040. De scenario’s zijn tot stand gekomen door een uitgebreid participatieproces georganiseerd door de gemeente Boxtel. Er zijn twee scenario’s opgesteld die de spreekwoordelijke ‘hoeken van het speelveld’ bevatten. Beide scenario’s zijn onderverdeeld in de vier hoofdthema’s van de Omgevingsvisie, namelijk aangenaam leven, verbindend netwerk, krachtige economie en inclusieve duurzaamheid. Hieronder staat per scenario een inhoudelijke omschrijving van het scenario, een kaart met daarop de ontwikkelingen geplaatst in de ruimte en tenslotte een tabel met daarin de beleidsuitspraken zoals die beoordeeld zijn in het OER.

3.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

Omschrijving van het scenario
De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste ‘ring’ van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, de Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones: deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.

Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogs buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van het groen en de straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij ‘slechte’ woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Er is ook aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en er worden mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving.

De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.

Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.

De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden waar nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het sluitend maken van het netwerk, uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station en met de bus zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer

(deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Binnen dit scenario krijgen boeren die willen stoppen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's.
Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of een bed and breakfast.

Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en het terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.

De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samengaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. De bodem en het watersysteem zijn leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdieren. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren.

Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ (tera-joule) kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzend aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuur inclusieve zonneparken.

Verbeelding van het scenario

Onderstaande figuur laat het voorgenomen beleid uit dit scenario ruimtelijk zien.

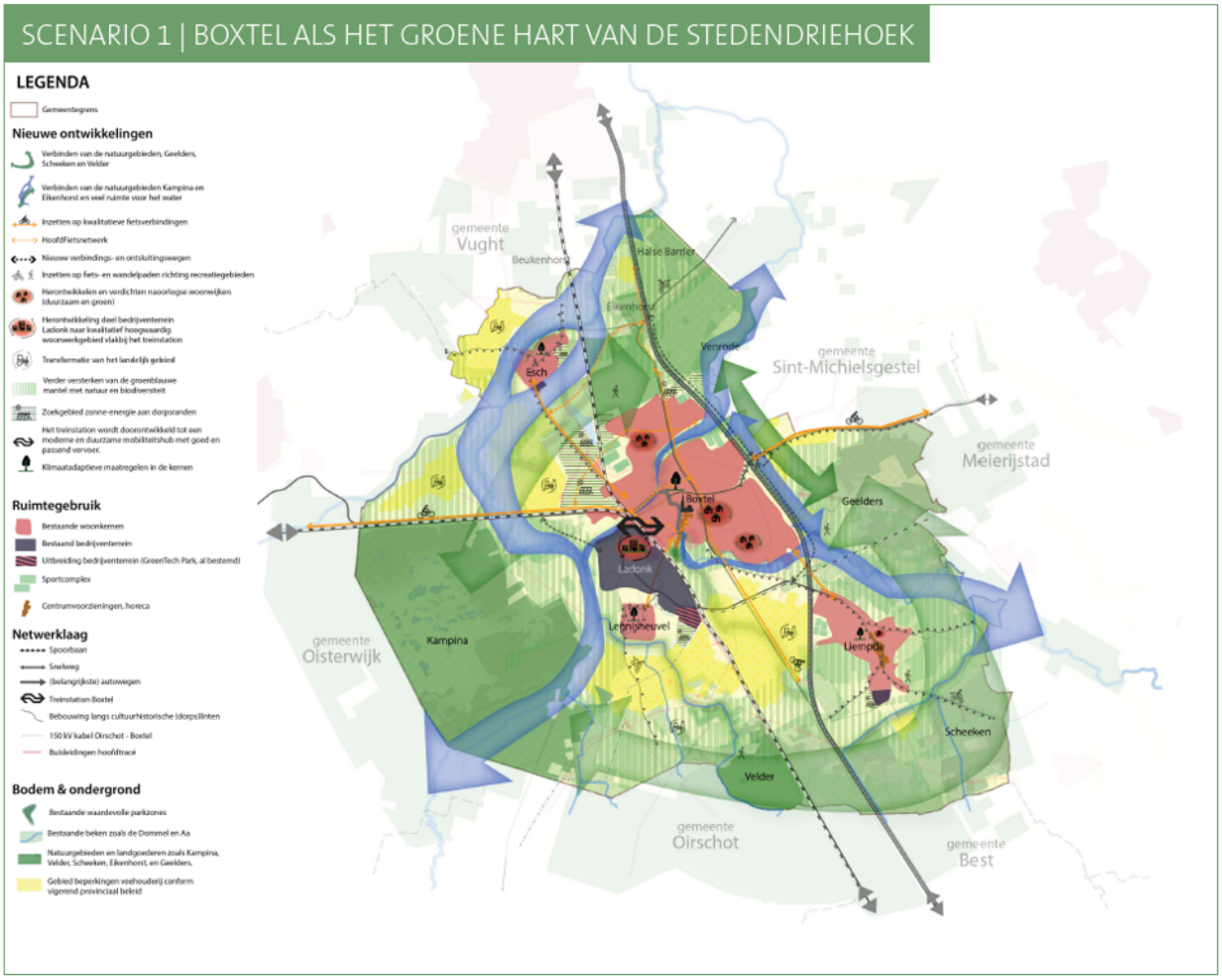

Figuur 1: Visualisatie van het beleid uit scenario 1

Beleidsuitspraken beoordeeld in het OER

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de scenariobeoordeling beoordeeld zijn op effecten.

Tabel 3: Beleidsuitspraken scenario 1

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.
Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.
Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, De Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.
Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de dorpen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.

Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Transitie landelijk gebied	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Natuurinclusieve landbouw betekent dat de landbouw samengaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals een natuurhuisjes of bed and breakfast.
Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.
Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zowel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en woningen door voorlichting en stimulatie. De inschatting is dat hiermee 143 TJ kan worden opgewekt. Dan is nog 145 TJ (tera-joule) nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzende aan het stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur is een zoekgebied voor natuurinclusieve zonneparken.

3.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

Omschrijving van het scenario
Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van één of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.

Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.

Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden, naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel en naar de AgriFood capital (waar Boxtel zelf binnen valt) ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid.

Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.

Boxtel is van oudsher een gemeente waar niet alleen gewoond, maar ook gewerkt wordt. Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te bouwen. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie aan de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.

Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.

Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.

Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

Verbeelding van het scenario
Onderstaande kaart laat het voorgenomen beleid uit dit scenario ruimtelijk zien.

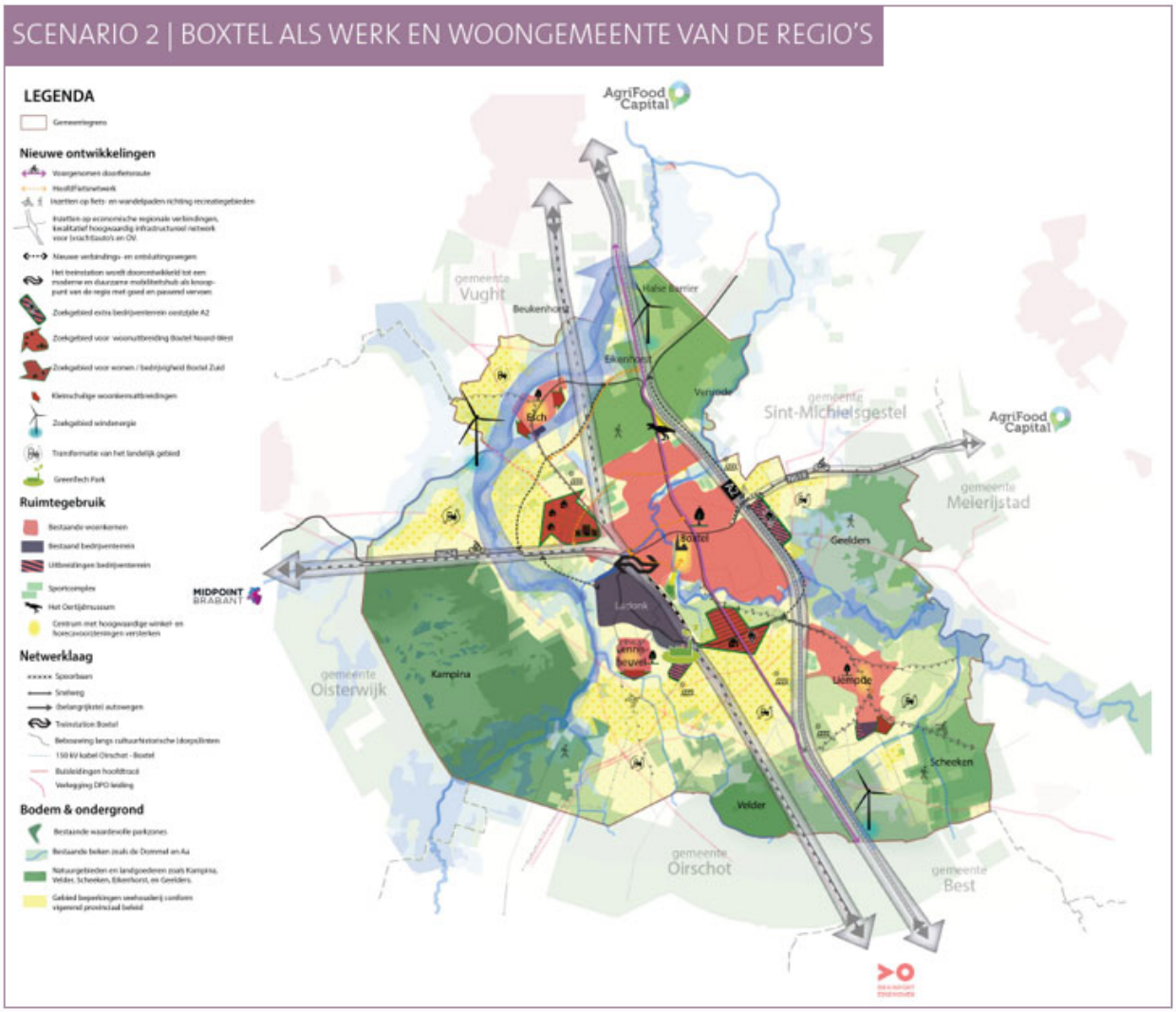

Figuur 2: Visualisatie van het beleid uit scenario 2.

Beleidsuitspraken beoordeeld in het OER

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de scenariobeoordeling beoordeeld zijn op effecten.

Tabel 4: Beleidsuitspraken scenario 2

Scenario 2: Boxtel als woon- en werkgemeente van de regio	
Thema	***Beleidsuitspraak***
Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.
Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen.
Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.
Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood Capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken. Daarbij wordt naar alle vormen van mobiliteit gekeken. Nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen ook een plek.
Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als ‘uitloopgebied’ en ‘landschapspark’ voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.
Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit

Scenario 2: Boxtel als woon- en werkgemeente van de regio	
Thema	***Beleidsuitspraak***
	de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. De verwachting is dat op Ladonk ruimte beschikbaar kan worden gemaakt door een betere indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van GreenTech Park Brabant. Dit is autonoom beleid. De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (bundel buisleidingen naast elkaar te ontwikkelen voor het ondergrondse transport van stoffen tussen Rotterdam, Geleen en de Duitse grens) biedt kansen voor innovaties zoals een regionaal tankstation voor waterstof nabij Ladonk ten zuiden van Boxtel. De kansen worden verder onderzocht en waar mogelijk benut.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.

4 De resultaten van de effectbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van de effectbeoordeling. Omdat het op dit moment nog onduidelijk is hoe het beleid zoals opgenomen in de scenario's verdere uitwerking krijgt, wordt er gesproken in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Op deze manier wordt er richting gegeven aan hoe Boxtel zich ontwikkelt. Pas bij verdere concretisering van het beleid in vervolgplannen wordt duidelijk hoe groot die ontwikkeling van effecten daadwerkelijk is. In bijlage A2 is een tabel opgenomen met de toegekende kansen en risico's voor de twee scenario's en bijbehorende beleidsuitspraken. Bijlage A3 bevat de onderbouwing bij de toegekende kansen en risico's. Hieronder is op hoofdlijnen beschreven wat de effectbeoordeling aan resultaten laat zien. Het 'rad van de leefomgeving' per scenario is opgenomen in de bijlagen A4 en A5.

4.1 Scenario 1: Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek

De resultaten van de effectbeoordeling van scenario 1 zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de Omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld per beoordelingsaspecten

- Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten broeikasgassen, wateroverlast, en beschermde natuur (Natura 2000). Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op het vergroenen van verschillende locaties binnen verschillende beleidsuitspraken en het creëren van waterberging.
- Er zijn zowel risico's op negatieve effecten en kansen op positieve effecten voorzien voor biodiversiteit. Risico's op negatieve effecten hangen samen met de aanleg van fietspaden in natuurgebieden en de renovatie van kantoren en de gevolgen hiervan voor gebouwbewonende soorten. De kansen op positieve effecten hangen samen met versterking en uitbreiding van groenstructuren en natuurgebieden en de transitie van traditionele landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Er zijn per saldo net wat meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving, sociale veiligheid, geurhinder, luchtkwaliteit, beweegvriendelijke leefomgeving en passend voorzieningenaanbod.
- Het voorgenomen beleid uit scenario 1 is neutraal (dat betekent geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten) voor de volgende beoordelingsaspecten: doorstroming en bereikbaarheid, ontsluitingskwaliteit OV, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, omgevingsveiligheid, verkeersveiligheid en geluidhinder.
- Het beoordelingsaspect passend woningaanbod laat een klein risico zien.

Figuur 3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen.

Overall beeld per beleidsuitspraak

- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende kansen op positieve effecten zijn:
  - Transitie landelijk gebied (voornamelijk binnen de thema's duurzame landbouw, bodem, water en ondergrond en natuur)
  - Natuur (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, bodem, water en ondergrond en natuur)
  - Mobiliteit (voornamelijk binnen de thema's bereikbaarheid en gezondheid)
- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende risico's op negatieve effecten zijn:
  - Toerisme (binnen het thema natuur)
- De beleidsuitspraken voorzieningen, natuur en transitie landelijk gebied laten enkel kansen op positieve effecten zien.
- Voor de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie geldt dat er naast kansen op positieve effecten ook enkele risico's op negatieve effecten zijn.

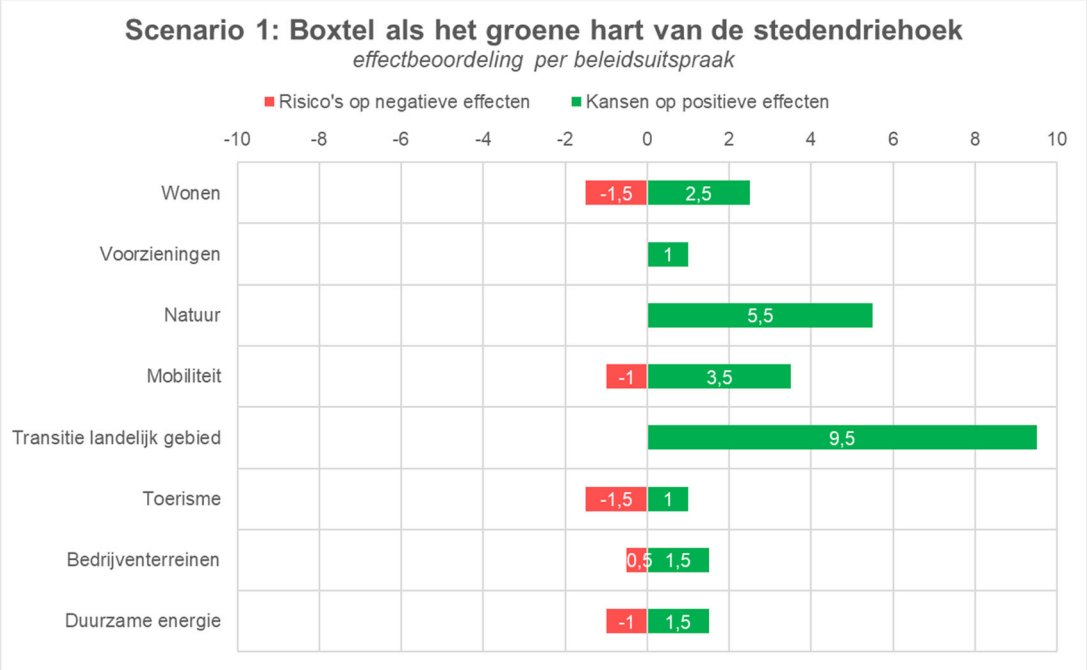

Figuur 4: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven, dit komt met name door de uitspraken over natuur en transitie landelijk gebied. Dat is ook af te leiden uit Figuur 4.
- Het thema verbindend netwerk laat ook per saldo net iets meer kansen op positieve effecten zien dan risico's op negatieve effecten, het aantal kansen op positieve effecten zijn veel minder groot dan bij de hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven.
- Het hoofdthema inclusieve duurzaamheid laat per saldo nagenoeg een gelijk beeld zien voor het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten. Voor dit hoofdthema draagt het beleid niet direct bij.

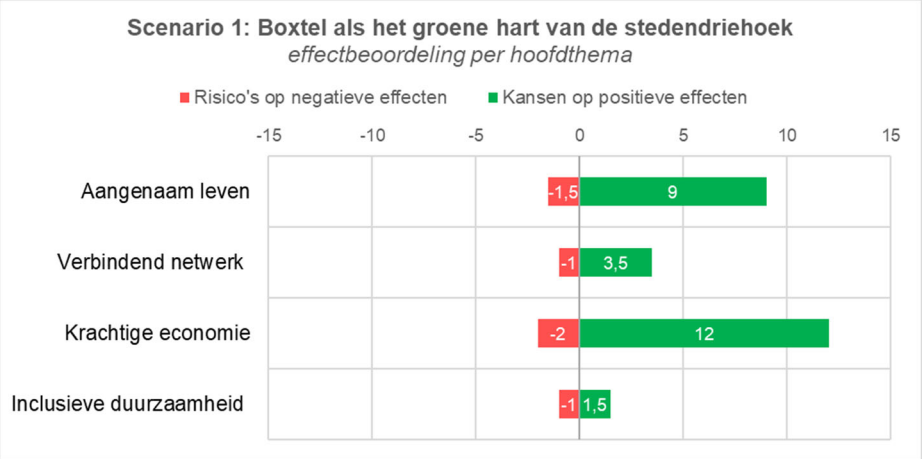

Figuur 5: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 1, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.2 Scenario 2: Boxtel als werk- en woongemeente van de regio

De resultaten van de effectbeoordeling van scenario 2 zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de Omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld van de beoordelingsaspecten

- De meeste kansen op positieve effecten zijn voorzien voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, duurzame energieopwekking en beweegvriendelijke leefomgeving. Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op nieuwe bedrijvigheid en nieuwe voorzieningen, energieopwekking (wind en zon) en nieuwe fiets- en wandelroutes. Bij al deze beoordelingsaspecten zijn enkel kansen voorzien en geen risico's.
- De meeste risico's op negatieve effecten zijn voorzien voor de beoordelingsaspecten geluidhinder, beschermde natuur (Natura 2000), en luchtkwaliteit, biodiversiteit en broeikasgassen. Dit komt omdat er in dit scenario wordt ingezet op de ontwikkeling van nieuwe wijken, bedrijvigheid, voorzieningen en infrastructuur. Hierdoor kan het aantal verkeersbewegingen toenemen, wat gepaard gaat met de uitstoot van stikstof, geluid en vervuilende stoffen. Voor de aspecten broeikasgassen, beschermde natuur (Natura 2000) en biodiversiteit geldt dat er naast risico's op negatieve effecten ook enkele kansen op positieve effecten te verwachten zijn, zij het in mindere mate dan de risico's.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, duurzame woningen, sociale veiligheid, passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod, duurzame en slimme mobiliteit, droogte en oppervlaktewater.
- Andere thema's waar ook risico's op negatieve effecten te zien zijn, zijn doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid, omgevingsveiligheid, wateroverlast, hitte, groene leefomgeving en geurhinder. Voor het aspect doorstroming en bereikbaarheid geldt dat er ook sprake is van kansen op positieve effecten, maar in mindere mate dan de risico's op negatieve effecten.
- Het voorgenomen beleid uit scenario 2 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten zien voor het beoordelingsaspect fiets- en wandelnetwerk.

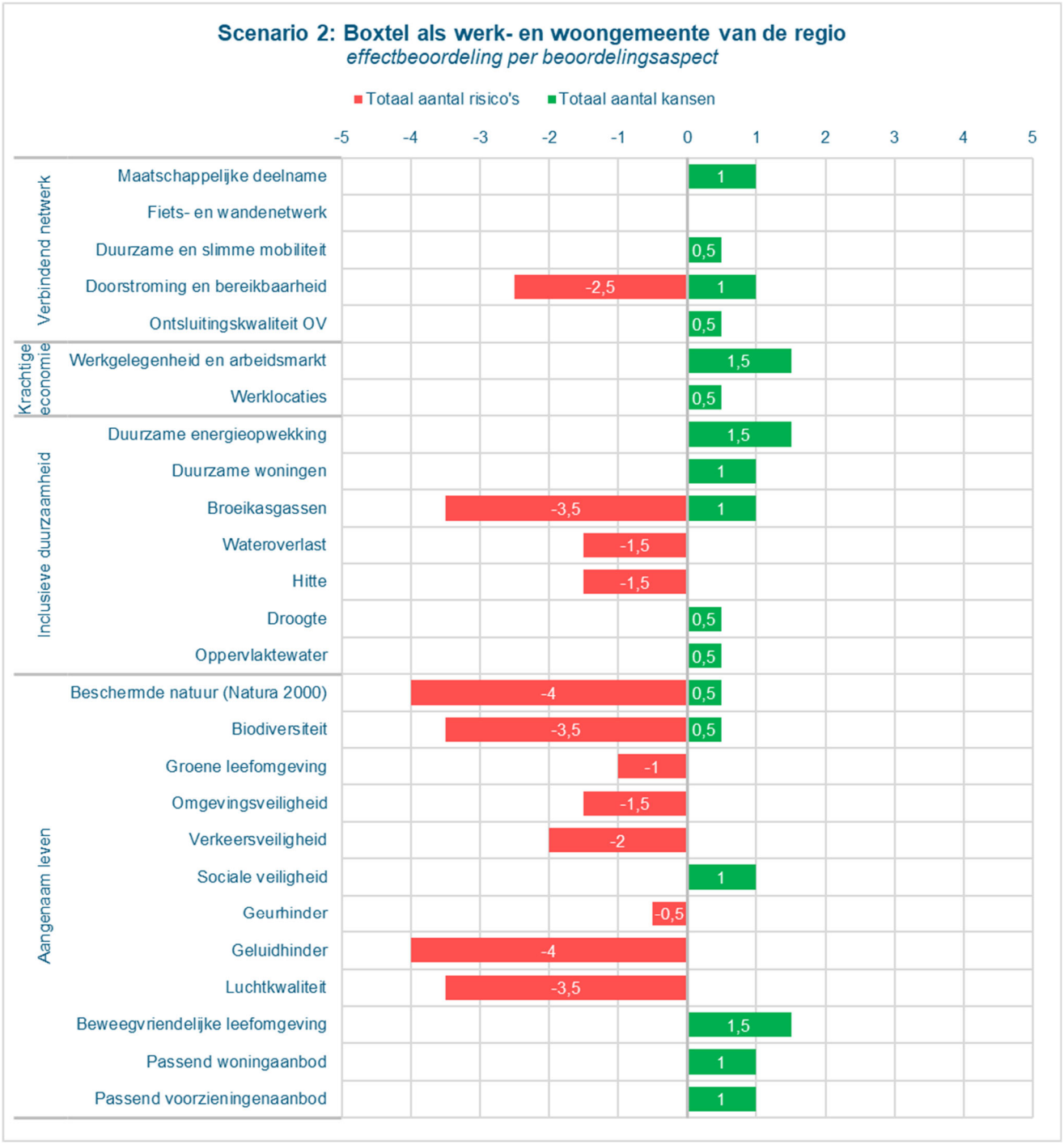

Figuur 6: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen.

Overall beeld per beleidsuitspraak

- De beleidsuitspraak met de meeste toegekende kansen op positieve effecten is:
  - Transitie landelijk gebied (voornamelijk binnen de thema's duurzame landbouw, bodem, water en ondergrond en natuur)
- Beleidsuitspraken met de meeste toegekende risico's op negatieve effecten:
  - Wonen (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, natuur, veiligheid en milieu)
  - Bedrijventerreinen (voornamelijk binnen de thema's klimaatadaptatie, natuur en milieu)
  - Mobiliteit (binnen de thema's natuur en milieu)
  - Toerisme (voornamelijk binnen de thema's natuur en milieu)
- Beleidsuitspraken met zowel kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten welke overwegend positief of negatief zijn, zijn:
  - Voorzieningen (overwegend positief)
  - Duurzame energie (overwegend negatief)
- De beleidsuitspraak over natuur laat geen kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten zien.

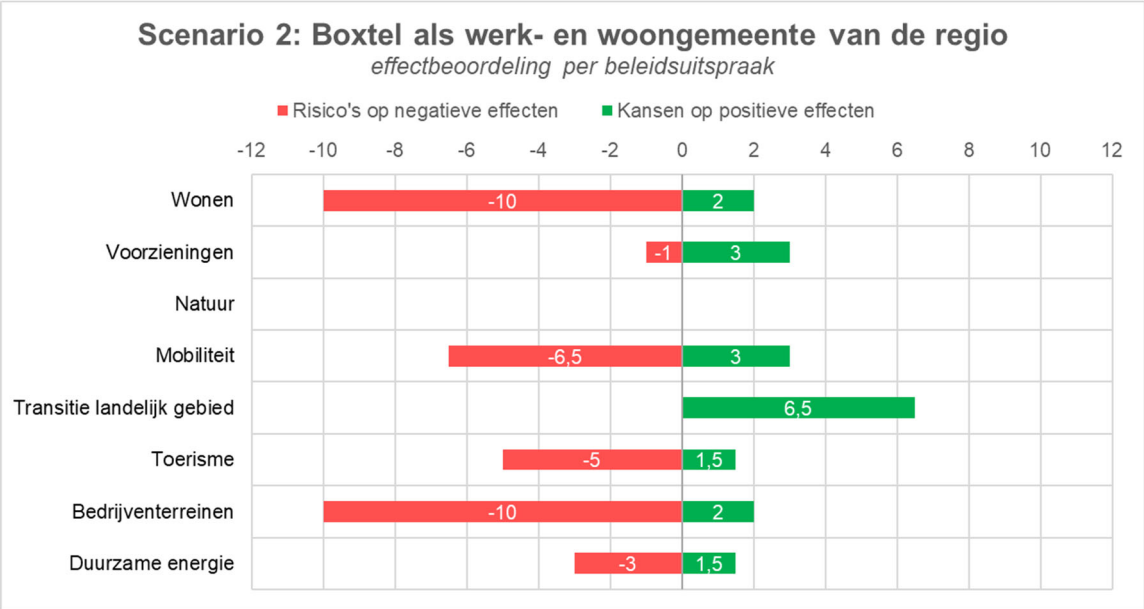

Figuur 7: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- Voor alle hoofdthema's geldt dat het beleid uit scenario's 2 leidt tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten.
- De hoofdthema's krachtige economie en aangenaam leven laten de meeste risico's op negatieve effecten zien, voor beide thema's geldt dat er ook sprake is van kansen op positieve effecten. Zij het in mindere mate dan de risico's op negatieve effecten.
- De thema's verbindend netwerk en inclusieve duurzaamheid laten ook per saldo net iets meer risico's op negatieve effecten zien dan kansen op positieve effecten.

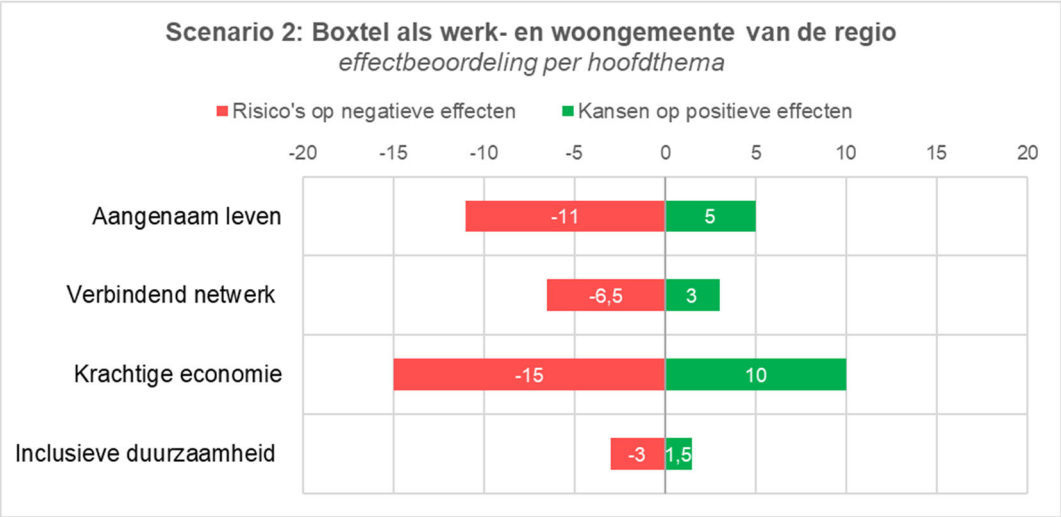

Figuur 8: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor scenario 2, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.3 Vergelijking scenario's

In onderstaande figuur is het rad van de leefomgeving weergegeven. De witte stippenlijn laat zien hoe elk aspect zich autonoom ontwikkelt. Daarnaast is weergegeven hoe de scenario's zich ontwikkelen ten opzichte van deze referentiesituatie. Zo is ook goed te zien hoe de scenario's scoren ten opzichte van elkaar.[1]

Overall biedt scenario 1 meer kansen dan scenario 2. Daarnaast zijn er bij scenario 2 veel meer risico's voorzien. Dit hangt samen met een aantal factoren. Hieronder zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten, die van invloed zijn op de omgevingseffecten, toegelicht.

Bij scenario 2 zijn veel meer risico's voorzien, omdat ingezet wordt op een forse toename van nieuwe woningen en uitbreiding van bedrijvigheid, met daarbij de toevoeging van nodige voorzieningen en nieuwe ontsluitingswegen. Daarentegen wordt in scenario 1 ingezet op een autonome toevoeging van woningen en geen uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Hierdoor zijn bij scenario 2 veel risico's voorzien voor klimaatadaptatie, natuur en milieu die zich in scenario 1 amper voordoen.

Daarnaast zet scenario 1 in op verduurzaming en vergroenen van woongebieden en bedrijventerreinen. Er wordt ook nieuwe natuur toegevoegd in de vorm van verbindingszones. Dit biedt veel kansen, terwijl bij scenario 2 enkel het behoud van bestaande natuur centraal staat.

Scenario 1 focust op nieuwe fiets- en wandelverbindingen voor eigen bewoners, terwijl scenario 2 inzet op het aantrekken van toerisme van buitenaf waardoor de druk op Boxtel kan toenemen.

Beide scenario's zetten in op zonneparken in combinatie met natuur, waarbij scenario 2 ook een toevoeging van windenergie beslaat. Dit kan risico's vormen voor natuur en geluidhinder.

[1] *In scenario 2 wordt er een aanzienlijk aantal nieuwe woningen toegevoegd (+/- 20% extra t.o.v. de huidige woningvoorraad). Hiermee is het aannemelijk dat het knelpunt wordt opgelost, in het 'rad van de leefomgeving' is dit daarom handmatig aangepast omdat de toepaste methodiek dit niet voldoende laat zien.*

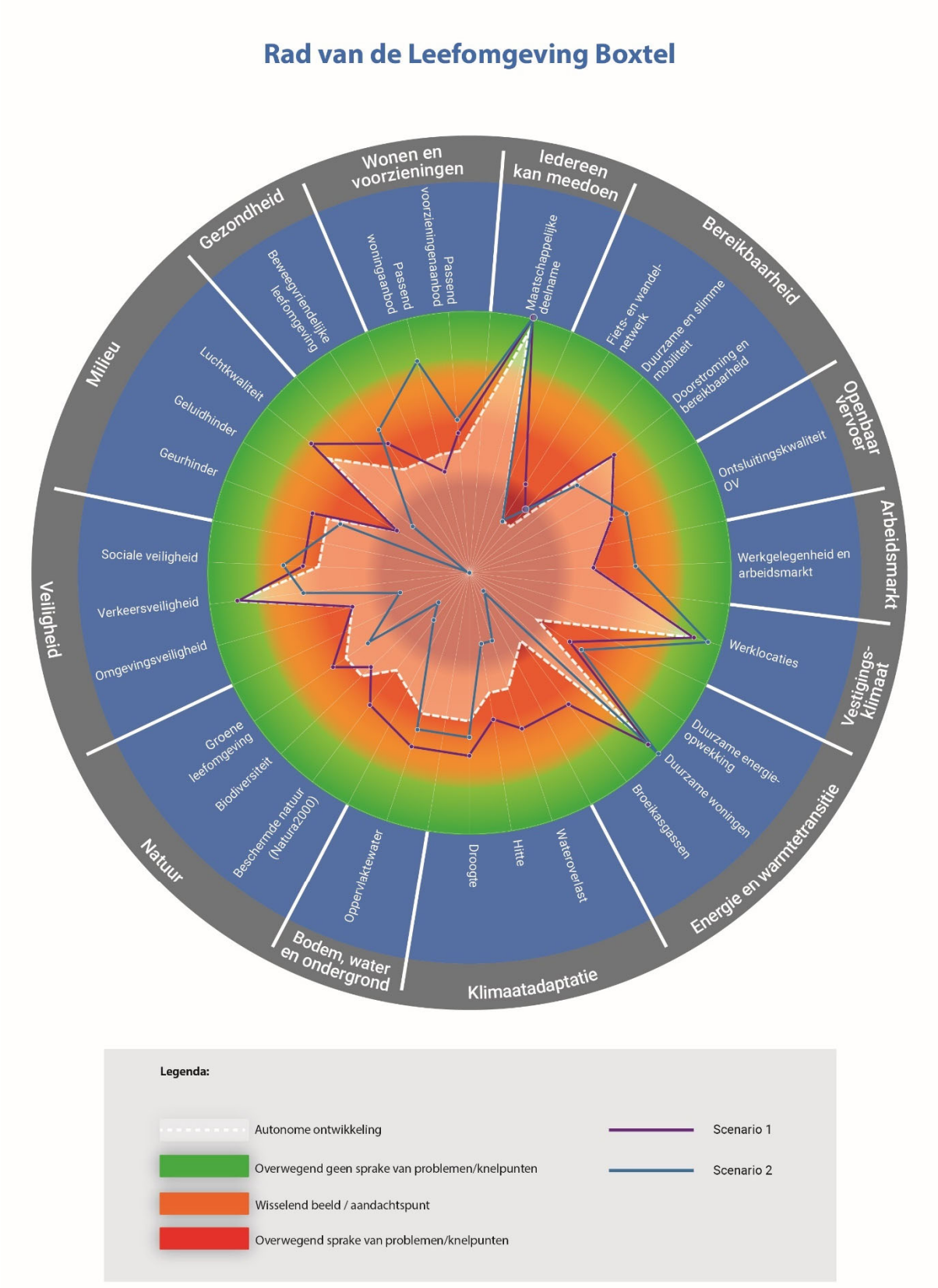

Figuur 9: Rad van de leefomgeving met daarin de twee scenario's ten opzichte van de autonome ontwikkeling

4.4 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

De beoordelingsaspecten kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones en landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie zijn in de foto van de leefomgeving kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van de scenario's zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in de scenario's. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

Kennis en innovatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken gericht op transitie landelijk gebied. Er is sprake van een kans op een positief effect bij scenario 2, door de inzet op innovatieve vormen van landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 2 binnen het aspect kennis en innovatie.

Toerisme en recreatie
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het beoordelingsaspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken over toerisme. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 2 meer dan in scenario 1. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het beoordelingsaspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect duurzame landbouw.

Afval en grondstoffen
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het beoordelingsaspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken over bedrijventerreinen. Echter, er is geen nieuw beleid gericht op afval en grondstoffen dus er is geen sprake van kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten geldend voor beide scenario's. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een gelijkblijvende ontwikkeling van het beoordelingsaspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de 'foto van de leefomgeving' is voor het beoordelingsaspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het beoordelingsaspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied. In beide scenario's is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect bodemkwaliteit.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het beoordelingsaspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur en transitie landelijk gebied. In beide scenario’s is sprake van kansen op positieve effecten, in scenario 1 meer dan in scenario 2. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het beoordelingsaspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het beoordelingsaspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme en bedrijvigheid. In scenario 1 is sprake van zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten. In scenario 2 is sprake van uitsluitend risico’s op negatieve effecten. De verwachting is dat er voor dit beoordelingsaspect sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 1 en een negatieve ontwikkeling bij scenario 2.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het beoordelingsaspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het beoordelingsaspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en duurzame energie. In scenario 1 zijn er zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten. Ook in scenario 2 zijn er zowel kansen op positieve effecten als risico’s op negatieve effecten, in tegenstelling tot scenario 1 is hier sprake van overwegend risico’s op negatieve effecten. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling bij scenario 1 en een negatieve ontwikkeling van scenario 2.

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de Omgevingsvisie.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.* Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 9 in hoofdstuk 4.3 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van de twee scenario’s weer ten opzichte van elkaar en van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of bepaalde varianten voor verbetering zorgen, geen effect hebben of juist verslechteren.

Paragraaf 5.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit een scenario meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 5.2 gaat hier verder op in.

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van de twee scenario’s beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat de scenario’s bijdragen aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid uit scenario 1 laat enkel kansen op positieve effecten en daarmee een verbetering zien. Scenario 2 laat geen effecten op het beoordelingsaspect fiets- en wandelnetwerk zien. De kansen op positieve effecten bij scenario 1 ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen en een kwaliteitsverbetering van bestaande routes. Hiermee wordt het bestaande knelpunt door het beleid uit scenario 1 naar verwachting verholpen.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Bij beide scenario’s zijn uitsluitend kansen op positieve effecten en daarmee een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het creëren van een mobiliteitshub bij het station. Het gaat echter om relatief kleine kansen, waardoor het onzeker is in hoeverre het huidige knelpunt hiermee wordt verholpen.

- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Bij beide scenario's laten uitsluitend kansen op positieve effecten zien, scenario 2 meer dan scenario 1. Daarmee is bij beide scenario's een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het toepassen van zon op dak, zon in het buitengebied en windenergie. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen. Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker in hoeverre het huidige knelpunt wordt verholpen.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Bij scenario 1 zijn uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering aannemelijk, terwijl er bij scenario 2 meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten te zien zijn, waardoor een verslechtering aannemelijk is. De kansen bij scenario 1 ontstaan door de verduurzaming van woningen en bedrijfspanden, de toepassing van natuurinclusieve landbouw en duurzame energieopwekking. De risico's bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Kansen in scenario 2 zijn door de inzet op natuurinclusieve landbouw (en minder gebruik kunstmest) en de inzet op duurzame vormen van energieopwekking. Het is onzeker in hoeverre scenario 1 het huidige knelpunt verhelpt. In scenario 2 blijft het knelpunt bestaan.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Scenario 1 heeft laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor geluidhinder zien. Bij scenario 2 zijn meer relatief veel en uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien, waarmee een verdere verslechtering aannemelijk is De risico's ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. In beide scenario's wordt het knelpunt niet verholpen.

De volgende aandachtspunten zijn in de 'foto van de leefomgeving' benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt zien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten en daarmee is een verbetering voorzien De kansen ontstaan door uitbreiding van voorzieningen en bedrijvigheid. Daarmee wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen in scenario 2.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Bij scenario 1 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien. De kansen bij scenario 1 ontstaan door het vergroenen en toevoegen van waterberging bij woon- en werkgebieden en het buitengebied. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van verharding bij uitbreiding van woningen en bedrijvigheid. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1, terwijl in scenario 2 mogelijk een nieuw knelpunt ontstaat.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij scenario 1 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien De kansen bij scenario 1 ontstaan door het vergroenen bij woon- en werkgebieden. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van verharding bij inbreiding en uitbreiding van woningen en bedrijvigheid. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1 met name door

vergroening op inbreidingslocaties in en rondom het centrum van Boxtel, terwijl in scenario 2 mogelijk een nieuw knelpunt ontstaat.

- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Bij scenario 1 zijn er meer kansen op positieve effecten te zien en is een verbetering voorzien. Bij scenario 2 zijn er meer risico's op negatieve effecten te zien en daarmee is een verslechtering voorzien De kansen bij scenario 1 ontstaan door het verbinden van natuurgebieden. De risico's bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Hierdoor neemt de stikstofuitstoot toe wat een negatief effect kan geven op Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen in scenario 1, terwijl in scenario 2 door de omvang van het aantal risico's hoogstwaarschijnlijk een nieuw knelpunt ontstaat.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat geen kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten voor omgevingsveiligheid zien. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend risico's op negatieve effecten en is een verslechtering voorzien. De risico's bij scenario 2 ontstaan door het toevoegen van woningen en voorzieningen in aandachtsgebieden langs het spoor en het toepassen van windenergie. Hiermee blijft het aandachtspunt bij beide scenario's bestaan.
- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij beide scenario's, zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten te zien (in scenario 2 meer dan in scenario 1) en daarmee is een verbetering aannemelijk. De kansen ontstaan door de toevoeging en versterking van fiets- en wandelpaden en de toevoeging van voorzieningen (alleen bij scenario 2). Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk in beide scenario's verholpen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Scenario 1 laat een risico op een negatief effect zien doordat de woningmarkt in de huidige situatie onder druk staat en er geen woningen bij komen in dit scenario. Hierdoor is het aannemelijk dat de situatie verder verslechtert. Bij scenario 2 zijn er uitsluitend kansen op positieve effecten en is een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het toevoegen van nieuwe woningen bij scenario 2. Hiermee wordt het aandachtspunt met het beleid uit scenario 2 mogelijk verholpen[2].
- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Bij beide scenario's is er uitsluitend sprake van kansen op positieve effecten waarmee een verbetering voorzien. De kansen ontstaan door het passend maken van voorzieningen bij scenario 1 en het toevoegen van voorzieningen bij scenario 2. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verholpen.

[2] *In scenario 2 wordt er een aanzienlijk aantal nieuwe woningen toegevoegd (+/- 20% extra t.o.v. de huidige woningvoorraad). Hiermee is het aannemelijk dat het knelpunt wordt opgelost, in het 'rad van de leefomgeving' is dit daarom handmatig aangepast.*

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt uit de ‘foto van de leefomgeving’ door het beleid uit de scenario’s een knelpunt gaat vormen. Bij de volgende aspecten (zoals hierboven toegelicht) kan dit het geval zijn:

- Wateroverlast (bij scenario 2)
- Hitte (bij scenario 2)
- Beschermde natuur (Natura 2000) (bij scenario 2)

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico’s dan kansen leidt. Bij de volgende aspecten kan dit het geval zijn:

- **Doorstroming en bereikbaarheid**
  Doorstroming en bereikbaarheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Scenario 1 heeft geen effect op de doorstroming en bereikbaarheid, bij scenario 2 is een verslechtering voorzien. De risico’s ontstaan door de toename van het aantal verkeersbewegingen door nieuwe woningen en bedrijvigheid en meer toerisme. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Biodiversiteit**
  Biodiversiteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij beide scenario’s is er sprake van meer risico’s op negatieve effecten waardoor een verslechtering voorzien is, hoewel er bij scenario 2 sprake is van meer risico’s en minder kansen ten opzichte van scenario 1. De risico’s ontstaan door verduurzaming van gebouwen, uitbreiding van woningen, voorzieningen, bedrijvigheid en infrastructuur (autowegen en recreatieve routes in het buitengebied). Hierdoor ontstaat er mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Groene leefomgeving**
  Groene leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een mogelijke verslechtering. De risico’s bij scenario 2 ontstaan door de uitbreiding van nieuwe woningen en bedrijventerrein waardoor groen verloren gaat. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een gelijkblijvende autonome trend. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een mogelijke verslechtering. De risico’s bij scenario 2 ontstaan door de uitbreiding van nieuwe woningen nabij gebieden waar mogelijk sprake is van geurhinder door veehouderijen. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.
- **Luchtkwaliteit**
  Luchtkwaliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Bij scenario 1 is een verbetering voorzien, terwijl er bij scenario 2 sprake is van een verslechtering. De risico’s bij scenario 2 ontstaan door een toename van het aantal verkeersbewegingen door woningbouw, uitbreiding van bedrijvigheid en een toename van toerisme. Hierdoor verslechterd de luchtkwaliteit mogelijk. In scenario 2 ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt.

6 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar Omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de Omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*. Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de Omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in paragraaf 6.1, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn. Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van de scenario's bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

6.1 De ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040

Tabel 5: Te beoordelen ambities voor het doelbereik

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	Passend woningaanbod
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	Passend voorzieningenniveau
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	Beweegvriendelijke leefomgeving Fiets- en wandelnetwerk
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	Geurhinder Geluidhinder Luchtkwaliteit Omgevingsveiligheid Broeikasgassen
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel	Beschermde natuur (N2000) Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones Landschap/cultuurhistorie Biodiversiteit

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
		voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	Verkeersveiligheid Sociale veiligheid
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	Verkeersveiligheid Fiets- en wandelnetwerk Doorstroming en bereikbaarheid Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV Fiets- en wandelnetwerk
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	Maatschappelijke deelname
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	Duurzame landbouw
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	Toerisme en recreatie

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	Werklocaties Werkgelegenheid Kennis en innovatie
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	Bodemkwaliteit Oppervlaktewater Grondwater
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	Wateroverlast Hitte Droogte
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we ‘biobased’: een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	Circulariteit
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	Duurzame energieopwekking Duurzame woningen

6.2 Resultaten doorkijk doelbereik

In deze paragraaf is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het beleid uit de scenario's. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten, en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten, en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting het voorkeursalternatief.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Passend woningaanbod	☹	☺
Conclusie: scenario 1 gaat uit van een autonome groei van woningen terwijl scenario 2 uitgaat van een woningbouwontwikkeling van maximaal 3000 woningen. De autonome groei in scenario 1 leidt niet tot kansen op positieve effecten omdat er geen 'extra' woningen bijkomen. Dit vormt wel een risico met het oog op de bestaande druk op de woningmarkt. Met het beleid met betrekking tot passend woningaanbod zoals dat nu is opgenomen in scenario 1 wordt de ambitie naar verwachting niet gehaald. De ambitie wordt met het beleid in scenario 2 naar verwachting wel gehaald.		

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Passend voorzieningenaanbod	☺	☺
Conclusie: scenario 1 gaat uit van behoud en versterking van bestaande voorzieningen terwijl scenario 2 uitgaat van groei in (maatschappelijke) voorzieningen, met name in de nieuwe woonwijken. Voor beide scenario's zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voor passend voorzieningenaanbod. Hierbij is het aannemelijk dat de ambitie behaald wordt met het beleid uit beide scenario's. Hierbij geldt dat er meer kansen op positieve effecten zijn in scenario 2.		

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Conclusie: beide scenario's zetten in op het toevoegen van recreatieve mogelijkheden waarbij in scenario 1 en 2 het met name gaat over wandel- en fietspaden. Daarnaast zet scenario 1 op snelfietsverbindingen, dit geldt niet voor scenario 2. Hierdoor onderscheiden de scenario's zich van elkaar. Overall geldt dat de verwachting is dat beide scenario's positief bijdragen aan het halen van deze ambitie, waarbij scenario 1 meer bijdraagt dan scenario 2.		

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Broeikasgassen	😐	☹
Omgevingsveiligheid	😐	☹
Geurhinder	☺	☹
Geluidhinder	😐	☹
Luchtkwaliteit	☺	☹
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien op basis van de effectbeoordeling, hierbij wordt vooral ten aanzien van geurhinder en luchtkwaliteit verbeteringen voorzien als gevolg van de beleidsuitspraken. Voor scenario 1 geldt dat het beleid bijdraagt aan het halen van deze ambitie maar dat er extra aandacht nodig is voor de aspecten waarop er nu nog geen effecten zichtbaar zijn. Voor scenario 2 geldt dat er voor alle beoordelingsaspecten sprake is van meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Dit hangt met name samen met de woningbouwopgave, aanleg van nieuwe wegen en uitbreiding van bedrijventerreinen. Het niet aannemelijk dat deze ambitie gehaald wordt met het beleid zoals dat nu opgenomen is in scenario 2.		

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺	☹
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺	☹
Biodiversiteit	☹	☹
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺	☹
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien op basis van de effectbeoordeling, hierbij wordt enkel ten aanzien van biodiversiteit een verslechtering voorzien als gevolg van de beleidsuitspraken. Dit hangt samen met de druk op de biodiversiteit die ontstaat door ontwikkelingen in woningbouw, bedrijventerreinen en aanleg van nieuwe wegen. Voor scenario 1 geldt dat het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie. Voor scenario 2 geldt dat er voor alle beoordelingsaspecten sprake is van meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Dit hangt met name samen met de woningbouwopgave, aanleg van nieuwe wegen en uitbreiding van bedrijventerreinen en de ruimteclaim en stikstofuitstoot die hiermee samenhangt. Voor scenario 2 is het de verwachting dat de ambitie niet behaald is.		

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Verkeersveiligheid	😐	☹
Sociale veiligheid	☺	☺
Conclusie: scenario 1 laat een overwegend positief beeld zien, voor sociale veiligheid worden enkel kansen op positieve effecten voorzien, voor verkeersveiligheid zijn en er geen effecten voorzien. Overall is het aannemelijk dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van de ambitie, maar dat er extra aandacht nodig is voor de verkeersveiligheid. Voor scenario 2 geldt dat er zowel sprake is van een risico op het niet behalen van de ambitie voor verkeersveiligheid. Dit hangt samen met toename van verkeersstromen door woningbouw, mobiliteit, regionaal toerisme en uitbreiding van bedrijvigheid. Er worden kansen voorzien voor het aspect sociale veiligheid. Per saldo is het de vraag of scenario 2 bijdraagt aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐	☹
Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
Verkeersveiligheid	😐	☹
Conclusie: scenario 1 laat deels een positief beeld zien, met name voor de aspecten fiets- en wandelnetwerk en duurzame en slimme mobiliteit. Dit doordat er ingezet wordt op nieuwe fiets- en wandelroutes en een mobiliteitshub (met ruimte voor deelmobiliteit). In het scenario ontbreekt specifiek beleid dat leidt tot kansen op positieve effecten op de doorstroming en bereikbaarheid, ontsluitingskwaliteit en verkeersveiligheid. Er worden geen nieuwe wegen of OV-lijnen aangelegd. Ondanks de enkele kansen zijn er toch meer aspecten die niet bijdragen aan het halen van de ambitie. Het is daarmee de vraag of de ambities gehaald wordt. Voor scenario 2 geldt dat er zowel sprake is van kansen als risico's voor het halen van de ambitie. Er wordt ingezet op een mobiliteitshub en het verbeteren van het openbaar vervoer. Er worden enkele nieuwe verbindingen voor autoverkeer gecreëerd, daarentegen wordt er niet tot nauwelijks ingezet op fiets- en wandelverbindingen. Desondanks is het de verwachting dat door de druk op de wegen toeneemt door de woningbouwopgave en uitbreiding van bedrijvigheid. Per saldo leidt dit tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten. Het is sterk de vraag of het beleid uit scenario 2 voldoende bijdraagt om deze ambitie te halen.		

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Fiets- en wandelnetwerk	☺	😐
Duurzame en slimme mobiliteit	☺	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐	☺
Conclusie: Voor beide scenario's geldt dat er nieuwe verbindingen bijkomen die Boxtel verbinden met het buitengebied, de natuur en de omringende kernen. Per scenario verschilt de invulling. Er is overwegend sprake van kansen, waardoor het aannemelijk is dat beide scenario's positief bijgedragen aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Maatschappelijke deelname	☺	☺
Conclusie: Beide scenario's zetten in op het behoud, versterken en uitbreiden (alleen scenario 2) van voorzieningen voor jong en oud. Daarnaast wordt er ingezet op verbeteringen de mobiliteit waardoor inwoners mogelijk beter toegang hebben tot voorzieningen. Het is aannemelijk dat de ambitie behaald wordt met het beleid uit beide scenario's.		

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Duurzame landbouw	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op een transitie van de huidige landbouw naar een duurzamere vorm van landbouw. In scenario 1 gaat het om een grote transitie naar natuurinclusieve landbouw, scenario 2 gaat in mindere mate uit van een transitie naar natuurinclusieve landbouw, dit scenario gaat meer in op innovatieve manieren van landbouw. Het is aannemelijk dat het beleid uit beide scenario's bijdragen aan het halen van deze ambitie, waarbij scenario 1 meer bijdraagt dan scenario 2.		

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Toerisme en recreatie	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op het aantrekken van toeristen, scenario 1 met name kleinschalig en lokaal en scenario 2 wat grootschaliger en regionaal. Beide scenario's dragen positief bij aan het halen van deze ambities, waarbij scenario 2 meer bijdraagt dan scenario 1 vanwege het grootschaligere karakter.		

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	😐	☺
Werklocaties	😐	☺
Kennis en innovatie	😐	☺
Conclusie: scenario 1 zet in op behoud van de bedrijvigheid zoals die nu is, er is geen sprake van een uitbreiding. Hierdoor zijn er geen effecten waarneembaar voor de beoordelingsaspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties en kennis en innovatie. In scenario 2 wordt wel ingezet op uitbreiding van bedrijventerreinen met focus op kennis en innovatie. Er is enkel sprake van kansen op positieve effecten. Daarmee is het aannemelijk dat scenario 2 positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Bodemkwaliteit	☺	☺
Oppervlaktewater	☺	☺
Grondwater	☺	☺
Conclusie: beide scenario's laten enkel kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie. Beide scenario's dragen bij aan het halen van deze ambitie. Scenario 1 zet in op grootschalige transitie van het landelijk gebied naar natuurinclusieve landbouw, in scenario 2 is dit kleinschaliger. Daarmee draagt scenario 1 meer bij aan het halen van de ambitie dan scenario 2.		

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Wateroverlast	☺	☹
Hitte	☺	☹
Droogte	☺	☺
Conclusie: scenario 1 laat uitsluitend kansen op positieve effecten zien op de aan de ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten wateroverlast, hitte en droogte. Dit komt door inzet op klimaatadaptieve maatregelen in de bebouwde kom, en uitbreiding van natuur en groenstructuren. Hiermee is het aannemelijk dat scenario 1 bijdraagt aan het halen van deze ambitie. In scenario 2 is er sprake van woningbouwontwikkeling en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Dit leidt tot meer verhard oppervlak en daarmee voor risico's op negatieve effecten op wateroverlast en hitte. Daarentegen wordt ook waterberging toegevoegd waardoor er wel kansen zijn om droogte te voorkomen. Overall zijn er meer risico's dan kansen, waardoor het risico bestaat dat de ambitie niet gehaald wordt.		

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Circulariteit	😐	😐
Conclusie: beide scenario's bevatten geen beleid dat specifiek ingaat op hergebruik van producten, materialen en grondstoffen. Daarmee dragen beide scenario's niet bij aan het halen van deze ambitie.		

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.		
Beoordelingsaspect	*Scenario 1*	*Scenario 2*
Duurzame energieopwekking	☺	☺
Duurzame woningen	☺	☺
Conclusie: beide scenario's zetten in op het opwekken van duurzame energie, scenario 1 richt zich op zonne-energie en scenario 2 op een mix van zonne-energie en windenergie. Daarnaast is het aannemelijk dat het aantal duurzame woningen toe neemt, in scenario 1 door sloop en herbouw van woningen en in scenario 2 doordat er nieuwe woningen gebouwd worden. Nieuwe woningen zijn over het algemeen duurzamer dan oude woningen. Doordat het in scenario om meer woningen gaat dan in scenario 1 is het effect daar groter. Overall zijn er voor beide beoordelingsaspecten uitsluitend kansen op positieve effecten. Daarbij is het aannemelijk dat beide scenario's bijdragen aan het halen van deze ambitie.		

6.3 Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie

Uit de vorige paragraaf blijkt welke ambities wel en niet gehaald worden op basis van het beleid zoals deze is opgenomen in de scenario's. Het doel van het nieuwe beleid is dat het bijdraagt aan het halen van de ambities uit de Omgevingsvisie Boxtel 2040. Voor de ambities die op dit moment nog niet gehaald worden geldt dat deze een aandachtspunt vormen voor de verdere uitwerking van het nieuwe beleid (het voorkeursalternatief) voor de Omgevingsvisie. Hieronder zijn deze aandachtspunten per scenario samengevat. De gemeente kan deze informatie gebruiken voor de afweging welk beleid in het voorkeursalternatief een plek krijgt en welk beleid niet. Het voorkeursalternatief kan een van de twee scenario's zijn óf een combinatie van beleid uit beiden óf een middenweg.

Scenario 1
Voor scenario 1 geldt dat het beleid zoals dat nu is opgenomen niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambities:

- Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.
- Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.
- Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.

Het niet halen van de ambities is gerelateerd aan het ontbreken van een woningbouwopgave (er komen geen extra woningen bij ten opzichte van autonoom). Daarnaast komt er geen extra ruimte voor bedrijven, hierdoor zijn er geen kansen op positieve effecten voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties en kennis en innovatie. Tenslotte ontbreekt het in het scenario aan beleid gericht op circulariteit.

Daarnaast geldt voor de volgende ambities dat er zowel sprake is van risico's als kansen voor wat betreft het wel of niet halen van de ambities. Per saldo is er sprake van kleine kansen (soms geen effecten), waardoor ook dit een aandachtspunt is voor de verdere uitwerking.

- Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
- Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

Hier gaat het met name om de beoordelingsaspecten waarvoor geen specifiek beleid is opgenomen en daardoor geen effecten laten zien, bijv. verkeersveiligheid en ontsluitingskwaliteit OV.

Scenario 2
Voor scenario 2 geldt dat het beleid zoals dat nu is opgenomen niet bijdraagt aan het behalen van de volgende ambities:

- Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.
- Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.
- Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.
- Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.

Het niet halen van de ambities is gerelateerd aan de gevolgen van de forse woningbouwopgave, het gaat dan met name om de verkeersaantrekkende werking dat leidt tot bijv. een verslechtering van de luchtkwaliteit en een toename van geluidhinder. Dit leidt ook tot een toename van stikstof met gevolgen voor stikstofgevoelige natuurgebieden (bijv. Natura 2000), dit is met name gerelateerd aan ambitie 5. De toename van woningbouw en bedrijventerreinen leidt ook tot een toename van verhard oppervlak, dit kan leiden tot een toename van wateroverlast en hittestress als dit niet gemitigeerd wordt met waterberging en groenstructuren. Tenslotte ontbreekt het in dit scenario aan beleid gericht op circulariteit.

Daarnaast geldt voor de volgende ambities dat er zowel sprake is van risico's als kansen voor wat betreft het wel of niet halen van de ambities. Per saldo is er sprake van meer risico's dan kansen, waardoor ook dit een aandachtspunt is voor de verdere uitwerking.

- Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.
- Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.

Dit hangt met name samen met de toename van verkeer als gevolg van de uitbreiding van de woningvoorraad en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Dit kan leiden tot een toenemende druk op het wegennet met gevolgen voor o.a. de doorstroming en verkeersveiligheid.

Bijlagen

A1 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's scenario's								
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Klimaatadaptatie*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*									
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*									
	Duurzame en slimme mobiliteit									
	Doorstroming en bereikbaarheid									
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*									
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*									
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*									
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*									
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*									
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*									
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*									
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*									
	Duurzame woningen									
	Broeikasgassen									
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*									
	Hitte									
	Droogte									
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*									
	Oppervlaktewater									
	Grondwater									
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*									
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones									
	Biodiversiteit									
	Groene leefomgeving									
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*									
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*									
	Verkeersveiligheid									
	Sociale veiligheid									
Milieu	*Geurhinder*									
	Geluidhinder									
	Luchtkwaliteit									
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*									
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*									
	Passend voorzieningenaanbod									

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling

OER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling scenario's

meewerkend

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

boxtel

				Verbindend netwerk					Krachtige economie					Inclusieve duurzaamheid										Aangenaam leven																				
				Mobiele mogelijkheden creëren	Plek- en verbindende kwaliteiten	Duurzame en klimaatrobuuste infrastructuur	Duurzame energie-infrastructuur	Duurzame mobiliteit en OV	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Kennis en innovatie	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Afval en grondstoffen	Duurzame energieopwekking	Duurzame woningen	Duurzame gebouwen	Hittestress	Droogte	Bodemkwaliteit	Oppervlaktewater	Grondwater	Toegankelijke natuur (Natura 2000)	Waardevolle & gevoelige landschappelijke elementen	Stedelijk groen	Groene infrastructuur	Landschap, cultuurhistorie en erfgoed en archeologie	Geluidhinder	Omgevingskwaliteit	Gezondheid	Sociale veiligheid	Schimmel	Geurhinder	Luchtkwaliteit	Belevingswaardevolle openheid	Passend woningaanbod	Passend voorzieningenaanbod		
			Huidige situatie																																								
			Autonome ontwikkeling	=	-	-	↗	=	↘	=	=	=	=	=	↗	-	=	-	↗	↘	=	=	=	↗	=	↘	↘	=	=	-	↗	↘	↘	↘								
#	Thema	Aspect	Beleidsdoelstreven	Iedereen kan mee doen	Bereikbaarheid			Openbaar vervoer	Arbeidsmarkt	Vestigingsklimaat	Kennis en innovatie	Toerisme en recreatie	Duurzame landbouw	Afval en grondstoffen	Energie en warmtetransitie			Klimaatadaptatie			Bodem, water en ondergrond			Natuur				Landschap, cultuurhistorie en erfgoed en archeologie	Veiligheid			Milieu				Gezondheid	Wonen en voorzieningen							
Scenario 1																																										
			Scoping wonen																																							
1	Aangenaam leven	Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen in sommige gevallen niet meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.		0												+	+	+	+					0	0	-	0	-	0	0	+	0	0	0		-			2,5	-1,5
			Scoping voorzieningen																																							
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.	+					0							0								0		0			0	0	0		0	0	0		+			1	0
			Scoping natuur																																							
3	Aangenaam leven	Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kempina, Elkerhorst, De Geesbers en de Schaesen worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door mensen. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.									0					+	0	+	0	0	+		++	++	++	+	+					0							5,5	0
			Scoping mobiliteit																																							
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het stukend maken van het netwerk, uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het transitie wordt doorontwikkelt tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.	+	++	+	0	0									0								0	-	-		+		0			0	0	++					3,5	-1
			Scoping transitie landelijk gebied																																							
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Natuurinclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gesloten bodemloven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.						0		0		++			0		++																							5,5	0
			Scoping toerisme																																							
6	Krachtige economie	Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groene hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals een natuurhutten of tiedi and breakfast.	0			0		0				+			0								-	-	-	0	+					0							1	-1,5
			Scoping bedrijventerreinen																																							
7	Krachtige economie	Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.				0		0	0	0			0	0		+	+	+					0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0					1,5	-0,5
			Scoping duurzame energie																																							
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies. Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, zoveel bij gemeentelijk vastgoed als bij bedrijven en particulieren. Dit betekent een potentieel van 143,7 GJ/jaar. De realistische inzet daarvan is dat daarvan 143,7 kan worden opgewekt. Dan is nog 143,7 (tera-joule) nodig waarvoor zon op land wordt toegepast. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, grenzende aan het stedelijk gebied en de grotendeels erfvastructuur is een zoekgebied voor natuurinclusieve zonneparken.													++	0	+				0		0	0		-		-	0											1,5	-1
			Totaal aantal +	1	1	0,5	1	0	0	0,5	1	0	0	1	0,5	2,5	1,5	1	1	1	1	0	1,5	0	2	1,5	2	0,5	2	0	0	0,5	0,5	1	0	0,5			26	26
			Totaal aantal -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,5	-1	-2,5	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	-0,5	0	-5,5	-5,5
Scenario 2																																										
			Scoping wonen																																							
1	Aangenaam leven	Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding. Kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.				---														++	++	-	-	-				---	---	-	-	-	-	-	0	-	---	---		++			2	-10
			Scoping voorzieningen																																							
2	Aangenaam leven	Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorzieningen toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum. Een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen.	+					+							0								0		-			-		0	+		0	0	+		++			3	-1
			Scoping natuur																																							
3	Aangenaam leven	Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.										0						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							0					0	0
			Scoping mobiliteit																																							
4	Verbindend netwerk	Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood Capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het transitie wordt doorontwikkelt tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noord West zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweginfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk mooiblaaklijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keubesbaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal bedrijventerrein A2 bereikbaar maken. Dit is dan nieuw en aanvulling op PHS. Daarbij worden naar alle vormen van mobiliteiten gekeken. Ook nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen een plek.	+	0	+	++	+										--							--	--	-		-					--	--	+					3	-6,5
			Scoping transitie landelijk gebied																																							
5	Krachtige economie	Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als 'attoopgebied en 'landschapspark' voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.						0		+		+			+		+			+	+	+	+	+	0	+		++				0			0	+				6,5	0
			Scoping toerisme																																							
6	Krachtige economie	Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen, al de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oerlijmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.	0			-		0				++			-								-	--	-	0	+		-			-	-	0		0			1,5	-5
			Scoping bedrijventerreinen																																							
7	Krachtige economie	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel kroeselert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. De verwachting is dat op Ladonk ruimte beschikbaar kan worden gemaakt door een betere ruimtelijke indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keubesbaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van GreenTech Park Brabant. Dit is autonoom beleid. De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (hundel buisleidingen naast elkaar te ontwikkelen voor het ondergrondse transport van stoffen tussen Rotterdam, Geleen en de Duitse grens) biedt kansen voor innovaties zoals een regionaal tankstation voor waterstof nabij Ladonk ten zuiden van Boxtel. De kansen worden verder onderzocht en waar mogelijk benut.				---														---	---																										2	-10
			Scoping duurzame energie																																							
8	Inclusieve duurzaamheid	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De realisatie opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonneveiden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief medegebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.													++	0	+				0		0	0		---		---	-											1,5	-3
			Totaal aantal +	1	0	0,5	1	0,5	1,5	0,5	0,5	1	0,5	0	3,5	1	1	3	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0	1	0	0	1,5	0	0	1	1	1	1	30,5	30,5
			Totaal aantal -	0	0	0	-2,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-3,5	-1,5	-1,5	0	0	0	0	0	-4	-4	-3,5	-1	-2,5	-1,5	-2	0	-0,5	-4	-3,5	0	0	0	-30,5	-30,5

++ Kans op positief effect
+ Kans op positief effect - in geringe mate*
- Risico op negatief effect - in geringe mate*
-- Risico op negatief effect
0 Wel relatie, maar geen kans of risico op positief en negatief effect
n.v.t. Geen relatie tussen uitspraak en indicator
* In geringe mate vanwege afhankelijkheid van derden, kleine geografische omvang, kleine effectomvang en/of betreft deel van beoordelingsaspect

A3 Beargumentatie effectbeoordeling

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
Scenario 1									
1	Wonen	Voor een passend woningaanbod wordt gewerkt aan herstructurering van de naoorlogse buurten in Boxtel. Herstructurering kan bestaan uit renovatie van woningen en het opnieuw inrichten van groen en straten. Herstructurering kan ook gaan over hele buurten, waarbij 'slechte' woningen worden gesloopt. Dit biedt kansen om de buurten te verbeteren, bijvoorbeeld door meer woningen terug te laten komen als hier genoeg ruimte voor is. Ook komen er meer soorten woningen, waardoor de buurten minder eentonig worden. Er wordt uitgegaan van autonome groei van woningen, dus plannen die al vastgesteld zijn. Ook is er aandacht voor water (klimaat robuuste inrichting met mogelijkheden om water op te vangen en langer vast te houden en hittestress te verminderen), een kwalitatieve verbetering van het bestaande groen, kwantitatieve toevoeging van groen en worden er mogelijkheden toegevoegd om buiten te kunnen bewegen. Hierdoor ontstaat er een aantrekkelijkere en gezondere leefomgeving. De herstructurering van naoorlogse buurten zorgt voor een verbetering van de bestaande woningen en openbare ruimte en creëert tegelijkertijd ruimte voor nieuwe passende woningen in de wijk. Wel vinden er als gevolg van herstructurering van de buurten ook verhuizingen plaats, waardoor mensen niet in alle gevallen meer op precies dezelfde plek kunnen wonen.	Doorstroming en bereikbaarheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen.	
			Duurzame woningen		Het renoveren van woningen zorgt naar verwachting voor meer duurzame woningen omdat nieuwe woningen over het algemeen duurzamer zijn (o.a. aardgasvrij en beter geisoleerd).				
			Broeikasgassen		Het renoveren van woningen zorgt voor meer duurzame woningen, waardoor de CO2-uitstoot naar verwachting omlaag gaat				
			Wateroverlast		Inzetten op groene, klimaatadaptieve wijken, maar alleen in naoorlogse wijken, waardoor op deze specifieke locaties wateroverlast kan verminderen				
			Hitte		Inzetten op groene, klimaatadaptieve wijken, maar alleen in naoorlogse wijken, waardoor op deze specifieke locaties hitte kan verminderen				
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen en dus geen extra stikstofuitstoot.	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, er komen geen extra woningen bij en dus geen extra verkeer als gevolg van nieuwe woningen en dus geen extra stikstofuitstoot.	
			Biodiversiteit				Door de sloop van woningen is er een risico voor gebouwbewonende soorten die in de oude woningen wonen.		
			Groene leefomgeving					Nagenoeg geen effect omdat er geen substantiele toename is in groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				Bij de renoveren van woningen kunnen cultuurhistorische kwaliteiten van gebouwen en het stadsgezicht worden aangetast		
			Omgevingsveiligheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Verkeersveiligheid					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen toename van verkeersstromen	
			Sociale veiligheid		Kans dat de sociale veiligheid verbetert door het renoveren van de naoorlogse woningen en het groen herinrichten van de wijken				
			Geurhinder					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Geluidhinder					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Luchtkwaliteit					Nieuwe woningen zijn onderdeel van autonome ontwikkelingen, dus geen extra effect	
			Passend woningaanbod				De woningmarkt staat in de huidige situatie onder druk, er worden geen nieuwe woningen bijgebouwd. Dit vormt een risico.		
2	Voorzieningen	Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud in elke buurt. We streven minimaal naar het behouden van de huidige voorzieningen op buurt en wijkniveau, zoals de buurthuizen. Zo nodig worden bestaande voorzieningen geoptimaliseerd, zodat beter aan de behoefte voldaan wordt.	Maatschappelijke deelname		Voorzieningen worden beter afgestemd op de behoefte, maar er komen geen nieuwe voorzieningen bij. Een kleine kans dat mensen door verbetering van voorzieningen meer mogelijkheden hebben om deel te nemen aan de maatschappij.				
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal nagenoeg geen effect zijn	
			Broeikasgassen					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Biodiversiteit					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Verkeersveiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Sociale veiligheid					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, dus er zal geen effect zijn	
			Geluidhinder					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	
			Luchtkwaliteit					Er komen geen nieuwe voorzieningen bij, waardoor er geen extra logisitieke of verkeersbewegingen ontstaan. Daarom zal er nagenoeg geen effect zijn	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er komen geen nieuwe voorziengen bij, waardoor de afstand tot voorzieningen niet zal veranderen. De afstand tot voorzieningen is één van de indicatoren van beweegvriendelijke leefomgeving.	
			Passend voorzieningenaanbod		Het voorzieningenaanbod wordt geoptimaliseerd, maar het aantal neemt niet toe.				
3	Natuur	De groene kwaliteit van Boxtel wordt versterkt door een robuuste 'ring' van natuur in en om de gemeente. De Kampina, Eikenhorst, De Geelders en de Scheeken worden nog beter met elkaar verbonden door versterking van het landschap (aanleg van hagen, struweel, poelen, natuurvriendelijke oevers), de aanleg van nieuwe natuur en de omschakeling naar natuur inclusieve landbouw. De nieuwe natuur bestaat voornamelijk uit ecologische verbindingszones, deels versterking van autonome verbindingen en eventueel toevoeging van nieuwe verbindingen. Hiermee worden meerdere doelen gediend. De groene kwaliteit wordt gewaardeerd door inwoners. Daarnaast worden leefgebieden van planten en dieren vergroot en vooral beter met elkaar verbonden. Dit is goed voor de biodiversiteit. De versterking van deze natuur gaat bovendien hand in hand met het creëren van een klimaatrobuuste leefomgeving, zoals het langer vasthouden van water.	Duurzame landbouw					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Wateroverlast		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting				
			Hitte					Nagenoeg geen effect op de hittestress in het bebouwde gebied omdat groen met name in het buitengebied wordt ontwikkeld.	
			Droogte		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting, dit kan positieve effecten hebben op de grondwaterstand en daarmee op droogte.				
			Bodemkwaliteit					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Oppervlaktewater					Natuurinclusieve landbouw is gescoord bij Transitie landelijk gebied, dubbele beoordeling is niet mogelijk.	
			Grondwater		Er is een kans op het vasthouden van water in beekdalen door een klimaatrobuuste inrichting wat de grondwaterstand hoger kan houden in droge periodes				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonde, hierdoor kansen voor het versterken van beschermde natuur.					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonden, er worden nieuwe ecologische verbindingszones worden toegevoegd wat het NNB kan versterken en verbinden					
			Biodiversiteit	Er komt een grote hoeveelheid groen bij en natuurgebieden worden met elkaar verbonden, meer groen kan een positief effect hebben op de leefomgeving van flora- en faunasoorten					
			Groene leefomgeving		De hoeveelheid groen in de gemeente gaat omhoog, maar niet alles zal toegankelijk zijn voor mensen.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op de versterking van het landschap door o.a. hagen, struweel peolen etc. Dit kan positieve effecten hebben voor landschappelijke verbindingen en beleving van het landschap.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving					De ontwikkeling van groen is niet gericht op recreatie, maar vooral op verbindingen voor planten en dieren. De afstand naar groene gebieden neemt niet af (dit is één van de indicatoren van beweegvriendelijke leefomgeving).	
4	Mobiliteit	De focus binnen dit scenario ligt op het verbeteren van het fietsnetwerk in de kernen. Bestaande routes worden zo nodig aangepast en er wordt actief ingezet op het sluitend maken van het netwerk, uitgebreid met nieuwe routes. Dit om ervoor te zorgen dat autogebruik zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook wordt er ingezet op goed gebruik van openbaar vervoer. Het toevoegen van woningen in de buurt van het station zorgt voor goede bereikbaarheid. Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub (een locatie waar meer mobiliteiten samenkomen) met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Tot slot wordt er gekeken naar verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten.	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers en voetgangers, kan de bereikbaarheid van voorzieningen groter worden.				
			Fiets- en wandenetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk voor de dorpen.					
			Duurzame en slimme mobiliteit		Er wordt ingezet op een mobiliteitshub bij het station met ruimte voor deelmobiliteit.				
			Doorstroming en bereikbaarheid					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er komen geen nieuwe haltes of stations bij, dus er is geen effect op de ontsluitingskwaliteit	
			Broeikasgassen					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					Geen toename of afname van stikstofuitstoot. Autogebruik blijkt naar verwachting nagenoeg gelijk	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Mogelijk doorkruising van NNB door nieuwe fietsroutes en daarmee op verstoring van het NNB.		
			Biodiversiteit				Nieuwe fietsroutes kunnen er voor zorgen dat leefgebieden van planten of diersoorten verstoord worden		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door het toevoegen van nieuwe routes kan de beleefbaarheid van het landschap in het buitengebied verbeteren.				

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid					Nieuwe fietspaden komen vooral in het buitengebied, dus de verkeersveiligheid zal niet verbeteren of verslechteren.	
			Geluidhinder					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Luchtkwaliteit					Door inzet op fiets en OV is de kans aanwezig dat de auto minder gebruikt gaat worden, maar naar verwachting niet significant veel omdat er geen specifieke maatregelen genomen worden op autogebruik tegen te gaan	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk waardoor er meer mogelijkheid is om te bewegen					
5	Transitie landelijk gebie	Boeren die willen stoppen krijgen ruimte om van functie te veranderen. Hierbij ligt de nadruk op recreatie en duurzame energieopwekking. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt dit uit in programma's. De transitie van het landelijk gebied krijgt vorm door een omschakeling van intensieve landbouw naar natuur inclusieve landbouw. Natuur inclusieve landbouw betekent dat de landbouw samen gaat met meer biodiversiteit. De boeren worden in staat gesteld om de natuur te ontwikkelen en beheren. Het bodem- en het watersysteem zijn hierbij leidend voor de mogelijkheden. Dit betekent dat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest. Bestrijdingsmiddelen worden niet of nauwelijks gebruikt. Er is aandacht voor een gezond bodemleven met genoeg bodemdiertjes. De gemeente gaat dit ruimtelijk en procesmatig faciliteren. Op de nattere en vruchtbare bodems wordt ook biomassa en hout geteeld, zoals de voor de regio kenmerkende populierenbossen. In andere vruchtbare gronden is er ruimte voor verschillende vormen van natuur inclusieve landbouw, zoals bijvoorbeeld akkerbouw en boomteelt. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Nog onduidelijk of er echt sprake zal zijn van een substantiele toe- of afname van het aantal banen (niet concreet genoeg) en of dit effect heeft op de werkgelegenheid	
			Kennis en innovatie					Er wordt niet ingezet op kennis en innovatie	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, dit is naar verwachting duurzamer dan de traditionele landbouw.					
			Duurzame energieopwekking					Het is niet mogelijk om hier een inschatting van te maken, omdat het onduidelijk is hoeveel boeren willen stoppen	
			Broeikasgassen	De omzetting naar natuurinclusieve landbouw leidt naar verwachting tot minder uitstoot van broeikasgassen, doordat er minder intensief gebruik wordt gemaakt van (kunst)mest					
			Droogte		Bij natuurinclusieve landbouw wordt er naar verwachting minder gebruik gemaakt van het grondwater, wat een positief heeft op droogte in natuurgebieden				
			Bodemkwaliteit	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er naar verwachting minder gebruik gemaakt van (kunst)mest, wat kan zorgen voor een gezonde bodem					
			Oppervlaktewater	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van het (kunst)mest, waardoor er naar verwachting minder uitspoeiling is van meststoffen					
			Grondwater	Bij natuurinclusieve landbouw wordt er meer water vastgehouden, wat een positief effect kan hebben op het grondwater					
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Bij verminderde intensieve landbouw wordt er naar verwachting minder stikstof uitgestoten					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Natuurinclusieve landbouw kan zorgen voor verbindingen tussen natuurgebieden				
			Biodiversiteit	Er is naar verwachting meer ruimte voor biodiversiteit bij natuurinclusieve landbouw door focus op natuur.					
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door natuurinclusieve landbouw kan het aanzicht van het landschap worden versterkt				
			Geurhinder		Doordat er minder (kunst)mest wordt gebruikt, en functieverandering kan plaatsvinden bij boeren die stoppen kan de geurhinder afnemen				
			Luchtkwaliteit		Door natuurinclusieve landbouw ontstaan er naar verwachting minder logistieke bewegingen in de landbouw				
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er wordt niet ingezet op een beweegvriendelijke leefomgeving	
			Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Het gaat om kleinschalige toeristische attracties. Er komen naar verwachting weinig nieuwe arbeidsplaatsen te beschikking	
			Toerisme en recreatie		Er wordt ingezet op kleinschalige overnachtingsmogelijkheden en het versterken van recreatiemogelijkheden. Dit zorgt voor versterking van toerisme en recreatie.				
			Broeikasgassen					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de uitstoot van broeikasgassen	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Er wordt ingezet op het versterken van de recreatieve activiteiten die passen bij Boxtel als het groen hart. Bijvoorbeeld wandelen en fietsen in de natuur en recreëren rondom het water. Ook wordt er ingezet op kleinschalige en bijzondere overnachtingsmogelijkheden zoals natuurhuisjes of bed and breakfast.	Beschermde natuur (Natura 2000)				Groene recreatie in een Natura 2000-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Biodiversiteit				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige beschermde soorten, dit risico is relatief klein omdat het voornamelijk gaat om kleinschalig toerisme.		
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid in het buitengebied/landschap verbeteren.				
			Verkeersveiligheid					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de verkeersveiligheid	
			Geluidhinder					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de geluidhinder door verkeer	
			Luchtkwaliteit					Er komen geen grote, nieuwe toeristische attracties, de focus ligt op lokaal toerisme. Er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daarmee geen effect zijn op de luchtkwaliteit door verkeer.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er worden geen nieuwe routes toegevoegd, dus er zal geen effect zijn op de beweegvriendelijke leefomgeving	
			Passend voorzieningenaanbod					Er komen geen maatschappelijke voorzieningen bij.	
7	Bedrijventerreinen	Voor bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit een klimaat robuuste inrichting (met mogelijkheden om water op te vangen en langer vast te houden en hittestress te verminderen), meer aandacht voor groen en terugdringen van het energieverbruik. Er komt geen verdere uitbreiding van bedrijventerreinen en het type bedrijvigheid blijft hetzelfde.	Doorstroming en bereikbaarheid					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus de doorstroming zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus de werkgelegenheid zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Werklocaties					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, dus het aanbod van werklocaties zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Kennis en innovatie					Er komen geen nieuwe locaties voor bedrijventerreinen, kennis en innovatie zal naar verwachting niet of nauwelijks veranderen	
			Afval en grondstoffen					Er wordt niet specifiek ingezet op circulariteit.	
			Duurzame energieopwekking					Er wordt niet specifiek ingezet op duurzame energieopwekking	
			Broeikasgassen		De CO_2-uistoot van gebouwen kan worden verminderd door verduurzaming van bedrijventerreinen				
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een klimaatrobuuste inrichting bij bedrijventerreinen wat kansen biedt om wateroverlast te beperken.				
			Hitte		Er wordt ingezet op een klimaatrobuuste inrichting bij bedrijventerreinen, wat kansen biedt om hittestress te verminderen.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Er zullen naar verwachting niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvindt, dus er is geen verandering in de stikstofuitstoot	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Er zullen naar verwachting niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvindt, dus er is geen verandering in de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit				Door de verduurzaming van kantoren kan er een negatief effect zijn op gebouwbewonende soorten die in deze panden huisvesten.		
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op een groene inrichting bij bedrijventerreinen.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect.	
			Omgevingsveiligheid					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid					Er zullen niet meer verkeersbewegingen ontstaan, omdat er geen uitbreiding van bedrijventerreinen plaatsvind. Dit zal nauwelijks effect hebben op de verkeersafwikkeling dus er is geen verandering in de verkeersveiligheid	
			Sociale veiligheid					Er verandert weinig tot niets aan de kenmerken van het bedrijventerrein, dus er is geen invloed op de sociale veiligheid	
			Geurhinder					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
			Geluidhinder					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
			Luchtkwaliteit					Er komt geen uibreiding van het bedrijventerrein, dus er is geen effect	
8	Duurzame energie	Op minder geschikte gronden en plekken waar landbouw niet langer mogelijk is wordt gekeken naar een combinatie met andere functies zoals natuur en/of recreatie. Vrijkomende agrarische bebouwing kan worden gebruikt voor met name recreatieve functies.	Duurzame energieopwekking	Er wordt maximaal ingezet op zon op daken en zon op land, wat grote kansen biedt voor de verbetering van het percentage duurzaam opgewekte energie in de gemeente Boxtel.					
			Duurzame woningen					Zon op dak focust op overheidsgebouwen. Voor woningen is zon op dak afhankelijk van eigenaren, dus er verandert weinig voor woningen	
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, dus is de verwachting dat de CO_2-uitstoot vermindert.				
			Bodemkwaliteit					Per saldo is er naar verwachting geen effect omdat de negatieve effecten van de zonneparken worden gecompenseerd met de positieve effecten van de natuurinclusieve opzet.	
			Grondwater					Er wordt geen negatief effect verwacht van zonneparken op het grondwater	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit				Zonnepanelen op dak kan een risico vormen voor gebouwbewonende soorten		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				Zonneparken op land kunnen leiden tot een verstoring van de landschapskwaliteit (beleving).		
			Omgevingsveiligheid					Zonneparken hebben geen effect op de omgevingsveiligheid	
			Geluidhinder					Zonneparken hebben geen effect op de geluidhinder	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
					Scenario 2				
1	Wonen	Boxtel levert op regionaal niveau haar bijdrage aan de woningmarkt in de vorm van inbreiding, kleinschalige en hoogwaardige uitbreidingen van de kernen en de ontwikkeling van een of twee nieuwe woonwijken nabij de kern Boxtel. De locaties ten noordoosten van Boxtel en ten zuiden van Boxtel komen in aanmerking voor een meer grootschalige uitbreiding van enkele honderden tot enkele duizenden woningen. Daarnaast zijn meer kleinschalige uitbreiding mogelijk aan de randen van de dorpskernen van Liempde, Esch en Lennisheuvel. Het uitgangspunt is een toevoeging van maximaal 3000 nieuwe woningen met een mix van woningtypen.	Doorstroming en bereikbaarheid			De een maximale toename van 3.000 woningen is er stijging van meer dan 20% in het aantal woningen van de gemeente (t.o.v. huidige woningvoorraad), dit leidt naar verwachting tot een grote toename in het aantal verkeersbewegingen			
			Duurzame woningen	De nieuwe woningen die gebouwd worden zullen voldoen aan de huidige eisen voor verduurzaming, dus het gemiddelde energielabel zal naar verwachting verbeteren					
			Broeikasgassen			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van CO_2 naar verwachting toenemen. Uitgangspunt hierbij is het gebruik van voertuigen die rijden op fossiele brandstof.			
			Wateroverlast				Op een aantal locaties aan de randen van de woonkernen zal de verharding toenemen doordat woonwijken ontwikkeld worden, hierdoor kan de wateroverlast in deze gebieden toenemen.		
			Hitte				Op een aantal locaties aan de randen van de woonkernen zal de verharding toenemen doordat woonwijken ontwikkeld worden, hierdoor kan de hittestress in deze gebieden toenemen.		
			Beschermde natuur (Natura 2000)			Door de grote toename in aantal woningen en de daaraan gerelateerde toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van stikstof naar verwachting toenemen, wat een risico vormt voor de stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Door de grote toename in aantal woningen en de daaraan gerelateerde toename van het aantal verkeersbewegingen zal de uitstoot van stikstof naar verwachting toenemen, wat een risico vormt voor de stikstofgevoelige natuur in NNB-gebieden			
			Biodiversiteit				Bij de bouw van de nieuwe woningen worden sommige groene locaties verhard, waardoor er een risico is voor de biodiversiteit in deze groene gebieden.		
			Groene leefomgeving				Op sommige plekken zal het huidige groen afnemen door de toename in bebouwing		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				In het buitengebied zullen landschappelijke waarden mogelijk worden aangetast door de komst van nieuwe woningen, dit is met name aan de randen van de woonkernen.		
			Omgevingsveiligheid				De woningen komen in de nabijheid van het spoor, waardoor er nieuwe kwetsbare objecten komen binnen de risicocontour		
			Verkeersveiligheid				Door het stijgende aantal voertuigen op de weg als gevolg van de toename in woningen zal de verkeersveiligheid op sommige plaatsen verslechteren		
			Sociale veiligheid					Er ontstaat nieuwe woonlocaties, dit heeft naar verwachting geen/weinig effect op de sociale veiligheid	
			Geurhinder				Nieuwe woningen in de buurt van veehouderijen kunnen te maken krijgen met geurhinder, meer woningen met overlast		
			Geluidhinder			Nieuwe woningen komen vlak bij het spoor te liggen waardoor er een hoog risico is op toename van geluidshinder. Daarnaast komen er meer verkeersbewegingen waardoor de geluidsoverlast door wegverkeer naar verwachting toeneemt			
			Luchtkwaliteit			Er komen meer verkeersbewegingen als gevolg van de toename van woningen waardoor de luchtkwaliteit naar verwachting verslechtert. Hierbij is het uitgangspunt dat er gebruik gemaakt wordt van voertuigen die op fossiele brandstof rijden.			
			Passend woningaanbod	Er komen substantieel veel woningen bij in verschillende klassen, waardoor het passende woningaanbod wordt vergroot					
			Maatschappelijke deelname		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die de maatschappelijke deelname van inwoners van Boxtel kunnen verbeteren				
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet substantieel toeneemt	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
2	Voorzieningen	Bij een goed vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woonomgeving horen ook voldoende groen en passende voorzieningen. Bestaande voorzieningen worden behouden en bij nieuwe woonwijken worden voorziening toegevoegd die passen bij de behoefte, zoals een winkel, buurthuis, basisschool of multifunctioneel centrum.	Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstofuitstoot niet substantieel toeneemt en er nauwelijks effect is op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden	
			Biodiversiteit				Bij de bouw van de nieuwe voorzieningen worden sommige groene locaties verhard, waardoor er een risico is voor de biodiversiteit die op deze locaties aanwezig is.		
			Omgevingsveiligheid				De nieuwe voorzieningen komen in de nabijheid van het spoor, waardoor er nieuwe kwetsbare objecten ontstaan binnen de risicocontour		
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid naar verwachting nauwelijks verbetert of verslechtert.	
			Sociale veiligheid		De voorzieningen kunnen zorgen voor een toename van de sociale veiligheid omdat mensen elkaar meer kunnen opzoeken (ontmoetingsplekken)				
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder naar verwachting nauwelijks verslechtert.	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig en met name in de nieuwe woonwijken, daarmee is het te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit naar verwachting nauwelijks verslechtert.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Door een toename van het aantal voorzieningen zal de afstand tot de voorzieningen op sommige plekken afnemen				
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
3	Natuur	Er wordt ingezet op behoud van het huidige groen en eventuele toevoegingen van groen in lijn met autonoom beleid.	Duurzame landbouw					Deze beleidsuitspraak gaat uit van autonoom beleid, er is geen nieuwe beleid waardoor de uitspraak niet beoordeeld kan worden op effecten.	
			Wateroverlast						
			Hitte						
			Droogte						
			Bodemkwaliteit						
			Oppervlaktewater						
			Grondwater						
			Beschermde natuur (Natura 2000)						
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones						
			Biodiversiteit						
			Groene leefomgeving						
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie						
			Beweegvriendelijke leefomgeving						
			Mobiliteit						
4	Mobiliteit	Boxtel zet in op haar kwaliteiten en de centrale ligging in de stedendriehoek met de uitstekende verbindingen in alle richtingen. Naar de Brainport regio in het zuiden. Naar Midpoint Brabant ten westen van Boxtel. En naar de AgriFood capital waar Boxtel zelf binnen valt ten oosten en ten noorden. Er wordt ingezet op alle typen van vervoer (openbaar vervoer, fiets en gemotoriseerd verkeer). Het treinstation wordt doorontwikkeld tot een moderne en duurzame mobiliteitshub met goed en passend vervoer (deelauto's en deelscooters). Werklocaties zijn goed ontsloten en verbonden met de omgeving. De ligging nabij de A2 wordt goed benut voor werken en bedrijvigheid. Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar bereikbaarheid en mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noord West zal samengaan met de ontwikkeling van een nieuwe randwegfunctie. Samen met de parallelweg langs de A2 kan dan een rondweg voor Boxtel ontstaan. Ook maakt het een doorontwikkeling van het station (HUB) mogelijk noodzakelijk. De ontwikkeling van het gebied ten zuiden van Boxtel zal samengaan met een aanpassing van de Keulsebaan. Een nieuwe ontsluitingsweg zal bedrijventerrein A2 bereikbaar maken. Dit is dan nieuw en aanvulling op PHS. Daarbij worden naar alle vormen van mobiliteiten gekeken.	Maatschappelijke deelname		Door het inzetten op passend vervoer, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen mogelijk groter waardoor inwoners naar verwachting meer kunnen participeren in de samenleving.				
			Fiets- en wandenetwerk					Nieuwe fiets en wandelroutes zijn autonoom beleid en daarom niet te beoordelen.	
			Duurzame en slimme mobiliteit		Er wordt ingezet op een mobiliteitshub bij het station, waar ruimte is voor deelmobiliteit.				
			Doorstroming en bereikbaarheid	De ontwikkeling van de randweg en de Keulsebaan en de bereikbaarheid van belangrijke regio's in de omgeving worden verbeterd					
			Ontsluitingskwaliteit OV		Er komen een aantal bushaltes bij, waardoor de ontsluitingskwaliteit van het OV op sommige plekken kan verbeteren				
			Broeikasgassen			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de CO_2-uistoot kan toenemen			
			Beschermde natuurgebieden (N2000)			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de stikstofuistoot kan toenemen, dit vormt een risico voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor de stikstofuistoot kan toenemen, dit vormt een risico voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.			
			Biodiversiteit				De aanleg van nieuwe wegen kan op sommige locaties een barrièrewerking hebben voor biodiversiteit en leefgebieden van dier- en plantensoorten kan worden verstoord		

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
		Ook nieuwe wandel- en fietspaden in lijn met autonoom beleid en nieuwe bushaltes krijgen een plek.	Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				De aanleg van nieuwe wegen kan landschappelike structuren opbreken op sommige plekken		
			Verkeersveiligheid				Extra verkeersbewegingen kan op sommige locaties zorgen voor een verslechtering van de verkeersveiligheid		
			Geluidhinder			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, waardoor geluidhinder kan toenemen			
			Luchtkwaliteit			Op verschillende locaties worden nieuwe wegen aangelegd met mogelijk een verkeersaantrekkende werking, wat voor extra stikstof en fijnstofuitstoot kan zorgen			
			Beweegvriendelijke leefomgeving		De mobiliteithub zal zorgen voor een verbetering van de beweegvriendelijke leefomgeving (gerelateerd aan het de deelindicator afstand tot voorzieningen/OV)				
5	Transitie landelijk gebied	Het landelijk gebied heeft nadrukkelijk een functie als 'uitloopgebied' en 'landschapspark' voor de kernen. De ontwikkeling van natuur en recreatie gaan hierbij hand in hand. Bijvoorbeeld door het toevoegen van hagen, bosjes, waterbergingsgebieden en wandelpaden. Daarnaast is er ook ruimte voor een toekomstige bestendige agrarische sector waarbij verschillende mogelijkheden zijn: omschakeling naar natuur inclusieve landbouw, innovatieve vormen van landbouw, of landbouw in combinatie met alternatieve functies zoals energieopwekking en recreatie.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Nog onduidelijk (niet concreet genoeg) of dit leidt tot een substantiele toename van het aantal banen en of het daarmee effect heeft op de werkgelegenheid	
			Kennis en innovatie		Er zijn mogelijkheden voor innovatieve vormen van landbouw				
			Duurzame landbouw		Er zijn mogelijkheden voor duurzame landbouw				
			Duurzame energieopwekking		Er zijn mogelijkheden voor duurzame energieopwekking in combinatie met landbouw				
			Broeikasgassen		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt naar verwachting minder intensief gebruik gemaakt van (kunst)mest				
			Droogte		Er wordt ingezet op waterbergingsgebieden				
			Bodemkwaliteit		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van (kunst)mest, wat kan zorgen voor een gezonde bodem				
			Oppervlaktewater		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er minder gebruik gemaakt van het (kunst)mest, waardoor er naar verwachting minder uitspoeling is van meststoffen				
			Grondwater		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er meer water vastgehouden, wat een positief effect kan hebben op het grondwater				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij verminderde intensieve landbouw wordt er minder stikstof uitgestoten, wat een kans vormt voor stikstofgevoelige natuur binnen Natura 2000-gebieden in de omgeving van Boxtel.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Er wordt niet ingezet op verbetering/uitbreiding/verbinding van het NNB	
			Biodiversiteit		Bij innovatieve vormen van landbouw wordt er naar verwachting meer rekening gehouden met de biodiversiteit				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	Er is een nadrukkelijke functie als landschapspark door het toevoegen van hagen en bosjes wat een kans vormt voor versterking van het landschap en de beleving daarvan.					
			Geurhinder					Er zijn geen concrete aanwijzingen voor vermindering van het aantal veehouderijen	
			Luchtkwaliteit					Er zijn geen concrete aanwijzingen voor vermindering van het aantal veehouderijen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op wandelpaden en recreatie, daarmee biedt dit kansen om de beweegvriendelijkheid van de leefomgeving te verbeteren.				
			Maatschappelijke deelname					Het aantrekken van toerisme heeft geen effect op de maatschappelijke deelname, omdat het niet gaat om maatschappelijke voorzieningen.	
			Doorstroming en bereikbaarheid				Door toeristen uit de regio aan te trekken zal er naar verwachting sprake zijn van een toename in het aantal verkeersbewegingen , waardoor de doorstroming kan verslechteren		
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					De toeristische locaties zijn al aanwezig dus dit heeft geen effect op de werkgelegenheid	
			Toerisme en recreatie	Er worden toeristen van buiten de gemeente aangetrokken (regionaal), waardoor het toerisitische karakter van de gemeente versterkt wordt					
			Broeikasgassen				Door toeristen uit de regio aan te trekken zullen er naar verwachting meer verkeersbewegingen zijn, waardoor uitstoot van broeikasgassen kan toenemen		

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Er wordt ingezet op het behoud en waar nodig versterken van recreatieve mogelijkheden om te wandelen en fietsen. Ook wordt er ingezet op het aantrekken van recreanten en toeristen uit de regio door het behouden en het versterken van trekpleisters zoals het Oertijdmuseum, ontmoetings- en bezoekerscentra en congressen op bijv. de landgoederen.	Beschermde natuur (Natura 2000)			De toeristische trekpleisters kunnen zorgen voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor stikstofuitstoot kan toenemen			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige natuurwaarden door een toename aan toeristen en versterking van de infrastructuur			
			Biodiversiteit				Groene recreatie in een NNB-gebied kan een negatief effect hebben op de aanwezige beschermde soorten		
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten wordt de beleefbaarheid in het buitengebied naar verwachting verbeterd				
			Verkeersveiligheid				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de verkeersveiligheid kan verslechteren		
			Geluidhinder				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de geluidshinder kan toenemen		
			Luchtkwaliteit				De toeristische trekpleisters zorgen naar verwachting voor een verkeersaantrekkend effect, waardoor de luchtkwaliteit kan verslechteren		
			Beweegvriendelijke leefomgeving					Er worden geen nieuwe routes toegevoegd, dus er zal geen effect zijn op de beweegvriendelijke leefomgeving	
			Passend voorzieningenaanbod					Er komen geen nieuwe maatschappelijke voorzieningen die van invloed zijn op de bewoners van gemeente	
			Doorstroming en bereikbaarheid			Er wordt uitgegaan van een toename in bedrijvigheid op locaties waar al knelpunten zijn m.b.t. doorstroming en bereikbaarheid, een toename van bedrijvigheid kan een verkeersaantrekkende werking hebben			
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er komen op twee plekken bedrijventerreinen bij, wat een positief effect kan hebben op de werkgelegenheid					
			Werklocaties		Er wordt meer capaciteit gecreerd voor nieuwe bedrijvigheid waardoor er ruimte kan ontstaan voor bedrijven om te groeien of om nieuwe bedrijven aan te trekken.				
			Kennis en innovatie					Het is niet gespecificeerd of de nieuwe bedrijventerreinen zich zullen richten op kennis en innovatie	
			Afval en grondstoffen					Er wordt niet specifiek ingezet op circulariteit	
			Duurzame energieopwekking					Er wordt niet specifiek ingezet op duurzame energieopwekking	
			Broeikasgassen			Er komen op meerdere locaties, bedrijventerreinen die een verkeersaantrekkende werking hebben en er is een risico dat er bedrijven komen die CO_2 uitstoten			
			Wateroverlast			Bij de twee bedrijventerreinen wordt niet ingezet op vergroening, dus er komt per saldo (veel) verharding bij, wat kan zorgen voor een toename aan wateroverlast, in gebieden die nu al sterk verhard zijn			
7	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat. De werkgelegenheid en het aanbod aan werklocaties groeit mee met het aantal nieuwe woningen. Er wordt de komende jaren uitgegaan van een jaarlijkse toename van 2 hectare bedrijventerrein per jaar. Op Ladonk kan ruimte beschikbaar gemaakt worden door een betere indeling en door meer de hoogte in te gaan. Voor de langere termijn wordt ruimte gereserveerd voor een nieuw bedrijventerrein. Hierbij wordt gekeken naar een locatie langs de A2 in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg en het gebied ten zuiden van Boxtel in combinatie met woningbouw en aanpassing van de Keulsebaan. Er wordt ook ingezet op innovatie, bio-economie en circulariteit door het ontwikkelen van Green Tech Park Brabant. Dit is autonoom beleid.	Hitte			Bij de twee bedrijventerreinen wordt niet ingezet op vergroening, dus er komt per saldo (veel) verharding bij, wat kan zorgen voor een toename aan hittestress, in gebieden die nu al sterk verhard zijn			
			Beschermde natuur (Natura 2000)			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen, dit heeft negatief effect op stikstofgevoelige natuur in N2000-gebieden.			
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones			Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen, dit heeft negatief effect op stikstofgevoelige natuur in NBB-gebieden.			
			Biodiversiteit				De bedrijventerreinen zullen worden aangelegd in groene gebieden en op Ladonk wordt ingebreid waar gebouwbewonende soorten kunnen leven, wat een risico vormt voor de aanwezige biodiversiteit		
			Groene leefomgeving				Op sommige plekken zal het huidige groen afnemen door de nieuwe uitbreiding		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie				In het buitengebied kan op sommige locaties de beleefbaarheid worden aangetast door de komst van nieuwe bedrijvigheid		
			Omgevingsveiligheid					Onduidelijk of er bedrijven bijkomen met een hoog milieurisico	

Onderbouwing effectbeoordeling scenario's OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
			Verkeersveiligheid				Door het stijgende aantal voertuigen op de weg kan de verkeersveiligheid op sommige plaatsen afnemen		
			Sociale veiligheid		De combinatie van woningen en bedrijven kan zorgen voor een verbetering van de sociale veiligheid				
			Geurhinder					Onduidelijk of er bedrijven bijkomen die geurhinder veroorzaken	
			Geluidhinder			Er komen naar verwachting meer verkeersbewegingen waardoor de geluidsoverlast toeneemt			
			Luchtkwaliteit			Er komen naar verwachting meer verkeersbewegingen waardoor de luchtkwaliteit verslechtert			
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken en windenergie. In de regionale energiestrategie is onderzoek gedaan naar geschikte gebieden voor windmolens. Hieruit zijn drie gebieden naar voren gekomen als zoekgebied voor windmolens. De resterende opgave wordt ingevuld door goed ingepaste zonnevelden in het landelijk gebied, die ook andere functies hebben zoals recreatief mede gebruik, bevordering van de biodiversiteit of waterberging.	Duurzame energieopwekking	Er wordt maximaal ingezet op zon op daken, windenergie en zon op land waardoor het aannemelijk is dat het percentage duurzaam opgewekte energie zal toenemen.					
			Duurzame woningen					Zon op dak focust op overheidsgebouwen. Voor woningen is zon op dak afhankelijk van eigenaren, dus er verandert weinig voor woningen	
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, dus er is naar verwachting minder CO_2-uitstoot				
			Bodemkwaliteit					Per saldo is er geen effect omdat de negatieve effecten van de zonneparken worden gecompenseerd met de positieve effecten van de waterberging en bevordering van biodiversiteit	
			Grondwater					Er wordt geen negatief effect verwacht van zonneparken en windenergie op het grondwater	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	
			Biodiversiteit			Zonnepanelen op dak kunnen een risico vormen voor gebouwbewonende soorten en windparken kunnen een risico vormen voor vogels en vleermuizen			
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie			Door windmolens en zonneparken op land is er een risico op verstoring van de landschapskwaliteit			
			Omgevingsveiligheid				Windmolens kunnen zorgen voor een lokale verslechtering van de omgevingsveiligheid (risico op afbreken van wieken)		
			Geluidhinder				Windmolens kunnen leiden tot lokale geluidshinder		

A4 Rad van de leefomgeving scenario 1

Rad van de Leefomgeving Boxtel

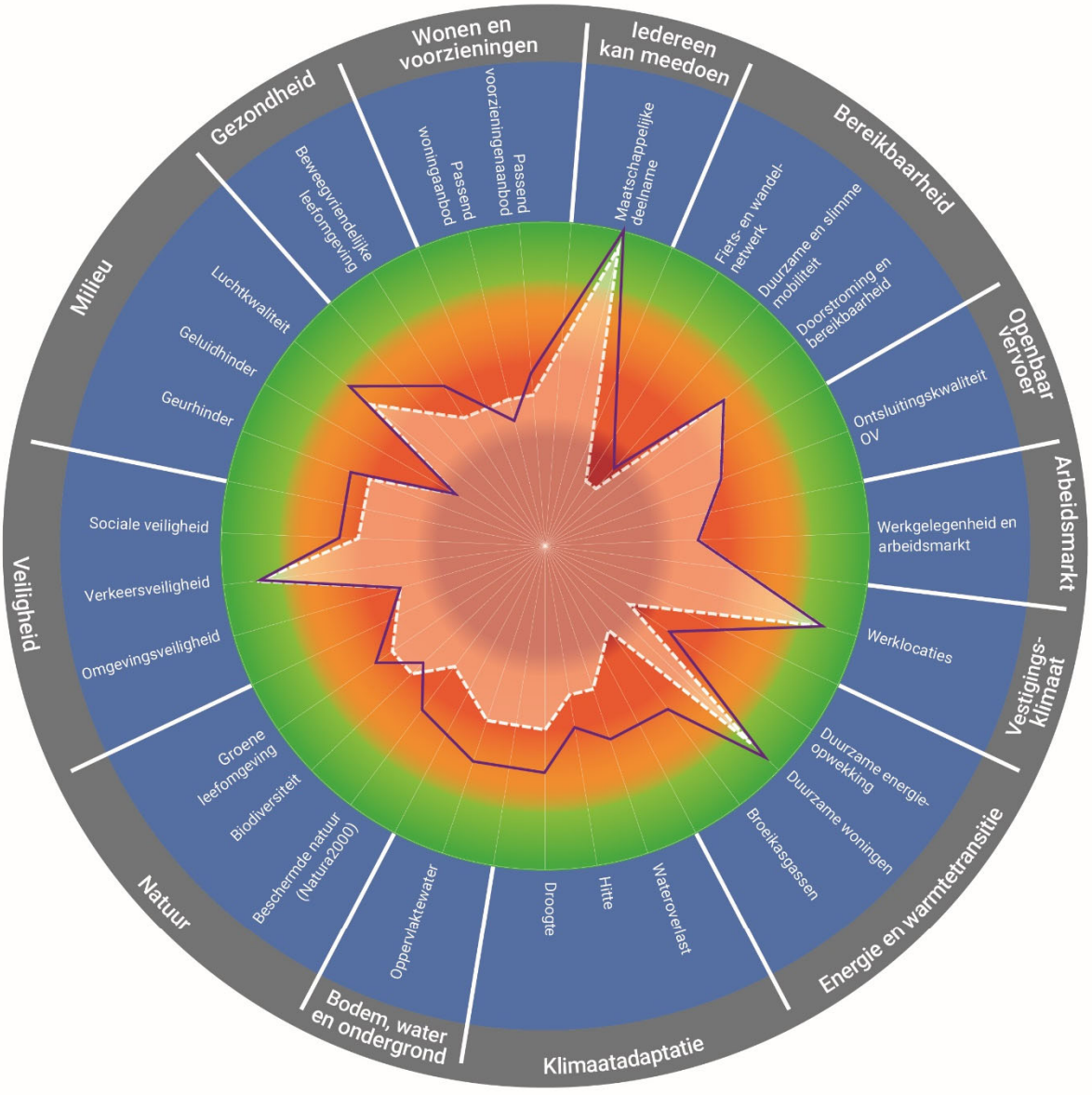

Legenda:

- Autonome ontwikkeling
- Scenario 1
- Overwegend geen sprake van problemen/knelpunten
- Wisselend beeld / aandachtspunt
- Overwegend sprake van problemen/knelpunten

A5 Rad van de leefomgeving scenario 2

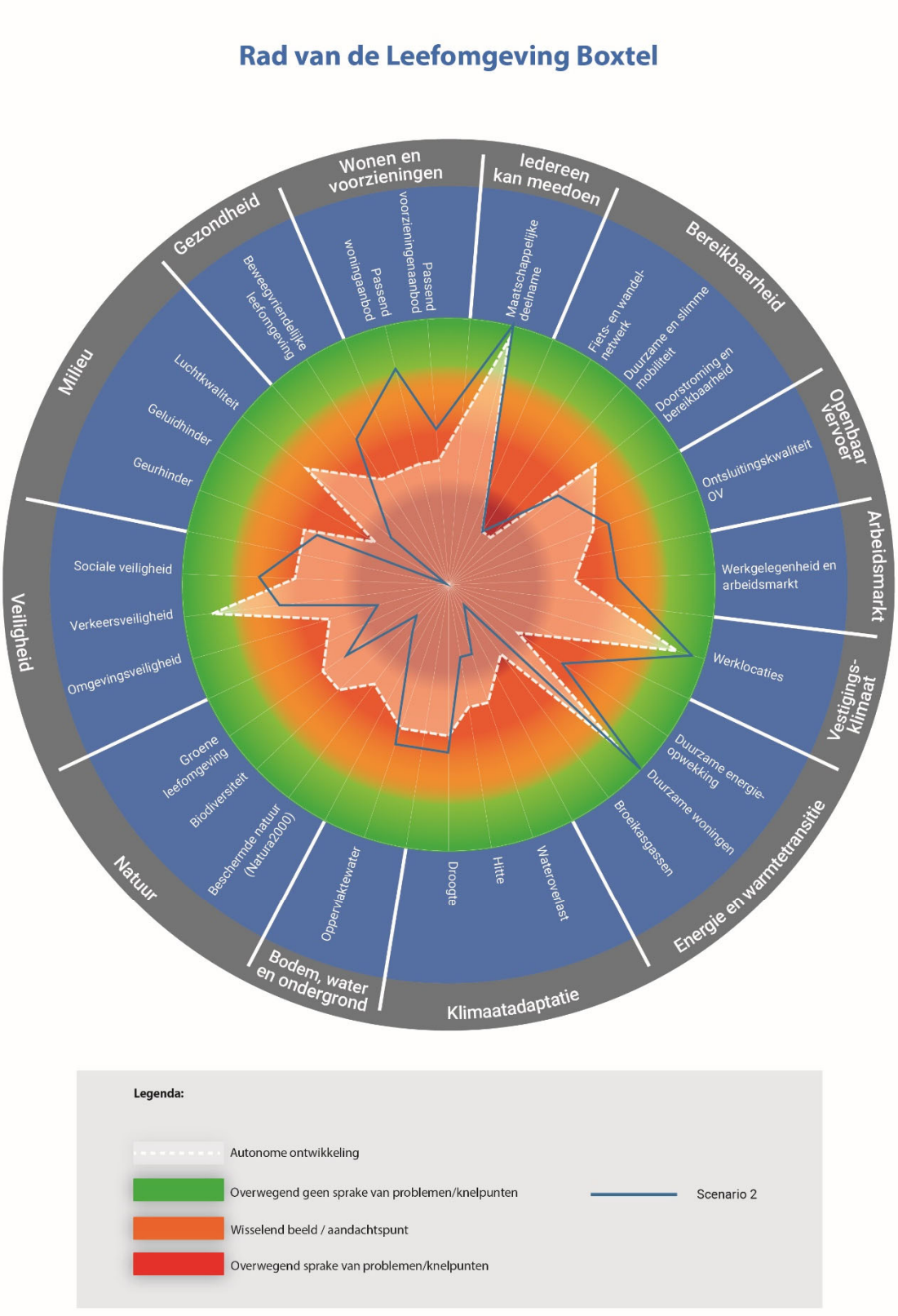

Royal HaskoningDHV is an independent, international engineering and project management consultancy with over 140 years of experience. Our professionals deliver services in the fields of aviation, buildings, energy, industry, infrastructure, maritime, mining, transport, urban and rural development and water.

Backed by expertise and experience of 6,000 colleagues across the world, we work for public and private clients in over 140 countries. We understand the local context and deliver appropriate local solutions.

We focus on delivering added value for our clients while at the same time addressing the challenges that societies are facing. These include the growing world population and the consequences for towns and cities; the demand for clean drinking water, water security and water safety; pressures on traffic and transport; resource availability and demand for energy and waste issues facing industry.

We aim to minimise our impact on the environment by leading by example in our projects, our own business operations and by the role we see in “giving back” to society. By showing leadership in sustainable development and innovation, together with our clients, we are working to become part of the solution to a more sustainable society now and into the future.

Our head office is in the Netherlands, other principal offices are in the United Kingdom, South Africa and Indonesia. We also have established offices in Thailand, India and the Americas; and we have a long standing presence in Africa and the Middle East.

royalhaskoningdhv.com

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

A4 Notitie beoordeling concept-voorkeursalternatief

RAPPORT

OER bij de omgevingsvisie Boxtel

Beoordeling concept-VKA

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-MI-RP-230718-1327
Status: Definitief/1
Datum: 14 september 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Projectgerelateerd

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document:	OER bij de omgevingsvisie Boxtel
Sub titel:	Beoordeling concept-VKA
Referentie:	BH7677-MI-RP-230718-1327
Status:	Definitief/1
Datum:	14 september 2023
Projectnaam:	Omgevingsvisies Boxtel-Gestel
Projectnummer:	BH7677

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Inleiding 2

2 Methodiek 3

3 Het concept-voorkeursalternatief 6

4 De resultaten van de effectbeoordeling 21

4.1 Beoordeling van het concept-VKA 21

4.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten 24

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten 27

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten 27

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten 29

6 Vergelijking met de scenario's 30

6.1 Wat zijn de positieve afwijkingen? 31

6.2 Waar is het VKA nagenoeg gelijk aan de scenario's? 32

6.3 Waar zijn negatieve afwijkingen? 32

7 Doorkijk naar de botsproeven 33

7.1 Kansen op synergie, risico's op strijdigheid 33

8 Doorkijk naar het doelbereik 36

8.1 De ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040 36

8.2 Resultaten doorkijk doelbereik 39

9 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie 44

Bijlagen

A1 Scopingstabel

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling concept-VKA

A3 Beargumentatie effectbeoordeling concept-VKA

A4 Rad van de leefomgeving concept-VKA

A5 Botsproeven

A6 Beargumentatie botsproeven

1 Inleiding

De gemeente Boxtel werkt aan haar omgevingsvisie, welke naar verwachting in 2024 gereed is. Een omgevingsvisie is een lange termijnvisie waarin de maatschappelijke opgaven met een fysiek component en de kernkwaliteiten van de gemeente staan beschreven. In de omgevingsvisie staan de ambities van een overheid en is beleid opgenomen om die ambities te halen. Dit beleid is op een hoog abstractieniveau en wordt verder uitgewerkt in Omgevingsplannen of Omgevingsprogramma's.

Omdat het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie kaderstellend is voor (grote) ruimtelijke ontwikkelingen wordt de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Daarmee worden de gevolgen van het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie in beeld gebracht en samengevat in een milieueffectrapport (MER). Omdat het hier gaat om een omgevingsvisie wordt het MER een omgevingseffectrapport (OER) genoemd. De eerste stap in het OER is het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD staat beschreven wat er precies onderzocht wordt in het OER (reikwijdte) en met welke diepgang dit gebeurt (detailniveau). Na de NRD is gestart met het in beeld brengen van de referentiesituatie, hierin staat beschreven hoe Boxtel er nu voor staat (huidige situatie) en wat er in de toekomst gebeurt als het bestaande beleid uitgevoerd wordt (autonome ontwikkeling). De referentiesituatie is uitgewerkt in de 'foto van de leefomgeving'.

De volgende stap in het OER is het in beeld brengen van de effecten van het nieuwe beleid, dit heet de effectbeoordeling. De gemeente Boxtel heeft ervoor gekozen eerst twee scenario's voor nieuw beleid op te stellen om 'de hoeken van het speelveld' te ontdekken. Deze scenario's zijn op effecten beoordeeld, de resultaten hiervan zijn opgenomen in het deelrapport 'scenariobeoordeling' (deze vormt een bijlage bij het OER). De beoordeling van effecten van deze scenario's heeft de gemeente inzicht gegeven in de consequenties van (beleid)keuzes. Op basis daarvan heeft de gemeente een keuze gemaakt voor het beleid in de omgevingsvisie en dit verder aangescherpt tot een concept-voorkeursalternatief (hierna: concept-VKA). Het concept-VKA is een 80% versie van het voorkeursalternatief en wordt op dezelfde manier beoordeeld als de scenario's. De resultaten van deze beoordeling zijn opgenomen in dit rapport. Ook dit rapport vormt uiteindelijk een bijlage bij het OER. De gemeente kan de resultaten gebruiken voor de aanscherping van het concept-VKA naar een definitief VKA, welke uiteindelijk in het OER wordt beoordeeld.

Leeswijzer

Dit rapport bevat de bevindingen van de effectbeoordeling van het concept-VKA. In hoofdstuk 2 staat beschreven hoe de beoordeling tot stand is gekomen, de methodiek. Hoofdstuk 3 beschrijft het concept-VKA en welke beleidsuitspraken beoordeeld zijn. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de effectbeoordeling beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de ontwikkeling van de knelpunten en aandachtspunten zoals deze in de 'foto van de leefomgeving' benoemd zijn. Hoofdstuk 6 vergelijkt het VKA met de scenario's. Hoofdstuk 7 geeft een doorkijk naar de botsproeven, waarin getoetst wordt of het voorgenomen beleid ook ruimtelijk past. In hoofdstuk 8 wordt een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin is gekeken of het beleid uit de scenario's bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities. Tenslotte worden in hoofdstuk 9 aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie benoemd.

2 Methodiek

Voor de beoordeling van het nieuwe beleid geldt dat er enkel beleidsuitspraken beoordeeld worden die nieuw en concreet genoeg zijn en dat er zicht is op de uitvoering. Op basis van de door de gemeente aangeleverde concept-VKA is beoordeeld welke uitspraken concreet genoeg zijn. Hierbij is onderstaande tabel gebruikt.

Tabel 1: Categorisering beleid

Categorie	Toelichting	Methode
Ambitie	Geen beleidskeuze maar een ambitie (wat is de stip op de horizon?)	**Geen effectbeoordeling.** De beleidskeuze worden wel afgezet tegen de ambities (mate van doelbereik)
Voortzetting bestaand beleid	Beleidskeuze die een bestendiging en voortzetting is van bestaand beleid	**Geen effectbeoordeling.** De verandering ten opzichte van de referentiesituatie is per definitie gelijk aan '0', de referentiesituatie is immer situatie o.b.v. voortzetten bestaand beleid.
Concreet besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate concreet, dat er zicht is op de uitvoering	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. de mate waarin keuzes nu al kunnen leiden tot een verandering in de mate waarin ambities voor beoordelingsaspecten uit het 'rad van de leefomgeving' worden bereikt
Principe besluit	Beleidskeuze die nieuw is en dermate globaal, dat een nadere afweging van keuzes in vervolgbesluiten nodig is voor zicht op uitvoering. Het kader voor de te nemen vervolgbesluiten is in zicht.	**Effectbeoordeling mogelijk.** Dit wordt gedaan o.b.v. een beschouwing van kansen en risico's die relevant zijn voor vervolgbesluiten, gezien de gevolgen die toekomstige keuzes kunnen hebben voor het bereiken van de ambities voor indicatoren uit het 'rad van de leefomgeving'.
Proces besluit	Beleidskeuze die nieuw is en intentie betreft om een stap te zetten in een proces dat kan leiden tot nieuw beleid.	**Geen effectbeoordeling** Effecten zijn niet in te schatten omdat de aard van eventuele vervolgbesluiten nog onduidelijk is (bijv. de gemeente Boxtel wil onderzoeken of …).

De concrete beleidsuitspraken moeten echter nog wel verder geconcretiseerd worden in vervolgplannen, programma's en -besluiten. In dit stadium kunnen effecten van het nieuwe beleid nog niet kwantitatief beschouwd worden, er is daarom gekozen voor een **kwalitatieve beschouwing**. De effecten zijn beschreven in kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Deze effecten hoeven niet daadwerkelijk op te treden maar ze geven wel een indicatie van de mogelijke gevolgen van het nieuwe beleid en de richting daarvan (positief of negatief). Deze informatie voorziet de makers van de omgevingsvisie van input over hun nieuwe beleid.

Eerder heeft de gemeente Boxtel twee onderscheidende scenario's laten beoordelen die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' vormen. Doordat de gemeente Boxtel heeft gekozen voor scenario's voordat er een voorkeursalternatief is, kan de gemeente tijdig bijsturen en mogelijke negatieve effecten mitigeren. Of het effect daadwerkelijk optreedt is onder meer afhankelijk van de precieze beleidsinvulling en concretisering van het beleid in bijvoorbeeld een omgevingsplan of omgevingsprogramma.

Scoping van de beoordelingsaspecten

Het nieuwe (voorgenomen) beleid bestaat uit meerdere beleidsuitspraken die over bepaalde thema's gaan. Voorbeelden van thema's zijn wonen, voorzieningen, bedrijventerreinen, mobiliteit, natuur en duurzame energie. Voorafgaand aan de effectbeoordeling is er op basis van expert-judgement bepaald met welke beoordelingsaspecten uit de 'foto van de leefomgeving' de beleidsuitspraak raakvlakken heeft, dit heet scoping. Het kan zijn dat een beoordelingsaspect gerelateerd is aan meerdere onderwerpen. In bijlage A1 is een tabel opgenomen die de relatie laat zien tussen de thema's van het nieuwe beleid en de beoordelingsaspecten.

De beoordeling

Elke beleidsuitspraak is vervolgens enkel op deze beoordelingsaspecten beoordeeld in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Het kan ook zijn dat er wel een relatie is maar dat er nagenoeg geen effect te verwachten is. In enkele gevallen is er sprake van zowel kansen als risico's. In deze gevallen is per saldo op basis van expert-judgement een afweging gemaakt of er sprake is van overwegend kansen of risico's. Voor de beoordeling is een vijfpuntschaal gehanteerd, deze is weergeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Gehanteerde scoringstabel bij effectbeoordeling

Score	Definitie
++	Zeer grote kans op een positief effect
+	Kans op een positief effect
-	Risico op een negatief effect
- -	Zeer groot risico op negatief effect
0	Nagenoeg geen effect
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraak en beoordelingsaspect

De effecten in het 'rad van de leefomgeving'

De kansen op positieve effecten en de risico's op negatieve effecten zijn geprojecteerd in het rad van de leefomgeving. Dit geeft, per beoordelingsaspect, inzicht in de ontwikkeling van het nieuwe beleid ten opzichte van de referentiesituatie. Op basis van deze informatie is in één oogopslag zichtbaar of de omgevingsvisie leidt tot een relatieve kwaliteitsverbetering of – verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het gaat om een inschatting van het nieuwe kwaliteitsniveau op basis van de relatieve ontwikkeling. De nadruk ligt hierbij op de verbeteringen en verslechteringen ten opzichte van de referentiesituatie in plaats van op de nieuwe kwaliteitsniveaus.

Door de ontwikkelingen van het concept-VKA in het rad van de leefomgeving te projecteren, is ook zichtbaar op welke beoordelingsaspecten aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de leefomgeving verder te verbeteren. De ontwikkeling van het concept-VKA ten opzichte van de referentiesituatie is gebaseerd op de effectbeoordeling van het concept-VKA (bijlage A2). De daar benoemde kansen en risico's zijn bij elkaar opgeteld. Daaruit is afgeleid of er overwegend sprake is van meer kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. In hoeverre er sprake is van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten is benoemd in hoofdstuk 4.

Doorkijk naar de botsproeven

Aanvullend op de scenariobeoordeling is er voor de beoordeling van het concept-VKA ook gekeken of de voorgenomen ontwikkelingen ruimtelijk passen. Dit is gedaan door de beleidsuitspraken onderling met elkaar te 'botsen'. Hier wordt een score aan toegekend, deze is als volgt:

Tabel 3: Gehanteerde scoringstabel bij botsproeven

Score	Definitie
+	Kans op synergie/versterking
0	Nagenoeg geen effect
-	Risico op tegenstrijdigheid
+/-	Zowel sprake van synergie als tegenstrijdigheid
n.v.t.	Geen raakvlak tussen beleidsuitspraken

De resultaten van de botsproeven zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

Doorkijk naar het doelbereik

Tenslotte is in hoofdstuk 8 een doorkijk gegeven naar het doelbereik. Hierin zijn beoordelingsaspecten aan de ambities uit de omgevingsvisie gelinkt. Vervolgens is er, op basis van de effectbeoordeling, gekeken of het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities.

3 Het concept-voorkeursalternatief

Dit hoofdstuk beschrijft het concept-VKA zoals deze is opgesteld voor de omgevingsvisie Boxtel 2040. Het concept-VKA is tot stand gekomen naar aanleiding van de resultaten van de beoordeling van de scenario's. Eerder zijn er op basis van een uitgebreid participatieproces twee scenario's opgesteld die de spreekwoordelijke 'hoeken van het speelveld' bevatten. De resultaten van de beoordeling van de scenario's heeft de gemeente gebruikt om een keuze te maken voor een concept-VKA. Hieronder staat een inhoudelijke omschrijving van het concept-VKA, een kaart met daarop de ontwikkelingen geplaatst in de ruimte en tenslotte een tabel met daarin de beleidsuitspraken zoals die beoordeeld zijn in het OER.

Voor het concept-VKA heeft de gemeente ervoor gekozen algemene uitgangspunten te formuleren. Deze algemene uitgangspunten gelden voor alle uitspraken. Daarnaast heeft de gemeente ook specifieke deelgebieden aangewezen. De specifieke ontwikkelingen uit de deelgebieden zijn voor de beleidsuitspraken in het OER opgenomen onder het betreffende thema.

Omschrijving van het concept-VKA
In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

<u>Aangenaam leven</u>
De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling.

Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.

De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk

aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik).

De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.

Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Bij het werken aan een veiligere leefomgeving gaat het om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en aan verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden.

Verbindend netwerk

De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.

De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit.

Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema krachtige economie.

Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden

gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.

De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijke woongemeente ook een aantrekkelijke gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden- en kleinbedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw.

Voor bestaande bedrijventerreinen ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten.

Inclusieve duurzaamheid

Bodem en water zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw, De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkelingen, zoals woningbouw. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.

Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.

Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.

In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

De uitgangspunten per hoofdthema zijn van toepassing op de gemeente Boxtel als geheel. Voor de verschillende deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

Stedelijk centrum kern Boxtel

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder andere het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang.

Robuuste woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;

- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om tevens hinder van vrachtverkeer door de kern te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.

In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeente faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.
Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.
Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

Natuurgebieden
De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien, moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen
De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

Verbeelding van het concept-VKA

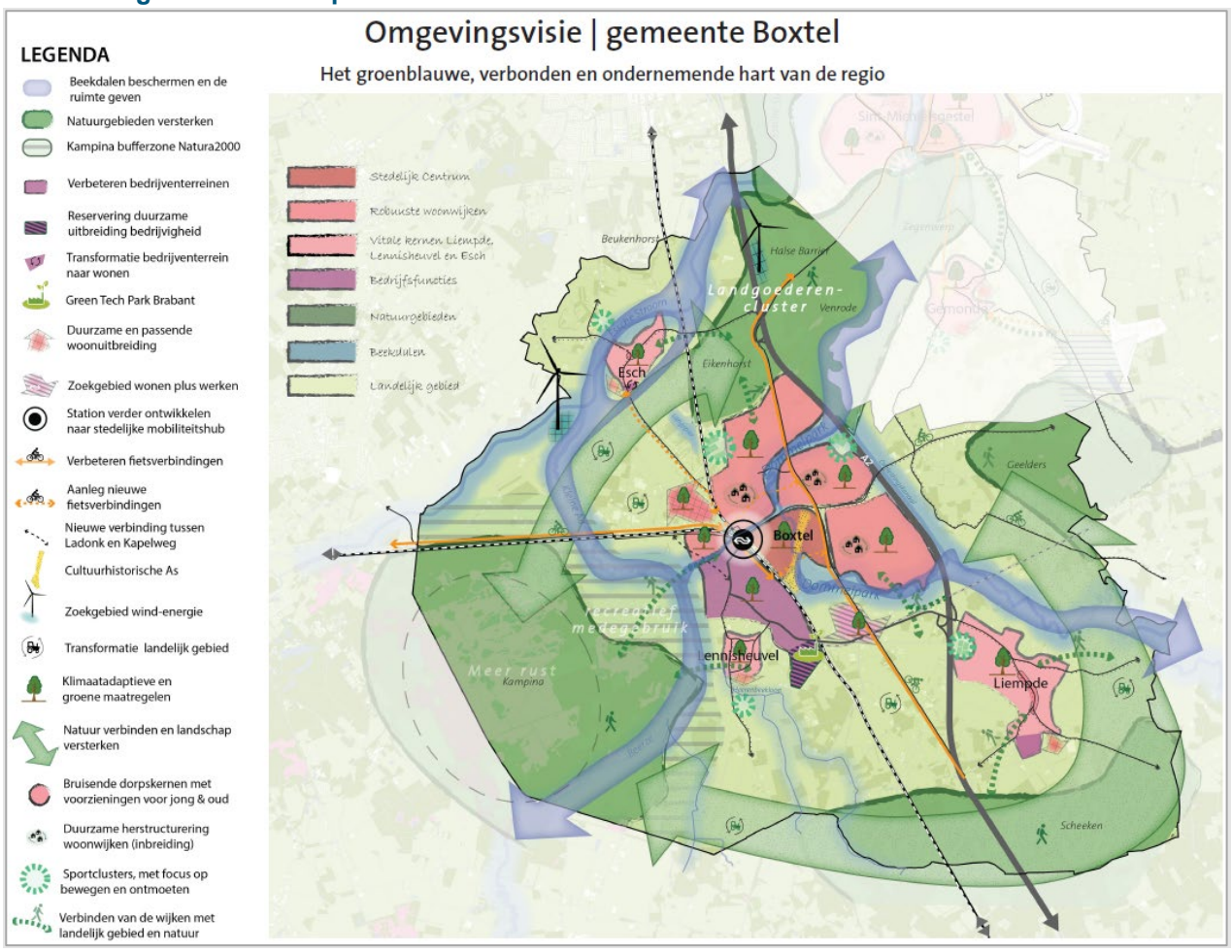

Figuur 1: Verbeelding van het concept-VKA

Beleidsuitspraken concept-VKA beoordeeld in het OER

De gemeente Boxtel heeft in haar concept-VKA bepaalde uitspraken die algemeen gelden voor nieuwe ontwikkelingen, deze worden integraal meegenomen in de beoordeling en zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. Het gaat om de volgende uitspraken:

- Bodem en water zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkelingen, zoals woningbouw. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren.
- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling.
- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Bij het werken aan een veiligere leefomgeving gaat het om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en aan verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations en ondergrondse buisleiding zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden.

In onderstaande tabel staan de beleidsuitspraken zoals die in de effectbeoordeling van het concept-VKA beoordeeld zijn op effecten.

Concept-VKA: het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio	
Thema	*Beleidsuitspraak*
Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebieden* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaarheid zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommel dal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken. Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken.

	Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. In het centrum van de kern Boxtel worden kansen benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.
Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van

	de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landebouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel
Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusieve landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

	De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.
Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek

	worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten. Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het

	nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.
Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

4 De resultaten van de effectbeoordeling

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van de effectbeoordeling. Omdat het op dit moment nog onduidelijk is hoe het beleid zoals opgenomen in het concept-VKA verdere uitwerking krijgt, wordt er gesproken in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Op deze manier wordt er richting gegeven aan hoe Boxtel zich ontwikkelt. Pas bij verdere concretisering van het beleid in vervolgplannen wordt duidelijk hoe groot die ontwikkeling van effecten daadwerkelijk is. In bijlage A2 is een tabel opgenomen met de toegekende kansen en risico's voor het concept-VKA en bijbehorende beleidsuitspraken. Bijlage A3 bevat de onderbouwing bij de toegekende kansen en risico's. Hieronder is op hoofdlijnen beschreven wat de effectbeoordeling aan resultaten laat zien. Het 'rad van de leefomgeving' is opgenomen in de bijlagen A4.

4.1 Beoordeling van het concept-VKA

De resultaten van de effectbeoordeling van het concept-VKA zijn uitgewerkt op het niveau van beoordelingsaspecten, beleidsuitspraken en hoofdthema's van de omgevingsvisie. Bij elke beschrijving is een figuur opgenomen waarbij het aantal kansen op positieve effecten en het aantal risico's op negatieve effecten te zien is.

Overall beeld per beoordelingsaspect

- Het nieuwe beleid laat de meeste kansen op positieve effecten zien voor de beoordelingsaspecten beweegvriendelijke leefomgeving, wateroverlast en sociale veiligheid. Dit komt omdat er wordt ingezet op het creëren van ontmoetings- en recreatiemogelijkheden en het verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk. Daarnaast wordt er relatief veel groen oppervlak toegevoegd met ruimte voor waterberging.
- Voor de aspecten beschermde natuur (Natura 2000) en biodiversiteit zijn er naast kansen ook enkele risico's op negatieve effecten. Per saldo zijn er meer kansen dan risico's. Kansen hangen samen met het creëren van meer natuurlijke verbindingen tussen natuurgebieden. Risico's zijn er door toename van verkeersbewegingen o.a. als gevolg van uitbreiding van bedrijventerreinen en woningen (Natura 2000) en aanleg van deze bedrijventerreinen en woningen in wat in de huidige situatie groengebieden en landbouwgronden zijn (biodiversiteit).
- Er zijn evenveel risico's op negatieve effecten als kansen op positieve effecten voorzien voor doorstroming en bereikbaarheid, verkeersveiligheid en luchtkwaliteit.
- De volgende beoordelingsaspecten laten ook kansen op positieve effecten zien, maar in mindere mate: maatschappelijke deelname, fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, werklocaties, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, broeikasgassen, hitte, droogte, oppervlaktewater, groene leefomgeving, passend woningaanbod, passend voorzieningenaanbod.
- De beoordelingsaspecten omgevingsveiligheid en geurhinder laten enkel risico's zien. Voor geluidhinder zijn er meer risico's dan kansen te zien.
- Er zijn geen effecten waarneembaar voor het aspect ontsluitingskwaliteit OV (beoordeeld op loop/fietstijd naar halte/station, aantal/soorten modaliteiten, frequentie en betrouwbaarheid van de modaliteiten). Er wordt ingezet op het doorontwikkelen van het bestaande station tot een mobiliteitshub. Er komen geen extra haltes/hubs bij in de gebieden die in de huidige situatie een slechte ontsluitingskwaliteit hebben. Ook de tijd tot een halte of station neemt niet significant af voor die gebieden. Het is daardoor niet de verwachting dat dit leidt tot kansen.

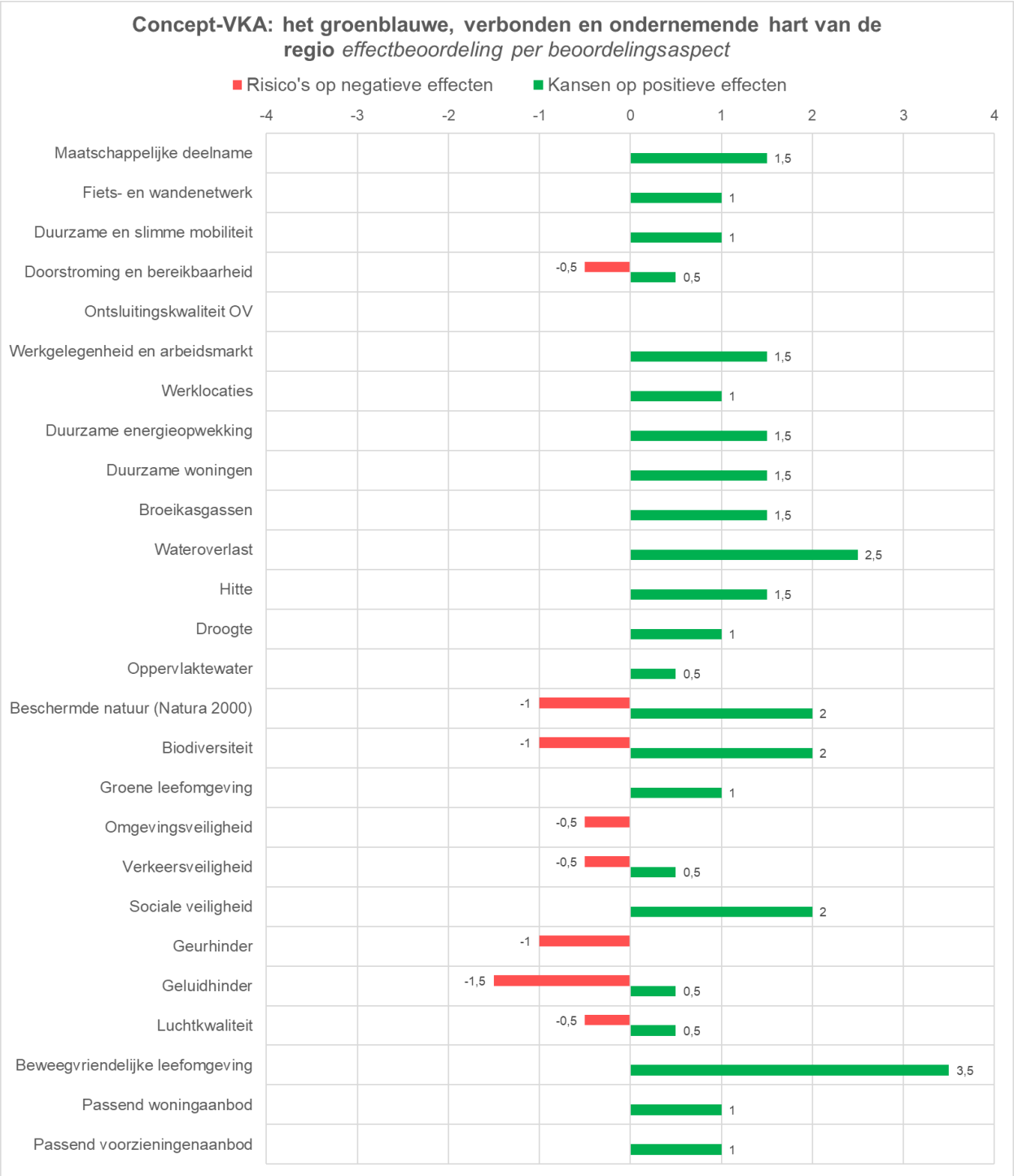

Figuur 2: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per beoordelingsaspect (in de figuur zijn alleen de kwantitatieve beoordelingsaspecten opgenomen).

Overall beeld per beleidsuitspraak

- Alle beleidsuitspraken kennen kansen op positieve effecten, in alle gevallen zijn er meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten. De meeste kansen zijn er (per saldo) voor de uitspraken:
  - Natuur
  - Mobiliteit
  - Transitie landelijk gebied
  - Voorzieningen
- Beleidsuitspraken met risico's op negatieve effecten zijn:
  - Wonen (voornamelijk binnen de thema's milieu en natuur)
  - Bedrijventerreinen (voornamelijk binnen de thema's veiligheid en milieu)
  - Duurzame energie (binnen de thema's veiligheid en milieu)
- Voor de beleidsuitspraken 'wonen', 'bedrijventerreinen' en 'duurzame energie' geldt dat er meer kansen op positieve effecten zijn dan de risico's op negatieve effecten.
- De beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme en circulariteit laten enkel kansen op positieve effecten zien.

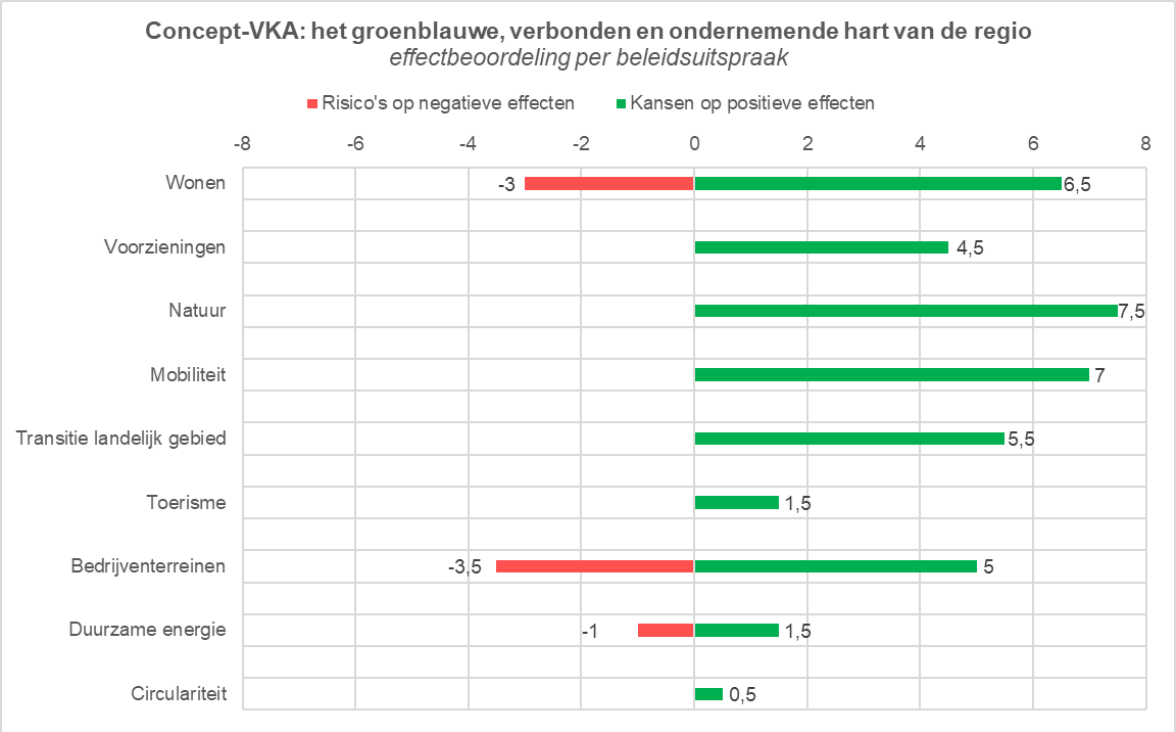

Figuur 3: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per beleidsuitspraak.

Overall beeld per hoofdthema

- De meeste kansen op positieve effecten zijn er binnen de hoofdthema's aangenaam leven en krachtige economie. Dit komt met name door de uitspraken over natuur, wonen en voorzieningen (zoals ook te zien in Figuur 2).
- Het hoofdthema inclusieve duurzaamheid laat per saldo ook meer kansen op positieve effecten zien dan risico's op negatieve effecten, maar het verschil is niet groot.
- Voor het hoofdthema verbindend netwerk worden er geen risico's op negatieve effecten voorzien.

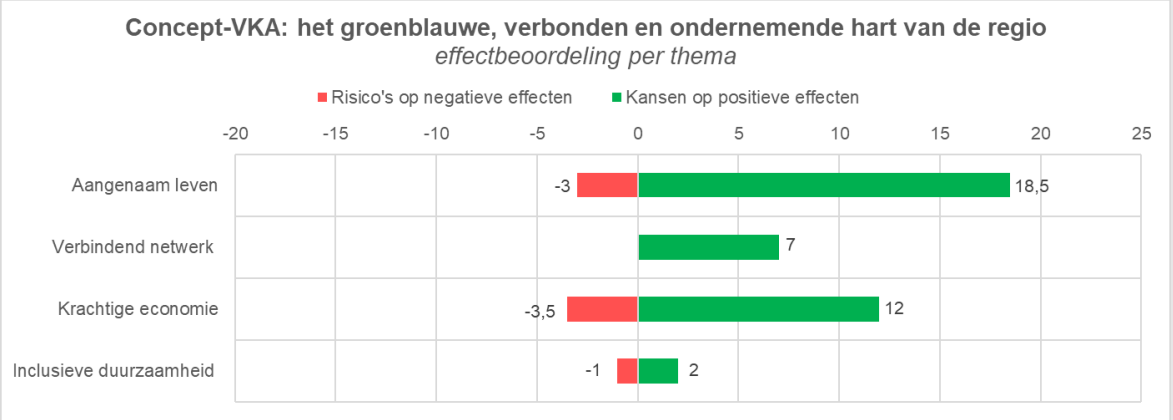

Figuur 4: Kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten voor het concept-VKA, per hoofdthema en gebaseerd op de beleidsuitspraken.

4.2 Ontwikkeling van de kwalitatieve aspecten

De beoordelingsaspecten kennis en innovatie, toerisme en recreatie, duurzame landbouw, circulariteit, bodemkwaliteit, grondwater, Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones en landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie zijn in de 'foto van de leefomgeving' kwalitatief ingevuld. Voor deze beoordelingsaspecten was onvoldoende specifieke gemeentelijke informatie beschikbaar. Aan deze thema's is daarom geen kwaliteitsniveau toegekend in de 'foto van de leefomgeving'. In de beoordeling van het concept-VKA zijn ook deze kwalitatieve aspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten of risico's op negatieve effecten. Omdat deze effecten niet te vergelijken zijn met een kwaliteitsniveau uit de foto van de leefomgeving is hieronder een kwalitatieve beschrijving gegeven van de verwachte ontwikkelingen van deze kwalitatieve aspecten als gevolg van het nieuwe beleid in het concept-VKA. Dit is gedaan per beoordelingsaspect.

Kennis en innovatie

In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect kennis en innovatie gekeken naar innovatieve bedrijven/instellingen. Voor het aspect kennis en innovatie is er een relatie met de beleidsuitspraken gericht op transitie landelijk gebied en bedrijventerreinen. De beleidsuitspraak voor bedrijventerreinen biedt een kans voor kennis en innovatie, omdat er ingezet wordt op innovatieve bedrijfsvoering. De verwachting is daarom dat dit aspect positief zal ontwikkelen.

Toerisme en recreatie

In de 'foto van de leefomgeving' is voor het aspect toerisme en recreatie gekeken naar het aantal overnachtingen en bezoekers van daguitjes. Voor het aspect toerisme en recreatie is er een relatie met de beleidsuitspraak over toerisme. Op basis van deze beleidsuitspraak in het concept-VKA is er een kans op een positief effect door de inzet op toerisme, met name dagjesmensen. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect toerisme en recreatie.

Duurzame landbouw
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect duurzame landbouw gekeken naar de ontwikkelingen in de landbouw en het aantal veehouderijen. Voor het aspect duurzame landbouw is er een relatie met de beleidsuitspraken over transitie landelijk gebied en natuur. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op natuurinclusieve landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect duurzame landbouw.

Afval en grondstoffen
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect afval en grondstoffen gekeken naar de hoeveelheid huishoudelijk afval en bedrijventerreinen met potentie voor industriële symbiose en recycling. Voor het aspect afval en grondstoffen is er een relatie met de beleidsuitspraken over bedrijventerreinen en circulariteit. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op het verminderen van restafval en circulaire bedrijfsvoering. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect afval en grondstoffen.

Bodemkwaliteit
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect bodemkwaliteit gekeken naar milieuregels volgens het activiteitenbesluit, spoedlocaties voor bodemverontreiniging en voormalige stortplaatsen. Voor het aspect bodemkwaliteit is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten door de inzet op natuur en natuurinclusieve landbouw en bodem en water sturend. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect bodemkwaliteit.

Grondwater
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect grondwater gekeken naar de grondwaterstanden, aanwezigheid van kwel en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor het aspect grondwater is er een relatie met de beleidsuitspraken over natuur, transitie landelijk gebied en duurzame energie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA zijn er kansen op positieve effecten, door de toevoeging van waterberging en de inzet op natuurinclusieve landbouw. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect grondwater.

Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones gekeken naar het bestaande netwerk en de attentiezones waterhuishouding. Voor het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen en klimaatadaptatie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA worden er overwegend kansen op positieve effecten voorzien. De kansen ontstaan door het verbinden van natuurgebieden, het verminderen van het autogebruik door het faciliteren van andere soorten vervoer en de inzet op duurzame landbouw. Er zijn ook risico’s op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid. De verwachting is dat er (per saldo) sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones.

Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie
In de ‘foto van de leefomgeving’ is voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie gekeken naar de cultuurhistorische waardenkaart en de cultuurhistorische beleidsadvieskaart. Voor het aspect landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie is er een relatie met de beleidsuitspraken over wonen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie en klimaatadaptatie. Op basis van de beleidsuitspraken in het concept-VKA worden er kansen op positieve

effecten voorzien. De kansen ontstaan door het versterken van het landschap en de cultuurhistorische waarden en het faciliteren van recreatieve activiteiten waardoor het landschap mogelijk beter beleefbaar wordt. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een positieve ontwikkeling van het aspect Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie.

5 Ontwikkeling van knel- en aandachtspunten

In de ‘foto van de leefomgeving’ is aan de beoordelingsaspecten een kwaliteitsniveau toegekend. In het geval dat er sprake is van een overwegend goede kwaliteit is het kwaliteitsniveau ‘groen’ toegekend. Voor het kwaliteitsniveau ‘oranje’ geldt dat er op enkele locaties sprake is van een overschrijding van gestelde normen. Tenslotte geldt voor ‘rood’ dat er sprake is van een overwegend slechte kwaliteit, er is dan op meerdere locaties in de gemeente sprake van een overschrijding van gestelde normen.

De beoordelingsaspecten die in de huidige situatie en autonome ontwikkeling beoordeeld zijn met kwaliteitsniveau ‘rood’ en ‘oranje met verslechterende trend’ zijn aangemerkt als knelpunt en aandachtspunt. Vanuit het belang van de kwaliteit van de leefomgeving liggen bij deze aspecten belangrijke opgaven voor de omgevingsvisie.

In de ‘foto van de leefomgeving’ zijn de volgende aspecten aangemerkt als knelpunt: *fiets- en wandelnetwerk, duurzame en slimme mobiliteit, duurzame energieopwekking, broeikasgassen* en *geluidhinder.* Daarnaast zijn de volgende aspecten aangemerkt als aandachtspunt: *werkgelegenheid en arbeidsmarkt, wateroverlast, hitte, beschermde natuur (Natura 2000), omgevingsveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, passend woningaanbod* en *passend voorzieningenaanbod.*

Figuur 5 in hoofdstuk 6 geeft een vergelijking van de omgevingseffecten van het concept-VKA ten opzichte van de referentiesituatie. Hieruit valt op te maken of er sprake is van een verbetering of juist een verslechtering ten opzichte van de referentiesituatie. Het kan ook zijn dat er geen effect is.

Paragraaf 5.1 gaat in op de ontwikkeling van de bestaande knelpunten en aandachtspunten zoals deze benoemd zijn in de ‘foto van de leefomgeving’. Daarnaast kan het zijn dat het beleid uit het concept-VKA meer risico’s op negatieve effecten laat zien, dan kansen op positieve effecten. In dat geval is het mogelijk dat er nieuwe knelpunten of aandachtspunten ontstaan. Paragraaf 5.2 gaat hier verder op in.

5.1 Ontwikkeling bestaande knel- en aandachtspunten

Deze paragraaf beschrijft de ontwikkeling van de bestaande knel- en aandachtspunten. Eerst is beschreven welk kwaliteitsniveau in de ‘foto van de leefomgeving’ is toegekend aan het beoordelingsaspect. Vervolgens worden de gevolgen van het concept-VKA beschreven. Tenslotte is beschreven of de verwachting is dat de scenario’s bijdragen aan het (gedeeltelijk) oplossen van de knel- of aandachtspunten.

De volgende knelpunten zijn in de ‘foto van de leefomgeving’ benoemd:

- **Fiets- en wandelnetwerk**
  Fiets- en wandelnetwerk is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door de toevoeging van nieuwe fietsverbindingen. Hiermee wordt het bestaande knelpunt naar verwachting verholpen, het is aannemelijk dat het leidt tot kwaliteitsniveau ‘oranje’.
- **Duurzame en slimme mobiliteit**
  Duurzame en slimme mobiliteit is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een gelijkblijvende autonome trend. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. Deze kansen op positieve effecten ontstaan door het toevoegen van een mobiliteitshub. Omdat het gaat om één hub (die niet de gehele gemeente kan bedienen omdat de afstand te groot is) wordt het knelpunt mogelijk niet geheel verholpen.

- **Duurzame energieopwekking**
  Duurzame energieopwekking is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het beleid van het concept-VKA laat enkel kansen op positieve effecten zien. De kansen op positieve effecten ontstaan door het toepassen van zon op dak, zon in het buitengebied en windenergie. Het is onduidelijk in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de klimaatdoelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Broeikasgassen**
  Broeikasgassen is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. In het concept-VKA zijn er enkel kansen op positieve effecten. De kansen ontstaan door het bieden van duurzame alternatieven voor mobiliteit, het verduurzamen van woningen en het inzetten op duurzame energie. Het is onzeker in hoeverre hiermee wordt voldaan aan de landelijke doelstellingen. Daarom is het onzeker of het huidige knelpunt wordt verholpen, wel is er sprake van een positieve trend.
- **Geluidhinder**
  Geluidhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering. Het beleid van het concept-VKA resulteert zowel in een kans op positieve effecten als risico's op negatieve effecten, waarbij er meer risico's op negatieve effecten zijn. Dit wordt veroorzaakt door de toevoeging van woningen en bedrijvigheid waardoor geluidhinder kan toenemen en plannen voor het realiseren van windenergie. Met het beleid van het concept-VKA wordt het knelpunt mogelijk nog groter, er is sprake van een negatieve trend.

De volgende aandachtspunten zijn in de 'foto van de leefomgeving' benoemd:

- **Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
  Werkgelegenheid en arbeidsmarkt is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door toevoeging van nieuwe bedrijvigheid (midden en klein bedrijven en maakindustrie) en voorzieningen. Daarmee wordt het aandachtspunt naar verwachting verholpen met het beleid van het concept-VKA.
- **Wateroverlast**
  Wateroverlast is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op waterberging, vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee wordt het aandachtspunt mogelijk verhopen met het beleid van het concept-VKA.
- **Hitte**
  Hitte is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door de inzet op vergroenen en klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verholpen.
- **Beschermde natuur (Natura 2000)**
  Beschermde natuur (Natura 2000) is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau rood met een autonome verbetering naar oranje. Het beleid van het concept-VKA resulteert in overwegend kansen op positieve effecten door het verbinden van natuurgebieden en de transitie van intensieve veehouderij naar natuurinclusieve landbouw. Er zijn ook risico's op negatieve effecten door de uitstoot van stikstof als gevolg van extra verkeersbewegingen door meer woningen en bedrijvigheid. Naar verwachting wordt het aandachtspunt verholpen met het beleid van het concept-VKA.
- **Omgevingsveiligheid**
  Omgevingsveiligheid is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Met het beleid van het concept-VKA is er een risico op een negatief effect door de bouw van woningen nabij de spoorzone (transport van gevaarlijke stoffen via het spoor). In het beleid van het concept-VKA is aangegeven dat rekening gehouden wordt met de spoorzone bij ruimtelijke

ontwikkelingen, maar dit is onvoldoende concreet, waardoor woningen mogelijk toch binnen het aandachtsgebied komen te liggen. Er zijn risico's op negatieve effecten. Daarmee is er sprake van een negatieve trend en wordt het aandachtspunt mogelijk een knelpunt (verdere verslechtering van kwaliteitsniveau 'oranje' richting 'rood').

- **Beweegvriendelijke leefomgeving**
  Beweegvriendelijke leefomgeving is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het versterken van fiets- en wandelpaden. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.
- **Passend woningaanbod**
  Passend woningaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het bouwen van nieuwe woningen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verholpen.
- **Passend voorzieningenaanbod**
  Passend voorzieningenaanbod is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verslechtering. Het beleid van het concept-VKA resulteert in kansen op positieve effecten door het verbeteren van voorzieningen. Hiermee wordt de negatieve trend gekeerd en het aandachtspunt mogelijk verhopen.

5.2 Nieuwe knel- en aandachtspunten

Zoals hierboven benoemd zijn er een aantal aspecten met aandachtspunten. Een verslechtering door het nieuwe beleid kan ervoor zorgen dat een aandachtspunt een knelpunt gaat vormen. Bij het volgende aspect (zoals toegelicht in paragraaf 5.1) kan dit het geval zijn:

- Omgevingsveiligheid (zie omschrijving in vorige paragraaf)

Naast mogelijke nieuwe knelpunten zijn er mogelijke nieuwe aandachtspunten. Het gaat hier om aspecten die in de referentiesituatie oranje scoren en waarbij het nieuwe beleid tot meer risico's op negatieve effecten dan kansen op positieve effecten leidt. Bij de volgende aspecten kan dit het geval zijn:

- **Geurhinder**
  Geurhinder is in de huidige situatie beoordeeld met kwaliteitsniveau oranje met een autonome verbetering. Er is een risico op een negatief effect door het realiseren van nieuwe woningen in gebieden waar een kans is op geurhinder. Met het beleid van het concept-VKA ontstaat hierdoor mogelijk een nieuw aandachtspunt voor het aspect geurhinder.

6 Vergelijking met de scenario's

In deze paragraaf is beschreven in hoeverre het concept-VKA verschilt van de eerder onderzochten scenario's. Het verschil is visueel weergegeven in het 'rad van de leefomgeving' (zie Figuur 5). Daaronder is de vergelijking tekstueel toegelicht.

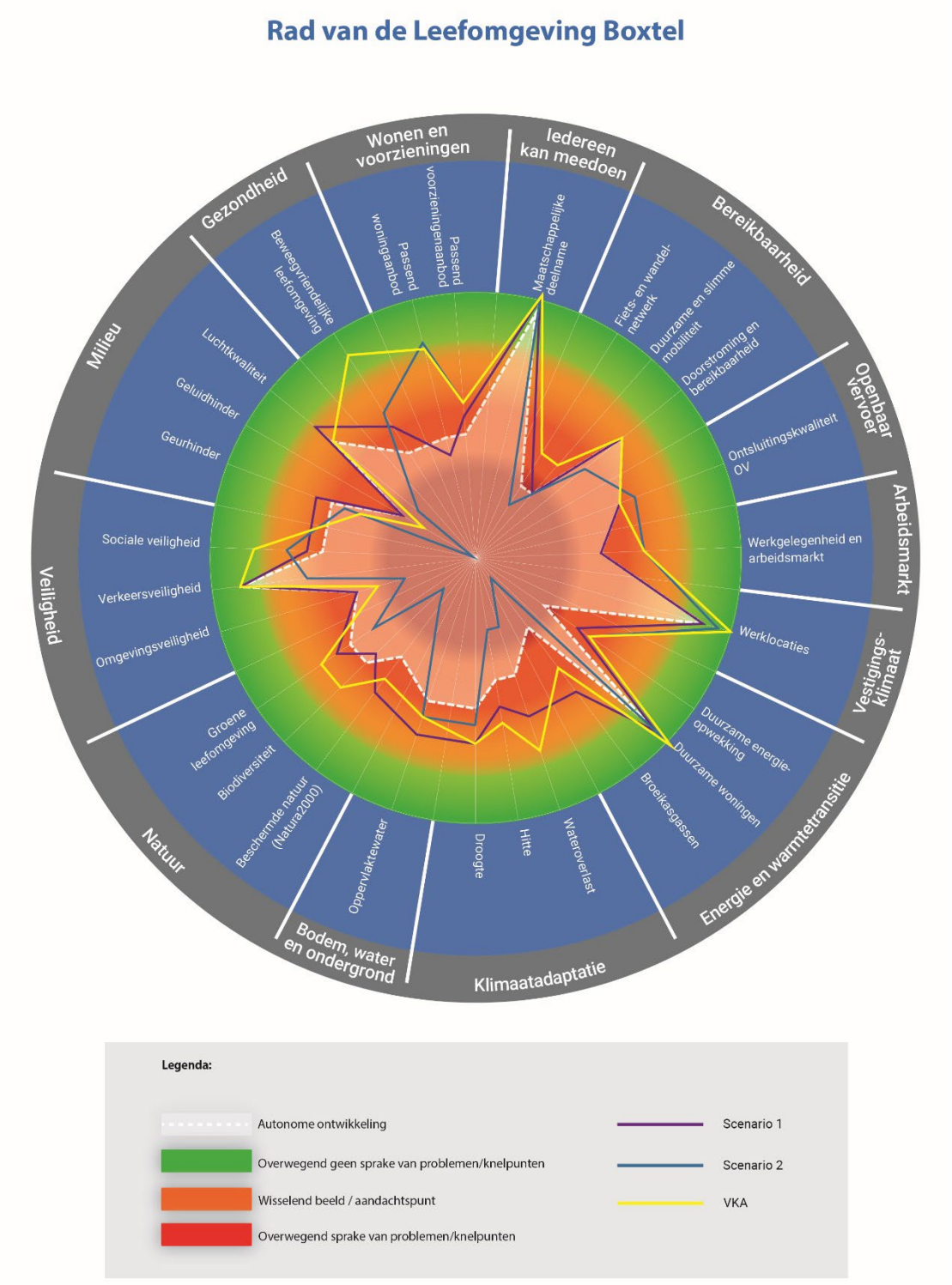

Figuur 5: Rad van de leefomgeving van het concept-VKA ten opzichte van de scenario's en de autonome situatie

Over het algemeen is te zien dat het concept-VKA veel meer kansen op positieve effecten laat zien dan scenario 1 én 2. Vergeleken met scenario 2 zijn er veel minder risico's op negatieve effecten. Vergeleken met scenario 1 zijn er iets meer risico's op negatieve effecten. In onderstaande paragrafen is uitgewerkt waar deze verschillen vandaan komen.

De beoordelingsaspecten waar het concept VKA voornamelijk positief afwijkt van de scenario's vallen onder de thema's klimaatadaptatie en natuur. De beoordelingsaspecten waar het concept-VKA voornamelijk negatieve afwijkt zijn milieu (t.o.v. scenario 1). Ten opzichte van scenario 2 zijn er enkel positieve afwijking (het aantal risico's op negatieve effecten is minder dan in scenario 2).

6.1 Wat zijn de positieve afwijkingen?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
Voor veel aspecten is er een positieve afwijking ten opzichte van de scenario's, zowel door meer kansen op positieve effecten als minder risico's op negatieve effecten. Met name voor aspecten die onder het thema natuur vallen (Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones, biodiversiteit en groene leefomgeving) scoren in het concept-VKA beter dan in scenario 1 en, met name, scenario 2. Dit komt omdat er in het concept-VKA sterk wordt ingezet op het verbinden en versterken van de natuurgebieden en landgoederen. Hetzelfde geldt voor de aspecten onder het thema klimaatadaptatie, wateroverlast, hitte en droogte, omdat er in het geheel meer wordt ingezet op klimaatadaptatie, in de kernen en in het buitengebied.

Daarnaast zijn er nog een aantal losse indicatoren waarbij het concept-VKA positieve afwijkingen laat zien in vergelijking met zowel scenario 1 en 2: maatschappelijke deelname, duurzame en slimme mobiliteit, werklocaties, duurzame landbouw, circulariteit, duurzame woningen, landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie, sociale veiligheid en beweegvriendelijke leefomgeving.

In vergelijking met scenario 1 zijn er daarnaast positieve afwijkingen te zien voor de aspecten werkgelegenheid en arbeidsmarkt, kennis en innovatie, duurzame energieopwekking en onder het thema wonen en voorzieningen (passend woningaanbod en passen voorzieningenaanbod). Dit komt omdat er in het concept-VKA meer wordt ingezet op (innovatieve) bedrijvigheid, wonen en voorzieningen ten opzichte van scenario 1.

In vergelijking met scenario 2 zijn er daarnaast positieve afwijkingen te zien voor de aspecten onder de thema's bodem, water en ondergrond (bodemkwaliteit en grondwater), milieu (geluidhinder en luchtkwaliteit), veiligheid (omgevingsveiligheid en verkeersveiligheid), bereikbaarheid (fiets- en wandelnetwerk en doorstroming en bereikbaarheid). Daarnaast is er voor broeikasgassen een grote positieve afwijking te zien. Dit komt omdat er in het concept-VKA nog steeds wordt ingezet op het uitbreiden van woonwijken en bedrijventerreinen, maar op een meer duurzame manier. Onder andere in combinatie met duurzame mobiliteitsvormen.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Voor bijna alle beleidsuitspraken is een positieve afwijking te zien bij het concept-VKA ten opzichte van scenario 1. Dit geldt voor de beleidsuitspraken mobiliteit, voorzieningen, wonen, toerisme, natuur, en bedrijventerreinen. Er zijn voornamelijk meer kansen op positieve effecten. Dit komt omdat in het concept-VKA de uitbreiden van woon- en werkgebieden hand in hand gaat met nieuwe natuur met klimaatadaptieve inrichting.

Voor bijna alle beleidsuitspraken is ook een positieve afwijking te zien bij het concept-VKA ten opzichte van scenario 2. Dit geldt voor de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit, bedrijventerreinen, natuur, toerisme, voorzieningen en duurzame energie. Er zijn zowel meer kansen op positieve effecten als minder risico's op

negatieve effecten. Dit komt omdat er meer aandacht is besteed aan het duurzaam realiseren van woningbouw, werkgebieden en infrastructuur (in combinatie met natuur en klimaatadaptatie).

In scenario 1 en 2 was er geen beleidsuitspraak voor circulariteit, in het concept-VKA is dit wel het geval. Daarom laat het concept-VKA hier een positieve afwijking zien.

6.2 Waar is het VKA nagenoeg gelijk aan de scenario's?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
Het concept-VKA laat een gelijk aantal kansen en/of risico's zien ten opzichte van scenario 1 bij de indicatoren fiets- en wandelnetwerk, ontsluitingskwaliteit OV, toerisme en recreatie, droogte en bodemkwaliteit. Ten opzichte van scenario 2 geldt dit voor de indicatoren werkgelegenheid en arbeidsmarkt, kennis en innovatie, duurzame energieopwekking, oppervlaktewater, passend woningaanbod en passend voorzieningenaanbod.

Ten opzichte van scenario 1 gelden er zowel meer kansen op positieve effecten als meer risico's op negatieve effecten voor de indicatoren doorstroming en bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Er zijn geen beleidsuitspraken die gelijk scoren aan scenario 1 of 2.

6.3 Waar zijn negatieve afwijkingen?

Afwijkingen bij beoordelingsaspecten
In vergelijking met scenario 1 zijn er negatieve afwijkingen te zien bij het thema milieu (bij geurhinder, geluidhinder en luchtkwaliteit). Er is sprake van meer risico's op negatieve effecten bij het concept-VKA. Dit komt omdat er in het concept-VKA meer ontwikkelingen plaatsvinden op het gebied van wonen, werken en mobiliteit. Daarnaast zijn er negatieve afwijkingen te zien bij de aspecten broeikasgassen, oppervlaktewater, grondwater en omgevingsveiligheid.

In vergelijking met scenario 2 zijn er negatieve afwijkingen te zien bij de aspecten ontsluitingskwaliteit OV, toerisme en recreatie en geurhinder. Bij de eerste twee aspecten is sprake van minder kansen in het concept-VKA. Bij geurhinder is sprake van meer risico's in het concept-VKA. Dit komt door woningbouwontwikkeling in de buurt van geurintensieve bedrijven.

Afwijkingen bij beleidsuitspraken
Ten opzichte van scenario 1 zijn er negatieve afwijkingen bij de beleidsuitspraken transitie landelijk gebied en duurzame energieopwekking. Voor de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied zijn er minder kansen op positieve effecten. Dit komt omdat in het concept-VKA de transitie van het landelijk gebied hand in hand moet gaan met andere functies. Voor de beleidsuitspraak over duurzame energieopwekking zijn er meer risico's op negatieve effecten, omdat er in het concept-VKA windenergie voorzien is wat geen onderdeel was van scenario 1. Dit gaat om de aspecten biodiversiteit en geluidhinder i.r.t. windenergie.

7 Doorkijk naar de botsproeven

Het concept-VKA schetst een samenhangend, integraal beeld van de leefomgeving van Boxtel, de hoofdopgaven die er liggen en wat de gemeente aan nieuw beleid voorneemt om die hoofdopgaven te behalen. Omdat het om een samenhangend, integraal beeld gaat, is het van belang dat het voorgenomen beleid voldoende consistent is en zo min mogelijk conflicteert. Hierbij is het van belang dat de ene uitspraak voor nieuw beleid geen afbreuk doet aan een andere uitspraak, maar dat uitspraken elkaar juist versterken. Want alleen dan kun je spreken van integraal beleid dat in samenhang bijdraagt aan het verbeteren van leefomgevingskwaliteiten en het behalen van ambities. Daarom zijn zogenaamde 'botsproeven' uitgevoerd, waarbij de onderlinge samenhang tussen beleidsuitspraken is beschouwd. Zowel inhoudelijk als in ruimtelijk zin, past het naast elkaar in de leefomgeving? De beleidsuitspraken zijn onderling met elkaar geconfronteerd en beoordeeld op potentiële onderlinge versterking en strijdigheid. In bijlage A5 en A6 zijn de botsproeven en de argumentatie hierachter opgenomen.

7.1 Kansen op synergie, risico's op strijdigheid

Figuur 6 geeft een samenvatting van de resultaten van de botsproeven. Per beleidsuitspraak zijn de opgetelde aantallen kansen en risico's opgenomen. Het gaat om een rekenkundige optelling, het geeft daarmee een algemeen beeld hoeveel kansen en risico's er geconstateerd zijn. In het algemeen is er sprake van meer kansen op synergie (versterking) dan risico's op strijdigheid. De meeste beleidsuitspraken laten zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden zien. Een aantal beleidsuitspraken laten enkel kansen op synergie zien. Geen enkele beleidsuitspraak laat enkel risico's op strijdigheden zien. Dit is hieronder verder toegelicht.

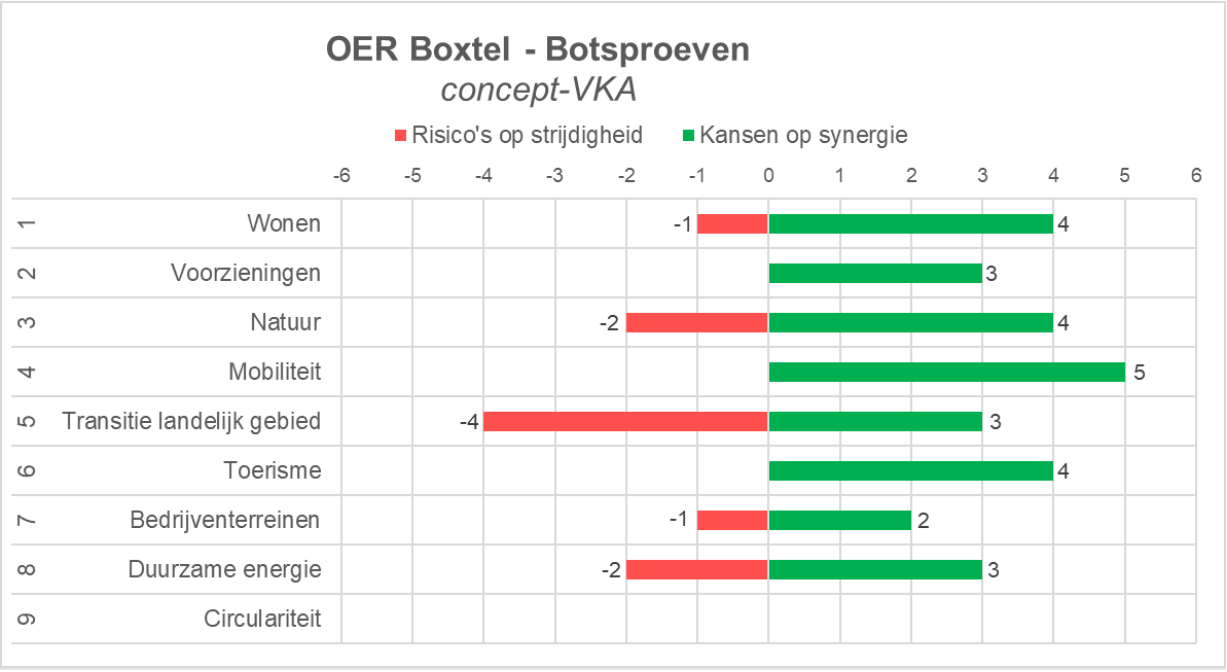

Figuur 6: Botsproeven met risico op strijdigheid en kans op synergie

Enkel kansen op synergie
Bij de volgende uitspraken is uitsluitend sprake van synergie: *mobiliteit, toerisme* en *voorzieningen*.

De beleidsuitspraak mobiliteit heeft de meeste kansen op synergie met de andere beleidsuitspraken. Er zijn kansen op synergie met de beleidsuitspraken wonen, voorzieningen, natuur, toerisme en bedrijventerreinen. Een goede ontsluiting van alle soorten vervoer kan nieuwe woon-, werk- en natuurgebieden aantrekkelijker maken, voorzieningen beter bereikbaar maken en toeristen aantrekken.

De beleidsuitspraak toerisme heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit en transitie landelijk gebied. Het toevoegen van voorzieningen, het ontwikkelen van de natuur en het landelijk gebied en het verbeteren van de mobiliteitsvoorzieningen kan toerisme versterken. Met name het type toerisme dat Boxtel aan wil trekken.

De beleidsuitspraak voorzieningen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit en toerisme. De aanwezigheid van voorzieningen kan woonkwaliteit versterken en toerisme aantrekken. Door betere mobiliteit kunnen voorzieningen beter bereikbaar worden.

Per saldo meer kansen op synergie
Bij de volgende uitspraken zijn er meer kansen op synergie dan risico's op strijdigheid: *wonen, natuur, bedrijventerreinen* en *duurzame energie.*

De beleidsuitspraak wonen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken voorzieningen, natuur, mobiliteit en duurzame energie. Het realiseren van nieuwe woningen biedt kansen voor een groene en klimaatadaptieve inrichting en zon op dak. Het toevoegen van voorzieningen en mobiliteitshubs maakt de nieuwe woongebieden aantrekkelijk om in te wonen. Naast synergie is er een risico op strijdigheid te zien met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied. Dit komt omdat de uitbreiding van woongebieden voorzien is in het landelijk gebied, dit kan ruimtelijk gezien knellen.

De beleidsuitspraak natuur heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen, mobiliteit en toerisme. Bij de realisatie van nieuwe woningen zijn er kansen voor een groene inrichting van de buurt. Het versterken van de natuur kan toerisme aantrekken en het verbeteren van de mobiliteit kan de natuur beter beleefbaar maken. Met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden, omdat beide ontwikkelingen in dezelfde ruimte zijn voorzien. De ontwikkeling van natuur in combinatie met natuurinclusieve landbouw biedt juist synergie. Met de beleidsuitspraak duurzame energie is er een risico op strijdigheden omdat windmolens verstorende effecten kunnen hebben voor de natuurgebieden.

De beleidsuitspraak bedrijventerreinen heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken mobiliteit en duurzame energie. Bedrijventerreinen hebben met hun daken ruimte voor zonnepanelen. Met de beleidsuitspraak wonen kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden, omdat dit beide ruimtelijke opgaven zijn die een plek moeten krijgen in de beperkte ruimte.

De beleidsuitspraak duurzame energie heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraken wonen en bedrijventerreinen. Het biedt kansen op zonne-energie op nieuwe daken te plaatsen. Met de beleidsuitspraak transitie landelijk gebied kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden. Er is ruimte voor boeren die willen stoppen om over te gaan op duurzame energieopwekking, maar zonneparken kunnen mogelijk de ruimte van landbouw innemen. Met de beleidsuitspraak natuur is er een risico op strijdigheden, omdat windmolens verstorende effecten kunnen hebben voor de natuur.

Per saldo meer risico's op strijdigheid
Bij de volgende uitspraak is er meer risico's op strijdigheid dan kansen op synergie: *transitie landelijk gebied*.

De beleidsuitspraak transitie van het landelijk gebied heeft een kans op synergie met de beleidsuitspraak toerisme. De transitie van het landelijk kan toerisme versterken door bijvoorbeeld winkels met lokale producten. Met de beleidsuitspraken natuur en duurzame energie kunnen er zowel kansen op synergie als risico's op strijdigheden optreden. Deze ontwikkelingen gaan mogelijk plaatsvinden in dezelfde ruimte, waardoor het één ten koste kan gaan van het ander, maar het kan elkaar soms ook versterken (natuurinclusieve landbouw kan de verbinding van natuurgebieden verbeteren). De beleidsuitspraak transitie van het landelijk gebied zorgt voor risico's op strijdigheden met beleidsuitspraken over wonen en bedrijventerreinen en duurzame energie. Dit zijn beide beleidsuitspraken die uitbreiding voorzien richting het landelijk gebied. Dit kan daarom conflicteren in de ruimte.

Geen kansen op synergie of risico's op strijdigheid
De beleidsuitspraak circulariteit heeft geen kans op synergie of risico op strijdigheid.

8 Doorkijk naar het doelbereik

De gemeente Boxtel heeft voor haar omgevingsvisie 16 ambities vastgesteld, deze ambities zijn verdeeld onder de vier thema's van de omgevingsvisie: *aangenaam leven*, *verbindend netwerk*, *krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid*. Elke ambitie heeft een specifiek doel. Idealiter draagt het nieuwe beleid uit de omgevingsvisie bij aan het behalen van de gestelde ambities. Om te beoordelen in welke mate de scenario's bijdragen aan de ambities is in paragraaf 6.1, per ambitie, aangegeven welke beoordelingsaspecten hieraan gerelateerd zijn. Vervolgens is op basis van de effectbeoordeling van het concept-VKA bepaald of er sprake is van (overwegend) kansen op positieve of risico's op negatieve effecten voor de beoordelingsaspecten gerelateerd aan een ambitie. Op basis daarvan is een doorkijk gegeven of het de verwachting is dat de ambitie wel of niet gehaald wordt.

8.1 De ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040

Tabel 4: Te beoordelen ambities voor het doelbereik

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
Aangenaam leven	1	**Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.** Er worden woningen toegevoegd op basis van transformatie (bijvoorbeeld door leegstaande kantoren of winkels te verbouwen tot woningen), verdichting (bijvoorbeeld door het splitsen van grote woningen en percelen) en/of uitbreidingen aan de randen van de kernen. Er is aandacht voor de betaalbaarheid en geschiktheid voor alle doelgroepen door middel van een divers aanbod. Ook zijn er nieuwe en flexibele woonvormen bijgekomen.	Passend woningaanbod
	2	**De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.** Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld winkels, zorgorganisaties of onderwijsinstellingen, geven de bewoners de mogelijkheid om elkaar tegen te komen.	Passend voorzieningenniveau
	3	**De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.** Er zijn goede fiets- en wandelroutes, (water)speelplaatsen, zitbankjes, pleintjes, open en groene schoolpleinen. De buitenruimte is zoveel mogelijk toegankelijk om te wandelen, fietsen en sporten, waardoor bewegen aantrekkelijker is voor jong en oud. Boxtel heeft een breed sportaanbod dat we in de toekomst willen behouden. Ook zijn er sportvoorzieningen en beweegroutes buiten de deur waar iedereen gebruik van kan maken en elkaar kan ontmoeten. Kunst en cultuur in de fysieke leefomgeving is toegankelijk voor iedereen.	Beweegvriendelijke leefomgeving Fiets- en wandelnetwerk
	4	**De leefomgeving is veilig en gezond.** We nemen de gevolgen voor veiligheid (o.a. risico's bij de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen) en bescherming van de gezondheid mee bij de afweging van initiatieven. Overlast door stank en geluid is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.	Geurhinder Geluidhinder Luchtkwaliteit Omgevingsveiligheid Broeikasgassen
	5	**Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.** Groenstructuren en erfgoed, bijvoorbeeld oude bomenrijen en sloten, zijn versterkt en met elkaar verbonden. Dat geldt ook voor natuurgebieden en het groen binnen en buiten de bebouwde kom. Het gaat hierbij om de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen en water. Er is meer aandacht voor het behouden, uitbreiden, beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de natuurgebieden, landgoederen, monumenten en beekdalen. Dit is zowel	Beschermde natuur (N2000) Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones Landschap/cultuurhistorie Biodiversiteit

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
		voor de natuur (biodiversiteit) als voor de toegankelijkheid en beleving van inwoners. Het toevoegen van bijvoorbeeld hagen, bosjes en poelen, verbetert de biodiversiteit en de beleving. Bedrijven, inwoners en de gemeente werken samen om het groen te onderhouden.	
	6	**De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.** De -sociale- veiligheid is beter door zichtbare, goed onderhouden, aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimtes, zoals pleinen, wegen, fiets- en wandelpaden en groen. De fietsroutes en oversteekplaatsen zijn veilig. De verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel zijn verbeterd door te werken volgens de principes van Duurzaam Veilig Verkeer.	Verkeersveiligheid Sociale veiligheid
Verbindend netwerk	7	**Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.** Het hoogwaardige OV-netwerk (HOV) is uitgebreid met meer treinen en bussen naar 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er zijn meer goede (snel)fietspaden tussen de kernen en de wandelroutes zijn beter en mooier. Dit betekent dat er een uitgebreid netwerk aan (snel)fietspaden en wandelpaden is, met duidelijke bewegwijzering en goede voorzieningen. Ook zijn er meer (elektrische) deelauto's en laadpalen in de kernen te vinden. De kernen zijn autoluw ingericht en een (eigen) auto voor de deur wordt minder vanzelfsprekend. Het aandeel autoverplaatsingen is afgenomen.	Verkeersveiligheid Fiets- en wandelnetwerk Doorstroming en bereikbaarheid Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV
	8	**De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.** Station Boxtel is de op- en overstaplocatie waar trein, bus, (deel)auto, fietspad en wandelpad samen komen. De kernen en bedrijven zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor zowel bewoners als bezoekers van onze gemeente. Dit kan onder andere door slimme verkeersystemen en infrastructuur die geschikt is voor zelfrijdende auto's.	Duurzame en slimme mobiliteit Ontsluitingskwaliteit OV Fiets- en wandelnetwerk
	9	**De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.** We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk. We ondersteunen het onderwijsnetwerk in onze gemeente en er is aandacht voor duidelijke communicatie. Zoveel mogelijk mensen kunnen langer meedoen met de maatschappij, want als je tot op hoge leeftijd mee kunt doen is er ook minder vereenzaming. Bewoners die een handje extra nodig hebben weten waar ze een helpende hand kunnen vinden, door contact in de buurt.	Maatschappelijke deelname
Krachtige economie	10	**Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).** Zo kunnen onze boeren aanvullende functies hebben zoals natuurbeheer, een zorgboerderij of recreatie. De cirkels bij de kringloop zijn zo klein als het kan en zo groot als noodzakelijk. Waar mogelijk combineren we de ontwikkelingen binnen duurzame landbouw met andere opgaven zoals klimaat, water, energie en natuur. Ook is er meer aandacht voor streekproducten en de kwaliteit van voedselproductie.	Duurzame landbouw
	11	**De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.** De gemeente heeft aantrekkelijke, historische en compacte kernen die worden gekenmerkt door gastvrijheid en een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten. De kernen vormen een uitvalsbasis voor bewoners, recreanten en toeristen om het landschap, de steden en de natuur (bijvoorbeeld de Kampina, Het Groene Woud, van Gogh Nationaal Park) in de buurt te ontdekken.	Toerisme en recreatie

Thema	#	Ambitie	Gerelateerde beoordelingsaspecten
	12	**De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.** De gemeente biedt voldoende ruimte aan ondernemers die inzetten op de maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzame initiatieven en de circulaire economie. Er zijn binnen de gemeente broedplaatsen voor innovatie op het gebied van de circulaire en/of biobased economie. Doordat de gemeente samenwerkt met de Regio Noordoost Brabant, Noordoost Brabant Werkt, AgriFood Capital, Brainport, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen, is er voor iedereen passend werk.	Werklocaties Werkgelegenheid Kennis en innovatie
Inclusieve duurzaamheid	13	**Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.** De ondergrond (de bodem en watersystemen) speelt een belangrijke rol bij het maken van keuzes voor de inrichting van de leefomgeving. We houden rekening met de effecten van ontwikkelingen op de kwaliteit van de bodem en het watersysteem. Denk hierbij aan het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het zo min mogelijk verstoren van kwetsbare ondergrond. We stemmen het bovengronds-gebruik beter af op de (on)mogelijkheden die de ondergrond biedt. Er is geen nieuwe ernstige bodemverontreiniging bij gekomen en kansen worden benut om bestaande bodemverontreiniging op te lossen bij nieuwe ontwikkelingen.	Bodemkwaliteit Oppervlaktewater Grondwater
	14	**Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.** Water krijgt meer ruimte binnen de gemeente. Dat gaat niet alleen over de beekdalen, maar er is bijvoorbeeld ook meer afwisselend en passend groen dat we gebruiken om water op te vangen en langer vast te houden. Er is minder verhard oppervlak. Dat is goed voor de biodiversiteit en het draagt bij aan verkoeling in warme periodes. Ook zijn er bewoners die meehelpen met groenonderhoud in de straat. Door goede voorlichting weten bewoners hoe je om kan gaan met klimaatadaptie en kiezen ze steeds vaker voor groene daken en groene tuinen die regenwater opvangen. Ruimtelijke ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig uitgevoerd.	Wateroverlast Hitte Droogte
	15	**Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.** Zo is er bijvoorbeeld minder restafval per inwoner. Bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten werken we ‘biobased’: een duurzame manier van bouwen waarbij we werken met hernieuwbare grondstoffen en natuurlijke bouwmaterialen (zoals hout, grassoorten of schimmels). Ook gebruiken we minder nieuwe spullen doordat we gebruik maken van lokale kringloop-initiatieven en doordat er steeds meer producten worden gedeeld. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, binnen een eigen woning of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door goede voorlichting.	Circulariteit
	16	**De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.** Bestaande woningen en bedrijfspanden zijn verduurzaamd en gaan van het aardgas af. Daarmee besparen we energie en wordt er grootschalig energie opgewekt. Het duurzame imago van Boxtel is versterkt. Bewoners en ondernemers weten wat ze zelf kunnen doen om duurzamer te wonen of werken en ze weten wat de voordelen hiervan zijn. De gemeente faciliteert initiatieven, zodat deze haalbaar en betaalbaar zijn voor inwoners en ondernemers.	Duurzame energieopwekking Duurzame woningen

8.2 Resultaten doorkijk doelbereik

In deze paragraaf is per ambitie aangegeven in hoeverre de ambitie behaald wordt door het beleid uit het concept-VKA. Dat is ook weer gedaan in termen van kansen en risico's. Daarbij is gebruik gemaakt van het aangeven van smileys:

☺ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van kansen op positieve effecten, en daarmee kans op bijdrage aan behalen ambitie.

😐 Op grond van de effectbeoordeling is overwegend geen sprake van kansen of risico's of aantal kansen en risico's zijn overwegend in evenwicht, en daarmee beperkt of geen kansen op bijdragen aan behalen ambitie.

☹ Op grond van de effectbeoordeling is overwegend sprake van risico's op negatieve effecten, en daarmee risico's op afbreuk aan de ambitie.

Aan het eind van de paragraaf is een korte samenvatting gegeven waarin staat voor welke ambities er extra aandacht nodig is richting het voorkeursalternatief.

Ambitie 1: Het woningaanbod past bij de behoefte. In alle kernen zijn woningen toegevoegd.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Passend woningaanbod	☺
Conclusie: het concept-VKA gaat uit van een groei van woningen ongeveer 2.300 woningen tot aan 2040 die aansluiten bij de behoefte (koop en huur voor starters, alleenstaanden en ouderen). In alle kernen worden woningen toegevoegd. Het is aannemelijk dat met deze inzet de ambitie wordt behaald.	

Ambitie 2: De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Passend voorzieningenaanbod	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op behoud en versterking van voorzieningen en waar nodig uitbreiding. Het gaat om verschillende type voorzieningen die vallen onder de basisvoorzieningen (scholen, sport- en zorgvoorzieningen). Het is aannemelijk dat met het voorgenomen beleid de ambitie behaald wordt.	

Ambitie 3: De buitenomgeving stimuleert mensen tot meer bewegen en elkaar vaker te ontmoeten.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Beweegvriendelijke leefomgeving	☺
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe wandel- en fietsroutes en routes voor ommetjes, de bestaande fiets- en wandelroutes worden waar nodig opnieuw ingericht om deze veiliger te maken. Ook komen er ontmoetingsplekken bij. Het is aannemelijk dat deze beleidsinzet bijdraagt aan het stimuleren van meer beweging en ontmoeting en dat daarmee de ambities behaald wordt.	

Ambitie 4: De leefomgeving is veilig en gezond.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Broeikasgassen	☺
Omgevingsveiligheid	☹
Geurhinder	☹
Geluidhinder	☹
Luchtkwaliteit	😐
Conclusie: het concept-VKA zet op verschillende manieren in op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving. Ondanks randvoorwaarden zijn er toch enkele gevolgen van het voorgenomen beleid die leiden tot meer risico's dan kansen. Dit geldt met name voor omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder (door uitbreiding met woningen op bepaalde locaties en verkeersaantrekkende werking). Er zijn per saldo meer risico's dan kansen waardoor het niet aannemelijk is dat deze ambities worden behaald.	

Ambitie 5: Groen en water zijn robuust, verbonden en beleefbaar in ons landschap aanwezig. De cultuurhistorische waarden zijn geborgd en versterkt en de biodiversiteit is toegenomen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Beschermde natuur (Natura 2000)	☺
Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	☺
Biodiversiteit	☺
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe verbindingen tussen natuurgebieden en versterking van het landschap. Naast kansen op positieve effecten zijn er ook risico's op negatieve effecten, zij het in mindere mate. Overwegend is er voor alle vier de aspecten die gerelateerd zijn aan deze ambitie sprake van meer kansen. Het is daarmee de verwachting dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 6: De veiligheid en de beleving van veiligheid is verbeterd.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Verkeersveiligheid	😐
Sociale veiligheid	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat beleid wat zowel voorziet in risico's als kansen voor verkeersveiligheid, per saldo zijn deze in evenwicht. Voor sociale veiligheid zijn er enkel kansen voorzien. Overall is het te verwachten dat het nieuwe beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 7: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van duurzame vormen van vervoer.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Doorstroming en bereikbaarheid	😐
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Verkeersveiligheid	😐
Conclusie: het concept-VKA zet bij meerdere uitspraken in op verduurzaming van het vervoer, zowel door het beschikbaar stellen van deelconcepten als het ontwikkelen van een mobiliteitshub en nieuwe wandel- en fietsroutes. Overwegend is er sprake van meer kansen op positieve effecten dan risico's op negatieve effecten waardoor het de verwachting is het beleid uit het concept-VKA positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 8: De bereikbaarheid is verbeterd door de lokale verbindingen tussen de kernen, het buitengebied en de natuurgebieden te optimaliseren. Hetzelfde geldt voor de regionale verbindingen naar Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Fiets- en wandelnetwerk	☺
Duurzame en slimme mobiliteit	☺
Ontsluitingskwaliteit OV	😐
Conclusie: het concept-VKA zet in op nieuwe (snelle) wandel- en fietsverbindingen tussen kernen en omliggende steden maar ook verbindingen tussen wijken en het buitengebied. Het is de verwachting dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 9: De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatievenen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Maatschappelijke deelname	☺
Conclusie: Het concept- VKA bevat beleid waardoor op verschillende plekken nieuwe voorzieningen en ontmoetingsplekken worden toegevoegd. Het is aannemelijk dat dit beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

Ambitie 10: Het landelijk gebied is vitaal en het gebruik van het land is in balans met natuurlijke systemen (bodem, water en lucht).	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Duurzame landbouw	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op een transitie van de traditionele landbouw naar een meer natuurinclusieve landbouw met meer ruimte voor natuur. Hierbij is er een prominente rol voor bodem en water. Het is de verwachting dat het beleid uit het concept-VKA positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 11: De gemeente Boxtel staat bekend als recreatieve bestemming om Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park te ontdekken. De aantrekkelijke en gastvrije kernen dienen ook als uitvalsbasis voor natuur, cultuur en erfgoed.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Toerisme en recreatie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op het vergroten van de toegankelijkheid en de beleving van het buitengebied voor dagjesmensen, waarbij er ruimte is voor kleinschalige voorzieningen. Het is aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 12: De gemeente Boxtel onderscheidt zich door een goed vestigingsklimaat voor duurzame en inclusieve bedrijven.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	☺
Werklocaties	☺
Kennis en innovatie	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op uitbreiding van bedrijfslocaties met ruimte voor verduurzaming en kennis en innovatie. Voor alle aan deze ambitie gerelateerde aspecten geldt dat er enkel sprake is van kansen op positieve effecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 13: Er is sprake van een goede kwaliteit van de bodem en het water.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Bodemkwaliteit	☺
Oppervlaktewater	☺
Grondwater	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat verschillende randvoorwaarden met het oog op kwaliteit van bodem en water, daarnaast wordt er actief ingezet op natuurinclusieve landbouw wat positief is voor de bodem en waterkwaliteit. Er zijn uitsluitend kansen op positieve effecten voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten. Het is daarmee aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 14: Wateroverlast, hittestress en verdroging gaan we zoveel mogelijk tegen met maatregelen.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Wateroverlast	☺
Hitte	☺
Droogte	☺
Conclusie: het concept-VKA bevat veel maatregelen gericht op klimaatadaptatie zoals vergroening en waterberging. Er zijn enkel kansen voorzien voor de aan deze ambitie gerelateerde beoordelingsaspecten. Daarmee is het aannemelijk dat deze ambitie wordt behaald.	

Ambitie 15: Het hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen is de standaard.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Circulariteit	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op het verminderen van restafval van het gebruik van hernieuwbare grondstoffen door voorwaarden te stellen voor nieuwe ontwikkelingen en voorlichting te geven. Het is daarmee aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan het halen van de ambitie.	

Ambitie 16: De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave.	
Beoordelingsaspect	*Concept-VKA*
Duurzame energieopwekking	☺
Duurzame woningen	☺
Conclusie: het concept-VKA zet in op verduurzaming van bestaande woningen en duurzame energieopwekking (zon en wind). Er worden uitsluitend kansen voorzien voor de gerelateerde beoordelingsaspecten, waardoor het aannemelijk is dat het beleid positief bijdraagt aan het halen van deze ambitie.	

9 Aandachtspunten voor verdere uitwerking van de omgevingsvisie

Uit de vorige paragraaf blijkt welke ambities wel en niet gehaald worden op basis van het beleid zoals deze is opgenomen in het concept-VKA. Het doel van het nieuwe beleid is dat het bijdraagt aan het halen van de ambities uit de omgevingsvisie Boxtel 2040. Voor de ambities die op dit moment nog niet gehaald worden geldt dat deze een aandachtspunt vormen voor de verdere uitwerking van het nieuwe beleid (het definitieve voorkeursalternatief) voor de omgevingsvisie. Hieronder zijn deze aandachtspunten samengevat.

Uit het doelbereik blijkt dat één ambitie niet behaald lijkt te worden. Het gaat om 'de leefomgeving is gezond en veilig'. Dit hangt met name samen met de beoordelingsaspecten *omgevingsveiligheid, geurhinder* en *geluidhinder*.

- Voor omgevingsveiligheid zijn er uitbreidingsgebieden voor woningbouw die in de richting van aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid voorzien zijn. De aanbeveling is om kritisch te kijken of er andere locaties mogelijk zijn, dan wel extra randvoorwaarden te benoemen om dit risico te mitigeren.
- Voor geurhinder geldt ook dat uitbreidingsgebieden voor woningbouw in de richting van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen) voorzien zijn. Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken.
- Voor geluidhinder geldt dat dit een gevolg is van nieuwe ontwikkelingen die een verkeersaantrekkend karakter hebben, zoals woningbouw en bedrijvigheid. Op dit moment liggen veel uitbreidingslocaties langs ontsluitingswegen of het spoor. Hierdoor kan het aantal gehinderden toenemen. Door actief maatregelen te benoemen om geluidhinder te mitigeren kunnen de negatieve effecten verminderen.

De verkeersgerelateerde aspecten luchtkwaliteit, verkeersveiligheid, doorstroming en bereikbaarheid en ontsluitingskwaliteit OV laten géén effecten zien (ontsluitingskwaliteit OV) of een evenwicht in het aantal risico's op negatieve en kansen op positieve effecten. De aspecten waar nog mogelijkheden voor aanscherping gezien worden, zijn hieronder opgesomd.

- *Doorstroming en bereikbaarheid:* nieuwe woonwijken (en bedrijvigheid) zorgen voor meer verkeer, het is nu onduidelijk hoe dit verkeer verspreid wordt over de bestaande wegen en of deze wegen voldoende capaciteit hebben om het verkeer af te wentelen. De aanbeveling is om hierover iets op te nemen.
- *Ontsluitingskwaliteit OV:* uit de 'foto van de leefomgeving' blijkt dat met name de kleinere kernen in de gemeente Boxtel slecht ontsloten zijn met het OV. Het beleid uit het concept-VKA zet met name in op de kern Boxtel, daar wordt het bestaande station doorontwikkeld tot mobiliteitshub. De aanbeveling is om na te denken of er aanvullende maatregelen mogelijk zijn in de kleinere kernen.

A1 Scopingstabel

Thema's beoordelingskader	Beoordelingsaspect	Thema's alternatieven									
		Wonen	*Voorzieningen*	*Natuur*	*Mobiliteit*	*Transitie landelijk gebied*	*Toerisme*	*Bedrijventerreinen*	*Duurzame energie*	*Klimaatadaptatie*	*Circulariteit*
Iedereen kan mee doen	*Maatschappelijke deelname*										
Bereikbaarheid	*Fiets- en wandelnetwerk*										
	Duurzame en slimme mobiliteit										
	Doorstroming en bereikbaarheid										
Openbaar vervoer	*Ontsluitingskwaliteit OV*										
Arbeidsmarkt	*Werkgelegenheid en arbeidsmarkt*										
Vestigingsklimaat	*Werklocaties*										
Kennis en innovatie	*Kennis en innovatie*										
Toerisme en recreatie	*Toerisme en recreatie*										
Duurzame landbouw	*Duurzame landbouw*										
Afval en grondstoffen	*Circulariteit*										
Energie en warmtetransitie	*Duurzame energieopwekking*										
	Duurzame woningen										
	Broeikasgassen										
Klimaatadaptatie	*Wateroverlast*										
	Hitte										
	Droogte										
Bodem, water en ondergrond	*Bodemkwaliteit*										
	Oppervlaktewater										
	Grondwater										
Natuur	*Beschermde natuur (Natura 2000)*										
	Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones										
	Biodiversiteit										
	Groene leefomgeving										
Landschap, cultuurhistorisch erfgoed	*Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie*										
Veiligheid	*Omgevingsveiligheid*										
	Verkeersveiligheid										
	Sociale veiligheid										
Milieu	*Geurhinder*										
	Geluidhinder										
	Luchtkwaliteit										
Gezondheid	*Beweegvriendelijke leefomgeving*										
Wonen en voorzieningen	*Passend woningaanbod*										
	Passend voorzieningenaanbod										

A2 Beoordelingstabel effectbeoordeling concept-VKA

QER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling VKA

meewerkend boxtel

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

| | | | | Verbindend netwerk | | | | | Krachtige economie | | | | | Inclusieve duurzaamheid | | | | | | | | Aangenaam leven | | | | | | | |

A3 Beargumentatie effectbeoordeling concept-VKA

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
1	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen het omgevingsplan of omgevingsprogramma. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door transformatie en inbreiding heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Deelgebieden De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteiten en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaarheid zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en auto- en fiets bereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, in de 'oksel' van de Kapelweg en de Esschebaan, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommel dal en de Keulsebaan, in beeld voor wonen en werken. Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan	Doorstroming en bereikbaarheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen, maar dit wordt gecompenseerd door in te zetten op alternatieve middelen van vervoer.	
			Duurzame woningen	Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen wordt er duurzaam ontwikkeld en oude woningen worden verduurzaamd					
			Broeikasgassen		Duurzame woningen zorgen gemiddeld voor minder broeikasgassen per huishouden. Bestaande woningen worden verduurzaamd. Er wordt ingezet op andere manieren van duurzaam vervoer.				
			Wateroverlast	Hemelwater wodt afgekoppeld en gescheiden en langer vastgehouden. Er wordt groen toegevoegd in de kernen.					
			Hitte	Er wordt in de kernen groen toegevoegd.					
			Beschermde natuur (Natura 2000)				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. In Boxtel ligt Kampina erg dichtbij en vormt dit dus een risico. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt nabijgelegen NNB. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit		Er wordt ingezet op maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren, inbreiding en het vergroenen van de openbare ruimte Inbreiding vormt een risico voor gebouwbewonende soorten				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op het toevoegen van groen in woonkernen en het creëren van wadi's, etc.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op maatregelen om het landschap te versterken				
			Omgevingsveiligheid				Er wordt rekening gehouden met de omgevingsveiligheid, maar uitbreidingen vinden plaats op risicovolle plekken, zoals bij het spoor en in een brandaandachtsgebied		
			Verkeersveiligheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen. Er wordt ingezet op langzaam vervoer en het openbaar vervoer.	
			Sociale veiligheid		Inrichting van de openbare ruimte van nieuwe wijken inclusief ontmoetingsplekken stimuleert ontmoetingen. Er is indirect meer sociale controle.				
			Geurhinder			Er is een risico bij de gebiedsuitbreiding in het noordwesten van Boxtel en in het zuidoosten van Boxtel			
			Geluidhinder				Uitbreidingen van woonwijken liggen langs het spoor, waar een risico is op geluidhinder.		
			Luchtkwaliteit					Er is een indirect effect door meer verkeersbewegingen. Er is een kans dat er in de toekomst meer elektrische voertuigen gaan rijden en dat de luchtkwaliteit verbetert.	
			Passend woningaanbod	Er worden woningen toegevoegd in de typen waar veel vraag naar is in de gemeente.					
2	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, ondanks verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. In het centrum van de kern Boxtel worden kansen benut om woningen dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, bredestoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft andere prioriteit (meer naar de randen van het centrum). Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Deze plekken binnen de kernen blijven behouden en worden waar mogelijk versterkt, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	Maatschappelijke deelname	In alle dorpskernen wordt maatschappelijke deelname versterkt voor verschillende groepen. Verzieningen worden uitgebreid op sommige plekken en worden behouden op andere.					
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet toeneemt	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstof-uitstoot niet toeneemt	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit					Er komt een klein aantal nieuwe voorzieningen die worden ingericht met oog op verbetering van biodiversiteit. Het aantal is te klein om echt verandering te brengen voor de biodiversiteit.	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Omgevingsveiligheid					De nieuwe locaties voor voorzieningen liggen niet op plekken met een hoger risico voor omgevingsveiligheid	
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid niet afneemt	
			Sociale veiligheid	De gemeenschap wordt meer verbonden door de ontwikkelingen, wat een positieve invloed zal hebben op de sociale veiligheid					
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder niet toeneemt	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit niet afneemt	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Voorzieningen worden ingericht zodat deze bewegen stimuleren.					
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
			Duurzame landbouw		Er wordt in de verbinding tussen natuurgebieden gezocht naar mogelijkheden voor combinatie met duurzame landbouw.				

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
3	Natuur	De bestaande natuurgebieden worden behouden en versterkt. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. De natuurgebieden zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke schakel tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusive landebouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.	Wateroverlast	In de bufferzones en de beekdalen wordt water vastgehouden.					
			Hitte					Er wordt in de kernen niets gedaan om hitte tegen te gaan.	
			Droogte	Er wordt op veel plekken waterberging toegevoegd, met name bij natuurgebieden, wat goed is tegen droogteproblematiek.					
			Bodemkwaliteit		Er wordt ingezet op nieuwe natuur, in combatie met duurzame landbouw, wat bevorderend kan werken voor de bodemkwaliteit. Dit is een indirect effect.				
			Oppervlaktewater					Er wordt niet ingezet op de verbetering van de kwaliteit van oppervlaktewater.	
			Grondwater		Door de toevoeging van waterberging op plekken waar de grondwaterstand laag is, kan hier een positief effect optreden				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er wordt ingezet op het versterken van natuurgebieden en Natura 2000-gebieden worden met elkaar verbonden. De Kampina wordt beschermd tegen recreatie. Grondwaterstand omhoog brengen bij de Kampina					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waarbij ook NNB worden verbonden.					
			Biodiversiteit	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waardoor biodiversiteit meer ruimte krijgt om te ontwikkelen.					
			Groene leefomgeving		De verbinding met groen wordt verbeterd, maar de afstand tot groen verandert niet.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet specifiek ingezet op het versterken van het landschap en cultuurhistorische elementen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Recreatie wordt uit Kampina geweerd, maar andere plekken worden beter toegankelijk gemaakt voor recreatie.				
4	Mobiliteit	De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen. Het treinstation van Boxtel wordt ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en goed fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen groter. Er worden ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.				
			Fiets- en wandelnetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fietsnetwerk in de hele gemeente					
			Duurzame en slimme mobiliteit	Er komt een centrale mobiliteitshub in Boxtel en er komen voorzieningen voor deelmobiliteit					denk er over na om nog een hub te maken
			Doorstroming en bereikbaarheid		De doorstroming wordt verbeterd door in te zetten op verschillende mobiliteitstypen en verbeteren van fietsverbindingen.				
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er wordt niet ingezet op het verbeteren van de ontsluitingskwaliteit OV	
			Broeikasgassen		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				
			Beschermde natuurgebieden (N2000)		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit					Er is een kans dat de aanleg van nieuwe fietsverbindingen leidt tot verstoring van de biodiversiteit, maar die kand is klein omdat de fietsverbindingen langs bestaande verbindingen/gebieden liggen	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet ingezet op de verbetering van het landschap.	
			Verkeersveiligheid		Fietsveiligheid wordt verbeterd door het aanleggen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Door meer mensen op de fiets te krijgen, gaat de verkeersveiligheid omhoog. Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen				
			Geluidhinder		Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Luchtkwaliteit		Het verkeer wordt geweerd uit de kernen, waardoor de luchtkwaliteit omhoog gaat. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Door het stimuleren van fietsen en wandelen en het uitbreiden van het netwerk wordt de beweegvriendelijke leefomgeving vergroot.					
		Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden, van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, passend binnen de identiteit van het gebied is onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar natuurinclusive landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van natuurinclusieve landbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er is ingezet op het behoud van de agrariërs	
			Kennis en innovatie					Het is onduidelijk wat de innovatie precies inhoudt. Dus het is onduidelijk hoe de transitie hier aan bijdraagt.	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, wat gezien wordt als een duurzamere manier van landbouw dan traditionele landbouw					
			Duurzame energieopwekking		Bij het vrijkomen van landbouwgrond door het stoppen van agrarische bedrijven is er de mogelijkheid om duurzame energie op te wekken.				
			Broeikasgassen					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een vermindering van broeikasgassen is niet duidelijk.	

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
5	Transitie landelijk gebied	gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager. Hierbij wordt wel de omslag naar natuurinclusieve landbouw gemaakt. Hierin is bodem en water leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de reactieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren nog verder in gezamenlijkheid uitgewerkt. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.	Droogte					Er wordt niet ingezet op het tegengaan van droogte in natuurgebieden	
			Bodemkwaliteit		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere bodemkwaliteit.				
			Oppervlaktewater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere oppervlaktewaterkwaliteit.				
			Grondwater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere grondwaterkwaliteit.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Biodiversiteit		Bij duurzame landbouw is er meer ruimte voor biodiversiteit.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Cultuurhistorische waarden en het landschap worden beter beleefbaar				
			Geurhinder					Het is niet duidelijk hoeveel veehouderijen gaan stoppen en of de geurhinder daarom afneemt.	
			Luchtkwaliteit					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een verbetering van luchtkwaliteit is niet duidelijk.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er ontstaan meer mogelijkheden voor wandelen en fietsen in het landelijk gebied				
6	Toerisme	Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. De Dommel is in de toekomst nog beter te beleven door een betere zichtbaarheid en door nieuwe wandelpaden langs de Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er wordt ingezet op kleinschalige overnachting en toerisme, dus er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daardoor geen effect op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen weinig nieuwe arbeidsplaatsen bij	
			Toerisme en recreatie		De Cultuurhistorische As wordt in de toekomst benadrukt en het centrum wordt ontwikkeld tot een poortfunctie				
			Broeikasgassen					Er zullen weinig extra verkeersbewegingen ontstaan door kleinschalig toerisme, daardoor zal er geen significante toename in de uitstoot van broeikasgassen zijn.	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Toerisme heeft nagenoeg geen effect op Natura 2000 gebieden, nagenoeg geen verkeersaantrekkende werking door kleinschalig toerisme	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes heeft geen effect op NNB, concentratie van toerisme in de kernen buiten NNB	
			Biodiversiteit					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes en toerisme heeft geen effect op NNB	
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid van het landschap verbeteren				
			Verkeersveiligheid					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de verkeersveiligheid zal naar verwachting niet veranderen	
			Geluidhinder					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de geluidhinder zal naar verwachting niet toenemen	
			Luchtkwaliteit					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de luchtkwaliteit zal naar verwachting niet verslechteren.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op nieuwe wandelpaden langs de Dommel				
			Passend voorzieningenaanbod					Er wordt niet ingezet op het uitbreiden van het voorzieningenaanbod	
		Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen	Doorstroming en bereikbaarheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de doorstroming. Wat aan de doorstroming wordt verbeterd zijn al autonome ontwikkelingen.			
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er wordt ingezet op banen die passen bij het opleidingsniveau van de inwoners					
			Werklocaties	Er worden bewust werklocaties op plekken toegevoegd					

Onderbouwing effectbeoordeling concept-VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
7	Bedrijventerreinen	bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maakindustrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Verouderde en leegstaande (niet agrarische) bedrijfsgebouwen worden getransformeerd naar kwalitatieve werklocaties, eventueel in combinatie met wonen als de bedrijfsfuncties het toelaten. Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De doorstroming richting de A2 wordt verbeterd met de geplande verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Verduurzaming bestaat uit het klimaat robuust inrichten van de openbare ruimte, om water op te vangen, langer vast te houden en hittestress te verminderen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Op de langere termijn zijn er mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied om hinder van vrachtverkeer te beperken. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.	Kennis en innovatie		Er wordt ingezet op bedrijven die bezig zijn met duurzame innovatie				
			Circulariteit		Er wordt ingezet op werklocaties die zich bezig houden met circulaire economie.				
			Duurzame energieopwekking		Er wordt ingezet op tijdelijke duurzame energieopwekking (zonnevelden en waterstofhub)				
			Broeikasgassen					De CO_2-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen	
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor wateroverlast afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Hitte		Er wordt ingezet op vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor hittestress afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen. Dit vormt een risico vanwege de nabijheid van Kampina		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit				Komst van een nieuwe bedrijventerrein op een locatie die nu groen is vorm een risico voor biodiversiteit en beschermde soorten. Ook verduurzamingen vormt een risico		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving					Er wordt voornamelijk ingezet op klimaatadaptatie en niet op uitbreiden van groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Bij de ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de identiteit van de locatie	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen grootschalige bedrijven bij, dus het risico is minimaal	
			Verkeersveiligheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de verkeersveiligheid. Grote vrachtwagens kunnen dit versterken		
			Sociale veiligheid		Er wordt waar mogelijk ingezet op een woon/werklocatie en werken in leegstaande gebouwen, wat de sociale veiligheid kan verhogen.				
			Geurhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geurhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geurhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Geluidhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geluidhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geluidhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Luchtkwaliteit				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan luchtkwaliteit verslechteren		Er wordt ingezet op de verbetering van luchtkwaliteit, maar dit is nog niet concreet genoeg.
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden op verschillende locaties, zoals bijvoorbeeld langs de A2, mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar natuurinclusieve landbouw.	Duurzame energieopwekking		De omvang van duurzame energieopwekking is nog onbekend en het is niet duidelijk of de doelen gehaald worden.				
			Duurzame woningen		Door het plaatsen van zonnepanelen op het dak gaat het energielabel omhoog.				
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, de verwachting is dat de CO_2-uitstoot daardoor afneemt				
			Bodemkwaliteit					De bodem mag niet verstoord worden, dus de bodemkwaliteit zal niet veranderen.	
			Grondwater					Het combineren met waterberging is niet substantieel uitgewerkt om te zeggen wat voor effect dit heeft op de grondwaterstand	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit				Per saldo negatief, zonnepanelen op dak en windmolens vormt een risico voor (gebouwbewonende) soorten. Er wordt wel ingezet op biodiversiteit bij zonnevelden, maar beschermde soorten wegen zwaarder (wetgeving)		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Zonnevelden hebben geen effect op landschap, er vanuit gaande dat algemene principes worden aangehouden.	
			Omgevingsveiligheid					Met Omgevingsveiligheid wordt bij ontwikkelingen in een vroeg stadium rekening gehouden	
			Geluidhinder				Windmolens kunnen zorgen voor lokale geluidshinder		
9	Circulariteit		Circulariteit		Er wordt gewerkt aan circulariteit en het verminderen van restafval, maar er worden geen concrete doelen gesteld.				

A4 Rad van de leefomgeving concept-VKA

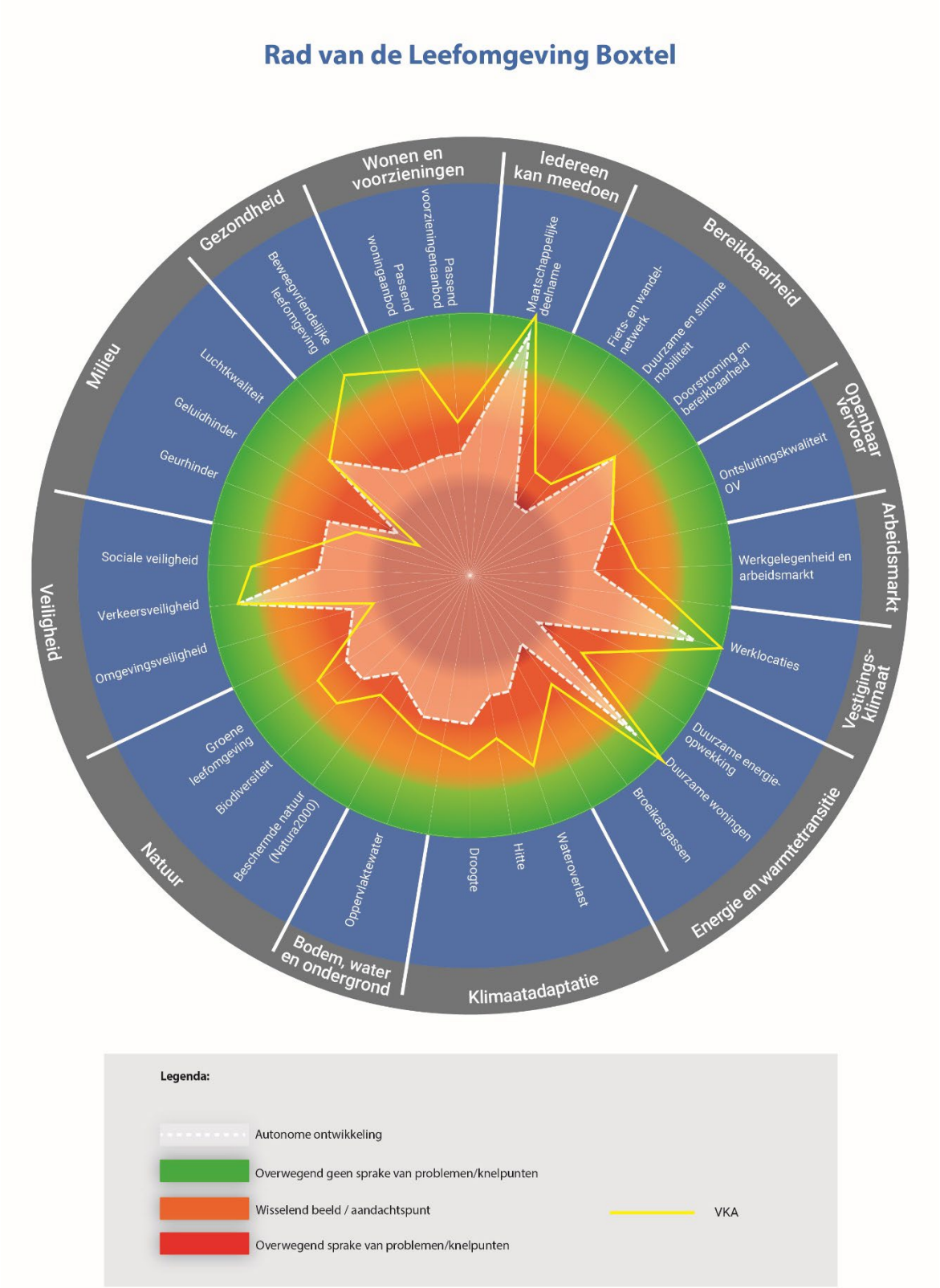

A5 Botsproeven

Botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

		1 Wonen	2 Voorzieningen	3 Natuur	4 Mobiliteit	5 Transitie landelijk gebied	6 Toerisme	7 Bedrijventerreinen	8 Duurzame energie	9 Circulariteit	Totaal +	Totaal -
1	Wonen		+	+	+	-	n.v.t	0	+	n.v.t	4	-1
2	Voorzieningen			n.v.t	+	0	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t	3	0
3	Natuur				+	+/-	+	n.v.t	-	n.v.t	4	-2
4	Mobiliteit					0	+	+	n.v.t	n.v.t	5	0
5	Transitie landelijk gebied						+	-	+/-	n.v.t	3	-4
6	Toerisme							n.v.t	n.v.t	n.v.t	4	0
7	Bedrijventerreinen								+	n.v.t	2	-1
8	Duurzame energie									n.v.t	3	-2
9	Circulariteit										0	0
											28	-10

Legenda

+
-
+/-
0
n.v.t

A6 Beargumentatie botsproeven

Onderbouwing botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraak		Beleidsuitspraak	+	-	+/-	0	n.v.t.	Opmerkingen
1	Wonen	Voozieningen	Voorzieningen maken een woongebied aantrekkelijker					
		Natuur	Natuur en wonen worden met elkaar verbonden					
		Mobiliteit	Nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van fiets- en wandelverbindingen					
		Transitie landelijk gebied		Nieuwe woongebieden worden in het landelijk gebied gebouwd				
		Toerisme					Er is geen relatie tussen wonen en toerisme	
		Bedrijventerreinen				Wonen en bedrijven zitten elkaar niet in de weg		
		Duurzame energie	Meekoppelkans: uitbreiding va woongebieden bieden meer ruimte voor zon op dak					
		Circulariteit					Er is geen relatie tussen wonen en circulariteit	
2	Voorzieningen	Natuur					Er is geen relatie tussen voorzieningen en natuur	
		Mobiliteit	Voorzieningen zijn beter bereikbaar door betere mobiliteit					
		Transitie landelijk gebied				Voorzieningen zijn niet in het landelijk gebied		
		Toerisme	Betere passende voorzieninge zorgen voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
3	Natuur	Mobiliteit	Mobiliteit naar natuur beleefbaarder					
		Transitie landelijk gebied			Natuur en landelijk gebied spelen in dezelfde ruimte, maa het kan elkaar versterken en verstoren			
		Toerisme	Natuur zorgt voor een aantrekkende werking op toerisme					
		Bedrijventerreinen				Bedrijventerreinen liggen niet i natuurgebieden		
		Duurzame energie		Een windmolen heeft een verstorend effect op natuurgebieden				
		Circulariteit					Er is geen relatie	
4	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied				Mobiliteit en landelijk gebied kunnen naast elkaar bestaan		
		Toerisme	Goede verbinding heeft een versterkend effect op toerisme					
		Bedrijventerreinen	Goede verbinding heeft een versterkend effect op bedrijventerreinen					
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
5	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Een transitie van het landelijk gebied met meer landwinkels zorgt voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen		Uitbreiding van bedrijventerreinen gebeurt in het landelijk gebied				
		Duurzame energie			Zonneparken kunnen samengaan met vormen van landbouw Duurzame energie kan de ruimte voor landbouw innemer			
		Circulariteit					Er is geen relatie	
6	Toerisme	Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
7	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Op bedrijventerreinen kan energie op dak komen en Vors C zet in op duurzame energie					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
8	Duurzame energie	Circulariteit					Er is geen relatie	

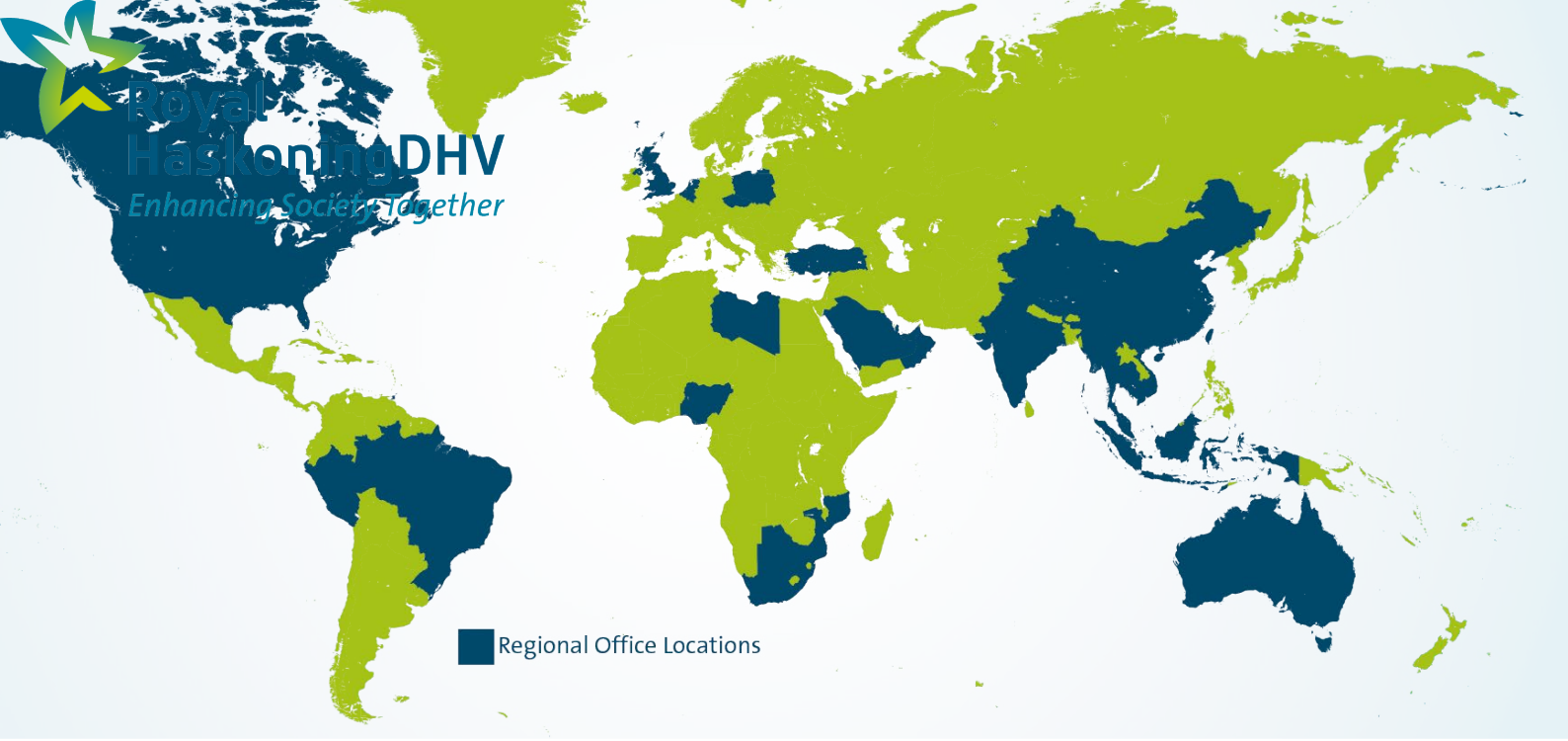

Royal HaskoningDHV is an independent, international engineering and project management consultancy with over 140 years of experience. Our professionals deliver services in the fields of aviation, buildings, energy, industry, infrastructure, maritime, mining, transport, urban and rural development and water.

Backed by expertise and experience of 6,000 colleagues across the world, we work for public and private clients in over 140 countries. We understand the local context and deliver appropriate local solutions.

We focus on delivering added value for our clients while at the same time addressing the challenges that societies are facing. These include the growing world population and the consequences for towns and cities; the demand for clean drinking water, water security and water safety; pressures on traffic and transport; resource availability and demand for energy and waste issues facing industry.

We aim to minimise our impact on the environment by leading by example in our projects, our own business operations and by the role we see in “giving back” to society. By showing leadership in sustainable development and innovation, together with our clients, we are working to become part of the solution to a more sustainable society now and into the future.

Our head office is in the Netherlands, other principal offices are in the United Kingdom, South Africa and Indonesia. We also have established offices in Thailand, India and the Americas; and we have a long standing presence in Africa and the Middle East.

royalhaskoningdhv.com

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

A5 Omschrijving definitief VKA

Omgevingsvisie gemeente Boxtel

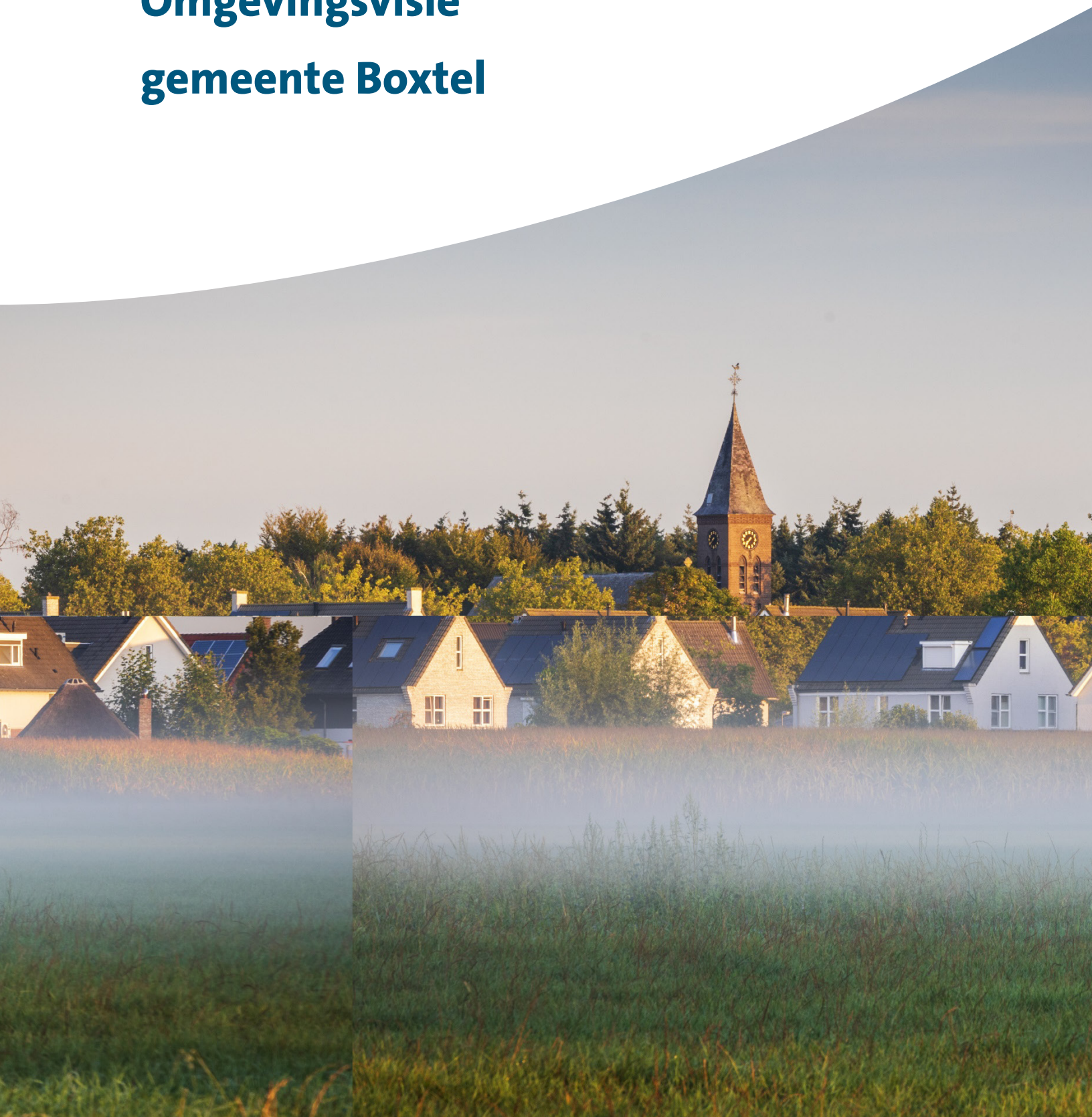

Omgevingsvisie | gemeente Boxtel

Het groenblauwe, verbonden en ondernemende hart van de regio

In de gemeente Boxtel is het prettig wonen én goed werken. De gemeente heeft een rijke cultuurhistorie, prachtige natuurgebieden en een landelijk gebied met karakteristieke lintdorpen, die grotendeels met elkaar verbonden zijn door de meanderende Dommel, de Essche Stroom en de Beerze. Ook zorgt het rijke en diverse verenigingsleven voor veel saamhorigheid. Deze belangrijke kwaliteiten willen we in de toekomst behouden en versterken. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan belangrijke trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De uitstekende ligging van de gemeente midden in de stedendriehoek Den Bosch, Tilburg en Eindhoven willen we hierbij nog beter benutten. Het ondernemershart van de gemeente Boxtel moet ook in de toekomst blijven kloppen.

We beschrijven de algemene uitgangspunten per hoofdthema voor de omgevingsvisie 2040. De algemene uitgangspunten gelden voor heel de gemeente Boxtel. Ze zijn gebaseerd op de kwaliteiten, de vastgestelde ambities en bevatten onderdelen van beide scenario's die zijn onderzocht in de Omgevingseffectrapportage. Dit met het oog op het zo veel mogelijk behalen van de ambities én het zoveel mogelijk beperken van negatieve effecten.
Een deel van de uitgangspunten is uitgewerkt in ruimtelijke keuzes die voor een groot deel op de kaart zijn ingetekend. Zo is in één oogopslag te zien wat we willen met onze omgeving op de lange termijn.
Naast de algemene uitgangspunten zijn er ook specifieke gebiedsgerichte ontwikkelingen, deze zijn beschreven bij de deelgebieden op de kaart. Bij de deelgebieden zijn de uitgangspunten in samenhang verder uitgewerkt.

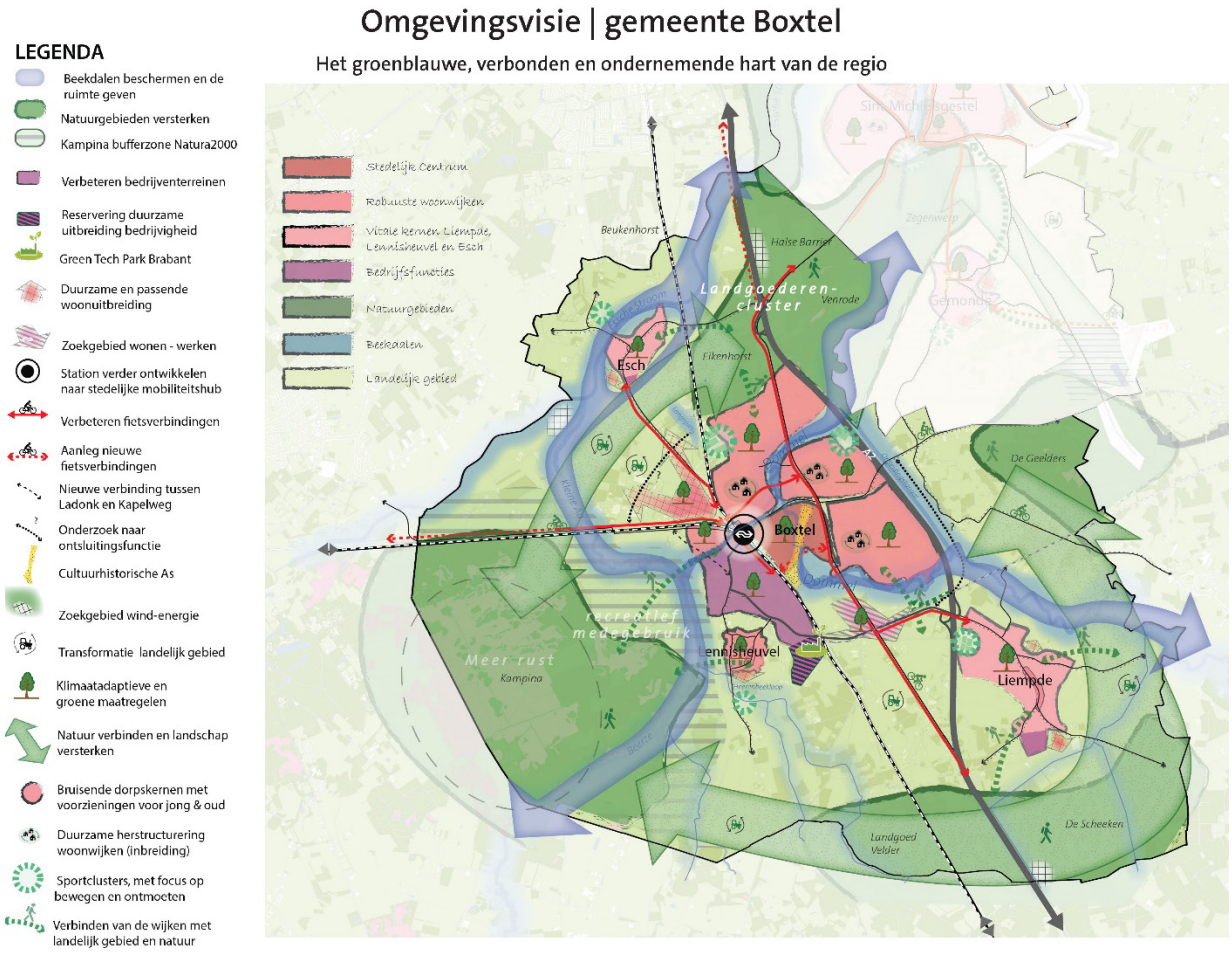

Omgevingsvisiekaart Boxtel

Uitgangspunten

Aangenaam leven

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkeling. Dit wordt verder beschreven onder het hoofthema Inclusieve duurzaamheid.

- Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
- De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Dit wordt verder beschreven bij de deelgebieden.

- Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals basis, voortgezet en beroepsonderwijs, sport-, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Om dit succesvol toe te passen is samenwerken door alle verschillende partijen heel belangrijk. Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. Dit onderzoek is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van woonlocaties.

- De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene en culturele kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaat adaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidsbelasting op de woningen, worden geluidsmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidsreducerend wegdek.
- Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.

Verbindend netwerk

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.
- Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op deelmobiliteit, het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving en bijbehorende voorzieningen worden aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Dit wordt verder toegelicht onder het hoofdthema Krachtige economie.

- Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

Krachtige economie

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel.
- De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een energie-, en waterstofhub te ontwikkelen. De waterstofhub is gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor.
- De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Het brede aanbod van voortgezet en beroepsonderwijs dragen bij aan het goede vestigingsklimaat. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de midden en klein bedrijven en de maak en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners.

- Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw en niet te worden ingezet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen nodig hebben. Dit is verder beschreven onder het hoofdthema Inclusieve duurzaamheid.
- Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen.

Inclusieve duurzaamheid

De uitgangspunten voor de omgevingsvisie 2040 zijn:

- Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.
- Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit agri-pv (gecombineerd gebruik landbouw – energie), recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.

- Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, maar niet voor teelten die veel water en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen nodig hebben. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht.
- In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

Deelgebieden

Stedelijk centrum Boxtel

Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij ook als toegang naar het centrum (en omgeving) met een goede op- en overstaplocatie.

De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken en de economische as door het centrum. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene, recreatieve en culturele verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied.

Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor toegankelijkheid door ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum).

Robuuste woonwijken

De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin:

- het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden;
- groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken.
- woningen verduurzaamd zijn door beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen;
- de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn;
- er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.

Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen.

Vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde

Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven. In Esch geeft Broxven en in Liempde Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand van Liempde zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels. Om de leefbaarheid te verbeteren kan het wenselijk zijn om één of enkele bedrijven die overlast veroorzaken te verplaatsen naar een andere locatie. Verplaatsen van een bedrijf kan ook wenselijk zijn om andere ontwikkelingen te realiseren.

In bruisende dorpskernen, zoals Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel en kunst en cultuur versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen. Met name Liempde speelt hierin een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.

Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.

Bedrijfsfuncties

Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De verbinding van de bedrijventerreinen met de A2 wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg.

Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen. De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaat adaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Ook is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving.

Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken door bijvoorbeeld te intensiveren en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt.

Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub.

Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon-, werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het midden- en kleinbedrijf.

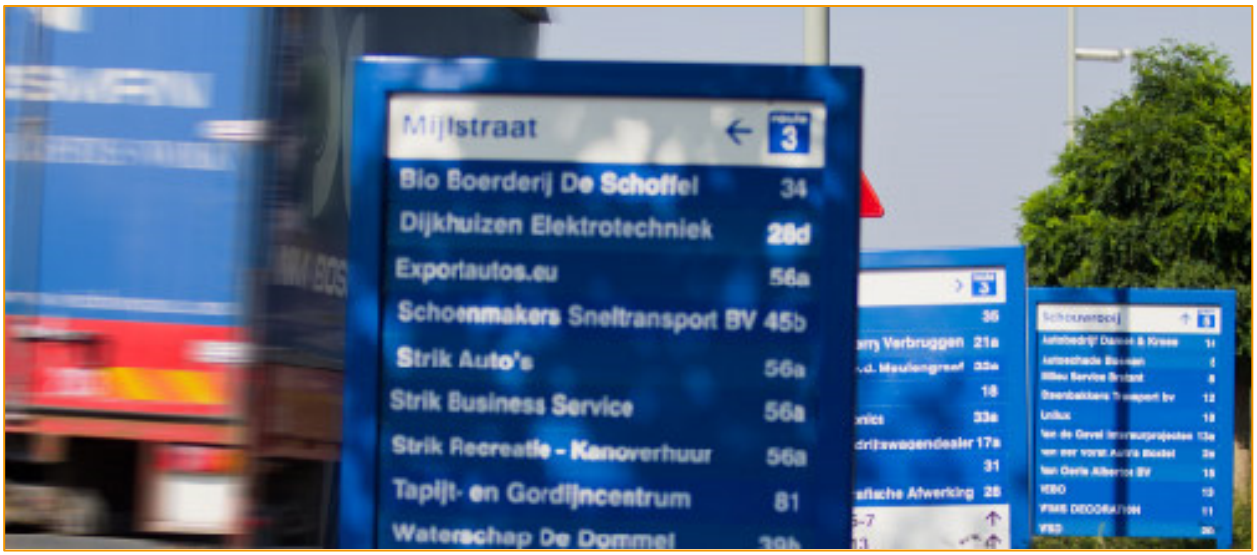

Natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en De Geelders met De Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied.

De natuurgebieden zoals de Kampina en De Scheeken (met de aanwezige edelherten) zijn trekpleisters voor de regio. De natuurgebieden worden, met respect voor de natuur en de biodiversiteit, zoveel mogelijk toegankelijk gemaakt en beter te beleven. We voorkomen hierbij verstoring van de natuur door te veel recreatie op één plek toe te staan. De recreatie wordt beter verspreid binnen de verschillende natuurgebieden en het landelijk gebied.

In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. Zie beschrijving onder het deelgebied landelijk gebied.

De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten.

Beekdalen

Beken zoals De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. Dit is noodzakelijk voor het bergen van water bij piekbuien en het beperken van overstromingsrisico's stroomafwaarts. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.

Landelijk gebied

De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs.

De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijk drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap.

Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout en andere biobased bouwmaterialen.

Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen, de bufferzone rondom de Kampina en zones rondom de andere natuurgebieden zoals De Scheeken en De Geelders kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering.

Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Bestaande zandpaden worden (ook uit ecologisch oogpunt) beschermd en verbeterd. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied worden een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. In het zuiden ligt landgoed Velder. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving.

Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschappenorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.

A6 Effectbeoordeling VKA

OER Omgevingsvisie Boxtel
Effectbeoordeling VKA

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

meewerkend **boxtel**

Huidige situatie
Autonome ontwikkeling

#	Thema	Aspect	Beleidsuitspraak	Verbindend netwerk: Aantrekkelijke Bedrijventerreinen	Verbindend netwerk: Parijs- en landschapsnetwerk	Verbindend netwerk: Duurzame en slimme mobiliteit	Verbindend netwerk: Doorkruising en gebiedsontsluiting	Verbindend netwerk: Ontsluitingsnetwerkfiets/OV	Krachtige economie: Behoefte aan bedrijventerreinen	Krachtige economie: Werklocaties	Krachtige economie: Kansen en innovatie	Krachtige economie: Toerisme en recreatie	Krachtige economie: Duurzame landbouw	Inclusieve duurzaamheid: Afval en grondstoffen	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame energietransformatie	Inclusieve duurzaamheid: Duurzame woningen	Inclusieve duurzaamheid: Bereikbaarheid	Inclusieve duurzaamheid: Natuurnetwerk	Inclusieve duurzaamheid: Hitte	Inclusieve duurzaamheid: Droogte	Inclusieve duurzaamheid: Bodemkwaliteit	Inclusieve duurzaamheid: Oppervlaktewater	Inclusieve duurzaamheid: Grondwater	Aangenaam leven: Nationale Natuur (Natura 2000)	Aangenaam leven: Natuurnetwerk Brabant en ecologische hoofdstructuur	Aangenaam leven: Recreatie	Aangenaam leven: Groene landschapsopgave	Aangenaam leven: Landschap, cultuurhistorische waarden en archeologie	Aangenaam leven: Dwarsverbindingen	Aangenaam leven: Verkeersveiligheid	Aangenaam leven: Sociale veiligheid	Aangenaam leven: Geurhinder	Aangenaam leven: Geluidhinder	Aangenaam leven: Luchtkwaliteit	Aangenaam leven: Bestaande ruimtelijke kwaliteitsopgaven	Aangenaam leven: Passend toekomstgerichte	Aangenaam leven: Passend voorzieningenniveau	Totaal aantal +	Totaal aantal -
			Concept-VKA																																				
Scoping wonen																																								
1	Aangenaam leven	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woningprogramma voor de periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er altijd met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. **Doelgebied robuuste woonwijken** De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbetert is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid. Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (dorp)woonlingen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, pickricht/plaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. **Doelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde** Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.																		

A7 Beargumentatie effectbeoordeling VKA

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
1	Wonen	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. Deelgebied robuuste woonwijken De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: •het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; •groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. •woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; •de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; •er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.	Doorstroming en bereikbaarheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen, maar dit wordt gecompenseerd door in te zetten op alternatieve middelen van vervoer.	
			Duurzame woningen	Bij de ontwikkeling van nieuwe woningen wordt er duurzaam ontwikkeld en oude woningen worden verduurzaamd					
			Broeikasgassen		Duurzame woningen zorgen gemiddeld voor minder broeikasgassen per huishouden. Bestaande woningen worden verduurzaamd. Er wordt ingezet op andere manieren van duurzaam vervoer.				
			Wateroverlast	Hemelwater wodt afgekoppeld en gescheiden en langer vastgehouden. Er wordt groen toegevoegd in de kernen.					
			Hitte	Er wordt in de kernen groen toegevoegd.					
			Beschermde natuur (Natura 2000)				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt voor stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. In Boxtel ligt Kampina erg dichtbij en vormt dit dus een risico. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				Door de toename van het aantal verkeersbewegingen kan de uitstoot van stikstof toenemen wat een risico vormt nabijgelegen NNB. Daar tegenover worden huizen verduurzaamd		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit		Er wordt ingezet op maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren, inbreiding en het vergroenen van de openbare ruimte Inbreiding vormt een risico voor gebouwbewonende soorten				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving		Er wordt ingezet op het toevoegen van groen in woonkernen en het creëren van wadi's, etc.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Er wordt ingezet op maatregelen om het landschap te versterken				
			Omgevingsveiligheid				Er wordt rekening gehouden met de omgevingsveiligheid, maar uitbreidingen vinden plaats op risicovolle plekken, zoals bij het spoor en in een brandaandachtsgebied		
			Verkeersveiligheid					De uitbreiding van woningen zorgt voor meer verkeersbewegingen. Er wordt ingezet op langzaam vervoer en het openbaar vervoer.	
			Sociale veiligheid		Inrichting van de openbare ruimte van nieuwe wijken inclusief ontmoetingsplekken stimuleert ontmoetingen. Er is indirect meer sociale controle.				
			Geurhinder			Er is een risico bij de gebiedsuitbreiding in het noordwesten van Boxtel en in het zuidoosten van Boxtel			
			Geluidhinder					Enerzijds zorgen extra woningen voor meer verkeer en daarmee meer geluidsoverlast. Anderszijds worden bij herinrichting van drukkere wegen geluidmaatregelen afgewogen om de geluidbelasting te verminderen.	
			Luchtkwaliteit					Er is een indirect effect door meer verkeersbewegingen. Er is een kans dat er in de toekomst meer elektrische voertuigen gaan rijden en dat de luchtkwaliteit verbetert.	
			Passend woningaanbod	Er worden woningen toegevoegd in de typen waar veel vraag naar is in de gemeente.					

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
2	Voorzieningen	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken. Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.	Maatschappelijke deelname	In alle dorpskernen wordt maatschappelijke deelname versterkt voor verschillende groepen. Verzieningen worden uitgebreid op sommige plekken en worden behouden op andere.					
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt		Er komen op sommige plekken nieuwe voorzieningen die voor nieuwe werkgelegenheid zullen zorgen				
			Broeikasgassen					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de CO_2-uitstoot niet toeneemt	
			Beschermde natuurgebieden (N2000)					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de stikstof-uitstoot niet toeneemt	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit					Er komt een klein aantal nieuwe voorzieningen die worden ingericht met oog op verbetering van biodiversiteit. Het aantal is te klein om echt verandering te brengen voor de biodiversiteit.	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Omgevingsveiligheid					De nieuwe locaties voor voorzieningen liggen niet op plekken met een hoger risico voor omgevingsveiligheid	
			Verkeersveiligheid					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de verkeersveiligheid niet afneemt	
			Sociale veiligheid	De gemeenschap wordt meer verbonden door de ontwikkelingen, wat een positieve invloed zal hebben op de sociale veiligheid					
			Geluidhinder					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de geluidhinder niet toeneemt	
			Luchtkwaliteit					De voorzieningen die worden gerealiseerd zijn kleinschalig, dus het is te verwachten dat mensen hier lopend of met de fiets heen zullen gaan, waardoor de luchtkwaliteit niet afneemt	
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Voorzieningen worden ingericht zodat deze bewegen stimuleren.					
			Passend voorzieningenaanbod	Er worden passende voorzieningen toegevoegd in nieuwe wijken					
3	Natuur	Deelgebied natuurgebieden De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. Deelgebied beekdalen De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusieve landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.	Duurzame landbouw		Er wordt in de verbinding tussen natuurgebieden gezocht naar mogelijkheden voor combinatie met duurzame landbouw.				
			Wateroverlast	In de bufferzones en de beekdalen wordt water vastgehouden.					
			Hitte					Er is geen sprake van hittestress in natuurgebieden	
			Droogte	Er wordt op veel plekken waterberging toegevoegd, met name bij natuurgebieden, wat goed is tegen droogteproblematiek.					
			Bodemkwaliteit		Er wordt ingezet op nieuwe natuur, in combatie met duurzame landbouw, wat bevorderend kan werken voor de bodemkwaliteit. Dit is een indirect effect.				
			Oppervlaktewater					Er wordt niet ingezet op de verbetering van de kwaliteit van oppervlaktewater.	
			Grondwater		Door de toevoeging van waterberging op plekken waar de grondwaterstand laag is, kan hier een positief effect optreden				
			Beschermde natuur (Natura 2000)	Er wordt ingezet op het versterken van natuurgebieden en Natura 2000-gebieden worden met elkaar verbonden. De Kampina wordt beschermd tegen recreatie. Grondwaterstand omhoog brengen bij de Kampina					
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waarbij ook NNB worden verbonden.					
			Biodiversiteit	Natuurgebieden worden met elkaar verbonden, waardoor biodiversiteit meer ruimte krijgt om te ontwikkelen.					
			Groene leefomgeving		De verbinding met groen wordt verbeterd, maar de afstand tot groen verandert niet.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet specifiek ingezet op het versterken van het landschap en cultuurhistorische elementen	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Recreatie wordt uit Kampina geweerd, maar andere plekken worden beter toegankelijk gemaakt voor recreatie.				

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
4	Mobiliteit	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd. Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.	Maatschappelijke deelname		Door een verbetering van het mobiliteitsnetwerk voor fietsers, wordt de bereikbaarheid van voorzieningen groter. Er worden ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.				
			Fiets- en wandelnetwerk	Er wordt ingezet op het verbeteren van het fietsnetwerk in de hele gemeente					
			Duurzame en slimme mobiliteit	Er komt een centrale mobiliteitshub in Boxtel en er komen voorzieningen voor deelmobiliteit					
			Doorstroming en bereikbaarheid		De doorstroming wordt verbeterd door in te zetten op verschillende mobiliteitstypen en verbeteren van fietsverbindingen. Mobiliteit wordt een integraal onderdeel van nieuwe woonwijken				
			Ontsluitingskwaliteit OV					Er wordt niet ingezet op het verbeteren van de ontsluitingskwaliteit OV	
			Broeikasgassen		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				
			Beschermde natuurgebieden (N2000)		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Er wordt ingezet op andere soorten mobiliteit waardoor er een kans is dat het autogebruik omlaag gaat.				In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit					Er is een kans dat de aanleg van nieuwe fietsverbindingen leidt tot verstoring van de biodiversiteit, maar die kand is klein omdat de fietsverbindingen langs bestaande verbindingen/gebieden liggen	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Er wordt niet ingezet op de verbetering van het landschap.	
			Verkeersveiligheid		Fietsveiligheid wordt verbeterd door het aanleggen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Door meer mensen op de fiets te krijgen, gaat de verkeersveiligheid omhoog. Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen				
			Geluidhinder		Gemotoriseerd verkeer wordt geweerd uit de kernen. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Luchtkwaliteit		Het verkeer wordt geweerd uit de kernen, waardoor de luchtkwaliteit omhoog gaat. Andere vormen van mobiliteit worden gestimuleerd.				
			Beweegvriendelijke leefomgeving	Door het stimuleren van fietsen en wandelen en het uitbreiden van het netwerk wordt de beweegvriendelijke leefomgeving vergroot.					

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
5	Transitie landelijk gebied	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. Deelgebied landelijk gebied De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als 'uitloopgebied' voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.	Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er is ingezet op het behoud van de agrariërs	
			Kennis en innovatie					Het is onduidelijk wat de innovatie precies inhoudt. Dus het is onduidelijk hoe de transitie hier aan bijdraagt.	
			Duurzame landbouw	Er wordt ingezet op natuurinclusieve landbouw, wat gezien wordt als een duurzamere manier van landbouw dan traditionele landbouw					
			Duurzame energieopwekking		Bij het vrijkomen van landbouwgrond door het stoppen van agrarische bedrijven is er de mogelijkheid om duurzame energie op te wekken.				
			Broeikasgassen					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een vermindering van broeikasgassen is niet duidelijk.	
			Droogte		Er wordt ingezet op sponswerking van het landelijk gebied				
			Bodemkwaliteit		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere bodemkwaliteit.				
			Oppervlaktewater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere oppervlaktewaterkwaliteit.				
			Grondwater		Door bodem-water sturend wordt er minder aan de bodem bewerkt. Duurzame landbouw en minder gebruik van kunstmest zorgt voor een betere grondwaterkwaliteit.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones		Bij duurzame landbouw wordt minder stikstof uitgestoten.				
			Biodiversiteit		Bij duurzame landbouw is er meer ruimte voor biodiversiteit.				
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Cultuurhistorische waarden en het landschap worden beter beleefbaar				
			Geurhinder					Het is niet duidelijk hoeveel veehouderijen gaan stoppen en of de geurhinder daarom afneemt.	
			Luchtkwaliteit					Er wordt ingezet op duurzame vormen van landbouw. In hoeverre dit gaat zorgen voor een verbetering van luchtkwaliteit is niet duidelijk.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er ontstaan meer mogelijkheden voor wandelen en fietsen in het landelijk gebied				

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
6	Toerisme	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als 'Poort' functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.	Maatschappelijke deelname					Er komen geen voorzieningen die de mogelijkheid voor maatschappelijke deelname vergroten	
			Doorstroming en bereikbaarheid					Er wordt ingezet op kleinschalige overnachting en toerisme, dus er zal naar verwachting weinig verkeersaantrekkende werking zijn en daardoor geen effect op de doorstroming	
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt					Er komen weinig nieuwe arbeidsplaatsen bij	
			Toerisme en recreatie		De Cultuurhistorische As wordt in de toekomst benadrukt en het centrum wordt ontwikkeld tot een poortfunctie				
			Broeikasgassen					Er zullen weinig extra verkeersbewegingen ontstaan door kleinschalig toerisme, daardoor zal er geen significante toename in de uitstoot van broeikasgassen zijn.	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Toerisme heeft nagenoeg geen effect op Natura 2000 gebieden, nagenoeg geen verkeersaantrekkende werking door kleinschalig toerisme	
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes heeft geen effect op NNB, concentratie van toerisme in de kernen buiten NNB	
			Biodiversiteit					Versterking van bestaande fiets- en wandelroutes en toerisme heeft geen effect op NNB	
			Groene leefomgeving					De afstand tot groen zal niet veranderen voor inwoners van de gemeente	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie		Door de het versterken van recreatieve activiteiten kan de beleefbaarheid van het landschap verbeteren				
			Verkeersveiligheid					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de verkeersveiligheid zal naar verwachting niet veranderen	
			Geluidhinder					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de geluidhinder zal naar verwachting niet toenemen	
			Luchtkwaliteit					Er zullen geen grote verkeersstromen komen door het lokaal toerisme, dus de luchtkwaliteit zal naar verwachting niet verslechteren.	
			Beweegvriendelijke leefomgeving		Er wordt ingezet op nieuwe wandelpaden langs de Dommel				
			Passend voorzieningenaanbod					Er wordt niet ingezet op het uitbreiden van het voorzieningenaanbod	

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
7	Bedrijventerreinen	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. Deelgebied bedrijfsfuncties Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.	Doorstroming en bereikbaarheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de doorstroming. Wat aan de doorstroming wordt verbeterd zijn al autonome ontwikkelingen.		
			Werkgelegenheid en arbeidsmarkt	Er wordt ingezet op banen die passen bij het opleidingsniveau van de inwoners					
			Werklocaties	Er wordt ingezet op uitbreiding van nieuwe en uitbreiding van bestaande werklocaties					
			Kennis en innovatie		Er wordt ingezet op bedrijven die bezig zijn met duurzame innovatie				
			Circulariteit		Er wordt ingezet op werklocaties die zich bezig houden met circulaire economie.				
			Duurzame energieopwekking		Er wordt ingezet op tijdelijke duurzame energieopwekking (zonnevelden en waterstofhub)				
			Broeikasgassen					De CO_2-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen	
			Wateroverlast		Er wordt ingezet op een vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor wateroverlast afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Hitte		Er wordt ingezet op vergroening bij bedrijventerreinen, waardoor hittestress afneemt op deze locaties. Er wordt ingezet op klimaatadaptieve inrichting.				
			Beschermde natuur (Natura 2000)				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen. Dit vormt een risico vanwege de nabijheid van Kampina		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Natuurnetwerk Brabant en ecologische verbindingszones				De stikstof-uistoot van gebouwen wordt verminderd door verduurzaming, maar door uitbreiding van bedrijventerreinen zorgt voor extra verkeersbewegingen		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op NNB
			Biodiversiteit				Komst van een nieuwe bedrijventerrein op een locatie die nu groen is vorm een risico voor biodiversiteit en beschermde soorten. Ook verduurzamingen vormt een risico		In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. effecten op beschermde soorten. Hiervoor moeten in dat stadium mitigerende maatregelen genomen worden
			Groene leefomgeving					Er wordt voornamelijk ingezet op klimaatadaptatie en niet op uitbreiden van groen.	
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Bij de ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de identiteit van de locatie	
			Omgevingsveiligheid					Er komen geen grootschalige bedrijven bij, dus het risico is minimaal	
			Verkeersveiligheid				Door uitbreiding van bedrijventerreinen verslechtert de verkeersveiligheid. Grote vrachtwagens kunnen dit versterken		
			Sociale veiligheid		Er wordt waar mogelijk ingezet op een woon/werklocatie en werken in leegstaande gebouwen, wat de sociale veiligheid kan verhogen.				
			Geurhinder				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geurhinder toenemen		Er wordt ingezet op de vermindering van geurhinder, maar dit is nog niet concreet genoeg.
			Geluidhinder					Enerzijds; Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan geluidhinder toenemen. Anderzijds; door het opheffen van de geluidszonering bij Ladonk kan de geluidhinder hier afnemen	
			Luchtkwaliteit				Door de uitbreiding van bedrijventerreinen kan luchtkwaliteit verslechteren		Er wordt ingezet op de verbetering van luchtkwaliteit, maar dit is nog niet concreet genoeg.

Onderbouwing effectbeoordeling VKA OER Omgevingsvisie Boxtel

	Thema	Beleidsuitspraak	Beoordelingsaspect	++	+	- -	-	0	Opmerkingen
8	Duurzame energie	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.	Duurzame energieopwekking		De omvang van duurzame energieopwekking is nog onbekend en het is niet duidelijk of de doelen gehaald worden.				
			Duurzame woningen		Door het plaatsen van zonnepanelen op het dak gaat het energielabel omhoog.				
			Broeikasgassen		Er wordt meer duurzame energie opgewekt, de verwachting is dat de CO_2-uitstoot daardoor afneemt				
			Bodemkwaliteit					De bodem mag niet verstoord worden, dus de bodemkwaliteit zal niet veranderen.	
			Grondwater					Het combineren met waterberging is niet substantieel uitgewerkt om te zeggen wat voor effect dit heeft op de grondwaterstand	
			Beschermde natuur (Natura 2000)					Duurzame energie heeft geen effect op de stikstofuitstoot	In een later stadium is de aanlegfase een aandachtspunt i.v.m. eventuele stikstofuitstoot en daarmee het effect op N2000
			Biodiversiteit				Per saldo negatief, zonnepanelen op dak en windmolens vormt een risico voor (gebouwbewonende) soorten. Er wordt wel ingezet op biodiversiteit bij zonnevelden, maar beschermde soorten wegen zwaarder (wetgeving)		
			Landschap, cultuurhistorisch erfgoed en archeologie					Zonnevelden hebben geen effect op landschap, er vanuit gaande dat algemene principes worden aangehouden.	
			Omgevingsveiligheid					Met Omgevingsveiligheid wordt bij ontwikkelingen in een vroeg stadium rekening gehouden	
			Geluidhinder				Windmolens kunnen zorgen voor lokale geluidshinder		
9	Circulariteit	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.	Circulariteit		Er wordt gewerkt aan circulariteit en het verminderen van restafval, maar er worden geen concrete maatregelen genomen				

A8 Passende Beoordeling

RAPPORT

Passende beoordeling

Bij de Omgevingsvisie Boxtel 2040

Klant: Gemeente Boxtel

Referentie: BH7677-WM-RP-231017-1435
Status: Definitief/1
Datum: 12 december 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Larixplein 1
5616 VB Eindhoven
Netherlands
Water & Maritime

+31 88 348 42 50 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Passende beoordeling

Referentie: BH7677-WM-RP-231017-1435
Status: Definitief/1
Datum: 12 december 2023
Projectnaam: BH7677
Projectnummer: BH7677

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1 Aanleiding 1

2 Aanpak en doel passende beoordeling 2

2.1 Wettelijk kader 2

2.2 Passende beoordeling voor een Omgevingsvisie 2

3 Situatie Natura 2000-gebieden 3

3.1 Huidige situatie 3

3.2 Autonome situatie 10

4 Te toetsen beleid 11

4.1 Beleidsopgaven 11

4.2 Autonome ruimtelijke ontwikkelingen 16

5 Beoordeling beleidsuitspraken 18

5.1 Wonen 20

5.2 Voorzieningen 21

5.3 Natuur 22

5.4 Mobiliteit 22

5.5 Transitie landelijk gebied 22

5.6 Toerisme 23

5.7 Bedrijventerreinen 23

5.8 Duurzame energie 23

5.9 Circulariteit 24

6 Cumulatie 25

7 Conclusie 26

Geraadpleegde bronnen 27

1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De gemeente Boxtel moet als lokale overheid de Omgevingswet implementeren. De Omgevingswet voegt 26 wetten over de fysieke leefomgeving samen tot één wet. Het is verplicht voor gemeenten om als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet een Omgevingsvisie op te stellen en die door de gemeenteraad te laten vaststellen.

Vooruitlopend op de Omgevingswet beschrijft de gemeente met de Omgevingsvisie Boxtel de gewenste ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Boxtel op de lange termijn; de periode tot 2040. In de Omgevingsvisie worden op hoofdlijnen strategische keuzes gemaakt over de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en over de onderliggende nader uit te werken (uitvoerings-)instrumenten in de vorm van gebiedsuitwerkingen, programma's en het omgevingsplan. Met de strategische keuzes wordt ingespeeld op de trends en ontwikkelingen die op de gemeente Boxtel afkomen.

Omdat het op voorhand niet is uitgesloten dat het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie een (significant) negatief effect veroorzaakt op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden is een passende beoordeling opgesteld. Deze is onderdeel van het omgevingseffectrapport (OER) behorend bij de Omgevingsvisie.

2 Aanpak en doel passende beoordeling

2.1 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming vormt het wettelijk kader voor bescherming van Natura 2000-gebieden. Hierin is onder meer beschreven dat plannen en projecten de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied niet mogen aantasten. Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de in voornoemde gebieden geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen.

In zogenoemde aanwijzingsbesluiten is de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. Centraal in de aanwijzingsbesluiten staan de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden en natuurlijke habitats en populaties van in het wild levende plant- en diersoorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen vormen de specifieke doelstellingen die in een gebied gelden en die de basis vormen voor een toetsing aan de kaders van de Wet natuurbescherming. Instandhoudingsdoelstellingen zijn gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en -soorten. In de beheerplannen die voor elk Natura 2000-gebied worden opgesteld, wordt aangegeven hoe de beheerders deze doelen realiseren.

Een toets aan de kaders van de Wet natuurbescherming begint met een zogenoemde Voortoets. Daarin wordt onderzocht of een ontwikkeling mogelijk (significant) negatieve effecten heeft op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen. Een Voortoets kan uitwijzen dat significant negatieve effecten met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Verdere stappen zijn in dat geval niet aan de orde. Kunnen (significant) negatieve effecten niet op voorhand (ofwel in de Voortoets) worden uitgesloten, dan dient een Passende Beoordeling te worden opgesteld, waarbij dieper ingegaan wordt op de kans op het optreden van significant negatieve effecten.

2.2 Passende beoordeling voor een Omgevingsvisie

Een Omgevingsvisie is vaak nog niet concreet uitgewerkt waardoor effecten ook nog niet gedetailleerd in beeld gebracht kunnen worden. Het doel van de passende beoordeling voor een Omgevingsvisie betreft daarmee vooral een risicoanalyse en is gericht op het in beeld brengen:

- van de risico's op het optreden van (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van het nieuwe beleid in de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel, en;
- met welke maatregelen geconstateerde risico's voorkomen of beperkt kunnen worden. Dit zijn aandachtspunten die meegenomen moeten worden bij de verdere uitwerking van het beleid.

De passende beoordeling vindt plaats op hoofdlijnen, passend bij het detailniveau van de Omgevingsvisie.

3 Situatie Natura 2000-gebieden

3.1 Huidige situatie

Natura 2000 is het samenhangende netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie, bestaande uit Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden. De Europese afspraken zijn in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Voor de Natura 2000-gebieden zijn beheerplannen opgesteld, waarin wordt uitgewerkt op welke wijze, waar, wanneer de (Europese) 'instandhoudingsdoelstellingen' gehaald gaan worden. Tevens zijn beheerplannen het uitgangspunt en toetsingskader voor handhaving en vergunningverlening. De instandhoudingsdoelstellingen zijn per gebied te raadplegen op de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.[1]

3.1.1 Ligging Natura 2000-gebieden

In de gemeente Boxtel ligt één Natura 2000-gebied namelijk Kampina & Oisterwijkse Vennen (Figuur 3-1). Binnen een straal van 10 kilometer rondom Boxtel liggen drie Natura 2000-gebieden. Dit zijn de gebieden Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Deze gebieden zijn (deels) aangewezen vanuit zowel de Habitatrichtlijn als Vogelrichtlijn.

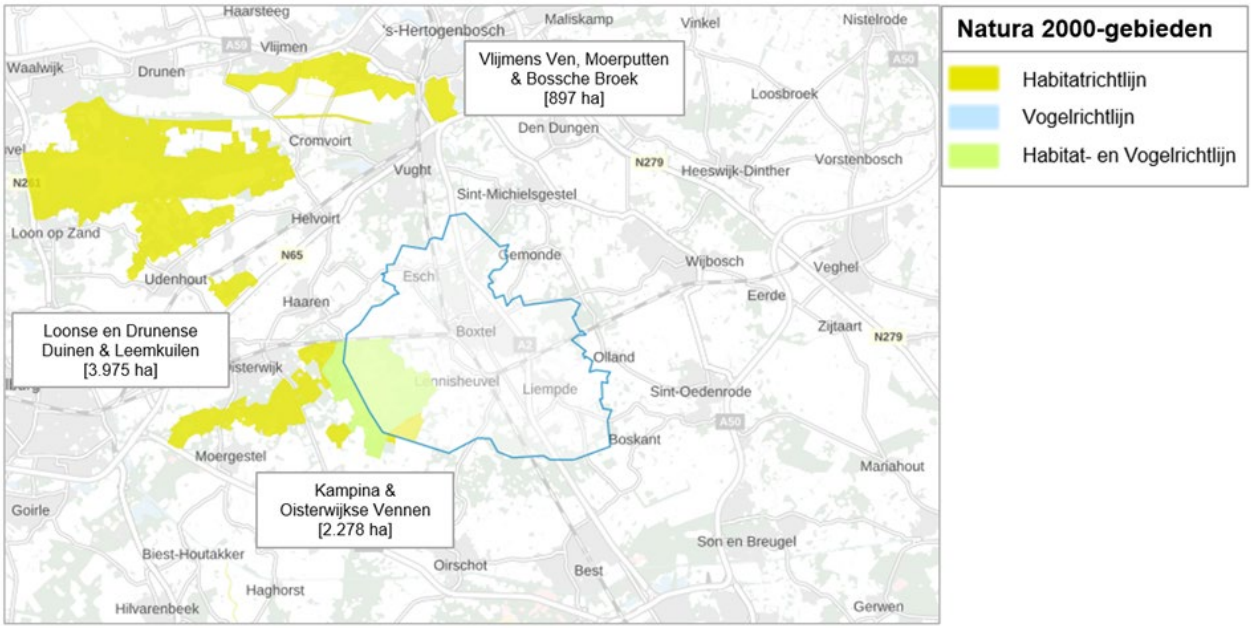

Figuur 3-1: Ligging van Natura 2000-gebieden binnen en straal van 10 kilometer rondom de gemeente Boxtel (blauw omlijnd) [Atlas van de leefomgeving, 2023]

[1] https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek/vlijmens-ven-moerputten-bossche-0
https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen-0
https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen/kampina-en-oisterwijkse-vennen-doelstelling

3.1.2 Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek is een gebied van 897 hectare groot en is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Het gebied is ongeveer 9 kilometer ten noorden van de gemeente Boxtel gelegen. Het Natura 2000-gebied is gelegen ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch en gaat hier van beekdal van de Dommel over in een laagveengebied. Doordat het gebied in deze overgangszone ligt zijn in het gebied basenminnende water-, moeras- en graslandvegetaties aanwezig. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied met kranswiervegetaties in de aanwezige sloten. De Moerputten is een natuurreservaat dat voor een groot gedeelte bestaat uit blauwgrasland en elzenbroekbos. Bossche Broek is een moerassig gebieden gelegen in de benedenloop van de Dommel. In het gebied zijn blauwgraslanden aanwezig (Ministerie van LNV, 2023a).

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017a) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023a) van het gebied wordt informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudings-doelstellingen. De kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen is wisselend. Deels hebben de habitattypen een goede kwaliteit, deels is dit matig of onbekend. Voor sommige habitattypen geldt dat de instandhoudingsdoelstellingen worden behaald, maar er zijn ook habitattypen waarvoor het perspectief niet gunstig of onbekend is.

Het gebied bestaat voor een groot deel uit het habitattype blauwgraslanden (H6410). De trend van dit habitattype lijkt positief door een toename van het oppervlakte van het habitattype. Echter scoren de enkele eisen van het habitattype zoals het hooibeheer en de toevoer van basenrijk water negatief. Verder komt in het gebied het habitattype glanshaver- en vossenstaarthooilanden (H6510A) voor welke een onbekende trend kent. Het habitattype komt niet overal in het gebied vlakdekkend voor en het is onbekend of deze in het gehele gebied jaarlijks gehooid wordt waardoor het niet geheel voldoet aan de door de gestelde eisen. Voor de habitattypen kranswierwateren (H3140), meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150), heischrale graslanden (H6230), ruigen en zomen (moerasspirea, H6430A) en overgangs- en trilvenen (trilvenen, H7140A) geldt dat de trend onbekend is. Met uitzondering van kranswierwateren geldt dat de omvang van al deze habitattypen te gering om goed te kunnen functioneren.

Voor bittervoorn, kleine modderkruiper en kamsalamander geldt dat de trend niet bekend is. Voor deze soorten zijn echter wel knelpunten die een goede trend voor deze soorten in de weg staan. Echter zijn de vereisten voor kleine modderkruiper, bittervoorn en grote modderkruiper tegenstrijdig aan elkaar. Zo hebben verschillende watergangen in het plangebied een slikkige bodem wat een vereiste is voor het voorkomen van de grote modderkruiper terwijl de bittervoorn en kleine modderkuiper meer een voorkeur hebben voor een zandige en harde bodem. Om deze reden is de trend van de grote modderkruiper dan ook positief. Voor het donker pimpernelblauwtje geldt dat, ondanks dat de soort geherintroduceerd is in 2008, deze niet meer in het gebied voorkomt doordat door verkeerd beheer de bermen tijdens de kwetsbare periode van de soort weden gemaaid. De drijvende waterweegbree is ook zo goed als verdwenen uit het Natura 2000-gebied en wordt slechts incidenteel in een kwelsloot aangetroffen. Voor het pimpernelblauwtje geldt dat na een slechte trend de soort sinds 2020 weer een verbetering laat zien.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek
Met behulp van de effectenindicator[2] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-2). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied zeer gevoelig is voor oppervlakteverlies, versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verzilting, verontreiniging en verdroging.

[2] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 27 september 2023*

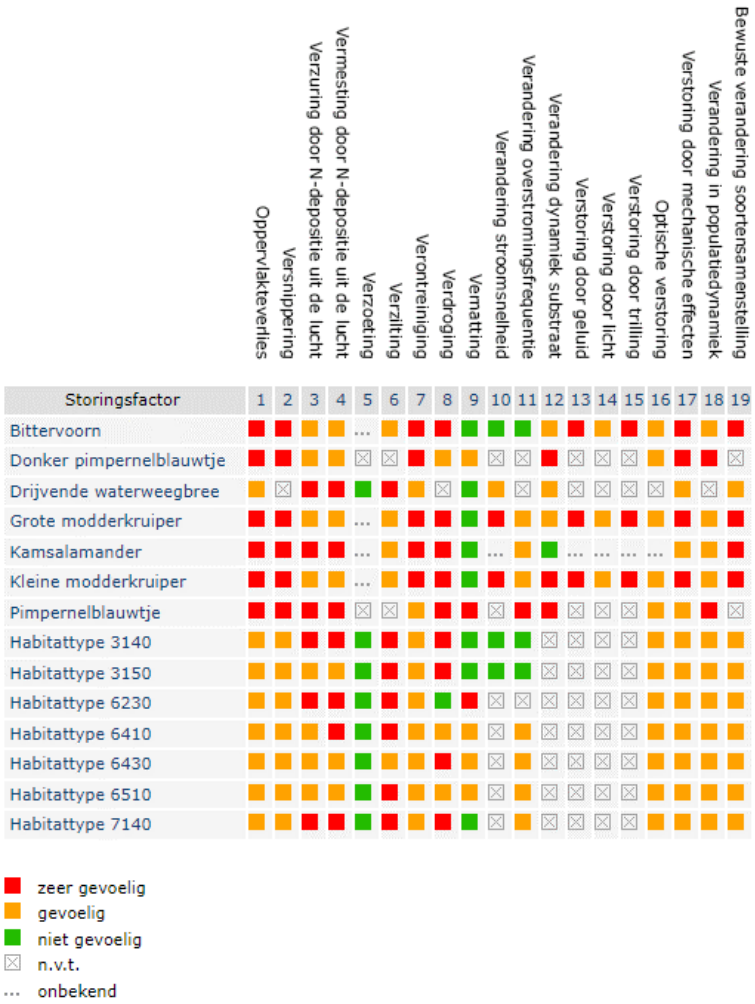

Figuur 3-2: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek (Bron: Effectenindicator).

Knelpunten Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

In de Natuurdoelanalyse van Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023a). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Hydrologische systemen: Voor verschillende habitattypen is aanvoer van basenrijk kwel en/of grondwater, buffering door grondwater en/of beekwater noodzakelijk. Echter is dit in de huidige situatie nagenoeg afwezig. Daarbij zakt het grondwater in de zomer te snel weg en is er te weinig kwel in de wortelzone.
- Beheer: In het gebied wordt geen of te weinig beheer uitgevoerd dat noodzakelijk is voor de instandhouding van verschillende habitattypen en soorten in het gebied. Zo dient er voor het habitattype kranswierwateren en de habitatsoorten bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper en drijvende waterweegbree gefaseerd beheer in tijd en ruimte uitgevoerd te worden.
- Ontbreken geschikt habitat: Voor de kamsalamander geldt dat maar één poel in het gebied is voor de soort. Dit komt doordat in de andere wateren in het gebied vis aanwezig is en/of het water te troebel is om als voortplantingswater gebruikt te worden.
- Exoten: In verschillende wateren die geschikt zijn voor drijvende waterweegbree is de invasieve exoot watercrassula aanwezig waardoor de drijvende waterweegbree wordt verdrongen.

- Stikstofdepositie: In het gebied is sprake van een te hoge stikstofdepositie terwijl de habitattypen in het gebied afhankelijk zijn van relatief schrale omstandigheden. Dit heeft als gevolg dat de verzuring in het gebied wordt versterkt en leidt tot vermesting. Om deze reden wordt successie versneld waardoor gemakkelijker afbreekbaar plantaardig materiaal (zoals grassen) gaan domineren.
- Recreatie: De laatste jaren is de recreatiedruk toegenomen. Als gevolg hiervan worden verschillende habitattypen in het gebied illegaal betreden door recreanten en fietsers. Wel worden maatregelen genomen om recreatiedruk te verminderen.
- Ontbreken gegevens: Het ontbreekt op verschillende gebieden aan gegevens. Hierdoor is van verschillende habitattypen en -soorten onbekend wat de trend is.

3.1.3 Kampina & Oisterwijkse Vennen

Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen bedraagt 2.278 hectare en is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. Het gebied bestaat uit twee delen. De Kampina in het oosten en de Oisterwijkse Vennen in het westen. Deze gebieden samen vormen een voorbeeld van het Brabantse dekzandlandschap met U-vormige paraboolduinen, bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. De Kampina is een restant van het halfnatuurlijke Kempense heidelandschap en bestaat uit droge en vochtige heidevegetaties, akkertjes, een meanderende rivier, voedselarme vennen en blauwgraslanden. In de oeverzones van de vennen komt nog hoogveenvorming voor en in het zuiden van het gebied liggen dopheidevelden. De beek de Beerze kan in het gebied vrij meanderen en in het stroomdal staan hoge populieren, elzenbroek, vochtige heide met gagelstruweel en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn vaak langgerekt in zuidwest-noordoostelijke richting. Deze zijn ontstaan door de dominerende windrichting van de laatste ijstijd. De vennen in het gebied zijn doorstroomvennen, geïsoleerde zure vennen en vennen in beekdalflanken die (van oorsprong) onder invloed staan van inundatie met beekwater. De vennen in de Oisterwijkse bossen zijn voornamelijk ontstaan als uitgestoven laagten in een stuifzandlandschap, waar veentjes in ontstonden. Door vervening is hier weer open water ontstaan. In het gebied zijn reeds in 1950 de eerste herstelmaatregelen in de vennen uitgevoerd.

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017c) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023c) van het gebied wordt de informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. De kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen zijn wisselend. Van verschillende habitattypen is de trend onbekend door het ontbreken van gegevens. De habitattypen zandverstuivingen (H2330), zeer zwakgebufferde vennen (H3110), vochtige heiden (H4010A), actieve hoogvenen (heidevennetjes; H7110B), galigaanmoerassen (H7210), oude eikenbossen (H9190) en vochtige alluviale bossen (H91E0C) hebben allemaal een stabiele trend. Voor de habitattypen zwakgebufferde vennen (H3130), droge heiden (H4030), pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) geldt dat de trend positief is. Wel kennen deze habitattypen knelpunten zoals stikstofdepositie of zijn de gebieden met deze habitattypen te klein om optimaal te functioneren. Alleen voor het habitattype blauwgraslanden (H6410) is de trend negatief. Het oppervlak van dit habitattype neemt af door bosopslag. Verder zijn enkele knelpunten verzuring en stikstofdepositie en is de omvang van de gebieden met dit habitattype te gering om goed te kunnen functioneren.

Bij de habitatsoorten geldt dat de trend van de gestreepte waterroofkever (H1082), kamsalamander (H1166) en drijvende waterweegbree (H1831) stabiel is. Voor de drijvende waterweegbree is deze zelfs mogelijk ook matig toenemend. Voor de gevlekte witsnuitlibel, kleine modderkruiper en rivierdonderpad is de trend onbekend.

Voor de dodaars (A004) en roodborsttapuit (A276), die zijn aangewezen als broedvogels, geldt dat de trend negatief en licht negatief is. Voor beide soorten geldt dat de exacte oorzaken voor deze negatieve trend onbekend zijn. Mogelijk zijn stikstofdepositie, schoningsprojecten, aanwezigheid van ganzen, zonnebaars

en hondsvis knelpunten voor de soorten. De taigarietgans (A701) is in het gebied als niet-broedvogel kent ook een negatieve trend. Het leefgebied is naar alle waarschijnlijkheid op orde maar is de populatie beperkt door het uitblijven van strenge winters.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen

Met behulp van de effectenindicator[3] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten en broedvogels van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-3). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied zeer gevoelig is voor versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verzilting en verontreiniging.

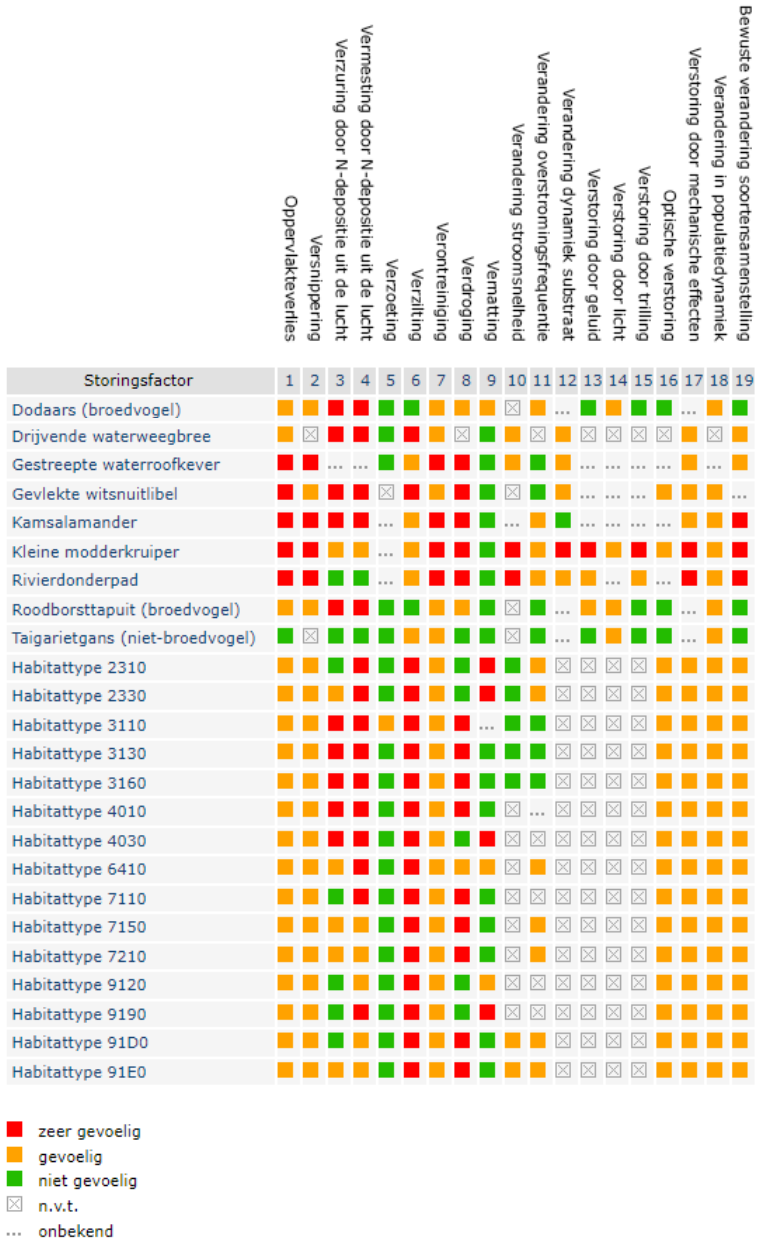

Figuur 3-3: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen, habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels van het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen (Bron: Effectenindicator).

[3] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 2 oktober 2023*

Knelpunten Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen
In de Natuurdoelanalyse van Kampina & Oisterwijkse Vennen worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023c). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Verdroging, verzuring en vermesting: Veel habitattypen in het gebied hebben te maken met verdroging als gevolg van ontwatering. Door de verdroging treedt er in het veen mineralisatie op waardoor meer nutriënten beschikbaar zijn voor de vegetatie. Dit heeft als gevolg dat soorten die meer baadt hebben bij veel nutriënten gaan overheersen. Verder leidt de verdroging ook tot verzuring van de bodem doordat zwak gebufferd grondwater minder goed de wortelzone bereikt.
- Recreatiedruk: Het gebied zijn veel recreanten aanwezig. Dit heeft verschillende effecten zoals verstoring van dieren en groeiplaatsen van planten. Hierdoor kunnen deze soorten onder druk komen te staan.
- Stikstofdepositie: Veel habitattypen in het gebied hebben te maken met een overbelasting van stikstofdepositie. Zo heeft al het oppervlak van de habitattypen zandverstuivingen (H2330), zeer zwak gebufferde vennen (H3110) en zwakgebufferde vennen (H3130) te maken met een sterke overbelasting. De stikstofdepositie leidt net zoals verdroging tot verzuring en vermesting waardoor successie versneld wordt.

3.1.4 Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

De Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is een gebied van 3.975 hectare groot dat is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Het gebied ligt op ongeveer 7 kilometer ten noordwesten van de gemeente Boxtel. Het Natura 2000-gebied is een stuifzandgebied waarin dikke pakketten dekzand zijn afgezet. Deze dekzanden zijn in de loop van de tijd begroeid met bos. Door houtkap en overbeweiding is ervoor gezorgd dat het zand weer kan stuiven waardoor de huidige Loonse en Drunense duiden zijn ontstaan. Het stuifzandgebied wordt omringd door naald- en eikenbossen. Deze grenzen in het zuiden aan de Brand, een beekdal met alluviale bossen, moeras en vennen. Enkele kilometers ten zuiden van het gebied liggen - geïsoleerd - de Leemkuilen. Dit gebied bevat vele gegraven plassen, omgeven door moerasbos (Ministerie van LNV, 2023b).

In het beheerplan (Provincie Noord-Brabant, 2017b) en de natuurdoelanalyse (Arcadis, 2023b) wordt de meest recente informatie gegeven over de kwaliteit, trend en het behalen van de instandhoudings-doelstellingen. De kwaliteit van het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen is wisselend. Voor stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), zwakgebufferde vennen (H3130) geldt dat deze een licht negatieve trend laten zien. Dit komt onder andere door een hoge recreatiedruk, stikstofdepositie, droogte en te lage grondwaterstanden en de aanwezigheid van exoten. De habitattypen oude eikenbossen (H9190) en vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen, H91E0C) hebben een neutrale trend maar door verschillende knelpunten zoals versnippering, eutrofiëring en exoten staan deze wel onder druk. Voor de overige habitattypen geldt dat de trend onbekend is door het ontbreken van gegevens.

Voor de kamsalamander (H1166) geldt dat er geen trend bekend is van de soort. De habitatkwaliteit van gebieden die geschikt zijn voor de soort zijn wisselend. In de Brand en het westen van de Leemkuilen is de kwaliteit goed, alleen in het oosten van de Leemkuilen is een slechte habitatkwaliteit. De aanwezigheid van exoten zoals watercrassula en Amerikaanse rivierkreeft vormt wel een bedreiging voor de habitat van de kamsalamander. Voor de drijvende waterweegbree (H1831) geldt dat de huidige trend negatief is. In de Leemkuilen is namelijk sprake van een sterke achteruitgang van de soort als gevolg van eutrofiëring door boomopslag en bladinval. Daarnaast vormt de invasieve exoot watercrassula ook een bedreiging. De soort is echter wel goed in staat om als zaad te overleven. Alle waterlopen in het gebied zijn potentieel geschikt

voor de soort. Door gericht slootbeheer, verbetering van de waterkwaliteit en toename van kweldruk kunnen deze waterlopen geschikt worden voor de soort.

Gevoeligheid Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Met behulp van de effectenindicator[4] is de gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied weergegeven (Figuur 3-4). Hierin is onder andere te zien dat het Natura 2000-gebied gevoelig is voor versnippering, oppervlakteverlies, stikstofdepositie, verdroging en verontreiniging.

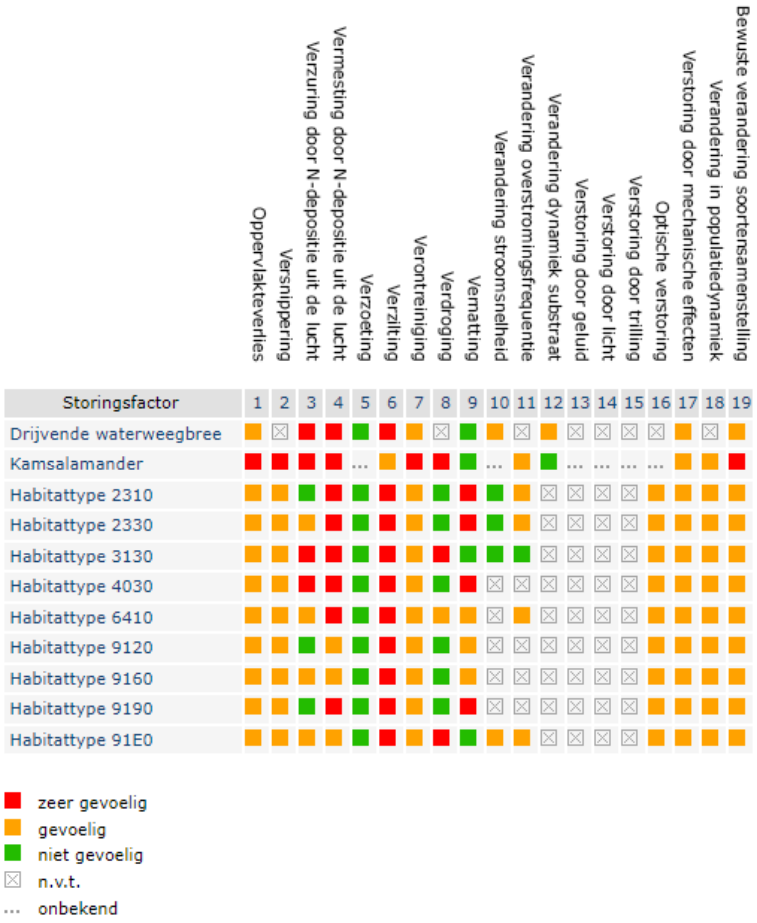

Figuur 3-4: Gevoeligheid voor verschillende storingsfactoren op de habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (Bron: Effectenindicator).

Knelpunten Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

In de Natuurdoelanalyse van de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen worden de belangrijkste knelpunten genoemd waardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en -soorten niet gehaald worden (Arcadis, 2023b). Deze knelpunten zijn hieronder weergegeven:

- Verzuring en vermesting: Vrijwel alle habitattypen in het gebied hebben te maken met een te hoge stikstofdepositie. Dit leidt tot verzuring en vermesting van de bodem. Planten hebben meer stikstof ter beschikking en andere voedingsstoffen spoelen sneller uit. Dit heeft als gevolg dat in droge heide en bossen verruiging van hoge grassen optreedt en in open tot halfopen stuifzandvegetaties leidt dit tot een versnelde groei van mossen waaronder de invasieve exoot grijs kronkelsteeltje.

[4] *https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=2, geraadpleegd op 2 oktober 2023*

- Recreatiedruk: In het gebied is momenteel sprake van een hoge recreatiedruk. Dit heeft verschillende effecten zo blijft er door betreding zeer veel open zand beschikbaar voor bestuiving. Echter leidt betreding van gebieden er ook tot dat successiestadia worden geremd. Verder zorgt betreding van het gebied voor verstoring van vogels wat als gevolg heeft gehad dat verschillende soorten als broedvogel zijn verdwenen in het gebied en momenteel alleen nog als doortrekker of wintergast aanwezig zijn.
- Versnippering: Verschillende habitattypen liggen versnipperd in het gebied. Hierdoor bestaat een habitattype in het gebied uit verschillende kleine gebieden. Hierdoor zijn populaties van soorten geïsoleerd in het gebied. Er wordt naar gestreefd om de het gebied beter te verbinden zodat populaties van een soort ook met elkaar verbonden worden.
- Exoten: In verschillende habitattypen is de laatste jaren een toename zichtbaar van invasieve exoten. Zo komen in verschillende poelen watercrassula, Amerikaanse hondsvis en Amerikaanse rivierkreeft voor en in het habitattype stuifzandheiden met struikhei (H2310) grijs kronkelsteeltje of Amerikaanse vogelkers en Aziatische duizendknopen in dit habitattype of andere droge systemen. Deze invasieve uitheemse soorten kunnen gaan zodanig gaan domineren at ze inheemse soorten verdringen en de biodiversiteit van het systeem aantasten.

3.2 Autonome situatie

De komende jaren worden (beheer)maatregelen uitgevoerd die knelpunten oplossen, zoals:

- toename van exoten
- verzuring en vermesting door stikstofdepositie
- verstoring door recreatie

In alle gebieden blijft echter sprake van complexe knelpunten die vragen om grootschalige en complexe maatregelen. Een voorbeeld hiervan is verdroging door de te kleine natuurarealen in een overwegend landbouwkundig gebied waardoor wegzijging van water naar de zandondergrond en de omgeving een knelpunt blijft. Dit knelpunt wordt vergroot door de klimaatverandering waarin het neerslagoverschot lijkt af te nemen en er vaker sprake is van langdurige droogte. De effectiviteit van eerder vastgestelde maatregelen staat daarmee ter discussie.

Een overbelasting met stikstofdepositie is ook een bekend knelpunt. Verdroogde natuur is gevoeliger voor een overbelasting met stikstofdepositie en versterkt het knelpunt van vermesting en verzuring. Om de stikstofdepositie voldoende te verlagen moet een enorme inspanning geleverd worden om stikstofbronnen op te heffen.

Als gevolg van verzuring door verdroging en stikstofdepositie is ook de mineralenhuishouding in gebieden van de hogere zandgronden uit balans. Dit leidt ook tot een verstoorde balans in de vegetatie, het insectenleven en uiteindelijk ook in de fauna als gevolg van afname van de voedselkwaliteit. Er lopen op dit moment verschillende experimenten met onder andere de toevoeging van steenmeel om te beoordelen of de mineralen weer in balans kunnen worden gebracht. Ook dit blijkt een complex probleem waar de oplossing nog niet voorhanden is.

Dit alles maakt dat het behalen van alle Natura 2000-doelen in deze gebieden, met de huidig vastgestelde herstel- en beheermaatregelen, op zijn minst ter discussie staat.

4 Te toetsen beleid

4.1 Beleidsopgaven

Onderstaande tabel (Tabel 4-1) omvat het totaal aan nieuwe beleidsuitspraken die onderdeel vormen van het beleid zoals dat nu beoogd is om opgenomen te worden in de Omgevingsvisie van de gemeente Boxtel. Boven in de tabel zijn algemene beleidsuitspraken opgenomen die mee genomen dienen te worden bij het uitwerken en uitvoeren van de beleidsuitspraken. Deze zijn niet beoordeeld. Dit overzicht komt overeen met de beleidsuitspraken die de OER zijn opgenomen.

Tabel 4-1: Beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel
Algemeen
De natuur en groene kwaliteit van Boxtel wordt behouden en versterkt. Dit gaat om het groen binnen de dorpen, het groen buiten de dorpen en de verbinding daartussen. De groene kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door de inwoners en draagt bij aan een aangenaam leven. Bodem en water zijn sturend bij ontwikkelingen.
Nieuwe ontwikkelingen houden rekening met de identiteit van de plek. Er zijn veel plaatsen met een rijke cultuurhistorie, zoals de landgoederen en de historische gebouwen in de dorpen. Deze worden gekoesterd en een nieuwe ontwikkeling staat in dienst van het behoud van de cultuurhistorische waarde. Voor andere gebieden kan ontwikkeling juist leiden tot nieuwe kwaliteiten, zoals woningen of zonnevelden in combinatie met de ontwikkeling van nieuwe natuur of de aanleg van waterberging.
De gemeente Boxtel zet in op een gezonde leefomgeving. Bij ontwikkelingen houden we altijd rekening met de gezondheidseffecten. Dit doen we door gezondheid te bevorderen en te beschermen. Het bevorderen van de gezondheid is gericht op het mogelijk maken en stimuleren van een gezonde levensstijl. Het versterken van de groene kwaliteit heeft een positief effect op de gezondheid. De inrichting van de openbare ruimte stimuleert om zelf te bewegen. De voorzieningen dragen bij aan sport en ontmoeting en hebben daarmee een positief effect. Bescherming van de gezondheid is noodzakelijk. Klimaatadaptieve maatregelen helpen tegen hittestress. Overlast door stank, geluid en luchtverontreiniging is afgenomen. We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we proberen ons op het gebied van geur, lucht- en geluidskwaliteit te verbeteren. We ontwikkelen beleid om overlast door stank tegen te gaan en om invulling te geven aan het Schone Lucht Akkoord. Bij grootschalig onderhoud en herinrichting van drukkere wegen met een hogere geluidbelasting op de woningen, worden geluidmaatregelen afgewogen zoals het verlagen van de snelheid en het toepassen van geluidreducerend wegdek.
Een gezonde leefomgeving is ook een veilige leefomgeving. Het gaat hierbij dan om het terugbrengen van risico's tot een acceptabel niveau en om verkeersveiligheid. Voor de fysieke leefomgeving wordt bij ontwikkelingen in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises, verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het spoor, de A2, de LPG-tankstations, energiedragers, zoals accu's en waterstof, en ondergrondse buisleidingen zijn hierbij belangrijke aandachtsgebieden. Alle hiervoor relevante ontwikkelingen worden getoetst aan de bijbehorende aandachtsgebieden voor externe veiligheid. De gemeente stelt zich kritisch op richting ProRail en het Rijk om de toename van het aantal goederentreinen dat gevaarlijke stoffen vervoert en door Boxtel rijdt aan de kaak te stellen. En zo nodig dringt de gemeente aan op het nemen van maatregelen om overlast en veiligheidsrisico's te beperken.
Water en bodem zijn sturend voor het gebruik van gronden en voor nieuwe ontwikkelingen. De beken krijgen de ruimte, en de kwaliteit van het water verbetert. De beekdalen en de meest natte gebieden komen niet in aanmerking voor ontwikkeling, zoals woningbouw. De meest vruchtbare gronden blijven zoveel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw zoals kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. Verstoring van de bodem wordt zoveel mogelijk voorkomen.
Klimaatadaptieve maatregelen, zoals het beter vasthouden van water en vergroening, zijn randvoorwaarden voor ontwikkeling in de kernen en het landelijk gebied. Deze gaan gepaard met maatregelen om de biodiversiteit te verbeteren. Er wordt ingezet op de sponswerking van het landelijk gebied, om water te kunnen vasthouden in tijden van droogte. Ook binnen de kernen worden maatregelen genomen om water beter vast te houden en te bergen. Bijvoorbeeld door hemelwater niet in het riool te laten gaan, maar in de bodem te infiltreren en door groene daken.

	Wonen
1	De gemeente Boxtel levert haar bijdrage aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte en duurzame verstedelijking. Tussen 2023 en 2027 willen we maximaal 1.300 woningen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 zetten we in op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen, dit wordt opgenomen in het nog op te stellen woonprogramma voor die periode. We richten ons vooral op woningen waar nu en in de toekomst behoefte aan is: betaalbare huur- en koopwoningen voor met name starters en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in alle leeftijdscategorieën van starters tot senioren. Duurzaam betekent dat er slim met de ruimte wordt omgegaan. Het toevoegen van woningen door inbreiding, herstructurering en transformatie heeft de voorkeur. Hierbij worden bestaande gebouwen met een andere functie en bedrijfspercelen binnen de kernen verbouwd tot woonlocatie als dat wenselijk is, omdat aan de bestaande functie geen behoefte meer is. Ook wordt gekeken naar het splitsen van grote woningen. Mogelijkheden om woningen te bouwen binnen de bestaande kernen worden benut, in combinatie met verduurzaming van de woningen en de openbare ruimte. Om de ambities te behalen is er meer nodig. Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk. *Deelgebied robuuste woonwijken* De kern Boxtel is hard gegroeid in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw. Deze wijken zijn deels verouderd en minder duurzaam. Er wordt ingezet op een duurzame herontwikkeling van verouderde woonwijken. Een grootschalige aanpak biedt kansen om de (her)ontwikkeling van woningen hand in hand te laten gaan met een betere, gezondere leefomgeving. Bij het inrichten van bereikbaarheid gaan we eerder uit van andere vormen van vervoer dan autogebruik. Hierdoor kan (fysieke) ruimte worden gevonden voor robuuste woonwijken waarin: • het afkoppelen van hemelwater en gescheiden opvangen van afvalwater en hemelwater de standaard is. In het openbaar gebied komen meer groenstroken, wadi's, vijvers, bomen en waterdoorlatend straatwerk om hemelwater langer vast te houden en hittestress te bestrijden; • groen toegevoegd is en de kwaliteit van het bestaande groen verbeterd is met meer aandacht voor biodiversiteit en mogelijkheden om te bewegen en elkaar te ontmoeten, het bevorderen van de gezondheid; Bij hoge temperaturen in de zomer zorgen bomen voor schaduw en koelere plekken. • woningen verduurzaamd zijn door deze beter te isoleren en woningen van het gas af te halen, voorzieningen voor elektrische fietsen en auto's te faciliteren en het gebruik van duurzame en zoveel mogelijk circulaire materialen; • de (zorg)voorzieningen toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners die daarop aangewezen zijn; • er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten en te bewegen, zoals speeltuinen, picknickplaatsen en mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte. Gelet op de ambities voor een passend woningaanbod is het wenselijk om naast de herontwikkeling van bestaande wijken nieuwe woonwijken te realiseren. Nabijheid ten opzichte van het station, voorzieningen en fiets- en autobereikbaarheid zijn hierbij van groot belang. Er zijn twee mogelijke locaties. Het gebied ten noordwesten van Boxtel, zogenaamd Boxtel Noordwest, is een zoekgebied voor de korte tot middellange termijn. Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal, en de A2 in beeld voor wonen, werken en voorzieningen. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen behouden blijven. In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer kan worden beperkt. Voor nieuwe woningen zijn in Liempde, Esch en Lennisheuvel kleinschalige uitbreidingen aan de randen mogelijk. Deze uitbreidingen moeten passen bij het eigen groene en dorpse karakter. De ontwikkelingen gaan hand in hand met maatregelen om het landschap te versterken en met het toevoegen van groene en recreatieve verbindingen met het landelijk gebied. Deze verbindingen bestaan bijvoorbeeld uit nieuwe wandelpaden in combinatie met de aanleg van bosjes en hagen.
	Voorzieningen
2	Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen ook passende voorzieningen voor alle kernen. Er wordt ingezet op voorzieningen voor jong en oud, zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst- en cultuurvoorzieningen, zorgfuncties en buurthuizen. Dat kunnen nieuwe voorzieningen zijn, maar ook het verbeteren en behouden van bestaande voorzieningen. Bijvoorbeeld door verduurzaming van de faciliteiten en aanpassingen waardoor meerdere functies en verenigingen er gebruik van kunnen maken (multifunctioneel gebruik). Het aantal te bouwen woningen vraagt ook om te onderzoeken of extra voorzieningen toegevoegd dienen te worden. De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.

	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Kansen worden benut om woningen voor met name senioren dicht bij de voorzieningen toe te voegen. Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel en bij vrijkomende winkels of bedrijven aan de randen van het centrum. Met het oog op een aantrekkelijk en compact centrum worden de winkels en horeca zoveel mogelijk in het centrum geconcentreerd. Binnen het centrum staat ontmoeting centraal. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes, sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken, waarbij ook maatregelen worden genomen voor klimaatadaptatie.
	Natuur
3	*Deelgebied natuurgebieden* De bestaande natuurgebieden worden behouden en kwalitatief verbeterd. De verschillende natuurgebieden worden bovendien beter met elkaar verbonden. Een voorbeeld is het verbinden van de Kampina met Eikenhorst (lokaal bekend als Sparrenrijk) en de Geelders met de Scheeken. Waar nodig gebeurt dit in goede samenwerking met de buurgemeenten. Het verbinden van de natuur wordt gerealiseerd door de aanleg van natuurlijk groen, nieuwe natuur, of door natuurinclusieve landbouw. Ook nieuwe elementen in het landschap, zoals natuurlijke hagen, natuurvriendelijke oevers van sloten, grasland met veel kruiden, bosjes of poelen dragen bij aan de verbinding tussen de natuurgebieden. Dit kan goed samengaan met natuurinclusieve landbouw, zoals beschreven onder landelijk gebied. In het bijzonder zijn maatregelen nodig voor de Kampina waar de biodiversiteit onder grote druk staat door verdroging, te veel stikstof en verstoring. In een bufferzone rondom de Kampina wordt water beter vastgehouden om verdroging tegen te gaan. Stikstof wordt teruggedrongen door in te zetten op natuurinclusieve landbouw. De daling van grondwater wordt voorkomen en waar mogelijk gaat de grondwaterstand omhoog. Recreatie wordt gestimuleerd in gebieden rondom de Kampina, zoals in de bufferzone. Dit om het meest kwetsbare deel van de Kampina te ontlasten. Hoe de bufferzone er precies uit gaat zien moet nog worden uitgewerkt. De beken en beekdalen hebben ook een belangrijke functie voor de natuur. Deze vormen een belangrijke verbinding tussen natuurgebieden, binnen de gemeente en ver daarbuiten. *Deelgebied beekdalen* De beken De Beerze, de Essche Stroom en de Dommel dragen bij aan de kwaliteiten van de gemeente en krijgen de ruimte. Dit is goed voor de natuur, de waterkwaliteit, het beter vasthouden van water en voor recreatie. Er worden al veel maatregelen genomen, zoals de Essche stroom die de ruimte krijgt om door het landschap te kronkelen. Met het oog op klimaatverandering worden nieuwe ontwikkelingen in de beekdalen waarbij bouwwerken of verharding wordt toegevoegd tegengegaan. De beekdalen zorgen ook voor verbinding tussen de kernen, het landelijk gebied en de natuurgebieden. De beken en beekdalen zijn daarmee ook belangrijk voor de biodiversiteit. Door het bieden van ruimte aan de beekdalen, het nemen van inrichtingsmaatregelen en de omslag naar natuurinclusive landbouw wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit.
	Mobiliteit
4	Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. Er wordt volop ingezet op het (openbaar) vervoer, de fiets en wandelen, waaronder ook gedragsverandering van de samenleving. Het treinstation van Boxtel wordt verder ontwikkeld naar een mobiliteitshub. Het station groeit door als op- en overstap locatie met meer ruimte voor deelmobiliteit en voorzieningen. De bereikbaarheid van het station per fiets wordt verbeterd en de omgeving wordt aantrekkelijk en veilig ingericht. Autobereikbaarheid en -parkeren blijft ook van belang, maar heeft minder prioriteit en wordt meer naar de randen verplaatst. Er komt meer ruimte voor duurzame vormen van vervoer, zoals deelmobiliteit en laadpunten voor elektrische fietsen en -auto's. Fossiele brandstofpunten verdwijnen op termijn uit de kernen en worden meer aan de randen (hoofdwegenstructuur) gesitueerd. Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut. Een veilig en ordenend fietsnetwerk in en tussen de kernen is van belang. Bestaande fietspaden worden behouden en waar nodig aantrekkelijker en veiliger gemaakt. Ontbrekende schakels in het netwerk van fietspaden worden toegevoegd, onderdeel daarvan is verbetering van het (regionale) fietsnetwerk voor recreanten en woon-werk verkeer. Ook goede wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken met aandacht voor koelte en schaduw worden gestimuleerd. Bij nieuwbouw van woningen worden ook altijd wandelpaden, ommetjes en ontmoetingsplekken toegevoegd.

	Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel Autobereikbaarheid en -parkeren blijven van belang in het stedelijk centrum, maar heeft minder prioriteit (meer naar de randen van het centrum). In de omgeving van de Stationsstraat zijn verschillende functies mogelijk. Een toekomstige herinrichting van de Stationsstraat wordt benut om de verbinding tussen het station en het centrum te verbeteren. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Voor de leefbaarheid wordt doorgaand gemotoriseerd verkeer in de kernen zoveel mogelijk geweerd. De fietsverbinding tussen de kernen wordt beter benut en waar nodig uitgebreid, zoals tussen Esch en Boxtel en Lennisheuvel en Boxtel.
Transitie landelijk gebied	
5	Agrariërs die willen stoppen krijgen de mogelijkheid om binnen bepaalde randvoorwaarden van functie of verdienmodel te veranderen. Voor de gebouwen en erven ligt hierbij de nadruk op kleinschalige recreatieve voorzieningen en duurzame energieopwekking. Ontwikkelingen, zoals de Transformatie naar kleinschalige woningenbouwontwikkeling, moeten passen binnen de identiteit en ontwikkelingsrichting van een gebied. Als de ontwikkelrichting kleinschalige woningbouwontwikkeling mogelijk maakt is dit onder voorwaarden mogelijk. De agrarische gronden dienen zoveel mogelijk behouden te blijven voor de omslag naar duurzame landbouw. Er is ruimte voor verschillende vormen van duurzame landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw. Dit betekent dat de landbouw zich aanpast op lokaal beschikbaar (grond)water, energie en grondstoffen zonder deze uit te putten. Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en/of chemische gewasbestrijdingsmiddelen gebruikt. De landbouw draagt bij aan de biodiversiteit. De producten worden zo dicht mogelijk bij de consument geteeld, verwerkt en verkocht. *Deelgebied landelijk gebied* De toekomst van het landelijk gebied vraagt om keuzes. Dit met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. Evenzeer gaat het om de leefbaarheid van het landelijk gebied en perspectief voor de agrariërs. De landbouw is en blijft een belangrijke landschappelijke drager als voedselproducent. Voedselproductie in coöperatief verband kan ook perspectief bieden voor de agrariërs, zorgt voor meer circulariteit en tevens voor mogelijkheden voor zelfvoorzienendheid voor de Boxtelse gemeenschap. Hierbij wordt wel de omslag naar duurzame landbouw gemaakt. Hierin zijn water en bodem leidend. De meest vruchtbare gronden blijven zo veel mogelijk beschikbaar voor duurzame landbouw. De lagere en natte delen werden van oudsher al gebruikt voor de productie van populierenhout en voor weiden. In de gebieden wordt het water zo goed mogelijk vastgehouden. De landbouw kan hier in de toekomst een bijdrage leveren aan de circulaire economie met onder andere de productie van duurzaam geteeld hout. Het agrarisch natuurbeheer draagt bij aan de kwaliteit van het landschap door bijvoorbeeld natuurlijke hagen weer meer terug te brengen, zoals de vlechthagen die helpen om Eikenhorst en de Kampina te verbinden. De gronden in de beekdalen en bijvoorbeeld de bufferzone rondom de Kampina kunnen hiervoor worden ingezet. Agrarisch natuurbeheer kan een goede alternatieve inkomstenbron vormen voor de landgoederen en agrariërs die op zoek zijn naar een andere bedrijfsvoering. Het landelijk gebied krijgt ook een belangrijke recreatieve functie. Dit als ‘uitloopgebied’ voor de kernen. Het groen en de recreatieve routes binnen de kernen worden meer verbonden met het landelijk gebied. Zo ontstaan er meer mogelijkheden om te wandelen en fietsen dichtbij huis. Recreatie en toerisme worden een belangrijkere economische drager voor een deel van het landelijk gebied. Denk hierbij aan kamperen bij de boer, de verkoop van streekproducten en andere kleinschalige recreatieve activiteiten. Niet alleen de natuurgebieden, maar ook het landelijk gebied wordt een trekker voor kleinschalige recreatie en toerisme. De landgoederen spelen hierbij een belangrijk rol. In het noorden van de gemeente Boxtel ligt een cluster van de landgoederen: Venrode, Beukenhorst en Eikenhorst. Eeuwenoude bomen, parktuinen, oude landhuizen en cultuurhistorie kunnen hier optimaal worden beleefd met respect voor de omgeving. Het landelijk gebied heeft dus meerdere mogelijkheden voor ontwikkeling en verschillende functies krijgen er een plek. Hoe dit er precies uit komt te zien verschilt van gebied tot gebied en wordt de komende jaren uitgewerkt in het programma Landelijk gebied. Dit doen we met de agrarische sector, natuur- en landschapsorganisaties, landeigenaren, inwoners, het waterschap en andere belanghebbenden.
Toerisme	
6	*Deelgebied stedelijk centrum kern Boxtel* Het stedelijk centrum van Boxtel heeft meerdere functies. Het is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en elkaar te ontmoeten. Het is ook een plaats met unieke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten die worden gekoesterd. Het centrum ontwikkelt zich ook als ‘Poort’ functie voor het aantrekken van toeristen die onder ander het Groene Woud bezoeken. Een

	aantrekkelijk, bereikbaar centrum is een voorwaarde om recreanten en toeristen aan te trekken. Het station werkt hierbij als op- en overstaplocatie. De kern Boxtel heeft een stedelijk centrum met een rijke cultuurhistorie. Dit is te zien met onder andere Kasteel Stapelen, de markt en de Sint-Petrus basiliek. De Cultuurhistorische As verbindt deze belangrijke historische plekken. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken, zoals de herinrichting van de markt en de Rechterstraat. In de toekomst zal de Cultuurhistorische As nog verder worden benadrukt om deze unieke kwaliteiten een impuls te geven. Ook de Dommel die dwars door het centrum van Boxtel stroomt is een unieke kwaliteit die beter wordt benut. Boxtel heeft al stappen gezet om de kern aantrekkelijker te maken. De Dommel is in de toekomst nog zichtbaarder, er is meer recreatie en er zijn nieuwe wandelpaden langs De Dommel. De groene en recreatieve verbindingen langs en op de Dommel zorgen ook voor de verbinding met het landelijk gebied. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* Met name Liempde speelt een rol voor het toerisme als gastvrije kern met een divers aanbod van horeca, overnachtingsplekken, cultuur en winkels met lokale producten.
	Bedrijventerreinen
7	Het ondernemende Boxtel koestert het goede vestigingsklimaat, zowel voor de bedrijven als de horeca en de detailhandel. De optimale ligging van de gemeente Boxtel met een goede bereikbaarheid per spoor, snelweg en de energie infrastructuur wordt beter benut. Dit door de bedrijventerreinen bereikbaar te houden en te investeren in duurzame maatregelen. Specifiek worden de kansen onderzocht om een waterstofhub te ontwikkelen gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor. De gemeente Boxtel blijft naast een aantrekkelijk woongemeente ook een aantrekkelijk gemeente om te werken en te ondernemen met voldoende aanbod aan werklocaties. Voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats voor wat betreft de werkgelegenheid. We zetten in op banen die aansluiten bij de opleidingsachtergrond van de inwoners. Kenmerkend voor Boxtel zijn hierbij de Midden en Klein Bedrijven (MKB) en de maak- en creatieve industrie. Aanvullend zetten we in op kenniswerkers en werklocaties gericht op bedrijven die inzetten op duurzame innovatie, gezonde voeding, bio-economie en de circulaire economie. We kijken ook naar de toegevoegde waarde van bedrijven voor de regio en werken hierin samen met de Regio Noordoost-Brabant, Brainport en Agrifoodcapital. We bieden geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel, zoals grote logistieke dienstverleners. Voor bestaande bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzaming, zoals efficiënt ruimtegebruik, maatregelen voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Losse bedrijven in of nabij de kernen die overlast veroorzaken komen in aanmerking voor transformatie naar wonen. *Deelgebied bedrijfsfuncties* Het lokale bedrijfsleven wordt gekoesterd. De bedrijven zorgen in de eerste plaats voor werkgelegenheid en zijn een pijler onder het verenigingsleven. De nabijheid van het station wordt in de toekomst beter benut door deelmobiliteit te faciliteren en goede fiets- en wandelvoorzieningen richting Ladonk te realiseren. De bedrijfszekerheid wordt verbeterd met de geplande ontsluitingsmogelijkheid via de verbindingsweg tussen Ladonk en de Kapelweg. Voor Ladonk, Vorst A en Daasdonk ligt op de korte termijn de nadruk op verduurzaming en verbetering van de bestaande terreinen. Hierbij kan gedacht worden aan de terreinen en gebouwen te vergroenen, De aangelegde bomen, bermen, perken en waterdoorlatende verharding op parkeerplaatsen zorgen ervoor dat hemelwater direct infiltreert in de grond en wateroverlast en droogte worden tegengegaan. Bedrijven verminderen hun eigen watergebruik door innovatieve wateropvang- en hergebruiksystemen. Werknemers en bezoekers kiezen meer duurzame vervoersopties zoals fiets, openbaar vervoer en deelvervoer, waardoor er minder parkeerplekken nodig zijn. Nieuwe ontwikkelingen worden standaard klimaatbestendig ingericht. Werknemers stimuleren we zo ook een ommetje te maken. Ook worden binnen het openbaar gebied van het bedrijventerreinen klimaatadaptieve maatregelen genomen om hittestress en wateroverlast te voorkomen. Verder is er meer aandacht voor groen en biodiversiteit. Dit alles leidt tot een fijnere, veiligere en gezondere werk- en leefomgeving. Daarnaast wordt ook een duurzamere bedrijfsvoering gestimuleerd, waarbij geur, geluid en luchtemissies worden teruggedrongen. Door het gebruik van de best beschikbare technieken en maatregelen zal de industrie in de toekomst minder lawaai produceren. Op het bedrijventerrein Ladonk zullen wij de geluidszonering op termijn opheffen. Grote lawaaimakers mogen zich dan niet meer op Ladonk vestigen. De gemeenten faciliteert de verduurzaming van de bedrijven. Voor de bedrijventerreinen Ladonk, Vorst A en Daasdonk zijn er kansen om het terrein efficiënter te gebruiken en de hoogte in te gaan. Deze kansen worden benut en door de gemeente (ruimtelijk) mogelijk gemaakt. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding grenzend aan Ladonk. Deze bestaat ten eerste uit de ontwikkeling van GreenTech Park Brabant, ook bekend als Vorst-B. Dit is ook een voorbeeld van een werklocatie gericht op duurzame innovatie en de circulaire

	economie. Het aangrenzende gebied (bekend als Vorst-C) is gereserveerd als mogelijke werklocatie voor de lange termijn. Dit gebied kan ook een rol spelen in de energietransitie, met tijdelijke zonnevelden, en als zoekgebied voor een waterstof-hub. Het gebied ten zuiden van Boxtel is gereserveerd als een duurzame woon- werklocatie voor de langere termijn. Hier kan wonen worden gecombineerd met het Midden- en Kleinbedrijf. *Deelgebied vitale kernen Esch, Lennisheuvel en Liempde* In Esch zijn er kansen voor de transformatie van bedrijventerrein Broxven naar een woongebied waarmee bovendien hinder van vrachtverkeer in de kom kan worden beperkt. De daar aanwezige bedrijfsactiviteiten zijn op termijn beter passend op een locatie die beter bereikbaar is vanaf de A2. In Liempde geeft Daasdonk mogelijkheden voor bedrijvigheid. Aan de rand zijn er mogelijkheden voor woon-werk-kavels.
Duurzame energie	
8	Voor de energietransitie wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, in verband met de schaarse beschikbare ruimte. De opgave om energieneutraal te worden krijgt vooral vorm door zon op daken, zonnevelden en windenergie in het landelijk gebied met dubbelgebruik. Het dubbelgebruik kan bestaan uit recreatie, bevordering van de biodiversiteit of waterberging. Waar dat kan wordt zonne-energie toegepast in het bestaande bebouwde gebied, en waar het nodig is wordt het buitengebied ingezet. Volgens het geldende beleid zijn zonnevelden onder de juiste voorwaarden mogelijk. Zonnevelden mogen niet ten koste gaan van de omslag naar duurzame landbouw.
Circulariteit	
9	In 2040 is er minder restafval per inwoner en gebruiken we hernieuwbare grondstoffen bij de inkoop en uitvoering van bouwprojecten. Bij het bedrijventerrein GreenTech Park Brabant worden voorwaarden gesteld aan toekomstige bedrijven om de circulaire economie te bevorderen. Doordat er gebruik gemaakt wordt van lokale kringloopinitiatieven en steeds meer producten worden gedeeld, worden er minder nieuwe spullen gebruikt. Iedereen kan meedoen met de circulaire economie, thuis of via mogelijkheden in de wijk. We helpen inwoners en ondernemers hierbij door middel van goede voorlichting.

4.2 Autonome ruimtelijke ontwikkelingen

Op dit moment vinden er ook ruimtelijke ontwikkelingen plaats in de gemeente Boxtel of zijn deze vastgesteld[5]. Deze ontwikkelingen zijn onderdeel van de referentiesituatie van het OER. Omdat de referentiesituatie van de passende beoordeling bestaat uit de huidige situatie moeten deze ontwikkelingen wel betrokken in de passende beoordeling. Het gaat om ontwikkelingen binnen de volgende beleidsthema's.

Wonen
Bouw van verschillende type woningen verspreid over de kernen in de gemeente Boxtel:

- 482 woningen aan de Heem van Selis, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 19 juli 2019);
- 72 woningen op de Lindenlust en Lange Linden, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 10 november 2020;
- 3 woningen aan de Munselse Hoeve 34-36, wijzigingsplan vastgesteld door het college van B&W 19 mei 2021;
- 18 woningen en 11 appartementen aan de Kerkheiseweg-Zonneweide West, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad op 13 juli 2021;
- 11 seniorenwoningen aan de Pastorie Vendelstraat, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 27 augustus 2019;
- Bestemmingsplan Hamsestraat – Roderweg Liempde 112 woningen, bestemmingsplan vastgesteld door de raad d.d. 12 december 2023;
- Bestemmingsplan Achter den Eijngel Lennisheuvel, 65 woningen, bestemmingsplan vastgesteld door de raad op 23 mei 2023;

[5] Deze lijst is in december 2023 aangeleverd door de gemeente Boxtel en bevat de meest recente plannen. Hierin zitten ook plannen die na afronding van de 'foto van de leefomgeving' in maart 2023 zijn vastgesteld. Deze lijst wijkt daardoor op sommige punten af van de eerder gepresenteerde lijst in de 'foto van de leefomgeving'.

- 76 woningen, waarvan 50% appartementen Moorwijk (principebesluit college 18 juli 2023, anterieure overeenkomst in bestuur december 2023, daarna start proces buitenplanse omgevingsplan activiteit)
- 27 appartementen Albinonistraat Boxtel, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 11 april 2023;
- 8 appartementen Nieuwstraat ong. Liempde, ontwerpbestemmingsplan vastgesteld in december 2023 in college.

Mobiliteit

- Reconstructie van de Bosscheweg, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 12 september 2023;
- Sluiting van de dubbel spoorwegovergang aan de Tongersestraat: bestemmingsplan door de raad vastgesteld d.d. 10 november 2020;
- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg 2022, bestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad op 12 juli 2022;
  - Herinrichting rijbanen en kruispunten aan de Keulsebaan: het bestemmingsplan hiervoor is vastgesteld door de gemeenteraad d.d.10 november 2020;
  - Aanleg van een fietsonderdoorgang aan de Tongersestraat. het bestemmingsplan hiervoor is vastgesteld door de gemeenteraad d.d.10 november 2020.

Deze ontwikkelingen zijn ofwel al gerealiseerd ofwel er is al een vastgesteld besluit of plan. Daarmee worden deze ontwikkelingen niet opnieuw beoordeeld in deze passende beoordeling. Uitzondering hierop zijn de woningen in Moorwijk. Hierover is slechts een principebesluit genomen. Deze autonome ontwikkeling is daarom meegenomen in de passende beoordeling.

5 Beoordeling beleidsuitspraken

In deze passende beoordeling zijn op een vergelijkbaar detailniveau als de Omgevingsvisie de nieuwe beleidsuitspraken van gemeente Boxtel en autonome ontwikkelingen beoordeeld op mogelijke risico's op (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Deze risico's zijn aandachtspunten waar bij de verdere uitwerking van het beleid rekening mee gehouden moet worden. Op deze manier kan voorkomen worden dat (significant) negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk optreden.

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de gevolgen van de beleidsuitspraken op de Natura 2000-gebieden rondom Boxtel, met name Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Kampina & Oisterwijkse Vennen. Eveneens is aangegeven hoe groot het risico is op een significant negatief effect en welke aandachtspunten er zijn bij de verdere uitwerking van het beleid om deze negatieve effecten te voorkomen. Onder de tabel is een uitgebreidere toelichting gegeven. De algemene beleidsuitspraken zijn niet beoordeeld maar meegenomen bij de beoordeling van de andere beleidsuitspraken.

Tabel 5-1: Beoordeling beleidsuitspraken Omgevingsvisie Boxtel.

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
1	Wonen + Autonome ontwikkeling woningbouw Moorwijk	Er zijn effecten op Natura 2000-gebieden te verwachten als gevolg van stikstofdepositie door toenemende verkeers-bewegingen. Ook kunnen meer bewoners leiden tot een verhoogde recreatiedruk op omliggende Natura 2000-gebieden, voornamelijk Kampina & Oisterwijkse Vennen.	Groot risico op significant negatief effect door met name stikstofdepositie en in mindere mate door verhoogde recreatiedruk op omliggende Natura 2000-gebieden.	Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is mogelijk te voorkomen.
2	Voorzieningen	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. Beleid is gericht op de voorzieningen en ontmoetingsplekken in de dorpskernen en verhoogd daarmee niet de milieudruk in Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten
3	Natuur	Er zijn geen negatieve effecten te verwachten, mogelijk zijn er positieve effecten op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Dit doordat verdere daling van de grondwaterstand voorkomen wordt en mogelijk verhoogd wordt en verstoring van habitattypen wordt beperkt.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
4	Mobiliteit	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. De milieudruk neemt niet toe. Het stimuleren van andere manieren van vervoer kan zelfs leiden tot een afname van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Niet van toepassing.	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten
5	Transitie landelijk gebied	De doelstelling van het beleid is om de vrijkomende ruimte in het landelijk gebied door agrariërs die stoppen of omschakelen te gebruiken voor andere opgaven (kleinschalige woningbouw, recreatie, energie, bodem, water en biodiversiteit). De exacte invulling moet wordt uitgewerkt in het Programma Landelijk gebied. Dit verlaagt de milieudruk die uitgaat van de landbouwkundige functies (zoals verdroging en stikstofdepositie) en van de recreatiedruk op Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten	Strikt genomen zijn mitigerende maatregelen niet nodig. Er liggen echter wel kansen om bij de (ruimtelijke) uitwerking van het Programma Landelijk gebied goed te kijken naar de mogelijkheden om daadwerkelijk knelpunten binnen het Natura 2000-gebied op te lossen: • Verdroging door ontwatering van landbouwgronden; • Verlagen emissies vanuit de landbouw waardoor stikstofdepositie verminderd • Recreatief aantrekkelijk landelijkgebied, waardoor de recreatiedruk in Natura 2000-gebieden afneemt	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.
6	Toerisme	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. Het beleid is gericht op maatregelen in de dorpskernen en verhoogd daarmee niet de milieudruk in Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten.	Niet van toepassing.	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.
7	Bedrijven-terreinen	Door uitbreiding en/of realisatie van bedrijventerreinen kan er sprake zijn van een toename van verkeers-bewegingen wat kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op om-liggende Natura 2000-gebieden. Een toename van stikstofdepositie door productieprocessen is niet aan de orde.	Klein risico op significant negatief effect door toename stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Er worden geen grote verkeerstoename s verwacht.	Verduurzaming van bestaande bedrijven en voorkomen van stikstofdepositie voor nieuwe bedrijven (bijvoorbeeld emissieloze mobiliteit en verduurzaming van de energievoorziening). Brongerichte maatregelen: werknemers stimuleren gebruik te maken van emissie loze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied (Programma Landelijk gebied).	(Significant) negatief effect is te voor-komen.

Beleidsuitspraak		Invloed op Natura 2000	Risico's op negatief effect	Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
8	Duurzame energie	Mogelijk negatief effect op de vogels in Natura 2000-gebieden door aanvaringsslachtoffers met windturbines, zoals de taigarietgans in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.	Klein risico op negatief effect door plaatselijke aanvaringsslachtoffers als gevolg van windturbines.	Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voor-komen.
9	Circulariteit	Geen negatieve invloed op Natura 2000-gebieden. De milieudruk neemt niet toe. Mogelijk leidt het hergebruik van materialen en spullen tot een afname van stikstof-depositie binnen Natura 2000-gebieden.	Geen risico op negatieve effecten.	Niet van toepassing	Significant negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.1 Wonen

Effectbeoordeling

Wat betreft woningbouw geldt dat de groei maximaal 2.285 woningen tot 2032 en mogelijk nog meer woningen in de periode tot 2040 gezien wordt als risico op verhoging van de milieudruk in Natura 2000-gebieden. Het is niet uitgesloten dat het realiseren van extra woningen kan leiden tot verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht en verstoring door toename van recreanten in het gebied. Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen is namelijk in het westen van de gemeente gelegen en de woningen worden op circa 1,5 kilometer van dit gebied gebouwd. De Kampina & Oisterwijkse Vennen, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek zijn allemaal gebieden met habitattypen die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie en waar in de huidige situatie de kritische depositiewaarde reeds al wordt overschreden. In paragraaf 3.1 is reeds beschreven dat dit een knelpunt is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Dit maakt dat een eventuele blijvende depositietoename als gevolg van de woningbouw en gerelateerde verkeersbewegingen een groot risico is voor significant negatieve gevolgen.

Daarnaast kunnen meer bewoners leiden tot een verhoogde recreatiedruk in het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen wat extra verstoring van met name vogelsoorten en plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen met zich meebrengt. Daarnaast mag ervan uitgegaan worden dat recreanten enkel gebruik maken van de paden in de Natura 2000-gebieden en het effect van betreding van kwetsbare natuur beperkt is. Verstoring in de andere Natura 2000-gebieden wordt vanwege de afstand tot de gemeente en de aanwezigheid van andere natuurgebieden in de gemeente en de directe omgeving hiervan niet verwacht. Omdat de hoge recreatiedruk reeds een bestaand knelpunt is in omliggende Natura 2000-gebieden is er een risico op significant negatieve gevolgen.

Aandachtspunten voor verdere uitwerking van het beleid
Indien uit vervolgonderzoek blijkt dat er sprake is van een toename in stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden, dient dit gemitigeerd te worden door middel van brongerichte- en/of salderingsmaatregelen.

- Beperking van stikstofdepositie als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van de woningbouw moet al meegenomen worden in de planvormingsfase. Een voorbeeld van een dergelijke mitigerende maatregel is om de bewoners van de nieuwe woningen te stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit zoals elektrisch (openbaar) vervoer, de fiets en elektrische auto's. Met behulp van investeringen in openbaar vervoer, het aanleggen en uitbreiden van het fietspadennetwerk, en het faciliteren van voldoende laadpalen voor elektrische auto's worden bewoners van de nieuwe woningen gestimuleerd een alternatief te kiezen voor het gebruik van een voertuig met verbrandingsmotor. Ook is het mogelijk om het aantal parkeerplaatsen in de nieuw te realiseren woonwijken te beperken.
- Wanneer de woningbouw gerealiseerd wordt ter hoogte van landbouwgrond, mag de stikstofdepositie gesaldeerd worden met het landbouwkundig gebruik in zoverre dat dit landbouwkundig gebruik legaal is en stopt vanwege de woningbouw.
- Beleidsuitspraken die mogelijk leiden tot een afname van stikstofdepositie en daardoor dus kunnen worden ingezet als brongerichte stikstofmaatregelen, zijn het stimuleren van andere manieren van vervoer (beleidsuitspraak 4), transitie landelijk gebied (beleidsuitspraak 5), de transitie naar duurzame energie (beleidsuitspraak 8).
- Daarnaast zijn er in de omliggende landbouwgebieden in potentie voldoende agrarische bedrijven aanwezig waarmee een depositietoename gesaldeerd kan worden. Aandachtspunt is dan wel het bewijzen van het additionaliteitsbeginsel (mag er extern gesaldeerd worden met een bedrijf voor HR art 6 lid 1 of is dit eigenlijk nodig als instandhoudingsmaatregel of passende maatregel HR art 6 lid 1 en lid 2).

Door de toename van het aantal inwoners die ook in de omgeving willen recreëren is het te verwachten dat de recreatiedruk in omliggende Natura 2000-gebieden, zoals de Kampina & Oisterwijkse Vennen toeneemt. Om dit te voorkomen zijn de volgende maatregelen denkbaar:

- Opvang van recreanten binnen het landelijk gebied van de gemeente door het aantrekkelijker maken van dit gebied. Hiervoor wordt in beleidsuitspraak 3 natuur, ingezet op opvang van recreanten in de bufferzone rondom het Natura 2000-gebied en in beleidsuitspraak 5, transitie landelijk gebied, gestreefd naar een aantrekkelijker landelijk gebied.
- Zonering van de recreatieve structuur in het Natura 2000-gebied door: het plaatsen van (informatie)borden, afrastering, ontzegging van toegang voor kwetsbare natuur voor recreanten, omleiding/verlegging uitgezette (wandel)routes, afsluiten paden.

5.2 Voorzieningen

Effectbeoordeling
Het gaat om het kleinschalige uitbreidingen en aanpassingen van voorzieningen in de woonkernen. Er wordt ingezet op ruimte voor openbare zitgelegenheid, brede stoepen, informatievoorziening voor recreanten, terrassen en parkeergelegenheid voor fietsen. Inclusief ontwerpen voor ouderen en mindervaliden is hierbij van belang. In Esch, Lennisheuvel en Liempde zijn ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte belangrijk. Ruimte voor parken, pleintjes, ommetjes en sport en spel versterken de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en stimuleren samen bewegen. Het nadrukkelijke streven is om deze plekken binnen de kernen te behouden en worden waar mogelijk versterkten. Dit leidt niet tot een toename van de milieudruk in omliggende Natura 2000-gebieden, waardoor er ook geen risico is op significant negatieve gevolgen.

5.3 Natuur

Effectbeoordeling
Door het realiseren en verbeteren van verbindingen tussen de verschillende natuurgebieden in de gemeente wordt het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen mogelijk versterkt. Daarnaast wordt een verdere daling van de grondwaterstand voorkomen waardoor de verdroging in het gebied niet groter zal worden. Mogelijk kan het beleid zelfs leiden tot een verhoging van de grondwaterstand in het Natura 2000-gebied. Het is op dit moment nog onduidelijk waar de verhoging zal plaatsvinden en wat het effect hiervan zal zijn op de aanwezige habitattypen. Door stimuleren van recreatie buiten de Kampina zoals het inrichten van de bufferzone rondom de Kampina is de hoop dat de recreatie en de negatieve effecten hiervan afnemen in het gebied. Dit is vooral gunstig voor de habitattypen stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), vochtige heiden (H4010A) en droge heiden (H4030). Een belangrijk knelpunt van deze habitattypen is namelijk de verstoring van de aanwezige fauna, extra sterfte onder reptielen en amfibieën en de plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen. Het beleid kan daarmee bijdragen aan het oplossen van knelpunten binnen het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Er is geen risico op significant negatieve gevolgen.

5.4 Mobiliteit

Effectbeoordeling
Door het inzetten op (openbaar) vervoer, fietsen en lopen en het ontwikkelen van een mobiliteitshub bij station Boxtel wordt het gebruiken van alternatieve vervoersmiddelen gestimuleerd. Hierdoor zal het aantal verkeersbewegingen afnemen. Dit leidt dan tot een afname van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. In dat kader draagt deze beleidsuitspraak bij aan het verlagen van de milieudruk (achtergronddepositie) in omliggende Natura 2000-gebieden. Er is geen sprake van risico op significant negatieve gevolgen.

5.5 Transitie landelijk gebied

Effectbeoordeling
De effecten van de transitie van het landelijk gebied op de Natura 2000-gebieden zijn heel afhankelijk van de verdere uitwerking van het beleid in het Programma Landelijk gebied, met het oog op de grote opgaven op het gebied van natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie en een goede kwaliteit van water en bodem. De ruimte hiervoor wordt gezocht in de vrijkomende ruimte door agrariërs die stoppen of omschakelen. Dit verlaagt de milieudruk die uitgaat van de landbouwkundige functies (zoals verdroging en stikstofdepositie).

Door een aantrekkelijker landelijk gebied kan hier de recreatieve functie versterkt worden waardoor de recreatieve druk op Natura 2000-gebied verlaagd wordt. Dit is voornamelijk gunstig voor de habitattypen stuifzandheiden met struikhei (H2310), zandverstuivingen (H2330), vochtige heiden (H4010A) en droge heiden (H4030). Een belangrijk knelpunt van deze habitattypen is namelijk de verstoring van de aanwezige fauna, extra sterfte onder reptielen en amfibieën en de plaatselijke overbetreding van kwetsbare plantengemeenschappen. Als gevolg van de landelijke transitie is de afname van de milieudruk vele mate groter dan de toename van recreatieve druk. Dit onderdeel van de beleidsuitspraak met betrekking tot transitie van landelijk gebied heeft dan ook een neutraal en mogelijk positief effect op het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen.

Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het beleid
Strikt genomen is er geen risico op significant negatieve gevolgen waarvoor mitigerende maatregelen nodig zijn. Wel is het belangrijk dat bij de uitwerking van het Programma Landelijk gebied de juiste functies op de juiste plekken worden ingevuld om zo ook een zo positief mogelijke uitwerking op onder andere Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen te bereiken. Dus maatregelen die de ontwatering vanuit de landbouw toepassen op die locaties waar nu verdrogingsknelpunten zijn. Kijk ook naar piekbelasters van stikstofdepositie.

5.6 Toerisme

Effectbeoordeling
Deze beleidsuitspraak is vooral gericht op versterken van de ‘Brabantse gezelligheid’ in de dorpskernen. Hierbij wordt niet verwacht dat dit leidt tot een toename aan verkeersbewegingen van buiten de gemeente. Deze beleidsuitspraak zal daarom niet leiden tot een toename van de milieudruk door verkeersbewegingen (stikstofdepositie) of meer recreanten in omliggende Natura 2000-gebieden. Er is geen sprake van risico op significant negatieve gevolgen.

5.7 Bedrijventerreinen

Effectbeoordeling
Het is uitgesloten dat er in de toekomst in de gemeente grote bedrijven zich gaan vestigen en het zal voornamelijk gaan om kleine lokale bedrijven. Hierdoor wordt ook geen grote toename van verkeer verwacht omdat deze bedrijven geen of nauwelijks een verkeersaantrekkende werking hebben. Omdat naar verwachting deze beperkte verkeerstoename vrij snel zal opgaan in het heersende verkeersbeeld is het te verwachten dat er slechts een klein risico is dat dit leidt tot een depositietoename op omliggende Natura 2000-gebieden en daarmee tot significant negatieve gevolgen kan leiden.

Aandachtspunten voor verdere uitwerking van het beleid
Door in te zetten op de verduurzaming van huidige bedrijven en stikstofdepositie te voorkomen bij de vestiging van nieuwe bedrijven, is er geen negatief effect op de Natura 200-gebieden in de omgeving. Wanneer het verduurzamen van de huidige bedrijven leidt tot meer reductie in stikstofdepositie dan de nieuwe bedrijven aan stikstofdepositie vereisen, heeft het verduurzamen van de bedrijventerreinen zelfs een positief effect op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

5.8 Duurzame energie

Effectbeoordeling
Het realiseren van andere vormen van energieopwekking heeft tot doel dat minder gasgestookte verwarmingsinstallaties nodig zijn. Dit verlaagt de milieudruk wat bijvoorbeeld gunstig is door een afname van stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden. Het is niet uitgesloten dat ingezet wordt op het plaatsen van windturbines. Dit heeft in potentie negatieve gevolgen voor onder andere vogelsoorten door aanvaringsslachtoffers met de turbines.
Juist de broedvogels van de Kampina & Oisterwijkse vennen zoals de dodaars (A004) en roodborsttapuit (A276), kennen een afname in populatie in het Natura 2000-gebied de Kampina en Oisterwijkse Vennen. Ook de taigarietgans is een soort die veel vliegbewegingen maakt vanuit het Natura 2000-gebied naar de omgeving en daarmee een groot risico heeft om in aanvaring met turbines te komen.

Aandachtspunten voor de verdere uitwerking van het beleid
Door windturbines zo ver mogelijk van de Natura 2000-gebieden en zo veel mogelijk uit de vliegroutes van migrerende vogels te plaatsen, kunnen aanvaringsslachtoffers mogelijk voorkomen worden. Daarnaast zijn er stilstandvoorzieningen mogelijk om turbines uit te zetten op momenten dat het risico met aanvaring het grootst is.

5.9 Circulariteit

Effectbeoordeling
Doordat de focus ligt op het hergebruik van materialen en spullen hoeven minder nieuwe producten gemaakt te worden. Dit verlaagt de milieudrukwaardoor er geen risico is om significant negatieve gevolgen op omliggende Natura 2000-gebieden.

6 Cumulatie

Ontwikkelingen die kunnen leiden tot permanente gevolgen als gevolg van extra stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden kunnen elkaar in negatieve zin versterken en hebben het grootste risico om samen tot een significant negatief effect te leiden. Dit speelt vooral voor beleidsuitspraken die kunnen leiden tot meer recreanten in omliggende Natura 2000-gebieden en die tot een toename van stikstofdepositie kunnen leiden.

Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet er integrale aandacht zijn voor ontwikkelingen die elkaar hierin versterken. Door deze integrale aanpak is door middel van interne saldering de kans op significant negatieve gevolgen door stikstofdepositie te verkleinen. Kortom, door een goede integrale aanpak en afweging, die door de Omgevingswet en de Omgevingsvisie juist gestimuleerd wordt is er aandacht voor cumulatieve effecten en kan dit voorkomen worden door de juiste uitwerking van het nieuwe beleid.

7 Conclusie

Enkele beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie kunnen een risico hebben op significant negatieve effecten binnen Natura 2000-gebieden. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen (Tabel 7-1). Bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid moet integraal aandacht zijn voor ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verhoogde milieudruk binnen Natura 2000-gebieden. Door een integrale aanpak en de projectscope van een ontwikkeling zo in te steken dat ook maatregelen om stikstofdepositie te verminderen worden betrokken bij de ontwikkeling (interne saldering) kan een significant negatief effect voorkomen worden. Daarmee zijn de getoetste beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie in principe uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming (onderdeel Natura 2000).

Tabel 7-1: Beleidsuitspraken uit de Omgevingsvisie met een risico op een significant negatief effect.

Beleidsuitspraak		Risico's op negatief effect Natura 2000			Aandachtspunten bij nadere uitwerking beleid (mitigatie)	Eind-beoordeling
		Kampina & Oisterwijkse Vennen	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek		
1	Wonen + Autonome ontwikkeling woningbouw Moorwijk	Stikstof-depositie Verstoring door recreatie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	• Brongerichte stikstofmaatregelen: bewoners stimuleren gebruik te maken van emissieloze mobiliteit (investeringen OV, fietspaden, laadpalen, beperken reguliere parkeermogelijkheden). • Salderingsmaatregelen: saldering met agrarische bedrijven landelijk gebied. • Knelpunten met betrekking tot recreatiedruk kunnen beperkt worden door opvang van recreanten in de omgeving van de kernen (bijvoorbeeld via Programma Landelijk gebied en een goede recreatieve zonering in het Natura 2000-gebied.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
7	Bedrijven-terreinen	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Stikstof-depositie	Zie beleidsuitspraak 1	(Significant) negatief effect is te voorkomen.
8	Duurzame energie	Aanvarings-slachtoffers door windturbines	n.v.t.	n.v.t.	• Onderzoek naar de vliegroutes van vogels rondom de Natura 2000-gebieden zodat windturbines uit de vliegroutes geplaatst kunnen worden. • Stilstandvoorziening toepassen bij windturbines wanneer aanvaringsslachtoffers verwacht.	(Significant) negatief effect is te voorkomen.

Geraadpleegde bronnen

Arcadis (2023a). Natuurdoelanalyse 132 Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Arcadis (2023b). Natuurdoelanalyse 131 Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Arcadis (2023c). Natuurdoelanalyse 133 Kampina & Oisterwijkse Vennen Provincie Noord-Brabant, d.d. 28 februari 2023

Atlas van de leefomgeving (2023). Kaarten. Toegankelijk via: https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

Ministerie van LNV (2023a). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/vlijmens-ven-moerputten-bossche-broek

Ministerie van LNV (2023b). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/loonse-en-drunense-duinen-leemkuilen

Ministerie van LNV (2023c). informatie over de ligging en begrenzing van het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Geraadpleegd op 2 oktober 2023 via: https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen

Provincie Noord-Brabant (2017a). Natura 2000. Beheerplan Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, versie januari 2017

Provincie Noord-Brabant (2017b). Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Natura 2000 Beheerplan, versie januari 2017

Provincie Noord-Brabant (2017c). Natura 2000. Beheerplan Kampina & Oisterwijkse Vennen, versie januari 2017

A9 Botsproeven

Botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	Totaal +	Totaal -
		Wonen	Voorzieningen	Natuur	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Circulariteit		
1	Wonen		+	+	+	-	n.v.t	0	+	n.v.t	4	-1
2	Voorzieningen			n.v.t	+	0	+	n.v.t	n.v.t	n.v.t	3	0
3	Natuur				+	+/-	+	n.v.t	-	n.v.t	4	-2
4	Mobiliteit					0	+	+	n.v.t	n.v.t	5	0
5	Transitie landelijk gebied						+	-	+	n.v.t	3	-3
6	Toerisme							n.v.t	n.v.t	n.v.t	4	0
7	Bedrijventerreinen								+	n.v.t	2	-1
8	Duurzame energie									n.v.t	3	-1
9	Circulariteit										0	0
											28	-8

Legenda

+
-
+/-
0
n.v.t

A10 Beargumentatie botsproeven

Onderbouwing botsproeven OER Omgevingsvisie Boxtel

Beleidsuitspraak		Beleidsuitspraak	+	-	+/-	0	n.v.t.	Opmerkingen
1	Wonen	Voozieningen	Voorzieningen maken een woongebied aantrekkelijker					
		Natuur	Natuur en wonen worden met elkaar verbonden					
		Mobiliteit	Nieuwe woongebieden zijn beter bereikbaar door het aanleggen van fiets- en wandelverbindingen					
		Transitie landelijk gebied		Nieuwe woongebieden worden in het landelijk gebied gebouwd				
		Toerisme					Er is geen relatie tussen wonen en toerisme	
		Bedrijventerreinen				Wonen en bedrijven zitten elkaar niet in de weg		
		Duurzame energie	Meekoppelkans: uitbreiding van woongebieden bieden meer ruimte voor zon op dak					
		Circulariteit					Er is geen relatie tussen wonen en circulariteit	
2	Voorzieningen	Natuur					Er is geen relatie tussen voorzieningen en natuur	
		Mobiliteit	Voorzieningen zijn beter bereikbaar door betere mobiliteit					
		Transitie landelijk gebied				Voorzieningen zijn niet in het landelijk gebied		
		Toerisme	Betere passende voorzieningen zorgen voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
3	Natuur	Mobiliteit	Mobiliteit naar natuur beleefbaarder					
		Transitie landelijk gebied			Natuur en landelijk gebied spelen in dezelfde ruimte, maar het kan elkaar versterken en verstoren			
		Toerisme	Natuur zorgt voor een aantrekkende werking op toerisme					
		Bedrijventerreinen				Bedrijventerreinen liggen niet in natuurgebieden		
		Duurzame energie		Een windmolen heeft een verstorend effect op natuurgebieden				
		Circulariteit					Er is geen relatie	
4	Mobiliteit	Transitie landelijk gebied				Mobiliteit en landelijk gebied kunnen naast elkaar bestaan		
		Toerisme	Goede verbinding heeft een versterkend effect op toerisme					
		Bedrijventerreinen	Goede verbinding heeft een versterkend effect op bedrijventerreinen					
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
5	Transitie landelijk gebied	Toerisme	Een transitie van het landelijk gebied met meer landwinkels zorgt voor meer toerisme					
		Bedrijventerreinen		Uitbreiding van bedrijventerreinen gebeurt in het landelijk gebied				
		Duurzame energie	Zonneparken kunnen samengaan met nieuwe vormen van landbouw					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
6	Toerisme	Bedrijventerreinen					Er is geen relatie	
		Duurzame energie					Er is geen relatie	
		Circulariteit					Er is geen relatie	
7	Bedrijventerreinen	Duurzame energie	Op bedrijventerreinen kan energie op dak komen en Vorst C zet in op duurzame energie					
		Circulariteit					Er is geen relatie	
8	Duurzame energie	Circulariteit					Er is geen relatie	

A11 Doelbereik VKA

OER Omgevingsvisie Boxtel
Doelbereik

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

| | | | Verbindend netwerk | | | | | Krachtige economie | | | | | Inclusieve duurzaamheid | | | | | | | | | | Aangenaam leven | | | | | | | | | |

Dit omgevingseffectrapport is

opgesteld door Royal HaskoningDHV

Definitieve versie: januari 2024

www.royalhaskoningdhv.com

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie Boxtel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

22 mei 2024 / projectnummer: 3804

1 Advies over het MER in het kort

De gemeente Boxtel stelt een omgevingsvisie op ter bepaling van de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2040. In de ontwerp omgevingsvisie worden op hoofdlijnen keuzes gemaakt voor onder andere wonen, verkeer, natuur, landschap, gezondheid en economie. Voor het besluit over de visie is een omgevingseffectrapport (OER)[1] opgesteld. De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) gevraagd te adviseren over het OER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het OER.

Wat staat in het OER?
Het OER laat zien dat verschillende aspecten van de leefomgeving in een matige of slechte staat verkeren. Dat geldt bijvoorbeeld voor duurzame energieopwekking, geluidhinder en duurzame mobiliteit.

Voor de omgevingsvisie zijn twee verschillende richtingen (alternatieven) vergeleken. Het alternatief 'groene hart van de stedendriehoek' gaat uit van een beperkt aantal nieuwe ontwikkelingen (waaronder verbetering van voorzieningen, duurzame mobiliteit en meer ruimte voor groen). Dit alternatief heeft vooral positieve effecten voor de leefomgeving (groen, gezondheid, klimaatadaptatie). Het alternatief 'werk- en woongemeente voor de regio' gaat onder andere uit van 3.000 nieuwe woningen, uitbreiding van bedrijventerreinen en meer toerisme. Dit leidt tot negatieve effecten op onder andere natuur, klimaatbestendigheid, landschap en gezondheid.

Op basis van deze vergelijking is een concept-voorkeursalternatief samengesteld, dat bestaat uit een combinatie van beide alternatieven. Vervolgens is een definitief voorkeursalternatief (VKA) ontwikkeld, door te onderzoeken op welke aspecten nog verbetering mogelijk is. Met dit VKA wordt volgens het OER een positieve bijdrage geleverd aan veel van de gemeentelijke ambities. Alleen voor gezondheid (geur, geluid, omgevingsveiligheid) blijven knelpunten bestaan.

Ontwerp omgevingsvisie bevat nog weinig keuzes
De ontwerp omgevingsvisie geeft aan dat de gemeente hoge ambities op verschillende beleidsterreinen heeft. Zo wordt ingezet op een passend woning- en voorzieningenaanbod, een gezonde en veilige leefomgeving, duurzame landbouw, duurzame mobiliteit en versterking van biodiversiteit, landschap en cultureel erfgoed. Daarmee komt een aantal leefomgevingsthema's centraal te staan. Dit vergt grote veranderingen in het omgevingsbeleid van de gemeente. De omgevingsvisie bevat relatief concrete uitspraken over aantallen woningen en uitbreiding van bedrijventerreinen. Voor andere thema's, zoals duurzame energie, toerisme en de transitie van het landelijk gebied, heeft de omgevingsvisie vooral een agenderend karakter. Zij bevat ambities voor 2040, maar nog geen concrete doelen of scherpe keuzes. De uitwerking daarvan zal plaatsvinden in thematische en

[1] Het OER is formeel een milieueffectrapport (MER), maar gaat ook in op sociale en economische aspecten. Daarom is, in aansluiting op de Omgevingswet, de term 'omgevingseffectrapportage' gekozen.

gebiedsgerichte programma's.[2] Hierbij speelt mee dat de gemeente voor een belangrijk deel afhankelijk is van beleid van het rijk en de provincie.

Het OER benoemt de grootste dilemma's en doet aanbevelingen over belangrijke keuzes die de gemeente nog moet maken in programma's. Monitoring speelt daarbij een belangrijke rol.

Een risico van deze aanpak is dat spanning tussen de verschillende opgaven, ambities en belangen pas op een later moment duidelijk wordt. Dit geldt zowel voor de vraag of alle ambities haalbaar zijn als voor de vraag wat daarvan de cumulatieve omgevingseffecten zijn. Het is de vraag of in dat stadium nog voldoende breed naar de verschillende opgaven en belangen kan worden gekeken om alsnog tot samenhangende oplossingen te komen. Dit geldt waarschijnlijk vooral voor het landelijk gebied, waar de opgaven voor energietransitie, duurzame landbouw, toerisme en natuur en landschap samen komen.

Wat is het advies van de Commissie?
Het OER is methodisch goed opgebouwd en bevat waardevolle informatie voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten.

Tegen de achtergrond van het voorgaande ontbreekt volgens de Commissie in het OER op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen nog onzeker. De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen.

De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER. Geef daarin aan in welk programma of plan waarover wordt besloten en hoe het omgevingsbelang en de gemeentelijke ambities daarin worden meegenomen. Geef ook aan welke rol de 'foto van de leefomgeving' en monitoring bij vervolgbesluiten spelen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

[2] De ontwerp omgevingsvisie (p.46-47) geeft een overzicht van thematische programma's en geeft aan dat er ook met gebiedsgerichte programma's wordt gewerkt. Er wordt in ieder geval een programma 'Vitaal landelijk gebied' opgesteld.

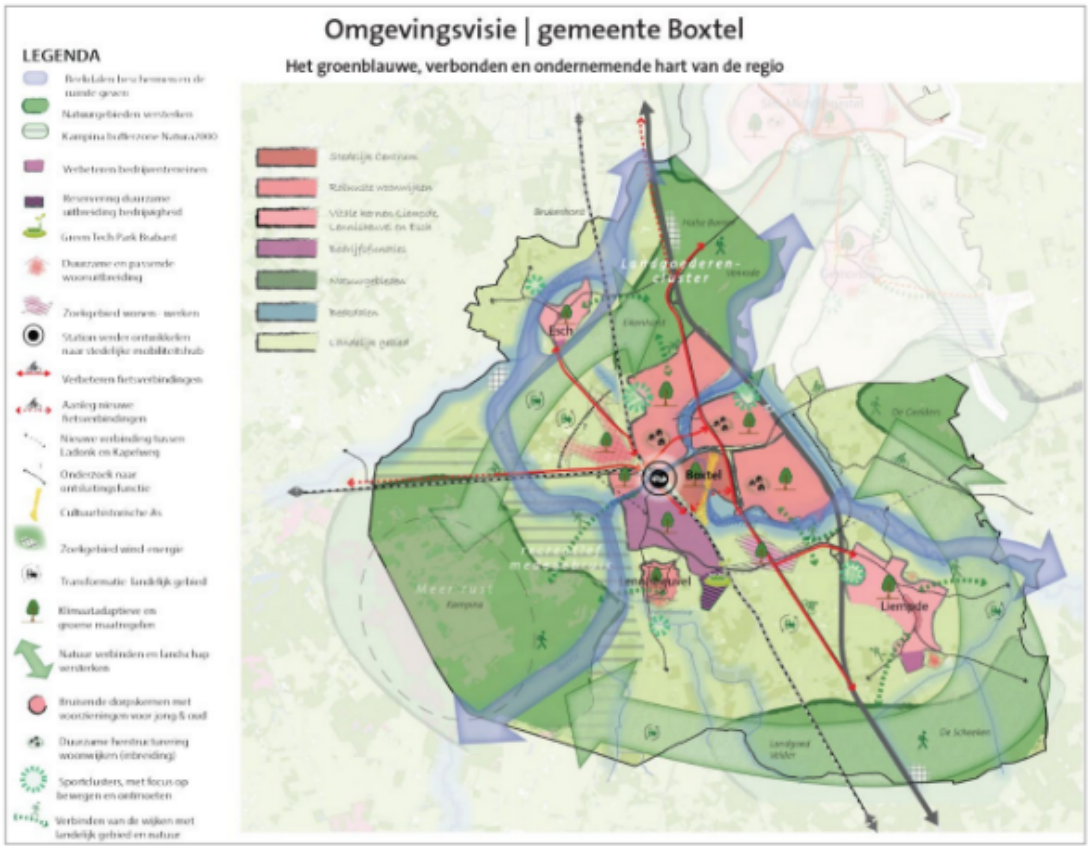

Figuur 1: Omgevingsvisiekaart gemeente Boxtel (bron: ontwerp omgevingsvisie).

Aanleiding MER

De omgevingsvisie beschrijft het samenhangende beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de middellange tot lange termijn (2040). Omdat de omgevingsvisie kaderstellend kan zijn voor mer-(beoordelings)plichtige projecten – zoals stedelijke ontwikkeling, aanleg of uitbreiding van bedrijventerrein, uitbreiding van infrastructuur en bouw van windturbines – is het nodig om een plan-MER (OER) op te stellen. Een plan-MER is ook nodig met het oog op mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen ligt gedeeltelijk binnen de gemeentegrenzen. In de omgeving liggen ook de Natura 2000-gebieden Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het OER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Boxtel – besluit over de omgevingsvisie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer 3804 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij aanbevelingen. De aanbevelingen in paragraaf 2.2 zijn opgenomen in een tekstkader. Het uitvoeren daarvan is volgens de Commissie essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang van de leefomgeving bij het besluit over de omgevingsvisie. Aanbevelingen die niet in een kader staan, zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Omgevingsvisie en rol OER

Het OER beschrijft het proces voor de totstandkoming van de ontwerp omgevingsvisie en de rol die het OER daarbij heeft gespeeld. Hieruit blijkt dat een aantal logische stappen is gevolgd. De ontwerp omgevingsvisie zelf maakt ook duidelijk dat het OER een belangrijke rol heeft gespeeld. Zo gaat de visie in op de ambities, de huidige situatie en trends en de verschillende scenario's (alternatieven) voor de toekomst. Het OER wordt expliciet genoemd in de ontwerp omgevingsvisie.

In het OER zijn op basis van de foto van de leefomgeving en participatie twee scenario's (alternatieven) onderscheiden (zie verder paragraaf 2.4). De vergelijking daarvan heeft geleid tot een 'concept voorkeursalternatief'. De uitgebreide beoordeling van dit concept VKA is in een separaat document aan het OER toegevoegd. Uit deze beoordeling bleek dat de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' daarmee niet haalbaar was, vanwege risico's voor de aspecten omgevingsveiligheid, geurhinder en geluidhinder. Daarom bevat het definitieve voorkeursalternatief (VKA) extra randvoorwaarden en maatregelen. Het definitieve VKA is de basis voor de ontwerp omgevingsvisie.

2.2 Ambities en opgaven

De gemeente Boxtel heeft op basis van gesprekken met bestuurders, inwoners en andere belanghebbenden zestien ambities en opgaven voor de toekomst vastgesteld.[3] De ambities zijn nog abstract geformuleerd en zullen concreter worden uitgewerkt in de programma's, zo blijkt uit het OER. In het OER is een beoordeling van de mate waarin de ambities worden behaald (het doelbereik) dan ook alleen op hoofdlijnen mogelijk.

De confrontatie van de ambities met de foto van de leefomgeving moet duidelijk maken wat de belangrijkste opgaven voor de gemeente zijn. De Commissie constateert dat de ontwerp omgevingsvisie en het OER daarbij niet integraal op alle aspecten van de leefomgeving en deelgebieden ingaan. Het is opvallend dat ambities van het Rijk en de provincie, bijvoorbeeld voor de energietransitie en de landbouwtransitie, geen (herkenbare) rol spelen in het OER. De gemeente geeft aan dat zij een omgevingsvisie wil vaststellen die lang houdbaar is, en niet te

[3] De totstandkoming van de ambities en een toelichting op de ambities zelf zijn opgenomen in een 'Ambitiedocument omgevingsvisie Boxtel', 17 oktober 2022.

veel afhankelijk is van beleidswijzigingen van andere bestuurslagen.[4] Het nadeel daarvan is dat daarmee niet duidelijk wordt dat de kaders die Rijk en provincie stellen zeer bepalend of zelfs randvoorwaardelijk kunnen zijn. Door dit te benoemen is voor iedereen duidelijk dat de visie van de gemeente richting geeft bij besluiten, maar bij beleid van andere overheden niet (altijd) leidend is.

De ontwerp omgevingsvisie maakt dan ook vooral keuzes voor thema's en deelgebieden waar deze opgaven geen grote rol spelen en waar de gemeente een sturende rol in kan en wil spelen. Dat geldt vooral voor de bouw van woningen en voorzieningen, aanpassingen aan de infrastructuur en de uitbreiding van bedrijventerreinen. Voor andere thema's worden keuzes doorgeschoven naar vervolgbesluiten, bijvoorbeeld thematische en gebiedsgerichte omgevingsprogramma's. Dit leidt mogelijk tot risico's voor het realiseren van de gemeentelijke ambities, onder andere voor de leefomgeving, duurzaamheid en natuur/biodiversiteit. In de programma's zal de spanning tussen verschillende belangen en ambities immers pas echt duidelijk worden. Dat geldt waarschijnlijk vooral voor het landelijk gebied, waar de opgaven voor energietransitie, duurzame landbouw, toerisme, waterkwaliteit en natuur en landschap samen komen.

Ter illustratie:

- **Duurzame energie:** de uitwerking van de energieopgave is in het OER nog erg oppervlakkig. De opgave die voortkomt uit de Regionale Energiestrategie (RES) Noordoost-Brabant wordt wel genoemd, maar krijgt nauwelijks aandacht in de uitwerking van de alternatieven. De gemeente hoopt met zonne-energie en energiebesparing te voldoen aan de opgave. De optie voor windenergie wordt open gehouden. De vraag over de invulling van de RES-opgave zal terugkomen bij de uitwerking in programma's. Het OER geeft nog geen handvatten voor deze invulling. Dat betekent dat de vraag over het benodigde vermogen en de ruimtelijke keuzes daarvoor in het vervolg alsnog aan de orde moet komen, voor zowel wind- als zonne-energie.
- **Landelijk gebied**: in het landelijk gebied zal het landelijke en provinciale mestbeleid, stikstofbeleid en waterkwaliteitsbeleid bepalend zijn voor de te maken keuzes. Natuurdoelanalyses die voor Natura 2000-gebieden zijn uitgevoerd maken duidelijk dat ingrijpende maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te halen.[5] De Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat de betreffende chemische en ecologische doelen uiterlijk in 2027 gerealiseerd worden.[6] Om tijdig aan de doelen voor natuur en waterkwaliteit te kunnen voldoen zijn waarschijnlijk ook ingrijpende maatregelen in het landelijk gebied nodig. Daardoor kunnen andere ambities in gevaar komen.
- **Stationsgebied**: de aanwezigheid van het bedrijventerrein Ladonk aan de ene en het stedelijk centrum aan de andere kant van het station zorgt voor een stedebouwkundig en milieutechnisch complexe situatie. Dit biedt zowel knelpunten als kansen. Zie verder paragraaf 2.4 van dit advies.

---

4 Dit blijkt niet expliciet uit het OER of de ontwerp omgevingsvisie, maar is door de gemeente toegelicht tijdens een bezoek dat de Commissie op 3 april 2024 bracht aan de gemeente Boxtel.

5 Het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen ligt gedeeltelijk in de gemeente Boxtel. Uit de natuurdoelanalyse voor dit gebied (Natuurdoelanalyse 133 Kampina en Oisterwijkse Vennen, provincie Noord-Brabant, 28 februari 2023) blijkt dat maatregelen noodzakelijk zijn op het gebied van natuurbeheer, verlaging van stikstofdepositie door bronaanpak, verbeteren van de hydrologie (verhoging van grondwaterstanden) en de waterkwaliteit. Zie ook het advies van de Ecologische Autoriteit over deze natuurdoelanalyse van 4 april 2024.

6 Voor zowel grondwater als oppervlaktewater is het primaire doel om achteruitgang van de toestand van het water te voorkomen en om 'een goede toestand' van het water te bereiken. Daarom moet bij plannen en projecten worden aangetoond dat het behalen van de KRW-doelen in 2027 niet in gevaar wordt gebracht.

Agenda voor het vervolg

De effectbeoordeling wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden zijn effecten in veel gevallen echter nog onzeker. De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, dat op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. Het is van belang daarbij ook de thema's in beschouwing te nemen waarvoor andere overheden op dit moment nog onvoldoende sturing bieden.[7] De geconstateerde dilemma's kunnen worden gekoppeld aan thematische programma's, gebiedsprogramma's of integrale herziening(en) van de omgevingsvisie.

Ook is van belang dat duidelijk wordt hoe het belang van de leefomgeving en de ambities die de gemeente in de omgevingsvisie vastlegt worden meegewogen bij deze besluiten. Voor programma's met kaderstellende uitspraken over mer-(beoordelings)plichtige projecten zal een plan-mer-procedure doorlopen moeten worden. De gehanteerde methodiek van het OER en de informatie die dit heeft opgeleverd, vooral in de foto van de leefomgeving, kan hiervoor de basis vormen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER een 'agenda' voor vervolgstappen op te stellen. Besteed daarbij aandacht aan de volgende aspecten:

- Geef aan welke beleidskeuzes van andere overheidslagen bepalend zijn voor nog te maken keuzes in de omgevingsvisie en -programma's.
- Werk de potentiële risico's en kansen voor de belangrijkste ruimtevragende functies uit naar concrete dilemma's, al of niet in deelgebieden.
- Geef aan in welk programma of plan over deze dilemma's wordt besloten.
- Geef aan hoe het omgevingsbelang en de ambities uit de omgevingsvisie daarin integraal worden meegewogen en of daarvoor extra (alternatieven)onderzoek nodig is.

2.3 Foto van de leefomgeving

De huidige situatie in de gemeente Boxtel en de autonome ontwikkeling daarin (positieve en negatieve trends) zijn beschreven in de foto van de leefomgeving. Deze is opgenomen in een uitgebreide bijlage van het OER.[8] De belangrijkste conclusies en aandachtspunten zijn samengevat in het OER zelf en gevisualiseerd met gebruik van het rad van de leefomgeving (zie figuur 4.1 in het OER).

De Commissie plaatst enkele kanttekeningen bij de foto. Zij beveelt aan deze te betrekken bij de nadere uitwerkingen van de omgevingsvisie:

- De foto van de leefomgeving is visueel vertaald in het rad van de leefomgeving waarin 26 criteria kwantitatief beoordeeld zijn. Acht andere criteria zijn alleen kwalitatief beoordeeld en niet in het rad opgenomen (zie tabel 3.1 van het OER). Dit is begrijpelijk, maar door de focus op het rad bestaat het risico dat deze criteria in het vervolg onderbelicht blijven. Het betreft onder andere duurzame landbouw, Natuurnetwerk

[7] Om te voorkomen dat de gemeente 'overruled' wordt op het moment dat die overheden wel zo ver zijn.

[8] Bijlage A1: Foto van de leefomgeving, OER bij de Omgevingsvisie Boxtel, 27 maart 2023

Brabant, grondwater, landschap en cultureel erfgoed. Verschillende ontwikkelingen waarvoor in de visie en programma's keuzes worden gemaakt, zoals de energietransitie, woningbouw, uitbreiding van bedrijventerrein en de landbouwtransitie, kunnen veel effect hebben op deze aspecten.

- Het aspect verkeersveiligheid is voor zowel de huidige situatie als autonome ontwikkeling zeer positief beoordeeld, waarbij de Provincie Noord-Brabant als referentie is gebruikt. Aangezien in de autonome ontwikkeling veel infrastructurele en andere verkeersmaatregelen worden genomen, zou het voor de hand liggen dat de autonome ontwikkeling beter scoort dan de huidige situatie.[9] Daar komt bij dat de provincie Noord-Brabant over het algemeen slecht scoort op verkeersveiligheid (meeste verkeersdoden) in vergelijking met andere provincies in Nederland.[10] Als de situatie in Boxtel wordt afgezet tegen de landelijke cijfers of vergelijkbare gemeenten, kan dit zorgen voor een ander (wellicht negatiever) beeld, vooral in de huidige situatie. Ook het betrekken van subjectieve verkeersveiligheid (bijvoorbeeld op basis van meldingen van bewoners) kan zorgen voor een ander beeld.

De foto is van grote waarde voor de omgevingsvisie en voor de vergelijking van de alternatieven. De foto is relatief concreet en daardoor ook waardevol voor komende besluiten over programma's. De Commissie beveelt aan om de foto van de leefomgeving ook als referentie te gebruiken bij het opstellen van omgevingsprogramma's en -plannen in de toekomst en om het rad van de leefomgeving steeds actueel te houden. Daarmee blijft inzichtelijk of de gemeente op koers ligt en op welke thema's mogelijk aanvullende inspanningen nodig zijn.

2.4 Alternatieven (Scenario's)

In het OER en in de ontwerp omgevingsvisie zijn twee scenario's onderscheiden[11]:

1. Boxtel als het groene hart van de stedendriehoek
2. Boxtel als werk- en woongemeente voor de regio

De Commissie hanteert in dit advies de term alternatief in plaats van de term scenario. Onder de term scenario worden gewoonlijk externe ontwikkelingen verstaan waarop de gemeente geen invloed heeft. De term alternatief wordt gebruikt om verschillende keuzemogelijkheden voor de gemeente te onderscheiden.

De alternatieven zijn tot stand gekomen tijdens het participatieproces en gebaseerd op de ambities die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.[12] Het OER stelt dat met deze alternatieven de uitersten zijn opgezocht. Op basis van een vergelijking van de alternatieven op doelbereik en omgevingseffecten is een concept voorkeursalternatief (VKA) samengesteld.

---

9 Het maatregelenpakket PHS Boxtel maakt onderdeel uit van de autonome ontwikkeling. Dit pakket houdt onder andere de realisatie van een nieuwe verbindingsweg Ladonk-Kapelweg en het sluiten van een aantal spoorwegovergangen in. Dit heeft in de foto van de leefomgeving wel geleid tot een andere (betere) score op het criterium doorstroming en bereikbaarheid, maar niet op het criterium verkeersveiligheid.

10 Zie bijvoorbeeld het nieuwsbericht van het CBS van 10 april 2024 hierover: https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/15/684-verkeersdoden-in-2023

11 In de samenvatting van het OER is het onderscheid tussen de scenario's nog lastig te volgen omdat de naamgeving ervan en verhelderende kaartjes ontbreken. Deze komen pas in hoofdstuk 5 van het OER aan bod.

12 Ambitiedocument Omgevingsvisie Boxtel, 17 oktober 2022.

Omdat bleek dat de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' daarmee niet haalbaar was, bevat het definitieve VKA extra randvoorwaarden en maatregelen. Met het definitieve VKA wordt volgens het OER aan 15 van de 16 ambities een positieve bijdrage geleverd. Alleen het behalen van de ambitie 'gezonde en veilige leefomgeving' blijft onzeker.

De alternatieven zijn helder beschreven. Zij vertegenwoordigen de bandbreedte aan mogelijkheden die de gemeente voor zichzelf ziet voor de omgevingsvisie. De werkwijze, waarbij via de alternatieven en een concept-VKA naar een definitief VKA is toegewerkt, zorgt ervoor dat binnen deze kaders over het algemeen goed is verkend op welke manier aan de gemeentelijke ambities kan worden bijgedragen en dat effecten op de leefomgeving hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld.

De Commissie plaatst hierbij de kanttekening dat – zoals eerder aangegeven – veel keuzes worden doorgeschoven naar vervolgbesluiten en dat de gemeente voor een aantal thema's sterk afhankelijk is van andere overheden. Afwegingen die in vervolgbesluiten (programma's) worden gemaakt kunnen van invloed zijn op de keuzes die nu in de omgevingsvisie worden gemaakt. Zie verder paragraaf 2.2 van dit advies.

Bedrijventerrein Ladonk en stationsgebied

Een belangrijk deelonderwerp van de omgevingsvisie is het bedrijventerrein Ladonk en de omgeving daarvan. Dit bedrijventerrein ligt tegen station Boxtel aan en biedt plaats aan relatief zware bedrijvigheid. Voor het bedrijventerrein is een geluidzone van toepassing en er is sprake van geurhinder en luchtverontreiniging. In de ontwerp omgevingsvisie is aangegeven dat gestreefd wordt naar verduurzaming van het terrein en het op termijn opheffen van de geluidzonering, maar er wordt ook gesproken over uitbreiding van het terrein.

Aan de andere kant van het station bevindt zich het stedelijk centrum van Boxtel, waarvoor ook diverse opgaven en doelen gelden. Zo wordt daar ingezet op het ontwikkelen van een 'mobiliteitshub', het aantrekkelijker maken voor recreatie en toerisme en het concentreren van voorzieningen. De combinatie van deze functies rond het station zorgt voor een stedenbouwkundig en milieutechnisch complexe situatie.

In het OER ontbreekt een uitwerking van het stationsgebied als geheel, met een beschouwing van kansen en knelpunten. Het bedrijventerrein beperkt in een relatief groot gebied de mogelijkheden voor andere functies, zoals de bouw van woningen en voorzieningen. Het verminderen van de milieuhinder rond het stationsgebied, door herstructurering van het bedrijventerrein, zou de ruimte en opties voor andere functies kunnen vergroten. Gedacht kan worden aan het verplaatsen van zware bedrijvigheid en/of het verplaatsen van voorzieningen van de centrumkant naar het bedrijventerrein. De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van de omgevingsvisie alsnog een verkenning uit te voeren naar kansen en knelpunten. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan in het kader van een gebiedsgericht programma voor (beide zijden van) het stationsgebied.

2.5 Doelbereik en omgevingseffecten

Voor het beoordelen van de referentiesituatie, de alternatieven en het concept en definitief VKA is gebruik gemaakt van het 'rad van de leefomgeving'. Dit geeft burgers en

besluitvormers in een oogopslag inzicht in de toestand van de leefomgeving, de autonome ontwikkeling daarvan en de effecten van de omgevingsvisie.

Hoofdstuk 10 van het OER gaat in op de consistentie van het beleid, op basis van zogenaamde botsproeven. Daarbij wordt onderzocht in hoeverre beleidsuitspraken met elkaar kunnen conflicteren of elkaar kunnen versterken. De manier waarop dit in figuur 10-1 is gevisualiseerd kan tot onjuiste conclusies leiden, omdat kansen en risico's rekenkundig bij elkaar zijn opgeteld zonder een (herkenbare) weging van criteria. Ook is hierin niet duidelijk welke onderdelen van de omgevingsvisie botsen met welke onderdelen. Bijlage A10 bij het OER (Beargumentatie botsproeven) geeft wat dit betreft meer inzicht.

In figuur 11-1 is dezelfde methodiek gebruikt om het doelbereik van het VKA te beoordelen. Hoewel in het OER alleen is beoordeeld of een positieve bijdrage aan de ambities wordt geleverd, kan deze figuur de indruk wekken dat bijna alle ambities haalbaar zijn en dat er slechts een klein risico is dat sommige ambities niet (geheel) gehaald worden. Zoals aangegeven in paragraaf 2.2 van dit advies is het behalen van de ambities mede afhankelijk van de uitwerking in programma's. De Commissie beveelt aan om deze nuancering voor het doelbereik te betrekken bij de besluitvorming over en de uitwerking van de omgevingsvisie.

Milieu en gezondheid

Het OER maakt duidelijk dat er op een aantal milieu- en gezondheidsaspecten knelpunten voorkomen in de gemeente. Vooral het aspect geluid scoort in de huidige situatie slecht. In mindere mate geldt dit ook voor omgevingsveiligheid[13], beweegvriendelijke leefomgeving, geur en luchtkwaliteit. Voor een aantal van deze aspecten is bovendien sprake van een negatieve trend bij autonome ontwikkeling. Uit de beoordeling van de alternatieven en het VKA blijkt dat de omgevingsvisie op het onderdeel gezondheid (beweegvriendelijke omgeving) beter scoort, maar niet op de aspecten geluid, luchtkwaliteit, geurhinder en omgevingsveiligheid. Geurhinder en omgevingsveiligheid zullen zelfs verslechteren, doordat uitbreiding van woningen is voorzien nabij het spoor en bedrijven die geurhinder veroorzaken bij Boxtel Noordwest, Boxtel Zuid en Liempde (zie ook paragraaf 2.4 van dit advies). Ook de geluidhinder blijft in het definitief VKA slecht scoren, door uitbreiding van bedrijvigheid bij de kernen van Boxtel en Liempde. In de beleving van bewoners is geluidhinder een van de meest hinderlijke milieueffecten.

Het OER geeft aan dat de gemeente zal proberen de milieukwaliteit te verbeteren, maar geeft hier weinig concrete handvatten of maatregelen voor, behalve het overwegen van geluidmaatregelen en het op termijn opheffen van de geluidzone van het bedrijventerrein Ladonk. Dit betekent dat geur, luchtkwaliteit, geluid en omgevingsveiligheid en maatregelen om negatieve effecten daarop te verminderen een belangrijke opgave zullen zijn bij de uitwerking van de programma's. De Commissie beveelt aan om bovenstaande constateringen te betrekken bij de besluitvorming over en de uitwerking van de omgevingsvisie.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Alle alternatieven gaan uit van de bouw van nieuwe woningen en voorzieningen. Het VKA gaat (evenals alternatief 2) bovendien uit van uitbreiding van bedrijventerreinen. Dat betekent een mogelijke toename van verkeersbewegingen. Ondanks de inzet op duurzame mobiliteit (zoals mobiliteitshubs en het toevoegen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk) zal deze

[13] Hiermee wordt gedoeld op externe veiligheid: activiteiten die zorgen voor veiligheidsrisico's voor groepen of individuen.

toename ook bestaan uit extra autoverkeer. Het OER besteedt echter nauwelijks aandacht aan knelpunten die hierdoor kunnen ontstaan voor doorstroming, bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Wel is in het OER aangegeven dat risico's voor deze aspecten bij de nadere uitwerking aandacht behoeven.

Bij de beoordeling van het concept-VKA (bijlage A4, Notitie beoordeling concept-VKA, hoofdstuk 9) is wel aangegeven dat nieuwe woonwijken leiden tot meer verkeer en dat nog onduidelijk is of bestaande wegen voldoende capaciteit hebben om het extra verkeer af te wikkelen. Dat betekent dat maatregelen nodig kunnen zijn om te zorgen voor een goede ontsluiting. Ook voor verkeersveiligheid geldt dat een toename van verkeersbewegingen kan leiden tot nieuwe knelpunten of aandachtspunten. Ook hier kunnen maatregelen nodig zijn om in de toekomst te zorgen voor een verkeersveilig Boxtel (zie ook paragraaf 2.3 van dit advies).

De Commissie beveelt aan om de aandachtspunten voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid te betrekken bij de nadere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie
De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep
Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
dr. Jan Jacob van Dijk (voorzitter)
drs. Pieter Jongejans (secretaris)
ir. Robbert de Vries
drs. ing. Arjan van de Werken
drs. Gerrit de Zoeten

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld
Omgevingsvisie gemeente Boxtel.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?
Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffect-rapport (MER) vereist zijn. Uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure kan het in ieder geval gaan om de projecten J11 (stedelijke ontwikkeling), J10 (industrieterrein) en C2 (windparken). Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoorde-ling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit
Gemeenteraad van Boxtel.

Initiatiefnemer besluit
College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Boxtel.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?
Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en ad-viezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?
U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl pro-jectnummer 3804 in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiemer.nl
w commissiemer.nl

Notitie

Van	College van Burgemeester en Wethouders
Aan	Gemeenteraad van de gemeente Boxtel
Datum	25 juni 2024
Zaaknummer	1347331

Onderwerp

Aandachtspunten vanuit het Omgevingseffectrapport (OER) en Omgevingsvisie Boxtel voor het vervolg

Inleiding

De afgelopen jaren hebben we als gemeente gewerkt aan de Omgevingsvisie 2040. Om het milieubelang en de leefomgeving volwaardig mee te laten wegen in de afweging voor nieuw beleid is de procedure voor de milieueffectrapportage (mer) doorlopen, specifiek is er een omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. Met het OER zijn voor de verschillende tussenproducten van de omgevingsvisie de effecten op de leefomgeving in beeld gebracht. Hierin zijn, naast milieuthema's, ook sociale en economische thema's meegenomen zodat een breder beeld van de leefomgeving ontstaat. Op basis van de input van het OER hebben we de omgevingsvisie verder aangescherpt. Het OER heeft met de omgevingsvisie begin 2024 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Hierop zijn 89 zienswijzen ingediend.

De Commissie voor de milieueffectrapportage is gevraagd om een toetsingsadvies uit te brengen op het OER. Op 22 mei 2024 is het toetsingsadvies opgeleverd.

Het toetsingsadvies

Het advies van de Commissie stelt dat *'het OER methodisch goed is opgebouwd en waardevolle informatie bevat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De ontwerp omgevingsvisie laat zien dat het OER (en daarmee de effecten op de leefomgeving) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming daarvan. Het 'rad van de leefomgeving' geeft snel inzicht in de belangrijkste knelpunten en kansen voor de gemeente en in de bijdrage die de omgevingsvisie hieraan kan leveren. De 'foto van de leefomgeving', opgenomen in een uitgebreide bijlage, is hiervoor een belangrijk uitgangspunt en levert ook goede bouwstenen voor vervolgbesluiten'*.

Volgens de Commissie ontbreekt op één punt nog informatie die belangrijk is voor de besluitvorming over de omgevingsvisie. De beoordeling van het definitief VKA wekt de indruk dat de omgevingsvisie vooral positieve of neutrale effecten heeft en dat vrijwel alle ambities (behalve gezondheid) verenigbaar zijn. Omdat veel richtinggevende keuzes nog uitgewerkt moeten worden in concrete acties en maatregelen, zijn effecten in veel gevallen onzeker. De Commissie vindt het essentieel dat voor de besluitvorming over de omgevingsvisie, op basis van het OER een overzicht wordt gemaakt van de belangrijkste ruimtelijke dilemma's waarover de gemeente nog besluiten moet nemen. De Commissie adviseert deze 'agenda' voor het vervolg op te nemen in een aanvulling op het OER.

Inhoudelijk heeft de commissie enkele opmerkingen gemaakt over de 'foto van de leefomgeving'. De eerste opmerking gaat over de kwalitatieve invulling van aspecten en in hoeverre deze naar de achtergrond verdwijnen doordat ze niet in het rad van de leefomgeving zijn opgenomen. De kwalitatieve aspecten zijn tekstueel uitgeschreven in het OER en daarom bewust niet meegenomen in het rad van de Leefomgeving. De tweede opmerking gaat over de beoordeling van verkeersveiligheid en de vergelijking ten opzichte van de provincie Noord-Brabant. De Commissie geeft aan het oordeel te rooskleurig te

vinden en daarmee een verkeerd beeld te geven aangezien de verkeersveiligheid in de provincie Noord-Brabant in algemene zin er slecht voor staat. Er is bewust voor gekozen om een vergelijking met de provincie te maken en niet met het heel Nederland, vanwege het gelijkwaardige karakter. Ten opzichte van het gemiddelde in de provincie Noord-Brabant scoort de gemeente Boxtel beter.

Aanvullend geeft de commissie aan om verdere maatregelen voor geluidhinder uit te werken in het vervolg van de omgevingsvisie. Dit omdat dit, ondanks het nieuwe beleid, toch een knelpunt blijft. Tenslotte voorziet de omgevingsvisie in nieuwe woonwijken waardoor het autoverkeer toeneemt, welke effecten dit gaat hebben op de doorstroming, capaciteit van het wegennet en de verkeersveiligheid moet verder onderzocht worden bij de uitwerking van plannen en programma's. Als gemeente nemen wij dit mee naar de toekomst.

Dit advies is een logisch gevolg van het feit dat wij gekozen hebben voor een omgevingsvisie op hoofdlijnen en uitwerking van de omgevingsvisie in programma's en het omgevingsplan. Met deze memo wordt invulling gegeven aan de gevraagde aanvulling vanuit de Commissie-mer. Hieronder wordt eerst een introductie gegeven van de omgevingsvisie en wat uit het OER blijkt. Daarna volgt een agenda voor vervolgstappen.

De omgevingsvisie en het OER

De omgevingsvisie

In de omgevingsvisie staan vier onderwerpen centraal: *aangenaam leven, verbindend netwerk, krachtige economie* en *inclusieve duurzaamheid.* Op basis van het participatieproces zijn er voor de omgevingsvisie 16 ambities opgesteld verdeeld over de vier onderwerpen en verder uitgewerkt in (concretere) beleidsuitspraken. De beleidsuitspraken gaan in op de volgende onderwerpen: *wonen, voorzieningen, natuur, mobiliteit, transitie landelijk gebied, toerisme, bedrijventerreinen, duurzame energie, circulariteit* en *klimaatadaptatie.*

Voor verschillende onderwerpen uit de omgevingsvisie moet nog verdere concretisering plaatsvinden in programma's en plannen. Het ontbreken van concrete uitspraken komt met name doordat er op dit moment landelijk of provinciaal programma's ontwikkeld worden die van invloed zijn op het gemeentelijk beleid, een voorbeeld hiervan is het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Noord-Brabant en de ontwikkelingen op het gebied van landbouw.

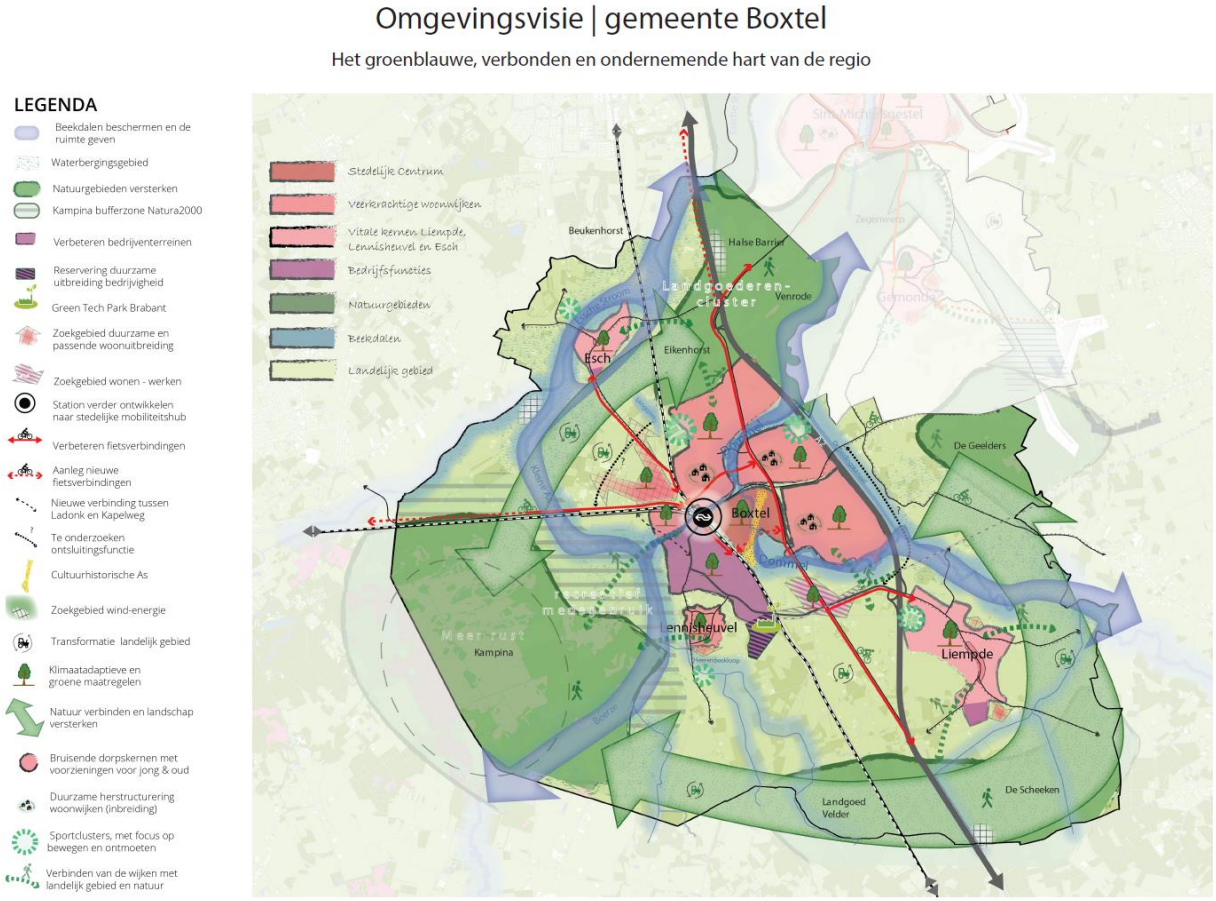

Wat blijkt uit het OER?

In het OER is het nieuwe beleid getoetst én is er gekeken of daarmee de ambities worden gehaald. Hieruit blijkt dat in bijna alle gevallen positief wordt bijgedragen aan de ambities maar dat het nog niet met zekerheid te zeggen is of de ambities daadwerkelijk worden gehaald. Dit komt in belangrijke mate doordat concrete beleidsuitspraken ontbreken. Met concreet wordt bedoeld dat duidelijk is wat op welke plek en in welke omvang gaat gebeuren.

Met name voor één ambitie geldt dat uit verdere uitwerking moet blijken of de ambitie behaald wordt, het gaat hier om de ambitie *'De leefomgeving is veilig en gezond'*. Dit hangt met name samen met de keuze voor woninguitbreiding op bepaalde locaties (o.a. langs het spoor) met verkeersaantrekkende werking als gevolg. Drie aspecten die samenhangen met deze ambitie zijn in de huidige situatie aangemerkt als aandachts- of knelpunt, het beleid uit de omgevingsvisie laat voor deze aspecten meer risico's dan kansen zien waardoor het aandachts- of knelpunt blijft bestaan. Het gaat om de aspecten geluidhinder, omgevingsveiligheid en geurhinder.

Geluidhinder

De uitbreiding van woningen en bedrijvigheid zorgt voor extra verkeersbewegingen wat kan leiden tot meer geluidhinder. Daartegenover is de gemeente voornemens om de geluidszonering bij Ladonk op te heffen, gemotoriseerd verkeer uit kernen te weren en bij herinrichting van drukke wegen geluidmaatregelen af te wegen. Er zijn nog extra maatregelen mogelijk om de kansen te vergroten en het knelpunt voor geluidhinder te verminderen. Met betrekking tot de inbreiding van woningen wordt geadviseerd specifieke voorwaarden op te nemen over afstanden tussen bronnen van geluidhinder en woningen en de hoeveelheid toegestane geluidniveau. Met gemeentebrede snelheidsbeperkingen (bijvoorbeeld 30 km/u) en daarop toegespitste infrastructuur kan geluidhinder door verkeer verminderd worden, wat ook positief is voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen er maatregelen genomen worden aan de gevel, zoals het realiseren van een geluidluwe gevel. Ten aanzien van de uitbreiding van

bedrijvigheid wordt geadviseerd om eisen te stellen over parkeernormen waarbij autogebruik geminimaliseerd wordt.

Ook de toepassing van windenergie kan geluidhinder veroorzaken. Concrete locaties zijn nog niet genoemd, maar er zijn zoekgebieden aangewezen ten zuidwesten van Esch en op twee locaties langs de A2. Bij verdere uitwerking in plannen of programma's dient onderzoek gedaan te worden naar de effecten van geluidhinder en slagschaduw door deze windmolens.

Ondanks dat geluidhinder als knelpunt blijft bestaan is er ook beleid dat wel degelijk bijdraagt aan het verminderen van geluidsoverlast. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de inzet op de mobiliteitstransitie door meer te fietsen en wandelen in plaats van de auto te gebruiken.

Omgevingsveiligheid
Omgevingsveiligheid is in de referentiesituatie een aandachtspunt, omdat een aantal (beperkt) kwetsbare gebouwen binnen de aandachtsgebieden voor brand en explosie van verschillende risicobronnen ligt. Daarnaast liggen er kwetsbare gebouwen binnen de PR10-6 per jaar contour.

In de omgevingsvisie zijn woningbouwuitbreidingen voorzien bij aandachtsgebieden voor omgevingsveiligheid. De aanbeveling is om (beperkt) kwetsbare objecten zo veel mogelijk buiten het aandachtsgebied te houden en waar mogelijk andere functies aan de randen langs het spoor te plaatsen. Daarnaast kunnen er in een latere (plan)fase extra randvoorwaarden benoemd worden om het risico te mitigeren. Het is aan de gemeente om conform het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een voorschriftengebied aan te wijzen waarbinnen (bouwkundige) maatregelen verplicht zijn voor nieuwbouw. Bij concretisering van de woningbouwplannen en plannen rondom nieuwe voorzieningen moet er rekening gehouden worden met deze gebieden en aanvullend onderzoek uitgevoerd worden.

Geurhinder
Geurhinder wordt mogelijk een nieuw aandachtspunt, omdat er enkel risico's zijn voorzien door het nieuwe beleid.

In de omgevingsvisie zijn woningbouwuitbreidingen voorzien in de buurt van geurintensieve bedrijvigheid (boerderijen). Hierdoor neemt mogelijk het aantal geurgehinderden toe. Het is de aanbeveling om te onderzoeken welke extra maatregelen genomen kunnen worden om dit aantal geurgehinderden zoveel als mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld het aankopen of het verplaatsen van geurintensieve bedrijven. Bij verdere concretisering van de woningbouwplannen dient aanvullend geuronderzoek gedaan te worden om de daadwerkelijke hinder in beeld te brengen.

Andere aspecten waar het beleid op dit moment nog niet leidt tot verbeteringen zijn *luchtkwaliteit*, *verkeersveiligheid*, *doorstroming en bereikbaarheid* en *ontsluitingskwaliteit OV.*

Een agenda voor vervolgstappen

Nu de omgevingsvisie klaar is, is het tijd voor het vervolg. Het begint nu pas!!

Na vaststelling van de omgevingsvisie door uw raad, moeten we hard aan de slag met het realiseren van de ambities uit de omgevingsvisie. Dit doen we in programma's en het Omgevingsplan. Hierin werken we de ambities uit naar concrete doelstellingen en geven we aan hoe deze gerealiseerd gaan worden en hoe we dat gaan monitoren. Een goede vertaling van de omgevingsvisie naar programma's is hiervoor noodzakelijk.

Om te komen tot een programmatische uitwerking van de omgevingsvisies zal eerst duidelijk dienen te zijn hoe we dat gaan aanpakken. Dat is de eerste opdracht die in de organisatie wordt uitgezet. Inzichtelijk moet worden wat nodig is om het programmatisch werken te faciliteren en wat de prioritering is. Als dat duidelijk is kan begonnen worden met het uitwerken van de programma's. Het uitwerken van de programma's dient op een projectmatige manier opgepakt worden. Belangrijk hierbij is de integraliteit tussen deze plannen en programma's onderling en met de kaders uit de omgevingsvisie en andere plannen en programma's van andere overheden.

Het programmateam
De opgave die ons de aankomende jaren te wachten staat is groot. Om dit in goede banen te leiden wordt geadviseerd een programmateam op te stellen. Zij hebben de volgende verantwoordelijkheden:

- Bewaakt de inhoud van de omgevingsprogramma's: worden de ambities uit de omgevingsvisie gerealiseerd? Wordt er invulling gegeven aan de ambities uit de omgevingsvisie op zo een dusdanige wijze dat deze gemonitord kunnen worden Het team beoordeelt de toets van de beoordeling van de getoetste ambities.
- Bewaakt de uniformiteit van de op te stellen omgevingsprogramma's zodat de omgevingsprogramma's niet ieder hun eigen structuur krijgen.
- Bewaakt de samenhang van de omgevingsprogramma's onderling.
- Bewaakt de doorlopende beleidscyclus van de omgevingsvisie.
- Signaleert wanneer gemeentelijke, regionale, provinciale en/of landelijke ontwikkelingen een afweging nodig maken tot herziening van de omgevingsvisie en de daarin mee te nemen onderwerpen.
- Adviseert over de prioritering.

Hoe het programmateam daadwerkelijk vormgegeven wordt en wat de verantwoordelijkheden zijn wordt uitgewerkt in de eerste opdracht zoals hierboven beschreven.

Samenhang met programma's en plannen van andere overheden
De gemeente Boxtel is voor de concretisering van plannen in sommige gevallen afhankelijk van de richting die andere overheden geven. Dit kan Europa, de Rijksoverheid zijn en/of de Provincie Noord-Brabant. De richtingen die deze overheden uitzetten zijn nodig c.q. randvoorwaardelijk om lokaal aan de slag te kunnen met het opstellen van beleid. Hieronder staan enkele plannen waar op dit moment aan gewerkt wordt en die kaderstellend zijn voor de plannen van de gemeente Boxtel:

- Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG)
- Regionale mobiliteitsagenda en programma
- Groenblauwe gebiedsgerichte aanpak
- Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant
- Regionale Energie Strategie (RES) 2.0

Dilemma's
Het kaderstellende beleid uit de omgevingsvisie heeft een ruimtelijk component en de beschikbare ruimte is beperkt. Er is ruimte nodig voor o.a. duurzame landbouw, recreatie, duurzame energieopwekking, wonen, mobiliteit en natuur. Niet alle ontwikkelingen zijn voorzien op dezelfde plek, maar dit geldt wel voor een deel van de ontwikkelingen. Hier kunnen dilemma's ontstaan. We hebben in de omgevingsvisie beschreven welke ontwikkelingen allemaal ruimte moeten krijgen in deze gebieden waarbij we onderscheid hebben gemaakt in bebouwd gebied (centrum, vitale kernen en bedrijfsfuncties), landelijk gebied, beekdalen en natuur. Enkele dilemma's waar de gemeente de aankomende jaren mee aan de slag gaat in programma's:

- Invulling van de woningbouwopgave, ruimte voor ontmoetingen voorzieningen enerzijds en meer klimaatadaptieve en groene maatregelen in de kernen en ruimte voor voorzieningen gericht op duurzame mobiliteit binnen de bebouwde kom anderzijds.
- Ruimte voor recreatie, duurzame energieopwekking, omschakeling naar duurzame landbouw met agrarisch natuurbeheer, het verbeteren van de kwaliteit van bodem en water voor de KRW-doelstellingen, waterberging natuurontwikkeling en verbindingen, uitbreiding van bedrijventerrein Vorst-B en woningbouw in het (agrarisch) buitengebied en natuurgebieden vragen allemaal om ruimte. Wat krijgt waar en wanneer voorrang en wat betekent dit voor andere ambities? Zijn er mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik; slimme oplossingen?

Vervolg plannen en programma's
De omgevingsvisie is de paraplu waar het nieuwe beleid in de vorm van plannen en programma's onder gaat vallen. De programma's zijn een verdere uitwerking waarin invulling wordt gegeven om aan de ambities te voldoen. In de omgevingsvisie is benoemd welke ambities op welk manier terugkomen in de programma's. Daarnaast wordt er een Omgevingsplan opgesteld met daarin regels voor de fysieke leefomgeving van Boxtel.

De aankomende jaren worden door de gemeente in elk geval de volgende programma's uitgewerkt:

- Programma wonen
- Programma gezondheid
- Programma recreatie en toerisme
- Programma economie
- Programma duurzame mobiliteit
- Programma natuur, landschap en biodiversiteit
- Programma klimaatadaptatie en water
- Programma duurzaamheid
- Programma accommodatie en voorzieningen
- Programma warmte
- Programma kostenverhaal en financiële bijdragen

Gebiedsgericht programma's
We gaan ook werken met gebiedsgerichte programma's. In een gebiedsgericht programma behandelen we meerdere onderwerpen en opgaven in samenhang, om zo bij te dragen aan de ambities voor de omgevingsvisie. Dit doen we in ieder geval voor het Vitaal Landelijk gebied maar er komen de aankomende jaren meer gebiedsgerichte programma's.

Financiële haalbaarheid
De uitwerking van de omgevingsvisie vraagt om een langjarige inzet van personeel en middelen en om samenwerking met stakeholders en ketenpartners. De uitwerking vindt gefaseerd plaats in bovengenoemde omgevingsprogramma's en gebiedsgerichte programma's en bestaat uit afzonderlijke besluiten met bijhorende financiering. De gemeentelijke begroting is hierbij kaderstellend.

Het omgevingsbelang en onderzoek
De omgevingsvisie is het eerste product onder de Omgevingswet dat invulling geeft aan het doel van de wet, namelijk bijdragen aan een duurzame ontwikkeling, bewoonbaarheid van het land en bescherming en verbetering van het leefmilieu, samengevat het omgevingsbelang. De aankomende jaren zullen ook de bovengenoemde programma's hieraan bijdragen. In de programma's wordt verder invulling gegeven aan de gemeentelijke ambities van de omgevingsvisie. Door de verschillende programma's integraal uit te werken en op elkaar af te stemmen wordt het algemene omgevingsbelang bewaakt en bevorderd. Dit wordt ook geborgd met het omgevingsplan. Indien nodig doen we extra onderzoek om effecten voor de leefomgeving uit te zoeken. Hierbij zal monitoring ook een belangrijke rol spelen.

Monitoring
Monitoring heeft door de Omgevingswet een belangrijke plek gekregen in de beleidscyclus. Met monitoring wordt in de gaten gehouden of de ambities en doelen uit de omgevingsvisie worden behaald, dit gebeurt aan de hand van het OER. In het OER is namelijk een nulsituatie beschreven (de 'foto van de leefomgeving'). Voor elk onderzocht aspect is beschreven hoe de huidige situatie er voor staat en wat het autonome beleid (voor de omgevingsvisie) is. Door elke paar jaar opnieuw de stand van zaken van deze aspecten inzichtelijk te maken wordt duidelijk of het nieuwe beleid daadwerkelijk bijdraagt aan het halen van de ambities en doelen en daarmee aan het verbeteren van de leefomgeving. Als dit niet het geval is dan kan er tijdig worden bijgestuurd.

In onderstaande figuur is de beleidscyclus zoals wij daar als gemeente invulling aan geven te zien.

De omgevingsprogramma's maken onderdeel uit van de beleidsontwikkeling en de beleidsdoorwerking. Door de omgevingsprogramma's ook te monitoren en evalueren ontstaat de kleine beleidscyclus zoals weergeven in het figuur hierboven. In de omgevingsprogramma's dient aangegeven te worden hoe programma de projecten en maatregelen meet. Het meten en beoordelen doen we aan de hand van de beoordelingsaspecten uit het OER. Als er nieuwe openbare bronnen beschikbaar zijn, kan hier gebruik van gemaakt worden.

Technische vragen behorend bij raadsvoorstel ‘Vaststelling omgevingsvisie Boxtel met bijbehorende omgevingseffectrapportage
Raadsvergadering 10 december 2024

	Ingediend door:	Vraag	Antwoord
1	PvdA-GroenLinks	In de memo ‘gemeenteraad aanvullende informatie t.b.v. behandeling omgevingsvisie’ wordt onder punt 4 verwezen naar de notitie d.d. 13 augustus 2024. Waar is deze notitie te vinden?	De datum 13 augustus 2024 is niet correct. Hier had moeten staan 25 juni 2024. Er wordt verwezen naar bijlage 5 bij het raadsvoorstel: Notitie Uitwerking advies commissie mer
2			
3			
4			

Memo

Van	College van burgemeester en wethouders
Aan	Gemeenteraad
Datum	11 december 2024
Zaaknummer	1347331 (hoofdzaak omgevingsvisie)

Onderwerp

Advisering ingediende amendementen & moties behorende bij omgevingsvisie Boxtel.

Amendementen & moties

A1. Amendement zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding in Liempde

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Er is geen mogelijkheid geweest voor participatie. De omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Voor de dorpen geldt, dat er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk zijn aan de raden van Esch, Liempde en Lennisheuvel. Dit biedt voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling van de dorpen. Toevoeging van één selectief gebied biedt geen meerwaarde.

A2. Amendement Versnel zoekgebied Boxtel zuid

Advies: Instemmen met de voorgestelde wijziging. De genoemde overwegingen in het amendement worden op meerdere punten niet ondersteund.

Motivatie advies: Door het toevoegen van de middellange termijn kan het in beeld komen van Boxtel-Zuid een optie zijn mocht het aantal te realiseren woningen door middel van inbreiding, herstructurering en transformatie en de uitbreidingslocatie Noordwesthoek lager uitvallen. Er is een heldere lange termijnvisie nodig voor de stedelijke ontwikkeling van de kern Boxtel in de vorm van een gebiedsgericht omgevingsprogramma (pagina 47 omgevingsvisie). Boxtel-Zuid maakt daar deel van uit.

A3. Amendement Bouwen voor lokale behoefte

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Het door uw raad in 2023 vastgestelde Programma Volkshuisvesting gaat hier al over, waarbij keuzes zijn gemaakt op basis van een gedegen woningmarktonderzoek naar de behoefte aan woningaantallen en -typen (o.a. starters en senioren). Door het amendement zoals dit is voorgelegd wordt het 33% meer woningen in de kleine kernen bouwen, zoals bepaald in genoemd programma, weer ontkracht. We adviseren om de tekst in de Omgevingsvisie ongewijzigd te laten, omdat het Programma Volkshuisvesting hierin al voorziet.

A4. Amendement Zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Een bedrijventerrein aan de oostzijde van de A2 is alleen een optie als er ook een passende ontsluitingsstructuur te realiseren is. Op dit moment ontbreekt deze.

A5. Amendement Randweg Noordwest Boxtel

Advies: Ontraden

Motivatie advies: De te onderzoeken ontsluitingsfunctie (ontsluitingsweg) van Boxtel Noordwest wordt een gevolg van de (woon)ontwikkelingen in dit gebied. Indien er veel woningen komen is er ook structurele wijziging van de infrastructuur nodig. Indien er geen of beperkte ontwikkeling is in het

gebied is een uitgebreide ontsluitingsfunctie in de vorm van een randweg ruimtelijk en financieel moeilijk te verantwoorden.

A6. Amendement juiste locatie station

Advies: Instemmen

Motivatie advies: Op meerdere kaarten wordt inderdaad de indruk gewekt dat het station noordelijker ligt dan de werkelijke plek. In andere kaarten is het een cirkel. Voorstel is de betreffende kaarten hier op aan te passen.

A7. Amendement Gebiedsvisie stationsomgeving

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Naast dat de omgevingsvisie ingaat op de kansen in het stationsgebied in Boxtel, is dit gebied ook in het traject van NOVEX Stedelijk Brabant opgenomen als potentiële ontwikkellocatie voor de langere termijn. Er is een heldere lange termijnvisie nodig voor de stedelijke ontwikkeling van de kern Boxtel in de vorm van een gebiedsgericht omgevingsprogramma (pagina 47 omgevingsvisie). Het stationsgebied maakt daar deel van uit.

A8. Amendement Energieneutraal uiterlijk in 2040 neutraal

Advies: Ontraden

Motivatie advies: In het beleidsakkoord is opgenomen dat Boxtel zo snel mogelijk energieneutraal wil zijn. De omgevingsvisie sluit hierbij aan. We zijn afhankelijk van beleidskeuzen van anderen en daardoor is het niet realistisch om een streefdatum als ambitie op te nemen. We zullen ons maximaal inspannen om zo snel mogelijk energieneutraal te zijn.

A9. Amendement Duurzame energie voor vervoer

Advies: Instemmen

Motivatie advies: Door groene waterstof te vervangen door duurzame energie is het op basis van voortschrijdende inzichten en kennis, nu en in de toekomst, mogelijk om een weloverwogen besluit te nemen over de daadwerkelijk toe te passen hernieuwbare energie bron(nen).

A10. Amendement Waterstofhub alleen voor opnemen waterstof

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Alvorens de kansen voor de gemeente Boxtel te kunnen onderzoeken, dient duidelijk te zijn hoe en wanneer de waterstoftransportleiding wordt aangelegd.

A11. Amendement Verbeteren van het leefmilieu

Advies: Instemmen

Motivatie advies: We zijn blij met het hogere ambitieniveau van de raad. Het amendement brengt de zin op blz 29 in overeenstemming met de ambitie. De OER toont aan dat deze ambitie met name op het gebied van geluid een grote uitdaging met zich meebrengt.

A12. Amendement Toekomstbestendige landbouw

Advies: Ontraden

Motivatie advies: De belangrijkste redenen om terminologie niet aan te passen zijn:

1. Afstemming op (nationaal) beleid
   Gezien het belang van aansluiting bij Europees, landelijk en provinciaal beleid, is het van belang om een heldere en gedefinieerde koers te kiezen die in lijn is met nationale kaders en doelstellingen. Het SPLENDID rapport is hiervoor een goede basis. De definities uit dit rapport zullen worden gebruikt bij de verdere uitwerking van het beleid van de gemeente.
2. Onduidelijkheid en ruis door brede terminologie
   Het gebruik van te veel brede termen en het aanbieden van een te uitgebreid scala aan

mogelijkheden zorgt voor verwarring en gebrek aan focus. Dit belemmert het formuleren van duidelijke doelen en acties.

A13. Amendement Teelten die veel water of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Sommige gronden zijn zeer kwetsbaar voor droogte en uitspoeling en andere minder. Het woord veel is dus afhankelijk van diverse omstandigheden en is van belang voor een duurzame landbouw.
De passages in de omgevingsvisie met de tekst uit het amendement wordt breder toegelicht. Op basis van het participatietraject is de zin "Ook worden er niet of nauwelijks kunstmest en bestrijdingsmiddelen gebruikt" aangepast in: “Kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen worden zo min mogelijk gebruikt.

A14. Amendement Instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen

Advies: Ontraden

Motivatie advies: In de omgevingsvisie staat onder uitgangspunten krachtige economie bullit 3: onder andere voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen wordt ingezet op bedrijven die iets toevoegen. In de eerste plaats op werkgelegenheid. Verder bieden we geen ruimte aan bedrijven die veel ruimte innemen en weinig meerwaarde hebben voor de gemeente Boxtel. In de onlangs vastgestelde economische agenda is opgenomen dat we een onderzoek naar het opstellen van een uitgifteprotocol gaan opstarten. Daarin wordt dit betrokken.

A15. Amendement Ambitie integrale toegankelijkheid

Advies: Instemmen

Motivatie advies: We zijn blij met de hoge ambitie van de Raad.

A16. Amendement Rol van de gemeenteraad bij omgevingsprogramma’s

Advies: Overnemen.

Motivatie advies: Sluit aan bij motie over ditzelfde onderwerp waar we ook positief op adviseren.

M1. Motie Rol van de raad

Advies: Instemmen

Motivatie advies: Het verzoek is conform de beantwoording technische vragen / advies memo aanvullende informatie rol gemeenteraad.

M2. Motie gebiedsvisie Boxtel zuid

Advies: Ontraden

Motivatie advies: Verwezen wordt naar de motivatie onder amendement A2. Er is een heldere lange termijnvisie nodig voor de stedelijke ontwikkeling van de kern Boxtel in de vorm van een gebiedsgericht omgevingsprogramma (pagina 47 omgevingsvisie). Boxtel-Zuid en het stationsgebied maken daar deel van uit. De prioritering van programma’s vindt op een later moment plaats. . Een programma wordt uitgewerkt binnen de kaders van de omgevingsvisie.

M3. Motie Onderzoek productie Groen Gas

Advies: Instemmen

Motivatie advies: De productie van groen gas uit biomassa kan gezien worden als een middel om hernieuwbare energie op te wekken en om stikstof te binden en daardoor de uitstoot te verminderen. Dit past daardoor onder voorwaarden in de omgevingsvisie. Het onderzoek dient breder te zijn dan alleen invoeden en digestaat omzetten naar korrels. Daarbij dient onderzocht te worden of het onderzoek op schaal van Boxtel of regionaal of provinciaal niveau plaats moet vinden. Als dit op de

schaal van Boxtel gaat plaatsvinden zal dit afgestemd dienen te worden op de beschikbaarheid van capaciteit en middelen.

Gas kan met toestemming van Enexis direct ingevoed worden in het aardgasnet of kan via een gasturbine omgezet worden in elektriciteit en warmte en ingevoed worden in het aardgasnet. Of het digestaat na vergisting omgezet kan of moet worden in korrels die kunstmest kunnen vervangen, moet onderzocht worden. Daarnaast is een onderzoek naar de theoretische potentie van de productie van groen gas op boerderij- of corporatieniveau onvoldoende en dient ook onderzocht te worden wat de praktische potentie is voor vergisting (dus of het rendabel is en of daarvoor belangstelling is) en wat de milieubelasting of milieuwinst is, maar een start met een onderzoek naar de praktische potentie kan een eerste stap zijn om de dialoog met de doelgroep aan te gaan.

M4. Risicoparagraaf in programma's

Advies: Instemmen

Motivatie advies: In programma's wordt aangegeven welke ambities gerealiseerd worden met het realiseren van het programma. Het is goed om de risico's in beeld te brengen. Dit kan door middel van een risicoparagraaf in het programma.

– verworpen –

Amendement. Nieuw "Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding" in Liempde

Raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

De gemeenteraad van de gemeente Boxtel, op 10 december 2024 in vergadering bijeen;

Constaterende dat

- Er vanuit ruimtelijk perspectief bekeken, in Liempde een veelbelovend gebied ligt dat in de toekomst voor woningbouw geschikt kan worden gemaakt:
    - Het gebied (globaal) begrensd door de A2 – Brukelsestraat – Rosenhofstraat

Overwegende dat

- Op heel veel plekken in Nederland, zo ook in Boxtel zelf, woningen langs snelwegen vaak worden geïntegreerd met een geluidswal of soortgelijke functies.
- Dit vaak kleinere woningen en/of appartementen zijn: vaak prima geschikt als starterswoning of – in zijn algemeenheid gezegd – woningen in het goedkopere koop- en/of huursegment.
- Het precies dit soort woningen zijn waar grote behoefte aan is, en waar op genoemde plek kansen voor liggen.

Besluit:
Het gebied in Liempde tussen A2-Brukelsestraat-Rosenhofstraat in de Omgevingsvisie Boxtel op te nemen als "Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding", zowel op de kaart als in de tekst.

Om het gewenste Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreidingen te verduidelijken, verwijzen we naar Bijlage 1 waarin we het bedoelde gebied op de kaart van de Omgevingsvisie ingetekend hebben.

Boxtel 10 december 2024,

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

voor VVD. CDA
tegen: INBOX, PvdA-GroenLinks, BALANS, D66, Combinatie 5, SP

10 december 2024
HMSmin

A1

Bijlage 1

De paarse cirkel geeft globaal het gebied weer wat op de kaart van de Omgevingsvisie gevisualiseerd zou moeten worden tot "Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding"
Deze tekstpassage is gelijk aan de legenda voor de beoogde uitbreidingslocatie aan de Noordwest kant van Boxtel

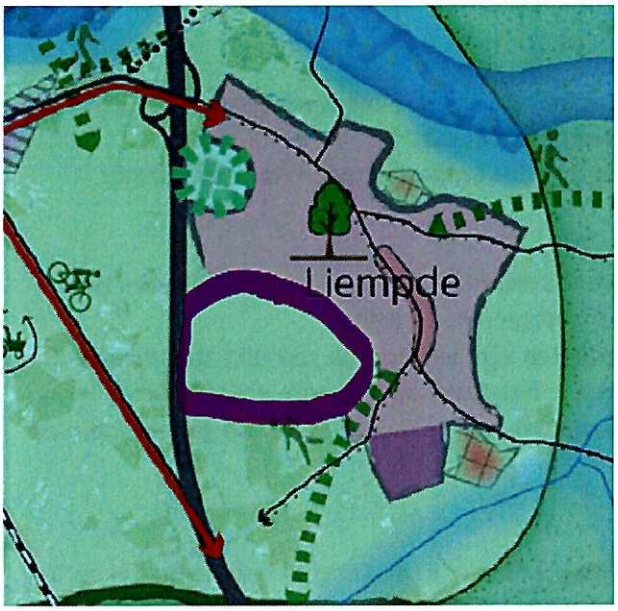

- aangenomen -

Gewijzigd Amendement versnel zoekgebied Boxtel zuid

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 10 december 2024, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

~~Overwegende dat:~~

- ~~Boxtel Noordwest een woningbouw zoekgebied is voor de korte tot middellange termijn.~~
- ~~Sowieso één bouwbedrijf en de **ProRail** NS daar geen voorstander van zijn.~~
- ~~Voor de beoogde aantallen woningen er nieuwe wegen en tunnels nodig zijn.~~
- ~~Het dicht bij de Kampina ligt wat het stikstofprobleem nog erger maakt.~~
- ~~In de meest recente plannen de Delta Rhine Corridor door Boxtel NW gaat lopen.~~
- ~~Boxtel Zuid pas na NW als zoekgebied komt.~~
- ~~Bouwen in zowel Boxtel NW als Z verre van zeker is en onze kansen verbeteren door zo snel mogelijk voor beide zoekgebieden te gaan.~~

Besluit:

De tekst op blz. 34:

"Op de langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen."

Te wijzigen in:

"Op de middellange tot langere termijn is het gebied ten zuiden van Boxtel, tussen het Dommeldal en de A2, in beeld voor wonen, werken en voorzieningen."

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs (woordvoerder)
Joep Schalkx
Peter den Ouden
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

SP
Rinze van der Veen
Frans Sannen

CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

voor: Combinatie95, SP, CDA, D66, INBOX, PvdA-GroenLinks, BALANS, VVD

tegen: -

10 december 2024

HMSmith

A2

- aangenomen -

Gewijzigd Amendement - Zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2

Raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

De gemeenteraad van de gemeente Boxtel, op 10 december 2024 in vergadering bijeen;

Constaterende dat

- Er in Scenario 2 van de Omgevingsvisie een "Zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2" is opgenomen.
- Dit zoekgebied niet is opgenomen in de definitieve Omgevingsvisie.
- Een ontsluitingsweg tussen de N618-Schijndelseweg en de A2-afslag Liempde – de "VAN-weg" – wel is opgenomen op de kaart van de omgevingsvisie.

Overwegende dat

- Het logisch is om beide zaken met elkaar te combineren: door uitgiftes van (nieuwe) bedrijfsgrond, kan de VAN-weg als ontsluitingsweg mede worden gefinancierd.
- Realisatie van de VAN-weg de verkeersdrukte op de Boxtelse Noord-Zuid as zal verlagen.

Besluit:

1. Onderstaande tekst
   De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg
   Te wijzigen in:
   De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. ~~*Een nieuwe ontsluitingsweg zal een nieuw bedrijventerrein langs de A2 beter bereikbaar maken*~~ ***En gaat een onderzoek doen naar een nieuwe ontsluiting en naar de mogelijkheden van aangrenzende bedrijvigheid****".*

2. ~~En de verbeelding **van dit nieuwe bedrijventerrein aan te passen** volgens de kaart uit Scenario 2 van de Omgevingsvisie.~~

   ~~Zie bijlage 1 voor meer uitleg.~~

voor: VVD, BALANS, CDA, D66, INDOX
tegen: SP, Combinatie 95, PvdA-GroenLinks

Boxtel 10 december 2024,

Fractie VVD	**Fractie BALANS**	**Fractie CDA**
Rob Kuppens	Gerlof Roubos	Roel de los Hoyos
Lisa Somers	Kim Bremmer-van de Sande	Kubra Atalay
	Wout de Jong	
	Luc Bormans	
	Ilse Schelle	
	Geeske Groenewegen-van den Akker	
	Rianne van Esch-de Wal	

10 december 2024
THMSmin

A4

~~Bijlage 1~~

~~Onderstaande kaart uit Scenario 2 geeft een beeld van het nieuwe bedrijventerrein. Met het amendement wordt beoogd zowel tekst als visualisatie aangaande dit bedrijventerrein over te nemen uit Scenario 2 en op te nemen in de definitieve Omgevingsvisie.~~

~~Uitsnede kaart Scenario 2 – met in paars omcirkeld het "zoekgebied extra bedrijventerrein oostzijde A2" dat niet is opgenomen in de definitieve Omgevingsvisie.~~

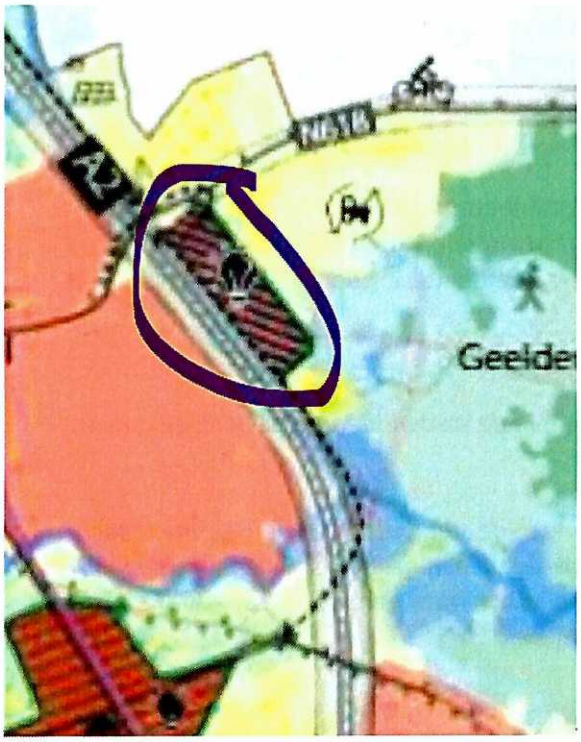

- aangenomen -

Amendement bij Omgevingsvisie 2040 'Juiste locatie station'.

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 10 december 2024

Constaterende dat:

- Het station op de omgevingskaart op de verkeerde locatie is ingetekend.
- Het station nu ongeveer een halve kilometer noordelijker is ingetekend bij de dubbele overweg

Overwegende dat:

- Nieuwe infrastructuur schematisch is aangegeven op de omgevingskaart
- Maar bestaande infrastructuur op de feitelijke locatie is ingetekend
- Dit belangrijk is omdat de locatie van het station genoemd wordt bij diverse toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zoals Boxtel Noord West

Besluit

Het station op de omgevingskaart op de juiste locatie in te tekenen.

En gaat over tot de orde van de dag.

voor: D66, SP, VVD, BALANS, Combinatie GS, CDA, PvdA-GroenLinks, INDOX

tegen: -

Fractie D66

Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

10 december 2024

HMSmin

A6

– aangenomen –

PvdA GROEN LINKS
THUIS IN BOXTEL

Gewijzigd Amendement

Gebiedsvisie Stationsomgeving

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van 10 december 2024.

Overwegend dat

- het stationsgebied, zowel aan de centrumzijde als aan de Van Salmstraat, in de toekomst een cruciale rol als OV-hub, woonblok, winkels, kantoren en bedrijfspanden kan vervullen en ons visitekaartje kan worden;
- inbreidend gebouwd kan worden op een toekomstbestendige manier zoals klimaatadaptief, energie-positief, biobased, voor flexibel gebruik en met kleinere woonoppervlakten met deelruimte en -voorzieningen;
- ingericht kan worden met veel groen in de straat en plantsoenen, ook in de gevels en op het dak. De gemeente draagt zo bij aan de 'stadse natuur' en blijft de natuur in het buitengebied bespaard;
- thema's ter profilering van Boxtel kunnen zijn: ambacht en design (in samenwerking met Sint Lucas), vergroening (Yuverta en De Plaatse), innovatie en biomimicry) en toerisme;
- door dit gebied te ontwikkelen er een goede aansluiting tussen centrum en Ladonk ontstaat;
- het P+R terrein van Salmstraat zou ontwikkeld kunnen worden tot een woon-werk toren en (ondergrondse) parkeergarage;
- de effecten op ruimtelijke ordening en milieu zoals de grondwaterstand, trillingen en giftreinen mee te nemen.

Besluit:

De tekst op blz ~~33~~ **47 (bij gebiedsgerichte programma's)**:

~~'Deze kansen spelen in het centrum vooral in de stationsomgeving van Boxtel...'~~

'....de kern van Boxtel'

Toe te voegen:

~~Op korte termijn een integrale gebiedsvisie voor de stationsomgeving te ontwikkelen, zowel aan de voor- als achterzijde van het station.~~

en stationsgebied (aan de voor- als achterzijde van het station)

En gaat over tot de orde van de dag.

voor: PvdA-GroenLinks, INDOX, CDA, D66, Combinatie G5, SP, VVD
tegen: BALANS

Boxtel 10 december 2024

PvdA-GroenLinks

Mirjam Bemelmans en Miek Nooijen

10 december 2024
THMSmin

A7

- aangenomen -

Gewijzigd Amendement energieneutraal uiterlijk in 2040

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 10 december 2024, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

Overwegende dat:

- Tijdens de participatie via de Swipocratie met ruim 600 reacties, een ruime meerderheid van 78% heeft aangegeven te willen dat Boxtel uiterlijk in 2040 energieneutraal is.
- Dat de huidige RES tot 2030 loopt en onze omgevingsvisie tot 2040.
- In de volgende RES vanaf 2030, er bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen de plannen voor het opwekken van duurzame energie concreet gemaakt moeten worden om aan de verwachte vraag naar duurzame elektriciteit voor wonen, bedrijvigheid en elektrisch vervoer te voldoen.
- De ambitie van het Rijk is om in 2050 energieneutraal te zijn. Hiermee gelijk oplopen zal onze ambities op het gebied van nieuwe woningen, economie en elektrisch vervoer ernstig vertragen.

Besluit:

De tekst op blz. 16:

"De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en loopt minstens gelijk op met de regio Noordoost Brabant, het Rijk en de Regionale Energiestrategie (RES) opgave."

Te wijzigen in:

"De gemeente Boxtel is zo snel mogelijk energieneutraal en spant zich ***hiervoor*** *maximaal in ~~om dit uiterlijk in 2040 te bereiken~~"*

En gaat over tot de orde van de dag.

10 december 2024

THMSmin

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs (woordvoerder)
Joep Schalkx
Peter den Ouden
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

Fractie SP
Rinze van der Veen
Frans Sannen

Fractie PvdA-GroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

Fractie D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

voor: combinatie95, SP, D66, PvdA-GroenLinks, INBOX, BALANS, CDA

tegen: VVD

A8

- dangenomen -

Amendement duurzame energie voor vervoer

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 10 december 2024, betreffende het raadsvoorstel 1347331 – Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

Overwegende dat:

- Volgens de duurzame waterstofladder (schaarse) groene H2 vooral geschikt is als grondstof (kunstmest, plastic) en hoge temperatuur processen (beiden niet aanwezig in Boxtel).
- De verbranding van waterstof bij hoge temperaturen verloopt, waarbij Nox ontstaat wat onze stikstofproblemen nog erger maakt.
- Bij de productie van groene waterstof veel energie verloren gaat en energieneutraal worden daardoor nog moeilijker is.
- Bij de omzetting van waterstof naar stroom nog meer energie verloren gaat.
- Er nog slechts 2 fabrikanten van waterstofauto's zijn en een grote vrachtwagenfabrikant zoals Scania, na gedegen research, zich sinds kort volledig inzet op de ontwikkeling van elektrische vrachtauto's.

Besluit:

De tekst op blz. 30:

"Kansen voor de omslag naar groene waterstof als brandstof worden benut."

Te wijzigen in:

"*Kansen voor de omslag naar duurzame energie voor vervoer worden benut.*"

En gaat over tot de orde van de dag.

voor: Combinatie95, SP, PvdA-GroenLinks, D66, INDOX, CDA, BALANS, VVD

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs (woordvoerder)
Joep Schalkx
Peter den Ouden
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

Fractie SP
Rinze van der Veen
Frans Sannen

Fractie PvdA-GroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

tegen: –

Fractie D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

10 december 2024
HMSmit

- ingetrokken -

BALANS

Amendement:

Waterstofhub alleen voor opnemen waterstof

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van
10 december 2024,

overwegende dat:

- In de omgevingsvisie op pagina 31 wordt aangegeven dat er een onderzoek komt naar een waterstofhub gekoppeld aan de Delta Rhine Corridor
- In de nota beantwoording zienswijzen op pagina 69 is aangegeven 'Bij een waterstof hub kan waterstof uit de Delta Rhine Corridor (DRC) worden afgenomen of opgewekte elektriciteit omgezet worden in waterstof en ingevoegd worden in de DRC'
- Het omzetten van opgewekte elektriciteit naar waterstof erg inefficient is
- Het omzetten van opgewerkt elektriciteit naar waterstof enorme industriële installaties vereist
- Dit niet past binnen de omgeving van Boxtel

Besluit:

Aan de tweede bullit op pagina 31 het volgende toe te voegen:

Deze waterstofhub zal alleen worden gebruikt om waterstof af te nemen van de DRC en niet voor het omzetten van opgewekte elektriciteit in waterstof en ook niet voor het invoegen van waterstof in de DRC

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 10 december 2024

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen - van den Akker
Rianne van Esch

10 december 2024
THMSmin

A10

– aangenomen –

10 december 2024
THMSmin

AMENDEMENT VERBETEREN VAN HET LEEFMILIEU

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 10 december 2024, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel,

overwegende dat:

- Een van de hoofddoelen van de omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
- Uit het rad van de leefomgeving blijkt dat ten aanzien van milieu er geen enkele verbetering te verwachten is met het huidige beleid.
- in de ambities (blz 13) duidelijk is opgenomen dat de overlast van stank, geluidshinder is afgenomen en de kwaliteit van de lucht is verbeterd.

Besluit:

De tekst op blz 29:

"We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en we *proberen* ons op gebied van geur, lucht- en geluid te verbeteren."

te wijzigen in:

"We voldoen minimaal aan de wettelijke eisen en verbeteren ons op gebied van geur, geluid en lucht."

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA - GroenLinks	Fractie CDA	Fractie D66
Mirjam Bemelmans	Roel de Los Hoyos	Wiebe de Leijer
Miek Nooijen (woordvoerder)	Kubra Atalay	Sohib Hussain

voor: PvdA-GroenLinks, CDA, D66, INDox, BALANS, Combinatie 5, VVD, SP

tegen: –

A11

- ingetrokken -

BALANS

VVD Boxtel

Amendement:

TOEKOMSTBESTENDIGE LANDBOUW

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van
10 december 2024,

overwegende dat:

- In de omgevingsvisie gesproken wordt over circulaire landbouw, kringlooplandbouw, (natuur)inclusieve landbouw en duurzame landbouw
- Deze termen door elkaar gebruikt worden hetgeen verwarring op levert omdat er ook geen definities hiervan zijn opgenomen in de omgevingsvisie
- Eenduidigheid belangrijk is
- In de nota beantwoording zienswijzen wordt aangegeven dat bij de nadere uitwerking van beleid de gemeente gebruik maakt van de gangbare definities zoals onderzocht door de Wageningen Universiteit, bron: SPLENDID, 2021

Besluit:

In de omgevingsvisie overal de termen circulaire landbouw, kringlooplandbouw, (natuur)inclusieve landbouw en duurzame landbouw te vervangen door toekomstbestendige landbouw en in de uitwerking van het beleid uit te gaan van de definities zoals opgenomen in de brochure SPLENDID, 2021

Tevens de volgende definitie voor toekomstbestendige landbouw op te nemen: Een vorm van landbouw waarbij de gezondheid van de bodem voorop staat, mest wordt geïntegreerd in het eigen systeem, de reststromen uit de gewassenteelt en uit onze eigen voeding worden hergebruikt om vee te voeren of te composteren en verspilling van o.a. voedsel zoveel mogelijk wordt teruggebracht. Tevens wordt bij toekomstbestendige landbouw rekening gehouden met de omgeving. Deze doelen kunnen via verschillende transitiepaden door de ondernemers worden bereikt.

En gaat over tot de orde van de dag.

10 december 2024
THMSmin

Boxtel, 10 december 2024

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen - van den Akker
Rianne van Esch

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

A12

- verworpen -

BALANS

VVD Boxtel

Amendement:

TEELTEN DIE VEEL WATER EN/OF CHEMISCHE GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN NODIG HEBBEN

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van
10 december 2024,

overwegende dat:

- In de omgevingsvisie op meerdere plaatsen wordt aangegeven dat er geen ruimte is voor teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingmiddelen nodig hebben
- Nergens is gedefinieerd wat veel is en dit dus een subjectief element is
- Er internationaal en nationaal beleid is om gewasbeschermingsmiddelen goed te keuren, dan wel te verbieden

Besluit:

Om overal in de omgevingsvisie de passages over het geen ruimte geven aan teelten die veel water en/of chemische gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben, te verwijderen

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 10 december 2024

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen - van den Akker
Rianne van Esch

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

voor: BALANS, VVD

tegen: INDOX, PvdA-GroenLinks, CDA, D66, Combinatie G5, SP

10 december 2024

THMSmith

A13

- aangenomen -

Amendement instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 10 december 2024, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

Overwegende dat:

- We de brede welvaart van onze inwoners centraal stellen en dat leidend moet zijn voor onze ambities in deze omgevingsvisie.
- Het daarvoor ook belangrijk is om een duidelijke keuze te maken wat we in de toekomst niet, of minder willen.
- Planbureaus en economen het erover eens zijn dat voor een goede economische toekomst Nederland vooral moet inzetten op robotisering en hoogwaardige kenniseconomie.
- Volgens de adviesraad migratie we vooral arbeidskrachten nodig hebben die bijdragen aan een hoogwaardige en duurzame economie.
- Laagbetaalde arbeidsmigranten vaak werken onder slechte arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden, soms worden ontslagen bij ziekte en er ook rond huisvesting misstanden bestaan.
- De werkgevers de "lusten" hebben van laagbetaalde arbeidsmigratie en de "lasten" voor onze zijn inwoners zoals overlast in wijken, woningnood, daklozen en vastlopende zorg.
- Volgens visiestuk van VVD Tweede Kamerlid Thierry Aartsen: "Het aantal laagproductieve arbeidsmigranten zal moeten worden verminderd. Hoewel het onmogelijk is om arbeidsmigranten van binnen de EU te weigeren, is het wel mogelijk om deze te ontmoedigen."

Besluit:

Onderaan aan ambitie 3 op blz. 20 toe te voegen:

"Bedrijven die vooral leunen op goedkope arbeidsmigranten dragen niet bij aan de brede welvaart en vestigen in Boxtel zal worden ontmoedigd."

En gaat over tot de orde van de dag.

voor: Combinatie95, SP, PvdA-GroenLinks, CDA, D66

tegen: INDOX, BALANS, VVD

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs (woordvoerder)
Joep Schalkx
Peter den Ouden
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

10 december 2024
THMSmin

Fractie SP
Rinze van der Veen
Frans Sannen

Fractie PvdA-GroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

Fractie D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

A14

combinatie 95

SP

PvdA GROEN LINKS
THUIS IN BOXTEL

D66
boxtel

- aangenomen -

Amendement bij Omgevingsvisie 2040 'Ambitie integrale toegankelijkheid'

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 10 december 2024

Constaterende dat:
- Boxtel werkt aan een lokale inclusie agenda
- Vorige jaar de motie 'integrale toegankelijkheid' van D66, Balans, VVD en SP unaniem is aangenomen

Overwegende dat:
- Integrale toegankelijkheid noodzakelijk is om iedereen mee te kunnen laten doen aan de maatschappij
- Slechts een verbetering in de toegankelijkheid is te weinig ambitie voor een periode van 15 jaar
- Alleen kunnen 'gebruiken' van voorzieningen (fysiek en maatschappelijk) en de openbare ruimte is niet inclusief. Belangrijk is dat dit op een gelijkwaardige wijze mogelijk is.

Besluit:

Op pagina 30 van de Omgevingsvisie, Verbindend Netwerk, eerste punt

De tekst:
De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. De toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte verbetert, zodat ook mensen met een beperking hier gebruik van kunnen maken.

Te vervangen door
'De omgeving is zo ingericht dat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. De gemeente Boxtel is sociaal inclusief en stelt mensen in staat om elkaar te ontmoeten en volwaardig mee te doen, waarbij verschillen in afkomst, leeftijd, inkomen of beperking geen rol spelen. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierin een belangrijke rol en worden door de gemeente gestimuleerd. Voorzieningen (fysiek en maatschappelijk) en de openbare ruimte zijn integraal toegankelijk zodat ook mensen met een beperking hier gelijkwaardig gebruik van kunnen maken.'

10 december 2024

THMSmit

En gaat over tot de orde van de dag.
Boxtel, 10 december 2024

Fractie D66
Wiebe de Leijer (woordvoerder)
Sohib Hussain

Fractie CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

BALANS
Gerlof Roubos
Kim Bremmer-van de Sande
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen-van den Akker
Rianne van Esch-de Wal

voor: D66, BALANS, CDA, VVD, SP, Combinatie G5, PvdA-GroenLinks
INDOX

A15

tegen: -

- aangenomen -

10 december 2024
IrMSmith

Amendement Rol van de raad bij Omgevingsprogramma's

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen d.d. 10 december 2024

Overwegende dat:

- De omgevingsvisie van de gemeente Boxtel in deze raadsvergadering aan de raad ter besluitvorming wordt vastgelegd
- Deze omgevingsvisie leidend is voor alle omgevingsprogramma's en omgevingsplannen van de gemeente Boxtel
- Het College de wettelijke bevoegdheid heeft om de omgevingsprogramma's vast te stellen
- Het college voornemens is om per omgevingsprogramma te bepalen wat de rol is van de gemeenteraad
- Het college voornemens is om per omgevingsprogramma de samenwerking met de gemeenteraad vorm te geven
- De Gemeenteraad het van belang vindt om nauw betrokken te zijn bij de totstandkoming van de omgevingsprogramma's en de prioritering van het opstellen van omgevingsprogramma's

1. Op blz. 46 onder ' Uitgangspunten' onderstaande tekst (onder bullet 4)

"In elk programma wordt beschreven wat de rolverdeling (sturingsfilosofie) is en wie het programma vaststelt (het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad)."

Te wijzigen in.

"Na de vaststelling van de omgevingsvisie wordt er een procedure/uitvoeringsdocument vastgesteld waarbij de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van omgevingsprogramma's nader wordt bepaald. Dit document wordt vastgesteld in overleg met de raad. In elk programma wordt beschreven wat de rolverdeling (sturingsfilosofie) is en wie het programma vaststelt (het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad)."

2. Een bullet toe te voegen tussen bullet 4 en 5 met de volgende tekst

"De raad wordt nauw betrokken in het traject om de werkwijze voor het opstellen van en werken met omgevingsprogramma's en de prioritering van de omgevingsprogramma's vast te stellen."

en gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 10/12/2024

BALANS
Gerlof Roubos
Kim Bremmer-v.d. Sande
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen-v.d. Akker
Rianne van Esch-de Wal

CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

voor: CDA, BALANS, D66, VVD, SP, Combinatie 5, PvdA-GroenLinks, INDOX

tegen: -

A16

- ingetrokken -

D66 boxtel

Motie 'gebiedsvisie Boxtel Zuid'

Constaterende dat:

- De gemeente Boxtel nog geen werk heeft gemaakt van de ontwikkeling van Boxtel Zuid.
- We ook op de langere termijn woningen nodig hebben.

Overwegende dat:

- Boxtel Zuid gunstig gelegen is bij de A2 en het station en gebruik kan maken van bestaande infrastructuur
- Boxtel Zuid ook een zoekgebied is voor uitbreiding van het bedrijventerrein
- Dit tot een gevarieerd gebied kan leiden met ruimte voor wonen, werken, natuur en recreatie
- Een integrale visie nodig is om dit gebied kwalitatief goed te ontwikkelen en alle kansen te benutten
- In de economische agenda een belangrijk uitgangspunt is het verbeteren van de verbinding tussen Ladonk, station en centrum
- Het stationsgebied onderdeel kan worden van de gebiedsvisie Boxtel Zuid

Verzoekt het college:

- Een programma 'gebiedsvisie Boxtel Zuid' prioritair op te pakken.
- In deze gebiedsvisie het behouden en toevoegen van ruimtelijke kwaliteit als uitgangspunt te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie D66

Wiebe de Leijer

Sohib Hussain

10 december 2024

M2

- verworpen -

Gewijzigd Amendement bouwen voor lokale behoefte

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 4 februari 2025, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

Overwegende dat:

- De gemeente Boxtel haar bijdrage levert aan de woningmarkt door woningen te realiseren die aansluiten bij de behoefte.
- Tussen 2023 en 2027 we maximaal 1.300 woningen willen toevoegen; in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Van 2028 tot en met 2032 we inzetten op maximaal 985 woningen. Tussen 2032 en 2040 is het aantal woningen nog nader te bepalen. Totaal tot en met 2032 max. 2285 woningen. Dat we dit gaan halen is uiterst onzeker.
- De grootschalige uitbreidingen in de kern Boxtel zullen plaatsvinden.
- In Esch, Lennisheuvel en Liempde kleinschalige uitbreidingen mogelijk zijn.
- Voor de vitale kernen is het belangrijk dat jong en oud een passende woning kunnen vinden en voorzieningen zoals buurthuizen, basisscholen en sportvoorzieningen behouden blijven.
- Starters op de huidige markt nauwelijks aan bod komen en in de kleinere kernen nog moeilijker.
- Voor senioren in de kleinere kernen slechts minimale mogelijkheden zijn om een passende woning te vinden.
- We de te realiseren woningen voornamelijk bij deze doelgroepen terecht willen laten komen.
- **In het programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027 staat dat de lokale woningbehoefte leidend is bij het maken van woningbouwplannen (pagina 14).**

Besluit:

De tekst op blz. 28:
"Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk."

Te wijzigen in:
"Daarom zijn er ook kleinschalige uitbreidingen mogelijk aan de randen van Esch, Liempde en Lennisheuvel, waarbij voor de lokale ***kwalitatieve woning****behoefte gebouwd wordt en de kwaliteit van de omgeving behouden blijft. Bij de kern Boxtel zijn enkele meer grootschalige woninguitbreidingen mogelijk."*

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs
Joep Schalkx
Peter den Ouden (woordvoerder)
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

PvdA-GroenLinks
Mirjam Bemelmans
Miek Nooijen

4 februari 2025
THMSmin

voor: Combinatie95, CDA, D66, PvdA-GroenLinks
tegen: BALANS, INDOX, SP, VVD

A3

- verworpen -

Amendement - Randweg Noordwest Boxtel

Raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

De gemeenteraad van de gemeente Boxtel, op 4 februari 2025 in vergadering bijeen;

Constaterende dat

- Er op de kaart van de Omgevingsvisie in de Noordwest hoek van Boxtel sprake is van een "Zoekgebied duurzame en passende woonuitbreiding" evenals een "te onderzoeken ontsluitingsfunctie".
- De tekstuele toelichting (p.30) voor wat betreft die ontsluiting luidt: "Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van Uitbreidings-locaties".
- Er in Scenario 2 van de omgevingsvisie de volgende, explicietere tekst staat voor deze ontsluitingsfunctie:
  - "Door de nieuwe woonwijken zal de vraag naar mobiliteit toenemen. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg".
- De stippellijn die deze toekomstige ontsluiting visualiseert, in scenario 2 van de omgevingsvisie verder wordt doorgetrokken – óver het spoor, en richting Gestelseweg/Esscheweg – dan op de definitieve kaart-versie.

Besluit:

1. Onderstaande tekst:
   Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties. De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg.
   Te wijzigen in:
   ~~*Mobiliteit, waaronder de ontsluitingsfunctie, is een integraal onderdeel bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties*~~ *De gemeente Boxtel benut haar centrale ligging in de stedendriehoek 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Tilburg. De ontwikkeling van Boxtel Noordwest zal samen gaan met de ontwikkeling van een nieuwe randweg".*

2. En de **verbeelding van deze ontsluiting aan te passen** volgens de kaart uit Scenario 2 van de Omgevingsvisie.
   Zie bijlage 1 voor meer uitleg.

4 februari '25
THMSmith

Boxtel 4 februari 2025,

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

Fractie CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

Fractie BALANS
Gerlof Roubos
Kim Bremmer-van de Sande
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen-van den Akker
Rianne van Esch-de Wal

voor: VVD, CDA, BALANS
tegen. Combinatie 5, INDOX, SP, D66, PvdA-GroenLinks

A5

- aangenomen -

Motie rol van de raad

De raad van de gemeente Boxtel, in vergadering bijeen op 4 februari 2025, betreffende het raadsvoorstel 1347331 - Bijlage 2 Omgevingsvisie Boxtel

Overwegende dat:

- De gemeenteraad bevoegd is om de omgevingsvisie vast te stellen.
- De omgevingsvisie de kaders biedt voor allerlei beleid, maar dit is op een "hoog schaalniveau".
- Beleid verder uitgewerkt wordt in programma's.
- Voorheen de raad de bevoegdheid had om beleidsprogramma's vast te stellen.
- Nu de formele bevoegdheid tot vaststelling van omgevingsprogramma's bij het college ligt.
- De raad graag goed betrokken blijft bij- en invloed heeft op de inhoud van de programma's.

Verzoekt het college:

Om, in vervolg op de vaststelling van de omgevingsvisie, in overleg met de raad afspraken te maken waarmee de rol van de raad bij het opstellen en vaststellen van programma's nader wordt bepaald en vastgelegd. Bijvoorbeeld in de vorm van een instemmingsvereiste of een zogenaamde procedure van wensen en bedenkingen of andere vergelijkbare procedure.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Combinatie95
Stefan de Nijs
Joep Schalkx
Peter den Ouden (woordvoerder)
Aik van den Boogaard
Jan van der Heijden

CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

D66
Wiebe de Leijer
Sohib Hussain

VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

BALANS
Gerlof Roubos
Kim Bremmer-v.d. Sande
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen-v.d. Akker
Rianne van Esch-de Wal

4 februari 2025
TMSmith

Voor: Combinatie95, CDA, D66, VVD, INDOX, BALANS, SP, PvdA-GroenLinks

tegen: -

M1

- aangenomen -

Motie:

Onderzoek productie Groen Gas

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van 4 februari 2025,

overwegende dat:

- In de omgevingsvisie op pagina 31 aandacht besteed wordt aan de uitgangspunten voor een Krachtige Economie
- Één van die uitgangspunten is dat agrariërs die willen stoppen binnen randvoorwaarden van functie of verdienmodel kunnen gaan veranderen
- In de omgevingsvisie op pagina 32 aandacht besteed wordt aan aandachtspunten voor Inclusieve Duurzaamheid
- Één van die uitgangspunten gaat over energietransitie
- Er onder andere in Sint Oedenrode zogenaamd Groen Gas wordt geproduceerd uit dierlijke mest
- Dit Groen Gas gebruikt wordt woningen in Sint Oedenrode
- Het restproduct van de productie van Groen Gas korrels dierlijke mest is
- Deze korrels kunstmest kunnen vervangen
- De opwekking van Groen Gas prima past binnen de ambities van de gemeente Boxtel
- De opwekking van Groen Gas past binnen de transitie van het buitengebied
- Ook GFT gebruikt kan worden bij de het produceren van Groen Gas

Verzoekt het College:

Een onderzoek uit voeren naar de mogelijkheden voor het produceren van Groen Gas in de gemeente Boxtel en de raad over de uitkomsten te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 4 februari 2025

Fractie BALANS	Fractie Combinatie95	Fractie D66
Gerlof Roubos (woordvoerder)	Stefan de Nijs	Wiebe de Leijer
Kim Bremmer	Joep Schalkx	Sohib Hussain
Wout de Jong	Peter den Ouden	
Luc Bormans	Aik van den Boogaard	
Ilse Schelle	Jan van der Heijden	
Geeske Groenewegen - van den Akker		
Rianne van Esch		

4 februari 2025

HMSmith

voor: INBOX, BALANS, CDA, D66, Combinatie95

tegen: SP, PvdA-GroenLinks, VVD

- aangenomen -

D66
boxtel

Motie risicoparagraaf in programma's

Constaterende dat:

- De omgevingsvisie nog uitgewerkt gaat worden in concrete programma's
- In deze programma's de ambities gerealiseerd moeten worden die in de omgevingsvisie gesteld zijn

Overwegende dat:

- Bestaande en toekomstige risicofactoren het halen van de ambities in de weg kunnen staan
- Deze risicofactoren, zaken die we dus níet willen, net zo goed onderdeel zijn van een programma als ambities, zaken die we wél willen.

Roept het college op:

Om in elk (omgevings)programma een risicoparagraaf op te nemen met daarin risico's die de ambities van het programma in de weg kunnen staan en een plan van aanpak om deze risico's weg te nemen dan wel te verkleinen.

En gaat over tot de orde van de dag.

4 februari 2025
THMSmith

Fractie D66

Wiebe de Leijer

Sohib Hussain

voor: D66, Combinatie G5, CDA, VVD, INDOX, PvdA-GroenLinks, BALANS, SP

tegen: -

M4

- aangenomen -

MOTIE:

TOEKOMSTBESTENDIGE LANDBOUW

De raad van de gemeente Boxtel bijeen in haar vergadering van
4 februari 2025,

overwegende dat:

- In de omgevingsvisie gesproken wordt over circulaire landbouw, kringlooplandbouw, (natuur)inclusieve landbouw en duurzame landbouw
- In de nota beantwoording zienswijzen wordt aangegeven dat bij de nadere uitwerking van beleid de gemeente gebruik maakt van de gangbare definities zoals onderzocht door de Wageningen Universiteit, bron: SPLENDID, 2021

Roept het college op:

Om in de omgevingsvisie ten aanzien van de termen circulaire landbouw, kringlooplandbouw, (natuur)inclusieve landbouw in de uitwerking van de omgevingsvisie uit te gaan van de definities zoals opgenomen in de brochure SPLENDID, 2021.

En gaat over tot de orde van de dag.

Boxtel, 4 februari 2025

Fractie BALANS
Gerlof Roubos (woordvoerder)
Kim Bremmer
Wout de Jong
Luc Bormans
Ilse Schelle
Geeske Groenewegen - van den Akker
Rianne van Esch

Fractie VVD
Rob Kuppens
Lisa Somers

Fractie CDA
Roel de Los Hoyos
Kubra Atalay

4 februari 2025
THMSmih

voor: BALANS, VVD, CDA, INDOX
tegen: PvdA-GroenLinks, SP, D66, Combinatie GS

M5

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1367486
Portefeuillehouder:	N.v.t.
Steller:	Marc van Vugt

Onderwerp

Informatie procedure herbenoeming burgemeester R.S. van Meygaarden.

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

De voorgestelde procedure tot herbenoeming van burgemeester R.S. van Meygaarden vast te stellen.

meewerkend boxtel

Inleiding

Op 26 november 2019 is Ronald van Meygaarden benoemd tot burgemeester van de gemeente Boxtel. De wettelijke zittingstermijn van burgemeesters bedraagt 6 jaren. Per 26 november 2025 verstrijkt daarom de huidige ambtstermijn. De burgemeester heeft tijdens een gesprek met de commissaris van de Koning (verder: cdK) aangegeven door te willen voor een tweede ambtstermijn. De cdK heeft in zijn brief van 18 december jl. de raad dit laten weten (bijlage). Dat betekent dat uiterlijk 1 juli 2025 aanbeveling en advies naar minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (verder: BZK) verzonden moet worden.

Het herbenoemingsproces bestaat uit de volgende stappen:

1. Opstarten van de herbenoemingsprocedure
2. Overleg tussen gemeenteraad en commissaris van de Koning
3. Opstellen van de verordening op de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt
4. Voorbereiding van het herbenoemingsgesprek
5. Voeren herbenoemingsgesprek met de burgemeester en opstellen conceptaanbeveling
6. Vaststellen van aanbeveling in besloten vergadering
7. Toezending aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
8. Voordracht door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en herbenoeming bij Koninklijk Besluit

De Handreiking burgemeesters van het Ministerie van BZK wijst op het belang dat de gemeenteraad geïnformeerd is over de herbenoemingsprocedure. Het gaat daarbij om de volgende aspecten:

<u>Start werkzaamheden vertrouwenscommissie</u>
De burgemeester heeft in december 2024 een gesprek met de commissaris van de Koning (hierna: cdK) gehad over de vraag of hij voor herbenoeming in aanmerking wil komen. De cdK heeft in zijn brief van 18 december 2024 aan de raad laten weten dat de burgemeester deze vraag bevestigend heeft beantwoord. Het gesprek tussen de gemeenteraad (bij monde van de raadsgriffier) en de cdK heeft inmiddels ook plaatsgevonden.
De vertrouwenscommissie zal na de benoeming van de leden voor het eerst bijeen komen. De vertrouwenscommissie bestaat uit maximaal één lid per fractie. Aan uw raad wordt sepraat een voorstel voorgelegd voor de benoeming van de leden van de vertrouwenscommissie.

<u>Vaststellen verordening voor de vertrouwenscommissie</u>
Uw raad heeft op 19 maart 2019 vastgesteld de ‘Verordening vertrouwenscommissie benoeming en herbenoeming burgemeester 2019’ (hierna: de verordening). Deze verordening is thans geldend en behoeft niet opnieuw te worden vastgesteld.

<u>Informatiebronnen en beoordelingskader</u>
Artikel 15 van de verordening schrijft voor dat de commissie vooraf aan de burgemeester, de gemeenteraad en de cdK kenbaar maakt op basis van welke informatiebronnen zij zich een oordeel zal vormen over het functioneren van de burgemeester. De vertrouwenscommissie hanteert als informatiebronnen:
- de raadsfracties;
- de raadsgriffier
- de wethouders;
- de gemeentesecretaris;
- de Eenheidsleider politie Oost-Brabant;
- de Strategisch adviseur openbare orde en veiligheid MijnGemeenteDichtbij

Het beoordelingskader voor herbenoeming wordt in de eerste plaats gevormd door de profielschets die is gehanteerd bij de benoeming van de burgemeester en de vanaf de benoeming met hem gevoerde klankbordgesprekken. In de verslagen vastgelegde uitkomsten van eerdere klankbordgesprekken vormen een belangrijke bron voor het herbenoemingsgesprek. Aan de hand van de verslagen kan de

vertrouwenscommissie zich een oordeel vormen over het functioneren van de burgemeester in de afgelopen benoemingsperiode.

Tijdpad
De cdK informeert de raad formeel (schriftelijk) of herbenoeming aan de orde is. Dat is gebeurd door de brief van 18 december 2024. Vervolgens begint de vertrouwenscommissie met haar werkzaamheden ter voorbereiding van de aanbeveling inzake de herbenoeming van burgemeester Van Meygaarden. De griffier voorziet de raad van informatie over procedure, activiteiten en tijdpad. Dat gebeurt door middel van onderhavig raadsvoorstel.

De voorbereiding van het herbenoemingsgesprek met de burgemeester en het gesprek zelf vinden plaats in de periode april-mei 2025. De vertrouwenscommissie legt op basis hiervan een concept-aanbeveling ter vaststelling aan uw raad voor.

Op 3 juni 2025 vindt er een extra, besloten, raadsvergadering plaats over de concept aanbeveling. Er wordt dan beraadslaagd met de commissie en met de burgemeester over de bevindingen van de commissie. Er wordt schriftelijk gestemd over de aanbeveling. Vervolgens worden de deuren geopend en wordt de aanbeveling in een openbare raadsvergadering bekend gemaakt.

Tenminste 4 maanden vóór de eerste dag van de maand waarin de herbenoeming dient in te gaan zendt de raad de aanbeveling aan de minister van BZK door tussenkomst van de cdK. De aanbeveling van de raad en bijbehorende stukken dienen **uiterlijk 15 juni 2025** te worden ingediend bij de cdK

Vóór 26 november 2025 wordt een Koninklijk Besluit genomen inzake de herbenoeming.

Beoogd resultaat
De raad te informeren over de herbenoemingsprocedure en inzicht te geven in de globale planning van activiteiten.

Argumenten
N.v.t.

Kanttekeningen
1.1 De procedure vindt plaats onder strikte geheimhouding.
Uitsluitend de uiteindelijke aanbeveling wordt openbaar. De achterliggende stukken zijn en blijven niet-openbaar. Wie de geheimhoudingsplicht schendt, maakt zich schuldig aan een misdrijf. Schending van de geheimhoudingsplicht is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht. Als strafmaat geldt daarbij een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering
Zie het tijdspad zoals in dit voorstel is geschetst.

Communicatie
Het besluit van de raad wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. De aanbeveling, zoals deze door uw raad op 3 juni wordt vastgesteld, wordt openbaar. De achterliggende stukken zijn niet-openbaar.

Kennisgeving van de herbenoeming.
Afschriften van het Koninklijk besluit tot herbenoeming worden door tussenkomst van de commissaris van de Koning aan de gemeenteraad en de burgemeester gezonden.

meewerkend boxtel

Bijlagen

1. Profielschets burgemeester Boxtel 2019
2. Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt
3. Handreiking burgemeesters van het Ministerie van BZK (december 2020, vanaf pagina 83).
4. Brief commissaris van de Koning d.d. 18 december 2024

Boxtel, 7 januari 2025
Namens het presidium

de waarnemend voorzitter,

G.L. Roubos

Ter inzage

1. N.v.t.

Contactpersoon

I.H.M. Smits, raadsgriffier, ism@boxtel.nl, 0411-655911

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1367486

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van het presidium van 7 januari 2025;

Besluit

de voorgestelde procedure tot herbenoeming van burgemeester R.S. van Meygaarden vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

beste nieuwe burgemeester,

meewerkend boxtel

denk niet aan boxtel...

meewerkend boxtel

...als je niet van een uitdaging houdt

Boxtel heeft veel te bieden. In een groene omgeving is Boxtel met ruim 30.000 inwoners economisch vitaal en sociaal hecht. We hebben een dorps en stads karakter. De kracht van onze gemeente ligt in die combinatie. Als nieuwe burgemeester daag jij uit tot vernieuwing en zet je aan tot samenwerking. Dat doe je authentiek en met evenveel positiviteit als daadkracht.

Dorp met stadse uitdagingen. Dit is Boxtel

De gemeente Boxtel bestaat op dit moment uit de kernen Boxtel, Liempde en Lennisheuvel. Door de herindeling van Haaren is de verwachting dat het nabijgelegen Esch in 2021 bij onze gemeente komt.

In Boxtel willen we veel. De bereidheid om hiervoor de handen uit de mouwen te steken is groot. Er zijn meer sterke punten waarop we als gemeente kunnen rekenen. Door onze gunstige ligging tussen Tilburg, Eindhoven en Den Bosch is er economisch volop dynamiek, met uitstekende verbindingen voor OV, auto en fiets. Werk is er volop binnen de gemeentegrenzen en ook in de nabije omgeving.

Onze inwoners zijn betrokken bij en begaan met wat er in de gemeente gebeurt. Ze zijn bovendien vooruitstrevend en staan ervoor open om dingen anders te doen. De diversiteit en het aantal nationaliteiten is groot. Dit draagt bij aan het stedelijke karakter van ons dorp. Een bourgondische inslag combineren we in dit deel van Noord-Brabant met een actief verenigingsleven en een sociale instelling. Er is oog voor mensen die lastiger mee kunnen komen.

Natuur en ruimte zijn belangrijke kwaliteiten die we voor een gezonde toekomst willen behouden. In Boxtel werd het eerste duurzaamheidscentrum van Nederland gerealiseerd. Op die voorsprong bouwen we graag verder. De ambitie is om ons profiel als duurzame gemeente naar een nieuw niveau te brengen. Daarbij verwelkomen we innovatie op alle terreinen.

meewerkend boxtel

… als je niks hebt met bruggen bouwen

Onze nieuwe burgemeester. Dit ben jij voor Boxtel.

Wat we in Boxtel van onze burgemeester verwachten hebben we in vier rollen samengevat. Natuurlijk zijn de basiscondities van belang, maar je persoonlijkheid maakt uiteindelijk het verschil.

Rol 1: Bestuurlijke verbinder

In Boxtel willen we allemaal het beste voor onze gemeente. Maar, eerlijk is eerlijk, we zijn ook eigenwijs. Dat vraagt een burgemeester met een stevige persoonlijkheid die, met inzicht in de verhoudingen, tegenstellingen overstijgt en belangen verenigt.

Boxtel heeft behoefte aan een burgemeester die bij uitstek communicatief is en het vermogen heeft om op alle bestuurlijke niveaus mensen te verbinden. Of het nu in de raad is, binnen het college, of tussen college en raad; als voorzitter straal je positiviteit en vertrouwen uit. Je laat je leiden door een scherpe analyse van wat de situatie nodig heeft, niet door de ‘waan van het moment’.

Je bent analytisch en benut het gezag van je ambt

Voor een pittige bestuurscultuur schrik je niet terug. Sterker; het motiveert jou om voor en achter de schermen het gezag van het ambt te benutten. Je hebt een eigen visie op het functioneren van eigentijds lokaal bestuur en stimuleert om nieuwe vormen toe te passen. Met een verfrissende instelling draag je bij aan de effectiviteit en kwaliteit van bestuur en besluitvorming, zodat we energie besteden aan datgene waar het om gaat; de toekomst van Boxtel.

meewerkend boxtel

… als je geen duurzame ambities hebt

Rol 2: Ambassadeur van duurzaamheid

Boxtel ligt in het hart van Het Groene Woud en ziet hierin kansen. Onze burgemeester kiest als ambassadeur kleur op dit thema. Aan de ene kant door tegenwicht te bieden aan de druk(te) vanuit de stedelijke regio's op onze natuur. Aan de andere kant door het gezicht te zijn van onze ambities.

Onze burgemeester is een ambassadeur met uitstraling die inwoners, ondernemers en organisaties rondom duurzaamheid in brede zin verbindt en initiatieven verder brengt. Je zorgt dat onze economische, ecologische en sociale ambities in evenwicht zijn. Ook persoonlijk heb je affiniteit met de doelstelling om onze positie op het terrein van duurzame economie te ontwikkelen. Die intrinsieke motivatie helpt je om dit thema namens onze gemeente beet te pakken en uit te dragen.

Jij zorgt dat Boxtel stevig staat als het om onze belangen gaat

Je bent gericht op kansen en brengt binnen de regio nieuwe coalities tot stand. Zijn er belemmeringen dan zet je energiek in op oplossingen, onconventioneel als het moet. Aanjagen van innovatie is vanzelfsprekend. In meerdere opzichten geldt dat we in Boxtel soms het overloopgebied zijn voor problematiek vanuit de grote steden. Het is belangrijk dat jij in bestuurlijke netwerken zichtbaar bent en ervoor zorgt dat Boxtel stevig staat als het om onze belangen gaat. Bovendien ga je aan de slag met de energietransitie en klimaatopgave.

… als je niet een van ons durft te zijn

Rol 3: Gezagvol begrenzer

Inwoners van Boxtel zijn zowel uiterst loyaal als kritisch. Ze kijken nauwlettend mee met wat de gemeente doet. De burgemeester gaat erop af, luistert en legt uit. Als het over openbare orde en veiligheid gaat, stel je grenzen zodat duidelijk is: tot hier en niet verder.

Door als burgemeester dichtbij en benaderbaar te zijn voor onze inwoners ben je uitstekend op de hoogte van wat er speelt. Niet alleen in de kernen, maar ook op wijk- en buurtniveau maak je de connectie. Je doorziet wat er achter de woorden schuilgaat en prikt door het zeer heen dat er soms is. Je bent authentiek in je optreden. Inwoners hebben het gevoel dat je ‘een van ons’ bent zonder dat je de kool en de geit wilt sparen.

Je zet in het OOV-domein stevig de grens neer, maar blijft in contact

In openbare orde en veiligheid heeft Boxtel naast een dorps ook een stedelijk profiel. Dit uit zich in onder meer drugsproblematiek en overlast door jongeren. Je moet het aandurven de grens stevig neer te zetten. Je kent je bevoegdheden en gebruikt die ook. Tegelijkertijd blijf je in contact met de betrokkenen om samen de situatie te verbeteren.

meewerkend boxtel

...als je niet houdt van meewerken

Rol 4: Aanjager en vernieuwer

Er kan veel in Boxtel. De ambtelijke organisatie bevindt zich in een verandertraject om de dienstverlening te verbeteren en het sociale kapitaal van onze gemeenschap beter te benutten. Deel van de uitdaging is om ‘meewerkend boxtel’ vernieuwend vorm te geven. Wat je buiten ophaalt aan ideeën weet je binnen productief te maken.
Je bent als burgemeester het boegbeeld dat ook in de organisatie voorbeeldgedrag laat zien. Je bent voor inwoners het gezicht van een organisatie die dienstbaar is, goed luistert en ook duidelijkheid geeft. Met humor en een open opstelling draag je bij aan goede verstandhoudingen.

Je bent het gezicht van een organisatie die dienstbaar is

De ambtelijke fusie met Sint-Michielsgestel (MijnGemeenteDichtbij) geeft de organisatie een bijzondere dynamiek. Je bent van groot belang in deze samenwerking en helpt de juiste accenten te leggen, zodat we samen de dienstverlening verder verbeteren.

meewerkend boxtel

...als de wens van onze inwoners niet bij je past

Op de markt, tijdens een inloopavond en ook online hebben onze inwoners meegedacht over de burgemeester die zij graag zien. Een beknopte weergave van de uitkomsten vind je hier.

mijn burgemeester is

behoudend — vooruitstrevend

mijn burgemeester is een

stabiele factor — enthousiaste vernieuwer

mijn burgemeester is vooral

ambitieus — ervaren

mijn burgemeester zorgt voor een

sterke positie in de regio — sterke gemeente

mijn burgemeester

organiseert draagvlak — geeft instructies

mijn burgemeester heeft ervaring vanuit

politiek en bestuur — samenleving en bedrijfsleven

mijn burgemeester is

daadkrachtig en snel — wijs en bedachtzaam

mijn burgemeester is een

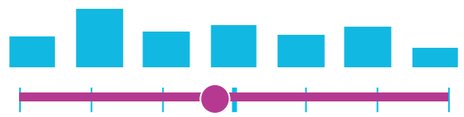

burgervader/-moeder — bestuurder

mijn burgemeester bij dreigend gevaar

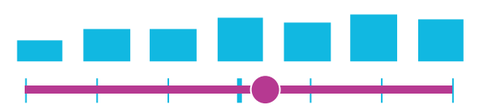

met elkaar om tafel — hard optreden

mijn burgemeester richt zich op

uitdagingen van vandaag — uitdagingen van de toekomst

meewerkend boxtel

boxtel wil een leider met lef

Past onze keten jou?

Dan ziet de commissaris van de Koning je sollicitatie graag tegemoet. Een assessment kan onderdeel zijn van de procedure.

meewerkend
boxtel

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt (gemeente Boxtel 2019)

Geldend van 23-03-2019 t/m heden

Intitulé

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt (gemeente Boxtel 2019)

De raad van de gemeente Boxtel;

gezien het voorstel van het presidium van 5 november 2018;

gelet op de artikelen:

- 61, 61a, 61c, 84, 86, 147 en 149 van de Gemeentewet;
- 15 en 31 van de Archiefwet 1995;
- 9 van het Archiefbesluit 1995;

gelet op de Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de aanbeveling tot (her)benoeming van de burgemeester voorbereidt

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Taak

De vertrouwenscommissie (hierna: commissie) heeft tot taak de aanbeveling tot benoeming van de burgemeester voor te bereiden.

Artikel 2 Samenstelling commissie

1. De commissie bestaat uit maximaal één lid per fractie, door de raad uit haar midden benoemd.
2. Indien de gemeenteraad niet heeft bepaald wie de voorzitter en plaatsvervangend is kiest de commissie uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
3. De commissie kent geen plaatsvervangende leden.
4. De gemeenteraad kan de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid toevoegen aan de commissie.

Artikel 3 Ambtelijke ondersteuning

1. De raadsgriffier is secretaris van de commissie en geeft uit dien hoofde ambtelijke ondersteuning aan de commissie.

2. De raad kan bepalen dat de gemeentesecretaris ter ambtelijke ondersteuning aan de commissie wordt toegevoegd.

3. De secretaris is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Artikel 4 Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste 3 leden dit noodzakelijk acht(en). De commissie vergadert slechts indien meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is.

2. De voorzitter bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering. De voorzitter roept de volgende personen schriftelijk tot de vergadering op:

   a. de leden van de commissie;

   b. de sollicitant voor het ambt van burgemeester, elk voor zover met de betreffende sollicitant een gesprek plaats heeft;

   c. de burgemeester, voor zover met hem een gesprek plaats heeft.

3. De in het tweede lid bedoelde oproeping geschiedt ten minste 5 dagen voorafgaand aan de vergadering. Indien bijzondere omstandigheden een spoedige bijeenkomst van de commissie vergen kan van de in de eerste volzin van dit lid bedoelde termijn worden afgeweken doch geschiedt de oproeping ten minste 24 uren voorafgaand aan de vergadering.

Artikel 5 Stemming

De commissie besluit over de vaststelling van een concept aanbeveling bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid (inclusief de voorzitter) één stem heeft. Indien de stemmen staken, wordt het nemen van een beslissing uitgesteld tot de volgende vergadering. Is uitstel van de beslissing niet mogelijk of staken de stemmen ook in die volgende vergadering, dan worden de verschillende meningen in het in artikel 6 bedoelde verslag opgenomen. Indien de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid wordt toegevoegd aan de commissie en die toevoeging leidt tot een oververtegenwoordiging van een fractie in de commissie, dan heeft dat lid (de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad) geen stemrecht in de commissie.

Artikel 6 Verslag

De commissie brengt over haar werkzaamheden ter voorbereiding op het doen van een aanbeveling schriftelijk een verslag van bevindingen uit aan de gemeenteraad en aan de commissaris van de Koning. Het verslag van bevindingen dat de commissie uitbrengt aan de raad en de commissaris van de Koning bevat in ieder geval:

a. een weergave van de wijze waarop de commissie haar werkzaamheden heeft verricht;

b. een concept aanbeveling met een gemotiveerde weergave van de bevindingen van de commissie.

Artikel 7 Geheimhouding

1. Op alle informatie van de commissie rust ingevolge de wet de verplichting tot geheimhouding, welke zich uitstrekt tot eenieder die van de informatie kennis draagt.

2. De vergaderingen van de commissie zijn ingevolge de wet besloten. De voorzitter van de commissie wijst in elke vergadering en elk gesprek op de geheimhoudingsplicht (op de inhoud van de stukken en het behandelde tijdens de vergadering of gesprek).

3. Stukken die van de commissie uitgaan worden onder vermelding van “geheim” door de voorzitter en de secretaris ondertekend en verstuurd. Stukken bestemd voor de commissie worden onder vermelding van “geheim” gezonden aan de secretaris en aldaar bewaard tot het moment van archivering. De secretaris ziet er op toe dat de vertrouwelijkheid in deze procesgang wordt gegarandeerd.

4. Aan degenen die geen lid zijn van de commissie wordt ingevolge de wet geen informatie verstrekt omtrent de inhoud van de stukken of het behandelde ter vergadering of in het gesprek.

5. De commissie treft een voorziening met betrekking tot de wijze waarop de geheimhouding blijft gewaarborgd bij het beheer van bescheiden, het voeren van correspondentie en bij de bepaling van plaats en tijdstip van de gesprekken.

6. De commissie en de gemeenteraad kunnen de geheimhouding waartoe de Gemeentewet, respectievelijk zullen de geheimhouding waartoe het tweede lid van dit artikel verplicht, niet opheffen.

7. De geheimhoudingsplicht blijft ingevolge de wet ook in het geval de commissie wordt ontbonden van kracht.

8. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de (plaatsvervangend) secretaris en, indien van toepassing, de adviseur.

Artikel 8 Contactpersoon bij de (her)benoemingsprocedure

De voorzitter van de commissie treedt op als contactpersoon.

Artikel 9 Archivering

1. De secretaris van de commissie draagt er zorg voor dat na afronding van de benoeming en herbenoeming alle archiefbescheiden onverwijld in een envelop worden verzegeld en gerubriceerd als "geheim", en worden geplaatst in de daartoe aangewezen archiefruimte.

2. De secretaris van de commissie draagt er zorg voor dat in het belang van een zorgvuldige overbrenging naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, als bedoeld in artikel 12 van de Archiefwet 1995, een verklaring van overbrenging, als bedoeld in artikel 9 van het Archiefbesluit 1995, wordt opgesteld voor archiefbescheiden waarvoor de wettelijke termijn verstreken is. In deze verklaring wordt melding gemaakt van het besluit tot toepassing van artikel 15, eerste lid sub a, van de Archiefwet 1995 en de daarin gestelde beperkingen aan de openbaarheid, tot de archiefbescheiden 75 jaar oud zijn.

Hoofdstuk 2: bepalingen inzake de benoeming

Artikel 10 Adviseur

1. De gemeenteraad kan één of meer wethouders als adviseur toevoegen aan de commissie.

2. De adviseur wordt uitgenodigd voor de vergadering van de commissie. Artikel 4, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 Informatie over en gesprek met sollicitant

1. De secretaris nodigt namens de voorzitter sollicitanten uit voor een gesprek met de commissie.

2. De commissie treft daarbij voorzieningen die nodig zijn ter bescherming van de privacy van de sollicitant.

3. Elk overleg met derden, in welke vorm dan ook, is uitgesloten.

Artikel 12 Bijzondere bepalingen inzake verslaglegging

1. De commissie brengt van haar bevindingen verslag uit aan de raad en aan de commissaris van de Koning.

2. Het in artikel 6 bedoeld verslag van bevindingen wordt in ieder geval vergezeld van de conceptaanbeveling van 2 personen.

Artikel 13 Ontbinding

Lopende de procedure tot benoeming is ontbinding van de commissie uitsluitend mogelijk met ingang van de dag volgend op die waarop door de minister van BZK aan de gemeenteraad bekend is gemaakt dat in de vacature is voorzien.

Hoofdstuk 3: bepalingen inzake de herbenoeming

Artikel 14 Adviseur

1. De gemeenteraad kan één of meer wethouders als adviseur toevoegen aan de commissie.

2. De adviseur wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van de commissie. Artikel 4 , tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. De adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Artikel 15 Informatie over en gesprek met de burgemeester

1. De commissie maakt vooraf aan de burgemeester, de gemeenteraad en de commissaris van de Koning kenbaar op basis van welke informatiebronnen zij zich een oordeel zal vormen over het functioneren van de burgemeester. Daarbij baseert zij zich in ieder geval op de profielschets en de wettelijke taken van de burgemeester.

2. Alvorens haar verslag van bevindingen aan de gemeenteraad, de commissaris van de Koning en de burgemeester te zenden, bespreekt de commissie dit met de burgemeester. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat bij het verslag van bevindingen wordt gevoegd.

Artikel 16 Bijzondere bepaling inzake verslaglegging

1. Het in artikel 6 bedoelde verslag van bevindingen wordt in ieder geval vergezeld van een conceptaanbeveling inzake de herbenoeming.

2. Indien ter zake van het functioneren van de burgemeester afspraken zijn gemaakt tussen de commissie en de burgemeester, worden deze expliciet in het verslag van bevindingen vermeld.

Artikel 17 Ontbinding

Lopende een procedure tot herbenoeming is ontbinding van de commissie uitsluitend mogelijk met ingang van de dag volgende op die waarop door de minister van BZK aan de gemeenteraad bekend is gemaakt dat de burgemeester bij Koninklijk besluit is herbenoemd.

Hoofdstuk 4: Slotbepalingen

Artikel 18 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist de commissie.

Artikel 19 Ontbinding en wijziging van de samenstelling van de commissie

1. De commissie blijft in stand zolang zij niet wordt ontbonden.

2. De samenstelling van de commissie kan tussentijds worden aangepast.

Artikel 20 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening vertrouwenscommissie benoeming en herbenoeming burgemeester 2019’.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 15 januari 2019.

De gemeenteraad van Boxtel,

de plv. griffier,

M.P.J. van Vugt

de voorzitter,

A.M.T. Naterop

Ondertekening

Toelichting

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Samenstelling (artikel 2)

De commissie bestaat uitsluitend uit leden van de raad waarbij het aan de gemeenteraad is al dan niet elke fractie in de commissie vertegenwoordigd te doen zijn. Verlies van het raadslidmaatschap betekent automatisch het einde van het lidmaatschap van de commissie. Tijdelijke vervanging is vanwege het bijzondere karakter van de procedure, waarin geheimhouding centraal staat, ongewenst en is daarom in deze bepaling niet opgenomen.

Ambtelijke ondersteuning (artikel 3)

Ambtelijke ondersteuning wordt door de griffier geleverd, en eventueel door de gemeentesecretaris als plaatsvervangend secretaris. Betrokkenheid van de gemeentesecretaris ligt met name voor de hand indien een wethouder als adviseur aan de commissie is toegevoegd. Adviseurs en ambtelijke ondersteuners hebben geen stemrecht.

Vergaderingen (artikel 4)

Het moment van vergaderen moet vroegtijdig bekend zijn zodat de leden van de commissie en de andere genodigden in staat zijn gehoor te geven aan de oproeping ter vergadering. Als er sprake is van een situatie die een spoedige bijeenkomst van de commissie vereist, kan een kortere termijn van oproeping worden ingesteld.

Stemming (artikel 5)

Met betrekking tot de stemming streeft de commissie naar unanimiteit. Kan een minderheid zich niet vinden in de uitkomst, dan wordt die in het verslag op passende wijze tot uitdrukking gebracht. Adviseurs en ambtelijke ondersteuners hebben geen stemrecht.

Verslag (artikel 6)

Het is van belang er zorg voor te dragen dat het verslag voldoende onderbouwing bevat van de visie van de commissie, nu de gemeenteraad op basis van het verslag van bevindingen besluit over de aanbeveling. Als stelregel geldt dat het hele verloop van de procedure zowel procedureel als inhoudelijk in het verslag van bevindingen zijn weerslag krijgt. De opbouw van een verslag kan er bijvoorbeeld als volgt uit zien:

Bij benoeming

1. Proces: In een inleiding wordt vermeld hoe de vacature is ontstaan. Er wordt informatie gegeven over de samenstelling van de vertrouwenscommissie en (belangrijke eisen uit) de profielschets en hoe die te lezen is in het licht van het in de profielschetsvergadering verhandelde. Na informatie over de openstelling van de vacature en procedurele informatie over de ontvangst van de selectie van kandidaten van de commissaris van de Koning kan het onderdeel 'Proces' worden afgesloten met procedurele informatie over de opzet van de selectiegesprekken en eventuele assessments. Dit hoofdstuk bevat dus uitsluitend procedurele informatie.

2. Bevindingen: In het verslag wordt chronologisch de inhoud en het verloop van alle beraadslagingen in, en gesprekken door, de commissie verwerkt. De bevindingen met betrekking tot de afzonderlijke kandidaten met wie gesprekken zijn gevoerd, kunnen desgewenst geanonimiseerd worden gepresenteerd. De kandidaten worden dan bijvoorbeeld aangeduid door letters. De namen van de kandidaten die op de conceptaanbeveling staan, worden vanzelfsprekend wel genoemd. Zij worden uitgebreider besproken. Afgesloten wordt met een advies over welke twee kandidaten in welke volgorde op de aanbeveling zouden moeten staan. Deze conclusie wordt onderbouwd en aangegeven wordt of de commissie unaniem is in dit voorstel. Indien kandidaten zich gedurende de procedure terugtrekken, wordt de reden daarvan vermeld in het verslag.

Bij herbenoeming

1. Proces: Na een inleiding volgt procedurele informatie over de samenstelling van de vertrouwenscommissie, die de aanbeveling heeft voorbereid en over de klankbordgesprekken (frequentie, gesprekspartners) die gedurende de ambtstermijn met de burgemeester zijn gehouden.

2. Dan volgt chronologisch inhoudelijke informatie over de werkzaamheden van de commissie en over de inhoud van de met informanten en de burgemeester gevoerde gesprekken. Ook de aard en inhoud van eventuele tussentijdse contacten met de commissaris van de Koning wordt vermeld.

3. Bevindingen: In het verslag wordt kort de inhoud en het verloop van alle beraadslagingen in, en gesprekken door, de commissie verwerkt. Bevindingen met betrekking tot het functioneren van de burgemeester kunnen bijvoorbeeld worden geordend naar criteria uit de profielschets en afspraken uit klankbordgesprekken. Afgesloten wordt met een conclusie.

Het verslag wordt ondertekend door de voorzitter en secretaris van de commissie.

Geheimhouding (artikel 7)

De geheimhoudingsplicht voor de vertrouwenscommissie vloeit rechtstreeks voort uit artikel 61c van de Gemeentewet. De geheimhoudingsplicht omvat alle informatie, niets uitgezonderd: hetgeen tijdens de vergadering is gewisseld, de stukken (de in artikel 6 bedoelde verslagen inbegrepen) en alle andere informatie die langs welke weg ook de commissie bereikt.

De geheimhoudingsplicht strekt zich uit tot de leden van de commissie, alsmede tot degenen die ambtelijke ondersteuning verlenen en, indien van toepassing, de adviseur(s). Vanwege de gevoeligheid van de informatie, alsmede vanwege de mogelijke strafrechtelijke consequenties van de schending van deze plicht, wordt aan het begin van de vergadering door voorzitter van de vergadering op de geheimhoudingsplicht gewezen.

De geheimhoudingsplicht brengt onder meer met zich dat aan raadsleden die geen zitting (meer) hebben in de commissie en aan anderen geen inzage in, of informatie omtrent de inhoud van de stukken of het behandelde ter vergadering of in het gesprek wordt verstrekt.

Archivering (artikel 9)

Het verdient aanbeveling dat de secretaris van de commissie tijdig overleg pleegt met de beheerder van de archiefbewaarplaats als deskundige op dit terrein over de te volgen werkwijze.

Er zijn twee fasen te onderscheiden.

"Overbrenging" is de uiteindelijke formele overdracht van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats in de zin van artikel 12 van de Archiefwet 1995. Met het oog op de geheimhouding onder de Gemeentewet wordt

aangeraden de stukken niet vervroegd formeel over te brengen naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, maar pas na de wettelijke termijn van 20 jaar.

Tot dat moment moeten de archiefbescheiden worden geplaatst in een archiefruimte van de gemeente. Om de geheimhouding te borgen, is het advies om een afspraak te maken met de beheerder van de archiefbewaarplaats (meestal de gemeentearchivaris) dat de archiefbescheiden al wel worden geplaatst in de (op grond van artikel 31 van de Archiefwet 1995 door burgemeester en wethouders aangewezen) gemeentelijke archiefbewaarplaats. De archiefbewaarplaats doet in deze dan dienst als archiefruimte. De secretaris van de commissie en de beheerder van de archiefbewaarplaats plegen tijdig overleg over de plaatsing en het beheer van de archiefbescheiden.

Het aanleveren van de archiefbescheiden direct na afronding van de procedure ter plaatsing in de archiefbewaarplaats van de gemeente geschiedt door de secretaris van de commissie, omdat het college van BenW in die hoedanigheid geen toegang heeft tot deze stukken. Omdat het college formeel wel de zorgdrager is voor de archiefbescheiden, is het advies de secretaris van de commissie in dit specifieke geval te mandateren.

Ten behoeve van de overbrenging van de stukken na uiterlijk 20 jaar naar de archiefbewaarplaats is het van belang de beperking voor openbaarmaking scherp te formuleren. Dat kan dus al worden voorbereid door de secretaris van de vertrouwenscommissie op het moment dat deze de stukken in beheer geeft bij de archiefbewaarplaats. Daarmee wordt bereikt dat bij de overbrenging na uiterlijk 20 jaar niet vergeten wordt deze beperking formeel in een besluit vast te leggen. Met het oog op de persoonlijke levenssfeer van personen die in de dossiers worden genoemd wordt aangeraden de termijn te stellen op 75 jaar na het afsluiten van het dossier.

De Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 maken geen onderscheid naar de vorm van archiefbescheiden en zijn dus zowel op papieren als op digitale archiefbescheiden van toepassing. Digitale archiefbescheiden worden bewaard in een zogenoemde e-depotvoorziening. Ingeval er sprake is van digitale bestanden dienen de daarvoor geldende regels te worden gevolgd en moet op overeenkomstige wijze de geheimhouding van de betrokken bescheiden worden gegarandeerd. Hiervoor zij verwezen naar de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG).

Hoofdstuk 2: Bepalingen inzake de benoeming

Toevoegen van een adviseur (artikel 10)

Het is niet verplicht een of meer van de wethouders als adviseur aan de commissie toe te voegen, maar dit wordt wel wenselijk geacht. Wordt hij daaraan toegevoegd dan zijn de bepalingen inzake de oproeping ook op die adviseur van toepassing. Een adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Informatie over en gesprek met de sollicitant (artikel 11)

Ingevolge artikel 61, vierde lid, van de Gemeentewet wordt door tussenkomst van de commissaris van de Koning de door de commissie nodig geachte informatie verschaft. Gezien de belangen van alle betrokkenen is de procedure om tot een aanbeveling inzake de benoeming te komen, door de wetgever geheim verklaard. Dat betekent ook dat de commissie er voor moet zorgen dat bij de correspondentie en gesprekken die met de sollicitanten worden gevoerd in het kader van de aanbeveling inzake de benoeming, de privacy gewaarborgd is. Hierbij dient onder meer gedacht te worden aan de plaats en het tijdstip van de gesprekken.

Bijzondere bepalingen inzake verslaglegging (artikel 12)

Artikel A.4 bevat de algemene bepalingen inzake de verslaglegging. Ten aanzien van benoeming dient bepaald te worden dat dit verslag in ieder geval wordt vergezeld van een conceptaanbeveling van twee personen. Ten overvloede: na de vaststelling van de aanbeveling door de raad, wordt slechts de naam van de als eerste aanbevolen kandidaat openbaar gemaakt.

Ontbinding (artikel 13)

Uit artikel S.2 volgt dat de commissie in stand blijft zolang zij niet wordt ontbonden. Wordt er voor gekozen de commissie te ontbinden dan kan dit niet zolang er sprake is van een lopende procedure inzake de benoeming.

Hoofdstuk 3: Bepalingen inzake de herbenoeming

Toevoegen van een adviseur (artikel 14)

Het is niet verplicht een of meer van de wethouders als adviseur aan de commissie toe te voegen, maar dit wordt wel wenselijk geacht. Wordt hij daaraan toegevoegd dan zijn de bepalingen inzake de oproeping ook op die wethouder van toepassing. Een adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Informatie over en gesprek met de burgemeester (artikel 15)

De informatiebronnen die de vertrouwenscommissie gebruikt bij het komen tot een aanbeveling inzake de herbenoeming dienen voor zowel de burgemeester, de gemeenteraad als de commissaris van de Koning, vooraf helder te zijn. De bevindingen die de commissie doet, dienen met de burgemeester besproken te worden. Als vertrekpunt zijn in ieder geval relevant de profielschets bij benoeming en de wettelijke taken van de burgemeester, te weten zijn voorzitterschap van raad en college en zijn taken als eenhoofdig orgaan, in het bijzonder zijn verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. En verder zijn eventuele portefeuille als lid van het college.

Bijzondere bepaling inzake verslaglegging herbenoeming (artikel 16)

Artikel 6 bevat de algemene bepalingen inzake de verslaglegging. Van belang is dat de commissie met een concept voor de aanbeveling inzake de herbenoeming komt, waarop de raad over de aanbeveling heeft te besluiten. Eventuele afspraken over het functioneren van de burgemeester dienen volstrekt helder te zijn.

Ontbinding (artikel 17)

Uit artikel S.2 volgt dat de commissie in stand blijft zolang zij niet wordt ontbonden. Wordt er voor gekozen de commissie te ontbinden dan kan dit niet zolang er sprake is van een lopende procedure inzake de herbenoeming.

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Handreiking burgemeesters

Benoeming, herbenoeming, klankbordgesprekken en afscheid

Versie december 2020

Dit bestand wordt met regelmaat geactualiseerd. Heeft u nu de laatste versie voor zich?

U kunt dit checken op: www.PolitiekeAmbtsdragers.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
In samenwerking met Necker van Naem

Inleiding

Een ambt in ontwikkeling vraagt om een actuele handreiking

Het ambt van burgemeester is voortdurend in ontwikkeling. Zo zijn de bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en veiligheid uitgebreid en heeft de burgemeester een wettelijke verantwoordelijkheid voor het bevorderen van de bestuurlijke integriteit van de gemeente gekregen. Ook hebben zich rond het selecteren en functioneren van burgemeesters nieuwe praktijken ontwikkeld die vragen om handvatten voor degenen die erbij betrokken zijn. Daarbij bestaat de ambitie om te werken aan een goede balans en mix van mensen in het openbaar bestuur en wordt gewerkt aan het realiseren van een balans tussen de 40-60% vrouw-man in het bestuur. De omgeving waarin burgemeesters werken verandert eveneens: de decentralisaties in het sociale domein hebben een integrale lokale beleidsafweging belangrijker gemaakt, de intensiteit van intergemeentelijke samenwerking neemt verder toe, het medialandschap is ingrijpend gewijzigd en in het (digitale) samenspel tussen overheid en samenleving ontstaan initiatieven. Burgemeesters staan daardoor voor nieuwe uitdagingen.

Die uitdagingen brengen verwachtingen met zich mee. Zo krijgt de rolinvulling van de burgemeester als bestuurder op het terrein van openbare orde en veiligheid meer aandacht, onder andere in relatie tot ondermijnende criminaliteit. Burgemeesters worden ook steeds meer als persoon beoordeeld door burgers, pers en politici. En de verhouding tussen de gemeenteraad en de burgemeester is een andere dan die jaren geleden was. Tegelijk wordt nog altijd van burgemeesters verwacht dat zij gezagsvol boven de partijen staan, het gezicht van gemeente en gemeenschap vormen en als verbinder optreden tussen maatschappelijke en bestuurlijke partijen.

Verschillende van deze ontwikkelingen en verwachtingen vragen om een actualisatie van bestaande handreikingen rond de benoeming van burgemeesters, het voeren van klankbordgesprekken met burgemeesters, herbenoeming en afscheid van burgemeesters. In het bijzonder is deze handreiking op de volgende punten vernieuwd:

- De handreiking is aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving, waaronder de 'Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester' van 2017.
- In deze handreiking is meer aandacht voor een divers en inclusief openbaar bestuur. Dit raakt aan verschillende elementen van deze handreiking. Van het opstellen van de profielschets bij de zoektocht naar een nieuwe burgemeester, tot aan de samenstelling van de vertrouwenscommissie en de selectie van kandidaten.
- De handreiking is aanscherpt op basis van gebruikerservaringen met de vorige handreiking. Zo blijft de handreiking beantwoorden aan actuele vragen rondom de verschillende procedures.

Handreiking biedt geen blauwdruk, maar wel bouwstenen en houvast

Deze handreiking schrijft niet voor hoe de processen van benoeming, klankbordgesprekken, herbenoeming en afscheid nemen exact verlopen. Ze biedt evenmin een blauwdruk voor een succesvol benoemingsproces, geslaagde klankbordgesprekken, een voorspoedige herbenoemingsprocedure of een goede manier van afscheid nemen. Wél biedt de handreiking procesmatige houvast en bruikbare bouwstenen voor de praktijk. Dat gebeurt in de vier delen waaruit de handreiking is opgebouwd: (1) benoeming, (2) klankbordgesprekken, (3) herbenoeming en (4) afscheid nemen en ontstaan vacature. De delen hangen met elkaar samen zoals verbeeld in de afbeelding op de volgende pagina.

De handreiking en het wettelijk kader

Deze handreiking is geen vervanger van het wettelijk kader. Wetgeving is en blijft leidend. De handreiking biedt ook geen samenvatting van alle wetsbepalingen en regelingen. Wie verdieping of exacte duidelijkheid zoekt, kan bijvoorbeeld terecht in de Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester'. De handreiking biedt een praktische houvast voor betrokkenen, maakt afwegingen zichtbaar en geeft tips voor de invulling van de procedures. De handreiking wil zo bijdragen aan vertrouwelijkheid, zorgvuldigheid en kwaliteit en mogelijkheden bieden voor betrokkenen om eigen accenten te leggen.

Benoeming
Klankbordgesprekken
Herbenoeming
Afscheid nemen en ontstaan vacature

Over de handreiking

Doel
De handreiking wil met praktische ondersteuning bijdragen aan de kwaliteit, zorgvuldigheid, vertrouwelijkheid en het maatwerk van procedures rond benoeming, klankbordgesprekken, herbenoeming en afscheid nemen van burgemeesters.

Inhoud
De handreiking bestaat uit vier delen: benoeming, klankbordgesprekken, herbenoeming en het deel afscheid nemen en ontstaan vacature.

Benoeming
Gaat over de procedure van Kroonbenoeming van een burgemeester

Klankbordgesprekken
Gaat over het voeren van periodieke, niet-vrijblijvende gesprekken over wederzijdse ervaringen en verwachtingen, tussen een burgemeester en een delegatie uit de gemeenteraad

Herbenoeming
Gaat over de herbenoemingsprocedure van een zittende burgemeester

Afscheid nemen en ontstaan vacature
Gaat over situaties waarin een zittende burgemeester het ambt neerlegt of moet neerleggen en hoe het dan verder moet

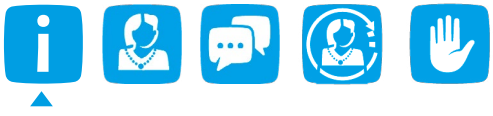

Elk deel biedt procesmatige houvast, geeft suggesties en biedt richting om tot maatwerk te komen in de eigen situatie. Vaste onderdelen in de delen zijn de kopjes 'Resultaat', 'Betrokkenen' en 'Keuzemarge en Tips'.

Voor wie
De handreiking kent verschillende doelgroepen:
- de gemeenteraad;
- de raadsgriffier (als eerste ondersteuner van de gemeenteraad, secretaris van de vertrouwenscommissie en hoofd van de griffie);
- de vertrouwenscommissie (inclusief ondersteuning en adviseurs);
- sollicitanten op een burgemeestersvacature;
- zittende burgemeesters;
- de commissaris van de Koning;
- de kabinetschef (als eerste adviseur van de commissaris van de Koning bij burgemeestersaangelegenheden en hoofd van het kabinet).

Keuzemarges
Maatwerk in benoeming, klankbordgesprekken, herbenoeming en afscheid nemen vereist dat betrokkenen zich de inhoud van de procedures eigen maken en van daaruit tot eigen keuzes komen. De handreiking helpt hierbij.

Navigeren
Snel de weg vinden in de handreiking kan op twee manieren. Ten eerste kunt u vanuit de inhoudsopgave direct naar iedere gewenste paragraaf. Ten tweede staan er onderaan elke pagina 'snelknoppen'. Die stellen u in staat om snel te schakelen tussen de delen van de handreiking en bieden u de mogelijkheid om altijd terug te keren naar de inhoudsopgave.

Totstandkoming
De handreiking is opgesteld in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en is uitgevoerd door Necker van Naem. Ten behoeve van het ophalen van gebruikerservaringen en wensen tot aanpassing of aanvulling zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van BZK, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, de Vereniging van Griffiers, en de Kring van Kabinetschefs. Na aanpassing aan de opgehaalde wensen en verwachtingen is een concept van de herziene handreiking getest bij vijf eindgebruikers.

Tips
- De handreiking is een 'gebruiksvoorwerp': pak het deel van de handreiking erbij dat in uw situatie aan de orde is.
- Overweeg in het inwerkprogramma voor nieuwe gemeenteraden het samenvattende processchema en een verwijzing naar deze handreiking op te nemen zodat de gemeenteraad weet wat de burgemeester doet en op welke manieren de gemeenteraad hierbij betrokken is.
- Wanneer hieraan behoefte bestaat, is verdere verdieping op de inhoud van deze handreiking aan te brengen door bijvoorbeeld intercollegiale consultatie, contact met het kabinet van de provincie of via raadpleging van de Gemeentewet en circulaires.

Inhoudsopgave

1. Benoeming

Introductie op het deel Benoemen 10

Stap 1 / Procesduidelijkheid verkrijgen na ontstaan vacature 11

Stap 2 / Vroegtijdig voorbereidingen treffen voor uitvoering benoemingsprocedure 13

Stap 3/ Opstellen van de profielschets en verordening 21

Stap 4/ Vaststellen van de profielschets door de gemeenteraad 38

Stap 5/ Openstellen vacature en reacties door sollicitanten 40

Stap 6/ Selectie van kandidaten 42

Stap 7 / Beoordeling kandidaten door de vertrouwenscommissie 46

Stap 8 / Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie 52

Stap 9 / Besloten en open raadsvergadering over de aanbeveling 55

Stap 10 / Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en benoeming bij Koninklijk Besluit 55

Stap 11 / Beëdiging burgemeester in de gemeente 61

2. Klankbordgesprekken

Introductie op het deel Klankbordgesprekken 64

Stap 1 / Inrichten van de klankbordgesprekken 67

Stap 2 / Voorbereiden op het klankbordgesprek 73

Stap 3 / Voeren van een goed gesprek 76

Stap 4 / Verslaglegging en archivering 79

Stap 5 / Communicatie met de commissaris van de Koning 81

3. Herbenoeming

Introductie op het deel Herbenoeming	83
Stap 1 / Opstarten van de herbenoemingsprocedure	85
Stap 2 / Overleg tussen gemeenteraad en de commissaris van de Koning	86
Stap 3 / Opstellen van de verordening op de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt	89
Stap 4 / Voorbereiding van het herbenoemingsgesprek	92
Stap 5 / Voeren herbenoemingsgesprek met de burgemeester en opstellen conceptaanbeveling	94
Stap 6 / Vaststellen van aanbeveling in besloten vergadering	97
Stap 7 / Toezending aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	100
Stap 8 / Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en herbenoeming bij Koninklijk Besluit	101

4. Afscheid nemen en ontstaan vacature

Introductie op het deel Afscheid nemen en ontstaan vacature	103
1 / Vrijwillig afscheid: ontslag op eigen aanvraag	104
2 / Onvrijwillig afscheid: ongevraagd ontslag	105
3 / Uitkeringsregeling	108
4 / Waarnemend burgemeester	109

1. Benoeming

Introductie op het deel benoeming

Artikel 6 van de Gemeentewet bepaalt dat in elke gemeente een burgemeester is. Dit deel gaat over de benoemingsprocedure van een burgemeester. Artikel 61 van de Gemeentewet vormt hiervoor de basis. Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de burgemeester op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij Koninklijk Besluit voor de duur van zes jaar wordt benoemd.

Tijdpad van de totale procedure

De procedure voor een Kroonbenoeming neemt al snel meer dan acht maanden in beslag. Dit is gerekend vanaf de aankondiging van het afscheid van de zittende burgemeester tot en met de installatie van de nieuwe burgemeester. Zeker wanneer de procedure de zomer beloopt of er zich bijzondere omstandigheden voordoen neemt de benoemingsprocedure al snel flink wat tijd in beslag. Het tijdpad is daarom maatwerk. Het is gebruikelijk dat raadsgriffier en kabinetschef daarover overleggen. In de benoemingsprocedure gelden diverse deadlines. Een markant moment is bijvoorbeeld dat de gemeenteraad binnen vier maanden na openstelling van de vacature zijn aanbeveling doet voor de nieuwe burgemeester.

Belangrijkste betrokkenen bij benoeming

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt een burgemeestersvacature open. De commissaris van de Koning ziet toe op een ordelijk verloop van het gehele benoemingsproces, rapporteert over de uitvoering van de procedure rechtstreeks aan de minister en maakt uit alle sollicitanten een selectie van kandidaten die hij of zij geschikt acht. De commissaris van de Koning wordt hierbij ondersteund door zijn of haar kabinet. De kabinetschef is de contactpersoon voor gemeenten bij burgemeestersaangelegenheden en de eerste adviseur van de commissaris van de Koning. Over het profiel van de nieuwe burgemeester spreekt de commissaris van de Koning met de gemeenteraad.
De gemeenteraad heeft een grote rol in de benoeming van een burgemeester, omdat hij het profiel voor de nieuwe burgemeester vaststelt en een aanbeveling aan de minister van

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties doet voor de nieuwe burgemeester.
Een vertrouwenscommissie uit de gemeenteraad heeft tot taak die aanbeveling voor te bereiden. De vertrouwenscommissie wordt daarbij ondersteund door de griffier, die de secretaris van de vertrouwenscommissie is en als eerste ondersteuner van de gemeenteraad optreedt als procesbewaker. Meestal is een wethouder de adviseur van de vertrouwenscommissie en in de praktijk is vaak de plaatsvervangend griffier dan wel de gemeentesecretaris toegevoegd als plaatsvervangend secretaris.
Op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt een burgemeester benoemd bij Koninklijk Besluit.

Proces
Een benoemingsprocedure bestaat uit 11 stappen:
1. Procesduidelijkheid verkrijgen na ontstaan vacature
2. Vroegtijdig voorbereidingen treffen voor uitvoering benoemingsprocedure
3. Opstellen van de profielschets en verordening
4. Vaststellen van de profielschets door de gemeenteraad
5. Openstellen vacature en reacties door sollicitanten
6. Selectie van kandidaten
7. Beoordeling kandidaten door de vertrouwenscommissie
8. Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie
9. Besloten en open raadsvergadering over de aanbeveling
10. Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en benoeming bij Koninklijk Besluit
11. Beëdiging burgemeester in de gemeente

Alle stappen brengen acties en keuzes met zich mee die hierna worden geschetst en besproken.

Stap 1 / Procesduidelijkheid verkrijgen na ontstaan vacature

Resultaat
- De gemeenteraad is op de hoogte van de procedure voor benoeming van een nieuwe burgemeester en heeft de globale planning van activiteiten en tijdpad scherp.

Betrokkenen
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: heeft de bevoegdheid tot het openstellen van de vacature.
- De commissaris van de Koning: neemt het initiatief voor het tijdpad van de benoemingsprocedure.
- De kabinetschef van de provincie: maakt een tijdsplanning en neemt de benoemingsprocedure in ieder geval door met de raadsgriffier.
- De gemeenteraad: geeft bij de raadsgriffier aan welke informatiebehoefte hij heeft.
- De raadsgriffier: voorziet de gemeenteraad van gewenste en benodigde informatie over de benoemingsprocedure.

Een benoemingsprocedure is geen alledaagse aangelegenheid. Er komt ook veel bij kijken. De aankondiging van vertrek door de zittende burgemeester roept dan ook direct vragen op. Bijvoorbeeld: Wat is wettelijk geregeld en wat niet? Wie neemt het initiatief voor het in gang zetten van de vacature? Op welk moment en met wie vindt overleg plaats? Wanneer geldt geheimhouding?

De eerste stap is daarom duidelijkheid te krijgen over het proces. De commissaris van de Koning neemt veelal het initiatief voor de planning van de procedure. Namens hem nodigt de kabinetschef de raadsgriffier, en meestal ook de beoogde voorzitter van de vertrouwenscommissie, in een vroeg stadium uit voor een gesprek om de procedure gezamenlijk door te nemen. Vroegtijdige afstemming is namelijk van groot belang voor een soepel verloop van de procedure. De provincie houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met wensen van de gemeenteraad; met alle betrokkenen wordt gezocht naar een passend tijdpad. De raadsgriffier voert ook het gesprek met de gemeenteraad over de behoefte aan procesmatige ondersteuning en de informatiebehoefte van de gemeenteraad. Dat doet hij of zij veelal in nauwe afstemming met de beoogde voorzitter van de vertrouwenscommissie. Vervolgens bewaakt de raadsgriffier namens de gemeenteraad de procesgang.

Keuzemarge

- De hoeveelheid en aard van de informatie over de benoemingsprocedure die wordt gedeeld met de gemeenteraad is afhankelijk van zijn informatiebehoefte.

Tips

- Verstrek pas informatie aan de gemeenteraad en derden over het tijdpad nadat het gesprek met de kabinetschef heeft plaatsgevonden. Onvoldoende afstemming tussen gemeente en provincie kan leiden tot een valse start. Het in externe communicatie moeten herroepen van een foutieve planning is een voorbeeld van een valse start.
- Stel als raadsgriffier de fractievoorzitters in een kort gesprek op de hoogte van de globale routing. Op die manier valt de eerste informatiebehoefte te stillen en enige onzekerheid over wat er allemaal komt kijken bij een benoemingsprocedure weg te nemen. Een alternatief is dat de raadsgriffier een korte notitie schrijft aan de gehele gemeenteraad met informatie over de benoemingsprocedure.
- Houd er rekening mee dat ook inwoners, maatschappelijke organisaties, pers en ambtenaren benieuwd zullen zijn naar het proces. Overweeg om op de gemeentelijke website enige basisinformatie over het verloop van de procedure op te nemen. Let daarbij goed op welke informatie wel en niet gedeeld mag worden over het verloop van de procedure, bijvoorbeeld daar waar het gaat over het tijdspad.

Stap 2 / Vroegtijdig voorbereidingen treffen voor uitvoering benoemingsprocedure

Resultaat

- De benoemingsprocedure is qua doorlooptijd gepland. Het budget voor de procedure is geraamd. En voorbereidingen zijn getroffen voor een goed verloop van de inhoudelijke werkzaamheden.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: bepaalt binnen de regels van de Gemeentewet en circulaires de werkwijze van de vertrouwenscommissie.
- De raadsgriffier: ondersteunt en adviseert de (afvaardiging uit de) gemeenteraad bij het bepalen van de werkwijze en werkt planningen uit.

De aandacht voor de benoemingsprocedure verdwijnt wat naar de achtergrond op het moment dat het aangekondigde vertrek is 'geland' en de planning van de benoeming van de nieuwe burgemeester is vastgesteld. Toch zijn er al belangrijke voorbereidingen te treffen. Het is niet efficiënt en vanuit vertrouwelijkheid ook niet wenselijk dat de hele raad zich even intensief bezighoudt met de benoemingsprocedure. De raadsgriffier neemt in de voorbereidingen het voortouw met een delegatie uit de raad, waarbij het wel belangrijk blijft dat de overige raadsleden geïnformeerd zijn over (de stand van) het proces en de rechten van de raad in de procedure.

Het verdient een grote voorkeur dat deze afvaardiging gedurende de procedure betrokken blijft. Daarmee wordt de procesmatige voortgang en inhoudelijke continuïteit in de benoemingsprocedure gewaarborgd. Om die reden is deze afvaardiging veelal de 'vertrouwenscommissie in oprichting' of wordt in een vroeg stadium de vertrouwenscommissie bij raadsbesluit al ingesteld. Die laatste mogelijkheid heeft als voordeel dat er snel helderheid is over de formele werkwijze van de vertrouwenscommissie, maar betekent wel dat je vroeg in de procedure te maken hebt met de geheimhoudingsplicht die op de procedure rust. Dit kan weer tot verwarring leiden over wat in de fase van het opstellen van de profielschets wel en niet buiten de vertrouwenscommissie kan worden gedeeld. De gemeenteraad maakt zijn eigen afweging tussen de twee mogelijkheden.

De formele werkwijze van de vertrouwenscommissie wordt vastgelegd in een verordening die de gemeenteraad vaststelt. Hieraan voorafgaand valt aan te bevelen om een praktisch plan van aanpak of draaiboek voor de gehele benoemingsprocedure te maken. Dat dient als checklist voor het treffen van voorbereidingen en geeft houvast in de uitvoering.

In dit stadium van de benoemingsprocedure vallen voorbereidingen te treffen op de volgende vier onderwerpen:

1. samenstelling en ondersteuning van de vertrouwenscommissie (in oprichting);
2. oriëntatie op het ambt;
3. externe ondersteuning;
4. praktische zaken in relatie tot het tijdpad.

2.1 Samenstelling en ondersteuning van de vertrouwenscommissie (in oprichting)

2.1.1 De leden van de vertrouwenscommissie

De leden van de vertrouwenscommissie zijn gemeenteraadsleden. Ieder lid heeft één stem in de vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie heeft een cruciale rol in de benoemingsprocedure doordat zij de aanbeveling van de gemeenteraad voorbereidt. De gemeenteraad bepaalt daarom de samenstelling van de vertrouwenscommissie.

Het is belangrijk de vertrouwenscommissie dusdanig samen te stellen dat deze op een breed draagvlak binnen de gemeenteraad kan rekenen. Niet in de laatste plaats omdat de leden van de vertrouwenscommissie na het aanbieden van de profielschets vanwege de geheimhouding geen terugkoppeling kunnen geven aan hun fracties. Daarnaast geldt dat elk lid van de vertrouwenscommissie één stem heeft, ongeacht de getalsmatige verhoudingen tussen partijen in de gemeenteraad. Het aanbevelen van een burgemeesterskandidaat is immers geen politieke kwestie.

Fracties gaan voor zichzelf na of zij plaats willen nemen in de vertrouwenscommissie en, zo ja, wegen goed af wie uit de fractie voor de werkzaamheden in aanmerking komt. Dit kunnen fractievoorzitters zijn, maar dat hoeft zeker niet.

In algemene zin is het aantrekkelijk als de samenstelling van de vertrouwenscommissie divers is in termen van persoonlijkheid, ervaring in de raad en affiniteit met aspecten van het burgemeestersambt. Dat zorgt voor een meer evenwichtige werving. Ook de man-vrouwverhouding in de vertrouwenscommissie is punt van aandacht, net als de diversiteit in termen van culturele achtergronden.

De commissaris van de Koning heeft een actieve rol in het signaleren en bewaken van een evenwichtige samenstelling van de vertrouwenscommissie. Het ministerie van BZK adviseert dat in ieder geval één vrouw onderdeel is van de vertrouwenscommissie. Dit kan gezien worden als een absoluut minimum; idealiter is de man-vrouwverhouding in de vertrouwenscommissie gelijkwaardiger.

Voor deelname aan een vertrouwenscommissie is verder flexibiliteit in de agenda's een voorwaarde. Ook is belangrijk dat de deelnemers aan de vertrouwenscommissies hiervoor voldoende tijd vrij maken. Het tijdsbeslag is namelijk groot en de werkzaamheden vinden plaats naast reguliere activiteiten binnen en buiten de politiek. Wel geldt dat leden van de vertrouwenscommissie, ingevolge artikel. 3.1.2. lid 1 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, voor de duur van de activiteiten tijdens de procedure aanspraak maken op een maandelijkse toelage. In het tweede lid van artikel 3.1.2. is bepaald dat de (waarnemend) burgemeester de duur van die activiteiten vaststelt. Het is aan te raden dat de (waarnemend) burgemeester bij de vaststelling hiervan zoveel mogelijk de formele momenten in de benoemingsprocedure aanhoudt.

De namen van de raadsleden die plaats hebben de vertrouwenscommissie moeten bij raadsbesluit worden vastgesteld of in de verordening worden genoemd. Ook de adviseur moet bij naam worden genoemd. Het volstaat niet alleen te stellen dat de vertrouwenscommissie bestaat uit bijvoorbeeld 'de huidige fractievoorzitters'. Dit omdat het fractievoorzitterschap een partijaangelegenheid is en geen officiële gemeentelijke status heeft.

2.1.2 Omvang van de vertrouwenscommissie

Het aantal leden van de vertrouwenscommissie is niet aan wettelijke grenzen gebonden. Ook is het geen wettelijke vereiste dat alle fracties zijn vertegenwoordigd in de vertrouwenscommissie. Het is aan de gemeenteraad om de omvang en de samenstelling van de vertrouwenscommissie te bepalen.

Meestal zijn alle fracties uit de gemeenteraad vertegenwoordigd in de vertrouwenscommissie. Een aandachtspunt is om te kiezen voor een samenstelling die klein genoeg is om slagvaardig te werken en die groot genoeg is om het gestelde vertrouwen door de gemeenteraad waar te maken. Een samenstelling van de vertrouwenscommissie met vertegenwoordigers uit alle fracties zorgt voor breed draagvlak in de gemeenteraad, maar kan soms ten koste gaan van de slagvaardigheid van de vertrouwenscommissie wanneer een raad uit veel fracties bestaat. Een smallere samenstelling van de vertrouwenscommissie kan slagvaardiger zijn, maar vereist wel een goede check op het draagvlak in de gehele gemeenteraad.

2.1.3 Ondersteuning van en advisering aan de vertrouwenscommissie

Naast de leden is er een secretaris van de vertrouwenscommissie. Dat is altijd de raadsgriffier. Het is mogelijk om een plaatsvervangend secretaris te benoemen, maar dat is niet verplicht. Als hiervoor wordt gekozen, dan is dat in de praktijk vaak de gemeentesecretaris, maar het kan ook de plaatsvervangend raadsgriffier zijn. De gemeentesecretaris mag daarbij uitdrukkelijk geen formele adviesrol vervullen; hij of zij fungeert als plaatsvervangend secretaris van de vertrouwenscommissie. Het is een keuze of de plaatsvervangend secretaris aanwezig is bij werkzaamheden van de vertrouwenscommissie in het geval dat de secretaris zelf niet verhinderd is.

Wel bestaat de mogelijkheid om één of meerdere wethouders als adviseur(s) toe te voegen aan de vertrouwenscommissie. Dat gebeurt vaak vanuit de overweging dat de toekomstig burgemeester nauw zal samenwerken met de overige leden van het college. De gemeenteraad heeft bij uitstek een goed beeld van de gewenste ambtsinvulling richting de gemeenschap en binnen de werksfeer van de gemeenteraad. Een wethouder als adviseur kan ook aanvullende perspectieven inbrengen over de gewenste ambtsinvulling binnen het bestuurlijk-organisatorisch domein en zo een belangrijke bijdrage leveren aan de vertrouwenscommissie. Het is daarom raadzaam om een wethouder als adviseur aan de vertrouwenscommissie toe te voegen.

Het toevoegen van meerdere wethouders is, gelet op de omvang van de vertrouwenscommissie en de werkbaarheid, niet aan te bevelen, al kunnen de omstandigheden er wel om vragen. Sowieso geldt dat het aan te bevelen is de hoeveelheid adviseurs en ondersteuning te beperken gezien de vereiste geheimhouding.
In alle gevallen geldt dat het toevoegen van adviseurs niet verplicht is en iets is waartoe de gemeenteraad besluit. Bovendien geldt dat de secretaris, de plaatsvervangend secretaris en eventuele adviseur(s) géén stemrecht hebben.

Mogelijkheden om het gehele college een advies uit te laten brengen over de geschiktheid van kandidaten zijn er uitdrukkelijk niet. De vertrouwenscommissie, inclusief een eventueel als adviseur toegevoegde wethouder, is immers gebonden aan geheimhouding over alles wat zich afspeelt binnen de vertrouwenscommissie. Vooraf moet duidelijk zijn welke ruimte de vertrouwenscommissie biedt aan de adviseur, zodat hierover later geen ruis ontstaat.

Voorbeelden van invullingen door adviseurs zijn:

- input leveren voor de profielschets;
- in de voorbereiding op sollicitatiegesprekken helpen bij het opstellen van vragen;
- participatie op bepaalde momenten tijdens de sollicitatiegesprekken;
- de vertrouwenscommissie beraadslaagt na eerst de adviseur te hebben gehoord;
- deelname aan beraadslagingen van de vertrouwenscommissie en geven van een advies over geschiktheid van kandidaten.

2.1.4 Vervanging van leden van de vertrouwenscommissie

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen die erom vragen dat een lid van de vertrouwenscommissie wordt vervangen, bijvoorbeeld bij (langdurige) ziekte van een van de leden als ook van de secretaris, de plaatsvervangend secretaris of een adviseur. Vervanging is dan mogelijk. Wel geldt, gelet op de vertrouwelijkheid, dat vervanging in principe alleen mogelijk is tot het moment dat de vertrouwenscommissie de selectie van kandidaten heeft opgehaald bij de commissaris van de Koning.

In het geval van (langdurige) ziekte van een raadsgriffier is het aan te bevelen de plaatsvervangend griffier het resterende deel van de procedure als secretaris te laten optreden. Vervanging van leden van de vertrouwenscommissie vergt een raadsbesluit en is definitief voor de verdere duur van de procedure – tijdelijke waarneming is onwenselijk, ook al komt bijvoorbeeld een raadslid terug van ziekteverlof tijdens de procedure. Ook voor de andere betrokkenen bij de vertrouwenscommissie, zoals de griffier en een eventuele wethouder, geldt dat tijdelijke waarneming onwenselijk is.

2.1.5 Teambuilding in de vertrouwenscommissie

In een vertrouwenscommissie is een constructieve samenwerkingssfeer nodig. Een dergelijke sfeer ontstaat vaak spontaan, maar is zeker voor de griffier en de voorzitter van de vertrouwenscommissie iets om gedurende de hele procedure in het oog te houden. Zelfs als er een natuurlijke samenwerking bestaat kan het geen kwaad om de intenties vooraf te delen, zo nu en dan de peilstok in de samenwerking te steken en oog te hebben voor momenten van gezamenlijke ontspanning. Deelnemers aan de vertrouwenscommissie mogen vanwege de opgelegde geheimhouding niet terugvallen op de fractie, het college of de achterban. Het bijzondere is dus dat leden van de vertrouwenscommissie, die verschillende achtergronden hebben, wel gezamenlijk moeten optrekken. Dit betekent dat eventueel bestaande gevoeligheden of actuele politieke kwesties geen rol mogen spelen. En er dient sprake te zijn van inclusie: geen van de leden mag zich buitengesloten voelen. Noch vanwege haar of zijn achtergrond, noch om welke andere reden dan ook. Om die reden is van belang om ‘teambuilding’ een plek te geven. Een voorbeeld hiervan is om gezamenlijk te lunchen of te dineren. Houdt dan ook rekening met de voorschriften van bepaalde religies ten aanzien van eten en drinken. Maar ook het operationaliseren van de werkwijze in een conceptverordening en het uitspreken van verwachtingen dragen bij aan het teamgevoel. Het teamgevoel wordt ook versterkt door gezamenlijk een training te volgen in het voeren van sollicitatiegesprekken.

2.1.6 Externe ondersteuning

De vertrouwenscommissie (in oprichting) bepaalt zelf in hoeverre behoefte bestaat aan externe ondersteuning. Aangezien een benoemingsprocedure geen alledaagse aangelegenheid is, is externe ondersteuning aan te bevelen. De commissaris kan de vertrouwenscommissie helpen bij het vinden van passende externe ondersteuning.

Momenten in de benoemingsprocedure waarop externe ondersteuning van toegevoegde waarde kan zijn, zijn de volgende:

- organiseren van een consultatie onder inwoners, bedrijven en instellingen;
- advies en ondersteuning bij het opstellen van de profielschets;
- advies en training over selecteren zonder vooroordelen;
- teambuilding in de vertrouwenscommissie;
- training in voorbereiding op de sollicitatiegesprekken met kandidaat-burgemeesters;
- uitvoeren van een specifiek burgemeestersassessment door een geaccrediteerd psychologisch bureau.

Voor de gemeenteraad en de vertrouwenscommissie vormen het opstellen van een profielschets, het toetsen van kandidaat-burgemeesters en het voorbereiden van de aanbeveling voor een nieuwe burgemeester een unieke ervaring. Gebruikmaken van externe ondersteuning op deze momenten helpt om scherpte aan te brengen waar nodig, tips te krijgen waar het kan, en behoed te worden voor valkuilen. Externe ondersteuning wordt door enkele gespecialiseerde bureaus geboden, maar ook valt te denken aan het benutten van kennis en ervaring van bijvoorbeeld een raadsgriffier van een naburige gemeente of een (voormalig) burgemeester. Om het bewustzijn van commissieleden op het punt van een inclusieve en evenwichtige selectie nog verder te vergroten kan overwogen worden om een training 'selecteren zonder vooroordelen' te volgen, bijvoorbeeld de training die is ontwikkeld door het College voor de Rechten van de Mens. Ook kan de vertrouwenscommissie verzoeken dit thema te laten integreren in de training voor het voorbereiden op de sollicitatiegesprekken.

Het overwegen van de wenselijkheid van externe ondersteuning geldt niet alleen voor de inhoud van de benoemingsprocedure, maar ook voor de bemensing van de raadsgriffie. Voor de raadsgriffier (als secretaris van de vertrouwenscommissie) brengt de benoemingsprocedure een groot tijdsbeslag met zich mee. Consequentie daarvan is een verminderde beschikbaarheid voor het reguliere griffiewerk. In de capaciteitsplanning van de raadsgriffie is het raadzaam hierop te anticiperen, bijvoorbeeld via een onderlinge vervanging of door tijdelijke inhuur van extra capaciteit. De gemeenteraad kan, als werkgever van de griffie, ook tijdelijke extra middelen beschikbaar stellen, zodat de ondersteuning door de griffie op alle aspecten ongehinderd doorgang kan vinden.

2.2 Oriëntatie op het ambt van burgemeester

Burgemeesters zijn ‘veelkunners’. Een vertrouwenscommissie moet zich goed inlezen en inleven in het werk van een burgemeester. Daarbij gaat het niet alleen om het eigen beeld van wat een burgemeester doet, maar ook om wat anderen (intern en extern) verwachten en wensen van de burgemeester. Naast een goed inzicht geeft een oriëntatie op het ambt input voor de profielschets en biedt het aanknopingspunten voor het opstellen van goede vragen voor de sollicitatiegesprekken.

2.2.1 Een veelzijdig ambt vereist een breed inzicht

Het burgemeesterschap is een veelzijdig en bijzonder ambt. Een burgemeester heeft verschillende verantwoordelijkheden en rollen en dient die situationeel op verschillende manieren inhoud te geven. Het ene moment is de burgemeester voorzitter van de raad, dan weer onderhandelaar in de regio, vervolgens het gezicht van de gemeente bij een representatieve gebeurtenis, waarna zij of hij het gezag voert over de politie bij een oproer tijdens een evenement, et cetera.

Het is voor leden van de vertrouwenscommissie van wezenlijk belang om een goed beeld te vormen van karakteristieken van het burgemeestersambt. Daarbij valt te denken aan antwoorden op vragen als: Wat doen burgemeesters zoal op een dag? Wie ontmoeten zij in hun dagelijks werk? Welke uitdagingen en risico’s bestaan er voor burgemeesters? Welke valkuilen liggen er voor burgemeesters op de loer in hun functioneren? Wat betekent het dat burgemeesters vaak worden aangeduid als verbinders? Wat betekent het voor burgemeesters dat zij zelf onderwerp van discussie kunnen worden? Hoe komen burgemeesters tot een besluit over een veiligheidskwestie als zij niet alle informatie bezitten? Hoe vinden zij de balans tussen de noodzakelijke harde en de even onmisbare zachte eigenschappen?

2.2.2 Schriftelijke en mondelinge bronnen voor oriëntatie

De website van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters biedt actuele informatie over het ambt en ook geeft de website www.politiekeambtsdragers.nl inzicht. Daarnaast zijn er diverse publicaties over burgemeesters beschikbaar. Denk aan het rapport 'Te veel van het goede?' (2021) waarin de staat van het burgemeestersambt wordt beschreven. Het boek ‘Onder Burgemeesters’ (2012) geeft een praktische inkijk in het werk van burgemeesters en is geschreven door burgemeesters.

Een andere suggestie dan ‘inlezen’ is om een gesprek aan te gaan. Bijvoorbeeld door de zittende burgemeester of een burgemeester uit de omgeving te bevragen op het ambt. Of door iemand uit te nodigen die juist een heel specifiek aspect van het ambt kan belichten, zoals de directeur van een veiligheidsregio of een officier van justitie. De waarde van zulke gesprekken reikt verder dan een oriëntatie op het ambt.

2.3 Praktische zaken markeren in relatie tot tijdpad

In de procedure vindt eigenlijk voortdurend het treffen van voorbereidingen plaats. Een goede ondersteuning van de gemeenteraad/vertrouwenscommissie betekent dat de raadsgriffier steeds een paar stappen vooruitdenkt, in nauwe afstemming met de voorzitter van de vertrouwenscommissie. Tijdig anticiperen op werkzaamheden betaalt zich uit op een later moment, als de hectiek toeneemt. Hierna volgen drie praktische voorbeelden ter illustratie:

Locatiekeuze

Een belangrijke stap in de procedure is het voeren van sollicitatiegesprekken met kandidaat-burgemeesters. Deze gesprekken vinden plaats op een locatie buiten de eigen gemeente. Immers, vanuit het oogpunt van geheimhouding en omwille van privacy is het belangrijk dat vertrouwenscommissie en kandidaat-burgemeesters niet als zodanig worden herkend. Collega-griffiers of de kabinetschef kunnen helpen bij het vinden van een passende locatie. Een drukbezocht hotel-restaurant kan geschikt zijn, maar er zijn meer mogelijkheden, ook afhankelijk van hoe een gemeente zich wil presenteren. Vraag daarbij tijdig offertes aan, maak afspraken over tijdige en definitieve reserveringen en leg een of meerdere bezoeken af zodat de uiteindelijk locatie geen verrassingen oplevert. Voorbeelden van uitgangspunten voor het bepalen van een locatie zijn: voldoende afstand tot de gemeente, voldoende in- en uitloop in de locatie, voldoende bereikbaarheid vanaf het hoofdsnelwegennet en/of spoorwegnet, goede mogelijkheden om via routing te zorgen dat kandidaten elkaar niet kunnen ontmoeten, voldoende mogelijkheden om de ruimte waar de gesprekken plaatsvinden naar wens in te delen (bijvoorbeeld qua tafelschikking), toegankelijkheid voor mindervaliden, geen andere gasten op de locatie die de vertrouwenscommissie zouden kunnen herkennen en de mogelijkheid om zoveel mogelijk afgescheiden van andere gasten te lunchen of te dineren.

Informatiepakket voor sollicitanten

Het is gebruikelijk dat gemeenten informatiepakketten voor de kandidaten beschikbaar stellen. Hierin wordt informatie opgenomen die mogelijke sollicitanten inzicht biedt in de gemeente. Aan te bevelen valt om na te denken of zo'n informatiepakket gewenst is en, zo ja, wat er dan in moet komen en hoe het informatiepakket wordt aangeboden. Een andere vraag om over na te denken is of en, zo ja, welke boodschap de gemeente aan de kandidaten wil overbrengen en hoe de gemeente zich wil presenteren. Dergelijke informatiepakketten kunnen worden aangeleverd aan de commissaris van de Koning, die ze vervolgens beschikbaar stelt aan geïnteresseerden. In de praktijk zijn deze steeds vaker digitaal beschikbaar op de website van de provincie en/of gemeente.

Begroting voor de benoemingsprocedure

De benoemingsprocedure brengt kosten met zich mee. De kosten van de procedure lopen sterk uiteen en hangen af van keuzes rond de intensiteit van bijvoorbeeld burgerraadpleging en externe ondersteuning en de keuze voor de locatie en toebehoren zoals lunchen/diners en overnachtingen. Het tijdig opstellen van een conceptbegroting of enkele voorbeeldbegrotingen met opties voorkomt dat er financiële verrassingen ontstaan. Het valt aan te bevelen aan de gemeenteraad een budget te vragen voor alle activiteiten van de vertrouwenscommissie. Daarbij is het raadzaam om jezelf als raad niet te kort te doen; het vinden van de juiste burgemeester is een belangrijk proces dat de nodige kosten met zich meebrengt. Concretere voorbeelden van kosten zijn: kosten van opleiding/training door externe ondersteuning, kosten van consultatie en communicatie, tijdelijke extra middelen voor de griffie, vergaderkosten (reis- en verblijfkosten zoals overnachtingen op de locaties waar gesprekken plaatsvinden inclusief ontbijt/lunches/diners aldaar, huur accommodatie voor sollicitatiegesprekken) en kosten voor assessments.

Keuzemarge

- Het treffen van voorbereidingen is bij uitstek een processtap waarin lokale keuzes worden gemaakt. De wijze waarop een vertrouwenscommissie (in oprichting) zich voorbereidt op de uitvoering van de benoemingsprocedure bepaalt zij, ondersteund door de griffier, zelf. Vanwege de ruime keuzemarge helpt het om een plan van aanpak te maken.

Tips

- Neem als griffier het voortouw, maar zorg altijd voor voldoende aanhaking van raadsleden. Het is belangrijk dat de vertrouwenscommissie (in oprichting) en de gemeenteraad zich voldoende eigenaar voelen van het gekozen proces.
- Stel ruim van tevoren planningen op (activiteitenplanning, doorlooptijdplanning, budgetplanning). Dat biedt houvast en geeft rust.
- Besef dat een benoemingsprocedure niet vaak voorkomt, maar dat er veel van afhangt. Durf daarom te investeren in kwaliteit en zorgvuldigheid. Dat betekent onder meer investeren in een zorgvuldige voorbereiding (eventueel met externe ondersteuning).
- Stel zo snel mogelijk een vertrouwenscommissie in of laat een afvaardiging uit de gemeenteraad als vertrouwenscommissie in oprichting functioneren. Dit is efficiënt, schept duidelijkheid, zorgt voor continuïteit en draagt bij aan de onderlinge teamsfeer en vertrouwelijkheid. Laat de raadsleden die nauw betrokken zijn bij het opstellen van de profielschets in ieder geval ook degenen zijn die de sollicitatiegesprekken met kandidaat-burgemeesters voeren.
- Zitting nemen in de vertrouwenscommissie (in oprichting) vraagt om commitment. Zeker rond de sollicitatiegesprekken is sprake van grote piekdrukte. En ook op andere momenten in de procedure wordt grote inzet en beschikbaarheid verlangd. Laat beoogde leden van de vertrouwenscommissie zelf nagaan of zij de benodigde tijd – bijvoorbeeld rond de sollicitatiegesprekken – vrij willen en kunnen maken. Laat het hen bovendien de weken waar het om gaat zo snel mogelijk blokken in hun agenda.
- Een burgemeestersbenoeming is onderscheidend van andere werving-en-selectietrajecten door de bijzondere positie van de burgemeester in het lokaal bestuur én door de veelzijdigheid van het ambt. Om die reden is van belang dat de externe ondersteuning beschikt over kennis en ervaring rond het burgemeesterschap in het algemeen, maar ook over lokale gebiedskennis of zich die ‘couleur locale’ snel eigen maakt.
- Geef in ieder geval één of bij voorkeur enkele leden van de vertrouwenscommissie (in oprichting) na de benoeming een positie bij het voeren van gesprekken over het functioneren (onderdeel ‘klankbordgesprekken’ van deze handreiking). Zo ontstaat een bestendige lijn.

Stap 3 / Opstellen van de profielschets en verordening

Resultaat

- Een breed gedragen conceptprofielschets van de nieuwe burgemeester waarin context, wensen, eisen en verwachtingen treffend en zo scherp mogelijk staan verwoord.
- De conceptprofielschets bevat in ieder geval een duidelijke analyse van de context van de gemeente, een heldere weergave van de verwachtingen van de burgemeester op taken/rollen en een scherpe uiteenzetting van de gewenste persoonlijkheid.
- Een conceptverordening waarin de formele werkwijze van de vertrouwenscommissie duidelijk is vastgelegd.

Betrokkenen

- Een afvaardiging uit de raad: de vertrouwenscommissie (in oprichting) vertaalt een goede inventarisatie van context, wensen, eisen en verwachtingen naar een duidelijke en onderscheidende conceptprofielschets.
- De raadsgriffier: ondersteunt de vertrouwenscommissie (in oprichting) bij het opstellen van de conceptprofielschets.
- Het college: maakt, indien het dat wenst, wensen en bedenkingen ten aanzien van de conceptprofielschets kenbaar.
- Externe ondersteuning: adviseert, indien gewenst, over het opstellen van een goede profielschets, kan de vertrouwenscommissie en de griffier ontzorgen door een concepttekst op te stellen en/of een rol spelen bij een inwonersconsultatie.

In stap 3 van de benoemingsprocedure zijn er vijf onderdelen die de aandacht verdienen:

1. De profielschets als een cruciaal document
2. Inhoud van een profielschets
3. Overige wensen/criteria en onderwerpen in een profielschets
4. Feedback college op de conceptprofielschets
5. Opstellen van een verordening met de formele werkwijze van de vertrouwenscommissie

3.1 De profielschets is een cruciaal document

Een cruciale stap in de benoemingsprocedure van een nieuwe burgemeester is het opstellen van de profielschets. De zoektocht naar een burgemeester die echt past bij de gemeente begint bij een profielschets die zo precies mogelijk weerspiegelt wat van de burgemeester wordt verwacht in de gemeente en wat de burgemeester mag verwachten van de gemeente.

Een profielschets heeft meerdere functies:

- weergeven van de context waarin de burgemeester het ambt invult;
- beschrijven van de eisen die aan de burgemeester worden gesteld;
- beschrijven van de wensen en verwachtingen waaraan de nieuwe burgemeester moet voldoen;
- voeden van de commissaris van de Koning met toetsingscriteria die de commissaris kan gebruiken bij het maken van afwegingen over de geschiktheid van sollicitanten;
- vormen van het ijkpunt voor periodiek klankborden met de burgemeester over het functioneren.

3.1.1 Aandachtspunten bij het opstellen van een goede profielschets

Een goede profielschets bevat vooral een specifiek profiel dat aansluit bij hoe de gemeente zich wil positioneren, nu en in de toekomst. Hoe specifieker het profiel is toegesneden op de lokale situatie, des te beter het een rol kan spelen in de werving en selectie van de nieuwe burgemeester. Een profielschets moet sommige mensen stimuleren om te solliciteren en anderen juist redenen bieden om bewust niet te solliciteren. Ook maakt een goede profielschets duidelijk wat er van de toekomstige burgemeester wordt verwacht en waarop hij of zij zal worden 'getoetst'. Een goede profielschets biedt daarom handzame en realistische verwachtingen.

Bij het opstellen van de profielschets is het beeld van de zittende burgemeester altijd op de achtergrond aanwezig, positief dan wel negatief. Zorg ervoor dat dat beeld niet naar de voorgrond gaat. Als dat wel gebeurt, gaat het profiel niet over de gewenste competenties waaraan meerdere personen kunnen voldoen maar over één persoon.

Een profielschets moet recht doen aan een gemeente. En daarmee onderscheidend zijn van andere gemeenten. Dat betekent niet dat de profielschets 'fancy' of vernieuwend moet zijn. Tegelijk kan de vorm of opzet van de profielschets bijdragen aan het uitdrukken van waar een gemeente(raad) voor staat; in een profielschets presenteert de gemeente zich immers ook aan de buitenwereld.

Veel vertrouwenscommissies worstelen ermee dat ze eigenlijk op zoek zijn naar een 'alleskunner' of 'schaap met vijf poten'. Probeer dit te voorkomen door competenties zo vroeg mogelijk in het proces te prioriteren, ook wanneer aan veel verschillende competenties belang wordt gehecht. Wanneer zo'n prioritering pas later in de procedure wordt gemaakt, dan is dit gemakkelijk een voedingsbodem voor dispuut en discussie binnen de vertrouwenscommissie. De kunst is dus om hoofd- en bijzaken goed van elkaar te onderscheiden in de profielschets. Uiteindelijk is de nieuwe burgemeester niet een persoon die werkelijk alles kan, maar een burgemeester die veel kan en het ene net iets beter of uitgesprokener dan het andere. Uit de profielschets moet duidelijk worden waar die onderscheiden liggen.

Een goede profielschets biedt handvatten voor een keuze tussen de kandidaten die gebaseerd is op de inhoud. Zuiver partijpolitieke overwegingen hebben daarin idealiter geen rol. Een profielschets heeft tegelijk niet het doel om de benoemingsprocedure volledig te objectiveren. Door in de profielschets ook in te gaan op het type persoonlijkheid dat past bij de gemeente wordt de menselijke kant naar voren gehaald. Die kant verdient net zo goed aandacht als de context, taken/rollen en competenties.

3.1.2 Bepalen van de werkwijze bij het opstellen van de profielschets

Gelet op het belang van de profielschets is het zaak hier een zorgvuldig proces voor uit te denken. En daarin duidelijke keuzes te maken: Wie praten mee en op welk moment? Hoe verloopt de schrijffase? Wat wordt de planning richting het raadsbesluit? Hoe komt de schets eruit te zien qua hoofdstukindeling en vormgeving? Welke inhoudelijke accenten worden gekozen?

Het valt te overwegen om de werkwijze bij het opstellen van de profielschets te publiceren (bijvoorbeeld op de gemeentelijke website, in lokale/regionale media of door de werkwijze ter kennisgeving met de raad te delen). Door transparant te zijn weet iedereen (raadsleden, collegeleden, ambtenaren, inwoners, ondernemers, spelers uit het maatschappelijk middenveld, mogelijke sollicitanten, partijen uit de bestuurlijke omgeving van de gemeente zoals verbonden partijen en overige belangstellenden) op welke manier er tot de profielschets wordt gekomen.

Het is aan te bevelen om het opstellen van de profielschets zoveel mogelijk te benaderen vanuit een blanco situatie. Dat voorkomt dat te zeer vanuit het verleden of de vorige burgemeester wordt geredeneerd, maar meer vanuit het heden en de toekomst. Bestaande profielschetsen uit andere gemeenten of uit het verleden kunnen helpen om een beeld te krijgen – zowel qua vorm als inhoud - maar neem die schetsen niet klakkeloos over.

3.1.3 Organiseren van consultatie bij het opstellen van de profielschets

De burgemeester heeft niet alleen binnen het gemeentebestuur belangrijke taken, maar ook buiten de muren van het gemeentehuis. Vanuit die lijn geredeneerd kiezen veel gemeenten ervoor om de samenleving en bestuurlijke omgeving nadrukkelijk te betrekken bij het opstellen van de profielschets. Een burgerraadpleging organiseren alleen 'omdat het vaak wordt gedaan' of 'omdat het een gevoel van betrokkenheid bij het proces geeft' moet ontraden worden. Een externe consultatie kan op diverse manieren vorm en inhoud worden gegeven.

Voorbeelden zijn:

- Het verzamelen van individuele input van inwoners, waarbij inwoners kunnen reageren op stellingen, voorkeuren voor competenties kunnen aangeven, zelf een zin kunnen aanleveren voor een profielschets of een mini-profielschets op kunnen stellen. Ook is mogelijk om een inloopspreekuur te organiseren waarbij geïnteresseerden hun wensen kunnen aangeven. Er zijn inmiddels ook mogelijkheden om via smartphones inwoners van een gemeente door te verwijzen naar een vragenlijst over de nieuwe burgemeester of gebruik te maken van een online burgerpanel. Schep echter niet de verwachting dat burgers de uiteindelijke profielschets kunnen opstellen. Dat blijft de verantwoordelijk heid van de gemeenteraad, dus wees vooraf helder in de rol die de input van anderen speelt in de procedure.
- Het verzamelen van individuele input van specialisten op onderdelen van het burgemeestersambt. Zoals het voeren van een gesprek met een vertegenwoordiger van de veiligheidsregio over de rol van een burgemeester bij een ramp of het interviewen van een officier van justitie om een goed beeld te krijgen van de burgemeestersverantwoordelijkheid in de aansluiting tussen gemeentebestuur en strafrecht.
- Het verzamelen van collectieve input. Voorbeelden hiervan zijn: het organiseren van een werkconferentie met een afspiegeling van zoveel mogelijk personen met wie de burgemeester te maken krijgt, of een andersoortige bijeenkomst (zoals een 'haardvuursessie' waarbij enkele personen vertellen over hun ervaringen met het opstellen van een onderscheidend profiel voor de nieuwe burgemeester).

De inhoudelijke voorbereiding en de praktische organisatie van de consultatie ligt meestal in handen van de raadsgriffie, maar steeds vaker wordt ook de expliciete verbinding gezocht met lokale/regionale media (geschreven media, radio en televisie) of bureaus die zijn gespecialiseerd in on- en offline burgerconsultatie. Het tijdig daarbij betrekken van de communicatieadviseur van de gemeente is raadzaam. Van belang is verder dat degene die een en ander inhoudelijk voorbereidt en organiseert – de regisseur van dit proces – over een open blik beschikt en in staat is de diversiteit in de gemeente te laten weerspiegelen in de consultatie.

3.2 Inhoud van een profielschets

Er bestaat geen standaardprofielschets. Dat is maar goed ook, want elke gemeente zoekt een eigen burgemeester en elke gemeente is uniek in opgaven, bestuurscultuur, gemeentegrootte, geografische ligging, ambities, et cetera.

Een profielschets kan uit diverse elementen bestaan, zoals de karakteristieken van de gemeente, de rollen en taakstelling van de burgemeester, de gevraagde competenties en de gewenste persoonlijke eigenschappen.

Een profielschets bevat vaak de volgende onderdelen:

Een heldere analyse van de context van de gemeente	**Een heldere weergave van de verwachtingen van de burgemeester op taken/rollen**	**Een heldere uiteenzetting van het type burgemeester (een competentiemodel)**	**Een heldere weergave van eventuele overige criteria, wensen en verwachtingen**

Het zijn lokale keuzes hoe uitgebreid deze onderdelen aan bod komen. En ook welke vormgeving wordt gekozen (bijvoorbeeld veel of weinig tekst, veel of weinig visuele ondersteuning, et cetera). Als de genoemde onderdelen worden gebruikt, moet worden voorkomen dat ze als gescheiden inhoud naar voren komen. Een goede profielschets leest als een lopend verhaal waarin de ambtsvervulling van de burgemeester de rode draad vormt. De vertrouwenscommissie in oprichting kan zich daarbij extern laten ondersteunen. Zoek bijvoorbeeld een deskundige die kan helpen de 'verlanglijst' zodanig te concretiseren dat de commissie in staat is de juiste vrouw of man te vinden. En ook omgekeerd: dat de juiste man of vrouw de profielschets aantrekkelijk genoeg vindt om te solliciteren.

3.2.1 Een heldere analyse van de context van de gemeente

De profielschets maakt duidelijk waar de gemeente nu staat en waar ze in de toekomst wil staan. De profielschets bevat daarom een bondige en onderscheidende reflectie op ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Bondig omdat het geen feitelijke beschrijving moet zijn of een herhaling van de toekomstvisie. Onderscheidend vanwege de verbinding van de bestuurlijke en maatschappelijke situatie met het ambt van burgemeester. Vaak staan er in profielschetsen kale feiten over de gemeente die ook uit het informatiepakket of van de website gehaald kunnen worden. Voor de profielschets is het juist belangrijk te bepalen wat de bestuurlijke en maatschappelijke situatie zal vragen van de burgemeester. Behulpzame documenten bij het nadenken over de context van de gemeente zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke toekomstvisie of een bestuurskrachtonderzoek. Het is niet gemakkelijk om een treffende typering te maken van het politiek-bestuurlijke klimaat van een gemeente, maar het is wel nodig in een profielschets. Immers, de nieuwe burgemeester heeft hiermee dagelijks te maken.

Probeer als gemeenteraad in een profielschets bovendien zo open mogelijk te zijn in het beeld dat van de gemeente wordt geschetst; een profielschets is niet (alleen) een wervingsfolder. Dat geeft kandidaten een reëel zicht op wat er echt speelt in de gemeente, voorkomt verrassingen en stelt kandidaten goed in staat af te wegen of zij bij het profiel passen.

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:

Methodiek

- Bepaal de belangrijkste opgaven, ambities en uitdagingen van de gemeente en neem de stand van zaken op van de gemeentelijke organisaties en organen in termen van fase van ontwikkeling. Doe dat bijvoorbeeld aan de hand van de (maatschappelijke en functionele) consultatie bij de oriëntatie op het ambt vanuit schriftelijke, koersbepalende documenten van de gemeente of bijvoorbeeld door specifiek hierover een werksessie te organiseren.
- Maak vervolgens per ambitie, opgave of uitdaging een 'als, dan-redenering'. Zo'n redenering dwingt om precies te formuleren wat een ambitie, uitdaging of opgave voor de gemeente betekent voor de nieuwe burgemeester. Bijvoorbeeld:
  - als de gemeente staat voor een ambtelijke fusie, dan is organisatiegevoeligheid een belangrijke eis aan de burgemeester;
  - als in de gemeente sterk wordt gehecht aan een volksritueel (bijvoorbeeld het vieren van carnaval), dan wordt verwacht dat de burgemeester daarin de juiste toon treft;
  - als in de gemeente een speerpunt is om internationale ondernemingen aan te trekken, dan kan een uitgesproken wens zijn dat de burgemeester ook andere talen beheerst.
- Check ten slotte de maatvoering van ambities, opgaven en uitdagingen (niet te veel/niet te weinig) en de maatvoering in verwachtingen richting de nieuwe burgemeester (kan de burgemeester de verwachting of wens daadwerkelijk waarmaken? Zijn wensen/verwachtingen reëel?).

3.2.2 Een heldere weergave van de verwachtingen van de burgemeester op taken/rollen

Het takenpakket en de bevoegdheden van een burgemeester liggen, naast eventuele extra portefeuilles, in grote lijnen vast. De wijze waarop een burgemeester omgaat met en inhoud geeft aan taken en rollen ligt daarentegen niet vast. In de profielschets staat op welke punten er specifieke wensen, eisen en verwachtingen zijn op de taken en rollen van de burgemeester.

De taken van een burgemeester uit de Gemeentewet zijn:
- voorzitter van de gemeenteraad;
- voorzitter van het college van burgemeester en wethouders, met stemrecht;
- bestuurlijk verantwoordelijke voor openbare orde & veiligheid;
- vertegenwoordiger van de gemeente in en buiten rechte;
- coördinator van bestuurlijke processen.

In het rapport 'Majesteitelijk en Magistratelijk' (2014) over het burgemeestersambt staan twee rollen benoemd als kernopdracht voor burgemeester: waken en binden.
Waken komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de rol van de burgemeester in het bevorderen van integriteitsbewustzijn en in zijn rol als bestuurlijk verantwoordelijke (in het bijzonder voor de veiligheidsportefeuille).

Binden komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de rol van de burgemeester als boegbeeld van de gemeente bij gebeurtenissen die de gemeenschap raken, zoals festiviteiten en calamiteiten. 'Binden' staat ook voor de positie van de burgemeester boven de partijen, zowel binnen het gemeentehuis (raad en college) als in de gemeenschap.

Een burgemeester vervult verschillende rollen. Denk aan een rol binnen de gemeenschap of als voorzitter van raad en college. In een profielschets is het niet voldoende om dergelijke taken en rollen alleen te benoemen. Het gaat om de lokale inkleuring. Wat wordt bijvoorbeeld van de burgemeester verwacht binnen de gemeenschap? Als er op een bepaalde taak of rol een specifieke wens, eis of verwachting bestaat voor de nieuwe burgemeester, dan moet dat duidelijk naar voren komen. Wanneer bij een bepaalde taak/rol geen specifieke wens, eis of verwachting wordt genoemd, dan impliceert dit dat voldoende is dat de burgemeester op deze rol/taak voldoet aan de basiscondities voor het burgemeesterschap. Enkele voorbeelden ter illustratie.

De taak van voorzitter van de raad

Indien geen bijzonderheden staan vermeld, dan is voldoende dat de burgemeester het voorzitterschap een eigen invulling geeft met inachtneming van de Gemeentewet, het Reglement van Orde en daarbij de basiscondities van het burgemeesterschap in acht neemt. Indien er specifieke wensen en verwachtingen zijn, dan moeten die in de profielschets staan. Hierna staan zes voorbeelden van een specifieke invulling op het voorzitterschap van de raad:

- een stevige voorzitter die zo nodig krachtig en duidelijk intervenieert;
- een voorzitter die de vergadering strak leidt;
- een voorzitter die de vergadering ruimte biedt;
- een stimulerende voorzitter die de raad op momenten expliciet aanmoedigt tot debat of kaderstelling;
- een procesbewakende voorzitter die het doel van het agendapunt scherp voor ogen houdt;
- een losse voorzitter die met humor en zwier de vergadering begeleidt.

Openbaar optreden

Een andere illustratie is de wijze waarop de burgemeester zich in het openbaar beweegt en hoe hij of zij omgaat met (sociale) media. De burgemeester heeft een heel zichtbare rol. Dat geldt zowel in positieve zin (verbinding, saamhorigheid) maar ook in negatieve zin (geruchten en negatief nieuws verplaatsen zich snel). Op zijn minst mag verwacht worden dat een burgemeester beschikt over het vermogen zich gemakkelijk uit te drukken en verbindende woorden te spreken. Een ervaring van zittende burgemeesters is dat het laatste decennium sneller wordt gevraagd naar commentaar door de burgemeester en dat daarin ook sneller een verantwoording wordt gevraagd. Ruimte voor een specifieke invulling hiervan ligt bijvoorbeeld in de gewenste stijl van optreden. Dat kan bijvoorbeeld zijn los en informeel, of liever meer weloverwogen en met autoriteit.

Methodiek

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:

- Maak een beschrijvend overzicht van taken of rollen van de burgemeester.
- Ga na, mede op basis van de analyse van de context, of er specifieke ambities en/of verwachtingen bestaan bij de invulling van rollen of taken.
- Benoem eventuele accenten zo specifiek mogelijk en houdt daarbij rekening met maatvoering (‘hoe meer wensen, eisen en verwachtingen, hoe minder onderscheidend het profiel wordt’).

3.2.3 Een heldere uiteenzetting van het type burgemeester (een competentiemodel)

Iedere profielschets bevat een weergave van de competenties die worden gevraagd van de burgemeester. Het is aan de gemeenteraad zelf hoe het competentiemodel eruit ziet. Hierover maakt de gemeenteraad in zijn profiel gerichte keuzes. In deze handreiking dragen we u een methodiek aan om die keuzes te maken.

Een competentiemodel maakt ten eerste duidelijk wat sowieso van een burgemeester wordt verwacht. Dit zijn de basiscondities. Deze condities zijn onmisbaar en vormen daarom het fundament van het competentiemodel. Ten tweede geeft een competentiemodel in een profielschets weer welke bestuursvaardigheden in het bijzonder nodig zijn om de gewenste invulling aan taken en rollen te geven in de gemeente (zie ook 3.2.2). Ten derde maakt het competentiemodel in de profielschets inzichtelijk welke persoonlijkheid of persoonlijkheidskenmerken passen bij de ambtsinvulling. Een persoonlijke stijl vormt als het ware een herkenbare saus die de burgemeester over zijn gehele functioneren en optreden giet.

De basis: vijf condities

Over de volgende vijf basiscondities moet in principe iedere burgemeester beschikken, al kan de gemeenteraad hier wel accenten in aanbrengen.

Integer

De burgemeester handelt te allen tijde eenduidig en transparant volgens de algemeen geaccepteerde normen en waarden. Hij of zij beschikt over een goed ontwikkeld moreel kompas. De burgemeester heeft een voorbeeldfunctie, draagt integriteitsbewustzijn actief uit en spreekt anderen hierop aan. Zowel intern naar het college, de raad en de ambtelijke organisatie, als extern.

Herkenbaar

Burgemeesters zijn zich steeds bewust van de situatie waarin zij verkeren en zij handelen daarnaar. Zij identificeren zich met de personen en instanties met wie zij contact hebben. Ondanks de verschillende rollen (op het ene moment als voorzitter van het college of de raad, het andere moment in een aandachtig gesprek met inwoners) zijn de burgemeesters steeds herkenbaar.

Onafhankelijk

Van burgemeesters wordt verwacht dat zij in hoge mate onafhankelijk opereren en geen bijzondere verbintenis aangaan met één of meerdere partijen. Dat geldt zowel bestuurlijk en politiek als maatschappelijk. Burgemeesters staan op basis van gezag, positie en vertrouwen boven partijen en worden als zodanig geaccepteerd, zowel in het politiek-gemeentelijke verkeer als naar de inwoners, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen. Daarbij worden zij gezien als 'aanspreekpunt' voor gemeente en gemeenschap. Dat vraagt onafhankelijkheid en burgemeesters moeten die onafhankelijkheid blijvend tot uitdrukking kunnen brengen in hun functioneren. De burgemeester zal een natuurlijk overwicht moeten hebben en een opstelling die voldoende distantie bewaart tot belanghebbenden.

Verbindend

De burgemeester geeft richting aan en binding in een groep of gemeenschap; brengt samenwerkingsverbanden tot stand en handhaaft deze. In hun functie worden zij geconfronteerd met verschillende mensen, groepen en mogelijk tegengestelde belangen. Van burgemeesters wordt nadrukkelijk verwacht dat zij degenen zijn die tegenstellingen overbruggen en partijen bij elkaar brengen en houden.

Stressbestendig

Bij ingrijpende gebeurtenissen en crisissituaties weten burgemeesters wat er van hen verwacht wordt. Zij blijven effectief handelen onder druk en stralen rust en vertrouwen uit.

Methodiek

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:

- Ga na of een prioritering binnen de vijf basiscondities wenselijk is.
- Ga na of de tekst hierboven duidelijk genoeg is en past bij de lokale context van de gemeente ofwel dat eigen bewoordingen duidelijker zijn.
- Overweeg of de basiscondities expliciet in de profielschets worden opgenoemd ofwel dat deze basiscondities als algemeen bekend worden verondersteld. Het is niet verplicht de basiscondities in de profielschets op te nemen. De gemeenteraad maakt daarin zijn eigen keuzes.

Keuze uit bestuursvaardigheden

In de profielschets staan naast de basiscondities ook de belangrijkste vaardigheden van de nieuwe burgemeester. De keuze voor bepaalde bestuursvaardigheden en het verwoorden van de wensen en verwachtingen legt accenten. Hierna volgen 14 vaardigheden waarop een burgemeester zich kan onderscheiden. De lijst is niet uitputtend. Het is zaak om te achterhalen welke bestuursvaardigheden de belangrijkste zijn voor de invulling van het ambt in de gemeente. Daarbij geldt: hoe meer/minder vaardigheden belangrijk worden gevonden, hoe breder/smaller het profiel van de burgemeester. Hierin bestaat geen goed of fout maar het is wel zaak om hiervan goed bewust te zijn.

Betrokken en empathisch

Beschikt over het vermogen zich in te leven in de situatie, de gevoelens en de gedachtegang van anderen. Luistert en erkent gevoelens en behoeften van anderen. Toont hier begrip voor. Is zich bewust van de impact van het eigen handelen.

Bewust van diversiteit en inclusie

Realiseert zich dat de maatschappij divers is en blijft, is zich bewust van het belang dat niemand wordt buitengesloten en handelt daar naar.

Omgevingsbewust

Is goed geïnformeerd over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en weet deze kennis effectief in te zetten. Kent de verschillende belangen binnen en buiten de regio en weet deze te benutten voor de gemeente.

Daadkrachtig

Signaleert kansen en handelt daarnaar. Onderneemt uit eigen beweging acties om doelen te realiseren. Neemt het voortouw. Zorgt voor een snel optreden als de situatie hierom vraagt.

Besluitvaardig

Weegt verschillende belangen tegen elkaar af. Houdt rekening met verschillende perspectieven. Geeft aan wanneer iets wel of juist niet kan en laat beslissingen die hij zelf moet nemen niet aan een ander over.

Doelgericht

Stuurt op doelen en prioriteiten. Draagt zorg voor een zo effectief mogelijk proces en bewaakt de voortgang. Creëert voor zichzelf en voor anderen inzicht in de voortgang van processen. Signaleert tijdig afwijkingen en stuurt bij als dat nodig is.

Vasthoudend

Blijft enthousiasme en kracht uitstralen, ondanks veel en hard werken. Weet dit op anderen over te brengen en hen te enthousiasmeren voor het zetten van een extra stap. Houdt vast aan het oorspronkelijke doel totdat dit bereikt is. Houdt koers ondanks tegenslag.

Communicatief

Vertaalt ideeën en feiten in begrijpelijke taal, passend bij de ontvanger. Is in staat onder verschillende omstandigheden, met diverse mensen met verschillende achtergronden contact te maken. Onderhoudt schijnbaar moeiteloos het netwerk

Bestuurlijk sensitief
Herkent het belang van gebeurtenissen die van invloed zijn op het staande beleid en het handelen van de politiek verantwoordelijken. Weet daarnaar te handelen. Voorziet tijdig risico's en kansen voor zichzelf, medebestuurders en de gemeente.

Organisatiegevoelig
Weet hoe (informele) lijnen en systemen lopen binnen de organisatie en houdt hier rekening mee. Weet welke partijen/individuen binnen de (bestuurlijke) organisatie betrokken moeten worden bij specifieke onderwerpen en op welke manier. Is zich bewust van het effect van zijn of haar handelen.

Coachend
Creëert ruimte voor anderen zodat zij hun prestaties kunnen verbeteren. Stimuleert de persoonlijke ontwikkeling van anderen door feedback, tips of blijken van waardering te geven, vanuit respect voor de ander.

Onderhandelingsvaardig
Verbindt belangen en standpunten en komt tot gedragen oplossingen, verliest daarbij de oorspronkelijke inzet niet uit het oog. Weet zich te verplaatsen in de verschillende partijen en weet anderen te overtuigen. Doet dit met enthousiasme en is beslist.

Analytisch
Zoekt de voor een probleemstelling relevante informatie bij elkaar. Weet verbanden te leggen tussen problemen. Toetst vanuit meerdere invalshoeken en komt met een afgewogen oordeel. Overziet consequenties van bepaalde keuzen.

Deskundig
Heeft het vermogen om bekwaamheid, vaardigheid en expertise actueel te houden, effectief toe te passen en over te dragen aan anderen. Bijvoorbeeld op het vlak van openbare orde en veiligheid.

Methodiek

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:

- Ga na of alle relevante bestuursvaardigheden op een rij staan (voeg desgewenst bestuursvaardigheden toe aan de lijst).
- Kom tot een keuze voor drie of maximaal vier bestuursvaardigheden.
- Beschrijf gezamenlijk wat u verstaat onder de geselecteerde bestuursvaardigheden.
- Bespreek de geselecteerde bestuursvaardigheden in termen van kwaliteiten en valkuilen voor de ambtsinvulling in de gemeente. Elke bestuursvaardigheid bevat een kwaliteit (positieve kant), maar draagt evenzeer een valkuil (negatieve kant) in zich. Voor daadkrachtige burgemeesters vormt het doorhakken van knopen bijvoorbeeld een kwaliteit, maar een valkuil is dat zij onvoldoende oog hebben voor draagvlak.
- Ga na of de verwoording van de geselecteerde bestuursvaardigheden voldoende in balans is, zodat bijvoorbeeld zowel mannen als vrouwen zich erin kunnen herkennen.
- Maak duidelijk of een bepaalde bestuursvaardigheid met name is gekoppeld aan een bepaalde rol of taak van de burgemeester. Zo ja, zorg voor een goede koppeling met die bepaalde rol of taak in de profielschets.

Keuze uit persoonlijke stijlen
Het bekende gezegde 'elke vogel zingt zoals hij gebekt is' maakt duidelijk dat iedereen handelt op een manier die hem of haar het beste past. Van burgemeesters wordt verwacht dat zij situationeel kunnen schakelen. Om die reden is het ook goed om in de profielschets aan te geven of voor een bepaalde rol een bepaalde vaardigheid wordt vereist.

Toch heeft ook een burgemeester een persoonlijke stijl. Een persoonlijke stijl is het gedrag waarop iemand altijd zal terugvallen en dat zij of hij in aanleg vertoont. Een persoonlijke stijl gaat over het gehele optreden en functioneren van een burgemeester en niet over specifiek één taak of één rol.

Hieronder staan voorbeelden van tegengestelde persoonlijkheidsstijlen. De opsomming is niet uitputtend. En de opsomming staat ook niet in een bewuste volgorde. Deze persoonlijkheidsstijlen kunnen helpen om de gewenste persoonlijkheidsstijl van de nieuwe burgemeester uit te drukken. Een persoonlijkheidsstijl is geen kwestie van uitersten. Belangrijk is dus om de maatvoering te bepalen: welke persoonlijkheidsstijlen zijn voor de nieuwe burgemeester cruciaal en in welke mate is een bepaalde stijl gewenst?

Elke tegenstelling moet op de eigen merites beoordeeld worden. Het is dus niet zo dat er twee typen burgemeesters zijn. Er is dus absoluut geen 'Kolom A'- of 'Kolom B'-burgemeester. De keuze uit persoonlijke stijlen staat ten dienste van het typeren van de nieuwe burgemeester in de gemeente en is dus uniek. Het verwoorden van de gewenste, dominante stijl van de burgemeester gaat over het aanbrengen van accenten die passen bij de context van de gemeente (3.2.1) en de taken/rollen van de burgemeester (3.2.2).

Visionair
De burgemeester is vooral gericht op de toekomst van de gemeente en zet zelf de lijnen uit:
- legt nieuwe verbanden;
- zoekt naar nieuwe mogelijkheden binnen en buiten de gemeente;
- is bezig met de problemen van de toekomst;
- heeft een heldere visie en draagt die actief uit;
- jaagt aan.

Pragmaticus
De burgemeester is vooral bezig met wat er vandaag speelt in de gemeente:
- volgt de lijnen die anderen hebben uitgezet;
- brengt de zaken van vandaag op orde;
- lost problemen op als deze zich voordoen;
- werkt ook graag achter de schermen;
- weet wat er nu moet gebeuren;
- houdt de vinger aan de pols.

Extravert
De burgemeester fungeert proactief als boegbeeld van de gemeente en de gemeenschap:
- staat graag zelf in het middelpunt;
- zoekt contact met de pers;
- is op landelijke TV, radio en in de krant;
- benut ideeën en contacten van buiten de gemeente;
- is actief op sociale media.

Introvert
De burgemeester opereert graag op de achtergrond:
- stelt zich bescheiden op;
- doet veel, maar treedt hierbij niet perse op de voorgrond;
- indien hij de publiciteit zoekt, dan in beginsel via lokale media;
- als hij op de voorgrond treedt, is dit omdat dat in bepaalde gevallen verwacht wordt.

Op de voorgrond als bestuurder
Als het gaat om het besturen van de gemeente:
- is leider/aanvoerder;
- geeft actief en inhoudelijk sturing aan het college;
- is besluitvaardig en neemt anderen hierin mee.

Achter de schermen als bestuurder
Als het gaat om het besturen van de gemeente:
- is primus inter pares;
- is een van de teamleden van het college;
- vertrouwt anderen en geeft hen ook de ruimte.

Handelt intuïtief
Reactie op ontwikkelingen in/buiten de gemeente:
- reageert direct wanneer hem iets ter ore komt, klimt meteen in de pen of pakt de telefoon;
- spreekt zijn netwerk aan om zaken te regelen;
- regelt dingen 'zelf wel even';
- onderneemt veel acties naast elkaar.

Handelt bedachtzaam
Reactie op ontwikkelingen in/buiten de gemeente:
- wacht nog even voordat hij ingrijpt;
- beziet en weegt af;
- heeft kennis van relevante regels;
- betrekt anderen bij zijn besluit;
- prioriteert zorgvuldig acties, brengt focus aan.

Taakgericht
In de aansturing aandacht voor:
- volledig geïnformeerd willen zijn;
- invulling van portefeuillehoudersoverleg;
- in control zijn;
- instructies op taakniveau.

Mensgericht
In de aansturing aandacht voor:
- het organiseren van draagvlak;
- wat informeel mogelijk is;
- interacties in een groepsproces;
- bevorderen van sfeer.

Regie op inhoud
Als regisseur gericht op:
- stuurt op de uitkomst van het overleg en werkwijze;
- hecht aan feitelijke en concrete bijdrage;
- het verhaal moet kloppen;
- is meer een leider dan begeleider.

Regie op proces
Als regisseur gericht op:
- stuurt duidelijk op proces binnen raad, college en organisatie. Zorgt dat de verschillende stappen in het proces op een juiste wijze worden doorlopen;
- bewaker van het proces, strak houden aan afspraken over route en planning;
- is een begeleider en minder een leider.

Methodiek

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:
Kies gezamenlijk voor twee stijlen die cruciaal zijn voor het functioneren van de nieuwe burgemeester in de gemeente.

- Omschrijf eerst individueel in eigen taal wat gewenst is op de gekozen stijlen en bepaal de maatvoering (wat moet de burgemeester vooral doen en wat moet hij of zij laten om krachtig invulling te geven aan de gekozen stijlen).
- Ga met elkaar het gesprek aan. Toets of de juiste gewenste invulling (maatwerk) is gevonden én toets of de gekozen persoonlijkheidsstijlen consistent zijn met elkaar. Zo ja, dan kan een tekst voor de profielschets gemaakt worden. Zo nee, praat dan met elkaar door om tot een gemene deler te komen. Waak daarbij voor een 'grijs compromis' en waak voor 'elkaar sterk uitsluitende stijlen'. Betrek in deze stap ook de eventuele uitkomsten van een inwonersconsultatie.
- Bezie de keuzebepaling in het licht van eerdere keuzes rond de basiscondities en bestuursvaardigheden en stel de vraag: hebben we een realistisch en voldoende consistent beeld op de nieuwe burgemeester?
- Ga na of de verwoording van de geselecteerde stijlen voldoende in balans is, zodat bijvoorbeeld zowel mannen als vrouwen zich erin kunnen herkennen.
- Maak, ten slotte, in de taal van de profielschets duidelijk welk accent belangrijk is voor een goede ambtsinvulling in de gemeente.

3.3 Overige wensen/criteria en onderwerpen in een profielschets

Indien er overige wensen en criteria zijn, dan is het zaak die nadrukkelijk te vermelden in de profielschets. Dit kan in een slotparagraaf maar dat hoeft niet. Hierbij is onderscheid te maken tussen procedurele en inhoudelijke wensen en criteria.

3.3.1 Procedurele wensen en criteria

Voorbeelden van procedurele wensen en criteria in de profielschets:

- dat een assessment onderdeel kan uitmaken van de profielschets. Het is niet toegestaan om alsnog een assessment onderdeel te laten zijn van de procedure als die mogelijkheid niet is benoemd in de profielschets en vacaturetekst;
- dat de profielschets gebruikt wordt voor periodieke (klankbord)gesprekken met (een gedeelte van) de raad;
- dat kwaliteiten van de bestuurder belangrijker zijn dan bijvoorbeeld politieke kleur, geslacht, leeftijd of culturele achtergrond;
- dat verwacht wordt dat de nieuwe burgemeester ten minste één ambtsperiode aan de gemeente verbonden zal zijn, waarmee aan het profiel van de burgemeester een langeretermijnperspectief wordt gekoppeld;
- dat de burgemeester zich zo snel mogelijk in de gemeente vestigt, of dat de gemeenteraad bereid is tijdelijke ontheffing van het woonplaatsvereiste te verlenen met een maximum van een jaar (dat maximaal twee keer kan worden verlengd);
- dat de gemeente wel of geen ambtswoning beschikbaar heeft;

Kwaliteiten zijn belangrijker dan zaken als politieke kleur en geslacht of het al dan niet hebben van een migratieachtergrond. Als toch een opmerking wordt gemaakt over bijvoorbeeld politieke kleur, geslacht of migratieachtergrond, dan is er kennelijk een aanleiding om iets extra duidelijk te maken. Er wordt dan een bijzonder accent gelegd. Een voorbeeld is dat

wanneer in een gemeente historisch bezien alleen mannen burgemeester zijn geweest, het begrijpelijk kan zijn dat in een profielschets uitdrukkelijk wordt benoemd dat dit feit geen gegeven is voor de toekomst. Een ander voorbeeld is dat wanneer het klankborden over het functioneren lange tijd geen gemeengoed was in een gemeente, het begrijpelijk is dat in de profielschets de toon wordt gezet om dat in de toekomst wel te doen. Voor mensen die overwegen te solliciteren is van belang te weten of er dergelijke bijzondere eisen zijn.

Passages over dergelijke eisen mogen, uiteraard, niet in strijd zijn met artikel 1 van de Grondwet. Bovendien mogen dergelijke overwegingen geen oneigenlijke rol spelen in de selectie. Wel kan in de profielschets van kandidaten worden gevraagd dat zij affiniteit hebben met, of bereid zijn zich te verdiepen in, bijvoorbeeld een bepaalde culturele achtergrond.

Ook als over dergelijke verwachtingen uiteindelijk niets in de profielschets terecht komt, is het van wezenlijk belang om daar als gemeenteraad en vertrouwenscommissie vroegtijdig met elkaar het gesprek over te voeren. Daarnaast is het zaak dergelijke verwachtingen in de selectiegesprekken aan de orde te stellen. Dat voorkomt onaangename verrassingen gedurende het selectieproces en na benoeming.

3.3.2 Inhoudelijke wensen en criteria

Voorbeelden van inhoudelijke wensen en criteria zijn:

- hoe de gemeenteraad staat tegenover nevenfuncties (hetzij uitgesproken positief, hetzij zolang die nevenfuncties het ambt of de gemeente niet schaden);
- affiniteit met of kennis van bijvoorbeeld plattelandsgemeenten, de cultuur in een gemeente, de overwegende (geloofs)overtuigingen in de samenleving, de streekeigenheid of lokale gebruiken en tradities;
- de gewenste ervaring die de burgemeester moet hebben (bijvoorbeeld bestuurlijke ervaring of ervaring binnen en buiten de overheid);
- affiniteit met en beheersing van sociale media (bijvoorbeeld over wijze waarop de burgemeester wil omgaan met Twitter en Facebook).

Het staat de gemeenteraad vrij in de profielschets op te nemen wat hij wil. Hierna lichten we evenwel twee inhoudelijke onderwerpen uit die speciale aandacht verdienen in een profielschets, namelijk openbare orde en veiligheid en (de bevordering van de bestuurlijke) integriteit. Dit zijn namelijk hele wezenlijke aspecten van het burgemeestersambt, die niet onderbelicht mogen blijven in een profielschets en evenmin in de sollicitatiegesprekken met kandidaten. Burgemeester spenderen er bovendien een groot deel van hun tijd aan. Dat vraagt om de juiste kennis, vaardigheden en competenties en (bestuurlijke) ervaring. Het is belangrijk dat de gemeenteraad zich bezint op wat die zijn, wat de couleur locale is en welke specifieke wensen en verwachtingen de gemeenteraad op deze terreinen heeft. Het is aan te bevelen die een plek te geven in de profielschets. Op beide onderwerpen liggen er bovendien wettelijke eisen voor burgemeesters, maar bestaat tegelijk veel keuzevrijheid in de precieze uitoefening.

Ten eerste: openbare orde en veiligheid
Speciale aandacht dient in de profielschets uit te gaan naar de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en veiligheid. De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en heeft belangrijke eigen taken voor de veiligheid in de gemeente. Daartoe heeft de burgemeester het gezag over de politie wanneer die optreedt om de openbare orde te handhaven of om hulp te verlenen aan hen die dat behoeven. Daar horen ook ingrijpende bevoegdheden bij, zoals het

opleggen van een huisverbod bij plegers van huiselijk geweld, de sluiting van overlastgevende drugspanden en het opleggen van een omgevingsverbod als iemand zich in dat gebied misdragen heeft. Ook in de crisisbeheersing hebben burgemeesters belangrijke taken. Zo gaan zij over de inzet van hulpverleningsdiensten tijdens branden, ongevallen en rampen. Vooral tijdens een crisis moeten burgemeesters voortdurend schakelen tussen verschillende rollen. Op het ene moment zijn zij als crisismanager in het beleidsteam de crisis aan het bestrijden, op een ander moment zijn zij de slachtoffers aan het troosten en op weer een ander moment staan zij als boegbeeld van de gemeenschap de pers te woord of leggen zij na de crisis als bestuurder verantwoording af.

Maar de portefeuille openbare orde en veiligheid bevat natuurlijk meer dan handelen op het moment dat het nodig is. Het gaat ook om de beleidsontwikkeling, preventie en preparatie op ingrijpende gebeurtenissen, om het alert zijn op signalen die duiden op ondermijning van bestuur en samenleving door criminaliteit en de bestuurlijke aanpak daarvan. Al deze verantwoordelijkheden vragen om specifieke vaardigheden.

Daarbij kan worden gedacht aan de volgende zaken.

- Burgemeesters weten niet alles en zullen dus moeten vertrouwen op de expertise van professionals met wie zij samenwerken, moeten weerwoord accepteren, maar ook uitnodigen tot het geven van kritische feedback, beslissingen nemen in situaties waarin niet alle informatie beschikbaar is, een toonbeeld van kalmte zijn, op een gepaste wijze empathie aan de dag leggen en besluiten uitleggen bij tegengestelde belangen. Daarbij staan burgemeesters regelmatig voor belangrijke afwegingen in hoe zij hun bevoegdheden inzetten en staan ze vaak voor ingewikkelde dilemma's, bijvoorbeeld als ze voor de afweging staan een gezin al dan niet uit huis te zetten vanwege overtreding van de Opiumwet. Het is in de selectie belangrijk om zicht te krijgen op hoe kandidaat-burgemeesters met dergelijke dilemma's omgaan.

- Soms is er ruime tijd om na te denken (bijvoorbeeld de voorbereiding van de gemeentelijke nota integrale veiligheid), maar soms wordt stante pede een beslissing verwacht van een burgemeester. Burgemeesters moeten dus in staat zijn om onder druk en op basis van soms onvolledige informatie ingrijpende beslissingen te nemen en de maatschappelijke, politieke en bestuurlijke consequenties daarvan tegen elkaar af te wegen.

- De burgemeester beslist niet over middeleninzet (ook wel het beheer genoemd). Dit vereist dat burgemeesters goed kunnen schakelen tussen wensen/mogelijkheden, beperkingen/mogelijkheden, en lokale, regionale en landelijke verantwoordelijkheden. Dit vermogen om te schakelen tussen posities (en daaraan gekoppeld het vermogen om zich in te leven in veiligheidssituaties en veiligheidsurgentie) geldt des te meer voor burgemeesters met een regionale positie.

- Weet een kandidaat op welke manier hij of zij kennis vergaart, onderhoudt en toepast over openbare orde en veiligheid? Is de kandidaat in staat het benodigde netwerk op dit terrein op te bouwen en te onderhouden? Is de kandidaat alert op signalen die duiden op een mogelijke ondermijning van het lokale bestuur door criminaliteit? En toont de kandidaat situationeel besef van welke acties in haar of zijn beïnvloedingssfeer liggen bij verschillende typen van gebeurtenissen (van een vermoeden van illegale prostitutie, tot de vestiging van een veroordeelde pedofiel in de gemeente, van problemen met hangjeugd tot de afweging om wel of geen BIBOB-onderzoek te doen bij vestiging van een bepaald bedrijf, en tot alertheid bij vrijkomende panden in het buitengebied).

Er zijn heel veel voorbeelden van gebeurtenissen waarmee de burgemeester geconfronteerd kan worden als portefeuillehouder openbare orde en veiligheid en de vertrouwenscommissie dient hierop te toetsen, o.a. tijdens de sollicitatiegesprekken. Lang niet iedereen is een specialist op het beleidsterrein openbare orde en veiligheid. Een goede voorbereiding hierop is dus belangrijk. Om burgemeesterskandidaten hierop toch adequaat te bevragen en de beantwoording op waarde te schatten, is te overwegen dat de vertrouwenscommissie zich laat bijpraten door professionals zoals de directeur van de veiligheidsregio of een officier van justitie. Belangrijk is om in dat gesprek de verschillende aspecten van de openbare orde en veiligheidsrol van de burgemeester aan bod te laten komen.

Ten tweede: integriteit
Een ander voorbeeld van speciale aandacht is de rol en positie van de burgemeester rond het thema integriteit. Integriteit is ten eerste een basisconditie voor de burgemeester zelf. Ten tweede heeft de burgemeester de wettelijke plicht om de bestuurlijke integriteit van de gemeente te bevorderen. Die wettelijke rol heeft het karakter van een zorgplicht. De manier waarop burgemeesters hieraan invulling geven, is derhalve aan de burgemeester zelf. Is die rol vooral faciliterend? Of meer proactief? En wat betekent faciliterend of meer proactief zijn op het onderwerp integriteit? Een voorbeeld van een faciliterende rol is dat de burgemeester ervoor zorgt dat raad en college periodiek de gelegenheid hebben om te spreken over integriteitsdilemma's en er op die manier voor zorgt dat het thema op geijkte momenten weer 'top of mind' komt. Een voorbeeld van een meer proactieve rol is het nemen van het voortouw in het opstellen en doorontwikkelen van een lokaal integriteitsbeleid of het steeds aandacht vragen voor het thema in dagelijkse werkzaamheden. In de keuze voor een meer faciliterende of juist proactieve rol bestaat geen 'goed of fout'. Van belang is wel dat burgemeesters een koers varen die bij hen en bij de gemeente past en dat zij zich bewust zijn van hun mogelijkheden en beperkingen.

Methodiek

Een suggestie voor een methodiek is de volgende:

- Bezie de uitkomsten van eerdere afwegingen rond context, rollen/taken, basiscondities, bestuursvaardigheden en persoonlijke stijlen.
- Stel vast of het profiel duidelijk is dan wel dat er nog een aspect of aspecten ontbreken.
- In het laatste geval: ga na wat er nog ontbreekt en bespreek dit.
- Toets wederom of het profiel consistent is en of de maatvoering goed is ('overdaad schaadt' en 'te summier biedt te weinig houvast in de procedure').

3.4 Feedback college op de conceptprofielschets

Op het moment dat er een conceptprofielschets is opgesteld, stelt de gemeenteraad, ingevolge artikel 61 lid 2 van de Gemeentewet, het college in de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen ten aanzien daarvan kenbaar te maken. De circulaire 'benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester' uit 2017 beveelt daarbij aan ook de gemeentesecretaris te betrekken. Dat gebeurt vóór de profielschetsvergadering met de commissaris van de Koning. Daarmee wordt bevorderd dat ook het perspectief van het college voldoende vertegenwoordigd is in de profielschets. Dat kan bijvoorbeeld de vorm krijgen van een rondetafelgesprek met het college over de conceptprofielschets of door het verzoek uit te zetten om schriftelijk te reageren op de conceptprofielschets. Een andere mogelijkheid is om een wethouder als adviseur te betrekken bij het opstellen van de profielschets, al dan niet gevoed door input van de andere wethouders. Dit kan bijvoorbeeld de wethouder zijn die beoogd is als adviseur van de vertrouwenscommissie. De input van het college kan dan vroegtijdig worden meegenomen. Het college kan bij het bespreken en doordenken van hun wensen en verwachtingen van de burgemeester putten uit de in de vorige paragrafen beschreven methodieken.

3.5 Opstellen van een verordening met de formele werkwijze van de vertrouwenscommissie

De raadsgriffier bereidt de verordening op de vertrouwenscommissie voor, vaak in samenspraak met de (beoogd) voorzitter van de vertrouwenscommissie. De verordening bevat bepalingen over:

- taken van de vertrouwenscommissie;
- ambtelijke ondersteuning van de vertrouwenscommissie;
- adviseur van de vertrouwenscommissie;
- geheimhoudingsplicht;
- vergaderorde en werkwijze;
- taken van de voorzitter en secretaris;
- ontbinding van de vertrouwenscommissie;
- archivering van stukken.

Gemeenten kunnen hierbij gebruikmaken van de voorbeeldbepalingen uit de circulaire, maar dat is geen vereiste. Ook collega-griffiers en het kabinet van de commissaris van de Koning kunnen suggesties doen voor een mogelijke invulling.

De verordening wordt vaak vastgesteld tijdens de profielschetsvergadering, maar dat kan ook eerder. Een argument om de verordening zo vroeg mogelijk vast te stellen is dat er ook een formele werkwijze bestaat voor de werkzaamheden richting het vaststellen van de profielschets. Argumenten om de verordening tijdens de profielschetsvergadering vast te stellen zijn dat de verordening zich vaak richt op de werkzaamheden die na vaststelling van het profiel plaatsvinden en dat de vertrouwenscommissie vanaf dat moment gebonden is aan de geheimhouding die op de procedure rust.

De namen van de raadsleden die plaats hebben de vertrouwenscommissie moeten bij raadsbesluit worden vastgesteld of wel in de verordening worden genoemd. Het volstaat niet alleen te stellen dat de vertrouwenscommissie bestaat uit bijvoorbeeld 'de huidige fractievoorzitters'. Dit omdat het fractievoorzitterschap een partijaangelegenheid is en geen officiële gemeentelijke status heeft.

Keuzemarge

- Er bestaan geen wettelijk eisen aan de wijze waarop de profielschets wordt vormgegeven en aan de inhoud ervan. Het is aan de gemeente om deze ruimte zo goed mogelijk in te vullen naar eigen inzicht. In paragraaf 3.2 zijn diverse suggesties gedaan. Er zijn echter ook vele andere routes denkbaar om tot een maatwerkprofielschets te komen. Kies hierin als gemeenteraad een werkwijze die voor u het beste past en betrek daarbij voor- en nadelen van een route (bijvoorbeeld in termen van gewenste inwonersconsultatie, beoogde tijdsinzet en beschikbaar budget).

Tips

- Bepaal de werkwijze om tot de profielschets te komen niet te lichtvaardig en kies daarin voor een methode die bij de gemeente en de vertrouwenscommissie past.
- Organiseer eerlijke en tijdige feedback op de conceptprofielschets. Tijdig betekent: vóór de profielschetsvergadering waarin de profielschets wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Eerlijke feedback betekent: de profielschets laten lezen door iemand met een geheel frisse en onafhankelijke blik. Dit helpt om onduidelijkheden boven tafel te krijgen, passages die multi-interpretabel zijn eruit te lichten en hoofd- en bijzaken te onderscheiden. De feedback is vaak gericht op redactie.
- Bij de analyse van context in de profielschets: schrijf niet te feitelijk of te zeer in wervende teksten, maar geef zo duidelijk mogelijk aan met welke bestuurlijke en/of maatschappelijke situatie en ontwikkelingen de burgemeester te maken krijgt.
- Bij rollen en taken in de profielschets: geef niet alleen een opsomming van wat de burgemeester allemaal doet, maar ga vooral in op de gewenste rol- en taakinvulling. Het gebruik van bijvoeglijk naamwoorden helpt om accenten te leggen.
- Zorg voor een goede balans in het competentiemodel in de profielschets. Een goede balans betekent: niet te veel competentievereisten en niet te weinig. Een voorbeeld van maatvoering hierin is het volgende:

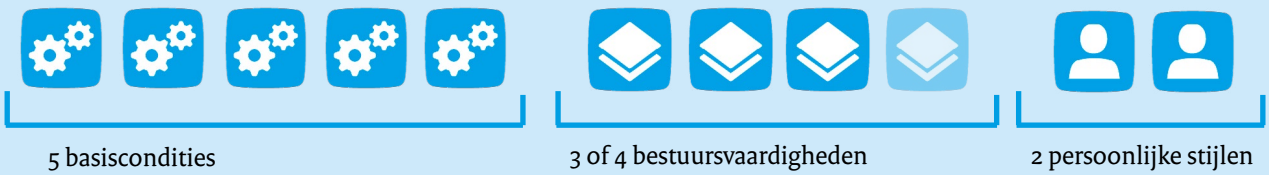

- Leg een conceptverordening voor aan het kabinet van de commissaris van de Koning ter beoordeling op feitelijke juistheid.
- Deze handreiking gaat uit van een logische lijn van benoemen, via klankbordgesprekken naar herbenoemen. Deze lijn is door te trekken naar de gemeentelijke verordening. Het valt te overwegen om één verordening vast te stellen die zowel bepalingen bevat over de benoemingsprocedure, de werkwijze rond klankborden en de manier van doen bij herbenoemen.

Stap 4 / Vaststellen van de profielschets door de gemeenteraad

Resultaat

- De gemeenteraad stelt de profielschets vast na overleg met de commissaris van de Koning.

Betrokkenen

- De commissaris van de Koning: overlegt met de gemeenteraad over de eisen die aan de nieuwe burgemeester worden gesteld. Dit gebeurt in ieder geval tijdens de openbare profielschetsvergadering.
- De gemeenteraad: stelt de profielschets bij raadsbesluit vast in een openbare raadsvergadering (profielschetsvergadering).

In stap 4 van de benoemingsprocedure zijn er twee onderdelen die de aandacht verdienen:

1. De profielschetsvergadering
2. De geheimhouding

4.1 De profielschetsvergadering

De gemeenteraad besluit in een openbare raadsvergadering over het vaststellen van de profielschets. Artikel 61, tweede lid, van de Gemeentewet bepaalt dat de commissaris van de Koning overlegt met de gemeenteraad over de eisen die aan de te benoemen burgemeester worden gesteld met betrekking tot de vervulling van het ambt. Dit overleg vindt plaats voorafgaand aan de vaststelling van de profielschets in dezelfde openbare raadsvergadering. Deze raadsvergadering wordt wel de profielschetsvergadering genoemd.

Gezien de noodzakelijke aanwezigheid van de commissaris van de Koning bij de vergadering wordt de datum van de zogenaamde profielschetsvergadering altijd in overleg met het kabinet van de commissaris van de Koning vastgesteld. De vergadering vereist bovendien een actieve bijdrage van de commissaris van de Koning. Om die reden is het noodzakelijk dat deze ruim vóór de vergadering, meestal twee weken, in ieder geval een afschrift van de conceptprofielschets en de (concept)verordening krijgt, zodat hij of zij zich kan voorbereiden. Stem deze planning af met de kabinetschef.

4.1.1 Het agendapunt: de profielschets

Het is gebruikelijk dat de (beoogd) voorzitter van de vertrouwenscommissie een toelichting geeft op de conceptprofielschets en de totstandkoming daarvan. Daarna geeft de commissaris van de Koning een toelichting op de procedure en commentaar op de profielschets. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van een verduidelijkende vraag om een nadere inkleuring te krijgen van het profiel, door een verzoek om toelichting op een bepaald punt, of door een waarschuwing te plaatsen bij een bepaalde passage. Het is verstandig om vooraf na te denken hoe de gemeenteraad om wil gaan met het beantwoorden van de vragen van de commissaris. Is het bijvoorbeeld de (beoogd) voorzitter van de vertrouwenscommissie die het eerst het woord neemt of wordt voor een andere procedure gekozen? Aansluitend vindt de vaststelling van de profielschets plaats.

4.1.2 Verdere besluiten: de vertrouwenscommissie

Voor zover niet al eerder is gebeurd, wordt in deze vergadering ook besloten over:

- de verordening op de vertrouwenscommissie;
- de samenstelling van de vertrouwenscommissie;
- de vaststelling van het werkbudget.

De gemeenteraad legt het voorwerk voor het doen van de aanbeveling voor benoeming van de nieuwe burgemeester in handen van de vertrouwenscommissie. In artikel 61 derde lid, van de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad uit zijn midden een vertrouwenscommissie instelt die belast is met de beoordeling van kandidaten. De gemeenteraad stelt dus vertrouwen in de commissie dat zij deze taak zorgvuldig zal uitvoeren. De aanduiding vertrouwenscommissie drukt ook de vertrouwelijkheid van de werkzaamheden uit. De leden van een vertrouwenscommissie hebben allen één stem. Een gewogen stemming is dus niet toegestaan. Vaak wordt in de verordening op de vertrouwenscommissie het expliciete streven naar unanimiteit genoemd.

4.1.3 Na de profielschetsvergadering

Nadat de profielschetsvergadering heeft plaatsgevonden, worden in ieder geval:

- de woordelijke (video)notulen van de betreffende raadsvergadering
- en de vastgestelde profielschets

zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen een week, verzonden naar het kabinet van de commissaris van de Koning.

4.2 De geheimhouding

Vanaf de profielschetsvergadering geldt strikte geheimhouding voor de werkzaamheden van de vertrouwenscommissie en de werkzaamheden die de gemeenteraad verricht. Er kan, in verband met de privacy van de sollicitanten die veelal een publieke functie bekleden, niet genoeg aandacht worden gevestigd op het feit dat de vertrouwenscommissie zeer omzichtig te werk moet gaan. Een waarschuwing aan het adres van de leden en ondersteuners van de vertrouwenscommissie is daarom op zijn plaats: wees op uw hoede en praat met niemand over de inhoud van het werk van de vertrouwenscommissie, dus ook niet thuis, met fractiegenoten, of in het college. Let ook op zaken als het niet volledig omschrijven van afspraken van de vertrouwenscommissie en het niet vermelden van vergaderlocaties in de eigen agenda. De geheimhouding brengt met zich mee dat door de vertrouwenscommissie, anders dan door de tussenkomst van de commissaris van de Koning, geen inlichtingen - schriftelijk of mondeling- kunnen worden ingewonnen over de sollicitanten en dat overleg met derden is uitgesloten.

Een bijzonder punt van aandacht in relatie tot het waarborgen van de geheimhouding is de wijze waarop de vertrouwenscommissie met de haar ter beschikking staande stukken omgaat. Denk aan de sollicitatiebrieven en cv's van de geselecteerde kandidaten, maar ook aan de persoonlijke aantekeningen van de vertrouwenscommissie. Voorkomen moet worden dat deze documenten buiten de vertrouwenscommissie – al dan niet per ongeluk – toegankelijk zijn. Om die reden kan het een overweging zijn om voor elke betrokkene bij de vertrouwenscommissie een eigen "mapje" te maken, met daarin alle stukken. Dit mapje wordt bij elke bijeenkomst van de vertrouwenscommissie door de griffier uitgedeeld en weer ingenomen. De griffier draagt zorg dat deze mapjes buiten de bijeenkomsten op een veilige plek worden bewaard. Een andere mogelijkheid is om een speciale digitale omgeving in te richten waartoe uitsluitend de vertrouwenscommissie toegang heeft. Een voorwaarde hiervoor is dat de digitale omgeving aan de nodige informatiebeveiligingsvereisten voldoet.

Als er toch informatie naar buiten komt, met andere woorden, als er wordt ´gelekt´, geldt de norm dat daar door de gemeente aangifte van wordt gedaan. Het schenden van een opgelegde geheimhoudingsplicht is een misdrijf, dat is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht. Als strafmaat geldt daarbij een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie.

Keuzemarge

- De inhoud van de verordening op de vertrouwenscommissie en de samenstelling van de vertrouwenscommissie worden lokaal bepaald. Ook is het een keuze of raadsbesluiten over de inhoud van de verordening en de samenstelling van de vertrouwenscommissie tijdens de profielschetsvergadering worden genomen of al daarvoor.

Tips

- Vanaf dit moment geldt strikte geheimhouding voor alle inhoudelijke werkzaamheden in de benoemingsprocedure. Dit kan gemarkeerd worden door bijvoorbeeld een aparte mailing aan de vertrouwenscommissie en de gemeenteraad. Voor de vertrouwenscommissie zelf kan het helpen alle praktische afspraken om de geheimhouding te waarborgen op een rij te zetten.
- Voeg de (video)notulen van de profielschetsvergadering toe aan de informatieset voor sollicitanten. Besef dat deze notulen voor sollicitanten heel belangrijk zijn; feitelijk zijn ze onderdeel van de profielschets. Ze helpen kandidaten bovendien om de sfeer te proeven, verschillen en overeenkomsten in opvattingen te horen en, bij videonotulen, taal en houding te observeren.

Stap 5 / Openstellen vacature en reacties door sollicitanten

Resultaat

- De vacature is opengesteld en kandidaten solliciteren binnen de gestelde termijn.

Betrokkenen

- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: stelt de vacature open.
- De sollicitanten: dienen hun sollicitatie formeel in bij de Koning maar materieel richten zij hun sollicitatiebrief en curriculum vitae aan de commissaris van de Koning.
- Het kabinet van de commissaris van de Koning: vormt het aanspreekpunt voor sollicitanten tijdens de sollicitatietermijn.

In stap 5 van de benoemingsprocedure zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Openstelling van de vacature door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
2. Bekendmaking van de vacature
3. Afweging: wel of niet solliciteren
4. Kabinet van de commissaris van de Koning is aanspreekpunt

5.1 Openstelling van de vacature door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Uit artikel 61 van de Gemeentewet volgt dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bepaalt wanneer een vacature wordt opengesteld. De vacature wordt opengesteld door hiervan mededeling te doen in de Staatscourant. De commissaris van de Koning verzoekt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om de vacature open te stellen.

5.2 Bekendmaking van de vacature

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt naast de Staatscourant ook enkele andere relevante media in kennis van de openstelling van de vacature, zoals Binnenlands Bestuur, het VNG-magazine en de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl). Ook verspreidt het ministerie de vacature veelal via sociale media.

De gemeente mag ook zelf de vacature actief onder de aandacht brengen bij geïnteresseerden, maar wel onder verwijzing naar de officiële vacaturetekst in de Staatscourant. Ze kan bijvoorbeeld in media (zoals dag- en/of weekbladen) potentiële sollicitanten attent maken op de vacature, de vacature plaatsen op de gemeentelijke website en/of deze verspreiden via sociale media. Ook kan de gemeente actief (netwerk)organisaties wijzen op de vacature. Een dergelijk actief uitnodigingsbeleid via diverse kanalen vergroot de kans dat geïnteresseerde kandidaten met diverse achtergronden worden bereikt. De kosten voor de verdere bekendmaking zijn voor rekening van de gemeente. Het is raadzaam het communicatiebeleid af te stemmen met de kabinetschef.

5.3 Afweging: wel of niet solliciteren?

Het burgemeesterschap is geen gewone baan. Een burgemeester is een bestuursorgaan en is onderdeel van de bestuursorganen gemeenteraad en college. Bovendien is de burgemeester de meest zichtbare en herkenbare bestuurder van een gemeente. De ambtsketen brengt symbolisch de bijzondere positie binnen een gemeente tot uitdrukking. Hoewel formeel gezien de burgemeestersfunctie in alle gemeenten gelijk is, varieert de inhoud ervan van gemeente tot gemeente.

Deze gegevenheden vragen van potentiële sollicitanten dat zij zich goed (laten) informeren over het burgemeestersambt en over de gemeente. Aan het slot van die oriëntatie zouden zij moeten kunnen zeggen: ja, het burgemeesterschap past bij mij. Ik kan mijn privé-situatie prima combineren met een eventueel burgemeesterschap in gemeente X. Ik pas in deze gemeente. Ik herken mijzelf in de profielschets. Ik kan een rolmodel zijn voor mensen met een vergelijkbare achtergrond als die van mij. Maar misschien zijn er nog vraagtekens, zoals: wat staat er niet in de profielschets wat ik wel echt moet weten? Welke informatie staat er niet in de documentatie maar is wel cruciaal? En in het geval de persoon in kwestie gaat figureren als pionier en daarmee een rolmodel wordt: welke reflectiemogelijkheden zijn er voor mij?

Er zijn verschillende manieren voor kandidaten om zich te oriënteren.
Sommige provincies bieden mogelijkheden voor een zogenoemd potentieel assessment. Dat is een assessment dat wordt gedaan om te toetsen of iemand (op termijn) over de benodigde basiscompetenties beschikt voor het burgemeesterschap. Binnen politieke partijen zijn er ook vaak ‘burgemeesterspecialisten’. Dat zijn bijvoorbeeld zittende burgemeesters die fungeren als vraagbaak over het ambt voor mensen met een (sluimerende of actieve) burgemeestersambitie. Veel informatie in een benoemingsprocedure is feitelijk en schriftelijk. Via de commissaris van de Koning kan een kandidaat een inkijk verkrijgen in de eigenheden van een gemeente. Ook kan een kandidaat één of meerdere bezoeken afleggen aan de gemeente zelf. Raadzaam is eveneens om enkele raadsvergaderingen te volgen via de geluidsopnamen, notulen of livestream.

Maatvoering in de oriëntatie is wel van belang. Te weinig ‘gevoel’ bij een gemeente ontwikkelen kan betekenen dat de gemeente uiteindelijk minder goed ‘matcht’ dan van tevoren gedacht. Te nadrukkelijk inzetten op kennismaking met de gemeente kan ertoe leiden dat de identiteit van een kandidaat door eigen toedoen bekend wordt. De afweging om wel of niet te solliciteren is belangrijk en moet gemaakt worden door een kandidaat zelf, hoewel hij of zij zich natuurlijk kan laten informeren door vertrouwde personen en door schriftelijke informatie.

5.4 Kabinet van de commissaris van de Koning is aanspreekpunt

Het kabinet van de commissaris van de Koning is het aanspreekpunt voor sollicitanten tijdens de sollicitatietermijn. Zij mogen niet zelf contact opnemen met (leden en ondersteuning van) de vertrouwenscommissie. Doen zij dat onverhoopt toch, dan beëindigt het lid van de vertrouwenscommissie het gesprek direct. Mochten kandidaten behoefte hebben aan informatie, hetzij inhoudelijk of hetzij over de planning, dan wenden zij zich tot het kabinet van de commissaris van de Koning. Het is gebruikelijk dat de commissaris van de Koning na het sluiten van de sollicitatietermijn een persbericht uitbrengt. Een dergelijk persbericht bevat regelmatig het aantal sollicitanten, het geslacht en hun globale achtergrond. Dat is echter niet verplicht; een overzicht van het aantal kandidaten volstaat.

Keuzemarge

- De belangrijkste keuze in deze stap ligt bij personen met een burgemeestersambitie, namelijk of zij wel of niet willen solliciteren op een vacature.

Tips

- Laat u als sollicitant begeleiden in het schrijven van een sollicitatiebrief en trainen in het voeren van sollicitatiegesprekken.
- Let als sollicitant goed op dat de taal van de sollicitatiebrief ook is geschreven in een taal die gesproken zou kunnen zijn. Vaak zijn brieven in een vrij formele toonzetting opgesteld, terwijl dat geen recht hoeft te doen aan de persoonlijkheid van iemand.
- Ga bij de afweging om te solliciteren niet alleen af op de geschreven tekst in de profielschets en schriftelijke documentatie uit het informatiepakket, maar verwerf een diepgaandere inkijk in de gemeente.
- Als sollicitant neemt u contact op met de commissaris van de Koning en het kabinet als u behoefte heeft aan nadere informatie. U mag niet op eigen initiatief in gesprek gaan met een afzonderlijk lid van de vertrouwenscommissie of de vertrouwenscommissie zelf. Voor leden van de vertrouwenscommissie geldt dat als met hen contact wordt opgenomen door een kandidaat, zij deze persoon het beste direct kunnen doorverwijzen naar de commissaris.
- De profielschets is het basisdocument in de zoektocht naar een nieuwe burgemeester, maar neem als sollicitant ook heel nadrukkelijk goede nota van het (video)verslag van de profielschetsvergadering. Die vergadering geeft vaak extra kleuring op het profiel. Bovendien stelt de commissaris van de Koning tijdens deze vergadering vragen over het profiel aan de gemeenteraad.

Stap 6 / Selectie van kandidaten

Resultaat

- De vertrouwenscommissie weet met welke kandidaten zij sollicitatiegesprekken gaat voeren. Zij zijn in principe benoembaar tot burgemeester in de gemeente en onderscheiden zich daarin van de overige sollicitanten op de vacature.

Betrokkenen

- De commissaris van de Koning: selecteert kandidaten die hij of zij geschikt acht voor het burgemeesterschap in de betreffende gemeente, bespreekt alle sollicitanten met de vertrouwenscommissie en informeert de commissie over zijn of haar bevindingen met betrekking tot de potentiële benoembaarheid als burgemeester in de gemeente.
- De vertrouwenscommissie: neemt kennis van alle sollicitanten en spreekt met de commissaris van de Koning over de potentiële benoembaarheid in de gemeente.

In stap 6 van de benoemingsprocedure zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Verantwoordelijkheid van de commissaris van de Koning
2. Het gesprek van commissaris van de Koning met de vertrouwenscommissie
3. Definitieve selectie van kandidaten
4. Het opschorten van de procedure

6.1 Verantwoordelijkheid van de commissaris van de Koning

De commissaris van de Koning selecteert de sollicitanten die hij in beginsel geschikt acht voor benoeming. De commissaris toetst onder meer of sollicitanten voldoen aan het in artikel 63 van de Gemeentewet genoemde vereiste van Nederlanderschap en wint justitiële gegevens in. De commissaris toetst sollicitanten daarnaast op geschiktheid. In eerste instantie is dat een beoordeling of een sollicitant in aanleg en in algemene zin geschikt is voor het burgemeestersambt. In tweede instantie, als iemand voldoende gekwalificeerd lijkt voor het burgemeestersambt, gaat het om een specifiekere beoordeling van geschiktheid voor de betreffende gemeente. De commissaris van de Koning let onder andere op: geschiktheid aan de hand van de basiscondities voor een burgemeester, aansluiting van de sollicitant bij de gevraagde competenties uit de profielschets en de mate waarin de sollicitant past bij de karakteristieken van de gemeente zoals die zijn benoemd in de profielschets, evenals eventuele bijzonderheden uit iemands werkzame leven die relevant zijn voor een eventueel burgemeesterschap.

Voor deze toetsing maakt de commissaris van de Koning gebruik van verschillende bronnen, zoals:

- kennismakingsgesprek(ken) met de sollicitant;
- verzamelen van inlichtingen (in de regel bij collega-commissarissen over sollicitanten van buiten de eigen provincie of bij de burgemeester van de woonplaats van sollicitanten over sollicitanten binnen de provincie) en eventueel referenties;
- eventuele assessmentresultaten;
- justitiële gegevens (justitiële antecedenten);
- overige informatie die hem bekend is over een kandidaat, bijvoorbeeld uit eigen waarneming.

Voor dit deel van het proces heeft de commissaris van de Koning over het algemeen enkele weken de tijd nodig, mede afhankelijk van onder andere het aantal sollicitanten. De commissaris van de Koning legt een dossier aan over alle sollicitanten.

Een burgemeestersvacature levert doorgaans een keur aan sollicitanten op die, grosso modo, zijn in te delen in drie categorieën:

1. niet geschikt voor het burgemeestersambt;
2. in aanleg geschikt voor het burgemeestersambt, maar nog niet op dit moment omdat bepaalde competenties nog verdere ontwikkeling vergen of omdat het profiel van de sollicitant matig aansluit bij de profielschets;
3. sollicitanten die zowel in algemene zin gekwalificeerd zijn voor het burgemeestersambt alsook passen bij de profielschets.

Niet alle sollicitanten zullen daarom benoembaar worden geacht.

6.2 Het gesprek van de commissaris van de Koning met de vertrouwenscommissie

De commissaris van de Koning verschaft de vertrouwenscommissie zicht op alle sollicitanten, geeft een oordeel over hun benoembaarheid en informeert de vertrouwenscommissie over de gehanteerde criteria.

De commissaris van de Koning selecteert, op grond van de beschikbare informatie, de sollicitanten die zij of hij in beginsel geschikt acht voor benoeming en met wie de vertrouwenscommissie het gesprek zou moeten aangaan. De commissaris streeft daarbij naar een evenwichtig samengestelde selectie, bijvoorbeeld in termen van de man-vrouwverhouding. Het ministerie van BZK adviseert dat in ieder geval één vrouw onderdeel uitmaakt van de selectie. Dit kan gezien worden als een absoluut minimum; idealiter is de man-vrouwverhouding gelijkwaardiger.

Over de voorgenomen selectie van kandidaten vindt een open gesprek plaats met de vertrouwenscommissie. Het is daarnaast de verantwoordelijkheid van de commissaris van de Koning om namens de minister van BZK de zorgvuldigheid en kwaliteit van het verloop van de benoemingsprocedure te bewaken. De vertrouwenscommissie heeft de verantwoordelijkheid om een onderbouwde conceptaanbeveling voor een nieuwe burgemeester te doen die op het vertrouwen van de gemeenteraad kan rekenen. In dit licht kan de vertrouwenscommissie naast de sollicitatiebrieven van de door de commissaris geselecteerde kandidaten ook de overige brieven inzien.

In alle gevallen is het belangrijk dat de commissaris van de Koning en de vertrouwenscommissie een open en goed gesprek voeren waarbij de commissaris van de Koning in staat wordt gesteld zijn of haar bevindingen te delen en de vertrouwenscommissie in staat wordt gesteld de couleur locale een plaats te geven. Andersom kan de vertrouwenscommissie nadere toelichting of referenties vragen aan de commissaris van de Koning. De belangrijkste gespreksonderwerpen voor het gesprek tussen de commissaris van de Koning en de vertrouwenscommissie zijn:
- de benoembaarheid van de kandidaten;
- de aansluiting tussen de eigenschappen van de kandidaat en de profielschets.

De precieze wijze waarop de commissaris van de Koning dit gesprek voert over zijn of haar oordeel verschilt per provincie; de kabinetschef bespreekt die wijze aan het begin van de procedure met de raadsgriffier en/of de voorzitter van de vertrouwenscommissie. Belangrijk is dat de commissaris van de Koning en de vertrouwenscommissie een goed gesprek met elkaar voeren en dat iedereen uit de voeten kan met de kandidaten.

6.3 Definitieve selectie van kandidaten

Aan het eind van het gesprek tussen de commissaris en de vertrouwenscommissie wordt de definitieve selectie vastgesteld. Zeer gewenst voor het proces is dat daarover overeenstemming bestaat tussen de vertrouwenscommissie en de commissaris van de Koning. Die overeenstemming is ook in de praktijk de norm. Het is daarbij mogelijk dat de commissaris van de Koning naar aanleiding van de gewisselde argumentatie besluit om een kandidaat toe te voegen aan de selectie van benoembare kandidaten of een kandidaat hiervan af te halen. De vertrouwenscommissie bepaalt welke kandidaten zij wil spreken en heeft dan ook altijd de mogelijkheid om een kandidaat toe te voegen aan de lijst met kandidaten die de commissaris voorstelt uit te nodigen voor een sollicitatiegesprek. Daarbij dient de vertrouwenscommissie zich, ingevolge artikel 61 lid 3 Gemeentewet, wel rekenschap te geven van de beoordeling van de commissaris van de Koning.

Wanneer zij een kandidaat toevoegt aan de lijst met kandidaten, moet de vertrouwenscommissie dat, gelet op haar rol in het bewaken van de zorgvuldigheid van de procedure, wel direct aan de commissaris van de Koning melden. Met de geselecteerde kandidaten gaat de vertrouwenscommissie sollicitatiegesprekken voeren.

Na afloop van het gesprek met de commissaris van de Koning nemen de leden van de vertrouwenscommissie de gegevens en de sollicitatiebrieven inclusief bijlagen van de geselecteerde kandidaten mee. Meestal is de bijlage een curriculum vitae, maar daar kan ook een afschrift van een assessment of de strekking van de uitkomst daarvan bij zitten. Deze stukken worden door de commissaris eenmalig, in hard copy en persoonlijk overhandigd aan de secretaris van de vertrouwenscommissie. Vaak bewaart de secretaris deze stukken voor de leden van de vertrouwenscommissie tot de vertrouwenscommissie de kandidaten gaat ontvangen. De commissaris meldt de geselecteerde kandidaten dat zij tot de selectie behoren en dat hun gegevens zijn doorgegeven aan de vertrouwenscommissie. De uiteindelijke uitnodiging voor het gesprek gaat uit van de vertrouwenscommissie. De commissaris bericht zo spoedig mogelijk ook de niet geselecteerde kandidaten.

6.4 Het opschorten van de procedure

In het bijzondere geval dat de commissaris van de Koning en/of de vertrouwenscommissie tot het oordeel komen dat er tussen de sollicitanten te weinig keuze is uit kwalitatief goede kandidaten die passen bij de gemeente, dan kan de benoemingsprocedure worden opgeschort. Dat proces begint met een gesprek tussen de commissaris van de Koning en de vertrouwenscommissie over de ontstane situatie. Blijft daarin de conclusie staan dat er onvoldoende goede kandidaten zijn voor een tweevoudige voordracht, dan schakelt de kabinetschef eerst met BZK en stuurt de commissaris van de Koning vervolgens een brief aan de minister. Als deze laatste zich in het oordeel kan vinden, bevestigt zij of hij dat en wordt de procedure opgeschort.

Het is evident dat deze situatie voor geen van de partijen wenselijk is. Men zoekt immers gezamenlijk naar een nieuwe burgemeester voor de gemeente. Maar, in bijzondere gevallen kunnen de omstandigheden erom vragen. De minister zal echter niet lichtvoetig met deze bevoegdheid omgaan. Er is namelijk het risico aan verbonden dat in principe benoembare kandidaten aan de kant worden gezet in de hoop een nog betere kandidaat te vinden en/of dat een eindeloze procedure wordt ingezet.

Het risico op het opschorten van de procedure kan worden verkleind door de timing van het openstellen van de vacature goed af te stemmen met andere benoemingsprocedures in de regio en in de planning rekening te houden met vakantieperiodes en dergelijke.

Keuzemarge

- Precieze inrichting van het selectieproces in samenspraak tussen commissaris van de Koning en vertrouwenscommissie.

Tips

- Neem als vertrouwenscommissie nauwkeurig kennis van de argumenten van de commissaris van de Koning en vraag door bij een behoefte aan nadere toelichting bij een sollicitant. Wees benieuwd naar het oordeel van de commissaris van de Koning, gezien zijn of haar informatievoorsprong over de kandidaten en gezien het feit dat de commissaris van de Koning de beschikking heeft over bepaalde gegevens die de vertrouwenscommissie niet op eigen gezag mag en kan vergaren.
- Zorg voor een in gezamenlijkheid ingericht selectieproces, gericht op het selecteren van de beste kandidaten voor de gemeente. De raadsgriffier en de kabinetschef kunnen over de inrichting van dit proces van tevoren contact onderhouden.
- Het is níet toegestaan dat de vertrouwenscommissie zelfstandig referenties inwint. Ook niet als een sollicitant in zijn of haar brief of cv namen en contactgegevens van referenten aandraagt. De vertrouwenscommissie wendt zich in alle gevallen tot de commissaris van de Koning wanneer behoefte bestaat aan het opvragen van referenties.

Stap 7 / Beoordeling kandidaten door de vertrouwenscommissie

Resultaat

- De vertrouwenscommissie beoordeelt de geselecteerde kandidaten aan de hand van de profielschets op de geschiktheid als burgemeester.

Betrokkenen

- De vertrouwenscommissie: zorgt via gerichte vraagstelling en via een dialoog dat zij de kandidaten leert kennen en toetst daarbij op de geschiktheid van de kandidaat als burgemeester aan de hand van de profielschets.

Het is aan de vertrouwenscommissie zelf een werkwijze te bepalen voor het beoordelen van geselecteerde kandidaten. Gangbaar is dat de vertrouwenscommissie eerst een sollicitatiegesprek voert met alle geselecteerde kandidaten (eersterondegesprek) en vervolgens enkele kandidaten, meestal twee tot vier, uitnodigt voor een vervolggesprek (tweederondegesprek). Eventueel valt een derde gesprek te voeren of een assessment af te nemen.

In stap 7 van de benoemingsprocedure zijn er vijf onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Het eersterondegesprek
2. Het tweederondegesprek
3. Eventueel assessment
4. Werkwijze van de vertrouwenscommissie
5. Beoordelingssystematiek

7.1 Het eersterondegesprek

Een goede selectieprocedure is zo vormgegeven dat in de eerste ronde van de gesprekken met kandidaten vergelijkbare informatie gegenereerd wordt. Dat betekent dat deze gesprekken in opzet hetzelfde verlopen. Op die manier worden kandidaten eerlijk getoetst aan de wensen, eisen en verwachtingen uit de profielschets waardoor vooringenomenheid wordt voorkomen. Tegelijk is een goed eersterondegesprek geen eenzijdig 'vraag & antwoord-spel', maar wordt er meer een gesprek (dialoog) aangegaan met de kandidaat. Een eersterondegesprek bevat daarom doorgaans een aantal vaste vragen voor alle kandidaten en biedt daarnaast ruimte om door te vragen of anderszins een verdiepende dialoog te voeren.

Een sollicitatiegesprek met een kandidaat-burgemeester is geen doorsnee sollicitatiegesprek. Een goede voorbereiding van de gesprekken is daarom erg belangrijk. Goede onderlinge werkafspraken zijn vereist om te zorgen voor orde in het gesprek, het waarborgen dat de kandidaten goed tot hun recht komen en het verkrijgen van een adequaat beeld over de geschiktheid op alle relevante aspecten van de ambtsvervulling.

Zeker als de vertrouwenscommissie relatief groot is, is het niet altijd eenvoudig om een sollicitatiegesprek te voeren met alle aanwezigen. In de praktijk wordt daarom nog wel eens geopperd om de vertrouwenscommissie voor de gesprekken op te splitsen, zodoende dat niet iedereen bij alle gesprekken aanwezig is. Dat kan de werkbaarheid vergroten. Een belangrijk risico daarvan is dat niet alle leden van de vertrouwenscommissie dan een beeld krijgen van alle kandidaten, terwijl dat voor een goede selectie wel van belang is. Daarom wordt soms gewerkt met alternatieve werkvormen, waarbij bijvoorbeeld een eerste ring van leden van de vertrouwenscommissie de vragen stelt en een tweede ring van leden wel aanwezig is, maar niet actief aan het gesprek deelneemt. Of dat bij elk gespreksthema steeds een ander duo primair de gespreksvoering op zich neemt. Dat vraagt uiteraard wel goede afstemming tussen de leden vooraf, zodat alle relevante perspectieven aan bod komen.

7.2 Het tweederondegesprek

In het tweederondegesprek verdiept de kennismaking zich. Die verdieping vindt plaats op aspecten waarop de vertrouwenscommissie nadere informatie wenst. Dit vereist wederom een goede voorbereiding door de vertrouwenscommissie. Die voorbereiding hoeft beslist niet pas te starten na het eersterondegesprek, maar kan deels al eerder in gang worden gezet en verder worden ingevuld naar aanleiding van de bevindingen uit de gevoerde eerste gesprekken. In een tweede ronde is het dan zaak om andere kanten van de kandidaat te zien of heel gericht op bepaalde onderwerpen verder door te gaan. Daarbij past een andere setting, bijvoorbeeld een andere locatie, en een andere opzet dan de eerste ronde. Zo kennen tweederondegesprekken meestal een wat interactiever karakter en wordt de tijd genomen om bij een bepaald onderwerp langer stil te staan. Dit kan bijvoorbeeld door letterlijk voor een andere opstelling te kiezen en/of een methodiek te kiezen waarbij beweging plaatsvindt. Een tweederondegesprek leent zich ook om een bepaald type uitdaging of problematiek voor de nieuwe burgemeester uit te diepen aan de hand van het voorleggen van een casus of een opdracht. Kandidaten krijgen regelmatig (kort) voor het tweederondegesprek een bepaalde opdracht uitgereikt.

7.3 Eventueel assessment

Tijdens de selectie van een nieuwe burgemeester kan de vertrouwenscommissie gebruik maken van een assessment. Een assessment is een verzameling van onderzoeks- en beoordelingsinstrumenten die wordt ingezet om te beoordelen of een kandidaat beschikt over de kwaliteiten en eigenschappen die in een profielschets zijn weergegeven. De basis hiervoor is de profielschets. Een assessment geeft aanvullende informatie aan de vertrouwenscommissie over een kandidaat of kandidaten. De uitkomsten geven een gefundeerd beeld van ontwikkelpunten en ontwikkelde punten. Op geen enkele manier is een assessment bedoeld als een middel om een keuze af te dwingen; de vertrouwenscommissie is en blijft te allen tijde zelf verantwoordelijk voor haar conceptaanbeveling aan de gemeenteraad.

Een assessment dient te worden uitgevoerd door een erkend psychologisch bureau dat ervaring met burgemeesters heeft. Het burgemeestersambt is een bijzonder veelzijdig en uniek ambt en het assessment moet hieraan goed recht doen. Het kabinet van de commissaris van de Koning kan desgevraagd de ervaringen met bureaus delen. De inhoud van een assessment bestaat vaak uit een persoonlijkheidstest, een IQ-test en een gesprek over competenties. Het is van belang dat de vertrouwenscommissie een duidelijke onderzoeksvraagstelling meegeeft aan het bureau. Een assessment levert vooral iets op wanneer het assessment een duidelijk antwoord oplevert op de vraag of vragen van de vertrouwenscommissie (bijvoorbeeld: hoe besluitvaardig is een kandidaat?). De exacte opdrachtformulering stemt de secretaris van de vertrouwenscommissie af met de kabinetschef. De commissaris van de Koning is namelijk verantwoordelijk voor de informatie-inwinning.

Indien de vertrouwenscommissie een assessment wil inzetten dan mag dat niet ‘spontaan’ worden besloten. In de profielschets en de vacaturetekst moet al zijn aangekondigd dat een assessment onderdeel kan uitmaken van de procedure. Vaak wordt daarom gekozen om de mogelijkheid open te laten en later in het proces de afweging van noodzaak te maken. De staande praktijk is inmiddels dat, ongeacht of de gemeente een mogelijk assessment in de profielschets heeft opgenomen, BZK standaard een zin in de vacature opneemt dat een assessment eventueel tot de mogelijkheden behoort. Overigens kunnen kandidaten ook zelf de vertrouwenscommissie verzoeken een assessment te laten afnemen. Daarom is het verstandig dat de vertrouwenscommissie goed is voorbereid op een toelichting waarom wel of niet wordt gekozen voor uitvoering van een assessment binnen de procedure.

De timing van een assessment is een keuze. Het assessment kan plaatsvinden na het eersterondegesprek. De resultaten van het assessment kan de vertrouwenscommissie dan meenemen in haar tweederondegesprekken. De kosten kunnen wel oplopen door de hoeveelheid assessments en het moet passen binnen de tijdsplanning van de vertrouwenscommissie. Een assessment vindt daarom meestal plaats na het tweederondegesprek. De vertrouwenscommissie heeft dan een zodanig goed beeld heeft van de overgebleven kandidaat of kandidaten dat heel precies de vraagstelling aan het assessmentbureau kan worden gedefinieerd. Ook kan de vertrouwenscommissie beter beoordelen of een assessment nog gewenst is. Een gegeven is in deze optie dat de resultaten van het assessment meestal niet meer worden besproken tussen de kandidaat en de vertrouwenscommissie.

7.4 Werkwijze van de vertrouwenscommissie

De vertrouwenscommissie velt in de regel op basis van een of twee gesprekken haar oordeel over de geschiktheid van een kandidaat. Het vereist dat de vertrouwenscommissie de tijd effectief benut. Hierna volgen vier verschillende handvatten voor het voeren van informatierijke gesprekken.

7.4.1 Varieer in gespreksvoering

Een goed gesprek waarin de vertrouwenscommissie en de kandidaat elkaar echt leren kennen vereist een variatie in gespreksvoering. Dat vereist dat de vertrouwenscommissie vragen stelt over het professioneel functioneren, maar ook een meer informeel gesprek aanknoopt over de persoon achter de kandidaat. Dat de vertrouwenscommissie toetst op functioneren in het verleden, maar ook nagaat of de kandidaat is voorbereid op de toekomst.

Voor alle sollicitatiegesprekken geldt: door afwisseling in vragen, door een breed palet aan onderwerpen aan te snijden en door te variëren in gesprekstechnieken, leert de vertrouwenscommissie de kandidaten het beste kennen en komen zij ook het beste tot hun recht. Dat is nodig omdat de vertrouwenscommissie de kandidaat moet beoordelen in een totaalbeeld. Een totaalbeeld van: passend bij de gemeente, passende persoonlijkheid en adequate beschikking over benodigde competenties.

Het functioneren in het verleden heeft betekenis voor de toekomst. De STAR-vraagtechniek helpt om competenties te toetsen aan de hand van voorbeelden uit het verleden. STAR staat voor Situatie, Taak, Actie en Resultaat. Een kandidaat wordt dan gevraagd een situatie uit het verleden te schetsen waarin een bepaalde competentie (bijvoorbeeld onderhandelingsvaardigheid, inlevingsvermogen of daadkracht) nodig was. Vervolgens vindt een gesprek plaats waarbij het aan de vertrouwenscommissie is om te zorgen dat zij de regie houdt door gestructureerd na te gaan of de sollicitant de STAR-elementen in de beantwoording adequaat betrekt. Vaak wordt nog een extra ‘R’ en ‘T’ toegevoegd, namelijk door een reflectie van de kandidaat te vragen en wat de kandidaat daaruit meeneemt richting de toekomst.

De vertrouwenscommissie informeert ook naar de achtergrond van een kandidaat (Wat voor persoon is het? Waar heeft hij of zij eerder gewerkt? Hoe heeft hij of zij eerder gewerkt?). Dat doet de vertrouwenscommissie eerst en vooral op basis van het cv en in het sollicitatiegesprek. Desgewenst kan de vertrouwenscommissie ook navraag doen bij de commissaris van de Koning. Tegelijk is het beperkt mogelijk om als vertrouwenscommissie kennis op te doen over het verleden vanwege privacy en geheimhouding; het zelfstandig inwinnen van referenties is bijvoorbeeld niet toegestaan.

De vertrouwenscommissie wordt aangeraden ook daadwerkelijk kennis te maken met de hele persoon. Competenties zijn stukjes van die persoon. Als de focus in het gesprek te sterk komt te liggen op het achterhalen van alleen de afzonderlijke competenties, dan verdwijnt het zicht op de persoon als geheel.

7.4.2 Treed op als een team

Een vertrouwenscommissie is een team. Een team presteert beter naarmate de teamleden doen waar ze goed in zijn en wat ze prettig vinden. Een vertrouwenscommissie is een bijzonder team, omdat de leden in de dagelijkse, politieke context tot verschillende partijen behoren, maar in de benoemingsprocedure intensief samen optrekken. Dat vereist dat het team serieuze aandacht verdient. Sommige leden van de vertrouwenscommissie voelen zich senang door vooral te luisteren en observeren, anderen door in een iets meer vrije rol het gesprek te voeren met kandidaten en weer anderen voeren graag een gestructureerd gesprek over een casus of een ervaring van de kandidaat uit het verleden. Het is zaak om elkaars kwaliteiten te zien en te benutten.

7.4.3 Maak vooraf werkafspraken

De voorbereiding op de sollicitatiegesprekken (eerste ronde en tweede ronde) door de vertrouwenscommissie vereist het maken van werkafspraken over onder meer:

- de vertaling van de profielschets naar vragen, variëren in vragen opdat het gesprek daadwerkelijk een gesprek wordt en oefenen in het stellen van heldere vragen;
- de inrichting van de zaal waar het gesprek en/of de gesprekken plaatsvinden;
- de indeling van het gesprek (tijdsduur, gespreksindeling, taakverdeling tussen de leden, positie van de ondersteuning);
- de onderlinge taak- en rolverdeling binnen de vertrouwenscommissie (waaronder begrepen: positie van de adviseurs, invulling van de ondersteuning door de secretaris, planning, waarborgen van vertrouwelijkheid, wijze van vastleggen van indrukken);
- de tijdsduur van de gesprekken en de pauzes tussen de gesprekken, de oordeelsvorming waarbij de vertrouwenscommissie eerst een individueel oordeel opmaakt (meestal aan de hand van een scoreformulier) en vervolgens een methodiek toepast om tot een collectieve afweging te komen;
- zorgen voor de juiste samenwerkingssfeer, omdat de vertrouwenscommissie in dit proces samen optrekt en het dus ook van elkaar moet hebben om tot een succes te komen.

Deze voorbereiding is van toepassing op alle gesprekken, waarbij geldt dat de aard en inhoud van het tweederondegesprek geen kopie dienen te zijn van de eerste ronde. Immers, de vertrouwenscommissie kent de kandidaat nu al.

In de voorbereiding van de vertrouwenscommissie kan het goed werken om een oefengesprek te voeren met een fictieve kandidaat. Bijvoorbeeld met een burgemeester uit een buurgemeente, met de zittende of ex-burgemeester of via een extern bureau, zodat de vertrouwenscommissie professionele feedback ontvangt.

Hoe groter de vertrouwenscommissie, hoe belangrijker het is om werkafspraken te maken over de inrichting van die gesprekken.

7.4.4 Maak prudent gebruik van publiekelijk toegankelijke informatie

Veel informatiebronnen zijn publiek toegankelijk (zoals beelden op YouTube, resultaten via een zoekmachine als Google en vaak ook Twittergegevens). Een vertrouwenscommissie mag dergelijke informatie niet negeren, maar moet hier zeer prudent mee omgaan. Het maken van goede onderlinge afspraken hierover is van groot belang. Een lid van de vertrouwenscommissie draagt de verantwoordelijkheid geen sporen achter te laten van de zoektocht. Let daarbij goed op het verwijderen van de zoekgeschiedenis en op het voorkomen van het achterlaten van bijvoorbeeld gebruikersnamen. Een praktische manier om met publiek toegankelijke informatie om te gaan, is door tijdens een vergadering van de vertrouwenscommissie gezamenlijk openbare informatie op te zoeken. Let daarbij wel op het voorkomen van digitale herkenning.

Voorzichtigheid geldt ook voor de interpretatie van resultaten van raadpleging van openbare bronnen. Informatie op bijvoorbeeld internet hoeft niet juist of volledig te zijn. Dat kan zowel positief als negatief uitwerken. In het sollicitatiegesprek met de kandidaten is doorgaans een onderwerp van gesprek wat er beschikbaar is op internet. Mochten er bij de vertrouwenscommissie naar aanleiding van het gesprek nog twijfels bestaan, dan is het zaak de commissaris van de Koning hiervan op de hoogte te stellen of te verzoeken hierover nadere informatie te verstrekken.

7.5 Beoordelingssystematiek (voorlopige en definitieve oordeelsvorming)

Er moet ruimte zijn om echt in gesprek te raken en een kandidaat echt te leren kennen. Echter, na afloop van de eerste ronde moeten de kandidaten ook onderling vergeleken worden. De vertrouwenscommissie heeft de taak om zowel de kandidaten individueel te toetsen aan het profiel alsook om na de gesprekken met elkaar tot een collectief oordeel te komen over de vraag welke kandidaten doorgaan naar de volgende ronde.

De systematiek op basis waarvan de vertrouwenscommissie tot haar oordeel komt, dient vóór aanvang van de gesprekken te zijn vastgesteld. Dit voorkomt dat de beoordelingssystematiek op een te laat moment nog een gespreksonderwerp wordt. Dat is niet alleen inefficiënt, maar draagt ook het risico in zich dat de keuze over de systematiek en de beoordeling van de kandidaten door elkaar gaan lopen. Een stelregel luidt daarom: de systematiek moet voorafgaand aan de sollicitatiegesprekken vaststaan. Dat geldt niet alleen voor de systematiek voor de eerste ronde maar ook voor de tweede ronde (en eventueel een derde ronde). De vertrouwenscommissie bepaalt dus zowel de systematiek om tot een voorlopig oordeel te komen (welke kandidaten gaan door van de eerste ronde naar de tweede ronde?) als de systematiek om tot een definitief oordeel te komen (welke kandidaten komen op de conceptaanbeveling aan de gemeenteraad?).

Bij voorkeur direct na afloop van de eersterondegesprekken besluit de vertrouwenscommissie met welke kandidaten de procedure wordt voortgezet. Hoewel dat in deze fase nog niet verplicht is, kunnen de niet-geselecteerden door de vertrouwenscommissie worden geïnformeerd dat zij (voor nu) niet door zijn naar de tweederondegesprekken. Dat gebeurt door de voorzitter en/of de secretaris van de vertrouwenscommissie.

Zeker bij een beperkt aantal kandidaten kan het verstandig zijn kandidaten niet te vroeg af te schrijven. Uiteindelijk moet een aanbeveling van twee kandidaten worden opgesteld en het risico is dat kandidaten zich, om hen moverende redenen, terugtrekken. In het belang van de meervoudige aanbeveling volgt het definitief afzeggen van de kandidaten daarom pas aan het eind van het selectieproces. Het is belangrijk dat er zowel na de eerste als na de tweede ronde

in ieder geval twee kandidaten overblijven die kunnen worden voorgedragen. Het is daarom aan te raden voor ten minste één reservekandidaat te zorgen.

Na uitvoering van de tweede ronde (en eventueel derde ronde en assessment) vindt de definitieve beoordeling plaats en worden overgebleven kandidaten opnieuw op de hoogte gebracht. Daarbij geldt het advies om als vertrouwenscommissie de kandidaten die op de conceptaanbeveling staan (kort) voorafgaand aan de besloten raadsvergadering om een bevestiging te vragen van het voortzetten van de kandidatuur, zonder hen te vertellen op welke plek zij op de conceptaanbeveling staan. Kandidaten kunnen zich immers terugtrekken en de gemeenteraad kan voor een andere volgorde op de aanbeveling kiezen dan de vertrouwenscommissie voorstelt. Voor de andere kandidaten met wie tot in de laatste ronde wordt gesproken geldt het advies hen niet eerder dan na afloop van de besloten raadsvergadering waarin de aanbeveling wordt vastgesteld te informeren.

Mocht zeer onverhoopt zich de situatie voordoen dat beide kandidaten zich terugtrekken voorafgaand aan de besloten raadsvergadering, dan vindt er overleg plaats met de commissaris over de volgorde op de lijst of het al dan niet opstarten van een nieuwe procedure. Trekt de nummer 1 of 2 zich terug ná de besloten raadsvergadering waarin het besluit over de aanbeveling is genomen, dan blijft het raadsbesluit staan en wordt zo nodig volstaan met een enkelvoudige aanbeveling.

De precieze manier waarop het informeren van kandidaten plaatsvindt verschilt. Zowel in de gekozen vorm (telefonisch, schriftelijk of per mail) als in de vraag wie wat informeert (het is een keuze om direct de achterliggende motivatie te melden of dat de mogelijkheid wordt geboden dat kandidaten hiervoor zelf contact opnemen met de voorzitter of de secretaris van de vertrouwenscommissie). Doorgaans hebben kandidaten veel geïnvesteerd in hun sollicitatie en zullen zij niet alleen teleurgesteld zijn bij een afwijzing, maar vooral ook benieuwd zijn naar de feedback. Het is daarom zeer aan te raden om niet te volstaan met alleen de mededeling van wel of niet doorgaan in de procedure maar de terugkoppeling serieus en met opgaaf van redenen te verzorgen. Een meer toegespitste terugkoppeling aan afgevallen kandidaten gebeurt bij voorkeur nadat de gemeenteraad heeft besloten over de aanbeveling.

In het uitzonderlijke geval dat de vertrouwenscommissie na de gesprekken tot de conclusie komt dat geen enkele kandidaat geschikt is, zal er contact moeten worden opgenomen met de kabinetschef voordat er wordt gecommuniceerd naar de kandidaten. Een situatie als deze moet echter zo veel mogelijk voorkomen zien te worden. Men zoekt immers gezamenlijk naar een nieuwe burgemeester voor de gemeente. Indien er twijfels zijn over de geschiktheid van de kandidaten, is het gesprek met de commissaris van de Koning bij het bespreken van de brievenselectie het meest aangelegen moment om dit aan te kaarten.

Keuzemarge

- De vertrouwenscommissie is vrij in de keuzebepaling van de inhoud, locatie en vormgeving van de beoordeling.

Tips

- Leg als vertrouwenscommissie afspraken over de invulling van de beoordeling van te voren vast en doe dat vóór de beoordeling daadwerkelijk begint.
- Besef dat het werk van een vertrouwenscommissie teamwork is. Investeer in de samenwerking zowel door aandacht te hebben voor de teamsfeer als in het gebruikmaken van elkaars sterke punten. Evalueer als vertrouwenscommissie ook de eigen werkzaamheden tijdens het proces én besteed daarbij aandacht aan de vraag of iedereen nog volledig is aangehaakt.
- Stel een draaiboek op zodat de leden en ondersteuning van de vertrouwenscommissie houvast hebben tijdens de gesprekken. Neem in dat draaiboek gemaakte werkafspraken op rond gespreksinrichting, planning, beoordeling en vragen die in ieder geval aan bod zullen komen.
- Besef dat het laten uitvoeren van een assessment géén verplaatsing van verantwoordelijkheid betekent. De vertrouwenscommissie dient zelfstandig te oordelen over de geschiktheid van de kandidaten.
- Het is strikt verboden voor de vertrouwenscommissie om met derden overleg te hebben, mondeling dan wel schriftelijk, over kandidaten.
- Als een assessment onderdeel kan uitmaken van de procedure, maak dan met het geselecteerde bureau een principe-afspraak voor een assessment op een specifieke datum, waarbij wel het voorbehoud geldt dat de vertrouwenscommissie kan besluiten hiervan geen gebruik te maken.
- Het eersterondegesprek en het tweederondegesprek vinden kort na elkaar plaats. Besef dat het tweederondegesprek wel een goede voorbereiding vergt en ruim daarvoor dus tijdig tijd in.
- Voer altijd een tweederondegesprek, ook als uit de eerste ronde een kandidaat met kop en schouders boven alle anderen lijkt uit te steken. Vooraf tijd investeren in de voorbereiding en daarmee gebruik maken van externe ondersteuning loont. Neem als vertrouwenscommissie ook tussen gesprekken de tijd die nodig is om tot een goede afweging en beoordeling te komen.
- Maak duidelijke afspraken over de wijze waarop een adviseur zijn of haar taak invult en doe dit vóórdat de gesprekken plaatsvinden.
- Besef dat de voorbereiding op de beoordeling van kandidaten geen dagelijkse kost is en ook veel van de vertrouwenscommissie vergt qua vaardigheden. Maak daarom voorafgaand aan de start van deze gesprekken gebruik van gespecialiseerde externe ondersteuning en bij voorkeur al bij de voorbereiding van de profielschets.

Stap 8 / Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie

Resultaat

- Vertrouwenscommissie verantwoordt schriftelijk over haar opdracht, werkwijze en bevindingen aan de raad in een Verslag van Bevindingen.

Betrokkenen

- De vertrouwenscommissie: is steller van het Verslag van Bevindingen. De secretaris van de vertrouwenscommissie (de raadsgriffier) fungeert doorgaans als eerste penvoerder.

Met het instellen van de vertrouwenscommissie heeft de gemeenteraad deze commissie opgedragen om het nodige voorwerk te verrichten om te komen tot een uiteindelijke aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In stap 8 van de benoemingsprocedure zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Verslag van Bevindingen
2. Stemverhoudingen
3. Ontvangers van het Verslag van Bevindingen

8.1 Verslag van Bevindingen

In een schriftelijk verslag brengt de vertrouwenscommissie verslag uit van haar voorwerk om te komen tot een conceptaanbeveling aan de gemeenteraad. Dit verslag is zowel procesmatig als inhoudelijk van aard. Het is gebruikelijk dat de secretaris van de vertrouwenscommissie en/of voorzitter van de vertrouwenscommissie een conceptversie opstellen en die bespreken met de vertrouwenscommissie. Het Verslag van Bevindingen beargumenteert overtuigend hoe de conceptaanbeveling tot stand is gekomen. Het is ook mogelijk om een concept van het Verslag van Bevindingen voor een check te delen met (het kabinet van) de Commissaris.

De inhoud en vorm van het Verslag van Bevindingen staan vrij. In ieder geval is het raadzaam in te gaan op: het verloop van het proces, de wijze waarop tot een onderlinge afweging van kandidaten is gekomen en op welke gronden de finale beoordeling is gemaakt die geleid heeft tot de conceptaanbeveling van twee kandidaten in voorkeursvolgorde (1 en 2) door de vertrouwenscommissie, inclusief de stemverhouding daarbij. De commissie vermeldt ten aanzien van de kandidaten 1 en 2 in ieder geval de motieven die tot haar oordeel hebben geleid.

Een veel gehanteerde indeling van het Verslag van Bevindingen gaat uit van:

- een korte inleiding met de aanleiding voor de vacature en een beknopte samenvatting van de taakopdracht van de vertrouwenscommissie;
- een procesverantwoording waarin markante gebeurtenissen in de procedure en contactmomenten van de vertrouwenscommissie onderling en met betrokkenen kort en zakelijk staan beschreven;
- een inhoudelijke beschrijving van de wijze waarop de vertrouwenscommissie de kandidaten heeft getoetst op de profielschets en een beschrijving van de systematiek op basis waarvan de vertrouwenscommissie tot een definitieve beoordeling is gekomen. Daarbij is het niet noodzakelijk, en in het licht van de vertrouwelijkheid ook niet gewenst, om alle namen van de kandidaten te noemen, met name als het kandidaten betreft die te licht werden bevonden en dus niet meer meededen in de verdere procedure;
- een bondige weergave van de belangrijkste bevindingen per kandidaat waarmee de vertrouwenscommissie heeft gesproken;
- een zakelijke weergave van de afwegingen van de vertrouwenscommissie, zoals de afweging om met bepaalde kandidaten een vervolggesprek aan te gaan en de afwegingen naar aanleiding van die vervolggesprekken;
- de eindconclusie van de vertrouwenscommissie in termen van welke kandidaten de vertrouwenscommissie aan de gemeenteraad voorstelt om aan te bevelen bij de minister van BZK ter benoeming tot nieuwe burgemeester. Oftewel: wie staan er op plaatsen 1 en 2 van de conceptaanbeveling?

De meeste vertrouwenscommissies maken tijdens de gesprekken gebruik van een beoordelingsformulier en verwerken de individuele formulieren na de gesprekken tot een samenvattend overzicht. Deze formulieren en de beraadslagingen hierover vormen het uitgangspunt voor de samenvatting van de bevindingen per kandidaat. Het is een belangrijke taak van de secretaris van de vertrouwenscommissie (eventueel ondersteund door de plaatsvervangend secretaris) om de essentie van de beraadslagingen adequaat te vangen in aantekeningen.

8.2 Stemverhoudingen

Het streven in een vertrouwenscommissie moet zijn gericht op unanimiteit. Dat geeft de burgemeester de best denkbare start. Wanneer verschillen van inzicht bestaan over de aan te bevelen kandidaten is het dan ook zaak om de aard van die verschillen eerst te achterhalen in relatie tot de wensen, eisen en verwachtingen van de nieuwe burgemeester uit de profielschets en hier vervolgens met elkaar over te spreken. Het is denkbaar dat, ondanks een inhoudelijke bespreking van argumenten, toch een verschil van inzicht blijft bestaan over de gewenste aanbeveling. In dat geval wordt hierover een opmerking gemaakt in het Verslag van Bevindingen. De vertrouwenscommissie besluit dan in meerderheid. In zo een geval is het raadzaam de situatie, ter informatie, te bespreken met de commissaris.

Alleen de leden van de vertrouwenscommissie hebben stemrecht, waarbij geldt dat ieder lid één stem heeft. De grootte van politieke partijen in de gemeenteraad maakt geen onderdeel uit van de stemming. Bovendien, een burgemeester wordt benoemd voor een periode van zes jaar en in die periode kan de samenstelling van de gemeenteraad flink veranderen.

Adviseurs hebben geen stemrecht in de vertrouwenscommissie, maar bij verschil van inzicht is het wel van belang dat hun bevindingen worden opgenomen in het Verslag van Bevindingen. De vertrouwenscommissie stelt in gezamenlijkheid het Verslag van Bevindingen vast.

8.3 Ontvangers van het Verslag van Bevindingen

De vertrouwenscommissie brengt het Verslag van Bevindingen, met inachtneming van de geheimhouding, uit aan de gemeenteraad, tijdens de besloten raadsvergadering. Ook stuurt de vertrouwenscommissie het verslag voorafgaand aan de raadsvergadering toe aan de commissaris van de Koning zodat hij of zij tijdig kennis kan nemen van de inhoud. Het Verslag van Bevindingen vormt het belangrijkste document voor de besloten raadsvergadering over de aanbeveling.

Een afschrift van het Verslag van Bevindingen stuurt de vertrouwenscommissie aan de commissaris van de Koning en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In de versie voor de minister van BZK en de commissaris van de Koning moeten alle namen van kandidaten herleidbaar zijn. Dit kan door de namen te noemen of een versleutelcode mee te sturen. In de versie voor de gemeenteraad worden alleen de kandidaten 1 en 2 bij naam genoemd.

Keuzemarge

- Het is aan de vertrouwenscommissie hoe diepgaand zij verantwoording aflegt over de werkzaamheden. De gemeenteraad heeft vertrouwen gesteld in de commissie om de conceptaanbeveling voor te bereiden. Daarbij past dat de vertrouwenscommissie zich niet tot in elk detail hoeft te verantwoorden. Het gaat erom dat de gemeenteraad een beeld krijgt bij de procesvoering en de zorgvuldigheid van de afwegingen. Dit staat ten dienste van de tweevoudige aanbeveling.

Tips

- Plan tijdig een moment in om als vertrouwenscommissie over het verslag te spreken. Houd er rekening mee dat de gemeenteraad en commissaris van de Koning, die niet bij de werkzaamheden en beraadslagingen van de vertrouwenscommissie aanwezig waren, via het Verslag van Bevindingen voldoende inzicht krijgen in de aanpak en resultaten.
- Noem in het Verslag van Bevindingen alleen de namen van de nummers 1 en 2 op de conceptaanbeveling. Voor de overige kandidaten kan geanonimiseerd of versleuteld worden aangegeven wat de belangrijkste argumenten waren om hen niet op de conceptaanbeveling te plaatsen. Deze handelwijze sluit het meest aan bij de opdracht van de vertrouwenscommissie om de conceptaanbeveling voor te bereiden.

Stap 9 / Besloten en open raadsvergadering over de aanbeveling

Resultaat

- De gemeenteraad maakt bekend wie hij aanbeveelt aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om voor te dragen tot benoeming als nieuwe burgemeester van de gemeente.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: besluit in een besloten vergadering op basis van het voorwerk door de vertrouwenscommissie over de tweevoudige aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en aansluitend maakt de gemeenteraad in een openbare raadsvergadering alleen de naam bekend van de kandidaat die als eerste op de aanbeveling staat vermeld.

In de praktijk van de laatste jaren is de minister van BZK niet van de aanbeveling van de gemeenteraad afgeweken. Dit gegeven onderstreept de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad in de benoemingsprocedure.

De gemeenteraad vergadert eerst in besloten raadsvergadering, die wel openbaar is aangekondigd, en vrijwel aansluitend vindt de openbare raadsvergadering plaats. Tussen beide vergaderingen is een kleine pauze.

In stap 9 van de benoemingsprocedure zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Besloten raadsvergadering
2. Tijd tussen besloten en open raadsvergadering
3. Openbare raadsvergadering
4. Versturen aanbeveling

9.1 Besloten raadsvergadering

In artikel 61, vierde en vijfde lid, van de Gemeentewet is vastgelegd wat de gemeenteraad in de besloten raadsvergadering moet doen, namelijk:

- het Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie bespreken;
- een raadsbesluit nemen over de aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hierin geldt een chronologische volgorde. Bij het opstellen van de aanbeveling betrekt de gemeenteraad de bevindingen van de vertrouwenscommissie.
De gemeenteraad kan afwijken van het advies van de vertrouwenscommissie. Dit gebeurt echter zelden omdat de gemeenteraad bij de instelling het vertrouwen heeft gesteld in de commissie om de kandidaten te beoordelen conform werkafspraken die zijn vastgelegd in de verordening op de vertrouwenscommissie.

9.1.1 Beraadslagingen zijn besloten en eeuwigdurend geheim

De beraadslagingen in de gemeenteraad over de bevindingen van de vertrouwenscommissie zijn niet openbaar en er geldt eeuwigdurende geheimhouding voor de beraadslagingen. De voorzitter van de gemeenteraad, de raadsgriffier, de raadsleden en eventueel de notulist zijn in de raadszaal aanwezig tijdens de besloten raadsvergadering.

Voor anderen, onder wie wethouders en de gemeentesecretaris, niet zijnde plaatsvervangend secretaris of adviseur van de vertrouwenscommissie, is de vergadering niet toegankelijk. Dat geldt ook voor griffiepersoneel en bodes, artikel 21 Gemeentewet is hier niet van toepassing.

De voorzitter en de secretaris van de vertrouwenscommissie dragen er zorg voor dat archiefbescheiden in een verzegelde envelop en gerubriceerd als 'geheim' worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Er geldt een beperking aan openbaarheid voor 75 jaar. De wijze van verslaglegging en wie dit doet zijn vormvrij. Het verslag mag woordelijk zijn, maar een verslag op hoofdlijnen is ook toegestaan. Er mag voor het verslag een notulist worden ingehuurd. Deze is wel gebonden aan de geheimhouding op basis van artikel 61c Gemeentewet.

9.1.2 Schriftelijke stemming

Er vindt in de besloten raadsvergadering waarin de aanbeveling wordt vastgesteld een schriftelijke, en dus geheime, stemming plaats. Dit ingevolge artikel 31 van de Gemeentewet. Dat betekent dat het stemmen individueel gebeurt, en dus niet per acclamatie of handopsteking. De wetgever heeft dit wenselijk geacht, omdat de stemgerechtigde zijn stem op een persoon volledig vrij moet kunnen uitbrengen, zonder enige druk van buitenaf. Ook het belang van de gekozene is naar de mening van de wetgever gediend bij een schriftelijke stemming. Het toekomstig functioneren van de raad en de burgemeester zou niet moeten worden belast met de mogelijke verdeeldheid die bij een niet-geheime stemming zou kunnen blijken.

Uiteraard mag de procedure niet in strijd zijn met de bepalingen over schriftelijke stemmingen in de Gemeentewet. De wet schrijft echter niet exact voor hoe de schriftelijke stemming over de aanbeveling vormgegeven dient te worden. In het Reglement van Orde zijn mogelijk al bepalingen opgenomen voor het stemmen over personen, die ook hier gevolgd kunnen worden.

In de praktijk komen diverse procedures voor. Vaak wordt de conceptaanbeveling van de vertrouwenscommissie in één keer in stemming gebracht. Soms worden de plaatsen 1 en 2 op de aanbeveling na elkaar in stemming gebracht. Een werkbare optie is dan om beide namen op het stembriefje te plaatsen in de volgorde van de conceptaanbeveling van de vertrouwenscommissie, en de raadsleden te vragen met het cijfer 1 of 2 aan te geven welke naam op de eerste, en welke op de tweede plaats van de uiteindelijke aanbeveling zou moeten komen.

Bij het vormgeven van de stemprocedure is wel van belang dat voorafgaand aan de stemming volstrekt helder is over wat en hoe er wordt gestemd en dat de procedure zo min mogelijk risico op vergissingen kent.Staken de stemmen meerdere malen, dan beslist, ingevolge artikel 31 van de Gemeentewet, terstond het lot.

9.1.3 Tweevoudige aanbeveling

De aanbeveling moet volgens artikel 61, vijfde lid, van de Gemeentewet twee personen bevatten.

De nummer 2 op de aanbeveling is beslist niet voor de vorm. Formeel kan de minister van BZK deze kandidaat voordragen voor benoeming. Maar ook kan het zijn dat nummer 1 zich terugtrekt of iets overkomt. De nummer 2 op de aanbeveling is dus iemand die de nieuwe burgemeester kan zijn. Het is daarom raadzaam dat de vertrouwenscommissie niet alleen duidelijk terugkoppelt over de nummer 1 maar ook over de nummer 2.

Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen is toegestaan dat de raad een enkelvoudige aanbeveling vaststelt. Voorbeelden zijn: als er slechts één door de commissaris van de Koning benoembaar geachte sollicitant is of bij overmacht door ernstige ziekte of overlijden. Politieke,

beleidsmatige of bestuurlijke overwegingen vormen in ieder geval geen aanvaardbare reden voor een enkelvoudige aanbeveling. De consequentie is dan dat de benoemingsprocedure opnieuw moet worden doorlopen.

9.2 Tijd tussen besloten en open raadsvergadering

Van belang is de besloten raadsvergadering pas te sluiten als alle betrokkenen, dat wil zeggen de kandidaten 1 en 2 en de kabinetschef, door de raad op de hoogte zijn gesteld. Aan kandidaat 2 kan direct een terugkoppeling worden gegeven over de reden om deze kandidaat niet op de eerste plaats te zetten, of afgesproken kan worden om dat op een later moment te doen. Dat gebeurt meestal telefonisch door de voorzitter van de vertrouwenscommissie.De raadsgriffier belt vaak tegelijk met de kabinetschef. Zo hebben de kandidaten op de aanbeveling en de commissaris van de Koning de uitkomsten van de beraadslaging vóór de publieke bekendmaking van de aanbeveling.

9.3 Openbare raadsvergadering

Om te waarborgen dat de naam van de tweede kandidaat geheim blijft, dient de gemeenteraad zijn tweevoudige aanbeveling in beslotenheid vast te stellen.

Tijdens de openbare raadsvergadering wordt alleen de naam van de eerst aanbevolen kandidaat openbaar gemaakt en wordt verantwoording afgelegd over het gevolgde proces. De voorzitter van de vertrouwenscommissie voert hierover het woord.

Gebruikelijk is dat de gemeente na de openbare raadsvergadering een persbericht verstuurt. Net als in de openbare raadsvergadering, mogen ook in het persbericht geen mededelingen worden gedaan over de besluitvorming voor wat betreft de stemverhoudingen, ook niet als sprake is van unanimiteit.

Het is verstandig om vooraf te zorgen voor informatie over de voorkeurskandidaat die op de website wordt geplaatst en aan de pers wordt verstrekt. Het persbericht geeft op hoofdlijnen informatie over de beoogd burgemeester (globaal cv, foto en dergelijke).

Het komt voor dat via een live-verbinding (bijvoorbeeld via skype) tijdens de openbare raadsvergadering contact wordt gezocht met de kandidaat om een eerste reactie te vernemen. En in veel gemeenten is het gebruik dat nog diezelfde avond (of de volgende morgen) een delegatie van gemeenteraad en college afreist naar de woning van de kandidaat-burgemeester met felicitaties met de aanbeveling. Soms is het ook de voorgedragen kandidaat die op uitnodiging van de gemeenteraad na bekendmaking van de voordracht naar de openbare vergadering komt.

9.4 Versturen aanbeveling

Zo snel mogelijk, meestal daags, na deze raadsvergadering stuurt de raadsgriffier als secretaris van de vertrouwenscommissie de aanbeveling plus bijlagen aan de minister en in afschrift aan de commissaris van de Koning. Die bijlagen bevatten:

- de verordening op de vertrouwenscommissie;
- de profielschets en het verslag van de profielschetsvergadering;
- de sollicitatiebrieven en cv's van de twee aanbevolen kandidaten;
- het verslag van bevindingen van de vertrouwenscommissie;
- het raadsvoorstel/raadsbesluit inzake de aanbeveling;
- het verslag van de besloten raadsvergadering waarin de aanbeveling is vastgesteld;
- het verslag van het openbare gedeelte van de raadsvergadering,waarin van de eerste naam op de aanbeveling bekend is gemaakt;

- eventuele overige stukken die van belang waren tijdens de procedure, zoals een assessmentrapport.

Het kabinet informeert de raadsgriffier hierover van tevoren.

De commissarissen van de Koning brengen bij elke procedure eigenstandig een advies uit aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarin gaan zij in op de gehele procedure, de door hen in hun selectie genoemde kandidaten en de uiteindelijke totstandkoming van de aanbeveling. Indien een gemeenteraad of vertrouwenscommissie naar het oordeel van de commissaris van de Koning onvoldoende zorg heeft besteed aan de borging van een zorgvuldige procedure, bijvoorbeeld rond de geheimhouding, dan zal de commissaris van de Koning de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeren over zijn of haar bevindingen.

Keuzemarge

- De organisatie van de besloten en openbare raadsvergadering verloopt in grote lijnen hetzelfde. Bij de tips staan enkele handvatten voor keuzebepaling rond communicatie en informatievoorziening in deze processtap.

Tips

- Gelet op de geheimhoudingsplicht is het raadzaam de vergaderstukken niet vooraf naar de raadsleden toe te sturen, maar op de dag van de raadsvergadering ter inzage te leggen bij de raadsgriffier en de raadsleden die ze komen inzien, een handtekening te laten zetten. Een andere mogelijkheid is om de stukken ter plekke uit te delen, een leespauze te houden en de stukken weer in te nemen.
- Het Reglement van Orde stelt de termijnen vast voor de uitnodiging en agenda voor raadsvergaderingen. Het is goed denkbaar dat die termijnen in de benoemingsprocedure niet werkbaar zijn. Dit valt te ondervangen door raadsleden eerder in de tijd te berichten om rekening te houden met een extra besloten vergadering.
- Een tip voor de voorzitter van de vertrouwenscommissie is om de spreektekst zoveel mogelijk woordelijk te laten aansluiten bij het Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie. Dat is misschien wat saai, maar doet wel recht aan de gezamenlijke uitkomsten. Een andere mogelijkheid is dat de vertrouwenscommissie bijeenkomt om de spreektekst te horen en gezamenlijk vast te stellen. Ook is een optie dat de voorzitter van de vertrouwenscommissie volstaat met het publiekelijk bekend maken van de naam van de kandidaat die wordt aanbevolen voor benoeming.
- Het kan te overwegen zijn om de vertrouwenscommissie in de besloten raadsvergadering een aparte plek te laten innemen in de raadzaal, wat duidelijker markeert dat namens de vertrouwenscommissie wordt gesproken.
- Waarborg te allen tijde dat de besloten raadsvergadering ook daadwerkelijk besloten plaatsvindt. Dit vraagt bijzondere zorgvuldigheid en een grote alertheid bij gemeenteraadleden, de griffier en ondersteunende diensten. Aandachtspunten zijn dan: zeker stellen dat de geluidversterking in de raad niet buiten de raadzaal is te horen, dat de verbindingen met internet zijn uitgeschakeld en het niet gebruiken van mobiele apparaten tijdens de vergadering.
- Het is niet ondenkbaar dat in de pauze tussen de besloten en open raadsvergadering vragen worden gesteld, zeker wanneer de raadsvergadering lang duurt. Een eventueel verzoek van media om onder embargo de naam van de eerste kandidaat op de aanbeveling alvast te verstekken mag dan ook beslist niet worden gehonoreerd. Het kan raadzaam zijn dit nog expliciet te benoemen voor afronding van de besloten vergadering.
- Hoe langer de besloten vergadering duurt ten opzichte van de agenda, hoe meer vragen dat oproept bij mensen buiten de raadzaal. Op die momenten ligt speculatie over de redenen op de loer. Het is daarom raadzaam in de agenda extra tijd te reserveren voor de besloten vergadering.

Stap 10 / Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en benoeming bij Koninklijk Besluit

Resultaat

- De burgemeester is benoemd bij Koninklijk Besluit. Vanaf de ingangsdatum uit het Koninklijk Besluit is de burgemeester volledig bevoegd.

Betrokkenen

- De commissaris van de Koning: rapporteert aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het verloop van de procedure tot nu toe.
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: draagt een kandidaat voor ter benoeming. De minister is de spil in deze processtap van de benoemingsprocedure.
- Zijne Majesteit de Koning: tekent het Koninklijk Besluit tot benoeming van de burgemeester.

In stap 10 van de benoemingsprocedure zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
2. Benoeming bij Koninklijk besluit
3. Na ingangsdatum Koninklijk Besluit is de burgemeester bevoegd

10.1 Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties toetst na binnenkomst van de aanbeveling door de gemeenteraad of de aanbeveling aan alle wettelijke vereisten voldoet. Ook verneemt de minister separaat via een schriftelijke rapportage van de commissaris van de Koning of er bijzonderheden waren in de procedure. Daarin geeft de commissaris van de Koning een duiding van kandidaten 1 en 2, of geeft hij of zij alleen aan zich te kunnen vinden in de keuze van de gemeenteraad. Op de andere kandidaten hoeft de commissaris van de Koning niet in te gaan, al noemt de commissaris in zijn of haar adviesbrief vaak ook nog de kandidaten met wie hij of zij en de vertrouwenscommissie hebben gesproken. Het is, mede in het licht van de AVG, niet wenselijk en niet nodig dat de commissaris de volledige lijst van sollicitanten deelt. Wel is in de brief een (positieve) beoordeling van de gevolgde procedure opgenomen. Daarnaast moet de commissaris eventuele aantekeningen in het justitieel documentatieregister van de kandidaten 1 en 2 vermelden. Desgewenst wordt de rapportage mondeling toegelicht in een overleg tussen de commissaris van de Koning en de minister.

De minister van BZK beslist vervolgens of zij of hij de kandidaat die als eerste op de aanbeveling van de gemeenteraad staat, uitnodigt voor een gesprek dat op zo kort mogelijke termijn daarna plaatsvindt. Na dit gesprek beslist de minister over de voordracht aan Zijne Majesteit de Koning. Als het gaat om een vacature in een gemeente met meer dan 50.000 inwoners of een provinciehoofdstad wordt de voordracht, na het gesprek met de kandidaat, eerst in de ministerraad behandeld. De minister draagt ook de zorg voor een screening van de kandidaat door naslag bij de AIVD en door fiscaal onderzoek van de Belastingdienst. Ten behoeve van deze onderzoeken zal het kabinet van de commissaris van de Koning, op verzoek van de minister, het BSN-nummer van de kandidaat die als eerste op de aanbeveling staat opvragen. In uitzonderlijke gevallen kan de minister, op basis van de uitkomsten van deze screening, besluiten de aanbeveling van de raad niet over te nemen.

10.2 Benoeming bij Koninklijk Besluit

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt de kandidaat voor bij Zijne Majesteit de Koning tot benoeming. De Koning ondertekent het benoemingsbesluit en ook de minister van BZK zet haar of zijn handtekening. De benoeming is nu definitief. In het benoemingsbesluit wordt ook de ingangsdatum van de benoeming genoemd.

De minister van BZK informeert de commissaris van de Koning zodra het Koninklijk Besluit is genomen. Daarna leggen de commissaris van de Koning en de kabinetschef contact met diverse betrokkenen zoals de nieuwe burgemeester, de voorzitter van de vertrouwenscommissie, de huidige/waarnemend burgemeester of plaatsvervangend raadsvoorzitter en vaak ook met de raadsgriffier. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstuurt een persbericht over de benoeming.

10.3 Na ingangsdatum Koninklijk Besluit is de burgemeester bevoegd

Bepalend voor de ingangsdatum van de benoeming is het Koninklijk Besluit. Vanaf dat moment is de burgemeester volledig bevoegd. Het doet er niets aan af wanneer een burgemeester op die datum nog niet beëdigd is. Het is om deze reden dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de datum van het besluit bekend maakt en niet de datum van de beëdiging.

Keuzemarge

- Deze processtap speelt zich geheel af onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en biedt geen lokale keuzemarge.

Tips

- Het is voor de nieuwbenoemde burgemeester raadzaam om tussen de voordracht en de benoeming terughoudend te zijn in publieke profilering, ook al lijkt de benoeming een formaliteit. Sommige voorgedragen burgemeesters kiezen er bewust voor om even ‘een weekendje weg te gaan’ om de euforie te laten zakken. Anderen kiezen voor het voeren van enkele oriëntatiegesprekken op de ambtsinvulling, maar bewegen zich daarbij nog niet in de gemeente . Dit is wel een goed moment om eventuele wensen met betrekking tot de installatie kenbaar te maken bij de raadsgriffier.
- De commissaris van de Koning is voor veel burgemeesters een ‘ankerpunt’ en coach, zeker bij een eerste burgemeesterschap. Bij de commissaris of diens kabinetschef kan de voorgedragen kandidaat altijd terecht met vragen.

Stap 11 / Beëdiging burgemeester in de gemeente

Resultaat

- De burgemeester is beëdigd tijdens een installatievergadering en daarmee is de benoemingsprocedure formeel afgerond.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: komt bijeen in een openbare installatievergadering.
- De burgemeester: legt de eed of belofte af.
- De commissaris van de Koning: beëdigt de burgemeester.

In stap 11, tevens de laatste stap van de benoemingsprocedure, zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Installatievergadering
2. Voorbereidingen op de installatievergadering
3. Afhechting van de werkzaamheden van de vertrouwenscommissie

11.1 Installatievergadering

Iedere burgemeester is verplicht tot het afleggen van de eed of belofte. De burgemeester legt die eed of belofte af ten overstaan van de gemeenteraad, in handen van de commissaris van de Koning.

De datum en het aanvangstijdstip van de vergadering worden bepaald in overleg met de nieuwe burgemeester en het kabinet van de commissaris van de Koning. De datum van de installatievergadering is meestal bij de start van de procedure al opgenomen in de planning. De locatie is doorgaans het gemeentehuis, maar de installatie kan ook op een andere locatie plaatsvinden.

De beëdiging tijdens de installatievergadering is het afsluitende moment van de benoemingsprocedure. Deze vergadering vindt zo spoedig mogelijk na de benoeming plaats. Immers, vanaf de benoemingsdatum is de nieuwe burgemeester volledig bevoegd.

11.2 Voorbereiding op de installatievergadering

De installatievergadering is een feestelijke bijeenkomst waarbij veel mensen aanwezig willen zijn. Het is raadzaam om de installatievergadering praktisch-logistiek goed voor te bereiden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan zaken als:

- reserveren van parkeerplaatsen en plaatsen in de raadszaal;
- een aansluitende receptie;
- uitnodigingsbeleid voor de installatievergadering;
- organisatie van een persmoment met de nieuwe burgemeester.

Het verdient aanbeveling om als raadsgriffier over de gang van zaken rond de installatievergadering contact te hebben met het kabinet van de commissaris van de Koning of een collega-raadsgriffier, maar zeker ook met de bodedienst van het gemeentehuis en met de nieuwe burgemeester.

Gebruikelijk is dat in ieder geval de voorzitter van de vertrouwenscommissie een redevoering

houdt en dat de nieuwe burgemeester zijn installatiespeech houdt. Ook zijn er soms rituelen, zoals bij de jongste burgemeester van Nederland die van zijn voorganger de 'rode lantaarn' krijgt overhandigd. De ceremonie mag geen verrassingen bevatten en moet rechtdoen aan de wensen van de nieuwe burgemeester en lokale gebruiken.

11.3 Afhechting van de werkzaamheden van de vertrouwenscommissie

Vaak is in de verordening van een vertrouwenscommissie in het kader van een benoemingsprocedure opgenomen dat de commissie geacht wordt te zijn ontbonden met ingang van de dag volgende op die waarop de gemeenteraad in kennis is gesteld dat in de benoeming van de burgemeester is voorzien. Dat hoeft echter niet. De vertrouwenscommissie kan ook een rol krijgen bij de klankbordgesprekken.

11.3.1 Informeel markeren van einde benoeming en start van klankbordgesprekken

Het kan nuttig zijn als de vertrouwenscommissie achteraf nagaat wat de belangrijkste uitkomsten van de procedure zijn. Bijvoorbeeld door onderling te bespreken wat de nieuwe burgemeester in meer en in mindere mate te bieden heeft in het licht van de profielschets. Immers, meestal zijn profielschetsen dusdanig uitgebreid in wensen/eisen/verwachtingen dat een 100%-match vrijwel onmogelijk is. Bovendien is ook het burgemeesterschap mensenwerk en ieder mens neemt bepaalde kwaliteiten en bepaalde valkuilen met zich mee. De nieuwe burgemeester is een mens van vlees en bloed en geen schaap met vijf poten. De ervaring leert dat een benoemingsprocedure ook zogenoemde bijvangsten op kan leveren, zoals verbeterde onderlinge verhoudingen tussen leden van de gemeenteraad of nieuwe/verdiepte inzichten over de gemeente en haar bestuur. Het valt daarom zeer te overwegen een afsluitend (in) formeel samenzijn te beleggen van de vertrouwenscommissie, al dan niet met de nieuwe burgemeester. In het laatste geval kan een mooie verbinding worden gelegd met het deel 'Klankborden' en kan bovendien het inwerktraject worden besproken. Voor dat inwerktraject is het van belang om aansluiting te zoeken met de gemeentesecretaris en het college. Zij hebben in het dagelijkse contact immers het meeste met de burgemeester te maken.

11.3.2 Archivering

De afhechting van de werkzaamheden heeft ook betrekking op een goede manier van omgaan met stukken. De voorzitter en secretaris van de vertrouwenscommissie dragen er zorg voor dat alle stukken die de vertrouwenscommissie onder zich heeft onverwijld worden gearchiveerd. Dit conform de eisen die de Archiefwet hieraan stelt, zoals gebruik van een verzegelde enveloppe met 'geheim' erop en een verklaring van overbrenging naar een goedgekeurde archiefbewaarplaats. De overgebrachte documenten blijven 75 jaar niet-openbaar. De leden, plaatsvervangend secretaris en eventuele adviseur van de vertrouwenscommissie zorgen dat alle stukken waarover zij zelf beschikken in het kader van de benoemingsprocedure worden vernietigd.

11.3.3 Inwerken van de nieuwe burgemeester

De nieuwe burgemeester wordt snel in alle lopende werkzaamheden getrokken. De eerste tijd is het ook zaak om goed kennis te maken met de gemeente, bestuurlijke partners en de gemeenschap. De meeste burgemeesters hebben hierover op voorhand al ideeën, die in de eerste maanden nadere vorm en inhoud krijgen. Veel burgemeesters leggen kennismakingsbezoeken af.

Ook kan de nieuwe burgemeester, zeker bij een eerste burgemeesterschap, behoefte hebben

aan specifieke opleiding, training en intervisie. Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters beschikt over een professionaliseringsprogramma wat voorziet in allerhande vorming en opleiding. Ook biedt het genootschap inhoudelijke conferenties en andere bijeenkomsten aan, waarin burgemeesters kennis kunnen opdoen over actuele ontwikkelingen in en rond het ambt en waarin ze hun bestuurlijke vaardigheden kunnen doorontwikkelen. Voor startende burgemeesters wordt het Initiatief georganiseerd. Na het doorlopen van dit traject kunnen burgemeesters deelnemen aan het verdere professionaliseringsaanbod.

De ministeries van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorzien in een specifieke sessie voor beginnend burgemeesters over veiligheid, integriteit en andere onderwerpen die vanaf dag één relevant zijn. Ook verzorgt het ministerie van BZK, als onderdeel van het Netwerk Weerbaar Bestuur, bijvoorbeeld trainingen in omgaan met intimidatie en geweld en de woningscan. Burgemeesters in een bepaalde regio's komen daarnaast doorgaans informeel bij elkaar om van gedachten te wisselen en te sparren (burgemeesterskringen).

Keuzemarge

- Het is een keuze in hoeverre de installatievergadering gepaard gaat met (formele of meer informele) festiviteiten.
- Het is een keuze of de vertrouwenscommissie, al dan niet met de nieuwe burgemeester, terug wil blikken op haar taakuitvoering en van daaruit een verbinding te leggen naar de toekomst waarin over het functioneren van de burgemeester periodiek gesproken zal worden.
- Het is in grote mate aan de nieuwe burgemeester zelf hoe hij zich wil inwerken. Houd er wel rekening mee dat hiervoor ook een budget nodig kan zijn.

Tips

- Het is raadzaam om als raadsgriffier een schriftelijk bericht en enige tijd later een rappel te sturen rond de vernietiging van stukken (zoals gespreksaantekeningen) die de leden en ondersteuners van de vertrouwenscommissie zelf in bezit hebben.
- Er bestaan verschillende manieren voor een nieuwe burgemeester, zeker bij een eerste benoeming, om ingewerkt te raken in het ambt, in de gemeente en de gemeenschap. Een tip is om een persoonlijk inwerkdocument aan te leggen met wensen op dit vlak en dat met bijvoorbeeld het bestuurssecretariaat door te nemen. Inwerken is een activiteit die niet alleen bij burgemeesters zelf ligt. Natuurlijk zullen zij zich met name zelf moeten inwerken, maar het is prettig wanneer zij hierin worden gefaciliteerd en geadviseerd. Het gaat om inwerken door de burgemeester, maar ook om inwerken van de burgemeester.
- Maak als burgemeester gebruik van het professionaliseringsaanbod van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

2. Klankbordgesprekken

Introductie op het deel klankbordgesprekken

In conditie blijven
Na de benoeming begint het echte werk. Hoewel de eerste weken nog in het teken staan van wederzijds kennismaken en inwerken, ontstaan kort daarna al de eerste beelden van en over elkaar. Het is dan altijd spannend hoe de verwachtingen, die wederzijds zijn gewekt, in de praktijk uitpakken. Na de eerste weken van kennismaken is het daarom goed om met elkaar het gesprek aan te gaan over het wederzijdse ervaringen en verwachtingen: Hoe gaan we elkaar feedback geven? Wanneer doen we dat in de vorm van klankbordgesprekken? Wanneer spreken we elkaar op een meer formele en wanneer op een meer informele wijze? Wat verwachten we van elkaar? Hoe eerder na de benoeming hierover goede werkafspraken worden gemaakt, hoe beter. In die zin zijn 'benoemen' en 'klankborden' nauw met elkaar verbonden. Voor de vorm en inrichting van de klankbordgesprekken gelden geen wettelijke verplichtingen.

Rol commissaris van de Koning en gemeenteraad
De burgemeester wordt benoemd, herbenoemd en ontslagen door de Kroon. Om die reden spreekt de commissaris van de Koning, namens de Kroon, in ieder geval na één jaar, na drie jaar en na vijf jaar van de (her)benoeming met de burgemeester over het functioneren. De samenwerkingsrelatie tussen burgemeester en gemeenteraad is echter ook van groot belang. De gemeenteraad doet een aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de benoeming, herbenoeming en het ontslag van de burgemeester. En de gemeente waar de burgemeester in functie is, betaalt het salaris van de burgemeester (en ook de uitkering als dit aan de orde is).

Het is daarom zinvol, zo niet noodzakelijk, om als burgemeester goede en gestructureerde feedback te ontvangen van en te geven aan de gemeenteraad. Over hoe dit 'klankborden' in de praktijk kan worden ingevuld, gaat dit deel van de handreiking.

Betekenis van klankbordgesprekken
Net als in een 'normale' functie is het belangrijk in gesprek te blijven over verwachtingen, ambities en (persoonlijke) uitdagingen. Dit geldt ook in het verkeer tussen een burgemeester en de gemeenteraad. In dit hoofdstuk noemen we dat 'klankborden'. Het woord 'klankborden' staat voor het over en weer delen van signalen. Zoals vroeger een klankbord boven een preekstoel gebruikt werd om het geluid te versterken, kan een klankbordgesprek dienen als middel om signalen luid en duidelijk met elkaar te delen. Het gaat dan om signalen die een burgemeester nodig heeft om te weten hoe hij of zij het doet, of hoe mensen tegen hem of haar aankijken en hem of haar ervaren. Het gaat vooral ook om signalen die de burgemeester kansen bieden succesvol te zijn en te blijven. En andersom gaat het om signalen die een gemeenteraad nodig heeft over het functioneren van de raad aan het hoofd van de gemeente. Klankbordgesprekken bieden een gestructureerde basis om deze signalen met elkaar te delen, maar er is meer nodig. Een dergelijk gesprek vraagt namelijk ook om een bepaalde cultuur. Een cultuur waarin gemeenteraad en burgemeester elkaar open en eerlijk tegemoet treden. Dit vraagt van de burgemeester en de gemeenteraad signaalgevoeligheid en reflecterend vermogen en legt bij hen de verantwoordelijkheid neer om duidelijke, maar ook bruikbare signalen af te geven. Het vraagt ook van beide partijen te reageren op signalen zoals men zelf graag ziet dat anderen reageren. Dit betekent dat het klankbordgesprek een tweerichtingsgesprek is, wat vraagt om oefening, maar ook om regelmaat.

Tweerichtingsverkeer
"It takes two to tango", gemeenteraad en burgemeester hebben elkaar nodig voor een goed onderling samenspel. Dit maakt dat het belangrijk is dat in een klankbordgesprek ook wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenteraad. Dat gebeurt als het goed is ook in het dagelijkse verkeer tussen gemeenteraad en burgemeester in bijvoorbeeld het presidium. Naast deze meer informele momenten is het echter goed hiervoor ook een bewust moment te markeren. Een moment waarop de burgemeester niet zozeer een oordeel velt, als wel benoemt hoe de werkwijze van de gemeenteraad van invloed is op zijn of haar eigen functioneren. De burgemeester kan de gemeenteraad bijvoorbeeld suggesties aan de hand doen die kunnen bijdragen aan een beter functioneren van hem- of haarzelf en aan de onderlinge samenwerking. Daarbij dient de burgemeester zich te realiseren dat de gemeenteraad geen uniform blok is, maar bestaat uit verschillende fracties met uiteenlopende meningen en stijlen. Het tweerichtingsverkeer vraagt van de burgemeester signaalgevoeligheid en reflecterend vermogen en legt bij de gemeenteraad de verantwoordelijkheid neer duidelijke, maar ook bruikbare signalen af te geven.

Wanneer beginnen?
Gezien de relatie tussen gemeenteraad en burgemeester is het regelmatig voeren van klankbordgesprekken van wezenlijk belang. Nadat de burgemeester is benoemd, is het verstandig zo snel mogelijk met elkaar om tafel te gaan en afspraken te maken over de manier waarop en de frequentie waarmee het klankborden vorm en inhoud dient te krijgen. Als norm geldt hierbij dat er jaarlijks een formeel klankbordgesprek plaatsvindt.

Tijdpad
Voor de normale klankbordgesprekken is het wenselijk ongeveer zes weken voor een gesprek te starten met de voorbereidende werkzaamheden. Het gesprek met het oog op de herbenoeming vraagt om een specifiek tijdpad dat is afgestemd op een tijdige herbenoeming (het hoofdstuk 'herbenoemen' staat uitgebreid stil bij deze stap). Het is verstandig ruim voldoende tijd te nemen voor de voorbereiding van een klankbordgesprek. De ervaring is dat dit zich uitbetaalt in de kwaliteit van het gesprek.

Voor het houden van de klankbordgesprekken zijn globaal de volgende stappen nodig:

Inrichten klankbordgesprekken	
Afspraken (vorm en inhoud) rond klankbordgesprekken vastleggen	
Opstellen van agenda van klankbordgesprekken (door gemeenteraad)	WK 1
Agenda voorleggen aan burgemeester ter aanvulling	WK 2
Ophalen van input voor klankbordgesprekken (door gemeenteraad)	WK 3
Houden van klankbordgesprek	WK 6
Verslag opstellen (door raadsgriffier)	WK 6
Verslag laten ondertekenen (alle deelnemers van het gesprek)	WK 6
Afspraken uit klankbordgesprekken borgen	WK 8
Verslag doorsturen naar commissaris van de Koning (door raadsgriffier)	WK 9

Commissaris van de Koning
Een burgemeester spreekt ook op gezette tijden met de commissaris van de Koning. Gedurende de benoemingstermijn voert, zoals aangegeven, ook de commissaris van de Koning in de regel ten minste drie gesprekken met de burgemeester. Ook een gemeenteraad kan zich in contact stellen met de commissaris van de Koning. Eventuele serieuze kritiek op het functioneren van de burgemeester dient de gemeenteraad vroegtijdig met de commissaris van de Koning te bespreken, vanzelfsprekend nadat het ook (in)formeel met de burgemeester is gedeeld. Het overleg met de commissaris van de Koning aan het begin van de herbenoemingsprocedure biedt daar de mogelijkheid toe, maar serieuze feedback dient al gedurende de voorafgaande benoemingsperiode met de commissaris van de Koning te worden gedeeld. Immers, het is niet alleen onprofessioneel en niet chique om een zittende burgemeester pas laat op de hoogte te brengen van twijfels of opvattingen over het functioneren, ook moet de commissaris van de Koning, net als de burgemeester, niet verrast kunnen worden met informatie die later eventueel in de weg kan staan bij een herbenoeming.

Een burgemeester is benoemd voor zes jaar. Het laatste formele klankbordgesprek staat in het teken van de herbenoemingsprocedure.

Proces
In de volgende paragrafen gaan we in op vijf processtappen rond het klankborden:
1. Inrichten van klankbordgesprekken
2. Voorbereiden op het klankbordgesprek
3. Voeren van een goed gesprek
4. Verslaglegging en archivering
5. Communicatie met de commissaris van de Koning

Stap 1 / Inrichten van de klankbordgesprekken

Resultaat

- De klankbordgesprekken zijn afgestemd op de behoeften van de gemeenteraad en de burgemeester.
- Duidelijkheid tussen gemeenteraad en burgemeester over de wijze waarop de klankbordgesprekken worden voorbereid, ingevuld en afgewikkeld.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: neemt initiatief in het afstemmen van inrichting klankbordgesprekken.
- De raadsgriffier: maakt voor de gemeenteraad verschillende keuzes in inrichting van de klankbordgesprekken inzichtelijk.
- De burgemeester: maakt duidelijk wat zijn of haar wensen zijn ten aanzien van de klankbordgesprekken.

Vastgelegde afspraken over het proces en de werkwijze bieden duidelijkheid en houvast op vijf onderdelen, zoals beschreven in deze eerste stap van het onderdeel 'Klankbordgesprekken':
1. status;
2. deelnemers;
3. frequentie;
4. voorbereiden;
5. verslaglegging.

Status

Cruciaal voor een goed klankbordgesprek tussen gemeenteraad en burgemeester is dat er voldoende vertrouwen bestaat om open en kritisch te zijn. Dat vertrouwen is niet afdwingbaar via formele regels, maar wordt bepaald door de manier waarop men met elkaar omgaat. Voorspelbaarheid en duidelijkheid kunnen wel een belangrijke bijdrage leveren aan het creëren van onderling vertrouwen. Om die reden verdient het aanbeveling de gemaakte afspraken bij het inregelen van de klankbordgesprekken vast te leggen. Dit helpt ook om te voorkomen dat er later discussie over ontstaat. Bovendien bieden heldere afspraken een basis om de geheimhouding van deze gesprekken te regelen. Voor een open gesprek tussen gemeenteraad en burgemeester is vertrouwelijkheid een randvoorwaarde.

In lijn met de voorbereiding voor de selectie van een nieuwe burgemeester kan ervoor worden gekozen de gehanteerde werkwijze vast te leggen in een 'Verordening klankbordgesprekken burgemeester gemeenteraad'. Op deze manier krijgen de gesprekken ook een zeker gewicht, waardoor structuur en regelmaat is geborgd. Het is raadzaam de volgende zaken te regelen in de verordening:
- de samenstelling;
- de procedure en het tijdschema;
- het voorzitterschap;
- de geheimhouding;
- de werkwijze rond het inwinnen van informatie;
- de inrichting van het klankbordgesprek;
- de verslaglegging;
- de wijze van archivering.

Deze zaken komen verderop in dit deel nader aan bod.

Deelnemers

Compacte afvaardiging

Een klankbordgesprek is een gesprek tussen de burgemeester en de gemeenteraad. In de praktijk betekent dat een gesprek tussen de burgemeester en een afvaardiging van de gemeenteraad. Wie en hoeveel raadsleden worden afgevaardigd ligt nergens vast. Er zijn dan ook verschillende invullingen, zowel in aantal als in persoon (variërend van alle fractievoorzitters tot 'enkele' raadsleden die ervaring hebben met het voeren van dergelijke gesprekken). Bij voorkeur zijn een of enkele leden van de vertrouwenscommissie bij benoeming ook betrokken bij de klankbordgesprekken. Op die manier is niet alleen de burgemeester zelf degene die vanaf het begin betrokken is. Het is ook raadzaam het aantal deelnemers niet overbodig groot te maken. Dit vergroot de kans dat er een echt gesprek ontstaat en bovendien krijgt iedere deelnemer zo een kans deel te nemen aan het gesprek. Een te grote delegatie vanuit de gemeenteraad heeft als risico dat het een eenzijdig vraaggesprek wordt, terwijl het gesprek als doel heeft om op basis van gelijkwaardigheid feedback te geven en te ontvangen en mogelijke verbeteringen te bespreken. Een afvaardiging van drie tot vijf leden ligt voor de hand. Uiteraard moet de feedback wel voldoende recht doen aan de opvattingen die binnen de gemeenteraad leven over het functioneren van de burgemeester. Dit betekent dat de afvaardiging van de gemeenteraad in haar proces goed nadenkt over de wijze waarop de gemeenteraad input kan aandragen voor het klankbordgesprek.

Geen politieke samenstelling

Een evenwichtige afspiegeling van de gemeenteraad is belangrijk. Dit betekent niet dat alle fracties vertegenwoordigd dienen te zijn. Het beoordelen van het wederzijds functioneren is immers geen politiek of beleidsinhoudelijk doel. Een evenredige vertegenwoordiging van oppositiepartijen en coalitiepartijen of een afvaardiging uit alle partijen kan de suggestie wekken dat de politieke overtuiging er wel toe doet.

Achtergrond leden

Bij de samenstelling van de afvaardiging van de gemeenteraad voor het klankbordgesprek is het belangrijk vooral leden te vinden die elkaar qua competenties goed aanvullen. Een diverse en evenwichtige samenstelling is daarom belangrijk. Daarnaast is het goed ervoor te zorgen dat de mensen die het klankbordgesprek voeren voldoende 'status en statuur' hebben. Dit helpt om te voorkomen dat het bijvoorbeeld een eenzijdig 'gesprek' wordt van de burgemeester in de richting van raadsleden, of dat er onvoldoende diepgang in het gesprek zit. Het succes van de gesprekken wordt zowel bepaald door de organisatie als door de deelnemers aan het gesprek. Zorg daarom dat de commissie zo is samengesteld dat de raadsleden het gezamenlijk in zich hebben om zuiver, integer en duidelijk feedback te geven op de verschillende aspecten van het functioneren van de burgemeester.

Voorzitter

Voor een goed en overzichtelijk verloop van de klankbordgesprekken is het aanwijzen van een voorzitter of gespreksleider wenselijk.

De voorzitter waarborgt als procesbegeleider het open en lerende karakter van het gesprek. Naast het leiden van de vergadering op de meer vergadertechnische aspecten en het helpen scheppen van een open sfeer, dient de voorzitter te waken voor politiek geladen bijdragen. De voorzitter moet ook de gelijkwaardigheid bewaken en daarvoor bijvoorbeeld letten op de verdeling van de spreektijd. Gelet op het beperkte aantal deelnemers aan het gesprek, kan de voorzitter ook inhoudelijk deelnemen aan het gesprek.

Het staat iemand vrij te kiezen voor voorzitterschap/gespreksleiding door een raadslid (bijvoorbeeld de nestor of de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad of de voorzitter

van de vertrouwenscommissie) of door een externe gespreksleider. Een externe begeleiding kan extra markeren dat de aard van dit gesprek anders is dan de reguliere contacten van een raadslid met de burgemeester. Het verdient dan wel aanbeveling dat zowel de raadsleden als de burgemeester hiermee vooraf instemmen. Ook dient de geheimhouding te allen tijde goed gewaarborgd te worden. Dit kan door de externe gespreksleider een geheimhoudingsverklaring te laten ondertekenen.

Vervanging

De gemeenteraad kan vooraf beslissen op welke wijze met ziekte of afwezigheid van een afgevaardigd raadslid wordt omgegaan. Zeker bij een compacte afvaardiging van de gemeenteraad kan de afwezigheid van een van de raadsleden goed worden gevoeld. Een oplossing hiervoor is een raadslid als reserve aan te wijzen. Uiteraard kan ook worden afgesproken dat er geen vervanging plaatsvindt. Hoe de keuze ook uitpakt, het is aan te raden dat hierover aan de voorkant afspraken worden gemaakt, zodat het niet van de persoon of de situatie afhangt hoe de afwezigheid wordt opgelost.

Rol raadsgriffier

Het ligt voor de hand dat de raadsgriffier, als secretaris van de commissie, de klankbordgesprekken procesmatig en logistiek ondersteunt. Dit betekent bijvoorbeeld het vaststellen van de datum waarop het gesprek plaatsvindt, het opstellen van een concept-agenda, het versturen van de agenda en de verslaglegging van het gesprek. Ook ligt het voor de hand dat de raadsgriffier het vertrouwelijk dossier beheert van alle voorgaande gesprekken. De raadsgriffier kan verder een waardevolle rol vervullen in het zichtbaar maken en vastleggen van de verschillende keuzes die gemaakt kunnen worden bij het inrichten van de klankbordgesprekken.

Frequentie

Planning gesprekken

Gezien de volle agenda's van betrokkenen is het verstandig om de data van klankbordgesprekken in een zo vroeg mogelijk stadium vast te leggen (inclusief deadlines en termijnen in de voorbereiding en nazorg), bijvoorbeeld via een vaste plek in de jaarplanning. De ervaring leert dat agenda's op de kortere termijn heel snel vollopen. Een vroegtijdige planning draagt bij aan een transparante werkwijze voor iedereen en voorkomt dat de feedback impliciet of expliciet wordt gestuurd door recente ervaringen en emoties. Voorkom te allen tijde dat de timing van het klankbordgesprek een issue wordt. Wanneer aan het begin van een benoemingsperiode voor iedereen duidelijk vast staat wanneer de gesprekken plaatsvinden, dan kunnen omstandigheden geen rol spelen in de beeldvorming over het moment waarop zo'n gesprek plaatsvindt.
Het is raadzaam dat burgemeester, raadsgriffier en kabinetschef ervoor zorgen dat de planningen van de gesprekken tussen gemeenteraad en burgemeester enerzijds en gesprekken van burgemeester met de commissaris van de Koning anderzijds op elkaar worden afgestemd.

Gemeenteraadsverkiezingen

Het is een gegeven dat een raadsperiode en een benoemingsperiode van de burgemeester niet synchroon lopen. Een burgemeester is benoemd voor een periode van zes jaar en de gemeenteraad kent een cyclus van vier jaar. Een aandachtspunt is dat fikse verschuivingen in de gemeenteraad als gevolg van de verkiezingsuitslag niet betekenen dat er om die reden ook geheel nieuwe eisen aan de burgemeester kunnen of mogen worden gesteld. Uitgangspunt blijft de profielschets. Bij de planning van de data voor de gesprekken is het daarom raadzaam rekening te houden met de verkiezingsdata van de komende raadsverkiezingen. In de weken voor en na deze verkiezingen zal weinig animo bestaan om veel tijd te steken in het voorbereiden van het klankbordgesprek, waardoor het effect ervan mogelijk beperkter is. De samenwerking is nog van korte duur of er is te weinig ervaring met elkaars functioneren. Bij een wisseling kan de

burgemeester bijvoorbeeld nog met vertrekkende raadsleden en/of met nieuwe raadsleden over wederzijdse ervaringen c.q. verwachtingen spreken.

Aantal gesprekken

Om een cultuur van reflectie te laten ontstaan is structuur en regelmaat belangrijk. Bij voorkeur vindt daarom jaarlijks een formeel klankbordgesprek plaats. Op deze wijze kunnen gemeenteraad en burgemeester routine en regelmaat laten ontstaan in het reflecteren op hun samenwerking. Om elkaar van de noodzakelijke feedback te voorzien vormen drie gesprekken per benoemingsperiode de ondergrens. Een frequentie van minder dan driemaal een klankbordgesprek per benoemingsperiode wordt zeer ontraden. Vanzelfsprekend kan er ook vaker (informeel) met de burgemeester worden gesproken als daar aanleiding voor is. Het geven van feedback aan elkaar vindt idealiter doorlopend plaats en hoeft niet te worden 'opgespaard' tot het volgende klankbordgesprek.

Karakter gesprekken

Het karakter van de klankbordgesprekken kan verschillen per jaar van de ambtsperiode:

Eerste jaar, 1e fase: Benoeming

Na circa honderd dagen hebben gemeenteraad en burgemeester de eerste ervaringen met elkaar opgedaan en kunnen zij die ervaringen vergelijken met de wederzijdse verwachtingen. Dit is een goed moment voor een eerste gesprek. Het zogenoemde 100-dagengesprek is op te vatten als een klankbordgesprek maar dan wel met specifieke accenten. Het 100-dagengesprek staat namelijk vooral in het teken van onderwerpen die zich alleen bij de start van een nieuwe burgemeester aandienen, zoals huisvesting, indrukken uit de wederzijdse kennismaking en het eventueel verduidelijken van aspecten uit de profielschets.

Aan het einde van eerste jaar volgt een gesprek waarbij wordt teruggeblikt op de uitvoering van de eerder gemaakte afspraken en waarbij vooruit wordt gekeken naar het tweede jaar. Punten uit de profielschets kunnen worden verduidelijkt en de burgemeester kan zijn werkwijze en invalshoek uitleggen. Het is verstandig in deze en de volgende gesprekken ook de uitkomsten van het assessment te betrekken.

Tweede jaar: Regulier klankbordgesprek

Het gesprek aangaan met elkaar vindt bij voorkeur jaarlijks plaats. De intensiteit kan wel verschillen (bijvoorbeeld wel of geen 360graden-feedback). Met een regulier klankbordgesprek wordt bedoeld dat dit klankbordgesprek geen speciale, onderscheidende betekenis heeft (zoals het eerste jaar en het laatste jaar wel een bijzondere betekenis hebben in verband met de benoemings- en herbenoemingsprocedure).

Derde jaar, 2e fase: Midterm

In het derde jaar na aantreden van een burgemeester is een klankbordgesprek in de vorm van een zogenaamde 'midterm review' op zijn plaats. Gemeenteraad en burgemeester werken dan geruime tijd samen en de burgemeester heeft zich in de gemeente kunnen presenteren en zijn plaats kunnen vinden. Dit is een goed moment om te bezien op welke wijze de burgemeester invulling heeft gegeven aan het profiel en hoe de samenwerking met de gemeenteraad verloopt. Daarnaast kunnen zich in de gemeente de nodige veranderingen hebben voorgedaan, bijvoorbeeld door een veranderde samenstelling van de gemeenteraad of doordat er keuzes zijn gemaakt over de bestuurlijke toekomst van de gemeente.

Vierde jaar: Regulier klankbordgesprek

Bij dit klankbordgesprek gelden dezelfde kanttekeningen als bij het tweede jaar van de benoemingsperiode. In toevoeging hierop geldt nog dat de behoefte aan de wijze van voeren van het klankbordgesprek in het vierde jaar ook afhangt van de uitkomsten van eerdere klankbordgesprekken en dus contextbepaald is.

Vijfde jaar, 3e fase: Richting herbenoeming

In het vijfde jaar zal het gesprek meer dan voorheen gaan over de mogelijk veranderende omgeving en de eisen die dit stelt aan het profiel en de competenties van het gemeentebestuur en de burgemeester.

Een gesprek in het vijfde jaar van de benoemingsperiode staat onvermijdelijk in het licht van de herbenoeming. Het risico bestaat dat evalueren van het functioneren dan alleen nog maar in het teken staat van de vraag 'functioneer ik voldoende of onvoldoende voor herbenoeming'. Deze onderliggende vraag overschaduwt dan een open reflectie op de verschillende kanten van het burgemeesterschap. Hieruit volgen twee aandachtspunten. Zorg, ten eerste, dat het klankbordgesprek recht doet aan de veelzijdigheid van het ambt. Zorg, ten tweede, dat er voldoende mogelijkheid bestaat dat een burgemeester nog een reële kans heeft om met de feedback aan de slag te gaan (en besef dat die mogelijkheid er minder is bij een klankbordgesprek in het vijfde jaar van de benoemingsperiode dan bijvoorbeeld in het tweede jaar).

Formeel herbenoemingsgesprek

Indien de burgemeester, via de commissaris van de Koning, te kennen heeft gegeven in aanmerking te willen komen voor herbenoeming volgt er nog een officieel herbenoemingsgesprek (de randvoorwaarden van een dergelijk gesprek worden uitgebreid besproken in het hoofdstuk 'herbenoemen').

Voorbereiden

Referenties en inwinnen van inlichtingen/informatie

Raadsleden overzien slechts een beperkt deel van het functioneren van de burgemeester, omdat veel van het werk van de burgemeester zich buiten hun blikveld afspeelt. Dat geldt bijvoorbeeld voor het terrein van openbare orde veiligheid, waaraan burgemeesters 40% tot wel 70% van hun tijd besteden. Het is daarom belangrijk dat de gemeenteraad zich laat informeren over de andere rollen van de burgemeester. Dat kan bijvoorbeeld door het college, de gemeentesecretaris, andere raadsleden, de raadsgriffier, collega-bestuurders, ondernemers, een politiefunctionaris of de officier van justitie te vragen te reflecteren op hun samenwerking met de burgemeester. Ook de burgemeester zelf kan suggesties doen voor gesprekspartners van buiten de gemeenteraad, bijvoorbeeld ambtenaren die signalen vanuit het ambtelijk apparaat kunnen inbrengen of samenwerkingspartners.

Het inwinnen van informatie bij externen is niet alleen van belang voor het klankbordgesprek in het jaar voorafgaand aan de herbenoeming, maar zeker ook in de eerdere jaren. Zo kan het functioneren van een burgemeester vanuit meerdere perspectieven worden geëvalueerd en kan die informatie gedurende de hele zittingstermijn van de burgemeester worden meegewogen in de beoordeling van diens functioneren en bij het, zo nodig, maken van verbeterafspraken.

Het bevragen van de hiervoor genoemde personen kost tijd. Denk hierbij aan inhoudelijke voorbereiding, toelichting van de aard van het gesprek en wijze van omgaan met de inhoud van het gesprek, het gesprek zelf, de terugkoppeling over inhoud van het gesprek en toelichten van het vervolg en hoe daarbij wordt omgegaan met dit gesprek. Daar komt bij, dat de gemeenteraad er rekening mee dient te houden dat de opgehaalde informatie nog om een interpretatieslag vraagt. Het is daarom belangrijk dat de gemeenteraad bij het inrichten van de klankbordgesprekken goed nadenkt over de vraag welke personen de gemeenteraad op welk moment benadert om input te leveren voor het klankbordgesprek. Ook is het belangrijk te kijken naar de onderlinge verhoudingen met de burgemeester en de belangen die zij vertegenwoordigen. Het tijdig informeren van de burgemeester over het inwinnen van informatie is zeer wenselijk, waarbij de vertrouwenscommissie ook de burgemeester zelf kan vragen namen aan te dragen van personen die een goed beeld hebben van haar of zijn functioneren.

Belangrijk is ten slotte er zorg voor te dragen dat het klankbordgesprek voldoende ruimte biedt voor hoor en wederhoor. Het toepassen van de vereiste hoor en wederhoor geldt in het bijzonder voor informatie die de gemeenteraad krijgt van derden. Het klankbordgesprek moet ruimte bieden aan een open reflectie op aangedragen beelden over elkaars functioneren, om zo meningen of voorkeuren te kunnen scheiden van feiten.

Voorbereiding agenda

Het klankbordgesprek is een tweerichtingsgesprek. Dat moet ook tot uitdrukking komen in de totstandkoming van de agenda van het gesprek. Naast dat hierin een initiërende rol past van de gemeenteraad, past hierbij ook dat de burgemeester agendapunten en onderwerpen aandraagt voor het gesprek. De agenda van het klankbordgesprek dient, met andere woorden, in gezamenlijkheid tot stand te komen, waarin voor beide partijen voldoende ruimte is gecreëerd om te reflecteren op elkaars functioneren. Het is belangrijk deze mogelijkheid en de volgordelijkheid van het opstellen van deze agenda met elkaar af te stemmen bij het inrichten van de klankbordgesprekken.

Voorbereiding insteek gesprek

Om te voorkomen dat de burgemeester in het klankbordgesprek geconfronteerd wordt met individuele opvattingen, is het belangrijk dat de afvaardiging per onderwerp of thema zoveel mogelijk een gezamenlijk standpunt bepaalt. Leden van de gemeenteraad voeren het gesprek namelijk niet namens zichzelf, maar namens de gemeenteraad. Voor een efficiënt verloop van het gesprek is het handig als de raadsleden daarom onderling afstemmen wat hun boodschap is. In ieder geval is het goed dat de afvaardiging van de gemeenteraad bij het inrichten van de klankbordgesprekken nadenkt en afspraken maakt over de wijze waarop de insteek wordt bepaald. Het is goed vragen schriftelijk voor te bereiden, zodat deze bondig en helder geformuleerd zijn.

Zoals besproken bij het onderdeel ‘frequentie’, kunnen de accenten per gesprek verschillen. De accenten die worden gelegd in het gesprek met een burgemeester die nog maar kort in functie is, kunnen verschillen van de accenten die worden gelegd in een gesprek met een burgemeester die al een aantal jaren in dienst is.
Naast het feit dat accenten kunnen verschillen, is het goed na te denken over een kapstok die als leidraad dient voor het gesprek, bijvoorbeeld één van de twee onderstaande:

- Als leidraad voor het bespreken van ervaringen met en verwachtingen van de burgemeester kan worden gekozen voor de rollen die een burgemeester vervult (voorzitter van gemeenteraad, college, portefeuillehouder, vertegenwoordiger van de gemeente, burgervader of burgermoeder, etc.)
- In de profieltekst op basis waarvan de burgemeester is aangenomen is vaak een aantal basiscondities en competenties opgenomen. Ook deze basiscondities en competenties kunnen goed dienen als leidraad voor een klankbordgesprek.

Verslaglegging

Goede verslagging is om meerdere redenen cruciaal. Om te beginnen biedt een goed verslag inzicht in de gemaakte afspraken en de beelden die bestaan van elkaars functioneren. Om die reden zijn de verslagen ook een belangrijke bron om op terug te vallen bij een eventueel herbenoemingsgesprek, of wanneer problemen ontstaan in de samenwerkingsrelatie. Ook zijn de verslagen een belangrijke bron voor de commissaris van de Koning om het functioneren van een burgemeester te kunnen volgen. Dankzij de verslagen kunnen de commissarissen van de Koning de signalen uit deze gesprekken meenemen en meewegen in het klankbordgesprek dat zij voeren met de burgemeester. Dit vraagt wel dat de gemeenteraad en de commissaris van de Koning de gesprekken in volgordelijkheid op elkaar afstemmen. In stap 4 van dit deel Klankbordgesprekken staat concrete informatie over het ‘inregelen van de gesprekken’.

Keuzemarge

- Over de omvang van de afvaardiging uit de gemeenteraad, het aantal gesprekken per benoemingsperiode, de voorbereiding op de gesprekken, de agenda, verslaglegging en status van gemaakte afspraken moeten keuzes gemaakt.

Tips

- Een compacte afvaardiging van de gemeenteraad vergroot de kans dat er een echt gesprek ontstaat.
- De intentie om gesprekken te voeren met betrokkenen uit de omgeving van de burgemeester is een goede manier om informatie vergaren. Het blijft uiteraard wel een individuele keuze van de beoogde gesprekspartners of zij hieraan willen meewerken. Sommige respondenten vinden het ongemakkelijk om feedback te geven over de burgemeester of geven feedback liever een-op-een. Die afweging moet uiteraard gerespecteerd worden.
- Regelmatige klankbordgesprekken zorgen voor routine en bevorderen een cultuur van reflectie.
- Wees als gemeenteraad bedacht voor witte vlekken. Vraag daarom derden input aan te leveren voor de gesprekken met de burgemeester.
- Vraag de burgemeester namen aan te dragen van personen die een goed beeld hebben van haar of zijn functioneren ten behoeve van het klankbordgesprek.
- Plan de klankbordgesprekken zo vroeg mogelijk in. Dat voorkomt dat later het beeld ontstaat dat er iets mis zou zijn en dat er daarom een gesprek wordt ingepland.
- Klankbordgesprekken dienen geen politiek doel. Laat dat dan ook niet (onbedoeld) tot uitdrukking komen in de samenstelling van de afvaardiging van de gemeenteraad.

Stap 2 / Voorbereiden op het klankbordgesprek

Resultaat

- De agendapunten voor het klankbordgesprek staan vast, de afvaardiging van de gemeenteraad heeft een compleet beeld van het functioneren van de burgemeester verkregen en haar inhoudelijke bijdrage onderling afgestemd.

Betrokkenen

- Afvaardiging van de gemeenteraad: stelt in samenspraak met de burgemeester en met ondersteuning van de griffier de agenda op voor het klankbordgesprek en stemt onderling haar gezamenlijke inbreng vast voor het startgesprek.
- De raadsgriffier: nodigt alle betrokkenen uit voor het gesprek, het aanleveren van input en draagt zorg voor de agenda.
- De burgemeester: draagt onderwerpen/agendapunten aan voor het startgesprek.
- Informanten: leveren op basis van een duidelijk vraag input aan voor het klankbordgesprek.

De profielschets is een structurerend element in klankbordgesprekken
De basis voor het verzamelen van informatie over het functioneren is de profielschets. Hierin staan de competenties en vaardigheden benoemd op basis waarvan de burgemeester is geselecteerd of herbenoemd. Daarnaast zijn het verslag van het vorige gesprek en de uitkomsten van eventueel eerder uitgevoerd assessment een belangrijke bron.

In de voorbereiding op het klankbordgesprek vragen drie zaken nadrukkelijk om aandacht:
1. De organisatie van het gesprek
2. Inhoudelijke voorbereiding
3. Training

2.1 De organisatie van het gesprek

Het is belangrijk dat de organisatie van het gesprek tijdig start, zeker wanneer de afvaardiging van de gemeenteraad informanten wil uitnodigen een inbreng te doen voor het gesprek.

Ongeveer zes weken voor het gesprek kan de voorzitter de afvaardiging van de gemeenteraad en de burgemeester vragen agendapunten aan te dragen voor het klankbordgesprek. Op basis hiervan kan de voorzitter er in samenwerking met de raadsgriffier voor zorgen dat er een agenda wordt opgesteld waar zowel de leden van de klankbordcommissie als de burgemeester zich in herkennen.

2.1.1 Referenten

Voor alle gesprekken (ongeacht de timing) is het van belang dat de deelnemers hun informatiepositie op orde hebben gebracht. In deze handreiking besteden we ruime aandacht aan een goede voorbereiding. Dat voorkomt dat gesprekken te lichtzinnig worden benaderd. Ook voorkomt het dat de laatste ervaringen maatgevend worden voor een bespreking van het functioneren over een langere periode.

Voor zover nog niet vastgesteld verdient het aanbeveling dat de afvaardiging parallel aan het opstellen van de agenda (met medeweten van de burgemeester) bepaalt of en zo ja, welke personen zij vraagt input aan te leveren voor het klankbordgesprek. Daarbij is het belangrijk, zowel voor de informant als voor de burgemeester, dat de afvaardiging van de gemeenteraad duidelijk maakt hoe zij omspringt met de input: deelt de gemeenteraad deze informatie ook met de burgemeester of blijft deze informatie geheim? Vanuit het oogpunt van transparantie en het kunnen duiden van feedback verdient het aanbeveling deze informatie voor beide partijen te ontsluiten. Er kunnen echter redenen zijn waarom informanten hechten aan vertrouwelijkheid.

Relevante feedback spreekt niet vanzelf. Ook voor feedback geldt: ‘je krijgt wat je bestelt’. Zorg er daarom voor dat de personen die worden gevraagd input aan te leveren voor het klankbordgesprek een duidelijke vraag krijgen voorgelegd. Vragen om een algemeen beeld van het functioneren van de burgemeester is weinig concreet. Het is verstandiger bijvoorbeeld te vragen naar de wijze waarop de burgemeester zijn rol als voorzitter van het college uitvoert, of hoe betrokkenen zijn vermogen tot samenwerken ervaren.

2.1.2 Ophalen referenties

Referenties kunnen mondeling (ook telefonisch) worden ingewonnen. Ook kan de afvaardiging van de gemeenteraad een gestandaardiseerde vragenlijst uitzetten onder een groep van referenten of anderszins een digitale uitvraag doen. Houd er rekening mee dat mondeling verkregen informatie (zeker wanneer dit door één persoon is opgehaald) later een verkeerde uitleg kan krijgen of onvolledig kan worden overgedragen. Voordeel van een mondelinge uitvraag is daarentegen dat een gesprek de gelegenheid biedt aanvullende vragen te stellen. Ook biedt een gesprek meer ruimte om die zaken te delen die niet zo snel op papier worden gezet. Een schriftelijke inbreng heeft daarentegen als voordeel dat de boodschap op een evenwichtige manier gemakkelijk overdraagbaar is aan alle betrokkenen.

Neem nooit zomaar genoegen met de input van een referent. Er kunnen specifieke redenen zijn waarom een bepaald oordeel wordt gegeven. Een illustratie is het volgende. Het college van B&W vormt een team. Als commissieleden input vragen van wethouders, dan bestaat de kans dat de input louter positief is, omdat men niet wil roddelen over een teamlid, dan wel dat men de echte opvattingen voor zich houdt ('de vuile was niet buiten hangen'). Het is ook zaak om 'van horen zeggen' te vermijden.

Bepaal in samenspraak met de burgemeester wie de informanten zijn.

2.2 Inhoudelijke voorbereiding

Een goed gesprek vraagt om inhoudelijke voorbereiding. De onderwerpen die aan bod komen in het gesprek, kunnen bijvoorbeeld worden verdeeld over de raadsleden. Uiteraard dient de voorzitter in het gesprek voldoende ruimte aan de andere raadsvertegenwoordigers te bieden om aanvullende opmerkingen of vragen rond het onderwerp te plaatsen, zonder dat er onnodige dubbelingen optreden.

Een gedegen inhoudelijke voorbereiding betekent dat de onderwerpen en vragen die in ieder geval aan bod moeten komen vooraf en zo mogelijk schriftelijk worden voorbereid. Dat draagt bij aan het bondig en helder formuleren van vragen. Het voorkomt ook dat het gesprek te snel over persoonlijke indrukken gaat of meest recente ervaringen.

2.3 Training

Het geven van feedback is een kunst op zich. Zeker wanneer er kritiek is op het functioneren van de burgemeester, is het belangrijk dat de juiste woorden worden gekozen.

Als raadsleden zich onzeker voelen in het geven van feedback, verdient het aanbeveling hiervoor een training te volgen. Nodig hiervoor bijvoorbeeld de trainer uit die ook de vertrouwenscommissie heeft getraind in het selecteren van de burgemeester. Daarnaast is bij het kabinet van de commissaris van de Koning vaak een overzicht opvraagbaar van geschikte bureaus die dergelijke trainingen verzorgen.

Keuzemarge

- Er zijn keuzemarges rondom het kiezen van referenten en de wijze waarop de referenties worden opgehaald. Voorbeelden van die marges zijn: keuze voor de referenten (bijvoorbeeld wel of niet koppelen aan bepaalde rollen/taken) en aard van het contact met referenten (zoals individuele gesprekken, digitaal raadplegen of groepsgesprekken).

Tips

- Pak in voorbereiding op het gesprek het verslag van de vorige vergadering(en) erbij.
- Scherm de wijze van informatievergaring niet af van de burgemeester. Goede burgemeesters staan open voor feedback en proberen hier ook hun voordeel mee te doen.
- Nodig een trainer (bijvoorbeeld de trainer van de vertrouwenscommissie) uit om de raadsleden te trainen in het voeren van klankbordgesprekken.
- Geef het goede voorbeeld: feedback geven begint met zelf ook openstaan voor het zien en benoemen van eigen ontwikkelpunten.
- Neem als burgemeester een actieve rol in de voorbereiding. Hoe beter de voorbereiding, hoe waardevoller de gesprekken.

Stap 3 / Voeren van een goed gesprek

Resultaat

- De gemeenteraad en de burgemeester hebben een gedeeld beeld van de wijze waarop beiden functioneren.
- Er zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop het functioneren van beide bestuursorganen dient te verbeteren.

Betrokkenen

- Afvaardiging van de gemeenteraad: voert het gesprek met de burgemeester over het wederzijds functioneren van gemeenteraad en burgemeester.
- De burgemeester: voert het gesprek met de afvaardiging van de gemeenteraad over het wederzijds functioneren van gemeenteraad en burgemeester.
- De raadsgriffier: treedt op als secretaris.
- Eventueel een externe voorzitter: begeleidt het gesprek.

In stap 3 van de klankbordgesprekken zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Uitgangspunten voor een goed gesprek
2. Opbouw gesprek
3. Duur gesprek
4. Feedback geven

3.1 Uitgangspunten voor een goed gesprek

Voor een goed klankbordgesprek is een aantal randvoorwaarden te benoemen:

Doel voor ogen

Het is belangrijk dat de afvaardiging van de gemeenteraad een eenduidige boodschap of enkele boodschappen overbrengt. Daarvoor is het noodzakelijk dat voor de afvaardiging van de gemeenteraad duidelijk is wat zij wil bereiken met het gesprek c.q. wat zij de burgemeester wil meegeven. Daarbij is het belangrijk te weten dat een burgemeester met een 'palet aan meningen' niet zoveel (of juist ook alles) kan. Oftewel: het effect van een gesprek is groter naarmate de boodschap eenduidiger is.

Dialoog

Het gaat in een klankbordgesprek niet alleen over het overbrengen van een boodschap. Het is belangrijk dat een echt gesprek ontstaat. Een burgemeester die een klankbordgesprek voert met de gemeenteraad, verschijnt dus niet voor een tribunaal. Door te zorgen voor verschillende type vragen (doorvragen, verdiepende vragen, checkvragen, vragen hoe een bepaalde constatering overkomt et cetera) zorgt de gemeenteraad voor een gesprek. Bovendien is een boodschap op een dergelijke manier duidelijker over te brengen. Dialoog ontstaat ook door oprecht benieuwd te zijn naar de antwoorden en door nieuwsgierig te zijn naar perspectieven die de burgemeester inbrengt. Een dialoog ontstaat wanneer de gesprekspartners interesse in elkaar hebben en de gezamenlijke opdracht ervaren om een vraag-en-antwoordspelletje en een monoloog te voorkomen. De setting van het gesprek kan hierbij wezenlijk verschil maken. Denk daarom na over bijvoorbeeld de locatie van het gesprek, dat niet hoeft plaats te vinden in de kamer van de burgemeester c.q. het gemeentehuis. Ook kan er bijvoorbeeld voor gekozen worden om te starten met een gemeenschappelijke lunch, om zo een constructieve sfeer te bevorderen.

Gericht op de toekomst en vertrouwelijk
Hoewel het functioneren in het verleden en het heden centraal staat, is het gesprek vooral gericht op de toekomst: nagaan wat beide partijen van elkaar verwachten, zodat de verwachtingspatronen van beide partijen gesynchroniseerd kunnen worden. Bijvoorbeeld door te zorgen dat problemen worden verholpen, zodat de samenwerking verbetert. Een klankbordgesprek is altijd strikt vertrouwelijk.

3.2 Opbouw gesprek

Zoals besproken bij het onderdeel 'frequentie' kunnen de accenten per gesprek verschillen. In grote lijnen kunnen de volgende elementen aan bod komen in een klankbordgesprek:

- terugblik op gemaakte afspraken uit het voorgaande gesprek;
- reflectie op profielschets/rollen burgemeester;
- reflectie op rollen gemeenteraad;
- toekomstverkenning;
- gemeentelijke ontwikkelingen;
- gevolgen van ontwikkelingen voor invulling ambt burgemeester/gemeenteraad;
- afspraken.

Terugblik op gemaakte afspraken
Om lijn en ontwikkeling aan te brengen in de gesprekken helpt het om te werken met het vastleggen van actiepunten. Een volgend gesprek kan hier dan ook het beste mee beginnen. Op deze manier ontstaat meteen een heldere verbinding met eerder gevoerde gesprekken. Op deze manier wordt ook voorkomen dat elk gesprek een herhaling van zetten is.

Reflectie op profielschets/rollen burgemeester
De basis voor het beoordelen van het functioneren van de burgemeester is de profielschets van de burgemeester. De profielschets dient daarom altijd betrokken te worden in de voorbereiding van het gesprek en tijdens het gesprek uitdrukkelijk aan bod te komen. Het gaat dan om alle onderdelen van de profielschets: context van de gemeente, verwachtingen op rollen/taken en het competentiemodel van de burgemeester en eventuele overige wensen/criteria.

Reflectie op rollen gemeenteraad
De burgemeester bespiegelt het functioneren van de gemeenteraad. In dit gesprek kan ook worden aangesloten bij de rollen die de gemeenteraad vervult (vertegenwoordiger, kadersteller en controleur). Deze rollen en taken vormen, samen met de vastgestelde raadsverordeningen (onder meer het Reglement van Orde, waarin de huishouding van de gemeenteraad is geregeld) het uitgangspunt voor het gesprek over het functioneren van de gemeenteraad. De bestuurscultuur en onderlinge omgang kan eveneens onderwerp van gesprek zijn.

Toekomstverkenning
Na het aantreden van de nieuwe burgemeester staan de veranderingen niet stil. De inhoud van de profielschets zal daarom altijd moeten worden afgezet tegen de achtergrond van de gebeurtenissen in de periode waarop het gesprek betrekking heeft. Met andere woorden: het is belangrijk de rollen en taken van de burgemeester betekenis te geven tegen de achtergrond van de actuele omstandigheden en verhoudingen. Daarbij past wel een kanttekening. Hoewel burgemeesters moeten kunnen schakelen, zijn zij wel wie zij zijn. En daarom zijn zij ook welbewust benoemd. Het kan daarom niet zo zijn dat gedurende een benoemingsperiode volstrekt andere vaardigheden en/of een volstrekt andere stijl wordt gevraagd. En, de profielschets blijft te allen tijde het uitgangspunt.

Afspraken
Beëindig het gesprek met een samenvatting van de concrete acties, gericht op veranderbaar gedrag, die beide partijen na het gesprek oppakken. Benoem bij deze actiepunten verantwoordelijken, maar ook wie de voortgang monitort (in de meeste gevallen zal dit de voorzitter zijn) en hoe dat gebeurt.

De vertrouwenscommissie c.q. de gemeenteraad kan ook nadenken over hoe de burgemeester in zijn professionele ontwikkeling geholpen kan worden, bijvoorbeeld met trainingen of een opleiding. Het siert de raad om niet enkel verbeterpunten aan te leveren, maar ook de middelen beschikbaar te stellen om de ze verbeterpunten te verwezenlijken.

3.3 Duur gesprek
Markeer het gesprek als een belangrijke gebeurtenis. Organiseer het klankbordgesprek daarom niet voor of tussen andere vergaderingen/overleggen. Baken de tijdsduur ook duidelijk af. De tijdsduur varieert in de praktijk, afhankelijk van de voorbereiding en boodschap, meestal tussen 45 minuten en anderhalf uur.

3.4 Feedback geven
Houd in ieder geval rekening met de volgende uitgangspunten van goede feedback:
- richt kritiek vooral op veranderbaar gedrag (een koe kan niet leren fluiten);
- houd de balans in het oog tussen 'terugkijken' en 'vooruit blikken';
- beschrijf concreet en specifiek gedrag dat is gezien of gehoord;
- focus niet op de schuldvraag, maar op de oplossing;
- adresseer de boodschap duidelijk door aan te geven dat het feedback is van de raadsleden op basis van verzamelde informatie;
- schuif de feedback niet af op mensen die niet aanwezig zijn en voorkom dat de feedback een individuele mening is;
- laat de burgemeester reageren (maar houd scherp in het oog of de reactie gaat over het punt dat naar voren is gebracht);
- verken samen oplossingen of achtergronden (en ga daarbij in op gedrag dat in de toekomst gewenst is).

Stem de inbreng onderling af. Dit voorkomt dat de burgemeester tijdens het gesprek met uiteenlopende boodschappen en meningen wordt geconfronteerd.

Keuzemarge
- Bepaal de primaire insteek voor het klankbordgesprek (bijvoorbeeld vanuit rollen of vanuit basiscondities en competenties, een insteek vanuit de opbouw van de profielschets of een insteek vanuit de verzamelde input) en voorkom met die keuzebepaling dat het gesprek van de hak op de tak gaat. Zorg in het gesprek wel dat recht wordt gedaan aan de breedte van het ambt en van de ambtsinvulling.

Tips
- Zorg als afvaardiging van de gemeenteraad voor een eenduidige boodschap.
- Richt het gesprek op veranderbaar gedrag.

Stap 4 / Verslaglegging en archivering

Resultaat

- Een evenwichtig verslag dat recht doet aan de toon en de inhoud van het gesprek.
- Gemaakte afspraken liggen vast en hiervoor zijn verantwoordelijken benoemd.

Betrokkenen

- De raadsgriffier: stelt het verslag op.
- Gespreksdeelnemers: ondertekenen het verslag (allen of een afvaardiging), na instemming.

In stap 4 van de klankbordgesprekken zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Verslaglegging
2. Ondertekening van het verslag
3. Wie bewaart het verslag

4.1 Verslaglegging

De raadsgriffier, als secretaris van de commissie die de klankbordgesprekken voert, draagt zorg voor het verslag van het klankbordgesprek. Daarbij is het verstandig aan het begin van het gesprek afspraken te maken over de wijze waarop het verslag wordt gestructureerd (bijvoorbeeld welke kopjes worden gebruikt). Zodoende heeft iedereen vooraf alvast hetzelfde beeld van de vorm en presentatie van de uitkomst. Bij het 'inregelen van de gesprekken' vraagt de verslaglegging in ieder geval op drie punten om aandacht:
- inhoud van het verslag;
- omvang van het verslag.

Inhoud van het verslag

Zorg voor een evenwichtige verslaglegging. Dat betekent dat de verslagen recht doen aan de inhoud en sfeer van het gesprek. Het gaat dan bijvoorbeeld om de toon van het gesprek, de centrale boodschap, heldere conclusies en duidelijke verwachtingen en vervolgafspraken. Van een evenwichtig verslag is sprake als de toon van de feedback in het evaluatiegesprek doorklinkt op het papier (en als die toon ook ruim na het gesprek nog steeds duidelijk naar voren komt bij lezing). De toon kan heel goed verschillen per alinea, omdat het aannemelijk is dat het gesprek zowel goede punten als verbeterpunten, aandachtspunten, afspraken en twijfelpunten bevat.

Een veel gestelde vraag is hoe om te gaan met de opvatting van de minderheid c.q. onvrede bij een van de deelnemers over een passage in het verslag. Het spreken over meerderheden en minderheden past in de regel bij politieke afwegingen. Een klankbordgesprek is een professioneel gesprek. Dit neemt echter niet weg dat er een verschil van inzicht kan bestaan over de weging van elementen uit het gesprek. De verslaglegging gebeurt doorgaans in twee ronden: 1) een conceptversie en 2) een definitieve versie. Omgaan met opmerkingen bij het concept (waaronder afwijkende opvattingen) kan op verschillende manieren: wijzigingen of opmerkingen kunnen een-op-een worden verwerkt, of er kan een kanttekening in het verslag worden gemaakt. Een laatste mogelijkheid kan zijn (als er is sprake van een zodanig vergaand verschil) dat het nodig is om nader in gesprek te gaan.

Een waarborg voor een goed verslag is om tijdens de gesprekken zelf te werken met tussentijdse samenvattingen.

Omvang van het verslag
Het is belangrijk op voorhand na te denken over de mate van gedetailleerdheid van het verslag. Een korte samenvatting, maar ook woordelijke notulen doen geen recht aan de nuances.

Een te gedetailleerd verslag leidt gemakkelijk tot een lange stroom van tekst waarin het moeilijk is de zwaartepunten uit het gesprek te herkennen. Ook kan het zijn dat dan een individuele opvatting te veel nadruk krijgt. In een verslag waarin alleen de hoofdlijnen zijn vastgelegd kunnen daarentegen belangrijke nuances wegvallen. Zorg voor een goede balans tussen details en hoofdlijnen en kies voor een lengte tussen de uitersten van een woordelijk verslag en een ultrakort bericht met bullets. Het verslag moet recht doen aan onderwerpen die van belang waren in het klankbordgesprek. Dat zijn punten waarop bijvoorbeeld is doorgevraagd of waarop een positief of negatief oordeel is geveld dan wel waarover twijfel bestond. Als er vervolgafspraken zijn gemaakt, dan moeten die ook helder staan verwoord.

4.2 Ondertekening van het verslag
In ieder geval ondertekenen de voorzitter en de burgemeester het verslag en meestal ook de secretaris. Steeds vaker gebeurt het dat verslagen van deze gesprekken door alle deelnemers worden ondertekend. Dit voorkomt dat iemand achteraf alsnog een afwijkend standpunt betrekt. Als er al sprake is van een minderheidsstandpunt, verdient het de voorkeur dit vast te leggen in het verslag. Op deze wijze wordt rechtgedaan aan de inhoud van het gesprek en kunnen deelnemers later geen afstand meer nemen van de gemaakte afspraken of gedane toezeggingen.

4.3 Wie bewaart het verslag?
Het is raadzaam het dossier van de klankbordgesprekken te beleggen bij de griffie.

Verslagen van klankbordgesprekken en bijbehorende stukken zijn geheim en worden, na te zijn vastgesteld, door de raadsgriffier in een gesloten enveloppe in het archief gedeponeerd. Alleen de burgemeester, de raadsleden die aanwezig waren bij het klankbordgesprek (meestal een deel van of alle fractievoorzitters) en de raadsgriffier hebben toegang tot de verslagen. Treedt tijdens de ambtsperiode een nieuwe gemeenteraad aan, dan kunnen de deelnemers aan de klankbordgesprekken de stukken inzien. Wel is het mogelijk om afspraken te maken over het eventueel delen van (de hoofdlijnen van) het gesprek met anderen binnen de raad, bijvoorbeeld door een terugkoppeling te geven in het presidium.

Keuzemarge
- De mate van gedetailleerdheid van het verslag (een gedetailleerd verslag of een verslag op hoofdlijnen).
- De ondertekening van het verslag kan door alle deelnemers aan het gesprek gedaan worden, of alleen door de voorzitter en de burgemeester.

Tip
- Rond elk agendapunt tijdens het gesprek af met een samenvatting. Dit ondersteunt het op correcte wijze vastleggen van afspraken, standpunten en gevoelens. En het zorgt daarmee voor een heldere boodschap.

Stap 5 / Communicatie met de commissaris van de Koning

Resultaat

- De commissaris van de Koning is op de hoogte van de inhoud van de gesprekken tussen gemeenteraad en burgemeester.

Betrokkenen

- Raadsgriffier: zendt het verslag van de klankbordgesprekken aan de commissaris van de Koning. Bij vragen of bijzondere omstandigheden kan de raadsgriffier contact opnemen met het kabinet van de commissaris van de Koning.
- Kabinet commissaris van de Koning: betrekt het verslag van het klankbordgesprek in de voorbereiding op voortgangsgesprek van commissaris van de Koning en de burgemeester.

In stap 5 van de klankbordgesprekken zijn er twee onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Voorbereiden gespreksvoering tussen commissaris van de Koning en burgemeester
2. Planning

5.1 Voorbereiden gespreksvoering tussen commissaris van de Koning en burgemeester

De commissaris van de Koning voert, net als de gemeenteraad, gesprekken met de burgemeester. Deze gesprekken worden vaak aangeduid als voortgangsgesprekken. Om een goede indruk te krijgen van het wederzijdse functioneren is het voor commissarissen van de Koning van zwaarwegend belang dat zij over de verslagen van de gesprekken tussen raad en burgemeester beschikken. Dit geldt nog nadrukkelijker in het geval van een (dreigende) problematische situatie. De commissaris van de Koning beziet dan namelijk of de verhoudingen zijn te herstellen of dat er sprake is van een blijvend verstoorde verhouding. Gelet op de rol van de commissaris van de Koning is een goede informatiepositie cruciaal. De minister van BZK heeft in de circulaire ‘Benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming’ aangedrongen op het ter beschikking stellen aan de commissaris van de Koning van het verslag van klankbordgesprekken tussen gemeenteraad en burgemeester. De geheimhouding wordt in dat geval niet geschonden. Het is raadzaam vroegtijdig in het proces wederzijdse wensen en verwachtingen door te nemen.

In de regel is het de raadsgriffier die het verslag van de klankbordgesprekken aan de commissaris van de Koning zendt. Parallel daaraan kan ook de burgemeester bij de commissaris zelf mondeling verslag doen van het klankbordgesprek. Maar juist voor het evenwichtige beeld, is het van belang dat de commissaris ook beschikt over de zienswijze van de vertrouwenscommissie, zoals die in het verslag is verwoord.

5.2 Planning

Vaak vinden de klankbordgesprekken voorafgaand plaats aan het gesprek dat de burgemeester met de commissaris van de Koning voert. De gesprekscycli tussen burgemeester en vertrouwenscommissie en burgemeester enerzijds en tussen burgemeester en commissaris van de Koning anderzijds zijn daarom bij voorkeur goed op elkaar afgestemd. Het verdient de aanbeveling dat de griffier tijdig na aantreden van een nieuwe burgemeester contact zoekt met het kabinet van de commissaris om de planningen naast elkaar te leggen. De uitkomsten van de klankbordgesprekken kunnen dan (door het toezenden van het vastgestelde verslag) in de gesprekken met de commissaris van de Koning worden meegenomen. In dat geval is het verstandig de klankbordgesprekken tussen gemeenteraad en burgemeester uiterlijk acht weken

voor de gesprekken tussen burgemeester en commissaris van de Koning te plannen. Op deze manier beschikken de gemeenteraad en burgemeester over voldoende tijd om eventuele opmerkingen te maken bij het verslag en een ondertekend exemplaar van het verslag aan het kabinet van de commissaris van de Koning toe te sturen.

Een goed geïnformeerde commissaris van de Koning kan op basis van het verslag zo nodig de burgemeester advies geven of ondersteuning aanbieden. Op deze manier zijn de status en de afspraken van een klankbordgesprek ook buiten de direct betrokken gesprekspartners gewaarborgd.

Keuzemarge

- De precieze wijze van informeren van de commissaris van de Koning over de uitkomst van gesprekken kan op verschillende manieren. Hierover dient afstemming plaats te vinden met het kabinet van de commissaris van de Koning.

Tips

- Een goed verslag biedt een goede basis voor het gesprek over herbenoeming.
- Een goed geïnformeerde commissaris van de Koning speelt een belangrijke rol in het verbeteren van de samenwerking tussen gemeenteraad en burgemeester.

3. Herbenoeming

Introductie op het deel herbenoeming

Kroonbenoemde burgemeesters zijn herbenoembaar. De herbenoeming vindt plaats bij Koninklijk Besluit. Het aantal zittingstermijnen van zes jaar is niet aan een maximum gebonden. Wel krijgen burgemeesters bij het bereiken van de leeftijd van 70 jaar van rechtswege ontslag.

Aan herbenoeming gaat een procedure vooraf, waarin de zittende burgemeester, de gemeenteraad en de commissaris van de Koning een belangrijke rol spelen. De zittende burgemeester weegt af of hij voor herbenoeming in aanmerking wil komen en, zo ja, onder welke condities. De gemeenteraad formuleert een oordeel over het functioneren van de burgemeester in de vorm van een aanbeveling inzake de herbenoeming. De commissaris van de Koning ziet toe op de kwaliteit van het herbenoemingsproces, pleegt zo nodig overleg met betrokkenen en brengt advies uit aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de aanbeveling van de gemeenteraad.

Op weg naar een aanbeveling van de gemeenteraad

Zowel de zittende burgemeester als de gemeenteraad stellen zichzelf in ieder geval twee vragen. De eerste vraag is of de burgemeester in de uitoefening van het ambt in voldoende mate invulling geeft aan het geldende profiel. De tweede vraag is of er mogelijkheden zijn om het functioneren te verbeteren, ook in het licht van veranderde omstandigheden of een veranderd verwachtingspatroon.

In de herbenoemingsprocedure gaat het dus niet alleen om een terugblik op het eerdere functioneren van de burgemeester. Het gaat ook over de vraag of er wensen zijn ten aanzien van het functioneren van de burgemeester in de nieuwe ambtstermijn, zowel inhoudelijk als voor de samenwerkingsrelaties die hij onderhoudt of stimuleert. In de herbenoemingsprocedure moet ruimte zijn om dergelijke wensen en verwachtingen te formuleren, zowel door de burgemeester zelf als door de gemeenteraad.

In nauw verband met de benoeming en klankbordgesprekken
De herbenoemingsprocedure staat niet op zichzelf, maar staat in nauw verband met benoeming en vooral met klankbordgesprekken.

De circulaire verwoordt de lijn dat uitgangspunt is dat de burgemeester wordt herbenoemd. “Herbenoeming is geen heroverweging van de zittende burgemeester”, zo stelde de minister van BZK hierover, doelende op het feit dat de aanbeveling tot al dan niet herbenoemen gegrond moet zijn in een beoordeling van functioneren van een burgemeester in het licht van de profielschets en geen zuiver politieke afweging is of men met de zittende burgemeester door wil. De herbenoeming en het hieraan voorafgaande herbenoemingsgesprek staan in nauwe verbinding met de eerder gevoerde klankbordgesprekken. De gemeenteraad draagt namelijk een verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de beoordeling van het functioneren van de burgemeester mede plaatsvindt aan de hand van de profielschets en de verslagen van eerdere klankbordgesprekken tussen burgemeester en gemeenteraad en dat er een herkenbare lijn zit in de uitkomsten van de klankbordgesprekken en het oordeel over het functioneren van de burgemeester dat uit het herbenoeminggespreksgesprek komt. Een burgemeester mag niet verrast worden door een (dreiging van) niet-herbenoeming.

Wel heeft het herbenoemingsgesprek een ander karakter dan de reguliere klankbordgesprekken. Een klankbordgesprek tussen gemeenteraad en burgemeester wordt gevoerd op basis van gelijkwaardigheid. In het Verslag van Bevindingen van een herbenoemingsgesprek geeft de gemeenteraad een formeel oordeel over het functioneren van de burgemeester, met het oog op de toekomstige benoemingstermijn. Een herbenoemingsprocedure resulteert altijd in een aanbeveling van de gemeenteraad aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Met het eenvoudigweg laten aflopen van de ambtstermijn van de burgemeester kan niet worden volstaan.

Tijdpad herbenoemingsprocedure
Hieronder staat het tijdpad voor de herbenoemingsprocedure aangeduid in het aantal maanden vooraf aan de officiële benoeming. Mocht het tijdpad overlappen met een reces, of mochten zich er bijzondere omstandigheden voordoen, dan is het verstandig om, in afstemming met het kabinet van de Commissaris eerder te beginnen. In dit deel worden de stappen in het herbenomoemingsproces uitgebreider toegelicht.

	Tijd vooraf
Herbenoemingsprocedure aan de orde? Gesprek tussen burgemeester en commissaris van de Koning	8 maanden
Als herbenoeming aan de orde is: commissaris van de Koning stelt gemeenteraad schriftelijk in kennis	8 maanden
Gemeenteraad (een vertegenwoordiging van) bereidt de aanbeveling voor	8-4 maanden
Gemeenteraad stuurt aanbeveling, door tussenkomst van commissaris van de Koning, aan minister van BZK	4 maanden

Proces
Het herbenoemingsproces bestaat uit acht processtappen, die in het vervolg van dit hoofdstuk worden behandeld:

1. Opstarten van de herbenoemingsprocedure
2. Overleg tussen gemeenteraad en commissaris van de Koning
3. Opstellen van de verordening op de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt
4. Voorbereiding van het herbenoemingsgesprek
5. Voeren herbenoemingsgesprek met de burgemeester en opstellen conceptaanbeveling
6. Vaststellen van aanbeveling in besloten vergadering
7. Toezending aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
8. Voordracht door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en herbenoeming bij Koninklijk Besluit

Stap 1 / Opstarten van de herbenoemingsprocedure

Resultaat

- Duidelijk is of de zittende burgemeester voor herbenoeming in aanmerking wil komen.
- De gemeenteraad is op de hoogte van de procedure voor herbenoeming en heeft de globale planning van activiteiten en het tijdpad scherp.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: bepaalt welke informatiebehoefte hij heeft over de herbenoemingsprocedure.
- De kabinetschef: neemt met de raadsgriffier de procedure op hoofdlijnen door.
- De raadsgriffier: voorziet de gemeenteraad van gewenste informatie over de benoemingsprocedure.

In stap 1 van de herbenoeming zijn er twee onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Overleg tussen de burgemeester en de commissaris van de Koning
2. Rol van de griffier

1.1 Overleg tussen de burgemeester en de commissaris van de Koning

Het herbenoemingsproces begint met een gesprek tussen de burgemeester en de commissaris van de Koning over de vraag of de burgemeester voor herbenoeming in aanmerking wil komen. Dat gesprek vindt uiterlijk acht maanden voordat de ambtstermijn afloopt plaats. Als de burgemeester aangeeft in aanmerking te willen komen voor herbenoeming, dan wordt de herbenoemingsprocedure gestart. Is herbenoeming niet aan de orde, dan volgt in principe eervol ontslag van de burgemeester, zoals dat in het volgende deel van deze handreiking wordt besproken.

1.2 Rol van de griffier

Vaak zal de kabinetschef in deze fase van het proces de procedure en de planning goed doorspreken met de raadsgriffier. Die heeft immers een belangrijke rol bij de begeleiding van de gemeenteraad en de vertrouwenscommissie in de herbenoemingsprocedure. De procedure zal tijd en inzet van de griffier vragen.

Keuzemarge

- De burgemeester beslist of hij of zij in aanmerking wil komen voor herbenoeming of niet.

Tips

- Besef dat een herbenoemingsprocedure tijd vraagt van een vertrouwenscommissie
- Houd hierbij rekening met gemeenteraadsverkiezingen. Het is niet gewenst dat een herbenoemingsprocedure door twee gemeenteraden wordt doorlopen.

Stap 2 / Overleg tussen gemeenteraad en de commissaris van de Koning

Resultaat

- Er zijn tussen gemeenteraad en commissaris van de Koning procesafspraken gemaakt over de herbenoemingsprocedure.
- Gemeenteraad en commissaris van de Koning hebben het voorgaande en gewenste functioneren van de burgemeester besproken in het licht van de komende herbenoemingsprocedure.

Betrokkenen

- De commissaris van de Koning: ziet toe op een ordelijk en zorgvuldig verloop van de herbenoemingsprocedure.
- De gemeenteraad: kiest een vertegenwoordiging die overlegt met de commissaris van de Koning over het voorgaande en verder gewenste functioneren van de burgemeester in het licht van de komende herbenoemingsprocedure.

Volgens artikel 61a, derde lid, van de Gemeentewet overlegt de gemeenteraad, voordat hij een aanbeveling opstelt, met de commissaris van de Koning over het functioneren van de burgemeester. Dit overleg vindt in de praktijk plaats aan het begin van de herbenoemingsprocedure. De gemeenteraad overlegt dan met de commissaris van de Koning over het voorgaande en verder gewenste functioneren van de burgemeester in het licht van de komende herbenoemingsprocedure. Het gesprek wordt gevoerd mede in het licht van de in voorgaande jaren gevoerde klankbordgesprekken van de gemeenteraad met de burgemeester. De commissaris van de Koning zal vragen of de raad verwacht dat er sprake zal zijn van een soepele procedure.

In stap 2 van de herbenoeming zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Samenstelling vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad
2. Geheimhouding
3. Vroegtijdige signalering rondom herbenoeming
4. Procesafspraken maken

2.1 Samenstelling vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad

Het beraad tussen gemeenteraad en commissaris van de Koning kan, in goed overleg, verschillende vormen aannemen. De gemeenteraad kan zelf bepalen welke raadsleden hem daarbij vertegenwoordigen. De samenstelling van deze vertegenwoordiging faciliteert, als het goed is, het verdere proces waarin de gemeenteraad tot een aanbeveling komt. Wat dat inhoudt, kan per gemeente en per situatie verschillen. Te denken valt, bijvoorbeeld, aan de beoogde leden van de vertrouwenscommissie die de latere aanbeveling voorbereidt, of aan de leden van de commissie die ook de klankbordgesprekken met de burgemeester hebben gevoerd.

2.2 Geheimhouding

Het overleg met de commissaris van de Koning vindt, ingevolge artikel 61c, eerste lid, van de Gemeentewet, plaats met gesloten deuren. Van de beraadslagingen wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt. Dat geldt ook voor elk volgend overleg tussen de gemeenteraad, of de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt, en de commissaris van de Koning.

Uit artikel 61c van de Gemeentewet vloeit geheimhouding voort op de inhoud van alle beraadslagingen en documenten van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt. De geheimhoudingsplicht geldt onverkort. Wie de geheimhoudingsplicht schendt, maakt zich schuldig aan een misdrijf. Schending van de geheimhoudingsplicht is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht. Als strafmaat geldt daarbij een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie. De gemeenteraad draagt de verantwoordelijkheid voor de geheimhouding en regelt deze in de verordening. De geheimhoudingsplicht geldt voor de leden van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt en de ambtelijke bijstand, en blijft ook na ontbinding van de vertrouwenscommissie van kracht. Hieraan is geen einddatum verbonden.

Het is raadzaam alleen het noodzakelijke op papier te zetten. Boven de ingesloten stukken staat de vermelding ‘geheim’. De stukken worden door de voorzitter en de secretaris van de vertrouwenscommissie ondertekend en vanaf het privéadres van de secretaris verzonden in een gesloten envelop. Het kan praktisch zijn de communicatie per zakelijke e-mail te laten verlopen, maar dat vraagt om aanvullende waarborgen met betrekking tot de vertrouwelijkheid, bijvoorbeeld het van een wachtwoord voorzien of versleutelen van documenten. Sommige secretarissen kiezen er bij ondersteuning van de vertrouwenscommissie voor om niets per post of per e-mail te versturen, maar de communicatie primair te laten lopen via terinzagelegging.

2.3 Vroegtijdige signalering rondom de herbenoeming

De commissaris van de Koning zal vragen of de gemeenteraad verwacht dat sprake zal zijn van een soepele procedure. De gemeenteraad moet (te verwachten) problemen rondom de herbenoeming in een zo vroeg mogelijk stadium met de commissaris van de Koning bespreken. Indien de gemeenteraad verwacht dat een herbenoemingsprocedure niet geheel soepel kan verlopen, zal de commissaris van de Koning uitdrukkelijk naar voren brengen dat een eventueel probleem met (onderdelen van) het functioneren duidelijk en zorgvuldig moet blijken uit verslaglegging gedurende de gehele ambtsperiode. Hiermee is het belang van goede feedback en deugdelijke verslaglegging nog eens onderstreept.

Als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, vindt er op meerdere momenten in de herbenoemingsprocedure overleg plaats tussen gemeenteraad en commissaris van de Koning. Aanleiding kan bijvoorbeeld zijn dat de gemeenteraad minder eenduidig over de aanbeveling

blijkt te denken dan aanvankelijk gedacht, of dat er zich in de herbenoemingsprocedure problemen voordoen rondom de geheimhouding. Het initiatief voor een dergelijk gesprek kan worden genomen door zowel de gemeenteraad als door de commissaris van de Koning. Dergelijk overleg kan plaatsvinden voorafgaand aan de beraadslagingen van de gemeenteraad over de bevindingen van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt, maar ook voorafgaand aan het gesprek van de gemeenteraad daarover met de burgemeester of na afloop daarvan. Overleg met de commissaris van de Koning vindt in alle gevallen plaats met gesloten deuren.

2.4 Procesafspraken maken

Het eerste gesprek tussen de commissaris van de Koning en de gemeenteraad in de herbenoemingsprocedure heeft ook als doel om procesduidelijkheid te verkrijgen. De commissaris van de Koning ziet wettelijk toe op een ordelijk verloop van de procedure tot herbenoeming en informeert de gemeenteraad over het juridisch kader. De gemeenteraad geeft, onder meer via een verordening, verder invulling aan de procedure.

In de praktijk heeft ook de raadsgriffier vaak een belangrijke rol in het herbenoemingsproces. Hij of zij zorgt voor informatie over het proces in algemene zin en begeleidt de communicatie tussen gemeenteraad, burgemeester en commissaris van de Koning. Meestal bespreekt de raadsgriffier de herbenoemingsprocedure vooraf in detail voor met de betrokken raadsleden.

Het is mogelijk, maar niet gebruikelijk, om een externe procesbegeleider aan te zoeken voor een deel van de procedure. In principe heeft een stevige betrokkenheid van een externe ondersteuner in de herbenoemingsprocedure zelf niet de voorkeur. De verantwoordelijkheid voor de aanbeveling en de oordeelsvorming ligt immers bij de gemeenteraad, die ondersteund wordt door de griffier.

De gemeenteraad kan, afhankelijk van de lokale situatie, wel gebaat zijn bij training van de leden van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt, of bij andere vormen van externe ondersteuning. Wanneer er externe ondersteuning wordt aangezocht, dan moet vooraf rekening worden gehouden met de financiële gevolgen daarvan. Het is sowieso zaak dat de gemeenteraad vroegtijdig inzicht verwerft in de logistieke en financiële aspecten van de herbenoemingsprocedure, zoals dat ook het geval is bij de benoemingsprocedure. Een herbenoemingsproces vraagt over het algemeen namelijk vrij veel inzet van de betrokken raadsleden.

Keuzemarge

- Inrichten van de herbenoemingsprocedure binnen de wettelijke kaders en binnen afstemming tussen gemeente en provincie.

Tips

- Neem als gemeenteraad deel aan het overleg met de commissaris van de Koning met een vertegenwoordiging die het proces, waarin de gemeenteraad tot een aanbeveling komt, optimaal faciliteert.
- Wacht nooit met het geven van eventuele kritiek tot de herbenoemingsprocedure. Geef als gemeenteraad feedback aan de burgemeester in het (jaarlijkse) klankbordgesprek.
- Breng als gemeenteraad de logistieke en financiële aspecten van de herbenoemingsprocedure in kaart en houd rekening met de tijdsinzet die een herbenoemingsprocedure vraagt.

Stap 3 / Opstellen van de verordening op de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt

Resultaat

- Er is een verordening vastgesteld waarin de taak, samenstelling en werkwijze van de vertrouwenscommissie, die de aanbeveling voorbereidt, zijn vastgelegd.
- Er is een evenwichtig beoordelingskader voor het functioneren van de burgemeester vastgesteld.
- De geheimhouding in de herbenoemingsprocedure is geborgd.
- De commissaris van de Koning is op de hoogte van de werkwijze van de vertrouwenscommissie.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: stelt de verordening op de vertrouwenscommissie vast
- De commissaris van de Koning: wordt in kennis gesteld van de verordening.

Ingevolge artikel 61a vierde lid, van de Gemeentewet dient de voorbereiding van de aanbeveling tot herbenoeming van de burgemeester door een vertrouwenscommissie te geschieden. Voor zover het nog nodig is om een aparte verordening op de vertrouwenscommissie vast te stellen, gebeurt dit veelal na het overleg met de commissaris van de Koning en eventuele verdere overleggen over de inrichting van het herbenoemingsproces, bijvoorbeeld met de beoogde leden van de vertrouwenscommissie of in een seniorenconvent.

De betreffende commissie krijgt vaak de naam 'Raadscommissie herbenoeming' of 'Vertrouwenscommissie herbenoeming'. In de praktijk functioneert deze raadscommissie met enige regelmaat al voordat de verordening is vastgesteld. Ze bereidt vaak de verordening voor en wint eventueel al informatie in over het functioneren van de burgemeester. Formeel wordt ze echter pas ingesteld met het vaststellen van de verordening. Vanaf dan spreken we van een vertrouwenscommissie. Maar het is niet altijd meer nodig om een aparte verordening op de vertrouwenscommissie vast te stellen. Er bestaat immers ook de mogelijkheid om bij de benoeming van de burgemeester een vertrouwenscommissie in te stellen die tevens actief is bij klankbordgesprekken en herbenoeming.

In stap 3 van de herbenoeming zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Inhoud van de verordening
2. Samenstelling van de vertrouwenscommissie
3. Beoordelingskader

3.1 Inhoud van de verordening

De gemeenteraad regelt in een verordening de taak, samenstelling en werkwijze van de vertrouwenscommissie en brengt de commissaris van de Koning daarvan op de hoogte. In de verordening legt de gemeenteraad een aantal keuzes vast ten aanzien van de inrichting van het herbenoemingsproces en de werkwijze van de vertrouwenscommissie. De belangrijkste keuzes betreffen de samenstelling van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt en het beoordelingskader dat bij de voorbereiding van de aanbeveling wordt gehanteerd.

3.2 Samenstelling van de vertrouwenscommissie

De gemeenteraad stelt uit zijn midden een vertrouwenscommissie in die de aanbeveling voorbereidt. Met het oog op de gesprekskwaliteit van het latere herbenoemingsgesprek is het

onwenselijk als de vertrouwenscommissie uit de gehele gemeenteraad zou bestaan. Het is logischer om te kiezen voor een vertegenwoordiging uit de raad. De commissie moet zo zijn samengesteld dat zij een evenwichtig oordeel kan vellen over het functioneren van de burgemeester en de gemeenteraad met voldoende gezag kan adviseren over de aanbeveling. Een diverse en evenwichtige samenstelling is daarom belangrijk. Een goede vertrouwenscommissie heeft het vertrouwen van de gemeenteraad. De gemeenteraad doet er goed aan zich de vraag te stellen wie de juiste personen zijn om het functioneren van de burgemeester te beoordelen, zonder dat dat oordeel onderdeel wordt van een (partij)politiek spel.

In de meeste gevallen wordt gekozen voor vertegenwoordiging namens alle fracties uit de gemeenteraad. De gedachte hierachter is dat de burgemeester raadsvoorzitter is voor alle fracties, maar ook dat de aanbeveling voor de herbenoeming door de raad wordt vastgesteld. Werken aan een breed draagvlak wordt daarom meestal als reden aangegeven voor deelname van alle fracties van de raad aan de vertrouwenscommissie. Wanneer de commissie wordt gevormd door een delegatie van fractievoorzitters of anderszins niet alle fracties zitting hebben in de vertrouwenscommissie (bijvoorbeeld wanneer wordt gekozen voor twee raadsleden uit de coalitie en twee uit de oppositie), dan kan dit de slagvaardigheid vergroten (door een overzichtelijk aantal deelnemers), maar wordt ook een groter beroep gedaan op het vertrouwen dat de gehele raad stelt in het werk van de vertrouwenscommissie.

Ook het voorzitterschap is een aandachtspunt. Symbolisch kan het nuttig zijn de voorzitter van de vertrouwenscommissie afkomstig te laten zijn uit de oppositie, maar het kan ook zijn dat de aangewezen persoon de coalitie vertegenwoordigt; dat hangt af van de lokale context. Het is niet ongebruikelijk dat de plaatsvervangend voorzitter van de raad de voorzittersrol vervult. Het komt ook voor dat de nestor uit de raad de rol van voorzitter op zich neemt. In ieder geval moet het een raadslid zijn dat beschikt over een breed geaccepteerd gezag.

Alleen raadsleden kunnen zitting hebben in de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt. Het ligt echter voor de hand dat de gemeenteraad bij het opstellen van zijn uiteindelijke aanbeveling de opvatting van de wethouders over het functioneren van de burgemeester meeweegt. Het voorzitterschap van het college is immers een belangrijk aspect van het burgemeestersambt. Het is te adviseren ten minste één wethouder als adviseur toe te voegen aan de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt. Die kan zich vervolgens laten voeden door input van de andere wethouders. Zo kan de vertrouwenscommissie zich goed rekenschap geven van het perspectief van het college. De gemeenteraad beslist daar evenwel zelf over, bij voorkeur in goed overleg met het college. Het is echter geen vereiste om een wethouder toe te voegen aan de commissie. Een alternatief voor het als adviseur toevoegen van een wethouder aan de raadscommissie, is dat de raadscommissie een informerend gesprek voert met een of meerdere wethouders. Adviseurs zijn geen lid van de raadscommissie en hebben geen stemrecht. De geheimhoudingsplicht voor wat betreft de herbenoemingsprocedure geldt vanzelfsprekend ook voor de adviseur(s).

Andere functionarissen dan wethouders kunnen niet als adviseur aan de commissie worden toegevoegd. Voor zover ambtelijke bijstand wenselijk is, wordt in principe de raadsgriffier daarmee belast. Als er behoefte bestaat aan een plaatsvervangend ambtelijk ondersteuner, dan kan de gemeentesecretaris of de plaatsvervangend raadsgriffier deze rol vervullen. De keuze voor de gemeentesecretaris kan gebaseerd zijn op zijn kennis van en ervaringen met de verschillende rollen die een burgemeester vervult; de keuze voor de plaatsvervangend raadsgriffier kan dan weer zijn ingegeven door een behoefte aan aanvullende procesbegeleiding.

3.3 Beoordelingskader

Het is van belang dat gemeenteraden in de herbenoemingsprocedure kunnen terugvallen op een goed en geobjectiveerd beoordelingskader. Dat helpt de gemeenteraad om te komen tot een gerechtvaardigd en afgewogen oordeel over het functioneren van de burgemeester in de afgelopen periode.

Het beoordelingskader wordt in de eerste plaats gevormd door de profielschets, die de basis was voor de selectie van de burgemeester. Het bevat de eisen en verwachtingen die aan hem of haar gesteld worden en biedt zodoende handvatten om terug te kijken op het functioneren: In welke mate zijn eisen en verwachtingen uitgekomen? In welke mate is er sprake van contextveranderingen of veranderingen in de taakinvulling die maken dat de functie-invulling veranderd is? Welke elementen van het profiel kwamen goed uit de verf? Aan welke aspecten uit de profielschets zou de burgemeester in een volgende termijn meer aandacht mogen schenken?

Om allerlei uiteenlopende redenen kan het verwachtingspatroon ten aanzien van het functioneren van de burgemeester in de loop der tijd wijzigen. Bovendien vinden tijdens de ambtsperiode van de burgemeester raadsverkiezingen plaats, met als gevolg dat niet alleen de samenstelling van de raad kan veranderen, maar ook mogelijk nieuwe wethouders aantreden. Dat betekent dat de lokale partijpolitieke verhoudingen waarin de burgemeester functioneert – in meer of mindere mate – kunnen veranderen. Dat kan leiden tot een verandering in de verwachtingen omtrent het functioneren van de burgemeester. Het is voor een goede verhouding tussen de raad en de burgemeester van belang die nadere eisen duidelijk en bijtijds – en dus niet pas in het laatste stadium – te formuleren. Dit vereist een open verhouding tussen de raad en de burgemeester. De burgemeester moet de gelegenheid hebben zich aan veranderende verwachtingen aan te passen. Deze nadere eisen kunnen vervolgens, mits duidelijk gewisseld met de burgemeester, nadere criteria vormen waaraan het functioneren van de burgemeester in de volgende benoemingstermijn wordt getoetst. Deze eventuele nadere eisen voor in de volgende benoemingstermijn zijn onderdeel van het verslag van bevindingen op basis waarvan de gemeenteraad een besluit neemt over de aanbeveling tot herbenoeming. De raadsleden die in de nieuwe termijn de klankbordgesprekken gaan voeren met de burgemeester kunnen voortbouwen op hetgeen is vastgelegd in het verslag van bevindingen. Hier ligt dus een sterke verbinding met het deel klankborden.

Keuzemarge

- Mits duidelijk en bijtijds geformuleerd en duidelijk met de burgemeester gewisseld kunnen nadere criteria worden gesteld aan het functioneren van de burgemeester in de volgende benoemingstermijn.
- Het is een lokale keuze wie de vertrouwenscommissie, naast de griffier, plaatsvervangend ondersteunt.

Tips

- Stel een vertrouwenscommissie in die een goede en werkbare vertegenwoordiging is van de gemeenteraad.
- Voeg in ieder geval één wethouder als adviseur toe aan de vertrouwenscommissie.
- Het is verstandig bij de samenstelling van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt te zorgen voor een personele overlap met de samenstelling van de commissie die de klankbordgesprekken met de burgemeester voerde. Die klankbordgesprekken vormen immers een belangrijke basis voor de beoordeling van het functioneren van de burgemeester in het licht van de herbenoeming. Gemeenteraadsleden die in beide commissies zitten, kunnen een consistente lijn borgen.
- Communiceer tijdig over additionele eisen aan het functioneren van de burgemeester en baseer die op ontwikkelingen in de gemeente die eerder met de burgemeester zijn besproken.

Stap 4 / Voorbereiding van het herbenoemingsgesprek

Nadat de gemeenteraad de verordening heeft vastgesteld, is de daadwerkelijke voorbereiding van de aanbeveling in handen van de vertrouwenscommissie. De vertrouwenscommissie bereidt ook het gesprek met de burgemeester voor dat onderdeel uitmaakt van de herbenoemingsprocedure.

Resultaat

- Er is informatie verzameld om een volledig beeld te krijgen van het functioneren van de burgemeester.
- Er is een evenwichtig conceptoordeel opgesteld over het functioneren van de burgemeester.

Betrokkenen

- De vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt: verzamelt in deze fase, met inachtneming van de geheimhouding, informatie over het volledige functioneren van de burgemeester en komt tot een evenwichtig conceptoordeel over het functioneren van de burgemeester.

In stap 4 van de herbenoeming zijn er twee onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Voeding voor het oordeel
2. Conceptverslag

4.1 Voeding voor het oordeel

Voor een herbenoemingsgesprek is het belangrijk om goede informatie in te winnen bij mensen die de burgemeester feitelijk en in volledige taakuitoefening zien functioneren. Het is, net als bij de klankbordgesprekken, belangrijk dat de gemeenteraad alle aspecten van het functioneren van de burgemeester meeweegt in zijn oordeel en dat de gemeenteraad zijn oordeel baseert op zo volledig mogelijke informatie, die een evenwichtig beeld geeft van het functioneren van de burgemeester. Tegelijk moet de geheimhouding rondom de herbenoeming gewaarborgd blijven. Het is daarom verstandig de groep van mensen die geraadpleegd worden niet groter te maken dan noodzakelijk. De vertrouwenscommissie mag niet extern informatie verstrekken over het precieze verloop en zeker niet over de (voorlopige) uitkomsten van de herbenoemingsprocedure.

De vertrouwenscommissie formuleert vroegtijdig de informatiebronnen op basis waarvan zij zich een oordeel vormt over het functioneren van de burgemeester. Deze informatiebronnen maakt zij voorafgaand aan het herbenoemingsgesprek kenbaar aan de burgemeester, de gemeenteraad en de commissaris van de Koning. De bronnen kunnen bijvoorbeeld worden opgenomen in het raadsvoorstel bij de verordening.

De vertrouwenscommissie kan niet altijd blindvaren op de verkregen informatie en zal zich een zelfstandig oordeel moeten vormen over het functioneren van de burgemeester. Tegelijk is het, vanwege de veelzijdigheid van het ambt en de verscheidenheid aan ervaringen met en oordelen over het functioneren van de burgemeester, wel verstandig breder informatie in te winnen. Het is om die redenen belangrijk dat de gemeenteraad bij het inrichten van het herbenoemingsproces goed nadenkt over de vraag welke personen de vertrouwenscommissie benadert om input te leveren voor het herbenoemingsgesprek, op welke manier dat gebeurt en hoe de vertrouwenscommissie met de verkregen informatie omgaat. Tijdige afstemming in dezen met de burgemeester en de commissaris van de Koning is wenselijk.

4.1.1 Verslagen van eerdere klankbordgesprekken

In de verslagen vastgelegde uitkomsten van eerdere klankbordgesprekken vormen een belangrijke bron voor het herbenoemingsgesprek. Aan de hand van de verslagen kan de vertrouwenscommissie zich een oordeel vormen over het functioneren van de burgemeester in de afgelopen benoemingsperiode.

4.1.2 Ophalen referenties

Het komt regelmatig voor dat de vertrouwenscommissie informatie inwint bij de gemeenteraadsfracties, wethouders, de gemeentesecretaris, de raadsgriffier, een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en veiligheid, andere politiek-bestuurlijke actoren en/of vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen. De vertrouwenscommissie kan op deze manier kennis opdoen van relevante praktijken rondom het functioneren van de burgemeester waar zij niet zelf bij aanwezig is.

4.1.3 Andere informatiebronnen

Er zijn ook andere mogelijkheden om de voeding voor het oordeel over het functioneren van de burgemeester te verbreden en tegelijk de geheimhouding te waarborgen. In toevoeging op eerdergenoemde bronnen in deze handreiking valt bijvoorbeeld te denken aan: input van de burgemeester zelf uit gesprekken die hij of zij heeft gevoerd. Ook komt voor dat een burgemeester, voorafgaand aan de besloten raadsvergadering over de vaststelling van de aanbeveling, in het openbaar antwoord geeft op vragen van de raadsfracties over zijn rol als burgemeester. De verhoudingen moeten dat wel toelaten en alle betrokkenen moeten daarvoor openstaan.

In alle gevallen geldt dat verbreding van de voeding voor het herbenoemingsgesprek risico's meebrengt voor de geheimhouding en voor de privacy van de burgemeester. Het is daarom te adviseren om de aanbeveling in beperkte kring voor te bereiden.

Ook is het niet vanzelfsprekend dat alle betrokkenen het gepast vinden of zich 'veilig genoeg' voelen om hun oordeel over het functioneren van de burgemeester met de vertrouwenscommissie te bespreken, bijvoorbeeld vanwege het risico op herleidbaarheid, of omdat zij feedback op het functioneren van de burgemeester liever rechtstreeks met hem of haar bespreken. Daar dient de raadsommissie oog voor te hebben. Het vraagt er ook om dat raadsleden de informatie goed wegen en op het juiste moment, op de juiste manier doorvragen.

4.2 Conceptverslag

Op basis van ingewonnen informatie formuleert de vertrouwenscommissie een conceptoordeel en een conceptverslag. De vertrouwenscommissie bekijkt in welke mate de burgemeester voldoet aan het profiel, vormt zich een oordeel over haar of zijn functioneren en geeft aan waar aandachts- of ontwikkelpunten zitten. Van de beraadslagingen wordt door de secretaris een verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt. Het conceptverslag vormt input voor het herbenoemingsgesprek dat de vertrouwenscommissie voert met de burgemeester.

Keuzemarge

- Manieren om goede en voldoende informatie in te winnen over de verschillende aspecten van het functioneren van de burgemeester.

Tips

- Verbreed de input voor de vertrouwenscommissie zodanig dat zij tot een gedegen en afgewogen conceptoordeel over het functioneren van de burgemeester kan komen, maar vergroot de kring van geraadpleegde personen niet voorbij het noodzakelijke.
- Houd er rekening mee dat de opgehaalde informatie in alle gevallen om interpretatie vraagt en de vertrouwenscommissie hier zelf een oordeel over moet vormen.

Stap 5 / Voeren herbenoemingsgesprek met de burgemeester en opstellen conceptaanbeveling

Resultaat

- Er is een evenwichtig herbenoemingsgesprek met de burgemeester gevoerd dat resulteert in een conceptaanbeveling.
- Eventuele afspraken over het toekomstig functioneren van de burgemeester zijn vastgelegd.

Betrokkenen

- De vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt: heeft de verantwoordelijkheid voor bovenstaande punten.
- De commissaris van de Koning: wordt eventueel in overleg bij bovenstaande betrokken.

In stap 5 van de herbenoeming zijn er vijf onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Het herbenoemingsgesprek
2. Verslag van Bevindingen
3. Voorbeeldopbouw van het Verslag van Bevindingen
4. Opmerkingen van de burgemeester
5. Afspraken over toekomstig functioneren

5.1 Het herbenoemingsgesprek

De vertrouwenscommissie bespreekt haar conceptbevindingen met de burgemeester, nog voordat zij verslag uitbrengt aan de gemeenteraad en de commissaris van de Koning. Net als bij het klankbordgesprek is het intermenselijke aspect van het herbenoemingsgesprek belangrijk: het doel zou van beide zijden moeten zijn om een goed gesprek te voeren over het ervaren functioneren van de burgemeester. De valkuilen bij dit gesprek zijn vergelijkbaar met die bij een klankbordgesprek. Zo is het risico dat het gesprek te veel aan de oppervlakte blijft, dat er te veel wordt ingezoomd op incidenten, of dat er te veel wordt geredeneerd vanuit het recente verleden in plaats van de hele ambtsperiode. Een goede voorbereiding van het gesprek en een goede gesprekstechniek zijn daarom ook hier van belang. Ook de duur van het herbenoemingsgesprek is, zolang er geen sprake is van problemen, vergelijkbaar met die van een regulier klankbordgesprek. Als agenda voor het gesprek worden over het algemeen de verschillende onderdelen van de profielschets of de verschillende taken van de burgemeester gehanteerd, eventueel aangevuld met een bespreking van eerdere afspraken die met de burgemeester zijn gemaakt over zijn functioneren. Van het gesprek met de burgemeester wordt door de secretaris een verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt.

5.2 Verslag van Bevindingen

De vertrouwenscommissie stelt na het herbenoemingsgesprek, na de adviseurs gehoord te hebben, een Verslag van Bevindingen op. Daarmee rondt ze haar werkzaamheden af. De vertrouwenscommissie formuleert in het verslag haar oordeel over het functioneren van de burgemeester en geeft aan of er voor haar sprake kan zijn van herbenoeming. Als stelregel geldt dat het hele verloop van de procedure in het Verslag van Bevindingen wordt weergegeven, zowel procedureel als inhoudelijk. In bijzondere gevallen, overlegt de vertrouwenscommissie over het verslag met de commissaris van de Koning. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het niet eenvoudig blijkt tot overeenstemming te komen over het verslag.

Het verslag wordt bij meerderheid van stemmen vastgesteld, bij voorkeur met unanimiteit. Ieder commissielid heeft daarbij één stem. In het Verslag van Bevindingen kunnen leden van de vertrouwenscommissie, indien gewenst, blijk geven van minderheidsstandpunten. Bij het staken van de stemmen over de uit te brengen bevindingen, wordt het nemen van een beslissing uitgesteld tot de volgende vergadering. Is uitstel van de beslissing niet mogelijk, of staken de stemmen ook in die volgende vergadering, dan worden niet de bevindingen van de commissie, maar de verschillende meningen in het verslag opgenomen.

Het verslag wordt ondertekend door de voorzitter en secretaris van de commissie. Het is raadzaam om het verslag ook door de andere leden van de vertrouwenscommissie te laten ondertekenen. Het Verslag van Bevindingen, dat wordt uitgebracht aan de gemeenteraad en de commissaris van de Koning, bevat ook een conceptaanbeveling.

5.3 Voorbeeldopbouw van het Verslag van Bevindingen

De inhoud en vorm van het Verslag van Bevindingen staan vrij. Het is wel van belang er zorg voor te dragen dat het verslag voldoende onderbouwing bevat van de visie van de commissie, omdat de gemeenteraad op basis van het Verslag van Bevindingen besluit over de aanbeveling. Een suggestie voor de opbouw van het verslag:

1. Inleiding

De inleiding gaat in op de aanleiding voor en de aard van het Verslag van Bevindingen.

2. Proces

Na een inleiding volgt procedurele informatie over de samenstelling van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling heeft voorbereid en over de klankbordgesprekken die gedurende de ambtstermijn met de burgemeester zijn gehouden (o.a. frequentie en gesprekspartners). Dan volgt chronologisch inhoudelijke informatie over de werkzaamheden van de commissie, over de informatiebronnen en over de inhoud van de met de informanten en met de burgemeester gevoerde gesprekken. Ook de aard en inhoud van eventuele tussentijdse contacten met de commissaris van de Koning worden vermeld.

3. Bevindingen

In het verslag worden het verloop en de uitkomsten van gevoerde gesprekken en beraadslagingen van de vertrouwenscommissie beschreven. Bevindingen met betrekking tot het functioneren van de burgemeester kunnen bijvoorbeeld worden geordend naar de criteria uit de profielschets en de afspraken uit de klankbordgesprekken.

4. Conclusie

Afgesloten wordt met een conclusie ten aanzien van het functioneren van de burgemeester, in het licht van de toekomstige benoemingstermijn. Tevens geeft het verslag aan of sprake is van unanimiteit binnen de commissie. De conclusie ten aanzien van de benoembaarheid wordt gevat in de conceptaanbeveling in het Verslag van Bevindingen.

5.4 Opmerkingen van de burgemeester

De burgemeester kan opmerkingen plaatsen bij de bevindingen van de vertrouwenscommissie. Als deze niet leiden tot aanpassing van het verslag, kunnen deze als kanttekeningen van de burgemeester worden opgenomen. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan kan de burgemeester zijn kanttekeningen bij het verslag in een brief aan de gemeenteraad of mondeling toelichten.

5.5 Afspraken over toekomstig functioneren

Het is, met het oog op een goede voortgezette samenwerkingsrelatie tussen gemeenteraad en burgemeester, aan te bevelen in het herbenoemingsgesprek afspraken te maken over het toekomstig functioneren van de burgemeester. Dit kan bijvoorbeeld in antwoord op ontwikkelingen in de gemeente of in antwoord op verschuivende ambities of verwachtingen van de gemeenteraad of van de burgemeester. Daar kunnen ook afspraken tussen zitten over de professionele ontwikkeling van de burgemeester. Als dergelijke afspraken gemaakt worden, dan worden deze in het verslag vermeld. Ze kunnen bijvoorbeeld de vorm krijgen van afspraken waarmee de oorspronkelijke profielschets wordt aangevuld. Die afspraken moeten altijd bezien worden in het licht van de oorspronkelijke profielschets en kunnen daar niet opeens fundamenteel van verschillen. Wel kunnen er bijvoorbeeld accentverschillen worden gelegd. Het is aan te raden meteen ook afspraken te maken over de termijn waarbinnen redelijkerwijs van de burgemeester kan worden gevergd dat deze aan de nieuwe afspraken voldoet, over de manier waarop hij of zij er invulling aan geeft en over de manier waarop de gemeenteraad daarop toeziet. Het initiatief tot dergelijke afspraken kan ook uitgaan van de burgemeester zelf. Zij of hij kan bijvoorbeeld ambities en/of aandachtspunten vastleggen voor haar of zijn toekomstig functioneren. Het is in deze fase ook aan te bevelen om de eerder gemaakte afspraken over feedback en klankbordgesprekken te herijken in het licht van de toekomstige benoemingstermijn. Als daartoe aanleiding is, wordt in het verslag van het herbenoemingsgesprek ook melding gemaakt van gesprekken die (een commissie uit) de gemeenteraad in een eerder stadium met de burgemeester over diens functioneren heeft gevoerd, alsook van eventuele afspraken die daarbij zijn gemaakt.

Ook rondom het herbenoemingsgesprek kan de vertrouwenscommissie c.q. de gemeenteraad nadenken over hoe de burgemeester in zijn professionele ontwikkeling geholpen kan worden, bijvoorbeeld met trainingen of een opleiding.

Aandacht voor de professionele ontwikkeling, loopbaan en positie van de burgemeester is in het bijzonder van belang in het licht van het herbenoemingsgesprek (en daaraan voorafgaande klankbordgesprekken) richting een derde termijn. Op dat moment zit de burgemeester al bijna twaalf jaar in zijn of haar ambt. Herbenoeming blijft weliswaar het uitgangspunt, maar de vertrouwenscommissie draagt tegelijk mede de verantwoordelijkheid om met de burgemeester het gesprek te voeren over zijn of haar (loopbaan)ontwikkeling en vervolgstappen in diens carrière en om de burgemeester te helpen zich voor te bereiden op een toekomstige functie in het burgemeestersambt of daarbuiten.

Keuzemarge

- Er kunnen al dan niet aanvullende afspraken gemaakt worden met de burgemeester over zijn toekomstig functioneren. Deze afspraken zijn onderdeel van het Verslag van Bevindingen
- Eventueel zijn nieuwe afspraken over het klankborden in de komende benoemingstermijn te maken.

Tips

- Maak als gemeenteraad concrete afspraken met de burgemeester over zijn of haar toekomstig functioneren.
- Formuleer als burgemeester ambities en/of aandachtpunten voor de toekomstige benoemingstermijn.
- Herijk gezamenlijk de afspraken over het klankborden gedurende de komende benoemingstermijn.
- Laat alle leden van de vertrouwenscommissie het Verslag van Bevindingen tekenen.

Stap 6 / Vaststellen van aanbeveling in besloten vergadering

Resultaat

- Een formele aanbeveling van de gemeenteraad.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: besluit, na kennisneming van de bevindingen van de vertrouwenscommissie en haar conceptaanbeveling, over zijn aanbeveling tot herbenoeming.

De uiteindelijke aanbeveling wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Daaraan gaat nog een aantal beraadslagingen vooraf.

In stap 6 van de herbenoeming zijn er vier onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Beraadslagingen zijn niet openbaar en eeuwigdurend geheim
2. Formele vaststelling en schriftelijke stemming
3. Uitzondering: aanbeveling tot niet-herbenoeming
4. Openbare bekendmaking

6.1 Beraadslagingen zijn niet openbaar en eeuwigdurend geheim

De gemeenteraad beraadslaagt in een besloten vergadering over de bevindingen van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt en over de conceptaanbeveling. De gemeenteraad neemt daartoe kennis van het Verslag van Bevindingen, bijvoorbeeld via de griffier, of in de besloten vergadering zelf, maar altijd onder geheimhouding. Het is verstandig hierin aan te sluiten bij de reguliere procedure die in de gemeente geldt voor de omgang met geheime stukken.

Er geldt eeuwigdurende geheimhouding voor de beraadslagingen. Het ligt voor de hand dat de adviseur(s) van de vertrouwenscommissie hierbij aanwezig is/zijn. De burgemeester kan aanwezig zijn, maar dat is in de praktijk lang niet altijd het geval en veel burgemeesters geven zelf aan niet aanwezig te willen zijn. Immers, de vertrouwenscommissie en de burgemeester hebben al uitvoerig met elkaar gesproken over de inhoud. Anderen, zoals de overige leden van het college niet zijnde adviseur, zijn sowieso niet aanwezig.

Daarna beraadslaagt de gemeenteraad, indien gewenst, nog voorafgaand aan de vaststelling van de aanbeveling, met de burgemeester over diens gevoelen over het eigen functioneren. Dit gebeurt bij voorkeur in dezelfde vergadering. Als de gemeenteraad of de commissaris van de Koning dat nodig oordeelt, overlegt de gemeenteraad met de commissaris van de Koning over het verslag van bevindingen en/of de aanbeveling. Een dergelijk overleg vindt in de regel niet plaats, alleen als daartoe een bijzondere aanleiding bestaat. Dit overleg kan zowel plaatsvinden voorafgaand aan de beraadslagingen van de gemeenteraad over de bevindingen van de vertrouwenscommissie en/of het gesprek van de gemeenteraad daarover met de burgemeester, als na afloop daarvan. Eventueel overleg met de commissaris van de Koning vindt plaats met gesloten deuren. Van de beraadslagingen wordt een verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt.

6.2 Formele vaststelling en schriftelijke stemming

De gemeenteraad stelt op basis van de beraadslagingen zijn aanbeveling vast. Het heeft de voorkeur om in de besloten raadsvergadering waarin over de bevindingen van de vertrouwenscommissie wordt beraadslaagd, meteen de aanbeveling vast te stellen en in een direct aansluitende openbare vergadering de aanbeveling publiek te maken.

Er vindt in de besloten raadsvergadering waarin de aanbeveling wordt vastgesteld een schriftelijke, en dus geheime, stemming plaats. Dit ingevolge artikel 31 van de Gemeentewet. De wetgever heeft dit wenselijk geacht, omdat de stemgerechtigden hun stem op een persoon volledig vrij moet kunnen uitbrengen, zonder enige druk van buitenaf. Ook het belang van de gekozene is naar de mening van de wetgever gediend bij een schriftelijke stemming.

Uiteraard mag de procedure niet in strijd zijn met de bepalingen over schriftelijke stemmingen in de Gemeentewet. Dat betekent dat het stemmen schriftelijk en individueel gebeurt, en dus niet per acclamatie of handopsteking. De wet schrijft echter niet exact voor hoe de schriftelijke stemming over de aanbeveling vormgegeven dient te worden. In het reglement van orde zijn mogelijk al bepalingen opgenomen voor het stemmen over personen, die ook hier gevolgd kunnen worden.

Staken de stemmen meerdere malen, dan beslist, ingevolge artikel 31 van de Gemeentewet, terstond het lot.

6.3 Uitzondering: aanbeveling tot niet-herbenoeming

De gemeenteraad kan tot het oordeel komen dat er voor hem geen sprake kan zijn van herbenoeming van de burgemeester, al beslist uiteindelijk de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de voordracht tot wel of niet herbenoemen. Indien zo'n situatie zich voordoet, zal de minister een beslissing nemen, die mede is gebaseerd op het inhoudelijke advies van de commissaris van de Koning. Een aanbeveling tot niet-herbenoeming kan leiden tot het ontslag van de burgemeester, tenzij het advies van de commissaris van de Koning of andere zwaarwegende omstandigheden afwijking van de aanbeveling noodzakelijk maken. Niet-herbenoeming vindt pas plaats nadat de burgemeester door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is gehoord.

Niet-herbenoeming staat rechtspositioneel gelijk aan ontslag. De procedure die vooraf gaat aan vaststelling van een aanbeveling tot niet-herbenoeming moet daarom met de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden doorlopen. Een aanbeveling om niet tot herbenoeming over te gaan, moet gebaseerd zijn op een afgewogen oordeel na regelmatig gevoerde

klankbordgesprekken, goede verslagen daarvan en voldoende mogelijkheden voor de burgemeester om tot verbetering van zijn of haar functioneren te komen. Een aanbeveling tot niet-herbenoeming zonder dat eerder signalen zijn gegeven en ontvangen dat het niet goed zou gaan (met andere woorden: zonder 'dossier') zal door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in overleg met de commissaris van de Koning, minder snel worden gevolgd. Tijdig overleg met de commissaris van de Koning hierover is uiterst belangrijk.

6.4 Openbare bekendmaking

Veelal tijdens een openbare raadsvergadering wordt vervolgens alleen de aanbeveling openbaar gemaakt. De voorzitter van de vertrouwenscommissie schetst het proces en de overwegingen die zijn gemaakt. De stemverhouding blijft te allen tijde geheim, ook als het besluit unaniem is. In een eventueel persbericht staat niet meer dan dat een aanbeveling tot (niet-)herbenoeming is vastgesteld. Het besluit tot vaststelling van de aanbeveling is in de besloten raadsvergadering al genomen. Het hoeft in het openbaar niet opnieuw te worden genomen.

De verplichte geheimhouding betekent dat ook de oordeelsvorming achter de aanbeveling tot herbenoeming of niet-herbenoeming niet openbaar mag worden gemaakt, niet door betrokken raadsleden en ook niet door de betrokken burgemeester. Zeker bij niet-herbenoeming vraagt dit aandacht voor de positie van met name de burgemeester, die zich moeilijk publiekelijk kan verdedigen.

Keuzemarge

- De activiteiten in deze stap zijn sterk gereguleerd waardoor de (inhoudelijke) keuzemarge zeer beperkt is.

Tip

- Hoe minder lang een uitkomst geheim is, hoe kleiner de kans op lekken. Houd de tijd tussen de besloten raadsvergadering en de publieke bekendmaking, bijvoorbeeld in een openbare raadsvergadering, daarom zo kort mogelijk

Stap 7 / Toezending aanbeveling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Resultaat

- De aanbeveling van de gemeenteraad, inclusief bijlagen, is verstuurd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Betrokkenen

- De gemeenteraad: verstuurt de aanbeveling.
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: ontvangt, door tussenkomst van de commissaris van de Koning, de aanbeveling.

In stap 7 van de herbenoeming is er één onderdeel dat de aandacht verdient:
1. Procesgang

7.1 Procesgang

De gemeenteraad stuurt de aanbeveling ten minste vier maanden voor de eerste dag van de maand waarin de herbenoeming dient in te gaan aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, door tussenkomst van de commissaris van de Koning.

De gemeenteraad verstrekt bij zijn aanbeveling in onderstaande volgorde:
1. De verordening op de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt;
2. Het Verslag van Bevindingen van de vertrouwenscommissie die de aanbeveling voorbereidt, met daarachter, indien beschikbaar, in chronologische volgorde de verslagen van haar beraadslagingen en de verslagen van de gesprekken die zij met de burgemeester heeft gevoerd over haar bevindingen, inclusief eventuele opmerkingen van de burgemeester;
3. Het raadsvoorstel/raadsbesluit inzake de aanbeveling;
4. Het schriftelijke verslag van de besloten raadsvergadering waarin de aanbeveling is vastgesteld;
5. Het schriftelijke verslag van het openbare gedeelte van de raadsvergadering waarin van de aanbeveling is kennisgegeven, indien van toepassing;
6. Eventuele overige voor de beoordeling van de aanbeveling relevante informatie.

Na ontvangst van de aanbeveling zendt de commissaris van de Koning deze zo spoedig mogelijk door naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, vergezeld van zijn of haar advies daarover. De commissaris neemt daarin een eigenstandig standpunt in over de wijze waarop de burgemeester de afgelopen zes jaar heeft gefunctioneerd en de herbenoembaarheid van de burgemeester. Ook rapporteert de commissaris van de Koning over zijn of haar bevindingen over de inhoud en het verloop van de procedure, en gaat daarbij in op het overleg met de gemeenteraad en op het gesprek met de burgemeester. In het advies geeft de commissaris van de Koning een weergave van de frequentie van en de belangrijkste punten uit de klankbordgesprekken die in de afgelopen ambtsperiode door de gemeenteraad met de burgemeester zijn gevoerd. De verslagen van de klankbordgesprekken worden niet doorgezonden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Op stap 7 is geen keuzemarge van toepassing, en ook geen tip(s).

Stap 8 / Voordracht door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en herbenoeming bij Koninklijk Besluit

Resultaat

- De burgemeester is herbenoemd bij Koninklijk Besluit.

Betrokkenen

- De commissaris van de Koning: rapporteert aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het verloop van de procedure en neemt de eed of belofte af.
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: draagt de burgemeester voor herbenoeming voor. De minister van BZK is de spil in deze processtap van de herbenoemingsprocedure.
- Zijne Majesteit de Koning: tekent het Koninklijk Besluit tot herbenoeming van de burgemeester.

In stap 8 van de herbenoeming zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Procesgang
2. Eed of belofte
3. Archivering

8.1 Procesgang

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt de politieke verantwoordelijkheid voor de herbenoeming van burgemeesters, die geschiedt bij Koninklijk Besluit. De minister van BZK toetst na binnenkomst van de aanbeveling door de gemeenteraad of de aanbeveling aan alle wettelijke vereisten voldoet. De minister van BZK beslist vervolgens over haar of zijn voordracht aan de Kroon. Herbenoemingen worden niet behandeld in de ministerraad. Na ondertekening van het Koninklijk Besluit door de Koning en contrasignering door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is de herbenoeming definitief.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties volgt in haar of zijn voordracht in beginsel de aanbeveling van de gemeenteraad. De minister van BZK kan afwijken van de aanbeveling van de gemeenteraad op zwaarwegende gronden of op gronden die ontleend zijn aan het advies van de commissaris van de Koning. Als bij de herbenoeming van de burgemeester is afgeweken van de aanbeveling, informeert de minister van BZK de gemeenteraad over de motieven die aanleiding waren voor deze afwijking.

8.2 Eed of belofte

De laatste formele stap is het afnemen van de eed of belofte door de commissaris van de Koning. Hoe uitgebreid daarbij wordt stilgestaan biedt ruimte voor keuzes. De laatste jaren zien we dit moment steeds uitdrukkelijker gemarkeerd worden, vergelijkbaar met de installatie bij benoeming. Dat vraagt wel tijdige afstemming met het kabinet van de commissaris van de Koning.

Afschriften van het Koninklijk Besluit tot herbenoeming worden door tussenkomst van de commissaris van de Koning aan de gemeenteraad en de burgemeester gezonden.

8.3 Archivering

De voorzitter en secretaris van de vertrouwenscommissie dragen er zorg voor dat alle stukken die de vertrouwenscommissie onder zich heeft onverwijld worden gearchiveerd. Dit conform de eisen die de Archiefwet hieraan stelt, zoals gebruik van een verzegelde enveloppe met 'geheim' erop en een verklaring van overbrenging naar een goedgekeurde archiefbewaarplaats. De overgebrachte documenten blijven 75 jaar niet openbaar. De leden, plaatsvervangend secretaris en eventuele adviseur(s) van de vertrouwenscommissie zorgen dat alle stukken waarover zijzelf beschikken in het kader van de benoemingsprocedure, worden vernietigd.

Keuzemarge

- Een herbenoeming is een markant moment. Overweeg in goed overleg met de burgemeester of en, zo ja, hoe hier aandacht aan wordt besteed. Dat kan heel feitelijk (bijvoorbeeld via een persbericht) maar ook meer feestelijk.

4. Afscheid nemen en ontstaan vacature

Introductie op het deel afscheid nemen en ontstaan vacature

Een zittende burgemeester is herbenoembaar. In principe blijft een burgemeester dan de cyclus van klankbordgesprekken en herbenoeming doorlopen. Uiteraard zullen de wegen van een gemeente en de burgemeester op een gegeven moment scheiden. Dit deel van de handreiking biedt inzicht in de manieren waarop een gemeente en een burgemeester afscheid van elkaar nemen. Gangbaar is dat de zittende burgemeester tijdig aangeeft het ambt te willen neerleggen. Bijvoorbeeld vanuit de wens een nieuwe uitdaging te zoeken, vanwege benoeming in een andere gemeente of wegens pensionering.

Nazorg bij (aangekondigd) afscheid

Als een burgemeester het ambt neerlegt of aankondigt dat te gaan doen, zijn er allerlei (praktische) zaken die geregeld moeten worden. Dit vraagt aandacht van de burgemeester, maar ook van de gemeente waarvan de burgemeester afscheid neemt.

Het is belangrijk de scheidend burgemeester heldere informatie te verschaffen over diens rechten en plichten na het ontslag en de manier waarop het ontslag afgehandeld wordt. Denk aan informatie over de vereisten voor het indienen van ontslag, de uitkeringsregeling en de mogelijkheden en verplichtingen rondom re-integratie. Naast deze rechtspositionele zaken is het belangrijk stil te staan bij de wijze en het moment van het beëindigen van facilitaire ondersteuning, zoals de toegang tot e-mail, agenda's en persoonlijke stukken. Ook het proces voor het inleveren van mobiele telefoons, tablets, sleutels en dergelijke valt hieronder.

Daarnaast is het gebruikelijk dat een passend afscheid voor de burgemeester wordt georganiseerd. In overleg tussen de burgemeester en de gemeente is te bepalen of dit gewenst is en hoe dat afscheid zal worden ingericht.

Mogelijkheden
In de volgende paragrafen gaan we in op vier mogelijkheden rondom het afscheid nemen en ontstaan van de vacature:
1. Vrijwillig afscheid: ontslag op eigen aanvraag
2. Onvrijwillig afscheid: ongevraagd ontslag
3. Uitkeringsregeling
4. Waarnemend burgemeester

1 / Vrijwillig afscheid: ontslag op eigen aanvraag

Resultaat

- De zittende burgemeester biedt zijn of haar ontslag aan de Koning aan en bij Koninklijk Besluit wordt het ontslag verleend.

Betrokkenen

- De zittende burgemeester: biedt zijn of haar ontslag aan en draagt de functie over.
- De minister van BZK: doet een voordracht voor ontslag.
- Zijne majesteit de Koning: tekent het Koninklijk Besluit inzake het ontslag.
- De commissaris van de Koning: adviseert de minister van BZK en de Kroon en overlegt met de gemeenteraad.

Bij deze mogelijkheid zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:
1. Procesgang
2. Een 'warme overdracht'
3. Naar een nieuwe burgemeester

1.1 Procesgang

Zittende burgemeesters kunnen aangeven het ambt te willen neerleggen. Zij bieden dan hun ontslag aan bij de Koning. Dat gebeurt bijvoorbeeld als een zittende burgemeester elders een andere functie aanvaardt, of als een burgemeester oordeelt, om wat voor reden dan ook, niet meer door te kunnen of willen in het ambt. Op die aanvraag wordt de burgemeester dan, ingevolge artikel 3.2.19. Ontslag, derde lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, ontslagen, of na afloop van de benoemingstermijn niet herbenoemd.Dit geldt als een ontslag op eigen aanvraag. Het ontslag wordt verleend bij Koninklijk Besluit.

Het is verstandig als burgemeester en gemeenteraad vroegtijdig het gesprek aangaan over de beoogde zittingsduur van een burgemeester. Dat kan al tijdens de benoemingsprocedure, maar is in ieder geval verstandig tijdens de herbenoemingsprocedure en, indien aan de orde, tussentijds.

1.2 Een 'warme overdracht'

In veel gevallen maken vertrekkende burgemeesters overdrachtsdossiers en voeren ze overdrachtsgesprekken met hun opvolgers; ze zorgen zodoende voor een 'warme overdracht' van hun portefeuilles aan hun opvolgers. Het doel daarvan is niet om hun stempel te drukken op het toekomstige bestuur van de gemeente, maar om de nieuwe burgemeester de gelegenheid te geven zich snel en goed in te werken in de gemeente. Zittende burgemeesters kunnen hun opvolger in een dergelijk dossier inleiden in de specifieke lokale omstandigheden en in de lopende zaken. Met name gelet op de eigenstandige openbare orde en veiligheidsbevoegdheden van de burgemeester en de aard van de gedeelde informatie, is een

dergelijk dossier niet openbaar. De gemeenteraad kan een burgemeester, indien gewenst, wel vragen in enigerlei vorm verslag uit te brengen van zijn of haar ervaringen. Ook voert een ex-burgemeester regelmatig een gesprek met de opvolger bij wijze van overdracht.

1.3 Naar een nieuwe burgemeester

Bij het ontslag van de zittende burgemeester op eigen aanvraag beoordeelt de commissaris van de Koning, in principe gehoord de gemeenteraad, of het in het belang is van de gemeente om een waarnemer te benoemen. Ook beziet de commissaris, na overleg met de gemeenteraad, of meteen al een nieuwe benoemingsprocedure wordt gestart, ofwel dat dat later gebeurt. Uiteindelijk beslist de minister van BZK daarover.

- Deze processtap is feitelijk van aard en biedt geen lokale keuzemarge.

2 / Onvrijwillig afscheid: ongevraagd ontslag

Resultaat

- De zittende burgemeester wordt door de Kroon ontslag verleend.

Betrokkenen

- De minister van Binnenlandse Zaken: doet de voordracht voor ontslag bij Koninklijk Besluit.
- De commissaris van de Koning: adviseert de minister van BZK en de Kroon en overlegt met de gemeenteraad.
- Zijne Majesteit de Koning: tekent het Koninklijk Besluit inzake het ontslag.

Bij deze mogelijkheid zijn er drie onderdelen die de aandacht verdienen:

1. Procesgang
2. Gronden voor ontslag
3. Onvrijwillig afscheid: verstoorde verhoudingen

2.1 Procesgang

Een burgemeester kan ook worden ontslagen als hij of zij daar niet om heeft gevraagd. In zo'n geval wordt gesproken van 'ongevraagd ontslag'. Artikel 61b, eerste lid, Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester te allen tijde bij Koninklijk Besluit kan worden ontslagen. Dit gebeurt op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze bevoegdheid is exclusief voorbehouden aan de Kroon. De gemeenteraad kan de burgemeester dus niet ontslaan. Hij kan de Kroon wel aanbevelen de burgemeester te ontslaan. Een dergelijke aanbeveling leidt in principe tot ontslag.

2.2 Gronden voor ontslag

De Gemeentewet bevat geen criteria voor het ontslag van de burgemeester. Het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers kent vijf mogelijke ontslaggronden:

- ongeschiktheid wegens ziekte tot het vervullen van het ambt;
- onbekwaamheid of ongeschiktheid voor het door hem of haar beklede ambt, anders dan uit hoofde van ziekten of gebreken;
- opheffing van de gemeente;

- een aanbeveling van de gemeenteraad tot ontslag wegens een verstoorde verhouding tussen de burgemeester en de gemeenteraad als bedoeld in artikel 61b, tweede lid, van de Gemeentewet;
- andere gronden.

Het ontslag is in beginsel eervol, tenzij bij de laatste twee gronden naar het oordeel van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zwaarwichtige redenen zich daartegen verzetten.

In hoogst uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer een burgemeester verboden handelingen verricht of wangedrag vertoont, kan de burgemeester bij Koninklijk Besluit worden geschorst in het belang van een goede uitoefening van het ambt. Schorsing betekent dat de burgemeester gedwongen wordt vervangen. Na de schorsing keert de burgemeester, als de schorsing niet wordt gevolgd door ontslag, in principe terug in zijn functie en aan de schorsingstermijn is geen maximum verbonden.

2.3 Onvrijwillig afscheid: verstoorde verhoudingen

In principe oordeelt de gemeenteraad alleen over het functioneren van de burgemeester ten tijde van de herbenoeming. Het is echter ook mogelijk dat er gedurende de benoemingsperiode problemen ontstaan in de samenwerkingsrelatie tussen de burgemeester en de gemeenteraad en/of het college. Indien de situatie naar het oordeel van de gemeenteraad onwerkbaar is geworden en er ook geen mogelijkheden meer worden gezien om te werken aan verbetering, dan kan de gemeenteraad de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzoeken de burgemeester te ontslaan. Die mogelijkheid volgt uit artikel 61b, tweede lid, van de Gemeentewet. De aanleiding voor een aanbeveling tot ontslag kan zijn dat de gemeenteraad een motie van wantrouwen tegen de burgemeester heeft aangenomen, maar dat is geen noodzakelijke voorwaarde. Evenmin leidt een motie van wantrouwen tegen de burgemeester altijd tot een aanbeveling tot ontslag.

Formeel betrokkenen bij een verstoorde verhouding zijn:
- Gemeenteraad: overlegt met de commissaris van de Koning en verklaart, indien dat het geval is, dat er sprake is van een verstoorde verhouding tussen de burgemeester en de gemeenteraad.
- Minister van Binnenlandse Zaken van Koninkrijksrelaties: doet de voordracht voor ontslag bij Koninklijk Besluit, of wijkt op grond van het advies van de commissaris van de Koning of andere zwaarwegende gronden af van de aanbeveling daartoe.
- Commissaris van de Koning: adviseert de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Kroon en overlegt met de gemeenteraad.

2.3.1 Overleg met de commissaris van de Koning

Aan een verklaring van de gemeenteraad dat er sprake is van een ‘verstoorde verhouding’ tussen de burgemeester en de gemeenteraad gaat altijd overleg met de commissaris van de Koning vooraf. De gemeenteraad dient namelijk, ingevolge artikel 61b, derde lid, van de Gemeentewet met de commissaris van de Koning te overleggen over de aanleiding tot de verklaring.

2.3.2 Bedenktijd

In de procedure moet verder een wettelijke bedenktijd in acht worden genomen. De gemeenteraad beraadslaagt namelijk pas over de aanbeveling tot ontslag als er ten minste twee weken en hoogstens drie maanden zijn verlopen nadat hij heeft verklaard dat er sprake is van een verstoorde verhouding. Deze bedenktijd heeft tot doel om overhaaste besluitvorming te voorkomen.

2.3.3 Rol commissaris van de Koning en minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Indien de gemeenteraad uiteindelijk overeenstemming bereikt over de formele aanbeveling tot ontslag van de burgemeester wordt deze, ingevolge artikel 61b, tweede lid, Gemeentewet, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzonden, door tussenkomst van de commissaris van de Koning. De aanbeveling gaat vergezeld van een advies van de commissaris van de Koning aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarin de commissaris van de Koning de situatie beoordeelt. Het is, mede daarom, belangrijk dat de gemeenteraad de aanbeveling voorziet van een deugdelijke motivering. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties doet vervolgens een voordracht bij de Kroon voor een ontslagbesluit, tenzij het advies van de commissaris van de Koning of andere zwaarwegende omstandigheden afwijking van de aanbeveling noodzakelijk maken.

2.3.4 Naar een nieuwe burgemeester

Ook bij ongevraagd ontslag van de zittende burgemeester oordeelt de commissaris van de Koning, in principe gehoord de gemeenteraad, of het in het belang is van de gemeente om een waarnemer te benoemen. Ook wordt door haar of hem bezien, na overleg met de raad, of meteen al een nieuwe benoemingsprocedure wordt gestart, of dat dat later gebeurt.

- Deze stap is informerend van aard en biedt als zodanig geen keuzemarge

Tips

- Bespreek problemen in de samenwerking tussen de burgemeester en de gemeenteraad vroegtijdig onderling en ook met de commissaris van de Koning. Zodoende kan escalatie misschien nog worden voorkomen en wordt geen van de partijen verrast.
- Een onvrijwillig afscheid van een burgemeester is een zeer ingrijpende gebeurtenis. Met name voor de burgemeester zelf en zijn naasten. Een blijk van belangstelling door betrokkenen kan dan een steun zijn.

3 / Uitkeringsregeling

3.1 Aard van de regeling

Ontslagen burgemeesters kunnen aanspraak maken op een uitkering. De uitkering wordt gewoonlijk aangeduid als 'wachtgeld' en komt ten laste van de gemeente. Voor de aanspraak hierop maakt de reden van ontslag niet uit.

De regeling beoogt financiële bescherming te bieden tegen politiek-bestuurlijke risico's die aan de ambtsuitoefening zijn verbonden. Zo is herbenoeming geen vanzelfsprekendheid in een politiek-bestuurlijke context en het burgemeesterschap kan abrupt en ongewild tot een einde komen. De kosten voor de regeling zijn volledig voor rekening van de gemeente.

Burgemeesters kunnen bij ontslag niet terugvallen op de bescherming, waar de meeste werknemers in Nederland wel recht op hebben. Het ambt kent geen opzegtermijn, geen mogelijkheid tot ontslagvergoeding en een beperkte ontslagbescherming. Bovendien kan ontslag een reputatieschade opleveren die het vinden van een nieuwe baan bemoeilijkt. De regeling stelt een inkomensgarantie tegenover de inherente onzekerheid van het ambt.

Burgemeesters vallen daarbij onder het regime van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Bij ontslag vóór de AOW-leeftijd heeft de uitkering een duur van minimaal 24 maanden en maximaal 38 maanden, afhankelijk van de lengte van het burgemeesterschap. Uitzondering is een burgemeesterschap dat minder dan drie maanden duurde. Dan geldt de uitkering namelijk voor een periode van zes maanden. Ook voormalig waarnemend burgemeesters hebben recht op een Appa-uitkering, die qua duur gelijk is aan de duur van de waarneming. De hoogte van de uitkering bedraagt in het eerste jaar 80% van het laatste salaris en in de daarop volgende jaren 70%. Eigen inkomsten worden altijd verrekend met de uitkering. De wet bevat een sollicitatieplicht.

- Deze stap is informerend van aard en biedt als zodanig geen keuzemarge.

Tip

- Zorg dat intern duidelijkheid bestaat over de precieze arbeidsrechtelijke positie van de vertrekkende burgemeester en voorkom zodoende dat het wachtgeld onderwerp wordt van politiek debat.

4 / Waarnemend burgemeester

Resultaat

- De commissaris van de Koning benoemt de waarnemer als hij dat in het belang van de gemeente nodig acht.

Betrokkenen

- Commissaris van de Koning: heeft de bevoegdheid een waarnemer te benoemen.
- Gemeenteraad: de commissaris van de Koning hoort in principe (een afvaardiging uit) de gemeenteraad.
- Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: beslist over openstelling of voorlopig geen openstelling.

Artikel 77 van de Gemeentewet regelt dat een wethouder het ambt waarneemt bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester. De locoburgemeester beschikt dan over alle bestuurlijke bevoegdheden van de burgemeester. Het voorzitterschap van de gemeenteraad wordt echter gevoerd door de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad.

De commissaris van de Koning beschikt over de bevoegdheid af te wijken van artikel 77. De commissaris mag namelijk een waarnemend burgemeester benoemen als zij of hij oordeelt dat waarneming in het belang van de gemeente is. Dit gebeurt op basis van artikel 78 van de Gemeentewet. Een waarnemend burgemeester beschikt over alle bevoegdheden van een Kroonbenoemde burgemeester, dus inclusief het voorzitterschap van de raad.

Binnen dit onderdeel over de waarnemend burgemeester zijn er zes aandachtspunten:
1. Rol commissaris van de Koning en van de gemeenteraad
2. Rol van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3. Kandidaat-waarnemers
4. Gangbare redenen voor het benoemen van een waarnemend burgemeester
5. Terugkeer van een Kroonbenoemde burgemeester
6. Naar een nieuwe Kroonbenoemde burgemeester

4.1 Rol van de commissaris van de Koning en van de gemeenteraad

Bij de benoeming van een waarnemend burgemeester heeft de gemeenteraad geen recht van aanbeveling. Wel is meestal voorzien in een consultatie. De commissaris van de Koning hoort dan (een afvaardiging uit de) gemeenteraad. De commissaris van de Koning is niet gebonden aan de voorkeur of het advies van de gemeenteraad, maar dient zich daar wel rekenschap van te geven. Gewenst is dat overeenstemming bestaat tussen de gemeenteraad en de commissaris van de Koning. Die overeenstemming is ook in de praktijk de norm.

De commissaris van de Koning bespreekt als uitgangspunt een kandidaat of een aantal kandidaten die voor waarneming in de betreffende gemeente in aanmerking komen, en geeft bij (een delegatie vanuit) de gemeenteraad zijn of haar overwegingen aan. Ook is een groeiende praktijk dat commissarissen van de Koning ervoor kiezen, als dat naar hun oordeel gepast is, om een gesprek te arrangeren tussen twee of zelfs meer kandidaten en een delegatie uit de gemeenteraad. Met steeds grotere regelmaat wordt de gemeenteraad ook uitgenodigd door de commissaris van de Koning om een kernachtige wensenlijst of beknopte profielschets op te stellen.

4.2 Rol van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Voor de benoeming van een waarnemend burgemeester is geen voorafgaand overleg vereist tussen de commissaris van de Koning en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit is desgewenst wel mogelijk. In ieder geval informeert de commissaris van de Koning de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over (haar of zijn voornemen tot) benoeming van een waarnemer in een gemeente.

4.3 Kandidaat-waarnemers

De commissaris van de Koning bepaalt welke kandidaten in aanmerking komen voor de waarneming in een gemeente. Veelal zijn waarnemend burgemeesters oud-burgemeesters, oud-wethouders, oud-gedeputeerden of zittende burgemeesters uit een andere gemeente die beschikken over ruime politiek-bestuurlijke ervaring. De commissarissen van de Koning houden, individueel en gezamenlijk, zicht op goede kandidaten. Zij zijn niet gebonden aan bepaalde kandidaten.

Ook is leeftijd geen criterium. De leeftijd van een waarnemend burgemeesters is niet aan een maximum gebonden, waar een Kroonbenoemde burgemeester bij bereiken van de leeftijd van 70 jaar eervol ontslag wordt verleend.

Gezien de mogelijke achtergronden van de beslissing een waarnemer aan te stellen, speelt ervaring in het bestuur vaak wel een rol bij de keuze, ook voor gemeenteraden. De kwaliteit van de waarnemer en de mate waarin deze past in de betreffende gemeente zijn leidend. In dit kader kan de gemeenteraad in het kort een aantal wensen meegeven die hij van belang acht voor de periode van waarneming.

4.4 Gangbare redenen voor het benoemen van een waarnemend burgemeester

Er is een aantal redenen gangbaar voor het benoemen van een waarnemer, al is het oordeel van de commissaris van de Koning over de situatie in de gemeente in alle gevallen leidend.

4.4.1 Afwezigheid burgemeester

Het kan zijn dat een waarnemend burgemeester in een gemeente naar het oordeel van de commissaris van de Koning nodig is ter overbrugging van de periode tot het aantreden van een nieuwe burgemeester. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een zittende burgemeester zijn functie neerlegt, of wanneer een burgemeester (tijdelijk) niet in staat is zijn functie uit te oefenen, bijvoorbeeld als gevolg van ziekte, en er volgens de commissaris van de Koning niet kan worden volstaan met waarneming door de locoburgemeester. Sommige commissarissen van de Koning benoemen, ter waarborging van de continuïteit van het openbaar bestuur, altijd een waarnemend burgemeester ingeval de verwachte ontstentenis of afwezigheid van een Kroonbenoemde burgemeester langer dan een bepaalde termijn duurt. Dat is echter geen verplichting.

4.4.2 Herindeling

Waarneming kan zich ook voordoen als een vacature door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorlopig niet is opengesteld in het licht van een mogelijke beslissing tot herindeling. Voor waarnemingen die hun oorsprong vinden in voornemens tot herindeling bestaan richtlijnen. Indien sprake is van ontwikkelingen die kunnen leiden tot wettelijke herindeling, maakt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de afweging of de openstelling van een toevallig ontstane vacature wenselijk is. De reden hiervoor is de wens te voorkomen dat burgemeesters al snel na benoeming ten gevolge van een herindeling in een uitkeringssituatie geraken. Daarnaast bestaat er twijfel of bij een perspectief op herindeling voldoende geschikte kandidaten zullen solliciteren op de betreffende vacature.

Om meer zekerheid te bieden over de afweging van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zijn de criteria rond eventuele voorlopige niet-openstelling van een vacature bij herindeling opgenomen in de circulaire met betrekking tot de benoemingsprocedure van burgemeesters. Essentie daarvan is dat tot voorlopige niet-openstelling kan worden besloten indien een herindelingsprocedure is gestart in de zin van de Wet algemene regels herindeling (Arhi), dan wel als het op dat moment aannemelijk is dat er een Arhi-procedure zal worden gestart. In dat laatste geval, dus als de Arhi-procedure nog niet is gestart, geldt de voorwaarde dat de gemeenteraad zich niet verzet tegen de voorlopige niet-openstelling. De commissaris van de Koning dient zich te vergewissen van het standpunt van de gemeenteraad en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hierover te adviseren. Dit geldt zowel voor de initiële beslissing over niet-openstelling als voor latere beslissingen om de niet-openstelling al dan niet te verlengen in het licht van de feitelijke ontwikkelingen. In de praktijk valt het overleg tussen commissaris van de Koning en gemeenteraad veelal samen met het overleg over de aan te stellen waarnemer. De commissaris van de Koning dient de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van relevante ontwikkelingen op de hoogte te houden.

Uitzondering op de voorwaarde dat de gemeenteraad zich niet verzet tegen de voorlopige niet-openstelling geldt wanneer er een bestuurskrachtonderzoek loopt. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft dan de mogelijkheid om een besluit tot openstelling van een burgemeestersvacature aan te houden. Dan wordt de beslissing tot het wel of niet openstellen van de burgemeestersvacature opgeschort totdat er duidelijkheid is. Er dient dan uiterlijk binnen een jaar een beslissing te worden genomen over de consequenties van het onderzoek.

4.4.3 Bestuurlijke probleemsituatie

Het kan ook zijn, dat er zich een bestuurlijke probleemsituatie voordoet die naar het oordeel van de commissaris van de Koning inzet van een waarnemer nodig maakt. Van een ‘bestuurlijke probleemsituatie’ bestaat geen eenduidige definitie. Onder andere een bestuurscrisis, (vermeende) integriteitsproblemen rondom de burgemeester, of het niet naar tevredenheid functioneren van een burgemeester kunnen aanleiding zijn voor het aanstellen van een waarnemend burgemeester. De afweging om al dan niet een waarnemer te benoemen is te allen tijde aan de commissaris van de Koning. Ook wanneer de gemeenteraad formeel aangeeft dat sprake is van een verstoorde verhouding tussen hem en de zittende burgemeester, is de komst van een waarnemer geen absoluut gegeven. Ook in die gevallen beslist de commissaris van de Koning, veelal na overleg met de burgemeester en de gemeenteraad, over het wel of niet benoemen van een waarnemer.

4.5 Terugkeer van een Kroonbenoemde burgemeester

Zolang aan een zittende burgemeester geen ontslag is verleend, blijft deze formeel burgemeester, ook als die functie op dat moment wordt waargenomen. Dat betekent dat een burgemeester na een periode van verhindering of ontstentenis kan terugkeren in de gemeente. Dat is uiteraard gebruikelijk na een periode van bijvoorbeeld ziekte, maar het is ook mogelijk dat een burgemeester die zijn of haar functie tijdelijk heeft neergelegd in verband met een bestuurlijke probleemsituatie op een later moment terugkeert. Dit zal gebeuren in nauw overleg met de commissaris van de Koning. Zo is het in beginsel mogelijk dat een burgemeester terugkeert nadat de gemeenteraad eerder een aanbeveling tot ontslag heeft gedaan. Tot die terugkeer moet dan, ingevolge artikel 61, zevende lid, van de Gemeentewet, wel door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden besloten op basis van gronden uit het advies van de commissaris van de Koning waarmee de aanbeveling tot ontslag gepaard gaat, of andere zwaarwegende gronden.

4.6 Naar een nieuwe Kroonbenoemde burgemeester

Naast dat de commissaris van de Koning oordeelt over de noodzaak om een waarnemer te benoemen, oordeelt hij of zij ook over de duur van de waarneming, zonder dat hij of zij zich daarover overigens vooraf hoeft uit te spreken. De commissaris van de Koning handelt hierin naar bevind van zaken, eventueel in overleg met de gemeenteraad. De waarneming kan dus geruime tijd duren, bijvoorbeeld omdat de ambtelijke en bestuurlijke werkverhoudingen nog niet zijn genormaliseerd. Het is mogelijk dat verschillende waarnemers elkaar opvolgen. Uiteindelijk is het de minister van BZK die, eventueel in overleg met commissaris van de Koning en /of de gemeenteraad, bepaalt wanneer zij of hij hij de procedure opstart om tot een nieuwe Kroonbenoemde burgemeester te komen.

- Deze mogelijkheid is informerend van aard en biedt als zodanig geen keuzemarge.

Tip

- Overlegt de commissaris van de Koning met (een vertegenwoordiging) van de gemeenteraad over de waarneming, dan is het verstandig dat de gemeenteraad zich vooraf een mening vormt over de waarneming en de rol en de persoon van de waarnemer. Dit kan in de vorm van een wensenlijst of beknopte profielschets. De commissaris van de Koning is formeel niet gebonden aan de voorkeuren van de raad, maar kan daar wel haar of zijn voordeel mee doen en daarmee ook de vraag beter beantwoorden of de te benoemen waarnemer past in de betreffende gemeente.

Copyright © 2020

De inhoud van deze handreiking is voortgekomen uit een samenwerking tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties & adviesbureau Necker van Naem.

Feedback op deze handreiking?
Treft u informatie aan in dit document die niet meer van toepassing is of ontbreekt er voor u informatie? Dan stellen wij het op prijs als u ons dit laat weten. Dan kunnen we dit in de volgende update van het document meenemen.

Voor hyperlinks in dit document die verwijzen naar een externe bron (zoals een webpagina) geldt dat Necker van Naem niet betrokken is geweest bij de totstandkoming van de betreffende inhoud en daarmee niet de verantwoordelijkheid kan dragen voor de (juistheid van de) inhoud ervan.

U geeft ons feedback door een e-mail te sturen naar politiekeambtsdragers@minbzk.nl

Deze handreiking is een uitgave van:

Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1366897
Portefeuillehouder:	N.v.t.
Steller:	Marc van Vugt

Onderwerp

Benoeming leden vertrouwenscommissie voor de benoeming en herbenoeming burgemeester

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

De volgende leden van de vertrouwenscommissie te benoemen:

- Alex van den Braak namens de fractie INbox
- Gerlof Roubos namens de fractie BALANS
- Joep Schalkx namens de fractie Combinatie95
- Roel de Los Hoyos namens de fractie CDA
- Mirjam Bemelmans namens de fractie PvdA-GroenLinks
- Rinze van der Veen namens de fractie SP
- Rob Kuppens namens de fractie VVD
- Wiebe de Leijer namens de fractie D66
- Rianne van Esch als waarnemend voorzitter van de gemeenteraad

meewerkend boxtel

Inleiding

Op 26 november 2019 is Ronald van Meygaarden benoemd tot burgemeester van de gemeente Boxtel. De wettelijke zittingstermijn van burgemeesters bedraagt 6 jaren. Dit betekent dat uiterlijk 26 november 2025 een besluit moet zijn genomen inzake een herbenoeming. In dit proces is een rol weggelegd voor de vertrouwenscommissie. De commissie bereidt een concept-aanbeveling tot de herbenoeming voor. Het voorstel dat nu voorligt voorziet in de benoeming van de leden van de vertrouwenscommissie.

Beoogd resultaat

De vertrouwenscommissie opnieuw bemensen zodat die kan starten met het voorbereiden van een concept-aanbeveling voor de herbenoeming van de burgemeester.

Argumenten

1.1 Onstane vacatures vertrouwenscommissie dienen te worden ingevuld.
Begin 2019 zijn de leden van de vertrouwenscommissie benoemd. Als gevolg van personele wijzigingen in de raad is er van de destijds benoemde leden nog maar één lid over.

1.2 De invulling van de vacatures is overlegd met de coalitie- en oppositiepartijen.
De vertrouwenscommissie bestaat uit maximaal één raadslid per fractie. De commissie kent geen plaatsvervangende leden. De kandidaatstelling voor de vacatures is besproken met de fractievoorzitters in de vergadering van het presidium.

1.3 Toevoegen waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid van de vertrouwenscommissie.
Op grond van de verordening kan de gemeenteraad de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid toevoegen aan de commissie. Het presidium legt u een voorstel voor waarin de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad wordt toegevoegd aan de commissie.

2.1 Toevoegen adviseurs vertrouwenscommissie
Op grond van de verordening kan de raad één of meer wethouders aan de vertrouwenscommissie toevoegen als adviseur. Het presidium legt u een voorstel voor waarin geen adviseurs worden toegevoegd aan de vertropuwenscommissie. De commissie die de klankbordgesprekken met de burgemeester voert heeft zich daarbij laten informeren door de wethouders en de gemeentesecretaris. Die gesprekken zijn voor de vertrouwenscommissie voldoende om zich een beeld te kunnen vormen van het functioneren van de burgemeester in het college.

3.1 Toevoegen gemeentesecretaris aan de vertrouwenscommissie ter ambtelijke ondersteuning.
De verordening bepaalt dat de gemeentesecretaris ter ambtelijke ondersteuning door de raad aan de commissie kan worden toegevoegd. Het presidium legt u een voorstel voor waarin de gemeentesecretaris niet wordt toegevoegd.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

De raadsleden die lid zijn van deze commissie ontvangen voor de duur van de activiteiten een toelage van € 139,90 per maand. Dit is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Boxtel. De kosten komen ten laste van de gemeente.

meewerkend boxtel

Uitvoering
Na benoeming van de leden van de verrouwenscommissie door de raad, kan de commissie van start met haar werkzaamheden. De commissie bereidt een concept-aanbeveling tot de herbenoeming van de burgemeester voor. De aanbeveling van de raad en bijbehorende stukken dienen uiterlijk 15 juni 2025 te worden ingediend bij de cdK

Communicatie
Het besluit van de raad wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Bijlagen
1. Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt
2. Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad

Boxtel, 7 januari 2024
Namens het presidium

de waarnemend voorzitter,

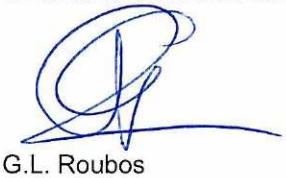

G.L. Roubos

Ter inzage
1. N.v.t.

Contactpersoon
I.H.M. Smits, raadsgriffier, griffie@boxtel.nl, 0411-655911

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1366897

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelet op de Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt (gemeente Boxtel 2019);

gelezen het voorstel van het presidium van 7 januari 2025;

Besluit

De volgende leden van de vertrouwenscommissie te benoemen:

- Alex van den Braak namens de fractie INbox
- Gerlof Roubos namens de fractie BALANS
- Joep Schalkx namens de fractie Combinatie95
- Roel de Los Hoyos namens de fractie CDA
- Mirjam Bemelmans namens de fractie PvdA-GroenLinks
- Rinze van der Veen namens de fractie SP
- Rob Kuppens namens de fractie VVD
- Wiebe de Leijer namens de fractie D66
- Rianne van Esch als waarnemend voorzitter van de gemeenteraad

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt (gemeente Boxtel 2019)

Geldend van 23-03-2019 t/m heden

Intitulé

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de benoeming en herbenoeming van de burgemeester voorbereidt (gemeente Boxtel 2019)

De raad van de gemeente Boxtel;

gezien het voorstel van het presidium van 5 november 2018;

gelet op de artikelen:

- 61, 61a, 61c, 84, 86, 147 en 149 van de Gemeentewet;
- 15 en 31 van de Archiefwet 1995;
- 9 van het Archiefbesluit 1995;

gelet op de Circulaire benoeming, klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Verordening op de vertrouwenscommissie, die de aanbeveling tot (her)benoeming van de burgemeester voorbereidt

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Taak

De vertrouwenscommissie (hierna: commissie) heeft tot taak de aanbeveling tot benoeming van de burgemeester voor te bereiden.

Artikel 2 Samenstelling commissie

1. De commissie bestaat uit maximaal één lid per fractie, door de raad uit haar midden benoemd.
2. Indien de gemeenteraad niet heeft bepaald wie de voorzitter en plaatsvervangend is kiest de commissie uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
3. De commissie kent geen plaatsvervangende leden.
4. De gemeenteraad kan de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid toevoegen aan de commissie.

Artikel 3 Ambtelijke ondersteuning

1. De raadsgriffier is secretaris van de commissie en geeft uit dien hoofde ambtelijke ondersteuning aan de commissie.

2. De raad kan bepalen dat de gemeentesecretaris ter ambtelijke ondersteuning aan de commissie wordt toegevoegd.

3. De secretaris is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Artikel 4 Vergaderingen

1. De commissie vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste 3 leden dit noodzakelijk acht(en). De commissie vergadert slechts indien meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is.

2. De voorzitter bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering. De voorzitter roept de volgende personen schriftelijk tot de vergadering op:

   a. de leden van de commissie;

   b. de sollicitant voor het ambt van burgemeester, elk voor zover met de betreffende sollicitant een gesprek plaats heeft;

   c. de burgemeester, voor zover met hem een gesprek plaats heeft.

3. De in het tweede lid bedoelde oproeping geschiedt ten minste 5 dagen voorafgaand aan de vergadering. Indien bijzondere omstandigheden een spoedige bijeenkomst van de commissie vergen kan van de in de eerste volzin van dit lid bedoelde termijn worden afgeweken doch geschiedt de oproeping ten minste 24 uren voorafgaand aan de vergadering.

Artikel 5 Stemming

De commissie besluit over de vaststelling van een concept aanbeveling bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid (inclusief de voorzitter) één stem heeft. Indien de stemmen staken, wordt het nemen van een beslissing uitgesteld tot de volgende vergadering. Is uitstel van de beslissing niet mogelijk of staken de stemmen ook in die volgende vergadering, dan worden de verschillende meningen in het in artikel 6 bedoelde verslag opgenomen. Indien de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad als lid wordt toegevoegd aan de commissie en die toevoeging leidt tot een oververtegenwoordiging van een fractie in de commissie, dan heeft dat lid (de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad) geen stemrecht in de commissie.

Artikel 6 Verslag

De commissie brengt over haar werkzaamheden ter voorbereiding op het doen van een aanbeveling schriftelijk een verslag van bevindingen uit aan de gemeenteraad en aan de commissaris van de Koning. Het verslag van bevindingen dat de commissie uitbrengt aan de raad en de commissaris van de Koning bevat in ieder geval:

a. een weergave van de wijze waarop de commissie haar werkzaamheden heeft verricht;

b. een concept aanbeveling met een gemotiveerde weergave van de bevindingen van de commissie.

Artikel 7 Geheimhouding

1. Op alle informatie van de commissie rust ingevolge de wet de verplichting tot geheimhouding, welke zich uitstrekt tot eenieder die van de informatie kennis draagt.

2. De vergaderingen van de commissie zijn ingevolge de wet besloten. De voorzitter van de commissie wijst in elke vergadering en elk gesprek op de geheimhoudingsplicht (op de inhoud van de stukken en het behandelde tijdens de vergadering of gesprek).

3. Stukken die van de commissie uitgaan worden onder vermelding van “geheim” door de voorzitter en de secretaris ondertekend en verstuurd. Stukken bestemd voor de commissie worden onder vermelding van “geheim” gezonden aan de secretaris en aldaar bewaard tot het moment van archivering. De secretaris ziet er op toe dat de vertrouwelijkheid in deze procesgang wordt gegarandeerd.

4. Aan degenen die geen lid zijn van de commissie wordt ingevolge de wet geen informatie verstrekt omtrent de inhoud van de stukken of het behandelde ter vergadering of in het gesprek.

5. De commissie treft een voorziening met betrekking tot de wijze waarop de geheimhouding blijft gewaarborgd bij het beheer van bescheiden, het voeren van correspondentie en bij de bepaling van plaats en tijdstip van de gesprekken.

6. De commissie en de gemeenteraad kunnen de geheimhouding waartoe de Gemeentewet, respectievelijk zullen de geheimhouding waartoe het tweede lid van dit artikel verplicht, niet opheffen.

7. De geheimhoudingsplicht blijft ingevolge de wet ook in het geval de commissie wordt ontbonden van kracht.

8. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de (plaatsvervangend) secretaris en, indien van toepassing, de adviseur.

Artikel 8 Contactpersoon bij de (her)benoemingsprocedure

De voorzitter van de commissie treedt op als contactpersoon.

Artikel 9 Archivering

1. De secretaris van de commissie draagt er zorg voor dat na afronding van de benoeming en herbenoeming alle archiefbescheiden onverwijld in een envelop worden verzegeld en gerubriceerd als "geheim", en worden geplaatst in de daartoe aangewezen archiefruimte.

2. De secretaris van de commissie draagt er zorg voor dat in het belang van een zorgvuldige overbrenging naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, als bedoeld in artikel 12 van de Archiefwet 1995, een verklaring van overbrenging, als bedoeld in artikel 9 van het Archiefbesluit 1995, wordt opgesteld voor archiefbescheiden waarvoor de wettelijke termijn verstreken is. In deze verklaring wordt melding gemaakt van het besluit tot toepassing van artikel 15, eerste lid sub a, van de Archiefwet 1995 en de daarin gestelde beperkingen aan de openbaarheid, tot de archiefbescheiden 75 jaar oud zijn.

Hoofdstuk 2: bepalingen inzake de benoeming

Artikel 10 Adviseur

1. De gemeenteraad kan één of meer wethouders als adviseur toevoegen aan de commissie.

2. De adviseur wordt uitgenodigd voor de vergadering van de commissie. Artikel 4, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 Informatie over en gesprek met sollicitant

1. De secretaris nodigt namens de voorzitter sollicitanten uit voor een gesprek met de commissie.

2. De commissie treft daarbij voorzieningen die nodig zijn ter bescherming van de privacy van de sollicitant.

3. Elk overleg met derden, in welke vorm dan ook, is uitgesloten.

Artikel 12 Bijzondere bepalingen inzake verslaglegging

1. De commissie brengt van haar bevindingen verslag uit aan de raad en aan de commissaris van de Koning.

2. Het in artikel 6 bedoeld verslag van bevindingen wordt in ieder geval vergezeld van de conceptaanbeveling van 2 personen.

Artikel 13 Ontbinding

Lopende de procedure tot benoeming is ontbinding van de commissie uitsluitend mogelijk met ingang van de dag volgend op die waarop door de minister van BZK aan de gemeenteraad bekend is gemaakt dat in de vacature is voorzien.

Hoofdstuk 3: bepalingen inzake de herbenoeming

Artikel 14 Adviseur

1. De gemeenteraad kan één of meer wethouders als adviseur toevoegen aan de commissie.

2. De adviseur wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van de commissie. Artikel 4 , tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. De adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Artikel 15 Informatie over en gesprek met de burgemeester

1. De commissie maakt vooraf aan de burgemeester, de gemeenteraad en de commissaris van de Koning kenbaar op basis van welke informatiebronnen zij zich een oordeel zal vormen over het functioneren van de burgemeester. Daarbij baseert zij zich in ieder geval op de profielschets en de wettelijke taken van de burgemeester.

2. Alvorens haar verslag van bevindingen aan de gemeenteraad, de commissaris van de Koning en de burgemeester te zenden, bespreekt de commissie dit met de burgemeester. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat bij het verslag van bevindingen wordt gevoegd.

Artikel 16 Bijzondere bepaling inzake verslaglegging

1. Het in artikel 6 bedoelde verslag van bevindingen wordt in ieder geval vergezeld van een conceptaanbeveling inzake de herbenoeming.

2. Indien ter zake van het functioneren van de burgemeester afspraken zijn gemaakt tussen de commissie en de burgemeester, worden deze expliciet in het verslag van bevindingen vermeld.

Artikel 17 Ontbinding

Lopende een procedure tot herbenoeming is ontbinding van de commissie uitsluitend mogelijk met ingang van de dag volgende op die waarop door de minister van BZK aan de gemeenteraad bekend is gemaakt dat de burgemeester bij Koninklijk besluit is herbenoemd.

Hoofdstuk 4: Slotbepalingen

Artikel 18 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist de commissie.

Artikel 19 Ontbinding en wijziging van de samenstelling van de commissie

1. De commissie blijft in stand zolang zij niet wordt ontbonden.

2. De samenstelling van de commissie kan tussentijds worden aangepast.

Artikel 20 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Verordening vertrouwenscommissie benoeming en herbenoeming burgemeester 2019’.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 15 januari 2019.

De gemeenteraad van Boxtel,

de plv. griffier,

M.P.J. van Vugt

de voorzitter,

A.M.T. Naterop

Ondertekening

Toelichting

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Samenstelling (artikel 2)

De commissie bestaat uitsluitend uit leden van de raad waarbij het aan de gemeenteraad is al dan niet elke fractie in de commissie vertegenwoordigd te doen zijn. Verlies van het raadslidmaatschap betekent automatisch het einde van het lidmaatschap van de commissie. Tijdelijke vervanging is vanwege het bijzondere karakter van de procedure, waarin geheimhouding centraal staat, ongewenst en is daarom in deze bepaling niet opgenomen.

Ambtelijke ondersteuning (artikel 3)

Ambtelijke ondersteuning wordt door de griffier geleverd, en eventueel door de gemeentesecretaris als plaatsvervangend secretaris. Betrokkenheid van de gemeentesecretaris ligt met name voor de hand indien een wethouder als adviseur aan de commissie is toegevoegd. Adviseurs en ambtelijke ondersteuners hebben geen stemrecht.

Vergaderingen (artikel 4)

Het moment van vergaderen moet vroegtijdig bekend zijn zodat de leden van de commissie en de andere genodigden in staat zijn gehoor te geven aan de oproeping ter vergadering. Als er sprake is van een situatie die een spoedige bijeenkomst van de commissie vereist, kan een kortere termijn van oproeping worden ingesteld.

Stemming (artikel 5)

Met betrekking tot de stemming streeft de commissie naar unanimiteit. Kan een minderheid zich niet vinden in de uitkomst, dan wordt die in het verslag op passende wijze tot uitdrukking gebracht. Adviseurs en ambtelijke ondersteuners hebben geen stemrecht.

Verslag (artikel 6)

Het is van belang er zorg voor te dragen dat het verslag voldoende onderbouwing bevat van de visie van de commissie, nu de gemeenteraad op basis van het verslag van bevindingen besluit over de aanbeveling. Als stelregel geldt dat het hele verloop van de procedure zowel procedureel als inhoudelijk in het verslag van bevindingen zijn weerslag krijgt. De opbouw van een verslag kan er bijvoorbeeld als volgt uit zien:

Bij benoeming

1. Proces: In een inleiding wordt vermeld hoe de vacature is ontstaan. Er wordt informatie gegeven over de samenstelling van de vertrouwenscommissie en (belangrijke eisen uit) de profielschets en hoe die te lezen is in het licht van het in de profielschetsvergadering verhandelde. Na informatie over de openstelling van de vacature en procedurele informatie over de ontvangst van de selectie van kandidaten van de commissaris van de Koning kan het onderdeel 'Proces' worden afgesloten met procedurele informatie over de opzet van de selectiegesprekken en eventuele assessments. Dit hoofdstuk bevat dus uitsluitend procedurele informatie.

2. Bevindingen: In het verslag wordt chronologisch de inhoud en het verloop van alle beraadslagingen in, en gesprekken door, de commissie verwerkt. De bevindingen met betrekking tot de afzonderlijke kandidaten met wie gesprekken zijn gevoerd, kunnen desgewenst geanonimiseerd worden gepresenteerd. De kandidaten worden dan bijvoorbeeld aangeduid door letters. De namen van de kandidaten die op de conceptaanbeveling staan, worden vanzelfsprekend wel genoemd. Zij worden uitgebreider besproken. Afgesloten wordt met een advies over welke twee kandidaten in welke volgorde op de aanbeveling zouden moeten staan. Deze conclusie wordt onderbouwd en aangegeven wordt of de commissie unaniem is in dit voorstel. Indien kandidaten zich gedurende de procedure terugtrekken, wordt de reden daarvan vermeld in het verslag.

Bij herbenoeming

1. Proces: Na een inleiding volgt procedurele informatie over de samenstelling van de vertrouwenscommissie, die de aanbeveling heeft voorbereid en over de klankbordgesprekken (frequentie, gesprekspartners) die gedurende de ambtstermijn met de burgemeester zijn gehouden.

2. Dan volgt chronologisch inhoudelijke informatie over de werkzaamheden van de commissie en over de inhoud van de met informanten en de burgemeester gevoerde gesprekken. Ook de aard en inhoud van eventuele tussentijdse contacten met de commissaris van de Koning wordt vermeld.

3. Bevindingen: In het verslag wordt kort de inhoud en het verloop van alle beraadslagingen in, en gesprekken door, de commissie verwerkt. Bevindingen met betrekking tot het functioneren van de burgemeester kunnen bijvoorbeeld worden geordend naar criteria uit de profielschets en afspraken uit klankbordgesprekken. Afgesloten wordt met een conclusie.

Het verslag wordt ondertekend door de voorzitter en secretaris van de commissie.

Geheimhouding (artikel 7)

De geheimhoudingsplicht voor de vertrouwenscommissie vloeit rechtstreeks voort uit artikel 61c van de Gemeentewet. De geheimhoudingsplicht omvat alle informatie, niets uitgezonderd: hetgeen tijdens de vergadering is gewisseld, de stukken (de in artikel 6 bedoelde verslagen inbegrepen) en alle andere informatie die langs welke weg ook de commissie bereikt.

De geheimhoudingsplicht strekt zich uit tot de leden van de commissie, alsmede tot degenen die ambtelijke ondersteuning verlenen en, indien van toepassing, de adviseur(s). Vanwege de gevoeligheid van de informatie, alsmede vanwege de mogelijke strafrechtelijke consequenties van de schending van deze plicht, wordt aan het begin van de vergadering door voorzitter van de vergadering op de geheimhoudingsplicht gewezen.

De geheimhoudingsplicht brengt onder meer met zich dat aan raadsleden die geen zitting (meer) hebben in de commissie en aan anderen geen inzage in, of informatie omtrent de inhoud van de stukken of het behandelde ter vergadering of in het gesprek wordt verstrekt.

Archivering (artikel 9)

Het verdient aanbeveling dat de secretaris van de commissie tijdig overleg pleegt met de beheerder van de archiefbewaarplaats als deskundige op dit terrein over de te volgen werkwijze.

Er zijn twee fasen te onderscheiden.

"Overbrenging" is de uiteindelijke formele overdracht van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats in de zin van artikel 12 van de Archiefwet 1995. Met het oog op de geheimhouding onder de Gemeentewet wordt

aangeraden de stukken niet vervroegd formeel over te brengen naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, maar pas na de wettelijke termijn van 20 jaar.

Tot dat moment moeten de archiefbescheiden worden geplaatst in een archiefruimte van de gemeente. Om de geheimhouding te borgen, is het advies om een afspraak te maken met de beheerder van de archiefbewaarplaats (meestal de gemeentearchivaris) dat de archiefbescheiden al wel worden geplaatst in de (op grond van artikel 31 van de Archiefwet 1995 door burgemeester en wethouders aangewezen) gemeentelijke archiefbewaarplaats. De archiefbewaarplaats doet in deze dan dienst als archiefruimte. De secretaris van de commissie en de beheerder van de archiefbewaarplaats plegen tijdig overleg over de plaatsing en het beheer van de archiefbescheiden.

Het aanleveren van de archiefbescheiden direct na afronding van de procedure ter plaatsing in de archiefbewaarplaats van de gemeente geschiedt door de secretaris van de commissie, omdat het college van BenW in die hoedanigheid geen toegang heeft tot deze stukken. Omdat het college formeel wel de zorgdrager is voor de archiefbescheiden, is het advies de secretaris van de commissie in dit specifieke geval te mandateren.

Ten behoeve van de overbrenging van de stukken na uiterlijk 20 jaar naar de archiefbewaarplaats is het van belang de beperking voor openbaarmaking scherp te formuleren. Dat kan dus al worden voorbereid door de secretaris van de vertrouwenscommissie op het moment dat deze de stukken in beheer geeft bij de archiefbewaarplaats. Daarmee wordt bereikt dat bij de overbrenging na uiterlijk 20 jaar niet vergeten wordt deze beperking formeel in een besluit vast te leggen. Met het oog op de persoonlijke levenssfeer van personen die in de dossiers worden genoemd wordt aangeraden de termijn te stellen op 75 jaar na het afsluiten van het dossier.

De Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 maken geen onderscheid naar de vorm van archiefbescheiden en zijn dus zowel op papieren als op digitale archiefbescheiden van toepassing. Digitale archiefbescheiden worden bewaard in een zogenoemde e-depotvoorziening. Ingeval er sprake is van digitale bestanden dienen de daarvoor geldende regels te worden gevolgd en moet op overeenkomstige wijze de geheimhouding van de betrokken bescheiden worden gegarandeerd. Hiervoor zij verwezen naar de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG).

Hoofdstuk 2: Bepalingen inzake de benoeming

Toevoegen van een adviseur (artikel 10)

Het is niet verplicht een of meer van de wethouders als adviseur aan de commissie toe te voegen, maar dit wordt wel wenselijk geacht. Wordt hij daaraan toegevoegd dan zijn de bepalingen inzake de oproeping ook op die adviseur van toepassing. Een adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Informatie over en gesprek met de sollicitant (artikel 11)

Ingevolge artikel 61, vierde lid, van de Gemeentewet wordt door tussenkomst van de commissaris van de Koning de door de commissie nodig geachte informatie verschaft. Gezien de belangen van alle betrokkenen is de procedure om tot een aanbeveling inzake de benoeming te komen, door de wetgever geheim verklaard. Dat betekent ook dat de commissie er voor moet zorgen dat bij de correspondentie en gesprekken die met de sollicitanten worden gevoerd in het kader van de aanbeveling inzake de benoeming, de privacy gewaarborgd is. Hierbij dient onder meer gedacht te worden aan de plaats en het tijdstip van de gesprekken.

Bijzondere bepalingen inzake verslaglegging (artikel 12)

Artikel A.4 bevat de algemene bepalingen inzake de verslaglegging. Ten aanzien van benoeming dient bepaald te worden dat dit verslag in ieder geval wordt vergezeld van een conceptaanbeveling van twee personen. Ten overvloede: na de vaststelling van de aanbeveling door de raad, wordt slechts de naam van de als eerste aanbevolen kandidaat openbaar gemaakt.

Ontbinding (artikel 13)

Uit artikel S.2 volgt dat de commissie in stand blijft zolang zij niet wordt ontbonden. Wordt er voor gekozen de commissie te ontbinden dan kan dit niet zolang er sprake is van een lopende procedure inzake de benoeming.

Hoofdstuk 3: Bepalingen inzake de herbenoeming

Toevoegen van een adviseur (artikel 14)

Het is niet verplicht een of meer van de wethouders als adviseur aan de commissie toe te voegen, maar dit wordt wel wenselijk geacht. Wordt hij daaraan toegevoegd dan zijn de bepalingen inzake de oproeping ook op die wethouder van toepassing. Een adviseur is geen lid van, en heeft geen stemrecht in, de commissie.

Informatie over en gesprek met de burgemeester (artikel 15)

De informatiebronnen die de vertrouwenscommissie gebruikt bij het komen tot een aanbeveling inzake de herbenoeming dienen voor zowel de burgemeester, de gemeenteraad als de commissaris van de Koning, vooraf helder te zijn. De bevindingen die de commissie doet, dienen met de burgemeester besproken te worden. Als vertrekpunt zijn in ieder geval relevant de profielschets bij benoeming en de wettelijke taken van de burgemeester, te weten zijn voorzitterschap van raad en college en zijn taken als eenhoofdig orgaan, in het bijzonder zijn verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. En verder zijn eventuele portefeuille als lid van het college.

Bijzondere bepaling inzake verslaglegging herbenoeming (artikel 16)

Artikel 6 bevat de algemene bepalingen inzake de verslaglegging. Van belang is dat de commissie met een concept voor de aanbeveling inzake de herbenoeming komt, waarop de raad over de aanbeveling heeft te besluiten. Eventuele afspraken over het functioneren van de burgemeester dienen volstrekt helder te zijn.

Ontbinding (artikel 17)

Uit artikel S.2 volgt dat de commissie in stand blijft zolang zij niet wordt ontbonden. Wordt er voor gekozen de commissie te ontbinden dan kan dit niet zolang er sprake is van een lopende procedure inzake de herbenoeming.

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad

Geldend van 26-06-2018 t/m heden

Intitulé

Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van het presidium van 19 april 2018 en gehoord het presidium van 15 mei 2018;

b e s l u i t :

vast te stellen de Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. gesprekken: klankbordgesprekken van de raad met de burgemeester;

b. commissie: een commissie die namens de raad de gesprekken voert;

c. commissaris: de commissaris van de Koningin van de provincie Noord-Brabant;

d. ambtsperiode: de periode waarvoor de burgemeester door de commissaris is benoemd;

e. betrokkenen: een ieder die inhoudelijk betrokken is of wordt bij een vergadering.

Artikel 2. Algemene bepalingen

1. De raad stelt aan het begin van een nieuwe raadsperiode een commissie in die periodiek gesprekken voert met de burgemeester.

2. De commissie voert tijdens de ambtsperiode elk jaar een klankbordgesprek met de burgemeester.

3. Het verslag van het laatste gesprek in een ambtsperiode weegt mee bij het oordeel over een herbenoeming van de burgemeester.

Artikel 3. Procedure en tijdschema

1. De (plaatsvervangend) griffier agendeert en organiseert de gesprekken.

2. De reguliere gesprekken worden gevoerd tenminste vier weken voorafgaand aan de gesprekken die de commissaris met de burgemeester heeft.

3. De (plaatsvervangend) griffier onderhoudt de contacten met het kabinet van de commissaris.

Artikel 4. Samenstelling commissie

1. De commissie bestaat uit de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad en drie leden van de gemeenteraad waarbij een evenwichtige verdeling de voorkeur heeft.

2. De commissie kent geen plaatsvervangende leden.

3. De commissie laat zich bijstaan door de (plaatsvervangend) griffier.

4. De commissie laat zich informeren door de fractievoorzitters.

5. De commissie kan zich laten informeren door wethouder(s) en gemeentesecretaris.

Artikel 5. De voorzitter van de commissie

1. De waarnemend voorzitter van de raad vervult het voorzitterschap van de commissie en is tevens lid van de commissie.

2. De voorzitter leidt de gesprekken.

3. De voorzitter treedt, voor zover nodig, op als contactpersoon en als woordvoerder naar buiten.

4. De commissie kan zich laten bijstaan door een externe gespreksleider.

5. Bij afwezigheid van de voorzitter worden diens taken waargenomen door een door de commissie uit zijn midden aan te wijzen plaatsvervanger.

Artikel 6. Voorbereiding gesprek

1. De leden van de commissie en de burgemeester krijgen voorafgaand aan het gesprek de gelegenheid om, voor zover van toepassing, het voorgaand verslag in te zien.

2. De leden van de commissie en de burgemeester krijgen voorafgaand aan het gesprek de gelegenheid om bespreekpunten aan te leveren.

3. Uiterlijk twee weken voor het gesprek ontvangen de leden van de commissie en de burgemeester namens de voorzitter een schriftelijke uitnodiging. In de uitnodiging worden in ieder geval de plaats, het tijdstip, de agenda en de bespreekpunten vermeld.

4. Betrokkenen die niet in staat zijn een gesprek bij te wonen, delen dit tijdig aan de (plaatsvervangend) griffier mee.

5. Bij verhindering van meer dan de helft van de commissie zorgt de (plaatsvervangend) griffier voor een nieuwe afspraak.

Artikel 7. Geheimhouding

1. De commissie legt aan het begin van elk gesprek, met toepassing van artikel 86 van de Gemeentewet, geheimhouding op over de inhoud van de verslagen en het behandelde tijdens het gesprek.

2. De voorzitter ziet er op toe dat aan het gestelde in het vorige lid wordt voldaan.

3. De voorzitter en de andere leden van de commissie voorkomen dat op enigerlei wijze de vertrouwelijkheid en de geheimhouding in gevaar komen. In de voorbereiding kunnen betrokkenen alleen gebruik maken van eigen kennis en ervaring, van openbare bronnen en van de voor dit doel vertrouwelijk verkregen informatie wethouder(s) en gemeentesecretaris. Het op andere wijze inwinnen van inlichtingen of informatie of overleg met derden is niet toegestaan.

4. De voorzitter en de andere leden van de commissie verstrekken geen inzage in de verslagen noch informatie daarover en over het behandelde tijdens de vergaderingen aan raadsleden die geen lid zijn van de commissie, noch aan anderen, behoudens het bepaalde in artikel 6, eerste lid en artikel 9, vijfde lid.

5. De commissie, noch de raad zal geheimhouding waartoe het eerste lid verplicht, opheffen.

6. De commissie treft een voorziening met betrekking tot de wijze waarop de geheimhouding blijft gewaarborgd bij het beheer van documenten, voeren van de correspondentie en bij de bepaling van plaats en tijdstip van de gesprekken.

7. De geheimhoudingsplicht blijft na ontbinding van de commissie van kracht.

8. De voorgaande artikelleden zijn van overeenkomstige toepassing op de (plaatsvervangend) griffier, de wethouder(s), gemeentesecretaris en de externe gespreksleider.

Artikel 8. Het gesprek

1. Gesprekken vinden plaats in beslotenheid.

2. Tijdens het gesprek hebben zowel de leden van de commissie als de burgemeester de mogelijkheid hun mening over en ervaringen met de geagendeerde bespreekpunten toe te lichten.

3. Uitgangspunt bij het gesprek is de profielschets waarop de burgemeester is benoemd.

4. De volgende onderwerpen komen tijdens het gesprek aan de orde:

   a. de burgemeester als voorzitter van de raad en zijn rol in de agendacommissie en het presidium;

   b. de burgemeester in het proces van dualisme;

   c. de burgemeester als voorzitter van het college;

   d. de burgemeester als coördinator van beleid, kwaliteitsbewaker met toepassing van artikel 170 Gemeentewet;

   e. de burgemeester die invulling geeft aan de eigen portefeuille, met name de handhaving van de openbare orde en veiligheid;

   f. de burgemeester en zijn contacten met de inwoners, organisaties en bedrijven;

   g. de burgemeester als ambassadeur en gezicht van de gemeente in de regio, provincie, rijk en Europa;

   h. de burgemeester en zijn contacten met ambtenaren, met name de gemeentesecretaris, de (plaatsvervangend) griffier en het management van de gemeentelijke organisatie;

   i. de burgemeester en zijn nevenfuncties en integriteit.

5. In een eventueel tweede deel van het gesprek kan worden gesproken over de ontwikkelingen van de gemeente.

Artikel 9. Verslaglegging

1. De (plaatsvervangend) griffier is belast met de verslaglegging van de gesprekken.

2. Door de (plaatsvervangend) griffier wordt het verslag in conceptvorm in drievoud opgesteld en door de voorzitter en de burgemeester door ondertekening vastgesteld.

3. Het verslag bevat de feitelijke gegevens van de tijd, plaats en rol van de aanwezigen bij het gesprek.

4. Het verslag geeft een duidelijk en feitelijk beeld van het besprokene.

5. Een afschrift van het vastgestelde verslag wordt aan de burgemeester en de commissaris gestuurd.

Artikel 10. Archivering

1. De griffier draagt zorg voor een afdoende vertrouwelijke archivering van de stukken, waaronder een afschrift van het vastgestelde (gespreks)verslag.

2. Na het aftreden van de burgemeester worden alle stukken die betrekking hebben op het functioneren van de burgemeester door de griffier vernietigd.

Artikel 11. Onvoorziene gevallen

In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist de commissie.

Artikel 12. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking de dag na publicatie in de van gemeentewege gebruikelijke wijze. Daarmee komt de ‘Verordening functioneringsgesprekken burgemeester en raad’ uit 2012 te vervallen.

Artikel 13. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening klankbordgesprekken burgemeester en raad’.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 5 juni 2018.
De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,
mw. I.H.M. Smits
de voorzitter,
M. Buijs

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl

meewerkend boxtel

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1368635
Portefeuillehouder:	Ronald van Meygaarden
Steller:	Marc van Vugt

Onderwerp

Benoeming voorzitter rekenkamer Boxtel

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

De heer Kees Martens te benoemen tot voorzitter van de rekenkamer Boxtel

meewerkend boxtel

Inleiding
De heer Jan van den heuvel heeft zijn functie als voorzitter van de rekenkamer Boxtel neergelegd. Het is aan de raad om de nieuwe voorzitter van de rekenkamer te benoemen. Dit voorstel voorziet hierin.

Beoogd resultaat
Invulling van de vacature van voorzitter rekenkamer Boxtel.

Argumenten
1.1 De raad benoemd de voorzitter van de rekenkamer.
De Gemeentewet schrijft voor dat de raad uit de leden van de rekenkamer de voorzitter benoemt.

1.2 De rekenkamer onderschrijft de voordracht.
De voordracht is tot stand gekomen in goed onderling overleg tussen de leden van de rekenkamer Boxtel.

1.3 De heer Martens is al lid van de rekenkamer Boxtel.
De heer Van den Heuvel had reeds enige tijd geleden aangekondigd te zullen gaan stoppen. Hiermee is rekening gehouden bij de laatst gehouden sollicitatieprocedure voor de invulling van een vacature voor lid rekenkamer Boxtel. Uit die sollicitatieprocedure zijn destijds twee geschikte kandidaten naar voren gekomen. Met de wetenschap dat op korte termijn wederom een vacature ging ontstaan (vertrekkend voorzitter) zijn beide kandidaten in de raadsvergadering van 17 september 2024 benoemd tot lid van de rekenkamer Boxtel. De heer Martens, destijds benoemd als lid van de rekenkamer, wordt nu voorgedragen voor de benoeming tot voorzitter.

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering
Na zijn benoeming zet de heer Martens zijn werkzaamheden voort binnen de rekenkamer Boxtel. Niet meer als lid, maar als voorzitter.

Communicatie
Het besluit van de raad wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Bijlagen
1. Verordening rekenkamer gemeente Boxtel 2023

Boxtel, 7 januari 2025
Namens het presidium,
de voorzitter,

R.S. van Meygaarden

Contactpersoon
I.H.M. Smits, raadsadviseur, ism@boxtel.nl , 0411-655911

meewerkend boxtel

Raadsbesluit

Registratienr.: 1368635

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelet op artikel 81c van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het presidium van 7 januari 2025;

Besluit

De heer Kees Martens te benoemen tot voorzitter van de rekenkamer Boxtel

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 februari 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,	de voorzitter,
I.H.M. Smits	R.S. van Meygaarden

Verordening gemeentelijke rekenkamer Boxtel 2023

Geldend van 01-09-2023 t/m heden

Intitulé

Verordening gemeentelijke rekenkamer Boxtel 2023

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. wet: Gemeentewet;

b. voorzitter: voorzitter van de rekenkamer;

c. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel;

d. rekenkamer: gemeentelijke rekenkamer als bedoeld in artikel 81a van de Gemeentewet;

e. doelmatigheid: de mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;

f. doeltreffendheid: de mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten van het beleid daadwerkelijk worden behaald;

g. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving.

Artikel 2 Rekenkamer

1. De raad stelt een rekenkamer in.

2. De rekenkamer bestaat uit 3 externe leden

Artikel 3 Taken rekenkamer

De rekenkamer verricht onderzoek naar en adviseert aan de raad over de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid en beheer.

Artikel 4 Benoeming leden

1. De rekenkamer bestaat uit drie leden die door de raad van buiten de kring van zijn leden worden benoemd.

2. De leden van de rekenkamer worden door de raad benoemd voor een periode van zes jaar en zijn 1x herbenoembaar voor eenzelfde termijn.

3. De raad wijst één van de leden van de rekenkamer als voorzitter aan.

4. De voorzitter van de rekenkamer draagt zorg voor het tijdig en periodiek bijeenroepen van de vergaderingen van de rekenkamer, het leiden van de vergaderingen, het bewaken van de uitgangspunten en de werkwijze en het bevorderen van een zorgvuldige besluitvorming, het onderhouden van contact met de gemeenteraad, de ambtelijke organisatie en naburige rekenkamers.

5. Het is voor de leden van de rekenkamer verboden de handelingen te verrichten als bedoeld in artikel 15 van de Gemeentewet.

6. Leden van de rekenkamer overleggen bij benoeming een lijst met daarin opgenomen de nevenfuncties die zij op dat moment vervullen. Tussentijdse wijzigingen in deze lijst worden direct schriftelijk gemeld aan de raad.

Artikel 5 Eed of belofte

Ten aanzien van de externe leden is artikel 81g Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6 Ontslag en non-activiteit

1. De raad ontslaat de leden of stelt hen op non-activiteit.

2. De rekenkamer bericht de raad als één van de ontslaggronden zich voordoet, bedoeld in artikel 81c, zesde of zevende lid, van de wet.

3. De rekenkamer bericht de raad als één van de gronden voor non-actiefstelling zich voordoet bedoeld in artikel 81d, eerste of tweede lid, van de wet.

Artikel 7 Vergoeding voor werkzaamheden van de externe leden van de rekenkamer

1. De leden ontvangen een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van de rekenkamer. De vergoeding per vergadering bedraagt € 250 voor de voorzitter en € 201 voor de leden (prijspeil 2023).

2. Indien door de leden in opdracht van de rekenkamer onderzoekswerkzaamheden worden uitgevoerd, kunnen zij hiervoor een vergoeding van € 70 per uur ontvangen. Het tarief wordt door de rekenkamer in de opdracht tot te verrichten werkzaamheden vastgelegd.

3. Reiskosten en eventuele overige onkosten van de voorzitter en het lid van de rekenkamer worden, op declaratiebasis, vergoed naar de daarvoor bij de gemeente Boxtel geldende maatstaf.

4. De voorzitter en de leden van de rekenkamer dienen hun declaratie ieder kwartaal in bij de griffier.

5. De vergoedingen genoemd in dit artikel komen ten laste van het budget van de rekenkamer als bedoeld als in artikel 10 en worden jaarlijks geïndexeerd conform de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor dat jaar vastgestelde vergoeding voor commissieleden.

Artikel 8 Ambtelijke ondersteuning

1. Een medewerker van de griffie vervult de functie van ambtelijk secretaris van de rekenkamer.

2. De secretaris legt rechtstreeks verantwoording af aan de rekenkamer over de wijze waarop de ondersteunende taken worden verricht.

3. De secretaris draagt zorg voor de agendaplanning, de verslaglegging en de vorming van dossiers en is bij vergaderingen van de rekenkamer aanwezig.

4. De secretaris heeft geen onderzoekstaken.

Artikel 9 Reglement van orde en werkwijze

De rekenkamer stelt een reglement van orde van haar vergaderingen en andere werkzaamheden vast. Zij zendt het reglement van orde en werkwijze na vaststelling onverwijld ter kennisneming naar de raad.

Artikel 10 Monitoring aanbevelingen

De griffie verstrekt de raad jaarlijks een overzicht van de aan de raad gedane voorstellen van de rekenkamer welke door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd, vergezeld van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Artikel 11 Budget

1. De rekenkamer is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.

2. Ten laste van het in het voorgaande lid bedoelde budget worden de kosten gebracht van:

a. de vergoedingen aan de externe leden;

b. externe deskundigen die eventueel door de rekenkamer zijn ingeschakeld;

c. eventuele overige uitgaven die de rekenkamer nodig acht voor de uitoefening van haar taak.

3. De rekenkamer verantwoordt de baten en lasten van het vorig begrotingsjaar in het jaarverslag aan de raad, als bedoeld in artikel 185, vierde lid, van de wet.

4. Op aanvraag verstrekt de rekenkamer een overzicht van de gedeclareerde uren per lid met daarin het doel, de activiteit en de tijdsbesteding van de onderzoeksuren.

Artikel 12 Slotbepaling

1. Deze verordening kan worden aangehaald als ‘Verordening rekenkamer gemeente Boxtel 2023’.

2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van haar bekendmaking onder gelijktijdige intrekking van de ‘Verordening rekenkamercommissie gemeente Boxtel 2014’.

Toelichting

Algemeen

Deze verordening is een aanvulling op hetgeen in de Gemeentewet is opgenomen over de gemeentelijke rekenkamer. Zie de tekst van de Gemeentewet, zoals op 1 januari 2023 gewijzigd door de Wet versterking decentrale rekenkamers, hoofdstukken IVa (De rekenkamer) en XIa (De bevoegdheid van de rekenkamer).

De raad moet een onafhankelijke rekenkamer instellen. Zie artikel 81a van de Gemeentewet. Deze verplichting geldt vanaf 1 januari 2023, met een overgangstermijn van een jaar, dus uiterlijk 1 januari 2024 moet de raad een rekenkamer hebben ingesteld.

Daarnaast moet de raad op grond van artikel 81k van de Gemeentewet een verordening opstellen voor een vergoeding voor de werkzaamheden van de leden van de rekenkamer en een tegemoetkoming in hun kosten. Voorts mag de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet aanvullende regels stellen in het belang van de gemeente en met inachtneming van de wet.

De rekenkamer moet een reglement van orde voor haar werkzaamheden vaststellen (artikel 81i van de Gemeentewet).

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 2. Rekenkamer

In het eerste lid stelt de raad de rekenkamer in. Dit is een wettelijke verplichting (artikel 81a van de Gemeentewet).

Artikel 4 (Her)benoeming

De leden van de rekenkamer worden door de raad benoemd en kunnen door de raad ook worden herbenoemd (artikel 81c, eerste en vierde lid, van de Gemeentewet). De benoemingstermijn is wettelijk op zes jaar vastgesteld. Een te korte benoemingsperiode kan de onafhankelijkheid in gevaar brengen, omdat de vraag ‘word ik wel herbenoemd’ dan al te snel weer wordt gevoeld. Voordeel van deze termijn is ook dat over benoeming en herbenoeming in het gewone geval steeds door twee verschillend samengestelde raden wordt

beslist. Voorts draagt het feit dat benoeming plaatsvindt na overleg met de rekenkamer ertoe bij dat de leden primair op grond van deskundigheid worden benoemd (artikel 81c, vijfde lid). In de praktijk zal na verloop van tijd door tussentijds aftreden vanzelf de situatie ontstaan dat niet steeds de gehele rekenkamer opnieuw moet worden benoemd. Dit komt de continuïteit en de onafhankelijkheid van de rekenkamer ten goede. Zie Kamerstukken 27 751, nr. 3, p. 68.

Artikel 7. Vergoeding

De leden van de rekenkamer ontvangen een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten (artikel 81k van de Gemeentewet).

Artikel 8. Ambtelijke ondersteuning

In de Gemeentewet is geregeld dat burgemeester en wethouders op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer besluit tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten met zoveel ambtenaren van de rekenkamer als nodig zijn voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 81j, tweede lid). De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten niet tevens werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente, met uitzondering van de op de griffie werkzame ambtenaren (artikel 81j, derde lid). Dit betekent dat griffiemedewerkers deels voor de griffie en deels voor de rekenkamer kunnen werken. Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer zijn de ambtenaren, inclusief dus de griffiemedewerkers, voor werkzaamheden voor de rekenkamer uitsluitend verantwoording schuldig aan de rekenkamer (artikel 81j, vierde lid).

Dit artikel voorziet in het benoemen van een secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen) voor de rekenkamer.

Artikel 10. Monitoring aanbevelingen

Volgens artikel 185a van de Gemeentewet moet het college jaarlijks aan de raad een overzicht sturen van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. Niet alle voorstellen, of meestal aanbevelingen genoemd, zijn voor wat betreft de uitvoering de verantwoordelijkheid van het college. Er zijn ook aanbevelingen die de raad zelf moet uitvoeren. Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de status van alle aanbevelingen uit de rekenkamerrapporten, kan de raad ervoor kiezen om de griffie jaarlijks ook een overzicht op te laten stellen met de status van de aanbevelingen die aan de raad zijn gericht, door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd. Dit kan de raad helpen om een overzicht te behouden van de overgenomen aanbevelingen en de status hiervan.

Artikel 11. Budget

De raad moet de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking stellen voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 81j van de Gemeentewet). Dit omvat de totale kosten van de rekenkamer en alle overige kosten voor de uitvoering van de taken.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 juli 2023;

De gemeenteraad van Boxtel,

de griffier,

I.H.M. Smits

de voorzitter,

R.S. van Meygaarden

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl